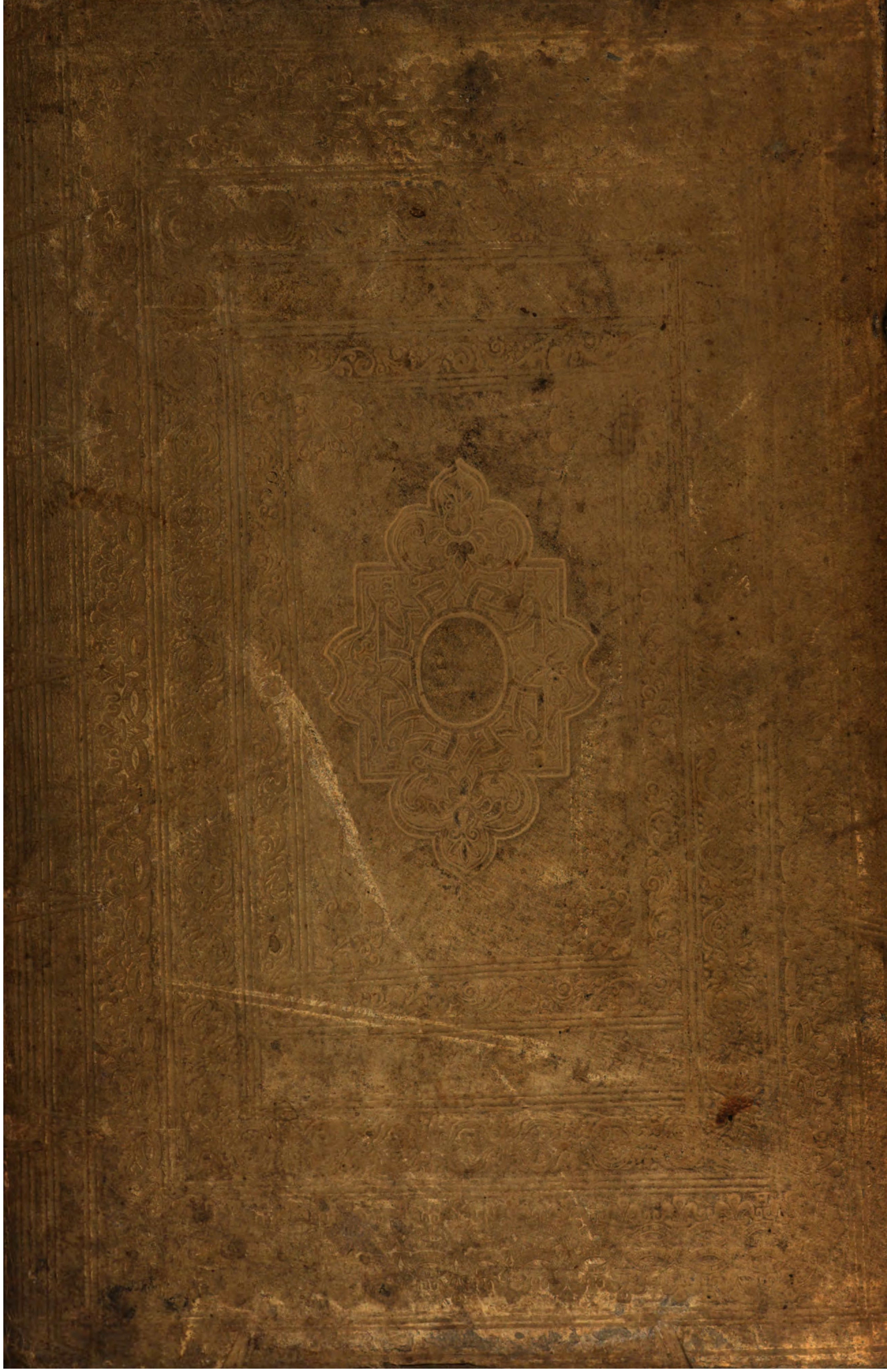

20

Conc. Coll. 22

Ad Conventu Mozacense
Dd. Crem. S. Agni
1731

EPITOME
CANONVM
LAVRÆA.

EPITOME
CANONICA
LAVARIA

EPITOME CANONVM OMNIVM

QVI IN CONCILIIS GENERALIBVS, AC PROVINCIALIBVS,
In Decreto Gratiani, in Decretalibus, in Epistolis, & Constitutionibus
Romanorum Pontificum, vsque ad SANCTISS. D. N.
ALEXANDRI VII. annum quartum continentur.

AVTHORE
F. LAURENTII BRANCATI
DE LAVREÆ,

Min. Conu. S. Francisci,

*In Rom. Facultate Theologiæ Professore SS. Congreg. Indulg. Rituum,
Visitat. ac S. Officij Consult. & Qualificat. Concistorialis; nec non
Episc. Examinatore, ac Bibliot. Vaticanæ Prima Custode.*

EDITIO SECVNDA.

VENETIIS, Apud Benedictum Milochum. MDCLXXIII.

SUPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIO.

EPITOME

CANONVM OMNIVM

QVI IN CONCILIIS GENERALIBVS, AC PROVINCIALIBVS
In Decretis Germani, in Decretis, in Epistolis, & Constitutionibus
Romanorum Pontificum, vltis ad SANCTISS. D. N.
ALEXANDRI VII. annum datum conueniunt.

AUTHORE

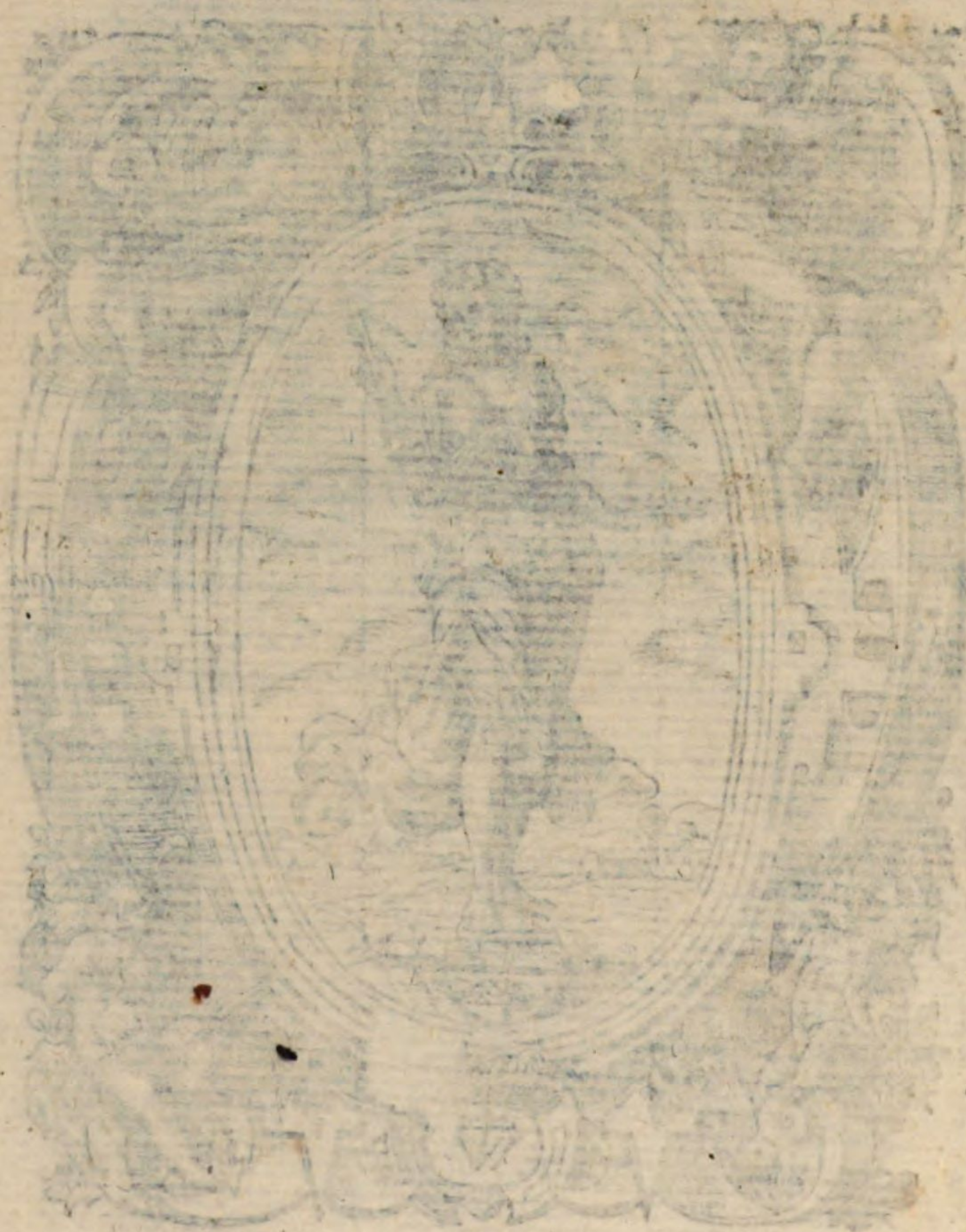
FLAVRENTII BRANCATI

DE LAVRE.

Min. Coun. S. Francisci.

In Roma, Facultate Theologiae Professor 22. Congreg. Indulg. Reliquar.
Vicar. ac S. Officij Consult. C. Qualificat. Conscriptoribus; nec non
Episc. Examinatore, ac Biblioth. V. athenae Romae Consistor.

EDITIO SECUNDA.

VENETIS. Apud Benedictum Milochum. MDCLXXII.

LECTORI BENEVOLO

AUTHOR.

OGITANTI mihi, seriòque indaganti (Candide Lector) undenam, haud multis ab hinc annis tanta circa morales doctrinas, nec non & iudicia in Christianum Orbem irrepserit laxitas, effrenisque in privato quolibet opinandi, & ad utrumque saltitandi libido, fæliciter occurrit, id, inde sumpsisse exordium, quod Spiritus Sancti Ecclesiast. 8. contempto magisterio, narrationes Patrum nostrorum prætereuntes, propria innixi prudentiæ, nostris nimium indulgeamus affectibus; nec amplius ad amussim lapidem, iuxta Philosophi præceptum, sed ad lapidem amussim aptare contendamus: non inquam legi voluntatem subiicimus, sed legem ipsam ad voluntatem trahere non formidamus. Eòque proinde res peruenit, ut in permultis, (ne omnia, ut par esset complectar) quid sequendum, quidve fugiendum, ob garrulitatem opinantium, penitus ignoretur; talique insuper probabilitatis inuolucro cohonestentur singula, ut nullum iam supersit agibile, in cuius gratiam biuium protinus non sit paratum certissimum; & quæ perpetuò huc usque pugnancia prædicata fuere contradictoria, concordi connubio, veri, honestique paritate, opinatorum beneficio gaudeant coiuisse. Dolui quidem, & ingemui, nec dolere desinam, donec medeatur ex alto visitans Dominus. Vnum interim ad tui commodum in Dei gloriam, Sanctæque Matris Ecclesiæ fælicitatem, Amicorum, ac Patronorum consilio, pro ingenij debilitate, facile tibi, ac peruium paraui remedium. Narrationes Patrum nostrorum breui summula, ut potui, in unum coaceruavi, tuæque contemplationi exposui. In eo nullo negotio comperies, quid ipsi egerint, quid docuerint, quid iudicarint, quid sequendum, fugiendumve duxerint. Non in utramque partem claudicantes, sed resolutos conspicias. In dubijs, obscurisque, non sibi blandientes, sed legi potius adherentes contemplaberis; eorumque medullis firmas reperies immisisse radices diuina illa Saluatoris oracula: Regnum Cœlorum vim patitur. &, Arcta est via, quæ ducit ad Vitam. Sufficiat obsecro discipulo Redemptoris pronunciatum, si scilicet sit sicut Magister eius. No-
uas enim vitando doctrinas, hæreses vitabis: istæ enim, ut legitime soboles Nouitatum, parentes perenniter eas agnouere. Quod igitur in tui bonum peragere institui, benigne excipe, errata corrige; incongruè disposita pro studio dirige; in reliquis, sicut humana me passum cognoueris, sic humaniter, ut soles, parcas. Vale, Deumque precare, ut intellectum mihi tribuat, quò plura alia in eius obsequium, tuamque utilitatem queam elucubrare.

Fr. Iacobus Fabrettus Rauenn. Art. & S. Theologiæ
Doct̃or, ac Vniuersi Ord. Minor. Conuent.
S. Francisci Minister Generalis.

OPVS, quod inscribitur (Epitome Canonum Omnium, &c.) à P. Magistro Laurentio Brancato de Lauræa Nostri Ordinis, Theologo Publico, & Vniuersalis S. Romanæ Inquisitionis Consultore, in vnum collectum, ad maiorem Dei gloriam, nostræ Religionis decus, & studiosorum vtilitatem, quantum in nobis est in lucem prodire concedimus. Dat. Romæ die 3. Augusti 1659.

Fr. Iacobus de Rauenna Minister Generalis.

Fr. Benedictus à Castro S. Angeli Ord. Secr.

Imprimatur,

Si videbitur Reuerendiss. Patri Mag. Sacr. Apost. Pal.

M. A. Oddus Episc. Perusinus Vicesg.

Imprimatur,

Fr. Raymundus Capisuccus Ord. Præd. Sacri Palatij Apost. Magister.

Noi Reformatori dello Studio di Padoua.

HAuendo veduto per attestato del Segretario nostro, nel Libro Stampato in Roma l'Anno 1659. intitolato Epitome Canonum Omnium, Authore P. Laurentio Brancato de Lauræa, non esserui cosa alcuna contro Prencipi, e buoni costumi, concedemo licenza à Benetto Miloco di poterlo Stampare; offeruando gli ordini, &c.

Dat. a' 22. Luglio 1672.

(Aluise Contarini Cavalier, Procurator, e Reformator.

(Nicolo Sagredo Cavalier, Procurator, e Reformator.

Angelo Nicolosi Segretario.

1672. Adì 28. Luglio.

Registrato nel Magistrato Eccellentissimo della Bialstema.

Carl' Antonio Gradenigo.

NOTA.

NOTABILIA OBSERVANDA

Pro expedito vsu huius Operis.

I Minia, quæ de Conciliis Generalibus, ac Prouincialibus, & de Romanorum Pontificum Epistolis citantur, accepta sunt ex Tomis Conciliorum Colonie impressorum anno 1606. & opera R. D. Seuerini Biny collectorum. Qui quidem Tomi in se quatuor sunt; at tertius in duas partes est diuisus. Primus Tomus continet gesta Ecclesiæ, vsque ad annum Domini 442. Secundus habet gesta ab eo anno, vsque ad 675. Tertijs pars prima habet acta, vsque ad annum 867. Tertijs eiusdem pars secunda complectitur facta, vsque ad annum 1452. Quartus tandem Tomus comprehendit reliqua, vsque ad annum 1596. Qui ergo in hac Epitome aliquid resolutum in aliquo Concilio legerit, si cupidus sit resolutionem videre proprijs verbis conceptam, vt expeditè id exequatur, Indicem legat Conciliorum infra dispositum, à quo accipiet in quo Tomo tale Concilium sit collocatum. Idem prorsus, si libuerit, exequetur cum in dictum aliquod, decretum, vel Epistolam Romanorum Pontificum inciderit; Indicem nempe Pontificum inferius ordinatum excurrat; hic enim fideliter significabit, quo in Tomo cuiuslibet Papæ decretum, Epistolæ, atque Constitutiones, vitæ, ac gesta sint reposita.

2 Canones quidam hoc loquendi modo, sunt notati, *Post Conc. N. vel N. & post ep. N.* Et hoc est signum, quod in tali Concilio, vel Epistola non reperiuntur illa dicta, seu canones; sunt tamen notata post illa: & hoc fortasse, quia cum primò facta est collectio Conciliorum, seu Epistolarum, canones illi non erant præ manibus collectoris: cum verò in alijs abundantioribus Bibliothecis sunt reperti, apposti sunt post præcedentes.

3 Inter canones autem, qui extra Concilia authentica, seu indubitata reperiuntur, sunt illi, qui dicuntur *Apostolorum*, qui ab aliquibus, etiam ab initio habiti sunt, vt conditi ab Apostolis; ab alijs autem in tali existimatione non habentur. quia tamen à SS. Patribus, & DD. citantur, & omnium primi adducuntur in primo Tomo Conciliorum, operæ pretium duxi eos afferre: solent autem hoc titulo citari: *Concilium (quod dicitur) Apostolorum*, eò quod ab ijs adunatis existimentur editi.

4 Pro Concilio Nicæno primo Generali notandum. Canones vulgati, qui ab hoc Concilio facti circumferuntur, sunt viginti. Sed S. Athanasius Alexandrinus, qui existens diaconus fuit presens Concilio, in Epistola ad Marcum Papam, quæ est in fol. mihi 343. Tomi primi Conciliorum, & pars eius refertur in *Dist. 16. cap. Septuaginta*, aperte dicit, quod canones illius Concilij prima vice fuerunt 80. sed sanctis 318. Concilij Patribus visum est congruum eos reducere ad numerum 70. in memoriam 70. Discipulorum, vel Vniuersitatis Linguarum totius mundi; & sic materia illorum decem, qui ab 80. detracti sunt, ad alios 70. redacta est; quos 70. Athanasius ipse sua manu conscriptos ad Syluestrum Papam Romæ existentem missos testatur. Et quoniam grassante in Ægypto Arianorum hæresi, omnia Nicæni Concilij exemplaria fuerant ibi combusta, Athanasius ipse Patriarcha Alexandrinus, petit à Marco Papa, vt eorum exemplar sibi concedere dignetur. Assentitur Papa, respondetque se in scrinio Sedis Apostolicæ inuenisse 70. capitula subscripta à Patribus Nicæni Concilij, eaque proinde ex originali exorata ad ipsum transmisit. De hoc 70. numero meminit S. Isidorus in præfatione ad tom. 1. Concil. aliique ibidem fol. 347. At Iulius Papa I. citat alios 24. canones Concilij Nicæni, præter 20. qui nunc extant. ita in epist. 22. quæ est in Tomo 1. Conciliorum fol. mihi 348. & seqq. Nunc autem 20. tantum reperiuntur, & ignoratur, quomodo alij exciderint, ita vt ipsemet

Stephanus Papa, vt habetur in *Dist. 16. cap. Viginti*, mirretur de hac iactura. Aliqui, inter quos idem Stephanus, putant, eos imminutos, quia adiecti sunt canonibus Concilij Antiocheni; alii, Sardicensi; qua de causa hoc Concilium non augeat numerum Generalium, quia fuit confirmatio Nicæni. Sed adhuc nota, quod in hoc Opere citantur canones 80. Concilij eiusdem, qui existimantur subscripti à 318. Patribus, inuenti Arabico descripti caractere, allati Romam ad Pium Papam IV. & translati in Latinum, & referuntur in Tomo 1. Conciliorum fol. mihi 351. originale autem seruetur in Bibliotheca Vaticana. Et hoc factum existimo, vt completa habeatur notitia eorum, quæ de Nicænis canonibus circumferuntur. Ideo mirandum non est, si interdum inuenitur, sic citari *Conc. Nicæn. 1. can. &c.* interdum sic *Conc. Nicæn. ex Iulio*, interdum tandem sic *Concil. Nicæn. 1. ex Arabico can. &c.*

5 Pro Concilio Africano. Multa decreta Africanorum Conciliorum, vt Mileuitani, Numidici, plurium Carthaginiensium, &c. fuerunt in vnum redacta in Nationali quodam Concilio dicto *Africano*, celebrato sub Cœlestino I. Bonifacio, & alijs Romanis Pontificibus, Carthagine, vt putatur. Et dum citantur, aliquando sic notantur *sub Cœlestino*, & aliquando absque hoc signo ad vitandam prolixitatem.

6 Pro Conc. Calcedon. Quædam citantur sub verbo *actione*, quædam sub verbo *can.* quia canones habentur solum in *actione* 15. multa autem decreta, sub alijs actionibus sunt disposita.

7 Pro Conc. Lucensi 2. Multi in eo reperiuntur canones, collecti à S. Martino Episcopo Bracharensi, ex Oriente adducti, licet Gratianus eos tribuat S. Martino Papæ, sed huius non sunt. notantur autem hoc titulo *Conc. Lucen. 2.*

8 Pro Conciliis Toletanis. Multa Concilia Toletana citantur absque ordine numeri, sed sub Regibus eorum temporum; alia verò cum ordine, & numero.

9 Pro Concil. Toler. 17. Nota, quod post illud apposti sunt 23. canones, qui vnde accepti sint nescitur; sunt tamen viles, & alijs Conciliis conformes.

10 Nota, quod canones quintæ Synodi, id est, Constantinop. secundæ approbantur, etiam in *Conc. Roman. sub Martino 1. consultat. 5.*

11 Pro Concilio Trullano dicto Quinisexto. Fuit hoc celebratum Constantinopoli, in Palatio, quod dicebatur *Trullum* anno 692. sedente Sergio Papa; sed sine eius licentia; ideo, nec ab ipso fuit approbatum. Canones condidit 102. aliqui ex ipsis sunt in vsu, quia viles, & in alijs legitimis Conciliis confirmati.

12 Pro Conc. Cabilon. Nota hoc celebratum esse sub Leone III. quod apud me est tertium, & sic citatur, cum duo alia præcesserint.

13 Pro Concil. Aquisgran. 2. Nota hoc Concilium citari sic *sub Ludonico Pio*, quia sic communiter solet referri.

14 Pro Concil. Aquisgran. 3. Nota ipsum diuidi in quatuor partes, & sub earum qualibet proprium canonum numerum reperiri. Canones autem huius Concilij speciali quadam diligentia per scripturæ autoritates apparent stabiliti, vt habetur post ipsum Concilium.

15 Pro Conc. Parisiensi 3. Nota, quod in tres libros diuiditur, & quilibet habet numerum suorum canonum, & ideo cum distinctione librorum citatur.

16 Pro Conc. Lateran. 3. vt in vita Alexandri III. ex Tomo 3. Concil. par. 2. Nota, quod hoc Concilium continet canones duplicis generis; quosdam ordinarios; quosdam verò in appendice appostos, & isti sub diuersis titulis citantur, quia sic reperti in originali; non tamen omnes ab hoc Papa conditi, sed ab alijs, vt in Præfatione illius Concilij notat Author; sed quia omnes sub hoc Concilio comprehen-

- henduntur, & approbantur, sub eo citantur. Nota insuper, quod in appendice dicta, post titulum *de Pactionibus secundis*, qui est in ordine pars 48. sequuntur duo ordines decretorum sine titulo, sed sub solo verbo *Pars*, & proinde aliqui eius Concilii canones sub vocabulo *Partis* citantur.
- 17 Pro Concil. Constantiensi. Nota, quod errores Ioannis Vvicleff damnantur in *sess. 8.* & rursus in *sess. ult.* per decretum *Martini V.* legitimi Papæ. Errores verò Ioannis Huss, damnantur primò in *sess. 15.* & iterum in præfato decreto. Item nota, quod *Martinus V.* qui fuit electus Papa in hoc Concilio, confirmavit omnia acta, quæ pertinent ad fidem, & salutem animarum, ita declarat in constitutione vltima, & in decreto dissolutionis Concilii.
- 18 Pro Concil. Florentino. Nota, quod omnia, quæ in eo decreta sunt, habentur in duplicibus literis vnionis (tam Græcorum, quam Armenorum) cum Latinis.
- 19 Pro Conciliis Rauennatibus. Nota, quod primum fuit celebratum sub *Ioanne IX.* anno 904. & ideo illud, quod congregatum fuit sub *Honorio 4.* anno 1286. immeritò dicitur primum, cum sit secundum; hinc est quod sub nomine secundi citatur. At quoniam rursus pro aliis temporibus series confunditur, censui ea citare sub Papa, qui tempore celebrationis Concilii sedebat.
- 20 Pro Concilio Senonensi. Nota, quod in duas partes diuiditur, in prima agitur de spectantibus ad fidem sub *tit. in decreto fidei.* In secunda de spectantibus ad mores, sub *tit. in decr. morum.*
- 21 Pro Concil. Colon. 2. Nota, quod diuiditur in quatuordecim partes, & in qualibet parte sunt proprii canones cum suis numeris.
- 22 Quod Concilia Prouincialia, tam Romæ, quam alibi celebrata, sunt innumera: tamen quia canones non ediderunt, cum ad causas tantum fuerunt congregata, illa non commemoro, nec in Opere, nec in Tabula Conciliorum. In Tomis tamen Conciliorum habentur per extensum.
- 23 Pro Concilio Tridentino. Quod in sessiones 25. est distributum; tres autem in sessionibus seruantur ordines; in vno ponitur doctrina per sua capita distributa. in alio canones, seu decreta pro illa doctrina in capitibus digesta. in tertio tandem stabilitur reformatio disciplinæ Ecclesiasticæ, quæ per diuersa capita refertur. Sed in *sess. 24.* post canones doctrinales, adhuc duplex ordo Reformationis reperitur. in primo reformatio matrimonij. in secundo reformatio Ecclesiastica: ideo aliquando citatur Reformatio absolute, & intelligitur hæc secunda; aliquando verò Reformatio matrimonij. In *sess. 25.* multæ materiæ tractantur. quædam sub titulo decreti, & sic citantur, quædam verò sub titulo *Reformatio*, quæ adhuc duplex est, vna dicitur Reformatio Regularium, altera verò Reformatio absolute, & sic citantur. In fine tandem adest continuatio sessionis, vbi plures alias materias sub proprio titulo reperies.
- 24 Pro Concilijs Mediolanensibus. Nota, quod S. Carolus Legatus Papæ ad vniuersam Italiam multa, ibi, celebravit Concilia, sed primum præ omnibus locuples est decretorum, eoque tantum ego vtor in hoc Opere, quod in tres partes diuiditur. in qualibet autem parte plures sunt tituli sine dispositione capitum; ideo partem, & titulum citata inuenies.
- 25 Pro epistolis S. Gregorij Papæ I. Nota, quod duplex ordo Librorum, & Epistolarum huius Pontificis reperitur, ideo quidam libri, & Epistolæ citantur absolute, quidam sic, *ex regeff.* In libro autem 12. *epist. 31.* adsunt multæ responsiones factæ ad Augustinum Anglorum Episcopum, ideo hæc Epistola citatur cum *capp.*
- 26 Pro epistolis, & decretis Nicolai I. Nota, quod hic Pontifex triplicis generis statuta condidit, in Epistolis, & decretis, & in Responsionibus ad Consulta Bulgarorum. Epistolæ cum duplici ordine citantur, 80. sub *tit. Epistola*, & 18. sub *tit. in Appendice*, quia, vt ex vita huius Pontificis, sic sunt dispositæ. In decretis diuersi sunt tituli, ac numeri, & licet ea, quæ sunt in decretis, collecta sint ex Epistolis, tamen distinctionis gratia, vtraque citantur.
- 27 Citantur multi canones sub nomine Adriani II. & hoc quia ab eo ex diuersis Concilijs collecti, in vna Epistola decretali repositi sunt.
- 28 Pro canonibus fidei, ac doctrinæ, nota quod in locis, ex quibus desumuntur distinctius, & abundantius reperiuntur dispositi; ad breuitatem verò, adducitur eorum tantummodo sensus.
- 29 Quod interdum reperies titulum aliquem decretalium notatum hoc signo *Honorius III. ex Cirone*, quia hic Author multa cum diligentia in vnum redegit Tomum omnia decreta huius Pontificis, quæ vtilia, & digna sunt.
- 30 Pro Bullarijs, ac Constitutionibus Romanorum Pontificum. Tomi Bullarum, seu Constitutionum, quibus vsus sum, quatuor sunt. Ij autem sunt qui continent omnes Constitutiones per Laetium Cherubinum collectas, & alias multas, typis commissas, opera D. Angeli Mariæ Cherubini Monachi Cassinensis, ex anno Domini 1638. & *seqq.* In tomo 4. autem duæ adsunt appendices Constitutionum Urbani VIII. & ita citantur, *append. 1. & append. 2.* In fine tandem eius quarti Tomi habentur nonnullæ Constitutiones Innocentii X. & sic citantur. Denique Constitutiones Alexandri Papæ VII. nunc feliciter sedentis, quia adhuc ad Tomum redactæ non sunt, nec ad numerum, citantur sub data, & hoc vsque ad finem anni quarti.
- 31 Nota, ex incuria Amanuensis, vel Authoris, vel Typographi, sæpe in citatione capitum Decretorum deficere il 2. vel in 6. vel alium titulum *Clement.* ac *Extrau.* quæ diligens, ac misericors corrigit Lector, cuius benignitati meam commendo negligentiam.
- 32 Vltimo, vnum & hoc præcipuum, vt existimo, Lectori significo, quod non omnes canones, qui in hoc Opere adducti apparent, sunt in viridi, ac stricta obseruantia, sed innumeri per posteriores moderati sunt pro temporum diuersitate; quamplures, vel per contrarios, vel per desuetudinem abrogati. Placuit tamen, omnes palam facere, vt quisque pro libito comprehendat Ecclesiæ praxim ab initio, & in progressu; nec vllum conturbet legum variatio circa disciplinam, cum tot ante sæculis hoc fuerit in vsu, id exigente prudentia suauis, ac prospero sub dulci Christi iugo, Ecclesiæ regimine. Illud tamen attentè quisque contempletur, doctrinam circa fidem, eandem semper, & inconcussam extitisse, quantumuis in tot diuersarum Nationum Concilijs, & à tot Summis Romanis Pontificibus per sexdecim sæcula feliciter declaratam.

I N D E X

CONCILIORVM OMNIVM

Quæ in hoc volumine citantur .

Nec non locorum , & temporum , in quibus sunt celebrata , quorum haberi potuit
notitia , & aliorum quorundam ad hanc materiam spectantium ,
Alphabetica serie dispositus , & ex eisdem Conciliorum Codi-
cibus , (Colonia Agrippinæ Anno 1606. Opera
D. Seuerini Binij ,) editis , excerptus .

A

AFRICANVM sub Cœlestino Papa I. sic di-
ctum , quia continet omnes Canones Con-
ciliorum Prouinc. quæ per quinquennium in
diuersis Africa partibus sunt celebrata , fuit
nationale illud reperies in tomo 1. Conci-
liorum.

Agathense sub Symmacho Papa factum per
Episcopos 35. circa annum Domini 506. fuit Prouinciale,
illud habes in tomo 2. Conciliorum. **Agatha** est ciuitas sita
in Gallia Narbonensi , in Occitania.

Anciranum sub Syluestro Papa factum per Episcopos 18. cir-
ca annum 320. fuit Prouinciale . **Ancira** est ciuitas in Ga-
latia prouincia Asia , illud habes in tomo 1. Concil.

Andegauense sub Leone Papa I. anno 453. fuit Prouinciale ,
habes illud in tomo 2. Conciliorum. **Andegauum** est ciui-
tas in Gallia Celtica in prouincia Lugdunensi tertia .

Antiochenum sub Iulio Papa I. celebratum à 97. Episcopis
circa annum 340. fuit Prouinciale . **Antiochia** est ciuitas
in Celestria , id est , inferiori Siria . illud habes in tomo 1.
Concil.

Antisiodorense sub Gregorio Papa I. circa annum 600. fuit
diocesenum . **Antisiodorum** est ciuitas in Burgundia , seu
Gallia Celtica , illud habes in tomo 2. concil.

Aquisgranense 1. sub Leone Papa III. circa annum 809. fuit
Prouinciale . **Aquisgranum** est ciuitas in Germania pro-
uincia Belgij . illud habes in tomo 3. Conciliorum part. 1.

Aquisgranense 2. sub Stephano Papa V. circa annum 816. fuit
prouinciale . illud habes in tomo 3. Concil. p. 1.

Aquisgranense 3. sub Gregorio IV. circa annum 836. fuit
Prouinciale . illud habes in tomo 3. Concil. p. 1.

Arausicanum 1. sub Leone Papa I. anno 441. celebratum per
Episcopos 15. fuit Prouinciale . **Arausica** est ciuitas in Gal-
lia Narbonensi . illud habes in tomo 1. Conciliorum.

Arausicanum 2. sub Felice IV. circa annum 529. fuit Prouin-
ciale . illud habes in tomo 2. Concil.

Arelatense 1. sub Melchiade Papa celebratum per Episcopos
200. circa an. 310. est Prouinciale , illud habes in tomo 1.
conc. **Arelate** est ciuitas in Gallia in prouincia Narbonensi.

Arelatense 2. sub Syricio Papa circa annum 390. illud habes
in tomo 1. Concil. estque Prouinciale .

Arelatense 3. sub Ioanne Papa I. celebratum per Episcopos
14. circa an. 524. est Prouinciale , illud habes in tomo 2. Conc.

Arelatense 4. sub Leone Papa III. circa annum 813. est Pro-
uinciale . illudque habes in tomo 2. Concil. p. 1.

Aruernense sub Vigilio Papa coactum per Episcopos 15. circa
annum 541. fuit Prouinciale . **Aruernum** est ciuitas in Gal-
lia Aquitanica , eodem ac Claramons . illud habes in tomo
2. Concil.

Augustanum sub Paulo Papa III. circa annum 1548. fuit pro-
uinciale . **Augusta** est ciuitas in Gallia Subalpina . illud ha-
bes in tomo 4. Concil.

Aurelianense 1. sub Symmacho Papa celebratum à 33. Epi-

scopis circa annum 507. est prouinciale . illud habes in tomo 2.
Conc. **Aurelianum** est ciuitas in Gallia Celtica , seu Lugd.

Aurelianense 2. sub Sylucrio Papa per 30. Episcopos celebra-
tum anno 536. est Prouinciale . in tomo 2. Concil.

Aurelianense 3. sub Vigilio Papa celebratum à 25. Episcopis
anno 540. est Prouinciale in tomo 2. Concil.

Aurelianense 4. sub Vigilio Papa anno 545. est prouinciale . in
tomo 2. Concil.

Aurelianense 5. sub Vigilio Papa per 50. Episcopos celebra-
tum an. 552. est prouinciale . illud habes in tomo 2. Concil.

B

B Arcinonense 1. sub Vigilio Papa celebratum per Episco-
pos 7. circa annum 540. fuit Prouinciale . illud habes in
to. 2. Conc. **Barcinone** est ciuitas Metropolis in Catalonia .

Barcinonense 2. sub Gregorio Papa I. circa annum 599. est
Prouinciale . illudque habes in tomo 2. Concil.

Bracharense 1. sub Ioanne Papa III. circa annum 563. est
Prouinciale . **Brachara** est ciuitas in Hispania Lusitanica ,
in Regno Galicia . illudque habes in tomo 2. Concil.

Bracharense 2. celebratum tempore Interregni Ioannis III. est
prouinciale . illud habes in tomo 2. Concil.

Bracharense 3. sub Adeodato Papa an. 675. est prouinciale .
habes illud in tomo 2. Concil.

C

C Abilonense 1. sub Pelagio Papa II. circa annum 582. est
prouinciale . **Cabilo** est castrum in Gallia Celtica , seu
Lugdunensi , prima dictum Caballinum , seu Cabillonum .
illud habes in tomo 2. Concil.

Cabilonense 2. sub Vitaliano Papa an. 658. est prouinciale . il-
ludque habes in tomo 2. Concil.

Cabilonense 3. sub Leone Papa III. anno 813. est prouinciale ,
in tomo 3. Concil. p. 1.

Calcedonense , Generale 4. sub Leone I. celebratum per Epi-
scopos 630. anno 451. **Calcedonia** est ciuitas in Asia è regio-
ne Constantinopolis . illud habes in tomo 2. Concil.

Carthaginense 1. sub Iulio Papa I. circa annum 348. prouin-
ciale fuit . **Carthago** erat ciuitas in Africa propè Tunisum .
illud habes in tomo 1. Concil.

Carthaginense 2. sub Cœlestino Papa I. circa annum 424. est
prouinciale . in tomo 1. Concil.

Carthaginense 3. sub Syricio Papa circa annum 390. fuit Pro-
uinciale . in tomo 1. Concil.

Carthaginense 4. sub Anastasio Papa I. celebratum per Epi-
scopos 214. circa annum 396. est Prouinciale . illudque ha-
bes in tomo 1. Concil.

Carthaginense 5. sub Anastasio Papa I. celebratum ab Episco-
pis 72. circa annum 398. estque Prouinciale . in to. 1. Conc.

Carthaginense 6. sub Zosimo , Bonifacio , vel Cœlestino , cir-
ca annum 419. est Prouinciale . tomo 1. Concil.

Carthaginense 7. sub Eisdem PP. celebratum per Episcopos 38.
circa an. 420. est Prouinciale . habesque illud in to. 1. Conc.

Carpenſtoratense sub Felice IV. vel Ioanne Papa I. circa ann.
526. est prouinciale . **Carpenſtoratum** est ciuitas in Gallia
Narbonensi . illud habes in tomo 1. Concil.

Index Conciliorum.

Casaragustanum 1. sub Damaso Papa per Episcopos 12. celebratum anno 380. est Prouinciale. Casaraugusta est ciuitas in Hispania Tarraconensi. illud habes in tomo 1. Conc.
 Casaraugustanum 2. sub Gregorio Papa I. circa annum 600. est Prouinciale. illudque habes in tomo 2. Concil.
 Casaraugustanum 3. sub Sergio Papa I. anno 691. est Prouinciale. in tomo 3. Concil. par. 1.
 Claramontanum sub Urbano Papa 2. anno 1095. presidente Papa. sed fuit Prouinciale. Ciuitas haec est in Gallia Aquitanica, eadem ac Aruernum. illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.
 Coiacense sub Leone Papa 9. circa annum 1050. est Prouinciale. Coiacum erat ciuitas Hispania Tarraconensis in Regno Castella. illud habes in tomo 3. Conciliorum p. 2.
 Coloniense seu Agrippinum 1. sub Stephano Papa 6. circa annum 887. est Prouinciale. Colonia est ciuitas in Germania inferiori. illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.
 Coloniense 2. sub Paulo 3. anno 1536. est Prouinciale, & habes illud in tomo 4. Concil.
 Coloniense 3. sub Paulo 3. anno 1549. est Prouinciale, & in tomo 4. Concil.
 Constantiense, Generale 16. sub Ioan. 23. congregatum, & sub Martino V. completum, celebratum per Episcopos 240. anno 1414. Constantia est ciuitas in Suenia confinis Heluetis. illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.
 Constantinopolitanum 1. sed Generale 2. sub Damaso Papa, per Episcopos 150. anno 383. Haec ciuitas est in Thracia extrema Europae parte. illud habes in tomo 1. Concil.
 Constantinopolitanum 2. Prouinciale sub Leone Papa I. per Episcopos 73. celebratum ann. 459. illud habes in to. 2. Conc.
 Constantinopolitanum 3. Prouinciale sub Agapeto Papa anno 536. illud habes in tomo 2. Concil.
 Constantinopolitanum 4. sed Generale 5. sub Vigilio Papa celebratum per 160. Episcopos anno 553. habes illud in tomo 2. Concil.
 Constantinopolitanum 5. sed Generale 6. sub Agathone Papa coactum ex Episcopis 289. anno 681. illudque habes in tomo 3. Concil. p. 1.
 Constantinopolitanum 6. sed Generale 8. sub Adriano Papa 2. celebratum per Episcopos 202. anno 869. illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.
 D
Diospolitanum sub Innocentio Papa I. celebratum per Episcopos 14. an. 415. est prouinciale. Diospolis est ciuitas Palestina, quae & Lydda. in hoc damnatus est Pelagius. illud habes in tomo 1. Concil.
 E
Eboracense sub Caelestino Papa 3. anno 1196. est Prouinciale. Eboracum est ciuitas in Anglia in Prouincia Eboracensi, ex ciuitate Eboraco sic dicta. illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.
 Ephesinum Generale 3. sub Caelestino Papa 1. celebratum per Episcopos 200. anno 431. Ephesus est ciuitas in Asia minori, contermina mari Aegeo. illud habes in tomo 1. Concil.
 Eliberinum, seu Illiberinum, sub Marcello Papa 1. anno circiter 305. per Episcopos 19. celebratum, est Prouinciale. illud habes in tomo 1. Concil. Eliberis est ciuitas in Hispania Betica prope Granatam. dicta Eliure vulgo.
 Emeritense sub Vitaliano Papa coactum ex Episcopis 12. anno 668. Emerita erat ciuitas in Lusitania, dicta Merida in tomo 2. Concil.
 Epauunense sub Symmacho Papa celebratum per Episcopos 23. anno 509. est Prouinciale. in tomo 2. Concil. Epauunum est ciuitas in Gallia Narbonensi, ad radices montium Pirenaeorum.
 Epsfordiense sub Ioanne Papa 2. anno 932. est Prouinciale in tomo 3. Concil. par. 2.
 Epsfordia, seu Euphordia, seu Erfurtum est ciuitas in Germania.
 F
Florentinum, Generale 17. sub Eugen. Papa 4. celebratum cum Episcopis 141. anno 1439. presente Papa, Patriarcha Constantinopolitano, & Imperatore Graco. in tomo 4. Concil. Florentia est ciuitas Italiae in prouincia Tuscia.
 Forouitense sub Adriano Papa 1. an. 791. est prouinciale in to. 3.

Conc. p. 1. Forum-Iulij est ciuitas Italiae prope Aquileiam. Francfordiense ad Maenum sub Adriano Papa 1. collectum ex Episcopis 300. anno 794. est Prouinciale in tomo 3. Concil. p. 1. Francfordium, seu Francofurtum, est ciuitas in Germania prouincia Franconiae, ad Maenum.

G
Gangrense sub Syluestro Papa circa annum 325. est prouinciale. in tomo 1. Concil. Gangra est ciuitas Asiae in prouincia Paflagoniae.

Germanicum sub Honorio 3. anno 1225. presidente Legato Papa. in tomo 3. Concil. p. 2. est Prouinciale.

Gerundense sub Hormisda Papa celebratum a 7. Episcopis anno 517. est Prouinciale. habes illud in tomo 2. Concil. Gerunda est ciuitas Hispaniae in Catalonia, dicta Girona.

H
Hispalense 1. sub Gregorio I. anno 590. est Prouinciale. illud habes in tomo 2. Concil. Hispalis est ciuitas in Hispania Betica, quae nunc Siniglia dicitur.

Hispalense 2. sub Bonifacio V. anno 619. est Prouinciale. illudque habes in tomo 2. Concil.

I
Ilerdense sub Ioanne I. celebratum ab octo Episcopis anno 524. est Prouinciale. illudque habes in tomo 2. Concil. Ilerda est ciuitas in Hispania Tarraconensi in Catalonia, quae Lerida dicitur.

L
Laodicense sub Syluestro Papa celebratum per Episcopos 32. anno 318. habes illud in tomo 1. Concil. Laodicea haec est ciuitas Phrygiae in Asia, quae secundum aliquos est Diospolis, fuit Prouinciale.

Lateranense Prouinciale sub Martino I. an. 652. Vide, Rom. Lateranense 1. sed Generale 9. sub Calisto Papa 2. celebratum cum Episcopis 426. anno 1119. Roma in palatio Lateranensi tomo 3. Concil. p. 2.

Lateranense 2. & Generale 10. sub Innocentio Papa 2. anno 1139. in tomo 3. Concil. par. 2.

Lateranense 3. & Generale 11. sub Alexandro 3. celebratum cum Episcopis 300. anno 1180. tomo 3. Concil. p. 2.

Lateranense 4. & Generale 12. sub Innocentio 3. cum Episcopis 400. anno 1215. in tomo 3. Concil. p. 2.

Lateranense 5. & Generale 18. sub Iulio 2. & Leone X. cum Episcopis 114. anno 1512. & deinceps. habes illud in tomo 4. Conciliorum.

Leptinense sub Zacharia Papa anno 743. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 1.

Londinense 1. sub Innocentio Papa 3. anno 1200. est Prouinciale. Londinum est ciuitas in Anglia, & prouincia Londinen. dicta. tomo 3. p. 2.

Londinense 2. sub Gregorio Papa 9. anno 1237. presidente Legato Papa. fuit Prouinciale. habes illud in to. 3. conc. p. 2.

Lucense 1. apud Lucum in Gallia Narbonensi in Delfinatu, dicitur Lucus Vocontiorum, sub Ioanne Papa 3. anno 564. in tomo 2. Concil.

Lucense 2. sub Ioanne 3. anno 572. habes illud in to. 2. Conc.

Lugdunense 1. sub Ioanne 3. anno 570. est Prouinciale. habes illud in tomo 2. Concil. Lugdunum est ciuitas in Gallia Celtica ad flumina Rhodanum, & Ararim.

Lugdunense 2. sub Pelagio 2. anno 587. est Prouinciale. illud habes in Concil. tom. 2.

Lugdunense 3. sed Generale 13. sub Innocent. Papa 4. celebratum per Episcop. 140. ann. 1245. habetur in to. 3. Concil. p. 2.

Lugdunense 4. sed Generale 14. sub Gregorio Papa X. an. 1274. cum Episcopis 700. habetur in tomo 3. Concil. p. 2.

M
Maguntinum 1. sub Leone Papa 3. anno 813. est Prouinciale. habetur in tomo 3. Concil. p. 1. Maguntia est ciuitas in Germania superiori.

Maguntinum 2. sub Leone Papa 4. anno 847. est Prouinciale. habetur in tomo 3. Concil. p. 1.

Maguntinum 3. sub Stephano Papa 6. anno 888. est Prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 2.

Maguntinum 4. sub Paulo Papa 3. anno 1549. est Prouinciale. habetur in tomo 4. Concil.

Matifconense 1. sub Pelagio Papa 2. anno 582. est Prouinciale.

Index Conciliorum.

le. habeturque in tom. 2. Concil. *Matifcona* castrum est Gallia Celtica in regione Eduorum, prouincia Lugdunensi prima.

Matifconense 2. sub Pelagio Papa II. anno 588. habes illud in tom. 2. Concil. estque Prouinciale. *Matifcona* est ciuitas in Gallia, ut supra.

Mediolanense 1. celebratum est *Mediolani* sub Pio 4. an. 1565. à sancto Carolo Borromeo, Legato per uniuersam Italiam. *Mediolanum* est ciuitas in Italia in Prouincia Insubrium.

Meldenense sub Sergio Papa II. anno 845. est Prouinciale. habes in tomo 3. Concil. p. 1. *Melda* est ciuitas Gallia Belgica in Prouincia Lugdunensi Senonia.

Melfitanum sub Urbano Papa II. anno 1090. presidente Papa fuit Prouinciale. habesque in tomo 3. Concil. p. 2. *Melfium* est ciuitas Italia in Prouincia Lucania.

Metense 1. sub Formoso Papa I. circa annum 890. fuit Prouinciale. habetur in tomo 3. Concil. par. 2. *Mete* est ciuitas in Gallia prouincia dicta Belgica prima, olim *Mediomatricorum*, nunc dicta *Metz*.

Militianum sub Innocentio Papa I. celebratum à 60. Episcopis, circa finem pontificatus Innocentij 1. fuit Prouinciale, habes illud in tom. 1. Concil. *Mileui* est ciuitas in Africa in Prouincia Numida sub agro Carthaginensi.

N

Nannetense sub Formoso Papa I. anno 894. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 2. *Nannetum* est ciuitas in Gallia Celtica prouincia Lugdunensi tertia, in *Armorica*.

Narbonense sub Pelagio Papa II. anno 589. est Prouinciale, habesque illud in tom. 2. Concil. *Narbona* est ciuitas in Gallia, ac prouincia huius nominis.

Neocæsariense sub Syluestro Papa celebratum per Episcopos 17. anno 316. fuit Prouinciale. habes illud in tom. 1. Concil. *Neocæsarea* est ciuitas in Cappadocia seu *Trapezuntia*, prouincia *Asia*.

Nicanum 1. & Generale 1. sub Syluestro. Papa celebratum per Episcopos 318. anno 325. habes illud in tomo 1. Concil. *Nicaa* est ciuitas in Bithinia prouincia *Asia*, ad paludem *Ascaniam*.

Nicanum 2. & Generale 7. sub Adriano Papa I. celebratum à 350. Episcopis anno 787. habetur in tomo 3. Concil. par. 1.

O

Oxonienſe 1. sub Honorio Papa III. anno 1222. fuit Prouinciale. habetur in tomo 3. Concil. par. 2. *Oxonia* est ciuitas in Anglia prouincia albionis ad *Thamesim* fluium.

P

Parifienſe 3. sub Ioanne III. anno 559. fuit Prouinciale, habetur in tomo 2. Concil. *Parifium* est ciuitas Metropolis totius Gallia, dicitur etiam *Lutetia* *Parifiorum*.

Parifienſe 5. sub Pelagio Papa II. anno 580. fuit Prouinciale. habesque illud in tom. 2. Concil.

Parifienſe 6. sub Gregorio IV. anno 829. fuit Prouinciale, in tres libros est diuifum habes illud in tomo 3. Concil. part. 2.

Q

Quintiliburgense sub Gregor. Papa VII. anno 1085. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 2. putatur esse urbs santi *Quintini* Gallia Belgica in prouincia *Piccardia* ad *Somonam* fluium.

R

Ratisponense sub Zacharia Papa anno 742. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 1. *Ratispona* est ciuitas Germania, prouincia *Vindelicia* in *Bauaria*.

Ratisponense 2. in quo facta est reformatio cleri Germania. Vide infra *Reformatio*.

Rauennatensi sub Ioan. Papa IX. celebratum à 74. Episcopis anno 904. habes illud in tomo 3. Concil. p. 2. *Rauenna* est ciuitas in Italia prouincia *Emilia*. fuit Prouinciale.

Rauennat. 2. sub Honorio Papa IV. anno 1286. fuit Prouinciale, illudque habes in tomo 3. Concil. par. 2.

Rauennat. 3. sub Clemente Papa V. anno 1311. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 2.

Rauennat. 4. sub Clemente Papa V. anno 1314. fuit Prouinciale. habetur in tomo 3. Concil. p. 2.

Rauennat. 5. sub Ioanne Papa XXII. anno 1317. fuit Prouinciale, habesque illud in tomo 3. Concil. par. 2.

Reformatio Cleri Germania, stabilita *Ratispona* in Germania anno 1524. presidente Legato *Adriani* Papa VI. habesque eam in tomo 4. Concil.

Regienſe sub Sixto Papa III. anno 439. fuit Prouinciale, habesque illud in to. 1. concil. Regiū hoc est in Gallia *Narbonensi*.

Regiaticinum sub Leone Papa IV. circa annum 850. fuit Prouinciale, & habes illud in tomo 3. Concil. p. 1. Regium hoc est in Gallia *Narbonensi*.

Remense sub Leone Papa III. anno 813. est prouinciale, & in tomo 3. Concil. p. 1. *Remorum* ciuitas est in Gallia dicta Belgica secunda.

Romanum sub Melchiade Papa ex Episcopis 19. anno 313. fuit Prouinciale, habesque illud in tomo 1. Concil.

Romanum 1. sub Syluestro Papa ex Episcopis 286. anno 324. fuit Nationale, habes illud in tomo 1. Concil.

Romanum 3. sub Syluestro Papa ex Episcopis 75. anno 325. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 1. Concil.

Romanum 4. sub Damaso in tom. 1. Concil. fuit Prouinciale.

Romanum sub Gelasio ex Episcopis 70. anno 494. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 2. Concil.

Romanum 1. sub Symmacho Papa anno 499. ex Episcopis 72. fuit Prouinciale, habesque illud in tomo 2. Concil.

Romanum 3. sub Symmacho anno 501. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 2. Concil.

Romanum 4. sub Symmacho Papa anno 502. fuit Prouinciale. habetur in tomo 2. Concil.

Romanum 5. sub Symmacho Papa, ex Episcopis 218. anno 503. fuit Nationale habes illud in tomo 2. Concil.

Romanum 6. sub Symmacho anno 404. in tomo 2. Concil. fuitque Prouinciale.

Romanum sub Hilario Papa ex Episcopis 48. anno 467. fuit Prouinciale. habetur in tomo 2. Concil.

Romanum 2. sub Bonifacio Papa I. anno circa 420. fuit prouinciale, & habetur in tomo 2. Concil.

Romanum sub Bonifacio Papa II. anno circa 530. fuit Prouinciale. illud habes in tomo 2. Concil.

Romanum sub Gregorio Papa I. anno 601. fuit prouinciale, habetur in tomo 2. Concil.

Romanum sub Martino Papa I. quod dicitur etiam *Later.* fuit Nationale Episcoporum 105. an. 652. habetur in to. 2. Concil.

Romanum 1. sub Gregorio Papa II. an. 721. ex Episcopis 22. fuit prouinciale, habes illud in tomo 3. Concil. p. 1.

Romanum 2. sub Gregorio Papa 2. anno 726. fuit prouinciale. habes illud in tomo 3. Concil. p. 1.

Romanum 1. sub Zacharia anno 743. fuit Prouinciale. illud habes in tomo 3. Concil. p. 1.

Romanum 2. sub Zacharia ann. 745. fuit prouinciale. illud habes in tomo 3. Concil. part. 1.

Romanum sub Leone Papa IV. anno 853. ex Episcopis 67. fuit prouinciale, estque in tomo 3. Concil. part. 1.

Romanum 2. sub Nicolao Papa I. anno 862. fuit prouinciale, habes illud in tomo 3. Concil. p. 1.

Romanum 3. sub Nicolao Papa I. anno 863. fuit prouinciale, illud habes in tomo 3. Concil. p. 1.

Romanum sub Ioanne Papa IX. anno 904. fuit prouinciale, illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum sub Ioanne Papa XII. anno 964. fuit prouinciale. estque in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum sub Ioanne XV. anno 993. fuit prouinciale, illudque habes in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum sub Alexandro Papa II. ex Episcopis supra centum an. 1063. fuit Nationale, illudque habes in to. 3. Concil. p. 2.

Romanum 2. sub Gregorio VII. anno 1075. fuit prouinciale. habesque illud in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum 3. sub Greg. Papa VII. anno 1076. fuit prouinciale, habesque illud in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum 4. sub Greg. Papa VII. 1078. fuit Prouinciale, estque in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum 5. sub Gregorio Papa VII. anno 1078. est Prouinciale habetur in tomo 3. Concil. p. 2.

Romanum 6. sub Gregorio Papa VII. anno 1080. fuit prouinciale, illud habes in tomo 3. Concil. p. 2.

Index Conciliorum.

Romanum sub Nicolao Papa II. anno 1059. fuit Prouinciale, habes illud in tomo 3. Concil. par. 2. celebratum fuit cum Episcopis 113.

S

Sabinense quod dicitur Vallis Oleti sub Ioanne Papa 22. anno 1324. sic dictum, quia praesedit Legatus Papae Cardinalis Sabinensis. fuit Prouinciale. habetur in tomo 3. Concil. par. 2. Vallis Oletum est locus in Hispania diocesis Palentiae.

Salegunstadiense sub Benedicto Papa VIII. fuit Prouinciale celebratum anno 1022. illud habes in tomo 3. Concil. par. 2.

Salegunstadium seu Salengstadium est locus prope Moguntiam in Germania ad Mœnum fluium in Franconia.

Sardicense Generale, sed connumeratum cum Nicano primo, celebratum per Episcopos 376. sub Iulio Papa I. circa annum 347. illud habes in tomo 1. Concil. Sardica est ciuitas in Thracia prouincia Europa.

Senonense sub Clemente Papa VII. an. 1528. fuit Prouinciale. Hac ciuitas est in Gallia prouincia Lugdunensi Senonia, habes illud in tomo 4. Concil.

T

Tarraconense sub Hormisda Papa anno 517. fuit Prouinciale ex Episcopis 10. illud habes in tomo 2. Conc. Taraco est ciuitas prope Cataloniam in Hispania Citeriori.

Taurinense sub Syricio Papa circa annum 397. fuit Prouinciale, illud habes in tomo 1. Concil. Taurinum est ciuitas Italiae in prouincia Pedemontana, dicta Gallia Subalpina.

Ticinense 1. sub Ioanne Papa VIII. an. 876. fuit Prouinciale, illud habes in tomo 3. Conc. par. 2. Ticinum est ciuitas Italiae in prouincia Insubria, seu Lombardie, qua dicitur Papi.

Toletanum 1. sub Anastasio Papa anno 400. celebratum per Episcopos 19. fuit Prouinciale, habes illud in tomo 1. Concil. Toletum est ciuitas in regno Castella in Hispania Tarraconensi.

Toletanum 2. sub Bonifacio Papa 2. anno 531. fuit Prouinciale, estque in tomo 2. Conc.

Toletanum 3. sub Pelagio Papa II. an. 589. fuit Prouinciale, & habes illud in tomo 2. Concil.

Toletanum dictum sub Reccaredo sub Gregorio Papa I. circa annum 599. fuit Prouinciale, sed ponitur extra ordinem numeri. habes illud in tomo 2. Conc.

Toletanum sub Gundemaro sedente Bonifacio Papa IV. anno 619. fuit Prouinciale, poniturque extra numerum, & ordinem. habes illud in tomo 2. Conc.

Toletanum 4. sub Honorio Papa I. celebratum cum Episcopis 70. anno 633. fuit Nationale celeberrimum. habes illud in tomo 1. Concil.

Toletanum 5. sub Honorio Papa I. an. 636. ex Episcopis 20. fuit Prouinciale. illudque habes in tomo 2. conc.

Toletanum 6. sub Honorio Papa I. anno 638. fuit Nationale ex Episcopis 52. habes illud in tomo 2. conc.

Toletanum 7. sub Theodoro Papa anno 652. fuit Prouinciale, habetur in tomo 2. conc.

Toletanum 8. sub Martino Papa I. anno 653. Nationale ex Episcopis 52. habeturque in tomo 2. conc.

Toletanum 9. sub Vitaliano Papa anno 655. fuit Prouinciale ex Episcopis 16. habes illud in tomo 2. conc.

Toletanum 10. sub Vitaliano Papa anno 658. fuit Prouinciale ex Episcopis 20. habes in tomo 2. conc.

Toletanum 11. sub Adeodato Papa anno 675. fuit Prouinciale ex Episcopis 19. habesque illud in tomo 2. conc.

Toletanum 12. sub Agathone Papa anno 681. fuit Prouinciale ex Episcopis 35. habes illud in tomo 3. conc. par. 1.

Toletanum 13. sub Leone Papa II. anno 683. fuit Nationale ex Episcopis 48. habes illud in tomo 3. conc. par. 1.

Toletanum 14. sub Benedicto Papa II. anno 684. fuit Prouinciale ex Episcopis 14. estque in tomo 3. conc. par. 1.

Toletanum 15. sub Sergio Papa I. anno 688. fuit Nationale ex Episcopis 61. habesque illud in tomo 3. conc. par. 1.

Toletanum 16. sub Sergio Papa I. anno 693. fuit Nationale ex Episcopis 59. habesque illud in tomo 3. conc. par. 1.

Toletanum 17. sub Sergio Papa I. anno 694. fuit Prouinciale, habetur in tomo 3. conc. par. 1.

Toletanum 18. sub Ioanne Papa XXII. anno 1324. fuit Prouinciale, & habetur in tomo 3. concil. par. 2.

Toletanum 19. sub Benedicto Papa XII. anno 1339. fuit Prouinciale, habeturque in tomo 3. conc. par. 2.

Toletanum 20. sub Clemente Papa VI. anno 1347. fuit Prouinciale, habes illud in tomo 3. conc. par. 2.

Toletanum 21. sub Innocentio Papa VI. anno 1355. fuit Prouinciale, & habes illud in tomo 3. conc. par. 2.

Toletanum 22. sub Sixto Papa 4. an. 1473. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 4. conc.

Tolosanum sub Victore Papa II. anno 1056. fuit Prouinciale. habesque illud in tomo 3. conc. par. 2. Tolosa est ciuitas in Gallia Narbonensi prima.

Trecense, seu Tricastinum sub Nicolao Papa I. anno 867. fuit Prouinciale. habetur in tomo 2. conc. Tricastum est ciuitas Gallie Celticae in prouincia Lugdunensi Senonia.

Treuirensis sub Paulo Papa III. anno 1549. fuit Prouinciale. habes in tomo 4. concil. Treuironum ciuitas est in Gallia in prouincia Belgica prima ad Mosellam flumen.

Triburiense sub Formoso Papa anno 895. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. conc. par. 2. Triburia est ciuitas Germanie prope Maguntiam ad Rhenum. nunc deserta dicitur.

Tridentinum Generale 19. sub Paulo 3. Papa inchoatum anno 1545. & completum sub Pio 4. 1563. habes illud in tomo 4. conc. Tridentum est ciuitas Italiae in prouincia Cenomanorum, in Comitatu Tirol.

Turonicum, seu Turonense 1. sub Simplicio Papa anno 482. fuit Prouinciale. habetur in tomo 2. conc. Turonum est ciuitas Gallie Celticae in prouincia Lugdunensi tertia.

Turonense 2. sub Ioanne Papa 3. an. 570. fuit Prouinciale. illudque habes in tomo 2. conc.

Turonense 3. sub Leone Papa 3. an. 813. fuit Prouinciale. habetur in tomo 3. conc. par. 1.

Turonense 4. sub Nicolao Papa V. an. 1448. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 4. conc.

V

Valentinum I. sub Damaso Papa anno 374. fuit Prouinciale celebratum per Episcopos 30. illud habes in tomo 1. conc. Valentia hac est ciuitas Gallie Narbonensis in prouincia Viennensi.

Valentinum 2. sub Ioanne Papa I. an. 524. celebratum per Episcopos 6. fuit Prouinciale. habes in tomo 2. concil. ciuitas hac est in Hispania, & caput regni Valentiae.

Valentinum 3. sub Leone Papa IV. anno 855. celebratum per Episcopos 13. fuit Prouinciale. ibidem. habetur in tomo 3. conc. par. 1.

Vasense I. sub Iulio Papa I. circa annum 342. fuit Prouinciale. habetur in tomo 1. conc. ciuitas hac est in Gallia Narbonensi, olim, dicta Nouempopolana.

Vasense, seu Vasionense 2. sub Leone Papa I. anno 442. celebratum per Episcopos 18. fuit Prouinciale, habesque illud in tomo 1. conc.

Vasense 3. quod dicitur 2. sub Ioanne Papa I. anno 529. fuit prouinciale. habetur in tomo 2. conc.

Vernense sub Stephano Papa 3. anno 756. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. concil. par. 1. Vernum erat locus in Gallia Aquitania apud Burdegalam.

Venetium sub Leone Papa I. anno 453. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 2. conc. Venetia hac est ciuitas Gallie Celticae in prouincia Lugdunensi secunda.

Viennense 1. Prouinciale sub Clemente Papa 4. anno 1267. praesidente Legato Papae habetur in tomo 3. conc. par. 2. Vienna hac est ciuitas Germaniae superioris in prouincia Austria.

Viennense Generale 15. sub Clemente V. Papa anno 1311. celebratum per Episcopos 300. habesque illud in tomo 3. concil. par. 2. Vienna hac est ciuitas Gallie Narbonensis in Delphinatu.

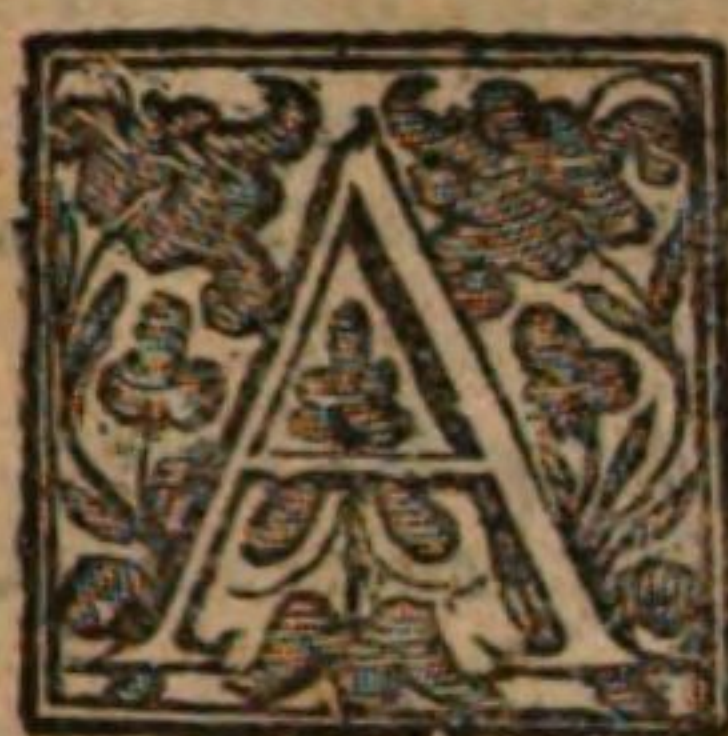
Vormatiense sub Adriano Papa 2. an. 868. fuit Prouinciale. habes illud in tomo 3. conc. par. 2. Vormatia est locus Germaniae superioris sub agro Moguntino.

Ordo Alphabeticus

ROMANORVM PONTIFICVM

PRO NOTITIA VITÆ,

CONSTITVTIONVM, ET EPISTOLARVM EORVMDEM.

DEODATVS Romanus Monachus consecratus 3. idus Aprilis, sedit an. 4. mens. 5. dies 6. obiit Romæ 6. kal. Iunii 676. *tom. 1. bull. tom. 2. Conc.*

Agapetus I. Romanus creatus Romæ nonis Iunii 534. sedit menses 11. dies 19. defunctus est Constantinopoli 12. kal. Iunii 536.

tom. 1. Bull. tom. 2. Conc.

Agapetus 2. Romanus creatus quintodecimo Kal. Iunii 946. sedit an. 9. menses 6. dies 10. obiit Romæ sexto kal. Ianuarij 956. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. par. 2.*

Agatho I. Siculus creatus 7. idus Iunii die Dominico 679. sedit an. 2. men. 6. obiit 4. idus Ianuarij 682. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. par. 1.*

Alexander I. Romanus creatus pridie idus Nouembris 118. sedit an. 10. menses 5. dies 21. martyrio coronatus obiit Romæ 3. die mensis Maij 129. *tom. 1. Bull. tom. 1. Conc.*

Alexander 2. Mediolanensis creatus pridie kal. Octobris die Dominico 1061. sedit an. 11. men. 6. dies 22. obiit Romæ 10. kal. Maij 1073. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. par. 2.*

Alexander 3. Tuscus creatus 5. nonas Septembris 1159. sedit ann. 21. men. 11. dies 23. obiit 6. kal. Septembris 1181. *tom. 1. Bull. tom. 3. conc. par. 2.*

Alexander IV. Anagninus creatus Neapoli 8. kal. Ianuarij 1254. sedit an. 6. men. 5. dies 5. obiit Viterbij an. 1261. 8. kal. Iunii, *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. par. 2.*

Alexander V. Bononiensis creatus Pisis an. 1409. die 9. Iulij coronatus, sedit menses 10. dies 8. obiit Bononiæ 5. nonas Maij 1410. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 2. Conc.*

Alexander VI. Hispanus creatus 3. idus Augusti 1492. sedit an. 11. dies 8. obiit 15. kal. Septembris 1503. *tom. 1. Bull. tom. 4. Concil.*

Alexander 7. Senensis ex familia Chisia creatus die 7. Aprilis 1555. feliciter sedet.

Anacletus Atheniensis creatus 18. kal. Ianuarii 100. sedit an. 9. men. 2. dies 28. Traiani iussu capite cæsus Romæ martyrio coronatur 3. idus Iulij 110. *tom. 1. Bullar. tom. 1. Concil.*

Anastasius I. Romanus creatus pridie idus Martij 398. sedit an. 14. men. vnum, dies 13. obiit 5. Kal. Maij 402. *tom. 1. Bull. tom. 1. Conc.*

Anastasius 2. Romanus creatus 5. kal. Decembris 497. sedit an. 1. men. 11. dies 11. obiit 3. kal. Decembris 499. *tom. 1. Bull. tom. 2. Conc.*

Anastasius 3. Romanus creatus 17. kal. Maij 911. sedit an. 2. men. 1. dies 22. obiit pridie nonas Iunii 913. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 2. Conc.*

Anastasius 4. Romanus creatus 6. idus Iulij 1153. sedit an. 1. menses 4. dies 24. obiit Romæ 3. nonas Decembris 1154. *tom. 1. Bull. tom. 3. conc. par. 2.*

Anterus Græcus creatus in Sardinia 11. kal. Decembris 237. martyrio coronatur capite cæsus 3. nonas Ianuarii 238. *tom. 1. Bull. tom. 1. conc.*

Anycetus Syrus creatus 8. Kal. Augusti 165. sedit an. 9. men. 8. dies 24. martyrium subiit 15. Kal. Maii *tom. 1. Bull. tom. 1. concil.*

Benedictus I. Romanus creatus 16. Kal. Iunii, sedit an. 5. men. 2. & dies 15. obiit pridie kal. Augusti 579. *tom. 1. Bull. tomo 2. conc.*

Benedictus 2. Romanus consecratus 13. kal. Iulij 684. sedit menses 10. dies 27. obiit idibus Maii 685. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 1. conc.*

Benedictus III. Romanus creatus 9. kal. Augusti sedit an. 2. men. 8. dies 16. obiit Romæ 6. idus Aprilis 858. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 1. conc.*

Benedictus 4. Romanus creatus 8. kal. Octobris sedit an. 3. men. 6. dies 15. obiit Romæ 6. idus Aprilis 903. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 2. conc.*

Benedictus V. sedit mensem 1. dies aliquos, & per vim ad Hamburg. relegatus ibi mortuus est 5. nonas Iulij 965. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 2. conc.*

Benedictus VI. Romanus creatus 13. Kal. Ianuarij sedit an. 1. men. 3. coactus abdicauit 14. kal. Aprilis, & non multo post in Adriani mole strangulatus fuit. *tom. 1. Bull. tom. 3. par. 2. Conc.*

Benedictus 7. creatus 4. Kal. Iunii, sedit an. 9. men. 1. dies 10. obiit Romæ 6. idus Iulij 984. *to. 1. bull. to. 3. p. 2. Conc.*

Benedictus 7. dictus 8. Romanus creatus die 20. Maii 1012. sedit an. 11. men. 8. dies 21. obiit Romæ 3. Kalend. Martii 1024. *to. 1. bull. to. 3. p. 2. Concil.*

Benedictus 8. dictus 9. Romanus creatus 3. idus Nouembris, sedit an. 12. menses 4. dies 20. *tom. 1. bullar. tom. 3. part. 2. Concil.*

Benedictus X. alias XI. Venerus creatus Romæ 12. Kal. Nouembris, sedit menses 8. dies 6. obiit Perusii nonis Iulij 1304. *to. 1. bull. tom. 3. Conc.*

Benedictus XI. dictus XII. Gallus creatus Auinione 13. kal. Ianuarii 1334. sedit an. 7. men. 4. dies 6. obiit Auinione 7. kal. Maii 1342. *tom. 1. bull. tom. 3. p. 2. Conc.*

Bonifacius I. Romanus creatus 5. kalend. Ianuar. 418. sedit an. 4. mens. 9. dies 24. obiit 8. Kal. Nouembris 422. *tom. 1. bull. to. 1. Conc.*

Bonifacius 2. Romanus creatus Romæ 17. kal. Nouemb. 530. sedit an. 1. dies 2. obiit 16. Nouembris 531. *tom. 1. bull. tom. 2. Concil.*

Bonifacius 3. Romanus creatus 9. Kal. Martij sedit menses 8. dies 23. obiit pridie idus Nouembris 606. *tom. 2. Conc.*

Bonifacius 4. Marsus consecratus die Dominico 5. kalen. Septembris 606. sedit annos 6. mens. 8. dies 12. obiit Romæ *tom. 1. bull. tom. 2. Concil.*

Bonifacius V. Campanus consecratus 8. kal. Ianuarii an. 617. sedit annos 5. men. 10. obiit 8. Kal. Nouembris 622. *tom. 1. bull. tom. 2. Concil.*

Bonifacius 6. Romanus creatus 16. kal. Ianuarii 895. sedit dies 5. obiit Romæ pridie Kal. Ianuarii 896. *to. 1. bull. hio Pontifex non reperitur in tomis Concil.*

Bonifacius 7. creatus 3. kal. Aprilis, sedit an. 1. men. 1. dies 12. obiit Kal. Augusti 985. *to. 1. bull. to. 3. p. 2. Concil.*

Bonifacius 8. Anagninus creatus Neapoli 9. kal. Ianuar. 1294. sedit an. 8. mens. 9. dies 28. obiit Romæ 5. idus Octobris 1303. *tom. 1. bull. to. 3. p. 2. Concil.*

Bonifacius 9. Neapolitanus creatus Romæ 4. nonas Nouembris 1389. sedit an. 14. mens. 11. obiit Romæ kalend. Nouembris 1404. *to. 1. bull.*

Caius Dalmata creatus Romæ 16. kal. Ianuarii 283. sedit an. 12. mens. 4. dies 6. martyrium consumauit 10. kal. Maii 296. *tom. 1. bull. tom. 1. concil.*

Calistus I. Romanus creatus 4. nonas Septembris 221. sedit an. 5. mens. 1. dies 12. martyrium consumauit 6. Kal. Octobris 227. *to. 1. bull. to. 1. concil.*

Calistus 2. Gallus creatus 1. die Februarii 1119. sedit an. 5. men. 10. dies 13. obiit Romæ 1124. *to. 1. bull. to. 3. par. 2. Concil.*

Calistus 3. Hispanus creatus 6. idus Aprilis 1455. sedit an. 3. men. 4.

Ordo Alphabeticus Romanor. Pontificum.

men.4. obiit 8. idus Augusti 1458. *tom. 1. Bull. to.4. concil.*
Calphurnius Pontianus Romanus creatus 8. Kal. Iulij 233. sedit an.5. dies 2. martyrium consumauit 13. Kalen. Decembris 237. *tom.1. Bull. tom. 1. conc.*
Christophorus 1. Romanus creatus 9. Kal. Iunii 903. sedit men. 8. vinculis mancipatus vitam finiuit. *to.1. Bull. tom.3. p.2. concil.*
Clemens I. Romanus creatus die 21. Maij 91. sedit an.9. men. 6. dies 4. obiit 9. Kal. Decemb. 100. *tom. 1. Bull. to. 1. concil.*
Clemens II. Germanus creatus 12. Kal. Ianuarii, vixit men. 8. dies 15. obiit 1047. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. conc.*
Clemens III. Romanus creatus Pisis 8. idus Ianuarii 1188. sedit an.3. men.2. dies 20. obiit Romæ 8. Kal. Aprilis 1191. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. conc.*
Clemens IV. Gallus creatus Perusij nonis Februarii 1265. sedit an.3. men.9. dies 20. obiit Viterbii 1268. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. conc.*
Clemens V. Gallus creatus Perusiæ Nonis Iulij 1305. sedit an. 4. men.9. obiit Auenione 12. Kal. Maii 1314. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. conc.*
Clemens VI. Gallus creatus Auenione nonis Maii 1342. sedit an.10. menses 7. obiit Auenione 8. idus Decembris 1352. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. conc.*
Clemens VII. Florentinus creatus 13. kal. Decembris 1523. sedit an.10. men.10. dies 7. obiit 7. kal. Octobris 1534. *to. 1. Bull. tom.4. concil.*
Clemens VIII. Florentinus creatus 3. kal. Februarii 1592. sedit an.13. men.1. dies 15. obiit 3. Martii 1605. *tom.3. Bull. tom.4. concil.*
Cletus Romanus creatus 9. kal. Octobris 79. sedit an. 11. men.7. dies 2. obiit 6. kal. Maii *tom.1. Bull. tom.1. conc.*
Celestinus I. Romanus creatus nonis Nouemb. 423. sedit an. 8. men.5. dies 3. obiit 8. idus Aprilis 432. *tom.1. Bull. tom. 1. concil.*
Celestinus II. Tuscus creatus 8. kal. Octobris 1143. sedit an.5. dies 13. obiit 1144. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. concil.*
Celestinus III. Romanus creatus Romæ 4. kal. Aprilis 1191. sedit an.6. men.9. dies 11. obiit Romæ 6. Idus Ianuarii 1198. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. concil.*
Celestinus IV. Mediolanensis creatus Romæ 9. kal. Octobris 1241. sedit dies 12. obiit 8. idus Octobris. *tom.1. Bull. tom. 3. p.2. concil.*
Celestinus V. Samnis. creatus Perusiæ nonis Iulij 1294. sedit men.5. dies 7. obiit 1296. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. conc.*
Celius Symmachus Sardus creatus 10. kal. Decembris 499. sedit an.15. menses 7. dies 28. obiit 14. kal. Augusti 514. *tom.1. Bull. tom.2. conciliorum.*
Celius Hormisdas Campanus creatus 7. kal. Augusti 514. sedit an.9. dies 11. obiit 523. *tom. 1. Bull. tom. 2. concil.*
Cælius Siluerius Campanus creatus 13. Kal. Augusti 536. sedit an.3. & dies 11. obiit 12. kal. Iunii 10. 1. *Bull. to.2. concil.*
Conon Thrax creatus 12. kal. Nouembris 686. sedit men.11. obiit 11. kal. Octobris 687. *tom.1. Bull. to.3. conc. p.1.*
Constantinus Syrus creatus 10. kal. Ianuarii 708. sedit an.8. men.1. dies 20. obiit Romæ 3. idus Februarii 716. *tom. 1. Bull. tom. 3. conc. p.1.*
Constantinus Marinus I. creatus 14. kal. Ianuarii 882. sedit an. 1. men.1. obiit 15. kal. Februarii 884. *tom.1. Bull. tom. 3. concil. p.1.*
Cornelius Romanus creatus pridie kal. Maii 254. sedit an.2. men.4. dies 8. obiit 18. kal. Octobris 256. *tom.1. Bull. tom. 1. concil.*

Damasus Hispanus creatus Romæ 18. kal. Octobris 367. sedit an.17. men.2. dies 27. obiit 4. idus Decembris 304. *tom.1. Bull. tom.1. concil.*
Damasus II. Germanus coronatus Romæ 16. kal. Augusti 1048. sedit dies 23. obiit 6. idus Augusti *tom.1. Bull. tom. 3. p.2. concil.*
Deusdedit Romanus creatus 12. kal. Nouembris 613. sedit an.3. dies 19. obiit Romæ 6. idus Nouembris 616. *tom.1. Bull. tom.2. concil.*
Dionysius Græcus creatus 4. idus Septembris 261. sedit an.11. men.3. dies 14. obiit 7. kal. Ianuarii 272. *to.1. Bull. to.1. conc.*

Donus, vel Dominus Romanus consecratus 4. nonas Nouembris 676. sedit an.2. men.5. dies 10. obiit Romæ 3. idus Aprilis 679. *tom.1. Bull. tom.2. conc.*
Donus, vel Dominus Romanus creatus 12. kal. Octobris, sedit men.3. obiit 14. kal. Ianuarii 972. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. concil.*

E Leutherius Græcus Nicopolitanus (sub nomine Abundii reperitur in Bull.) creatus pridie idus Maii 182. sedit an.13. dies 13. obiit Romæ 7. kal. Iunii 195. sepultus in Vaticano *to.1. Bull. to.1. conc. Sed hic sub nomine Eleutherii.*
Euaristus Syrus creatus 6. kal. Augusti 110. sedit an.8. men. 1. dies 28. capitis abscissione occubuit 7. Kal. Nouembris 118. *tom.1. Bull. tom.1. conc.*
Eugenius I. Romanus creatus 4. idus Augusti 654. sedit an.2. men.9. dies 14. obiit Romæ 4. nonas Iunii 657. *tom.1. Bull. tom.2. concil.*
Eugenius II. Romanus creatus 18. kal. Iunii, sedit an.3. men. 6. dies 24. obiit pridie idus Decembris 827. *tom.1. Bull. to. 3. concil. part.1.*
Eugenius III. Italus creatus 6. kal. Aprilis 1115. sedit an.8. men.4. dies 12. obiit 7. idus Iulij 1123. *tom.1. Bull. tom.3. concil. p.2.*
Eugenius IV. Venetus creatus 5. nonas Martii 1431. sedit an. 15. men.11. dies 21. obiit 7. Kal. Martii 1447. *tom.1. Bull. tom.4. concil.*
Ensebius Græcus creatus 9. Februarii 310. sedit an.1. men.7. dies 21. obiit kal. Octobris 312. *tom.1. Bull. tom.1. concil.*
Eutychianus Ethruscus creatus pridie nonas Iunii 275. sedit an.8. men.6. dies 4. obiit 7. Kal. Augusti 283. *tom.1. Bull. tom.1. concil.*

Fabianus Romanus creatus die 17. Ianuarii 238. sedit an. 15. dies 4. obiit 13. kal. Februarii 253. *to.1. Bull. to.1. conc.*
Felix I. Romanus creatus Romæ pridie Kal. Ianuarii 273. sedit an.2. men.4. dies 29. martyrio coronatur 3. kal. Iunii 275. *tom.1. Bull. tom.1. concil.*
Felix II. alias III. Romanus sedit an.8. men.11. dies 18. obiit 5. Kal. Martii 492. *tom.1. Bull. tom.1. concil.*
Felix III. alias IV. Beneuentanus creatus 8. kal. Augusti 526. sedit an.4. menses 2. dies 18. obiit Romæ 4. idus Octobris 530. *tom.1. Bull. tom.2. concil.*
Formosus creatus 6. kal. Iunii 889. sedit an.6. men.6. dies 18. obiit 10. Kal. Ianuarii 895. *tom. 1. Bull. tom.3. p.2. concil.*

Gelasius I. Africanus creatus 5. nonas Martii 492. sedit an.4. men.8. dies 19. obiit 11. kal. Decemb. 496. *tom.1. Bull. tom.2. concil.*
Gelasius II. creatus Romæ 8. kal. Febru. sedit an.1. & dies 5. obiit Cluniaci 1119. 4. Kal. Februarii. *tom.1. Bull. tom.3. concil. p.2.*
Gregorius I. Romanus creatus 590. sedit an.13. men.6. dies 8. obiit 3. idus Martii. *tom.1. Bull. tom.2. concil.*
Gregorius II. Romanus creatus 12. Kal. Aprilis sedit an.14. men.10. dies 21. obiit 3. idus Februarii 731. *tom.1. Bull. tom.3. concil. p.1.*
Gregorius III. Syrus creatus 3. nonas Martii 731. sedit an.10. men.8. dies 24. obiit 4. Kal. Decembris 741. *tom.1. Bullar. tom.3. concil. p.1.*
Gregorius IV. Romanus creatus 17. Kal. Februarii 828. sedit an.16. obiit Romæ 8. Kal. Februarii 844. *tom.1. Bull. tom. 3. Concil. p.1.*
Gregorius V. Germanus creatus 16. kal. Iulij 995. sedit an.2. men.7. dies 18. obiit Romæ 12. Kal. Martii 998. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. Concil.*
Gregorius VI. Romanus creatus kal. Maii sedit an.1. men. 7. dies 20. obiit 13. kal. Ianuarii 1046. *tom.1. Bull. tom.3. p. 2. Concil.*
Gregorius VII. Ethruscus creatus 10. Kalend. Maii 1073. sedit an.13. obiit Salerni 8. Kal. Iunii 1085. *tom.1. Bull. tom.3. p.2. Concil.*
Gregorius 8. Beneuentanus creatus Ferrariæ 13. kal. Nouembris 1187. sedit men.1. dies 27. obiit Pisis 18. Kal. Ianuarii 1187. *tom.1. Bull. to.3. p.2. Concil.*

Ordo Alphabeticus Romanor. Pontificum.

- Gregorius 9.* Campanus creatus Romæ 13. Kal. Aprilis 1227. fedit an. 14. menses 5. dies 10. obiit Romæ 11. kal. Septembris 1241. *tom. 1. Bull. tom. 3. p. 2. Concil.*
- Gregorius X.* Placentinus creatus Viterbii Kalend. Septembris 1271. fedit an. 4. men. 4. dies 10. obiit 3. Idus Ianuar. 1276. *tom. 1. Bull. tom. 3. p. 2. Concil.*
- Gregorius 11.* Gallus creatus Auenione 3. kal. Ianuar. 1370. fedit an. 7. men. 2. dies 29. obiit 6. kal. Aprilis 1378. *tom. 1. Bull. tom. 3. p. 2. Concil.*
- Gregorius 12.* Venetus creatus Romæ pridie kal. Decembr. 1406. fedit an. 8. men. 7. dies 5. obiit 1417. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Gregorius 13.* Italus creatus 3. Idus Martii 1572. fedit ann. 12. men. 10. dies 18. obiit 10. Aprilis 1585. *tom. 2. Bull. tom. 4. Concil.*
- Gregorius 14.* Mediolanensis creatus Romæ nonis Decembris 1590. fedit men. 10. dies totidem, obiit Romæ idibus Octobris 1591. *tom. 2. Bull. tom. 4. conc.*
- Gregorius XV.* Bononiensis creatus 8. Februarii 1621. fedit an. 2. men. 5. diem 1. obiit Romæ 8. Iulii 1623. *tom. 3. Bull.*
- H** *Adrianus 1.* Romanus creatus 5. idus Februarii 772. fedit an. 23. men. 10. dies 17. obiit 7. kal. Ianuarii 795. *tom. 1. Bullar. tom. 3. par. 1. conc.*
- Hadrianus 2.* Romanus creatus 11. Kalen. Decembris 867. fedit an. 4. menses 11. dies 12. obiit Romæ kalen. Nouembris 872. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Hadrianus 3.* Romanus creatus 12. kalen. Februarii 884. fedit an. 1. men. 3. dies 19. obiit 7. idus Maii 885. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. Conc.*
- Hadrianus 4.* Anglicus creatus Romæ nonis Decembris 1154. fedit an. 4. men. 8. dies 28. obiit Anagninæ 1159. kal. Septembris. *tom. 1. bullar. tom. 3. par. 1. conc.*
- Hadrianus V.* Lygur creatus 4. idus Iulii 1276. fedit men. 1. dies 7. obiit Viterbii 12. kal. Septembris 1276. *tom. 1. bullar. tom. 3. par. 2. conc.*
- Hadrianus 6.* Belga creatus 5. idus Ianuarii 1521. fedit an. 1. men. 8. dies 3. obiit 8. kal. Octobris 1523. *tom. 1. bull. tom. 4. conc.*
- Hilarius 1.* Sardus creatus 3. Kal. Maii fedit an. 6. menses 3. dies 10. obiit 6. kalen. Augusti 467. *tom. 1. bull. tom. 2. conc.*
- Honorius 1.* Campanus creatus 7. idus Nouembris 622. fedit an. 12. men. 11. dies 7. obiit 3. idus Octobris 634. *tom. 1. bullar. tom. 2. conc.*
- Honorius 2.* Bononiensis creatus 21. Decembris 1124. fedit an. 7. obiit 14. kal. Martii 1130. *tom. 1. bull. tom. 3. p. 2. Conc.*
- Honorius 3.* Romanus creatus Perusii 1. Aug. 1216. fedit an. 10. men. 8. obiit Romæ 15. kal. Aprilis 1227. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Honorius 4.* Romanus creatus Perusii 4. nonas Aprilis 1285. fedit an. 2. dies 2. obiit Romæ 1287. 3. nonas Aprilis *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Hormisdas.* Vide, Cælius.
- Hyginus* Græcus creatus idibus Ianuarii 150. fedit an. 3. men. 11. dies 28. martyrium consumauit 3. idus Ianuarii 154. *tom. 1. bull. tom. 1. conc.*
- I** *Innocentius 1.* Albanus creatus 8. Idus Maii 402. vixit an. 15. men. 2. dies 10. obiit 6. kal. Augusti 417. *tom. 1. bull. tom. 1. conc.*
- Innocentius 2.* Romanus creatus 13. kalen. Martii 1130. fedit an. 13. men. 7. dies 8. obiit 8. kal. Octobris 1143. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Innocentius 3.* Italus creatus Romæ 6. idus Ianuarii 1198. fedit an. 18. men. 6. dies 9. obiit Perusii 13. kal. Augusti 1216. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Innocentius 4.* Ianuensis creatus Anagninæ 8. kal. Iulii 1243. fedit an. 11. menses 5. dies 14. obiit Neapoli idibus Decembris 1254. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Innocentius 5.* Gallus creatus Arretii 13. kal. Februarii 1276. fedit men. 5. dies 2. obiit Romæ 18. kal. Iulii 1276. *tom. 1. bull. tom. 3. par. 2. conc.*
- Innocentius 6.* Gallus creatus Auenione 15. kal. Ianuarii 1352. fedit ann. 9. men. 8. dies 26. obiit Auenione pridie idus
- Septembris 1362. *tom. 1. bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Innocentius 7.* Sulmonensis creatus Romæ 16. kal. Nouemb. 1404. fedit an. 2. dies 2. obiit 8. idus Nouembris 1406. *tom. 1. bull. to. 3. p. 2. Conc.*
- Innocentius 8.* Ianuensis creatus 4. kal. Septembris 1484. fedit an. 7. men. 10. dies 27. obiit 8. kal. Augusti 1492. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*
- Innocentius 9.* Bononiensis creatus 3. kalen. Nouembr. 1591. fedit men. 2. obiit 3. kal. Ianuarii 1592. *tom. 2. bull. to. 4. Conc.*
- Innocentius X.* Romanus creatus Romæ die 15. Septembris 1644. fedit vsque ad ann. 1655. obiit die 7. Ianuarii eiusdem anni. *tom. 4. bulla.*
- Ioannes 1.* Tuscus creatus pridie idus Augusti 523. fedit an. 2. men. 9. dies 16. obiit 6. kal. Iunii 526. *tom. 1. bull. to. 2. Conc.*
- Ioannes 2.* Romanus creatus Romæ 11. kal. Februarii 531. fedit an. 2. men. 4. dies 6. obiit Romæ 11. kal. Iunii 534. *tom. 1. bull. to. 2. Conc.*
- Ioannes 3.* creatus 4. kal. Iunii 559. fedit an. 13. men. 16. obiit 3. idus Iulii 574. *tom. 1. bull. to. 2. Conc.*
- Ioannes 4.* Dalmata consecratus 8. kal. Ianuarii 639. fedit an. 1. men. 9. dies 18. *tom. 1. bull. to. 2. Conc.*
- Ioannes V.* Antiochenus creatus 8. Kalen. Augusti, fedit an. 1. dies 9. obiit 4. nonas Augusti. 686. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. par. 2.*
- Ioannes 6.* Græcus creatus 4. kal. Nouemb. fedit an. 3. menses 2. dies 12. obiit Romæ 7. idus Ianuarii 705. *tom. 1. Bull. to. 3. Conc. par. 1.*
- Ioannes 7.* Calaber creatus kal. Martii fedit an. 2. men. 7. dies 17. obiit 16. kal. Nouembris 707. *tom. 1. bull. to. 3. Concil. par. 1.*
- Ioannes 8.* Romanus creatus 19. Kalen. Ianuarii 872. fedit an. 10. dies 2. obiit 18. kal. Ianuarii 882. *tom. 1. bullar. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 9.* Tiburtinus creatus 5. idus Septembris 897. fedit an. 2. dies 4. obiit 9. kal. Octobris 899. *tom. 1. bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes X.* Romanus creatus 9. Kalen. Februarii fedit an. 14. men. 2. dies 16. obiit 8. idus Aprilis 928. *tom. 1. bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 11.* Romanus creatus 3. idus Decembris fedit an. 4. men. 10. dies 15. obiit kal. Nouembris 935. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*
- Ioannes 12.* Romanus creatus 5. idus Ianuarii fedit an. 8. men. 4. dies 6. obiit pridie idus Maii. *tom. 1. bull. to. 3. Concil. par. 2.*
- Ioannes 13.* Romanus creatus 6. Octobris 965. fedit an. 6. men. 2. dies 5. obiit 8. idus Septembris 972. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 14.* Papiensis creatus 17. Kalen. Augusti, fedit men. 8. obiit 17. kal. Aprilis 985. *tom. 1. Bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 15.* Romanus creatus kal. Augusti 985. fedit an. 9. men. 6. dies 10. obiit Romæ 4. idus Februarii 995. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 16.* Romanus creatus 3. idus Februarii fedit men. 4. obiit 5. idus Iunii 995. *tom. 1. Bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 17.* Romanus creatus 7. idus Iunii fedit men. 4. dies 25. obiit Romæ pridie kal. Nouembris 1003. *tom. 1. Bullar. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 18.* Romanus creatus 12. Kal. Decembr. fedit an. 5. men. 7. dies 29. obiit Romæ 15. kal. Augusti 1009. *tom. 1. Bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 19.* Romanus creatus pridie kal. Martii, fedit an. 8. men. 9. dies 9. obiit 6. idus Nouembris 1032. *tom. 1. Bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 20. alias 21.* Hispanus creatus Viterbii idibus Septembris 1276. fedit men. 8. dies 8. obiit Viterbii 13. kal. Iunii 1277. *tom. 1. Bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Ioannes 21. alias 22.* Gallus creatus Lugduni 8. idus Augusti 1316. fedit annos 18. men. 3. dies 28. obiit Auenione pridie nonas Decembris 1334. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. par. 2.*
- Ioannes 22. alias 23.* Neapolitanus creatus Bononiæ 16. kalend. Iunii 1410. fedit an. 5. dies 15. obiit Florentiæ 11. kal. Ianuarii. *tom. 1. bullar. to. 3. Conc. p. 2.*

Ordo Alphabeticus Romanor. Pontificum.

Julius I. Romanus creatus die 28. Octobris 336. sedit an. 15. men. 5. dies 17. obiit Romæ pridie idus Aprilis 352. *tom. 1. bull. to. 1. Concil.*

Julius II. Sauonenfis creatus Kal. Nouembris 1503. sedit an. 9. menses 3. dies 21. obiit 9. Kal. Martii 1513. *tom. 1. Bull. tom. 4. Concil.*

Julius III. Aretinus creatus 6. idus Februarii 1550. sedit an. 5. men. 1. dies 16. obiit 10. kalend. Aprilis. *tom. 1. Bull. tom. 4. Concil.*

Laudus Sabinus creatus 7. idus Iunii 913. sedit menses 6. dies 22. obiit Romæ 5. kal. Ianuarii 914. *tom. 1. bullar. tom. 3. Concil. p. 2.*

Leo I. Tuscus creatus 4. idus Maii sedit annos 20. men. 10. dies 28. obiit 11. Aprilis 461. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Leo 2. Siculus creatus 3. idus Augusti 682. sedit men. 10. dies 19. obiit 4. Kal. Iulii Romæ 683. *tom. 1. bull. to. 3. Conc. p. 1.*

Leo 3. Romanus creatus 7. kal. Ianuarii 796. sedit an. 20. men. 5. dies 18. obiit Romæ pridie idus Iunii. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 1.*

Leo 4. Romanus creatus pridie idus Aprilis sedit an. 8. men. 6. dies 6. obiit 6. kal. Augusti 855. *to. 1. bull. tom. 3. Conc. p. 1.*

Leo 5. Latinus creatus 17. kal. Maii sedit men. 1. dies 10. coactus abdicauit 9. kal. Iunii, & non multo post interiit. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Leo 6. Romanus creatus 5. idus Aprilis, sedit men. 6. dies 15. obiit 10. Kal. Nouembris 928. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. parte 2.*

Leo 7. Romanus creatus 6. kal. Nouembris, sedit an. 3. men. 6. dies 10. obiit Romæ pridie nonas Maii 939. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Leo 9. Gallus creatus pridie idus Februarii 1049. sedit an. 5. men. 2. dies 8. obiit 16. Kal. Maii 1054. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Leo 10. Florentinus creatus idibus Martii 1513. sedit annos 8. men. 8. dies 21. obiit Kal. Decembris 1521. *tom. 1. bullar. tom. 4. Concil.*

Leo 11. Florentinus creatus 1605. die 1. Aprilis sedit dies 27. obiit 27. Aprilis *tom. 3. bullar. tom. 4. Concil.*

Liberius Romanus creatus 8. idus Maii 352. sedit an. 15. men. 4. dies 17. obiit Romæ 8. kal. Octobris 367. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Linus Italus creatus pridie Kal. Iulii 68. sedit an. 11. men. 2. dies 23. martyrio affectus est 9. kal. Octobris 79. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Lucius I. Romanus creatus pridie kal. Maii 254. sedit an. 2. men. 4. dies 8. obiit 18. Kal. Octobris 256. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Lucius 2. Bononiensis creatus ... Martii 1144. sedit mens. 11. dies 14. obiit Romæ 5. kal. Martii 1145. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Lucius 3. Ethruscus creatus Romæ 4. kal. Septembris 1181. sedit an. 4. men. 2. dies 28. obiit Veronæ 7. kal. Decēb. 1185. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Marcellus I. Romanus creatus 21. Nouembris 304. sedit an. 5. men. 6. dies 21. martyr occubuit 17. kal. Februarii 310. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Marcellus 2. Picenus creatus 5. idus Aprilis 1555. sedit dies 22. obiit 3. Kal. Maii. *tom. 1. bull. tom. 4. Conciliorum.*

Marcellinus Romanus creatus Kalend. Iulii 296. sedit an. 7. men. 9. dies 27. martyr occubuit 6. kal. Maii 304. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Marcus Romanus creatus 17. kal. Februarii 336. sedit men. 8. dies 22. obiit nonis octobris *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*

Marinus I. Vide, *Constantinus Marinus.*

Marinus 2. Romanus creatus kal. Nouembris 942. sedit an. 3. men. 6. dies 14. obiit 946. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Martinus I. Tuscus creatus pridie nonas Iulii sedit an. 6. menses 4. dies 17. obiit pridie idus Nouembris 653. *tom. 1. bull. tom. 2. Concil.*

Martinus 2. alias 4. Gallus creatus Viterbii 8. Kal. Martii 1281. sedit an. 4. men. 1. dies 7. obiit Perusii 4. kal. Aprilis 1285. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Martinus 3. alias V. Romanus creatus 3. idus Nouembris sedit an. 13. men. 3. dies 12. obiit 12. Februarii 1431. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Miltiades, vel Melchiades. Afer creatus 4. idus Octobris 312. sedit an. 3. menses 2. dies 21. obiit 4. idus Decembris 315. *tom. 1. bull. tom. 1. concil.*

Nicolaus I. Romanus creatus 8. kal. Maii 858. sedit an. 19. men. 6. dies 20. obiit Romæ idibus Nouembris 867. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 1.*

Nicolaus 2. Allobrox creatus 3. nonas Ianuarii 1059. sedit an. 2. men. 6. diem 1. obiit Florentiæ nonas Iulii 1061. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Nicolaus 3. Romanus creatus Viterbii 7. Kal. Decembris 1277. sedit an. 2. men. 8. dies 29. obiit in Surriano monte 11. kal. Septembris 1280. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Nicolaus 4. Asculanus creatus 8. Kal. Martii 1288. sedit an. 4. men. 1. dies 14. obiit Romæ pridie nonas Aprilis 1292. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Nicolaus 5. Sarzanensis creatus pridie nonas Martii 1447. sedit an. 8. dies 19. obiit 9. Kal. Aprilis 1455. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*

Paschalis I. creatus 5. kal. Februarii, sedit an. 7. men. 3. dies 17. obiit pridie idus Maii 824. *bull. 1. to. 3. concil. p. 1.*

Paschalis 2. Italus creatus idibus Augusti 1099. sedit an. 18. men. 5. dies 9. obiit Romæ 12. kal. Februarii. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*

Paulus I. Romanus creatus 4. kalend. Iunii 757. sedit an. 10. men. 1. obiit 4. kal. Iunii 767. *tom. 1. bull. tom. 3. Conc. p. 4.*

Paulus 2. Venetus creatus pridie Kal. Septembris 1464. sedit an. 6. men. 10. dies 26. obiit 5. kalend. Augusti 1471. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*

Paulus 3. Romanus creatus 7. idus Octobris 1534. sedit an. 15. dies 29. obiit 4. idus Nouembris 1549. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*

Paulus 4. Neapolitanus creatus 10. Kal. Iunii 1555. sedit an. 4. men. 2. dies 27. obiit 15. kal. Septembris 1559. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*

Paulus 5. Romanus creatus 15. Maii 1605. sedit an. 15. men. 8. dies 13. obiit 28. Ianuarii 1621. *to. 3. bull. tom. 4. Concil.*

Pelagius I. Romanus consecratus 16. kal. Maii sedit an. 4. men. 10. dies 18. obiit 2. Martii 559. *to. 1. bull. to. 2. Concil.*

Pelagius 2. Romanus creatus 3. idus Nouembris 579. sedit an. 10. men. 2. dies 29. obiit 6. idus Februarii 590. *tom. 1. bull. tom. 2. Concil.*

Petrus Galilæus Romanus, sedem fundaturus successoribus, ingressus fuit 15. kal. Februarii 44. mortem magistri sui imitatus obiit 3. Kal. Iulii 68. cum sedisset in Romano Pontificatu an. 24. men. 3. dies 12. *tom. 1. Concil. tom. 1. bull.*

Pius I. Aquileiensis creatus 18. kal. Februarii 154. sedit an. 11. men. 5. dies 27. obiit Romæ 5. idus Iulii 165. *tom. 1. bull. to. 1. Concil.*

Pius 2. Senensis creatus 14. kal. Septembris sedit annos 5. men. 11. dies 27. obiit Anconæ 17. kal. Septembris 1464. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*

Pius 3. Senensis creatus 10. Kal. Octobris 1503. sedit dies 26. obiit 15. Kal. Nouembris 1503. *tom. 1. bull. tom. 4. Concil.*

Pius 4. Mediolanensis creatus Romæ 7. kal. Ianuar. 1560. sedit ann. 5. men. 2. dies 15. obiit 5. idus Decembris 1565. *to. 2. bull. tom. 4. Concil.*

Pius 5. Italus creatus 7. idus Ianuarii 1566. sedit an. 6. menses 3. dies 23. obiit kal. Maii 1572. *tom. 2. bull. tom. 4. Concil.*

Pontianus. Vide, *Calphurnius.*

Romanus Galestinus creatus 5. kal. Aprilis sedit men. 4. dies 23. obiit 14. kal. Septembris 897. *tom. 1. bull. tom. 3. concil. part. 2.*

Sabinianus I. Tuscus creatus kal. Septembris sedit men. 3. dies 19. obiit 2. kal. Martii 605. *tom. 1. bull. to. 2. Concil.*

Sergius I. Antiochenus creatus 12. kal. Ianuarii 687. sedit an. 13. men. 8. dies 23. obiit 6. idus Septembris 701. *to. 1. bull. tom. 3. concil. p. 1.*

Sergius

Ordo Alphabeticus Romanor. Pontificum.

- Sergius 2.* Romanus creatus 4. idus Februarii 844. sedit an. 3. menses 2. dies 3. obiit pridie idus Aprilis 848. *tom. 1. bull. to. 3. conc. p. 1.*
- Sergius 3.* Romanus creatus 8. kal. Ianuarii 904. sedit an. 7. dies 16. obiit 5. idus Aprilis 911. *to. 1. bull. tom. 3. Concil. par. 2.*
- Sergius 4.* Romanus creatus 15. kal. Septembris an. 1009. sedit an. 2. menses 9. dies 12. obiit 4. kal. Iunii 1012. *tom. 1. bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Seuerinus* Romanus creatus kal. Iunii 637. sedit an. 1. men. 2. dies 3. obiit 4. nonas Augusti 638. *to. 1. bull. tom. 2. Conc.*
- Siluerius.* Vide, *Cœlius.*
- Syluester 1.* Romanus creatus Kal. Decembris 315. sedit an. 21. dies 4. obiit pridie kal. Ianuar. 335. *tom. 1. bull. tom. 1. Concil.*
- Syluester 2.* Gallus creatus kal. Nouembris 998. sedit an. 4. men. 6. dies 12. obiit 4. idus Maii 1003. *tom. 1. bull. tom. 3. Concil. p. 2.*
- Symmachus.* Vide, *Cœlius.*
- Simplicius 1.* Tiburtinus creatus 467. sedit an. 15. menses 7. dies 7. obiit 6. nonas Martii 483. *to. 2. concil.*
- Syricius* Romanus creatus pridie idus Ianuarii 385. vixit an. 13. men. 1. dies 14. obiit 398. *to. 1. bull. to. 1. conc.*
- Sisinnius 1.* Syrus creatus 15. kal. Nouembris moritur 8. idus Nouembris 707. *to. 1. bull. to. 3. conc. p. 1.*
- Sixtus 1.* Romanus creatus 7. idus Iunii 129. sedit an. 9. men. 10. martyr occubuit 8. idus Aprilis 139. *to. 1. bull. tom. 1. concil.*
- Sixtus 2.* Græcus creatus 9. kal. Septemb. 261. sedit men. 11. dies 18. martyrio coronatur 6. Augusti 261. *tom. 1. bullar. to. 1. concil.*
- Sixtus 3.* Romanus creatus 4. kal. Maii 432. sedit an. 7. menses 1. obiit 5. kal. Aprilis. *to. 1. bull. to. 1. Concil.*
- Sixtus 4.* Saonenfis creatus 5. idus Augusti 1471. sedit an. 13. dies 4. obiit pridie idus Augusti 1484. *tom. 1. bull. to. 4. concil.*
- Sixtus 5.* Picenus creatus 12. Aprilis 1585. sedit an. 5. menses 4. dies 3. obiit 6. kal. Augusti 1590. *tom. 4. conc.*
- Soter* Campanus ex Fundis creatus 3. nonas Maii an. 175. sedit an. 7. men. 11. dies 10. obiit Romæ 10. kal. Maii 182. *tom. 1. bull. tom. 1. concil.*
- Stephanus 1.* Romanus creatus 8. idus Aprilis 258. sedit an. 3. men. 3. dies 26. martyrium compleuit 4. nonas Augul. 260. *tom. 1. bull. tom. 1. concil.*
- Stephanus 2.* Romanus creatus 8. Kal. Aprilis 752. ante consecrationem expirauit 5. kal. Aprilis *par. 1. bull. to. 3. concil. par. 1.*
- Stephanus 3. alias 2.* creatus 4. Kalen. Aprilis sedit an. 5. dies 29. obiit 6. kal. Maii 757. *to. 1. bull. to. 3. concil. p. 1.*
- Stephanus 4. alias 3.* Siculus creatus nonis Augusti 768. sedit an. 3. men. 5. dies 27. obiit Romæ pridie Kalend. Februarii 772. *tom. 1. bull. tom. 3. conc. p. 1.*
- Stephanus 5. alias 6.* Romanus creatus 5. nonas Iulii sedit men. 6. dies 23. obiit 8. Kal. Februarii. *tom. 1. bull. tom. 3. conc. par. 1.*
- Stephanus 6. alias 5.* Romanus creatus 3. idus Maii 885. sedit an. 6. dies 9. obiit 12. Kal. Iunii 891. *tom. 1. bull. tom. 3. conc. par. 2.*
- Stephanus 7. alias 6.* creatus 8. idus Ianuarii 896. sedit an. 1. men. 2. dies 19. obiit 9. Kal. Aprilis 898. *tom. 1. bullar. to. 3. conc. par. 2.*
- Stephanus 8. alias 7.* Romanus creatus 9. kal. Nouembris, sedit an. 2. men. 1. dies 15. obiit 6. idus Decembr. 930. *to. 1. bull. to. 3. conc. p. 2.*
- Stephanus 9. alias 8.* Romanus creatus 7. idus Iunii sedit an. 3. men. 4. dies 15. obiit Romæ 12. kal. Nouembr. 942. *to. 1. bull. to. 3. conc. p. 2.*
- Stephanus X. alias 9.* Lotharingus creatus 4. nonas Augusti 1057. sedit men. 7. dies 28. obiit Florentiæ 4. kal. Aprilis 1058. *to. 1. bull. to. 3. conc. p. 2.*
- T***Elephorus* Calabrensis creatus 5. idus Aprilis 139. sedit an. 10. men. 8. dies 27. martyr occubuit nonis Ianuarii 150. *to. 1. bull. to. 1. conc.*
- Theodorus 1.* Græcus consecratus 6. Kalend. Decembris sedit an. 6. men. 5. dies 19. obiit Romæ pridie idus Maii 647. *tom. 1. bull. tom. 2. conc.*
- Theodorus 2.* Romanus creatus 13. kal. Septembris sedit dies 20. obiit Romæ 6. idus Septembris 900. *tom. 1. bull. to. 3. conc. p. 2.*
- V***alentinus* Romanus creatus 19. kal. Ianuarii sedit men. 1. dies 10. expirauit 10. Kal. Februarii 828. *tom. 1. bull. tom. 3. conc. p. 1.*
- Victor 1.* Afer creatus Kalend. Iunii 195. sedit an. 9. men. 1. dies 26. martyr occubuit 5. kal. Augusti 203. *tom. 1. Bull. tom. 1. concil.*
- Victor 2.* Germanus creatus idibus Aprilis 1055. sedit ann. 2. men. 3. dies 16. obiit Floren. 5. kal. Augusti 1057. *to. 1. bull. to. 3. conc. p. 2.*
- Victor 3.* Beneuentanus creatus 1086. sedit an. 1. ab electione, à consecratione men. 4. dies 7. obiit 16. kal. Octobris 1087. *to. 1. bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Vigilius* creatus 6. kal. Maii sedit à creatione an. 18. men. 7. dies 15. à consecratione an. 16. men. 6. dies 28. obiit 4. idus Ianuarii 556. *to. 1. bull. to. 2. Conc.*
- Vitalianus 1.* Italus sedit an. 14. men. 5. dies 29. obiit Romæ 6. kalen. Februarii 672. *to. 1. Bull. to. 2. Conc.*
- Vrbanus 1.* Romanus creatus kalen. Octobris 227. sedit an. 6. men. 6. dies 4. martyr occubuit 25. Maii 233. *tom. 1. Bull. tom. 1. Conc.*
- Vrbanus 2.* Gallus creatus Terracinæ 12. Martii 1088. sedit an. 11. men. 3. dies 18. obiit 4. kal. Augusti 1099. *to. 1. bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Vrbanus 3.* Mediolanensis creatus Veronæ 7. kal. Decembris 1185. sedit an. 1. men. 10. dies 25. obiit Ferrariæ 14. kal. Nouembris 1187. *tom. 1. Bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Vrbanus 4.* Gallus creatus Viterbii 4. kalen. Septembris 1261. sedit an. 3. men. 1. dies 4. obiit Perusiæ 6. nonas Octobris 1264. *to. 1. bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Vrbanus 5.* Gallus creatus Auenione 5. kalen. Octobris 1362. sedit an. 8. men. 2. dies 24. obiit Auenione 14. kal. Ianuarii 1370. *to. 1. Bull. tom. 3. Conc. p. 2.*
- Vrbanus 6.* Neapolitanus creatus Romæ 6. Aprilis 1378. sedit an. 11. men. 6. dies 7. obiit Romæ idibus Octobris 389. *to. 1. bull. to. 3. Conc. p. 2.*
- Vrbanus 7.* Romanus creatus Romæ 17. kal. Octobris 1590. sedit dies 12. obiit 5. kal. Octobris *to. 2. bull. to. 4. Conc.*
- Vrbanus 8.* Florentinus creatus Romæ 6. Augusti 1623. sedit an. 20. men. 11. dies 24. obiit Romæ die 29. Iulii 1644.
- Z***Acharias* Calaber creatus kalend. Decembris 741. sedit an. 10. menses 3. dies 16. obiit idibus Martii Romæ 752. *to. 1. bullar. to. 3. Conc. p. 1.*
- Zefirinus* Romanus creatus 7. idus Augusti 203. sedit an. 18. dies totidem. obiit 7. kal. Septembris 221. *tom. 1. Concil. tom. 1. Bull.*
- Zosimus* Græcus creatus 13. kal. Septembris 417. sedit an. 1. men. 4. dies 6. obiit 7. kal. Ianuarii 418. *tom. 1. bull. to. 1. Concil.*

INDEX

ROMANORVM PONTIFICVM

Quò ad ordinem sedendi.

ETRVS.

Linus.
Cletus.
Clemens I.
Anacletus.
Euaristus.
Alexander I.

Ioannes 3.
Benedictus I.
Pelagius 2.
Gregorius I.
Sabinianus I.
Bonifacius 3.
Bonifacius 4.

Deus dedit.
Bonifacius V.

Honorius I.
Seuerinus I.

Ioannes IV.
Theodorus I.

Martinus I.
Eugenius I.

Vitalianus I.
Adeodatus.

Donus I.
Agatho I.

Leo 2.
Benedictus 2.

Ioannes V.
Conon.

Sergius I.
Ioannes 6.

Ioannes 7.
Sifinnius I.

Constantinus I.
Gregorius 2.

Gregorius 3.
Zacharias.

Stephanus 2.
Stephanus 3. alias 2.

Paulus I.
Stephanus 4. alias 3.

Hadrianus I.
Leo 3.

Stephanus 5. alias 4.
Paschalis I.

Eugenius 2.
Valentinus I.

Gregorius 4.
Sergius 2.

Leo 4.
Benedictus 3.

Nicolaus I.
Hadrianus 2.

Ioannes 8.
Constantinus 2. seu Marinus I.

Hadrianus 3.
Stephanus 6. alias 5.

Formosus.
Bonifacius 6.

Stephanus 7. alias 6.
Romanus I.

Theodorus 2.
Ioannes 9.

Benedictus 4.
Leo V.

Christophorus I.
Sergius 3.

Anastasius 3.
Landus.

Ioannes X.
Leo 6.

Stephanus 8. alias 7.
Ioannes XI.

Leo 7.
Stephanus 9. alias 8.

Marinus, seu Martinus 2.
Agapetus 2.

Ioannes 12.
Benedictus V.

Ioannes 13.
Donus videlicet Dominus 2.

Benedictus 6.
Bonifacius 7.

Benedictus 7.
Ioannes 14.

Ioannes XV.
Ioannes 16.

Gregorius XV.
Syluester 2.

Ioannes 17.
Ioannes 18.

Sergius 4.
Benedictus 7. alias 8.

Ioannes 19.
Benedictus 8. alias 9.

Gregorius 6.
Clemens 2.

Damasus 2.
Leo 9.

Victor 2.
Stephanus X. alias IX.

Nicolaus 2.
Alexander 2.

Gregorius 7.
Victor 3.

Vrbanus 2.
Paschalis 2.

Gelasius 2.
Callistus 2.

Honorius 2.
Innocentius 2.

Cælestinus 2.
Lucius 2.

Eugenius 3.
Anastasius 4.

Hadrianus 4.
Alexander 3.

Lucius 3.
Vrbanus 3.

Gregorius 8.
Clemens 3.

Cælestinus 3.
Innocentius 3.

Honorius 3.
Gregorius 9.

Cælestinus 4.
Innocentius 6.

Alexander 6.

Vrbanus 4.
Clemens 4.

Gregorius X.
Innocentius V.

Hadrianus V.
Ioannes XX. alias XXI.

Nicolaus 3.
Martinus 2. alias 4.

Honorius 4.
Nicolaus 4.

Cælestinus V.
Bonifacius 8.

Benedictus V. alias XI.
Clemens V.

Ioannes 21. alias 22.
Benedictus 11. alias 12.

Clemens 6.
Innocentius 6.

Vrbanus V.
Gregorius 11.

Vrbanus 6.
Bonifacius 9.

Innocentius 7.
Gregorius 12.

Alexander V.
Ioannes 22. alias 23.

Martinus 3. alias 5.
Eugenius 4.

Nicolaus V.
Callistus 3.

Pius 2.
Paulus 2.

Sixtus 4.
Innocentius 8.

Alexander 6.
Pius 3.

Iulius 2.
Leo X.

Hadrianus 6.
Clemens 7.

Paulus 3.
Iulius 3.

Marcellus 2.
Paulus 4.

Pius 4.
Pius V.

Gregorius 13.
Sixtus V.

Vrbanus 7.
Gregorius 14.

Innocentius 9.
Clemens 8.

Leo 11.
Paulus V.

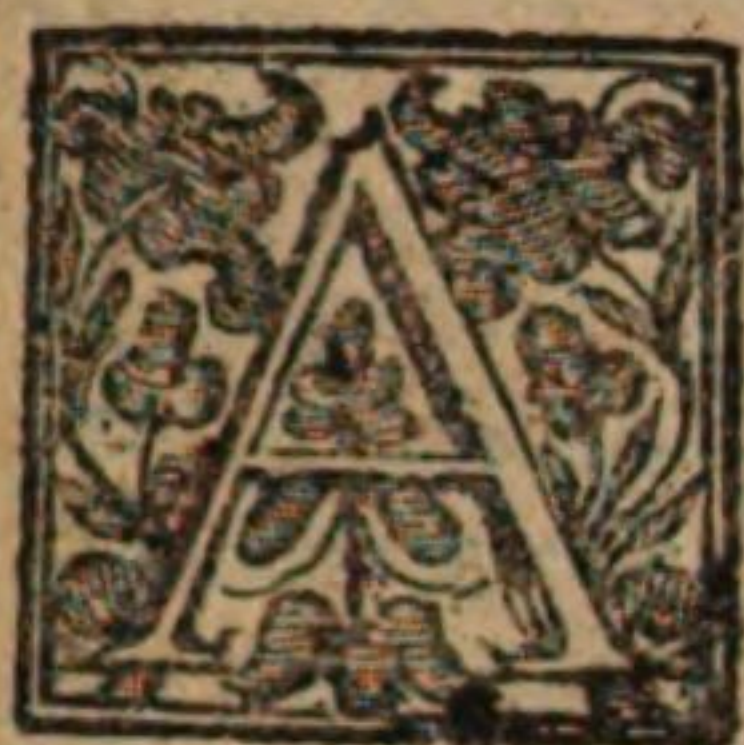
Gregorius XV.
Vrbanus 8.

Innocentius X.
Alexander 7. feliciter sedens.

I N D E X

Titulorum, seu Materiarum, quæ in hoc volumine continentur.

A

A R O N.

Abbatia.
Abbas, quomodo olim eligebatur.
Abbas à quo nunc eligendus.
Abbas, quomodo eligendus.
Abbatis eligendi qualitates, & ætas.
Abbas circa regimen monasterij.

pag. 1

Abfoluens pro pretio.

Abfoluenda mulier fupponens partum.

Abftinentia, & Abftinere.

Abutens.

Accidens.

Acceptio personarum. Accessorium.

Accipiens, & Accipere. Accipitres.

Accufare cui permittitur.

Accufare cui prohibetur.

Accufare non permiffus, quid facere poteft. pag.

Accufari quis poffit, & quis non.

Accufatio à quo, & quomodo fit.

Accufatio quando non recipienda. Accufator.

Accufator qui, & quando repellitur, & qui non.

Accufator falſus, vel non probans.

Accufatoris obligatio.

Accufans, vel defiftens accufare ob pecuniam. pag.

Accufatore defiftente.

Accufator quando non publicandus.

Accufatus. Acephali clerici. Acolithus.

Actor. Acta.

Actus legitimus.

Adam, & eius peccatum.

Adiutorium Dei.

Administrator, & adminiftratio.

Admiſſus. Aduenæ.

Aduentus. Aduerſarii.

Adulantes.

Adulter, & adulterans. Adultera.

Adulterium. Adulterinus filius.

Aduocatus.

Aduocati Romanæ Curie.

Aduocati Conciftoriales Romæ.

Aduocati pauperum. Edificia.

Ægidianæ Conſtitutiones, & ſtatuta.

Ægypti Iacobitæ. Æs alienum.

Ætas. Affines, & affinitas.

Affligere, & affligi.

Africani. Agapes. Agitator.

Agentes negotia electionum.

Agricultores in agro Romano.

Aggreſſus. Agnus Dei. Alba.

Albergatores Romæ.

Alcantaræ milites. Alchimia, & Alchimiftæ.

Alexandria. Aleæ.

Alemania.

Alienare, & alienari. Alienatio.

Alienationis ſpecies.

Alienata. Alleluia. Allegoria.

B. Aloyſius. Altare.

Altaris veſtes, & vaſa.

Altari inferuiens. Altaris reuerentia.

Altare viaticum, vel portatile.

Amadei fratres. Amare.

Ambiens, ſeu ambitioſus. Ambroſiani fratres.

Amentes. Amici.

Amuleta, ſeu filacteria. Ananias.

Anathema. Anconæ Portus.

B. Andreas Auellinus.

Andronicus. Angelus. Anglia.

Anima. Animalia.

Annalia, & annatæ. Annatæ Camerae Apoſtolicæ.

S. Anna. Annona.

Annun-

Index Titulorum.

Annunciatio B. Mariæ.	17	Argentum falsum. Arioli.	31
Antecessor. Antiochia.	17	Arma. Arma brevia.	31
S. Antonius. S. Antoninus.	17	Arma Cardinalium. Vide, Cardinalium arma, & insignia.	31
Annus Sanctus.	17	Armatorum Caulcata. Armeni.	31
Anni reformatio. Anniuersarium.	18	Aromatarii, & Aromataria status Ecclesiæ, & Romæ.	32
Antequam. Antichristus.	18	Areptitius. Arrogans.	32
Antiphonarium. Antistes. Anulus. Aperiens.	18	Articularis morbus.	32
Apis. Apocalypsis.	18	Aruspicia, & Aruspices.	32
Apocrifus. Apostata à fide.	18	Assassinium. Assentiens.	32
Apostata à clericatu.	18	Assessor. Assistens.	32
Apostata ab ordine regulari.	18	Assistens Cappellæ Papalis. Assistentes Religionum.	32
Apostolus. Apostolorum vigiliæ.	19	Aspersio cum aqua benedicta.	33
Apostoli, id est, litteræ missoriæ. Apostolicus.	19	Astrologia, & Astrologi. Attentio.	33
Apostolica Sedes. Apparentia.	19	Atrium Ecclesiæ. Attritio.	33
Appellare quis potest.	19	Auarus. Auditor.	33
Appellare, quando quis potest.	20	Auditor Camera Apostolicæ.	33
Appellatio, quæ non valet.	20	Auditor Rotæ Romanæ.	34
Appellans ad quid tenetur.	21	Aues venaticæ.	34
Appellans, an possit iudicari à iudice à quo. pag.	21	Augurium, & Augures.	35
Appellatio à subdelegato. Appellatio ad Papam.	21	S. Augustinus. Aurum falsum.	35
Appellatio, an impediatur sententiam.	22	Auissi. Vide, Menantes, vel scriptores de auissi.	35
Appellatione facta, quid agi possit à reo, & iudice, &c.	23	Authenticus. Author.	35
Appellans, quando censetur renunciare.	23	Auxilium gratiæ. Azima.	35
Appellationis remotæ clausula.	23		
Appellatio non admittenda.	23		
Appellatio ab Episcopo, & eius officiali, ac subditis ad Archie-	24	B Aculus.	35
piscopum, &c. quando valet.	24	Baldacchini vsus.	35
Appellans à sententia excommunicationis. pag.	25	Balsamum. Bannum, & bannire. Bannitus.	35
Appellationis terminus.	25	Baptista. Vide, S. Ioannes Baptista.	36
Appellationis articuli absente parte.	25	Baptismus, eiusque materia, & forma.	36
Appellatio vnius, an profit alteri.	25	Baptismi minister.	36
Appellatione non recepta à iudice, quid sit. pag.	25	Baptismi necessitas pro omnibus etiam paruulis.	37
Appellatio extra iudicium.	25	Baptismus collatus ficto.	37
Appellationis validitas à quo cognoscenda. pag.	25	Baptismus datus ab hæreticis, & aliis infidelibus, &c. aliis ma-	37
Appellans, quomodo tractandus.	25	lis.	37
Appellans non prosequens.	26	Baptismus, quando, id est, in qua ætate suscipiendus.	37
Appellans à iudicibus Sedis Apostolicæ ad tribunal sæculare.	26	Baptismus quo tempore in Ecclesia ministrandus.	37
26	26	Baptismus in quo loco dandus.	38
Appellatio in causis beneficialibus.	26	Baptismi effectus.	38
Appellationis expensæ à quo faciendæ.	26	Baptismi iteratio, quando est illicita, & quando non.	38
Appellatio à Papa, nulla est.	26	Baptismus iterantium pœnæ.	38
Appellatio à taxatione excessiua expensarum.	26	Rebaptizatorum onera, & pœnæ.	38
Alia de appellatione.	26	Baptismus, an dandus, quando est dubium, si quis sit baptiza-	39
Appellationes à Marchia.	26	rus.	39
Appellatio in causis cum Camera.	26	Baptismus non dandus inuitis.	38
Apostolica vertentibus. Approbatio. Apulia.	27	Baptizandorum dispositiones præuiæ.	39
Aqua benedicta. Aqua fontis baptismalis.	27	Baptismi ritus, seu ceremoniæ.	39
Aqua miscenda in sacrificio.	27	Baptizatorum obligationes post baptismum.	40
Aqua lateris Christi.	27	Baptismi patrinus, seu suscipiens.	40
Aqua de qua Christus loquitur Io. 4.	27	Baptizatus contrahit cognationem spirituales.	40
Aqua fœlix Romæ. Aqua Paula Romæ.	27	Baptismi capaces, & incapaces.	40
Aragonæ Rex.	27	Baptizatus in ægritudine.	41
Arbitri.	28	Baptizatus, nil potest soluere pro baptismo.	41
Arbitrium humanum. Vide, Liberum arbitrium.	28	Baptizatus extra suam Ecclesiam.	41
Archibuserus, & licentia ferendi.	28	Baptismalis Ecclesia.	41
Archiconfraternitas Carceratorum Romæ.	28	Baptisterium, vas, & locus.	41
Archidiaconus.	28	Baptizati describendi.	41
Archiconfraternitas Confalonis.	29	Baptizati de gente Iudeorum, Saracenorum, &c.	41
Archiconfraternitas Cordigerorum.	29	Barattaria. Barba.	41
Aliæ confraternitates. Vide, confraternitas.	29	Baricellus, seu Baroncellus.	41
Archiepiscopi ordinatio.	29	Barones in statu Ecclesiastico.	41
Archiepiscopi dignitas.	29	S. Bartholomæus.	42
Archiepiscopus quo ad Pontificalia.	29	Basilica Urbis Romæ, & aliæ.	42
Archiepiscopus quo ad iurisdictionem, & suffraganeos.	30	Basiliani Monachi. Basileæ Concilium.	42
Archiepiscopus erga Papam. Archipresbyter.	30	Beatus, & Beatitudo.	42
Archipresbyter S. Ioannis Lateranensis. Vide, S. Ioannis La-	31	Beguardi. Beguina, & Beguini.	42
teranensis, & Cardinalis Archipresbyter.	31	Bellum, & bellare.	42
Archipresbyter S. Petri. Vide, S. Petrus, & Cardinalis Ar-	31	Belua.	43
chipsbyter.	31	Benedicere, & benedictio.	43
Archipresbyter S. Mariæ Maioris. Vide, S. Maria Maior, &	31	Benedictini. Benefactor.	43
Cardinalis Archipresbyter.	31	Beneficium quodcumque, siue curatum, siue non.	43
Archium.	31	Beneficia, quæ conferri possunt, sunt vacantia.	43
Archium Romanæ Curia.	31	Beneficiorum vacatio, cui significanda.	44
Archium in statu Ecclesiastico. Archium Regens.	31	Beneficiorum erectio in ius patronatus.	44

Index Titulorum.

Beneficia non dismembranda, nec diuidenda.	44		
Beneficia, quibus danda, & quibus non.	44		
Beneficiorum incapaces.	44		
Beneficia indignis conferentium pœnæ.	45		
Beneficia à quo conferenda.	45		
Beneficia reseruata Papæ.	45		
Beneficia vacantia in curia, quæ, & à quo conferenda.	46		
Beneficia plura, quando teneri possunt, & quomodo, & quando non.	47		
Beneficiorum impetrationes, quando inualidæ, & quando validæ.	48		
Beneficia, nec danda, nec accipienda cum pacto, vel promisso, & pœna.	49		
Beneficia non obtinenda cum pretio, vel munere, &c.	49		
Beneficia, quando conferenda.	49		
Beneficia vacatura, nec impetranda, nec danda, nec promittenda sine dispensatione.	50		
Beneficiorum vnio.	50		
Beneficiorum resignatio, seu renunciatio, & permutatio.	50		
Beneficiorum translatio.	51		
Beneficiorum transactio, vel compositio.	51		
Beneficia semel collata, an auferri possint.	51		
Beneficiorum restitutio.	52		
Beneficia non danda iure hæreditario.	52		
Beneficiorum collatio non sit clandestina.	52		
Beneficia non admittunt accessum, & regressum.	52		
Beneficia non accipienda à laicis.	52		
Beneficium idem impetratum à pluribus.	52		
Beneficia sæcularia, & regularia.	52		
Beneficium impetratum certo modo.	52		
Beneficiorum possessio.	53		
Beneficia Concistorialia.	53		
Beneficia vacantia in Regno Valentia.	53		
Beneficia vacantia in Regno Gallia.	53		
Beneficia Germania.	53		
Beneficia vacantia in Regno Neapolis.	53		
Beneficium obtinens à Papa, vel ex mandato Papæ.	53		
Beneficiorum inualescentes, & pœnæ.	54		
Beneficiorum redditus, seu fructus.	54		
Beneficiari à quo instituendi.	54		
Beneficiari obligationes.	54		
Beneficiari obligatio quo ad residentiam.	55		
Beneficiari morientis successor, & huius obligationes.	55		
Beneficiari quo ad pensionem.	56		
Beneficium impetrans simulato nomine.	56		
Beneficiorum causæ, & lites.	56		
Beneficiari quo ad examen.	56		
Beneficiari quo ad forum competentem.	57		
Beneficiari quo ad visitationem.	57		
Beneficiari, & beneficia quo ad iura Camera Apostolicæ.	57		
Beneficia, siue Cardinalium, siue familiarium eorundem.	57		
Beneficiari promoti ad Ecclesias quascunque.	57		
Beneficialis confidentia.	57		
Beneficia, quomodo conferenda.	58		
S. Bennon. S. Bernardus.	58		
S. Bernardinus Senensis.	58		
Berengarius.	58		
Bestia, & bestialitas.	58		
Bidellus.	58		
Bigamus, & Bigamia.	58		
Biretum. Birrus Vestis.	58		
Blasphemia, & blasphemans, ac pœnæ.	58		
Bizochi. Bohemia.	59		
S. Bonauentura Cardinalis.	59		
Bononia Lombardia.	59		
Bonus. Bonorum cessores.	59		
Bona fides. Bona opera.	59		
Bona temporalia cuiuscunque.	59		
B. Borgia. Breuiarium Romanum.	60		
Brixia Ciuitas. Bulgaria.	60		
Bulla. Bulla Cœnæ.	60		
Bulla Cruciatæ. Bulla Cancellariæ Apostolicæ.	60		
Burgus felix. Burgundia.	60		
		C	
		Adauera.	60
		Caducus morbus.	60
		B. Caietanus. Cainus.	60
		Calabria. Calatraua.	60
		Calcedonense concilium.	61
		Calcei. Calendarium.	61
		Calepodia. Calix.	61
		Calumniator, & Calumnia.	61
		Camaldulenses. Cambium.	61
		Camera Apostolicæ annatæ.	61
		Camera Apostolicæ causæ.	61
		Camera Apostolicæ canones, census, terræ, bona, iura, &c.	62
		Camera clerici.	62
		Camera officiales, & officia.	63
		Camera Apostolicæ Camerarius.	63
		Camera Apostolicæ Commissarius.	63
		Cameralia onera. Campana.	63
		Cancellaria Apostolica.	64
		Cancellariæ Apostolicæ officiales, distinctè.	64
		Cancellariæ Regulæ.	64
		Cancellariæ Apostolicæ Vicecancellarius.	64
		Cancellariæ status Ecclesiastici, & cancellarii.	64
		Cancellarij Episcoporum.	65
		Candelæ. Canes.	ibid.
		Canones Apostolorum.	ibid.
		canonum vigor, notitia, & obseruantia.	ibid.
		canones pœnitentiales.	ibid.
		canonici quo ad nomen, & originem.	ibid.
		canonici quo ad electionem.	ibid.
		canonici quod ad præbendas, & Ecclesias.	66
		canonici quo ad vitam, mores, conuictum, & habitationem.	ibid.
		canonici quo ad obligationem residendi.	ibid.
		canonici quo ad alias obligationes.	ibid.
		canonici, quomodo ab Episcopo iudicandi.	67
		canonicorum numerus, multiplicatio, & diminutio.	ibid.
		canonici circa Papam.	ibid.
		canonicatus cum cura.	ibid.
		canonici cessantes à diuinis.	ibid.
		canonici circa capitulum, & alia.	ibid.
		canonici exempti.	ibid.
		canonici Basilicarum Romæ.	68
		canonica portio.	68
		canonici quo ad testificandum.	68
		canonici regulares.	68
		canonici regulares S. Augustini dicti Lateranenses.	68
		canonici regulares S. Spiritus Venetiarum.	68
		canonici regulares S. Augustini dicti S. Saluatoris.	68
		canonici regulares S. Georgii in Alga.	68
		canonica scripturæ.	69
		canonica monitio.	69
		canon missæ.	69
		canonizatio Sanctorum.	69
		cantus. cantare. cantores.	69
		capitolium, & capitolini Iudices, ac Senator.	69
		capitulum cathedralis Ecclesiæ.	69
		capitulum, id est, congressus canonicorum, &c.	70
		capitula Regularium.	70
		capitulum Ecclesiæ S. Ioannis in Laterano Romæ.	70
		Capitulum, seu canonici S. Petri Romæ.	70
		capitulum, seu canonici S. M. Maioris Romæ.	71
		capella priuata.	71
		capellæ Ecclesiarum, capellani, & capellaniæ.	71
		capella Præsepe S. Mariæ Maioris Romæ.	71
		capella B. M. V. in Ecclesia S. Mariæ Maioris.	71
		capella Papalis, capellani, & cantores.	71
		capuccini.	71
		capranicense collegium. Vide, collegium capranicense.	72
		captiuus. caputium.	72
		caputium Reformatorum, & Recollectorum. Vide, Fratres Reformati.	72
		caracter.	72
		carcer, & carceratus, & carcerare.	72
		carcerum visitatores Romæ.	72

Index Titulorum.

Carceratorum confraternitas Romæ .			
cardinalis nomen , & res antiquitas .			
cardinalis nomen , & res in Ecclesia Romana .			
cardinalium numerus , & diuersitas .			
Cardinalium eligendorum qualitates .			
cardinalis officium , & ius .			
cardinalium , dignitas , authoritas , & antiquitas .			
cardinalium collegium .			
Cardinalium obligationes .			
cardinalem carcerans , persequens , &c .			
cardinalium priuilegia .			
cardinales in conclaui .			
cardinales circa beneficia .			
cardinales Diaconi .			
cardinales Legati .			
cardinales schismatici .			
cardinales erga suas titulares Ecclesias .			
cardinales prorectores regularium .			
cardinalium familiares , capellani , & alii .			
cardinales circa residentiam .			
cardinales simoniaci in electione Papæ . Vide , Electio Papæ .	ib.		
cardinales quo ad commorationem , & discessum à statu Ec-			
clesiæ .			
cardinalium insignia , seu arma , & tituli , ac sigilla .			
cardinales circa commendas .			
cardinalium morientium , funeralia , spolia , & alia .			
cardinales Archipresbyteri S. Ioan. in Laterano , S. Petri , & S.			
Mariæ Maioris .			
charitas . charitatum subsidium .			
carmelitani fratres . Vide , Fratres Carmelitani .			
caro . carnes . caro humana .			
caro Christi . S. Carolus .			
carnale peccatum , & carnaliter peccans .			
carnalis copula cum quacumque persona , &c .			
carthago .			
carthusiani Monachi . Vide , Monachi carthusiani .			
cassinenses Monachi . Vide , Monachi cassinenses .			
castella , seu castilia . castitas .			
castrans , & castratus . caseus , & oua .			
casus reservati . S. Catharina Senensis .			
catechumenus . catechismus .			
cathedra S. Petri . Vide , S. Petrus Apostolus .			
cathedralis Ecclesia .			
catholicus . caualcatæ .			
causa , quid sit . causa Ecclesiastica .			
causæ matrimoniales .			
causæ Ecclesiasticæ ad Papam deferendæ , quæ sunt .			
causæ ubi faciendæ , ac iudicandæ .			
causæ , quomodo tractandæ , seu iudicandæ .			
causæ quæ possunt agi , vel non agi per Ecclesiasticos .			
causæ , à Papa , quibus committi possunt .			
causæ omnes iustificationis impij . Vide , iustificatio impij .	ib.		
cæcus . cedere iuri .			
celare . celebrare , & celebrans .			
celibatus . cella , & cellarius .			
cœmeterium . censura Ecclesiastica .			
census . ceremoniæ Ecclesiasticæ .			
ceremoniarum magister .			
ceremoniale .			
cereus Paschalis , & alij . certus .			
cessatio à diuinis . chirurgia .			
chorus . chrisma , quid sit .			
chrisma à quo faciendum .			
chrisma , quando confici potest .			
chrisma à quo ministrandum .			
chrisma à quo petendum pro usu baptismi , & quando .			
chrisma , quomodo custodiendum .			
Pro Chrismate dando , vel accipiendo , nihil soluendum , aut			
exigendum .			
chrisma vetus . chrismatis usus .			
christus quo ad diuinitatem .			
christus quo ad humanitatem , & carnem .			
christus quo ad vnitatem personæ .			
christus quo ad pluralitatem naturarum .			
73 christus quo ad existentiam .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad missionem .	ibid.		ibid.
ibid. christi incarnatio à quo fuerit effectiue operata .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad conceptionem , & natiuitatem .	ibid.		ibid.
ibid. christi nomen .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad filiationem .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad passionem , & mortem .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad sepulchrum , & descensum ad inferos .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad Resurrectionem .	ibid.		ibid.
74 christus quo ad sacerdotium , & sacrificium .	ibid.		ibid.
ibid. christi circumcisio , & baptisimus .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad pluralitatem voluntatum , & operationum .	86		
75 christus quo ad adorationem .	ibid.		ibid.
ibid. christus , an sit aliqua duo .	ibid.		ibid.
ibid. christus , quomodo consubstantialis Deo , & hominibus .	ib.		ib.
76 christus , cur venit in mundum .	ibid.		ibid.
ibid. christi efficacia , & influentia erga homines .	ibid.		ibid.
ibid. christi paupertas .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad scientiam , & augmentum eius .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad ascensionem .	ibid.		ibid.
ibid. christus circa secundum aduentum .	ibid.		ibid.
ibid. christus , quomodo pingendus .	ibid.		ibid.
ibid. christus quo ad alia .	ibid.		ibid.
77 christus in Sacramento Eucharistiæ .	87		
ibid. christum negantes , vel conceptionem eius .	ibid.		ibid.
ibid. christiani quo ad ritus .	ibid.		ibid.
ibid. christianorum obligationes .	ibid.		ibid.
ibid. christiani morientes .	ibid.		ibid.
ibid. christiani circa Iudæos .	ibid.		ibid.
78 christiani circa Saracenos , & alios .	88		
ibid. christiani captiui , siue sclauj etiam in partibus infidelium .	ib.		ib.
ibid. cibi , & eorum delectus , & effectus .	ibid.		ibid.
ibid. cinctus . cipro .	ibid.		ibid.
ibid. circulator . circumcisio .	ibid.		ibid.
79 cistercienses . citatio , citatus , & citans .	89		
ibid. ciuitas . clandestina .	ibid.		ibid.
ibid. S. Clara .	ibid.		ibid.
ibid. clareni . Vide , Fratres clareni S. Francisci .	ibid.		ibid.
ibid. claudus . clauis Ecclesiæ .	90		
ibid. clauis de corpore S. Petri accepta .	ibid.		ibid.
ibid. S. Clemens Papa I .	90		
80 clerici nomen , & res .	90		
ibid. Quinam sint capaces clericatus , seu possint ordinari clerici .	90		
ibid. Qui sunt inhabiles ad clericatum , seu qui non possunt ordina-			
ibid. ri clerici .	90		
ibid. A quo ordinari debent , seu institui clerici in quolibet ordine ,			
ibid. etiam tonsura .	91		
81 clericorum ordo in Ecclesia .	ibid.		ibid.
ibid. clericorum numerus .	91		
ibid. clerici quo ad habitum , & tonsuram .	91		
ibid. clerici minores , an possint in clericatu ducere vxores .	92		
ibid. clerici minores in ministerio .	92		
ibid. clerici in sacris , an possint ducere vxores .	92		
ibid. clericus habens vxorem , an possit ad sacrum ordinem as-			
ibid. cendere .	93		
82 clerici quo ad cohabitationem cum mulieribus .	93		
ibid. clerici quo ad locutionem , & conuersationem cum mulieri-			
ibid. bus .	93		
83 clerici concubinarij .	93		
ibid. clerici quo ad possessionem bonorum temporalium .	94		
ibid. clericus quo ad seruitium Ecclesiæ .	94		
ibid. clerici à quibus tenentur abstinere .	94		
ibid. clericorum obligationes .	95		
ibid. clerici vsurarii .	95		
84 clerici ebriosi , vitiosi , &c .	95		
ibid. clerici fornicarii , vel adulteri , &c .	96		
ibid. clerici quo ad arma , vel militiam .	96		
ibid. clerici in sacris committentes crimen capitale .	96		
ibid. clerici cooperantes homicidijs , vulnerationibus , &c .	96		
ibid. clerici iudices in causa sanguinis , vel aliter presentes .	97		
ibid. clerici quo ad duellum .	97		
ibid. clerici quo ad collectas , subsidia , & alias solutiones circa			
85 laicos .	97		
ibid. clerici conspiratores contra Episcopos , vel alios .	97		
			clerici

Index Titulorum.

Clerici iniuriosi, & inobedientes suo Episcopo, seu apostatae ab eo, &c.	ibid.	collegium Anglicanum Romæ.	109
Clericus percussor.	98	collegium Germanicum Romæ.	ibid.
clerici infamati de aliquo delicto, licet non conuicti.	ibid.	collegium Græcorum.	ibid.
clericus operans contra Ecclesiam, vel eius libertatem.	ibid.	collegium capranicense Romæ.	ibid.
clerici fortilegi, seu incantatores. clerici falsarii.	ibid.	collegium Maronitarum Romæ.	ibid.
clericorum immunitas, seu exceptio à sæculo.	ibid.	collegium Matthæiorum Romæ.	ibid.
clerici à quo iudicandi, seu clericorum forus competens.	99	collegium Schotorum, seu Nationis Scotiæ.	ibid.
clerici non vacent negotiis sæcularibus, & pœnæ.	ibid.	collegium fratrum sancti Francisci de Paula Romæ.	ibid.
clerici, quomodo recipiendi in alienis Ecclesiis.	100	collegium Minorum Conuentualium pro insula Melitæ.	ib.
clerici peregrinantes.	ibid.	collegium pro eisdem fratribus Minorum Conuent. in ciuitate Pragæ Bohemiæ.	ibid.
clerici quo ad conuiuia, & nuptias.	101	collegium dictum Montis Alti Bononiæ.	ibid.
clerici quo ad priuationes officiorum.	ibid.	collegium colimbriense in Hispania.	ibid.
clerici deposti, priuati, seu condemnati.	ibid.	collegia quædam Iesuitarum.	ibid.
clerici coniugati.	ibid.	collegia diuersa.	ibid.
clericorum percussores, occisores, persecutores, carcerantes, &c.	102	collegium Medicorum in vrbe. Vide, Medici.	ibid.
clerici, quando non gaudent foro clericali.	ibid.	collectæ. collector.	ibid.
clerici quo ad redditus, & prouentus Ecclesiæ.	103	Colludere, & collusio.	ibid.
clerici quo ad iuramenta.	ibid.	columnenses.	ibid.
Clerici quo ad testimonium ferendum.	ibid.	coloni Ecclesiæ.	ibid.
clerici quo ad testamenta.	ibid.	colonia. color. coloratum.	110
clerici quo ad pluralitatem Ecclesiarum.	104	coma. comedere, comedens.	ibid.
clerici transeuntes ad alienas Ecclesias.	ibid.	comœdia. comites.	ibid.
clerici absentes ab Ecclesia.	ibid.	commater.	ibid.
clericorum multa priuilegia.	ibid.	compater. compaternitas.	ibid.
clerici quo ad donationes, & bona.	105	commendæ. commendatarii. Commendare.	ibid.
clerici redeuntes ad sæculum.	ibid.	commendatitiæ literæ. Vide, Literæ.	111
clerici circa subiectionem ad Episcopum, & alios.	ibid.	commensales Papæ. Vide, Papa.	ibid.
clerici excommunicati ab vno Episcopo non recipiendi ab aliis.	ibid.	commissio. commissarius.	ibid.
clerici quo ad decimas soluendas.	ibid.	commissarius fabricæ S. Petri. Vide, Fabrica S. Petri.	ibid.
clerici quo ad appellationes à suo Episcopo.	ibid.	commissarii Nuncii Apostolici Neapolis.	ibid.
clerici quo ad monasteria monialium.	ibid.	commodum. commodatarius.	ibid.
clerici quo ad monachatum, seu Religionem.	ibid.	communio Eucharistica.	ibid.
clerici quo ad ordines recipiendos, siue sacros, siue alios.	ibid.	communio sub vtraque specie.	112
ibid.		communicare cum excommunicatis, vel alijs quando est illicitum, &c.	ibid.
clerici quo ad ministeria ordinum, & alias functiones.	106	communitas. compositio.	ibid.
clerici proprii, domestici, commensales, Episcoporum, & Cardinalium.	ibid.	compromissum. compromittens, & compromissus.	ibid.
clerici ordinati ab hæreticis.	ibid.	compunctio. compurgatores.	113
clerici hæretici, vel apostatae à fide.	ibid.	conceptus. conceptio.	ibid.
clerici vagi, & fugitiui.	ibid.	conceptio Christi.	ibid.
clerici discordes.	ibid.	conceptio Beatæ Mariæ Virginis.	ibid.
clerici primæ tonsuræ.	ibid.	conceptionis Beatæ Mariæ officium.	ibid.
clerici in processionibus.	ibid.	conceptionis Beatæ Mariæ Virginis militia, & equites.	ibid.
clerici quomodo, & quando ordinandi.	ibid.	concessio.	ibid.
clerici male promoti.	ibid.	concilia Generalia hucusque celebrata.	ibid.
clericorum seminaria.	ibid.	concilia Generalia à quo conuocanda.	114
clerus.	107	concilia Generalia à quo confirmanda, vt sint valida.	ibid.
clerici Regulares Minores dicti.	ibid.	conciliorum Generalium sanctitas, & auctoritas ad definiendum, & obligandum.	ibid.
clerici Regulares S. Pauli Decollati.	ibid.	concilium Generale, quid debeat, & possit decernere, & qua firmitate.	ibid.
clerici Regulares ministrantes infirmis.	ibid.	concilium quando dicitur Generale, & quando non.	ibid.
clerici Doctrinæ Christianæ.	ibid.	conciliorum Generalium conuocandorum ordo, & ritus.	ibid.
clerici Regulares Theatini.	ibid.	ibid.	
clerici Iesuati.	ibid.	Ad concilia Generalia qui tenentur ire, & qui possunt ire.	115
clerici Scholarum Piarum Matris Dei.	ibid.	A concilio quando discedendum.	ibid.
clerici Sommaschi.	ibid.	concilium Generale quando, & pro quo congregandum.	ib.
clerici scholarum pauperum clericorum.	ibid.	concilium Generale vbi celebrandum.	ibid.
clerici congregationis Oratorii, vel sanctæ Mariæ in Valli-cellâ.	ibid.	concilium Generale non impediendum à Regibus.	ibid.
clericorum piorum congregatio in regno Franciæ titulo Oratorii.	108	conciliorum decreta.	ibid.
clerici Societatis Iesu.	ibid.	concilia Prouincialia an facienda, & quando.	ibid.
S. Cletus. clodoueus.	ibid.	concilia Prouincialia à quo conuocanda, & quo tempore anni.	ibid.
cluniacenses monachi. Vide, Monachi.	ibid.	Ad Prouinciale concilium qui tenentur ire.	116
coadiutor quando datur, & quis.	ibid.	concilia Prouincialia propter quid congreganda.	ibid.
coadiutoria. cogentes.	ibid.	concilia Prouincialia quo ritu facienda.	ibid.
cogitatio. cognatio legalis.	ibid.	conciliorum Prouincial. auctoritas, & obligatio quanta sit.	ibid.
cognatio spiritualis. coitus. coire.	ibid.	A concilio Prouinciali non discedendum.	ibid.
collegium.	ibid.	conciliorum decreta.	ibid.
collegium Cardinalium. Vide, Cardinales.	ibid.	conc. Prouinc. Patres ad quid nunc tenentur.	ibid.
collegium sancti Bonauenturæ fratrum Minorum conuentualium Romæ.	ibid.	concilium synodale.	ibid.
		conciliabulum.	ibid.
		conciliorum, & canonum quorundam notitia.	ibid.

Index Titulorum.

Concio.	117	congregatio cardinalium Signaturæ Gratia Romæ.	ibid.
Concistorialia beneficia. Vide, Beneficia concistorialia.	ibid.	congregatio concistorialis.	ibid.
Conclauistæ, & eorum priuilegia.	ibid.	congregatio Annonæ Romæ.	ibid.
Conclauæ pro electione Papæ.	ibid.	congregatio Rituum.	ibid.
Concubinarium, & Concubina.	ibid.	congregatio Iudicis.	ibid.
Concupiscens, & concupiscentia.	ibid.	congregatio Regularium, & Episcoporum.	ibid.
Condemnatio, & condemnatus.	118	congregatio pro statu ecclesiæ in subleuandis grauaminibus.	ib.
Conditio. Conducens.	ibid.	congregatio pro re militari.	ibid.
Conferendi ius. Confessio iudicialis.	ibid.	congregatio pro regimine studii.	ibid.
Confessio in iudicio.	ibid.	congregatio pro Aquis, Viis, & Pontibus.	ibid.
Confessio publica in officiis Ecclesiæ.	ibid.	congregatio pro Typographia Vaticana.	ibid.
Confessionis sacramentalis necessitas.	ibid.	congregatio pro negotiis status ecclesiæ.	126
Confessio sacramentalis qualis debet esse.	ibid.	congregatio cardinalium Boni Regiminis.	ibid.
Confessio sacramentalis de quibus facienda.	119	congregatio cardinalium pro Baronibus status ecclesiastici.	ibid.
Confessio cui facienda.	ibid.	ibid.	
Confessio sacramentalis, quando incipit obligare.	ibid.	congregatio de Propaganda Fide.	ibid.
Confessio sacramentalis quando facienda.	ibid.	congregatio confinium status Ecclesiastici.	ibid.
Confessio in scriptis, & per literas.	ibid.	congregationes omnes cardinalium.	ibid.
Confessionis effectus.	ibid.	congregationes quædam Regularium, & alia.	ibid.
Confessi sacramentaliter.	ibid.	coniuges.	ibid.
Confessoris qualitates, & requisita.	ibid.	coniuges circa ingressum Religionis, & continentiam.	ib.
Confessor ad quid tenetur.	ibid.	coniuges circa multa. coniugium. coniurantes.	127
Confessores à quo instituendi, & approbandi.	120	consanguinei.	ibid.
Confessores quo ad pœnitentias imponendas.	ibid.	consanguinitas, & eius gradus.	128
Confessores generales.	ibid.	conscientia.	ibid.
Confessores quo ad sigillum, seu secretum.	ibid.	consecratio ecclesiarum.	ibid.
Confessoris electio.	ibid.	consecratio Altarium.	ibid.
Confessores Regulares, an approbandi, & à quo.	120	consecratio Virginum.	ibid.
Confessores monialium.	121	consecratio episcoporum.	ibid.
Confessores circa referuata.	121	consecrationes in genere, & consecrata.	129
Confessiones audiens non promotus ad sacerdotium.	121	conseruatores Iudices Mendicantium.	ibid.
Confessores sollicitantes pœnitentes ad venerea.	121	conseruatores Urbis Romæ.	ibid.
Confidentia beneficalis. Vide, beneficalis confidentia.	121	Consecratio eucharistiæ.	ibid.
Confirmatio Sacramentum.	121	consentire.	ibid.
Confirmationis materia, forma, & ritus.	121	conseruatores Iudices.	ibid.
Confirmationis minister ordinarius, & delegatus.	122	consilium euangelicum. conspirantes.	ibid.
confirmationis Sacramenti necessitas.	122	constantinopolitana ecclesia, & Patriarcha.	ibid.
confirmationis effectus.	122	constantinus.	130
confirmatio Sacram. in qua ætate danda, & quo tempore.	122	constantienſe concilium.	ibid.
confirmatorum requisita, &c.	122	constellationes. constitutiones.	ibid.
confirmatio non iteranda, & pœnæ.	122	consuetudo. consules Artium Romæ.	ibid.
confirmationes legales, seu electionum, & confirmati.	122	consulere.	131
confiscatio, & confiscatum.	123	contestatio litis. continentia.	ibid.
confratres, & confraternitates.	123	contractus. contrahentes.	ibid.
confraternitates quædam subiectæ Ecclesiæ S. Ioannis, & S. Petri Romæ.	123	contraria.	ibid.
confraternitas sub titulo Annunciationis B. Mariæ Romæ.	ibid.	contritio. contristari.	ibi.
confraternitas SS. Duodecim Apostolorum de vrbe.	123	contumax, & contumacia.	ibid.
confraternitas Anticorum.	123	conuentio. Vide, Pactum.	132
confraternitas Charitatis, quæ dicitur Carceratorum.	123	conuentus. conuenticula.	ibid.
confraternitas Suffragii.	123	conuersari. conuersi ad fidem.	ibid.
confraternitas Confalonis Romæ.	123	conuersio panis in corpus christi.	ibi.
confraternitas Cordigerorum.	124	conuersæ Monialium. Vide, Moniales.	ibid.
confraternitas Corporis Christi Romæ.	ibid.	conuertitæ Moniales Romæ.	ibid.
confraternitas Sanctissimi Crucifixi Romæ.	ibid.	conuictus. conuiuia.	ibid.
confraternitas Doctrinæ christianæ Romæ.	ibid.	copula. cor.	ibid.
confraternitas Sanctissimi Nominis Iesu.	ibid.	cordigeri S. Francisci. Vide, Archiconfraternitas.	Vide,
confraternitas Sanctissimæ Inquisitionis.	ibid.	confraternitas.	ibid.
confratres sancti Ioannis Baptistæ Decollati Romæ.	ibid.	correctio, & corrigere.	ibid.
confrat. Sanct. Nicolai Lotharingorum Romæ.	ibid.	corepiscopi.	ibid.
confrat. Mortis Romæ.	ibid.	corona clericorum.	133
confrat. Musicorum.	ibid.	coronatio Friderici Imperatoris.	ibid.
confrat. Pieratis. Vide, confratres carceratorum.	ibid.	corpus humanum.	ibid.
confrat. sancti Rocchi. confrat. Rosarii.	ibid.	corpus christi.	ibid.
confrat. S. Spiritus Romæ.	125	corporis christi festum. corpora Sanctorum.	ibid.
confrat. sancti Benedicti, & Scholasticæ Romæ.	ibid.	corpora defunctorum. corporalia. Altarium.	ibid.
confrat. Sculptorum, & Lapidinorum Romæ.	ibid.	corfica. crapula.	ibid.
confrat. Peregrinorum Trinitatis.	ibid.	creatura. creatio mundi.	ibid.
confraternitates quomodo erigendæ, & alia circa confraternit.	ibid.	credere. credens.	ibid.
confratres exemptorum.	ibid.	Creditores.	134
congregatio Cardinalium sancti Officii Romæ.	ibid.	crimen. criminosi.	ibid.
congregatio cardinalium interpretum concilii Tridentini.	ibid.	crux.	ibid.
		crucis signa in benedictionibus.	ibid.
		S. crucis festum.	ibid.
		S. crucis ecclesia Romæ.	ibid.

Index Titulorum.

c 3 Ebrie-

Index Titulorum.

E		
Ebrietas . Ebriosus .	157	
Ecclesiæ Catholicæ natura .	157	
Ecclesiæ Catholicæ proprietates , & dignitates , seu priuilegia .	157	
Ecclesiæ Catholicæ potestas .	158	
Ecclesiæ Catholicæ potestas super hæreticos .	158	
Ecclesiæ Catholicæ Thesaurus spiritualis .	159	
Ecclesiæ Catholicæ decreta , & præcepta ab omnibus obseruanda .	159	
Ecclesiæ Romanæ primatus .	159	
Ecclesiæ Romanæ prærogatiuæ .	159	
Ecclesia Romana circa fidem propriam .	159	
Ecclesia Romana circa fidem docendam , & circa quæstiones fidei pro toto orbe .	160	
Ecclesiæ Romanæ fides tenenda pro salute .	160	
Ecclesiæ Romanæ priuilegia .	ibid.	
Ecclesiæ Romanæ iurisdictio super alias omnes .	160	
Ecclesiæ Romanæ decreta ab omnibus obseruanda .	160	
Ecclesiæ Romanæ ritus , & disciplina Ecclesiastica obseruanda .	160	
Ecclesia Romana , quas causas solet iudicare .	161	
Ecclesia Romana iudicia , quomodo fiunt .	161	
Ecclesias , qui possunt ingredi .	161	
Ecclesiæ , Conuentus , & Congregationes , ac functiones .	161	
Ecclesiarum publica ædificia .	161	
Ecclesiæ orientales .	161	
Ecclesiæ à quibus conferendæ .	161	
Ecclesiæ quibus conferendæ .	161	
Ecclesiæ plures vni non committendæ .	162	
Ecclesiæ Baptismalis .	162	
Ecclesia Parochialis .	162	
Ecclesiarum vnio .	162	
Ecclesiarum mutationes .	162	
Ecclesiæ non dandæ , nec accipiendæ per pretium , vel munera .	162	
Ecclesiæ à quibus , quando & quomodo consecrandæ , seu dedicandæ .	162	
Ecclesia polluta .	163	
Ecclesiæ frequentandæ .	163	
Ecclesiæ venerandæ , & honorandæ .	163	
Ecclesiæ Cathedralis .	164	
Ecclesiæ Collegiatæ .	164	
Ecclesiæ particulares circa Metropolitanam .	164	
Ecclesiæ , eorumque bona sub potestate Episcoporum sunt , & quomodo .	164	
Ecclesiæ redditus , & bona à quibus , & quomodo distribuenda .	165	
Ecclesiarum bona non alienanda .	165	
Ecclesiæ , & Ecclesiasticorum bona non inuadenda , nec vsurpanda .	166	
ecclesia quo ad mancipia , & liberos .	167	
ecclesia læsa restituenda in integrum .	167	
ecclesias , vel Ecclesiasticas dignitates occupantes .	167	
ecclesiæ fieri non debent censuales .	167	
ecclesiarum bona non oppignoranda , nec obliganda .	167	
ecclesiarum , & bonorum earundem , ac priuilegiarum præscriptio passiuæ , & actiuæ .	167	
Ecclesiarum immunitas .	167	
Ecclesiasticorum , & Ecclesiæ seruientium immunitas .	168	
Ecclesiasticorum persecutores .	169	
Ecclesiastici quo ad forum , & iudicia passiuæ .	169	
Ecclesia circa confugientes ad eam .	170	
Ecclesiarum priuilegia .	170	
Ecclesia quæ bona acceptat , & quæ non .	170	
Ecclesiarum fundatores , quæ iura habere possunt , & quomodo tractandi .	170	
Ecclesiæ quo ad procuraciones , seu expensas Episcoporum , aliorum , &c .	170	
Ecclesiarum incendiarij .	171	
Ecclesiæ ab hæreticis possessæ , vel inter barbaros constitutæ .	171	
Ecclesiæ nouæ , quando fieri debent , &c .	171	
Ecclesiæ bonorum , &c . locationes , & permutationes , & quomodo faciendæ .	ibid.	
Ecclesia vacante , quid agendum , & quid cauendum .	ibid.	
Ecclesiæ antiquæ non priuandæ iuribus propter nouas .	172	
Ecclesias accipientes cum aliquo pacto , vel conditione .	ibid.	
Ecclesiarum Prælati , & Rectores quo ad portionem congruam , qua ali debent .	ibid.	
Ecclesiæ iuuandæ per auxilia Principum , & Iudicum sæcularium , & hi tenentur eis parere , & quomodo .	ibid.	
Ecclesia vna duobus Rectoribus , aut Prælati non danda .	ibid.	
Ecclesiæ , quomodo ornandæ .	ibid.	
Ecclesiæ , & Ecclesiastici quo ad bonorum immobilium possessionem .	ibid.	
Ecclesiæ à quo reparandæ , & quomodo .	ibid.	
Ecclesiæ quibus commendari possunt .	173	
Ecclesiarum Prælati , & rectores quo ad residentiam .	ibid.	
ecclesiarum Rectores à quo eligendi , & quomodo priuandæ .	ib.	
Ecclesiarum oblationes , eleemosynæ , ac legata .	ibid.	
Ecclesiarum Aduocati , seu defensores .	ibid.	
Ecclesiastici quibus acquirunt .	ibid.	
Ecclesiastici in causa sanguinis , & in agitatione bestiarum .	ibid.	
Ecclesiastici à multis abstinere debent .	174	
Ecclesiastica iurisdictio cui potest committi , & quæ .	ibid.	
Ecclesiæ nullius Diocesis , & exemptæ .	ibid.	
Ecclesiasticæ functiones , & ministeria .	ibid.	
Ecclesiæ quot Presbyteros habere debent .	ibid.	
Ecclesiarum res præcarie , quando dandæ .	ibid.	
Ecclesiarum spatium per circuitum .	ibid.	
Ecclesiarum tituli .	ibid.	
Ecclesiasticæ benedictiones , & orationes .	ibid.	
Ecclesia Sancti Ioannis Laterani Romæ .	ibid.	
Ecclesiastici quo ad testamenta , & dispositiones .	ibid.	
Ecclesiasticorum spolia .	ibid.	
Ecclesiastici quo ad exceptionem capitis Odoardi .	175	
Ecclesiasticus status , eiusque gubernium .	ibid.	
Economus . Edere .	176	
Eduigis .	177	
Ægyptij Iacobitæ . Vide , Iacobitæ .	ibid.	
Ægroti . Eiecti . Eijcere .	ibid.	
Electio in genere , eius modi , & qualitates , vt sit bona .	ibid.	
Electio , an , quando , & quomodo potest impugnari , eique opponi .	178	
Electores . Eligentes .	ibid.	
Electus . Eligendus .	179	
Electi ad gloriam .	180	
Electio Papæ .	ibid.	
Electio Episcoporum . Electio Parochorum .	ibid.	
Electiones Regularium . Electio Abbatissarum , &c .	ibid.	
Electio aliorum . Eleemosyna .	ibid.	
Sancta Elisabetta .	ibid.	
emere . Emens . Empra .	ibid.	
emphyteusis . Emphyteuta .	181	
energumenus .	ibid.	
epiphania . Epilepticus .	ibid.	
episcopalis dignitas , & præminentia .	ibid.	
episcopi eligendi qualitates naturales , & quæ impediunt .	182	
episcopi eligendi qualitates morales , seu requisita , & quæ impediunt .	ibid.	
episcopi à quibus , & quomodo olim electi fuerunt , & nunc eligantur .	183	
episcopus non receptus à populo .	184	
episcopatus à laico non accipiendus .	ibid.	
episcopi ordinandi examen , quale , & à quo faciendum .	ibid.	
episcopi electi confirmatio .	ibid.	
episcopi consecratio , seu ordinatio à quo , quando , & vbi fit , ac quomodo .	ibid.	
Episcopi in quibus locis instituendi .	185	
episcopus nouus , quomodo instituendus in loco in quo numquam fuit .	ibid.	
episcopi plures in vna Ciuitate .	ibid.	
episcopus , quomodo ponendus in possessione .	ibid.	
episcopus consecratus curam tenetur suscipere animarum , quid si non .	ibid.	

Index Titulorum.

Episcopus non consecratus non exercet officium .	186	Episcopus quo ad quasdam ceremonias , benedictiones , reli-	ibid.
Episcopi iurisdictio , & iura in sua Diœcesi .	186	quias , &c.	ibid.
Episcopi quo ad Diœcesim alienam .	187	Episcopalis sedes quando transferri potest in alium locum .	ibid.
Episcopi iurisdictio in causis hæreticorum , & suspectorum .	187	ibid.	
Episcopus quo ad sua munera , & officia .	188	Episcopi Græci .	ibid.
Episcopus quo ad ordinationes faciendas vbi , circa quos , &	188	Episcopi circa probationem miraculorum .	ibid.
fine pretio .	188	Episcopo moriente, eiusque funus .	ibid.
Episcopi potestas in res Ecclesiæ , & quomodo disponere pos-	189	Episcopus circa alienationem bonorum Ecclesiæ .	204
sit de illis .	189	Episcopi vicarius .	ibid.
Episcopi obligationes .	189	Episcopi domestici , & cubicularii .	ibid.
Episcopi à quibus debent abstinere .	190	Episcopali sede vacante .	ibid.
Episcopi quo ad uxores , & continentiam .	191	Episcopi habitus , & vestes .	ibid.
Episcopus circa cohabitationem cum mulieribus .	191	Episcopus quo ad indulgentias concedendas .	ibid.
Episcopus fornicarius , vel permittens clericos fornicari .	191	Episcopus quo ad dispensationes , tam proprias , quam Papales .	ibid.
Episcopi vita , victus , suppellex , & habitatio .	191	ibid.	
Episc. quomodo , & à quibus obediendum .	191	Episcopi circa casuum reservationem .	205
Episcopus quo ad residentiam .	192	Episcopi in partibus infidelium .	ibid.
Episcopus à quibus potest accusari , & à quibus non , & ad	192	Episcopi titulares .	ibid.
quem .	192	Episcopus circa Immunitatem Ecclesiæ .	ibid.
Episcopus quomodo iudicandus , vbi , & à quibus sententian-	192	Episcopi Regulares .	ibid.
dus .	192	Episcopi circa equites exemptos .	ibid.
Episcopus circa Papam , eiusque decreta , &c.	193	Episcopi quo ad limina Apostolorum Romæ .	ibid.
Episcopos circa Metropolitanos .	194	Episcopi decretales . equalis .	ibid.
Episcopus circa pauperes .	194	equites S. Io. Ierosolymitani , dicti melitæ , & priuilegia .	ibid.
Episcopus percussor per se , vel per alium .	194	equites S. Lazari .	206
Episcopus negligens in suo officio .	194	Equites S. Iacobi de Spatha .	ibid.
Episcopatum vnio .	194	Equites S. Iacobi de Calatraua .	ibid.
Episcopi spoliati , seu eiecti quomodo tractandi , & eorum pri-	194	equites S. Iacobi de Alcantara .	ibid.
uilegia .	194	Equites S. Mauriti . Equites S. Stephani .	207
Episcopus relinquens Ecclesiam , vel subditos seu renuncians .	195	Equites templarij .	ibid.
Episcopus quo ad mutationem , seu translationem Ecclesiæ .	195	Equites sancti spiritus in Gallia .	ibid.
Episcopus quo ad successorem ipso viuentem .	195	Equites Galli de Monte Carmelo .	ibid.
Episcopus quo ad locum suum in Ecclesia , &c.	195	Equites Christianæ militiæ sub inuocatione Conceptionis Im-	ibid.
Episcopus ordinatus ab hæreticis .	196	maculatæ Virginis .	ibid.
Episcopus rediens ab hæresi .	196	Errans . errare . error .	ibid.
Episcopus depositus , vel exautoratus , aut degradatus .	196	eremita . erubescencia .	ibid.
Episcopus suspensus .	196	esuriens .	ibid.
Episcopus delinquens criminaliter in homicidio , vel aliis .	196	Ætas . Ætiopes .	ibid.
Episcopus hæreticus .	196	etruria . eua .	208
Episcopus schismaticus .	196	euangelium .	ibid.
Episcopus simoniacus , seu vendens officia .	196	eucharistiæ natura , institutio , forma , materia , & efficiens .	ibid.
Episcopus intrusus . Episcopus infirmus .	197	ibidem .	
Episcopus factus monachus .	197	eucharistia à quibus , & qua dispositione , ante , & post su-	ibid.
Episcopus quo ad visitationem .	197	menda .	ibid.
Episcopus quo ad procuraciones , & alias exigentias , subsidium	198	eucharistia sumenda , quando , quoties , & vbi , & à quo .	209
charitativum , &c.	198	eucharistia , quibus neganda , & quibus non .	ibid.
Episcopus quo ad Concilia , & synodus prouinciæ , & diœcesis .	198	eucharistia , à quo dispensanda , & quo ritu .	210
Episcopus quo ad Regulares , & eorum monasteria .	198	eucharistia , an sub vtraque specie dispensanda .	ibid.
Episcopus circa Inquisitores .	199	eucharistia pro infirmis conseruanda , & ad eos deferenda , &	ibid.
Episcopus excommunicatus .	200	quomodo .	ibid.
Episcopus accusatus , quando vitandus .	ibid.	eucharistia quo ritu , & reuerentia custodienda .	ibid.
Episcopus circa legata ad pias causas .	ibid.	eucharistiæ cultus , & veneratio .	ibid.
Episcopos persequentes , carcerantes , occidentes , &c.	ibid.	eucharistiæ renouatio .	ibid.
Episcopi priuilegia .	ibid.	eucharistiæ effectus in sumente .	211
episcopi circa accessum , & recessum ab Vrbe Roma .	201	eulogiæ . eunuchus . eutiches .	ibid.
episcopus circa censuras ferendas , & modum .	ibid.	examen . examinatus . examinatus ad ordines , &c.	ibid.
episcopi Peregrini .	ibid.	examinatus in Iudicio .	ibid.
episc. quo ad testamenta , & donationes .	ibid.	exceptio . excipere .	ibid.
episcopos circa excommunicatos ab aliis .	202	excommiffæ .	212
episcopi quomodo puniendi .	ibid.	excommunicationis natura , antiquitas , forma , & ritus fe-	ibid.
episcopus circa oblationes , seu eleemosynas Ecclesiarum .	ibid.	rendi eam .	ibid.
episcopus circa coadiutorem .	ibid.	excommunicatio maior , & minor , earumque differentia .	ibid.
Episcopus circa iudicia facienda .	ibid.	213	
Episcopus accusans aliquem , eiusque testimonium si solus	ibid.	excommunicatio ex causa ferenda , & qua .	ibid.
deponit .	ibid.	excommunicatio à quo ferri potest , & à quo non .	ibid.
Episcopus quo ad depositiones aliorum .	ibid.	excommunicatio iniusta .	ibid.
Episcopus quo ad collationem beneficiorum iurium patrona-	ibid.	excommunicatio , quando est nulla .	ibid.
torum .	ibid.	excommunicatus alicubi est excommunicatus vbique .	214
Episcoporum ordo , & præcedentia .	203	excommunicati cauendi ; cum eis non communicandum , &	ibid.
Episcopus consulens magos , sortilegos , &c.	ibid.	pœna .	ibid.
		Cum excommunicatis aliquando communicari potest , & à	ibid.
		quibus .	ibid.
		excommunicati ad diuina non admittendi , & pœna vtro-	ibid.
		runque .	ibid.

Index Titulorum.

Excommunicati sunt inhabiles ad multa, exceptis quibusdam in casibus.	215	Filij nati cum aliquo impedimento, quando sunt legitimi.	ib.
Excommunicati ob clerici percussione, & qui sint clerici.	216	Filiorum legitimatio, quæ, & quando fieri potest, & à quo.	ibidem.
Excommunicati possunt appellare, quando, & quomodo.	ib.	Filii cum parentis conditionem sequantur.	ibid.
Excommunicari qui possunt, & qui non.	ibid.	Filii spirituales. Filius familias.	ibid.
excommunicationis absolutio à quo dari potest, & ubi.	217	Filii quo ad successionem.	ibid.
excommunicatus absolvendus ad cautelam, seu ad tempus, quando, & quomodo.	ibid.	Filius quo ad electionem sepulturæ.	ibid.
excommunicati morientes.	218	Filii non possunt suscipi à parentibus in Baptismate, vel Confirmatione.	231
excommunicati à Papa.	ibid.	Filii Compatrium, vel Commatrum.	ibid.
excommunicatos occidens.	ibid.	Filium negans. Filii expositi.	ibid.
excommunicationem spernentes.	ibid.	Filius putatus talis.	ibid.
excommunicationes dictæ in Bulla Cœnæ, quot, quæ, & à quo absolvendæ.	ibid.	Filia corrupta vitio parentum, seu prostituta.	ibid.
excommunicationum Bullæ Cœnæ vigor, & observantia.	219	Filii Regum.	ibid.
Aliæ excommunicationes.	ibid.	Filius institutus hæres sub conditione aliqua, & testans.	ib.
excubiæ. excusatio. exempla.	ibid.	Filius circa sponsalia facta à patre.	ibid.
exemptio. exempti.	ibid.	Filius minor.	ibid.
exequiæ.	220	Filius Romanæ ecclesiæ.	ibid.
exequutor. exequutoria.	ibid.	Filiastra.	ibid.
exigere. exigens.	ibid.	Filiam carnaliter cognoscens.	ibid.
exorbitantia.	221	Filiam eandem cognoscens cum patre, vel uxorem eius.	ib.
exorcista. exorcizare. exorcismus, &c.	ibid.	Filius cognoscens matrem carnaliter.	ibid.
expectatiuæ. expensæ. expositi. extraneus.	ibid.	Filii oblato à parentibus Deo in monasteriis.	ibid.
extractio. extrahere.	ibid.	Filiationes in Regularibus.	ibid.
extrema Unctio.	ibid.	Fines. Fingens.	ibid.
exulare.	222	Firmi Ciuitas. Fiscalis. Fiscus.	232
		Flagellum. Flagellare.	ibid.
		Flectamus genua.	ibid.
		Floccus, quid sit in monachis.	ibid.
		Florentini. Florenus. Fontes. Foraneus.	ibid.
		Forenses status Ecclesiæ.	ibid.
		Forma Eucharistiæ.	ibid.
		Formata litteræ.	ibid.
		Fornicatio. Fornicans.	ibid.
		Fortitudo. Forus.	ibid.
		Francia, seu Gallia.	ibid.
		Franchitia. Franciscus. Frater.	233
		Fratres, seu Regulares Mendicantes.	ibid.
		Fratres, seu Religiosi S. Ambrosij ad Nemus.	ibid.
		Fratres S. Antonij de Vienna.	ibid.
		Fratres Apostolorum.	ibid.
		Fratres S. Augustini dicti Eremitæ.	ibid.
		Fratres S. Augustini Discalceati.	234
		Fratres Carmelitæ.	ibid.
		Fratres Carmelitæ Discalceati.	235
		Fratres Cruciferi.	235
		Fratres S. Dominici, seu Prædicatores.	ibid.
		Fratres Prædicatores, & Minores simul.	236
		Fratres S. Francisci, Franciscani, seu Minores.	236
		Fratrum Minorum Reformatio, & diuisio.	238
		Fratrum Minorum Cardinalis Protector, eiusque facultas.	ibid.
			239
		Fratres Minores Conuentuales.	ibid.
		Fratres Minores S. Francisci de Observantia.	ibid.
		Fratres Minores strictioris observantiæ.	240
		Fratres Reformati Minores Conuentuales.	241
		Fratres Amadei, seu Clarenij dicti ex Ordine S. Francisci.	ibidem.
			ibidem.
		Fratres S. Francisci Discalceati Italiæ.	ibid.
		Fratres Tertij Ordinis S. Francisci, seu Tertiarii.	ibid.
		Fratres, & sorores Tertiariæ domi degentes.	ibid.
		Fratres S. Francisci Cappuccini.	ibid.
		Fratres S. Francisci de Paula, seu Minimi.	ibid.
		Fratres Eremitæ S. Hieronymi, & B. Petri de Pisis.	ibid.
		Fratres S. Hieronymi Iesuati.	242
		Fratres Humiliati.	ibid.
		Fratres Ioannis Dei.	ibid.
		Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum.	ibidem.
			ibidem.
		Fratres Ordinis Seruorum B. Mariæ.	ibid.
		Fratres Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum.	ibid.
			243
		Fratricellorum Secta.	ibid.
		Fraudans. Frigiditas.	ibid.

Index Titulorum.

Fridericus Imperator. 244
Fructus. Frumentum. ibid.
Fucus. ibid.
Fugientes ad ecclesiam. ibid.
Fugitui. Fugere. ibid.
Fuldense Collegium. ibid.
Fulienſis Congregatio. ibid.
Funeralia, funera, & portio funeralis. 245
Funera mortuorum, quomodo facienda. ibid.
Fusus Episcopi, quomodo faciendum. ibid.
Furiosus. ibid.
Furtum. Furans. ibid.
Furnarii Romæ. ibid.
Fustigare. Futura. 246

G

GAbellæ. Gallia. 246
Genetliaca. ibid.
Generalis, & Generale. ibid.
Generalium in Religione, obligationes, & alia. ibid.
Gentiles. Genuſſectere. ibid.
Genus. Germania. 247
Gladius. ibid.
Gloria, & Gloriar. ibid.
Gradus, id est, dignitas. Vide, Dignitas. 247
Gradenſis. Graduatio. ibid.
Gradus conſanguinitatis, & affinitatis. ibid.
Grammatica. Grangia. ibid.
Grascia. 248
Grassatores Viarum. Vide, Ecclesiasticus status. ibid.
Gratia, seu concessio. ibid.
Gratia, & adiutorium Dei. ibid.
Gratia ſanctificans, seu habitus. 249
Grauare. ibid.
Græcus. Græca ecclesia. ibid.
Gubernator. Gubernium. 250
Gula. ibid.

H

HAbitus. Haſtiludia. 251
Haruspices. ibid.
Hebdomada ſancta. ibid.
Hebræi. Henricus. ibid.
Herbæ. Hæres. Hæreditas. ibid.
Hæresis. ibid.
Hæresis abiuratio. 252
Hæreses extirpanda. ibid.
Hæretici, & eorum proprietates. ibid.
Hæretici ab ecclesia ſunt ſeparandi. ibid.
Hæretici non ſunt tolerandi. ibid.
Hæreticorum punitiones, & pœnæ. 253
Hæreticis non communicandum in diuinis, ac ritibus, & pœnæ. ibid.
Hæreticis non communicandum in nullo, & pœna. 254
Hæretici reuelandi. ibid.
Hæreticis à ſolo Papa fit generalis condonatio. ibid.
Cum hæreticis non facienda matrimonia à Catholicis. ibid.
Hæreticorum multæ inhabilitates, & incapacitates. ibid.
Hæreticis quadam permittuntur, & quæ. ibid.
Hæreticorum fautores, vel receptores, aut credentes, & pœnæ. 255
Hæreticorum cauſæ à quo, & quomodo iudicari poſſunt. ibid.
Hæretici Episcopi. Hæretici Clerici. 256
Hæreticorum filij. ibid.
Hæreticorum templa, & Conuenticula. ibid.
Hæretici relapſi, qui, & quomodo tractandi. ibid.
Hæreticorum libri, & ſcripta. 257
Hæreticorum fauore vtentes. ibid.
Hæreticorum ſacramenta, ſacrificia, benedictiones, conſecrationes, martyres, &c. ibid.
Hæretici ab hæreſi redeuntes ad fidem. ibid.
Suspecti de hæreſi. 258

Hæretici perſequendi, & à quibus, ac priuilegia perſequen-
tium. ibid.
Hæreticorum damnatorum bona. ibid.
Hæretici moribundi, & mortui. ibid.
Hæreticos ſepelientes, hæretici & ſepulti. ibid.
Hæretici, quomodo ad ſalutem trahendi. 259
Hæreticis ſubiecti liberantur, & quomodo. ibid.
Hæreticorum diſputationes. ibid.
Hæretici à quo abſoluendi. ibid.
Hermaphroditus. ibid.
S. Hiacinthus. Hidromantici. ibid.
Hierarchia. Hieremias. ibid.
S. Hieronymus. Hymnus. ibid.
Hiſpania. Hiſtriones. ibid.
Homo, eius creatio, & vires. ibid.
S. Homobonus. 260
Homagium. Homicida. ibid.
Homicidium. Honeſtas. 261
Honor. ibid.
Honorius Papa I. ibid.
Hora. Horoſcopus. ibid.
Hoſpitalarii S. Ioannis. ibid.
Hoſpitalia. ibid.
Hoſpitalia multa in Vrbe. 262
Alia de Hoſpitalibus Romæ, & eorum obligationes. 263
Hoſpitale S. Ioannis Ieroſolymitani. ibid.
Hoſpitiū. Hoſpites. Hoſpitalitas. ibid.
Hoſtia. Hugo. ibid.
Humiliare. Humiliati. ibid.
Hungaria. 264

I

S. Iacobus. ibid.
Ianitor. Iapponium. ibid.
Ianuarius. ibid.
Idola. Idolatria. Idolatra. ibid.
Idoneus. Ieiunium. ibid.
Ieiunare. Ieiunus. 265
Ieroſolyma. Ieſuati. ibid.
Ieſuitæ. ibid.
Ieſuitiſſæ. S. Ignatius. 266
Ignis. Ignorantia. Ignorans. ibid.
Illegitimus. ibid.
Illegitimare. Illicitum. 267
Illiteratus. Vide, Ignorans. ibid.
Illyricorum Collegium Laureti. ibid.
Illuſiones Dæmonum. ibid.
Imagines. Immunitas. ibid.
Impeccabilitas. Impedimentum. 268
Impedimenta matrimonij. ibid.
Impedimentum publicæ honeſtatis. ibid.
Impediens. Impedire. 269
Impenitens. ibid.
Imperatoris electio, & qualitates eligendi. ibid.
Imperator erga Papam. ibid.
Imperatoris munus, & obligatio. ibid.
Imperator circa Concilia. 270
Imperator circa Eccleſiaſtica. ibid.
Imperatoris poteſtas, & iura. ibid.
Imperatoris deſcriptio, vel excommunicatio. ibid.
Imperio vacante. ibid.
Impetratio. Impetrare. ibid.
Impoſitio manuum. 271
Impotentia. Impotens. ibid.
Impoſſibile. ibid.
Imprimere. Iupreſſor. ibid.
Impuber. Impugnare. ibid.
Imputare. ibid.
Incantatio. Incantator. ibid.
Incarnatio. Incautus. Incendiarius. ibid.
Incerta. 272
Inceſtus. Inceſtuofus. ibid.
Incorrigibilis. Indicium. ibid.
Indicis Congregatio. Index Librorum. ibid.
Indiffe-

Index Titulorum.

Indifferentia. Indignus.	ibid.	Iudices Romæ. Iudicia.	290
Induciæ. Indulgentia.	ibid.	Iudicari, & Iudicare.	290
Induratio hominis.	273	Iudicatus.	291
Infamia. Infamis.	273	Iudicium vniuersale futurum.	291
Infamatus.	273	S. Iuo. Iumentum.	291
Infans. Infernus.	274	Iuramentum quid, quale, & quotuplex.	291
Inferior. Infidelis.	274	Iuramentum quando est licitum, & quando non.	291
Infirmitas. Infirmus.	274	Iurare falsum, & periurus.	291
Infirmorum ministri.	275	Iuramentum quando non tenet.	292
Ingenuitas.	275	iuramentum quando tenet.	292
inimicus. inimicitia.	275	iuramentum calumniæ quando, & cui dandum.	292
iniuria. iniustum.	275	Iuramentum cui dari potest, & cui non.	293
innocens. innouatio.	275	iuramentum fidelitatis.	293
Inquieti. inquilinus.	275	iuramentorum absolutio, & relaxatio.	293
inquisitores hæreticæ prauitatis.	275	Alia de iuramentis.	294
Inquisitoris qualitates, ætas, officium, & potestas.	275	iurisdicção.	294
inquisitoris in quibus causis possunt procedere.	276	iurisdicção aliorum iudicum in vrbe Roma, &c.	294
inquisitor cum Episcopo, & sine eo.	277	iurpatronatus.	294
inquisitores à quibus debent abstinere.	277	ius ad aliqua. iustitia.	295
inquisitorum officiales.	277	iustus. iustificatio.	295
inquisitorum obligationes.	277	iustificatus.	296
inquisitorum priuilegia, & facultates.	278	iustificans. iustum.	296
inquisitores Hispaniarum.	278		
inquisitores supremi in Sac. Congregatione Vrbis.	278	K Alendarium.	296
inquisitio. inquisitus. inquirere.	279	kyrie eleyson.	296
insanus.	279		
insidia. insidians.	279	L Aborare.	296
inspiratio. Instrumentum.	279	Laicorum inhabilitas circa dignitates Ecclesiasticas.	296
instrumenta musica. insula.	279	Laici circa dispositionem Ecclesiarum, ac bonorum Ecclesiæ.	297
Intentio.	279		
Interdictum. Interdicere.	280	Laici circa exercitia Ecclesiastica ordinum.	297
interdicto loco, vel populo, vel clero, qui sunt interdicti.	280	Laici circa iudicia clericorum, & Ecclesiarum.	297
Interdicti tempore, quid fieri potest, & quid non.	ibid.	Laici circa grauamina clericorum.	298
Interpretatio.	281	Laici circa decimas.	298
Interrogatio. Interrogatus.	ibid.	Laicis circa Ecclesiastica, &c. quæ sunt permiffa.	298
Interstitia. Intestatus.	ibid.	Laicis alia prohibita.	298
Intimatio.	ibid.	Laici circa subiectionem ad Ecclesiasticos.	299
Intrudere. Intrusus.	ibid.	Laica communio.	299
Inuadere. Inuasor.	ibid.	Lampas. Lanæ ars Romæ.	299
Inualidum.	282	Lapsi à fide. Lapidida.	299
Inuentio. Inuentum.	282	Lateranensis Ecclesia.	299
Inuentarium.	282	Latinus. Latro.	299
Inuerisimile. Inuestitura.	282	Lauare. Laudare. Laus.	300
Inuitus. S. Ioachim.	282	S. Laurentius. Lauretum.	300
I. Ioannes. localia.	282	Lector. Lectio.	300
S. Ioseph. Ira. Iratus.	282	Lectores scientiarum, &c.	300
Irregularis. Irregularitas quando incurritur.	282	Lectus Nuptialis.	300
Irregularitas quando non incurritur.	283	Legatus Papæ, eiusque potestas.	300
Irregularitas à quo dispensanda, & quomodo.	283	Legati Papæ à quibus debent abstinere.	301
Irridere. Italus.	283	Legati Papæ circa expensas, & procuraciones.	301
Iubileum. Iudas.	284	Legati Papæ quomodo tractandi.	301
Iudæorum ritus, & sinagoga.	284	Legati Papæ priuilegia.	302
Iudæorum conuiuia, & commercia.	284	Legata. Legere.	302
Iudæi percutientes clericos.	284	Leges. Legum species, & vires.	302
Iudæis prohibita.	284	Legislator. Legitimus.	303
Iudæis quæ sunt permiffa.	285	Legitimitas. Legitimare.	303
Iudæorum inhabilitates.	285	Legitimi actus.	303
Iudæi venientes ad fidem, quomodo tractandi.	285	Lenocinium. Lenones.	303
Iudæi non baptizandi inuite.	286	S. Leopoldus. Austria Princeps.	303
Iudæorum obligationes.	286	Leprosi. Lepra. Læsa maiestas.	303
Iudæorum obligationes in statu Ecclesiastico.	286	Leuitæ. Libellus.	304
Iudæorum filii, & eorum serui.	286	Liberalis. Liberalitas.	304
Iudæi à quo iudicandi.	287	Libertas. Libertus.	304
Iudæi recidui post baptismum.	287	Liberum arbitrium.	304
Iudices qui possint esse, & qui non.	287	Libri sacri.	304
Iudicis obligationes.	287	Libri gentilium, hæreticorum, & apocryphi.	305
Iudex à quibus teneretur abstinere.	287	Librorum impressio, venditio, & prohibitio.	305
Iudex quid possit facere.	288	Licentia. Licere.	305
Iudex recusatus.	288	Ligare. Ligatus.	305
Iudex appellationis à quo, & ad quem.	288	Ligaturæ. Ligna.	306
Iudex delegatus.	288	Limina Apostolorum Romæ.	306
Iudex Ecclesiasticus.	288	Limites.	306
Iudex secularis. Iudex quo ad alia.	289	Lingua. S. Linus.	306
Iudices conseruatores.	289	Litania. Literæ.	306

Index Titulorum.

Literæ Apostolicæ.		
Literæ conservatoriæ.		
Literæ de auiſi, & aliæ.		
Literatus. Lis. Lites.		
Litis conteſtatio.		
Liugantes. Locus.		
Loca ſacra. Loca pia.		
Loca montium. Locationes. Locare.		
Lombardia. Loqui.		
Loth. Lucifer.		
Lucrum. Ludus. Ludicrum.		
S. Ludouicus. Lugdunum.		
Lugere. Luctuoſum.		
Lumen. Luminaria.		
Lupercalia. Lutherus. Luxuria.		
M		
M Acellum. Macellarius.	306	Matrimonia plura ſimul prohibita, & inualida, ſucceſſiue
Macerata.	308	valida, & licita. ibid.
Machomettani. Magdalena.	ibid.	Matrimonia facta cum errore, quando inualida. 320
Magi. Magia. Magica ars.	ibid.	Matrimonia clandestina, quando prohibita, & inualida. 320
Magiſter. Magiſter militiæ.	ibid.	Matrimonia prohibita ratione criminis, & quæ inualida. 321
Magiſter cæremoniarum.	309	Matrimonia ratione raptus prohibita, & quæ inualida. 321
Magiſtri, & præceptores hospitalium.	ibid.	Matrimonia, & alijs rationibus prohibita. 321
Magiſtri viarum vrbiſ Romæ. Vide, Romanæ viæ.	ibid.	Matrimonia, quibus prohibentur in pœnam. 321
Magnus Dux. Magnus magiſter.	310	Matrimonia quo ad torum, quibus ex cauſis ſeparanda, &
Magiſtratus. Maieſtas.	ibid.	quando non. 322
Maiores. Maior pars.	ibid.	Matrimonia rata, vel conſummata quando ſolui poſſunt quo
Maior circa alia.	ibid.	ad vinculum, & quando non. 322
Maior domus Eccleſiæ.	ibid.	Matrimonia conſummata, vel rata tantum in alijs caſibus,
Maioricæ inſulæ.	ibid.	ſolui non poſſunt quo ad vinculum. 323
Malum. Mala. Mali.	ibid.	Matrimonia cuius auctoritate ſeparanda, quando oportet
Malitia. Mala fides.	ibid.	ſeparari. 324
Maledicere. Maledictus. Maledictio, &c.	311	Matrimoniales cauſæ à quo iudicandæ, & quomodo tra-
Malefacta.	ibid.	ctandæ. 324
Malefici. Maleficati. Maleficium.	ibid.	Matrimonia inter quas perſonas fieri poſſunt validè. 325
Maleficiati. Mancipia.	ibid.	Matrimonia in quo tempore fieri poſſunt, & in quo prohi-
Mandans. Mandatum. Mandatarius.	ibid.	bentur. 325
Manducare. Manichei.	ibid.	Matrimonia cum dote facienda, & quid agendum ſoluto ma-
Manifestum. Manifefans.	312	trimonio. 325
Manus impoſitio.	ibid.	Matrimon. iurans facere ad quid tenetur. 326
Manſus. Manſionarius.	ibid.	Matrimonii impedimenta, quæ, & qualia, & quomodo im-
Manumiffio. Manumiffi.	ibid.	pediunt. 326
S. Marcus. Mareſciallus. S. Margarita.	ibid.	Matrimonia impedimenta, quæ prohibent tantum, ſed non
Maria Virgo Mater Dei.	ibid.	dirimunt. 326
S. Mariæ Maioris Eccleſia Romæ.	ibid.	Matrimon. impedimenta probanda, & accuſatio. 326
Maritus. Maronitæ.	ibid.	Matrimoniales diſpenſationes. 326
S. Martha.	ibid.	Matrimonium præſumptum. 327
Martyr. Martyrium. Martyrologium.	ibid.	Matutinum quomodo, & vbi recitandum. 327
Mater.	ibid.	S. Mauritius. 327
Materiæ ſacramentorum.	313	Mecchus. Mecchia. Mecchans. 327
Matrimonij eſſentia, inſtitutio, & ſacramentum.	ibid.	Mediator. 327
Matrimonium quo conſenſu, & quibus verbis fieri debet, &	ibid.	Medicus. Medicina. Medicamenta. 327
per quem fieri poteſt.	ibid.	Melior. Membrum. 327
Matrimonia cum quibus ſolemnitatibus facienda.	ibid.	Menantes Romæ. 327
Matrimonij finis, bona, & effectus.	314	Mendacium. Mendax. 328
Matrimonia ratione conſanguinitatis prohibita, & inualida	ibid.	Mendicus. Mendicantes. 328
quæ.	ibid.	Menſa. Menſes. 328
Matrimonia ratione affinitatis prohibita, vel inualida quæ,	ibid.	Menſura. Mentiri. 328
& quæ non.	ibid.	Mercatores. 328
Matrimonia ratione cognationis ſpiritualis prohibita, vel in-	ibid.	Mercedes. Mercenarius. Merces. Meretrix. 328
ualida, quæ.	315	Merita. Meritoria opera. 329
Matrimonia prohibita ratione diuerſi cultus, ſeu fidei.	ibid.	Metropolis. Metropolitanus. ibid.
Matrimonia prohibita, vel inualida ratione honeſtatis pu-	ibid.	Metus. 330
blicæ.	ibid.	Miles. Militans. Militare. ibid.
Matrimonia prohibita, vel inualida ratione ſtatus ſpiritualis,	ibid.	Milites. Equites. Militiæ eorum. ibid.
aut voti.	316	Minifter. ibid.
Matrimonia ratione ætatis prohibita, vel inualida, quæ.	ibid.	Miniſtri ſacramentorum. ibid.
Matrimonia ratione inuoluntarij, metus, vel coactionis pro-	ibid.	Miniſtri infirmorum. 331
hibita, vel inualida.	ibid.	Minor. Minor legalis. ibid.
Matrimonia ratione valetudinis, vel impotentia prohibita,	ibid.	Minores fratres. 331
vel inualida.	317	Minus. Miracula. ibid.
Matrimonia conditionata prohibita, vel inualida.	ibid.	Miſericordia. 331
	318	Miſerabilis perſona. 331
	319	Miſſæ inſtitutio, ac ritus. 331
	ibid.	In miſſa quid offerendum. 331
	ibid.	Miſſæ in quo idiomate dicenda. 332
	318	Miſſa à quo dicenda, & à quo non, & pœnæ. ibid.
	ibid.	Miſſam dicentis diſpoſitiones. ibid.
	ibid.	Miſſam dicentis obligationes. 332
	319	Miſſam ducens à quibus debet abſtinere. 333
	ibid.	Quot miſſæ dici poſſunt in vna die. 333
	ibid.	Qua hora diei dicenda eſt miſſa. 333
	319	Miſſa in quibus locis celebranda, & in quibus non. 333
	ibid.	Miſſa à Chriſtianis audienda in feſtis. 334
	ibid.	Miſſa, quomodo audienda à populis. 334
	ibid.	Miſſa in quo loco audienda à populis. 334
	ibid.	Miſſæ pro quibus poſſunt dici, & pro quibus non. 334
	ibid.	Miſſæ quorundam ſacerdotum non audiendæ. 334
	320	Miſſa cum miniſtro dicenda, & cum quo, & obligationes
		eius. ibid.

Index Titulorum.

Missæ pro defunctis etiam dicendæ .	ibid.	Montium loca vacabilia , vel non .	350
Multa obseruanda in celebratione missæ solemnæ, vel aliarum .		mora . morbus caducus .	351
335		mores . moribundus .	ibid.
Missæ quoties de necessitate dicendæ in hebdomada .	ibid.	moriens . mortui .	ibid.
Missæ abusus fugiendi, & pœnæ .	ibid.	mors . motecta .	352
Missæ fructus, & effectus .	ibid.	mulier .	ibid.
Missæ priuata . Missale .	ibid.	mulieribus prohibita .	ibid.
Missæ, qui possunt esse præsentæ, etiam in partibus infidelium .	335	mulierum obligationes .	353
Missarum onera reductiones, satisfactiones, & eleemosynæ, &c. .	335	mulier quo ad coniugium, & fornicationem .	ibid.
Mysterium . Mitra .	336	mulier circa castitatem professam, vel profitendam .	ibid.
Moderatio . Moderari . Maguntia .	ibid.	mulierum priuilegia .	354
Molestantes . Molinaus .	ibid.	mulieres circa cohabitationes cum clericis .	ibid.
Monachorum status, & vita .	ibid.	mulieres cohabitantes cum monialibus .	ibid.
Monachorum obligationes .	337	mulieres sagæ, seu strigæ .	ibid.
Monachi circa Episcopos .	337	multitudo . mundus .	ibid.
Monachi circa superiores .	ibid.	munera . muri . murmurare .	ibid.
Monachi à quibus tenentur abstinere .	337	musica . musicalia .	ibid.
Monachorum priuilegia .	338	mutare . mutatio .	355
Monachi Sancti Basilij .	ibid.	mutilans . mutilatus .	ibid.
Monachi Sancti Benedicti, seu Benedictini .	ibid.	mutare . mutans . mutuum .	ibid.
Monachi Sancti Benedicti Cassinenses, seu Congregationis Sanctæ Iustinae .	338	mutus .	ibid.
Monachi Camaldulenses .	339	N	
Monachi Camaldulenses Eremitæ Sancti Romualdi Montis Coronæ .	339	Narratio .	ibid.
Monachi Carthusiani .	339	Natalitia .	ibid.
Monachi Cistercienses .	340	Natura . Naturalis . Natus . Natiuitas .	ibid.
Monachi Cistercienses Sancti Bernardi, Reformati, & Sanctæ Mariæ Fulienfis .	340	Natinci . Nauarra .	ibid.
Monachi Cœlestini .	340	Naufragantes . Nauigantes .	ibid.
Monachi Cluniacenses .	341	Neapolis . Necessitas .	356
Monachi Sancti Hieronymi .	ibid.	Necromantia . Negans . Negare .	ibid.
Monachi Montis Virginis .	341	Negligens . Negotiari . Negotia .	356
Monachi Oliuetani .	ibid.	Neophyrus . Nestorius .	357
Monachi Syluestrini .	ibid.	Nicænum Concilium .	ibid.
Monachi Vallis Umbrosæ .	ibid.	Nicolaus . Nomen .	ibid.
Monachi Cruciferi . Monarchia .	ibid.	Noruergia . Notarius .	ibid.
Monasteria Monachorum, seu Regularium .	ibid.	Notarii Romanæ Curia .	358
Monasteriorum Monachorum, seu Regularium priuilegia, & administratio .	342	Notorium . Notum .	359
Monasteriorum obligationes .	ibid.	Nouale . Nouatianus .	ibid.
Monasteria noua, quomodo erigenda .	343	Nouerca . Nouitas .	ibid.
Monasteria quo ad Episcopos .	ibid.	Nouitii . Nouitiatus .	ibid.
Monasteria Monialium .	ibid.	Nouitiæ monialium .	360
Moneta . Monetarius . Monetæ tonfores .	343	Nouum opus .	ibid.
Monialium status, vita, ac numerus .	343	Nubere . Nubentes .	ibid.
Monialium obligationes .	344	Nullitas . Numerus .	ibid.
Moniales à quibus debent abstinere .	344	Numismata . Nuncius Papæ . Nuptiæ .	ibid.
Moniales circa coniugia, vel fornicationem .	ibid.	Nurus . Nutrix .	361
Moniales circa colloquutiones cum aliis extra monasterium .	ibid.	O	
ibidem .		Obedientia . Obedire .	361
Moniales circa vestes .	344	Obduratio .	ibid.
Moniales Tertiariæ, & Conuersæ .	345	Oblata . Oblationes .	ibid.
Moniales circa egressionem à monasterio .	ibid.	Oblati Regularium .	ibid.
Monialium monasteria non frequentanda, & qui possunt in ea ingredi .	ibid.	Obligatio . Obligatus .	362
Monasteria monialium, qua cura ædificanda, & regenda .	ib.	Obmutescens . Obscurum .	ibid.
Monialium monasteria circa Episcopos .	ibid.	Obseruatio . Obseruare .	ibid.
Monasteria monialium per quos debent regi .	346	Obseruantes fratres .	ibid.
Monialium Nouitiatus .	ibid.	Obsidio . Occasio .	ibid.
Monasteriorum monialium priuilegia .	ibid.	Occidere, quando licitum .	ibid.
Monialium præfectæ ætas .	ibid.	Occidere, quando est malum .	ibid.
Monialium electiones actiua, & passiuæ .	346	Occidens . Occisor .	ibid.
Monialium Confessarii .	347	Occidens ex casu, vel inuoluntariè, aut in furore .	363
Monialium Regimen, iuxta S. Caroli decreta .	ibid.	Occidens ad sui defensionem .	ibid.
Moniales quædam in specie .	349	Occidentium pœnæ corporales, & spirituales canonicae .	
Moniales Sanctæ Claræ .	350	ibidem .	
Moniales Sancti Dominici, & Sorores de Pœnitentia .	350	Occisores, quinam debent dici .	364
Monasteria quædam monialium particularia .	ibid.	Occisus . Oculus .	ibid.
Monomachia . Monitio Canonica .	ibid.	Occultum .	ibid.
Montes altus . Montes Pietatis .	ibid.	Occupans .	ibid.
Montes Barones Romæ .	ibid.	Odium . Offendere .	ibid.
		Offerre . Offerens .	ibid.
		Officia, seu munera .	ibid.
		Officialis .	ibid.
		Sancti Officii Congregatio Romæ .	365
		Officium diuinum, quando, quomodo, & quale recitandum .	ibid.

Index Titulorum.

Officium diuinum, quibus ceremonijs, ac solemnitate recitandum.	ibid.	Ostium.	ibid.
Officia diuina in qua lingua recitari possunt.	366	Oua.	ibid.
Officium diuinum, quomodo recitandum in tempore interdicti.	ibid.	P	
Officium non recitans.	ibid.	Actum.	ibid.
Officia quædam diuina particularia.	ibid.	Paganus.	ibid.
Officia Romanæ Curia.	ibid.	Pallium à quo petendum, & eoncedendum, & quid agendum.	ibid.
Oleum Sanctum.	367	ibid.	
Oliuetani.	ibid.	Pallij significatum, vsus, & ceremoniæ vtendi illo.	379
Onera.	ibid.	Pallium operimentum.	ibid.
Opera humana.	ibid.	Panis.	ibid.
Opera Diaboli.	ibid.	Papa, seu Romanus Pontifex, eius dignitas, sanctitas, ac maiestas.	ibid.
Opponere. Opponens.	ibid.	Papæ electio.	380
Oppressus. Oracula.	ibid.	Papæ autoritas, seu potestas suprema ad quos extenditur.	
Orare.	368	381	
Orarium, seu stola.	ibid.	Papa à nullo iudicatur, & eius iudicium à nullo retractatur.	
Oratio.	ibid.	382	ibid.
Oratio Dominica, seu Pater noster.	ibid.	Papa supra omnes Patriarchas Orientales.	ibid.
Orationes 40. horarum.	ibid.	Papa, etiam malus, nulli subest.	ibid.
Oratorium.	ibid.	Papæ omnes sunt subiecti, & an hoc de necessitate salutis.	
Ordinare clericos cui competit, & cui non.	369	ibid.	
Ordinare in sacris cui competit, & cui non.	ibid.	Papa circa res fidei.	383
Ordinare Episcopos cui competit.	ibid.	Papa circa Episcopos omnes.	ibid.
Ordines clericales, quibus possunt dari.	ibid.	Papa circa institutiones nouorum Episcoporum.	384
Ordines clericales, quibus prohibentur.	ibid.	Papa circa confirmationem Episcoporum.	ibid.
Ordines sacri, quibus prohibentur.	370	papa circa consecrationes Episcoporum.	ibid.
Ordo Episcopalis, quibus est prohibitus.	ibid.	papa circa concilia.	ibid.
Ordinandorum examen.	ibid.	papa circa successorem.	ibid.
Ordinandorum obligationes, & præcipue in sacris.	371	papa circa leges, & canones condendos.	ibid.
Ordinatorum in sacris obligationes circa coniugia, & uxores.	ibid.	papa circa leges, & Canones antecessorum.	385
Ordinatio facta ab Episcopo excommunicato, vel electo ex statu laicali.	372	papa circa facta antecessorum, siue benè, siue malè.	ibid.
Ordinatio per pretium, aut fauorem, aut preces, seu simoniacè, numquam faciendæ.	ibid.	papa circa Imperatores, & Reges.	ibid.
Ordinans malè contra Canonum formam, &c. pœnæ.	ibid.	papæ obligationes.	386
Ordinatio Græcorum.	373	papa, quas leges obseruat.	ibid.
Ordinatio legitima non iteranda, & quando iteranda.	ibid.	papæ proprietates, seu notæ.	ibid.
Ordinans in aliena Prouincia, vel Diœcesi.	ibid.	papæ decreta obseruanda ab omniibus, & eorum autoritas.	
Ordinatio Ultramontanorum, & Ultramarinorum.	ibid.	387	
Ordinans subditos alterius, vel familiares.	ibid.	papa vocante aliquos, etiam de longinquo est obediendum.	
Ordinati furtiuè.	ibid.	ibid.	
Ordinati in aliena Prouincia, vel Diœcesi.	ibid.	papæ nomen in Ecclesijs recitandum.	ibid.
Ordinati malè ex aliquo defectu, & pœnæ.	ibid.	papa consulendus pro maioribus negotijs Ecclesiarum.	ibid.
Ordinati ab alieno Episcopo sine licentia proprii.	374	papa circa Episcopos depositos, vel damnatos ab alijs, vel electos.	ibid.
Ordinati ab eo, qui renunciauit.	ibid.	papa circa appellationes aliorum.	ibid.
Ordinati à non habente potestatem, vel dubio, an haberet.	ibid.	papa circa pauperes, & captiuos.	ibid.
Ordinati ab hæreticis, vel schismaticis.	ibid.	papa circa vestes, & insignia Imperialia, & domum.	ibid.
Ordinationes non per saltum, sed gradatim suscipiendæ, & pœnæ.	375	papa circa Ducatum Romæ, patrimonium Sancti Petri, &c.	ibid.
Ordinationes omnes in quo loco faciendæ.	ibid.	dominia, quæ habet.	ibid.
Ordinationes omnes in quo tempore faciendæ.	ibid.	papa circa Ecclesias omnes.	388
Ordinationes omnes, quomodo, seu quo ritu faciendæ.	ibid.	papa circa nouos Episcopatus erigendos.	ibid.
Ordinandorum ætas.	376	papa circa translationem Ecclesiarum.	ibid.
Ordines Ecclesiastici, quot sint, qui, quales, & quantum antiqui.	ibid.	papa circa exemptionem aliquorum à potestate aliorum, vel à decimis.	ibid.
Ordines semel accepti, numquam perduntur.	ibid.	papa circa renunciationem papatus.	ibid.
Ordinum Ecclesiasticorum, natura, materiæ, formæ, & effectus.	ibid.	papa depositus, vel schismaticus.	ibid.
Ordinatorum omnium speciales obligationes, & onera.	ibid.	papæ rescripta.	ibid.
Ordinum exercitia.	377	papa circa beneficia, &c. Ecclesiastica, ac decimas clericorum.	389
Non Ordinati ministrantes.	ibid.	papæ menses pro conferendis beneficijs in Diœcesibus Episcoporum.	ibid.
Ordo procedendi.	ibid.	papæ aliqua priuilegia.	ibid.
Ordinarius.	ibid.	papa circa dispensationes, & legitimationes.	ibid.
Orphani.	ibid.	papa circa alia multa.	390
Organum.	ibid.	papa non communicante cum aliquibus.	ibid.
Orientales.	ibid.	papæ Vicarius.	ibid.
Originale peccatum.	ibid.	papæ detrahens, vel insidias, aut aliud malum inferens.	ibid.
Ornamenta.	378	papæ Familiares, & Officiales domestici, &c.	ibid.
Ossa.	ibid.	papa circa casus referuatos, & licentiam audiendi confessiones.	ibid.
Osculum.	ibid.	papa moriente.	ibid.
Ostiarius.	ibid.	papa circa osculum pedum.	391
		papa circa canonizationem Sanctorum.	ibid.
		papa circa indulgentias.	ibid.

Index Titulorum.

Papa discedens ab Vrbe.	ibid.	Pingere. Pictura.	ibid.
Par. Paramenta.	ibid.	Pirata.	ibid.
Parentes.	ibid.	Pistores, seu Furnarij Urbis.	ibid.
Parentela.	ibid.	Pito.	ibid.
Parochia.	ibid.	S. Placidus.	ibid.
Parochialis Ecclesia.	392	Placita.	ibid.
Parochus, eiusque obligationes.	ibid.	Planetaria.	ibid.
Parochiani.	393	Platea.	ibid.
Pars.	394	Plenaria.	ibid.
Participans.	ibid.	Plus pluralis.	ibid.
Paruuli.	ibid.	Podagra.	ibid.
Pascha.	ibid.	Poligamia. Poligamus.	ibid.
Beatus Paschalis.	ibid.	Pollex.	ibid.
Pastor.	ibid.	Pollutio. Pollutus.	ibid.
Patena.	ibid.	Polonia.	409
Pater diuinus.	ibid.	Pompa.	ibid.
Pater noster.	ibid.	pondera.	ibid.
Pater.	395	pontifex Summus. pontificale.	ibid.
Patientia.	ibid.	populus. populi.	ibid.
Patres, id est, seniores.	ibid.	portus.	ibid.
Patriarcha.	ibid.	portugallia.	ibid.
Patria.	ibid.	possessio.	ibid.
Patricida.	ibid.	possessor. possidens.	410
Patrimonium.	396	posterior.	ibid.
Patrimonium Sancti Petri.	ibid.	postulare. postulatio.	ibid.
Patrinus.	ibid.	potestas. praga.	ibid.
Patrocinium.	ibid.	præbendarius. præbenda.	ibid.
Patronus.	ibid.	præcaria.	411
Sanctus Paulus.	397	præcedere. præcedentia.	ibid.
Pauperes.	ibid.	præcepta.	ibid.
Paupertas.	ibid.	præceptoræ.	ibid.
Pax.	398	preces. prædator.	ibid.
Peccare. Peccans. Peccator.	ibid.	prædestinatio. prædestinatus.	ibid.
Peccatum.	ibid.	prædia.	412
Pecunia. Pecuniaria pœna.	399	prædicatores eorumque obligationes.	ibid.
Pectus.	ibid.	prædicare qui possunt, & quomodo.	ibid.
Pedagium.	ibid.	prædicari prohibita.	413
Pedes.	400	præesse. præfatio.	ibid.
Pœna.	ibid.	præfecti. præficiendi.	ibid.
Pœnitentia, seu pœna, ac satisfactio.	ibid.	prælati, quis instituendi, &c. alia.	ibid.
Pœnitentia virtus.	401	prælatorum obligationes.	414
Pœnitentia sacramentum.	ibid.	prælatis prohibita.	ibid.
Pœnitentiæ sacramenti effectus.	402	prælati circa alia.	ibid.
Pœnitens, & eius obligationes.	ibid.	præliari.	415
Pœnitens publicus.	403	præpositus. præposituræ.	ibid.
Pœnitentiarij.	ibid.	presbyteri, qui, & quando ordinandi.	ibid.
Pœnitentiarius. Pœnitentiaria Apostolica.	ibid.	presbyterorum obligationes.	ibid.
Pensio.	404	presbyteris prohibita.	416
Pentecostes.	ibid.	presbyteri munera.	ibid.
Percussor. Percutiens.	ibid.	presbytero, quæ sunt licita, & quando.	ibid.
Perdens.	ibid.	presbyteri peregrini.	417
Peregrini. Peregrinari.	ibid.	presbyter Episcopo contrarius.	ibid.
Peremptorium.	405	presbyterorum priuilegia.	ibid.
Perfectio. Perfecti.	ibid.	presbyter fornicarius.	ibid.
Perfidia. Pericula.	ibid.	presbyter criminaliter delinquens, vel accusatus.	ibid.
Periurans. Periurare.	ibid.	presbyterorum persecutores, occisores, &c.	ibid.
Permittere. Permutatio.	ibid.	presbyter depositus, vel excommunicatus.	ibid.
Persecutio. Persequens. Persecutor.	ibid.	presbyterorum filii.	418
Perseuerantia.	ibid.	presbyter quo ad residentiam.	ibid.
Persia.	406	presbyteræ.	ibid.
Personæ diuinæ.	ibid.	præscientia. præsciti.	ibid.
Persona. Personans.	ibid.	præscriptio.	ibid.
Pertinacia. Pestis.	ibid.	præsentare. præsentans. præsentatio.	ibid.
Petens. Petere.	ibid.	præsentatus.	419
Sanctus Petrus.	ibid.	præsentatio B. Mariæ.	ibid.
Alij Sancti Petri.	407	præsepe. præstigium.	ibid.
Petrus Abailardus.	ibid.	præsumere. præsumeris.	ibid.
Pia Ciuitas.	ibid.	præteritum.	420
Pia loca.	ibid.	præueniens gratia.	ibid.
Piæ dispositiones.	ibid.	primas. primatia.	ibid.
Pignora. Pignorare.	ibid.	primatus.	ibid.
Phylacteria.	ibid.	prima sedes.	ibid.
Philippus.	408	primicerius.	ibid.
Philippinæ Insulæ.	ibid.	primitiæ. primogenitus.	ibid.

Primus.

Index Titulorum.

Primus. Principalis.		ibid.	Redire. Rediens.	ibid.
Princeps.		ibid.	Redditus Ecclesiarum.	ibid.
Principia. Principiata.		421	Referendarij Curia Romana.	ibid.
Prior Priscillianus.		ibid.	Reformatio. Reformati.	432
Priuare. Priuatus. Priuatio.		ibid.	Refugium.	ibid.
Priuignus. Priuilegia.		ibid.	Reges. Regna.	ibid.
Priuilegiati.		422	Regia potestas.	433
Probatio. Probans. Probare.		ibid.	Registra, &c.	ibid.
Procedere.		ibid.	Regulae iuris.	ibid.
Processus.		ibid.	Regula fratrum Minorum Sancti Francisci.	ibid.
Processiones.		423	Regularium, Ordines, Institutio, finis, & vtilitas.	ibid.
Proclamationes.		ibid.	Regularium religionem, quis ingredi possit, & in qua aetate.	
Procuraciones.		ibid.	ibid.	
Procurator.		ibid.	Regularium religionem, quis non possit ingredi, & quis non	
Procurator pauperum.		424	recipi in ea.	ibid.
Procuratores in curia Romana.		ibid.	Regularium religionem per vim ingressi.	434
Proditor.		ibid.	Regularium religionem ingredienti, nihil soluant.	ibid.
Profanum. Profanare.		ibid.	Regularium religionem ingressi ad quid tenentur.	ibid.
Professio. Professus.		ibid.	Regularium religionem ingrediens circa dispositionem bono-	
Professio fidei.		425	rum, vel successionem.	ibid.
Propheta. Prophetia.		ibid.	Regularium religiosorum Nouitij, eiusque probatio.	ibid.
Prohibitio. Prohibitum.		ibid.	Regulares circa filiationes.	435
Promittere. Promissa.		ibid.	Regularium religionem professi, eorumque obligationes, &	
Promouere. Promotus.		ibid.	professiones nulle.	ibid.
Propina.		ibid.	Regularium professorium.	436
Propositum.		ibid.	Regulares quo ad tonsuram, & vestes.	ibid.
Proprium. Proprietas.		ibid.	Regulares circa studia.	ibid.
Prostituere. Protector.		ibid.	Regularibus prohibita.	ibid.
Protomedicus.		ibid.	Regulares circa vitam communem.	437
Protonotarius.		ibid.	Regulares circa peculium proprium.	ibid.
Prouincia.		426	Regularium religio deferri non potest, & quando potest.	
Prouinciales.		ibid.	ibid.	
Prouocans.		ibid.	Regulares superiores.	ibid.
Proximus.		ibid.	Regulares quo ad subiectionem Papae.	439
Psaltere. Psalmista. Psalmus. Psalterium.		ibid.	Regulares circa obligationem chori.	ibid.
Puber.		ibid.	Regularium exemptio ab Ordinarijs.	ibid.
Publicatio. Publicus.		ibid.	Regulares in quibus subiecti sunt Episcopis.	ibid.
Puella.		ibid.	Regulares circa Episcopos, & eorum venerationem.	440
Pueri. Punctator.		427	Regulares matrimonia facientes.	441
Punire. Pupilli.		ibid.	Regulares impudici fornicarij.	ibid.
Purgatio Canonica.		ibid.	Regulares vagi, & fugitiui.	ibid.
Purgatorium. Purgantes animae.		428	Regulares rixosi, criminosi, & coniurantes inimici.	ibid.
			Regulares circa venalitatem, & simoniam.	ibid.
			Regulares Apostatae, rebelles, & inobedientes.	ibid.
			Regulares incorrigibiles, & eiecti, siue eiciendi.	442
			Regulares circa appellationes.	ibid.
			Regulares priuilegia.	ibid.
			Regularium circa obseruantiam.	443
			Regulares circa ordinationes.	ibid.
			Regulares circa sepulturas.	ibid.
			Regulares circa decimas.	444
			Regulares circa interdicta, & alias censuras.	ibid.
			Regulares circa confessiones audiendas.	445
			Regulares circa absolutionem a reservatis.	ibid.
			Regulares circa praedicationes.	ibid.
			Regulares circa confessiones, & absolutiones suorum fra-	
			trum.	446
			Regularium oblato, ac tertiarj, familiares, domestici, &c.	
			ibid.	
			Regulares circa processiones, & praecedentias.	ibid.
			Regulares circa sacramenta, & alia in suis Ecclesijs, vel ex-	
			tra.	ibid.
			Regulares circa Parochos, & Parochianos.	447
			Regulares circa Parochos propriarum Ecclesiarum, &c.	
			ibid.	
			Regulares circa accusationem superiorum.	ibid.
			Regulares circa transitum ad aliam religionem.	ibid.
			Regulares circa censuras, & casus reservatos in religione.	
			448	
			Regulares circa capitula, & electiones.	ibid.
			Regulares circa monasteria monialium, & confessiones ca-	
			rum.	ibid.
			Regulares circa testamenta, mutua, contractus, &c.	449
			Regulares percutientes, & ipsimet se, vel alios clericos.	449

Index Titulorum.

Regulares circa noua monasteria, Ecclesias, & Oratoria.		Rotæ aliæ in statu Ecclesiæ.	463
450		Rura. Rustici.	463
Regulares facti Episcopi.	ibid.		S
Regularium causæ, & processus, ac lites de præcedentiâ.	ib.	S Abbathum.	463
Regulares circa librorum editionem.	ibid.	S Sabaudia.	463
Regulares morientes extra claustra.	ibid.	Sabelli.	463
Regulares hæretici, & in partibus infidelium praua docentes.	ibid.	Sabina.	463
Regulares circa alienationes, locationes, ac transactiones.		Sacerdotium, eiusque dignitas.	463
451		Sacerdotis potestas.	463
Regulares circa iter ad Urbem Romæ.	ibid.	Sacerdotii incapax.	464
Regulares circa administrationem bonorum temporalium.	ibid.	Sacerdos quo ad sacrificium.	464
ibid.		Sacerdos circa sacramentum pœnitentiæ.	464
Regulares circa habitationem.	ibid.	Sacerdoti prohibita.	464
Regulares circa iuramenta.	ibid.	Sacerdotis obligationes.	465
Regularium visitatores.	ibid.	Sacerdos circa vestes prophanas, & sacras.	465
Regulares circa negotia.	452	Sacerdotis priuilegia.	465
Regularium numerus in monasterijs.	ibid.	Sacerdotum numerus.	465
Regulares reformatio.	ibid.	Sacerdotes circa vxores, & matrimonia.	465
Regulares circa munera, seu dona.	453	Sacerdos peccans cum filia spiritali.	466
Regulares cunctes ad partes infidelium.	454	Sacerdotes fornicarij adulteri, & concubinarij.	466
Regularium Indulgentiæ.	ibid.	Sacerdotes negans sacramenta.	466
Regulares circa missarum celebrationem.	ibid.	Sacerdos malus circa sacramenta.	466
Reijcere. Reiecti.	ibid.	Sacerdos publicè criminofus.	466
Relapsus. Religio, seu fides.	455	Sacerdos circa ordinationem.	466
Religiosi. Reliquiæ.	ibid.	Sacerdos deferens fidem.	466
Remissio peccatorum.	ibid.	Sacerdos depositus, vel suspensus tentans ministrare.	466
Remissio causæ, & offensæ.	ibid.	Sacerdos accusatus.	467
Renouatio.	ibid.	Sacerdotum peccata grauissima.	467
Renunciare. Renuncians. Renunciatio.	ibid.	Sacerdotum offensores.	467
Reordinare.	456	Sacerdos summus.	467
Reparatio.	ibid.	Sacerdos circa cohabitationem cum mulieribus.	467
Reperere. Reperta.	ibid.	Sacerdotum institutio in Ecclesijs, vel depositio.	467
Reprehendere.	ibid.	Sacerdos peregrinus.	467
Represalia.	ibid.	Sacerdotum filij.	467
Repræsentatio.	ibid.	Sacerdos nouiter ordinatus.	467
Reprobatio.	ibid.	Sacerdos circa ministerium Eucharistiæ.	467
Repudiare.	ibid.	Sacerdos Cappellanus Principis.	467
Res.	457	Sacerdos circa clandestina matrimonia, alias vetita.	467
Rescripta.	ibid.	Sacerdotes Græci.	467
Reseruare. Reseruatio.	ibid.	Sacra dignitas.	468
Residere. Residentia.	ibid.	Sacra loca.	478
Resignatio. Resignare.	458	Sacræ vestes: Vasa, Pallæ, &c.	468
Resistere. Resistentia.	ibid.	Sacramentorum natura, institutio, & numerus.	468
Responsa.	ibid.	Sacramentorum efficiens, seu minister.	468
Restituere. Restitutio.	ibid.	Pro ministerio Sacramentorum, nihil soluendum.	468
Refurgere. Resuscitare.	ibid.	Sacramentorum effectus; quando, & vbi sunt conferenda.	468
Reuelare. Reuelatio.	ibid.	ibid.	
Reuerentia.	459	Sacramenta, quomodo, & quo sumenda.	469
Reuertens.	ibid.	Sacramenta, quomodo ministranda, & à quibus.	469
Reuocare. Reuocatio.	ibid.	Sacramentorum doctrina.	469
Reus.	ibid.	Sacramenta, an iteranda.	469
S. Riccardus.	460	Sacramentorum abusus.	ibid.
Ripa Romana, & Ripetta.	ibid.	Sacrificium.	ibid.
Ripa Transonis.	460	Sacrificij minister.	470
S. Rita.	460	Sacrificium, quando cœpit fieri.	ibid.
Rituale.	460	Sacrificium in quo loco faciendum.	ibid.
Ritus.	460	Sacrificij effectus.	ibid.
Rixosi.	460	Sacrificij ritus, & ceremoniæ.	ibid.
Rocherum.	460	Sacra scriptura.	ibid.
Rogationes.	460	Sacræ repræsentationes.	ibid.
Roma. Ciuitas. Palatia. Viæ, &c.	460	Sacrarium.	471
Romanus ager.	461	Sacri ordines.	ibid.
Romæ Conseruatores. Senator. Gubernator.	461	Sacra persona.	ibid.
Romæ Vicarius.	461	Sacrilegium. Sacrilegus.	ibid.
Romani Ciues, populus, studium, doctores, statuta, &c.		Sacrista.	ibid.
461		Sacrista sacelli Papalis: vel conclauis.	ibid.
Romana Rota. Curia. Archiuum, &c.	461	Saga, seu styx.	ibid.
Romanus Pontifex.	462	Sagittarius.	ibid.
Romana Ecclesia.	462	Sal. Salitores.	ibid.
Romana sede vacante.	462	Salomon.	ibid.
Romualdus.	462	Saluare. Saluari.	ibid.
Rosarium.	462	Saluator.	ibid.
Rota Romana.	462	Salus.	ibid.

Index Titulorum.

Salutatio.	ibid.	Simoniae causae, & Iudicia.	484
Sancta, & Sancta Sanctorum Cappella.	ibid.	Simoniacorum poenae.	ibid.
Sanctus ter replicatus.	ibid.	Simoniae cooperatores, vel mediatores.	ibid.
Sancti. Sanctitas.	472	Simoniacus absolutus.	ibid.
Sanctimonialis.	ibid.	Simplicitas.	485
Sanctuarium.	ibid.	Simpliciter, & de plano.	485
Sandalia.	ibid.	Simulare. Simulans.	ibid.
Sanguis.	ibid.	Sindicus. Singularis.	ibid.
Sanguis Christi.	ibid.	Synodus. Siniscalcus.	ibid.
Sanitas.	ibid.	Sypontum, seu Manfredonia.	ibid.
Sapiens.	ibid.	Socius.	ibid.
Saraceni.	ibid.	Societas.	ibid.
Sardinia.	473	Sodomia. Sodomita.	ibid.
Satanas.	ibid.	Solemnitas.	486
Satisfactio.	ibid.	Sollicitantes in confessione.	486
Scala sancta.	ibid.	Sollicitator.	486
Scandalum.	ibid.	Soluere. Soluens. Solutio.	ibid.
Scenici.	ibid.	Sommascha.	486
Schola. Scholarum magistri scholares.	ibid.	Somnus. Somnium.	ibid.
Scientia. Sciens.	474	Soror.	ibid.
Scisma. Schismaticus.	474	Sortes. Sortilegi.	ibid.
Sclavi.	ibid.	Sozomenus.	487
Scotia.	ibid.	Spadones.	ibid.
Scripta. Scripturae.	ibid.	Species.	ibid.
Scripturae Sedis Apostolicae.	475	Species Eucharistiae.	ibid.
Scriptores Romanae Curiae.	ibid.	Spectacula.	ibid.
Scriptores de Auiſi.	ibid.	Spes. Sperare.	ibid.
Scrutinium.	ibid.	Spiritualia.	ibid.
Scurra. Scurrilis.	ibid.	Spiritus sanctus.	ibid.
Scutiferi.	ibid.	S. Spiritus.	488
Secretarius. Secta.	ibid.	Spoliare. Spolians. Spoliatus.	488
Saeculare.	ibid.	Spolia beneficiatorum.	488
Securitas.	ibid.	Sponsalia. Sponsata. Sponsi.	489
Sedere.	ibid.	Sponte comparens.	490
Sedes Sancti Petri.	ibid.	Sportulae.	ibid.
Sedes Romana, seu Apostolica.	ibid.	Spurius.	ibid.
Sedes Episcopalis.	476	Stanislaus.	490
Seditiosus. Seditio.	477	Stratio. Statuae.	490
Sella.	ibid.	Status.	ibid.
Seminarium.	ibid.	Statuta.	ibid.
Senae.	ibid.	Stellae. Sterilitas.	491
Senator Romae.	ibid.	S. Stephanus.	ibid.
Senex.	ibid.	Stigmata.	ibid.
Sententia.	ibid.	Stola.	491
Separatio. Separare.	478	Studia. Studentes.	491
Sepelire. Sepeliri.	479	Stuprum. Stuprare.	492
Sepultura.	ibid.	Subdelegare. Subdelegatus.	ibid.
Sepulchrum.	480	Subdiaconus. Ordo, & officia eius.	492
Septuagesima.	ibid.	Subdiaconi, qui ordinari possunt, & qui non.	ibid.
Sequestrum. Sequestrare.	ibid.	Subdiaconi circa coniugia, & vxores.	ibid.
Serenae.	ibid.	Subdiaconi priuilegia.	493
Serui circa ordinationes.	ibid.	Subdiaconus fornicarius.	ibid.
Serui manumissi.	481	Subdiaconorum Collegium.	ibid.
Serui Ecclesiarum.	ibid.	Subditi.	ibid.
Serui circa matrimonia.	ibid.	Subrogatio.	ibid.
Serui christiani, & alij.	ibid.	Subscriptio.	ibid.
Serui ad Ecclesiam confugientes.	ibid.	Subsidium.	ibid.
Seruis prohibita.	482	Substitutio. Substituti.	ibid.
Seruorum priuilegia.	ibid.	Suburbia.	ibid.
Serui B. Mariae.	ibid.	Subuenire.	ibid.
Serui Praelatorum Romanae Curiae.	ibid.	Successor. succedens. succedere.	493
Seruientes.	ibid.	Suetia.	494
S. Seuerinus.	ibid.	Suffraganeus.	ibid.
Sibillae. Sicarius. Sicilia.	ibid.	Suffragium.	ibid.
Sigillum. Signum.	ibid.	Summator.	ibid.
Signatura.	ibid.	Superior.	ibid.
Syluester. Syluestrini.	ibid.	Superiores regularium.	ibid.
Silentium.	ibid.	Superstitio.	495
Symbolum Fidei.	ibid.	Superpelliceum.	495
Symon. Simonia.	ibid.	Surdus.	ibid.
Simonia a quo denuncianda, & poenae non denunciantium.	483	Suscipiens. susceptus. suspectus.	ibid.
De simonia infamatus, vel accusatus.	483	Suspensus.	496
Simoniacus. Simoniaca actio.	483		

Index Titulorum.

T Abaccum.	496	Transubstantiatio.	ibid.
Tabella.	ibid.	Trebellianica.	ibid.
Taberna.	ibid.	Tregua. Tribulatio.	ibid.
Tacere. Tacens.	ibid.	Tribunal. Tributum.	ibid.
Thalaris vestis.	ibid.	Tridentinum Concilium.	ibid.
Talio.	ibid.	Trinitas. Triremes.	ibid.
Talmud.	ibid.	Trisagium. Tristari.	ibid.
Taxa.	ibid.	Tumultuarij.	ibid.
Taxilli.	ibid.	Turca.	507
Theatini.	ibid.	Turris nonæ Romæ.	ibid.
Theatrici.	497	Tuscia.	ibid.
Templum.	ibid.	Tutor.	ibid.
Temperantia.	ibid.	Tutius operari.	ibid.
Tempus. Tempora.	ibid.	Turonensis.	ibid.
Temporales.	ibid.		
Tentatio.	ibid.	V Acans sedes benef. &c.	ibid.
Theologia.	ibid.	Vacatio. Vacare. Vacatura.	ibid.
Terminus.	ibid.	Valentia.	ibid.
Terra.	ibid.	Vasa.	ibid.
Territorium.	ibid.	Vas vxoris.	508
Tertiarij oblati.	ibid.	Vassallus.	ibid.
Thesaurarius.	498	S. Vbaldus.	ibid.
Thesaurus specialis Ecclesiæ.	ibid.	Vehemens.	ibid.
Testamentum.	ibid.	Velum. Velare.	ibid.
Testamentorum executio, & executor.	ibid.	Velata. Venari.	ibid.
Testandi facultas.	499	Vendere. Vendens. Venditio.	ibid.
Testator.	ibid.	Veneficia.	ibid.
Testationes.	ibid.	Venerari.	ibid.
Testificari.	ibid.	Venetia.	ibid.
Testimonium.	ibid.	Veniale.	ibid.
Testes, qui, & cum quibus diligentij admittendi.	ibid.	Venia.	509
Testium numerus.	500	Verba.	ibid.
Testes repellendi.	ibid.	Verbum diuinum.	ibid.
Testes falsi, & eos inducentes.	501	Verba Dei.	ibid.
Testes corrupti.	ibid.	Verba. Verberare.	ibid.
Testes, an recipiendi lite non contestata.	ibid.	Veritas. Vespere.	ibid.
Testes, qui, & quomodo producendi, ac super quibus.	ib.	Vestis.	ibid.
Testium repetitio.	502	Via.	510
Testes in causa matrimoniali.	ibid.	Viaticum. Viator.	ibid.
Testes, an possunt cogi ad testificandum.	ibid.	Vicarius Papæ.	ibid.
Testes obscuro, varij, contradicentes.	ibid.	Vicarii Episcoporum.	ibid.
Testes, quomodo examinandi.	ibid.	Vicarii, & Vicariatus Ecclesiarum.	ibid.
Testes in causa hæresis.	ibid.	Vicarius Foraneus.	511
Testium dicta.	503	Vicecancellarius Papæ.	ibid.
Testes iurantes non deponere.	ibid.	Vice-Dominus.	ibid.
Testes impediens, ne deponant.	ibid.	Vice-Legatus.	ibid.
Testium oppositiones: & si probentur quid.	ibid.	Vicinus.	ibid.
Varia de testibus.	ibid.	Victoria. Victus.	ibid.
Testes requisiti ad damnandos Ecclesiasticos.	ibid.	Vidua.	ibid.
Testes contra quos non possunt deponere.	ibid.	Vienna.	512
S. Theresia.	504	Vigilia, id est, excubiæ.	ibid.
S. Thomas.	ibid.	Vigiliæ festorum.	ibid.
Tyberis.	ibid.	Vincentius.	ibid.
Timens. Timor.	ibid.	Villicus.	ibid.
Thymiana.	ibid.	Vindicatius. Vindicta.	ibid.
Tintinnabula.	ibid.	Vinum.	ibid.
Tyrannus.	ibid.	Vini Gabella Romæ.	ibid.
Titulus. Titularis.	ibid.	Violare. Violans. Violata.	ibid.
Tolentinum.	ibid.	Violentia.	ibid.
Tolerantia. Tolerare.	ibid.	Vir, seu maritus.	513
Toletum.	ibid.	Vir circa vxorem.	ibid.
Tolosa.	ibid.	Vir circa Religionem, continentiam, & alia vota.	ibid.
Tonsura.	505	Vir circa dimissionem vxoris.	ibid.
Torus; separatio tori.	ibid.	Vir circa vxorem adulteram.	514
Tormentum.	ibid.	Vir adulter.	ibid.
Torneamenta.	ibid.	Vir circa debitum coniugale.	ibid.
Totum.	ibid.	Vir occidens vxorem.	ibid.
Traditio.	ibid.	Vir circa plures vxores etiam successiue.	ibid.
Trahens.	ibid.	Vir cognoscens consanguineas vxoris, &c. vel plures con-	ibid.
Transactio. Transigere.	ibid.	sanguineas.	ibid.
Transferre. Translatio.	ibid.	Vir circa vxorem infidelem, vel hæreticam.	ibid.
Transire. Transitus.	506	Vir circa alia.	ibid.
Transmarinus.	ibid.	Vir circa matrimonium.	515

Index Titulorum.

Virgo vouens virginitatem .	ibid.	Vouere . Vouens . Vota .	519
Virgo circa religionem .	ibid.	Votorum solemnitas , & quæ sint solemnia .	519
Virgines religiosæ nubentes , vel fornicantes .	ibid.	Votorum dispensatio , & commutatio .	519
Virginittatis perfectio .	ibid.	Vota , seu suffragia .	520
Virgines sacras carnaliter cognoscens , aut matrimonium ducens cum eis .	ibid.	Vsfructuarius . Vsfructus .	520
Virgines circa alia .	516	Vsura .	520
Virtus . Vis .	ibid.	Vsurarius .	ibid.
Visiones .	ibid.	Vsurpare . Vsurpans .	521
Visitandi obligatio , quæ , & qualis .	ibid.	Vsus . Vtenfilia .	ibid.
Visitatio liminum .	ibid.	Vtile . Vulgare .	ibid.
Visitantis expensæ , & procuraciones .	ibid.	Vulnus . Vulnerans .	ibid.
Visitari potest per alium .	ibid.	Vxoris obligationes , & prohibitiones .	521
Visitanti prohibita .	ibid.	Vxor circa vota , & religionem .	ibid.
Visitantis potestas , & ordo .	ibid.	Vxorum pluralitas .	522
Visitatores à quo possunt deputari .	517	Vxoris dimissio , & separatio .	522
Visitatores monialium , & visitatio .	ibid.	Vxor dimissa .	ibid.
In visitatione , quid faciendum .	ibid.	Vxor adultera , vel accusata de adulterio .	522
Visitatores alij .	ibid.	Vxor occidens , vel machinans viri mortem vel filii .	523
Visitationis B. Mariæ festum .	ibid.	Vxorem occidens .	ibid.
Visitatio quæ fit à Papa .	ibid.	Vxores clericorum relictæ .	523
Viuere . Viuens . Vita .	518	Vxores clericis , an & quibus prohibita .	ibid.
Vitium .	ibid.	Vxor relinquens virum , vel cum secundo nubens viuento primo .	523
Vltima voluntas .	ibid.	Ab vxore quando abstinendum .	ibid.
Vltramontanus , & Ultramatinus .	ibid.	Vxor meretrix .	ibid.
Vnctio . Vngere .	ibid.	Vxor fidelis non nubat cum infidelibus .	ibid.
Vnio . Vnire .	ibid.	Vxor nubens alteri putans virum mortuum .	ibid.
Vnitas . Vniuersalis .	ibid.	Vxor , quomodo diligenda .	ibid.
Vniuersitas .	ibid.	Vxoris priuilegia quædam .	524
Vnus .	ibid.	Vxoris restitutio .	ibid.
Vocare . Vox .	ibid.	Vxor repetens virum .	ibid.
Voluntas .	519	Vxor circa alia quædam .	ibid.
Voluptas .	519	Vxoratus .	524

<i>Errata</i>	<i>Corrige.</i>
Pag. 1. c. 2. l. 17. q. 3.	q. 4.
3. c. 1. 53. quando	quia
4. c. 1. 30. Recusat	Recurrat
4. c. 1. 31. 22. q. 2.	32. q. 4.
6. c. 1. 3. sent. exc.	verb. signif.
7. c. 1. 13. reg. 42.	reg. 43.
7. c. 1. 38. c. Alicui	c. Non potest.
7. c. 2. 23. 5.	6.
7. c. 2. 29. 8.	9.
7. c. 2. 66. 8.	9.
c. 2. 67. nullum	alium, & c. Absentes.
c. 2. 69. Accusari	Accusatori
8. c. 1. 3. 2. q. 2.	5. q. 2.
8. c. 1. 28. accusat	accusare
8. c. 1. 66. dist. 1.	✠
8. c. 2. 19. q. 9.	q. 5.
8. c. 2. 66. q. 11.	q. 10.
8. c. 2. 71. q. 7.	q. 6.
9. c. 1. 9. hoc	his.
c. 2. 49. 2. q. 2. c. neganda	3. q. 11. c. neganda 1. & 2.
10. c. 1. 55. probationibus	exceptionibus
10. c. 1. 60. cap.	in 6. cap.
11. c. 1. 22. 6.	2.
c. 2. 70. Benedicto	de Benedicto
13. c. 1. 17. q. 5.	q. 5. per totam
c. 2. 9. significavit	significasti
15. c. 1. 46. q. 9.	q. 6.
2. 6. qui	quod
16. c. 1. 35. q. 6.	q. 1.
17. c. 2. 4. suspecti	Suscepti
18. c. 2. 3. verb. signif.	off. & pot. Iud. deleg.
2. 28. qui	qui ultimo
19. c. 1. 23. vos	eos
2. 16. Fuit semper	Patet Profecto
20. c. 1. 51. cap.	in 6. cap.
1. 66. q. 7.	q. 6.
21. c. 1. 4. cap. non	in 6. cap. non
1. 14. decipere.	denique
1. 40. & c.	in 6.
2. 53. c. & si	c. si
22. c. 1. 17. remotam.	vestrum.
Episcoporum	Episcopus.
23. Causa 2.	Causa 3.
1. 28. cap.	in 6. cap.
48. decipere	denique
23. c. 1. 12. c. 1.	c. 2.
37. & c.	in 6.
1. 59. cap.	in 6. cap.
2. 67. Extra	Clement.
24. c. 1. 14. cap.	in 6. cap.
25. c. 1. 62. q. 7.	q. 6.
c. 2. 50. q. 7.	q. 6.
26. c. 2. 47. c. 1.	c. 2.
27. c. 1. 55. dist. 2.	dist. 3.
c. 1. 56. dist. 3.	dist. 4.
c. 2. 24. Sacrificando	Sanctificando
c. 2. 26. Missæ. §. quæ-	Marthæ. §. quæsiui-
siuit.	si.
28. c. 2. 38. præpositaru	præpositum.
29. c. 2. 27. c.	c. si
c. 2. 58. nostra	nostro
30. c. 1. 15. cap.	in 6. cap.
c. 1. 39. cap.	in 6. cap.
35. c. 1. 8. est	&
c. 1. 51. magistris	hæreticis
36. c. 1. 63. confurgit	confugerit
c. 2. 28. c. non Sancti-	✠
ficatur	
37. c. 1. 7. dist. 2.	dist. 4.
c. 1. 37. quando	quando ab.
c. 1. 61. Ob	Ab
c. 2. 5. confurgit	confugerit.

<i>Errata</i>	<i>Corrige.</i>
Pag. 37. c. 2. l. 31. c. In	c. qui in
2. 37. si	c. a
41. de consecr.	& 9.
66. dist. 2.	dist. 4.
38. c. 1. 3. c. si qui in ne-	c. si qui necessitate. & c. In
cessitate	necessitate
38. c. vnde	✠
39. c. 1. 12. Paruulus	Paruulos.
1. 55. Et c. verum	✠
2. 41. vnionem	vitandum
2. 69. cap. Sale Sa-	c. Sal Celestis
pietiae	
41. c. 1. 33. 97. c. quis in	98. c. qui in
1. 38. quia	qui
42. c. 2. 45. vera	veros
47. q. 3.	q. 2.
66. 28. cap. nulla	23. c. si nulla
45. c. 2. 5. 23. q. 1.	24. q. 1. c.
52. c. Ex debito.	c. execrabilis
46. c. 1. 59. Et	Extra, de elect. c. ex
47. c. 2. 39. sibi	tibi
47. singulas	singula
48. c. 1. 17. de præb. in 6.	Extra, de præb.
18. cap. cum non-	c. cum nonnullæ il 2.
nullæ	
27. c. Gratia	in 6. c. Gratia
35. ibid.	de rescript.
61. de	Extrau. de
c. 2. 7. c. si	in 6. c. si
21. 23.	24.
49. c. 1. 30. de Pactis	de transact.
47. de Pactis	de transact.
50. c. 1. 29. c. constitutus. &	in 6.
c. 2. 53. cap.	c. cum
51. c. 2. 28. de Pactis	de transactionib.
51. c. 2. 30. de Pactis	de transact.
52. c. 1. 8. ex Literis	In Literis tuis
12. Quærenti	Conquerente
14. c. de Pisanis	c. Pisanis
56. c. si duobus	c. Duobus
53. c. 1. 30. Literarum	Literas
c. 2. 24. de præb.	de concess. præb.
25. Quis	Quia
51. ibid.	de concess. præb. in 6.
54. c. 2. 12. De præb. in 6.	Extra de præb.
2. 13. c. cū nonnullæ	c. cum nonnullæ il 2.
33. venerit	venisset
58. c. 1. 52. potest	post
58. c. 2. 12. ordin.	ordin. in 6.
17. q. 3.	q. 1.
18. dist. 28.	✠
59. c. 2. 8. quantum.	quantus.
60. 11.	10.
61. c. 2. 12. 5.	3.
65. c. 1. 64. nulla	nullus.
66. c. 1. 54. 71.	70.
67. c. 2. 5. de rescript.	de præb.
68. c. 1. 32. Ecclesia	Ecclesijs
69. c. 1. 11. 16.	9.
17. cap.	in 6. cap.
c. 2. 63. de elect.	de supplenda neglig. Præb.
71. cap.	in 6. cap.
71. c. 1. 39. 27. q. 4.	17. q. 3.
42. c.	in 6. c.
77. c. 2. 37. dist. 1.	dist. 2.
78. c. 2. 38. 34. q. 1.	33. q. 2.
79. c. 1. 26. Fidelis	Fidelibus.
80. c. 1. 9. Catechumeni	Catechismus.
27. q. 7.	q. 6.
80. c. 2. 55. ad	de
81. c. 2. 4. dist. 15.	dist. 55.

A A R O N fuit Episcopus. *S. Anaclet. Epist. 2. adda*
 Aaron fuit Sacerdos primus ex lege. *Anaclet. ibid.*

Abbatia.

Abbatia idem sonat, ac Latine Paternitas. *Concilium Mel-*
denfe cap. 10.

Abbatia commendata, per Episcopum, vt delegatum Papæ
 potest visitari, & quomodo. *Concil. Trid. sess. 21. de re-*
format. cap. 8. Vide, Episcopus circa Regulares.

Abbatia vacantes in Gallia, quomodo prouidendæ per Pa-
 pam cum nominatione faciendæ à Rege. *Concil. Later. 5.*
sess. 11. constit. 2. Primitiua. & hoc iuxta concordata cum
Sede Apostolica. ibid.

Abbas quomodo olim eligebatur.

Abbas olim per Episcopum eligebatur. *Gregorius I. lib. 10.*
Epistolarum ep. 22. Concilium Turonen. 2. cap. 7. causa 18.
q. 2. cap. Hoc tantum.

Abbas per Papam aliquando eligitur. *Gregor. I. lib. 4. Epi-*
stol. ep. 57.

Abbas à quo nunc eligendus.

Abbas nunc eligendus à Congregatione Monachorum. *Gre-*
gor. I. lib. 4. Epistol. ep. 41. & 43. Concil. Rom. 3. sub Gre-
gor. I. c. 3. Post Conc. Toletan. 1. cap. 5. Greg. 7. lib. 2. Epist. 27.
causa 18. q. 2. cap. Abbas, & cap. Abbatem.

Abbas electus contra mandatum Papæ inualidè est electus.
Gregor. 7. lib. 7. Epist. 27.

Abbas non potest eligi, seu præfici à Laico; & si acceptat,
 excommunicatur. *causa 16. q. 7. cap. si quis deinceps, & c.*
si quis Cler.

Abbas quomodo eligendus.

Vide, Superiorum regularium Electio.

Vide, Electio.

Abbatis eligendi qualitates, & etas.

Abbas eligi nequit Clericus sæcularis. *Gregor. I. lib. 3. Ep. 11.*
causa 16. quest. 1. cap. Presbyteros. De electione cap. cum
ad nostram, sed debet esse professus Monachus, ibidem,
& cap. cum in magistrum de electione. Debet esse instru-
ctus in regula Monachali, alias non potest eligi, de elect.
cap. officij tui. Aliæ permultæ qualitates requiruntur pro
eligendo. causa 18. quest. 2. cap. Quam sit necessarium.

Vide, Electio.

Etas eligendi est annorum 30. & si dispensatur à Papa sit ad
 minus ann. 22. *Conc. Later. 5. sess. 9. Bulla de ref. Curie. c. 1.*
 Constitutus in minoribus potest eligi, sed cum dispensatione
 Papæ. *De etate, & qualit. & c. præficiend. cap. Tuam in*
Domino.

Irregularis potest eligi cum dispensatione Papæ. *ibid. Tuam*
in Domino.

Abbas electus ordinandus est Presbyter, alias priuatur. *De*
etate, & qualit. & c. præficiend. cap. 1.

Eligi non potest criminofus, aut venalis. *Concil. Antistodor.*
cap. 2.

Abbas circa regimen Monasterij.

Abbas vni tantum Monasterio præesse potest, & nullo modo
 duobus. *Concil. Agathense. cap. 57. Concil. Toletan. 17.*
c. 10. Concil. Veneticum. c. 8. Concil. Lateranense. 4. c. 13.
causa 21. quest. 1. cap. Vnum. de Religiosis Domibus cap.
finali. Concil. Tridentin. sess. 25. de reformat. Reg. cap. 7.
Vide, Regulares.

Aliquando fuit dispensatum, vt vnus Abbas pluribus præf-
 set Monasterijs. *Greg. 7. lib. 1. Epist. 52.*

Eidem Monasterio plures Abbates præesse non possunt. *Con-*
cil. Cabilonense 2. cap. 12.

Abbas circa cellas.

Abbas non potest habere plures cellas. *Concil. Veneticum,*
cap. 8. Vide, Regul. Reformatio. & c. tit.

Abbatis conuictus cum Monachis.

Abbas cum suis Monachis tenetur conuiuere. *Concil. Mo-*
gunt. 1. cap. 11. Intra septa Monasterij tenetur viuere; &
non potest habitare extra. Concil. Colon. 3. tit. de Offic.
cap. 8. Vide, Regul. Reformatio.

Abbatis caritas circa Monachos.

Abbas curare tenetur, vt Monachis in omnibus subueniatur,
Concil. Aquisgran. 3. par. 3. cap. 2. Vide, Regul. Reformat.
& alios tit. Regul.

Abbas olim erga Episcopos.

Abbates, & Monachi olim Episcoporum iurisdictioni erant
 subiecti. *Causa 18. q. 2. cap. Abbates. Concil. Aurel. 1.*
cap. 21. Concilium Epaunense cap. 19.

Alienare non poterant sine consensu Episcopi. *Causa 17. q. 3.*
cap. in venditionibus. Conc. Agathense cap. 56. Conc. Au-
relian. 2. cap. 23. causa 12. q. 2. cap. Abbatibus. Concil.
Toletan. 17. cap. 9. Vide, Episcopus quoad Regulares.
Vide, Regulares erga Episcopos.

Abbas nunc erga Episcopos.

Abbates, & Monachi, nunc à iurisdictione Episcopi sunt
 exempti (ex tempore Gregorij I.) *Causa 18. quest. 2. cap.*
quam sit necessarium.

Abbas potest ab Episcopo compelli, vt eat ad Synodum. *dist.*
18. cap. Episcop. de Maiorit. & obed. cap. quod super.

Abbas Episcopi præcepta despiciens est excommunicandus.
Concil. Aurelian. 2. cap. 21.

Abbas non potest sine consensu Episcopi præficere Presbyte-
 ros Ecclesijs Parochialibus. *16. q. 2. cap. sanè quia.*

Abbas potest contra Episcopum præscribere iura Episcopalia.
De Præscriptionibus cap. cum olim. Et potest renunciare
præscriptioni in prædictis, si ea completa vritur priuilegio.
De Præscriptionibus, cap. Veniens ad presentiam.

Abbas nec debet nec potest aliquid soluere Episcopo pro be-
 nedictione. *Honorius II. Ex-Cirone. de Simonia c. 1.*
& 2. Vide, Episcopus quoad Regulares. Vide, Regulares
erga Episcopos.

Abbatis iurdictio quoad subditos.

Abbat omnes Monachi Monasterij sunt subditi. *De statu*
Monachorum cap. cum ad Monasterium.

Abbas subditos tantum potest conuenire, & iudicare, non
 alios externos, alias condemnatur ad expensas, & interes-
 se. *Clem. de rescript. cap. 1.*

Abbas non potest cum aliquo Monacho dispensare in proprie-
 tate. *De statu Monachor. cap. cum ad Monasterium.*

Abbas non potest manumittere seruos donatos Monachis.
Causa 17. q. 4. cap. In venditionibus.

Vide, Regulares.

Abbas circa Ordinationes.

Abbas ab Episcopo benedictus si sit Sacerdos potest suis Mo-
 nachis conferre primam tonsuram. *dist. 69. cap. quoniam.*
de etate, & qualit. & c. præficiend. cap. cum contingat. de
Priuilegijs in 6. cap. Abbates. Possunt etiam eam confer-
re suis subditis. ibid. cap. Abbates. Possunt & Monachis,
& subditis conferre etiam ordines minores, (non verò
alijs.) Concil. Trid. sess. 23. de reformat. cap. 10.

Vide, Ordinare Clericos cui competit. Vide, Tonsura.

Abbas permittens mulierem ingredi in Monasterium, per tres menses detrudatur in alio Monasterio cum poenitentia in pane, & aqua. *Concil. Antistodor. c. 26.* Non puniens adulterium, vel furtum, &c. commissum in Monasterio, in alio detrudatur, *ibid. cap. 43.*

Abbas renuncians.

Abbas (olim) sine Episcopi consensu non poterat renuocare. *Causa 18. q. 2. cap. Abbas pro humiliatione.*

Abbas exemptus, & Papae immediate subiectus non potest sine Papae licentia renunciare. *De Renunciatione cap. Dilecti. Honorius III. ex Cirone de Renunciat. cap. 2.*

Non potest alieni ex suis propinquis renunciare, nisi ex consensu fratrum. *Causa 16. q. 7. cap. Congregatio.*

Abbas renuncians in aegritudine sine debita solemnitate, non censetur renunciare. *Honorius III. ex Cirone de Renunc. cap. 3. Vide, Renunciare. Vide, Resignare.*

Abbas si exemptus, & soli Papae subiectus.

Abbas talis non potest renunciare sine licentia Papae. *De Renunciat. cap. Dilecti. Honor. III. ex Cirone de Renunciatione cap. 2.*

Non potest eligi in Episcopum sine licentia Papae, vel Legati a latere. *De elect. in 6. cap. si Abbatem.*

Abbas circa usum Mitrae.

Abbares quali Mitra possunt uti, cum eis a iure est permissum. *Cap. ut Apostolica, de Privilegijs in 6.* Quando Abbates conveniunt ad Concilium, & Synodum, uti possunt Mitris aurificatis, non tamen habentibus gemmas, vel lamine aureas, aut argenteas, *ibid.* In alijs locis uti debent Mitra sibi per Sedem Apostolicam concessa. *ibid.* Vide, Mitra.

Abbas quoad usum Baldacchini.

Abbares Cassinenses in tribus anni solemnitatibus uti possunt baldacchino, sed sine auro, & pompa, cum assistentia unius Presbyteri, duorum Diaconorum, & sex Monachorum indutorum sacris vestibus ultra Diaconum, & Subdiaconum. *Vrb. VIII. const. 101. Exponi nobis.* Non possunt habere in Ecclesijs sedem fixam, sed solum quando solemniter possunt celebrare, *ibid.* & assistentes eorum sedere debent in scabellis, *ibid.*

Abbares Coelestini eodem modo sicut praefati Cassinenses, uti possunt baldacchino, assistentibus, sede non fixa, &c. alijs. *Vrb. VIII. const. 104. Exponi nobis.*

Abbares Oliuetani, prius quam alij obtinuerunt praefatum usum baldacchini in tribus solemnitatibus, cum assistentibus paratis (ut supra) & absque sede fixa, excepto tempore solemnitarum. *Vrb. VIII. const. 97. Exponi nobis.* Vide, Baldacchinum.

Abbas quoad benedictiones, & Sacramenta.

Abbares, qui ex Papae privilegio possunt populo dare benedictionem solemnem, possunt eam dare post Matutinum, post Missam, & post Vesperas. *cap. Abbares. de priuil. in 6.* Non possunt dare benedictionem solentem, nisi in suis Ecclesijs, & territorijs, *ibidem.*

Abbas quas ordinationes potest facere. Vide supra Abbas circa Ordinationes.

Vide, Ordinatio.

Abbas non potest conferre Sacramentum Confirmationis, nisi habeat privilegium Sedis Apostolicae, sed tenetur illud ostendere. *Conc. Senon. in decr. morum. c. 38. Greg. I. lib. 3. ep. 26. Nicol. I. in append. post ep. 16. Conc. Flor. ut infr.* Et quando habet hoc privilegium debet uti Chrismate, confirmato ab Episcopo. *Conc. Flor. in decr. Eug. IV. §. 5. Ecclesiast.*

Abbas non potest calices, nec alia consecrare, nisi habeat ex Papae privilegio. *Conc. Senonense in decretis morum c. 38. Concil. Vienn. provinciale 1. Non potest ullam Episcopalem functionem facere sine Papae privilegio, neque indulgentias concedere. Conc. Later. 4. can. 60. & Vienn. Prouinc. 1.*

Abbares ter in anno celebrare possunt Pontificaliter cum baldacchino, duobus diaconis, sex alijs assistentibus paratis, & diacono, ac subdiacono, & qui. Vide, Abbas quoad usum baldacchini.

Vide, Consecratio.

Abbas quoad alia.

Abbas non potest esse compater leuando puerum de fonte baptismali. *Concil. Antistod. c. 25.* Non potest condere testamentum absque Papae dispensatione. *Greg. I. lib. 9. ex reg. epist. 12.* Non potest uti patrocinio secularium. *Conc. Cabil. 2. cap. 15.*

Vide, Regul. prohibita.

Abbas quando, & quomodo priuandus.

Abbas priuandus est, si sit criminosus. *Gregor. I. lib. 2. ex reg. ep. 23.* quando male gubernat. *causa 18. q. 2. cap. Abbas pro humiliatione.* quando est contemptor obseruantiae, vel negligens in correctione. *De statu Monachorum, cap. cum ad Monasterium, & cap. Ea qua.* Item si non ordinatur Sacerdos. *De grate, & qualit. &c. proficiend. c. 1.*

Vide, Superiores Regulares.

Abbate accusato a Monachis, expensae fiant a Monasterio usque ad finem causae. *Concil. Lateran. 3. par. 50. c. 16.*

Sine defensionibus Abbas non potest priuari, etiam si crimen sit notorium. *Conc. Later. 5. sess. 9. Bulba de Reform. Cur.*

Abbares Basiliani. Vide, Monachi Basiliani.

Abbares Benedictini. Vide, Monachi Benedictini.

Abbares Camaldulenses. Vide, Monachi Camaldulenses.

Abbares Coelestini. Vide, Monachi Coelestini.

Abbares Cistercienses. Vide, Monachi Cistercienses.

Abbares Oliuetani. Vide, Monachi Oliuetani.

Abbares Montis Virginis. Vide, Monachi Montis Virginis.

Abbares Vallis Umbrosae. Vide, Monachi Vallis Umbrosae.

Abbatissa electio, & benedictio.

Abbatissa eligenda per Moniales, & quomodo. *De elect. in 6. cap. Indemnitatibus.* Quomodo benedicenda, *ibid.* Eligipotest per compromissum Monialium factum in manu Episcopi. *De elect. &c. cap. causam.* fieri debet per secreta suffragia, & vota eligentium non possunt publicari, alias nulla est electio. *Concil. Trid. sess. 25. de Refor. Regul. c. 6.* Loco absentium non possunt subrogari alia vota titularia *ibidem.*

Abbatissa electio si fiat in discordia, remitti potest in manu Episcopi. *Concil. Later. 3. de elect. cap. 5.*

Si Monasteria gubernantur, & subdita sunt Regularibus, dum fit electio, Episcopus si vult potest per se, vel per alium esse praesens electioni, sed sine impensis Monasterij. *Gregor. XV. const. 18. Inscrutabili §. 5.* Et huiusmodi Abbatissae sic subiectae non egent confirmatione Episcopi. *ibid.* in solutione ad 5. Benedicenda est per Episcopum. *Greg. I. lib. 8. ex reg. ep. 43.* Nisi intra annum benedicatur, & non doceat de impedimento, cadit a iure suo. *Clement. de statu Monachor. cap. ult.*

Abbatissae Cassinenses eligendae iuxta formam *Constit. Gregor. XIII. qua est 15. Ex nostri.*

Abbatissa electa per duas partes eligentium, confirmanda est, & benedicenda, non obstante appellatione, nisi aliud obstat. *de elect. in 6. cap. Indemnitatibus §. sane.*

Alia de electione Abbatissae, & aliarum.

Vide, Superiores Regulares, & Moniales.

Vide, Regul. circa Monasteria Monial.

Abbatissa eligenda qualitates, & etas.

Abbatissa debet esse integræ religionis, & sanctitatis, vt ex m-
plo suo alijs Monialibus profit. *Concil. Cabil. 3. c. 52.*

Non debet esse iuuenula, sed olim annorum 60. *Gregor. I. lib. 3. ex reg. epist. 11. 20. q. 1. cap. Iuuenulas.*

Abbatissa Monialium Cassinensium, quomodo eligenda. *Gregor. XIII. constit. 15. ex nostri.*

Vide, *Electio*. Vide, *Electus*. Vide, *Moniales in fine*.

Abbatissa circa velationem, benedictiones, prædicationem, &c.

Abbatissa non potest velare vllam Monialem, nec virginem, nec viduam. *Concil. Parisiense 6. lib. 1. c. 43. cap. post epistolam secundam, Eutichiani Papæ. causa 20. q. 2. cap. statuimus.* Et si hoc faciant excommunicantur. *ibid.*

Abbatissa non potest publicè prædicare, neque benedicere Moniales, neque audire confessiones earum. *De pœnitentijs, & remiss. cap. noua quedam.*

Non potest censuras ferre. *De maiorit. & obed. c. Dilecta filia.* Vide, *Moniales*. Vide, *Velare*.

Abbatissa quò ad regimen Monasterij, & durationem.

Abbatissa tenentur obedire omnes, quæ sunt in Monasterio. *De maiorit. & obed. cap. Dilecta filia.*

Non potest præfici duobus Monasterijs. *Concil. Vernense c. 6. Concil. Colon. 3. tit. de offic. cap. 7.*

Non potest aliquid concedere, aut donare, absque consensu Capituli Monasterij; alias nulla est concessio. *Concil. Later. 3. in append. de iure patronat. cap. 5.*

Abbatissæ gubernium in Italia non potest durare vltra tres annos. *Gregor. XIII. constit. 80. Exposuit.*

Vide, *Monialium Præfecta*.

Abbatissa quò ad egressionem à Monasterio.

Abbatissa non potest à Monasterio egredi sine licentia Episcopi. *Concil. Turonense cap. 30. Concil. Cabilon. c. 57. Conc. Trid. sess. 25. de reform. regul. cap. 5. neque potest concedi licentia, nisi ex legitima causa. ibid.*

Si Monasterium Monialium sit subiectum Principi sæculari, & sit necessarium vt Abbatissa exeat ad præstandum iuramentum fidelitatis, potest exire, & statim regredi. *Conc. Vernense. c. 6. & de statu regul. in 6. cap. vn. §. verum.*

Abbatissa quò ad colloctionem cum exteris.

Abbatissa alloqui non potest cum exteris, nisi in præsentia plurium Monialium. *Concil. Cabilon. 3. cap. 55.* Non potest alloqui tempore intermedio inter Vesperas, & Completorium. *idem cap. 56.*

Vide, *Moniales*.

Abbatissa introducens mulieres in Monasterium.

Abbatissa introducens mulieres, vel retinens introductas ab alijs, incurrit priuationem officij ipso facto. *Paulus V. constitut. 74. Monialium.*

Vide, *Moniales*.

Abbatissa quò ad legata, & testamenta.

Abbatissa non potest facere legata, neque testamentum. *Gregor. I. lib. 7. ex reg. epist. 7. de Testamentis, cap. quando ingredientibus, & hoc etiam si numquam habitum religionis sumpserit, sed steterit semper cum veste sæculari. ibid.*

Abbatissa Canonissarum.

Abbatissa Monialium Canonissarum tenetur habitare in dormitorio cum alijs, conuenire ad horas canonicas, & alia, &c. sub pœnis, &c. *Concil. Coloniense 3. tit. de offic. cap. 7.*

Alia de Abbatissis. Vide, *Moniales. Electio*. Vide, *Superiores Regulares*.

Abbreuiator.

Abbreuiatores Cancellariæ Apostolicæ, quomodo examinandi, & approbandi. *Martinus V. constit. 3. In Apostolica §. 2. & 5.* quantam pecuniæ summam possunt exigere; & si exceßerint, quibus pœnis subiacent. *ibid. §. 2.* Innouatio Abbreuiatorum per *Sixtum IV. constit. 16. Diuina.* emolumenta, & exemptiones eorum *ibid.* Leo Decimus eis concessit infra scripta in *const. 14. Summi*: Declarantur nobiles, familiares, & commensales Papæ; vt gaudeant omnibus priuilegijs domesticorum, & actu inseruientium Papæ, & hoc tam circa beneficiorum, pluralitatem quam circa expectatiuas: ipsi & eorum Clerici, ac bona, exempta sunt ab omni alia iurisdictione, & Papæ immediatè subduntur; vt possint Doctores creare cum priuilegijs Vniuersitatis; vt possint creare Notarios; vt possint legitimare, vt vnus ex eorum familiaribus ensen gestare possit per Urbem: vt literæ Apostolicæ pro ipsorum beneficijs gratis expediantur: vt possint alios nominare in beneficiorum resignatione: vt tres personas declarare possint nobiles: vt milites auratos creare possint, qui vt nobiles fruantur, & nobilium gestent insignia: vt iudicari non possint ab Auditore causarum, aut à Cardinali Vicario.

Vt Abbreuiatores Maioris Præfidentie sint Referendarij Signaturæ Gratiæ, & post triennale seruitium fiant Referendarij Iustitiæ. *Paulus V. constit. 2. Romani.* Vt gaudeant priuilegijs Referendariorum: vt vnus ex eis assistat in Signaturis habendis coram Papa: vt detur eis portio in Palatio. Vt circa registrationem gratiarum non comprehendantur in *const. 98. Pij IV.* circa res pertinentes ad Cancellariam Apostolicam.

Abbreuiatorum numerus, qualitas, & officia.

Vide, *Cancellaria Apostolica*.

Abbreuiatorum beneficia, vacant in Curia, vbicumque contingat eos mori. *Extra, de electione, &c. cap. ex debito, à Papa conferenda ibid.*

Vide, *Cancellaria Apostolica*.

Abiurare, & abiuratio.

Abiurare tenetur conuictus de hæresi, & iurare se numquam adhæsurum hæresi abiurata, vel alteri. *Concil. Constantiens. sess. ult. in constit. Martini V.* Sic abiurans tenetur pœnam acceptare. *ibid.*

Abiurans hæresim de vehementi (idest si est suspectus vehementer) si postea cadit in eam realiter, & plenè probatur, tractatur vt relapsus, fictus fictione iuris. *cap. Accusatus, de hereticis in 6.*

Si verò suspectus de leui abiurauit, si incidit in hæresim realem, & plenè probatam, non tractatur vt relapsus, sed grauiter punitur. *ibid. cap. Accusatus §. si autem.*

Abiurans vnā hæresim formaliter, & aliam in generali, si postea in eandem vel aliam incidat, vt relapsus tractatur. *de heret. in 6. c. Accusatus. §. eum verò.*

Abiurans hæresim formaliter; si postea receperet hæreticos; donet eis, vel mittat munera; vel impendat fauorem, & non possit excusari fecisse ob aliud motiuum: vt relapsus tractatur. *ibid. §. ille quoque.*

Abiuratio cum stipulatione est facienda. *Concil. Hispal. 2. c. 2.*

Abiuratio semper facienda ab eo, qui absoluitur ab hæresi. *Conc. Colon. 3. tit. Censur. c. 7.*

Vide, *Hæresis abiuratio*.

Ablutio pedum.

Ablutio pedum in die Cænæ Domini facienda est ab omnibus Episcopis, & Rectoribus Ecclesiarum, sub pœna excommunicationis per duos menses. *Concil. Tolet. 17. cap. 3.*

Ablutio pedum potest etiam fieri à fœminis inter se. *Zacharias Papa epist. 12.*

Abortus, & procurantium poena.

Abortum procurans ante animationem foetus non est homicida, secus si post. 32. q. 2. cap. *Moyſes*. cap. *quod verò*, & cap. *sicut semina*. Procurans, vel cooperans abortui dando potionem veneficam, vel alio modo, est homicida, si post animatum foetum fiat. *De homicidio voluntario*, cap. *si aliquis*.

Pœna procurantium abortum per *Concil. Ancir.* cap. 21. est excommunicatio per decem annos. Per *Concil. Illerdense* cap. 2. est poenitentia publica per septem annos. Si Clericus procurat abortum est priuatus officio *ibid.* quilibet procurans fit irregularis, *de homicid. cap. Ex literarum*. Matres procurantes abortum, damnentur vt homicidæ *Concil. Vormatiense* 1. cap. 35. *Sixtus V.* in *const.* 87. *effrenatam*, præter excommunicationem reſeruatam Papæ, à qua in nullo iubileo dari poſſet absolutio; ſtatuit conuictis de abortus procuratione poenam mortis, & quod cauſa abortum procurantis iudicari poſſit à iudice ſeculari, vel eccleſiaſtico cum præuentione.

Sed *Gregorius XIV.* in *const.* 8. *Sedes*, reuocauit poenam mortis, & reſeruationem absolutionis, & conceſſit, vt confeſſor ordinarius ab ea excommunicatione abſolueret: poenas autem reduxit ad terminos iuris ſecularium, vt illæ ſcilicet dentur, quæ à ſeculo dari ſolent.

Abortum procurantes Regulares, à quo abſoluendi.

Vide, *Regularium caſus*.

Vide, *Matres*. Vide, *Mulieribus prohibita*.

Abraham.

Abraham ab adulterio cum Agar excuſatur, & quare. *cauſa* 32. *queſt.* 4. cap. *Recuſat*. cap. *Dixit Sara*.

Abrahæ coniugio non præfertur caſtitas virginalis. 22. q. 2. cap. *quis ignorat*.

Abraham excuſatur à mendacio dicto Pharaoni, & quare. 22. q. 2. c. ult.

Absens circa iudicia.

Absens non poteſt iudicari, nec condemnari (niſi contumax) *Concil. Chalced.* act. 10. *Gregor. I.* lib. 8. ep. 30. *Cornel. epist.* 2. *Felix. I.* ep. 2. *Symmachus.* ep. 2. *cauſa* 3. q. 9. cap. *decernimus*. cap. *non oportet*. cap. *indicas*. cap. *omnia*. cap. *habetur*. cap. *nec extra*. cap. *qui accuſat*. cap. *dignum*. cap. *absente*. cap. *reuera*. cap. *absens*.

Absente reo non contumaci, omnia acta quæ fiunt, ſunt nulla. 3. q. 9. cap. *omnia*.

Absens inauditus non poteſt priuari poſſeſſione. *Concil. Later.* 4. can. 8.

Absente parte contumaciter, iudex appellationis poteſt definire. *Concil. Lateran.* 4. cap. 8. *de appellationibus*. cap. *per tuas*. *Concil. generale Lugdun.* 1.

Absente parte contumaci, etiam lite non conteſtata, poteſt cauſa terminari. *De dolo*, & *contum.* cap. *veritatis*. *De eo, qui mittitur*, & c. in 6. cap. 1. *Concil. gener. Lugdun.* 1.

Absens poteſt conſtituere plures procuratores in ſolidum. *de elect.* in 6. cap. *ſi quis iuſto*.

Absens, nec accuſare poteſt, nec accuſari. 2. q. 8. cap. *per ſcripta*.

Vide, *Lite non conteſtata*. Vide, *Contumax*.

Vide, *Sententia*. Vide, *Reus*. Vide, *Iudicare*.

Vide, *Iudicium*.

Absens beneficiatus.

Absens beneficiatus non poteſt percipere fructus beneficii. *De præben.* cap. *licet vobis*. Redire cogitur per ſubtractionem fructum beneficii. *De Clericis non reſidentibus*. cap. *cum ad hoc*. Si monitus non redit, priuari debet beneficio, *ibid.* cap. *cum ad hoc*.

Absens beneficiatus, ſi cauſa ſtudij, ad quinquennium abeſt excuſatur. *De præb.* cap. *licet vobis*, & *de magiſtris*, cap. *ſin.* Excusatur etiam qui manet Romæ ad informandam curiam. *De elect.* in 6. cap. *cum non deceat*.

Vide, *Beneficiatus*. Vide, *Reſidentia*. Vide *Clerici*.

Absens à Choro, quando poteſt habere diſtributiones. Vide, *Diſtributiones*.

Absens ob negotium electionis, non priuatur fructibus beneficii, ſed tantum diſtributionibus. *De elect.* in 6. cap. *cum non deceat*.

Absens circa electionem.

Absens vocandus eſt ad electionem, alias, & c. *De electione*, & c. cap. *coram dilecto*. Niſi vocetur, poteſt opponere de contemptu. *De præben.* & c. in 6. cap. *Cui in Eccleſys*, dummodo conſuetudo contraria non officiat, *ibidem*.

Absens non poteſt dare votum per literas in electione, etiam ſi nullus acceptare velit mandatum procurationis, quia hæc debet eſſe ſecreta. *De electione* in 6. cap. *ſi quis ſ. finali*.

Vide, *Electio*.

Absoluere quis poteſt, & quis non.

Absoluere non poteſt Laicus à peccatis. *lib. 3. conſtit. Apoſt.* cap. 10. & *Bulla Leonis X.* 40. *Exurge*, contra Lutherum. Vide, *Laicus*. *Concil. Trid.* ſeſſ. 14. can. 10.

Absoluere poteſt Presbyter à caſibus Episcopi, ſi vrget neceſſitas, & Episcopus ſit absens. *concil. Carthag.* 2. cap. 4. *cauſa* 26. *queſt.* 6. cap. *Presbyter*. *Concil. Trid.* ſeſſ. 14. cap. 7.

Absoluere non poteſt Presbyter publicum poenitentem, ſed hoc competit Episcopo. *Concil. Hiſpal.* 2. cap. 7. *Concil. Vormatiense* 1. cap. 8. Neque poteſt abſoluere redeuntes ab hæreſi. *Concil. Hiſpalense* 2. cap. 7.

Presbyter non poteſt abſoluere ab excommunicatione ſine licentia Episcopi, niſi in caſu mortis. *Cauſa* 26. *queſt.* 6. cap. *Presbyter*.

Absoluere nullus poteſt ab Excommunicatione in *Bulla Cœnæ*, ſine licentia Papæ, neque ſufficit generalis, ſed requiritur ſpecialis. *Extra*, *de Poenit.* & c. cap. *Eſt Dominici*, & abſoluens incidit in excommunicationem, ſed non reſeruatam Papæ, *ibid.* *Paulus III.* *conſtit.* 10. *Conſueuerunt*. *Gregorius XIII.* *conſtit.* 6. *Conſueuerunt*. §. 23.

Paulus V. *conſtit.* 63. *Pæſtoralis*.

Vrbanus VIII. *conſtit.* 62. *Pæſtoralis*. Sed non reſeruat Papæ excommunicationem eius, qui abſoluit ab excommunicatione in *Bulla Cœnæ*. Vide §. 23.

Absoluere non poteſt Episcopus à cenſuris, niſi in propria Diœceſi. *Concil. Tolet.* 22. cap. 27.

Absoluere non poſſunt à caſibus Papæ reſeruatſ, nec Hoſpitalium quorundam Rectores, nec alij quicumque, nec Commiſſarij fabricæ Sancti Petri, & omnia priuilegia quo ad hoc conceſſa reuocantur. *Pius IV.* *conſt.* 62. *de commiſſo*.

Absoluens ab aliqua excommunicatione *Bullæ Cœnæ*, incidit in excommunicationem ipſo facto. *Paulus V.* *conſt.* 63. *Pæſtoralis*. §. 23. & *Vrbanus VIII.* *conſtit.* 62. *Pæſtoralis*.

Absoluere non poteſt inferior, ſicut nec ligare. *Nicolaus I.* ep. 10.

Absoluere nullus poteſt, ſi non habet iuriſdictionem, alias talis abſolutio eſt nulla. *De poenit.* & *remiſſ.* cap. *Omnis vtriuſque*. *De poenis* in 6. cap. *ſi Episcopus*. *Concil. Trid.* ſeſſ. 14. cap. 8.

Absoluendi facultas delegata non poteſt ſubdelegari. *De offici.* & poteſt. *Judicis deleg.* cap. & §. *finali*.

Absolutio.

Vide, *Peccata*.

Absolutio hominis à peccatis facta à ſacerdote, non eſt ſola declaratio, quod peccata ſunt remiſſa, ſed actus iudicialis, & ſententia ipſius ſacerdotis. *Concil. Trid.* ſeſſ. 14. cap. 6.

Absolutio à peccatis non conſiſtit in actu fidei, quo quis credit peccata eſſe ſibi remiſſa; ſed in actu vero, & iudiciali abſoluendi. *Concil. Trid.* ſeſſ. 6. can. 14.

Absolutio data à ſacerdote per iocum non eſt valida. *Concil. Trid.* ſeſſ. 14. cap. 6. & can. 9. & *Bulla Leonis X.* 40. *Exurge contra Lutherum*.

Absolutio data à ſacerdote non habente iuriſdictionem eſt nulla. *De poenit.* & *remiſſ.* cap. *Omnis vtriuſque*. *De poenis* in 6. cap. *ſi Episcopus*. *Concil. Trid.* ſeſſ. 14. cap. 8.

Abſo-

Absolutio à peccatis non potest fieri conditionata. *Concil. Mogunt. 4. cap. 24.*
 Absolutio habet virtutem non solum in absolutis, & ligatis à Petro; sed in quolibet absoluto, vel ligato à proprio sacerdote. *Bulla Leonis X. contra Lutherum.*
 Absolutio peccatorum (olim) danda feria 5. in Cœna Domini publico pœniti, excepto casu necessitatis. *De consecr. dist. 3. cap. De pœnitentibus.*
 Absolutio danda prævia contritione, confessione, & satisfactione pœnitentis. *De consecr. dist. 3. cap. de pœnitentibus.*
 Absolutio dimittit peccata. *De pœnit. dist. 1. cap. Si verbum.*
 Absolutio à peccatis dari non potest excommunicato, nisi prius absoluat ab excommunicatione. *Extra, de privilegijs, cap. Inter cunctas.*
 Absolutio quævis extorta etiam à censura, non valet. *De ijs, quæ vi, metuvè in 6. cap. vnic.* Extorquens excommunicatur. *ibid.*
 Absolutio facta per collusionem non impedit, quin iterum de eisdem accusari possit absolutus. *De collusionem detegenda cap. fin.*
 Absolutio est nulla, si deficit voluntas absoluentis. *Concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 57.*
 Absolutio plenaria. Vide, *Plenaria.*
 Absolutio à casibus reservatis. Vide, *Casus reservati.*

Absolutio ab hæresi.

Absolutio ab hæresi externa dari non potest, nisi à Sede Apostolica, vel eius delegato. *Concil. Colon. 3. tit. censura c. 7. Paulus III. const. 10. Consueverunt. Urbanus VIII. const. 62. Pastoralis.*
 Neque vigore Bullæ Cruciatæ possunt confessarij absolueri ab hæresi Gregor. X III. const. 37. officij nostri, & Urbanus VIII. const. 105. in specula.
 Sæculares virtute talis Bullæ in foro interno possunt ab ea absolui, non vero regulares. *ibidem.*
 Vide, *Hæretici.*

Absolutio in tempore mortis.

Absolutionem negans sacerdos tempore mortis, reus est animarum. 26. q. 6. cap. si Presbyter.
 Absolutio in casu mortis, danda est etiam tempore interdicti. *De pœnit. & remiss. cap. Quod in te.*
 Absolui potest moribundus si petijt, & postea obmutuerit, si adsint testes quod petierit. *Concil. Araus. 1. cap. 12. Concil. Carthag. 4. cap. 46. causa 26. qu. 6. cap. His qui. cap. Pœnitentiam, cap. Agnouimus, cap. Qui recedunt. cap. Si aliquis, cap. Si Presbyter.*
 Moribundus absolui potest à quolibet sacerdote, & ab omni casu, & censura, etiam à reservatis Papæ. *Extra, de pœnitentis, &c. cap. Etsi Dominici. Concil. Tolet. 11. cap. 12. Concil. Trid. sess. 14. cap. 7.*
 Vide, *Moribundus.*

Absolutus tempore mortis, & obligatio eius.

Absolutus in periculo mortis si conualescit, tenetur ad condignam pœnitentiam. *Concil. Araus. 1. cap. 3. causa 26. qu. 6. cap. si quis de corpore, & cap. Qui recedunt.* Vide, *Pœnitentia.*
 Absolutus ab excommunicatione tempore mortis ab inferiori, si conualescit tenetur quam primum se præsentare superiori ad quem spectat, alias si non se præsentet reincidit in eandem excommunicationem. *De sent. excommunic. in 6. cap. Eos, qui. Extra, de privilegijs cap. Inter cunctas. Clem. de pœnis, cap. 1. §. fin.*

Absolutus cum onere se præsentandi.

Absolutus cum hac conditione, nisi quam primum potest se præsentet coram superiore ordinario, reincidit in eandem excommunicationem. *De sent. excom. in 6. cap. Eos qui.*

Absolutus à Papa, vel delegato eius cum onere se præsentandi, si quam primum potest non se præsentat reincidit, *ibid. Eos qui.*

Absolutio à casibus Papalibus.

Absolueri nullus potest à casibus Papæ prætextu privilegiorum quorumcumque, nisi specialiter delegetur. *Pius IV. const. 62. de commissio, reuocat omnia privilegia etiam concessa intuitu Hospitalium, & fabricæ Sancti Petri. ibid.*

Absolutio generalis Papæ.

Absolutio generalis, & plenaria concedi solet à Papa in vita, & in articulo mortis cum præuijs ieiunijs, & alijs pijs operibus. *Concil. Constantiense sess. vlt. Vide, Plenaria.*
 Absolutio generalis in forma Iubilæi conceditur sæpè à Papa. *Bonifacius VIII. constitut. 7. Antiquorum, & Clem. 6. constitut. Vnigenitus, & habentur extra de Pœnitent. & remiss. Paulus II. const. 7. Irrefragabilis. Sixtus V. const. 1. Vnicum, & alij omnes Pontifices post Bonifacium Octauum.*
 Obtinens literas Papæ, vt possit generaliter absolui, ea non potest vti si est incendiarius, violator Ecclesiarum, falsificator literarum Apostolicarum, vel procurans eas falsificari; vel ijs vtens; vel fautor aut receptator talium falsariorum; vel deferens res vetitas ad infideles; vel violans libertatem Ecclesiasticam; vel impediens executores literarum Sedis Apostolicæ; vel qui per quatuor menses in excommunicatione lata à iure, vel ab homine permanserunt scienter; vel alij inordescerent. *Urbanus VIII. constit. 6. Sanctissimus, cap. 66.*

Absolutio post mortem.

Absolui non potest post mortem, qui noluit absolui in vita. *Causa 24. q. 2. cap. De communione.*
 Vide, *Defuncti in excommunicatione.*

Absolutus si non expressit factum.

Absolutus vigore literarum Papæ non fuit validè absolutus, si seriem facti non narravit. *De cohabit. Clericorum, & mul. cap. Super eo.*

Absolutio ad cautelam.

Absolutio ab excommunicatione, vel suspensione dari potest ad cautelam, quando datur cautio iuratoria de parendo mandatis. *De sent. excommunic. cap. Venerabili.*
 Absolutio ad cautelam ab excommunicatione dari potest à Superiore excommunicationis subditis istius, si opponunt fuisse in sententia errorem intollerabilem, v. gr. si ob aliquod opus bonum, & sanctum fuerunt excommunicati, &c. *De sent. excommunicat. in 6. cap. Venerabilibus. §. Potest.*
 Absolui potest ad cautelam, qui opponit se excommunicatum post legitimam appellationem factam, & hic antequam incipiat agere coram superiore, ab eo debet absolui. *ibid. §. finali.*
 Absolui non possunt ad cautelam à censuris, Ciuitates, Villæ, Terræ, &c. *De sentent. excommunicat. in 6. cap. Præfenti.*
 Absolui potest ad cautelam excommunicatus (ab eo qui potest) si de sententiæ iuribus dubitatur. *De sent. excommunic. cap. Venerabili.*
 Absolutio ad cautelam dari potest, quando est dubium de sola fama. *ibid. cap. Cum desideres.*
 Absolui potest ad cautelam excommunicatus, vel interdictus ex contumacia, si det cautionem. *ibid. cap. Ex parte.*
 Absolutio ad cautelam dari potest ad effectum comparendi coram iudice, si ipse sit vocatus, sed dat cautionem de parendo mandatis Ecclesiæ. *Concil. Later. 3. de excommunic. cap. 2.*
 Absolutio à quo danda. Vide, *Appellatio à sententia excommunicationis.*

Absolutio à censura, &c. quomodo danda.

Absolutio, causa probata dari non potest, nisi parti satisfiat.
De sentent. excommunic. cap. Cum olim.

Absolutio ab excommunicatione Papæ, quando dari potest ab Episcopo, vel alio.

Absolui potest ab Episcopo percussor Clerici, si adsit impedimentum adeundi Papam; sed eo cessante, tenetur adire.
De sent. excommunic. cap. De cetero.

Absolutio ista danda ab Episcopo, sed percussor iurare debet, de adeundo Papam cum primum poterit. *ibid. & cap. Ex tenore.*

Absolui potest ab Episcopo, qui leuiter percussit Clericum. *ibid. cap. Peruenit.* Legatus Papæ potest absolvere percussorem Clerici. *ibid. cap. Ad eminentiam.* Episcopus potest absolvere Monialem percutientem aliam. *ibid. cap. De Monialibus.*

Absolui potest ab Episcopo, vel Legato Papæ percussor Clerici; si infirmus, impotens adire Papam; si mulier, vel senex. *ibid. cap. Ea noscitur.* Equites Hierosolymitani percussores Clericorum, nisi percussio sit enormis possunt absolui à suo Priore. *ibid. cap. Canonica.* Pueri impuberes percussores Clericorum possunt absolui ab Episcopo, etiam si petant absolutionem iam facti puberes. *ibid. cap. finali.*

Absolutio ob Clerici percussorem, Papæ reservata est, exceptis præfatis casibus infirmorum, mulierum, puorum, &c. *De sent. excommunic. cap. Ea noscitur.*

Absolui non potest ab Episcopo percussor Clerici, etiam si satisfecerit parti. *De sent. excommunic. cap. Quamuis.*

Vide, *Cardinales Legati.*

Vide, *Episcopus, &c.*

Absolutio quæ non committitur.

Absolutio excommunicationis latæ à delegato Papæ, non committitur alteri iudici. *Conc. Later. 3. in append. p. 50. cap. 61.*

Absolutus malè.

Absolutus per vim, & extorsionem absolutionis, nulliter est absolutus, & incidit in excommunicationem. *De ijs, quæ vi metuue fiunt in 6. cap. vnic.*

Absolutus à Papa, si veram causam excommunicationis non expressit, ab ordinario remittendus est iterum ad Papam.

De officio Iudicis ordinarij, cap. Ex parte tua. Sic absolutus, nisi probet expressisse causam, debet se purgare. *ibid.*

Absolutus de aliquo crimine non potest de eodem iterum accusari. *De Accusationibus, cap. De his.*

Absolutus de aliquo crimine per collusionem potest iterum de eodem accusari. *De collusionem detegenda cap. fin.*

Absolutus ex delegatione Papæ promittit, & iurat parere mandatis Ecclesiæ. *De sent. excommunic. c. Ad hæc.*

Absolutus ab inferiore ligantis, malè est absolutus. *Nicolaus I. Epist. 10.*

Absolutio inualida est, quando deficit animus absoluentis. *Concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio cap. 57.*

Absolutio à quo petenda.

Absolui debet à Papa Clericus participans in diuinis cum excommunicato. *De sentent. excommunic. cap. Significauit.* Item incendiarius. *cap. Tua nos. ibidem.*

Absolui potest à quolibet confessario participans cum excommunicato, sed non in crimine. *ibid. cap. Nuper à nobis.*

Absolui debet à Superiore excommunicante quilibet excommunicatus, vel participans cum eo in crimine. *ibid. cap. Nuper à nobis.*

Absolui potest ab Episcopo seruus eius excommunicatus. *ibidem cap. Relatum.* Excommunicatus à pluribus, quomodo absoluentus. *ibid. cap. Officij.*

Absolutio excommunicationis obtineri potest per excommu-

nicatum excommunicatione minori, si habet facultatem.

De sentent. excommunic. cap. Duobus.

Absolutio à ligante petenda semper est, & non ab inferiore. *Nicolaus I. Epist. 10.*

Absolutio ab excommunicationibus Papæ reservatis, ab eo est petenda. *Paulus V. constit. 63. Pastoralis. Urban. VIII. constit. 62. Pastoralis.* & omnibus alijs virtute cuiuscumque priuilegij prohibetur ab eis absolvere.

Absolutio à casibus reservatis, à Superiore reservante petenda. *Concil. Trid. sess. 14 c. 7.* alias nulla est.

Absolutio excommunicationis semper petenda ab excommunicante. *Concil. Later. 3. de Pœnitentia cap. 4.*

Absolutio ab excommunicatione iniusta.

Non esse necessariam absolutionem si excommunicatio sit iniusta, dicit vnus canon. *Causa 11. q. 3. c. Cui est illata.*

Absolutione indiget etiam excommunicatus iniuste. *Concil. Lateran. 3. de appellat. cap. 21. de sentent. excommunic. in 6. cap. Venerabilibus. §. sanè.*

Absolui potest à delegato, qui opponit se esse iniuste excommunicatum, & hoc etiam antequam probet. *De Offic. Iudicis deleg. cap. cum contingat.*

Absolutionis forma, seu ritus.

Absolutio à censuris, quo ritu danda est. *causa 11. quest. 3. cap. cum aliquis.*

Absolutio sollemnis à censura, quomodo danda. *Post Concil. Arausic. 1. c. 2.*

Absoluendi facultas.

Absoluendi facultas delegati non potest subdelegari. *De offic. & potest. Iudicis deleg. c. ult. §. fin.*

Absoluendi facultas potest committi ab ordinario eam habente. *De off. Iudicis ordinarij cap. fin.*

Absolutionum facultates concessæ Confraternitatibus restringuntur. *Clemens VIII. constit. 115. Quæcumque.*

Absoluens pro pretio.

Absoluens excommunicatum pro pretio, est simoniacus. *De simonia, cap. Ad aures.*

Absoluenda mulier supponens partum.

Absoluenda est mulier, quæ partum supposuit, vel ex adulterio alienum suscepit, & ob metum non vult marito detegere. *De pœnit. & remiss. cap. Officij.*

Abstinencia, & abstinere.

Abstinencia à cibis cepit in Paradiso. *dist. 35. cap. 6. die.*

Abstinencia à cibis, innumera bona parit. *De consecr. dist. 5. cap. Nihil enim, & cap. Ne tales.*

Abstinencia iustitia, & meritum magis in animo est, quam in usu. *dist. 41. cap. Quod dicit.*

Abstinencia nimia à cibo, vel potu, vel somno, est mala. *De consecr. dist. 5. cap. Non mediocriter.*

Abstinendum à carnibus in Sabbatho. *ibid. cap. Quia dies.* Alijs quoque determinatis diebus abstinendum est à carnibus. *De consecr. dist. 3. cap. De esu carniū.*

Abstinere à carnibus in die Natiuitatis Domini, si venerit in feria sexta, non damnatur, si fiat ob deuotionem. *De obseruatione ieiuniorum, cap. Explicari.*

Vide, *Ieiunium.* Vide, *Cibi.*

Abutens.

Abutens potestate habita, amittit priuilegium. *Simplicius epist. 7. causa 11. qu. 3. cap. Priuilegium.*

Accidens.

Accidentia panis, & vini manent in Sacramento Eucharistiae sine subiecto. *Concil. Constantiense contra art. 1. Io. Vicleff.*
 Accidentia panis, & vini continent integrum corpus, & sanguinem Christi. *Concil. Constantiense sess. 13. c. 1. vtrumque docet Conc. Coloniense 2. par. 7. cap. 15. Concil. Trid. sess. 13. cap. 1. can. 1. & 4. Vide, Eucharistia. Vide, Panis.*

Acceptio personarum.

Acceptio personarum facienda non est in iudicijs, & causis. *De Regulis iuris in 6. reg. 12.*

Accessorium.

Accessorium sequitur naturam principalis. *De regulis iuris in 6. reg. 42.*
 Accessorium non tenet, si non tenet principale, ad quod sequitur. *De fide instrum. cap. Inter dilectos, in fine.*

Accipiens, & accipere.

Accipiens quod tenetur restituere, dolo facit. *De regulis iuris in 6. reg. 59.*
 Accipi non potest aliquid sacrum per pecuniam, & si accipitur est irritum. *causa 1. q. 3. cap. Ea que a Sanctis. Vide, Simonia. Vide, Sacra.*

Accipitres.

Accipitres teneri, & alii non possunt ab Episcopis. *Concil. Marisconense 2. cap. 13.*
Vide, Clericis prohibita. Vide, Episcopi.

Accusare cui permittitur.

Accusare aliqui possunt, & aliqui non, & qui. *causa 2. q. 1. cap. Prohibentur.* Hæreticus potest alium accusare. *2. q. 7. cap. Si Hæreticus.* Aliquando serui possunt accusare. *3. q. 11. cap. Neganda.*
 Clericum accusare potest laicus pro iniuria, vel sua, vel suorum. *De testibus. cap. De cetero.*
 Accusare desistenti ignoscitur. *2. q. 3. cap. Paulum.*

Accusare cui prohibetur.

Accusare prohibitum est omnibus, quibus prohibetur à lege seculari. *6. q. 1. cap. Nos sequentes.*
 Accusare non possunt honestos, infames, hæretici, malæ vitæ personæ, ac viles. *2. qu. 7. cap. Alieni, & cap. Non oportet, & 3. q. 4. cap. Nulli. 6. q. 1. cap. Si sacerdos. cap. Omnis verò. S. Anacletus ep. 2. Eutichianus ep. 2.*
 Accusare nequeunt regulares. *2. qu. 7. cap. Placuit eorum, & cap. Nullus Monachus.*
 Accusare non possunt incestuosi. *3. qu. 4. cap. Consanguineorum.* Neque excommunicati. *3. qu. 4. cap. Omnes, cap. Nullus. 4. q. 1. c. Definimus. cap. Quod autem. 6. q. 1. cap. Qui crimen. S. Fabianus ep. 1. Nicolaus I. in decret. cap. 11. 2. qu. 7. cap. In sancta.*
 Neque Conspiratores. *3. qu. 4. cap. Conspiratores.*
 Neque sacrilegi. *3. qu. 4. cap. Nulli.*
 Neque homicidæ, adulteri, & alij criminosi. *3. qu. 5. cap. Constituimus.*
 Neque suspecti, aut gratiosi. *3. qu. 5. cap. Similiter.*
 Neque qui facile litigant, aut serunt inimicitias. *3. q. 5. cap. Nullus.*
 Neque inimici. *3. q. 5. cap. Omnes. S. Fabianus ep. 2.*
 Accusare non possunt Episcopum personæ viles. *2. q. 7. cap. Quarendum.*
 Neque qui aduersus patrem armanur. *3. q. 5. cap. Omnes.*
 Neque pœnitentes publici, neque bigami; neque qui seruiunt curiæ, neque qui sana carent mente; neque furiosi; neque inobedientes decretis Sanctorum. *6. q. 1. cap. Infames.*
 Accusare non potest pupillus; nec stipendiarius; nec qui per

pecuniam indicauit, vel accusauit; nec testes falsi; nec eorum subornatores; neque inopes habentes minus, quam 50. aureos; nec libertini contra patronos. *2. q. 1. c. Prohibentur. Eusebius ep. 3. Felix 2. ep. 1. cap. 14.*

Accusare non possunt maiores, viles personæ. *Calistus 1. ep. 2.*
 Accusare non possunt infames. *3. q. 4. cap. Alieni.*
 Accusare non potest clericum persona suspecta in fide. *Iulius 1. ep. 2. cap. 11.*

Accusare non possunt sacerdotes, serui, liberti; & infames. *Adrianus 1. cap. 21.*

Accusare non possunt malefici; neque fures; neque raptores, neque sacrilegi, neque venefici, neque adulteri, neque qui magos consulunt. *Adrianus 1. cap. 67.*

Accusare non possunt Catholicos hæretici. *Nicolaus 1. in decretis cap. 11.* Neque suspecti in fide. *S. Fabianus ep. 3. Vide, Hæretici.*

Accusare non potest, qui iurauit stare mandato alicuius. *De accusationibus cap. Veniens.*

Accusare criminaliter non potest accusatus pendente accusatione. *De Testibus, & c. cap. Non debet.*

Accusare non possunt detractores Episcoporum. *S. Felix 1. ep. 1. 3. q. 4. cap. Detractores.*

Accusare non possunt sponte crimina confitentes. *5. q. 1. cap. Illi qui, & cap. Qui ambulat.*

Accusare non potest Episcopum reus alicuius criminis. *4. q. 1. cap. Quid autem.*

Accusare non potest absens. *2. q. 8. cap. Per scripta. Telesphorus ep. decr.*

Accusare non potest aliquis per alium. *3. q. 8. c. absens per aliū.*

Accusare non possunt sacerdotes, qui nequeunt ordinari sacerdotes. *2. q. 7. cap. Ipsi Apostoli. cap. Testes, cap. Sacerdotes.*

Accusare non possunt sortilegi, petiuri, adulteri, incestuosi, venefici consulentes diuinos, &c. *Eusebius ep. 3. Felix 2. ep. 1. cap. 14. 3. q. 5. cap. Constituimus. 2. q. 7. c. Sacerdotes.*

Accusare non potest excommunicatus, siue laicus, siue clericus. *concil. Carthagin. 7. c. 1.* Qui excluduntur ab accusando in lege ciuili, excluduntur etiam in lege canonica. *6. q. 1. cap. Nos sequentes.*

Accusare non permissus, quid facere potest.

Accusare prohibitus potest suas causas tractare. *4. q. 6. cap. Illud, & cap. Omnibus.*

Accusare prohibitus potest se defendere. *2. q. 1. cap. Prohibentur.*

Accusari quis possit, & quis non.

Accusari non potest spoliatus rebus. *2. q. 2. cap. Nullus.*

Accusari non possunt Prælati, nisi à dignis, & non inferioribus. *concil. Nican. 1. ex Iulio cap. 18. & 24. Vide, Spoliatus. Vide, Episcopus, & c.*

Accusari non potest absens. *2. q. 8. cap. Per scripta. Telesphorus ep. decr.*

Accusari non potest maior, seu superior, à minore. *Fel. 1. epist. 1. & causa 2. q. 7. cap. Maiorum.*

Accusari non possunt superiores à criminosis. *2. q. 7. cap. Presumeret. Lucius 1. ep. 2. Adrianus 1. cap. 17. 2. quæst. 7. cap. Criminationes, concil. Nican. 1. Ex Iul. cap. 18. & cap. 24.*

Accusari non possunt Christiani ab hæreticis, aut infidelibus, vel Iudæis. *2. quæst. 7. cap. Pagani.*

Accusari non possunt Episcopi eiectioni à sedibus, nisi prius restituantur. *3. q. 1. cap. Episcopis. cap. Episcopi, & cap. Redintegrandi. q. 2. cap. cum Ecclesia, cap. Oportet, & cap. Si Episcopus.*

Accusari non potest de crimine, qui est absolutus ab illo. *De accusationibus. c. De his.*

Accusatio à quo, & quomodo fit.

Accusatio fieri non potest per alium. *3. q. 8. cap. Absens per nullum.*

Accusatio fieri non potest, nec audiri absente parte. *Telesphorus. ep. decr. 3. q. 9. cap. Accusari omnino.*

Accusa-

Accusatio voce, & scripto facienda. 2. q. 8. cap. *Per scripta*.
Concil. Lateran. 4. can. 8. & sine scripto recipi non potest.
concil. Lateran. ibid. 2. q. 2. cap. Relatum. q. 8. cap. ult.
 Accusatio clericorum debet fieri personaliter, alias non recipienda. *Adrian. I. c. 9. & 10. in Epist. decret.*
 Accusatio clericorum recipi nequit, sine legitimo accusatore.
Damasus ep. 7. 5. q. 2. cap. Relatum.
 Accusatio fieri debet in persona, & præsentialiter. *Damasus ep. 7. 3. q. 9. cap. Qui accusat.*
 Accusationis capitula danda sunt accusato. *concil. Later. 4. can. 8.*
 Accusatio non est necessaria in notorio. *De accusationibus. cap. Evidentia 2. q. 1. cap. Manifesta, & c. que Lotarius.*
 Accusatio in causa matrimoniali facienda personaliter. *Qui matrimonium accusare, & c. cap. A nobis.*
 Vide, *Matrimoniales cause.*

Accusatio quando non recipienda.

Accusatio contra Prælatos, seu superiores, non facile admit-
 tenda. *concil. Later. 4. can. 8.*

Accusator.

Accusator facta publica denunciatione intra 40. dies compa-
 rere debet ad probandum. *concil. Lateran. 3. in appendic. par. 50. cap. 65.*
 Accusator præsentialiter debet accusare. 2. q. 8. cap. *Per scri-
 pta. Damasus epist. 7.*
 Accusator non potest accusare criminaliter per alium, sed
 debet hoc facere per se ipsum. *Adrianus I. c. 38. 3. quest. 9. cap. Qui accusat.*
 Accusator non est audiendus absente parte. *Telesphor. epist. decret. 3. q. 9. cap. Accusari omnino. c. Accusatori. cap. Absente. & cap. Qui accusare. & 5. q. 2. cap. Relatum.*
 Accusator requiritur in iudicio. *Elutherius ep. decret. cau-
 sa 2. q. 1. cap. Nihil contra.*
 Accusator dicitur, quasi causator, quia appellat reum ad cau-
 sam. *De verbor. signific. cap. Forus.*
 Accusator sine scripto non recipiatur. *Calistus I. ep. 2. causa
 2. q. 8. cap. Accusatorum. 5. q. 2. cap. Relatum.*
 Accusator non potest esse iudex, aut testis. *Post epist. 1. Ale-
 xand. I. Damasus ep. 4. caus. 4. q. 4. cap. Nullus umquam.
 cap. Nullus introducatur.*
 Accusator deficiens in accusatione poenam talionis incurrit.
*Damasus ep. 4. & post ep. 7. c. 1. 2. quest. 3. cap. calumniator.
 Adrianus I. cap. 52.*
 Accusatore cadente, adhuc purgare se debet infamatus. *con-
 cil. Lateran. 3. in append. p. 50. c. 65.*
 Vide, *Purgatio.*
 Accusator tenetur se subscribere ad poenam talionis. 4. q. 4.
cap. Nullus introducatur.
 Accusator Episcopi, si est clericus fit infamis. 3. quest. 4. cap.
clericus.
 Accusatoris qualitates discutiendæ, an inops, vel inimicus.
 2. q. 1. cap. *In primis.*
 Accusator criminalis non potest per procuratorem prosequi.
De accusationibus. cap. Veniens.
 Accusator de Simonia esse potest quilibet, siue seruus, siue
 criminofus, siue meretrix, &c. *De Simonia. cap. Tanta.*
 Vide, *Simonia.*
 Accusatore non existente legitimo, fatigari non debet accu-
 satus. *De accusationibus cap. 1.*

Accusator qui, & quando repellitur, & quando non.

Accusator indignus, & alias illegitimus, in crimine læsæ
 Maiestatis admittitur. *concil. Tolet. 6. cap. 11.*
 Accusator clericorum non admittitur, nisi constet de vita
 eius, & fide probata. *Adrianus I. cap. 4. & 15. Euaristus
 ep. 2. 2. q. 7. cap. Non est. Higinus ep. 1. concil. Chalcedon.
 can. 21. dist. 1. cap. clericos. 2. q. 7. cap. clericos.*
 Accusator facile litigans non recipitur. *Adrian. I. cap. 54.*
 Accusator procedens de domo, in qua facile sibi potest im-

perari, non admittitur. *Nicol. I. tit. de Indicijs. c. 12.*
 Accusator vilis, infamis, &c. repellitur, excepta causa Si-
 moniæ. *De Simonia. cap. Tanta.*
 Accusator falsus non recipiendus, sed ab Ecclesia reijci-
 endus. *Post conc. carthag. 4. cap. vnic.*
 Accusator suspectus non est audiendus. *concil. Nicæn. I. ex
 Julio c. 11. Anacletus ep. 2. 3. q. 5. cap. accusatores.*
 Accusator de domo inimici prodiens non recipiendus. *concil.
 Nicæn. I. ex Iul. cap. 11. concil. Rom. sub Symmacho. 3. q. 5.
 cap. accusatoribus. Anacletus ep. 2.*
 Accusator clerici in multis, si deficit in vno, non est admit-
 tendus in alijs. *concil. carthag. 7. c. 3. concil. Afric. c. 97.*
 Accusator esse non potest, qui est suspectæ fidei. *Pontianus
 ep. 2. 3. q. 5. cap. Suspectos.*
 Accusator complex, seu socius criminis non admittitur.
Dionysius ep. 2. 3. q. 4. cap. alieni.
 Vide, *Heretici.*
 Accusator inimicus non est recipiendus. *concil. Roman. sub
 Symmacho. 3. q. 9. c. accusatoribus. Vide, Inimicus. Vi-
 de, Testis.*
 Accusatores, quos reijcit sæculum, reijcit Ecclesia. *Telesph.
 epist. decret. Adrianus I. cap. 11. 3. q. 5. cap. accusatores, &
 6. q. 1. cap. Nos sequentes.*
 Accusator criminofus non potest recipi. *Adrian. I. c. 68.*
 Accusator Episcopi non potest recipi, si est criminofus, infam-
 is, adulator, calumniator, sceleratus, litigiosus. *Iul. I.
 ep. 2. c. 53. Felix I. ep. 2. c. 14. 3. q. 5. cap. Similiter.*
 Accusatores Prælatorum non facile recipiantur. *concil. La-
 teran. 4. c. 8. de accusat. cap. Qualiter.*
 Accusator Episcopi recipi non potest sine tribus, aut duobus
 testibus. 2. q. 7. cap. *accusatio.*
 Accusator Episcopi Laicus non recipiendus. 2. q. 7. cap. *Non
 est à plebe. cap. Nullus Laicus. cap. Laici. cap. Sicut. cap.
 decretum est. cap. Sacerdotes.* Si deficit in probando.
 Vide infra, *Accusator non probans.*
 Accusator non admittitur ille, qui in causa Episcopi defecit.
 4. q. 6. cap. *Si accusatorum, & cap. Quod si, & q. 4. cap. Il-
 lud. cap. Omnibus, & c.*
 Accusator non potest esse laicus in causa clerici. 2. q. 7. cap.
*Non est. cap. Nullus Laicus. cap. Laici. cap. Sicut. cap.
 Decretum est. & cap. Sacerdotes.* Quare Laicus non po-
 test accusare Clericum. *ibid. cap. Laicis.*
 Accusator non admittitur, nisi præsente reo. 3. q. 9. cap. *ac-
 cusatori. cap. Absente.*
 Accusator, qui sit simul testis, vel iudex, non admittitur. 4.
 q. 4. cap. *Nullus umquam, & cap. Nullus introducatur.*
 Accusator habitans cum inimicis accusati non est legitimus.
de accusat. cap. Repellantur.
 Accusatus non potest accusare. Vide, *Accusatus.*

Accusator falsus, vel non probans.

Accusans falsò clericum, vel Episcopum, si non probat, nec
 in fine debet accipere communionem. *Post epist. 7. Damasi
 cap. 2. 2. q. 3. cap. Si quis Episcopum.* Fitque infamis. *Ste-
 phanus epist. 1. Caius epist. 1. Adrian. I. c. 24. 6. q. 1. cap. In-
 famis. 5. q. 6. cap. Omnis.*
 Accusans, & non probans, incurrit poenam talionis. *concil.
 Bracharense 2. cap. 8. Adrian. I. cap. 24. & 52. 2. q. 3. cap.
 calumniator. cap. Qui non probauerit. 5. q. 6. cap. Qui ca-
 lumniam. cap. Quia iuxta.*
 Accusator falsus, quomodo tractandus, si accusatus patitur.
de accusat. cap. accusasti.
 Accusans innocentem, si est clericus, & constet de innocen-
 tia accusati, est degradandus, si sæcularis, excommuni-
 candus. *concil. Matiscon. 1. cap. 18. Usque ad mortem sit
 excommunicatus. concil. Eliberit. cap. 75. Adrianus I.
 cap. 62. 3. q. 11. cap. Eos. 5. q. 6. cap. Epiphaniam. Secus si
 satisfaciatur. 3. q. 11. cap. Eos.*
 Accusans falsò clericum, excommunicandus est, si conuin-
 citur de falsitate. 5. q. 6. cap. *ult.*
 Accusator Episcopi, si deficit in probando, non admittitur
 amplius ad causas, nisi proprias civiles. 4. q. 7. cap. *Si ac-
 cusatorum. & cap. Quod si. & 3. q. 10. cap. ult.*

Accu-

Accusator clericus deficiens in vno, amplius non admittitur. 3. q. 10. cap. *Placuit*.
Accusator condemnandus in expensis, si reus se purgat. *De accusat. cap. Veniens*.

Accusatoris obligatio.

Accusator tenetur probare. 2. q. 8. cap. *Qui crimen*. 2. q. 7. cap. *Si quis Episcopus, Presbyter*. causa 6. q. 5. cap. 1. & 2.
Accusator tenetur se subscribere ad poenam talionis. 4. q. 4. cap. *Nullus introduatur*. *De accusat. cap. Super hoc*. Et quare, *ibid*.
Accusator in scriptis tenetur dare accusationem. 2. q. 8. cap. *Accusatorum*, cap. *Sciant*. cap. *Quisquis*.
Accusator præter scripta debet in persona se conferre ad iudicem. 5. q. 2. cap. *Relatum* q. 8. cap. *ult*.
Accusator condemnatur in expensis, si accusatus se purgat. *De accusat. cap. Accedens*.
Accusans clericum si non probat per tres, vel saltem duos testes, excommunicatur. 2. q. 4. cap. *Placuit*.

Accusans vel desistens accusare ob pecuniam.

Accusator accusans ob pecuniam; vel desistens accusare ob pecuniam puniendus est exilio, vel durius; & tenetur restituere. 1. q. 1. c. *ult*. & numquam potest esse iudex, aut testis. *ibid*.

Accusatore desistente.

Accusatore desistente ab accusatione, potest iudex ex officio procedere in causa. *De collusione detegenda cap. 1. & cap. crimina*.
Accusatore desistente, quia fecit pacem cum accusato, adhuc iudex debet proseguire in causa. *ibid. c. crimina*.
Accusatore cadente, adhuc purgare se debet accusatus. *Concil. Later. 3. in appendice par. 50. cap. 65*.

Accusator quando non publicandus.

Accusatores in causa hæresis non publicantur, si adsit periculum. *De hæreticis in 6. cap. Statuta*. In casu periculi quid agendum. *ibid*. Et quid cessante periculo. *ibid*.

Accusatus.

Accusatus etiam si non sit conuictus, vel accusator deficiat, adhuc tenetur se purgare canonicè. *Concil. Lateran. 3. in append. par. 50. cap. 65. idem tit. de simonia cap. 13. & 15. Concil. Londin. 1. cap. 12*.
Accusatus, & non conuictus, si dum se purgat deficit, habetur ut reus. *Concil. Later. 3. vbi supra. De simonia cap. 13. & 15*.
Accusatus non conuictus, quomodo, & per quos debet se purgare. Vide, *Purgatio canonica*.
Accusatus non conuictus si se purgat absoluitur à nota infamiae. *Concil. Later. 3. in append. par. 50. cap. 65*.
Accusatus, in foro proprio est audiendus. causa 3. q. 6. cap. *Si quis*, & cap. *Pulsatus*.
Accusatus, simul cum accusante debet esse. causa 3. q. 9. cap. *Neceffe est*. *Zosimus ep. 4*.
Accusatus criminaliter nequit se defendere per alium. 5. q. 3. cap. *In criminalibus*. cap. *Quia Episcopus*. *Adrianus 1. cap. 38*.
Accusatus non potest ante sententiam discedere. 8. q. 4. cap. *Nonne directus*.
Accusatus non tenetur respondere, nisi vocetur. *Damasus ep. 4. & 7*.
Accusatus iudicari debet in provincia, in qua est. *Eleutherius epist. decret. 3. q. 6. cap. Si quis Clericus*, cap. *Vnaqueque*, & cap. *Neminem*.
Accusatus debet audire, quæ contra illum dicuntur, eique dandi sunt articuli. *Damasus epist. 7. causa 5. q. 2. cap. Relatum est*.

Accusatus de crimine si non comparet non priuatur communionem, nisi prius vocetur ad dicendam causam, quare non comparuit, & doceat de impedimento. *Adrian. 1. cap. 5. 4. q. 5. cap. Quisquis*.

Accusatus non potest puniri, nisi conuincatur. *Nicolaus 1. cap. 86*.

Accusatus potest appellare si iudicem habet suspectum. *Adr. 1. cap. 7*.

Accusati qualitates in iudicio discutiendæ. *concil. carthag. 4. cap. 96*.

Accusatus non potest alium accusare, nisi prius se purget à suo crimine. *Stephanus 1. ep. 2. causa 3. q. 11. cap. Neganda*. 6. q. 1. cap. *Qui crimen*, de *testibus*, cap. *Non debet*.

Accusatus de simonia, pendente causa suspenditur à Missa dicenda. *De simonia*, cap. *Accusatum*, & cap. *Quotiens*. Et talis accusatus si non conuincitur, tenetur se purgare; & si deficit in purgatione, habetur pro conuicto. *De simonia*, cap. *De hoc autem*.

Accusato credendum non est; cum alium accusat, nisi prius se purget. 3. q. 11. cap. *Neganda*, cap. *Non est credendum*. cap. *Prius est*, & cap. *Quod autem*. *Calist. 1. epist. 2*.

Accusatus de simonia potest excipere de conspiratione, & de inimicitia tantum, sed non de alijs. *De simonia*, cap. *Licet Heli*, & cap. *Per tuas*.

Accusatis pluribus de adulterio, si vnus fateatur, alter verò neget; negans tenetur se purgare. 2. q. 5. cap. *Interrogatum est*. Et qui confessus est, pœnitentiam subeat. *ibidem*, & *concil. Salengunstadiense. cap. 14*.

Accusatis pluribus de adulterio, si vnus pro omnibus velit purgare, eo cadente omnes cadunt. 2. q. 5. cap. *Statuit*. *concil. Salengunst. cap. 14*.

Accusatus criminaliter, pendente accusatione non potest ordines suscipere. *De testibus. cap. Non debet*. Neque ad alia promoueri. *De accusationibus cap. Omnipotens*.

Accusatus criminaliter pendente accusatione non potest esse testis. *De testib. cap. final. Non debet*.

Accusatus fatigandus non est, si accusator non est legitimus. *De accusationibus cap. 1*.

Accusatus de percussione clerici, si est occulta percussio, potest appellare; si notoria, non potest. *De appellat. cap. Peruenit ad nos*, cap. *consuluit*, cap. *Suggestum*.

Accusato Prælato de dilapidatione Ecclesiæ, &c. interdicitur ei potestas alienandi. *De accusat. cap. fin*.

Accusato danda sunt omnia capitula, in quibus accusatur; nomina, & dicta testium, ut possit se defendere (excepto casu hæresis, ut supra, quia in hoc non dentur nomina.) *De accusationibus, cap. Qualiter*.

Accusatus non potest accusare, nisi prius se purget. *Stephanus 1. epist. 2. 2. q. 2. cap. Neganda*. Vide, *Reus*.

Acefali clerici.

Acefali clerici, nisi sub aliquo Episcopo sint, excommunicentur. *concil. Regiaticinum cap. 18*.

Acolitus.

Acolitus ordinatur per traditionem ceroferarij, & vrcei vacui. *concil. carthag. 4. cap. 6. dist. 23. cap. Acolitus*. Vide, *Ordinatio*.

Acolitus non potest ordinari à Presbytero. *Gelasius 1. ep. 9*.

Acolitus idem est, ac ceroferarius. *dist. 21. cap. clerici*.

Acoliti officium est accendere, & portare luminaria in Ecclesia, in signum lætitiæ, & veritatis. *concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio cap. 5. post conc. Tolet. cap. 8. dist. 25. cap. Perlectis*.

Acolitus non potest dispensare Eucharistiam *dist. 24. c. Nullus*.

Acolitus præparare debet omnia, quæ sunt necessaria ad sacrificium, & Eucharistiam. *dist. 25. cap. Perlectis. concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. de Acol*.

Acolitus non potest tangere vasa sacra. *concil. Rom. sub Syluestro, cap. 9*. Vide, *Vasa*. Vide, *Sacra*.

Acolitus non potest damnari, nisi per septem testes. *concil. Rom. sub Syluestro cap. 3*.

Acolitus diacono, & subdiacono ministrantibus inseruit, lumina accendit, & defert, viceos cum vino, & aqua præparat. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Acolito.*
Acolitatus est ordo. *concil. Trid. sess. 23. cap. 2.* Est ordo minor, *ibid.* Vide, *Ordo.* Vide, *Clerici.*

Actor.

Actor sequitur forum rei. *concil. Later. 3. de testib. cogend. c. 7. 11. q. 1. cap. Experientia.*
Actor non tenetur iurare, si plenè probat. *De probat. cap. Sicut consuetudo.*
Actor, & reus probant in communi iudicio; & si pariter probant, reus absoluitur. *de probat. cap. Ex literis.*
Actor non potest exigere à reo scripturas contra reum. *de probat. cap. 1.*
Actor non admittitur ad litigandum, nisi det libellum in scriptis. *De libelli oblatione cap. 1.*
Actor citans, & non comparens in termino, tenetur ad expensas eò usque factas à reo. *Concil. Lugd. gener. 1. de dolo, & contum. in 6. c. 1.*
Actori non comparenti in termino in quo citauit, non conceditur alia citatio, nisi cauerit, quod comparebit in termino, *ibid.*
Actore contumaci, testes recipi debent, & sententia ferri, etiam lite non contestata. *De dolo, & contumac. c. causam.*
Actor contumax condemnandus est in expensis. *De dolo, & contum. in 6. cap. 1.*
Actor non potest eodem tempore plures lites mouere coram pluribus iudicibus contra reum, & præsertim si iudices distent; alias literæ impetratæ sunt nullæ, & tenetur ad expensas rei fatigati. *concil. Lugdunens. 1. gener. de rescript. in 6. cap. Dispendia.*
Actor non admissus in possessionem decretam pro se, post annum efficitur possessor. *De dolo, & contum. c. contingit.*
Actori non licet, quod nec reo licet. *de reg. iur. in 6. reg. 32.*
Actor non potest esse iudex in causa, in qua est dubium, an aliquid debeat soluere. *concil. Oxonien. 1. c. 24.*
Actor tenetur in libello declarare rem, de qua litigat. *de libelli oblat. cap. Significantibus.*
Actor tenetur in libello clarè exponere factum, non nominationis. *de iudic. c. Dilecti filij.*
Actor excommunicatus non potest agere. *Honor. 1. ex Cironne, de exceptionib. c. 4. & de except. cap. A Nobis. De iudicijs, cap. Intelleximus.*
Actor potest compelli ad respondendum in causa reconuentionis à iudice delegato. *de mutuis petitionibus, cap. 1.*
Actor obtinens possessorem coram iudice non tenetur coram eo respondere de proprietate, si est alterius fori. *de iudic. cap. Significauerunt.*
Actor potest mitti in possessionem causa custodiæ, si lite non contestata reus est contumax. *Vt lite non contest. cap. Tuae fraternitatis.*
Quando potest mitti in possessionem lite non contestata, *ibid. cap. Quoniam, §. in alijs.*
Actor excommunicatus aliquando repelli non potest ab appellatione, per exceptionem excommunicationis. *de probationibus, cap. Significauerunt.*
Actori deficienti in probatione, quando potest ei dari iuramentum. *de iureiurando, cap. fin. §. sane.*
Actore non probante, reus absoluitur. *Vt Ecclesiastica beneficicia, &c. cap. vnus.*
Actore, & reo eiusdem ciuitatis existentibus, neuter conueniatur extra eam. *de rescript. in 6. cap. Statutum §. cum verò.*
Actor non potest trahere reum extra locum rei, vel ad aliam Ciuitatem Diocesis, quæ non sit actoris, vel distat à loco rei ultra vnā dietam. *ibid.*
Actor excommunicatus, à iudice est repellendus ex officio, etiamsi reus non opponat. *De except. in 6. cap. 1.*
Actor petens rem ex certa causa, si causam non probat, succumbit. *De sent. & re iudicata, cap. Abbate.*
Actore petente rem in genere sine expressione causæ, quomodo debet se gerere iudex in tota causa, *ibid.*

Actor non potest mitti in possessionem absente reo. *concil. Later. 3. in append. de dolo, & cap. can. 1.*
Actor calumniator tenetur ad expensas. *ibid. can. 2.*

Acta.

Acta iudiciorum facienda sunt per duos viros idoneos, vel per notarium. *De probat. cap. quoniam.*
Acta, & ordinatoria litis facta coram primo iudice, valent etiam coram secundo. *de probat. cap. cum bona.*
Acta in causa debent per copias dari partibus; sed originalia penes notarium maneant. *ibid. cap. Quoniam, concil. Later. 4. can. 38.*
In actis omnia scribenda sunt, dilationes, citationes, petitiones, exceptiones, interrogationes, confessiones, testium depositiones, instrumentorum productiones, interlocutiones, appellationes, renunciationes, & alia similia. *de probationibus, cap. Quoniam. concil. Later. 4. can. 38.*

Actus legitimus.

Actus legitimi non accipiunt conditionem, neque diem. *De reg. iuris in 6. reg. 50.*

Adam, & eius peccatum.

Adam peccando non solum se, sed totum genus humanum læsit. *concil. Diospolit. c. 2. Milenit. cap. 2. Africanum cap. 77. Gelas. 1. epist. 6. concil. Arausic. 2. cap. 2.*
Adam peccans in Paradiso, statim perdidit sanctitatem, & iustitiam. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato originali.*
Nec sibi soli perdidit sanctitatem, & iustitiam, sed etiam posteris. *concil. Trident. ibid.*
Adam si non peccasset non fuisset, mortuus. *concil. Diospolit. cap. 1. Meleuit. cap. 1. Africanum cap. 76.*
Nec erat moriturus ex necessitate naturæ. *De consecrat. dist. 4. cap. placuit, ut quicumque.*
Adamo peccante, tam anima, quam corpus mutata sunt in deterius. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato originali.*
Adæ peccato humana natura tota fuit maculata. *Gelas. 1. ep. 6.*
Adam peccans incurrit iram, & indignationem Dei. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato originali.*
Adam cum peccauit, tunc mortem animæ incurrit. *Gregorius 1. lib. 5. epist. 14. 1. 6. epist. 11.*
Adam peccans, in totum genus humanum transfudit peccatum, quod est mors animæ, & pœnam corporis. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato originali.*
Adam per peccatum perdidit immortalitatem. *Gregorius 1. lib. 12. epist. 31.*
Adæ peccatum origine est vnum, sed transfusum ad omnes homines, vnicuique est proprium. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato origin.*
Adæ peccato omnes posterii innocentiam perdiderunt. *Celest. 1. ep. 1. cap. 4.*
Adam per peccatum positus est sub captiuitate diaboli. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato originali.*
Adæ peccatum, & quod ad culpam, & quod ad pœnam corporis transijt ad omnes posteros. *concil. Arausic. 2. cap. 2.*
Adæ peccato homines facti sunt serui peccati. *concil. Trid. sess. 5. in decret. de peccato originali.*
Adæ peccatum totum hominem secundum corpus, & animam commutauit, salua remanente libertate. *concil. Arausic. 2. cap. 1.*
Adæ peccato homines positi sunt sub potestate Diaboli. *concil. Trident. sess. 5. cap. 1.*
Adam mortuus in anima per peccatum, per pœnitentiam in vitam redijt. *Gregorius 1. lib. 6. ep. 31.*
Adam statim post peccatum eiectus est de Paradiso, vt ageret pœnitentiam. *dist. 1. de Pœnit. c. 80. Adam.*
Adam erat Dei confabulator, cuius Sanctorum, & complantatus virtutibus, antequam peccaret. *de pœn. dist. 2. c. 34. Primus.*
Adam per peccatum perdidit imaginem Dei quod ad gratiam, & gloriam. *De pœnitent. dist. 2. c. 34. Primus, & cap. 35. Illa anima.*

Adam ante peccatum erat nudus corpore, non animo. *De penit. dist. 1. cap. 38. Sed nec, & cap. 39. Ut cognouerunt.*
 Ad peccato liberum arbitrium hominis non est extinctum, sed imminutum. *concil. Trid. sess. 6. cap. 1.*
 Adam Deo inspirante, dixit illa verba: *Relinquet homo patrem, & matrem, &c. & adheret uxori sue, & erunt duo in carne una.* 35. quest. 10. cap. *Fraternitas, & concil. Trid. sess. 24. cap. 1. Vide, Homo.*

Adiutorium Dei.

Adiutorium Dei est causa cur bene cogitet homo, & abstinere a malo. *concil. Arausican. 2. cap. 9. Innoc. I. ep. 24. & 25.*
 Adiutorium Dei etiam pro renatis est implorandum, ut in bono perseuerent. *concil. Arausic. 2. cap. 10.*
 Absque diuino adiutorio nullus potest a peccato resurgere. *Celestinus 1. epist. 1. cap. 4. & hoc adiutorium est per Christum. ibid.*
 Adiutorium Dei ad bene operandum semper est a Deo petendum. *Innocent. I. ep. 24. & 25.*
 Vide, *Gratia Dei. Vide, Auxilium.*

Administrator, & administratio.

Administrator malus rerum Ecclesiae, est remouendus. 3. q. 6. cap. *Quia.*
 Administrator Ecclesiae cathedralis potest in iurisdictione omnia, quae potest Episcopus excepta alienatione immobilium. *De electione in 6. cap. Is cui.*
 Non potest sacramenta, nec sacramentalia, quae pertinent ad Episcopum ministrare, nisi ipse sit Episcopus, *ibid.*
 Administratio temporalium non conceditur regulari a Papa; & si conceditur, praesumitur falsa. *De confirmat. orili, & cap. Ad nostram.*

Admissus.

Admissus ad agendum admitti debet etiam ad excipiendum. *De regulis iuris in 6. reg. 71.*
 Admissus semel ad officium, sine assensu admittentis non potest ab eo amoueri. *concil. Colon. 2. part. 4. cap. 13.*

Aduena.

Aduena excipiendi, & honorandi ab Ecclesiasticis pro dignitate. *lib. 2. const. Apost. cap. 58.*
 Vide, *Peregrini.*

Aduentus.

Aduentus tempore est ieiunandum. *De obseruat. ieiunior. cap. consilium.*

Aduersarij.

Aduersario gratiae se submittens, non dicitur renunciare iuri suo. *de renunciat. cap. Veniens.*

Adulantes.

Adulantes peccatoribus puluillum ponunt sub capite eorum. *dist. 46. cap. Sunt nonnulli.*
 Adulatores, si sunt clerici, deponendi sunt. *dist. 46. c. cleric.*
 Adulator nulliter per adulationem procurat gradum Ecclesiasticum. *concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 38.*

Adulter, & adulterans.

Adulter ille est, qui viuente vxore aliam mulierem carnaliter cognoscit. 32. q. 5. cap. *Puto christianum.*
 Adulter per septem annos debet poenitere. *Zacharias ep. 7. cap. 25. concil. Lucense 2. cap. 76. Arausic. 1. cap. 20. Format. 1. c. 24. Per quinque annos, dicit concil. Elibert. c. 69.*
 Adulter est excommunicandus. *conc. Andegauense, c. 6.*
 Adulterans conscio marito, neque in fine communicet. *concil. Elibert. c. 70.*
 Adulterans cum Gentili, vel Iudaea, excommunicetur: & q

ab alio detegitur, post quinquennalem penitentiam reconcilietur. *concil. Elibert. c. 58.*
 Adulter est, qui post vxorem dimissam, ea viuente aliam ducit: & ipsamet ducta, est adultera. *Innocent. I. ep. 8. c. 6.*
 Adulterans mulier si occidit fetum conceptum, nec in fine communicet. *concil. Elibert. c. 63.*
 Adulter clericus, quomodo puniendus. *Vide, clericus.*
 Adulter vir grauius puniendus, quam mulier. 32. q. 6. cap. *indignanter, & cap. Non machaberis.*
 Adulter accusatus de adulterio, lite pendente non est priuandus possessione. *Ut lite pendente, cap. Laudabilem.*
 Adulter coniux non potest alium impetere de adulterio, si probatur, quod ipse sit adulter. *de adulterijs, cap. intelleximus, & cap. finali.*
 Adulter si lite non contestata est contumax, potest excommunicari. *Ut lite non contestata non procedatur, cap. 1.*
 Adulter accusans de adulterio, coram Ecclesiastico agat, si accusat, ut separetur. *De procuratoribus, cap. in fraternitati.*
 Adulter accusans coram iudice Ecclesiastico, ut separetur, non tenetur ad talionis poenam; sed tenetur subscribere, & potest per procuratorem agere, *ibid.*
 Adulter accusans coram iudice seculari, non potest agere per procuratorem, sed immediate debet accusare, & se subscribere ad poenam talionis. *De procuratorib. cap. Tuae fraternitati.*
 Adulter maritus viuente vxore non potest aliam ducere. *concil. Nannerense c. 12. Triburiense 1. c. 26. 32. q. 7. c. Licite, cap. Hi vero, & c. ibi.*
 Adulteri Diaconi, vel Presbyteri non possunt restitui in pristinum. *dist. 50. cap. Si quis diaconus, & cap. Quicumque.*
 Adulter non habens vxorem per quinque annos poeniteat. *concil. Nannerense 1. cap. 14. Similiter mulier si non habet virum, ibid.*
 Adulter tenens concubinam pulsa vxore, vel ea retenta, excommunicetur, nisi eam pellat. Quod si per mensem manserit in excommunicatione, etiam si in morte absoluitur, careat Ecclesiastica sepultura. *concil. Rauennaten. 2. sub Clement. V. cap. 29.*
 Adulter dimissa vxore potest iterum eam recipere post poenitentiam publicam septem annorum. *concil. Nannerense 1. cap. 12. Sic & vxor dimittens virum. ibid.*
 Adulteri de adulterio accusati, si vnus assumit onus purgandi etiam pro alio, altero cadente vterque est reus habendus. *concil. Salengustadiense cap. 14.*
 Adulter, qui ut suam libidinem libere expleat procurat carcerari maritum alicuius, vel consanguineos mulieris ultimo supplicio puniendus est. *Sixtus V. const. 46. cap. Ad compescendam.*
 Vide, *Vir. Vide, Vxor. Vide, coniux. Vide, Matrimonium separat. Vide, Accusati.*

Adultera.

Adultera, nec etiam mortuo marito potest coniungi cum adultero. 31. q. 1. c. 1. cap. *Illud vero, & cap. Relatum.*
 32. q. 7. cap. *Hi vero.*
 Adultera, post poenitentiam potest coniungi cum adultero, dummodo non fuerit causa mortis sui viri. 31. q. 1. cap. *Si quis viuente.*
 Adultera mortuo viro non potest alium ducere. 32. q. 7. cap. *Hi vero.*
 Adultera vxor dimittenda a viro. 32. q. 1. cap. *Dixit Dominus, 34. q. 5. cap. Ego dixi.*
 Adultera se commiscens vir, peccat grauius. 34. q. 5. cap. *Ego dixi.*
 Adultera dimissa, non potest vir aliam ducere. 34. q. 5. cap. *Ego dixi. 32. q. 7. cap. 1. 2. & 3. & c. ibid.*
 Adultera post poenitentiam a viro recipienda. 34. q. 5. cap. *Ego dixi. 32. q. 1. cap. Benedictio, & cap. Quod autem.*
 Adulteram non dimittens peccato consensit. 32. q. 1. cap. *Sicut crudelis.*

Adulteram uxorem cognoscens carnaliter, per duos annos pœniteat. 32. q. 1. cap. Si quis uxorem.
 Adultera non potest aliquid exigere de bonis mariti. De consuetudine cap. Ex parte nostra.
 Adultera si accuserur coram iudice seculari, immediate, & non per procuratorem, est accusanda, & accusans se subscribit ad pœnam talionis. De procurat. cap. Tua fratern.
 Adulteram accusans coram iudice Ecclesiastico, ut separetur, non tenetur se subscribere ad pœnam talionis, & per procuratorem potest accusare, ibid.
 Adultera, quam maritus non vult reconciliare, ad claustrum cum religiosis mulieribus cogenda est intrare. De conuers. coniugatorum, cap. Gaudeamus.
 Adultera vxor si per adulterium separatur, perdit dotem viri. De donat. que fiunt, &c. cap. Plerumque. Vide, Vxor adultera.
 Adultera vxor potest à marito recipi, sed non sepe. De adulteris, &c. cap. Si vir.
 Adultera tenetur se purgare, & eam impediens, est excommunicandus. Greg. VII. lib. 1. ep. 48.
 Adultera separata, si impudicè viuunt, pœna mortis puniendâ. Sixtus V. const. 46. Ad compescendam.
 Vide, Vxor adultera. Vide, coniux. Vide, Matrimonium quando separ.

Adulterium

Adulterium est quilibet coitus habitus cum aliena. 32. q. 4. c. Nemo blandiatur. q. 5. c. Non mœchaberis, c. Puto.
 Adulterium vocari etiam solet omnis fornicatio. causa 32. q. 4. cap. Nemo blandiatur.
 Adulterium etiam concupiscentia committitur. causa 32. q. 5. cap. Qui viderit.
 Adulterium grauissimum peccatum est. 32. q. 4. c. nemo bland.
 Adulterium per Christi legem etiam est prohibitum. 32. q. 4. cap. Dixit Sara.
 Adulterium æquè puniendum in utroque sexu. 32. q. 5. cap. Christiana, &c. cap. vlt.
 Sed in q. 6. cap. Indignanter, &c. cap. Non mœchaberis, dicitur grauius esse puniendum in viris, quam in mulieribus.
 Adulterium prohibitum est etiam ob intentionem procreandi filios. 32. q. 4. cap. Si non sunt.
 Adulterij crimen ad separandum, non dicitur capitale, sed mixtum. De procuratoribus, cap. Tua fraternit.
 Adulterij crimen aliquando etiam coram iudice seculari cognoscitur, & quando. ibid.
 Adultera occidens infantem. Vide, Mulier.
 Adulterium committens per quinque annos pœniteat. concil. Eliberit. cap. 69. Per septem. Zacharias ep. 7. cap. 25. concil. Lucense 2. c. 76. concil. Vornat. 1. cap. 24. concil. Araus. 1. cap. 20.
 Adulteram uxorem non dimittens, per septem annos pœniteat. Zacharias ep. 7. cap. 25.
 Adulterij causa ab Episcopo iudicanda. concil. Rom. sub Ioanne IX. Vide, Matrimoniales cause.

Adulterinus filius

Adulterinos filios occidens præter alias penas, &c. per septem annos publicam pœnitentiam faciat. Si Clerici priuentur officio. concil. Illerdense cap. 2.

Aduocatus

Aduocatus esse non potest infamis. 3. q. 7. cap. Infames.
 Aduocati officium nullus potest exercere, prohibitus. De Pœnit. dist. 1. cap. 8. Quicumque.
 Aduocatus esse non potest clericus in foro seculari pro negotio seculari, nisi pro se, vel Ecclesia, vel miserabilibus personis. De postulando cap. 1. Potest etiam esse pro personis coniunctis. ibid. cap. finali. Pœna eius est priuatio beneficij. ibid. cap. finali, cum Sacerdotis.
 Aduocatus non potest esse testis in causa appellationis. De test. in 6. cap. fin.
 Aduocati hæreticorum in ipsorum litibus, sunt infames.

De hæreticis, cap. Si aduersus. Vide, Hæretici.
 Aduocatus in causa criminali opponens falsum malitiosè, excommunicatur. concil. Oxoniense 1. cap. 1.
 Aduocatus procurans in causa matrimoniali, ut matrimonium non sortiatur effectum, vel, ut causa differatur malitiosè, excommunicatur, ibid.
 Aduocati officium volens exercere tenetur iuramentum facere coram Episcopo Diœcesis loci, in quo aduocare vult, quod causas clientis iustas defendet, quod alteri parti non faciet iniuriam, & quod rationibus semper deferet. concil. Londin. 2. c. 30. concil. Mediol. 2. tit. de causidicis.
 Aduocati non admittantur in causis matrimonialibus, nisi eodem modo faciant iuramentum. concil. Londin. c. 30.
 Aduocatus celans scripturas, vel priuilegia Ecclesiæ. Vide, Ecclesia scriptura.
 Aduocato errante in responsione, si principalis, seu dominus corrigat responsionem Aduocati, nullum sit domino præiudicium. Honorius 3. ex Cirone, de appellat. c. 1.

Aduocati Romana curia

Aduocatorum Romanæ Curia reformatio fit à Benedicto 12. constit. 2. decens. In ea præscribitur eis, quid teneantur facere, à quo abstinere, &c. ut ibi.
 Vide, curiales. Vide, Romani.

Aduocati consistoriales Roma

Aduocati Consistoriales eo prorsus modo eligendi, quo Auditores Rotæ. Greg. 11. const. 9. cap. cupientibus §. 28. Eisdem qualitatibus, vita, moribus, scientia, &c. sicut Auditores Rotæ sint præditi. ibid. Quid exigere possunt pro cuiuscumque causæ positione. ibid. Qua forma, & ritu debent causas proponere, & pœna contranientium, ibid. §. 29. Si duo eandem causam proponendam habeant, iunior cedat seniori. ibid. §. 29.
 Aduocatorum Consistorialium salaria, ibid. §. 34. officia, &c. ibidem.
 Aduocatis Consistorialibus commissum est regimen studij generalis Romæ. Sixtus V. constit. 63. Sacri. Vnus ex eis, semper eligitur, ut sit Rector eiusdem studij. ibid.
 Aduocati Consistoriales Romæ possunt creare Doctores in iure ciuili, & canonico. Iulius 3. const. 16. cum sicut.

Aduocati pauperum

Aduocati pauperum officium quale sit. Pius IV. constitut. 58. cum ab ipso. Qualitates, sufficientia, &c. ibidem. Idem Paulus V. constit. 71. tit. de Aduocatis pauperum.
 Vide, Pauperes.

Edificia

Edificia non fiant in atrijs Ecclesiæ, nisi pro clericis. causa 12. q. 1. cap. Nulla, &c. cap. clericus.
 Edificari non possunt Mendicantes de nouo Monasterium prope Monasteria Eremitarum Sancti Augustini, intra spatium cannarum 140. Bonifacius VIII. constit. 2. ad consequendam.
 Edificans Romæ. Vide, Romæ edificans.

Egidiana constitutiones, & statuta

Egidianæ constitutiones obseruandæ in statu Ecclesiæ. Vide, constitutiones Egidiana.

Egyptij Iacobita

Egyptiorum Iacobitarum concordia, & unio cum Romana Ecclesia. Vide, Iacobita.

Es alienum

Erè alieno grauari recipi non possunt ad habitum regularium. Sixtus V. const. 71. cum de omnibus. Vide, Regulares.
 Etas.

Ætas attendi debet pro tempore, in quo datae sunt literæ. *de rescriptis in 6. cap. Si eo tempore.*

Ætas 20. annorum sufficit ad incurrendam pœnam homicidæ in Prouincia Marchiæ. *Iulius 2. const. Fide digna.*

Ætas ordinandorum. Vide, *Clerici.*

Vide, *Ordinationes.* Vide, *Subdiaconi.* Vide, *Diaconi.*

Vide, *Sacerdotes.* Vide, *Episcopi.*

Affines, & affinitas.

Affines in quinto gradu possunt matrimonium contrahere. *Post epist. 3. Fabiani. 35. q. 2. c. De propinquis.*

Affinitas non soluitur per mortem coniugis. *35. q. 10. c. Fraternitas. c. Si cuius patruus, c. Si qua mulier.*

Affines in quarto gradu si contrahunt, non separentur. *Post ep. 3. Fabiani. 35. q. 2. c. De propinquis.*

Affinitatis arbor. *35. q. 5.*

Affinitatis gradus, quomodo computandi. *35. q. 5. cap. Porro de affinitate. Gradus omnes affinitatis, ibid.*

Affinitas impedit matrimonium, vsque ad quartum gradum. *35. q. 10. cap. Si qua mulier.*

Affines non possunt contrahere matrimonium. *35. q. 10. cap. Fraternitas, Etiam si ex copula illicita sit. De eo, qui cognouit, c. ex literis, c. Veniens il 2.*

Affinitas ultra primum gradum non impedit matrimonium. *De consanguinitate, & c. c. Non debet.*

Affinitas soluit sponsalia de futuro. *De eo, qui cognouit, cap. Veniens.*

Affinitas non soluit matrimonium. *ibid.*

Affinitas ex copula illicita, impedit matrimonium. *De eo, qui cognouit, c. Ex literis, & c. Veniens il 2.*

Affinitas superueniens etiam per actum illicitum, soluit sponsalia. *De consanguinitate, & c. c. Super eo.*

Affinitas superueniens non soluit matrimonium. *De eo, qui cognouit, c. Tua fraternit. & c. Fratrem.*

Affinitas orta ex fornicatione impedit matrimonium, & dirimit contractum. Sed non ultra primum, & secundum gradum. *Concil. Trid. sess. 24. de reformat. cap. 4. Pius V. constitut. 14. Sanctissimus, in declaratione sequenti.*

Vide, *Matrimonia prohibita ratione affinitatis.*

Affligere, & affligi.

Affligi non debemus, cum mali prosperantur, & quare. *De pœnit. dist. 3. c. 48. Quid ergo.*

Affligi amplius non debent, qui à Deo per flagella sunt afflicti. *causa 3. q. 1. cap. cum percussit.*

Africani.

Africana Ecclesia à Romana habuit principium. *Gregor. I. lib. 7. ep. 32.*

Africani Episcopi à Carthaginensi debuerunt discere tempus celebrandi Pascha. *Concil. Carthag. 3. c. 1.*

Africani Episcopi singulis annis tenebantur Concilia celebrare. *Concil. Carthagin. 3. c. 2.*

Africani cum magna cautela promouendi sunt ad ordines; nam de Manicheismo sunt suspecti. *Gregor. 2. epist. 5.*

Agapes.

Agapes despiciens (id est conuiuia pauperum facta per Ecclesiam) excommunicatur. *dist. 42. cap. Si quis despicit. concil. Gangrense c. 11.*

Agapes fieri non debent intra Ecclesiam. *dist. 42. cap. Non oportet.*

Agitator.

Agitatores, seu aurigæ in torneamentis quandiu hoc faciunt, sunt excommunicati. *Concil. Aurelian. I. c. 4.*

Agentes Romæ, vel alibi negotia electionum, non priuantur fructibus beneficiorum, sed tantum distributionibus. *De elect. in 6. cap. Cum non deceat. Vide, Curiales.*

Agricultores in Agro Romano.

Vide, *Romani agri.*

Aggressus.

Aggressus potest licite occidere, si non potest aliter se defendere. *De homic. voluntario, c. Significauit il 2.*

Agnus Dei.

Agnus Dei ex cera benedicta à Papa non possunt venales fieri, neque miniari. *Greg. 13. const. 2. Omni certè.*

Agnus Dei ex cera signandi sunt à Monachis S. Mariæ Fulienfis, ipsique possunt renouare fractos, & non alij. *Paulus V. const. 43. Romanum.*

Alba.

Vide, *Diaconi.* Vide, *Vestes.*

Albergatores Romæ.

Albergatores Romæ non tenentur de furtis bonorum factis in suis hospitij, si hospites eis non consignauerunt. *Pius IX. constit. 71. cum sicut.*

Vide, *Roma.*

Alcantara Milites.

Alcantaræ Militia sub regula Ordinis Cisterciensium Sancti Benedicti approbatur, & confirmatur. *Leo X. constit. 44. In Apostolica. Eorum priuilegia multa, ibid.*

A Rege Hispaniarum perpetuo regenda est hæc militia. *Adr. 6. const. 1. Dum intra.*

Vide, *Calatrava.*

Alchimia, & Alchimista.

Alchimistæ sunt infames, si clerici, priuandi beneficijs, & inhabiles fiunt ad alia. *Extra de crimine falsi, c. Spondent.* Alchimistæ si aurum, vel argentum falsum vendunt, vel dant in solutum, tantumdem veri auri tenentur pauperibus erogare, *ibid.*

Item si pauperes, quomodo puniendi, *ibid.*

Alchimistarum pœnæ præter infamiam, quæ sint, *ibid.*

Alchimiam fieri curantes, aut mandantes eodem modo puniendi, & tractandi in omnibus, sicut ipsimet Alchimistæ; & si pauperes sint, qua pœna plectendi, *ibid.*

Alexandria.

Alexandrinus Patriarcha non est subditus Constantinopolit. *Leo 9. epist. 6. & 7.*

Alea.

Alæis ludentes excommunicandi, & si per annum pœniteant, postea recipiendi. *Concil. Eliberit. cap. 79. Concil. Lateran. 4. cap. 16.*

Alæis ludentes Clerici.

Vide, *Clerici ludentes.*

Alemania.

Alemanæ Episcopi, quas procuraciones exigere possunt, dum visitant. *Extra de censibus, c. Vas electionis.*

Alienare, & alienari.

Alienare non debet Papa res Ecclesiæ. 12. q. 2. cap. Non licet Papa. Exceptis quibusdam parui momenti. ibidem. Leo 1. constit. 1. Occasio. Vide, Papa.

Alienatio facta à Papa schismatico, est nulla. Concil. Later. 3. can. 2.

Alienari non possunt loca Sedis Apostolicæ. Greg. IX. const. 6. Rex excelsus.

Alienari non possunt in statu Ecclesiastico ultra triennium, ciuitates, terræ, oppida, casalia, tenutæ, possessiones, &c. etiam si non sint iurisdictionalia, & huiusmodi alienationes sine Papæ consensu sunt nullæ. Sixtus V. const. 3. Sollicitudo, Clem. 8. constit. 78. Romanam, Paulus V. constit. 108. Pastorale, & idem confirmat Urban. 8. constit. 65. Decens. Vide, Ecclesiasticus status.

Alienare res Ecclesiæ, nulli licet. S. Leo I. const. 1. Occasio. 12. q. 2. cap. Non licet Papa. De rebus Eccl. non alien. cap. Nulli liceat.

Alienare non potest Episcopus res Ecclesiæ. 10. q. 2. cap. cassellas, cap. etenim, & cap. Hoc ius.

Alienare aliquando potest Episcopus ex necessitate. 10. q. 2. cap. Si quis.

Alienare potest res paruas. 12. quest. 2. cap. Terrulas, Concil. Agathense cap. 45.

Alienare potest, dando Religiosis domibus. 12. q. 2. cap. Si Episcopus vnā, & c. Religiosam.

Alienare etiam potest Episcopus pro redemptione captiuorum, & quomodo. 12. q. 2. cap. Apostolicos, c. Sacrorum, & c. Sicut omnino.

Alienare nullus ex Clericis potest res Ecclesiæ. Conc. Nican. 2. c. 12. S. Leo I. const. 1. Occasio. conc. Parisiens. 6. l. 1. c. 27. conc. Aurelian. 3. c. 12. causa 12. q. 2. c. Diaconi, & c. Abbatibus. Post conc. Tolet. 12. c. 2. de constit. cap. Quæ in Ecclesiis. Extra, de rebus Ecclesiæ non alienand. Ambitiosa. Irrite fit, ibid. Pœnæ, ibid. Restituenda omnia, ibid. Per triennium tantum alienari possunt, ibid. Ambitiosa.

Alienandi facultas concedi non potest à Sacra Pœnitentia. Pius 4. const. 53. In sublimi.

Alienare non potest Clericus, vel Abbas res Ecclesiæ sine Episcopi licentia. 12. q. 2. cap. Abbatibus.

Alienari non possunt possessiones Ecclesiæ derelictæ. 12. q. 2. cap. Possessiones.

Alienare non potest Prælati, permutando vnā rem, cum alia Ecclesiæ, sine Clericis huius Ecclesiæ. De rebus Eccl. non alien. c. 1.

Alienari non possunt ea quæ sunt de mensa Episcopali. ibid. cap. Super aliqua, & cap. Possessiones.

Alienans rem dignitatis alienæ non tenetur ad iuramentum factum. De iureiurando, c. Intellecto.

Alienari non possunt bona Hospitalium, locorum piorum Monasteriorum, &c. sub pœna excommunicationis, &c. alijs, vt infra. Concil. Meldense c. 17. concil. Mediolan. 1. par. 3. tit. de piorum locorum administr. & c. Extra, de rebus Ecclesiæ non alien. ambitiosa.

Alienari aliquando possunt res Ecclesiæ ob multas causas, & quas. 12. q. 2. cap. aurum. Sed intellige cum licentia Papæ. Extra, de rebus Ecclesiæ non alienandis.

Alienare potest Episcopus res quæ Ecclesiæ non sunt viles, & per alienationem non læditur enormiter. De reb. Eccl. non alienand. c. Vt super §. Possessiones.

Alienare non potest immobilia Ecclesiæ administrator Ecclesiæ Cathedralis factus à Papa. De elect. in 6. c. l. cui.

Alienans, si enormiter læditur Ecclesiæ, tenetur ad refarciendum. De rebus Ecclesiæ non alien. c. ad nostram.

Vide, alienantium pœnæ.

Alienans res Ecclesiæ tenetur restituere de proprio, quantum alienauit. 12. q. 2. c. Si quis qualibet. Vt lite pend. c. Ecclesiæ. S. Mariæ il 2. Idem statuitur, ibid. de alienante rem litigiosam.

Alienanti res Ecclesiæ quilibet Ecclesiasticus potest contradicere, & si fiat est nulla, & fructus repetuntur. De rebus Eccl. non alienand. cap. Si quis Presbyterorum.

Alienans res Ecclesiæ priuandus honore, & gradu. 17. q. 3.

cap. Quicumque, cap. Ratio nulla. Non potest accedere ad altare. 12. quest. 2. cap. Indignè. Vide infra, ex cap. ambitiosa.

Alienans res Ecclesiæ est sacrilegus. 17. q. 3. cap. Omnes.

Alienans res Ecclesiæ excommunicatur. De rebus Eccl. non alien. c. Si quis Presbyterorum. Post Concil. Tolet. cap. 12. Extra, de reb. Ecclesiæ non alien.

Si alienantes sint Prælati, vel Abbates, interduntur ab ingressu Ecclesiæ, & si per sex menses sic induret, totaliter ab officio sit suspensus, ib. Alij verò inferiores quicumque sint, officijs, & dignitatibus ipso facto priuati sunt, & beneficijs illis, quorum bona alienarunt, ultra excommunicationem. extra, de rebus Ecclesiæ non alienand. Ambitiosa.

Alienans rem dignitatis alienæ non tenetur ad iuramentum factum. De iureiur. cap. Intellecto.

Alienans mobilia pretiosa Ecclesiæ, dicitur verè alienans, & subiacet pœnis. Concil. Mediolan. 1. par. 3. tit. de Piorum locorum administr.

Alienandi, & locandi bonorum Ecclesiæ, facultates ultra triennium reuocantur, & renouantur pœnæ. Urbanus 8. const. 51. Humana.

Vide, Ecclesiæ bona.

Alienatio.

Alienatio bonorum Ecclesiæ est irrita. 12. q. 2. c. Quidquid.

Alienatio rerum Ecclesiæ sine consensu capituli est nulla. De his, quæ sunt à Prælati sine capitulo, c. 1. cap. cum Apostolica, & c. Tua nuper. Si tamen fiat sciente, sed tacente capitulo, est valida, ibid. cap. continebatur.

Alienatio facta in seio capitulo, per solam ratificationem capituli roboratur, ibid. cap. cum nos.

Alienatio perpetua rerum Ecclesiæ, vacante sede facta, est nulla. De reb. Eccl. non alien. in 6. c. 1.

Alienatio rerum Ecclesiæ sine consensu Ecclesiasticorum ad quos spectant est nulla. De rebus Eccl. non alienand. cap. cum Laicis.

Alienatio rerum quæ sunt de mensa Episcopali est nulla, ibid. c. Vt super aliqua, & cap. Possessiones.

Alienationes factæ à Papa schismatico sunt nullæ. Concil. Later. 3. c. 2. 12. q. 2. c. alienationes.

Alienatio facta ab Episcopo intruso est nulla, ibidem, cap. alienationes.

Alienationes factæ à superioribus regularium sunt nullæ, & ideo cassandæ. Concil. Sabinense c. 13. Extra, de reb. Ecclesiæ non alien. c. ambitiosa.

Alienatio bonorum Ecclesiæ à quocumque fiat (modo) sine licentia Papæ est irrita, siue fiat ab Episcopo, siue ab Abbate, Canonico, Beneficiato, Commendatario, Parocho, &c. Extra de reb. Ecclesiæ non alienand. ambitiosa.

Alienationi præfata quilibet de Ecclesia potest contradicere, & si fiat, est nulla & fructus reperuntur. De reb. Eccl. non alien. cap. Si quis Presbyterorum.

Alienationes rerum, seu terrarum Sedis Apostolicæ factæ per ministros reuocantur. Ioan. 22. constitut. 8. Inter cetera. Pius IV. constitut. 104. apostolica. Pius V. const. 35. admonet.

Alienatio quælibet de rebus Ecclesiæ rescindenda, si absque licentia Papæ, & alijs solemnitatibus, præsertim cum damno Ecclesiæ sit facta. Paulus 4. constit. 2. Iniunctum.

Alienandi facultas concedi non potest à Pœnitentia Romæ. Pius IV. const. 53. In sublimi.

Alienare in statu Ecclesiæ. Vide, Ecclesiasticus status.

Alienationis species.

Alienationum species sunt, donatio, venditio, permutatio, contractus emphyteuticus, perpetuus. De reb. Eccl. non alienand. c. Nulli liceat.

Alienationis species, est locare ultra triennium. Extra, de reb. Eccl. non alienand. ambitiosa.

Alienatio fit non solum in rebus immobilibus, sed etiam in mobili-

mobilibus pretiosis. *concil. Mediol. 1. p. 3. tit. de Piorum locorum administr.*

Alienata.

Alienata siue ab Episcopo, siue ab alio, ad suam Ecclesiam sunt reuocanda. *concil. Aurelian. 4. cap. 9. Extra, de reb. Eccles. non alienand. Ambitiosa.*

Alienatam Ecclesiam rem accipiens, excommunicationem incurrit, *ibid. Extra, de rebus Eccles. &c. & restituere tenetur, ibid.*

Alienata bona Ecclesiae, intra triginta annos possunt repeti. *concil. Aurelian. 3. cap. 12.*

Post quodlibet tempus possunt repeti, ex *constitut. Urbani 8. Vide, Ecclesia Romana.*

Alienata à Clericis, per Episcopum reuocentur. *concil. Aurelian. 3. cap. 23.*

Alienata nolens restituere, excommunicatur. *concil. Aurelian. 3. cap. 12.*

Alleluia.

Alleluia est hymnus cantatus ab Angelis. *De consecr. dist. 1. cap. Hi duo.*

Alleluia extra tempus Paschale, etiam dicendum. *Gregor. 1. lib. 7. ex reg. ep. 64.*

Alleluia in quadragesima non cantandum. *concil. Tolet. 4. cap. 11.*

Alleluia, & Gloria in Excelsis Deo relinquenda à Septuagesima, usque ad Pascha, & ratio est, quia in his temporibus fit memoria de lapsu Adæ. *De consecrat. distinct. 1. cap. Hi duo.*

Alleluia non cantandum in ieiunijs quatuor temporum Perpetuos. *concil. Saegunstadiense cap. 2.*

Allegoria.

Allegoricae doctrinae explicandae iuxta expositionem Sanctorum Patrum. *conc. colon. 2. par. 6. cap. 24.*

B. Aloysius Gonzaga.

B. Aloysij Gonzaga Societatis Iesu Officium, & Missa recitari possunt à Iesuitis. *Gregorius XV. const. 10. In sede.*

Altare.

Altare consecrandum est. *De consecr. dist. 1. cap. 1.*

Altaris consecratio facienda cum Chrismatis Vnctione, *ibid. cap. Altaria il 2. Post epistol. 2. Eucharisti, concil. Colon. 2. p. 9. cap. 12.*

Altare per Episcopum consecrari debet. *De consecr. dist. 1. cap. Altaria.*

Altare non potest consecrari à Presbytero. *concil. Agathen. cap. 44. concil. Bracarense cap. 32. dist. 25. cap. Perlectis. 26. q. 9. cap. Ministrare. De consecr. dist. 1. cap. Nullus Presbyter. concil. Hispal. 2. cap. 7.*

Altare per Episcopum Diocesani est consecrandum, vel per alium ex permisso Diocesani: & si aliter fiat, qui facit degradetur: si Laicus, excommunicetur. *Post epistol. Hormisdæ cap. 10. de consecr. dist. 1. cap. Nullus Presbyter.*

Altare consecratum ab Episcopo alieno non est reconsecrandum. *concil. Aurelian. 3. cap. 15.*

Altare consecrandum cum reliquijs Sanctorum. *Gregor. 1. lib. 5. epistol. 50. de consecr. dist. 1. cap. Placuit, alias auferenda, ibid.*

Altare sine reliquijs, non potest esse in usu. *concil. carthag. 5. cap. 14. Afric. cap. 50.*

Altaria non possunt consecrari, nisi sint lapidea. *conc. Epau. cap. 26. post epistol. 2. Eucharisti, concil. Coiacense cap. 3. de consecr. dist. 1. cap. Altaria.*

Altaria, de cuius consecratione dubitatur, est iterum consecrandum. *De consecr. dist. 1. cap. Ecclesiae, vel Altaria.*

Altaria erigi non potest in Ecclesia, sine Episcopi permisso. *De consecr. dist. 1. cap. Nullus Presbyter.*

Altare vngendum chrismate, &c. alijs quomodo, & quare.

De sacra Vnctione cap. unic. §. ult.

Altaria plura simul consecrari possunt. *De consecrat. Ecclesiae, vel Altaris, cap. Cum sis.*

Altare remotum à suo loco est reconsecrandum. *De consecrat. Ecclesiae, vel Altaris cap. 1. & cap. Qui in dubijs.*

Altare, cuius lapis, vel solum comminuitur est reconsecrandum. *ibid.*

Altare, in quo schismaticus, vel haereticus celebrauit, non est reconsecrandum. *De Sacramentis non iterandis cap. A nobis.*

Idem dicendum si in eo celebrarunt degradati. *Honorius III. ex Cirone, de Sacrament. non iter. cap. 1.*

Altaria esse non possunt extra Ecclesiam sub dio. *concil. Mediol. 1. part. 2. tit. de Eccl. & earum cultu.*

Altaria non possunt à laicis retineri. *Concil. Claramont. cap. 20.*

In Altari, in quo Episcopus celebrauit, ea die nullus celebret. *concil. Antistodor. cap. 10.*

Altaria non debent ita appropriari, vt in aliquibus non celebrent, nisi nobiles, & non alij. *Honorius III. Ex Cirone, de celebrat. Missarum cap. 3.*

Altaris vestes, & vasa.

Altaria debent esse cooperta linteis mundissimis. *Leo IV. homil. de cura Pastoral. de consecrat. dist. 1. cap. consulto. de custodia Eucharistiae, cap. fin. concil. coiacense cap. 3. concil. Later. 4. cap. 19. concil. Oxoniense 1. cap. 3.*

Altaria debent esse decenter ornata. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. quae pertinent ad celebrat. Missae.*

Altaria per Sacristam diebus festis decenter ornanda. *concil. Mediol. 1. par. 2. de offic. Sacristae.*

Vide, Vasa. Vide, Vestes. Vide, Paramenta.

Altari inseruiens.

Altari inseruiens vti debet superpelliceo lineo. *concil. Oxoniense 1. cap. 3.*

Altari inseruire non potest mulier. *concil. Laodicen. cap. 44. Vide, Missa. concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio cap. 82.*

concil. Parisiense 6. lib. 1. cap. 45. Zacharias ep. 7. cap. 15. Gelasius ep. 9. De cohabit. clericorum, & mulierum cap. 1.

Altari inseruire non possunt Epileptici, vel arreptitij. *dist. 33. cap. communiter, ex Pio Papa 1.*

Altari inseruire non potest clericus, vel sacerdos criminofus. *concil. Trid. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebrat. Missae.*

Altaris reuerentia.

Sacerdos celebraturus, in Altari non potest ponere pileum, biretum, sudariolum, chirotecas, &c. neque vllum expectet in altari ad audiendam Missam. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. quae pertinent ad celebrationem Missae.*

Ad altare non debet sacerdos vllus accedere cum baculo. *concil. Romanum sub Zacharia cap. 13.*

In altaris sanctuarium ingredi non possunt Laici. *concil. Bracar. cap. 31. Conc. Turonense cap. 4.*

In altari nihil ponendum, nisi capsula cum reliquijs Sanctorum, Euangelium, & Pyxis cum corpore, & sanguine Domini. *Leo IV. homil. de cura Pastoral.*

Altaris pallio mortui non obuoluendi, *Clemen. II. ep. 5. Poena facientium quæ sit, ibid.*

Altaris pallæ (id est opertoria) candelabra, c. si vetusta sunt, igne comburantur. *Clemen. II. ep. 5. de consecr. dist. 1. cap. Altaris. Cineres talium combustorum ponendi in loco, ad quem nullus accedit, ibid. cap. Altaris.*

Altarium vela, pallæ, &c. quomodo abluenda in vase nitido, quod alteri vsui non inseruit. *De consecr. dist. 1. cap. Nemo per ignorantiam.*

Vide, Vestes. Vide, Vasa. Vide, Sacra.

Altare viaticum, vel portatile.

Altare viaticum, vel portatile non facile concedendum. *con-
cil. Senonense, in decretis morum cap. 15.*

Altare viaticum, seu portatile, quando conceditur non te-
nendum in domibus priuatis, *ibid.*

Altari viatico, seu portatili vti possunt Episcopi, vbi non sunt
Ecclesiæ, & in eo possunt celebrare, & permittere, vt ce-
lebretrur ab alijs. *de Priuilegijs in 6. cap. finali.*

Altari viatico, seu portatili, vti posse fratres priuilegiatos,
vt Minores, & Prædicatores, cum sunt in itinere, & non
adsunt Ecclesiæ, concessum olim est. *de priuilegijs cap.
In his.*

Altari viatico vti posse, superioribus Ordinis Minorum, &
Prædicatorum, vt Generalibus, & Prouincialibus, in iti-
nere, concessit *Clemens IV. const. 6. Virtute §. 6.*

Altari portatili possunt vti Iesuitæ, & derogatur omni prohi-
bitioni etiam Concilij. *Gregor. XIII. const. 57. Vsum.*
De licentia tamen Generalis, vel Prouincialis, eius vsus
concedendus tempore missionum. *ibid.*

Amadei fratres.

Vide, *Fratres Sancti Francisci dicti Amadei.*

Vniti sunt cum fratribus obseruantibus. *Pius Quintus const.
53. Beatus.* Modus, & forma gubernij eorum, *ibid.*

Amare.

Amare vxorem quasi adulteram, est grauissimum, & pessi-
mum peccatum. *32. q. 4. cap. Origo quidem.*

Amare vxorem ardentius, quam deceat, est adulterium,
ibidem.

Amari non dicitur, qui non corripitur. *25. q. 5. cap. Non putes.*
Vide, *Vxor.*

Ambiens, seu ambitiosus.

Ambiens dignitatem importunè, est repellendus. *1. q. 6. cap.
Sicut qui inuitatus.*

Vide, *Dignitas.*

Ambitiosus non potest fieri Episcopus. *1. q. 6. c. Nullus itaque
per, &c.*

Ambiens officia, vel dignitates cum iurisdictione per pecu-
niæ dationem, aut promissionem, etiam si doctoratum,
quibus penis est puniendus. *Pius V. const. 140. Et si Romani.*
Inter alia degradari debet, priuari honore, & gradu
etiam doctoratus; eius bona confiscanda, *ibid.* Medito-
res iisdem penis subiacent, *ibid.* Vide, *Simonia.* Vide,
Officia. Vide, *Dignitates.*

Ambrosiani Fratres.

Vide, *Fratres Sancti Ambrosii.*

Amentes.

Amentibus omnia pietatis officia exhibenda. *concil. Arau-
sic. 1. c. 13.*

Vide, *Hospitale dementium.*

America.

Vide, *Insula.*

Amici.

Amicorum causa, nulli licet peccare. *22. q. 2. cap. Faciat,
cap. Omne genus, cap. Si quis ad te.*

Amuleta, seu phylacteria.

Amuleta, seu phylacteria facientes eiiciantur ab Ecclesia.
concil. Laodicenum cap. 36.

Ananias.

Ananias, & Saphira ex increpatione S. Petri mortui sunt. *23.
q. 8. cap. Petrus.*

Anathema.

Anathema est æternæ mortis damnatio, & per hoc differt ab
excommunicatione, quia hæc separat à communione fide-
lium tantum. *concil. Meldense c. 56. in 3. q. 4. cap. Engel-
trudam,* alia differentia datur.

Anathema ferri non potest sine culpa mortali. *concil. Mel-
dense ibid.*

Anathematizatus, neque post mortem potest connumerari
inter fideles. *concil. Regiaticinum, c. 12.*

Anathema ferri non debet, nisi cum consilio Episcoporum
Prouincialium, & Metropolitanorum, quia est maximum sup-
plicium. *ibid.*

Vide, *Excommunicatio, &c.*

Ancona portus.

Vide, *Portus.*

B. Andreas Auellinus.

Andreas Auellinus declaratur Beatus, (ex Congregatione
Clericorum Regularium) *Vrbani 8. const. 42. in sede.*

Andronicus.

Andronicus Græcorum Imperator ob schisma à Papa Cle-
mente V. cum confederatis excommunicatur. *Extra, de
sent. excommunic. cap. ad certitudinem.*

Angelus.

Angeli nomen, est officij non naturæ. *Concil. Ephesin. ge-
ner. Epist. Cyrilli ad Reginas.*

Angeli non habent substantiam diuinam. *Concil. Bracaren-
se 1. cap. 5.*

Angeli carent carne. *Concil. Ephesin. epist. Cyrilli ad Re-
ginas.*

Angeli sunt incorruptibiles, *ibid.*

Angeli differunt in potestate, & ordine. *epist. Bonif. 2.*

Angeli aliqui sunt superiores, alij inferiores. *Ioannes VIII.
epist. 95.*

Angeli fuerunt creati à Deo ab initio temporis. *concil. Ea-
ter. gener. 4. c. 1. De Trinit. c. 1.*

Angeli fuerunt à Deo creati omnes boni, sed se ipsos fece-
runt malos. *De Trinit. cap. 1.*

Angeli duos tantum hymnos cantarunt, scilicet *Alleluia,*
& *Gloria in excelsis Deo.* *De consecrat. distinct. 1. cap.
Hi duo.*

Angelorum nomina, non alia suscipienda, nisi quæ habentur
in scriptura; alia enim sunt nomina dæmoniorum.
Concil. Rom. 2. sub Zacharia.

Angelus malus, qui primus cecidit, fuit de ordine Cheru-
bim, & cunctis præcellens scientia. *De pœnitent. dist. 2.
cap. ult. circa finem.*

Angelicus hymnus *Gloria in excelsis*, dicendus in Missa.
Telephorus in epist. decret.

Anglia.

Angliæ Episcopi quas, & à quibus accipere possunt procu-
rationes, seu expensas, dum visitant. *Extra, de censi-
bus. Vas electionis.*

Anglicanum Collegium Romæ erigitur, cum redditibus,
& forma gubernij, cum assignatione Protectoris, & iu-
risdictione istius. *Gregorius 13. constitut. 53. Quoniam.*

Ad ipsum subleuandum, & fouendum hortatur Principes
fideles *Sixtus V. constit. 39. Afflicta.*

Anima hominis non est mortalis. *concil. arabicum sub Fabiano Papa. Felix Papa 1. epist. 2. Leo X. constit. 5. Apostolici. Contrarium asserens est hæreticus. Leo X. ibid.*

Animæ hominum non fuerunt omnes creatæ in principio Mundi. *conc. constantinop. gener. 6. act. 11. concil. Later. 4. de Trin. c. 1.*

Anima hominis non est substantia Dei, & qui hoc dicit est hæreticus. *concil. Bracarense 1. c. 5. & 6.*

Animam, & carnem per Adamum nasci multi Patres sancti, antiqui dubitarunt, & dixerunt esse rem insolubilem in hac vita. *Gregor. 1. lib. 7. ex regeſt. cap. 54. Sed concil. Later. 4. sub Innoc. 3. statuit à Deo creari. sic in cap. 1. de Fide, & summa Trinit.*

Anima antequam uniatur corpori, non est creata extra. *concil. Bracar. 1. c. 6. & contrarium dicens est hæreticus, ib.*

Anima vna est in vno homine, & contrarium dicens est anathema. *concil. constantin. 4. gener. 8. c. 11.*

Anima rationalis, seu intellectiua per se est forma hominis. *concil. Viennens. gener. 15. contrarium est hæresis. ibidem. §. Porro. clement. 1. de fide cathol.*

Anima sine lumine gloriæ non est beata. *concil. Vienn. gener. 15. clem. de hæreticis, cap. ad nostrum.*

Animam resuscitare per gratiam mirabilius est, quam resuscitare mortuos. *De penit. dist. 1. c. 35.*

Animæ populorum creditæ sunt Episcopis. *concil. Triburiense 1. c. 32.*

Animæ, quæ sunt in Purgatorio, penas patiuntur, quas debuerunt in via satisfacere. *concil. Florent. sess. ult. in literis unionis. Vide, Purgatorium.*

Animæ, quæ sunt in Purgatorio, iuuantur suffragijs fidelium, vt missis, orationibus, eleemosynis, & alijs, quæ fieri solent pro eis per Ecclesiam, *ibid.*

Animæ post purgatorium in celum ascendunt, *ibid.*

Animæ, quæ sine peccato post baptismum separantur à corpore, in celo recipiuntur. Sic etiam animæ, quæ penas condignas pro peccatis soluerunt, siue in corpore, siue in purgatorio. *concil. Florent. sess. ult. in literis unionis.*

Animæ in celo vident Deum sicuti est, *ibid.*

Animæ, quæ cum mortali peccato decedunt, in infernum descendunt, *ibid.*

Animæ damnatæ in inferno dispares penas patiuntur, *ibid.*

Anima rationalis hominis est forma per se hominis, est immortalis, infunditur & multiplicatur ad multiplicationem corporum. *concil. Later. 5. sess. 8. contrarium dicens est hæreticus.*

Animæ quæ sunt in Purgatorio, sunt securæ de sua salute. *Leo X. in Bulla contra Lutherum.*

Animæ existentes in Purgatorio, non sunt in statu merendi, *ib.*

Animæ Purgatorij quærentes requiem, & horrentes penas non peccant, *ibid.*

Animæ purgatorij liberatæ à penis per suffragia fidelium, dum in celum recipiuntur, non minus beantur, quam si per se ipsas satisfecissent pro illis penis. *Leo X. in Bulla contra Lutherum.*

Anima non est vna in omnibus hominibus, sed in quolibet est propria. *Leo X. constitut. 5. Apostolici. Contrarium dicens est hæreticus, ibid.*

Animæ Beatorum. Vide, *Beati.*

Animæ sine peccato decedentes, & purgatæ à penis, vident Deum antequam corpori uniantur. *Benedictus 12. constit. 4. Benedictus.*

Anima separata quid cognoscit, & quid non. Vide, *Defunctorum anima.*

Animæ in Purgatorio iuuantur sacrificio Missæ. *concil. Trident. sess. 25. in decr. de Purgatorio.*

Vide, *anima. Vide, Homo.*

Animalia.

Animalium omnis generis carnes, comedi possunt. *Nicol. 1. ad consulta Bulgarorum c. 1.*

Animal, ad quod accessit mulier per coitum occidatur ob facti memoriam. *15. q. 1. c. Mulier.*

Annalia, & annata.

Annalia beneficij vacantis obtinens, ad quid tenetur erga beneficiatum, & fructus annales, vt possit beneficiatus vivere. *Extrau. Ioan. 22. de elect. cap. Suspecti.*

Annatas exigens, si non potuit eas habere, quomodo potest conuenire cum successore, mortuo beneficiato.

Vide, *Beneficia.*

Annata camera Apostolica.

Vide, *camera Apostolica.*

S. Anna.

S. Annæ festum sub præcepto celebrandum statuit *Gregorius 13. constit. 87. Sancta Mater, & Greg. 15. constit. 24. Honor laudis.*

Annona.

Annonæ promouendæ modus stabilitus Romæ per applicationem trium miriadum pecuniæ conseruatæ in Arce Sancti Angeli. *Sixtus V. constit. 78. abundantes.*

Annonæ Præfecti in Vrbe Roma, & statu Ecclesiastico, quam iurisdictionem habent, & ad quid tenentur. *Gregor. 13. constit. 35. inter ceteras, per multos §§.*

Annunciatio B. Mariæ.

Annunciationis B. Mariæ festum olim die octauo ante Natiuitatem Domini celebrabatur. *concil. Tolet. 10. c. 1.*

Die 25. Martij ab omnibus esse celebrandum statuit *Eugen. 4. in decret. Unionis armanorum. §. 8. cum.*

Antecessor.

Antecessor nullum præiudicium generare potest successor. *de elect. cap. innotuit.*

Antiochia.

Antiochena Ecclesia à Romana accepit ritus, & statuta. *Innoc. 1. ep. 14.*

Antiochena sedes cedit, & inferior est Romana, quia licet in illa cæperit Petrus suum munus, consummauit tamen Romæ. *Innoc. 1. ep. 18.*

Antiochena sedes est tertia à Romana, estque filia Romanæ. *Leo 9. ep. 5.*

Antiochenus Patriarcha non subditur Constantinopolitano. *Leo 9. ep. 6. & 7.*

S. Antonius.

S. Antonius Patauinus canonizatur ann. 1232. *Greg. 9. constit. 4. cum dicat.*

S. Antonij Patauini officium sub ritu duplici celebrandum concessit. *Sixtus V. constit. 18. immensa.*

S. Antonij Viennensis fratres. Vide, *Fratres S. Antonij.*

S. Antoninus.

S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus canonizatur ab *Adriano 6. Sed Bulla fit à Clemente 7. Quia ille mortuus est. constit. Excelsus.*

Annus Sanctus.

Anni Sancti Iubilæum pro quolibet centesimo fuit institutum à *Bonifac. 8. Extra, de penitentis, &c. cap. Antiquorum*, quod est *constit. 7. huius Papa.* Incipit semper à Vigilia Natiuitatis Domini. In hoc tempore fideles, qui veniunt Romam consequuntur plenissimam Indulgentiam penarum, si faciunt opera sibi præscripta à Papa. Sic etiam habitatores Romæ. *ibid.*

Item, qui aggrediuntur iter versus Romam si per viam im-

pediuntur, ne possint peruenire, si poenitentes sunt consequuntur indulgentiam. *Extra, de poenitentis, & cap. Vnigenitus.*

Anni Sancti Iubilæum reducitur ad tempus quinquaginta annorum, ut scilicet quolibet quinquagesimo celebretur à *Clemente VI. Extra, de poenitentis, & remiss. c. Vnigenitus*, & Indulgentiæ, ac modi consequendi eadem sunt.

Anni Sancti tempus à *Sixto IV.* reducitur ad annos 25. ut scilicet quolibet vigesimo quinto anno celebretur. *Extra, de poenitentis, & remissionibus, c. Quemadmodum.*

Anni Sancti tempore in omnibus mundi partibus suspensæ sunt omnes Indulgentiæ Plenariæ, & potestates ad instar Iubilæi, & solum Romæ sunt, *ibid. cap. Quemadmodum, & Urban. VIII. const. 16. Omnes gentes, in addit.*

Anni Sancti tempore conceditur Iubilæum pro ijs, qui non possunt Romam accedere, ut sunt moniales, carcerati, infirmi, &c. *Urban. VIII. const. 16. Omnes gentes, in addit. 2.*

Anni Reformatio.

Anni Reformatio facta est à *Gregor. XIII. const. 74. inter gravissimas.* Et observari cepit ab anno 1582.

Anniuersarium.

Anniuersaria pro defunctis celebrari possunt, sed pro eis non sunt facienda pacta à Clericis, sed accipi potest, quod datur pro eleemosyna; aliter facientes per Episcopum puniuntur. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de funere, &c.*

Anniuersarium quolibet anno celebrandum est pro Episcopo defuncto, & quomodo. *concil. Rauennaten. 2. sub Clemente V. cap. 3.*

Dum celebratur anniuersarium Episcopi defuncti, Episcopus sedens ea die tenetur alere duodecim pauperes, *ibid.*

Anniuersarium pro Episcopo defuncto celebrari curet omnis Episcopus sedens, omni anno toto tempore suæ vitæ, & hoc sumptibus suæ mensæ. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de funere, &c.*

Anniuersarium vnum quolibet anno pro omnibus defunctis celebrari curabunt Episcopi, & pauperes ea die alere tenentur. *Concil. Rauennat. 2. c. 4. sub Clem. 5.*

Antequam.

Hæc dictio *antequam*, non semper ponit factum. *De verbor. signif. cap. Quod dicitur.*

Antichristus.

Antichristi aduentus determinatè non potest prædici, sub pena excommunicationis latæ sententiæ reservatæ Papæ. *concil. Later. 5. const. 1. sess. 11.*

Vide, *Futura.*

Antiphonarium.

Antiphonarium debet teneri in vnaquaque Ecclesia. *Leq. 4. Hom. de cura Pastoralis.*

Antistes.

Antistes Episcopus dicitur, eo quod ante omnes stat. *dist. 21. cap. clerici.*

Vide, *Episcopus.*

Anulus.

Anulus datur sponse à sponso in arrham fidei matrimonialis. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum c. 3.*

Anulos portare non possunt clerici, nisi ratione dignitatis eis competat. *concil. Later. 4. cap. 12. de vita, & honest. cleric. cap. clerici officia.*

Anulum aureum vnum tantum portare potest Monialis consecrata. *concil. Oxoniens. 1. c. 31.*

Aperiens.

Aperiens sigilla causæ actæ à delegato, non potest postea audiri contra illam. *De verbor. signif. cap. cum olim il 2.*

Apis.

Apis erat Egypti vitulus, in cuius similitudinem vnum confecerunt Iudæi in deserto, & adorauerunt, *lib. 6. constitut. Apost. c. 20.*

Apocalypsis.

Apocalypsis liber inter canonicos connumerandus. *concil. Toletan. 4. cap. 10. Gelasius in concil. Rom. Prouinc. concil. Trident. sess. 4. in decret. de canonicis scripturis, dist. 15. cap. Sancta Romana.*

Apocriphus.

Apocriphi libri, qui sunt. *dist. 15. c. Sancta Romana.*

Apostata à fide.

Apostata durans in apostasia per multum tempus, si reuertitur ad catholicam fidem, post decem annos penitentia recipiendus est in communionem. *concil. Elibert. c. 46.*

Apostata, nec in fine recipiendus in communionem, nisi agat penitentiam. *concil. Arelat. 1. c. 23.*

Apostata à fide non se representans Ecclesiæ, si in infirmitate petat communicare cum Ecclesia, ei non detur, nisi probeatur eius fides, & fructum penitentia faciat. *Post concil. Elibert.*

Apostata, dum redit ad fidem, vsque ad finem penitentiam debet facere, & in fine est reconciliandus. *Siric. ep. 1. c. 3.*

Apostata à fide rescindatur ab Ecclesia. *Siricius ibid.*

Apostata à fide non potest fieri clericus. *dist. 50. cap. Et qui.*

De Apostasia infamatus, tenetur se purgare. *de Apostatis cap. Tunc fraternitatis.*

Apostata à fide nullum potest accusare. *3. q. 4. cap. Beatus, cap. Si quis.*

Apostata à fide per censuras, & brachium seculare coercendus. *Honorius 3. ex Cirone de Apost. c. 1. & 2.*

Apostata à fide faciens pactum cum diabolo, &c.

Vide, *Pactum.* Vide, *Hæretici.*

Apostata à clericatu.

Apostata à clericatu, nullum potest accusare. *3. q. 4. c. Beatus, cap. Si quis.* Perdit forum. *De Apostatis c. 1.*

Apostata à clericatu carcerandus. *De Apostatis c. Anobis.*

Apostata à clericatu, si incedit ut Laicus, non gaudet priuilegio fori. *De Apostatis, &c. c. 1.* Compellendus est, ut habitum clericalem reassumat, *ibid. cap. Anobis.*

Apostata à clericatu, quomodo tractandus. *concil. Later. 3. in append. tit. de Depositione, c. 16.*

Apostata ab ordine regulari.

Apostata à Religione diligenter inquirendi, ad Monasterium reducendi, & sub disciplina cum penitentia saluari tenendi. *Concil. Colon. 3. tit. Censura, & decreta c. 6.*

Apostata à Religione fieri non potest clericus, & si secularem habitum assumit, alienus sit ab Ecclesia. *concil. Arelat. 2. cap. 25. Perdit forum. de Apostatis c. 1.*

Apostata à Religione, si accipit ordinem sacrum, indiget dispensatione Papæ. *De Apostatis, &c. cap. finali. Honor. 3. ex Cirone de Apost. cap. 3.*

Apostata à Religione non possunt absolui à Summo Penitentiario, nisi ad Claustrum redeant, vel ad alium ordinem arctiorem, vel æquè arctum transeant. *Pius 4. const. 53. in sublimi.* Vide, *Regulares Apostata.*

Apostata à Religione non possunt admitti ad Parochias, vel alia beneficia, & admissi reiiciendi. *concil. Rauennat. 2. cap. 21. sub Clem. V.*

Apostata à Religione absoluitur à Superiori Religionis, Vide, *Regul. casus.*

Apostolus.

Apostolus idem est, ac latine missus. *Concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 9.*

Apostoli omnes à Christo ordinati sunt Sacerdotes, & Episcopi, *lib. 8. const. Apost. cap. ult. Concil. Trident. sess. 22. cap. 1. & can. 2.*

Apostoli ordinati sunt sacerdotes per illa verba, *Hoc facite in meam commemorationem, Concil. Trid. ubi supra.*

Apostolis præcepit Christus, vt offerrent sacrificium missæ. *Concil. Trid. sess. 22. cap. 1. & can. 2.*

Apostoli, licet omnes fuerint pares in electione, vnus tamen eis præfuit, scilicet S. Petrus, qui cæteris præminebat, & eorum interrogationes, & causas disponebat. *Melchides in epist. decret.*

Apostolis, licet parem potestatem haberent Petrum habuerunt superiorem. *Anacletus epist. 2. & 3. Nicolaus I. in append. ep. 4. Iulius I. epist. 1. distinct. 21. cap. In nouo, dist. 22. cap. Sacrosancta, 24. q. 1. cap. Loquitur.*

Apostolis superior erat Sanctus Petrus. *Clemens I. ep. 1. cap. 4.*

Apostoli omnes fuerunt baptizati baptismo Christi. *De consecr. dist. 4. cap. Quando ab Hierosolymis, & cap. Si vos.*

Apostoli, Doctores totius Orbis sunt. *Concil. Ephesin. epist. Cirilli ad Nestorium.*

Apostolis omnibus fuit collata potestas prædicandi Euangelium, & fidem, sed Sancto Petro specialiter, & principaliter. *De elect. in 6. cap. Fundamenta.*

Apostoli, iussu Christi prædicauerunt Euangelium in toto Mundo. *dist. 21. cap. In nouo. dist. 22. cap. Sacrosancta.*

Apostoli ante aduentum Spiritus sancti, deterrebantur vsque ad negationem: sed post aduentum eius armati sunt vsque ad contemptum mortis. *Melchides in epist. decretali.*

Apostoli cum Christo habuerunt vsum, & dominium aliquorum mobilium, & affirmare contrarium, est hæreticum. *Extra, Ioannis XXII. de verborum signific. cap. cum inter. Si habuerunt præceptum paupertatis.*

Vide, *Paupertas.*

Apostoli cum Christo multa habuerunt, de quibus poterant disponere. *Extra, Ioannis XXII. de verbor. signific. cap. Quia quorundam.*

Apostolorum præceptum, de pecunia non habenda, non fuit rigorosum. *Extra, Ioannis XXII. de verbor. signific. cap. Quia quorundam. Vide, Paupertas.*

Apostoli in Iudæa noluerunt habere bona stabilia, quia fides in gentibus debebat dilatari. *12. q. 1. cap. Futuram.*

Apostoli condelectabantur de laudibus doctrinæ suæ, ex charitate seminandæ veritatis. *32. q. 4. cap. Obijciuntur.*

Apostolis in Ecclesia succedunt Episcopi, & eorum locum tenent. *dist. 22. cap. Sacrosancta, dist. 68. cap. Quorum vices. Anacletus ep. 2. & 3. Vide, Episcopi dignitas.*

Apostolorum canones recipiendi, & tenendi. *Zephirinus in epist. decr. dist. 16. cap. Sexaginta, cap. clementis, & cap. Placuit, Imo in hoc omnes 85. recipiuntur.*

Apostolorum traditiones, non possunt in dubium reuocari. *concil. Ephes. in epist. ad Nestorium, Ab omnibus obseruandæ. Marcellus I. epist. 1. Apostolorum Canones. Vide, canones.*

Apostolorum literas contemnens est hæreticus. *24. q. 3. cap. Quid autem.*

Apostolorum vigilia.

Apostolorum vigiliæ ieiunandæ, excepta vigilia Sanctorum Philippi, & Iacobi ob tempus Paschale. *De obseruat. ieiunior. cap. consilium.*

Apostoli, id est, literæ missoriæ.

Apostoli sunt literæ per quas iudex ad quem, seu appellationis instruitur, de causâ. *De appellat. in 6. cap. Ut super.*

Apostoli dari debent omni appellanti, *ibid.* Nisi dentur Apostoli appellanti, nullus est processus, quem prosequitur iudex à quo, *ibid.*

Apostoli intra 30. dies petendi ab appellante, alias renunciare censetur appellationi. *De appellat. in 6. cap. Ab eo.*

Vide, *De appellat. per totum, quando dandi, & quomodo, ibid.*

Apostolicus.

Apostolicæ regulæ sunt obseruandæ. *clemens I. epist. 5. dist. 11. cap. Hoc vestra, dist. 12. cap. Præceptis. 25. q. 2. cap. Institutionis, & cap. Amputato.*

Apostolicas literas contemnens est hæreticus. *24. q. 3. cap. Quid autem.*

Apostolica sedes.

Apostolicæ sedis decreta non violanda, sed obseruanda. *25. q. 2. cap. Amputato.*

Vide, *Papa. Vide, Romana Ecclesia.*

Apostolica sedes soluit damnatos & excommunicatos ab alijs. *9. q. 3. cap. Fuit semper, & cap. Antiquis. 10. q. 2. cap. Si quis Episcopus, & cap. Patet profecto.*

Apostolicæ sedis literæ, seu concessiones, ex falsitate latinitatis censendæ sunt falsæ. *De rescript. c. Ad audientiam.*

Apostolicæ sedis constitutio omnes obligat. *De constitutionibus cap. ult.*

Apostolicæ sedis causæ committendæ sunt personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, vel Canonicis Ecclesiæ Cathedralis. *De rescrip. in 6. cap. Statutum.*

Apostolicæ sedis causæ commissæ iudicandæ sunt in ciuitate, vel loco, vbi haberi potest copia peritorum, *ibidem cap. Statutum.*

Apostolicæ sedis literæ super causas, & lites, impetrari non possunt sine mandato Domini, alias sunt nullæ. *De rescrip. cap. Nonnulli s. sunt & alij.*

Apostolicæ sedis rescripto abutens priuatur gratia. *De rescrip. cap. Quia nonnulli.*

Apostolicæ sedis literæ à residente in curia recipiendæ non sunt, nisi de manu Papæ, vel officialium eius. *De crimine falsi, cap. Dura sepe.*

Apostolicarum literarum virtute, quis non potest trahi extra Diocesim, vltra duas dietas, nisi partes conueniant. *De rescrip. cap. Nonnulli.*

Apostolicæ sedis literas falsificans. Vide, *Falsificans.*

Apostolicæ sedis potestas, decreta, literæ, &c. Vide, *Papa. Vide, Romana Ecclesia. Vide, Sedes.*

Apostolicæ sedis scripturæ, & literæ, seu concessiones manuscriptæ, siue typis editæ, etiam antiquissimæ, quando faciunt fidem. Vide, *Scriptura. Vide, Sedes Apostolica.*

Apparentia.

Apparentiæ illorum, qui videntur volare, equitare per longum iter, cum diaboli auxilio, & alia similia sunt illusiones. *concil. Ancir. cap. 1.*

Appellare quis potest.

Appellare potest quicumque iudicatus si se tenet grauatum. *S. Fabianus ep. 3.*

Appellare timens excusatur, & pro appellante habetur. *De appellat. & recusat. cap. final.*

Appellare potest accusatus si habet iudicem suspectum. *Eleutherius in ep. decret.*

Appellare potest etiam sententiatus ad mortem. *Adrianus I. cap. 37. 2. q. 6. cap. Liceat.*

Appellare quis potest à iudice non dante copiam instrumenti, vel scripturam partis in qua fundatur intentio facti principalis. *De fide instrum. cap. G. Perpetuus.*

Appellare quis potest in causâ vitiata. *2. q. 6. cap. Liceat, cap. Appellation. cap. Non ita.*

Appellare potest mater in sententia filij. *2. quest. 6. cap. Non solent.*

Appellare quis potest, si sibi non assignetur locus tutus pro aliquo faciendo, vt iudici obediat, etiam si in commissione adsit clausula (appellatione remota.) *De appell. c. Ex parte tua.*

Appel-

Appellare potest tutor, si conueniatur ratione pupilli. *De appellat. cap. Ex parte.*
 Appellare potest etiam excommunicatus. *De except. cap. cum inter, cap. Significauerunt.* Et etiam si non fecit mentionem de excommunicatione potest uti rescripto appellationis. *De except. cap. final.*
 Excommunicatus appellans. Vide, *Appellans de sent. excommunic.*
 Appellare potest reus, quando excipiens, quod Procurator actoris non habet mandatum, non auditur. *de appellat. & recusat. cap. significauit.*
 Appellare potest reus, quando excipiens, se esse conuentum per alias literas, de quibus non fit mentio in secundis, & tamen non auditur, *ibid.*
 Appellare potest reus, si petens declarari rem petitam in libello, non auditur. *de appell. & recusat. cap. Significantibus.*
 Appellare aliquis potest, si proceditur lite non contestata. *ibid. cap. cum causam.*
 Appellare aliquis potest etiam extra iudicium in causa electionis. *de appellat. & recusat. in 6. cap. concertationi.*
 Appellare aliquis potest, si iudex extra litem contestatam aliquid monet, vel innouat, aut diem praue nit absque causa. *de appellat. & recusat. cap. Significante Aurelia.*
 Appellare aliquis potest etiam in crimine adulterij, nisi sit notorium. *De appellat. & recusat. cap. Peruenit, & cap. consuluit.*
 Appellare quis potest de iniuria accusatus ex percussione clerici, nisi sit notoria, *ibidem cap. consuluit, & cap. Suggestum.*
 Appellare potest a sententia, ne dum reus victus, sed quilibet, cuius interest. *De sent. & re iudic. cap. cum super controuersia.*
 Appellare aliquis potest etiam pro minoribus causis. *de appellat. & recusat. cap. de appellat. concil. Lateran. 3. de appellat. cap. 10.*
 Appellare quis potest ab executore, quando hic excedit modum, *ibid. cap. Nouit ille.*
 Appellare aliquis potest a iudicibus communi consensu electis, quando sunt pauciores, quam sit constitutum. 2. q. 6. cap. Sanè.
 Appellare possunt solum illi, qui habent interesse in causa, & non alij. 2. q. 6. cap. Non solent.
 Appellare potest, qui prius appellauit ab aliquo iudice, & redijt ad illum, si denuo grauatur. *de appellat. & recusat. cap. Directa nobis.*
 Appellare quis potest ab ordinario, etiam in delicto commissio post primam appellationem, allegando illum suspectum, nisi delictum sit notorium, *ibid. c. Proposuit, conc. Later. 3. in append. De appell. cap. 15.*
 Appellans ab arbitris viris, tenetur ad Papam appellare. *De offic. iudicis deleg. cap. Ab arbitris.*
 Appellare dicitur, qui iter arripit ad superiorem, alijs seruatis. *de appellat. & recusat. cap. Dilecti filij.*
 Appellatio facta coram maiore parte Iudicum, tenet. *Clem. de appellat. & recusat. cap. 1.*
 Appellare censetur, qui desistens id facere ex timore, si voluit intra tempus appellationis coram bonis viris id dixit, & causam appellationis expressit non potens adire iudicem. *de appellat. & recusat. cap. final.*
 Appellare quilibet potest a iudice inimico, vel suspecto etiam ab Episcopo, *ibid. cap. 27.*
 Appellare quando quis potest
 Appellare quis potest post biduum, vel triduum a die latae sententiae, dummodo sententiatu habeat copiam sententiae, quod si reus procurat, & non potest habere copiam sententiae, nihil ei nocet si non appellat. 2. q. 7. cap. Biduum.
 Appellare tenetur quis intra decem dies post latam sententiam. 2. quest. 6. cap. Propter. cap. Anteriorum.
 Appellans potest prosegui post annum, & intra biennium. *de appellat. & 6. cap. cum sit, & cap. Oblata, concil. Lateran. 3. in append. de appellat. cap. 5.*
 Appellans, etiam lapsa biennio potest prosegui, si fuit impe-

ditus prosegui antea. *De appellat. & recus. cap. Ex ratione.*

Appellare quis potest ante finem causae. 2. q. 6. cap. Non ita, cap. Si quis iudicem.

Appellari potest ante, & post sententiam. *de appellat. & recusat. cap. Super eo il 2. concil. Later. 3. in append. de appell. cap. 6. 12. 16. & 17.*

Appellare quis potest ante datam sententiam. 2. q. 6. cap. Si quis iudicem.

Appellare quis potest intra decem dies a die sententiae. 2. q. 6. cap. Anteriorum, & cap. Propter. *De sent. & re iud. cap. 1.*

Appellans potest audiri post annum, si procurator super appellatione ad impetrandum excessit mandatum, *ibid. cap. Significante Aurelia.*

Appellare quis potest etiam negotio integro si iudex sit suspectus. *Adrianus I. cap. 32. & 34.*

Appellare censetur, qui iter arripit ad superiorem alijs seruatis. *de appell. & recus. cap. Dilecti filij.*

Appellari aliquando potest post sententiam confirmatam a Principe. 2. q. 6. cap. Biduum.

Appellatio quae non valet.

Appellatio generalis, & vaga de omni grauamine sine expressione alicuius in particulari non valet. *concil. Later. 3. in append. de appell. cap. 2. de appellat. & recusat. cap. Inter cetera, & cap. consuluit il 2.* Sed generalis in eadem causa tenet. *ibid. consuluit il 2.*

Appellatio facta ad quem non spectat non valet. *de his, quae sunt a maiori parte capituli, cap. Ex ore.* Nec impedit talis appellatio. *ibid.*

Appellatio a correctione iusta superioris, dummodo modus non excedatur, non valet. *de appellat. & recusat. cap. Ad nostram. Pius IV. const. 10. de salute.*

Appellatio subditi ante sententiam in causa correctionis non valet. *concil. Londin. 1. cap. 7.*

Appellare non potest subditus religiosus contra disciplinam regularem. *ibid. cap. Reprehensibilis, & cap. Quia nos. concil. Lateran. 3. in append. de appellation. cap. 4. & 6.*

Appellare non potest Religiosus contra constitutiones regulares. *De appell. & recusat. cap. Quia nos. concil. Trid. sess. 22. de reformat. cap. 1. & sess. 24. de reform. cap. 10. Pius IV. const. 10. De salute §. 6.*

Appellatio friuola non excusat inferiores, quin obediunt superioribus. *De appellat. & recusat. cap. cum parati.*

Appellatio a iudice exequente iurisdictionem, non valet. *ibid. cap. consuluit il 3.*

Appellatio non valet, neque in Ecclesiasticis si causa fuit commissa, appellatione remota. *concil. Lateran. 3. in append. de appellat. cap. 12. & 16.* Si vero delegatus sit suspectus, vel consanguineus partis, valet. *ibid. cap. 18.*

Appellatio in causa concubinus dimissa vxore non, recipitur. *Concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 20.* Vide, coniuges quo ad multa.

Vide, infra. Appellatio quando non admittenda.

Appellatio contra electum confirmatum, non valet, sed solum accusatio. *de appellat. & recusat. cap. Constitutis.*

Appellari non potest ab executore, nisi modum excedat. *De appellat. & recusat. cap. Nouit ille.*

Appellatio a iudice electo de communi consensu partium, non tenet. 2. q. 6. cap. A iudicibus. cap. Sanè. Si tamen iudices sint pauciores, quam fuerit constitutum potest appellari ab eis. *ibid. cap. Sanè. concil. Carthag. 3. cap. 10. concil. Afric. cap. 63. & 89. Hispal. 1. cap. 15.*

Appellatio ab eo ad quem fuerat appellatum, non tenet. 2. q. 6. cap. Si autem.

Appellatio ab ordinario, in delicto commissio post primam appellationem, si delictum sit notorium, non tenet. *de appellat. & recusat. cap. Proposuit.*

Appellatione facta de grauamine, si iudex reuocat grauamen, non potest appellans prosegui, nisi alia adsit causa appellandi. *ibidem cap. Cum cessante.*

Appellare quis non potest tertio ab eadem sententia. *ibid. cap. Sua nobis.*

Appellatio in notorijs non admittitur. *ibi, cap. Cum specialiter, §. Porro, & cap. Cum sit Romana §. Præterea.*
 Appellatio ab officiali Episcopi ad Episcopum, non valet. *de consuetud. cap. Non putamus. & de appellat. in 6. cap. Romana.*
 Appellatio catholici ad Principem alterius fidei, est nulla, & appellans est excommunicatus. *2. q. 6. cap. Catholicus.*
 Appellatio ab eodem ad eundem est nulla. *de consuetud. in 6. cap. Non putamus.*
 Appellatio ante litis ingressum non est vera appellatio. *De appellat. & recus. cap. Cum sit Romana.*
 Appellatio à iudice civili non subdito Papæ ad Papam, non valet, licet ex consuetudine teneat. *ibid. c. Si duobus §. Decipere. Concil. Later. 3. de appellat. cap. 2.*
 Vide, *Appellatio non admittenda.*

Appellans ad quid tenetur.

Appellans ante sententiam, tenetur exprimere causam iudici à quo. *De appellat. & recusat. cap. Ut debitus.*
 Appellans tenetur petere Apostolos, alias nulla est appellatio. *de appellat. in 6. cap. 1.*
 Si intra 30. dies non petit Apostolos censetur renunciare appellationi. *ibid. cap. Ab eo.*
 Appellans vno contextu petit Apostolos. *Clement. de appellat. cap. Quamuis.*
 Appellans tenetur in scriptis appellare, alias nulliter facit. *de appellat. in 6. cap. 1.*
 Appellans tenetur prosequi intra annum, & biennium. *de appellat. & recusat. c. Cum sit.* Si non prosequitur intra terminum, priori iudicio stare debet. *ibid. cap. Personas, & cap. Cum sit. concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 10. & 14.* Potest etiam audiri, & prosequi ultra biennium, si fuit impeditus in dicto termino. *ibid. cap. Ex ratione.*
 Appellans præfigens terminum, condemnandus in expensis, si non prosequitur. *de appellat. & recusat. cap. Nicolao. concil. Later. 4. cap. 35.*
 Appellans tenetur docere, quod per exceptionem non admittam appellavit. *ibid. cap. Dilecto filio.*
 Appellans de electo, vel electione Episcopi, &c. à die appellationis intra mensem tenetur arripere iter ad Papam. *de elect. & c. cap. Statuimus.*
 Appellans tenetur probare, alias condemnandus in expensis, &c. *ibid.*
 Appellans contra electionem, vel formam eligendi iurare tenetur se probaturum, & tenere, quod sint vera ea, quæ dicit. *de elect. & c. cap. Ut circa.*
 Appellans tenetur exprimere ea super quibus appellat, alias non auditur in non expressis. *de elect. cap. Ut circa.*
 Appellans tenetur iurare de calumnia, & veritate. *de iuram. calumnia in 6. cap. In appellationis causa.*
 Appellans tenetur per se, vel per procuratorem comparere. *De appellat. in 6. cap. 1. alias tenetur ad expensas. ibid.*
 Appellans ante sententiam, stare cogitur iudicio eius ad quem appellavit. *De appellat. & recusat. c. cum sit Romana.*
 Appellans ob exceptionem datam, & non admissam, tenetur exprimere, quanam fuit exceptio. *ibid. cap. Dilecto filio.*
 Appellans in causa electionis, si facit id extraiudicialiter, tenetur ad Constitutionem *Ut circa.* Si iudicialiter, potest procedere secundum antiqua iura. *de elect. in 6. cap. constitutio.*
 Appellans post promissionem de stando mandato Ecclesiæ, compelli potest, ut prosequatur, vel stet iudicio. *concil. Later. 3. part. 50. cap. 53.*
 Appellans, si deficit in probatione, nisi ex probabilitate causæ excusetur à calumnia, priuatur beneficio per triennium: & si in eo se ingerit, priuatur perpetuo; sed tenetur ad expensas partis. *concil. Gener. Lugdun. 1. de elect. in 6. cap. 1.*
 Appellans, siue ad Metropolit. siue Nuncium, siue Legatum, siue Papam, tenetur seruare formam Constitutionis Innocentij IV. *Romana, non obstante alia consuetudine. concil. Trident. sess. 22. de reformatione cap. 5.*
 Appellans tenetur suis expensis deferre acta ad iudicem ad quem. *concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 20.*

Appellans tenetur ad medietatem expensarum vbi est consuetudo: vbi vero non, tenetur ad omnes expensas. *concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 20.*
 Appellans intra 30. dies tenetur acta habere à iudice à quo: & si non dentur, lis finiri potest sine illis. *concil. Trident. sess. 13. de reformat. cap. 3.*
 Appellans iniuste, est puniendus. *2. quest. 6. cap. Omnino.*

Appellans, an possit iudicari à iudice à quo.

Appellans si intra terminum non prosequitur stare tenetur iudicio primi iudicis. *de appellat. & recusat. cap. Personas, & cap. cum sit. de appellat. in 6. cap. 1.*
 Appellatione facta iudex à quo superledere debet in causa *ibid. cap. Super eo.*
 Appellatione facta, si appellans negligit prosequi, iudex à quo reassumit causam. *ibid. cap. Quia nos. concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 5.*
 Appellans si recedit, iudicari potest, absque citatione, & processus est validus. *De offic. Iud. deleg. cap. fin.*
 Appellans sine causa rationabili, remittendus ad iudicem, à quo, & ab eo iudicandus. *concil. Later. 4. cap. 35.*
 Appellatione facta ab interlocutoria, vel comminatoria, in causa principali iudicatur à iudice à quo. *ibid. cap. 36.*
 Appellans à iudice, potest ab eodem conueniri in alia causa. *De appellat. & recusat. cap. Ad hac.*
 Appellans ab ordinario, si sub eo postea delinquit in alio, potest ab illo iudicari, & puniri. *de appellat. & c. cap. Constitutis.* Sed potest appellans eum etiam recusare, nisi crimen sit notorium. *ibid. cap. Proposuit.*
 Appellans si turbatur in possessione à parte, potest ab ipsomet iudice à quo audiri, & iudicari. *ibid. c. cum teneamur.*
 Appellans, & non prosequens, à iudice à quo iudicatur, & si iterum grauatur, iterum appellare potest. *de appellat. & recusat. cap. Directa. de appellat. in 6. cap. 1.*
 Appellans cogi potest à iudice à quo, ut prosequatur, alias ab eodem iudicatur. *ibid. cap. Ad hac il 3. & cap. Ad aures nostras.*
 Appellans de grauamine, non potest amplius citari à iudice à quo, nisi ad audiendam reuocationem grauaminis. *De appellat. & recusat. in 6. cap. Si à iudice.* Quod si citatus non compareret, potest iudex à quo prosequi in causa, & finire. *ibid.*
 Appellans, si non fuit commissa causa appellationis, potest obtinere, ut remittatur ei à quo appellavit, etiam contradicente parte. *de appellat. & recusat. cap. interposita, §. ille.*
 Appellans deficiens in probatione, remittendus ad iudicem à quo. *concil. Lateran. 4. cap. 48.*

Appellatio à subdelegato.

Appellari potest à iudice subdelegato, cum iurisdictione. *de offic. Iud. deleg. cap. Super questione. §. Verum.*
 Appellari quando potest, & quando non, à subdelegato ad subdelegantem. *ibid. §. Verum, & §. Porro.*
 Appellari quando potest à subdelegato ad delegatum. *de offic. Iudic. delegat. in 6. cap. Si à subdelegato, & cap. Et si delegatus.*
 Appellari non potest à subdelegato ad delegatum excommunicatum, sed tunc appellandum ad Papam. *ibid. cap. Si is, cui, & c.*
 Appellatione facta à subdelegato ad examinandum tantum, si delegatus non decessit à prosequenda causa, si reseruauit sibi sententiam. *concil. Later. 3. in append. de potestate Iudic. cum deleg. cap. 2.*
 Vide, *Delegatus.*

Appellatio ad Papam.

Appellans ad Papam non potest impediri. *dist. 17. cap. Synodum. Vitalianus epist. 1.*
 Qui impedit appellante ad Papam, si est Episcopus, est priuandus. *Extra, de Pœnis cap. Diuinis.* Aliorum pœnæ. *ibid.*
 Appellare debet ad Papam iudicatus in Prouincia. *3. q. 6. cap.*

cap. Accusatus. Ecclesiastici appellare debent ad Papam. 2. q. 6. *cap. Si quis vestrum*.
 Appellandum est ad Papam, in causis grauibus. 2. q. 6. *cap. Omnes Episcopi*. *cap. Ad Romanam*. *cap. Si quis*.
 Appellatio ab Episcopis Prouincialibus debet ad Papam fieri, à grauato. 6. *quest. 4. cap. Osus Episcopus*.
 Appellare quilibet potest ad Papam. *concil. Nicen. 1. ex Iulio, cap. 2*.
 Appellans ad Papam non potest carcerari. *Damasus ep. 4. Vitalianus epist. 1. Adrianus 1. cap. 36*.
 Appellans ad Papam non potest impediri: impediens, etiam si Episcopus, priuandus est; sic etiam maletractans appellantem. *Extra de pœnis, cap. Diuinis*.
 Appellante aliquo ad Papam, prima sententia non est exequenda. *Agapetus ep. 7*.
 Appellandum est ad Papam ab Episcopis grauatis. *Sixtus 1. ep. 2. 2. q. 6. cap. Si quis remotam, & c. Si quis Episcoporum. Fabianus ep. 3. can. 2*.
 Appellandum esse ad Papam, decretum est à concilio Nicæno 1. Ita Iulius I. *epist. 2. & refertur in concil. Florent. sess. 20. ex responsione Ioannis ad Marcum Ephesinum*.
 Appellatio ad Papam fieri potest à quolibet Ecclesiastico. *Iulius 1. epist. 2. cap. 32. causa 2. q. 6. cap. Ultra*.
 Appellans ad Papam non potest ab inferioribus iudicari. *Marcellus 1. epist. 3. conc. Later. 3. in append. de iure patronatus cap. 26*.
 Appellandum est ad Papam ab arbitris iuris. *De offic. Iud. deleg. cap. Ab arbitris*.
 Appellante aliquo ad Papam processus, qui fit ab inferiore est nullus. *de appellat. & recusat. cap. Ut nostrum. concil. Later. 3. in append. de iure patron. cap. 26*.
 Appellante aliquo ad Papam, si pars contraria non defert illi appellationi, mittendus est ad Papam, vt satisfaciatur de contemptu. *ibid. cap. De Priore*.
 Appellari potest ad Papam à delegato Papæ, sed ante citationem, vel notitiam literarum Papæ, alias non potest. *ibid. cap. Ad hec il 4*.
 Appellatio à iudice delegato facienda est ad Papam. *De offic. Iud. deleg. in 6. cap. Si duo, & cap. Si à subdelegato*.
 Appellans ad Papam cogendus est eum adire intra terminum. *concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 13*.
 Appellatione facta ad Papam (etiam si erat inhibita) si Papa delegat alteri iudici causam, primus non potest exequi sententiam. *De offic. & potest. Iud. deleg. cap. Pastoralis, §. Præterea*.
 Appellatio ad Papam à iudice ciuili non subdito Papæ, non tenet, licet ex consuetudine teneat. *de appellat. & recusat. cap. Si duobus. §. Decipere. concil. Lateran. 3. in append. de appellat. cap. 2*.
 Appellatio ad Papam à delegato (si commissio erat cum clausula *appellatione remota*), non impedit, quin iudex prosequatur, si appellatur post citationem; si verò appellatur ante citationem, iudex non potest procedere. *De appellat. & recusat. cap. Meminimus. concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 8. concil. Lateran. 3. in append. de potestate Iudicium delegat. cap. 1. si appellans ante citationem arripiat iter ad Papam. concil. Lateran. 3. part. 49. cap. 13*.
 Appellans ad Papam, si recurrit ad Archiepiscopum, vel alium Papa inferiorem, renunciare censetur appellationi. *ibid. cap. Sollicitudinem*.
 Appellans ad Papam non potest iudicari à Metropolitano, nisi notorium sit quod mandatum Episcopi à quo facta erat appellatio, fuit iniustum. *ibid. cap. Sollicitudinem*.
 Appellatio ad Papam fieri debet in scriptis, causa debet exprimi in ea, & Apostoli petendi, alias nulla est. *De appellat. in 6. cap. 1*.
 Appellans ad Papam tenetur per se, vel per Procuratorem adire eum. *ibid.*
 Appellare potest ad Papam, qui prius iurauit stare iudicio Ecclesiæ, dummodo intra 40. dies, iter arripiat ad Papam. *De appellat. & recusat. cap. Ad hec il 2. & cap. Questioni*.
 Appellans ad Papam censetur, qui grauatus se submittit Papæ protectioni, nesciens appellare. *ibid. cap. Ad audientiam*.

Appellante aliquo ad Papam, & alio ad inferiorem, primus tenetur adire Papam. *ibid. cap. Si à duobus*. Et in quo casu potest iudicare inferior. *ibid. concil. Later. 3. de appellat. cap. 7*.
 Appellans ad Papam non potest excommunicari. *Ioannes VIII. ep. 276. Gregor. VII. lib. 2. post epist. 55*.
 Appellante aliquo ad Papam acta, & depositiones sigillata mittenda ad Papam. *concil. Lateran. 3. de dolo, & c. cap. 3*.
 Appellatio ad Papam non admittitur, si delictum sit notorium, sed ad sententiam proceditur. *concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 13. & 14*.
 Appellatio facta ad Papam ex fraude ad elidendum iudicium non tenet. *ibid. cap. 19*.
 Appellatione facta ad Papam res non sunt mutandæ. *ibid. cap. 21. & 32*.
 Appellatio ad Papam non admittitur contra superiorem in causa correctionis. *ibid. cap. 25*. Si verò fiat contra superiorem ob enormitates eius manifestas, valet. *ibid. Vide, Appellatio quando non valet*.
 Appellatione facta ad Papam, potest iudex à quo, de alijs delictis, & c. iudicare excepto illo, pro quo fuit appellatum. *concil. Lateran. 3. in append. de appellat. cap. 24. & 30*.
 Appellatione facta ad Papam, si appellans turbatur in possessione, iudex à quo potest in hoc iudicare. *ibid. cap. 23*.
 Appellans ad Papam ab Episcopo, deferre debet ad eum literas dimissorias cum serie facti. *concil. Later. 3. par. 49. c. 1*.
 Appellans ad Papam clericus, si post appellationem delinquit, pro his delictis iudicari potest ab Episcopo proprio. *concil. Later. 3. part. 50. cap. 53*.
 Appellans ad Papam in causa matrimonij, si non sit consummatum, prohibetur consummari, donec prosequitur appellationem: si verò sit consummatum, detur ter minus prosequendi appellationem, vel standi iudicio Episcopi. *ibid. cap. 2. & si non adimpleat, excommunicetur. ibid.*
 Appellans ad Papam de electione, vel prouisione, intra mensem à die appellationis, tenetur iter arripere, & si post aduentum eius non comparet altera pars, post 20. dies proceditur in causa. *concil. Gener. Lugdun. 1. de elect. in 6. cap. 1*.
 Appellatione facta ad Papam, ob institutionem Parochi, ab alijs examinatis, si institutio facta est, non impeditur. *concil. Trid. sess. 24. de reformat. cap. 18*.
 Appellans ad Papam, siue Legatum, siue Nuncium, tenetur seruare Constitutionem Innocentij IV. quæ incipit *Romana*, non obstante consuetudine. *concil. Trid. sess. 22. de reformat. cap. 5*.
 Appellatione facta ad Papam supersedendum in causa. *Honorius III. Ex Cirone, de offic. & potest. Iud. deleg. cap. 3. & tunc Iudex delegatus indicat de iurisdictione*.
 Appellatione facta ad Papam, quidquid iudicant Iudices, est nullum. *Honorius III. ex Cirone. de ordine cognit. cap. 2. & de appellat. cap. 2. de noui operis enunciat. cap. 1*.
 Appellatio ab executore literarum Papæ, quando valet. *Honorius III. ex Cirone, de appellat. cap. 3*.
 Tenet quando litigans dat aliquam exceptionem, & executor eam non admittit. *ibid.*
 Appellatione facta ad Papam, si vna pars non prosequitur in territorio, alia prosequitur, appellans tenetur ad omnes expensas à die appellationis. *Honorius III. ex Cirone. de appellation. cap. 3*.
 Appellari tertio ad Papam non potest. *ibid. cap. 4*.
 Appellatione facta ad Papam, fieri non potest electio. Vide, *Electio*. Vide, *Electores*. Vide, *Electus, in fine*.

Appellatio, an impediatur sententiam.

Appellatio, ex causa falsa, interposita non impedit sententiam. *De appellat. & recusat. cap. Super eo. §. Si autem*.
 Appellatione legitima facta, sententia si datur, est inanis. *ibid. cap. Dilecto filio*.
 Appellatione facta ad Papam, prima sententia non est exequenda. *Agapetus ep. 7*.
 Appellatio facta ab examinatis, pro institutione Parochi, siue

sive ad Legatum, sive ad Papam, vel alium, si institutio facta sit, non impeditur. *concil. Trident. sess. 24. de reformatione. cap. 18.*

Appellatione facta, quid agi potest à reo, & iudice, &c.

Appellatione facta, *Apostoli*, id est, literæ missoriae faciendae sunt ab eo iudice, à quo est appellatum, ad appellantem. *2. q. 6. cap. Ab eo.*

Appellatione facta, si appellanti non dentur *Apostoli*, in tribus casibus potest prosequi. Primo, si iudex praefigens ei terminum de dando, non dedit. Secundo, si petenti non det iudex. Tertio, si intra terminos iuris, eos non possit habere. *Clement. de appellat. cap. 1. §. Quod si.*

Appellatione facta legitime, principale, & accessorium deferuntur ad superiorem. *De appellat. & recusat. cap. Dilectis filiis.*

Appellatione facta, si appellans non prosequitur, causa redit ad iudicem, à quo. *De appellat. & recusat. in 6. cap. 1.*

Appellatione facta à sententia excommunicationis, suspensionis, vel interdicti; nec tales censuræ, nec eorum effectus suspenduntur. *De sent. excommunicationis in 6. cap. Is cui.*

Appellatione facta, fructus sequestrantur. *2. q. 6. cap. Quoties.*

Appellatione facta, si sententia reuocatur, nihil obest iudici, à quo appellatum est; nisi conuincatur, quod iniquo animo id fecerit. *2. q. 6. cap. Hoc etiam.*

Appellatione facta in causa capitali, nihil potest agi per procuratorem, sed immediate per appellantem agendum est. *2. q. 6. cap. Si quando.*

Appellatione facta, si iudex ad quem ex causa probabili eam acceptat, prohibere potest, ne ulterius procedatur, & tunc omnia, quæ sunt sunt nulla. Etiam si causa non inuenitur vera. *De appellat. & recusat. in 6. cap. Non solum.*

Appellatione facta dandæ sunt induciæ appellanti. *Fabianus. ep. 3. 3. q. 6. cap. Pulsatus. Adrianus I. cap. 60.*

Appellatione facta, si pars non compareat post 20. dies procedatur in causa. *De elect. &c. cap. Statuimus.*

Appellatione facta, & prosequenda intra tempus; si partes compromittunt, tempus non currit, nisi iudex censeat imminere periculum. *Clement. de appellat. cap. Quandiu.*

Appellatione facta, si obijciatur fuisse illegitimè appellatum ante sententiam non potest is, ad quem appellatur prohibere, ne procedatur, nisi ex causa probabili cæperit acceptando appellationem. *De appellat. & recusat. in 6. cap. Romana, §. Quod si.*

Appellatione facta si obijciatur de iniusta appellatione, ut de crimine notorio, iudex appellationis potest inibere, ne sententia executioni mandetur. *ibid. §. Si autem.*

Appellatione facta per nullum actum, potest quis interim in re controuersa ius acquirere. *ibidem. §. In alium.*

Appellatione facta, si hæc deferitur per negligentiam appellantis, iudex à quo potest prosequi. *De appellat. & recusat. cap. constitutus.*

Appellatione facta ad Papam, si pars contraria non deferat huic appellationi, mittendus est ad Papam, ut satisfactionem reddat de contemptu. *De appellat. & recusat. cap. De Priore.*

Appellatione facta, si iudex non consignat *Apostolos*, nullus postea est processus. *De appellation. & recusation. cap. Ab eo.*

Appellatione facta post sententiam definitiuam, innouata reuocantur; si ante sententiam non reuocantur, nisi prius de veritate constet. *ibidem cap. Non solum.*

Appellatione facta à definitiua, emendari potest interlocutoria. *ibid. cap. fin.*

Appellatione facta in causa beneficii, utraque pars potest intentare petitorium, & possessorium. *Clementina de causa possess. cap. Vn.*

Appellatione legitima facta, quidquid agitur est inane. *De appellat. & recusat. cap. Dilecto filio.*

Appellatione facta ob causam probabilem, non sufficit appellanti hoc, nisi probet esse veram, excepto si non fuit ad-

missus, quando voluit probare eam esse veram. *ibid. cap. Interposita.*

Appellatione facta ab interlocutoria, vel à grauamine, non licet prosequi alias causas non expressas in appellatione. *clem. de appell. &c. cap. Appellat.*

Appellatione hac facta, processus primi iudicis, iustificari debent secundum ea, quæ erant acta coram eo. *ibid.*

Appellatione facta, ac recepta, post terminum præfixum, ita proceditur contra absentem, ac si fuisset vocatus. *De appellat. & recusat. cap. Sape contingit.*

Appellatione facta, si iudex illi non deferat, si per sententiam iudicatur, potest ab ea appellari intra tempus, siue fuerit citatus ad sententiam, siue non. *Clem. de dolo, & contum. cap. Vnic.*

Appellatione facta ex incidenti questione (si causa erat commissa appellatione remota) si sine illa, causa non potest terminari, supersedendum est à tota causa. *concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 31.*

Appellatione facta, si à parte impetrantur literæ pro delegatione, sunt in fraudem, & non valent. *ibid. cap. 22.*

Appellatione facta, si appellans turbatur in possessione, iudex à quo potest iudicare in omnibus, excepto eo, quod fuit appellatum. *concil. Later. 3. in app. de appellat. cap. 23. 24. & 30.*

Appellatione facta, procedi non potest, si causa sit commissa duobus, & vnus committit alteri vices suas. *concil. Later. 3. par. 49. cap. 13.*

Appellatione facta ad superiorem, si aduersarius non comparet, probata causa appellationis, superior procedit. *concil. Lat. 4. Gener. cap. 48.*

Appellatione facta ab interlocutoria, vel comminatoria, iudex prosequitur in causa. *concil. Lateran. 4. cap. 36.*

Appellatione facta pro institutione Parochi ab alijs examinatis, si institutio facta sit, non impeditur. *concil. Trid. sess. 24. de reformatione. cap. 18.*

Appellatione facta, non potest fieri electio. Vide, *Electio. Vide, Electores. Vide, Electus in fine.*

Appellans quando censetur renunciare.

Appellans, non petens *Apostolos* in termino sibi assignato à iudice, vel in termino non comparens, censetur renunciare. *Clem. de appellat. cap. Quamuis.*

Appellans, si causam prosequitur coram eodem iudice, censetur renunciare appellationi. *De offic. & potestat. Ind. deleg. cap. Gratum gerimus.*

Appellans ad superiorem, si compareret coram inferiore, censetur renunciare appellationi. *De appellat. &c. cap. Sollicitudinem.*

Appellans, qui testium productioni renuncians petit publicari attestations, censetur renunciare appellationi. *concil. Later. 3. de Petitionibus secundo, in append. cap. 3.*

Appellationis remota clausula.

Appellatio impeditur, quando in commissione ponitur *appellatione remota*, & aliquando non. *De appellat. &c. cap. Pastoralis.*

Clausula *appellatione remota*, quando sunt plura negotia se contingentia, & ponitur in medio, determinat præmissa: si in fine, omnia. *ibid. cap. Inquisitioni.*

Appellatio, quæ prohibetur, dum dicitur in literis, *appellatione remota*, intelligitur de omni appellatione, de qua iura loquuntur explicitè, & non de appellatione à grauamine iniusto. *De appellat. & recusat. cap. Pastoralis.*

Appellatio non admittenda.

Appellatio non debet admitti, quando delegatio facta est à Papa, cum clausula *appellatione postposita*. *De rescript. cap. 1. de appellat. &c. cap. Pastoralis.*

Appellatio non admittitur, si appellans post exceptionem peremptoriam secundo succumbit. *Extra, de appellat. cap. cum à repulsione.*

Si appellans adducit nouas exceptiones, non est audiendus.

Clem. de elect. cap. Constitutionem.

Appellatio inique facta non reciditur, sed appellans remittitur ad iudicem à quo, & condemnandus est in expensis, dummodo iudex à quo non remiserit totaliter ad superiorem. *De appellat. in 6. cap. Cum appellationibus.*

Appellatio post iuramentum de mandato faciendo non admittitur, sed exequenda est sententia. *Concil. Later. 3. in append. de potest. Ind. deleg. cap. 20.*

Appellationi, cui non defert appellans, non debet deferre, nec iudex, nec aduersarius. *De appellat. & recus. cap. An sit deferendum.*

Appellatio facta, in expressis tantum admittenda non autem in non expressis. *de elect. cap. Ut circa.*

Appellatio subditi Religiosi contra Regulam, seu constitutiones religionis, non est admittenda. *De appellat. & recus. cap. Quia nos, & cap. Reprehensibilis. Concil. Later. 3. cap. 6. Pius IV. const. 10. de salute §. 6.*

Appellatio à correctione iusta superioris, nisi modus excedatur, non est admittenda. *ibid. cap. Ad nostram. Pius IV. const. 10. de salute §. 6. Vide, Appellatio quæ non valet.*

Appellatio, siue ad Papam, siue ad alium non facta in scriptis, & non expressa causa, & petitis Apostolis, non admittitur. *de appellat. & recus. in 6. c. 1. & appellans tenetur per se, vel per procuratorem adire iudicem ad quem, seu Papam. ibid.*

Appellatio facta, antequam literæ commissionis Papæ emanent, vel antequam ad delegatum perueniant, non admittitur. *de alienatione iudicij, cap. Ex quorundam.*

Appellatio eius, qui iurauit stare iudicio Ecclesiæ, quando admittitur. *De appellat. & recus. cap. Ad hæc il. 2. & cap. Questioni.*

Appellatio irrationabilis non admittitur, sed à superiore remittitur appellans ad primum iudicem, & condemnatur in expensis. *ibid. cap. Ut debitus.*

Appellatio à tribus sententijs non admittenda, nisi executioni plenè mandata sint, alias de nullitate non datur audientia, etiam si ab interlocutoria sit appellatum. *Clement. de sententia, & re iudicata, cap. 1.*

Appellatio vsurarij manifesti ad fugiendam vsuram, non admittitur. *De vsuris, cap. Quam perniciosum.*

Appellante aliquo in casu, non auditur alius in eadem causa, nisi appellauerit, sed potest assistere. *Clemen. de elect. cap. Constitut.*

Appellatio facta non seruata forma non admittitur, nisi in certis casibus. *ibid.*

Appellans, si adducit nouas exceptiones, in his non admittitur. *ibid. & Clem. de appell. & recus. cap. Appellationi.*

Appellatio de causis non expressis ante definitiuam sententiam non admittitur. *ibid.*

Appellatio in causis conuentionis, & reuincationis, quando potest admitti. *De mutuis petitionibus, cap. fin.*

Appellatio facta ex causa probabili, si hæc non probatur, non admittitur, nisi probetur, quod non fuit admissus, quando voluit probare. *De appellat. & c. cap. Interposita.*

Appellatio facta ad fraudem dilationis reiicienda. *2. q. 6. cap. Quicumque.*

Appellatio à Papa non admittitur ab vilo. *Gelas. 1. ep. 4.*

Appellatio à iudicio electorum de communi consensu, non admittitur. *Post concil. Hispal. 1. cap. 15.*

Appellatio non admittenda, si timetur de adulterio, incestu, &c. ex admissione. *Concil. Lateran. 3. de appellat. in append. cap. 3.*

Appellatio non admittenda, ante ingressum causæ. *ibidem. cap. 6.*

Appellatio non admittitur contra disciplinam Ecclesiasticam ante ingressum causæ. *Concil. Later. 3. cap. 6.*

Appellatio non facta in termino, non admittenda. *ibid.*

Appellatio delusoria, non admittenda. *Concil. Later. 3. part. 49. cap. 1.*

Appellatio ante citationem, non admittenda. *ibid. cap. 5.*

Appellatio ab omni grauamine, quod sibi potest fieri non tenet, nisi in eadem causa. *Concil. Later. 3. in append. part. 50. cap. 54.*

Appellans non admittitur, si causa erat commissa, appellatione remota. *Concil. Later. 3. part. 49. cap. 13. nisi appellans ante citationem, arripiat iter versus Romam. ibid.*

Appellans à sententia excommunicationis ferenda non admittitur, si delictum sit manifestum. *Concil. Lateran. 4. cap. 48. Vide, Appellatio quæ non valet.*

Appellatio ab Episcopo, & eius officiali, ac subditis, ad Archiepiscopum, &c. quando valet.

Appellatio ab officiali Episcopi, non fit ad Episcopum, sed ad Archiepiscopum. *De appell. & recus. in 6. cap. Romana. de consuetud. in 6. cap. Non putamus.*

Appellatio à subditis Episcopi non fit ad Archiepiscopum, sed ad Episcopum. *ibid. cap. Romana.*

Appellatione facta ad Archiepiscopum, si negatur negotium esse deuolutum, non potest Archiepiscopus inhibere iudici, ne procedat, nisi prius constet de deuolutione. *ib. cap. Romana, §. si verò.*

Appellatione facta ad Archiepiscopum, si opponitur de iniustitia appellationis, Archiepiscopus non inhibet, nisi constet de veritate causæ. *De appellat. & recus. in 6. cap. Romana. §. Quod si obijciatur.*

Appellatione facta ad Archiepiscopum in casu prohibito à iure, quid facere debeat Archiepiscopus. *ibid. §. Cum verò.*

Appellari potest ab Episcopo ad Archiepiscopum, etiam in causis temporalis iurisdictionis. *De appellat. & recus. in 6. cap. Romana. §. Debet.*

Appellans ab Episcopo ad Archiepiscopum non eximitur ab Episcopo in alijs causis. *ibid. §. Cum verò.*

Appellatione iudicata mala ab Archiepiscopo, statim Archiepiscopus remittit ad Episcopum. *ibid. §. fin.*

Appellari potest ab Episcopo ad alium (si consuetudo sit) quam ad Archiepiscopum. *de appellat. & recus. in 6. cap. Romana. §. in alium.*

Appellatio pro collatione beneficij, ab Episcopo facienda ad Archiepiscopum, si ipse sedit, vt Prælatus; si verò sedit vt canonicus, facienda est ad Episcopum. *ibid. cap. Accollatione.*

Appellandum ab Episcopo ad Metropolitanum, & ab hoc ad Patriarcham. *Concil. Constantinop. 4. Gener. 8. cap. 26.*

Appellatio ab Episcopo, vel eius Vicario in spiritualibus in causis visitationis, carcerationis, habilitationis, inhabilitationis; etiam in criminalibus; ab interlocutoria, vel ab alio grauamine, ante definitiuam sententiam, non admittitur, nec ei defertur, nisi grauamen tale sit, quod non possit reparari, vel post definitiuam sententiam non possit appellari. *Concil. Trid. sess. 13. de reform. cap. 1. in fine.*

Appellatio facta ab Episcopo, vel Vicario ad Papam (si valida sit) committitur Metropolitanò, vel si ille sit suspectus, aut distet ultra duas dietas, vel ab eo appellatum sit, committitur viciniori Episcopo, vel Vicario. *Concil. Trident. ibid. cap. 2.*

Appellans ab Episcopo, vel Vicario Generali, in causa criminali producat acta primæ instantiæ, alias illis non visis, iudex ad quem eum non absoluit, & iudex à quo intra 30. dies acta gratis exhibeat petenti, alioquin sine illis causa terminetur. *Concil. Trid. sess. 13. de reform. cap. 3.*

Appellatio ab ordinario in causa correctionis, non admittitur. *Concil. Trid. sess. 22. de reformat. cap. 1. & sess. 24. de reform. cap. 10.*

Appellans ab Episcopo ad Papam, Legatum, vel Nuncium, vel Archiepiscopum, tenetur seruare formam. *Constitut. Innocentij IV. quæ incipit Romana, non obstante consuetudine. Concil. Trid. sess. 22. de reform. cap. 5.*

Appellans ab Episcopo in causis à iure permissis, tenetur suis expensis acta omnia deferre ad iudicem ad quem. *Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 20.*

Appellatio ab Episcopo fieri debet ad competentem iudicem. *ibid.*

Ab Episcopo in causis beneficialibus appellari non potest, nisi post biennium, nam in prima instantia ipse iudicat. *ibidem. cap. 20.*

Appellans deferens acta, debet monere, vt si aliquid sit faciendum

ciendum ab Episcopo pro instructione causæ fiat. *ibidem* cap. 20.

Appellans à sententia excommunicationis.

Appellans à sententia excommunicationis iniusta, absolvens est ante probationem. *De off. & potest. iud. deleg. cap. cum contingat.*

Appellans de sententia excommunicationis cum errore, & nulliter, ante probationem est absolvens. *ibid.*

Appellans post sententiam excommunicationis, absolui debet ad cautelam durante appellationis causa. *De appell. & recusat. c. Ad presentiam.*

Appellans ab excommunicatione ex causa probabili, & superiori constet, quod ex ea causa sit appellatum, absolui potest ad cautelam. *De sent. excomm. in 6. cap. Venerabilibus. §. Sed si.*

Appellans ab excommunicatione, si certus sit, sententiam esse iustam à superiore non debet absolui, sed remittendus ad excommunicatorem, nisi hic malitiose neget eum absolui. Si verò probabile sit, an sit iusto, potest superior, si vult, deferre excommunicatori, vel absolui, sed statim reus est absolvens. Si verò sit iniusta excommunicatio, & constet superiori, ipse superior absoluat. *De sentent. excomm. in 6. cap. Venerabilibus. §. Sanè.*

Appellans ad Archiepiscopum, &c. à sententia excommunicationis Suffraganei, quando debet absolui, antequam audiatur, & quando non. *De sent. excomm. in 6. c. Venerabilibus.* Casus sunt expressi sub titulo Archiepiscopus quoad iurisdictionem in suffraganeos, circa finem.

Appellans à sententia excommunicationis, si se immiscet in diuinis, priuatur beneficijs. *Concil. Rauennaten. 3. post Clement. V. cap. 9.*

Appellans à sententia excommunicationis ferenda, quæ sibi innotuit non admittitur, nisi probet causam iustæ suspicionis de iudice. *Concil. Lateran. 4. cap. 48.* Et probata causa suspicionis possunt cum aduersario conuenire ad eligendum tertium, vel cum ipso iudice, si non habet aduersarium, qui de causa suspicionis cognoscat, vel vnus eligat vnum, alius alium: & probata causa suspicionis, mittendus appellans ad superiorem, si non probatur remanet sub iudicio primi iudicis. *ibid.*

Appellatio à sententia excommunicationis ferenda, non admittitur, si delictum sit manifestum. *Concil. Lateran. 4. cap. 48.* Si verò sit dubium, quid agendum. *ibid.*

Appellans ab Episcopo in sententia excommunicationis, quando potest, vel non potest absolui ab Archiepiscopo. Vide, *Archiepiscopus quò ad iurisdictionem.*

Appellationis terminus.

Appellationis terminus ad se presentandum statui potest à iudice à quo, non verò ad finiendum. *De appellat. & recusat. cap. Ex insinuatione.*

Appellationis terminus, quando potest præueniri. *ibid. cap. Oblata nobis.*

Appellationis terminus ad prosequendum præfigitur à iudice à quo; & si appellans non prosequitur, ipse reassumit iudicium. *ibid. c. ad aures nostras.*

Appellationis terminus potest, & à iudice restringi, & à pro-uocante. *ibid. cap. Oblata nobis.*

Appellationis terminum præueniens, si impetrat literas, caret impetratis. *De appellat. & recusat. cap. Sape contingit.* & fit contumax. *ibid.*

Appellationis terminus debet esse sufficiens, vt appellans possit peruenire ad iudicem ad quem. 2. q. 7. c. Propter. Dies autem computantur pro spatio 20. miliariorum Italiae. 2. q. 6. cap. Habita.

Appellationis terminus breuiari potest à iudice, si appellans petit prolixum. *Concil. Later. 3. in append. de potest. iud. deleg. c. 19. & de appellat. cap. 5.*

Appellationis articuli absente parte.

Appellationis articuli, absente parte, aliquando possunt iudicari, & quando. *De appellat. & recusat. cap. Interposita. §. Sanè parato.*

Per contumaciam partis possunt iudicari, etiam lite non contestata. *ibid. §. fin.*

Absente parte post terminum appellationis, ita fit iudicium, ac si esset præsens. *De appell. & recusat. c. Sape contingit.*

Appellatio vnus, an prosit alteri.

Appellatio vnus prodest alijs habentibus idem ius. *De appellat. & recusat. cap. Vna sententia.*

Appellatione non recepta à iudice, quid sit.

Appellans quid potest facere, si iudex ad quem eam non acceptat. *De appellat. & recusat. cap. Interposita. §. Idem quoque.*

Appellatio extra iudicium.

Appellari potest extra iudicium, sed intra duos dies à notitia grauaminis faciendum est; alias appellans non auditur per remedium appellationis. *De appell. & recusat. in 6. cap. concertationi.*

Appellans extra iudicium an, & quomodo debeat restitui. *De appell. & recusat. c. Bonæ memoriæ.*

Appellatio extra iudicium intra annum est prosequenda, alias est deserta, si sine impedimento, appellans non prosequitur. *Clement. de appellat. & recusat. cap. Sicut.*

Appellationis tempus non venit, durante compromisso. *Clem. de appell. & recusat. cap. Quamdiu.*

Appellans extra iudicium in causa electionis, tenetur ad Constitutionem, *Vt circa. De elect. in 6. c. Constitutio.*

Appellans extra iudicium de electione, elapso decennio, si per alia iuris remedia petit releuari à grauamine, non impeditur, quin appellet, dummodo interim non consenserit. *De appell. & recusat. in 6. cap. final.*

Appellationis validitas à quo cognoscenda.

Appellatio, an sit valida, cognoscitur, & iudicatur à iudice appellationis. *De rescript. c. Dilectus filius il. 2. causa 2. q. 6. c. Decreto. cap. Qui se scit. cap. arguta sapientia.*

Appellans quomodo tractandus.

Appellans non debet impediri per iniuriam, vel custodiam, aut carcerem. 2. q. 6. cap. Appellationem. *Adrianus 1. cap. 36. Damasus ep. 4.*

Appellans non potest excommunicari, & sententia sequuta est nulla. *Concil. Later. 3. in append. de appellat. cap. 1. de testibus cogend. cap. 10. & 22.*

Appellanti danda est audientia, & denegari non potest. 2. quest. 6. cap. Placuit.

Appellans à minori ad maiorem, non impediendus. *Adrianus 1. cap. 45. Iulius 1. ep. 2. c. 122.*

Appellanti dandum est tempus sufficiens, vt possit ad iudicem ad quem peruenire. 2. quest. 7. cap. Propter. *Adrianus 1. cap. 60. Fabianus epist. 3. 3. q. 6. cap. Pulsatus. Concil. Lugdun. Gener. 1.*

Plures dies assignandi pro itinere. *ibid.* Sed dies computantur pro spatio 20. miliariorum Italiae, pro qualibet die. 2. q. 6. cap. Habita.

Appellans semper audiendus, nisi sit manifestus raptor, aut fornicator. *Concil. Lateranens. 3. in append. de appellat. cap. 6.*

Appellanti ad Papam danda sunt literæ missoriae, in quibus narretur factum, & causa appellationis. *Concil. Lugdun. General. 1. de appellat.*

Appellanti ab Episcopo, vel Vicario, &c. intra 30. dies danda sunt acta, si petat: & gratis danda à iudice, alioquin sine illis finitur causa. *Concil. Trid. sess. 23. de reform. c. 13.*

Appellanti, intra mensem danda sunt à notario acta, congrua solutione facta. *Concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 20.* Si Notarius differat dare, priuandus officio, & in duplici poena litis damnandus. *ibid.* Eadem poena puniendus iudex, qui impedit, nè intra mensem dentur acta. *ibidem.* Et si acta non dentur, sine illis finiri potest lis. *sess. 13. de reform. cap. 13.*

Appellans non prosequens, vel recedens.

Appellans non prosequens intra statutum tempus, caret beneficio appellationis. 2. q. 6. c. *Ab eo.*

Appellans non comparens, tenetur ad expensas. *Concil. Later. 3. cap. 6. Concil. Lugdun. 1. Gener. de appellat. De appellat. &c. cap. Reprehensibilis, & cap. Quia hoc. cap. Nicolao.*

Appellante non prosequente in termino præfixo, si sententia erat lata ante appellationem, tenet; si non erat lata, iudex à quo potest compellere eum, ut intra terminum præfixum prosequatur, vel coram se stare in iudicio. *Concil. Later. 3. in appendic. de potest. iud. delegat. c. 19. & de appellat. cap. 5.*

Vide, *Appellans ad quid tenetur.*

Appellans à iudicibus Sedis Apostolicæ, ad tribunal sæculare.

Appellans à iudicibus Sedis Apostolicæ ad tribunal sæculare excommunicatus est excommunicatione Bullæ Cænæ. *Greg. 13. constit. 81. Consueuerunt. §. 13.*

Vide infra, *Appellatio à Papa.*

Appellatio in causis beneficalibus.

Appellatio in causis beneficalibus fieri non potest ante biennium à die litis motæ ante Episcopum, quia hæc causæ in prima instantia iudicari debent ab Episcopo, qui intra biennium debet eas terminare. *Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 20.* Alioquin non admittitur.

Appellans in his, vel alijs causis, ad Archiepiscopum, Nuncium, vel Legatum Papæ, vel ipsum Papam, tenetur obseruare formam Constitutionis Innocentij IV. *Romana, non obstante alia consuetudine. Concil. Trident. sess. 22. de reform. c. 5.*

Appellatione facta ab Episcopo ad Metropolitanum, Legatum, Nuncium, vel Papam ab examinatis, pro institutione Parochi, ab alijs examinatis, si institutio facta sit, non impeditur. *Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 18.*

Appellans in causa beneficali non potest admitti, nisi post sententiam diffinitiuam, vel ab interlocutoria, quæ habet vim diffinitiuæ, vel à grauamine concernente negotium principale, & quod non possit reparari per appellationem à diffinitiuam; alias nulla sit appellatio. *Vrbanus 8. constit. 6. cap. 37.*

Appellationes non committantur, nisi præfata intercedant, alias quidquid sequitur est nullum. *ibid. c. 37.*

Appellans in beneficali à diffinitiuam, vel interlocutoria, ut supra, si succumbit, præter expensas tenetur ad soluendum 20. florenos auri. *ibid. c. 37.*

Appellatio facta in collatione beneficii non admittitur, si collatio fiat in casu, quo non conferrent intra tempus illi, ad quos spectat. *De supplenda negligentia, c. finali.*

Vide, *Beneficiales causæ.* Vide, *Causæ Ecclesiasticæ.* Vide infra, *Alia de appellatione.*

Appellationis expensæ à quo faciendæ.

Appellans suis expensis tenetur acta omnia deferre ad iudicem ad quem. *Concil. Tridentin. sess. 24. de reformation. cap. 20.*

Appellans soluta congrua pecunia intra mensem, procurare tenetur à notario omnia acta causæ. *Concil. Tridentin. sess. 24. de reform. c. 20.*

Appellans, si est consuetudo, tenetur solum medietatem ex-

pensarum soluere, & aliam medietatem appellatus. Si vero non sit consuetudo, omnes expensas, appellans soluit. *ibid. cap. 20.*

Appellans non comparens, condemnatur in expensis.

Vide, *Appellans non prosequens.*

Appellans à diffinitiuam, vel interlocutoria, quæ æquiualeat diffinitiuæ, vel tangit negotium principale; si succumbit, præter expensas, tenetur soluere 20. florenos auri. *Vrbanus 8. constit. 6. cap. 37.*

Appellatio à Papa, nulla est.

Appellatio à Sede Romana, non datur in mundo. *Gelasius 1. epist. 4.*

Appellans à Papa ad Concilium est excommunicatus, & reus læsæ Maiestatis, item fautores, & consiliarij ad hoc faciendum. *Pius 2. constit. 5. Execrabilis. Iulius 2. constit. 22. Suscepti Regiminis.*

Excommunicatur in Bulla Cænæ. *Gregorius 13. constit. 81. Consueuerunt. §. 6. Paulus V. constit. 63. Pastoralis. §. 2. & Urbanus 8. constit. 62. Pastoralis.*

Vide, *Papa.*

Appellatio à taxatione excessiua expensarum.

Appellatio à taxatione excessiua expensarum, à Referendijs, semel tantum committenda, & duæ sententiæ habent vim trium. *Pius 4. constit. 59. cap. cum nuper.*

Alia de Appellatione.

Appellatio facta, omisso medio iudice, quando deuoluit, &c. *De appellat. &c. c. Dilecti filij.*

Appellationis Procurator, quando tenetur iurare.

Vide, *Procurator.*

Appellatio ubi publicanda, si agitur de beneficio. *Clement. de rescript. c. Auditor.*

Appellans adducens nouas exceptiones, non est audiendus. *Clem. de elect. cap. Constitutionem.*

Appellatio intimanda est appellato. *Clement. de appellation. &c. cap. 1.*

Appellatio non impedit, si Episcopus prouider de Ecclesijs, quando ij, ad quos pertinet, statuto tempore non conferunt beneficia. *De supplend. negligent. cap. fin.*

Appellatione non facta ab interlocutoria, quæ non præiudicat negotio principali, si appellatur à diffinitiuam, hæc appellatio non emendat grauamen factum ab interlocutoria. *De appellat. &c. in 6. cap. final.*

Appellans non habens Apostolos, in tribus casibus potest prosequi. Primò, si iudex præfigens ei terminum, de dando, non dedit. Secundò, si petenti promittat iudex velle dare, & requisitus non dedit. Tertiò, si intra terminos iuris non potuit habere. *Clement. de appellat. &c. cap. 1. §. Quod si.*

Appellatio ubi faciendæ, si appellatus, vel Procurator non sit in domo. Vide, *Intimatio.* Et si hoc modo non fiat, appellatio non deuoluitur. *ibid.*

Appellatio ad Sedem Apostolicam, tunc deuoluit ad eam, quando à die appellationis intra mensem, vel post, quam citò fieri potest intimeretur appellato, vel Procuratori eius, authenticè ei perlecta appellatione, vel data copia si petatur. *Clement. de elect. &c. c. causam.*

Appellationes à Marchia.

Appellationes à Prouincia Marchiæ, in causa criminali non admittuntur, nisi appellans faciat depositum in tanta summa, in quantam veniret condemnandus, si esset reus. *Iulius 2. constit. 7. accepimus.*

Appellatio in causis cum Camera Apostolica vertentibus.

Appellatio in causis cum Camera Apostolica non admittitur, nisi appellans faciat depositum de tanta pecunia, in quantam

tam foret condemnandus, si esset reuera *Paulus Tertius* *constit. 24. Cum sicut. Pius 4. constit. 53. Licet dudum.*

Depositorum faciendum in manu Thesaurarii Prouinciæ. *ibidem.*

Rei condemnati in penam pecuniariam pertinentem ad Camera Apostolicam, si appellant audiri non possunt, nisi facto deposito penæ vt supra. *Pius 4. ibid.* Si verò magna sit quantitas pecuniæ, facient depositum de medietate, vel de maiori parte, & præstent cautionem de soluenda alia infra annum, si ad eam penam erunt damnati. *Pius 4. ibidem.*

Sed *Pius V.* reuocat hanc obligationem depositi, & statuit sufficere cautionem. *Pius V. const. 24. Cum sicut.*

Appellationes in causis habentibus interesse cum Camera Apostolica, intra sex menses expediendæ, alias rei subduntur iudici à quo in executione penæ. *Pius V. constitut. 138. Licet iuri.*

Vide, *Camera Apostolica.*

Approbatio.

Approbandum est ab omnibus, quod tangit omnes. *De Regulis iuris in 6. reg. 29.*

Approbatio confessoriorum facienda est ab Episcopo Diocæsano, tam sacerdotum secularium, quam regularium, non obstantibus priuilegijs in contrarium, vel consuetudine immemorabili. *Concil. Trid. sess. 23. de reform. cap. 15.*

Approbatio gratis danda. *ibidem.*

Approbatio hæc fieri potest per examen, si Episcopo videbitur, vel sine eo, si alias idoneus cognoscatur. *ibidem.*

Approbatio hæc est necessaria non solum pro audiendis confessionibus secularium, vel laicorum, sed etiam sacerdotum. *ibidem.*

Sine approbatione præfata, confessor non est idoneus. *ibid.*

Parochi habentes iam beneficium parochiale, non egent approbatione. *ibidem.*

Vide, *Regulares.* Vide, *Confessarius.*

Apulia.

Apuliæ Episcopi, quas procuraciones, & expensas recipere possunt à Clericis, & alijs, dum actu visitant. *Extra, de censibus. cap. Vas Electionis.*

Aqua benedicta.

Aqua benedicenda ab Episcopo, vel ipso absente, à Presbytero. *lib. 8. constit. Apost. cap. 28.*

Aqua benedicenda, debet sale aspergi, & quare. *Alex. 1. ep. 1. de consecr. dist. 3. cap. Aquam sale.*

Aqua benedicenda cum sale, & exorcismis, à sacerdote induto alba, cocta, & stola. *Concil. Rauennat. 2. sub Clem. V. cap. 9. Concil. Mogunt. 4. cap. 39.*

Aqua benedicenda est omni dominica, & ea aspergendus populus, & altare cum antiphona *Asperges me, &c.* *Concil. Rauennat. 2. sub Clem. V. cap. 9. Leo IV. homil. de cura pastoralis. Concil. Mediol. 1. part. 2. tit. de offic. sacristæ.*

Aquæ asperio in Ecclesia antiquus ritus est, & unde sumat originem. *De consecration. distinet. 4. cap. Nec quemquam.*

Aqua benedicta purificat, & sanctificat. *De consecr. dist. 2. cap. Aquam sale, distinet. 3. cap. Nec quemquam.*

Aqua benedicta aspergitur, & benedicatur Ecclesia, dum consecratur. *De consecr. dist. 1. cap. De fabrica.*

Aqua benedicta in die Epiphaniæ, fideles aspergantur, & hic vsus græcus seruandus est in Ecclesia, & benedici potest prima die mensis. *Clem. 8. const. 34. Sanctissimus §. 3.*

Aqua benedicta aspergendum est cubiculum infirmi à Presbytero cum ad eum vocatur. *Concil. Nanneten. 1. cap. 4.*

Aquæ benedictæ innumeris sunt effectus. *De consecr. dist. 4. cap. Nec quemquam.*

Aqua fontis baptismalis.

Aqua fontis baptismalis benedicenda in Sabbatho Sancto. *Leo IV. homilia de cura Pastoralis.*

Aqua fontis Baptismalis, distribuenda in Sabbatho Sancto. *ib.* Sed danda, antequam in eam infundatur Chrisina. *De consecr. dist. 4. cap. In Sabbatho sancto.*

Aquam baptismalem consecratam contemnens, peccat mortaliter. *Concil. Constantiense sess. ult. in Bulla Martini V. circa medium.*

Aqua fontis baptismalis cum Chrismate, & alijs consecratur. *De consecr. dist. 4. cap. In Sabbatho sancto.*

Aqua vera, & naturalis est necessaria ad baptismum. *Concil. Trid. sess. 7. can. 2. de Baptismo.*

Aqua baptismi, sanctificata est Christi contactu. *De consecratione dist. 4. cap. Numquam.*

Aqua naturalis, siue sit frigida, siue calida, est materia apta ad Sacramentum Baptismi. *Concil. Florent. in decr. Vniouis Armenorum §. 1. Innocentius IV. const. 14. Sub Catholica.* Et Græcis permittitur vti calida.

Aqua baptismi facit hominem de terreno cælestem. *De consecr. dist. 4. cap. Per aquam.*

Aqua miscenda in Sacrificio.

Aqua miscenda est vino in sacrificio Missæ. *De consecr. dist. 2. c. 1. c. Sic in sacrificando. cap. Non oportet. cap. In sacramento. cap. Cum omne. & cap. In calicem. De celebrat. Missarum cap. Cum Missæ. §. Quæsiuit.*

Aqua, quæ vino miscetur in sacrificio, transmutatur in sanguinem Christi. *ibid. De celebrat. miss.*

Aqua, quæ miscetur in calice, debet esse minor vino. *Honorius 3. ex Cirone, de celebrat. miss. cap. 5.*

Aqua miscenda, tam minor debet esse, vt duæ sint partes vini ad minus, & vna tantum de aqua, & minus. *Concil. Tribur. 1. cap. 19.*

Aqua ponenda in calice, debet esse munda. *Concil. Coiactense cap. 3.*

Aqua miscetur cum vino in sacrificio, & quare. *De consecr. dist. 2. cap. In calicem.*

Aqua miscetur, quia sic creditur Christum fecisse in cena. *Concil. Trident. sess. 22. cap. 7.*

Vide, *Vinum.* Vide, *Missæ.*

Aqua lateris Christi.

Aqua, quæ exiuit de latere Christi, non fuit flegma, seu pituita, sed vera aqua, siue naturalis, siue miraculosa. *De celebrat. Missarum cap. In quadam.*

Aqua de qua Christus loquitur. Ioan. 4.

Aqua de qua Christus loquutus est cum Samaritana. *Ioannis 4. est Charitas. De penitent. dist. 2. cap. 14. Charitas.*

Aqua Felix Romæ.

Aquæ Felicis vnciarum 700. inductio in Plateam Sanctæ Sufannæ, & institutio Visitorum illius, & canalium, siue conductuum, cum præscriptione muneris, & oneris illorum. *Sixtus V. constit. 101. Supremi.*

Aqua Paula Romæ.

Aquæ Paulæ officiales instituuntur. *Paulus V. constit. 75. In sede.* Eorum obligationes. *ibid.*

Aragonia Rex.

Aragoniæ Rex coronatur Romæ ab Innocentio III. *Const. Cum quanta.*

Aragoniæ Regi conceditur, vt deinceps ab Archiepiscopo Cæsarugustano coronetur. *Innoc. 3. ibid.*

Vide, *Reges.*

- Arbitri, vel tres, vel vnus sumendus, vt iudicium verum sequatur. *De arbitris cap. 1.*
- Arbitris pluribus assumptis, maior pars concludit. *De arbitris cap. 1.*
- Arbitris pluribus facta commissione, si vnus moritur, expirat iurisdictione. *De offic. & potest. iud. deleg. cap. Vno delegatorum.*
- Arbitri in dispari numero semper assumendi. *De arbitris c. 1.*
- Arbiter nequit assumi in causa matrimoniali. *De in integrum restitut. cap. causa restitutionis.*
- Arbiter assumptus in causa Cleri, quid potest iudicare, & quid non. *De arbitris cap. Peruenit.*
- Arbiter non potest assumi mulier priuata. *ibid. c. Dilecti filij.*
- Arbiter potest assumi mulier, habens iurisdictionem. *ibid.*
- Arbiter non potest esse iudex reconuentionis. *De arbitris cap. cum dilectus.*
- Arbitri si sint tres, & vnus nolit esse præsens, duo possunt definire. *De arbitris in 6. cap. fin.*
- Arbitri si sint tres, & duo concordant, tenet sententia. *de arbitris in 6. cap. 1.*
- Arbiter vnus, si alij præsentes sint, potest ferre validam sententiam. *De sententia, & re iudicata in 6. cap. cum ab vno.*
- Arbitri in tribus casibus refelluntur. *De off. & potest. iud. deleg. in 6. cap. Si contra vnum.*
- Arbitrorum sententia contra formam iuris, etiam confirmata à Papa non tenet. *De confirmat. vtili, vel inut. cap. Examinata.*
- Arbitrium expirat altero arbitrorum mortuo. *De Testib. cap. Præterea. Honorius 3. ex Cirone. de Testib. cap. 3. Et quid tunc agendum. ibid.*
- Arbitrium duobus, vel alijs commissum cum clausula, quod si oritur discordia sumatur tertius, non valet. *de arbitris, cap. Innotuit.*
- Arbitrium continens peccatum, est nullum. *de arbitris, cap. Non sine.*
- Arbitrer post sententiam latam, nouis rumoribus ortis non potest eam mutare, etiam si habeat mandatum à Papa de componendo partes. *De arbitris. cap. Exposita.*
- Arbitri non possunt iudicare, vltra comprehensa in compromisso. *ibid. cap. cum dilectus.*
- Arbitri sententia obligat, quando iudicat iuxta formam compromissi; secus verò quando iudicat contra eam. *de arbitris, cap. cum olim.*
- Arbitrium, vel compromissio de spiritualibus, non potest committi laico. *ibid. cap. contingit.*
- Arbitro electo à partibus, (quæ elegerant quolibet suum eligendo de communi consensu) si vnus ex electis moritur, & eligitur alter, arbitrer debet prius videre de iure primi electi; quia si hic habet ius pro se, secunda electio est nulla. *Honorius Tertius ex Cirone de arbitris cap. 1.*
- Arbitri electi ad causam recusationis, assignare debent partibus terminum ad probandum, & iudex recusatus eos compellat ad finiendam causam. *de off. & c. iud. deleg. c. Suspicionis.*

Humanum.

Vide, *Liberum arbitrium hominis.* Vide, *Homo.*

Archibufettus, & licentia ferendi.

- Archibufettos breuiore duobus palmis, in statu Ecclesiæ, nullus potest deferre, vel retinere domi, vel per iter, neque vendere, sub pena criminis læsæ maiestatis. *Pius 4. constit. 49. cum vices eius.*
- Legati, Gubernatores, vel alij quouis superiores in statu Ecclesiæ, non possunt concedere licentiam eos ferendi, sub pena excommunicationis lætæ sententiæ, & alijs. *ibid.* Et licentiæ sunt nullæ. *ibid.*
- Vide, *Arma breuia.*

Archiconfraternitas Carceratorum dicta Pietatis Sanctorum Cosmæ, & Damiani, habet officium Prouisoris Carceratorum, & condemnatorum ad triremes, in Vrbe, & alia. *Sixtus V. const. 97. Ex debito.* Inter alia priuilegia potest liberare vnum carceratum pro quolibet delicto. (exceptis quatuor ibi narratis) omni anno post primam Dominicam Quadragesimæ. *ibid. cap. dilectis.* Multas habet Indulgentias. *Gregor. 13. const. 56. Pij Patris;* Potest alias Confraternitates aggregare. *ibid.* Fuit instituta à Leone X. *constit. 37. Illius,* & confirmata à Gregorio 13. ad effectum visitandi carceratos, & eis subueniendi. *ibid.* Accedit visitationi Carcerum. *Sixtus V. const. 97. cap. cum dilecti.* *Leo X. constit. 37. Illius,* concessit fidelibus, vt possent etiam legata feudalialia facere pro hac Confraternitate, & indulgentias multas concedit eis, qui legata faciunt pro illa.

Archidiaconus.

- Archidiaconus sedet ad dextrum latus Episcopi. *concil. Nicæn. 1. ex Arabico c. 57. & 58.*
- Archidiaconi sunt oculi Episcoporum. *conc. colon. 2. par. 14. cap. 19. concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 12.*
- Archidiacono competit Ecclesiam regere, & dirigere, in ijs, quæ pertinent ad Dei cultum, *dist. 25. cap. Perlectis. Post concil. Tolet. 1. cap. 7.*
- Archidiaconus gerit vices Episcopi, in dirigenda Ecclesia. *ibidem.*
- Archidiaconi officium, quale est. *Post concil. Tolet. 1. cap. 8. de off. Archid. cap. 1. cap. Officium. cap. Vt nostrum. cap. Ad hoc nos.*
- Archidiaconus debet esse magister in Theologia, vel Doctor in iure Canonico. *Concil. Trident. sess. 24. de reformatione cap. 12.*
- Archidiaconus potest iudicare Leuitas, & Diaconos. *concil. Nicæn. 1. ex Arabico c. 62. dist. 25. c. Perlectis. Post concil. Tolet. 1. cap. 7.*
- Archidiaconus imperat diaconis, & subdiaconis. *ibid.*
- Archidiaconus debet esse presbyter, vel diaconus. *dist. 60. cap. Nullus Episcopus, & cap. Nullus in prapositione. concil. Claramontanum. cap. 3.*
- Archidiaconus sine licentia Episcopi, non potest conferre beneficia. *16. q. 7. cap. Nullus omnino. concil. Later. 3. in append. de excessibus Archidiaconorum. cap. 1. & 3.*
- Archidiaconus potest Euangelium legere in Ecclesia, vel alijs præcipere, vt legant. *Post concil. Tolet. 1. cap. 7.*
- Archidiaconus præcipere potest custodi, vt tintinnabula pulset, lucernas, & lampades accendat. *Post concil. Tolet. 1. cap. vlt.*
- Archidiaconus cum Archipresbytero, & Primicerio repræsentant personam Episcopi, eo absente. *Martinus I. epist. 15.*
- Archidiaconus, nihil potest à Presbyteris, vel alijs exigere. *concil. Cabilonense. 3. cap. 5. dist. 94. cap. dictum est.*
- Archidiaconi, & Archipresbyteri tenentur vocare ad pœnitentiam peccatores, incestuosos, adulteros, homicidas, maleficos, & alios similes, quos ab Ecclesia separent, si nolunt pœnitere. *concil. Coiacense cap. 4.*
- Archidiacono competit præsentare Episcopo ordinandos; eos autem præsentare debet, qui sciunt psalterium, hymnos, &c. *concil. coiacense cap. 5. de offic. Archid. cap. vt nostrum.*
- Archidiaconus eligi nequit, nisi sit saltem 25. annorum. *concil. Later. 3. cap. 3. de elect. cap. cum in cunctis S. Inferiora.*
- Archidiaconus, nisi ordinetur diaconus tempore præfixo, remoueat. *concil. Lat. 3. cap. 3. de etate, & qualitate præficiend. cap. 1.*
- Archidiaconus non potest curam animarum committere, sine licentia Episcopi. *concil. Later. 3. in append. tit. de excessibus Archidiaconorum cap. 2. de off. Archid. cap. cum satis.*
- Archidiaconus non potest habere aliam Ecclesiam, præter suam. *ibid. cap. 5. concil. Later. 3. in append.*

Archidiaconus non potest carere prae-benda. *concil. Later. 3. in append. tit. Vniplura c. 7.*

Archidiaconus vno tantum Archidiaconatu frui potest, id est, in vna Ecclesia. *ibid. c. 8.*

Archidiaconus non potest, nisi de licentia Episcopi, iudicare. *concil. Later. 3. in append. tit. de sententijs c. 4.*

Archidiaconus praesentans aliquem ordinandum sine titulo, vel patrimonio, tenetur de suo sustentare ordinatum. *concil. Londin. 1. cap. 6.*

Archidiaconus examinare debet ordinandos. *de off. archid. cap. ut nostrum.*

Archidiaconus ponit Praelatum in sede. *de off. archid. cap. ut nostrum.*

Archidiacono subest Archipresbyter. *de offic. archipresbyt. cap. vn.*

Archidiacono subest Primicerius. *de off. Primicerij, c. vn.*

Archidiacono subest Sacrista. *de off. Sacriste cap. vn.*

Archidiaconus tenere debet inuentarium Ecclesiae, & quolibet anno reuideri, quid creuerit, & quid deficiat. *concil. Oxoniense 1. cap. 8.*

Archidiaconus prouidere debet, ut Ecclesiae possessiones bene colantur, & conseruentur. *concil. Oxon. 1. c. 8.*

Archidiaconi, qui habent Ecclesias sub se, tenentur eas visitare; & quas procuraciones, seu expensas possunt exigere. *concil. Londin. 2. c. 21.*

Archidiaconus non potest grauare Ecclesiam, quam visitat. *Concil. Oxoniens. 1. c. 14.*

Archidiaconus tenetur diligenter inquirere de vita, moribus, & scientia ordinandorum. *conc. colon. 2. p. 1. c. 12.* Etiam si post factum edictum, nullus comparuit.

Archidiaconus tenetur publicare decreta Synodi. *ibid. par. 14. cap. 19.*

Archidiaconi, olim suas peculiares Synodo, faciebant, & ad quid. *conc. colon. 2. par. 14. c. 21.*

Archidiaconus non potest suum officium committere alteri personae, nisi Ecclesiasticae. *concil. colon. 3. tit. de offic. & c. cap. 2. & personae graui. ibid.*

Archidiaconus assistens seruitio Papae, potest disponere de suo Archidiaconatu, ac si esset praesens, ac residens in eo. *Honor. 3. ex Cirone, de off. archidiacon. c. 2.*

Archidiaconus esse non potest, Parochus qui alibi habet curam animarum. *Honor. 3. ex Cirone, de prae-bend. c. 2.*

Archidiacono paralitico, dandus est coadiutor. *Honorius 3. ex Cirone, de cler. egrot. & c. c. 1. de clerico egrot. cap. fin.*

Archidiaconi, qui tenentur Ecclesias aliquas visitare per se ipsos, immediatè visitent, non per alios: assumere debent notarium de consensu Episcopi. *conc. Trident. sess. 24. de reform. cap. 3.*

Intra mensem tenentur tradere acta Episcopo. *ibid.* Easdem Ecclesias potest iterum visitare Episcopus. *ibid.*

Semel in anno potest Archidiaconus visitare suas Ecclesias. *de off. archid. cap. Mandamus.*

Archidiaconus tenetur scribere ordinatorum nomina in aliquo libro, & librum diligenter custodire. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quae ad Sacramenti Ordinis administrat. pertinent.*

Archidiaconus per se immediatè, & non per alium, tenetur sua munera praestare, & suo officio fungi. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. communia de Ministris.*

Archidiaconus de iure communi, non potest excommunicare. *de off. archid. cap. archidiacon.*

Archidiaconus debet habere curam vasorum Ecclesiae. *ibid. cap. ea quae contra.*

Archidiaconus releuat onus Episcopi. *ibid. c. ad hec nos.*

Archidiaconus non potest facere literas commendatitias clericis. *de off. archid. c. Significasti.*

Archidiaconus non habet iurisdictionem in Monasteria. *ibid. cap. fin.*

Archidiaconus nihil potest à Clericis exigere. *de censib. cap. cum apostolus, & prohibemus.*

Archidiaconi ubi, & quos possunt visitare, quasque procuraciones accipere. *Extra de censib. Vas electionis.*

Archidiaconus circa prae-bendam. Vide, *Præbenda.*

Archiconfraternitas Consalonis.

Archiconfraternitas hæc est pro redimendis captiuis à Gregorio XIII. instituta *constit. 38. Pastoris*; cum formula, & modo gubernij, & priuilegijs, ac indulgentijs.

Possunt collectores instituere pro collectione eleemosynarum ad redimendos captiuos. *Gregor. 13. constit. 69. Christianæ*, in declaratione sequenti, multa priuilegia huius Societatis. *ibid. Sixtus V. constit. 37. cum sicut*, instituit Protectorem huius Societatis cum maxima iurisdictione, super ministros, gubernium, & bona eius: omnes causae ministrorum ab eo cognoscendae; & in hoc non potest impedi ab Auditore Camerae, vel Gubernatore Urbis. *ibid.*

Archiconfraternitas Cordigerorum.

Archiconfraternitas Cordigerorum in Ecclesia Sancti Francisci de Assisio Minorum Conuentualium erigitur à Sixto V. *constit. 13. ex supernæ*. Eis concedit Priuilegia aliarum Archiconfraternitatum. *Generalis Ordinis Minorum conuentualium*, potest in alijs Ecclesijs Confraternitatem Cordigerorum erigere, & indulgentias eis concedere, & aggregare Archiconfraternitati præfata: & alijs prohibetur eas erigere, vel aggregare. *ibid.*

Aliae Archiconfraternitates.

Vide, *Confraternitas.*

Archiepiscopi Ordinatio.

Archiepiscopus (olim) ab omnibus Prouinciæ Episcopis erat ordinandus, alias nulla (id est illicita) erat ordinatio. *Anicet. ep. vn. dist. 66. c. archiepisc. de temporibus Ordinationum, cap. archiepiscopus.*

Archiepiscopi in maioribus ciuitatibus ordinandi sunt, seu ponendi ex Apostolica constitutione. *Clemens 1. ep. 1. c. 4.* Vide, *Episcopi consecratio.* Vide, *Ordinatio.*

Archiepiscopi dignitas.

Archiepiscopus, idem est, ac summus Episcoporum (id est in Prouincia.) *dist. 21. cap. clerici.*

Archiepiscopus non est Primas. *Anicetus ep. vn. dist. 99. cap. Nulli Archiepiscopi. concil. Nicen. 1. ex Iulio c. 12.*

Archiepiscopus est superior omnibus Episcopis Prouinciæ. *concil. Nicen. 1. c. 6. concil. Antioch. c. 9.*

Vide, *Metropolitanus.*

Archiepiscopalis dignitas iure humano est instituta. *Leo IX. epist. 4.*

Archiepiscopus quò ad Pontificalia.

Archiepiscopus tenetur Missam dicere cum pallio. *concil. Matifcon. 1. cap. 6.* Sed in diebus determinatis à Sede Apostolica. *de author. & usu Pally, cap. cum sis, & cap. fin.* Vide, *Pallium.*

Archiepiscopus consecratus, licet pallium non acceperit, potest committere consecrationem suffraganei. *de elect. cap. Suffraganeis.*

Potest celebrare sine pallio, & sine sandalis. *de authorit. & usu Pally. cap. fin.*

Sine pallio non potest ordinare, nec Chrisma facere, nec conferre, nec Ecclesias consecrare, nec Episcopos ordinare. *de election. cap. cum ad nostram. Ioannes VII. epist. 93. & 95.*

Archiepiscopus in Prouincia existens, potest concedere indulgentias, iuxta formam concilij *Lateran. 3. De penitent. & remiss. cap. Nostra.* Sed non excedat talem formam. *sub eod. tit. in 6. cap. 1.*

Archiepiscopus potest Pontificaliter celebrare, & facere celebrare sine Pontificalibus in omni loco Prouinciæ, etiam in exemptis. *Clement. de priuilegijs, & excessibus priuileg. cap. fin.*

Archiepiscopus in omni loco Prouinciæ, potest ante se portare facere crucem, etiam in locis exemptis. *ibid.*
 Archiepiscopus in nullo potest molestare exemptos. *ibid.*
 Archiepiscopus impeditus, potest alteri committere consecrationem suffraganei. *De off. iud. ord. c. Quod sedem.*
 Archiepiscopus quò ad vsum Pallij. Vide, *Pallium.*
 Archiepiscopus in Diœcesi suffraganei, non potest ordinationes facere, absque ipsius licentia. *Concil. Nicanum 1. ex Arabico c. 38. 9. q. 2. & 3. c. Nullus. ex Calisto 1. ep. 2.*
 Vide, *Metropolitanus.* Vide, *Pallium.*

Archiepiscopus quò ad iurisdictionem in suffraganeos.

Archiepiscopus in sua Ciuitate debet audire causas appellationis, vel ibi committere, ad expensas vitandas. *De off. ord. cap. Ut litigantes.*
 Archiepiscopus non potest in Diœcesi suffraganeorum, sibi facere officiales pro causis futuris. *De off. iud. ord. in 6. c. 1. Quod si consuetudo tales permittit, non possunt officiales inhibere ante appellationem. ibid.*
 Archiepiscopus non potest reuocare censuram latam contra appellantem. *De appellat. & recusat. in 6. cap. Romana. §. Sententias.*
 Archiepiscopus visitaturus Prouinciã, prius visitet populum suum, & clerum. *De censibus in 6. c. 1. Vide, Visitatio. Vide, Episcopus quò ad visitationem.*
 Archiepiscopus impeditus potest committere suffraganeo consecrationem Episcopi. *De off. iud. ord. c. Quod sedem.*
 Archiepiscopus potest committere suffraganeis causam ad se delatam, per appellationem. *De off. iud. ord. c. Pastoralis.*
 Archiepiscopus potest visitare prouinciã, etiam si suffraganei non sint negligentes. *De censib. & c. in 6. c. fin. Quando potest. Vide, Visitatio.*
 Archiepiscopus visitans absoluerè potest, & audire confessiones in Prouincia. *ibid.*
 Archiepiscopus visitans potest punire iniurias, sibi vel officialibus, ac ministris suis illatas in Prouincia. *De penis in 6. cap. 1.*
 Archiepiscopus non potest relaxare sententias suffraganeorum, latas contra subditos. *De sentent. excommunicat. cap. Romana.*
 Archiepiscopi sententia generalis, subditos suos tantum ligat. *ibid.*
 Archiepiscopi in locis suæ Prouinciæ, etiam exemptis, facit portare ante se crucem, & benedicere populo. *Clement. de priuileg. & excessib. priuileg. cap. fin.*
 Archiepiscopus in Prouincia celebrare potest pontificaliter, vbique etiam in locis exemptis, & facere celebrare coram se. *ibid.*
 Archiepiscopus remittere debet ad Episcopum, eum, qui de excommunicatione appellat ad ipsum, & quomodo. *De off. iud. ord. cap. ad reprimendam.*
 Archiepiscopus visitans quando, & à quibus monasterijs, potest procurationem accipere. *De censib. & c. c. Sopite.*
 Archiepiscopus visitata sua Diœcesi, potest visitare Diœceses suffraganeorum, Cathedrales eorum Ecclesias, suffraganeos, capitula omnia, Ecclesias, loca pia, & religiosa. *De censib. in 6. c. 1. §. Deinde. A locis visitatis accipere potest procurationes. ibid.*
 Non potest ad visitata loca iterum redire, nisi visitata tota Prouincia; nisi à Diœcesanis, locorum requiratur. *De censib. in 6. c. 1. §. Ex quo.*
 Finita visitatione totius Prouinciæ, potest iterum eam visitare, si ratio postulet, & quomodo. *ibid. §. Postquam.*
 Archiepiscopus visitans Prouinciã, quid agere debet. *ibid. §. Sanè. Potest crimina notoria punire debita pena. ib.*
 Non potest in pecunia recipere procurationes (id est expensas, & victualia) nec munera, & si recipit, tenetur restituere in duplo. *ibid. §. Procurationes.*
 Archiepiscopus in Prouincia potest indulgentias concedere, sed non excedat formam Concilij Later. 3. de penit. & remiss. in 6. cap. 1.
 Archiepiscopus non potest absoluerè excommunicatos à suf-

fraganeis, vel officialibus eorum, nisi in casu appellationis. *De sent. excomm. in 6. cap. Venerabilibus.*
 Archiepiscopus in causa appellationis à sententia excommunicationis debet prius absoluerè appellantem, quàm eum audiat, exceptis casibus, in quibus iura prohibent appellare. *ibid. §. Porro. Excipe, si suffraganeus offerat se probaturum, quod ex iusta causa excommunicauit. ibid. Excepto etiam, si suffraganeus excommunicauit in contumacia, nisi reus proponat, se non esse contumacem, quando impeditus non potuit comparere; secus si fateretur suam contumaciam, vel alias sit manifesta. ibid. Adde: si reus velit probare se non esse contumacem, non debet absolui, nisi data cautione, de stando iudicio Ecclesiæ, & facta solutione expensarum. ibid. §. Porro. Item, si suffraganeus excommunicauit, ex eo quod reus non comparuit in certo loco, & reus velit probare, quod locus non erat sibi notus, licet antea hoc non opposuerit, tunc est absolendus, quia contumacia est solum præsumpta. ibid.*
 Archiepiscopus potest penas pecuniarias imponere subditis suffraganeorum, in casu, in quo potest excommunicare. *de sentent. excommunicat. in 6. cap. Venerabilibus §. denique.*
 Vide, *Metropolitanus.*
 Archiepiscopus non potest iudicare alium Episcopum, absque consensu Patriarchæ. *Concil. Nican. 1. ex Arab. cap. 46. Sed hoc non est in vfu.*
 Archiepiscopus non potest excommunicare populos suffraganeorum. *Calistus 1. ep. 2. 9. q. 3. cap. Nullus.*
 Archiepiscopus ante se facit portare crucem in prouincia, & dat benedictionem. Vide, *Crux.* Vide, *Metropolitanus.*
Archiepiscopus erga Papam.
 Archiepiscopus pallium accepturus à Papa, si est in curia non potest ab ea discedere sine literis Papæ de receptione, & prius quam faciant iuramentum fidelitatis Papæ, alias non potest administrare, nec gubernare, nec fructus percipere, & quidquid facit est irritum. *Extra, de election. cap. 1.*
 Archiepiscopus pallium recepturus tenetur præstare iuramentum fidelitatis Papæ. *de elect. & c. c. Significasti.*
 Archiepiscopus post consecrationem intra tres menses, tenetur petere pallium à Papa, alias priuatur. *Post epist. Damasi. cap. 5.*
 Vide, *Pallium.* Vide, *Papa.*
Archipresbyter.
 Archipresbyter subest Archidiacono. *Concil. Tolet. 1. cap. 8. Est super omnes Presbyteros. ibid. dist. 25. c. Perlectis. de offic. Archipresbyteri c. 1. Ut Archipresbyter.*
 Archipresbyter absente Episcopo honorandus est, vt Episcopus. *Concil. Nican. 1. ex arab. cap. 57. & 58. Eo absente Missam cantat. concil. Toletan. 1. cap. 8. distinct. 25. cap. Perlectis.*
 Archipresbyter præest plebi, sicut Episcopus matri. *de offic. archipresb. cap. ult.*
 Archipresbyteri officium, quale est. *concil. Reagiticinum cap. 13.*
 Archipresbyter (olim) cum clero, & populo eligendus erat. *dist. 63. cap. agatho.*
 Archipresbyter debet esse presbyter, aut diaconus. *dist. 60. c. Nullus Episcopus. Tenetur ordinari Presbyter, alias est priuandus. de etate, & qualit. & c. presb. c. 1.*
 Archipresbyter per se immediatè, & non per substitutum, debet suum officium exercere. *concil. Mediol. 1. tit. communia de ministris.*
 Archipresbyteri officia omnia. *de off. archipresb. cap. Ministerium. & dist. 25. cap. perlectis.*
 Archipresbyter in quibus adiuuat Episcopum. *de off. archipresb. cap. Officium.*
 Archipresbyter generalis, suæ plebanie curam gerit. *ibid. cap. fin.*
 Archipresbyter per Episcopum instituendus in rure. *ibid.*
 Archi-

Archipresbytero competit inuigilare officijs Ecclesiasticis, vt bene peragantur, fontes benedicere, &c. alia. *De off. Archipr. cap. Ministerium.*

Archipresbyter potest, & missam cantare, & alteri præcipere, vt canter. *De off. Archipresb. cap. Officium.*

Archipresbyter tenetur baptizare, &c. Ecclesiastica munera peragere. *De off. Archipresb. cap. Officium.*

Archipresbyteri Basilicarum Romæ. Vide, *Basilica.*

Vide, *Archidiaconus, in fine.*

Archipresbyter Sancti Ioannis Lateranensis.

Vide, *S. Ioannes Lateranensis, & Cardinales Archipresbyt.*

Vide, *Ecclesia Sancti Ioannis.* Vide, *Capitulum.* Vide, *Basilica.*

Archipresbyter Sancti Petri.

Vide, *Sanctus Petrus, & Cardinales Archipresbyteri.* Vide, *Ecclesia Sancti Petri.* Vide, *Capitulum.* Vide, *Basilica.*

Archipresbyter Sanctæ Mariæ Maioris.

Vide, *Sanctæ Mariæ Maior, & Cardinalis Archipresbyter.*

Vide, *Ecclesia Sanctæ Mariæ Maioris.* Vide, *Capitulum.* Vide, *Basilica.*

Archiuum.

Archiuum faciendum in qualibet Ecclesia Cathedrali, & in alijs Collegiatis, & ad hoc attendere debet Episcopus. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, &c.*

Archiuum duabus clauibus claudendum, vna sit pœnes Episcopum, alia pœnes Capitulum in Cathedrali. In Collegiatis verò, vna pœnes præfectum, alia pœnes Capitulum. *ibid.*

In archiuo conseruandæ scripturæ Ecclesiæ, inuentaria, instrumenta, & alia quæ spectant ad publicum. *ibid.*

Archiuum Romane Curie.

Archiuum Romane Curie, & scriptorum Collegium eiusdem, *Iulius II. instituit constit. 15. Sicut prudens.* Numerus scriptorum, & officium. *ibid.* Omnia instrumenta facta per quoscunque notarios Romæ, pro qualibet ad illud deferenda authentica, & ibi conseruanda. Notarij omnes, qui Romæ instituuntur, in matricula ipsorum Scriptorum sunt describendi. In præfato Collegio decem Correctores debent esse, primus est Auditor Camerae. Secundus vnus Clericus Camerae. Alij octo, Prælati. Officia eorum, quæ sunt. *ibid.* Potest Collegium hoc creare notarios; potest alios inhabiles priuare, vel suspendere, si non sunt idonei. Nullus notarius potest in Vrbe exercere hoc officium sine Collegij prædicti licentia. Potest legitime bastardos in toto dominio status Ecclesiastici. Dicti Correctores sunt familiares, & commensales Papæ. *ibid.* Confirmat priuilegia omnia *Pius V. const. 87. Pridem.* Determinat qualitates personarum assumendarum, emolumentorum diuisionem, &c. multa. *ibid.*

Archiuum Vaticanum S. R. E. Cardinalium institutum fuit ab *Vrbano VIII. const. 53. Admonet.* Scripturæ, & processus omnium promouendorum per totum mundum in eo conseruandæ, nec non beneficiorum, &c. & omnes pertinentes ad Collegium Cardinalium, &c. *ibid.* Quomodo regendum; & officiales eius, emolumenta, &c. *ibid.*

Vide, *Roma Archiuum.*

Archinia in Statu Ecclesiastico.

Archinia publica sunt tenenda in omnibus locis, & terris Ecclesiæ subiectis, ad conseruandas publicas scripturas. *Sixtus V. const. 83. Sollicitudo.* Quomodo formanda, & regenda. *ibid.* Omnia instrumenta, quæ fiunt, deferri debent authentica ad Archiuum. *ibid.*

Archiuus Regens.

Archiuus Regens instituitur, qui inuigilat negotijs Archiuorum, litibus archiuus, salarijs ministrorum, &c. Visitat, vel visitare facit archiua, & quomodo. *ibid.*

Arelatensis Archiepiscopus.

Arelatensis Archiepiscopus supra Narbon. & Vienn. auctoritatem habere, dicit *Zosimus Papa ep. 7. & 8.*

Argentum falsum.

Argentum falsum faciens, seu alchimiam. Vide, *Alchimia.*

Arioli.

Arioli sunt illi, qui idola colunt, & ab eis expectant responsum. 26. q. 6. cap. 1.

Ariolos consulens, seu incantatores, aut magos, est anathema. *concil. Roman. sub Gregor. II. cap. 10. & 12. Zacharias ep. 1. concil. Agathense 1. c. 41. concil. Veneticum cap. ult. 26. q. 5. cap. Aliquantis. concil. Aurel. 1. cap. 31. 26. q. 1. cap. Si quis Clericus.*

Arioli, & augures fugiendi. *lib. 2. constitut. Apost. cap. 62. & lib. 7. cap. 21.*

Vide, *Augures.* Vide, *Auspices.* Vide, *Magi.* Vide, *Sortilegi.*

Arma.

Arma ferri non possunt in Ecclesia. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Ecclesijs, & earum cultu.* Pœna ferentium, nisi desistant. *ibid.* Vide, *Ecclesia.*

Arma portantes ad Infideles, sunt excommunicati ipso facto. *Extra, de Iudeis cap. Multa. Bulla Cœnæ Pauli V. const. 63. Pastoralis. Vrbano VIII. const. 62. Pastoralis. Innoc. 3. const. ad liberandam. Nicol. 1. const. 3. Olim.*

Arma portantes ad infideles fiunt infames; non possunt testari: si capiuntur, remanent serui capientium; bona eorum confiscantur, non possunt habere officia, neque legata recipere. *Extra, de Iudeis, cap. Multa.*

Arma non ferenda, quando dicitur Missa. *concil. Arelat. 3. cap. 28. Transgressores puniendi sunt ab Ecclesiastico iudice, non à laico. ibidem.*

Arma à Clericis non tractanda. *concil. Mogunt. 1. cap. 17.* Arma quando possunt tractari à Clericis. Vide, *clerici.*

Arma breuia.

Arma breuiora tribus palmis ferentes, vt cultellos, pugiones, &c. exceptis cultellis ad frangendum panem, incurrunt crimen læsæ maiestatis in statu Ecclesiastico, & alias pœnas. *Pius V. constit. 145. cum Vices.*

Vide, *Archibusetus.*

Arma Cardinalium.

Vide, *Cardinalium Arma, & Insignia.*

Armatorum Caualcata.

Armatorum Caualcata, quando permittuntur fieri in statu Ecclesiastico, & quando non, & pœnæ facientium. *Sixtus V. const. 75. Dum pro communi.* Vide, *Caualcata.*

Armeni.

Armenorum Rex petit confirmationem à Papa, & obtinet quia Catholicus. *Innocent. 3. const. 4. Is Ecclesiam.*

Armeni petunt viros catholicos à Papa, & obtinent. *ibid.*

Armeni vniuntur cum Ecclesia Latina, circa septem Sacramenta, & alia multa. *Eugenius 4. const. 19. Exultate.*

Aromata.

Aromatarij Romæ, & in statu Ecclesiæ.

Aromatarij Romæ, quid tenentur obseruare: qui possunt tale munus exercere, & alia omnia pertinentia ad artem, diffusè. *Gregor. 13. const. 29. Cum officio.*

Aromatariæ artis consules instituti à *Gregor. XIII.* confirmantur à *Clement. VIII. const. 47. Laudabilis.* Quam facultatem habent ad iudicandum pro, & contra Aromatarios. *ibid.*

Aromatarij in nullo alio tribunali possunt conuenire debitores, sub pœna applicanda Ecclesiæ ibi determinata. Quomodo terminandæ eorum causæ. *ibid.*

Libris Aromatariorum fides est adhibenda, si eos tenent secundum usum suæ artis, sed solum per quinquennium. Debitores eorum usque ad quinquennium tantum intelliguntur obligati, si in eorum libris inueniuntur descripti. *ibid.*

Aromatarij in creditis defunctorum, deceptorum, & præferendi sunt alijs; etiam si isti habeant obligationem cameralem. *ibid. §. 10.* Etiam in causa dotis, usque ad summam scutorum 50. tantum. Alia multa de hac materia. *ib.*

Aromatariorum causæ à nullo iudice possunt cognosci, nisi à Consulibus artis, nec ab ullo reassumi. *ibid. §. 16.* Quando, & qua cautione appellari potest à præfatis Consulibus. *ibid. §. 15. & Paulus V. constit. 71. ut infra.*

Aromatariæ Romæ, quomodo regendæ, & gubernandæ. *Paulus V. const. 71. tit. de Protomedico, & Aromatarijs.*

Aromatariorum obligatio in statu Ecclesiæ. *Gregor. XIII. const. 29. Cum officio.* A quo approbandi. *ibi. §. 3.* Non possunt ex simplicibus componere medicinam, sine recognitione medici; neque opiata. Medicinas in libro notare tenetur. Non possunt vendere venena: omnes res necessarias tenentur habere. Pœnæ. Causæ eorum à Consulibus iudicandæ. Accusans Aromatarium, &c. lucratur quartam partem pœnæ, & alia multa. *ibid.*

Arreptitius.

Arreptitius non potest ministrare in altari. *Post epist. 4. Pij 1. dist. 33. cap. communiter. cap. clerici, & cap. Usque. conc. Tolet. 11. c. 13.*

Arreptitius neque potest Sacramentum ministrare, donec sit curatus. *concil. Toletan. 11. cap. 13.*

Arreptitij possunt uti quibusdam herbis, & lapidibus, dummodo hæc non sint incantata. *26. q. 7. cap. Demonium.*

Vide, *Energumenus.* Vide, *Dæmoniæcus.* Vide, *Altare.* Vide, *Missa.*

Arrogans.

Arrogans non est aptus ad docendum. *dist. 46. cap. Hoc habet.*

Articularis morbus.

Articularem morbum curat ieiunium. *De consecrat. dist. 5. cap. Legimus quosdam.*

Aruspicia, & Aruspices.

Aruspices sunt, qui obseruant dies, & horas, in quibus debeat homo operari. *26. q. 3. cap. 1.*

Aruspices, idem sunt, ac augures. *26. q. 5. cap. Nec mirum.*

Aruspicum pœnæ, & alia. Vide, *Augures.*

Vide, *Diuinitio.* Vide, *Sortilegium.*

Assassinium.

Assassinium committens. Clericus, vel Eques Sancti Ioannis Hierosolymitani, non potest iudicari à foro sæculari, sed ecclesiastico. Sub pœna excommunicationis latæ sententiæ ipsis sæcularibus prohibetur, siue sint Reges, siue Imperatores. *Clemens 8. const. 37. Equæ.*

Assassini non gaudent Immunitate Ecclesiæ. Vide, *Immunitas.* Vide, *Ecclesia.*

Assassinium committens, vel mandans, est excommunicatus. *De homicidio in 6. cap. 1.*

Assassinos recipiens, vel occultans, est excommunicatus: si

est clericus cuiuscumque dignitatis, deponitur ab officio, beneficio, dignitate, &c. *ibidem.*

Assentiens.

Assensum præbens alienis vitijs, est similis illi. *Anastasius 1. epist. 3.*

Assessor.

Assessor assumi non debet à delegato, nisi in necessitate. *De rescript. in 6. cap. Statutum, §. Assessorem.*

Assessor non debet esse suspectus. *ibid.* Expensis partium soluendus, sed moderatis. *ibid.*

Assistens.

Assistentis officium instituendum est in Ecclesia Cathedrali, & in Collegiatis, qui pluuiali indutus accedat in Missa solemnè, cantante Episcopo, vel Canonico. *concil. Mediolan. 1. part. 2. tit. de Missa solemnè.*

Nisi adsit assistens deputatus in Ecclesijs, assumendus est alius sacerdos, qui hoc munere fungatur. *ibid.*

Assistens Capella Papalis.

Assistentes Capellæ Papali, vt Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ, multa Priuilegia habent. *Iulius 3. const. 12. Romanorum.* Sunt nobiles, & nobilium gratijs fruuntur; multis franchitijs gaudent; alia habent priuilegia circa collationem beneficiorum, & cessionem fructuum eorumdem. *ibid.* Possunt legitimare, creare notarios, milites, auratos, & doctores in omni facultate, (sed hoc de doctoribus reuocauit *Pius V. const. 60.*) concessit præterea *Iulius 3.* Possunt legitimare ad omnia reuocauit *Pius 4. const. 45.* Possunt cum quadam particulari forma resignare beneficia; possunt ordines conferre extra tempora; possunt differre visitationem Liminum ad quinque annos. sed hoc reuocauit *Sixtus V. const. 15.* Possunt confessarium sibi eligere, qui possint eos absoluerè ab omnibus casibus, & censuris, quibusdam exceptis, & commutare eis vota, exceptis quatuor maioribus. *ib.* Aliqua ex his confirmantur, alia moderantur. Assistentes præfati fruuntur iisdem gratijs, etiam quando desinunt esse Assistentes. *ibid.*

Gregor. XV. const. 32. Circumspecta, multa renouat, & alia confirmat: concedit, vt nobilitate fruuntur, ita, ac si ex utroque parente nobili essent nati, & æquales sint alijs nobilibus, §. 1. Habent franchitiam sex vegetum vini, & possunt de ea disponere, §. 2. Habent de Palatio vnâ partem panis, qualibet die, §. 3. Possunt creare tres notarios, qui sint probi, & commendati, eosque aggregare alijs notarijs Sedis Apostolicæ, §. 4. Gaudent priuilegijs Prototonotariorum participantium, etiam si sine Rocheto incedant, §. 5. Possunt creare octo milites auratos, id est, de calcaribus auratis, §. 6. Possunt statuta, & leges facere pro eorum Collegio: tenere possunt oratorium domi (Romæ) per Cardinalem Vicarium approbandum, in quo vna tantum missa dici possit, pro qualibet die per se, vel per alium: & quando sunt extra Vrbem, possunt facere celebrare in suo oratorio, exceptis Paschate, Natiuitate Domini, & Pentecoste. Familiæ sibi necessarij satisfaciunt præcepto, audiendo missam in suo oratorio, non verò, qui non sunt necessarij, §. 8. Possunt cassare, & resignare pensiones, usque ad summam scutorum 500. auri in toto, vel in parte, & alia circa hoc, §. 9. Possunt disponere de redditibus Ecclesiasticis, semel usque ad summam scutorum mille de Camera, siue pro hæredibus, siue pro alijs, siue pro funere, subtracto tamen ære alieno (si quod habent) §. 10. Testamenta de iurisdictionalibus facere possunt coram duobus testibus, & quomodo, etiam si sola sua manu sint descripta, & alia similia, §. 10. & seqq. Vide, *Capella Pap.*

Assistentes Religionum.

Assistentes Generales Ordinis Sancti Augustini. Vide, *Fratres Sancti Augustini.*

Asper-

Asperio cum aqua benedicta facienda super populum omni Dominica. *Leo 4. homilia de cura Pastoralis. Conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. cap. 9.*

Asperionis ritus est antiquus in Ecclesia, & vnde sumat originem. *de consecr. dist. 4. c. Nec quemquam.*

Asperio cum aqua facienda, & quomodo benedici aqua illa opus sit, & à quo. Vide, *Aqua benedicta.*

Astrologia, & Astrologi.

Astrologi dicuntur mali, qui augurantur. *26. q. 3. c. 1.*

Astrologi isti fugiendi à Catholicis. *26. quest. 2. cap. Illos Planetarios.*

Astrologiam iudiciariam exercentes præter excommunicationem ipso facto, quas illas pœnas incurrunt. *Sixtus V. const. 17. Cœli, & terra Creator.* Ab Inquisitoribus iudicantur. *ibidem.* Item alias huiusmodi diuinatrices artes exercentes. *ibid.*

Astrologi iudicarij prædicentes futura, &c. vt homicidæ tractandi. Maxime, qui iudicant de statu Reipublicæ, vel de Vita Principum. *Sixtus V. const. 17. Cœli, & terra. & Urbanus 8. const. 113. Inscrutabilis.*

Astrologos, ariolos, mathematicos, aruspices, vaticinatores, & alios huius generis consulentes de statu Reipublicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, vel vita, aut senectute Papæ, aut consanguineorum Papæ, vsque ad tertium gradum; vel qui iudicia, aut prædictiones de præfatis, etiam sponte oblata, receperint, illisve vsi sint, vel apud se retinuerint, incurrunt excommunicationem ipso facto, crimen Læse Maiestatis, pœnam mortis, & confiscationem bonorum omnium. *Urban. 8. const. 113. Inscrutabilis §. 3.*

Astrologi præfati, arioli, &c. qui supra, talia prædicentes, etiam si protestentur, se non certò affirmare, quòd dicunt, si apud se talia iudicia teneant de prædictis personis, vel alijs ostenderint, easdem pœnas incurrant. *ibid. §. 3.* Si clerici, curiæ seculari tradendi præuia abiuratione, & degradatione. Episcopi verò, vel alij etiam in dignitate maiori constituti, omnibus gradibus, dignitatibus, beneficijs, &c. ipso facto priuantur, excommunicationem incurrunt, & priuationem regiminis. *ibid.*

Astrologorum, &c. præfatorum prædicentium (vt supra) delictum iudicandum ab Inquisitoribus in omni loco. Romæ verò etiam à Governatore, Auditore Camerae, & Vicario Papæ. In alijs locis status Ecclesiastici à Legatis, & Vicelegatis; in alijs Christiani Orbis terris ab Ordinarijs etiam. *Urbanus 8. const. 113. Inscrutabilis §. 4.*

Vide, *Genethlia.*

Attentio.

Attentio est necessaria, in recitatione Officij diuini.

Vide, *Officium.*

Atrium Ecclesiæ.

Atrium Ecclesiæ, per triginta passus se extendit, & clauditur. *17. q. 3. c. Definuit.*

In atrio Ecclesiæ fieri non possunt domus, nisi clericorum. *Nicolaus I. in decr. tit. de Ecclesijs c. 1.*

In atrio Ecclesiæ non possunt arma tractari, vulnerari, &c. faciens excommunicatur. *Concil. Cabilon. 2. c. 17.*

Attritio.

Attritio, quæ dicitur imperfecta contritio, est derectatio peccati, ex turpitudine eius, vel ex metu gehennæ, aut pœnæ. *Concil. Trid. sess. 14. c. 4.*

Attritio est donum Dei. *ibid.* Disponit ad impetrandam gratiam Dei, in Sacramento Penitentiae. *ibid.*

Attritio sine Sacramento, non perducit ad iustificationem. *ibid. cap. 4.*

Attritio est utilis dolor, & præparat ad gratiam. *Concil. Trident. sess. 14. can. 5.*

Auarus scienter, peccat, vt hæreticus. *6. quest. 1. cap. Quæro ergo.*

Auditor.

Auditor datus à delegato potest cum causa recusari. *De off. Iud. deleg. c. Super questionem. §. eum verò.*

Auditor delegatus in Romana Curia à Papa pronuncians, cui debetur beneficium, sine alia commissione potest procedere. *Clement. de rescript. c. Auditor.*

Auditorum Sedis Apostolicæ beneficia, dum illi moriuntur, à quo conferenda. Vide, *Beneficia.*

Auditor Camerae Apostolicæ.

Auditoris Camerae iurisdictio declaratur per *Innocent. VIII. const. 7. Apprimè.*

Auditor Camerae, aliquando fuit Cardinalis. *ibid. §. 2.* Potest alijs delegare. Causas in curia motas, tam ciuiles, quam criminales, iudicare potest. Omnes causæ ab Auditore Camerae iudicabiles, ibi numerantur. Plenissima est eius iurisdictio. *ibid.*

Auditor Camerae antequam officium exercere incipiat, tenetur præstare iuramentum fidelitatis in manu Camerarij, vel locum tenentis. & alia *ibid.*

Pius IV. pariter declarat, quas causas iudicare potest Auditor Camerae, *constit. 33. ad eximie.* Solus ipse, & loca tenentes iudicant de obligationibus in forma Camerae, & reasumit præfatas causas, nisi à Papa alijs sint commissæ. Potest censuras Ecclesiasticas promulgare. Potest iudicare causas omnium Prælatorum, Cardinalium, Regum, & Imperatorum in prouentibus, & alijs iuribus Ecclesiarum. Potest summarie expedire causas mercatorum, dummodo non excedant valorem ducentorum ducatorum auri. *ibid.* Potest in causas criminales Urbis. Potest in causas omnium exemptorum. Potest cognoscere de literis Papæ, Penitentiariæ, &c. Potest exequi sententias omnes in curia latas, & alia multa. *ibid. ad eximie.*

Auditor Camerae Apostolicæ in Capella Papæ habet primum locum post Governatorem Romæ, & Oratores Principum, si sint Prælati. *ibid. ad eximie.*

Auditor Camerae Apostolicæ, quam methodum, & formam tenetur seruare in causarum expeditionibus, circa examina, appellationes, remissiones, &c. quæ agenda sunt in suo tribunali; multaque alia. *Pius IV. constitut. 56. Inter multiplices.* per §§. 35. Distinctè tota ferè authoritas Auditoris, & officialium, nec non forma tenenda in iudicijs declaratur.

Pius V. reformat tribunal Auditoris Camerae, in multis. *const. 113. Inter illa.* Taxa officialium circa pretia laborum, & alia præscribuntur distinctè per §§. 49.

Paulus V. confirmat omnem authoritatem, ac iurisdictionem collatam à Prædecessoribus Auditori Camerae. *Const. 28. Eximie fidelitatis.*

Auditor Camerae in causa sanguinis, non incurrit irregularitatem, vel alias inhabilitates, dummodò ipse non ferat sententiam, aut non subscribat. *ibid. §. 4.*

Potest causas iudicare cum obligatione Camerali, & sine ea, cum vna citatione pro mandato executiuo, vel sine citatione. *§. 6.*

Potest vnum, vel plures Loca-tenentes eligere, qui causas iudicent. *§. 6.*

Non iudicat causas Camerae, vel ab ea pendentes coram iudicibus introductis. *§. 6.*

Potest iudicare causas in forma iuris Guartigie Ripæ, vel Ripette. Omnes causas potest reassumere, exceptis Curia Capitoline, contra ciues Romanos. *§. 7.* Sic etiam causas omnium Dominorum, Principum, Cardinalium, Regum, Imperatorum, familiarium Papæ, &c. *§. 8.* In omnibus causis, criminalibus, ciuilibus, & mixtis, in statu Ecclesiæ potest procedere. *§. 9.*

Potest recipere causas appellationum, omnium Iudicum status Ecclesiastici, (exceptis causis Vicarij Papæ, Senatoris, & Iu-

& Iudicium Capitoli) & omnium Episcoporum, etiam extra statum Ecclesiae, §. 10.

Potest procedere sine figura iudicii, manu regia, & de plano, quando non agitur ultra summam scutorum ducentorum auri de camera, aut de valore dictae summae, dum agitur de obligatione in forma camerae: & tunc vna citatione, audientia, vel affixione citationis ad portas habitationis partium procedit.

In alijs verò obligationibus, potest sic procedere in quantitate non excedente 20. scuta auri §. 11.

Auditor Camerae non potest citare Episcopos ad comparandum personaliter, nisi prauia commissione subscripta manu Papae. §. 13.

Auditor Camerae est executor literarum Sedis Apostolicae, si in literis non assignetur executor. §. 14.

Potest procedere contra omnes immediate subiectos Papae, siue in ciuilibus, siue in criminalibus. §. 12. Siue sint in curia, siue extra. *ibid.*

Potest exequi per se, vel per Loca-tenentes, omnes sententias latas à Papa. *ibid.* §. 15.

Habet locum in Capella Papae, primum post Gubernatorem Romae, & Oratorem Principum, si sint Praelati. *ibi.* §. 28.

Auditor Camerae debet summarie expedire causas pauperum, & miserabilium personarum. *ibid.* §. 31. Etiam si non sint priores, & potiores, alijs creditoribus, vsque ad summam 50. scutorum inclusiue, §. 31.

In causis vsurarijs, potest procedere, §. 33.

Potest reuocare sententias, & inhibitiones latas per Gubernatorem Romae, §. 33.

Et alia ibi de Auditore Camerae per §. 42.

Auditoris Camerae tribunal reformatur à Paulo V. *const.* 71. tit. de auditore Camerae. Vbi per 31. §§. praescribitur Auditori Camerae, & eius officialibus, quid possit iudicare, & quomodo, quae ibi indistincte legenda sunt.

Auditor Rota Romana.

Auditor Rotae, quae statuta tenetur obseruare Ioannes XXII. *constitut.* 14. Ratio iuris.

Tenentur facere iuramentum, & quale. *ibid.* Statuta sunt 39. *ibid.* Cuius qualitatibus, & conditionibus debent esse Auditores Rotae. Martinus V. *const.* 3. In Apostolica. §. 14. & 15.

Auditor Rotae tenetur defendere Conclusiones de lege Canonica, vel Ciuili; & qui debent contra eos arguere, quive esse praesentes in ea disputatione. *ibid.* §. 17. Ex ea disputatione iudicari debet, an sit idoneus. *ibid.* §. 17.

Auditoris Rotae officium, & obligatio. §. 17. Libros iuris, secum habeant. *ibid.*

Auditor Rotae praecipitans iustitiam, vel accipiens munera, quomodo puniendus, & postea priuandus. *ibid.* §. 18.

Auditores Rotae, quem ordinem seruare debent in ferendis, ac iudicandis causis: quem si peruerant, ipse & notarius tenentur ad expensas, & damnum partium. *ibid.* §. 19.

Auditor Rotae, accipiens aliquod munus à Notario ratione officij, scilicet, quia vititur eo, incurrit excommunicationem. *ibid.* §. 20. Et tenetur ad restitutionem in duplo erogandam pauperibus. *ibid.*

Alia obseruanda ab Auditore Rotae Romanae. Martinus V. *const.* 5. Romani. Ordo ab eis tenendus in iudicijs. *ibid.*

Causas breues reddere debent, & amputare prolixitates. *ibid.* Innoc. 8. *const.* 13. circa finem.

Auditores Rotae delinquentes, quomodo corrigendi, & puniendi. *ibid.*

Auditores Rotae, duodecim esse debent. Sixtus 4. *const.* 2. Romani.

Auditorum Rotae officia vacant, si ipsi promouentur ad Episcopatum. Innoc. 8. *const.* 6. Circumspecta.

Auditorum Rotae iurisdictio, & autoritas declaratur, & confirmatur. Innoc. 8. *const.* 13. Finem. Ordo, & forma ab eis tenenda in iudicijs. *ibid.* per §. 12.

Literae Sedis Apostolicae, quae expediuntur pro Auditoribus Rotae, gratis expediendae. Leo X. *const.* 3. Sedis.

Priuilegia Auditoribus Rotae, multa concessit Clemens VII.

const. 13. Conuenit. & sunt haec, habere possunt plura beneficia, etiam si alterum sit curatum: & alia incompatibilia, etiam dignitates sub vno, vel sub pluribus rectis: item plura beneficia Regularia: per septennium non tenentur promoueri ad ordinem sacrum: habentes curam possunt absolvere à casibus ordinarij: disponere cum quibus volunt, de bonis vndequaque acquisitis: permutare, & resignare beneficia, absque alicuius licentia, & alia multa circa hoc. Non tenentur ad residentiam beneficij, sed per alios possunt illud regere absque licentia ordinarij. Horis anticipatis recitare officium, cum vno, vel pluribus familiaribus. Eligere confessarium à quo possunt absolui à casibus, etiam Papae reseruatis, quibusdam exceptis, semel in anno, & à votis dispensari, exceptis quatuor. Vt altari portatili. Missam ante lucem facere celebrare. Sic etiam tempore interdicti esse praesentes sacris, cum sex alijs personis, quae non dederunt causam interdicto. Interdicti tempore si moriantur, possint tradi sepulturae, etiam cum pompa funerali. Tempore quadragesimae visitando duas Ecclesias, & in curia tempore audientiae propriam capellam, indulgentias stationum Urbis lucrentur. In diebus prohibitis non comedere caseum, &c. lacticia; sic in diebus in quibus prohibentur carnes, & comeduntur oua, possunt comedere carnes. Literas Apostolicas gratiarum in primis signatura gratis obtinent, & non tenentur ad regulam intimationum possessoribus, nec publicationum, & acceptationum, & nominare possunt amicos consanguineos, &c. pro beneficijs sibi concessis. Praferri debent alijs in his prouisionibus. Bullae pro quouis beneficio ipsorum gratis expediendae pro illis. *ibid.*

Auditores Rotae sunt exempti, à iurisdictione ordinariorum, legatorum, &c. etiam de latere, & aliorum, & Papae immediate subduntur ipsi, & ipsorum bona. Eximuntur à gabellis, taxis, &c. *ibid.*

Cum resignant beneficia valoris 24. ducatorum de camera, tenentur certiorare Collectores, & Praesidentes Camerae. *ibid.*

Multa alia circa assignationes, & conseruationes beneficiorum, & alia, quae prolixè sunt disposita in dicta constitutione pro Auditoribus Rotae: sed haec postea sunt reformatae à Paulo V. vt infra.

Auditorum Rotae Romanae priuilegia confirmat. Paulus 3. *const.* 12. Romani. Concedit exemptionem pro 15. vegetis vini siue ex Ripa, siue ex alijs partibus accipiat. Derogat contraria, & alia concedit. *ibid.*

Auditorum Rotae Decanus est, qui tempore vacationis est antiquior praesens Romae, nisi absit ob negotia publica. Pius 4. *const.* 61. Dudum.

Auditorum Rotae facultas, & autoritas praescripta, & reformatae. Paulus V. *const.* 71. tit. de Auditorio Rota, per extensum.

Auditores Rotae, & eorum Loca-tenentes, non possunt manifestare vota sua, vel Coadiutorum alicui, exceptis Loca-tenentibus, & Coadiutoribus, nec patefacere, quinam ex socijs votum dederit, vel non, sub poena excommunicationis latae sententiae, à qua à nullo possunt absolui, neque à summo Poenitentiario, neque per vllum iubilaeum, aut Bullam Cruciatam, neque in anno Sancto, sed à sole Papa. Urbanus VIII. in append. Bullarum *const.* 57. alias 167. Exponi.

Possunt Auditores Rotae assignare, vel significare difficultates, motiua, & rationes, ob quas dilata est resolutio in aliqua causa, tacito tamen nomine eorum, qui illas adducunt. *ibid.*

Auditorum Rotae adiutores manuenses, & alij, qui sciunt tractatus, & causas, sub eadem censura tenentur celare, & nulli patefacere. *ibid.*

Auditores Rotae, Loca-tenentes, adiutores studij, &c. tenentur iurare, & quomodo. Vide, Rota.

Aues venaticae.

Aues venaticas tenere prohibetur clericis. De clerico venatore cap. 1. & 2. Si Episcopus eas tenet, per tres menses priua-

priuatur communione, Presbyter per duos; Diaconus ab omni officio priuatur. *ibid. ex Concil. Aurel. 1. cap. 3.*

Augurium, & Augures.

Auguria fugienda: sic etiam auspicia. *lib. 2. const. Apost. cap. 62. lib. 7. cap. 71.* Consulens augures, excommunicatur ipso facto. *Concil. Sabin. cap. 25.*

Auguria, & auspicia obseruare, est idololatriæ genus. *26. q. 2. cap. Sed est illud.*

Augures idem sunt, ac auspices. *26. q. 5. cap. Nec mirum. & q. 3. cap. 1.*

Augures sunt, qui volatus auium obseruant, seu voces earum improuistas. *26. quest. 3. cap. 1. quest. 5. cap. Nec mirum.*

Auguria ab homine inuenta. *26. quest. 2. cap. Qui sine.*

Auguria Phryges primum inuenerunt. *26. quest. 5. cap. Nec mirum.*

Auguria quælibet illicita sunt. *Concil. Antistodor. cap. 49.*

Augurijs vacans, excommunicatur. *Concil. Venet. cap. ult.*

Concil. Agathense cap. 41. Concil. Aurelian. cap. 31. Conc. Carthag. 4. cap. 89. causa 26. q. 5. cap. Augurijs, & cap. Si quis clericus.

Augurijs vacantes, per quinquennium pœnitere debent. *Concil. Ancir. cap. 23. Concil. Roman. sub Damaso cap. 4. Conc. Sabinense cap. 25.*

Vide, *Diuinitio.*

S. Augustinus.

S. Augustinus fuit magister optimus, & semper in communione Romanæ Ecclesiæ (id est, postquam venit ad fidem Catholicam.) *Cœlestin. 1. ep. 1. cap. 2.*

S. Augustinus, & S. Hieronymus sunt lumina Magistrorum. *Gelasius Papa ep. 6.*

S. Augustini doctrina ab Ecclesia obseruatur. *Ioann. 2. ep. 3.*

S. Augustini doctrina, & aliorum trium Doctorum, fulcitur Ecclesia, & per eam nodi difficultatum soluuntur. *De Reliquijs, & venerat. Sanct. in 6. cap. vn.*

S. Augustini fratres Eremitæ. Vide, *Fratres.*

S. Augustini Canonici. Vide, *Canonici regulares.*

Augustiniana Religio habet priuilegium, habendi Sacristam in facello Papæ, qui esse debet Prælati. *Alexander VI. const. 5. Ad sacra.*

Aurum falsum.

Aurum falsum, seu Alchimiam facientes. Vide, *Alchimia.*

Anisi.

Vide, *Menantes, vel scriptores di Anisi.*

Authenticus.

Authentici libri, quos recipit Ecclesia. *dist. 15. cap. Sancta Romana. Concil. Trident. sess. 4. in decret. de editione, & usu sacrorum librorum.* Vide, *Libri.*

Author.

Authore damnato, etiam scripta intelliguntur damnata. *De Magistris, cap. Fraternitatis.*

Auxilium gratia.

Auxilium gratiæ Dei, est necessarium ad bene, & sanctè viuendum, ad abstinendum à malis, & ad redeundum ad iustitiam. *Innoc. 1. ep. 24. & 25. Illud negantes sunt hæretici. ibid. & Concil. Arausic. 2. per totum.*

Auxilium hoc gratiæ, continuè à Deo petimus. *ibid.*

Auxilium gratiæ per Christum, est ita necessarium, vt sine illo, nemo possit resurgere à peccato. *Cœlest. 1. epist. 1. cap. 4.*

Vide, *Gratia.* Vide, *Adiutorium.*

Azima.

Azima cum Iudæis edentes, si sunt laici, excommunicantur; si clerici, deponuntur. *28. q. 1. cap. Nullus eorum, & cap. Omnes. Concil. Laodic. cap. 38.*

B

Baculus.

Baculo Papa non utitur, sed alij Episcopi eo utuntur. *De sacra Vnctione cap. unico §. ult.*

Baculo non potest uti sacerdos in altari Missam dicens. *Concil. Rom. sub Zacharia cap. 13. Neque ad altare cum eo accedere. ibid.*

Baldacchini usus.

Pro Abbatibus, Monachis. Vide, *Abbates quoad usum Baldacchini.* Vide, *Monachi.*

Balsamum.

Balsamum in Chrismate ponendum ab Episcopo, & nihil pro eo debet exigi à clericis, vel alijs. *Concil. Bracar. 2. c. 4. Barcinonense cap. 1. Cabilonen. 3. cap. 16. 1. q. 1. c. Placuit, ut nullus. & cap. Statuimus.*

Vide, *Chrisma.* Vide, *Confirmatio.*

Bannum, & bannire.

Bannum Episcopi transgrediens, pœnitere debet per 40. dies in pane, sale, & aqua. *Concil. Tribur. 1. cap. 8.*

Si eodem die fiat bannum ab Episcopo, & à Principe sæculari, vt conueniatur ad placitum (seu Consilium) Episcopo est potius obediendum, quam Principi. *Concil. Tribur. 1. cap. 9.*

Banniri non possunt clerici ab aliquo loco: & si fiat bannum, locus ille est interdictus, donec clerici restituantur. *Concil. Tol. 22. cap. 24.*

Bannitus.

Banniti non recipiendi in statu Ecclesiæ. *Extrau. Ioann. 22. de Priuilegijs. Ad nostri Apostolatus. Quare, & quando. ib.* Banniti non recipiendi à Baronibus in statu Ecclesiæ, sed fugandi: sub pœnis grauissimis. *Iulius 2. const. 2. Quia nihil. constit. 4. Romani. & const. 6. Cum homines. Sub pœna confiscationis bonorum omnium, &c. alijs Iulius 3. const. 25. Cum sicut.*

Bannitos existentes in loco aliquo non reuelantes, intra tres dies, similes pœnas incurrunt. *ibid. const. 6.*

Bannitos receptans in statu Ecclesiæ, vel faciens cum eis tre-guam, præter excommunicationem incurrit crimen læsæ maiestatis, &c. alias. *Leo X. const. 36. Omnes Clem. 7. const. 10. in Sancta.*

Bannitorum pœnæ. *ibid. Clem. 7.*

Banniti à Communitatibus sunt capiendi, & carcerandi. *ibid. Clem. 7.*

Eadem circa bannitos, & eorum receptatores confirmat *Iul. 3. const. 25. Cum sicut. Pius 4. const. 27. In eminenti, eadem confirmat.*

Banniti non possunt aggratiari à Legatis Papæ. *Pius 4. ubi supra §. 6.*

Cum bannitis fieri non potest compositio. *Pius 4. ibi in declaratione sequenti.*

Bannitus occidens alium bannitum, ad consequendam liberationem à pœna capitis, vel nominatus ab alio, qui habet talem gratiam iuxta tenorem banni, non potest aggratiari, nisi se ipsum personaliter præsentet, neque sufficit, si compareat per Procuratorem. *Pius 4. constit. 52. Ersi cuncta.*

Et hoc intelligitur, non solum de bannito condemnato, sed de condemnando ob contumaciam. *ibi in declaratione sequenti.*

Banniti ob contumaciam, quando, & quomodo possunt admitti

mitti ad nouas defensiones, & cum Signatura Papæ. *Pius V. const. 9. Cum ob innumeras*, in declaratione sequenti. *Leges, & statuta facta contra bannitos, receptatores eorum, &c. confirmat Gregorius 13. const. 65. Tanta.*

Bannitos occultantes, &c. vel impediētes alios, ne ipsos capiant, &c. in statu Ecclesiæ, læsæ maiestatis rei fiunt; priuantur omni Ecclesiastico beneficio, honore, dignitate, &c. & fiunt inhabiles ad ea, omnesque actus legitimos; & eadem incurrunt eorum filij. Priuantur feudis, &c. Subditi eorum absoluuntur à iuramento fidelitatis. *ibid.* Communitates, quibus penis subiacent, si id faciunt, *ibid.*

Bannitorum bona, quando capiuntur (exceptis Archibussis, & alijs armis) in manu Depositarij, vel Thesaurarij consignentur. *Sixtus V. const. 93. Ad Romanum §. 15.* Et si condemnantur, Camera applicantur. *ibid.*

Banniti expellendi à suis terris, in statu Ecclesiastico à Dominis illarum. *Sixtus V. const. 6. Hoc nostri.*

Quomodo persequendi sunt banniti, etiam à personis priuatis. *ibid.* Saltem manifestando, & propalando.

Bannitorum literas portantes ad partes, &c. crimen læsæ maiestatis incurrunt. *Innocent. 8. const. 14. Licet.*

Banniti in statu Ecclesiæ à nullo Principe, Duce, Marchione, Comite, vel alio habente mixtum imperium, possunt aggratiari, vel componi, sed à solo Papa. *Clemens 8. constit. 15. Inter ceteras §. 7.* Admittentium penæ. *ibid.* Et gratia est nulla. & *Iulius 3. const. 25. Cum sicut.*

Bannitorum receptatoribus, aliquando indulgetur, ijs comprehensis. *ibid. §. 1. & 2.*

Banniti, vel alij exules Urbis Romæ, minantes partibus offensis, nisi pacem habeant cum eis, crimen læsæ maiestatis incurrunt. *Innoc. 8. const. 14. Licet.* Deferentes literas, vel ambasciatas, de hac re, idem incurrunt.

Baptista

Vide, *Sanctus Ioannes Baptista.*

Baptismus, eiusque materia & forma.

Baptismi vera doctrina, est in Ecclesia Romana. *Concil. Tridentin. sess. 7. de Baptismo can. 3.*

Baptismus est Sacramentum fidei, quia facit fidelem. *De consecr. dist. 4. cap. Nihil est aliud.*

Baptismus Ioannis non habui eandem virtutem cum baptismo Christi. *Concil. Trid. sess. 7. de Baptismo can. 1.*

Baptismi materia est aqua naturalis, siue calida, siue frigida. *Eugenius 4. in decr. Vnionis Armenorum. §. Quinto Ecclesiasticorum. Clem. 1. ep. 3. Innoc. 4. constit. 14. sub Catholica. §. 3.*

Baptismus ex verbis, & aqua constat. *1. quest. 1. cap. De trabe.*

Baptismus fieri nequit sine aqua, & verbis. *de Baptismo, cap. Non ut apponeres. Concil. Later. 4. cap. 1.*

Baptismi materia, id est aqua debet solemniter benedici. *Concil. Mogunt. 4. cap. 14.*

Baptismus fieri non potest, nisi in aqua vera, & naturali. *Concil. Trident. sess. 7. de Baptismo can. 2.*

Baptismi forma sunt illa verba, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* *Eugen. 4. in decr. vniōis Armenorum, §. Quinto Ecclesiasticorum.* (Illa verba, quibus Græci vtuntur, *Baptizetur seruus Christi, vel N. in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* sunt valida forma.) *lib. 6. const. Apost. cap. 16. de Baptismo cap. 1.* Sine forma non conficitur. *ibid.*

Sine hac forma Baptizatus, est rebaptizandus. *de consecr. dist. 4. cap. Quos à Paganis, cap. Hi vero. 1. q. 1. cap. Si quis conjurgit.* Vide infra, *Baptismus datus ab Hæreticis, &c.*

Baptismi formam mutans, excommunicatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum cap. 49.* Non potest dari in nomine Domini, sed in nomine Trinitatis. *de consecr. dist. 4. cap. Multi sunt.*

Baptismus est Sacramentum nouæ legis. *Eugenius 4. in decr. vniōis Armenorum. §. Quinto Ecclesiasticorum. Con-*

cil. Trid. sess. 6. cap. 7. sess. 7. de Sacram. can. 1. Baptismi forma corrupta per ignorantiam linguæ, non destruitur. *de consecr. dist. 4. cap. Retulerunt. cap. Si non sanctificatur.*

Baptismi forma debet ita proferri, vt sanum habeat intellectum. *Conc. Oxon. 1. cap. 16.*

Baptismi verba in quolibet idiomate, siue latino, siue vulgari, sunt forma valida. *ibid. Et Greg. 3. epist. 5.*

Baptismi formæ, seu verbis, nihil potest addi. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Baptismo.* Verba autem sunt, *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.*

Baptismi forma, In nomine Domini, non est valida, & sic baptizatus debet rebaptizari. *De consecrat. dist. 4. cap. Si reuera.*

Baptismi sacramentum faciendum est per aquam, & verba exprimentia Trinitatem. *De Trinitate cap. 1. in fine.*

Baptismi forma ab omnibus curatis scienda. *Concil. Rauenn. 2. sub Clemente V. cap. 2.*

Baptismus olim datus in nomine Christi, fuit validus. *De consecr. dist. 4. cap. A quodam Iudeo.* Nunc non potest ita dari. *ibid. cap. Multi sunt.*

Baptismi minister, & intentio.

Baptismi solemnissimus minister est Episcopus, vel Presbyter. *Clem. 1. epist. 4. lib. 6. constit. Apost. cap. 16. Eug. 4. in decr. Vnionis. §. Quinto. De consecr. dist. 4. cap. Constat. Concil. Mediolan. 1. part. 2. tit. de Baptismo.*

Sine intentione ministri, non valet Baptismus. *De consecr. dist. 4. cap. Solet etiam. cap. Non sanctificatur. Concil. Colon. 2. par. 6. cap. 6.*

Cum intentione faciendi debet minister baptizare. *Concil. Colonien. 2. par. 7. cap. 6. Eugen. IV. in decret. Vnionis. §. Quinto.*

Laici etiam baptizare possunt in necessitate. *De consecr. dist. 4. cap. Constat. cap. Sanctum est. Eugen. 4. in decr. Vnionis, §. Quinto.* Sed non solemniter. *lib. 3. const. Apost. cap. 10.*

Omnis fidelis baptizare potest aliquem in necessitate, si Presbyter non adsit. *Concil. Elibert. cap. 38.* Dummodo non sit bigamus. Sed modus obstat. *Concil. Londin. 1. cap. 3.* Baptizare non potest mulier (id est si alij adsint, qui possint.) *De consecr. dist. 4. cap. Mulier lib. 3. const. Apost. cap. 9.* Sed in necessitate.

Baptizare potest mulier in necessitate, si non adsit sacerdos, neque clericus in sacris, vel alij clerici, neque alius masculus. *Concil. Mediolan. 1. part. 2. tit. de Baptismo.*

Baptizare potest in necessitate pater, vel mater pueri, sine solutione coniugij. *Concil. Oxonien. 1. cap. 16.*

Baptismi minister, debet esse persona distincta à baptizato. *De Baptismo cap. Debitum.* Et ideo, nemo potest baptizare se ipsum. *ibid.*

Recedens ab Ecclesia non perdit potestatem baptizandi. *1. q. 1. cap. Quod quidam.*

Baptizare nullus potest solemniter, sine licentia Episcopi. *Concil. Vienn. Provinc. cap. 8.*

Baptizare non potest diaconus, nisi in necessitate. *Concil. Laodicen. 1. cap. 3. Concil. Lateran. 3. par. 50. cap. 44.*

Si Laicus in necessitate baptizat, vel alius, debet postea Presbyter supplere alias solemnitates in Ecclesia. *Concil. Oxonien. 1. cap. 16.*

Baptizans siue bonus, siue malus sit, dummodo in forma Ecclesiæ faciat, valide ministrat. *De consecrat. dist. 4. cap. Aliud est. c. Quomodo. cap. Non est aqua. cap. Baptismus. cap. Cum Baptizat.*

Vide infra, *Baptismus datus ab hæreticis.*

Minister nolens Baptizare (si petens moritur sine eo) depōnatur. *De consecr. dist. 4. cap. Quicumque. Concil. quod dicitur Apost. cap. 47.*

Baptismus datus ex ioco, non est validus. *de consecr. dist. 4. cap. Solet etiam.*

Baptizari debent omnes homines nati ex viro, & muliere. *De consecrat. dist. 4. cap. Quisquis. Clementin. de fide cathol. cap. vn. §. fin.*
 Absque baptismo, nullus saluatur, licet bene viuatur. *de consecr. dist. 2. cap. Cathecumenum.*
 Sine baptismo, nullus fieri potest Christianus. *Zacharias epist. 10.*
 Baptismus est ita necessarius ad salutem, vt non sit in libertate velle baptizari, vel non, si quis vult saluari, *conc. Trid. sess. 7. de Baptismo can. 5.*
 Baptismus conferendus est, etiam paruulis, licet non credant actu. *de Baptismo cap. Maiores. concil. Senonense cap. 17. de consecr. dist. 4. cap. Non illud, & cap. Baptismus. Concil. Mogunt. 4. cap. 13.*
 Baptizari, in paruulis est credere. *de consecr. dist. 4. cap. Quis autem.*
 Baptizantur paruuli, in fide aliorum. *ibid. cap. Paruuli. cap. In Ecclesia, & cap. Illud.*
 Baptizari non potest paruulus, in vtero matris. *ibid. cap. Qui in maternis, & cap. Si qua mulier.*
 Baptizari debent omnes, etiam paruuli recenter nati de parentibus fidelibus. *concil. Trid. sess. 5. de peccato originali cap. 4. de consecr. distinct. 4. cap. Non illud. & cap. Baptismus.*
 Baptizato paruulo prodest fides aliorum. *de consecr. dist. 4. cap. in Ecclesia, & cap. Illud.*
 Baptizandi sunt omnes, surdi, muti, ægroti, &c. impotentes loqui, ex aliorum testimonio. *de consecr. dist. 4. cap. Ægrotantes.*
 Baptismus sanguinis, supplet baptismum aquæ, si hic non potest haberi. *de consecr. dist. 4. cap. Baptismi vicem.*
 Baptismi votum sufficit ad salutem, si haberi non potest in re. *concil. Trid. sess. 7. de Sacram. can. 4.*
 Baptismo Christi baptizati sunt omnes Apostoli. *De consecr. dist. 4. c. Quando Hierosolymis, & c. Si eos.*
 Baptismi loco in lege naturæ erat fides, & virtus sacrificij: in lege Moyfi, circumcisio. *De consecr. dist. 4. c. Quod autem.*
 Baptizatum se non tenens cura, non sit saluatur, & quomodo. *De presbyt. non baptizato, & c. c. Apostolicam.*

Baptismus collatus ficto.

Baptismus collatus ficto (id est habenti obicem) si consentit, habet effectum suum, quando præterita fictione baptizatus veraciter facit confessionem pœnitentialem. *De consecr. dist. 4. cap. Tunc.*

Baptismus datus ab hæreticis, & alijs infidelibus, &c.
alijs malis.

Baptismus datus ab hæreticis cum forma Ecclesiæ, est validus. *concil. Africanum cap. 24. Zacharias ep. 10. Item si ab alijs infidelibus in præfata forma detur. ibid. Arelat. 1. cap. 8. de consecr. dist. 4. cap. Si qui. cap. Ostenditur. cap. ab antiqua. cap. De Arianis. cap. Quamuis vnum. cap. solet. cap. Aliud est. cap. Quomodo. cap. Nullus autem. cap. cum tantum. & cap. satis.*
 Baptizatus ab hæreticis, vel alijs in forma Ecclesiæ, non debet rebaptizari. *Siricius ep. 1. cap. 1. Innoc. 1. ep. 22. cap. 5. Greg. 1. lib. 2. ep. 32. & 33. lib. 9. ex reg. ep. 61. Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum cap. 104. Etiam si detur baptismus à Iudæo. ibid. Gregor. 3. ep. 1. de consecrat. dist. 4. cap. Ob antiqua. cap. de Arianis. 1. q. 1. cap. Quod quidam. de Trinitate cap. 1. in fine. concil. Lateran. 4. c. 1. concil. Moguntin. 4. cap. 13. concil. Trid. sess. 7. de baptismo can. 4.*
 Baptizatus ab hæretico non in forma Ecclesiæ, rebaptizatur. *lib. 6. const. Apost. c. 15.*
 Baptizatus ab hæreticis, cum manus impositione recipitur, dum venit ad Ecclesiam Catholicam. *Siricius ep. 1. cap. 1. de consecr. dist. 4. cap. Ab antiqua.*
 Baptizati à Cataphrygis, sunt rebaptizandi, quia scilicet non

in forma Ecclesiæ. *Concil. Laodicen. cap. 8. Sic de Paulianistis, quia aliam formam tenebant. Concil. Arelatens. 1. cap. 8. Arelatens. 2. cap. 16. Concil. Nicen. 1. can. 19. Gregor. 1. lib. 9. ex reg. epist. 61. Gregor. 3. epist. 1. de consecrat. dist. 4. cap. de Arianis. 1. q. 1. cap. Si quis consurgit. cap. corporalia, cap. Non sanat. & cap. Hi qui baptismum.*
 Baptizatus ab aliquo se fingente baptizatum, si in forma Ecclesiæ baptizet, est vere baptizatus. *Nicol. 1. ad Consulta Bulgarorum cap. 14. & 15. de consecrat. distinct. 4. cap. Solet.*
 Baptismus æqualiter datur à bonis, & à malis. *de consecr. distinct. 4. cap. cum tantum. cap. Satis. c. Non est aqua.*
 Baptismus non est melior, eo quod à meliori ministro detur. *ibid. cap. Sicut bonus.*
 Baptizatus à Latinis, non debet rebaptizari à Græcis. *de baptismo c. fin.*
 Baptizatus ab hæreticis in infantia, quando venit ad Ecclesiam, potest promoueri ad ordines. *1. q. 4. cap. Placuit de infantibus, & cap. Quia apud Donatistas.*
 Baptizatus extra Ecclesiam, si non redit ad Ecclesiam, damnatur. *1. q. 1. cap. Firmissime.*
 Baptizatus extra Ecclesiam, non admittitur ad Clericatum. *1. q. 7. c. Quis in qualibet etate.*
 Catholicus faciens baptizari suum filium ab hæreticis, quomodo est puniendus. *Concil. Illerdense c. 13.*

Baptismus quando, id est, in qua etate susci-
piendus.

Baptismus, quam primum suscipiendus. *Clemens 1. epist. 4. lib. 6. const. c. 15.*
 Baptizari non potest filius totaliter manens in corpore matris. *de consecr. dist. 4. c. In maternis. cap. Si qua mulier. cap. si ad matris.*
 Baptismus, nisi necessitas vrgeat octauo die post natiuitatem pueri, olim dandus est. *concil. 1. Tribur. c. 12.*
 Baptizandi sunt paruuli, licet sine fide veniant. *De consecr. dist. 4. c. Non illud, cap. baptismus. cap. vt ostenderet. cap. Paruuli. cap. Mater Ecclesia. & cap. Si paruulo.*
 Baptizandis paruulis, sufficit fides aliorum. *de consecr. dist. 4. In Ecclesia.*
 Baptizari statim potest fœtus, si sit periculum mortis. *Greg. 1. lib. 12. ep. 31. de consecr. dist. 5. c. baptizari. Concil. Senon. cap. 17.*
 Baptismus, olim differendus pro puero nato, vsque ad Pascha, vel Pentecosten, nisi periculum adesset. *Concil. Colon. 3. tit. censura c. 14.*
 Sed postea hoc est reformatum, & abrogatum, vt infra. *de consecr. dist. 5. cap. baptizari.*
 Baptizari possunt paruuli, eadem die, qua nascuntur, si adsit periculum. *Concil. Gerund. c. 5. Antisiod. c. 18. de consecr. dist. 5. cap. baptizari.*
 Baptizari possunt paruuli, recenter nati. *Concil. Tridentin. sess. 5. in decr. de peccato orig. c. 4.*
 Baptismus non est differendus vsque ad mortem, vel vsque ad ætatem Christi. *Concil. Tridentin. sess. 7. de baptismo can. 12.*
 Baptismus differentes, vsque ad finem vitæ, se exponunt periculo. *de consecr. dist. 4. c. Quando quis.*

Baptismus quo tempore in Ecclesia ministrandus.

Baptismus dandus est Paschatis, & Pentecostes temporibus. *Victor Papa 1. epist. decret. 1. Gregor. Papa 1. epist. lib. 7. epist. 24. Leo 4. homil. de cura Pastoralis. Gregorius 2. epist. 5. Gelasius 1. epist. 9. Concil. Gerund. cap. 4. Concil. Antisiodor. cap. 18. Mogunt. 1. cap. 4. Concil. Colon. 3. tit. censura cap. 14. Concil. Londin. 2. cap. 4. Matisconense 2. c. 3. Vormatiense 1. cap. 1. Triburiense 1. cap. 12. de consecrat. dist. 2. cap. de Cathecumenis. cap. duo tempora. cap. baptizandi. cap. Venerabilis. Nicolaus 1. ad Consulta Bulgar. cap. 69. Intelligitur de solemnī modo baptizandi.*
 Baptismus in necessitate dari potest extra prædicta tempora, sed quando est necessitas. *Victor 1. epist. 1. Gregor. 1. epist. lib. 7.*

lib. 7. epist. 24. *Leo IV. vbi supra. Gelas. I. ep. 9. de consecr. dist. 4. vbi supra. & cap. Non ratione. cap. Baptizandi. cap. Si qui in necessitate. Nicolaus I. ad Consulta Bulgar. cap. 69. concil. colon. 3. tit. censura cap. 14. & Concilia supracit.*

Baptismus, nunc dari potest paruulis, statim ac nati sunt. *concil. Trident. sess. 5. in decr. de peccato orig. cap. 4.*

Baptismus ante nonum diem, post natiuitatem pueri, est conferendus. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Baptismo. Sub pena excommunicationis. ibid.*

Baptismus in quo loco dandus.

Baptismus ministrandus est in Ecclesijs, nisi necessitas urgeat. *Clem. de Baptismo, & eius effectus c. vn. Pena ministrantium alibi, ibid. Per Episcopum puniendi. ibid. concil. colon. 2. par. 7. cap. 7. Excipiuntur filij Regum, & Principum, qui extra Ecclesiam, & in domibus possunt baptizari. Clement. ibid. concil. colon. 2. part. 7. cap. 7.*

Baptismus ministrari non potest in oratorijs, sine licentia Episcopi. *de consecr. dist. 1. cap. Clericos.*

Baptizari nullus potest in priuata Domo, sed in Ecclesia. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Baptismo. Pena aliter facientium, est excommunicatio.*

Baptismus conferendus est in loco, vbi est baptisterium. *concil. Vienn. Prou. cap. 7. Excepto casu necessitatis. ibid.*

Baptismi effectus.

Baptizatus, etiam si non confirmatus moriatur, saluatur. *concil. Elibert. cap. 77.*

Baptismus adultis, & paruulis proficit ad salutem (id est, si adulti non ponunt obicem). *Clement. de fide, & summa Trinitate cap. 1. in fine. concil. Later. 4. cap. 1. Viennense Gener. concil. London. 1. concil. Moguntin. 4. cap. 13. concil. Trident. sess. 7. de Baptismo.*

Baptizato remittuntur omnia peccata. *Clemens I. epist. 4. Greg. I. lib. 9. ex regeft. ep. 39. De consecr. dist. 4. cap. Filius Dei. cap. Quod autem. & cap. Ex quo.*

Baptismus renouat hominem. *concil. colon. 2. par. 7. cap. 3.*

Baptismus purgat peccatum originale, & omnia alia. *De consecr. dist. 4. cap. Non potest. cap. Vnde. cap. A paruulo. cap. Regenerante. cap. Non ex eo. Clement. de fide Catholica. cap. Vn. §. fin. Eugen. 4. in decr. vnionis. §. Quinto, & c. Leo X. in Bulla contra Lutherum. concil. Trident. sess. 5. in decr. de peccato orig. cap. 4. concil. Mogunt. 4. cap. 6. & 12. colon. 2. par. 7. cap. 3.*

Baptizatus incorporatur Christo, & fit membrum eius. *De consecr. dist. 4. cap. Ad hoc Baptismus.*

Baptismo remittitur omnis pena debita pro culpis, aeterna, & temporalis. *Eug. 4. in decr. Vnionis Armen. §. Quinto, & c. Concil. Trident. sess. 6. c. 14.*

Baptismo amittit vires, vetus infirmitas. *De consecr. dist. 4. c. Non ex eo quis. Sed non aufertur totaliter vetus infirmitas. ibidem.*

Baptismus dat vires, contra concupiscentiam. *Concil. Mogunt. 4. c. 6. & 12.*

Baptizatus, si nullam committit culpam, & moritur statim, ad Regnum Caelorum, & ad Dei visionem admittitur. *Eugen. 4. in decr. Vnionis Armen. §. Quinto, & c. Concil. Mogunt. 4. c. 12.*

Baptismo carentes non possunt magnis tentationibus resistere. *Concil. Ephesin. in ep. Cyrilli ad Reginas.*

Baptismus falsus non delet originale. *Concil. Roman. 7. sub Greg. 7. c. 5.*

Baptismo infunditur, etiam in paruulis, gratia habitualis. *Clem. de summa Trin. c. 1. §. ad hoc. concil. Trident. sess. 5. in decr. de peccato originali cap. 5. concil. Senon. c. 10.*

Baptismo infunditur, gratia informans, & virtutes. *Clement. de fide catholica, c. vn. §. fin.*

Sine baptismo, nullus iustificatur, ideo dicitur Sacramentum fidei. *concil. Trident. sess. 6. c. 7.*

Baptismo carens, non est capax ordinis, nec characteris. *De Presbytero non baptizato, & c. cap. 1. & c. Veniens.*

Baptizatus, si statim moriatur, saluatur. *De poenit. distin. 7. c. Si quis autem.*

Baptismo homo renascitur. *Eugen. 4. in decr. Vnionis Armen. §. Quinto Ecclesiasticorum. concil. coloniens. 2. par. 7. cap. 3.*

Baptismus imprimit characterem in anima. *ibid. & concil. Trident. sess. 7. de Sacram. can. 9.*

Per baptismum homo induit Christum, & fit noua creatura. *concil. Trident. sess. 14. c. 2.*

Baptismus redit homines innocentes, & immaculatos, & haeredes vitae aeternae (intellige, si non ponunt obicem peccati, &c.) *concil. Tridentin. sess. 5. in decr. de peccato orig. cap. 5.*

Baptizatus a nullo detinetur ab ingressu vitae aeternae. *ibid. concil. Mogunt. 4. c. 12.*

Baptismo homo iustificatur, id est peccata ei remittuntur, & gratia habitualis infunditur. *Trident. sess. 6. c. 7.*

Baptismo infunditur fides, spes, & charitas. *ibidem sess. 6. cap. 7.*

Baptizato paruulo non nocet perfidia parentum. *De consecr. dist. 4. cap. Queris.*

Baptismus collatus ex ioco, non est validus, nec delet peccata, nec causat characterem. *De consecr. dist. 4. cap. Solet etiam.*

Baptismus non merito ministri, sed virtute Christi operatur. *de consecr. dist. 4. cap. Baptismus.*

Baptismi iteratio, quando est illicita, & quando non.

Baptismus ritè collatus non potest iterari. *concil. carthag. 1. cap. 1. Carthag. 3. cap. 38. Gregor. I. lib. epist. 2. epistol. 32. & 33.*

Baptizatus a quocumque, etiam a Pagano, dummodo in forma Ecclesiae, non rebaptizatur. *De consecr. dist. 4. cap. Romanus. cap. A quodam Iudeo. cap. si qui. cap. Quamuis. cap. Quos a Paganis, & cap. Solet. Gregor. I. lib. 2. epist. 32. & 33. causa. 1. cap. Dedit. cap. Sicut urgeri videtur. & cap. Hanc regulam. concil. Cabilon. 3. cap. 27. concil. Toletan. 1. In formula Fidei cap. 15. concil. Senonense cap. 10. tit. de Sacrament. Poenitent. concil. Trident. sess. 7. de Sacram. Baptism. can. 12.*

Haereticus veniens ad fidem, non est rebaptizandus. *ibidem Trident. can. 11. de sacr. bapt.*

Baptizati in infantia non sunt rebaptizandi, cum perueniunt ad aetatem adultam. *concil. Senon. c. 17. concil. Trident. sess. 7. de sacr. bapt. can. 13.*

Baptizati a Latinis, non debent a Graecis rebaptizari. *De baptism. cap. fin.*

Baptizari iterum debet, qui non fuit baptizatus in forma Ecclesiae. Vide, *Baptismus datus ab Haereticis, & concil. Mogunt. 4. c. 15.*

Baptismum iterantium poena.

Baptizans aliquem secundo, si hic erat verè baptizatus, est deponendus. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 47.*

Rebaptizantes, quomodo puniendi; siue sint Episcopi, siue Presbyteri, siue pueri, ante, vel post annos pubertatis, siue alij. *Felix 3. ep. 3.*

Rebaptizantes, vel in tali baptismo ministrantes, etiam acolij, si scienter id faciunt, fiunt irregulares. *De Apostatis cap. ex literarum.*

Rebaptizare, est grauissimum peccatum. *De consecr. dist. 4. cap. Rebaptizare.*

Rebaptizatorum onera, & poena.

Rebaptizati non possunt fieri clerici. *Felix 3. ep. 7. (Intellige in sacris.) De consecr. dist. 4. c. Qui bis. dist. 50. c. confirm.*

Rebaptizatus bis, vel ter, in regulari, vel clericali habitu Deo deseruiat. *Post concil. Tarracom. c. 1.*

Rebaptizato communicandum non est, si scienter, id permittit. *Post Concil. Tarrac. c. 4.*

Reba-

Rebaptizatus excommunicatur. *De consecr. dist. 4. cap. Eos quos, & cap. De hinc iterum.*

Rebaptizatus ignoranter, non tenetur ad poenitentiam. *De consecr. dist. 4. cap. Qui bis.*

Rebaptizatus potest, ex necessitate ordinari. *de consecr. dist. 4. cap. Qui bis.*

Baptismus an dandus, quando est dubium, si quis sit baptizatus.

Baptizandi sunt infantes, de quibus non est certum, an sint Baptizati, sed sub conditione. *de Baptism. cap. de quibus. Concil. Carthag. 5. cap. 6. Afric. cap. 39. de consecr. dist. 4. cap. Parvulus. cap. Placuit. cap. Cum itaque. cap. Si nulla. Concil. Vornat. 1. cap. 70. Gregor. I. lib. 12. epist. 32. Gregor. 2. ep. 14.*

Baptizatus esse praesumitur, & certissime tenetur natus, & conuersatus inter christianos, donec probetur argumentis contrarijs oppositum. *de Presbytero non baptizato, & c. cap. Veniens.*

Baptizatum se tenens, eò quod non habet dubium de contrario, quo modo saluatur, si in re baptizatus non sit. *De Presbyt. non Baptizato, & c. c. Apostolicam. Vide, Expositi.*

Baptismus non dandus inuitis.

Baptizari nullus debet inuitus. *Dist. 45. cap. Qui sincera, & cap. Licet. de Iudais, cap. Sicut Iudai. Concil. Later. 3. in append. tit. de Iudais.*

Baptizari non possunt Iudaei inuiti. *Gregor. I. lib. 1. ep. 45. Baptizatus inuitè si reclamationem, & contradicit, nullum effectum recipit, nec gratiam, nec characterem, nec remissionem peccatorum. de Baptismo cap. Maiores. §. Item, & §. Sed adhuc.*

Baptizatus coactè, conditionatè, id est, non reclamans, recipit characterem. *de Baptismo cap. Maiores.*

Baptizatus, sic coactè, conditionatè, tenetur ad obseruandum legem Christi. *ibid. Vide, Infideles.*

Baptizandorum dispositiones prauia.

Baptizandus adultus, tenetur habere intentionem accipiendi baptismum. *Concil. Colon. 2. par. 7. cap. 6.*

Baptizandus adultus tenetur consentire, alioquin nullum recipit effectum baptismi. *de baptis. c. Maiores, §. Sed adhuc.*

Baptizandus adultus aliquam poenitentiam, seu dolorem habere debet de praeterita vita. *de consecrat. dist. 4. cap. Omnis qui. cap. Agunt homines, & cap. Ne quod absit. de poenit. dist. 1. cap. 81. Tres sunt. Conc. Trid. sess. 6. cap. 6.*

Baptizandus non indiget poenitentia, id est non est ei imponenda poenitentia. *de consecr. dist. 4. cap. Sine poenitentia. Eugen. IV. in decr. Unionis Armenor. §. 5. Ecclesiasticor.*

Baptizandus tenetur scire symbolum fidei. *Concil. Laodic. cap. 46. Quod si necessitas morbi urgeat, tenetur discere, postquam conualescit. ibid. cap. 47. & concil. Parisien. 6. lib. 1. cap. 6. & conc. Lucen. cap. 49.*

In paruulis, Baptismus ipse est credere. *de consecrat. dist. 4. cap. Quis autem.*

Baptizandus adultus, tenetur per se immediatè profiteri fidem, antequam abluatur, alias non est baptizandus. *de consecrat. dist. 4. cap. cum pro paruulis. & cap. Verum. concil. Trident. sess. 6. cap. 6.*

Baptizandus debet petere baptismum: & si postea obmutescat, adhuc potest baptizari. *concil. African. cap. 12. Vide, Sacramenta.*

Baptizandus, cum humilitate, & deuotione debet accedere, si est adultus. *conc. colon. 2. par. 7. cap. 6.*

Baptizandus examinari debet, & de quibus. *de consecr. dist. 4. cap. Baptizandi.*

Baptismus praecedere debet Catechismus. *De consecr. dist. 4. cap. Ante baptismum.*

Baptizandorum Catechismus faciendus est in propria Ecclesia eorum. *De consecr. dist. 4. cap. Baptizandos.*

Baptizandi, si sunt Iudaei, per octo menses sunt catechizan-

di. de consecr. dist. 4. cap. Iudaei.

Baptizandus, ante baptismum de multis erudiendus est, & de quibus. *lib. 7. const. Apost. cap. 40. & 41.*

Baptizandus renunciare debet diabolo, & operibus, ac pompis eius. *lib. 7. constit. Apost. cap. 41. concil. Turonen. 3. cap. 18. concil. Parisien. 6. lib. 1. cap. 10. Opera autem diaboli sunt peccata grauia, vt homicidia, adulteria, &c. quae diaboli instinctu sunt: pompae vero sunt iactantia, fastus, superbia, elatio, &c. ibid.*

Baptismus debet praecedere exorcismus, vt diabolus arceatur. *de consecr. dist. 4. cap. Postquam. & cap. Sicut nobis.*

Baptizandus adultus, multo tempore ante baptismum abstinere debet à vino, & carne. *concil. carthag. 3. cap. 85. de consecr. dist. 4. cap. Baptizandi.*

Baptizandus adultus, ieiunare debet, ante baptismum. *lib. 7. const. Apost. cap. 23.*

Baptizandus debet nomen mutare in baptismo. *concil. colon. 2. par. 7. cap. 6.*

Baptizati paruuli, cum perueniunt ad annos discretionis, non sunt interrogandi, an velint ratum habere baptismum iam susceptum, nec ne. *concil. Trid. sess. 7. de sacr. Baptismi can. ult.*

Baptizari non possunt mortui. *concil. carthag. 1. can. 6.*

Baptizari non debet daemoniacus, seu energumenus, nisi prius mundetur. *lib. 8. const. Apost. cap. 32. Sed aliquando potest baptizari. concil. Arausic. 1. can. 15.*

Baptismus an, & quomodo dandus expositis. *Vide, Expositi.*

Baptismi ritus seu caremonia.

Baptismus olim trina mersione dandus erat. *concil. quod dicitur Apostolorum cap. 50.*

Et hoc ob triduum sepulturae Christi. *de consecr. dist. 4. cap. In synodo. cap. Postquam nos. cap. Eodem. cap. Multi. & cap. Propter vitandum. Greg. 1. lib. 1. epist. 41.*

Et baptizans tunc vna mersione, erat deponendus, eo quod in mortem Domini id faciebat. *de consecr. dist. 4. cap. Si quis Presbyter. & cap. Propter vitandum.*

Baptismus nunc prohibetur dari cum trina mersione, propter haereticos, qui ob pluralitatem personarum dicebant plurificari deitatem. *concil. Tol. 4. cap. 6. Greg. 1. lib. 1. epist. 41. Et ideo in vna mersione dandus est. de consecr. dist. 4. cap. de trina. & cap. Propter unionem. concil. Vornatiense 1. cap. 5.*

Baptismalis aqua debet esse solemniter benedicta. *concil. Mogunt. cap. 14.*

Baptismus in mane dandus. *concil. colon. 3. tit. censura cap. 15. concil. Mogunt. 4. cap. 16.*

Baptismus solemniter dari non potest sine chrismate, id est sine vnctione cum chrismate in pectore per presbyterum. *lib. 7. const. Apost. cap. 45. concil. Araus. 1. cap. 1. de consecr. dist. 4. cap. Presbyteris. cap. Presbyteri. & cap. Nullus. Greg. 1. lib. 3. epist. 9. Non potest dari cum veteri chrismate. de consecr. dist. 4. cap. Si quis.*

Baptizatus quare vngitur. *de consecr. dist. 4. cap. Venisti.*

Baptizatus bis vngitur ante baptismum oleo benedicto in pectore, & in scapulis: bis post baptismum chrismate, scilicet in vertice & in fronte: sed in fronte vngitur ab Episcopo, quia haec vnctio est confirmatio. & quare istae vnctiones. *de sacra vnct. cap. vnic. §. Quia vero.*

Baptizati scapulae vnguntur à sacerdote; & quare. *De Consecr. dist. 4. cap. Deinde à sacerdote.*

Baptizari caput (id est frons) vngitur per Episcopum tantum. *Lib. 3. Const. Apostolic. cap. 15. & 16.*

Baptismus cum exorcismis, & exufflationibus dandus. *de consecr. dist. 4. cap. Siue paruuli. concil. Mogunt. 4. cap. 14.*

Baptizatus signandus est in corde, & fronte, vt ostendatur, quod à diabolo discedit. *de consecr. distinct. 4. cap. Si quis presbyter.*

Baptizatus, sale initiatur, in signum, quod potest incorruptus stare per gratiam. *de consecr. dist. 4. cap. Sale sapientie.*

Baptizati nares, & aures, salina liniuntur, & quare. *ibid. cap. Postea. & cap. Propter.*

Baptismi ceremoniæ hæ sunt. Insufflatur in faciem baptizati, signum Crucis fit in pectore, & fronte eius; sal in ore ponitur: aures, & nares salua liniuntur; pectus, scapulae & vertex unguntur, & aliæ &c. *concil. colon. 2. parte 7. cap. 35. Concil. Mogunt. 4. cap. 14. lib. 7. const. Apost. cap. 23.*

Baptismi ritus, & ceremoniæ illa sunt tenenda, quibus utitur Romana Ecclesia. *Concil. Brachar. 1. cap. 23. Concil. Mogunt. 4. cap. 14.*

Baptismi ceremoniæ, quibus nunc utitur Ecclesia, fuerunt ex tempore Apostolorum. *Concil. Mogunt. 4. cap. 83.*

Baptizati non sunt ponendi in Altari, ut ex eo redimantur. *Concil. Mediol. 1. part. 2. tit. De Baptismo.*

Græcis permittitur, ut in baptismo ungant totum corpus. *Innoc. 4. const. 14. Sub Catholica.*

Baptizatus suscipiendus est à patrino. Vide, *Baptismi patrinus.*

Baptismi & aliorum sacramentorum ritus mutari non possunt, nec à priuatis personis, nec ab Episcopis. *Concil. Trid. sess. 7. De sacram. can. ult.*

Si baptismus ex necessitate ministretur domi, vel alibi sine solemnitate; cessante necessitate, ritus solemnes postea fiant in Ecclesia. *Concil. Mediol. 1. part. 2. tit. De Baptismo. Concil. Mogunt. 4. cap. 15.*

In die baptismi fieri non debent conuiuia. *Concil. Colon. 3. tit. Censura. cap. 15. Concil. Mogunt. 4. cap. 16.*

Baptizatorum obligationes post Baptismum.

Baptizati tenentur post baptismum recipere Chrisma, idest, confirmationem. *Lib. 3. const. Apost. c. 15. & 16. Concil. Laodic. cap. 48. De Consecr. dist. 5. c. 1. cap. Spiritus sanctus. & capit. De his vero.*

Baptizati Græci. Vide, *Græci.* Vide, *Vngere.*

Baptizatus tenetur discere symbolum fidei. *Concil. Laodic. c. 46. & 47. Concil. Elibert. can. 38.*

Baptizatus non tenetur circumcidi, neque debet id permittere. *Concil. Antioch. cap. 2.*

Baptizatus inuitè non recipit characterem. Vide, *Inuitus.*

Baptizatus tenetur relinquere ritus aliarum sectarum. *Concil. Lateran. 4. cap. 70. De Apostatis, cap. Quidam.*

Baptizatus non tenetur ad poenitentiam, idest, satisfactionem ratione baptismi. *De consecr. dist. 4. cap. Sine poenitentia. Eugen. 4. in decreto unionis Armenorum §. Quinto Ecclesiasticorum.*

Baptizatus paruulus, tempore opportuno erudiendus est de symbolo, & fide. *Concil. Colon. 2. part. 7. cap. 4.*

Baptizatus non solum tenetur ad fidem Christi tenendam, sed etiam ad obseruantiam totius legis Euangelicæ. *Concil. Trid. sess. 7. De Baptismo. can. 7.*

Baptizatus tenetur ad omnia præcepta Ecclesiæ, & traditiones. *ibid. can. 8.*

Baptizati vota non detrahunt baptismum, sed vera sunt, & firma. *ibid. can. 9.*

Baptizati cogendi sunt manere in fide. *dist. 45. cap. De Iudeis.*

Baptizatus per vim, si non reclamatur, est conditionatè baptizatus, & tenetur obseruare legem Christianam. *De Bapt. cap. Maiores. Concil. Tol. 4. cap. 57.*

Baptizatus non potest ducere secundam uxorem uiuente prima. *28. q. 2. c. 1.*

Baptizatus potest reassumere uxorem, quam dimiserat ante baptismum. *Post epist. 2. Eutichiani. 28. q. 1. cap. Si quis gentilis.*

Baptizatus potest relinquere coniugem non baptizatam, vel sequi eam, & è contra. *ibid.*

Baptizatus non remanet liber à lege coniugij & impedimento bigamiæ. *Dist. 26. cap. Vna tantum.*

Baptizatus, per baptismum non fit impeccabilis. *Concil. Trid. sess. 7. De Bapt. can. 6.*

Baptizati præsumuntur nati ex Christianis, & conuersati cum eis. Vide, *Baptismi necessitas.*

Paruuli baptizati, in ætate adulta non tenentur ratificare baptismum, quem receperunt in infantia, sed obligati sunt seruare legem Christianam, præcepta Ecclesiæ, & alia omnia, ad quæ tenentur alij adulti Christiani. *Concil. Trid.*

sess. 7. De Sacram. Bapt. can. ult. concil. Senonense can. 17. Baptizatus adultus induendus est veste candida ob innocentiam. *De consecr. dist. 4. cap. Post Baptismum, & c. Accepisti.* Baptizati sclau Romæ. Vide, *Romæ conseruatores.* Baptizatorum priuilegia. Vide, *Fides.*

Baptismi Patrinus, seu suscipiens.

Baptizatus, ab aliquo suscipiente, seu Patrino suscipiendus est, seu leuandus de fonte, vel tenendus. *concil. Later. 3. in append. part. 50. cap. 44.*

Baptizatum suscipiens, debet esse baptizatus. *ibid. & concil. Metense 1. cap. 3. De consecr. dist. 4. cap. in Baptismate.*

Baptismi patrinus, seu suscipiens, vnus, vel vna debet esse. *concil. Metense 1. cap. 3. de consecr. dist. 4. cap. Non plures: De cognatione spiritali in 6. cap. fin. concil. Mogunt. 4. cap. 19. concil. Trident. sess. 24. De reformat. matrim. cap. 2.*

Ad summum duo esse possunt suscipientes, vnus masculus, alia femina. *concil. Trid. ibid.*

Baptizatum tenere non possunt vir, & vxor simul, propter cognationem spiritualement. *30. q. 4. cap. ult. quod autem.*

Patrinus debet esse prouectæ ætatis. *concil. colon. 2. part. 7. cap. 4.*

Patrinus baptizati tenetur cum docere, & instruere de lege Dei, eiusque obseruantia. *De consecr. dist. 4. cap. Vos ante omnia. concil. colon. 2. part. 7. cap. 4.*

Patrinus baptizati, fit eius fideiusor apud Deum. *De consecr. dist. 4. cap. Vos ante omnia.*

Baptizatum suscipiens, seu tenens, fit eius pater spiritalis. *30. q. 3. cap. ita diligere.*

Patrinus tenetur susceptum docere, si parentes id omittant. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. De Baptismo.*

Religiosus non potest esse patrinus, seu suscipiens in baptismo. *concil. colon. 3. tit. censura cap. 16.*

Vide, *Patrinus.* Vide, *Vxor circa alia.*

Baptizatus contrahit cognationem spiritualement, & cum quo.

Baptizatus fit fillus spiritalis baptizantis. *30. q. 3. cap. ita diligere.*

Baptizatus contrahit cognationem spiritualement cum omnibus, qui tenent manum super eum, cum baptizatur. *ibid.* Sed Tridentinum docet, quod Parochus interrogare debet eos, ad quos spectat de puero, quos velint admittere in paternos, & sic datis nominibus eosdem conscribat, & isti tenentes contrahunt: quod si præter istos alij ponant manum, non contrahunt. *ita in sess. 24. De reformat. matrim. cap. 2.*

Contrahit etiam spiritualement cognationem cum baptizante, cum vxore susipientis, cognita tamen antequam ille suscipiat; & cum filiis susipientis, si quos habet. *De cognat. spiritali in 6. cap. 1. concil. Trid. sess. 24. de Reformat. Matrim. cap. 2.*

Patrinus in baptismo contrahit spiritualement cognationem cum patre, & matre suscepti, & non extenditur vterius hæc cognatio. *De cognat. spiritali in 6. cap. 1. Trident. ibid.*

Pater, & mater baptizati contrahunt spiritaliter cum baptizante. *concil. Trident. ibid.*

Vide, *cognatio spiritalis.* Vide, *Matrim. prohibita ratione cognat. spiritalis.*

Baptismi capaces, & incapaces.

Baptizari potest quilibet veniens ab baptismum adultus. *De Baptismo cap. Maiores. De consecr. dist. 4. per totam.*

Baptizari possunt paruuli, etiam recenter nati. *Clement. de summa Trinitate. cap. 1. §. ad hoc. De Baptismo c. Maiores. concil. Senonense cap. 17. concil. Trid. sess. 7. De Baptismo can. 13.* Vide, *Baptismus in qua ætate suscipiendus.* Baptizari possunt amentes, & furiosi, si antea petierunt. *De Baptismo cap. Maiores. §. sed adhuc.* Idem dicendum de dormientibus. *ibid.*

Baptizari possunt, qui petunt, & postea obmutescunt, vel alios languores patiuntur. *Concil. Afric. cap. 12.*
 Baptizari debet paruulus, etiam natus de matre Baptizata, sicut natus de circumciso adhuc circumcidebatur. *de consecrat. dist. 4. cap. Si baptizata.*
 Baptizari non dicuntur interiora baptizati, cum hic baptizatur. *ibid. cap. Si quidquid.*
 Baptismi non est capax foetus in ventre matris. *de consecr. dist. 4. cap. Qui in maternis. cap. Si qua mulier, & cap. Si ad matris. Concil. Neocæs. cap. 6.*
 Cum mater prægnans baptizatur, non censetur baptizari fetus, qui est in ventre. *Concil. Neocæs. cap. 6.*
 Mortui non sunt capaces baptismi. *Concil. Carthag. 1. c. 6.*
 Inuiti reclamantes non sunt capaces baptismi. Vide, *Inuitus.*
 Inuitus conditionatè, seu non reclamans, est capax. Vide, *ibid.*
 Baptizari aliquando potest energumenus. *Concil. Arausic. 1. cap. 15.*
 Baptizari, an & quomodo possint expositi. Vide, *Expositi.*

Baptizatus in ægritudine.

Baptizatus in ægritudine, non potest ordinari presbyter, nisi post multas probationes vitæ, &c. *Concil. Neocæs. cap. 12.*

Baptizatus nihil potest soluere pro baptismo.

Baptizatus, nihil soluat. *Concil. Elibert. cap. 48.*
 Baptizati parentes, nihil soluant. *Concil. Carthag. 3. in addit. cap. 1. causa 1. q. 1. cap. Placuit, ut unusquisque. cap. Baptizandi. cap. Emendati. & cap. Dictum est. Concil. Brachar. cap. 7. Concil. Emerit. cap. 9. Concil. Tolet. 11. cap. 8.*
 Presbyter accipiens aliquod pretium pro baptismo, excommunicatur. *Concil. Emerit. & Tolet. ubi supra.*

Baptizatus extra suam Ecclesiam.

Baptizati extra Ecclesiam Catholicam, non sunt admittendi ad Clerum. *dist. 97. cap. Omnes qui. 1. q. 7. cap. Quis in qualibet ætate.*
 Nec etiam ordinati peregrinè admittendi sunt ad Clerum. *ib.*
 Si verò in infantia baptizati sunt ab hæreticis, dum veniunt ad fidem Catholicam promoueri possunt ad ordines. *1. q. 4. cap. Placuit de infantibus, & cap. Quia apud Donatistas.*

Baptismalis Ecclesia.

Baptismalis Ecclesia, vna tantum esse debet in vna terminatione, id est, in vna Parochia. *Post Concil. Tolet. 1. cap. 4. 16. q. 1. cap. Plures.* Vide, *Ecclesia.* Vide, *Parochia.*
 Quando multiplicari debet. Vide, *Ecclesia.* Vide, *Parochia.*

Baptisterium, vas, & locus.

Baptisterium vas debet esse lapideum, vel alterius grauis materiæ, quæ portari non possit extra Ecclesiam. *Post Concil. Illerdense cap. 7. de consecr. dist. 4. cap. Omnis presbyter.*
 Baptisterium teneri non potest in oratorijs. *Zacharias ep. 7.*
 Baptisterium debet esse vas aptum, & appropriatum ad hunc effectum. *De consecrat. dist. 4. cap. Omnis presbyter.*
 Baptisterium cum aqua toto anni tempore debet esse in omni Ecclesia Parochiali, solemniter benedicta. *Concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. de Bapt.*
 Baptisterij aqua tempore Paschæ, & Pentecostes in Sabbatho debet solemniter benedici. *Conc. Colon. 3. tit. Censura c. 14.*
 Baptisterium in principio quadragesimæ claudendum est, & non aperiendum vsque ad feriam 5. in Cena Domini. *Concil. Toletan. 17. cap. 11.*
 Baptisterium esse non potest, nisi in locis determinatis ab Episcopo. *Concil. Vienn. Prouinc. cap. 7.*
 Baptisterium teneri non potest in Monasterijs Monachorum. *18. q. 2. cap. Pridem. Gregor. 1. lib. 2. ex reg. ep. 57.*
 In loco ubi Baptisterium tenetur, non possunt sepeliri mortui. *Concil. Antisiodor. cap. 14.*

Baptizati describendi.

Baptizatorum nomina describenda in peculiari libro. Sic etiam dies natiuitatis, & baptismi. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Baptismo.*

Debent etiam describi nomina parentum, & compatrum in eodem libro. *ibid.* Item, an baptizatus sit natus ex legitimo matrimonio. *ibid.*

Baptizatorum liber custodiendus à Parocho. *ibid.*

Baptizatorum nomina omni anno significanda sunt Episcopo. *ibidem.*

Baptizati de gente Iudeorum, Saracenorum, &c.

Baptizati de gente Iudeorum, Saracenorum, aliorumvè Paganorum, collocandi sunt in aliquo Hospitali, & docendi de aliquo artificio. *Concil. Sabinense cap. 22.*
 Isti postea, si volunt, possunt ordinari clerici, & prouidendi sunt de beneficijs, quibus viuunt, si apti sunt. *ibid. cap. 22.*
 Vide, *Neophiti.*

Barattaria.

Barattariæ in statu Ecclesiæ teneri non possunt, sub penis taxatis contra aleatores. *Iulius 3. const. 23. In multis.*

Barba.

Barbam viri radere non debent. *lib. 1. const. Apost. cap. 3.*
 Barbam tondere non possunt Clerici, & quare. *Greg. 1. lib. epist. 6. ep. 4. Concil. Barcinon. cap. 3.*
 Sed in *Concil. Carthag. 4. cap. 44.* prohibetur clericis, ne barbam nutrant. *Et de vita, & honest. cler. cap. Si quis.*
 & in *Concil. Tolet. 18. cap. 3.* præcipitur, ut semel in mense Clerici radant barbam, ideo puto hæc Concilia prohibere excessum in nutritione barbae.
 Vide, *Clerici quo ad habitum, & tonsuram.*

Baricellus, seu Baroncellus.

Baricelli Romæ officium, & potestas. *Iulius 2. const. 28. Decet. Paulus V. constitut. 71. tit. de Baroncellis, & Executoribus.*

Baricelli Romæ obligationes: & taxa pro mercede. *Pius 4. const. 58. cum ab ipso. Paulus V. ubi supra, & const. 72. in fine.*

Baricellus Gubernatori Romæ tenetur obedire, & quomodo. *Leo X. const. 8. Et si pro cunctorum.*

Barones in statu Ecclesiastico.

Barones status Ecclesiastici tenentur purgare suas terras à latronibus, homicidis, & bannitis, sub penis grauissimis. *Iulius 2. const. 7. Quia nihil. Pius 4. constit. 27. In eminenti.* Sub pena excommunicationis, & alijs. *Sixtus V. constit. 6. Hoc nostri.*

Barones status Ecclesiastici, quæ non possunt alienare, nec etiam ad effectum soluendi debita: & quomodo circa hoc derogatur Constitutioni *Clem. 8. prima, Ad Romani. Urban. 8. const. in append. 7. alias 117. Romanum.*

Barones præfati non possunt colligere caualcas armatorum, vel eis vti, sub penis grauissimis. *Sixtus V. const. 75. dum pro communi.*

Baronum præfatorum Congregatio instituta est Romæ. *Clemens 8. const. 41. Iustitia ratio.* Facta est pro subleuandis subditis, & alijs à quibus Barones acceperunt pecunias ad erigendos montes, & postea nolunt soluere creditoribus: quomodo procedendum in his negotijs, & causis. *ibid. §. 2. 3. & c. seqq.* Quomodo compellendi ad soluendos fructus montium, & ad illos extinguendos. *ibid. per §. 16.*
 Vide, *Ecclesiasticus status.*

S. Bartholomaei vigilia, secundum morem, & consuetudinem regionum obseruanda. *De obseruat. Ieiunij. c. Concilium.*

Basilica Urbis Romae, & alia.

Basilica consecrata Episcopali iuri subdita est. *ro. q. 1. cap. Si ex Laicis.* Vide, *Ecclesia N. N.* Vide, *Cardinales.* Vide, *Archipresbyteri.*

Pro felici gubernio Basilicarum Romae, *Alexander 7. const. Pro commissa, data 3. Aprilis 1658.* Hac statuit. Ut bis in mense fiat congregatio, cui intersint Canonici, & Capitulum, sub poena vnius puncti. In ea discutiantur negotia, & interesse earum, status litium referantur: Villicorum negotia ijs praesentibus, vel si absentes sunt, eorum litterae legantur. Ratiocinator referat folium dati, & accepti, & omnes inuigilent huius negotijs. Negotia vero maioris momenti, a capitulo per secreta suffragia tractentur, sub poena nullitatis, & alijs. Acta talium Congregationum in libro speciali describantur, & in Archiuo reponantur. Administratores reddituum, seu pecuniarum, non possint ultra triennium confirmari. Nullus canonicorum potest refutare officium, ad quod fuit electus, nisi ex legitimo impedimento a Canonici per vota secreta approbando, *sub poenis, &c.* & alia pertinentia ad bonum Regimen dictarum Basilicarum. *ibid.*

Basilicarum Archipresbyteri interesse debent diuinis officijs, & quando. *Alexand. 7. const. Pastoralis Officij, data die 9. Aprilis 1657.*

Archipresbyteri praefati deputare debent Praelatos probos, & gratos in Vicarios earum, qui sint docti, pii, & possint earum iura tueri, & causas cognoscere, non sint Canonici earum, nec obligati ad residentiam. Isti intersint Capitulis, & Congregationibus ipsarum Basilicarum; eis congruum salarium per Archipresbyteros constituatur, quod non sit minus diuina portione Archipresbyterali, & statutis temporibus in singulis mensibus soluantur. Onera eorum sunt, ut singulis festis intersint diuinis officijs, ut munus Praefecti exerceant in Choro, quod si desint, in duplo eius, quo Canonicus, mulctentur, & Canonici praesentibus diuidatur. *Alexander 7. ibid.*

Basiliani Monachi.

Basiliani Monachi Messanae eximuntur a iurisdictione Archiepiscopi, & ab omnibus taxis, collectis, atque solutionibus. *Calistus 3. const. 4. Vrget.*

In Calabria, & Apulia reformatur, & reformatio approbatur a Papa. *Eugen. 4. const. 26. Inter cunctas.*

Multa priuilegia obtinent. *Eugenius 4. ibid.*

Eorum religioni vnitur Eremitorium del Tordon, & alia multa, & praescribitur forma gubernij in ijs locis, & tota Religionem. *Gregor. 13. const. 46. Cogit.*

Basiliani Monachi, omnes reducuntur ad vnam Religionem, sub vno Abbate Generali, cum forma gubernij. *Gregor. 13. const. 58. Benedictus. Clemens 8. const. 14. Quae ad restituendos, idem confirmat: & iurisdictione, ac autoritas Generalis praescribitur. Idem confirmat Paul. 5. const. 17. Imuncti.*

Basilientes obtinent facultatem erigendi tres Nouitatus in Italia, & determinatur eis forma educandi Nouitios. *Clem. 8. const. 50. Cum ad subleuandum.*

Basilea Concilium.

Basilea Concilium indicitur a Martino V. *constit. 14. Dumonus.* Et causa cur indictum fuit. *ibid.* Transfertur postea Ferrariam ab Eug. 4. *const. 14. Magnas.*

Basileensis Concilij iam dissolui, & licentiam defensores, dum redeunt ad Ecclesiam Catholicam, absoluuntur. *Eugenius 4. const. 29. Inter cetera.*

Basileensis Consilij defensio (facta, dum erat in minoribus) retractatur, & assignatur causa defensionis, cum historia Concilij. *Pius 2. const. 10. In minoribus.*

Beati in Paradiso non retinent fidem. *Concil. Constantiense sess. 9. In abiuratione Hieronymi de Praga.*

Beati vident Deum, sicuti est. *Euaristus in ep. 1. in fine.*

Beatorum animae, ut Apostolorum, Martyrum, &c. vident Deum, antequam corporibus vniantur. *Benedictus 12. const. 4. Benedictus.* Vide, *Anima.* Sic etiam aliae aliorum, qui sine peccato moriuntur, post purgationem. *ibid.*

Beatitudo secundum omnem gradum perfectionis, acquiri non potest in hoc mundo. *Conc. Viennense Gener. & Clem. de Haereticis, cap. Ad nostrum.*

Vide, *Homo.*

Beguardi.

Beguardi haeretici cum eorum erroribus, damnantur. *Clem. de haereticis cap. Ad nostrum.* (Errores eorum *ibidem* numerantur) *Ioannes 22. const. 3. Gloriosam.*

Beguina, & Beguini.

Beguinae, & Beguini cum eorum erroribus, damnantur. *De Religiosis domibus cap. 1. Extra. Ioan. 22. de Relig. domibus Sancta Romana.* & idem Papa *constit. 3. Gloriosam. Clement. de haereticis, Ad nostrum.*

Beguinae sunt mulieres, quae habitum religiosum portant, sed proprijs non renunciant, nec obedientiam promittunt, nec regulam aliquam approbatam profitentur. *Clem. de Religiosis domibus cap. 1.*

Beguinae supprimuntur sub poena excommunicationis ipso facto. *ibid. & in Clement. de haereticis, ad nostrum. Ioan. 22. const. 3. Gloriosam.*

Beguinarum Secta dicebat, & iactabat se esse de ordine Sancti Francisci. *Extra. Ioan. 22. de Relig. domibus, Sancta Romana.*

Beguinis fauentes, Religiosi, ipso facto sunt excommunicati. *Clement. de haeret. Ad nostrum.*

Beguini, idem sunt, ac fraticelli. *Extra. Ioan. 22. de Religiosis domibus, cap. Sancta Romana, in fine.*

Beguinarum, & Beguinorum congregationes damnantur, & abrogantur. *Ioan. 22. const. 3. Gloriosam.*

Beguinarum habitus permittitur portare aliquibus mulieribus pte, & probe viuentibus, sed cum approbatione Episcopi. *Extra, de Relig. domibus cap. vn. Ratio recta.*

Bellum. Bellare.

Bellum est iustum, quando fit ad repellendos hostes, vel ad repetenda bona propria. *23. q. 2. cap. iustum.*

Bella sunt bona, quae pacis studio, non crudelitate, aut cupiditate fiunt. *23. q. 1. cap. Apud vera.*

Bellum est iustum, quando fit ob negatum transitum. *23. q. 3. cap. Notandum est.*

Bella iusta a bonis etiam fieri possunt. *23. quest. 1. cap. Quid culpatur.*

Bellum pro vtilitate Reipublicae gestum, est bonum. *23. q. 1. cap. Summa.*

Bellum fieri potest pro recuperatione rerum Ecclesiae. *Nicolaus 1. in decr. tit. de Bellis cap. 2. & 3. 15. q. 6. cap. Auctoritatem. Si. Quin etiam.*

Bellum sine necessitate aggrediendum non est. *23. q. 8. cap. Si nulla.*

Bellum iniustum mouens, tenetur restituere, quae occupat. *de iure iur. cap. Sicut.*

Bellum iniustum mouens, tenetur absolueri a iuramento eos, quos fecit iurare. *ibid.*

Bella sunt reprehendenda, quando fiunt ex nocendi cupiditate, vel vlciscendi crudelitate; vel animo implacabili, vel dominandi libidine. *23. q. 1. cap. Quid culpatur.*

Bellum fieri non potest in quadagesima, nisi ex necessitate defensionis. *Nicolaus 1. in decr. tit. de Bellis. cap. 4. & ad Consulta Bulgar. cap. 46. 28. q. 8. cap. Nulla.*

Si praefata adsit necessitas, etiam in die festo, potest bellum committi, *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. cap. 34.*

Bello-

Bellorum tempore fiant Rogationes, seu Litanie. *Concil. Colon. 2. par. 9. c. 7.*

In bello iusto morientes, ob solam rationem belli, non damnantur. *Nicol. I. in decr. tit. de Bellis. cap. 3. causa 23. q. 5. cap. Omnium.*

In bello contra infideles morientes, saluantur. 23. q. 5. cap. *Omnium.*

Bello vacare non potest clericus. *Conc. Ratispon. Et ad summum, vnus, aut duo Episcopi cum suis Capellanis, possunt ad iustum bellum ire cum Principe suo. ibid. Neque in bello contra Paganos, clerici possunt occidere. Zacharias epist. 3.*

Bello vacantes clerici deponendi sunt. *De poenis cap. Quod in dubijs.*

In bello iusto operari cum insidijs, vel sine eis, non est malum. 23. q. 2. c. *Dominus.*

Bellorum tempore infra scripti gaudent immunitate, & securitate.

Presbyteri, Monachi, Conuersi, Peregrini, Mercatores, Rustici, Agricultores, & Animalia, cum quibus arant, *De tregua, & pace. cap. fin.*

Bellum contra Turcas iurantes, siue in persona, siue in pecunia, multis gratijs spiritualibus, & temporalibus fruuntur, à multis oneribus eximuntur, &c. *Pius V. const. 146. Cum nos.*

Bellum Cruciatæ contra Saracenos, quomodo indicitur, & quibus priuilegijs fruuntur, qui illud adiuuant, vel ad illud accedunt. *Innocent. 3. constit. 12. Ad liberandam. Eug. IV. const. 3. Quantum. Pius 5. const. 146. Cum nos.*

Ad bellum Cruciatæ adire possunt etiam clerici, & gaudere beneficijs. *ibidem.*

Vide, *Cruciata.*

Bellum committere contra Turcas, non est repugnare Deo. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Vide, *Cruciata.* Vide, *Bulla Cruciatæ.*

Bella in statu Ecclesiastico excitantes, vel seditiones facientes, fiunt rei Læse Maiestatis, infames, & alias poenas incurrun. *Paulus 2. const. 4. Viros.*

Bellorum libri in Ecclesia leguntur, quia carnalia bella, similia sunt spiritualibus. 23. q. 1. c. *Nisi bella.*

Vide, *Miles.*

Belua.

Belua, ad quam accessit mulier per coitum occidenda est, non quia ipsa peccauit; sed ob memoriam facti. 15. q. 1. c. *Mulier.*

Benedicere, & Benedictio.

Benedici possunt omnes fructus, vuae, &c. *De consecr. dist. 2. cap. Didicimus.*

Benedici possunt à Presbyteris omnes res, agri, fructus, &c. *Concil. Regiense c. 3.*

Benedicenda est mensa ante comestionem. *Nicol. I. ad Consulta Bulgar. c. 53.*

Benedictio danda est à maiori, non à minori. *Nicol. I. in decret. tit. de consuetud. c. 3.*

Benedici debent sponsus, & sponsa, cum nubunt. *dist. 23. c. Sponsus.* Damnanda non sunt tales benedictiones. *Concil. Trident. sess. 24. de reformat. matrim. c. 11.*

Pro benedictione nubentium, nihil exigendum. *Concil. Later. 3. c. 7. Concil. Londin. 1. c. 8.*

Pro benedictione quacumque nihil soluendum, nec exigendum. *Concil. Londin. 1. c. 8.*

Pro benedictionibus Abbatum, nihil soluendum, alias est simonia. *Concil. Later. 4. c. 63.*

Benedictiones, quæ non sunt in vsu Ecclesiæ, non fiant. *Zacharias ep. 12.*

Benedici non potest aqua feruens, vel ferrum candens, pro purgatione delictorum. *Concil. Lateran. 4. c. 18.*

Benedictio sollemnis danda ab Episcopo, dari potest cum populus dimittitur ab Ecclesia. *Concil. Agathen. c. 30. De consecr. dist. 5. c. Conuenit.*

Benedictio sollemnis dari non potest à Presbytero. *Concil. Agathen. cap. 144.*

Benedictio sollemnis dari potest ab Episcopo in Matutinis, in Missa, & Vesperis. *Concil. Barchinon. c. 2.*

Benedictini.

Benedictini Monachi. Vide, *Monachi Benedictini.*

Benefactor.

Benefactores Ecclesiarum, quando sunt in necessitate, adiuvandi sunt de bonis Ecclesiarum. *Concil. Tolet. 4. cap. 38. 16. q. 7. c. Quicumque.*

Beneficium quodcumque, siue curatum, siue non.

Beneficij nomine intelliguntur, etiam præbendæ. *Honorius 3. ex Cirone, de verb. signif. c. 4.*

Beneficij nomine intelliguntur, etiam magna. *De verbor. signif. cap. Tua nobis.*

In beneficijs plenissima facienda est interpretatio. *De præb. in 6. cap. Quamuis.*

Beneficium sæculare dicitur, id quod à clericis sæcularibus ordinariè solet regi. Regulare verò, quod à Regularibus. *De præbend. in 6. cap. cum de beneficio.*

Beneficia curata dicuntur illa, quæ habent curam animarum, & quorum ratione competit beneficiatis visitare, excommunicare, procuraciones recipere, &c. siue de iure, siue de consuetudine, & per rectorem gubernantur, &c. *Extra, de præbend. cap. Execrabilis. Extrau. Joann. 22. de præbend. in fine. Vide, Curata beneficia. Et Curatorum obligationes. ibid.*

Beneficij nomine non intelligitur pensio, cum Papa mandat prouideri alicui de beneficio. *de præbend. in 6. c. Quamuis.*

Beneficij nomine non intelliguntur, hospitalia, leprosaria, &c. cum Papa mandat alicui prouidendum de beneficio. *Clem. de præb. cap. Per literas.*

Beneficia conferenda iuxta dispositionem foundationis, alias nulla est collatio, & subreptitia. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 5. Vide, Præbenda.*

Beneficia, quæ conferri possunt sunt vacantia.

Beneficium non vacans conferri non potest, nec à Patrono, nec ab alio; & si conferatur, nulla est collatio. *Honorius 3. ex Cirone. De concess. præbend. cap. 1. & cap. Nulla. Concil. Sabin. c. 15.*

Beneficium non vacans obtinens scienter, est deponendus. *De concess. præb. cap. 1.*

Beneficium vacare potest per mortem, vel per resignationem. *de rescript. in 6. c. Susceptum.*

Beneficium vni datum, ante dissensum eius non vacat, nec potest alteri dari, sed debet primo assignari terminus ad acceptandum, & hic potest consentire, etiam elapso termino, si beneficium non est collatum. *de præbend. in 6. cap. Si tibi absenti.*

Beneficium eius, qui ingreditur Religionem, ante annuntiationem probationis, & professionem non vacat, & ideo conferri non potest, nisi in duobus casibus. *de regul. in 6. cap. Beneficium.*

Beneficium vacaturum post mortem obtinens, non potest obtinere illud ex resignatione, si alius obtinet illud vacaturum, ex resignatione. *de rescript. in 6. c. Susceptum.*

Ex beneficij curati adeptione, cuius fructus aliquis aliter percipit, non vacat primum; ideo nequit conferri. *de præb. in 6. c. Si tibi concessio.*

Beneficium datum indigno, vacare censetur. Vide, *Beneficium incapaces.*

Beneficium vacans per contractum matrimonij, nec vacat, nec censetur reservatum, nisi matrimonium sequatur. *Vrbian. 8. const. 6. c. 58.*

Beneficia vacatura non possunt concedi. *Concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 19. Vide, Gratie.*

Beneficiorum vacatio, qui significanda.

Beneficijs vacantibus in aliqua Ecclesia, intra mensem significanda sunt Episcopo, vel Archiepiscopo, vel alijs ad quos spectat. *Concil. Rauennat. 4. sub Ioanne 22. c. 7.*

Beneficiorum erectio in ius Patronatus.

Beneficium, aut capellam fundans, potest in ea erigere ius Patronatus; cum hoc tamen, ut licet ad eum pertineat presentatio, institutio facienda sit ab Episcopo. *Concil. Trid. sess. 14. de reform. c. 12.*

Vide, Patronus. Vide, Ius Patronatus.

Beneficia non dismembranda, nec diuidenda.

Beneficia cum conferuntur, vel ante, vel post, non possunt diuidi, nec dismembrari. *Concil. Later. 3. in append. Vniplura, cap. 4. concil. Later. 5. in Bulla de reformat. Curia, cap. 1. Ut Ecclesiastica beneficia, &c. c. unic. circa fin. Krban. 8. constit. 6. Sanctissimus. c. 12.*

Beneficium vacaturum concessum à Papa in aliqua Diocesi, si interim Diocesis diuiditur, beneficium non diuiditur, & pœne contra inobedientes. *Extray. Ioan. 22. de elect. cap. Suscepti.*

Beneficia conferenda iuxta dispositionem foundationis, alias subreptitia est collatio. *Concil. Tridentin. sess. 23. de reformat. cap. 5.*

Si obtinetur à Papa facultas dismembrandi beneficia, fiat citatis partibus, & exprimensus est valor, alias gratia est nulla. *Vrbani. 8. constit. 6. Sanctissimus. cap. 22.*

Vide, Dignitatum diminutio.

Beneficia quibus danda, & quibus non.

Beneficia Ecclesiastica dari non possunt pueris infra decem annos. *Concil. Later. 3. in append. tit. Quibus, & quando. c. 1. de prabend. cap. Super inordinata.*

Pueros intrudens in beneficijs, siue patronus, siue alius excommunicatur. *Concil. Sabinense c. 15.*

Episcopus sciens intrusionem pueri, si intra duos menses eum non eijcit, priuatur potestate conferendi beneficia per sex menses. *ibid.*

Beneficia danda non sunt clericis vxoratis. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de cleric. coniug. cap. 2. 3. & 6. & p. 50. cap. 7.*

Beneficium potens alteri conferre, non potest illud pro se retinere. *de excessib. Pralator. cap. ad aures.*

Beneficia danda sunt personis idoneis, dignis, & honestis. *Concil. Later. 4. cap. 30. concil. Rauennaten. 2. sub Clem. V. c. 16. concil. Senon. in decret. Morum cap. 8. & 9. concil. colon. 2. par. 1. cap. 2. 3. & 6. concil. Tridentin. sess. 7. de reform. cap. 3.*

Beneficia danda sunt clericis pauperibus, qui non habent, unde viuunt. *de rescript. cap. postulasti.*

Beneficium dandum est meliori. *Concil. colon. 2. par. 1. c. 4. & 9. Dandum doctiori. ibid. c. 9.*

Beneficium dandum est magis idoneo. *Ut Ecclesiastica beneficia, &c. cap. vn. circa fin.*

Beneficia præsuum curata danda sunt ijs, qui per se immediate possunt suum munus exercere. *Concil. Trid. sess. 7. de reform. cap. 3.*

Beneficium dari potest etiam absenti. *de prabendis. cap. Accedens.*

Beneficium dari potest presentato, etiam non ordinato, dummodo intra tempus præsuum ordinatur. *de institutionibus. cap. finali.*

Beneficium vacaturum ex morte obtinens, non potest obtinere illud ex resignatione, si alius illud obtinet vacaturum ex resignatione. *de rescriptis in 6. cap. Susceptum.*

Beneficij rescriptum obtinens à Papa cum particula (si sit idoneus) censetur idoneus, si nihil obstat contra eum. *de presumptionibus. cap. finali.*

Beneficia danda sunt iuxta meritum probitatis, & sufficien-

tia, & non per affectum affinitatis. *Concil. colon. 2. par. 1. cap. 4.*

Vide, Ecclesie quibus conferende. Vide, dignitates Ecclesiastica.

Beneficiorum incapaces.

Beneficiorum incapaces sunt indigni inhonesti, &c. *Concil.*

Lateran. 4. c. 50. Concil. Colon. 2. par. 1. cap. 4. Concil. Senonense in decretis morum cap. 8. Concil. Trident. sess. 22. de reform. cap. 4. Collatio est nulla. ibid. Episcopus conferens suspenditur à iure conferendi. ibid. Et de Prabend. cap. Graue nimis. A quo relaxanda es illa suspensio. ibid.

Pueri ante decennium incapaces sunt beneficiorum. *Concil.*

Later. 3. in append. tit. Quibus & quando cap. 1. Concil. Senon. in decretis morum cap. 8. & 9. Concil. Later. 4. cap. 30. Concil. Rauennat. 2. sub Clem. V. cap. 16. De prabend. cap. super inordinata. Sed Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 6. prohibet ne detur puero impuberi.

Pueros intrudens in beneficijs excommunicatur, siue sit patronus, siue alij; Episcopus sciens intrusionem pueri, si intra duos menses eum non eijcit, per sex menses suspenditur à potestate conferendi. *Concil. Sabinense cap. 15.*

Alia pœna Episcopi. *Concil. Lateran. 4. c. 30.*

Beneficij est incapax clericus primæ tonsuræ, vel in minoribus ante annum 14. *Concil. Tridentin. sess. 23. de reformat. cap. 6.*

Clerici vxorati incapaces sunt beneficiorum. *Concil. Later. 3. in append. de cler. coniug. c. 23. & 6. & collatio est nulla. & par. 50. cap. 7. Etiam si talis collatio confirmetur à Papa, nisi in petitione, & confirmatione exprimaturs defectus, nulla est collatio. Honorius 3. ex Cirone de confir. vrili, & inutili c. 3.*

Beneficij incapax est, & ideo priuandus qui per tres annos stetit in suspensione. *De etate, & qual. &c. præsiciend. cap. cum bona memoria.*

Beneficij incapax est vsurarius, vel aleator. *De excessib. pralatorum. c. Inter dilectos.*

Beneficij est incapax ille, qui potest illud conferre. *ibid. cap. Ad aures.*

Beneficij incapax est excommunicatus. *De clerico excommunicato celebr. c. Postulastis. Etiam tempore absolutionis. ibid. & cap. Proposuit.*

Beneficij incapaces sunt filij hæreticorum, fautorum, &c. usque ad secundam generationem. *De hæreticis in 6. cap. Quicumque s. hæretici autem. Ipso facto priuati sunt si obtinent.*

Beneficij incapaces sunt, qui illa obtinent ad preces hæreticorum, & ipso facto priuati sunt si obtinent, & inhabiles fiunt ad alia. *ibid. s. Ad hæc.*

Beneficio statim spoliandus clericus, qui ducit vxorem. *Concil. Later. 3. par. 50. c. 7. Pius V. const. 73. Sacrosanctum. Perdit etiam pensiones. ibid.*

Beneficij incapax est occultus indignus, & si ei detur nulla est collatio. *De excessibus Pralatorum c. Inter dilectos. Illud beneficium conferri potest alteri, sed facta cassatione primi. ibid. Si confertur alteri non cassato primo priuatur potestate conferendi. ibid.*

Si dispensatur à Papa cum indigno, deturque illi beneficium, Episcopus tenetur supplicare Papæ ut auferat ab indigno, & alteri conferat digno. *Concil. Mogunt. 4. c. 64.*

Religiosus translatus, etiam si sit canonicus regularis est incapax beneficij secularis. *Concil. Tridentin. sess. 14. de reformat. cap. 11.*

Beneficij curati est incapax, qui non habet annos 25. *Concil. Trident. sess. 24. de reformat. c. 12.*

Beneficij curati est incapax, qui nescit latinè loqui. *Concil. Tolet. 19. cap. 12. concil. Senon. in decr. morum. cap. 8. & nulla est collatio. ibid. concil. Tolet.*

Beneficij curati est incapax, qui nescit loqui in idiomate illius nationis, in qua habere vult curam. *Vrbani. 8. constit. 6. Sanctissimus c. 20.*

Beneficij est incapax, qui ambitiosis precibus per se, vel per alium procurat beneficium. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. Que pertinent ad benef. collationem.*

Benefi-

Beneficij incapax est qui obtinet illud non vacans. *ibid.*
Beneficium obtinens vacaturum ob mortem, non est capax illius ob resignationem, si alius obtinebat vacaturum ex resignatione. *De Rescriptis in 6. cap. Susceptum.*
Vide, *Tonsura.*

Beneficia indignis conferentium pœna.

Beneficia conferens indignis suspenditur à potestate conferendi. *De Præben. cap. graue nimis.* A quo relaxanda illa suspensio. *ibid.*
Beneficium conferens excommunicato, priuatur potestate conferendi. *De clerico excom. celebr. cap. Postulasti.*
Beneficium conferens indigno occulto, si illud confert alteri, non cassata primi collatione, suspenditur à potestate conferendi. *De excessibus Prælatorum. c. Inter dilectos.*
Beneficium conferens vsurario, aleatori, &c. priuatur potestate conferendi. *ibid.*
Si patrono intrudente puerum ad beneficium, Episcopus id sciens intra duos menses, eum non eiiciat priuatur potestate conferendi per sex menses. *Concil. Sabinense cap. 15.*

Beneficia à quo conferenda.

Beneficiorum omnium collatio ex potestatis plenitudine pertinet ad Papam. *Clement. Vt lite pendente. cap. 1. concil. General. Vienn.*
Beneficia vacantia conferenda sunt ab eo ad quem spectat: quod si intra tempus non confert, ab Episcopo conferantur, nulla obstante appellatione. *De supplenda negligentia, &c. cap. finali.*
Beneficia etiam regularia si non conferuntur in tempore, conferenda sunt ab Episcopo. *Clem. de supplenda negligentia cap. Vnico.* sed regulari debet conferre. *ibid.*
Beneficium vacans si non confertur ab eo, ad quem spectat, conferendum est à viciniori Episcopo. *De election. in 6. c. Quamquam.*
Beneficium potens conferre, si extra tempus præfixum faciat, nihil facit. *De supplenda neglig. cap. Literas.*
Beneficium collaturus, si non facit intra tempus, perdit ius. *ibid. cap. Dilecto.*
Beneficia conferenda ab Episcopo, si hic in tempore præfixo non confert, debent à capitulo conferri: quæ verò à capitulo sunt conferenda, nisi in termino conferantur, ab Episcopo sunt conferenda: si vero vterque sit negligens, ad superiorem deuoluitur. *De concess. præbenda. cap. Nulla, &c. cap. Postulasti.*
Beneficia vacantia, sede episcopali vacante, conferuntur à Papa. *Pius 5. const. 55. Sanctissimus.*
Beneficia, quæ conferenda sunt ab Episcopo, sede vacante episcopali, non possunt conferri à capitulo. *Ne sede vacante cap. Illa deuotionis. &c. de institutionibus in 6. cap. 1.*
Beneficium vero quod poterat capitulo conferre de consensu Episcopi, hoc mortuo, vel agente in remotis, potest conferri à capitulo solo. *Ne sede vacante in 6. cap. vn. §. fin.*
Beneficium quod debet Episcopus conferre de consensu capituli, mortuo Episcopo vel suspenso non potest capitulo illud conferre, nisi Episcopus fuerit in mora. *ibid. §. Cum vero.*
Beneficium quod potest conferre Episcopus cum Capitulo, illo mortuo, vel suspenso, Capitulo confert: suspenso capitulo confert Episcopus. *ibid.*
Beneficia ad quæ fit præsentatio, sede episcopali vacante dari possunt à capitulo. *Ne sede vacante in 6. cap. vnico &c. de institut. in 6. cap. 1.*
Beneficium quod vacat in curia, si ante mortem Papæ non confertur, est conferendum ab Episcopo, vel alijs, ad quos spectat. *De præbendis in 6. cap. Si Apostolica.*
Beneficium conferri potest ab Episcopo, si is, ad quem spectat malitiosè differt conferre. *De appellat. & recusat. cap. 1.* Non obstante appellat. *De supplenda negligentia cap. fin.*
Beneficium vacans in curia, si intra mensem non confertur, quando conferri potest ab eo ad quem spectat. *De præbendis in 6. cap. Statutum.*

Non possunt conferri ab Episcopo non confirmato, & irrita est collatio. *De electione cap. Nosti.*
Beneficium conferre non potest Papa Schismaticus, & nulla est collatio. *Concil. Later. 3. cap. 2. causa 1. quest. cap. Conuenientibus. 23. q. 1. Didicimus.*
Beneficia curata à nullo conferri possunt, nisi ab Episcopo, vel à Papa. *Concil. Tolet. 18. cap. 5. De institutionibus cap. Ex frequentibus.*
Beneficia conferri non possunt à Commissario generali. *De officio Vicarij in 6. cap. Licet.*
Beneficia conferri non possunt à Vicario, vel officiali Episcopi. *ibid. cap. fin.*
Beneficia à laicis conferri non possunt, & pœna acceptantium. *Concil. Later. 3. cap. 9.*
Beneficia conferri non possunt à Legatis Papæ, siue sint missi, siue alij, nisi id habeant in mandatis (exceptis Cardinalibus.) *Concil. Lugdunense gener. 1. de officio Legati.*
Beneficia accipi non possunt propria autoritate. *Concil. Tolet. 18. cap. 4.* Vide de hoc, *Beneficia inuadentes.*
Beneficia pertinentia ad Episcopum, si vacant cum ipse non residet, quando à Papa conferenda. Vide, *Papa circa beneficia.*
Beneficia reseruata Papæ vacantia sede Romana vacante, à nullo possunt conferri, sed à Papa futuro sunt conferenda. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus cap. 68.*
Beneficium vacans in curia sede Romana vacante conferitur ab Episcopo, vel alijs ad quos spectat. *De præbendis in 6. cap. Si Apostolica.*
Beneficium quod potest quis conferre non potest sibi retinere. *De excessibus Prælat. cap. Ad aures.*
Beneficia vacantia in Ecclesia à qua aliquis etiam Cardinalis fuit translatus non possunt conferri à translato. *Vrbani 8. const. 60. Licet.*
Beneficia non reseruata Papæ, & vacantia in mensibus Episcopum, conferri possunt ab Episcopo residente, & quando à non residente. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus cap. 9.*
Vide, *Ecclesia à quo conferenda.* Vide, *Menses Episcopi.*
Vide, *Patronus.* Vide, *Parochia.*

Beneficia reseruata Papæ.

Beneficia semel reseruata Papæ, semper remanent eidem reseruata. *Extra, de præb. & dignit. cap. Ad Romani. Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus, cap. 11. & 15.*
Beneficia Papæ reseruata, à nullo possunt conferri; & nulla est collatio si conferantur. *Extra, de præb. &c. cap. Ad Romani. Vrbani 8. const. 6. cap. 15.* Vide, *Beneficia vacantia in Curia.*
Beneficia vacantia per hæresim, sunt Papæ reseruata; & nulla est collatio, si ab alio dantur. *Greg. 13. constit. 66. In Ecclesijs. Pius 5. const. 29. cum ex Apostolatus.*
Beneficia omnium Cardinalium, officialium Papæ, ministrorum commensalium, &c. sunt Papæ reseruata. *Iul. 3. constit. 21. Sanctissimus. Extra, de præb. cap. Ex debito. cap. Presenti. Extra, de elect. cap. Ex debito. Clemens 8. const. 54. Ob nonnullas.*
Beneficia multa vacantia in Prouincia Burdegalensi, sunt Papæ reseruata, & quæ. *Extra, de præb. cap. Etsi temporalium.*
Beneficia vacantia, quorum dispositio pertinet ad Cardinales, non possunt prouideri sine consensu Papæ, exceptis illis, quæ ratione titularum eis competunt. *Gregorius 14. const. 19. Sanctissimus.*
Si Capitulo cassat collationem, quia irrita fuit, prouisio spectat ad Papam. *De concess. præb. cap. Proposuit.*
Beneficia omnia vacantia Episcopali sede vacante, sunt reseruata Papæ. *Pius 5. constit. 55. Sanctissimus.*
Beneficia omnia, quæ excedant valorem ducentorum florenorum auri, vacantia, Papæ reseruata sunt. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus cap. 2.*
Item dignitates, canonicatus, &c. quæ vacant post mortem Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ; vel post priuationem, vel translationem, &c. vsque ad successorem, Papæ reseruantur. *ibid. cap. 2.*

Sed excipiuntur illa, quæ præfati Episcopi, &c. debent conferre cum alijs, hæc enim non referuntur Papæ. *ibidem* cap. 2.

Beneficia ad quæ deberent Episcopi præsentare, in morte, priuatione, translatione, &c. vacantia, Papæ sunt referuata. *ibid.* & c. 3.

Beneficia, vel dignitates familiarium Papæ, & Cardinalium etiam in Metropolitanis Papæ referuata sunt, & ijs decedentibus à Papa conferuntur. *Vrbani* 8. *constit.* 6. *Sanctissimus* c. 4.

Beneficia præfatorum familiarium, seu commensalium, quæ excedunt summam decem florenorum auri Papæ sunt referuata. *ibid.* c. 4.

Beneficia à Papa obtinentes, si ante affecutionem, illa resignant in fraudem reservationis Papæ, si hoc faciunt, & permittant non facta mentione reservationis, nulliter faciunt; & à Papa sunt illa beneficia conferenda. *ibid.* c. 3.

Beneficia collectorum, & subcollectorum Ecclesiæ, quæ habuerunt dum erant in officio, Papæ sunt referuata, licet moriantur post officium. *Vrbani* 8. *ibid.* c. 5.

Beneficia omnia officialium, ac ministrorum Papæ, & Sedis Apostolicæ habita dum erant in officio, etiam si moriantur postquam deserunt esse officiales, referuata sunt Papæ. *ibid.* cap. 1.

Beneficia Cubiculariorum Papæ, etiam honoris, quæ habuerunt in officio sunt referuata Papæ. *ibid.* c. 7.

Beneficia Cursorum quoque sunt referuata Papæ. *Vrbani* 8. *const.* 6. *ubi supra* c. 6.

Beneficia vacantia ex collatione irrita Episcoporum Papæ referuntur. *ibid.* c. 1.

Item omnia beneficia vacantia per *Extraneum*. *Ioann.* 22. *Execrabilis*. Papæ referuntur. *ibid.*

Beneficia titularum Cardinalitiorum, siue in Vrbe, siue extra, si vacant, quando ipsi sunt absentes Papæ referuntur. *Vrbani* 8. *const.* 6. *Sanctissimus* c. 8.

Beneficiorum vacantium in Curia collatio concessa Cardinalibus reuocatur, & Papæ referuatur. *Paulus* V. *constit.* 58. *Sanctissimus*.

Beneficia vacantia in mensibus Papæ in aliorum Diocesibus, Papæ referuntur. *Vrbani* 8. *constit.* 6. *Sanctissimus* cap. 9. Qui sunt menses Papæ. Vide, *Menses*.

Beneficia vacantia per promotiones ad Ecclesias, Papæ referuntur. *Vrbani* 8. *ubi supra* c. 26.

Beneficium datum in confidentiam vacat, & Papæ referuntur. *Pius* 4. *const.* 85. *Romanus*.

Beneficia vacantia per ingressum Religionis, quomodo à Papa obtinenda. *Vrbani* 8. *ibid.* c. 46.

Beneficia referuata Papæ vacantia Sede Romana vacante, à Papa successore prouidenda. *ibid.* c. 68.

Beneficium vacans per contractum matrimonij est referuatum Papæ; sed non vacat, nisi matrimonium sequatur. *ibid.* c. 58.

Beneficia referuata Papæ non possunt vniri, nec etiam per Cardinales; & qui habent facultatem conferendi, non possunt ea vnire. *Vrbani* 8. *const.* in *append.* 53. *alias* 163. *Quamuis*.

Beneficia vacantia in curia, omnia sunt referuata Papæ. *Clemens* 8. *const.* 54. *Cum ob nonnullas*. *De præben.* in 6. cap. *Licet*. & c. *Ex debito*. *Extr. de præben.* c. *Pia*. & c. *ad regimen*.

Sed si vacant sede Romana vacante, conferri possunt ab Episcopo, vel alijs ad quos spectat. *De præben.* in 6. c. *Si Apostolica*. Dummodo non sint de referuatis Papæ. *Vrbani* 8. *ubi supra* c. 68.

Beneficia vacantia in curia, quæ sint. Vide, *Infra*.

Beneficiorum, quæ à Papa conferuntur, possessio quando, & quomodo capienda. *Gregorius* 13. *const.* 19. *ad Romanos*.

Vide, *Episcopus* quò ad collationem beneficiorum.

Beneficia vacantia in Curia quæ, & à quo conferenda.

Beneficia dicuntur vacare in curia, siue per mortem beneficiati in ea, siue per priuationem, siue per repulsionem electionum, collationum, aut postulationum; siue per renunciationem; siue per successionem, siue per translationem.

extra, de elect. c. *ex debito*. *Extra, de præben.* c. *ad regimen*. Et à Papa conferuntur. *ibidem*.

Beneficia Cardinalium vbicumque morientium, vacant in curia. *Extra, de elect.* c. *Ex debito*.

Sic beneficia Legatorum, vel Nunciorum Papæ. *ibid.* Quænam sint omnia beneficia, quæ vacantia in curia conferuntur à Papa, præter Episcopatum. *ibid.*

Beneficia eorum, qui veniunt ad Curiam, vel recedunt ab ea, si moriuntur, dicuntur vacare in curia. *De præben.* in 6. c. *Præfenti*. *Extra, de præben.* cap. *ad regimen*.

Idem est de curialibus, qui in locis vicinis in distantia duarum dietarum recreationis gratia moriuntur, etiam sede vacante, eorum beneficia vacant in curia, & à Papa prouidentur. *ibid.* cap. *præfenti*. Sed non comprehenduntur illi, qui in tali distantia, & loco habent domicilium. *ibid.* cap. *præfenti*.

Idem intelligitur de ijs, qui sunt de ea ciuitate, vbi residet curia, hi enim dicuntur mori in curia. *ibid.* cap. *præfenti*.

Beneficia data in confidentiam, in curia censentur vacare. *Pius* 4. *const.* 85. *Romanus*.

Idem intelligitur de ijs, qui sequuntur curiam, si hanc moueri contingat; isti enim in quacumque distantia à curia moriantur, si ægroti remanent in via cum progreditur curia. *ibid.* c. *præfenti*. *Vrbani* 8. *const.* 6. *Sanctissimus* c. 6.

Beneficia officialium, & ministrorum omnium Papæ, vt Camerarij, Cancellarij, Notariorum, Auditoris contradictarum, Correctorum, Abbreviatorum, Pœnitentiariorum, &c. vbicumque moriantur vacant in curia, & à Papa conferuntur. *Extra, de elect.* c. *ex debito*. *extra, de præben.* & *dignit.* cap. *ad regimen*. *Clemens* 8. *const.* 54. *cum ob nonnullas*. *Vrbani* 8. *constit.* 6. *Sanctissimus* c. 1. c. 5. 6. 7. & c. Sic collectorum, & subcollectorum. cap. 5.

Item beneficia omnium Capellanorum Papæ. *ibid.* *ex debito*. *ad regimen*, & c.

Beneficia vacantia per assumptionem ad Cardinalatum, vacant in curia. *Sixtus* V. *const.* 79. *Sanctissimus*.

Beneficia Prælatorum commensalium Papæ, semper vacant in curia. *Iulius* 3. *constit.* 21. *Sanctissimus*.

Beneficia omnia vacantia per hæresim, vacant in curia. *Gregorius* 13. *const.* 66. *In ecclesiis*. Et si alius confert, nulla est collatio. *ibid.* *Pij* V. *const.* 29.

Si capitulum casset collationem beneficii, quia nulla, beneficium illud vacat in curia, & à Papa confertur. *De concess. præben.* cap. *Proposuit*.

Beneficia delegatorum Papæ morientium in officio, vacant in curia. *extra, de elect.* cap. *ex debito*. *extra, de præben.* cap. *ad regimen*.

Beneficia malè collata ab ordinarijs, & contra decreta Concilij Tridentini, vacant in curia. *Vrbani* 8. *constit.* 6. *Sanctissimus* c. 1.

Beneficia, & dignitates conferenda ab Episcopis, Patriarchis, &c. vel ad quæ deberent præsentare præfati, si vacent in morte eorum, vel per priuationem, &c. vacant in curia. *ibid.* c. 2. Non verò illa, ad quæ præfati præsentant cum alijs. *ibid.*

Beneficia, dignitates, &c. familiarium Papæ, vel Cardinalium, etiam in Metropolitanis, ex morte eorum, vacant in curia. *ibid.* c. 4. Si excedunt valorem decem florenorum auri.

Beneficia omnia, Ecclesiæ, Monasteria, &c. quæ excedunt valorem ducentorum florenorum auri, vacant in curia. *Vrbani* 8. *const.* 6. *Sanctissimus* c. 4.

Beneficia Cubiculariorum Papæ etiam honoris, vacant in curia. *ibid.* c. 6.

Sic etiam beneficia Cursorum. *ibid.*

Item beneficia vacantia in mense Papæ. *ibid.* c. 9.

Item titularum Cardinalitiorum, siue in Vrbe, siue extra, quando Cardinales sunt absentes. *ibid.* c. 8.

Beneficia vacantia per promotionem ad Ecclesias vacant in curia. *ibid.* c. 26.

Beneficium vacans in curia, si intra mensem non confertur, is ad quem spectat confert. *De præben.* in 6. c. *Statutum*.

Beneficium vacans in curia, sede Romana vacante, confertur ab Episcopo, vel ab alijs, ad quos spectat. *De præben.* in 6.

in 6. cap. Si Apostolica. Sed si est reseruaturn Papæ ex alio capite non potest conferri, sed conferendum à Papa futuro. *Vrb. 8. constitut. 6. Sanctissimus. cap. 68.*

Beneficium, quod vacauit in curia ante mortem Papæ, si non fuit prouisum, confertur ab eis ad quos spectat. *De præb. in 6. cap. Si Apostolica.*

Beneficium litigantes, si moriantur in curia; Papa confert, si verò vnus moriatur, alius prosequatur litem, ex euentu apparebit ad quem pertinet collatio. *Clem. vt lite pendent. cap. 1.*

Beneficia vacantia in curia non solum simplicia, sed curata sunt reseruata Papæ. *Extra, de elect. cap. Ex debito.*

Beneficia vacantia etiam si eorum dispositio pertineat ad Cardinales, conferri non possunt sine consensu Papæ, exceptis illis, quæ eis competunt ratione tituli. *Gregor. 14. const. 19. Sanctissimus.*

Beneficia familiarium Cardinalium, etiam apud sanctam sedem vacantia non conferuntur sine Cardinalium eorumdem consensu. *Gregor. 14. ibid. §. 2.*

Beneficia officialium Papæ, etiam si ante obitum desierint esse officiales, dummodo ea habuerint in officio, vacant in curia. *Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus. cap. 1.*

Beneficia omnia reseruata Papæ, vacant in curia. Vide, *Beneficia Papæ reseruata.*

Beneficia vacantia in curia, seu Papæ reseruata, à nullo alio possunt conferri; & si conferantur, nulla est collatio. *De præb. in 6. cap. Licet. Extra, de elect. cap. Ex debito. Extra, de præb. cap. Pia, & cap. Ad regimen.*

Beneficij resignatio si admittitur à Papa, & literæ expediuntur, vt intra 20. dies præstetur consensus, si moritur intra hos dies, vacat Papæ beneficium. *Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus. cap. 19.*

Vide, *Menses Papæ.* Vide, *Reseruata.*

*Beneficia plura, quando teneri possunt, & quomodo:
& quando non.*

Beneficium vnum habens, de quo possit sustentari, non potest obtinere secundum. *Concil. Later. 3. in append. tit. Vni plura beneficia cap. 2. de præb. cap. Super inordinata. Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 17.*

Beneficia plura teneri non possunt (id est sine dispensatione) sed vnum ex eis eligendum. *de præbend. & c. cap. Referente.*

Beneficia plura non possunt eidem conferri (etiam cum dispensatione) nisi per medietatem anni, saltem in vno, & per medietatem in alio possit residere. *Concil. Later. 3. in append. tit. Vni plura beneficia. cap. 1. & tit. de alienatione, & c. cap. 6.*

Beneficium secundum obtinens non facta mentione primi, nulliter obtinet. *Concil. Lateran. 3. ubi supra. Vni plura. cap. 2.*

Etiam si à Papa fiat collatio, non facta mentione primi, nulla est. *de præb. cap. Cum teneamur. Licet primum sit modicum, & tenue. de præbend. in 6. cap. Non potest.*

Si secundum beneficium detur alicui ex motu proprio Papæ, etiam si primum non exprimatur, tenet collatio. *de præb. in 6. cap. Si motu. Clem. de præb. cap. Si Romanus.*

Beneficia plura nullus tenere potest, sine Papæ dispensatione, siue sint curata, siue vnum curatum, aliud verò simplex; siue omnia simplicia. *concil. colon. 3. tit. de officiorum, & c. cap. 9.*

Beneficia plura quam duo, haberi non possunt. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reform. curia cap. 1.*

Beneficiorum pluralitas dispensari potest cum personis qualificatis, & magna ex causa. *ibid.*

Beneficiorum pluralitas quando dispensatur, non fit vltra quatuor, siue sint Vicariæ perpetuæ, siue alia. *ibid.*

Beneficia plura, siue curata, siue alias incompatibilia, ab eodem teneri non possunt, alias omnibus sit priuatus ipso iure. *Leo 10. const. 7. Superna. concil. Trident. sess. 7. de refor. cap. 4.*

Beneficia plura curata, siue aliter incompatibilia tenentes cogi possunt ab ordinarijs ad ostendendum priuilegia,

alias Episcopi procedant contra eos, iuxta Constitutionem *Gregor. 10. incipientem Ordinarij.* & iidem Episcopi prouideant de Vicario idoneo per assignationem congruæ prouisionis de fructibus beneficij non obstante quocumque priuilegio, &c. *Concil. Trident. sess. 7. de reformat. cap. 5.*

Beneficia plura conferri eidem non possunt, sed cuilibet vnum dandum: quod si non sufficiat ad sustentationem, aliud non curatum ei dari potest, quod non exigat residentiam. *concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 17.* Et hoc etiam ab Episcopis obseruari potest. *ibid. colligitur.*

Beneficia plura curata obtineri non possunt. *concil. Later. 4. cap. 29.* Ideo si secundum impetratur, nulla est impetratio, & si vtrumque vult tenere, priuatur vtroque. *ibid. cap. 29. concil. Londinen. 2. cap. 14. concil. Viennen. prouinc. concil. colon. 2. part. 1. cap. 32. concil. Mogunt. 4. cap. 64.* (& si acceptat secundum absque dispensatione, perdit primum. *ibid.*) *de elect. cap. dudum Ecclesia. de præb. cap. de multa. de off. Ordinarij in 6. c. Ordinary. Extrau. Ioan. 22. de præb. Execrabilis.*

Beneficia plura curata obtinere possunt cum dispensatione Papæ personæ sublimes, vel literatæ. *Concil. Later. 4. c. 29. concil. colon. 2. p. 1. c. 32.*

Item Cardinales, ac filij Regum. *ibid. & Extrau. Ioan. 22. de præb. Execrabilis.* Item *Extra, de præbend. simili c. Execrabilis.*

Beneficium secundum curatum obtinens cum dispensatione Papæ si retinet aliud curatum, subreptiuè obtinere censetur. *Clem. de præb. cap. 1.*

Beneficium curatum habens, non potest in alia Ecclesia obtinere aliud quasi beneficium. *concil. Oxoniense 1. c. 34.*

Beneficium curatum aliqua obtinente à Papa sine dispensatione, vacat primum. *Clem. de præb. cap. Si plures.*

Beneficium curatum obtinens à Papa, ignorans quod Episcopus eo tempore aliud sibi contulerat, validè impetrat: Et si sunt incompatibilia, eligat, quod placet. *De rescriptis in 6. cap. Gratia.*

Beneficij curati adeptione, cuius fructus aliter percipiuntur, non vacat primum beneficium. *de præbend. in 6. cap. Si sibi concesso.*

Beneficia plura curata aliquo habente, &c. si vno retento non relinquatur aliud, omnia vacare censentur, & alijs possunt conferri. *de officio ordinarij in 6. cap. Ordinary. Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 17.*

Beneficium curatum habens religiosus, si recipit secundum, priuatur primo: & si non dimittit, fit ineligibilis. *de præb. in 6. cap. cum singulas.*

Beneficia plura curata habens, vltimum potest retinere, & alia dimittere, & pœnæ. *Extra, de off. Iudicis ordin. cap. Ut quos.* Et Episcopi possunt contra eos procedere. *ibid. cap. 2.*

Beneficia plura tenens sine Papæ dispensatione non potest eligi in Episcopum. *De elect. & c. cap. dudum Ecclesia Rocch.*

Beneficium secundum impetrans non facta mentione de primo, non potest illud retinere. *de rescript. cap. Cum adeo.*

Beneficia plura curata etiam regularia nullus, nec regularis, nec secularis habere potest. *de præbend. & c. in 6. cap. cum singula.*

Beneficium secundum obtinens sine expressione primi, si postea obtinet dispensationem, vt possit tenere secundum, non proinde censetur dispensatus, vt teneat etiam primum, sed solum, vt habeat legitimè secundum, nisi aliter Papa exprimat. *de præb. & c. in 6. cap. Non potest.*

Beneficia plura teneri non possunt sine Papæ dispensatione, etiam si alterum sit tenue. *de rescript. cap. In nostra, & cap. Si proponente. de præbend. in 6. cap. Non potest.*

Si quis de mandato Papæ confert beneficium dare non potest illud habenti aliud, nisi id exprimatur. Et si exprimitur, intelligitur de habente aliud non curatum. Si verò conceditur, vt prouideat etiam habentem, intelligitur de habente etiam duo. *de præben. in 6. cap. Is cui.*

Beneficio secundo acceptato potest conferri primum ab habente potestatem, etiam irrequisito possessore. *ibid. c. Licet.*

Bene-

Beneficium secundum obtinens, siue reservatum, siue alteri collatum, si statim dimittit habet ius ad priora. Si verò statim non dimittit, perdit ius ad illa etiam priora. *de prab. in 6. cap. Si beneficia.*

Beneficia plura obtinere possunt. Auditores Rotæ, & eorum Loca-tenentes. Vide, *Auditores Rota.*

Beneficia plura habens, quando dimittit ea quæ non potest tenere, debet id facere absque præiudicio Patroni. *concil. colen. 3. tit. de offic. & c. cap. 9.*

Beneficia plura habens non potest dare alteri exceptionem pluralitatis. *de except. cap. cum Ecclesiastica.*

Beneficium expectans de mandato Papæ, si aliter provideatur, non potest obtinere primum. *De prab. in 6. c. Si pauper.*

Beneficium secundum iniuste occupans priuatur primo, & iure ad illud. *ibid. cap. Eum.*

Fructus beneficiorum plurium, quæ ab aliquo teneri non possunt, consignari debent Camera Apostolicæ. *de prab. in 6. cap. cum nonnulla.*

Vide, *Dignitates Ecclesiastica.* Vide, *Ecclesia plures.* Vide, *Titulus.* Vide, *Presbyteri obligationes.*

Beneficiorum impetrationes quando inualide, & quando valide.

Beneficium impetrans non exprimendo verum, vel suam dignitatem, aut titulum, nulliter impetrat. *concil. Later. 3. in append. de interpr. verbor. c. 8. De rescript. o. Ad aures.*

Beneficium expectans, si aliud impossibile cum illo consequitur, perdit gratiam. *de rescrip. cap. Gratia.*

Beneficij restitutionem impetrans non expressa causa priuationis, nulliter impetrat. *de rescrip. cap. Ad aures. cap. Dilectus.* Vide, *Impetratio.*

Beneficium impetrans si habet pensionem & non exprimit, nulliter impetrat. *ibid. cap. Ad audientiam il 2. & cap. In nostra. de prab. in 6. cap. Non potest.*

Beneficium impetrans non exprimendo se habere aliud, licet exiguum, nulliter impetrat. *ibid. cap. In nostra, & cap. Si proponente.* Vide, *Beneficia plura.*

Beneficium impetrans contra pronunciationem Papæ, hac tacita, & non expressa, nulliter impetrat. *de sent. & re iudic. cap. cum olim.*

Beneficij collatio post appellationem, est nulla. *De appellat. & recus. cap. 1.*

Beneficij impetratio ab indigno est nulla. *de excessibus Prælat. cap. Inter dilectos.* Et facta cassatione talis collationis, dari potest alteri. *ibid.*

Beneficium impetrans à Legato Papæ tacito primo, nulliter impetrat. *de off. Legati in 6. cap. fin. Clement. de off. Iudic. ordin. cap. fin.*

Beneficium primum tacens vitiatur gratiam, si petit aliud. *de prab. in 6. cap. Non potest.* Si verò Papa concedat illud motu proprio, etiam tacito primo validè obtinetur etiam secundum. *ibid. c. Si motu. Clem. de Præb. c. Si Roman.*

Beneficium sine institutione canonica, validè non obtinetur. *de regulis iuris in 6. reg. 1.*

Beneficium secundum impetrans non expresso primo, etiam si sit in alia Ecclesia, nulliter impetrat. *de rescrip. cap. cum adeo. & cap. In nostra.*

Beneficium impetrans cum pacto, ut alius succedat post mortem, nulliter impetrat. *concil. Later. 3. in append. de Pactionibus cap. 8.*

Beneficium Papæ quouis modo reservatum ab alijs impetrans, nihil facit. *de prab. cap. Ad Romani.* Vide, *beneficia Papæ reservata, & vacantia in curia.*

Beneficium impetrans cum pacto augendi pensionem, nulliter impetrat. *concil. Later. 3. in append. de Pactionibus c. 8.*

Beneficium obtinens in Ecclesia numerata, si per collationem alteretur numerus, & in petitione non exprimitur, quod sit numerata, nulliter impetrat. *de rescrip. cap. Constitutus.*

Beneficium impetrans Vicarius perpetuus, si habet unde viuat, & non facit mentionem de Vicaria perpetua, nulliter facit. *de rescrip. cap. Postulasti.*

Beneficium impetrans à Papa, si renunciat iuri ob pensionem, nulliter facit. *ibid. cap. Ad audientiam il 2.*

Beneficium impetrans fingens se clericum cum non sit, nulliter impetrat, & tale beneficium conferri potest alteri, etiam si pro eo fiat transactio cum literis Papæ, si aliter non exprimat. *de transact. c. Ex literis.*

Beneficium impetrans curatum à Papa, si tempore datæ non habet ætatem, nulla est impetratio, nec tunc, nec pro tempore, quo eam habebit. *de rescript. c. si eo tempore.*

Secus est de beneficio non curato, quia potest illo frui, cum habet ætatem. *ibid. c. si eo tempore.*

Beneficium procurans quod per coactionem, & vim Principum, &c. quis renunciauit, nulliter impetrat excommunicationem incurrit, ipso facto priuatur obtento, & si habet alia priuatur fructibus eorum per triennium. *Clement. de pœnis cap. Multorum.*

Beneficium obtinens ad preces hæreticorum, fautorum, &c. nulliter obtinet. *de hæret. in 6. c. Quicumque §. ad hæc, & ipso facto priuatus est obtento.*

Beneficij impetratio, non facta mentione possessionis coloratæ alterius, est nulla. *de concess. præb. c. Cum nostris.*

Beneficij impetratio à Papa schismatico, est nulla. *Concil. Later. 3. cap. 2. l. q. 7. cap. Conuenientibus. & 23. quæst. 1. cap. dicimus.*

Beneficium potens conferre, non potest illud sibi retinere. *de excessib. Prælator. c. ad aures.*

Impetratio beneficij quod confert Ecclesia ex donatione Laici, etiam si de hoc non fiat mentio est valida. *De præbend. c. Dilectus filius.*

Beneficij impetratio facta ab absente, est valida. *De præben. cap. Accedens.*

Beneficium obtinens à patrono absque legitima præsentatione, ipso facto est eo priuatus, & Episcopus alteri potest conferre. *Concil. Colon. 3. tit. de altero medio c. 10.*

Beneficium obtinens vacaturum ex morte, non potest illud obtinere ex resignatione, si alius obtinet ipsum ex resignatione vacaturum. *De rescript. in 6. c. Susceptum.*

Beneficium obtinens modis illicitis est priuandus, & puniendus. *Conc. Mogunt. 4. c. 91.*

Obtinens beneficium alicuius, quod iste tenebatur dimittere, nulliter obtinet. *De præb. in 6. c. si beneficia.*

Beneficium impetrans renunciatum ob coactionem. Vide, *Beneficiorum renunciatio.*

Beneficium impetrans à Papa, si eodem tempore Episcopus ipso nesciente aliud sibi confert, validè impetrat. Et si hæc duo sint incompatibilia, eligere potest ex eis, quod sibi placet. *De rescript. in 6. c. Gratia.*

Beneficium obtinens pro alio, simulando personam illius in examine, excommunicatur ipso facto excommunicatione reservata Papæ, & priuatur omnibus beneficijs, quæ actu habet, & concessio est nulla. *Paulus 4. constitut. 12. Inter ceteras.*

Beneficij impetratio attenditur penes datam. Vide, *beneficiorum possessio.*

Beneficia impetrari non possunt à iudice, vel à cognatis iudicis in causa pertinente ad priuationem beneficij. *Pius 4. Const. 14. cupientes.*

Impetrans beneficium vacans ob crimen hæresis, vel alia ex causa, ob quam Papæ dispositioni subditur, si non exprimit talem causam, nulliter impetrat. *Pius V. Constit. 29. Cum ex Apostolatus.*

Sic etiam impetrans dignitatem, canonicatum, &c. *ibid.* Beneficium impetrans tenetur exprimere, quod vacat in mensē Papæ. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus cap. 9.*

Beneficij impetratio per obitum alicuius qui viuit, etiam si postea vacat per mortem, nulla est. *ibid. c. 21.*

Beneficium alicuius senis obtinens tamquam colligans, nulliter impetrat. *ibid. c. 29.*

Beneficium impetrans vacaturum ob priuationem ex delicto, si ante sententiam, seu rem iudicatam impetrat, nulliter impetrat. *ibid. cap. 29.*

Beneficium impetrans per mortem, alicuius si ante mortem illius obtinet, vel ante tempus, quod erat necessarium, ut de loco mortui veniret nuncius, seu notitia ad curiam, nulliter impetrat. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus c. 30.*

Beneficium impetrans familiaris alicuius Cardinalis, quod vacat

vacat per eius mortem, tenetur exprimere titulum, & nomen Cardinalis, & si Cardinalis sit in Curia, & assensum Cardinalis obtinere, alias est nulla impetratio. *ibid. c. 32.* Quando requiritur assensus Cardinalis, & quando non.

Vide, *Cardinalis*.

Beneficium impetrans tenetur exprimere annum valorem, & secundum quam monetam, alias nulla est impetratio, *ibid. cap. 55.*

Beneficium impetrans tenetur exprimere qualitatem illius, ut si cum cura, vel sine, si dignitas, vel personatus, &c. alias nulla est impetratio. *ibid. c. 57.*

Beneficiorum curatorum collatio, nisi fiat iuxta formam, & dispositionem Concilij Tridentini, est nulla. *Pius V. const. 33. In conferendis.*

Vide, *Beneficia vacatura*. Vide, *Beneficia incapaces*. Vide, *beneficia à quo conferenda*. Vide, *beneficia non obtinenda per pretium*. Vide, *beneficia obtinenda sine promissione, aut pacto*. & alios huiusmodi titulos. Vide, *Præsentatus, & presentatio*. Vide, *beneficia certo modo*. Vide, *beneficia plura*. Vide, *Hereticorum fautores*. Vide, *beneficium idem, &c.*

Beneficia nec danda, nec accipienda cum pacto, vel promissa: & pœna.

Beneficium non potest renunciari per pecuniam, vel alias res. *de pactis cap. cum pridem.*

Non potest concedi, vel acceptari, cum pacto, ut succedant nominatim alij. *Concil. Later. 3. in append. de pact. c. 4. de Simonia, cap. insinuatum.*

Pro beneficio non potest fieri transactio. *Concil. Lateran. 3. ibid. c. 6. De pactis cap. Super eo.*

Non potest obtineri cum pacto dandi partem fructuum præsentanti, alias ipso facto priuatur officio, & beneficio, donec à Papa dispensetur. *Concil. Germanicum 1. c. 10.*

Non potest dari, nec accipi cum pacto, ut alij post mortem succedant. *de pactis cap. Accepimus. Concil. Lateran. 3. in append. de Pactionibus cap. 8. & talis spoliatur statim beneficio. ibid.*

Beneficium obtineri non potest cum pacto augendi pensionem. *Concil. Lateran. 3. ibid. c. 8.*

Beneficium obtineri non potest cum pacto cedendi fructus inexactos conferenti, neque sine hoc pacto id facere potest beneficiatus. *Concil. Oxoniens. 1. c. 1. & 4.*

Non potest conferri cum pacto, ut recipiens ad nutum dantis, possit renunciare. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad beneficiorum collationem.*

Pro beneficio litigioso fieri potest amicabile compositio. *De pactis c. Super eo.*

Beneficium, neque cum donatione, neque cum munere, neque cum minis, neque cum obligatione potest obtineri. *Concil. Colon. 2. par. 1. c. 5.*

Beneficium accipiens cum iuramento dandi, ultra solitam pensionem; si postea coram Episcopo iurat dare solitam, excluditur à beneficio. *Concil. Later. 3. in append. de iuramentis cap. 3.*

Beneficium obtineri non potest, cum pacto dandi patrono partem fructuum; & si hoc pactum fecerit, etiam post investituram, priuatur beneficio. *Conc. Mogunt. 4. c. 68. & 91.*

Beneficium procurans ex munere, incurrit excommunicationem. *ibid. cap. 68. & 91. Extra de sent. excommunic. cap. excommunicamus.*

Tale pactum, donum, promissionem, &c. non reuelans, excommunicatur. *ibid. extra, &c.*

Vide, *Pactum*. Vide, *Patronus*. Vide in seq. titulo.

Beneficia non obtinenda cum pretio, vel munere, &c.

Beneficia obtineri non possunt cum munere, vel dono ante, vel post; neque faciendum pactum, aut pastellum. *1. q. 3. c. Si quis obiecerit, & cap. ult.*

Beneficium, nec dari, nec resignari, nec acceptari potest per pecuniam. *De pactis c. cum pridem. De simonia c. Insinuatum. Concil. Claramont. c. 6. Sabinense c. 20.*

Beneficium obtinens, siue à Sede Apostolica, siue ab alio, cum pacto, dono, obligatione, promissione, &c. excommunicatur. *Extra, de sentent. excommunicat. cap. excommunicamus.*

Tale pactum, donum, &c. non reuelantes, excommunicantur. *ibid.*

Beneficium obtineri non potest per seruitium, vel obsequium, alteri præstitum, alias est simonia. *De simonia, cap. cum essent. Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad beneficiorum collationem.*

Beneficia non danda, nec acceptanda per dona, vel munera, alias actio est simoniaca. *Vt Ecclesiastica beneficia, cap. unico.*

Beneficium obtinens, nihil potest soluere Laicis, licet sit fundatum à consanguineis eorum. *concil. Melphitanum c. 11. concil. claramont. cap. 6.*

Ad beneficium præsentatus, nihil potest soluere præsentanti, alias nulla est præsentatio, & nunquam potest præsentari ad alia, siue in illa, siue in altera Ecclesia. *concil. Sabinense cap. 20.*

Beneficium, neque per pecuniam, neque per minas, neque per munera, &c. alia obtineri potest. *conc. colon. 2. p. 1. c. 5.*

Beneficium, canonicatum, præbendam, dignitatem, aliudve obtinens, non potest, siue in præsentatione, siue in electione, siue in possessione, aliquid soluere Capitulo, sub pœna simoniæ. Si verò sit consuetudo, ut aliquid solvatur ad vsus pios, propter hoc tantum permittitur. *concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 14.*

Beneficium dantes, nominantes, vel præsentantes ad illud, nihil possunt à beneficiato accipere, nec à nominato, nec à præsentato, neque eorum ministris. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad beneficiorum collationem.*

Qui sic acceptat beneficium, non facit fructus suos, nec habet ius ad eos. *ibid.*

Præsentans verò priuatur iure præsentandi. *ibid.* Vide, *Præsentans*. Vide, *Patronus*.

Beneficiatus in lite beneficij, nihil potest soluere ad redimendam vexationem. *concil. Mediol. ibid.* Vide infra. *beneficiorum transactio.*

Beneficium curatum obtinens ex præsentatione, docere tenetur, quod fructus illius sufficiunt ad sui sustentationem, & quod omnes fructus obtinuerit à patrono, vel alijs, alias nulla est collatio, & ipso facto est priuatus beneficio. *concil. Mogunt. 4. cap. 68.*

Beneficium conferens, vel præsentans, &c. non potest retinere pro se fructus non collectos. *concil. Oxon. 1. c. 1.*

Diffamatus, quod per pecuniam, vel &c. obtinuit beneficium, tenetur se purgare, & si non se purgat, est deponendus. *de simonia cap. insinuatum.*

Beneficium obtinens per pecuniam, priuatur illo. *1. q. 3. cap. Si quis præbendas.*

Beneficij, præbendæ, canonicatus, vel distributionum possessionem capiens, nihil potest soluere, neque dulciora præsentare, dare, &c. sub pœnis, &c. *Pius V. constitut. 104. Durum nimis.*

Beneficium obtinens per dona, est simoniacus. *Vt Ecclesiastica beneficia, cap. vn.*

Beneficium accipiens cum iuramento dandi ultra solitam pensionem, si in manu Episcopi iurat dare solitam, excluditur à beneficio. *concil. Later. 3. in append. de iuramentis cap. 4.*

Beneficium suum obligans in gratiam alterius, est reus simoniæ. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad beneficiorum collationem, circa finem.*

Vide, *Simonia*. Vide, *Simoniaci*. Vide, *Benefic. non conferendum cum pacto, &c.*

Beneficia quando conferenda.

Beneficium vacans, intra sex menses providendum ab Episcopo, vel alijs, ad quos spectat: alias transacto termino, collatio deuolvitur ad Capitulum, & è contra, & postea ad superiorem. *De concess. præb. c. Nulla, & c. Postularis. De præben. c. De multa. Concil. Later. 3. c. 8.*

Tempus, quod consumitur in accedendo ad Sedem Apostolicam, & in recedendo ab ea non numeratur intra semestre pro illo, cui competit conferre. *De concess. prab. cap. Quia diuersitatem*. Vide, *Tempus*.

In Ecclesijs numeratis, potest ultra sex menses vacare beneficium, canonicatus, &c. *De concess. praben. cap. Ex parte Hactenn.*

Beneficium, cuius collatio competit Prælato, non potest dari sede vacante. *Ne sede vacante, cap. Illa deuotionis*.

Beneficium illius, qui ingreditur Religionem dari non potest intra annum probationis illius, nisi in duobus casibus (ibi expressis.) *De Regularibus in 6. c. Beneficium*.

Beneficia vacantia intra statutum tempus conferenda sunt ab ijs ad quos spectat, alias Episcopus confert, nulla obstante appellatione. *De supplenda negligentia cap. fin.*

Tempus semestre, intra quod debet conferri beneficium, non intelligitur de Episcopatu. *De concess. prabend. c. Dilectus filius*.

Beneficia vacantia in curia, quando, & à quo conferenda. Vide, *Beneficia vacantia in curia*.

Beneficia reseruata Papæ, quando conferenda. Vide, *Beneficia Papæ reseruata*.

Beneficia etiam regularia, intra statutum tempus conferenda, alias ab Episcopo conferantur. *Clement. de supplenda neglig. c. unic.* sed regulari debet conferre. *ibid.*

Beneficia vacatura, nec impetranda, nec danda, nec promittenda sine dispensatione.

Beneficia vacatura, nec dari validè possunt, nec promitti. *De concess. prab. cap. Constitutus. & cap. Detestanda. Concil. Later. 3. c. 8. Concil. Colon. 2. par. 1. c. 5. Concil. Trid. sess. 24. Vide, Vacatio, &c. de refor. c. 19.*

Beneficium vacans conferendum, non obstante appellatione illius, cui fuerat promissum. *De concess. prab. c. Relatum*.

Beneficij promissio facta ab Episcopo, his verbis, *cum potero, dabo*, valet: sed promissio de vacaturo, non valet. *ibid. c. Accedens*.

Beneficium vacaturum ex periculo instantis mortis alicuius, promitti non potest ab Episcopo, nec dari, sed prius est expectanda mors, alias obtinens est intrusus, & ipso facto priuatus. *Conc. Londinense 2. c. 12.*

Beneficij vacaturi promissio non tenet. *De concess. prab. cap. Ex tenore*.

Prælatus autem promittens tenetur, cum poterit, prouidere promissarium. *ibid. c. Accedens*.

Beneficium viuents vacaturum obtinens scienter, est deponendus. *De concess. prab. cap. 1.*

Beneficium vacaturum ex morte obtinens (ex dispensatione Papæ) non potest obtinere illud ex resignatione, si alius obtinet illud vacaturum ex resignatione. *De rescrip. in 6. cap. Susceptum*.

Beneficium vacaturum concessum (ex dispensatione Papæ,) non intelligitur de nouiter creato post datam. *De rescrip. c. finali*.

Beneficium vacaturum expectanti (cum dispensatione Papæ) si aliquis præuidens vacaturum aliquod pinguius, renunciat suum, nullum fit præiudicium expectanti, sed potest habere primum vacans: qui verò renunciauit, priuatur utroque. *De renunciat. c. fin.*

Beneficium vacaturum concessum à Papa in Diœcesi alicuius, si diuiditur Diœcesis, non diuiditur beneficium, & pœna contrafacientium. *Extrau. Ioan. 22. de elect.*

Beneficium vacaturum à Papa petenti, dandæ literæ de vacanti, prout expedierit impetranti. *Vrb. 8. const. 6. Sanctiss. cap. 62.*

Beneficium vacaturum impetrans, quomodo debet exprimere valorem; & an possit augere valorem expressum, & quæ alia tenetur facere. *ibid. c. 65.*

Vide, *Expectatina*. Vide, *Gratia*. Vide, *Vacatio, &c.* Vide, *Viuere*.

Beneficiorum unio.

Beneficia regularium non possunt per superiores Religionis vniri suis mensis. *Clem. de supplenda neglig. c. vn.*

Beneficia sine causa rationabili à iure permixta, non possunt vniri. *Concil. Lateran. 5. sess. 9. de reform. curie c. 1.*

Beneficiorum vniones perpetuæ, cum Papæ licentia, faciendæ sunt. *Concil. Trid. sess. 6. de reform. cap. 2. & 6. Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus c. 12.*

Beneficia vniri non possunt perpetuo alicui Monasterio, Collegio, vel pio loco quacumque ex causa. *Concil. Trid. sess. 14. de reform. c. 9.*

Beneficia, siue curata, siue non curata, possunt ab Episcopo, vt delegato Papæ, perpetuo vniri, si curati sunt pauperes, vel propter alias causas à iure permixtas, etiam si essent generaliter, vel specialiter reseruata, vel aliter affecta, absque tamen præiudicio obtinentium. *Concil. Trid. sess. 21. de reform. cap. 5. sess. 24. de reform. c. 15.*

Vniones istæ sic factæ non possunt reuocari, etiam prætextu resignationis, &c. *ibid. sess. 21. c. 5.*

Beneficia Ecclesiæ vniri possunt per Episcopum, si vnum non sufficit ad sustentandum rectorem. *Concil. Sabinense c. 10.*

Beneficia Ecclesiæ vniri numquam possunt cum iure patronatus. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 8.* & si à Sede Apostolica obtineatur facultas, censenda est subreptitia. *ibid.*

Beneficia vnita perpetuo Cathedralibus, Collegiatis, vel Monasterijs, de Vicario perpetuo prouidenda sunt cum assignatione congruæ arbitrio ordinarij, & ab eo omni anno sunt visitanda. *Concil. Trid. sess. 6. de refor. c. 6.*

Beneficia non possunt vniri, incorporari, reformari, supprimi, &c. à militijs, hospitalibus, &c. locis pijs, nec ab eorum ministris. *Pius V. const. 73. Sanctissimus*.

Beneficij vnionem petens debet exprimere valorem, alias nulla est impetratio. *Vrb. 8. constit. 6. Sanctissimus c. 22.*

Cum fiunt vniones, etiam in Dataria, vocandi sunt illi, qui habent interesse. *ibid.*

Beneficia affecta, seu reseruata Sedi Apostolicæ non possunt vniri, neque per Cardinales, & illi quibus datur facultas conferendi talia beneficia, non possunt ea vnire. *Vrb. 8. const. in append. 53. alias 163. Quamuis*.

Beneficia possunt ab Episcopo vniri quando præbendæ tenues sunt, & quomodo hoc faciendum. Vide, *Canonici quo ad præbendas*. Vide, *Vnio*.

Beneficiorum resignatio, seu renunciatio, & permutatio.

Beneficia possunt permutari. *Clement. de rerum permutatione cap. vn.*

Beneficium perdit, qui propria autoritate illud permutat. *De rerum permutat. cap. cum olim*.

Beneficium permutari potest per Episcopum, etiam stante expectatione. *De rerum permutat. in 6. cap. vn.*

Beneficia permutare volentes, si alter cum deceptione agit, & non prosequitur, quid agendum. *De rerum permutat. cap. Vniuersorum*.

Beneficia ob permutationem resignata non possunt alteri conferri, nisi permutantibus, alias nulla est collatio. *Clem. de rerum permutat. cap. vn.*

Beneficia non possunt permutari per pecuniam. *De pactis c. Cum pridem*.

Beneficium renuncians non potest illud repetere. *De renunciat. ca. Ex transmissa. De restitut. spol. cap. Accepta, & cap. Audita*.

Beneficiū renuncians ex metu damni imminentis, potest illud repetere. *De his qua vi, & metu, &c. c. Ad audientiam*.

Beneficium renuncians ex metu amissionis patrimonij, potest illud repetere. *ibid. cap. Abbas*.

Renuncians beneficium, non obstante iuramento, si iterum eligitur, potest illud acceptare. *De renunciat. c. Cum inter. Renuncians literis beneficij, non proinde renunciat electioni. ibid. c. Sanè dilecto*.

Beneficij renunciatio facta in manu Laici, non tenet. *ibid. cap.*

cap. Quod in dubijs. & sic renunciatus est priuandus. *ibid.*
 Beneficium renunciare non dicitur, qui aduersarijs se submittit. *De renunciat. cap. Veniens.*
 Renunciatus ob persecutionem, infirmitatem, defectum scientiæ, simoniam ignoratam, &c. potest reassumi. *De renunc. cap. Post translationem.*
 Beneficium renunciari non potest sine Episcopi assensu. *ibid. cap. Admonet.*
 Beneficij renunciatio facta à spoliato, non tenet. *De restit. spoliat. cap. Sollicitè.*
 Beneficij quisque potest renunciare, & omni iuri suo. *De crimine falsi cap. finali.*
 Beneficij renunciatio facta per procuratorem tenet, licet procurator fuerit reuocatus, ipso tamen inscio, & superiore, nisi ex malitia factum sit, ut reuocatio à procuratore nesciatur. *Clement. De renunciat. cap. unico.*
 Beneficium renunciatus, quia ex simonia habitum, si reassumitur non potest, ex vi primæ electionis aliquid sibi vendicare. *De simonia cap. Ex insinuatione.*
 Beneficij renunciatio ob coactionem dominorum laicorum est nulla. *Clement. de pœnis cap. Multorum.*
 Beneficium renunciare cogentes excommunicationem canonis incurrunt. *ibid.*
 Beneficia sic renunciata procurantes incurrunt excommunicationem, & priuantur fructibus aliorum beneficiorum per triennium. *Clem. de pœnis cap. Multorum.*
 Beneficium renunciatus nihil potest pro se retinere, vel recipere à substituto. *Concil. Oxon. 1. cap. 4.*
 Beneficium renunciari non potest secundum partem; sed secundum totum est renunciandum. *Concil. Oxon. 1. cap. 4.*
 Beneficium, ad cuius titulum quis est ordinatus, non potest renunciari, nisi habeat unde viuat. Et in resignatione facienda est mentio, quod sit titulus suæ ordinationis. *Concil. Trid. sess. 21. de reform. cap. 2.*
 Beneficium non potest resignari ad fauorem alterius, sed in manu ordinarij aut vicarij, aut superioris ad eos facienda est resignatio. *Concil. Later. 3. in append. tit. De iure patron. cap. 25. Concil. Mogunt. 4. cap. 69.*
 Beneficium magno labore acquisitum, non præsumitur sponte resignari. *De renunciat. cap. Super hoc.*
 Beneficiorum renunciatio facienda in manibus Clericorum cameræ Apostolicæ in curia, *Leo X. const. 24. Licet, cap. Quoniam, in fine.*
 Beneficiorum resignatio quando ab Episcopo permittenda. *Pius V. const. 58. Quanta.*
 Benefic. non possunt dari ab Episcopo ad intuitum personæ resignantis, nec consanguineorum eius, neque Episcopi, sub pœna excommunicationis reseruata Papæ, & nulla est collatio; aliæque pœnæ. *Pius V. constit. 58. Quanta.*
 Beneficia reseruata Papæ, non possunt per assensionem aliorum incompatibilium resignari, nulla facta mentione reservationis alias nulla est resignatio, nec collatio. *Paulus V. const. 62. Sanctissimus.*
 Beneficia reseruata Papæ, non possunt resignati, sine consensu Papæ. *ibid.*
 Beneficium renunciari non potest filio. Vide, *Filij Clericor.*
 Beneficium resignans vel permutans; si literæ signatæ sunt, dum ipse est sanus, ut tamen intra 20. dies præstet consensum, valida est resignatio. At si intra illos 20. dies moritur, beneficium vacat, & à nullo potest conferri. *Vrbani. 8. const. 6. Sanctiss. cap. 19.*
 Beneficiorum permutatio fieri non potest, nisi in literis expeditionis apponatur hæc clausula. *Vrbani. 8. ibid. cap. 40.*
 Beneficia permutantes non acquirunt ius, nisi habeant ius in permutatis, seu resignatis. *ibid. cap. 40.*
 Beneficium renunciatus tenetur consentire intra 20. dies. *ibid. cap. 19.*
 Renunciatus si est in curia, tenetur personaliter præstare consensum cum iuramento in Cancellaria. *ibid. cap. 45.*
 Renunciatus si est absens, per procuratorem tenetur consentire, & iurare. *ibid. cap. 45.*
 Si renunciatus consentit pro pluribus personis, pro prima tenet consensus, pro alijs verò non. *ibid. cap. 45.*
 Beneficium renunciente aliquo cum pensionis reservatione;

non possunt expediri literæ, nisi consentiat prius is, qui debet soluere pensionem. *ibid. cap. 45.*

Beneficij resignationis publicatio, quomodo facienda, siue Romæ, siue extra. *Gregorius 13. const. 85. Humana.*
 Si aliquo expectante vacaturum, alius præuidens, quod vacabit beneficium pinguius, renunciat suum expectanti; expectanti nullum fit præiudicium, sed potest habere primum vacans: qui verò renunciavit, priuatur utroque. *De renunciatione cap. final.*

Vide, *Permutatio.* Vide, *Renunciare.* Vide, *Resignare.*

Beneficiorum translatio.

Beneficia Ecclesiarum, quæ diruta sunt, & non possunt amplius reparari, per Episcopum transferri possunt ad alias Ecclesias, vocatis ijs, quorum interest, & in illis Ecclesijs fundentur capellæ cum emolumentis, & oneribus eisdem, quæ erant in prima Ecclesia. *Concil. Trident. sess. 21. de reform. cap. 7.*

Beneficia parochialia aliquando transferri possunt ad matrices Ecclesias, & qua de causa hoc potest fieri. *Conc. Trid. ibid. cap. 7.*

Beneficia, quæ ex sui fundatione sunt curata conuerti non possunt in simplicia, etiam si Vicario perpetuo assignetur congrua portio, non obstantibus priuilegijs, &c. *Concil. Trid. sess. 25. de reform. cap. 16.*

Vide, *Transfere.*

Beneficiorum transactio, vel compositio.

Beneficiorum transactio, vel compositio fieri non potest per pecuniam. *De pactis cap. Super eo. Concil. Later. 3. in append. de pactionibus cap. 15. & par. 49. cap. 7.*

Beneficiorum compositio amicabile fieri potest. *De pactis cap. Super eo. Concil. Lateran. 3. in append. de pactionibus cap. 6. & 10. de transactionibus cap. Super eo.*

Pro beneficio litigioso, nihil potest solui ad redimendam vexationem. *ibid. & Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. quæ pertinent ad beneficiorum collationem.*

Beneficio litigioso existente, quando, & quomodo possunt litigantes compromittere in aliquo, & iudicari ab eo, ut vnus habeat beneficium, alius soluat certum redditum, obligando personam, non beneficium. *De præben. cap. Nisi essent.*

Si Beneficiatus facit cum aduersario compositionem iuri non contrariam, non potest illa compositio ab Episcopo reprobari. Ecclesia tamen durante vita illius tantum est censuallis, non aliter. *De transact. cap. De cætero.*

Beneficium impetrante aliquo fingente se clericum, non potest cum eo fieri transactio, etiam si cum literis Papæ impetravit, & illud beneficium ut vacans potest conferri. *ibid. cap. Ex literis.*

Transactio facta per pecuniam in beneficio litigioso, est simoniaca. *De transact. cap. Super eo.*

Beneficiatus fingens se molestari ab aliquo, & ut soluat ei pensionem, componit cum eo, spoliandus est beneficiatus, & irrita est compositio. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de pactionibus cap. 12.*

Vide, *Beneficia nec danda, nec accipienda cum pacto.* Vide, *Pactum.*

Beneficia semel collata, an auferri possint.

Beneficia collata à prædecessore non sunt auferenda per successorem. *Concil. Aurel. 3. cap. 17. Lugdun. 1. cap. 5. causa 16. q. 6. cap. vlt.*

Si Beneficiatus delinquit, puniendus est in persona, non in fructibus beneficij. *ibid. 16. q. 6. cap. vlt.*

Beneficia possunt auferri ob contumaciam, siue data sint ab antecessore, siue à præsentem Prælato. *Concil. Emerit. c. 13.*

Beneficia possunt aliquando permutari à Superiore, sed sine dispendio beneficiati. *Concil. Aurel. 3. cap. 17.*

Beneficiorum restitutio.

Beneficij restitutionem impetrans, non expressa causa priuationis, nulliter impetrat. *De rescript. c. Dilectus filius.*

Beneficij restitutionem petenti non obstat renunciatio facta in spoliatione, &c. nisi constet fuisse spontaneam. *De restit. spoliat. cap. Sollicitè, & c. Accepta.*

Beneficij restitutionem petenti, non potest obijci institutio non canonica. *ibid. c. Ex literis.*

Beneficij restitutionem petenti, non potest opponi, quod clam, vel vi illud habuerit. *ibid. c. Item.*

Beneficium prius restitui debet spoliato, & postea poterit agi contra eum. *ibid. c. Querenti.*

Beneficium spoliato restituendum, deinde iudicandum, cui de iure. *ibid. cap. de Pisanis.*

Beneficio spoliatus debet in tempore determinato petere restitutionem, alias non iuuat. *De restit. spoliat. in 6. cap. 1. §. Soler.*

A beneficio violenter reiectus, est restituendus. *De pactis c. cum pridem.*

Beneficij restitutionem impetrans, tacens suam excommunicationem, nulliter impetrat. *De rescript. c. dilectus filius.*

Vide, *Restitutio.* Vide, *Spoliatus.* Vide, *Episcopus eiectus.*

Beneficia non danda iure hereditario.

Beneficia ab Episcopo non sunt danda consanguineis. *dist. 89. c. Decenter. Concil. Tolet. 10. c. 3. de preb. c. 1.*

Beneficia non debent esse hereditaria, & successiva. *De filijs presbyterorum non ordin. c. Ex transmissa.*

Vide, *Filij Clericorum.*

Beneficiorum collatio non sit clandestina.

Beneficia conferenda sunt publicè, & collatio coram notario fiat, & cum litera patente Prælati. *concil. Sabin. c. 10.*

Si tamen collatio occulta fuit legitima, est valida. *Vt Ecclesiastica beneficia c. 1.*

Beneficij resignatio, vel permutatio, quomodo publicanda, siue in Vrbe, siue extra. *Greg. 13. const. 85. Humano.*

Beneficia non admittunt accessum, & regressum.

In Beneficijs non potest admitti accessus, & regressus, nec in fauorem Cardinalium; nec in Ecclesijs Cathedralibus. *concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 7.*

Beneficia non accipienda à Laicis.

Beneficia à Laicis obtineri non possunt sine Episcopi consensu, alias obtinens excommunicatur, nec absoluitur, donec recedat. *concil. Later. 3. cap. 9. & in append. tit. de pactionibus cap. 11.*

Sic obtinens suspenditur ab officio, & beneficio. *concil. Vienne. prou. 1. conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 20.*

Beneficiorum collatio facta à Laicis, est nulla. *Concil. Later. 5. in bulla de refor. curia sess. 9. Leo X. const. 7. Superna §. 39. Etiam si à Rege, vel Imperatore fiat. ibid. & poenæ.*

Beneficij collatio facta ab Episcopo per vim Laicorum, est nulla. *ibidem.*

Vide, *Laici.*

Beneficium idem impetratum à pluribus.

Beneficium idem si impetratur à pluribus sub eadem data, ei, qui prius se præsentat, danda est possessio. *De rescript. in 6. cap. Si duobus.* Si verò talis institutio requirit electionem, vel acceptionem, liberum est eligentibus, vel acceptantibus recipere, quem volunt. *ibid.*

Si Papa concedit beneficium alicui cum clausula si acceptetur ab Episcopo, vel à Canonicis; si interim concedit illud idem alteri absolute, hic secundus præferendus est primo. *De rescript. in 6. cap. Si pro te.*

Beneficium impetratum à duobus, illi adiudicandum, qui

probat collatorem suum fuisse in possessione, quando illud contulit; sed secundus potest agere de proprietate iuris conferendi. *De causa possess. & propriet. c. Cum olim.*

Beneficium idem impetrantibus pluribus, standum est priori datæ. *de rescript. cap. capitulum.*

Si Beneficium idem pluribus conferatur à diuersis, vt à Papa, Episcopo, Legato, &c. possessori debetur. Si non possidetur, præualeat concessio Papæ, & Legati. *De preb. in 6. cap. Si à sede.*

Si Beneficium idem obtineatur à Papa à pluribus sub eadem data, quid agendum, & quis præferendus. *Vide Urban. 8. const. 6. Sanctissimus c. 17.*

Si Beneficium idem impetretur à pluribus in eadem die, sic, vt vni dicatur, fiat vt petitur, alij dicatur concessum, etiam motu proprio, primus est præferendus. *Urbanus 8. const. 6. Sanctissimus cap. 34.*

Vide, *Beneficiorum impetrationes, &c.*

Beneficia secularia, & regularia.

Beneficium sæculare, illud intelligitur, quod ordinariè per Rectorem sæcularem regitur, & gubernatur. Regulare verò, quod per regularem, seu Religiosum, Monachum, &c. *De preb. in 6. cap. cum de beneficio.*

Beneficium sæculare dandum est sæcularibus, regulare verò regularibus, & non è contra. *ibid.*

Beneficium regulare curatum vnius Monasterij, dari non potest regulari alterius Monasterij, nisi vnum Monasterium dependeat ab alio. *De preb. in 6. cap. Cum singula §. Prohibemus.*

Beneficia regularium, si in tempore non prouideantur, per Episcopum sunt conferenda. *Clement. de supplenda negligentia cap. vnic.*

Ita tamen, vt sæcularia sæcularibus, regularia regularibus conferat. *ibid.*

Regularium beneficia non possunt grauari per nouas pensiones. *ibid.*

Regularia beneficia curata plura, nullus regularis obtinere potest. *De preb. in 6. c. Cum singula.*

Beneficia regularia consueta conferri ipsis in titulum, dum vacant, ipsis tantum danda, & non alijs (dummodo sint professi.) *Concil. Trid. sess. 14. de reform. c. 10.*

Beneficia sæcularia conferri non possunt Religioso translato, etiam si sit canonicus regularis. *Concil. Trid. ibid. c. 11.*

Regularis beneficij literæ cum quibus clausulis, & qua forma expediendæ. *Urban. 8. const. 6. Sanctissimus c. 39.*

Beneficium sæculare dari non potest regulari, nec è contra, nisi in petitione fiat mentio de ijs, & etiam in signatura per clausulam ad partem. *ibid. c. 43.*

Beneficia regularia non possunt à superioribus Religionum vniri suis mensis. *Clem. de supplenda neglig. cap. vn.*

Vide, *Regulares circa Parochos in Ecclesia propria.*

Beneficium impetratum certo modo.

Beneficium impetrans certo modo, quid tenetur exprimere, & facere, vt valida sit impetratio. *Paulus V. constitut. 28. Sanctissimus.*

Beneficium impetrans possessum ab aliquo per annum, eo quod certo modo vacare prætenditur, tenetur exprimere in petitione, & impetratione, nomen, cognomen, gradum, & nobilitatem, seu qualitatem possessoris, & quanto tempore possederit, & causam determinatam, & claram, quod nullum ius competit possessori in illo beneficio, & intra sex menses faciat illum ad iudicium euocari, & ex tunc intra annum vsque ad sententiam definitiuam prosequi debet litem; alias nulla est impetratio, & tenetur ad damna, & interesse possessoris. *Urban. 8. constit. 6. Sanctissimus cap. 35.*

Beneficium certo modo vacans, vel vacaturum impetrans, exprimendo, quod valor non excedit pretium iam expressum, si obtinet à Papa, vt possit augere valorem super iam expressum, intelligitur, quod possit augere vsque ad tertiam partem valoris expressi, & in prima expeditione littera-

litterarum tantum, alioquin literæ nullius sunt roboris. *Urban. 8. ibid. cap. 65.*

Beneficiorum possessio.

Beneficium obtinens ab habente potestatem conferendi, statim debet capere possessionem. *De concess. præb. cap. Post electionem.*

Beneficij à Sede Apostolica concessi possessio, quando, & quomodo capienda, & à nullo impediri potest. *Greg. 13. constit. 19. Ad Romani.*

Beneficium obtinens à Papa, non potest virtute supplicationis iam signatæ possessionem capere; neque virtute mandati Auditoris Camerae; neque potest Auditor Camerae mandatum hoc expedire: sed literæ Apostolicæ prius expediendæ sunt, deinde capienda possessio. *Iulius II. constitut. 4. Romani. Paulus 3. constit. 49. Cum nobis.*

Beneficij, canonicatus, præbendæ, distributionum, &c. possessionem sumens nihil potest soluere, neque dulciora, & pœnæ. *Concil. Trident. sess. 24. de refor. cap. 14. Pius V. constit. 104. Durum nimis.*

Posse aliquid solui, ubi est consuetudo, dummodo in pios usus conuertatur id quod soluitur. *Concil. Trident. ibid.*

Beneficium pacificè possidens per triennium, dummodo simoniacè non habuerit, vel se non intruserit, non potest molestari super eo, & impetrationes ab alijs factæ sunt nullæ, & lites motæ super ijs sunt extinguendæ. *Urban. 8. constit. 6. Sanctiss. cap. 36.*

Beneficiorum impetratio attendenda est penes datam, & iuxta illam danda est, præbenda, non penes acceptionem, vel præsentationem. *De præb. in 6. cap. Eum, cui. & cap. Literarum.*

Beneficia Consistorialia.

Beneficia Consistorialia quando, & quomodo obtineri possunt. *Clemens 7. constit. 8. cum dudum. Leo X. constit. 35. cum Sixtus.*

Beneficia vacantia in Regno Valentia.

Beneficia huius Regni, quomodo conferenda in curia, & quibus exteris. *Sixtus V. constit. 64. In sacrosancto.*

Beneficia vacantia in Regno Gallia.

Beneficia vacantia in Regno Gallia, quomodo conferenda per Papam cum nominatione Regis, iuxta concordata cum Sede Apostolica. *Concil. Later. 5. sess. II. constit. 2. Primitiua.*

Quibus, & quando conferenda iuxta talia concordata. *ibid.* Beneficia multa conferre potest Rex Gallia, in Delphinatu, ex Papæ concessione. *Extrav. de tregua, & pace c. Ad uniuersalis.* ubi multa, & distinctè circa hanc materiam.

Beneficiorum taxæ pro Regno Gallia, quæ, quales, & quantæ. *ibidem.*

Beneficialis confidentiæ causæ in Regno Gallia, quomodo iudicandæ. *Sixtus V. constit. 61. Pastoralis.*

Regni Gallia concordia cum Sede Apostolica circa beneficiorum collationem, & annullatio cuiusdam pragmatice contrariæ iuri canonico. *Leo X. constit. 20. Pastor æternus, & seqq. cap. Primitiua. Vita. Diuina, & Romanus.*

Vide, *Francia.* Vide, *Gallia.*

Beneficia Germania.

Quomodo conferenda in Germania, & quæ reseruantur Papæ. *Nicolaus V. constit. 1. Ad sacram.*

Si vacant in curia, danda sunt à Papa. *ibid.*

Confirmationes electionum faciendæ à Papa pro omnibus Ecclesijs Germaniæ, & alternatiuæ mensium Papæ reseruata. *ibidem.*

Beneficia obtinentes in Germania, contra dispositionem concordatorum cum Sede Apostolica pro illa natione, excommunicationem incurrunt, & nulla est concessio. *Clem. 7.*

const. 41. Admonet. & omnia priuilegia in contrarium annullantur. *ibidem.*

Idem confirmat *Gregor. 13. constit. 41. Quæ in Ecclesia.* & declarat, quomodo conferenda sint illa beneficia. *ibid.*

Vide, *Germania.*

Beneficia vacantia in Regno Neapolis.

Beneficiorum vacantium in Regno Neapolis fructus pendentes pertinent ad Cameraam Apostolicam, à die vacationis vsque ad diem prouisionis. *Pius V. constit. 26. cupientes, & Sixtus V. constit. 90. cum sicut.* in quocunque mense vacent. *ibidem.*

Beneficia obtinens à Papa, vel ex mandato Papæ.

Beneficium collatum ab aliquo ex mandato Papæ, intelligitur collatum à Papa. *De præbend. in 6. cap. Si eum, & cap. Si Apostolica.*

Beneficium collaturus ex mandato Papæ, dare non potest habenti aliud beneficium, nisi exprimat. *ibid. cap. Is cui.*

Si verò exprimitur, intelligitur de habente vnum, & sine cura, alias nulla est collatio. *ibid. Is cui.*

Si autem conceditur, vt prouideat etiam habentem, intelligitur etiam potest de habente duo. *ibid. c. Is cui.*

Si quis habet facultatem conferendi beneficium ex mandato Papæ, & interim ipsemet Papa illud conferat, hæc collatio tenet, ille verò non potest amplius conferre. *De præb. in 6. cap. Quis.*

Obtinens rescriptum à Papa, vt ei conferatur beneficium, si sit idoneus, censetur idoneus, si nihil obstat contra eum. *De præsumpt. c. fin.*

Beneficium obtinens à Papa, cum clausula *ad beneplacitum Papæ*, moriente Papa expirat concessio: si verò dicatur *ad beneplacitum Sedis Apostolicæ*, mortuo Papa non expirat, nisi per successorem reuocetur. *De rescript. in 6. cap. Si gratiosè.*

Si quis obtinet à Papa beneficium vacaturum; & aliquis præuidens vacaturum aliquod pinguius suo, resignat expectanti suum, nullum fit præiudicium expectanti, sed habere potest primum vacans: ille verò, qui renunciavit, caret vtroque. *De renunc. cap. fin.*

Beneficium concedente Papa ad petitionem alterius, si plura vacant, non intelligitur de pinguiori. *De præbend. in 6. c. Si pluribus.*

Si verò conferatur motu proprio Papæ, intelligitur de pinguiori. *ibid.*

Et si beneficia sint æqualia, & motu proprio fiat concessio, eligat quod vult, sed intra decem dies eligere debet. *ibid.*

Si Papa concedit alicui beneficium, prouidendus est de præbenda, antequam alij eum recipiant. *De præben. in 6. cap. Si eum.*

Beneficium expectantes conferendum de mandato plurimum Pontificum, quis præferendus ex eis, & quomodo prouidendi. *ibid. cap. Autoritate.*

Beneficium obtinens à Legato Papæ, si aliud habet, & tacet illud, nulliter obtinet. *Clement. de off. Ind. ord. cap. fin.*

Beneficium vacaturum concessum à Papa in aliqua Diocesi, si interim Diocesis diuidatur, beneficium non diuiditur, & pœnæ contrafacientium. *Extrav. Ioan. XXII. de elect. Suscepti.*

Beneficium expectans de mandato Papæ, si aliter prouideatur, non potest illud habere. *De præb. in 6. cap. Si pauper.*

Beneficium curatum obtinens à Papa, sine expressione ordinationis, tenetur in prima ordinatione suscipere ordines. *Vide, Papa rescripta.*

Beneficium à capitulo conferendum de mandato Papæ, quale sit. *Vide, Papa mandante.*

Beneficium conferendum ex mandato Papæ, quomodo confertur. *Vide, ibid.*

Vide, *Papæ Rescripta.* Vide, *Papa mandante.*

Beneficiorum inuasores, & pœna.

Beneficium iuris patronatus inuadens excommunicatur, nisi recedat, & Ecclesia illa est interdicta. *Concil. Later. 3. in append. tit. de iure patronatus cap. 14. & tit. de Pactionibus cap. 14. concil. Tolet. 18. can. 4. & 5.*

Præfatus inuasor, priuatur iure ad ipsum, *ibid. concil. Tolet. 18. cap. 4. & 5.*

Idem de omni inuadente, vel propria autoritate assumente quodlibet beneficium Ecclesiasticum. *ibid.*

Beneficium secundum iniuste occupans priuatur primo, & alijs proprijs. *De præb. in 6. cap. Eum qui.*

Beneficium curatum, vi occupans, priuatur iure ad illud, & ad alia. *ibid.*

Beneficium reseruatum, vel alteri collatum occupans, si statim dimittit, habet ius ad priora; si habita notitia non dimittit, perdit etiam ius ad illa. *De præb. in 6. cap. Si beneficia.*

Beneficia occupantes, siue Episcopi, siue alij, quomodo puniendi. *Extra. de Pœnis cap. Diuinis.*

Beneficia occupantes, siue eorum possessiones, bona, &c. ipso facto sunt excommunicati, & alia pœna pecuniaria mulctandi. *Concil. Tolet. 22. cap. 18.*

Beneficiorum bona occupantes, si Episcopi, suspenduntur ab ingressu Ecclesiæ, donec restituant: si alij, ab officio, & beneficio. *De off. Ordin. in 6. cap. fin.*

Vide, *Clericus aliquid operans contra Ecclesiam.*

Vide, *Eccles. bona.*

Beneficiorum redditus, seu fructus, etiam morientis.

Beneficiorum fructus, nec impediri, nec sequestrari possunt per Principes, Reges, Reginas, Imperatrices, aliove Laicos sub pœna excommunicationis, & interdicti in terris eorum. *Concil. Lateran. 5. sess. 9. in Bulla de reform. Curia cap. 3.*

Beneficiorum fructus pendentes sine ordinarij, licentia non possunt alienari, nisi locationis, aut venditionis nomine; & tunc solutio pro eis non fiat, nisi quando fructus erunt à solo separati, alias nullus est contractus. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, &c.*

Beneficiato moriente, beneficij fructus non possunt dari in totum per vnum, aut plures annos ei, qui recipit annatas, seu pensionem de tali beneficio: sed debet relinqui beneficiato, quantum sufficit pro sustentatione. Nisi talis velit concedere beneficiato suam summam, & accipere pro se residuum, sed hoc intra decem dies eligat. *Extra, Ne sede vacante. cap. unico.*

Beneficio vacante, quomodo diuidendi sunt eius fructus, si alicui sunt obligati: semper autem relinqui debet beneficiato, summa sufficiens ad sustentationem. *Extra. Ioan. 22. de elect. &c. Suscepti.*

Beneficij fructus, lite pendente, deponendi sunt apud personam idoneam. *Pius V. const. 57. Cordi.*

Beneficiorum in Regno Neapolis vacantium fructus pendentes, pertinent ad Cameram Apostolicam. *Sixtus 5. const. 90. Cum sicut.* Vide, *Beneficia Regni Neapolis*, supra.

Beneficiorum vacantium fructus pendentes, qui, quando, & quomodo exigendi à Thesaurario Cameræ Apostolicæ. *Sixtus 5. constitut. 100. In conferendis.*

Beneficiorum fructus non possunt locari, vendi, hypothecari, in solum dari, vel alio modo obligari per solutionem anticipatam, ultra vnum annum, alias nullus est contractus. *Vrb. 88. const. 6. Sanctissimus cap. 69.*

Beneficiorum fructus inexacti, quomodocumque pertinentes ad beneficia, non comprehenduntur, dum alicui conceditur facultas testandi de bonis beneficij, vel aliter. *Vrb. 8. const. 80. Aeternus §. 5.*

In hac Constitutione comprehenduntur etiam Cardinales. *Vrb. 8. ibid.*

Beneficiorum fructus inexacti non comprehenduntur, dum conceditur facultas transmittendi, etiam ab intestato. *Vrb. 8. const. 80. Aeternus §. 7.*

Et comprehendit etiam Cardinales. *ibid.*

Beneficiorum fructus inexacti tempore mortis beneficiati (etiam si sit Cardinalis,) pertinent ad successorem, non ad heredes. *Iulius 3. const. 7. cum sicut.*

Beneficati morientis, etiam Cardinalis, Cruces, paramenta, & vasa sacra pertinent ad Cameram Apostolicam. *ibid.*

Beneficiorum fructus inexacti beneficiati morientis inferuire possunt, & debent ad soluenda quædam legata, & debita, quæ per bona mortui non potuerunt solui. *Iulius 3. ibid. Quæ nam sint ista debita, & legata. ibid. in declaratione sequenti.*

Fructus beneficiorum plurium, quæ ab aliquo teneri non possunt, consignandi sunt Cameræ Apostolicæ. *De præb. in 6. cap. cum nonnulla.*

Fructus beneficiorum, quomodo dispensandi. Vide, *Ecclesia bona.* Vide, *Clerici.*

Fructus beneficij vacantis, vel vacaturi pro primo anno, applicari possunt à Papa pro necessitate Ecclesiæ Romanæ. *Extra, de præben. & dignit. cap. Postulasti.*

Vide, *Clerici quo ad redditus, circa medium.* Vide, *Ecclesia bona.* Vide, *Transferre.*

Beneficiorum ad Sedem Apostolicam pertinentium fructus lite pendente, vel nulliter collatorum sequestrandi sunt. *Pius 4. const. 17. Sanctissimus.*

Beneficiorum Sedi Apostolicæ reseruatorum vacantium fructus pertinent ad eam. *Pius 4. const. 32. Cupientes.*

Beneficiorum fructus exigendi à Thesaurario Cameræ. Vide, *Beneficati morientis, &c.* Vide, *Fructus.*

Beneficati à quo instituendi.

Beneficiorum institutio spectat ad Episcopum. *De institutionibus cap. Ex frequentibus. concil. Trid. sess. 14. de reform. cap. 12.*

Institutio aliquando potest competere etiam non Episcopo, & quando. *De Institution. cap. cum venerit.*

Beneficiorum institutio facienda est secundum canones. *De concess. præb. cap. Proposuit.*

Beneficia, nec accipi, nec teneri possunt sine consensu Episcopi, alias accipiens excommunicatus est, donec recedat. *Concil. Later. 3. in append. tit. De pactionibus c. 11. Concil. Tolet. 18. c. 4. & 5. & priuatur iure ad ipsa.*

Beneficia obtinens à patrono, sine legitima præsentatione facta ad Episcopum, ipso facto est priuatus, & Episcopus alium instituit. *Concil. Colon. 3. tit. De altero medio cap. 10.*

Vide, *Beneficia à quo conferenda.* Vide, *Parochi.* Vide, *Præsentati.* Vide, *Vicary.* Vide, *Episcopi.* Vide, *Institutio.*

Beneficati obligationes.

Beneficiatus curatus obtinens illud beneficium à Papa, si non sit ordinatus, & non fecit de hoc mentionem in petitione, cito ordinetur, & in prima ordinatione id præstet. *De præb. in 6. cap. Si pro Clericis.* Vide, *Papæ rescripta.*

Beneficiatus habens beneficium, cui est annexus ordo sacer, intra annum tenetur illum suscipere. *Concil. Rauennat. 4. sub Ioan. 22. cap. 3. concil. Mogunt. 4. cap. 72. concil. Trident. sess. 22. de reformat. cap. 4.* Si intra tempus præfatum non suscipit, spoliatur beneficio. *Concil. Rauennat. 3. post Clement. 5. cap. 5. & 12.* Sed aliæ pœnæ postea impositæ sunt pro eo, qui intra annum non ordinatur ordine requisito ad beneficium, & sunt, vt careat voce in capitulo, donec illum suscipiat ordinem, neque totam distributionem habeat, sed mediam. *Clem. de etate, qualitat. &c. præfic. c. Vi y. Trid. ubi supra c. 4.*

Beneficiatus curatus intra duos menses à die institutionis tenetur emittere professionem fidei in manu Episcopi, aut Vicarij, & iurare, quod stabit sub obedientia Ecclesiæ Romanæ. *concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 12. concil. Mediol. 1. part. 2. tit. de Professione fidei. Pius 4. const. 89. ibid. est forma professionis.*

Beneficiatus tenetur iurare in manu Episcopi, quod simoniam non commisit in adeptione beneficij, & quod à patrono habuit sine dono, pacto, promisso, &c. *Concil. Mogunt. 4. c. 68. & 91.*

Item

Item tenetur iurare, quod beneficium illud curatum habens, sufficit ad sui sustentationem. *ibid.* c. 68.

Beneficiatus tenetur per se ipsum immediate exercere suum munus, & officium, scilicet, cantare Missam, Euangelium, &c. sub pœna priuationis. *concil. Trident. sess. 22. de reform. c. 4.*

Tenetur concurrere ad fabricam, & reparationem Ecclesiæ, in qua est beneficium. *concil. Aurelian. 4. c. 25. conc. Moguntiacum c. 42. de Ecclesiis adificandis c. 1.*

Beneficiatus non potest reddere Ecclesiam censualem, vlllo modo, sine licentia Episcopi, *concil. Later. 3. in append. de Pactionibus cap. 9.*

Beneficiatus non potest fructus, seu redditus beneficii dare consanguineis, aut familiaribus, sed tenetur dare pauperibus. *concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 1. Vide, clerici. Vide, Ecclesia bona. concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, &c.*

Beneficiatus non potest nutrire comam. *concil. Later. 5. in Bulla de reformat. curiæ cap. 2.*

Non potest tenere equos, vel mulas cum faleris, aut vestimentis de velluto, aut serico; sed de panno, vel corio. *ib. c. 2.*

Tenetur vti suppellectili modesta, & frugali mensa. *conc. Trident. sess. 25. de reform. c. 1.*

Tenetur habere exempla, scripturas, & instrumenta de bonis, ac redditibus beneficii, & debent esse duplicata, ita quod vnum sit apud eum, aliud in Archiuio Cathedralis. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, & iurium, &c.*

Beneficiati tenentur in prima Synodo, quæ fit, recipere decreta illius, & Trident. *concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 2.*

Tenentur hæreses abiurare; & obedientiam Summo Pontifici se præstuturos iurare. *ibid.*

Tenentur exercere hospitalitatem. *concil. Trident. sess. 25. de reform. c. 8. concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, &c.*

Tenentur satisfacere oneribus beneficiorum, alias non faciant fructus suos; & sacrilegi sunt, & quomodo puniendi. *concil. Mediol. vbi supra.*

Beneficiorum domus dotales, feudi, & possessiones restaurari debent à possessore beneficii. *In reform. cleri Germ. c. 11.*

Beneficiatus inueniens debita, & legata prædecessoris, tenetur ea soluere cum fructibus inexactis, si per alia bona solui non possunt. *Iulius 3. const. 7. cum sicut.*

Beneficiatus succedens ad quæ legata, & quæ debita prædecessoris tenetur. *ibid.* Cruces, imagines, vasa, & paramenta Ecclesiastica, tenetur consignare Camera Apostolicæ. *ibid.*

Beneficiati curati obligationes. Vide, *curati.* Vide, *Moriens.*

Beneficiatus tenetur ad recitandum officium, quia propter hoc datur beneficium. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reform. curiæ c. 3. Leo X. const. 7. Superna. concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de canonicis horis.* Si per sex menses non recitat officium à die quo recipit, fructus non facit suos: & si monitus persistit in negligentia, priuandus est beneficio. *concil. Mediol. vbi supra.* Omittere autem officium (vt procedatur ad dictam priuationem) dicitur ille, qui per quindecim dies bis illud omittit, & sic procedendo per sex menses. *concil. Mediol. vbi supra.*

Beneficiatus non recitans Officium, seu horas canonicas, fructus illius diei pro rata tenetur pauperibus erogare, vel fabricæ Ecclesiæ beneficalis applicare. *Pius V. const. 135. ex proximo.* Taxa vero, quæ cuiuslibet horæ, vel parti officij competit, iuxta quam se debet regulare beneficiatus omitte- tens recitare, vel totum, vel partem officij, ibi declaratur. Si beneficium sit erectum ex reductione alicuius legati, si legatum habet obligationem dandi aliquam dotem, non reducitur hæc dotis obligatio, sed remanet, & ad eam tenetur beneficiatus. *Vrbani 8. const. in 2. append. 45. alias 155. alias nos ex certis.*

Beneficiatus tenetur incedere in habitu, & tonsura, sub pœna priuationis beneficii. *Sixtus V. const. 90. cum sicut.*

Beneficiatus non incedens veste decenti post monitionem Episcopi, est priuandus beneficio. *causa 21. q. 4. c. vlt.*

Vide, *Dignitatem Eccl. habentium obligationes.*

Beneficiati obligatio quo ad residentiam.

Beneficiatus beneficium habens, quod requirit residentiam, tenetur residere. *De clericis non residentibus cap. Relatum. cap. Ex parte vestra. cap. Conquerente. cap. Inter quatuor. Concil. Londin. 2. c. 14. Concil. Viennens. prouinc. Concil. Senon. in decr. morum. Concil. Mogunt. 4. c. 71. Concil. Trid. sess. 6. de refor. c. 2.*

Cogendus est ad residentiam per subtractionem fructuum. *Concil. Vienn. prouinc. Concil. Colon. 2. par. 3. c. 12. Colon. 3. tit. De officiorum, &c. c. 6. Concil. Trid. vbi supra.* Si habet priuilegium non residendi; Episcopus deputare debet vicarium idoneum cum assignatione portionis congruæ ex fructibus beneficii. *Concil. Trid. vbi supra c. 2. & de appellat. & recusat. cap. Peruenit.*

Non potest per alium supplere residentiam, sed per se ipsum tenetur residere. *Concil. Mogunt. 4. c. 71.*

Beneficiatus non residens non potest percipere fructus beneficii. *De rescript. cap. fin. concil. colon. 3. tit. de officiorum, &c. c. 9. concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de residentia.*

Fructus Beneficiati non residentis applicandi sunt fabricæ Ecclesiæ, vel pauperibus erogandi. *concil. Mediol. vbi supra.*

Beneficiatus curatus tenetur residere. *concil. Later. 3. in append. tit. De iure patronatus c. 1. De elect. in 6. cap. Licet. Pius V. constit. 65. cupientes.*

Non residens Beneficiatus cogendus est ad residentiam. *de clericis non residen. cap. Cum ad hoc. Pius V. vbi supra. Pœnæ eorum. ibid.*

Non residens, si monitus non residit, priuandus est beneficio. *Concil. Later. 3. in append. tit. De iure patronatus c. 1. & tit. Vni plura c. 6. De clericis non residentibus cap. finali.*

Beneficiatus, licet iuret residere; pro seruitio Ecclesiæ, potest licite abesse. *De clericis non resid. cap. Ex parte tua.*

Beneficiatus non residens ob seruitium Ecclesiæ, existimatur præsens, & percipit fructus beneficii. *Concil. Constantien. sess. 19. circa finem.*

Beneficiati familiares Papæ, licet absentes, percipiunt fructus. *de clericis non resid. cap. Cum dilectus.*

Beneficiati duo assistentes Episcopo, excusantur à residentia. *Honorius 3. ex Cirone de cleric. non resid. c. 3. & percipiunt fructus, sed non distributiones. De cleric. non resid. c. De cætero.*

Beneficiatus infirmus, non tenetur ad residentiam. *ibid. cap. Ad audientiam.*

Beneficiatus absens ob studium Theologiæ, potest percipere fructus beneficii, sed non distributiones. *De Præben. c. Licet nobis. Concil. Later. 3. in append. tit. De iure patron. c. 1. & tit. Vni plura c. 6. Concil. Colon. 2. par. 3. c. 21.*

Tempus studij, & exemptionis à residentia, est quinquennium. *De Magistris cap. fin. Concil. Colon. 2. par. 12. c. 7.* Absentes causa studij obtinere debent licentiam ab Episcopo, vel Capitulo, alias non fruuntur priuilegio. *Concil. Colon. 2. par. 3. cap. 21.*

Beneficiatus in minoribus, absens ob studium iurare tenetur, quod non deseret clericatum: quod si deserat, satisfaciet de fructibus perceptis. *Concil. Colon. 3. tit. Quò ad instituentiam c. 6.* Segnes verò, vel non idonei ad studia, carent hoc priuilegio. *Concil. Mogunt. 4. c. 66.*

Beneficiatus propter alias causas rationabiles cum licentia Episcopi, potest eximi à residentia. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de iure Patronatus c. 1.*

Beneficiatus absens ob causam adeundi Concilium, existimatur præsens, & percipit fructus beneficii, non tamen distributiones. *Concil. Constantien. sess. 19. circa finem.*

Beneficiati curati obligatio residendi. Vide, *curati.* Vide, *Ecclesiarum Prælati.* Vide, *Agentes.* Vide, *Residentia.* Vide, *Episcopi.* Vide, *canonici.* Vide, *Parochi.* Vide, *clerici.*

Beneficiati morientis successor, & huius obligationes.

Beneficiato moriente, non possunt omnes fructus applicari fabricæ, vel defuncto, vel recipienti annatas, ita quod successor

cessor nihil recipiat: sed quomodo potest successor conuenire cum recipiente annatas. *Extrau. ne sede vacante cap. unico. Poenæ contrafacientium. ibid. siue sint Prælati, siue Capitula, siue Vniuersitates.*

Beneficiorum meliorationes post mortem beneficiati, cedunt in Ecclesiæ vtilitatem. *De speculo cleric. cap. fin.*

Beneficiato moriente, quomodo, & quæ bona mobilia sint distribuenda pauperibus, & seruiantibus, & quæ sunt Ecclesiæ. *de testamentis cap. Relatum il 2. Vide, Moriens.*

Beneficiato moriente lite pendente, tertius non potest eligi, sed alij possunt admitti ad litem. *Vi lite pendente, &c. in 6. cap. finali.*

Beneficiati morientis fructus inexacti, pertinent ad successorem, & non ad hæredes; etiam si beneficiatus mortuus erat Cardinalis. *Iulius 3. constit. 7. cum sicut. Vide, Beneficiorum redditus.*

Beneficiati morientis cruces, imagines, vasa, & vestimenta Ecclesiastica, pertinent ad Cameram Apostolicam. *ibid.*

Beneficiati morientis legata, & debita, si solui non possunt per bona illius, solui debent per fructus inexactos, qui pertinent ad successorem. *Iulius 3. constit. 7. cum sicut.*

Quanam legata, & debita sunt ista, quæ tenetur soluere successor, & quando facta, vel contracta. *ibid. in declaratione.*

Beneficiorum morientium spolia, fructus, &c. quæ, & quando exigenda, & colligenda à Thesaurario Camera Apostolicæ. *Sixtus 5. constit. 100. In conferendis.*

Beneficiorum morientium fructus pendentes (in Regno Neapolis) pertinent ad Cameram Apostolicam. *Sixtus 5. constit. 90. cum sicut.*

Beneficij vacantis, vel vacaturi fructus pro primo anno possunt à Papa applicari pro necessitate Ecclesiæ Romanæ. *Extra, de præb. & dignit. cap. Postulasti.*

Beneficiato moriente, non possunt fructus beneficij in totum per vnum, vel plures annos applicari ei, qui recipit annatas, sed relinquenda est portio pro sustentatione beneficiati succedentis. *Vide, Beneficiorum fructus.*

Beneficio vacante, quomodo diuidendi sunt fructus. *Vide, ibid.*

Vide, *Sponsalia. Vide, Moriens.*

Beneficiati quo ad pensionem.

Beneficiatus non soluens pensionem, si ex voluntate id facit, spoliandus est beneficio, quia est periurus: secus si facit ex necessitate. *conc. Lateran. 3. in append. tit. de iuramentis cap. 5. & 6.*

Beneficiatus augens pensionem, vt obtineat illud beneficium, spoliandus est eo. *De pactis c. cum clerici.*

Beneficiatus si accipiens beneficium, iurat dare vltra solitam pensionem, & postea in manu Episcopi, iurat dare solitam, excluditur à beneficio. *de iureiurando cap. Tua nos. concil. Later. 3. in append. tit. de iuramentis c. 4. & 6.*

Pensiones, quæ exiguntur ab aliquo beneficiato, si exigens moritur, cedunt beneficio, & beneficiato. *Extra, de elect. &c. cap. Ex debito.*

Beneficiato moriente, non possunt omnes fructus applicari per plures, aut vnum annum pro eo, qui exigit pensionem; sed quomodo possunt conuenire successor, & pensiones exigens. *Vide, Beneficiorum redditus.*

Beneficiatus fingens se molestari ab aliquo, & vt soluat ei aliquam pensionem componit cum eo, nulliter facit, & beneficio est spoliandus. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. De pactibus c. 12.*

Beneficiatus non soluens annatas, seu pensiones Camera Apostolicæ præfixo tempore, excommunicationem latæ sententiæ incurrit; & ipso facto est priuatus, etiam beneficijs proprijs, quæ obligauit. *Innocent. 8. constit. 3. Apostolica. Iulius 2. constit. 4. Romani.*

Beneficia illa, vt vacantia impetrari possunt ab alijs. *ibid.*

Beneficia, quæ non excedunt redditum viginti quatuor ducatorum camera, non possunt obligari ad soluendam pensionem seu annatam. *Clem. 7. constit. 33. cum sicut.*

Vide, *Pensio. Vide, Beneficiorum redditus.*

Beneficium impetrans simulato nomine.

Beneficium obtinens pro alio, simulando personam illius, seu fingendo se esse illum in examine, incurrit excommunicationem Papalem ipso facto, & priuationem omnium beneficiorum, quæ obtinet; & concessionem factæ nullæ sunt. *Paulus 4. constit. 12. Inter ceteras.*

Beneficiorum causæ, & lites.

Beneficiales causæ, & lites iudicari possunt, & expediri de plano, & summarie. *Clem. de iudicijs cap. final. Martinus 5. constit. 5. Romani.*

Beneficiales causæ, quorum fructus non excedunt summam scutorum 25. annuorum de camera, in prima instantia ab ordinario sunt cognoscendæ, & ante sententiam non licet appellare, nisi ab interlocutoria. *Conc. Lateran. 5. sess. 10. constit. 2. Leo X. constit. 10. Regimini.*

Beneficium litigans cum possessore absente, mitti non potest in possessionem, causa rei seruandæ. *De dolo, & contum. in 6. c. finali.*

Beneficialis causa terminari potest absente parte in contumacia. *ibid.*

Beneficiales lites terminari non possunt per transactionem, sed possunt terminari per amicabilem compositionem. *Vide, Beneficiorum transactio, & compositio.*

Beneficiales causæ in partibus terminandæ sunt in prima instantia. *Extrau. de tregua, & pace, cap. Ad vniuersalis.*

Beneficiales causæ pendentes in curia, quomodo terminandæ. *ibid.*

Beneficium litiganti, sufficit probare, quod suus collator erat in possessione, quando illud ei contulit. *De causa possessionis cap. cum olim.*

Beneficium litigantes, si collidunt in lite, ambo priuantur beneficio. *De collusione detegenda c. Audiuimus.*

Beneficiatus fingens se molestari ab aliquo in beneficio, & vt soluat ei pensionem, componit cum illo, priuatur beneficio, & irrita est compositio. *Concil. Later. 3. in append. tit. de Pactibus c. 12.*

In lite beneficiali, nihil potest solui ad tollenda vexationem. *Vide, Beneficiorum transactio, &c.*

Beneficium litiganti non tollitur ius quæsitum per commissionem Papæ. *Vrb. 8. constit. 6. Sanctissimus c. 18.*

Lites beneficij iudicandæ sunt iuxta formam literarum expeditarum, non iuxta formam supplicationum. *ibid. cap. 27.*

Si in lite beneficij colligator cedit ius suum in lite, valet cessio, dummodo ipse non sit intrusus, nec mouerit litem aduersario existenti per triennium in possessione pacifica; alias illa cessio iuris nulla est, neque impetratio talis iuris, etiam facta motu proprio, &c. *Vrb. 8. ibid. ca. 29.*

Beneficium quodcumque pacifice possidens per triennium, dummodo non habuerit illud simoniace, neque sit intrusus, non potest ab aliquo molestari super illo, & lites motæ super eo sunt extinguendæ, & impetrationes factæ de illo, sunt nullæ. *Vrb. 8. constit. 6. Sanctissimus cap. 36.*

Beneficiales causæ etiam non deuolutæ, possunt à Vicecancellario, vel Regente Cancellariæ, committi in curia; cum potestate citandi ad partes. *ibid. c. 71.*

Iudicia beneficiorum fundari debent super literis expeditis, non super supplicatione. *Vrb. 8. constit. 6. Sanctissimus cap. 27.*

Vide, *Causæ Ecclesiasticæ, circa finem. Vide, Sententia. Vide, Lites.*

Beneficiati quo ad examen.

Ad beneficia præsentati à quocumque, etiam à Legatis Papæ, examinandi sunt ab ordinario de sufficientia, idoneitate, &c. non obstante consuetudine contraria, etiam ab immemorabili. *Concil. Trid. sess. 7. de refor. cap. 13.*

Ad Beneficia præsentati ab Vniuersitatibus seu Collegijs studiorum generalium, non debent examinari ab ordinario. *Concil. Trid. ibid.*

Beneficiatus quicumque antequam instituat, examinari debet.

bet. *Concil. Senonense in decretis morum. Concil. Colon. 2. part. 1. c. 11. Colon. 3. tit. De altero medio can. 6.*

Beneficiatus obtinens per resignationem, adhuc examinari debet. *Concil. Colon. 3. ibid. c. 7.*

Aliquando potest examen prætermitti, quando constat Episcopo de idoneitate beneficiati. *Concil. Colon. 3. ibid. c. 9.*

Beneficium curatum obtinens à Papa, debet ab Episcopo examinari (intelligitur si absens sit à curia) & si reperitur ignarus, non admittatur, & donec perueniat ad sufficientem literaturam, substituatur alius. *Concil. Senon. in decretis morum c. 8.*

Beneficia curata vacantia in Vrbe Roma, vel in districtu, siue per mortem, siue per resignationem, conferenda sunt in curia præuio examine faciendo à Cardinali Urbis Vicario. *Pius V. const. 2. Cupientes.*

Vide, *Examen*. Vide, *Parochi*. Vide, *Episcopi quo ad examen*.

Beneficiati quò ad forum competentem.

Beneficiati omnes, etiam familiares Card. in ijs, quæ pertinent ad beneficia, subditi sunt ordinario, & ab hoc sunt iudicandi in suis causis. *Conc. Later. 5. sess. 10. const. 2. Leo X. const. 10. Regimini. De foro competenti c. Postulasti.* Ordinarius intelligitur ille, in cuius Diocesi est beneficium. *ib. Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 11.*

Vide, *Beneficiorum lites, & causa*.

Beneficiati quò ad Visitationem.

Beneficia curata etiam perpetuo vnita Cathedralibus, Collegijs, Monasterijs, &c. quotannis visitari possunt ab Episcopo. *Concil. Trid. sess. 6. de refor. c. 7.*

Beneficia omnia siue curata, siue non curata, siue non exempta, siue exempta, siue de Ecclesia nullius Diocesis, ab Episcopo visitari possunt, vt à delegato Papæ. *Concil. Trident. sess. 24. de refor. c. 9.*

Vide, *Episcopus visitans*. Vide, *Visitatio*.

Beneficiati, & beneficia quò ad iura Camera Apostolica.

Beneficia, Monasteria, Prioratus, &c. perpetuo vnita locis pijs, & non vacatura, tenentur soluere Camera Apostolicæ, pretium in quo taxata sunt. *Paulus 2. constit. 6. Decet. & poenæ non soluentium. ibid.*

Beneficia præfata perpetuo vnita, ac non vacatura, non taxata, tenentur quolibet quindennio soluere taxam, quæ dicitur quindennium. *Paulus 2. ibid. & Pius 5. const. 38. Apostolica.*

Quindennium soluendum, vt supra, est medietas fructuum vnus anni iuxta summam, & pretium quod exigebatur, antequam vniretur. *Paulus 1. const. 6. Decet.*

Beneficiati non soluentes pensiones, seu annatas, seu fructus Camera Apostolicæ temporibus præfixis iuxta obligationem, incurrunt excommunicationem latæ sententiæ, & beneficijs proprijs ipso facto sunt priuati, & beneficia illa vt vacantia, possunt ab alijs impetrari. *Innocent. 8. constit. 3. Apostolica. Julius 2. const. 4. Romani.*

Beneficiorum ad Sedem Apostolicam pertinentium fructus lite pendente, siue nulliter collatorum, tam in Vrbe, quam extra, sequestrandi sunt. *Pius 4. const. 17. Sanctissimus.*

Detentores talium beneficiorum litigantes, tenentur ad damna, & expensas partis, etiam si cedant liti. *ibid.*

Beneficiorum Sedi Apostolicæ reseruatorum vacantium fructus, nisi per cessum vacent, pertinent ad Camera Apostolicam. *Pius 4. const. 32. Cupientes.*

Beneficia, quæ non excedunt summam viginti quatuor ducatorum, non debent soluere annatas alicui. *Clemens 7. const. 33. cum sicut.*

Beneficia omnia, siue Cardinalium, siue Militum Sancti Ioannis Hierosolymitani, tenentur soluere iura Camera Apostolicæ. *Sixtus V. const. 43. Equum.*

Vide, *Camera Apostolica*. Vide seq. tit.

Beneficia siue Cardinalium, siue familiarium eorumdem.

Beneficia Cardinalium tenentur soluere iura Camere Apostolicæ. *Sixtus V. constit. 43. equum.*

Beneficia eorum, qui assumuntur ad Cardinalatum, vacant per talem assumptionem, nisi à Papa concedatur retentio. *Sixtus 5. const. 79. Sanctissimus.*

Beneficia titularum Cardinalitiorum, quando Cardinales sunt absentes, conferuntur à Papa. *Vrban. 8. constit. 6. Sanctiss. cap. 8.*

Beneficia apud Sedem Apostolicam vacantia, etiam si eorum dispositio ad Cardinales pertineat, conferri non possunt siue consensu Papæ. Exceptis ijs, quæ sibi competunt ratione tituli Cardinalatus. *Gregor. 14. const. 19. Sanctissimus.*

Beneficia familiarium Cardinalium, etiam si apud Sedem Apostolicam vacent, conferuntur cum consensu Cardinalium. *ibid. §. 2. & Urbanus 8. ubi supra c. 32.*

Beneficia, vel dignitates familiarium Cardinalium, etiam in Metropolitanis (vbi cumque ij moriantur) vacant in curia. *Vrbanus 8. const. 6. Sanctissimus c. 4. si excedunt valorem decem florenorum. ibid.*

Beneficia familiarium Cardinalium, non censentur illa, quæ habent ratione officiorum, sed alia quæ habent, siue in curia, siue extra. *ibid. c. 32.*

Beneficia familiarium Cardinalium morientium, si alias collatio eorum spectaret ad alium Cardinalem collatorem, tunc dari possunt ab isto, non expectato consensu illius Cardinalis, cuius erat familiaris. *ibid. can. 33.*

Quod si talis familiaris moriatur in curia, tunc beneficia illa conferuntur à Papa cum consensu Cardinalis collatoris, non vero Cardinalis Domini familiaris mortui. *ibid. c. 33.*

Beneficia vacantia in Ecclesijs, in quibus sunt Cardinales, si non sint reseruata Papæ, vel vacantia in curia, vel in mense Papæ, conferuntur à Cardinalibus sine consensu Capituli, vel Canonorum. *Vrban. XIII. constit. 59. Accepto.*

Beneficia vacantia in Ecclesia, à qua Cardinalis fuit translatus, non possunt conferri à translato, & priuilegia in contrarium annullantur. *Vrban. 8. constit. 60. Licet.*

Vide, *Cardinales circa beneficia*. Vide, *cardinalium familiares*.

Beneficiati promoti ad Ecclesias quas cumque.

Beneficia Clericorum promotorum ad Cardinalatum, vacant in curia. Vide, *Beneficia Cardinalium*.

Beneficia promotorum ad Ecclesias Cathedrales, Archiepiscopales, Patriarchales, &c. vacant in curia. Vide, *Beneficia vacantia in curia. & Urban. 8. constit. 6. Sanctissimus c. 55.*

Potest promotis ad Ecclesias præfatas à Papa, concedi retentio beneficiorum. *Vrban. 8. ibid. c. 55.*

Si concedatur retentio, exprimendus est in literis valor beneficiorum. *Vrban. 8. ibid. c. 55.*

Beneficialis confidentia.

Beneficia in confidentiam accipi non debent, poenæ eorum, qui dant, & accipiunt, tales donationes, nullæ sunt, & beneficia Papæ sunt reseruata. *Pius 4. const. 85. Romanus.*

Beneficialis confidentia sub grauibus poenis est prohibita. *Pius 4. ubi supra, & Pius 5. const. 104. Durum nimis.*

Beneficialis confidentiæ multi casus expressi. *Pius V. ubi supra.*

Beneficialium confidentiarum Iudex. Vide, *Iudex beneficialium confidentiarum*.

Beneficialis confidentiæ prohibitio, extenditur etiam ad Cardinales. *Pius 5. constit. 104. Durum nimis.*

Beneficialis confidentiæ causæ in Regno Galliarum, quomodo, & à quo iudicandæ. *Sixtus 5. const. 61. Pastoralis.*

Vide, *Causæ*. Vide, *Iudices Romæ*.

Beneficia quomodo conferenda.

Beneficia nisi conferantur iuxta formam, & dispositionem Concilij Tridentini, nullæ sunt collationes. *Pius V. constit. 33. In conferendis.*

Beneficiorum impetratio, attenditur penes datam, & secundum hanc conferenda est præbenda. *De præb. in 6. c. Eum cui.* Non penes acceptionem, vel præsentationem. *ibid. cap. Literarum.*

Vide, *Ius Patronatus.* Vide, *Patronus.* Vide, *Præsentare.*

S. Bennon.

S. Bennon canonizatur ab Adriano Sexto. *Constit. 5. Excel-*

S. Bernardus.

S. Bernardus Abbas canonizatur. *Alex. 3. constit. 2. contingit,*

& Festum eius conceditur celebrari. *ibid.* *S. Bernardi* Confraternitas in Ecclesia Sanctæ Susannæ, multis gratijs, & priuilegijs augetur. *Sixtus V. constitut. 103. Dum ad uberes.*

Ad instantiam huius Confraternitatis Burgus felix dictus, conceditur ad ædificandum. *Sixtus V. ibid.*

S. Bernardinus Senensis.

S. Bernardinus Senensis canonizatur. *Nicolaus V. constit. 2. Misericordia.* Et festum eius celebrari concedit *Alexander 7. anno 1658.*

Berengarius.

Berengarij abiuratio, & confessio, quod in Eucharistia sit verum corpus, verusque sanguis Christi. *De consecrat. dist. 2. cap. Ego Berengarius.*

Bestia, & bestialitas.

Bestiarum agitationes nullatenus fiant, sub pœna excommunicationis ipso facto. *Pius V. constit. 48. De Salute.* Moriens in ijs actibus, priuatur Ecclesiastica sepultura. Clerici sub eadem pœna excommunicationis, non possunt esse præsentēs. Prælati tenentur eas interdicare. *ibid.*

Bestialitatem committente muliere cum pecude, occidendum est pecus, ob facti memoriam, non quia pecus peccauit. *15. q. 1. cap. Mulier.*

Bestialitas, seu coitus cum bestiis, est impiissimum scelus. *Lib. 6. constit. Apost. can. 29.*

Bestialiter peccans, qua grauitate pœnæ puniendus. *Concil. Parisiens. 6. lib. 1. cap. 34.*

Vide, *Carnaliter peccans.*

Vide, *Ecclesiastici in causa sanguinis.*

Bidellus.

Bidelli studij Romani officium, &c. *Leo X. constitut. 4. Dum suauissimos.*

Bigamus, & bigamia.

Bigamus non potest ultra subdiaconatum ascendere. *Concil. Araus. 1. c. 25.*

Bigamus nequit esse Sacerdos. *Dist. 26. cap. Qui sine. dist. 33. cap. si quis potest, & cap. Maritus. de bigamis non ordinandis c. 1. Concil. Agat. c. 1.*

Bigamo aliqua penitentia imponenda. *Concil. Laodic. c. 1.*

Bigamus non potest seruire in sacris. *dist. 50. c. Non confidas.*

Bigamus non potest in sacris ordinari. *Concil. Agathen. c. 1. Gregor. 1. lib. 11. epist. ep. 8.*

Si *Bigamus* ordinetur in sacris, priuatur ministerio ordinis. *Concil. Agath. c. 1. id est si absque dispensatione ordinetur. de bigamis non ordinandis c. super ea.*

Bigamum ordinans in sacris, priuatur potestate ordinandi. *de bigamis non ordin. cap. Super eo.*

Bigamus non potest ordinari clericus. *dist. 33. c. Maritus. dist. 34. c. si quis de Laicis. cap. si quis viduam, & cap. cognoscamus. Concil. Gerund. c. 8.*

Bigamus priuatus est omni priuilegio clericali, nec potest ferre tonsuram. *de bigamis non ordin. in 6. c. unico.*

Bigamus, nec viuente, nec mortua vxore, potest ordinari clericus, vel &c. *de bigamis non ordin. cap. de bigamis.*

Bigamus nequit fieri Episcopus; etiam si vnam habuit ante baptismum, & aliam post. *28. q. 3. cap. Acutius. dist. 33. cap. Si quis post.*

Bigamus non est, qui plures habuit concubinas. *de bigamis non ordin. c. unic.*

Bigamus dicendus est, qui violat virginem professam. *27. q. 1. cap. Quotquot. (est similitudinaria Bigamia.)*

Bigamus etiam est, qui ante baptismum habuit vnam vxorem, & post baptismum aliam. *Innocent. 1. epist. 22. c. 2. dist. 26. cap. deinde. & c. Vna 28. q. 3. cap. Numquid. Licet contrarium habeatur in c. Oportet. ibid. dist. 28.*

Bigamus per hoc quod *bigamus*, non peccat, sed est inhabilis ad ordines. *dist. 26. c. qui sine.*

Bigamus verè non est, qui cum vidua contrahit, sed *Bigami* pœnas incurrit, seu inhabilitates. *de bigamis non ordin. cap. fin.*

Bigamus etiam est, qui contrahit cum ea, cum qua non potest contrahere. *ibid. c. Nuper a nobis.*

Bigamus non est, qui contrahit cum virgine desponsata tantum alteri. *ibid. cap. debitum.*

Biretum.

Bireto in Choro vti debent clerici, non pileo. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quomodo conuersandum in Choro.*

Bireto rubro vti possunt Cardinales assumpti ex Regularibus. *Greg. 14. constit. 9. Sanctissimus.*

Birrus Vestis.

Birri vsum damnans, seu contemnens, id est habitum Episcopalem cum mozzetta, est anathema. *Concil. Gangrense c. 12. dist. 30. cap. si quis virorum.*

Blasphemia, & blasphemans, ac pœna.

Blasphemans Deum, vel Beatam Virginem, vel Sanctos, hac penitentia (olim) plectendus erat. Per septem Dominicas præ foribus Ecclesiæ, dum Missa dicitur, publicè stet, sine pallio, & sine calceis, cum corrigia ligata ad collum; per septem sextas ferias præcedentes ad dictas Dominicas pane, & aqua ieiunet: Ecclesiam per illud tempus non ingrediatur; quolibet die ex septem dictis, duos, aut tres pauperes reficiat. Si hanc penitentiam non faciat, interdicens est ab ingressu Ecclesiæ, & sepultura Ecclesiastica careat; aliæque pro temporibus ei imponantur. *de Maledictis cap. fin.*

Blasphemans Deum, vel Christum, vel Beatam Virginem, in foro externo, per *Concill. Later. 5. sess. 9. bull. de reformatione cap. 3.* Sic est puniendus: Si iurisdictionem publicam gerat, & Laicus sit, & conuictus, prima vice priuetur portione per tres menses. Si secunda vice, priuetur alia portione trium aliorum mensium. Si tertia vice, priuetur officio. Si sacerdos, prima vice priuatur fructibus vnius anni. Si secunda vice, priuatur beneficijs. Si tertia vice sit inhabilis ad ea; & hæc alijs possunt conferri. Si laicus nobilis, prima vice multandus est pœna 25. ducatorum. Si secunda vice, pœna 50. ducatorum. Si tertia vice, priuandus nobilitate. Si laicus ignobilis, prima vice carceretur: Secunda vice cum mitra infami per diem integrum, stet ante fores Ecclesiæ. Si tertia vice, ad triremes, vel carcerem perpetuum damnetur. *ibid. & Leo X. constit. 7. superna §. 33.*

Blasphemus dicto modo in foro conscientie, cum grauib; penitentijs impositis, est absolendus. *ibid.*

Blasphemans sanctos, mitius est puniendus. *ibid.*

Blasphemus inquirens, vel puniens, qualibet vice consequitur

tur decem annorum indulgentiam, & tertiam partem pœnæ pecuniariæ. *ibid.*

Blasphæmi denunciandi sunt iudici Ecclesiastico, infra tri-duum. *Concil. Lateran. 5. ubi supra.*

Blasphæmos audientes, omnes tenentur denunciare, nisi sic conueniant, quod vnus pro omnibus denunciet. *Concil. Later. 5. ubi supra. & Leo X.*

Hæc omnia confirmat. *Concil. Mediol. 1. par. 1. tit. de blasphemia.*

Blasphæmans Deum, siue Patrem, siue Filium, siue Spiritum sanctum, vel B. Virginem Mariam, conuictus, condemnatur ad soluendum 40. scuta auri. Secunda vice duplicetur pœna pecuniaria, & infamiam incurrat, ac inhabilitatem ad officia, gradus, dignitates, beneficia, & honores: vilibus verò perfodiatur lingua. Tertia vice condemnatur, vt in secunda, & fit instabilis actiue, ac passiuè: inhabilis ad ferendum testimonium; fit bannitus per tres annos ab Vrbe. Viles verò fustigandi, aut per tres annos ad triremes damnandi, aut exilio perpetuo plectendi. *Iulius 3. const. 23. In multis.*

Pœnæ, vbi applicandæ in Vrbe Roma. *ibid.*

Blasphæmantes Sanctos, quomodo puniendi. *ibid.*

Blasphæmorum causa ab Inquisitore cognoscitur, & iudicatur, & ab eo declaratur, qui sint plebei, & qui nobiles. *ibid. Iulius 3.*

Blasphæmi denunciandi sunt ad Inquisitores. *Iulius 3. &c.*

Omittentes denunciare, puniendi sunt, vt blasphæmi. *ibid.*

Denunciantes falso aliquem, vt blasphemum, puniuntur vt blasphæmi. *ibid.*

Blasphæmiæ delictum per duos testes, sufficienter probatur. *ibidem.*

Blasphæmi sponte comparentes, quomodo tractandi. *ibid.*

Blasphæmans nomen Iesu, vel Beatæ Mariæ, prima vice, in 25. ducatis condemnatur: pro secunda vice, duplicetur pœna: pro tertia, centum ducatos soluat, & exilio condemnatur: si plebeius, qui soluere non possit, prima vice stet ante fores Ecclesiæ, manibus post terga ligatis: secunda vice, flagelletur: pro tertia vice, lingua ei perforetur. *Pius V. const. 5. Cum primum.*

Vide, *Maledicere.*

Bizochi.

Bizochi, idem sunt, ac fraticelli, & abrogati sunt. Vide, *Fraticelli.* Vide, *Beguini.*

Bohemia.

Bohemiæ Episcopi, quas, & à quibus accipere possunt procurationes, dum visitant. *Extra, de censib. c. Vas electionis.*

Bohemiæ Rex à Papa obtinet titulum, & vt Rex nominetur, ac sit. *Innocentius 3. const. 6. Licet ante.*

S. Bonauentura Cardinalis.

S. Bonauentura Cardinalis, Ordinis Minorum, canonizatur anno 1482. *Sixtus 4. const. 21. Suprema cœlestis.*

S. Bonauentura inter Sanctos Doctores Ecclesiæ adscribitur, & indulgentiæ pro eius festo conceduntur. *Sixtus V. const. 76. Triumphantis.* Multa encomia huius Sancti, studia, professio, sanctitas, &c. *ibid.*

B. Bonauenturæ Collegium in Conuentu Sanctorum Apostolorum de Vrbe, se fundasse declarat. *Sixtus V. ibid. §. II.*

Bononia Lombardia.

Bononiensis Ecclesia sublimatur in Archiepiscopatum à Gregorio. 13. const. 79. *Vniuersa.* & confirmatur in hoc gradu à Clemente 8. const. 116. *Romanus.*

Bononiensis Ecclesiæ fines cum Rauennate, qui sint. *ibid.* Ecclesiæ illi subiectæ, quæ. *ibid.*

Bononiensis Rota. Vide, *Rota.*

Bononienses magistri excommunicantur, si anticipant con-

ductiones cum præiudicio habitantium, nisi tempus prætereat. *De locato, & conducto c. 1.*

Bonus.

Boni non debent ab iniquis, pati persecutionem. *Felix 2. ep. 1. causa 6. q. 1. Quiescite.*

Boni per malos purgantur. *Gregor. 1. lib. 9. ex reg. ep. 39.*

Boni in hac vita non possunt separari à malis. 23. *quest. 4. cap. Quantum.*

Boni cum malis, in Ecclesia sunt. *ibid. c. Hæc autem vita.*

Boni non turbantur à malis. 24. *q. 1. cap. Non turbatur.*

Boni calumniantur à malis, ne eos extollat laus, quam habent ab alijs. 6. *q. 1. c. sunt plurimi.*

Boni possunt sæpè persequi malos. 23. *q. 4. c. Nimum.*

Bonorum calamitas, est virtutis probatio. 7. *quest. 1. cap. Aduersitas.*

Bonorum aduersitates non sunt indicia reprobationis, sed probationis. *ibid. aduersitas,* & per alia multa capita.

Bonum, & malum, esse non possunt sine voluntate. 32. *q. 5. cap. Sicut enim.*

Bonorum cessores.

Bonorum cessores in statu Ecclesiæ, intra tres menses, tenentur discutere causam, alias non suffragatur gratia dilationis quinquennalis. *Clemens 7. constitut. 16. cum ex multorum.*

Vide, *Cedentes.*

Bona fides.

Bona fides non patitur, vt semel exactum iterum exigatur. *De reg. iur. in 6. reg. 83.*

Bona fides non præsumitur in eo, qui contra iura operatur. *ibid. reg. 82.*

Bona fides non excusat, vbi est ius commune contrarium, nisi de tempore excedente memoriam hominum. *de præscript. in 6. cap. 1.*

Bona opera.

Bona opera à Deo habent originem, & ad Deum sunt referenda. *Cœlest. 1. ep. 1. cap. 8. Vt cogitationes, consilia, & omnes boni motus voluntatis. ibid. c. 9.*

Bonorum operum Deus est author, ipseque adiuvat illa. *Felix 1. epist. 2.*

Bona multa fiunt à Deo in homine, quæ non facit homo. *Concil. Arausic. c. 20. Nec bonum vllum facit homo, quod non præstet Deus. ibid.*

Bona opera, quæ facit homo antequam peccet, deleta postea peccato à Deo, remunerantur à Deo. *dist. 3. de Penitent. c. 45. Pium est.*

Vide, *Adiutorium.* Vide, *Auxilium.* Vide, *Gratia.* Vide, *Homo.* Vide, *Liberum arbitrium.* Vide, *Opera.*

Bona temporalia cuiuscumque.

Bona terrena, humano iure tenentur. 23. *quest. 7. cap. Quicunque.*

Bona alicuius exhæredato filio, accipi non possunt ab Ecclesia. 17. *q. 3. cap. Quicunque.*

Bona acquisita à clerico, qui quando fuit promotus erat pauper, sunt Ecclesiæ. *De Speculo clericor. c. 1.*

Bona Ecclesiæ, & eorum iura non possunt esse subdita laicis, absque Papæ licentia. *De reb. Eccl. non alien. c. fin.*

Bona hæreticorum non possunt ab Episcopis accipi, nec etiam pro expensis: sed dum confiscantur, Camera Apostolicæ applicantur. *Extra, de hæreticis c. Ex eo.*

Bona Ecclesiarum, dari non possunt laicis. 11. *q. 1. cap. Quia sacerdotes. cap. Sanctorum Patrum. & cap. Hanc consuetudinem.*

Bona Ecclesiæ ab Episcopo dispensanda. 10. *q. 2. cap. Episcopus. 12. q. 1. c. Episcopus.*

Bona Ecclesiæ ab Episcopo distracta, sunt restituenda. 12. *q. 2. cap. Si qua de rebus.*

Bona acquisita ab Episcopo in Episcopatu, reddenda sunt Ecclesiae. 12. q. 3. cap. *Placuit*, & cap. *Pontifices*.
 Bona acquisita à clerico ex sua industria, possunt ab eo dispensari cuicumque; si tamen intestatus moritur, Ecclesia sit hæres. 12. q. 3. cap. *Quicumque*.
 Bona acquisita, quomodo diuidenda cum hærede Episcopi. 12. q. 4. c. *Sacerdotes*.
 Bona Ecclesiae distribui non possunt autoritate Principum. 16. q. 1. c. *Quia iuxta*.
 Bona temporalia possunt in manus Ecclesiasticorum venire, & contractus eorum debent in libris publicis ciuitatis describi. statuit Carolus 4. Imperator, & confirmat Bonifacius IX. const. 4. Et si Imperialis.
 Vide, *Ecclesie bona*. Vide, *Clerici bona*.

B. Borgia.

Vide, *Beatus Franciscus Borgia*.

Breuiarium Romanum.

Breuiarium Romanum secundum formam Concilij Tridentini dispositum, approbatur. Pius V. constitutione 64. Quod à nobis.
 Breuiaria vetusta, abrogantur. *ibid.*
 Breuiarij Romani approbatio per Pium V. confirmatur à Clemente 8. constit. 86. Cum in Ecclesia.

Brixia Civitas.

Brixia ob extirpationem Lutheranae hæresis, commendatur multis laudibus. Clem. 7. const. 22. *Placuit*.

Bulgaria.

Bulgaria pertinet ad Romanam Ecclesiam. Ioan. Papa VIII. epist. 78. 79. 109. 200. 201. & 251.

Bulla.

Bullæ beneficiorum, quomodo expediendæ in curia. Vide, *Litera*.
 In Bullis, verba, quæ exprimunt annum, diem, valorem, &c. debent per extensum poni, & non per abbreviationem. Urbanus 3. const. 6. Sanctissimus c. 16.
 Bulla, seu breue, si sit dubium, quid agendum. de fide instrumentorum c. *Pastoralis*.

Bulla Cænæ.

Bulla Cænæ ordinatur primo à Iulio 2. constit. 25. Consueverunt. continet 12. capita excommunicationum. sed 15. s. sunt.
 Postea à Paulo 3. disponitur in constit. 10. Consueverunt. continetque 17. capita excommunicationum, quæ Papæ referuantur, excepto mortis articulo, nullusque excipitur, neque Reges, neque Imperatores.
 Renouatur à Gregorio 13. const. 81. Consueverunt.
 Bullæ Cænæ literas apud se habere debent confessarij, & curati. *ibid.* §. 29. Confirmatur ab Urbano VIII. const. 62. *Pastoralis*.
 Excommunicationes contentæ in Bulla Cænæ. Vide, *Excommunic. in Bulla Cænæ*. Vide, *Extra, de pœnitentijs, & remiss. Et si dominici*.
 Nullus potest absolvere ab illis casibus, sine licentia speciali Papæ; & generalis non sufficit. *ibid.* Vide, *Excommunic. in Bulla Cænæ*.

Bulla Cruciatæ.

Bulla Cruciatæ, vti non possunt fratres, & moniales S. Dominici. Pius V. const. 132. Romanus. Nec alij regulares. Vide, *Regulares*.
 Virtute Bullæ Cruciatæ, nullus potest absolui ab hæresi. Greg. 13. const. 37. *Officij*.

Virtute Bullæ Cruciatæ, quid possunt confessarij. Vide, *Confessarij*.
 Quid possint regulares. Vide, *Regulares*.
 Vide, *Cruciata*.

Bullator Cancellaria Apostolica.

Bullatores Cancellariæ Apostolicæ, quid possunt recipere pro pretio de litera simplici, duplicata, iterum bullanda, &c. Martinus V. const. 3. In Apostolica §. 13. & 34.

Burgus Felix.

Burgus, Felix dictus, ad habitandum conceditur in Vrbe: priuilegia, & exemptiones conceduntur illis, qui ibi ædificant, & habitant. Sixtus V. const. 103. Dum ad uberes.

Burgundia.

Burgundiæ Episcopi, quas procuraciones possunt exigere. Extra, de censibus, &c. Vas electionis.

C

Cadauera.

Cadauera defunctorum non perquirenda per iudices in Ecclesia. Vide, *Immunitas*. Vide, *Ecclesie veneranda*.

Caducus morbus.

Caduco morbo laborans non potest missam celebrare. 7. q. 2. c. In tuis literis. sed cum conualescit potest. *ibid.*
 Cadens sæpè in terram, ex tali morbo, suspendi debet ab officio. 7. q. 2. cap. *Nuper*. Vide, *Epileptici*.

Cainus.

Caini mentale homicidium præuidit Deus, ideo non acceptauit oblationem. De pœnit. dist. 1. c. 26. Numquid.

B. Caietanus.

Caietanus Thianæus fundator Religionis Clericorum Regularium, declaratur Beatus. Urbanus 8. const. 103. In sede. Clericis illius ordinis concessum est, celebrare de eo officium. *ibidem*.

Calabria.

Calabriæ Episcopi, quas procuraciones exigere possunt, dum visitant. Extra, de censibus. Vas electionis.
 Vide, *Episcopus visitans*.

Calatrana.

Calatrauæ Milites Ordinis Cisterciensis, quid de bonis communibus accipere debent, & quando, ac quomodo. Iulius 2. const. 16. Romanus.
 Calatrauæ Militibus expensæ faciendæ sunt de communi thesauro. Clem. 7. constit. 12. Romanus.
 Calatrauæ Milites obtinent, vt nudi possint dormire. Clemens 7. const. 18. Apostolica.
 Calatrauæ Milites tempore capitulorum à quibusdam casibus possunt absolui per superiores Ordinis Cisterciensis. *ibid.*
 Calatrauæ Militia instituta Alcantaræ in Regno Hispaniæ committitur perpetuò regenda Regi Hispaniæ. Adrian. VI. constit. 1. Dum intra.
 Præfati Milites fruuntur priuilegijs Ordinis Cisterciensis. Leo X. constit. 44. In Apostolica.
 Præfati Milites obtinent facultatem testandi, & disponendi de bonis mobilibus, & immobilibus. Gregor. 13. constit. 30. Romanus.
 Vide, *Milites, & Militia*. Vide, *Equites*.

Calcedonense concilium, eiusque canones confirmantur à Leone 1. ep. 59.

Calcedonense concilium per quintam Synodum, seu generale concilium, non fuit immutatum. *Greg. 1. lib. 3. ep. 4.*

Calcedonense concilium Oecumenicum est, & à Papa confirmatum. *dist. 16. cap. Sancta octo.*

Calcedonense concilium contra Eutichem fuit congregatum: dicebat ille, in Christo naturam diuinam, & humanam confusas fuisse, & ideo remansisse vnā. *dist. 16. cap. canones.*

Vide, *Concilium Generale.*

Calcei.

Calcei compages clericis sunt prohibiti, & qui sint tales calcei. *Gregor. 1. lib. 6. epist. ep. 26.*

Calcei clericorum debent esse modesti. Vide, *clerici.*

Calendarium.

Calendarium per Ecclesiam cathedralem fiat pro ordinatione officij, & eo vti debent omnes clerici. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. communia de ratione diuinorum Officiorum.*

Calendarium cathedralis sequi debent omnes aliæ Ecclesiæ inferiores, exceptis Priuilegijs, si quæ habent à S. Sede Apostolica.

Calendarium Romanum perpetuum festorum omnium tam mobilium, quam immobilium reformatum, & approbatum. *Greg. 13. const. 74. inter grauissimas.*

Dictum calendarium cœpit obseruari ab anno 1582.

Calepodia fratrum Reformatorum, & recollectorum.

Vide, *Fratres Reformati.*

Calix.

Calix vnus sit in altari, dum sit consecratio. *Greg. 2. ep. 14.*

Calix, & patena ex auro, vel argento debent esse. *De consecrat. dist. 1. cap. ut Calix. c. Vasa in quibus. concil. Triburiense 1. c. 18. concil. coiacense c. 3. concil. Oxon. 1. c. 3. concil. Eboracense 1. concil. Londinense 1. c. 5.*

Calix non potest esse ex auricalcho: neque ex ære, neque ex ligno, neque ex vitro. *De consecrat. dist. 1. cap. Ut calix. cap. Vasa in quibus. & in concilijs præfatis.*

Olim concedebatur, vt ob paupertatem posset calix fieri ex stamno. *de consecr. dist. 1. c. Ut calix.*

Calix etiam stamneus, ex paupertate permittitur Græcis. *Innoc. 4. const. 14. sub catholica.*

In calice ligneo consecrans, est deponendus. *de celebratione Missar. cap. fin.*

Calix non potest inferuire in vsu Missæ, nisi benedicatur, seu consecratur. *de consecr. dist. 1. c. 1. Tabernaculum. conc. colon. 2. par. 9. c. 12.*

Calices non possunt ab Abbate benedici sine speciali Papæ priuilegio. *concil. Vienn. prouinc. concil. Senon. in decr. morum cap. 38.*

Calicis communio solis Sacerdotibus conceditur, alijs vero non: sed Papæ arbitrio remittitur, si alicui personæ, vel nationi sit concedenda. *concil. Trid. sess. 22. de reform. in fine.* Vide, *Communio sub vtraque specie.* Vide, *Consecratio.* Vide, *Episcopus.*

Calumniator, & calumnia.

Calumniarius aliquem ob pecuniam, quomodo puniendus. *r. q. 1. c. In eum.*

Calumniator actor. Vide, *Actor in fine.*

Calumniator accusator. Vide, *Accusator.*

Calumniator deficiens in probatione, incurrit pœnam talionis. *2. q. 3. calumniator. 5. q. 6. c. Omnis. cap. Qui calumniam. Damasus ep. 4. Adrian. 1. c. 6.*

Calumniator fit infamis. *5. q. 6. vbi supra.*

Calumniator innocentis, pœna arbitraria potest puniri. *5. q. 6. cap. Si quis falsum.*

Calumniator conuictus de calumnia, potest excommunicari. *5. q. 6. cap. Si quis verò. 11. q. 1. per multa capp. (Vide, Conspirantes.) lib. 2. constit. Apost. c. 43. S. Fabianus Papa ep. 2. vbi dicit ex traditione Apostolica esse.*

Calumniator tenetur ad reficiendas expensas parti. *concil. Later. 3. in append. de dolo, & contum. c. 2.*

Calumniarius clericum falso, si conuincitur, excommunicatur. *5. q. 6. c. ult.*

Calumniarius sacerdotem excommunicetur. *5. q. 1. cap. Deus ergo. 3. q. 2. c. ult.*

Calumniarius per scripta, ad Synodum vocandus. *5. q. 2. cap. Vocatio.*

Calumniatoris pœnæ, si conuincitur, sunt priuatio ab officio, fustigatio, & exilium. *De calumniatorib. c. 1. & 2.*

Vide, *Pœna.*

Calumniator malitiosus, qua pœna puniendus, si accusatus patitur in vita, vel in membris. *De accus. c. accusasti.*

Vide, *DetraCTOR.* Vide, *Pœna.*

Camaldulenses.

Vide, *Monachi Camaldulenses.*

Cambium.

Cambia sicca sunt prohibita, pœnæ facientium, & iudex. *Pius 4. const. 1. cum sicut.*

Cambia illicita prohibentur. *Pius V. constitut. 118. In eam.* Multi casus talium cambiorum ibi declarantur.

Camera Apostolica annata.

Annatas non soluentes cameræ Apostolicæ, quas pœnas incurrunt. Vide, *beneficiati, & beneficia quò adiura camere. & infra.*

Annatas non soluunt cameræ beneficia, quæ non excedunt valorem vigintiquatuor ducatorum, & quas pœnas incurrunt, qui eas exigunt. *Clem. 7. const. 33. cum sicut.*

Annatas non soluentes cameræ præfixis temporibus, excommunicantur ipso facto, & beneficia possunt ab alijs impetrari. *Paulus 4. ex Pio 2. const. 11. Incumbentia.* Talia beneficia reseruantur cameræ; & excommunicatio est reseruata Papæ. *ibid. Iulius 2. constit. 4. Romani. Iulius 3. constit. 20. Cupientes.*

Annatæ ex quo tempore, & à quibus Pontificibus ceperunt imponi, & imperari; declarat. *Paulus 4. constitut. 17. Decens.*

Annatas soluunt Monachi, & qui. *ibid.*

Camere Apostolicæ causa.

In causis ad cameram pertinentibus, non admittuntur appellationes, nisi appellans faciat depositum de pœna in quam foret iudicandus, si perderet. *Paulus 3. constitut. 24. cum sicut. derogatur infra.*

Tales appellationes intra sex menses expediendæ sunt, alias rei condemnati subsunt iudici à quo in executione pœnæ. *Pius V. const. 138. Licet iuri.*

Appellantes contra fiscum cameræ, etiamsi non faciant depositum, possunt admitti, dummodo faciant cautionem. *Pius V. const. 24. cum sicut.*

Camere applicanda hæreticorum bona. Vide, *Bona.* Vide, *Hæretici.*

Causæ cameræ interesse concernentes decidendæ sunt à Præfidentibus, & clericis cameræ. *Paulus 3. const. 9. Non sine. Pius 4. constit. 35. cum sicut.* Etiamsi fiscus alijs iudicibus consentiret, dummodo ex speciali Papæ delegatione non fuerint commissæ tales causæ. *Pius 4. ibid.*

Camere expeditiones, in qua forma signari debent à clericis cameræ. *Gregor. 13. constit. 96. Quæ à Romano. quo sigillo. ibid.*

Causæ cameræ iudicari possunt à clericis cameræ summarie, *Innocent. 8. const. 4. cum sicut.*
 In causis cameræ non se intromittit Signatura iustitiæ. *Clem. 8. const. 65. In conferendis §. 38. & 41.*
 Causæ cameræ à nullo tribunali possunt auocari, sed à camerario, & clericis iudicantur. *ibid. §. 39. & 40.*

Camera Apostolica canones, census, terra, bona, iura, scriptura, &c.

Canones, & census cameræ non soluentes in festo Sancti Petri, incurrunt penam caducitatis, ac priuationis bonorum, seu iurium, quæ ex beneficio cameræ possident, ob quæ soluunt canones. *Gregor. 13. const. 63. Ad Romani.*

Canones, & census præfatos non soluentes in festo Sanctorum Petri, & Pauli, si per se, vel per alios non comparent, ad dicendum, cur non soluant, incurrunt caducitatem, ac priuationem bonorum, ob quæ soluunt canones. *Innocentius 8. const. 10. Decet. Alex. 6. const. 6. cum ex relaxatione.*

Cameras bona, iura, fructus, &c. usurpantes incurrunt excommunicationem Papæ reservatam, & Bullæ cænæ. *Gregor. 13. const. 81. Consueverunt. Vide, Excommunic. Bullæ cænæ.*

Cameras bona, terræ, &c. alienari non possunt sine utilitate, & recompensa, alias nulla est alienatio. *Pius 4. constit. 104. Apostolica. Vide, Status Ecclesiasticus. Vide, Alienatio.*

Cameras bona, iura, Doganæ, &c. quomodo vendi debent, & locari, alias nulli sunt contractus. *Pius 4. const. 13. cum in alienationibus.*

Cameras Apostolicæ, quæ confiscationes applicandæ sint. Vide, *Pœna.*

Cameras iura, regalia, &c. soluere tenentur etiam Cardinales, & Milites Sancti Ioannis Hierosolymitani. *Sixtus 5. const. 43. Equum.*

Cameras Apostolicæ tenentur soluere quindennia, omnia beneficia locis pijs vnita non vacantia. *Pius V. const. 38. Apostolica. Vide, Beneficia quò ad iura camera.*

Ad cameram pertinent fructus pendentes beneficiorum vacantium in Regno Neapolis. *Pius 5. const. 26. cupientes. & Sixt. 5. const. 90. cum sicut.* in quocumque mense vacent.

Ad cameram pertinent beneficiorum vestes sacræ, cruces, imagines, candelabra, &c. *Iulius 3. const. 7. cum sicut.*

Ad cameram spectant fructus male percepti à beneficiatis in Regno Neapolis, & Sicilia. *Sixtus 5. constit. 100. In conferendis.*

Item bona regularium morientium extra claustra, siue sint Apostata, siue non. *ibid. & Greg. 13. constit. 43. Officij nostri.*

Item bona clericorum acquisita per negotiationem illicitam, ad Cameram pertinent. *Pius 4. const. 19. Decens.*

Talium negotiatorum causæ tractentur cum citatione commissarij cameræ. *Pius 5. const. 51. Attendentes.*

Cameras Apostolicæ bona rapientes, occupantes, &c. tempore infirmitatis, vel mortis Papæ, excommunicantur, & Papæ reservatur in Bulla cænæ. *Gregor. 13. const. 81. consueverunt §. 21.*

Cameram Apostolicam fraudantes in reddendis rationibus, in venditionibus, locationibus, affectis, ut aiunt, &c. & alijs, cuiuscumque conditionis sint, siue Thesaurarij, vice-Thesaurarij, locatores, affectatores, &c. præter sententiam excommunicationis, quam incurrunt, pena pecuniaria sunt puniendi. *Paulus 3. constit. 40. cum sicut.*

Spolia Ecclesiasticarum personarum, quæ sine testamento decedunt, vel sine facultate testandi disponunt; & illa, quæ ultra facultatem remanent, pertinent ad cameram Apostolicam, & comprehendit etiam Cardinales. *Paulus 3. constit. 29. Romani. Pius 4. const. 8. Graue nobis.* (Intelligitur de clericis, qui percipiunt fructus ex beneficijs Ecclesiasticis. *ibid. §. 2.* & dispositiones ab eis factæ, etiam pro locis pijs, nullæ sunt, non obstante possessione capta. *ibid.*) Vide, *Spolia.*

Etiam Cardinalium decedentium, ubicumque, pertinent ad Cameram. *Pius 4. const. 19. Decens.*

Sed spolia eorum, qui habent facultatem testandi, non pertinent ad cameram. *ibid.* Siue sint Cardinales, siue Episcopi, siue alij Clerici.

Spolia morientium extra residentiam, etiam si habeant facultatem testandi, pertinent ad Cameram. *Pius 4. const. 91. In suprema.*

Quenam sint illa bona, quæ veniunt sub nomine spoliolorum, & quæ non; ut possint collectores, & subcollectores exigere nomine Camera, declarat *Pius V. const. 42. Romani.*

Spolia regularium, vagantium, morientium sine facultate testandi, pertinent ad cameram, si extra monasteria moriantur. *Gregor. 13. const. 43. Officij nostri.*

Omnia spolia, quæ ad cameram spectant. *Sixtus V. const. 100. In conferendis.* omnia ibi distinctè. Vide, *Spolia.* Vide, *Quindennia.*

Cameras Apostolicæ scripturas occultantes, quæ eius interesse concernunt, sub pena excommunicationis tenentur eas manifestare. *Iulius 2. constit. 14. cum sicut. Pius V. constit. 70. cum de literis.* & Papæ est reservata. *ibidem.* *Pius V.* Officijs, ac beneficijs priuandi, qui eas occultasse conuincuntur. *Sixtus V. const. 56. Non sine.*

Cameralaria onera ab omnibus soluenda, nullo prorsus excepto, id est, doganæ, gabellæ, &c. in statu Ecclesiæ. *Paulus V. constit. 11. In maximis, per 19. §§. Innocentius X. const. 7. Et si ea.* Vbi reuocat omnia priuilegia, gratias, &c. *ibid.* Sed excipit regulares, & alios quosdam. *ibid.* Vide, *Exemptiones.* Vide, *camera clerici.* infra.

Camera clerici.

Clericorum cameræ numerus ad septem reducitur ab *Eugen. 4. const. 13. inter cetera, & in eminenti.* Ratio, quia non sufficiebant emolumenta. *ibid.*

Clericorum cameræ collegium, dispositio, ordo, statuta, &c. *ibid.* caput collegii est camerarius, sequitur Thesaurarius, deinde assistentes, &c. secundum antianitatem. Decanus congregat collegium; & alia ibi circa emolumenta, quomodo instituendi. *ibid.* Dum ad Ecclesias promouentur exempti sunt à solitis solutionibus pro literis, &c. alia. *ibidem.*

Clerici cameræ, sunt capellani Papæ. *Calixtus 3. constit. 1. Quæ laudabili.* & *Sixtus 4.* ut infra. *constit. 1. §. 4.* confirmat omnia, quæ circa eos fecerat *Eugen. 4. ibid.*

Clerici cameræ sunt commensales Papæ, & sic in libris cancellariæ sunt describendi. *Sixt. 4. const. 1. Dispositione.*

Clerici cameræ summarie cognoscere possunt, & iudicare omnes causas concernentes interesse cameræ Apostolicæ. *Innoc. 8. constit. 4. cum sicut.*

Clerici cameræ habent gubernium multarum terrarum in statu Ecclesiastico, & quæ terræ sint. *Alexand. 6. const. 12. Et si ex Pastoralis.*

Clerici cameræ singulis annis possunt visitare statum Ecclesiasticum, ad cognoscendum de damnis illatis fisco cameræ Apostolicæ. Et forma talis visitationis. *Iulius 2. constit. 8. Ex iniuncto. Leo X. const. 24. Licet.*

Clericis cameræ sub penis grauissimis interdicitur participare in contractibus, appaltus, venditionibus, emptionibus, &c. rerum, ac bonorum cameræ Apostolicæ. *Iulius 2. constit. 9. Percepimus. Iulius 3. constit. 3. Licet. Paulus 3. constit. 18. alias fel.*

Clerici cameræ habent iurisdictionem super omnes personas Ecclesiasticas, loca pia, domos, monasteria. Super terras, & loca subdita Romanæ Ecclesiæ, super doganas, super zeccam, carceres, appaltus, super alumen fabricandum. *Leo X. const. 24. Licet.*

Statuta clericorum cameræ, ibi per 28. capita disposita, & alia multa, quæ ab eis sunt obseruanda. *ibid.*

Clerici cameræ recipiunt resignationes beneficiorum, quæ fiunt in Vrbe. *Leo 10. constit. 24. Licet, cap. Quoniam, in fine.*

Clericorum cameræ Apostolicæ reformatio; & præscriptio authoritatis eorum; & quæ modo possunt facere in curia, & extra. *Paulus 5. const. 71. tit. de camerario, & camera Apostolica.*

Camerales expeditiones, quomodo expediendæ sunt, à quo signandæ, & quo sigillo. *Greg. 13. const. 96. Quæ à Rom.* Vide, *Camera officiales*, infra.

Camera Apostolica officiales, & officia.

Camera Apostolicæ officiales participare non possunt in contractibus venditionum, locationum, appaltorum, doganæ, gabelle, & aliorum, qui fiunt cum Camera, & penæ eorum. *Julius 2. constit. 9. Percepimus. Julius 3. const. 3. Licet. Paulus 3. const. 18. Alias fel.*

Et quando consanguinei eorum faciunt cum camera præfatos contractus, ipsi officiales non possunt esse præsentēs. *ibid.*

Officiales camerae quas causas possunt iudicare, quas commisiones delegare, & quomodo collegialiter tractare. *Pius 4. const. 55. Romanus.*

Officiales camerae reformantur, & præscribitur forma administrationis camerae, pro omnibus ministris, siue maioribus, siue minoribus. *Pius 4. constit. 87. cum inter.*

Camerae Thesaurarius. Vide, *Thesaurarius.*

Camerae Auditor. Vide, *Auditor.*

Camerae Procurator. Vide, *Procurator.*

Camerae Vicecancellarius. Vide, *Vicecancellarius.*

Camerae Fiscus. Vide, *Fiscus.*

Camerae Notarij. Vide, *Notarius.*

Camerarius Apostolica Camera.

Camerario conceditur iurisdictio ampla, procedendi contra piratas; contra imponentes noua pedagia; & ferentes arma Saracenis. *Urban. V. constit. 1. Apostolatus.* Vide, *Iurisdictio aliquorum Iudicum Romæ.*

Camerarius summarie potest cognoscere, & iudicare causas concernentes interesse Reu. cam. Apostolicæ. *Urban. VI. const. 1. Apostolica.*

Camerarij maxima autoritas super omnes Ecclesiasticos, siue Episcopos, siue alios Prælatos. *ibid. Leo X. constit. 24. Licet.* Vide supra, *Clerici camer.*

Camerario Cardinali, omnes officiales camere tenentur obedire. *Paulus 3. constit. 41. Romani.* & alias iurisditiones ei concedit. *ibid.*

Camerarij facultas confirmatur quò ad omnia, & amplificatur. *Julius 3. const. 3. Licet ea.* Super omnes iudices tribuitur ei autoritas, & iurisdictio, circa pertinentia ad interesse camerae. *ibid.*

Eadem iurisdictio, facultas, priuilegia, &c. camerarij confirmantur à Pio IV. *const. 20. Providentia.*

Camerarius potest iudicare causas omnes concernentes interesse camerae; potest reuidere computa omnium officialium status Ecclesiæ; reuidere locationes, appaltus, & alios contractus initos cum camera; potest seuerè agere cum occupantibus bona camerae, potest procedere manu regia, & sine appellatione partis; omnes officiales, ac Thesaurarij ei obedire tenentur. *Pius 4. constit. 26. Romanum.*

Vide, *Iurisdictio Iudicum Romæ.*

Reformatur autoritas camerarij, & præscribitur ad quas causas possit se extendere. *Pius 4. const. 55. Romanus.*

Camerarij facultas circa viarum Romæ ornatum, reparationem, & manutentionem. manu regia potest in hoc negotio procedere. *Pius 4. constit. 102. Inter multiplices.*

Camerarius Sedis Apostolicæ, sine vilo pretio instituitur. *Clemens 8. constit. 65. In conferendis.* Idem Pontifex concessit camerario, vt sit Præfectus Breuium. *ibid. §. 5.*

Camerarij potestas dirigitur ad procurandos camerae redditus, ad exigendum credita, soluendum debita. §. 6. camerarij proventus circa spolia, & alia. *ibid.*

Camerarius non potest extra statum Ecclesiæ, concedere Iudæis licentias, (seu quas vocant tolerantias) circa fenera, seu vsuras; in Vrbe verò, ac statu Ecclesiæ, quomodo potest concedere. *ibid.*

Non potest dare saluos conductus, seu cedulas de non graue-
tur contra mandata aliorum iudicum. *ibid.*

Non potest concedere tractas, vt dicunt, seu extractiones frumentorum, bladorum, &c. extra statum Ecclesiæ, nec

etiam ad Ciuitatem, & Legationem Bononiæ, vel Ferrariæ, sine chirographo Papæ. *ibid. §. 18.*

Notare tenetur omnes extractiones, quæ cum chirographo conceduntur. §. 18.

Potest aliquas extractiones concedere prope Urbem per spatium 40. milliariorum, & quas, seu de quibus, & quantas, ac quot. *ibid. §. 19.*

Non potest concedere licentias emendi frumenta, blada, &c. personis, ac familijs, vltra vsum vnus anni. *ibid. §. 21.*

Omnes licentiæ, quas potest Camerarius concedere. *ibid. per multos §§.*

Camerarius non habet tribunal criminale proprium, sed in casu vti potest aliquo ex iudicibus ordinarijs. *ibid. §. 34.*

Inter camerarium, & Gubernatorem dari (statuit) præuentionem in causis furti, & pignorum quò ad Hebræos, & bancherios. §. 35.

Camerarius solum, & nullus alius iudex potest se intromittere in causis venditionis pignorum Iudæorum. *Clem. 8. ibi in addit. §. 3.*

Camerarij iurisdictio, & extensio, quæ nunc est in vsu, & praxi quoad omnia, quæ potest facere, declaratur, & determinatur à Paulo 5. *const. 71. tit. de camerario, & camera Apostolica.*

Quæ omnia ibi legenda sunt, quia prolixa.

Camerarius Sede Romana vacante; non expirat. *Clement. de elect. c. Ne Romani.*

Si camerarius moritur, Sede Romana vacante, alius potest eligi à collegio Cardinalium. *Clem. ibid.*

Camerarij morientis beneficia, à Papa conferenda.

Vide, *Beneficia Papæ reseruata.*

Camerarius, punire potest personas communitatum, delinquentes in regimine earum. *Clemens 8. constit. 10. pro commissis §. 24.*

Camera Apostolica Commissarius.

Commissariatus camerae est officium vacabile, eius iurisdictio, & emolumenta. *Sixtus V. const. 44. ad excelsum.*

Eius officium est, iura camerae defendere contra quoscunque. Administrat, & curat Archiujs scripturas. *ibidem.*

Multa ei conceduntur priuilegia; Papæ fit familiaris cum parte à Palatio habenda. ampla ei datur iurisdictio, seu facultas. *ibid. per §§. 18.*

Commissarius camerae semper citari debet, quando agitur de quibusdam causis, in quibus camera habet interesse, vt in casu negotiationis illicitæ, &c. *Pius V. constit. 51. Attendentes.*

Vide, *Camera Apostolica cause.* Vide, *camera Apostolica census.*

Cameralia onera.

Cameralia onera omnes tenentur soluere, nullo excepto. *Paulus V. const. 11. in maximis. Innocentius X. constit. 7.*

Et si ea. Reuocat omnes concessionem in contrarium.

Omnia priuilegia, & gratiæ concessæ in præiudicium camerae, in qualibet materia, reuocantur. *Innocentius X. ibid.*

Excipit regulares, & alios. *ibid.*

Vide, *Exemptiones.* Vide, *Camera.*

Campana.

Campanæ in oratorijs esse non possunt. *De priuilegijs capit. patentibus.*

Campanarum pulsatio à fratribus, & Parochis facienda est secundum antiquam consuetudinem circa horam, & tempus. *Extra, de tregua, & pace c. Vices.*

Excepto Sabbatho sancto, in quo fratres non possunt pulsare campanam ante Ecclesiam matricem. *Leo X. constit. 22.*

Dum intra. Vide, *Regulares. Conc. Lateran. 5. vt infra.*

Campanæ, neque à sæcularibus clericis, neque à regularibus in Sabbatho sancto pulsari possunt ante Ecclesiam matricem sub pena ducatorum centum. *Concil. Gener. Lateran. 5. sess. 11. const. 4. circa medium.* Vide, *Sabbathum.*

Campanæ pulsandæ sunt transeunte Episcopo per loca, & vi-

eos, &c. *concil. Rauenn. 3. post Clemen. V. ca. 6.*
 Campanæ non sunt pulsandæ tempore interdicti, alicuius ter-
 ræ, Ciuitatis, &c. nisi ex priuilegio id habeant loca illa.
*de priuilegijs cap. Quod nonnullis, & de sentent. excom-
 municat. in 6. cap. Alma mater.*
 Campanas plures (olim) habere non poterant in campanili
 mendicantes. *Extra, de officio Custodis cap. unico.*
 Campanæ nouæ solemniter benedicendæ, prout in Rituali.
concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 8.
 Campanæ benedicuntur ad terrendum dæmones, qui impe-
 diunt Christianos per eas excitari, ne benefaciant. Item
 ad repellendum grandines, fulmina, tempestates, & alias
 aereas impressiones. *concil. colon. 2. par. 9. c. 14.*
 Campanæ Ecclesiæ pulsandæ non sunt ad designanda suppli-
 cia, & mortes, quæ dantur reis. *concil. Mediol. 1. par. 2.
 tit. de Ecclesijs, & earum usu, in fine.*
 Campanæ quanto tempore pulsandæ pro exequijs defuncto-
 rum, ab Episcopo statuatur. *ibid.*

Cancellaria Apostolica.

Cancellariæ Apostolicæ collegium ex 72. officialibus constans
 stabiluit *Sixtus 4. const. 16. Diuina.* Dicuntur Abbrenuiato-
 res. *ibid.* Aliqui sunt Præsidentes de parco maiori, &
 sunt 22. Alij 22. de parco minori. Alij examinant literas,
 & ijs officialibus competit literas signare.
 Qualitates eorum, vt assumantur, *ibid.* possunt alia officia
 habere, debent habitu decenti uti, quomodo diuidende in-
 ter eos supplicationes, quid pro labore accipere possunt, à
 quo conficiendæ minutæ, possunt officia resignare, vel li-
 berè, vel in fauorem alterius, literæ Apostolicæ pro eis
 gratis expediendæ, possunt statuta facere modo collegiali.
 Non possunt expedire literas non signatas à Vicecancellario,
 signatas possunt acceptare, & disponere.
 Vicecancellario subduntur, & in hos ampla est potestas Vice-
 cancellarij, *ibid.* Distinctè per extensum.
 Cancellariæ Apostolicæ secretarij ex septem ad numerum 24.
 augentur, & quare. *Innoc. 8. const. 12. Non debet.*
 Cancellaria Apostolica, quas causas, & commissiones potest
 expedire. *Pius 4. const. 54. Vniuersi, per 24. §§.*
 Quas post *Pium 4.* & sub qua forma potest expedire. *Pius 5.
 const. 90. Romani.*
 Cancell. Apostol. literæ faciunt fidem in omni iudicio. *Vrb.
 8. const. 6. cap. 28.*

Cancellariæ Apostolicæ officiales, distinctè.

Abbrenuiatores. Vide, *Abbrenuiatores.*
 Regens cancellariæ Apostolicæ à Vicecancellario instituitur.
Sixtus 5. const. 106. cum pro sancta.
 Officiales omnes, & eorum officia assignantur à *Martino 5.
 constitut. 3. In Apostolica.*
 Registratores cancellariæ quale sit officium eorum, quid pos-
 sunt exigere pro registro, non possunt differre registratio-
 nem, neque arguere malitiosè de mala expeditione, sub
 pœna excommunicationis reseruata Papæ. *Martinus 5.
 const. 3. In Apostolica §. 13.*
 Assistentes cancellariæ, qui sint, & eorum officium. *Mar-
 tinus 5. ubi supra.* Tenentur esse præsentes in diebus can-
 cellariæ hora deputanda à Vicecancellario, & non possunt
 recedere, nisi completis omnibus, & qui opportunè non
 accedunt, quam penam incurrant. *ibid. §. 7.*
 Bullatoris officium, & quid possit pro suo labore accipere pro
 literis bullandis. *Martinus 5. ibid. §. 13. & 34.*
 Corrector cancellariæ, quas literas potest expedire, & in qua
 instantia. *Pius 4. const. 54. Vniuersi, per 24. §§.*
 Cubicularius cancellariæ à Vicecancellario instituitur, &
 tres sunt. *Sixtus 5. constitut. 106. cum pro sancta.*
 Custos, seu siniscalcus, Cancellariæ à Vicecancellario insti-
 tuitur. *Sixtus 5. ibid.* Officium custodis. *Martinus 5.
 const. 3. In Apostolica §. 8.* si delinquit, quomodo punien-
 dus. *ibid.* & etiam priuandus, præsertim cum executio-
 nem literarum retardat. *ibid.*
 Notarij cancellariæ, quam summam exigere possunt pro labo-

re, & si delinquant, puniendi. *ibi Martinus 5. §. 2.*
 Ostiarius Cancellariæ instituitur à Vicecancellario, est vnus,
 & quale eius officium. *Sixtus 5. constit. 106. c. cum pro
 sancta.*
 Scutiferi cancellariæ Apostolicæ, sunt septem, à Vicecancel-
 lario instituuntur, & de numero participantium sunt. *Six-
 tus 5. ibid.*
 Scriptores cancellariæ, per se ipsos tenentur officium exer-
 cere, excepto casu infirmitatis, vel alio impedimento à Vi-
 cecancellario probando. *Martin. V. constit. 3. In Aposto-
 lica §. 4.*
 Scriptores præfati habere non possunt officium causarum Pe-
 nitentiariæ; alias utroque priuandi. *ibid. §. 5.*
 Scriptores Penitentiariæ ad Cancellariam translati sunt, &
 quod sit eorum officium. *Pius 5. const. 84. In earum.*
 Secretarij Cancellariæ, quare ad 24. aucti sunt. *Innoc. VIII.
 constit. 12. Non debet.* Officium eorum, & emolumenta.
ibid. Multa eorum priuilegia. *ibid.*
 Sollicitatores cancellariæ 25. fuerunt instituti, quale eorum
 officium, & emolumenta. *Sixtus V. constitut. 106. cum
 pro sancta.*
 Officialium omnium regulæ, ac præcepta præscribuntur di-
 distinctè à *Martino V. in const. 3. in Apostolica*, per totam.
 Officiales, seu collegium cancellariæ, quas causas potest ex-
 pedire, vel committere. *Pius 4. const. 54. Vniuersi.*
 Procuratores contradictoriarum, & corrector non se inge-
 runt in causis, in quibus adsunt rescripta Papæ in Signatu-
 ræ Iustitiæ. *ibid. Pius 4. const. 54.*
 Summator cancellariæ, eiusque officium. *Alexand. 6. const.
 10. In eminenti.*
 Vide, *Officiales.*

Cancellariæ Regula.

Cancellariæ regulæ obseruandæ pro expeditionibus litera-
 rum, reformatæ, & præscriptæ sunt ab *Vrbano 8. in const.
 6. Sanctissimus per 71. capita.*

Cancellariæ Apostolicæ Vicecancellarius.

Vicecancellarij iurisdictio, ac potestas. *Sixtus 4. constitut. 6.
 Diuina.* Omnes cancellariæ Officiales ei subduntur. *ibid.*
 Vicecancellarius habet annexum titulum Sancti Laurentij in
 Damaso, habet ibi Palatium, & iurisdictionem. *Clemen-
 s 7. const. 34. Et si ad singula.*
 Vicecancellarius de multis officijs potest disponere in cancel-
 laria, & quomodo. *Sixt. V. const. 106. c. cum pro sancta.*
 Potest resignationes officiorum admittere, &c. alia. *ibid.*
 Vicecancellarius potest committere absolutionem eorum,
 qui ignoranter scribunt, corrigunt, vel delent aliquid in
 literis Apostolicis cancellariæ. *Vrbano 8. constit. 6. San-
 ctissimus cap. 71.*
 Potest corrigere nomina, & cognomina, non tamen eorum,
 quibus facta est gratia. *ibid.*
 Potest committere in curia causas beneficiales, etiam non de-
 uolutas, cum potestate citandi ad partes. *ibid.* Potest ag-
 grauare processus confectos autoritate Apostolica, & in-
 uocare brachium sæculare. *ibid.* Potest mandare execu-
 tionem sententiæ contra intrusos, & intrudendos per lite-
 ras Apostolicas, desuper conficiendas. Potest signare sup-
 plicationes signatas manibus duorum Referendariorum,
 de beneficijs, siue sæcularibus, siue regularibus non reser-
 uatis Papæ, quæ non excedunt valorem centum floreno-
 rum auri de camera. *ibid.* Potest signare supplicationes
 signatas à duobus Referendarijs de nouis prouisionibus, si
 neutri, & subrogationibus de litigantibus, dummodo non
 importent generalem reservationem.
 Potest prorogare terminos ijs, qui arctantur ad suscipiendos
 ordines, vsque ad statuta tempora. *Vrbano 8. ibid. c. 71.*

Cancellariæ Status Ecclesiastici, & Cancellarij.

Cancellariæ in statu Ecclesiæ institutæ absque onerosa causa
 subduntur immediatè cameræ Apostolicæ dispositioni. *Paul-
 lus 4. const. 10. Roman. & Pius 4. const. 82. Superna.*
 Cancel-

Cancellariæ in statu Ecclesiæ sunt vacabiles, & per Thesaurarium Camerae conferuntur. *ibid. in c. Continua. Pius 4. Cancellariæ officium, si sit Prouinciæ, emi non potest à personis Prouinciæ. Paulus 4. ibid.*

Cancellarij Prouinciarum gaudent priuilegijs Notariorum Romæ. non possunt participare in lucro cum Gubernatoribus, Legatis, &c. superioribus, possunt arma gestare, habitationem habere debent à Gubernatoribus. quas scripturas ipsi soli possunt facere; quod pretium pro scripturis accipere, non possunt reuelare examina, nec dare eorum copiam sub pœna priuationis officij; & accusans eos lucratur quartam partem pœnæ, quos libros tenere debent, quæ tenentur scribere, & adnotare cum fidelitate, pœnæ contrafacientium, tenentur Syndicatum dare cum Gubernatore in fine officij istius, cedentes, vel vendentes officium, tenentur consignare fisco omnes scripturas, possunt exercere officium per substitutos, sed non Prouinciales, si officium sit Prouinciæ; vel Ciuitatis, si Cancellaria sit Ciuitatis. Cautiones dandæ pro substitutis, quæ sunt, & alia ibi pertinentia ad Cancellarias, siue Prouinciarum, siue Ciuitatum, vel aliorum locorum. *Paulus IV. ubi supra.*

Cancellarij Episcoporum.

Vide, Notarij.

Cancellariæ Episcopales, nec vendi, nec locari possunt. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Notarijs. Pro his cancellarijs habendis, nihil soluatur. ibid.*

Candela.

Candelarum portionem exigere non possunt à regularibus Parochi. Vide, Regulares.

Candelæ in Missa accendendæ. *De celebrat. Missarum cap. fin. Vide, Missa.*

Candelæ ante finem missæ non extinguendæ. Vide, *ibid.*

Candelæ, quæ inseruiunt pro missa, & alijs diuinis, non sint tam paruæ magnitudinis, quæ non deceant maiestatem diuinam. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Communia de ratione diuinorum officiorum.*

Canes.

Canes ab Episcopo, non sunt alendi. *dist. 34. c. Episcopum, concil. Matiscon. 2. c. 13. concil. Epauense cap. 3. concil. Agathense c. 55. Sub pœna excommunicationis per tres menses. concil. Later. 3. can. 4. concil. Agathense, ibid. & de clerico venatore cap. 1. & 2. ubi est sermo de canibus venaticis.*

Neque Presbyteri tenere possunt canes venaticos, sub pœna excommunicationis per duos menses. *ibid.*

Neque diaconi possunt canes venaticos alere. *concil. Agathense c. 55. de clerico venatore cap. 1. & 2. sub pœna priuationis ab omni officio. concil. Vornatiense cap. 17. concil. Lateran. 4. c. 15. Quibus in locis omnibus clericis id prohibetur. ibid.*

Canibus dari non debent sancta. *11. q. 3. cap. Quando.*

Canes venatici in Ecclesiam inferri non possunt, & pœnæ. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Eccl. & de earum cultu.*

Canones Apostolorum.

Canones, qui dicuntur Apostolorum (vulgò) ab aliquo recipiuntur, vt Apocri. *dist. 16. cap. canones*, ab aliquo recipiuntur 60. vt legitimi, vt à S. Zephirino. *dist. 16. cap. Sexaginta* ab aliquo recipiuntur solum 50. vt à Leone IX. à sexta verò synodo recipiuntur 85. *dist. 16. cap. Placuit.*

Martinus verò Primus aliquos approbat. *epist. 9.*

Vide, Apostolus.

Canonum vigor, notitia, & obseruantia, &c.

Canonum scientia est necessaria sacerdotibus. *dist. 38. cap. nulla, & c. Quæ ipsis, & c. nulli sacerdotum. Cælest. I. ep. 3. c. 1.*

Canonum rigor ex necessitate relaxatur. *1. q. 7. cap. Tanta. Gelasius ep. 9.*

Canones ex tempore, loco, & occasione, sunt iudicandi. *dist. 29. cap. Sciendum, & cap. Neceffe.*

Canonum rigor intuitu pietatis, non relaxatur. *1. q. 7. cap. Si qui, vel temeritate.*

Canonum transgressores, blasphemant Spiritum Sanctum. *25. q. 1. cap. Violatores.*

Canonum transgressores altario non inseruiant. *25. q. 1. cap. Hæc consona.*

Canones Sedis Apostolicæ custodiendi. *concil. Romanum sub Hilario cap. 1. Iul. I. epist. 1.*

Canonicam authoritatem, contemnentes sunt infames. *concil. Nicanum ex Iulio 1. cap. 13.*

Canonum contemptores, si laici, excommunicandi; si clerici, priuandi sunt honore. *concil. Carthag. 3. in addit. c. 5. Gregor. I. lib. 6. epist. 31. lib. 2. ex reg. ep. 32. Adrian. 1. c. 48.*

Canones Ecclesiæ ab omnibus intemeratè seruandi. *concil. cabilon. 2. c. 2. De constitutionibus c. Canonum.*

Canonum violatores, si moniti non corriguntur, sint anathema. *concil. Meldense c. 13.*

Canonum Ecclesiæ, conditor est Papa. *Extrau. Ioann. 22. de verhor. signific. c. ad conditorum.*

Vide, Sedes Apostolica. Vide, Papa. Vide, concilia. Vide, Ecclesia. Vide, Romanus Pontifex. Vide, Scriptura.

Canones Pœnitentiales.

Canones Pœnitentiales non obligant, vt ad vsum applicentur, sed pœnitentiæ imponendæ sunt, iuxta consuetudinem Ecclesiarum. *concil. cabilon. 3. c. 38.*

Canonici quò ad nomen, & originem.

Canonici nomen, idem est, ac regularis. *conc. colon. 2. par. 3. cap. 4.*

Canonicorum prima origo fuit in monastica disciplina. *ibid.*

Canonici quò ad electionem.

Canonicorum electio potest (si est consuetudo) pertinere ad capitulum. *De elect. cap. Cum Ecclesia.*

Canonicis priuatis potestate eligendi, electio deuoluitur ad Papam. *De elect. in 6. cap. Quamquam.*

Canonico electo in alium canonicatum, vel præbendam, vacat primus canonicatus, vel præbenda. *de concess. præbende cap. Literas.*

Canonicus fieri potest habens ætatem 26. annorum completorum, *de atate, & qualitat. & ord. c. unico.*

Canonicus in Ecclesia Cathedrali, eligi non potest, nisi quindecim annos habeat, & sciat legere, ac cantare diuinum officium. *concil. Rauennat. 2. sub Clem. V. c. 16.*

Canonicus in collegiata, eligi non potest, qui duodecim annos non habet, & nescit legere & cantare officium. *concil. Rauenn. sub Clem. V. c. 16. Sed concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 12. statuit, neminem fieri posse canonicum, neque cum cura, neque sine cura, nisi sit idoneus, & 22. annos habeat ætatis.*

Canonicus, nullus potest eligi, sine Episcopi consensu. *concil. Rauennat. 4. sub Ioanne 22. c. 5.*

Canonicus eligi non potest, qui nescit loqui latinè. *concil. Folet. 22. cap. 10.*

Canonicus eligi non potest, qui non habet illum ordinem, quem requirit canonicatus ex fundatione, vel intra tempus debitum non potest illum recipere. *concil. Trident. sess. 24. de refor. c. 12.*

Canonici ita eligendi, vt dimidia saltem pars sint Presbyteri; alia diaconi, & subdiaconi; sed si est consuetudo, vt omnes, vel maior pars sint Presbyteri, obseruetur consuetudo. *concil. Trident. ibid.*

Canonicorum dimidia fere pars, sint magistri in Theologia, vel doctorati, aut saltem licentiati, siue in Theologia, siue in iure canonico. *concil. Trid. ibid. c. 12.*

In canonici acceptione facienda, omnes sunt vocandi (nisi

obstet consuetudo) alias opponere possunt non vocati de contemptu. *De præbendis in 6. cap. Cum in Ecclesijs.*
 Canonicus impubes, non vocatus ad electionem, non potest agere de contemptu. *De elect. &c. in 6. cap. Ex eo.*
 Canonici eligi non possunt, laici. *De institutionib. cap. In Ecclesia.*
 Canonicatus omnes vacantes in curia à Papa conferendi. *Extra, de præb. & dignit. c. Ad regimen.*
 Canonicus eligi potest, etiam ignobilis, vel non multum literatus, etiam si consuetudo sit contraria. *De præb. &c. cap. Venerabili.*
 Canonicatus vnius collatio facta duobus non tenet. *ibid. cap. Dilecto filio.*
 Canonicatum impetrans in Ecclesia numerata, si alteretur numerus, & de alteratione non fiat mentio, nulliter impetrat. *De rescriptis cap. Constitutus.*
 Canonicus eligi, quis non potest in Ecclesia, in qua fuit Pater; & si sit, nulla est, & præsertim si sit spurius. *Concil. Later. 4. cap. 31.*
 Canonici eligi non possunt indigni, vel ignari. *Concil. Mogunt. 4. c. 86. Vide, Benef.*

Canonici quò ad Præbendas, & Ecclesias.

Canonici habere debent præbendas, seu redditus, ex quibus viuunt, & ad hoc debet Episcopus attendere. *Concil. Arelat. 3. c. 9.*
 Canonicus acceptatus à Capitulo debet, quam primum habere præbendam. *De præbendis cap. Relatum.* Interim verò habere debet distributiones. *ibid. cap. Dilectus filius.*
 Canonico recepto tenetur capitulum dare præbendam. *De concess. præben. cap. Cum super. & de simonia cap. Iacobus.*
 Canonicus receptus autoritate Papæ, etiam ad mandatum alterius, præferendus est in præbenda. *De præb. in 6. cap. Is qui.*
 Canonicus receptus autoritate Legati Papæ habentis speciale mandatum, intelligitur receptus autoritate Papæ. *ibid.*
 Canonicus receptus autoritate Papæ habere debet primam præbendam, quæ vacat, & hæc nequit alteri dari; imò si Episcopus etiam ignoranter alteri det, nulla est collatio. *de præb. in 6. cap. Si postquam.*
 Canonicis antiquis subtrahi non potest præbenda ex aliorum multiplicatione. *De constit. c. cum M. Ferrariensis.*
 Canonicus statim ac est acceptatus, debet fructus percipere de canonicatu, & non expectare aliquot annos, nisi sit tale onus in fundatione canonicatus. *Concil. Senon. in decr. morum cap. 21.*
 Si canonicatus, aut præbendæ tenues sint, possunt Episcopi aliqua beneficia non regularia eis vnire, vt possint canonici sustentari. Si ea non habeant, possunt suppressere aliquas præbendas cum consensu Patronorum, si sint iura patronatus, & fructus applicentur quotidianis distributionibus. Canonici autem, seu præbendarij reducuntur ad paruum numerum, qui tamen sufficiat seruitio Ecclesiæ. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 15.*
 Canonicus vni Ecclesiæ potest inseruire. *Dist. 71. cap. Sanctorum.* Vide, Beneficiati.

Canonici quò ad vitam, mores, & conuictum, ac habitationem.

Canonici, & clerici debebant olim omnes habitare in vno claustro simul, & in vno refectorio edere, & de vno erario vestimenta accipere. *Concil. Turon. 3. cap. 23. Concil. Mogunt. 1. c. 9. Concil. Meldense c. 53.*
 Canoniorum forma viuendi, præscribenda est ab Episcopo. *concil. Arelat. 4. c. 6.*
 Canonici tenentur habitare in ædibus canonicalibus. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de clericalibus ædibus.*
 Si ab his domibus canonici absunt ex iusta causa, nullus potest in eis habitare. *ibid.* Si indigent reparatione, ab eis reparandæ. *ibid.*
 Canoniorum ædes habeant vnum atrium, quod vna claue claudatur à Decano, vel alio ex Episcopi arbitrio, & Epi-

scopus indicare debet horas functionum faciendarum, vt edendi, &c. *ibid.*
 Canonici indigni monendi sunt, vt se corrigant; quod si non faciant, priuandi sunt. *Concil. Mogunt. 4. c. 86.*
 Tenentur vestitu decenti vti, tam intra, quam extra Ecclesiam. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 12.* Tenentur abstinere à ludis, choreis, aucupijs, venationibus, &c. *ibid. c. 12.* Vide, Clerici.

Canonici quò ad obligationem residendi.

Canonicus tenetur residere ob seruitium Ecclesiæ. Vide, Residentia. Vide, Beneficiati quò ad residentiam.
 Canonici vacantes studio exempti sunt à residentia, & fructus percipiunt. *Concil. Sabinense c. 21. Concil. Colon. 2. par. 3. cap. 21.* sed non possunt habere distributiones. *ibid.* & cum licentia superiorum, vel capituli debent pro studijs abesse. *ibid.*
 Canonici studiosi mittendi sunt ad studia Theologiæ in Vniuersitate, & interim fructus percipiant, exceptis distributionibus, dummodo non vacent vanis studijs. *Concil. Colon. 3. tit. quò ad instituendam c. 5. Conc. Sabinense c. 21.*
 Canonici in minoribus mittendi sunt ad studia, & eximantur à residentia, cum pacto tamen, & iuramento, quod si deserant clericatum, satisfacient de omnibus fructibus perceptis. *concil. colon. 3. ibid. c. 6.*
 Tales canonici segnes in studijs, vel non idonei ad studendum, carent hoc priuilegio. *concil. Mogunt. 4. cap. 66.*
 Canonici absentes ob causam Ecclesiæ, vel, vt pergant ad Concilium, fructus percipiunt, sed non distributiones. *concil. constantiense sess. 19. circa finem.*
 Canonicus aliquis ex Cathedrali, compellendus est ad studium Theologiæ, & interim fructus percipiat. *Concil. Sabinense c. 21.*
 Canonici duo assistentes Episcopo, exempti sunt à residentia, & gaudent fructibus. *ibid. c. 21. de cler. non residen. cap. Ad audientiam.*
 Canonicus absens plusquam per tres menses, vel plusquam permittit obligatio suæ Ecclesiæ, pro primo anno priuatur media parte fructuum, quos fecit suos: si iterum sic negligens sit, priuatur omnibus illius anni, si crescit contumacia, procedendum ad vltiora, iuxta canones. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 12.*
 Canonico appellante in causa residentia, interim ab ordinario ponatur Vicarius de fructibus beneficij sustentandus. *De appellation. & recusat. cap. Peruenit il 2.*

Canonici quò ad alias obligationes.

Canonici tenentur ad recitandas horas canonicas, simul, in choro. *Concil. Turonense 3. c. 23. Concil. Meldense c. 53.*
 Canonici tenentur choro interesse, qui verò absunt priuandi sunt distributionibus illius horæ. *Concil. colon. 2. p. 3. c. 10.* Non possunt per alios interesse, seu eis committere vt intersint. *ibid. c. 5.*
 Tenentur interesse toti missæ, alias distributionibus priuandi pro rata. *ibid. c. 10.*
 Canonici non possunt per capellanos, diuina persolvere, sed per se tenentur ea implere munera. *concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 12.*
 Tenentur assistere Episcopo celebranti Pontificaliter, vel alia Pontificalia exercenti. *ibid. c. 12.*
 Tenentur abstinere à ludis, choreis, aucupijs, & venationibus. *concil. Trid. ibid. c. 12.*
 Tenentur vti veste talari decenti, tam intra, quam extra Ecclesiam. *ibid. c. 12.*
 Canonicus absens à Choro, quando, & quantis caret distributionibus. Vide, Distributiones.
 Canonicatum obtinens, tenetur intra duos menses emittere professionem fidei, & iurare de stando sub obedientia Ecclesiæ Romanæ, alias non facit fructus suos. *ibid. c. 12.*
 Canonicus obligatus ad dicendam Missam, vel Euangelium, vel Epistolam, habere non potest canonicatum, nisi illum ordinem habeat, vel intra tempus debitum habere possit. *Concil.*

Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 12. Concil. Moguntin. 4. c. 72. Sub pena priuationis. Vide, Beneficiatorum obligationes. & quantum sit tempus, intra quod debet ordinari. ibidem.

Canonicus tenetur esse præsens in Ecclesia, neque potest ultra tres menses ab ea abesse. Vide, *canonici quò ad residentiam. Vide, Beneficiati.*

Canonici tenentur assistere concionibus, quæ habentur in festis intra annum, in Quadragesima verò, & Aduentu frequentissimè. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Predicatione Verbi Dei.*

Canonici tenentur esse præsentes, dum consecratur Chrisma. *concil. Mediol. ibid. tit. de baptismo.*

Canonici ita disponendi per hebdomadas, ut unus Missam cantet, & vespas, deinde alij, &c. & ita circulariter fiat; si quis deficiat in suo officio, distributione trium dierum priuandus, quæ diuidatur alijs inseruientibus in Choro, data parte ei, qui suppleuit munus absentis. *concil. Mediol. ibid.*

Reliqui canonici, Antiphonas cantare debent à Mansionario dictatas. *ibid.*

Canonici absentes, dum Episcopus celebrat, vel alia Pontificalia exercet, pœna Episcopi arbitrio puniendi. *ibid.*

Canonicus non exercens munus canonicatui adiunctum, priuatur distributione debita illi muneri, nisi legitimè sit impeditus, vel ex licentia superioris absit. *ibid.*

Canonici, dum diuina celebrantur, non possunt Capitula, seu congressus facere, nisi necessitas urgeat; alias non possunt percipere distributiones illius horæ, vel functionis, quæ celebratur, dum sit capitulum. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de ijs, qui dignitates habent, &c.*

Canonici non obedientes tabellæ in Sacristia ordinatæ pro seruitio Ecclesiæ, priuantur distributione illius muneris, in quo peccant. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Magistro chori.*

Canonici tenentur deducere, & reducere Episcopum venientem ad Ecclesiam ad celebranda diuina, & inde redeuntem. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de Missa solemni.*

Canonici ad processiones tenentur ire cum superpelliceis, alijsque vestibus sacris, prout de more. *concil. Mediol. 1. part. 2. de Processionib.*

Quomodo se gerere debet canonicus, non recitans officium, in distribuendo partem fructuum pauperibus, vel fabricæ, & quam taxam debet seruare ex dispositione Pij V. Vide, *beneficiati quò ad alias obligationes.*

Canonici cathedralis in publico non possunt portare caputium. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reform. cur. c. 2.*

Canonici nihil possunt soluere, siue pro electione, siue pro receptione. *De simonia c. Iacobus. Vide, beneficia non obtinenda cum pretio.*

Vide, *capitulum. Vide, Beneficiatorum obligationes.*

Canonici quomodo ab Episcopo iudicandi.

Vide, *Capitulum, infra.*

Canonicorum numerus; multiplicatio, & diminutio.

Canonici multiplicari debent, si redditus multiplicantur. *De const. cap. cum M. Ferrariensis.*

Canonicis antiquis subtrahi non potest præbenda, per hoc, quod alij adiunguntur. *ibid.*

Canonicatum impetrans in Ecclesia numerata, si alteratur numerus, & de alteratione non fit mentio, nulliter impetrat. *De rescript. cap. constitutus.*

Vide, *Beneficiorum impetrat.*

Canonicorum numerus aliquando potest supprimi, quando præbendæ sunt adeò tenues, ut non sufficiant ad sustentationem; & hoc etiam si præbendæ sint iura patronatus, tamen cum consensu patronorum; & tunc præbendæ, quæ supprimuntur applicandæ sunt quotidianis distributionibus, & canonici, seu præbendarij reducendi sunt ad paruum numerum. *Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 15.*

Canonicorum numerus ita fit distributus, ut saltem dimidia pars sint Presbyteri, & dimidia Diaconi, & Subdiaconi.

sed si consuetudo sit, ut omnes, vel plures sint Presbyteri, sic obseruetur. *concil. Trident. ibid. c. 12.*

Canonici priuilegiati à Papa, si aliquis impetrat canonicatum supra numerum, non possunt excipere illum de numero. *de rescript. cap. Pro illorum.*

Canonicorum numerus, non potest ab aliquo restringi sine causa. *de constit. c. Ex parte.*

Canonicorum numerus, in Ecclesia debet esse determinatus, nec potest augeri sine licentia ordinarij. *concil. Ratiennat. 4. sub Ioann. 22. c. 8.*

Canonicorum numerus si est ita excedens ut sustentari non possit, diminuatur. *ibidem.*

Vide, *capitulum.*

Canonici circa Papam.

Canonicus à Papa factus habet ius ad primam præbendam, quæ vacat, & nulli alteri dari potest: quod si detur, nulla est collatio; etiam si ignoranter detur. *De præbend. in 6. cap. Si postquam.*

Canonicus receptus autoritate Papæ, etiam ad mandatum alterius, præferendus est in præbenda. *de præbend. in 6. cap. Is qui.*

Canonicus receptus autoritate Legati Papæ, habentis speciale mandatum, intelligitur receptus autoritate Papæ. *ibidem.*

Canonici statuentes se defendere, & nullum recipere canonicum factum à Papa, &c. puniendi sunt ut coniurantes. *de verborum significatione in 6. cap. constitutionem §. ceterum.*

Canonicus receptus ab alijs, vigore literarum Apostolicarum de recipiendo, si ad eos non pertinebat recipere, intelligitur receptus autoritate Papæ: si verò ad eos pertinebat, receptus ab eis intelligitur. *De rescript. in 6. cap. cum aliquibus. Vide, capitulum.*

Canonicatus cum cura.

Canonicatus cum cura in eadem Ecclesia, potest teneri. *De præbend. in 6. cap. Super eo.* Si verò cura sit in alia Ecclesia, non potest.

Vide, *Parochus. Vide, beneficia plura.*

Canonici cessantes à diuinis.

Canonici si volunt cessare à diuinis, causam tenentur exprimere per publicum instrumentum, alias puniendi sunt, & tenentur ad restitutionem fructuum, quos cessantes perceperunt. *De off. ordin. in 6. cap. si canonici.*

Canonici volentes cessare à diuinis, tenentur vocare etiam absentes, & contra eum, per quem cessatur, debent adire Papam. *De off. ordinarij in 6. c. Quamuis.*

Canonicis volentibus cessare à diuinis, Metropolitanus de hoc cognoscit, & iudicat, ut Papæ delegatus. *De off. Iud. ordin. c. Irrefragabili, §. ceterum. concil. Lateran. 4. c. 7.* si sunt canonici Ecclesiæ cathedralis.

Vide, *cessatio à diuinis.*

Canonici circa capitulum, & alia.

Canonici, qui possunt corrigere facta capituli, id faciant in termino debito, ab Episcopo præfigendo, alias Episcopus id facere potest. *De off. Iud. ordin. cap. Irrefragabili. concil. Later. 4. c. 7.*

Canonici nihil possunt agere sine Prælati licentia. *De consecrat. dist. 5. cap. In domibus.*

Vide, *capitulum.*

Canonici exempti.

Si canonici sunt exempti, Ecclesia non est exempta. *De Priuileg. in 6. c. Per exemptionem.*

Canonici intelliguntur exempti, si clerici sunt exempti. *ibid.*

Canonici exempti, quando possunt puniri ab ordinario.

Vide, *clerici exempti.*

Canonici Basilicarum Romæ.

Canonici S. Ioannis in Laterano. Vide, *Capitulum S. Ioannis*.

Canonici S. Petri. Vide, *Capitulum S. Petri*.

Canonici S. Mariæ Maioris. Vide, *Capit. S. Mariæ Maioris*.

Canonici harum basilicarum, esse non possunt illegitimi. *Gregor. 11. const. 8. Et si à sacris*.

Canonicatus horum Basilicarum reseruati sunt Papæ. *Vrb. 8. const. 6. cap. 8.*

Canonica portio.

Canonica portio morientis ab intestato, debet solui Ecclesiæ Parochiali. *De sep. c. 1.*

Canonica portio, in quibus legatis soluenda est, vel non. *De testam. cap. fin.*

Canonica portio solui non debet pro legatis, quæ relicta sunt Ecclesiæ pro fabrica, pro luminarijs, pro anniuersario, septimo, tertio, & alijs, quæ ad diuinum cultum pertinent, & relinquuntur locis pijs, dummodo non fiat in fraudem. *De testament. cap. fin.*

Canonica portio funeralis danda est Parocho, etiam à regularibus. *Extra, de sepulturis cap. Super Cathedram*. Vide, *Funeralia*.

Canonici quò ad testificandum.

Canonici esse possunt testes in causis pro sua Ecclesia, nec possunt repelli. *concil. Later. 3. in append. de testibus cogendis c. 3. causa 14. q. 2. c. Super*.

Canonici Regulares.

Canonicus Regularis, si fiat Monachus, & Abbas, postea vero redeat, remanere potest Prælati. *De atate, & qualitat. & ord. præficiend. cap. Intelleximus*.

Canonici Regulares non obediunt suo Priori, possunt ab eo excommunicari. *De Maior. & obed. cap. cum in Ecclesia*.

Canonici Regulares non possunt exercere munus aduocati. *De postulando cap. Ex parte*.

Possunt fieri Monachi, si religio sit strictior sua. *De Regularibus c. Sanè*.

Morientes cum peculio, carent sepultura. *De statu Monachorum, cap. Super quodam*.

Possunt præfici Ecclesiæ regulari, & sæculari. *ibid. cap. Quod Dei timorem*.

Canonicus Regularis Parochus habere debet socium sui ordinis. *ibid.*

Canonici Regulares ex proprio arbitrio non possunt fieri Monachi. *19. q. 3. cap. Nullus Abbas, & cap. Mandamus*. & si fiant remittendi sunt ad Canonicos.

Possunt tamen fieri Monachi de licentia sui Generalis superioris. *19. q. 3. cap. Statuimus*.

Canonici Regulares tenentur portare vestem lineam super habitum. *Concil. Senonen. in decr. morum c. 22.*

Canonici Regulares S. Augustini dicti Lateranenses.

Canonici isti Regulares, obtinent Ecclesiam S. Ioannis in Laterano Romæ à Paschali 2. *const. 2. Quanto, anno 1106. & ab Anastasio 4. const. 1. Potestatem, anno 1154.*

Restauratur hæc congregatio à Bened. 12. *const. 6. Ad decorem*. Vbi disponuntur eorum constitutiones per 64. capita.

Per Martinum 5. vniuntur omnes in vna congregatione, & constitutiones eorum renouantur; ita in *const. 7. Sollicitudinis*.

Isti canonici cum fiunt Episcopi, vti possunt habitu, quo alij Episcopi, qui sæculares erant Præsbyteri. *Leo 10. const. 34. Dudum*.

Possunt festum Conceptionis B. Mariæ Virginis, etiam in Dominica celebrare. *Pius 5. const. 115. Licet Ecclesia*.

Præcedunt omnes regulares, & vadunt immediatè post eorum sæcularem. *Pius 5. const. 116. cum ex ordinum*.

Præcedere debent Monachos Cassinenses, id est, Sancti Benedicti, Congregationis Sanctæ Iustinae, & hoc per senten-

tiam Sacræ Congreg. Cardinalium. *Pius 4. const. 75. Sedis Apostolica*.

Canonici prædictis aliquas constitutiones præfixit Sixtus 4. *const. 10. Dum ad vniuersos*. Et licet amplius non essent in Ecclesia, & Monasterio S. Ioannis in Laterano, sed in vnam congregationem essent redacti, statuit tamen, vt nomen retineant, multaque priuilegia eisdem concessit, quæ innumera sunt, & eadem prorsus, quæ referuntur in tit. *Fratres minores, vel Prædicatores*; quæ non referuntur, cum per Tridentinum Concilium, & per Pontificum succedentium constitutiones multa abrogata sint, ibi autem referuntur, vt benignitas Pontificum in regulares eluceat.

Canonici Regulares Lateranenses, quomodo debent eligere superiores, tam Generalem, quam Procuratorem generalem, &c. alios, & ex quibus Prouincijs sumenda sunt vota ad hunc effectum: & quomodo eorum nouitij recipiendi ad Religionem. *Paulus V. const. 14. Pastoralis*.

Præfati canonici gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs, quibus gaudent Monachi Cassinenses, & canonici S. Saluatoris Bononiæ. *Gregor. 13. const. 33. iniuncti*.

Canonici præfati tenentur portare vestem lineam super habitum. *Concil. Senonense in decr. morum. c. 22.*

Canonici Regulares S. Spiritus Venetiarum.

Hæc congregatio suppressa est ab Alexandro 7. *const. cum sit compertum, data die 28. Aprilis 1656.*

Canonici Regulares S. Augustini dicti S. Saluatoris.

Canonici præfati instituuntur, seu renouantur à Gregor. 12. *const. 2. Excitat*. Præscribitur eis forma viuendi. *ibid.*

Declarantur canonici veri Sancti Augustini, à Calisto 3. *const. 2. Sacra*.

Multa priuilegia, & gratiæ eis conceduntur, & maximi momenti, (quæ nunc non sunt in robore.) *Iulius 2. const. 30. Inter ceteros*.

Quomodo eligendi eorum Generalis Prior, alijque Prælati: quomodo disponendæ familiæ: quantum duret superiorum gubernium. *Pius 5. const. 141. Inter ceteras*.

Quolibet triennio eligunt nouum Generalem. *Greg. 13. const. 59. Queritur*.

Rursus renouatur, & firmatur forma eligendi superiores, visitatores, aliosque officiales; & celebrandi Capitulum generale. *Sixtus 5. const. 98. Ex varietate*.

Canonici præfati procurantes dignitates, gradus, honores, administrationes, &c. in ea congregatione per fauores quarumcumque personarum, etiam Cardinalium, priuantur acquisitis ipso facto, & remanent perpetuò inhabiles ad ea, & alia; & actiua, ac passiuæ voce. *Paulus 5. const. 35. Quoniam*.

Superiores verò, qui ad instantiam, & fauorem Principum, Regum, Imperatorum, Cardinalium, &c. gradus, dignitates, &c. conferunt, excommunicationem ipso facto incurrun, & electiones, ac institutiones, nullæ sunt. *ibid.*

Canonici regulares S. Georgij in Alga.

Canonici præfati S. Georgij in Alga Venetijs instituuntur à Greg. 12. *const. 1. Illis*. vbi præscribitur forma, & regula viuendi, &c.

Eximuntur à solutione decimarum. *Eng. 4. constit. 24. quamquam*.

Obtinent omnes gratias, & priuilegia Mendicantium, & confirmationem priorum. *Pius 5. const. 92. Ex incumbenti*.

Præfati canonici præcedunt alijs, etiam canonicis Lateranensibus. *Pius 5. const. 127. Cum alias*.

Dicti canonici non tenentur ad strictum votum paupertatis; sed priuatim etiam possidere possunt. *Sixtus 5. constit. 63. circumspecta*.

Canonici S. Georgij in Alga, tenentur deferre habitum, seu togam coloris cærulei. *Clem. 8. constit. 90. Quæ ad reliquiosorum*.

Canonica scriptura, quanam sint, decretum est ultimo in concil. *Trid. sess. 4. in decreto de canonicis scripturis.* & libri omnes canonici sunt num. 72.

Canonicas scripturas non recipiens, anathema est. *ibid.*

Canonica scriptura, recipienda, & tenenda, secundum editionem vulgatam, non secundum alias. *concil. Tridentin. sess. 4. in decr. de edit. & usu sacrarum scripturarum.*

Canonicis scripturis fides adhibenda super omnia. *dist. 9. c. Noli meis, & alijs. ibid.*

Canonica scriptura, nullum admittunt mendacium. *dist. 16. cap. Ego solis.*

Vide, *Scriptura canonica.* Vide, *Libri.*

Canonica monitio.

Canonica monitio in causis, & iudicijs, facienda est per plures vices, saltem tres, & per plures dies, nisi necessitas urgeat. *De sent. excommunic. cap. constitutionem.*

Vide, *citatio.*

Canon Missæ.

Canonis Missæ verba, nec festinanter, nec tardè recitanda, sed distinctè, ac rotundè. *concil. Londin. 1. c. 1.*

Canon Missæ, ex traditionibus Apostolorum factus est ab Ecclesia, & nullum errorem continet. *concil. Trid. sess. 22. cap. 4. & can. 6.*

Vide, *Verba canonis.*

Canonizatio Sanctorum.

Canonizatio Sanctorum à solo Papa fieri potest. *concil. Romanum sub Ioanne 15.*

Cantus. Cantare.

Cantari non possunt in Ecclesijs lascivæ cantilenæ. *concil. Mogunt. c. 48. concil. colon. 2. par. 2. cap. 15. concil. Senon. in decr. morum cap. 17. concil. Trid. sess. 22. in decr. de observandis, & evitandis in celebratione Missæ. concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Musica.*

Neque possunt cantari in Ecclesia Moteti vulgares, neque alia, quæ potius scenica sunt, quam sacra. *Extra, de vita, & honest. cler. c. Docta Sanctorum.*

Cantandi sunt hymni in Ecclesia, & Psalmi. *de consecrat. dist. 1. c. De hymnis.*

Cantantibus in choro, Angeli assistunt. *concil. Aquisgranense sub Ludonico Pio c. 132.*

Cantus musicus, modestus, & devotus fieri potest in Ecclesia. *concil. Senon. in decr. morum c. 17.*

Cantus usus in ecclesia est antiquus. *concil. Treueren. cap. 5. cantari debent in choro, Hymni cum melodia, sic & Psalmi. ibid.*

Cantus ecclesiasticus, Mediolani institutus à Diuo Ambrosio, est secundum morem orientalium. *ibid.*

cantari prohibita in ecclesijs Romæ, ex decreto *Alexandri 7.* Vide, *Musica.*

Cantores.

Cantores, seu Psalmistæ, absque licentia Episcopi à solo Presbytero instituuntur. *dist. 23. cap. Psalmista.*

Cantores in Ecclesia, honorandi sunt. *lib. 2. constit. Apost. cap. 28.*

Cantores tantum, possunt ex pulpito psallere. *concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 76.*

Cantores apti, & experti applicandi sunt ad psallendum, & canendum. *ibid. cap. 137.*

Cantoribus cantantibus in choro Angeli assistunt. *ibid. c. 132.*

Cantores cappellæ Papalis. Vide, *cappella Papalis.*

Cantores in choro, superpelliceo indui debent. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de musica.*

Cantores in choro sint graues, & modesti. *ibid.*

Vide, *Musica.*

Capitolium, & capitolini Iudices, ac Senator.

Capitolinorum officialium iurisdicção præscribitur à *Iulio 2. const. 28. Decet.*

Capitolij Senator, ac Iudices, quas causas possunt expedire. *Pius 4. constit. 58. cum ab ipso.*

Capitolij curia reformatur, circa iurisdictionem, & alia. *Paulus V. const. 71. tit. de capitolio, & eius officialibus. ubi omnia per extensum ad hanc curiam pertinentia.*

Vide, *Iudex.* Vide, *Senator.*

Capitulum cathedralis Ecclesiæ, & aliarum.

Capitulum sede vacante confirmat, & infirmat electiones, & quales. *De maiorit. & obed. c. cum olim.*

Capitula cathedralis Ecclesiæ debent interesse concilio Provinciali. *De his, quæ fiunt à Præl. & c. cap. fin.*

Capitulum siue Episcopo non potest noua statuta facere, vel consuetudines mutare. *De consuet. c. cum consuetudinis.*

Capituli nomine intelligitur cathedrale, quando mentio fit de capitulo Ecclesiæ, non verò Diæcesanum. *De verborum signif. c. cum clerici.*

Capitulum sede vacante absoluit, quos poterat Episcopus, nisi à Papa sibi prohibeatur. *De maioritate, & obedient. in 6. cap. unico.*

Capitulum sede vacante, non potest conferre beneficia, quæ spectant ad Episcopum. *De instit. in 6. c. 1.*

Potest tamen visitare præsentatos, etiam si hæc institutio pertineat ad Episcopum. *ibid.*

Capitulum sede vacante, potest conferre beneficium, quod ad ipsum, & Episcopum spectabat. *Ne sede vacante, & c. in 6. c. un. Idemque facere potest, si Episcopus sit suspensus à collatione. ibid.*

Capitulum sede vacante, non potest conferre beneficium, quod ad Episcopum spectabat de consilio capituli, nisi Episcopus fuerit in mora. *Ne sede vacante in 6. cap. unico. & cum vero.*

Capitulum non potest facere statutum, contra utile commune, ob commodum particularium. *De constitutionibus c. cum omnes.*

Capitulo non consentiente, Episcopus non potest alienare res Ecclesiæ. *De his, quæ fiunt à Prælato, & c. c. 1. & c. cum Apostolica.*

Capitulo non reclamante, Episcopus potest alienare. *ibidem. cap. continebatur.*

Capitulo ratificante alienationem factam ab Episcopo, hæc est valida. *ibid. c. cum nos.*

Capituli consensu, omnia faciendæ sunt ab Episcopo, alias nullæ sunt omnes institutiones, & actiones, quæ ab eo fiunt. *De his, quæ fiunt à Prælato sine, & c. cap. Nouit tua, & cap. Quanto.*

Capitulo non consentiente, non potest Episcopus donare Monasterijs Ecclesias Parochiales, etiam de consensu Patroni. *ibid. cap. Pastoralis.*

Capitula cathedralium inuitari debent ad concilium Provinciale. *ibid. c. fin. & de præb. c. fin.*

In capitulis, maior pars concludit, & præualet. *De his, quæ fiunt à maiori parte c. 1. & c. fin.*

Capitulo inconsulto, non potest Episcopus donare bona Ecclesiæ. *De donationibus c. Fraternitatem.*

Vide, *Alienatio.*

Capitulum sede vacante, potest formare processum contra hæreticos. *De hæreticis c. ad abolendam.*

Vide, *Episcopus in causis hereticorum.*

Capitulum cathedralis gubernat, si Episcopus à Paganis, vel à Schismaticis capitur, donec de alio provideatur. *De elect. in 6. cap. Si Episcopus.*

Capitulo negligenter gubernante tempore sedis vacantis, Metropolitanus potest super illud Visitatorem deputare, sed prius vocato capitulo, & cognita causa negligentia. *ibid. c. fin.*

Capituli statutum de non recipiendo canonicos, & c. à Papa institutos, est nullum, & de coniuratione puniri debet. *de verbor. signif. cap. constitutionem §. fin.*

Capituli Vicarius, vacante sede Episcopali requirendus ab Inquisitore pro causis fidei, ad quas vocari deberet Episcopus. *Clem. de hereticis c.1. Vide, Episcopus in causis fidei.*

Capitulum, quando, & quomodo potest dare coadiutorem Episcopo. Vide, *Coadiutor.*

In Capitulo habent votum, soli ordinati in sacris. *conc. Rauenn. 3. post Clem. 5. c.1.*

Capitula omnia, siue cathedralia, siue alia possunt visitari, corrigi, & puniri ab Episcopo, non obstante exemptione, consuetudine, &c. in contrarium. *Concil. Trident. sess. 6. de reform. c.4.*

Capitula possunt obligare se, non successores. *ibid. c.4.*

Capitula non debent facile se obligare per iuramentum. *concil. Colonien. 2. part. 3. c.20.*

Capitulum, sede illius Ecclesiae vacante, intra vnum annum a die vacationis, non potest concedere clericis, &c. licentiam ordinandi, seu literas dimissoria (nisi quis ratione beneficii, ad id necessitetur) alias capitulum concedens interdicto Ecclesiastico subiacet, & ordinati in minoribus non gaudent priuilegio clericali; in maioribus vero, suspenduntur ab exercitio ordinum. *Concil. Trident. sess. 7. de refor. cap. 10.*

Capitulum sede vacante, deputare debet vnum œconomum, qui reddituum curam habeat, reddatque rationem ei, ad quem spectabit. *concil. Trident. sess. 24. de refor. c.16.*

Capitulum sede vacante, intra octo dies tenetur Vicarium, seu officialem eligere; vel antiquum confirmare, alias ad Metropolitanum deuoluitur deputatio Vicarij. quod si Ecclesia fuerit exempta, aut Metropolitana, antiquior Prouinciæ in Metropolitana; & vicinior in exempta vicarium deputet idoneum. *Concil. Trident. ibid. ca. 16.* Vicarius debet esse doctor in iure canonico, vel licentiatum, vel alias idoneus. *ibid.*

Vicarius, & œconomus præfati tenentur postea reddere officiorum rationem Episcopo nouo, & ab hoc iudicari possunt, de gestis in officijs, etiam si à capitulo fuerint absoluti. *ibid. c.16.*

Capituli maiori, & saniori parte concurrente, tenet electio. *Honor. 3. ex cirone. De his, quæ sunt à maiori, &c. c.1.*

Capitulum sequenti ritu ab Episcopo, est iudicandum; ex *Trident. concil. sess. 25. c.6.*

Initio cuiuslibet anni Capitulum eligere debet duos, de quorum consilio, & assensu Episcopus, vel eius Vicarius, tam in formatione processus, quam in alijs actibus uti. debet vsque ad finem causæ inclusiue, & hoc cum notario Episcopi, in domo Episcopi, & illorum duorum vnum sit votum, & alter potest Episcopo accedere. At si isti duo sint discordes ab Episcopo in aliqua definitiua sententia, vel interlocutoria, tunc intra sex dies eligant, eum Episcopo tertium; & si discordant in electione tertij, electio deuoluitur ad Episcopum viciniorem, &c. alias causa, & processus, quæ fiunt ab Episcopo contra capitulum, omniaque acta, nulla sunt. *ibid. c.6.*

Si verò delictum sit criminale, & timetur de fuga, potest solus Episcopus, initio procedere ad detentionem delinquentis; & postea seruetur dicta forma procedendi, & delinquentes, habita ratione personarum, & delicti, in loco decenti custodiendi sunt. *ibid. c.6.*

Capitulum tenetur honorare Episcopum in omni loco, & primum locum ei dare, in choro, processionibus, & alijs huius modi. *ibid. c.6.*

Capituli præfectus, ut Archipresbyter, vel alius, qui nomine Capituli subscribit literas ad Papam directas, cum maior pars non consentit, priuandus est officio, & beneficio. *De testibus cap. Tam literis.*

Capitulum sede vacante, non potest præbendas conferre. *Honorius 3. ex cirone. Ne sede vacante c.1.*

Capitulum Procuratores admittendi in Concilijs Prouincialibus pro eorum negotijs, idem. *De his, quæ fiunt, vel, &c. cap.1.*

Vide, *Ordo procedendi.*

Capitulum, id est, congressus Canonorum, &c.

Capitulum canonicorum potest solus Episcopus conuocare, quando vult eis aliquid proponere, & non tenetur expectare eorum commodum. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 6.*

Episcopo absente, ij, ad quos spectat, conuocare possunt capitulum, tractare negotia, &c. non vocato Vicario (nisi sit canonicus.) *ibid. c.6.*

Excipiuntur ab hoc decreto illæ Ecclesiæ, quarum Episcopi, aut vicarij ex consuetudine, vel priuilegio, habent maiorem authoritatem. *ibid. in fin.*

Capitulum non conuocandum in die festo; neque dum diuina celebrantur, nisi necessitas magna urgeat: alias Canonici Capitulares, priuentur distributione illius horæ, in qua capitulum fit. *Concil. Mediol. 1. part. 2. tit. de ijs, qui ad dignitates, &c. concil. Treuer. c.8.*

Capitula Regularium.

Capitula Regularium, quomodo celebranda. *De statu Monachorum cap. In singulis.*

Capitula Regularium, in dubijs, & difficultatibus, recurrere debent ad Papam. *ibid.*

Capitulorum tempore monasteria non grauentur per dominos temporales, milites, &c. & Episcopi hos compescant per censuras. *ibid.*

Capitula monachorum, facienda de triennio in triennium. *Honor. 3. ex Cirone. De statu Monachorum c.2. conc. Later. 4. cap. 12.*

Vide, *Frares.* Vide, *Monachi, &c.* Vide, *Regul. Elect. Vide. Regul. Superiores.*

Capitulum Ecclesia S. Ioannis in Laterano Romæ.

Capitulum huius Basilicæ, habet pro iudice Cardinalem Archipresbyterum. *Gregor. 13. const. 45. Cum sicut.* Vbi multa de iurisdictione Archipresbyteri in illum clerum.

Capitulum hoc dare potest licentiam, ut in suis locis, & terris, cum licentia ordinarij, erigantur loca pia, & monasteria, & reuocatur prohibitio facta circa hoc à Pio 4. *Sixtus 5. const. 19. Si cunctas.*

Loca pia præfata, subdita fuerunt ordinarijs, ac rectoribus per Pium 4. *const. 57. Regimini.*

Capituli huius fructus, & emolumenta distribuuntur inter canonicos, & beneficiatos inseruientes diuinis officijs, nisi ex infirmitate, vel alia causa Ecclesiæ vtili impediuntur. *Pius 4. const. 4. Cum sicut.*

Capitulum huius Ecclesiæ gaudet præscriptione centum annorum. *Honorius 3. const. 4. Sedis Apostolicæ.*

In hoc Capitulo fieri non possunt canonici, illegitimi. Vide, *Illegitimi.*

Vide, *S. Ioannis Laterani Ecclesia.* Vide, *Ecclesia.* Vide, *Basilica.*

Capitulum, seu Canonici S. Petri Romæ.

Capitulum, & Clerus Sancti Petri Romæ subditur iurisdictioni Cardinalis Archipresbyteri. *Sixtus 5. const. 102. cum ex debito. & Paulus 3. const. 35. cum dilectus.*

Archipresbyter huius Ecclesiæ iudicare potest, ne dum causas canonicorum, & beneficiatorum, & aliorum de Clero, sed causas istorum cum exteris, & alia multa. *Paulus 3. ibid. & Sixtus 5. Potest in ea Ecclesia exercere Pontificalia. Sixtus 5. ibid.*

Capituli huius fructus, & emolumenta distribui debent inter canonicos, & beneficiatos inseruientes, in diuinis officijs, nisi ex infirmitate, vel causa vtili Ecclesiæ impediuntur. *Pius 4. const. 41. cum sicut.*

In hoc Capitulo esse non possunt Canonici illegitimi. Vide, *Illegitimi.*

Vide, *Ecclesia Romana.* Vide, *Romana Ecclesia.* Vide, *Basilica.*

Vide, *S. Petri Ecclesia.*

Capitulum, & clerus huius Ecclesiæ, subduntur Cardinali Archipresbytero, qui iudicat causas inter eos, & aliorum exterorum, siue sæcularium, siue regularium, cum eis. *Paulus 3. const. 19. cum sicut, in fine.*

Potest Archipresbyter præfatus dictas causas summarie, & manu regia iudicare, ac decidere. *Paulus 3. const. 18. Alias felicitis recordat. Iulius 3. constit. 3. Licet. Pius 4. const. 15. cum sicut.*

Capituli huius fructus, & emolumenta distribuenda sunt inter canonicos, & beneficiatos, qui inseruiunt in diuinis officiis, nisi ex infirmitate, vel causa Ecclesiæ vili impediuntur. *Pius 4. const. 41. cum sicut.*

Vide, *S. Mariæ Maioris Ecclesia. Vide, Cappella S. Mariæ Maioris. Vide, Basilica.*

In hoc Capitulo fieri non possunt Canonici, illegitimi. Vide, *Illegitimi.*

Cappella priuata.

Cappellæ fieri non possunt in locis non exemptis, sine licentia ordinarij. *De priuilegijs in 6. cap. Authoritate.*

In his cappellis factis de licentia ordinarij, celebrari non potest, tempore interdicti. *ibid. c. Authoritate.*

Cappellæ, vel oratoria fieri non possunt in locis exemptis, sine licentia Papæ. *ibid.*

In præfatis cappellis, oratorij, domus, hospitij, &c. celebrari non potest missa prætextu concessionis Papæ, nisi visa, & examinata concessione. *Concil. Senon. in decr. morum c. 14. cappella fundari potest ab aliquo pro iure patronatus, si de suis bonis eam doret: tamen in foundationis instrumento poni debet, quod institutio fiet ab Episcopo. Concil. Trid. sess. 14. de refor. cap. 12.*

In cappellis castrorum non possunt, nec etiam Cappellani nobilium, missas dicere, vel sacramenta ministrare, aut prædicare sine Episcopi licentia. *Concil. Moguntin. 4. c. 95.*

Cappellæ Prælatorum, &c. aliorum domi. Vide, *Oratoria.*

Cappella Ecclesiarum, Cappellani, & Cappellania.

Cappella in Ecclesia, triginta passus habere debet per circuitum. *Nicolaus I. in decr. tit. de Ecclesijs c. 3. causa 27. q. 4. cap. Sicut antiquitus.*

Cappella est interdicta, si Ecclesia est interdicta. *De sent. excomm. c. si Ciuitas.*

Cappellæ possunt annecti præbendis, si istæ sunt tenues, & quomodo. *De præb. c. Exposuisti.*

Cappellani Dominorum, seu Principum, &c. qui usurpant res Ecclesiæ, ad quid tenentur, *Concil. Later. 3. in append. tit. De excommunicatis c. 6.*

Cappellaniæ perpetuæ non possunt propria authoritate accipi, sed de licentia Episcopi accipiendæ, & pœna. *Concil. Tolet. 18. cap. 4.*

Cappellanos Papæ morientium beneficia Papæ sunt reseruata. Vide, *Papæ officiales. Vide, Beneficia Papæ reseruata.*

Cappellæ de nouo fundari non possunt; neque dirutæ, de nouo erigi, absque licentia Episcopi. *Concil. Senon. in decr. morum c. 13.*

Cappellani nobilium, vbi non possunt missas dicere. Vide supra, *Cappella priuata.*

Cappellani Regij, subditi sunt ordinarijs, excepto tempore, quando inseruiunt; & quando in domibus regum, manent. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 11.*

Cappellani Cardinalium cum missas celebraturi sunt, caputium in publico ferre debent. *Concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curia.*

Cappellani Papæ, multa habent priuilegia, possunt quasdam pensiones transferre, etiam in mortis articulo, possunt testari, vsque ad summam 200. ducatorum auri, de bonis Ecclesiasticis acquisitis, possunt cum priuata scriptura, testamentum facere: sunt nobiles, sicut Notarij Apostolici, licet Rochetum non deferant, sunt verè nobiles, bona co-

rum exempta sunt à decimis, gabellis, taxis, portorijs, plura beneficia tenere, & alia multa. *Gregorius 15. const. 49. Grata.*

Cappella Præsepe S. Mariæ Maioris Romæ.

Cappella hæc fundatur à Sixto 5. cum Cappellanijs, & redditibus, cum titulo iuris Patronatus Familiæ Perette. Quomodo præsentandi Cappellani, cum distincta forma regiminis huius Cappellæ. *Sixtus V. constit. 58. Gloriosa.*

Cappella B. Mariæ Virginis in eadem Ecclesia S. Mariæ Maioris.

Cappella hæc erigitur à Paulo 5. & in eam fit translatio Beatæ Mariæ Virginis, instituuntur cappellani cum dote cappellæ, & redditibus cappellanos, forma instituendi in posterum cappellanos, & alia pertinentia ad bonum regimen illius cappellæ. Protector cappellæ quis, obligationes officialium, & cappellanos: causæ eius cappellæ à quo iudicandæ. *Paulus 5. const. 86. immensa.*

Cappella Papalis. Cappellani, & Cantores.

Cappellæ Papalis Assistentium, Priuilegia. Vide, *Assistentes cappellæ.*

In Cappella Papali, Episcopi præcedunt Protonotarios Apostolicos. *Pius 2. constit. 4. cum seruare.*

Cappellarum Papalium numerus renouatur, & Ecclesiæ designantur, in quibus faciendæ sunt per Romanos Pontifices. *Sixtus 5. const. 23. Egregia.*

Cappellani Papæ, si sunt regulares, subduntur suis superioribus. *Gregor. 11. const. 6. Per Romani.*

Cappellæ Papæ cantores, 21. numero constituit Sixtus 5. constit. 38. In suprema, quæ salaria, & redditus eorum. Nihil accipere possunt à Cardinalibus pro cappellis. Instituit collegium eorum, nulli subiacent, nisi Papæ: qui per annos 25. inseruiunt, liberantur ab onere seruiendi amplius, & redditus habent, assignatur Protector Cardinalis, pro omnibus eorum causis. *ibid.*

Cappellani Papæ. Vide, *Papæ Cappellani.*

Cappuccini.

Cappuccinorum Religio, approbatur à Clem. 7. anno 1528. constit. 21. Religiosus zelus, forma modusque viuendi, eis ibi præscribitur. Ex Religione Minorum Conuentualium, eam habere ortum, dicit ibi Pontifex.

Eam confirmat Paulus 3. anno 1536. constit. 11. Exponi. Conceditur eis facultas, eligendi Vicarium generalem, qui confirmari deberet à Generali Min. Conuentualium. *ibid.* & quomodo gerere se deberent superiores Conuentuales cum Cappuccinis. *ibid.*

Cappuccini non possunt transire ad religionem S. Francisci de Paula. *Pius 5. const. 45. Sedis.*

Cappuccinorum habitus, præter ipsos, nullus portare potest, & pœnæ contra transgressores. *Gregor. 14. const. 11. Beati. Gregor. 15. const. 15. Ex iniuncto.*

Cappuccinos approbatos per capitulum generale, posse audiri sæcularium confessiones, concessit Clem. 8. constit. 82. Alias, & quomodo approbandi. *ibid.*

Cappuccini non possunt recipi in Religione fratrum B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum. Vide, *Fratres B. Mariæ de Mercede.*

Cappuccini sunt verè fratres minores Sancti Francisci, quamuis (ait Papa ibi) tempore Sancti Francisci instituti non fuerint. *Paul. 5. const. 54. Ecclesia militantis §. 2. Constitutiones eorum sunt consentaneæ regulæ Sancti Francisci; §. 3. & alia de hac Religione. ibid.*

Cappuccini, & sunt verè fratres Sancti Francisci, & ex illius vera, ac numquam interrupta linea descendentes. *Vrbani 8. const. 68. Saluatoris.*

Cappuccini in processionibus crucem propriam gestare possunt. *Paulus 5. const. 107. Pastoralis.*

Cappuccini non possunt sine licentia Papæ transire ad ordinem laxiorem. *Vrb. 8. constit. 91. Iniuncti.* Neque ad Carthusianos, aut alium similem ordinem, sine licentia scripta Generalis. *ibid.*
Vide, *Fratres S. Francisci Cappuccini.*

Capranicense Collegium

Vide, *Collegium Capranicense.*

Captivus

Captivi sunt redimendi à christianis. *concil. cabilon. 2. c. 9. dist. 54. cap. Mancipia.*
Captivi per Ecclesiam redimi debent. *Gregor. 1. epist. lib. 3. ep. 17.*
Pro captivorum redemptione, etiam sacra vasa sunt vendenda. *Gregorius 1. libr. 6. epist. 13.*
Captivi christiani à Iudæis empti, statim redimendi. *Dist. 54. cap. Mancipia.*
Captivi à quibus adiuvantur. Vide, *consalonis confraternitas, vel Archiconfraternitas.* Vide, *Fratres S. Mariæ de Mercede.* Vide, *Fratres S. Mariæ Trinitatis.*

Caputium

Caputij forma, seu figura, aliaque accidentia circa habitum fratrum minorum remittitur arbitrio superiorum, cum in regula non reperiantur expressa. *Extrau. Ioannis 22. De verborum signif. cap. Quorundam exigit.*
Caputio uti non possunt Canonici cathedralis, in publico. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curia.*

Caputium Reformatorum, & Recollectorum.

Vide, *Fratres Reformati.*

Caracter

Caracterem imprimit baptisimus, si non inuenit obicem voluntatis contrariæ. *de baptismo cap. Maiores §. finali. concil. Florent. in decr. Eugen. 4. §. Quinto Eccles. concil. Trident. sess. 7. de sacram. can. 9.*
Caracter baptismi non est corporeus. *Concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Nestorium. concil. Florent. in decret. Eugen. 4. §. Quinto, &c.*
Caracter à tribus Sacramentis inprimitur. *Concil. Trident. sess. 7. de sacram. can. 9. & sess. 23. cap. & can. 4. de ordine id docetur.*
Caracter est indelebilis ab anima. *concil. Florent. ubi supra. concil. Trid. sess. 23. cap. & can. 4.*
Caracter inprimitur in anima, estque signum à cæteris distinctivum. *concil. Florentin. ubi supra.*

Carcer, carceratus, & carcerare.

Carcer Sancti Officii, sit communis Episcopo, & Inquisitori. *Clement. de heret. cap. 1. §. Sanè.*
Carcer, & ad custodiam, & ad penam dari potest. *de poenis in 6. cap. Quamvis.*
Carcerari possunt à quocumque Religiosi, falsam doctrinam prædicantes. *Extra, de regularib. c. Ad nostrum.*
Carcerari non potest appellans ad Papam. *Damasus ep. 4. Vide, Appellans.*
Carcerati visitandi sunt ab Archidiacono, vel præposito Ecclesiæ, in diebus dominicis, & per hunc eorum necessitates subleuandæ. *concil. Aurel. 3. c. 20.*
Carceratis facienda est elemosyna per Ecclesiam. *ibid. c. 20.*
Carcerem passi, à clero remouendi. *Gelasius ep. 9.*
A carceratis per Episcopum, exigi debet iustum, & æquum. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de carceris custodibus.*
Carceratis ab Episcopo concedendum (si petunt) ut sibi per alios, quam per custodem necessaria ministrentur, neque per hoc asperius tractandi. *ibid.*

Carceratorum arma, vestes, bonaque alia conseruanda in loco tuto. *ibid. & illius loci.*
Carcerum clauēs, duæ esse debent, una apud custodem, alia apud pauperum aduocatum, nihil de eorum bonis tangatur, sed eis integrè dentur, quando exeunt, vel eorum hæredibus: qui contra fecerit in duplo mulctetur, & patienti detur mulcta. *ibid.*
Carcerati bis in hebdomada visitandi, per deputatas personas, ne malè tractentur, & ad hoc attendat Episcopus. *concil. Mediol. ibid.*
Carcerari qui possunt, & qui non; qui in secretis ponendi, & qui in laxiori. *Paulus 3. constit. 44. Adonius.*
A carceratis nihil exigendum, dum carcerantur. *Paulus III. ibid.*
Carcerati tam clerici, quam laici, quid soluere debent custodi. *ibid.*
Carcerari nullum posse Romæ pro summa infra scuta aurea septem statuit. *Pius V. constit. 100. Volumus.*
Carcerandi sunt hæretici. *Innoc. 2. constit. 2. Per præsentia.*
Carcerans aliquem in statu Ecclesiæ, sine facultate, quas penas incurrat. *Alex. 6. constit. 1. inter.*
Carcerati pro quouis crimine, si reperiuntur in processu causæ habere delictum contra fidem, remittendi sunt ad Inquisitores, suspensa cognitione aliarum causarum: & postea finita causa ab Inquisitore, remittendi sunt ad tribunal, à quo recepti fuerant. *Pius V. constit. 1. Sanctissimus.*
Carcerati infirmi in Vrbe, curandi in hospitali carcerum. *Pius V. constit. 100. Volumus.*
Carcerati in Vrbe, quando per Visitatores relaxari possunt. *Pius 5. constit. 68. Reuerendi.*
Carceratos teneri faciens consanguineos alicuius Virginis stupratæ, ut ea fruatur ultimo supplicio, est puniendus. *Sixtus V. constit. 46. ad compescendam. Vide, Stuprum.*
Carceratorum bona, vestes, &c. (in statu Ecclesiæ,) exceptis archibusis, & alijs armis, in manu Thesaurarij, vel Depositarij consignanda. *Sixt. 5. constit. 89. inter ceteras.*
Elemosynæ, quæ colliguntur pro carceratis in Vrbe, applicandæ sunt pro extinguendis eorum debitis. *Pius 5. constit. 100. Volumus.*
Carcerati Romæ, quomodo tractandi. *Paulus V. constit. 71. tit. de carceribus, distinctè.*
Carcerum custodes, Visitatores, &c. *ibid.*
Carcerati ad quid tenentur. *ibid.*
Carcerum custodis pretium, & taxa. *Paulus V. constit. 72. tit. Ordini, & tasse.*
Carceratis in S. Officio ferri non possunt literæ, vel ambasciæ; nec ab eis ad alios, sub pena exilij, triremium, &c. ferentibus, & maioribus iuxta qualitatem delicti. *Pius V. constit. 67. Licet.*

Carcerum Visitatores Romæ.

Carcerum Visitatores Romæ, ad quid tenentur. *Paulus 3. constit. 44. Adonius.* quos possunt retinere, quos relaxare, quos ponere in secretis, quos in larga: inuigilare, ne grauentur circa torturas, & alia, circa interrogationes, &c. quid soluat custodi carcerum à clerico, quid à laico, & alia multa in carceratorum beneficium: quando carcerati alendi sunt de publico, & quando non. *ibid.* Visitare tenentur omnes carceratos, tempore visitationis.
Carcerum visitatores, quando possunt dilationes concedere miserabilibus personis. *Iulius 3. constit. 13. cum nuper.*
Carcerum visitatores, quam facultatem habent, & quando possunt ex infirmitate, vel alia causa relaxare carceratos. *Pius V. constit. 68. Reuerendi.*
In causis criminalibus, quid possunt visitatores carcerum. *ibid. in declaratione seq. Pius V.*
Carcerum visitatores Romæ, qui, & quales esse debeant. *Paulus 3. constit. 44. Adonius.*
Carcerum visitatoris officium pertinet ad Archiconfraternitatem Pietatis carceratorum. *Sixt. V. constit. 97. Ex debito.*
Carcerum visitatorum officium reformatum. *Paulus V. constit. 71. tit. de Carceribus, & carceratis.* ubi de omnibus officialibus, distinctè decernitur.

Carcerum S. Officij custodes à quo eligendi, quodnam eorum munus, quæ obligationes, &c. Vide, *custodes carcerum*. Reuelantes secreta, vel dicta testium, quali pena puniendi. *Pius V. constit. 67. Licet.*

Carceratorum Confraternitas Romæ.

Vide, *Confraternitas carceratorum.*

Cardinalis nomen, & res antiquitas.

Cardinalis (olim) quilibet Ecclesiæ rector, seu Parochus dicebatur. *Ex ep. 7. Zacharia c. 15.*

Cardinales (olim) in alijs etiam Ecclesijs, fiebant præter Romanam. *Greg. I. lib. ep. 1. ep. 77. dist. 71. cap. Fraternalitatem. 21. q. 1. cap. 5. & ult.*

Cardinales (olim) id est Parochi ab Episcopis in suis Ecclesijs fiebant. *Gregor. I. lib. epist. 1. ep. 81. & lib. 2. ep. 9. concil. Meldense c. 54. Ioann. 8. ep. 221.*

Cardinales (olim) etiam Episcopi dicebantur, quia Rectores Ecclesiarum. *Greg. I. lib. 2. ex reg. ep. 13. lib. 6. ep. 14. causa 21. cap. Relatio, & cap. ult. Illud.*

Cardinales tituli, id est, *Parochiales*, ab Episcopis disponi, & conferri possunt. *concil. Meldense c. 54.*

Cardinales, nomen, & res in Ecclesia Romana.

Cardinales sunt presbyteri, vel clerici titulares Urbis Romæ. *concil. Rom. 4. sub Symmacho c. 6.*

Cardinalis titulus, erat antiquitus Parochia. *concil. Rom. sub Leone IV.*

Cardinales habent secundum locum in Ecclesia. *concil. Rom. 4. sub Symmacho c. 6. concil. Lateran. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curiæ.*

Cardinales assumpti sunt à Papa, ut 70. Seniores à Moyse. *Ioannes 8. post Epistolas.*

Cardinales sunt veri, & realiter tales, licet non viuant ut Apostoli, & non obseruent omnia mandata, vel consilia Domini. *concil. Constantiense contra art. 13. Io. Hus.*

Cardinalium numerus, & diuersitas.

Cardinales septuaginta esse debent, quatuordecim ex eis Diaconi, Episcopi sex, & reliqui Presbyteri. *Sixtus V. constitut. 50. Postquam §. 4. & 5.*

Cardinalium eligendorum qualitates.

Cardinales à Papa eligendi, eas prorsus habere debent qualitates, & requisita, quæ pro Episcopis à sacris canonibus decernuntur, etiam si diaconi sint: debent esse personæ inter omnes lectissimæ. *concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 1. Leo X. const. 7. Superna. Sixtus V. const. 50. Postquam.*

Cardinalem eligi non posse fratrem alterius Cardinalis. *Iulius 3. const. 22. Sanctissimus. Sixtus 5. constit. 50. Postquam §. 17.*

Cardinales ex omnibus mundi partibus debent eligi, si possibile sit. *concil. Trident. sess. 24. de refor. c. 1. Sixtus 5. constit. 50. Postquam §. 11.*

Ex regularibus mendicantibus, quatuor saltem fieri debent **Cardinales Theologi**. *Sixtus 5. ibid. §. 4.*

Cardinales debent esse nati ex legitimo matrimonio; nec sufficit legitimatio facta. *ibid. §. 12.*

Cardinales eligendi qualitates, mores, doctrina, pietas, &c. quænam debent esse. *ibid. §. 13.*

Cardinalis eligendus, prius debet esse clericus. *ibid. §. 15. Filios habens fieri non potest Cardinalis. ibid. §. 16. Duo simul fratres germani, esse non possunt, nec patruus simul, & nepos. §. 16.*

Cardinalis Diaconus fieri non potest, qui 22. annos non habet, & intra annum tenetur ordinem Diaconi accipere. *ibid. §. 6. Alias caret actiua, & passiuæ voce in electione Papæ. ibid. §. 6.*

Cardinalis omnes qualitates, & obligationes circa omnia de-

cernit *Leo X. constitut. 7. Superna*, quæ est constitutio, *concil. Later. 5.*

Pro **Cardinalium** promotione fieri non possunt excommuniæ, & penæ. Vide, *Papa circa successorem.*

Cardinalis officium, & ius.

Cardinalis ius est eligere Papam. *Dist. 79. cap. Si quis Apostolica, & cap. Si quis pecunia. De elect. in 6. c. Fundamenta. concil. Constantiense contra art. 4. Vvicleff.*

Cardinales sunt Papæ coadiutores, & consiliarij. *De elect. in 6. c. Fundamenta.*

Cardinalium dignitas, authoritas, & antiquitas.

Cardinalium maxima in mundo dignitas post Papam. *Eugenius IV. constit. 15. Non mediocri.* Præcedunt Archiepiscopis, §. 1. Sunt maiores etiam Patriarchis, & quare. §. 13. & 14. Appellantur partes corporis Pontificis, & ideo eos offendentes sunt rei læsæ maiestatis, §. 6. Sunt Patricij Consules *ibid.* in concilijs habuerunt præcedentiam, §. 11. Repræsentant Apostolos, sicut Papa Christum, §. 5.

Cardinales fuerunt, etiam tempore Sancti Petri. *Eugen. IV. ibidem §. 4.*

Cardinalium multa elogia. *Eugen. 4. constit. 15. Non mediocri, per totam.*

Cardinales in Ecclesia, primum locum habent post Papam. *Leo X. constitut. 7. Superna.*

Sunt velut 70. Seniores Moyse respectu Papæ. *Ioann. VIII. post epistolas.* Addiuare debent Papam in causis, & iudicijs. *ibidem.*

Cardinales in secreto consistorio electi, donec insignia Cardinalium habeant, non debere dici Cardinales, vel habere vocem actiuam, statuit olim *Eugen. 4. constit. 1. In emnenti.* Sed postea hoc reuocatum est, ut infra.

Cardinalium collegium.

Cardinalium collegium, mortuo Papa non exercet auctoritatem Papalem, sed solum eam, quam determinat concilium Lugdunense sub *Gregor. X.* alias nihil facit. *Clement. de elect. cap. Ne Romani.*

Cardinalium collegium sede vacante, si moriuntur Penitentiarij maiores, potest alios subrogare. *Clem. ib. §. Et tamen.* Potest etiam Camerarium subrogare, si moriatur sede vacante, vel alio modo deficiat. *ibid.*

Cardinalium obligationes.

Cardinalis residere debet in titulo Romæ, alias est deponendus. *De clericis non resident. cap. Ex gestis.* Ideo Cardinalis Anastasius, qui per quinque annos non resederat, fuit depositus. *ibidem.*

Cardinalis tenentur probè viuere, non solum sine malo, sed sine suspitione mali. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curiæ c. 2. Leo X. const. 7. Superna.* Habeant cappellas domi. *ibidem.*

Eorum familia, mensa, suppellex, &c. omnia modesta. *ibid. & concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 1.* Benignè tractent cum Prælati, qui Romam veniunt. Non teneant domi Episcopos pro ministerio indecenti, sed eos, ut fratres ament, & tractent. *concil. Later. 5. ubi supra.*

Cardinales non possunt suscipere aduocationem Principum. *ibid.* Incumbant se dandis litibus: negotia Principum, omnium Religiosorum, & pauperum tractent. *ibid.*

Cardinalis semel in anno visitare tenetur suum titulum. *concil. Later. 5. ubi supra.*

Tenetur siue in vita, siue in morte, tantum relinquere titulo, quantum sufficit ad sustentandum vnum presbyterum, vel pro reparatione Ecclesiæ. *ibid.*

Cardinales non derelinquant suos consanguineos; sed multitudine beneficiorum, eos non onerent. *ibidem & concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 1.*

Bona sua pijs operibus impendere debent. *ibid.* Proportionatam

tam habeant familiam, equos, seruos, &c. teneant pro facultate. Non sint auari, nec prodigi: famulos honestos, & probos teneant: teneant sacerdotes, qui decenti vtantur veste. *concil. Later. 5. ubi supr. & Leo 10. const. 7. Superna.*

Cardinales tenentur significare Papæ Christianitatis incommoda, & necessitates. *concil. Later. 5. sess. 9. de refor. curia c. 2.* Item significare debent bella Principum, ac discordias, & procurare remedium. *ibid.* Tenentur Papæ assistere, & in curia residere. *ibid.*

Cardinales tenentur seruare secretum de ijs, quæ fiunt in consistorio, & dum Papa de re aliqua indicit silentium, sub pena periurij, & excommunicationis latæ sententiæ Papæ reseruata. *ibid. in fine. & Leo 10. ubi supra c. 7. in fine.*

Cardinales non possunt de bonis Ecclesiasticis augere suos, vel consanguineos, vel familiares, sed pauperibus erogare. *concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 1.*

Cardinales obedire debent Papæ, alias priuandi. *concil. Rom. sub Leone 4.*

Cardinales Episcopi tenentur ad residentiam, sicut alij Episcopi sub eisdem pœnis. *Vrb. 8. const. in append. 27. alias 137. Sancta synodus,* excepto tempore conclauis. Vide, *Cardinales in Conclau.*

Cardinales tenentur repellere inuasores Sedis Apostolicæ. *Nicolaus 1. in decret. de Rom. Eccles. c. 2. dist. 79. c. 1. & c. Si quis pecunia.*

Cardinalium vestes debent esse prælatiores alijs. *Zacharias ep. 7.*

Cardinales diaconi intra annum tenentur promoueri ad ordinem diaconatus alias voce actiua, & passiva careant in electione Papæ. *Sixtus 5. const. 50. postquam §. 6.*

Cardinalis factus, intra annum tenetur venire Romam, & antequam biretum accipiat iurare tenetur quod intra annum adibit Papam. *ibid. §. 18.*

Cardinales in sua promotione, ad quas expensas tenentur, cum ceremonarijs, secretarijs, computistis, cubicularijs, & clericis cameræ. *Paulus 5. const. 112. Fides.*

Cardinalis factus nouiter non retinet loca montium vacabilia post mortem, sed hæc vacant. *Vrb. 8. const. in appendice 38. alias 148. Decet Romanum.* Neque alia officia vacabilia retinet. *ibid.*

Cardinalem carcerans, persequens, &c.

Cardinalem hostiliter persequens, carcerans, vel percutiens, siue socius sit, siue mander, siue ratum habeat, siue dederit consilium, vel fauorem, vel auxilium, siue facientes receptauerit, est reus læsæ maiestatis; est infamis; intestabilis; succedere non potest in hæreditate; domus eius demolienda; nec vmquam reparanda: nullus in iudicio tenetur ei respondere: bona eius confiscantur; feudis, beneficijs Ecclesiasticis, &c. priuatus est. Filij eius, ac nepotes beneficio, dignitate, &c. etiam Episcopali priuati sunt, absque spe recuperandi, & alijs pœnis subiacent. *De pœnis in 6. c. Felicis. Pius 5. constit. 93. Infelicit.*

Quando tales persecutores, &c. absoluedi sunt, qua pœnitentia, mortificatione, &c. affligendi. *ib. c. Felicis §. Cum autem.*

Cardinalium fratres, nepotes, ac pronepotes, sic persequentes, eisdem pœnis puniendi. *ibid. c. Felicis §. Præmissis.*

Cardinalium persecutores, &c. vt supra excommunicantur in Bulla cænæ. *Excommunic. 11. Vrb. 8. const. 62. Pastor. & Gregor. 13. in Bulla cænæ §. 11.* Vide, *Ecclesiastice persone.*

Cardinalium persecutores, &c. reuelandi Episcopo loci, vel proprio Superiori, alias non reuelantes incurrunt penas, quas persequentes. *Pius 5. const. 43. Infelicit.*

Ciuitates persequentes, &c. Cardinales, quomodo puniendæ. Item magistratus, vel Vniuersitates. *De pœnis in 6. c. Felicis.*

Talis excommunicatus à solo Papa potest absolui. *ibid.*

Cardinalium priuilegia.

Cardinalibus committi non possunt à Rota causæ beneficiales, quæ non excedunt 60. florenos auri pro annuis fructibus. *Martinus V. const. 5. Romani §. 29.*

Cardinalium collegium sede vacante, si Penitentiarij maiores deficiunt, potest alios subrogare, sic etiam si deficit camerarius. *Clem. de elect. c. Ne Romani, §. Et tamen.*

Habere possunt plura beneficia, etiam cum cura animarum. *Extra. de præb. cap. Execrabilis. & Extra, Ioanni. 22. de præb. c. Execrabilis.*

Cardinales, quid possunt agere de beneficijs. Vide, *Card. circa beneficia.*

Cardinalium lites, quas habent inter se, à Papa sunt iudicandæ, & decidendæ. *Paulus 4. const. 8. cum sapius. & hoc fit remota appellatione. ibid.*

Cardinales vti possunt vestibis prælatoribus, alijs. *Zacharias ep. 7.*

Cardinales possunt cum suis clericis officium recitare. *Clem. de celebrat. missar. c. fin.*

Cardinalium immunitates, & franchitiæ cameræ, quæ. *Paulus V. const. 11. In maximis §. 12.*

Cardinalis in delicto, debet conuinci per 42. testes, si est presbyter, per 26. si est diaconus, per 72. si est Episcopus. *concil. Mogunt. 3. c. 12.*

Cardinales in beneficialibus non includuntur in regulis cancellariæ faciendis post const. 6. *Vrb. 8. nisi fiant de consensu eorum, vel maioris partis. Vrb. 8. constitut. 6. Sanctiss. cap. 70.*

Cardinales exempti sunt à gabellis, datijs, tributis, & alijs oneribus cameralibus, & non comprehenduntur in Bulla reuocatoria *Immoc. 10. ita idem Papa const. 7. Et si ea.*

Fugientes ad domus Cardinalium, qua immunitate gaudent. Vide, *Fugientes. Vide, Franchitia.*

Cardinales ex regularibus assumpti, vt possunt bireto rubro. *Greg. 14. const. 9. Sanctissimus.*

Cardinales in conclau.

Cardinales, cum ingrediuntur conclauem vnum seruientem habere debent, sed in necessitate duos. *Gregor. 10. in conc. Lugdun. De elect. in 6. c. Vbi periculum. & Clem. 6. const. 5. Licet. Concil. Constantiens. sess. 41. Ex sua electione sibi assumant. ibid.*

Conclauem ingredi debent Cardinales transactis decem diebus à morte Papæ. *ibid. Gregor. 10. de elect. in 6. cap. Vbi periculum.*

Ex const. *Gregor. 10.* deberent habitare in communi habitatione. Sed *Clem. 6. ubi supra,* decernit, vt eorum cellæ per cortinas diuidantur. *idem concil. const. sess. 41.*

Cum nullo alio Cardinali loqui posse secreto, decernit *Gregor. 10. de elect. in 6. ubi supra.*

Sed cum quibus permittitur ex voluntate omnium pro negotijs electionis. *ibid.* Nullus potest extra mittere nuncium, vel scripturam. Qui secretè loquitur, vel scripturam, aut nuncium mittet extra de negotijs, excommunicationem ipso facto incurrit. Intra tres dies debere eligere, statuit *Gregor. 10.* alias ijs transactis per quinque dies sequentes vnum ferculum haberent: & si intra quinque non eligerent, pane tantum, & aqua reficerentur, donec eligerent.

Cardinales tempore conclauis, nihil de camera posse recipere statuit *Greg. 10. ubi supra.* Sed omnia cameræ obuentionia futuro Papæ esse reseruanda, alias ad restitutionem teneri. *ibid.*

Cardinales in conclauis, nulli alteri negotio vacare possunt, nisi negotio electionis, nisi Ecclesiæ necessitas urgeat. *ibid.* Negotia, quæ peraguntur omnibus sint nota.

Cardinales non intrantes conclauem, vel exeuntes sine causa, nec requirantur amplius, nec admittantur ad electionem faciendam. *concil. const. sess. 41.*

Si infirmi aliqui exeant, etiam durante eorum infirmitate, procedant alij ad electionem. *ibid. concil. const. ibid.* Eoque conualescente admitti debet. *concil. const. ibid.*

Si alij de longinquo adueniant, re integra admittantur ad conclauem.

Si Papa fuerit mortuus extra ciuitatem, in qua erat curia, Cardinales in ciuitate construant conclauem, & ibi eligant, nisi illa sit interdicta, vel rebellis Ecclesiæ; & in Palatio Episcopali, vel alio commodiori cardinales claudantur.

Cardinales in conclauis existentes non possunt à dominis secularibus, & alijs qui curam habent conclauis, arctari ultra præmissa, sub pœna (arctantibus) excommunicationis ipso facto, infamiae, inhabilitatis ad dignitates, gradus, &c. priuationis beneficiorum Ecclesiarum & feudorum. *ibid. de elect. in 6. c. Vbi periculum.*

Hæc omnia moderata, & reformata in aliquo. Vide in verbo *conclauis*.

Cardinales in conclauis non possunt pro eligendo Papa facere pactum, conditum, nec intendimentum, sub pœnis, &c. *ibid. de elect. in 6. c. Vbi periculum.* Obligationes, pacta, iuramenta, &c. facta pro negotio electionis cassantur. *ibid.*

Cardinales in conclauis, si moriantur Pœnitentiarij maiores, possunt alios substituere. *Clem. de elect. c. Ne Romani.*

Possunt etiam camerarium substituere, si moritur vel alio modo deficit. *ibid.*

Cardinales exeuntes à conclauis, quomodo cogendi intrare, & à quo. *ibid. §. Porro.*

Cardinales in conclauis exercere non possunt authoritatem Papalem, nisi eam quam præscribit *Gregor. 10. in concilio Lugdunensi. Clem. de elect. c. Ne Romani.*

Cardinales in conclauis excludi non possunt ab electione actiua, vel passiuâ, ratione excommunicationis. *Clem. ut supra c. Ne Romani, §. Caterum.*

Cardinales in conclauis existentes, vel in alio tempore offendentes, quomodo puniendi. *Leo 10. const. 16. Temerario-rum.*

Cardinales in conclauis non possunt cum exteris loqui secreto, nec literas, aut nuncios mittere, aut accipere. *conc. constantien. sess. 41.*

Quomodo, & quibus cibis alendi. *concil. constantien. ibid.*

Cardinales non cogendi intrare conclauem, nisi in casu, quo nullus vellet intrare. *ibid.*

Cardinales Episcopi audita morte Papæ tenentur discedere, & accedere ad conclauem, & post Papæ electionem, ac coronationem etiam per duos menses manere; & deinde discedere, sub pœna contra Episcopos non residentes. *Vrb. 8. const. in append. 27. alias 137.*

Vide, *Conclauis*. Omnia, quæ modo obseruantur, determinata sunt à *Gregor. 15. ibid.*

Cardinales circa beneficia.

Cardinales habere possunt plura beneficia, etiam curata. *Extrau. Ioann. 22. & extrau. com. de præb. c. Execrabilis.* Item habere possunt, plures dignitates, & personatus. *Ioann. 22. Extrau. Execrabilis de præbend.*

Cardinalium beneficia, dum ad Cardinalatum assumuntur, vacant in curia, nisi à Papa concedatur retentio. *Sixtus 5. const. 79. Sanctissimus.*

Cardinales quæ beneficia possunt conferre familiaribus, & quomodo. *Pius V. const. 37. Sanctissimus.* Vide, *Beneficia Cardinalium.*

Cardinales quæ beneficia possunt conferre, siue Capituli consensu. Vide, *ibid.*

Cardinales quando, & quomodo possunt disponere de beneficijs familiarium, quæ vacant in curia, iuxta regulas cancellariæ. *Paulus 5. const. 58. Sanctissimus. Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus.* Vide, *Beneficia Cardinalium.*

Cardinalium beneficia ubicumque moriantur, sunt Papæ reseruata. *Extrau. de elect. c. Ex debito.* Vide, *Benef. vacantia in curia.* Vide, *Benef. Papæ reseruata.*

Non possunt disponere de Beneficijs, sine Papæ consensu. *Gregor. 14. const. 19. Sanctissimus.*

Cardinales quæ beneficia possunt conferre, & quomodo; item quomodo, & à quo conferenda beneficia suorum domesticorum. Vide, *Benef. Cardinalium.*

Cardinalis non potest vnire beneficia reseruata Papæ, etiam si habeat facultatem conferendi beneficia. *Vrb. 8. const. in appendice 53. alias 163. Quamuis.*

Cardinalis committens simoniam in beneficijs, dando vel accipiendo, ipso facto est excommunicatus. *concil. Const. sess. 43. const. Martinus 5.*

Vide, *Benef. Card.*

Cardinales circa collationem beneficiorum suorum familiarium, siue morientium in curia, siue extra, quod ius habeant. Vide, *Cardinal. familiares infra.*

Cardinales in beneficijs non includuntur in regulis Cancellariæ faciendis post *const. 6. Vrb. 8.* Nisi fiant de consensu eorum, vel maioris partis. *Vrb. 8. const. 6. Sanctiss. cap. 70.*

Cardinales translati non possunt conferre beneficia prioris Ecclesiæ. *Vrb. 8. const. 60. Licer.* Excepis sex Cardinalibus prope Romam. *ibid.*

Cardinales Diaconi.

Cardinales Diaconi debent esse quatuordecim. *Sixtus 5. const. 50. Postquam §. 5.*

Cardinales diaconi creari non possunt, nisi habeant saltem annos 22. *ibid.*

Cardinales diaconi tenentur intra annum recipere ordinem diaconalem, alias priuantur actiua, & passiuâ voce in electione Papæ. *ibid. §. 6.*

Cardinalis diaconus semper manet in eo Cardinalium ordine, etiam si ex sua deuotione fiat sacerdos. *ibid.*

Cardinalis diaconus potest creari Episcopus vnus ex sex, & quomodo. *ibid. in declaratione seq. §. 25. & 26.*

Cardinalis diaconus post decennium diaconatus transire potest ad ordinem presbyterorum. *Clemens 8. const. 48. Sanctissimus.*

Cardinalis diaconus transiens post decennium ad ordinem presbyterorum, habet locum ante omnes Cardinales, etiam presbyteros, qui post ipsum creati sunt. *Clemens V 111. ibid.*

Decennij tempus in Cardinali sic transeunte, computandum est à die, in quo potuit fieri presbyter, non à die in quo factus est Cardinalis. *Clemens 8. ibid.*

Vide, *Beneficia, siue Cardinalium, &c.*

Cardinales Legati.

Cardinales Legati, dicuntur, & sunt à latere. *2. q. 6. cap. Decreto, & cap. Si quis Episcopus.*

Cardinales Legati possunt per Vicelegatos Prouincias gubernare; sed ita vt pro maiori temporis parte gubernent per se ipsos; alias priuantur emolumentis legationis. *Concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curiæ c. 2. Leo 10. const. 7. Supernæ.*

Cardinalis Legatus potest causas appellationis iudicare. *2. q. 6. cap. Decreta.*

Cardinalis legatus non potest vnâ Ecclesiâ alteri submittere, id est, cathedralem, nec duas cathedrales vnire. *De off. legati c. Nisi specialis, & c. Quod translatione.*

Cardinalis legatus absolueret potest excommunicatos; ob percuSSIONem clerici. *De sent. excommunic. cap. Ad eminentiam.* Potest hoc facere etiam extra Prouinciâ. *De off. legat. c. Si quis, & cap. Excommunicatis.*

Cardinale legato præsentem ex reuerentia, cessat legatus minor. *ibid. c. Volentes.*

Cardinalis legatus potest Abbati exempto dare licentiam, vt eligatur in Episcopum. *De elect. in 6. c. Si Abbatem.* Potest confirmare electiones Episcoporum, & Archiep. *ibid. §. Huiusmodi.*

Cardinalis legati officium non expirat per mortem Papæ. *de off. leg. in 6. c. Legatos.*

Cardinalis legatus potest conferre beneficia vacantia, licet collatio pertineat ad Clerum. *De off. leg. cap. Dilectus, & de off. leg. in 6. c. primo. & c. Præsenti.*

Cardinalis legatus non potest committere vicelegato collationem beneficij. *ibid. c. Præsenti.* Et si fiat, nulliter fit. *ibid. §. Prohibemus.*

Cardinalis legatus non potest conferre dignitates maiores in Ecclesijs. *ibid. c. Deliberatione.*

Neque potest conferre Ecclesias cathedrales, vel collegiatas. *ibid.*

Cardinalis legatus faciens reseruationem aliquam in Ecclesia, non potest in eadem facere aliam. *De off. leg. in 6. c. Præsenti.*

Cardinali legato celebrante in Prouincia solemniter, Episcopi Prouinciæ, qui sunt præsentés, debent ei assistere cum mitris, baculis, pluuiialibus, &c. sic & Abbates. *concil. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 6.*

Cardinales legatos dispensare posse in ætate præsentandorum, statuit. *concil. Vienn. prouinc.*

Cardinalibus legatis quæ iurisdicção olim conferri solebat. *Innoc. 6. const. 1. cum omnes.*

Cardinali legato Urbis, discedente Papa è Roma, quæ iurisdicção concedebatur. *Paulus 3. constit. 16. Licet potestatis. Clemens 8. const. 53. Licet.*

Cardinalis legatus non potest remittere, siue aggratiare banitos, vel homicidas. *Pius 4. constit. 27. In eminenti. Neque componere potest cum illis. ibid. in declarat. seq.*

Cardinales legati simpliciter de plano, ac manu regia procedere possunt in ijs, quæ spectant ad bonum regimen ciuitatum, &c. status Ecclesiæ, non obstantibus quibuscumque. *Clem. 8. const. 10. Pro commissa.*

Alias iurisdictiones, & priuilegia Cardinalium legatorum, communia cum alijs legatis. Vide, *Legati Papæ.*

Cardinales legati non possunt impedire, aut turbare Episcopos in causis beneficalibus, matrimonialibus, ac alijs, quæ ad ipsos spectant. *concil. Tridentin. sess. 24. de refor. c. 20.*

Cardinales legati non possunt procedere contra clericos, alioquin Ecclesiasticos, nisi prius Episcopo requisito, ac negligente; alias processus nulli sunt, & tenentur ad restitutionem, & satisfactionem damnorum partis. *ibid. c. 20.*

Cardinales schismatici.

Cardinales schismatici, depositi sunt ab officijs, beneficijs, Cardinalatu, &c. *De schismaticis in 6. cap. vn.*

Cardinales schismatici non habent votum in electione Papæ, vel alijs, & admittentes excommunicati sunt excommunicatione Papali, à qua absolui non possunt, sine licentia Papæ: neque à collegio Cardinalium sede vacante. *ibid.*

Vide, *Schismatici.*

Cardinales erga suas titulares Ecclesias.

Cardinales tenentur in titulis residere, & ideo Cardinalis Anastasius fuit depositus, quia per quinque annos non residerat in titulo S. Marcelli Romæ. *De clericis non resid. cap. Ex gestis.*

Cardinalitij tituli quot, & qui sunt. *Sixt. 5. const. 55. Religiosa.* Cardinales in suis titulis, circa suos clericos, ut possunt censuris, ut excommunicatione, suspensione, & interdicto. *De maiorit. & obed. cap. His qua.*

Clerici illius tituli omnem obedientiam, & reuerentiam præstare tenentur Cardinali. *ibid.*

Cardinalis residere tenetur in titulo, alias deponendus. intelligitur Romæ, vel sine Papæ dispensatione. *De clericis non resid. c. Ex gestis.*

Cardinales tenentur, vel in vita, vel post, tantum relinquere Ecclesiæ tituli, ut alere possit vnum presbyterum; vel ut fabricæ subueniatur. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curia c. 2.* Et semel in anno tenetur visitare suam Ecclesiam titularem. *ibid.*

Cardinalitij tituli erant olim Parochiæ. *concil. Roman. sub Leone 4.*

Cardinales Protectores Regularium.

Cardinales Protectores regularium, nihil possunt ab eis accipere; & accipientes tenentur restituere, non fratri particulari, sed monasterio, alias non possunt absolui. *Clem. 8. const. 28. Religiosa §. 7.*

Cardinalis Protector Ord. Min. conuentualium, non potest se immiscere in negotijs fratrum, si superiores satisfaciunt debito. Quando autem est necessarium, ut se interponat in aliquo negotio, per se ipsum id facere curet immediatè, adhibito aliquo ex fratribus eisdem in notarium. *Paulus V. const. 53. cum ordo.*

Vide, *Regularium Protectores.* & Vide, *De omni Religione.*

Cardinalium familiares, cappellani, & alij serui, & beneficia eorum.

Cardinalium familiares clerici possunt cum eis officium recitare; & satisfaciunt obligationi. *Clement. de celebrat. missarum c. finali.*

Cardinalium familiares in ijs, quæ pertinent ad beneficia, subduntur ordinario. *concil. Frid. sess. 24. de refor. c. 11.*

In alijs verò sunt exempti ab ordinarijs. *Leo X. const. 10. Regimini.* Etiam si ob recreationem, vel negotia sint distantes à Cardinalibus. Illi verò familiares, qui actu non inseruiunt, non sunt exempti. *ibid. & concil. Later. 5. sess. 10. constit. 2.*

Cardinalium familiares, seu serui, ijs morientibus, non possunt ab hæredibus exigere, vel prætere aliquid quod sibi ex pacto non erat debitum. *Pius V. constit. 15. Sanctiss.*

Cardinalium Parafrenarij esse possunt etiam clerici, & veste breuiori uti. *Leo X. constitut. 7. Superna. concil. Lateranen. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curie c. 2.*

Cardinalium familiarium morientium beneficia vacant in curia. Sed tale beneficium, quando datur, requiritur assensus Cardinalis, qui est dominus mortui, si ipse est in curia, alias impetratio à Papa est nulla. *Urb. 8. const. 6. Sanctiss. c. 32. Vide, Card. benef.*

Etiam quando Cardinalis ille est distans à curia per duas dietas, requiritur assensus in tali collatione, dummodo intra 15. dies sit reuersurus, & habeat familiam, & domum in curia. Si autem ex alia causa etiam publica sit absens, non requiritur assensus. *ibid. c. 32.*

Cardinalis, à quo requirendus est consensus pro collatione dicti beneficii, non est ille, in cuius seruitio moritur familiaris; sed ille sub quo habuit beneficium (si mutauit Cardinalem, licet ei amplius non seruiat. *ibid. Urban. VIII. constit. 6. c. 32.*

Sed quando beneficii collatio spectat ad alium Cardinalem collatorem, non requiritur consensus Cardinalis, qui est dominus mortui, sed collator libere confert. Si verò familiaris ille moritur in curia, Papa libere dat cum consensu Cardinalis collatoris. *Urban. 8. const. 6. c. 33.*

Vide, *Benefic. Cardinalium, & familiarium.*

Cardinalium cappellani missas celebrantes in publico, caputium ferre debent. *conc. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curia c. 2.*

Vide, *Beneficiati quò ad forum.*

Cardinales circa residentiam.

Cardinales Episcopi tenentur ad residentiam, sicut alij Episcopi, sub pœna contra non residentes lata. *Urban. 8. const. in appendice 27. alias 137. Sancta synodus. §. 13.*

Cardinales Episcopi, habita certa notitia mortis Papæ, possunt recedere ab Episcopatu, & ad conclauem accedere, & post Papæ electionem, ac coronationem per duos menses, possunt in ciuitate conclauis manere; deinde sub pœna non residentium, tenentur ad Episcopatus se conferre. *ibidem. §. 13.*

Cardinalis habens duas Ecclesias unitas, tenetur residere in ea, quæ requirit personalem residentiam: verbi gratia, si habet vnam ex sex prope Romam, & aliam alibi, tenetur in hac secunda residere. *ibid. §. 17. Vide, Residentia.*

Cardinales simonaci in electione Papæ.

Vide, *Electio Papæ.*

Cardinales quò ad commorationem, & discessum à statu Ecclesiæ.

Cardinales, nisi Episcopi sint, tenentur commorari in suis titulis, id est, Romæ. *de clericis non resid. c. Ex gestis.*

Cardinales, qui sine licentia Papæ exeunt à terminis status Ecclesiastici, & aliò se conferunt, priuantur omnibus priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, potestate conferendi beneficia, transferendi pensiones, vel alios fructus Eccle-

clesiasticos loco pensionis reſeruatos , facultate teſtandi , aut diſponendi obtenta à Papa , abſque vlla iudicis declaratione . Incurrunt interdictum ab ingreſſu Eccleſiæ ipſo facto . Subiacent ſequeſtro omnium fructuum omnium beneficiorum , etiam titulo oneroſo ſibi competentium . *Innocentius 10. conſt. 8. cum iuxta . & inſuper alijs pœnis arbitrio Papæ . ibid.*

Quod ſi præfati Cardinales non reuerterentur intra ſex menſes à publicatione Bullæ , alias pœnas maiores , vt ibi , incurrerent : & ſi per alios ſex , maiores pœnas , & priuationes . Si inſuper per alios tres , vt in totum ſint 15. menſes , alias maiores , vſque ad priuationem Cardinalatus . *Innocent. 10. ibid. conſt. 8. cum iuxta .*

Cardinales , qui abſque Papæ licentia extra ſtatum Eccleſiæ exeuntes , aliò ſe transferunt , non poſſunt ſubſtituere alios in officijs , quæ habent , neque ſpiritualibus , neque temporalibus , & omnia priuilegia , gratiæ , exemptiones , quò ad hoc caſſantur , & reuocantur . *ibid.*

Neque præfati Cardinales poſſunt ſe tueri prætextu ſeruitij Principum , Regum , Imperatorum , Prouinciæ , Reſpublicarum ; neque prætextu iuſſionis , aut mandati eorum ; nec ratione alterius cuiuſcumque cauſæ fauorabilis , etiam in corpore iuris expreſſæ , vel in Apoſtolicis conſtitutionibus incluſæ , niſi allegata coram Papæ fuerit ab eo probata , & admiſſa . *ibid.*

Cardinalis ſic delinquens non poteſt abſolui , remitti , aut relaxari ab alio , quam à Papa : non à Collegio Cardinalium ſede vacante : derogantur quò ad hoc omnia iura , & conſtitutiones contrarium . *Innoc. 10. ibid.*

Cardinalium inſignia , ſeu arma , tituli , ac ſigilla .

Cardinales titulum Eminentiffimi , & Reuerendiſſimi , habere debent ab omnibus . *Vrb. 8. in decreto conſiſtorij ſecreti habiti die 30. Iunij 1630.*

Cardinales hoc ſolo titulo Eminentiff. & Reuerendiſſ. debent eſſe contenti , & non poſſunt prætereſſe alios titulos , ſiue familiæ , ſiue nobilitatis , quicumque illi ſint , nec titulos ſæcularium , & hoc neque inter ſe , neque ab alijs , vel cum alijs . *Innoc. 10. conſt. 2. Militantis .*

Cardinalium arma , & ſigilla carere debent ornamentis coronarum , & alijs , quæ ſæcularibus conueniunt , niſi ſint de eſſentia armorum , & integritate eorum ; ſed ſolum Pileum rubeum ſuper arma teneant . *Innoc. 10. conſt. 2. Militantis .*

Cardinales iurare debent uſum iſtius Bullæ circa titulos , & arma . *ibid.*

Cardinales circa commendas .

Cardinales in monaſterijs commendatijs , prouidere debent monachis de ſufficienti ſubſtentatione . *concil. Later. 5. ſeſſ. 9. in Bulla de reſor. curiæ c. 2. & Eccleſias reparare . ibid.*

Cardinalium morientium funeralia , ſpolia , & alia , quæ mortem ſequuntur .

Cardinalium funeralia non poſſunt in expenſis excedere ſummam 1500. florenorum , niſi iuſtis ex cauſis aliter ſit faciendum . *concil. Later. 5. ſeſſ. 9. in Bulla de reſor. curiæ c. 2.*

Cardinalium exequiæ prima , & nona die fieri poſſunt , interim verò poſſunt pro eo miſſæ tantum celebrari . *concil. Later. 5. ubi ſupra c. 2.*

Cardinalium morientium debita , quo ordine ſoluenda . *Pius 5. conſt. 15. Sanctiſſimus , in declaratione . vbi exactè , & diſtinctè omnia numerantur .*

Spolia Cardinalium , vbicumque morientium pertinent ad cameram Apoſtolicam . *Pius Quartus conſtit. 19. Decens . Vide , Spolia .* Intelligitur ſi non habent facultatem teſtandi . *ibid. Paulus 3. conſt. 29. Romani .*

Cardinalium morientium , ytenſilia ſacra , vt mitræ , pluuialia , planetæ , tunicellæ , aliæque veſtimenta , & ornamenta ; item calices , patenæ , & alia huiuſmodi præſertim benedicta , poſt eorum mortem pertinent ad Sacriſtiam Papalem , etiam ſi morientes habebant facultatem teſtandi . Vna ex-

cepta tunicella pro Cardinali diacono ; vna vero planeta pro Cardinali preſbytero , & vno pluuiali pro Cardinali Epilcopo . Et alia circa hæc . *Vrb. 8. conſt. in append. 54. alias 164. Equum eſt .*

Cardinalium morientium ornamenta cappellæ , cruceſ , calices , imagines , &c. ad Sacriſtiam Papæ ſpectant . *Paulus 3. conſt. 29. Romani .*

Vide , *Spolia .* Vide , *Moriens .*

Cardinales Archipreſbyteri S. Ioannis in Laterano , S. Petri , & S. Mariæ Maioris .

Cardinalis Archipreſbyter S. Ioannis in Laterano , poteſt cauſas omnes illius cleri iudicare , & multa alia in eo exercere . *Gregor. 13. conſt. 45. cum ſicut .*

Cardinalis Archipreſbyter S. Mariæ Maioris Romæ , poteſt cauſas illius cleri iudicare , & conuenire omnes debitores illius Baſilicæ , & alia multa , *ex Paulo 3. conſt. 19. cum ſicut , in fine .*

Cardinalis Archipreſbyter S. Petri habet iuriſdictionem iudicandi cauſas omnes illius cleri , tam vertentes inter ipſos , quam cum exteris , & multa alia facere . *Paulus 3. conſtit. 35. cum dilectus .*

Cardinales Archipreſbyteri trium dictarum Baſilicarum , qui habent facultatem iudicandi de cauſis Clericorum omnium talium Eccleſiarum , poſſunt iudicare de iuribus , & redditibus ipſarum Eccleſiarum actiue , & paſſiue , per ſe , vel per alios delegatos : item de iuribus præbendarum , beneficiorum , cappellaniarum , adminiſtrationum , &c. actiue , & paſſiue per ſe , vel per alios : quando verò agitur de alijs iuribus , quibuſcumque , tunc ſi canonici , beneficiati , cappellani , aliique ſunt rei , ab ipſis Cardinalibus iudicantur ; ſi vero ſint actores non gaudent his priuilegijs , nec poſſunt trahere reos ad forum Cardinalium . Et alia in contrarium reuocat . *Vrb. 8. conſtit. in ſecunda append. 48. alias 158. Quamuis Romani .*

Caritas .

Caritas , quæ poteſt perdi , quando eſt vera , & quando non . *De pœnit. diſt. 1. c. 2. Caritas .*

Caritatis multa encomia . *ibid. & per multa capp. ſeqq.*

Caritas perfecta non deſerit in aduerſis . *De pœnit. diſt. 2. c. 12. Ficta .*

Caritas , quæ deſerit in aduerſis , eſt ficta . *ibid.*

Caritas perfectiſſima in hac vita , non habetur . *De pœnit. diſt. 2. c. 19. Caritas .*

Caritati iungenda eſt fides , & iuſtitia . *24. q. 1. cap. Vbi ſana .*

Caritas vera peccata dimittit . *De conſecrat. diſt. 4. cap. Ec-*

cleſiæ caritas .

Caritas inuiſibilis eſt vnctio Spiritus ſancti . *De pœnit. diſt. 2. c. 8. Vnctio .*

Caritas , quæ per iuſtificationem infunditur homini , ipſi inheret . *conc. Trid. ſeſſ. 6. cap. 7. concil. Mogunt. 4. c. 7.*

Caritas , quæ in iuſtificatione confertur , datur ex Spiritus Sancti voluntate , iuxta meſuram diſpoſitionum , & cooperationem . *ibid. c. 7.*

Caritas augetur per bona opera . *concil. Tridentin. ſeſſ. 6. cap. 10.*

Caritas , quæ in iuſtificatione infunditur , eſt grauida ad bona opera . *Concil. Mogunt. 4. c. 7.*

Caritatum ſubſidium .

Caritatum ſubſidium , ex licentia Papæ , vel ex conſuetudine , exigere poteſt Epilcopus à clero . *Extra , de cenſibus c. Vas electionis .*

Caritatum ſubſidium non poteſt eſſe maius , quam eſſet procuratio , quam exigeret Epilcopus , ſi per alium viſitaret . *ibid.*

Vide, *Fratres Carmelitani*.

Caro, Carnes.

Carnes abhorrens in ferijs Clericus (ob superstitionem) deponendus est. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 53.*

Carnes comedentem damnans, tanquam malum facientem, anath. est. *concil. Gangrense c. 2. dist. 30. c. Si quis carnem.*

Carnem non comedens tanquam immundam si est clericus, cessat ab ordine suo. *concil. Anciranum c. 14. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 63.*

Carnem comedens in quadragesima, in Pascha non communicet, & per vnum annum ab esu carniū deberet abstinere decreuit *concil. Tolet. 1. c. 24. & concil. Tolet. 8. c. 9. excepto casu infirmitatis. ibid.*

Carnes non manducantes, si sunt suspecti, quod credant esse immundas, cogendi sunt ad manducandum, vt tollatur suspitio. *concil. Brac. c. 37. concil. Lucense. c. 58.*

Carnes non comedebant homines à principio mundi, vsque ad diluuium. *Dist. 35. cap. ab exordio.* post diluuium concessum est comedere: at post Christi aduentum pro aliquibus diebus est prohibitum. *ibid.*

Carnes comedi non possunt in die Sabbati. *De consecr. dist. 5. c. Quia dies. Concil. Roman. 5. sub Greg. 7.*

Carnes comedi non possunt in feria sexta, excepta die Natiuitatis. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. c. 5. De obseruat. ieiuniorum explicari.*

Carnes comedere non possunt in feria sexta (si in ea accidat Natiuitas Domini,) qui tenentur voto, vel regulari obseruantia. *De obseruat. ieiuniorum c. Explicari.*

In tali die & festo licitum est, ex deuotione abstinere à carnibus. *ibid.*

Carnes in quibus diebus comedi non possunt. *De consecr. dist. 3. c. De esu carniū.*

Carnes olim poterant ex dispensatione communi comedi in feria sexta, quando in ea incidebat dies Epiphaniæ, vel alia festa. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. c. 5.*

Carnes comedi non possunt, nec tempore quadragesimæ, nec tempore ieiuniorum. *ibid. Nicol. 1. c. 4. concil. claramont. c. 23. concil. Sabin. c. 17. exceptis infirmis. ibid.*

Si carniū abstinētiā pro aliquo die præcipiat Episcopus, est faciēda. *Nicol. 1. ibid. c. 5.*

A carnibus volens abstinere pro aliquo tempore, licitè facit. *ibid. c. 4.*

Carnes comedere non possunt monachi, nisi ægroti. *De consecr. dist. 5. c. Carnem.*

Carnes comedi possunt etiam in vigilijs ab infirmis, & tempore necessitatis. *De obseruat. ieiuniorum c. Consilium.*

Carnibus abstinendum in vigilia Natiuitatis Domini, Assumptionis B. Mariæ, S. Laurentij, & Apostolorum. *concil. Salengunstadiense 1. c. 1.*

A carnibus in certis temporibus est abstinendum, non quia immundæ, sed ad temperantiā. *cont. colon. 2. part. 9. c. 3.*

Carnes in Sabbatho non possunt comedi. Vide, *Sabbathum.*

Carnes comedi non possunt in quatuor temporibus. *concil. Sabinense. c. 17. Exceptis infirmis.*

Carnes in necessitate comedi possunt, tempore prohibito, sed cum vtriusque medici consilio. *concil. coloniens. 2. p. 9. c. 4.*

Carnes in Sabbatho comedentes Græci tolerantur. Vide, *Græci.*

Vide, *Abstinētia.* Vide, *Animalia.*

Caro humana.

Carnis nomine intelligitur aliquando totus homo, ideo dicitur Verbum caro factum est, quia humanitatem assumpsit. *Concil. Toler. 15.*

Carnis creationem dicens esse opus diaboli, est anathema. *concil. Brachar. 1. c. 13.*

Caro Christi nata de Virgine est in Eucharistia. *De consecr. dist. 2. c. Omnia.*

Caro Christi dupliciter intelligitur, carnaliter, & spiritualiter. *ibid. cap. Dupliciter.*

Vide, *Christus.*

Carolus.

S. Carolus canonizatur à Paulo 5. *const. 67. Vnigenitus.*

Carnale peccatum, & carnaliter peccans.

Carnale peccatum contra naturam, est maximum. *32. q. 7. c. Flagitia, cap. Vfus naturalis, & cap. Offerebat.*

Carnalis copula, seu actus est peccatum, licet ad illud natura inclinet, etiam si ad ipsum homo tentetur. *Clem. de hæreticis, Ad nostrum. Concil. Vienn. gener.*

Carnaliter peccans cum matre, vel duabus sororibus, vel matre, & filia, vel alijs, &c. Vide infra, *Copula carnalis.*

Carnaliter peccans cum bestia, quali pœnitentia est affligendus cum absoluitur. *concil. Lucense c. 81.*

Vide, *Carnalis copula in seq.*

Carnalis copula cum quacumque persona, &c.

Carnalem copulam habens cum duabus, matre, scilicet, & filia, qua pœnitentia affligendus. *30. q. 4. c. Si pater.*

Carnaliter cognoscens duas sorores, aut duas commatres, quomodo puniendus. *ibid. 30. q. 4. c. Si pater.* Post pœnitentiam potest cum alia muliere facere matrimonium. Vide, *Soror.*

Si duo fratres carnaliter cognoscant vnā mulierem, quæ pœnitentia eis imponenda. *ibid.*

Si pater, & filius carnaliter cognoscant eandem, quæ pœnitentia, &c. *ibid.*

Carnaliter peccans cum matre propria, qua pœna puniendus, & est anathema. *33. q. 2. cap. Si quis cum matre. Nicol. 1. in decr. de impedim. matrim. c. 5.*

Carnaliter peccans cum suscipiente, vel suscepto, &c. ex fonte, vel confirmatione, anathema est. *ibid. c. Si quis, & Nicol. cap. 5.*

Carnaliter peccans cum duabus, matre, & filia, quarum vna inscia sit de alia, numquam potest ducere vxorem. *34. q. 1. c. Si quis cum matre.*

Illæ autem, quia insciæ hoc fecerunt, possunt ducere maritos. *ibid.* Si verò sciebant, numquam possunt maritos ducere. *ibid.* Vide, *Matrim. prohib.*

Carnalem copulam habens cum bestia per 15. annos pœnitere debet ante fores Ecclesiæ, & alias habere pœnitentias. *concil. Lucense c. 81.* Vide, *Belua.* Vide, *Bestia, & bestialitas.* Occidenda est bestia. *ibid.*

Carnalis copula coniugum omittenda in nocte præcedente ad sumptionem Eucharistiæ. Vide, *Vxor, ab vxore quando abstinendum.*

Carnalis copula per vnum testem de visu probatur, si alia adsunt adminicula. Probatur etiam per testes ex auditu, si alia adsunt adminicula. *De Testibus. cap. Præterea.*

Carnalis copula probatur per violentam præsumptionem. *De præsumpt. c. Literis c. Tertio loco.*

Carnalis copula facit, vt sponsalia de futuro transeant in matrimonium. *De sponsalibus c. Is qui fidem.* Non sufficit visus ad copulam, sed requiritur realis copula in effectu. *ibid. & cap. fin.*

Carnalem copulam cum seruis pertentans, ad quid tenetur. *De pœnit. dist. 1. cap. 12.*

Carnalis nifus inter impuberes, etiam cum matrimoniali consensu non facit matrimonium. *De desponsatione impuberum cap. Attestationes.*

Carnaliter cognoscens duos, patrem, & filium, pœna mortis est punienda. *Sixtus 5. const. 54. Volentes.* Idem de eo, qui scienter cognoscit matrem, & filiam, aut duas sorores. *ibid.*

Carnaliter cognoscens virginem, cum quo mater, filia, vel soror

ror habuit rem, poena mortis est punienda. *Sixtus 5. ibid.* Idem de patre, aut filio cognoscente mulierem, cum qua pater, aut filius habuerunt rem. *ibid.* Et hoc in statu Ecclesiæ. Vide, *Filius*. Vide, *Fornicatio*. Vide, *Vir carnaliter*, &c. Vide, *Vxoratus, in fi.* Vide, *Vxor, ab uxore, quando abstinendum*.

Carthago.

Carthaginensis Episcopus est primas totius Africae. *Leo IX. epist. 3. & 4.*

Carthusiani Monachi.

Vide, *Monachi Carthusiani*.

Cassinenses Monachi.

Vide, *Monachi Cassinenses*.

Castella, seu Castilia.

Castellæ Episcopi, & alij Visitatores, quas, & à quibus possunt exigere procuraciones, quando visitant. *Extra, de censibus cap. Vas electionis*.

Castitas.

Castitas non perditur sine voluntate. *32. quest. 5. cap. Sicut enim*.

Castitas perditur voluntate peccandi carnaliter, licet corpus sit intactum. *32. q. 5. cap. Nec solo tactu, cap. Si Paulus, & cap. Nec solo*.

Castitas non perditur, si corpus coactè corrumpitur. *32. q. 5. cap. Tolerabilius. c. re vera. c. Ita nè? cap. Proposito. c. Non fidelis. cap. De pudicitia. cap. Ad Deum. cap. Non potest, & c. Magis*.

Castitatem professam violantes grauiter puniendi. *concil. Arausic. 1. cap. 28.*

Castrans, & castratus.

Castrans se sponte, fieri non potest clericus. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 22. concil. Arelat. 2. cap. 7. Concil. Nicen. 1. can. 1. dist. 55. c. Si quis. cap. Hi qui se*.

Castrans se sponte, si est clericus, eicitur à clero. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 23. concil. Nicen. 1. can. 1. Si est laicus, per tres annos excommunicetur. concil. Apost. cap. 24.*

Castratus per insidias, vel in persecutione, potest fieri Episcopus, si est dignus. *concil. quod dicitur Apostolorum. cap. 21.*

Castratus ab inimicis, vel ob infirmitatem, manere potest in clero. *conc. Nicen. 1. can. 1. dist. 55. cap. Si quis pro agritudine, cap. Eunuchus, & c. ibid.*

Castratus à medicis potest ordinari clericus. *dist. 55. cap. Si quis à medicis, & cap. Si quis pro agritudine*.

Castratus in cunabulis, potest licitè promoueri. *De corpore vitiat cap. Ex parte*.

Castratus ex iusta causa, potest exercere Sacerdotium. *ibid.*

Castratus voluntariè, quando potest fieri Sacerdos, licet in altari non possit ministrare. *ibi cap. Significauit*.

Vide, *Eunuchus*.

Casus, & oua.

Caseo vesci non licet in Quadragesima, & ieiunijs. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Ieiunio. concil. Quintiliniburgense cap. 8.*

Casus referuati.

Casus multos semper sibi referuarunt Pontifices Romani. *Extra, de pœnitent. & remissionibus c. Et si dominici. Qui sunt hi casus. ibidem. Item casus in Bulla cœnæ*.

Vide, *Bulla Cœnæ*.

Aliæ multæ excommunicationes sunt Papæ referuatæ, vt in suis proprijs materijs.

Casus Papæ referuati, à nullo possunt absolui, sine speciali Papæ licentia, nec sufficit generalis. *Extra, de pœnit. & remiss. ut supra*.

In articulo mortis omnis casuum referuatio cessat, & absolui possunt etiam à simplici sacerdote. *concil. Tridentin. sess. 14. cap. 7.*

Casus omnes Papæ referuati, si occulti, possunt ab Episcopo absolui. *concil. Trid. sess. 24. de refor. cap. 6.* Et potest aliquem specialiter deputare, vt in casu ab eis absoluat.

Casus quidam, qui peccata grauia sunt, possunt ab Episcopis referuari. *concil. Rauenn. 1. c. 8. concil. colon. 2. p. 3. c. 37. concil. Trident. sess. 14. cap. 7. & can. 11.* Sed pro his debent Episcopi aliquos delegare, qui ab eis absoluant. *concil. colon. 2. ibid.*

Casus referuati Episcopo non possunt à simplici sacerdote absolui, sed isti debent penitentes remittere ad superiores ordinarios, & legitimos iudices. *concil. Trid. sess. 14. cap. 7. & can. 11. concil. Rauennat. 1. sub Honor. 4. cap. 8. concil. Treueren. c. 12.*

Casus, qui ab Episcopis solent referuari sunt isti: Homicidium voluntarium. Percussio parentum. Incendiarij, arborum, vinearum, incisores, &c. Incestus in primo, vel secundo gradu cognationis. Infantes exponentes, si habent vnde viuant. Notarij non denunciantes legata ad pias causas. Mensuras adulterantes, & alia similia, quæ pro regionum diuersitate videntur magis expedire. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacram. Pœnit. ministracionem*.

Casuum referuatorum absolutionem non concedit Prælati, quando concedit electionem confessarij. *De pœnit. in 6. c. Si Episcopus*.

Vide, *Absolutio à casibus Papalibus*. Vide, *Absoluere*. Vide, *Reseruare*.

Casus referuati pro Regularibus. Vide, *Regulares circa censuras*.

S. Catharina Senensis.

S. Catharina Senensis canonizatur anno 1461. à Pio 2. *const. 6. Misericordias*.

Catechumenus.

Catechumenus catholicus præfertur hæretico baptizato. *de consecr. dist. 4. c. Non dubito*.

Catechumenus licet benè viuat, saluari non potest sine baptismo, vel martyrio. *de consecr. dist. 4. c. catechumenus*.

Catechumenus de quibus est interrogandus. *lib. 8. const. Apostol. c. 23. & de quibus erudiendus. lib. 7. c. 40. & 41.*

Catechumenus non admittatur ad psallendum in Ecclesijs. *concil. Brachar. c. 35.*

Catechumenus non admittatur ad baptismum si est demoniacus. *lib. 8. const. Apost. c. 32.*

Catechumeno peccanti in Ecclesia, quod onus potest imponi. *concil. Neocesar. c. 5.*

Catechumeni fidem negantes, quomodo recipiendi. *concil. Nicen. 1. can. 13.*

Catechumeni instruendi sunt à fidelibus, alias non admittantur ad orationes. *conc. Araus. 1. c. 20. Aliquando ad orationes admittendi. ibid. c. 19.*

Catechumeni, qui sacrificant idolis, post triennium, possunt admitti ad baptismum. *concil. Eliber. c. 3.*

Qui aliquando fuit catechumenus, potest etiam post recipi ad baptismum. *concil. Elibert. c. 45.*

Catechumena, quæ per adulterium, &c. concipit, si partum occidit, in fine vitæ tantum posse baptizari decreuit *conc. Elibert. cap. 68.*

Catechumenis, neque in Paschate dari potest aliquod benedictum. *conc. Carthag. 3. c. 5.*

Catechumenorum oratio facienda est in Missa. *lib. 8. constit. Apost. cap. 6.*

Catechumeni. Vide, *Neofiti*.

Catechismus.

Catechismus à diacono fieri potest. *Ep. 1. S. Clementis c. 4.*

Catechif-

Catechismus precedere debet baptismum. *de consecr. dist. 4. cap. Ante baptismum.*
 Catechismus per dies viginti faciendus. *conc. Bracharen. 2. c. 1. de consecr. dist. 4. c. Ante viginti.*
 Catechismus Iudaeorum, fieri debet per octo menses. *de consecr. dist. 4. cap. Iudei.*
 Catechismus à sacerdotibus Ecclesiae baptizandorum proprie est faciendus. *Nicol. 1. in decr. de Baptismo c. 2. de consecr. dist. 4. c. Catechumeni.*
 Catechismi ritum contemnens, peccat mortaliter. *concil. const. sess. ult. const. Martini V. circa medium.*

Cathedra S. Petri.

Vide, *S. Petrus Apostolus.*

Cathedralis Ecclesia.

Cathedralis Ecclesia nihil potest prætere de legatis, quæ sunt in alijs Ecclesijs, vel Diocesis, vel Ciuitatis. *Honorius 3. ex Cirone. De verbor. signif. c. 3.*
 Cathedralis Ecclesia intelligitur nomine Ecclesiae, dum Papa mandat dari beneficium in Ecclesia.
 Vide, *Beneficium.*
 Vide, *Ecclesia Cathedr.* Vnum ex canonicis curet studio Theologiae vacare. *concil. Sabin. c. 21. Vide, Theologia.*

Catholicus.

Catholicus idem est, ac vniuersalis. *Post ep. 3. Iulij 1. c. 8.*
 Catholicus causam dicens, seu recurrens ad iudicem alterius fidei habens proprium, excommunicatur. *concil. carthag. 4. c. 87. causa 2. q. 7. c. catholicus.*
 Catholici non possunt matrimonium facere cum hæreticis. *28. q. 1. c. Non oportet.* Sed fieri possunt si promittant esse catholici (id est cum dispensatione.) *ibid.*
 Catholicus si cum Iudæa nubit, quomodo puniendus. *28. q. 1. c. Si quis Iudaicè.*
 Catholici clerici facere non possunt Synodum cum hæreticis. *24. q. 3. c. cum quibus.*
 Catholicae Ecclesiae sacrificia solum acceptat Deus non alterius Ecclesiae. *24. q. 1. c. Qui ex sola.*
 Catholicus non est, qui cum Romana Ecclesia non concordat. *Greg. 7. lib. 2. post epist. 55.*

Caualcata.

Caualcatae, & hostiles incursus fieri prohibentur in Prouincia Marchiae, & penæ facientium. *Ioann. 22. constit. 10. ad hoc. Paulus 3. constit. 17. Officij, & Sixtus V. constit. 75. Dum pro communi.*
 Caualcatas facientes in statu Ecclesiae sine Papæ licentia, quomodo puniendi. *Iulius 2. constit. 6. cum homines, & Iulius 3. constit. 25. Cum sicut.*
 Caualcatae in statu Ecclesiae, quando ad bonum publicum, permittuntur fieri, & quomodo. *Sixtus V. constitut. 75. Dum pro communi §. 2.*

Causa, quid sit.

Causa est negotium, quod à casu dicitur, quia casu euenit: dum proponitur, dicitur causa; dum discutitur, iudicium; dum finitur, iustitia. *De verbor. signif. cap. Forus.*
 Vide, *Lites.*

Causa Ecclesiastica.

Causæ Ecclesiasticae per canones resoluuntur. *Iulius 1. epist. ad Orientales.*
 Causæ Ecclesiasticae ab Episcopis, alijsque Ecclesiasticis iudicandæ. *Euarist. ep. 1. causa 25. q. 2. c. privilegia.*
 Causæ, quæ includunt obseruantiam iuris canonici, per Ecclesiasticos tractandæ sunt. *De iure iurando in 6. cap. Licet mulieres.*

Causæ ab Episcopis iudicandæ sint graues, non leues. *11. q. 3. cap. Nullus.*
 Causas Ecclesiasticas fieri coram Ecclesiastico iudice impediens, vel trahens ad forum sæculare, & alia circa hoc. Vide, *Impediens.*
 Causa aduocata ad Papam, processus factus ab inferiore est nullus. *de appellationib. & recusationib. c. Vt nostrum.*
 Causæ ab Ecclesiasticis piæ, & caritatiuè iudicandæ non tyrannica dominatione. *Dam. ep. 4.*
 Causæ laicorum contra presbyterum ab Episcopo iudicandæ & è contra. *2. quest. 5. cap. Si quis Presb. 11. quest. 1. cap. si quæ cause.*

Causæ clericorum cum senioribus ab Episcopo iudicandæ. *15. q. 7. cap. Si quis. c. Episcopus. c. si quis tumidus. c. Felix. c. si autem, & c. Episcopus Sacerdotibus.*

In causis Ecclesiasticis auctoritas Sacerdotum est præferenda auctoritati sæculari. *dist. 10. c. certum est.*

Causæ spectantes ad forum Ecclesiasticum impediri non possunt à foro sæculari, nec in eo possunt agitari, sub penæ excommunicationis Papalis, à quo non possit dari absolutio, nisi resectis expensis. *De Immunitat. Eccles. in 6. cap. Quoniam.*

Causæ Ecclesiae, etiam beneficiales, in prima instantia coram Ordinario fiant, & intra biennium à die motæ litis terminentur, & intra hoc tempus non admittendæ appellationes, nec fieri possunt auocationes ab alijs. *concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 20.* sed expectatur definitiua sententia intra illud tempus, & postea valet appellatio. Si expleto biennio non sit terminata liberum est partibus ad alios superiores appellare comperentes, & ab eis causa in suo statu accipienda, & terminanda. *Concil. Trid. ibid.*

Causæ beneficiales pendentes in curia quomodo terminandæ. *Extra, de tregua, & pace c. ad vniuersalis.*

Causæ Ecclesiae in partibus committendæ sunt Episcopis, vel alijs designatis in synodo. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 10.*

Causæ Ecclesiasticae fiant in Prouincia. Vide, *Accusatus.*

Causas Ecclesiasticas ad se auocantes sæculares, excommunicantur in Bulla cenæ. Vide, *Excommunicatio Bullæ Cenæ.* Vide, *Beneficiales causa.* Vide, *Ecclesiasticorum causa.* Vide, *Immunitas Ecclesiae.* Vide, *Ecclesia.* Vide, *causa camera.* Vide, *camera.* Vide, *Auditor camera, circa finem.*

Causæ matrimoniales.

Causæ matrimoniales non ab Archidiaconis, nec à decanis etiam visitantibus; sed ab Episcopis semper cognoscendæ in prima instantia. *concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 20.*

In causa matrimoniali, si pars probet pauperatatem, non potest trahi extra Prouinciā, nec in secunda, nec in tertia instantia, nisi pars velit pauperi subministrare alimenta, & expensas. *ibid. c. 20.*

Causæ matrimoniales de plano, & summatim, sine strepitu tractari possunt. *clement. de Iudicijs cap. Dispendiosam.*

Causa dotis in separatione matrimonij fit à iudice ecclesiastico. *de donat. inter virum, & c. c. ad prudentiam.*
 Vide, *Matrimoniales causa.*

Causæ Ecclesiasticae ad Papam deferendæ, quæ sunt.

Causæ maiores, vt fidei, &c. ad Papam deferri debent. *Euarist. ep. 2. Iul. 1. ep. 1. Innoc. 1. ep. 2. c. 3.*

Causæ difficiles ad Papam deferendæ. *Pelag. 2. const. vnica, Manifesto.*

Causæ Episcoporum à Papa iudicandæ. *Adrian. 1. cap. 28. causa 3. q. 6. cap. Quamuis liceat, cap. Multum, dist. 17. cap. Multis, & cap. concilia.*

Causæ fidei à Papa iudicandæ. Vide, *Fidei causa.* Vide, *Papa.* Vide, *Romanus Pontifex.*

Causæ faciendæ, ubi facta sunt delicta. 3. q. 6. c. *Ibi semper*, c. *Si quis cler.* & c. ult. 2. q. 8. c. *Qui crimen*. *Adrian.* 1. c. 11.
 Causæ in Prouincia faciendæ, nisi ad Papam fuerit appellatum. 3. q. 6. c. *Utra*. Vide, *Accusatus*.
 Causæ extra Prouinciam fieri possunt ex mandato Papæ. 3. q. 6. c. *Vnaquæque*.
 Possunt etiam extra Prouinciam fieri ob appellationem. *ibid.* cap. *Neminem*.
 Causa Episcopi in Prouincia fieri non debet, sed à Papa. 3. q. 6. c. *Quamuis liceat*, & c. *Multum*.
 Causæ vnius Prouinciæ non possunt fieri extra. 3. q. 6. c. *Non liceat*, c. *Peregrina*, c. *Leges*, & c. *Neminem*.
 Causæ, quæ in diuersis curijs tractantur, quomodo terminandæ. *Extra*, de tregua, & pace, c. *Ad vniuersalis*.
 Causa faciendæ, ubi est accusatus. 3. q. 6. c. *Si quis clericus*.
 Causæ commissæ à Papa fieri debent in Ciuitatibus, vel locis insignioribus. *De rescriptis in 6. c. si propter*, c. *statutum*. *Concil. Lugdun. Gener.*
 Actore, & reo eiusdem Diœcesis existentibus, causa committi debet intra illam, nisi in sex casibus. *ibid.* Si verò diuersæ sint Diœcesis, actor debet impetrare delegationem, vel in Diœcesi rei, vel alia, non tamen propria, nec vltra vnam dietam. *ibid.*
 Causam non potest agere delegatus extra locum commissionis, nec citare, nisi ex partium consensu. *ibid.*

Causæ quomodo tractandæ, seu iudicandæ.

Causæ non possunt sine probationibus iudicari. *Euarist. ep. 2. causa 2. q. 1. cap. Deus*, & 30. q. 5. c. *Nullum*. *De verbor. signif. cap. Forus*.
 Causæ cum maturitate, & dilationibus, non festinanter tractandæ. *Zosimus ep. 4.*
 Causæ sine strepitu, & tumultu tractandæ. 5. q. 4. c. *In loco*.
 Si dum agitur causa opponitur actori, quod sit excommunicatus, quid agendum. *de off. & c. Iud. delegat. c. Prudentiam §. Sexta*.
 Si eadem causa in diuersis curijs tractetur, quomodo terminanda. *Extra*, de tregua, & pace c. *Ad vniuersalis*.
 Causa dependens ab alia causa tractari non potest, nisi hæc prius expediatur. *de ord. cognit. c. Tuam*.
 Causæ beneficiales, matrimoniales, vsurarum, &c. de plano, & summarie sine strepitu per iudices Ecclesiasticos possunt definiri. *Clem. de Iudic. c. Dispendiosam*.
 Causæ ab Ecclesiasticis piæ, & caritatiuè tractari debent, non tyrannica dominatione. *Dam. ep. 4.*
 Causæ viduarum, & pupillorum prius tractandæ sunt, quam aliæ. *Concil. Vernense c. 23.*
 Causa remitti non debet à iudice à quo, nisi prius verificata appellatione, vel de partium consensu. *de appellat. & recusat. c. Accepta*.
 Causæ miserabilium personarum in foro Episcopali defendantur gratis per personas designatas ab Episcopis. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Carceris custodibus*.
 Causæ omnes præter criminales, agi possunt per Procuratorem. 5. q. 3. c. *Quia Episcopus*.
 Causa non probata, nullus excommunicari potest. 2. q. 1. c. *Nemo Episcopus*.

Causæ, quæ possunt agi, vel non agi per Ecclesiasticos.

Causæ omnes possunt per Episcopos iudicari exceptis causis sanguinis. *De Immun. Ecclesiar. c. Cum Ecclesia Dei*.
 Causæ feudorum secularium, etiam possunt per Episcopum iudicari. *Conc. Later. 3. in append. de potest. Iud. c. 5.*

Causæ à Papa quibus committi possunt.

Causæ Sedis Apostolicæ, committi debent personis in dignitate constitutis. *De rescript. in 6. c. si propter*, & cap. *statutum*. *Conc. Lugdun. Gener.*
 Et istæ in magnis ciuitatibus, vel locis iudicentur. *ibid.*

Vide, *Iustificatio impij*.

Cæcus.

Cæcus ordinari non potest. *dist. 15. Si Euangelica. Concil. quod dicitur Apostolorum c. 77.*
 Cæcus, surdus, vel mutus fieri non potest Episcopus. *ibid. cap. 78.*

Cedere iuri, vel bonis.

Cedere non debet vllus suo iuri. 7. quest. 1. cap. *Quam periculosum*.
 Cedens suo iuri non potest iterum repetere. *ibidem*.
 Vide, *Ius*.
 Cedere non possunt bonis debitores Mercatoribus Riparum, & Salinarum Romæ. *Innoc. 8. const. 15. Quoniam*.
 Cedendi licentiam petentes, ea obtenta compellendi sunt cedere. *concil. Lateran. 4. cap. 28.*

Celare.

Celans crimen plus nocet, quam manifestans. 5. q. 5. cap. *Non vos*.

Celebrare, & celebrans.

Celebrans Missam sine igne, vel sine aqua; vel in fermentato (si est latinus) deponendus est. *De celebrat. Miss. c. fin.*
 Celebrans in loco interdicto, quomodo puniendus. *De cler. excomm. & c. c. Quæsiuistis*.
 Celebrantes, vel celebrare facientes in locis per Episcopum, vel Papam interdictis, siue seculares clerici, siue regulares, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ, si contra formam iuris, aut priuilegiorum id faciunt. *De priuileg. in 6. cap. Episcoporum*.
 Celebrans in Ecclesia polluta suspenditur ab ordine. *De priuileg. c. Tuarum*.
 Celebrans in excommunicatione, vel suspensione ignoranter, non indiget dispensatione. *De clerico excommunic. celebr. c. Apostolica*.
 Celebrans in Ecclesia polluta, vel præsentem excommunicato, non fit irregularis. *De sent. excomm. in 6. c. Is qui*.
 Celebrans in loco interdicto, scienter, est irregularis, & intelligibilis, nisi habeat priuilegium. *ibid. §. Is verò*.
 Celebrans si sit suspensus ab ingressu Ecclesiæ, fit irregularis, & caret ecclesiæ sepultura, si ea suspensione durante moritur. *De sent. excomm. in 6. c. Is qui*.
 Celebrans, si sit malè promotus, fit irregularis, & beneficijs priuari potest: & qui sunt malè promoti declarantur; scilicet, si extra legitima tempora, si sine legitima ætate, sine literis dimissorijs ordinati sunt. *Pius 2. constit. 7. cum ex sacrorum*.
 Celebrans in ecclesia polluta non fit irregularis. *De sentent. excomm. cap. Is qui*. Sed ab officio suspenditur. *ibid.*
 Vide, *Missæ*. Vide, *Presbyter*. Vide, *Sacerdos*.

Celibatus.

Celibatus clericorum in sacris est antiquus in ecclesia, ex tempore Apostolorum. *Nicol. 1. in append. post ep. 16.*
 Celibatus est status perfectior coniugali. *concil. Trid. sess. 24. can. 10.*

Cella, & cellararius.

Cella nil aliud est, nisi locus secretus solitarius, separatus ab hominum conuictu, & deputatus ad Dei contemplationem. *De verbor. signif. in 6. c. priuileg.*
 Cellæ Regularium non possunt ab Ordinarijs interdici, neque fratres in eis manentes. *ibid.*
 Cellarius quis inter fratres constituendus. *conc. Aquisgr. sub Ludonico Pio c. 140.* Vide, *Regulares*.

Cæmeterium.

Cæmeteria defunctorum frequentanda missis, & orationibus. *lib. 6. constit. Apost. cap. ult.*
 Cæmeterium violans incurrit excommunicationem Papalem. *concil. Lateran. 3. in append. tit. De excommunicatis cap. 6.*
 In cæmeterio fieri non potest macellum. *concil. Sabin. c. 18.*
 Cæmeterium vallantes, incastellantes, appropriantes, excommunicantur: & si sit Vniuersitas, interdicto supponitur. *ibid. c. 18.*
 Cæmeterium Ecclesiæ contiguum intelligitur pollutum, si Ecclesia est polluta. *De consecr. Eccl. in 6. cap. vn.*
 In cæmeterio polluto, ante consecrationem nullus potest sepeliri. *ibidem.*
 Cæmeterio polluto Ecclesia contigua etiam est polluta, & si plura sint cæmeteria, quod nam afficit Ecclesiam. *ibid.*
 Cæmeterium est interdictum, si Ecclesia est interdicta. *De sent. excom. in 6. cap. Si ciuitas.*
 Cæmeterium, in quo aliquis excommunicatus fuit sepultus, est reconsecrandum. *De consecrat. Eccles. cap. Consulisti.*
 In cæmeterio non ducendæ choreæ, nec aliud simile faciendum. *Clement. de celebrat. miss. c. 1.*

Censura Ecclesiastica.

Censura Ecclesiastica est triplex, excommunicatio, suspensio, & interdictum. *De verbor. signif. cap. Quærenti.*
 Censuræ Ecclesiasticæ timendæ sunt. *II. q. 3. c. Nemo.* Vide, *Excommunicatio.*
 Censuræ siue iustæ, siue iniustæ, sunt timendæ. *Gregor. 7. lib. 9. ep. 22.*
 Censuras contemnens est anathematizandus. *Nicolaus 1. epist. 9.*
 Censuras timente, & obseruante parte, non probatur possessio, vel quasi possessio, &c. pro aduersario, qui eam procurauit. *De restit. spol. cap. Olim inter.*
 Censura quælibet, scripto est ferenda. *De sent. excom. in 6. c. 1.* Aliter eam ferens est suspensus ab officio, & tenetur ad expensas rei. *ibid.*
 Censura lata in participantes cum excommunicatis non tenet non præmissa monitione. *De sent. excom. in 6. cap. Constitutionem, & c. Statuimus.*
 Censura ferri non potest à Prælato in subditos, nisi præuia monitione, excepto si culpa, ex suo genere eam inducat. *De appell. & recus. c. Reprehensibilis.*
 Censuræ nomine intelligitur omnis censura, nisi Iudex declaret, de qua loquatur. *De verbor. signif. c. Quærenti.*
 Censuræ non ferendæ, nisi maxima ex causa. *concil. colon. 2. par. 13. c. 1. & 5.*
 Censura non potest ab Episcopo ferri, sine ordine iudiciario. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de Simonia c. 7.*
 Censuræ Ecclesiasticæ sunt veræ, & legitimæ penæ, quibus Ecclesia utitur; non autem inuentiones Antichristi. *concil. Constant. contra art. 19. Ioannis Hus.*
 Censuræ latæ non suspenduntur per appellationem. *de sentent. excom. in 6. cap. Is cui.*
 Censuræ possunt ad cautelam relaxari cum cautione de parendo mandatis Ecclesiæ. *Honorius 3. ex Cirone de sent. excom. c. 4.*
 Censuris non facile utatur iudex Ecclesiasticus, sed solum in causis criminalibus, vel alijs etiam, quando non potest fieri executio realis, vel personalis. *concil. Trid. sess. 25. de reformat. c. 3.*
 Censuram Ecclesiæ incurrens non est vitandus, nisi expresse à iure, vel ab homine sit lata, vel sit notoria. *concil. Mogunt. 4. cap. 104.*
 Vide, *Excommunicatio.* Vide, *Suspensio.* Vide, *Interdictum.* Vide, *Iudices Ecclesiastici.* Vide, *Ecclesiæ proprietates.*

Census.

Census nouus non potest imponi monasterijs ab Episcopo. *de censib. cap. Scientes.*

Census nouus imponi non potest Ecclesiasticis. *ibidem cap. Prohibemus.*
 Census exigens ab Ecclesia priuatur officio. *ibidem cap. Ea quæ.*
 Census petens ab aliquo tenetur rationem eius exprimere. *ibid. cap. Peruenit.*
 Census soluendi sunt iuxta monetam antiquam, in qua sunt instituti. *ibid. c. olim causam, & cap. cum canonicis.*
 Census annui possunt vendi, & emi absque nota vsuræ. *Extra de emptione cap. Regimini.*
 Census retrouenditio non est vsuraria. *ibid. cap. 2.*
 Census emptio cum pacto retrouenditionis non est vsuraria. *Extra, de emptione, & venditione c. Regimini il 1.*
 Census in statu Ecclesiastico fieri non possunt, nisi septem tantum soluendo pro quolibet centenariio, & alij antiqui ad hanc formam reducuntur, alias contractus isti nulli sunt. *Clement 8. const. 6. Quæ ad subleuationem.*
 Census annui quomodo instituendi ne sint vsurarij. *Pius V. const. 79. cum onus.* vbi distinctè omnes condiciones creandi census, & quæ requirantur ad extinguendum. Super eadem re fundari non potest nouus census. cum pecunia numerata coram Notario, & testibus creandus census. Anticipata solutio exigi non potest, neque cum hoc pacto fieri. Quomodo præferendus dominus census, si res censuaria vendi debet. Quando potest creari sine pecunia presente, & quando pro dote assignanda creari potest census, & alia. *ibid.*
 Census nouus non potest Ecclesijs imponi à Patronis. *de censib. c. Grauis.* neque ab Episcopis. *concil. Later. 3. c. 7.*
 Census nouum iurans soluere Patrono, absoluitur à iuramento. *ibidem.*
 Census soluens Ecclesiæ Romanæ, non per hoc eximitur à iurisdictione Episcoporum. *de privilegijs c. Recepimus.*

Cæremonia Ecclesiastica.

Cæremonias, seu ritus infidelium obseruans, est anathema. *26. q. 7. cap. Non licet. c. si quis calendas.*
 Cæremonia, & ritus Ecclesiæ Romanæ obseruandæ in celebratione Missæ. *conc. Mediol. 1. par. 2. tit. 1.* Vide, *Missæ.*
 Cæremonia, quæ sunt in vsu missæ. Vide, *Missæ.* Vide, *Sacrificium.*
 Cæremonia, & ritus in administratione Sacramentorum non possunt ex ciuium suis libito alterari, & mutari, & contrarium docens est anathema. *concil. Trident. sess. 7. de sacram. can. ult.*
 Cæremonia sacra, quæ pertinent ad Dei cultum, & sacramentorum ministerium, retinendæ sunt. *concil. Mogunt. 4. cap. 40.*
 Vide, *Ritus.* Vide, *Missæ.* Vide, *Officium diuinum.*

Cæremoniarum Magister.

Cæremoniarum Magister instruere debet eos, qui primam missam sunt celebraturi. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrationem missæ.*
 Cæremoniarum magistri, plures per Episcopum instituendi. *ibidem.*
 Cæremoniarum magister denunciaret, quale officium celebrandum, quæ antiphonæ, qui psalmi, quæ orationes dicendæ, quando standum, sedendum, flectendum: omnes moneat de suo officio peragendo, adolescentes instruat pro Epistola canenda, &c. *concil. Mediol. 1. part. 2. tit. de Magistro chori.*
 Cæremoniarum magistro omnes obedire tenentur, alias per chori præfectum puniendi. *ibid.*
 Cæremoniarum magister tabellam faciat in Sacristia, in qua omnium officia, & functiones faciendas in hebdomada notet; quod officium faciendum, quæ missa canenda, &c. & non obedientes tabellæ, priuantur distributione. *ibid.*
 Cæremoniarum magister instituendus ab Episcopo cum capitulo. *ibidem.*
 Cæremoniarum magister debet esse probatis moribus, exercitatus in diuinis officijs, prudens, &c. *ibid.*

Cæremonia-

Ceremoniarum magistro stipendium dandum, etiam de communibus, si opus sit. *ibid.*
 Ceremoniarum magister delinquens à chori præfidente, & ordinario puniatur. *ibid.*

Ceremoniale.

Ceremoniale Episcoporum reformatur, & approbatur. *Clemens 8. constit. 69. cum nouissime.* Et obseruandum distinctè præcipitur. *ibid.*

Cereus Paschalis, & alij.

Cereus Paschalis in Sabbatho Sancto benedicendus in vigilia Paschæ. *Concil. Tolet. 4. c. 9.*

Cerei in cæmeterijs more gentiliū non debent accendi. *Concil. Eliber. cap. 34.*

Certus.

Certus de aliquo non debet vltius certiorari. *De regul. iuris in 6. regul. 31.*

Cessatio à diuinis.

Cessari aliquando potest à diuinis, ob iniurias Ecclesiæ illatas. *Clem. de sent. excomm. c. 1.*

Cessandi causam dantes, tenentur ad damna. *de off. ordin. in 6. cap. si canonici.*

Cessantibus clericis à diuinis, statua non male tractentur. *ibidem.*

Vide, *Canonici cessantes.*

Chirurgia.

Chirurgia exerceri non potest ab ordinatis in sacris, siue clerici sæculares sint, siue Monachi. *Nè clerici, vel Monachi c. sententiam.*

Chirurgi habentes notitiam vulnerum, Romæ tenentur deferre ad capitolium. *Pius 4. constit. 34. Dilectos.*

Chorus.

Chori tabella facienda est, & in ea notentur, quæ agenda sunt per hebdomadam à ministris Ecclesiæ, & in loco publico appendatur. *Concil. Treueren. c. 7.*

Chori vicarij tempore officij non deambulent extra chorum, omnia cum diligentia faciant, sciant onera Ecclesiæ specialia ex fundatione, vel consuetudine sub pena suspensionis ab officio, & priuatione distributionum. *Concil. Colon. 3. tit. de officiorum, & c. cap. 12.*

Choro assistentes clerici, tunica talari vtantur superpelliceo, cottis, & cappis pro diuersitate locorum, bireto in capite vtantur, grauitatem teneant, non fabulentur cum alijs, omnes debent cantare, & recitare Officium, cum Iesu nomen exprimitur, omnes inclinent caput, cum dicitur *Gloria Patri* &c. omnes consurgant, nullus legat. nullus priuatim recitet officium, & pænæ transgressorum. *Concil. Senonense in decret. morum c. 10. & 18. Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quomodo versandum in Choro.*

In choro alternis vicibus recitandum officium & dum vna pars chori recitat, altera attentè audiat. *Concil. Mediol. ibidem.*

In choro officium non recitandum cursim, vel perturbatè, sed distinctè & leniter. *ibid.*

In choro iuxta regulas ceremonialis, standum, sedendum & caput aperiendum suis temporibus, & ab omnibus æqualiter. *ibidem.*

Non vtendum pileo in choro, sed bireto, transgressor à præfidente chori moneatur; si non pareat, habeatur pro absente. *Concil. Mediol. ibid.*

Non fiant in choro colloquia, non risus, non ioci; non rixæ, non dormiatur, non mutetur locus, nec etiam occasione genuflectendi non legantur literæ vel alia scripta, dum recitatur officium commune, non dicatur priuatum. *ibid.*

E choro nullus debet exire, nisi completo officio, neque ex causa communi (excepto casu necessitatis) & tunc petenda venia à Præfato chori. Qui in præfatis omnibus non obediunt Præfato chori, carent distributionibus illius horæ, in qua delinquunt. *concil. Mediol. ibid.*

Exeuntes è choro omnes completo officio dato signo ab hebdomadario, omnes se consalurent, deinde exeant, alter alteri se inclinent & ordinatè ad sacristiam regrediantur vbi exuere debent superpelliceum, & non in Ecclesia; aliàs distributione illius horæ priuentur transgressores. *ibid.*

Choro debet præfidere vnus qui curet de omnibus, quæ pertinent ad officia diuina persoluenda. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de officio eius qui choro præfider.* curet ne absurdè, vel indecorè fiant, transgressores obiurget, & si non resipiscant, à punctatore notari faciat vt ad Episcopum deferantur. *ibidem.*

Si non adsit qui hoc munus exerceat, primus inter dignitates, vel canonicos id exequatur. *ibid.*

Chori magistro per Episcopum assignanda sunt officia distincta per magistrum ceremoniarum si non adsint hi distincti magistri vnus hæc faciat. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de officio magistri chori, & ceremoniarum.*

In choro recitanda sunt distinctè versus, Antiphonæ, &c. dum in organo canitur. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de Musica.*

Loquentes in choro dum celebrantur diuina officia, possunt per excommunicationem compesci. *Honorius 3. ex Cirone de vita, & honest. cler. c. 3.*

Vide, *Officium.* Vide, *Psallere*, vbi multa habes de choro.

Chrisma quid sit.

Chrisma ex balsamo, & oleo fit. *De sacra Vnctione c. unic. Innoc. IV. constit. 14. sub catholice. Concil. colon. 2. par. 7. cap. 12.*

Chrisma à quo faciendum.

Chrisma à Presbytero fieri non potest. *concil. Roman. sub Syluestro c. 5. concil. carthaginense 2. cap. 3. concil. carthagin. 3. c. 36. dist. 25. cap. perlectis. dist. 95. cap. presbyteros. 26. q. 6. c. si iubet. lib. 2. constit. Apost. c. 42. Gelasius 1. epist. 9. Innoc. 1. ep. 1. c. 3. concil. Brachar. 1. c. 35.*

Chrisma à nullo alio fieri potest, nisi ab Episcopo. *conc. Tolet. 1. c. 20. de consecr. dist. 3. c. Literis vestris. dist. 4. cap. si quis de alio. & c. Presbyter. lib. 2. constit. Apost. c. 42. Innoc. 1. ep. 2. c. 3. Gelas. 1. ep. 9. concil. Hispalens. 2. cap. 7. concil. Tolet. 8. c. 7. concil. Regiatin. c. 7. concil. Aquisgran. 3. c. 8. concil. Meldense c. 46. concil. Vormatiense 1. cap. 2. concil. Sabinen. cap. 16. Innocent. IV. constit. 14. sub catholice. Clemens VIII. constit. 34. Sanctiss. §. 4.*

Chrisma facere possunt Patriarchæ cum Episcopis. *ibidem. Innocent. IV. Vbi est talis vsus, vt in Græcia, &c.*

Vide, *confirmatio.*

Chrisma quando confici potest, & quomodo.

Chrisma (validè) omni tempore potest ab Episcopo fieri. *concil. Toletan. 1. c. 20. concil. Lucense 2. c. 51. c. Omni tempore. de consecr. dist. 4. c. Omni.*

Chrisma quolibet anno faciendum, & hoc ex traditione Apostolorum. *Fabian. ep. 2. concil. Aquisgran. 3. par. 2. cap. 8. concil. Meldense cap. 46. de consecrat. dist. 3. cap. Literis vestris.*

Chrisma vetus comburendum cum sit nouum. *Fabianus epist. 2.*

Chrisma faciendum ab Episcopo in Cæna Domini. *concil. Aquisgran. 3. c. 8. concil. Meldense c. 46. De consecr. dist. 3. c. Literis vestris. De celebrat. miss. cap. Te referente. Innocent. 4. constit. 14. sub catholice.*

Chrisma conficiendum in cæna Domini, Christus docuit. *Fabianus epist. 2.*

Chrisma potest in die cænæ confici etiam tempore interdicti. *De sent. excomm. in 6.*

Chrisma inter Missarum solemnias conficiendum ab Episcopo. *Honorius 3. ex cirone, de celebr. miss.*

Chrismatis consecrationi interesse debent canonici dignitates, & alij, quos Episcopus vocat. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de Baptismo.*

Chrisma à quo ministrandum, & tangendum.

Chrisma in confirmationis Sacramento ab Episcopo tantum ministrari potest. *dist. 25. cap. Perlectis dist. 95. cap. Presbyteri. De consecrat. dist. 4. c. Presbyteris. dist. 5. cap. 1. cap. Manus. c. Ut ieiunij, & cap. Dictum est. Gelas. 1. ep. 9. concil. Hispal. 2. c. 7. concil. Tolet. 8. cap. 7. Urban. 1. ep. unica. Ioannes 3. ep. unica. concil. Parisiens. 6. lib. 1. c. 27. & c. 33. Gregor. 1. lib. 3. ep. 9. lib. 8. ep. 46. De sacra unctione c. unico.*

Chrisma pro confirmatione, ex Papæ dispensatione, potest à Presbytero ministrari. *dist. 95. c. Peruenit. Nicolaus 1. in append. post epist. 16. Gregor. 1. lib. 3. ep. 26.*

Chrisma in baptismo ministrari potest à Presbytero in pectore, sed non in fronte. *De sacra Vnct. c. vn. de consecrat. dist. 4. cap. Presbyteri. concil. Tolet. 1. can. 20.*

Chrisma in baptismo ministrari non potest à diacono. *concil. Tolet. 1. c. 20.*

Chrisma tangi non potest à laicis, quando quis baptizatur. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de Baptismo.*

Neque linteola, quibus baptizati abstergantur, possunt à laicis, aut patrinis tangi. *ibid.*

Chrisma à quo petendum pro usu baptismi, & quando.

Chrisma singulis annis petendum à proprio Episcopo. *dist. 95. c. Presbyteri. De consecr. dist. 4. c. Presbyter.*

Chrisma tenentur Græci presbyteri accipere ab Episcopo latino benedictum. *Clemens 8. const. 34. Sanctiss. §. 4.*

Chrisma petendum ab Episcopo per Presbyterum, aut custodem sacrarij ante Pascha, non per clericum. *dist. 95. cap. Presbyteri. De consecr. dist. 4. c. Presbyter.*

Per diaconum ad minus, vel subdiaconum peti debet ab Episcopo. *Concil. Vassen. 2. c. 3. concil. Tolet. 1. cap. 20. Concil. Carthaginen. 4. c. 36. Concil. Antisiodor. cap. 6. concil. Vormatiense 1. c. 60. concil. Sabin. c. 16.*

Chrisma negligentes petere ab Episcopo Presbyteri per sex menses ab officio suspendantur. *concil. Sabin. c. 16.*

Chrisma quomodo custodiendum.

Chrisma custodiendum sicut reliquæ Sanctorum. *Concil. Vornat. 1. c. 60. Concil. Metens. 1. c. 3. Sub clavi custodiendum. ibid. concil. Lateran. 4. c. 20. concil. Oxoniense 1. c. 17. concil. Rauenn. 2. sub Clem. 5. c. 7.*

Chrisma sicut Eucharistia, diligenter custodiendum. *De custodia Euchar. c. 1.*

Chrismatis custos, quomodo puniendus, si aliquid mali accidat, aut nefarium circa Chrisma. *ibid.*

Chrisma sub sigillo custodiendum, & non dandum pro medicinis. *concil. Arelat. 4. c. 18. Neque pro maleficijs, sub priuatione officij. concil. Mogunt. c. 27.*

Pro chrismate dando, vel accipiendo, nihil soluendum, aut exigendum.

Pro balsamo, quod in Chrismate ponitur, nihil exigit Episcopus. *1. q. 1. c. Placuit vt nullus. concil. Emerit. c. 10.*

Pro chrismate, nihil exigendum. *ibid. c. 10. concil. Tolet. 11. c. 66. concil. Aquisgr. 3. p. 1. c. 5. concil. Meldense c. 45. concil. Lateran. 3. in append. tit. de Simonia c. 10.*

Chrisma vetus.

Chrisma vetus comburendum in sacrario (dicitur vetus, quod peruenit ad annum completum.) *De consecr. dist. 3. c. Literis vestris. dist. 4. c. si quis de alio. conc. Sabin. c. 16.*

Chrisma vetus non valet pro baptismo, &c. *de consecr. dist. 4. cap. Si quis de alio.*

Chrismate veteri videntes in baptismo per sex menses priuantur officio, & beneficio. *concil. Sabinense c. 16.*

Chrismatis usus.

Chrisma inseruit pro Sacramento confirmationis, estque eius materia. *concil. Florent. in decr. Eugen. 4. §. Quinto Ecclesiasticorum. Vide, confirmatio. De sacra Vnctione c. unico. & cum eo fit vnctio in fronte cum manu episcopi, ibid. §. Per frontis.*

Chrisma inseruit pro vngendo baptizato in vertice manu presbyteri. *De sacra Vnct. c. vn. §. Quia verò.*

Chrisma necessarium est in baptismo solemnii. *concil. Laodic. c. 48. De consecr. dist. 4. c. nullus ministrorum. lib. 7. constit. Apost. c. 45. Te sacra Vnct. c. vn. §. Quia verò.*

Chrisma est necessarium pro consecratione episcopi. *De sacra vñctione c. vn.*

Chrisma est necessarium in solemnii vñctione Regum, qui in brachio vnguntur, siue humero. *De sacra vñctione c. vn. §. unde in veteri. concil. Rom. sub Ioann. 9.*

Chrisma est necessarium in consecratione altaris. *de sacra vñctione c. vn. §. finali.*

Chrismate olim vngebantur hæretici penitentes, cum ad fidem veniebant. *concil. Laodic. c. 7. & concil. Arausic. 1. cap. 2. Idem fiebat cum hæreticis moribundis pœnitentibus. ibidem.*

Vide, *Manus impositio.*

Christus quò ad diuinitatem.

Christi diuinitatem negans est anathema, & hæreticus. *concil. Rom. 3. sub Damaso. de hæret. c. cum Christus. Vide, Christum negantes.*

Christus est verè Deus. *Concil. Agrippinens. sub Iulio Papa 1. concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Reginas. & epist. ad Nestor. ibid. In Anathematismo 5. & 6. lib. 6. constitut. Apost. c. 11. concil. chalced. art. 5. concil. Nicen. 1. in confess. fidei. Tolet. 6. cap. 1. concil. Gener. 6. art. 18. Damasc. ep. 2. Ioann. 2. ep. 2. Eutych. ep. 1. Caius epist. decr. de fide, & summa Trinit. c. Firmiter. de celebr. miss. cap. In quadam. Eugen. 4. in decr. vnionis Armenorum.*

Vide, *Verbum.*

Christus quò ad humanitatem, & carnem.

Christus est etiam verus homo, sicut verus Deus. *concil. Later. 4. de summa Trin. & fide cathol. c. 1. de celebrat. miss. c. In quadam. concil. quod dicitur Apost. c. 62.*

Negans, Christum esse verum hominem, est hæreticus. *de hæret. c. cum Christus.*

Christus secundum quod homo, etiam est aliquid. *ibidem, & concil. Later. 3. p. 49. c. 20.*

Christi caro est eius propria. *concil. Ephes. in Anathematismo 11. Cyrilli.*

Christus habet veram carnem. *concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Nestorium.*

Christi corpus non fuit phantasticum. *ibid.*

Fuit compositum ex quatuor humoribus, sicut alia corpora humana. *de celebr. Miss. c. In quadam.*

Christi caro non potuit corrumpi. *concil. Ephes. ep. Cyrilli ad Nestor.*

Christus habet veram animam; & falsum est, quod Verbum staret loco animæ. *Concil. Ephes. in ep. Cyrilli ad Nestor.*

Christus, vt homo, fuit ex Iudæis. *concil. Ephes. ep. Cyrilli ad Reginas.*

Christus, vt homo, est minor se ipso, vt Deus. *ibid.*

Omnia dicta de Christo, quæ diuinitati repugnant, de eo, vt homine sunt intelligenda. *Concil. Ephes. in ep. Cyrilli ad Reginas.*

Christus, vt homo, non vt Deus, accepit Spiritum sanctum. *ibidem.*

Christus, vt homo est sacerdos, ac minister, non vt Verbum. *ibidem.*

Christus continebat totum hominem, id est, corpus & animam. *Damasus ep. 1.*

Perfectam habuit humanitatem. *idem ep. 2.*

Christus secundum humanitatem est minor Patre. *Ioann. 2. ep. 1. concil. chalced. in ep. ad Io. Antioch.*

Christus

Christus quò ad unitatem personæ.

Christus non includit duas personas, sed vnam. *Conc. Ephes. & ep. Cyrilli ad Nestor. ibi. Concil. Lateran. 4. de summa Trinitate, & c. c. 1. & Anathematismo 3. Concil. Ephes. ex Cyrillo. Concil. Lateran. sub Mart. I. consultat. 5. cap. 7. Caius in epist. decr. Dam. epist. 1. Eugen. 4. in decr. Unionis Armenorum. Agapetus ep. 5.*

Christus quò ad pluralitatem Naturarum.

Christus duas continet naturas. *Concil. chalced. Gener. act. 3. concil. Ephes. in ep. Cyrilli ad Nestor. concil. Later. 4. c. 1. de summa Trinit. & c. cap. 1. concil. Hispal. 2. c. ult. concil. Tolet. 4. cap. 1. concil. Later. sub Martino I. consultat. 1. 2. & 3. & consult. 5. c. 5. 10. & 11. concil. Tolet. 1. c. 15. conc. Constant. contra art. 4. Io. Hus.*

Duæ naturæ in Christo non fuerunt unitæ solum per affectum, sed per veram unionem. *concil. Later. sub Martino I. consult. 5. c. 5. & 7. Agapetus ep. 5.*

Duæ naturæ reales in Christo sunt. *Eugen. 4. in concil. Flor. in decr. Unionis Armenorum. Agapetus Papa ep. 5.*

Christus quò ad existentiam.

Christus ante Mariam exstitit, ut Deus, non ut homo. *conc. Antioch. 1. sub Dionysio Papa.*

Asserens Christum prius fuisse creatum hominem, deinde accepisse diuinitatem, est anathema. *Conc. Rom. 3. sub Dam. Christus non est ubique corporaliter, sed quo ad humanitatem. concil. Senonense c. 17.*

Christus quò ad missionem.

Christus missus fuit, & ut Verbum, & ut homo, sed diuersimodè. *concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Reginas. concil. Later. 4. c. 1. de summa Trin. & fide, & c. c. 1.*

Christi incarnatio à quo fuerit effectiue operata.

Christi incarnatio communi Sanctissimæ Trinitatis operatione effecta est. *De fide, & summa Trin. cap. 1. concil. Lateran. 4. cap. 1.*

Vide, Verbum.

Christus quò ad conceptionem, & Natiuitatem.

Christi conceptio vera, & realis fuit in vtero Virginis facta ex Spiritus Sancti speciali cooperatione. *concil. Later. 4. c. 1. de summa Trinit. cap. 1. Paulus 4. constit. 4. cum quorundam.*

Qui eam negant: quomodo puniendi. Vide, Christum negantes.

Christus non venit per Virginem, tanquam per canalem. *concil. 3. Rom. sub Damaso. concil. chalced. in epist. ad Ioannem Antiochenum.*

Christus verè de Virgine natus est. *concil. Lateran. 4. de fide, & summa Trinit. c. 1. Felix I. epist. 4. Eutychianus ep. 1. Caius in epist. decr. concil. Later. sub Martino I. consultat. 5. cap. 5.*

Natiuitates duæ de Christo confitendæ, vna ut Deus; alia ut homo. *ibid.*

Christi nomen.

Christi nomen, nec soli diuinitati, nec soli humanitati conuenit. *concil. Ephes. epist. Cyrilli ad Reginas.*

Christus quò ad filiationem.

Christus vnus filius est, licet duas habeat naturas. *concil. Ephes. epist. Cyrilli ad Reginas.*

Christus dici non potest duo filij. *Damasus ep. 1. concil. chalced. act. 5.*

Dicens Christum esse duos filios, vnum à Patre, alium à matre, anathema est. *concil. Rom. 3. sub Damaso.*

Dicens Christum post baptismum, vel resurrectionem adoptatum fuisse in filium, anathema est. *ibid.*

Christus est Dei filius, & ut Deus, & ut homo. *conc. Ephes. in epist. Cyrilli ad Reginas.*

Christus, neque ut homo dici potest, aut debet filius adoptiuus Dei, sed naturalis. *concil. Francfordiense. Adrian. Papa epist. ad Episcop. Gallia, in concil. relata. In Sacro syllabo, & in decr. illius concilij, circa finem.*

Christus est Dei filius vnigenitus, & primogenitus. *concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Reginas.*

Christus quò ad passionem, & mortem.

Christus crucifixus est, ut homo (sed ipse est etiam Deus.) *concil. Later. sub Martino I. consult. 5. c. 10. Nicolaus I. epist. 7. concil. Rom. 2. sub Nicolao I. clem. de fide catholic. c. vn. concil. Lateran. 4. c. 1. concil. Ephes. epist. Nestorij ad Reginas. De summa Trinit. & c. c. 1. concil. Tolet. 3. c. 9. in Formula fidei.*

Christus mortuus est pro omnibus; & quomodo. *conc. Valentin. c. 4. De fide, & summa Trin. & c. c. 1. concil. Trident. sess. 6. c. 3.*

Christus secundum humanitatem tantum passus est, & mortuus, non secundum diuinitatem. *concil. Hispal. 2. cap. ult. Tolet. 4. c. 1. Eutychianus ep. 1. Caius in epist. decret. Ioannes 2. ep. 3.*

De Christi latere exiuit vera aqua, non flegma. *De celebr. Missar. c. In quadam. Quo ad diuinitatem non potuit pati. ibid. concil. Tolet. 3. c. 9. in formula fidei.*

Christus quò ad sepulchrum, & descensum ad inferos.

In sepulchro Christi diuinitas non fuit separata à corpore. *concil. colon. 2. p. 7. c. 14.*

Christus secundum animam descendit ad inferos, virtute diuina. *concil. Ephes. in ep. Cyrilli ad Nestorium. conc. Later. 4. c. 1. de fide, & summa Trinit. c. 1.*

Christus descendens ad inferos liberauit eos, qui in eum crediderunt. *Gregor. I. lib. 6. ep. 15.*

Christus quò ad resurrectionem.

Christus, ut Deus cum Patre, resuscitauit se ipsum, ut hominem. *concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Reginas.*

Christi diuinitas dici non potest remeasse ab inferis, quia ubique præsens est. *conc. Ephes. in ep. Cyrilli ad Nestorium.*

Christus in carne resurrexit diuina virtute. *conc. Ephes. in ep. Cyrilli ad Reginas.*

Christus quò ad sacerdotium, & sacrificium.

Christus secundum humanitatem factus est Pontifex, *concil. Ephes. in ep. Cyrilli ad Reginas.* Non potest dici sacerdos, aut minister ut Verbum: sed ut homo est talis. *ibidem. de consecr. dist. 2. c. sacerdos Dei.*

Christus fuit simul Sacerdos Dei, & sacrificium. *concil. Lateran. 4. c. 1. de fide, & summa Trinit. c. 1. de consecr. dist. 2. c. Sacerdos Dei.*

Christus in cælo offert Patri fideles, ut sacrificium. *concil. Ephes. in Ep. Cyrilli ad Reginas.*

Christus in cæna obtulit Patri sacrificium sub speciebus panis, & vini. *concil. Trid. sess. 22. c. 1.*

Christus fuit Sacerdos. *ibid. c. 1.*

Christus sacerdotum ministerio offert sacrificium. *conc. Tridentin. sess. 22. c. 2.*

Christus pro quibus in morte obtulit sacrificium. *de consecr. dist. 2. cap. Semel immolatus est.*

Christi circumcisio, & Baptismus.

Christus voluit circumcidi, & baptizari, & quare. *de consecr. dist. 4. c. Si quis autem.*

Christi Domini Circumcisionis festum ab omnibus celebrandum Kalend. Ianuarij. *Eug. 4. in decr. Vnionis Armenor. in concil. Florent. §. 8. cum, &c.*

Christus quò ad pluralitatem, voluntatum, & operationum.

Christus duas habuit, & habet voluntates vnā diuinā, & aliam humanā, & duas operationes. *concil. Lateran. sub Mart. I. consult. 1. cap. 3. & consult. 5. cap. 10. & 11. Idem Mart. I. in ep. 3. & 12. concil. Constantinop. 3. id est gener. 6. art. 4. in epist. Agathonis Papae. Leo I. ep. 10. Agapetus ep. 5. Eugen. 4. in decr. Vnionis Armenor.*

Christi humana voluntas non fuit diuinæ contraria, sed illi subiecta. *ibid. in decr. Vnion. Armenorum. Eug. 4.*

Christus quò ad adorationem.

Christus, vt homo, adorat Deum; sed ipse ab omni creatura est adorandus. *Concil. Ephes. in ep. Cyrilli ad Reginas.*

Christus, & vt Deus, & vt homo, vna adoratione adorandus. *Concil. Lateran. sub Mart. I. consult. 5. c. 10.*

Christus in Eucharistia, patriæ cultu adorandus. *Conc. Trid. sess. 13. can. 6.*

Christum crucifixum non adorans, anathema est. *conc. quod dicitur Apostolorum cap. 62. Concil. Rom. 3. sub Damaso. Paulus 4. constit. 4. cum quorundam. Et pœna mortis puniendus. ibid.*

Christum credentes, dicuntur ei donati à Patre. *conc. Ephes. in ep. Cyrilli ad Reginas.*

Christus an sit aliqua duo.

Christus licet duas naturas habeat non tamen sunt duo Christi. *Concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Nestor. Concil. Rom. 3. sub Damaso. Conc. Later. sub Mart. I. consult. 5. c. 8.*

Christus quomodo consubstantialis Deo, & hominibus.

Christus secundum diuinitatem est Deo Patri consubstantialis. *concil. Nican. I. in confessione fidei.*

Sicut secundum diuinitatem est Deo Patri consubstantialis, ita secundum humanitatem est consubstantialis hominibus. *Concil. Chalced. act. 5. concil. constantin. 3. gener. 6. act. 18. concil. Tolet. 6. c. 1.*

Christus per omnia fuit similis nobis secundum humanitatem, excepto peccato. *Eugen. 4. in decr. Vnionis Armenorum in concil. Florent.*

Christus cur venit in mundum.

Christus venit in mundum, vt omnes homines adoptionem filiorum reciperent. *concil. Trid. sess. 6. c. 2.*

Christus pro omnibus mortuus est. *concil. Trid. sess. 6. cap. 3. Innocent. X. constit. cum occasione.*

Vide, *Christus quò ad passionem, & mortem.*

Christi efficacia, & influentia erga homines.

Christus pro omnibus hominibus mortuus est. *concil. Trid. sess. 6. cap. 3.*

Christus est causa meritoria nostræ iustificationis. *Concil. Trid. ibid. cap. 7.*

Christus influit in omnia opera bona iustificationum. *ib. c. 16.*

Christus etiam in cœlo offert Patri fideles, vt sacrificium. *Concil. Ephes. in Epist. Cyrilli ad Reginas.*

Christus peccata dimittit. *de consecr. dist. 4. c. Nemo.*

Christus est fundamentum totius spei hominum. *conc. Ephes. ep. Cyrilli ad Reginas. Vide, Christus quò ad passionem.*

Christi paupertas.

Christus quare, & quomodo loculos per Apostolos habuisse legatur. *De verbor. signif. in 6. cap. Exijt.*

Christus Dominus multas res habuit in communi, de quibus disponere poterat: & contrarium, dicere est hæreticum. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. cum inter. Alienare potuit, quæ habebat, & alia acquirere. ibid.*

Christi paupertati non officit, quod cum Apostolis, aliqua in communi possideret. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. Quia quorundam.*

Christi paupertas perfectissima fuit, & permittebat habere aliqua in communi. *ibid.*

Christi paupertas adstringebat ad solum vsum facti, & stabat cum vfu iuris. *ibid.*

Christi præceptum factum Apostolis de non possidenda pecunia, non fuit rigorosum. *ibid. circa medium.*

Christus, & Apostoli iuste, vfi sunt multis rebus ad quas habebant ius. *Extrau. Ioan. 22. ibid. in fine, & contrarium dicens est hæreticus. ibid.*

Vide, *Paupertas.*

Christus quò ad scientiam, & augmentum eius.

Christus crescebat in sapientia, vt homo non vt Deus. *concil. Ephes. in epist. Cyrilli ad Reginas. crescebat sapientia experimentalis. ibid.*

Christus sciebat diem iudicii, & quomodo. *Gregor. I. lib. 8. epist. 42.*

Christus quò ad Ascensionem.

Christus ascendit in cœlum in anima, & carne. *concil. Later. 4. c. 1. De fide, & summa Trinit. c. firmiter.*

Christus circa secundum aduentum.

Christus venturus est iudicare mundum. *concil. Tolet. 6. c. 1. concil. Later. 4. c. 1. de fide, & summa Trinit. &c. c. Firmiter, & hoc in fine mundi. ibid.*

Christus quomodo pingendus.

Christi imago non in figura agni, sed in figura hominis pingenda, & formanda, & quare. *de consecr. dist. 3. cap. Sextam sanctam concil. gener. 6. constantinop. 3.*

Christus quò ad alia.

Christus est caput Ecclesiæ vniuersalis (sed inuisibile.) *conc. Paris. 6. cap. 2.*

Christus homo Deus faciebat miracula, & sic fecit redemptionem. *concil. Ephes. epist. Cyrilli ad Nestorium.*

Christus exaltatus in cruce traxit ad se electos omnes. *Gregor. I. lib. 6. ep. 15.*

Christus fuit expertus peccati. *concil. Ephesin. in epist. Cyrilli ad Nestorium.*

Christus in cœna fuit conuiua, & conuiuium. *de consecr. dist. 2. cap. nec Moyses.*

Christus in cœna sacrificium confecit sub speciebus panis, & vini, & obtulit Patri. *concil. Trid. sess. 22. cap. 1.*

Præcipit Apostolis, & successoribus sacerdotibus, vt simile sacrificium offerent. *concil. Trid. ibid. & can. 2.*

Christus ordinauit Apostolos sacerdotes per illa verba, hoc facite in meam commemorationem. *ibid. cap. 1. & can. 2.*

Christus offert sacrificium Sacerdotum ministerio. *conc. Trid. ibidem cap. 2.*

Christo obediendum est, vt legislatori, & ei fidendum vt Redemptori. *concil. Trid. sess. 6. can. 21.*

Christus ascendit in cœlum in anima, & carne. *concil. Later. 4. c. 1. de fide, & summa Trinit. c. Firmiter.*

Doctrina de singulis Christi prædicatis & operationibus tradita est ex diuersis Sanctorum dictis. *concil. Lateran. sub Mart. I. consultat. 5. in canonibus diffuse.*

Christus secundum humanitatem per omnia similis fuit nobis, excepto peccato. *Eugen. 4. in concil. Florent. in decr. vniionis Armenorum.*

Christi diuinitatem, humanitatem, conceptionem vel mortem pro

pro nobis negantes poena relapsus puniendi sunt. *Paulus 4. const. 4. cum quorundam. Clem. 8. const. 97. Dominici.*

Christus in sacramento Eucharistiae.

Christus, facta consecratione per sacerdotis verba super panem, continetur realiter sub speciebus panis, sic etiam consecrato vino sub speciebus vini. *De consecr. dist. 2. c. Vtrum sub figura in fine. concil. Lateran. 4. c. 1. concil. Florent. in decreto Eugenij 4. in unione Armenorum ibid. concil. Trident. sess. 13. cap. 1. De fide & summa Trinit. cap. Firmiter.*

Christus non figuratiue, sed realiter, est in sacramento Eucharistiae. *ibid. & praesertim. concil. constantiense contrar. 3. Ioannis Kviceff. & sess. 13. c. 1. concil. Trid. sess. 13. c. 1.* Christus, & in totis panis, ac vini speciebus, & in singulis earum partibus continetur. *Eugenius 4. in decreto unionis Armenorum §. Tertium, post epist. 2. Hilarij. De cons. dist. 2. c. Vbi pars.*

Christi corpus integrum est sub specie panis, & sub specie vini. *concil. const. sess. 13. c. 1.*

Christus existens in Eucharistia non cessat esse in Coelo. *concil. Trid. sess. 13. c. 1.*

Christus cum diuisione Eucharistiae non diuiditur. *concil. Mogunt. 4. c. 31.*

Christi sanguis non separatur à corpore in Eucharistia. *concil. Mogunt. 4. c. 31.*

Christus quotidie immolatur in sacramento. *De consecrat. dist. 2. c. Semel.*

Christus in sacramento est panis viuus, etiam secundum carnem. *ibid. c. Christus.*

Christus quomodo manducandus. *ibid. cap. Quid est Christum 7. &c.*

Christus sacramentaliter manducatur. *ibid. cap. Qui manducant.*

Totus manducatur, & totus manet. *ibid. c. Inuitat. c. Iteratur, & c. qui manducat.*

Christi corpus spiritualiter accipere quid sit. *ibid. c. credere.*

Christi corpus in Eucharistia inuisibiliter non carnaliter accipitur sub specie visibili. *De consecr. dist. 2. c. In illo & c. Qui manducat.*

Christi corpus in Eucharistia cum diligentia conseruandum. *l. q. 1. c. Interrogo.*

Dum Christi corpus in Eucharistia eleuatur ab omnibus maxima reuerentia exhibenda est, etiam à perfectis. *concil. Viennen. gener.*

Christi corporis festum in (id est institutionis Eucharistiae) quolibet anno solemniter celebrandum est. *De reliquijs & vener. Sanctorum c. Vn. concil. Trid. sess. 13. c. 5.*

Feria 5. post octauam Pentecostes hoc festum celebrari debet. *ibid. Urbanus 4. constit. 1. Transiturus. Vide, Officia quadam.*

Hoc festum tempore interdicti etiam per octauam celebrari potest ianuis apertis, cum indulgentijs, &c. *Martinus 5. const. 12. Ineffabile.*

Corporis Christi festum etiam in octaua celebratur. *Eugenius 4. const. 6. Excellentissimum.*

In festo corporis Christi non ieiunatur si in eo accidat vigilia S. Ioannis Baptistae sed anticipatur ieiunium in feria 4. *Vrb. 8. in append. 2. const. 42. alias 152. cum euenine.*

Vide, Officia quadam.

Christi corporis processio infra octauam fieri potest à quolibet clero, monasterio, &c. *Greg. 13. const. 10. cum interdum.*

In festo corporis Christi sacramentum ferendum ab Episcopo (si adest) cum sit processio: si non, ab alio digniori in clero iuxta consuetudinem locorum. *concil. Mediolan. 1. tit. Quae pertinent ad sacram. Euchar.*

Corporis Christi sodalitates instituendae ad ferendum sacramentum infirmis. *concil. Mediol. ibid.*

Vide, Eucharistia. Vide, Corpus Christi.

Christum negantes, vel conceptionem eius, &c. vel aliud.

Christum negantes excommunicantur, & deponuntur, si sunt clerici. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 62. aliter disponit Felix 3. epist. 7.*

Negantes Christum esse conceptum de Spiritu Sancto, vel esse mortuum pro redemptione hominis poena mortis sunt puniendi. *Paulus 4. constitut. 4. cum quorundam, Clemens 8. const. 95. Dominici. & quando tradendi curiae saeculari. ibid. Paulus 4. & Clem. 8.*

Christiani, quò ad ritus.

Christiani non debent sabbatizare sed laborare in illa die, aliàs excommunicantur. *concil. Laodic. c. 29. Transcuntes ad Iudaeorum ritus, quomodo puniendi. De Heret. in 6. cap. contra.*

Christianum se negans Christum negat. *11. q. 3. cap. Non solum negat.*

Christiani iudaizantes, vt heretici puniendi. *Nicolaus 4. const. 1. Turbato. Greg. 11. const. 2. Admodum. De heret. in 6. c. contra.*

Christiani in pietatis operibus tenentur sequi regulam Romanae Ecclesiae. *Concil. Trid. sess. 25. de reform. in fine de delictu ciborum.*

Vide, Heretici. Vide, Schismatici. Vide, Ritus.

Christianorum obligationes.

Christiani baptizati tenentur obseruare omnia praecepta Evangelij. *concil. Trid. sess. 6. can. 19. etiam si perfecti essent tenentur obseruare omnia praecepta Dei, & Ecclesiae. ibid. canon. 20. tenentur etiam ad tenendas traditiones, concil. Trid. sess. 7. De Baptismo can. 8.*

Christianus habere non potest simul plures vxores, & hoc est prohibitum diuina lege. *concil. Trid. sess. 24. can. 2.*

Christiani de necessitate salutis tenentur subesse Papae. *Extra de maiorit. & obed. c. Vnam sanctam.*

Christiani non possunt consulere alios sortilegos &c. similes. sub poena excommunicat. *26. q. 5. cap. 1. Sixtus 5. const. 17. Caeli, & terra.*

Christianus permittere non potest vt de area vel torculari aliquid accipiat ad sacrificium idolorum. *26. quaest. 2. cap. Si de area.*

Non possunt Christiani vti ritibus Iudeorum. *concil. Later. 4. c. 70. Ne aliorum infidelium ibid. & poena.*

Christianus iudex potest inferre tormenta. *23. quaest. 4. cap. Quaesitum.*

Vide, Sententia. Vide, Fideles.

Christiani morientes.

Christiani morientes in peccato grauius puniuntur, quam infideles. *concil. Parisiense 6. c. 10.*

Christiani circa Iudaeos.

Christianus si sit Iudaeus, si liberetur à seruitute, etiam si iurat, non tenet illud iuramentum. *concil. Aurel. 4. c. 31.*

Christianus factus aliquis, auferendus est à seruitute Iudaeorum. *Greg. 1. l. 7. ep. 22. & l. 7. ex regeft. ep. 35.*

Christianus seruus, qui spe libertatis accipit in vxorem suam Iudaeam quomodo tractandus. *concil. Aurel. 4. c. 31.*

Christiani non possunt esse serui Iudaeorum, sed redimendi sunt per Christianos. *concil. Matiscon. 1. c. 16. Greg. 1. l. 6. epist. 21. lib. 7. ex regeft. ep. 35. dist. 54. c. Mancipia.*

Christianus seruus circumcissus à Iudaeo, liberandus est à seruitute eius. *17. quaest. 3. c. Iudas, qui.*

Christiani non possunt accusari à Iudaeis, Haereticis, Paganis, &c. *quaest. 7. cap. Pagani.*

Christiani non possunt seruire Iudaeis, sub poena excommunic. *De Iudaeis c. 1. c. Multorum, & c. Ad hac. Possunt tamen esse coloni agrorum. ibid. Vide, Iudaei.*

Christianæ sœminę esse non possunt nutrices Iudæorum in domibus ipsorum, sub eadem pœna. *ibid. cap. Ad hac & cap. Et si Iudæos. concil. Later. 3. in append. de Iudæis.*

Christiani non possunt occidere, vel spoliare Iudæos, sub pœna excommunic. *concil. Later. 3. c. 26. de Iudæis c. Sicut.*

Non possunt matrimonia facere cum Iudæis. Vide, *Matrimonium.* Vide, *Iudæi.*

Non possunt habitare cum Iudæis in eadem domo. *concil. Later. 3. can. 26. & pœna contra facientium est penitentia per 7. dies & si sit vilis persona, fustigatio. Concil. Coiaccense cap. 6.*

Non possunt facere Iudæis homagium, seu iuramentum fidelitatis, sub pœna excommunicationis.

Possunt contra Iudæos ferre testimonium. *concil. Later. 3. cap. 26.*

Non possunt soluere vsuras Iudæis. *concil. Later. 4. c. 67. & pœna soluentium. ibid. Vide, Vsuræ. Vide, Iudæi.*

Christiani habere debent vestes diuersas à Iudæis. *concil. Later. 4. cap. 68.*

Non possunt cum Iudæis conuiuari, neque in nuptijs aut tripudijs simul esse, nec saltare, &c. cum illis. *concil. Vienn. prouinc. sub pœna excommunicationis. conc. Metense 1. c. 4.*

Christiani iudaizantes seuerissimè puniendi. *concil. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. c. 3.*

Non possunt uti medicis Iudæis (nisi in maxima & extrema necessitate) *concil. Sabinense c. 22. Vide, Iudæi.*

Non possunt Iudæorum sepulchra multilari à Christianis; neque perturbari in suis festis, neque aliquid ab eis exigi potest ne perturbentur, sub pœna excommunicationis, priuationis officij, & honoris. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de Iudæis c. 2. dist. 45. c. Qui sincera.*

Christiani transeuntes ad ritus Iudæorum, ut hæretici puniuntur. *Nicolaus 4. constit. 1. Turbato. Greg. 11. constit. 2. Admodum. Vide, Iudæi.*

Christiani circa Saracenos, & alios.

Christiani non possunt ferre ad Saracenos merces, & alia, ut arma, equos &c. sub pœna excommunicationis. *de Iudæis c. Ita quorundam. Vide, Excommunicatio Bullæ Cœna.*

Non possunt eis, vel alijs paganis seruire sub eadem pœna. *ibid. cap. Iudæi il. 2.*

Neque possunt esse nautæ in nauibus eorum sub eadem pœna. *ibid. c. Ita quorundam.*

Non possunt eis dare vlla auxiliorum genera, sub eadem pœna. *ibid. c. Ad liberandam, & c. Quod olim.*

Tales christiani deferentes ad Saracenos arma, equos, merces, &c. alia auxilia, si capiuntur ab alijs christianis, remanent serui eorum capientium. *de Iudæis c. Ita quorundam.*

Non possunt tempore guerræ ferre ad eos merces, quas alio tempore possunt, sub pœna excommunicationis. *De Iudæis cap. Quod olim.*

Christianæ mulieres nubere non possunt cum Gentilibus. *concil. Eliber. c. 15. Vide, Matrimonium.*

Christianos rapiens, ut vendat Saracenis excommunicatur; & licet absoluat, nisi satisfaciatur, careat Ecclesiastica sepultura, & filij vsque ad tertiam generationem sunt inhabiles ad ordines, & beneficia. *concil. Sabinense c. 24.*

Christiani captiui, seu sclauī, etiam in partibus infidelium.

Christiani sclauī fugientes ad conseruatores Romæ sunt liberi & fiunt ciues Romani. *Pius V. constit. 17. Dignum.*

Christiani sclauī capti in bello, quod fit contra Turcas, liberi dimittendi sunt. *Pius V. constit. 149. & sua bona illis donanda. ibid.*

Christiani sclauī, seu captiui in partibus infidelium existentes, à quibus casibus, & excommunicationibus poterant absolui, semel in anno per fratres Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum. & à quibus non. *Paulus V. constit. 40. Ex omnibus.*

Christiani Captiui Presbyteri in ijs partibus existentes celebrare possunt, etiam ante auroram per vnā horam, &

post meridiem per vnā horam, cum altari portatili, in quolibet loco etiam profano. Etiam si Turcæ sint præsentes, dummodo non sit periculum irreuerentiæ inferendæ sacrificio. *Paulus V. ibid. §. 6.*

Possunt Sacramentum Eucharistiæ deferre inclusum in aliqua capsula sine luminibus, & cum vestibus ordinarijs. *Paulus V. ibid. §. 7.*

In aliquibus festis indulgentiam plenariam possunt consequi præmissis certis operibus, ut *ibid. §. 11. & 12.* In articulo mortis quas indulgentias lucrantur. *ibid. §. 13.*

Si confiteri non possent inuocato nominis Iesu, poterant eas consequi. *ibidem.*

Per decennium tantum id concessit *Paulus V. ubi supra.*

Christiana mancipia empta per Iudæos à paganis, reuenduntur christianis. *Greg. 1. lib. 6. ep. 21. & lib. 7. ex regest. ep. 35. Vide, Serui.*

Cibi, & eorum delectus, ac effectus.

Ciborum delectus Iudæorum more non faciendus. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 51. & concil. Apost. factum Antiochia coram S. Petro c. 3. Eleutherius in ep. decret. Nicolaus 1. ad consulta Bulgaror. cap. 43.*

Ciborum aliqui prohibentur non quia immundi, sed propter abstinentiam. *Concil. Colon. 2. part. 9. c. 3.*

Cibos damnans, ut immundos, eo quod dati sint à Deo ad vsum hominum, est hæreticus. *Concil. Brachar. 1. c. 14. Concil. quod dicitur Apostolorum c. 51.*

Cibi nullius generis vituperari debent. *lib. 7. const. Apost. c. 21.*

In ciborum delectu, sicut in alijs pietatis operibus Romanæ Ecclesiæ regula tenenda. *Concil. Trid. sess. 25. de reform. in fine. De delectu ciborum. Vide, Ecclesiæ Rom. decreta.*

Cibi immolatiij, seu idolotiri comedi non debent. *lib. 7. constit. Apost. c. 22. Gregor. 1. ep. 14. Vide, Idola.*

Cibi non sunt in culpa, seu mali, sed appetitus, & delitiæ eorum. *dist. 41. cap. Delitiæ, & cap. Quod dicit.*

Cibi fuerunt causa diminutionis mundi. *dist. 35. c. Sexto die.*

Ciborum temperantia salutem; contrarium morbum causat. *de consecr. dist. 5. c. Nihil enim. & cap. Ne tales.*

Ciborum penuria paucis diebus durauit. *ibid. c. Nihil enim.*

Ciborum nimia abstinentia est mala. *de consecr. dist. 5. cap. Non mediocriter.*

Ciborum parsimonia in qualitate, & quantitate tenenda est. *ibid. cap. Ne tales.*

Vide, *Ieiunium. Vide, Abstinentia.*

Cinctus.

Cincti incedere debent religiosi. *Concil. Nican. 1. ex Arabico cap. 76.*

Ciprum.

Cipri Archiepiscopus ex Antiocheni consensu, olim creandus erat. *concil. Nican. 1. ex Arabico c. 37.*

Cipri Episcopi quas, & à quibus possunt exigere procurationes, dum visitant. *Extra, de censib. c. Vas electionis.*

Circulator.

Circulatores non permittendi versari prope Ecclesias tempore officiorum. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Communia ratione cap. Officiorum.*

Circumcisio.

Circumcisio debebat originale, sicut nunc baptismus. *de consecr. dist. 4. c. Quod autem, & cap. Ex quo.*

Circumcidi non debet, qui legem Christi accipit. *lib. 6. constit. Apost. c. 12. & 14.*

Circumcisio nunc non prodest quidquam. *de pœnit. dist. 2. c. 28. Circumcisio.*

Circumcidi poterant in primitiua Ecclesia conuersi ad fidem, quamdiu templum durauit, ex cœremonia, non ex necessitate. *Concil. Apostol. c. 4.*

Cistercienses Monachi sunt exempti à decimis. *De resor. c. cum ordinem*. Tam de laboribus proprijs, quam de terris, quas suis sumptibus colunt. *De decimis c. Ex parte tua*. Sed hoc non extenditur ad terras, quas alijs dant colendas. *ibid.*

Cistercienses, quomodo facere debent professionem. *De semonia c. Ne Dei Ecclesia*.

Cistercienses Abbates possunt ex se ipsis benedicere Abbates novos, quando Episcopi Diocesani recusant id facere. *De supplenda neglig. cap. 1.*

Cistercienses quando, & quomodo debent capitula congregare, & quid in eis tractare, tam de Monachis, quam de Monialibus. *concil. Later. 4. c. 17.*

Cistercienses discedentes à matutino sine licentia Abbatis, compelluntur regredi. *De Regularibus cap. Non est vobis*.

Cistercienses S. Bernardi non possunt procurare dignitates, functiones, ministraciones in Religione per fauores Principum, Regum, Imperatorum, Cardinalium sub pena excommunicationis late sententiæ, & priuationis actiue, & passiue vocis, & inhabilitatis de futuro. *Paulus 5. const. 79.*

Alias. Superiores verò, qui eas conferunt ad fauorem, &c. vel penas remittunt, excommunicationem late sententiæ incurrunt. *ibid.*

Vide, *Monachi cistercienses*. Vide, *Regulares*.

Citatio, citatus, & citans.

Citatio vocatoria, & peremptoria in causis Ecclesiasticis non debet arctari ad breue tempus, nisi necessitate urgente. *De dilationibus cap. 1.*

Citatio ponenda est in Ecclesia Rei, seu citati, si ipse non inuenitur. *De dolo, & contum. c. finali*.

Citatio partis semper præcedere debet antequam repetantur testes; & si non vult pars comparere, valida est repetitio. *De testib. c. In nomine*.

Citationes fieri non possunt per quæstores. *De pœnit. &c. in 6. cap. 1.*

Citatio, seu intimatio appellationis, ubi facienda; maxime si timetur de parte. *Clem. de elect. &c. c. causam*.

Citationes etiam non solemnes pro audientia literarum Papæ, quomodo faciendæ. *Clem. de Iudicijs c. 1.*

Citationes, quæ sunt ex mandato Apostolico, siue ad Principes, siue ad Reges, Imperatores, &c. si ad eos adiri non potest, affiguntur in ianuis Ecclesiæ maioris illius ciuitatis, in qua est Papa, & præfigantur termini competentes: illeque ita valent, ac si essent factæ personaliter. *Extra, de dolo, &c. c. Rem non nouam*.

Citationes factæ de mandato, vel scientia Papæ, extra dies solemnes, valent. *Clem. de Iudicijs c. 1.* Et hæ citationes si affigantur Palatio Papæ, ita valent post lapsum terminum, ac si essent personaliter intimatæ, dummodo ipsi citati impediuerint, ne ad eos peruenire possent citationes. *ibid.*

Citatio debet continere ea, pro quibus citatus conuenitur. *Clement. Ut lite pendente cap. fin.*

Citatio facta extra territorium citantis, est nulla, etiam si Rex, vel Imperator citare faciat. *Clem. de sent. & re iud. c. Pastoralis*. citatus sic non tenetur comparere. *ibid.*

Citati à delegato Papæ non comparentes, si negotium, pro quo citantur, exigit penas per canones determinata, ad eas damnandi. *concil. Later. 3. in append. de potest. deleg. c. 6.*

Citatus contemnens venire fit suspectus de delicto. *Gelasius epist. 13.*

Citatus legitime tenetur coram iudice citante causam prosequi, etiam si post citationem mutauit forum. *De foro compet. c. Proposui*.

Citatus non veniens in tempore, nequit excommunicari, (sed expectetur.) *4. q. 5. c. Quisquis*.

Citatus extra territorium iudicis citantis, non tenetur comparere. *Clem. de sent. & re iudic. c. Pastoralis*. Etiam si citatus habeat feudum in territorio citantis. *ibid.*

Citatus ad locum non tutum, non tenetur accedere. *Clem. ubi supra*.

Citatus ad comparendum in termino, tenetur comparere, &

si in termino, habet impedimentum, debet quam citius potest, alias condemnatur in expensis. *De dolo, & contum. c. cum dilecti*.

Si citatus post citationem iter ad Papam arripit, adhuc iudex potest prosequi, quia non appellat. *De appellat. & recusat. c. Meminimus*.

Citari non potest reus, vel actor extra ciuitatem, si sunt eiusdem ciuitatis, etiam si delegatio sit à Papa: excepto si in villa eius causa sit facienda, vel si non possit securè accedere ad ciuitatem: In quo casu nequit alteruter alium conuenire ultra vnam dietam extra Diocesim: impetrans tamen literas debet hoc exprimere in petitione, & iurare iudici, quod non possit accedere; sed tenetur ad expensas alterius partis, quam extra trahit. *De rescriptis in 6. c. Statutum, §. cum vero*.

Citans ad comparendum in loco aliquo, qui habet nomen commune cum alio (vt procedatur contra non comparentem) tenetur ad expensas, & priuatur commodo rescripti. *De rescrip. c. vlt.*

Citante recedente in longinquum, & non relincente procuratorem, quid potest facere pars aduersa. *De eo, qui mittitur in possess. cap. fin.*

Citare non potest delegatus extra Diocesim, in qua est deputatus, nisi de partium consensu. *De rescrip. in 6. cap. Statutum §. In nullo*.

Episcopi expulsi à Sedibus citare possunt expulsores, coram solo populo in aliena Diocesi. *Clem. de foro compet. c. Vnico*.

Citationes causarum in Vrbe pendentium, vel executiones impediennes, quomodo puniendi. *Innoc. 8. constit. 17. Officij nostri*.

Citationes in Vrbe, intimationes, &c. per solos cursores fieri debent, alias iudicium est nullum, & pena illorum, qui citant. *Clem. 7. const. 24. Accepimus, & in sua sequenti declaratione*.

Citationes bannitorum, homicidarum, &c. fugientium, quomodo faciendæ. Vide, *Banniti*.

Vide, *Intimatio*. Vide, *commissio*. Vide, *causæ ubi faciendæ*.

Ciuitas.

Ciuitate interdicta, etiam suburbia sunt interdicta, si sunt contigua. *De sent. excommunic. in 6. c. Si ciuitas*.

Ciuitas occidens Episcopum amittit dignitatem Episcopalem. *25. q. 2. c. Ita nos*.

Ciuitas, in qua occiditur, vel percutitur Cardinalis, quomodo tractanda. Vide, *Cardinalem carcerans, &c.*

Ciuitates non crescunt in dignitate per præsentiam Imperat. *Gelasius 1. ep. 13.*

Ciuitates, quarum domini expellunt, vel banniunt clericos, edicto supponuntur. *concil. Tolet. 22. c. 24.*

Vide, *Interdictum*. Vide, *Immunitas*. Vide, *Libertas*.

Clandestina.

Clandestina matrimonia sunt prohibita. *30. q. 5. c. Aliter legitimum. c. Nullus. c. Nostrates. c. Qualis*. Sunt nulla. *conc. Trid. sess. 24.*

Vide, *Matrimonium clandestinum*.

S. Clara.

S. Clara de Assisio canonizatur. *Alex. 4. const. 3. Clara claris*. & eius festum præcipit celebrari die 12. Augusti. *idem Papa. ibid.*

S. Claræ Monasteria. Vide, *Monasteria*.

S. Claræ Regula à S. Francisco ei data approbatur. *ab Innoc. 4. const. 12. Solet*.

Eadem regula reformatur. *ab Urb. 4. const. 7. Beata*.

S. Claræ Moniales exemptæ sunt ab ordinarijs, & quomodo. *Eugenius 4. const. 18. Licet*.

Vide, *Moniales*.

Clareni.

Vide, *Fratres Clareni S. Francisci*.

Clausus à medicis potest ministrare in sacris, quæ habet. *dist. 55. cap. Si quis infirmitate.*

Claues Ecclesie.

Claues ligandi, & soluendi, in Ecclesia tantum sunt, & non extra eam. *24. q. 1. cap. Omnibus. & c. quicumque ab unitate. De pœnit. dist. 1. cap. 85. Indicet.*

Claues à Christo datæ sunt Ecclesiæ, non solum ad soluendum, sed etiam ad ligandum. *Concil. Trid. sess. 14. can. 15. concil. Later. 4. c. 1.*

Clauis Ecclesiastica est potestas ligandi, atque soluendi, qua iudex Ecclesiasticus dignos recipere debet, & indignos excludere à Regno Cœlorum, &c. *Extrav. Ioan. 22. de Verborum signif. c. Quia quorundam.*

Clauis in Ecclesia duplex est, vna cognoscendi in causa, alia definiendi. *ibid.*

Clauis ista duplex est Papæ necessaria, easque habet. *ibid.*

Claues Ecclesiæ à Christo concessæ sunt Apostolis, & successoribus, & quæ. *concil. Later. 4. c. 1.*

Clauis de Corpore S. Petri accepta.

Clauis de corpore S. Petri accepta mitti consuevit ex deuotione ad magnos Principes. *Greg. I. l. 1. epist. ep. 30. l. 6. epist. 23. & 25. l. 7. ep. 24. l. 11. ep. 17.*

S. Clemens Papa I.

S. Clementis epistola 1. ad Iacobum fratrem Domini, in qua referuntur verba sibi dicta à S. Petro, & colloquium cum eo habitum approbatur à Nicolao I. in ep. 49. circa finem. à Joanne 8. in ep. 234. à Greg. 7. l. 4. ep. 2. & l. 8. ep. 21. à concil. Tribur. l. c. 32.

S. Clementis itinerarium est apocriphum. *dist. 16. c. Clementis.*

Clerici nomen, & res.

Clericus idem importat, ac electus in sortem Domini. *Dist. 21. cap. Cleros. concil. Colon. 2. par. 2. cap. 1. & per hoc differt à laico. ibid. concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 99.*

Clerici in Ecclesia tenent locum Leuitarum. *conc. Rauenn. 3. post Clementem 5. c. 2.*

Clerici sunt omnes Ecclesiastico muneri seruientes, etiam Lectores, &c. minores. *concil. carthag. 3. c. 21.*

Clerici non sunt, qui ab Episcopis non gubernantur. *dist. 93. cap. Nulla ratione, & cap. Qui suis.*

Clericorum nomine, intelliguntur etiam Canonici. *De verbor. signif. cap. cum tibi.*

Clerici cameræ. Vide, *camera clericum.*

Quinam sint capaces clericatus, seu possint ordinari clerici.

Clerici ordinari possunt fideles, cuiuscumque nationis, si nihil obstat. *concil. Parisien. lib. 1. c. 72. De institutionib. cap. ad decorem.*

Clerici ordinari possunt illi tantum, qui dignè possunt tractare diuina mysteria. *Clem. I. epist. 2. dist. 23. c. Tales.*

Qui in infantia baptizati sunt ab hæreticis, possunt ordinari clerici. *concil. African. c. 24.*

Qui habent vxores possunt fieri clerici, si sint bonæ fidei; & alias apti. *Innoc. I. ep. 4. c. 4. dist. 33. c. Laici.*

Clericus fieri potest, & ad ordines promoueri, qui vnam tantum habuit vxorem, sed virginem. *Siricius ep. 1. c. 10.*

Clericus potest fieri, qui in infirmitate ex medici incisione fit claudus. *post Concil. Illerdense c. 6. dist. 55. cap. Si quis infirmitate.*

Vide, *Ordinare.* Vide, *Ordines clericales.*

Clerici fieri non possunt rebaptizati. *concil. carthag. 5. c. 11. causa 1. q. 7. c. Qui in qualibet.* Neque baptizati in alienis Prouincijs. *dist. 98. c. Omnes.*

Clericus fieri nequit dæmoniacus, donec liberetur. *concil. quod dicitur Apostol. c. 79. dist. 33. cap. communiter, cap. Clerici, & cap. Vsq. ad eo.*

Neque conscius homicidij à se facti. *dist. 50. c. Si quis viduam. concil. Later. sub Martin. I. c. 26.*

Neque pœnitentes publici, etiam peracta pœnitentia. *concil. carthag. 4. c. 68. & 69. (& Episcopus scienter eos ordinans deponatur.) concil. Tolet. I. c. 2. dist. 33. c. Maritum. dist. 34. c. Precipimus. Siricius epist. 1. c. 15. (& ordinantes deponantur. ibid.) & ep. 43. c. 3. Innoc. I. epist. 2. c. 2. dist. 50. c. Quicumque, & c. Ex pœnitentibus. Conc. Arelat. 3. c. 3. Gelasius ep. 9. Si conuicti sunt de delicto, non possunt; secus si non conuicti, concil. Toletan. 4. c. 54.*

Neque qui habuit viduam vxorem. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 19. Innoc. I. ep. 2. c. 5. ep. 22. c. 1. dist. 34. cap. Si quis viduam. (Qui eos ordinant deponendi. ibid.) Siricius ep. 1. c. 15. dist. 50. c. Quicumque. concil. Arelat. 3. c. 3.*

Clericus nullus ordinari potest, qui vel beneficium non habet, vel alicui Ecclesiæ, aut pio loco inferuire debeat. *conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 16.*

Neque qui fuit Miles. *Innoc. I. ep. 2. c. 2. epist. 4. c. 3. ep. 23. c. 3. & 4. dist. 50. c. Si quis post. dist. 51. cap. Aliquantos. Siricius ep. 4. cap. 3.*

Neque qui fuit causidicus, & postulator. *Innoc. I. ep. 4. cap. 3. ep. 23. c. 3. & 4. dist. 51. c. aliquantos.*

Clericus etiam si coniugatus, nullus ordinari potest, qui alicui Ecclesiæ, aut pio loco de mandato Episcopi cum clericali habitu, & tonsura non inferuiat. *concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 16.*

Neque curialis, id est, qui in Principum curijs seruiuit. *Innoc. I. ep. 2. c. 11. ep. 4. c. 3. epist. 23. c. 3. & 4. dist. 51. c. Aliquantos. c. Præterea, Gelasius ep. 9.*

Neque qui duas sorores accepit in vxores. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 19.*

Neque bigamus fieri potest clericus. ordinans eum deponatur. *Siricius ep. 1. c. 15. dist. 33. c. Maritum. dist. 34. c. Precipimus. c. Si quis de Laicis. dist. 50. c. Quicumque. c. Illud quoque. concil. Arelat. 3. c. 3. Gelasius ep. 9.*

Neque qui filiam fratris, vel ab eo relictam habuit vxorem. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 19.*

Neque seditiosus. *concil. Agathen. c. 69. concil. carthag. 4. c. 67. dist. 46. cap. Seditarios.*

Neque infamatus de natalibus, donec se purget. *De purgat. canon. c. Accedens.*

Neque obligatus tributo ciuili. *Dist. 34. c. Si quis obligatus est. concil. Lucense c. 46.*

Neque obligati publicis rationibus. *Greg. I. lib. 7. ep. 11.*

Neque obligati alicui personaliter. *dist. 54. cap. Si quis obligatus.*

Neque illegitimi. *Gelasius ep. 9.*

Neque qui non est baptizatus, & confirmatus. *De sacr. non iter. c. Pastoralis.* Tamen si subdiaconus, vel alius non confirmatus ordinetur, non iteretur ordo, sed suppletur confirmatio. *ibid.*

Neque corpore vitiati. *Gelasius ep. 9.*

Neque liberti, quorum domini viuunt. *Concil. Elibert. capit. 80.*

Clerici inuidi fratrum non sunt promouendi. *concil. carthag. 4. cap. 54.*

Neque criminosi. *Gelasius ep. 9.* Etiam si crimen sit occultum. *De temporib. ord. c. Ex tenore.*

Neque regularis contra voluntatem sui Prælati. *ibid. cap. Ad aures.*

Neque vsurarij. *concil. carthag. 4. c. 67. dist. 33. c. Maritum. dist. 34. c. Precipimus. dist. 55. cap. Priscis. dist. 47. cap. De Petro.*

Neque vendicatiui. *concil. carthagin. 4. c. 67.*

Ordinari non potest, neque in prima tonsura, non confirmatus. *Concil. Trid. sess. 22. de refor. c. 4.*

Neque qui obligati sunt ad aliquod onus. *Concil. Toletan. 1. cap. 10.*

Neque qui de recenti baptizati sunt. *Conc. Nicen. 1. c. 2.*

Neque qui uxorem habuit repudiatam. *Concil. carthag. 4. c. 68. & 69. (Episcopus ordinans deponendus.) Innoc. 1. ep. 2. c. 5. dist. 34. c. si quis viduam.*

Neque infans, neque in prima tonsura. *De temporib. ordinat. in 6. c. Eos qui. Pœnæ ordinantium. ibid.*

Neque illi, qui nolunt ascendere ad sacros ordines, & pœna ordinantium. *ibid.*

Neque illiterati. *dist. 36. cap. Illiteratos. De temporibus ordinat. in 6. c. Eos qui.*

Neque accusati criminaliter, pendente causa. *de testibus cap. non debet.*

Neque castrati. Vide, *Castratus.*

Neque qui fuit apostata. *dist. 50. c. ult.*

Neque medici, si habent conscientiam de homicidio. *de etate, & qual. & c. c. ad aures.*

Neque qui est seruus, seu mancipium alicuius. *dist. 54. cap. nullus. cap. nulli. cap. Magnus. cap. Qui ex familijs. cap. Quicumque. Concil. Mogunt. 1. c. 23.*

Neque implicati negotijs alienis. *Concil. carthag. 1. c. 8.*

Neque, qui non habent literas dimissorias sui Episcopi, alias ordinans, & ordinatus deponatur. *21. q. 2. c. 1.*

Neque qui post pœnitentiam fuit miles. *Siricius ep. 4. cap. 3. Innoc. 1. ep. 2. c. 2.*

Neque qui habet concubinam, vel meretricem. *dist. 33. cap. Maritum. cap. communiter. dist. 34. c. Precipimus. dist. 55. cap. Priscis.*

Neque ioculatores, scurræ; turpia loquentes, &c. *Concil. Tolet. 17. c. 23.*

Neque maledici. *dist. 46. c. Clericus maledicus.*

Neque simoniaci. *dist. 33. c. Maritum. c. communiter. dist. 34. c. Precipimus. dist. 55. c. priscis.*

Græci ordinari non possunt à Latinis, neque è contra si sint ritus diuersi, & cum illis velint ordinari. *de tempor. ord. c. cum secundum.*

Neque Ultramontanus ab Episcopo Italo sine licentia Papæ, vel sui Episcopi, asserentis causam, quare non ordinauit, & pœna ordinantium. *de temp. ordin. in 6. cap. ult. Vide, Ordines sacri, quibus prohibentur. Vide, Ordinare. Vide, Ordinatio.*

A quo ordinari debent, seu institui clerici, in quolibet ordine, etiam tonsura.

Clericus ordinari debet à proprio Episcopo, & non potest ordinari ab alieno. *concil. Carthagin. 1. c. 5. concil. Cabilon. 2. c. 13. concil. Valent. c. 5. concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 78. concil. Meldense c. 51. Sed potest cum licentia proprii. ibid. Distinct. 71. c. Illud. cap. De aliena. c. Clericos. causa 7. q. 1. cap. Episcopus in Diœcesim. 19. q. 2. cap. Alenum. concil. Rauennat. 2. sub Clem. 5. c. 24.*

Episcopi proprii dimissorias habere, quis debet, vt ordinetur ab alieno. *ibid. & 21. q. 2. c. 1.*

Abbates Benedicti Monachorum possunt suis Monachis, & alijs suis subditis conferre primam tonsuram. *Dist. 69. c. Quoniam. de etate, & qual. & c. cap. cum contingat. de priuileg. in 6. cap. Abbates.*

Abbates Monachorum sacerdotes, & benedicti, possunt suis Monachis, & clericis subditis sui territorij conferre ordines minores, non tamen alijs. *Dist. 69. cap. 1. concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 10.*

Possunt clerici ordinari ab Episcopis vicinis sine licentia Episcopi, quando hic est manifeste suspensus, & quomodo. *de temporib. ord. in 6. cap. Eos qui.*

Clerici ordinati ab alieno Episcopo absque dimissorijs proprii, à nullo admittendi ad executionem ordinum, & pœna admittentium. *concil. Tolet. 22. cap. 4. concil. Trid. sess. 23. de reform. cap. 1.*

Vide, *Episcopus circa ordinationes. Vide, Ordinatio, ordinare, & c.*

Clericorum ordo in Ecclesia.

Clericorum ordo est, vt præcedat presbyter, postea diaconus, deinde subdiaconus, licet alter prius altero sit institutus. *de maiorit. & obed. cap. Statuimus.*

Clerici minores ante diaconum non sedeant. *concil. Laodic. cap. 20.*

Clerici qui non sunt in sacris non habent vocem in Capitulo. *concil. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 1.*

Clericorum numerus.

Clericorum numerus debet esse iuxta proportionem reddituum Ecclesiæ. *concil. Hispalen. 1. cap. 1. De institutionibus c. 1. concil. Emerit. c. 18. Mart. 1. epist. 5. De vita & honestate clerico. c. Quoniam. concil. Sabinense. c. 10. In Cathedralibus, & Parochialibus tot es se debent, quot sunt necessarii pro sacramentorum administratione. concil. Trid. sess. 21. de reform. c. 4. Vide, Numerus.*

Clerus numerosus esse debet in Ecclesijs. *Mart. 1. epist. 5.*

Clerici de nouo nequeunt fieri inuito clero. *De institutionibus cap. Auctoritate.*

Vide, *Ecclesiæ Parochiales.*

Clerici quo ad habitum & tonsuram.

Clericus tenetur ostendere clericatum in habitu & tonsura. *concil. Carth. 4. c. 45. De vita & honestate clericorum, c. Clericis. & ad hoc cogendi sunt per superiorem. ibidem. concil. Londinense 1. c. 9. concil. Later. 3. in append. tit. Ne clericus c. 4. Cogendi sunt pœna pecuniaria ad ferendam tonsuram, & habitum clericalem. concil. Rauenn. 2. sub Honor. IV. cap. 3.*

Clericus coniugatus non tenetur deferre tonsuram si non est beneficiatus. *de cler. coniug. c. Ioannes.*

Clericus non potest vti veste colorata, vt purpurea, &c. *concil. Narbon. c. 1.*

Neque vti vestibus secularium, sub pœna excommunicationis. *concil. Rom. sub Zacharia c. 3.*

Neque vti pannis viridibus, rubeis, &c. & pœna. *De vita & honest. cleric. c. Clerici officia.*

Clerici tenentur induere vestem talarem. *concil. Lucense c. 66. concil. Colon. 2. par. 3. c. 8. Later. 5. sess. 9. de reform. Curia c. 2. concil. Mogunt. 4. c. 74.*

Clerici (olim) non poterant barbam nutrire. *concil. carthag. 4. c. 44. de vita & honest. cler. c. si quis ex cler.*

Clerici laxantes comam sunt excommunicati. *concil. Mogunt. sub Leone 4. c. 15. de vita & honest. cler. cap. Si quis ex clericis. concil. Later. 3. in append. ne cleric. c. 4. concil. Eborac. 1. Concil. Londin. 1. c. 9. concil. Later. 5. sess. 9. de reform. curia c. 2.*

Clericorum coma debet tonderi vsque ad aures. *concil. Toletan. 8. cap. 3.*

Clerici tonderi debent semel in mense. *concil. Tolet. ibid.*

Non possunt vestiri cum sagis, sed tenentur casulas (id est, longas vestes) induere. *concil. Ratispon. 21. q. 4. cap. Precipimus.*

Clericorum sacrorum vestis debet esse clausa à summo ad imum. *concil. Senon. in decr. morum c. 23.*

Tenentur cum operimento ambulare, sub pœna excommunicationis. *concil. Rom. sub Zacharia c. 3.*

Clericus comam nutriendus ab Archidiacono, etiam inuitus tondeatur. *concil. Agathens. c. 20. dist. 23. c. clericis.*

Clericorum vestes, & calcei debent esse religiosæ formæ, &c. *concil. Mariscon. 1. c. 5.*

Clericorum vestes non possunt esse sericæ exceptis filijs Regum, Principum, & Ducum. *concil. Senon. in decr. morum cap. 23.*

Non possunt vti vestibus pretiosis; neque fulgidis, odoriferis, &c. *21. quest. 4. cap. Omnis iactantia. cap. Nullus eorum. cap. Episcopi. cap. Sine ornatu. Concil. Lateran. 4. cap. 15. & 16.*

Si quis decenti non vtatur post monitionem Episcopi, priuandus est beneficijs. *21. q. 4. c. Precipimus, & c. ult.*

Clerici

Clerici in vestibus non debent esse compti, vt feminae. *conc. colon. 2. p. 2. c. 26. & p. 3. c. 8.*

Non possunt vti vestibus saecularibus, & pena. *21. q. 4. c. Praecipimus, & c. ult.*

In itinere, vel domi vti debent veste moderata. *ibidem cap. nullus.*

Clerici vtentes vestibus virgatis, seu variegatis, quomodo puniendi. *de vita, & honest. clericor. c. Quoniam.* Non cappis manicatis, non coloratis pannis, non calcaribus deauratis, non fibulis, aut corrigijs aureis, argenteis, &c. *ibid. c. cler. officia.*

Clericus saecularis vtens habitu monachi, cogendus est fieri monachus. *de regularibus. c. vt clerici.*

Clericus, etiam coniugatus, non ferens habitum, & tonsuram non gaudet foro clericali. *de cler. coniug. in 6. c. clerici. concil. Colon. 2. p. 4. c. 8.*

Clericorum vestis non sit pannosa, aut lacera. *Conc. Senon. in decr. morum. c. 23. concil. Colon. 2. p. 2. cap. 26.* Debet esse talaris, non partita, aut frangiata. *concil. Colon. ibidem. cap. 24.*

Clericorum super indumenta non sint nimis longa, nec nimis breuia. *De vita & honest. cler. c. clericorum officia. conc. Tolet. 18. cap. 3.* Nec manicis curtis esse debent. *Concil. Toletan. ibidem, alias priuantur illis. Concil. Lateranen. 4. cap. 15. & 16.*

Clericorum caligae non sint partitae, aut scaccatae. *Concil. colon. 2. p. 2. c. 26.*

Clerici non vtantur auulis, nisi qui habent dignitatem. *concil. Lateran. 4. cap. 12. De vita & honestate clericor. cap. clericorum officia.*

Clerici vtentes vestibus sericis virgatis, &c. saecularibus, si sunt beneficiati, per sex menses carent fructibus: si non beneficiati, siue in sacris, siue non per sex menses sint inhabiles ad obtinenda beneficia. Sacerdotes, curati, dignitates, personatus, &c. carent perceptione fructuum per vnum annum. *Clement. de vita & honest. cleric. cap. finali. excommunicari debent. Concil. Later. 3. in append. tit. Ne clericus. cap. 4.* Monendi sunt per Episcopum, & si non obediunt priuantur vt supra. *concil. Tridentin. sess. 14. de reform. cap. 6.* Si beneficia non habent, Episcopi arbitrio puniantur. *concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. de clericorum vestitu.*

Clericorum corona debet esse rotunda, & eo maior, quo maiorem habent dignitatem. *concil. Rauenn. post Clementem V. c. 10. de vita & honest. clericor. c. cler.*

Clericorum corona siue coniugatorum, siue non, debet esse mensurae vnus regalis, alias perdant forum clericale, & priuilegium. *concil. Tolet. 22. c. 14.*

Clerici habere debent coronam clericalem, iuxta formam quam ordo postulat, & ita radere debent capillum, vt omnibus appareat tonsura. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de clericorum vestitu.*

Barbam in superiori labro ita radant, vt pili in sanguinis sumptione non impendant. *ibid.* Capillos simplici cultu tenere debent. *ibid.*

Clerici non portantes habitum clericalem, moniti ab Episcopis priuandi sunt beneficijs. *Concil. Trident. sess. 14. de reform. c. 6. concil. Mediol. ubi supra.* Et si beneficijs carent arbitrio Episcopi puniendi. *concil. Mediol. ibid.*

Clericorum habitus, seu vestitus non sit adeo excultus, nec nimis sordidus, color niger in omni vestitu sit. Serico, nec domi, nec foris vti possunt, sed tantum laneo. Subbiretum, id est, berettinum non ferant, nisi infirmitatis causa. Camisias crispas ad collum, seu manicas non habeant. Collare sit simplex, & modicè latum, externa vestis simplex, & talaris. Toga, seu zimarra aequalis sit vesti. Ferraiolum portare non debent nisi per pluias, & tunc cum talari tunica ferendum: in itinere sit breuius, sed simplex. Calcei, & crepidae non incidantur. Non possunt portare torques, armillas, vel monilia. Non portent anulum, nisi ratione dignitatis, seu muneris, & tunc vnicus sit, & non magni pretij, ita supellex mensa, &c. *concil. Mediol. 1. p. 2. de clericorum vestitu.*

Clericali veste vtens ad personatum (id est maschera) vel

ad eam commodans alijs graui poena puniatur. *ibidem.* Clerici non possunt portare vestes sericas, excepta futura interiori chalamydis. *concil. Tolet. 22. c. 4. & poena. ibid.* Non possunt clerici portare vestes breues vsque ad medietatem tibiae, & poena. *concil. Tolet. 22. c. 14.*

Clerici non possunt vti veste luctuosa, seu funebri, sub poena suspensionis à perceptione fructuum per tres menses, & poena Episcopi permittentis. *Concil. Tolet. 12. c. 8.*

Clerici neque in choro, neque in Ecclesia ministrare possunt, sine superpelliceis. *concil. Colon. 2. par. 3. c. 31. concil. Mediol. 1. p. 2. tit. communia de ratione diuinorum officiorum.*

Clerici in choro tenentur vti bireto, non pileo.

Vide, *Biretum.*

Clericorum tonsura talis esse debet vt aures videantur. *conc. Rauenn. 3. post Clem. 5. c. 10.*

Clerici pensionarij quando tenentur ferre habitum, & tonsuram. Vide, *Pensio.*

Vide, *Barba.* Vide, *Tonsura.* Vide, *Vestes.*

Clerici Minores, an possint in clericatu ducere uxorem.

Clerici minores, tantum, possunt uxorem ducere. *conc. quod dicitur Apostolorum c. 15.*

Sed in hoc tenenda est consuetudo Ecclesiarum. *Zacharias ep. 7. cap. 11. & 18. concil. African. cap. 37. dist. 32. cap. Si quis eorum. Siricius ep. 1. cap. 9. dist. 32. Si quis verò. cap. Si quis eorum. c. De illo clerico. c. Lectores. & cap. Seriatim. de clericis coniugatis. c. 1. cap. Sanè. & cap. Quod à te. conc. Later. 3. in append. tit. de cler. coniug. c. 6.*

Clerici Graeci in minoribus possunt ducere uxores, & eisdem vti cum ascendunt ad sacros ordines. *de cleric. coniugatis. cap. cum olim.*

Vide, *Graeci.*

Clericus nubens in minoribus non potest accipere uxorem alterius sectae, sed suae fidei. *concil. calced. c. 14. dist. 32. cap. Quoniam.*

Clericus nubes tenetur accipere uxorem virginem. *Siricius ep. 1. c. 9. dist. 77. c. Quicumque.*

Clerici bis nubentes, ascendere non possunt ad sacros ordines. *concil. Arelat. 2. c. 26. Nisi ex dispensatione. concil. Lucense 2. cap. 43.*

Clericus in minoribus nubens, non potest accipere meretricem. *concil. Tolet. 4. c. 44. 23. q. 8. c. cler.*

Clericus nubens non potest accipere viduam in uxorem. *Siricius ep. 4. c. 4. Innoc. I. ep. 2. c. 4.*

Clericus accipiens viduam, non potest esse subdiaconatus, nisi ex dispensatione. *concil. Lucense 2. c. 43.*

Non possunt accipere viduam in uxorem; neque secundam; alias, vt laici communicent. *dist. 84. cap. Porro. Et omni gradu Ecclesiae priuantur. Siric. ep. 1. c. 11. dist. 84. Quisquis clericus.*

Clerici in minoribus accipientes uxores non sunt capaces beneficiorum. *concil. Later. 3. in append. tit. de clericis coniugatis. c. 2. 3. & 7. de cleric. coniug. cap. 1. cap. Sanè. & c. Quod à te.* Etiam si confirmatio sit à Papa, nisi exprimaturs causa. *Honorius 3. ex Cirone de confirm. utili & c. c. 4.*

Vide, *Benef.*

Cum clericus ducens uxorem priuatur beneficijs, sunt ei reddenda quae dedit ecclesiae. *ibid. c. Quod à te.*

Vide, *Benef. incapax.* Vide, *celibatus.* Vide, *Matrim.*

Vide, *Conere.* Vide, *Vxor.* Vide, *Vxoratus.*

Clerici minores in ministerio.

Clerici minores non possunt in ecclesia ministrare nisi superpelliceis induti. *concil. colon. 2. p. 3. c. 31.*

Vide, *clericorum obligationes.*

Clerici in sacris an possint ducere uxores.

Clerici in sacris vt subdiaconi, diaconi, &c. non possunt uxores ducere. *Gregor. I. lib. 12. epist. 31. cap. 2. Zacharias epist. 7. cap. 18. concil. Afric. cap. 37. concil. Tolet. 8. cap. 7. concil.*

Concil. Later. 3. in append. tit. de clericis coniugatis. c. 2. 5. & 6. concil. Lateran. 4. c. 14. concil. Germanicum. 1. cap. 1. concil. Senonense cap. 8. dist. 27. cap. Presbyteris. dist. 32. c. Si quis vero. cap. Si quis eorum. cap. Subdiaconis. & cap. Erubescant. & alijs. ibid. de clericis coniug. cap. 1. de vita & honest. cleric. c. Vt clericorum. cap. clericus si tonsura. concil. Trident. sess. 24. can. 9. Et matrimonium, si fiat est nullum, contrarium dicens est anathema. ibid.

Clerici ex apostolica doctrina debent esse celibes.

Vide, *Continentia*.

Clerici in sacris ducentes vxores excommunicantur, priuantur ordine & officio, & vsque ad finem vitæ recluduntur in monasterio. *Concil. Tolet. 8. c. 7. Vide, Benef. vacans, in fine. Tales contrahentes sunt vt excommunicati vitandi. Clement. de consanguin. cap. vn. priuandi sunt beneficijs. concil. Later. 3. p. 50. cap. 7. De cleric. coniugat. cap. 1. Extrau. Ioann. 22. de voto c. vn. Antiquæ. de Bigamis non ordinand. cap. Nuper à nobis. dist. 27. c. Presbyteris.*

Clerici in sacris accipientes vxores cogendi sunt dimittere. *Concil. Later. 3. in append. tit. de clericis coniug. cap. 2. Sed Subdiaconi olim tolerabantur. ibid. c. 4. de clericis coniug. cap. 1.*

Clericus in sacris faciens matrimonium, pœna polygami est puniendus. *de Bigamis non ordin. c. Nuper.*

Vide, *Subdiaconi. Vide, Diaconi. Vide, Presbyteri. Vide, Episcopi. Vide, Matrimonia prohibita ratione status spiritualis. Vide, Vxores. Vide, Clerici coniugati infra. Vide, Ordinatorum in sacris obligationes. Vide, Græci. Vide, Celibatus. Vide, Continentia. Vide, Vxoratus. Vide, Vnere.*

Clericus habens uxorem an possit ad sacrum ordinem ascendere.

Clericus Latinus vxoratus, etiam si matrimonium non consummauit non potest ordinari in sacris. *Extrau. Ioann. 22. de Voto c. vn. Antiquæ. Si verò ordinetur, non potest ministrare in ordine habito, nec vltius promoueri; nec soluere matrimonium, nec obtinere beneficium Ecclesiasticum. quod si matrimonium non fuerit consummatum, & intret religionem, potest Episcopus cum eo dispensare; si verò sponsa instet, & ipse non ingreditur religionem tenetur consummare matrimonium, & Episcopus ad hoc compellere debet. ibidem.*

Clerici Græci in minoribus habere possunt vxores & eisdem vti quando ascendunt ad sacros ordines. *De clericis coniugatis c. cum olim.*

Clerici habentes vxores, cum consensu vxorum si separentur, possunt ascendere ad sacros ordines. *conc. Agathens. c. 16. dist. 32. c. Seriatim. dist. 77. c. Episcopus.*

Non possunt amplius cum eis habitare in eadem domo. *concil. Tolet. 3. cap. 5.*

Clericus vxoratus non potest in sacris ordinari, nisi vxor promittat continentiam. *de conuersione coniugatorum. cap. coniugatus. Concil. Later. 3. in append. tit. de cleric. coniug. cap. 5.*

Clerici qui possunt uxorem tenere in sacris, vnā tantum habere possunt. *Lib. 6. const. Apost. c. 17.*

Clericus coniugatus etiam si vxor continentiam voueat, ordinari non potest in sacris nisi eam acceperit virginem. *concil. Later. 3. in append. tit. de cler. coniug. c. 5.*

Clerici Latini ascendentes ad sacros ordines tenentur ad perpetuam continentiam ideo sine vxoribus cum earum consensu esse debent. *concil. German. 1. c. 1. concil. Senen. c. 8. concil. Triad. sess. 23. de reform. c. 13.*

Dicens clericum Latinum in sacris non teneri ad celibatum, est hæreticus. *concil. Senon. c. 8.*

Clericus qui habuit duas vxores, dispensari potest ad diaconatum. *Pelagius 2. epist. ad Florentium dist. 34. cap. Fratemitatis.*

Vide, *Clerici coniugati. Vide, Diaconus. Vide, Subdiaconus. Vide, Presbytero prohibita. Vide, Episcopus. Vide, Sacerdos. Vide, Matrimon. Vide, Ordinandum in sacris obligationes. Vide, celibatus.*

Clerici quo ad cohabitationem cum mulieribus.

Clerici habitare non possunt cum fœminis, excepta filia, aut sorore. *concil. Eliber. c. 27. concil. Carthag. 1. cap. 4. alias excommunicantur. concil. Arelat. 2. c. 2. concil. carthag. 3. cap. 17. Carth. 4. cap. 46. Concil. Andegauen. cap. 4. Turo-nic. c. 3. Agathen. c. 10. & 11. Illerden. cap. 15. Toletan. 4. cap. 42. & 43. Mogunt. c. 10. Claremont. cap. 10. Exceptis quibusdam consanguineis. concil. Nicanum 1. cap. 3. post epist. Lucy I. Siricius epist. 1. cap. 12. dist. 81. cap. clericus. c. sed si forte. cap. Feminas. Greg. 1. lib. 11. ex registro epist. 42. alias excommunicetur. ibid. epist. 43. dist. 32. c. Interdixit. c. Hospitolum.*

Clerici habitare non possunt, nisi cum mulieribus quas dicit. *Concil. Nican. 1. Siricius epist. 1. c. 12. Tolet. 2. c. 3.*

Non possunt habere in domo mulierem suspectam. *de cohabit. clericor. & mulier. cap. 1. Si in sacris sint officio, & beneficio priuantur. concil. Later. 3. cap. 11. & in append. tit. de cler. coniug. cap. 1.*

Vide, *Supra ex dist. 32.*

Clerici cum mulieribus vetulis habitare possunt. *De cohabitatione clericorum, & mulierum cap. A nobis. Non possunt frequentare domos mulierum. Post epist. Lucij I. dist. 81. cap. clericus.*

Clericus in honore ecclesiastico si non relinquat commercium mulierum, omni honore est priuandus & excommunicandus. *concil. Tholosanum 1. c. 7.*

Clerici neque cum fœminis cognatis possunt habitare; nisi Episcopus aliud in necessitate iudicauerit. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de clericalib. adibus.*

Vide, *Femina. Vide, Mulieres circa cohabitationem cum clericis. vbi multa habes.*

Clerici quò ad conuersationem, & locutionem cum mulieribus.

Clerici quicumque introducere non possunt fœminas in secretarium, id est sacristiam. *Conc. Arelat. 2. c. 4.*

Clerici fugere debent commercium feminarum. *Conc. Maguntiacum cap. 10.*

Clerici non possunt frequentare domicilia feminarum, nec matronarum. *dist. 81. c. cleric. cap. Sed si forte. c. cum omnibus. c. In omnibus. & c. non oportet.*

Clerici non debent cum fœminis loqui sine maiorum licentia. *dist. 81. c. cleric.*

Clerici non desistentes à colloquijs cum fœminis suspectis, excommunicantur. *de cohabitatione clericor. & mulier. c. si quisquam.*

Neque cum consanguineis fœminis nimiam habere debent familiaritatem. *dist. 34. cap. Quorumdam. cap. Omnibus, & cap. Episcop.*

Clerici rapientes mulieres gradu priuantur. *Concil. Vormatiens. 1. c. 77. conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. c. 6.*

Clerici concubinary.

Clericus concubinam non dimittens, excommunicandus est. *de cohabit. cler. & mulierum. cap. clericos. concil. Sabin. cap. 8. Quomodo contra eos procedendum. ibid. Concil. Sabinens.*

Clericus concubiniarius, in officio vitandus non est; nisi sit notorius. *de cohabit. cler. c. Quæsitum.*

Clericus concubiniarius obtinens literas, &c. tacito facto, nulliter obtinet. *ibid. cap. super eo.*

Clerici in sacris nolentes concubinas dimittere priuandi sunt beneficijs. *concil. Later. 3. in append. tit. de cleric. coniugat. cap. 2. 7. 8. 10. & 11. concil. Oxon. 1. c. 28. Et in hoc casu vtendum est brachio seculari. ibidem. concil. Germanicum 1. cap. 3. pœnæ graues pro qualitate personarum. ibidem cap. 3.*

Clerici concubinary, nisi abstineant moniti à superiore, priuantur tertia parte fructuum omnium beneficiorum, & fabricæ Ecclesiæ sit applicatio eorum, Si verò perseuerent, omnibus fructibus beneficiorum, & pensionum priuantur,

nentur, & à beneficijs suspendantur. Quod si nec tunc abstinent, priuentur officio & beneficio, & donec emendationem ostendant, inhabiles reddantur, etiam si non cum eadem muliere, sed cum alia concubinati sint. Quod si semel dimissa ad eam iterum accedant, excommunicandi sunt ultra dictas pœnas: appellatione remota in his casibus procedant ordinarij. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 14.*

Clerici concubinarij non habentes beneficia, ab ordinario, carcere, & alijs pœnis affligendi, & ab ordine suspendendi, & inhabiles ad beneficia obtinenda declarentur appellatione remota. *Concil. Trid. ubi supra. c. 14.*

Compellens clericum ad tenendum domi concubinam, excommunicetur. *Concil. Sabinense cap. 8.*

Clerici suspensi à beneficijs ob retentionem concubinarum, si beneficijs utantur, ipso facto eisdem priuentur. *Concil. Londin. 2. cap. 17.*

Clerici concubinarij grauissime puniendi. Non sunt capaces beneficiorum etiam per multos menses postquam relinquunt concubinas. *Concil. Tolet. 12. c. 8. concil. Senon. tit. Incontinentes. c. 25.*

Clerici concubinarij separandi, & fœminæ longius ablegandæ, etiam cum auxilio brachij secularis. *Concil. Mogunt. 4. cap. 102.*

Clerici quo ad possessionem bonorum temporalium.

Clerici possunt possidere bona temporalia. *concil. Constan. sess. ult. in const. Mar. V.*

Clerici, etiam si male uiuant, non possunt à laicis spoliari suis bonis, *ibid.* & magnum facerent sacrilegium si spoliarent. *ibidem.*

Clericos posse bona temporalia possidere statuit inter alios *Carolus IV.* & confirmat statutum *Bonifacius IX.* *constit. 4. Et si imperialis.*

Clericus quo ad seruitium Ecclesie.

Clerici tenentur inseruire suis Ecclesijs. *Concil. quod dicitur Apostolor. c. 15.* & in Ecclesia, pro qua fuerunt ordinati. *Concil. Hispal. 2. c. 3. Causa 21. q. 2. c. Placuit ut si.*

Clericus nullus potest ordinari nisi inseruire debeat alicui Ecclesie, vel pio loco. *Concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 16.* alias non gaudet foro. *ibid. c. 6.*

Clericus etiam coniugatus inseruire debet alicui Ecclesie de mandato Episcopi, alias non gaudet foro, & cum tonsura & habitu clericali hoc præstet, & in hoc obseruanda est constitutio. *Bonif. 8. quæ incipit Clerici qui cum unicus. concil. Trid. sess. 23. de reformatione. c. 6.*

Clericus absens ab Ecclesia, si vocatus ab Episcopo renuit venire ad seruitium, laicum tantum communionem habet. *Zacharias epist. 7. c. 16.* & officio priuandus. *Concil. Aurel. 2. c. 14. c. Vornat. 1. c. 19.*

Clericus absens à seruitio Ecclesie in diebus solemnibus, ut in Paschate, Pentecoste, Natiuitate Domini, Epiphania, & similibus per tres menses priuandus est communionem. *concil. Agath. c. 69.* per triennium ab officio suspendendus ex *Concil. Toletan. 17. c. 17. ex 7. q. 1. c. Si quis in clero.*

Clerici in Dominica abesse non possunt ab Ecclesia. Vide, *Dominica.*

Clericus absens tempore matutini per septem dies careat communionem. *Concil. Venericum 2. c. 14.* Vide, *Beneficiorum obligationes.* & ratam, ac taxam de restitutione faciendâ pro qualibet hora diuina. *ibidem.* Vide, *Distributiones.*

Clerici omnes tenentur accedere ad processiones. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Processionibus.*

Clericus si admonitus non vult adesse horis canonicis, excommunicetur. *Distinct. 91. cap. ult. dist. 92. cap. Si quis presbyter.*

Clericus in Ecclesia ministrans etiam minor uti debet superpelliceo. *concil. colon. 2. par. 3. c. 31.*

Clerici à quibus tenentur abstinere.

Clerici non possunt adesse spectaculis ludicris. *concil. Laodiceum c. 54. concil. Mogunt. 4. c. 74. concil. Lateran. 4. concil. Trid. sess. 22. de reformatione. cap. 1. & pœnæ. ibid. De consecrat. dist. 5. c. Non oportet il 2.*

Neque tripudijs, saltationibus, chorais, &c. *concil. Senon. de honestate clericor. c. 25. concil. Aquisgran. sub Ludonico c. 83. de consecr. dist. 5. c. Non oportet.*

Neque in comedijs recitare, neque sui corporis spectaculum facere. *ibid. & concil. Mogunt. 4. c. 74.*

Neque interesse commestationibus. *concil. Laodiceum c. 55. concil. colon. 2. par. 2. c. 24. concil. Trident. sess. 22. de reformatione. cap. 11.*

Clerici in conuiuijs abstineant ab ebrietate, risu, cantu, &c. & non se inuitent ad bibendum. *de consecr. dist. 5. cap. Nullus Presbyterorum.*

Non possunt pro secularibus officia exercere. *concil. carthag. 1. cap. 9.*

Non possunt exercere ludos theatrales. *de vita, & honest. cler. c. cum decorem.*

Non possunt ludere taxillis. *concil. Toletan. 22. c. 11. & pœnæ. ibidem.*

Clerici non sint proditores alias, degradentur. *concil. carthag. 4. cap. 56.*

Non possunt exercere negotia secularia, vel secularium. *concil. carthag. 1. c. 6. (Vide, clerici quò ad negotia secularia. concil. Aurel. 3. c. 26. concil. Tridentin. sess. 22. de reformat. cap. 1.)*

Non possunt esse locatores, conductores, & huiusmodi. *concil. Carthag. 3. c. 15. Concil. Tridentin. sess. 22. de reformatione. 1. pœnæ. ibidem.*

Clerici non possunt in publico ludere pila, aleis, vel similibus ludis. *Concil. Senon. c. 25. de honest. clericor. Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de armis, ludis, &c. Concil. Turon. 4. cap. 5.*

Habitare non possunt cum secularibus sine licentia Episcopi. *Concil. Aurel. 2. c. 9.*

Abstinere debent à fastu, luxu, & auaritia. *Concil. Colon. 2. par. 2. cap. 22.*

Abstinere debent à venatione, & pœnæ. *De clerico venatore cap. 1. & 2.*

Non possunt vacare aucupijs, & venationibus. *Concil. Later. 4. cap. 15.*

Abstinere debent à sumptibus immoderatis. *Concil. Colon. 2. par. 2. cap. 24.*

Non debent vacare literis secularibus. *Distinct. 37. c. Legant. c. Omnem. c. Legimus.* & de S. Hieronymo legitur, quod vapulauit ab Angelo, quia legebat Ciceronem. *ibid. c. Legimus, & c. Qui de mensa.*

Non possunt esse maledici in alios sacerdotes, alias degradentur. *Concil. Carth. 4. cap. 57.*

Tenantur fugere ambitionem. *concil. Colon. 2. par. 2. c. 23.*

Tenantur fugere adulationem, alias priuandi officio. *Concil. Carthag. 4. c. 56.*

Non possunt tenere canes venaticos, & pœnæ, siue sit Episcopus, siue alij. *concil. Toletan. 17. cap. 8.*

Non possunt esse presentes, ubi amatoria cantantur. *Concil. Colon. 1. par. 2. cap. 25.*

Non possunt esse fideiussores, alias abijciantur à clero. *Concil. quod dicitur Apostolorum cap. 20.*

Abstinere debent ab ornatu, & habitu inhonesto. *de vita, & honest. cler. c. clerici officia.*

Clerici non possunt exercere officium tabernarij. *conc. colon. 2. par. 2. cap. 25.*

Nec intrare in tabernas. *ibid. nisi in itinere. concil. Later. 4. c. 15. concil. Remense c. 26. Reformatio cleri Germanie c. 3. concil. Mogunt. 4. c. 74. dist. 44. c. Non oportet. c. nulli. & c. clerici.*

Tenantur fugere auaritiam. *concil. colon. 2. par. 2. c. 29.*

Non potest esse scurrilis, aut ioculator, alias officio priuentur. *concil. carthag. 4. cap. 60. concil. Agath. cap. 70. dist. 46. c. clericum.*

Non

Non possunt esse mercatores, aut foeneratores. *concil. colon. 2. p. 2. c. 31.*

Non possunt ad choræas accedere: *Reformatio cleri Germania c. 2.*

Per plateas non debent ambulare, seu spatari, *concil. carth. 4. c. 47.*

Neque per nundinas incedere absque necessitate, alias degradetur. *Concil. carthag. 4. c. 48.*

Neque cantare potest inter epulas, alias excommunicetur. *ibid. c. 62.*

Neque iurare per creaturas, & si persistat excommunicetur. *ibid. c. 61.*

Ordinati in sacris non possunt exercere chirurgiam. *Ne Clerici, vel Monachi. cap. Sententiam. Vide, Chirurgia.*

Non possunt transformare habitum, nisi in necessitate. *concil. Later. 4. c. 15.*

Non possunt habere fibulas, corrigias, &c. deauratas. *ibid. cap. 16.*

Non possunt esse cappellani foeminarum delicatarum. *concil. colon. 2. p. 2. c. 27.*

Clerici non possunt personati incedere (cum Maschera) nec choreas ducere, nec spectare, nec interesse spectaculis, hastiludijs, &c. *concil. Mediol. 1. part. 2. tit. De armis ludis, &c.*

Non possunt ludere aleis, nec talis, nec tesserijs, non globis, qui malleis ligneis impelluntur, neque pila maiori; neque tales ludos spectare, aut in suis ædibus permittere. *ibid.*

Clerici alijs ludis licitis se exercentes non possunt pro pecunia ludere, nec pro alio pecunia æstimabili. *ibid.*

Clerici, dum fiunt conciones, & orationes non debent per Ecclesiam deambulare, vel in ea confabulari. *concil. colon. 3. tit. censura c. 23.*

Vide, *Clerici circa negotia secularia.*

Vide, *Ecclesiastici à quibus debent abstinere.*

Clericorum obligationes.

Clerici tenentur literas discere. *concil. carthag. 4. c. 53.*

Clericus, nihil potest præter Deum curare. *12. q. 1. cap. Cui portio, & c. Duo sunt.*

Clerici à calumnatione cauere debent, alias excommunicentur. *dist. 46. c. Accusatores.*

Tenentur esse præsentis vigilijs, & officijs, alias priuandi stipendijs. *concil. carth. 4. c. 49. & 50.*

Tenentur communionem accipere, saltem quater in anno. *Concil. Tolet. 18. c. 8.*

Clerici cauere debent à discordijs; alias eijsciendi sunt. *dist. 90. capit. 1.*

Tenentur labore manuum victum quærere. *concil. carthag. 4. c. 51. & 52.*

Tenentur semper orare pro populo. *concil. colon. 2. p. 2. cap. 4. concil. Moguntiacum c. 10.*

Tenentur ieiunare, & frangentes ieiunium sine necessitate, inter minores habendi sunt. *concil. carthag. 4. c. 63.*

Clerici in sacris, vt subdiaconus, diaconus, præbyteri, & Episcopi, tenentur quotidie audire sacrum, si sunt in loco habitationis. *concil. Tolet. 1. c. 5.*

Tenentur in conuersari cum laicis, vt ab eis non contemnantur; neque appareant superbi, neque nimis austeri. *concil. Senon. de honest. cleric. cap. 25.*

Conuersatio eorum, qualis esse debet. *Dist. 23. cap. His igitur.*

Clerici ante horam diei terriam, & ante benedictionem, non possunt comedere. *dist. 44. c. Non liceat.*

Clerici non diuitijs, sed meritis tenentur quærere dignitatem. *dist. 41. c. Clericus.*

Clerici habentes agros, vel alias res Ecclesiæ, tenentur ad reparationem Ecclesiæ. *concil. Aurelian. 1. c. 5. & ad id cogendi. Vide, Beneficiatorum obligationes.*

Clerici vitam canonicam, id est, regularem tenentur ducere. *12. q. 1. c. Quoniam.*

Clerici moderato cibo uti debent. *concil. Remense cap. 18. Aquisgran. sub Ludouico cap. 60. dist. 44. cap. Non oportet. c. Clerici.*

Clerici vitam communem, olim tenebantur obseruare. *Clem. 1. ep. 5. Urban. 1. in ep. 1. concil. Rom. sub Alexandro 2. 12. quæst. 1. cap. Dilectissimis. c. Scimus. c. Nolo. c. Quia tua. & c. Duo sunt. Greg. 1. l. 12. ep. 31. c. 1.*

Tenentur ferre habitum, & tonsuram clericalem. *concil. Later. 4. c. 15. & 16. Vide, Clerici quò ad habitum, & tonsuram.*

Semper in manibus habeant Bibliam. *concil. colon. 2. p. 2. c. 5.*

Clerici prope Ecclesiam habitare debent. *12. quæst. 1. cap. Necessario.*

Clerici in quadagesima post nonam, cantata missa, edere debent. *De consecr. dist. 1. c. Solent plures.*

Clerici præponentes voluptatem officio, priuentur. *dist. 82. c. Proposui. c. Plurimos. c. Quia aliquanti.*

Clericus habens beneficia Ecclesiæ tenetur ad eius reparationem. *concil. Arelat. 4. c. 25. Vide, Beneficiati.*

Clerici in minoribus saltem semel in mense debent Eucharistiam sumere, alias Parochus eos deferat ad Episcopum. *concil. Mediol. 1. part. 2. tit. De frequentati diuini sacrificij oblatione.*

Clerici hos libros semper debent habere præ manibus, scilicet catechismum. *concil. Trident. & constitutiones synodales. ibidem.*

Parochi verò præter hos libros debent habere Summam Antoninam, vel aliam deligendam ab Episcopo, Pastorale S. Gregorij, & librum S. Io: Chrysostomi de sacerdotio. *ibidem.*

Clerici non exeant de domo post primam noctis horam, nisi iuxta de causa, & tunc cum lumine incedant. *concil. Mediol. 1. part. 2. tit. De clericalibus adibus.*

Clerici Ecclesiarum, in quibus fit concio, tenentur in Quadagesima, & Aduentu, sæpissimè interesse concioni. Infra annum verò in festis semper. *concil. Mediol. 1. tit. de Predicatione Verbi Dei.*

Vide, *Officium.*

Clerici usurarij.

Clerici usurarij, quomodo damnandi. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 44. communionem priuandi. concil. Arelat. 1. c. 12. à clero eijsciendi. concil. Nicæn. 1. c. 8. concil. carthag. 1. c. 13. Arelat. 2. c. 14. carth. 3. c. 16. dist. 47. c. Episcopus, c. Quoniam, & c. Si quis concil. Tarracon. c. 2. concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 25. concil. Vornatien. 1. c. 69. Sunt excommunicandi. De vita, & honest. cleric. c. cleric. 14. q. 4. c. Ministri, cap. Canonum. cap. Si quis oblitus, & c. Nullus.*

Neque pro alijs possunt vsuras exigere. *dist. 46. c. Sicuti non suo. alias deponantur, etiam si sint Episcopi. dist. 47. c. Episcopus. c. Quoniam. & c. Si quis. concil. colon. 2. p. 2. c. 31.*

Clerici usurarij non possunt ad sacra promoueri. *dist. 47. c. de Petro.*

Clerici ebriosi, vitiosi, &c.

Clerici ebriosi excommunicandi. *concil. quod dicitur Apostolorum cap. 43. concil. Lateran. 4. c. 15. sic etiam lusores alearum, concil. Apost. ibid.*

Clerici ebriosi priuandi sunt beneficijs, & officijs. *concil. Later. 4. c. 15.*

Clerici scurræ, ioculatores, &c. puniendi. *concil. carth. 3. in addit. c. 4.*

Clericus in furto, vel periurio deprehensus, deponatur. *concil. quod dicitur Apost. c. 25.*

Clerici accusatores fratrum excommunicandi. *concil. carth. 4. cap. 55.*

Clerici dum ad officia, seu anniuersaria conueniunt in conuiuijs cauere debent ab ebrietate, risu, cantu, &c. *De consecr. dist. 5. c. Nullus Presbyterorum, nec se inuitent ad bibendum. ibid.*

Clerici prouocantes se ad magis bibendum, suspendantur ab officijs. *concil. Later. 4. c. 15.*

Clerici in sacris ebrietati vacantes si non emendentur, deponantur. *dist. 35. c. Episcopus. Officio, & beneficio priuentur. De vita, & honest. Clericor. c. A crapula.*

Cleri-

Clerici in minoribus vitiosi, vt fornicarij, adulteri, si non se emendent, ab Ecclesia eiiciantur. *Concil. Turonicum* 1. cap. 3. Vide, *Singula crimina in suis locis*.
Clericus conuicians, seu iniurians alium clericum coram duobus, vel tribus testibus, priuandus est fructibus beneficij per vnum mensem. *Conc. Mogunt.* 4. c. 100. Vide, *Ebrietas*.

Clerici fornicarij, vel adulteri.

Clericus adulter in monasterium detrudendus. *Dist. 81. cap. Si quis clericus, & c. Romanus*.
Clericus in fornicatione deprehensus, deponatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum* cap. 20.
Ad altare non possunt accedere, nec ad maiora promoueri officia. 15. q. 8. cap. *Hi qui*.
Clericus fornicarius est deponendus. *Concil. Auern.* 3. c. 4.
Clerici fornicarij non possunt missas dicere, nec choro assistere. *Gregor.* 7. lib. 4. epist. 10.
Clerici quouis modo carnaliter peccantes, grauiter puniendi, & ad altiora non promouendi: & si iterum labuntur, communione perpetuo priuandi. *Concil. Illerdense* cap. 3. dist. 50. c. *Hi qui*. 15. q. 8. c. *Hi qui*. Priuandi sunt ordine. *Gregor.* 1. ep. 26. lib. 4. ep. 16. Sed si pœniteant, misericordia eis præstetur. *ibid.* epist. 17. *Greg.* 7. lib. 2. ep. 62.
Clericus fornicarius pro sola fama non potest puniri, tamen canonica purgatio ei est indicenda, quam, si non facit, vel deficit, puniri debet. *de cohabit. cleric. c. Tua nos*.
Clericus fornicarius sine accusatore, per testimonium bonorum conuincitur. *ibidem*.
Clerici fornicarij tolerati missa, licetè auditur. *De cohabit. cleric. & mulierum. cap. Vestra duxit*.
Vide, *Diaconus*. Vide, *Fornicatio*. Vide, *Presbyter*. Vide, *Sacerdos*. Vide, *Subdiaconus*.

Clerici quò ad arma, vel militiam.

Clericus vacans militiæ, est deponendus. *Concil. quod dicitur Apostolorum* c. 83. *Concil. Andegauen.* c. 7. *Turonen.* 1. c. 5. *Concil. Mogunt.* 1. c. 17. *Concil. Meldense* c. 37. *Concil. Metense* c. 3. *Claramont.* cap. 4. *Rauennat.* 1. sub *Honorio IV.* c. 3. Pœna. *ibid.* Est excommunicationis, & pecuniaria. *Concil. Tolet.* 22. c. 15. Sub pœna suspensionis ab officio, & beneficio, donec cessent. *ibid.*
Neque possunt stipendia accipere ad seruiendum in militia, sub eisdem pœnis. *Concil. Tolet.* 22. c. 15. *De pœnis cap. Quod in dubijs*.
Clerici in seditione tractantes arma, priuandi sunt officio, & in monasterio retrudendi. *Concil. Tolet.* 4. c. 45. *causa* 23. q. 8. c. *Clerici qui*.
Clerici, aut Monachi non possunt fieri milites. *Concil. Chalced.* c. 7. *causa* 20. q. 3. cap. *Eos*.
Clerici, de licentia Episcopi Diocesani, possunt portare arma. *Concil. Rauennat.* 1. sub *Honorio* 4. c. 3. *Concil. Mediol.* 1. par. 2. tit. *De armis, ludis, &c.* sed iusta ex causa id faciendum, & cum licentia in scriptis, & tunc publice non deferant, nisi necessitate urgente. *ibid.*
Clericus in minoribus si fit miles, non potest cogi ad ferendum habitum clericalem. *De cleric. coniug. c. fin. Honorius* 3. ex *Cirone*, de cleric. coniug. c. 4.
Clericus neque ad offensam, neque ad defensam, vnumquam potest ferre arma, nisi extra ciuitatem per loca suspecta sit eundum, *concil. Mediol. vt infra. Concil. Mog.* 4. c. 74.
Clerici non possunt vti hastis, balistis, sclopeto, telis, &c. similibus armis. *Conc. Med.* 1. p. 2. tit. *De armis, ludis, &c.*
Clerici arma gestantes excommunicantur. *De vita, & honest. cler. cap. clerici*.
Clerico moriente in bello, non offeratur missa pro eo. 23. q. 8. c. *Quicumque clericus*.
Clerici armigeri degradandi, & detrudendi in monasterio. *ibid.* c. *Clericis*. & c. *Quicumque ex clero*.
Clerici non possunt arma tractare. 23. q. 8. c. 1. Sed contra Saracenos possunt de licentia Papæ. *ibid.* c. *Igitur*.
Clerici tempore Cruciatæ possunt ire ad bellum, & arma tractare, & fructus beneficiorum exigere, imo & oppri-

gnorare, ex licentia Papæ. *Innocent.* 3. const. 12. *Ad liberandam*.

Clerici in bello contra Paganos. Vide, *Bellum*.
Clerici circa bellum Cruciatæ. Vide, *Bellum*.

Clerici in sacris committentes crimen capitale.

Clericus committens crimen capitale est degradandus. *Concil. Aurelian.* 3. c. 8. *Concil. Tolet.* 17. c. 4. *Concil. Illerdense* c. 4. Quomodo potest restitui. *ibid.* *Concil. Later.* 3. in append. p. 50. c. 3. Neque potest vterius promoueri, si sit delictum publicum; si vero occultum, potest. *ibid.* c. 3. in monasterio etiam detrudendus. *de pœnis cap. Tua*.
Clericus cuiuscumque gradus, siue Episcopus, siue presbyter, siue diaconus, &c. crimen capitale committens, vel cartam falsificans, vel falsum testimonium dicens, priuatur officio, & recluditur in monasterio toto vitæ tempore, & laica tantum communione communicet. *Concil. Agath.* c. 50. *Tolet.* 17. c. 4. *de pœnis c. Tua. Dist.* 50. c. *si Episcopus*.
Clericus enormiter delinquens deponatur, & in monasterio detrudatur. *De pœnis cap. Tua*.
Clericus occidens paganum non potest ad alios ordines promoueri, & caret habitis. *Nicol.* 1. in decr. tit. *De clericis* c. 2. *Dist.* 50. c. *Clericum*.
Clerici laborantes pro tradendis, vel capiendis ciuitatibus, excommunicandi. *Concil. Turon.* 1. c. 3.
Clerici criminaliter accusati, & conuicti, intra annum possunt audiri, sed eo elapso non audiuntur. *concil. Vormatiense* 1. cap. 71.
Si crimen non purgant, quomodo tractandi. *Concil. Aurelian.* 3. cap. 4.
Clerici committentes grauia, grauiter puniendi. *concil. colon.* 2. par. 13. c. 9.
Vide, *clericus percussor*. Vide, *Diaconus capitaliter delinquens*. Vide, *Delinquens*.

Clerici cooperantes homicidijs, vulnerationibus, &c.

Clericus occidens aliquem, licet Paganum, non potest ad alios ordines promoueri, & caret habitis. *dist.* 50. c. *clericum*. c. *Miror.* cap. *De his*.
Clericus homicida est deponendus, etiamsi coactè faciat. *concil. Tribur.* c. 11.
Clericus occidens, vel cooperans, &c. pro conseruatione rei temporalis, fit irregularis. *concil. Lateran.* 3. in append. par. 50. cap. 27.
Clericus præfens conflictui, in quo iaciuntur lapides, licet ipse non vulneret; si aliquis vulneratur, ipse est irregularis, & dispensatione eget. *concil. Later.* 3. in append. *de depositione* cap. 3.
Clericus ludens baculis cum alio, si vulnerat, fit irregularis. *ibid.* cap. 12.
Clericus vulnerans à casu, vt cultello, qui est ad laus, &c. potest promoueri ad ordines. *ibid.* c. 14.
Clerici dantes auxilium, consilium, fauorem ad homicidium, perpetuò deponendi, & recludendi in monasterio. *De homicidio volunt.* c. *Sicut §. fin.*
Clericus dans iudici insignia furis, si hic occiditur, ipse est irregularis. *ibid.* c. *Tua nos §. ad ultimum*.
Clericus pugnans, etiamsi pro fide catholica, si occidit, vel mortaliter percutit est irregularis. *ibid.* c. *Peritio. c. quidam*.
Clericus non dans causam culpabilem homicidio, non est irregularis. *ibid.* c. *Ioannes, & c. fin.*
Clericus præfens loco homicidij, si non consulit, non incurrit vllam censuram. *concil. Tribur.* 1. c. 11.
Clericus stans à parte repellentium violentiam, licet in parte opposita aliqui occidantur, si ipse non percussit non est irregularis. *De cler. percussore, c. presentium*.
Si in conflictu non concurrat ad homicidium facto, vel consilio, non est irregularis. *ibid.* c. *fin.*
Clericus dans consilium pro homicidio siue directè, siue indirectè, est irregularis. *De excessib. Pralat. c. Ex literis*.
Clerici concurrentes ad homicidium sui Episcopi, priuandi sunt omni gradu, & alijs pœnis puniendi. *concil. Later.* 3. in ap-

in append. tit. de Pœnitentia cap.1. Vide, Clerici circa Episcopos.

Vide, Irregularis.

Clerici iudices in causa sanguinis, vel aliter præsentes.

Clerici in sacris non possunt esse iudices in causa sanguinis, ut mortis, vel mutilationis, siue per se, siue per alios; alias officio priuandi, excommunicandi, & relegandi in ergastulo. 23. q.8. c. His à quibus. conc. Tolet. 11. c.6.

Nec possunt iudicare, nec esse præsentes, ubi fit tale iudicium sanguinis, vel mutilationis membrorum. conc. Later. 3. in append. tit. ne clericus c.4. Conc. Later. 4. c.16. Ne clerici immisceant. c. Sacerdotibus. & c. Clerici. Deponendus est ab officio, & beneficio. ibid.

Clericus esse non potest præsens, ubi aliquis interficiendus est. Concil. Mariscon. 2. c.19.

Clerici non possunt scribere decreta, seu literas Principum pro causa sanguinis, mutilationis, &c. Conc. Later. 4. c.18.

Clericus non potest dictare, nec proferre sententiam sanguinis, sub pena, &c. Ne clerici se immisceant. c. Sententia.

Si Clericus ciuileriter conuenit aliquem coram iudice: si hic procedit ad pœnam sanguinis, ille non fit irregularis. de homicid. voluntario. cap. Postulasti.

Clerici Prælati committentes iurisdictionem, si commissarij exercent iudicium sanguinis, non sunt irregulares. Ne clerici in 6. cap. fin.

Clerici si de malefactoribus suis conqueruntur, non sunt irregulares, si illi occiduntur, mutilantur, &c. si protestationem præmittunt, quod citra pœnam sanguinis, licet sciant, quod de iure in tali casu dari debet pœna sanguinis. De homic. volunt. in 6. c. Prælati.

Vide, Ecclesiastici in causa sanguinis. Vide, Iudex. Vide, Occidens.

Clerici quò ad duellum.

Clericus duellans est deponendus: sed si mors non sequitur ab Episcopo dispensari potest. De clericis pugnantibus c.1.

Clericus dans pugilem ad duellandum pro se, fit irregularis. De clericis pugnantibus c. finali.

Vide, Duellum. Vide, Irregularis.

Clerici quò ad collectas, subsidia, & alias solutiones circa laicos.

Clerici non tenentur ad soluendum tallias, vel collectas secularibus. Conc. Later. 4. c.46.

Non tenentur soluere pro necessitatibus locorum, vel terrarum, etiam si facultates secularium non suppetant, nisi consulto Papa, & dispensante. De Immun. eccl. c. Aduersus.

Non possunt per vllum Principem grauari ad soluendum tallias, tributa, subsidia, impositiones, &c. neque cum consensu solius Episcopi, sine licentia Papæ. Concil. Constant. sess. ult. in confirm. const. Imperialium. & pœnæ. ibidem. sub pena excommunicationis id prohibet. Conc. Vornat. 1. c.24. De Immun. Eccl. c. Non minus. sub pena excommunicationis. Vide, Excommunicat. Bulla Cœne.

Clericus nihil sub quouis prætextu potest soluere laicis per modum collectæ, subsidij, talliæ, pedagij, &c. de censib. in 6. c. Quamquam. & de Immun. Ecclesiast. c.1.

Neque per modum subsidij possunt cogi ad aliquid soluendum, inconsulto Papa & pœnæ tam soluentium, quam exigentium. De Immun. Eccles. in 6. c.1. Clement. de Immun. Eccles. c. vn. Extra, de Immun. cap. Quod olim.

Vide, Excommunicat. Bulla Cœne.

Clerici in necessitatibus possunt spontè subuenire communitati seculari de bonis Ecclesiasticis. Concil. Later. 3. in append. c.19. Conc. Later. 4. c. 46. concedit ut cum Episcopo possint. De Immun. Eccles. c. Non minus. Sed de licentia Episcopi id faciendum. ibid.

Clerici pro rebus proprijs non tenentur soluere pedagja, guidagia, &c. cum eas non ad negotiandum transmittant, vel ferant. Clement. de censib. c. finali.

Clericis imponi non possunt tributa, seu aliæ solutiones, siue à

Principe, siue à Duce, Rege, Imperatore, &c. alijs Dominis secularibus, sub pena excommunicationis latæ sententiæ, Vniuersitates sub pena interdicti. Episcopi consentientes incidunt in excommunicationem, & depositionis penam ipso facto. Supradicti imponentes fiunt intestabiles. conc. Later. 5. sess.9. Bulla de refor. curiæ c.2.

Nec laicis, nec alijs debent aliquid soluere de rebus Ecclesiæ. concil. Meldense c.63.

Vide, clericorum priuilegia. Vide, Ecclesiæ Immunitas. Vide, Immunitas.

Clerici conspiratores contra Episcopos, vel alios.

Clericus insidians Episcopo fit infamis. Stephanus I. epist. 2. causa 6. q.1. c. Infames.

Clerici conspirantes contra aliquem, suo gradu priuandi. conc. Vornatien. 1. c.74.

Coniurantes contra Episcopum, vel iniuriantes eum Clerici, præter infamiam, quam incurrunt, priuandi sunt præbendis, &c. Greg. 7. lib.7. ep.2. priuandi gradu. ibid.

Clerici coniurantes contra quemcumque, priuandi sunt omni gradu. 11. q.1. c. coniurationum. c. conspirationum. c. si qui clerici. cap. Si clerici. c. Statuimus.

Clerici conspirantes per cartulam conscriptam, acrius puniendi. ibid. cap. Si qui clericorum.

Clerici non erigantur contra Episcopos intuitu dominorum secularium. concil. Aruernen. c.3.

Clerici coniurantes, quomodo puniendi. concil. Aurelian. 3. c.21. 11. q.1. c. Si qui clericorum.

Coniurantes, vel insidias molientes contra Imperatorem, quomodo puniendi. concil. Aquisgran. sub Ludouico.

Clerici laborantes pro capiendis ciuitatibus excommunicantur; item qui pro tradendis id faciunt. concil. Turon. 1. c.3.

Clericus tractans contra vtilitatem Ecclesiæ, eiiciatur. concil. Narbon. c.7.

Clerici molientes insidias contra Imperatorem gradu priuandi sunt, etiam si sint Episcopi. concil. Aquisgran. 3. par. 2. c. 12. concil. Meldense c.12.

Clericus cooperans homicidio sui Episcopi, quomodo puniendus. concil. Later. 3. in append. de pœnit. cap.1. Vide, Clerici cooperantes homicidijs.

Vide, coniurantes.

Clerici iniuriosi, & inobedientes suo Episcopo, seu Apostatæ ab eo, &c.

Clerici conuiciantes suo Episcopo, nisi peniteant, emendent, & satisfaciant, sunt deponendi. concil. African. c.1. conc. quod dicitur Apostolorum c.55.

Clerici separantes se ab Episcopo, & conuentum separatim facientes, si non desistunt, per potestatem secularem sunt coercendi, & puniendi. conc. Antioch. c.5.

Clerici discordantes ab Episcopo, reconcilientur, aliàs à synodo damnantur. conc. carthag. 4. c.59.

Clericus inobediens suo Episcopo coercendus est per curiam secularem. 11. q.1. c. Si quis sacerdotum.

Clerici non erigant se contra Episcopos, seducti à Dominis secularibus. Conc. Aruernen. c.3.

Clerici rebellantes, quomodo puniendi. Conc. Aurelian. 3. c.21. 11. q.1. cap. si qui clericorum.

Clerici facientes scisma ab Episcopis, si sunt in sacris, grauiter puniendi; & si non obediunt, per potestatem secularem coercendi. Zacharias ep.7. c.8.

Clericus accusans suum Episcopum, est infamis. 3. q.4. cap. clericus.

Clerici Apostatæ à clero incarcerandi sunt, & compellendi ad reassumendum habitum clericalem. De Apostatis, &c. c. A nobis, intelligitur de sacris.

Clerici infamati de apostasia debent se purgare, & non sunt tolerandi in habitu seculari. ibid. c. Tux fraternitati.

Clerici incorrigibiles accusati incarcerandi sunt de mandato Prælati. De sent. excommun. c. ut fama tua.

Clerici acefali, id est nolentes subesse suis Episcopis, excommunicandi sunt. conc. Regiaticinum c.18.

Clerici fugitiui ab Episcopo, à nullo possunt recipi; & pœnæ recipientium. *Conc. Tolet. 13. c. 12. sed remittendi ad eum. Conc. Arelat. 4. c. 24.*

Clerici diripientes bona Episcopi post mortem eius, gradu sunt priuandi. *Concil. Vormatien. 1. c. 75.*

Clerici excommunicati manentes in excommunicatione per tres menses, spoliandi sunt beneficijs per suos Episcopos; & hæc danda alijs. *concil. Viennen. Prouinc. 1.*

Clerici correcti à suis Prælati, si contra eos brachium sæculare inuocant, vel armatas preces contra eos impetrant, beneficijs sunt spoliandi. *concil. Vienn. Prouinc. 1.*

Clerici inobedientes suis Episcopis, si tertio moniti non resipiscunt, excommunicantur, & priuantur officio, & beneficio. *concil. Rauennat. 2. sub Clem. 5. c. 21.*

Clericus percussor.

Clericus in sacris percussor, si monitus non desistit, est deponendus. *De clerico percussore c. 1.*

Clerici nullum possunt verberare etiam propter peccata, siue Prælati, siue alij. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 28.*

Clericus percutiens alium clericum, præter excommunicationem, &c. priuatur fructibus beneficij per duos menses: si cum vulnere, fructibus quatuor mensium: si mutilat, omni beneficio priuatur, & tenetur satisfacere offenso, arbitrio Diœcesani. *Concil. Mogunt. 4. c. 100.*

Vide, *Absolutio*. Vide, *Sacerdotum peccata*.

Clerici infamati de aliquo delicto, licet non conuicti.

Clericus infamatus de aliquo crimine debet se purgare, licet non conuincatur, & quomodo. *post concil. Agathen. c. 3. causa 2. q. 5. c. Habet hoc. 15. q. 5. c. 1.*

Clericus infamatus, sed non conuictus, etiam si publicam acceperit pœnitentiam, postea potest promoueri; secus verò, si confessus sit delictum suum, quia tunc non potest. *concil. Tolet. 4. c. 54.*

Clerici infamati de apostasia à clericatu, debent se purgare; & tolerandi non sunt in habitu sæculari. *de Apostatis cap. Tue fraternitati.*

Clericus infamatus de crimine, tertio monitus, si non corrigitur, deponendus ab officio. *de purgat. canonica c. Si quis Presbyter.*

Clerici infamati, & accusati, si corrigibiles, carcerandi sunt de mandato Prælati. *De sent. excommun. c. Ut fama tua.*

Clericus aliquid operans contra Ecclesiam, vel eius libertatem.

Clericus recipiens Ecclesiam de manu laici, vel etiam patroni, sine Episcopi consensu, excommunicatur; & si persistit, etiam ab ordine deponatur. *de Iure patronatus. c. Præterea. & c. Relatum est concil. Vienn. Prouinc.*

Clericus procurans se capi à laico, ne ad tribunal Ecclesiæ deferatur, est excommunicatus, & priuatur beneficijs. *Clem. de excessibus priuileg. c. fin.*

Clericus aliquid tractans contra utilitatem suæ Ecclesiæ, ab ea eiiciendus est. *Concil. Narbon. c. 7.*

Clericus aliquid vsurpans de Ecclesia, restituat, & per duos annos pœniteat, & pro eo tempore officio priuatus existat. *concil. Narbon. c. 8.*

Clerico accipiente rem de aliena Ecclesia, eo moriente, redeat ad Ecclesiam, cuius erat. *concil. Aurel. 4. c. 36.*

Clericus, qui ex ira, vel alio motu impedit officia Ecclesiæ; vel spoliat altare, vel missas dici in Ecclesia impedit, nobilitate priuandus, & officio, alijsque pœnis puniendus. *conc. Tolet. 13. c. 7.*

Clericus accipiens scripturas Ecclesiarum, vt eas det aduersarijs, qua pœna puniendus. *12. q. 2. c. Si quis de clericis.*

Clericus occupans beneficium alterius, vel maiorem partem bonorum, absque sententia iudicis, excommunicatur, & beneficijs omnibus priuatur perpetuò, si monitus non desistit, sit inhabilis ad alia, & perdit forum clericale. *Concil. Rauenn. 2. sub Clemente 5. c. 26.*

Clericus vsurpans iura Ecclesiæ, loci pij, siue prædia, siue bona, est anathema, & priuatus beneficijs. *Concil. Trid. sess. 22. de refor. c. 11.*

Clerici sortilegi, seu Incantatores.

Clerici consulentes magos, aruspices, &c. deponendi, & in monasterio recludendi. *concil. Tolet. 4. c. 29. Causa 26. q. 5. c. Si quis Episcopus.* Infames fiunt, & si non desistunt priuandi sunt beneficijs, & in monasterium detrudendi.

Concil. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curia c. 3. circa fin. Leo X. const. 7. Superna §. 41.

Clerici facientes sortilegia, seu ligaturas super infirmos, degradentur. *26. q. 7. c. Admoneant.*

Clerici consulentes magos excommunicantur. *26. q. 5. c. Augurijs. cap. Quicumque. & c. Si quis clericus.* Sic & vacantes magijs. *ibid.*

Clericus vacans sortilegijs excommunicationem Papæ reservatam incurrit, beneficio priuatur; & si incorrigibilis sit, in monasterio detrudatur. *concil. Moguntin. 4. c. 101.*

Vide, *Incantatores*. Vide, *Magi*. Vide, *Sortilegi*. Vide, *Venefici*. Vide, *Diuini*. Vide, *Incantatores*. Vide, *Sortilegi*.

Clerici falsarij.

Clericus falsificans sigillum Regis, &c. est deponendus, & in exilium mittendus. *de crimine falsi. c. Ad audientiam.*

Clericorum immunitas, seu exemptio à sæculo.

Clericus non potest iudicari à iudice laico. *concil. Roman. 3. sub Siluestro cap. 2. causa 11. q. 1. cap. Nemo. c. Nullus. c. clericum. cap. continua. cap. Si quisquam. cap. Si quis. cap. Christianis. cap. Relatum. cap. Experientia. & cap. Si quisque. Post ep. 3. Bonifacij 1. cap. 4. Pelagius 2. ad Benege- stum.*

Clericorum causæ non possunt à sæculo iudicari. *Clemens 1. ep. 1. c. 4. concil. Aurel. 4. c. 20. concil. Turon. 2. c. 3. concil. Aquisgran. sub Ludouico c. 86. De Iudicijs c. clericis. De foro competenti c. 1. c. Nullus Iudicum.* Pena Iudicis iudicantis. *ibid. concil. Vormatien. 1. c. 61. concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 34.*

Laici intrinquentes se in causis criminalibus clericorum, excommunicantur in Bulla Cænæ, siue sint reges, siue alij, & officiales. *Gregor. 13. constit. 82. consueuerunt §. 19. Vide, Excommunicationes Bullæ Cænæ.*

Clericus potest à laico iudicari permittente Episcopo. *11. q. 1. c. Clericorum nullus. & c. Nullus.*

Clericus petens à Principe sæculari potestatem iudicij, priuetur ordine. *concil. Milenit. c. 19. concil. Afric. c. 71. 21. q. 5. c. Nullus clericus. cap. Si quis clericus. 21. q. 1. cap. Si quis à proprio. & c. Si quis Episcopus. concil. Agathen. c. 8. concil. Epau. c. 11.*

Clericus accusans clericum ad iudicem sæcularem, excommunicatur, & perdit causam etiam si sententia in suum fauorem lata sit. *11. q. 1. c. Placuit 1. & 2. c. Inolita. Conc. Tolet. 3. c. 13. Concil. Vienn. c. 18.* priuandus est officio, in criminali locum amittant. *De foro competenti c. Si diligenti.* In ciuili perdant causam, etiam si vincerint. *ibid. concil. calced. c. 9. concil. Cabilon. 3. c. 11.*

Clericus accusatus apud iudicem sæcularem, non tenetur respondere. *concil. Agathen. c. 32. Concil. Epau. cap. 11.*

Clericus conuictus à iudice sæculari de crimine, non potest puniri ab Episcopo. *Concil. Later. 3. append. tit. De depositione cap. 4.*

Clerici ad forum publicum ire non possunt, sine licentia Episcopi. *conc. Cabilon. 3. c. 11.*

Clericus non potest eligere sibi iudicem laicum, etiam si aduersarius consentiat. *De foro compet. cap. Si diligenti.* Sed pro causa sua contra laicum potest. *ibid. c. Si clericus.*

Clerici sunt immunes ab omni actione publica reipublicæ. *concil. Tolet. 3. c. 47.*

Sed tempore belli non sunt immunes à custodia murorum ciuitatis. *De immunitate & c. c. Peruenit.*

Clericum trahentes ad tribunal sæculare excommunicentur. *Concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 34.*

Clerici damnati ab Episcopo recurrente ad Imperatorem, &c. carent spe restitutionis in pristinum. *conc. Aquisgran. sub Ludonico c. 74.*

Clerici appellantes à iudice Ecclesiastico ad Regem, &c. suspenduntur ab omni officio & beneficio, omni appellatione remota, & citantur ad Papam. *Concil. Later. 3. in append. tit. De appellat. c. 26.*

Clerici non possunt citari à foro sæculari ad ferendum testimonium. *Concil. Afr. c. 26.*

Clerici etiam si malè viuant, non possunt spoliari suis bonis à laicis absque sacrilegio. *concil. constantiense sess. ult. in bulla Martini 5.*

Clericus à foro sæculari deprehensus, remittendus est ad superiorem Ecclesiasticum, etiam si in habitu sæculari reperiatur, dummodo fama sit, quod est clericus. *De sent. excom. in 6. c. Si iudex.*

Clericis imponi non possunt gabellæ, talia, &c. sub pœna excommunicationis in Bulla Cœnæ. *Greg. 13. const. 81. Consueverunt §. 18. Vide, Excomm. Bulla Cœnæ.*

Clerici citati à Sede Apostolica procurantes se capi à laicis, ne compareant coram illa, incurrunt excommunicationem canon. *Clementina de pœnitentijs, & remission. cap. Multorum, & Clement. de penis c. multorum. c. fin. Vide, Clerici quo ad seruitium Ecclesiæ. Vide, Bannum. Vide, Causa Ecclesiastica. Vide, Clericorum priuilegia. Vide, Ecclesiastici. Vide, Immunitas.*

Clerici in causis medicinalibus iudicari possunt à collegio medicorum, Romæ. *Vide, Medicus.*

Clerici in aliquo casu feudali possunt à sæculari iudicari, & quomodo. *Vide, Feuda. Vide, in seq. tit.*

Clerici à quo & quomodo iudicandi: seu clericorum forus competens.

Clericorum causæ secundum ius canonicum sunt terminandæ. *de foro compet. c. Quod clerici.*

Clericus ab Episcopo, seu alio superiori Ecclesiastico est iudicandus. *concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 34. concil. Mariscon. 1. c. 7. & 8. Matiscon. 2. c. 7. concil. calcedon. cap. 9. Greg. 1. l. 9. ep. 32. Clemens 1. ep. 5. c. 4. concil. Trid. sess. 6. de reform. c. 3. concil. Rom. sub Zacharia c. 12.*

Clericus de omni crimine, & causa debet coram iudice Ecclesiastico iudicari. *de iudicijs c. Clerici. de foro competenti c. 1. Si quis cler. c. Cum contingat. c. Significasti. concil. Mogunt. 3. c. 14. conc. Triburiense 1. c. 10. causa 11. q. 1. c. Siluester. c. De persona. c. Peruenit. c. Placuit, ut quisquis, c. Clericus.*

Clerici suspensi siue interdicti à suo Prælato, à nullo alio possunt restitui sine eius licentia, neque promoueri ad ordines, vel ad alia. *concil. Trid. sess. 14. de refor. c. 8.*

Clericus conuictus ab Episcopo, ab eodem condemnandus. *de iudicijs c. Et si clerici.*

Clerici non possunt eligere sibi iudicem laicum, etiam si aduersarius consentiat. *de foro compet. c. Si diligenti.*

Clericus sine licentia Episcopi ad sæcularia iudicia nequit adire, alias excommunicetur. *conc. Venericum c. 9.*

Clericus discedens à suo Episcopo procedente in causa, ante sententiam, incurrat censuram. *conc. Ro. 4. sub Symmacho. 8. q. 4. c. Nonnè directæ.*

Clericus extra prouinciam nequit trahi ad iudicium. *Iulius 1. ep. 2. 3. q. 6. c. Si quis clericus.*

Clericorum causæ possunt terminari in curia Romana, & ibi conueniri quicumque clericus, licet alibi habeat suum forum. *de foro compet. c. finali concil. Rom. sub Zachar. c. 12.*

Clericus conuictus de crimine à iudice sæculari, non potest ab Episcopo puniri. *concil. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 4. de iudicijs, c. Clerici.*

Clericus carceratus de mandato sui Prælati, si det cautionem, debet dimitti. *de sent. excom. in 6. c. Si clericos.*

Clerici delinquentes ab Episcopo iudicandi; & si contemnant, peregrina, id est laica communione, communicent. *Concil. Agathen. c. 2. dist. 50. c. contumaces.*

Clerici exempti ab ordinarijs, nisi corrigantur ab eis quibus subduntur, corrigi possunt ab ordinarijs, & quomodo debent se gerere ordinarij in formandis horum processibus, & mittendo ad Papam. *concil. Later. 5. sess. 10. const. 2.*

Clerici etiam in ciuilibus ab Episcopo iudicandi. *11. q. 1. c. de diuersis. c. Si clericus. & c. Clericus. 11. q. 3. c. Si quis. & alijs, ibid.*

Clericus si habet Episcopum suspectum, ad alios superiores adeat. *concil. Venericum c. 9. Iulius 1. ep. 2. c. 25. 3. q. 6. c. Si quis clericus.*

Clerici ab Episcopo iudicandi, & à nemine defendantur contra eum. *Greg. 1. lib. 7. ep. 66. & 67.*

Clerici non iudicandi extra Prouinciam. *Iulius 1. ep. 2. c. 16. 3. q. 6. c. Peregrina. Felix 1. ep. 1. 3. q. 6. c. Si quis clericus. Excepto recurso ad Papam. Innocent. 1. ep. 2. c. 3. causa 11. q. 1. c. Si quæ causa.*

Clerici omnes cuiuscumque oratorij Episcopo subduntur. *concil. Cabilon. 2. c. 14.*

Clericus in loco beneficij debet iudicari in causis, quæ spectant ad beneficium, ab Episcopo loci. *de foro compet. cap. Postulasti. Vide, Beneficiari.*

Clerico litigante cum laico in causa feudali, cognoscit Dominus feudi; & si hic negligit, cognoscit delegatus Papæ, de foro compet. *c. Ex transmissa. Vide, Feuda.*

Clericorum causæ cum laicis, siue actiue, siue passiuæ, coram Episcopo fiant. *concil. Tribur. 1. c. 31. causa 2. q. 4. c. Si quis Presbyter.*

Clerici trahi non possunt ad forum sæculari, trahens si laicus, cadit à iure; si clericus, incurrit excommunicationem. Iudex verò priuatur potestate iudicandi. *concil. Treuren. c. 16. Vide, Excommunicatio Bulla Cœnæ.*

Vide in precedenti titulo. *Clericorum Immunitas. Vide, Clericorum priuilegia. Vide, Causa Ecclesiastica. Vide, Immunitas. Vide, Iudex laicus. Vide, Laicus.*

Clerici non vacent negotijs sæcularibus, & pœnæ.

Clerici non possunt tractare negotia sæcularia. *Concil. Carth. 1. c. 6. concil. carthag. 3. c. 15. concil. calced. c. 3. d. 88. c. decreuit. & c. ult. 21. q. 3. c. Credo placere. c. Peruenit. c. Placuit. c. Hi qui in Ecclesia. c. Sacerdotium.*

Clericus vacans negotijs sæcularibus non gaudet priuilegio clericali. *De vita, & honestate cler. c. Ex literis.*

Negotia sæcularia sunt, esse locator, conductor, mercator, procurator, &c. similia, vt infra. *Concil. Carthag. 3. c. 15.*

Quatuordecim enumerantur genera negotiorum sæcularium. *Ne clerici se immisceant c. 1.*

Item negotia sæcularia sunt hæc, officium aduocati, vel procuratoris coram iudice sæculari, exceptis causis proprijs, vel Ecclesiæ, aut pauperum: officium tabellionatus in negotijs prophanis; ars medendi; negotiatio; mercatura; officium mediatoris; conducere aliena prædia lucri gratia; cura, seu tutela aliorum; fideiubere pro alijs; esse Procurator Principis; esse famulus Principis; esse præcurfor, vel affecla sceminarum: esse famulus earum, &c. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. De negotijs, & c.*

Clerici vacare non possunt vllis negotijs sæculari, neque venationibus, aut similibus. *conc. Senon. tit. Incontinentes c. 26.*

Clerici non possunt intrare in curiam ad negotia, sub pœna excommunicationis. *concil. Rom. sub Siluestro c. 16.*

Clerici non possunt vacare quæstui negotiorum. *14. q. 4. cap. cler. & c. Quoniam.*

Non possunt vacare venationibus, & aucupationibus. *concil. Later. 4. c. 15.*

Clericus faciens fideiussiones abijciatur à clero. *concil. quod dicitur Apostolor. c. 20. causa 11. q. 1. c. Testimonium. De fideiussoribus c. 1.*

Clerici non possunt vacare literis sæcularium. *dist. 37. c. Legant. c. Omnes. & c. Legimus. Et de S. Hieronymo legitur, quod vapulauit ab Angelo, quia magno studio legebat Ciceronem. ibid.*

Clerici possunt legere sæcularium libros, & literas, tantum, nè eos ignorent. *dist. 37. cap. Legimus, & cap. Qui de mensa.*

Clerici non possunt causas agere, seu esse causidici. 12. q. 1. cap. Duo sunt.

Possunt pupillos, & orphanos patrocinari cum licentia Episcopi. Concil. Calcedon. c. 3.

Clerici non possunt suscipere procuraciones secularium. 21. q. 3. c. Cyprianus. cap. Moliturs. cap. Hi qui in Ecclesia. cap. Sacerdotium. Concil. Emerit. cap. 11. Ne Clerici. cap. Sacerdotibus.

Clerici in foro seculari non possunt exercere munus aduocati, nisi in propria causa, vel causa Ecclesiae suae, vel miserabilis personae. De postulando c. 1. Concil. Lateran. 3. c. 12. & tit. De iure patronatus c. 4. Honorius 3. ex Cirone, de vita, & honest. cleric. c. 1.

Non possunt vacare lucris, quae fiunt in emendis, & vendendis, mercimonijs, sub poena perdendi clericale priuilegium. Honorius 3. ibid. cap. 1. & 2.

Non possunt esse conductores, seu procuratores villarum, oppidorum, &c. Concil. Later. 3. c. 12.

Non possunt conducere possessiones. Concil. calcedon. c. 3.

Clericus sine iussu Episcopi, nullum potest vocare ad iudicium seculare. Marcellus 1. ep. 2.

Non possunt vacare turpi lucro, vel negotijs illicitis, alias degradentur. Concil. Aurelian. 3. c. 26.

Clericus sine licentia Episcopi, nullum trahere potest ad alium forum. Concil. Aurelian. 3. c. 31. Causa 11. q. 1. c. Clericus.

Clerici in sacris non possunt exercere chirurgiam. Concil. Later. 4. c. 18. Vide, Chirurgia.

Non possunt a secularibus applicari negotijs publicis. Concil. Aurel. 4. c. 13. si moniti non desistunt, excommunicentur. ibidem.

Clericus potest vacare alicui arti sine detrimento officij. Dist. 91. c. Clericus victum. & cap. Clericus quantumlibet. Concil. Colon. 2. par. 2. c. 30.

Clerici non possunt usurpare iurisdictionem secularium. concil. Later. 4. c. 42.

Clerici sine licentia Episcopi, nullam possunt tractare causam secularem. conc. Emerit. c. 11.

Clerici non possunt emere vili, & vendere carius. Concil. Tarracon. c. 2. 14. q. 4. cap. Canonum.

Clerici pro locis pijs possunt vacare causis secularibus. Concil. Vienn. cap. 16.

Possunt pro pauperibus esse procuratores, & conductores secularium rerum. Concil. Parisiense 6. lib. 1. c. 28. Concil. Mogunt. cap. 10.

Non possunt patrocinari causas pro muneribus. Concil. Tarracon. c. 10. 15. q. 2. cap. Obseruandum. Possunt tamen sine muneribus in causis pauperum. ibid. 15. q. 2. c. Vnico. Alias deponendi. ibidem.

Clerici non possunt esse ministri laicorum in nullo. Ne clerici se immisceant. cap. Sacerdotibus.

Clericus non potest esse generalis Iustitarius Principis laici; alias ab officio, &c. deponatur. ibid. Ne clerici. cap. Sed ne procuraciones. De postulando c. fin.

Neque potest fungi officio Vicecomitis secularis. Ne clerici se immisceant. cap. Clericis. Poena. ibid.

Neque tabellionis officium exercere. ibid. c. Sicut te.

Clerici in sacris non possunt esse vilici. Concil. Cabil. 3. c. 7.

Clericus, qui relicto habitu clericali, immiscet se laicis negotijs, perdit priuilegium fori. De Apostatis c. 1.

Clericus exercens per annum artem ioculatoriam, perdit forum clericalem; si minori tempore eam artem exercet, & ter monitus non cessat, adhuc perdit illud. De vita, & honest. cleric. in 6. cap. vn.

Clerici vacantes negotijs secularibus, vt mercaturis, vsuris, tabernis, lucris, &c. (vt supra) si moniti tertio per Episcopum non cessant, priuantur priuilegio clericali. Honorius 3. ex Cirone, de vita, & honest. cleric. c. 2.

Clerici in agro Romano possunt artem agriculturę exercere, vel facere exercere, & non subiacent ministris spoliatorum. Clemens 8. const. 72. Inter multiplices.

Vide, Clerici a quibus debent abstinere. Vide, Negotiari.

Clerici quomodo recipiendi in alienis Ecclesijs.

Clerici sine literis commendatitijs sui Episcopi a nullo alio possunt recipi. Concil. quod dicitur Apostolorum c. 33. concil. Laodic. c. 41. & 42. Concil. Taurinense c. 6. Concil. Calcedon. c. 20. Concil. Epau. c. 5. & 6. Lucense 2. c. 34.

Non potest recipi in clero. ibid. Tolet. 17. c. 5. Concil. Vienn. c. 12. Concil. Nicen. 2. c. 10. Aquisgran. sub Ludonico c. 51. & 52. concil. Agathen. c. 58. concil. Aurelian. 3. cap. 4. de Clericis peregrinis c. ult. dist. 71. c. Primatus. c. nullum. 19. q. 2. cap. Alienum.

Clericus alterius Diocesis sine literis sui Episcopi recipi non potest, nisi in casu, quo venit ad Papam. De clericis non resident. c. Fraternitati.

Non possunt ab alieno Episcopo recipi, sub poena excommunicationis in ipso recipiente. Zacharias ep. 7. c. 17.

Clerici ordinati in aliena Diocesi non recipiantur, nec ulterius promoucantur. Concil. Taurinense c. 7.

Clericus ordinatus in vna Ecclesia, non recipiendus in alia. Dist. 72. c. Placuit.

Clericus alterius Ecclesiae sine literis commendatitijs sui Episcopi, non permittendus facere sacrum, aut ministrare Sacramenta. concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 16.

Clerici criminosi a nullo recipiendi. conc. Meldense c. 50.

Clerici alieni, inuito Episcopo non recipiendi. 19. quest. 2. cap. Alienum.

Clerici commorantes in aliena Ecclesia, sine licentia sui Episcopi non possunt ministrare. Concil. Aquisgran. sub Ludonico c. 71. 3. q. 1. cap. Si quis presbyter. Dist. 71. c. Extraneo. & cap. Hortamur.

Clericum extraneum sine licentia sui Episcopi recipiens, excommunicetur. concil. quod dicitur Apostol. cap. 16. concil. calced. cap. 20.

Vide, clerici peregrinantes. Vide, Sacerdos peregrinus.

Clerici peregrinantes.

Clerici sine licentia sui Episcopi non possunt peregrinari. concil. quod dicitur Apostolorum c. 16. concil. Laodic. c. 41. & 42. concil. calcedon. c. 20. Aurelian. 3. c. 4.

Debent habere literas formatas, alias excommunicentur. concil. Milenit. c. 20. concil. Lucense 2. c. 34. Non est recipiendus in clero. ibid. Tolet. 17. c. 5. Agathense c. 58. A nullo eis detur communio. concil. Epau. c. 6. Vorma-tiense 1. c. 18. De consecrat. dist. 5. cap. non oportet. Dist. 71. cap. nullum. concil. Venericum c. 5. Excommunicandi, &c. Concil. Tur. 1. c. 11.

Clerici peregrini debent probare suam ordinationem per quinque sigilla. De clericis peregrinis c. 1.

Per iuramentum etiam probare debent, alias non recipiantur. ibid. c. In quatuor.

Clerici peregrinantes ad sedem Apostolicam, non possunt impediri, aut maletractari a superiore. De cler. peregr. c. vn.

Clericus vagus, priuandus est honore. concil. Valent. c. 5.

Clericum sine licentia episcopi peregrinantem recipiens, vel defendens, excommunicetur. conc. quod dicitur Apostol. cap. 16. concil. calcedon. c. 20. concil. Aurelian. 3. cap. 4. 21. q. 5. cap. Si forte aliquis.

Clericus peregrinus sine literis commendatitijs sui Episcopi non permittatur facere Sacrum, nec ministrare Sacramenta. conc. Mogunt. 4. c. 94. conc. Trid. sess. 23. de ref. c. 16.

Clerici transmarini, & alienigenae recipi non possunt, nisi habeant literas firmatas a quinque episcopis. dist. 98. c. nullus. c. Transmarinos. & cap. Afros.

Clerici euntes ad locum, vbi residet Imperator, sine licentia episcopi, eijciantur ab ea, per defensorem ecclesiae. concil. calcedon. c. 23. 16. q. 1. cap. Quidam.

Clerici peregrini, & ignoti non sunt preferendi clericis emeritis ecclesiarum. Caest. 1. ep. 2. cap. 4. dist. 61. cap. Nec emeritis.

Clerici vagi tenendi sub custodia, & quomodo remittendi ad episcopos. conc. Mogunt. 1. c. 22. & 31.

In alienis locis morantes, non possunt promoueri sine licentia sui episcopi. conc. Aurel. 3. c. 15. Vide, Ordinatio, &c.

Non

Non possunt facere votum peregrinationis sine licentia Episcopi. *De voto. c. Magna deuotionis.*
Vide in titulo præcedenti. Vide, *Peregrini.* Vide, *Sacerdos peregrinus.*

Clerici quò ad conuiuia, & nuptias.

Clerici non possunt interesse neque nuptijs, neque baptismo filiorum, siue sint legitimi, siue non, & pœnæ. *Concil. Sabinese c.7. conc. Agathen. c.39. dist.34. c. Presbyteri. concil. Mediol. 1. p.2. tit. De armis, ludis, &c.*

Clerici, dum ad officia, & conuiuia conueniunt, caueant à risu, cantu, ebrietate, & non se inuitent ad bibendum. *de consecr. dist.5. c. Nullus Presbyterorum.*

Si tempore festorum, vel exequiarum fiat conuiuium, non plures, quam sex inuitentur, & omnes sint clerici. *Concil. Mediol. 1. ut supra.*

Clerici, qui conuiuijs hæreticorum intersunt, per annum communione priuandi. *Concil. Epau. c.15.* Si iuniores id faciunt; vapulent. *ibid. concil. Meldense c.37.*

Clerici non possunt ex symbolis facere conuiuia. *dist.44. cap. Non oportet il 2.*

Clerici quò ad priuationes officiorum.

Clerici non sunt priuandi officijs, si non sunt conuicti vel confessi de crimine. *15. q.5. c. ult.*

Clericus glorians se de crimine carnali commissio, deponendus est ab officio, & beneficio, sine beneficio appellationis. *De excessibus Pralat. c. Quam sit.*

Clerici adulescentes deponendi. *dist.46. c. Clericus qui.*

Clerici maledicentes sacerdoti, nisi veniam petant, deponendi. *dist.46. c. Clericus il 2.*

Clerici usurarij deponendi, etiam si sint Episcopi. *dist.47. c. Si quis. cap. Quoniam. & c. Episcopus.*

Clerici deponi possunt ab Episcopo cum Synodo, non ab eo solo. *15. q.7. c. Sexta actione.* & alijs *ibid. præsertim ult.*

Episcopi criminosi deponendi sunt à Papa. *extra, de pœnis c. Diuinis.*

Clerici beneficiati, &c. citati ab Episcopo, si in termino non comparent, priuandi sunt. *De cleric. non resident. c. Ex parte vestra. c. Qualiter. & c. Inter quatuor.*

Clericus committens aliquod criminale, cadit ab officio. *dist.50. c. Si Episcopus.*

Clerici præponentes voluptatem officio priuandi. *dist.82. c. Proposuit. c. Plurimos. c. Quia aliquanti.*

Clericus deprehensus in furto est deponendus. *Concil. quod dicitur Apostol. c.25.*

Vide, in sequenti titulo.

Vide, *Degradatio.* Vide, *Depositio.* Vide, *Presbyter criminaliter, &c.* Vide, *Alia delicta clericorum in proprijs locis.*

Clerici depositi, priuati, seu condemnati.

Clerici depositi non sunt remittendi in pristinum gradum, sed potius abijciantur. *concil. quod dicitur Apostolorum can.29.*

Clerici suspensi ab officio possunt post pœnitentiam remitti, exceptis homicidis. *de temporibus ordinat. c. finali.*

Clericus quando tradendus curiæ sæculari. *de iudicijs c. Et si clerici.*

Clericus depositus celebrans, excommunicatur. *de clerico excommunicato ministrante c.1. & 2.*

Si monitus non desistit, per sæcularem potestatem damnetur. *ibid. c. Si quis.*

Clerici tradendi curiæ sæculari degradantur ab Ecclesiastico Prælato, præsentem curiæ sæculari, quæ statim eum accipit, & Ecclesia intercedit, ut puniatur citra pœnam sanguinis. *de verbor. signif. c. Nouimus.* Vide, *degradatio.* Vide, *depositio.*

Clerici facientes Ecclesiam censualem, priuandi sunt illa. *de censibus. c. Cum clerici.*

Clericorum damnatio, tres, vel duos testes requirit. *2. q.4. c. Placuit.*

Si clericus damnetur ad faciendam pœnitentiam in monaste-

rio, debet alimentari de suis bonis; & quomodo disponere debeat de alijs. *16. q.6. c. de lapsis.*

Clerici condemnati ab Episcopo recurrentes ad Imperatorem, vel alium, &c. carent spe restitutionis. *concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c.74. 21. q.5. c. Si quis à proprio. c. Si quis Episcopus.*

Clerici damnati à concilio, à nullo possunt recipi, nec defendi. *21. q.5. c. Si quis cuiuslibet.*

Recipiens clericum fugientem à suo Episcopo, excommunicatur. *21. q.5. c. Si forte.*

Clericus damnatus confugiens ad iudicem sæcularem, excommunicatur. *21. q.5. c.1.*

Clerici damnati ad pœnitentiam in monasterio, stipendium habere debent ex quo viuunt, sed eorum bona sunt Ecclesiæ. *Gregor. 1. l.1. ep.42.*

Clericus depositus, si est incorrigibilis, excommunicatur, & per sæcularem potestatem coerceatur. *de iudicijs. cap. cum non ad homine.*

Clerici damnati à Synodo non possunt defendi à sua Ecclesia. *concil. carthag. 5. c.2. concil. Afric. c.29.*

Vide, *Clerici quò ad priuationes.* Vide, *degradatio.* Vide, *depositio.* Vide, *Presbyter criminaliter, &c.*

Clerici coniugati.

Clerici coniugati in Ecclesia latina ordinari non possunt in sacris, nisi habuerint virginem uxorem, & voueant castitatem. *concil. Later. 3. in append. tit. de cleric. coniug. c.5. de cler. coniug. c. Sane.*

Clerici coniugati permittendi sunt (in Ecclesia latina) infra subdiaconatum. *ibid. c.6.*

Græci cum sint subdiaconi, diaconi, presbyteri, &c. retinere possunt uxores, quas habebant in minoribus, eisque uti, etiam in sacris, dummodo virgines eas acceperint. *de cler. coniug. c. Cum olim.* Vide, *Græci.*

Clerici coniugati habere non possunt beneficia Ecclesiastica, & si habent sunt eis spoliandi. *de cler. coniugatis c.1. c. Sane. & c. Quod à te. concil. Londin. 2. c.16.* Etiam si intercedat confirmatio Papæ, si non sit expressa in ea causa. *Honor. 3. ex Cirone tit. de confirmat. utili, &c. c.4.*

Si beneficia habeant, à quo sunt auferenda. *de cler. coniug. c. diuersis.*

Clerici coniugati habere non possunt dignitates Ecclesiasticas. *de cler. coniug. c. cum decorem.*

Clerici coniugati non beneficiati cogendi ferre tonsuram. *ibid. c. Ioannes.*

Clerici coniugati, quando in bonis suis non gaudent priuilegio clericali. *ibid. c. Ex parte tua.*

Clericus coniugatus, quando non fert tonsuram caret priuilegio fori. *de cler. coniug. in 6. cap. Clerici.* Similiter si non fert habitum clericalem. *ibid. Conc. Trid. ut infra.*

Clerici coniugati tenentur de mādato Episcopi inseruire alicui Ecclesiæ in habitu, & tonsura; alias non gaudent foro clericali, & in hoc seruanda est constitutio Bonif.8. quæ incipit: *Clerici qui cum vnicis.* *Concil. Trident. sess. 23. de reform. c.6.*

Clerici coniugati, dummodo non bigami, tenentur facere functiones Ecclesiasticas in suis Ecclesijs. *ibid. c.17.*

Clerici coniugati committentes excessus enormes, priuantur priuilegio fori. *Concil. Tolet. 22. c.14.*

Non possunt habere administrationem Ecclesiasticam. *de cler. coniug. c. Sane.*

Clericus coniugatus in ciuilibus, & criminalibus gaudet foro clericali. *De cler. coniug. in 6. c. unico.*

Clerici coniugati possunt domi punire uxores adulteras. *Concil. Tolet. 1. c.7.*

Cum illis non possunt sumere cibum, nec in alijs communicare, nisi facta pœnitentia. *ibid. c.7.*

Clericus cum uxore adultera, quomodo debet se gerere. *33. q.2. c. Placuit.*

Clerici coniugati incontinentes cum suis vxoribus, debent ab eis separari. *Concil. Afric. c.37.*

Clericus sciens uxorem esse adulteram, debet eam dimittere; quod si retinet, priuatur officio sui ordinis. *conc. Neocæsar.*

c.8. Excommunicatus sit vsque ad mortem. *Concil. Eliebert. c. 65.*

Clerici coniugati tenentur ad debita obsequia dominorum temporalium, debitas iustitias, &c. *Honorius 3. ex Cirone de cleric. coniug. c. 1.*

Clerici coniugati, qui in habitu sæculari inseruiunt, non possunt iterum ad Ecclesiam redire. *Honorius 3. ubi supr. c. 3.*

Clerici coniugati reducti à curia sæculari ad Ecclesiasticam, sufficienter puniantur, alioquin iudices officio priuentur. *Concil. Tolet. 22. c. 14.*

Clerici coniugati non possunt vxoribus vel filiis relinquere bona acquisita ex beneficijs. *Concil. Lond. 1. c. 16.* Vide, *Pater. Vide, Filius.*

Clerici coniugati facere non possunt officium tabernarij, vel macellarij, & si ter moniti non desistunt, perdunt priuilegium clericale. *Clem. de vita, & honest. cleric. c. 1.*

Vide, *Clerici à quibus debent abstinere.*

Clericorum percussores, occisores, & persecutores, carcerantes, &c.

Clericum percutiens est excommunicatus vitandus, & accensis candelis, ac pulsatis campanis est denunciandus. *Concil. Later. 3. in append. tit. De illis, qui insidiantur, &c. c. 5. Concil. Colon. 1. c. 3. Mogunt. 3. c. 7. Triburiense 1. cap. 20. Nicolaus 1. in decretis tit. De presbyteris. c. 6. causa 17. q. 4. c. de Presbyterorum. De sent. excommunic. c. Nuper. 17. q. 3. c. De &c. cap. Si quis suadente, à Papa absolui debet. ibid.*

Clericum permittens percuti, cum possit prohibere, est excommunicatus. *De sent. excommunic. c. Quante.*

Clericum percutiens, vulnerans, occidens, mutilans, deformatum reddens, carcerans, siue per se, siue per alium id faciat; vel requisitus à superiore Ecclesiæ, illum non restituit; si est clericus, priuatur omni beneficio, & sit inhabilis ad alia habenda ultra excommunicationem. Si laicus, ultra excommunicationem priuatur Ecclesiastica sepultura; & ipse, ac filij inhabiles sunt ad beneficia Ecclesiastica. *Concil. Rauennat. 2. sub Clemente 5. c. 26. De sentent. excommunicationis c. Nuper.*

Clericis obsequia præstari vetantes, vel prohibentes nè cum eis contractus fiant emendi, vendendi panem, &c. excommunicati sunt. *De immunitate Ecclesiastica in 6. c. fin. Vide, Excommunicationes in Bulla Cœna.*

Clericum cogens, vt renunciaret, vel impediens ne ad curiam accedat, si est Prælati præter excommunicationem priuatur fructibus, &c. si inferior, priuatur beneficijs. *Clem. de excessibus priuilegiatorum. c. fin.*

Clericorum percussores si religionem ingrediuntur hoc tacentes, quando & quomodo possunt absolui, & à quo. Vide, *Regulares, & superiores eorum.*

Si clericus occidatur, occidens debet puniri, non interdicti locus, nisi populari concursu fuerit occisus, *Reformatio cleri Germaniæ c. 22.*

Si clericus expellatur, vel banniat ab aliqua Ecclesia sua, terra illa supponatur Ecclesiastico interdicto. *Concil. Tolet. 22. c. 24.*

Clerici mutuo se percutientes, quomodo puniendi. *Concil. Ilterden. c. 11.*

Clericum percutiens ex ioco non est excommunicatus. *Concil. Later. 3. in append. tit. De illis, qui insidiantur c. 7. De sent. excom. c. 1.*

Clericum percutiens, ignorans quod sit clericus, quia comam nutrebat, &c. non incurrit excommunicationem; sed tenetur iurare, quod non cognouerit. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 1. de sent. excom. c. Si verò il 2.*

Clericum percuti mandans est excommunicatus, sicut faciens. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 12. de sent. excom. c. Mulieres. §. Illi verò.*

Clericum percutiens, &c. repellendo vim, non est excommunicatus. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 7. De sent. excommunic. cap. Si verò.*

Clericum percutiens repertum cum matre, sorore, vel filia carnaliter peccantem, non est excommunicatus. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 10. De sent. excomm. c. Si verò.*

Si autem mulier non sit ita proxima, incurrit excommunicationem, si percutit, &c. *Concil. Later. ubi supra c. 10. & De sent. excom. c. Si verò.*

Clericum percutiens, si impubes, vel magister, non est excommunicandus. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 7. De sent. excom. c. 1.*

Clerici se inuicem percutientes sunt excommunicati. *Concil. Lateran. 3. ubi supra c. 7. De sent. excomm. c. 1.* Si ex odio, ira, inuidia id faciant, non si ex ioco. *ibid.*

Officialis Episcopi iniiciens manus in clericum, est excommunicatus, à Papa absolendus. *De sentent. excommunic. cap. Si verò.*

Clericum percutiens etiam si volentem, in satisfactionem iniuriæ, excommunicatur. *De sent. excommunic. c. contingit, & à Papa absolendus. ibid. c. 1.*

Clericorum percussores à Papa absolendi sunt, vel de mandato eius. *Concil. Later. 3. in append. tit. De illis, qui insidiantur, &c. c. 3. & 5. de sent. excomm. c. 1. & c. Si verò.* Etiam si percutiens sit clericus, vel officialis Episcopi. *ibid. & cap. Non dubium.* Excepto mortis articulo. *ibid. c. Non dubium.*

Etiam si occulta sit percussio, à Papa absolutio est petenda. *De sentent. excomm. c. Porro.*

Clericorum percussores, si sunt mulieres, ab Episcopo possunt absolui. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 12. de sent. excom. c. Mulieres.*

Item illi, qui non possunt ad curiam accedere, vt infirmi, & miseri. *ibid.*

Item, qui non possunt ob inimicitias adire curiam. *ibid. Concil. Later. 3. ubi supra c. 13.* Sed cum iuramento de ad eundo, cum primum poterunt.

Si clericum percutientes si sunt personæ delicate, magnates, potentes, si non possunt adire Papam, petendum est à Papa, quid agendum. *Concil. Lateran. 3. ubi supra c. 12.*

Clericorum percussores, &c. absolui non possunt, nisi parti satisfaciant. *Concil. Tribur. c. 20. Concil. Later. 3. in append. tit. De illis, qui insidiantur, &c. c. 3. & 5.*

Clericum leuiter percutiens, potest ab Episcopo absolui. *De sentent. excomm. c. Si verò.*

Clericum occidens sine habitu clericali, & dicentem se non esse clericum, sed aliam personam, non incurrit excommunicationem. *De sentent. excomm. cap. Perpendimus.*

Clericum detinens laicus in custodia, seu carcere, etiam sine lesione, est excommunicatus. *De sent. excommunic. cap. Nuper.*

Clericum percutiens ex zelo, vel correctione, vel quia est de sua familia, ad reprimendam insolentiam: vel seniores de clero, dum percutiunt adolescentes, qui turbant diuinum officium, non incurrit excommunicationem. *De sent. excomm. c. Cum voluntate, §. ultimo.*

Clericos carcerantes, de mandato Prælati etiam si laici sint non sunt excommunicati. *De sententia excommunicationis. cap. Vt fama tua & in 6. c. si Clericos.*

Clerici percussio, si facta nomine alterius rata postea habetur facit incurrit excommunicationem: secus si non sit facta nomine illius, etiam si postea rata habeatur. *De sent. excomm. in 6. c. Si quis.*

Clericos bannientes, relegantes, siue sint Domini sæculares, siue eorum officiales excommunicantur ipso facto, & Papæ reseruatur absolutio. *Vrbani. 6. const. 3. Quia sicut. Vide, Bannum. Vide, ciuitas.*

Clericos carcerantes, spoliantes, &c. *Per Carolum 4. declarantur infames. Et Bonifacius 9. id confirmat. const. 4. Iustis. Vide, Excommunic. Bulla Cœna.*

Clericum occidens. Vide, *Occidens. Vide, Percussor. Vide, Ecclesiasticorum percussores.*

Clerici quando non gaudent foro clericali,

Clerici reperti in delicto sine habitu, & tonsura non gaudent foro clericali. *De priuilegijs & excessibus, &c. Honorius 3. ex Cirone c. 3.*

Clerici, qui in habitu delinquant, & vt laici existimantur, si postea

postea in delictis reperiuntur cum habitu clericali, non se defendunt cum priuilegio fori. *de priuileg. c. Ex parte.* Clericus relinquens habitum, & se immiscens laicis perdit forum. *de apostatis cap. 1.*

Exercens per vnum annum artem ioculatoriam, perdit forum, si monitus ter non cessat. *De vita & honestate in 6. cap. 1.*

Clericus ambulans cum habitu laicali, si tertio monitus non cessat perdit priuilegium fori. *de sententia excommunic. c. In audientia.*

Sed ante trinam monitionem, non perdit priuilegium fori. *de sent. excommunic. c. Contingit il 2.*

Clericali foro non gaudent, qui ab Episcopis non gubernantur. *Dist. 93. c. Nulla ratione. & c. Qui suis.*

Clericus occupans beneficium alterius, vel maiorem partem bonorum, absque sententia iudicis, si non desistit, fit inhabilis, &c. & priuatur foro. *concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. cap. 26.*

Clericus non ferens tonsuram, ter monitus non gaudet foro. *concil. colon. par. 3. cap. 8.*

Clericus non inferuiens alicui Ecclesiae; non gaudet foro, nisi de licentia Episcopi moretur in studio, vel seminario, *concil. Trident. sess. 23. de reformatione c. 6.*

Clerici quò ad redditus & prouentus Ecclesiae.

Clerici debent viuere de patrimonio Christi, id est, de bonis Ecclesiae. *De praebeendis. cap. cum secundum. 16. q. 1. cap. Ad hoc locorum. concil. Agath. c. 36.*

Clerici habere debent stipendia iuxta laboris mensuram. *1. quest. 2. cap. ult.*

Clerici qui de suo non habent viuere debent de bonis Ecclesiae. *1. q. 2. cap. Sacerdos.*

Clerici qui de domo sua habent vnde viuant, non possunt accipere Ecclesiae redditus. *1. q. 2. c. clericos. cap. Pastor. c. Si quis propter. 16. q. 1. c. ult.*

Clerici nomine precariae recipiunt beneficium ab Episcopo. *concil. Tolet. 8. cap. 7.*

Clericis singulis assignari debet vnus mansus. *De censibus cap. 1.*

Clericis danda est quarta portio bonorum Ecclesiae. *Gregorius I. lib. 7. epist. 8.*

Clerici de bonis Ecclesiae non possunt assignare dotes filiis, vel nepotibus, & nulla est donatio, & ipsi priuantur beneficijs. *concil. Sabinen. c. 7. Vide, clerici circa donationes.*

Clerici non possunt relinquere fructus vel alia bona (ex Ecclesia acquisita) filiis spurijis vel concubinjs. *concil. Oxo-nien. 1. c. 28. & 30. Poena. ibid. neque domos, possessiones, &c. ibid. sub pena anathematis & priuationis Ecclesiasticae sepulturae. concil. Germanicum c. 5. talem donationem, vel testamentum defendentes excommunicantur. concil. Germanicum. ibid.*

Clerici, neque filiis legitimis possunt dare vel legare bona Ecclesiae. *concil. Tolet. 18. c. 16.*

Vide, Beneficiarij. Vide, Ecclesiastici. Vide, Ecclesiae bona. Vide, clerici quò ad testamenta.

Clerici quò ad iuramenta.

Clericus carens administratione non tenetur ad iuramentum obedientiae Episcopo. *De maiorit. & obed. cap. Legebatur. De iure iur. c. Nullus Episcopus.*

Clerici non tenentur obseruare iuramenta facta contra libertatem Ecclesiae. *De iure iurando in sexto. c. 1.*

Clericus non tenetur ad iuramentum calumniae sine licentia superioris. *De iuramento calumniae c. 1.*

Clericus potest alteri committere iuramentum calumniae, si agitur de causa propria Ecclesiae. *de iuramento calum. c. 1. Concil. Later. 3. in append. de iuramento calumn. cap. 1.*

Clerici iurare non possunt in consulto Praelato. *ibidem cap. 1. concil. Later. 3.*

Clericus non tenetur iurare laico super Euangelia. *22. q. 5. cap. Nullus ex Ecclesiastico.*

Clerici non cogantur ab Episcopo iurare, nisi qui sunt ministri dispensationis. *22. q. 5. cap. ult.*

Clericus iurans soluere nouum censum pro Ecclesia, quam recipit, non tenetur, sed absoluitur à iuramento. *de censibus cap. significauit.*

Clerici non habentes temporalia à laicis, non tenentur eis prestare iuramentum fidelitatis. *de iure iur. c. Nimis de iure. concil. Claremont. c. 17. concil. Lateran. 4. c. 43. Si ab eis non habent temporalem iurisdictionem. ibidem.*

Clerici periuri excluduntur à beneficio, *De iure iurando c. Tua nos. Per biennium est priuandus communione qui conuincitur. concil. Aurel. 3. c. 8.*

Vide, Iuramentum.

Clerici quò ad testimonium ferendum.

Clericus non potest testimonium dicere in causa criminali, alias excommunicetur, & deponatur. *concil. Rom. sub Siluestro c. 26. concil. Matiscon. 2. c. 19.*

Clerici non possunt à saeculo citari ad ferendum testimonium. *concil. Afric. cap. 26.*

Clericus conuictus quod falsum testimonium dixerit, capitalis criminis est reus. *concil. Epauense c. 13.*

Clericus non potest testimonium dicere contra reum. *concil. Matiscon. 2. cap. 19.*

Clerici possunt facere testimonium pro Ecclesia. *14. q. 2. c. Super. De testibus c. cum nuncius.*

Vide, Clericorum priuilegia.

Clerici quò ad testamenta.

Clerici non possunt testari de rebus Ecclesiae. *De testamen. c. cum in officijs. & c. Quia nos.*

Clerici qui de bonis Ecclesiae viuunt, non possunt de eis testari, sed illa spectant ad Ecclesiam. *concil. Later. 3. c. 15.*

De patrimonialibus clerici possunt testari. *de testamentis c. Quia nos. concil. Lateran. 3. in append. tit. de alienat. c. 5. Et etiam de acquisitis ante beneficium. ibidem.*

Clerici possunt facere moderatas eleemosynas de rebus Ecclesiae etiam in aegritudine. *De testam. c. Ad haec.*

Possunt clerici testari de suis mobilibus acquisitis, & disporre de eis pro pauperibus, & pro locis pijs. *De testam. cap. Relatum il 2.*

Possunt relinquere sua bona monasterio. *De succession. ab intest. cap. finali.*

Clericus pauper ea quae acquirit, pro Ecclesia acquirit. *concil. Aquisgran. sub Ludouico c. 89.*

Clericus non potest dotem relinquere filiis, vel nepotibus de bonis Ecclesiae, sed irrita est donatio. *Concil. Sabin. c. 7.*

Clerico moriente ab intestato, Ecclesia succedit in bonis eius. *de successionibus ab intestato. c. 1. & c. finali. De testamentis c. Relatum il 2. Concil. Lateran. 3. c. 15.*

Ecclesiae nomine intelligitur congregatio clericorum. *ibidem cap. Relatum il 3.*

Si clericus, qui fuit seruns, moriatur ab intestato, quatuor partes fiant de bonis eius, Episcopo, Ecclesiae, pauperibus, & consanguineis, *de success. ab intestato c. Sancto conc.*

Si clericus est freneticus dum facit legata, succedit Ecclesia. *ibid. cap. finali.*

Clerico moriente, in bonis Ecclesiae succedit Ecclesia. *de testamentis cap. Relatum il 2.*

Non possunt legata facere concubinjs. Vide, Clerici concubinarij.

Clericis in sacris morientibus; eorum propinqui nihil possunt usurpare de bonis eorum sine licentia Episcopi. *Concil. Tolet. 9. c. 7. intelligitur de beneficiatis, & de bonis Ecclesiae.*

Facultas testandi seu transmittendi bona ad haeredes, etiam ab intestato concessa beneficiatis etiam Cardinalibus, non comprehendit fructus inexactos. *Vrbani 8. constit. 80. Aeternus §. 7.*

Vide, Clerici circa redditus supra. Vide, Ecclesiastici quò ad testamenta. Vide, Beneficiatorum fructus. Vide, Testamentum. Vide, Romani ciues. Vide, Curiales, Quia isti excipiuntur. *ibidem.*

Clerici quò ad pluralitatem Ecclesiarum.

Clericus non potest adscribi duabus Ecclesijs duarum ciuitatum, sed remaneat in prima. *conc. calcedon. c. 10. 21. q. 1. c. clericus. concil. Nicen. 2. c. 15. concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 45. & 50. concil. claramont. c. 12. concil. Later. 3. in appen. tit. de alienat. c. 6. 21. q. 1. cap. Clericum. & cap. Qui plures.*

Vide, *Beneficiorum pluralitas.*

Clerici transeuntes ad alienas Ecclesias.

Clericus ordinatus pro vna Ecclesia non potest ad aliam transire, neque ab villo Episcopo sollicitandus ad hoc. *concil. Nicen. 1. c. 15. Concil. Antioch. c. 3. concil. Sardicense cap. 18. Concil. Tolet. 1. c. 2. concil. Nicen. 2. c. 10. Excommunicetur si non vult redire. 7. q. 1. c. si quis Presbyter. c. si qui verò. & cap. Eos sacerdotes.*

Clericus transferens se ad aliam Ecclesiam, priuetur gradu. *concil. calcedonen. c. 20. 21. q. 2. cap. Si quis iam. concil. Turon. 3. c. 14.*

Transiens de vna ad aliam, non communicet cum rebus huius secundæ. *concil. Aquisgran. sub Ludonico cap. 50. & 87. 21. q. 2. cap. si quis. dist. 71. c. clericos.*

Clericus ordinatus pro aliqua Ecclesia in ea debet permanere, alias est puniendus. *Zachar. Papa ep. 7. c. 10.*

Clericus non potest transire de minori ad maiorem titulum. *concil. Turonen. 3. c. 14. concil. Nicen. 2. c. 10.*

Cum licentia Episcopi, potest ad aliam transire. *21. q. 2. cap. Quoniam.*

Relinquens Ecclesiam pro qua fuit ordinatus inconsulto Episcopo, sacrorum exercitio interdicendus est. *Concil. Trid. sess. 23. de reform. c. 16.*

Clerici absentes ab Ecclesia.

Clerici non possunt abesse ab Ecclesijs, plusquam per tres septimanas. *concil. Sardicense c. 20.*

Clerici habentes dignitates, vel personatus in Ecclesijs, vel beneficiati, non possunt ab eis abesse ad audiendam legem, vel physicam, (& de quibus intelligitur.) *Ne Clerici in 6. cap. 1.*

Abesse non possunt, nisi cum licentia Episcopi. *concil. carthag. 3. cap. 21.*

Clerici beneficiati se absentantes, citandi sunt, vt veniant, & nisi veniant in termino, priuandi sunt, & alij eligendi. *de clericis non residentibus. cap. Ex parte vestra. c. Qualiter. & cap. Inter quatuor.*

Ecclesiam relinquens prætextu monachatus, amplius non est recipiendus. *concil. Constantinop. 1. c. 5.*

Clericus absens ratione studij cum licentia Episcopi, potest fructus beneficij percipere, dummodo stet in loco studij. *de clericis non residentibus, c. Tue fraternitatis.*

Si tamen segnes sint, & non studeant, non gaudent priuilegio, & tenentur ad restitutionem fructuum perceptorum. *concil. Mogunt. 4. c. 66.*

Per quinquennium possunt hoc priuilegio gaudere. *de Magistris cap. fin. & si non habent, vnde sustententur ab Ecclesijs debent sustentari. ibid.*

Clericus absens pro seruitio Ecclesiæ, percipit fructus beneficij. *de cler. non resid. cap. Ex parte tua. Intra sex menses debent comparere. ibid. alias priuandi.*

Clericus infirmus recipit integrè fructus beneficij. *de cleric. egrot. cap. 1.*

Clericus absens, seu non residens, quomodo citandus, & priuandus. *De cler. non resid. c. Ex tue.*

Si absens monitus non redit priuatur beneficio. *ibid. c. fin.*

Clerici absentes à sua Ecclesia, non possunt promoueri sine licentia sui Episcopi. *conc. Aurel. 3. c. 15.*

Clerici commensales Episcopi, Cardinalis, &c. licet pro negotio Domini sint absentes non cessant esse domestici, & proprij. *De verbor. signif. c. fin.*

Clericus absens si grauetur debitis, potest fructus suos facere. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. de alienat. c. 6.*

Clericus absens sine licentia Episcopi, spoliatur beneficio. *concil. Later. 3. in append. tit. Vni plura c. 6. Nisi causa studij absit, vel causam rationabilem adducat. ibid.*

Clerici seruientes in hospitali non amittunt beneficia. *ibid. cap. 9.*

Clerici non possunt abesse ab Ecclesia sine licentia Episcopi, plusquam per quindecim dies. *concil. Rauenn. 4. sub lo: 22. cap. 9.*

Clericus relinquens Ecclesiam, pro qua fuit ordinatus, sacrorum exercitio interdicatur. *concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 16.*

Vide, *Beneficiati quò ad residentiam. Vide, Residentia.*

Clericorum multa priuilegia.

Clericus nequit examinari in publico. *Concil. Rom. sub Siluestro c. 15. 11. q. 1. c. Testimonium. Adrianus I. c. 74.*

Clericus examinari non potest contra reum. *concil. Matiscon. 2. cap. 19.*

Clerici in sacris pro quauis culpa non possunt verberari, seu flagellari. *Concil. Brachar. 3. cap. 7. dist. 45. cum beatus Apostolus. Concil. Rom. sub Siluestro c. 17.*

Clerici non tenentur soluere decimas. *Concil. Lateran. 3. in append. de religiosi viris c. 15. de decimis c. Notum genus.*

Clericis non potest imponi publica penitentia. *Siric. ep. 1. c. 14. dist. 50. c. Illud. Concil. Carthag. 5. c. 11.*

Clericus non habens vnde soluat, non debet excommunicari, sed debet dare cautionem de soluendo, quando poterit. *de solutionibus c. Odoardus.*

Querelæ contra clericos non facile credendæ. *dist. 86. cap. si quid vero.*

Clerici apud sæculares accusari non possunt, & pœna accusantium. *11. q. 1. cap. Placuit. cap. Inolita.*

Vide, *Clericorum Immunitas.*

Vide, *Clerici à quò indicandi.*

Clericum accusans, si non probat per duos testes, excommunicatur. *2. q. 4. c. Placuit.*

Clericus deprehensus à sæculo remittendus est ad Ecclesiasticum superiorem, si in habitu clericali capitur: si verò in laicali, & fama sit, quod sit clericus, adhuc est remittendus: si tandem in clericali, & prius viuebat in sæculari, non est expectandum, vt probetur eius clericatus, sed statim est consignandus iudici Ecclesiastico. *de sent. excom. in 6. c. Si index.*

Clerici non possunt accusari à laicis. *Ne clerici, vel Monachi. de accus. c. Cum P. Manconella.*

Clerici conuicti de aliquo crimine possunt intra annum se defendere. *Concil. African. c. 46. concil. carthag. 5. c. 12. concil. Vornat. 1. c. 71.*

Clericis imponi non potest pœna pecuniaria pro correctione. *de pœnis c. Licet. de off. iud. ord. cap. Irrefragabili §. Prouideat. concil. Later. 3. in append. tit. de simonia cap. 3. & 11. concil. Moguntin. 4. c. 77.*

Clerici morientes tempore interdicti, possunt occultè sepeliri, si seruauerunt interdictum. *De panit. & remiss. cap. Quod in te.*

Non possunt à sæculo citari ad ferendum testimonium. *concil. Afric. c. 26.*

Clerici (non obstante priuilegio) tempore belli non excusantur à custodia murorum ciuitatis. *De immunit. & c. cap. Peruenit.*

Clericus delinquens, in persona debet puniri, non in beneficijs, (quando iura non obstant.) *16. q. 6. c. ult.*

Clerici damnatio duos, vel tres testes requirit. *2. q. 4. cap. Placuit.*

Si accusator clerici deficit in vno, ad alia non admittitur. *Concil. carthag. 4. c. 3.*

Clericis nullus præter Papam, potest imponere decimas. *concil. constantien. sess. 43. in Bulla Martini V.*

Clerici testimonio iurato credendum est, licet sit solus. *concil. Lateran. 3. p. 50. c. 67.*

Vide, *clericorum Immunitas. Vide, Immunitas. Vide, Ecclesiasticorum Immunitas. Vide, causæ Ecclesiasticæ. Vide, Bigamus.*

Clerici non cogantur facere donationes Ecclesijs; & pœna eorum, qui ad hoc impellunt. *Concil. cabilon. 3. c. 7.*

Clericus donans sua bona Ecclesiæ, vt recipiatur in canonicum, est simoniacus. *De simonia c. Tua nos.*

Clericus donare potest cui vult, bona sua propria. *De success. ab intest. c. 1. & cap. finali.*

Clerici possunt facere moderatam eleemosynam de rebus Ecclesiæ, etiam in ægritudine. *De testam. c. ad hac.*

Clericus dare potest bona sua Ecclesiæ, in qua recipitur in canonicum, sed absque isto pacto, vt recipiatur, dummodo retineat illa pro sua vita. *De simonia c. Tua nos.*

Clericus pauper si aliquid acquirit in Ecclesia, pro ea acquirit. *Concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 89.*

Clericis in sacris morientibus, propinqui eorum nihil possunt de ipsorum rebus vsurpare sine Episcopi licentia. *Concil. Toletan. 9. c. 7. (intelligitur de beneficiatis.)*

Clericorum lapsorum, & poenitentium bona, sunt Ecclesiæ, ijs vero dandum est stipendium ex quo viuant. *Gregor. I. lib. 1. epist. 42.*

Clericus donare potest mobilia acquisita in Ecclesia, etiam dum sunt infirmi. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de alienat. cap. 8.*

Clerici de bonis Ecclesiæ non possunt assignare dotes filijs, vel nepotibus; irrita est donatio; & ipsi priuantur beneficijs. *Concil. Sabin. c. 7.*

Vide, *Clerici quò ad redditus, & prouentus Ecclesiæ.* Vide, *Clerici quò ad testamenta.*

Clerici redeuntes ad sæculum.

Clerici non ordinati in sacris possunt redire ad sæculum. *Greg. I. lib. 12. epist. 31. distinct. 32. c. Si quis vero.*

Clerici in sacris non stantes in proposito, & redeuntes ad sæculum, sunt excommunicandi. *Zacharias ep. 7. cap. 29. Sunt ab Ecclesia eiiciendi. Concil. Andegauen. c. 7. Turon. 1. cap. 5.*

Clericus nutritus in Ecclesia non potest redire ad sæculum; si redit, ab Episcopo est reuocandus, & non potest vxorem ducere. *Concil. Triburiens. c. 27.*

Clerici circa subiectionem ad Episcopum, & alios.

Clerici subiecti sunt Episcopo, sed non modo seruili. *Concil. Brachar. 2. cap. 2.*

Clerici omnes in Diœcesi sunt subiecti Episcopo. *Concil. Nicæn. 1. ex Arabico c. 19. Concil. calcedon. c. 8. 18. q. 2. cap. Quidam.*

Clerici proprium episcopum non derelinquant, vt accedant ad alium. *Concil. Tolet. 1. c. 12.*

Clerici sine licentia episcopi, nullam functionem ecclesiæ facere possunt. *Lib. 2. constitut. Apostol. cap. 7. 16. quæst. 1. cap. cunctis.*

Omnes titulares, vel beneficiati cuiuscumque loci, ac monasterij in Diœcesi episcopo subduntur. *Concil. calced. cap. 4. & 8. 18. q. 2. c. Quidam.*

Clerici omnes cuiuscumque oratorij in Diœcesi (exceptis regularibus exemptis) subditi sunt episcopo. *Concil. cabilon. 2. cap. 14.*

Clerici obseruare tenentur, quæ episcopi præcipiunt obseruanda. *Concil. Turon. 3. c. 9.*

Clerici non possunt communionem facere sine licentia episcopi. *Concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 81.*

Clerici acefali, id est, nolentes subesse episcopis, excommunicandi. *Concil. Regiaticinum cap. 18.*

Clericus accusare non potest suum episcopum, alias fit infamis. *3. q. 4. c. clericus.*

Clerici dicendi non sunt, qui ab episcopis non gubernantur. *dist. 93. cap. Nulla ratione, & cap. Qui suis.*

Clerici titularum cardinalitiorum subduntur titulari, & circa eos vti potest censuris, &c. *de maior. & obedient. cap. His quæ.*

Clerici correcti à suis Prælati, si contra eos inuocant brachium sæculare, vel armatas preces impetrant contra illos, spoliandi sunt beneficijs. *Concil. Vienn. prouinc. 1. Vide, Episcopus quò ad iurisdictionem.*

Clerici excommunicati ab uno Episcopo, non recipiendi ab alijs.

Clerici, dum ab episcopo aliquo excommunicantur, à nullo debent recipi, & pœna recipientium. *Concil. quod dicitur Apost. c. 33. Concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 53. Vide, Excommunicatus.*

Clerici quò ad decimas soluendas.

Clericis nullus potest decimas imponere præter Papam. *Concil. constant. sess. 43. in constit. Martini V. Leo X. const. 7. Superna §. 40.*

Imponentes decimas, gabellas, &c. clericis incurrant in excommunicationem Bullæ Cœnæ. *Gregor. 13. constitut. 61. consueuerunt §. 18.*

Vide, *Excommunicationes Bullæ cœnæ.* Vide, *clericorum priuilegia.* Vide, *Immunitas.*

Clerici quò ad appellationes à suo Episcopo.

Clerici grauati à suo episcopo ad vicinos (olim) appellare debebant. *Concil. Milenit. cap. 22. Si verò à vicino appellare volebant, ad concilium appellabant. ibid. & Concil. Afric. c. 92. Concil. cartbag. 6. c. 6.*

Clericus si grauatus appellat ad Metropolitanum, non potest ab episcopo excommunicari. *Concil. Tolet. 13. c. 12. Sic & appellans à Metropolitano ad alium iudicem superiorem, non potest à Metropolitano excommunicari. ibid.*

Clerici grauati ab episcopo recurrere debent ad Papam. *Concil. Rom. sub Zacharia c. 12.*

Clericus appellare potest ab episcopo ad Synodum. *Conc. cartbag. 4. cap. 66.*

Clerici appellare possunt ad Metropolitanum ab episcopo; & ille debet causam facere. *Concil. constantinop. 4. c. 26.*

Clerici appellantes ad Papam, si postea delinquant, in his delictis iudicantur ab episcopo. *Concil. Later. 3. p. 50. c. 53. Vide, Appellatio. Vide, Archiepiscopus. Vide, Metropolitanus.*

Clerici quò ad monasteria monialium.

Clerici mechantes cum monialibus sunt excommunicati. *27. q. 1. c. Si quis Episcopus.*

Clericus frequentans monasteria monialium, priuatur officio. *de vita, & honest. clericor. c. clericus. Si non desistit beneficio priuatur. Concil. Later. 3. c. 11.*

Vide, *Moniales.* Vide, *Virgines sacra.*

Clerici quò ad Monachatum, seu Religionem.

Clericus potest fieri monachus, seu regularis inuito Episcopo. *19. q. 1. cap. Clerici. & q. 2. c. Dux sunt. c. Clerici. Concil. Tolet. 4. c. 50.*

Clericus relinquens Ecclesiam prætenu monachatus, non est amplius in Ecclesiam recipiendus. *Concil. Constantino-polit. 1. cap. 5.*

Clerici quò ad ordines recipiendos, siue sacros, siue alios.

Clerici habentes aliquem ordinem compellendi sunt ad suscipiendos alios, alioquin priuentur eis, quos habent. *Concil. Aquisgr. sub Ludouico c. 56.*

Clericus habens beneficium, quod requirit ordinem compellendus est ad eum suscipiendum, alias beneficium illud alteri conferatur. *De etate, & qualitat. &c. præficiend. cap. Quaris à nobis. Vide, Beneficiari.*

Clericus non beneficiatus, si habet patrimonium, ordinari potest in sacris. *De præb. & dignit. c. Tuis quæstionibus. Clericus*

Clericus ordinari non potest in sacris, nisi habeat, vel titulum beneficii, vel patrimonium. *conc. Lateran. 3. can. 5. 1. q. 2. c. Clericos. conc. Trident. sess. 21. de reform. c. 2.* Tale beneficium ad quod est ordinatus, non potest resignare, nisi habeat unde viuat. *ibid. Trident.*

Clericus semper ordinari debet ad eum titulum, ad quem primo fuit ordinatus. *Conc. claromont. c. 13.*

Clerici ordinati sine debitis dimissorijs, pellendi sunt à titulo. *conc. colon. 2. par. 1. c. 31.*

Clerici Græcorum filij possunt promoueri in Ecclesia latina, si non adsit scandalum. *de clericis coniugatis, c. cum olim.*

Vide, *Ordinatio, &c.* Vide, *Bigamus.*

Clerici quò ad ministeria ordinum, & alias functiones.

Clericus nullus potest exercere munera Episcopalia, licet esset consuetudo. *De consuetud. c. Quanto.*

Clericus ministrans in ordine, quem non habet fit irregularis. *De cler. non ordinato ministr. c. 1. & 2.*

Clericus primæ tonsuræ non potest in choro legere lectiones. *conc. Nicen. 2. c. 14.*

Clericus ministrans presbytero rebaptizanti fit irregularis, si fecit publicè; & non tollitur irregularitas, nisi per ingressum Religionis. *conc. Later. 3. tit. de depositione c. 1.*

Clericus admittens ad diuina excommunicatum, est excommunicatus; & à Papa est absolendus. *De sent. excomm. cap. Significauit.*

Clericus depositus celebrans, & non desistens monitus, per sæcularem potestatem damnandus est. *De cler. excomm. ministr. cap. Si quis.* Vide, *clerici depositi.*

Clericus depositus celebrans, excommunicatus est. *ib. c. 1.*

Clericus non exequens suum ministerium, priuandus officio, donec impleat, quod debet. *conc. Narbon. c. 8.*

Clericus non adimplens suum munus, laicam tantum habeat communionem. *conc. Aurel. 3. c. 8.*

Clericus in eadem Ecclesia non potest habere duos honores. *concil. claromontan. c. 14.*

Clerici etiam minorum ordinum non possunt in Ecclesia ministrare sine superpelliceis. *conc. colon. 2. p. 3. c. 31.*

Vide, *Ecclesiastica functiones.*

Clerici proprii, domestici, commensales Episcoporum, & Cardinalium.

Clerici proprii Episcoporum, vel aliorum, sunt illi, qui sunt domestici, seu commensales alicuius personæ dignæ: licet pro eius negotio sint absentes. *de verbor. signif. c. fin.*

Clerici commensales Cardinalium recitantes cum eis officium, satisfaciunt. *clém. de celebr. Miss. c. fin.*

Clerici commensales Episcoporum possunt recitare idem officium, quod Episcopi, & satisfaciunt recitando cum eis. *ibidem.*

Clerici domestici proprii, & commensales Episcopi, Cardinalis, &c. sunt illi, qui expensis eorum aluntur; non verò illi qui fraude, vel fictione ab eis quærantur. *de verbor. signif. in 6. c. fin.*

Vide, *Cardinalium familiares.* Vide, *Episcopi domestici.*

Clerici ordinati ab hæreticis.

Clerici ordinati ab hæreticis (si isti non habebant potestatem Episcopalem, vel sine debita forma, materia, vel intentione) cum veniunt ad Ecclesiam, sunt iterum ordinandi. *conc. Nicen. 1. cap. 19.*

Vide, *Ordinati ab hæreticis.* Vide, *Episcopus hæreticus.*

Clerici hæretici, vel apostatæ à fide.

Clericorum hæreticorum bona sunt Ecclesiæ: sed ex eis stipendium dandum est eis, ex quo viuant. *Greg. 1. ep. 42.*

Clerici apostatæ à fide tractandi sunt, vt sæculares. *conc. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 16.*

Vide, *Hæretici clerici.* Vide, *Lapsi à fide.*

Clerici vagi, & fugitiui.

Clerici vagi retineantur sub custodia, donec ad proprios Episcopos mittantur. *conc. Mogunt. 1. c. 17. & 31.* Sic etiam clerici fugitiui. *ibidem.*

Clerici discordes.

Clerici discordes si nolunt ad pacem reuocari prius arguendi; & si inimicitias non deponunt, excommunicandi. *concil. colon. 2. p. 3. c. 13.*

Clerici primæ tonsuræ.

Clericus primæ tonsuræ fieri non potest infans; vel illiteratus, vel coniugatus; & pœna ordinantium est suspensio à collatione clericalis tonsuræ per annum. *De temporib. ordinat. in 6. cap. fin.*

Clerici primæ tonsuræ fieri possunt ab Abbate monachorum, monachi sui monasterij, qui eam petunt, si ipse Abbas sit sacerdos, & benedictus. *de etate, & qualitat. & ord. & c. cum contingat.*

Non solum monachi, sed alij subditi iurisdictioni Abbatis, habere possunt primam tonsuram ab Abbate sacerdote, & benedicto. *de priuit. in 6. c. Abbates.*

Primam tonsuram accipere non potest, qui non est confirmatus. *conc. Trid. sess. 22. de refor. c. 4.* Vide, *Abbas quò ad ordinationes.*

Clerici primæ tonsuræ non possunt legere lectiones in choro. *conc. Nicen. 2. c. 14.* Vide, *Tonsura.*

Clerici in processionibus.

Clerici in processionibus deuoti incedere debent, non confabulari; sed orare, non ad ientacula diuertere. *conc. colon. 2. tit. censura c. 23.*

Clerici quando, & quomodo ordinandi.

Vide, *Ordinatio, Ordinare.* Vide singulos ordines in suis locis.

Clerici malè promoti.

Clerici malè promoti, suspensi sunt ab ordine; & si exercent sunt irregulares, & beneficijs possunt priuari. *Pius. 11. const. 7. c. cum ex sacrorum.*

Malè promoti, sunt, qui sine ætate legitima, vel extra debita tempora, vel sine literis dimissorijs sui Episcopi, ascendant ad ordinem sacrum. *ibid.*

Vide, *Promoti.* Vide, *Ordinati.*

Clericorum seminaria.

Clerici adolescentes, siue puberes, siue impuberes, in vno conclau (id est seminario) teneantur sub probato magistro, & ibi erudiantur. *conc. Tobet. 4. cap. 24. 12. q. 1. cap. 1. q. 1. c. Omnis etas.*

Seminaria erigenda sunt in qualibet Ecclesia Metropolitana, vel cathedrali, & in eis tenendi sunt clerici adolescentes. *conc. Trid. sess. 23. de refar. c. 11.*

Pueri alendi in seminarijs sumptibus illius, sunt filij pauperum bonæ indolis, qui spem bonæ expectationis præferant. *ibid. c. 12.*

Possunt in seminario etiam teneri, & erudiri filij diuitum, sed sumptibus proprijs. *ibid.*

Pueri autem seminarij, id est, qui ab eo aluntur, sint ad minus ætatis annorum 12. qui sciant legere, & scribere competenter, instruantur omnium, primo in Ecclesiasticis functionibus, statim tonsuram, & habitum clericalem accipiant ab Episcopo, discant grammatice, cantum Ecclesiasticum, computos, aliasque bonas artes, sacram scripturam, doctrinam confessionum audiendarum, & sacramentorum ministrandorum, omni die inseruiant missæ; omni mense consteantur, & communiceant, diebus

bus festis inferuiant Ecclesiæ Cathedrali, vel alteri. *Concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 17.*
 Seminarium visitandum per Episcopum, & duos canonicos seniores, &c. *ibid. c. 17.*
 Seminarium ædificandum ex redditibus mensæ Episcopalis, & benefici orum quorumcumque, & ex eisdem sustentandum, qui debeant ad hoc concurrere. *ibid. Mendicantes excluduntur, ibid. c. 17.*
 Deputati ad gubernium seminarij, qui debent esse. *ibid. c. 17.*
 Rationes reddituum ab Episcopo reuidentæ. *ibid.*
 Si non possit erigi Seminarium in omni Cathedrali; fiant duo, vel vnum in Prouincia per Synodum Prouincialem, & quomodo debent aliæ Ecclesiæ concurrere ad expensas. *ibid. cap. 17.*
 Seminaria plura fieri possunt in Diocesi ampla, omnia tamen ab eo, quod est in Cathedrali, dependeant. *ibid. c. 17.*
 Si oriatur difficultas de redditibus pro erigendis seminarijs, quid agendum. *ibid. c. 17. in fine.*
 Vide, *Seminaria.*

Clerus.

Clero interdicto, Populus non intelligitur interdictus. *Desent. excommunic. in 6. c. Si sententia.*
 Clerus vrbani non potest facere congregationem, vel decernere aliquid obligans alios clericos diocesanos, nisi adhibitis quibusdam eligendis per eosdem clericos diocesanos. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, &c.*

Clerici Regulares minores dicti.

Clericorum minorum Congregatio à Sixto V. approbatur, eisque forma viuendi præscribitur, multæque gratiæ eis conceduntur. *Sixtus V. const. 81. Sacra.*
 Clerici minores præfati gaudent priuilegijs Theatinorum. *Gregor. XIV. const. 2. Romanus.*

Clerici Regulares S. Pauli decollati.

Clericorum præfatorum Congregatio approbatur à *Clemente 7. const. 37. Vota.* & à *Paulo 3. const. 5. Dudum.*
 Præfati clerici ad nullum ordinem possunt transire, excepto Carthusiano. *Greg. 13. const. 48. In specula.*
 Isti clerici non tenentur adesse publicis processionibus. *Sixtus 5. constit. 5. Rationi.*
 Dum confirmatur eorum institutum à *Paulo 3. const. 5. Dudum*, multa priuilegia eis conceduntur, & illa quibus gaudent Canonici Lateranenses Regulares. *ibid.* Obtinent facultatem recipiendi nouitios ad ordinem. *Sixtus 5. const. 81. Sacra.* Quæ tenentur obseruare in receptione nouitiorum. *Paulus 5. const. 83. Alias felic. recordationis Sixtus.* Possunt cum sola Ordinarij licentia absque consensu Regularium recipere, seu fundare noua loca, seu Monasteria. *Paulus 5. constit. 64. Ecclesia.*
 Iudices conseruatores huius Congregationis, quam iurisdictionem habeant. *Iulius 3. const. 10. Ad hoc nos Deum.*

Clerici Regulares ministrantes infirmis.

Congregatio Clericorum ministrantium infirmis approbatur à *Sixto 5. const. 25. Ex omnibus, & seq. cum nos.* Assignatur eis forma habitus, & præscribitur regula. *ibidem.*
 Confirmatur à *Gregorio XIV.* & distinctè præscribitur vestitus, & norma viuendi per *ss. 46. const. 17. Illius.*
 Vide, *Infirmorum Ministri.* Vide, *Ministri infirmorum.*

Clerici Doctrinæ Christianæ.

Congregatio Clericorum Doctrinæ Christianæ instituitur à *Paulo 5. const. 36. Ex credito.* Et præscribitur eis forma viuendi. *ibidem.*
 Clerici Doctrinæ Christianæ Auenionis vniuntur Congregationi Sommaschæ cum capitulis obseruandis. *Paulus 5. constit. 97. Ex iniuncto.*

Clerici præfati emittunt votum, & iuramentum manendi semper in regione illa, quæ à solo Papa possunt dispensari. *Gregorius XV. const. 12. Ex incumbenti.*

Clerici Regulares Theatini.

Clericorum Theatinorum Religio approbatur anno 1524. à *Clemente 7. const. 11. Exponi.* Conceditur, vt fruantur priuilegijs Canonorum Regularium Lateranensium. *ibidem. in const. 38. Dudum.* Eis conceditur, vt si non possunt recitare officium, superiore eorum imponat eis recitationem aliquorum psalmorum, vel alterius orationis, item vt in Sacramentalibus confessionibus possint suos Religiosos absolueri ab excommunicatione maiori, & dispensare in irregularitate. Immediatè Sedi Apostolicæ subduntur. Superiores eorum finito triennio possunt pro alio loco eligi in superiores. ad Capitulum soli vocales possunt accedere. & alia multa priuilegia. *ibid. Dudum.* Quorum aliqua post Tridentinum non subsistunt.
 Gratias omnes, & priuilegia confirmat *Paulus 5. constit. 31. Ad immarcescibilem.* Alia noua concedit. Declarat formam tenendam in celebratione capituli, & in toto gubernio, per multos ss.

Clerici Iesuati.

Vide, *Fratres S. Hieronymi.*

Clerici Religionis Sommaschæ.

Clerici Sommaschæ Religionis instituuntur, & approbantur à *Pio 5. const. 78. Iniunctum.* Multa priuilegia, & gratias eis concedit *Sixtus 5. constit. 4. Equum.* Eadem omnia confirmat, & auget *Clemens 8. const. 22. Decet.* Omnia priuilegia Mendicantium, quæ sunt in vsu, eis concedit *Paulus V. constit. 37. Ex quo diuina.*

Clerici scholarum piarum Matris Dei.

Clericorum præfatorum Congregatio instituitur ad docendum pauperes, & approbatur, atque decernitur, vt appelletur congregatio Matris Dei. *Paulus 5. const. 81. Inter Pastoralis.* Eis conceditur Ecclesia Sancti Pantaleonis in Vrbe, extincta ibi cura animarum, quæ applicatur Ecclesiæ Sancti Eustachij. *Gregor. XV. const. 45. Regimini.* concedit *Vrbani 8. constitut. 106. ad vberes,* vt ipsi soli tenere possit gymnasia sub titulo scholarum piarum, & alijs omnibus prohibetur.

Clerici scholarum Piarum pauperum clericorum.

Alia congregatio instituitur Clericorum sub titulo scholarum Piarum pauperum Clericorum, separata, & diuersa à congregatione scholarum Piarum Matris Dei, ob alia exercitia, & pias actiones. *Paulus 5. constit. 101. Ad ea.* Vbi datur forma viuendi.
 Deinde erigitur in Religionem cum emissionem votorum. *Gregorius XV. const. 14. In Supremo.* Postea obtinent constitutiones suæ Religionis à *Gregor. XV. const. 17. Sacri Apostolatus.* Eximuntur ab onere accedendi ad processiones, & alios publicos actus. *Vrbani 8. constit. 100. Debitum.*
 Declarauit idem Papa eos non comprehendi in decretis editis circa reformationem, & Nouitiatus assignandos pro alijs. *Constit. in append. 26. alias 136. Romanum.*

Clerici Congregationis Oratorij, vel S. Maria Valicellana.

Clericorum præfatorum Congregatio est sæcularium Clericorum, instituta per S. Philippum Nerium, & approbata per *Gregorium 13. const. 101. Copiosus.*
 A *Paulo 5.* obtinent constitutiones quasdam seruandas. *constitut. 92. Christi-fidelium per 17. capita.* Non possunt Roma

mae aliæ domus sub tali instituto erigi sine licentia Præpositi, & Presbyterorum illius Oratorij. *ibid.*

Obtinent Ecclesiam S. Cecilie in Monte Iordano, suppressa Parochia, & translata cura ad S. Laurentium in Damaso, Gregorius 15. const. 11. *Cum ad uberes.*

Clericorum Piorum Congregatio in Regno Francia titulo Oratorij.

Hæc Congregatio Oratorij piorum Sacerdotum in Regno Franciæ instituitur ad fidem catholicam augendam, cum forma viuendi, & gubernandi per 9. capita. Paulus 5. const. 91. *Sacrosancta.*

Clerici Societatis Iesu.

Vide, *Iesuitæ.*

Clerici Camera.

Vide, *Camera Clerici.*

S. Cletus.

S. Cletus assumptus à Sancto Petro in collegium, tunc non cœpit esse Pontifex, sed exteriora tantum ministrabat. 8. q. 1. cap. *Si Petrus.*

Clodoueus.

Clodoueus, seu Ludouicus Primus Rex Franciæ, à Sancto Remigio conuersus est ad fidem Catholicam. *Hormisdæ epist. 1. ad Sanctum Remigium.*

Cluniacenses Monachi.

Vide, *Monachi.*

Coadiutor quando datur, & quis.

Coadiutor dandus, si Ecclesiæ Rector sit leprosus: & de redditu Ecclesiæ est sustentandus. *De Clerico agrotante c. De Rectoribus. Gregor. 7. lib. 2. ep. 50.*

Coadiutor dandus Archidiacono paralytico, si perdit vsum linguæ. *ibid. cap. finali.*

Coadiutor dandus Episcopo impotenti exercere munia Episcopalia. *ibid. c. Ex parte tua.*

Coadiutor dandus per Superiorem ministro, ac Prælato negligenti. *De supplenda neglig. Prælat. in 6.*

Coadiutor assumi potest vnus, vel duo ab Episcopo, si sit sanæ mentis; sed si impeditus, vt non possit eligere, Capitulum referat ad Papam. *De clerico agrot. in 6. cap. 1. Et quomodo potest Episcopus eos eligere. ibid.*

Coadiutor Episcopo dari non potest, nisi à Papa. *ibid. cap. 1. si sit in partibus remotis, quomodo eligere debet cum Capitulo, vel sine. ibidem.*

Coadiutor viuere debet sumptibus illius, cui datur. *ibid. c. 1.*

Coadiutor non potest alienare res Ecclesiæ. *ibid. c. 1. Reddere debet rationem. ibidem.*

Coadiutore dato, principalis non priuatur authoritate. *De supplenda neglig. Prælat. in 6.*

Coadiutor dari potest omni superiori impotenti. *De Clerico agrot. in 6. c. 1. Vide, Episcopus. Gregor. 7. lib. 2. ep. 50.*

Coadiutor sine spe successionis datur. Vide infra.

Coadiutor in cura animarum fieri non potest sine examine. *Concil. Augustanum c. 4.*

Coadiutoria.

Coadiutoria cum spe futuræ successionis non danda, nisi urgente causa in cathedrali, vel Monasterio, & cum Papæ dispensatione, causa cognita, alias prouisiones nullæ sint. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. c. 7.*

Cogentes.

Cogentes mulieres ad intrandum in Religionem. Vide, *Moniales.*

Cogitatio.

Cogitatio sancta, consilium, aliaque bona à Deo sunt in voluntate hominis. *Cœlest. 1. ep. 1. c. 8.*

Cogitatio turpis non maculat, nisi detur consensus. *De pœnit. dist. 2. c. 23. Inter hæc.*

Cogitatio non meretur pœnam ex lege ciuili. *De pœnit. dist. 1. cap. 20.*

Cogitatio in maleficio punitur. *ibid.*

Cognatio legalis.

Cognatio legalis inter adoptatum, & adoptantem impedit, & dirimit matrimonium.

Sic inter adoptatum, & filiam adoptantis. *De cognat. legali cap. vnico.*

Cognatio spiritualis.

Cognatio spiritualis, quæ oritur inter baptizatum, & baptizantem, & filium baptizantis, impedit, & dirimit matrimonium. *de cognitione spirituali cap. finali.*

Cognatio, &c. quæ oritur inter baptizatum, & suscipientem, ac huius filios, & vxorem suscipientis cognitam ab eo carnaliter, ante quam esset suscipiens, impedit, & dirimit matrimonium inter eos; nec non inter patrem, atque matrem baptizati. *De cognitione in 6. c. 1. Pius V. constitut. 14. Sanctissimus, & in seq. declaratione.*

Cognatio spiritualis semper impedit matrimonium contrahendum, & dirimit contractum. *ibid.*

Cognatio spiritualis per duo Sacramenta contrahitur, scilicet baptismum, & confirmationem. *de cognat. spirit. in 6. c. fin. Quæ verò per Catechismum, infra.*

Cognatio spiritualis vt impediat, debet probari per testes; item, vt separetur. *Qui matrimonium accusare possunt c. 1.*

Cognatio spiritualis contrahitur etiam per Catechismum, qui fit ante baptismum. *De cognitione spirit. in 6. cap. Per Catechismum.*

Cognatio hæc impedit contrahendum, sed non dirimit contractum. *ibidem.*

Vide, *Baptizatus.* Vide, *Confirmatus.* Vide, *Matrimonium prohibita ratione cognitionis spiritualis.*

Coitus, Coire.

Coire secundum naturam, minus malum est, quam contra naturam. 32. q. 7. c. *Offerebat. c. Flagitia, & c. Vsus.*

Coire cum bestiis. Vide, *Bestialitas.*

Vide, *Carnalis copula.*

Collegium.

Collegium non potest ex priuatis personis constitui. *De excessib. Prælatorum c. Dilecta.*

Collegium quodlibet visitari potest ab Episcopo, vt delegato Papæ: & in eo disponere de ijs, quæ pertinent ad salutem animarum. *Conc. Trident. sess. 22. de refor. c. 8.*

Collegium Cardinalium.

Vide, *Cardinales.*

Collegium S. Bonauenturae fratrum Minorum Conuent. Romæ.

Collegium hoc in Conuentu SS. Apostolorum Romæ Sixtus 5. declarat se instituisse pro sua Religione Minorum conuentualium. *Constit. 76. Triumphantis §. 11.*

Colle-

Collegium Anglicanum Romæ.

Collegium hoc erigitur Romæ à Greg. XIII. constit. 53. *Quoniam*. Assignatur forma gubernij, &c. Assignantur redditus pro sustentatione; qualitates alumnorum. Protector, eiusque iurisdictio. *ibidem*. Pro eius subuentione hortatur Principes. Gregorius 13. constit. 72. *Omnipotens*. Eamdem exhortationem replicat Sixtus 5. constit. 39. *Afflicta*.

Collegium Germanicum Romæ.

Collegium hoc erigitur pro Natione Germanica à Gregor. 13. constit. 14. *Postquam*.

Priuilegia, & exemptiones huius Collegij; modus viuendi, gubernium, ibi assignantur, redditus item, &c. Protector huius Collegij, eiusque iurisdictio in iudicandis causis illius, &c. assignatur à Gregor. 13. constit. 20. *Per nostri*.

Collegium Græcorum Romæ.

Collegium hoc erigitur à Gregor. 13. constit. 42. *In Apostolica Sedis*. Redditi assignantur: forma gubernij; modus viuendi, Protector, eiusque iurisdictio. *ibid.*

Collegium Capranicense Romæ.

Collegium hoc institutum, approbatur à Pio 5. constit. 25. *Accepimus*. Forma gubernij, viuendi, &c. ibi assignantur.

Collegium Maronitarum Romæ.

Collegium hoc pro Maronitis instituitur à Greg. 13. constit. 91. *Humana*. Redditi ei assignantur: forma viuendi, Cardinalis Protector, eiusque iurisdictio.

Maronitarum natio in Libani Montibus degit.

Collegium Matthæiorum Romæ.

Collegium hoc erigitur per Cardinalem Matthæium sub titulo S. Hieronymi, & confirmatur per Paulum 5. constit. 8. *Altitudo*. Redditi à Cardinali præfato assignantur; præscribitur forma viuendi, gubernandi: qualitates, & obligationes Scholarium, & alia ad id pertinentia, officialium, vt Rectoris, æconomi, &c. Huius Collegij institutio facienda per hæredes de Matthæis. Iudex vero huius Collegij est Vicarius Papæ. *ibidem*.

Collegium Scotorum, seu nationis Scotica Romæ.

Collegium hoc erigitur Romæ pro Scholaribus Nationis Scotica à Clemente 8. constit. 73. *In supremo*. Forma viuendi, gubernandi, &c. in ea disponitur.

Collegium fratrum S. Francisci de Paula Romæ.

Collegium hoc erigitur Romæ in Regione Montium ex hæreditate D. Ioannis Pezzullæ pro Natione Calabria. Non potest ab alia Natione gubernari, quam ab ea, neque alii ibi morari, cum forma viuendi, gubernandi, &c. *Verba* 8. constit. 5. *Ex iniuncto* per §§. 18. & in additione sub ea constit. per §§. 12.

Collegium fratrum Minorum Conuentualium pro Insula Melita.

Collegium hoc titulo S. Antonii instituitur in Conuentu fratrum Minorum Conuentualium in Insula Melitæ ad instar Collegij S. Bonauenturæ Romæ, pro sex Collegialibus ibi alendis; qui suis completis functionibus magisterium, seu doctoratum per Generalem ordinis assequuntur. *Paulus* 5. constit. 121. *In supereminenti*.

Collegium pro eisdem fratribus Minorum Conu. in Ciuitate Praga Bohemia.

Collegium hoc erigitur in Conuentu S. Iacobi fratrum Minorum Conuentualium sub inuocatione S. Bonauenturæ ad instantiam *Ferdinandi III.* Imperatoris, ad instar Collegij Romani eiusdem Ordinis dicti S. Bonauenturæ, pro duodecim Collegialibus, qui suis completis functionibus post triennium, lauream magisterii per Generalem Ordinis accipiunt. *Gregorius* 15. constit. 21. *In supereminenti*.

Collegium dictum Montis Alti Bononia.

Collegium hoc erigitur Bononiæ à Sixto 5. constit. 89. *Inter ceteras*, pro 50. iuuenibus Nationis Marchiæ; assignantur redditus; forma gubernij; qualitates iuuenum, Protector, & alia ad ipsum spectantia. *ibidem*.

Collegium Colimbriense in Hispania.

Collegium hoc erigitur pro militia S. Iacobi de Spatha in Regnis Hispaniæ cum forma viuendi, gubernandi, &c. Administrator est Rex Hispaniarum. *Paulus* 5. constit. 5. *Ex iniuncto*.

Collegia quadam Iesuitarum.

Collegium Vilnense Iesuitarum erigitur in Vniuersitatem, & studium generale. *Gregor.* 13. constit. 102. *Dum attenta*.

Collegium Pontis Mousonii in Lotharingia erigitur in vniuersitatem studij generalis. *Gregor.* 13. constit. 100. *In supereminenti*.

Vide, *Iesuita*.

Collegia alia diuersa.

Collegium pro Illyricis, Laureti erigitur. Vide, *Lauretum*.

Collegium pro Germanis, Praga erigitur. Vide, *Praga*.

Collegium Viennæ Austriæ, pro Germanis erigitur. Vide, *Vienna*.

Collegium Fuldense. Vide, *Fuldense*.

Collegium Medicorum in Vrbe.

Vide, *Medici*.

Collecta, Collector.

Collectas soluere non tenentur cæci, pauperes. *De censib. cap. Licet*.

Collectas non tenentur soluere clerici. Vide, *Clericorum Immunitas*. Vide, *Clericorum priuilegia*.

Collectores. Vide, *Beneficia vacantia in curia*, & *Beneficia reservata Papæ*.

Colludere, & Collusio.

Collusio inter accusantem, & accusatum cauenda. *De collusione detegenda cap. 1.*

Colludentes in beneficialibus negotiis, priuandi sunt beneficiis. *ibid. c. Audiuimus*.

Collusione facta si obtinetur absolutio, potest iterum accusari, & fieri causa. *ibid. cap. finali*.

Columnenses.

Columnenses cur olim à Papa condemnati, & quibus poenis. *De schismaticis in 6. c. Vnico*.

Columnenses, qui ad officia, & dignitates, per delictum præfatum erant inhabiles, reintegrantur, & rehabilitantur ad omnia. *Extra, de schismaticis c. Dudum*.

Coloni Ecclesiæ.

Colonos Ecclesiarum grauantes impositionibus excommunicati sunt. *conc. Colon. 2. tit. Censuræ c. 29.*

Colonia Agrippina eligitur in Metropoli, *Zacharias epist. 9. in fine.*

Color, Coloratum.

Colorum fucis uti non possunt mulieres. *De consecr. dist. 5. cap. Fucare.*

Coma.

Comam nutrire non potest clericus. *conc. Carthag. 4. c. 44. dist. 23. c. Prohibete. c. Clerici. c. Si quis ex clericis. & cap. Non liceat. Anicetus in ep. 1. Gregorius I. lib. 6. ep. 4. & quare. ibid. Nicolaus I. ad Consulta Bulgar. c. 58. concil. Barcinon. c. 3. conc. Rom. sub Gregor. 2. c. ult. concil. Roman. sub Zacharia c. 8. conc. Lucense c. 66.*

Comam usque ad aures tondere debent clerici. *conc. Tolet. 18. cap. 3.*

Comam nutrire in masculis, est ignominia. *Nicolaus I. ad Consulta Bulgar. c. 58.*

Vide, clerici quoad habitum, & tonsuram. Vide, Tonsura.

Comedere, Comedens.

Comedi olim non poterant carnes cum sanguine, aut suffocatum, & poena. *conc. quod dicitur Apostolorum cap. 63. conc. Aurel. 2. cap. 20.*

Comedi non potest in Ecclesia. *conc. Laodicenum c. 28.*

Comedens azima cum Iudaeis, excommunicatur; & si clericus est, deponatur. *conc. quod dicitur Apostolorum cap. 70. Post conc. Elibert. cap. 1.*

Comedentes in templis idolorum, cum quali poenitentia sunt recipiendi. *conc. Ancir. c. 5.*

Comedendum non est ante horam diei tertiam. *Nicolaus I. ad Consulta Bulgarorum c. 60.*

Comedere cum excommunicato est illicitum. *11. q. 3. cap. Ad mensam.*

Comedere cum paganis, quando non est illicitum. *ibid.*

In quadragesima ante horam nonam diei, & ante recitationem Vesperarum comedendum non est. *de consecr. dist. 1. cap. Solent plures.*

Comestio, qualis esse debet. *dist. 45. c. Licet plerumque. c. Licet nonnumquam, & c. Disciplina.*

Vide, Gula.

Comœdia.

Comœdias legere non debent sacerdotes. *Distinct. 37. cap. Sacerdotes.*

Comœdiæ permitti non debent in monasterijs monialium. *conc. colon. 3. tit. Censura cap. 17.*

Comites.

Comites Palatini subduntur ordinarijs, excepto quando actu inferuiunt. *conc. Trident. sess. 24. de reformat. c. 11.*

Commater.

Commater ducens in uxorem, sit anathema. *conc. Mogunt. 3. cap. 18.*

Commater cognoscens carnaliter, sit anathema. *concil. Vornatiense 1. cap. 34.*

Commaterum, & compaterum dona in statu Ecclesiæ, qualia debent esse. *Sixtus 5. const. 52. cum in unaquaque.*

Vide, Baptizatus. Vide, Cognatio spiritualis. Vide, Patrinus, Matrinx. Vide, Suscipiens.

Compater, compaternitas.

Compater in Baptismo, vel confirmatione esse debet unus vel vna. *De consecr. dist. 4. c. Non plures.*

Compater idem esse potest in Baptismo, & confirmatione in necessitate. *De consecr. dist. 4. c. In Catechismo. Post epist. 2. Higinij Papa.*

Compater debet diligere filium spiritualem. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 2. conc. Moguntiacum. c. 47.*

Compater esse non potest monachus, etiam si Abbas. *de consecr. dist. 4. c. Non licet & c. Monachi.*

Compater esse non potest non baptizatus, vel non confirmatus. *ibid. c. In Baptismo.*

Compater uxoris est etiam compater viri. & è contra, quia sunt vna caro. *30. q. 4. c. 1. Nicolaus I. in decret. de impedim. matrimon. c. 4.*

Compatres, & commatres quomodo efficiantur. *30. quest. 4. cap. Si quis.*

Compaternitas contrahitur siue in Baptismo, siue in christmate, non solum inter susipientem, & susceptum, sed inter eum, & patrem, ac matrem suscepti. *30. q. 4. cap. Si quis ex uno.*

Compatres, & commatres contrahunt cognationem spiritualem, quæ impedit, & dirimit matrimonium. *Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 2. Vide, Cognatio spiritualis. Vide, Matrimonium. De cognat. spirituali cap. Martinus. cap. Veniens.*

Compater alicuius isto mortuo potest ducere uxorem eius si hæc non erat commater quia scilicet nupta post compaternitatem contractam. *30. quest. 4. cap. qui spiritualem. & cap. Post uxoris.*

Compaternitas quando impedit, & dirimit matrimonium. *de cognat. spirit. c. 1.*

Vide, Cognatio spiritualis.

Compaternitas, & commaternitas semper impedit, quando per alterum eorum deuentum est ad compatern. vel commatern. *de cognat. spirit. c. Super eo.*

Compaternitas orta ex Catechismo impedit matrimonium, sed non dirimit. *ibid. c. Contracto, & de cognat. spirit. in 6. c. per Catechismum.*

Compaterum siue commaterum filij, & filia, siue ante, siue post compaternitatem geniti possunt contrahere matrimonium, illa persona excepta per quam orta est compaternitas. *Conc. Later. 3. in appendic. tit. de coniungendis filijs cap. 1.*

Vide, Patrinus. Vide, Suscipiens. Vide, Cognatio spiritualis.

Commenda, commendatarij, commendare.

Commenda de Ecclesijs Patriarchalibus facta ad instantiam aliquorum, etiam Regum, reuocantur. *Extrau. de præb. c. Ex superna.*

Commendari non possunt monasteria, quæ sunt capita Religionum: & si alicui commendata sint intra sex menses profiteri debet regulam illius religionis, alias commenda vacare censetur ipso iure. *Concil. Trid. sess. 25. de reformat. cap. 21.*

Commenda beneficij regularis dari non potest clerico seculari, nec è contra. Vide, Beneficia regularia, & c.

Commendatarij retinent loca montium vacabilia per mortem. *Vrb. 8. in append. const. 38. Decet Rom.*

Commendari non possunt monasteria, nisi fiat mentio de qualitate eorum, alias provisio nulla fit. *ibid. c. 21.*

Commendata monasteria visitari possunt à superiore regularium, & ab eodem instituendi sunt superiores, & ministri eorum. Vide, Superiores.

Commendatarij monasteriorum ordinis Camaldulensium. Vide, Monachi Camaldulenses.

Commendari non possunt Ecclesiæ beneficia, dignitates, xenodochia, monasteria, & c. per Cardinales si eorum fructus non attingant summam 200. ducatorum auri de camera, nisi per obitum suorum familiarium. *conc. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reformat. curiæ cap. 1. Leo X. const. 7. Superne.*

Commendatarij tenentur ad reparationem fabricæ Ecclesiarum. *ibid.*

Commenda quibus danda. *ibid.*

Commendatarij quid debent soluere pro monachorum victu, & necessitatibus. *ibid.*

Commenda pro militia S. Stefani. Vide, Dux Etruria. Vide, Militia.

Commendatitia litera à quo danda, quando Episcopus non ordinat.

Vide, *Litera.*

Commensales Papa.

Commensalium Papæ beneficia vacantia providenda sunt à Papa. *Iulius 3. const. 21. Sanctissimus.*

Vide, *Papa.*

Commissio.

Commissio generalis non dat potestatem corrigendi admonendi, & priuandi beneficijs. *de officio vicarij in 6. c. Licet.*

Commissio generalis non affert potestatem conferendi beneficia. *de officio vicarij in 6. c. fin.*

Commissione facta consensu partium, si vna pars procurat secundam commissionem, nulla facta mentione de priori, tenetur ad reficiendum expensas alteri parti. *De rescriptis cap. Caterum.*

Valet si habens primam noluit ea uti per vnum annum. *ib. cap. Plerumque.*

Commissio posterior non facta mentione de prima, valet si habens primam, dolo, vel fraude illa non vult uti. *De rescriptis cap. Si autem.*

Commissio posterior sine mentione prioris, valet si prima fuit generalis, secunda sit specialis. *De rescriptis c. Pastoralis. §. Quoniam.*

Commissio generalis de rebus, vel personis fieri non potest, nisi explicentur. *ibidem.*

Commissionem secundam procurans, non facta mentione de priori, careat vtraque. *de rescriptis c. Ex tenore.*

Commissio generalis facta de viliioribus rebus, aut personis, non includit nobiliores. *ibid. c. Sedes Apostolica.*

Commissio facta pluribus, cum clausula (quod si non omnes) intelligitur de impedimento iuris, & facti. *De rescriptis cap. Sciscitatus.*

Commissio secunda reuocat primam, & quando. *ibid. cap. Cum contingat.*

Commissiones factæ incertis iudicibus, sunt nullæ. *De rescriptis cap. Ad hæc.*

Commissiones de causis futuris, sunt nullæ. *ib. c. Ad hæc.*

Commissio facta à Papa, nisi faciat mentionem de priore, nullius est roboris, & primus iudex non impeditur. *de rescriptis c. Caterum, & c. Ex tenore.*

Commissiones Papæ continent falsitatem latinis falsæ sunt censendæ, *ibid. c. Ad audientiam.*

Commissionem Papæ obtinens, non potest trahere partem extra diocesim ultra duas dietas, nisi partes conuenerint. *de rescriptis c. Nonnulli.*

Commissionis literæ obtentæ à Papa, non se extendunt ad alios, qui non habent interesse in causa. neque ad futuras causas, quæ non erant exortæ tempore controuersie, alias qui eas obtinet, tenetur ad expensas, & priuatur commodum rescripti. *ibid. c. fin.*

Commissionibus duabus factis, vna in causa principali, alia in causa appellationis, si oritur contentio, iudex appellationis cognoscit de validitate appellationis. *de rescriptis cap. Dilectus filius il 2.*

Commissio ad lites impetrata absque mandato Domini, est nulla. *ibid. c. Nonnulli §. Sunt & alij.*

Commissio impetrata à procuratore, cuius mandatum erat reuocatum, nulla est, excepto si reuocatio non peruenerit ad iudicis vel partis notitiam. *De rescriptis cap. Ex parte decani.*

Commissio habita in personas diæcesis, non se extendit in personas ciuitatis. *ibid. c. Rodulfus.*

Commissio contra aliquem, si hic moritur, non se extendit ad personam successoris, etiam si per clausulam, & quidam alij, facta sit commissio. *ib. c. significauit.*

Commissione data de finienda causa intra terminum, scilicet certum tempus, terminus incipit currere à receptione literarum à iudice commissario. *De appellat. & recusat. cap. Super eo il 2.*

Commissione facta cum particula *Appellatione remota*, in

vno articulo, intelligitur remota in omnibus. *ibid. c. Secundo requiris.*

Commissione facta cum clausula *Appellatione remota*, si negotia sint plura, quæ non se contingunt, & illa clausula ponitur in medio, complectitur præmissa tantum, nisi etiam in fine replicetur. *de appellat. & recusat. c. Inquisitioni.*

Commissio contra Episcopum, cui, quando, & quomodo facienda. Vide, *Episcoporum causa.*

Commissio facta à Papa non tollit vlli ius quæsitum. *Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus c. 18.*

Commissiones causarum, occasione concessionum literarum Apostolicarum de beneficijs pro quibus literæ factæ non fuerunt, nullæ sunt, & nulli processus. *Vrb. 8. ib. c. 31.*

Commissiones non faciendæ in Cancellaria Apostolica post conclusionem. *Vrb. 8. const. 6. ubi supra c. 38.*

Commissio iurisdictionis Ecclesiasticæ, quibus fieri debet. Vide, *Ecclesiastica.* Vide, *Iurisdictio.* Vide, *Apostolica sedes.* Vide, *Delegatio.* Vide, *Delegati.* Vide, *Ecclesiastica iurisdictio.* Vide, *Litera Apostolica.*

Commissarius.

Commissarij qui à Romana curia expediuntur ad quid tenentur. *Paulus V. constit. 71. tit. de commissarijs.* In quo omnia diffusè, & per extensum.

Commissarij super appellatione in causis beneficialibus, quando dandi. Vide, *Appellatio.*

Commissariorum Papæ morientium beneficia vacant in curia. *Extrau. de election. c. Ex debito.*

Commissarij nunciorum Papæ, & à quo puniendi, si delinquant. Vide, *Nuncij Papæ.*

Commissarij in statu Ecclesiæ debent assumere notarios de Confraternitate caritatis. *Greg. 15. constit. 17. Exigit.*

Commissarius camera. Vide, *Camera.* Vide, *Ecclesiastica iurisdictio.*

Commissarius fabricæ sancti Petri.

Vide, *Fabrica sancti Petri.*

Commissarij Nuncij Apostolici Neapolis.

Vide, *Nuncius Neapolis.* Et à quo puniendi. *ibid.*

Commodum.

Commodum sentiens debet sentire incommodum, & è contra. *de regulis iuris in 6. r. 55.*

Commodatarius.

Commodatarius tenetur etiam de leui culpa tribus casibus exceptis. *de commodato. c. unico.*

Commodatario non debet imputari casus fortuitus, si ipse non fuit in culpa, vel mora. *ibid.*

Contra commodatarium agi non potest, nisi expleto usu. *ibidem.*

Communio Eucharistica.

Communicare ter in anno (olim) tenebatur quisque fidelis. *de consecr. dist. 2. c. Et si non post ep. 3. Fabiani Papa.*

Et sic non faciens non habebatur pro christiano. *ibid. & de consecr. dist. 2. c. Seculares.*

Communicare quotidie, olim, alicubi erat vsus. *Dist. 12. c. Illa autem.* Et hoc fiebat sub vtraque specie. *ibid.*

Communicare semel in anno in cœna Domini tenetur christianus nunc. *de consecr. dist. 2. c. In cœna.* *De pœnitentis, & remiss. c. Omnis utriusque.*

Communicantes in aliquo die hebdomadæ sanctæ, vel infra octauam Paschatis, satisfaciunt præcepto annuæ communionis. *Eugenius 4. const. 20. Fide digna.*

Communicare debebant olim omnes ministri altaris quoties assistebant sacrificio, vel adducere excusationem cur non fecerunt sub pena excommunicationis. *conc. quod dicitur Apostolorum c. 9.*

Communicare debebant olim omnes fideles conuenientes ad Ecclesiam in solemnitatibus, & vsque ad finem perseuerare sub poena excommunicationis. *ibid. cap. 10. Concil. Tolos.*

1. *cap. 13.*

Communicare quisque tenetur in propria prouincia, alias puniatur. *concil. Milenit. c. 18.*

Communicare nullus potest in aliena Ecclesia sine literis sui Episcopi. *concil. Carthag. 1. c. 7.*

Communicare in altari solis ministris altaris licet. *concil. Laodic. c. 19.*

Communicaturus abstineat ab vxore per tres saltem dies, *Post concil. Elibert.*

Communione ab Hæretico accipienti quæ poena danda. 24. *q. 1. c. Si quis dederit.*

Communione ab Hæretico accipiens mortem accipit. *ibid. c. Cæpit Ermenegildus.*

Communio peregrina, id est, laica danda clerico furanti oblationes Ecclesiarum. 13. *q. 2. Clerici.*

Communio nulli neganda in fine vitæ si poenitet. *Innoc. 1. ep. 3. cap. 2.*

Communicandi obligatio, dispositio (distinctè) Vide, *Eucharistia.*

Communio sub utraque specie.

Communio Eucharistica in primitiua Ecclesia à quolibet fiebat sub utraque specie, *concil. constantiense gener. sess. 13. c. 1. dist. 12. c. Illa autem.* Vide, *Sanguis Christi.*

Nunc verò à Sacerdote tantum, consecrante facienda est sub utraque specie à laicis verò sub specie panis tantum. *ibid.*

Asserens communionem Eucharistiæ esse faciendam sub utraque specie etiam à laicis, ut hæreticus, vel suspectus de hæresi est puniendus. *concil. constantiens. sess. ult. in constit. Mart. 5.*

Communio sub utraque specie, an debeat alicui personæ, vel nationi permitti remittitur prudentiæ Papæ. *Concil. Trid. sess. 22. de refor. in fine.*

Vide, *Sanguis Christi.* Vide, *Eucharistia.*

Communicare cum excommunicatis, vel alijs, quando est illicitum, &c.

Communicandum non est, cum quibus Episcopus non communicat. *Urbanus in epist. decret. 11. q. 3. c. Quibus.*

Communicans cum excommunicato, excommunicatur. *concil. carthag. 4. c. 73. concil. Nicen. ex Arabico c. 27. 11. quest. 4. cap. Si quis frater. c. Qui merito. cap. Excellentissimus.*

Communicans cum excommunicato in crimine damnabili excommunicatur excommunicatione maiori. *De sent. excommunic. c. Si concubina.*

Communicans excommunicato in necessarijs non excommunicatur. *ibid. c. Si verè.*

Neque qui communicat sine culpa, 11. *q. 3. c. Quoniam multos.* Communicare non dicitur excommunicato, qui ex animo non consentit. 11. *q. 3. c. Quod predecessor.*

Communicantes cum excommunicatis quomodo puniendi. 11. *q. 3. c. Sancti quippe.*

Communicari non potest cum mortuis, si cum ijs viuis non poterat communicari. 24. *q. 2. cap. sane quod.* Potest verò communicari per orationes, elemosynas & alia suffragia, si cum viuis poterat, *ibid. & cap. Sane, & cap. Nec quisquam.*

Communicandum non est cum communicantibus excommunicatis. 11. *q. 3. cap. Rogo.*

Communio nulli neganda in fine vitæ, si poeniteat. *Innoc. 1. epist. 3. cap. 2.*

Communio restituenda est cessante causa excommunicationis. *Innoc. 1. epist. 16.*

Vide, *Excommunicatus.*

Communitas.

Communitas ab Ecclesia regulariter non punitur. 23. *q. 4. c. Non potest.*

Communitate delinquente quomodo procedendum in punitione. *concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 51.*

Communitates status Ecclesiastici. Vide, *Ecclesiasticus status.*

Communitati derogare non potest pactum priuatorum, neque illi præiudicat. *De foro compet. c. Si diligenti.*

Compositio.

Compositio fieri non potest super beneficio, vel causa beneficialia. *De transactionibus, c. Constitutus.* Vide, *Beneficia.* Fieri potest amicabilis compositio. *ibid. c. Super eo.*

Compositio super decimis. Vide, *Decima.* Vide, *Transactio.*

Compositioni factæ ab Episcopo necessariae Ecclesiæ consentiente capitulo, non potest hoc contradicere. *De transaction. c. Contingit.*

Compositione facta à clerico cum aduersario ex iudicis sententia, si non est iuri contraria, Ecclesia eius seu beneficium remanet censuale durante vita eius. *ibid. c. De cetero.* Vide, *Beneficia.*

Compositio seu transactio fieri nequit in matrimonio. *cap. fin. De transactionibus.*

Compositio facta pro clerici occisione, soluenda est Episcopo, qui medietatem Ecclesiæ applicet, & aliam pro elemosynis. *De pænis. c. Presbyteri.*

Compositio à Romanis in Dataria solui non debet pro derogatione statuti circa taxam dotium. *Innoc. 9. const. 2. Quæ ab hac sancta.*

Compositiones inter hæredes Episcopi, & cameram Apostolicam fieri possunt Romæ à Thesaurario. *Sixt. 5. const. 100. In conferendis.*

Compositiones pacis impediri non possunt à personis Ecclesiasticis. *concil. London. 2. c. 22.*

Pro compositione pacis nihil potest exigi à partibus. *ibid.*

Compromissum, Compromittens, & Compromissarius.

Compromittentes aliquid in manu alterius, stare tenentur eius prouisioni. *De elect. c. causam.*

Compromissio facta de electione facienda, re non integra non potest retractari. *ibid. cap. In causis.* Res integra est si negotium non sit inceptum.

Compromittentes de electione, tenentur recipere electum à compromissario, nisi constet electum fuisse contra formam compromissi. *ibid. cap. cum dilectus.*

Si compromissarij sunt septem, & tres eligunt quartum, si hic consensit, est electus. *De elect. c. Cum in iure.*

Compromissio electionis, &c. fieri nequit in muliere. *De arbitris c. Dilecti filij.*

Compromissio facta duobus, alterutro moriente, expirat. *ibid. c. Ex parte, & c. fin.*

Si tamen superstes eligitur, habet aliquod ius. *ibid.*

Compromissio facta cum clausula. (Quod si oritur discordia, sumatur tertius super illos) non valet. *De arbitris c. Innatus.*

Compromissio facta in vnum vel in plures, & in alios quos illi plures assumpserint, valet, *ibid. c. Cum à nobis.*

Compromissum ante latam sententiam finitur per mortem compromittentis; neque extenditur in hæredes, nisi hoc in eo fuerit expressum. *De arbitris c. fin.*

Compromissio facta per arbitros ab omnibus est pronuntianda. *De elect. in sexto, c. Sicut cum.*

Compromissio facta cum præiudicio Ecclesiæ, non valet. *De arbitris c. Cum tempore.*

Compromissio de spiritualibus fieri nequit in laico. *ibid. cap. contingit. concil. Later. 4. c. 40.*

Compromissione fieri potest electio. Vide, *Electio.*

Compromissario eligente eum, in quem maior pars non consenserat, non valet electio. *De elect. in 6. c. Si cui.*

Compromissario eligente indignum, electio deuoluitur ad eligentes. *ibid. c. Si compromissarius.*

Compromissario differente eligere intra definitum tempus, deuoluitur potestas ad primum superiorem. *ibid.*

Vide, *Arbitri.* Vide, *Electio.* Vide, *Sententia.*

Com-

Compunctio duplex est: quedam propter Deum, quedam propter poenas. *Gregor. 1. l. 6. ep. 23.*
Vide, *Attritio*. Vide, *Contritio*. Vide, *Dolor*. Vide, *Pœnitentia*.

Compurgatores.

Compurgatores dicuntur, qui infamatum, & suspectum, non tamen conuictum, cum iuramento purgant. *De purgat. canonica, c. Cum P. Manconella.*
Compurgatores tenentur iurare, quod purgans sit à crimine immunis, id est, quod credant ipsum verum dicere, cum negat iurando. *ibid. c. Quoties. c. De testibus.*
Compurgatores debent esse bonæ famæ, & non suspecti, quod amore purgantis, vel odio partis, &c. id faciant. *ibidem. c. Inter, & cap. Constitutus.*
Compurgatores debent esse personæ vicinæ, & honestæ. *ibid. c. Cum dilectos, & c. Inter.*
Debent cognoscere eum, quem purgant. *ibid. cap. Cum P. Manconella, & c. Constitutus.*
Compurgatores non dandi in crimine notorio. *ib. cum dilectis.*
Vide, *Purgare*.

Conceptus, Conceptio.

Conceptus ex viro, & muliere, incurrit peccatum originale. *De consec. dist. 4. Firmissimè.*
Vide, *Originale peccatum*.

Conceptio Christi.

Conceptionem Christi de Spiritu Sancto negantes, quomodo tractandi, ac puniendi. *Paulus 4. const. 4. cum quorundam.*
Clem. 8. const. 97. Et quando tradendi curiæ sæculari. *ibid.*
Vide, *Christi conceptio*.

Conceptio B. Mariæ virginis.

Conceptionem B. Mariæ sine peccato originali defendentes, si dicunt, aut prædicant, quod authores, vel alij defendentes oppositum sunt hæretici, vel peccant mortaliter, incurrunt excommunic. reservatam Papæ.
Ita è contra, qui tenent fuisse conceptam cum originali, si dicunt esse hæreticos, vel peccare mortaliter, qui tenent oppositam, incurrunt in excommunicationem Papæ reservatam. *Sixtus 4. Extrau. De reliquijs, & veneratione Sanctorum, c. Graue nimis. concil. Trid. sess. 5. in decreto de peccato originali dicit sic in fine: Declarat hac ipsa S. Synodus non esse sua intentionis comprehendere in hoc decreto, ubi de peccato originali agitur, B. immaculatam Virginem Mariam Dei genitricem, sed observandas esse constitutiones felicitis recordationis Sixti Papæ 4. sub pœnis in eis constitutionibus contentis, quas innovat.*
De conceptione B. Mariæ sine, vel cum originali facta, disputari non potest publicè. *Pius 5. const. 114. Super speculationem.* Neque scribi, aut dictari vulgari sermone. *ibid.*
Neutra sententia dicenda est erronea. & pœnæ tam clericis, quam laicis contravenientibus. *ibid.*
Confirmantur hæc omnia à Paulo 5. const. 97. Regis pacifici. Et contra delinquentes procedunt Inquisitores. *ibid.*
In publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, asseri non potest, quod B. Maria fuerit concepta cum peccato originali. *Paulus 5. const. 105. Sanctissimus.* Quæ pœnæ eadem sunt, quas statuit Sixtus 4. *ibid.* Declarat tamen Papa, quod per hoc non intendit asserere præiudicium sententiæ tenenti quod concepta sit cum originali, sed relinquit eam in statu suo.
Et qui tenent oppositam in actis publicis, scilicet concionibus, vel lectionibus, non possunt impugnare eam, quæ dicit quod cum originali fuit concepta, neque de ea possunt tractare. *ib.* Et inquisitores procedant contra ipsos contrafacientes. *Gregorius 25. const. 29. Sanctissimus,* Statuit, ut nullus neque sæcularis, neque regularis, audeat neque priuatè, siue in

sermonibus, siue in scriptis asserere, quod B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali. *ita §. 2.* At subdit quod per hoc non intendit reprobare opinionem hanc, neque ullum ei præiudicium asserere. *ibid.* Præterea præcepit, ut officium Conceptionis B. Mariæ non possit sub alio titulo vel nomine celebrari. *ibid. §. 4.* & contra facientes ab Ordinarijs, & Inquisitoribus sunt puniendi. §. 6.

Idem *Gregor. 15. sub const. 29. præfata in additione.* concedit PP. Ordinis Prædicatorum ut in priuatis suis sermonibus inter se & non cum alijs, nec inter alios tractare, & discutere possint an B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali.

Conceptionis Beata Mariæ officium.

Sixtus 4. const. Extrau. de reliquijs, & venerat. Sanctorum. c. Cum præexcelsa. Concessit, ut qui in festo Conceptionis B. Mariæ recitaret missam, & officium Conceptionis compositam à magistro Leonardo de Nogarolis Notarij Apostolici, & fideles, qui dictæ missæ & officio interfuerint in die, & per octauas, quoties id facerent lucrarentur eandem indulgentiam & remissionem peccatorum quam concessit *Vrbani 4. & Martinus 5.* pro solemnitate, & octauis Corporis Christi.

Officium Conceptionis B. Mariæ Virginis in eius die non potest sub alio titulo, aut nomine celebrari, nisi sub titulo conceptionis. *Gregor. 15. const. 29. Sanctissimus. §. 4.*

Conceptionis B. M. Virginis militia, & equites.

Conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ militia erigitur sub regula sancti Francisci. Magnus magister assignatur, nouitiatus, qualitates equitum, modus gubernandi, institutum eius, & alia ad id pertinentia. *Vrbani 8. const. 11. Imperscrutabilis, per §§. 21.* Ampliatio facultatis magni magistri. *ibid. in additione, & declaratione sequenti.*

Concessio.

Concessa pro necessitate, cessant necessitate cessante. *1. q. 1. c. Quod pro necessitate.*
Concessione generali non conceduntur ea quæ quis verissimiliter non erat concessurus. *De regulis iuris in sexto c. 81.*
Concessa in necessitate, non possunt trahi in exemplum. *ibid. regula 78.*
Concedere nullus potest magis quam sibi competat. *ibid. regula 70.*
Concessionem Sedis Apostolicæ, quid requirunt ut faciant fidem. Vide, *Scriptura.*
Concessionem factam ab Episcopis antecessoribus contra canones possunt reuocari à successore. *Honorius 3. ex Cirone, De rebus Ecclesiæ non alienand. c. 2.*

Concilia generalia hucusque celebrata.

Concilium generale 1. *Nicanum 1. sub S. Siluestro* contra Arium & alios dicentes Christum esse creaturam, & non Deum, celebratum Nicæ anno 325. cum Episcopis 318. *dist. 15. c. Canones. tom. 1. Conciliorum.*
Concilium generale 2. *Constantinopolit. 1.* contra Macedonium negantem diuinitatem Spiritus Sancti; ibi celebratum tempore *Damasi* ann. 383. cum Episcopis 150. *dist. 15. Canones. tom. 1. Concil.*
Concilium generale 3. *Ephesium 1. sub Celestino 1.* contra Nestorium dicentem in Christo esse duas personas, & Mariam non esse matrem Dei anno 431. cum Episcopis supra 200. *Ephesi. dist. 15. Canones. tom. 1. concil.*
Concilium generale 4. *Calcedonense tempore sancti Leonis Magni,* Calcedone celebratum contra Eutychium negantem duas naturas in Christo anno 451. *ibid. c. Canones per Episcopos 630. tom. 2. concil.*
Concilium generale 5. *constantinopolit. 2. sub Vigilio,* celebratum anno 553. per Episcopos 160. non fecit canones, sed

propter tria capita congregatum; at à Vigilio confirmatum fuit. *dist. 16. cap. Quoniam.* in tomo 2. Conciliorum habetur epistola Vigiliij.

Concilium generale 6. *Constantinop. 3. sub Agathone*, contra Monothelitas dicentes vnam voluntatem vnamque operationem esse in Christo, celebratum ann. 681. per Episcopos 189. *dist. 16. c. Habeo tom. 3. Concil. p. 1.*

Concilium generale 7. *Nican. 2. sub Adriano I.* contra Ieonmachos, id est, eos qui imaginum adorationem ac venerationem negabant, celebratum anno 787. per Episcopos 350. *dist. 15. c. Sancta. tom. 3. Concil. p. 1.*

Concilium generale 8. *Constantinopol. 4. sub Adriano 2.* contra Photium, & Schismaticos celebratum anno 869. per Episcopos 202. *dist. 16. cap. Prima autem 10. 3. Conc. par. 1.*

Sequuntur Occidentalia.

Concilium generale 9. *Lateran. 1. sub Calisto 2.* celebratum Romæ ann. 1119. pro multis, & Ecclesiastica disciplina cum Episcopis 426. In vita & epistola Calisti 2. *tom. 3. concil. p. 2.*

Concilium generale 10. *Lateran. 2. sub Innocentio 2.* celebratum anno 1139. in vita & epistola Innocentij 2. *tom. 3. concil. part. 2.*

Concilium generale 11. *Later. 3. sub Alexandro 3.* ann. 1180. cum Episcopis 300. in vita & epistola Alexandri 3. *tom. 3. Concil. part. 2.*

Concilium generale 12. *Lateran. 4. sub Innocentio 3.* celebratum anno 1215. cum Episcopis 400. in vita & epistola Innocentij 3. *tom. 3. Concil. p. 2.*

Concilium generale 13. *Lugdunense 1. sub Innocentio 4.* celebratum anno 1245. cum Episcopis 140. in vita & epistola Innocentij 4. *tom. 3. Concil. p. 2.*

Concilium generale 14. *Lugdunense 2. sub Gregorio 10.* anno 1274. celebratum, cum Episcopis 700. in vita & epistola Gregorij 10. *tom. 3. Concil. p. 2.*

Concilium generale 15. *Viennense sub Clemente 5.* anno 1311. celebratum per Episcopos 300. in vita, & epistola Clementis 5. *tom. 3. concil. p. 2.*

Concilium generale 16. *Constantiense congregatum sub Ioanne 23.* & completum *sub Martino 5.* anno 1414. cum Episcopis 240. *tom. 3. conc. p. 2.* in vita Martini 5. & Ioannis 23.

Concilium generale *Florentinum 17. sub Eugenio 4.* præsentem etiam Patriarcha Constantinopolitano, & Imperatore Greco celebratum anno 1439. cum Episcopis 141. in vita Eugenij 4. *tom. 4. concil.*

Concilium generale 18. *Lateran. 5. sub Iulio 2. & Leone 10.* anno 1512. cum Episcopis 114. in vita Leonis X. *to. 4. conc.*

Concilium generale 19. *Tridentinum inchoatum sub Paulo 3.* anno 1545. & completum *sub Pio 4.* anno 1563. in *tom. 4. concil.*

Nota, quod Concilium Sardicense coactum. Sardicæ in Illyrico, fuit generale receptum ex *dist. 16. c. Quod dicitis*, factum post Nicænum primum anno 347. Sed non auget numerum, quia fuit confirmatio Nicæni. Vide, *Synodus.*

Concilia Generalia à quo conuocanda ut sint legitima.

Concilium generale celebrari non potest sine sententia, id est, licentia Papæ alias est nullum. *concil. Nicænum 1. ex Iulio 1. epist. 1. concil. Calcedonense act. 1.* (alias damnatur qui illud congregat; & est irritum, *ibid.*) *Iulius 1. ep. 2. & c. 29. ac 30. Hormisdæ ep. 2. ad Anastasium Imperatorem. Marcellus 1. ep. 1. Damasus ep. 4. Nicolaus 1. ep. 8. & 38. Gregorius 7. lib. 2. post ep. 55. Iulius 2. in Bulla indictionis concil. Later. 5. idem concil. Lateran. 5. sess. 2. in bulla & sess. 11. const. 3. Pater æternus. concil. constantiense sess. 39. dist. 17. c. Synodum. cap. Regula. c. Huic soli. c. Multis. & c. Nec licuit. causa 2. q. 6. c. Ideo huic, & c. 3. q. 6. c. Dudum. Leo 9. ep. 3. & const. 2. cum ex venerabilium.*

Concilia non congreganda ab Imperatore: sed hic orat, ut fiant. *Nicolaus 1. ep. 8. circa finem, & ep. 38.*

Concilij generalis præsidens pro Papa, etiam si sit diaconus vel clericus præcedit omnes. *Eugenius 4. constit. 15. Non mediocri. §. 13. Vide, Synodus.*

Concilia Generalia à quo confirmanda ut sint valida.

Concilium generale à Romano Pontifice debet confirmari, ut habeat robur. *concil. Nicænum 1. in epist. ad Siluestrum. Damasus ep. 4. concil. calcedon. in ep. synodali.* Etiam si in Concilio præfuerint Legati Papæ *ibid.* item *Vigilius Papa* in constitutione *In sancta Synodo. Nicolaus 1. epist. 7. & 8. Gregorius 1. l. 7. ex regeſt. ep. 70. Gelasius opusc. de Anath. vinculo. dist. 17. c. Regula & alys capp. ibid. concil. Later. 5. sess. 11. const. 3. Pater æternus.*

Concilia octo facta in Oriente fuerunt confirmata à Papa. *dist. 16. cap. Sancta octo. Leo 9. ep. 5.*

Conciliorum decreta quæ non fiunt de consensu Papæ, reuocantur à Papa. *Gelasius epist. 13.*

Conciliorum Generalium sanctitas, & autoritas ad definiendum, & obligandum.

In Concilio gener. Spiritus sanctus loquitur. *Post ep. 1. Hormisdæ c. 1.*

Concilij est præsens Spiritus sanctus. *Vigil. ep. 9. Eis promissa est à Deo assistentia. Vigilius ep. 11.*

Concilij generalis autoritas, si legitimum, & confirmatum, est velut autoritas Euangelij. *dist. 15. cap. Sicut Sancti Euangelij.*

Concilia generalia non possunt præfigere auctoritatem Ecclesiæ Romanæ. *De elect. & c. cap. Significasti.*

Concilia non habent robur ex multitudine personarum, sed ex auctoritate. *Nicol. 1. epist. 8.*

Concilia generalia habent robur à Romano Pontifice. *concil. Later. 5. sess. 11. const. 3. Pater æternus.* alias non obligat. *Pius 2. in Bulla Retractionum. De elect. & c. c. Significasti.*

Concilia generalia obligant omnes ad recipiendum illa, & obseruandum eorum decreta. *Leo 2. epist. 2. Iulius 1. ep. 1. eius decreta contemnentes excommunicantur. ibid. Agapitus ep. 6. concil. Toletan. 3. c. 22.*

Concilij generalis decreta inuolabiliter ab omnibus obseruanda. *Agapitus ep. 6. concil. calcedonen. act. 10. c. 1. Pelagius 2. ep. 7. Non recipiens illa, est anathema. concil. Tolet. 3. c. 22. causa 25. q. 1. c. A sanctis. Leo 10. in constitut. 40. Exurge.*

Concilij Tridentini decreta ab omnibus obseruanda, & hoc iurare debent omnes Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ, & c. in primo Concilio Prouinciali, quod fit post suam promotionem, & qui non iurant denunciandi sunt Papæ. *concil. Trident. sess. 25. de reſor. c. 2.*

Vide, *Tridentin. concil.*

Concilium generale quid debet, & potest decernere, & qua firmitate.

Concilium generale tractare debet, quod præcipit Papa. *Gelas. Opusc. de anath. vinculo.*

Concil. gener. tractare, & decernere potest de rebus, & doctrina fidei, de moribus, & de reformatione. *Concil. Senonense c. 3. concil. Sabinense c. 2.*

Concilij generalis à Papa confirmati definitio est infallibilis. *Leo 10. const. 40. Exurge. conc. Senon. c. 3. & contrarium dicere est hæresis. idem Senon. ibid.*

Concilium generale nunquam determinat doctrinam contrariam alijs concilijs. *Vigilius ep. 12.*

Vide, *Papa circa res fidei.*

Concilium quando dicitur generale, & quando non.

Concil. generale dicitur solum, quod Papæ mandato est congregatum. *Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55.*

Conciliorum generalium conuocandorum, & celebrandorum ordo, & ritus.

Concilij interesse non possunt laici, neque Rex, aut Imperator. *Nicolaus 1. ep. 9. concil. Hispal. 2. c. 4. conc. Turon. 2. c. 4.*

In concilijs præceditur iuxta antianitatem ordinationum in Episcopatu. *dist. 17. cap. vi. Concil. Hispal. 2. c. 4. diffusè. Pius 4. const. 24. Sicut.* Sed Præsidens pro Papa, siue sit diaconus, siue clericus, præcedit omnes Episcopos, & alios. *Eugen. 4. const. 15. Non mediocri §. 13.*

Cum celebrandum est Concilium Patres Concilij, per tri-
dium antequam incipiant, vacare debent ieiunio, oratio-
nibus, & eleemosynis, plus solito. *concil. Rauenn. 3. post
Clem. 5. c. 16.*

In concilijs, quod decernit maior, vel sanior pars, est conclu-
sum. *conc. Later. 3. c. 16. Tolet. 8. c. 12.*

In Concilijs ante omnia legendæ sunt litteræ Papæ. *Nicol. I.
epist. 9.*

Conciliorum acta subscribenda ab omnibus Episcopis. *dist.
17. cap. Episcopos.*

Prælati præsentibus concilio, non possunt molestari ab ullo in
alijs causis. Vide, *Prælati.*

Ad concilium nihil ferre cogantur Presbyteri. *dist. 18. cap.
De Eulogys.*

*Ad concilia Generalia qui tenentur ire, & qui pos-
sunt ire.*

Episcopi omnes tenentur ire ad Concilia gener. Et qui infir-
mi sunt, aut alias impediti, tenentur mittere alios pro se;
quod si negligunt, excommunicandi sunt. *concil. Car-
thag. 1. c. 10. concil. African. cap. 43. conc. Aurelian. 5. c. 28.*
Sub pœna suspensionis à Missa per sex menses. *ibidem, &
dist. 18. cap. Placuit il 2.*

Si sit schisma, ut duo se gerant pro Papa, etiam isti debent ire
ad Concilium, sed nullus eorum præsidet, neque eis præ-
steretur obedientia, donec finiatur schisma. *Conc. Constant.
sess. 39.*

Ad Concilium accedere possunt omnes, qui se tenent offen-
sos. *dist. 18. c. Propter.*

Euntes ad Concilium si sunt beneficiati possunt fructus bene-
ficiorum percipere (exceptis distributionibus) ac si essent
residentes. *conc. Constantiense sess. 19. circa finem.*

Concilij Patres multa priuilegia habent. Vide, *Prælati.*

A Concilio quando discedendum.

Discedens à Concilio antequam sit finitum, excommunicatur.
*dist. 18. c. Si quis autem. conc. Aurelian. 5. c. 18. conc.
Vormatiens. 1. c. 16.*

Vel sine licentia Concilij. *conc. constant. sess. 14.*

Concilia Generalia quando & pro quo congregandum.

Concilium generale congregandum pro doctrina fidei, quan-
do in scriptura non reperitur, quod quæritur, *dist. 20. c.
de quibus causis.* Secundo, pro succurrenda Terra Sancta.
Gregor. X. const. 1. Saluator.

Sed reuocatum est hoc, ut in fine huius tituli.

Concilium generale congregatur pro fide, pro moribus, &
pro reformatione. *conc. Senon. c. 3. conc. Sabin. c. 2.*

Concilium generale quolibet decennio esse celebrandum posse
tamen à Pontifice Romano restringi tempus, & locum, &
mutari hæc statuit. *conc. Constantiense sess. 39.*

Concilium generale non est celebrandum quolibet decennio,
ut ait Concilium Constantiense, sed quando est necessitas.
Iul. 2. constit. 31. cum inchoatam.

Sed per Papam esse publicandum, & intimandum. *ibid.*

Si sit schisma in Ecclesia, ut duo se gerant pro Papa, congre-
gandum est Concilium, ad quod ire tenentur omnes, qui
habent ius suffragij. Dies indicti Concilij intelligitur esse
illa, in qua alter assumit insignia Pontificalia. Qui se Pa-
pam dicunt tenentur ire ad Concilium, & nullus eorum
potest præsidere; neque ab aliquo est eis danda obedientia;
nec habent iurisdictionem, donec terminetur schisma, &
alia quæ in dicto casu sunt agenda. *conc. constant. sess. 39.*

Concilium generale conuocandum, si Cardinales post ele-
ctionem Papæ dicunt se per metum elegisse aliquem in Pa-
pam, & quomodo id faciendum. *conc. constant. sess. 39.*

Concilium generale fit, ut Episcopi suas necessitates exponant,
deinde facilius obseruanda inducant decreta in Ecclesijs.

Nicolaus 1. ep. 27.

Vide, *Romanus Pontifex.* Vide, *Papæ electio.*

Concilium Generale ubi celebrandum.

Concilium generale faciendum in Ciuitate ampla, salubris
aeris, facilis accessus, ubi ædificia sint accommodata, &c.
conc. Later. 5. sess. 11. const. 3.

Concilium Generale non impediendum à Regibus, &c.

Princeps, vel alius impediens celebrationem Concilij gener.
excommunicatur. *dist. 18. c. Quoniam. conc. Sabin. c. 2.*
Ita qui impediunt euntes ad Concilium. *ibid.* Vel qui da-
mnum inferunt euntibus. *ibidem.*

Conciliorum omnium decreta.

Concilij etiam generalis decreta, quæ fiunt absque consensu
Papæ, possunt ab eo abrogari. *Gelas. ep. 13. Extrau. Ioan.
22. de verbor. signific. c. Quia quorundam, in fine.*

Concilij decreta etiam facta, & confirmata à Papa (si non
sint circa fidem) possunt abrogari à Papa. *Extrau. Ioann.
22. ubi supra.*

Concilij legitimi generalis decreta circa doctrinam, num-
quam sunt contraria alteri Concilio. *Vigilius ep. 12.*

Concilio finito quilibet Episcopus, qui fuit præsens, debet se-
cum ferre decreta Concilij, & intra sex menses ea publica-
re suæ Ecclesiæ, & Clericis. *concil. Tolet. 16. cap. 8. dist. 18.
cap. Decernimus.*

Concilij Tridentini decreta obseruanda. Vide supra. *concil.
Gener. sanctitas, & autoritas, in fine.*

Concilij Tridentini decreta circa mores, & disciplinam Ec-
clesiasticam possunt à Papa corrigi. *concil. Trid. sess. 25. de
refor. cap. 21.*

Conciliorum generalium decreta non possunt ab alio abroga-
ri, si facta sunt secundum Sacram Scripturam. *Gelasius
const. Valde mirati §. 16. & 17.*

Vide, *Tridentinum Concilium.*

Concilia Prouincialia, an facienda, & quando.

Concilia Prouincialia, scilicet in Prouincia facienda, quan-
do necessitas postulat. *conc. Mileuit. c. 9.* Quænam debent
præcedere ante celebrationem Concilij Prouincialis. *De
accusat. cap. Sicut olim.*

Concilia Prouincialia bis in anno facienda. *concil. Nican. 2.
c. 6. concil. calcedon. cap. 19. concil. Antioch. cap. 20. conc.
Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 42. Gregor. I. lib. 3. ep. 9.
dist. 18. c. Peruenit, c. de concilijs, & alijs.*

Postea decretum est, ut semel in anno saltem fiant. *Gregor.
I. lib. 7. ex regist. ep. 120. lib. 12. ep. 32. Hormisdæ epist. 25.
conc. Tolet. 4. c. 3. concil. Arelat. 3. c. 1. Aurelian. 5. cap. 22.
Cabilon. 2. c. 1. Tolet. 11. c. 15. Tolet. 12. c. 12. concil. Gener.
Later. 4. c. 5. conc. Sabin. c. 2. Tolet. 22. c. 1. de accus. cap.
Sicut olim.*

Deinde Concilium 5. Lateranense Gener. statuit, ut Conci-
lium Prouinciale ab Archiepiscopo, & Episcopis Prouin-
ciæ, quolibet triennio celebretur. *Sess. 10. constit. 2. in fin.
conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 2.*

Concilia multa Prouincialia, quando celebrata. *dist. 16. cap.
Prima.*

Concilium dissolui non poterat (olim) sine intimatione alte-
rius. *conc. Arausic. 1. cap. ultimo.*

Vide, *Synodus.*

*Concilia Prouincialia à quo conuocanda, & quo
tempore anni.*

Concilia Prouincialia à Metropolitano conuocanda sub pœna
suspensionis à missa per vnum annum, *concil. Arelaten. 3.
cap. 1. concil. Emerit. c. 5. conc. Tolet. 22. c. 1. conc. Antioch.
cap. 20.*

cap. 20. concil. Sabinens. c. 2. Sub pena suspensionis ab ingressu Ecclesiæ. conc. Trid. sess. 24. de reformat. cap. 2. de accus. cap. Sicut olim.

Concilia Prouincialia in quo anni tempore conuocanda. dist. 18. cap. Habeatur.

Si Metropolitanus sit impeditus, ab alio antiquiore Prouinciæ Episcopo conuocandum Concilium Prouinciale. conc. Trident. sess. 24. de reformat. c. 2. de accus. c. Sicut olim.

Ad Prouinciale concilium, qui tenentur ire.

Omnes Episcopi Prouinciæ non impediti infirmitate, tenentur ire ad Concilia Prouincialia sub pena suspensionis à Missa per annum, nisi alium impediti mittant, & se excusent. Concil. Emerit. c. 5. concil. Arelat. 3. cap. 1. Tolet. 11. c. 15. concil. Hispal. 2. c. 4. dist. 18. cap. Placuit il. 2. Si non cessant excommunicentur. dist. 18. cap. Si quis autem. concil. carthag. 5. cap. 10. concil. African. cap. 43. conc. Tolet. 22. cap. 1.

Presbyteri Cathedralis, & alij possunt ire ad concilium Prouinciale. concil. Tarracon. cap. 13. de concess. prebend. cap. fin.

Episcopus, qui nullo subditur debet pro se mittere vnum ad tale Concilium. conc. Trid. sess. 24. de reformat. c. 2.

Capitula cathedralium tenentur ire. de concess. preb. c. fin.

Concilia Prouincialia propter quid congreganda.

Concilia Prouincialia congregantur pro morum, & disciplinæ reformatione, & pro causis Ecclesiasticis. dist. 18. cap. Propter. conc. Sabin. c. 2. & pro obseruantia statutorum. ibid. conc. Trid. sess. 24. de reformat. c. 2. & pro componendis controuersijs. ibid.

Concilium Prouinciale potest disponere de negotijs Prouinciæ, saluo iure Papæ, Adrian. 1. c. 8.

Concilium Prouinciale potest addere, minuere, & mutare, quæ sunt necessaria pro examine Parochorum. Concil. Trid. sess. 24. de reformat. c. 18. in fine.

Concilia Prouincialia, quo ritu facienda.

Concilij Prouincialis Patres per tres dies ante initium vacent eleemosynis, ieiunijs, & orationibus. concil. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 16. conc. Hispalen. 2. c. 4. & Salengunsta-diense c. 20. Diffusè tractant de ritu, & ordine procedendi, & præcedendi in Concilijs.

Præcedendum iuxta antianitatem in Episcopatu, seu ordinatione. dist. 5. c. ult.

Si Episcopi non conueniant primas decedit. Post epist. 3. Bonifac. VI. 6. q. 4. c. Si inter.

Plurium sententiæ standum. conc. Tolet. 8. c. 12.

Laici non admittendi ad concilium. concil. Turon. 2. c. 4.

Conciliorum Prouincialium auctoritas, & obligatio quanta sit.

Concilia Prouincialia, nisi à Papa confirmantur, non habent robur. dist. 17. cap. concilia.

Concilium Prouinciale potest disponere de negotijs Prouinciæ, saluo iure Papæ. Adrian. 1. c. 8.

Concilia Prouincialia possunt à Papa retractari. conc. Nicænum ex Iulio 1. c. 19. & epist. 2. c. 21. Possunt etiam per Papæ Vicarios retractari. ibid. c. 21.

Concilia prouincialia in maioribus negotijs debent consulere Papam. dist. 17. c. concilia.

Concil. prouincial. statuta obligant non ad culpam, sed ad pœnam. conc. Toletan. 21. cap. 2. Nisi aliter fuerit ab eis sancitum. ibid.

Conciliorum præfatorum decreta, quæ fiunt absque consensu Papæ abrogari possunt à Papa. Gelasius ep. 13.

Concilij prouincialis sententia est maioris auctoritatis, quam simplicis prælati singularis prouinciæ. Clement. de sent. excomm. cap. 1.

A concilio Prouinciali non discedendum.

Nullus potest à concilio discedere, nisi eo completo, sub pena excommunicationis. conc. Vornat. 1. c. 16. concil. Aurel. 5. c. 18. dist. 18. c. Si quis autem.

Conciliorum decreta.

Finito concilio prouinciali quilibet Episcopus intra sex menses tenetur publicare statuta concilij in sua Ecclesia. conc. Tolet. 18. c. 8. dist. 18. c. decernimus.

Vide supra. Conciliorum omnium decreta.

Concilij Prouincialis Patres ad quid nunc tenentur.

Concilij Prouincialis patres tenentur recipere decreta Concilij Tridentini, & hæreses omnes in omnibus Concilijs damnatas damnare, ac Romano Pontifici obedientiam iurare, & si qui Episcopi nolint id facere, alij tenentur Papæ significare. Quilibet Episcopus, Archiepiscopus, Primas, & Patriarcha, tenetur ad hoc in primo Concilio, quod fit post suam promotionem. Concil. Tridentin. sess. 25. de reformat. cap. 2.

Concilium Synodale.

Concilium Synodale, seu Diocesenum omni anno ab Episcopo faciendum, & pœna non facientis. conc. Tolet. 22. c. 1. conc. Lateran. 5. sess. 10. const. 2. in fine. conc. Trident. sess. 24. de reformat. c. 2. Ad Synodum nihil ferre cogantur presbyteri. dist. 18. c. de Concilijs.

Vide, Synodus.

Conciliabulum.

Conciliabulum est illa congregatio Episcoporum, quæ adunatur inscio, vel contradicente Papa. Pelagius 2. ep. 1. c. 1. Dist. 17. cap. Multis. & à Papa annullatur. Pelagius 2. const. unica. Manifesto.

Conciliabulo præsentis si pœnitent, obtinent à Papa veniam. Nicolaus 1. ep. 46.

Conciliabulum Pisanum damnatur à Iulio 2. const. 31. cum inchoatam.

Conciliorum quorundam, & canonum notitia.

Concilium Nicænum 1. teste S. Athanasio, qui ei interfuit, 70. canones fecit in honorem 70. discipulorum, & 70. linguarum. dist. 16. c. Septuaginta.

Sed viginti tantum nunc reperiuntur, & ideo Stephanus Papa miratur, quomodo alij exciderint. dist. 16. c. Viginti tantum. Vide, distinctius. Nicænum.

Concilium Sardicense recipitur. dist. 16. c. Quod dicit. Sed non auget numerum, nec computatur, quia in eo confirmatio Nicæni primi facta est.

Concilium Basileense reprobat. Pius 2. in lib. Retractationum. Leo X. in conc. Later. 5. sess. 11. const. 3. & eius acta nullius sunt valoris. ibid. Erat tamen indictum à Martino 5. const. 14. Dum onus, Fuerat translatus Ferrariam ab Eugenio 4. const. 11. Magnas.

Concilium Constant. fuit continuatiuum Pisani. conc. Constant. sess. 12. Eius decreta fidei, & pro salute animarum circa mores, tenenda sunt, & credenda. ibid. Mart. 5. sess. ult. in const.

Concil. Later. 5. indicitur à Iulio 2. constit. 27. Sacrosanctæ. Et confirmatur à Leone X. const. 17. Constituti.

Concilium Triden. intimatur à Paulo 3. const. 33. Initio.

Prosequutio præcipitur à Pio 4. constit. 23. Ad Ecclesiæ.

Confirmatur à Pio 4. const. 63. Benedictus Deus.

Eius decreta positua ex quo tempore cœperunt obligare.

Pius 4. const. 80. Sicut.

Ordo seruatus à patribus Tridentinis in actibus publicis.

Pius 4. const. 24. Sicut.

Conciones audiendæ sunt à fidelibus, alias excommunicentur. *De consecrat. dist. 1. c. Sacerdote.*

Concionandum est Iudæis semel in hebdomada, qui tenentur ad concionem accedere, qui deputare concionatores. *Gregorius 13. constit. 92. Sancta Mater.*

Concionis tempore non potest in Ecclesia dici missa. *conc. colon. 3. par. 2. tit. Censura cap. 19. neque deambulari. ib. cap. 23.*

Concionante sacerdote nullus egrediatur ab Ecclesia, alias priuetur communione. *conc. Carthag. 4. c. 24.*

Concionator, eiusque obligatio. Vide, *Prædicator.* Vide, *prædicare.*

Concionum tempore in Ecclesijs separata, seu distincta sint loca virorum, & mulierum. *conc. Mediol. 1. tit. de prædicatione Verbi Dei.*

Concistorialia beneficia.

Vide, *Beneficia concistorialia.*

Conclauæ pro electione Papæ.

Conclauæ pro electione Papæ, quomodo construendum, dirigendum, & gubernandum. quando Cardinales debent intrare; quomodo ibi manere, quot famulos habere, quomodo alimentari. an literas recipere, vel mittere, & quomodo; an alia negotia tractare: an possint ex eo exire ante electionem, an iterum admittendi. in qua ciuitate faciendum sit conclauæ, in quo palatio; & alia pertinentia ad locum, & negotia conclauis, diffusè *Gregor. X. de elect. in 6. c. Vbi periculum.*

Alia pro regimine conclauis decreuit *Pius IV. constit. 63. In eligendis.* Vbi omnia diffusè.

Clarius, & diffusius ea omnia explicantur, & decernuntur à *Gregorio XV. constit. 19. Decretum Romanum.* & confirmantur ab *Vrbano VIII. constit. 45. ad Romani.* Vide, *Electio Papæ.* Vide, *Cardinales in conclauis.*

Alia decreuit pro conclauis. *Clemens VI. constit. Licet. & concil. constant. sess. 41. ubi leges, & regulæ præfiguntur de regimine conclauis. Sed Gregoriana constituit. hodie obseruatur.*

Conclauis inseruiens, quibus gratijs gaudent. *Clem. 8. constit. 16. Aequitati §. 14. gaudent in multis; ut conclauistæ. ibidem.*

Vide, *Conclauistæ.*

Conclauistæ, & eorum priuilegia.

Conclauistæ, id est, qui fuerunt in conclauis in seruitio Cardinalium pro electione Papæ, hæc habent priuilegia. Sunt familiares, & commensales Papæ. *Clem. 8. constit. 16. Aequitati §. 2. possunt eligere sibi vnam ciuitatem, ex qua velint esse, & fruuntur nobilitate illius, ac si essent originarij. §. 2. Nobilium Urbis priuilegijs gaudent in literis, & expeditionibus Apostolicis. eximuntur à gabellis, pedagijs, subsidijs, &c. §. 3. non possunt super his molestari. §. 4. fructus indebitè accepti ex beneficio de præterito condonantur, §. 5. si absque tonsura, & clericali habitu incendant, etiam si habent beneficium, & pensiones, non incurunt penas constitutionis *Sixti V. §. 7. In expeditione litterarum pro gratijs, &c. Sedis Apostolicæ breuia, &c. gratis obtinent, §. 8. circa pensiones, quid possint disponere, §. 9.**

Paulus V. constit. 3. Romanam, illa confirmat, & alia concedit.

Gregor. XV. constit. 1. Romanus, eadem confirmat, & addit sequentia. Gaudent priuilegijs familiarium Papæ, sunt Notarij participantes, licet non ferant Rochetum. super perceptione indebita fructuum dispensat de præterito. item super irregularitatibus ex hoc contractis. legitimat patientes defectum natalium quouis modo, ut succedant in hæreditate, ac si nati essent legitimi; habilitat ad dignitates,

& honores. pensiones quasdam sibi possunt reservare in resignatione beneficiorum, & quomodo, *ibid. §. 6. 7. & 8. possunt testari; si moriantur ab intestato, succedunt hæredes circa bona ex Ecclesia, licitè acquisita: ideo circa ea non subiacent spolijs, ibid. §. 10.*

Vrbani 8. constit. 1. circumspecta, confirmat omnia concessa conclauistis, & alia noua concedit, per §. 22.

Eadem & alia insuper concessit conclauistis, *Alexander 7. constit. Nos volentes, data sub die 19. Augusti 1656.*

Concubinarius, & concubina.

Concubinarius si habet vxorem fidelem, est excommunicandus. *conc. Tolet. 1. c. 27. conc. Aurelian. 3. c. 9. Nicolaus I. in decr. de impedim. matrim. cap. 6. conc. Sabin. cap. 23. de accusat. cap. cum dilectus.*

Concubinam ducens, mortua vxore, quomodo puniendus. *conc. Aurel. 3. c. 9.*

Concubinarius siue vxoratus, siue non, si non dimittit, excommunicandus. *concil. Turon. 4. cap. 10. concil. Tribur. 1. c. 49. conc. Trid. sess. 24. de reform. matrim. c. 8. Debent tamen prius ter moneri; & postea excommunicari ab Episcopo, nec absolui, donec dimittat concubinam eiusque consuetudinem. ibid.*

Concubinarius si post censuram per annum manet in concubinato, grauius puniendus. *concil. Trid. ibid.*

Concubinarij per Episcopum separandi, ita vt nec simul habitent, nec commune aliquid habeant. *conc. Triburienf. 1. cap. 49. conc. Rom. sub Nicolao II. c. 13.*

Concubinarius communicans concubinam excommunicatam in crimine, excommunicationem maiorem incurrit. *De sent. excomm. c. Si concubina.*

Concubinarij non sunt tolerandi ob pecuniam. *concil. Colon. 2. par. 13. cap. 8.*

Concubinarij clerici, quomodo puniendi. *concil. Tolet. 22. cap. 9. Non sunt capaces beneficiorum. conc. Later. 5. sess. 9. Bull. de reform. curiæ c. 3.*

Si ter moniti non desistunt, vel aliam assumunt concubinam, priuandi sunt omnibus beneficijs, fiuntque inhabiles ad ea, & alia. Si dispensati denuo relabuntur, sunt prorsus inhabiles. *Conc. Later. 5. ubi supra. Leo X. constit. 7. Superna. Eorum missa non audienda. dist. 32. cap. Nullus. c. Præter. conc. Colon. 3. tit. censura, &c. c. 3.*

Concubinarij non possunt accusare, vel denunciare. *de accusationib. c. cum dilectus.*

Concubinarij publici dicuntur illi, qui, vel per confessionem iuridicam, vel per euentiam facti, vel per testes conuincuntur habere mulierem de incontinentia diffamatam, & moniti à superiore eam non dimittunt. *conc. Lateran. 5. sess. 11. constit. 2. Primitiua.*

Concubinarijs quando est neganda Eucharistia.

Vide, *Eucharistia.*

Concubinarij Episcopi, quomodo puniendi. Vide, *Episcopi.*

Concubinæ semper fuerunt prohibita. *32. q. 2. c. concubina.*

Concubinæ, siue solutæ, siue coniugatæ, si ter monitæ ab Ordinarijs, non parent, grauius puniendæ, & extra Oppidum, vel Diocesim eijciendæ, alijsque pœnis affligendæ statutis contra concubinarios. *concil. Trident. sess. 24. de reform. matrim. c. 8.*

Vide, *Maritus.* Vide, *Meretrix.*

Concupiscens, concupiscentia.

Concupiscens rem, vel vxorem alterius sola mente, est fur, & adulter. *Lib. I. constitut. Apost. cap. 1. 32. q. 5. cap. Qui viderit.*

Concupiscentia in Baptismo non aufertur omnino, sed infirmatur. *de consecr. dist. 4. cap. Per Baptismum, & concil. Trid. ut infra.*

Concupiscentia remanet in baptizato, ad agonem. *concil. Trid. sess. 5. in decr. de pecc. orig. c. 5.*

Concupiscentia, quæ remanet in baptizato, non est peccatum, licet sit ex peccato, & inclinet ad peccatum. *Conc. Mogunt. 4. c. 6. & 12. & Trid. ubi supra c. 5.*

Concu-

Concupiscentia non potest nocere ijs, qui per Christi gratiam repugnant consentire. *concil. Trid. ibid. c. 5.*

Condemnatio, & condemnatus.

Condemnari nullus potest de crimine graui ex sola presumptione. *de presumpt. c. Literas.*

Condemnati in contumacia in statu Ecclesiae, intra sex menses possunt admitti ad defensiones, alias non; imò quolibet gratia, vel absolutio secuta post tale tempus est nulla, etiam si adsit signatura Papae. *Bius IV. constit. 52. Licet.*

Condemnati ad poenam capitis ob contumaciam, non possunt admitti ad defensiones sine consensu, & signatura Papae (in statu Ecclesiae.) *Sixtus V. constitut. 9. in declarat. sequenti.*

Condemnati ob homicidium, in statu Ecclesiae, non possunt obtinere licentiam accedendi ad locum delicti per spatium 50. miliariorum, nisi à solo Papa. *Pius V. constitut. 10. ex superna.*

Condemnati in causis concernentibus interesse fisci Camerae Apostolicae, possunt appellare, etiam non facto deposito summae in quam erant condemnati, dummodo dent cautionem; & in hoc reuocatur, *constit. 52. Pij IV. Ita Pius V. constit. 24. cum sicut.*

Condemnati in contumacia ad quamlibet poenam corporalem, audiri non possunt, nisi in carcere. *Pius V. constit. 40. Licet alias.*

Condemnati, qui possunt liberari in Vrbe à quibusdam locis pijs. Vide, *Confraternitas.* Vide, *Bannitus circa medium.* Vide, *Damnare.* Vide, *Damnatus.* Vide, *Sententia.* Vide, *Sententiati.*

Conditio.

Conditio turpis habetur pro non apposita. *De conditionibus apposis c. 1.*

Conditio turpis apposita in matrimonio, si est de substantia, vitiatur: si non contra substantiam, non vitiatur, sed habetur pro non apposita. *ibid. c. fin.*

Conditio habetur pro impleta, si per eum, ad quem pertinet, non stat. *De reg. iuris in 6. reg. 66.*

Conditio possidentis est potior in re communi. *ib. reg. 56.*

Conditio possidentis est potior in causa, vel delicto pari. *ibid. reg. 65.*

Conditionale decretum, aut pactum, ante conditionem non afficit collatorem. *Clement. de concess. prae. c. 1.*

Conducens.

Conducenti, propter sterilitatem condonari aliquid debet pro rata, nisi cum anni praecedentis, vel sequentis abundantia possit compensari. *De locato, & conducto cap. Propter sterilitatem.*

Conferendi ius.

Conferendi ius habens, non potest se ipsum eligere. *de institutionibus c. cum ad nostram.*

Conferendi ius habens, potest alteri committere, ut conferat primum vacans. *de concess. prae. c. constitutus.*

Conferendi potestas mixta in Praelato, & capitulo, quomodo exercenda. *ibid. c. Postulastis.*

Confessio iudicialis.

Confessio in iudicio probat delictum. *Nicoli I. ep. 9. concil. Later. 3. in append. tit. de deposit. c. 4.*

Confessio in iudicio facta ex timore mortis non valet. *Nicoli I. in append. ep. 2.*

Confessio delicti, ut probet, non debet esse extorta, vel coacta. *Alexander I. epist. 1. Nicol. I. epist. 51. 15. q. 6. cap. Si quandoque.*

Confessio delicti facta coram iudice non competente est nulla. *Concil. Lateranens. 3. in appendic. tit. de Depositione cap. 4.*

Confessioni producentis scripturam standum est, si in ea expressit causam. *De fide instrumentorum cap. Si cautio.*

Confessio rei contra nullum admittenda, nisi prius probet suam innocentiam. *Adrian. I. c. 35. & 68.*

Confessio facta per oeconomum non nocet Ecclesiae, sed potest reuocari, si ante finitum negotium probetur error. *de confessis cap. fin.*

Confessus in iudicio.

Confessus proprium crimen, non facit fidem dum confiteatur alienum. *Dionysius Papa ep. 2. Iulius I. ep. 2. cap. 18. 5. q. 5. Illi qui. 15. q. 3. c. Nemini. De confessis cap. 1. Isti autem, qui ab eo reuelatur, imponenda est purgatio, excepto crimine laesae maiestatis. ibid. De confessis. concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 47.*

Confessus sponte delicta, non admittitur ad accusandum alios. *5. q. 5. cap. Illi qui.*

Confessus crimen principale, etiam si directe contra eum non agitur, punitur poena ordinaria. *de confessis cap. Cum super.*

Confessus censetur reus, si iussus respondere recusat, vel recedit contumax: secus vero si recedit, antequam examinetur. *de confessis in 6. c. Si post.*

Confessus aliquod crimen puniendus est, licet ante de eo non fuerat diffamatus. *de accus. in 6. cap. 1. & licet ei dati non fuerint articuli pro eius contestatione. ibid.*

Confessus contra se potest etiam contra alium deponere, & facere fidem in crimine laesae maiestatis. *De confess. c. 1.*

Confessus de haeresi alicuius, deinde negans, sit vehementer suspectus, quod fauet. *de presumpt. c. Literas vestras.*

Confessio de se in crimine laesae maiestatis creditur contra alios. *de confessis cap. 1.*

Confessio publica in officijs Ecclesiae.

Confessio publica in Ecclesiae officijs facienda de generalibus, per illam formulam, *Confiteor Deo Omnipotenti, Beatae Mariae, &c. concil. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 15.*

Confessionis sacramentalis necessitas.

Confessio exterior est necessaria ad remissionem peccatorum à baptizatis commissorum, & sine ea non remittuntur (intellige, vel actu, vel voto, si adsit impotentia.) *De poenitentia dist. 1. cap. 38. Non potest c. 39. Ecce nunc. cap. Perfecta. cap. 89. Quamdiu. & c. 90. Quidam. Clem. I. ep. 1. c. 4. lib. 7. constit. Apost. cap. 15. Vide, Poenitentia. Concil. Constant. contra ar. 7. Vnicuique.*

Confessio peccatorum facienda sacerdoti, post baptismum, est omnibus necessaria de iure diuino. *Conc. Trid. sess. 14. c. 5. & 6. & non coepit obligare solum ex tempore concilij Later. 3. sed ex tunc cepit obligatio annuae confessionis. ibid. c. 5. & 6. & can. 8.*

Confessio omnium peccatorum facienda sacerdoti, non est humanum inuentum, sed diuinum praeceptum. *Concil. Trident. sess. 14. can. 8. & 9. & contrarium dicens, est anathema.*

Confessio omnium peccatorum non praepiudicat diuinae misericordiae. *ibid. can. 7.*

Confessio est pars sacramenti poenitentiae ex institutione diuina. *ibid. cap. 3.*

Confessio peccatorum non est quid impossibile. *Conc. Trid. sess. 14. cap. 5. & can. 8.*

Confessionem eandem iterare non est necessarium; sed valde salubre. *Extra, de priuileg. c. Inter cunctas.*

Vide, *Peccare.* Vide, *Peccatum.* Vide, *Poenitentia.*

Confessio sacramentalis qualis debet esse.

Confessio sacramentalis debet esse integra, id est, de omnibus, quae quis habet in conscientia. *de poenitentia dist. 3. c. 42. Sunt plures. Concil. Claramont. c. 22. Concil. Cabilon. 3. cap. 32.*

Ex Dei institutione debet esse integra. *concil. Trident. sess. 14. capit. 5.*

Debet esse verecunda, ut per eam remittantur peccata. *De penit. dist. 1. c. 88. Quem penitet.*

Confessio publica peccatorum non est sub præcepto, sed secreta; neque satis consultè fieret, si præciperetur publica. *Concil. Trident. sess. 14. c. 5. Licet tamen potest fieri. ibid.*

Confessio eius, qui animum peccandi non deponit, vera non est; audienda tamen est, & exortatio facienda. *De penit. & remiss. c. Quod quidam.*

Confessio cum contritione facienda. Vide, *Contritio*. Vide, *Pœnitentia sacramentum*.

Confessio sacramentalis de quibus facienda.

Confessio debet fieri de omnibus peccatis, quorum homo recordatur. *De penitentia dist. 3. c. 42. Sunt plures. concil. Trid. sess. 14. c. 5.*

Debet esse de omnibus dictis, & factis, corporalibus, & spiritualibus, etiam cogitationibus. *concil. cabilon. 3. c. 32. concil. claramont. c. 22. concil. Trid. sess. 14. c. 3. c. 5. & can. 7. etiam de occultissimis. ibid.*

Omnia quæ memoriæ occurrunt confitenda sunt. *ibid. c. 5. & can. 7. Eugenius 4. ut infra.*

Confitendæ sunt etiam circumstantiæ mutantæ speciem peccati. *De penit. & remiss. c. Omnis utriusque. Eugenius 4. in decr. Unionis Armenorum §. Quartum. concil. Trid. ibid. capit. 5.*

Confitenda sunt de necessitate mortalia tantum. *concil. colon. 2. p. 7. c. 34. concil. Trid. sess. 14. c. 5. & can. 7.*

Peccata non in genere tantum, sed in specie confitenda sunt. *Sixtus 4. contra Petrum de Oxma const. 17. Licet.*

Confessio de venialibus est quidem licita, sed non necessaria. *Concil. Trid. sess. 14. c. 5. & can. 7.*

Peccata quæ non occurrunt memoriæ facta diligenti discussione, intelliguntur inclusa in confessione, quæ fit de alijs. *ibid. cap. 5.*

Confessio cui facienda.

Confessio peccatorum facienda est sacerdotibus. *Clemens 1. ep. 1. c. 4. lib. 7. const. Apost. c. 15. concil. Rhemense cap. 12. concil. cabilon. 3. c. 33. De penit. dist. 6. cap. 1. Qui vult. & dist. 1. cap. ult. concil. Trid. sess. 14. c. 1. & can. 10. Eugen. 4. in decr. Unionis Armenorum §. Quartum.*

Sacerdos cui confitendum, debet esse proprius, vel de licentia proprii. *De penit. & remiss. c. Omnis utriusque. concil. Later. 4. c. 21. concil. Tolet. 18. c. 8.*

Confessio fieri non potest laico, licet sit probus. *conc. constantiense sess. ult. const. Martini 5.*

Confessio sacramentalis, quando incipit obligare.

Ex tempore institutionis factæ à Christo Ioannis 20. cœpit obligare, non autem ex tempore Concilij Lateranensis; nisi sermo sit de annua. *concil. Senonen. tit. De confessione c. 10. concil. Trid. sess. 14. c. 1.*

Ex tempore verò concil. Later. 3. cœpit obligare pro omni anno. *ibid. c. 5. & can. 8.*

Confessio sacramentalis quando facienda.

Confessio sacramentalis facienda feria 5. hebdomadæ sanctæ, statuit Iulius 1. epist. 1. c. 7. nisi necessitas urgeat. *dist. 3. de consecrat. c. de Penitentibus.*

Semel saltem in anno confessori proprio, vel de licentia proprii. *De penit. & remiss. c. Omnis utriusque. concil. Later. 4. c. 21.*

Confessio facienda in quadragesima pro satisfactione præcepti annuæ confessionis, & hoc ex usu Ecclesiæ. *concil. Trid. sess. 14. cap. 5.*

Confessio semper facienda ante sumptionem Eucharistiæ (si ad sit peccatum.) *concil. colon. 2. tit. censura cap. 34. concil. Moguntin. infra. concil. Trident. sess. 13. cap. 7. Neque sufficit contritio, nisi in casu, quo haberi non potest confessa-*

rius. *ibid.* & hoc etiam de sacerdotibus intelligitur. *ibid. & concil. Mogunt. 4. c. 56.*

Confessionem annuam non faciens, excommunicetur. *concil. Treuer. c. 12. concil. Tolet. 19. c. ult. & priuatur Ecclesiastica sepultura. Tolet. ibid.*

Confessio etiam in extremo vitæ est bona. *Iulius 1. post ep. 3. 26. q. 6. cap. Si Presbyter.*

Confessio in scriptis, seu per literas.

Confessio in scriptis, id est, ad confessarium absentem, non valet. *concil. Parisiense 6. l. 1. c. 32.*

Confessio per literas, seu per nuntium absenti fieri non potest; est nulla, & absolutio nequit in eius virtute obtineri. *Clem. 8. const. 87. Sanctissimus.*

Doctrina dicens contrarium, est falsa, temeraria, & scandalosa. non potest, nec defendi ut probabilis, nec doceri, nec imprimi. *Clem. 8. ibid.*

Confessionis effectus.

Confessione sacramentali remittuntur peccata. *De penit. dist. 6. c. Qui vult. dist. 1. c. 72. Secunda. c. 88. Quem penitet. & cap. ult. Leo 10. const. 40. Exurge.*

Confessi sacramentaliter.

Confessi Religiosis, seu Regularibus, non tenentur iterum confiteri. contrarium dicens est anathema. *Extra, de hæreticis cap. Vas electionis, & c. Ex eo. Extra, de privilegijs c. Inter cunctas.* Confessi fratribus, ita se habent, ac si essent confessi proprio. *Extra, de hæret. c. Ex eo. & Extra, de privilegijs c. Inter cunctas.*

Confessi Religiosis satisfaciunt præcepto annuæ confessionis. *concil. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Confessi fratribus Minoribus, & alijs non tenentur eadem iterum confiteri Parochis. *Sixtus 4. const. 6. Regimini §. 15.*

Confessus non contritus non est absolutus, nec obtinet remissionem peccatorum. *Leo 10. const. 40. Exurge.*

Confessus peccata, & absolutus, licet actualiter non credat sibi remitti peccata, adhuc obtinet remissionem. *ibid.*

Confessus peccata, adhuc relinquit Deo, quid ignoscat. *ibid.*

Confessi si remanent anxij, quomodo tranquillandi. Vide, *Penitentes.*

Confessus sacerdoti non habenti iurisdictionem, nulliter absoluitur. *concil. Trid. sess. 14. c. 7.*

Confessio fratribus (si id testatur de se) credendum est ei. *Extra, de privilegijs c. Inter cunctas.*

Confessoris qualitates, & requisita.

Confessor debet esse doctus. *de Penitentia dist. 1. c. 88. Quem penitet. & dist. 6. c. 1. Qui vult. concil. Mogunt. 4. c. 22. concil. Roman. 7. sub Gregor. 7. c. 5.*

Debet esse instructus de peccatis, quæ solent committi. *concil. Cabilon. 3. c. 32.*

Confessor duplicem habet clauem, ligandi, & soluendi. *concil. Mogunt. 4. c. 22.*

Confessor non debet esse iuuenis, sed propectæ ætatis, præsertim, qui mulieres audiunt. *concil. Mediolanen. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramenti penitentia administrat.*

Confessor præter scientiam, & idoneitatem, debet habere iurisdictionem, vel ordinariam ut Episcopi, & Parochi, vel delegatam ab Episcopo, vel Papa. *De penit. & remiss. c. Omnis utriusque. sub eodem tit. in 6. c. Si Episcopus. concil. Trid. sess. 14. c. 7. alias nulla est absolutio. Trid. ibid. De penit. dist. 6. c. ult.*

Confessor debet esse doctus, non intentus ad quæstum, neque curiosus. *concil. colon. 2. p. 7. c. 33.*

Confessor ad quid tenetur.

Confessor tenetur procedere cum suauitate, & dulcedine. *de penit. dist. 6. cap. Qui vult. tenetur scire, quæ debet iudicare.*

care. *ibid.* 6. *Qui vult. concil. Mogunt. 4. cap. 22. tenetur interrogare pœnitentem. De pœnit. dist. 6. cap. Qui vult. concil. Mediol. ut infra.*

Non debet interrogare de peccatis non consuetis, ne ea discant pœnitentes. *concil. Mogunt. 4. c. 29.*

Prudenter debet se gerere cum pœnitente. *concil. Lateran. 4. capit. 21.*

Confessor tenetur ad secretum. Vide, *Confessores circa sigillū. Tenetur monere, corrigere, & consulere pœnitentem. De penitentijs, & remiss. c. Omnis utriusque sexus.*

Confessor sciens aliquem esse excommunicatum per confessionem, non potest eum remouere à communione. *De officio iudicis ord. cap. Si Sacerdos. concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 55.*

Confessor indigens consilio pro aliquo peccato absoluendo, cautè procedat, & in generali interroget. *concil. Mogunt. 4. cap. 29.*

Confessores nihil possunt à pœnitentibus exigere. *Reformatio cleri Germania c. 9. sed si illi dent spontè possunt accipere. ibid. & concil. Londinense 2. c. 5.*

Confessor non potest subdelegare. Vide, *Delegatus.*

Confessor sit prouectus ætate. *concil. Mediolan. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad sacram. penit. & c.*

Debent apud se habere notam, seu tabellam casuum reseruatorum Papæ, & Episcopo. *concil. Mediol. ibid.*

Non possunt audire confessiones mulierum ante ortum solis, neque post occasum, nisi ex necessitate. *ibid.*

Non debent audire confessiones alicuius in cella, sed in Ecclesia, & sede ad hoc parata neque in priuatis domibus, nisi ex necessitate. *concil. Mediol. ibid.*

Neque testem falsum absoluant, nisi satisfaciatur pro damnis, & postea absoluat. *ibid.*

Non potest absolvere eos, qui tenentur reuelare, vel denunciare, antequam reuelet. *Mediol. ibid.*

Neque absolvere potest usurarios, nisi facta restitutione. *ibid. concil. Mogunt. 4. c. 30.*

Non potest commutare penitentiam publicam in aliam secretam, nisi ex facultate obtenta ab Episcopo. *conc. Mediol. ibid.*

Non possunt absolvere casus reseruatos. *conc. Rauenn. 1. sub Honorio 4. cap. 8. Vide infra, Confessores circa reseruata.*

Confessarij audientes personas sollicitatas ab alijs, tenentur eas hortari vt denuncient sollicitantes alias non absoluant, quod si omittunt id facere; vel docuerint non teneri ad denunciandum, ab inquisitoribus & Ordinarijs puniuntur. *Greg. 15. const. 34. Vniuersi. §. 7.*

Confessor audita confessione tenetur monere pœnitentem, vt abstineat, & detestetur peccata, & credere quod Deus remittit peccata. *concil. colon. 2. p. 7. c. 39. & non se implicet cum eo in sermonibus curiosis. ibid. c. 34.*

Non potest eum interrogare de peccatis alterius. *concil. Mogunt. 4. c. 29.*

Confessores tenentur secum habere literas excommunicationum Bullæ Cœnæ. *Paulus 5. const. 63. Pastor. Urban. 8. const. 62. Pastoralis. Alexand. 7. const. Pastoralis data sub die 23. Aprilis 1656.*

Confessores à quo instituendi, & approbandi.

Sacerdotes per Episcopos instituendi sunt confessores in Ecclesijs. *concil. Later. 2. c. 10. concil. Londin. 2. c. 6.*

Confessores omnes siue sæculares Presbyteri, siue regulares per Episcopos, vel eorum Vicarios approbandi, nisi sint Parochi. *concil. Mogunt. 4. c. 25. concil. Trident. sess. 23. de reformat. c. 15. concil. Treuer. c. 12. concil. Mediolan. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad sacr. Penit. administrat. & qui aliter faciat excommunicatur. ibid.*

Regulares pro confessionibus fratrum suorum non egent licentia Episcopi. *De excess. Præb. c. Nimis iniqua Urban. 8. const. 92. cum sicut.* Et decernit nullum confessarium audire posse confessiones sæcularium sine approbatione, & examine Ordinarij, neque regulares & reuocat omnia priuilegia contraria.

Confessores possunt etiam à Papa constitui in Ecclesijs. *Extrau. de hereticis c. Ex eo.*

Confessorum approbatorum nomina in tabella sacrissimæ teneantur scripta. *Concil. Mediol. 1. ubi supra.*

Confessores quò ad pœnitentias imponendas.

Confessor non debet missas imponere in pœnitentiam. *concil. Eboracense c. 1.*

Confessores pœnitentiam iniungere debent penitentibus confessis. *concil. cabilon. 2. c. 8. ante absolutionem imponant. concil. colon. 2. p. 7. c. 39.*

Pœnitentia imponenda est iuxta grauitatem culpæ, & quæ sit contraria peccatis. *conc. Mogunt. 4. c. 30. quantitas remittitur eorum arbitrio.*

Vide, *Pœnitentia.*

Confessores generales.

Confessores generales in cathedralibus deputandi. *conc. Londin. 1. c. 6.*

Vide, *Pœnitentiarij.*

Confessores quò ad sigillum, seu secretum confessionis.

Confessor scit peccata pœnitentis, vt Deus. *De officio iudicis ordinarij c. Si Sacerdos. Eugenius 1.*

Confessor non potest reuelare, quæ audiuit in confessione, neque ab vilo potest ad hoc cogi. *De excessibus Prælatorum c. Dilectus.*

Confessor reuelans confessionem verbo, vel signo, vel alio modo, priuandus est officio, & detrudendus in monasterio. *De penitentijs & remiss. cap. Omnis utriusque sexus. concil. Mogunt. 4. c. 29. concil. Later. 4. c. 21. Honorius 3. ex Cirone, de excessibus Prælat. c. 1.*

Confessor indigens consilio pro resolutione alicuius casus auditi in confessione cautè procedat. *concil. Mogunt. ibid.*

Confessor sciens in confessione aliquem esse excommunicatum, non potest eum remouere à communione. *De off. iudicis ordinarij c. Si Sacerdos. concil. Later. 3. in append. p. 50. cap. 55.*

Confessor potest in genere tantum reprehendere delicta alicuius loci. *concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 55.*

Confessori reuelanti confessionem alia etiam pœna imponebatur scilicet peregrinatio perpetua. *De pœnit. dist. 6. cap. 2. Sacerdos.*

Confessor sciens in confessione aliquem damnicasse alium si hic impetratur à parte, vt excommunicetur quid potest facere confessor. *concil. Later. 3. ibid. Vide, Penitentia.*

Confessoris electio.

Confessorem pro se eligere possunt omnes Episcopi, & alij superiores ac prælati minores, & exempti. *De penitentijs, & remiss. c. fin.*

Confessorem nullus potest eligere sine superioris licentia. *De penit. & remiss. in 6. c. Si Episcopus.*

Confessor qui ex licentia Episcopi potest eligi non potest circa reseruata eidem Episcopo. *ibid.*

Confessorem eligere non possunt regulares virtute Bullæ Cruciatæ. *Urban. 8. constit. 105. In specula. Clem. 8. const. 64. Romani Pontificis.*

Confessor electus à sæcularibus virtute Bullæ Cruciatæ in foro interno tantum potest absolvere, non in externo. *Urban. 8. ibid.*

Confessor electus virtute Bullæ Cruciatæ, non potest absolvere ab hæresi. *Greg. 13. const. 37. Officij. Urb. 8. const. 105. in specula.*

Confessores Regulares an approbandi, & à quo.

Regulares possunt audire confessiones suorum fratrum sine licentia, vel approbatione Episcopi. *De excessib. Prælatorum c. Nimis iniqua. Extra, de priuil. c. Inter cunctas.*

Confessores regulares audire possunt confessiones sæcularium, non obstante. *c. Omnis utriusque, & c. quo precipitur, vt pro-*

ut proprio fiat confessio. *Extra, de pœnit. & remiss. c. Inter cunctas. Clem. dudum, de sepult. Extra, super Cathedram de sepulturis.*

Regulares olim cum sola præsentatione facta ad Episcopum per suos superiores, &c. etiam si licentiam ab eo non obtinerent poterant audire confessiones sæcularium, sicut Parochi ex Papæ concessione. *Bonifacius 8. Extra, de sepulturis, super Cathedram.* idem confirmat, sed sine præsentatione, *Benedictus 11. Extra, de priuil. c. Inter cunctas. Idem ex Clem. dudum de sepulturis*, conceditur enim ut ministri Ordinis Prædicatorum, & Minorum per se, vel fratres idoneos petant, ab Episcopis licentiam, ut ipsi fratres audire possint confessiones in eorum diœcesi, & habita licentia ipsimet superiores approbent, &c. At reuocatum est hoc. Priuilegium primo per concilium *Trident. sess. 23. de reform. cap. 15.* quo statuitur, ut Regulares audire non possint sæcularium confessiones, nisi approbati ab Ordinarijs. Idem confirmat *Gregorius 13. constitut. 9. In tanta*, abrogans omnia priuilegia eis concessa, & reuocat ad terminos iuris Tridentini. Et tandem *Vrbani 8.* omnia reuocat priuilegia in contrarium, & statuit, ut iuxta Tridentini decretum regulares non possint sæcularium confessiones audire sine examine, & approbatione Ordinarij *constitut. 92. cum sicut.* & in præmio dicit temerè asseri oppositum. Idem habet *concil. Treueren. c. 12.* Vide, *Confessores à quo instituendi.* Vide, *Regul. circa confessores.*

Confessores Monialium.

Vide, *Regulares circa confessiones.* Vide, *Regulares circa Monasteria Monialium.* Vide, *Moniales.*

Confessores circa reſeruata.

Confessores virtute Bullæ Cruciatæ non possunt absoluerè ab hæresi. *Gregor. 13. constit. 37. Officij. Vrb. 8. constit. 105. In specula.*

Possunt tamen virtute talis Bullæ sæculares tantum, & in foro conscientiæ, non externo: non vero regulares, ab omni alio casu etiam Bullæ Cœnæ absoluerè. *Vrbani 8. ibid.*

Nullus neque regularis absoluerè potest à casibus reſeruatis Papæ, vel Episcopo. *Extra, de sepult. Super cathedram, & Extra, de priuileg. c. Inter cunctas. concil. Rauenn. 1. sub Honorio 4. c. 8.* Sed ad superiores debent eos remittere. *ibid. & concil. Trid. sess. 14. cap. 7. & can. 11.* nulla est absolutio si detur. *ibid.*

Vide, *Absolutio à casibus Papa reſeruatis.* Vide, *casus reſeruati.*

Confessiones audiens non promotus ad sacerdotium.

Tales ab Inquisitoribus sunt iudicandi, degradandi, & curiæ sæculari tradendi, etiam pro prima vice. *Clem. 8. constit. 81. Et si alias. Vrbani 8. constit. 89. Apostolatus.* & hoc etiam si delinquens sit minor 25. annor. aummodo compleuerit 20.

Confessores sollicitantes penitentes ad venerea.

Confessarij sollicitantes, vel prouocantes penitentes ad inhonestam, siue inter se, siue cum alijs exequenda, in actu sacramentalis confessionis; siue ante, siue post immediatè prætextu confessionis, etiam confessione non secuta, siue extra confessionem, in confessionario, vel alio loco electo ad audiendam confessionem, simulantes ibi audiri confessionem: siue illicitos, & inhonestos sermones habuerint, per Inquisitores (etiam priuatiuè quo ad alios) puniendi sunt; priuandi beneficijs & dignitatibus cum perpetua inhabilitate ad illa, suspenduntur à confessionibus audiendis ab executione ordinis (& si sunt regulares voce actiua, & passiua) ad triremes damnantur, vel carceres in perpetuum, absque spe gratiæ. Et si pro delicti grauitate, maiores penas mereantur præuia degradatione tradendi brachio sæ-

culari. *Greg. 15. constit. 34. Vniuersi.* & ante, *Pius 4. constit. 31. cum sicut.*

Sacerdotes simplices, qui prætextu confessionis præfata faciunt, in easdem penas incurrunt. *ibid. Vniuersi.*

Sollicitatæ hortandæ ad denunciandum sub penis confessario, &c. Vide, *Confessores ad quod tenentur in fine.*

Confessor abutens hoc sacramento in alijs malis, ab Inquisitore puniendus. *Adrian. 6. constit. 2. Dudum.* Vide, *Penitentia sacramentum.*

Confessor committens fornicat. cum pœnitente eodem modo puniendus, quo punitur committens cum filia naturali & deponendus. *Post ep. 14. Cælestini 1. c. 2. & 3.* grauissimæ penæ sunt statutz in causa 30. q. 1. c. *Omnes. c. Si quis Sacerdos. & c. Non debet.*

Vide, *Sollicitantes.*

Confidentia beneficalis.

Vide, *Beneficialis confidentia.* Vide, *Iudices Roma.*

Confirmatio Sacramentum.

Confirmatio quæ ab Episcopo per vñctionem in fronte baptizati cum Chrismate fit, est sacramentum. *Melchisedes in epist. decret. Eusebius epist. 3. Innocentius 1. epist. 1. cap. 3. Gregorius 1. lib. 3. epist. 9. & 26. lib. 8. epist. 46. Gregorius 2. epist. 14. de consecr. dist. 5. cap. 1. cap. Spiritus. cap. Manus. cap. De his verò. & c. ibid. De sacram. vñct. c. vn. §. Per frontis. De sacra vñct. de sent. excommunic. c. Responso. & sub eodem tit. in 6. c. Quoniam. concil. Constantien. sess. ult. in constitut. Martini 5. concil. Londinen. 1. cap. 3. concil. Florent. decr. Eug. pro unione Græcorum & in alio pro unione Armenorum. concil. Senon. de confirmat. cap. 10. concil. Trident. sess. 7. De sacram. can. 1. & de confirmat. ibid. can. 1.*

Confirmatio etiam ab initio fuit in Ecclesia. *concil. colon. 2. p. 7. c. 10.*

Confirmatio idem est, ac impositio manuum, quæ olim fiebat in Ecclesia. *concil. Senonen. De confirmat. c. 10. concil. Florent. ubi supra §. Quinto, & c. De sacram. vñct. cap. vn. §. Per frontis.*

Confirmatio à Christo fuit instituta. *concil. Florent. in decr. Eugenij §. Quinto Ecclesiasticorum. concil. Mogunt. 4. c. 17. concil. Trid. sess. 7. de Sacram. can. 1.*

Confirmatio ex tempore Apostolorum quoque dabatur. *concil. Mogunt. 4. c. 18.*

Confirmatio in primitiua Ecclesia manuum impositione tantum dabatur deinde, per Chrismatis vñctionem dari cœpit. *concil. Mogunt. 4. c. 18.*

Confirmatio Sacram. magna veneratione digna est. *De consecr. dist. 5. c. De his verò.*

Confirmatio quare datur baptizato. *ibid. cap. Nonissime.*

Confirmationis materia, forma, & ritus.

Confirmationis materia est Chrisma, & vñctio cum eo in fronte. *De sacra. Vñct. c. vñct. §. Per frontis. concil. Vormatiense 1. cap. 8. De consecr. dist. 5. ut in precedenti titulo per totam. conc. Senon. de confirm. c. 10. conc. constantien. sess. ult. in constitut. Martini 5. concil. Florent. in decreto Eugenij 4. §. Quinto Ecclesiasticorum.* Pontifices omnes allati, in titulo precedenti.

Confirmationis forma, sunt verba illa, quæ dicit Episcopus. *Signo te signo Crucis, & confirmo chrismate salutis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.* *concil. Florent. ubi supra.* In primitiua Ecclesia, sola manuum impositione data fuit; postea cum Chrismate. *concil. Mogunt. 4. cap. 18.*

Confirmationis vñctio facienda per impositionem manus in fronte. *De sacram. vñction. cap. vñct. §. Per frontis. concil. Senon. De confirm. cap. 10. De consecr. dist. 5. per sex capita.* Pontifices omnes afferendi in sequenti titulo de ministro. *concil. Florentia. ubi supra. Concil. Mogunt. 4. capit. 17.*

Confirmatio facienda cum signo Crucis. *ibid.* & in omnibus locis nuper citatis. *de consecr. dist. 5. cap. Numquid.* & *lib. 3. const. Apostolic. cap. 17.*

Confirmationis minister ordinarius, & delegatus.

Confirmationis minister ordinarius est Episcopus. *conc. Eliberit. c. 77. conc. Vornat. 1. c. 8. Londinen. 1. c. 3. & hoc ex Christi institutione. conc. Senon. de confirmat. c. 10. & in decr. morum c. 38. conc. constant. contra art. 28. Voicleff. conc. Florent. in decreto Eugenij §. Quinto Ecclesiasticorum. conc. Trid. sess. 7. de sacr. confir. can. 3. & sess. 23. c. 4. Antea id docuerant Eusebius ep. 3. Urbanus 1. ep. unica. Ioannes 5. ep. vn. Innoc. 1. c. 3. Gregorius 1. lib. 3. ep. 9. & 26. conc. Paris. 6. lib. 1. c. 27. conc. Hispal. 2. c. 7. conc. Tolet. 8. c. 7. de sacr. unct. c. vn. §. Per frontis. De consecr. dist. 5. c. Manus quoque. c. De his vero. c. Nouissime & cap. Vt Episcopi. de consuetudin. c. 4. Innoc. 4. constit. 4. sub Catholica.*

Confirmationis minister ex delegatione Papæ esse potest Presbyter simplex. *dist. 95. cap. Peruenit. de consecr. dist. 5. c. Manus quoque. Gregorius 1. epist. 26. Nicolaus 1. in appendice post epist. 16. Sed hoc ex magna necessitate. ibid. concil. Florent. in decr. Eugenij 4. §. Quinto Ecclesiasticorum. conc. Senon. in decretis morum c. 38.*

Sed quando delegatur à Sede Apostolica simplex Sacerdos ad confirmandum, debet vti chrismate consecrato ab Episcopo. *conc. Florent. ibidem.*

Confirmationis minister ieiunus debet ministrare. *De consecr. dist. 5. c. Vt Episcopi conc. Parisiense 6. lib. 1. c. 33.*

Confirmationis sacramenti necessitas.

Confirmatio à quolibet baptizato recipienda. *Urbanus 1. ep. vn. de consecr. dist. 5. c. 1. Omnes. & c. Nouissime.*

Confirmandus est homo, de cuius confirmatione non constat. *Gregorius 1. lib. 12. ep. 32.*

Confirmationis sacramenti necessitas non est tanta, vt sine ea homo non possit saluari. *Melchiades ep. decretali. de consecr. dist. 5. cap. Spiritus sanctus. concil. colon. 2. par. 7. cap. 9.*

Confirmationem contemnens peccat mortaliter. *conc. constant. sess. ult. in constit. Martini V. circa medium.*

Confirmationis Sacramenti effectus.

Confirmatio continet remedium ad salutem. *conc. Londinen. 1. cap. 3.*

Confirmatio armat ad agonem. *de consecr. dist. 5. c. Spiritus sanctus. Dat arma ad pugnandum pro fide. ibid. & c. Nouissime. conc. Florent. in decret. Eugenij 4. §. Quinto, & c. Dat robur ad consistendum audacter fidem Christi. ibid. concil. Trid. sess. 7. de refor. can. 2. concil. colon. 2. par. 7. cap. 8.*

Confert gratiam septiformem. *De consecr. dist. 5. c. Nouissime, & c. Spiritus sanctus.*

Confert augmentum gratiæ. *Melchiades ep. decret. de consecr. dist. 5. c. Spiritus sanctus. conc. Trid. sess. 7. de sacram. can. 6. & 7. & de confir. can. 2.*

Causat characterem in anima confirmati. *conc. Florent. ubi supra. Trident. sess. 7. de sacram. can. 9.*

Causat cognationem spirituales inter confirmantem & confirmatum, inter hunc & suscipientem, seu patrinum, inter patrem, & matrem confirmati, & inter suscipientem, nec amplius se extendit. *de cognat. spirituali in 6. cap. 1. §. Ex confirmatione & c. fin. conc. Trident. sess. 24. de refor. Matrim. cap. 2.*

Vide, cognatio spiritualis.

Confirmatio Sacramentum in qua ætate danda, & quo tempore.

Confirmatio dari potest homini in ætate tenera sed sit supra septennium. *conc. colon. 2. par. 7. c. 8. & 9. conc. Mediol. 1.*

p. 2. tit. Quæ pertinent ad sacramentum confirmationis.

Confirmatio ministranda ab Episcopo in visitatione. *Greg. I. lib. 8. epist. 46.*

Confirmatio potest ab Episcopo ministrari tempore interdicti etiam impositi à Papa in aliquo loco. *De sentent. excommunicationis cap. Responso, & sub eodem tit. in 6. cap. Quoniam.*

Confirmandorum requisita, & c.

Confirmandus debet esse baptizatus. *De consecr. dist. 5. Per totam. c. Omnes, & c.*

Confirmandus ab vno, vel vna debet suscipi. *concil. Mogunt. 4. c. 19. Vide, Compater, & commater. Vide, Baptismi patrinus, seu suscipiens. Vide, Patrinus. Vide, Cognatio spiritualis.*

Patrinus in confirmatione debet esse confirmatus. *concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 44.*

Confirmandus debet esse ieiunus. *De consecr. dist. 5. cap. Vt ieiuni. (Si vrget necessitas dari potest non ieiunis) concil. colon. 2. p. 7. c. 9.*

Confirmandi nihil possunt soluere pro confirmatione, vel alio. *1. q. 1. cap. Baptizandis.*

Confirmandi si sunt adulti, debent sacramentaliter confiteri antequam confirmentur. *conc. colon. 2. p. 7. c. 9.*

Confirmatorum nomina, & cognomina, parentum, &c. describenda à Parocho in peculiari libro. *Conc. Mediolan. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad sacram. confirmationis.*

Patrini in hoc tali sacramento, nihil soluant susceptis, vel parentibus. *ibid.*

Confirmati instruendi à Parocho. *ibid.*

Vide, Patrinus.

Confirmatio non iteranda, & pœna.

Confirmatus semel, iterum nequit confirmari. *De consecr. dist. 5. cap. Dictum est, & cap. De homine. Concil. cabillon. 3. c. 27. Post concil. Tarracon. c. vnico. concil. Florent. in decr. Eug. 4. §. Quinto & c. concil. Trid. sess. 7. de sacr. can. 9. Gregor. 2. epist. 14.*

Confirmatus pluries, sub clericali, vel regulari habitu debet Deo inservire. *Post concil. Tarracon. c. vn. De consecrat. dist. 5. cap. Dictum est.*

Confirmationes legales, seu electionum, & Confirmati.

Confirmatio Episcopi non sufficit ad exercenda, quæ sunt ordinis; sed requiritur consecratio. *De elect. & c. c. Transmissam.*

Confirmatio Episcoporum, ab antiquo, à Papa facta est. *de elect. & c. in 6. c. cupientes.*

Confirmatio electionis, quomodo facienda. Vide, *Electio.* Confirmatio absentium petenda est secundum consuetudinem. *De elect. & c. c. Nihil est.*

Confirmatione cassata, non per hoc cassata censetur electio. *De elect. & c. in 6. c. Si confirmationem.*

Confirmatio electionis celeriter facta, negotio non discussio, est nulla. *ibid. c. fin.*

Confirmatio facta à Papa non potest iudicari donec constet de falsitate suggestionis. *ibid. c. confirmationibus.*

Confirmationis literæ à Papa obtentæ post confirmationem, non iuuant. *De confir. utili, & c. c. de confirmationib.*

Confirmatio iustæ sententiæ potest à Papa peti. *de sent. & re iudic. cap. Ea quæ.*

Confirmationem rei litigiosæ obtinens à Papa, potest iudicari ab ordinario. *De confir. utili, & c. c. 1.*

Confirmationem rei pacificè possessæ obtinens à Papa, non potest molestari. *ibid. c. 1.*

Contra confirmatum non admittitur appellatio, vel exceptio, sed solum denunciatio, vel accusatio. *De appellat. & recusat. c. constitutis.*

Confirmari non debet indignus, si eligitur. *Concil. Later. 4. cap. 26.*

Confirmans indignum electum, si scienter, suspenditur à perceptione

ceptione fructuum beneficij, & à potestate confirmandi successorem. *ibid. c. 26.*

Confirmata à sede Apostolica, ubique obseruanda, neque obstant friuolæ exceptionis. *Honor. 3. ex Cirone, de confirm. utili, & c. c. 1.*

Confirmatio facta à Papa, dum legatus conferius tali quod beneficium, non lædit ordinarij. *De confirmat. utili, & c. cap. fin.*

Confiscatio, & confiscatum.

Confiscari possunt bona hæreticorum etiam post mortem. *de hæreticis in 6. cap. Accusatus §. in eo vero.* Confiscari intelliguntur ipso iure. *ibid. c. cum secundum.*

Vide, *Hæreticorum pœna.*

Confiscari non debent bona hæreticorum per Principes sæculares ante sententiam criminis hæresis latam à iudice Ecclesiastico. *De hæret. in 6. cap. cum secundum.*

Confiscatio bonorum hæretici fieri non potest ab Inquisitore, nec etiam, vt Ecclesiæ applicentur, sub pœna excommunicationis ipso facto, à qua non possit absolui donec satisfaciatur. *Clement. de hæreticis c. Nolentes.*

Confiscari non potest dos vxoris ob hæresim mariti, nisi ipsa scienter contraxerit cum marito hæretico. *De hæret. in 6. cap. Decreuit.*

Confiscantur ipso iure bona contrahentium incestuosè. *ibid. cap. cum secundum.*

Confiscantur bona data mulieri à raptore, vel consentientibus ad raptum, ipso iure. *ibid.*

Confiscatorum bona emenda sunt à consanguineis in statu Ecclesiastico, & ad hoc cogendi sunt: quod si non possint consanguinei emanant à communitate. *Sixtus 4. const. 24. Cura.*

Bona filiorum, qui sunt sub potestate parentum, confiscata quomodo redimenda, sunt à parentibus. *ibid.*

Confiscationes quando applicandæ sunt cameræ in statu Ecclesiæ, & quando non. Vide *Pœna. Sixtus V. const. 93. Ad Romanum.* distinctè id declarat, & quomodo exigendæ. *ibid.*

Confiscatione facta in statu Ecclesiæ, bona nulli applicanda, sed depositario generali consignanda, statuit. *Clemens 8. const. 5. Inter ceteras.*

Confiscationes pœnæ remitti, vel transigi non possunt in statu Ecclesiæ, nisi auditis Depositario, & Thesaurario Cameræ, cum Commissario. Legati vero Vicelegati, &c. alij aliter remittentes, aut transigentes, quas pœnas incurunt. *Paulus V. const. 88. In suprema.*

Vide, *Camera.* Vide, *Pœna in fine.*

Confratres, & Confraternitates.

Confraternitates licitæ sunt, sed à conuiuijs, & commessationibus abstineant. *conc. Nannetense 1. c. 15.*

Confraternit. quæ religiosis non sunt incorporatæ, sub potestate Episcopi sunt. *conc. Later. 3. c. 9.*

Confratres, qui tempore interdicti gaudent sepultura, sunt obliti, qui mutato habitu in religiosum, vel tenendo sæcularem, omnia dederunt religioni seruando vsum fructum in vita. *conc. Later. 4. c. 57.*

Confratres laici in præcedendo seruent hunc ordinem, vt scilicet illa confraternitas præcedat, quæ prius vsa est saccis. *Gregor. XIII. const. 84. Exposuit.*

Confraternitates non faciant conuiuija, & commessationes in quibusdam festis, & præsertim intra ambitum Ecclesiæ. *Conc. Mediol. 1. par. 3. tit. De piorum locorum administratione, &c.*

Confraternitatum erectio. Vide, *In fine confratern.*

Confraternitates quædam subiectæ Ecclesiæ S. Ioannis, & S. Petri Romæ.

Confraternitates quædam, quæ extra Urbem sunt, & dependent à Capitulo Sancti Ioannis Laterani, vel Sancti Petri, vel Sancti Sebastiani, subduntur ordinarijs, ac Rectoribus Ecclesiarum. *Pius 4. const. 57. Regimini.*

Confraternitates sub titulo Annunciationis B. Mariæ Romæ.

Confraternitas hæc erecta in Ecclesia Beatæ Mariæ super Mineruam, institutum est opera Pietatis est misericordiæ exercere in dotandis puellis, & alijs egenis, pupillis, & viduis subleuandis; & alijs pijs officijs in cappella ibi fundata dat operam. Et *Pius V. const. 144. cum sicut accepimus,* assignat ei Protectorem cum ampla iurisdictione, & forma procedendi circa omnes causas spectantes ad dictam Confraternitatem, diffusè per 14. §§.

Confraternitas alia sub titulo Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis erigitur à *Gregor. XIII.* pro scholaribus externis Societatis Iesu, cum proprio instituto ad pia quædam opera; cum multis gratijs, & priuilegijs. *constitut. 97. Omnipotentis.*

Ampliatur à *Sixto V.* pro alijs non scholaribus. *constitut. 53. Superna.*

Confraternitates Coquorum, & Pasticciorum sub titulo Annunciationis in Ecclesia SS. Vincentij, & Anastasij cum suis regulis, gratijs, & indulgentijs confirmatur. *Paulus V. const. 109. Pias.*

Confraternitas SS. Duodecim Apostolorum de Vrbe.

Hæc Confraternitas approbatur à *Pio IV. const. 90. In Apostolica.* Institutum eius est subuenire miseris in infirmitate, cum multis priuilegijs, & indulgentijs. *ibid.* Est in Ecclesia *Sanctorum duodecim Apostolorum.*

Confraternitas Aulicorum Romæ.

Aulici in Vrbe erigunt Confraternitatem in Ecclesia Sancti Nicolai ad Cæsarinos, & approbatur ab *Vrbano 8. constit. 30. Pastoris.* Eadem conceditur pro Ecclesia Sancti Laurentij in Fonte sita in Regione Montium. Institutum est, pia quædam opera facere; Indulgentias, & gratias multas obtinet. *ibid.*

Confraternitas suffragij.

Vide, *Suffragium.*

Confraternitas charitatis, quæ dicitur carceratorum Romæ.

Hæc confraternitas in Ecclesia *Sanctorum Cosmæ, & Damiani* habet pro instituto visitare, & iuuare carceratos, & pauperes erubescens. Priuilegia, indulgentiæ, &c. *Leo X. const. 37. Illius,* quas gratias lucrantur, qui huic confraternitatis legata relinquunt. *ibid.* Possunt ei relinquere etiam legata feudalia. *ibid.* Vide, *Archiconfraternitas carceratorum, & c. Gregor. 13. const. 56. Pij Patris. Sixtus V. const. 97. Ex debito.* Quomodo officiales eligendi, & quid possunt facere. *ibid.* quolibet anno post primam Dominicam Quadragesimæ obtinent liberationem vnus carcerati pro quolibet delicto exceptis quatuor, ibi expressis. *ibid. in c. seq. Dilectis.*

Assistit Visitatoribus carcerum Romæ. *ibid.* & alia. est Archiconfraternitas, & potest alias aggregare.

Huius confraternitatis Notarij assignandi Commissarijs pro statu Ecclesiastico. *Gregor. XV. const. 37. Exigit creditum.*

Confraternitas consalonis Romæ.

Huius confraternitatis institutum determinat, scilicet redimendi captiuos. *Gregor. 13. constitut. 38. Pastoris* multas gratias eis concedit, & specialiter, vt Coronam à S. Bonaventura institutam recitent. Erigitur in Archiconfraternitatem, quæ potest alias aggregare: potest eleemosynas querere pro redimendis captiuis. *Greg. 13. const. 69.* Potest omni anno obtinere liberationem vnus carcerati pro quolibet graui delicto exceptis aliquibus. *ibid. in declaratione seq.* Assignatur ei Protector cum ampla iurisdictione pro causis, & gubernii directione, nec ab villo, etiam

Auditore Camerae potest impediri. *Sixtus 5. constitut. 37.*

! Cum sicut.

Hæc Confraternitas instituta pro redimendis captiuis habet priuilegium exigendi ducatum vnum pro omni centenario, dum Papa concedit alicui Clerico (alias inhabili) facultatem testandi, exceptis Cardinalibus. *Sixtus 5. const. 27. cum benigna §. 7.* sic etiam quando concedit facultatem alienandi, & permutandi. *ibidem.*

Confraternitates Confalonis erigi possunt extra urbem Romæ; sed huic Archiconfraternitati debent aggregari, possunt pro redimendis captiuis eleemosynas petere. *Sixtus 5. const. 27. ubi supra.*

Confraternitas Cordigerorum.

Hæc Confraternitas cum gradu Archiconfraternitatis erigitur in Ecclesia Sancti Francisci Minorum Conuentualium Assisii. *Sixtus 5. const. 13. Ex superne.* Gratia & indulgentia omnium aliarum Confraternitatum ei conceduntur. *ibidem.*

Confraternitates Cordigerorum in alijs locis erigi possunt, sed aggregari debent illi per *Generalem Ordinis Minorum Conuentualium*, & nullum alium, in quacunque Ecclesia sint erigendæ, etiam in Ecclesijs Obseruantium, aut Capuccinorum. *ibidem.*

Confratres Cordigeri præsentent processioni, quæ fit quolibet mense, quas indulgentias lucrantur. *ib. in declaratione.*

Confraternitas Corporis Christi Romæ.

Hæc Confraternitas in Ecclesia super Mineruam confirmatur à Paulo 3. *const. 20. Dominus.* Gratias, & priuilegia omnium aliarum ei concedit. Capitula, & regulæ præscribuntur. *ibidem.*

Confraternitas SS. Crucifixi Romæ.

Hæc Confraternitas in Ecclesia Sancti Marcelli erigitur in Archiconfraternit. *Pius Quartus constitut. 30. cum sicut.* Opera pietatis, seu institutum eius est dotare puellas Protectori concessit potestatem iudicandi omnes eius causas, & formam procedendi præscripsit. Obtinere potest liberationem vnius carcerati pro quolibet crimine, exceptis hæresis, & læsæ maiestatis, & hoc quouis anno in die Sanctæ Crucis mensis *May*, vel *Septembris*. Multa priuilegia ei concedit, & facit eam caput omnium Confraternitatum Crucifixi. *ibidem.*

Confraternitates Doctrinae Christianæ Romæ, &c.

Confraternitates istas erigi debere per omnes Ciuitates, & terras, ad docendum pueros doctrinam fidei, statuit *Pius 5. const. 137. Ex debito.* Multas gratias, & indulgentias eis concedit. *ibidem.*

Confraternitas Doctrinæ christianæ erecta in Ecclesia Sancti Petri Romæ, sublimatur in Archiconfraternit. Priuilegia multa. Obligationes confratrum per §§. 33. *Paulus 5. const. 36. Ex debito.*

Confraternitas Sanctissimi Nominis Iesu.

Confraternitas hæc erecta Hispaniæ in Ciuitate Burgi ad impediendum blasphemias approbatur à Pio 4. *const. 78. In iunctum.* Gratia & priuilegia ibi celebrat festum solemniter in die Circumcisionis Domini Nostri Iesu Christi. *ib.*

Alia confraternit. sub hac inuocatione in Regno Peruuiano (Indiarum Occidentalia) approbatur cum gratiis, & indulgentiis. *Clemens 8. const. 98. cum sicut.*

Confraternitates Nominis Iesu erigi possunt in Ecclesijs Fratrum Ordinis Prædicatorum, & in alijs, de licentia Prioris Generalis eorum. *Pius 5. constitut. 130. Decet Romanum.*

Confraternitas Sanctissimæ Inquisitionis.

Confratres Sanctissimæ Inquisitionis, multis priuilegijs fruuntur. *Clem. 7. const. 27. cum sicut diffuse.*

Confratres Sancti Ioannis Baptista Decollati Romæ.

Hæc Confraternitas Nationis Florentinæ sub titulo Misericordiæ, Romæ, approbatur ab Innocentio 8. *const. 16. Inter desiderabilia.* Institutum eorum est consolari damnatos ad mortem, & sepulturam eorum procurare. Priuilegia multa habet. *ibid. Pius 5. eadem confirmat const. 91. cum sicut.* Habet priuilegium liberandi vnum carceratum pro quouis graui delicto damnatum, exceptis quibusdam, & hoc omni anno in festo Decollationis Sancti Ioannis Baptista. *Pius 5. ibidem & alia concedit.* Modus liberandi carceratum, & damnatum. *ibidem.*

Confraternitas Sancti Nicolai Lotharingorum Romæ.

Hæc Confraternitas erigitur in Ecclesia Sancti Ludouici Nationis Gallicanæ Romæ. Onera confratrum, gratia, & priuilegia. *Gregor. 15. const. 38. Dum ad sacram.*

Confraternitas Mortis Romæ.

Hæc Confraternitas dicta Orationis, & Mortis, approbatur à Pio 4. *const. 22. Diuinam.* Corpora pauperum mortuorum, suis expensis sepeliri curant. Orationes 40. horarum in vltima Dominica mensis exponunt. Eorum priuilegia, & gratia *ibidem.*

Confraternitas Musicorum.

Hæc confraternitas erecta in Ecclesia Sancti Pauli Decollati sub inuocatione Visitationis Beatæ Mariæ Virginis, Sancti Gregorii, & Sanctæ Cæcilie, approbatur, & confirmatur ab Urbano VIII. *constit. 32. Pietatis.* Gratia, & priuilegia. *ibidem.*

Confraternitas Pietatis.

Vide, *Confraternitas Carceratorum.*

Confraternitas Sancti Rocchi.

Hæc confraternitas in Ecclesia dicti Sancti erecta approbatur, & confirmatur. *Pius 4. const. 16. Regimini.* Vide, *Hospitale.*

Confraternitas Rosarii.

Confrat. Rosarii cum recitatione 150. Aue Mariæ, sub nomine Psalterii Beatæ Mariæ à Sixto 4. primò approbata *const. 18. Ea quæ, cum gratiis, & indulgentiis, ac obligationibus confratrum. ibid. totum Psalterium in die recitare debebant.*

Confraternitas Rosarii Colonie renouatur, & confirmatur ad instantiam Ducissæ Iuliacensis. *Leo X. constit. 46. Pastoris.* Gratia, indulgentia, & confratrum obligationes. *ibidem.*

Sed *Clemens 7. const. 40. Et si temporalium,* concedit indulgentias confratribus recitantibus totum Rosarium per hebdomadam, & si alia quædam pia opera faciant alias lucrantur, & alia multa. *ibid.*

Rosarii confraternitas non potest per alios erigi in quouis loco, nisi per Generalem Ordinis Sancti Dominici, vel per alium ab eo deputatum. *Pius 5. const. 87. Inter desiderabilia.* Vbi gratias confirmat, & alias addit. Rosarii formam approbat, & confirmat. *ibid.*

Sixtus 5. Indulgentias Rosarii confraternitatis super Mineruam, confirmat, & ampliat. *const. 21. Dum ineffabilia.* Confraternitates Rosarii per Generalem, aut Vicarium Generalem Ordinis Sancti Dominici erigi possunt de licentia Ordinarii. *Sixtus 5. ibidem.* Vide, *Rosarium.*

Confra-

Confraternitas Sancti Spiritus Romæ.

Hæc confraternitas instituitur à Sixto 4. constitut. 14. Illius. Multa priuilegia, & gratias ei concedit. Inter alia, vt tempore interdicti si moriantur confratres, in sacro sepeliantur. Indulgentias etiam iis, qui eleemosynis subueniunt Hospitali. Notariorum obligatio est significare legata relicta tali confraternitati. *ibid.* Regimen, & forma gubernii dictæ confraternitatis, & alia ad ipsam pertinentia. *ib.*

Confraternitas S. Benedicti, & Scholastica Romæ.

Hæc confraternitas erigitur à Paulo 5. const. 89. Pastoris, & confirmatur à Gregor. 15. const. 43. Pias, cum forma regiminis, gratiis, & indulgentiis. Onera, & obligationes confratrum. *ibid.* est in Ecclesia Sancti Eustachii.

Confraternitas Sculptorum, & Lapidarum Romæ.

Hæc Confraternitas obtinet, vt possit transferri ab Ecclesia Sancti Andreæ de Funariis ad Ecclesiam Sancti Nicolai, sub inuocatione Sanctorum Quatuor Coronatorum. Gregor. 15. const. 47. onera, & obligationes confratrum. *ib.* per 17. §.

Confraternitas Peregrinorum Trinitatis.

Hæc confraternitas obtinet pro iudice in omnibus causis Cardinalem Protectorem, cuius ampla est iurisdictio in omnibus spectantibus ad dictam confraternitatem. Pius 5. const. 123. cum sicut. Diffuse ibi omnia.

Confraternitates quomodo erigende, vel aggregande, & alia circa confraternitates.

Confraternitas alicuius instituti, vna tantum in Ecclesia erigi potest. Clemens 8. const. 115. Quæcumque. Cum licentia Ordinarii erigi debet. *ibid.* §. 2. conc. Senonen. tit. Confraternitas 6. 30.

Confraternitas, quæ potest alias aggregare, quomodo hoc facere potest, & quas indulgentias communicare. *ib.* §. 3. Statuta confraternitatum ab Ordinario debent confirmari: quomodo cum licentia Ordinarii possunt publicare suas indulgentias: quomodo conseruare eleemosynas, & alia bona, quæ eis obueniunt. *ibid.* §. 8. Quam facultatem habent circa absolutiones obtinendas. *ibid.* §. 9. & restringitur. & alia pertinentia ad aggregationem earum. *ibid.*

Confraternit. aggregationes gratis omnino faciendæ. *ibid.* §. 11. Vide, Hospitalia.

Confratres exemptorum.

Confratres exemptorum, siue oblatis, si viuunt in suis proprietatibus, & non omnino se transferunt ad Religiosos, seu exemptos, ab Ordinariis iudicantur. De priuileg. cap. cum plantare §. fin.

Confratres isti, qui non se omnino transferunt ad exemptos, non sunt priuilegiati. *ibid.* cap. Tuarum.

Confratres, & consores, quæ in suis domibus viuunt, tenentur soluere decimas. de priuilegijs c. Quidam.

Confratres regularium tempore interdicti sepeliri possunt ab eis in sua Ecclesia non interdicta, dummodo non sint nominatim interdicti. De priuilegijs c. Ut priuilegia.

Congregatio Cardinalium Sancti Officii Romæ.

Hæc Congregatio instituta est à Paulo 3. constit. 34. Licet. Confirmatur à Pio 4. const. 79. cum nos. Deinde à Pio 5. const. 1. Sanctissimus, & const. 22. Inter.

Ampliatur à Sixto 5. const. 74. Immensa. Super omnes Inquisitores habet iurisditionem. *ibid.*

Potest procedere contra quoslibet hæreticos etiam Prælatos, & Episcopos. Pius 4. const. 67. Romanus. In qualibet parte Orbis existant tales Prælati hæretici.

Facultates Eminentissimorum Cardinalium pro causis Sancti Officii amplæ habentur, distinctè in præfatis Constitut. Vide, Inquisitores supremi. Vide, S. Officium.

Congregatio Cardinalium interpretum Concilii Tridentini Romæ.

Hæc Congregatio instituitur à Pio 4. const. 81. Alias, ad declarandum decreta Concilii Tridentini, dum oriuntur dubia, & causæ. Confirmatur à Sixto 5. const. 74. Immensa. cap. Deo autem.

Congregatio Card. Signatura gratiæ Romæ.

Hæc Congregatio erigitur pro gratiosis expeditionibus. Sixtus 5. const. 74. cap. Et quoniam.

Congregatio Concistorialis.

Hæc Congregatio erigitur pro negotiis concistorii, & pro Ecclesiarum erectionibus, &c. Sixtus 5. const. 74. Immensa. cap. Illa præterea.

Congregatio Annona Romæ.

Hæc Congregatio erigitur pro annona procuranda Romæ, & in aliis locis status Ecclesiæ. Sixtus 5. const. 74. Immensa. cap. Eumque.

Congregatio Rituum.

Hæc congregatio erigitur pro ritibus, & cæremoniis sacris, in tota Ecclesia obseruandis. Sixtus 5. constitut. 64. cap. Iam verò.

Congregatio Indicis.

Hæc Congregatio erigitur pro indice librorum prohibitorum. Sixtus 5. const. 74. Immensa. c. Quia verò. Confirmatur à Clemente 8. const. 36. Sacrosanctum.

Congregatio Regularium, & Episcoporum.

Hæc Congregatio erigitur pro consultationibus Regulari & Episcoporum. Sixtus 5. const. 74. Immensa. cap. Nec sane. & cap. Et nos.

Congregatio pro statu Ecclesiæ in subleuandis grauaminibus.

Hæc Congregatio erigitur pro subleuando statu Ecclesiæ. Sixtus V. const. 74. Immensa. cap. Nec verò.

Congregatio pro re militari.

Hæc Congregatio erigitur pro negotiis Militum status Ecclesiæ. Sixtus 5. const. 74. Immensa. c. Præterea.

Congregatio pro Regimine studij, &c.

Hæc Congregatio erigitur pro regimine studij generalis Romæ. Sixtus V. const. 74. Immensa. c. Illud etiam.

Congregatio pro Aquis, Vis, & Pontibus.

Hæc Congregatio erigitur pro cura Viarum, Pontium, & Aquarum in statu Ecclesiæ. Sixtus V. const. 74. Immensa. cap. Et quoniam.

Congregatio pro Typographia Vaticana.

Hæc Congregatio erigitur pro cura Typographiæ prædictæ. Sixtus V. const. 74. Immensa. cap. Caterum.

Congregatio pro negotijs status Ecclesie.

Hæc congregatio erigitur pro consultandis maioribus negotijs status Ecclesie. *Sixtus 5. const. 74. Immensa. cap. Denique.*

Congregationum prædictarum facultates, & forma procedendi in eis præscribuntur. *ibid. in fine. cap. Denique, & cap. Sanctissimus.*

Congregatio Card. Boni Regiminis.

Congregatio hæc instituitur à *Clem. 8. const. 10. Pro commissa*, pro bono gubernio ciuitatum status Ecclesie, cum iurisdictione ampla. *ibid. Paulus V. const. 38. Cupientes.* concedit Cardinalibus huius congregationis, vt omnes causas ciuiles, & criminales, ac mixtas possit iudicare. Possunt alios iurisperitos secum assumere. Possunt vti censuris. Non incurrunt irregularitatem, dum tractant causas sanguinis, dummodo per se ipsos non ferant sententiam; quod à maiori parte concluditur habet firmitatem. Causæ, quas possunt iudicare. *ibid. in addit.* Non possunt se ingerere in causis maleficiorum. *ibid.*

Congregatio Cardin. pro Baronibus status Ecclesie.

Hæc congregatio erigitur à *Clemente 8. const. 41. Iustitia ratio*, pro subleuandis subditis, & alijs, à quibus Barones, seu Domini pecunias acceperunt ad montes erigendos, &c. & soluere non curant: quomodo contra eos procedendum. *ibid.*

Vide, *Barones.*

Congregatio de Propaganda Fide.

Congregatio hæc erigitur à *Gregor. XV. const. 26. Inscrutabili.* Quæ negotia in ea tractanda, & quomodo regenda. *ibid. per 16. §§.*

Conceduntur huic congregationi redditus ad sustentandum alumnos venientes de partibus remotis, *ibid. in additione per §§. 29.*

Literæ, gratiæ, & expeditiones, quæ conceduntur pro hac congregatione, gratis vbique relaxandæ. *ibid. in additione. cap. cum inter.*

Congregatio consinium status Ecclesiastici.

Congregatio hæc erigitur ab *Vrbano 8. const. 73. Debitum pastoralis.* Finis huius institutionis est, ne alienentur terræ, loca feudalitatis status Ecclesie cum alienis, seu exteris. *ibid. per 11. §§.*

Congregationes omnes Cardinalium.

Congregationes istæ quas facultates habent, quibus secretarijs, & consultoribus vti debent; quas causas possunt iudicare, & ex alijs iudicijs assumere, qualiter terminare, &c. *Sixtus V. const. 74. cap. Denique il 2.*

Congregationes quadam Regularium, & alia.

Congregatio Beatæ Mariæ Fulienfis eximitur à congregatione Ordinis Cisterciensis, & recipitur sub potestate Sedis Apostolicæ. *Clem. 8. const. 12. Pastoralis.* Multa priuilegia talis congregationis. *ibid.*

Congregat. huius Monachi præcedunt omnes Mendicantes in processionibus. *Clemens VIII. const. 56. Regis Pacifici.* Vide, *Monachi.*

Congregatio Monachorum Montis Virginis. Vide, *Monachi Montis Virginis.*

Congregatio Cælestinorum. Vide, *Monachi Cælestini.*

Congregatio Oliuetanorum. Vide, *Monachi Oliuetani.*

Congregatio cisterciensium. Vide, *Monachi cistercienses.*

Congregatio Oratorij piorum Sacerdotum in Regno Franciæ. Vide, *Oratorij.*

Congregatio Oratorij Sancti Philippi Nerci.

Vide, *Oratorium.*

Congregatio clericorum secularium Matris Dei.

Vide, *clerici seculares, &c.*

Coniuges.

Coniuges inuicem se debent diligere. *Lib. 6. constit. Apostol. cap. 28.*

Coniuges ex mutuo consensu abstinere possunt, quando vacare volunt orationi. *33. q. 4. c. Apostolus.*

Coniuges dicuntur etiam sponsi, & sponsæ. *27. q. 2. cap. Genuit. cap. Egressus. & cap. Priusquam.*

Coniux infidelis, quomodo sanctificatur propter mulierem fidelem; & quomodo hoc intelligitur. *Gelasius in epist. aduersus Pelagianorum hæresim.*

Coniuges benedicendi à sacerdote. *30. q. 5. c. Sponsus.*

Coniuges veri sunt, etiam qui ob incontinentiam nubunt. *32. q. 2. cap. Solet queri.*

Coniuges procurantes sterilitatem, fornicarij dicendi sunt. *32. q. 2. c. Aliquando.*

Coniuges, quomodo reconciliandi. *35. quest. 6. cap. Ab isto die il 2.*

Coniuges, qui sunt cognati spirituales, separandi sunt. *30. q. 1. c. Peruenit.* Vide, *cognatio spiritualis.* Vide, *compadres.* Vide, *Matrimonium quando separandum.*

Si coniux infidelis venit ad fidem altero remanente infideli, proles debetur fidei. *de conuersione infidel. c. fin.*

Coniux dubitans de morte coniugis, non contrahat iterum, nisi certificetur. *de secundis nuptijs c. Dominus.*

Talis coniux circa petitionem, & redditionem debiti, quomodo debet se gerere. *ibid.*

Coniux non potest alterum impetere de adulterio, si ipse commisit. *de adulterijs, &c. c. Intelleximus. & c. fin.*

Coniuges separantes se etiam cum iuramento, possunt cogi ad cohabitandum. *De iure iurando c. Tua nos.*

Coniux sciens impedimentum matrimonij certo, non debet reddere debitum, nec petere, sed potius ferre excommunicationem, quam reddere: si scit probabiliter, deposita conscientia erronea potest reddere, sed non petere. *De sent. excommunic. c. Inquisitioni.*

Vide, *Vir.* Vide, *Vxor.* Vide, *Maritus.* Vide, *Matrimonium.*

Coniuges circa ingressum Religionis, & continentiam.

Coniux ante consummationem matrimonij ingredi potest religionem etiam altero inuito seu nolente. *conc. Later. 3. in append. tit. de coniugatis c. 1. 8. & 9. de conuers. coniugat. c. verum post.*

Alter coniux remanens potest aliud matrimonium contrahere, cum prior professus est religionem. *conc. Lateran. 3. ubi supra de conuers. coniug. c. verum.*

Coniux qui post copulam altero inuito ingreditur religionem, & proficitur, potest ab alio repeti. *conc. Later. 3. ubi supra c. 2. dist. 32. c. Seriatim.*

Talis coniux cum restituitur non potest petere debitum, sed teneretur reddere. *conc. Later. 3. ubi supra c. 2. Neque potest ulterius vxorem ducere, etiam mortua prima. ibid.*

Præfatus religionem professus, & redditus coniugi, mortua ista non tenetur iterum intrare in religionem. *de conuers. coniugat. c. Quidam. c. Placet. c. Ad Apostolicam.*

Coniuge intrante religionem non potest alius remanere in sæculo, sed debet religionem intrare, nisi sit adeo senex, vt non possit de eo oriri suspitio. *conc. Later. 3. in appendice tit. de coniugatis c. 3. dist. 50. cap. Si quis Diaconus. de conuers. coniug. c. 1. cap. cum sis. cap. Vxoratus. c. ad Apostolicam. & c. Significauit.*

Coniuge intrante in religionem, & alio remanente in sæculo, nisi promiserit continentiam in conspectu Ecclesie, ille alius etiam si professus, reuocandus est à religione, nisi alter velit intrare. *concil. Later. 3. ibid. cap. 4. de conuers. coniugatorum ubi supra.*

Coniuges

Coniuges possunt de communi consensu intrare religionem.

De regularibus c. Veniens.

Coniuges illicitè iurant de separatione, nisi per ingressum Religionis. *ibid.*

Coniux vouens continentiam sine alterius consensu, adhuc tenetur debitum reddere, sed non potest petere. *De conuers. coniugatorum. c. Carissimus.*

Coniuges qui se inuicem absoluerunt, vt intrarent religionem, non possunt amplius se repetere. *ibid. c. Dudum.*

Coniuge intrante religionem, cum pacto, vt coniux remanens emittat votum continentiae, hic remanens non tenetur ingredi religionem, nisi sit suspitio de eo. *Honorius 3. ex Cirone, De conuers. coniug. c. 2.*

Vide, *Vxor.* Vide, *Vir.* Vide, *Mulier.* Vide, *Diuortium.*

Coniuges circa multa.

Coniuges saluari possunt si bene viuunt. *De fide, & summa Trinitate c. 1. in fine.*

Coniuges separati ex causa leui, cogendi sunt ad cohabitationem. *De sent. & re iudic. c. Lator.*

Coniux non potest ad sacros ordines promoueri, nisi alter voueat continentiam. *concil. Lateran. 3. in append. tit. De coniug. c. 6. dist. 28. c. Assumi.*

Coniux non potest fieri Episcopus, nisi vxor velamine imposito religionem ingrediatur & profiteatur. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 7.*

Coniux concubinarius dimissa vxore cogendus ad dimittendam concubinam & habitandum cum vxore: & si appellet, non auditur. *concil. Later. 3. in append. tit. De appellationibus. c. 20.*

Coniux cognoscens carnaliter matrem vxoris vel filiam, aut sororem, si hoc est publicum separatur perpetuo à coniuge sine spe alterius matrimonij etiam mortua prima. Si verò secretum, imponenda est ei pœnitentia, & tempore pœnitentiae tenetur reddere debitum, sed non petere. Si verò cognoscit carnaliter consanguineam vxoris in tertio gradu non separatur, sed pœnitentiam accipiat. *concil. Later. 3. in appendice tit. De eo qui consanguineam c. 1.*

Coniuges separantes se etiam cum iuramento quando possunt cogi ad cohabitationem. *De iure iurando c. Tua nos.*

Coniux, si peccato suo perdit ius petendi debitum, non potest facere, vt alius etiam perdat. *concil. Later. 3. in append. p. 49. capit. 18.*

Coniuges licitè, & validè separati quomodo possunt post annum contrahere cum alijs. *concil. Lateran. 3. ubi supra p. 50. cap. 46.*

Coniux non potest sine alterius consensu peregrinari. *concil. Londinen. 1. c. 11.*

Coniux tenens concubinam est excommunicandus. *concil. Sabin. c. 23.*

Coniuges, qui per verba de præsenti coram Sacerdote contraxerunt, non possunt cum alijs contrahere; & si alter eorum contrahit cum alio, nullum est secundum matrimonium, etiam si cum secundo adsit copula, sed redire debet ad primum. *conc. Lateran. 3. in append. tit. De sponsalibus. cap. 8.*

Et additur in dicto loco, licet aliquando aliter sit iudicatum. Vide, *Matrimonium.*

Coniuges si ex causa fornicationis separantur, non possunt alteri nubere. *Eng. 4. in concil. Florent. post ult. sess. in decreto Vnionis §. septimum.*

Coniugibus consulitur abstinere ab actibus venereis ieiuniorum tempore. *Post ep. 13. Liberij.*

Coniuges, qui facta sententia diuortij, ex affectata separatione, impudicè viuunt, vltimo supplicio puniendi. *Sixtus 5. constit. 46. Ad compescendum.*

Vide, *Vir.* Vide, *Vxor.* Vide, *Vxor circa alia.* Vide, *Vxor. obligationes.*

Vide, *Matrimonium.* Vide, *Vir.* Vide, *Vxorati.* Vide, *Diuortium.* Vide, *Torus.*

Coniugium.

Coniugium vituperans est anathema. *dist. 30. c. Si quis, & c.*

Coniugium, non à coitu, sed à mutua pactione dicitur. 27.

q. 2. c. cum initiatur. c. coniuges, & c. coniux.

Coniugium inter fideles, & infideles non faciendum, nisi promittat esse fidelis, & quomodo. 28. *quest. 1. c. Cane Christiane.*

Coniugij status est imperfectior cœlibatu. *concil. Trid. sess. 24. can. 10. Vide, Calibatus.*

Coniugium ante Euangelium in aliquibus personis plus placuit Deo, quam cœlibatus, & quare. 32. *quest. 4. cap. quis ignorat.*

Coniugij condiciones obseruandæ. 30. *q. 5. c. Qualis.*

Coniugia clandestina sub pena excommunicationis, nequeunt celebrari. *concil. Turon. 4. cap. 12. Vide, Matrimonium clandestinum.*

Coniugiorum impedimenta. Vide, *Matrimonium.*

Coniugia, quando separanda quò ad torum, vel quò ad vinculum. Vide, *ibid.* Vide, *Diuortium.*

Coniugatus. Vide, *Vxoratus.*

Coniurantes.

Coniurantes etiam iurati, compellendi sunt ad testificandum. *De testibus cogendis c. finali.*

Coniurantes de non recipiendo aliquem in canonicum, & c. factum à Papa, quomodo puniendi. *De verbor. signific. in 6. c. constitutionem. §. ceterum.*

Coniurantes de faciendo nouo Principe viuenti primo, excommunicentur. *concil. Tolet. 5. c. 4. Tolet. 6. c. 17.*

Coniurantes contra Principem, excommunicentur vsque ad finem vitæ. *concil. Tolet. 4. cap. 75. concil. Tolet. 16. cap. 9. & 10.*

Coniurantes clerici contra proprios Prælatos, vel contra alios clericos, siue sint clerici seculares, siue regulares, à proprio cadunt gradu, & separantur. *conc. chalced. c. 18.*

11. q. 1. cap. coniurationum. 11. q. 2. c. Si qui vel clerici.

Coniurans non potest denunciare. *de accusat. cap. cum dilectus.*

Coniurantes contra Episcopum sunt infames; damnandi exilio, & excommunicandi. *Calixtus 1. ep. 2. 23. q. 3. & 6.*

q. 1. cap. Infames. Vide, *conspirator.* Vide, *clerici conspirantes.*

Consanguinei.

Consanguinei dicendi sunt illi, quos leges diuinæ, & humanæ tales appellant; ij scilicet, qui vt hæredes possunt succedere, nec possunt repelli. *Calixtus 1. epist. 2. q. 4. c. consanguineos. 35. q. 2. c. coniunctiones.*

Consanguineis committi non debent officia Ecclesiæ ab Episcopis. *dist. 89. c. Decenter.*

Consanguinei contrahentes matrimonia separandi; & tales numquam possunt alia matrimonia contrahere. 35. *q. 2. c. Qui propinquam. & q. 6. c. Ab isto die il 2.*

Consanguinei vxoris computantur, sicut consanguinei viri. 35. *q. 2. c. Nullum, c. Equaliter, & c. Sanè. de consanguinit. & affinit. c. Quod super his.*

Consanguinei vsque ad septimum gradum non possunt (sine dispensatione) matrimonia facere. 35. *q. 2. c. Nullum. c. Equaliter, & c. Sanè. Modo vsque ad 4. de consanguinit. & affinit. c. Non debet, & c. fin.*

Consanguineorum gradus post septimum non numerantur, quia tunc incipit fieri noua propago. 35. *q. 4. c. unico.*

Consanguinei, quando licitè contrahunt. *de consanguinit. & affinitate, c. Quod super his.*

Consanguinei iudicum causarum beneficalium, non possunt ea beneficia impetrare, *Pius 4. const. 14. cupientes.*

Consanguinei quando in statu Ecclesiæ compellendi ad emendum bona confiscata, vel subhastata à camera. *Clem. 8. constit. 10. in declarat. cum per.*

Consanguinei Papæ eo viuenti gaudent exemptione gabellarum, & aliorum onerum cameralium; & non includuntur

tur in constitutione reuocatoria priuilegiatorum in his. *Innocentius 10. const. 7. Et si ea.*

Consanguinitas, & eius gradus.

Consanguinitas viri, & vxoris eodem modo computanda in faciendis matrimonijs. 35. q. 2. c. Nullum. c. Equaliter. & c. Sanè.

Consanguinitatis gradus, quomodo computandi. 35. q. 5. cap. Series, & c. Ad sedem, vbi assignatur arbor consanguinitatis, & affinitatis.

Consanguinitas vsque ad septimum gradum, olim impediebat matrimonia. 35. q. 2. c. Nullum. c. Equaliter. c. Sanè. Post illum dispensati censebantur alij, quia sex aetatibus mundus finitur. *ibid.* q. 4. c. consanguinitas, & noua incipit propago. *ibid.*

Nunc autem vsque ad quartum tantum impedit consanguinitas, ne fiant matrimonia, & non vltra. *De consanguinit. & affinit. c. Non debet. & c. fin.*

Vide, *Matrimonium.*

Consanguinitatis gradus perquirendi sunt per Episcopum, non ab externis, sed à propinquis, per ordinem, vt prius à magis, quam à minus propinquis. 35. q. 6. cap. consanguineos, & c. Videtur nobis. & per antianos, atque antiquos. *Post ep. 3. Fabiani.*

Filij in causa patris recipiendi in hac perquisitione. *ibid.*

Consanguinitate probata per tres, vel duos testes, dissoluatur ab Episcopo matrimonium. 35. q. 6. c. si duo.

Negantibus propinquis, ab ipsis coniugibus perquirantur gradus consanguinitatis. *ibid.* c. Si duo.

Consanguinitatem negantes falso, consanguinei, puniendi. *ib.*

Consanguinitatem asserentes iurare debent, & quomodo. 35. q. 6. c. De parentela. & c. Illud sacramentum.

Consanguinitas ad separandum matrimonium est probanda per tres, qui de cognatione supersunt: vel si non supersunt, per tres seniores, & meliores, qui iurent, quod non amore, odio, & pretio, & c. id testificantur, & quod acceperint à maioribus veritatem, quam deponunt. *Conc. Later. 3. de testibus cogendis c. 17.*

Si consanguinitas post multum tempus innotescat, quid agendum. *ibid.* c. 23.

Vide, *Gradus consanguinitatis.* Vide, *Matrimonium.*

Vide, *Parentela.* Vide, *Testes in causa matrimoniali.*

Conscientia.

Conscientia erronea, aut scrupulosa, vel dimittenda, vel contra eam non est operandum. *De simonia, cap. Per tuas il 2.*

Consecratio Ecclesiarum.

Consecrare Ecclesias pertinet ad Episcopum. *dist. 25. c. Per lectis. De consecr. dist. 1. c. 1. post ep. 2. Euaristi. Concil. Vornat. 1. c. 8. Concil. Hispal. 2. c. 7.*

Consecrari non potest Ecclesia noua, absque licentia Papæ. *De consecr. dist. 1. c. De locorum.*

Consecratio faciendae est ab Episcopo, qui habet iurisdictionem in incolas, antequam Ecclesia fundetur. *De religiosis domibus c. 1.*

Consecranda est Ecclesia, de qua ignoratur, an fuerit consecrata. *De consecr. dist. 1. cap. Solemnitates. & cap. Ecclesia. Gregor. 1. lib. 12. ep. 32.*

Si iterum consecratur Ecclesia, sale est exorcizanda. *de consecr. dist. 1. c. Si motum.*

Consecrari non debet Ecclesia, in qua paganus fuit sepultus. *De consecr. dist. 1. c. Ecclesiam.*

Consecrari non debet Ecclesia edificata ad quæstum. *De consecr. dist. 1. cap. Si quis Basilicam. Concil. Brachan. 2. cap. 6.*

Consecrari non potest Ecclesia, nisi dotetur. *Concil. Valent. 1. c. 9. concil. Brachar. 2. c. 5. Honorius III. ex Cirone, de consecr. Eccles. c. 1.*

Consecratio Ecclesie cum Missa est faciendae. *de consecr. dist. 1. c. Omnes.*

Consecratio Ecclesie faciendae est cum reliquijs Sanctorum. *conc. Nican. 2. c. 7. aliter faciens deponatur.*

Consecratio Ecclesie faciendae est cum precibus. *De consecr. dist. 1. c. 1. Omnes.*

Consecrationis Ecclesie festum omni anno cum octaua celebrandum. *De consecr. dist. 1. cap. Solemnitates, & cap. sequenti.*

Consecratio Ecclesie quando, & in quibus casibus iteranda. *De consecr. dist. 1. cap. Ecclesijs. c. Ecclesia. c. Arianorum. c. Agapitus. c. De fabrica. Iulius 1. post ep. 3.*

Pro consecratione Ecclesie, Episcopus nihil potest accipere, quia est simoniacum. *1. q. 1. cap. Statuimus. De simonia cap. cum sit. Et nihil aliud potest Episcopus accipere præter procuracionem, & expensas. ibid. Neque pro chrismate, quo vitur, potest aliquid accipere. De simonia. c. Ea que. Concil. Later. 4. c. 63. alias est irrita. Concil. Roman. 5. sub Gregorio 7. c. 5.*

Consecratio Ecclesiarum fieri potest etiam in diebus festis. *de consecr. Ecclesiarum. c. Tua fraternitas.*

Consecratio Ecclesiarum fit per Vnctionem chrismatis. *De sacra Vnct. cap. vnic. §. ultimo.*

Consecrari de nouo quando debet Ecclesia diruta. *Iulius 1. post epist. 3. de consecr. dist. 1. c. ecclesijs. c. si presbyter.*

Consecratio Ecclesiarum facta ab Episcopo hæretico, iteranda est à Catholico. *conc. Cesaragust. c. 3.*

Vide, *Ecclesia, à quibus consecranda.* Vide, *Episcopus quò ad consecrationes rerum.* Vide, *Dedicatio, & c.*

Consecratio Altarium.

Consecratio altarium ab Episcopo tantum faciendae. *Post epistol. 2. Euaristi. 7. q. 1. cap. Episcopus in Diocesim. 26. q. 6. cap. Ministrare. conc. Hispal. 2. c. 7. Conc. Vornat. 1. cap. 8.*

Consecratio altarium faciendae cum Vnctione chrismatis. *de sacra Vnct. c. vn. §. fin. de consecr. dist. 1. c. 1.*

Consecrare non potest Episcopus aliena altaria. *7. q. 1. cap. Episcopus in Diocesim.*

Vide, *Altaria.* Vide, *episcopi iurisdicatio.*

Consecratio Virginum.

Consecratio Virginum faciendae est ab episcopo tantum. *Post epist. 4. Pij 1. concil. Hispalens. 2. c. 7. Conc. Parisiens. 6. lib. 1. c. 41. & 43. conc. Regiaticinum cap. 7. conc. Roman. sub Siluestro c. 10. dist. 25. cap. Per lectis. Concil. Carthag. 2. cap. 3.*

Consecratio Virginum faciendae in Albis Paschalibus, vel in festis Apostolorum. *Gelasius 1. ep. 9. Post epist. 4. Pij 1.*

Consecratio Virginum potest etiam fieri in diebus Dominicis, & Sabbatho Pentecostes. *De temporib. ordinat. c. 1.*

Consecratio Virginum non faciendae pro pretio; alias est irrita. *conc. Roman. 5. sub Gregorio VII. cap. 5. Concil. Lateranen. 4. c. 63.*

Vide, *Velare.* Vide, *Virgines.*

Consecratio Episcoporum.

Consecratio episcopi faciendae est à tribus episcopis, vel saltem duobus. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 1.*

Vide, *episcopi consecratio.* Vide, *Ordinare episcopos, & c.*

Consecratio episcopi fit per vnctionem cum chrismate. *De sacra Vnctione c. vnic. §. fin.*

Consecratio plurium episcoporum, vel altarium. *Vide, Altaria.*

Consecratio Episcopi non differenda vltra tres menses; quod si ex negligentia consecrandi hoc accadat, communionem priuetur: & si vltra quinque menses differat, nec pro illa, nec pro alia consecratur. *Post ep. 7. Damasi c. 5.*

Sed concilium Tridentinum decernit, quod fiat intra trimestre, & si prorogetur non possit prorogari vltra sex menses. *Sess. 7. de refor. c. 9. & si non fiat intra tres menses post electionem, perceptione fructuum priuetur, & ad restitutionem (si percepit) teneatur. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 2.*

Consecra-

Consecratio Episcopi si sit extra Urbem Romæ, fiat in Ecclesia propria, vel in Prouincia, si commodè fieri potest. *concil. Trid. ibid. c. 2.*

Consecratio Episcopi non facienda per pretium, alias est simoniaca. *concil. Later. 4. c. 63.* Est irrita, id est, illicita. *concil. Rom. 5. sub Gregor. 7. c. 5.*

Consecratio Episcopi non potest iterari. *dist. 68. c. Sicut semel. c. Ecclesijs.*

Consecrationis Episcopi festum omni anno cum octaua celebrandum. *De consecrat. dist. 1. cap. Solemnitates, & c. Sequenti.*

Consecrationes in genere, & consecrata.

Consecrationes rerum quarumcumque si in scriptura non reperiuntur dispositæ, fieri debent secundum ritum Ecclesiæ Romanæ. *Innoc. 1. ep. 1.*

Consecrationes factæ ab Episcopis hæreticis circa ordines, sunt validæ. *Anastasius 2. ep. 1. c. 7. & 8. concil. Afric. c. 24. & 25. dist. 19. c. Secundum.* Sed intelligitur si ordinantes sunt legitimè ordinati. Vide, *Ordinati ab hæreticis.*

Consecrationes Ecclesiarum factæ ab hæretico, iterandæ sunt à Catholico. *concil. casaragust. c. 3.*

Consecrata semel non possunt iterum consecrari. *dist. 68. cap. Sicut semel. & c. Ecclesijs.*

Consecrationes quando iterandæ. *De consecrat. dist. 1. c. Ecclesijs. c. Ecclesia. c. Arianorum. c. Agapitus, & cap. De fabrica.*

Consecrato oleo potest admisceri non consecratum, & totum remanet consecratum. *De consecrat. Ecclesiar. c. Quod in dubijs.*

Consecrata Deo non possunt ad prophanos vsus conuerti. *De regul. iur. in 6. reg. 14.*

Consecrationes omnes vestium, vasorum, altarium, &c. *De consecrat. dist. 1. c. 1.*

Vide, *Vestes.* Vide, *Vasa.* Vide, *Altaria, &c.*

Consecratio Eucharistia.

Consecratione facta (per verba) remanent accidentia panis, quæ dicuntur species, & quare sic dictæ. *De consecr. dist. 2. c. Species. c. Forte dicas.*

Consecratione facta, figuræ tantum panis, & vini remanent non autem substantiæ. *De consecr. dist. 2. c. Omnia.*

Consecratione facta panis recedit, & corpus, ac sanguis Christi ponitur sub illis speciebus. Vide, *Eucharistia.*

Consecratio Eucharistiæ, aliquando tempore Apostolorum post solam orationem Dominicam fiebat. *Gregor. 1. l. 7. ex regeft. ep. 64.*

Vide, *Eucharistia.*

Consentire.

Consentire erranti error est. *Pius 1. epist. 1. dist. 83. cap. Quid enim.*

Consentiens malo, puniendus est, sicut faciens. *Innocent. 1. epist. 25.*

Consentiens peccato, reus est, vt faciens. *11. q. 3. c. Ita corporis. & c. Qui consentit.*

Consentire censetur errori, qui potens resistere non resistit. *dist. 83. c. Error, c. Quid enim, & c. Consentire. dist. 86. c. Facientis. 23. q. 8. c. Præterea.*

Vide, *Error.* Vide, *Superior.*

Conseruatores Iudices.

Conseruatores iudices defendere possunt ab iniurijs, sed non exercere iurisdictionem. *De off. Iud. deleg. c. 1.*

Conseruatores concessi alicui à Papa ad defensionem iurium debent esse in dignitate constituti, & Ecclesiastica. *De off. Iud. deleg. in 6. c. Hac constitutione.*

Conseruatores aliquorum non possunt esse personæ constitutæ sub iurisdictione illorum. Exceptis consuetudinibus regnorum. *ibid.*

Conseruatores nequeunt agere contra illum extra Diocesim,

nec possunt trahere aliquem extra eam præter vnā diētam. *ibid. Hac constit.*

Conseruatores non possunt subdelegare, nisi hoc exprimatur in literis conseruatorijs, & tunc non possunt extra Diocesim trahere, sicut supra. *ibid.*

Conseruatores ingerentes se in alijs, quam in manifestis iniurijs, suspenduntur ab officio: & pars quæ hoc fieri procurat, excommunicationem incurrit, & tenetur ad expensas. *ibid. Hac constit.*

Conseruatores quo ad negotia non incepta expirante concedente expirant. *ibid.* circa expensas obseruare tenentur omnia, quæ delegati. *ibid.* Idem circa notarios, aliosque ministros. *ibid.*

Conseruatoriæ literæ. Vide, *Literæ conseruatoriæ.*

Vide, *Iudices conseruatores.*

Conseruatores Iudices Mendicantium.

Conseruatores iudices conceduntur Regularibus ad defensionem iurium ipsorum. *Extra, de iudicijs c. Frequentes.* Quales esse debent. *ibid.*

Non possunt vltra duas dietas aliquem trahere. *ibid.* Quænam sit eorum authoritas, & quomodo debent causas terminare. *ibid.*

Conseruatores Religionum debent esse viri docti, & constituti in Ecclesiastica dignitate. *concil. Lateran. 15. sess. 11. constit. 4. Dum intra.*

Conseruatores Iudices tenere debent regulares, & quæ eorum potestas. *concil. Trid. sess. 14. de refor. c. 5.*

Item hospitalia, loca pia, collegia, & Vniuersitates. *concil. Trid. ibid.*

Conseruatores inseruiunt, vt præfata loca, ac personas defendant ab ordinarijs, & Episcopis. *Concil. Trident. ibid. cap. 5.*

Conseruatores non possunt tenere tribunal erectum. *ibidem, cap. 5.*

Conseruatores iudices non habentes requisita à Bonifacio 8. vel si non sunt designati, iuxta decretum concilij Tridentini, vel etiam eligendi, annullantur, *Clem. 8. constit. 3. Sanctissimus.*

Vide, *Iudices conseruatores.*

Conseruatores Urbis Romæ.

Conseruatorum Urbis priuilegia confirmantur, & alia adduntur. *Iulius 2. const. 29. Si nostrorum.*

Vide, *Roma.*

Consilium Euangelicum.

Consilia omnia Euangelica, vix aut numquam obseruantur. *De verbar. significat. in 6. c. Exyt.*

Conspirantes.

Conspirantes contra Episcopum, sunt infames. *11. q. 1. cap. Statuimus. Calixtus 1. ep. 2. 23. q. 3. c. Infames.*

Crimen falso imponentes Episcopo, vique in finem non communicent. *2. q. 3. c. Si quis Episcopum.*

Vide, *Coniurantes.* Vide, *Ecclesiastica persona.* Vide, *Clerici conspirantes.* Vide, *Calumnians.*

Constantinopolitana Ecclesia, & Patriarcha.

Constantinopolitanus Patriarcha fauore Principum talis dici cæpit. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum c. 92.* Postea factus est primus post Papam. *dist. 22. c. Constantinop. cap. Renouantes, & cap. Diffinimus. concil. constantinopol. 1. capit. 5.*

Constantinopolitana Ecclesia non fuit fundata ab aliquo Apostolo. *Nicolaus 1. Ad consulta Bulgar. c. 92.*

Constantinopolitano Patriarchæ subditæ sunt multe Prouinciæ Orientales, ex priuilegio, & quæ. *concil. chalced. c. 28.*

Constantinopolitanus Patriarcha à Papa potest deponi. *dist. 22. cap. Qua traditione.*

Constantinopolitana Ecclesia subdita est Romanæ. *Gregor. 1. lib. 7. ex reg. epist. 64. dist. 22. c. de constantinopol. & c. Renouantes. Vide, Papa. Vide, Patriarcha.*

Constantinus.

Constantinus Imperator concessit Sancto Siluestro, & successoribus Romanam Monarchiam quod ad omnia temporalia. *de electione in 6. c. Fundamenta. dist. 96. cap. Constantinus.*

Constantiense Concilium.

Constantiense concilium intimatur à Ioanne 23. *const. 1. ad pacem.* Quod ad multa confirmatur à Martino 5. *in const. ult. sessionis.* Confirmatur à Pio 2. *in Bulla retractationum.* Vide, *concilia.*

Constellationes.

Constellationes dicuntur syderum obseruationes. *26. q. 3. c. 1.*

Constitutiones.

Constitutiones contra bonos mores fieri non possunt. *dist. 10. c. constitutiones.*

Constitutio noua Principis abrogat antiquam, licet de illa non faciat mentionem. *De const. in 6. c. 1.*

Constitutiones Agidianæ seruandæ in statu Ecclesiastico. *Sixtus 4. constit. 15. Et si de cunctarum. Paulus 3. constit. 17. Officij.*

Constitutiones Agidianæ à Sixto 4. vbi supra referuntur, inter alia sunt. Ne Gubernatores, rectores, officiales, &c. emanant à subditis victualia, ultra exigentiam. Circa mercedes Notariorum, & sigilli. De pertinentibus ad ban- chum. De homicidis. Ne munera recipiant. Ne pœnas remittant. Ne aliquid accipiant ab officialibus inferioribus ob eorum deputationem: neque de aliquo sumendo ex eorum salario pactum faciant, sub pœna excommunicationis. Quale sit pretium pro rescriptis; pro regularium literis, pro litera, & sigillo mandati, & alia multa. Quæ Gubernatores, Rectores, &c. tenentur iurare antequam sumant officium, & hoc in curia. *Sixtus 4. ibid.*

Constitutiones carpenſes obseruandæ in Prouincia Marchiæ Anconitanæ, & quæ. *Paulus 3. const. 17. Officij. & infra c. Ex debito.*

Constitutiones fratrum Ordinis Minorum. Vide, *Fratres.* Constitutiones contra bonos mores, non possunt fieri. *dist. 10. c. Constitutiones.*

Vide, *Decreta.*

Consuetudo.

Consuetudo Ecclesiæ Romanæ semper seruanda. *Innoc. 1. ep. 1. c. 19. dist. 11. cap. Quis nesciat. Vide, Eccl. Rom.*

Consuetudines diuersarum Ecclesiarum non efficiunt, dummodo in fide conueniant. *Gregor. 1. l. 1. ep. 41. concil. Lateran. 4. c. 66.*

Consuetudines piæ Ecclesiarum teneri possunt. *Greg. 1. l. 12. ep. 31. c. 3. dist. 12. c. Nouit. concil. Later. 4. c. 66. concil. colon. 2. p. 9. c. 1.*

Consuetudines diuersæ pro loco, & tempore non sunt malæ, nisi sint contrariæ legi canonicæ. *Nicolaus 1. in decr. De consuetudine c. 2. Dist. 12. c. Scit sancta. cap. Illa autem. concil. Treueren. c. 4. concil. colon. 2. p. 9. c. 1.*

Consuetudines quæ non sunt contra fidem possunt retineri. *Post epist. 4. Pij 1. dist. 11. c. Consuetudinem concil. Later. 4. cap. 66.*

Consuetudo mala est corruptela, & ideo abijcienda. *dist. 8. c. Malam. Nicolaus 1. in decr. de consuetud. c. 1.*

Consuetudo postponenda est veritati, & rationi. *Dist. 8. c. Veritate. c. Si consuetudinem. c. Qui contempta. c. Frustra. c. consuetudo, & c. Si Solus dist. 11. c. consuetudinis.*

Consuetudo cedit legibus. *dist. 11. c. consequens est, & cap. consuetudinis.*

Si consuetudo suffragatur rationi, nihil potest esse firmitus. *Dist. 8. c. Frustra.*

Consuetudo inuiolabilis quænam est. *Dist. 11. cap. Ecclesiasticarum.*

Consuetudo laudabilis quænam est. *dist. 11. cap. consuetudinem.*

Consuetudines, quæ non efficiunt fidei possunt obseruari. *Dist. 12. c. Illud breuiter. & c. Nos.*

Consuetudo non relinquenda, nisi obſtet canonica auctoritas. *dist. 12. c. Scit sancta.*

Consuetudo, fidei catholicæ contraria est abroganda. *dist. 11. c. Consuetudinem.*

Consuetudines & instituta maiorum sequenda, si lex diuina non loquitur. *dist. 11. c. In his.*

Facta contra consuetudinem abroganda sunt. *dist. 12. c. consuetudo.*

Consuetudines bonas non abrogat Romana Ecclesia. *dist. 12. c. Quemadmodum.*

Consuetudo nequit abrogari, aut tolli propter commodum priuatum. *de constitutionibus c. Cum omnes.*

Consuetudo grauans Ecclesiasticos tollenda, *De consuetud. c. Consuetudines.*

Consuetudo potest induci aliquando à solemnitate actus, & quomodo. *ibid. c. Ex literis.*

Consuetudo non potest adducere violationem interdicti. *De consuetud. c. Cum inter.*

Consuetudo inducens ad peccandum, non tenet, sed est corruptela. *ibid. c. Ex parte.*

Consuetudo non derogat iuri naturali, vel diuino. *de consuetud. c. Cum tanto.*

Consuetudo obſtans canonicis institutis nulla est. *ibid. c. Ad nostram.*

Consuetudo non facit, vt sit validum, quod de se non est validum. *ibid. c. Quanto.*

Consuetudo quæ obſtat disciplinæ Ecclesiasticæ est irrita. *ibid. c. Cum inter.*

Consuetudo non potest suffragari contra Papæ iurisdictionem. *De consuetud. c. Cum venerabilis.*

Consuetudo laudabilis est optima legum interpres. *ibid. cap. cum dilectus.*

Consuetudo peccaminosa est abroganda. *de consuetud. cap. cum tanto.*

Consuetudini contra Ecclesiam non defertur. *de sent. & re iud. c. Cum causa.*

Consuetudo in adolescentia facit præſumptionem in senectute. *de præſumptionibus. c. Ex studijs.*

Consuetudines approbatæ Ecclesiarum non possunt à capitulo mutari sine consensu Episcopi. *de consuetud. c. Cum consuetudin.*

Consuetudines contra leges, & statuta prouinciarum abrogandæ. *de his quæ sunt à maiori parte c. 1.*

Consuetudines licitæ permittuntur. *de consuetud. in 6. cap. Non est, & cap. finali.*

Consules Artium Roma.

Consules agriculturæ Romæ, quas causas possunt cognoscere, & quæ sit eorum iurisdictionis. *Pius 5. const. 16. Pia deuotio.*

Consules artis pannorum possunt iudicare mercatores huius artis circa debita, & credita, & procedere possunt contra eos realiter & personaliter. *Martinus 5. const. 6. cum inter. confirmantur à Pio 4. const. 46. Volentes pro summa ducatorum 30. de auro procedunt summarie.*

Consules artis merciariorum instituuntur à Pio 4. *const. 93. cum pastoralis.* Quænam est eorum iurisdictionis, & quomodo non possunt impediri ab ullo tribunali. Pro summa vsque ad scuta 30. de auro possunt procedere summarie. *ibid.*

Consules artis lanæ. à Martino 5. *instituti const. 6. cum inter.* Eorum iurisdictionis in iudicando. Confirmantur à Sixto 5. *constitut. 14. cum alias.* Multa sunt eorum priuilegia.

Consules artis pistorum, siue furnariorum à Sixto 5. *confirmantur const. 36. Cælestis.* Possunt contra quoscumque etiam Principes, & Cardinales pro creditis furnariorum proce-

procedere, citare, inhibere, & etiam summarie exequi, &c. Non possunt impediri eorum decreta per appellationes per cartas dotales, &c. Et nullae sunt tales appellationes, & alia, quae impedire possent. *ibid.* Nulli recursus partium ad quodcumque tribunal, &c. *ibid.*

Consules pro mercatoribus Anconae. Vide, *Ancona*. Vide, *Mercatores*.

Consules pro aromatariis. Vide, *Aromatarii*.

Consules in vrbe pro mercatoribus Florentinis. Vide, *Florentini*.

Consulere.

Consulens homicidium, est homicida. *de poenit. dist. 1. c. 23. Perniciosè.*

Contestatio litis.

Contestatio litis fit per petitionem, & responsionem iuridicam, & non alias. *de litis contestat. cap. unio. Olim. de electione &c. cap. Dudum. Ecclesia Rotomag. §. Partibus.*

Non fit per positiones, & responsiones. *De litis contest. cap. unico.*

Non contestata lite irritè proceditur in causa. *ibid.*

Contestata non remanet, lis si responsio aduocati eadem die reuocatur. *De appell. & recus. c. cum causam.*

Contestatio litis, quando potest impediri. *Concil. gener. Lugdun. de lite contest. c. 1.*

Vide, *Lis*.

Continentia.

Continentiae votum fit à clericis occidentalis Ecclesiae in ordinatione ad sacra, non autem à clericis orientalis Ecclesiae. *Dist. 31. c. Aliter.*

Continentiam seruandam ab Episcopis Presbyteris, & Diaconis Apostoli docuerunt. *Conc. Carthag. 2. c. 2.* Etiam ab vxoribus abstinere debent. *ibid.* alias priuandi officio. *concil. Carthag. 5. c. 3.*

Continentiam alij clerici olim seruare non tenebantur. *conc. Carthag. 5. c. 3.*

Vide, *Clerici*. Vide, *Ordinati*.

Contractus, contrahentes.

Contractus, ex conuentione legem accipere dignoscuntur. *de regul. iur. in 6. reg. 85.*

Contractus facti in prauiudicium Ecclesiae rescindendi sunt. *Conc. Meldense c. 18.* Vide, *Eccles. immunitas*.

Contractus matrimonialis factus per haec verba, *Ex hoc tempore habeo te in uxorem*, est verum matrimonium. *De sponsalibus &c. c. Ex parte.*

Contrahentes si veniunt contra contractum, utrique possunt exigere poenam contentam in promissione. *De poenis cap. constitutus.*

Contractus annui census non sunt usurarii si iuxta canones fiant. *Extrau. de empt. & vendit. c. Regimini 1. & 2.*

Vide, *census*.

Contractus societatis usurarii, fieri non possunt. *Sixtus V. const. 45. Detestabilis.* Declarantur ibi multi casus talium societatum. Sed vniuersaliter tunc est usurarius, & prohibitus, quando vnus grauatur plus alio, vel vnus subiacet periculo non alius: vel capitale remanere debet saluum semper pro vno; & si perit, pro alio perit. *ibid.*

Vide, *Usura*.

Contractus vendendi, & emendi fieri non possunt carius ex dilata solutione. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de usuris.*

Emi non potest vilius ab aliquo ob pecuniam praesentem, vt vendatur carius alteri ob dilationem solutionis. *ibid.*

Emi non potest vilius ob anticipatam solutionem. *conc. Mediol. ibid.*

Vendi non potest res dilata solutione, cum hoc vt si pretium interim crescit soluatur venditori sic auctum. *ibid.*

Dari non potest frumentum, vinum, &c. vt plus sit exigendum quam fuerit datum. *conc. Mediol. ibid.*

Neque dari potest vinum corruptum, frumentum malum, &c.

alia similia, vt exigenda sint bonae qualitatis. *conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. de usuris.* Vide, *Emere*. Vide, *Vendere*.

Contraria.

Contraria dicens post datum iuramentum est periurus. *De iure iurando in 6. c. finali.* Siue per se dicat contraria, siue per procuratorem est periurus. *ibid.*

Contritio.

Contritio est detestatio ac dolor de peccato commissio cum proposito non peccandi de cetero. *conc. Trid. ib. c. 4.*

Contritio non consistit in sola cessatione à peccatis, & in inchoatione vitae nouae, sed etiam debet esse odium veteris vitae. *ibid. c. 4.*

Contritio omni tempore, etiam ante aduentum Christi fuit necessaria pro remissione peccatorum. *conc. Trid. ib. c. 4.*

Contritio est necessaria ad remissionem peccatorum. *De poenit. dist. 1. c. 31. Porro. c. 33. Scindere, & 34. conuertimini. Concil. cabilon. 3. c. 36. Leo X. const. 40. Exurge. conc. Trid. sess. 13. c. 7. & sess. 14. c. 3.*

Contritio peccatorum, de omnibus debet esse, & non dimidiata. *De poenit. dist. 3. c. 42. Sunt plures.*

Contritio non facit hominem hypocritam. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Contritio est pars integralis sacramenti Poenitentiae ex Christi institutione. *conc. Trid. sess. 14. c. 3.*

Contritio in homine lapso post baptismum cum voto praestandi cetera, quae requiruntur ad sacramentum Poenitentiae preparat, & disponit ad remissionem peccatorum, &c. *ibid. cap. 4.*

Contritio sine confessione non sufficit (si adsit copia confessarii) ad sumendam Eucharistiam, nec etiam pro Sacerdote. Si verò necessitas urgeat potest, sed debet Sacerdos post Missam, quam primum poterit confiteri. *Conc. Trident. sess. 23. cap. 7.*

Contritio cum charitate perfecta reconciliat Deo, cum voto confessionis, & illa reconciliatio adscribenda est tali confessionis voto. *conc. Trident. sess. 14. c. 4.*

Contritio imperfecta dicitur attritio, & est detestatio peccati ex turpitudine eius, vel ex metu gehennae, aut poenarum. *conc. Trid. sess. 14. c. 4.*

Contritio, quae dicitur attritio, est donum Dei. *ibid.* Non perducit ad iustificationem; sed tamen disponit ad impetrandam gratiam per sacramentum poenitentiae. *ibid. c. 4.*

Contritio quaecumque non est extorta, aut coacta, sed libera. *concil. Trident. ibid. cap. 4.*

Contristari.

Contristari de morte non debent Christiani, qui credunt in aliam vitam; sed solum illi, qui non credunt. *Anastasius 1. ep. 2. 13. q. 2. c. Habent forsitan, & c. Qui diuina.*

Contumax, & contumacia.

Contumax potest excommunicari. *de Iudicijs c. 1.*

Contumax potest sententiarum lite non contestata. *Vt lite non contest. cap. Accedens.*

Contumace actore, testes possunt produci, etiam lite non contestata, & potest etiam terminari causa. *De dolo, & contumacia. cap. Causam.*

Contumax lite non contestata potest etiam deponi, seu ad depositionem condemnari. *ibid. c. Veritatis.*

Contumax absens in causa haereticis post annum excommunicationis, damnandus vt haereticus. *de haereticis in 6. cap. Cum Contumacia.* Vide, *Vehemens*.

Contumacia in causa haereticis facit suspicionem vehementem. *ibidem.*

Contumace reo, actor mittendus in possessionem; sed causa proprietatis reo reseruatur. *De dolo, & contum. cap. Pro vt nobis.*

Con-

Contumax absens, quomodo tractandus tam in reali, quam in personali conuentione, & quomodo actor mittendus in possessionem. *Vi lite non contestata c. Quoniam §. In alijs.*
Contumacis bona potest iudex sequestrare, & eum ad expensas condemnare. *de dolo, & contum. c. Ex literis.*
Contumacia rei in beneficio Ecclesiastico non permittit, ut iudex mittat actorem in possessionem, sed proceditur ad sententiam. *De eo, qui mittitur in possess. in 6. c. unico.*
Contumaces condemnati ad quamcumque pœnam, non possunt audiri, nisi in carcere. *Pius 5. const. 40. Licet alias.*
Contumaces condemnati. Vide, *Condemnatio.*
Vide, Absens. Vide, *Confessus.* Vide, *Reus.*

Conuentio.

Vide, *Pactum.*

Conuentus.

Vide, *Monasteria.*

Conuenticula.

Conuenticula in materia religionis, occulta fieri non possunt, & pœna facientium. *de hæreticis. c. cum ex iniuncto.*
Conuenticula extra Ecclesiam faciens, est anathema. *conc. Gangrense c. 6. & 11.*
Conuenticula occulta, & separata à communione fidelium celebrantes, denunciandi sunt Episcopo; & ipsi tenentur se purgare, alias puniuntur; si vero iurare noluerint de relinquenda perfidia, ut hæretici puniendi. *conc. Lateran. 4. c. 3.*

Conuersari.

Conuersari non debet Episcopus cum malis. *2. q. 7. c. Peruenit ad nos fratrem.*
Conuersari debet cum viris boni testimonij. *ibid. cap. Episcopi lectioni.*
Vide, Episcopus.

Conuersi ad fidem.

Conuersi ad fidem, quomodo tractandi. Vide, *Fides.*

Conuersio panis in Corpus Christi.

Conuersio hæc panis, & vini in corpus & sanguinem Christi, multis figuris, & exemplis explicata. *De consecr. dist. 2. cap. Reuera.*
Vide, Eucharistia. Vide, *Consecratio Eucharistia.*

Conuersæ Monialium.

Vide, *Moniales.*

Conuertitæ Moniales Romæ.

Conuertitarum Monasterium Romæ instituitur à Leone X. *const. 39. Saluator.* Quæ mulieres debent in eo recipi. Quomodo gubernari. Protector earum, &c. ad earum regimen pertinentia. *ibidem.*
Protectorem quomodo debent eligere. *Clemens 7. constit. 14. cum ex corpore.* Multa priuilegia obtinent circa permutationes bonorum, &c. *ibid.* Fruuntur gratis, & priuilegiis aliarum Monialium. *ibid.*
Meretrices omnes Romæ morientes debent pro legato relinquere huic Monasterio quartam, vel quintam partem; alias irritum est testamentum, & omnia bona ad illud deuoluuntur, nisi habeant filios legitimos, & in hoc casu quid tenentur facere Conuertitæ. *ibid.* & quis potest declarare dubia huius Constitutionis. *ibid.*
Causas huius conuentus iudicare debet Protector illius. *Gregorius 13. const. 52. Cupientes.*

Conuictus.

Conuictus de crimine in iudicio, si petit restitutionem, non est audiendus. *de accusat. c. Ad petitionem.*
Conuictus de crimine fornicationis, aut alio, ad Clerum non

promouetur. *concil. quod dicitur Apostolorum cap. 61.*
Vide, Reus.

Conuiuia.

Conuiuia cum Iudæis non facienda. *28. q. 1. cap. Nullus, & cap. Omnes.*
Conuiuia non debent nos à bono retrahere. *Dist. 47. c. Quod ad nos.* Vide, *Iudæi.* Vide, *Christiani.*
Conuiuia in Ecclesia non fiant. *conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 39. & 80. dist. 42. c. Non oportet in Basilicis.*
Conuiuia clericorum temperata laudanda sunt. *Gregorius 1. lib. 2. ep. 37. dist. 44. c. Conuiuia.* Vide, *Clerici circa conuiuia.*
In conuiuiis clericorum semper adhibenda est sacra lectio. *dist. 44. c. Pro reuerentia.*
Conuiuia non sunt facienda à clericis in exequiis defunctorum, nisi distantia id exigat, & tunc in domo sacerdotis, & honeste fiant. *Reformatio cleri Germaniæ c. 8.* Vide, *Defunctorum sepultura.*
Conuiuiorum pompæ, quales debent esse. *Sixtus 5. constit. 52. cum in unaquaque.*

Copula.

Copula carnalis præsumitur ex cohabitatione nudi cum nuda in eodem lecto. *de præsumpt. c. Literis.*
Copula habita cum puella septem annorum dirimit matrimonium contractum postea cum consanguineis. *de eo, qui cognouit, & c. c. Fraternitati.*
A copula abstinere debent coniuges in festis Sanctorum. *33. q. 4. c. Quotiescumque.*
Item in diebus ieiuniorum, & aliis quibusdam. *ibid. c. Fratres. c. Si causa, & c. Christiano.* Vide, *Carnalis.*

Cor.

Cor hominum non verbis, sed effectibus cognoscuntur. *Hormisdas in ep. ad Anast. Imper.*
Corde laudandus Deus magis, quam ore. Vide, *Laudare.*

Cordigeri S. Francisci.

Vide, *Archiconfraternitas.* Vide, *Confraternitas.*

Correctio, & Corrigere.

Correctio, & castigatio non semper est signum iræ, sed sæpe amoris. *5. q. 5. c. Non omnis. & c. Non osculatur.*
Correctio fraterna numquam relinquenda. *23. q. 4. c. sicut non est ab oratione.* *Gregorius 1. lib. 9. ex reg. ep. 8.*
Corrigendi aliquando sunt aliqui, aliquando non. *2. q. 1. cap. Multi.*
Corrigere prius debemus nos, deinde alios. *3. q. 7. c. Postulatus, & c. Sacerdos.*
Correctio blandè facienda. *dist. 45. c. Licet plerumque. c. Licet nonnumquam, & c. Disciplina.*
Corrigere debens, si omittit, consentit errori. *concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 25.*
Vide, Error. Vide, *Consentire.*

Corepiscopi.

Corepiscopi (qui aliud non sunt, seu erant, nisi Vicarii Episcoporum) sunt in Ecclesia ad exemplum 70. Discipulorum, id est; sunt Presbyteri tantum. *conc. Neocæsar. c. 13. dist. 68. c. Quamuis.* *Damasus ep. 5. Ioannes 3. epist. unica.* *Zacharias ep. 7. c. 4. conc. Paris. 6. c. 27. concil. Metense cap. 5.*
Corepiscopi in quo differebant ab Episcopis. *dist. 68. cap. Quamuis.*
Corepiscopi quomodo eligendi. *concil. Nicen. 1. ex Arabico cap. 54.*
Corepiscopi (olim) sicut Episcopi, erant ordinandi per impositionem manuum. *conc. Antioch. c. 10. Zacharias ep. 7. c. 1.*
Core-

Corepiscopus ab Episcopo ciuitatis ordinabatur. *Conc. Antioch. c. 10. Zachar. ep. 7. c. 1.*

Corepiscopus (olim) ordinare poterat clericos, & subdiaconos, non alios. *conc. Antioch. c. 10.* (Sed nota quod tales erant etiam Episcopi.)

Corepiscopus institui poterat aliquis Episcopus rediens ab hæresi, & reconciliatus. *conc. Nican. 1. can. 14.*

Corepiscopi non possunt ordinare presbyteros, nec diaconos; non consecrare virgines, non altaria, non conficere chrismata, non reconciliare publicum poenitentem. *dist. 68. cap. Quamuis. conc. Meldense cap. 44.* Nec vllum aliud munus Episcopale exercere. *ibid. Damasus ep. 5. Zacharias ep. 7. c. 1. Conc. Metense c. 5. conc. Ancir. c. 13.*

Corepiscopus de licentia Episcopi, poterat clericos per manus impositionem ordinare. *concil. Nican. 2. can. 14.*

Corepiscopus non poterat confirmare. *Ioannes 3. ep. unica. conc. Parisiense 6. c. 27.*

Corepiscopi locus erat primus post Episcopum. *ibid.*

Corepiscopi, qui ab vno solo Episcopo ordinantur abrogandi, & penitus euellendi, quia hic ordo non fuit in Ecclesia, ex Apostolorum tempore. *dist. 68. cap. Corepiscopi. Damasus ep. 5.* Nec vllum ordinem habent, nisi presbyteratum. *Damasus ibidem.*

Corona clericorum.

Coronam in modum sferæ in capite raso clerici portare debent. *Anicetus epist. decr. Dist. 23. cap. Prohibete. Concil. Tolet. 4. cap. 41.*

Corona clericorum est signum Regiæ dignitatis, & quo maior est clerici dignitas, eo maior esse debet corona. *Conc. Rauennat. 3. post Clem. V. cap. 10.* Debet esse rotunda. *ibidem.*

Vide, Clerici quò ad habitum. Vide, Tonsura.

Coronatio Federici Imperatoris.

Facta à Nicolao V. constit. 4. Imperator.

Corpus humanum.

Corpus humanum est opus Dei, non Diaboli. *Concil. Brachar. 1. cap. 12.*

Corpus hominis nudum, numquam ostendendum. *Lib. 1. const. Apostol. cap. 6.*

Corpus hominis post resurrectionem fiet immortale. *Concil. Tolet. 6. cap. 1.*

Corporis munditia seruanda, quia Dei templum est. *Gregor. 1. lib. 7. ex reg. ep. 128.*

Corpus Christi.

Corpus Christi ab altari ex se ipsis posse accipere diaconos, statuit *Conc. Nican. 1. can. 14.* Si non adsit Episcopus, vel presbyter communicans.

Corpus Christi in altari sub Crucis titulo componatur. *Concil. Turon. 2. cap. 3.*

Corpus Christi non minuitur, sed totum sumitur ab omnibus. *De consecrat. dist. 2. c. Singuli, & c. Vbi pars.*

Corpus Christi æqualiter sumitur in Eucharistia, siue parum, siue multum Eucharistiæ quis accipiat. *de consecr. dist. 2. c. Quid sit sanguis. c. de hac quidem, & c. Singuli.*

Corpus Christi est totum sub ytraque specie hostiæ. *de consecr. dist. 2. c. Singuli, c. Vbi pars. & c. In Christo.*

Corpus Christi ex virgine sumptum in Eucharistia comeditur. *de consecr. dist. 2. c. Corporeum, & c. Accesserunt.*

Corpus Christi spiritualiter magis, quam corporaliter comedendum. *ibid. cap. Panem celestem.*

Corporis Christi festum.

Corporis Christi festum celebrandum est feria quinta post octauam Pentecostes. *Clem. de Reliquijs, & veneratione Sanctorum cap. vn.*

Celebrari debet festo speciali. *ibidem.* Vide, Christi Corp^oris, &c.

Corporis Christi officijs præsentés in die solemnitatis, & per octauas, quas indulgentias consequantur. Vide, Officium. Si in Corporis Christi festum accidat vigilia Sancti Ioannis Baptistæ, anticipatur vigilia. *Vrbani 8. in append. constitut. 2.*

Vide, Christus.

Corpora Sanctorum.

Corpora Sanctorum, sine Episcopi, & Principis licentia transportari non possunt de loco ad locum. *De consecrat. dist. 1. cap. Corpora.*

Vide, Sancti.

Corpora Defunctorum.

Corpora defunctorum exenterantes, concidentes, comburentes, &c. similia circa ea facientes excommunicati sunt. *Extra, de sepulturis cap. 1.*

Non possunt exenterari, expulpari, coqui, &c. vt ossa deferantur ad proprias patrias, & ciuitates, sub eadem censura, &c. *ibidem.*

Vide, Defunctorum corpora.

Corporalia altarium.

Corporalia altarium debent esse linea. *De consecr. dist. 1. cap. Consulto.*

Corporalia debent esse mundissima. *De custodia Eucharistiæ. cap. fin. conc. Lateran. 4. c. 19. concil. Oxoniense 1. cap. 3. conc. Coiacense c. 3.*

Corporalia vetera comburenda. *conc. Oxoniense 1. c. 3. conc. Rauennat. 2. cap. 8.*

Corporale debet esse integrum. *conc. Coiacense c. 3.*

Corporale, tempore incendij non potest mitti in ignem ad extinguendum eum. *conc. Salegustadiense c. 6.*

Vide, Palla. Vide, Vestes altarium. Vide, Altaria.

Corfica.

Corficæ Episcopi à quibus accipere debent procuraciones, dum visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Crapula.

Crapula extra paradysum incepit. *dist. 35. c. Sexto die.*

Creatura.

Creaturæ ab initio temporis à tribus personis diuinis factæ sunt. *De fide, & summa Trinitate cap. 1.*

Creaturæ de nihilo à Deo factæ sunt. *ibidem.*

Creatio mundi.

Creatio mundi facta est in æquinoctio verno, Luna plena. *conc. Palæstinum sub Victore, Cæsareæ factum.*

Credere, Credens.

Credens se esse baptizatum saluatur, quamuis non esset (quia id nescit) & quomodo. *de presbytero non baptizato, &c. cap. Apostolicam.*

Credere in Christum est manducare, & bibere ipsum. *de consecr. dist. 2. c. Quid est. & c. Vt quid paras.*

Credens in Christum sanguinem eius bibit. *ibidem cap. Tunc eis.*

Credere vt oportet, ad gratiam iustificationis consequendam nullus potest sine præueniente Spiritus sancti inspiratione, & adiutorio. Contrarium dicens est anathema. *concil. Trident. sess. 6. can. 3.*

Credendum non est verbo vnus iudicis tantum. *De testibus. cap. cum à nobis.*

Credenda non sunt, nisi quæ certis indicijs demonstrantur.

11. q. 3. cap. *Quamuis*.

Credendum est dicenti, se confessum fuisse fratribus. *Extra, de privilegijs c. Inter cunctas*.

Credentes in Christum vocari debent Christiani. *Cont. quod dicitur Apostolorum cap. 1.*

Creditores.

Creditores Baronum in statu Ecclesiæ, quomodo eos cogere possint, ut solvant etiam de fidei commissis. *Clem. 8. constit. 41. Iustitiæ ratio. Eam moderatur Urb. VIII. constit. 7. in append. Romanum.*

Crimen, Criminosi.

Crimen notorium non indiget accusatore, nec teste. *de cohabit. cleric. & mul. c. Tua nos*.

Crimen probatum via inquisitionis non punitur pœna ordinaria. *de accusat. c. Inquisitioni*.

Criminosi non possunt fieri clerici. *Gelasius ep. 9.*

Criminosi non sunt tolerandi ob pecuniam. *Concil. Colon. 2. par. 13. cap. 8.*

Criminaliter accusati in Prouincia Marchiæ non audiendi, nisi in carcere. *Iulius 3. constit. 24. Fide digna.*

Crimen falso imponens excommunicandus, usque ad finem vitæ. *2. q. 3. c. Si quis Episcopum. Vide, Falsum.*

Crimen ex ira obijciens, si præterita ira non ratificat, non punitur ex illo. *ibid. c. Si quis iratus.*

Crimina non citò credenda. *11. q. 3. c. Non solus ille.*

Crimina consanguineorum non nocent clericis, nisi isti fuerint conficij. *1. q. 4. cap. Quia Presulatus, & c. Crimen. Vide, Delicta.*

Crux.

Crux in locis erigenda. *Zacharias ep. 12.*

Crucem ante se deferre faciunt Patriarchæ in omni ciuitate, excepto loco, ubi est Papa, vel Legatus Papæ cum insignijs Sedis Apostolicæ. *de privilegijs. cap. Antiqua. concil. Later. 4. cap. 5.*

Crucem ante se per Prouinciam facit ferre Archiepiscopus, etiam per loca exempta, & per ea benedictionem dare potest populo. *Clement. de excessibus privilegiatorum cap. fin. Alex. 2. epist. 4.*

Crucis imago adoranda. *Concil. Constantinop. 4. cap. 3. Stephanus 6. epist. 6.*

Ad crucem confugiens in via est liber, ac si esset in Ecclesia, & gaudet immunitate. *Conc. Claramont. c. 29. Adoranda ut ipse Christus. Conc. Senon. c. 14.*

Delictum committens ex crucis securitate, reddendus est iustitiæ habita, tamen securitate de vita illius. *Conc. Claramontan. cap. 30.*

Crucis signum pro militaribus insignijs dandum ijs, qui certant pro fide. *Conc. Claramont. in fine.*

Crucem deferri ante aliquem per Prouinciam potest Papa concedere. *Conc. Later. 3. in append. par. 50. c. 37.*

Crucis signo perficienda sunt omnia Sacramenta. *de consecr. dist. 5. cap. Numquid.*

Crux in processionibus ferenda est à Clerico induto veste talari, & superpelliceo. *Concil. Mediolan. 1. part. 2. tit. De procession.*

Crux cum reliquijs ab immundis portari non debet, nec osculari. *Nicolaus I. ad Consulta Bulgar. c. 7.*

Crucis signa in benedictionibus.

Crucis signo omnia Sacramenta perficienda. *de consecr. dist. 5. c. Numquid. Stephanus 5. in decr. ep.*

Crux super calicem rectè debet fieri non circulariter, & strictis duobus digitis. *Leo 4. homilia de cura pastorali.*

Crux in omnibus benedictionibus facienda, sed rectè non circulariter. *Leo 4. ibidem.*

Crucis signo facienda confirmatio. *Lib. 3. constit. Apost. c. 15.*

Crucis festum.

Crucis inuentionis festum die 3. Maij solemniter est celebrandum. *Euseb. ep. 3. de consecr. dist. 3. c. Crucis Domini.*

S. Crucis Ecclesia Roma.

In hac Ecclesia pro vltima Dominica Ianuarij conceditur indulgentia ijs, qui confessi sua peccata eam visitant. *Alexand. 6. constit. 4. Admirabile.*

Cruciata.

Cruciata bellum contra Saracenos indicitur ab Eug. 3. constit. 3. *Quantum. à Gregorio 8. constit. unic. Audita. ab Innoc. 3. constit. Ad liberandam.*

Priuilegia multa crucesignatis concessa. *ibid.* Ad hoc bellum clerici ire poterant, & percipere fructus beneficij, imò ea oppignorare, &c.

Cruciata Bulla non possunt uti Moniales. *Pius 5. constit. 137. Romanus.*

Per Cruciatæ Bullam nullus potest absolui ab hæresi. *Greg. 13. constit. 37. Officij. Vide, Absolutio. Vide, Hæresis. Vide, confess. Vide, Bulla cruc.*

Cruciferi.

Cruciferorum congregatio approbatur ab Urb. 3. constit. unic. cum antecessor. Eorum priuilegia, & forma viuendi. *ibid.* Reformatur quò ad omnia. *Pius V. constit. 59. Nihil. Forma profitendi constit. 60. Quamuis Pius V. confirmantur eorum constitutiones, & obtinent priuilegia Mendicantium. Greg. 14. constit. 13. Romanus. Vide, Fratres cruciferi.*

Cubicularij.

Cubicularij Papæ, & Episcoporum debent esse clerici, vel monachi. *2. q. 7. c. cum Pastores.*

Cubicularij Papæ, qui actu ei inseruiunt, dum eligitur in Papam, multa obtinent beneficia. *Greg. 15. constit. 4. venerab.*

Cubicularij secreti Papæ exempti sunt à gabellis, datijs, &c. in statu Ecclesiæ, & non includuntur in reuocatione *Innoc. 10. ita idem constit. 7. Et si ea.*

Cuculla.

Cuculla quid sit. *Vide, Monachi Nigri, seu S. Benedicti.*

Culpa, Culpabilis.

Culpa alicuius, siue matris, siue patris non potest obesse filio. *dist. 56. cap. Undecumque. cap. Numquam. cap. Nasci. cap. Sponsus. cap. Satis, & cap. Ismael.*

Sine culpa nullus puniri potest. *De regulis iur. in 6. reg. 23.*

Culpabilis præsumitur, qui rei, in qua non debet se immiscet. *ibid. reg. 19.*

Cultus.

Cultus creaturarum, elementorum, &c. est illicitus. *26. q. 5. cap. Non liceat.*

Cultus diuinus cum magna pietate, & deuotione exequendus. *conc. colon. 2. p. 2. c. 19.*

Cura animarum.

Cura animarum annexa præbendæ, vel dignitati in eadem Ecclesia potest teneri. *de præb. in 6. c. Super eo.*

Cura animarum committi non potest, nisi habenti aetatem 25. annor. saltem, & prædito scientia, ac bonis moribus. *de elect. c. cum in cunctis. Inferiora. conc. Later. 3. c. 3. conc. Trid. Vide, Parochi. Vide, Beneficia curata. Vide, curata beneficia.*

Cura animarum in monasterijs monachorum per clericos ab eis electos exercenda, non per ipsos monachos. *De capellis Monachorum cap. 1.*

Curam habens animarum debet esse, ut medicus. *Cle. I. ep. 1. c. 1. Curam*

Curam animarum nullus habere potest, nisi per institutionem Episcopi, vel Papæ. *Concil. Tolet. 18. c. 1.*
 Curam animarum habere non potest, qui nescit latinè loqui. *Conc. Toletan. 19. c. 2.*
 Vide infra. *Curati.*

Curati, id est, curam animarum habentes.

Curati tenentur personaliter residere, nec possunt per Episcopos dispensari. *Conc. Senon. in decr. Morum c. 11.*
 Vide, *Beneficiati.* Vide, *Parochi.*
 Curati tenentur, dominicis saltem diebus, prædicare populis per se, vel per alios, eosque docere viam salutis, brevibus verbis. *Conc. Trid. sess. 5. de reform. c. 2.* Negligentes ab Episcopo compellendi etiam si sint exempti. Et si expedire sibi videbitur alium ad id munus aptum substituatur assignata ei congrua pro hac functione.
 Curati à Papa instituti. Vide infra. *Curata beneficia.*
 Vide, *Ecclesiarum rectores.* Vide, *Parochi.* Vide, *Beneficia curata.*

Curata beneficia.

Curatum beneficium à Papa obtinens non potest à curia discedere sine litteris promotionis à Papa obtentis. *Extra, de elect. c. 1.*
 Acceptantes, seu recipientes tales curatos sine litteris Papæ, suspenduntur à beneficijs ad arbitrium Papæ, *ibid.* Sine dictis litteris non possunt ministrare, nec fructus percipere, nec ab ullo acceptari. *ibid.*
 Curata beneficia à Papa habentes non possunt, nec acceptari, nec ministrare, nisi iuramentum fidelitatis faciant Papæ. *ibidem.*
 Curata beneficia, quæ sunt. Vide, *Beneficia curata.*

Curia.

Curia obnoxius non potest ordinari. *dist. 34. c. Præcipimus.*
 Vide, *Ordinatio.* Vide, *Clerici.*
 Curia seculari tradendus clericus, degradari prius debet à iudice Ecclesiastico præsentate potestate seculari, quæ statim illum recipit. *De verbor. significat. c. Nouimus.*
 Et Ecclesia intercedit, ut citra poenam sanguinis sententia moderetur. *ibid.*
 Curia Romana. Vide, *Romana curia.*
 Curia Sabellorum. Vide, *Sabellorum curia.*

Curiales.

Curiales non debent ordinari. *dist. 51. c. designata. c. Præterea.*
 & c. qui in aliquo. *dist. 53. c. Legem.*
 Curiales existentes Romæ, non possunt extra ab ullo conueniri. Et quomodo puniendi sunt iudices intromittentes se in eorum causis. *Eugen. IV. const. 4. diuina.*
 Curiales Romæ, qui ibi ædificant, vel intra spatium decem milliarium, possunt testari, & disponere de bonis suis Romæ intra decem milliaria existentibus usque ad summam decem millium aureorum cuilibet personæ etiam incapaci, dummodo non sint rei læsæ maiestatis. *Sixt. 4. const. 8. Et si.*
 Curialibus præfatis ab intestato morientibus, domus, & bona ad suos cognatos seruato ordine iuris pertinent. *ibid.*
 Curiales Romæ clerici decedentes Romæ, vel circa, intra spatium decem milliarium possunt disponere, legare, & testari de omnibus, quæ obtinent, Ecclesiasticis fructibus, & alijs ex ijs prouenientibus. *Paulus 5. constitut. 18. In eminenti.*
 Curialibus clericis, ut supra ab intestato decedentibus, succedunt hæredes. *ibid. §. 4.*
 Curialium beneficia, siue moriantur, dum veniunt ad Urbem Romæ, siue dum recedunt ab ea intra spatium duarum dierum, siue in Vrbe, à Papa conferuntur. *Extra, de præb. & dignit. cap. Ad regimen.*
 Vide, *Roma.*

Currus.

Curruum pompæ in Vrbe Roma, quales esse debent. *Sixtus V. const. 52. cum in unaquaque.*

Cursarij.

Vide, *Pirata.*

Cursores Romæ.

Cursorum munus in statu Ecclesiæ est citare, intimare, & similia facere, & omnibus alijs est prohibitum hæc facere. *Clemens 7. const. 24. Accepimus.*
 Nulla est intimatio, citatio, &c. si per alios fiat. *ibid.*
 Quando commissiones firmatæ manu Papæ per Cursores consignantur, causa tota prosequenda est per cursores, non per alios mandatarios. *Iulius 3. const. 14. cum ea.*
 Cursores quid possunt exigere pro singulis seruitijs. *Pius 4. const. 58. cum ab ipso.*
 Cursorum distincta officia, obligationes, mercedes, & alia ad eos spectantia decernit. *Paulus 5. constitut. 71. tit. de Cursoribus.*

Custos Ecclesiæ.

Custodis Ecclesiæ munus est habere curam de ornamentis Ecclesiæ, vestibibus, &c. pane, vino, incenso; curare ut pulsentur ligna (campanæ nunc) pro officiis; diuidere oblationes, & decimas de consensu Archidiaconi, Episcopo absente, & omnia quæ facienda sunt in Ecclesia disponere, ac præparare. *Concil. Tolet. 1. c. 10. de off. custodis. c. custos il 2.*
 Item ut lucernæ ardeant, oleum conseruetur, &c. *ibid.*
 Custos tenetur reddere rationem bonorum Ecclesiæ. *Greg. I. lib. 1. ep. 10.*
 Custodes obseruare debent clericos, & laicos delinquentes contra decorem Ecclesiæ, eosque sui officij moneat, quod si non resipiscant, ad Præfectum chori, vel Episcopum referant. Curent nè altaria spolientur, & omnia, quæ ad ornatum Ecclesiæ pertinent, & nè aliquis de nocte in Ecclesia commoretur. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de officio custodum.*

Custodes carcerum S. Officij.

Custodes carcerum duo esse debent, vnus pro Episcopo, alius pro Inquisitore. *Clement. de hæreticis cap. 1. §. Sanè.* Debent habere alios ministros sub se, & eis delegare possunt munus. *ibid.*
 Custodes præfati curent diligenter, ut carceratis ministrantur, quæ sunt ministranda. *ibid.* Debent iurare de fidelitate, sicut alii officiales. *Clement. de hæret. ut supra §. Porro.* Debent etiam iurare eorum substituti. *ibid.* Hæc debent iurare: quod diligenter suum facient officium, & custodient carceratos; quod nihil cum carceratis loquentur, quod ambo custodes non audient: quod non fraudabunt carceratum de portione legitima, quæ ei datur. *ibid. §. Porro.*
 Vide, *carceres.* Vide, *Inquisitores.*

Custodia murorum.

Custodia murorum etiam à clericis facienda tempore obsidionis Ciuitatum, & quomodo. *de immunit. Ecclesiarum, cap. Peruenit.*

D

Dacia.

Dacia Episcopi, quas, & à quibus accipere possunt procuraciones, dum visitant. *Extra, de censibus capit. Vas electionis.*

Dalmatina Ecclesiæ quot, & quales adolescentes possunt mittere ad Collegium Illyricorum Laureti. *Urbanus 8. const. 63. Zelo.*

Dalmaticarum usus.

Dalmaticarum usus à Romanis Pontificibus concessus. *dist. 23. c. Communis. Gregor. 1. l. 7. ex reg. ep. 113.*

Dalmaticis utendum in quatuor temporibus, quæ celebrantur infra octauam Pentecostes. *Concil. Salegunstadiense c. 2. Diaconus uti debet Dalmatica. Vide, Diaconus. Vide, Vestis.*

Damnare, & damnari.

Damnari nullus potest sine defensione. *Julius 1. ep. 2. c. 3.*
 Damnari nullus potest pro delicto aliorum. *Nicolaus 1. ep. 8.*
 Damnari nullus potest, nisi conuictus, vel confessus. *2. q. 1. c. Nos. c. Iudex. c. Sicut sine iudicio. cap. Primates, & 30. q. 5. c. Nullus ante.*
 Damnari nullus potest, nisi præcedant indicia. *30. q. 5. cap. Iudicantes.*
 Damnari nullus potest, nisi præcedant probationes. *3. q. 5. c. Nullus ante. & c. Nullum.*
 Damnari nullus potest ex suspitione. *2. quest. 1. cap. Primo semper.*
 Damnari non potest Episcopus sine consensu Papæ. *3. q. 6. c. Quamuis. c. Multum. & c. Dudum.* Aliquando fuerunt toleratæ, & quare. *ibid. c. Hec quippe.*
 Vide, Episcopus. Vide, Sententia. Vide, condemnare.

Damnatus.

Damnatus iniuste debet restitui in pristinum. *2. quest. 1. cap. Notum.*
 Damnatis Hæresiarchis omnes sectarij censentur damnati. *Gelasius 1. const. Valde mirati §. 2.*
 Damnatus iniuste debet foueri, & iuuari ab Ecclesia Romana. *2. q. 6. c. Ideo.*
 Damnati ad supplicium possunt appellare. *2. quest. 6. c. Liceat.*
 Damnati à Synodo si in sacris se immisceant abijciantur ab Ecclesia. *11. q. 3. c. Si quis Episcopus.*
 Damnatus in prima Synodo quomodo potest remitti in secunda. *11. q. 3. c. Episcopus, Presbyter.*
 Damnatus in iudicio Episcoporum à nullo potest defendi. *21. q. 5. c. Si quis cuiuslibet.*
 Damnatis ad mortem dandum est Sacramentum Pœnitentiæ, nec valet contraria consuetudo. *Clem. de pœnit. & remiss. cap. 1.* Item Eucharistia. Vide, Moriens. Vide, Eucharistia.
 Damnato authore, eius scripta, & opera damnantur. *de hæreticis c. Fraternitatis.*
 Damnatus in actione iniuriarum est infamis, & talis infamia potest per Papam tolli. *De sent. & re iud. c. Cum te.*
 Damnati ad mortem Romæ iuuandi, consolandi, & sepeliendi per confratres Sancti Ioannis Baptistæ Decollati, seu Misericordiæ. *Innoc. 8. const. 16. Inter desiderabilia.*
 Damnati in Inferno pœnis inæqualibus puniuntur. *Eugenius 4. const. 17. Latentur.*

Damnatio.

Damnatio iniusta est retractanda. *3. q. 6. c. Irritam. 11. q. 3. c. Irritam.*
 Damnatio Episcopi iniusta irrita est, & reuocanda. *11. q. 3. cap. Irritam.*
 Damnationes quædam Episcoporum factæ sine consensu Papæ, quare fuerunt toleratæ. *3. q. 6. cap. Hec quippe.*

Damna illata ab Episcopo Ecclesiæ resarcienda sunt ab eodem. *12. q. 4. c. Quicumque.*

Damnum causans à casu tenetur resarcire, & quando. *De iniurijs, & damno dato. cap. Si bos. c. Si læserit. c. Si quis aperuerit. c. Si egressus, & c. Si quis domum.*

Damnificans siue per malitiam, siue à casu tenetur ad reficiendum, & satisfaciendum. *ibid. & c. fin.*

Damnificans per vulnera, & ictus, tenetur ad expensas vulnerato, &c. *ibid. c. fin.*

Damnificans ex negligentia tenetur ad restitutionem. *ibidem cap. fin.*

Damnum consulens, faciens, imperans, vel quouis modo causans, tenetur ad resarciendum. *De iniurijs, & damno dato c. fin.*

Damnum quod quis sua culpa sentit, sibi debet non alteri imputare. *de regulis iuris in 6. reg. 86.*

Dare, seu donare, dantes, &c.

Dantes gradus Ecclesiasticos non ex meritis, sed ex fauore, faciunt contra Christum. *8. q. 1. c. Qui vos.*

Dantes, vel promittentes aliquid pro gratia, vel iustitia apud Sedem Apostol. obtinenda, incurrunt excommunicationem Papæ reseruata, sic etiam mediator; imò etiam sciens si non reuelat intra tres dies. *Extra, de sent. excommunic. c. Excommunicamus. Bonifacius 8. constit. 1. Excommunicamus.* Et post eadem confirmat *Gregor. 13. const. 24. Ab ipso.* Fiunt infames, inhabiles ad omnia, & alia. *ibidem.*

Eadem confirmat *Alexander 7. const. Inter grauissimas data 2. May 1656.*

Vide, Sedes Apostolica, ubi diffusè habes declarationem omnium casuum.

Dataria.

Vide, Officiales.

Debitor, & debita.

Debitor, & creditor iurantes, quando tenentur implere iurata, & quando non. *De iure iurando cap. Ad nostrum.*

Debitor tenetur absolvere, & releuare fideiussorem à molestijs, quas patitur, & ad hoc compelli potest per censuram canonicam. *de fideiussoribus c. Constitutus.*

Debitori neganti dari potest iuramentum calumniæ. *ibid.*

Debitor mercatoribus Riparum, & Salinarum Romæ, quomodo non possunt cedere bonis. *Innoc. 8. constitut. 15. Quoniam.*

Debitor causa, quomodo tractanda. *de fide instrum. cap. Si cautio.*

Debitor, quando possunt cedere bonis, Romæ, & quando non. Vide, Cedere bonis.

Debitor antecefforis soluenda sunt à successore. *de solution. capit. 1.*

Debitor medicinalium quando, & quomodo soluenda Romæ, sine dilatione soluenda, &c. *Gregor. 13. constitut. 29. cum officio §. 19.*

Debitor furnariorum Romæ, quomodo compellendi ad soluendum summarie, &c. & non possunt admitti ad cessionem honorum. *Leo 3. constitut. 18. cum sicut.*

Debitor Riparum. Vide, Cedere bonis. Vide, Ripa.

Debitum matrimonij, quando debet exigi, & quando non. Vide, Matrimonium. Vide, Vxor.

Debitum coniugale impeditur per affinitatem aduenientem post matrimonium. *de eo, qui cognouit c. 1.*

Debitor, qui in statu Ecclesiæ obtinent dilationum, vel alternatiuarum beneficium à curia, iuxta caput Odoardus, & cap. Peruenit, debent semper ferre biretum viride, sub pœna fustigationis pro prima vice si delinquant, pro secunda verò sub pœna triremium. *Pius 4. constitut. 29. Cupientes.*

In-debitorum solutionibus Romæ miserabiles personæ aliis præfe-

præferendæ sunt etiam anterioribus vsque ad summam scutorum quinquaginta. *Pius 5. const. 27. Accepimus.*

Decanus.

Decanus Collegij Cardinalium fit Cardinalis Episcopus antiquior, qui reperitur præsens Romæ, quando vacat decanatus. Potest fieri antiquior etiam absens si ex causa publica absit. *Paulus 4. const. 5. cum venerabilis.*

Decanus Auditorum Rotæ. Vide, *Auditores Rotæ. Vide, Rota.*

Decanus in capitulo, si habet curam animarum, debet saltem esse 25. annorum, & debito tempore ordines suscipere. *de elect. cap. cum in cunctis §. Inferiora. concil. Lateran. 3. capit. 3.*

Episcopus aliter eligens decanum, quomodo puniendus. *ibid.*

Decanus si non sit presbyter, perdit honorem. *de atate, & qualitate, & c. c. 1. dist. 60. cap. Nullus. concil. claramontan. cap. 3.*

Decani quando, & ubi possunt visitare, & quas procurationes accipere. *Extra, de censibus. c. Vas electionis. dist. 60. cap. Nullus Episcopus. cap. Nullus in propositum. & c. In nouamus.*

Decani officium est regere clericos in officiorum suorum ministerio, eosque arcere à crapulis, & mundanis negotijs. *cap. Col. 2. p. 3. c. 2.*

Decani curare debent, ne clerici sæculari habitu incedant. *ibid. c. 7.* Item, ut in Ecclesia omnia fiant ordinatè. *ibid. c. 9.* Item clericos rebelles, rixosos, criminosos sæpe corrigere, & nisi resipiscant à sacris arcere, & fructibus beneficiorum priuare. *concil. colon. 2. p. 3. c. 15.*

Curare debent, ut pax inter clericos foueatur, & inimicitia deponantur, & hoc primo per compositionem, deinde per excommunicationem. *ibid. c. 17.*

Decani tenentur ad residentiam, & non possunt supplere per alios. *concil. Moguntin. 4. c. 71.*

Decima soluenda Ecclesijs, & quo iure.

Decimæ soluendæ sunt, & est de iure diuino. *concil. Later. 3. in append. tit. De depositione c. 21. concil. Mogunt. 4. c. 75. concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 12.*

Decimæ non sunt puræ elemosynæ, sed debita, & obligationes Parochianorum. *concil. Senon. c. 17. 16. q. 1. c. decima tributa sunt. q. 2. c. Admonemus. de decimis. c. Parochianos. concil. Later. 3. in append. de decimis c. 2. conc. Rauenn. 1. sub Honorio 4. c. 7. concil. constant. contra art. 18. Ioannis Voicleff.*

Decimarum multa genera. *De decimis c. 1.*

Decimarum solutio ex veteri testamento comprobatur esse debita. *de decimis c. 1.*

Decimæ Ecclesijs omnino soluendæ. *concil. Moguntin. c. 38. concil. Rhemense c. 38. 16. q. 2. c. Admonemus. c. Precipimus. & c. Nam qui Deo.*

Decimæ soluendæ de omnibus. *Lib. 7. const. Apost. c. 34. concilia omnia infra adducenda. Fideliter soluendæ. 16. q. 7. c. Quicumque.*

Vide, *Transactio.*

Decimas non soluentium poenæ.

Decimas Ecclesijs non soluentes excommunicandi sunt. *concil. Rom. sub Damaso c. 1. concil. Matiscon. 2. c. 5. Cabilon. 3. cap. 18. Regiaticinum c. 17. Valent. 2. cap. 10. concil. Mogunt. 3. c. 17. concil. Rom. sub Alexandro 2. concil. Later. 3. in append. tit. de decimis c. 2. concil. Rauenn. 1. sub Honorio 4. cap. 7. concil. Rom. sub Nicolao 2. cap. 6. concil. Londinense 1. cap. 9. causa 16. q. 1. cap. Statuimus, ut si quis q. 7. c. Omnes. Vsque ad satisfactionem maneat excommunicati. *ibid. de decimis c. Peruenit.**

Decimas non soluentium vindicta. *16. q. 7. c. Maiores.*

Domini Prædiorum compelli possunt, ut terras sunt ijs locent, qui sine lite soluunt decimas. *De decimis c. In aliquibus.*

Qui tenentur soluere decimas Ecclesijs.

Laici omnes tenentur soluere decimas, non clerici. *concil.*

Later. 3. in append. tit. de viris Religiosis c. 6.

Decimæ soluendæ sunt ab omnibus fidelibus, tam liberis,

quam seruis. *concil. Tribur. 1. c. 13. concil. Mogunt. 3. c. 13.*

Decimas soluere tenentur etiam Iudæi de suis prædijs. *de decimis c. De terris.*

Iudæi tenentur soluere etiam decimas de illis rebus, pro quibus Christiani soluebant, quando res illæ erant in horum potestate. *de usuris c. Quanto amplius.*

Decimas tenetur soluere locator, seu conductor possessionis. *de decimis c. A nobis concil. Later. 4. c. 67.*

Monachi tenentur soluere decimas, exceptis Cisterciensibus. *concil. Later. 3. in append. tit. De præscript. c. 4. De aliquibus non tenentur. Vide, Tit. sequenti.*

Tenentur soluere Monachi decimas de prædijs, etiam nouiter obtentis. *de decimis c. commissum.*

Oblati Regularium tenentur soluere decimas, quamdiu viuunt in suis domibus. *De priuilegijs c. Quidam sicut. Vide, Confratres. Vide, Tertiarij. Vide, Oblati. Vide, Regul. oblati.*

Decimæ non possunt ab ullo Abbate retineri sine licentia Papæ. *concil. Rom. 5. sub Gregor. 7. c. 9.*

Decimas soluere tenentur etiam exempti de illis rebus, quæ soluebant eas antequam ad manus exemptorum peruenirent. *de decimis in 6. c. Statuto §. Ceterum. concil. Later. 3. in append. tit. de Religiosis viris c. 4. de decimis c. Nuper. concil. Later. 4. c. 55.*

Exempti tenentur de rebus non exemptis soluere decimas. *de decimis in 6. c. fin. §. Diocesani vero.*

Exempti, seu priuilegiati de rebus, nouiter exemptis tenentur soluere decimas. *de decimis. c. dilecti.*

Decimæ donatio facta Monasterio à laico de Prælato consensu quando valet. *de his, quæ fiunt à Prælato, & c. cap. Cum Apostolica.*

Qui sunt exempti à soluendis decimis.

Episcopi non tenentur soluere decimas. *16. quest. 1. c. Quæsti sunt.*

Clerici non tenentur soluere decimas. *concil. Later. 3. in append. tit. de Religiosis Viris c. 16. de decimis. c. Nouum.*

Religiosi etiam Abbates pro terris, quas laborare faciunt ad suum usum, similiter & pro frugibus, & alijs sibi necessarijs non tenentur soluere decimas. *16. quest. 1. c. Quæsti sunt. Concil. Lateran. 3. in append. tit. de religiosis viris. capit. 3.*

Decimas de hortis, & virgultis, non tenentur soluere fratres Minores. *Clem. 4. const. 4. Virtute §. 21.*

Decimas exigentes indebitas à Religiosis per Episcopos cogantur restituere. *de decimis in 6. c. Statuto §. Diocesani.*

Non tenentur ad decimas suorum laborum neque monachi Cistercienses, neque templarij, neque hospitalij. *de decimis c. Ex parte tua.*

Decimas soluere non tenentur Monachi Cistercienses. *Honorius 3. const. Cum Abbates & const. Cum aliquando Mar. 5. const. 8. Militanti.*

Neque fratres de Mercede Redemptionis, &c. quando Papa concedit soluendas decimas Principibus vel alijs. *Greg. 11. const. 3. dum salubria.*

Neque Monachi Celestini. *Gregor. 11. const. 9. Sacra.*

Neque Monachi Carthusiani. *Martinus 5. const. 5. Fons paruulus.*

Neque Canonici Regulares S. Georgij in Alga. *Eugenius 4. const. 24. Quamquam.*

Fratres Minores non tenentur ad soluendas decimas pro quacumq; causa impositas à Papa. *Sixt. 4. const. 6. Regimini §. 8.*

Neque Fratres Ordinis Prædicatorum. *Sixtus 4. constitut. Regimini.*

Exempti ex priuilegio non tenentur ad soluendum decimas. *de decimis c. A nobis.*

Leprosi non tenentur soluere decimas. *de Ecclef. edificandis. c. Cum dicat.*

Regulares non tenentur soluere decimas de suis hortis, domibus, &c. *De excessibus Prælator. c. Nimis praua. conc. Later. 3. in append. tit. de religiosis viris. c. 3.*

Sed de rebus quæ eas soluebant antequam ipsi haberent soluere tenentur. *conc. Later. 4. c. 55. de decimis c. Nuper.*

Exempti à soluendis decimis non possunt impedire ne terræ quas aliis dant excolendas exsoluant. *De decimis c. Licet, & cap. ad audientiam.*

Decimæ quando exigi possunt à Religiosis post infeudationem. *De decimis in 6. c. Statuto §. Sanè quamuis.*

De quibus rebus soluendæ sunt decimæ, & de quibus non.

Decimæ de omni re soluendæ sunt. *Lib. 7. const. Apost. c. 34. Conc. Later. 3. in append. tit. de decimis c. 3.* Antequam diminuantur res sunt decimandæ, & soluendæ decimæ. *ibidem cap. 4.*

Pro terris nouis etiam soluendæ sunt decimæ. *Gregor. 7. lib. 6. epist. 9. conc. Later. 3. par. 50. c. 40. concil. Later. 4. cap. 55. De decimis. cap. Quoniam à nobis, concil. Vormatiens. 1. cap. 52.*

Pro terris quas religiosi tradunt ad colendum soluendæ sunt decimæ. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de viris religiosis cap. 6.*

Decimæ soluendæ de rebus, antequam à colonis diuidantur, vel à dominis. *concil. Lateran. 3. in append. tit. De decimis c. 4. & p. 50. c. 40. conc. Eboracense 1. concil. Londinens. 1. cap. 9.*

Soluendæ antequam tributa soluantur, dominis. *concil. Later. 4. cap. 54.*

Antequam expensæ deducantur soluendæ sunt decimæ. *ibid.* De omnibus fructibus, vel pretio horti soluenda est decima. *De decimis. c. ex parte canonicorum.*

De pensionibus non possunt exigi decimæ. *Reformatio clerici Germaniæ. c. 24.*

De omnibus legatis, ac fructibus soluendæ sunt decimæ. *Extravag. de decimis. cap. declarationes. concil. Hispalens. 1. cap. ult.*

Etiam de molendinis solui debent, sic de ferro, lana, piscatorijs, &c. *De decimis. cap. Peruenit. cap. Pastoralis, & cap. Ex transmissa.*

Sic de apibus & de omni fructu. *ibid. c. Nuncios.*

Si decimæ ante tributa non soluantur, de tributis danda est decima. *ibid. c. cum non.*

Decimæ non sunt soluendæ de proprijs laboribus. *16. q. 1. c. decimas.*

Decimæ soluendæ secundum locorum consuetudinem. *De decimis. c. In aliquibus §. Ille quippe. concil. Later. 4. c. 53.*

Decimæ quando soluendæ.

Decimæ soluendæ de rebus fructibus & frugibus antequam diminuantur. *conc. Later. 3. in append. tit. de decimis c. 4.* antequam dominus diuidat cum colonis. *ibid.* antequam ex rebus detur salarium seruorum. *ibid.* Sic etiam. *concil. Later. 3. par. 50. cap. 40. concil. Eboracen. 1. concil. Londinens. 1. cap. 9.*

Decimæ soluendæ antequam soluantur tributa dominorum temporalium. *concil. Lateran. 4. cap. 54. De decimis. c. cum non sit.*

Decimæ soluendæ statim, ac fructus sunt collecti. *De decimis. c. cum homines.*

Decimarum ius non perditur per donationem prædii. *16. q. 1. c. Si quis laicus.*

Decimæ prædiales soluendæ antequam deducantur expensæ. *De decimis. c. Non est in potestate.*

Soluendæ antequam semina deducantur. *ibid. c. Tua nobis.* Soluendæ prius, quam soluantur census. *ibidem. cap. cum non sit.*

Decimæ soluendæ quæ de consuetudine loci sunt probatæ. *concil. Later. 4. c. 53.*

Decima cui soluenda, & cui non.

Decimæ soluendæ sunt Ecclesiæ Baptismali. *16. q. 1. cap. De decimis. lib. 7. const. Apost. c. 34. lib. 8. cap. 30. concil. Hispal. 1. cap. ult. conc. Foroiuliens. c. ult. concil. Auxel. 4. c. 9. Cabilon. 3. cap. 19. De Parochijs c. fin. conc. Calcedon. c. 17. Concil. Tribur. 1. cap. 14. Concil. Nanneten. 1. cap. 10. 16. q. 1. cap. Ecclesia.*

Decima personalis debetur Ecclesiæ, in qua recipiuntur Sacramenta. *De decimis. cap. Ad Apostolica.* Rerum vero, & frugum decimæ soluuntur Ecclesiæ, in cuius territorio sunt. *ibid. conc. Later. 3. in append. tit. de Religiosis Viris cap. 3. item par. 50. cap. 39.* Non verò ei Ecclesiæ, in cuius loco reperitur causa negotij. *ibid. p. 50. c. 39.*

Decima soluenda Ecclesiæ Parochiali; quod si mutatur Parochia, adhuc soluenda est primæ Ecclesiæ à terris, & prædijs, quæ illi prius soluebant. *De Parochijs c. fin.*

Si dubium sit cui Ecclesiæ soluendæ sint decimæ, an Ecclesiæ loci, domicilij, & hospitij, an vero ubi sunt terræ, prædia, &c. præter regulam superius datam, de decima personali, & decima terrarum, statari potest consuetudini. *De decimis cap. cum sint, & cap. ad Apostolica.*

Decimæ auferri non debent Ecclesiis antiquis, & dari nouis. *concil. Mogunt. 3. c. 13.*

Decima dari potest Ecclesiæ nouæ distant per quatuor, aut quinque milliaria, si sit facta iussu Episcopi. *Concil. Calcedon. c. 14. concil. Nanneten. c. 14.*

Decimæ non sunt soluendæ regularibus. *concil. Lateranens. 4. cap. 56.*

Decimas sibi arrogantes regulares, quomodo puniendi. *Clement. de decimis. c. 1.*

Decimæ alicui Ecclesiæ debitæ in pignus sumi non possunt à laicis. *De decimis. c. fin.*

Decimæ non possunt per Canonicos regulares diuidi, & denegari Ecclesiis. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. De Religiosis Viris c. 1.*

Decimæ quæ debentur monasterijs, sunt eis soluendæ. *Concil. Lateran. 3. ubi supra c. 2.*

Decimæ non possunt usurpari à laicis, & pænæ. *Conc. Claromont. c. 19.*

Non possunt populi ex suo arbitrio priuare Parochum decimis, licet malus sit, & peccator. *Conc. Constantiens. contra ar. 18. Violeff.*

Decimæ non sunt soluendæ Monachis, sine Episcopi consensu. *16. q. 7. c. Decimas, & c. Ecclesias.*

Decimæ soluendæ antiquis Ecclesiis. *16. quest. 1. cap. Ecclesia.*

Decimæ soluendæ sunt Ecclesiis solitis. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. cap. 12.*

Decimæ Ecclesiastica laicis non concedenda.

Decimæ laicis non concedendæ. *16. q. 7. cap. Decimas. cap. Peruenit, & cap. Congregato. De decimis. cap. Ad hac donationem, (& maximè iure hæreditario.) ibid. Conc. Roman. 5. sub Gregor. 7. c. 7. & laici excommunicati sunt, donec eas restituant. ibid.*

Episcopus concedens laico decimas Ecclesiarum puniendus. *De decimis c. Quamuis. Priuatur officio. Concil. Lateran. 3. De depositione c. 8.*

Dare decimas laicis est simoniacum, maximè si dentur per pecuniam. *1. q. 3. c. Altare, & c. Peruenit ad nos.*

Decima transferri non potest de laico ad alium laicum. *De decimis cap. Prohibemus.*

Decimarum locatio, & conductio.

Decimæ possunt locari, & conduci, si ex locatione emergat maior Ecclesiæ utilitas. *De locato, & conducto cap. Vestræ nobis. Secus si non. Conc. Eboracen. 1.*

Decimarum fructus, & prouentus locari possunt. *Honor. 3. ex Cirone tit. de locato, & conducto.*

Decimæ non danda in feudum: & quid si dentur.

Decimæ non possunt dari in feudum. *De locato, & conducto, cap. Vestra nobis.*

Decimæ noualium non pertinent ad laicum, qui decimam habet in feudum. *De decimis cap. Tua. §. Ne occasione.*

Decimarum compositio, & commutatio.

Decimæ non possunt redimi à populis (propria autoritate.) *16. q. 7. c. Decimas quas populus.*

Decimarum ius non potest commutari cum villis, vel aliis rebus (id est à Parochis,) sed decimæ exigendæ sunt. *Concil. Later. 3. in append. tit. de decimis c. 1.*

Si pro decimis fiat compositio de licentia Episcopi, valet, etiam si fiat in perpetuum. *conc. Later. 3. in append. tit. De pactionibus cap. 3.*

Potest fieri compositio pro decimis, de licentia Episcopi. *concil. Later. 3. ubi supra c. 7. De transactionib. c. Statuimus.*

Compositio super decimas non tollitur per priuilegium non soluendi decimas, nisi fiat mentio de ea. *De decimis c. Ex multiplici.*

Decimæ circa præscriptiones.

Decimarum præscriptio est per annos 40. ita quod si per 40. annos non soluitur alicui decima, ab eo exigere non possit. *de præscriptionibus cap. de quarta. & cap. Ad aures.*

Decimas præscribens in prædia, de noualibus non habet decimas. *de decimis c. cum contingat.*

Decimarum donatio facta à laico non facit præscriptionem, etiam si à Rege sit facta. *de decimis c. Dudum.*

Decimarum priuilegium quid operatur, & quid non, & à quo fit.

Priuilegium absoluens à solutione decimæ non præiudicat compositioni factæ de ea, nisi fiat mentio de ipsa. *de decimis c. Ex multiplici.*

Priuilegium de decimis laborum non extenditur ad terras, quæ à priuilegiatis traduntur alii excolendæ. *ibid. cap. Licet, & cap. Ad audientiam.*

Priuilegium quò remittuntur Religiosis, vel aliis decimæ, intelligitur de futuris. *de priuilegijs c. Qui circa.*

Priuilegium non soluendi decimas de noualibus, non comprehendit decimas possessas ab aliis tempore concessionis, nisi de eis fiat mentio. *de priuilegijs c. Dudum.*

Priuilegium de decimis noualium, quæ comprehendit. *De decimis in 6. c. Statuto.*

Priuilegium noualium limitatum ad mensuram antiquam, cum conceditur alicui ordini, aut monasterio, &c. non intelligitur ultra medietatem, & in hoc excluduntur Cisterciense. *de decimis in 6. c. Statuto §. Statuimus.*

Priuilegium non soluendi decimas non tollit obligationem, nisi de quibusdam nominatis. *de decimis c. Ex multiplici.*

Priuilegiati circa decimas soluendas, de nouis prædijs acquisitis, tenentur eas soluere, nisi alias fecerint compositionem. *De decimis cap. Nuper.*

Laicus priuilegiatus in solutione decimæ, non potest cogi ad eam soluendam. *De priuilegijs, c. cum & plantare.*

Priuilegia decimarum non possunt auferre Parochis necessaria ad portandum onus Ecclesiæ. *de decimis in 6. cap. fin. §. Vbi autem.*

Priuilegium de non soluendis decimis concedi non potest ab Imperatore, vel alio. *De decimis cap. Tua, & infra. & cap. Dudum.*

Decimas exigere omittens clericus per pecuniam, simoniam committit. *1. q. 3. c. Altare, & c. Peruenit. de rerum permutatione cap. fin.*

Decimas fraudantes, usurpantes, vel solui impediētes.

Decimas fraudantes, siue sæculares, siue Religiosi (qui non habent priuilegium) excommunicari debent per Episco-

pos. *conc. Sabinense c. 12. & 24. Clement. de decimis c. 1. de decimis in 6. cap. 1.*

Decimas usurpantes excommunicandi sunt. *concil. Claramont. c. 19. conc. Later. 3. c. 14. Et Ecclesiastica sepultura priuetur. conc. Later. 3. ib. Clement. de decimis c. 1.*

Decimas solui impediētes Religiosi, vel alii, excommunicationem ipso facto incurrunt. *Clement. de pœnis c. fin. concil. Trid. sess. 25. de reformatione c. 12. de decimis in 6. c. 1.*

Religiosi tenentur docere populos in concionibus, ut decimas soluant; sic etiam & in confessionibus; & si retrahunt, excommunicationem incurrunt, & suspenduntur, donec retractent. *Clement. de pœnis c. 1.*

Decimæ collectæ à quo, & quibus dispensandæ.

Decimæ iuxta Episcopi dispositionem dispensandæ. *16. q. 1. cap. In sacris.*

Decimas distribuens contra Episcopi voluntatem, est anathema. *16. q. 1. c. In canonibus.*

Decimæ dispensandæ ab Episcopo in clericorum, & pauperum sustentationem. *Lib. 7. const. Apost. c. 25. & lib. 8. c. 30. conc. Turon. 3. c. 16. & 45.*

Decimæ dandæ non sunt laicis. *16. q. 7. c. Peruenit ad nos.*

Decimæ possunt dispensari à clericis locis piis, & monasteriis. *16. q. 1. c. Quoniam.*

Vide, *Ecclesiast. bona.* Vide, *Benef. redditus.*

Decimarum restitutio.

Decimarum restitutionem (seu ius ad eas) prætere non potest aliqua Ecclesia, nisi probet se iuste possidere, quando fuit priuata. *De restitut. spoliat. in 6. c. fin.*

Decimæ de nouo à quo possunt imponi, & à quo exigi.

Decimas de nouo imponere potest Papa pro aliqua necessitate. *Extra, de decimis cap. Declarationes.* Vbi multa scitu digna de hac materia. & *Concl. Constant. sess. 43. in const. Martini V.*

Pro quibus necessitatibus potest Papa imponere decimas. *ib.* Super quibus rebus potest in ijs necessitatibus Papa imponere decimas. *ibid.*

Etiam Ecclesiastici in talibus necessitatibus obligari possunt ad soluendum decimas. *ibid. Concil. Constantiense sess. 43. ex constit. Martini V.*

Quomodo imponendæ, & exigendæ præfatæ nouæ decimæ. *ibidem.*

Decimæ ab omnibus etiam Ecclesiasticis, monasterijs, locis piis per Papam solui permittendæ sunt Imperatori, & aliis Principibus, quando fit bellum contra Turcas, & alios fidei inimicos. *Conc. Later. 5. sess. 12. const. 2. Constituti. Urban. VIII. const. 6. c. 63. id est, dum fit pro defensione fidei.*

Decimæ beneficiorum quomodo soluendæ.

Decimæ, quæ impositæ sunt super beneficiis soluendæ sunt de moneta corrente. *de decimis c. fin.*

Decimarum collectores.

Decimarum collectores non possunt pro decimis sequestrare, vel auferre calices, vestes, aliaue Ecclesiastica, & diuino cultui dicata. *Clement. de decimis c. fin.*

Decimæ soluendæ secundum locorum consuetudinem. *de decimis c. In aliquibus §. Ille quippe. conc. Later. 4. c. 53.*

Decreta.

Decreta incautè facta sunt retractanda. Vide, *Definita.* Post *conc. Elibert. 22. q. 4. c. Definitio.*

Decreta à maiori parte collegij, communis, capituli, &c. præualent. *de his, quæ fiunt à maiori parte c. 1.*

Decreta pro diuersitate temporum mutari possunt. Vide, *Tempus.*

Decreta

Decreta rationabiliter facta, mutari non debent. 25. q. 2. cap. cum pie. & cap. Ecclesiastica. 35. q. 9. *Omibus*. & c. *Loci nostri*. Alias ordo Ecclesiæ confunditur.
 Decretum conditionale ante conditionem non afficit collatorem. *Clement. de concess. præb. cap. 1.*
 Vide, *Definita*. Vide, *Statuta*. Vide, *Leges*. Vide, *Constitutiones*.

Decreta, & decretales Sedis Apostolicæ.

Decreta Sedis Apostolicæ omnes sacerdotes scire tenentur. *Siricius ep. 1. c. ult.*
 Decreta Sedis Apostolicæ omnes obligant. 25. q. 1. cap. *confidimus*. cap. *Nulli*, & cap. *Generali*. q. 2. cap. *Amputato*. cap. *Institutionis*.
 Decreta Romani Pontificis, facta, vel pro fidei disciplina, vel pro correctione morum, vel pro correctione sceleratorum, vel pro interdictione imminentium, vel futurorum malorum, promulgata, si quis contempserit, est anathema. Item dogmata, mandata, interdicta, vel sanctiones pro eisdem, ut supra promulgata contemnens, est anathema. 25. q. 2. cap. *Si quis dogmata*. ex *Nicolao I. in conc. Roman.* 3. c. ult. *Bonif. II. in sua epist. Agapitus ep. 1. Symmachus ep. 9. Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. Quia quorundam*. Vide, *Romana Ecclesia*. Vide, *Romanus Pontifex*. Vide, *Papa*. Diffuse. Vide, *Ecclesia Romana*.
 Decreta Sedis Apostolicæ pro necessitate temperanda sunt. 1. q. 7. c. *Necessaria*.
 Decreta contra Papæ constitutiones, aut decreta, sunt nulla. *Adrianus I. c. 39.*
 Vide, *Romanus Pontifex*.
 Decretales Epistolæ habent auctoritatem Sedis Apostolicæ. *Dist. 19. c. si Romanorum*. Sunt obseruandæ, ac si à Sancto Petro fierent. *ibid. cap. Sic omnes*.
 Decretales Epistolæ Sedis Apostolicæ inter scripturas canonicas possunt numerari propter auctoritatem. *Dist. 19. cap. In canonicis*. *Nicolaus I. ep. 42.*

Decreta S. Inquisitionis.

Decreta S. Inquisitionis comprehendunt omnes, siue sæculares, siue clericos, & regulares antiquos & modernos, & nullum iuuat priuilegium contra illa. *Urb. 8. const. 8. in append. alias 117.* Vide, *Inquisitores supremi*.
 Decreta S. Inquisitionis contra hæreticam prauitatem, quomodo obseruanda per Regulares. Vide, *Regular. superiores*.

Decreta Conciliorum, & Sanctorum Patrum.

Decreta Conciliorum generalium in materiis fidei non possunt retractari. *Gelasius I. ep. 13. & constit. Valde mirati §. 16.* Vide, *Conciliorum decreta*. Vide, *Ecclesia Romana*. Vide, *Papa*. Vide, *Concilia*. Vide, *Statuta*.
 Decreta Sanctorum Patrum non sunt violanda. *Felix I. ep. 1. & 2. Hormisdæ ep. 5. & 70. 25. q. 1. c. contra statuta*.
 Decreta positiua Concilii Tridentini ex quo tempore cœperunt obligare. *Pius 4. const. 80. Sicut*.
 Vide, *Concilia*, & c.

Dedicatio, & dedicare.

Dedicari, seu consecrari debet Ecclesia. *De consecrat. dist. 1. cap. 1.* Vide, *Consecratio Ecclesiarum*. Solemniter dedicanda. *ibid.*
 Dedicari debet Ecclesia, de cuius dedicatione non constat. *Gregor. I. lib. 12. ep. 32. De consecr. dist. 1.*
 Vide, *Consecratio*.
 Dedicatio Ecclesiæ facienda est ab Episcopo, qui habet iurisdictionem in incolas, antequam Ecclesia fundetur. *De religiosis domibus cap. 1.*
 Pro dedicatione Ecclesiarum, nihil soluendum. 1. q. 1. cap. *Statuimus*. *Conc. Cabilon. 3. c. 16. Concil. Tholos. 1. c. 3.*
 Dedicationis Ecclesiæ festum omni anno celebretur. *Felix*

4. epist. 1. de consecr. dist. 1. cap. *Solemmitates*. Cum octaua celebrandum est. *ibid. c. seq.*
 Dedications Episcoporum, seu consecrationes anniuersariæ celebrandæ. *De consecr. dist. 1. cap. Solemmitates*, cum octaua celebrandæ. *ibid. c. seq.*
 Vide, *Consecratio Eccles.*

Defendere. Defensio.

Defendere se potest homo aggressus occidendo aggressorem, si nequit aliter se defendere. *De homicidio voluntario cap. Significasti il 2.*
 Defendi debet proximus ab iniuria; alias non defendens participat in malo. 23. q. 3. cap. *Non in inferenda*, & c. ult.
 Defendi debent res Ecclesiæ non manibus, sed iudicio. 16. q. 6. cap. *Consuetudo*.
 Defensores habere debet Ecclesia pro litibus, & causis suis. *conc. Mileuit. c. 16. conc. Afric. c. 42.*
 Defensiones dandæ sunt cuilibet inquisito ex qualibet causa. *conc. Lateranen. 4. can. 8.*
 Defensiones dandæ reo, alias non potest sententiarum. *Marcellus I. ep. 2. 3. q. 9. c. Non oportet*. Vide, *Condemnare*. Vide, *damnare*. Vide, *Sententia*. Vide, *Reus*.
 Defensionum tempus debet esse spaciosum. *Iulius I. ep. 2. c. 3. Felix 2. ep. 1. c. 21.*
 Defensiones plures alicui non sunt negandæ. *De regulis iuris in 6. cap. 20.*

Deficiens, Deficere, Defectus.

Deficiens in purgatione habetur ut conuictus. *De accusat. c. Inquisitionis*, & cap. *Accedens*. Vide, *Purgatio*. Vide, *Compurgatores*.
 Defectus in expeditione litterarum Apostolicarum non suppleantur, nisi exprimantur in petitione, & signetur sic, *fiat ut petitur*. *Urbanus 8. const. 6. Sanctissimus c. 41.*
 Defectus ordinariorum suppleri non possunt à S. Pœnitentia-ria. *Pius 4. const. 53. In sublimi*.
 Vide, *Litteræ Apostolicæ*.

Definita, Definire.

Definita rationabiliter non sunt mutanda. 35. *quest. 9. cap. Omibus*.
 Definita vtiliter à prædecessore non debent reuocari à successore, sed potius roborari. 35. q. 9. c. *Loci*. Vide, *Decreta*.
 Definita bene retractari non possunt, nisi à maiori auctoritate. *Nicolaus I. in decr. tit. De iudicijs c. 13. 6. q. 4. cap. Quod bene*. Vide, *Decreta*.

Defuncti: quid eis prodest, quid non, & quid de nobis sciunt.

Defunctis cum pœnitentia pro sunt orationes. 13. q. 2. cap. *Pro obeuntibus*.
 Defuncti in bello pro fide indulgentiam consequuntur delictorum. *Ioannes 8. ep. 144.*
 Defunctorum animæ quatuor modis iuuantur. 13. q. 2. cap. *Anima*.
 Vide infra, *Defunctorum suffragia*.
 Animæ, quæ decedunt cum pœnitentia, per sacrificia, & elemosynas semper iuuantur usque ad diem iudicii (id est si indigent.) 13. q. 2. c. *Tempus*.
 Defunctis prodest sepeliri in Ecclesijs, vel propè eas, & quare. 13. q. 2. c. *Cum graua*, & c. *Non aestimemus*.
 Defuncti aliquando apparent viuentibus. 13. q. 2. cap. *Fatendum est*.
 Defuncti nesciunt, quid hic fiat à viujs. *ibid. c. Fatendum est*.
 Ab ijs qui decedunt scire possunt aliqua, non tamen omnia, sed quæ Deus eis permittit. *ibid.* Item ab Angelis scire possunt, quæ Deus permittit. *ibid.*
 Defuncti in terra non iudicantur, neque à Papa. *Adrianus 2. ep. 12.* Sed declarantur solum excommunicati, vel hæretici. Vide infra, *in hoc eodem titulo*.

Defun-

Defunctis damnatis non prosunt orationes, & oblationes. 13. q. 2. c. *In presenti*. Ad quid prosunt orationes factæ pro fidelibus, si sunt damnati. *ibid.* c. *Tempus lib. 8. constit.* *Apostol. cap. 43.*

Defuncti non possunt ligari, neque solui. 24. q. 2. c. *Legatur*, & c. *Nec quisquam*.

Defuncti sine absolutione Ecclesiæ non possunt absolui post mortem. *ibid.* c. *de communione*.

Defuncti in hæresi possunt post mortem declarari excommunicati. 24. q. 2. c. *Sanè profertur*.

Pro defunctis tristandum non est. 13. q. 2. c. *Quam præposterum*. c. *Habent*. c. *Qui diuina*.

Defuncti cum opinione sanctitatis. Vide, *Sepulchrum*.

Defuncti in communione catholica damnandi non sunt, si aliqua eorum doctrina reperiatur hæretica, sed doctrina damnanda. *Vigilius in const. Concilij 5. Generalis*, circa finem. *Pelagius 2. ep. 7.*

Defunctorum cadauera non perquirenda in Ecclesia per Iudices sæculares. Vide, *Eccles. Immunitas*. Vide, *Ecclesiæ veneranda*.

Vide, *Anima*. Vide, *Corpora*. Vide, *Moriens*. Vide, *Orare*.

Defunctorum funeralia, seu exequia.

Defunctorum exequiæ, seu funeralia fieri debent. *Clement. 1. ep. 1. cap. 4.*

In funeralibus non cantetur carmen modo gentilium; neque tundendum, seu percutiendum est pectus. *conc. Toletan. 3. c. 22. conc. Arelat. 3. c. 10.*

Defunctorum corpora in funerali non operiantur pallis, seu corporalibus, quæ in Eucharistia inseruiunt. *conc. Aruer-nense c. 3. & 5.*

Defunctorum corpora præsertim Religiosorum, cum psalmis ad sepulchrum ferenda. *conc. Toletan. 3. c. 22. 13. q. 2. c. Qui diuina. conc. Arelat. 3. c. 10.*

Pro defunctorum exequijs, nihil exigendum à clericis. *conc. Lateran. 3. c. 7. conc. colon. 2. part. 7. c. 28. de simonia. cap. Suam.*

Defunctorum exequiæ faciendæ, sine pompa. *conc. colon. 3. tit. Censura c. 21. conc. Arelat. 3. c. 10.*

In defunctorum exequijs non facienda conuiuia. *conc. colon. 2. part. 7. c. 29. & colon. 3. tit. Censura c. 21. conc. Arelat. 3. c. 10. Reformatio Cleri Germaniæ. c. 28. Vide, Conuiuia.*

Defunctorum funeralia, quomodo faciendæ. Vide, *Funeralia, & c.*

Defunctorum sepulchra.

Defunctos in Ecclesia non sepeliendos, olim erat statutum, sed circa muros Ecclesiæ. *conc. Bracharen. c. 36. concil. Mogunt. c. 52. conc. Tribur. 1. c. 17. conc. Nanneten. 1. c. 16.*

Defuncti sepeliendi sunt in eo loco, in quo, dum viuerent elegerunt sepulturam. *Extra, de sepulturis c. detestanda.*

Defuncti in Ecclesia sepeliendi sunt, si fideles sunt. *concil. Mogunt. c. 52. Cum licentia Episcopi, vel Parochi possunt fideles in Ecclesia sepeliri. conc. Meldense c. 72.*

Defunctis prodest sepeliri in Ecclesia; & prope illam, & quare. 13. q. 2. c. *cum grauias*, & c. *Non estimemus*.

Defuncti in prælio possunt à suis propinquis deferri ad propria. *Nicolaus 1. ad Consulta Bulgar. c. 100.*

Sepulchra non sunt frequentanda cum conuiujs. *conc. Lucen. 2. c. 69. de consecr. dist. 1. c. Non oportet. conc. Arelat. 3. c. 10. colon. 2. part. 7. c. 29. colon. 3. tit. Censura cap. 21.*

Corpora defunctorum eijs non possunt de sepulturis, & pœ-næ. *conc. Meldense c. 72.*

Vide, *Moriens*. Vide, *Mortui*. Vide, *Sepultura*. Vide, *Sepelire*.

Defunctorum corpora, & ossa.

Defunctorum ossa, seu corpora de sepultura non eijsiendæ. *conc. Meldense c. 72.*

Defunctorum corpora non debent exenterari, expulpari, concidi, &c. vt commodè deferri possint ad proprias terras, sub pœna excommunicationis ipso facto. *Extra, de sepulturis c. detestanda.*

Vide, *Corpora*. Vide, *Mortui*.

Defunctorum suffragia.

Defunctorum animæ Deo commendandæ per orationes. *lib. 8. constitut. Apostol. cap. 41. Clemens 1. ep. 1. c. 4.*

Vide, *Anima*.

Defunctorum animæ per orationes, eleemosynas, & sacrificia iuuantur, si cum pœnitentia decesserunt, & sunt in purgatorio. 13. q. 2. cap. *Pro obeuntibus*, cap. *anima*, c. *Tempus*. *Gregor. 7. lib. 1. ep. 6. Ioannes 8. epist. 204. Concil. Salgunstadiense cap. 10. Concil. Triburiens. 1. cap. 15. Concil. Florent. sess. ult. in literis Vnionis. Concil. Senonense c. 12. concil. colon. 3. tit. censura c. 21. concil. Mogunt. 4. cap. 46. conc. Trident. sess. 24. in decr. de Purgatorio.*

Defuncti in bello pro fide indulgentiam delictorum consequuntur. *Ioannes 8. epist. 144.*

Defunctis pœnitentibus Papa concedere potest indulgentiam. *Ioannes 8. ibid.*

Defunctis damnatis orationes, & alia non prosunt. 13. q. 2. cap. *In presenti*. Vide, *Defuncti*. Vide, *Anima*. Vide infra. *Defunctorum anniuersaria*. Vide, *Mortui*.

Defunctorum oblationes, & eleemosynæ soluendæ.

Defunctorum oblationes, & eleemosynas retinentes, excommunicandi sunt. 13. q. 2. c. *Qui oblationes il 2.*

Vide, *Oblatio*. Vide, *Legata*.

Defunctorum oblationes, & eleemosynas non soluentes, vt infideles habendi sunt. *Conc. carthag. 4. c. 95. conc. Varsense 1. c. 1. Varsense 2. c. 4.*

Sic etiam tractandi, qui cum difficultate oblationes defunctorum soluunt. *ibid.*

Defunctorum oblationes eleemosynæ, &c. recipiendæ sunt, etiam si in crimine aliquo fuerint occisi, dummodo se ipsos non occiderint. *Concil. Aurelian. 1. c. 15.*

Defunctorum anniuersaria, & alia commemorationes.

Defunctorum anniuersaria celebrari possunt. *Honorius 3. ex Cirone, de celebratione miss. c. 2. De celebr. miss. cap. cum creatura*. Vide, *Anniuersaria*.

Sacrificia, & commemorationes defunctorum fieri possunt, die 3. 7. & 30. & vnde hic ritus habet originem. 13. q. 2. cap. *Quia alij*.

Pro defunctis fieri debet commemoratio in omni Missa. *de consecr. dist. 1. cap. Visum præterea. Concil. cabilon. 3. cap. 39. & desumit hoc Concilium ex D. Augustino. Lib. 8. de cura pro mortuis agenda cap. 4.*

Defuncti in excommunicatione.

Defunctis in excommunicatione sine pœnitentia, non est communicandum. *Gregor. 7. lib. 4. ep. 6.*

Defuncti in excommunicatione, sine absolutione voluntariè, non possunt absolui post mortem. 24. quæst. 2. cap. *de communione*.

Defuncti in hæresi possunt post mortem declarari excommunicati. *ibid. c. Sanè profertur*. Vide, *Hæretici*.

Defuncti non possunt ligari neque solui. 24. q. 2. c. *Legatur*, & c. *Nec quisquam*.

Defuncti in communione Catholica, damnandi non sunt, licet aliqua eorum doctrina reperiatur hæretica. *Vigilius in constit. Concilij 5. Generalis, sed constantinopol. 2. Sed doctrina est damnanda. ibid.*

Defunctorum excommunicatorum hæredes ad quid tenentur, si cum cautione defuncti habuerunt absolutionem. Vide, *Hæredes*, & Vide, *Hæretici*. Vide, *Mortui*. Vide, *Moriens*. Vide, *Excommunicati*.

Defun-

Defunctorum legata, & voluntates.

Defunctorum piæ voluntates cassari non possunt per Episcopos. 16. q. 1. c. *Admonere, & c. consideratio.*
Vide, *Legata.* Vide, *Testamenta.* Vide, *Voluntates piæ.*

Defuncti cum opinione sanctitatis.

Si quis moritur cum opinione sanctitatis, donec à Sancta Sede Apostolica canonizetur, vel declaretur beatus, non potest pingi cum radiis, splendoribus, laureolis, &c. neque cum alio simili, quod cultum, & venerationem sacram significet. *Urbanus 8. const. 37. Sanctissimus, & const. 22. in append. alias 132. Cœlestis.*

Præfatas imagines pingentes, seu formantes, quas penas incurrunt. *ibid. const. 37. §. 7. & ab ordinario, ac Inquisitore iudicandi. ibid. §. 7.*

Si imagines deferantur à fidelibus in honorem præfati defuncti cum opinione sanctitatis, recipiantur, & conferuantur à clericis in loco secreto. *ibid. const. 37. §. 7.*

Præfati sic mortui cum sanctitatis opinione, non possunt imprimi miracula, gratiæ, reuelationes, beneficia, & alia, quæ eius intuitu asseruntur facta, nisi à Sancta Sede Apostolica approbentur. *ibid. const. 37. §. 7.*

Imprimentes quas penas incurrunt. *ibid. §. 7.*

Per hanc constitutionem nullum fit præiudicium ijs, qui defuncti sunt cum opinione sanctitatis, & cum communi sensu Ecclesiæ, ut tales tenentur, si per centum annos sic habiti sunt. *ibid. const. 37. & in appendice 22. alias 132.*

Vide, *Moriens.* Vide, *Sepulchrum.*

Degradatus, degradatio.

Degradati si se ingerunt in exercitio suorum ordinum, excommunicandi sunt si non corriguntur, (nota quod de depositis, qui degradati verbaliter dicuntur, loquitur.) *conc. Tolet. 1. c. 18. & ab Ecclesia expelli debent. ibid.*

Degradati, in monasterio recludendi, vel viuant in penitentia. *conc. Cabilon. 3. c. 40.*

Degradati, seu depositi debent in penitentia vivere, alias excommunicentur. *Distinct. 81. cap. Dictum est. concil. Cabil. 3. cap. 40.*

Degradati spoliuntur priuilegio clericali. *de verbor. signif. c. Nouimus.*

Degradatio quando, & quo ritu facienda. *de hæreticis in 6. cap. 1. Sed habetur distincte totum hoc. de pœnis in 6. cap. Degradatio.*

Degradatio à pluribus Episcopis facienda est. Sed si fiat propter crimen hæresis, ab vno solo potest fieri. *De hæreticis in 6. cap. 1.*

Degradatio verbalis à minoribus, fieri potest à solo Episcopo. *de pœnis in 6. cap. 1.*

Degradatio præcedere debet quoties clericus traditur curiæ seculari, vel perpetuo est immurandus. *de hæret. in 6. c. 1.*

Degradatio facienda est præsentem potestate seculari, quæ statim post degradationem illum recipit. *de verbor. signif. c. Nouimus.*

Degradatio duplex est, verbalis, & actualis, seu realis. *de pœnis in 6. cap. 2.*

Degradatio actualis sic fit: inducitur clericus omnibus vestibus sui ordinis, deinde Episcopus ab vltima incipiens illum exuit, & gradatim alias ei aufert vestes, vsque ad vltimam; deinde tondet caput, ne vestigium in eo remaneat clericalis tonsuræ. Dum vestes aufert dicit certa verba *auferrimus, &c. tandem dicit. Authoritate Dei Patris, & Filij, &c. Auferimus habitum clericalem, deponimus, spoliamus, & degradamus ab omni officio clericali, &c. De pœnis in 6. cap. 1.*

Degradatio facta per Episcopum excommunicatum, est nulla. *Nicolaus 1. in decr. tit. de iudicijs c. 14. 24. q. 1. c. Ait.*

Degradatio clericorum (dato casu) fieri potest ab Episcopo per se, vel per Vicarium, absque numero requisito à sacris canonibus, dummodo tot Abbates vsum mitræ habentes assistant, si isti commodè possunt reperiri: alioquin toti-

dem personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ graues, & iuris peritia commendabiles. *concil. Trid. sess. 13. de refor. cap. 4.*

Degradati si rehabilitandi sunt, quia iniuste degradati, quæ cæremonia, & ritu debent remitti in officio. *conc. Tolet. 4. c. 28. 11. q. 3. c. Episcopus, Presbyter.*

Vide, *Depositum.* Vide, *Clerici depositi.*

Delator.

Delator, qui est causa, ut aliquis interficiatur, aut proscribatur; si est fidelis, nec in fine communicare potest: si causa sit leuis, post quinquennium communicet, si catechumenus post quinquennium potest baptizari. *Concil. Eliberti. cap. 73.*

Delatoris pœna est capitis, aut linguæ amputatio. 5. q. 6. c. *Delatoris. c. Delator. Adrianus 1. c. 49.*

Delator est, qui per inuidiam prodit. 5. q. 6. c. *Delator.*

Delegatio.

Delegatio facta iudicibus incertis est nulla. *de rescriptis cap. Ad hæc.*

Delegatio ad futurum negotium est nulla. *ibid.*

Delegatio facta pluribus cum clausula, quod si non omnes, intelligitur de impotentia iuris, & facti. *ib. c. Sciscitatus.*

Delegatio facta cum clausula, & quidam alij, non extenditur ad magnam multitudinem. *de rescriptis cap. Sedes Apostolica.*

Delegatio facta contra aliquem alicuius Diocesis, si ille sit alterius, est nulla: sic etiam si dicatur in delegatione, reum esse vnius ciuitatis, & sit alterius. *ibid. c. Significante.*

Delegatione facta de finienda causa intra certum terminum, hoc elapso cessat iurisdictio. *de off. & potest. iud. deleg. cap. De causis.*

Delegatione facta alicui excommunicanti, ut aliquem absoluat, si contra Concilium excommunicauit, datis executoribus qui eo non parente exequantur, cognitio non demandatur excommunicanti sed executoribus. *de rescriptis c. Ab excommunicato.*

Si delegationes contrariæ factæ ab eodem iudice præsententur factæ sub eadem data, supersedeatur donec consulatur Papa. *de off. & potest. iud. deleg. c. Sanè à nobis.*

Delegatione iam facta, delegatus potest citare, &c. ad causam spectantia facere. *de off. & potest. iud. deleg. c. Præterea.*

Delegatione facta pluribus, potest vnus subdelegare alium, etiam si non dicatur, ut vnus sine altero procedat. *ibid. cap. Quamuis.*

Delegatio expirat facta sententia. *ibid. c. In literis.*

Delegatio facta dignitati, non expresso nomine proprio, transit ad successorem. *de off. & potest. iudic. deleg. c. Quoniam Abbas.*

Si delegatio facta sit duobus, sententia vnius non tenet. *ib. c. Causam matrimonij.*

Delegatione facta tribus, cum clausula, quod si non omnes, duo non possunt procedere, nisi constet de impotentia tertij, *ibid. c. Prudentiam.* Et ille tertius est arguendus, quod non obedierit mandato Apostolico. *ibid.*

Delegatione facta tribus simpliciter, causa non potest finiri, nisi à tertio fiat subdelegatio alterius. *ibid. c. cum causa.*

Delegatione facta duobus cum clausula, quod si ambo, &c. vno recusante alter solus procedit. *de off. & potest. iudicis deleg. c. cum super.*

Delegatio si expirat in die peremptorio, quid agendum. *ib. cap. Consuluit.*

Delegatio plurium expirat per mortem vnius. *ibid. cap. Vno delegatorum.*

Delegatio ad exequendum nudum ministerium, ut absoluendi, excommunicandi, penitentiam imponendi, dispensandi, &c. non potest subdelegari. *ibid. c. fin. Quoniam §. fin. Vide, Absoluere.*

Delegatione plurimum facta in solidum, quilibet potest cogere, ut vno perpetuante omnes perpetuent. *de off. & potest. iud. deleg. in 6. cap. Cum plures.*

Dele-

Delegatio cui facienda est & cui non. *Clement. de Rescript. cap. Et si.*

Delegatione facta cum clausula, *appellatione remota* quando fieri potest subdelegatio, & quando non & quomodo potest appellari. *de off. & potest. Iudic. deleg. cap. Super questionem. §. Si verò.* Sed si facta sententia, aliæ literæ delegationis ad alios iudices emanarint, appellatio videtur acceptata, & tunc primus delegatus non potest exequi sententiam. *ibid. c. Pastoralis §. Præterea.*

Delegatione facta cum clausula, *quod si non omnes*, &c. & vnus committit alijs vices suas, & moriatur; tunc si res non est integra, ipsi possunt procedere; si vero est integra non possunt. *de off. & potest. Iud. deleg. c. Licet undique.*

Delegatione facta duobus cum clausula, *quod si ambo*, si vnus subdelegat alter non tenetur acceptare subdelegatum, sed solus potest procedere. *ibid. c. cum dilecto.*

Delegatio facta alicui minori 20. annorum, sed maiori 18. de consensu partium tantum valet. *ibid. c. Cum vigesimum.*

Delegatio sic subdelegata, vt quando abesse contingat possit procedere, si delegatus moritur & subdelegatus cœpit vti iurisdictione, potest proseguire. *de off. & potest. Iud. deleg. in 6. c. Si delegatus.*

Delegatione facta pluribus, vt quilibet possit procedere, nisi vnus incipit non potest ab alijs impediri, nisi infirmitas vel alia causa iusta id permittat; vel si nolle proseguire: & his casibus alius potest procedere. *ibid. in 6. c. cum plures.*

Delegatione facta à Papa cum clausula, *appellatione remota*, si fiat sententia iniqua, non obstante forma rescripti, reuocanda est. *concil. Later. 3. in append. tit. de potestate Iudic. delegat. c. 4.*

Delegatione facta duobus, quilibet eorum potest alteri coniudici, vel etiam alteri subdelegare illam, etiam si hoc non adsit in rescripto. *ibid. c. 8.*

Si delegatione facta alicui, fiat altera delegatio alteri non facta mentione de prima, primus facit causam, & secundus non habet robur: si verò fiat mentio de prima, secundus iudicat. *Concil. Later. 3. ibid. c. 9. 15. & 18.*

Delegatione facta cuilibet ex partium consensu, si altera pars procurat delegationem pro certa persona, inscia parte, tenetur ad expensas. *ibid.*

Delegatio facta à Papa ad causam, expirat moriente Papa, si lis non erat contestata; si verò erat contestata, delegatus proseguitur causam. *conc. Later. 3. in app. de potest. Iud. deleg. c. 22.*

Delegatione facta ad finiendam causam intra terminum certum, terminus incipit à die quo delegatus accipit literas delegationis. *concil. Lateran. 3. in append. de appellat. c. 12.*

Delegatio causæ à Papa non fit nisi coram eo compareat accusator. *Concil. Lateran. 3. in appen. de potest. iudic. deleg. c. 2.*

Si delegatio à Papa fiat duobus, *appellatione remota*, & vnus alteri committit vices, non potest procedere si fit appellatio. *Concil. Later. 3. in append. p. 49. c. 13.*

Delegatio Papæ valet pro personis, quæ expressæ sunt in petitione, instantia, & literis delegationis; non pro alijs. *concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 67.*

Delegationes tam à Papa, quam à ministris eius fieri non debent, nisi personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, existentibus in Cathedralibus, vel in collegiatis venerandis; & causæ sic delegatæ non tractandæ, nisi in magnis ciuitatibus. *concil. Gener. Lugdun. 1. & Clem. de rescript. cap. Et si principalis.*

Si oritur lis de iure præsentandi, & Papa delegat aliquem, vt videat ad quem pertinet, *appellatione remota*, delegatus non instituit, sed pronunciat, relicto ad quem pertinet iure instituendi, & si sentit se grauatum appellare potest. *de off. & potest. iud. deleg. c. Super eo.*

Vide, *Literæ Apostolica.*

Delegatus Papa, & eius potestas.

Delegati Papæ, quas condiciones debent habere. Vide, *delegatio*, circa fin. & *Clement. de rescriptis, cap. Et si principalis.*

Delegatus Papæ habet potestatem, non solum in partes, sed

etiam in eos, qui eum impediunt. *de potest. & off. Iud. deleg. cap. 1.*

Delegatus Papæ potest subdelegare, nisi grauitas causæ urgeat. *ibid. c. Si pro debilitate & c. Quoniam. Clement. de off. & potest. Iud. deleg. c. vn. Concil. Later. 3. de potest. Iud. deleg. c. 1. & 5.*

Delegatus ad exequendum ministerium nudum absoluendi, dispensandi, excommunicandi, pœnitentiam imponendi, non potest subdelegare. *ibid. c. fin. Quoniam. §. fin. Vide, Absoluere.*

Delegatus Papæ potest pœnam arbitrariam dare, quando à lege non est statuta ordinaria. *de off. & potest. Iud. deleg. c. de causis. §. Illis etiam.*

Delegatus Papæ potest exequi sententiam suam, quando ordinarius non vult eam exequi. *ibid. c. Significasti.*

Delegatus Papæ habet potestatem super ordinarium, in causa commissa. *de offic. & potest. Iud. deleg. c. Sanè quia nos.*

Delegatus Papæ tenetur seruare formam iuris, si voluntas Papæ contraria non appareat. *ibid. c. Ex parte tua.*

Delegatus Papæ potest compellere subdelegatum ad acceptandam subdelegationem. *ibid. c. Pastoralis.*

Delegatus Papæ (si à reo obijciatur contra actorem excommunicatio) potest absolvere actorem, & quomodo. *de off. & potest. Iud. deleg. cap. Prudentiam, §. Sexta, & §. Si verò.*

Si delegatus Papæ dat possessionem alicui, quem ordinarius scit, & dicit non esse canonicè institutum, non violenter impediat ordinarius, sed curet vt differat. *ibid. cap. Si quando.*

Delegatus Papæ vsque ad annum integrum potest sententiam prorogare. *ibid. c. Querenti.*

Delegatus Papæ potest subdelegare in principio, medio, & fine causæ. *ibid. cap. Super questionum, & cap. Quoniam.*

Delegato Papæ, & non iudici à quo pertinet cognoscere de iurisdictione, si appellatio fit ad Papam. *Honorius 3. ex cironone, de off. & potest. Iud. deleg. c. 3.*

Delegatus Papæ non potest iudicare causam, quam non habet in commissis. *Concil. Gener. Lugdun. 1. de rescript.*

Delegato Papæ mortuo, vel excommunicato, non potest ad eum à subdelegato fieri appellatio, sed debet fieri ad Papam. *de offic. & potest. Iud. delegat. in 6. c. Si is cui.*

Delegatus Papæ factus ad executionem tantum, Papa mortuo potest exequi. *ibid. c. Si super.*

Delegatus Papæ ad causam expirat moriente Papa, si lis non erat contestata: si verò erat contestata, potest proseguire. *Concil. Lateran. 3. in append. de potest. Iud. deleg. c. 22.*

Delegatus Papæ remouendus est si sit suspectus. *de off. & potest. Iud. deleg. c. Insinuante.*

Si delegatus Papæ recusetur vt suspectus, potest subdelegare, nisi recusatio fuerit proposita. *de off. & potest. Iud. deleg. in 6. c. Index.* Si verò fuerit proposita, parte volente potest subdelegare, alias non: si tandem antequam recusetur subdelegat in totum, non potest recusari. *ibid.*

Delegato Papæ subdelegante non in totum, an & quando poterit à subdelegato appellari. *ib. c. Super questionum. §. Eius ergo.*

Delegatus Papæ potest totam causam subdelegare, & citationem committere. *de off. & potest. Iud. delegat. c. Pastoralis. §. Item.*

Delegato Papæ mandante, ordinarius debet exequi sententiam, etiam si sciat eam esse iniustam, si non possit impetrare vt liberetur ab hoc onere. *ibid. c. Pastoralis. §. Quia verò.* Si verò ordinarius non exequitur, ipse potest exequi. *ibid. c. Significasti.*

Delegatus Papæ non potest remouere subdelegatum à se, si cœpit vti iurisdictione. Sed si subdelegatus excedit formam rescripti, processus est nullus. *ibid. c. Venerabili.*

Delegato Papæ non curante procedere in causa, ordinarius procedere potest. *de off. Iud. ord. c. Significauit.*

Delegatus à Papa ad prouidendum alicui in certa Prouincia, Diœcesi, vel Ecclesia potest alterum subdelegare. *de off. & potest. Iud. deleg. in 6. c. Is cui.*

Si verò non exprimat persona prouidenda, non potest subdelegare. *ibid.*

Dele-

Delegatus Papæ in aliqua Prouincia, vel Diœcesi (si istæ diuiduntur) remanet in vtraque parte delegatus. *Extra, de off. & potest. Iud. deleg. c. vn.*

Delegari potest à Papa principalis officialis Episcopi, & Prior Conuentualis, officiales verò foranei, & priores Claustrales, nequaquam. *Clement. de rescript. cap. Etsi principalis.* Delegatorum Papæ beneficia, vbicumque moriantur, vacant in curia. *Extra, de elect. c. Ex debito.*

Delegatum Papæ impediens, censuris ab eodem delegato est coercendus. *Concil. Later. 3. in append. tit. de potest. Iud. deleg. c. 2.*

Delegatus à Papa habet plenariam potestatem super causam. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 7.*

Delegatus Papæ potest alios subdelegare, siue ad partem, siue ad totam, siue ad recipiendum allegationes reseruando sibi sententiam. *Concil. Later. 3. ibid. c. 8.*

Delegatus Papæ cum clausula, *appellatione remota*, si subdelegat non potest cum illa clausula subdelegare. *Concil. Later. 3. ibid. c. 8.*

Delegatus Papæ (si delegatio sit facta duobus) potest conuicere, siue alteri personæ vicem suam subdelegare, etiam si in delegatione hoc non sit appositum. *ibid. c. 8.*

Delegato Papæ obedire debet ordinarius in executione sententiæ. *de off. & potest. Iud. deleg. c. Pastoralis.*

Delegati Papæ circa alienationes attendant ad euidentem Ecclesiæ utilitatem, non ad fauorem, honorem, vel premium; si fecerint contrarium, & sunt Prelati per annum suspensi sunt ab officio: si alij, sunt excommunicati. *Paulus 2. const. 2. cum in omnibus.*

Delegatus Papæ cognoscens literas Papæ ab aliquo obtentas in causa esse subreptitias, potest non secundum formam earum procedere, sed secundum rigorem iustitiæ. *Concil. Later. 3. in append. de potest. Iud. deleg. c. 13.*

Delegatus Papæ in causa commissâ habet potestatem super Episcopum, & totam Diœcesim, potestque eam interdiceret, & alia similia facere. *ibid. c. 20.*

Delegato Papæ committente alijs examen in causa, reseruata sibi sententia, si à subdelegatis fiat appellatio, ipse non tenetur desistere, sed potest prosequi causam. *Concil. Lateran. 3. tit. de appellationibus c. 18.*

Delegato Papæ obedire debet Iudex ordinarius, & alij quibus mandat ipse delegatus, & penis compellere, easque infligere. *Concil. Lateran. 3. in append. p. 49. c. 8.*

Delegato Papæ dante sententiam, absolutio eius non solet à Papa alteri committi. *Concil. Lateran. 3. in append. part. 30. cap. 61.*

Delegato subdelegante in parte, appellatio ad eum facienda est, non ad Papam. *De off. & potest. Iud. deleg. capit. Cum te.*

Si oritur quæstio de iure præsentandi, & Papa delegat, vt videat ad quem pertinet. Vide, *Delegatio in fine.*

Delegatus Papæ quando potest recusari. Vide, *Recusare, & in seq. tit.*

Delegati à quocumque habente ordinariam potestatem.

Delegato non creditur, neque obeditur, nisi ostensa, & probata delegatione. *De off. & potest. Iud. deleg. cap. Cum in iure.*

Delegati ætas debet esse 20. annorum, vel supra 18. si partes consentiant, *ibid. c. cum vigesimum.*

Sed à Principe delegari potest homo 18. annorum. *ibid.*

Delegatus, qui est dominus impetrantis, potest recusari. *De off. & potest. Iud. deleg. c. causam qua.*

Delegatus per mortem delegantis expirat, si lis non erat contestata; secus verò si lis erat contestata. *ibid. cap. Relatum est, & c. Licet undique. concil. Later. 3. in append. tit. De petitionibus secundo c. 3.*

Delegato citante ante mortem delegantis, iurisdictio est perpetua in ea causa. *ibid. c. Gratum gerimus.*

Delegati iurisdictio expirat facta sententia. *De off. & potest. Iud. deleg. c. In literis.*

Delegati iurisdictio si expirat in die peremptorio, quid agendum. *ibid. c. Consuluit.*

Delegati super principali habent potestatem in accessorio. *De off. & potest. Iud. deleg. c. Prudentiam. §. Sexta, & §. fin. Si verò.*

Delegatus non restituit actorem, possessore absente, non in contumacia. *de off. & potest. Iud. deleg. cap. Consultationibus.*

Delegatus remoueri potest ex noua causa, & alius subrogari. *ibid. c. Insinuante.*

Delegati si sint duo, & alter non acceptat, quid agendum. *ibid. c. Super questionum.*

Delegatus etiam elapso triennio potest in causa procedere. *de off. & potest. Iud. deleg. cap. Venerabilis.*

Delegatus potest compellere actorem ad respondendum in causa reconuentionis, & vna sententia causam terminare. *De mutuis petitionibus.*

Delegatus datus etiam, *appellatione remota*, potest recusari, si est consanguineus impetrantis, vel si fuit aduocatus in ea causa. *De appellat. & recusat. c. Postremo. Concil. Later. 3. in append. tit. de potest. Iud. deleg. c. 18.* vel si alias sit suspectus potest recusari. *ibid.*

Delegatus nihil potest à partibus accipere, nisi esculentum, & poculentum, quod potest consumi paucis diebus; ac moderatas expensas. *De rescriptis in 6. cap. Statutum §. Insuper.*

Delegatus non potest assumere assessorem, nisi indigeat; & si indiget assumere debet aliquem non suspectum partibus, & de suo prouideat. *ibid. c. Statutum §. Assessorem.*

Delegatus taxare debet expensas notariorum. *ibid.* Non participet cum illis. *ibid. §. Notarium.*

Delegatus recipiens vltra hoc statutum, tenetur restituere, etiam si pars remittit. *ibid.*

Delegatus non debet vocare testes, nisi causa exigit. *ibid.*

Delegato ex tribus procedente cum duobus subdelegatis, si appelletur, ad Papam fit appellatio, non ad alios. *De off. & potest. Iud. deleg. in 6. c. Si duo.*

Delegatus subdelegans, re integra potest causam reassumere. *ibid. c. Quamuis.*

Delegato subdelegante non in totam, sed in partem causæ, potest ad eum appellari. *ibid.*

Delegatus ad causam faciendam in loco determinato, potest ex iusta causa mutare locum, & extra eum facere. *De off. & potest. Iud. deleg. in 6. c. Statuimus.*

Delegatus non potest compellere partem ad comparendum personaliter, nisi in causa criminali, vel pro iuramento veritatis, aut calumniæ. *De off. & potest. Iud. delegat. in 6. cap. 1. concil. Gener. Lugdun. 1. nisi id habeat in mandatis. ibid.*

Delegatus ad causam, non potest iudicare de iurisdictione partium. *de rescript. c. cum contingat.*

Delegatione facta cum clausula, *appellatione remota*, si facta sententia aliæ literæ delegationis emanent ad alios, videtur appellatio acceptata, & tunc primus delegatus non potest exequi sententiam. *De off. & potest. Iud. deleg. c. Pastoralis. §. Præterea.*

Si delegatus impeditur à Rege, &c. procedere in die statuta, potest committere personæ partibus non suspectæ, vt in ea die procedat, *appellatione remota*, nisi partes consentiant, vt prorogetur. *ibid. c. Pastoralis §. ult.*

Si delegato præcipitur vt aliquem absoluat, tenetur absolvere, antequam probet. *ibid. c. Cum contingat.*

Delegatus ad exequendum, quando potest subdelegare. Vide, *Executor.*

Delegatus pronuncians, se non habere iurisdictionem, non potest causam reassumere; neque per consensum partium. *De off. & potest. Iud. deleg. c. Significantibus.*

Si delegatus est necessarius in testem, non potest esse iudex, sed alius subrogandus à delegante. *De testib. c. Dilecto filio.*

Delegatus non potest extra Diœcesim delegantis partes citare, aut causam facere, nisi ex consensu partium. *De rescript. in 6. c. Statutum, §. In nullo.*

Delegatus, si fertur extra suum domicilium, potest expensas petere, moderatas, & æqualiter ab vtraque parte eas exigere. Sed pro pauperum causis, nihil potest accipere. *ibid. §. Insuper.*

Delegatus subdelegans cum hac clausula, *ut quando abesse contingat, possit procedere*, si delegatus moritur, & subdelegatus cœpit vti iurisdictione, potest proseguire, *de off. & potest. Iud. delegati in 6. c. Si delegatus.*

Delegato subdelegante, *donec reuocet*, si appellandum sit, potest ad eum appellari etiam post sententiam. *ibid. c. Si delegatus.*

Delegatione sic facta pluribus, *ut quilibet possit procedere*, si vnus incipit, non potest impediri, nisi infirmitas, vel alia causa iusta ipsum impediatur; vel si ipse nollet proseguire. *ibid. cap. cum plures.*

Si delegatus recusatur, causa recusationis coram Episcopo est probanda. *ibid. c. Si contra unum.*

Delegatus, ut negotium exequatur personaliter, de consensu partium potest subdelegare. *de off. & potest. Iud. deleg. c. fin. Quoniam. §. Is autem.*

Delegatus ad exequendum nudum ministerium, ut excommunicandi, absolueri, penitentiam imponendi, dispensandi, &c. similibus, non potest alterum ad hæc exequenda subdelegare. *ibid. c. fin. Quoniam §. fin. Vide, Absoluere.*

Delegatione facta intra certum terminum, eo præterito expirat. *Concil. Later. 3. in append. tit. de potest. Iud. deleg. c. 6.*

Delegatus sententians, potest eam exequi si nolit exequi Episcopus. *Concil. Later. 3. ibid. c. 10.*

Delegatus non potest terminum præfixum excedere, nisi de consensu partium, alias iurisdictione expirat. *ibid. c. 14. & 17.*

Delegati iurisdictione expirat facta sententia, & diligentia, ut executioni mandetur. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 16.*

Delegati non possunt trahere accusatos, ultra tres, vel quatuor dietas. *conc. Gener. Lugdun. 1.*

Delegatus à Principe tantum potest subdelegare, non alij. *Honor. 3. ex cirone tit. De appellat. c. 1.*

Delegatus subdelegans suas vices, non potest alteri subdelegare. *Honor. 3. ex cirone tit. de off. Iud. deleg. c. 1.*

Delegatus non seruans formam delegationis, nulliter procedit. *ibid. Vide, Iudex delegatus.*

Delfinatus.

Delfinatus Gallie beneficia, quomodo conferenda ex concordatis cum S. Sede Apostolica. *Extra, de tregua & pace c. 1.*

Delfinatus Gallie Episcopi quas, & à quibus possunt exigere procuraciones in visitatione. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Delicta.

Delicta puniendi pro diuersitate grauitatis. *lib. 7. const. Apostol. cap. 48.*

Delicta in quibus lex non disponit iudicanda sunt secundum æquiorē & benigniorē partem. *Honorius 3. ex cirone tit. de transactionibus c. 1.*

Delicta occulta non puniendi. *Innoc. 1. epist. 3. c. 4. 2. quest. 5. c. consulisti.* Vel leuius puniendi quam publica. *23. q. 4. c. cum quisque.*

Delictum secundum confirmat primum. *Martinus 1. ep. 12.*

Delictum aliquando committens, si secundò accusatur, præsumitur fecisse. *Lib. 7. constit. Apostol. c. 50.*

Delictum personale nequit conuerti in damnum Ecclesie. *16. q. 6. c. Si Episcopum.*

Delicta grauiora per sæculares puniendi. *23. q. 5. c. Sunt quædam, c. Rex debet. Vide, Mala.*

Delicta probata, vel confessa sunt puniendi non occulta. *2. q. 5. c. Consulisti.*

Delictum communitatis non punitur, & quomodo proceditur. *1. q. 7. c. Quoties.* Mitius punitur. *Honor. 3. ex cirone tit. De transactionibus c. 1.*

Delicta non puniens Prælati, Deum offendit. *23. q. 4. cap. Si is qui.*

Delicta differens punire prouocat Deum ad iram. *ibid. c. Si ea de quibus.*

Delicta malorum puniendi sunt, licet profint bonis. *23. q. 5. c. Relegentes.*

Delicta punire pro Deo, non est crimen, sed pietas. *23. q. 8. cap. Legi.*

Delictum probatum per inquisitionem non punitur pena ordinaria. *de accusatoribus c. Inquisitionis.*

Delicta non debent remanere impunita ob pecuniam, vel munera. *concil. cabilon. 3. tit. De officiorum, & c. c. 4.*

Delictum manifestum non indiget probari per testes. *conc. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis c. 7.*

Delicta commissariorum Nuncij à quo puniendi. Vide, Nuncij.

Delinquentes.

Delinquens semel, si accusatur secundò, præsumitur hoc secundum etiam fecisse. *Lib. 7. const. Apostol. c. 50.*

Delinquens est puniendus, non Ecclesia, aut bona eius. *16. q. 6. c. Cognouimus.*

Delinquentes per mansuetudinem potius reuocandi, quam per auctoritatem. *dist. 45. c. Recedite.*

Delinquentes non semper puniendi, & quare. *23. q. 4. c. Ipsa pietas & c. Quod Christus.*

Delinquentes si sunt peregrini puniendi à Prælati loci. *De Raptoribus c. 1.*

Delinquens extra Territorium non punitur pena sui territorij aut Prælati, sed loci in quo deliquit. *de const. in 6. c. fin.*

Delinquens non potest puniri duplici pena pro eodem delicto. *concil. Rauenn. 4. sub Ioanne 22. c. 19.*

Dementes.

Dementium hospitalis protector, quam iurisdictionem habet. *Gregor. 15. const. 48. Ex iniuncto.*

Dæmones.

Dæmones à Deo creati sunt boni, sed se ipsos fecerunt malos. *de Trinitate c. 1. concil. Later. 4. sub eod. tit. concil. Brachar. cap. 7.*

Dæmones illudunt magos ostendentes eis diuersas rerum species, & similitudines cognitās, & incognitas. *26. quest. 5. c. Episcopi.*

Illudunt mulieres, cum eis faciunt apparere, quod volant, equitant super bestias quasdam, & alia similia. *ibid. cap. Episcopi.* Quæ omnia sunt falsa sed apparentia. *conc. Ancyranum in fine Concilij.*

Dæmones multa per magos operantur, quæ apparent mirabilia. *26. q. 5. c. Quicumque & c. Nec mirum.*

Dæmones per magos nihil faciunt sine Dei permisso. *26. q. 5. c. Nec mirum.*

Dæmones per magos non possunt mortuos resuscitare. *26. q. 5. c. Nec mirum.*

Dæmon per magum non suscitauit Samuelem loquentem cum Saul, sed quodam præstigio & specie fecit sic apparere decipiens eum. *ibid. c. Nec mirum.*

Dæmon non potest mutare naturam rerum, nec in alias transmutare. *26. q. 5. c. Episcopi. & est Concilij Ancyrani in fine. concil. Bracar. c. 8.*

Dæmon multis modis potest aliqua futura scire ex rerum naturis. *26. q. 3. & 4. c. Sciendum, & c. Quodam loco.* Ex moribus corporis aliqua scit. *ibid.*

Ex dispositione rerum naturalium quæ hominibus sunt ignotæ, prædicat multa ventura. *ibid. c. Sciendum est.*

Dæmones sæpè prædicunt defectionem sui cultus, & destructionem idolorum. *ibid.*

Dæmones sæpè ex sensibilibus phantasmatibus hominum cognoscunt aliquas eorum cogitationes, non autem secreta latentia. *26. q. 3. & 4. c. Quodam loco.*

Dæmones sciunt multa secreta medica, quibus morbi curantur. *26. q. 5. c. Nec mirum.*

Dæmonibus consecrata, non maculant eos, qui non possunt ea impedire. *26. q. 2. c. Si de area, & c. Licet aliquid.*

Dæmonibus immolantes, vel eorum responsa expectantes quomodo puniendi. Incurrunt omnes hæreticorum penas, & confiscationem bonorum. *Ioannes 22. constitut. 13. supra.*

Dæmones ligantes in phiala anulo, &c. & responsa ab eis expectantes, easdem penas incurrunt. *ibid.*

Dæmones inuocantes ad diuinationes, incantationes, & superstitiones, si sunt clerici remanent infames, & si non desistunt deponuntur, beneficijs priuantur, & monasterio detruduntur. Si laici excommunicantur, & pœnis vtriusque iuris puniuntur. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reformatione c. 3. circa finem.*

Vide, *Diabolus*. Vide, *Mulieres saga*.

Dæmoniacy.

Dæmoniacy non possunt in Ecclesia ministrare, nec ordinari. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 79. mundatus potest. conc. Eliberr. cap. 29.*

Dæmoniacy possunt herbas aliquas, vel lapides tenere eisque uti dummodo sine incantatione. *26. q. 7. c. ult.*

Vide, *Energumeny*. Vide, *Blasphemy*.

Denunciare. Denunciatio. Denunciator.

Denunciare non potest, qui non præmonuit (sed hoc fallit in causis S. Officij) *de accusat. c. Si quis Episcopus*.

Denunciationes in causis sancti Officij in regularibus fieri non debent suis superioribus ordinis, sed ordinarijs, id est, Episcopis, & Inquisitoribus. *Paulus V. const. 26. Romanus Pontifex*. Neque possunt superiores regulares seingere in dictis causis, & pœnæ contrafacientium. *ibid.* Vide, *Regul. superiores*.

Denunciator esse non potest concubiniarius (excipe causas sancti Officij quia potest) *de accusat. c. cum dilectus*.

Denunciator deficiens in probatione, priuatur officio, & beneficio, donec probet se non fecisse animo calumniandi. *de calumniatoribus c. fin.* Intelligitur de alijs foris non de sancto Officio, quia in hoc non tenetur probare, sed puniatur, si denunciat falsum.

Vide, *Blasphemy*. Vide, *Hæret.*

Deposito, id est, testificatio.

Depositiones à iudice non recipiendæ, nisi illæ de quibus præcessit infamia. *de accusationibus c. Inquisitionis §. Tertia*.

Depositiones eorum, qui post iuramentum dicunt se esse inimicos, credi non debent. *ibid.*

Depositiones in causa hæresis factæ in fauorem fidei, siue ab hæreticis & socijs criminis, siue excommunicatis, &c. similibus admittuntur. *de hæreticis in 6. c. In fidei*.

Depositiones captæ in vno iudicio faciunt fidem in alio in eadem causa coram alio iudice. *de testibus. c. Causam qua*.

Deponentes in causa hæresis, si ex zelo se corrigunt in fauorem fidei, etiam post iuramentum recipiuntur, nisi appareat quod ex leuitate faciant. *Alexander 4. constitut. 12. Quod super*.

Vide, *Testes*.

Deposito, id est, priuatio ab officio, & deponere.

Deponere ab officio in quo sensu est maioris auctoritatis quam ordinare. *Greg. 7. lib. 8. c. 21.*

Depositionis pœna dari non debet pro quolibet crimine. *concil. Later. 3. in append. tit. de depositione. c. 4.*

Deposito quo ritu fit. *concil. Rom. sub Ioanne XII.* Vide, *Degradatio*.

Deponi nullus potest sine legitima accusatione. *Greg. 7. lib. 9. epist. 15.*

Depositis à sacerdotio concedi debet per Episcopum locus faciendi penitentiam. *distinct. 81. c. Presbyter*.

Deponi debet presbyter percutiens puerum si ex illa percussione moriatur. *conc. Later. 3. in app. tit. de depositione. c. 7.*

Deponendus est qui Ecclesiæ decimas laico concedit; siue sit Episcopus, siue alij. *conc. Later. 3. ubi supra c. 8.*

Deposito Presbyterorum olim fieri non poterat sine Synodo. *15. q. 7. c. Sexta actione, & c. ult.*

Deposito, vel degradatio fit per spoliationem sacrarum vestimentum. *conc. Rom. sub Ioanne 12.*

Clericus glorians se de aliquo crimine carnali commissio, de-

poni debet ab officio, & beneficio absque appellatione. *de excess. Prælator. c. Quam sit*.

Vide, *Degradatio*. Vide, *Clerici depositi*.

Deposito Episcoporum.

Deponi olim non poterant Episcopi sine concilio. *Gregor. 1. lib. 2. ex reg. ep. 8. 15. q. 7. c. Sexta actione*. A duodecim

Episcopis fieri debebat. *conc. Tribur. 1. c. 10.*

Episcopi criminosi à solo Papa possunt deponi. *Extra, de pœnis c. diuinis. Leo IX. const. cum ex venerabilium*.

Depositus Episcopus à Concilio, potest à Papa iterum iudicari. *conc. Sardicense c. 4.*

Deponendi sunt Episcopi ob accusationes subditorum. *2. q. 2. cap. Paulus, & c. Lator*.

Deponi non possunt Episcopi sine licentia Papæ. *Gregor. 7. lib. 8. epist. 21.*

Deposito vno Episcopo alius eligitur. *Gregor. 7. lib. 4. ep. 14. & 15. lib. 8. ep. 17. & 20.*

Vide, *Episcopi depositio*. Diffusè.

Depositis quid interdicitur.

Depositus ab officio, siue Episcopus, siue presbyter, se ingerens in eo excommunicandus est. *Zacharias ep. 7. concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio. c. 47. 11. q. 3. cap. Si quis Episcopus damnatus*. Est anathema. *conc. Rom. sub Ioanne 12. de clerico excommunic. ministr. c. 1. & 2.* Præter excommunicationem est in Monasterio detrudendus. *Gregor. 1. lib. 10. ep. 33. Spe restitutionis caret. Nicolaus 1. ep. 9. per totam*.

Diaconus, &c. depositus, in necessitate potest baptizare. *dist. 81. cap. Si diaconus*.

Depositi ab officio, si fugiunt ad Imperatorem, carent spe gratiæ. *21. q. 5. c. Si quis à proprio. & c. Si quis Episcopus*.

Depositus Episcopus non potest aliquem ordinare: si ordinat, est anathema. *Nicolaus 1. ep. 9. & 10.*

Depositus ministrans si non cessat, per seculare brachium reprimatur. *de clerico excomm. ministr. c. Si quis*.

Vide, *Degradati*. Vide, *Clerici depositi*.

Depositum an & quando restituendi.

Depositum iniuste, iussu Papæ restituendi sunt. *Nicolaus 1. in append. epist. 15.*

Depositum quicumque etiam Episcopi, propter quamlibet causam etiam propter hæresim, si penitent, à Papa restitui possunt in officio. *Gregor. 1. lib. 6. ep. 17. Ioann. 8. ep. 99. & 201.* Vide, *Papa*. Vide, *Romanus Pontifex*.

Depositum à Papa indebitè, per successorem restituuntur. *conc. Roman. sub Ioanne IX.*

Depositum ob adulterium, possunt ab Episcopo dispensari, & restitui ad officium. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de depositione cap. 4.*

Depositum ob duellum, si non fuit secuta mors, aut mutilatio membrorum, possunt ab Episcopo restitui in officio. *Concil. Later. 3. ibid. cap. 5.*

Depositum ab officio sacerdotali ob homicidium, post penitentiam duodecim annorum restitui possunt per Papam. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de depositione c. 13.*

Depositum à sacerdotio concedi debet per Episcopum locus faciendi penitentiam. *dist. 81. c. Presbyter*.

Vide, *Sacerdos*. Vide, *Clerici depositi*.

Vide, *degradati*.

Depositum, depositarius.

Deposito facto in manu clerici, non tenetur Ecclesia ad restitutionem, nisi tale depositum verum sit in bonum Ecclesiæ. *de deposito c. 1.*

Deposita, quæ fiunt in vrbe Roma ob lites, & causas, si sunt ultra quinque scuta, facienda sunt in Monte Pietatis. *Gregor. 13. const. 94. Inter multiplices*.

Deposita in Monte pietatis Romæ, quomodo faciendæ, & officiales

les ad quid tenentur, & quomodo se debent gerere. *Clem. 8. const. 88. Qua ad Pietatis.*

Depositarius tenetur ad restitutionem, si saluis suis rebus perditum est depositum; & si sponte voluit illud tenere, aliquid accipiens pro eius custodia. *de deposito cap. fin. Bona fides.*

Depositario, præcedente pacto, culpa, vel mora, casus etiam fortuitus imputatur. *de deposito c. fin. Bona fides.*

Depositarius status Ecclesiastici omnes pecunias, etiam ex pœna habitas, tenetur scribere, & registrare in libris, more mercatorum. *Clem. 8. const. 5. inter ceteras §. 6.*

Depositarius status Ecclesiæ non potest soluere alicui pecunias cameræ, nisi per mandatum Papæ, vel Camerarij, aut Thesaurarij. *ibid.*

Depositarij Communitatum status Ecclesiæ admitti non debent, nisi dent cautionem sufficientem, & pœnæ admittentium. *Clem. 8. constitut. 10. Pro commissa §. 18.*

Vide, *Ecclesiasticus status.*

Desertor.

Desertores fidei nequeunt accusare. 3. q. 4. cap. *Beatus, & cap. Si quis.*

Vide, *Apostata à fide.* Vide, *Fides.* Vide, *Heret.*

Desertus locus.

Desertus locus dicitur, qui non est habitatus, neque cultus; vel ultra memoriam hominum est sub potestate infidelium. *de verbor. signif. in 6. c. 1.*

Desperatus.

Desperati, volentes se occidere, vel aliud malum sibi inferre, si præueniuntur, seu impediuntur, & euadunt, puniendi grauius sunt, & quomodo. *concil. Tolet. 16. c. 14.*

DetraCTOR.

Detractores sunt homicidæ fratrum. *Clem. 1. ep. 1. c. 4.*

Detractores ab Ecclesia eiiciendi. 1. 7. const. *Apost. c. 43.*

Detractores puniendi cum penitentia septem dierum in pane, & aqua, cum sequestratione à cæteris. *Post concil. Agathense c. 6.*

Detractores Episcoporum sunt peiores raptoribus. 6. q. 1. c.

Deteriores, & c. Summa iniquitas.

Vide, *Calumniator.* Vide, *Delator.*

Deuolutio causæ.

Deuolutiones causæ ad Sedem Apostolicam, quando occurrunt. *Clement. de elect. c. causam.*

Deus. Deitas. Dei præcepta.

Deus vnus est, æternus, immensus, omnipotens, immutabilis, & incomprehensibilis à viatore. *Concil. Later. 4. c. 1. de fide, & summa Trinit. & c. c. 1.*

Deitas est vna essentia, & substantia, sed personæ sunt tres, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus. *ibid. concil. Lateran. & de Trinit.*

Deitas est summa res quædam, quæ non generat, nec generatur: neque per hoc sequitur quaternitas. *concil. Later. 4. c. 2. de fide, & summa Trinitate c. damnamus.*

Diuinæ personæ ita se habent, vt Pater à nullo producat; Filius verò à solo Patre; & Spiritus Sanctus ab vtroque, absque initio temporis. *ibid.*

Deus non punit bis in idipsum. *de penit. dist. 3. cap. 44. Querat.*

Deus nulli nocet. 11. q. 3. c. *Secundum Catholicam.*

Deus aliquando mutare dicitur sententiam, & quomodo. 22. q. 4. cap. *Incommutabilis.* Mutat quando homo emendat delictum. *de penit. dist. 1. cap. 64. Nouit. cap. Si agamus, & c. Quamobrem.*

Deus est Pater noster, quia nos creauit; Ecclesia verò mater, quia regenerauit. *Anacletus ep. 1.*

Deus non est causa peccati. *conc. Mogunt. 4. c. 2.* Sed permissiue solum concurrit. *concil. Trid. sess. 6. can. 6.*

Deus non debet obedire diabolo, vel alteri creaturæ. *concil. constant. contra art. 6. Vicleff.*

Dei voluntas, & natura vna est, simplex in tribus personis. *Concil. Tolet. 15.*

Deus non prædestinat ad malum. *Concil. Tridentin. sess. 6. can. 17.*

Deus semper stat ante ostium, & pulsat conscientiam peccatoris per internum, & externum verbum commonens eum, vt conuertatur. *concil. colon. 2. p. 7. c. 32.*

Deus non deserit iustificatum, nisi prius ipse ab eo deferatur. *concil. Trid. sess. 6. cap. 11.*

Deus est author bonorum operum nostrorum, & studiorum spiritualium. *Felix 1. ep. 2.*

Deus non concurrit ita ad peccatum sicut concurrit ad bona opera nostra, sed ad peccatum permissiue tantum. *concil. Trident. sess. 6. can. 6.*

Deus operatur in nobis, vt quod ipse vult nos velimus. *Celestinus 1. ep. 1. c. 12.*

Deo iuuante homo vincit omnes tentationes: ipso non iuuante, vincitur. *Celestinus 1. ep. 1. c. 6.*

Dei præscientia circa creaturas. Vide, *Præscientia.*

Dei prædestinatio circa creaturas. Vide, *Prædestinatio.*

Deus numquam iubet impossibilia. *Concil. Trid. sess. 6. cap. 11. can. 18.*

Dei præcepta non sunt impossibilia. *concil. Senonen. cap. 17. concil. Moguntin. 4. c. 10. concil. Trid. sess. 6. c. 11. & can. 18. Innoc. 10. const. contra Iansenium. Alex. 7. constit. Ad sanctam.*

Dei præcepta eo iuuante possunt seruari. *ibid. Tridentin. & Senon. ac Mogunt. c. 9.*

Dei præcepta sunt magis possibilia renatis per baptismum, opitulante Spiritu sancto. Et eò magis, quò maiorem habuerunt gratiam, siue acceptam retineant, siue amissam recuperent. *concil. Moguntin. 4. c. 9.*

Dei præcepta homo non inuitè, sed liberè obseruat. *concil. Mogunt. 4. c. 10.*

Dei præcepta in Euangelio posita, non sunt indifferentia ad obseruari, vel non obseruari; sed obligant omnes Christianos. *concil. Trid. sess. 6. can. 19.*

Dei præcepta contemnens, grauius est puniendus. 23. q. 3. c. *Iustum est.*

Deo similis est qui habet iustitiam, & virtutes. *de penit. dist. 2. c. Similem.*

Deo sacra, & dedicata semel, non possunt in alios vsus conuerti. *de regul. iur. in 6. reg. 51.*

Dei contemptus parit destructionem Regnorum. *conc. Ephes. 1. in epist. Cyrilli ad Reginas.*

Dei Ecclesias contemnens, vel congregationes, quæ in ea fiunt, est anathema. *dist. 30. c. Si quis docet.*

Diabolus.

Diaboli prius fuerunt Angeli boni facti à Deo, & de se facti sunt mali. *concil. Later. 4. c. 1. de Trinit. c. 1. Concil. Brachar. c. 7. & contrarium dicens est hæreticus. ibid.*

Diabolus nullam potest facere creaturam; neque sua autoritate facere potest tonitrua, & tempestates. *Concil. Bracharen. cap. 7.*

Diaboli suggestionem peccauit homo. *concil. Later. 4. c. 1. Vide, Demones.*

Diaconus quò ad ordinationem.

Diaconus idem est, ac latinè minister, quia sacerdoti ministrat. *dist. 21. c. Cleros.* Est minister Episcopi, & Presbyteri. *Lib. 3. const. Apostolic. c. ult. concil. carthag. 4. c. 37. dist. 93. c. Diaconi ita.*

Diaconi sunt oculi Episcoporum. *Clem. 1. ep. 1. c. 4.*

Diaconatus est ordo sacer. Vide, *Ordo.*

Diaconus olim non poterat ordinari, nisi 24. esset annorum.

Conc. Carthagin. 3. c. 4. conc. vero Agathen. c. 16. Arelat. 3. c. 2. Vornat. 1. c. 69. & Epau. c. 6. statuerunt, vt 25. esset annorum, & habetur in dist. 77. c. Episcopus. Postea ex Clement. de etate, & qualit. ordinand. cap. fin. Concessum est, vt in etate 20. annorum posset ordinari. Et tandem in conc. Trid. sess. 23. de refor. cap. 12. Decretum est, vt ante annum 23. Diaconus ordinari nullus possit.
 Diaconus ordinari non potest puer. *Greg. 1. lib. 11. ex reg. epist. 48.*
 Diaconus ordinari non potest, nisi omnes de domo sua sint Christiani. *conc. Carth. 3. c. 18.*
 Diaconus fieri non potest, qui post baptismum militauit. *concil. Tolet. 1. cap. 8.*
 Diaconus ordinari non potest si vxor eius (quam habebat si latinus, vel quam habet, si græcus) commisit adulterium. *Dist. 34. cap. Si laici.*
 Ignorans non potest ordinari diaconus. *Concil. Aurelian. 2. cap. 16.*
 Diaconi ordinari non possunt, qui vxorem viduam habuerunt. *conc. Andegau. c. 11. Vide, Bigamus.*
 Diaconus ordinandus debet per annum esse exercitatus in subdiaconatu, nisi aliter Episcopo videatur. *conc. Trid. sess. 23. de refor. cap. 13.*
 Diaconus ordinari non debet, nisi bonum habeat de se testimonium. *Conc. Trident. ibidem.*
 Diaconus ordinatur per manus Episcopi impositionem. *lib. 8. const. Apost. c. 17. conc. Carthag. 4. cap. 4. dist. 23. cap. Diaconus.*
 Si manus impositio omittitur per errorem, non iteratur ordo, sed tempore ordinationum suppletur impositio. *De sacram. non iterandis cap. ult.*
 Diaconi manus non vnguntur Chrismate, cum ordinatur. *dist. 23. cap. Præterea.*
 Diaconi ordinatio fit cum verbis. *Lib. 8. const. Apost. c. 17.*
 Diaconi ordinatio qua hora facienda. *Dist. 75. c. Ordinationes. & c. Quod à paribus. Vide, Ordinatio.*
 Diaconus furtiuè ordinatus non potest promoueri ad sacerdotium, nisi fiat Religiosus, si ab Episcopo fuerat per hoc excommunicatus: si verò non fuerat excommunicatus, quomodo potest ab eo dispensari. *conc. Later. 3. in append. tit. De depositione cap. 9.*
 Diaconus ab Episcopo proprio ordinandus. Vide, *Clerici à quo ordinandi. Vide, Ordo.*

Diaconus quò ad ministeria.

Diaconus non potest offerre, seu consecrare Eucharistiam. *Lib. 8. const. Apost. c. 28. conc. Laodicensem c. 25. conc. Arelat. 1. c. 15. dist. 93. c. Non oportet.*
 Diaconus potest dispensare Eucharistiam fidelibus. *Constit. Apost. lib. 8. c. 28. Sed non præsentem Episcopo, vel Presbytero. Gelas. ep. 9. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 7. Sed non debet dare, nisi urgente necessitate. conc. Londen. 1. c. 3. conc. Arelat. 2. c. 15.*
 Diaconus præsentem Episcopo, & iubente, vel etiam Presbytero iubente, dispensare potest Eucharistiam. *conc. Carthagin. 4. c. 38. dist. 93. cap. Præcipimus. Vide, Eucharistia à quo ministranda.*
 Diaconus non potest baptizare sine Episcopi licentia. *Lib. 8. const. Apost. c. 28. (id est solemniter.) Gelasius ep. 9. (vel saltem sine presbyteri licentia. Gelasius ibid.)*
 Diaconus non potest Eucharistiam dispensare Presbyteris. *conc. Nican. 1. cap. 14.*
 Diaconus debet catechizare baptizandos. *Clem. 1. ep. 1.*
 Diaconus debet prædicare populo, si presbyter est impeditus. *conc. Varsense 2. cap. 2.*
 Diaconi debent præfici mensis pauperum. *Gregor. 1. lib. 9. ex regest. epist. 24.*
 Diaconus ex officio debet legere Euangelium. *Concil. Rhe-mense cap. 5.*
 Diaconus debet dare pacem. *dist. 25. c. Perlectis.*
 Diaconus bis in mense saltem debet Eucharistiam sumere, si non ministrat: si verò ministrat, in dominicis, & festis. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de frequenti diuini sacrificij oblatio-*

ne, & tit. de missa solemn. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 13.
 Diaconus ab Episcopo, vel presbytero debet accipere Eucharistiam; sed si isti non adiunt, & sit necessitas potest à se ipso accipere. *conc. Nican. 1. c. 14. conc. Aquisgran. sub Ludouico cap. 41.*
 Diaconus dispensans Eucharistiam inuito presbytero, ac præsentem, priuatur ordine. *conc. Arelat. 2. c. 15.*
 Diaconi omnia officia. *dist. 93. cap. Diaconos, & dist. 25. c. Perlectis. Post concil. Tolet. 8.*
 Diaconus depositus non potest suum officium exequi. *concil. Antioch. cap. 4.*
 Pœna. Vide, *Depositis quid interdicitur.*
 Diaconus missam dicens, olim sic puniebatur, per duos annos fiebat inhabilis, diaconatu priuabatur. *de clerico non ord. ministr. c. fin. Nunc verò probato delicto etiam pro prima vice tradendus est curiæ sæculari, etiam si detestetur factum, & bonam habuerit credulitatem, etiam si sit minor 25. annorum, dummodo compleuerit annos 20. Clemens 8. const. 81. Et si alias. Urbanus 8. const. 79. Apostolatus; Et iste Pontifex limitauit partem illam de etate.*
 Diaconus assistere debet Presbytero in omnium Sacramentorum administratione. *dist. 25. c. Perlectis.*
 Diaconus sedere non potest in secretario inter presbyteros. *conc. Arelat. 2. cap. 15.*
 Vide, *Baptismi minister.*

Diaconorum numerus.

Diaconi in quauis ciuitate septem (saltem) esse debere statutum est in *conc. Neocesar. c. 14. Euaristus ep. 1. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 64. dist. 93. cap. Diaconi qui, & cap. Diaconi septem.*
 Diaconorum numerus pro Ecclesiæ magnitudine crescere debet. *const. Apost. lib. 3. c. 19.*

Diaconi Cardinales Urbis Romæ.

Diaconi Cardinales Urbis Romæ, septem esse debent. *concil. Roman. sub Siluestro c. 6. Fabianus ep. 1.*
 Alij diaconi septem instituti sunt notarij pro gestis martyrum describendis. *Fabianus ep. 1.*
 Vide, *Cardinales Diaconi.*

Diaconi obligationes.

Diaconus ordinatus pro vna Ecclesia non potest transire ad aliam, sed debet manere in ea, cui est affixus. *conc. Arelaten. 1. cap. 22.*
 Diaconus debet quotidie audire missam, si est in loco habitationis. *conc. Tolet. 1. cap. 5.*
 Diaconus tenetur ad continentiam etiam à coniuge (si sit latinus.) *conc. Carthag. 3. c. 2. conc. Senonen. c. 8. concil. Trident. sess. 23. de refor. c. 13. Vide, Clerici circa uxores. Vide, Diaconus quò ad uxores.*
 Diaconus tenetur adesse diuinis officijs; alias deponendus, si est in loco, vbi est sua Ecclesia. *dist. 92. cap. fin. conc. Agathen. cap. 64.*
 Diaconus abstinere debet à venatione cum canibus, vel accipitre, sub pœna suspensionis ab officio, & excommunic. *dist. 34. c. Episcopum. conc. Vornatien. 1. c. 17.*
 Diaconi tenentur indui sacris vestibus, dum Episcopus cantat missam. *conc. Tolet. 1. c. 7.*
 Diaconus non potest esse conductor, aut procurator, nec potest sæcularibus vacare negotijs. *conc. Vornat. 1. c. 67. Vide, Clerici quò ad sæcularia negotia.*
 Diaconus per tres hebdomadas relinquens Ecclesiam communionem priuetur. *conc. Agathen. c. 64. 7. 9. 1. c. Si quis. conc. Tolet. 17. cap. 17.*
 Diaconus, olim, tempore oblationis ad ianuam stare tenebatur, & curare, ne quis egrederetur, vel turbaretur solemnitas oblationis. *Lib. 8. const. Apost. c. 11.*
 Diaconus curare debet, vt fideles à peccatis surgant, & audiant Dei verbum. *Clem. 1. epist. 1. item vt cum silentio stent in Ecclesia. ibidem.*

Diaconus sine Episcopi licentia nihil potest facere. *Lib.7. const. Apostolic. c.30. & 31.*
Diaconus debet pauperes visitare & ministrare illis. *Lib.3. const. Apost. c.19.*
Diaconus non potest cum mulieribus nisi consanguineis habitare alias deponatur. *Concil. Coiacense c.3. Vide, Clerici circa cohabitationem, &c.*
Diaconus reuereri, & honorare debet presbyteros. *concil. Andegau. c.2. Vide, infra Diaconi humilitas.*
Diaconus non potest arma deferre. *concil. coiacense c.3. Vide, Clerici quoad arma.*
Diaconus bis in mense tenetur Eucharistiam sumere, si non inseruit sacrificio. *Concil. Mediol.1. p.2. tit. de frequenti diuini sacrif. oblatione.*
Si vero inseruit, tenetur communicare in Dominicis, & alijs festis. *ibid. tit. De Missa solemni. concil. Trid. sess. 23. de refor. c.13.*
Diaconus qui tenetur assistere missæ solemni, si deficiat sine iusta causa distributione illius functionis priuatur; quæ substituto danda est. *ibid. de missa.*
Diaconos cum assistit missæ, debet esse ieiunus sub pœna excommunicationis. *concil. Treuerense c.9.*
Diaconus non ludat aleis & pœna. *concil. quod dicitur Apostol. cap.42.*
Vide, Clerici à quibus debent abstinere. Vide, Clericorum obligationes & alia de Clericis.

Diaconi dignitas.

Diacono omnes alij clerici inferiores subduntur. *concil. Rom. sub Siluestro c.7. concil. Agathen. c.65.*
Diaconi post presbyteros honorandi. *concil. Agathen. ibid.*

Diaconi priuilegia.

Diaconus, olim, non poterat deponi, nisi per 36. testes. *concil. Rom. sub Siluestro. c.3.*
Diaconus olim accusatus coram Episcopo, non poterat ab eo solo iudicari, sed ab alijs duobus etiam vicinis erat iudicandus. *concil. carth.1. c.11. & concil. carth.3. c.8. concil. Tribur.1. c.10.*
Diaconi viuere debent sumptibus Ecclesiæ, in qua ministrant. *concil. Nicæn. ex Arabico. c.62.*
Vide, Clericorum multa priuilegia. Vide, Baptismi minister.

Diaconus quo ad uxorem habendam.

Diaconus quilibet ducens uxorem (etiamsi existit in captiuitate) cum redit priuandus est officio & ordine. *lib.6. const. Apost. cap.17. concil. Aruernen. cap.12. Gregorius I. lib.4. ep.62. grauitè puniendus. ibid. concil. Venet. c.11. concil. Later.3. in append. tit. de clericis coniugatis c.6. distin. 27. c. Diaconus. dist.81. c. Ministri. dist.82. c. Proposuiisti, &c. Qui aliquanti. Post ep. Lucy 1. Greg.1. lib.12. epist.31. Qui Clerici, &c. c.1.*
Vide, Clerici in sacris an possint ducere uxores, diffusè.
Diaconus ducens uxorem, cogitur eam dimittere, quia matrimonium est nullum. *concil. Later.3. ubi supra c.2. de clericis coniug. c.1. concil. Trid. sess.24. can.9.*
Diaconus ducens uxorem, de facto excommunicationem incurrit, & est vitandus. *Clement. de consanguinit. cap. vn. (& priuandus est beneficio ibid.) de clericis coniug. c.1. concil. Later.3. p.50. c.7.*
Diaconus ducens uxorem postquam eam dimisit, indiget dispensatione, vt ordinari possit presbyter. *concil. Later.3. in append. tit. de clericis coniugatis c.12. Vide, Continentia.*

Diaconus quo ad uxorem quam habet.

Diaconus fieri non potest (latinus clericus) nisi uxorem dimittat, & castitatem promittat. *concil. Toletan.4. cap.27. concil. Aruernense 1. cap.12. concil. Lucense cap.39. Post Conc. Arelaten. 3. c.1. conc. Agathen. c.9. conc. Araus.1. cap.22. Vormatien.1. cap.9. carthag.2. cap.2. Carthag.5.*

cap.3. Mogunt.3. cap.19. Tolos.1. cap.17. concil. Quintilimburgense cap.4. & concil. Trid. sess.23. de reform. cap.13. Vide, continentia. Dist.27. cap. Diaconus. dist.28. cap. Præterea. dist.81. cap. Ministri. dist.82. cap. Proposuiisti. &c. Quia aliquanti. Post epist. Lucy 1. Siricius ep.4. c.9. Innoc.1. ep.3. cap.1. Gregor.1. li.2. ep.62. Pœnæ accedentium ad uxores relictas. ibid. in præfatis concilijs.

Vide, clerici habentes uxores, an possint ad sacrum ordinem ascendere.

Diaconi Græci si habent uxorem in minoribus, & subdiaconatu, possunt ea vti in diaconatu, sed aliam non possunt accipere, neque post ordinem primam accipere. *De clericis coniugatis. cap. Cum olim. Et de his loquuntur. conc. Tolet.1. c.1. & concil. Afric. c.37.*

Diaconi, qui dum ordinantur reclamant, dicentes se velle tenere uxorem, non sunt arcendi à ministerio: si verò non reclamant, habere uxorem non possunt. *concil. Ancir. c.10. Vbi nota, quod loquitur de uxore etiam nouiter ducenda à diacono reclamante, & permittebatur apud eos in tali casu, estque valde notabile, sed modo est prohibitum.*

Diaconus capitaliter delinquens, vel fornicarius.

Diaconus deprehensus in furto, vel periurio, vel fornicatione, aut adulterio, vel simili crimine, est deponendus. *dist. 50. c. Si quis. dist.81. c. Presbyter.*

Diaconus in aliquo præfatorum deprehensus debet inter laicos facere penitentiam. *dist.81. c. Si quis Episcopus. c. Si quis amodo. c. Eos, & c. Ministri.*

Diaconus capitale crimen committens, deponatur. *dist.81. c. Si diaconus. Et excommunicetur. ibid. In monasterio detrudendus. concil. Epau. c.22.*

Diaconus homicida est deponendus, etiam si coactè faciat. *concil. Triburien. c.11.*

Diaconus concubiniarius non potest Euangelium legere, nec choro assistere, nec habere partem ab Ecclesia. *conc. Rom. sub Alex.2. dist.32. c. Præter hoc autem. & concil. Roman. sub Nicolao 2. c.3.*

Diaconus fornicarius à canonica arceatur. *concil. Claramont. cap.9. Vide, Clerici fornicarij.*

Diaconi humilitas.

Diaconus ante presbyterum sedere non debet. *conc. Laodic. cap.20. Sed sedet eo iubente, concil. Carthag.4. cap.39. concil. Agathen. cap.65. Concil. Barcinon. cap.4. concil. Lucense 2. cap.41. concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c.41. Tolet.4. c.9. dist.93. c. Non oportet.*

Diaconus minister est Episcopi, & Presbyteri. *concil. carth. 4. cap.37.*

Diaconus non accipiat locum digniorem supra presbyterum. *concil. Toletan.4. c.39. dist.93. c. Peruenit. c. Nonnulli. cap. Legimus. c. dominus. c. diaconi. c. Prasente.*

Diaconus, qui tenet locum Metropolitanæ, potest sedere ante presbyterum. *dist.93. c. fin. Præcipimus.*

Diaconi vestes, seu habitus officij.

Diaconus tempore lectionis (id est Euangelij) vel orationis, alba vti debet. *concil. carthag.4. c.41.*

Diaconus debet portare orarium (id est stolam) cum ministrat, & in humero sinistro. *dist.25. c. Vnum orarium. concil. Tolet.4. c.40. concil. Bracharense. c.27.*

Diaconi vestes pro sacrificio sunt, amictus, alba, cingulum, manipulus, stola, & dalmatica. *concil. coiacense c.3.*

Diaconissa.

Diaconissa olim eligebatur ad ministrandum mulieribus peregrinis, & pauperibus in mensis, &c. *l.3. const. Apost. c.15. Diaconissa esse non poterat minor 40. annorum. conc. chalcodon. c.15. 27. q.1. c. diaconissam. concil. Vormat.1. c.73. Diaconissa quomodo erat instituenda. Lib.8. constir. Apost. cap.19. & 20.*

Diaconissa non ordinabatur, sed benedicebatur, sed sine consecratione. *Concil. Epau. c. 21.*
Diaconissa erat honoranda; sed sine diacono praesente loqui non poterat. *Lib. 7. const. Apost. c. 26.*
Diaconissa si matrimonium contrahebat, fiebat anathema. *Concil. calcedonen. c. 15. Concil. Aurelianen. 2. cap. 17. 27. q. 1. c. Diaconissam. Concil. Vormatien. 1. c. 73.*
Diaconissae non possunt amplius fieri. *Concil. Aurel. 2. c. 18.*

Dictio .

Dictio in literis Apostolicis expediendis continet sex literas, linea vero 150. id est 25. dictiones. *Extrau. Ioan. 22. de sent. excommun. c. vn.*

S. Didacus .

S. Didacus Ordinis Minor. canonizatur à Sixto 5. *const. 82. Rex Regum.*

Dies Dominica .

Dies dominica fuit prima dies à Deo creata. *Concil. Palest. sub Victore.*
Dies dominica fieri non possunt consilia, seu placita saecularium. 15. q. 4. c. *Placita saecularia. concil. Triburiense 1. c. 35. Vide, Festa.*
Dies dominica non sunt faciendae iudicia, & causae. 15. q. 4. c. *Nullus Episcoporum.* Neque in alijs festis. *ibid. Greg. 1. l. 6. ex reg. epist. 1. & 2. l. 11. ex reg. epist. 3. & praecedenti nocte vigilandum erat. ibid. Post Concil. Hispal. cap. 1. De ferijs cap. 1.*
Dies dominica veneranda est à vespera Sabbathi. *Concil. Forolinien. c. 13. Vide, Festa.*
Dies dominica ab omnibus custodienda sine labore. *Concil. Matisconen. 2. c. 1. Concil. Antistodor. c. 16. Cabilon. 2. c. 18. Forolinien. c. 13. De consecr. dist. 3. c. Ieiunia. dist. 86. cap. Tanta. Et penae laborantium. ibid. Greg. 1. lib. 7. ex reg. epist. 1. & 2. l. 11. ex reg. ep. 3. Nicol. 1. ad consulta Bulgar. cap. 10.*
Dies Dominica orationi vacandum est. *in omnibus praefatis locis.*
Dies Dominica ieiunandum non est ex superstitione. *dist. 30. c. Si quis tamquam. & c. Si quis presbyter. Concil. Aquisgran. 3. p. 4. c. 17. Et sic ieiunans excommunicetur.*
Neque in quadragesima ieiunandum est in die dominica. *De consecr. dist. 5. c. Quadragesima.*
Dies dominica potest quis ex necessitate lauare se in balneo. *Nicolaus 1. ad Consulta Bulgar. c. 6.*
Dies dominica non celebrandae nuptiae. *Concil. Aquisgran. 3. p. 4. c. 17. Vide, Nuptia.*
Dies dominica clerici non debent abesse ab Ecclesia. *concil. Lucense 2. c. 64. Vide, Clerici quò ad seruitium Ecclesiae.*
Dies dominica, siue nocte, siue die, coniuges abstineant à concubitu. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 63.*
Dies dominica benedicenda aqua, & omnes ex ea aspergendi in Ecclesia. *Leo 4. homil. de cura pastorali. Vide, Aqua benedicta.*
Dies dominica Rector Ecclesiae tenetur dicere missam. *concil. Emeriten. c. 19.*
Dies dominica stando orandum est. *Dist. 30. c. Si quis presbyter. Vide, Orare, Oratio.*
Dies dominica omnes interesse debent sacrificio missae. *concil. Matiscon. 2. c. 4. concil. coiacense c. 6. Vide, Missa. Vide, Festa.*
Dies dominica semper fuit celebris ex tempore Apostolorum. *concil. colon. 2. p. 9. c. 9.*
Vide, Dominica dies.

Dies legales, seu iuridici, & alij .

Dies, qui conceduntur appellanti, computandi sunt per spatium 20. milliariorum pro quolibet. 2. q. 6. c. *Habita.*
Dies peremptorius. *Vide, Peremptorius.*
Dies, & menses obseruare, graue peccatum est. 26. q. 7. cap. *Quis aestimaret.*

Dies computandi sunt spatio 20. milliariorum Italiae pro termino appellantis. 2. q. 6. cap. *Habita.*

Difficultas .

Difficultas ad operandum oritur ex charitatis defectu. *de penit. dist. 2. c. 16. qui vult.*
In difficultatibus doctrinae sacrae, ad quos est ordinatè recurrendum, si scriptura non explicet. *dist. 20. c. De quibus.*

Diffidentes .

Vide, Duellum. Vide, Prouocans.

Digitus .

Digitus partem sibi abscindens, non potest ordinari. *dist. 55. c. Qui partem.* Secus est si casu accidit. *ibid. & c. Lator.*
Digitum habens diminutum, si non sit scandalum, potest ministrare in ordine sacerdotali: secus, non potest. *Conc. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 6.*
Digitos truncos habens cum deformitate, est irregularis. *ibid. c. 15.*

Dignitas .

Dignitas non commendat Deo, sed merita. *dist. 40. c. Ante omnia.*
Dignitate praecellentes debent meritis praecedere, & scientia. 1. q. 1. c. *Vilissimus.*
Dignitas accepta tempore sanitatis non perditur per infirmitatem. *dist. 55. c. Praecepta.*
Dignitas non facit Episcopum, sed vita (id est, non facit eum carum Deo, plenum meritis, & conspicuum.) 2. q. 7. c. *Non omnes.*
Dignitas non facit maiorem, vel minorem, sed vita (intellige in meritis, non autem in iurisdictione.) 2. q. 7. c. *Paulus, & c. Quamquam.*
Dignitas ex obedientia acceptanda est. 8. q. 1. c. *Sciendum.*
Dignitates ambiens. *Vide, Ambiens.*
Vide, Sedes Apostolica.

Dignitates Ecclesiasticae quibus dandae, & quibus negandae .

Dignitates Ecclesiasticae dandae sunt ijs, qui merita habent. *Gregor. 1. l. 15. ep. 31. Nicolaus 1. ep. 10.*
Dignitas requirens ordinem dari non potest, nisi illi qui intra tempus statutum, potest illum ordinem accipere. *concil. Trid. sess. 24. de ref. c. 12. Vide, Beneficiatorum obligationes.*
Dignitates dandae sunt ijs, qui inseruiunt in Ecclesia. *Nicolaus 1. epist. 10.*
Dignitas scholastica danda est personae idoneae, quae apta sit per se ipsum docere, &c. alias nulla sit promissio. *Concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 17. circa fin.*
Dignitates non habentes curam animarum, ex dispositione Episcopi conferri possunt habenti aetatem 20. annorum. *de atate & qualit. & c. praeficiend. in 6. c. vnic. Concil. Vienn. prouinc. sed Trid. sess. 24. de refor. c. 12. statuit vt non dentur nisi 22. annos habeant.*
Dignitatem postulare nequit minor 27. annorum. *Extra, de postulat. Pralat. c. vn.*
Dignitas cum cura animarum dari non potest, nisi attingenti saltem annum 25. aetatis, qui sit bonis moribus, & doctrina sufficienti praeditus. *ibid.*
Dignitates etiam sine cura dari non debent nisi praedito bonis moribus, sufficienti doctrina, & habenti annos 22. *Leo 10. const. 7. Superna. Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 12. Vide, Beneficia quibus danda.*
Dignitates dari non possunt Bigamis, illiteratis, penitentibus publicis, coniugatis, corpore vitiatis, curiae implicitis, negotijs saecularibus irretitis. *Nicolaus 1. ep. 2.*
Neque dari possunt infamibus. *de regulis iuris in 6. reg. 87.*
Dari non possunt ijs, qui nesciunt Latinae loqui. *Concil. Tol. 22. c. 10.*

Promouendi ad dignitates examinandi sunt de vita & moribus, sufficientia, & habilitate ad illud munus. *conc. colon. 3. tit. de altero medio c.6.*

Vide, *Beneficiorum incapaces*. Vide, *canonici*. Vide, *Personatus*.

Dignitatis locus. Vide, *Locus*.

Dignitates plures, vel annexa cura.

Dignitates plures, nec in vno, nec in pluribus locis potest aliquis habere. *de praebeendis, &c. cap. De multa, & cap. Adhuc de cler. non resident. c. Quia non nulli. De consuetud. in 6. cap. 1. concil. Lateran. 5. sess. 9. Bulla de reform. curiae. cap. 2. Ioannes 22. Extra, de praebe. cap. Execrabilis, diffusè. concil. Lateran. 4. cap. 29. concil. Londinens. 2. cap. 14.*

Dignitates plures habentes curam animarum teneri non possunt. *Extra, de praebe. & dignit. cap. Execrabilis.*

Vide, *Beneficia plura*.

Dignitates plures habens cogendus est dimittere, & vnam tenere. *de praebe. c. Præterea.*

Dignitas annexa curæ in eadem Ecclesia potest retineri ab eodem. *De praebe. in 6. c. Super eo.*

Dignitas habens curam quamnam sit. Vide, *Beneficia curata.*

Dignitatem secundam aliquo obtinente in capitulo, vacat prima. *Clement. de praebe. c. Si plures.*

Dignitatem obtinens habens præbeendam perdit primam præbeendam. *Clement. de praebe. c. fin.*

Dignitas vna tantum obtineri potest. *De consuetud. in 6. c. 1.*

Dignitates plures, etiam cum cura animarum cum dispensatione habere possunt Cardinales, & filij Regum. *Ioannes 22. Extra, de praebe. c. Execrabilis. concil. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curiae. c. 2.*

Vide, *Beneficia plura*. Vide, *canonici*.

Dignitatem habentium obligationes.

Dignitatem habens, cui est annexus ordo, tenetur intra annum illum accipere, alias ex tunc non habet vocem in capitulo, nec totam distributionem. *Clem. de atate, qualit. &c. cap. Ut is.*

Dignitatem habens, cui est annexum onus Missæ, Euangelij, Epistolæ, &c. intra annum tenetur ordines illos accipere, nisi iustum adsit impedimentum; & per se tenetur ministrare sub pœnis taxatis in Concilio Viennensi. *cap. Ut qui. conc. Trid. sess. 22. de reform. c. 4.*

Dignitatem habens in Cathedrali, vel Collegiata, tenetur in publico portare caputium. *concil. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curiae. c. 2.*

Dignitatem habens tenetur ad residentiam, vt, decanus, cantor, custos, &c. alij similes, & non possunt supplere per alios, sed ipsi debent esse immediatè præsentés suis ecclesiis. *concil. Mogunt. 4. cap. 71. concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 12. Vide, Beneficiati quò ad residentiam.*

Dignitatem habentes non possunt ultra tres menses ab Ecclesia abesse sub quouis prætextu, imò minus iuxta statuta, & consuetudines aliarum Ecclesiarum: & qui abest ultra, prima vice priuatur medietate fructuum, etiam eorum quos habuit; pro secunda vice priuatur omnibus fructibus; pro tertia vice proceditur ad alias pœnas. *concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 12.*

Vide, *Benef. quò ad residentiam*.

Dignitatem habentes, quicumque sint, tenentur per se, non per cappellanos choro assistere; officium ibi recitare, Episcopo celebranti, vel Pontificalia exercenti assistere. *conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 12. conc. Mediol. 1. p. 2. tit. communia de Ministris.*

Dignitatem habentes, siue cum cura animarum, siue absque ea, tenentur professionem fidei emittere in manu Episcopi, & iurare se victuros sub obedientia Romanæ Ecclesiæ, alias non faciunt fructus suos. *concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 12.*

Dignitates, & personatus Ecclesiæ, in qua fit concio, siue infra annum, siue in quadragesima, tenentur ei interesse.

conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de prædicatione Verbi Dei.

Vide, *Beneficiorum obligationes*. Vide, *Beneficiati quò ad residentiam, &c. ibid.* Vide, *canonici*.

Dignitatum diminutio, mutatio, & dimissio.

Dignitates diuitti non possunt sine licentia superioris (etiam si alia adsit consuetudo.) *De consuetud. c. cum venerabilis.* Dignitates non possunt diuidi, aut diminui, nec mutari, neque præbeandæ. *De praebe. cap. Maioribus.*

Non possunt oppignorari, non vendi, nec alienari: sic facientes spoliandi sunt, nisi eas redimant intra terminum à superiore assignandum. *concil. Oxon. 1. cap. 29.*

Dignitates, personatus, præbeandæ, &c. dari non possunt ad firmam. *conc. Londin. 2. c. 8.*

Vide, *Beneficiorum dismembratio*.

Dignitatum impetrationes, quando sunt nullæ.

Dignitatem impetrans tacendo eam, quam habet, nulliter impetrat. *Concil. Later. 3. in append. tit. de interpretatione verborum c. 8.*

Vide, *Beneficiorum impetrationes*.

Dignitates non dandæ per pecuniam vel munera, & pœna.

Dignitas Ecclesiastica conferri non potest, neque per munus, neque per adulationem. *Concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 38. Gregor. I. lib. 10. ep. 31.*

Dignitatem pretio obtinens, vel ex seruitio personæ, priuatur, & deponitur. *Conc. Melfitan. c. 1. concil. Claramont. c. 6. Et etiam dans licet Episcopus priuatur Episcopatu. concil. Melfit. c. 1.*

Ad dignitatem postulari nequit minor 27. annorum. *Extra, de postulat. Prelator. cap. vn.*

Dignitas, quæ habet curam. Vide, *Beneficia curata*.

Vide, *Beneficia non obtinenda cum pretio*. Vide, *Simoniaci*. Vide, *Sedes Apostolica*.

Dignitas patris non danda filio.

Dignitas patris in aliqua Ecclesia conferri non potest filio. *concil. Lateran. in append. tit. De ordinat. filiorum c. 1. 2. & 4. Vide, Filius.*

Dignitates vacantes in curia.

Dignitates vacantes in curia Papæ ab eo prouidendæ. *Extra, de elect. cap. Ex debito. & Extra, de praebe. & dignit. cap. Ad regimen.*

Vide, *Beneficia vacantia in curia*.

Dignitates nouæ, quomodo dandæ.

Dignitates nouæ in aliqua Ecclesia conferantur, iuxta consuetudinem vicinarum ciuitatum. *de consuetud. cap. cum olim.*

Dignitas suppressa.

Dignitas suppressa, seu ablata per statutum confirmatum à Papa, semper vacat. *de constitutionibus cap. cum accessissent.*

Dignior.

Digniores sacerdotes facilius exaudiuntur (intellige ex opere operantis.) *1. q. 1. cap. Ipsi sacerdotes.*

Digniores semper promouendi, & magis idonei, & aliter facientes peccant mortaliter. *Concil. Tridentin. sess. 24. de reform. cap. 1.*

Ex his, qui sunt examinati, digniori & non alteri tenetur Episcopus dare Ecclesiam. *ibid. c. 18.*

Vide, *Idoneus*.

Dilatio.

Dilationis terminus præfigi debet à iudice. *De except. cap. Pastoralis.*
 Dilationes non concedendæ reo, quando habuit tempus ad plenè instruendum. *de dilationibus cap. Præterea.*
 Dilationes concedendæ non sunt ex declaratione alicuius verbi dubij, vel ambigui positi in libello. *ibid. c. Litera.*
 Dilatoriæ exceptiones omnes proponantur intra terminum à iudice assignandum. *de except. c. Pastoralis.*
 Dilationes friuolæ non sunt admittendæ. *Honorius 3. ex Cironè, de dilationibus cap. 1.*
 Dilatio potius indulgenda, quam procedendum minus clarè in causa sub prætextu breuiandi. *ibid.*

Diligere.

Diligere Deum, est donum Dei. *conc. Araus. 2. c. ult.*
 Diligere Deum, vt oportet ad consequendam iustificationis gratiam, nullus potest sine præueniente Spiritus sancti inspiratione, & adiutorio. *conc. Trid. sess. 6. can. 3.*
 Vide, *Adiutorium.*

Dimissoria litera.

Dimissoria litera faciendæ ab Episcopis, non concedantur, nisi petantur. *dist. 72. c. Episcopus. c. clericus.*
 A quo, quando, & quomodo concedendæ. Vide, *Litera dimissoria.* Vide, *Litera commendatitia.* Vide, *Capitulum*, ultra medium.
 Dimissoria si falsæ. Vide, *Ordinati ab alieno.*
 Vide, *Litera*, *formata*, *commendatitia*, &c.

Dimissio uxoris.

Dimitti non potest prima vxor, & accipi secunda, neque à Rege, neque ab Imperatore. *Nicolaus 1. ep. 22. & 23.*
 Vide, *Diuortium.* Vide, *Matrimonium separatum.* Vide, *Vir.*
 Vide, *Vxor.*

Diœcesis. Diœcesanus.

Diœcesis, quæ numquam habuit Episcopum, non potest illud prætere. *16. q. 1. c. Felix.*
 Diœcesis nihil debet soluere Episcopo. *16. q. 1. c. Constitutum.* Vide, *Episcopus circa procuraciones.*
 Si Diœcesis diuidatur beneficium vacaturum concessum à Papa non diuiditur, sed integrum conferendum est. *Extrau. Io. 22. de concess. præb. cap. 1. Sedes.*
 Diœcesi diuisa, iudex delegatus à Papa in ea ante diuisionem remanet iudex in vtraque. *ibidem.*
 Diœcesi diuisa Archidiaconi, & alij eandem tenent iurisdictionem sicut prius, ea excepta, quæ per literas Papæ excipitur. *Extrau. Ioann. XXII. de concess. præb. cap. Ad Apostolatus.*
 Diœcesi diuisa, qui habebat gratiam expectatiuæ; dum erat integra, nullum patitur præiudicium, dum diuiditur. *Extrau. de off. Iud. deleg.*
 Diœcesum fines probantur per libros antiquos. *De probationib. c. cum causam.* Vide, *Fines.*
 Diœcesani, id est populi Diœcesis, omnes debent obedire Episcopo. *de maiorit. & obed. c. Omnes.*
 Diœcesanus, id est Episcopus. Vide, *Episcopus.* Vide, *Ordinarius.*

Discere. Discipuli.

Discendum est ab omnibus, etiam à paruulis, & minimis. *dist. 38. cap. Nullus.*
 Etiam Episcopus ab his discere debet, quando est necessarium. *ibid. cap. Nullus.*
 Discenda est doctrina salutis, etiam à paruulis, & minus eruditis. *Clem. 1. ep. 3.*
 Septuaginta discipulorum locus in Ecclesia tenent Presbyteri. Sicut Episcopi Apostolorum. *Anacletus ep. 2. & 3.* Vide, *Episcopus.* Vide, *Presbyter.* Vide, *Schola.*

Discordes clerici eiiciendi ab Ecclesia, nisi concordent. *dist. 90. c. discordantes. c. Placuit, & c. Studendum.*
 Discordantium oblationes non recipiendæ, nisi concordent. *dist. 90. c. Oblationes.*
 Discordantes Episcopi per Synodum reducendi sunt ad concordiam. *dist. 90. cap. dissidentes. c. Placuit. & cap. Studendum.*
 Discordantibus Episcopis in iudicio alicuius Episcopi, alieni vocentur. *6. q. 4. c. Si quis Episcopus il 1. & il 2.*
 Discordiam ponentes in electione Abbatissæ, excommunicantur. *De elect. in 6. c. Indemnitatibus.*

Disiunctio.

Si sub disiunctione aliquid præcipiatur, dummodo altera pars disiunctionis verificetur, habetur effectus. *De rescriptis cap. Inter ceteras.*

Disimulare.

Disimulans mala, ne contristet peccatores non est misericors, sed crudelis. *23. q. 5. cap. Qui vitijs.*
 Disimulari nequit mala vita superioris. *2. quest. 7. cap. Si ent inquit.* Vide, *Errores.*

Dispensare. Dispensatio. Dispensatus.

Dispensatur aliquando communicare cum hereticis ob maius bonum. *1. quest. 7. cap. didici. cap. Cognouit, & cap. dispensationes.*
 Dispensatio matrimonialis obtenta à Papa inter consanguineos, si causa expressa sit falsa, est nulla. *Concil. colon. 2. part. 7. cap. 46. de consanguinit. & affinitat. cap. Quia circa.*
 Dispensatio in matrimoniis (vbi est consuetudo) requirit, vt contrahentes æqualiter distent à stipite. *de consanguinit. & affinit. cap. Quod dilectio.*
 Dispensare potest Ecclesia in gradibus consanguinitatis, & affinitatis. *Conc. Trid. sess. 24. can. 3.*
 Dispensatio in matrimoniis, quando faciendæ. Vide, *Matrimon. in gradibus prohibitis.*
 Dispensare non possunt Nuncii, Collectores, Episcopi, & Archiepiscopi in gradibus prohibitis in matrimoniis, neque contrahendis, neque contractis. *Vrbani. 8. constit. 6. Sanctissimus cap. 14.*
 Dispensare potest Episcopus in interstitiis pro ordinatione. *Conc. Trident. sess. 23. de reform. cap. 11.* Nedum ad ordines minores, sed inter subdiaconatum, & diaconatum. *ibid. c. 13.* Vide, *Interstitia.*
 Dispensante Papa cum aliquo indigno, vt plura habeat beneficia, tenetur Episcopus id significare Papæ, vt alteri conferat digno, saluo iure patroni circa præsentationem. *Concil. Colon. 3. tit. de officiorum, & c. c. 9.*
 Dispensatio facta cum aliquo, vt beneficia possit obtinere non obstante vilo defectu, non concedit vt duo simul obtineat. *de filiis Presbyterorum in 6. c. 1. §. Ille vero.*
 Dispensatus super defectu natalium, si petit dispensationem obtinendi plura beneficia, tacendo primam dispensationem, nulliter obtinet. *ibid. cap. fin.*
 Dispensatus ab irregularitate, vt eligatur Abbas, non dispensatur per hoc ad ordines. *de etate, & qualit. & c. c. Tuam in domino.*
 Facultas delegata ad dispensandum in irregularitate non potest subdelegari. *de off. & potest. Iud. deleg. cap. fin. §. fin.*
 Dispensare non possunt Episcopi cum suspensis, vel depositis ab officio, eò quod susceperunt ordines in excommunicatione ob Clerici percussione. *de sent. excomm. cap. cum illorum.*
 Dispensatus ad beneficia illegitimus, quando nulliter obtinet alia. Vide, *Illegitimus.*
 Dispensare potest Episcopus cum ordinatis per saltum, dummodo in ordine non ministrauerint. *Concil. Trid. sess. 23. de reform. cap. 14.*

Dispensare non possunt Nuncij, Collectores, Episcopi, & Archiepiscopi in defectibus ætatis, vel natalium, neque pro retentione beneficiorum impossibilium, neque de creandis notariis publicis, neque in dispositione beneficiorum. *Urban. 8. const. 6. Sanctissimus c. 14.*

Dispensationes à Papa concessæ extra Romam, committendæ sunt ordinariis eorum, qui eas impetrarunt. *Concil. Trident. sess. 22. de reformat. c. 5.*

Dispensationes gratiose concessæ non possunt suum sortiri effectum, nisi prius ab Episcopis, ut delegatis Papæ cognoscantur, summarie tamen, & extraiudicialiter non esse subreptitiæ, vel obreptitiæ. *Conc. Trid. ibid. c. 5.*

Dispensatio in legibus canonicis magna ex causa, & magna cum maturitate faciendæ est; alias subreptitiæ censetur. *Concil. Trid. sess. 25. de reformat. cap. 18.*

Vide, *Decreta*. Vide, *Leges*. Vide, *Statuta*. Vide, *Conciliorum decreta*.

Dispensationes in natalibus (quando succedendum est in bonis temporalibus) debent hanc clausulam retinere, ut scilicet non præiudicetur ijs, qui debent succedere ab intestato. *Urban. 8. const. 6. Sanctiss. c. 50.*

Dispensatus semel petens secundo dispensari.

Vide, *Illegitimus*.

Dispensationis gratia non valet, nisi totaliter concernat effectum dispensationis. *Urban. 8. ibid. c. 51.*

Dispensationes non habent effectum, nisi super eis literæ Apostolicæ sint confectæ, & expeditæ. *Urban. 8. ibid. c. 52.*

Vide, *Matrimoniales dispensationes*.

Dispensationum literæ in affinitate, vel consanguinitate.

Vide, *Literæ*.

Dispensationes matrimoniales in forma gratiosa concedi non possunt à S. Pœnitentiaria. *Pius 4. const. 53. In sublimi*.

Vide, *Matrimoniales dispensationes*.

Dispensare non potest S. Pœnitentiaria in ætate promouendorum, nec prorogare terminum, intra quem aliquis tenetur accipere ordinem ob beneficium. *ibid.*

Vide, *Regula Cancellaria*. *Urban. 8. const. 6. Sanctissimus*.

Displicere.

Displicere non potest id quod semel placuit (id est quo ad effectum rescindendi.) *de regulis iuris in 6. reg. 21.*

Dispositio.

Dispositio ad iustificationem, quomodo fiat. Vide, *Iustificatio*.

Dispositio ultima, id est, voluntas.

Dispositionum piarum, siue ultimarum voluntatum, siue etiam inter viuos executor est Episcopus. *Conc. Trident. sess. 22. de reformat. cap. 8.*

Disputare.

Disputandum non est cum hæreticis (id est sine necessitate, vel à laicis.) *Gelasius ep. 4. 24. q. 3. c. cum quibus.*

Disputationes de fide fieri non possunt in publico à vulgo, siue clericis, siue laicis, & pœnæ eorum. *Leo Magnus ex concil. Calced. act. 3. quod confirmavit Marcianus Imperator. Item Reformatio cleri Germania c. 32.*

Vide, *Laici*. Vide, *Fides*.

Distributiones quotidianæ Ecclesiarum.

Distributiones quotidianæ dandæ sunt eis, qui resident in Ecclesia, id est, qui sunt præsentibus horis canonicis: alioquin habere non possunt, nisi pro rata seruitii. *conc. Rauenn. 1. sub Honor. 4. cap. 5. concil. Colon. 3. tit. censura c. 24. concil. Mogunt. 4. cap. 70. concil. Turon. 4. cap. 2. concil. Trident. infra.*

Determinanda est portio distributionum, quæ danda est pro qualibet hora, iuxta quantitatem rei distribuendæ, & numerum Capituli, ut sciri possit, quæ pars detrahenda sit

absenti pro qualibet hora, & functione. Maior tamen pars assignanda pro assistente matutino. *ibid. concil. Rauenn. 1. sub Honor. 4. c. 5. Mogunt. 4. c. 72.*

Distributiones dari non debent pro minima parte officii, sed pro horis integris. *conc. Mogunt. 4. c. 72.*

Distributiones dandæ sunt etiam illis, qui ex infirmitate impediuntur ne sint præsentibus, vel ex periculo grauioris læsionis. *concil. Rauenn. ubi supra c. 5. Mogunt. 4. c. 72.*

Distributiones non debentur absenti, etiam cum privilegio ob studium Theologiæ, sed præsentibus tantum dandæ sunt; ijs enim solum fructus beneficiorum debentur. *de præbend. cap. Licet vobis. Honor. 3. ex Cirone de præbend. c. 1.*

Distributiones pro anniuersariis defunctorum, & aliæ quotidianæ solis præsentibus dandæ. *conc. Turon. 4. cap. 2. de clericis non residentibus in 6. cap. unic. concil. Trid. sess. 24. de reformat. cap. 12. Non obstante consuetudine contraria. ibid. concil. Senonens. in decretis morum c. 20. Concil. Mogunt. 4. cap. 72.*

Distributiones in duabus Ecclesiis pro eadem hora, nullus potest percipere. *conc. Turon. 4. c. 3.*

Distributionibus totius diei priuatur beneficiatus, qui dum diuina fiunt ambulat per Ecclesiam, vel circa eam. *Conc. Mogunt. 4. c. 73.*

Distributiones unde accipiendæ, vel dentur ijs qui choro sunt præsentibus. Vide, *Episcopi potestas in res Ecclesiæ*.

Distributiones non sunt dandæ omnibus æqualiter, sed pro qualitate, & rata laborum, ac præsentia ad horas canonicas. *concil. Senonense in decr. morum cap. 10. Mogunt. 4. cap. 72.*

Distributiones processionum dari debent ijs qui sunt præsentibus à principio vsque ad finem. *conc. Mogunt. 4. c. 72.*

Distributiones tenues, quomodo augendæ sunt, ut Dei seruitium in Ecclesiis non negligatur. *conc. Trident. sess. 21. de reformat. c. 3. & sess. 23. de reformat. c. 3.*

Distributiones pro rata diuidendæ illis, qui choro interfunt: qui vero absentes sunt perdunt distributionem illius diei, vel horæ, cui non interfunt, & fabricæ applicatur, vel alteri pio loco: crescente autem contumacia ad alia procedatur. *conc. Trid. sess. 22. de reformat. cap. 3. concil. Mediol. 1. par. 2. tit. communia de Ministris. Excipiuntur infirmi, & absentes ob ecclesiæ vtilitatem. ibid.*

Distributionem habere debet, qui habet dignitatem, cui annexa est cura, etiam si absit à choro pro seruitio Curie, nisi in Capitulo adsit statutum in contrarium. *conc. Trid. sess. 22. de reformat. cap. 3.*

Distributiones diuidens non soluat ijs, qui notati sunt à Punctatore, alioquin eas de suo tenetur Ecclesiæ restituere, & per vnum mensem carere distributionibus. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de officio Thesaurarij.*

Vide, *Beneficiati quò ad residentiam*.

Districtus.

Districtus in quo eligi debet nouus Papa moriente antecessore, idem est ac Diocesis. *Clement. de elect. cap. Ne Romani. §. Sanè.*

Diuinatio. Diuinator.

Diuinatio in scriptura in malam partem accipitur. *1. q. 1. c. Numquam.*

Diuinationes, auguria, &c. similia fugienda. *Lib. 7. const. Apost. cap. 62.*

Diuinationibus vacantes, excommunicantur. *Leo 4. ep. 12. & 26. q. 5. cap. Si quis clericus. cap. Si quis Ariolos. concil. Veneticum c. ult. concil. Aurel. 1. cap. 32. Fustigandi, & venundandi, & pretia eorum pauperibus eroganda. conc. Narbonens. cap. 14. Ex concil. Ancir. cap. 23. Per quinquennium pœnitere debent.*

Diuinatorem artem exercentes cum dæmonis cooperatione, ut de hæresi suspecti ab Inquisitoribus iudicandi sunt, etiam si protestentur se non certò affirmare, quæ prædicunt. *Sixtus 5. constitut. 17. Cæli, & terræ. Vide, Sortilegi.*

Ab eisdem Inquisitoribus iudicandas huiusmodi diuinationes prius

prius decreuerat *Alexander 4. const. 12. Quod super. Olim*
solum illæ, quæ hæresim continebant manifestam ab Inqui-
sitoribus iudicabantur. *de heret. in 6. c. accusatus.*
Diuinatores fugiendi. *26. q. 2. c. Intelligi voluit.*
Diuinos obseruans, seu consulens, excommunicatur. *26. q. 5.*
cap. Si quis Ariolos. & grauitè puniendi, & quomodo.
ibid. cap. qui diuinationes.
Diuinatores propriè dicuntur, qui futura prædicunt. *26. q. 5.*
cap. Nec mirum.
Diuinatores mathematici sunt, qui ex siderum motu prædi-
cunt futura. *26. q. 3. c. 1.*
Diuinorum multa genera, & quot, distinctè. *26. q. 3. cap.*
Igitur genus.
Diuinorum effectus, quare permittit Deus. *26. q. 5. cap.*
Nec mirum.
Diuinatores non applicandi sacris officijs. *26. q. 5. cap. Non*
oportet.
Diuinationum omnium species, & modi, media, & ritus
numerantur à *Sixto 5. constitut. 17. Cæli, & terra.*
Vide, *Magia.* Vide, *Astrologia.* Vide, *Damones.* Vi-
de, *Sortilegia.* Vide, *Superstitio.*

Diuinitas.

Diuinitas dici non potest Trinitas. *Ælix 3. epist. 5. ad Ze-*
nonem.
Diuinitas Christi in Cruce, aut morte, non est passa. *concil.*
Bracharense 1. cap. 7.
Vide, *Christus quò ad passionem, & mortem.*
Diuinitas non generat neque generatur; nec proinde datur
quaternitas. *De fide, & summa Trinit. cap. 1. Est vna*
natura, & simplex, eadem numero in tribus personis. ib.
Vide, *Deus.*

Diuisio. Diuisi.

Diuisio Parochiarum à quo facta, & quando. *13. q. 1. cap.*
Ecclesias.
Diuisi ab Ecclesia Catholica, cælum non possunt ingredi. *24.*
q. 1. c. Quicumque.
Diuisiones, seu dismembrationes beneficiorum, quando fa-
ciendæ sunt, fiant vocatis partibus, & deinde supplicetur
Papæ, & exprimatür valor beneficiorum diuidendorum.
Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus, c. 22.
Vide, *Beneficiorum dismembratio.*
Diuisa Diocesi in duas, an patiantur præiudicium, qui ha-
bebant iura in eam. Vide, *diocesis.*

Diuites.

Diuites, qui bene viuunt, possunt saluari. *Concil. Diospolit.*
c. 6. dist. 30. c. Hæc autem.
Diuitibus rapiendum non est, vt detur egenis. *14. q. 5.*
Vide, *Elemosyna.*
Diuites infirmi cogendi non sunt, vt edant cibos pauperum.
dist. 41. cap. non cogantur.
Diuites facti post ordinationem, vt Clerici, Episcopi, &c.
Ecclesijs debent dare omnia. *12. q. 3. c. Placuit.*
Diues nullus fieri potest cum damno alterius. *de regulis iur.*
in 6. regul. 48.

Diuortium.

Diuortium verum est, quando coniuges separantur animo
sic manendi semper. *de pœnit. dist. 1. c. 21. diuortium.*
Diuortij causæ ab ecclesiasticis sunt iudicandæ. *conc. Later.*
3. in append. tit. Qui filij sint c. 2. Qui filij sint, c. Per vene-
rabilem. de diuortijs cap. Porro.
Diuortio facto ob aliquod crimen, non soluitur vinculum
matrimonij. *de diuortijs c. Quasiuit.*
Vide, *Matrimonij solutio quò ad vinculum.*
Diuortium fieri potest ex causa fornicationis. *Concil. Tolet.*
12. cap. 8.
Diuortium fieri non potest à coniugibus ex propria autori-
tate, sed ex autoritate ecclesiæ. *Qui filij sint cap. Per ve-*
nerabilem.

Diuortij sententia quando, & quomodo reuocanda. *de sent.*
& re iud. cap. Consanguinei.
Diuortium quando, & quomodo fieri potest.
Vide, *Matrimonij separatio.*
Diuortium fieri non potest, nisi ex causa à iure permissa, &
cum solemnitate viri. *Sixtus V. constitut. 46. Ad com-*
pescendam.
Diuortio facto, si quis eiectam denuò receperit, & ea vtatur
vt concubina, vltimo supplicio puniatur. Item si quis eie-
cta vxore vtatur concubinis, vel cum scortis vitam ducat
impudicam. *ibid. Sixtus V.*
Diuortij lite pendente, vxor in monasterio monialium, vel
in alio loco licito sequestretur, nec sine sententia iudicis in-
de exeat; quod si inde aufugiat, & impudicè viuat, vltimo
supplicio puniatur. *Sixtus V. ibid. ad compescendam con-*
stit. 46. Vide, *Matrimonij separatio.* Vide, *Vxor.*
Diuortium affectans vxor, si separatione secuta viuat impu-
dicè, vltimo supplicio puniatur. *ibid.*
Vide, *coniuges, in fine.* Vide, *Matrimonij separatio.* Vi-
de, *Maritus.* Vide, *Vxor.* Vide, *Separatio Tori.* Vi-
de, *Tori separatio.*

Docere. Doctus.

Docere non debent indocti. *conc. Tolet. 7. c. 5.*
Docere non potest verbo, qui non docet opere. *dist. 81. cap.*
Nemo.
Docere nesciunt arrogantes. *dist. 46. cap. Hoc habet.*
Doctus gratias agere debet Deo de doctrina, quia Dei do-
num est, & gratia. *Clem. 1. epist. 3.*
Docendi licentiam vendens beneficio priuatur. *de Magistris*
cap. 1.
Pro docendi licentia, nihil soluendum est. *ibid. c. Prohibens.*

Doctor. Doctrinæ.

Doctor debet se accommodare captui audientium, & discen-
tium. *8. q. 1. c. Oportet.*
Doctorari nullus potest sine Episcoporum licentia. *Concil.*
Cesaragustan. c. 7.
Doctrina necessaria homini data est à Deo per Moysem, per
Prophetas, & tandem Christus eam docuit. *de fide, &*
summa Trinit. c. 1.
Doctrina scriptorum non sunt æquiparandæ diuinis scriptu-
ris. *dist. 9. cap. Neque quorumlibet.*
Si doctrina S. Scripturæ aliquid non declarat, ad quem est re-
currendum. *dist. 20. c. de quibus.*
Doctrinæ allegoricæ explicari debent secundum expositio-
nem Doctorum antiquorum, vt SS. Ambrosii, Augustini,
Hieronymi, Chrysostomi, &c. *conc. colon. 2. p. 6. c. 24.*
Doctrina data alicui, gratia Dei est. *Clem. 1. ep. 3.*
Doctrinam docentes temerariam, scandalosam, offensiuam
piarum aurium, per Inquisitores sunt iudicandi. *concil.*
Constant. sess. vlt. in const. Martini V.
Doctrina hæretica, si author catholicus. Vide, *deficiens*
in fine.
Doctrinæ Christianæ Confraternitas. Vide, *Confraternitas.*

Doctores, quibus fulcitur Ecclesia.

Doctores, quorum doctrina Ecclesia fulcitur, sunt SS. Am-
brosius, Augustinus, Gregorius, & Hieronymus, & per
eos soluuntur nodi difficultatum. *de reliquijs, & venerat.*
Sanctorum in 6. cap. vn.

Doctorandorum obligatio.

Doctorandi tenentur iurare de non excedendo determinatam
summam in expensis, alioquin doctorantes, & doctorati,
quicumque sint, etiam Episcopi, careant ea facultate per
sex menses. *Clement. de Magistris cap. cum sit.*
Doctorari nullus potest sine Episcoporum licentia. *Concil.*
Cesaragust. cap. 7.

Doctōrandi facultas Romæ, &c.

Doctōrandi facultas extra Vniuersitates, Romæ concessa olim fuit Referendarijs, & Auditoribus Rotæ, & Abbreuiatoribus, sed reuocata fuit à Iulio 3. *constitut.* 16. *cum sicut.*

Doctōrandi facultas in iure ciuili, & canonico Romæ conuenit solum Collegio Aduocatorum Concistorialium, & reuocatur quælibet alia facultas concessa quibuscumque. *Iulius 3. constit.* 16. *cum sicut.* Eandem confirmat *Sixtus V. constit.* 62. *Sacri §. 4.*

Dictum Collegium gratis tenetur doctorare pauperes idoneos. *ibid.*

Doctōrandi in medicina facultas, Romæ, concessa est Collegio Medicorum, sicut etiam in Philosophia. Et alijs quibuscumque prohibetur. *Iulius 3. constit.* 25. *cum sicut.*

Vide, *Aduocati concistoriales.* Vide, *Notarij Romana Curia.* Vide, *Assistentes.*

Doctōrandi licentia conceditur studio Patauino. *Ioann. 22. constit.* 6. *Inter ceteras.*

Doctōrandi licentia concessa alijs studijs, in statu Ecclesiæ. Vide, *Studium.* Vide, *Vniuersitates.* Vide, *Nomina Ciuitatum.*

Doctores Romani.

Doctores Romani, qui ex patre, & matre Romanis nati sunt Romæ, si voluerint legere in qualibet facultate in studio Romano, admittendi sunt cum salario 25. scutorum pro quolibet anno. *Gregor. 13. constit.* 29. *cum officio §. 19.*

Doctrina Christiana Clerici.

Vide, *Clerici Doctrina Christiane.*

Dolor.

Dolor peccatorum duplex est, quidam ob pœnas æternas, quidam ob Deum, & gloriam. *Gregor. I. lib. 6. ep. 23. Concil. Trident. sess. 14. c. 5.*

Doloris ratio habenda est in pœnitentia. *de penit. dist. 1. cap. 84. In actione.*

Vide, *Pœnitentia.* Vide, *Contritio.*

Dolus.

Dolus nulli debet patrocinari. *de dolo, & contumac. c. Ex liberis.*

S. Dominicus.

S. Dominicus Fundator Ordinis Fratrum Prædicatorum canonizatur à *Gregor. 9. anno 1234. constit.* 8. *Fons sapientie.*

S. Dominici Festum die 4. Augusti celebrandum iussit *Paulus 4. constit.* 15. *Gloriosus.* Licet dies obitus illius contigerit die 6. & hoc propter festum *B. Mariæ ad Nives.*

Dominicani Fratres. Vide, *Fratres.*

Dominica dies.

Dominica dies est prima dies à Deo creata. *Concil. Palest. sub Victore.*

In Dominica die manna primum Deus plueri fecit in deserto: in Dominica Christus resurrexit; & in Dominica Spiritus sanctus descendit in Apostolos. *conc. Palest. sub Victore. Concil. Foroiulien. cap. 13. Concil. Parisiens. lib. 1. cap. 50.*

Dominica dies celebranda est non solum in Paschate ob resurrectionem Domini, sed in qualibet hebdomada. *Innoc. I. ep. 1. c. 4. & in ea non laborandum. dist. 86. c. Tanta.* Vide, *Laborare.* Vide, *Festum.*

Die Dominica non est faciendum mercatum, neque iudicium, neque rurale opus. *Concil. Arelaten. 4. c. 116. Concil. Turonen. 3. cap. 40.*

Dominica die non est ieiunandum. *Concil. Agathen. cap. 12. de consecr. dist. 3. cap. Placuit, & dist. 5. cap. Quadragesima.*

Nec etiam in Quadragesima. *ibid.* Si quis ex superstitione ieiunat, est anathema. *dist. 30. cap. Si quis tamquam, & cap. Si quis Presbyter.*

Die Dominica non est laborandum, & pœna. *dist. 86. cap. Tanta; Concil. Moguntiac. cap. 37. & Concil. Rhemen. c. 35. Vide, Laborare. Vide, Festa.*

Die Dominica stando orandum est. *dist. 30. c. Si quis Presbyter. Vide, Orare, Oratio.*

Dominica die Episcopus interesse debet Ecclesiæ.

Vide, *Episcopus.*

Dominica die ad spectacula, & theatra non accedendum. *concil. Afric. c. 28.*

Dominica die celebrandum est Pascha. Vide, *Pascha.*

Vide, *dies Dominica.* Vide, *Festa.*

Dominus.

Dominus tenetur diligere famulum. *Lib. 4. constitut. Apostol. cap. 11.*

Domini temporales tenentur expellere hæreticos de suis dominijs, tenentur dare auxilium, & fauorem Inquisitoribus, vt possint contra hæreticos procedere, & eos carcerare, si volunt teneri pro Christianis. *Concil. Constant. sess. ult. in constit. Martini V.*

Tenentur iurare quod facient obseruare statuta contra hæreticos, & eorum fautores, & receptatores. *de heret. c. ad abolendam, & c. Excommunicamus. §. Moneantur.* Alias excommunicantur. *& de hereticis in 6. cap. Vt officium §. fin.*

Nolentes iurare, priuantur omni officio; sunt inhabiles ad ea; & sunt suspecti de hæresi. *ibid. in 6.*

Iuramentum hoc præstare debent Episcopis, & Inquisitoribus. *ibid. c. ad abolendam, & c. Excommunicat.* Tenentur facere obseruare statuta contra hæreticos. *de hereticis in 6. c. Vt officium §. fin.*

Domini temporales tenentur statim recipere hæreticos damnatos ab Inquisitoribus. *Concil. constant. in constit. Martini V. sess. ult.*

Domini temporales quando sunt in peccato mortali, non perdunt dominium. *Concil. Constant. contra art. 15. Vticleff. & contra art. 30.*

Domini temporales non habent iurisdictionem in bona Ecclesiæ, neque possunt spoliare illis Ecclesiasticos delinquentes. *ibid. contra art. 16.*

Neque domini spirituales ob peccatum mortale perdunt dominium. *ibid. contra art. 30. Vticleff.*

Domini temporales circa Ecclesiarum bona.

Vide, *Ecclesiastica bona.*

Domini temporales impediens subditos nè faciant contractus cum Ecclesiasticis, excommunicantur. *de immunit. in 6. cap. fin. Vide, Excommunicationes Bullæ Cœne.*

Dominus domus quando potest ante tempus expellere inquilinum à domo. Vide, *Inquilinus.*

Domini, seu Principes status Ecclesiastici. Vide, *Ecclesiasticus status.* Vide, *Barones status Ecclesiastic.*

Dominium.

Dominium nullus potest exercere in patrimonio, seu terris S. Petri, sub pœnis grauissimis. *Clem. 6. constit.* 3. *Et si solertem.* Ibi numerantur Prouinciæ pertinentes ad Patrimonio S. Petri, seu status Ecclesiæ, distinctè.

Dominium bonorum Fratrum Minorum (non habentium priuilegia) pertinet ad Ecclesiam Romanam, nisi concedens & referuauit sibi dominium. *de verbor. signif. in 6. cap. Exijt.*

Dominium in humanis, quomodo separari potest à perpetuo vsu. *de verbor. signif. ibid.*

Apud Deum est meritoria hæc separatio, & sic faciunt Fratres Minores, qui habent vsu facti sine dominio. *ibid.*

Dominium ab vsu rei, quæ consumitur, separari non potest. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. c. ad conditorem, circa medium.* Vide, *Paupertas.* Vide, *Vsus.* Vide, *Fratres Minores.*

Donatio . Donare . Dona .

Donatio facta Ecclesiae à Constantino. *dist. 96. cap. Constantinus .*
 Donatio facta ab Episcopo alicui monasterio, nequit reuocari. *12. q. 5. c. Quia Ioannes .*
 Donationes factae à Clericis (id est Capitulo) nequeunt reuocari à Pontifice successore. *16. q. 6. c. Illud statuendum .*
 Donationes licitae factae Ecclesijs reuocari non possunt. *concil. Toletan. 6. c. 13. Eas reuocans est sacrilegus . 17. q. 3. c. Sunt qui opes . Vide infra .*
 Donatio facta Ecclesiae sub qualibet conditione, non potest reuocari, nisi ita sit facta, ut cessante conditione possit reuocari. *de conditionibus oppositis c. Verum .*
 Donationes omnes factae Ecclesiae dicuntur oblationes. *de verbor. signif. c. cum inter .*
 Donatio facta à Prælato sine Capitulo, non valet. *de donationibus cap. Fraternitatem .*
 Donationes Ecclesiarum, vel beneficiorum factae ab Episcopis, viuentibus ijs, qui habent ea, sunt nullae. *ibidem cap. Consultationib. .*
 Donatio iuris patronatus facta Ecclesiae à laico, tenet: sed non praëiudicatur per hoc iuri Episcopi. *de iure patronatus in 6. cap. vn. Vide, Clerici quò ad donationes .*
 Donatio potest à donante reuocari propter ingratitudinem; non autem ab hærede donantis. *de donat. c. Apostolica .*
 Donatio potest à donante reuocari, quando donatarius manus violentas ei intulit; vel graue damnum, vel vitæ periculum. *ibid. cap. fin. .*
 Donatio centesimae, vel quinquagesimae, &c. facta monasterio ab Episcopo cum detrimento graui Ecclesiae, potest reuocari. *ibid. cap. Apostolica .*
 Donationis instrumentum plenè interpretandum est. *de donationibus c. Cum dilecti .* Etiam quando continet in fine clausulam aliquam derogantem. *ibid. .*
 Donationes lapsum factae Ecclesijs non sunt acceptandae. *Greg. 1. lib. 1. ep. 42. .*
 Donatio verbo tenus facta à monacho ante susceptum monachatum, post susceptum potest de licentia Papæ, fieri etiam scripto. *Greg. 1. lib. 11. ex regist. ep. 5. .*
 Donare histrionibus est graue peccatum. *Dist. 86. c. Donare .*
 Donare venatoribus non potest Episcopus, neque alii clerici. *dist. 86. c. Qui venatoribus. c. Vident . c. Esau. c. Quid prodest, & cap. An putatis .*
 Donare potest Prælatus aliquam paruan quantitatē. *de donat. cap. Caterum .*
 Donare potest Episcopus, quæ ante Episcopatum habebat, & quæ in Episcopatu habuit ex hæreditate. *12. q. 5. cap. Fixum, & per totam questionem .*
 Donante Episcopo aliquem locum, à quo redditus recipiebat, ipsos etiam redditus intelligitur donare. *de donat. cap. Pastoralis .*
 Donante Episcopo Ecclesiam alicui monasterio, cui est annexum ius patronatus, consentiente patrono, ius patronatus etiam donatur. *ibid. c. Pastoralis .*
 Donationes factae à viro uxori, si matrimonium separatur, rescinduntur. *ibid. c. Et si necesse .*
 Donationes viri, & uxoris, & è contra, quando redeunt ad alterutrum. *de donat. inter virum, & c. c. Donatio .*
 Donationes quæ fiunt priuatis personis, viuentē eo, qui possidet, sunt nullae. *Concil. Later. 3. in append. tit. de iure patronatus cap. 20. .*
 Donationes præfatæ factae locis pijs valent, sed possessores in vita sua non possunt spoliari. *ibid. .*
 Donatio facta legitimè etiam à superiore Religiosorum, reuocanda non est. *conc. Later. 3. in app. tit. de alienat. c. 3. .*
 Donatio facta à Clericis cum Episcopi consensu, rata est. *12. q. 2. cap. Quicumque .*
 Donare non possunt religiosi. Vide, *Regulares quò ad munerera .*
 Dona accipientes à Religiosis, à quo absoluenti. Vide, *ibid. .*
 Dona facta à viro uxori. Vide, *Vir .* Vide, *Vxor .*
 Donatio facta à viro, post mortem uxoris, reddit ad virum. *de donationibus inter virum & uxorem, cap. Donatio .*

Dona oppressorum pauperum in Ecclesia non recipienda. concil. Carthag. 4. cap. 94. Vide, Vir circa alia .

Dormiens . Dormire .

Dormientium culpæ non imputantur . 15. q. 1. cap. Si concupiscentia .

Dormire non possunt religiosi, aut sacerdotes bini in eodem lecto. Conc. Turon. 2. c. 15. .

Dos , Dotare .

Dos data monasterio pro Moniali, post professionem est monasterij, siue moriatur, siue exeat. conc. Nicen. 2. c. 19. .

Dos de necessitate danda est in matrimonio. Post Conc. Arelat. 3. c. ult. 30. q. 5. cap. Nullum .

Dos danda iuxta proportionem nubentium. ibid. .

Dos ab vxore danda viro. de donat. inter virum, & c. c. Nuper . Quæ verò sit à viro uxori, dicitur donatio. *ibid. .*

Dos debet à viro uxori assicurari sub cautione alicuius, & de lucro eius portare debet onus matrimonij, sustentare domum, &c. ibid. c. Per vestras literas .

Dos non potest uxori denegari à viro. ibid. .

Dos post mortem viri reddit ad uxorem. de donat. inter virum, & c. cap. Donatio .

Dos restituenda si soluitur matrimonium. de donationib. inter virum, & c. c. 1. c. Donatio. c. Significauit, & donatio ad virum, ita in morte .

Si vero separatur ob adulterium, vxor perdit dotem. ibid. cap. Plerumque .

Dos tota restituenda uxori quando ex legitima causa, & Ecclesiae iudicio, matrimonium separatur. Concil. Later. 3. in append. tit. Qui filij sint legitimi, c. 2. & par. 50. c. 46. .

Dotem potest mulier repetere à quocumque detinente bona mariti. de Pignoribus. c. Ex literis .

Pro dote intelliguntur tacitè obligata omnia bona mariti. ibidem .

Dotis fructus non computantur in sortem, si vir accipit pignus. de usuris c. Salubriter .

Dos uxoris confiscanda ob hæresim mariti, si ipsa scienter cum hæretico contraxit secus verò si inscia. de hereticis in 6. cap. Decreuit .

Dotari debet Ecclesia ab eo, qui facit eam consecrari. de concess. Ecclesiae c. cum sicut. conc. Valent. 2. c. 9. .

Dotes Ecclesiarum sunt sub Episcopi potestate. Concil. Mogunt. 3. cap. 4. .

Dotium moderatio pro vrbe Roma. Pius 5. constitut. 39. Quoniam .

Vide, Matrim. cum dote . Vide, *Mulieris privilegia .* Vide, *Mulierum obligationes .* Vide, *Causæ matrimoniales .* Vide, *Vxor adultera .*

Drogherij Romæ .

Drogherij in vrbe in ijs, quæ spectant ad medicinas, à consulis aromatariorum sunt iudicandi, exceptis ijs, in quibus etiam Protomedici debent interuenire. Clemens VIII. const. 7. Laudabilis §. 6. .

Dubia, Dubius .

Dubia non possunt definiri certa sententia. 11. q. 3. c. Graue satis, & cap. Quamuis .

In dubijs iudicium non debet fieri absolutum. dist. 33. cap. habuisse. Iulius 1. ep. 2. cap. 28. Greg. 1. lib. 2. ex reg. ep. 44. lib. 8. epist. 30. .

In dubijs quæ occurrunt in causis matrimonialibus recurrendum est ad communem intelligentiam, & ea vtendum. Conc. Later. 3. in append. de interpret. verborum c. 3. .

In dubijs & obscuris, illud est sequendum quod præceptis Euangelicis, & Patrum decretis non sit contrarium. dist. 14. cap. Sicut quadam .

Dubia orta ex Concilijs à Papa sunt definienda. dist. 17. c. Nec licuit. c. Multis, & c. Concilia .

Dubia

Dubia priuilegiorum Sedis Apostolicæ solus Papa iudicat. *de iudiciis c. cum venisset.*

In dubijs tutior pars est eligenda. *de homicidio volunt. c. ad audientiam. & de cleric. excommun. c. illud.*

Dubia in meliorem partem interpretari debent. *de regul. iur. reg. estote.*

In dubio iuris fauendum potius reo, quam actori. *de regulis iuris in 6. reg. 11.*

In dubijs tenendum est verisimilius. *de reg. iur. in 6. reg. 45.*

Dubio nascente an aliquis sit baptizatus, debet baptizari cum conditione, *Si non es baptizatus. de baptismo c. de quibus.*

Dubius in fide est infidelis. *Sixtus 1. epist. 1. Iulius 1. epist. 2. c. 11. Adrianus 1. c. 5.*

In dubijs tutius est tenere quod tenet ecclesia, quam asseuerare de quo dubitatur, aut quod non intelligitur. *Concil. colonien. 2. par. 6. c. 14.*

Vide, *iudicium.* Vide, *iudicare.* Vide, *Obscura.*

Duellum, Duellantes.

Duellum, omnibus est interdictum, etiam Regibus. *Nicolaus 1. ep. 50. & in decretis tit. de bellis c. 1. 2. q. 5. c. Monomachiam. Concil. Tolet. 22. c. 20.*

Duella ad purgandum delicta, etiam prohibita. *de purgat. vulgari c. 1. 2. & 3.*

Duellum committentes, olim incurrebant excommunicationem si vnus alium occidebat, vel debilem redebant, & occisus sepeliri non poterat cum Psalmis, &c. vt fidelis nec Missa pro eo offerri. *Conc. Valent. 2. c. 12.*

Nunc autem duellantes ipso facto excommunicati sunt (si in statu ecclesiæ id faciunt) & vbique possunt capi, & morientes sepeliri non possunt in loco sacro. *Iulius 2. constit. 18. Regis pacifici.* Sic etiam duellum permittentes in suis terris Domini status ecclesiastici. *ibid. & Leo X. constit. 31. Quam Deo.* Qui addit in pœnam, confiscationem bonorum, & quod memoria eorum perpetuo sit damnanda.

Domini verò temporales id permittentes in statu ecclesiæ, vel campum concedentes, omni iure in suas terras priuantur. *ibid. Leo X.* Duellum autem spectantes in eodem statu, præter excommunicationem, incurrunt pœnam pecuniariam, nobiles 500. ducatorum, alii centum, ignobiles 25. *Leo X. ibid.*

Idem confirmant *Iulius 3. constit. 25. cum sicut.* & alia addit.

Idem postea *Pius IV. constit. 21. Ea quæ* addens in pœnam infamiam, confiscationem bonorum, etiam statuum, terrarum, &c. excommunicationem reseruat Papæ. Dantes campum ad duellandum eandem pœnam incurrunt, sic etiam adstantes, comitantes, & consulentes. *ibid. Clerici vero præter excommunicationem incurrunt priuationem beneficiorum, & fiunt inhabiles ad ea obtinenda. Pius 4. ibid.*

Deinde Tridentinum *Concil. sess. 25. de reform. c. 19.* Omnibus Christianis prohibuit duella committere sub pœna excommunicationis ipso facto Papæ reseruata, infamiæ perpetuæ, & confiscationis omnium bonorum; & si moriatur quis in conflictu, careat ecclesiastica sepultura.

Duellorum patrini eandem pœnam incurrunt sicut duellantes. *Concil. Trid. ibid.* Consilium dantes ad duellum, excommunicationem ipso facto incurrunt, vt supra.

Concedentes locum, seu campum ad duellandum in suis terris, vt Principes, Duces, Reges, Imperatores ipso facto sunt excommunicati, vt supra, & priuantur iurisdictione, & loco in quo commissum est duellum, & si feudalis sit, dominus directus succedit. *concil. Trid. ibid. c. 19.*

Postea *Gregor. 13. constit. 78. ad tollendam,* sub eisdem censuris, & pœnis prohibet duella etiam priuatim committenda; quibus *Conc. Trident.* prohibuerat publica vt supra.

Tandem *Clemens 8. constit. 11. Illius.* duellum prohibet in toto orbe Christiano sub pœna excommunicationis Papæ reseruata, hoc modo: primo principales, comprehendit duellantes, sic diffidentes, & inuitantes; deinde auxilium, & fauorem dantes, adstantes interessentes: cartas desuper subscribentes, &c. eandem pœnam incurrunt. *§. 1. & 7.*

Domini permittentes in suis terris fieri, siue Principes, siue

Reges, Imperatores, &c. nullo excepto, si sunt ecclesiastici priuantur omnibus beneficijs, & ipso facto excommunicati sunt, (& Papæ reseruata est excommunicatio) si dominus loci est feudalis ecclesiæ ipso facto est eo priuatus: si alterius est feudalis, domino acquiritur. *ibid. §. 2. & 4.*

Duellantes & patrini fiunt infames, & tractandi vt homicidæ. Si quis eorum in pugna moriatur caret ecclesiastica sepultura. *ibid. §. 2.*

Pœnæ præfatæ incurruntur etiam si priuatim duellum fiat, condicto prius loco, & tempore, etiamsi non vocentur patrini, aut socij, nec mittantur literæ prouocatoriæ. *ibid. §. 3. & 7.* Item incurruntur, licet isti non pugnauerint ob aliquod impedimentum, dummodo ad locum tempore condicto accesserint pugnaturi. *ibid. §. 3. 4. & 7.*

Intelliguntur hæc omnia etiam de duellantibus in castris, seu bellorum tempore, dummodo sit duellum, scilicet loco & tempore condictis. *ibid. §. 5.*

Intelligitur etiam si fiat à duellantibus pactum dirimendi certamen per vulnus tantum alterutrius, vel per numeratos ictus. *ibid. §. 5.*

Comprehenduntur omnes superiores, potestates, Gubernatores, &c. alij permittentes duellum. *ibid. §. 6.*

Ciuitates, loca & terræ in quibus permittente Domino fit duellum, siue implicitè, siue explicitè fiat permissio, statim interdicto sunt supposita. *ibid. §. 7.*

Duellum faciens clericus, deponitur, & si non sequitur homicidium, vel mutilatio dispensari poterat ab episcopo. *de clericis pugnantis c. vn. sed ex constitutione Clemens 8. hoc abrogatur.*

Vide, *Manifestum.* Vide, *Monomachia.* Vide, *Prouocans.*

Dux Etruriæ.

Dux Etruriæ obtinet titulum Magni Ducis à *Pio V. constit. 88. Romanus,* & primus fuit *Cosmus Medices,* qui tunc erat Dux. *ibid.*

Magnus Dux Etruriæ obtinet facultatem, vt erigere possit in commendas militiæ S. Stephani hospitalia regi solita per laicos, de quibus non disponit Papa, & quomodo. *Sixtus V. constit. 65. Præclara.* Vide. *Militia S. Stephani.*

Dux Sabaudia.

Dux Sabaudia erigi curat militiam S. Mauritij. *Gregor. 13. constit. 6. christiani.*

Vide, *Militia S. Mauritij,* ipse Dux eam regit, estque Magnus Magister. *ibid.*

E

Ebrietas, Ebriosus.

Ebrietas fugienda à clericis. *concl. Turonicum 1. c. 2.* qui in eam incidit per 30. dies (olim) communione erat priuandus. *concl. Veneticum 1. c. 13. Agath. cap. 41. dist. 35. cap. Ante omnia.*

Ebrietati vacantes clerici sunt excommunicandi. *concl. quod dicitur Apostolorum c. 43. post ep. 2. Eutichiani concil. Moguntiacum c. 46. dist. 35. cap. episcopus.* siue Presbyteri, siue episcopi sint, excommunicandi erant. *ibid.*

Ebrijs non imputatur in malum, quod committunt in ebrietate. *15. q. 1. cap. Sane discimus.*

Ebrietas, animæ, & etiam sanitati corporis nocet. *dist. 35. cap. Luxuriosa.*

Ecclesia Catholica natura.

Ecclesia aliud non est nisi fidelium collectio. *de consecr. dist. 1. c. ecclesia, eccl.* Græcè idem sonat quod Latine conuocatio. *Iulius 1. ep. 3. c. 8. Nicolaus 1. in decretis de Rom. eccl. c. 11. Extrau. de celebrat. Missarum. de testamentis cap. Relatum.*

Ecclesiam esse, est articulus fidei. *concl. constant. contra Ioann. Huss.*

Ecclesia de Christi latere formata est. *Clement. de summa Trinitate, & de fide Catholica c.vn.*
 Ecclesiastica Hierarchia à Christo est instituta. *Concil. Trid. sess.23. cap.4. & can.6.*
 Ecclesia ex Christi mandato ab Apostolis ordinata est. *Lib.8. const. Apostolicarum c.3.*
 Ecclesia Catholica ab ecclesia Romana B. Petri habuit principium. *Nicolaus 1. ep.8.*
 Ecclesia ex omnibus fidelibus constans, est vnum corpus. *Concil. Ephes. in epist. Cælestini Papæ ad clerum constantinopol. Vigilius epist. 11. Licet diffusa sit per totum mundum, est tamen vna. ibid. esse vnam ecclesiam Catholicam, est de fide. De fide, & summa Trinit. c.1. extra, de maior. & obed. cap.1. Concil. Lateran.4. cap.1. Concil. Afric. c.53. Concil. Senonense c.1.*
 Ecclesia est sponsa. *Clemens 1. epist.4. est Christi sponsa immaculata. Clem. de fide cathol. & c. c. vn.*
 Tale sponsalium numquam dissoluitur. *Concil. Senon. c.1.*
 Ecclesia est mater fidelium, quia eos regenerat, Deus est Pater, quia creat. *Anaclet. ep.1. & Siric. ep.1. Vide, Deus.*
 Ecclesiæ vniuersalis caput (inuisibile) est Christus. *Concil. Paris.6. lib.1. cap.2. Caput visibile, Papa. concil. constant. contra ar.27. Io. Huss. & 29. Io. Vvicleff. Vide, Papa.*
 Ecclesiæ caput in toto mundo vnum est. *concil. Afric. c.53. Vide, Papa.*
 Ecclesia Catholica Romano Pontifici Christi Vicario debet esse connexa. *Leo 9. ep.1.*
 Ecclesia Catholica per antonomasiam est Romana. *Pelagius Papa epist.13.*
 Ecclesia Catholica maximè indiget viris literis. *de elect. in 6. cap. cum ex eo.*
 Ecclesia Catholica, & vniuersalis non constat ex solis prædestinatis. *concil. constant. contra ar.1. Ioannis Huss. concil. Senon. c.17.*
 Ecclesia vniuersalis debet habere caput visibile, quod eam regat, & cum quo conuersetur. *Concil. constant. contra ar.27. Ioann. Huss. & contra ar.27. Vvicleff. & talis est Papa.*
 Ecclesia vniuersalis non regitur per plura capita, sed per vnum. *Idem contra ar.28.*
 Ecclesia ab initio habuit Papam, qui est eius caput visibile. *Idem contra ar.29.*
 Ecclesia vniuersalis regi non potest sine Papa. *Idem contra ar.29.*
 Ecclesiæ caput vnum fuit à Deo constitutum, S. Petrus. *Pius 2. in Bulla retractationum.*
 Ecclesia numquam turbat Imperatores & Reges. *23. quæst.8. cap. conuenior.*
 Ecclesia Catholica non est inuisibilis, & spiritualis, sed visibilis. *conc. Senonense c.2. concil. constant. contra ar.1. Ioannis Huss.*
 Ecclesia Catholica illuminata est, & exaltata per Fratres Mendicantes, & præsertim Minores, & Prædicatores. *extra, de tregua, & pace cap. Vices.*
Ecclesia Catholica proprietates, & dignitates, seu privilegia.
 Ecclesia Catholica habet ordinem, quia habet superiores, & inferiores. *Bonifac. 2. ep. vn. dist.89. c. Ad hoc.*
 Ecclesia Catholica in perpetuum est duratura. *conc. Vornat. 1. in professione fidei.*
 Ecclesiæ Catholice potestas est Monarchica. *Pius 2. in Bulla retractationum. Vide, infra ecclesiæ potestas.*
 Ecclesia Catholica habet potestatem infallibilem in doctrinis fidei, & errare non potest. *conc. Senon. c.1.*
 Vide, ecclesiæ Romana circa propriam fidem, diffusè.
 Ecclesia Catholica defendit irreprehensibilia. *Marcellinus epist. 2. 25. q.1. c. omne.*
 Ecclesia Catholica est sicut arca Noe. *Greg. 1. lib.9. ex regeſt. epist.40.*
 Extra ecclesiam Catholicam non est salus. *24. q.1. c. Loquitur dominus, & c. Alienus est. conc. Later.4. c.1. de summa Trinit. & fide catholica c.1. conc. constant. sess. ult. in constit. Mart. V. conc. Senonen. c.1.*

Ecclesia Catholica sola habet sacrificium Deo placens. *24. q.1. cap. Quia ex sola.*
 Extra ecclesiam Catholicam omnia dona infirma sunt. *1. q.1. cap. Teneamus.*
 Extra ecclesiam Catholicam haberi non possunt munera beatæ vitæ. *de consecr. dist.4. c. ecclesia.*
 Extra ecclesiam Romanam non potest licitè comedi Agnus Dei, id est, eucharistia. *24. q.1. c. Quoniam vetusto.*
 Ecclesia tolerat multa, quæ non possunt corrigi. *Greg. 1. lib.9. ex regeſt. ep.40.*
 Ecclesia Catholica subtilius instruitur, cum ab hæreticis impugnatur. *Greg. 1. lib.7. ep.3.*
 Ecclesia Catholica doctoribus fulcitur, & quibus. *Vide, Doctores.*
 Ecclesia Catholica regitur auctoritate, & traditione. *dist.11. c. Catholica.*
 Ecclesia Catholica nullum in desperatione relinquit. *Concil. Epau. c.36.*
 Extra ecclesiam Catholicam non est potestas ligandi, & soluendi. *24. q.1. c. Omnibus & c. Quicumque.*
 Ecclesia per Reges est defendenda. *Conc. Paris.6. lib.2. c.2.*
 Ecclesiæ gubernium per Pontificem ab Imperatore adiuuatur. *Conc. Aquisgran.3. p.4. c.25. Concil. Melden. c.8.*
 Ecclesiæ dogmata partim habemus per doctrinam, partim per traditionem. *dist.11. cap. ecclesiasticorum.*

Ecclesiæ Catholice potestas.

Ecclesia Catholica potest soluere, & ligare, sed non mortuos. *24. quæst.2. cap. Legatur.*
 Vide, Mortui. Vide, Defuncti.
 Ecclesia in S. Petro accepit potestatem ligandi, & soluendi. *24. q.1. cap. Manet ergo. cap. Quodcumque. & cap. Non turbatur.*
 Ecclesia potest statuere articulos fidei, & morum, ac bonorum operum leges. *Leo X. const.40. Exurge.*
 Ecclesia cum Papa sic, vel sic sentiente de rebus fidei, hæresis est dicere contrarium, licet non sit definitum per Concilium. *ibid.*
 Ecclesia Catholica determinat res fidei. *dist.11. cap. Palam est. Bulla 40. concil. Senonens. c.1. Exurge Leonis X.*
 Ecclesia habet potestatem tradendi delinquentes curiæ sæculari, iuxta canones. & doctrina dicens contrarium est hæretica. *Concil. Constant. contra ar.14. Ioannis Huss.*
 Ecclesia Catholica habet duos gladios. *Vide, Gladius.*
 Ecclesiæ censuræ non sunt adinventiones Antichristi. *Concil. Constant. contra ar.19. Ioannis Huss.*
 Ecclesia Catholica habet potestatem mutandi aliqua accidentaliter in sacramentis, salua substantia. *concil. Trid. sess.21. cap.1. & can.2.*
 Ecclesia habet potestatem decernendi non solum res fidei, sed etiam morum. *Concil. Senon. c.1.*
 Ecclesia Catholica decernere potest, qui libri sunt canonici, & qui apocryphi. *Concil. Senon. c.4.*
 Ecclesia potest illegitimare aliquas personas, nè possint contrahere matrimonium. *Concil. Senon. c.17. Concil. Trid. sess.24. can.4. & contrarium dicens est anathema.*
 Ecclesia habet potestatem iudicandi quemlibet, etiam Reges, Imperatores, & alios. *De Iudicijs, cap. Nonit ille. dist.10. c. certum est, & cap. Suscipitis ne?*
 Ecclesia iudicat de legitimatione filiorum. *Qui filij sint legitimi. cap. causam, quæ il 2. & cap. Lator.*
 Ecclesia potest legitimare filios illegitimos. *Vide, Legitimatio.*
 Ecclesia non iudicat de causa ciuili laicorum. *Qui filij sint legitimi. c. causam, quæ il 2.*
 Ecclesia potuit prohibere, nè non sacerdotes communicent in vtraque specie. *concil. Trident. sess.21. cap. & can.2.*
 Ecclesia non iudicat occulta. *de simonia cap. Sicut tuis.*
 Vide, Ecclesiæ Romana. Vide, Papa. Vide, Romanus Pontifex.

Ecclesia potestas super hæreticos, & malos.

Ecclesia agere potest contra hæreticos, ob eorum salutem, & quare. 23. q. 4. c. *Displicet. cap. Qui peccat. c. Si Ecclesia, & c. Quis nos.*

Ecclesia contra hæreticos petere potest auxilium à Dominis, & regibus terræ. *ibid. c. Non inuenitur.*

Ecclesia iuste persequitur malos. 23. q. 4. c. *Si Ecclesia. cap. Quando vult. c. Quis nos. & c. Sicut excellentiam.* Vide, *Hæretici.*

Ecclesia Catholica Thesaurus spiritualis.

Ecclesiæ Thesaurus spiritualis, vnde Papa accipit iudulgentias, constat ex meritis Christi, & sanctorum. *Leo 10. const. 40. Exurge.* Vide, *Indulgentia.*

Ecclesia Catholica decreta, & præcepta ab omnibus obseruanda.

Ecclesiæ statutis obediendum est. *Concil. Senon. c. 6. Concil. colon. 2. p. 9. c. 1. concil. constantien. contra a. 14. Ioann. Hus. Damasus Papa ep. 1.*

Ecclesiæ constitutiones seruandæ velut Dei ordinationes. *Concil. Mogunt. 4. c. 48.*

Ecclesiam catholicam in fide, & moribus non sequens, est infideli deterior. *concil. Senon. c. 2.*

Ecclesiæ præcepta ab omni viatore, quantumuis perfecto obseruanda sunt. *Clement. de hæreticis c. Ad nostrum. conc. Trid. sess. 6. c. 20.*

Ecclesiæ constitutio cedit necessitati. *Concil. colon. 2. p. 9. c. 4.*

Ecclesiæ traditiones tenendæ. *Conc. Treuer. c. 4.* Vide, *Traditiones.*

Ecclesiæ ritus, ac solemnitates in administratione Sacramentorum non possunt sine peccato omitti. *concil. Trid. sess. 7. de Sacram. can. ult. Nec possunt mutari ab aliquo, & contrarium dicens est anathema.*

Vide, *Ecclesiæ Romanæ decreta.* Vide, *Decreta.* Vide, *Statuta.* Vide, *Papa.* Vide, *Romana Ecclesia.*

Ecclesiæ Romanæ Primatus.

Ecclesia Romana à Christo habuit primatum super omnes ecclesias, quæ sunt in toto orbe, & de iure diuino id sibi conuenit, non solum ex Apostolorum, vel Conciliorum decretis. *Anacletus Papa ep. 2. & 3. Pius ep. 2. Innoc. 1. ep. 22. & 24. Iulius 1. ep. 1. Ioann. 2. ep. 2. Gelasius ep. 9. Pelagius 2. ep. 8. Adrianus 1. ep. 1. ad Tarasium, & ep. 2. Item Adrianus 1. in decretis c. 3. Nicol. 1. ep. 8. Concil. Nicenum 2. act. 2. Damasus ep. 4. Ioann. 8. ep. 199. 251. Leo 9. ep. 5. Conc. August. c. 1. dist. 11. c. Nolite. dist. 17. q. 3. c. Nemini est. dist. 21. c. In nouo, & c. Quamuis. dist. 22. cap. Omnes, & cap. Sacrosancta. De elect. c. Significasti. De privilegijs in 6. c. Si Papa.*

Ecclesiæ Romanæ primatui nihil officit absentia Imperatoris. *Gelasius const. unica. Valde mirati §. 26.*

Ecclesiæ Romanæ primatum negans, est hæreticus. *dist. 22. cap. Omnes.*

Est de necessitate salutis credere, quod Romanus Pontifex, & ecclesia sit super omnes alias. *Concil. Constantiense contra a. 41. Io. Vvicleff. Vide, Papa.*

Vide, *Prima sedes.* Vide, *Sedes.* Vide, *Romana Ecclesia.*

Ecclesiæ Romanæ prerogatiua.

Ecclesia Romana à Christo fundata est. *Anacletus ep. 2. dist. 22. c. Omnes. Gregor. 7. l. 2. ep. 5. & post ep. 55.*

Ecclesia Romana à Deo dotata est sacerdotio Sancti Petri. *Eusebius Papa ep. 1.*

Ecclesia Romana est apex omnis episcopatus. *Nicolaus 1. ep. 32. Damasus ep. 4.*

De ecclesia Romana Sancti Petri vniuersalis ecclesia habuit principium. *Nicolaus 1. ep. 8.*

Ecclesia Romana sola dicitur, & est Apostolica, quia licet S. Petrus tres habuerit ecclesias, in Romana tamen mortuus est. *dist. 21. c. Cleros.*

Episcopatus omnes ab Ecclesia Romana sunt instituti. *Nicol. 1. in decretis de Rom. Eccles. c. 1. dist. 22. c. 1. Omnes.*

Ecclesia Romana consecrata est sanguine Sanctorum Petri, & Pauli. *dist. 22. c. Sacrosancta.*

Ecclesia Romana est mater omnium Ecclesiarum. *dist. 12. c. Non decet. Ioannes Octauus ep. 199.*

Ecclesia Romana est mater Græcæ Ecclesiæ. *De Baptismo cap. fin.*

Ecclesia Romana est magistra omnium Ecclesiarum. *dist. 21. c. Denique. Felix 1. ep. 3. Caius ep. 1. Marcellus 1. ep. 1.*

Nicolaus 1. in decr. de consuetud. c. 2.

Ecclesia Romana fundauit omnes Patriarchatus. *dist. 22. c. Omnes.*

Ecclesiæ Romanæ subdita est Constantinopolitana. *dist. 22. c. de Constantinopolitana.*

Ecclesiæ Romanæ subditæ sunt omnes aliæ, etiam Patriarchales. *24. q. 1. c. Rogamus. Leo 9. ep. 1. c. 28.*

Ecclesia Romana est caput Religionis. *Nicolaus 1. in append. ep. 14. & semper hunc habuit zelum. 24. quæst. 1. cap. Officij nostri.*

Ecclesia Romana per antonomasiam dicitur ecclesia. *Pelagius 2. ep. 13.*

Ecclesia Romana continet totum id, quod Deus ecclesiæ vniuersali concessit. *Nicolaus 1. ep. 8.*

Ecclesiæ Romanæ subsunt omnes ecclesiæ diffusæ per mundum. *de priuil. in 6. c. fin.*

Ecclesia Romana à S. Petro defenditur. *Greg. 1. l. 7. ep. 23.*

Ecclesia Romana non simulat in ijs, quæ possunt scandalizare alios. *Extrau. Ioannis 22. de verbor. signif. cap. Ad conditorem.*

Ecclesia Romana est custos paternarum traditionum. *Iulius 1. ep. 3. c. 35. Pelagius 2. ep. 5. 7. & 8.*

Ecclesia Romana non facit pacem cum hæreticis. *Liberius ep. 2. ad Constant. Imper. Leo 9. ep. 6.*

Ecclesia Romana semper subleuat oppressos ab alijs. *Iulius 1. ep. 2. c. 30. 2. q. 6. c. Ideo huic.*

Ecclesia Romana confirmare debet Concilia, vt habeant firmitatem. *Gelasius ep. 13.*

Ecclesia Romana nihil potest contra veritatem. *Vigilius ep. 5. & 7. Agapitus ep. 4.*

Ecclesia Romana est speculum omnium aliarum. *Stephanus 6. epist. 2.*

Ecclesia Romana prouidet ad misericordiam, quam ad iustitiam. *Martinus 1. ep. 12. Greg. 7. l. 3. ep. 11.*

Ecclesia Romana omnibus Ecclesijs seruat iura sua. *Greg. 1. l. 2. ex reg. ep. 55. 25. q. 2. c. De Ecclesiasticis.*

Ecclesia Romana semper procurat curare vulnera hæreticorum, & aliorum. *Pelagius 11. ep. 7.*

Ecclesia Romana non docet noua, sed antiqua. *dist. 12. cap. Præceptis.*

Ecclesiæ Romanæ autoritate omnes mundi ecclesiæ reguntur. *dist. 22. c. Sacrosancta.*

Ecclesia Romana habet potestatem spirituales, & temporales. *De maiorit. & obed. Extra, & c. vnam sanctam.*

Ecclesia Romana custodit (omnium prima) quæ in concilijs definita sunt. *Gelas. ad Episc. Dardan. 25. q. 1. c. 1.*

Ecclesia Romana regitur autoritate, & traditione. *dist. 11. c. Catholica.*

Ecclesia Romana ab vniuerso mundo visitatur, & colitur. *Nicolaus 1. ep. 8.*

Ecclesia Romana cum alicui est commodo, nulli alteri præiudicat. *Extrau. Io. 22. de concess. præb. c. 1.*

Vide, *Papa.* Vide, *Romanus Pontifex.* Vide, *Romana Ecclesia.* Vide, *Sedes.*

Ecclesia Romana circa propriam fidem.

Ecclesia Romana iuxta Christi oraculum, numquam in fide errauit, nec errare potest. *Marcus Papa epist. ad Episcop. Egypti lib. 3. in Concil. Nicenum 1. Lucius 1. in epist. decret. Calixtus 1. epist. 1. Eusebius ep. 3. Pelagius 1. ep. 14.*

Agatho in epist. ad Imperat. in conc. 6. gener. act. 4. Leo II. epist. 5. Nicolaus I. ad consulta Bulgaror. c. 106. Leo I. epist. ad Leonem Imper. Pelag. II. ep. 5. & 8. Gelasius ep. 8. 24. q. 1. cap. A recta. cap. Memor sum. cap. In sede. c. Hac est fides. cap. Si Petrus. cap. Rogamus. Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55. Ecclesiae Romanae fides numquam defecit, neque deficiet. de verbor. signif. in 6. cap. Exijt.

Ecclesiae Romanae fides non potest ad Concilia prouocari. Leo Magnus in ep. ad Leonem Imperat. Ioan. 8. ep. 75.

Ecclesia Romana circa fidem docendam, & circa quaestiones fidei pro toto Orbe.

Romana ecclesia est regula fidei in toto mundo. Hormisdas ep. 9. ad Ioannem Episcopum. Est regula fidei inconcussa. Leo II. ep. 5. Agapitus epist. 4. Vigilinus ep. 5. & 7. Ioannes 8. epist. 189. & 190. Leo 9. epist. 1. cap. 8. Gregor. 7. lib. 8. ep. 1. Concil. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus, & c. secundo cap. 7. Concil. Treuer. cap. 1.

Ecclesia Romana non potest errare in docenda fide. Marcus Papa epist. ad S. Athanas. & Episc. Aegypti. Gelas. ep. 8. de verbor. signif. in 6. c. exijt.

Ecclesia Romana semper destruxit errores contra fidem Catholicam. Calixtus I. ep. 1.

Ecclesia Romana debet omnes alias docere fidem. Gelasius epist. 5. Greg. 7. lib. 8. ep. 1.

Ecclesia Romana soluit dubia, & quaestiones fidei, ac doctrinae. Felix I. epist. 3. Caius epist. 1. Marcellus I. ep. 1. Agapitus ep. 1. Pelagius I. epist. 5. Pelagius II. ep. 8. in fine.

Ecclesia Romana sola potest definire causas fidei. 24. q. 1. cap. Quoties fidei.

Ecclesia Romana declarat dubia fidei, & alia, quae ex Concilijs nascuntur. dist. 17. cap. Nec licuit, & c. Multis.

Ecclesiae Romanae fides ab omnibus tenenda est, & non alia. 24. q. 1. cap. Rogamus. Ioannes 8. epist. 194. Greg. 7. lib. 4. epist. 24. & lib. 7. ep. 24. lib. 8. ep. 2. Concil. Treuer. c. 1.

Ecclesia Romana fides tenenda, pro salute.

Ecclesiae Romanae fidem non sequens, non est in ecclesia. dist. 93. cap. Qui cathedram.

Ecclesiae Romanae fidem non sequens, non habet Spiritum sanctum. 24. q. 1. cap. Loquitur. cap. Alienus est. cap. aduocauit.

Credere quod Romana ecclesia, & Pontifex sit supra omnes fideles, & ecclesias est de necessitate salutis. Conc. constantiense contra ar. 1. Ioan. Vvicleff. extra, de maior.

Ecclesiae Romanae fidem relinquens est schismaticus. Pelagius ep. 13. Concil. Treuer. c. 1.

Ecclesiae Romanae cum Papa aliquid tenente de fide, haereticus est dicere contrarium, licet non sit definitum, per Concilium. Leo X. const. 40. exurge.

Ecclesiae Romanae fidem non sequens, non est Catholicus. Leo 9. ep. 1. c. 13. Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55.

Idololatriae scelus committit. Gregor. 7. lib. 4. ep. 24. & lib. 7. ep. 24.

Ecclesia Romanae Priuilegia.

Ecclesiae Romanae priuilegia non à Concilijs, vel ab alio, sed à Deo ei data sunt, & venerata à Concilijs. Nicolaus I. ep. 8. & ideo à nullo possunt conuelli. ibidem. Sunt statuta Christi. Nicolaus I. epist. 41. circa medium. & in append. ep. 14.

Ecclesiae Romanae priuilegia sunt Christi remedia, pro tota ecclesia Catholica. Nicolaus I. ep. 30.

Ecclesiae Romanae priuilegia, nullus potest usurpare. dist. 17. cap. Huic soli.

Ecclesiae Romanae sedes, nec ab Imperatore, nec à Clero, seu Concilio, vel alio potest iudicari. Concil. Rom. 2. sub Siluestro. c. 20. dist. 23. c. In nomine.

Ecclesiae Romanae priuilegia quoad iura quaedam temporalia centum annorum spatio praescribuntur. 16. quest. 3. cap. Nemo de annorum. Honorius 3. ex Cirone tit. de praescript. cap. 1. de praescriptionibus cap. ad audientiam. Sed de-

bent tempora schismatis deduci. ibid. cap. cum vobis. Ecclesiae Romanae, vel aliarum praedicta, numquam intelliguntur à Summis Pontificibus approbata, nisi expresse in literis Papae id appareat: licet videantur tolerata. neque vlla praescriptio, etiam longa, iuuat ad hoc: neque suffragatur non vsus; non publicatio; vsus contrarius; vel permissio imprimendi libros continentes haec praedicta contra Sedem Apostolicam, aut alias Ecclesias, (& multa ad hoc spectantia diffuse,) & omnia contraria abrogantur. Urbanus 8. constitut. in 2. appendice 47. alias 157. Romanus Pontifex.

Ecclesia Romana iurisdictio super alias omnes.

Ecclesia Romana est super omnes iudices; & ab ea non datur appellatio. Gelasius ep. 4. & hoc ex Christi autoritate, & canonum veritate. ibid. & Concil. Roman. 2. sub Siluestro c. 20. dist. 12. c. Non decet. dist. 19. cap. In memoriam. dist. 23. c. In nomine. de elect. cap. Significasti.

Ecclesiae omnes, quae sunt in mundo, iure communi subsunt ecclesiae Romanae. de priuileg. in 6. c. fin.

Ecclesia Romana omnes mundi ecclesias, potest corrigere. Bonifac. II. in epist. decret.

Ecclesiae Romanae subditae sunt ecclesiae omnes per totum mundum diffusa. de priuileg. in 6. c. Si Papa.

Ecclesia Romana non patitur praedictum. Vide, Tolerantia.

Ecclesia Romana decreta ab omnibus obseruanda.

Ecclesiae Romanae statuta, decreta, seu praepcepta, omnes fideles tenentur obseruare, nullo excepto. concil. Rom. sub Hilario. Innocent. I. epist. 1. c. 1. Adrianus I. ep. 2. Gelasius I. epist. 9. dist. 11. c. Quis nesciat.

Ecclesiae Romanae statuta seruanda, & contrarium numquam intelligitur à Pontifice approbatum, nisi in literis expresse id appareat: etiam si videatur tolerari; neque vlla praescriptio, etiam longa iuuat, neque suffragatur non vsus, non publicatio, contrarius vsus; vel permissio imprimendi libros continentes illa praedicta contra Sedem Apostolicam, & alias ecclesias, atque omnia in contrarium abrogantur. Urbanus 8. in append. 2. constit. 47. Alias 157. Romanus Pontifex.

Ecclesiae Romanae statuta, vel decreta non seruantes ab ecclesia arcendi. Bonifac. 2. in epist. & Agapitus ep. 1. Simmacus ep. 9. ad Orientales. Gelas. I. ep. 9. Nicol. 1. in decret. de Rom. eccles. c. 9. dist. 11. cap. Nolite, & cap. quis nesciat, dist. 12. cap. Non decet. dist. 20. c. Si decreta. dist. 19. cap. enim vero, & cap. in memoriam. cap. Nulli fas sit. & c. Si Romanorum. 25. quest. 1. cap. 1. cap. nulli fas sit. cap. Generali. cap. Omnia. & q. 2. cap. Si quis dogmata.

Ecclesiae Romanae decreta, siue pro fide, siue pro disciplina ecclesiastica, siue pro correctione fidelium, siue pro interdictione futurorum facta, contemnens est anathema. conc. Roman. 3. sub Nicolao I. in fine. 25. quest. 2. Si quis dogmata.

Ecclesiae Romanae non obediens, idololatriae scelus committit. Gregor. 7. lib. 7. ep. 24.

Ecclesiae Romanae obediendum circa obseruantiam ieiuniorum, festorum, delectum ciborum, & aliorum, quae faciunt ad pietatem. concil. Tridentin. sess. 25. de reformat. in decret. de delectu ciborum.

Ecclesiae Romanae ritus, & disciplina ecclesiastica obseruanda.

Ecclesiae Romanae consuetudines, ac disciplinam omnes ecclesiae tenentur sequi. distinct. 11. cap. Nolite. & cap. quis nesciat. dist. 12. cap. Non decet. dist. 19. cap. Nulli fas sit, & cap. Ita. dist. 20. cap. Si decreta. cap. Si quis. 25. q. 2. cap. Si quis dogmata.

Ecclesia primitiua, multa dissimulauit circa ritus, & caeremonias, quae postea correctae sunt. Gregorius VII. lib. 7. epist. 11.

Ecclesiae Romanae obediendum quo ad ieiunia, ciborum dele-

delectum, festa, & alia quæ pertinent ad pietatem. *Conc. Tridentin. sess. 25. de reformat. in fine, in decret. de delectu ciborum.*

Ecclesia Romana, quas causas solet indicare.

Ecclesia Romana iudicat omnes causas maiores, & difficiliores omnium Ecclesiarum. *Anacletus ep. 2. Fabianus ep. 2.*

Julius I. ep. 1. & 2. dist. 17. c. Concilia, & c. Multis.

Ecclesia Romana terminat causas, & lites Ecclesiarum, sicut S. Petrus causas, & interrogationes omnium Apostolorum. *Melchitades ep. decret. Marcellus I. ep. 1.*

Potest per se, vel per alium dictas causas terminare. *Marcellus I. ibidem. Vide, Papa.*

Ecclesia Romana iudicia, quomodo fiunt.

Ecclesia Romana iudicat magna cum maturitate. *Stephanus 6. epist. 2.*

Ecclesia Romana mutat, & moderat sententias pro necessitate. *Vide, Papa.*

In melius mutat, de sent. excommunic. in 6. c. *Alma mater.*

Ecclesiæ qui possunt ingredi.

Omnes possunt ingredi, usque ad missam Catechumenorum. *de consecrat. dist. 1. cap. Episcopus.*

Ecclesiæ conuentus, & congregationes, ac functiones.

Ecclesiasticos conuentus, congressus, seu congregationes, ac functiones damnans est anathema, sic etiam spernens. *Conc. Gangren. c. 5. & 20. dist. 30. c. Si quis per superbiam,*

& cap. Si quis docet.

Extra Ecclesiam conuentus faciens Religionis, est anathema. *Concil. Gangrense. cap. 6.*

Ecclesiarum publica edificatio.

Ecclesias publicè ædificari primò concessit Constantinus Magnus Imperator. *12. q. 1. c. Futuram Ecclesiam.*

Ecclesiæ Orientales.

Ecclesiæ Orientales omnes subduntur Romanæ. *dist. 22. cap. de Constantinopolitana. 24. q. 1. cap. Rogamus. Leo IX. epist. 1. cap. 28.*

Ecclesia Græca. *Vide, Græci.*

Ecclesia Armena vnitur cum Latina circa Septem Sacramenta, & alia. *Eugen. 4. const. 19. Exultate. Vide, Armenia.*

Ecclesiæ Orientales, olim Antiocheno Patriarchæ immediate subdebantur, non Alexandrino. *Concil. Prouinc. Constantinopolit. sub Sixto 3.*

Ecclesiæ præfatæ Patriarchales omnes non possunt prouideri de Patriarcha inconsulto Papa, id est, Constantinopolitana, Antiochena, & Alexandrina, &c. *Extra, de elect. cap. Sancta Romana.*

Ecclesiæ à quibus conferenda.

Ecclesiarum omnium collatio ex potestatis plenitudine pertinet ad Papam. *Clement. Vt lite pendente c. 1.*

Ecclesiæ à laicis conferri non possunt, & sic obtinens deponatur. *Concil. quod dicitur Apostolor. c. 31. Concil. Moguntiacum I. c. 19. Turonen. 3. c. 15. Cabilonen. 3. c. 42. concil. Melfitanum c. 5. & 6. Concil. Claramont. c. 15. conc. Later. 3. c. 14. & in append. tit. de iure patronatus c. 9. & tit. de pactionibus c. 14. Concil. Roman. sub Alex. 2. 16. q. 7. cap. per laicos.*

Ecclesiæ Beneficiatæ ab episcopo conferendæ, licet quando sunt patronatæ, à patronis facienda sit præsentatio, alias nulla est collatio. *Concil. Trid. sess. 25. de reformat. c. 9. & si ex fundatione ad inferiores pertinet collatio, examen fieri debet ab episcopo. ibidem.*

Ecclesia potest dari à laico patrono de licentia episcopi. *Concil. Later. 3. in append. tit. de iure patronatus c. 2. & si absque tali licentia sit obtenta, si postea hæc accedat, potest retineri. ibid. c. 9. Vide, Beneficia à quo conferenda. Ecclesiæ concessio sine licentia episcopi, nulla est. de iure patronat. c. Illud. & cap. Suggestum.*

Ecclesia illa sic vacante, concedens, potest de nouo præsentare, *ibid. cap. Illud.*

Ecclesia collata sine episcopi consensu, relinquenda statim, sub poenâ priuationis officij, & beneficij. *ib. c. Relatum est.*

Ecclesia iuris patronatus sine consensu episcopi conferri non potest, nec sine patrono. *Conc. Later. 3. in append. de iure patr. c. 22. Si conceditur à patrono, vel ante, post consensum episcopi valet concessio, & talis omni alteri præferatur. ibid. cap. 33.*

Ecclesiam, seu eius inuestituram de manu laici accipiens est excommunicatus, & ipse laicus dans siue Rex, siue alius est excommunicatus. *conc. Rom. 5. sub Greg. 7. c. 3. concil. Rom. 7. sub Greg. VII. cap. 1. & 2. Concil. Later. 4. cap. 30.*

Ecclesia vacatura non potest nec dari, nec promitti. *Vide, Beneficia vacatura.*

Ecclesiæ collatio facta per legatum Papæ non lædit ius episcopi, etiam confirmata à Papa. *de confir. utili, & c. c. fin. Vide, Beneficia à quo conferenda. Vide, ius Patronatus. Vide, Patronus. Vide, Præsentare.*

Ecclesiæ quibus conferenda.

Ecclesiæ Rectores & Ministri debent esse recti, & boni, ac digni. *Lib. 7. const. Apost. c. 32. Concil. Arelat. 4. c. 5. 16. q. 7. c. Et hoc diximus. de etate qualitate & c. c. Eam te.*

Ecclesiæ, vel earum decimæ laicis dari non possunt. *Concil. Melden. c. 75. dist. 89. c. Indicatum & c. Decenter. Concil. Later. 3. in append. tit. de deposit. c. 8.*

Episcopus verò eam dans, deponatur. *ibid. c. 7. Conc. Claramont. c. 15. conc. Vienn. Prouinc. 1.*

Ecclesiæ non committendæ Presbyteris conductitijs. *21. q. 2. cap. Præcipimus etiam.*

Ecclesiæ non dandæ hæredibus Rectorum mortuorum. *concil. Later. 3. in append. tit. de iure patron. c. 15. & ibid. par. 50. cap. 59. & 60.*

Ecclesia non potest conferri minori 14. annorum. *de etate, & qualitate, & c. cap. Indecorum Concil. Later. 3. in app. tit. Quibus, & quando c. 1. 2. & 3. Vide, Beneficia quibus conferenda.*

Si ecclesia, ex dispensatione committitur minori, gubernetur per clericos idoneos, donec ille perueniat ad sufficientem ætatem. *de etate & qualitat. & c. præficiendorum. cap. Ex ratione.*

Ecclesiæ non committendæ ijs qui non habent ætatem, & sufficientem doctrinam. *ibid.*

Si dispensatur in ætate saltem sic 15. annorum cui committitur. *Concil. Later. 3. in tit. Quibus & quando cap. 4. dist. 31. cap. Ante.*

Ecclesia Cathedralis non conferatur minori 27. annorum. Poena postulantium, & postulatorum. *Extra, de postulation. cap. vn.*

Ecclesiæ non conferendæ indignis. *de etate, qualitat. & c. c. Eam te.*

Ecclesiæ regulares non dandæ sæcularibus. *de rebus Ecclesiæ alien. vel non. c. Possessiones. Vide, Beneficia regularia & sæcularia.*

Ecclesiæ, aliæque dignitates ecclesiasticæ dari non possunt iis, qui nesciunt latine loqui. *Concil. Tolet. 22. c. 10.*

Neque infamibus, bigamis, publicis pœnitentibus, seruis, mutilatis, obnoxijis curiæ, furiosis, amentibus, suspectis in fide, vel indigne conuersantibus. *Stephanus I. ep. 1.*

Ecclesiæ non conferendæ periuris. *de iureiurando cap. Querelam.*

Ecclesiæ curatæ non sunt ab episcopo conferendæ suis consanguineis. *Concil. Tolet. 10. c. 3. dist. 89. c. decenter.*

Ecclesiæ conferendæ ijs, quis per se possunt residere. *de clericis non resident. c. Quia nonnulli.*

Vide, Beneficia à quibus danda, & Beneficiorum incapaces. Vide, Episcopi. Vide, Parochi. Vide, Ius patronatus. Vide, Patronus. Vide, Presentare.

Ecclesia plures uni non committenda.

Ecclesiæ plures vni Presbytero non conferendæ. *Conc. Tolet. 6. c. 5. 10. q. 3. c. Vnio. De clericis non resident. c. Quia nonnulli. de præbend. & dignit. c. Quia in tantum, & cap. Referente. de etate qualitate & c. c. Eam te decet. Vnam retinere potest. ibid. concil. Lateran. 3. p. 50. c. 60. concil. Rom. sub Nicol. 2. c. 9.*

Ecclesijs duabus vicinis, quando potest præfici vnus Episcopus. *21. q. 1. c. Relatio. c. Illud.*

Ecclesias plures Cathedrales vnus Episcopus habere non potest: si habet, intra sex menses relinquat, alias, secunda vacare censetur. *concil. Trid. sess. 7. de refor. c. 2.*

Ecclesiæ duæ quando possunt alicui committi vna pro titulo altera commendata. *21. q. 1. c. Qui plures.*

Ecclesias plures curatas nullus potest habere. Vide, Beneficia plura.

Ecclesias Parochiales duas idem tenere non potest, & dans priuatur potestate dandi, nullaue est collatio. *concil. Lateran. 3. c. 13. & in append. tit. Vni plura c. 35. Trid. sess. 24. de refor. c. 17. & vna vacare censetur. ibid.*

Vide, Beneficia plura diffusè. Vide, Presb. obligationes.

Ecclesia Baptismalis.

Ecclesiæ duæ baptismales esse non possunt in eadem Parochia. *concil. Tolet. 1. c. 4. 16. q. 1. c. Plures.*

Ecclesiæ Baptismales tot habere debent Presbyteros, quot sufficiunt pro sacramentorum administratione. *concil. Trid. sess. 2. de refor. c. 4. & ad hoc inuigilet Episcopus.*

Vide, Baptismalis Ecclesia. Vide, Decima cui soluenda, & cui non. Vide, Parochia.

Ecclesia Parochialis.

Ecclesiæ Parochiales quibus dandæ, & quomodo conferendæ. Vide, Beneficia quibus danda. Vide, Curatus. Vide, Parochia.

Ecclesiæ Parochiales subdiaconis, & ijs qui breui fiant Subdiaconi (ex dispensatione) possunt committi. *concil. Later. 3. in append. tit. Quibus, & quando c. 9.*

Ecclesiæ Parochiales non sunt vniendæ alijs beneficijs. Vide, Parochiales.

Ecclesiæ Parochiales quando possunt grauari pensionibus. Vide, Pensio.

Ecclesiæ Parochiales à Parochis restaurandæ. *conc. Later. 3. in append. tit. de alienatione c. 2. Vide, Parochiales.*

Ecclesiæ Parochiales quando possunt transferri. Vide, Beneficiorum translatio. Vide, Parochia.

Ecclesiæ Parochiales, vel alia beneficia, hospitalia, &c. quorum redditus non attingunt summam ducatorum 200. auri de camera, non possunt commendari per Cardinales. *concil. Later. 5. Bulla de refor. curie in sess. 9.*

Ecclesiæ Parochiales dirutæ, quæ refici non possunt ob paupertatem transferendæ sunt ad Ecclesias vicinas. *concil. Trid. sess. 21. de refor. c. 7.*

Ecclesiæ præfatæ dirutæ possunt conuerti in vsus prophanos, sed non sordidos: debet tamen in eis locis erigi crux. *ibid.*

Ecclesiæ Parochiales tot habere debent Presbyteros quot sufficiunt pro sacramentorum administratione, & ad hoc incumbere debet Episcopus. *concil. Oxoniense 1. c. 9. concil. Trid. sess. 2. de refor. c. 4. Vide, Clericorum numerus.*

Ecclesiæ Parochiales non debent ab Episcopo dari suis consanguineis. *concil. Tolet. 10. c. 3. dist. 89. c. Decenter.*

Ecclesia Parochialis vnita perpetuo monasterio, collegio, &c. quotannis potest per episcopum visitari & prouideri de Vicario perpetuo congrua portione assignata; non obstantibus priuilegijs, &c. *concil. Trid. sess. 7. de refor. c. 7.*

Vide, Parochia. Vide, Beneficia quibus danda. Vide, decima cui soluenda.

Ecclesiarum unio.

Ecclesiæ vniri possunt auctoritate Papæ. *Gregor. 1. l. 1. ep. 8. Ecclesiarum uniones perpetuæ sine causa rationabili non fiant.*

Leo 10. const. 7. Superna.

Ecclesia potest ab Episcopo vniri consentiente capitulo, etiam non vocato rectore illius. *Clement. De rebus Eccles. non alien. cap. ult.*

Potest vniri loco religioso, consentiente capitulo, sed non mensæ Episcopali aut capitulo. *ibid.*

Ecclesiæ Parochiales non possunt vniri cum alijs beneficijs. Vide, Parochiales.

Ecclesiæ vniri non possunt ab aliquo inferiore ad episcopum. *De excess. pralat. c. Sicut vnire.*

Si Ecclesia desolata vniatur alteri alterius diœcesis, remanet sub iurisdictione primi. *De religiosis dom. c. quia monasterium. Vide, Beneficiorum unio. Vide, Vnio.*

Ecclesiarum mutationes.

Ecclesiarum loca, quibus ex causis mutari possunt. *De consecr. dist. 1. c. Tribus.*

Ecclesia legitimè concessa vni à Patrono non potest alteri per successorem conferri. *Conc. Later. 3. in append. tit. De iure patron. c. 7. & ibid. p. 50. c. 32.*

Ecclesia auferri non potest rectori illius, sine crimine. *De accusationibus c. Si constiterit.*

Ecclesiæ Parochiales dirutæ, quæ ob paupertatem refici non possunt ad Ecclesias vicinas, dirutæ verò conuerti possunt in vsum prophanum, sed non sordidum, apposita ibi cruce. *Concil. Trid. sess. 21. de refor. c. 7.*

In ecclesijs, siue Cathedralibus non admittatur accessus, & regressus, etiam cum consensu, neque ipsismet Cardinalibus. *Concil. Trid. sess. 25. de reformatione c. 7.*

Vide, Beneficiorum resignatio, &c. Vide, Mutatio. Vide, Translatio.

Ecclesiæ non dandæ, nec accipiendæ per pretium, vel munera.

Ecclesias procurans per pretium, est deponendus. *concil. Rhemense c. 21.*

Ecclesiam emens est simoniacus. *De simonia cap. Quarelam. Sit etiam vendens.*

Ecclesiastica emere (quæcumque sint) vel vendere, est simonia. *ibid. Vide, Simonia.*

Ecclesiasticas functiones pro pretio faciens est simoniacus, & tenetur restituere in duplo. *De simonia c. Audiuius.*

Ecclesiasticum regimen concedi non potest pro annuo censu, seu pretio. *Ne Pralati, & c. c. Quoniam enormis.*

Ecclesiam per pretium, vel dona procurans est excommunicatus, & deprehensus quod fecerit, priuatur. *Conc. Moguntin. 4. c. 91.*

Iurare debet, quod nihil soluerit. *Concil. Mogunt. 4. c. 91.*

Vide, Simonia. Vide, Beneficia non obtinenda cum pretio, vel munere. Vide, Sedes Apostolica.

Ecclesiæ à quibus, quando, & quomodo consecrandæ, seu dedicandæ.

Ecclesia ab episcopo est consecranda. *dist. 1. de consecr. c. 1. c. Nemo. & c. Si quis Basilicam. Clemens 1. epist. 2. post ep. 2. Euaristi. Higinus ep. 2. Concil. Hispal. 2. c. 7. De consecrat. Eccles. per totam, & c. Aqua.*

A Diœcesano est consecranda. *Leo 10. const. 22. Dum intra.*

Ecclesiæ Cathedrales, Parochiales, & Conuentuales complete constructæ, intra biennium debent consecrari, alioquin interdictæ sunt. *Concil. Londin. 2. c. 2.*

Cum quibus solemnitatibus Ecclesiæ sunt consecrandæ. *Clemens 1. ep. 2. Gelasius ep. 9. 1. q. 7. cap. Ecclesiam. De consecratione dist. 1. c. 1. Vide infra.*

Non potest consecrari à Presbytero. *Conc. Brachar. 3. c. 37.*

Aliquando in magna necessitate per Corepiscopos, id est Vicarios, poterant consecrari. *de consecr. dist. 1. c. 1. tabernaculu.*

Eccle-

Ecclesia de cuius consecratione dubitatur, consecratur. *Concil. Carthag. 5. c. 6. de consecr. dist. 1. cap. Solemnitates, & cap. Ecclesie, vel altaria. dist. 4. Placuit de infantibus. de religiosis domibus cap. 1.*

Ecclesia ab alio (etiam Episcopo) ædificata in territorio alterius Episcopi, ab isto cuius est territorium est consecranda. *Concil. Araus. 1. cap. 10. 16. q. 5. c. Si quis. & c. Lator.*

Ecclesia semel consecrata non debet iterum consecrari. *dist. 68. cap. ecclesiis. Nisi fuerit polluta semine, vel sanguine. de consecr. dist. 1. c. Ecclesiis semel.*

Ecclesiæ consecrandæ cum Sanctorum reliquiis. *Gregor. 1. lib. 7. ex regest. epist. 11. & 12. Concil. Nicen. 2. c. 7. Aliter faciens deponatur. ibid.*

Ecclesiæ consecratio cum missis facienda. *de consecr. dist. 1. cap. Omnes. Post ep. 2. Euaristi.*

Cum precibus fiat consecratio. *de consecr. dist. 1. c. Ecclesias per congrua, & c. ecclesia Arianorum.*

Ecclesia noua dedicari, seu consecrari non potest sine licentia Papæ. *de consecr. dist. 1. cap. de locorum. c. Precepta. cap. Basilicas. & c. ecclesias. Gelasius epist. 9.*

Ecclesia nouiter consecrata legi Diocesanae subiacet. *10. quest. 1. cap. 1.*

Ecclesia consecrari non potest, nisi habeat dotem. *1. q. 2. c. 1. lib. 8. constit. Apost. cap. 63. lib. 10. cap. 12. Concil. Valentin. 2. c. 9. de consecr. eccles. cap. cum sicut. Honorius 3. ex Cirone, de consecrat. Eccles. c. 1. Vide, Consecratio Eccles.*

Ecclesia diruta, quando de nouo est consecranda. *de consecr. dist. 1. cap. de fabrica. cap. Si motus. Post epist. Iulij 1. c. 6. de consecr. eccles. c. Ligneis.*

Ecclesia, in qua fuerit sepultus paganus, non consecratur. *de consecr. dist. 1. cap. ecclesiam, in qua. Si autem auferantur cadauera paganorum poterit consecrari; & cum quibus caeremoniis. ibid. cap. ecclesiam, in qua il 2. lib. 8. constit. Apost. c. 63. lib. 10. c. 12.*

Ecclesia in qua sepelitur excommunicatus, est reconsecranda, etiam si in cæmeterio sepelitur. *de consecrat. eccles. cap. Consulisti.*

Ecclesiæ, quæ olim fuerunt hæreticorum, sunt consecrandæ, & cum Sanctorum reliquiis purgandæ. *Gregor. 1. lib. 2. ex regest. epist. 19.*

Ecclesiæ consecratæ à Corepiscopis sunt consecrandæ ab Episcopo. *Conc. Metense 1. c. 5.*

Ecclesiæ consecratæ ab Episcopo hæretico, iterum à Catholico sunt consecrandæ. *Conc. Casaragust. 2. c. 3.*

Pro Ecclesia consecranda, nihil soluendum. *1. q. 2. cap. 1. Si aliquid soluitur est potius execrata, quam consecrata. 1. q. 4. cap. ecclesia.*

Ecclesia polluta est reconsecranda, & quomodo. *Vide, Ecclesia polluta.*

Ecclesia etiam non consecrata, si polluitur consecranda est. *de consecrat. eccles. cap. fin.*

Ecclesiæ non possunt consecrari, omni die. *de consecr. eccles. c. Tua fraternitas.*

De ecclesiarum consecrationibus quolibet anno faciendum est officium cum octaua.

Vide, Dedications eccles. *de consecrat. dist. 1. cap. Solemnitates il 1. & il 2.*

In die consecrationis ecclesiæ, eleemosynæ pauperibus sunt erogandæ. *Greg. 1. lib. 1. ep. 54.*

Ecclesia consecrari non potest, nisi dotetur. *Concil. Vortanien. 1. cap. 3. & 6. Vide, Consecratio. Vide, Dedicatio.*

Ecclesia etiam non consecrata, si in ea celebrantur diuina, gaudet immunitate. *De immunit. eccl. c. ecclesia.*

Ecclesiæ vnctione Chrismatis consecrantur. *De sacra Vnctione cap. vn. §. fin.*

Vide, Consecrationes ecclesiarum. *Vide, Dedications ecclesiarum.*

Ecclesia polluta.

Ecclesia polluitur per homicidium, etiam si fiat in atrio. *17. q. 3. cap. Si quis in atrio.*

Ecclesia intelligitur polluta, quando per euidentiam, vel certitudinem publicam, aut famam est talis, & tunc est rebenedicenda. *Concil. colon. 2. p. 9. c. 18.*

Ecclesia polluitur, si cæmeterium polluitur. *de consecrat. eccles. in 6. cap. vn. Vide, Cæmeterium.*

Ecclesia polluitur per effusionem seminis ex libidine, & sanguinis ex iniuria. *Concil. Colon. 2. p. 9. c. 17.*

Ecclesia per sanguinem effusum polluitur, & reconsecranda est, & quomodo. *de consecrat. eccles. cap. Proposuiisti, Post epist. 2. Higinij. De consecrat. dist. 1. c. Si motus.*

Ecclesia polluta effusione sanguinis, vel seminis, rebenedicenda est ritu à Cæremoniali præscripto. *Conc. Later. 3. in append. par. 50. c. 67.*

Ecclesia per adulterium in ea commissum polluta est, & rebenedicenda. *Concil. Later. 3. p. 50. c. 21.*

Ecclesia polluta reconsecrari debet per Episcopum. *de consecrat. eccles. cap. Aqua.*

Ecclesia polluta gratis reconcilianda, exceptis expensis eius, qui mittitur. *Conc. Colon. 2. par. 9. c. 18.*

Ecclesia polluta non potest per sacerdotem simplicem reconciliari, nec etiam si aqua benedicta sit ab episcopo. *ibid. cap. Aqua.*

Per Vicarium generalem aliquando rebenedici potest. *Concil. Colon. 2. par. 9. c. 18.*

Ecclesia etiam non consecrata, si polluitur reconsecranda est, si in ea celebrabantur missæ. *de consecr. eccles. c. fin.*

Ecclesia polluta reconsecrari debet per aquam, vinum, & cinerem benedictum. *de consecr. eccl. c. Proposuiisti.*

Expensæ pro reconciliatione faciendæ à delinquente, si habet in bonis. *Conc. colon. 2. p. 9. c. 18.*

In Ecclesia polluta celebrari non potest, alias celebrans suspenditur ab officio. *de priuileg. c. Tuarum. Sed non fit irregularis. De sent. excomm. cap. Is qui.*

Vide, Pollutio ecclesia. *Vide, Sacerdoti prohibita.*

Ecclesia frequentanda.

Ecclesiam non adiens per tres Dominicas, grauiter puniendus, & quomodo. *Conc. Elibert. cap. 21. lib. 2. constitut. Apost. cap. 9.*

Ecclesia frequentanda ad orationem. *Concil. Parisiens. 6. lib. 2. cap. 11.*

Ecclesia veneranda, & honoranda.

In Ecclesijs loquendum non est de obscenis, neque de alijs prophanis. *Concil. Paris. 6. lib. 2. c. 12. de immunit. eccles. in 6. c. decet domum. Conc. Senon. in decr. morum c. 16.*

In Ecclesia conuiuari non licet, nec clerico, nec laico. *Concil. Carthag. 3. c. 30.*

In Ecclesiam nullus potest ingredi cum armis, neque cum canibus, aut auibus venaticis. Si quis monitus non obinet, expellatur, & ad Episcopum referatur. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de ecclesiis, & c.*

In Ecclesijs mendici non quæstuent. *ibid.*

In Ecclesijs aliud faciendum non est præter orationem. *dist. 42. cap. In Oratorio. de immunit. eccles. in 6. cap. Decet domum.*

Ecclesiam vanis, ac prophanis sermonibus violans (olim) excommunicabatur. *Concil. Roman. 4. sub Damaso c. 3. Ecclesiis maximus honos debetur, eisque seruandus. dist. 65. cap. Mos antiquus. & cap. Quoniam.*

Non fiant in ea, vel in atrio tumultus, neque negotia, aut alia iudicia. *Concil. Turonense 3. c. 38. & 39.*

In ecclesijs fieri non possunt placita, seu concilia sæcularium. *de immunit. eccles. c. 1. Concil. Rauennat. 2. sub Clement. V. cap. 12. Concil. Senon. in decr. morum c. 16. Concil. Colon. 2. par. 3. cap. 24.*

Dum missa dicitur, vel concio fit, non fiat rumor, &c. sub pœna 25. ducatorum. *Pius V. const. 5. cum primum. Idem dum dicuntur officia. ibid.*

In ecclesijs fieri non possunt iudicia sanguinis. *de immunit. eccles. c. cum ecclesia. Concil. colon. 2. p. 3. c. 24.*

Neque fieri possunt ludi scenici, aut theatrales. *Conc. Colon. 2. par. 3. cap. 26.*

In ecclesijs fieri non potest mercatus. *Concil. Rauennat. 2. sub Clem. 5. c. 12. Concil. Sabin. c. 18. Concil. Mediolan. 1. p. 2.*

p.2. tit. De Ecclesijs, &c. Neque illa, quæ inferuntur ad ecclesiæ, & Dei cultum, possunt in ecclesijs vendi. *ibid.*
 In ecclesijs fieri non possunt strepitus, & rumores, qui impediunt diuina officia, & faciens excommunicandus est. *concil. Sabinen. c.18. concil. Mediol. ubi supra.*
 Ecclesia claudenda circa horam primam noctis, neque vllus etiam sacerdos de nocte admittatur, excepta nocte Natiuitatis. *Concil. Mediol. 1. p.2. tit. De Ecclesijs, &c.*
 In ecclesijs non possunt fieri representationes, quæcumque illæ sint prophanæ, & permittentes puniendi sunt. *Concil. Toleran. 22. c.19.*
 Sed deuotæ representationes possunt in ecclesia fieri. *Concil. Toler. 22. c.19.*
 In ecclesijs, nullus potest de nocte morari (nisi ad custodiam.) *Concil. Mediol. 1. p.2. tit. De off. Custodis.*
 Solus ecclesiæ rector potest in ecclesia pernoctare. *Conc. Mediol. tit. De Ecclesijs, &c.*
 In ecclesijs cantari non possunt lasciuia cantus. *Conc. Senon. in decr. morum cap.17. Vide, Cantare. Vide, Cantus. Vide, Musica.*
 Non admittendi in ea histriones cum instrumentis musicalibus; neque propè eam. *Concil. Senon. ibid. c.16.*
 In ecclesia non spoliuntur, neque perquirantur cadauera mortuorum per iudices, sed hæc fiant extra eam. *conc. Mediol. 1. p.2. tit. De Ecclesijs, & earum cultu. Vide, Defuncti. Vide, Cadaver. Vide, Corpus. Vide, Prophanatio.*
 In ecclesijs, vel earum atrijs fieri non possunt iudicia, vel concilia publica. *concil. Mogunt. 3. c.21.*
 Neque ioci, aut rixæ, contentiones, &c. *ibid.*
 Delicta commissa in ecclesijs, vel atrijs, pretio compensantur; quod illi ecclesiæ est soluendum. *conc. Tribur. 1. c.4.*
 In ecclesiæ atrium intrans gladio euaginato, sacrilegium committit, & pretio debet delinquens satisfacere. *conc. Triburien. c.6. & illi ecclesiæ soluatur. ibid.*
 In ecclesia, vel in atrio non faciendæ praua colloquia. *concil. Salegunstadiense cap.9.*

Ecclesia Cathedralis.

Ecclesia Cathedralis, est ecclesia matrix. *De verbor. signific. c. Venerabili.*
 Ecclesia Cathedralis non careat Episcopo, ultra tres menses. *Gregorius 1. l.6. ep.39.*
 Cathedrali ecclesia vacante, intra tres menses prouidenda, alioquin illi ad quos spectat, illa vice careant iure eligendi, & deuoluitur electio ad superiorem proximum. *conc. Later. 4. c.23.*
 Ecclesia Cathedrali vacante, solus Papa prouidet de visitatore, qui potest prouidere beneficia vacantia. *De supplenda neglig. in 6. c. Ecclesia. Quando potest Metropolitanus prouidere de visitatore. ibid. Sed hic non potest prouidere beneficia. ibid.*
 Ecclesia Cathedralis carens redditibus, prouideatur de Religiosis. *concil. Lateran. 5. sess.10. const.2. & sess.12. const. 1. Temerariorum.*
 Cathedralis intelligitur Ecclesiæ nomine, & quando non. *De præbendis in 6. c. Quamuis.*
 Dum quis iurat obedire ecclesiæ, intelligitur Cathedralis. *De verbor. signif. c. Cum Clerici.*
 Cathedralis ecclesia prouidere debet de beneficio magistrum scholæ, qui gratis docet. *De magistris c.1. Prælato verò inferiore negligente, prouidet superior. ib. c. Prohibemus.*
 Cathedralis excipitur, quando Papa præcipit aliquem prouideri in Diocesi de beneficio: secus est quando præcipit prouideri in Prouincia. *De præbendis in 6. c. Quamuis.*
 Ecclesia subdita Archidiacono, si erigitur in Cathedralē, eximitur ab illo. *De Maioritate, & obedi. c. Cum inferior.*
 Præbendarius canonicus, &c. in Cathedrali, habens officium, cui sit annexus ordo, intra annum illum accipiat, & per se ministret, nisi iustum adsit impedimentum. *Concil. Trid. sess.22. de refor. c.4. Vide, Beneficiatorum obligationes.*
 Cathedralium Capitula admittenda in Concilijs Prouinciæ. *De his, quæ fiunt à Prælati, &c. c. fin.*

Cathedralium vacantium emolumenta, quæ sint, & ad quem spectent. *Vide, Ecclesia vacante.*
 Ecclesia Cathedralis non conferatur minori 27. annorum. *Extra, de postulat. c. vn. Poena postulatorum, & postulantium. ibid.*
 Cathedralis ecclesiæ administrator, si habet à Papa plenam potestatem, potest administrare iurisdictionalia, non sacramentalia nisi sit episcopus, & non potest alienare immobilia. *De elect. in 6. c. Is cui.*
 Cathedrales Ecclesiæ tenere debent vnum Lectorem Theologiæ. *concil. Mogunt. 4. c.67. Vide, Theol. Vide, Lector.*
 In Cathedrali non habet vocem, qui non est subdiaconus. *concil. Trid. sess.22. de refor. c.4.*
 Ecclesia Cathedralis, nihil potest prætere de legatis, quæ fiunt alijs Ecclesijs. *Honor. 3. ex Cirone. De verb. signif. c.3.*
 Neque in Cathedralibus, neque in Collegiatis, admittendus est accessus, & regressus, nec etiam ipsis Cardinalibus, licet adsit consensus. *concil. Trid. sess.25. de refor. c.7.*
 Vide, Episcopi electio.

Ecclesia Collegiata.

Ecclesiæ Collegiatae sunt secundæ post Cathedrales. *concil. colon. 2. p.3. c.2.*
 Ecclesiæ Collegiatae spirant institutum Ecclesiæ primitiuae. *concil. colon. 2. ibid. c.4.*
 Ecclesiæ Collegiatae tenere debent vnum Lectorem Theologiæ. *concil. Moguntin. 4. c.67.*
 In ecclesijs collegiatis, qui non est subdiaconus non habet vocem in Capitulo. *Concil. Trid. sess.22. de refor. c.4.*
 Habens præbendam, personatum, canonicatum, &c. cui sit necessarius ordo, in Colleg. intra annum tenetur ordinari, nisi adsit impedimentum, & per se illud munus exercere. & poenæ. *concil. Trid. sess.22. de refor. c.4. Vide, Beneficiatorum obligationes.*
 In ecclesijs collegiatis, & beneficialibus non admittitur accessus, & regressus, neque Cardinalibus, etiam si adesset consensus. *Concil. Trid. sess.25. de refor. c.7.*

Ecclesiæ particulares circa Metropolitanam.

Ecclesiæ inferiores in psallendo, & ceteris ritibus conformari debent Metropolitanæ. *dist. 12. c. De ijs. & c. Placuit.*

Ecclesiæ, earumque bona sub potestate Episcoporum sunt, & quomodo.

Ecclesiæ, earumque res ab Episcopo territorij disponendæ. *concil. quod dicitur Apostol. c.39. conc. Antioch. c.24. conc. Toler. 1. c.20. conc. Aurel. 1. c.17. & 19. Aurel. 3. c.5. conc. Toler. 3. c.19. Toler. 4. c.35. Aquisgran. 3. p.4. cap.8. concil. Vormat. 1. cap.6. 45. & 55. concil. Mogunt. 3. cap.4. concil. colon. 1. c.4. etiam si à laicis constructæ sint ecclesiæ. ibid. 6. q.7. c. Omnes basilica. 10. q.1. c. De his. c. Sic quidam. c. Omnes Basilicæ, & c. Quacumque. 16. q.3. c. Possessio, & q.4. c. Sicut Diocesim. q.5. c. Possessio. q.7. c. Omnes basilicæ. 11. q.3. c. Præcipimus.*

Ecclesia non exempta subdita est Episcopo Diocesano. *De religiosis domibus c. cum venerabilis.*
 Ecclesia facta ab exempto in loco non exempto, cedit iuri episcopi. *De priuileg. c. cum olim.*
 Ecclesiæ res non sunt propriæ episcopi, aut alterius, sed commendatæ. *concil. carthag. 4. cap.31. Urban. 1. epist. unica. Gregor. 1. lib.11. ex regest. epist. 23. De præbend. & dignit. cap. Ratio.*
 Ecclesiæ res dissipans, ab administratione est remouendus. *3. q.2. c. ult.*
 Ecclesiarum bona, redditus, &c. in speciali libro scribantur, & singulis annis inspiciendum, si aliquid perierit, vel creuerit. *concil. Mogunt. 4. c.89.*
 Ecclesiæ bona possessa à clericis, non possunt in suam proprietatem reuocari. *concil. Agathen. c.59. concil. Epau. c.18.*
 Episcopus donare non potest bona ecclesiæ inconsulto Capitulo. *de donat. c. Fraternitatem.*

Episcopi non possunt ex suo arbitrio bona ecclesiæ dissipare. *Concil. Lucense c. 16.*

Neque res omnes in suum usum convertere. 12. q. 1. c. *Nulli Episcoporum, & c. Si priuatum.* Sed ijs uti possunt, si indigent, non tamen omnibus. *ibid. c. Ex his autem. c. Non habenti, & c. Placuit.*

Non potest iure hæreditario legare. *de præbend. & dignit. c. 1. Concil. Antioch. cap. 24.*

Ecclesiæ bona per nullam temporis præscriptionem transeunt in proprietatem alicuius personæ. *Post Conc. Tolet. 17. c. 12.*

Ecclesiarum caplæ, in quibus bona pretiosa tenentur, pluribus clauibus custodiantur, & una semper sit penes Rectorem ecclesiæ. *Conc. Mogunt. 4. c. 90. Instrumenta vero, scripturæ, &c. bene custodiantur. ibid. c. 89.*

Ecclesiæ redditus, & bona, à quo, quibus, & quomodo distribuenda.

Ecclesiæ redditus ab episcopo omnes (olim) erant disponendi. *Conc. quod dicitur Apost. c. 31. Conc. Aurel. 3. c. 5. In Parochijs verò seruetur consuetudo. Concil. Aurel. ibid. post Concil. Auernen. cap. 5.*

Ecclesiarum Præpositi sunt dispensatores rerum ecclesiæ. 12. q. 1. cap. *Expedit facultates.*

Ecclesiæ res non possunt à sæcularibus dari, dantes, & recipientes sunt excommunicati. *de rebus ecclesiæ non alienand. cap. Qui res.*

Ecclesiæ bona potest episcopus, si indiget, sibi applicare, sed non omnia. 12. q. 1. c. *ex his autem. c. Episcopus.*

Ecclesiæ res non possunt ex libito in usum Episcopi conuertere. 12. q. 1. c. *Nulli Episcoporum. & c. Si priuatum.*

Ecclesiæ bona non possunt in usum laicorum conuertere. *Post ep. 2. Higini de consecrat. dist. 1. c. Legata.*

Ecclesiæ bona, & redditus non possunt ab episcopo dari consanguineis. *Conc. quod dicitur Apost. c. 31. & c. 76.*

Ecclesiæ vineæ, quæ dantur monachis, vel alijs excolendæ, semper sunt ecclesiæ. *Concil. Aurel. 1. cap. 25. 16. q. 3. c. Si Episcopus.*

Ecclesiastici de rebus ecclesiæ sunt alendi. *Lib. 2. const. Apost. cap. 25. & 26.*

Ecclesiastici, qui de suo possunt viuere, sumere non debent redditus ecclesiæ. *Concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 107. 1. q. 2. cap. Clericos. cap. Pastor. Ecclesiæ. cap. Si quis propter.*

Ecclesiæ redditus, & bona in quatuor partes debent diuidi: scilicet pro episcopo, seu Rectore; pro Clericis; pro ecclesia, & pro peregrinis, seu pauperibus. *Concil. Rom. sub Siluestro c. 4. Gelasius ep. 9. & 10. Gregor. 1. lib. 11. ex regest. ep. 23. lib. 12. ep. 31. c. 1. & intelligitur de omnibus bonis etiam acquirendis. Gregorius 1. lib. 3. ep. 11. Concil. Agathen. cap. 7. Concil. Bracar. 3. c. 25. 12. quæst. 2. cap. Mos est. cap. Sancimus.*

Ecclesiæ res dissipans, ab administratione, remouendus est. 3. q. 2. cap. *ult.*

Ecclesiæ bona non possunt ab episcopo alicui relinqui, seu legari. *Conc. Antioch. c. 24. de præbend. & dignit. c. 1.*

Ecclesiæ bona debent esse nota omnibus Clericis eius. *Conc. Lucense cap. 15.*

Neque ex arbitrio episcopi, dissipari possunt. *Concil. Lucense cap. 16.*

In usum pauperum impendi possunt. 12. q. 1. c. *Res Ecclesiæ. 12. q. 1. c. Videntes.*

Ecclesiæ res non sunt propria episcopi; sed pauperibus dandæ. *Gregor. 1. lib. 11. ex regest. ep. 23. de præbend. & dignit. cap. Ratio.*

Ecclesiæ bona, & res, per nullam temporis præscriptionem transire possunt in proprietatem alicuius. *Post Concil. Toletan. 17. cap. 12.*

Ecclesiæ bona possunt ab episcopo concedi ad faciendum monasteria, & quomodo. *Concil. Tolet. 3. c. 4.*

Ecclesiæ res, ac negotia non possunt à laicis disponi. *dist. 96. cap. Bene.*

Ecclesiæ res, ac bona non possunt disponi à Rege, nec ab Imperatore. *dist. 97. c. ecclesiæ mea.*

Ecclesiæ res non cognatis, vel alijs dispensandæ sunt, sed pauperibus. *Conc. Vornat. 1. c. 45.*

Ecclesiæ redditus, iuxta laborem dandi sunt. 1. q. 2. cap. *Clerici omnes.*

Ecclesiarum prædia antiquitus vendebantur pro alendis pauperibus, postea ceperunt possideri, & fructus eorum in pauperes erogari. 12. q. 1. c. *Futuram ecclesiam. & c. Videntes.*

Ecclesiæ bona siue immobilia, siue mobilia non possunt donari, legari, &c. similibus modis dispensari filiis illegitimis, etiam si legitimati sint. Neque bona patrimonialia, possunt Clerici eis relinquere. *Pius 5. const. 117. Quæ ordini.*

In ecclesiasticis bonis non succeditur iure hæreditario. *De præbend. & dignit. cap. 1.*

Ecclesiastici redditus impendi non possunt ad emendas domos, aut possessiones pro laicis; vel pro consanguineis; aut pro concubinis, & pœnæ id facientium. *Conc. Oxon. 1. c. 30.*

Vide, episcopi potestas in res ecclesiæ.

Ecclesiarum bona non alienanda.

Ecclesiarum bona, prædia, domus, census, &c. non alienanda. *Symmachus ep. ad Caesarium.* Anathema est dans, & accipiens, tenentur restituere etiam fructus, & onus transit ad hæredes. *Conc. Roman. 4. sub Symmacho c. 2. 16. q. 7. cap. Non placuit. conc. Nicen. 2. c. 12. & nulla est alienatio. ibid. Vide, Alienatio.*

Neque Papa debet alienare bona ecclesiarum. *conc. Rom. 4. sub Symmacho c. 2. & 4. 12. q. 2. c. Non liceat Papa.*

Ecclesiæ bona cum licentia Papæ, possunt per nouem annos infeudari, alias nulla est infeudatio. *conc. Constant. post sess. ult. in confirmat. const. Imperialium.*

Ecclesiæ bona alienare non possunt Cardinales in suis titulis, sub pœna anathematis danti, & recipienti, & obligatione restituendi, quæ transit ad hæredes. *Conc. Rom. sub Symmacho c. 6. 12. q. 2. c. Quicumque.*

Ecclesiæ vineæ, prædia, &c. quæ dantur excolenda monachis, vel alijs, semper sunt ecclesiæ. *conc. Aurel. 1. c. 25. 16. q. 3. cap. Si episcopus.*

Ecclesiæ bona, neque ab episcopis, possunt alienari. *concil. Roman. sub Symmacho.* Sub pœna anathematis danti, & accipienti, & onere restituendi, quod transit in hæredes. *concil. Nicen. 2. c. 12.*

Ecclesiæ res non potest Prælati mutare cum ecclesia, vel alienare sine eius consensu, licet vtrique sit sub sua potestate. *de rebus Eccles. non alienand. c. 1.*

Episcopus, Archiepiscopus, &c. alienans, vel locans ultra triennium, vel dans in emphyteusim, extra casus in iure permisos, interdicitur ab ingressu ecclesiæ: si per sex menses sic manet, penitus sit suspensus à regimine. *Extra, de rebus Eccles. non alien. c. Ambitiose.*

Ecclesiasticarum rerum permutationes cum magna cautela faciendæ. *Conc. Meldense c. 23.*

Ecclesiæ res paruulæ possunt ab episcopo alienari. *Conc. Agathen. c. 4. 12. q. 2. cap. Terrulas.*

Ecclesiarum bona non locanda consanguineis. *Vide, Locationes.*

Hospitalia, loca pia, &c. earumque bona non possunt donari, nec vendi, & nulli sunt tales contractus. *Conc. Constant. post sess. ult. in confirmat. const. Imper.*

Ecclesiæ bona debent esse nota omnibus Clericis. *Concil. Lucen. cap. 15.*

Ecclesiæ res non possunt à sæcularibus alicui dari: dantes, & recipientes sunt excommunicati. *De rebus eccles. non alienand. cap. Qui res.*

Ecclesiæ res, castra, terræ, &c. nec vendi, nec alienari, nec locari, aut infeudari possunt, nisi ex licentia Papæ, nec ultra nouem annos, nec fieri potest prorogatio, nisi à Papa, cum consensu Cardinalium. *conc. Constant. post sess. ult. in confirm. constit. Imperial.*

Clerici, siue diaconi, siue presbyteri, & quivis alij alienare non possunt res ecclesiæ sub pœna anathematis danti, & accipienti, & onere restituendi, quod transit ad hæredes. *Concil. Rom. sub Symmacho. conc. Agathen. c. 22. & 45. 12. q. 2. c. Diaconi. c. Statuimus.*

Ecclesiæ bona non possunt sibi clerici appropriare. *conc. Agathen. c. 59. 16. q. 3. c. Clerici. conc. Epauenen. c. 18. conc. Toletan. 2. cap. 4.*
 Ecclesiæ legata sunt custodienda. *conc. Aurel. 4. c. 14.*
 Ecclesiæ res ab episcopo donari non possunt, nisi ecclesiæ conferat in triplo plus quam dederit. *conc. Emerit. c. 21.*
 Ecclesiæ dona, quæ non sunt apta vñibus eius, vt gemmæ, aurum, &c. quomodo alienari possunt, & in alia commutari. *conc. Rom. sub Symmacho c. 3.*
 Ecclesiæ scripturæ pro suis iuribus, à nullo possunt alienari. *conc. Aurelian. 4. c. 18. Clerici celantes tenentur ad restitutionem damni. concil. Agathen. cap. 26. 12. q. 2. cap. Si quis.*
 Ecclesiæ bona dari possunt Clericis in vsumfructum. *concil. Rom. sub Symmacho c. 4.*
 Si ecclesiæ detur domus, vel aliud in loco remoto, quomodo debet commutari ad cauendum expensas. *conc. Rom. sub Symmacho cap. 5.*
 Contra alienantes bona ecclesiæ, quilibet potest insurgere, & contradicere. *conc. Rom. sub Symmacho c. ult.*
 Ecclesiarum vestimenta, & vasa à nullo possunt alienari, vel in proprios vsus conuerti. *conc. Tolet. 17. c. 4. Pœnæ contra facientium. ibidem.*
 Ecclesiæ vasa, &c. pro Captiuorum redemptione possunt alienari. *12. q. 2. cap. Apostolicos. cap. Et Sacrorum. cap. Sacrorum canonum. & c. Sicut.*
 Ecclesiæ res, in qua necessitate possunt alienari, & quomodo. *12. q. 2. c. Aurum. Sed hoc erat tractandum in Synodo. 10. q. 2. c. Casellas. & c. fin. conc. Agath. c. 7.*
 Alienationis species est oppignorare res ecclesiæ. *concil. Later. 3. in append. tit. de alienat. c. 1.*
 Ecclesiastica res à nullo, neque clerico sæculari, neque regulari, neque eorum Prælati alienari possunt. Non possunt locari vltra triennium; neque dari in emphyteusim, nisi in casibus à iure permissis, de rebus, quæ seruando seruari non possunt; & tunc faciendum cum euidenti ecclesiæ utilitate. Sub pœna excommunicationis danti, & accipienti: & locatio, alienatio, &c. nulliter fiunt. si episcopi, vel Archiepiscopi, &c. sunt, incurrunt pœnam, vt supra, de alienat. facta ab episcopo. Si alij inferiores Prælati, canonici, dignitates, vel alij quicumque ipso facto suspensi sunt ab officio, & beneficio; & talia officia, & beneficia possunt alijs conferri, si post sex menses sic manserint. *Extra, de rebus eccles. non alien. c. Ambitiosa. Urbanus 8. const. 51. Humana. & alienationes, conductiones &c. nullæ sunt, & res ad suas ecclesias euertuntur. ibidem. Alias pœnas adiungit; & alias restrictiones. Urban. 8. ubi supra.*
 Ecclesiastici status bona non alienanda. Vide, *ecclesiasticus status.*
 Vide, *Alienare, Alienari.*

Ecclesia, & Ecclesiarum bona non inuadenda, nec usurpanda.

Ecclesias diripiens, vt homicida est puniendus. *Lucius 1. in ep. decr. & excommunicatus est, atque sacrilegus. Post ep. 3. Bonif. 2. c. 3. 12. q. 4. c. Quicumque sub hoc. 17. q. 3. cap. Qui rapit, & cap. Omnes. 12. q. 2. c. Nulli liceat. & c. Non liceat. concil. Calced. c. 21. conc. Tolet. 9. c. 1. conc. Brachar. 3. c. 8. conc. Toletan. 13. c. 7. Valent. 2. c. 8. concil. Rom. 6. sub Symmacho. conc. Meldense c. 60. & 61. conc. Nicæn. 2. c. 13. Nicolaus 1. ep. 9. 40. 59. & in append. ep. 16. & in decret. tit. de eccles. c. 2. & 3. 12. q. 2. c. de rebus. c. Qui Christi. c. Prædia diuinis. c. Qui abstulerit. & c. Indignè. conc. Aurelian. 3. c. 22. Aruernen. c. 13. conc. Rom. 5. sub Greg. 7. c. 1. 24. q. 3. c. Paternarum. 16. q. 1. cap. In canonibus. c. Similiter. c. Qui iuxta. Extra, de furtis, cap. Infidelis.*
 Ecclesiarum Clericis furibus, laica tantum communio danda. *conc. Agathen. c. 5. 13. q. 2. c. Clerici.*
 Ecclesiæ res rapiens flagellis, & alijs pœnis plectendus. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 31. c. 4.*
 De rebus ablati Ecclesia non potest accipere augmentum. *ibidem.*

Tractandi vt hæretici, nisi restituant. *concil. Roman. 6. sub Symmacho. 16. q. 1. c. in canonibus.*
 Ecclesiæ confinia tangens, id est vsurpans, est excommunicatus. *17. q. 3. cap. Sicut antiquitus.*
 Ecclesiasticarum rerum fures à consanguineis eorum, qui donarunt, & à clericis deferendi sunt ad episcopum. *concil. Tolet. 9. c. 1. Dist. 16. c. Filijs, vel nepotes.*
 Ecclesiarum inuasores à Papa puniuntur, & priuantur. *Nicolaus 1. ep. 9.*
 Ecclesiam, etiam iuris patronatus inuadens, est excommunicatus. *concil. Later. 3. in append. tit. de iure patronatus c. 14. vsque dum recedat.*
 Ecclesiam perturbantes, proprio honore priuantur. *24. q. 1. cap. Qui contra ecclesie.*
 Ecclesias vacantes, occupantes sunt excommunicati. *de elect. in 6. cap. Generali.*
 Ecclesiasticas res inuadentes, vsurpantes, &c. ab ecclesiasticis non à laicis sunt puniendi. *conc. Paris. 3. cap. 1. conc. Turon. 2. c. 25. & 26. de priuileg. c. Sicut in iudicijs. conc. Tolos. 1. c. 11.*
 Ecclesiam violans, priuatur eius ingressu. *17. q. 3. cap. Ad episcopos. Priuatur ecclesiæ sepultura. de raptoribus cap. Super eo. excommunicationem Papalem incurrit. conc. Later. 3. de excommunicatis c. 6.*
 Ecclesiam vastans, vel eius prædia, est sacrilegus. *17. q. 3. cap. Sicut qui ecclesiam. c. Attendendum, & c. Si quis.*
 Si quis ecclesiæ ornamenta furatur, est Iudæ similis. *17. q. 3. cap. Si forte. Pœna eius. cap. Si quis clericus. In quadruplum restituat. ibid. c. Pecunia.*
 Ecclesia res inuadens, est deponendus. *conc. Mogunt. 3. c. 5. Non potest esse episcopus. Ioann. 8. ep. 223.*
 Ecclesiæ pecuniam rapiens, est sacrilegus. *17. q. 3. cap. Qui rapit. Anacletus ep. 2. de regul. iuris reg. Que multoties.*
 Ecclesia res retinens fauore Principum, est anathema. *16. q. 1. c. Similiter, & cap. Quia.*
 Ecclesiasticarum rem raptores, sunt anathema. *concil. Mogunt. 3. c. 6. & 11.*
 Ecclesiæ confinia violans, excommunicatur. *17. q. 3. cap. Sicut antiquitus.*
 Ecclesiam offendens, non gaudet immunitate ecclesiastica. *de immunit. eccl. c. fin. Vide, Immunitas.*
 Ecclesiæ res dispergens, seu dissipans, remouendus est ab administratione. *3. q. 2. c. ult.*
 Ecclesiarum iura vsurpantes, excommunicantur. *conc. Oxi-niense. cap. 1.*
 Ecclesiarum vacantium bona occupantes, ipso facto suspensi sunt ab officio, & beneficio, donec integrè restituant. *de elect. in 6. c. Quia sepe.*
 Ecclesias diripiens cum effractione, à Papa absolendus est. *de sent. excom. c. conquesti.*
 Ecclesiarum, Cæmeteriorum, &c. res vsurpantes Principes, vel alij domini sæculares monendi, vt restituant intra octo dies, alias cessabitur ab officijs ecclesiasticis in eorum terris, &c. multa. Si per 40. dies permanent in obstinatione, Capellani recedant ab eorum seruitio, & deueniatur ad executionem pœnarum. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 6. excommunicationem Papalem incurrunt. ibid. Idem confirmat. conc. Lateran. 5. sess. 9. Bulla de refer. curie c. 3. concil. Turon. 4. cap. 14.*
 Vide, *Inuasor.*
 Ecclesiæ raptor, seu prædator non potest absolui, neque in fine vitæ, nisi vel restituat, vel det securitatem de restituendo. sin contra, priuatur ecclesiæ sepultura; Clerici vero, qui eius sepultura assistunt, vel eleemosynas pro eo accipiunt, priuantur beneficio, & ordine. *concil. Later. 3. in append. tit. de raptoribus cap. 1. de raptoribus cap. 1. & cap. Super eo.*
 Ecclesiæ res interiores furans triplicatè soluat, & ab episcopo ad hoc compellatur, qui verò res exteriores furatur, ecclesiæ restituat. *conc. Tribur. 1. cap. 7.*
 Ecclesiarum scripturas, instrumenta, priuilegia, &c. celantes, & non reddentes ecclesijs, excommunicantur. *conc. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 17. concil. Agath. c. 26. 12. q. 2. c. Si quis.*

Ecclesiarum inuasores, & malefactores iudicari possunt in utroque foro. *de foro compet. c. Cum sit generale. ecclesiastico scilicet, & seculari. ibid.*

Ecclesiæ, vel ecclesiastica bona inuadentes, vel usurpantes, excommunicantur. Si sit vniuersitas, interdicitur, nec possunt absolui, aut liberari, nisi satisfactione facta. *Concil. Rauenn. post Clem. 5. c. 7.*

Ecclesias incastellantes, aut vallantes, nisi ex grauissima necessitate, excommunicantur; & si vniuersitas sit, interdicitur. *Concil. Sabin. c. 18.*

Ecclesiam in necessitate nolentes defendere superiores eorum, præter poenam damni ad quam tenentur, sunt puniendi à superioribus. *Conc. Colon. 3. tit. De officior. & c. c. 5.*

Vide, *Ecclesiastica Immunitas*. Vide, *Inuasores*. Vide, *Raptores*.

Ecclesiæ quò ad mancipia, & libertos.

Ecclesiæ serui manumitti possunt, aliquid eis concedendo. *Concil. Agathen. c. 7. 12. q. 2. c. Si quos de seruis.*

Mancipia, & serui refugientes ad Ecclesias, non sunt tenendi, sed restituendi dominis, habita tamen securitate de non inferendo eis aliquam poenam; alias non dandi. *17. q. 3. c. Metuentes, c. Vxor. & c. id constituimus. Concil. Aurel. 3. c. 5. Aurel. 5. c. 23. Concil. Epau. c. 39.*

Ecclesiarum mancipia, quando, & à quo possunt manumitti. *Concil. Toletan. 4. c. 68. & 69.*

Ecclesiæ Rector, quando, & quomodo potest manumittere mancipia. *De rebus Ecclesiæ alien. vel non. cap. Consensus.*

Liberti omnes ab Ecclesia protegendi. *Concil. Tolet. 4. c. 72. dist. 87. c. Liberti. & c. Libertos.*

Vide, *Serui*. Vide, *Mancipia*. Vide, *Liberti*.

Ecclesia læsa restituenda in integrum.

Ecclesia læsa restituenda est in integrum, & quomodo. *12. q. 2. c. Augustino. De integr. restitut. c. 1.*

Ecclesia iure minoris gaudet, vt seruetur illæsa. *ibid. c. 1.*

Ecclesia læsa ex negligentia Procuratoris, qui non produxit scripturas opportunè, restitui debet in integrum. *ibid. c. Cum venissent.*

Ecclesia læsa in probatione necessaria omissa, petere potest restitui in integrum. *ibid. c. Auditis, & intellectis.*

Ecclesia læsa etiam contra sententiam Papæ, restitui debet in integrum, citata parte. *ibid. c. Tum ex literis.*

Ecclesia læsa in causa restitutionis in integrum audiri potest, etiam post terminum peremptorium. *ibid. c. coram salicis, & c. De restit. in integrum in 6. c. 1. & Clem. eod. tit. c. vn. Sed intra quadriennium peti debet. ibid.*

Ecclesiæ restitutione denegata, nisi nouæ adsint causæ, non conceditur. *ibid. c. fin.*

Ecclesiæ enormiter læsæ debet fieri restitutio. *De rebus Eccles. non alien. c. Ad nostram.*

Ecclesias lædentes, ab ecclesiasticis iudicandi, non à laicis. *De priuileg. c. Sicut in iudicijs.*

Ecclesias spoliantes cum effractione, à Papa indigent absolui. *De sent. excom. c. Conquesti.*

Ecclesia læsa, si intra quadriennium non petit restitui, postea non admittitur, nisi virtute iuris communis, nisi fraus intercesserit, &c. *De in integrum restitut. in 6. c. 1. & c. Si aduersus.*

Ecclesia petens restitutionem decimarum, non auditur, nisi probet possessionem legitimam. *de restit. spol. in 6. c. fin.*

Vide, *Ecclesiarum bona non inuadenda*. Vide, *Inuasores*.

Ecclesias, vel ecclesiasticas dignitates occupantes.

Ecclesiam vacantem occupans, ipso facto excommunicatur. *De elect. in 6. cap. Generali.* Sub quolibet prætextu id faciat. in eis sic occupatis cessandum est à diuinis, & occupantes ab omnibus beneficiis, &c. sunt priuati. *Concil. Tolet. 22. c. 18.*

Idem statuit de occupantibus vacaturas.

Ecclesiam usurpans, vel eius bona, siue clericus, siue patronus.

Vide, *Ecclesia Immunitas*. Vide, *Ecclesiarum, & Ecclesiasticorum bona*.

Ecclesiæ fieri non debent censuales.

Ecclesia fieri non potest à Prælato, nec ab alio Rectore censualis, etiam post suam mortem. *De censibus, & c. c. Praterea.* Ecclesiæ imponi non potest nouus census, & irritus est. *ibid. c. Prohibemus, & c. Ecclesias. De Prælati c. Quoniam il 2. Concil. Londin. 1. c. 8. Concil. Later. 3. in append. tit. De pactionibus c. 9.*

Ecclesiæ regimen concedi non potest pro annuo censu. *Nè Prælati, & c. c. Quoniam enormis. Conc. Later. 3. in app. de simonia c. 2. Concil. Colon. 3. tit. De off. & c. c. 4.*

Ecclesiam faciens censualem, priuandus est ea sine appellatione. *De censibus c. Cum clerici.*

Ecclesiæ imponi non potest nouus census, vel pensio. *Concil. Later. 3. in append. tit. De pactionibus c. 13.*

Vide, *Census*. Vide, *Locationes*.

Ecclesiarum bona non oppignoranda, nec obliganda.

Ecclesiæ res, vt vasa, vestes, &c. non possunt oppignorari, nec obligari. *De pignoribus c. 1.*

Ecclesiæ res oppignoratæ ab antecessore, redimendæ à successore, sed per bona hæredis antecessoris. *ib. c. Ex presentium.*

Ecclesiæ res obligans pro debitis alienis, suspenditur ab officio, & beneficio. *De solut. c. Si quorundam.* Nulla est obligatio. *ibid.*

Ecclesiæ bona non possunt obligari, nisi pecuniæ inseruiant pro vtilitate ecclesiæ. *Concil. constant. post sess. ult. in confirmat. const. Imper.*

Ecclesiæ pignora, statim recolligenda. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. De alienat. c. 1.*

Oppignorare res ecclesiæ est alienare. *ibid.*

Ecclesiarum bona non locanda consanguineis. Vide, *Locationes*.

Vide, *Pignora*. Vide, *Alienatio*.

Ecclesiarum, & bonorum earumdem, ac priuilegiorum prescriptio passiva, & actiua.

Ecclesia, quæ est in Parochia, vel Diocesi aliqua, per 40. annos præscribitur. *De præscript. c. Ad aures.*

Contra ecclesiastica priuilegia non præscribitur minus, quam per spatium 40. annorum. *De priuileg. c. Accedentibus.*

Ecclesiasticorum bonorum fines per 40. annos præscribuntur. *De præscript. c. Quia iudicante.*

Ecclesia prætendens ius in aliam, vti debet præscriptione. *De capellis monac. c. Dilectus filius.*

Ecclesiæ, vel ecclesiarum bonorum per 40. annos præscriptio, si excipitur de interruptione, debet probari. *De præscript. cap. Illud.*

Ecclesia præscribit per annos 30. possessionis legitimæ. *De præscriptionibus c. Sanctorum.*

Ecclesia, &c. non subduntur præscriptioni ob possessionem malam. *Concil. Later. 3. in append. De præscript. c. 3.*

Vide, *Præscriptio*. Vide, *Ecclesiastica priuilegia*.

Ecclesiarum Immunitas.

Ecclesiæ, earumque res immunes sunt ab omni onere, & angaria, &c. *Gregor. 1. lib. 8. ep. 64. Concil. Mogunt. c. 30. Concil. Later. 3. c. 19.*

Ecclesiæ, earum res, aut ministri, & clerici cogi non possunt ad soluenda pedagia, guidagia, exactiones, &c. sub poena excommunicationis, singulari personæ ipso facto, communitati vero interdicti. *De immunit. Ecclesiast. c. 1. De censibus in 6. c. Quamquam.* Neque de rebus, quas portant; neque de ijs, quas transferunt. *ibid.* Vide, *Excommunic.* *Bulle Cæna.*

Ecclesiastica immunitas pro locis, & personis, Dei ordinatione est instituta, & canonicis sanctionibus. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 20.*

Eccle-

Ecclesiæ res confiscans, vel aliud simile faciens est anathema; item si inuadit, &c. 16. q. 1. cap. *In canonibus*, & cap. *Similiter*.

Ecclesiæ à nullo possunt grauari. 16. q. 7. c. *ecclesias*.

Ecclesijs, & ecclesiasticis fieri non possunt represalia, sub pœna excommunicationis singularibus personis, communitati verò interdicti ipso facto. *De ieiuniis*, & c. in sexto cap. *unic*.

Ecclesiam violans, priuatur eius ingressu. 17. q. 3. cap. *Ad episcopos*. Proprio honore spoliatur. 24. q. 1. cap. *Qui contra ecclesiam*. Non gaudet eius immunitate. *de immunit. eccles. cap. fin.* Caret ecclesiastica sepultura. *De raptoribus cap. Super eo. Concil. Sabinens. cap. 18.*

Vide, *ecclesia inuasores*.

Iuramenta facta contra libertatem ecclesiæ à clericis seruari non debent. *de iure iur. in 6. c. 1.*

Ecclesiæ, earumque res non sunt subditæ Imperatoribus, neque Regibus, aut alijs dominis temporalibus. 23. q. 8. cap. *conuenior. dist. 97. c. ecclesiæ meæ. Post ep. 3. Damasi c. 3. 10. q. 1. Hanc consuetudinem.*

Ecclesiæ præda sub pœna excommunicationis à nullo potest emi. *conc. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 6.*

Ecclesiæ immunes sunt ab omnibus tributis sæcularium. 23. q. 8. cap. *In qualibet, cap. Sancitum, & cap. secundum. concil. Lateran. 3. cap. 19.* Faciens, est anathema. *concil. Meldense cap. 63.*

Ecclesiasticam libertatem violantes, facientes contra eam statuta, siue consules, siue rectores, &c. excommunicati sunt. *de sent. excom. c. Nouerit.* Vide, *excommunic. Bulla Cœnæ.* Vide, *Libertas eccl.*

Ecclesiasticam immunitatem violans, mittendo manum, siue in ecclesiam, siue in personas ecclesiasticas (olim) si erat puniendus, omnia eius bona proscribebantur, & in monasterium detrudebatur perpetuo. 24. q. 3. c. *Quisquis per dolum.* excommunicandi sunt. *ibid. c. Paternarum.*

Ecclesiam, vel eius bona iura, &c. vsurpans, vel impediens, nè exigantur decimæ, &c. est anathema vsque dum eam in iure restituat, si patronus, iure etiam patronatus priuatur; si clericus, etiam beneficijs. *Concil. Trid. sess. 22. de refer. cap. 11.*

Ecclesiæ gubernium impediens est sacrilegus. 1. quæst. 1. cap. *Sunt quidam.*

Ecclesia iure minoris gaudet, vt illæsa seruetur. *de in integrum restitut. cap. 1.*

Ecclesia quælibet; etiam non consecrata gaudet immunitate omni, dummodo in ea celebrentur diuina. *de immunit. eccles. cap. ecclesie.*

In ecclesia existens Christianus non potest banno compelli ad aliquid faciendum neque dum ad eam vadit, vel ex ea reuertitur. *Concil. Epfordiense 1. c. 3.*

Ecclesias inqastellantes; aut vallantes, nisi ex grauissima necessitate, lædunt ecclesiæ libertatem, excommunicantur, & vniuersitates interdicto supponuntur. *Conc. Sabin. c. 18.*

Ecclesiæ immunitate non gaudent hæretici, apostatæ à fide, & suspecti de hæresi. *Ioannes XXII. constit. 1. ex parte.* Vide, *Immunitas.*

Ecclesiæ offendens, eius immunitate non gaudet. *de immunit. eccles. cap. fin.*

In ecclesijs nec spoliari, nec perquiri possunt à iudicibus caduca mortuorum, sed extra ecclesiam hæc sunt facienda. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de ecclesijs, & c.*

Ecclesiarum iura non possunt laicis subdi sine licentia Papæ. *de rebus eccles. non alien. in 6. c. fin.*

Subdentes quomodo puniendi. *ibid.* Item Prælatis non resistentes. *ibidem.*

Ecclesiæ, & ecclesiastici cogi non possunt ad alienandum, vel extra manum suam ponendum quæ acquisierunt. *de immunit. eccles. in 6. cap. 1.*

Ecclesiastica immunitas à Bonifacio IX. declaratur, & confirmatur. *const. 4. Iustis.* & est lex Imperialis.

Ecclesiæ non possunt neque per episcopos grauari circa exactiones. *Conc. Later. 3. in app. tit. de simonia c. 8.*

Ecclesiasticam iurisdictionem vsurpans est anathema. *Conc. Later. 3. cap. 19.*

Ecclesiarum, siue locorum religiosorum inuasores excommunicati sunt. Sic dantes consilium, auxilium, fauorem, &c. & si ante mortem non satisfecerint, carent Ecclesiastica sepultura. *Concil. Turonen. 4. c. 14.* Vide, *excommun. Vide, eccles. inuasores.*

Ecclesiæ iniuriam inferens, vel altaria spoliando, vel impediens accendi lumina, vel officia recitari: siue clericus, siue alius, officio, ac nobilitate priuatur, & alijs pœnis afficitur. *Conc. Tolet. 13. c. 7.*

Ecclesiastica immunitas defendi debet à Prælatis. *Greg. 1. lib. 11. ex reg. ep. 51. Conc. Meldense c. 81. de immunit. eccles. in 6. c. decet domum. §. ordinarij.*

Episcopus Ecclesiam non defendens negat fidem. *Greg. 7. lib. 5. c. 10.* Puniendi sunt. & damnum soluere debent. *Conc. Colon. 3. tit. de officiorum, & c. c. 5.*

Ecclesiastica immunitas etiam per Imperatores est confirmata. *Conc. Constantiense post ult. sess. in confirmatione constitut. Imperial.*

Ecclesiasticam immunitatem lædunt, qui ecclesias, hospitalia, & pia loca inuadunt. *ibid.* Sic etiam, qui monasteria inuadunt lædunt, &c. *Conc. Sabinense c. 18.*

Ecclesiasticam immunitatem violantes præter excommunicationem, quam incurrunt, olim bis in anno denunciabuntur in ecclesijs coram populo. *Concil. Roman. 1. sub Honorio 4. cap. 9.*

Ecclesias, vel ecclesiasticos lædentes, inuadentes &c. absolui non possunt, nisi præuia satisfactione. *Conc. Sabin. c. 18.*

In locis vbi sunt principales, qui Ecclesiasticam læserunt libertatem, cessandum est à diuinis. *Conc. Sabin. c. 18.*

Ecclesiasticas causas fieri à iudice ecclesiastico impediens, vel trahens eas ad forum sæcularem, & alia circa hoc. Vide, *Impediens.*

Vide, *Ecclesia, & earum bona non inuadenda supra.* Vide, *Libertas ecclesiastica.* Vide, *ecclesiasticorum immunitas infra.* Vide, *Immunitas.* Vide, *Clericorum immunitas.* Vide, *Contractus.*

Ecclesiasticorum, & Ecclesiæ seruientium immunitas.

Ecclesiarum ministri, ac seruientes, non possunt per onera, ac sæculi molestias grauari. *Greg. 1. lib. 5. epist. 51. 12. q. 2. cap. ecclesiarum.*

Ecclesiastici non possunt iudicari à sæculo. *Anacletus ep. 1. Higinus ep. 1. lib. 2. const. Apostol. c. 45.*

Ecclesiæ non possunt imponi gabellæ, talliæ, &c. sub pœna excommunicationis in Bulla Cœnæ, sic dantes consilium, auxilium. *Greg. 13. const. 81. §. 18. 11. q. 1. cap. Fratris. cap. Placuit vt quisquis. cap. de diuersis. cap. Si clericus. c. Clericorum nullus. c. Clericus. c. Nemo. c. Nullus. cap. Continua. c. Relatum, & c. ibid.*

Ecclesiastici non tenentur ad seruanda iuramenta facta contra libertatem ecclesiæ. *de iure iur. in 6. c. 1.*

Ecclesiasticorum, vel bona, vel possessiones, vel seruos molestantes, excommunicantur. 24. q. 3. c. *Paternarum.*

Ecclesiasticis negans iustitiam iudex sæculi, tertio petitus priuatur iurisdictione. *Honorius 3. ex Cirone, de iudicijs c. 2. & est lex Imperialis.*

Ecclesiasticæ personæ non possunt cogi ad soluenda pedagia, guidagia exactiones pro suis rebus quas portant, vel transferunt, sub pœna excommunicationis singularibus personis, communitati verò sub pœna interdicti ipso facto. *de immunit. eccles. in 6. c. 1. & de censibus in 6. c. Quamquam. Conc. Treuer. c. 17. Honor. 3. ex Cirone tit. de censibus c. 3. & est etiam super hoc lex Imperatoris. ibid.*

Ecclesiasticorum colonos grauantes seruitijs, vel impositionibus sunt excommunicati. *Concil. Colon. 3. tit. Censura cap. 29.*

Ecclesiarum rura colentes, non possunt capi per sæcularem. *de immunit. eccles. c. Indicatum est.*

Ecclesiasticis personis imponi non possunt à sæculo tributa, decimæ, &c. sub pœna excommunicationis ipso facto. *de censibus in 6. c. Quamquam.* Vide, *excommunic. Bulla Cœnæ. Honorius 3. const. Has leges.* In qua multa stabiliuntur cum Federico II. pro immunitate.

Ecclesia-

Ecclesiasticæ personæ cogi non possunt ad alienandum, & extra suam manum ponendum illa quæ acquisierunt. *de immunit. eccles. in 6. c. 1.*

Ecclesiastici impediri non possunt ne contrahant cum secularibus, neque Domini, Principes, &c. impedire possunt seculares ne contrahant cum Ecclesiasticis, vel ne emant ab eis, ne molant, panem coquant, & alia præstent. *de immunit. eccles. in 6. c. fin.*

Ecclesiasticæ personæ soluentes talias, &c. secularibus puniendæ. *de immunit. eccles. in 6. cap. Clericis. excommunicantur. ibidem.*

Ecclesiasticæ personæ sine auctoritate Sedis Apostolicæ non possunt aliquid soluere secularibus neque ratione subsidij, neque subventionis, & soluentes sunt excommunicati. *de immunit. eccles. in 6. c. Clericis. §. Nos igitur.*

Ecclesiasticam personam diffidans; vel proscribens, mutilans, vel spolians ultra excommunicationem, &c. ipso facto est infamis. *Concil. Const. post sess. ult. in confirmat. constitut. Imperial.*

Ecclesiasticis personis fieri non possunt represaliæ, neque in eorum bonis, sub pena excommunicationis singularibus personis, communitati vero sub pena interdicti. *de iniurijs, &c. in 6. c. un.*

Statuta facta contra ecclesiæ libertatem sunt nulla. exequentes inhabiles sunt ad omnes actus legitimos. *conc. Treuer. c. 18. excommunicantur. & illa statuta à libris auferenda, & tales facientes habere non possunt feudum ecclesiæ. Honorius 3. ex Cirone. de sent. excommunic. c. 5. Vide, excommunic. in Bulla Cæne.*

Ecclesiasticas personas spoliens, vel earum iura usurpans, prædia auferens, &c. propria temeritate, excommunicatur ipso facto, & ipse, filij eius ac nepotes sunt inhabiles ad Ecclesiastica beneficia. *concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. cap. 26.*

Ecclesiasticas personas eiicientes, exulare facientes sine culpa notoria, & absque sententia iudicis competentis, excommunicantur, & aliis pœnis afficiuntur ut supra. *ibid.*

Ecclesiasticos iuribus suis priuans, vel impediens, ne decimæ ac census exigantur, excommunicatur: si monitus non desistit ipse, filij, ac nepotes eius usque ad quartam generationem beneficijs, & honoribus ecclesiæ priuantur, & inhabiles sunt ad ea. Vniuersitas verò subiaceret interdicto. Consiliarij nominatim excommunicandi: ipsi autem ac filij inhabiles sunt ad ecclesiæ honores ac feuda. *ibid. c. 26.*

Ecclesiasticos vexantes excommunicati sunt, vniuersitates verò interdictæ. *conc. Sabin. c. 18. vbi sunt principales delinquentes cessandum est à diuinis. ibid. Nec vniquam absolendi, nisi satisfactione præuia.*

Ecclesiasticis personis impediri non possunt tracturæ, exitus, &c. decimarum, annonæ, bladorum, vini, olei, pecorum, leguminum, armentorum, & aliorum, nec publicè, nec occultè, nec directè, nec indirectè, & nisi leges & statuta facta circa hæc reuocentur, qui fecerunt ipso facto incurrunt excommunicat. terre verò interdicto supponuntur. *Conc. Tolet. 22. c. 21. Vide, excommunic. in Bulla Cæne.*

Ecclesiasticos trahens ad forum secularem, vel impediens ne ab ecclesiasticis iudicentur. Vide, *Impediens.*

Ecclesiasticorum redditus, prouentus, &c. non possunt per reges, reginas, &c. impediri sub nullo pretextu, etiam ad subueniendum ecclesiæ, sub pœna excommunicationis personis singularibus, eorum verò terris, interdicti. *Concil. Later. 5. sess. 9. Bulla de refor. curiæ c. 3.*

Ecclesiasticos gratantes in actibus iudicialijs exigentes ab eis plusquam ab alijs, sunt excommunicati. *Conc. Toletan. 3. tit. censuræ c. 30.*

Ecclesiæ de bonis, quæ emunt, non tenentur præstare seruitium aliquod dominis sæculi. & qui exigunt illud sunt excommunicati. *Honor. III. ex Cirone tit. de censib. c. 4.*

Ecclesiastici non tenentur ad muros reficiendos, vel faciendos, nec ire ad excubias. *ibid. c. 5. exigentes hoc excommunicandi sunt. ibid.*

Ecclesiastica immunitas pro locis, & personis, Dei ordinatione est instituta, & canonicis sanctionibus. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 20.*

Vide, *Immunitas. Vide, Ecclesiarum immunitas. Vide, Clericorum privilegia. Vide, excommunicationes Bullæ Cæne.*

Ecclesiasticorum persecutores.

Ecclesiasticas personas, ut Cardinales, Episcopos, aliosque clericos seculares, regularesve persequens hostiliter, vel offendens in persona, bonis, &c. incurrit pœnas, & censuras latas contra violantes immunitatem ecclesiasticam. *Concil. Lateranens. 5. sess. 10. constit. 2. & sess. 12. constitut. 1. Gregor. 13. in literis Bullæ Cæne. constitut. 81. Consueuerunt.*

Ecclesiasticorum bona, possessiones, vel seruos molestantes, excommunicantur. *24. q. 3. cap. Paternarum.*

Ecclesiasticas personas, loca, &c. vel consanguineos, persequens eo quod non concurrerunt ad electionem, ipso facto sunt excommunicati. *De elect. in 6. c. Sciant cuncti.*

Ecclesiasticos iudices persequens, eo quod sententiam excommunicationis, interdicti, vel suspensionis in aliquos, siue iudices, siue officiales, siue alios protulerint; siue dederit licentiam, occidendi, siue capiendi, siue spoliandi, siue ipsos, siue suos, aut suorum bona; nisi re integra reuocauerint mandatum, ipso facto sunt excommunicati: sic etiam mandatarij, &c. Et si per duos menses in ea steterint, à solo Papa possunt absolui. *de sentent. excommunicat. in 6. cap. Quicumque.*

Ecclesiasticam personam diffidans, proscribens, spoliens, vel mutilans; præter excommunicationem, & alias pœnas, quas ipso facto incurrat, fit infamis ipso facto. *Concil. constant. post sess. ult. in confirmat. constit. Imperial.*

Ecclesiasticos impediens, ne exigant decimas aliaque iura, anathema est, usque dum illi in suo iure restituantur: & si patroni sint ecclesiæ, etiam iure patronatus priuantur; si clerici, etiam beneficijs. *Concil. Trid. sess. 22. de reform. cap. 11.*

Ecclesiasticorum causas ad se aduocantes. Vide infra, *ecclesiastici quò ad forum.*

Vide, *Clericorum immunitas. Vide, immunitas. Vide, ecclesiæ immunitas.*

Ecclesiastici quò ad forum, & iudicia passiva.

Ecclesiastici non à sæculo, sed à iudice ecclesiastico iudicari debent in omnibus suis causis. *Anacletus ep. 1. Higinus ep. 1. lib. 2. const. Apost. c. 45.*

Neque à Principe, vel alio quouis seculari possunt iudicari. *dist. 96. cap. Denique. cap. cum verum, cap. Satis euidenter. cap. Sicut quamuis. Concil. Treuerense c. 16. Actor trahens clericum ad tale iudicium cadit à iure suo. Si Clericus sit actor, excommunicationem incurrat. Iudex priuatur potestate iudicandi. Concil. Treuerense ibid. Honorius 3. constitut. Has leges, & idem de foro competenti, ex Cirone cap. 2. Martinus V. constitut. 10. Ad reprimentas. §. 3.*

Ecclesiasticus non potest consentire iudicio laicali, etiam si vocetur tamquam reus, sub pœna excommunicationis. *Concil. Treuer. c. 16.*

Sed iudex ordinarius semper est ecclesiasticus. *3. q. 6. cap. Peregrina. 11. q. 1. c. Christianis. cap. Siluester. cap. Relatum. cap. Si quis ex Fratribus. c. Nullus clericus il 2. & cap. de persona.*

Vide, *ecclesiasticorum immunitas, supra.*

Ecclesiastici, qui nequeunt per ecclesiam corrigi, per seculares corrigantur, & quomodo. *11. q. 1. cap. Istud.*

Ecclesiastici inuiti, neque sponte possunt iudicari à seculari iudice. *Honorius 3. ex Cirone, tit. de indicijs c. 4. & de foro compet. ut supra c. 2.*

Neque possunt trahi. Iudices id facientes; executores; præsumentes se ingerere in iis causis; auxilium, vel fauorem dantes, excommunicantur, & Papæ reseruatur excommunicatio. Vniuersitates interdicuntur, & privilegia in contrarium non prosunt. *Martin. V. constit. 10. Ad reprimentas §. 3. & 4. Gregor. 13. in literis Bullæ Cæne §. 15. const. 81. Vide, Excommunicationes Bullæ Cæne.*

Ecclesiasticos sententiantes capitaliter, &c. in Bulla Cœnæ excommunicantur. *ib. §. 19.* sic eas sententias ordinantes. *ib.* Ecclesiasticorum causæ mere ecclesiasticæ ab Ecclesiæ iudicantur. si mixti fori, quid agendum. *Pius 4. const. 52. Licet.* Ecclesiasticas causas ad se auocantes sæculares, excommunicantur in Bulla Cœnæ. *Gregor. 13. const. 81. §. 14.* Vide, *Clerici à quo iudicandi.*

Ecclesia circa confugientes ad eam.

Ecclesia debet defendere fugientes ad eam. *dist. 87. cap. Eos. 23. q. 5. cap. Reos.*
Sed mancipia aliorum fugientia ad ecclesiam, teneri non debent. *ibid. cap. Eos.* Sed data securitate à domino de non maletractando, &c. debent ei restitui. *17. q. 3. c. Metuentes. cap. Vxor. de Immunit. eccles. cap. Inter alia. conc. Aurel. 3. c. 5. Aurel. 5. c. 23. epaun. c. 39.*
Ante datam securitatem de nullo in ferenda pœna, nullus de Ecclesia extrahatur. *17. q. 3. cap. Id constituimus. & cap. Diffiniuit. Concil. Aurel. 1. c. 3. Concil. Matifcon. 2. c. 8. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 95. Conc. Mogunt. c. 39.*
Fugiens ad ecclesiam, nulli debet consignari, nisi habita securitate de libertate à morte, à debilitate, & alijs pœnis: sed fugiens conueniat de satisfactione. *Conc. Aurelian. 1. c. 3. Aurel. 4. c. 21. 17. q. 3. c. Id constituimus.*
Extrahens aliquem fugientem ad ecclesiam, est excommunicatus. *17. q. 3. cap. Si quis contumax. De Immunit. ecclesiast. c. Inter alia. Conc. Claramont. c. 29. & 30.*
Delinquens ob securitatem Ecclesiæ, & fugiens ad eam, cum dicta affecuratione vitæ, &c. potest restitui. *Conc. Claramont. cap. 30.*
Fugiens ad ecclesiam, nec potest extrahi, nec ad mortem, aut ad membrorum perniciem damnari. *de Immunit. Ecclesiast. cap. Inter alia.*
In quibus casibus possunt extrahi. *ibid. c. Inter alia. Greg. 1. lib. 8. ep. 38. Vide, Immunitas, ex const. Gregor. 14.*
Eijciens aliquem de ecclesia per pecuniam deponatur. *De simonia cap. Qui alium.*
Ad ecclesiam confugientes latrones non gaudent immunitate. Vide, *Latrones.*
Ad ecclesiam confugientes, quando non gaudent. Vide, *Immunitas.*
Verberantes aliquem confugientem, & receptum in ecclesia, sunt excommunicati. *17. quest. 3. cap. Nullus clericorum. Conc. Illerdens. cap. 8.*
Ecclesia tueri debet eos, quos recipit sub protectione. *Dist. 87. cap. Irreligiosum.*
Ad ecclesiam confugientes recipi debent à Clericis, cum consensu episcopi. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. De ecclesijs, & earum cultu.*
Ecclesiastica Immunit. non gaudent hæretici, apostatæ, & suspecti de fide. *Ioan. 22. const. 1. ex parte. Vide, Immunitas.*
Ex ecclesiæ atrio nullus potest extrahi, si ad ipsum confugit, alias extrahens est excommunicatus. *17. q. 3. c. Diffiniuit, & c. Id constituimus. Conc. Cabil. 2. c. 19.*
Ante datam securitatem de non inferenda vlla pœna, nullus ex atrio extrahatur. *ibid.*
Atrium ecclesiæ per 30. passus clauditur. *17. q. 3. c. Diffiniuit. Conc. Cabil. 2. c. 19. Conc. Coiacense c. 12. Vide, Atrium.*
Ex ecclesia sine licentia episcopi, nullus extrahi potest. *Conc. Agath. c. 46. 12. q. 2. cap. Fugitivi.*
In ecclesijs, nec spoliari, nec perquiri possunt à iudicibus cadauera mortuorum, sed extra ecclesiam hæc fiant. *Conc. Mediol. 1. part. 2. tit. de ecclesijs, &c.*
Circa confugientes ad ecclesias hæc seruari debent *ex const. 7. Gregor. 14. cum alias.* Quando confugientes non gaudent Immunitates, non possunt extrahi à laico iudice immediate, sed cum licentia episcopi, aut officialium, vel aliorum, si nullus sit Diœcesis, vel conseruatorum Sedis Apostolicæ. Si locus sit exemptus, petatur ab episcopo viciniore: & si isti superiores recusant assistere, potest Iudex capere. Tales extracti ponendi sunt in carcere ecclesiastico, donec cognoscatur per episcopum, an crimen quod obijcitur, commiserint; & postea iudici sæculari dentur. Si delinquen-

tes sunt Clerici, regulares, milites Sancti Ioannis, &c. non possunt, nec peti, nec extrahi. *ibid. §. 6. & 7.* Vide, *Immunitas.* Vide, *Episcopi iurisdictio.*

Ecclesiarum priuilegia.

Ecclesiarum priuilegia intacta sunt seruanda. *25. q. 2. c. 1. & cap. In Galliarum. Concil. Meldense c. 1.*
Ecclesiarum priuilegia debent à Papa conseruari illæsa. *25. q. 2. cap. de ecclesiasticis. cap. priuilegia, Ecclesiar. 1. 2. & 3.*
Ecclesiarum antiqua priuilegia seruanda. *conc. Constan. 4. c. 18.*
Ecclesiarum priuilegia, Apostolorum iussu debent intemerata custodiri. *Anaclet. ep. 1.*
Ecclesia possidens aliquid per 30. annos est domina illius. *concil. Constantinop. 4. c. 18.*
Ecclesiarum priuilegia annis 40. præscribuntur. *De priuil. c. Accedentibus. & contra eas non potest opponi præscriptio minor. ibid.*
De ecclesiarum, & ecclesiasticorum omnium præiudicijs, licet toleratis permixtis; & de eis permittantur imprimi libri; numquam fieri potest præscriptio, quantumuis longum transeat tempus. Vide, *Eccl. Rom. priuil.*
Ecclesia non tenetur de deposito, vel alio, quod tenebat clericus in proprium commodum. *De deposito c. 1.*
Ecclesiasticæ rei compromissum fieri non potest in manu mulieris habentis iurisdic. *de Arbitris c. dilecti.*
Iuramenta facta ab ecclesiasticis contra libertatem ecclesiæ, non sunt seruanda. *De iure iurando in 6. c. 1.*
Ecclesia emptæ non potest compromittere in præiudicium emptoris. *de arbitris c. cum tempore.*
Ecclesia iure minoris gaudet, vt seruetur illæsa. *De in integrum restit. cap. 1.*
Ecclesijs imponi non possunt noui census. Vide, *ecclesia quò ad census.*
Ecclesiæ damnum inferre non potest dictum vnius personæ. *de reg. iuris in 6. reg. 76.*
Ecclesiastici possunt bona temporalia habere. *Bonifacius 9. const. 4. Et si Imperialis.*
Vide, *Apostoli, in medio. Vide, ecclesia, & ecclesiastici quò ad bonorum temporalium possessionem.*
Ecclesia non patitur incommodum, si clericus delinquit. *16. q. 6. c. Si episcopum, & c. cognouimus.*
Ecclesiarum Romæ priuilegia circa ædificia facienda. Vide, *Roma.*
Vide, *Priuilegia.* Vide, *ecclesia immunitas.* Vide, *clericorum priuilegia.*

Ecclesia, quæ bona, & redditus acceptat, & quæ non.

Ecclesia non debet acceptare bona, quæ sibi dantur à patre aliquo, qui exhæredauit filium. *17. q. 3. cap. ult.*

Ecclesiarum fundatores, quæ iura habere possunt.

Ecclesiam fundans, nihil sibi ex ea vendicet. *16. q. 7. cap. Piammentis. c. Frigentius, c. ecclesias.*
Ecclesiarum fundatores in rebus ecclesiasticis nullam habent potestatem. *10. q. 1. cap. Nouerint. & cap. de his. Concil. Tolet. 4. c. 33.*
Ecclesiarum fundatores, seu patroni offerunt episcopo Presbyteros ordinandos. *16. q. 7. c. Decernimus. cap. Monasterium. & cap. Rationis. Vide, Patronus.*
Ecclesiarum fundatores honorandi sunt à Clericis. *16. q. 7. cap. considerandum.*
Ecclesiarum fundatores si in egestatem deueniunt, ab ecclesijs sustententur. *16. q. 7. c. Quicumque. Conc. Tolet. 4. c. 38.*
Ecclesiæ fundatæ ab aliquo non possunt auferri ab eius dirione, & iure. *16. q. 7. c. Monaster. & c. Rationis. Vide, Patronus.*

Ecclesia quò ad procuraciones, seu expensas Episcoporum, &c. aliorum.

Ecclesiæ omnes, nisi sint exemptæ, tenentur soluere procuraciones pro Legatis Papæ. *de censibus c. cum instantia.*
Ecclesiæ

Ecclesiæ Diocesanae tenentur soluere procuraciones episcopis . *de censibus cap. cum olim .*
 Ecclesiæ nouiter habitæ , circa procuraciones seruent consuetudinem vicinarum . *ibid. cap. Super eo .*
 Ecclesia Ciuitatis , dum episcopus visitat , tenetur soluere illi procuraciones , id est expensas . *ibid. c. Venerabili .*
 Ecclesia , nisi sit exempta , debet episcopalia Diocesano . *de religiosis domibus c. Constitutus .*
 Vide , *episcopus visitans .* Vide , *Visitator .* Vide , *Legatus Papa .* Vide , *Procuraciones .*

Ecclesiarum incendiarij .

Ecclesiarum incendiarij , præter excommunicationem carent ecclesiastica sepultura : quod si penitent etiam in fine , & confitentur errorem , possunt eam habere , sed hæredes tenentur restaurare damnum . *Conc. Lateran. 3. in append. tit. de raptoribus cap. 1 .*
 Ecclesiarum incendiarij , olim per 15. annos penitentiam faciebant (id est publicam) & restituebant damna , postea absoluebantur . *Iulius 1. ep. 3. c. 2 .*
 Vide , *Incendiarij .*

Ecclesiæ ab hereticis olim possessæ , vel inter barbaros constitutæ .

Ecclesiæ possessæ ab hæreticis , si recuperantur , pertinent ad eos , ad quos prius . *conc. Afric. c. 84 .* Ad episcopum loci pertinent . *conc. Tolet. 3. c. 9 .*
 Ecclesiæ carentes episcopo , Clero , ac populo Christiano , prouideri non possunt de episcopo , nisi de licentia Papæ . *Clement. de elect. cap. In plerisque .* Et si quis pro ea consecrari se permittit , careat honore episcopali . *ibid .*
 Ecclesiæ hæreticorum diuinis applicari non debent ; sed illæ solum , quæ fuerant à Catholicis dedicatæ . *conc. epaunen. c. 35 . conc. Lucense 2. c. 70 . l. q. 1. c. Non liceat .*
 Ecclesiæ inter barbaros constitutæ , gubernandæ sunt iuxta consuetudinem Patrum . *Conc. Constantinop. 1. c. 4 .*

Ecclesiæ nouæ , quando fieri debent , &c. circa hoc .

Ecclesia noua ædificanda est , si alia sit distans . *De ecclesijs ædificandis cap. Ad audientiam .*
 Ecclesia vetus debet aliquid contribuere nouæ . *ibid .*
 Ecclesia noua potest per episcopum ædificari , vbi adest necessitas , non obstante iuramento de rebus ecclesiæ non alienandis . *de ædificandis eccles. c. fin .*
 Ecclesia quælibet etiam noua , vnum saltem debet habere Presbyterum . *Conc. Vornat. 1. c. 50 .*
 Ecclesia noua saltem vnum mansum debet habere . *ibidem . cap. 50 .*
 Ecclesia noua sine Papæ licentia erigi non potest , (id est Cathedralis , vel Collegiata .) *Nicolaus 1. in decretis tit. de Rom. Eccles. cap. 11 .*
 Ecclesia noua fundari non potest , nisi saltem vnum mansum habeat . *de censibus , &c. c. 1 .*
 Ecclesia nouiter ædificata post nunciationem noui operis demolienda est sumptibus constructis . *de nunciat. noui operis c. 1 . Cum ex iniuncto .*
 Ecclesia noua , vel monasterium Mendicantium ædificari non potest propè ecclesias fratrum Sancti Augustini in spatum 140. cannarum . *Bonifacius 8. const. 2. Ad consequendam .* Vide , *Parochialis .*

Ecclesiæ bonorum , &c. locationes & permutaciones , quomodo faciendæ .

Ecclesiarum fructus annuo censu locari possunt . *de Prælati cap. finali . Conc. Londinen. 2. c. 8 . Conc. Colon. 3. tit. De officiorum , &c. cap. 11 .*
 Ecclesiarum Terræ , Prouinciæ , Castra , &c. non possunt alienari , donari , infeudari , aut locari , nisi ex licentia Papæ , per nouem annos , neque fiat prorogatio , nisi per eun-

dem cum consensu Cardinalium . *Conc. constant. post sess. ult. in confirm. const. Imperial .*
 Ecclesiæ res immobiles per meliores permutari possunt , & quomodo . *De rerum permutat. cap. 1 .*
 Ecclesiæ , rerum permutatione , &c. facta sine solemnitate , & in casu prohibito , restituitur etiam per successorem . *ibid. cap. ut commutationes .*
 Ecclesiæ quomodo possunt inuicem possessiones permutare , & supplere minus valens . *ibid. c. ad questiones .*
 Ecclesiæ prædia , &c. non possunt perpetuò locari . *De rebus eccles. non alien. cap. Ad audientiam . Concil. Londinen. 2. cap. 10. extra , de rebus eccles. non alienand. cap. Ambitiosæ .*
 Ecclesiæ officia , dignitates , beneficia , prouentus , &c. dari non possunt ad firmam , sed eorum fructus conducì , & locari possunt . *Conc. Londin. 2. c. 8 .*
 Poterant olim Clericis tantum , non verò laicis dari ad firmam per quinquennium , & non ultra , nec poterant confirmari . *Concil. Londinense 2. c. 9 . Concil. Oxon. 1. c. 15 .*
 Ecclesiarum possessiones in locis , in quibus ecclesiæ habent dominium temporale , vendi non possunt , nisi subditis ecclesiæ , alias venditiones nullæ sunt , & excommunicationem incurrunt ementes , & vendentes . *Concil. Toletan. 19. cap. 1 .*
 Ecclesiæ prædia , res , &c. locari non possunt consanguineis Prælatorum locorum , neque familiaribus eorum . *dist. 89. cap. decenter .*
 Ecclesiarum domus , prædia , &c. locari non possunt cum pacto , vt in eis eligatur sepultura , vel decimæ eis soluantur . & contractus nulli sunt . *De pactis cap. Plerique .*
 Ecclesiæ bona locari non possunt cum anticipatis solutionibus in præiudicium successorum , nullo obstante privilegio , & irritæ sunt locationes . *Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 11 .*
 Ecclesiæ terræ , redditæ fertiles , dari debent in emphyteusim hæredibus eorum , qui fecerunt eas fertiles , si eas sic volunt , & non sint alij , qui plus offerant pro ecclesiæ utilitate . *De rebus eccl. alien. vel non . c. Ad aures . conc. Later. 3. in append. tit. de alienat. c. 4 .*
 Ecclesiarum bona locari non possunt ultra triennium . *Paul. 2. const. 5. Ambitiosa . Extra , de rebus eccl. alien. vel non . Pœnæ contra facientium . ibid. Vrb. 8. const. 51. Humana .*
 Ecclesiæ prædia , &c. locata laicis cum damno ecclesiæ , redeant ad ecclesiam , & compensentur meliorationes factæ . *Concil. Later. 3. in append. tit. de alienat. c. 7 .*
 Ecclesiasticæ iurisdictiones locari non possunt , vt v. g. facultates nominandi , aut deputandi Vicarios in spiritualibus ; admittendi ad aliquas functiones spirituales , &c. *Concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 11 .*
 Ecclesia secularis , quando potest permutari in regularem . *de eccles. ædificandis c. Ad audientiam il 2 .*
 Vide , *Alienatio , Alienare , &c. Vide , Locationes .*

Ecclesia vacante , quid agendum , & quid cauendum .

Ecclesia vacante de Prælato , aut Rectore , redditus per æconomum exigantur , & conseruentur integri . *Conc. Calced. c. 25 . Concil. Lateran. 3. in append. tit. de iure patron. cap. 21 . Concil. Rom. 4. sub Ioann. 22. c. 1 .* Non potest impediri à patronis , & pœna . *ibid .*
 Ecclesia Cathedrali vacante prouideatur intra tres menses , alioquin ij ad quos spectat , priuantur iure eligendi illa vice , & deuoluitur ad eum , qui proximè præest . *Conc. Lateran. 4. cap. 23 .*
 Ecclesia vacante , nunciatur per Diæcesim ; vel per Prouinciā , si moritur Archiepiscopus , & interim fiant orationes , &c. *Conc. Rauenn. sub Clem. V. c. 1 .*
 Si ecclesia vacante sit lis inter patronos , &c. interim prouidendum de æconomo . *Conc. Later. 3. tit. de iure patr. c. 21 .*
 Ecclesia iurispatronata vacante , si differtur prouisio , æconomus in ea ponatur ab episcopo . *de off. Iud. ordinarij c. cum vos plerumque .*
 Ecclesia vacante , dum fit electio , quis gubernat . Vide , *Electores , in fine .*

Ecclesia vacante œconomus exigit redditus. *Conc. Vornat. 1. c. 76. Vide, Economus. Vide, episcopalis sedes.*
 Ecclesiam vacantem occupans, est excommunicatus. *De elect. in 6. cap. Generali.* Suspenditur ab officio, & beneficio, donec integrè restituat. *de elect. in 6. c. Quia sæpè. Conc. Tolet. 22. cap. 18.*
 Ecclesia Cathedrali vacante, solus Papa prouidet de visitatore. *de supplenda neglig. &c. in 6. c. ecclesia.* Quando Metropolitanus potest prouidere. *ibid.*
 Ea vacante, visitator Papæ potest prouidere beneficia, non autem visitator Metropolitanus. *ibid.*
 Ecclesiarum vacantium quarumcumque emolumenta, seruanda sunt successoribus. *Clement. de elect. c. Statutum.* Emolumenta dicuntur, quæ ex iurisdictione, etiam sigilli curiæ proueniunt, & quæ adessent, si ecclesia non vacaret. deducendæ tamen sunt expensæ rationabiles. *ibidem cap. Quod circa.*
 Ecclesiæ Regularium vacantes prouidendæ ab eis intra sex menses, alioquin episcopus prouidere debet. *Clement. de supplenda neglig. Prælat. c. vn.*
 Quenam sint exceptæ. *ibid.*
 Ecclesia vacante, si ij, ad quos spectat, eligant indignum, (& ecclesiæ sint maiores), vel contra formam statutam, electio pertinet ad Papam. *de electione in 6. c. Quamquam.*
 Ecclesiæ carentes episcopo, clero, ac populo Christiano, non possunt prouideri de episcopo, nisi de licentia Papæ. *Clement. de elect. cap. In plerisque.* Si quis pro ea consecrari se permittit, careat ordine episcopali. *ibid.*
 Ecclesia vacante, si ij, ad quos spectat, non prouident, prouidere debet superior vicinior. *de elect. in 6. c. Quamquam.*
 Ecclesia carente rectore, & administratore, cessatur à diuinis, nisi prouideatur. *de iure patronatus c. 1.*
 Ecclesiæ vacant per assumptionem episcopi, vel alterius curati ad Cardinalatum. *Sixt. 5. constitut. 79. Sanctissimus.* Nisi concessa fuerit retentio. *ibid.*
 Ecclesiæ vacantes in Regno Franciæ, quomodo prouidendæ, iuxta concordata cum Sede Apostolica. *Concil. Later. 5. sess. 11. const. 2. Primitiua.*
 Vide, Beneficia quibus danda. Vide, Benefic. incapaces. Vide, Sede vacante. Vide, Vacans. Vide, Electio. Vide, Beneficia quando conferenda. Vide, episcopatus.

Ecclesiæ antiquæ non priuanda iuribus propter nouas.

Ecclesiæ antiqua non priuatur suis iuribus, quæ possidet, per hoc, quod ædificata est alia de nouo. *16. q. 1. cap. ecclesiæ. & cap. Quicumque. Concil. Arelat. 4. cap. 20. Concil. Moguntiacum cap. 41. Vide, Decima quibus danda.*

Ecclesias accipientes cum aliquo pacto, vel conditione.

Ecclesiam obtinens cum pacto augendæ pensionis, priuatur illa. *de pactis cap. cum Clerici.*

Ecclesiam acceptans iurando soluere vltra pensionem, si postea in manu episcopi iurat soluere solitam, excluditur ab ecclesia. *conc. Lateran. 3. in append. tit. de iuramentis cap. 4. & si non soluit solitam, qui iurauit soluere, priuandus est ecclesia, quia periurus, nisi ex necessitate id faciat. ibidem cap. 5.*

Vide, Beneficia nec danda, nec accipienda cum pacto, &c.

Ecclesiarum Prælati, & Rectores, quo ad portionem congruam, qua ali debent.

Ecclesiastici, & Rectores ecclesiæ, ex ecclesiæ redditibus sunt alendi. *Lib. 2. const. Apost. c. 25. & 26. Vide, ecclesiarum redditus à quo, & quibus distribuendi.*

Ecclesiæ Prælati, seu Rector de ecclesiæ redditibus habere debet sufficientem portionem. *de præbend. & dignit. c. extirpanda. concil. Sabin. c. 10.*

Debet habere tantam portionem, quæ sufficit ad se sustentandum. *concil. Lateranen. 4. c. 30.*

Portio, quæ debet remanere pro episcopo, est valor ducatorum mille pro quolibet anno: & nisi redditus ecclesiæ Cathedralis superent hunc valorem, non potest super eas poni pensio. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 13.*

Ecclesiæ Rector, si per Vicarium perpetuum regit, tenentur ei assignare prouisionem sufficientem ad victum. *Concil. Mogunt. 4. cap. 80.*

Ecclesiæ Rector, instituto Vicario perpetuo, non potest eum amouere, nisi per se velit regere, vel ob aliam causam culpabilem probandam coram episcopo, vel Vicario. *ibid. Mogunt. 4. c. 80. Vide, Vicarius perpetuus.*

Ecclesiæ iuuanda per auxilia Principum, & iudicum secularium, & hi tenentur eis parere, & quando.

Ecclesiæ in necessitate petere possunt auxilium dominorum, & iudicum secularium, qui eas adiuuare debent. *concil. Afric. cap. 34. Dist. 97. cap. ecclesiæ mea. cap. Victor Honorius. 23. quest. 4. cap. Non inuenitur. quest. 5. cap. Prodest.*

Ecclesiæ Prælati, & Rectores ab omnibus dominis secularibus etiam, & iudicibus sunt protegendæ, vt suum officium exequi possint. *conc. Meldense c. 1.*

Ecclesiæ per seculares punit crimina, atrocia, exequi committens penas contra ea. *23. q. 5. c. Sunt quadam.*

Ecclesiæ contra hæreticos petit auxilium à Regibus, & alijs. *23. quest. 4. cap. Non inuenitur. Vide, Hæretici quomodo puniendi.*

Ecclesiæ per Reges defendenda est. *conc. Paris. lib. 2. c. 2.*

Ecclesiæ vna, duobus Rectoribus, aut Prælati non danda.

Ecclesiæ vna non potest habere duos Prælatos, seu episcopos. *7. q. 1. c. In Apibus. c. Sicut alterius.*

Ecclesiæ vna dari non potest duobus Rectoribus, aut Vicarijs. *conc. London. 2. c. 13. conc. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curiæ. 21. q. 2. cap. Sicut in vnaquaque. conc. Oxon. 1. cap. 4. & 5.*

Ecclesiæ, quomodo ornandæ.

Ecclesiæ non sunt ornandæ multa suppellectili, vt domus laicæ. *de custodia eucharistiæ c. fin. Non ornandæ paramentis prophanis. concil. Later. 4. c. 19.*

Ecclesiæ, & Ecclesiastici quò ad bonorum immobilium possessionem.

Ecclesiæ, & ecclesiastici possunt habere, & possidere bona immobilia, cum dominio eorum. *conc. Senon. c. 17. concil. Constant. contra art. 36. Vvicleff. & hoc non est contra regulam Christi. ibid. contra art. 32. Neque contra Sacram Scripturam. ibid. contra art. 10. Vvicleff.*

Ditare ecclesiam, vel ecclesiasticos non est peccatum, neque contra Christi regulam, neque Silvester, aut Constantinus eam ditando peccauerunt. *conc. Constant. contra art. 32. 33. & 36. Vvicleff.*

Ecclesiastici non possunt spoliari bonis temporalibus à Principe seculari, quando peccant, seu delinquant. *Conc. Constant. contra art. 16. Vvicleff.*

Bona temporalia, possunt in manus ecclesiasticorum venire, & possideri. *Bonifac. IX. const. Etsi Imperialis. Quod Carolus 4. etiam confirmavit. Vide, ecclesiarum, & ecclesiasticorum priuilegia. Vide, Clerici quò ad possessionem.*

Ecclesiæ à quo reparandæ, & quomodo.

Ecclesiæ reparari, & refarciri debent ab illis, qui fruuntur agris, vel alijs ecclesiæ bonis, seu redditibus. *conc. Aurelian. 1. c. 7. Id est, qui habent beneficia. concil. Mogunt. c. 42. conc. Arelaten. 4. c. 25. concil. Melden. c. 62. de ecclesi. edific. cap. 1. & c. de his. Concil. Colon. 2. part. 3. c. 23. 10. q. 3. cap. Priscis, & cap. Vnio.*

Ecclesiæ

Ecclesiarum reparationi tertia pars reddituum est impendenda. *Concil. Tarracon. c. 8.*

Ecclesiæ commendatæ reparari debent cum quarta fructuum, & aliquando cum tertia. *Conc. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curiæ.*

Ecclesiarum ruinas non reparans cum debeat, quomodo puniendus. *Conc. Meldense c. 62.*

Ecclesiæ reparandæ sunt per redditus, & eleemosynas, vnde cumque obuenientes. *conc. Mogunt. 4. c. 88.*

Ecclesiarum reparationibus inuigilare debet episcopus, etiam si exemptæ sint, vt delegatus Papæ id faciat, vtaturque iuris remedijs. *conc. Trid. sess. 7. de refor. c. 8.*

Ecclesiæ quibus commendari possunt.

Ecclesiæ commendari possunt Cardinalibus, & alijs personis qualificatis, ac benemeritis de ecclesia. *Concil. Lateran. 5. sess. 9. Bulla de refor. curiæ.*

Ecclesiæ commendatæ reparandæ sunt cum quarta fructuum, & aliquando cum tertia. *ibid.*

Ecclesiarum Prælati, & Rectores quo ad residentiam.

Ecclesijs addiçti, vt Prælati, Rectores, & alij, ab eis non absint, sed negotia per alios faciant. *Conc. Elibertinum cap. 18. Concil. Carthag. 5. cap. 5. Concil. Afric. cap. 38. Concil. Arelat. 2. cap. 13.*

Ad ecclesiam promoti tenentur quam primum discedere versus ecclesiam: qui Romæ sunt, intra mensem, qui extra Romam in Italia intra duos: qui extra Italiam intra quatuor, etiam Cardinales, sub pœna amissionis fructuum, & facultatis testandi, & interdicto ab ingressu ecclesiæ. *Vrbani. 8. constit. in append. 27. §. 9. Sancta.* Sine declaratione. Nullum negotium licet grauissimum excusat, ne pœnæ incurrantur. §. 10. Neque conuiuentia, aut tolerantia Papæ excusat. §. 10. Non possunt sine licentia Papæ ab ecclesia discedere. §. 8.

Ecclesia non est relinquenda ab episcopo in quolibet casu, si potest in ea durare. *Adrianus 1. in decr. c. 59.*

Ecclesiæ, licet pauperis, Rector non residens, ea est spolians. *Concil. Oxoniense 1. c. 7.*

Ecclesiarum Rectores, & Prælati per se ipsos residere tenentur, & gubernare, sub pœna priuationis fructuum pro tempore, quo non resident, & alijs, excepta causa necessitatis. *Concil. Colon. 3. rit. de officiorum, &c. cap. 6. Conc. Trid. sess. 23. de reform. cap. 1.*

Quando adsunt causæ necessitatis, approbari debent à Papa, excepta causâ vtili Reipublicæ, vel episcopatu, quæ sit repentina, quæ approbatione non eget. *ibid.*

Episcopi, &c. Rectores in quolibet anno possunt per duos, vel ad summum tres menses, siue interruptos, siue continuos, extra dictas causas abesse ab ecclesia, dummodo grex nullum patiatur detrimentum. *Conc. Trid. ubi supra c. 1.*

Episcopi tempore Aduentus, Natiuitatis Domini, Quadragesimæ, Paschatis, Pentecostes, & Corporis Christi, non possunt abesse à sua ecclesia, nisi alij venerint ad exercendum Pontificalia. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 1.*

Episcopi, & alij habentes curam animarum non residentes peccant mortaliter, & non faciunt fructus suos, nec tenere eos possunt; absque alia declaratione, sed fabricæ per eum, vel superiorem applicentur, neque de hoc fieri potest compositio, neque condonatio. *Conc. Trid. ib. c. 1. circa med.*

Episcopi, Rectores, & alij curam habentes, & beneficiati, etiam Cardinales, tenentur residere sub pœna amissionis fructuum, & facultatis testandi, disponendi, &c. & interdicti ab ingressu ecclesiæ, ipso facto absque declaratione: & nullum iuuat priuilegium: & si duas habet ecclesias vnitas, tenetur residere in ea quæ exigit residentiam. *Vrbani VIII. const. in appendice 27. alias 137. Sancta Synodus.* etiam si Cardinales, vt supra.

Vide, Beneficiati quò ad residentiam. Vide, Residentia. Vide, Parochi. Vide, Episcopi.

Ecclesiarum Rectores à quo eligendi, & quomodo priuandi.

Ecclesiæ Rector olim eligebatur à Presbyteris illius ecclesiæ. *De elect. c. 1. Vide, Episcopus.*

Ecclesia de gremio alterius potest (si est consuetudo) eligere sibi Prælaturum. *de consuetud. cap. cum dilectus.*

Ecclesiæ Rector priuari non potest officio sine crimine. *De accusationib. c. Si constiterit.*

Ecclesiæ Rectori, si est leprosus, dandus est coadiutor, qui de ecclesiæ redditu sustentetur. *de clerico agrot. &c. cap. de rectoribus.*

Ecclesia priuandus, qui non soluit pensionem, quia periurus. *Conc. Later. 3. in append. tit. de iuramentis c. 5.* Intellige, nisi ex impotentia id accadat.

Ecclesiarum oblationes, eleemosynæ, ac legata.

Ecclesiæ oblationes, ac redditus sunt vota fidelium, pretia peccatorum, & patrimonia pauperum. *Concil. Aquisgranat. sub Ludonico Pio c. 116.*

Ecclesiæ oblationes donans sine licentia episcopi, anathema dicitur à Concil. Gangrensi c. 7. & 8.

Ecclesiæ oblationes supprimens, vel fraudans, ab ecclesia excludatur. *Conc. Arelat. 2. c. 28.*

De oblationibus, & decimis quarta danda episcopo. *Concil. Tolet. 1. cap. 20.*

De oblationibus, & eleemosynis populorum prædia, & alia ecclesiarum primò empta fuerunt. *Vrbani. 1. epist. decr.*

Oblationes, eleemosynas, seu legata ecclesiarum retinens, ab ecclesia arceatur. *Post Conc. Valent. c. 1.*

Ecclesiarum legata, seu relicta non soluunt vlli quartam. *Extra, de privilegijs c. Inter cunctas.*

Ecclesiæ donata reuocans, excommunicatur, vsque dum restituat. *Conc. Aurel. 3. c. 22. & Conc. Aurel. 4. cap. 19. Concil. Aurelian. 5. c. 16. Vide, Legata pia. Vide, Eleemosyna.*

Ecclesiarum aduocati, seu defensores.

Ecclesiæ habere debent defensores, seu doctores, vel aduocatos pro suis causis. *Conc. Mileuit. c. 16. Conc. Afric. c. 42.*

Ecclesiarum defensores sint ecclesiastici, non laici. *Gregor. 1. lib. 7. ex regist. ep. 24. Vide, Defendere.*

Ecclesiastici, quibus acquirunt.

Ecclesiastici, siue episcopi, siue alij Rectores, &c. qui dum ad gradum ecclesiæ assumuntur, nihil habent, quidquid post ea emunt, nomine ecclesiæ emere debent, sub pœna priuationis gradus. *12. q. 3. c. 1. q. 4. c. Sacerdotes. c. Quicumque. & cap. Presbyter.*

Ecclesiæ curam habens potest disponere de ijs, quæ habebat ante beneficium, &c. alia verò acquisita sunt ecclesiæ. *Concil. Tolet. 9. c. 4.*

Ecclesiæ acquiruntur omnia, quæ episcopus, Rector, beneficiatus, &c. acquirit, multo magis si ex emolumentis ecclesiæ acquisita sint. & meliorationes prædiorum ecclesiæ post mortem eorum cedunt in ecclesiæ vtilitatem. *de Speculo clericorum, per totum.*

Ecclesiastici, qui de alijs bonis, & non intuitu ecclesiæ, aliquid emunt, possunt de eo disponere. *12. q. 3. c. Quicumque.* Vide, ecclesiastici quò ad testamenta. Vide, ecclesiæ spolia. Vide, Clerici quò ad testamenta. Vide, Testamenta.

Ecclesiastici in causa sanguinis, & in agitatione bestiarum.

Ecclesiastici iudicare non possunt in causa sanguinis, sub pœna reclusionis in ergastulo. *23. q. 8. c. His à quibus. Conc. Turonens. 1. c. 4. 15. q. 4. c. Nullus Episcoporum.*

Ecclesiastici in sacris, vel beneficiati, non possunt esse præsen-tes agitationibus bestiarum, sub pœna excommunicationis ipso facto. *Pius V. const. 48. de Salute.*

Ecclesiastici, qui in obsidione reperiuntur, à sanguine abstinere debent, alioquin non possunt promoueri, priuantur exerci-

tio ordinis, & aliæ pœnæ. *Conc. Illerd. c. 1. dist. 50. cap. de his clericis. Vide, Clerici in causa sanguinis.*

Ecclesiastici à multis abstinere debent.

Ecclesiastici tractare non possunt secularia negotia, alias eiiciendi sunt ab ecclesia. *conc. quod dicitur Apostol. c. 7.*

Ecclesiastici non debent armis vacare. 23. q. 8. c. 1. Si ecclesiasticus moritur in bello, non fiat pro eo oratio. *ibid. cap. Quicumque.*

Non possunt vacare vsuris. *conc. Laodic. c. 5.*

Ecclesiastici non possunt testimonium dicere in causis seculari. *conc. Carthag. 5. c. 1.*

Non possunt depositi, &c. recurrere ad Imperatorem, alias careant spe rehabilitationis. *conc. Antioch. c. 12.*

Non possunt relinquere iudicium ecclesiæ, & recurrere ad seculares; locum amittant, etiam si fauorabilem habeant sententiam. *conc. Carthag. 3. c. 9.*

Possunt tamen cum inuaduntur, recurrere ad iudicium seculare. *conc. Afric. c. 15.*

Ecclesiastici, qui in ordine genuerunt filios, non possunt promoueri ad superiora. *conc. Taurin. c. 7.*

Cauere debent ab actibus scurrilibus. *conc. Colon. 3. tit. de offic. &c. c. 11.*

Ecclesiastici Prælati non possunt punire Clericorum delicta cum pœna pecuniaria. *conc. Mogunt. 4. c. 77.*

Ecclesiastici non sint sortilegi, seu consulentes magos, ariolos, aruspices, &c. & quomodo puniendi. 26. q. 5. per 14. capita id tractatur.

Non possunt esse præsentēs agitationibus bestiarum. Vide supra, *ecclesiastici in causa sanguinis. Vide, clerici à quibus debent abstinere.*

Ecclesiastica iurisdictio cui potest committi, & quomodo.

Ecclesiastica iurisdictio committi non potest laicis, neque clericis leuibus, sed probatis. *concil. Colon. 3. tit. de officior. &c. c. 2.* Non potest committi per pecuniam, aut censum annuum. *ibid. c. 4.* Non potest vendi. *ibid. c. 4.* Sub pœna excommunicationis, & contractus est nullus. *ibid.* Omnia hæc confirmat *conc. Mogunt. 4. c. 77. conc. Trident. sess. 25. de refor. cap. 11.*

Ecclesiasticæ causæ in partibus committendæ, debent committi alicui, vel episcopo, vel personis designatis in Synodis Provincialibus, iuxta *Bonifac. 8. const. Que incipit, Statutum. conc. Trident. ibid. c. 10.* & si aliquis ex ijs deputatis moritur, episcopus cum consilio Capituli, alium substituat vsque ad futuram Synodum. Quælibet autem Diæcesis habere debet quatuor personas qualificatas, quibus à Nuncio, vel Legato, vel Papa committantur causæ. *conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 10.*

Ecclesiastica iurisdictio, vt potestas deputandi, aut nominandi Vicarium in spiritualibus, vel aliæ similes, non possunt locari, aut vendi. *conc. Trid. ibid. c. 11.*

Vide, *Commissio. Vide, Commissarius. Vide, Clerici coniugati.*

Ecclesiæ nullius Diæcesis, & exemptæ.

Ecclesiæ nullius Diæcesis visitari possunt ab episcopo viciniore, vt legato Papæ *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 9.*

Episcopus, vt Papæ delegatus, potest ecclesiarum exemptarum reparationem curare, & præcipere, & vti potest remediis iuris. *Conc. Trid. sess. 7. de reform. c. 8.*

Ecclesiasticæ functiones, & ministeria.

Ecclesiasticæ functiones, & exercitia Ordinum Minorum fieri debent per clericos in minoribus ordinatos: celibes, vel etiam coniugatos, dummodo non bigamos, sed portantes tonsuram, & habitum clericalem. *Conc. Trid. sess. 23. de reform. c. 17.*

Ecclesiæ ministerijs præficiendi sunt clerici, &c. eiusdem ecclesiæ. *dist. 24. c. Presbyteri.*

Vide, *Clerici quò ad ministeria ordinum.*

Ecclesiæ quot Presbyteros habere debent.

Ecclesiæ quælibet vnum saltem habeat Presbyterum. *Concil. Aquisgran. 3. p. 3. c. ult.*

In ecclesijs Parochialibus, & baptismalibus tot sint Presbyteri, quot sufficiunt pro Sacramentorum administratione, & in hoc maximè incumbere debet episcopus. *Concil. Trid. sess. 21. de refor. c. 4.*

Vide, *Clericorum numerus.*

Ecclesiarum res precaria, quando danda.

Ecclesiarum res dari possunt, vt precariæ, sed quando, & quomodo. *Conc. Rhemense c. 36. & 37. Concil. Meldense c. 22.*

De quibus faciendæ precariæ. *ibid.*

Pecariæ omni quinquennio renouandæ. *de Precariis c. 1.*

Pecariæ factæ à prædecessore mutari possunt à successore, & quando. *ibid. cap. de precariis.*

Vide, *Pecariæ.*

Ecclesiarum spatium per circuitum.

Ecclesiæ maiores habere debent per circuitum spatium 40. passuum. *Nicolaus I. in decr. tit. de eccles. c. 3.*

Ecclesiæ minores habere debent per circuitum spatium 30. passuum. *Nicolaus I. in decr. tit. de ecclesijs c. 3.*

Ecclesiarum tituli.

Ecclesiarum tituli Cardinalitij quot, & qui sint. *Sixtus V. constit. 55. Religiosa.*

Vide, *Cardinalitij tituli.*

Ecclesiasticæ benedictiones, & orationes.

Ecclesiasticæ orationes, ac benedictiones, cum simplicitate faciendæ sunt. *dist. 38. cap. Sedulo.*

Vide, *Benedictio. Vide, Consecratio. Vide, Sacerdos.*

Ecclesiæ S. Ioannis Laterani Romæ.

Ecclesiæ Sancti Ioannis Laterani Romæ supremum tenet locum super omnes ecclesias Urbis, & Orbis. *Gregor. XI. const. 1. Super vniuersas. Pius V. const. 94. Infirma.*

Hæc ecclesiæ concessa fuit Canonicis Regularibus Sancti Augustini anno 1106. à Paschali II. *constit. Quanto.*

Hæc ecclesiæ gaudet præscriptione centum annorum. *Honorius III. constit. Sedis.*

Vide, *Basilica. Vide, S. Ioannes.*

Ecclesiastici quò ad testamenta, & dispositiones.

Ecclesiastici non habentes facultatem testandi à Papa, decimam tantum possunt donare, vel relinquere locis pijs. *Paulus Tertius const. 46. Romanus.*

Ecclesiastici Prælati, Rectores, ac beneficiati sine licentia Papæ non possunt, nec testari, nec disponere de bonis: & dispositiones sunt nullæ: spolia autem pertinent ad Cameram Apostolicam, etiam si legata essent facta ad fauorem locorum piorum. *Pius 4. const. 8. Graue nobis.*

Vide, *Clerici quò ad testamenta.*

Ecclesiasticorum spolia.

Episcoporum, & beneficiatorum (qui testandi non habent à Papa facultatem) spolia pertinent ad Cameram Apostolicam; etiam si legata, & dispositiones quas fecerunt, sint in fauorem locorum piorum. *Pius 4. const. 8. Graue nobis.*

Omnia bona præfatorum, qui sine testamento (si habebant facultatem) decedunt, & illa quæ ultra facultatem (si habent) superant, pertinent ad cameram Apostolicam, etiam si sint Cardinales. *Paulus 3. constit. 29. Romani.*

Vide, *Spolia.*

Ecclesiastici, qui obtinent dilationem soluendi, virtute *capp. Odoardus*, & *Peruenit*, intra tres menses tenentur causam discutere, alias eis non suffragatur: licet possit prorogari aliquando. *Clem. 7. const. 16. cum nuper*.

Ecclesiasticus status, eiusque gubernium.

Status ecclesiasticus ecclesiæ Romanæ, primo à Constantino Imperatore concessus fuit. *Dist. 96. cap. Constantinus il. & il. 2.*

Deinde quod à Pipino, & Carolo Magno eius filio fuerat cum reali possessione traditum, per Ludovicum Pium I. Imperatorem confirmatur. *dist. 63. c. Ego Ludovicus*. In quo Papæ, ac successoribus in perpetuum, tradit, concedit, confirmat donationem Ciuitatis Romæ, Ducatum Romanum, suburbana, vicos, & omnes terras in territorijs montanis, maritimis littoribus, portus, cunctas ciuitates, oppida, & castella, etiam in Tusciæ partibus. *ibid.*

Status ecclesiastici Prouinciæ, & Ciuitates, quæ sint. *Clem. 6. const. 3. Etsi solertem*. Vide, *Dominium*.

Ecclesiastici status inuales, terrarum eiusdem detentores, excommunicantur. *Iulius 2. const. 22. suscepti Regiminis*.

Vbi aliquos nominatim excommunicat. alias etiam penas incurrunt. *Greg. 13. const. 98. Non sine*. Vide, *Excommunicationes Bulle Cæne*.

In statu ecclesiastico, nullus præter Papam potest instituere ministros, & officiales, vt Capitaneos, Potestates, Gubernatores, & alios similes. *Extrau. Ioann. 22. de maiorit. & c. c. vn. Ecclesiæ*. Vide, *Sedes Romana*.

Ecclesiæ rebelles in Marchia Anconitana contra Rectores, & alios officiales, quomodo puniendi. Sic etiam dantes auxilium, vel fauorem. Quid de eis, & eorum filijs agendum. Quid si communitates id fecerint; & alia ad hoc spectantia. *Extrau. Ioan. 22. de pœnis c. vn. Dierum*.

Gubernatores, & Loca-tenentes in statu ecclesiæ, ad quid tenentur in gubernio, & post *Clem. 7. const. 25. Onus*.

Ecclesiastici status terræ, oppida, & ciuitates non possunt, nec alienari, nec infeudari. *Pius 5. const. 35. Admonet*. Neque hoc potest fieri cum euidenti vtilitate ecclesiæ. *ibid.*

Idem repetit *Pius 5. in const. 69. Volentes*, Vbi id fieri prohibet per Camerarium, vel clericos Camera. Id confirmat *Greg. 13. const. 3. Inter cetera*. Idem *Sixt. 5. const. 26. Quanta*. & pœne. *ibid.* Idem *Greg. 14. const. 1. Romanus*.

Idem *Innoc. 9. const. 1. Quæ ab hac sancta. Paul. 5. const. 108. Pastorale munus*. Vbi etiam prohibet, nè ultra triennium alienentur, locentur, & c. alias nulli sunt contractus, & alienans cadit à iure suo, & Camera Apostolica potest ea capere, ac si alienans mortuus esset ab intestato. Notarij non reuelantes contractus, quas pœnas incurrunt. *ibid. Clemens 8. const. 78. Romanum*. Vbi declarat, quæ sunt stabilia.

Ecclesiastici status, terræ, oppida, castra, ciuitates, & c. stabilia similia non possunt infeudari, neque post deuolutionem, neque quando nouiter fiunt, & confirmantur constitutiones prædecessorum circa hoc. *Paulus 5. const. 13. Inter cetera*. Pœnæ præscriptæ sunt in omnibus præfatis constitutionibus.

In statu ecclesiæ non possunt subditi alienare, vendere, permutare castra, terras, loca, & c. alijs personis forensibus, id est extra statum, seu non subditis ecclesiæ. *Sixtus 5. const. 3. Sollicitudo*. Quæ sunt bona, quæ non possunt vendi, permutari, alienari, & c. *ibid.*

Subditi ecclesiæ discedens à statu non amplius reuersurus, intra biennium sua bona vendat. *ibid.*

Clemens 8. const. 1. Ad Romani, confirmat hæc omnia, non posse, scilicet, alienari ciuitates, terras, aut loca. Sedi Apostolicæ, siue immediatè, siue mediatè subiecta. Comprehendit etiam bona, quæ nondum data sunt in feudum; & quæ non erant deuoluta, & proinde reuocat *constit. Gregor. 14. circa non deuoluta. ibid.*

Renouat prohibitionem, ne alienentur castra aliaque stabilia, vel quasi stabilia ad personas externas, quæ extra statum

ecclesiæ manent, & mansuri sunt. *Clemens 8. ibid.* Declarat qui sint exteri. *ib.* & quæ sint bona stabilia, ac quasi stabilia. Alienationes, seu donationes si fiant, nullæ sunt, etiam si fiant Principibus. Et Notarius faciens instrumentum intra mensem tenetur denunciare. & pœnæ. *ibid.*

Idem confirmat *Vrbani 8. const. 4. Sacrosancti*. Quod replicat in *constitut. 65. Decus*. Siue forenses sint confinantes, siue non. Et in *const. 41. in append. 2. alias 151. Olim felicitis*. Confirmat constitutiones antecessorum circa hoc, & extendit eas ad quoslibet contractus, etiam ratione dotis, respectu cuiuscumque personæ cum quauis præeminentia; & ad omnia bona, siue iurisdictionalia, siue non, modo sint immobilia: & secuta alienatione, intelligi omnia confiscata pro Camera, absque declaratione, etiam si contra-hentes essent subditi Sedis Apostolicæ, nisi maneant in statu personaliter, & continuè.

In prædictis bonis vendi prohibitis, & c. non comprehenduntur officia Romanæ Curia, nec loca vacantia montium. *ibid. Vrb. 8. ubi supra*.

Alij verò forenses, non Principes, alienantes stabilia extra Vrbem consistentia, distantia à mari ultra duo miliaria, incurrunt etiam pœnas confiscationis, nisi à die constitutæ dotis, vel initi contractus veniant ad habitandum in statu ecclesiastico, vel ea non dent alijs de statu, non obstante quolibet vinculo fideicommissi, vel alio non alienandi. *ibid.* Vbi multa diffusè de hac materia.

Omnes facultates alienandi, vel infeudandi in statu ecclesiæ ad personas externas, etiam motu proprio Papæ cuiuscumque personæ concessæ, reuocantur, & annullantur. *Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus cap. 64.*

Si detur à Papa licentia alienandi locum aliquem in statu ecclesiastico, vt oppidum, terram, & c. non intelligitur concessa licentia alienandi titulum, vt Ducatus, Principatus, & c. nisi id exprimat in licentia habita. *Vrb. 8. constitut. 43. in append. 2. alias 153.*

Omnes præfatas constitutiones de non alienandis terris, oppidis, & alijs immobilibus in statu ecclesiæ cum forensibus, vt supra, & pœnas contra delinquentes confirmat *Innoc. 10. const. 3. In supremo*. Sed hæc ante omnes fuerunt decreta in *Concil. Constant. post sess. ult. in confirmat. const. Imperial.* vbi decernitur non posse, nec donari, nec vendi, nec locari, aut infeudari, nisi ex licentia Papæ, nec ultra nouem annos, & prorogatio fieri potest à Papa cum consensu Cardinalium. *Concil. Constant. ubi supra.*

Ecclesiastici status communitates non possunt se pro aliquo obligare, neque bona aliqua communitatum; alias irrita est obligatio. *Sixtus 5. const. 42. Inter varias*.

Ecclesiastici status communitates non possunt oratores mittere, neque ad Papam publicis sumptibus sine licentia Papæ, licet vrgentissima esset causa, & pœnæ contrafacientium. *Sixtus 5. const. 42. Inter varias §. 8.*

Sed hoc non derogat statutis Populi Romani. *ibid. Clem. 8.*

Idem confirmat *const. 10. Pro commissis §. 13.* Non possunt ex bonis communitatis, neque ex collectis particularibus dona facere Potestati, siue Legato, siue Vicelegato, siue Cardinali, neque facere arcus, pontes, trophæa, & c. in eorum gratiam, non possunt alias expensas facere, neque pro locis pijs, neque prophanis, neque pro spectaculis, epulis vel exceptis ijs, quæ sunt notatæ in tabella. *ibid. §. 15. Vide, Tabella*.

Ecclesiastici status communitates, loca, & c. habere debent tabellam, in qua describantur omnes impensæ, quæ fieri solent ab illis. & tabella illa semper seruanda est, nisi aliter præcipiatur. *Clem. 8. const. 10. Pro commissis*. Vide, *Tabella*.

Quid tenentur facere circa bonum regimen in debitis, & creditis. *ibi §. 7. Clem. 8. Quid de pecunijs, quæ superant §. 8. Cui tenentur reddere rationem §. 9. Forma sindicatus §. 9. & 10. Audientes sindicatum eorum, nihil possunt accipere pro expensis, vel pro alio; & pœnæ accipientium §. 11. Debitorum communitatum, vel litigantes cum illis non possunt esse officiales in eis, & pœnæ admittentium. ibid. §. 16. Contractus, & affectus earum, quomodo faciendi §. 17. Depositarij communitatum priusquam admittantur, debent dare cautionem: & pœnæ aliter facientium §. 18. Non possunt*

possunt facere remissiones, seu condonationes poenarum alicui, neque pro ijs, qui duodecim filios habent. §.19. Decretis his contravenientes, vel mandantes, aut curantes contraveniri, fiunt inhabiles ad officia. §.21.

Contra debitores communitatum procedunt Legati, Vicelegati, Potestates, Præsidentes, Gubernatores, non obstante decreto Auditoris Camerae, vel Thesaurarij. *ib.* §.24.

Quando compelli possunt consanguinei delinquentium, &c. ad emendum bona per Cameraam confiscata, vel subhastata. *ibid.* in *declarat. seq.* §.2.

In statu Ecclesiastico non possunt officiales grauare aliquem ad portandum granum, ligna, vel alia, nisi soluto debito pretio. *Gregor.* 11. *const.* 5. *Reuelationi.*

Gubernatores in statu ecclesiastico tenentur sindicatum dare, sic etiam Loca-tenentes. Quomodo, & coram quo, & alia ad hoc spectantia. *Clem.* 7. *const.* 25. *Onus.*

Ex statu ecclesiastico, nullus potest extrahere frumentum, bladum, legumina, &c. & poenae facientium. *Gregor.* 13. *const.* 50. *Volentes.* *Clem.* 8. *const.* 49. *Frumenti.*

Neque potest emi exterum sal: & circa vtrumque renouat poenas antiquas, scilicet triremium pro prima vice, deinde mortis, & confiscationis bonorum. *ibid.*

Fru mentum, blada, legumina in statu Ecclesiae possunt emi pro persona, & familia, solum pro vsu vnus anni, sub eisdem poenis. *ibid.* §.6.

Eadem confirmat *Paulus* 5. *const.* 12. *Inter grauiissimas.* Excipit tamen eos, qui ex contractu facto cum Camera Apostolica, id possunt facere, & omnia alia priuilegia circa hoc reuocantur. *ibid.*

Idem confirmat *Innocentius* 10. *const.* 7. *Et sic ea.* & renouat omnes superiores prohibitiones, ne scilicet praefata, frumentum, blada, &c. extrahantur, etiam occasione nundinarum, sine Papae chirographo. *ibid.* in *declaratione.* Neque a locis immediatè subiectis Papae extrahi possunt, & deferri ad loca mediatè subiecta. *ibid.* in *declaratione.*

Agricultores agri Romani habent facultatem extrahendi e statu ecclesiae certam quantitatem frumenti, & quam. *Paulus* 5. *constit.* 70. *Pastoralis* §.10. Vide, *Roma.*

Ecclesiastici status Barones tenentur purgare suas terras à latronibus, homicidis, bannitis, &c. sub poenis, &c. *Sixtus* 5. *constit.* 6. *Hoc nostri.* Vide, *Domini.* Vide, *Barones.* Vide, *Heretici.*

Dantes illis auxilium, aut fauorem, vel eos occultantes, quomodo puniendi. *ibid.*

Personae priuatae, quomodo tenentur persequi bannitos, & latrones. Item communitates, &c. qui saltem tenentur propalare, ac manifestare, quando non possunt capere, & poenae. Omnia ad hoc negotium spectantia. Vide, *ibid.*

Idem decreuerat *Pius* 4. *const.* 27. *In eminenti.* Id praecipiens Baronibus sub poena excommunicationis, & quinque milium ducatorum, vt latrones, ac bannitos capiant, alias poenas determinat pro terris, & communitatibus. *ibid.* & ante illum *Iulius* 2. *const.* 2. *Quia nihil.*

Barones, & alij domini in statu Ecclesiastico non possunt caualcas armatorum colligere, & poenae. *Sixtus* 5. *const.* 75. *Dum pro communi.*

Bella excitantes in statu Ecclesiastico, vel seditiones facientes, crimen laesae maiestatis incurrunt, aliasque poenas circa honores, & dignitates, officia, ac testamenta actiua, & passiuia. *Paulus* 2. *const.* 4. *Viros.*

Ecclesiasticum statum spoliante animalibus, vel alijs rebus, quas poenas incurrunt. *Gregor.* 13. *const.* 98. *Non sine.*

Gubernatores status ecclesiastici, vt terrarum, ciuitatum, &c. non possunt remittere exules, neque poenas, supra sex florenos. *Paulus* 2. *const.* 3. *Munera.*

Non possunt recipere munera, praeter esculenta, & poculenta. *ibid.*

Sal exterum, seu alienum in statu Ecclesiastico, nullus potest vendere. *Gregor.* 13. *const.* 49. *Ex incumbenti.* Et poenae. *ibid.* Quod postea confirmauit *Clemens* 8. *ubi supra const.* 49. *Frumenti.*

In statu ecclesiastico de locis immediatè subiectis ad mediatè subiecta extrahi potest frumentum, bladum, legumina, &c. pro sufficientia vnus anni, tam pro persona, quam

pro familia. *Gregorius* XV. *constitut.* 30. *Romani.*

Idem facere possunt Religiosi Mendicantes. *ibid.* Idem possunt pauperes, qui labore diurno spicas, & alia colligunt. Sic qui ad mercatum ferunt oua, pullos, &c. sic qui pro suo vsu extra statum farinam portant, sed non pro mercimonia. *ibid.*

In statu ecclesiae nullus potest sub protectione accipere ciuitatem aliquam, terram, vel castrum, &c. *Clemens* 8. *constit.* 78. *Romanum.*

In statu ecclesiae occidi non possunt boues aratorij; & poena occidentium. *Paulus* 5. *const.* 70. *Pastoralis.*

Alia de officialibus, & ceteris status ecclesiastici, vide in proprijs locis, & verbis.

Vide, *Patrimonium S. Petri.* Vide, *S. Petrus.*

Ecclesiae Romanae prauiudicia, numquam à Pontificibus intelliguntur approbata, etiam si tolerentur, nisi expressè in literis Papae appareat, neque iuuat praescriptio, non vsus, non publicatio; licet permittatur imprimi libros continentes hæc prauiudicia contra Sedem Apostolicam, vel alias ecclesias, aut personas ecclesiasticas. *Vrbani* 8. in *append.* 2. *constit.* 47. *Romanus Pontifex.* Vide, *Ecclesia Romana.*

Æconomus.

Æconomus ponendus in ecclesia, statim ac vacat. *Concil. Lateran.* 3. in *append. tit. De iure patronatus c.* 21. *De offic. Iudicis ord. c.* Cum vos plerumque. & c. Cum vos. Neque potest patronus impedire, ne episcopus Æconomum deputer, alias priuatur iure praesentandi pro illa vice. *concil. Later. ubi supra.* & *Concil. Rom.* 4. sub *Ioann.* 22. c. 1.

Æconomum habere debet quilibet episcopus. *dist.* 89. *Volumus.*

Æconomus sustentari debet de redditibus ecclesiae, quam administrat. *ibid.*

Æconomi Episcopalis officium, quale sit. *dist.* 89. c. *Diaconum.* & c. *Quia in quibusdam.*

Æconomus à Metropolitano fiat, si non est factus ab episcopo. 9. q. 3. c. *Cum simus.*

Æconomus, exceptis expensis, quas facit pro ecclesia, conseruare debet fructus pro futura persona. *De offic. Iud. ord. c.* Cum vos.

Æconomus per facti errorem non nocet ecclesiae: & potest reuocari factum. *De confessis c. fin.*

Æconomus, sede episcopali vacante, ponendus est à Capitulo. Vide, *Episcopus.* Vide, *Sede vacante.*

Æconomus de labore inuentarij, nihil accipiat. 12. q. 2. *cap. Charitatem.*

Æconomi sint in qualibet ecclesia. 16. q. 7. c. *Quoniam in quibusdam.*

Æconomus non potest esse laicus, sed Clericus. *ibid.* & *cap. In nona.* Episcopus faciens laicum, puniendus est. *ibid. c. In noua.* *Concil. Hispal.* 2. c. 9.

Æconomus esse debet in maiori ecclesia, seu Cathedrali, qui de sententia episcopi, disponat de rebus ecclesiae. *conc. Calced.* c. 26. *dist.* 89. c. *Volumus.* 16. q. 1. c. *Quoniam.* *Concil. Tolet.* 4. c. 48. *concil. Nicen.* 2. c. 11. *concil. Paris.* 6. l. 1. c. 15.

Si in Cathedrali non sit Æconomus, fieri potest à Metropolitano: & si non sit in Metropolitano, ab episcopis. *Conc. Nicen.* 2. c. 11.

Æconomus per episcopum instituendus. *Concil. Meldense capit.* 47.

Æconomi officium, quale sit. *Post concil. Tolet.* 8. *Concil. Nicenum ex Arab. cap.* 65. Debet habere curam omnium bonorum, & reddituum ecclesiae. *ibid.*

Edere, siue comedere.

Edere nullus potest in Ecclesia absque graui necessitate. *dist.* 42. c. *Nulli,* & c. *Oratorium.*

Vide, *Ecclesia veneranda.* Vide, *Comedere.* Quando in edendo committitur peccatum gulae. Vide, *Gula.*

§. Eduigis Regina Poloniæ, canonizata fuit à Clemente 4. constitut. 9. Exultat.

Ægyptij Iacobita.

Vide, Iacobita.

Ægroti.

Ægrotus, qui petijt Sacramentum baptismi, vel Pœnitentiæ, si postea obmutescit, dummodo adsint testes fideles de hac petitione, potest illud accipere. *Concil. Arausic. 1. c. 12. concil. Carthag. 4. c. 76. 26. q. 6. c. Qui recedunt. cap. Is qui, & c. Agnouimus.* Idem dicendum de ægrotto, qui cum non possit verbis, præsentem sacerdote nutu petit. *ibid.* Ægrotus si in fine habet viaticum, & non potest implere pœnitentiam, si postea conualescit, tenetur eam implere. *concil. Epauense c. 36.* Vide, Pœnitentia.

Vide, Infirmi.

Eiecti, Eycere.

Eijciens aliquem de ecclesia propter pecuniam, est deponendus. *De simonia c. Qui alium.*

Eijciens aliquem de Ecclesia conturbantem diuina officia, non est excommunicatus. *De sent. excomm. c. Veniens.*

Eiectus à suo gradu, id est depositus, si non est conuictus, neque confessus, est restituendus. 2. q. 1. c. Notum sit.

Eiecti à suis sedibus episcopi non possunt vocari ad synodum, nisi prius restituantur. 5. q. 2. c. Si primates. Vide, Spoliari. Vide, Episcopi eiecti de sedibus.

Eiectorum Episcoporum bona inuadentes, fiunt infames. 3. q. 2. c. Audiuimus.

Eiecti ab ecclesia iussu sacerdotis, si renunt, quomodo sunt puniendi. *Concil. Illerdense c. 10. 11. q. 3. cap. Qui iubente.*

Eijciendi à Religione, quas condiciones debent habere. *Vrb. 8. const. 26. Sacra.* Vide, Regulares incorrigibiles.

Eiecti à Religione aliqua, in habitu clericali debent semper incedere, & subditi sunt ordinarijs. *Vrb. 8. const. 26. Sacra congregatio §. 7.*

Eiecti à Religione non possunt à superioribus obtinere literas testimoniales ad Sedem Apostolicam. *ibid. §. 9.*

Eiecti à Religione sunt perpetuò suspensi ab exercitio ordinum, & non possunt per episcopos dispensari. *ibid. §. 10.*

Electio in genere modi, & qualitates, ut sit bona.

Electio tribus modis fieri potest; compromisso, scrutinio, & inspiratione. *De elect. & c. c. Quia propter.*

Eligi semper debet melior, dignior, doctior, præstantior. *concil. Colon. 2. p. 1. c. 9.*

Electioni interesse possunt solum, qui habent ius eligendi. *Honorius 3. ex Cirone, de elect. c. 5.*

Electiones fieri non debent per pecuniam. 1. q. 6. c. Ego autem, & c. Sicut. Procurans sic eligi, est simoniacus. *ibid.* Neque per promissiones, & obligationes, preces, vel minas. *Concil. Colon. 2. p. 1. c. 9.*

Electiones non faciendæ ex fauore, sed ex iudicio. 8. q. 1. c. Nec nouum. & q. 2. c. Illud quidem.

Electio non potest, fieri per sortes. *Honorius 3. ex Cirone, de sortilegijs c. 1.*

Electio Pastoris non est differenda. *De elect. & c. c. cum inter.*

Electio debet esse libera, & non iuuat consuetudo contraria. *De elect. & c. c. cum terra. & sub eodem tit. in 6. c. Vbi periculum. §. ceterum.*

Electio episcoporum causæ deuoluuntur ad Papam. *De elect. in 6. c. Quamuis.*

Electio facta ab excommunicatis, est nulla. 9. q. 1. cap. Nos consecrationem.

Electio facta à suspensis, est cassanda. *De elect. cap. Cum inter.*

Electio facta de ignorante est cassanda. *De elect. & c. c. Qualiter.*

Electio non facta intra tres menses, ad quem deuoluitur, & quis interim gubernat. Vide, Electores, in fine.

Electio facta non expectatis non vocandis, est valida. *De elect. & c. c. cum inter vniuersas.*

Electioni regularium non possunt interesse non professi. *De elect. in 6. c. ex eo. §. in ecclesijs.*

Electio facta de regulari non professio ad regimen ecclesiæ regularis, est nulla. *De elect. & c. c. cum causam.*

Electio quando potest fieri per procuratorem. *de elect. & c. c. Quia propter. §. Illud autem.*

Si electio præcipiatur à Papa faciendæ cum consilio aliquorum, ita debet fieri, alias est nulla. *de elect. & c. c. cum in veteri.*

Electio in ecclesiasticis non potest competere laico, etiam si compositionem fecerit cum Prælato, & Capitulo. *de elect. & c. cap. Sacrosancta.*

Electio eius, qui habet plures dignitates, aut præbendas, est nulla. *de præbend. & dignit. cap. cum iam dudum.*

Electio duorum ad vnā præbendam, est nulla. *ibid. c. Tuae fraternitatis deuotio.*

Electio numquam fieri potest per sortes. *de sortilegijs cap. ecclesia.*

Electio facta per postulationem, & è contra, est nulla. *de postulat. in 6. c. vn.*

Electio facta per collationem non valet. *de elect. & c. c. cum Post petitam.*

Electio facta à minori parte Capituli, est nulla, nec potest ratificari. *de elect. & c. cap. Auditis.*

Electio non facta à maiori parte Capituli, & saniori, non tenet. *ibid.* Sed maior debet esse, sanior. *de elect. c. ecclesia vestra. Conc. Later. 3. c. 1. excepta electione Papæ, quæ fit à duabus partibus eligentium. ibid.*

Electio facta à non maiori parte capituli, sed à maiori respectu minoris, non valet. *de elect. & c. cap. Cumana, & cap. ecclesia vestra.*

Electio facta à maiori parte cum contemptu minoris, etiam si vnus sit contemptus, cassatur. *de elect. & c. cap. Bonæ memoriæ il 2. §. Electionem.*

Si electio fiat de indigno à maiori parte capituli, & de digno à minori, tenet secunda. *de elect. & c. c. congregato.*

Electio maioris, & sanioris partis est confirmanda. *de elect. & c. c. cum dilecto.*

Electio secuta contemptis electoribus, id est non vocatis, est nulla: sed potest conualidari, si contempti consenserint. *de elect. cap. Quod sicut.*

Etiam si vnus elector non vocetur, est nulla. *de elect. c. Bonæ memoriæ il 2.*

Electio prima non cassata, nequit fieri secunda, & si fiat est irrita. *ibid.*

Electio, in qua sit exclusus aliquis elector, qui erat in possessione, est nulla. *de elect. c. In Genesi.*

Electio fieri debet vocatis electoribus, etiam absentibus. *De elect. cap. coram dilecto.*

Electio secuta non venientibus vocatis, est valida. *de elect. cap. quod sicut.*

Electio facta secundum mandatum Apostolicum, si vocati noluerunt venire est valida. *de elect. & c. cap. cum nobis.*

Electio facta post appellationem est valida, si fiat iuxta formam appellationis, non contra eam. *de elect. c. cum nobis.* Alioquin cassanda est. *ibid. c. considerauimus.*

Electio statim publicanda est. *de elect. cap. Quia propter. §. Electiones. Concil. Later. 4. c. 24.*

Electiones simoniacæ sunt nullæ. *De elect. in Decretal. cap. Super eo. Extra, de simonia c. cum detestabile.*

Electio Abbatis, quomodo faciendæ. *de elect. in 6. cap. Indemnitatibus.* Si appellatur, per Procuratorem agatur. *ibid.* Interim nihil attentetur. *ibid. cap. Prouida.* Penæ benedictis, vel confirmantis. *ibid.*

Electiones simoniacæ reuelandæ sunt ab omni sciente; alias non possunt absolui non reuelantes tam principales, quam mediatores, isti enim reuelandi sunt superiori. *Extra, de simonia cap. cum detestabile.*

Reuelans electionem simoniacam, estò sit principalis, obtinet impunitatem. *ibid. c. cum detestabile.*

Electio facta de tertio, lite pendente, non valet. *Vi lite pendente in 6. cap. 1.*

Electio passiva Religiosi extra monasterium sine licentia sui superioris non valet. *De elect. in 6. c. Si Religiosus*. Solus superior dat licentiam, absque conventu. *ibid.*

Electio non cassatur per hoc, quod confirmatio cassatur. *De elect. in 6. c. Si confirmationem*.

Electio, quæ sit dum Papa referuat sibi institutionem aliquam, non est vitiosa, sed caret effectu. *de elect. in 6. cap. Si eo tempore*.

Electio succedente siue in concordia, siue in discordia, indicendum est electoribus, ut in tempore peremptorio, si volunt opponere, opponant. *de elect. in 6. cap. finali*.

Electio succedente in discordia, quomodo recurrendum sit ad Papam; & quis teneatur ad expensas. *De elect. in 6. cap. cupientes*.

Electio fieri potest per compromissum. *de elect. in Decretal. cap. In causis*. & sub eodem titulo in 6. c. *Indemnitatibus* §. *Ceterum*, & c. *Sicut cum*.

Electio compromissarii non possunt fieri per sortes. *De sortilegijs cap. ecclesia*.

Electio per compromissum valet quando ab omnibus compromissarijs pronunciatur, alias non. *de elect. in 6. c. Si cur cum*.

Eligentes per compromissum re integra, id est, adhuc non incepto tractatu, possunt retractare. *de elect. c. in causis*.

Compromissarius non potest pronunciare electum eum, in quem maior pars capituli non concurrat. *de elect. in 6. c. Si cui*.

Electio concessa compromissario, si hic non eligit intra tempus, ad superiorem deuolvitur potestas eligendi. *de elect. in 6. cap. sic compromissarius*.

Si Compromissarius eligit indignum, & electores non ratificant, siue id fecerit scienter, siue ignoranter, ad electores reddit electio. *ibid.*

Compromissarius eligens indignum (si non sit episcopus) per triennium suspenditur ab ecclesiasticis beneficijs, quæ habet in ea ecclesia, in qua fit electio. *ibid.*

Vide, *Compromissum*, & *compromissarius*.

Ab vniuersitate compromissum fieri non potest in vnum tantum, ut eligat, alias nulla est electio. *Honorius 3. ex Cironne, de elect. c. 4.* Vide, *Compromissum*. Vide, *Conferendi ius*. Vide, *ecclesia vacante*.

Electio facta à maiori parte, turbata tamen à minori, non potest sedari per munera; alias est simoniaca. *Concil. Later. in append. tit. de elect. c. 4.*

Electio regularium circa discordiam, & minoritatem numeri ex constitutione Bonifacii, intelliguntur de minoritate facti, non iuris fictione. *Clement. de elect. c. Quod circa*.

Electio hæretici in Papam, vel episcopum, est nulla.

Vide, *Hæreticorum multa inhabilitates*.

Electio ministri Prouincialis ordinis Minorum à Generali est confirmanda, si sibi videtur, potest eam infirmare, si eidem secundum Deum videbitur. Ea infirmata iterum fit electio à Capitulo. *Clem. de verb. significat. Exini in fine*.

Electio ministrorum Prouincialium ordinis Minorum fieri debet à maiori parte Capituli, & si ita fiat est valida, non obstante quod alia pars contradicat. *ibid.*

Si electio Prouincialis ordinis Minorum non fiat intra tempus præfinitum, deuolvitur ad Generalem. *ibidem*. Vide, *Regul. Reformatio*. Vide, *Regul. Superiores*.

Electio Prouincialium vltimarum ordinis Minorum, quomodo faciendâ. *ibid.*

Electio causa pendente coram Papa, non potest electio confirmari ab ordinario. *de elect. in 6. c. Si post quam*.

Electio de tertio non potest fieri, etiam si aliquis ex litigantibus moriatur. *Ut lite pendente in 6. c. 1.*

In electione vota conditionalia, vel incerta, vel alteratiua nulla sunt, & ac si non essent. *de elect. in 6. c. In electionibus. conc. Gener. Lugdun. 1.*

Electio simoniaca cassanda est, etiam si electus nesciat. Vide, *Simonia*.

Electio superiorum mulierum in conseruatorijs, licet non sint moniales. Vide, *Moniales*.

Electio negotia Rome tractantes non priuandi beneficiorum fructibus. *de elect. in 6. c. cum non deceat*.

Electio pro alijs ecclesijs (excepta electione Papæ) validæ

sunt si fiant à maiori parte Capituli. *De elect. c. Licet*.

Electio cassata non ob defectum electi; hic potest iterum eligi. *De elect. c. Super eo*.

Electio cum maturitate confirmanda, & præsertim quando facta est in discordia. *De elect. in 6. c. finali*.

Electio ad dignitates, Præposituras, &c. quæ excedunt valorem ducentorum florenorum, confirmandæ sunt à Papa. *Pius 4. const. 86. Sanctissimus*.

Electio an., quando, & quomodo potest impugnari, eique opponi.

Electio securæ per duas partes opponi non potest, nisi in casu, quo electio de iure esset nulla. *De elect. in 6. c. Si quando*.

Electio opponens, si non probet, est puniendus, & quomodo. *De verbor. signif. in 6. cap. constitutionem*. Tenetur ad expensas, & si non probet quod produxit, priuatur beneficijs ecclesiasticis per triennium, & si in eis se ingerit priuatur perpetuo. *de elect. in 6. cap. Statuimus. §. fin.* Nisi per causam probabilem excusetur à vitio calumniæ. *ibid.*

Electio opponens, intra mensem tenetur arripere iter ad Sedem Apostolicam per se, vel per Procuratorem. *de electione in 6. c. 1. conc. Lugdun. 1.*

Facta oppositione electioni, si expectata parte per 20. dies post aduentum alterius ad Papam, non compareret, procedatur etiam in absentia. *de elect. c. in 6. c. 1. §. Sed si pars. Concil. Lugdun. 1.*

Electio opponens in publico, cum iuramento debet exponere, quæ opponit appellando, alias nulla est appellatio. *ibid. c. Ut circa*. Nisi aliquid de nouo emergat, vel quod antea fuit ignoratum. *ibid.*

Opponentes iurare debent, quod quæ opponunt credunt esse vera, & posse probare. *ibid. Ut circa*. & clarius in c. *Is qui contra*. & tenetur iurare se seruaturum capitulum. *Ut circa*.

Electio opponens ex defectu scientiæ non potest se retractare. *De elect. in 6. c. Ab eo*.

Si fiat oppositio de defectu euidenti electi, ut scientiæ, &c. prius de hoc est cognoscendum; & si opponens deficiat, puniatur. *de verbor. significat. in 6. c. Constitutionem*.

Electio quando potest opponere Procurator. *Clem. de Procuratoribus c. Non potest*.

Electio opponens per appellationem, &c. nisi in principio adducat defectum, crimina, &c. non est audiendus in progressu, etiam si iuret de nouo illa sciuisse. *Clem. De elect. c. constitutionem*.

Oppositione facta per appellationem, electio quæ sequitur postea est cassanda. *De election. c. considerauimus. c. cum post petitam*.

Si verò facta appellatione sequatur electio iuxta formam appellationis, est valida. Sed non si contra eam. *de elect. c. cum nobis*.

Oppositione facta electo, de iure eligentium, sufficit si hic probet quod erant in possessione. *De elect. c. cum Vintonensis*.

Oppositione facta de electione Abbatis, interim non attenditur confirmatio, neque benedictio, alias confirmans vel benedicens suspenditur per annum à potestate. *De elect. in 6. cap. Prouida*.

Electio hæretici in Papam, vel Episcopum est nulla. Vide, *Hæreticorum inhabilitates*.

Electio Papæ. Vide, *Metus*.

Electores, Eligentes.

Eligentes scienter indignum, priuantur iure eligendi in prima electione. *De elect. c. cum Vintonensis*. Sed huic non subiacent pænæ nisi certent, ut electio ex eorum votis sequatur. *De elect. in 6. c. Perpetuo*.

Eligentes episcopum indignum, per triennium suspenduntur à beneficijs, & interim sunt ineligiblees ad dignitatem aliquam. *De elect. c. Per Inquisitionem*.

Eligentes illegitimum scienter, in quam penam incurrunt. *De elect. c. Innotuit*.

Eligentes, publicato scrutinio non possunt variare, sed compelli sunt. *De elect. c. Publicato*.

Electo-

Electores non priuantur potestate eligendi prætereunte tempore, si impedita fuit electio, vel non habuerunt licentiam eligendi. *Honorius 3. ex cirone de election. c. 2.*

Electo impuber si non vocatur non potest opponere de contemptu. *De elect. in 6. c. Ex eo.*

Electo impuber incipit computari tempus, ex quo non auferunt impedimentum. *De elect. c. fin.*

Eligentes electioni consentientes, non possunt opponere, nisi noua causa existente. *De elect. in 6. c. Nulli.*

Eligere possunt omnes, qui sunt in possessione eligendi. *De elect. c. Querelam.*

Electores habentes ius eligendi, omnes vocandi sunt. *De elect. c. Quod sicut.*

Electores etiam absentes vocandi sunt ad electionem. *De elect. c. Coram dilecto.*

Eligentes per compromissarium stare debent, & quod facit compromissarius, & recipere electum ab eo dummodo seruauerit formam compromissi. *De elect. c. Cum dilectus.*

Vide, *compromissum.* Vide, *compromissarius.*

Eligentes per compromissarium possunt retractare, si res est integra, id est, quando non est inceptum tractari. *De elect. c. In causis.*

Electo absens & impeditus, si iurat de hoc & fidem facit, potest per procuratorem eligere. Sed vni de collegio seu capitulo tantum potest id committere. *concil. Later. 4. c. 24. de elect. c. Quia propter §. Illud.*

Electo potest constituere plures procuratores in solidum, & quomodo, & in qua circumstantia. *De elect. in 6. cap. Si quis iusto.* Si vnum facit procuratorem, hic non potest in scrutinio vnum suo nomine, & alium nomine Domini eligere, nisi in mandatis habuerit à Domino de eligenda persona determinata, quia tunc potest vnum suo nomine, & alium nomine Domini eligere. *ibid. §. Porro.*

Electo habens ius eligendi non potest se ipsum eligere. *De institutionibus c. fin.*

Electo licet procuratorem non inueniat, non potest per literas dare votum in electione. *De elect. in 6. c. Si quis iusto.*

Electo sine consensu Capituli, non potest aliquem extra Capitulum instituere procuratorem. *De election. in 6. ibid. §. fin. concil. Later. 4. c. 24.*

Electores si supprimunt cassationem Pape, priuantur iure eligendi. *De postul. pralatorum. c. Gratium.*

Si electores negligunt eligere intra tres menses superiorem ecclesiam, siue secularis, siue regularis, superior vicinior gubernat ecclesiam. *De elect. c. cap. Ne pro defectu.*

Electores qui in tanto tempore non eligunt, priuantur ea vice potestate eligendi, & deuoluitur electio ad vicinum superiorem. *ibid.*

Electores eligentes ex iussu secularis potestatis, per triennium suspenduntur à beneficio, & priuantur potestate eligendi. *concil. Later. 4. c. 25.*

Eligentes cum promissione beneficii obtinendi ab electo si conuincuntur deponantur, alias tenentur se purgare. *concl. Later. 3. append. tit. de simonia c. 13.*

Vide, *Absens.* Vide, *Arbitri.* Vide, *Appellatio, quæ non tenet.* Vide, *Regular. reformatio.* Vide, *Regular. superiores & electiones.*

Electus, Eligendus, & Confirmandus.

Electus ad clamorem populi, non debet confirmari à superiore. *De elect. c. c. Ofius.*

Electus canonicè confirmari debet, sed prius de eius vita est inquirendum, si sit incognitus. *De elect. c. Postquam.*

Electus, absque confirmatione superioris non potest administrare officium, & c. in quo est electus: neque iuuat consuetudo contraria. *De consuetudine c. Cum venerabilis. de elect. c. Nosti & sub eod. tit. in 6. c. Auaritia.* & si faciunt priuantur iure quæsito. *ibid.*

Electi, qui immediatè subduntur Papæ, confirmationem petant à Papa, & si longè distant, interim gubernant. *De elect. c. Nihil est.*

Electus cuius electio fuit cassata, non ob eius defectum, sed ob modum eligendi, potest iterum eligi. *De elect. c. Super eo.*

Eligendus semper est melior. 8. q. 1. cap. *Qualis enim. concil. colon. 2. part. 1. capit. 9.* Vide, *Beneficia quibus danda.*

Electus renunciens electioni, non potest appellare de electione alterius. *De electione c. cum inter.*

Electus non docens de ætate legitima, & sufficienti literatura, non confirmatur, & nulla est eius electio. *De elect. c. c. cap. cum nobis.*

Electus à maiori parte capituli, si est indignus, non confirmatur: & si cum eo est electus alius dignus à maiori parte, confirmatur. *De elect. c. c. dudum ad audient.*

Electus per consensum adiutorij secularis, male est electus, & est ineligibilis ad aliam etiam dignitatem. *De elect. c. Quisquis.* Si consensit, priuatur beneficio. *ibid. concil. Later. 4. cap. 25.*

Electo confirmato dari non potest exceptio. *De appell. c. accusat. c. Constitutis.*

Electo fieri potest oppositio scientiæ, vel personæ, & hoc ante omnia examinandum est. *De elect. in 6. c. Si forte.*

Electo, vel eligendo opponens debet obseruare constitutionem Bonifacij. *Ut circa. ibid. c. Is qui contra.* Vide, *Electio quando, & quomodo.*

Electus simoniacè, sed ignoranter, dispensari potest per episcopum in beneficio. *De election. c. Si alicuius.*

Electus autem scienter non potest ab eo dispensari. *ibid.*

Electus non dicitur, nec est simoniacus, si eo prohibente data est pecunia, & c. *De simonia c. Sicut tuis.*

Electus (cum appellatur contra electionem) debet adire Romam, ibique manere vsque ad finem negotij. *De elect. in 6. c. Si postquam.*

Electus, duas electiones non potest retinere sed vnam potest prosequi. *De elect. in 6. c. Ut quis.*

Electus ad secundam ecclesiam, tenetur relinquere primam, alias eligentes possunt non acceptare eum. *De præbend. c. dignit. c. cum non ignores.*

Electus, intra mensem debet consentire. *De elect. in 6. cap. Quam sit.* Alias priuatur iure quæsito. *ibid.*

Electus, intra tres menses petat confirmationem, alias electio est nulla. *De elect. in 6. c. Quam sit.*

Electus in Papam, vel episcopum si sit hæreticus, nulliter est electus. Vide, *Hæreticorum multe inhabilitates.*

Electioni consentiens non potest renunciare nisi ex noua causa. *De elect. in 6. c. Nulli.*

Electo moriente, vel electione cassata (nisi fraus interueniat) eligentes habent integrum ius eligendi de nouo. *De elect. in 6. c. Si electio.*

Electo non consentiente redit facultas ad eligentes. *De elect. in 6. c. Si compromissar.*

Electus in curia non potest discedere, nec ministrare sine literis promotionis, neque potest percipere fructus aut redditus, neque potest recipi in ecclesia, ad quam est promotus, & pœnæ recipientius. *Extra, de election. c. 1.*

Electo à maiori parte, consentiente, non potest ei opponi, nisi constet de impedimento canonico, ideoque appellatio non obstat. *De elect. c. cum inter canonicos.*

Electus, si ei opponitur de iure eligentium, sufficit si probet, quod erant in possessione. *De elect. cap. Cum Vinctonensis.*

Electis duobus ad curam, præbendam, vel dignitatem, si compromittant in iudices, isti possunt pro bono pacis adiudicare dignitatem, & obligare personas ad dandum aliquem redditum alteri: hoc tamen non fiat ex partium conuentione, sed iudicij arbitrio. *De præb. c. dign. c. Nisi essent.*

Electo opponens de scientiæ defectu, si deficit in probatione, habetur vt deficiens in omnibus: punitur, & non auditur. *De election. in 6. c. Si forte, & c. Ab eo.*

Electus indigens licentia superioris ad consentiendum, celeriter eam procuret habito respectu distantiae. *De elect. in 6. c. Quam sit.*

Electi ad ecclesias etiam cathedrales, tenentur intra mensem consentire, & ex tunc iter arripiant ad Sedem Apostolicam pro confirmatione & alia quæ eis in hoc permittuntur. *De elect. in 6. c. cupientes.*

Electi non se præsentantes, vel comparentes intra tempus per se, vel per alios, cui pœnæ subiacent, & quid eos excuset. *De elect. in 6. c. Cupientes.*

Electo opponens per appellationem, nisi in principio adducat defectum, crimina, &c. in progressu non est audiendus etiam si iuret de nouo illa sciuisse. *Clement. de elect. cap. constitutionem.*

Eligi non potest illegitimus, & nulla est electio. Sed potest postulari. *de elect. cap. Innotuit.*

Eligentes eum, quam penam incurrunt si scienter faciant. *ibid.*

Electa Abbatisa, si appelletur, interim non attentetur confirmatio, & benedictio, alias irrita sunt, & confirmans, per annum suspenditur à potestate confirmandi, & consecrandi. *de elect. in 6. cap. Prouida.*

Eligendus in Parochum debet esse 25. annorum, & debet statuto tempore ordinari. *de elect. & c. c. Cum in cunctis. §. Inferiora.* Vide, *Parochus.* Vide, *Beneficiati.* Vide, *ecclesiarum Rectores.* Vide, *Curati.*

Eligi non potest in superiorem Regularium, qui non est instructus in regula illius Religionis. *De elect. & c. cap. Officij tui.*

Eligendus non potest simul postulari, & è contra. *de postulat. in 6. cap. perpetuo.*

Electus non debet confirmari, si est indignus. *Concil. Later. 4. cap. 26.*

Eligendus nihil potest promittere, neque securitatem de hoc dare: nulla est promissio. 8. q. 3. c. *Talia.*

Episcopus vnius ecclesie eligi non potest in alia; sed potest postulari, & si sit electio est nulla. *Honorius III. ex Cirone, de postulat. Pralator. c. 1.*

Electi ad gloriam.

Electis omnia cooperantur ad bonum, etiam mala, & quomodo. *de pœnit. dist. 2. c. 27. Talibus.*

Electio Papa.

Vide, *Papa electio.*

Electio Episcoporum.

Vide, *Episcopi electio.*

Electio Parochorum.

Vide, *Parochus.*

Electio Regularium.

Vide, *Regulares.*

Electio Abbatissarum, &c.

Vide, *Moniales.*

Electio aliorum.

Vide, *In suis locis, & nominibus.*

Eleemosyna.

Eleemosynæ tres sunt species, id est, corporalis, qua dantur corporalia. spiritualis, qua dantur spiritualia, & delinquentes corrigere. *Dist. 45. c. Tria, & c. Due.*

Eleemosyna cordis melior est, quam eleemosyna pecuniæ. *Dist. 45. cap. Due sunt.*

Eleemosynæ pro missis. Vide, *Missa.* Vide, *ecclesiarum oblationes.*

Eleemosyna fieri non potest de pecunia simoniacè habita. 1. q. 1. c. *Non est putanda.*

Eleemosyna à quibus, quibus, & de quibus facienda. *Dist. 47. cap. Sicut ij.*

Eleemosynæ peti possunt ab excommunicatis. *de sentent. excommunic. cap. cum voluntate.*

Eleemosyna fieri non potest de usuris. 14. q. 5. cap. *Nolite, & cap. Forte aliquis.*

Eleemosynam dans fratribus mendicantibus, non est excommunicatus, sed multum meretur. *concil. constant. contra art. 20. Vvicleff.*

Eleemosyna fieri nequit de furtis, seu ablatiis. 14. q. 5. cap. *Nemo, c. Rapinam, c. Qui habetis, & c. Non sane.* Gregor. 1. l. 7. ex reg. ep. 112. *De homicidio voluntario c. Sicut. §. Eos insuper.*

Eleemosynæ, quæ colliguntur pro carceratis Romæ, applicantur pro debitis eorum. *Pius 5. const. 100. Volumus.*

Eleemosyna indifferenter facienda pauperibus. *Lib. 3. const. Apost. c. 4.*

Eleemosynæ profunt animabus Purgatorii. *conc. Florent. sess. ult. in literis unionis.* Vide, *Anima.* Vide, *Purgatorium.*

Eleemosyna iniungi potest pro pœnitentia, confitenti. *conc. cabilon. 3. c. 17.*

Eleemosyna cum hoc ordine danda, vt prius magis egenti, deinde minus egenti detur. & magis ei, qui confunditur petere, quam alteri. prius bono, quam malo. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. c. 101.*

Eleemosynæ impiorum, quæ fiunt ecclesijs, non impendantur in cibos pauperum, sed in carbones, & ligna pro ecclesijs. *Lib. 4. const. Apost. c. 9.*

Eleemosynæ relictæ Parochijs non debent ab episcopo vsurpari, sed ita fiat, vt si ecclesia episcopi sit diues, omnia relictæ Parochijs sint illarum: si verò sit pauper, pars earum illi danda. *concil. carpend. c. vn.*

Eleemosynæ, quæ fiunt ecclesijs, in quot partes ab episcopo diuidendæ. *conc. Emerit. c. 14.*

Eleemosynas à defunctis relictas ecclesijs retinentes, excludantur ab ecclesia, donec reddant. *concil. Agathen. c. 4. 13. q. 2. Clerici.* Vide, *Legata.* Vide, *Ecol. oblationes.*

Eleemosynam moderatam de bonis ecclesie facere possunt Clerici. *De testam. c. Ad hac.*

Eleemosyna fieri non potest de alienis. *de homicidio voluntario c. Sicut. §. Eos insuper.*

Eleemosynarum quæstores non possunt eas quærere sine literis Papæ, vel episcopi. *de pœnit. & remiss. cap. Cum ex eo.* Non admittendi eleemosynarum quæstores sine literis Papæ. *Clem. de pœnit. & c. c. fin.*

Eleemosynarum quæstoribus multa prohibentur, quia enormia multa committebant. *ibid.*

Eleemosynarum quæstores ab episcopis puniantur, non obstantibus priuilegijs. *ibid. §. fin.*

Eleemosynarum quæstores sub falso nomine cruce signatorum, si sunt laici excommunicantur. Si clerici, suspenduntur ab officio, & beneficio. *de priuilegijs c. Tuarum.*

Eleemosynæ, quæ petuntur pro hospitali alicuius loci Diocesis, non possunt applicari alteri loco extra Diocesim. *concil. Mediol. 1. part. 3. tit. de piorum locorum administratione.*

Eleemosynas tales petentes non sint de numero eorum, quos damnat *Trid.* Sed bonæ existimationis; gratis quærant, vel constituto pretio, quotannis, licentiam scriptam ab episcopo renouari curent, alias puniantur. *conc. Mediol. 1. ibid.*

Eleemosynæ petite, neque per episcopum permittantur ad alium locum applicari. *ibid.*

Eleemosynæ, quæ à locis pijs, & alijs fieri solent Romæ, applicentur pro medietate, pro monialibus Mendicantibus. *Gregor. 13. const. 8. Deo sacris.*

Vide, *Quæstores eleemosynæ.*

Elisabetta.

S. Elisabetha Regis Hungariæ filia canonizatur anno 1235. *Gregor. 9. const. 11. Gloriosus.*

S. Elisabetha Regina Portugallie, fuit expressè professa de ordine Sancti Francisci. *Vrbanus 8. const. 55. cum sicut.*

Elisabetta Regina Angliæ, eique adherentes, excommunicantur. *Pius 5. const. 101. Regnare.*

Emere, Emens, Emptor.

Emi non possunt spiritualia, alioquin est simonia. 1. q. 1. cap. *Quidquid.*

Emere debent episcopi nomine ecclesiarum. 12. q. 4. c. *Sacerdotes, & c. Presbyter.*

Emen-

Emendo rem pro aliquo tempore, ut restituat; si aliquid detur, fit usura. *de pignoribus c. Illo vos.*

Emens minus, ut plus vendat, usuræ speciem committit. *14. q. 4. cap. Quicumque.*

Emens ius patronatus, ut præsentet, debet eo priuari. *De iure patronatus cap. Quia Clerici.*

Emens contra iura, bonam fidem contractus non præsumitur habere. *de regulis iuris in 6. reg. 82.*

Empta per Prælatum ex emolumentis ecclesiæ, sunt istius. *de Speculo clericor. c. Inquirendum est.*

Empta re à Prælato nomine ecclesiæ, instrumentum fit nomine istius. *de Speculo clericor. c. Inuestigandum est, c. Presbyter, & c. Ut unusquisque.*

Emptionis contractus infra medietatem iusti pretij est validus, sed venditor potest repetere iustum pretium. *de empt. & vendit. cap. Cum dilecti.*

Emptio, vel venditio annui census cum pacto retrouendendi, non est usurarius. *Extra, de empt. & vendit. cap. Regimini 1. & 2.*

Vide, *Contractus.* Vide, *Census.*

Emphyteusis, Emphyteuta.

Emphyteuta ecclesiæ, quando potest vendere meliorationes. *de locato, & conducto cap. Potuit.*

Emphyteuta non soluto canone per biennium, si moram non purgat, expelli potest. *ibid.*

Bona ecclesiæ dari possunt in emphyteusim cum licentia Papæ. *Honorius 3. ex Cirone, de locato, & conducto c. 2.*

Emphyteuta, qui res ecclesiæ in emphyteusim habuit, non potest eis priuari, nisi in casu, quod per tres annos non soluat, quod debet. *Conc. Constant. 4. c. 20.*

Energumenus.

Energumeni in ecclesia non possunt ministrare altari, nisi postquam sunt liberati. *Concil. Elibert. cap. 29. Concil. Tolentan. 11. cap. 13.*

Energumeni possunt tenere quasdam herbas, & lapides, sed sine incantatione. *26. q. 7. cap. ult.*

Energumeni in fine vitæ possunt baptizari. *conc. Elibert. c. 37.*

Energumeni cum magno consilio possunt baptizari. *Concil. Araus. 1. cap. 15.*

Energumeni fideles in fine vitæ possunt accipere Eucharistiam. *ibidem.*

Energumeni possunt frequenter communicari, & sic muniri contra diabolum. *Conc. Araus. 1. c. 14.*

Energumeni non possunt fieri clerici, & qui erant remouendi sunt. *Conc. Araus. 1. c. 15. Post Conc. Arclat. 3. c. 2.*

Energumenis per Exorcistas ministrandus est victus quotidianus. *Conc. Caribagin. 4. c. 92.*

Energumenis non possunt ministrari Sacramenta, usque dum liberantur. *Conc. Tolet. 11. c. 13.*

Energumeni applicandi sunt ad verrendum pauimenta ecclesiarum. *conc. Carth. 4. c. 21.*

Energumenorum oratio facienda in missa. *Lib. 8. constitut. Apost. cap. 7.*

Energumenis iussu episcopi imponenda est manus (id est, exorcizandi sunt) à presbyteris, vel alijs clericis. *Innoc. 1. ep. 1. cap. 6.*

Energumeni quotidie sunt exorcizandi. *De consecr. dist. 5. cap. Omni die.*

Vide, *Demoniacus.* Vide, *Exorcizare.* Vide, *Exorcismus.*

Epiphania.

In Epiphania annunciari debet in ecclesijs solemnitas Paschæ. *conc. Aurelian. 4. cap. 1.*

In Epiphania annunciandum est principium Quadragesimæ. *conc. Antistod. c. 2.*

Epilepticus.

Epilepticus non potest eligi in episcopum. *de elect. cap. cum inter Canonicos.*

Epileptici non possunt inseruire in altari. *dist. 33. c. Communiter, cap. Clerici, & c. Usque, Vide, Caducus morbus.*

Episcopalis dignitas, & præeminentia.

Episcopalis dignitas à Deo est instituta. *Sixtus 1. ep. 2. Anacletus ep. 3. eusebius ep. 2.*

Episcopalem dignitatem damnans, Dei ordinationem damnat. *Adrianus 1. in decret. c. 1.*

Episcopalis dignitas est ordo, vnus ex ecclesiasticis gradibus. *Nicolaus 1. epist. 42. dist. 32. cap. 1. Omnium. & est sacer. ibid. Leo 1. ep. 82.*

Episcopalis dignitas præ cæteris omnibus est honoranda. *lib. 8. const. Apostolic. cap. ult. Pelagius 2. ep. 2. de maiorit. & obed. cap. Sollicita.*

Episcopalis potestas est maior imperiali. *De maiorit. & c. ubi supra.*

Episcopalis gradus à Christo per Petrum cæpit exordium. *Nicolaus 1. ep. 40.*

Episcopalis gradus est nomen officij, & idem est, ac superintendens. *conc. Aquisgr. sub Ludonico Pio cap. 9. Dist. 21. cap. Cleros.*

Episcopi tenent locum Apostolorum in ecclesia; Presbyteri verò aliorum discipulorum. *Clemens 1. ep. 1. Anacletus ep. 2. dist. 68. cap. Quorum vices. Dist. 21. cap. In nouo. concil. Later. 5. sess. 11. constitut. Dum intra. concil. Trident. sess. 23. cap. 4.*

Episcopi sunt Doctores populorum. *Clem. 1. ep. 4.*

Episcopi sunt Duces, Reges, Principes, Prophetæ, Mediatres, & Præcones Verbi Dei. *Lib. 2. constitut. Apostolic. cap. 25. & 26.*

Episcopi sunt summi sacerdotes. *Anacletus epist. 2. dist. 79. cap. Electionem.*

Sunt columnæ ecclesiæ. *Sixtus 2. epist. 2. Iulius 1. ep. 2. cap. 33. Pelagius 2. ep. 2.*

Sunt Throni Dei. *Felix 2. ep. 1. c. 17.*

Sunt loca tenentes Dei in mundo. *Clem. 1. epist. 3. & sic honorandi. ibidem.*

Sunt speculum omni populo. *Felix 2. ep. 2.*

Sunt Pastores populorum fidelium. *Ioan. 3. ep. unica.*

Episcopus est superior populi, hic est subditus. *Lib. 2. const. Apost. cap. 14.*

Episcoporum iniuria Christum tangit. *Euaristus ep. 2. Alex. 1. epist. 3.*

Episcopi, iussu Domini constituti sunt. *Sixtus 1. ep. 2.*

Episcoporum electionem Deus sibi reseruauit. *Dist. 79. cap. ult. Anacletus epist. 2. Licet sacerdotibus eam concesserit. ibid. Dist. 79. c. Electionem.*

Episcopus est maior presbytero, & diuersus minister. *Lib. 2. constitut. Apostol. cap. 58. 2. q. 7. cap. Quamquam. concil. constant. sess. ult. in constitut. Martini 5. Leo X. in Bulla contra Lutherum. Exurge 40. Conc. Trid. sess. 23. cap. 4. & can. 7.*

Episcopus est Princeps sacerdotum. *lib. 8. const. Apost. c. ult.*

Episcopus est, ut Proreta in naui, sacerdotes verò, ut nautæ. *Anacletus ep. 1.*

Episcoporum dignitas triplex est: Patriarchalis, Archiepiscopalis, & episcopalis. *Dist. 21. c. Cleros.*

Episcopi ab Archiepiscopis, Primatibus, & Patriarchis non differunt in ordine. *Leo 9. ep. 4.*

Ex principio ecclesiæ facta est hæc diuisio. *Anacletus epist. 2. & 3.*

Episcopalis dignitas est maior regia. *Gregor. VII. lib. 4. epist. 2. lib. 11. ep. 2.*

Est maior omni dignitate huius mundi. *concil. Rauenn. 3. post Clem. V. cap. 6.*

Episcopi non subsunt Principibus sæculi, sed præsumunt. *De maiorit. & obed. c. Sollicita.*

Episcopi non debent personaliter seruire Principibus sæcularibus, Regibus, &c. *concil. Trident. sess. 25. de refor. c. 17. Nec debent cedere locum illis, quia ipsi sunt Patres, & Pastores eorum. ibid. cap. 17.*

Non debent stare coram Principibus, si isti accumbunt, etiam si ab

si ab eis fumant partem, & cibum. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de dignitate ab episcopo retinenda*. Nec Missale dant osculandum. *ibidem*.
 Sunt intercessores apud Deum pro delictis populorum. *Gregor. 1. lib. 1. ep. 24*.
 Episcopi memoria facienda in orationibus ecclesiæ. *Concil. Nican. 1. ex Arabico cap. 57*.
 Episcopi sunt Christi legati; Patres spirituales fidelium, Columnæ ecclesiæ, fratres Coepiscopi Papæ. *Clement. de pennis cap. 1. §. Ne super hæc*.
 Episcopis commissi sunt à Deo populi, sicut oues Pastori. *Conc. Rauen. 4. sub Ioan. 22. c. 2*.
 Episcopatus non comprehenditur inter beneficia, quæ prouideri debent intra sex menses, dum vacant. *de concess. præb. c. Dilectus filius magister*.
 Episcopis data est cura animarum hominum. *Concil. Aquisgran. 3. part. 4. cap. 5. & 7*.
 Episcopi Hispaniarum, Africæ, Galliarum, Siciliæ, & Insularum adiacentium, iussu S. Petri facti sunt. *Innoc. 1. ep. 1*.
 Episcopus est sponsus ecclesiæ, ideo non debet eam relinquere. *Euaristus ep. 2. 7. q. 1. c. Sicut vir. de translatione episcoporum. cap. Inter corporalia*. Vide, *episcopi quo ad mutationem*.
 Episcopi per peccatum mortale non perdunt dignitatem episcopalem. *Concil. Constant. contra art. 30. Ioannis Huss*. Vide, *Peccans*.
 De episcopi licentia omnia facienda sunt in ecclesia. Vide, *Minister*.
 Episcopi existentes in peccato mortali validè ordinant, & consecrant. *Conc. Const. contra art. 4. Vvicleff*.
 Episcopi in potestate ligandi, & soluendi habent maiorem potestatem, quam Presbyteri, etiam curati. *Conc. Constant. sess. ult. in const. Martini 5. Leo X. in const. contra Lutherum 40. Exurge*.
 Episcopi ad regendum populum, & lucrandas animas positi sunt. *Gregorius 7. lib. 2. epist. 45*.
 Episcopi licet pares sint meritis, differunt gradu dignitatis. *2. q. 7. cap. Puto*.
 Episcopalis dignitas non danda per ordinem ad diuitias, sed ad merita. *dist. 41. cap. episcopus, & c. Clericus*.
 Episcopus non fit maior per hoc, quod Rex, vel Imperator incolit suam ciuitatem. *Gelasius ep. 13*.
 Episcoporum ordo, ut maiores in maioribus ciuitatibus ponantur, est ex Apostolorum constitutione. *Clem. 1. ep. 1. c. 4*.
 Episcoporum potestas. Vide, *episc. iurisdictio, & sub alijs titulis, infra*.
 Vide, *Prelatus*. Vide, *Superior*.
 Vide, *episcopo à quibus, & quomodo obediendum*. Vide, *Ordinarius*. Vide, *Capitulum*.

Episcopi eligendi qualitates naturales; & quæ impediunt.

Episcopus, cæcus totaliter, aut mutus, fieri non potest: neque totaliter surdus, sed cæcus vno oculo, vel claudus potest fieri. *Conc. quod dicitur Apostolorum c. 77. & 78*.
 Habens maculam in oculo non potest eligi sine dispensatione Papæ. *Conc. Later. 3. in append. tit. de elect. c. 3*.
 Illegitimus non potest eligi. *de elect. & c. cap. Cum in cunctis. Gregor. 7. lib. 2. ep. 50. Conc. Lateran. 3. c. 3. dist. 75. cap. Quoniam. Conc. Trident. sess. 7. de reformat. cap. 1. & sess. 22. de reformat. cap. 2*.
 Vide, *Illegitimus*. Vide, *Electio*.
 Iuuenes non possunt eligi in episcopos, etiam si nobiles sint, & alias habeant bonas qualitates. *Gregor. VII. lib. 4. epist. 4. & 5. lib. 5. ep. 11*.
 Bigamus non potest eligi, etiam, qui ante baptismum habuit primam uxorem, vel vtramque. *28. q. 3. c. Acutius*.
 Illiteratus non potest fieri episcopus. *Concil. Valent. 2. cap. 7. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 14. Aquisgran. 3. par. 1. c. 8. Concil. Trid. sess. 7. de reformat. cap. 1. dist. 36. cap. Illiteratos. dist. 61. cap. Statuimus. & cap. Neophitus. De elect. & c. cap. Cum in cunctis. Concil. Later. 4. c. 10. concil. Trid. sess. 22. c. 2. de ætate, & qualitat. & c. cap. fin.*

Episcopus debet esse doctor in Theologia, vel iure canonico, vel ab aliqua Academia habeat testimonium idoneitatis. si sit Regularis, habeat hoc testimonium à superiore Religionis. *Conc. Trid. sess. 22. de reformat. cap. 2*. Si non est doctor, sufficit habere testimonium, quod sit aptus ad docendum populum. *Gregor. 14. const. 6. Onus*.
 Episcopus illiteratus est priuandus iurisdictione, & Episcopatu. *Honorius 3. ex Cirone, de ætate, & qualitate, & c. cap. 1*.
 Episcopus nequit fieri, qui non est 30. annorum. *Conc. Agathen. c. 17. Conc. Arelat. 3. cap. 3. Concil. Tolet. 4. cap. 19. de elect. cap. cum in cunctis. dist. 77. cap. Episcopus. Concil. Lateran. 5. sess. 9. de reformat. curie c. 1. (Quod si dispensatur, ad minus sit annorum 27. ibid.) dist. 78. cap. Si quis triginta. cap. Nemo. cap. Presbyter. cap. Si triginta annorum. Si Papa dispensat in ætate, saltem sit 27. annorum. Vide, *Papa circa dispensationes*.
 Qui Psalmos nescit, ordinari nequit Episcopus. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 45. lib. 8. ep. 34. Concil. Nican. 2. c. 2*.
 Epilepticus non potest eligi in Episcopum. *de elect. cap. cum inter canonicos*.
 Episcopus olim eligi debebat de Clero illius ecclesiæ. *Greg. 1. lib. 7. ex regeft. epist. 89. Concil. Lateran. 4. cap. 23*. Si in eo non adsint de alienis eligantur. *ibid*.
 Vxoratus non potest fieri Episcopus (in ecclesia latina.) *Dist. 28. cap. de Siracusane. Concil. Lateran. 3. in append. tit. de coniug. c. 7. Nisi vxor ingrediatur religionem. ibid*.
 Bigamus non potest fieri episcopus, estd. vnā vxorem habuerit ante baptismum. *dist. 26. cap. Acutius. cap. Vnius. Vide, Bigamus*.
 Neque filius presbyteri. *Gregor. 7. lib. 7. ep. 1. Concil. Later. 3. in append. tit. de elect. cap. 3. Potest cum dispensatione Papæ. ibid*.
 Ignobiles eligi possunt in episcopos. *Gregor. 7. lib. 9. ep. 2*.
 Episcopi mores considerandi, non locus, aut genus, quia ab illis non ab istis nobilitatur. *dist. 40. cap. Nos qui, & cap. Non loca*.
 Notitia de vita, ætate, scientia, &c. episcopi eligendi capiatur à Legato Papæ, vel ordinario, eoque absente à viciniore, quorum fides fideliter, & gratis danda est. *Concil. Trident. sess. 22. de reformat. c. 2*.
 Inuasor ecclesiæ non potest esse episcopus. *Ioan. 8. ep. 223*.*

Episcopi eligendi qualitates morales, seu requisita: Et quæ impediunt.

Episcopi eligendi qualitates multæ. *dist. 23. cap. Quamquam*.
 Episcopus fieri nequit recenter baptizatus. *Concil. Nican. 1. c. 2. dist. 61. cap. Neophitus*.
 Episcopus eligi potest etiam ignobilis. *Gregorius VII. lib. 9. epist. 2*.
 Episcopus fieri nequit bigamus. Vide, *in tit. præcedenti*.
 Datus, ut intercessor in populo ad faciendam electionem, non potest eligi in episcopum. *Concil. Afric. c. 41*.
 Episcopus eligendus debet esse sobrius, hospitalis, promptus, pudicus, &c. *Lib. 2. const. Apost. cap. 2. 3. & 5. Doctus, & eruditus. ibid. c. 1. Vide, in præcedenti tit. Non acceptator personarum. Lib. 2. cap. 5. & 42. Non deditus cibis delicatis, nec multum insumens. ibid. cap. 5. Incorruptus, non se flectens ad munera. ibid. cap. 9. Edificans bono exemplo. ibid. Non promptus ad puniendum, sed hortator ad corrigendum. ibid. c. 15. Irreprehensibilis. cap. 17. Non imperiosus spernens alios. c. 20*.
 Nequit eligi, qui non est instructus in ecclesiasticis disciplinis. *Zosimus ep. 1. c. 1. dist. 36. c. Qui ecclesiasticis*.
 Episcopus à moribus nobilitatus, non à genere, vel loco. *dist. 40. c. Nos qui. & c. Non loca*.
 Nequit eligi aliquis repente ex laico. *dist. 61. cap. Sacerdotale. cap. In sacerdotibus. cap. Non negamus. cap. Miramur. 1. q. 7. cap. exigunt. & cap. Maximum. Licet aliquando ecclesia id tolerauit. ibid. Concil. Constantinopol. 4. c. 4. & 5. Concil. Sardicense c. 13*.
 Talis laicus ordinatus episcopus, non est episcopus. *Conc. constantino-*

stantinopolit. 4. c. 8. Formosus ep. 1. Adrianus 2. ep. 5. Conc. Rom. 4. sub Ioanne 12. Vide, Sacerdos summus. Vide, Laicorum inhabilitas.
 Nequit eligi, qui in alijs gradibus inferioribus non est exercitatus, vt in ordinibus, vel numquam fuit ordinatus. *Siricius ep. 1. c. 13. Innoc. 1. ep. 12. Zosimus ep. 1. cap. 1. dist. 36. cap. Qui ecclesiasticis. dist. 61. cap. Miserum est. Nicolaus 1. epist. 10. dist. 77. c. 1. dist. 59. cap. Ordinatos. Conc. Sardinense c. 13.*
 Eligi nequit, qui non est saltem subdiaconus. *Concil. Claramont. c. 7. dist. 60. c. Nullus in Episcopum.*
 Ante sex menses, saltem sit ordinatus in sacris. *concil. Trid. sess. 22. de refor. c. 2.*
 Non potest eligi, qui id procurat pecunia, aut precibus. *Simmacus ep. ad Casarium. concil. Tolet. 4. c. 19. concil. Nanneten. 1. c. 16. Gregor. 1. lib. 4. ep. 23.*
 Nequit eligi, qui est exorsus populo. *Celestinus 1. ep. 2. dist. 61. c. Nullus inuitis. c. Study. c. Obitum. c. Catinensis. & dist. 63. c. Cleri plebis. & c. ult. Concil. Aurelian. 5. c. 11. Parisien. 3. cap. 8. & intrans populis inuitis, perpetuo priuandus est. ibid. & Concil. Lucen. 2. c. 10. Concil. Aurel. 5. c. 11. Concil. Parisien. 3. c. 8.*
 Non eligendus ille, de quo non constat, quod per multum tempus fuerit continens. *Gregor. 1. l. 8. ep. 40. dist. 68. c. 4.*
 De clero proprio eligendus erat olim episcopus. *Gregor. 1. l. 11. ex reg. epist. 14. in fine, & ep. 18. Concil. Later. 4. c. 23. & si in eo non aderat, ex externis erat eligendus. ibid.*
 Eligi non potest infamis; Publicus pœnitens; baptizatus in hæresi; rebaptizatus; Hærenicus; castratus à semetipso. Bigamus, seruus, laicus, miles, ignotus, neophitus, curiæ sæculi obligatus, minor 30. annorum, male promotus, pretio petens eligi; à Prædecessore electus. Isti omnes si eliguntur, officio sunt priuati. *Concil. Tolet. 4. c. 19. dist. 51. c. Qui in aliquo. dist. 61. c. Non negamus. dist. 81. c. Apostolus.*
 Debet habere bonum testimonium bonarum personarum de sua probitate. *Conc. Tolet. 4. c. 22. dist. 61. c. Episcopum.*
 Debet esse docibilis, vt alios possit docere. *Clemens 1. ep. 1. c. 4. dist. 23. c. Qui Episcopus.*
 Debet esse hospitalis, alias non fiat. *dist. 85. c. vnico. dist. 86. c. Fratrem.*
 Concubinam habens, vel qui habuit, non potest eligi. *dist. 33. c. Habuisse.*
 Neque ambitiosi talis dignitatis. *1. q. 1. c. Nullus itaque, & c. Estne ergo.*
 Nequit eligi, qui vacat diurnis stipendijs. *dist. 36. c. Qui ecclesiasticis.*
 Neque publicè pœnitentiatus. *dist. 61. c. Non negamus.*
 Neque criminofus capitaliter. *dist. 61. c. Bene nouit. dist. 81. c. Apostolus.*
 Neque ambientes episcopatum, sed potius fugientes. *8. q. 1. c. In scripturis. Conc. Aruernen. c. 2. conc. Aurelian. 5. c. 10.*
 Neque, qui per fauorem illum procurat. *ibid.*
 Neque, qui vult esse, vt præsit, non vt possit. *8. q. 1. c. Qui Episcopatum.*
 Neque malis moribus præditus. *dist. 23. c. Qui Episcopus. de elect. & c. c. cum in cunctis.*
 Neque, qui virginem stuprauit. *dist. 81. c. Tantis.*
 Episcopus fieri non potest, qui non potest esse sacerdos. *de excessibus Prælator. c. Ex literis.*
 Neque, qui curijs sæcularibus, aut malitiæ vacauit. *Siricius ep. 2. cap. 1.*
 Neque personæ ignotæ, sed notæ, & dignæ. *Siricius ep. 3. c. 2.*
 Neque intrusus alio viuente. *7. q. 1. c. Nouatianus, & cap. Non autem.*
 Non potest eligi, qui sine dispensatione Papæ habet plura beneficia. *de elect. c. Dudum Ecclesia Poth.*
 Neque illegitimus. *de elect. & c. c. Cum in cunctis. Vide, in precedenti titulo.*
 Neque inuasor ecclesiæ. *Ioannes 8. epist. 223.*
 Neque Presbyter, qui habuit filios. *Concil. Toletan. 1. c. 1.*
 Regulares eligi possunt in Episcopos; & iam facti, liberi sunt à iugo regulæ. *18. q. 1. c. Statutum est. Clem. de electione cap. 1.*

Episcopum malum Deus aliquando præesse permittit ob subditorum peccata. *8. q. 1. c. Adaucter.*
 Episcopatum ambientes magna damna inferunt Ecclesiæ. *Gregor. 1. l. 7. ex regeft. ep. 116.*
 Eligi aliquis non potest in episcopum, nisi omnes de domo sua sint Christiani. *Concil. Carthag. 3. c. 18.*
 Vide, *Laicorum inhabilitas. Vide, Beneficia, quibus conferenda. Vide, Beneficiorum incapaces. Vide, Electio. Vide, eligendus.*

Episcopi à quibus, & quomodo electi olim fuerunt, & nunc eliguntur.

Episcopi semper cum consensu Papæ, vbique fuerunt ordinati. *Gregor. 1. l. 4. ep. 34. in medio. Etiam in Oriente per Vicarium Papæ creabantur. Martinus 1. ep. 11. dist. 63. cap. Porro. Vide, Papa circa Episcopos.*
 Episcopus olim sine licentia Metropolitanæ non eligebatur, nec ordinabatur. *concil. Laodicenum c. 12. Concil. Nicæn. 1. c. 6. & non poterat se gerere pro Episcopo, si aliter eligebatur. ibid. Concil. Antioch. c. 19. Arelat. 2. c. 6. Carth. 2. c. 12. Innoc. 1. ep. 2. c. 1. Hilarius ep. 2. c. 1.*
 Electiones episcoporum olim regulariter ad clericos Cathedralium pertinebant. *de causa possessionis, & c. c. Cum Ecclesia, in fine.*
 Electio Episcoporum olim à clero fiebat præfente populo. *dist. 63. c. Quanto. c. Plebs. c. Nosse. c. Episcopos. c. Literas. & c. Metropolitanæ.*
 Episcopus per clerum, olim, eligebatur. *Concil. constantinop. 4. c. 8. concil. cabilon. 2. c. 10. à Clero, & comprouincialibus episcopis fiebat. ibid.*
 Et si vitiatur deuoluitur ad Papam. *concil. Rom. 7. sub Gregor. VII.*
 Episcopo electo, olim Imperator assentiebat. *dist. 63. c. Lectis.*
 Episcopus olim, eligebatur de Clero illius ecclesiæ. *Gregor. 1. l. 7. ex regeft. ep. 89.*
 Episcopus olim per Prouinciæ episcopos eligendus erat. *concil. Nicæn. 2. c. 3.*
 Episcopi electio, quomodo olim per clerum facienda. *concil. Later. 4. c. 24.*
 Episcopi electio ab absente fieri potest per procuratorem, & quomodo. *ibid. c. 24.*
 Episcopi electio quomodo facienda olim. *dist. 61. c. Episcopus.*
 In episcopi electione attendi debet utilitas communis, non propria. *8. q. 2. c. Dilectissimi.*
 Electioni episcopi factæ non officit quod duo, vel tres non consenserint. *dist. 65. c. Sanè. c. Non debet. & c. Episcopus.*
 Electio episcopi facienda non est ante diem tertium à morte episcopi. *dist. 79. c. Nullus.*
 Electio episcopi non facienda ex fauore, sed ex iudicio. *8. q. 1. c. Nec nouum.*
 Electione comprobatur episcopus. *8. q. 1. c. Illud inferendum.*
 Electio episcopi non facienda per fauores, neque per munera. *8. q. 2. c. Illud quidem.*
 Episcopi, olim, cum consilio etiam Religiosorum eligendi erant in quibusdam locis. *dist. 63. c. Obeuntribus.*
 Electio episcopi fieri non potest per laicos. *dist. 63. c. Nullus laicorum. c. Adrianus Papa. c. Valentinianus, & est irrita. ibid. c. Omnis. concil. Later. 4. c. 25.*
 Et qui illi consensit nulliter est electus, & inhabilis imposteriorum. *ibid. c. 25. concil. constantinopol. 4. c. 12.*
 Electio episcopi non facta à Catholicis est irrita. *9. q. 1. c. Nos in hominem.*
 Electio episcopi facta ab excommunicatis est nulla. *9. q. 1. c. Nos consecrationem.*
 Electionem episcoporum Deus sibi reseruauit, licet Sacerdotibus eam concefferit. *Anacletus epist. 2. dist. 79. cap. Electionem.*
 Episcoporum electiones aliquando in præfentia Imperatoris, Papa fieri concessit. *Calistus 2. const. Ego Calistus.*
 Episcoporum electiones factæ ex vi Principum, sunt nullæ. *concil. Nicæn. 2. cap. 3. distinct. 63. cap. Si per ordinationem. c. Omnis. cap. Non est permittendum, & c. Valentinianus.*

Sic eligentes per triennium ab officio, & beneficio suspenduntur, & priuantur potestate eligendi. *conc. Later. 4. c. 25.*
 Episcopi, olim à plebibus expectabantur. *dist. 62. cap. Nulla ratio.*
 Episcoporum electiones, populi debent subsequi, non præire. *dist. 62. c. docendus.*
 Episcopi nunc quomodo in multis Regnis, & Prouincijs eliguntur à Papa per nominationem faciendam à Dominis illorum regnorum, &c. & quomodo Papa eligit, si illi non nominant, vel si moriantur episcopi in curia. *concil. Later. 5. sess. 11. const. 2.*
 In episcopi electionibus olim Principis attendebatur voluntas. *dist. 63. cap. quia igitur. cap. Principali. cap. Reatina. & cap. cum longe.*
 Episcopus vnius ecclesiæ non potest eligi in alia, sed potest postulari; & si sit electio, est nulla. *Honor. 3. ex Cirone de postulatione Prælatorum c. 1.*
 Eligi semper debet melior. 8. q. 1. c. *Qualis enim.*
 Episcopus non per respectum ad diuitias, sed ad merita eligendus. *dist. 41. c. Episcopus & c. clericus.*
 Eligendus nihil promittat dare eligentibus, neque securitatem de hoc facere potest; & nulla est promissio. 8. q. 3. c. *Talia. conc. Later. 3. in append. tit. de simonia. c. 13.*
 Eligi procurans per pecuniam, est simoniacus. 1. q. 6. c. *ego autem. & c. Sicut. Greg. I. l. 4. ep. 23.*
 Electionem episcopi impediens, sunt excommunicandi. *Nicolaus I. ep. 63.*
 Papa sæpè insinuat eligendos. *Greg. I. lib. 1. ep. 56. & 58.*
 Multos episcopos deputat Papa ad instantiam & petitionem Imperatorum, & Regum. *dist. 63. c. Reatina. cap. Nobis Dominus. & c. Lectis.*
 Electionum episcopalium causæ deuoluuntur ad Papam. *de elect. in 6. c. quamuis.*
 Episcopi à Papa assumpti sunt veri episcopi, contrarium dicens est anathema. *conc. Trid. sess. 23. can. 8.*
 Electio episcopi intra tres menses (olim) erat facienda per clerum. *concil. Vormation. 1. c. 75.*
 Episcopatum recusantes hortandi, & orandi sunt, vt acceptent, si probi sunt. *Extra, de præb. c. Ad cuiuslibet.*
 Episcopo deposito alius est eligendus. *Greg. 7. lib. 4. epist. 14. & 15. lib. 8. ep. 17. & 20.*
 Episcopus legitimè non datur, quando contra leges Dei datur. *Adrianus II. ep. 3.*
 Episcopus quomodo promouendus, olim, in concistorio. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reform. curiæ c. 1.*
 Papa sua auctoritate potest assumere, seu creare episcopos in ecclesijs. Qui dicit tales episcopos non esse legitimè factos, est anathema. *concil. Trident. sess. 23. can. 8.*
 Episcopi electio diligenter discutiatur, quia vterius non debet à populis iudicari. *Gregor. I. ex regist. lib. 2. ep. 29.*
 Episcopi promorio nunc sic facienda. Episcopo mortuo, qui ius habent in electione vel presentatione, studeant promouere digniores meritis, qui legitimè sint nati, atate, doctrina, probitate, &c. præditi sint. Inquisitio, & examen horum fit per metropolitanum, & redigitur in forma instrumenti, & ad Romanum Pontificem approbanda mittitur, vt provideat. *concil. Tridentin. sess. 24. de reformat. cap. 1.*
 Informationes, & processus de promouendo ad episcopatum, & de statu ecclesiæ, sumi debent per Cardinalem, qui relaturus est in concistorio, & per alios tres Cardinales, qui ea debet subscribere, &c. *ibid.* Relatione facta in Concistorio differatur iudicium in aliud Concistorium, si Papæ sic videbitur expedire. *ibid. c. 1.*
 Postea per *Gregorium XIV. const. 6. Onus*, stabilitum est quomodo facienda sit promotio. §. 10.

Episcopus non receptus à populo.

Si episcopus non recipitur à Populo, interim se gerere debet, vt Sacerdotem. *dist. 92. cap. Si quis ordinatus, & cap. Si quis Episcop.*
 Talis non receptus, non fit molestus alijs. *dist. 92. cap. Si qui Episcopi.*

Episcopatus à laico non accipiendus.

Episcopatus de manu laici non potest accipi. 16. q. 7. *cap. Si quis deinceps. c. Quoniam. c. Si quis Episcopus. cap. Sanè Thessalonicensi. c. Si quis clericus. c. constitutiones. cap. Nullus laicorum. cap. Sicut Domini. cap. Per laicos.* Talis accipiens excommunicatur. *ibid.* Deponendus est. *ibid. cap. Si quis episcopus.*

Episcopi ordinandi examen quale, & à quo faciendum.

Episcopus ordinandus, per Metropolitanum erat olim, examinandus. *dist. 24. c. episcop.*
 Examinandus de fide, & moribus, prudentia, & scientia. *concil. carthag. 1. c. 1.*
 Examinari debet de multis, & præcipuè de canonum obseruantia. *concil. Nicæn. 2. c. 2.*
 Examinandum est, an sit bonæ vitæ; an suspectus de hæresi, vel schismate, an hæreticorum libros legat, vel habeat; an hæreticis faueat, vel cum eis conuersetur; an eucharistiam tempore debito sumpserit; an in sacris, & quamdiu: an criminofus infamis, vel vitio notatus; an inimicitias habeat in loco episcopatus; an filios habeat illegitimos; an bigamus, an familia eius sit Catholica, an excommunicatus, suspensus, apostata, publicè penitentiatus; an aliquando fuit insanus; an à dæmone vexatus; an de legitimo matrimonio natus, an hæretici filius, an 30. annos habeat, an magister, doctor, vel licentiatus in Theologia, vel iure canonico, an vitio deformi corporis laborans, an morbo comitiali. *conc. Mediol. 1. p. 1. tit. de examine, & c.*
 Examen Episcopi promouendi fiat per tres Theologos, & tres canonistas. *ibid.*
 Cui demandatur examen, si promouendus sit extra curiam, secus in curia. *Greg. 14. const. 6. Onus.*

Episcopi electi confirmatio.

Episcopi, olim, à Metropolitanis erant confirmandi. *concil. Nicænum 1. c. 4.*
 Electus est indignus non debet confirmari. *concil. Lateran. 4. cap. 26.* Sed cassanda est talis electio. *Gregor. 7. lib. 7. epist. 5.*
 Episcopi vbique electi, à Papa sunt confirmandi. *Gregor. I. lib. 4. epist. 34. in medio. dist. 61. cap. Carinensis. conc. Lateran. 4. c. 26.* Per se vel per alium, postquam est electus, debet se Papæ præsentare. *ibid.* etiam in Oriente per Vicarium Papæ confirmabantur. *Martin. I. ep. 11.*
 Episcopi electi extra Italiam, in eo tempore in quo expectatur confirmatio, possunt gubernare in spiritualibus, & temporalibus. *conc. Later. 4. c. 26.*
 Alij verò in Italia non possunt. Vide, *electus.*
 Episcopi electi ad Ecclesias cathedrales, intra mensem debent acceptare, & ex tunc ad Sedem Apostolicam iter arripere: post confirmationem accipiant. *de elect. in 6. c. cupientes.*
 Episcopus ante confirmationem non potest conferre beneficia, & irrita est collatio. *De elect. c. Nosti.*
 Episcopus non confirmatus à Papa non potest disponere de rebus ecclesiæ, neque institutiones, vt Archidiaconi, vel aliorum facere, & si faciat sunt nullæ. *conc. Later. 3. in append. tit. de elect. c. 1.*
 Episcopus electus ab hæreticis non confirmatur, nec à Papa. *Greg. I. lib. 8. epist. 65. Vide, confirmatio.*

Episcopi consecratio seu ordinatio, à quo, quando, & ubi fit, ac quomodo.

Ab Episcopis prouinciæ debet ordinari; & si isti non conueniunt, ab episcopis prouinciæ vicinæ. *conc. Sardicen. c. 5.* ab episcopis omnibus prouinciæ debebat, olim, ordinari vel saltem à tribus. *Ex conc. Nicæno 1. c. 4.*
 Episcopus à duobus, vel tribus debet consecrari, seu ordinari. *Conc. quod dicitur Apost. cap. 1. concil. Nicæn. 1. can. 4. concil. Arelat. 2. c. 5.* Sed alij Comprovinciales consentiant. *ibid.*

ibid. Concil. Afric. c. 16. (prius 12. vel decem erant necessarii. *ibid.*) *Lib. 3. const. Apostol. c. ult.* Numquam ab vno. *ibid. l. 8. cap. 27. Anacletus ep. 2. Siricus ep. 4. c. 2.* Ab vno non potest. *ibid. Concil. Lucen. 2. c. 2. Conc. Tolet. 4. c. 19. Damasus ep. 5. dist. 64. c. Episcopi. c. Ordinationes. c. Comprovinciales. dist. 66. c. Porro Ierosolymitanum. Conc. Regense in Gallia c. 1. Gregor. 3. ep. 1.*
 Ab vno non potest consecrari, sed à septem, vel saltem à tribus. *Concil. Arelaten. 1. c. 21.*
 Episcopus à tribus non ordinatus, non est episcopus. *Ioannes 3. ep. unica.*
 Quod facienda sit à tribus, est de institutione Domini. *Anicetus in ep. decret.*
 Ab vno consecrari non potest. *Gregor. 1. l. 12. ep. 31. c. 8. Gregor. 7. l. 3. ep. 19.*
 A tribus facienda cum Metropolitano Prouinciæ. *de temporibus ordinat. c. Nec Episcopi.*
 Ad consecrationem episcopi, non requiritur consensus secularis magistratus. *Concil. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7.*
 Olim non poterant ordinari, seu consecrari, sine consensu Metropolitanus. *Conc. Antioch. c. 19. Concil. Arelat. 2. c. 6.* Alias non habendus pro episcopo (id est quoad exercitium.) *ibid. Innoc. 1. ep. 2. c. 1. Hilarus ep. 2. c. 1. Conc. Lucen. 2. c. 3. Concil. Aurel. 3. c. 3. dist. 64. c. Extra conscientiam. c. Quia per ambitiones. c. Episcopum. & c. Illud. dist. 65. c. Placet omnibus. & c. Placet nobis. De temporibus ordinat. cap. Nec Episcopi. Vide, Ordinatio. Vide, Ordinare Episcopos. Vide, Consecratio Episcopi.*
 In *lib. 8. const. Apostol. c. 27.* Habetur, quod si necessitas urgeat, vnus possit ordinare, sed prius habito decreto commissionis aliorum. Idem ex *Anacleto ep. 2. & dist. 64. c. Ordinationes.* Sed non fuit in vsu, à tribus enim ordinatur, Episcopum indignum consecrantes, careant deinceps illa potestate consecrandi. *1. q. 2. c. Si qui Episcopi. 25. qu. 2. cap. Si qui Episcopi.*
 Episcopi consecrati ab Apostolis, qui fuerunt. *Lib. 7. constit. Apost. c. 46.*
 Episcopi vbique semper cum consensu Papæ fuerunt ordinati, seu consecrati. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 34. in medio. dist. 63. cap. Porro. (In Oriente per Vicarium Papæ. Martinus 1. epist. 111.)*
 Episcopus consecrari non potest absque licentia Sedis Apostolicæ. *Siricus ep. 4. c. 1. Gregor. 1. l. 2. ex regest. ep. 30.*
 Episcopis concessa est à Papa facultas consecrandi alios episcopos, ob absentiam, & distantiam Papæ. *24. quest. 1. cap. Pudenda. & hoc semper ex antiquo fuit in praxi. ibid.*
 Episcopi promoti tenentur intra tres menses petere consecrationem. *dist. 75. c. Quoniam, & dist. 100. c. Quoniam quidem. Concil. Calced. act. 17. c. 25. Concil. Vornatiens. 1. c. 76. Concil. Trid. sess. 7. de reformatione. c. 9. & sess. 23. de reformatione. c. 2.* etiam si Cardinales sint, quod si hoc omiserint facere intra tres menses, tenentur ad fructuum perceptorum restitutionem. Et si intra alios tres sequentes menses omiserint, ipso iure sint priuati ecclesiis. *ibid.*
 Si concedatur prorogatio, non extendatur ultra sex menses. *Concil. Trid. sess. 7. ubi supra.*
 Consecratio episcopi facta ab excommunicatis, reprobat ut illicita. *Greg. 1. l. 3. ep. 20.*
 Episcopus semel consecratus non potest iterum consecrari. *Dist. 68. c. Sicut semel.*
 Episcopus inuitus non potest consecrari. *dist. 63. c. ult. & dist. 74. c. Vbi. Sic consecrans, per annum suspenditur ab officio. ibid. c. Episcopus. & c. Gestu.*
 Episcopi, dum consecrantur inter missarum solemnias, non possunt aliquem ordinare. *de elect. c. Quod sicut. §. Super eo.*
 Episcopi consecratio facienda in die dominico. *Lib. 8. const. Apost. cap. 8. Concil. Tolet. 4. c. 19. dist. 71. cap. 1. & c. Quod à Patribus.*
 Consecratio episcopi fit cum unctione Chrismatis. *Clemens 1. ep. 3. Anacletus epist. 1. in fine. De sacra unctione cap. unico. In fronte, & manibus vngitur, & quare. ibid.*
 Vide, Consecratio episcoporum.
 Consecrari non potest episcopus, si ei aliqua obijciuntur, nisi discussis causis contradictionum. *Concil. Afric. c. 17.*

Episcopi consecratio facienda in ciuitate sua, si est Metropolitano: si alij, in loco constituto à Metropolitano. *Concil. Toletan. 4. c. 19.*

Fieri potest in ecclesia cuius est episcopus. *Concil. Aurel. 4. capit. 5.*

Si consecratio fiat extra Romanam Curiam, fit in ecclesia, ad quam quis fuit promotus, aut in Prouincia, si id commodè fieri poterit. *Concil. Trid. sess. 23. de reformatione. c. 2.*

Episcopus consecrari non potest, nisi omnes de domo sua sint Christiani. *Concil. Carthag. 3. c. 18.*

Episcopi plures simul possunt consecrari. *de consecrat. Ecclesiarum c. Cum sis. Vide, Altare.*

Quibus ceremonijs facienda est consecratio Episcopi. *Concil. Carthag. 4. cap. 2.* Duo episcopi ponunt, & tenent librum Euangeliorum super caput, & ceruicem eius: vnus super eum fundit benedictionem, id est, profert formam; reliqui episcopi, qui adsunt, manibus suis caput eius tangunt. *ibid. & hoc colligitur ex lib. 8. const. Apostol. c. 4. Anacletus ep. 2. in fine. dist. 23. c. Episcopus.*

Episcopus consecratus, quid pro cartis (seu bullis) olim soluebat, & quo titulo. *Gregor. 1. l. 4. ep. 44.*

Vide, Consecratio Episcoporum.

Episcopi in quibus locis instituendi.

Episcopi in villis non constituentur, sed in ciuitatibus. *Concil. Laodic. c. 57. Concil. Sardicense c. 6. Concil. Tolet. 12. c. 4. Zacharias ep. 1. Dist. 80. c. Episcopi. c. Illud. c. Non debere. Anacletus ep. 3.*

Episcopatus in locis insignibus erigantur. *de priuileg. c. 1.*

Episcopatus non multum debent distare. *dist. 80. cap. Fraternitatem.*

Episcopus nouus quomodo instituendus in loco, in quo numquam fuit.

Episcopus nouus in terra, diocesis alterius fieri non debet, nisi consentiente diocesano. *Concil. Carthag. 2. cap. 5. & Carthag. 3. c. 42. Concil. Afric. c. 20.* Requiritur consensus Concil. Prouinc. & Primatis. *Concil. Afric. c. 65.*

Episcopatum de nouo volens in sua regione, tenetur provide-
 re de dote sufficiente. *Concil. Aurel. 5. c. 33.*

Episcopus nouus in loco, in quo numquam fuit, per Papam potest fieri. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 72.*

Episcopatus noui per Papam eriguntur. *Zacharias ep. 2.*

Episcopi de nouo ordinandi, vbi fideles noui adsunt. *16. q. 1. c. Precipimus, ut iuxta.*

Episcopi plures in vna Ciuitate.

In vna Ciuitate esse non possunt plures episcopi. *Concil. Nicæn. 1. c. 8. Damasus ep. 5. Conc. Cabilon. 2. c. 4. Tolet. 12. c. 4. Concil. Later. 4. c. 9.*

Si duo episcopi consecrentur pro vna Ciuitate, nullus eorum est episcopus, sed fiat noua electio. *dist. 79. c. Si duo.*

Episcopus quomodo ponendus in possessione.

Concil. Nicæn. 1. ex Arabico c. 71.

Episcopus consecratus curam tenetur suscipere animarum; quid si non?

Episcopus consecratus tenetur ecclesiæ suæ curam suscipere; alias per superiorem excommunicetur. *Conc. quod dicitur Apostolorum c. 37. Conc. Antioch. cap. 17.* Sed excusatur, quando per ipsum non stat. *ibid. c. 18.*

Priuandus est honore, si recusat ire. *Concil. Lucense 2. c. 11. & 12. excommunicandus. ibid. dist. 92. c. Si quis Episcopus per manus.*

Episcopus non consecratus non exercet officium.

Episcopus non consecratus, licet confirmatus, non potest exercere ea quæ sunt ordinis. *de elect. c. Transmissam.*

Episcopi iurisdictio, & iura in sua Diœcesi.

Episcopi iura in sua Diœcesi sunt hæc. Prælatio, correctio, reformatio, iurisdictio ad causas omnes ecclesiasticas, ferre censuras, conferre beneficia, ministrare sacramenta, synodum facere, decimas, & quartam funeralium recipere, visitare, & procuraciones à locis visitatis, iuxta eorum qualitatem habere. *de offic. Iudicis ord. c. Conquerente.*

Episcopus loci delicti iudicare potest clericum alienum: sed Episcopus domicilij, vel beneficij exequitur priuationem beneficij, &c. si hæc interueniat. *de foro compet. c. Postulasti.*

Episcopus in omnes personas suæ Diœcesis, etiam laicos, & Principes cuiuscumque conditionis, habet iurisditionem in spiritualibus. *de maiestate, & obed. cap. Sollicita.* Etiam super Imperatores, & Reges. *Nicolaus I. in append. ep. 11. Conc. Aquisgran. 3. par. 4. c. 5. & 7. Post Conc. Tolet. 8. Conc. Tribur. 1. c. 32. Vide, episcopi potestas.*

Episcopus, quando solus potest conuocare Capitulum. Vide, *Capitulum.*

Episcopus, & eius Vicarius habet potestatem excommunicandi suos subditos, aggrauandi penas, ponendi interdictum, suspendendi à beneficio, ab officio, & ab ingressu Ecclesiæ, etiam sæculares. *Conc. Constant. sess. ult. in constit. Martini V.*

Potest remouere clericos ab alieno in sua Diœcesi institutos. *Honorius 3. ex Cirone, de clericis peregrinis c. 1.*

Episcopus turbari non potest in iurisditione à legato Papæ. Vide, *Legatus.*

Episcopi habent potestatem iudicandi omnes delinquentes in sua Diœcesi (in causis spiritualibus.) *Lib. 2. const. Apost. c. 11. 13. 36. 37. & 46. Anterus epist. unica. 19. q. 3. cap. Facta subditorum.*

Episcopo commissi sunt populi, vt oues pastori. *conc. Rauen. 4. sub Io. 22. cap. 2.*

Possunt, & debent punire maleficos. *Greg. I. lib. 12. ep. 13.*

Episcopus solus potest iudicare eos, qui non sunt de Capitulo, atque dignitates, saluis priuilegijs, si quæ sunt pro studijs Vniuersitatum. *conc. Tridentin. sess. 25. de reformat. cap. 6.*

Episcopus in Diœcesi potest inquirere crimina, & punire, & potest in hoc vti brachio sæculari. *De offic. Iud. ord. cap. Perniciosa.*

Sine Episcopi licentia, nihil in ecclesia agatur. *Clemens I. ep. 3. 16. q. 5. cap. Cunctis.*

In omnibus ecclesiasticis petenda est episcopi licentia. *Clem. I. ibidem.*

Episcopus solus, & alij de eius licentia iudicare possunt causas Rectorum ecclesiarum, & aliorum clericorum. *conc. Rauen. 4. sub Io. 22. c. 13.*

Episcopus in Diœcesi, in necessitate potest imponere ieiunium, & orationes; quod non possunt domini, vel alij laici. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 56. conc. Rauen. 1.*

Potest reuocare concessionem factas ab antecessore, si sint factæ contra canones. *Honorius 3. ex Cirone, de rebus eccl. non alienandis cap. 2.*

Non potest iudicare Parochianum alterius episcopi. *6. quest. 3. cap. 1.*

Sed prædatorem iudicare potest, licet hic sit subditus alterius. *6. q. 3. cap. Placuit.*

Episcopus habet iurisditionem in omnes Presbyteros, & Clericos, qui sunt in Diœcesi. *conc. Roman. sub Siluestro c. 7. concil. Vernense cap. 8. conc. Ratisponense. conc. Trident. sess. 6. de reformat. cap. 3. & omnes punire potest cum delinquant. ibid. carcerare, & facere carcerare suos clericos. de sent. excommunic. in 6. c. Si clericos.*

Episcopo maledicens, ab eo potest puniri. *conc. Mediolan. 1. part. 2. de dignit. ab episcopo retinenda.*

Episcopus iudicat crimen adulterij. *conc. Rom. sub Ioanne 9.*

Episcopus potest visitare, corrigere, & punire toties quoties,

Cathedralia capitula, & alia, non obstante consuetudine contraria, exemptione, &c. *Concil. Tridentin. sess. 6. de reformat. cap. 4.*

Episcopus debet iudicare clericorum suorum causas omnes. *Gregor. I. lib. 9. ex regest. epist. 32. Concil. Tridentin. sess. 6. de reformat. c. 3.*

Episcopus non potest absolvere, nisi in propria Diœcesi. Vide, *Absolvere.* Vide, *Iudicare.*

Episcopus habet iurisditionem in cappellanos Regios non viuentes intra septa domus Regiæ: sic etiam in protonotarios honorarios, acolitos, Comites palatinos; & alios, qui in curia resident, ratione beneficiorum. *Concil. Trid. sess. 24. de reformat. c. 11.*

Habent etiam iurisditionem in familiares Cardinalium ob beneficia. *ibid.*

Episcopi iurisdictio per Papam defendenda, & custodienda. *11. q. 1. cap. Peruenit.*

Episcopus quid potest circa vltimas voluntates. Vide, *Dispositio.* Vide, *Hæres.*

Episcopus potest corrigere Clerum, Capitulum, & canonicos. *De officio Iud. ord. cap. Irrefragabili. Clementin. sub eod. tit. cap. 1. Concil. Vernen. c. 3.*

Episcopus, vt Papæ delegatus, potest omnes subditos corrigere, reformare, &c. alia facere, quæ pro subditorum emendatione, ac utilitate Diœcesis sunt necessaria, & in his non potest impediri, inhiberi, &c. & non obstat appellatio ad Papam interposita, sed procedere debet in opere, quod incepit. *Conc. Trid. sess. 24. de reformat. c. 10.*

Potest procedere in causa, quando delegatus Papæ non procedit. *De off. Iud. ord. c. Significauit.*

Potest iudicare causas miserabilium personarum, & compellere exemptos (si non habent iudices) ad soluenda debita. *Conc. Trid. sess. 7. de reformat. c. 14.*

Episcopus potest cogere vendentes, vt equaliter omnibus vendant. *De empt. & vend. c. 1.*

Episcopus potest cogere hæredes ad executionem testamenti, si elapso anno non fuerint executi mentem testatoris. *De testament. c. Nos quidem.*

Potest omnia interdicere hæredi non soluenti legatum. *ibid. cap. Si hæredes.*

Episcopus nouiter factus exigere potest rationes ab æconomo, & Vicario capitulari, etiam si fuerint absoluti à Capitulo. *Conc. Trid. sess. 24. de reformat. c. 16.*

Episcopus habet potestatem ligandi, & soluendi omnes in sua Diœcesi. *Conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 37. Aquisgran. 3. p. 4. c. 5. & 7. Tolet. 22. c. 27.*

Potest absolvere impuberes percutientes clericos; mulieres, & impotentes accedere Romam. *de sent. excommunic. c. 1. Vide, Absolutio.*

Potest absolvere per se, vel per suum Vicarium ad id deputandum, ab omnibus casibus occultis Papæ referuatis in sua Diœcesi, & suos subditos. *Concil. Trident. sess. 24. de reformat. c. 6. Etiam ab hæresi occulta.* extra Diœcesim non potest ligare subditum. *De constit. in 6. c. Vt animarum.*

Episcopus est executor omnium dispositionum, tam in vltima voluntate, quam intra viuos factarum. *Concil. Trident. sess. 22. de reformat. c. 8.*

Episcopus debet curare, vt in Monasterijs, tam virorum, quam mulierum, regula obseruetur. *Concil. Vernen. c. 3. & 5. Concil. Trident. sess. 25. de reformat. c. 5. Vide, Episcopus circa Regulares.*

Ad episcopum pertinet probare miracula, alias non prædicentur. Item reliquias, & hæc omnia cum consilio Theologorum: & si dubium aliquod graue accidat, expectet Metropolitanus sententiam, qui cum consilio episcoporum definiat. *Concil. Trident. sess. 25. in decr. de inuocatione, veneratione, &c.*

Vide, *Miracula.* Vide, *Reliquiæ.*

Episcopus habet iurisditionem in omnia loca pia Diœcesis, vt ecclesias, Hospitalia, &c. si non sint exempta. *de religios. domibus c. cum dilectus. & cap. de Xenodochijs. Concil. Trident. sess. 24. de reformat. c. 11.*

Habet etiam iurisditionem in omnes seruientes Hospitalibus, locis pijs, &c. *Concil. Trid. ibid.*

Episcopus non potest à subiectione alicuius auferre ecclesiam illi subiectam. *De excessibus Prælatorum c. Ad hæc.*
 Episcopus non perdit iura, si aliqua ecclesia vnitur ecclesiæ alterius Diœcesis. *De religiosis domibus cap. Quia Monasterium.*
 Potest compellere Parochum diffamatum ad se purgandum, nisi appellauerit. *de purgat. canonica cap. Nos inter.*
 Episcopus in visitatione, & extra, potest quoties est opus, procedere in causis criminalibus omnium Clericorum secularium etiam exemptorum, vt delegatus Papæ, non obstante quolibet priuilegio. *Concil. Tridentin. sess. 14. de refor. cap. 4.*
 Episcopus potest suspendere quoscumque Clericos ordinatos in sacris sine literis dimissoriis, vel sine examine, si ab eo reperti sunt in idonei, & hoc arbitrio suo, & ad tempus. *Concil. Trident. sess. 14. de reform. c. 3.*
 Episcopus, quomodo potest procedere contra eos, qui se tuentur cum literis conseruatoriis. *Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 5.*
 Episcopus habens potestatem puniendi clericos non subditos, non potest in hoc procedere, nisi cum licentia episcopi proprii Clericorum, alias nullus est processus. *Concil. Trid. ibid. cap. 8.*
 Episcopus, vt delegatus Papæ, potest aliquando perpetuò vnire beneficia, siue curata, siue non curata, ob paupertatem curatorum, & alios casus à iure permisos, siue reseruata, siue aliter affecta: absque tamen præiudicio obtinentium illa. *Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 5.*
 Episcopus, vt delegatus Papæ, potest notarios à quocumque factos, siue à Rege, siue ab Imperatore, &c. examinare; & quos non reperit idoneos, repellere. *Concil. Trident. sess. 22. de refor. c. 10.*
 Potest notarios delinquentes in officio in causis spiritualibus suspendere ab officio, vel perpetuò, vel ad tempus. *ibid. c. 10. Vide, Episcopus quò ad visitationem.*
 Episcopus ante confirmationem, quando potest exercere iurisdictionem. Vide, *Episcopi electi confirmatio. Vide, Electus.*
 Episcopo subduntur omnia Monasteria suæ Diœcesis, quæ non sunt exempta. *de religiosis domibus c. cum dilectus.*
 Episcopus inhibet Iudici seculari, ne admittat excommunicatos. Vide, *excommunicati sunt inhabiles.*
 Episcopus sit contentus suis iuribus, & quæ sunt hæc. *de off. Ind. ord. cap. conquerente.*
 In omni loco suæ Diœcesis non exempto potest sedere pro tribunali, & ius dicere. *de off. ord. in 6. c. cum Episcopus.*
 Episcopus de quolibet loco non exempto, potest personas ecclesiasticas, si opus sit, capere, & carcerare. *de off. Ind. ord. in 6. c. cum Episcopus.*
 Episcopalis iurisdictio non potest committi pro pretio, & sic faciens perdit potestatem committendi officium. *Concil. Lateran. 3. c. 15. Concil. Colon. 2. tit. de officior. c. c. 2.*
 Episcopus quò ad Diœcesim alienam.
 Episcopus in aliena Diœcesi, nullum actum iuridicum potest facere, & omnis talis est irritus (excepta ordinatione, quæ valida est, sed illicita, & impeditur executio ordinis.) *Concil. constantinop. 1. c. 3. carthag. 1. c. 10. carthag. 2. can. 11. carth. 3. c. 20. Afric. c. 21. conc. Lucense 2. c. 7. Mogunt. 3. c. 14. Rauennat. 2. sub Clem. 5. c. 24. Damasus ep. 5. Sixtus 2. ep. 2. Calixtus 1. ep. 2. 9. q. 2. c. Nullus alterius, cap. Nullus primas. cap. Placuit. c. q. 3. per totam fere. De Parochijs, c. c. Nullus Episcopus.*
 Episcopus pulsus à sede potest in aliena Diœcesi ius dicere. Vide, *Episcopus spoliatus.*
 Non potest iudicare subditum alterius Episcopi. *6. q. 3. c. 1.*
 Episcopus inuadens alienam Diœcesim, est deponendus. *Concil. Antioch. c. 16. Aurelian. 5. c. 9.*
 Non potest in aliena Diœcesi ordinare, sine licentia proprii. Vide, *Episcopus quò ad ordinationes.*
 Non potest instituere clericos in aliena Diœcesi. *Honor. 3. ex Cirone, de clericis peregrinis c. 1.*
 Non potest exercere Pontificalia in Diœcesi alterius, sine

huius licentia. *conc. Rauennat. 2. c. 24. Sub pena suspensionis ab exercitio Pontificalium ipso facto. Concil. Trident. sess. 6. de refor. c. 5.*
 Non potest in Diœcesi alterius absoluerè, neque ligare, excommunicare, &c. *9. q. 2. cap. Nullus alterius. c. Nullus primas. c. Placuit, c. ibid. c. q. 3. per totam. De const. in 6. c. Vt animarum.*
 Episcopus recipiens alienos clericos, excommunicandus est. *Concil. quod dicitur Apostol. c. 16.*
 Usurpans iurisdictionem alterius, excommunicandus est. *Concil. Vornatiens. 1. c. 62. Concil. Turon. 1. c. 9.*
 Non potest dedicare Ecclesiam alterius Diœcesis; & si faciat, episcopus proprius potest eam reformare. *Gregor. 1. l. 10. epistol. 25.*
 Vide, *Episcopus quò ad ordinationes. Vide, Episcopo à quibus, c. quomodo obediendum. Vide, Ordinarius. Vide, Indicare.*

Episcopi iurisdictio in causis hæreticorum, & suspectorum.

Episcopus potest, & debet procedere in causa hæresis. *Vrb. 4. const. 2. Licet §. 3.*
 Episcopus negligens persequi hæreticos, à vicinis episcopis (olim) poterat conueniri; & si intra sex menses non exquebatur, erat excommunicandus. *Concil. Milenit. c. 25. Afric. c. 90.*
 Episcopus negligens persequi hæreticos, est priuandus. *De hæreticis c. Excommunicamus. §. fin. Concil. Later. 4. c. 3. & alius in locum eius ponendus. ibid.*
 Episcopus excusans hæreticos, vel celans, deponatur ab episcopatu. *Concil. Milenit. c. 2. Concil. Afric. c. 91. Concil. Toletan. 16. c. 2.*
 Episcopus non arcens hæreticos à sua Diœcesi, est sacrilegus, & deponendus. *Concil. Arelat. 2. c. 30.*
 Non potest facere legatum hæretico; & pœna. *conc. carthag. 3. c. 13. Afric. c. 48.*
 Episcopus potest inquirere contra hæreticos, & processus formare contra eos; idemque potest facere Capitulum sede vacante. *de hæreticis c. Ad abolendam.*
 In his causis est iudex ordinarius, & potest insuper delegari à Papa. *de hæreticis in 6. c. Per hoc.*
 Episcopus coniunctim, & disiunctim ad Inquisitorem, potest procedere in causa hæresi. *de hæret. in 6. c. Per hoc.*
 Episcopo nihil derogatur, nullumque ei fit præiudicium, per hoc, quod Papa instituit Inquisitores. *ibid.*
 Episcopus simul cum Inquisitore sententiat in causa hæresis; & si non conueniunt, remittunt ad Papam. *ibid.* Si vult in sententiando deferre Inquisitori, & e contra, possunt. *ibidem.*
 Episcopus in causa hæresis debet procedere, sicut præcipiunt iura, & Apostolicæ sanctiones. *de hæret. in 6. cap. Per hoc.*
 Episcopo procedente in causa hæresis, omnes tenentur obedire, iudices, domini temporales, magistratus, &c. *de hæret. in 6. c. Vt Inquisitionis officium.*
 Episcopi, & Inquisitores diuisim agunt, non quando vnus agit, & alius non; sed quando vtrique agunt, sed separatim; & tunc debent communicare processus. *Extra, de hæreticis c. Ex eo. Sed in fine tantum communicant processus. ibid.*
 Episcopi suis expensis debent inquirere in causis hæreticorum, & processibus: nec possunt petere partem expensarum ab Inquisitoribus. *ibid.*
 Episcopi in causis hæresis non possunt procedere contra Inquisitores, nec e contra. *de hæret. in 6. cap. fin.*
 Episcopi, quid possunt sine Inquisitoribus. *Clement. de hæret. cap. 1. §. Propter.*
 Habeant carcerem communem cum Inquisitore: duo ponendi custodes, vnus ab episcopo, alius ab Inquisitore: & duas isti habeant clauas. *ibid. §. Sanè.*
 Episcopus faciens hæreticos hæredes, excommunicatur; etiam post mortem, talis declarandus. *Concil. African. cap. 48.*

Episcopo procedenti in causis hæresis, omnes etiam Principes temporales, tenentur obedire. *de hæreticis in 6. cap. ut Inquisitionis officium.*

Episcopus tenetur visitare terras suspectas de hæreticis. Vide, *Hæretici persequendi.* alioquin est priuandus. Vide, *ibid.*

Episcopus quò ad sua munera & officia.

Episcopi officia sunt benedicere, ordinare, offerre, manum imponere. *Lib. 8. const. Apost. c. 28.* Item consecrare ecclesias, altaria, virgines, chrisma conficere, confirmare, & ordinare: quæ alijs Presbyteris non conueniunt. *Conc. Hispanens. 2. cap. 7. Post Concil. Tolet. 8. cap. 7. dist. 25. c. perlectis. Concil. Colon. 2. par. 1. cap. 1.* Vide, *Confirmatio.* Vide, *Consecratio.* &c. Vide, *Ordinatio.*

Episcopus per se ipsum debet sua munera exercere, non per Corepiscopum, siue substitutum. *Damasus epist. 5.* Vide, *Corepiscopus.*

Episcopus solus potest confirmare cum chrismate in fronte. *Eusebius ep. 3. de consecrat. dist. 5. cap. manus quoque. cap. Nouissime. & cap. ut ieiuni. dist. 21. cap. clerici. Ioannes 3. ep. unica. concil. colon. 2. p. 1. c. 1. conc. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7.* Vide, *chrisma.* Vide, *confirmatio.*

Episcopus confirmans, vel baptizans, debet esse ieiunus. *de consecrat. dist. 5. cap. ut ieiuni.*

Episcopus debet confessiones fidelium audire, & prædicare, & visitare, quod si hoc per se facere non possit, per alios debet facere. *de off. iudicis ord. c. Inter cetera.*

Episcopi munus præcipuum est prædicare, in dominicis, & festis tenentur id exequi per se, vel per alium. tempore vero Quadragesimæ, vel Aduentus, quotidie vel ter in hebdomada (saltem.) *concil. Trident. sess. 5. de reformat. cap. 2. & sess. 24. de reform. c. 4.*

Episcopo contradicente nullus, neque regulares, prædicare possunt. *ibid.*

Episcopus potest extremam unctionem ministrare. *concil. Vornat. 1. c. 72. dist. 95. c. illud superfluum.* Vide, *extrema unctio.*

Episcopi munus est ordines conferre. *Lib. 8. constit. Apostol. c. 28. concil. Carthag. 4. c. 5. 6. 7. 8. & c. conc. Colon. 2. p. 1. c. 1. concil. Trident. sess. 23. c. 4.* Vide, *Ordinatio.*

Episcopi munus est inuigilare, nè in Diocesi adsint hæretici, contra eos inquirere, &c. *concil. Senon. tit. Diocesani c. 32.* Vide, *Episc. in causa hæresis.*

Ad episcopum spectat approbare miracula, alias non prædicentur; item approbare reliquias: quæ facere debet cum consilio Theologorum, & si dubium graue accedat expectetur sententia Metropolitanæ, qui cum consilio episcoporum definiat. *concil. Trident. sess. 25. in decret. de inuocatione, &c.*

Episcopi munus est iudicare causas omnes ecclesiasticas, & spirituales omnium fidelium suæ Diocesis, exceptis exemplis, nisi in aliquibus, ut delegati Papæ. Vide, *Episcopi iurisdictio.* &c. Vide, *Episcopus quò ad Regulares, & alios titulos.*

Pro exercitio suorum munerum, ut ordinatione, chrismate, consecratione ecclesiarum, &c. nihil potest accipere. *conc. Brachar. 2. cap. 3. & 5.*

Vide, *Episcopi obligationes.* Vide, *Corepiscopus.*

Episcopus quò ad ordinationes faciendas; ubi circa quos, & sine pretio.

Episcopus in sua tantum Diocesi, & non in alia, potest ordines conferre sine licentia alterius episcopi. *concil. quod dicitur Apostol. cap. 36. concil. Antioch. cap. 13. & 32. Constantinop. 1. c. 3. concil. Vornat. c. 13. concil. Constantinop. 4. c. 23. concil. Vornat. 1. c. 62. carthag. 1. cap. 10. carthag. 2. c. 11. carthag. 3. c. 20. carthag. 5. cap. 13. & excommunicantur. concil. African. cap. 21. concil. Rauenn. 2. sub Clemente V. cap. 24. concil. Mogunt. 3. c. 11. 2. q. 2. per multa capp. 9. q. 2. c. Nullus alterius. cap. Episcopum. cap. Episcopi. cap. Non inuitati. cap. Lugdunensis. c. Nullus Primas. & cap. Placuit. q. 3. per totum. Conc. Vornatense c. 13. Vide,*

Ordinatio. Vide, *Ordo,* &c. ex præfatis Concilijs, &c. multi dicunt esse irritam, talem ordinationem (sed intelligitur quò ad exercitium.) Idem confirmat *Sixtus 2. ep. 2. Calixtus 1. ep. 2. & post ep. 4. Celestinus 1. c. 1.*

Episcopus non potest ordinare subditos alterius episcopi, nisi cum commendatitijs illius (alias irrita est ordinatio, id est, impeditur exercitium ordinati.) *Concil. Antiochen. c. 22. Carthag. 3. cap. 21. & 44. African. cap. 21. & 47. Syriacus ep. 4. Sixt. 2. ep. 2. Innoc. 1. ep. 2. cap. 7. Adrianus in decr. c. 18. Conc. Turon. 3. c. 13. Concil. Vornat. 1. c. 62. Conc. Moguntia. 3. c. 14. Conc. Triburien. 1. c. 28. dist. 71. cap. de aliena. c. Clericos. & alijs ibi per totam. concil. Turon. 3. c. 13. Conc. Trident. sess. 6. de refor. c. 5. sub pœna suspensionis ab exercitio Pontificalium.*

De Papæ licentia, potest clericus vnius diocesis ordinari in alia. *Dist. 71. c. Fraternitatem.*

Episcopus ordinans contra formam canonum suspenditur à communione. *Distin. 55. c. Nullus.*

Episcopus potest ordinare subditum alterius, si est familiaris suus. *Conc. Arausic. 1. c. 8.* Dummodo per triennium ei inseruiert. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 9.* Sed tenetur eidem conferre beneficium. *ibid.*

Episcopus ex commissione ordinans in diocesi alterius, si ordinat non habentem beneficium, tenetur providere illum de victu donec per eum vel alium provideatur de beneficio. *de prebend. in 6. c. si Episcopus.*

Episcopus titularis non potest prætextu priuilegiorum, aut continuæ familiaritatis, ordinare alterius subditum, non ad maiores ordines, nec ad minores, nec ad primam tonsuram, nec in loco exempto, nec in monasterio; sub pœna, ipsi suspensionis à Pontificalibus per annum; ordinatis vero, ab exercitio ordinum arbitrio episcopi proprii. *concil. Trid. sess. 14. de reformat. c. 2.*

Episcopus usurpans hanc iurisdictionem circa ordinationes, quomodo punitur. Vide, *episcopi iurisdictio.* excommunicandus. *Conc. Carthag. 5. c. 13. Concil. Vornat. c. 13.*

Episcopus non potest ordinare seruum alterius inuito domino. Et si ordinat scienter domino inuito, & in sacris, hic remanet in ordine, episcopus vero tenetur satisfacere domino pro illo. Si episcopus id nesciebat, & alij supplicauerunt ut ordinaret talem seruum, isti tenentur satisfacere. *Concil. Aurelian. 1. c. 10. Concil. Vornatien. 1. c. 40. Dist. 54. cap. Si seruus.*

Episcopus ordinans aliquem sine titulo, tenetur illum providere de beneficio. *de etate & qual. &c. c. Accepimus.*

Ordinans aliquem in sacris sine titulo, tenetur providere de victu, donec de beneficio provideat. *De prebend. cap. Episcopus.*

Episcopus non potest ordinare Religiosos inuitis eorum superioribus. *Conc. Roman. sub Greg. 1. c. 3.*

Episcopi existentes in partibus infidelium, non possunt ordinare in aliena diocesi, & promoti suspenduntur ab exercitio ordinum. *Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 2.*

Episcopus non potest ordinare inter missarum solemnias in quibus ipse consecratur. *de elect. c. Quod sicut §. Super eo.*

Episcopus cum capitulo præsentem debet ordinationes celebrare. *Conc. Carthag. 4. c. 22. Concil. Trid. sess. 23. de refor. cap. 8.* Fieri debent in ecclesia Cathedrali, præsentibus canonicis. *ibid.* Possunt etiam fieri in alia digniori ecclesia. *ibidem.*

Episcopus per se ipsum debet ordinare suos clericos. *Conc. Trident. sess. 23. de refor. c. 3.*

Si verò episc. sunt impediti, & dimittunt eos ad alios ut ordinent, prius examinent, & postea dimittant. *ib. c. 3. & 8.*

Episcopus celebraturus ordinationes, feria quarta præcedenti, vel alio tempore vocet ordinandos, & per probos viros faciat eos examinari de vita, moribus, & scientia. *ibid. cap. 7.*

Examinatores sint Sacerdotes prudentes, periti, & exercitati in ecclesiasticis. *ibid.*

Episcopi Itali non possunt ordinare Ultramontanos, nisi cum certis requisitis. Vide, *Itali.* Vide, *Ordinare.* Vide, *Ordinatio.*

Episcopus pro ordinationibus nihil accipiat. *Conc. Aurel. 2. cap. 3.*

cap. 3. *Concil. Brachar. 2. cap. 3. Concil. Trid. sess. 21. de refor. cap. 1.*

Neque à notarijs aliquid possunt accipere ratione ordinationum, & contraria consuetudo abrogata est. *ibid.*

Vide, *Ordinatio*, per omnes tit.

Episcopi potestas in res Ecclesiæ, & quomodo disponere possit de illis.

Episcopus habet potestatem in omnes res ecclesiæ. *Conc. quod dicitur Apost. cap. 40.*

Episcopus debet pecunias & bona Ecclesiæ dispensare pro ecclesia, clericis, & pauperibus: & si ipse indiget, prius pro se potest de eis accipere. *Conc. quod dicitur Apostolorum c. 41. Conc. Antioch. c. 25. Post Conc. Tolet. 1. c. 3. lib. 2. constit. Apost. cap. 2. & 27.*

De rebus ecclesiæ cum cleri consilio debet disponere. *Conc. Later. 3. par. 50. c. 19.*

Cum circumspectione dispensare debet res ecclesiæ. *Concil. Turon. 3. c. 10. & 11.*

Episcopi uti debent rebus ecclesiæ, non tamquam proprijs sed tamquam commendatitijs. *Conc. Cabilon. 3. c. 6.*

Non potest episcopus donare consanguineis res ecclesiæ & penæ. *Conc. Antioch. c. 25. Conc. Paris. 6. lib. 1. c. 16. concil. Trid. sess. 25. de reformatione. c. 1.*

Neque de illis potest ditare suos familiares. *ibid. Trident. c. 1.*

Episcopus debet inter bona ecclesiæ computare, quæ sibi dantur, & relinquuntur à deuotis. *Conc. Agath. c. 6.*

Episcopus potest concedere res ecclesiæ, ut eis benè utantur, quod si malè utuntur, potest eos priuare concessis. *Conc. Emeriten. cap. 13.*

Episcopus successor non potest reuocare donationem factam ab antecessore. *ibid. cap. 21.*

Episcopus olim tertiam partem oblatorum, &c. à Parochijs poterat accipere. *Conc. Emerit. c. 16.*

Episcopus cum clero, in necessitatibus potest de bonis ecclesiæ subuenire communitati populorum. *Conc. Later. 3. c. 19. concil. Later. 4. c. 46.*

Episcopus potest ex omnibus fructibus, & prouentibus dignitatum personatum, & aliorum in Cathedralibus, vel Collegiatis existentium sumere tertiam partem, & assignare in distributiones diuidendas ijs qui clero interfunt. *Concil. Trid. sess. 22. de reformatione. c. 3.*

Vide, *Clerici quò ad redditus*. Vide, *ecclesiæ eorumque bona*. Vide, *ecclesiæ redditus*.

Episcopi obligationes.

Episcopus consecratus tenetur præsentare se Metropolitano. *Dist. 65. cap. Si quis.*

Episcopus tenetur docere populos verbum Dei. *Clem. 1. ep. 1. c. 4. & epist. 2. tenetur docere doctrinam fidei. ibid. lib. 2. const. Apost. c. 5.*

Tenetur incumbere custodiæ fidei, utque ea conseruetur in sua diocesi. *conc. Mediol. 1. tit. de professione fidei.*

Tenetur super omnes laborare in ecclesia. *Clem. 1. epist. 1. cap. 4.*

Tenetur bono exemplo edificare populum. *Lib. 2. constitut. Apost. cap. 10.*

Tenetur curare ut in Parochijs pueri doceantur de Doctrina Christiana; & compellant Parochos per censuras ut hoc exequantur. *conc. Trid. sess. 24. de reformatione. c. 4.*

Episcopus debet quotidie audire sacrum; si est in loco habitationis. *conc. Tolet. 1. cap. 5.*

Tenetur diligere subditos, ut filios cum omni caritate. *Lib. 2. const. Apost. cap. 20. eos corrigere, ac reducere ad bonum. ibidem.*

Tenetur omni anno confirmationis Sacramentum ministrare, alias puniendus. *conc. Tolet. 1. c. 2.*

Tenetur habere curam pauperum. *Greg. 1. lib. 4. ep. 26. Vide, episc. circa pauperes.*

Tenentur benignè se gerere cum Imperatore. *concil. Turon. 3. cap. 1.*

Tenentur vacare studio Sacræ Scripture, sacrorum Canonum,

& doctrinis Sanctorum Patrum. *conc. Turon. 3. c. 2. Tenetur scire Canones, & Statuta Apostolica. conc. Aquisgran. 2. par. 2. c. 2. & 4. Et artem prædicandi. ibid. c. 6.*

Tenentur cum benignitate tractare, iudices honorare, sic Comites, & alios Dominos temporales. *concil. Turon. 3. cap. 33.*

Tenetur curare, ut in ecclesijs Parochialibus vel Baptifimalibus, tot adsint Sacerdotes quot sunt necessarij pro administratione Sacramentorum. *concil. Trident. sess. 21. de reformatione. cap. 4.*

Episcopus tenetur recuperare loca, & res pertinentes ad suam cathedram, & ad, id est cogendus per superiorem. *conc. Mileuit. cap. 24.*

Episcopus tenetur compellere ad residentiam omnes beneficiatos, qui ad eam tenentur: si qui verò habent priuilegia de non residendo, episcopus ut delegatus Papæ curet substitui vicarium idoneum, cum congrua portione fructuum beneficij. *conc. Trid. sess. 6. de reformatione. c. 2.*

Tenetur deputare vicarium in loco in quo non potest residere beneficiatus, cum congrua portione, non obstante priuilegio, &c. *conc. Trid. sess. 7. de reformatione. c. 5.*

Tenentur episc. prædicare populo, in idiomate, quod ab hoc potest intelligi. *conc. Turon. 3. c. 17. Assidue tenentur prædicare. conc. Cabil. 3. c. 2.*

Tenentur monere Principes, & iudices, nè pauperes opprimant. *conc. Turon. 3. c. 49.*

Tenentur monere iudices, nè admittant falsos testes. *concil. Turon. 3. cap. 34.*

Tenentur scholas constituere, in quibus Christiani erudiantur. *conc. cabilon. 3. c. 3. conc. Valent. 2. c. 18. Vide, Schola. Vide, Magister scholæ.*

Tenentur resistere Principibus turbatoribus ecclesiæ. *Gelasius const. 5. Valde mirati. §. 27. & seq. multa exempla. ibid.*

Tenentur resistere Regi tyranno populorum, & supponere regnum interdicto. *Gregorius 7. lib. 2. ep. 5.*

Debet esse, ut medicus omnium. *Clemen. 1. ep. 1. c. 1. Greg. 7. lib. 2. epist. 5.*

Tenentur dare subditis cibum corporalem, & spiritualement. *conc. Paris. 6. lib. 1. cap. 23.*

Tenentur explicare populis vsum, & vim Sacramentorum. *conc. Trid. sess. 24. de reformatione. c. 7.*

Tenentur corrigere peccantes, & non potest conuiuere. *Innocent. 1. epist. 25.*

Episcopus post consecrationem tenetur in manu Metropolitanæ profiteri se castè, & sobriè victurum. *conc. Emerit. c. 4.*

Semper habere debet secum Presbyteros, & Diaconos. *Lucius 1. in ep. de consecr. dist. 1. c. Iubemus.*

Tenetur cum Diaconis viuere. *distin. 93. c. Diaconi. conc. Turon. 2. cap. 13.*

Tenetur diligere ecclesiam, ut vir uxorem. *Euarestus ep. 2. 7. q. 1. cap. Sicut Vir.*

Tenetur se gerere ut collegam, non ut dominum Presbyterorum. *dist. 95. c. episcop. in quolibet, & c. episcop. in ecclesia.*

Episcopi tenentur alere clericos in necessitate, alias deponantur. *conc. quod dicitur Apostol. c. 69.*

Dum ipsi sedent, non permittant ut Presbyter stet. *concil. carthag. 4. cap. 34.*

Tenentur intra sex menses manifestare, quæ in Concilijs sunt decreta, sub pœna excommunicationis per duos menses. *dist. 18. cap. Decernimus.*

Cum magna cura tenentur pascere fideles. *Ioannes ep. unica.*

Tenentur procurare pacem inter se, & inter populos. *Dist. 90. cap. Precipimus. concil. carthag. 4. cap. 26. Post ep. 3. Bonifacy cap. 5.*

Tenentur scire secularia negotia. *Dist. 39. cap. Petrus Diaconus.*

Tenentur superare bonitatem subditorum in vita, & moribus. *8. q. 1. cap. Nec sufficere.*

Tenentur defendere sacerdotes, & repellere iniustitias. *Fabianus ep. 2. 3. q. 1. cap. Deus ergo.*

Tenentur defendere, & patrocinari, quos suscipiunt sub tutela. *dist. 87. c. Irreligiosum.*

Tenentur scire librum Pastoralem D. Gregorij. *conc. Turon. 3. cap. 13.*

Tenen-

Tenentur providere de ministris secundum linguas, & nationes diuersas. *de off. Iud. ord. cap. quoniam. concil. Lateran. 4. cap. 9.*

Tenentur per se saltem in maioribus festis confessiones audire. *conc. Oxonien. 1. cap. 1.*

Si episc. non potest prædicare, & confessiones audire, ac visitare, tenetur de alijs providere, qui id faciant. *de off. Iud. ordin. cap. Inter cetera. conc. Lateran. 4. c. 10. conc. Regiaticinum c. 11. Saltem in Dominica debet prædicare. ibid. c. 5. conc. Moguntiacum c. 25. conc. Rhemense c. 14. & 15. conc. Tolet. 1. c. 2. Valent. 2. c. 16. conc. Trident. sess. 5. de refor. c. 2. Per se, vel per alium, si est impeditus, tenetur prædicare, & sess. 24. de refor. c. 4. In Quadragesima vero, & Aduentu quotidie, aut ter in hebdomada per se, vel per alium. ibidem.*

Tenentur charitatiuè tractare religiosos. *extra, de sepulchris cap. Super Cathedram.*

Episcopi omnes promouendi tenentur in primo Concilio Prouinciali acceptare decreta Concilij Tridentini, iurare obedientiam, & fidelitatem Romano Pontifici, & damnare hæreses damnatas ab alijs Concilijs. *conc. Trident. sess. 25. de refor. cap. 2.*

Tenentur clerum corrigere. *Clement. de off. Iud. ord. c. 1.*

Tenentur punire maleficos. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 13.*

Tenentur curare ne in Ecclesijs fiant clamores, confabulationes, iudicia, nundinæ, &c. *de Immunit. eccles. in 6. cap. Decet.*

Tenentur habitare cum clericis. *conc. Turon. 2. c. 13.*

Tenentur inuigilare, ne quis plura beneficia curata, dignitates, vel personatus obtineat, sub pœna suspensionis ab ingressu ecclesiæ ipso facto. & quid agere debent cum habentibus. *Extra, de off. Iud. ord. c. 2.*

Tenentur impedire, ne laici exigant aliquid à clericis; alias consentiens, excommunicatur ipso facto, & pœnam depositionis incurrit. *conc. Lateranens. 5. sess. 9. Bulla de reformatione curia cap. 3.*

Tenentur celebrare Synodum omni anno. *conc. Sabin. c. 2. (qui omittit) suspenditur ab ingressu ecclesiæ, donec in synodo se purget. ibid. Vide, episcopus quò ad concilia.*

In mensa faciant legere Sacram Scripturam. *concil. Toletan. 22. cap. 5.*

Tenentur resistere omnipotenti iniquè agenti. *Nicolaus 1. epist. 10.*

Tenentur exequi sententias latas à delegatis Papæ. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de potest. Iud. c. 1.*

Episcopi in Synodo tenentur tractare de obseruantia canonum, & de reformatione. *Concil. Sabinen. cap. 2. Vide, Concilium.*

Tenentur sæpè celebrare saltem in festis solemnibus, diebus Aduentus, & Quadragesimæ. *Concil. Londin. 2. c. 23.*

Etiā in Dominicis, & festis. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de frequenti diuini sacrificij oblatione.*

Tenentur Missas publicè celebrare, & non in cappella, nisi ex necessitate. *Concil. Sabinens. c. 7. Possunt per viam altari portatili uti. ibid. & sæpè, ac singulis diebus celebrare, si opus sit. conc. Regiaticinum c. 2.*

Tenentur recitare officium deuotè, & diurnis, & nocturnis horis, quantum possunt interesse. *conc. Lateran. 4. c. 17.*

Tenentur dicere officium in choro cum clericis, nisi legitime impediuntur. *conc. Later. 4. c. 17. Sabin. c. 7.*

Tenentur corrigere populos benignè, deinde seuerè, &c. *concil. Trident. sess. 13. de refor. c. 1.*

Tenentur docere nouiter ordinatos de suis officijs, de ministerio Sacramentorum, &c. *Conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. cap. 9. Nec non materias, & formas Sacramentorum. ib.*

Tenentur honorare omnes clericos. *dist. 95. c. Sta subiectus.*

Tenentur curare, vt hospitalia omnia rectè administrantur, etiam si administratores sint personæ exemptæ. *conc. Trident. sess. 7. de refor. c. 15.*

Tenentur audientias dare horis competentibus, & iustitiam administrare. *concil. Oxon. 1. c. 1.*

Tenentur curam habere de Parochijs, ne ab alijs vsurpentur. *Concil. Emeriten. c. 8.*

Tenentur contra incestuosos inuigilare, eosque punire, ex-

pellendo ab ecclesia; & vtendo brachio sæculari. *concil. Vormatiens. 1. c. 79.*

Die Dominico tenentur interesse ecclesiæ, nisi sint infirmi. *conc. Aurel. 1. c. 33. de consecr. dist. 3. cap. Episcopus si infirmitate.*

Tenentur inuigilare, ne redditus hospitalium, leprosariorum, &c. vsurpentur, siue à fundatoribus, siue ab alijs, etiam exemptis. *Clement. de Religiosis domibus. cap. Quia contingit.*

Episcopus promotus in curia tenetur visitare omnes Cardinales, quamprimum. *conc. Later. 5. sess. 9. in Bulla de reformatione curia c. 1. Leo X. const. 7. Superna.*

Episcopus causas tenetur coram clericis audire. *conc. carthag. 4. cap. 23.*

Episcopus tenetur ire ad synodum, & concilia. *concil. carthag. 4. c. 21. Vide, Episcopi quò ad concilia.*

Quando tenetur discedere versus ecclesiam ad quam est electus. *Vide, Episcopus quò ad residentiam, in fine.*

Aliæ episcoporum obligationes communes. *Vide, clericorum obligationes. Vide, ecclesiasticorum obligationes. Vide, Episcopus quò ad sua munera. Vide, tit. seq. Vide, Officia.*

Episcopi à quibus debent abstinere.

Episcopus habere non potest duas ecclesias Cathedrales; habens verò dimittat vnā intra sex menses, alias postea acceptæ vacare censentur. *Conc. Trident. sess. 7. de reformatione c. 2. Vide, Beneficia plura. Vide, Clerici à quibus debent abstinere. Vide, ecclesiastici, sub hoc titulo.*

Episcopus cauere debet à ludis, & ebrietate, alias excommunicatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 43.*

Non debet facere iuramentum fidelitatis Regibus, Imperatoribus, vel alijs Dominis. *Concilys Claramont. c. 17.*

Abstineat ab vsuris, alias deponatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 44. lib. 2. const. Apost. c. 5.*

Non admittat ad se mulieres ludicras, & iocosas. *Conc. Tolet. 18. cap. 3.*

Abstineat à militia (alias deponatur.) *Conc. quod dicitur Apostolorum c. 83. Nicolaus 1. ep. 27. & in decretis tit. de Episcopis cap. 7. 23. q. 8. cap. Reprehensibile. dist. 36. cap. Si quis vult.*

Non debet, nec per se, nec per alium dare securitatem pro indemnitate ecclesiæ. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 1.*

Abstineat à mendacijs, alias excommunicatur, vsque in finem. *Concil. Elibert. c. 19.*

Non quærat honorem, & gloriam ab hominibus, alias est mercenarius. *8. q. 1. c. Sunt in ecclesia.*

Abstineat ab officio aduocati in litibus. *Clemens 1. epist. 1. cap. 2. & 3.*

Item à conductionibus tam per se, quam per alios faciendis. *Conc. Vormat. 1. c. 69. & alijs ab officijs, vt procuratoris, &c. ibid.*

Abstineat à conculcando alios Episcopos. *Concil. Arelaten. 1. cap. 17.*

Abstinerere debet ab iracundia; alias deponendus est. *Concil. Nican. 1. ex Arabico c. 28.*

Abstinerere debet à vigilijs, vsque ad mediam noctem. *concil. Lateran. 4. can. 17.*

Abstinerere debet à nimio somno in mane, vsque ad cantum auium. *ibid. can. 17.*

Abstineat ab administratione sæcularium, alias deponatur. *conc. quod dicitur Apostolorum c. 81. carthag. 3. c. 14. Non sit conductor, &c. ibid.*

Non suscipiat curam sæcularium. *dist. 88. c. Episcopus, & cap. Perlatum.*

Neque curam testamentorum. *ibid. c. Episcopus, & per tria cap. seqq.*

Abstineat à verberando alios, etiam propter peccata. *concil. quod dicitur Apostolorum cap. 28. Gregor. 1. lib. 2. ex rege. epist. 52. dist. 45. cap. 1. cap. Quod autem. cap. Neminem. & cap. cum Beatus. Alias ab officio deponatur. & cap. Episcopum.*

Abstineat à legendo libros gentilium. *concil. carthaginens. 4. cap. 16.*

Abstineat à lectione librorum hæreticorum, nisi in necessitate. *concil. carthag. 4. c. 16.*

Abstineat à litibus de rebus transitorijs. *Conc. Carthag. 4. c. 19. Concil. Aquisgr. 3. p. 1. c. 4.*

Abstinere debet à fastu, imperioso modo, & contemptu aliorum. *Lib. 2. const. Apost. c. 20.*

Non debet docere grammaticam. *Gregor. 1. lib. 9. epist. 48. dist. 86. cap. Cum multa.* Sed scripturam sacram doceat. *ibidem.*

Non potest tenere canes venaticos. *conc. Tolet. 17. c. 8.* Quomodo puniendus. *ibid.*

Neque similes aues, falcones, &c. *concil. Regiaticinum c. 4.* Abstineat à venationibus. *ibid. c. 4. concil. Matiscon. 2. c. 13.*

Nicolaus 1. in decretis tit. De Episcopis c. 1.

Abstinere debet à conuiujs, & vti debet parco victu. *concil. Turon. 3. c. 5. Regiaticinum c. 3.*

Ebrietati vacans est deponendus. *Conc. Aquisgr. 3. p. 1. cap. 6. conc. Foroiulien. c. 3. Parisien. 6. l. 2. c. 21. dist. 44. c. Multis. c. Conuiuia. & c. Nullus.*

Abstinere debet ab usurpatione rerum alienarum. *Concil. Paris. 3. cap. 3.*

Non grauet subditos aliquid exigendo ab eis. *Gregor. 1. l. 11. ex regeft. ep. 22.*

Non potest imponere seruitium, vel grauamen clericis, vel Abbatibus, vel alijs. *Concil. Rom. 5. sub Gregorio 7. c. 10.*

Abstineant à ioculatoribus, & histrionibus, & similibus scurris. *Concil. Turon. 3. c. 7.*

Non possunt ire ad comitatum Regum, seu Imperatorum sine licentia Papæ. 23. q. 8. c. *Quo ausu.* Aut saltem sine licentia Metropolitani. *ibid. c. Si quis Episcopus, & c. Si vobis. Concil. Sardicense c. 8. 9. 10. 11. & 12.*

Abstinere debent à conuersatione malorum. 2. q. 7. c. *Peruenit, & c. ult.*

Episcopi peccata grauissima sunt. *Martin. 1. ep. 12.*

Abstinere debent à venationibus. *dist. 34. c. Quorumdam.* Sub pœna excommunicationis per tres menses. *ibid.*

Vide, *Episcoporum obligationes, & seqq. tit.*

Episcopi quò ad uxores, & continentiam.

Episcopus non potest habere vxorem (id est Latinus) *Concil. Afric. c. 37.* & si habebat prius debet ab ea abstinere totaliter. *ibid. Concil. Turon. 2. c. 13. Concil. Carthag. 2. c. 2.*

Carth. 5. c. 3. post epist. Lucij 1. dist. 81. cap. Ministri, Alias priuatur. *Concil. Vornat. 1. c. 9. Concil. Mogunt. 3. c. 19.*

Episcopus (Græcus) qui potest retinere vxorem, vnam tantum debet habere, & pudicam. *Lib. 2. const. Apost. c. 2.*

Vide, *Clericus habens vxorem.* Vide, *Coniuges quò ad multa.* Vide, *Continentia.*

Episcopus circa cohabitationem cum mulieribus.

Episcopus non potest habitare cum mulieribus. *conc. Nican. 1. can. 3. concil. Roman. sub Zacharia c. 1. Conc. Turon. 2. cap. 14.*

In Episcopi Palatio mulieres habitare non possunt; neque legitime coniugatae. *Concil. Meldense c. 26.*

Vide, *Clerici circa cohabitationem cum mulieribus.*

Episcopus fornicarius, vel permittens clericos fornicari.

Episcopus fornicarius episcopali honore est priuandus. *conc. Tolet. 8. c. 3. Extra, de pœnis c. Diuinis.*

Debet inter laicos facere pœnitentiam, & ab ecclesijs ejci. *dist. 81. c. Si quis episcopus.*

Si conuincitur est deponendus. 2. q. 7. cap. *Paulus diacina.* & cap. *Lator.* *dist. 81. c. Si quis amodo.* Sine sp̃e restitutionis priuandus. *conc. Nican. ex Arabico c. 77.*

Episcopus peccans cum matre, vxore, vel filia alicuius magnatis, officio priuatur, & vsque ad finem excommunicatur. *concil. Toletan. 11. c. 5.*

Episcopus inferens vim generosis puellis, vel viris, quomodo puniendus. *conc. Tolet. 11. c. 5.*

Episcopus concubinarijs si monitus à synodo Prouinciali non abstinet, ipso facto est suspensus: & si perseuerat, synodus referat ad Papam, qui eum puniat. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 14.*

Episcopus consentiens fornicationi clericorum, suspendatur. *dist. 83. c. Si quis Episcopus.*

Permittens fornicarium celebrare; vel tolerans illum, deponatur ab officio. *concil. Later. 4. c. 14.*

Vide, *Diaconus capitaliter delinquens.*

Episcopi vita, victus, suppellex, & habitatio.

Episcopi peccata, grauissima sunt. *Martin. 1. ep. 12.*

Episcopus prope ecclesiam habitare debet. *concil. Carthag. 4. cap. 14.*

Non debet legere libros gentilium, vel hæreticorum. *Conc. carthag. 4. c. 16.* Nisi per necessitatem. *ibid.*

Episcopus non induatur serico. *Conc. Mediol. 1. part. 2. tit. De Episcoporum vestitu.* Neque pellibus pretiosis; non vtatur vnguentis, vel odoribus suauibus, annulo tantum Episcopali sit contentus. Stragulum mulæ, vel equi non sit sericum, calcaria non aurata, &c. Multa de hoc. *concil. Mediol. ubi supra.*

Episcopus suppellectili, & mensa modesta, & humili vti debet. *Concil. carthag. 4. c. 15. Concil. Turon. 3. c. 5. concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 1.*

Episcopus mensa frugali vti debet. *ibid. conc. Mediol. p. 2. De Episcopi mensa.*

Suppellex sit simplex, nihil habeat aureum, vel argenteum, non sericum, non aulæa, non tapetia, acupicta, & similia: sed ita modesta, vt mundi contemptum redoleant, & alia multa de hoc. *concil. Mediol. part. 2. tit. de Episcopi suppellectili.*

Ciborum numerus, & apparatus epularum, qualis esse debet. *ibid. de Episcopi mensa.*

Non suscipiat onus exequendi testamenta. *conc. carth. 4. c. 18.* Neque attendat curæ rei familiaris; sed orationi, & sacræ lectioni. *concil. carthag. 4. c. 20.*

Dum ipse sedet non permittat clericos stare. *conc. carth. 4. c. 20.*

Episcopus scripturas sacras legat; Euangelium interpretetur. *lib. 2. const. Apost. c. 5.* Non sit deditus turpi lucro; non maledicus, non ofor pauperum. omnium amicus, modeste de se sentiens; ignaros doceat, malos arguat. *ibid. c. 6.* Bono exemplo populum ædificet. *ibid. c. 10.* Non imperiosus, & spernens alios. *c. 20.*

Vide, *Episcopi obligationes.* Vide, *Episcopus à quibus debet abstinere.*

Episcopo quomodo, & à quibus obediendum.

Episcopo obediendum est ab omnibus in Diœcesi. *lib. 2. const. Apost. c. 20.*

Ei est obediendum, sicut viro ab vxore. *Euaristus ep. 2. 7. q. 1. c. Sicut vir.*

Episcopo non obediens, grauiter puniendi. *Gregor. 1. lib. 10. epist. 46.*

Episcopo iubenti mala, vt canere missam pro hæreticis, &c. non est obediendum. *Post ep. 2. Eutychiani. 11. q. 3. c. Si quis Episcopus.*

Omnes Principes, & alios teneri ad obediendum episcopis, docuit Sanctus Petrus. *Clem. 1. ep. 1. c. 4. 11. q. 3. c. Si autem vobis. Gelasius ep. 8.*

Inobedientes Episcopis damnandi, vt infames. *Clem. 1. ep. 3. 11. q. 3. c. Si autem vobis.*

Episcopi decreta impugnans, reijciatur. *De maiestate, & obediens. c. Si quis venerit.*

Episcopi bannum transgrediens, per 40. dies pœniteat in pane, sale, & aqua. *Concil. Tribur. 1. c. 8.*

Episcopo conuocante populum ad placitum, in die, qua conuocat dominus secularis, Episcopo est obediendum. *concil. Triburiense 1. c. 9.*

Episcopo omnes populi, & Principes subditi sunt, eique tenentur obedire. *de maiestate, & obed. c. Omnes.* Vide, *Episcopalis dignitas.*

Episcopus non potest imponere seruitium, seu grauamen Clericis, vel Abbatibus, vel alijs. *Conc. Rom. 5. sub Gregor. 7. cap. 10.*

Episcopus non multum se humiliet coram Principe sæculari, neque multum eidem procedat obuiam, neque ob eum de equo descendat, qui fecerit per annum, excommunicatur. Sic & qui inducit ad id faciendum. *Concil. Constantinop. 4. c. 14.*

Vide, *Episcopalis dignitas*. Vide, *Episcopi iurisdictio*. Vide, *Diaecesis*, in fine.

Episcopus quò ad residentiam.

Episcopus morari non potest in prouincia, aut Ciuitate extra suam Diæcesim. *Concil. Sardicense c. 14.* Neque abesse potest à sua Ciuitate, plusquam per tres hebdomadas. *ibid. c. 15.* Nunc autem per tres menses in quolibet anno, siue continuos, siue interruptos, abesse potest. *conc. Trid. sess. 23. de refor. cap. 1.* Sed ex ratione, seu causa legitima, seu æqua: & si grex non patitur damnum, id conceditur. *ibidem.*

Tempore Aduentus, & Quadragesimæ non potest abesse. *Concil. Meldense c. 28. concil. Trid. ubi supra.* Neque in festis Natiuitatis Domini, Resurrectionis, Pentecostes, & Corporis Christi possunt Episc. abesse à suis Cathedralibus. *conc. Trid. ibid.* Nisi sua munera Episcopalia, alio eum vocent.

Episcopus tenetur residere. *Gregor. 1. l. 5. epist. 23.* (alias in monasterio est retrudendus. *ibid.*) *Nicol. 1. in decr. tit. de Episcopis c. 5. 7. quest. 1. cap. Pontifices. cap. Placuit, ut nemini. cap. Peruenit. Pius 4. constitut. 10. De salute. Pius 5. constitut. 65. Cupientes. Urbanus 8. const. in append. 27. alias 137. Sancta synodus, ut infra.*

Die Dominico non absit ab ecclesia. *De consecrat. dist. 3. c. episcopus.*

Episcopus residens non potest citari ad Papam à nullo iudice, pro nullo delicto, neque etiam hæresis, vel læsæ maiestatis, sine licentia Papæ. *Pius 4. const. 10. de salute.*

Episcopus absens, si citatus non redit ad episcopatum, est priuandus, & alius eligendus. *de clericis non residentibus. c. Ex parte vestra. c. Qualiter, & c. Inter quatuor.*

Quibus ex causis potest episcopus abesse, & à quo probandæ tales causæ. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 1.*

Non debet absque graui necessitate extra Diæcesim pernoctare. *Extra, de maiestate, & obed. c. Et si debeat.*

Episcopus non residens per sex menses continuos, perdit quartam partem fructuum vnius anni, quam tenetur erogare fabricæ ecclesiæ, vel pauperibus. Si per alios sex menses, aliam quartam partem perdit, & sic applicat. Crescente contumacia, à Metropolitano cogatur per censuras. Metropolitanus verò per episcopum antiquiorem ad Papam intra tres menses est denunciandus, sub pœna interdicti ab ingressu ecclesiæ. *Pius 4. const. 10. de salute. & Conc. Trid. sess. 6. de refor. c. 1. in fine, & sess. 23. de refor. c. 1. & comprehendit omnes, etiam Primates, &c. ibid.*

Episcopi tenentur residere, etiam si Cardinales sint, sub pœna amissionis fructuum, & alijs. *Urbanus 8. in append. constitut. 27. alias 137. Sancta synodus per §. 18.* Pœnæ sunt amissiones facultatum testandi, disponendi, & interdictum ab ingressu ecclesiæ. Nullum negotium excusat, quin pœnæ incurrantur, nisi synodi, seu concilia ecclesiastica.

Non possunt recedere ab ecclesia sine Papæ licentia, nisi ob Concilia, vt supra, sub eisdem pœnis. §. 8.

Episcopi nouiter facti tenentur ad ecclesiam se conferre hoc modo: qui Romæ sunt intra vnum mensem discedere, qui extra in Italia, intra duos. Extra Italiam existentes intra quatuor, sub eisdem pœnis. *ibid. §. 7. 8. & 9.* Nullum negotium excusat, nè incurrantur. §. 10.

Tolerantia, & conuiuentia Papæ non excusat, nec etiam Cardinales. *ibid. §. 11.*

Pœnæ incurruntur, absque alia declaratione. *ibid. §. 9.*

Possunt abesse ab episcopatu, ratione visitandi limina, sic. Existentes citra montes per quatuor menses: vltra montes, vel vltra mare per septem menses, & tunc id munus

explere tenentur, & non ad alia diuertere. *ibid. §. 12.* Episcopi Cardinales certi de morte Papæ, possunt ab Episcopatu recedere, vt veniant ad conclaue, & post coronationem Papæ per duos menses manere in loco electionis, & statim discedere. §. 13.

Episcopus Cardinalis habens ecclesiam vnā de sex prope Romam, & aliam extra, in hac secunda tenetur residere. *ibid. §. 17.*

Vide, *Residentia*. Vide, *Residere*. Vide, *Ecclesiarum Prælati*, &c.

Episcopus à quibus potest accusari, & à quibus non, & ad quem.

Episcopi Catholici non possunt ab hæreticis accusari. *Concil. Constantinopol. 1. c. 6.*

A plebe non potest episcopus accusari. *Euarestus ep. 2.*

A criminosis non potest accusari. *concil. carthag. 2. c. 6. 2. q. 7. c. Presumunt.*

Nec à detractoribus, vel inimicis. *Iulius 1. epist. 2. c. 28. 3. q. 4. c. Detractores.*

Neque à subditis. *Pius 1. ep. 1. 2. quest. 7. cap. Oues.* Nisi errent in fide, quia tunc etiam ab illis. *ibid. & Innoc. 1. in ep. decret. 2. q. 7. c. Maiorum, & c. Sententia.*

Neque à laicis. 2. q. 7. c. Non est. & c. Laici.

Neque à personis vilibus. 2. q. 7. c. Querendum.

Ante accusationem debet fraternè corrigi. *Felix 2. ep. 1. c. 2.*

Adrianus 1. in decret. c. 5. Iulius 1. ep. 2. c. 7. & 35. 2. q. 7. c. Accusatio, & c. Si quis erga. alias excommunicetur accusans. *ibid.*

Episcopus à fede pulsus non potest accusari, nec iudicari. *Sixtus 1. ep. 2. Felix 1. ep. 2. Eusebius ep. 2. Sixtus 2. ep. 2. 3. q. 2. c. Si Episcopus.* Vide, *Episcopus spoliatus*.

Ad Primatem olim accusari debebat Episcopus, & quo modo erat tractanda eius causa (prolixè.) *Conc. Carth. 3. c. 7.*

Non potest accusari apud iudicem sæcularem. *Caius ep. vn. post ep. 3. Bonifacii 1. c. 4. Felix 2. ep. 1. cap. 1. 11. q. 1. cap. Nullus.*

Episcopis accusatis dandæ sunt induciæ, vt se præparent, & non minores, quam sex mensium. 3. q. 3. c. De inducijs. c. Induciæ accusatis.

Episcopi accusatio facienda coram duobus, vel tribus testibus. 2. q. 7. c. Accusatio quoque.

Episcopus accusatus habeat inducias, quas petit, & locum iudicij eligat, si timet de oppressore. *Felix 2. ep. 1. c. 8.*

Episcoporum accusationes non faciliè recipiendæ. *Sixtus 2. ep. 2. 2. q. 7. c. Accusatio.*

Episcopus accusatus de simonia, si se purgat restituitur. *Greg. 7. l. 9. ep. 16.*

Episcopos accusantium, vita, & mores prius examinanda. *Adrianus 1. in decret. c. 5. 2. q. 7. c. Si qui sunt. & c. Querendum.*

Episcopus accusatus, iuramento se purgat. Vide, *Sacerdotes accusati*.

Vide, *Episc. Priuilegia*.

Episcopus quomodo iudicandus ubi, & à quibus sententiandus.

Episcopus olim per duodecim episcopos erat iudicandus. *concil. carthag. 1. c. 12. Carthag. 2. c. 10.* Neque aliter poterat condemnari, nisi in synodo. *Iulius 1. ep. 1. 5. q. 4. c. Nullus, & c. Duodecim. Zephyrinus ep. 2. 3. q. 8. c. Accusatores. c. Suggestio. Concil. Tribur. 1. c. 10.*

Alias decretum fuit, vt in synodo Prouinciæ iudicaretur causa episcopi. *Adrianus 1. in decr. c. 29.*

Episcopi inferiores iudicantur à superioribus. *Clem. 1. epist. 1. cap. 4.*

Extra prouinciam non possunt iudicari, excepto iudicio Papæ. *Iulius 1. ep. 2. c. 16. & 17. 3. q. 6. c. Peregrina. Felix 1. ep. 2. Vide, Episc. Priuilegia.*

Non possunt iudicari, nisi à iudice, quem eligunt, vel Papa deputat. *Iulius 1. ep. 2. cap. 34. Felix 2. ep. 1. c. 18. 1. q. 1. c. Iudices.*

Episcoporum delicta melius discutuntur in loco, ubi sunt commissa. *Greg. 7. lib. 4. ep. 17.*

Episcopus condemnari olim non poterat, nisi per 72. testes. *Conc. Rom. sub Siluestro c. 3. 2. q. 4. c. Presul. c. Nullam. q. 6. cap. Omnis. Vide, Testes.*

Episcopus non potest citari, ut personaliter compareat, nisi ob causam per quam veniret priuandus. & hoc etiam si procedatur per Inquisitionem, aut denunciationem. *Concil. Trident. sess. 13. de reform. c. 6.*

Episcopus putans se grauatum à Metropolitano, appellat ad Papam. *Concil. Nicæn. ex Iulio 1. c. 4. ep. 2. c. 16. & 17. Sixtus 2. epist. 1.*

Episcopi non possunt damnari inconsulto Papa. *Conc. Nicænum ex Iulio 1. cap. 3. & 23. Benedictus 3. epist. 1. Concil. Trid. ut infra.*

Episcopo condemnato, solus Papa potest causam reuidere. *concil. Sardic. c. 3. Concil. Carthag. 6. c. 3. conc. Trident. sess. 13. de refor. cap. ult.*

Damnatus sine Papæ consensu, & facultate, statim restituitur, & hæc praxis ex tempore Apostolorum fuit in ecclesia. *Felix 2. ep. 1. c. 18. Nicolaus 1. ep. 8.*

Nunquam potest episcopus damnari sine facultate Papæ; nec etiam à Primate. *Iulius 1. ep. 2. c. 26. & 30. 2. q. 6. c. Ideo. Nicolaus 1. ep. 38. & 42. Felix 1. ep. 1. Damasus ep. 4. & sic iudicans temerè facit. ibid. Felix 2. ep. 1. c. 10. Gelasius epist. 13. Adrianus 1. in decret. cap. 3. Gregorius VII. lib. 8. ep. 21. Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 5.*

Episcoporum omnium maiores causæ ad Papam referendæ, & ab eo iudicandæ. *Anacletus ep. 2. Euaristus epist. 2. Victorius 1. ep. 1. Zephyrinus ep. 2. Cornelius ep. 2. Damasus ep. 4. 2. q. 1. c. Primates. q. 6. c. Ad Romanam. q. 4. c. Nullam. 3. q. 6. c. Accusatus. & c. Discutere. causa 2. q. 7. c. Si quid. c. Quapropter. 3. q. 6. c. Discutere. c. Quamuis. cap. Multum. Greg. 4. epist. unica. & dicit esse decretum Concil. Nicæn. 1. Nicolaus 1. ep. 42. Gregor. 7. lib. 8. ep. 21. (& sine facultate Papæ non potest deponi. ibid.) Conc. Tridentin. sess. 24. de reform. c. 5.*

Commissiones, quarum virtute procedi potest contra Episcopos, debent esse signatæ manu Papæ. *concil. Trident. sess. 24. de refor. cap. 5.*

Dum à Papa iudicatur episcopus, nullus in loco eius substituendus. *Iulius 1. ep. 2. c. 3.*

Priuari non potest episcopus antequam causa eius finiatur. *Felix 2. epist. 2.*

Non potest iudicari à iudice sæculari, nec coram eo. *Post ep. 3. Bonifacii IV. 11. quest. 1. cap. Nullus. 21. q. 5. cap. Si Episcoporum causa.*

Neque ab Imperatore potest iudicari. *Stephanus 6. ep. 1.*

Non potest iudicari à subditis. *Nicolaus 1. ep. 8.*

Non potest citari ad Papam à nullo iudice, cuiusvis delicti prætextu, neque heresis; neque læsæ maiestatis, sine licentia Papæ. *Pius 4. const. 10. de salute.*

Episcoporum causæ cum maturitate magna iudicandæ. *Gregor. 1. lib. 7. ep. 62. 2. q. 1. c. In primis.*

Episcoporum causæ inter maiores numerandæ, ideoque Papæ reseruata. *Nicolaus 1. ep. 42.*

Episcopus accusatus ad Sedem Apostolicam, non potest regredi sine literis Papæ. *8. q. 5. c. Quilibet fratrum.*

Episcopi criminosi à Papa tantum deponuntur. *Extra, de pœnis cap. Diuinis. Leo IX. ep. 3. Idem Leo const. 2. Cum ex venerabilium.*

Episcoporum causæ maiores, & criminales, quæ dignæ essent priuatione, à Papa tantum iudicantur, sic & causæ heresis. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 5.*

Si committenda sit alijs, manu Papæ signetur commissio. *ib.*

Præfati commissarii processum formatum ad Papam mittunt, & sic terminatur causa. *ibid.*

Causæ verò minores Episcoporum in Concilio Prouinciali terminantur; vel à deputandis per Concilium generale. *ibid. cap. 5.*

Vide, *episc. Præuilegia.*

Episcopus circa Papam eiusque decreta, &c.

Vide, *Papa.* Vide, *episcopus quomodo iudicandus.* Vide, *Episcopalis dignitas.* Vide, *episcopi confirmatio.* Vide, *Papa.* Episcopus sine Papæ facultate damnatus restituitur in pristinum, & hoc ex Apostolorum tempore fuit in praxi. *Felix 2. ep. 1. c. 18.* Vide, *episc. quomodo iudicandus, supra, diffuse.* Episcopus semper potest appellare ad Papam. *Iulius 1. ep. 2. cap. 2. 2. q. 6. cap. Omnes. cap. Si quis putauerit. 3. q. 6. cap. Accusatus.*

Episcopi non possunt effugere iudicium, & subiectionem Papæ, nec etiam Patriarchæ Orientis, & Constantinopol. *Gelasius 1. epist. 13. Vide, Patriarcha. Vide, Papa.*

Episcopi omnes in toto orbe à Papa dependent. *Nicolaus 1. in append. ep. 4. Vide, Papa circa episcopos.*

Episcopi semper cum Papæ consensu ubique sunt ordinati. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 34. in medio. dist. 63. c. Porro.*

Etiam in Oriente creabantur per vicarium Papæ. *Martinus 1. epist. 11.*

Episcopi electi ubique obtinere debent confirmationem à Papa. *dist. 61. cap. Carinensis. Vide, episcopi confirmatio, electio, &c.*

Episcopi vocati sunt à Papa in partem sollicitudinis ecclesiæ, non in plenitudinem potestatis. *2. q. 6. c. Decreto.*

Episcopi non possunt resistere decretis Papæ. *Concil. Rom. 2. sub Leone 1.*

Non possunt agere contra decreta Papæ. *25. q. 2. cap. si quis. Et excommunicantur si faciunt. ibid. cap. Generali. item 24. q. 4. c. Si quis dogmata.*

Non possunt violare interdictum Papæ. *De priuil. in 6. c. fin.*

Episcopi non obediens Papæ, suspendantur à celebratione Missarum. *Greg. 1. lib. 5. ep. 25. priuandi sunt. De pœnis cap. Diuinis.*

Episcopi criminosi à Papa deponuntur. *Extra, De pœnis c. Diuinis.*

Episcopi vocati à Papa, tenentur obedire, neque eos excusat impedimentum Imperatoris, &c. *Gregorius 1. lib. 5. ep. 26.*

Episcopi Romano Pontifici obedire tenentur, & non obediens priuatur honore. *Gregorius 4. ep. vn. Dist. 19. cap. Nulli. Dist. 45. cap. Licet.*

Non possunt ire in regionem longinquam, sine licentia Papæ. *Vigilius ep. 7.*

Episcoporum iurisdicção per Papam est defendenda, & custodienda. *11. q. 1. c. Peruenit.*

Episcopi promoti à Papa, non possunt à curia discedere sine literis promotionis: non possunt fructus percipere, nec ab ullo acceptari: non possunt ministrare, nisi facto iuramento fidelitatis, acceptantes suspenduntur à beneficijs ad arbitrium Papæ. *Extra, de elect. c. 1.*

Episcopi non possunt discedere à curia sine licentia Papæ, alias incurrunt excommunicationem. *Extravag. comm. de maiorit. & obedientia. c. Et si deceat, & c. Ut Prelatorum.*

Episcopi possunt per Papam eximi à iurisdicção Metropolitanorum. *16. q. 1. c. Frater noster.*

Episcopi non possunt venire Romam latenter, sed debent se præsentare Papæ, alias notam infidelitatis incurrunt. *Extra, de maiorit. & obed. c. Et si deceat.* Et excommunicati sunt. *ibid.* Et qui eos recipiunt excommunicantur. *ibid. cap. Ut Prelatorum.*

Primum omnium tenentur visitare palatium Papæ, alias incurrunt notam infidelitatis. *ibid. Extra de maior. cap. Et si deceat.*

Episcopi contemnentes Sedem Apostolicam, eique non obediens sunt priuandi. *de pœnis c. Diuinis.*

Episcopi male tractantes, vel impediens eos, qui appellant ad Papam, priuantur. *de Pœnis c. Diuinis.*

Tenentur exequi sententias delegati Papæ. *conc. Later. 3. tit. De potestate iudicum. c. 1.*

Non possunt censuras facere contra euntes Romam ad Papam pro suis negotijs. *Extra, de priuileg. c. Diuina. Pœnæ. ibid.* Omnia facta sunt irrita. *ibid.*

Neque possunt priuare beneficijs litigantes apud Sedem Apostolicam, sub pœna excommunicationis, & interdicti ipso facto. *ibidem.*

Episcopi tenentur præstare iuramentum Papæ de subiectione, fidelitate, conuenientia ad synodum, visitatione liminum, de bene tractando Legatos Papæ, &c. *De iureiur. c. Ego N.* Episcopi, Archiepiscopi, Primates, &c. promoti tenentur in primo Concilio Prouinciali iurare obedientiam, & fidelitatem Papæ, acceptare decreta Concilij Tridentini, & damnare omnes hæreses ante damnatas. *Conc. Trid. sess. 15. de reform. c. 2.*

Episcopi vocati à Papa ad synodum, non obediens, nec se excusantes excommunicantur. *Ioan. 8. ep. 181. & 182.*

Episcopus non recipiens honorificè Legatum Papæ excommunicatur, & à celebratione Missæ suspenditur. *Ioann. 8. epist. 196.*

Episcopus à quocumque damnatus, à Papa potest iterum iudicari. *Conc. Sardic. c. 3.*

Episcopi etiam in longinquo distantes à Papa obtinent, vt possint alios consecrare. 24. q. 1. c. *Pudenda.* Et hoc semper antiquitus fuit in vsu. *ibid.*

Vide, *Papa circa Episcopos.* Vide, *iuramentum fidelitatis.*

Episcopus circa Metropolitanos.

Episcopus consecratus Metropolitano se præsentet. *dist. 65. c. Si quis in Metropolitana.* Hoc olim.

Episcopus sine licentia Metropolitanæ, nihil potest agere extra Prouinciam. 9. q. 3. c. *Per singulas.* *Iulius 1. ep. 2. c. 23.*

Episcopi Metropolitano subduntur. 9. *quest. 3. cap. Per singulas il 2.*

Episcopus olim sine Metropolitano non poterat Ecclesiam gubernare, & alia facere. *concil. Antioch. c. 10.*

Olim intra duos menses à die consecrationis adire debebant Metropolitanum; vel si infirmi, per aliū eis significare. *concil. Tarracon. c. 5. dist. 65. c. Si quis in Metropolit.* Si extra Metropolitanam erant ordinati.

Neque extra Prouinciam olim poterant exire sine Metropolitanæ licentiâ. *Hilarus ep. 8.*

Ad Imperatorem accedere non poterant sine licentiâ Metropolitanæ. *Concil. Antioch. c. 11.*

Sine licentiâ Metropolitanæ non poterant, olim ordinari. *Hilarus ep. 2. c. 1.*

Non tenentur feria 5. Cænæ conficere Chrisma cum Metropolitano, nisi adsit priuilegium, vel antiqua consuetudo. *Honor. 3. ex Cirone, de offic. Ind. ordin. c. 3.*

Episcopi vocati à Metropolitano pro publicis negotijs, tenentur eos adire, alias puniri possunt ab eo. *Concil. Toletan. 13. cap. 8. concil. carthagin. 3. cap. 28.* Trans mare ire non possunt sine eius licentiâ. *ibid. Concil. Agathen. cap. 35. Epauenen. c. 1. conc. Emeriten. c. 6.* Nunc verò exempti sunt. Vide, *infra.*

Episcopi nunc, excepto tempore synodi, seu Concilij, non tenentur ire ad Metropolitanum, quando vocantur, non obstante quauis consuetudine, &c. *concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 2.*

A Metropolitano potest episcopus appellare ad Patriarcham. *concil. constantinop. 4. c. 26.*

Episcopus grauatus à Metropolitano, appellat ad Papam. *Sixtus 2. ep. 1. 2. q. 6. c. Si quis putauerit.*

Possunt episcopi à Papa eximi à iurisdictione Metropolitanorum. 16. q. 1. c. *Frater noster.*

Episcoporum, & subditorum causæ non cognoscuntur à Metropolitano, vel Patriarcha, nisi per legitimam appellationem. *De off. Ind. ord. c. Duo simul.*

Vide, *Archiepiscopus.* Vide, *Metropolitanus.*

Episcopus circa pauperes, & oppressos.

Episcopi domus debet esse hospitium omnium pauperum. *Concil. Parisiense 6. l. 1. c. 14.*

Episcopus tenetur releuare oppressos. *Eleutherius in epist. decret.*

Episcopus semper pauperes ad mensam habeat. *Concil. Rhe-men. c. 17.*

Episcopi tenentur ad alendos pauperes. *Concil. Rauennat. 1. sub Honorio 4. c. 2.*

Episcopi iuuare tenentur pauperes oppressos, & corrigere oppressores. *Concil. Arelat. 4. c. 17.*

Ecclesiæ facultates pauperibus potest episcopus dispensare. 10. q. 2. c. *ult.* Sed non ex suo libito, & pænæ. *ibid.*

Debent patrocinari pauperes recurrentes ad eos. *dist. 87. c. Licet. c. Defensionis. c. Diuina.*

Tenentur alere pauperes pro viribus suis. *dist. 82. c. 1.*

Debent potius subleuare pauperes, quam parietes ecclesiæ ornare. 12. q. 2. c. *Gloria.*

Pauperes, ac debiles sustentare tenentur. *Conc. Aurel. 1. cap. 18. dist. 82. c. Episcopus pauperibus.*

De Thesauro ecclesiæ accipere debet episcopus ad sustentandum pauperes. *Concil. Turon. 3. cap. 11. concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 1.*

Episcopus percussor per se, vel per alium.

Episcopus neminem potest percutere suis manibus, neque propter peccata. *concil. quod dicitur Apostol. c. 28. concil. Agath. c. 1. Gregor. 1. l. 2. ex rege. ep. 52. dist. 45. c. Quid autem. c. Neminem. & c. Cum beatus. dist. 86. cap. Non liceat.*

Episcopus verberans, officio priuetur. *dist. 45. cap. Episcopum.*

Episcopus faciens fustigari aliquem crudeliter, puniendus, & quomodo. *De clerico percussore c. Præterea.*

Vide, *Clericus percussor.* Vide, *Episcopus à quibus debet abstinere.*

Episcopus negligens in suo officio.

Episcopi negligentes, qui non prædicant, non visitant, non confirmant, & exigunt expensas, priuandi sunt. *Post concil. Tolet. 1. c. 2.*

Episcopus non corrigens clerum non valet corrigere populum. 8. q. 1. c. *Quid autem.*

Episcopus negligens, est corrigendus. *dist. 84. c. 1. & c. Nunciatum.*

Episcopus non puniens fornicationem diaconorum, subdiaconorum, &c. ab officio suspendatur. Idem de incestu. *Concil. Rom. 5. sub Gregor. 7. c. 12.*

Episcopus negligens, Christum non diligit. 25. q. 1. c. *Diuinis.*

Episcopus consentiens, vt subdiaconus vacet vxori, suspenditur ab officio. *Conc. Melfitanum c. 12. dist. 32. c. 1.*

Episcopi negligentes persequi hæreticos, deponantur. *concil. Later. 4. c. 3. de hæret. c. Excommunicamus §. fin.*

Episcopus non puniens crimen incestus, suspenditur ab officio. *Concil. Rom. 5. sub Gregor. 7. c. 12.*

Episcopi permittentes, vt eligantur, dignitates, Parochi, &c. indigni, vel carentes ætate, vel sufficientia, &c. priuantur potestate conferendi tales dignitates. *concil. Later. 3. c. 3. 11. q. 3. c. Priuilegium. dist. 63. c. Si forte.*

Episcopi negligentes cogantur facere, quæ debent. *Concil. African. c. 88.* Vide, *episcopi obligationes.*

Vide, *Pastor.*

Episcopatum vnio.

Episcopatum vnio fieri potest à Papa. 16. q. 1. c. *Et Temporis.*

Episcopatus pauper vniri potest cum alio vicino. Sed præcedere debet examen Concilij Prouincialis, & miri debent instrumenta ad Papam, vt ipse definiat. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 13.*

Episcopus pauper poterit de beneficijs non curatis à Papa prouideri. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 13.*

Vide, *Vnio.*

Episcopi spoliati, seu eiekti, quomodo tractandi, & eorum priuilegia.

Episcopi sede pulsi non possunt excommunicari, aut iudicari. *Sixtus 1. ep. 2. Iulius 1. ep. 2. c. 8. & 35. 2. q. 2. c. Nullus potest. & c. Si Episcopus fuerit.*

Episcopi spoliati non possunt accusari, nisi prius in pristinum restituantur. *Stephanus 1. epist. 2. Felix 1. epist. 2. Caius ep. de-*

ep. decr. Eusebius ep. 2. Neque potest ad synodum vocari. *ibid.* Damasus epist. 4. Felix 2. ep. 1. cap. 3. & 4. Ioannes 1. ep. 1. Conc. Rom. sub Symmacho. 2. q. 2. c. Nullus potest. c. Antiquitus. c. In scripturis. c. Nullus episcoporum. & c. Preceptum est. 3. q. 2. c. Si Episcopus. 3. q. 1. c. Episcopi. c. episcopis. c. Reintegranda. 3. q. 2. c. Prius ergo. 5. quaest. 2. c. Si primates. Nicolaus 1. epist. 9. Zephirinus ep. 2. Fabianus epist. 2.

Episcopi spoliato, vel eiecto iniuste, nullus alius eligatur. *conc. Rom. sub Ioanne 9.*

Episcopi spoliati reditus omnes, pro eo conseruandi. *Honor. 3. ex Cirone, de restit. spoliat. c. 1.*

Episcopus spoliatus tanto tempore debet manere in possessione, quanto mansit eiectus, antequam respondeat. *Damasus epist. 4. c. 8. 3. q. 2. c. Tandem.*

Episcopus pulsus cessante persecutione reuertatur ad ecclesiam suam. *Nicolaus 1. decr. de episcopis cap. 6. 7. q. 1. cap. Sciscitaris.*

Episcopi pulsi à sedibus, possunt in alieno territorio iurisdictionem exercere contra expulsores, in locis & ecclesijs securis, quò expulsores possunt adire. *Clem. de foro compet. c. vn.* Si verò propter metum eorum citari non possunt, in ecclesijs principalium ciuitatum, & locorum promulgari faciant citationes, & lapsò termino procedere. *ibid.*

Item possunt suos subditos in aliena Diœcesi iudicare, sed non trahant eos extra Diœcesim suam vltra duas dietas. *ibid.* Dicente episcopo se non potuisse citare expulsores, ei creditur.

Expulsi, ad id faciendum primùm petant licentiam à Diœcesano, & siue iste det, siue non, procedant.

Diœcesano nullum paritur praeiudicium per quamlibet moram pulsi, in sua Diœcesi. *ibid.* & alia de hac materia. *ibid.*

Episcopus spoliatus, vel pauper, poterit à Papa prouideri de beneficijs non curatis. *Conc. Trid. sess. 24. c. 13.*

Vide, *Citatio.* Vide, *Eiecti.* Vide, *Spoliati.*

Episcopus relinquens Ecclesiam, vel subditos, seu renuncians.

Episcopus non debet relinquere Ecclesiam, tempore persecutionis. *Liberius ep. 12. conc. Antioch. c. 21.*

Episcopo non licet dimittere ecclesiam suam. 7. quaest. 1. cap. *Sicut vir.*

Episcopus non potest renunciare ob senectutem, si sit necessarius ecclesiae. *De renunciat. c. 1.*

Episcopus ob quas causas potest renunciare. Vide, *Renunciatio.*

Ecclesiam relinquens, non potest amplius se in ea immiscere; sed est inuasor, si id facit. *Greg. 7. lib. 8. ep. 15. & 17.*

Episcopus, qui renunciavit, validè ordinat, sed ordinatus suspenditur ab executione officij. *De ordinatis ab episc. qui renunciavit c. 1.*

Episcopus, qui loco renunciat, potest inuitari ad ordinationes faciendas: si verò renunciat dignitati etiam, solum minores ordines dare potest: si dat maiores, ordinatus remanet suspensus ab executione eorum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 18.*

Perens licentiam renunciandi, si obtinet, compellendus est exequi. *Conc. Later. 4. c. 28.*

Episcopi aliquando possunt subditos deferere, quando scilicet vergit in maius bonum Ecclesiae. 7. q. 1. c. *Ibi adunati.*

Vide, *Renunciare.* Vide, *Benefic. renunciat.*

Episcopus quò ad mutationem, seu translationem Ecclesiae.

Episcopus ambiens ecclesiam alterius deponatur. *Conc. constantinop. 4. c. 9. Concil. Antioch. c. 21.* Vide, *Ambiens.*

Episcopi non transferantur de Ciuitate in Ciuitatem. *Concil. Nicen. 1. c. 15. Conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 43. concil. calced. c. 5. & 20.*

Episcopus ambiens ecclesiam maiorem, vtraque careat. 7. q. 1. c. *Si quis de ordine.* Etiam si æqualem, deponatur. *conc. constantinop. 4. c. 9.*

Episcopus non debet ad aliam ecclesiam transire, sed manere in sua. 7. q. 1. c. *Non oportet, cap. episcopum. c. Propter. c. Placuit, vt nemini. & c. Sicut vir. Hilarus ep. 2. de consecr. dist. 4. cap. Non licet fieri.*

Episcopus intrusus in aliena ecclesia, est remouendus, & reducendus. 7. q. 1. cap. *Remoto.*

Episcopus intrusus in aliena ecclesia careat etiam propria. 7. q. 1. c. *Si quis episcopus. de translat. c. Quanto.*

Non potest transferri inuitus. *Concil. Lateranen. 5. sess. 9. Bulla de reformat. curia c. 1.*

Episcoporum mutationes, quando possunt fieri. 7. q. 1. cap. *Mutationes.* Vide, *Mutatio.* Ex iusta causa possunt fieri. *Ioannes 8. ep. 8. Concil. Constantiense sess. 39. Pelagius 2. ep. 1. & 10.*

Episcopus propria autoritate transire non potest ad alium Episcopatum. *de translatione Episcoporum c. 1.* Alias vtroque caret. *de elect. c. Quanto. de clericis non residentibus c. 1.* Excommunicatur. *Conc. Sardicen. can. 5. & 7.*

Episcoporum mutationes fieri possunt autoritate Papæ, si sit necessitas. *Anterus ep. vnica.* Vide, *Papa.*

Episcopus, ex necessitate potest fieri in alia Ciuitate Archiepiscopus. *Conc. Nicen. ex Arabico c. 72.*

Episcopus translatus, non potest conferre beneficia prioris ecclesiae, & priuilegia in contrarium abrogantur. *Vrbanius 8. constitut. 60. Licet.* Excipiuntur episcopi Ostiensis, ac Veliternus, Portuensis, Tusculanus, Prænestinus, Sabinenensis, & Albanensis; qui conferre possunt beneficia ecclesiarum, quibus nouissimè præfuerunt. *ibid.*

Qui negat, episcopum ex causa necessitatis iusta posse à Papa transferri de vna ciuitate in aliam, errat. *Pelagius 2. epist. 1. & 10.*

Vide, *Mutatio.* Vide, *Transferre.*

Episcopus quò ad successorem ipso viuente.

Episcopus viuens non potest eligere suum successorem. *Concil. Antioch. c. 23. Concil. Lucen. 2. c. 8.* (& irrita est electio. *ibid.*) 8. q. 1. cap. *Plerique. cap. Episcopo non liceat, & cap. Episcopo non licere. concil. Hispalen. 1. cap. 6. concil. Roman. sub Hilario.*

Si episcopo viuente alius eligitur, excommunicatur. *Ioannes 8. ep. 4.* Priuatur, custodiæ traditur, & ad Papam mittitur. *Greg. 1. lib. 11. ex regeſt. ep. 52.*

Episcopo viuente, ecclesia non accipiat alium. *Clemens 1. ep. 1. cap. 4. 3. q. 2. cap. Audiuimus. Post concil. Aruernense c. 3. conc. Parisien. 3. c. 12. conc. Roman. sub Ioan. IX.*

Si verò priuatur ex delicto, &c. alius potest eligi. *Gregorius 1. lib. 2. epist. 3. conc. Nicen. ex Arabico c. 28. 7. q. 1. cap. Factus Cornelius. c. Pontifices. c. Sicut vir. 8. q. 1. cap. Episcopo non licere. & c. Episcopo non liceat.*

Episcopus non est, qui alio viuente se intrudit. 7. q. 1. cap. *Nonatianus. & cap. Non autem.*

Episcopo ægotante non potest fieri successor. 7. q. 1. c. *Pontifices. c. Factus Cornelius. c. Qualiter. c. Quamuis.*

Episcopo viuente, si hic reddatur insensatus, & inhabilis ad actiones humanas, potest eligi alter. *Greg. 7. lib. 3. epist. 8. & 9. lib. 5. ep. 19.*

Episcopo stante sub iudicio Papæ, non potest eligi successor eius. *Sixt. 2. ep. 1. 3. q. 6. c. Accusatus. Iulius 1. ep. 2. c. 3.*

Episcopi ordinantes alium viuente primo, excommunicantur per sex menses; in monasterio retruduntur per eos dies ad faciendam pœnitentiam. *Gregor. 1. lib. 11. ex regeſt. ep. 52.*

Vide, *Successor.* vbi multa.

Episcopus quò ad locum suum in Ecclesia, & alibi.

Episcopus in ecclesia sublimior cæteris Clericis, & Presbyteris sedeat; in domo vero non. *Concil. Carthag. 4. cap. 35. concil. Hispal. c. 10. Post conc. Tolet. 8. dist. 21. c. Cleros. dist. 95. c. Episcopus in ecclesia.*

Episcopi locus sit è regione altaris, & Archidiaconus stet ad latus eius dextrum. *conc. Nicen. ex Arabico c. 57.*

Episcopi in Cappella præcedunt Protonotarios Apostolicos. *Pius 2. const. 4. Cum seruare.*

Episcopus ordinatus ab hæreticis.

Episcopus ordinatus ab hæreticis, si penitet non priuatur à Papa Episcopali dignitate. *Nicolaus I. ep. 46. Anastasius 2. epist. ad Anastasium Imperat.*
Vide, *Ordinatio.*

Episcopus rediens ab hæresi.

Episcopus rediens ab hæresi, quomodo benè tractandus ab episcopo Catholico, & quis locus ei dandus. *Concil. Nicæn. I. cap. 18.*

Et cum suo honore recipiendus. *ibid.*

Recipi potest cum sua dignitate, licet alias esset decretum oppositum. *Conc. Afric. 6. 35.*

Diuidere debent Diœcesim. *ibid. c. 85. & 86. Concil. Nicæn. 2. act. 3. & de facto in eo Concilio sic recepti sunt. ibid. & 1. q. 7. c. conuenientibus. Ioan. VIII. ep. 199. & 201.*

Episcopus hæreticus rediens ad fidem iuret se permansurum in vnitatem ecclesiæ Romanæ. *Greg. I. lib. 10. ep. 30.*

Episcopus rediens ab hæresi diuidit ex dispensatione Papæ Diœcesim cum Catholico, qui in ea erat (modo assignato.) *De Parochijs, &c. c. 1.*

Vide, *Fides.* Vide, *Corepiscopus.*

Episcopus depositus, vel exautoratus, aut degradatus.

Episcopus depositus, vel exautoratus, non potest ministeria episcopi exercere. Communicantes cum eo, excommunicantur. *Concil. Antioch. c. 4.*

Episcopi si deponuntur, etiam Presbyteri honore priuantur. *Conc. Calcedonense c. 29.*

Episcopus depositus non potest ordinare alios episcopos. *Zosimus epist. 12.*

Episcopo deposito à Papa, nullus potest obedire sub pœna excommunicationis. *Gregor. 7. lib. 6. ep. 10.*

Episcopus pulsus à Ciuitate, si ad eam reuertitur, in monasterio alterius Prouinciæ detrudatur. *Post ep. 3. Bonif. I. c. 6.*

Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ, depositi propter hæresim, à Papa restituntur, si pœnitent. *Ioannes 8. ep. 199. & 201. Vide, Papa.*

Episcopus degradatus non potest res ecclesiæ sibi vendicare, & abijciendus est. *Zacharias ep. 12.*

Si Ecclesiæ se immiscet, ut inuasor est puniendus. *Gregor. 7. lib. 8. ep. 17.*

Episcopus exautoratus à Concilio recurrens ad Imperatorem, careat spe gratiæ. *21. q. 5. c. Si quis episcopus.*

Episcopus per Papam tantum deponitur, non per alios. *Extra, de pœnis c. Diuinis.* Vide, *Episcopi à quo iudicandi.* Vide, *Decretum ecclesiæ à laico.* Vide, *Deposito.* Vide, *Damnatus.* Vide, *Episcopus erga Papam.* Vide, *Papa.*

Episcopus suspensus.

Episcopus suspensus, de ecclesiæ redditibus est alendus. *Agapetus ep. 7.*

Episcopi suspensione manifesta, Clerici sine illius licentia possunt ordinari ab episcopis vicinis, alijs seruatis. *De temporibus ordinationum in 6. cap. Eos qui.*

Episcopus delinquens criminaliter, ut homicidio, vel alijs.

Episcopus criminaliter delinquens, aut chartam falsificans, aut falsum testimonium dicens, officio priuatur, in monasterio detruditur, & laica communio illi danda. *conc. Agathen. c. 50. dist. 50. c. si episcopus.*

Episcopus delinquens criminaliter (olim) per Missam debebat se purgare. *Conc. Vornat. I. c. 10. 2. q. 3. c. Si Episcopo.* Nunc est prohibitum.

Episcopi delinquentes grauius, quam alij sunt puniendi. *De iureiurando c. Cum quidam.*

Episcopus, qui in executione iustitiæ est causa mortis alicuius,

suspenditur à sacris. *Gregorius I. lib. 2. ex regest. epist. 44. & 45.*

Episcopus, qui homicidii est causa per se, vel per alium priuatur officio, & vsque ad finem vitæ excommunicatur. Idem de fornicante cum filia, vxore, vel sorore, &c. alicuius magnatis. *Conc. Tolet. 11. c. 5. 23. q. 8. c. Si in morte.*

Episcopus accusatus etiam de graui delicto non est vitandus ab inferioribus ante sententiam. *Concil. Constantinopolitan. 4. c. 10. Aliter facientes, honore priuentur. ibid.*

Episcopi publicè confitentes peccata remouendi sunt ab officio. *Conc. Toletan. 13. c. 10.*

Vide, *Clerici criminosi, &c.*

Episcopus hæreticus.

Episcopus hæreticus, nihil potest facere iuridicè; neque ordinare. & ordinati ab eo non sunt recipiendi. *Innoc. I. epist. 18. c. 3. 1. q. 1. c. Arianos. c. Qui perfectionem.*

Episcopus hæreticus si penitet, à Papa restituitur. *Ioannes 8. ep. 199. & 201.*

Episcopus hæreticus nihil confert, si ordinat, id est, quo ad exercitium, & executionem ordinati. *Adrian. 2. ep. 4.*

Vide, *Hæretici Episcopi.* Vide, *Lapsi à fide, diffusè.* Vide, *Ordinatio.*

Episcopus schismaticus.

Si episcopus schismaticus nolit ad vnitatem venire, alius pro eo constituatur à Papa episcopus. *Gregorius I. lib. 7. ex regest. ep. 101. Nicolaus I. ep. 9.*

Episcopus schismaticus, nullum potest ordinare. *Nicolaus I. epist. 9.*

Episcopus schismaticus non consecrat alios episcopos, neque ipse consecratur, (id est licitè.) *24. q. 1. c. Pudenda. Vide, Hæretici. Valide facit. Vide, in seq.*

Episcopus schismaticus validè ordinat, sed non dat executionem ordinum, quos confert. *Clemens 8. constit. 34. Sanctissimus §. 4.*

Quando validè ordinat. Vide, *Schisma.*

Episcopus simoniacus, seu vendens officia.

Episcopus accipiens pretium ex aliqua ordinatione, vel promotione ad dignitates, excommunicatur. *Concil. Nicæn. 2. can. 4. Conc. Rom. 5. sub Greg. 7. c. 4.*

Nihil potest exigere, nec à laicis, nec à monachis. *ibid.*

Episcopi vendentes officia, vel beneficia, suspenduntur ab officio. *1. q. 3. cap. Si quis Episcopus prabendam. cap. Quæsitum est. & c. ex multis.*

Priuandus est episcopus ordinans per pecuniam. *ibid. & cap. finali.*

Episcopus, nihil solui permittat propter professionem, sepulturam, &c. *De simonia c. Audiuimus. Concil. Sabinense cap. 20.*

Episcopus accusatus de simonia, si se purgat restituitur. *Gregor. 7. lib. 9. ep. 16.*

Episcopus simoniacus per Papam, deponitur. *Gregor. 7. lib. 2. ep. 76. & lib. 3. ep. 1.*

Episcopus dans beneficium per pecuniam, ex tunc suspenditur à collatione omnium beneficiorum, quæ ex eo tempore vacabunt. *Concil. Sabinense. cap. 20. etiam si permittat hoc fieri, dummodo sciat. ibid.*

Episcopus recipiens pecuniam pro instituendis ecclesiæ rectoribus, est simoniacus. tenetur in duplo restituere. *de simonia cap. audiuimus.*

Episcopus concedens iurisdictionem episcopalem pro pretio, priuatur potestate concedendi. ementes verò, priuantur suo officio. *Nè Prelati, &c. cap. 1. & c. Quoniam in quibusdam.*

Vide, *Beneficia non danda pro pretio.* Vide, *Ordinare.* Vide, *Simonia.*

Qui alio viuento, non deposito, intrat in ecclesiam eius, est intrusus. Vide, *episcopus quò ad successorem*. Vide, *Episcopus spoliatus*.

Episcopus intrusus per potentiam regiam, non est recipiendus. *conc. Parisien. 3. c. 8.*

Episcopus inuadens ecclesiam, est eiiciendus. *conc. Lucen. 2. c. 8. dist. 92. c. Si quis.*

Episcopus non est, qui alio viuento, se intrudit. 7. q. 1. cap. *Nonatianus. c. Non autem.*

Episcopatus inuadentes, seu intrusi, per Papam reprimantur. *Nicolaus 1. ep. 65. & 66.*

Episcopo intranti ex transuerso, seu intruso, omnes clerici debent resistere. *Cœlest. 1. ep. 2. c. 5.*

Episcopus infirmus.

Episcopus impotens exercere sua munera, alium vocet pro illis. *conc. Arausic. 1. c. ult. conc. Turon. 3. c. 4.* De licentia Papæ potest coadiutorem assumere. *Gregor. VII. lib. 2. ep. 50.*

Episcopus infirmus non est priuandus. *conc. Turon. 3. cap. 4.* (nisi sit insensatus, & inhabilis ad opera humana; tum enim potest alius eligi. *Gregor. 7. lib. 3. ep. 8. & 9. lib. 5. ep. 19.*) 7. q. 1. c. *Pontifices*. *Gregor. 1. lib. 9. ex regest. ep. 41. lib. 11. ex regest. ep. 7.*

Episcopo grauato ex infirmitate, datur coadiutor. 7. q. 1. c. *Non autem. cap. Petysti. & cap. Quia frater. de clerico agrotante cap. ex parte tua.* Si morbus sit incurabilis. *de clerico agrot. in 6. c. 1.* Si nolit assumere, quid agendum. *ibid.* Coadiutor non potest aliquid alienare in ecclesia. *ib.* Vide, *Coadiutor*.

Episcopus infirmus faciat visitare Diocesim per alium. 10. *quest. 1. cap. episcopum.*

Episcopus factus Monachus.

Episcopus qui fit monachus, nequit redire ad episcopatum. 7. q. 1. cap. *Hoc nequaquam.*

Episcopus sine Papæ licentia non potest relinquere episcopatum, vt fiat Religiosus. *De regularib. c. Licet quibusdam.*

Episcopus rediens ad claustra, non potest obtinere officia religionis; & priuilegia in contrarium abrogantur. *Paulus 4. const. 21. In sacra.*

Episcopus quò ad visitationem.

Episcopus tenetur quolibet anno visitare Diocesim. *concil. Arelat. 4. c. 17. conc. Tarracon. c. 8. conc. Hispal. 1. cap. 4. Tolet. 4. c. 36. conc. Emerit. c. 11. conc. Parisien. 6. lib. 1. c. 31. conc. Trident. sess. 7. de refor. cap. 8. & sess. 24. de refor. c. 3. 10. q. 1. cap. Decernimus.*

Sive per se, siue per alium. 10. q. 1. cap. *episcopum*. Si sit agrotus, faciat visitare per alium. *ibid.*

Tenentur visitare per se ipsos, si non sunt infirmi. *conc. Meldense c. 29. Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 3.* Etiam ecclesias exemptas (curatas) tenentur visitare. *ibid.*

Episcopus visitans non ducat secum multas personas; sed plures, vel pauciores, iuxta ecclesiarum paupertatem, nec vnquam supra 30. quisquis sit. *conc. Later. 3. c. 4. de censib. c. cum Apostolus. conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 3.*

Episcopus visitans, per vnum tantum diem maneat in qualibet ecclesia visitata. *conc. Tolet. 7. cap. 4.* Citò saltem, sed diligenter se expediat, fugiendo sumptus, & grauamina ecclesiarum. *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 3.*

Episcopus visitans non grauet ecclesias. *Concil. Later. 3. in append. tit. de simonia c. 6.*

Potest in actu visitationis exigere procurationem solitam. *Conc. Later. 4. c. 33.*

Nihil exigere potest præter solitum. *Conc. Later. 4. can. 65. Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 3.*

Episcopus visitans à Presbyteris recipiendus. *Conc. Ratispon.*

Episcopo visitante, omnia ei paranda ab ecclesia visitata. *Conc. Emeriten. cap. 11.*

Danda prandia iuxta mediocritatem loci. 10. q. 3. cap. *ult. Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 3.* Frugaliter, & modeste. *cap. 4.*

Episcopus visitaturus, cum campanis pulsantibus est recipiendus; cum cottis, pluuialibus, incenso, & aqua benedicta, &c. & ipse benedicit solemniter. *Concil. Rauenn. 3. post Clem. 5. c. 6.*

Episcopus visitans non potest grauare subditos, nec aliquid ex eis accipere. *concil. Cabilon. 3. c. 14.*

Duos solidos prius exigere poterat. *Concil. Brachar. 2. c. 1.* Nihil pro se, aut suis accipiat. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 3.* Nisi quod de iure debetur. *ibid.*

Non potest accipere munera. *ibid. c. 3.* Alias excommunicatur, & in duplo restituere debet intra mensem. *c. 3.*

Visitati, possunt, si volunt, & sit consuetudo, in pecunia dare, quod deberent expendere pro victualibus. *conc. Trid. ib. c. 3.* Si sit consuetudo nihil dandi, obseruetur in posterum. *ibid. cap. 3.*

Episcopus visitans tenetur inquirere, quomodo confertur baptismus, quomodo celebrantur missæ. Debet instruere populos de articulis fidei, & alijs. Præcipiat Catechismum doceri, &c. *conc. Brachar. 2. cap. 1. 10. q. 1. cap. Placuit omnibus.*

Curet in visitatione, quæ pertinent ad profectum animæ. Item si in ecclesia sint utensilia decentia; si calices argentei, libri, vestes, &c. necessaria ad Dei cultum & ministerium Sacramentorum. *concil. Londinen. 1. c. 5.*

Tenetur curare, vt ecclesiæ non fraudentur debitis, obsequijs. *Concil. Trid. sess. 7. de refor. c. 8.*

Visitantes tenentur sacram doctrinam inducere, hereses profligare prauos mores corrigere, bonos tueri, & alia facere iuxta locorum & temporum exigentiam. *concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 3.* Modeste, & benigne cum populis tractare. *ibid. c. 3.*

Non permittant, vt tempore visitationis Patroni, vel fundatores se ingerant in ijs, quæ pertinent ad Sacramentorum administrationem. *ibid. c. 3.*

Episcopi visitare possunt omnes ecclesias suæ diocesis non exemptas, etiam visitatas ab alijs habentibus hoc ius visitandi. *ibid. c. 3.* etiam eas, quas Capitulum facit visitare, si habet hoc ius. *ibid.*

Approbare debent visitatores electos à Capitulo habente hoc ius visitandi. *ibid. c. 3.*

Episcopus non visitans exigens procurationes, est priuandus. *conc. Tolet. 1. c. 2.*

Episcopus non visitans, non potest exigere, quæ debentur visitanti. 10. q. 1. cap. *Relata*. Neque si per alium visitat, potest ab eo aliquid accipere. *De officio iudic. ord. in 6. c. Si Episcopus.*

Potest accipere, quæ sunt de consuetudine, vel indulto Apostolico concessa. *extra, de censibus. c. Vas electionis in fine.* Quid ex indulto Papæ accipere potest visitans per alium. *ibidem.*

Episcopi visitantis officiales, si aliquid accipiunt ultra taxam, in duplo restituere tenentur. *ibid.*

Caritativum subsidium potest accipere, & quale. Vide, *episcopus quò ad procurationes.*

Episcopus visitans monasterium, non tenetur vti monacho pro notario. *Extra, de off. iud. ordin. cap. 1.* Sed clericum debet habere notarium, non sæcularem.

Episcopus visitans, & non satisfaciens suo muneri; non potest exigere procurationem solitam. *conc. Londin. 1. c. 5.* & restituere debet, quod accepit. *conc. Later. 4. c. 33.*

Episcopus visitans monasterium, non introducat in illud sæculares, sed canonicos, vel alios religiosos. *De offic. iud. ordin. c. Vt iuxta.* *Extra, de off. iudic. ordin. c. 2.* Ad minus vna persona sit religiosa, alij duo clerici. *ibid.*

Episcopi in omnibus regnis & nationibus visitantes quid exigere possunt. *Extra, de censibus. c. Vas electionis.*

Episcopus visitans quot equis, & famulis potest vt. *de censibus cap. Cum Apostolus.*

Episcopus vicinus potest visitare beneficia, & ecclesias sæculares nullius diocesis vt delegatus Papæ, non obstantibus priuilegijs. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 9.*

Episcopus visitans per alium, omnia debet ei ministrare præter expensas victualium, & nihil potest à visitatore accipere. *de offic. iudic. ordinari. in 6. c. Si episcopus.*

Si per alios ex Papæ indulto visitat, quas procuraciones potest exigere. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Episcopus singulis annis tenetur visitare monasteria Monialium, siue sibi, siue Papæ subiecta; prima quidem potestate ordinaria, secunda ut delegatus Papæ. *Clement. de statu Monachor. c. fin.*

Episcopus visitans Moniales duos notarios secum habeat, & alios quatuor honestos viros præsentis visitationi. *ibid.*

Episcopum impediens, nè visitent Moniales, ipso facto sunt excommunicati, non obstante privilegio. *ibid. Clem. De statu Monac. c. fin.*

Episcopus ut delegatus Papæ potest visitare Hospitalia, Collegia, Confraternitates, etiam quas vocant scholas, existentes in manibus laicorum, non verò quæ sunt sub Regum protectione, nisi de eorum licentia. Item omnia loca pia, quæ ad Dei cultum, vel pauperum adiutorium instituta sunt: & potest in ijs disponere quæ sunt necessaria ad animarum salutem, non obstantibus privilegijs, &c. contrarijs. *Conc. Trid. sess. 22. de reform. c. 8.*

Vide, *Beneficiati quò ad visitationem.* Vide, *Archidiaconus.* Vide, *Episcopus quò ad procuraciones.* Vide, *Visitare.* Vide, *Visitatio.*

Episcopus quò ad procuraciones, & alias exigentias.

Episcopus olim nihil poterat in visitatione accipere, præter duos solidos. *Concil. Brachar. 2. c. 1. 10. q. 3. c. Placuit. c. Illud. c. Nec numerus. Pelagius 2. ep. 4.*

Episcopi omnes, quas procuraciones, seu expensas possunt recipere dum visitant suas dioceses (in omnibus regnis) *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Sic etiam visitantes per alios, quid ex indulto Papæ possunt recipere. *ibid.*

Potest episcopus visitans recipere subsidium caritativum, quantum, & quomodo. *ibid.*

Caritativum subsidium excedere non potest quantitatem, quam acciperet si per alium visitaret. *ibid. Vide, Caritativum. Vide, Subsidium.*

Episcopus non potest exigere procurationem, nisi in actu visitationis. *Concil. Later. 4. c. 33.*

Nihil accipere potest præter solitum. Vide, *episcopus quò ad visitationem.*

Exigens plus solito, intra mensem tenetur ad restitutionem in duplo, & incurrit in excommunicationem, & alias penas iuxta constitutionem. *Concilij Lugd. Exigit. concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 3.*

Episcopus non habens redditus, potest quartam accipere à Parochijs, si verò habet non potest. *Concil. Parisien. 6. lib. 1. cap. 31.*

Episcopus remittens alicui ecclesiæ seruitium debitum, non proinde remittit procurationem. *De religiosis domibus c. Cum olim venerabilis.*

Episcopus nihil potest à Clericis, Monachis, vel alijs exigere, neque talias, &c. ponere. *Concil. Nicæn. 2. c. 4. Gregor. 1. l. 2. ex regist. epist. 22. concil. Later. 3. in append. tit. de simonia. c. 7. conc. cabilon. 3. c. 17. Londinense 1. c. 5. conc. Later. 4. can. 46. 10. q. 3. c. Quia & c. Relatum.*

Non potest grauare clericos quò ad hoc. 10. q. 3. c. Relatum.

Exigere aliquid potest à Parochianis iuxta vltim. antiquum. 10. q. 3. c. Quia. c. Inter cetera.

Cum charitate exigat. 10. q. 3. c. Cauendum.

Vbi est consuetudo, ne victualia dentur, neque pro eis pecunia solvatur, obseruetur in posterum. *Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 3.*

Episcopus non potest exigere tertiam partem fructuum, nisi ecclesiam repararet. 10. q. 3. c. Vnio.

Episcopi in necessitate possunt petere ab subditis moderatum subsidium & auxilium. *De censibus c. Cum Apostolus. §. Prohibemus. concil. Londinense 1. c. 5.*

Episcopus quò ad Concilia, & Synodos Prouinciæ, & Diocesis.

Episcopus tenetur ire ad Synodum Prouinciæ, & generalem, & si ipse non potest tenetur mittere legatum. *Conc. carth. 4. c. 31. concil. Laodicenum c. 40. concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 2.*

Non excusatur ex detentione Principum, nè eat ad Concilium, sed ex sola infirmitate. & pœna delinquentium. *concil. constantinopol. 4. c. 17. Excusat etiam paganorum incursio. ibid. 5. q. 3. c. Si egrotans.*

Episcopus accusatus, si vocatur à Synodo, tenetur ire, vel per alium respondere. *Felix 2. ep. 1. c. 6.*

Episcopi non tardent ire ad Concilia, & Synodos. *dist. 18. c. episcopus.*

Episcopus recusans ire ad Synodum excommunicetur. *conc. Tarracon. c. 6. conc. Agat. c. 35. Epauenen. c. 1. conc. Hispanen. 1. cap. 10. Et vsque ad aliam Synodum manet excommunicatus. ibid. dist. 18. c. Si quis episcoporum. c. Si episcopus. c. Si quis. & c. Peruenit.*

Impotentes ire ad Synodum, literas excusatorias mittant. *dist. 18. c. Placuit.*

Episcoporum Concilia Prouincialia quolibet triennio fieri debent. *Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 2. Qui tenentur ire ad Concilia. ibid. Sed distinctè. Vide, Concilia Prouincialia. Vide, Concilia Synodalia. Vide, Synodus.*

Episcopus quolibet anno tenetur facere Concilium Synodale. *ibid. Qui tenetur ire, & quid in eo agendum.*

Ordo episcoporum in Concilijs attenditur iuxta antianitatem consecrationis eorumdem. *Gregor. 1. l. 7. ex regist. ep. 114. dist. 18. c. Placuit.*

Metropolitanus non celebrans Concilia Prouincialia puniendus est, & quomodo. *dist. 18. c. Quoniam.*

Episcoporum Concilia nihil firmum possunt concludere sine consensu Metropolitanus. *conc. Rom. 4. sub Symmaco c. 3.*

Episcopi redeuntes à Concilijs debent intra sex menses manifestare suis ecclesijs decreta Conciliorum, sub pena excommunicationis per duos menses. *dist. 18. c. Decernimus.*

Episcopi assistentes Concilijs non possunt ab vilo in alijs causis molestari. Vide, *Prelati. Vide, Concilia. Vide, Synodus.*

Episcopus omni anno tenetur Synodum celebrare in sua diocesi. *Concil. Sabin. c. 2. Et si omittit suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, donec se purget in Synodo. ibid. concil. Later. 4. can. 6. Suspenditur ab officio. ibid. concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 2.*

Ad Synodum ire tenentur omnes ecclesiarum Rectores, etiam exempti. & pœnæ. *ibid. c. 2.*

Tenentur in Synodo tractare de obseruantia canonum, de reform. &c. *Concil. Sabinen. c. 2.*

Vide, *Concilia. Vide, Synodus.*

Episcopus quò ad Regulares exemptos, & eorum monasteria.

Episcopus olim habebat iurisdictionem in Monachos, Vide, *Regulares quò ad Episcopum.* Et eorum causas iudicabat. 18. q. 2. c. Cognouimus.

Episcopus non habet iurisdictionem in regulares; neque eorum monasteria. *Concil. Rom. 3. sub Gregor. 1. c. 1. 18. q. 2. c. Quam sit necessarium. De Religiosis domibus. c. Cum dilectus. de statu Monachorum c. 1. Excepta causa disciplinæ. ibid.*

Non potest de rebus monasteriorum disponere. *concil. Rom. 3. sub Gregor. 1. c. 3. Concil. Tolet. 4. c. 51.*

Nullam possunt exercere iurisdictionem in ecclesijs, vel Monasterijs Regularium, neque grauamen eis inferre, excepto quod potest in eis pontificaliter celebrare, & populo benedicere. *Clem. De excessibus privilegiatorum. c. fin. 18. q. 2. c. Quam sit necessarium, & c. Luminoso.*

Episcopi non possunt in nullo grauare Regulares. *De excessibus Prelatorum. cap. Nimis iniqua, & c. Nimis praua. Clement. De censibus, c. Ad nostrum.*

Ad episcopum spectat dare eis concessionem absoluendi. *concil. Rauenn. 4. sub Ioann. 22. cap. 2. concil. Later. 5. sess. 11.*

constit. 4. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 15. Vide, Confessor. Vide, Regulares.
 Episcopis competit dare regularibus iurisdictionem pro confessionibus audiendis. *Extra, de sepulturis. c. Super cathedram, & Clem. De sepulturis. c. Dudum.*
 Episcopus caritatiuè tractare debet cum Regularibus. *extra, de sepulturis c. Super cathedram.* Ipsi non detrahatur, sed faueatur. *extra, de tregua & pace c. Vices illius. conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*
 Episcopo procedenti in causis hæreticorum, omnes Regulares sunt subiecti, vt delegato Papæ. *de hæret. cap. Ad abolendam in fine.*
 Episcopus tenetur inuigilare, vt in monasteriis tam virorum, quam mulierum, vigeat obseruantia, & obseruetur regula, coque non faciente Metropolitanus facit. *conc. Vernen. c. 5.* Et visitare ad hoc potest, vt delegatus Papæ. *concil. Trid. sess. 21. de refor. c. 8.*
 Potest eos corrigere, vt canonicè viuant. *ibid. cap. 3. & de statu Monachorum c. 1.*
 Episcopo transeunte per loca diocesis in monasteriis Regularium, pulsandæ sunt campanæ. *conc. Raenn. 3. post Clement. 5. cap. 6.*
 Non potest in loco exempto regularium sedere pro tribunali, & ius dicere. *de officio ord. in 6. c. cum episcopus.*
 Si ius patronatus transit ad Regulares, episcopus non perdit ius suum. *de iure patronatus c. cum seculum.*
 Non potest episcopus præficere rectores, &c. beneficiatos in Ecclesijs Regularium, qui ad eos pertinent nisi in tempore statuto regulares præsentent. *De supplenda negligentia, &c. cap. Sicut nobis.*
 Non potest à regularibus aliquid exigere. *conc. Nicæn. 2. c. 4.*
 Non potest ordinare regulares inuitis eorum superioribus. *conc. Rom. 3. sub Gregor. 1. c. 3.*
 Non potest in Regularium ecclesijs cathedram tenere, id est, fixam. *ibidem.*
 Non possunt episcopi cogere Regulares, vt donent sua bona Ecclesiæ. *conc. Cabilon. 3. c. 7.*
 Procedere possunt contra exemptos vsurpantes bona locorum piorum. *Clement. De Religiosis domibus. cap. Quia contingit.*
 Episcopus potest capere regularem vagabundum, & eum consignare debet superiori. *de officio iudicis ordinari. c. Quanto deuotio. conc. Trident. sess. 25. de refor. c. 4.*
 Potest compellere etiam per priuationem officij, vt tales vagos, superiores puniant. *ibid.*
 Item contra eos procedere possunt, qui missi ad studia non habitant in conuentibus. *Trid. vbi supra.*
 Non possunt tenere religiosos in diocesi sine superiorum licentia. *conc. Melfitanum c. 10.*
 Possunt compellere regulares, vt accedant ad processiones, exceptis perpetuo clausis. *concil. Trident. sess. 25. De reformat. cap. 13.*
 Episcopi possunt compellere Regulares ad exequenda onera Ecclesiarum, legata, &c. *Clement. De iure Patron. c. 1.*
 Non possunt excommunicare, vel interdicare Regulares habitantes in cellis, neque eorum cellas. *De verborum significat. in 6. c. Priuilegium.*
 Episcopus visitans monasterium (quando à iure est sibi concessum) non tenetur vt Regulari pro notario, sed alio clerico tenetur vt. *Extra, de off. iud. ordin. c. 1.*
 Neque potest introducere in monasterijs sæculares, sed canonicos, vel alios Religiosos. *de off. iud. ordin. c. Vt iuxta.*
 Non possunt imponere nouum censum Monasterijs. *De censibus cap. Scientes.*
 Episcopi concedentes aliquam ecclesiam Regularibus possunt sibi reseruare aliquem censum. *De Religiosis domibus cap. Constitutus.*
 Episcopi possunt examinare regulares, quos admittunt ad confessiones. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 15.*
 Possunt examinare Religiosos promouendos ad ordines. *concil. Later. 5. vbi supra.*
 Episcopi possunt componere lites præcedentiæ inter Regulares. *conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 13.*

Episcopi circa monasteria exempta Monialium, nullam habent iurisdictionem, nisi circa clausuram. *De statu regul. in 6. cap. vn. §. fin.* Et inuigilare debent in hac, vt delegati Papæ, & vt possunt brachio sæculari, si opus sit. *Concil. Trid. sess. 25. de reform. regul. c. 5.*
 Episcopus circa electionem Abbatissæ. Vide, *Moniales.*
 Episcopus circa Moniales, & alias mulieres in monasterijs existentes. Vide, *Moniales.* Vide, *Virgines circa Religionem.*
 Ad episcopum spectat benedicere ecclesias regularium, & primum lapidem ponere. *Concil. Lateran. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*
 De locis regularium, & alijs exemptis potest episcopus extrahere personas ecclesiasticas, easque capere, & carcerare. *De off. Ordinarij in 6. cap. cum Episcopus.*
 Episcopus in multis casibus potest declarare regulares excommunicatos, (& qui sunt.) *Clement. de priuileg. & excessibus priuileg. cap. 1.*
 Potest omni anno, vt delegatus Papæ visitare monasteria commendata, Abbatias, &c. & præcipere, vt reficiantur, quæ sunt necessaria, &c. hortari superiores, vt viuant regulariter: quod si non faciant intra sex menses, ipse visitat, corrigit, &c. non obstantibus priuilegijs. *Conc. Trident. sess. 21. de reform. c. 8.*
 Episcopi, quando possunt corrigere, & punire regulares. Vide, *Regulares circa Episcopos.*
 Episcopus impedire potest, vt delegatus Papæ, ne superiores regularium applicent suis mensis beneficia vacantia; neque augeant pensiones. *Clement. de supplenda neglig. c. vn.*
 Episcopus prouidere potest de beneficijs exemptorum, si ipsi non prouident intra tempus. Ita tamen, vt quæ per clericos sæculares solent gubernari, dentur sæcularibus; quæ per regulares, regularibus. *ibid.*
 Episcopus habet iurisdictionem in regulares degentes extra claustra. *Pius IV. constit. 10. de salute §. 5.*
 Episcopo volente prædicare, vel facere coram se prædicare, non possunt in illa hora regulares prædicare, nisi episcopo consentiente. *Extra, de sepulturis. c. Super cathedram.*
 Episcopo contradicente, nullus neque regularis, potest prædicare. *Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 4.*
 Episcopos potest cogere omnes exemptos, si non habent proprium iudicem, ad soluendum debita. *Conc. Trid. sess. 7. de reform. cap. 14.*
 Episcopi in partibus infidelium existentes non admittant ibi regulares non habentes licentiam suorum superiorum. *Extra, de regularibus transeuntibus, &c. cap. ad nostrum.*
 Possunt regulares ibi prædicantes contra dogmata ecclesiæ capere, carcerare, contra eos procedere, &c. simpliciter, & de plano. *ibid.*
 Episcopus potest compellere regulares, vt in monasterijs teneant Lectores Sacræ Scripturæ. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 1.*
 Episcopus non admittat præsentatos ad beneficia ab exemptis, & regularibus, nisi intra certum terminum de eorum prouentibus eis assignent portionem congruam; alias ipsemet episcopus assignet. *Clement. de iure patronatus c. 1.*
 Multas exemptiones ab episcopis concessit regularibus. *Sixtus 4. const. 6. Regimini.*
 Vide, *Episcopi iurisdiclio.* Vide, *Monasteria quò ad Episcopos.* Vide, *Priuilegiati.* Vide, *Regulares circa Episcopos.*

Episcopus circa Inquisitores.

Episcopi, quid possunt facere cum Inquisitoribus, & quid sine. *Clement. de hæreticis c. 1. §. Propter.*
 Habere debent carcerem communem, duos custodes, vnum ab episcopo, alium ab Inquisitore electum; qui habeant duas clauas. *ibid. §. Sanè.*
 Episcopi non possunt excommunicare Inquisitores, nec è contra. *De hæreticis in 6. c. fin.*
 Episcopi possunt cum Inquisitoribus, & sine eis procedere. *ibid. c. per hoc.*
 Episcopo nihil derogatur per hoc, quod Papa facit aliquem Inquisitorem in eius Diocesi. *ibid.*

Episcopus simul cum Inquisitore sententiat; si non conueniunt, remittunt ad Papam. *de heret. in 6. c. Per hoc.*
 Episcopus, circa sententiam in causa hæresis potest si vult, deferre Inquisitori, & è contra. *ibid.*
 Episcopus, & Inquisitor communicare debent processus, quando diuissim agunt, & hoc non intelligitur, quando scilicet vnus agit, & alius; sed quando vterque agit faciens peculiarem processum. *extra, de hereticis. §. ex eo.*
 Episcopus, & Inquisitor diuissim agentes in fine tantum debent communicare processus, quando nihil aliud restat agendum, quam sententiare. *ibid.*
 Episcopus non potest ab Inquisitore inquiri de hæresi, nisi speciale adsit mandatum Papæ. Sed tunc tenetur Inquisitor Papæ illum denunciare. *de heret. in 6. c. Inquisitores. extra, de her. c. cum Matthæus.*
 Vide, *Inquisitor circa episcopum.*

Episcopus excommunicatus.

Episcopus excommunicatus validè ordinat; & cum ignoranter ordinato dispensat suus proprius episcopus. *de ordinatis ab episcopo, qui renunciauit. c. fin.*
 Episcopi excommunicati iurisdicção non deuoluitur ad Metropolitanum. *De supplenda neglig. &c. c. 1.*
 Episcopus excommunicatus, neque cum clericis, neque cum populis potest communicare. *Conc. Arelat. 2. c. 30.*
 Episcopus excommunicatus, nihil potest conferre. *Adrian. 2. epist. 4.*
 Nihil confert si ordinat (id est quo ad exercitium.) *ibid.*
 Vide, *excommunicatus.*

Episcopus accusatus, quando vitandus.

Episcopus licet grauiter accusatus, non est vitandus à subditis ante sententiam, alias vitantes honore priuentur. *Concil. Constantinop. 4. cap. 10.*

Episcopi circa legata ad pias causas, & dispositiones ultimas.

Episcopi tenentur executioni mandare legata fidelium ad pias causas, quando hæredes sunt negligentes, & intra annum non exequuntur. *Conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 31.*
 Vide, *Legata.* Vide, *Testamenta.*
 Episcopus est executor omnium vltimarum voluntatum, & dispositionum, etiam inter viuos factarum. *Concil. Trid. sess. 22. de refor. c. 8.*
 Vide, *Dispositio.* Vide, *Episcopi iurisdicção.* Vide, *Hæres.* Vide, *Legata.* Vide, *Testamentum.* Vide, *Vltima voluntas.*

Episcopos persequentes, carcerantes, occidentés, &c.

Episcopos persequentes, sunt infames. *Conc. Nican. 1. ex Iulio I. cap. 10. Fabianus ep. 2. Stephanus I. ep. 2. Alexand. I. ep. 1. conc. Claramont. cap. 32. 3. q. 4. c. Hi qui, & cap. clericus. 11. q. 1. c. Statuimus.* (Arma non potest amplius portare. *ibid. claramont.*)
 Episcopo maledicens potest ab eo per canones puniri. *concil. Mediol. 1. p. 2. de dignit. ab episc. retinenda.*
 Episcopum vituperans dicto, vel facto, Deum vituperat. *Lib. 2. const. Apost. c. 31.*
 Episcopis detrahentes peiores sunt raptoribus. *6. q. 1. cap. deteriores.*
 Episcopo insidians, curiæ tradatur. *Pius I. ep. 2. 11. q. 1. cap. Si quis sacerdotum.*
 Episcopum bannientes, vel relegantes, tenentur ad expensas. *Honor. 3. ex Cirone, de iniur. & damno dato. c. 1.*
 Episcoporum persecutores non possunt inter catholicos misceri. *Eusebius ep. 2.*
 Episcoporum bona rapientes, vel vsurpantes, per episcopos, non per laicos sunt puniendi. *conc. Parisiens. 3. c. 2. Sunt anathema. 16. q. 1. c. Similiter.*

Episcopo insidiantes clerici, deponantur, sic & calumniantes. *11. q. 1. c. Si quis sacerdotum.*
 Episcopum carcerans, percutiens, vel repellens à sede, est excommunicatus. *17. q. 3. c. Si quis deinceps.* Excommunicatio reseruatur Papæ. *Clement. de pœnis cap. 1. Aliæ pœnæ. ibid.*
 Ciuitas, & populi, qui id committunt, quomodo puniendi. *ibidem.*
 Omnes committentes priuantur feudis, & beneficijs illius ecclesiæ ipso facto. Filij per lineam masculinam, vsque ad secundam generationem, sunt inhabiles ad beneficia illius ecclesiæ: terra, & locus, in quo id committitur, interdicto supponuntur ipso facto. *Clement. de pœnis c. 1.*
 Omnibus diebus Dominicis pulsatis campanis, & accensis candelis, denunciantur excommunicati. Sic & in alijs festis, donec satisfiat. *ibid. & Concil. Rauennat. 2. sub Clemens V. cap. 26.*
 Ciuitas, quæ episcopum occidit, priuatur episcopo. *25. q. 2. cap. vlt.* Alij verò, quomodo puniendi. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de penitentia c. 1.*
 Episcopum eiicientes, exulare facientes, &c. ciuitas supponitur interdicto: Personæ particulares subiacent eisdem pœnis, vt supra. *Concil. Rauennat. 2. sub Clem. V. c. 26.*
 Sic etiam conspirantes contra episcopum. Spoliantes aliquo prædio, iurisdictione, &c. eisdem subiacent pœnis, & alijs, vt ibi. *concil. Rauenn. ubi supra.* Excommunicantur in Bulla Cœnæ. *Gregor. 13. const. 81. consueuerunt. §. 11.*
 Vide, *excommunicationes Bullæ Cœnæ.*

Episcopi priuilegia.

Episcopus non tenetur iurare. *Cornelius ep. 2. 2. quest. 5. cap. Sacramentum, & c. Nos Sacramentum.*
 Iurans de calumnia non tangit Euangelia: sed solum sibi proponuntur. *de iuramento calumnie cap. fin.*
 Episcopus possidens aliquid per 30. annos, non potest eo priuari. *Gelasius ep. 10.*
 Acquirens locum aliquem ab eo conuersum ad fidem, si per triennium possidet, & alij potentes petere tacuerunt, est suus. Si verò non fuerunt præsentés, eis non fit præiudicium. *de presumptionibus c. 1.*
 Episcopi possunt punire eos, qui rapiunt, vel occupant eorum bona. *conc. Parisiens. 3. c. 2.*
 Episcopi accusati possunt se purgare iuramento tantum. *2. q. 5. cap. Habet. cap. Mennam. cap. Quanto. & cap. Quæ de causa.*
 Episcopi ab ecclesiis alendi sunt. *Lib. 2. const. Apost. c. 25. & 26.*
 Non possunt iudicari à iudice seculari. *11. q. 1. c. Nemo. cap. continua. & cap. Nullus Episcopus.* Nec à Rege, vel Imperatore. *Adrianus I. in decr. c. 55.*
 Vide, *Episcopi à quo iudicandi.* Vide, *ecclesiastici.* Vide, *clerici.*
 Episcopi in Prouincia sunt iudicandi. *concil. Arelat. 2. cap. 4.* Excepto iudicio Papæ. Vide, *Episcopi à quo iudicandi.* & *Adrian. I. in decr. c. 20.*
 Episcopi testimonium à iudice magnificiendum. *11. q. 1. cap. Omnes itaque.*
 Episcoporum, & subditorum causæ non possunt fieri à Metropolitano, vel Patriarcha, nisi per appellationem legitimam. *De off. Iud. ord. c. Duo simul.*
 Episcopi non possunt ab alijs reprehendi, nisi in fide errent. *Clemens I. ep. 1. & 3.*
 Episcopi si recusantur in iudicijs, dare possunt delegatum non suspectum partibus. *de foro comp. cap. Si quis contra.*
 Episcopi eligere possunt iudicem ad litem aliquam componendam. *conc. Milenit. c. 24.*
 Episcopi nullam censuræ sententiam incurrunt, nisi exprimentur in sententia. *de sent. excomm. in 6. c. Quia periculum. de elect. in 6. c. Si compromissarius.*
 Episcopus in quolibet loco, siue exempto, siue non, potest personas ecclesiasticas capere, & carcerare. *de offic. ordin. in 6. cap. cum Episcopus.*
 Episcopus eo ipso, quo fit episcopus, eximitur à patria potestate. *Qui filij sint legitimi. cap. Per venerabilem.*

Episcopus non potest eligi ad aliam dignitatem à clero, sed ab eo potest Papæ postulari. *De postulationibus. cap. Et si unanimiter.*

Episcopus iudicans potest per alium recitare sententiam. *De sent. & re iudic. c. fin.*

Episcopo non communicante cum aliquo, alii non communicent. *Clemens 1. ep. 1. cap. 5. Alexand. 1. ep. 1. concil. Vassense cap. 8.*

Episcopus cum præcipit balliuo, vel alteri, ut procedat in causa homicidii, vel alia criminali, si iste dat poenam sanguinis, non proinde ipse episcopus fit irregularis. *Ne clerici in 6. cap. fin.*

Episcopus, neque ab Inquisitore Papæ potest inquiri de hæresi, nisi speciale adsit Papæ mandatum. Sed Inquisitor tenetur id Papæ denunciare. *de hæret. in 6. cap. Inquisitores. Vide, episcopus in causa hæresis. Vide, episcopus circa Inquisitores. & extra, de hæretic. cap. cum Matthæus.*

Episcopo nihil derogatur per hoc, quod Papa facit alium Inquisitorem in Diocesi eius in causis hæresis. *cap. Per hoc. De hæret. in 6.*

Potest diuissim, & coniunctim in iis causis procedere cum Inquisitore. *ibid. c. Per hoc.*

Episcopi in necessitate possunt celebrare, & facere celebrari in altari viatico. *de privilegijs in 6. c. fin.*

Episcopi possunt sibi eligere confessarium. *De pœnit. & remiss. cap. fin.*

Episcopi non possunt à populo vocari ad reddendam rationem bonorum. *lib. 2. const. Apost. c. 35.*

Episcopus ex Papæ dispensatione retinere potest beneficia, quæ habebat prius, sed exprimere debet valorem beneficiorum, alias gratia est nulla. *Vrbani VIII. constitut. 6. Sanctissimus. cap. 55.*

Episcopus solus potest deponere clericum. *Lib. 8. constitut. Apost. cap. 28.*

Episcopus solemniter celebrans uti debet multis ministris. *Anacletus ep. 1. de consecrat. dist. 1. c. episcopus.*

Episcopi residentes à nullo possunt citari, ob quod vis delictum, etiam hæresis, vel læsæ maiestatis, etiam ad Papam, sine Papæ licentia. *Pius 4. const. 10. de salute. Neque ab Auditore cameræ ad comparandum personaliter, & Paulus 5. const. 28. Eximia §. 13.*

Episcopus olim erat bis in anno salutandus ab omnibus Presbyteris in signum obedientiæ, semel verò à Religiosis. *conc. Nicæn. ex Arabico. c. 56.*

Episcopus procedere potest aliquando in causa, si delegatus Papæ non procedit. *de off. iud. ord. c. significauit.*

Episcopus accusatus de simonia, si se purgat, restituitur. *Gregorius 7. lib. 9. epist. 16.*

Non tenentur episcopi facere iuramentum fidelitatis, Regi, Imperatori, &c. *conc. Claramont. c. 17.*

Episcopi sunt exempti à soluendo tributa, subsidia, &c. Regibus, vel aliis. *Pius 4. const. 10. De salute §. 4.*

Episcopus nouiter factus retinet loca montium vacabilia per mortem; & officia Romanæ Curiae vacabilia. *Vrbani VIII. in append. const. 38. alias 148. Decet Romanum.*

Episcopi circa accessum, & recessum ab urbe Roma.

Vide, Episcopus circa Papam.

Episcopus circa censuras ferendas, & modum.

Episcopus contendens cum alio de aliqua re, non potest illum excommunicare, vel alio modo suspendere, &c. *concil. Aurel. 1. cap. 8.*

Episcopi ex leui causa, vel sine causa, non ferant censuras; & de hoc corrigantur; & si non se emendant, excommunicandi sunt per Synodum. *concil. Agathen. c. 3. 11. q. 3. cap. Episcopi si, &c.*

Episcopus non potest ecclesias interdicere, censuras ferre, excommunicare, &c. absque ordine iudiciario. *conc. Later. 3. in append. tit. de simonia c. 7.*

Episcopi nolentes recipere ad gratiam excommunicatos pe-

nitentes, quomodo puniendi. *Concil. Agathen. capit. 3.*

Episcopus non debet facile excommunicare pro iniuria. 23. q. 4. c. Inter querelas.

Non potest excommunicare, suspendere, vel interdicere aduocantes ad Sedem Apostolicam pro suis causis. Neque priuare ibi litigantes de beneficio, & omnia acta sunt nulla. *Extra, de priuileg. c. Diuina.*

Non potest relaxare censuras latas ab alio episcopo, etiam sibi subiecto. *De officio Iudicis ordin. cap. Cum ab Ecclesiis.*

Episcopi tenentur excommunicare eos, qui ab ecclesijs, vel ecclesiasticis exigunt pedagia, gabellas, &c. pro rebus proprijs, quas aduehant, vel transmittunt absque negotiatione. *Clem. de censibus c. finali.*

Episcopi censura, siue iusta, siue non, est timenda. *Gregor. 7. lib. 9. ep. 22.*

Episcopus sciens crimen alterius solus, non potest illum excommunicare: & si id facit; alij non communicent cum episcopo. 6. q. 2. c. Placuit.

Non potest excommunicare non subditos, vel in aliena Diocesi. 9. q. 2. c. Nullus alterius. c. Nullus Primas. c. Placuit. Vide, Episcopi iurisdictio.

Episcopi peregrini.

Episcopo peregrino concedi debet à Diocesano locus sacrificandi. *Concil. Arelat. 1. c. 20.*

Cum honore sunt recipiendi episcopi peregrini. *Concil. Carthag. 4. c. 33. Et inuitandi ad sacrificandum, &c. & alia facienda. 7. q. 1. c. Episcopi vel.*

Episcopi peregrini expulsi tyrannicè, benignè tractandi sunt ab alijs. *concil. Sardicense c. 21.*

Episcopi peregrini inuitandi sunt à Diocesano, ut faciant sermonem, & benedicant populum. *Lib. 2. constitut. Apostol. c. 58. 7. q. 1. c. Episcopi vel.*

Episcopus peregrinus ignotus non admittatur ad exercendum Pontificalia, donec per Metropolitanum constet de eius ordinatione, & titulo. & talis peregrinus aliter faciens suspenditur ab officio ipso iure, Diocesanus verò faciat ipsum denunciari suspensum. *concil. Rauennat. 2. sub Clemente 5. c. 24.*

Vide, Peregrini.

Episcopi quò ad testamenta, & donationes.

Episcopus potest relinquere, cui vult, bona propria. *Conc. Antiochen. c. 24. concil. Agathen. c. 48. Epauense c. 14. conc. Hispal. 1. c. 5. Tolet. 17. c. 1. Paris. 6. l. 1. c. 16. 12. q. 1. cap. Manifesta, & c. Sint manifesta. De testam. c. 1.*

Non potest legare, neque testari de rebus ecclesiæ. *Concil. Agathense c. 48. & 51. Epauense c. 17. Neque de inuentis in ea; neque de acquisitis per eam, Gregor. 1. l. 7. ex regest. c. 53. concil. Parisien. 6. c. 16. 12. q. 1. cap. Episcopi de rebus. 12. q. 2. Episcopus. 12. q. 5. c. Nulli. c. Obitum. c. Fixum. & c. Si Episcopus. de testam. c. 1.*

Episcopus non habens filios, aut nepotes, si alium relinquit hæredem, nihil potest ei relinquere de bonis ecclesiæ, & nulla est donatio. Si verò filios, aut nepotes facit hæredes, neque istis potest aliquid ecclesiæ dare; & isti tenentur ad indemnitate Ecclesiæ. *concil. Agathen. c. 35.*

Episcopus donare non potest bona acquisita Ecclesiæ post consecrationem, sed omnia sunt Ecclesiæ. *De Speculo clericorum c. Ut unusquisque.*

Non potest facere hæreticum hæredem, neque legatum ei relinquere. *Concil. carthag. 3. c. 13. excommunicatur talia faciens. etiam post mortem talis declaratur. conc. Afric. capit. 48.*

Episcopus non habens hæredes, tenetur facere hæredem ecclesiam. *Vide, Heres.*

Vide, Donatio, circa finem. Vide, Episcopus circa alienationem, &c. Vide, Testamenta.

Episcopi circa excommunicatos ab alijs, &c.

Episcopus non potest relaxare excommunicationem, vel aliam censuram latam ab alio ordinario, etiam sibi subiecto. *De officio Iud. ord. cap. cum ab Ecclesiarum.* Vide, *Ligatus. Concil. Nican. 1. ex Arabico c. 47.*
 Episcopus sciens aliquem esse excommunicatum, si non vitat, priuetur communione canonicorum. *concil. Germanicum 1. cap. 8.*
 Episcopus non potest recipere, vel absolueret excommunicatos ab alijs; alias puniendus, & quomodo. *Concil. carthag. 2. c. 7.*
 Non potest communicare cum excommunicato ab alio episcopo. *Concil. Arausic. 1. c. 11.*
 Si communicat deponatur. *11. q. 3. c. Tengualdum.*
 Episcopi permittentes excommunicatos cum alijs communicare, vel in ecclesias intrare, excommunicantur à Papa. *Nicolaus 1. in append. ep. 14.*

Episcopi quomodo puniendi.

Episcopi delinquentes, prius per interdictum puniendi, postea per suspensionem ab officio, deinde per excommunicationem. & sic deinceps, nisi proterui sint, & contumaces. *de offic. Iud. deleg. c. Quia.*
 Vide, *Papa circa episcopos.* Vide, *decima ecclesie à laico.*

Episcopus circa oblationes, seu eleemosynas Ecclesiarum.

Episcopus tenetur inter bona ecclesie computare omnia data à deuotis. *Concil. Agathen. c. 6. 12. q. 3. c. Pontifices.*
 Potest Ecclesijs Parochialibus relinquere tertiam partem, que ex earum eleemosynis sibi debetur. *Conc. Tolet. 9. c. 6. 12. q. 2. cap. ult.*
 Episcopo olim dabatur tertia pars omnium oblatorum, & eleemosynarum ecclesie, alie duæ clericis. *conc. Aurel. 1. c. 17. Concil. Tolet. 4. c. 43.*
 Alia vice statutum fuit, vt Episcopo daretur quarta pars bonorum ecclesie, alie verò, fabricæ, clericis, & pauperibus, ac peregrinis. *Simplicius ep. 3. 12. q. 2. c. de redditibus.*
 Aliquando statutum fuerat, vt haberet medietatem omnium oblatorum. *10. q. 1. c. Antiquos.*
 Olim tertia pars decimarum omni anno dabatur ecclesie, & in quarto anno rota. *Conc. Aurel. c. 17.*
 Episcopus non habens redditus potest ex Parochiis hæc quartam accipere, si verò habet non potest. *Conc. Paris. 6. lib. 1. c. 31. Conc. Carpentoractense c. vn.*
 Quando potest de legatis petere portionem suam episcopus, & quando non. *de testamentis c. Officij.*
 Vide, *Eleemosyna.* Vide, *Oblationes.*

Episcopus circa coadiutorem.

Vide, *episcopus infirmus.* Vide, *Coadiutor.*

Episcopus circa iudicia facienda.

Episcopus olim non poterat iudicare causas Presbyteri, sine episcopis vicinis; diaconorum sine alijs duobus. Clericorum verò solus poterat iudicare. *Concil. Carthag. 3. c. 8.*
 Nunc verò solus iudicat. Vide, *Episcopi iurisdictio. de consuetud. in 6. c. Non est.*
 Non poterat olim iudicare causas sine clericorum præsentia. *Adrianus 1. in decretis c. 14.*
 Episcopus olim cum Capitulo debebat iudicare. *Lib. 2. const. Apost. cap. 47.*
 Non tenetur consilium capituli petere in iudicando, puniendo, &c. *de consuetud. in 6. c. Non est.*
 Episcopus spoliatus, quomodo potest iudicare spoliantes, & eiicientes. Vide, *Episcopus spoliatus.*
 Potest compellere Parochum infamatum ad se purgandum, nisi appeller. *De Purgat. can. cap. Nos inter.*
 Episcopus puniens innocentes, quomodo puniendus. *11. q. 3. cap. Episcopi.*

Non potest punire clericum conuictum de crimine à iudice sæculari. *Conc. Lateran. 3. in app. tit. De deposit. c. 4.*
 Episcopus sciens aliquod delictum alterius solus, non potest illum excommunicare; & si excommunicat, alij abstineant ab episcopo. *6. q. 2. cap. Placuit.*
 Potest procedere in causa, quando delegatus Papæ non procedit. *de off. Iud. ord. c. Significauit.*
 Non potest iudicare in causa sanguinis, sed ad iudicem laicum remittere debet. *Conc. Lateran. 3. par. 50. c. 44.*
 Episcopus non potest iudicare cum iracundia. *Concil. Tolet. 11. cap. 5.*
 Episcopus faciens fustigari aliquem crudeliter, puniendus est, & quomodo. *De clerico percussore c. Præterea.*
 Episcopus iniuste iudicans, grauiter est puniendus. *Gregor. 1. lib. 10. ep. 8.*
 Episcopus incipiens inquirere de aliquo delicto, si delinquens opponit se esse absolutum, vel si condemnans aliquem, hic opponit se habuisse gratiam; potest, vt delegatus Papæ, prosequi inquirendo de veritate, vel subreptione, & vsque dum non constat de veritate, gratiam non admittat. *concil. Trid. sess. 13. de refor. c. 5.*
 Episcopus priuans aliquem ministerio, vel claudens templum, ex passione, talionis pena puniendus est. *Concil. Nican. 2. cap. 4.*
 Non potest iudicare de negotijs sæcularibus. *11. q. 1. cap. Te quidem.*
 Episcopus aliquando potest institui iudex à Principe sæculari, & quando. *23. q. 8. c. Sapè principes.*
 Non potest ecclesias interdicere, vel censuras ferre absque ordine iudiciario. *Concil. Later. 3. in append. tit. de simonia cap. 7.*
 Episcopus non iudicio, sed propria autoritate repetens res suas, vel ecclesie, quomodo est puniendus. *16. q. 6. cap. Placuit, & cap. Consuetudo.*
 Non potest iudicare non subditos, nec alienam Diocesim. *9. q. 2. c. Nullus alterius. cap. Nullus Primas, &c. Vide, episcop. iurisdictio. Vide, episc. circa alienam Diocesim.*
 Episcopus, si recusatur in iudicio dare potest delegatum non suspectum partibus. *de foro compet. c. Si quis contra.*
 Episcopus loci delicti iudicat delinquentem exterum. Sed Episcopus loci domicilij, vel beneficij, exequitur priuationem, si hæc fiat sententia. *de foro compet. c. Postulasti.*

Episcopus accusans aliquem, eiusque testimonium, si solus deponit.

Episcopus accusans probare tenetur, quod dicit. *Conc. Carthag. 4. c. 29. 6. q. 2. cap. episcopus. c. Si tantum.*
 Episcopo testanti quod solus ipse scit, credendum non est. *concil. Carthag. 7. c. 5. Afric. cap. 99. concil. Varsense 2. cap. 8. Et eius dictum non sufficit ad condemnandum. ibidem. 6. q. 2. cap. Si tantum. & c. Placuit.*

Episcopus quò ad depositiones aliorum.

Episcopus solus potest deponere clericum. *Lib. 8. constitut. Apost. cap. 28.*
 Alios ordinatos solus episcopus non potest deponere. *concil. Hispal. 2. cap. 6.*
 Quando solus, & quando cum alijs episcopus debet degradare. Vide, *Degradatio.*

Episcopus quò ad collationem beneficiorum, iurium patronatorum, &c.

Episcopus conferens curam animarum alicui non habenti 25. annos, vel ignato, vel malis moribus, priuatur potestate conferendi per tres annos. *De elect. cap. cum in cunctis. §. Clerici.*
 Episcopus conferens alicui præbendam, quam non potest, renetur postea dare ei aliam, & nulla alia collatio valet, nisi detur ei primò. *de præbend. & c. c. Inter cetera.*
 Episcopus non potest differre ultra duos menses in danda ecclesia, seu beneficio ei, qui est legitimè præsentatus, si est idoneus,

idoneus, nisi adsit causa. *Concil. Oxoniens. 1. cap. 1. Pœna. ibidem.*

Episcopus potest repellere præsentatos à patronis, si non sunt idonei. *Conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 9.*

Episcopus non perdit ius instituendi per hoc quod ius patronatus transit ad exemptos. *de iure patronatus. cap. cum seculum.*

Episcopo concedente ecclesiam de consensu patroni, hic intelligitur concedere ius patronatus. *De donat. cap. Pastoralis.*

Prouidere potest de Rectore, si ij, ad quos spectat, in tempore statuto non conferunt, vel non præsentant, non obstante appellatione. *De supplenda neglig. c. finali.*

Potest item prouidere, si conferens dedit indigno. *ibid. cap. Literas.*

Episcopus tenetur admittere præsentatum à Patrono, si est idoneus. *De iure patronatus cap. Significasti.*

Episcopus malitiosè recusans admittere, præsentatum idoneum, tenetur prouidere illum de beneficio competenti. *de iure patronatus c. Pastoralis officij.*

Episcopus prouidet si Patroni non præsentant in tempore. *ibid. c. si verò. Vide, Patronus.*

Episcopus semper instituit, facta præsentatione de idoneis examinatis. Nec potest suspendi institutio Rectoris, facto examine, licet appelletur ad Legatum, vel Papam. *Conc. Trid. sess. 4. de refor. c. 18.*

Episcopus potest prouidere, si lis patronorum intra quatuor menses non finitur; & hoc sine præiudicio eorum. *de iure patron. c. cum propter.* Sed si intra sex menses non finitur, absolutè prouidet. *ibid. c. eam te.*

Episcopo facienda est à patrono præsentatio, vt fiat institutio Beneficiati. *Concil. Trid. sess. 14. de refor. c. ult.*

Episcopus admittens scienter præsentatos simoniacè, priuatur perpetuò collatione beneficiorum. *Conc. Germanicum 1. cap. 11.*

Episcopo statim nunciandum à Rectoribus, & alijs quando vacant beneficia. *Conc. Rauenn. 4. sub Ioann. 22. c. 7.*

Episcopus, mortuo Parocho, vel renunciente etiam in curia, debet statim de Vicario idoneo prouidere cum congrua prouisione, vsque dum de successore prouideatur, etiam si sit reseruata talis ecclesia, vel affecta Cardinali, Abbati, Capitulo, &c. *Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 18.*

Potest vnire beneficia, siue curata, siue non, siue reseruata, siue aliter affecta, ob paupertatem curatorum, & alios casus à iure permixtos, sine præiudicio tamen obtinentium. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 5.* & illæ vniones non possunt reuocari, sed perpetuæ sunt.

Episcopus potest transferre beneficia, quando ecclesiæ sunt dirutæ, ad alias, vocatis ijs, qui habent interesse, etiam si sint iura patronatus, cum eisdem fructibus, & oneribus. *Conc. Trident. sess. 21. de reform. c. 7.*

Episcopus cognoscere potest, vt delegatus Papæ, de vnionibus beneficiorum ad iura patronatus, eaque diuidendo reducere ad primum statum. *Conc. Trid. sess. 25. de ref. c. 9.*

Episcopus beneficia vacantia in suis mensibus potest dare; non quæ vacant in mensibus Papæ, qui menses sunt episcopi. *Vide, Menses. Vide, Papa.*

Si residet habet sex menses: si non, quatuor tantum. *Vide, ibidem.*

Vide, Beneficia à quo conferenda. Vide, Beneficiorum unio.

Episcoporum ordo, & præcedentia.

Post Romanum Pontificem locum primum obtinet Patriarcha Constantinopolitanus. *Concil. Constantin. 1. cap. 5. Vide, Patriarcha.*

Episcopi in Concilijs, in sedendo, &c. seruant ordinem antianitatis in consecratione. *Vide, Episcopi quò ad Concilia. Conc. Afric. c. 53.*

Episcoporum præcedentia, & ordo in Cappella Papali. *Vide, Cappella Papalis.*

Episcopus consulens magos, sortilegos, &c.

Episcopus consulens magos, &c. priuandus est officio. 26 q. 5. c. Si quis episcopus. & cap. Aliquantum.

Episcopus tenetur punire magos, maleficos, &c. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 13.*

Vide, Heretici. Vide, Magi. Vide, Sortilegi.

Episcopus quo ad quasdam ceremonias, benedictiones, reliquias, &c.

Episcopus ferens reliquias non est portandus in sella. alias suspenditur à missa. *Conc. Brachar. 3. c. 6.*

Episcopi omnes vtuntur baculo, excepto Romano. *de sacra Vnct. c. vn. §. ult.*

Episcopi memoria fiat in omnibus orationibus ecclesiarum. *Conc. Nican. 1. ex Arabico c. 57.*

Episcopus transiens per loca Diœcesis dat benedictiones populis, qui eum vident, & populi genuflectunt. *Conc. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 6.*

Episcopo transeunte per loca Diœcesis campanæ sunt pulsandæ per omnes ecclesias, etiam per Monasteria. *Conc. Rauenn. 3. post Clem. 5. c. 6. Vide, Campanæ.*

Visitaturus episcopus, quò ritu recipiendus est. *Vide, Episcopus quò ad visitationem.*

Episcopus veniens ad celebrandum solemniter, ad ecclesiam deducatur, & reducatur à Canonicis. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Missa solenni.*

Episcopalis sedes, quando transferri potest in alium locum.

Episcopalis sedes potest transferri ex vno in alium locum, quando hic est tutior ab hostibus. *Gregor. 1. lib. 2. ep. 11.*

Episcopi Græci.

Vide, Græci.

Episcopi circa probationem miraculorum.

Episcopi facturi processum de miraculis alicuius defuncti cum opinione sanctitatis non procedant, nisi prius postulator probet fuisse seruatum decretum *Vrbani. 8. editum die 2. Octobris 1625.* De imaginibus laureolis, & tabellis non apponendis ante sepulchrum talis defuncti. *Vrbani. 8. constitut. 22. in append. 1. alias 132.*

Episcopo moriente. Eiusque funus, &c.

Episcopus moriens non relinquit domum vacuam. *Concil. Valent. 1. cap. 2.*

Episcopi mors per totam Diœcesim significari debet. *Concil. Nicanum 1. ex Arabico c. 65.*

Qua pompa eius funus faciendum. *ibid. Conc. Valent. 1. c. 4.*

Episcopus vicinior facere debet exequias defuncti. *Conc. Valent. 1. c. 2. Aurelian. 2. c. 5. & 6.* Intra octauas defuncti faciendæ exequiæ. *ibid.*

Episcopus moriens, Pontificalibus induatur, & sic sepeliatur. *Conc. Rauennat. 2. sub Clem. V. c. 2.*

Missæ sollemnis pro eo cantanda in omni ecclesia Cathedrali, & Conuentuali. Omnes Coepiscopi Prouinciæ faciant pro eo celebrare 30. Missas (quolibet) per 30. dies; & pauperes alant in qualibet ex ijs diebus. *Conc. Rauenn. ibid.*

Quolibet anno celebretur anniuersarium omnium episcoporum defunctorum. *Conc. Rauennat. 2. sub Clem. 5. c. 3.*

Episcopo moriente, successori conferuentur res. 12. q. 2. cap. Illud quod.

Episcopo moriente intestato, ecclesia succedit in integrum. 12. q. 5. c. Sicubi, & c. ult.

Episcopo mortuo cum debitis, successor debet soluere de redditibus ecclesiæ. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de alienatione cap. 9.*

Episcopi defuncti bona per inuentarium notentur. *Concil. Valent. 1. c. 2. Aurelian. 2. c. 5. & 6. Concil. Tarracoenf. c. 12.*

c. 12. *Illerd. c. 16. Gregor. I. lib. 3. ep. 11. Concil. Tolet. 9. c. 9.* Clerici diripientes eius bona, officio priuantur. *Conc. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 88. 12. q. 2. c. Non liceat clericis. Concil. Vornat. 1. c. 75. Excommunicantur. Concil. Claromont. c. 31. Leo 9. const. 1. Quia auctore Deo.*
 Episcopi defuncti bona tangere non possunt haredes, & consanguinei sine licentia Metropolitanis, vel expectent successorem, qui eis consignet, quæ sunt sua. *Concil. Valent. 1. c. 3. Concil. Tolet. 9. c. 7. & 9. Alias puniantur, ut inuasores. ibid. Tolet. Concil. Illerdense c. 16. Valent. 1. c. 2.*
 Episcopo mortuo, nullus alius consecrare potest altaria in ea Ciuitate, sub pœna suspensionis à missa per annum. *Conc. Aurelian. 5. c. 8.*
 Episcopo mortuo, ecclesia non vacet Pastore ultra tres menses. *Concil. Calcedon. c. 24. Concil. Vernense c. 17.*
 Episcopo mortuo, nullus dicat malum de illo, & pœna. *concil. Emerit. c. 17.*
 Pro episcopo mortuo quandiù, & à quo faciendum est anniuersarium. Vide, *Anniuersarium. Vide, Ecclesia vacante. Vide, Funus Episcopi. Vide, Moriens. Vide, Spolia.*

Episcopus circa alienationem honorum ecclesiæ.

Episcopus non potest alienare bona ecclesiæ. *Concil. Tolet. 4. c. 67. Concil. Parisiens. 6. c. 17. 10. q. 2. cap. Casellas. 12. quæst. 2. cap. Res in episcopatu. cap. Monemus, & c. Quisquis episcopus. Irrita est alienatio. cap. Quisquis, & cap. Quid quid. Extra, de rebus Ecclesiæ non alien. cap. Ambitiosa. Vide, Alienatio. Vide, Locatio.*
 Episcopus alienans bona ecclesiæ, priuatur honore, ut latro. *Concil. Lucense 2. c. 14. 10. q. 2. c. ult. Conc. Constantinopolit. 4. cap. 9.*
 Ob Captiuorum redemptionem potest eas alienare. *ib. c. 15.*
 Non potest alienare fundos, seu contractus ex quibus pauperes viuunt. *10. q. 2. cap. Casellas.*
 Episcopus sine consensu Capituli non potest ecclesias alijs ecclesijs concedere. *De his, quæ sunt à Prælato sine, & c. c. 1. cap. Tua nuper. & cap. cum Apostolica. De donationibus cap. Fraternitatem.*
 Non potest sine consensu Capituli concedere Monasterijs ecclesias Parochiales, etiam si adsit consensus Patroni. *ibid. cap. Pastoralis. Sed cum consensu potest. de donat. cap. Pastoralis.*
 Episcopo concedente Monasterio, &c. ecclesiam de consensu Patroni, hic intelligitur concedere ius patronatus. *De donat. cap. Pastoralis.*
 Episcopus dare non potest Religiosis domibus quinquagesimam, aut centesimam cum graui damno suæ ecclesiæ. *de donat. cap. Apostolica.*
 Episcopum cogentes ad dandum bona ecclesiæ in emphyteusim, quas pœnas incurrunt, & nulli sunt contractus. Vide, *Episcopus circa immunitatem ecclesiæ. Vide, Alienatio. Vide, ecclesiæ bona. Vide, Locatio.*

Episcopi Vicarius.

Episcopi Vicarius non potest esse laicus. *Conc. Hispal. 2. c. 9.*
 Episcopus habere debet Vicarios Foraneos; & quale sit horum officium. Vide, *Vicarius.*

Episcopi domestici, & cubicularij.

Episcopi domestici sint personæ probatæ vitæ. *Concil. Paris. 6. lib. 1. cap. 20.*
 Episcoporum cubicularij debent esse clerici. *2. q. 7. cap. cum Pastoris.*
 Episcoporum clerici commensales satisfaciunt si recitant officium, quod recitant episcopi, eos adiuuando. *Clement. de celebrat. Miss. cap. fin.*
 Episcopo seruientes, domestici, & cubicularij non residentes percipiunt fructus beneficij, sed non distributiones. *De clericis non resid. cap. de cætero.*
 Episcopus curare debet, ut domestici sui vtantur vestibus de-

centibus, corona, & habitu clericali. *Concil. Londinens. 2. cap. 15.*
 Episcopi domestici, & famuli in conuenienti numero sint, qui episcopi, & ecclesiæ necessitati inseruiant. inter eos plures habeat clericos; inter quos duos in sacris, qui eum adiuuent in orationibus, & alijs, &c. vnum qui præsit familiæ, eamque erudiat. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Episcopi familia.*
 Episcopi familiares, & famuli non ferant arma, nisi in itinere, & necessitate, ex episcopi arbitrio. modestis vestibus vtantur, non sericis. non vtantur argento, vel auro. non calceis incis. vestes sint nigri coloris. caligæ non sint setæ, virgatæ, &c. sed simplices. *ibid.*
 Episcopo assistentes excusantur à residentia. *Honorius 3. ex Cirone, de clericis non residentibus c. 3. Vide, Clerici quò ad residentiam. Vide, Beneficiari. Vide, Ecclesiastici. Vide, clerici quò ad habitum, & tonsuram.*

Episcopali sede vacante.

Episcopali sede vacante, nullus alius Episcopus potest consecrare altaria, sub pœna suspensionis à missa per annum. *Concil. Aurel. 1. c. 8.*
 Episcopali sede vacante, nihil est innouandum. *Ne sede vacante cap. 1.*
 Iudicia facta contra ecclesiam, ea vacante sunt nulla. *ibid. cap. fin.*
 Sede vacante, Capitulum potest absolvere ab excommunicatione, à qua episcopus. *De maiorit. & obed. in 6. c. vn.*
 Episcopali sede vacante, quid potest facere Capitulum. Vide, *capitulum.*
 Episcopali sede vacante omnia beneficia, quæ vacant in ea Diœcesi, à Papa conferuntur. *Pius 5. constitut. 55. Sanctissimus.*
 Vide, *Sede vacante. Vide, capitulum.*

Episcopi habitus, & vestes.

Episcopales vestes debent esse conformes dignitati. *Zacharias ep. 7. cap. 1.*
 Episcopus non potest incedere cum habitu, seu veste difformatis. *extra, de maiorit. & obed. c. vt Prælatorum.*
 Episcopus in publico tenetur vti lineis super indumentis. Exceptis religiosis, qui suo habitu vti debent. *De vita, & honest. clericor. c. clerici officia. Conc. Later. 4. c. 16.*
 Tenentur semper portare Rochetum. *conc. Tolet. 22. c. 3. concil. Mediol. p. 2. tit. de episcopi vestitu. vbi dicitur, quod in ecclesia, & locis publicis tenetur illud portare.*
 Non possunt portare vestes sericas. non calceos albos. non vestem breuem. sub pœna pecuniaria. *conc. Tolet. 22. c. 3. Vide, episcopi à quibus debent abstinere. Vide, episcopi vita, & c.*

Episcopus quò ad indulgentias concedendas.

Episcopus potest concedere in certis solemnitatibus quadraginta dies indulgentiarum. *De pœnitentijs, & c. c. cum ex eo. concil. Rauenn. 4. sub Ioann. 22. c. 20.*
 In die verò consecrationis vnum annum potest concedere. *ibid. Rauennat. 4.*
 Episcopus in concedendis indulgentijs suis subditis excedere non potest formam, ac limitationem sacrorum canonum. *conc. constant. sess. ult. in const. Martini V.*
 Vide, *Indulgentia.*

Episcopus quò ad dispensationes, tam proprias, quam Papales.

Episcopus potest dispensare in dando canonicatus, &c. cum ijs, qui 20. annum expleuerunt, dummodo non sint cum cura animarum. *De etate, & qualit. in 6. cap. unico.*
 Potest dispensare cum illegitimo circa ordines minores, & beneficia sine cura animarum. *De filiis Presbyt. in 6. c. 1.*
 Non tamen circa sacros ordines, & beneficia curata. *ibid.*
 Episco-

Episcopus, ut delegatus Papæ, potest cognoscere, an dispensationes gratiosæ concessæ à Papa sint subreptitiæ, vel obreptitiæ; & facere hoc extraiudicialiter, ac summarie. *concil. Trident. sess. 22. de refor. c. 5.*

Potest eodem modo cognoscere de commutationibus ultimarum voluntatum, an exposita Papæ in petitione sint vera. *Concil. Trident. ibid. cap. 6.*

Potest dispensare episcopus circa interstitia temporum inter ordines minores. *Conc. Trident. sess. 23. de refor. c. 11.*

Potest etiam dispensare circa interstitia inter subdiaconatum, & diaconatum. *ibid. c. 13.*

Potest dispensare cum ordinato per saltum, si in ordine accepto non ministravit. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 14.*

Potest dispensare in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & alijs quæ sunt deductæ ad forum contentiosum. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. cap. 6.* Sic etiam ab omnibus casibus occultis Papæ reseruatis absolueri per se, vel per Vicarium ad id deputandum. *ibidem.*

Vide, *Dispensare.*

Episcopi circa casuum reservationem.

Episcopi possunt reseruare sibi casus quosdam, seu peccata grauiora, quæ ab alijs inferioribus non possint absolui. *concil. Rauenn. 1. ca. 8. Conc. Colon. 2. part. 3. cap. 37.* Vide, *Casus reseruati.*

Episcopus quos casus regulariter solet reseruare. Vide, *Casus reseruati.* Vide, *Reseruare.*

Episcopi in partibus infidelium.

Episcopi ibi existentes non admittant religiosos eò aduenientes, sine literis petentibus suorum Superiorum. *extra, de Regularibus transeuntibus, & c. c. Ad nostrum.*

Si Religiosi in ijs partibus prædicant contra dogmata fidei, & Ecclesiæ, possunt eos capere, & carcerare, & simpliciter, ac de plano procedere. *ibid.*

Episcopi ecclesiarum existentium in partibus infidelium non possunt ordinare aliquem in aliena Diocesi. Sic ordinati ab exercitio ordinum sunt suspensi. *Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 2.*

Episcopi titulares.

Episcopi titulares non possunt prætextu priuilegiarum, aut continuæ familiaritatis, ordinare alterius subditum, nec ad maiores ordines, nec ad minores, nec ad primam tonsuram; nec in loco exempto, aut monasterio, sub pœna suspensionis à Pontificalibus per annum. Ordinati verò suspenduntur ab exercitio ordinum, arbitrio episcopi proprii. *Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 2.*

Episcopus circa immunitatem Ecclesiæ.

Episcopus consentiens, ut laici exigant decimas, tributa, vel alia à clericis, incurrunt excommunicationem, & depositionem ipso facto. *Conc. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curie cap. 3. circa finem.*

Episcopus cogi non potest ad danda beneficia, &c. alia ecclesiæ bona in emphyteusim, neque per Reges, neque per Imperatores. & qui cogunt incurrunt penas latas contra violatores ecclesiasticæ libertatis, & collatio nulla est, & nullus contractus. *Conc. Lateran. 5. sess. 10. c. 2.*

Vide, *Episcopi obligationes.* Vide, *Immunitas.* Vide, *ecclesiæ Immunitas.*

Episcopi Regulares.

Regularis eligi potest in Episcopum ab habentibus ius eligendi; sed necessaria est licentia Superioris Religionis ante, vel post (excepta assumptione per Papam facta.) *de elect. in 6. cap. si Religiosus. Clement. de elect. c. 1.*

Regularis episcopus factus, est liber à iugo Regulæ. 18. q. 1. *cap. Statutum est. & Clement. de elect. c. 1.*

Regularis promouendus habere debet testimonium sui superioris de vita, & moribus, ac doctrina. *conc. Lateran. 5. sess. 9. Bulla de refor. curie c. 1. conc. Trident. sess. 22. de refor. c. 2. Gregor. 14. const. 6. Onus. §. 9.*

Episcopus Regularis non debet uti Rocheto, sed habitu sui ordinis. *conc. Later. 4. cap. 16. de vita, & honest. cleric. cap. Clerici officia.*

Episcopi Regulares redeuntes ad Claustra, non possunt obtinere officia in Religione, & annullantur priuilegia in contrarium. *Paulus 4. const. 21. in sacra.*

Vide, *Regulares facti Episcopi.*

Episcopi circa Equites exemptos.

Episcopi, ut delegati Papæ possunt visitare ecclesias Equitum Sancti Ioannis Ierosolymitani, in ijs tantum, quæ pertinent ad curam animarum, & spiritualia. *Pius V. constitut. 13. Exposit.*

Possunt remouere Rectores, vel Cappellanos earum, si non sunt idonei; & monere superiores, ut alios subrogent. & si intra certum terminum ipsi superiores non subrogant, Episcopi prouident. *ibid. §. 3.*

Episcopi quo ad limina Apostolorum Romæ.

Episcopi vicini, olim tenebantur omni anno visitare limina Apostolorum; remoti verò per literas. *concil. Rom. sub Zacharia cap. 4. dist. 93. cap. Iuxta. De iure iurando cap. Ego N. Leo verò III. in epist. 1. declarat eos obligari, sed non præfinit tempus.*

Alias decretum est, esse visitanda iuxta Papæ chirographum. *Anacletus, & Zacharias. Dist. 93. cap. Iuxta. de iure iurando. cap. Ego N.*

Episcopi Itali, & habitantes in Insulis adiacentibus, tertio quoque anno tenentur visitare limina Apostolorum. Alij quarto, alij longiori spatio (distinctè.) *Sixtus 5. constit. 15. Romanus. §. 6.*

Episcopus nouiter creatus iurat se visitaturum limina Apostolorum debitis temporibus. *de iure iurando. c. ego N. Sixtus 5. constit. 15. Romanus.* Et hoc iuramentum facere debet ante consecrationem. *ibid. Sixtus V.*

Episcopi impediti, si per se non possunt visitare limina, tenentur id facere per alium in dignitate constitutum; vel si hunc non habent, per sacerdotem Diocesenum id faciant; & si nec hunc habent, per alium clericum. Et docere debent de impedimento, & quomodo id est faciendum. *Sixtus 5. ibid. §. 4. Vide, Limina.*

Epistole decretales.

Vide, *Decretales.*

Æqualis.

Æqualis non habet imperium in æqualem. *Nicolaus 1. ep. 9.* Æqualis non soluit æqualem. Vide, *Minor.*

Equites Sancti Ioannis Ierosolimitani, dicti Melitæ, & priuilegia.

Equites isti excommunicati ob percussione[m] clerici, vel confratris, nisi læsio sit enormis, absolui possunt à Priore. *De sent. excomm. cap. Canonica. Honorius 3. ex Cirone, de sent. excomm. cap. 1.*

Equites præfati habent indulta circa annalia beneficiorum, & quæ. *extra, de priuil. cap. Exhibita.*

Fructus beneficiorum vacantium, & eorum, qui non resident, Religionem accrescunt. *Ioannes XXII. constitut. 5. Exhibita. ubi supra.*

Equites præfatos percutientes, occidentes, vel id mandantes, incurrunt excommunicationem reseruata[m] Papæ. *Conc. Later. 3. in append. tit. de illis, qui incidunt, c. 6.*

Equites præfati obtinuerunt, ut non possint excommunicari, ne-

ri, neque eorum ecclesiæ interdici (nisi ex Papæ mandato,) ipsi & alij confratres non possint priuari ecclesiæ sepultura, & semel in anno in ecclesia interdicta faciant celebrare. *Concil. Later. 3. in append. tit. De præeminentia, &c. cap. 7. 8. & 9.*

Equitum præfatorum hospitale recipitur sub protectione Papæ. *Anastasius 4. const. 2. Christiane.*

Bona Templariorum, huic militiæ fuerunt applicata. *Clemens V. const. 3. Ad prouidam.*

Multa priuilegia obtinent. *Pius IV. constitut. 9. Circumspecta.*

Magnus Magister habet iurisdictionem in Equites, & alios. Potest disponere de beneficijs, & circa hoc præscribitur ei forma procedendi. *ibid.*

Omnes ecclesiæ, Prioratus, &c. Militiæ Sancti Lazari, & Sancti Sepulchri in Bethleem, & Nazaret, Militiæ Sancti Ioannis sunt vnita, & Magno Magistro subduntur. *ibid.*

Beneficia vacantia in Curia Romana, Prioratus, Baliuia ab eodem conferantur. *ibid.* Alia innumera priuilegia in hac constitut. continentur, quæ pertinent ad regimen talis militiæ. §§. 77. declarata. *ibid.*

Confirmat omnia *Pius 5. constitut. 77. Et si cuncta.* Et à decimis, & alijs oneribus eximit. *ibid. Gregorius 13. const. 60. Quo magis. Gregor. XIV. constitut. 5. Quanta. Sixtus 5. const. 43. Aequum. Clem. 8. const. 37. Aequa. Urb. 8. const. 15. Vniuersalis.*

Possunt episcopi, vt delegati Papæ, visitare ecclesias eorum, quò ad spiritualia, & circa ea, quæ pertinent ad curam animarum. Et cappellanos, seu rectores non idoneos repositos remouere: ac superioribus significare, vt alios subrogent; quod si intra certum tempus non faciant, episcopi prouident. *Pius 5. const. 136. Exposcit.*

Familiares dictorum equitum, Coloni, Vicarij, &c. iudicari possunt ab ordinarijs, vt delegatis Papæ. *Gregor. XIII. constitut. 67. Circumspecta.*

Equitum præfatorum morientium bona, etiam illicitè acquisita, non ad Cameram, sed ad hospitale, seu conuentum ipsorum pertinent. Et ideo Agentes pro religione, ac militia in hoc negotio non sunt molestandi. *Pius IV. constitut. 29. Romani.*

Equites isti, quam, & quomodo debent emittere professionem; & multa circa hoc. *Gregorius 13. constitut. 60. Quo magis.*

Non tenentur ad solutionem decimarum, aut aliorum onerum. *Gregor. 13. ibid.*

Equite assumpto ad episcopatum vacant præceptoræ. *Gregor. 13. const. 82. Controuersia.*

Equitum dictorum beneficia obligata sunt ad solutionem iurium communium Camerae Apostolicæ. *Sixtus 5. const. 43. Aequum, in declaratione.*

Equitum serui, ac familiares exempti sunt à decimis, & alijs tributis. *Gregor. XIV. const. 5. Quanta.*

Magnus Magister potest dismembrare beneficia vnita. *Gregor. XIV. const. 5. Quanta §. 4. 5. 6. &c.*

Equites isti promouendi sunt ad magnam crucem, & alias dignitates, potius propter merita, quam propter antianitatem. *Paulus 5. const. 30. Accepimus.*

Equites isti non comprehenduntur in *constitut. 9. Gregor. 15. Sanctissimus.* De Conseruatoribus edita, sed retinent ad huc ius eligendi Conseruatores. *Urbanus VIII. constitut. 78. Exponi.*

Magnus Magister horum Equitum, qua solemnitate, & forma est eligendus. *Urbanus VIII. constitut. 89. In specula, per §§. 13.*

Ceremoniale electionis præfatæ faciendæ approbatum est ab *Urbano 8. const. in append. 24. alias 134. Militantis.*

Obtinent confirmationem omnium Priuilegiorum. *Urbanus 8. const. 15. Vniuersalis ecclesiæ.*

Vide, *Assassinum.* Vide, *Hospitalarij.*

Equites Sancti Lazari.

Hæc militia primò confirmata ab *Alexandro 4. constit. 1. cum à nobis.*

Huic militiæ multa fuerunt concessa priuilegia. *Clemens 4. constitut. 2. Cum dilectis.*

Leprosorum curæ vacabant, poterant eos ex omni parte capere, & ad propria hospitalia ducere; & à nullo impediri. *Clemens 4. const. 5. Venerabilibus.*

Alia priuilegia concessit *Pius 4.* præscribit formam gubernij, & electionem Magni Magistri, ac alia pertinentia ad eius regimen. *constitut. 95. Inter, diffuse per §§. 180. vbi omnia continentur.*

Reformantur postea hæc priuilegia in multis. *Pius V. const. 28. Sicuti bonus, per §§. 77.*

Hæc militia vnita fuit cum Militia S. Mauritij. *Gregor. 13. const. 6. Pro commissa.*

Vide infra, *Equites S. Mauritij.*

Equites Sancti Iacobi de Spatha.

Militia hæc ab *Alexandro 3. approbatur. const. 5. Benedictus Deus.* Multa priuilegia obtinent. *ibid.* Gaudent foro clericorum. *ibid.* Omnia eorum statuta ibi contenta.

Equites præfati possunt testari. *Clemens 7. const. 31. ex Apostolica.* Sed cum licentia determinatorum Priorum, & licentia durat per triennium; deinde renouanda est: tenentur tamen consignare Priori Inuentarium bonorum suorum, alias nulla est licentia. Tenentur relinquere quartam partem bonorum monasterio, in quo fecerunt professionem, alias nulla est concessio. Alia bona possunt relinquere cui volunt exceptis filijs natis ex illicito coitu. *ibid.*

Confirmat facultatem testandi. *Gregor. 13. const. 30. Romani.* Et determinat formam.

Equites Sancti Iacobi de Spatha in Portugallia habent eadem priuilegia, quæ Milites Sancti Iacobi de Spatha, de Alcantara, & Calatraua in Castella. *Gregorius 13. constitut. 32. Ex Apostolica.*

Equites isti, & Sancti Benedicti, qui per quinque annos inserviunt in classe contra infideles impediens nauigia Catholicorum, sunt capaces commendarum, ac si in Africa partibus militassent. *Paulus 5. const. 24. Maiestatis.*

Committitur hæc Militia perpetuo regenda Regi Hispaniarum. *Adrianus 6. constit. 1. Dum intra.* Ibi declaratur origo, & progressus eius, ac obligationes.

Equites Sancti Iacobi de Calatraua.

Hæc Militia approbatur ab *Alexandro 3. const. 5. Benedictus.* Vbi omnia eius statuta, & multa Priuilegia.

Equites isti de bonis communibus accipere possunt, vt se defendant, & quomodo. *Julius 2. const. 16. Romani.*

De communi thesauro faciendæ sunt expensæ huius Militiæ. *Clemens 7. const. 12. Romanus.*

Dispensantur, vt nudi possint in lecto dormire. *Clemens 7. constitut. 18. Apostolica.*

Tempore Capituli, obtinent, vt possint absolui à multis casibus. *ibidem.*

Hæc militia committitur regenda Hispaniarum Regi, perpetuò. *Adrianus 6. const. 1. Dum intra.* Vbi inuenies eius originem, progressum, & obligationes omnes.

Obtinent facultatem testandi, & disponendi de mobilibus, & immobilibus; & cum quibus conditionibus. *Gregorius 13. constitut. 30. Romani.*

Vide, *Calatraua.*

Equites Sancti Iacobi de Alcantara.

Militia hæc confirmatur à *Julio 2. const. 16. Romani.*

Gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs Ordinis Cisterciensis Sancti Benedicti. *Leo X. const. 44. In Apostolica.*

Hæc Militia committitur perpetuò regenda Regi Hispaniarum. *Adrianus 6. const. 1. dum intra.* Ibi habes originem, progressum, & obligationes.

Obtinent facultatem testandi, & quomodo. *Gregor. XIII. constit. 30. Romani.*

Hæc Militia instituta à Duce Sabaudia approbatur à Gregor. 13. *const. 6. Christiani*. Sub Regula Cisterciensium est. Quomodo debet Regi. Magnus Dux illius est Dux Sabaudia. *ibid.*

Hæc Militia vnita est cum Militia Sancti Lazari Ierosolymorum sub inuocatione Sanctorum Mauritij, & Lazari. Gregor. 13. *const. 7. Pro commissa*. Beneficia Prioratus, &c. quomodo disponenda. *ibid.*

Confirmatur hæc vnio, & multa Priuilegia dictæ Militiæ conceduntur. Clem. 8. *const. 102. Decet Romanum*.

Equites Sancti Stephani.

Militia hæc instituta per Cosmum Medices, approbatur à Pio V. *constit. 60. His quæ*. Omnia à præfatis Equitibus obseruanda. Priuilegia, & gratiæ aliarum Militiarum eis conceduntur. *ibid.* Et Magnus Dux est Magnus Magister.

Conceditur Magno Duci Ethruriæ, vt erigat quædam hospitalia in commendas huius Militiæ Sancti Stephani. Sixtus 5. *constit. 65. Præclara*.

Equites Sancti Stephani, etiam bigami, & sine habitu incedentes, obtinent, vt possint habere, & transferre pensiones vsque ad summam ducentorum ducatorum. Sixtus V. *const. 104. circumspecta*.

Et Paulus V. extendit, vt possint habere pensiones 400. scutorum auri, etiam si sint bigami, illegitimi, vel laici. *constitut. 46. Dum generosa*. Habent etiam facultatem testandi, licet non incedant cum talari tunica, dummodo incedant cum habitu, & insignibus Militiæ. Et tales facultates non expirant per non delationem tonsuræ, vestium talarium, vel ex bigamia superueniente; neque ex occisione, mutilatione, &c. alijs, quæ committuntur in bello contra infideles. *ibid. §. 5.*

Equites Templarij.

Equites præfati abrogantur propter multa mala, & eorum bona applicantur Militiæ Sancti Ioannis Ierosolymitani. Clem. V. *const. 3. ad prouidam*.

Vide, Equites Sancti Ioannis Ierosolymitani.

Equites Sancti Spiritus in Gallia.

Militia hæc approbatur, & priuilegia, gratiæ, &c. conceduntur. Etiam exteri si sint Catholici, possunt adscribi præfata Militiæ. Paulus V. *constit. 42. Maiestatis*. Regi Gallia committitur perpetuò administranda, & regenda. *ibidem*. Statuta obseruanda. *ibid.*

Idem Rex Gallia potest renouare statuta huius Militiæ. Paulus V. *constit. 44. Maiestatis*.

Equites Galli de Monte Carmelo.

Militia hæc instituitur per Henricum III. Regem Gallia de bonis laicalibus sub inuocatione Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, cum forma modoque viuendi, eamque regendi, & approbatur à Paulo V. *constit. 41. Romanus*.

Equites Christianæ Militiæ sub inuocatione Conceptionis Immaculatæ Virginis.

Militia hæc instituitur à Duce Mantuæ, & Niuernensium nuncupata Militiæ Christianæ, Conceptionis Immaculatæ Virginis Mariæ. Approbatur ab Urbano 8. *constit. 11. Imperscrutabilis*. Statuta, & forma viuendi, eamque regendi. *ibidem*. Magnus Magister est ipse Dux; & alia ad id spectantia. *ibid.*

Obtinent iudicem, apud quem facere possunt probationes nobilitatis, qui ei Militiæ volunt adscribi, &c. Urb. 8. *constit. 28. cum nos*.

Obtinent confirmationem statutorum. Urbanus 8. *constitut. 41. Alias*.

Errantem non impediens cum potest, consentit. *Post epistol. Anastasii 2. 23. q. 8. cap. Præterea*. De heret. c. Qui alios. *Extrau. Ioann. 22. Ne sede vacante*. Gregorius 7. lib. 3. *epist. 4.*

Erranti non ignoscitur, donec in errore permanet. *Gelasius opusc. de anathematis vinculo*.

Erranti præbens assensum, est illi similis. *Anastasius I. ep. 4. dist. 83. cap. Error*. c. Quid enim, & c. consentire. *dist. 86. cap. Facientis*.

Errare non dicitur, qui nescit, sed qui scire putat, quod nescit. *dist. 38. cap. Quamuis*.

Errorem non corrigens Prælatus, consentit. *Gregor. 7. lib. 3. epist. 4.*

Errorem defendens, peior est eo, qui errat. 24. q. 3. *cap. Qui aliorum*.

Error facti, nulli nocet, negotio non finito. *De confessis cap. finali*.

Error personæ in matrimonio variat consensum, & facit ipsum non tenere. 29. q. 1. *cap. unico*.

Error qualitatis personæ non variat consensum, vt si putatur virgo, & est corrupta, vel meretrix. *ibid. cap. unico*.

Error fortunæ non variat consensum in matrimonio. *ibid. cap. unico*.

Error personæ non potest redundare in damnum ecclesiæ. *de except. cap. cum venerabilis*.

Eremita.

Eremitæ Camaldulenses. Vide, *Monachi Camaldulenses*.

Eremitæ S. Augustini Liceti. Vide, *Fratres S. Augustini*.

Eremitæ S. Hieronymi. Vide, *Fratres S. Hieronymi*.

Eremitæ B. Petri de Pisis multas obtinent gratias ab Eugenio IV. *const. 12. Peruenit*.

Eorum Constitutiones, & forma celebrandi Capitulum generale approbantur. Sixtus IV. *constit. 13. Sedes*. Et alia multa priuilegia obtinent. *ibid.*

Eremitæ Montis Senarij. Vide, *Fratres Beata Maria Seruorum Dei*.

Erubescencia.

Erubescencia est pars attritionis. *De pœnitentijs dist. 1. cap. 88. Quem pœnitet*.

Esurians.

Esurienti non succurrens, occidit illum. *Dist. 86. cap. ceterum, & cap. Pasce*.

Ætas.

Ætas sacerdotis olim debebat esse annorum triginta. *dist. 78. cap. Si quis triginta*. *cap. Nemo*. *cap. Presbyter*. *cap. Si triginta annorum*. Nunc sufficit si ordinandus expleuerit annos 24. & inceperit 25. *Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 12.*

Ætas Episcopi. Vide, *Episcopi eligendi qualitates*. Vide, *Ordinare*. Vide, *Ordinatio*.

Ætas Diaconi. Vide, *Diaconus*. Vide, *Ordinare*.

Ætas Subdiaconi. Vide, *Subdiaconus*. Vide, *Ordinare*.

Ætas Parochi. Vide, *Parochus*. Vide, *Curatus*. Vide, *Beneficia quibus conferenda*.

Ætas attendi debet pro tempore, quo datæ sunt literæ collationis, &c. *De rescriptis in 6. c. Si eo tempore*.

Ætas ordinariorum qualis debet esse. *Dist. 77. cap. Subdiaconus*. *cap. Placuit*. *cap. Episcopus*. *cap. In veteri*. Vide, *Ordinandi*.

Æthiopes.

Æthiopes non habent Patriarcham, sed omnes subduntur Alexandrino. Si tamen aliquando habebant, ille tenebat septimum locum in Concilio generali. *Concil. Nican. 1. ex Arabico cap. 36.*

Ethruria.

Ethruriæ Dux creatur Magnus Dux à Pio V. *constit. 88. Rom.*
Cosmus Medices fuit primus. *ibid.* Vide, *Dux*.
Habuit facultatem erigendi in commendas Militiæ S. Stephani hospitalia per laicos regi solita, de quibus Papa non disponebat, & quomodo. *Sixt. V. constit. 65. Præclara*.
Vide, *Equites S. Stephani*.

Eua.

Eua fuit mater, & socrus filiorum suorum. 35. q. 1. cap. cum igitur.

Euangelium.

Euangelium in Latina lingua antiquitus, & ab initio recitabatur in ciuitate Constantinopolis. *Nicolaus I. ep. 8.*
Euangelium cum alijs sacris scripturis legendum in festis, &c. *concil. Laodicenum c. 16.*
Euangelium audiri debet stando non sedendo. *Anastasius I. ep. 1. c. 1. de consecr. dist. 1. c. Apostolica.*
Euangelia non permittantur legi extra Missam ad petitionem laicorum, vel foeminarum. *conc. Saegunstadiense c. 10.*
Euangelium obligat homines ad obseruantiam eius. *Concil. Trid. sess. 6. c. 20.* Vide, *Diaconus*.

Eucharistia natura, institutio, forma, materia, & efficiens.

In eucharistia, facta consecratione non remanet substantia panis, & vini. *De fide & summa Trinit. cap. 1. Conc. Lateran. 4. c. 1. & concil. Constant. contra articulum 1. Vvicleff.* Vide, *Accidentia*.
In eucharistia transubstantiatur panis in corpus, & vinum in Sanguinem Christi. *de celebrat. Missarum c. cum Martha. §. Quasiuisti.* Vinum & aqua transubstantiatur. *ibid. Conc. Trid. sess. 13. c. 4. & can. 2. conc. Florent. in literis vnionis Eugen. 4. §. Quinto ecclesiasticorum.*
In eucharistia per consecrationem fit transubstantiatio totius substantiæ panis in substantiam Corporis Christi, & totius substantiæ vini in substantiam sanguinis. *Concil. Trident. sess. 13. c. 4. & can. 2.*
In eucharistia sub speciebus panis & vini est verum Corpus, & verus Christi Sanguis. Christus ipse in vera præsentia corporali. *concil. Constantiens. contra art. 3. Vvicleff. de consecr. dist. 2. c. In quibus. c. Nos autem. c. ego Berengarius. c. Forte dicas. c. Panis est. c. In illo Sacramento. c. Accesserunt. c. Ante benedictionem. & alijs. ibid. Conc. Rom. 6. sub Gregor. 7. Concil. Colon. 2. p. 7. cap. 14. (Adest Corpus Christi Vinum. Conc. Colon. ibid.) Conc. Trident. sess. 13. c. 1. & can. 3. & 4.*
In eucharistia accidentia manent sine subiecto. *de celebrat. Missarum c. Cum Martha §. Quasiuisti. Concil. Colon. 2. p. 7. c. 15. Concil. Constant. & Trident. ubi supra.* Ac Florent. vt infra.
Voluit Christus vt manerent species panis, & vini, quia horrebant discipuli manducare carnem. *De consecrat. dist. 2. c. Forte dicas.*
Eucharistiæ consecratio quo ritu olim fiebat. Vide, *Consecratio eucharistia*.
Eucharistia siue parua siue magna, continet æqualiter Christum. *de consecr. dist. 2. c. Quid sit sanguis.*
Eucharistia in qualibet sui parte continet totum Christi corpus. *Post epist. Nicolai Papæ c. 1. de consecrat. dist. 2. cap. Vbi pars. Concil. Florent. vt infra ante & post separationem. ibid. Conc. Trid. sess. 13. c. 4.*
Totus Christus est sub specie panis, & totus sub specie vini. *Conc. Florent. sess. ult. in literis vnionis.*
Eucharistiæ materia est panis, & vinum. *de consecratione distinct. 2. cap. Quia passus. Concil. Constant. sess. 23. cap. 1. Est panis triticus, & vinum ex vva. Concil. Florent. sess. ult. in literis vnionis.* Miscenda est modica aqua in vino. *ibid.*
Validè fit in fermentato, & azymo. Græcus debet facere in

fermentato, Latinus in azymo. *Conc. Florent. ibid. Eugen. IV. constit. 17. Latentur cali. §. 4.*
Eucharistia instituta est sub speciebus panis, & vini propter vnitatem, quia ex multis granis fit panis, & vinum: ita ecclesia, quæ ex multis fidelibus constat fit vnum quid cum Christo. *de consecrat. dist. 2. c. Quia passus est.*
Eucharistiæ faciendæ forma, sunt verba. *Hoc est &c. Hic est. Concil. Florent. in literis vnionis.*
In eucharistia manducatur vera caro Christi, & verus sanguis bibitur. *De consecr. distinct. 2. c. In illo Sacramento. c. Accesserunt.*
In ea sumitur Christi corpus, quod fuit in Cruce, & nunc est in Cælo. *De consecr. dist. 2. c. Non hoc corpus.*
Eucharistiam ipsemet Christus comedit in Cena. *de consecr. dist. 2. c. Nec Moyses.*
In Eucharistia Christus non diuiditur, licet species diuidantur. *Concil. Colon. 2. p. 7. c. 31.* Vide, *Supra Euchar.* In qualibet sui parte continet totum Christum.
Eucharistiæ Sacramentum consecratione conficitur. *de consecr. dist. 2. cap. Panis & Calix.*
Eucharistiæ Sacramentum à solo Sacerdote potest confici. *Conc. Later. 4. c. 1. de fide & summa Trinit. c. 1.*
A Sacerdote habente potestatem clauium, quas Christus dedit Apostolis, & successoribus. *Conc. Later. 4. c. 1. Concil. Florent. in literis vnionis Eugen. IV. §. Quinto, &c.*
Tam à bono quam à malo Sacerdote validè fit eucharistia. *Conc. Colon. 2. p. 7. c. 17.* Quia fit non merito Sacerdotis, sed virtute Christi, & verborum. *ibidem.* Vide, *Minister Sacramentorum.*
Eucharistia aliquando sacrificium vocatur. *de consecr. dist. 2. c. Qui benè.*
Eucharistia dicitur mysterium fidei, quia in ea aliud cernitur, & aliud creditur. *de celebr. Missar. c. cum Martha.*
Eucharistia est Sacramentum à Christo institutum. *De celebrat. Missarum c. cum Martha. concil. Florent. sess. ult. in literis vnionis. Conc. Colonien. 2. p. 7. c. 14. Concil. Later. 4. c. 1. concil. constantiens. sess. 13. cap. 1. de consecr. dist. 2. per totam. concil. Trid. sess. 7. de sacramentis cap. 1. sess. 13. cap. 1.* Tunc enim post panis, & vini benedictionem testatus est suum corpus & sanguinem illis præbere. *Trident. ibid. & concil. Mogunt. 4. c. 30.*
In eucharistia sub specie panis ex vi verborum adest corpus, & sub specie vini ex vi verborum adest sanguis; at corpus sub specie vini, & sanguis sub specie panis, & anima sub vtraque sunt, ex vi vnionis naturalis, & comitantæ, qua partes Christi Corpori sunt copulatæ. Diuinitas verò est cum anima, & corpore ob vnionem hypostaticam. *conc. Trid. sess. 13. cap. 3.*
Eucharistia habet commune tum alijs Sacramentis, quod est signum sensibile rei sacræ, & forma visibilis gratiæ inuisibilis. *conc. Trid. ibid. c. 3.*
Habet verò hoc singulare quod auctorem gratiæ includit ante vsum eius. *ibid. c. 3. & can. 4.*
Eucharistia est pignus futuræ gloriæ, & symbolum corporis illius, cuius Christus est caput, & nos membra, idest, ecclesiæ. *conc. Trid. sess. 13. cap. 2.*
In eucharistia non solum spiritualiter, sed etiam sacramentaliter Christus manducatur. *conc. Trid. sess. 13. can. 8.*
Eucharistiæ multa encomia, & laudes. *Clement. de reliquijs & venerat. Sanctorum c. vn.*
Eucharistia est signum dilectionis mutuæ. *concil. colon. 2. par. 7. cap. 23.*
Vide, *Accidentia*. Vide, *corpus Christi*. Vide, *Christus in Eucharistia*. Vide, *conuersio*. Vide, *Panis*. Vide, *Viaticum*.

Eucharistia à quibus, & qua dispositione ante, & post sumenda.

Eucharistia à penitentibus sumenda (si sint in peccato), *concil. carthag. 4. cap. 77.*
Eucharistiam sumpturus præparare se debet per confessionem, contritionem, & bona opera. *conc. Senon. c. 17. concil. colonien. 2. par. 7. c. 19. concil. Mogunt. 4. c. 35.* excepta causa

causa infirmitatis, quæ non finit aliquem confiteri. *ibid.*
 Sumenda cum multa præparatione, & probatione, id est, sine conscientia mortalis. *Conc. Trid. sess. 13. c. 7.*
 Etiam contritus debet confiteri ante eucharistiam, etiam Sacerdos, nisi desit confessor & urgeat necessitas tunc enim potest celebrare, & quam primum confiteri. Contrarium dicens, est anathema. *Conc. Trid. sess. 13. cap. 7. & can. 1.*
 Eucharistia cum gratiarum actione sumenda. *Lib. 7. constit. Apost. cap. 26. & 27.*
 Eucharistiam sumpturus credere tenetur, saltem ante, veritatem huius Sacramenti. *Conc. colon. 2. p. 7. c. 21.*
 Non est necesse, ut sumens actu credat, se gratiam consequi, neque hæc præparatio est necessaria. *Leo X. constit. 40. Exurge.*
 Eucharistia à ieiunis tantum accipienda. *Conc. Afric. c. 8.*
 Eucharistia in Cœna Domini tantum, olim sumebatur à non ieiunis (sicut factum fuit in Cœna Christi.) *Concil. Afric. cap. 8. Cur Apostoli pransi acceperunt. De consecrat. dist. 2. cap. Liquido.*
 Nunc à ieiunis semper sumenda, exceptis infirmis, ut infra. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 65. de consecr. dist. 1. cap. Sacramenta. dist. 2. c. Liquido. conc. Mogunt. 4. c. 35.*
 Eucharistiam dignè sumit, qui peccata prius confitetur, &c. *Leo X. constit. 40. Exurge.*
 Pollutionem passus in nocte ex causa peccaminosa, non potest sequenti die sumere eucharistiam. *Gregorius I. lib. 12. ep. 31. c. 10. Vide, Pollutio.*
 Eucharistiam sumpturus per aliquot dies ante abstineat ab operibus carnis, siue cum vxore, siue cum alijs: ab vxore saltem in præcedenti nocte. *Gregor. I. lib. 12. ep. 31. cap. 10. post Conc. Elibertinum. 33. q. 4. cap. Quod autem. & cap. Sciatis. de consecr. dist. 2. c. Omnis homo. & cap. Liquido. Concil. Cabilon. 3. cap. 46.*
 Eucharistia non est sumenda cum alijs cibis. *de consecrat. dist. 2. c. Tribus gradibus.*
 Neque post eam, statim accedendum est ad alios communes cibos. *ibid.* Sed per aliquot horas abstinendum est ab eis.
 Non est necesse, ut sumatur sine cingulis. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. cap. 55.*
 Eucharistiam euomens ex ebrietate, &c. si est laicus peniteat per 40. dies. Si clericus, vel Monachus, per 70. Si episcopus per 90. Si ex infirmitate per 7. *de consecrat. dist. 2. cap. Si per ebrietatem.*
 Eucharistiam acceptam non comedens, ut sacrilegus abijciatur ab ecclesia. *Conc. Tolet. 1. c. 14.*
 Perpetuò excommunicetur (nisi ex infirmitate accadat, ut non deglutiat.) *Conc. Tolet. 11. c. 11.*
 Eucharistiam indignè sumentes, inficiuntur. *de consecr. dist. 2. cap. Qui sceleratè, & c. Timorem.*
 Eucharistiam indignè sumens recipit Sacramentum, sed non eius effectum. *de consecr. dist. 2. cap. Qui discordat.* Nota, quod in hoc capitulo, loco effectus dicitur (non recipit Corpus Christi) sed est falsatus locus, quia in cap. Sicut Iudas dicitur, quod licet indignè sumpserit eucharistiam sumpsit adhuc Corpus Christi.
 Eucharistiam etiam à Sacerdote malo accipere potest fidelis. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 71.*
 Eucharistia tripliciter sumitur. Primò, sacramentaliter tantum, sicut sumunt peccatores. Secundò, spiritualiter tantum, sicut illi, qui votum, & desiderium habent illius, & participant de fructu, scilicet gratia. Tertiò, spiritualiter, & sacramentaliter, & hoc modo sumitur ab ijs, qui dignè accedunt ad illud. *Conc. Trid. sess. 13. c. 8. & can. 8.*
 Eucharistiam sumenti dari potest vinum in calice consecrato, vel in alio vase mundo. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Eucharistiae.*
 Eucharistiam primò sumens instruendus est de virtute huius Sacramenti, ac reuerentia ei debita. *concil. Mediolan. 1. p. 2. tit. quæ pertinent ad Sacramentum Eucharistiae, &c.*
 Eucharistiam sumere non tenentur paruuli ante vsum rationis, neque hoc est de necessitate salutis. *Concil. Trident. sess. 21. cap. & can. 4. Vide, Paruuli.*
 Eucharistia non est danda mortuis. *conc. Carthag. 3. c. 6.*

Eucharistia sumenda; quando, quoties, ubi & à quo.

Eucharistia sumenda ab omnibus adultis. non sumentes sunt puniendi. *de consecrat. dist. 2. cap. Hi qui.*
 Ab eucharistia se alienantes ob luxuriam, eiiciendi sunt ab ecclesia. *de consecrat. dist. 2. cap. Si quis intrat.*
 Eucharistia olim pluries sumebatur ex præcepto. Quodam tempore, quater in anno, scilicet in Natiuitate, Cœna Domini, Paschate, & Pentecoste. *Leo IV. homilia de cura Pastoralis. De consecr. dist. 2. cap. etsi non frequentius. & cap. Omnis homo.*
 Aliquando erat præceptum de ter in anno, etiam sæcularibus, scilicet Paschate, Pentecoste, & Natiuitate Domini: & qui toties non sumebant, non habebantur ut catholici. *Post Conc. Elibert. de consecr. dist. 2. c. Omnis homo. & c. Sæculares. conc. Agathense c. 18. conc. Turon. 4. c. 50. conc. colon. 2. p. 7. c. 21. Vide, Communicare.*
 Aliquando in aliqua Prouincia omni Dominica erat sumenda. *conc. Aquisgran. 3. p. 4. c. 21.*
 Sed magno tempore fuit in praxi, & præcepto, ut semel in anno in Cœna Domini, vel Paschate sumeretur, exceptis ijs, qui graui crimine detinerentur. *Post epist. 2. Soteris. concil. Lateran. 4. c. 21. concil. Treuerens. cap. 12. concil. colon. 2. tit. censura cap. 34. concil. cabilon. 3. c. 47. de penitentis, & remissionibus. cap. Omnis utriusque. concil. Trid. sess. 13. can. 9. Omnes, qui perueniunt ad annum discretionis, tenentur omni anno accipere. ibid.*
 Eucharistiam semel in anno non sumens, si viuit, ab ecclesia arceatur: si moritur, careat ecclesiæ sepultura. *concil. Later. 4. c. 21. conc. Treuer. c. 12. conc. colon. 2. p. 7. 21. & tit. censura cap. 34.*
 Si sumatur in hebdomada sancta, vel infra octauam Paschæ, satisfat præcepto. *Eugen. 4. const. 20. Fide digna.*
 Eucharistia frequenter sumenda (ex consilio.) *Gregor. I. lib. 7. ep. 47. dicitur enim panis quotidianus. ibid.*
 Eucharistia sumi potest quotidie in Quadragesima à persona carente peccatis. *Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 9.*
 Eucharistiam quotidie sumere non laudatur, nec vituperatur. *de consecr. dist. 2. cap. Quotidie.*
 Eucharistia sumenda est sæpè in medicinam contra peccata. *ibid. cap. Si quotiescumque.*
 Eucharistiam sumentes in hebdomada sancta. Vide, *communicare.*
 Eucharistia in Parochia à sæcularibus sumenda tempore præcepti. *Clement. Dudum de sepultur. Extrau. Super cathedram de sepulturis. conc. Mediolan. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Eucharistiae, &c.*
 Potest sumi extra Parochiam cum Parochi licentia; sed ferenda est fides eius, à quo est sumpta. *ibid. conc. Mediol.*
 Eucharistia non sumatur in campis, sed in ecclesia. *de consecr. dist. 1. cap. Non oportet.*
 Eucharistiam accipiens extra ecclesiam Catholicam, perpetuò est anathema. *conc. Casaragust. 1. c. 3.*
 Nec etiam in Paschate accipi potest ab hæreticis. *1. q. 1. cap. Superueniente. 24. q. 1. cap. ult.*
 Vide, *communicare.* Vide, *Hostia.*

Eucharistia quibus neganda, & quibus non.

Eucharistia non potest dari mortuis. *conc. Carthag. 3. cap. 6. conc. Antifiodor. c. 12.*
 Vsurarijs dari non potest; dans suspenditur ab officio arbitrio ordinarij. *conc. Rauenn. 2. sub Ioann. 22. c. 15.*
 Non potest dari excommunicato. *Clemens 1. ep. 2.*
 Non danda concubinarijs, vsurarijs publicis blasphemis recidiuis. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Eucharistiae, &c.*
 Non est danda pueris. *conc. Turon. 3. c. 19.*
 Neque existentibus in mortali. *conc. Turon. 3. c. 19.*
 Non est danda histrionibus. *de consecr. dist. 2. cap. Pro dilectione.* Dari eis potest si conuertantur. *ibid. c. Scenicis.*
 Non detur alicui, de quo est dubium, an sit confessus, nisi ferat testimonium de absolutione. *conc. Colon. 3. tit. censura c. 34. conc. Mogunt. 4. c. 28.*

Negari non potest occulto peccatori petenti publicè. *Concil. Londin. 1. cap. 2.*

Negari non debet morientibus in patibulis. 13. q. 2. c. *Quæsitum est*, cap. *Fures*. & c. *Si fur*.
Vide, *Viaticum*.

Eucharistia à quo dispensanda, & quo ritu.

Eucharistia à Presbytero dispensanda. *De consecrat. dist. 2. cap. Tribus gradibus. conc. Trident. sess. 13. c. 8.* Sacerdotes à se sumere debent (dum consecrant) Laici vero, & alij à sacerdote accipere. *Trident. ibid.*

Eucharistia etiam à diacono dispensari potest præsentem Presbytero, sed iubente. *conc. Carthag. 4. c. 38. Lib. 8. const. Apost. c. 28.* Ab alijs inferioribus diacono non potest dispensari. *ibid. de consecrat. dist. 2. cap. Tribus gradibus. Conc. Londin. 1. c. 2.* Neque hoc fiat, nisi in necessitate. *ib.* Vbi fieri potest, dispensetur fœminis separatim à masculis. *conc. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Euchar. & c.*

Eucharistia non sumenda ab hæretico, nec etiam in Paschate. 1. q. 1. c. *Superueniente*. 24. q. 1. c. *ult.*

Eucharistia non potest dispensari intincta in poculo. *Concil. Brachar. 3. cap. 2.*

Non potest in campis distribui Eucharistia, sed in ecclesia, *de consecrat. dist. 1. cap. Non oportet.*

Eucharistia, quæ remanet post communionem aliorum, consumatur à sacerdote. *de consecr. dist. 2. c. Tribus gradibus.*

Eucharistia an sub utraque specie dispensanda.

Eucharistia olim etiam in sanguine sumebatur à Laicis. *concil. Cabilon. 3. cap. 47. Conc. Constantiense sess. 13. cap. 1. conc. Moguntin. 4. c. 32.* Vide, *Sanguis Christi*.

Tempore Berengarij decreuit ecclesia, ut sub utraque specie sumeretur (ad eum confutandum.) *conc. Claramont. c. 28.*

Eam sumere sub utraque specie, nullus tenetur, neque clerici. *Conc. Trid. sess. 21. cap. 1. can. 1. & can. 2.*

Eucharistia nunc à solo sacerdote consecrante sumenda est sub utraque specie. *conc. Constant. sess. 13. c. 1.* A laicis verò, & ab alijs non consecrantibus sub specie panis tantum sumenda. *ibid. conc. Colon. 3. tit. Censura. Colon. 2. p. 7. c. 15.* Etiam à sacerdote non consecrante sumenda est sub vna specie. *ibidem.*

Eucharistiam sumens sub vna specie tantum, non minus sumit totum Christum secundum corpus, & sanguinem, quam qui sumit sub utraque. *concil. Colon. 2. part. 7. c. 15. Mogunt. 4. cap. 32.*

In altera tantum specie totus, & integer Christus sumitur. *cap. Trident. sess. 21. c. & can. 3. conc. Mogunt. 4. c. 32.*

Ecclesia non temerè, sed multis mota rationibus decreuit dare laicis eucharistiam sub vna specie. *concil. Colon. 2. p. 7. c. 15. conc. Trid. sess. 21. c. & can. 2. conc. Mogunt. 4. c. 32.*

Eucharistiam sub utraque specie sumere, potest Papa concedere alicui Regno, vel nationi, si expedire iudicauerit. *concil. Trid. sess. 22. in fine.*

Vide, *Sacerdos circa ministerium Eucharistia.*

Eucharistia pro infirmis conseruanda, & ad eos deferenda, & quomodo.

Eucharistia conseruanda est in Pyxide super altare, ut in necessitate deferatur ad infirmos. *Leo 4. homil. de cura Pastoralis.*

Tenenda est semper parata pro infirmis. *de consecrat. dist. 2. cap. Presbyter. concil. Colon. 2. par. 7. c. 16.*

Eucharistia infirmis pœnitentibus danda est. *conc. Nican. 1. c. 12. conc. Carthag. 4. c. 77.*

Omni petenti in fine vitæ, si sit pœnitens, danda est eucharistia, *conc. Lucense c. 82. conc. Moguntin. sub Leone 4. cap. 26. conc. Rauennaten. 2. sub Clemente V. c. 7.*

Dari debet etiam morientibus in patibulis, si sunt dispositi. 13. q. 2. c. *Quæsitum est*. cap. *Fures*, & cap. *Si fur*.

Eucharistia, quæ conseruatur pro infirmis, non debet dura-

re per annum, sed ad summum per quindecim dies. *Innocentius 4. constit. 14. sub Catholica. Clemens 8. Statuit renouandam esse singulis Dominicis. const. 34. Sanctissimus.* Illa quæ fit in Cœna Domini, non est conseruanda per totum annum, neque coquenda, aut oleo linienda, ut seruetur. *ib.* Eucharistia ad infirmos per sacerdotes feratur. *De consecr. dist. 2. cap. Peruenit.*

Cum fertur eucharistia ad infirmum, duæ particule ferantur, ut in reditu Sacramentum etiam feratur. cum umbella, tintinnabulo sonante ante; sed prius detur signum campanæ. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad euchar. & c.* Eucharistia olim in vale ferri poterat ad infirmos ab Acolito, iussu sacerdotis. (Sed nunc non est in praxi.) *conc. Rom. sub Siluestro cap. 9.*

Eucharistia deferenda ad infirmum ante pectus, habitu decenti, cum lumine, &c. *de celebrat. Missar. cap. Sanè olim. Conc. Londinen. 1. c. 2. conc. colon. 2. par. 7. c. 16. Honorius 3. ex Cirone, tit. de celebr. Missar. Manifestè ferenda. ib.* Sed in partibus infidelium deferri potest veste ordinaria, & sine luminibus. *Clem. 8. const. 40. ex omnibus.*

Eucharistia quo ritu, & reuerentia custodienda.

Eucharistia cum maxima munditia seruanda. *Clemens 1. ep. 2. conc. Arelat. 3. c. 5.* Si aliquod animal eam comedat, custos sit in pœnitentia per 40. dies. *ibid. de consecr. dist. 2. Qui non benè.* & alia pœnæ. *de custodia euchar. c. 1.*

Decenter conseruanda, & custodienda. *de celebrat. Missar. c. Sanè olim. de custodia euchar. c. 1.*

Eucharistia conseruanda in Pyxide super altare. *Leo 4. homilia de cura pastoralis. conc. Eboracense 1. Londinen. 1. c. 2. Colon. 2. par. 7. c. 16.*

Non custodiens eucharistiam, si aliquod nefarium in eam committitur, quomodo puniendus. *de custodia euchar. c. 1.*

Conseruanda est clausa, ne tangatur ab alijs. *concil. Rauennat. 2. sub Clem. 5. cap. 7. conc. Later. 4. c. 20. conc. Oxi-nien. 1. cap. 17.*

In altari maiori tenenda, nisi alia causa impediat. *conc. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad Euchar. & c.*

Conseruari non debet in choro, vel intra septa monialium. *conc. Trid. sess. 25. de resor. Monial. c. 10.*

Ante eucharistiam semper lampadas ardeat. *conc. Mediol. p. 2. tit. Quæ pertinent ad euchar. & c.*

Eucharistia cultus, & veneratio.

Eucharistia cultu latriæ est adoranda. *concil. Trident. sess. 13. cap. 5. & can. 6.*

Speciali solemnitate eius festum celebrandum; processionaliter est circumgestanda. *conc. ibid. Vide, Christi corpus.*

Eucharistiam adorans non est idolatra. *concil. Trident. sess. 13. can. 6.*

Dum Eucharistia eleuatur, omnes debent ei reuerentiam humilem exhibere, etiam perfecti. *conc. Vienn. Gener. Omnes debent genuflectere cum eleuatur, & cum ad infirmum portatur. de celebr. Missar. c. Sanè. Clement. de hæret. Ad nostrum. conc. colon. 2. part. 7. c. 16. Honorius 3. ex Cirone, de celebrat. Missarum.*

Eucharistia manu nuda à muliere non potest accipi. *concil. Antisiodor. cap. 36.*

Eucharistia renouatio.

Eucharistia sæpe est renouanda. *conc. Rauenn. 2. sub Clem. 5. cap. 7.*

Omni Dominica est renouanda. *conc. Londinen. 1. c. 2.*

Eucharistiam non esse seruandam pro infirmis per totum annum, sed ad summum per dies quindecim, decreuit *Innoc. 4. const. 14. Sub Catholica.*

Clemens 8. statuit renouandam qualibet Dominica. constit. 34. Sanctissimus §. 2.

Non est coquenda, nec oleo linienda, ut conseruetur per totum annum eucharistia, quæ fit feria 5. in Cœna Domini. *ibidem §. 2.*

Eucharistia causat remissionem peccatorum. *De consecrat. dist. 2. c. Quid sit sanguis. & cap. Species. Concil. Trid. sess. 13. can. 15.* Sed hæc non est præcipuus fructus, neque hic solus. *ibid.*
 Eucharistia confert gratiam sumentibus. *Concil. Senon. c. 10. de eucharist. eugenius 4. in literis unionis 8. Quinto post concil. Florent.*
 Eucharistia continet remedium salutis. *Concil. Londin. 2. o. 3.*
 Est remedium, quo à culpis quotidianis liberamur. *Concil. Trid. sess. 13. c. 2.*
 Eucharistia roborat non corpus, sed animam. *de consecr. dist. 2. c. Non iste.*
 Est spiritualis cibus, quo aluntur, & confortantur viuentes. *Concil. Trident. sess. 13. c. 2. Eugenius 4. in literis unionis, ubi supra.*
 Est remedium, quo homo præseruatur à peccatis, *conc. Trid. sess. 13. c. 2.*
 Est pignus futuræ gloriæ, & symbolum corporis illius, cuius Christus est caput, scilicet ecclesiæ. *ibid. c. 2.*
 Eucharistiæ fructus non est sola remissio peccatorum (neque hæc est præcipuus fructus) sed alij. contrarium dicens, est anathema. *concil. Trid. sess. 13. can. 5.*
 Per eucharistiæ sumptionem olim in Monasterijs, Monachorum erant purgandæ imputationes de furtis, & per Abbatem omnes eam accipiebant. *2. q. 5. cap. Sanè contingit.*
 Nunc autem non potest hoc fieri.

Eulogia.

Eulogiæ sunt panes, qui oblatis à fidelibus benedicuntur, & finita missa per Presbyteros dispensantur. Quod adhuc in aliquibus ecclesijs est in usu. *concil. Nanneten. 1. cap. 9.*
 Eulogiæ populo non communicanti dabantur, erantque panes benedicti, *Post ep. 4. Py 1.*

Eunuchus.

Eunuchus non sponte factus, sed per insidias, vel natus, potest fieri episcopus. *Concil. quod dicitur Apost. c. 21.*
 Eunuchus sponte factus fieri non potest clericus. *Concil. quod dicitur Apost. c. 22.*
 Factus verò in clericatu, eiiciatur. *ibid. c. 23.*
 Eunuchus laicus sponte factus per tres annos excommunicatur. *ibid. c. 24.*
 Eunuchi non possunt contrahere matrimonium, & est nullum si contrahitur. Vide, *Matrimonium.* Vide, *Castratus.*

Eutyches.

Eutyches, qui docebat naturas Christi humanam, & diuinam esse confusas, & esse vnā, licet ante vnionem essent duæ, damnatur à *conc. Calcedon. act. 5.*

Examen, Examinatus, Examinator ad ordines, &c.

Examen episcoporum. Vide, *episcopus quo ad examen.*
 Omnis promouendus ad ecclesiasticum regimen examinari debet. *concil. Augustan. c. 5. colon. 3. tit. De altero medio. concil. Mogunt. 4. c. 63.*
 Examinari debent omnes, qui ordinantur in Presbyteros, clericos, &c. *concil. Vornat. 1. c. 57. Nanneten. 1. cap. 11.* Vide, *Ordinandorum examen.* Vide, *clerici.*
 Examen faciendum de genere, patria, vita, moribus, ætate, sufficientia, &c. *concil. Nanneten. 1. c. 11. concil. August. c. 5. colon. 3. tit. de altero medio. conc. Mogunt. 4. c. 63.*
 Examen faciendum à viris doctis, & probis. *concil. Nanneten. 1. c. 11. concil. colon. 3. tit. De altero medio.* Vide, *episcopus quo ad ordinationes.*
 Examen ordinandorum incipere debet à die Mercurij, & durare per duos sequentes. *concil. colon. 2. p. 1. c. 28.*
 Examinis forma pro Parochijs. Vide, *Parochia.* Circa formam examinis Concilium Prouinciale potest addere, vel

mutare, minuere, &c. *concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 18.*
 Examinari debent clerici, tam sæculares, quam religiosi, nisi aliter episcopus iudicet eos idoneos. *Concil. colon. 2. p. 1. cap. 25.*
 Examen faciendum ab episcopo proprio, qui dimissorias concedit. *concil. Trid. sess. 23. de refor. cap. 3.* Vide, *Ordinandorum examen.* Vide, *episcopus quo ad ordinationes.*
 Examen faciendum est ab ijs Prælati, ad quos spectat conferre beneficia, gradus, &c. *Concil. colon. 3. tit. De altero medio.*
 Licet ab alijs conferri debeant beneficia, examen tamen faciendum est ab Episcopo. *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 7.* Vide, *Episcopus quo ad ordinationes.*
 Examinari debet promouendus, & iurare, quod in eo actu non commiserit simoniam. *Concil. colon. 3. tit. De altero medio c. 7.*
 Examinare facientes alios pro se ad beneficia incurrunt excommunicationem, & impetratio est nulla. *Benedictus 12. const. 7. Quoniam.* Illi verò, qui se examinant pro alijs, vt isti obtineant beneficia, priuantur beneficijs, si habent: & si non habent, fiunt inhabiles ad illa. *ibid.* Vide, *Beneficiarius impetrans.*
 Examinatores admittentes ad sacros ordines eos, qui nesciunt latine loqui, ab officio, & beneficio per annum suspendantur, nisi magna adsit necessitas. *Conc. Tolet. 22. c. 3.*
 Examinatores debent esse prudentes, periti diuinæ legis, & exercitati in ecclesiasticis. *concil. Trid. sess. 23. de refo. c. 7.*
 Examinatores pro Parochijs non sint pauciores tribus. *conc. Trid. sess. 23. de refo. c. 7.*
 Examinatores in synodo, quolibet anno fiant, sintque sex, ex omnibus, quos episcopus vult. *ibid. c. 18.* & per tres eorum saltem fiat examen. *ibid.*
 Examinatores debent esse doctores, siue in Theologia, siue in Iure canonico; clerici, siue sæculares, siue regulares. iurare debent de fidelitate, & integritate seruanda, & operando absque passione. *Concil. Trid. ibid.*
 Examinatores nihil accipere possunt ab examinatis, nec ante, nec post. *ibid.* Et pœna.
 Vide, *Ordinandorum examen.* Vide, *Parochia.* Vide, *Clerici.* Vide, *Beneficiarius.*

Examinatus in iudicio.

Examinatus, qui consuevit dicere veritatem audiendus est post depositionem, si quæ dicit non destruunt, sed exponunt confessionem. *De accusat. c. Cum dilecti.*
 Examen hæreticorum, quomodo faciendum. *Martinus 5. const. 1. Inter cunctas. c. Super præmissis,* & sunt 37. interrogationes.

Exceptio, Excipere.

Exceptiones intra terminum dilationis audiri possunt; postea vero non. *De except. c. Pastoralis.*
 Exceptiones rationabiles semper admittendæ. *Concil. Later. 3. in append. tit. de except. c. 1.*
 Exceptio falsi potest post sententiam opponi. *ibid. c. Cum venerabilis.*
 Exceptio iurisdictionis exclusiua probata, iudex debet suspendere. *ibid. c. Olim.*
 Exceptio excommunicationis periurij, &c. quando opponi potest pro defensione suæ ecclesiæ. *De except. cap. dilecti filij.*
 Exceptio suspensionis de nullitate non retardat ordinationem Ecclesiæ, sed ad cautelam remittitur. *ibid. c. Apostolica.*
 Exceptio excommunicationis, quando non obstat, nè sententia sit valida. *ibid. c. Dilecta.*
 Exceptio inimici valet. *De accusat. c. Meminimus.*
 Exceptio criminis non obstat agenti de possessorio, nisi sit infamatus. *ibid. c. Accedens.*
 Exceptiones inimicitiae, & conspiracy tantum, opponi possunt à superiore accusato de simonia. *De simonia cap. Licet Heli.*
 Episcopus accusatus de crimine, non potest excipere eum, quem habuit familiarem. *De accusat. c. Nulli Episcoporum.*
 Exceptio

Exceptio peremptoria, quando impedit litem. *De litis contest. cap. 1.*

Exceptionem peremptoria non fit contestatio litis, *ibid. c. fin.*

Exceptionem obijciens non videtur de intentione aduersarii confiteri. *De regulis iuris in 6. reg. 62.*

Exceptio excommunicationis opponi potest quodcumque, non obstante peremptorio. *Clem. de except. c. vn.*

Exceptionem obijciens in causa beneficii (si actor fundauit intentionem suam) obligatur ad soluendum expensas ex tunc ab altera parte in iudicio faciendas. *De dolo, & contumacia c. Finem litibus.*

Exceptio de corruptione testium potest opponi ante, & post sententiam. *De probationibus c. Licet causam.*

Exceptio contra testes dari potest recepto testimonio. *De testibus c. Ex parte.*

Exceptio contra testes non valet publicatis testimonijs, nisi ante publicationem quis fuerit protestatus, vel ostendat quod post publicationem didicit, quæ potest obijcere in personas. *de testibus c. Presentium.*

Exceptio rei iudicata non admittitur reo absoluto. *De except. c. Aduersario.*

Exceptio spoliationis ab actore admittitur in ciuilibus. *de restitut. spoliat. in 6. cap. 1.* In criminalibus admittitur à reo. *ibid.* Vterque intra 15. dies tenetur probare, alias condemnatur in expensis. *ibid. c. 1. Conc. Lugdun. 1.*

Excipere potest omnis, qui admittitur agere. *de regulis iuris in 6. reg. 71.*

Exceptio facta à tertio, quando admittitur. Vide, *Spoliatus.* Excipientes in causa iudicata à Iudice in foro seculari, debent audiri. *De litis contest. c. fin.*

Papa numquam committit causas, exceptione remota. *conc. Later. 3. in append. tit. de except. c. 1.*

Exceptio iuramenti facti non admittitur, nisi constet, quod sine metu, vi, & dolo sit factum. *Concil. Lateran. 3. p. 49. capit. 9.*

Exceptiones, quando impediunt fieri contestationem litis, & quando non, licet contra rescriptum opponantur. *concil. Lugdun. 1. de litis contest. in 6. c. 1.*

Exceptio spoliationis de rebus priuatis, in causis ecclesiasticis, non potest opponi. *Concil. Lugdunen. 1. de restitut. spoliat. in 6.*

Exceptionem excommunicationis opposita, exprimi debet species excommunicationis, & nomen excommunicantis. & intra octo dies probanda est apertissime, alias opponens condemnatur ad expensas ex tunc faciendas à parte. Et si non probat, iudex prosequitur causam. Si verò iterum fiat exceptio de excommunicat. & probeatur, actor non est audiendus, nisi absoluitur. Sed acta præterita sunt valida. *Concil. Lugdun. Gener. 1. de except. in 6.*

Exceptio excommunicationis bis tantum potest opponi, nisi noua excommunicatio emergat. *ibid.*

Exceptio excommunicationis post rem iudicatam impedit executionem, sed sententia firma est, nisi actor sit publice excommunicatus, & iudex id sciat, esto reus non excipiat, tunc iudex repellere debet actorem. *Conc. Lugdun. Gener. 1. De except. in 6.*

Exceptio excommunicationis potest opponi à reo in qualibet parte litis: sed si malitiose differt, & actor fatigatur impensis, tenetur ad expensas. *De except. c. Exceptionem.*

Vide, *Pars.* Vide, *Beneficiorum pluralitas, circa medium.*

Excommissa.

Excommissa fieri non possunt pro vita, vel morte Papæ; neque pro electione ipsius; neque pro Cardinalium promotione, sub pœna excommunicationis, & amissione pecuniæ, vel aliarum rerum excommissarum: clerici vero præter hæc, incurrunt priuationem beneficiorum, & dignitatum, quas habent. *Gregor. 14. const. 4. Cogit.*

Vide, *Papa circa successorem, in fine.*

Excommunicationis natura, antiquitas, & forma, ac ritus ferendi eam.

Excommunicatio differt ab anathemate. *3. q. 4. c. Engeltradam.* Quia excommunicatio separat à fraterna societate: Anathema ab ipso Christi corpore, quod est ecclesia, rescindit. *ib.* Excommunicatio simpliciter lata, intelligitur de maiori. *De sent. excommunicat. c. Si quem.*

Excommunicatione vsi sunt Apostoli, & præcipue Sanctus Petrus. *Clem. 1. ep. 1. c. 1.*

Excommunicatione vsus est primo S. Paulus. *Conc. colon. 2. p. 13. cap. 1.*

Non facile, aut statim ferenda excommunicatio. *Lib. 2. constit. Apost. c. 41. Gregor. 7. l. 2. ep. 6. concil. Mogunt. 4. c. 103.*

Excommunicatio adhibenda in quibusdam grauibus delictis. *Lib. 3. const. Apostolic. c. 7.*

Ferri non potest pro futura culpa. *De sent. excomm. in 6. c. Romana.*

Excommunicatio ligat excommunicatos. *Gregor. 1. lib. 9. ex regest. ep. 39. in fine.*

Excommunicatio timenda est. *Leo 10. const. 40. exurge. concil. Senon. c. 17.*

Excommunicandi forma, & modus. *11. q. 3. c. Debent, & c. Canonica instituta.*

Excommunicatio separat à Deo. *24. q. 3. c. Certum est.*

Non est sola externa pena, sed priuat spiritualibus, & communibus Ecclesiæ orationibus. *Leo 10. const. 40. Exurge.*

Excommunicatio scripto ferenda; alias est nulla. *2. q. 1. cap. Legum, & c. Statutis.*

Et expressa causa excommunicationis aliter faciens suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, & à diuinis & superior ad quem recurritur relaxat, & condemnat excommunicatorem ad expensas. *concil. Lugdun. Gener. 1. de sent. excom. in 6. c. 1. & si celebrat fit irregularis. ibid.*

Excommunicatio siue iusta siue iniusta est timenda. *Greg. 7. lib. 9. epist. 22.*

Excommunicatio lata sine scripto est irrita. *De sent. excom. in 6. c. Romana.*

Ferri non potest sine ordine iudiciario. *concil. Later. 3. in append. de Simonia c. 7.*

Excommunicatio ferri non potest nisi præuijs pluribus monitionibus saltem tribus. *24. quæst. 3. c. de excommunicationis articulo.*

Numquam ferri potest à nullo Prælato, sine monitione, nisi culpa ex se inducat excommunicationem. *Conc. Later. 3. can. 6. Later. 4. c. 47. & 48. Oxonien. 1. c. 21. conc. Germanicum c. 4. concil. Senon. de excom. c. 31. conc. Mogunt. 4. c. 103. de appellat. & recusat. cap. Reprehensibilis. de sent. excom. c. Sacro.*

Excommunicationem ferens absque præuia monitione, per vnum mensem interdictur ab ingressu ecclesiæ. *de sent. excomm. c. Sacro Concil. Later. 4. c. 47. concil. Mogunt. 3. c. 103. de sent. excommunicat. in 6. c. 1. & si celebrat fit irregularis. ibid. de sent. excom. in 6. c. Romana.*

Excommunicatio lata contra participantes, vel loquentes excommunicatis, sine præuia monitione est nulla. *de sent. excom. in 6. c. 1.*

Monitio talis esse debet, vt possit probari. *conc. German. 1. c. 4.*

Excommunicatio ferri potest, absque eo quod sciatur delinquentem esse à Deo excommunicatum. *concil. constan. contra a. 11. Vvicleff.*

Excommunicatio, suspensio, & interdictum non suspenduntur per appellationem. *de sent. excom. in 6. c. Is cui.*

Excommunicatio siue Papæ, siue Episcopi, est timenda. *concil. constan. contra a. 3. Vvicleff.*

Excommunicationis sententia lata à iudice, non potest teneri occulta, sed intra mensem est publicanda. *concil. Turonen. 4. c. 11. Conc. Lugdun. Gener. 1. de sent. excom. in 6. c. 1.*

Excommunicatio etiam in mortuum potest pronuciari, id est, mortuus declarari potest excommunicatus. *de hæretic. c. Si quis episcopus.*

Excommunicatio lata in participantes non tenet, nisi isti sint nominati. *de sententia excommunicat. in 6. c. Constitutionem.*

c. Statutum. Vide, *Absoluere.* Vide, *Archiepiscopus.*

Excom-

Excommunicatio ferri non potest sub hac forma. *Si tale feceris, vel nisi intra tale tempus satisfeceris, &c. De sent. excom. in 6. cap. Romana.*

Excommunicatio contra hæreticos, in diebus Dominicis, & solemnibus est promulganda. *Concil. Later. 3. c. 27.*

Excommunicatio pulsatis campanis, & candelis accensis solemniter publicantur. *Clement. de pœnis c. 1.*

Excommunicatio succedens in officio non est excommunicatus. *De offic. Vicarij in 6. c. 1.*

Nisi antecessor sit excommunicatus, eo quod exegit à clericis aliquod indebitum, quia tunc & antecessor post officium remanet excom. & successor, nisi satisfaciat intra mensem. *Concil. Later. 4. cap. 46.*

Excommunicatio maior, & minor earumque differentia.

Excommunicatio maior non solum à participatione Sacramentorum, sed ab omni communione separat (minor verò à prima tantum) *de sent. excom. c. Si quem.*

Excommunicatio simpliciter lata intelligitur de maiori. *ibid.*

Excommunicatio maior aliquando incurritur communicando cum excommunicato. Vide, *Communicare.* Vide, *Concubinarius.*

Excommunicatio minor non impedit eligentes eligere, sed maior. *de elect. c. Illa quotidiana.*

Excommunicatione minori ligatus, si celebrat non fit irregularis, sed cum maiore fit. *de cleric. excom. celeb. c. fin.*

Excommunicatione minori excommunicatus non potest eligi, sed eligere, & facere quæ sunt iurisdictionis. *ibid.*

Excommunicatio minor non impedit quid quis possit accusare. *de exceptionibus. c. A nobis.*

Excommunicatio minor non impedit, nè quis exerceat iurisdictionem. *de cler. excom. celeb. c. fin.*

Talis excommunicatus peccat graviter si celebrat. *ibid. c. fin.*

Excommunicatus minori excommunicatione non perdit potestatem absolvendi alium à minori. *de sent. excom. c. duobus.*

Excommunicatio minor incurritur etiam per communicationem cum excommunicato excommun. maiori. *de sent. excom. in 6. c. Constitutionem.*

Excommunic. minori excommunicatus potest alium absolvere, sed non potest alium excommunicare. *Concil. Lugd. Gener. 1.*

Excommunicatio maior impedit, nè quis possit accusare. *de exceptionibus cap. A nobis.*

Vide, *Infra Excommunicati cavendi.* Et *excom. ad multa sunt inhabiles.*

Excommunicatio ex causa ferenda & qua.

Excommunicari nullus potest sine causa, & ante quam hæc probetur. 2. q. 1. cap. *Nemo episcopus.* *Greg. 1. lib. 2. ep. 34. Ioan. 8. epist. 163.*

Causa debet esse rationabilis. *de sentent. excommun. c. Sacro.*

Excommunicatio ferenda pro causa graui, quando quis non corrigitur. 11. quest. 3. c. *Nemo Episcoporum.* *Conc. Senonense de excommunication. c. 31. Concil. Colon. 2. part. 13. cap. 1. & 5.* est magna pœna contra tales ex leui causa excommunicantes. *ibid.*

Non ferenda pro leui causa. 11. q. 3. c. *Nullus Sacerdotum.* *Conc. Aurelian. 5. c. 2. conc. Varmatien. 1. c. 12. & 56.*

Excommunicatio ferri non potest ob lucrum, quod ex ea habetur. *Conc. Later. 4. c. 49.* Sic excommunicans si iniuste tenetur ad restitutionem, & satisfactionem pro iniuria (nisi ex errore sit deceptus) vel aliter priuatur. *ibid.*

Excommunicatio sine mortali culpa non fulminetur. *Concil. Melden. c. 56. Conc. Later. 4. c. 47.*

Abstineant iudices ecclesiastici ab excommunicatione, quando fieri potest executio personalis, vt in ciuilibus. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. cap. 3.*

Excommunicatio ferri non potest pro iniurijs, nisi istæ sint atrociore, & officiales ipsi possunt iudicare an sint tales. *Conc. Senonen. tit. de excommun. c. 31.*

Vide, *causa quomodo tractanda.* Vide, *Censura.*

Excommunicati ex leui causa, si ab episcopo non recipiuntur, recipiantur à vicinis vsque ad synodum. *Conc. Varmat. 1. cap. 13.*

Non audiens, & non obediens episcopo excommunicari potest. *Lib. 2. const. Apost. c. 38.*

Excommunicatio ferri potest ex contumacia publica. *concil. Colon. 2. par. 13. cap. 4.*

Excommunicans malos obedit euangelio, sic & hæreticos. 24. q. 3. c. *Notandum est.*

Periuri, & periurare facientes possunt excommunicari. *concil. Eboracense 1.*

Excommunicatio non potest ferri pro futura culpa, neque sub hac forma. *Si non satisfeceris.* *De sent. excom. in 6. cap. Romana.*

Ferri potest ob recuperandas res amissas, & quomodo. *concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 3.*

Excommunicatus sine causa recurat ad superiorem, qui potest eum absolvere, vel remittere ad excommunicantem, vt absoluat, & si hic non facit, ipse faciat. *concil. Later. 4. cap. 47.* Vide, *Censura.*

Excommunicatio à quo ferri potest, & à quo non.

Excommunicare non possunt hæretici. 24. q. 1. c. *Apertè.* c. *Miramur.* & tales non habentur pro excommunicatis. *ib.*

Excommunicatus non potest excommunicare. 24. q. 1. *Audiuius.* & irritè facit. *ibid. Nicolaus 1. in decretis tit. de iudicijs cap. 14.*

Archidiaconus de iure communi non potest excommunicare. *de officio Archidiaconi. c. Archidiacono.*

Excommunicatio ab ecclesiasticis ferri potest tantum, non à secularibus. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 3.*

Excommunicatio quæ fertur ad effectum reuelandi perdita, ferri non potest ab alio quam ab episcopo, & tunc magna cum maturitate hoc fiat, neque adducatur episcopus ad hoc faciendum ob auctoritatem Magistratum, Dominorum, &c. *conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 3.*

Excommunicans tenetur dare sententiam excommunicationis intra mensem, si petatur. *conc. Lugd. gen. 1. de sentent. excom. in 6. cap. 1.*

Excommunicandi facultas delegata non potest subdelegari. *de off. & potest. Iudicis deleg. c. ult. §. fin.*

Excommunicatio iniusta.

Excommunicans iniuste, se ipsum condemnat. 24. q. 3. cap. *Comperimus.* cap. *Non in perpetuum.* Sibi nocet. 11. q. 3. cap. *Illud planè.*

Excommunicans ob lucrum, tenetur ad restitutionem si facit iniuste. *conc. Later. 4. c. 9. vt infra.*

Excommunicans iniuste, per 30. dies pœniteat, & communionem priuetur eo tempore. 24. q. 3. *de illicita.* Tenetur ad restitutionem, & satisfactionem pro iniuria (nisi ex errore fecerit) & si non potest soluere, aliter puniatur. *concil. Later. 4. cap. 49.*

Excommunicatus iniuste adhuc debet absolui. *conc. Later. 3. in append. tit. de appellat. c. 21. conc. Quintrilimburchense c. 2. Gregor. 7. lib. 6. ep. 7.*

Statim absolui debet. *Ioannes 8. ep. 228.*

Excommunicatus iniuste nihil læditur. 24. q. 3. c. *cum aliquis.*

Excommunicatus iniuste petere potest refarciri in expensis; nisi causa fuerit probabilis. *De sent. excom. c. Sacro.*

Excommunicatus iniuste ab aliquo episcopo, absoluitur à Papa. *Ioannes 8. ep. 276.*

Excommunicans iniuste tenetur ad damna, & expensas excommunicati, & alias pœnas incurrit. *Conc. Later. 4. c. 47.*

Nisi causam habuerit probabilem. *ibid. De sent. excom. c. 6.*

Excommunicatio etiam iniusta, est timēda. *Greg. 7. l. 9. epist. 22.*

Excommunicatio, quando est nulla.

Excommunicatio lata etiam contra subditum, qui non obedit contra suum priuilegium, est nulla. *de excessibus Prælat. cap. cum ad quorundam.*

Excommu-

Excommunicati non canonice adhuc indigent absolutione.

Gregor. 7. lib. 6. ep. 7. Vide, excommunicatio iniusta.

Excommunicatus alicubi, est excommunicatus ubique.

Excommunicatus in vna ciuitate, in nulla recipi potest. concil. quod dicitur Apost. c. 13. & 33.

Excommunicatus ab vno episcopo in omni alia Diœcesi vitandus est. Concil. elibert. c. 53. Concil. Nicen. 1. can. 5. conc. Antioch. c. 2. & 6. conc. Sardicense c. 16. constantinopolit. 1. c. 5. Arelat. 2. c. 8. Taurinense c. 6. Concil. Parisien. 3. c. 7. Lugdun. 1. Prouinc. c. 4. Lucense 2. c. 36. Turon. 2. cap. 8. (Episcopus recipiens excommunicatur vsque ad Synodum. *ibid.*) Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 42. & 72. de offic. Iud. ord. cap. Ad reprimendum. Felix 3. ep. 7. Gregor. 1. lib. 5. ep. 48. concil. Tolet. 22. cap. 23. 11. q. 3. cap. Si quis à proprio. & cap. Seruetur. Concil. Melfit. c. 15. concil. Later. 3. c. 9. concil. Colon. 2. p. 13. c. 6.

Excommunicatus, si ex timore, & reuerentiâ abstinet à iure suo, non proinde probatur possessio iuridica pro aduersario. *de restitut. spoliat. c. Olim inter.*

Excommunicatus à suo episcopo, etiam à Regularibus est vitandus. concil. Later. 3. c. 9.

Episcopus excommunicans aliquem debet alijs significare, vt eumotent. Concil. Germanicum 1. c. 8. Vide, Clerici excommunicati.

Excommunicati cauendi, cum eis non communicandum, & pœna.

Excommunicato non communicetur, communicans vel cum eo orans, excommunicatus est. Concil. Carthag. 4. c. 73. Tolet. 1. c. 18. Concil. Vernen. c. 9. Antisiod. c. 39. Lucense 1. c. 84. Nicolaus 1. epist. 10. Si episcopus sic communicat, suspenditur à celebratione missæ. Ioannes 8. ep. 151.

Excommunicato communicans, excommunicatur. 11. q. 3. c. Præcipue. c. Sicut Apostoli. c. Excommunicatos. c. Cum excommunicato. c. Qui communicauerit. c. Si quis Episcopus. Etiam episcopus præsumens communicare cum excommunicato ab alio, eijcitur à plebe. *ibid.* c. Si quis frater. & c. Qui merito. & 11. q. 1. c. Cum excommunicato. & c. Qui communicauerit. de cleric. excomm. & c. cap. Si quis Presbyter.

Excommunicati siue clerici, siue laici, ab omnibus vitandi. Conc. Toletan. 1. c. 15. Concil. Varsense c. 8. Licet alij communicent, non debet quis, licet solus, communicare. *ibid.* Concil. Bracharen. 3. c. 33. Antisiodoren. c. 38. Ioann. 8. ep. 234. & 278. Concil. Tribur. 1. c. 2. & 3. Concil. Later. 3. in append. tit. De sent. excomm. c. 6. Conc. Tolosanum c. 13. de priuil. c. Nulli. de sent. excomm. c. Sicut nabis. de cler. excomm. & c. c. Si quis Presbyter.

Siue iuste, siue iniuste excommunicato, communicandum non est. 11. q. 3. c. Si episcopus. & c. Si quis Presbyter.

Cum diffamato de excommunicatione non est communicandum, nisi se purget, vel absoluitur ad cautelam. de sent. excomm. c. Cum desideres.

Excommunicatis non communicandum, ex traditione Apostolica habetur, & cum eis cibis non sumendus. Fabianus epist. 1. lib. 2. const. Apost. c. 40. Nec cibo, nec salutatione. *ibidem.*

Excommunicato communicans, præuia monitione declarari potest excommunicatus. de sent. excomm. in 6. cap. Statutum.

Neque si contritus sit excommunicatus, potest aliquis cum eo communicare. de sent. excomm. c. A nobis.

Participantes cum excommunicatis, vt loquentes, &c. si moniti non desistunt, possunt excommunicari excommunicatione maiori. de sent. excomm. in 6. c. Statuimus.

Ab excommunicato nihil accipiendum. Lib. 4. constit. Apost. capit. 7.

Excommunicatus si post monitionem non resipiscit, non recipiatur ad sacramenta, nec ad communionem, aut familiaritatem fidelium. Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 3.

Excommunicatus ab Episcopo, etiam à regularibus est vitandus. Concil. Later. 3. c. 9.

Excommunicatum defendens excommunicatur. Conc. Tolos. cap. 13.

Excommunicato episcopo, quando censetur excommunicatus Vicarius. Vide, Vicarius.

Excommunicato communicans minorem incurrit excommunicationem. De sent. excomm. c. Quod in dubijs. De sent. excomm. in 6. c. Constitutionem.

Excommunicato communicans in crimine, est excommunicatus. de sent. excomm. c. Nuper.

Excommunicato communicans coactè, non excommunicatur. De his, quæ vi, & metu, &c. c. Sacris.

Excommunicatus appellans, pendente articulo probationis, etiam est vitandus in cæteris, in iudicio. Concil. Lugdun. Gener. 1. De sent. excomm. in 6. c. 2.

Excommunicati publicandi sunt, vt ab omnibus fugiantur. 11. q. 3. c. Cura sit.

Excommunicatis non communicat, qui animo non consensit. 11. q. 3. cap. Quod prædecessor. Vide, Communicare. Vide, Concubinarius. Vbi inuenies, quod excommunicatio maior aliquando incurritur communicando cum excommunicato. Vide infra, Excommunicati ad multa sunt inhabiles.

Cum excommunicatis aliquando communicari potest, & à quibus.

In necessarijs potest communicari cum excommunicatis. 11. q. 3. c. Quoniam multos.

Excommunicato loquens de ijs, quæ pertinent ad salutem animæ, & de alijs incidenter, non incurrit excommunicationem. de sent. excomm. c. Cum voluntate.

Excommunicatis loquentes Prædicatores non incurunt excommunicationem, etiam si petunt ab eis elemosynam, si non possunt aliter sustentari. *ibid.* c. Cum voluntate. & Prædicatores.

Cum excommunicato potest communicari causa conuersionis. Concil. Tolosanum c. 13.

Excommunicato potest prædicari verbum Dei. de sent. excomm. c. Responso.

Excommunicatus non denunciatus, non vitatus ab Episcopo, vel canonicis, non est vitandus. De sent. excomm. cap. Officij.

Excommunicatus non vitatus ab episcopo, vel canonicis, non est vitandus. De sent. excomm. c. In presentia.

Excommunicatio licet impediatur actorem, non vero reum, ne se defendat. Honor. 3. ex cirono, de except. c. 4.

Excommunicatus non est vitandus, nec in diuinis, nec in alijs, nisi certè, expresse, ac determinatè sit excommunicatus, siue à iure, siue ab homine: vel ita notoriè in eam incidit, vt non possit celare, aut tergiuerfari. conc. Mogunt. 4. c. 104.

Excommunicato potest communicare, qui prius ei tenebatur ex obsequio familiari. de sent. excomm. c. Inter alia.

In casibus necessitatis communicari potest cum excommunicato, vt ad emendum, &c. de sent. excomm. c. Inter alia, & c. Si verè.

Excommunicatus tenetur intra annum probare suam innocentiam. 11. q. 3. c. Rursus. & c. Quicumque intra.

Excommunicati ad diuina non admittendi. & pœna utrorumque.

Orans cum excommunicato, est excommunicatus. Concil. carthag. 4. c. 73. conc. Lucense 2. c. 72. Vide, Clerici quo ad sua munera.

Excommunicatus ob clerici percussione, si suscipit ordines sciens excommunicationem, si est secularis clericus, perpetuo deponitur; si regularis, suspenditur ab executione. de sent. excomm. c. Cum illorum.

Excommunicatus celebrans per tres annos continuos, ter in hebdomada ieiunet abstinendo à vino. 11. q. 3. cap. De illis Presbyteris.

Excom-

Excommunicato participans in diuinis incurrit excommunicationem reſeruata Papæ. *de ſent. excomm. cap. Significauit.*

Excommunicato miniſtrans in ordine, eſt deponendus. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de deſignatione cap. 10. & p. 50. c. 51. de cler. excomm. celebr. c. Latores.* Sed prius monetur, vt deſiſtat. *ibid.*

Si excommunicationem ſuam ſciebat per famam, & celebrat, deberet deponi, ſed diſpenſatur. *de cler. excomm. celebr. c. Illud dominus. & c. Apoſtolica.*

Excommunicatus celebrans, priuatur beneficio. *de cler. excomm. celebr. c. Fraternitati.*

Excommunicatus dicens miſſam, vel matutino aſſiſtens, grauiter puniendus. *concil. Lucenſe 2. c. 72.* Miniſtrans in ordine, eſt deponendus. *Concil. Later. 3. in append. tit. de deſignatione c. 10.*

Excommunicatus ignorans, ſi celebrat, nihil incurrit. *de cler. excomm. celebr. c. Apoſtolica.*

Si craſſè ignorat, incurrit irregularitatem, ſi celebrat. *ibid. c. Apoſtolica.*

Excommunicatus ab epifcopo non poteſt recipi in Capitulo Religioſorum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de iure patronatus c. 13.*

Excommunicatus non poteſt admitti ad diuina, quando tempore interdicti permittitur, vt perſonæ loci admittantur ad diuina. *de ſent. excomm. in 6. c. Alma mater.*

Regulares non poſſunt admittere excommunicatos ad diuina. *de priuil. c. Cum, & plantare. §. Excommunicatos.* Vide, *Regulares.*

Excommunicato exiſtente in eccleſia, ſi quis celebrat, non fit irregularis. *de ſent. excomm. in 6. c. Is qui.*

Excommunicatus ſi poſt appellationem diuina cantauit, non eſt moleſtandus. *de appell. & reſuſcit. c. Ad preſentiam.*

Excommunicati ſunt inhabiles ad multa, exceptis quibusdam in caſibus.

Excommunicatus priuatur communione cum fidelibus in omnibus, ſi excommunicatione eſt maior; in ſacris, & ſpiritualibus, ſi minor. Vide, *Excommunicatione maior, & c.* Vide, *excomm. cauendi.*

Euchariftiam ſumere non poteſt. *de conſecr. diſt. 2. c. Si non ſunt tanta.*

Excommunicatus non poteſt accuſare. *conc. Carthag. 7. c. 1. conc. Afric. c. 95. 2. q. 7. cap. In ſancta. & c. Laicos. 4. q. 1. cap. Definimus. 6. queſt. 1. cap. omnes illi. Calixtus 1. ep. 2. Fabianus ep. 1. de iudicijs c. Intelleximus. de except. c. A nobis.*

Excommunicatus ſacerdos miniſtrans, quas pœnas incurrit. Vide, *Sacerdos.* Vide, *Excommunicati non admittendi ad diuina.*

Non poteſt in cibo, nec potu communicare cum fidelibus, non in ſalutatione, nec oratione. *Lib. 2. conſt. Apoſt. c. 40. conc. Vernenſe c. 9.* Vide, *excommunicati cauendi.*

Excommunicatus à nullo recipiendus. *Calixtus 1. ep. 2. Conc. Lateran. 2. in append. tit. de excomm. c. 6.* Neque hoſpitio. *ibid.*

Excommunicatus ab hæreticis ob aliquod atrox crimen, quare aliquando non recipitur à Catholicis. *24. q. 1. cap. Quisquis, & c. Subdiaconus.*

Excommunicatus non poteſt habere officium publicum, vt iudicis, &c. neque iuriſdictionem. *9. q. 1. c. Excommunicati.*

Excommunicati iudicis ſententia eſt nulla. *de ſent. & re iudicata c. Ad probandum. Nicolaus 1. ep. 8.*

Reuocata ſententia iudicis excommunicati, iterum agitur de principali. *ibid. conc. Regiaticinum c. 12.*

Poſſunt excommunicato committi cauſæ contra hæreticos. *de hæret. in 6. c. Preſidentes.*

Excommunicatus non poteſt prædicare, etiam ſi ſit ſacerdos. *conc. Conſtant. contra a. 17. Ioannis Huſs.*

Non poteſt eſſe teſtis. *Fabianus ep. 1. De iudicijs cap. Intelleximus.*

Poteſt eſſe teſtis contra hæreticos, fautores, &c. in cauſa fidei. *de hæret. in 6. c. In fidei.*

Non poteſt leuare puerum de fonte. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de baptiſmo.*

Non poteſt eligere (intellige de maiori.) *9. q. 1. c. Nos conſecrationem.*

Excommunicatus traditur Satanæ. *11. q. 3. c. Omnis. c. Nihil.* Quid ſit tradere Satanæ. Vide, *Satanæ.*

Damnari dicitur æternæ morti, & quare. *11. q. 3. c. Nemo Episcoporum.*

Non poteſt ordinare. *9. queſt. 1. cap. Ab excommunicatis. c. Ordinationes.* Nota quod ibi dicitur inualide facere, ſed eſt mendoſus, vult dicere illicite. Vide, *Episcopus excommunicatus.*

Excommunicatione impedit actorem, non reum, ne ſe defendat. *Honorius 3. ex Cirone. de except. c. 4.*

Excommunicatione poteſt opponi contra actorem in qualibet parte cauſæ. Sed ſi malitioſè differt, & actor fatigatur impenſis, reus tenetur ad expenſas. *de exceptionibus. c. Exceptionem. Clem. de except. c. vn.*

Excommunicatis dominis, non eſt à ſubditis ſeruandum fidelitatis in iuramentum, niſi reconcilientur. *15. q. 6. c. Nos Sanctorum, & c. Iuratos.* Sed expectandum tempus determinatum, & quomodo. *ibid.*

Excommunicato Domino ex cauſa hæreſis, vel ſuſpitionis, ſi per annum in ea manet, Papa abſoluit ſubditos à iuramento fidelitatis. *de hæreticis c. Excommunicamus. §. Momentur.* Cui danda talis terra, vel ciuitas. *ibid.*

Sed declarandum prius eſt, quod non tenentur. *De penis cap. fin.*

Excommunicatus in contumacia ob hæreſis ſuſpitionem, ſi per annum non reſpondet, declaratur hæreticus. *de hæret. in 6. c. Cum contumacia.*

Excommunicatus moriens, ſi noluit abſolui in vita, neque abſoluitur, aut declaratur abſolutus poſt mortem. *24. q. 2. cap. 1.*

Excommunicati tenentur abſtinere à communione in diuinis, & ab omni alia fidelium. *conc. conſt. contra art. 13. Ioannis Huſs.*

Excommunicatus non poteſt ſtare in iudicio, niſi ſit reus. *de iudicijs c. Intelleximus.* Numquam vt actor. *ibid.*

Expellendus eſt ab omni actu iudiciario, & eccleſiaſticus poteſt compellere ſecularem iudicem ad hoc. *de ſent. excomm. in 6. c. Decernimus. & de except. c. Significauerunt.* Iudex ex officio tenetur eum repellere. *ibid. De except. in 6. cap. finali.*

Non poteſt eſſe procurator, ſi probatur eſſe excommunicatus, per literas ordinarij. *de probat. c. Poſt ceſſionem.*

In cauſa ſuæ eccleſiæ poteſt, & non obſtat excommunicatione, ſi defendit. *de except. c. Dilecti filij.*

Excommunicationis exceptione probata, actor non poteſt in reliquis proſequi. *de except. in 6. c. 1.*

Excommunicationis exceptio bis opponi poteſt actori, non amplius. *ibid.*

Excommunicatus non poteſt admitti ad pingendum imagines in eccleſia, admittens excommunicatur. *Concil. conſtantinop. 4. cap. 7.*

Excommunicatus manens per annum in excommunicatione, eſt ſuſpectus de hæreſi. *de penis c. fin.* Et contra eum poteſt procedi, vt de hæreſi ſuſpectum. *Conc. Trid. ſeſſ. 25. de reſor. c. 3.* Vide infra.

Excommunicatus ob ſuſpitionem hæreſis, ſi per annum manet in excommunicatione, proceditur contra eum, vt hæreticum. *de hæret. c. Excommunicamus. §. Qui autem.*

Non poteſt ab vſlo defendi, ſub pœna excommunicationis. *concil. Tolof. c. 13.*

Non poteſt vſlum reconuenire. *de except. c. Cum inter, & c. Significasti.*

Allegans contra ſe excommunicationem non poteſt ſe defendere. *de donat. c. Inter delictos.*

Non poteſt recipi ad beneficia, &c. nec etiam à Regularibus. *Concil. Lateranen. 3. in append. tit. de iure patron. capit. 13.*

Excommunicatus excommunicatione etiam minori, non poteſt excommunicare. *Concil. Lugdun. 1. Gener.*

Non poteſt à peccatis abſolui, niſi prius ab excommunicatione abſolua-

absoluatur. *Extra, de privileg. cap. inter cunctas*. Neque per exemptos: alias episcopus procedit contra eos. *De privileg. cap. ad hæc*.

Excommunicatus moriens non potest sepeliri in ecclesia, nec cæmeterio. *Conc. Later. 3. in append. tit. de excomm. c. 3*. Non potest ingredi religionem Mendicantium, & absolui, nisi facta prius satisfactione. *Concil. Lateran. 5. sess. II. constit. 4. Dum intra*.

Non est capax beneficij, & si conferatur, nulla est collatio. *De cler. excomm. celebr. cap. Postulastis*.

Est autem capax, si ei conferatur tempore absolutionis. *ibid. cap. Proposuit*.

Impetrans rescriptum, nulliter impetrat excommunicatus. *De rescript. in 6. c. 1.*

Excommunicatus si post monitionem non resipiscit, non recipiatur ad sacramenta, neque ad communionem, aut familiaritatem fidelium. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 3.*

Non potest eligi, etiam si excommunicatio sit minor. *De cler. excomm. celebr. c. fin.*

Non potest fructus ecclesiæ facere suos. *De appellat. & c. c. Pastoralis. §. Verum, in fine.*

Excommunicatus eo quod à Clericis exegit tallias, tributa, &c. etiam post officium manet excommunicatus. *Concil. Later. 4. c. 46.*

Et successor eius, nisi intra mensem satisfaciatur, excommunicatus est. *ibid.*

Excommunicati vitandi, tenendi sunt, qui sciunt se esse declaratos tales, & impediunt ne ad eos perveniant monitiones, & denunciationes. *Conc. Germanicum 1. c. 7.*

Excommunicatus contumax potest iuxta canones quando tradi curiæ seculari, & doctrina contraria est hæretica. *Conc. Constant. contra art. 14. Ioannis Huss.*

Excommunicato episcopo, quando est excommunicatus Vicarius. Vide, *Vicarius*.

Excommunicati ob clerici percussione, & qui sint clerici.

Excommunicatus ob clerici percussione ab omnibus est vitandus, etiam exemptis. *De sent. excomm. cap. Nulli*. Ignorans esse clericum non incurrit. Vide, *Clericorum percussores*.

Etiam si non sit denunciatus, clerici percussor est vitandus, nisi sit occultus. *ibid. cap. cum non ab homine. Conc. Later. 3. in append. tit. de illis, qui incidunt c. 4.*

Cum infamato de tali excommunicatione non est communicandum, nisi se purget, vel absolvatur ad cautelam. *De sent. excomm. cap. cum desideres*.

Tali excommunicatio non communicatur ante absolutionem, licet fecerit cautionem de parendo, &c. *De sentent. excomm. c. cum desideres*.

Ei communicandum non est, nisi fecerit pacem cum percussore. *ibid.*

Excommunicationem non incurrit, qui clericum occidit ad propulsandam mortem. *De sent. excomm. c. Perpendimus*.

Excommunicatus ob percussorem clericum suscipiens ordines, si est clericus secularis perpetuo deponitur. Si regularis, suspenditur ab executione. *De sentent. excommunic. cap. cum illorum*.

Talis excommunicatus si ingreditur Religionem, quomodo potest absolui. Vide, *Regularium Superiores*.

Excommunicatus est, qui percutit clericum etiam volentem. *De sent. excomm. cap. contingit*.

Excommunicatio ob Clerici percussione appellare non potest, si casus est notorius. *De appellat. & recusat. c. Peruenit. c. consuluit. & cap. Suggestum*.

Excommunicatus ob clerici percussione, denunciandus est talis. *De sent. excomm. c. Tua nos*.

Mandans percussione clericum, excommunicatur, ut percussor. *De sent. excomm. c. Mulieres §. Illi vero*.

Iudex, etiam ecclesiasticus faciens percutere clericum per laicum, & etiam minister excommunicatur: excommunicatio Papæ reservata est. *De excomm. c. Vniuersitatis*.

Potens spolians clericum, vel religiosum excommunicatur. *24. quest. 3. cap. Si quis de potentibus*.

Excommunicatio ob clerici percussione, extenditur ad monachos, hospitalarios, equites S. Ioannis Ierosolym. conuersos religiosorum. *Concil. Lateran. 3. append. tit. de his qui incidunt cap. 6.*

Excommunicati possunt appellare quando, & quomodo.

Excommunicatus à suo episcopo, putans se grauatum, potest appellare. *Concil. Sardicen. c. 17.*

Excommunicatus ab episcopo ex ira, appellat ad Metropolitanum. *11. q. 3. cap. Si episcopus*.

Appellare non potest ad Principem secularem, alias nulla venia ei detur. *Conc. Lucense 2. c. 35.*

Excommunicatus potest appellare, & excipere, sed non reconuenire. *De exceptionibus cap. cum inter. & cap. Significauerunt*.

Excommunicatus ab episcopo, ad Metropolitanum remittendus est si appellat. *De off. iud. ordin. c. Ad reprimendam*.

Excommunicato appellante ad Metropolitanum durat excommunicatio donec iudicetur causa. *Concil. Vernen. c. 9. De sent. excomm. in 6. c. Licet. & cap. is cui*.

Talis appellans potest absolui, sed debet ad eum mitti. *De sent. excomm. c. Per tuas & c. Sacro*.

Talis non auditur, si vult probare, se non esse excommunicatum, sed bene si probet. sententiam esse nullam. *ibidem. c. Per tuas*.

Excommunicatus si post appellationem diuina cantauit non molestetur. *De appellat. & recusat. c. ad presentiam*.

Per appellationem, censura non suspenduntur. *De sentent. excomm. in 6. c. is cui*. Vide, *Appellatio*. Vide, *Archiepiscopus* in fine. Vide, infra. *Excomm. absoluendus ad cautelam*. Vide, *Absolutio ad cautelam*.

Excommunicatus per appellationem ad maiorem iudicem, non eget absolutione, ut audiat; si vero ante appellationem æget absolutione, & absolui potest, vel ab illo superiore, vel ab excommunicante. *Conc. Lateran. 3. append. tit. de excommunicatis cap. 4.*

Excommunicatus sine monitione, & causa, &c. si appellat reintegratur in expensis. *De sent. excomm. c. Sacro*.

Excommunicatus, qui promisit stare iudicio ecclesiæ, si appellat cogendus est stare iudicio ecclesiæ. *Concil. Lateran. 3. p. 50. c. 53. vel prosequi appellationem*.

Excommunicatus non potest excludi ab appellatione. *De exceptionibus cap. Significauerunt*.

Potest uti rescripto appellationis, licet mentionem non fecerit de appellatione. *ibid. c. fin.*

Excommunicatus appellans, & volens probare, se malè excommunicatum, interim in ceteris, quæ actor opponit non vitetur, nisi causa sit manifesta. *De sent. excomm. in 6. c. Solet*.

Excommunicatus appellans, & volens probare, se nulliter excommunicatum, interim extra iudicium vitandus non est in actibus legitimis, ut electionibus, & postulationibus, nisi causa sit manifesta. *ibid. & concil. Lugdun. 1. gener.*

Excommunicatus ob clerici percussione appellare non potest, si casus sit notorius, secus è contra. *De appellat. & recusat. cap. consuluit. & cap. Suggestum*.

Excommunicatus appellans adhuc potest denunciari, & spoliari fructibus. *De appell. & recusat. c. Pastoral. §. Verum*.

Excommunicatus appellans, etiam si non prosequitur, non remanet vitandus. Sed si intra tempus non prosequitur, eo lapsò remanet vitandus in iudicio, & extra. *De sent. excomm. in 6. c. Licet*. Donec doceat de nullitate.

Excommunicari qui possunt, & qui non.

Subditi proferentis tantum possunt excommunicari, alij vero non, nisi delegatio plus se extendat. *De sentent. excomm. c. A nobis*.

Excommunicari non potest Vniuersitas, vel Collegium, sed de his illi qui sunt culpabiles. *De sent. excommunic. in 6. cap. Romana*.

Etiam personæ incognitæ possunt excommunicari ob delicta. *Gregor. 1. lib. 5. epist. 30.*

Papæ Legati, Nuncij, & alij officiales excommunicari non possunt sine Papæ licentia, neque ab Inquisitoribus. *Extra, de heret. c. cum Mattheus.*

Excommunicari non potest non accusatus, & indefensus. *Greg. 7. lib. 9. ep. 15.*

Etiā mortuus potest denunciari, seu declarari excommunicatus. *De heret. c. Si quis Episcopus.*

Excommunicationis absolutio à quo dari potest, & ubi.

Excommunicatus absolui debet ab excommunicante. *Conc. Later. 3. tit. de poenit. c. 4.*

Excommunicatus, in loco delicti absolui debet. *Concil. Arelat. 1. c. 17. Nisi sit reseruata Papæ. Vt infra.*

Excommunicatus ab vno Episcopo, non potest absolui ab alio, vel inferiori. *Conc. Regiatic. c. 9. Conc. Valent. 2. c. 13.*

Aliquando potest absolui à Metropolitan. & in quibus casibus relaxari potest ab eo excommunicatio. *De sent. excomm. in 6. cap. Venerabilibus, §. Sanè.*

Excommunicatus ex causa manifesta, non potest absolui, nisi satisfecerit. *De verbor. signif. cap. Ex parte.*

Excommunicati à Papa, à nullo alio possunt absolui sine eius facultate. *Gregor. 7. lib. 4. ep. 2. & 3.*

Excommunicatus ab episcopo potest absolui à successore, si ille moritur. *Gelasius epist. 11. concil. Epau. c. 28. concil. Nicenum 1. ex Arabico c. 47. 11. q. 3. cap. si Episcopus 24. q. 2. cap. nec quisquam.*

Excommunicans potest excommunicatum absolvere, si appellat, sed cum cautione de parendo. *De sentent. excomm. c. Sacro.*

Excommunicatus à delegato Papæ, non potest, nisi à successore æquali, vel Papa absolui, excepto mortis articulo. *de offic. iud. ord. cap. Pastoralis, §. Præterea.*

Sed ne currat præscriptio annalis, potest dare cautionem de parendo iure canonum coram ordinario. *ibid.*

Excommunicatio minor, quæ contrahitur ob communicationem cum excommunicatis, in verbo osculo, cibo, &c. absolui potest à quolibet sacerdote. *de sent. excommunic. cap. Nuper. Concil. Tolet. 18. c. 8.*

Excommunicatus ob leuem percussione[m] clerici, ab episcopo absoluitur. *De sent. excomm. c. Peruenit. Conc. Later. 3. p. 50. c. 67.*

Excommunicati iniuste vel non canonicè, adhuc absoluedi sunt ab excommunicante. Vide, *Excomm. iniusta.*

Excommunicatus ob percussione[m] clerici, à Papa debet absolui, nec potest ab alio. *De sent. excomm. cap. Porro. c. Nulli. c. Parochianus. c. Tua nos. Concil. Lateran. 3. in append. tit. De appellat. c. 13.*

Talis excommunicatus si adsit impedimentum adeundi Papam, absoluitur ab episcopo, sed eo cessante tenetur Papam adire. *De sent. excomm. cap. De cætero. c. ea noscitur. Sed iurare tenetur se aditurum Papam. ibid. & cap. Quod de his. c. Duobus. concil. Later. 3. p. 50. c. 67.*

Talis excommunicatus si absoluitur ex delegatione Papæ dat cautionem de parendo iudicio ecclesiæ, & iurare debet. *ibid. c. ex tenore. & c. de cætero. Satisfacere tenetur iuxta mandatum. ibid. c. ea noscitur.*

Excommunicatus ob clerici percussione[m], si est infirmus, debilis, mulier, ab episcopo potest absolui, sed iurare debet, quod data opportunitate adibit Papam. *De sent. excomm. c. Ea noscitur, & cap. Quod de his. Concil. Lateran. 3. in append. par. 50. cap. 67. cap. Mulieres. Si delicatus, consulari Papa. c. Mulieres.*

Impuberes excommunicati ob clerici percussione[m], ab Episcopo absolui possunt, siue ante, siue post pubertatem. *De sent. excomm. c. fin.*

Aliæ etiam personæ, quæ sunt sui iuris, ab Episcopo absoluantur. *ibid. c. Mulieres.*

Mandans percussione[m] clerici à Papa absoluedus. *ibid. §. Illi verò.*

Excommunicatus ob percussione[m] clerici absolui potest, etiam à Legato Papæ à latere. *De sent. excomm. cap. ad eminentiam.*

Seruus excommunicatus ob clerici percussione[m] (si dominus non fuit in culpa) & patitur damnum, ex itinere eius ad Papam absolui potest ab episcopo, si excessus non est grauis, & scandalosus. *ibid. c. Relatum.*

Excommunicatus à pluribus Prælati[s] ob plures causas, singulariter absolui debet ob omnes causas. *De sent. exc. c. Officij.*

Excommunicatus pluribus excommunicationibus, si vnam tantum exprimit, & ab ea absoluitur, non censetur absolutus ab omnibus. *De sent. excomm. c. cum pro causa.*

Excommunicatus si ex causa iusta impeditur adire Papam, potest ab episcopo absolui præstita iuratoria cautione de parendo, & adeundo, remoto impedimento. *ibid. c. Nuper in fine.*

Excomm. communicans in crimine, est absoluedus ab excommunicante. Si verò sine crimine comunicet, à quolibet sacerdote. *De sent. excomm. cap. Nuper.*

Et licet impugnet postea excommunicatum, non censetur absolutus. *ibid. cap. Sacris.*

Excommunicatus, per hoc, quod iurat de parendo, &c. non intelligitur absolutus. *De sent. excomm. c. Quod in dubijs.*

Excommunicatus salutatus à Papa per literas non censetur absolutus. *De sent. excomm. c. Si aliquando, & c. c. fin.*

Excommunicatus, quando absoluedus est cum iuramento. *De sent. excomm. c. Super eo.*

Excommunicatus ob fractionem treguæ, vel pacis, non potest ab episcopo absolui. *Conc. Later. 3. c. 21.*

Incendiarij excommunicati, & denunciati, à Papa debent absolui. *De sent. excomm. cap. Tua nos.*

Excommunicatus ob participationem in diuinis cum excommunicato, à Papa est absoluedus. *De sent. excomm. cap. Significauit. Vide, Absolutio.*

Excommunicatus ob effractionem ecclesiæ, à Papa est absoluedus. *De sent. excomm. c. Conquesti.*

Iudex ecclesiasticus faciens percutere clericum per laicum, à Papa est absoluedus. *ibid. c. Vniuersitatis. Et etiam minister. ibid.*

Excommunicatione opposita contra actorem coram delegato, ab hoc potest absolui, si Papæ non sit reseruata; vel ob aliam euidentem causam ab ordinario lata; quia sic ad proprios Superiores absoluedus remittitur. *De off. & potest. Iud. delegat. c. Prudentiam. §. Sexta.*

Talis actor in causa, ob quam fuerat excommunicatus, coram quo stare debet, & absolui. *ibid. §. fin.*

Excommunicatus appellans ad Superiorem, siue iusta, siue iniusta sit excommunicatio, potest ab excommunicatione absolui: & quando à Superiore potest absolui. *De sentent. excomm. in 6. c. Venerabilibus.*

Excommunicatus, quomodo absoluedus solemnitè ab Episcopo. *concil. Araus. 1. c. 2.*

Excommunicatus non potest absolui à peccatis, nisi prius absoluetur ab excommunicatione. *Extra, de priuil. cap. Inter cunctas.*

Excommunicatus absolutus, quando reincidit in eandem excommunicationem. Vide, *Absolutus. Vide infra.*

Excommunicatus ab Episcopo, si Romæ absolutionem obtinet cæcata causa excommunicationis, nullitè absoluitur. *concil. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 1.*

Vide, *Card. Legati. Vide, Moribundus.*

Excommunicatus absoluedus ad cautelam, seu ad tempus, quando, & quomodo.

Excommunicatus, pendente appellatione, potest absolui, & celebrare, si appellatio fuit legitima. *De appellat. & recusat. cap. ad presentiam.*

Excommunicatus data cautione, potest absolui ad cautelam, licet pars contradicat. *ibid. cap. Qua fronte.*

Excommunicatus potest ad cautelam absolui, si de viribus excommunicationis est dubius. *de sent. excomm. c. venerabili.*

Excommunicatus, vel interdictus pro contumacia, potest absolui cum cautione. *de verbor. signif. c. ex parte.*

Excommunicatus dicens excommunicationem esse nullam, absolui potest ad cautelam, etiam opponente parte, dummodo causa non sit manifesta; in quo casu excipiens tenetur

netur infra octo dies probare exceptionem excommunicationis legitimam. Et absolutus det cautionem de parendo iuri. *De sent. excomm. in 6. cap. Solet. concil. Lugdun. Gener. 1.*

Excommunicatus potest absolui ad tempus. *Ioannes VIII. epist. 151.*

Excommunicatus si vocatur, ad effectum comparendi, post absolui cum cautione de parendo, &c. *Conc. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 2.*

Excommunicati poenitentes possunt absolui cum cautione de parendo. *ibid. cap. 3.*

Excommunicati absolui possunt ad cautelam ad effectum agendi, & testificandi. *Honorius 3. ex Cirone. de iudicijs c. 5. Vide, Absolutio ad cautelam.*

Excommunicati morientes.

Excommunicatus moriens, si à suo Presbytero fuit absolutus, sepeliri potest in loco sacro. *de sepulturis c. fin. Parochiano.* Si verò non sit absolutus, in sacro non sepeliatur. *ib.* Et si fuerit sepultus, & ossa eius possint discerni, exhumari debent, & proijci; alias non. *ibid.*

Talis excommunicatus moriens in poenitentia potest post mortem declarari absolutus ab habente potestatem absoluendi. Sed hæredes tenentur ad satisfaciendum in bonis pro eo. *de sent. excomm. c. A nobis. de sepulturis cap. fin. Concil. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 6.* Si hæredes recusant, non detur mortuo sepultura. *ibid. Conc. Later. 3. cap. 6.*

Moriens excommunicatus, etiam post mortem potest denunciari excommunicatus; seu declarari. *de hæreticis cap. Si quis Episcopus.*

Excommunicati sepultura, cœmeterium polluitur, & ecclesia. *de sepulturis c. Sacris.*

In mortis articulo, excommunicatione Papali excommunicatus potest ab episcopo absolui, dato iuramento, quod resumptis viribus Papam adibit. *de sent. excomm. cap. Quod de his.* (Vide, *Excommunicationes in Bulla Cœne.*)

Sic etiam alij, vt percussores clericorum, violatores ecclesiæ, &c. *Concil. Lateranen. 3. in append. tit. De excommunicatis cap. 6.*

Moriens excommunicatus, si noluit absolui in vita, non potest absolui post mortem. *24. q. 2. c. 1.*

Cum morientibus in excommunicatione communicari non potest in sacrificijs, si impœnitentes mortui sunt. *Gregor. 2. lib. 4. epist. 6.*

Si verò poenitent ante mortem, possunt pro eis offerri missæ, & eleemosynæ. *26. q. 6. cap. Si aliquis.*

Excommunicatis, tempore mortis dari potest viaticum, si poenitent. *Gregorius 1. lib. 11. ex regeſt. ep. 51. Conc. Nicæn. 1. can. 12.* Sed si superuiuiunt, poenitere debent iuxta canones. *ibid. Vide, Viaticum.*

Excommunicati pro incendio, incestu, violatione ecclesiæ, &c. dum moriuntur carent sepultura, si hæredes, vel propinqui, dum ille absoluitur non promittunt satisfacere. *Concil. Later. 3. in append. par. 50. c. 52.*

Vide, *Sepelire.* Vide, *Sepultura.* Vide, *Moriens.* Vide, *Moribundus.*

Excommunicati à Papa.

Excommunicati à Papa malè perierunt. *Nicolaus 1. ep. 9.*

Cum excommunicatis à Papa, nullus potest communicare. *Ioannes 8. ep. 234. & 278. Gregor. 7. lib. 3. ep. 10.*

Communicans cum eis, est excommunicatus. *Gregor. 7. lib. 4. epist. 1. & 2.*

Excommunicatus à Papa à nullo potest absolui. *Gregor. VII. lib. 4. ep. 2.*

Vide, *Absolutio.* Vide, *Papa.*

Excommunicatos occidens.

Excommunicatum occidens ex zelo iustitiæ, non est habendus pro homicida (id est quoad culpam.) *23. q. 5. cap. Excommunicatorum.*

Nulla pena imponenda est ministro, qui capere volens excommunicatos, in temeritate eorum aliquem occidit. *Conc. Tribur. 1. cap. 3.*

Excommunicationem spernentes.

Excommunicationem spernentes etiam Principes sæculi, sunt puniendi. *Conc. Tribur. 1. c. 3.*

Spernentes adiuti à Principibus, exilio multandi. *Conc. Ver-nense cap. 9.*

Excommunicatus per multum tempus contemnens, & non curans absolui, fit suspectus de hæresi. *Honorius III. ex Cirone, de poenis cap. 2. & in decretali de poenis c. fin. Concil. Trident. sess. 25. de refor. c. 3.*

Si verò sit excommunicatus ob suspicionem hæresis, quomodo tractandus.

Vide, *Excommunicati sunt inhabiles.*

Excommunicationes Bullæ Cœne, quot, quæ, & à quo absoluenda.

Excommunicationes in Bulla Cœne in vnum colliguntur, numero 20. *Gregor. 13. constit. 81. Consueuerunt.* Prefatæ literæ Bullæ Cœne dicuntur, quia feria quinta Cœnæ Domini leguntur, & publicantur omni anno in Cappella Papali.

Renouantur hæ literæ à Paulo 5. constit. 63. *Pastoralis.* Ab Urbano 8. constit. 62. *Pastoralis.* & ab Alexandro 7. constit. *Pastoralis.* Data 13. Aprilis 1656.

Excommunicati in Bulla Cœne sunt sequentes, iuxta ordinem literarum Pauli 5. &c.

- 1 Heretici, Apostatæ, eis credentes, receptatores, & defensores eorum. Legentes libros continentes hæresim, vel tractantes de Religione, sine licentia Papæ.
- 2 Appellantes ad Generale futurum Concilium: sic dantes ad hoc auxilium, vel fauorem. Si verò sint Collegia, Capitula, vel Vniuersitates, interdicuntur.
- 3 Piratæ, & cursarij discurrentes mare Ecclesiastici status, à Monte Argentario vsque ad Terracinam: sic & eorum fautores, vel receptatores.
- 4 Naufragantium bona, vel in littoribus inuenta, sibi capientes.
- 5 Imponentes in suis terris nouas gabellas, pedagia, &c. non permissa à legibus, aut sine Papæ licentia: vel ea exigentes.
- 6 Falsificantes literas Apostolicas, etiam in forma Breuis, siue gratiæ, siue iustitiæ; vel falsò publicantes literas Apostolicas: vel falsò signantes.
- 7 Deferentes ad Turcas, seu Saracenos, arma, equos, ferrum, filum ferri, stamnum, calibem, vel alia metalla, vel bellica instrumenta, ligamina, ligna, canapes, funes. Sic etiam, qui significant Turcis, vel hæreticis, quæ sunt in damnum Christianæ Religionis: vel dant ad hoc fauorem, auxilium, aut consilium. Vide, *Christiani.*
- 8 Impedientes eos, qui ad Romanam Curiam deferunt victualia, seu alia necessaria.
- 9 Occidentes, mutilantes, detinentes, capientes eos, qui veniunt ad Romanam Curiam, vel ab ea recedunt; vel in ea morantur ad negotia. Item vendicantes sibi auctoritatem delegatam Papæ, vel alterius Papæ Iudicis Romæ.
- 10 Occidentes Peregrinos venientes Romam, mutilantes, detinentes, vulnerantes, vel sic facientes cum eis, qui recedunt è Roma. Et dantes ad hoc consilium, fauorem, vel auxilium.
- 11 Occidentes, mutilantes, vulnerantes, capientes, carcerantes, hostiliter persequentes Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, episcopos, Legatos, Nuncios Papæ. Item ejicientes eos de dominijs, & terris suis, vel eorum habentes.
- 12 Occidentes, percutientes, spoliantes per se, vel per alios, eos, qui ob negotia, aut causas Romam veniunt, vel in ea morantur. Item dantes ad hoc fauorem,

fauorem, auxilium, vel consilium. Item qui tale aliquid contra procuratores, & agentes faciunt.

13 Qui à grauamine, vel executione literarum Apostolicarum etiam in forma breuis, siue gratiæ, siue iustitiæ, siue à citatione, inhibitione, vel processu à Papa, Legato, Nuncio, Auditore Camerae, vel alijs delegatis Papæ ad sæculare tribunal appellant. Sic etiam, qui impediunt ne præfata decreta, literæ, monitoria, &c. executioni mandentur. Sic qui executores, siue mandatarios, siue notarios, subexecutores capiunt, vulnerant, percutiunt, carcerant, detinent, vel eorum consanguineos, partes, seu agentes sic tractant, siue per se, siue per alium. Vel impediunt ne literas Apostolicas obtineant, aut impetratis vtantur.

14 Causas spirituales, beneficiales, vel decimales ad se auocantes laici: vel eorum cursum impediunt. Vel partes adstringunt ad reuocandum citationes, inhibitiones, aut alia acta in causis præfatis, etiam si id facientes sint superiores, Cancellarij, Consiliarij, ordinarij, &c. cuiuscumque Principis.

15 Qui personas Ecclesiasticas, Collegia, seu Capitula ad suum forum trahunt laici, siue directè, siue indirectè, vel quomodocumque iuri Ecclesiastico præiudicant.

16 Qui impediunt Episcopos, vel alios Prælatos ecclesiasticos, ne suo iurè vtantur in ecclesiasticis, capiendo, vel persequendo agentes eorum, consanguineos, affines, vel procuratores. Et qui decreta ecclesiasticorum eludentes recurrunt ad Cancellarias sæculares, & mandata, seu reuocationes contra ea procurant, & qui illa faciunt, vel dant auxilium, fauorem, consilium, vel patrocinium.

17 Vsurpantes iura, fructus, &c. Sedis Apostolicæ, vel aliarum ecclesiarum, vel qui ea sequestrant absque licentia superioris competentis.

18 Imponentes decimas, tallias, collectas, vel alia onera Ecclesiasticis, vel eorum bonis, absque licentia Papæ: vel qui sic imposita exigunt, aut recipiunt. Sic etiam qui directè, vel indirectè ea exequi faciunt, vel procurant, aut dant auxilium, fauorem, vel consilium, cuiuscumque gradus, aut dignitatis sint.

19 Causas criminales Ecclesiasticorum iudicantes, tractantes, &c. vt Iudices, Notarij, Scribæ, executores, processando, bandiendo, capiendo, vel contra eos sententiando sine licentia Papæ.

20 Occupantes, vel inuadentes directè, vel indirectè, terras, & ciuitates ecclesiæ, Regnum Sardinie, Corsicæ, & Siciliæ citra Farum, &c. loca mediata, vel immediata ecclesiæ subiecta. Sic etiam retinentes, adherentes, fauorem, consilium, vel auxilium dantes.

Excommunicationum Bullæ Cænæ vigor, & obseruantia.

Excommunicationes Bullæ Cænæ habent vigorem, etiam mortuo Papa. *Gregor. 13. constitut. 81. Consueuerunt. §. 22. Paulus V. const. 63. Pastoralis.* donec ab alio Papa reuocentur. *ibid. §. 21.*

Excommunicationes in Bulla Cænæ à nullo alio absolui possunt, nisi à Papa, vel in mortis articulo, & tunc iuratur de stando mandatis ecclesiæ, & satisfaciendo, & datur de hoc cautio. *Paulus V. ibid. §. 22.*

Absoluentes ab aliqua excommunicatione Bullæ Cænæ sine Papæ delegatione, incurrunt excommunicationem. *ibid. §. 23.* Sed nota, quod eam non reseruant. Nec *Paulus V.* Nec *Vrbani 8.* Nec *Alexander 7.*

Absoluti ex Papæ licentia non censentur absoluti, nisi reuocauerint acta, decreta, &c. facta contra ecclesiasticam immunitatem, & habeant firmiter propositum non committendi de cætero, & certiorent Sedem Apostolicam de reuocatione facta. *ibid. §. 24.*

Excommunicatio Bullæ Cænæ incurritur à quocumque transgressore cuiuscumque gradus, & dignitatis sit, etiam si habeat priuilegium, ne possit excommunicari. *ibid. §. 25.*

Excommunicationum præfatarum literæ legi debent, semel saltem in anno in ecclesijs. Et confessarij siue sæculares, siue regulares habere debent penes se copiam illarum. *ibid. §. 28.*

Hæc omnia confirmat *Vrbani 8. constitut. 62. Pastoralis.* & *Alexander 7. const. Pastoralis. Data 13. Apr. 1656.*

Nota quod singulæ excommunicationes præfate dispersæ prius erant per volumen textus canonici, & alias Pontificum Constitutiones, & ipsis reseruata, vt de singulis patet in suis locis.

Alia excommunicationes.

Excommunicationes dictæ Sancti Eleutherij, prohibentur fulminari. *Paulus 3. const. 27. Licet.*

Excommunicatio contracta ex abortu, quæ prius erat Papæ reseruata *ex constitut. Sixti V.* potest à quolibet confessario absolui. *Gregor. XIV. constit. 8. Sedes.*

Excommunicationis literæ contra Henricum VIII. Regem Angliæ ob dissolutionem matrimonij, & inductionem Annæ Bolenæ. *Paulus 3. const. 7. Eius.* Suspensa fuit executio talis Bullæ; deinde executioni mandata. *ibid.*

Excommunicationis literæ, quæ expediuntur contra furantes, vel non reuelantes, quomodo expediendæ. *Pius V. constit. 150. Sanctissimus.*

Excubia.

Excubiæ tempore obsidionis. Vide, *Vigilia.*

Excusatio.

Excusari non possunt, qui præmoniti non obediunt. *Agapetus epist. 2.*

Exempla.

Exempla, seu copię Scripturarum Romæ, quando, & quomodo dari debent. *Paulus V. const. 71. tit. de registris.* Vide, *Notarij.* Vide, *Scriptura.*

Exemptio, Exempti.

Exemptio ab Episcopo non probatur per solutionem census curiæ Romanæ. *De priuilegiis. cap. Recepimus. & in 6. cap. Si Papa.* Neque per hoc quod est filius spiritualis Romanæ ecclesiæ. *ibid.*

Exemptio non probatur, nisi per priuilegium Papæ, vel per sententiam, quæ declarauit aliquem esse exemptum. *De priuilegiis. in 6. c. Si Papa.*

Item probatur exemptio, si Papa explicat, quod quis gaudet libertate ecclesiæ Romanæ, vel quod est liber, (siue persona, siue ecclesiæ) vel quod ab ordinario exemptus, vel quod ordinarius non potest Cathedram in loco aliquo collocare, vel imperare. *ibid.*

Exemptio concessa monasterio non fert secum semper exemptionem cappellarum. *De priuilegiis. cap. Ex ore.*

Eximi non dicitur ecclesiæ per hoc quod pertinet ad Romanam, nisi aliunde probetur exemptio. *De priuilegiis. in 6. cap. Si Papa.*

Exempti non tenentur obedientiam promittere Diœcesanis. *De priuilegiis. cap. cum olim il 2.*

Exemptus facere non potest nouam ecclesiam in loco non exempto. *ibid.* Si facit, subditur episcopo.

Exemptus ratione alicuius loci, vel rei, non est exemptus ratione omnium. *ibid. cap. cum Cappella.*

Exempti non possunt interdici ab ordinarijs, nisi in certo casu. *De priuilegiis. in 6. c. 1. §. In eos.*

Exempti, in locis non exemptis non possunt cappellas ædificare sine licentia episcopi. *De priuilegiis. in 6. cap. Autoritate.*

Exempti, in alijs locis exemptis non possunt ædificare cappellas, sine licentia Papæ. *ibid.*

Exempti non possunt ab Episcopis, vel alijs Prælatibus capi, carcerari,

cerari, &c. nisi in casibus à iure permissis. *Clement. de excessibus Prælatorum.*

Exempti non veniunt sub nomine *Clericorum*, si Papa præcipit correctionem Clericorum. *De off. Ind. ord. c. Graue.*

Exempti non possunt in se assumere causas suorum commensalium, tamquam suas, neque ut authores, neque ut defensores. *De priuil. in 6. c. Authoritate.*

Exempti Prælati possunt eligere sibi confessorem. *de pœnit. & remiss. cap. fin.*

Exempti, pro contractu, vel delicto extra locum exemptum possunt conueniri, & iudicari ab ordinarijs: excepto si delictum sit commissum in alio loco, etiam exempto, vel si alibi contrahant, vel delinquant: quia tunc nec iudicare eos possunt, nec remittere ad loca illa in quibus deliquerunt. *De priuil. in 6. c. 1.*

Exempta ecclesia, intelliguntur exempti clerici, & monachi; non verò Parochi. *De priuileg. in 6. c. Per exemptionem.*

Exemptis canonicis, non eximitur ecclesia. *ibid.* Sed exemptis clericis intelliguntur exempti canonici. *ibid.*

Exempti, ab episcopo compelli possunt ad exequenda legata, & onera ecclesiarum. *Clem. de iure patron. c. 1.* Vide, *Curati.*

Exempti possunt à diocesanis puniri, si eorum superiores non procedant ut debent, & quomodo hoc. *Leo X. constit. 10. Regimini.* Processus verò mitti debent Romam clausi. *ibid. §. 3.* Tales processus cum expensis exemptorum fieri debent. *ibid. Conc. Later. 5. sess. 10. constit. 2.* Vide, *Episcopi circa Regulares.* Vide, *clerici à quo iudicandi.*

Exempti tenentur accedere ad synodum prouincialem. *Leo X. constit. 10. Regimini. §. 12.* Vide, *Concilia.* Vide, *Archiepiscopus quo ad Pontificalia.* Vide, *Canonici exempti.* Vide, *Regulares circa Episcopos.* Vide, *Episcopi Regulares.*

Exemptiones ab omnibus cameralibus concessæ laicis reuocatae sunt. *Sixtus V. constit. 2. Inter varias.* Vide, *camerae onera.*

Exemptiones omnes à soluendis ijs oneribus concessæ cuiumque personæ, Communitati, Magistratui, &c. etiam si per instrumenta fuissent concessæ pro quacumque causa, reuocantur. Excipiuntur personæ ecclesiasticæ, siue sæculares, siue regulares quò ad exemptiones, quæ sibi de iure conueniunt. Item Cardinales, Prælati, & officiales Romanæ curiæ, & patres, qui habent 12. filios. *Paulus V. constit. 11. in maximis.*

Exemptiones omnes concessæ cuiumque in præiudicium camerae gabellarum, dationum, tributorum, &c. reuocantur rursus ab *Innocentio X. constit. 7. Et scia.*

Excipiuntur. Primò Religiosi & ecclesiastici quibus de iure competit exemptio.

Secundò. Omnes illi, qui eas obtinuerunt titulo onerosa, ut exemptionis, &c.

Tertiò. Cardinales, Camerales actuales, Cubicularij secreti, & Secretarij, & alij familiares, & continui commensales Papæ in rotulo descripti.

Quartò. Consanguinei Papæ viuentis Papæ.

Quintò. Officiales curiæ Romanæ.

Sextò. Prælati domestici Papæ.

Septimò. Illi qui habent priuilegium duodecim filiorum omnia ad hoc spectantia, distinctè. *ibid.*

Et Alexander VII. *constit. In sublimi* data die 22. Augusti 1656. confirmat eandem reuocationem exemptionum concessarum, quæ in iure non habentur, quibuscumque Personis, Vniuersitatibus, Ciuitatibus, siue concessæ sint in forma breuis, siue sub plumbo, &c. ex quocumque motiuo. Omnia autem huiusmodi priuilegia concessa quibuscumque personis siue sæcularibus, siue ecclesiasticis reducuntur ad limites iuris communis excipiuntur, qui eas habent titulo oneroso, & aliæ personæ nominatæ in constitutione *Innocentij X.* vbi supra, & alia circa hoc distinctè.

Exequia.

Exequiæ defunctorum quomodo faciendæ. Vide, *Defunctorum funeralia*; &c. Vide, *Funeralia.*

Pro exequijs faciendis nihil exigatur à clericis. *De Simonia cap. Suam.*

Exequiæ, seu funeralia fieri non possunt in Ecclesijs Fratrum Minorum, ipsis nolentibus. *Clemens 4. constit. 4. Virtute.*

Exequiæ pro Episcopo quomodo faciendæ. *Concil. Tolet. 7. c. 3.* Vide, *Funeralia.* Vide, *Episcopo moriente.*

Exequiæ pro Cardinalibus. Vide, *Cardinal. funeralia*, &c. Vide, *conuiuia* in fine. Vide, *Funera.*

Exequutor, Exequutoria.

Exequutor datus à Papa ad gratiam, pro mortuo potest exequi. *De off. ind. deleg. in 6. cap. Si super.*

Exequutor datus à Papa, nisi sibi prohibeatur potest subdelegare. *ibid. c. Is cui. sed Urbanus 8. constit. 6. c. 48.* præcipit ut per seipsum exequatur, literarum Apostolicarum mandatum, &c.

Exequutor literarum Papæ in prouincia de beneficiorum prouisione, non potest generaliter inhibere, nè fiant prouisiones, nisi hoc sibi concedatur in mandatis. *De concessione. præbend. in sexto cap. Exequutor.* Sed specialiter inhibet ne prouideatur aliquod. *ibid.*

Exequutor sententiæ à Papa factæ potest admittere exceptionem fraudis, sed non potest pronunciare super negotio. *de sententia, & re iud. cap. de cætero.* Vide, *Sententia.*

Exequutor non potest recusari. *De appellat. & recusat. cap. Nouit ille.*

Exequutor testamentorum compelli potest ab episcopo ad exequendum, licet testator interdixerit ne compellatur. *de testam. c. Tua nobis & c. Ioannes.* Vide, *Testamenta.*

Exequutor quando potest inhibere, & quando non. *De concessione. præbend. in sexto c. Si soli ordinario.* Vide, *Delegatio ver. 7.*

Exequutores testamentarij, si plures sint, & aliqui nolunt adesse, vel in remotis agunt, vnus potest exequi, nisi testator aliud disposuerit. *De testam. in 6. cap. fin.*

Exequutores testamentorum esse possunt Religiosi de sui superioris licentia; alias non. *Clement. de testam. c. vn.* Sed tenentur reddere rationem episcopis de exequutione, &c. non obstantibus priuilegijs. *ibid.* Vide, *Testam.*

Exequutores literarum Papæ in aliqua Diocesi, si hæc diuiditur remanet cum potestate in vtraque. *Extra, de off. ind. deleg. c. vn.* Vide, *Sententia.*

Exequutoria literæ non valent, si in eis sit mentio, quod præcesserint monitoriæ, & hoc sit falsum. *De rescriptis cap. ex insinuatione.*

Exequutoria literæ si dantur à Papa successore, & monitoriæ à præcessore, ab isto intelligitur grauatio facta. *ibid. cap. Literis Apostolicis.*

Exequutio sententiæ in causa quando potest differri, & quando non, si aduersarius petit restitui in integrum. *De in integrum restitut. cap. Suscitata.*

Exequutores, quando possunt capere. Vide, *Delegatio.*

Exequutio literarum Apostolicarum impediri non potest à Prælati, vel alijs sub prætextu cuiuscumque Priuilegij, sub pena priuationis iurisdictionis per tres menses. *Martinus V. constit. 2. Quod antidota.*

Exequutores literarum Papæ non possunt prosequi in sententia, si litigantes dant exceptionem, & ipsi non admittunt, ac proinde appellandum est ad Papam. *Honorius 3. ex Cirone, de appellat. c. 2.*

Exequutores testamentorum ad quid tenentur. Vide, *Testamenta.* Vide, *Dispositio.*

Exequutiones impediētes. Vide, *citatio.* Vide, *Literæ Apostolicae.* Vide, *Sententia.*

Exigere. Exigens.

Exigens vltra debitum, peccat. 14. *quest. 1. c. Quod debetur.* & *cap. Quisquis.*

Exigere non potest aliquid Episcopus à Diocesi. 16. *q. 1. cap. constitutum.* Vide, *Episcopus quo ad procuraciones, &c.*

Exigere non potest aliquid Episcopus à Clericis, Monachis, locis pijs, &c. vltra statutum. 16. *q. 1. c. Nulli Episcoporum.* & *c. Predicator.* Vide, *Episcopus, ut supra.*

Exigendi à clericis, &c. Priuilegia concessa quibusvis Principibus

pibus abrogantur. *de immunitate eccles. in 6. c. Clericis. §. fin.*
 Exigentes à clericis, pedagia, &c. excommunicantur, non
 verò dantes. *extra, de immunit. eccles. c. vn. Quod olim.*
Vide, excom. Bullæ Cœne.

Exigentes à clericis gabellas, pedagia, &c. excommunicantur,
 & per episcopos publicantur. *Clement. de censibus c. fin.*
 Exigentes ultra debitum pro expeditione literarum Apostoli-
 carum, prima vice priuantur officio per menses sex. Se-
 cunda autem vice priuantur in perpetuum. *Extrav. Ioan.*
22. de sent. excommunic. cap. vn.

Exorbitantia.

Exorbitantia à iure non sunt trahenda in consequentiam. *de*
regulis iuris in 6. reg. 28.

Exorcista. Exorcizare. Exorcismus, &c.

Exorcista idem sonat, ac adiurans, seu increpans. *Dist. 21.*
cap. Cleros.

Exorcista ordinatur per acceptionem libri exorcismorum.
Conc. Carthagin. 4. c. 7. Dist. 23. c. Exorcista. lib. 8. const.
Apost. c. 26. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 4.

Exorcistæ munus est exorcizare catechumenos, & energu-
 menos, imponendo eis manus. *dist. 25. c. Perlectis.*

Exorcista quotidie debet manus imponere energumenis. *con-*
cil. Carthag. 4. c. 90. de consecr. dist. 5. c. Omni die.

Exorcista habet potestatem super catechumenos, & energu-
 menos. *conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 4.*

Exorcista habet imperium super diabolum. *Gregor. 7. lib. 8.*
epist. 21.

Exorcistatus est ordo in ecclesia. *Lib. 8. constit. Apost. c. 26.*
Conc. Carthag. 4. cap. 7. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 4.
conc. Trident. sess. 23. c. 2. conc. Mogunt. 4. c. 39.

Exorcizandi potestas est in ecclesia. *conc. Mogunt. 4. c. 39.*

Exorcismo diaboli fugantur. *de consecrat. dist. 4. c. Sacerdo-*
tes. Conc. Mogunt. 4. c. 39.

Exorcismus valet etiam contra alia nociua. *Concil. Mogunt.*
4. cap. 39.

Exorcismus non fiat ob quæstum. *Concil. Mediol. 1. par. 2.*
tit. de Exorcista.

Exorcismus fieri non potest in domibus priuatis. *de consecr.*
dist. 1. cap. Tabernaculum.

Exorcismi faciendi iuxta ritum librorum, quos probat epi-
 scopus. *Conc. Mediol. ubi supra.*

Exorcizantes in baptismo eiiciunt dæmones. *de consecr. dist.*
4. cap. Sacerdotes.

Exorcismum baptismi, vel alios spernens, peccat mortaliter.
Concil. Constant. sess. ult. in constitut. Martini V. circa
medium.

Exorcizare non possunt, qui non sunt ab episcopis ordinati.
Conc. Laodicen. c. 26. Felix 4. ep. 1. dist. 69. c. Non oportet.
de consecr. dist. 1. cap. Tabernaculum. Concil. Aquis-
gran. sub Ludouico Pio cap. 79. Concil. Mediolan. 1. par.
2. tit. de Exorcista.

Exorcizare non permittat episcopus, nisi personis probatæ vi-
 tæ. *Conc. Mediolan. ubi supra.*

Exorcizans cauere debet à curiositate. *Concil. Mediol. ubi*
supra.

Exorcista olim per septem testes erat damnandus. *Concil.*
Rom. 2. sub Siluestro cap. 3.

Expectatiua.

Expectans beneficium, si interim acquirit aliud impossi-
 bile cum illo, perdit gratiam expectatiuæ. *Clement. de re-*
scriptis cap. Gratie.

Si plures expectant beneficium ex concessione plurium Pon-
 tificum, quomodo tractandi, & quo ordine prouidendi.
De concess. præb. in 6. c. Autoritate.

Expectatiuæ, seu indulta beneficiorum in posterum, nulli con-
 cedantur. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 19. Nec etiam*
in fauorem Cardinalium, & si conceduntur sunt nullæ. ib.
Vide, Beneficia vacatura. Vide, Gratie.

Expensæ.

Expensæ quæ fiunt à Capitulo pro electione Prælati de bonis
 Prælatuæ fiant. *de elect. c. Ut præterita.*

Expensarum poenam subit victus, nisi sententia feratur pro
 absente. *de pœnis cap. Calumniam.*

Expensæ factæ à procuratore de mandato Domini, ab hoc
 reficiantur. *de Procuratoribus c. cum pro causa.*

Expensæ quando soluendæ sunt testibus. *Vide, Testes.*

Expensæ, seu procuraciones dandæ episcopo visitanti, &
 quæ. *Vide, episcopus quo ad visitationem. Vide, episco-*
pus quo ad procuraciones. Vide, Visitatio, &c.

Ad expensas quando condemnandus est citatus non compa-
 rens in termino. *de dolo, & contumacia, c. Cum dilecti.*

Ad expensas quando condemnatur opponens in causa benefi-
 ciali. *de dolo, & contumacia, c. Finem litibus.*

De expensis factis ab Inquisitore in causa hæresis non potest
 Episcopus petere rationem; sed Papæ hoc reseruatur. *ex-*
tra, de hæreticis cap. ex eo. Vide, Appellans, &c.

Expositi.

Expositi quando inueniuntur, quomodo possunt possideri, &
 quæ monitio requiritur. *Conc. Vafense 2. c. ult.*

Expositi ante ecclesiam debent defendi ab ea. *Dist. 87. cap.*
Si expositus.

Expositus inuentus ab aliquo possideri potest ab inuentore, si
 prius hic ponit epistolam contestationis, & intra decem
 dies non requiratur. *ibid. c. Si expositus.*

Expositi, quorum ignoratur baptismus, sunt baptizandi (sed
 sub conditione, si non es, &c.) *de consecr. dist. 4. c. Par-*
uulus. c. Placuit de infantibus, & c. cum itaque.

Vide, Baptismus an dandus, quando est dubium. Vide, Fi-
lij expositi.

Extraneus.

Extranei ab ecclesia non præponantur emeritis ecclesiæ pro
 Episcopatu. *Dist. 61. c. Nec emeritis.*

Extraneus clericus, ac transmarinus recipi olim non poterat
 sine literis signatis per quinque episcopos. *dist. 98. c. Nul-*
lus aliqua, c. Transmarinos. & cap. Afros.

Extractio. Extrahere.

Extrahi non possunt recurrentes ad ecclesia. *17. q. 3. c. Mi-*
ror. cap. Reum. Poena extrahentium. ibid. cap. Frater.
Vide, ecclesia.

Extrahi non possunt frumenta, &c. de statu ecclesiæ. *Vide,*
Ecclesiasticus status. Vide, Status.

Extrema Vnctio.

Extrema vnctio sacramentum salutare est. *Conc. Constant.*
sess. ult. in constitutione Martini V. circa medium. Conc.
Regiaticinum cap. 8.

Est Sacramentum nouæ legis. *Eugenius 4. in literis unionis*
in Concil. Florent. sess. ult. Concil. Mogunt. 4. c. 34. con-
cil. Londin. 2. cap. 3. Conc. Trid. sess. 7. de Sacram. cap. 1.
& sess. 14. ut infra.

Extremam vnctionem contemnens, peccat mortaliter. *con-*
cil. Const. ubi supra. Conc. Colon. 3. tit. Censura. Concil.
Trident. sess. 14. de Sacr. extr. Vnct. cap. Quasiuit. de ver-
bor. signif. & can. 3.

Extrema vnctio à sacerdote tantum dari potest, vel ab episco-
 po. *Innoc. 1. ep. 1. cap. 8. dist. 95. cap. Illud superfluum.*
Eugenius 4. in literis unionis, ubi supra. Concil. Later.
3. par. 50. cap. 22. Concil. Mogunt. 4. c. 34. Concil. Trid.
sess. 14. de Sacram. Extreme Vnctionis cap. 1. & can. 4.
de verbor. signif. cap. Quæ licuit.

Extrema vnctio infirmis danda. *Concil. Moguntin. sub Leo-*
ne 4. Sed infirmis, de quorum salute multum timeretur.
Eugen. 4. in literis unionis in Conc. Florent. sess. ult. con-
cil. Cabil. 3. cap. 48. Colon. 2. par. 7. c. 49. Conc. Trident.
sess. 14. de Sacram. Extreme Vnct. c. 3.

Superata vna infirmitate, dari etiam potest in alia infirmitate. *Concil. Trid. ibid. c.3.*
 Danda dum infirmus est integris sensibus. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacram. Extrema Vnct.*
 Potest ministrari à sacerdote, præsentè alio clerico, vel etiam solo. *Concil. Later. 3. p. 50. c.22.*
 Continet remedium salutis. *Concil. Londin. 2. cap.3.* Gratiâ causat, & peccata remittit. *Concil. Senon. de Extrema Vnct. c.10. Concil. Trid. sess.14. de Sacram. Extrema Vnct. c.1. & 2.*
 Extrema vnctio fuit instituta *Marci 6.* & promulgata per Iacobum. *Concil. Trid. sess.14. de Sacram. Extrema Vnct. c. & can.1.*
 Non fuit instituta à Iacobo, sed à Christo. *Concil. Senon. de Extr. Vnct. c.10.*
 Eam ministrarunt etiam Apostoli. *conc. Mogunt. 4. c.34.*
 Extremæ vnctionis materia est oleum oliuæ benedictum per episcopum. *Eugen. 4. in literis unionis. Conc. Florent. in sess. ult. Concil. Trid. sess.14. de Extr. Vnct. c.1.*
 Forma huius Sacram. sunt hæc verba. *Per istam vnctionem, & suam pijsissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per visum, (vel &c.) deliquisti. Eugen. 4. ibid. Trid. ubi supra c.1.*
 Effectus extremæ Vnctionis præter gratiam, & peccatorum remissionem, est sanatio mentis, & in quantum expedit etiam sanatio corporis. *Eugen. 4. ibid.*
 Extrema vnctio est contra terrores conscientie, dat hilaritatem, & alleviationem tormenti. Leuiores peccata tollit, & purgat reliquias grauiorum. *Concil. Mogunt. 4. cap.34. & Trid. sess.14. de Sacram. Extrema Vnct. cap.1. & 2.* Præterea alleviat animam ægroti, excitat in ea fiduciam in Dei misericordiam, laborum morbi sufferentiam; virtutem ad resistendum tentationibus, & interdum causat salutem corporis, si animæ prodest. *Trid. ibid.*
 Dum Sacramentum extremæ Vnctionis ministratur, omnes qui infirmo adstant, orent pro eo. *Concil. Mediol. 1. p.2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Extrema Vnct. &c.*
 In Extremæ Vnctionis ministerio ecclesia Romana facit id, quod Sanctus Iacobus præscribit. *conc. Trid. ubi supra c.3.*
 Extrema Vnctio dari non potest pœnitenti publico, nisi reconcilietur. *Concil. Regiaticinum c.8.*

Exulare. Exules.

Exulare facientes episcopos, canonicos, &c. ecclesiasticos, laici quas pœnas incurrunt. Vide, *Excommunicationes in Bulla Cane.* Vide, *Clericorum persecutores.* (Vide, *Ecclesiasticorum percussores.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cane.*
 Vide, *Banniti, in fine.*

F

Fabrica. Fabricare.

Fabrica ecclesiæ reparanda à beneficiatis. *De Eccl. edificandis c.1.* Vide, *Beneficiatorum obligationes.*
 Fabricæ ecclesiæ restauratio spectat ad canonicos, si ita concludit episcopus cum maiori parte Capituli. *de his, quæ sunt à maiori parte, &c. c. fin.*
 Fabricæ ecclesiarum à Rectoribus reparandæ. *de Eccl. edific. cap. de his.*
 Fabricæ communi Ecclesiæ subueniendum est de redditibus ecclesiæ in communi. *Concil. Colon. 2. p.3. c.23.*
 Fabricæ ecclesiæ iura committenda sunt pluribus, scilicet Parocho, seu Rectori ecclesiæ, & alijs laicis. *Conc. Mog. 4. c.90.*
 Fabricæ ecclesiæ Procurator non potest in suum vsum convertere redditus fabricæ. *Conc. Mogunt. 4. c.90.*
 Fabricæ cuiusvis ecclesiæ, vel hospitalis administratores, omni anno tenentur reddere rationem ordinario, non obstante consuetudine in contrarium; secus est, si in fundatione aliter sit dispositum. *Conc. Trid. sess.22. de reform. c.9.*
 Si vero ex consuetudine, privilegio, &c. alijs reddenda sit ratio, inter eos adsit episcopus. *Concil. Trid. ibid.*
 Vide, *Ecclesia à quo reparanda.*

Fabrica Sancti Petri Romæ.

Iulius 2. volens Basilicam Sancti Petri restaurare, & ad formam amplissima, vt decebat, & postea per Successores Pontifices effectum est, reducere; vt fideles manus adiutrices ad opus admouerent, indulgentias concessit ijs, qui eleemosynas pro Fabrica erogarent. Etiam si in partibus remotis existerent. *Idem Pont. const. 23. Liqueat.* Multos excessus per eiusmodi eleemosynas componendos indulget. Multa legata, donationes, malè ablata, &c. in fabricam conuerti concessit, & alia innumera ad hoc spectantia per 24. §§. diffusè enumerantur.
 Item priuilegia concessa commissarijs, & collectoribus præfata Fabricæ. *ibid. distinctè.*
 Fabricæ Sancti Petri Collegium 60. virorum institutum est à *Clem. 7. const. 3. Admonet.* Nulli subiacet, nisi Papæ. Cura fabricæ ei demandatur. Quid possit, & quid teneatur facere. Quomodo se gerere in recipiendis legatis, in litigando, & alia ad id spectantia distinctè. *ibid.*
 Impedientes collectores eleemosynarum fabricæ, excommunicantur, & ad satisfactionem tenentur. *ibid.*
 Notarij, & rectores Ecclesiarum, qui sciunt hæc legata, tenentur reuelare, & pœna. *ibid.*
 Collegium præfatum potest facere compositiones super malè ablati, incertis acquisitis per vsuram; ijs in quibus Romana ecclesia potest succedere, ijs quæ debebant restitui incertis dominis, & omnibus, quæ incertis Ecclesijs, pijs locis, &c. sunt promissa, sed non possunt fieri compulsionem, quia deficiunt probationes: Item potest absolvere præfatas personas componentes, ab obligatione reddendi, &c. *Clem. 7. const. 3. Admonet, & const. 9. Dudum.*
 Collegium præfatum obtinet multa priuilegia tam circa electionem confessarij, quam circa alia. *ibid.*
 Eadem omnia dicti Collegij confirmat *Paulus 3. constitut. 31. Dum ad vniuersas.*
 Indulgentias concedit ijs, qui adiuuant dictam fabricam cum eleemosynis; declarat quæ bona pertinent ad dictam fabricam, & quomodo atque à quibus collectores, & commissarij exigere possunt eleemosynas pro fabrica, & alia diffusè.
 Collegium dictæ fabricæ potest facere transactionem pro donationibus factis inter viuos, si executionem non habuerunt: Item & de alijs legatis, dummodo solvatur quinta pars pro fabrica Sancti Petri. *Iulius 3. const. 15. Accepimus.*
 Potest in aliquibus casibus prætereundè quintam pro legatis relictis Sanctæ Domui Lauretanæ, ob negligentiam non exactis. *Pius 5. const. 56. Ad Romani.*
 Duæ sententiæ latæ in fauorem fabricæ Sancti Petri faciunt rem iudicatam. *Pius 5. const. 95. Et si ommissis.*
 Collegium hoc potest compellere hæredes, vt adimpleant legata, si transactis 15. mensibus à morte testatoris id non fecerint; & applicat quintam fabricæ Sancti Petri. *Pius 5. const. 96. Decet.*
 Item potest cogere hæredes, vt soluant legata pro missis, & officijs, & alijs si intra triennium non fecerint; & retinere potest medietatem pro fabrica. *Pius 5. const. 97. Exigit.*
 Potest cognoscere alienationes bonorum Ecclesiasticorum, eas causas iudicare, & fructus malè perceptos fabricæ applicare. *Pius 5. const. 98. Et si de singulis.* Etiam si tales causæ pendeant coram alijs iudicibus, & annullat priuilegia in contrarium.
 Distinctè assignat quæ sunt causæ, & casus, ad quæ se extendit Collegium fabricæ, & commissarij eius; & quas compositiones ab ijs fieri possunt; & quas obligationes dirimere, & liberare obligatos à partium molestijs. *ibid. & in declaratione seq.*
 Fabricæ Sancti Petri causas quasdam iudicare potest Archipresbyter, & quas. *Sixtus 5. const. 102. Cum ex debito.*
Alexander 7. in const. Superni, data 30. Augusti 1655. Videns quod fabrica Sancti Petri ad optimam formam sit redacta, decreuit vt legata relictæ pauperibus in genere non possint applicari amplius fabricæ Sancti Petri, tamquam incerta, sed danda esse pauperibus.
 Quod si hæredes, & executores talium legatorum mortui sint, & exequi non possint, ordinarij, & fabricæ ministri id

exequantur, & pauperibus erogent. Extenditur hæc constitutio ad futura, præsentia, & præterita legata, quæ non fuerunt adhuc applicata fabricæ Sancti Petri. *ibid.*
Vide, *Notarii.*

Fabricantes Roma.

Vide, *Roma.*

Factum. Facere. Faciens.

Factum in libello est exponendum, ut clarè intelligatur. *De iudiciis cap. Dilecti filii.* Non tamen est necessarium, ut exprimatur nomen actoris. *ibid.*

Factum non vitiatur, etiam si diuerso modo narretur, dummodo substantia sit eadem. *De verborum signific. c. Nihil obstat.*

Factum, quod ab initio non subsistit, tractu temporis non validatur. *De regulis iur. in 6. reg. 18.*

Factum legitimè, retractari non debet, licet postea casus eueniat, à quo non potuit inchoari. *de regul. iur. in 6. reg. 73.*

Facta ob necessitatem non possunt duci in exemplum. *ibid. reg. 78.*

Facta contra leges sunt nulla. 25. q. 2. c. *Imperiali. cap. Nec damnosa. cap. Rescripta contra ius. & cap. Dicenti.* Habentur pro non factis. *De regul. iur. in 6. reg. 64.*

Factum per principalem proponendum est iudici, nisi principalis sit adeò indiscretus, ut debeat suppleri. *De iudiciis cap. Pastoralis.*

Facti error non nocet vlli negotio non facto. *De confessis cap. fin.*

Facta contra decretalem, sunt ipso iure nulla. *De rescriptis in 6. c. Statutum.*

Facta singulorum exigunt personam veram. *Extrau. Ioann. 22. Quia quorundam.*

Facere non dicitur, qui facit, quod non debet. *De regulis iuris cap. Qui ex timore.*

Faciens per alium, perinde se habet, ac si ipse faceret. *De regul. iuris in 6. reg. 72.*

Factio. Factionarius.

Factionem reuelans præmio remunerandus est, & quo. 6. q. 1. cap. *Si quis cum militibus.*

Factionarius, & attentans factionem, puniri debet pœna mortis ciuilibis, & quæ est hæc mors. *ibid.*

Fallere. Falli.

Fallere, aut falli in ijs, quæ non pertinent ad salutem, non est adeo graue peccatum. 22. q. 2. cap. *in quibus.*

Falli, & fallere in his quæ pertinent ad salutem, grauius malum est. 22. q. 2. cap. *In ipsarum.*

Fallere nullus debet villo modo. *ibid. cap. Nec artificioso.*

Falliti, seu decocti.

Fallitos se fingentes pœna mortis puniendi in statu ecclesiæ. *Pius V. const. 112. Postquam.*

Vide, *Ripa.* Vide, *Mercatores.*

Falsum. Falsitas.

Falsum crimen opponens clerico, excommunicatur vsque ad mortem. *Conc. Carthag. 3. in addit. c. 3. 2. q. 3. c. Si quis Episcopum.* Est infamis. *ibid. cap. Si quis circa.* Talionis pœna damnatur. *ibid. c. Qui non probauerit.*

Falsum crimen opponens cuicumque, communionem priuandus est vsque ad mortem. *Concil. Arelatens. 1. c. 14. Arelat. 2. c. 24. Carthag. 4. c. 22. 5. q. 6. c. Epiphanius.*

Falsò accusans, & non probans, est infamis, & officio priuatur. 5. q. 6. c. *Quia iuxta. c. Omnis. c. Qui calumniam. Adrianus I. in decr. c. 41.*

Pœnam talionis incurrit. *ibid. 5. q. 6.* Vide, *Accusans.*

Falsus fit, non solum, qui negat veritatem, sed etiam qui occultat. *De crimine falsi c. 1.*

Falsum deponentes in causa fidei, vel inducentes alios, ob

quod aliquis fuit condemnatus, mutilatus, aut bonis spoliatus, vel graui iniuria affectus, damnandi sunt pro grauitate negotij, etiam curiæ sæculari tradendo. *Leo X. constit. 29. Intelleximus.*

Falsum testimonium est crimen capitale, & ideo falsus testis, ut homicida subeat pœnitentiam. *Post Conc. Agathen. c. 7. Concil. Epauenen. c. 13.*

Falsi testes sunt excommunicandi. *Concil. Venet. c. 1. Concil. Agathen. c. 37.*

Falsus testis tres offendit, Deum, iudicem, & innocentem. *De crimine falsi c. 1.* Vide, *Testis falsus.* Vide, *Inducens ad testificandum falsum,* sub Verbo. *Testes.*

Si commissio sit falsa, sententia ex ea secuta est nulla. *De crimine falsi cap. 1.*

Falsitas instrumenti probari potest per testes. *De fide instrumentor. cap. cum Ioannes.*

Falsitas priuilegij, quomodo inuenienda. *ibid. c. Accepimus.*

Falsitas de literis Apostolicis præsumi non potest, si sunt de simplici iustitia. *De crimine falsi c. Accedens.*

Falsum non censetur rescriptum per paruorum literarum raturam in loco non suspecto. *De crimine falsi c. fin.*

Falsitas latinitatis reddit suspectum rescriptum Papæ. *De rescriptis c. ad audientiam.*

Falsum imponens. Vide, *crimen.*

Falsas literas Sedis Apostolicæ habens, intra 20. dies denunciare debet, sub pœna excommunicationis. *De crimine falsi c. Dura sæpe. §. Adicientes.*

Novem modis contingere potest falsitas in literis Papalibus. *ibid. c. Licet ad regimen.*

Falsariorum pœnæ graues, carcerandi, pane, & aqua alendi. *ibid. cap. finali.*

Falsas Papæ literas habere detectus, carceretur, & Papa consulatur, quid de illo agendum sit. *Concil. Tribur. 1. c. 30.*

Vide, *clerici committentes, &c.* Falsum imponens. Vide, *Blasphemi.*

Falsa doctrina. Vide, *Carcer.* Vide, *Doctrina.*

Falsificans. Falsarius.

Falsificans sigillum Principis, si est clericus, deponatur. *De crimine falsi. cap. ad audientiam.*

Falsificantes literas Apostolicas, grauius puniendi. *Gregor. I. lib. 9. ex registro epist. 69.* Excommunicatur in Bulla Cœnæ. Vide, *Excommunicationes in Bulla Cœnæ.* Vide, *Litera Apostolica.* In perpetuum carcerem damnandi in pane, & aqua. *De verbor. signific. cap. Nouimus. §. Pro illo. Concil. Lateran. 3. in append. tit. de depositione c. 3.*

Falsarij casus Episcopo reseruatur. *Extra, de priuil. cap. Inter cunctas.*

Falsificatio manus facta à regulari. Vide, *Regul. casus reseruati.*

Fama.

Fama, ut probet, non debet esse paucorum. *De accusat. c. Inquisitionis. §. Quæsiisti.*

Fama sola non sufficit ad condemnandum. *De cohabitatione cleric. & mul. cap. Tu nos.*

Fama existente contra clericum fornicarium, hic debet se purgare; quod si nolit se purgare, vel deficiat, puniendus est. *ibid.*

Fames.

Famis, vel alterius necessitatis tempore, omnes tenentur subuenire patienti. *Concil. Arelat. 4. c. 14.*

Familiares Papæ.

Familiares Papæ non residentes possunt percipere fructus beneficij. *De clericis non residentibus cap. cum dilectus.*

Vide, *Papæ.*

Familiaribus Papæ fuit olim concessum gestare vestes rubri coloris. *Concil. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curiæ c. 2. Leo X. constit. 7. Superna. §. 25.*

Familiares Papæ sunt exempti à solutione pretij pro expeditione

tionem literarum Apostolicarum pro suis beneficijs, &c. *Sixtus 4. const. 16. Diuina.*

Non subduntur iurisdictioni ordinariorum. *Leo 10. const. 10. Regimini.*

Familiares Papæ, si male sentiunt de fide, præsertim Romæ, quomodo puniendi. *Leo 10. const. 7. Superna. §. 42.*

Familiares Papæ inferioris familiæ, etiam si habeant pensiones non tenentur gestare vestem clericalem. *Sixtus 5. const. 92. Cum sacrosancta. §. 3.*

Reliqui vero familiares Papæ tenentur. *ibid.*

Familiares Papæ exempti sunt à gabellis, & cæteris oneribus cameralibus, & non includuntur in reuocatione facta ab Innocentio 10. *Idem Innoc. 10. const. 7. Et si ea.*

Vide, *Ordinarius.* Vide, *Papæ familiares, &c.*

Familiares Cardinalium.

Familiares Cardinalium exempti sunt ab ordinarijs, esto à Cardinalibus dissentiant ad recreationem. *Leo 10. const. 10. Regimini.*

Qui actu cardinalibus non inseruiunt, non sunt exempti. *ib.*

Familiares Cardinalium, & famuli, moriente cardinali non possunt ab hærede exigere aliquid, quod sibi ex pacto non debetur. *Pius 5. const. 15. Sanctissimus.*

Vide, *Cardinalium familiares, Cappellani, &c.*

Familiares Cardinalium circa beneficia. Vide, *Cardinales circa beneficia.*

Famuli.

Famulus tenetur diligere Dominum, licet sit malus, & improbus. *Lib. 4. const. Apost. c. 11.*

Famuli percutientes se ex furore, ipsimet sunt puniendi non domini. *Conc. Arelaten. 2. c. 34.*

Famuli in diebus festis vacare debent à labore. *Lib. 8. constit. Apost. c. 33.*

Famuli Ecclesiæ si probatæ sunt vitæ, possunt ordinari. *dist. 54. cap. Multos.*

Famuli Ecclesiarum, vel clericorum, à domino sæculari non possunt applicari officijs publicis. *Conc. Tolet. 3. c. 21. 12. q. 2. c. Ecclesiarum seruos.*

Vide, *Serui.*

Fatum.

Fato dicens homines adstringi, est hæreticus. *Conc. Bracharense c. 9. Vide, Homo.*

Fauores.

Fauores, sunt ampliandi: odia autem restringenda. *de regulis iuris in 6. reg. 15.*

Fautores.

Fautores bannitorum, latronum, rebellium, &c. in statu ecclesiæ, quomodo puniendi. *Pius 5. const. 10. ex superna, in declaratione.* Vide, *Banniti.* Vide, *Barones.*

Fautores hæreticorum, eorumque pœnæ. Vide, *Hæretici, &c.*

Fœdus.

Vide, *Pactum.* Vide, *Tregua.*

B. Felix.

F. Felix de Cantalicio Beatus declaratur. Et prima vice Capuccinis conceditur, ut officium de illo in determinatis Conuentibus possint celebrare. *Vrbanus 8. const. 48. In specula, & in addit. c. Nuper.*

Deinde eisdem conceditur, ut in toto Ordine dici possit officium, & Missa de eo. Item & sacerdotes, qui in festo B. Felicis confluunt ad Ecclesias Capuccinorum, possint Missam de eo celebrare. *Vrbanus 8. const. 86. Alias.*

Fœmina.

Fœminæ in cæmeterijs non peruigilent. *Conc. Elibert. c. 35.*

Fœminæ ornatis vestibus ad pompam non induantur. *Conc. Elibert. cap. 57.*

Fœmina non potest inseruire missæ. *Gelasius ep. 9. Leo 4. homil. de cura Pastoralis.*

Fœminæ testimonium est semper variabile. *De verbor. signific. c. Forus.*

Fœminæ simul cum viris non sunt congregandæ in Ecclesijs. *Gelasius ep. 7.*

Fœmina non potest à iudice trahi ad comparandum personam, ut testificetur. Vide, *Iudex à quo debet abstinere.*

Fœminæ Deo sacratæ non possunt habitare cum clericis, vel alijs. *Gelasius ep. 7. & 9.*

Fœminæ Deo sacratæ sunt Dei templum, & qui eas violat est sacrilegus. *Conc. Arelat. 3. c. 7. 27. q. 1. cap. Sciendum.*

Vide, *Moniales.*

Fœmina conuicta de maleficio, vel incantatione, ab ecclesiâ eijciatur. *Post Concil. Agathense c. 4.*

Fœmina occidens ancillam, siue casu, siue voluntate, quanto tempore debet penitere, & excommunicata manere. *dist. 50. c. Si qua fœmina, & c. Qui sacrum.*

Fœminæ habitare non possunt cum sacerdotibus. *dist. 81. c. Oportet. c. Volumus. c. Legitur. cap. In omnibus. c. Cum omnibus. c. Non oportet. c. Archidiaconus.* Neque cum clericis possunt habitare. *ibid. cap. Fœminas. cap. Clerici.* Vide, *Clerici circa cohabitationem.*

Fœminam accipiens, vel tenens Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus priuentur officio. *dist. 81. c. Si quis amodo. cap. Si quispiam.*

Fœminæ non possunt accipere literas pacificas. *Conc. Elibert. capit. 81.*

Fœminæ dum nubunt, velantur ob subiectionem ad virum, & alia. *30. q. 5. c. Fœmina.*

Fœminæ velo sacratæ si fornicantur, graui pœna sub eodem velamine puniendæ. *Conc. Vornat. 1. c. 20. Vide, Moniales.* Vide, *Mulier.*

Femoralia.

Femoralibus uti non possunt viri, sed solum mulieres. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 59.*

Fera.

Ferarum agitationes prohibentur. Vide, *Bestia.* Vide, *Agitatores.*

Feria.

Feria quinta in Cena Domini cum ieiunio celebranda sub pœna excommunicationis. *Conc. Brachar. c. 16. Concil. Lucense 2. c. 50. de consecr. dist. 3. c. Non liceat.*

Feriarum dies ex tempore Apostolorum institutæ sunt. *Conc. Colon. 2. p. 9. c. 9.*

In ferijs cessant lites, & ludi. Vitandæ sunt cauponæ, cantilenæ turpes; praua colloquia, & Deo soli est seruiendum. *ibid. cap. 10.*

Ferraria.

Ferrariæ Ducatus declaratur deuolutus ad Ecclesiam Romanam, ex morte Alphonsi Ducis, anno 1598. *Clemens 8. const. 52. Sanctissimus.*

Possessio eius capta fuit sine sanguinis effusione, & sic vnitus Ecclesiæ. *Clemens 8. const. 52. in additione.*

Ferrariæ instituitur Rota ad decidendas causas, & forma tenenda ibi pro Iudicijs. *Clem. 8. constit. 59. In supremo. per 40. §§.*

Ferrariæ instituitur studium generale, ditatum multis privilegijs. Facultas doctorum illius studij, & franchitiæ Scholarium. *Clemens 8. const. 94. Sancta Romana.*

Festi dies celebrandi in ecclesia. *Lib. 5. constitut. Apostolic. cap. 12.*

Festa celebrans cum Iudæis, excommunicatur; si clericus, deponitur. *Concil. quod dicitur Apostol. c. 70. Conc. Laodic. cap. 30.* Neque cum paganis possunt celebrari. *Concil. Laodicen. ibidem.*

Festa Sanctorum celebrari non debent ritu pagano cum saltibus, conuiujs, iocis, &c. *Conc. Afric. c. 27. Conc. Tolet. 3. c. 23. de consecr. dist. 3. c. Irreligiosa.*

Festa sanctificare, est in die illa non laborare, sed hymnis, & canticis vacare. *Conc. Colon. 2. par. 9. c. 9.*

Festis diebus ire non licet ad spectacula, theatra, &c. *Conc. Afric. c. 28. Conc. Mogunt. 4. c. 61.*

Festa Martyrum olim in quadragesima non poterant celebrari, nisi in Sabbatho, vel Dominica. *Concil. Laodic. c. 51. Concil. Lucen. 2. cap. 48. conc. Brachar. cap. 28. 33. q. 4. cap. Non licet.*

Festa obseruanda sunt, & quæ. *De reliquijs, & venerat. in 6. c. Vnico. Pius 5. const. 5. Cum primum.*

Festiuitates in ecclesia celebrandæ sunt, sed dies Dominica plus omnibus. *Conc. Foroiulien. c. 13.*

Obseruanda festa iuxta statutum ecclesiæ. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. cap. 11.*

In festorum obseruantia Romanæ ecclesiæ est obediendum. *conc. Trid. sess. 25. de refor. in fine. de delectu ciborum.*

In festis fieri non possunt placita populorum, seu consilia. *Concil. Tribur. 1. c. 35. conc. Epsfordien. c. 2.*

In festis non facienda iudicia. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. cap. 12. 15. q. 4. c. Nullus.*

Neque alij tractatus causarum, *ibid. c. Placita secularia, & cap. Nullus episcopus. de ferijs c. fin.* Et nullus est processus, aut sententia. *ibid. de ferijs.*

In festo, si adsit necessitas bellari potest. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. cap. 34.*

In festis fieri non possunt mercata. Domini verò, qui permittunt, præuia monitione excommunicentur. *Concil. Moguntin. 4. cap. 48. & 49. concil. Mediol. 1. part. 7. tit. De festorum obseruantia.*

Festum dedicationis templi obseruandum. *conc. Moguntiacum cap. 36. Vide, Dedicatio.*

Dedicationis Metropolitan. festum ab omnibus suffraganeis celebrari debet. *conc. Colon. 2. par. 9. c. 11.*

Festi dies feriati debent à vespers vsque ad vesperam, nè cum Iudaismo conueniamus. *De consecr. dist. 3. cap. Pronunciandum. iuxta mores regionum hoc seruetur. De ferijs cap. Quoniam.*

In festis cantari non possunt turpia, vel obscæna à foeminis, vel alijs in ecclesijs. episcopi verò, qui ea permittunt, degradentur. *conc. Cabilon. 2. c. 19.*

Festi, & feriati dies in Missa sunt annunciandi. Vide, *Parochus. de consecr. dist. 3. c. Pronunciandum. conc. Rauenat. 2. sub Clement. 5. c. 10.*

In festis diebus laborandum non est, nisi propter necessitates. *de ferijs cap. Licet.*

Potest in eis laborari circa res, quæ facillè pereunt. *ibid. conc. Tolet. 22. cap. 7.* Sed petenda est licentia Sacerdotis. *ibid. Ex causa etiam pietatis laborari potest. conc. Sabinense c. 5. Vide, Laborare. Vide, Dies Dominica.*

In festis, etiam infidelibus prohibendum est laborare, alias puniantur: & si iudices per pecuniàm hoc permittunt excommunicantur. *conc. Tolet. 22. c. 7.*

In festis possunt consecrari ecclesiæ. *de consecr. ecclesia cap. Tua fraternitas.*

Festa quædam solemnia à ciuibus non in villis, sed in ciuitate celebranda sunt. *de consecr. dist. 3. cap. Nulli ciuium. Et quæ sunt hæc festa. ibid.*

Festa aliqua seruari possunt per totam hebdomadam. *concil. Moguntiacum cap. 36.*

Festa 12. Apostolorum celebranda sunt cum vigilijs. *concil. Epsfordien. c. 2. Vide, Vigilia. Vide, Ieiunium.*

Festum sancti Matthiæ in anno bissextili celebrandum est, iuxta locorum consuetudinem, dummodo ad ipsum semper

præcedat vigilia. *de verbor. significat. c. Quæsiuit. §. Festum.* Hoc festum propter bissextilem non debet mutare diem. *concil. Later. 3. in append. par. 50. c. 22.*

Festa quædam celebrari debent sine vilo prorsus labore, alia cum minori labore possunt celebrari. *conc. Oxonien. 1. c. 1.* Festum omnium Sanctorum celebrandum est ad supplendas negligentias commissas in festis. *Clement. de reliquijs, & vener. Sanctor. cap. vnic.*

Festa, quæ ex præcepto, & consuetudine ecclesiæ obseruabantur antiquitus. *De reliquijs, & venerat. Sanctor. in 6. cap. vn.*

Festa quæ nunc sunt sub præcepto enumerantur ab Urbano 8. *constit. in append. 52. alias 162. Vniuersa.*

Festiuitates autem sunt sequentes. Dominica totius anni. Natiuitas Domini Nostri Iesu Christi. Circumcisio. epiphania. Resurrectio cum duabus sequentibus. Ascensionis. Pentecostes cum duabus sequentibus, Sanctissima Trinitas. Solemnitas Corporis Christi. Inuentio sanctæ Crucis. Festiuitates Beatæ Virginis vt Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, & Natiuitatis. Dedicatio Sancti Michaelis Archangeli. Natiuitas sancti Ioannis Baptistæ. Festa Sanctorum Petri, & Pauli. Sancti Andreæ. Sancti Iacobi. Sancti Ioannis. Sancti Thomæ. Sanctorum Philippi, & Iacobi. Sancti Bartholomæi. Sancti Matthæi. Sanctorum Simonis, & Iudæ, & Sancti Matthiæ Apostolorum. Item S. Stephani Protomartyris. SS. Innocentium. S. Laurentii Martyris. S. Syluestri Papæ. S. Ioseph sponsi B. V. S. Annæ Matris B. V. Omnium SS.

Festa, quæ ex consuetudine in aliquo loco solent celebrari, non obligant, nisi vnum quod celebratur pro vno de principalibus Protectoribus, vbi consuevit celebrari festum Protectorum. *Vrb. 8. const. vbi supra.*

Festa noua obseruanda præter dicta, iudicare non potest episcopus, vel alius ordinarius. *Vrb. 8. ibid.*

In festis dari non debet licentia laborandi, nisi secundum regulam sacrorum canonum. *ibid. & tunc libere, & gratis danda est; & pænæ contrafacientium. ibid.*

Festa non obseruantes per episcopos, puniendi pro officinis apertis, si famuli, aut serui vendunt, Domini puniendi. *conc. Mediol. 1. par. 1. tit. de festorum obseruantia.*

Vide, *Dominica. Vide, Dies Dominica. Vide, Laborare. Labor. Vide, ecclesiæ Romana decreta.*

Feuda. Feudatarij.

Feudum recipiens dominus in pignus, quando potest compensare fructus. *de feudis cap. 1.*

Feudum in pignus recipientè domino à vassallo, interim hic est immunis à seruitio. *ibid.*

Feudum potest de nouo infeudari, si vassallus fuit deceptus, non obstante iuramento. *de donationibus c. Per tuas.*

Feudum, quod non potest episcopus recuperare, quando potest alteri concedere, & inuestire inconsulto Papa. *De feudis cap. ex parte.*

Feudum ecclesiæ alienatum, & recuperatum, an possit concedi consanguineis alienatis. *ibid.*

Feudalis causa à Domino feudi tractanda, siue sæculari, siue Ecclesiastico, etiam si feudatarii, seu vassalli sint clerici. *de foro competenti cap. Verum quoniam. Vide, Causæ feudorum.*

Faudalia legata fieri possunt Confraternitati Charitatis Romanæ. Vide, *Charitas. Vide, Confraternitas Charitatis. Vide, Archiconfraternitas.*

Feuda status ecclesiastici, non possunt alienari. Vide, *Alienatio. Vide, ecclesiasticus status.*

Feudorum ecclesiasticorum inuestitura à successore petenda pro tempore statuto, & faciendum est iuramentum à principali, & hæredibus. *conc. Mediolan. 1. parte 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, & iurium.*

Feudorum caducitatis pænâ non est remittenda per episcopum. *ibidem.*

Feudatarii bonorum ecclesiæ distinctè describere debent omnia bona ecclesiæ cum suis finibus per publicum instrumentum: & ad hoc per episcopum compellantur. *concil. Mediol. ib.*

Fides

Fides Catholica, eiusque necessitas, ac natura.

Fidei forma à Concilio Nicæno tradita est tenenda. *Concil. Constantinopolit. 1. c. 1. & formula eius in Concil. Nicæn. 1.*
 Fidei symbolum *Constantinopol. concil. idem 1.*
 Fides infunditur in baptismo. *Concil. Trid. sess. 6. ca. 7. Vide, Baptismi effectus.*
 Fides diuina debet actus hominis præcellere. *Sixtus 1. ep. 1.*
 Fides alia non datur præter Catholicam, *Concil. Tolet. 3. capit. 11.*
 Fides non est in patria in Beatis, quia vident. *Vide, Beatus.*
 Fides Catholica, sine nouitatibus explananda. *Vide, Nouitas.*
 Fides Christiana canonicis libris, & synodalibus præceptis stabilita est. *Hormisdæ. ep. 70.*
 Fides, quæ remanet in peccatore, est vera fides, licet non viuua. *Concil. Trid. sess. 6. can. 28.*
 Fides non remanet in beatitudine, & contrarium est hæreticum. *conc. constant. sess. 19. in abiurat. Hieron. de Praga.*
 Fides in Deum est fundamentum Christianæ religionis. *conc. Paris. 6. l. 1. c. 1.*
 Fides, quæ in iustificatione hominis concurrat, non est sola fiducia de misericordia Dei remittente peccata per Christum. *Conc. Trid. sess. 6. can. 12.*
 Fides, & Charitas sine Euangelio non habentur. *1. q. 1. cap. Marcion. & c. Video.*
 Fidem habens sine charitate, adhuc est Christianus. *Concil. Trid. sess. 6. can. 28.*
 Fides non sufficit ad salutem, sed opera sunt etiam necessaria. *Gregor. 1. lib. 6. epist. 15. Concil. Mogunt. 1. c. 1. Conc. Paris. 6. lib. 1. c. 1. Conc. Trid. sess. 6. c. 7.*
 Fides non semper amittitur cum amissione gratiæ per peccatum. *Conc. Trid. sess. 6. can. 28.*
 Fidei tam augmentum, quam initium, est Dei donum. *Conc. Arausic. 2. c. 5.*
 Fides potest augeri per bona opera. *Concil. Trid. sess. 6. c. 10.*
 Fides per gradus augeri potest. *De penit. dist. 2. cap. 15. Cum sanctam.*
 Fidei amor, & zelus, omni commodo, etiam vitæ præferendus, & præsertim à sacerdotibus, & Episcopis. *Symmachus epist. 9.*
 Fidei mysteria non sunt iudicanda, sed credenda. *Conc. Tolet. 14. cap. 10.*
 Fides catholica illuminata est per fratres Minores, & Prædicatores. *Extra, de tregua & pace c. Vices.*
Vide, Religio.

Quæ fides tenenda, & cuius autoritate.

Ad fidem valet autoritas ecclesiæ. *dist. 11. c. Palam est.*
 Fides sine nouitate explananda. *Vide, Nouitas.*
 Fides à Romana Ecclesia probata, est inconcussa. *24. q. 1. c. Hæc est fides.*
 Romanæ ecclesiæ fides tenenda. *Ioan. 8. ep. 194. Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus secundo c. 7. Conc. Treueren. c. 31. 24. q. 1. c. Rogamus. Vide, Fidei regula.*
 Fides Romanæ ecclesiæ numquam deficiet. *de verbor. significat. in 6. c. Exijt.*
Vide, Ecclesia Romana. Vide, Papa. Vide Romanus Pontifex.

Fides à quo discenda.

Fidei doctrina ab Episcopo discenda. *Clem. 1. ep. 7.*
 Fides extra Ecclesiam Romanam non habetur. *Vide, Ecclesia Catholica proprietates.*
Vide, Episcopi obligationes.

Fidei regula, & magisterium.

Fidei regula est Romana Ecclesia. *Leo 2. ep. 5. Concil. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo c. 7. Hormisdæ ep. 9. Gelasius ep. 5. 24. q. 1. c. Hæc est fides. c. Rogamus.*
 Ecclesiæ Romanæ fides numquam deficiet. *De verbor. signif. in 6. c. Exijt. Marcus Papa epist. ad Episcopos Ægypti,*

Agatho in epist. ad Imperat. in Concil. 6. Gen. act. 4. Nicolaus 1. in decretis tit. de consuetud. c. 3.
Vide, Ecclesia Romana. Vide, Ecclesia. Vide, Romana Ecclesia. Vide, Papa.

Fidei disputationes, an licite.

Fidei mysteria non sunt disputanda, sed credenda. *Concil. Tolet. 14. cap. 10.*
 Disputari non potest in publico de fide à vulgo, siue laicis, siue clericis. *Leo 1. ex concil. Calced. act. 3. & penæ disputantium.*
Vide, Disputare. Vide, Laici.

Ad fidem quomodo trahendi sunt homines.

Ad fidem trahendi sunt homines blanditijs, non seueritate. *dist. 45. c. Qui sincera, & c. Licet plerumque.*
 Nullus inuitè trahendus ad fidem. *23. q. 5. c. Ad fidem. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 41. & c. 102.*
 Cum charitate trahendi sunt ad fidem, qui eam deseruerunt. *Ioannes 9. ep. 1.*
Vide, Infideles. Vide, Iudei.

Ad fidem venientes, vel redeuntes, quomodo tractandi.

Qui ad fidem veniunt, intra biennium ad baptismum admittantur, si bonæ sint conuersationis; nisi infirmitate compellente, accelerandum sit. *Conc. Elibert. c. 42.*
 Ad fidem conuersi in aliquo hospitali alantur, & de artificio doceantur. Et si postea apti sunt, & volunt, fiant clerici. *Concil. Sabinen. c. 22.*
 Iudæi conuersi ad fidem non molestantur in suis bonis; sed ea retineant, ut ante. *Extra, de Iudeis c. Dignum.* Si habent bona de vsuris, & domini sunt certi, tenentur restituere, si verò sunt incerti, possunt ea sibi retinere. *Paulus 3. constit. 32. Cupientes.*
 Ad fidem conuersi non possunt priuari suis bonis paternis, vel maternis, sed in iure succedunt. *ibid.*
 Ciues sunt ciuitatis in qua baptizantur, & priuilegijs illius gaudent. ritus antiquos non obseruent. *ibid.*
Vide, Iudæi. Vide, Hebræi. Vide, Infideles.
 Ad fidem redeuntes non possunt prædicare populis. *Concil. Anciranum cap. 1. & 2. Nisi probati fuerint per Prælatos. Concil. Sabin. c. 22.*
 Quomodo recipiendi, si Episcopi, vel alij. *Conc. Nicæn. 1. c. 11. Conc. Arelat. 2. c. 10.*
 Recipiendi cum manus impositione (id est cum absolutione.) *Syricius ep. 4. c. 8. Vide, Episcopi.*
 Non permittantur conuersari cum infidelibus. *28. q. 1. c. Sape malorum. Paulus 3. constit. 32. Cupientes.*
 Ad fidem venientes cogendi sunt in ea manere. *dist. 45. c. De Iudæis.*
Vide, Iudæi venientes ad fidem. Vide, Neophiti.

Fidem deserens.

Fidem abijcientes coram tyrannis, si postea confitentur, retineantur cum honore, sed non possunt populis prædicare. *Conc. Anciran. c. 1. & 2. Conc. Nicæn. 1. c. 11. Sabinen. c. 22.*
 Quomodo recipiendi, quando redeunt. *Concil. Nicæn. 1. c. 11. Arelat. 2. c. 10.*
 Si pœnitent recipiendi sunt. *Cornelius ep. ad Cyprianum, lib. 3. epist. 11.*
 Fidem deserentes, cum charitate, & pietate retrahendi sunt ab errore. *Ioannes 9. ep. 1.*
 Fidem deserens, non gaudeat sacerdotio. *Victor. 1. ep. 2.*
 Fit infamis. *Iulius 1. ep. 2. c. 13.*
 Fidem negantes post rebaptizationem, quomodo puniendi. *Concil. Illerdense c. 9.*
 Fides relinquenda non est in persecutione. *Lucius 1. epist. decret. 24. q. 1. c. A recta.*
Vide, Fideles. Vide, Lapsi à fide. Vide, Hæretici. Vide, Apostata.

Fides

Fides per quos defendi debet.

Fides ab omnibus defendenda, vitæ etiam præponenda, maxime per sacerdotes, & Episcopos. *Symmachus ep. 9. 23. q. 5. c. Principes, & c. Res autem.*

Fidei causa ab Imperatoribus, & Regibus debet defendi. *Celestinus 1. ep. 9. 23. q. 5. c. Si propterea. 23. q. 5. c. Principes. c. Res autem.*

Fidei causa à quo iudicanda.

Fidei dubia, & causæ à Romano Pontifice sunt iudicanda. *Innoc. 1. ep. 25. Vigilius ep. 9. & 10. Pelagius 1. ep. 5. Gregorius 1. l. 1. ep. 16. Calixtus 1. ep. 1. Felix 1. ep. 3. Caius ep. decret. Marcellus 1. ep. 1. Iulius 1. ep. 1. & 2. Pelagius 2. ep. 5. & 8. 24. q. 1. c. Quoties.*

Fidei causas iudicare non possunt domini temporales. *De hæret. in 6. c. Ut Inquisitionis.*

Sed isti tenentur dare auxilium Inquisitoribus sub pœna excommunicationis. *ibid.*

Fidei causæ per Episcopos, & Inquisitores cognosci possunt. *Clem. de hæret. c. 1.*

Vide, *Episcopi quo ad Inquisitores.* Vide, *Inquisitores.* Vide, *Hæret. causa.* Vide, *Episcopi iurisdictio in causis fidei.*

Fidei decreta.

Fidei decreta facta à Papa non possunt mutari à successore. *Extrau. Ioann. 22. c. Quia quorundam.* Vide, *Papa circa res fidei.* Vide, *Ecclesia Romana.*

Fidei effectus.

Fidei merito Principes in bellis obtinent victoriam. 23. q. 4. cap. *Si non ex fidei.*

Fides sola non iustificat hominem, sed cum charitate. *Conc. Senon. c. 16.*

Fides dicitur per Apostolum iustificare, non quia ipsa sola formaliter iustificet. Sed quia est radix, & initium omnis iustificationis. *concil. Trid. sess. 6. c. 8.*

Fides actualis non iustificat hominem, quasi is qui credit se esse iustificatum, per hoc iustificetur. *Conc. Trid. sess. 6. c. & can. 9. & can. 12.*

Fides quæ concurrat ad iustificationem, non est sola fiducia, scilicet credere quod iustificetur. *Conc. Trid. ibid. can. 12.*

Fidem accipiens per baptismum, potest dimittere uxorem infidelem quam habebat, vel eam retinere. 28. q. 1. c. *Si quis Gentili.* Sed viuentem illa prima quando potest ducere secundam. 18. q. 2. c. 1. Vide, *infra. Fideles.* Vide, *Coniux.* Vide, *Matrimonium.* Vide, *Vxor.* Vide, *Vir.*

Fides actualis, id est, credere.

Fides actualis non iustificat formaliter. Vide, *In precedenti titulo.*

Fides actualis, licet ab arbitrio dependeat, tamen est donum Dei. *De consecr. dist. 4. c. Gratia quæ per Christum.* *Conc. Araus. 2. c. 5.* Vide, *Gratia.* Vide, *Adiutorium.*

Fidem actualem non habet paruulus, qui baptizatur, id est actu non credit: sed dicitur fidelis, quia habet baptismum, qui est Sacramentum fidei. *de consecr. dist. 4. c. Nihil est aliud.*

Fides actualis, an necessaria in receptione Sacramenti Pœnitentiæ. Vide, *Homo.*

Fideles, eorumque obligationes.

Fidelis baptizata non tenetur sequi maritum non baptizatum, sed potest sequi, & non sequi, & è contra. 28. q. 1. cap. *Si quis gentili. c. Simili modo. cap. Vxor legitima. c. Idololatria. c. Sic enim. c. Iam nunc. & c. Iudei.* Vide, *Matrimonium.*

Sed viuentem primo coniuge, contrahere non potest cum secundo. 28. q. 2. c. 1.

Fideles abstinere debent ab omni maledicto. 24. qu. 3. cap. *Si igitur.*

Fideles cogendi sunt permanere in fide ad quam semel venerunt. *dist. 45. c. De Iudeis.*

Fideles conuersari non possunt cum infidelibus post conuersionem. 28. q. 1. c. *Sapè malorum.* *Paulus 3. const. 32. Cupientes.* Vide, *Iudei.*

Fidelium sermo talis esse debet, ac si esset iuramento firmatus. 22. q. 5. c. *Iuramenti.*

Fideles habentes iurisdictionem habent potestatem dandi tormenta, mortem, &c. & qui. 23. q. 4. c. *Quæsitum est. q. 5. c. De occidendis, & c. Index non est.*

Fideles morientes in peccato, grauius puniuntur, quam infideles. *Conc. Paris. 6. l. 2. c. 10.*

Fideles negantes fidem grauius peccant, quam infideles. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 18.*

Fideles non manducant, neque communicant cum infidelibus. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 41. & c. 102.*

Fidelium aliqui saluantur, aliqui damnantur. *Concil. Valent. 2. c. 5.*

Fideles tenere non possunt ritus aliarum Sectarum. *De Apostatis c. Quidam.*

Fideles accipere non possunt, quæ consecrantur Idolis. *Conc. Elibert. c. 40.*

Vide, *Christiani.* Vide, *Catholici.*

Fidei professio.

Fidei professionem emittere, seu facere tenentur omnes, qui obtinent beneficium, canonicatum, dignitatem. *Concil. Trid. sess. 24. de refor. c. 2. Siue sint cum cura, siue sine ea. ibid. Conc. Mediol. tit. de professione fidei.*

Intra duos menses fecere debent professionem fidei, alias non faciunt fructus suos. *Concil. Trid. ibid. Vide, Beneficiorum obligationes.* Vide, *Cononici.*

Fidei professio facienda ab omnibus, qui promouentur ad gradus, doctoratum, & lecturam. *Pius 4. const. 88. In sacrosancta.*

Fidei professio à Græcis facienda, & sua formula propria. *Greg. 13. const. 23. Sanctissimus.*

Fidei professionem emittere tenentur Magistri scholarum, qui pueros, & adolescentes docent. *Concil. Mediol. 1. tit. De profess. fidei.*

Fidei professio facta à Græcorum Imperatore Lugduni. Quæ omnia confitetur, vt Latini. Vide, *Græci.* Vide, *Imperator Græcus.*

Fidei professionis formula, qua vti debent supradicti promoti, &c. *Pius 4. const. 88. In sacrosancta. & Conc. Trid. sess. 3. per extensum.*

Vide, *Professio fidei.*

Fidei symbolum.

Fidei symbolum Nicanum. *Conc. Nicanum 1.*

Fidei symbolum Constantinopolitanum. *Conc. Constantinop. 1.*

Fidei symbolum omni Dominica cantandum. *Concil. Tolet. 3. cap. 2.*

Fidelitatis iuramentum.

Fidelitatis iuramentum non ligat circa homines declaratos excommunicatos. 15. q. 6. cap. *Nos sanctorum. c. Iuratos.* Sed quando hoc. Vide, *Excommunicati inhabiles sunt, & c. & in seq.*

Fidelitatem domino iurans debet obseruare. 22. q. 5. cap. *De forma. c. Si quis laicus.*

Fidelitatis iuramentum frangens circa suum Principem, excommunicandus est. *Concil. Tolet. 4. c. 75.*

Fidelitatem non obseruans, quomodo puniendus. 22. q. 5. c. *Si quis laicus.*

Fidelitatem dominis excommunicatis per annum manentibus sic, seruare non tenentur subditi, sed prius hoc declarandum est per Papam, à quo subditi absoluiendi sunt à iuramento. *De penis c. fin.*

Fideiussor esse non potest clericus, alias abijciatur. *Concil. quod dicitur Apost. c. 20. de fideiussoribus. cap. 1.*

Vide, *Clericus circa negotia secularia.*

Fideiussor absolvendus est à debitore, si molestatur à creditoribus huius. *ibid. cap. Constitutus.*

Fideiussor clerici, ab hoc seruandus est indemnus. *de fideiussoribus. cap. Peruenit.*

Fideiussor in tribus casibus agere potest contra debitorem, pro quo stat. Primo, si hic diu cessat à solutione. Secundo, si debitor idem dissipat sua bona. Tertio, si in bonis fuit condemnatus. *de fideiussoribus. cap. fin.*

Fideicommissum.

Fideicommissum euanesceat, si fideicommissarius instituit heredem Monasterium, decedens sine liberis. *de probat. cap. In presentia.*

Fides humana instrumentorum & personarum.

Fidem frustra sibi seruare quis petit, si ipse eam non seruat alijs, nec est ei seruanda. *de regulis iuris in 6. reg. 75.*

Fides bona contra ius commune non facit, ut præscribatur; nisi sit de tempore, quod excedit memoriam hominum. *de præscript. in 6. cap. 1.*

Fidem non faciunt scripturæ contrariæ ab eodem productæ. *de fide instrument. c. Imputari.*

Vide, *Instrumenta.* Vide, *Notarij.* Vide, *Scripturæ.*

Filacteria.

Filacteria (id est amuleta) facientes excommunicandi sunt. *Concil. Laodicen. c. 36. Concil. Tolet. 17. cap. 21. Concil. Rom. 1. sub Gregor. 2. cap. 12.*

Filacteria præfata in remedia, sunt daemoniaca. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum c. 79.*

Filacterijs vtens excommunicatur. *Concil. Roman. 1. sub Gregor. 2. c. 12. Zacharias ep. 1. 26. q. 5. c. Si quis Ariolos.* Vide, *Amuleta.*

Filius Dei.

Filius Dei est Patri æqualis, & consubstantialis. *Conc. Nicæn. 1. in symbolo. Felix 1. ep. 3.*

Filius Dei dici non potest factus ex non existentibus. sed semper fuit. *ibid. & Concil. Ephesin. 1. Gener. Concil. Bracharen. 1. c. 3.*

Filius Dei est eiusdem essentiae, ac potentiae, & per omnia æqualis Patri, subsistens tamen in propria subsistentia, seu hypostasi. *Ex Conc. Ephesin. in ep. ad Monachos Aegypti. Felix 1. ep. 3. Marcellus 1. ep. 1.*

Filius Dei non solum corpus, sed animam assumpsit. *Concil. Ephesin. in epist. Cyrilli ad Nestorium. Clement. de fide catholica cap. 1.*

Filius Dei est incarnatus. *Caius ep. decr. Symbolum Nicænum, & Constantinopolit.*

Filius Dei ex Virgine natus est. *Felix 1. epist. 4. Eutychianus epist. 1.*

Filius Dei in natura humana est crucifixus, & mortuus. *Clement. de fide catholica c. 1.*

Filius Dei, quomodo passibilis, & impassibilis sit. Vide, *Christus quo ad passionem.*

Filius Dei in humanitate, emisso spiritu vulneratus est in latere. *Clement. ibid.*

Filius Dei non est minor Patre. Scit omnia, quæ Pater. *concil. Toletan. 3. c. 2. 5. & 6.*

Filius Dei non est creatura. *ibid. c. 5. & Concil. Nicæn. 1. in Symbolo.*

Filius Dei dicens se non posse facere quidquam, intelligitur sine Patre. *de consecr. dist. 5. c. ult. in fine.*

Vide, *Christus.* Vide, *Verbum diuinum.* Vide, *Persona diuina.*

Filius Dei vocari possunt homines, qui quotidie dicunt *dimitte nobis, &c. Concil. Diospolit. c. 9.*

Filius Dei propriè sunt prædestinati, non reprobi. *de pœnit. dist. 4. c. 8. Si ex bono.*

Filius Dei vocantur, qui in gratia Dei viuunt. *ibid.*

Filius quomodo tractandi, & sub cuius potestate tenendi.

Filius, qui non corripitur, non amatur. *23. q. 5. c. Non putes.* Filius erudiendi sunt in bonis literis, & disciplina. *Dist. 37. cap. Legant.*

Filius vsque ad triennium stare debet sub cura matris, deinde sub cura patris; sed mutandus est ordo, si adsit periculum peruerisionis in puero ob infidelitatem parentum. *de conuers. infidelium cap. fin.*

Filius, quibus à patre negantur alimenta, liberi sunt ab eius potestate. *de infantibus, &c. c. vn.*

Filius occidens. Vide, *Mulieribus prohibita.*

Filii exheredati bona non possunt ecclesie tradi, neque hæc debet acceptare. *17. q. 3. c. Quicumque.*

Filius in vtero matris.

Filius in vtero existentes, non possunt baptizari. *De consecr. dist. 4. cap. Si ad matris. cap. Qui in materno, & c. ap. Si qua mulier.*

Vide, *Mulieribus prohibita.*

Filius circa parentes; & horum crimen, quando eis officit.

Filius non potest patrem iudicare, vel reprehendere. *Nicolaus 1. in decr. tit. de iudicijs c. 2. & 3.*

Filius æquatur, vel præponitur patri ratione dignitatis. *2. q. 7. cap. Queritur.*

Filius quando non potest patrem relinquere prætextu Religionis, & est anathema si facit. *Conc. Gangrense cap. 16. dist. 30. cap. Si qui.*

Filius pro patre rebelle occidi non potest. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum. cap. 17.*

Filius, cui à patre negantur alimenta, liber est ab eius potestate. *de infantibus, &c. c. vn.*

Filius non debent inire matrimonium inuitis parentibus, sed si sit, est validum. *Concil. Mogunt. 4. cap. 37. Vide, Matrimonium.*

Filius armans contra patrem, est infamis. *Iulius 1. ep. 2. c. 10. 3. q. 5. cap. Omnes. 6. q. 1. c. Sacerdotes.*

Filius in testamento non potest priuare matrem portione sibi debita iure naturæ. *de testam. in 6. c. 1.*

Filius non reuerentes patrem ex superstitione ob Dei cultum, sunt anathema. *Conc. Gangrense c. 16.*

Filius à parentibus trahunt culpam originalem. *de consecr. dist. 4. cap. Placuit, ut quicumque.* Vide, *Originale.* Vide, *Peccatum.*

Filius non nocent in spiritualibus, patrum crimina. *dist. 56. cap. Undecumque. cap. Numquam. cap. Nasci. cap. Sponsus. 1. q. 4. c. Iudei baptizati. c. Iam itaque. cap. Non imputatur, & cap. Crimen.*

Non culpandi ex parentum vitijs. *dist. 56. cap. Numquam, cap. Sponsus.*

Non sunt excommunicandi pro peccatis parentum. *24. q. 3. cap. Si habes.*

Filius hæreticorum sunt incapaces officiorum, & beneficiorum. Vide, *Hæret. filij.*

Filius baptizatis non nocet parentum perfidia. *de consecr. dist. 4. cap. Quæris à me.*

Filius suspectorum de hæresi, quando sunt incapaces officiorum. Vide, *Hæreticorum filij.*

Filius mali non arguunt nuptias malas. *dist. 56. c. Undecumque.*

Filius latronum famosorum sunt incapaces beneficiorum. *Conc. Tolet. 22. c. 22.*

Filio nato ex adulterio, non imputatur in culpam. *dist. 56. c. Nasci.*

Filius, cui pater in infantia procuravit beneficia simoniace, tenetur illud relinquere adultus, sed non priuatur ordine. *1. q. 5. c. Quicumque. c. Presentium.* Sed in Ecclesia non potest habere dignitatem. *ibid.* At ex necessitate, indulgetur, ut habeat.

Filius ingrediens religionem non potest à patre priuari hæreditate, licet quando erat laicus fuerit ei ingratus. *19. q. 3. c. ult.* Vide, *Culpa.* Vide, *Pater.*

Filij clericorum, sacerdotum, Presbyter. Episcop. &c.

Filij clericorum, Presbyterorum, &c. à sua potestate non dimittantur, nisi certi sint parentes de eorum probitate, & quod illorum crimina non imputentur ipsis. *Concil. Afric. cap. 2.*

Filius Episcopi habet ius in bona, quæ habebat pater ante Episcopatum. *Gregor. 1. l. 3. ep. 36.*

Filij clericorum, presbyterorum, &c. aliorum in sacris non succedunt in hæreditate, siue nati sint de legitimo matrimonio, siue illicito concubitu, sed seruitio eius Ecclesiæ sunt mancipati. *Concil. Toletan. 9. c. 10. 15. q. 8. cap. Cum multa.*

Filij sacerdotum Græcorum clerici. Vide, *Græci.*

Filij sacerdotum (si legitimi) possunt esse Episcopi. *dist. 56. c. Cenomanensem, & c. Quia simpliciter.* Sed à Papa hoc dispensantur. *ibid. c. Cenoman. Concil. Later. 3. in append. tit. De elect. c. 3.*

Filij sacerdotum non possunt, nisi in monasterijs, ordines sacro sumere. *Dist. 56. c. Nisi. Concil. Later. 3. in append. tit. de ordinat. filiorum, & c. cap. 2.* Intellige de illegitimis. Vide, *Illegitimi.*

Filij sacerdotum illegitimi, non possunt ordinari in sacris. *dist. 56. cap. 1.*

Filij clericorum geniti ab eis cum essent in sacris, non possunt succedere patribus ab intestato. *Honorius 3. ex Cirone, de succedentibus ab intestato c. 1.*

Si talis filius ignorante, vel sciente Episcopo obtinuit, non potest spoliari ea dignitate patris habita, donec de alia prouideatur. *Concil. Later. 3. ubi supra c. 5. 8. 9. & 10. de filiis Presbyteror. & c. c. Veniens.* Sed mediate potest succedere. *ibid. c. Ex transmissa.*

Vide, *Dignitas.* Vide, *Pater.* Vide, *Canonici quò ad electionem.*

Potest præesse Ecclesiæ, in qua pater ministravit sine titulo. *ib. c. Constitutus.*

Filius sacerdotis si ordinatus est subdiaconus, carere non debet Ecclesiæ beneficio. *De filiis presbyter. ordin. cap. Proposuit.*

Filius sacerdotis, qui præest immediate post patrem Ecclesiæ cui præfuit pater, statim sine auxilio testium est remouendus. *de filiis presbyt. & c. c. Quoniam. Concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 60.*

Filius sacerdotis etiam legitimus remouendus est ab Ecclesiæ prælatione immediata, si in ea præfuit pater. *ibid. cap. Ad extirpandas. conc. Later. 3. ibid. p. 3. c. 60.*

Filius clerici illegitimus in Ecclesia paterna præbendari, seu beneficiari numquam potest. *de filiis presbyter. & c. c. Cum decorem. Conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 15.*

Filius legitimus Episcopi potest ordinari, & beneficiari in Ecclesia patris. *ibid. c. Ad hæc.* Illegitimus verò non. *ibid. c. Cum decorem.*

Filij sacerdotis Græci licite promouentur inter Latinos, nisi sit scandalum. *de clericis coniugatis c. cum olim.*

Filij clericorum illegitimè nati, nec beneficium in Ecclesia, in qua habuit pater habere possunt; nec in eadem ministrare; nec habere pensionem super beneficijs, quæ habuit pater. *Clemens 7. const. 30. ad canonum. & conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 15.*

Filij præfatis non potest pater renunciare beneficia, & si facit, nulliter facit. *Concil. Trid. ibid.*

Filius etiam legitimus esse non potest vicarius in Ecclesia, in

qua Pater fuit rector immediate. *De filiis presbyter. cap. Michael.*

Filiabus clericorum dari non possunt dotes de bonis Ecclesiæ. Vide, *Clerici quò ad donationes.*

Filiis illegitimis, & si legitimati sint, non possunt clerici relinquere bona Ecclesiæ, neque patrimonialia. *Pius 5. constit. 117. Quæ ordini.*

Filius sacerdotis genitus in sacerdotio, non potest in eadem Ecclesia succedere in dignitate, vel beneficio patris, nisi eum dispensatione Papæ. *concil. Later. 3. in append. tit. de ordinat. filiorum, & c. c. 1. 7. & 37. De filiis presbyt. & c. c. Presentium, & c. Conquerente. & iterum, conc. Later. 3. tit. De interpretat. c. 2. & p. 49. c. 14. conc. Londin. 2. c. 18. Clem. 7. const. 30. Ad canonum.*

Filij non relinquendi sub quouis pretextu.

Filios deferens, vel non educans pretextu continentia, est anathema. *Conc. Gangrense cap. 25. dist. 30. c. Si quis dereliquit.*

Filiorum oppressores, vel occisores.

Filios occidens, qua pœna puniendus.

Vide, *Adulterinus.*

Filiorum oppressores quomodo puniendi. *De his qui filios, & c. c. fin.*

Filiorum occisores à iudice, & Ecclesia simul iudicandi, & puniendi sunt. *Conc. Tolet. 3. c. 17.*

Vide, *Mulieribus prohibita.* Vide, *Adulterinus.*

Filiorum procreatio.

Filiorum procreationem damnans, est hæreticus. *conc. Bracharense 1. c. 11.*

Filij infidelium, vel hæreticorum; & cuius conditionem sequuntur.

Filij nati ex fidei & infidei, sunt fideles. *28. q. 1. c. Iudei. Conc. Tolet. 4. c. 63.*

Filii Hæreticorum baptizati in infantia, cum veniunt ad Ecclesiam, sunt capaces ordinum. *1. q. 4. c. Placuit.*

Filij infidelium in gradu prohibito coniunctorum, sunt legitimi, si parentes veniunt ad fidem. *Qui filij, & c. c. fin.*

Filii infidelium à parentibus sunt separandi, si ad fidem veniunt. *28. q. 1. c. Iudeorum.* Quando separandi. Vide, *Filij quomodo tractandi.*

Filij hæreticorum incapaces sunt officiorum, & beneficiorum. Vide, *Hæreticorum filij.*

Filij genitante baptismum sunt veri filij, si cum vxore geniti. *Innocentius 1. ep. 23. c. 6.*

Filij fidelium, & infidelium parentum. Vide, *Coniuges.* Vide, *Fides Ad fidem venientes.* Vide, *Filij cuius parentis.* Vide, *Infideles.* Vide, *Hæretici.*

Filii ex adulterio, vel fornicatione.

Filij non procreandi ex illicita copula. *32. quest. 4. cap. Sicut satis.*

Filij ex ancilla non procreandi. *32. q. 4. c. Dicat aliquis.*

Filij nati illegitimè matris conditionem sequuntur. *32. quest. 4. c. ult.*

Filii nati ex adulterio non prohibentur à sacerdotio (sed cum dispensatione Papæ). *dist. 56. cap. Dominus noster. & cap. Ismael.*

Filio nato ex adulterio non imputatur in culpam. *dist. 56. c. Nasci.*

Filij ex fornicatione geniti habere possunt patris, & matris bona, quæ communiter pro eis posuerunt. *Conc. Tribur. 1. cap. 49.*

Vide, *Adulterinus.* Vide, *Illegitimi.* Vide, *Filii spurii.*

Fili ex incestu.

Filij nati ex incestuosis non debent dici veri filij, nec succedunt in hæreditate. 35. q. 7. cap. *Quid est*. Neque in alijs parentum iuribus. *ibid.*
Vide, *Illegitimi*. Vide, *Incestus*.

Fili spurij, naturales, & illegitimi.

Filius spurius est, qui generatur à Patre ex aliqua, adhuc viuente vxore. *Qui filii sint legitimi. c. Tanta est*. Neque legitimatur, si mortua vxore illam mulierem, ex qua habuit, accipiat in vxorem. *ibid.*
Filius liberi, & liberæ per sequens matrimonium, cum ista legitimatur, *ibid. c. Tanta est*.
Filii illegitimi sunt, qui vel ex clandestino matrimonio oriuntur; vel ex eo in gradibus prohibitis, etiam ignoranter, vel contra prohibitionem Ecclesiæ. *De Clandestina desponsat. c. Cum inhibito §. Si quis*.
Filij naturales dicuntur, qui ex ingenua concubina nascuntur, eo quod sola natura concurrat. 32. q. 4. cap. *ult. Qui filii sint legitimi c. Tanta est*.
Filius, quem vxor generat ex adulterio, siue mortuo viro, siue viuente, est illegitimus. *Qui filii sint legitimi c. Causam*.
Filij illegitimi matris conditionem sequuntur. 32. quest. 4. cap. *ult.*
Filio nato illegitimè non imputatur in culpam. *Dist. 56. cap. Nasci*.
Filij nati cum impedimento publicæ honestatis sunt illegitimi. *Qui filii sint, &c. c. Referente*. Quo ad hæreditatem, etiam sunt illegitimi. *ibid.*
Filius natus ex matrimonio clandestino, vel habente aliud impedimentum, est illegitimus. *Conc. Later. 4. c. 51. Exceptis filiis infidelium conuersorum ad fidem. Qui filii, &c. c. fin. Vide, Illegitimi*.

Filii nati cum aliquo impedimento, quando sunt legitimi.

Filij geniti ante sententiam separationis matrimonij, sunt legitimi. *Qui filii sint legitimi cap. Cum inter. Conc. Later. 3. in append. tit. Qui filii c. 5.*
Filius natus ex muliere separata per sententiam ecclesiæ, & nupta cum alio, est legitimus. *ibid. c. Perlatum*.
Filij nati ex matrimonio clandestino, non sunt legitimi. *Concil. Later. 4. c. 51.*
Filius natus ex matrimonio clandestino approbato per Ecclesiam, est legitimus. *ibid. cap. Quod nobis. Concil. Later. 3. par. 50. cap. 17.*
Filii nati ab vxorato contrahente cum secunda, hac ignorante, sunt legitimi, etiam quo ad temporalia. *Qui filii, &c. c. fin. Vide, Legitimi*.

Filiorum legitimatio qua, & quando fieri potest, & à quo.

Filii nati ex legitimo primo matrimonio, sunt legitimi, licet pater contrahat postea cum secunda. *Qui filii sint legitimi. cap. Per tuas*.
Filij spurij nati ex concubina, viuente prima vxore, si hæc moritur, & contrahatur cum concubina, non legitimantur, neque quo ad hæreditatem, maxime si habuit partem in morte primæ vxoris. *ibid. c. Tanta est. Conc. Later. 3. in append. tit. Qui filii, &c. c. 2. & 3.*
Nati verò ex soluto ac soluta, per sequens matrimonium legitimantur. *ibi. c. Tanta est. Conc. Later. 3. vt supra*.
Filij infidelium conuersorum ad fidem, etiam in gradu prohibito coniunctorum, sunt legitimi. *Qui filii, &c. c. fin.*
Legitima filiatio probari potest per testes, licet vicinia dicat contrarium. *Qui filii, &c. c. Per tuas*.
Filij in terris Ecclesiæ legitimantur à Papa. *Qui filii cap. Per venerabilem. Vide, Papa*.
Filij in aliorum dominiis ob causas arduas possunt à Papa legitimari, etiam quo ad temporalia. *Qui filii, cap. Per venerabilem. Vide, Papa*.

Filiationis legitimatio in Ecclesia iudicatur. *Qui filii c. Lator. cap. Causam il 2.*
Vide, *Legitimatio*. Vide, *Legitimus*.

Filii cuius parentis conditionem sequantur.

Filii circa religionem, seu fidem, sequantur conditionem parentis fidelis. 28. q. 1. cap. *Iudei. Concil. Tolet. 4. c. 63. V. gr. Si ex patre Iudæo, & matre Christiana nati sint, vel aliter. ibid.*
Filii nati ex illegitimo matrimonio, matris conditionem sequuntur. 32. q. 4. c. *ult. de seruis non ordin. c. Dilectus*.
Filius natus de patre seruo, & matre libera, est liber, & licet potest promoueri. *de seruis non ordin. cap. fin. de coniugio seruorum cap. Licet*.
Et talis vt liber contrahit, si vult contrahere. *ibid. c. Licet*.
Si mater sit libera, filius est liber. *de natis ex libero ventre. cap. vn. Non è contra. ibid.*
Sed ex 32. q. 4. c. *ult.* Haberetur, quod si alteruter parens est seruus, filius est seruus, & semper sequitur partem deteriore.

Filii spirituales.

Filiam spiritualement carnaliter cognoscens, eadem pœna puniatur, ac si carnalem cognosceret. *Post ep. 1. Celestin. 1. c. 2. 30. q. 1. c. Omnes. cap. Si quis sacerdos. & cap. Non debet. Aliæ pœnæ quæ sunt. ibid.*
Sacerdos id faciens deponatur, per 12. annos peregrinetur, & postea per totam vitam in monasterio faciat pœnitentiam. *ibid. c. Si quis sacerdos*.
Pœnitentia filia talis violata, est dare omnia pauperibus, & in monasterio recludi. *ibid. Vide, Carnale peccatum, &c.*
Filiam spiritualement carnaliter cognoscens, excommunicatur. *Conc. Vormatiense. 1. c. 34.*
Filii spirituales sunt, qui suscipiuntur in fonte. 30. q. 1. cap. 1. Vel in Confirmatione. *Conc. Vormatiense cap. 34. Vide, Confirm. Vide, Baptizati. Vide, Compatres. Vide, Cognatio spiritualis. Vide, Patrinus*.

Filius familias.

Filius familias potest eligi, & esse procurator sine consensu patris. *De procuratoribus cap. Non iniuste, & in 6. sub eodem tit. c. Qui generaliter*.
Potest per se ipsum agere in causa spiritali. *de iudiciis in 6. c. fin. Nec eget patris consensu. ibid.*
Potest eligere sepulturam, si est puer, impuber verò non potest. *de sepulturis in 6. c. Licet*.
Potest aliquid legare, & quid. *de sepulturis in 6. c. Licet*.
Si filii familias bona confiscantur, vel ipse in pecunia condemnatur, quomodo à patre redimendus. *Sixtus 4. constit. 24. Cura. Si delinquant Romæ viuentibus genitoribus, non confiscantur eorum bona, sed iuxta ius commune proceditur. Innoc. 9. const. 2. Que ab hac. §. 2.*

Filii quoad successionem.

Filii iure naturæ succedunt in bonis parentum, & quomodo. *De testam. c. Rainutius*.
Filius iu successione hæreditatis, & aliorum inrium paternorum, omni alteri præfertur. *Ioannes 8. ep. 108. & 109.*
Vide, *Heres*.

Filius quo ad electionem sepultura.

Filius in sepultura patris est sepeliendus. 13. q. 2. cap. *Ebron. Vide, Sepultura*.
Non potest temere eam relinquere. *ib. c. Placuit per omnia*.
Potest eligere sepulturam diuersam à patre, iuxta locorum consuetudinem. *Concil. Later. 3. in append. par. 50. c. 63. De sepulturis cap. de vxore, & in 6. cap. Licet. Licet sit filius familias. ibid.*
Filius irapuber, si est familias, non potest eligere sepulturam. *ibid. c. Licet. Vide, Sepultura*.

Filij non possunt suscipi à parentibus in Baptismo, vel Confirmatione.

Filius suscipi non potest à patre, vel matre, alias si sit, separatur matrimonium. *Deus dedit Papa epist. 1.* (ubi nota quod dicit, solui etiam quo ad vinculum, & posse contrahi cum aliis. sed non videtur verum.) *Conc. Mogunt. 1. c. 55.* Vide, *Compatres*. Vide, *Mater*. Vide, *Pater*. Vide, *Patrinus*. Vide, *Susiciens*.

Filij compatrum, & commatrum.

Filij, aut filiae compatrum non possunt cum eis, aut filiis eorum coniungi. *30. q. 3. c. Pitacium. c. Non oportet. cap. Post susceptum. & cap. Per adoptionem.*

Si verò in necessitate fuit datus baptismus, licet cum ipsis compatribus non possit fieri coniunctio, tamen cum eorum filiis potest. *30. q. 3. c. Super quibus.*

Filii compatrum, quando possunt coniungi. *De cognat. spirit. cap. 1.*

Non possunt, quando alter eorum est causa compaternitatis. *ibid. cap. Super eo. & cap. Tua nos.*

Vide, *Compatres*. Vide, *Cognatio spiritualis*. Vide, *Matrimonia prohibita ratione cognationis spiritualis, diffuse.*

Filium negans.

Filio negato, standum est verbo viri, & mulieris, nisi aliter probetur contrarium. *Qui filii sint legitimi. cap. Transmissa.*

Filij expositi.

Filii, qui à parentibus exponuntur, liberati sunt à potestate patris. *De infantibus, & languidis, & c. c. vn.* Vide, *Expositi*.

Filius putatus talis.

Filius communiter putatus talis, quia nominatus ab aliquibus talis tenetur; & non creditur postea alteri eorum iuranti contrarium. *De probationibus c. Per tuas.*

Filia corrupta vitio parentum, seu prostituta.

Talis filia nubere non potest, donec parentes impleant poenitentiam. *Concil. Regiaticinum c. 9.*

Vide, *Pater*. Vide, *Mater*.

Filij Regum.

Filij Regum possunt habere plura beneficia, præbendas, personatus, dignitates; etiam curata. *Extrav. Ioan. 22. de præbend. c. vn. & Extrav. de præbendis, & c. c. Execrabilis.*

Vide, *Beneficia plura*. Vide, *Reges*.

Filius institutus hæres sub conditione aliqua, & testans.

Filius institutus hæres à patre sub hac conditione, ut si moriatur absque masculis, succedant patrui in hæreditate, in tali casu potest sibi seruare partem iure naturæ debitam, & quartam Trebellianicam, & de eis disponere, ac hæredes instituere. *De testam. cap. Rainaldus.*

Filius non potest in testamento priuare matrem portione sibi debita iure naturæ. *De testam. in 6. c. 1.*

Vide, *Hæres*. Vide, *Pater*.

Filius circa sponsalia facta à patre.

Filius non tenetur ad sponsalia facta à Patre, ipso absente, vel non consentiente. *De desponsat. impub. in 6. c. vn. §. fin.*

Vide, *Sponsalia*.

Filius minor.

Vide, *Minor*.

Filius Romanæ Ecclesiæ.

Filius Romanæ Ecclesiæ dicitur; qui habet priuilegium, ut à nullo possit excommunicari, vel interdici, nisi à Papa, vel eius Legato. *De verbor. signif. in 6. c. 1.*

Vide, *Romanæ Ecclesiæ*.

Filiastra.

Filiastram carnaliter cognoscens, non potest petere debitum ab uxore. *De eo, qui cognouit cap. 1.*

Filiastra cognita à priuigno non potest vniquam matrimonium cum aliquo contrahere. Neque priuignus potest matrimonium contrahere cum aliqua. *ibid. Concil. Mogunt. sub Leone 4. c. 29.*

Vide, *Carnale peccatum, & carnaliter peccans*.

Vide, *Matrimonium*.

Filiam carnaliter cognoscens.

Sic operans, anathematizatur. *Concil. Mogunt. sub Leone 4. c. 56.* Vide, *Carnalis copula*.

Filius eandem cognoscens cum patre, vel uxorem eius.

Filius, & pater scienter cognoscentes eandem mulierem, qua poenitentia plectendi. *30. q. 4. cap. Si pater.* Octo annis poenitent. *ibid.*

Filius cognoscens uxorem patris, per annos 14. poeniteat; & si est vxoratus, non separatur ab uxore. *Concil. Later. 3. in append. tit. de eo, qui consanguineam.*

Vide, *Carnalis copula*.

Filius cognoscens matrem carnaliter.

Poenitentia huius est per tres annos carere Eucharistia, & per eodẽ ieiunare omni die exceptis Dominicis, & festis, & abstinere à carne. *Concil. Vornat. 1. c. 36.*

Vide, *Carnalis copula*.

Filij oblati à parentibus Deo in Monasterijs.

Filii, & filiae possunt à parentibus tradi Religioni, usque ad annum decimum. Deinde exploranda eorum voluntas, si volunt manere, & iuxta eam faciendum. *Concil. Toletan. 10. cap. 6.*

Vide, *Moniales*. Vide, *Regulares*.

Filiationes in Regularibus.

Filiationes fieri, & teneri possunt inter regulares, qui habent hoc in vsu. quomodo, & quando faciendæ, & pro quo Conuentu. *Vrbani 8. const. 26. c. cum ad regularem, circa finem.*

Fines.

Fines Diœcesum probantur per libros antiquos. *De probationibus cap. cum causam.*

Fines Ecclesiarum præscribuntur per annos 40. *De præscript. cap. Quia indicante.*

Vide, *Diœcesis*. Vide, *Ecclesiæ*. Vide, *Præscriptio*.

Fingens.

Fingens consecrare, & non consecrans, grauius peccat, quam consecrans in mortali. *De celebratione Missarum cap. de homine.*

Fingentes se fallitos ad damnum aliorum, pena mortis digni sunt. *Pius V. const. 102. Postquam.*

Fingentes personam in expeditione literarum Apostolicarum, vel in examine. Vide, *Beneficium impetrans*. Vide, *Examen*. Vide, *Nomen mutans*. Vide, *Personam fingens*. Vide, *Poligamus*.

Firmi Ciuitas in Archiepiscopatum sublimatur. *Sixtus 5. const. 95. Vniuersi.*
 Firmi erectum est studium Generale à Bonifacio 8. *const. 8. In suprema.* Restauratum est à Sixto 5. *constit. 9. Muneris.* Priuilegia, & forma doctorandi. *ibid.*

Fiscalis. Fiscus.

Fiscus Camera. Vide, *Camera.* Vide, *Causa. concernentes interesse Camera.*
 Fiscales in causis Ecclesiasticis non admittantur, neque aduocati, nisi iurent, se non suscepturos causas iniustas. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. De causidicis.*

Flagellum. Flagellare.

Flagellantur multi in hac vita, vt in alia non puniantur. *23. q. 5. c. Quid ergo.*

Flectere genua, & flectamus genua.

Non dicitur in quatuor temporibus Pentecostes. *Concil. Salungstadiense c. 2.*
 Vide, *Genus flectere.*

Floccus.

Floccus, quid sit in Monachis. Vide, *Monachi Sancti Benedicti, seu Nigri.*

Florentini.

Florentini habent Romæ vnum Consulem pro suis mercatoribus; huius officium, potestas, priuilegia, &c. *Leo 10. const. 33. Pastoralis.*

Fomes.

Fomes peccati non retardat ingressum ad cælum, si homo moriens non habet peccatum. *Bulla Leonis X. 40. contra Lutherum. Concil. Senon. c. 17.*

Florenus.

Florenus auri æstimatur eiusdem valoris cum libra Turonensi. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus c. 25.*

Fontes.

Fontium benedictio facienda est per Archipresbyterum. *De off. Archipresb. c. Ministerium.*
 Vide, *Benedictio.* Vide, *Aqua benedicta.*

Foraneus.

Foraneus Vicarius Episcopi, non potest esse delegatus Papæ. *Clem. de rescriptis c. Et si.*
 Vide, *Vicarius.*

Forenses status Ecclesia.

Vide, *Ecclesiasticus status.*

Forma Eucharistia.

Forma Eucharistiæ à Christo est instituta, & quæ est. *De celebrat. missar. c. Cum Martha.* Vide, *Eucharistia.*
 Formæ omnium Sacramentorum consistunt in verbis à Christo institutis. *Concil. Florent. sess. ult. in literis unionis. Seu decretum Eugenij 4. §. Quinto Ecclesiasticorum.*
 Forma cuiuscumque Sacramenti. Vide, *De singulis in proprijs locis.* Vide, *Baptismus, Confirmatio, &c.*
 Forma Sacramentorum per ignorantiam malè prolata, quando est valida. *Zacharias ep. 6.*

Formata litera, quomodo faciendæ. *conc. calcedon. in fine.*
 Ex *Concil. Nican. 1.* acceptum est exemplum, & habetur. *dist. 73. c. In nomine Patris, & c. Sanctissimo.*

Fornicatio. Fornicans.

Fornicatio appellatur in scriptura, omnis immunda pollutio. *32. q. 7. c. Non solum.*
 Fornicatio idem est, ac mœchia. *32. q. 4. c. Meretrices.*
 Fornicatio simplex est mortale peccatum. *Innoc. 4. constit. 14. Sub catholica. 27. q. 1. c. Nubendi.*
 Fornicatio non committenda ad procreandum filios. *32. q. 4. c. Sic non sunt.*
 Fornicationis varia peccata. *32. q. 5. c. Nec solo.*
 Fornicatio viri maculat uxorem. *32. q. 1. c. In coniugio.*
 Fornicatio, etiam per concupiscentiam committitur. *32. q. 5. c. Qui viderit.*
 Fornicari graue peccatum est. *27. q. 1. c. Nubendi.*
 Fornicatio est maximum peccatum inter septem capitalia. *32. q. 7. c. Non solum.*
 Fornicatio, quando sufficit ad diuortium, & quando non. *de eo, qui cognouit. c. Discreti.*
 Fornicationem committens, si Presbyter, prius flagelletur, deinde per duos annos in carcere, detentus pœniteat in pane, & aqua. Si clericus, vel monachus, ter flagelletur, & vno anno sit in carcere. Si vidua velata, eodem modo, & capilli ei radantur. sic etiam Moniales. (de his. Vide, *Moniales.*) *Concil. Ratispon. sub Zacharia.*
 Fornicarij clerici, quomodo puniendi. *15. q. 8. c. Hi qui altario.* Conuicti cadunt ab officio. *1. q. 7. c. Si quis omnem.* Interdicendi ingressu Ecclesiæ. *dist. 81. c. Si qui sunt.* & aliis. *ibid. dist. 82. c. ult. Gregor. 7. lib. 2. ep. 62.* Officio iubet priuari.
 Missas dicere non potest sacerdos fornicator, nec choro assistere. *Gregor. 7. l. 4. ep. 10.*
 Fornicans cum duabus commatibus, quomodo puniendus. *30. q. 4. c. Si quis.*
 Fornicatio fidelis cum infideli, quomodo punienda. *concil. Nican. 1. ex Arabico c. 68.*
 Fornicarij qui post pœnitentiam redeunt ad vomitum, Eucharistia priuandi, vsque ad mortem. *Syricius ep. 1. c. 5. 33. q. 2. c. De his vero.*
 Fornicaria abijcienda. *32. q. 2. c. Ancillam.*
 Fornicante patre, & filio cum eadem muliere, quomodo puniendi. *ibid.* Vide, *Filius cognoscens eandem, &c.*
 Fornicans cum duabus sororibus, quomodo puniendus. *dist. 34. q. 2. c. Si quis.* Vide, *Carnale peccatum.*
 Fornicans cum matre spiritali, quomodo puniendus. *33. q. 3. c. Si quis cum.*
 Vide, *Filia spiritalis.* Vide, *Carnalis copula.* Vide, *Mechans.*

Fortitudo.

Fortitudo Christiana à Deo est, non per voluntatis arbitrium, sed per Spiritum Sanctum. *Conc. Arausic. 2. c. 17.*
 Fortitudo gentiliū est à cupiditate humana. *conc. Arausic. ib.*
 Fortitudo qua defenditur patria, vel infirmi, aut socij, à latronibus, est plena iustitiæ. *23. q. 3. c. Fortitudo.*

Forus.

Forus est locus iudiciorum, in quo fiunt lites. dicitur sic à Foroneo Rege Græcorum, qui primus dedit legem. *De verbor. significat. c. Forus.*
 Forus tribus constat, causa, lege, & iudicio. *ibid.*
 Forus in ea Prouincia sequendus, in qua est locus, pro quo litigatur. *De foro compet. c. Sane si Episcopi.* Vide, *Iudex.* Vide, *Causa.*

Francia, seu Gallia.

In Francia, quomodo Sedes Apostolica dispensat beneficia Ecclesiastica, iuxta concordata cum Rege. *Leo 10. const. 20. Pastor*

Pastor æternus. & capp. seqq. c. Primitiua. c. Witg. c. Diuina, & c. Romanus.

Pragmatica Regis Franciæ, præiudicialis huic dispositioni, fuit annullata per eundem Pontificem. *ibid.*

Beneficialis confidentia in Regno Franciæ à quo iudicanda. *Sixtus 5. const. 61. Pastoralis.*

Vide, *Gallia.*

Franchitia.

Franchitia non gaudent Romæ, qui cum debitores sint, vel delictum aliquod commiserint, fugiunt ad domos Cardinalium, Principum, Oratorum, &c. *Pius 4. const. 46. Inter.* Impedientes in his casibus executores iustitiæ, aut receptantes, læsæ maiestatis sunt rei, & tenentur ad damna, & satisfactiones. *ibidem.*

Eadem confirmat *Gregorius 13. const. 12. Et ipsa ratio.*

Franciscus.

S. Franciscus de Assisio institutor Ordinis Minorum canonizatur à *Gregorio 9. anno 1228. const. 2. Mira circa.*

S. Francisci festum de præcepto fuit institutum à *Sixto 4. constit. 3. Præclara.* Et pro tali festo concessit multas indulgentias. *ibidem.*

S. Francisci Stigmata approbantur ann. 1237. à *Gregorio 9. const. 12. Confessor.* Vide, *Stigmata.*

S. Francisci Fratres. Vide, *Fratres Minores S. Francisci.*

S. Franciscus de Paula institutor Ordinis Minimorum canonizatur à *Leone X. const. 38. Excelsus.* Cum octaua à suis religiosi celebrari potest solemnitas. *ibid.*

Festum S. Francisci de Paula sub ritu duplici celebrandum instituit *Sixtus 5. const. 8. In Cæli.*

Fratres S. Francisci de Paula. Vide, *Fratres Minimi. Vel S. Francisci de Paula.*

S. Franciscus Xauerus è Societate Iesu, declaratur Beatus à *Paulo 5. constit. 119.* Conceditur, vt dicti Religiosi Societatis possint eius officium celebrare, & in oppido *Xauier,* omnes. *ibidem.*

S. Franciscus Xauerus canonizatur à *Gregorio 15.* Sed quia hic decessit, Bulla Canonizationis fit ab *Vrbano 8. const. 1. in append. Rationi congruit.*

Franciscus Borgia è Societate Iesu declaratur Beatus ab *Vrbano 8. & conceditur Iesuitis, vt de illo possint celebrare officium. Vrbano 8. const. 46. Alias à nobis.*

S. Francisca Romana oblata Ordinis S. Benedicti Congregationis Montis Oliueti canonizatur à *Paulo V. constitut. 45. Cælestis.*

Frater.

Fratres duo fornicantes cum eadem muliere, qua pœnitentia puniendi: octo annis pœnitere debent. 30. q. 4. c. *Si pater.* Vide, *Carnalis copula. Vide, Fornicatio.*

Frater fornicans cum muliere eadem, nesciens de alio, potest ducere aliquam in uxorem, sed alius qui celauit per septem annos pœnitere debet, & postea potest nubere, mulier verò spe coniugij priuatur. 35. q. 2. cap. *Si homo fornicatus per matrimonium.*

Si quis carnaliter peccat cum muliere, quam postea frater inficius ducit in uxorem, durè pœnitere debet. *Concil. Triburiense 1. cap. 44.*

Vide, *Carnalis copula. Vide, Fornicatio.*

Fratres, seu Regulares mendicantes.

Fratres mendicantes communicant in omnibus priuilegijs. *Leo X. const. 32. Dudum. Pius 5. const. 44. Romanus.*

Fratres vocati à Prælati ad processiones tenentur accedere, nisi distent ultra vnum milliare. *Leo X. constitut. 22. Dum intra §. 5.*

Fratres, si volunt audire confessiones sæcularium, subiungere debent examini episcoporum, si isti velint eos examinare. *ibid. §. 6. Vide, Confessor. Vide, Regulares, &c.*

Fratres facientes pacta cum Prælati, aut curati, tenentur ea

seruare, nisi in primo fratrum capitulo fuerint annullata. *ibid. §. 6.*

Non possunt benedicere sponfos sine licentia Curati. Non pulsare campanam ante ecclesiam Matricem in Sabbatho sancto. Requisiti à Prælati tenentur publicare censuras, easque obseruare. Requisiti vt moneant fideles de solutione decimarum tenentur facere. Non possunt aliquem ad suos Conseruatores trahere ultra duas dietas. Fratrum seruitores, seu famuli, si causam dederunt censuræ, illaqueantur ab ea. Fratres tenentur Episcopos diligere, honorare, seruire, &c. *ibid. Leo X. const. 22. Dum intra. Extra, de sepulturis c. Dudum.*

In eorum ecclesijs possunt sæculares eligere sepulturam, & cum eorum habitu possunt sepeliri. *Leo X. constitut. 22. Dum intra §. 10.*

Fratrum Mendicantium Ordines sunt. Ordo Prædicatorum. Sancti Francisci. Sancti Augustini. Carmelitarum, & Seruorum. *Pius V. const. 44. Romanus.* Et iisdem gratijs gaudent, tam in bonis, quam in persona.

Fratres Mendicantes transire non possunt ad Ordinem Monachorum Nigrorum. *Benedictus 12. const. 1. Regulares.*

Fratrum Mendicantium Generales habent omnimodam iurisdictionem in omnes suos subditos fratres, scholares, ac studentes, vbique commorantes. *Pius 2. const. 2. Religiosorum. Vide, Regular. superiores.*

Fratres missi ad partes Indiarum tenentur ire ad eas, ad quas à suis superioribus destinati sunt, non ad alias; nisi ex necessitate itineris compulsi, sub pena excommunicationis ipso facto. *Paulus V. const. 56. Accepimus.*

De singulis. Vide, *In Religione propria, vt infra.*

Vide, *Bulla Cruciatæ. Vide, Mendicantes. Vide, Regulares, per omnes tit. Vide, Priuilegia.*

Fratres, seu Religiosi S. Ambrosij.

Fratres istos sic nominandos; scilicet, Sancti Ambrosij ad Nemus Mediolani, statuit *Gregorius 11. const. 9. Cupientes.* Ambrosianum officium recitare statuit. *ibid.* Viuunt sub Regula S. Augustini. *ibid.*

Fratres isti ad vnam Congregationem reducuntur, cuius caput est Monasterium ad Nemus Mediolani. *Eugen. 4. constitut. 22. Regimini.*

Congregatio fratrum S. Ambrosij cum fratribus S. Barnabæ sub regula S. Augustini vnita confirmatur. *Paulus 5. constitut. 15. Pastoralis.*

Fratres S. Antonij de Vienna.

Fratres S. Antonij de Vienna, eorumque regula, & ordo approbantur à *Bonifac. 8. const. 5. In dispositione. A Clemente 7.* obtinent multa priuilegia. *const. 2. Rationi.*

Possunt eleemosynas quærere pro suis hospitalibus, &c. *Pius 4. const. 100. Ex debito. Gregor. 13.* Idem confirmat, & præfigit modum, & formam petendi eleemosynas. *Constit. 71. Cum sicut.*

Nullus quæsturare potest eleemosynas S. Antonij, præter eos. *Clemens 7. ubi supra.*

Fratres Apostolorum.

Fratres Apostolorum pauperis vitæ subduntur Ordini S. Augustini. *Alexander 6. const. 3. Pia vitæ.*

Fratres S. Augustini dicti Eremitæ.

Fratres S. Augustini diuersarum Congregationum, vt S. Guilielmi, fratris Ioannis Boni, de Fabali, & de Britinis, in vnum coeunt Ordinem S. Augustini. *Alexander 4. const. 6. Licet Ecclesie.*

Fratres S. Augustini dicti de Obseruantia Illycitanæ Congregationis separantur à communitate Ordinis, sed non à Generali, & multa obtinent priuilegia. *Eug. 4. const. 5. Regimini.*

Fratres S. Augustini gaudent priuilegijs Mendicantium. *Iulius 2. const. 18. Et si ad bene merendum.*

Fratres S. Augustini habent priuilegium, vt ex sua Religione, Papa eligat Sacristam Papalis sacelli, qui sit Prælatus. *Alexander 6. const. 5. Ad sacram.*

Obtinerunt, vt possint alienare bona, permutare, dare in emphyteusim, & liuellum ipsi, & Moniales dicti Ordinis cum licentia Prioris Generalis. *Gregor. 13. constit. 5. Dum ad uberes.* Sed modo per *const. Urban. 8. const. 51. Humana*, est abrogata.

Magistri in Ordine S. Augustini, quomodo creandi. *Gregor. 13. const. 83. Dominicum.* Singulis sexennijs, duo ex singulis Prouincijs creari possunt magistri in Capitulis generalibus, cum forma examinandi, &c. *ibid.*

Fratres S. Augustini cum cappa nigra, tenentur comparere in locis publicis, in concionibus, lectionibus, confessionibus in itinere, in vicinis prædijs etiam, & semper extra claustra, & pena. Superiores SS. Dominici, & Augustini non possunt se in hoc molestare sub pena excommunicationis latae sententiæ. *Clemens 8. const. 104. ex iniuncto.*

In ijs, quæ sunt Religionis, appellare non possunt ad secularia tribumalia, sed ad Generalem, Viceprotectorem, Protectorem, & Papam. *Clemens 8. constit. 113. Quoniam.*

Non possunt in Religione per fauores Principum, vel aliorum, etiam Cardinalium procurare dignitates, gradus, &c. sub pena priuationis habitum, & perpetuæ inhabilitatis. *Clemens 8. constitut. 114. Quoniam. Paulus 5. const. 48. Admonemur.*

Superiores ordinis, vt Generalis, & alij, non possunt gradus, dignitates, &c. conferre, nec penas remittere ob fauorem Principum quorumcumque, etiam Regum, Cardinalium, &c. sub pena excommunicationis ipso facto. *Paulus 5. constit. 48. Admonemur.*

Generalis quando, & quomodo potest visitare Congregationem Lombardiæ, & quid potest in visitatione facere. *Clemens 8. const. 117. Ex iniuncto, per §§. 13.*

Electio Superiorum, quomodo faciendæ in hoc ordine, & qualis vsus scrutinijs. *Paulus 5. const. 80. Pastoralis.*

Assistentes Generales, quomodo eligendi; requisita eorum, &c. Subrogatio fit à Papa, si aliquis deficiat Assistent. *Paulus 5. const. 93. Prouisionis nostræ.*

Ex qua natione debent eligi. *ibid. in declaratione.* Præcedendi ordo inter eos, tam in officio, quam extra. *ibid. in addit. 2.* Generalis, & Assistentes habent votum in Capitulo Generali post abdicationem officiorum, & locum post electos. *ibid.*

Fratres Congregationis Siciliæ obtinent Vicarium Generalem proprium, & multa priuilegia. *Paulus 5. constit. 99. Exponi nobis. per §§. 22.*

Fratres isti in Prouincijs Hispaniarum, & Indiarum, non possunt lauream magisterij obtinere in aliqua Vniuersitate, neque per licentiam Superiorum, nisi prius per Examinatores à Capitulo Generali deputandos pro illis partibus, approbentur: alias non gaudent gradu magisterij in Religione. *Vrb. 8. const. 40. Romanus.*

Fratres isti in electionibus habent vocem actiuam, & passiuam illi tantum, quibus de iure competit, & abrogantur vocales per gratiam in tota Religione. *Vrb. 8. constit. 40. in declaratione. cap. Alias per fel. record.*

Assistentes huius ordinis finito officio tenentur redire ad suas Prouincias. Et omnia contraria priuilegia reuocantur. *Vrb. 8. const. 65. Romanus.*

Generalis ordinis Eremitarum S. Augustini, quando vitur aliqua facultate sibi à Papa concessa, debet eam apponere de verbo ad verbum in literis patentibus, & non potest in eis vti oraculo Papæ. *Vrb. 8. constitut. 99. Commissi.*

Generalis præfatus non potest concedere suis fratribus eas exemptiones, quæ conceduntur ijs, quæ officia quædam in Religione habuerunt eo quod fuerint Prouinciales, Diffinitores, Prædicatores, &c. *Vrb. 8. constitut. 99. Inter ceteras.*

Fratres S. Augustini Discalceati.

Congregatio Fratrum Discalceatorum Sancti Augustini à Clemente 8. admissa obtinet facultatem admittendi nouitios ad Religionem, & seruatis seruandis, etiam ad professio-

nem. *Clemens VIII. constitut. 63. Decet Romanum.* Congregatio hæc Discalceatorum Italiæ obtinet proprias Constitutiones. *Paulus 5. const. 120. Sacri Apostolatus.* in eis assignatur forma viuendi, &c.

Fratres isti in Regno Siciliæ vniuntur Congregationi Italiæ. *Gregorius 15. const. 3. Pastoralis. per §§. 14.*

Obtinent Ecclesiam S. Mariæ de Catena in Ciuitate Panormi. *ibid. in declaratione.*

Fratres recollecti Discalceati S. Augustini in Hispania obtinent diuisionem ab Ordine, & proprias Constitutiones pro eorum regimine. *Gregorius 15. const. 36. Ad sacram. per §§. 46.*

Fratres discalceati S. Augustini obtinent diuisionem suæ Congregationis in quatuor Prouincias, Romanam, Neapolitanam, Ianuentem, & Siculam. *Vrb. 8. const. 58. Ad uberes.*

Vicarius Generalis huius Congregationis, potest alium deputare in sua absentia, eique communicare omnem facultatem, quam ipse habet. *ibid. ex decreto addito S. Congregationis visitationis.* Quas constitutiones debent fratres isti obseruare, & Diffinitores cui subduntur. *ibid.*

Quomodo debent eligere Prouinciales, & Capitula celebrare in congregatione Italiæ. *Vrb. 8. const. 81. Alias pro parte.*

Obtinent fratres isti nouas Constitutiones pro Regno Galliarum. *Vrb. 8. const. 90. Ex iniuncto.*

Fratres Discalceati S. Augustini in Indijs Occidentalibus vniuntur cum alijs fratribus Congregationis Hispaniarum. *Vrb. 8. const. 102. Vniuersalis.*

Habitu fratrum istorum, nullus potest portare in Italia sub pena excommunicationis latae sententiæ. *Clem. 8. const. 111. Pastoralis.*

Fratres Discalceati S. Augu. Hispaniarum in Regnis Occidentalibus, & Philippinis degentes à quolibet catholico Episcopo residente, vel alieno de consensu proprii, minores ordines accipere possunt in diebus, siue feriatis, siue non. Ordines verò sacros in diebus Dominicis, vel alijs festis interpolatis, vel continuis, etiam extra tempora, & absque interstitijs, & promoti possunt statim altari inferuire. *Vrb. 8. const. 8. in append. const. 18. cum sicut dilectus.*

Fratres Carmelita.

Fratrum horum ordo, & regula approbatur ab Honorio 3. anno 1226. *const. 8. Vi viuendi.* & regula. *ibid. refertur.* Regula præfata declaratur, & moderatur ab Innoc. 4. *const. 6. Quæ honorem.* Deinde ab Eugenio 4. *const. 3. Romani.* Fratres Carmelita vti debent cappis albis, & dimittere debent mantellos aliorum colorum. *Bonifacius 8. constitut. 3. Iustis.*

Generalis potest dispensare in esu carniū, & ieiunijs regula. *Sixtus 4. const. 11. Dum attenta.*

Carmelitis vtriusque sexus concessum fuit, vt semel in vita, & semel in morte per confessionem facta confessario electo cum licentia Prioris, indulgentiam plenariam consequantur. *Sixtus 4. ibid. §. 5.*

An hæc indulgentia sit reuocata à Paulo 5. Vide, *Regularium priuilegia, & indulgentia.*

Obtinent omnia priuilegia alijs ordinibus concessa, & alia insuper. *Clemens 7. constit. 3. Ex clementi.* Quod in altari portatili, & in loco non consecrato, & ante lucem Missam dicere, & audire (Confratres) possint. Confratres semel in vita eligere possint Confessorem, à quo absolui possint ab omnibus casibus, exceptis contentis in Bulla Cæne, &c. plura. *ibid. Clemens 7.* Sed moderationem, & an reuocata sint à Pio 4. Vide, *Regul. priuil. Vide, Priuilegia.*

Carmelitarum Conuentus Romæ dictus Transpontina, translatus ad eum locum à Pio 4. *constitut. 101. Romanum.*

Cum licentia Generalis in necessitate (obtinent prædicti fratres) vt possint bona Conuentus alienare, & permutare, dare in emphyteusim, &c. idemque obtinent Moniales huius ordinis à Gregorio 13. *constitut. 34. Ex incumbenti.*

Sed

Sed *Vrbani* 8. *constitut.* 51. *Humana*. Omnes has facultates reuocauit.

Fratres Carmelitæ, & Moniales in Italia possunt recitare officium iuxta ritum Breuiarij Romani. *Sixtus V. const.* 96. *Eximium*.

Non possunt per fauores Principum, vel aliorum, etiam Cardinalium procurare in Religione honores, dignitates, gradus, functiones, sub pœna inhabilitatis perpetuæ ad ea, & alia, & priuationis actiuæ, ac passiuæ vocis, & etiam si fauores sint sponte oblatis, si ijs vtantur, incurrunt. *Clemens 8. const.* 23. *Quoniam*.

Superiores concedentes præfata ob fauores, vel pœnas remittentes, quas pœnas incurrunt. *ibidem*. & concessa sunt nulla.

A Bibliothecis Carmelitarum remoueri non possunt libri, siue scripta, sub pœna excommunicationis. *Clemens 8. constit.* 24. *Quæ ad tuenda*.

Carmelitæ vbique præcedunt Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum. *Clemens 8. constit.* 95. *Decet Romanum*.

Carmelitæ non possunt recurrere ad Tribunalia sæcularium, siue per appellationem, siue aliter, sub pœna excommunicationis ipso facto reseruata Papæ. *Clem. 8. constit.* 110. *Quoniam*.

Fratres Carmelitæ Calceati de obseruantia in Regnis Belgij, & Sicilia non possunt gestare habitus Carmelitarum Discalceatorum, nec facere se nominari fratres Sanctæ Theresiæ, neque hoc nomine, aut titulo possunt se in literis, vel alijs scripturis, &c. subscribere, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis actiuæ, ac passiuæ vocis. Superioribus verò suspensionis ab officio ipso facto. *Vrbani 8. in append. const.* 15. *Romanus*.

Fratres Carmelitæ Discalceati.

Fratres Carmelitæ Discalceati separantur à Religione, & sub Papæ potestate recipiuntur. *Clemens 8. const.* 25. *Pastoralis*. Eorum Constitutiones, forma viuendi; gratiæ & indulta, dummodo viuant in rigore primæ regulæ. *ibid.* & *constit.* 62. *Ad militantis*. per 16. §§.

Religio eorum, seu Congregatio, ab ordine Carmelitano est distincta. *Clemens 8. constit.* 71. *In Apostolica*. per §§. 15. Hic ordo declaratur vnus ex Mendicantibus. *Clemens 8. const.* 101. *Romanum*. In eo obseruatur regula tradita ab Alberto Patriarcha Ierosolymitano ijs, qui habitabant in Monte Carmelo, & confirmata ab *Innoc. 3. ibid.*

Fratres isti non tenentur accedere ad processiones, nec publicas, nec priuatas. *Clemens 8. ibid.*

Non tenentur soluere quartam funeralem; nec possunt in hoc molestari à Parochis. *Paulus V. const.* 4. *Decet Romanum*.

Cum sola licentia Ordinarij, absque aliorum Regularium consensu, possunt erigere noua Monasteria. *Paulus V. constit.* 10. *Ad Ecclesiam*.

Fratres Discalceati Sanctæ Theresiæ, per quid distinguendi sunt in habitu, seu vestibus à fratribus Carmelitis, dictis primi instituti, seu de Monte Sancto, quo ad formam, colorem, &c. & quo ad galerum. *Vrbani 8. in append. constit.* 28. *Inter ceteras*.

Fratrum Discalceatorum Carmelitarum Congregatio sub inuocatione S. Pauli pro Fidei propagatione erigitur Romæ, cum regula, & forma viuendi. *Paulus V. const.* 80. *Pastoralis*.

Fratres Cruciferi.

Fratres Cruciferi ex Constitutione *Vrbani 8. Vnica cum antecessor*. Dicuntur approbati ab *Alexandro 3.* in Ciuitate Bononiæ, in ipsorum loco, vbi primum lapidem ipse *Alexander* posuisse narratur ab *Vrbano* præfato.

Multa Priuilegia eis concedit. *ibid.*

Reformantur quo ad omnia à *Pio V. const.* 68. *Reuerendi*.

Obtinent Priuilegia Mendicantium à *Greg. 14. const.* 13. *Rom.*

Non possunt in sua Religione procurare dignitates, & honores per fauores Principum, Cardinalium, &c. neque per promissa, vel pacta, sub pœna priuationis eorum quæ ha-

bent, & inhabilitatis perpetuæ ad alia. *Clemens 8. constit.* 109. *Quoniam*.

Hæc Congregatio suppressa est. *Alexander 7. constit.* *Vineam*, data die 28. Aprilis 1656.

Fratres S. Dominici, seu Predicatores.

Fratrum S. Dominici ordo sub regula *S. Augustini* approbatur anno 1216. ab *Honorio III. constit.* 2. *Religiosam*. & multa Priuilegia eis concedit Papa. *ibid.*

Fratrum Predicatorum, & Minorum Priuilegia à nullo Episcopo, aut Archiepiscopo, possunt interpretari. *Clem. 4. const.* 12. *Ordinis vestri*.

Fratres isti ad episcopatum assumpti, & alias Prælaturas extra ordinem, debent prius resignare omnia bona superioribus Religionis. *Clemens 4. const.* 11. *Providentia*.

Gregorius XI. const. 7. *virtute conspicuos. per 32. capita*. Concessit huic ordini multa priuilegia. Generales habent plenam potestatem, & curam in animas fratrum: possunt soluere, & ligare, atque cuncta instituere concessit. Præsentandos tantum esse Episcopis fratres, vt audire possint confessiones sæcularium, & absque examine. In Missa posse vti altari portatili. Tempore interdicti posse celebrare ianujs clausis. Posse in suis Ecclesijs sepelire famulos, qui eis inseruiant. Interdicta terra, in qua sunt, eorum famulos non comprehendi in interdicto, & ideo audire posse diuinā, nisi ipsi causam dederint interdicto. Posse in terris hæreticorum commorari, & eleemosynas ab eis petere, & alia omnia concessa fratribus Minoribus per *Clementem IV. quæ habes infra Fratres S. Francisci, seu Minores*. Alia concedit *Gregorius XI. const.* 7. *Virtute*.

Hæc omnia, & alia plura concedit, & confirmat *Sixtus IV. const.* 7. *Regimini*, quod dicitur *Mare magnum*. Sed quænam sint reuocata, & quæ moderata. Vide, *Regularium priuilegia*. Vide, *Priuilegia*. Nam *Pius 4.* Omnia reduxit ad formam Concilij Trident. *ibid.*

Sixtus 4. const. 19. *Sacri*, Alia concedit Fratribus Ord. Predicatorum, & Minor. simul, & sunt. Vt in festis quibusdam (quæ numerat) qui eorum Ecclesijs interfunt indulgentias multa consequantur, &c. Vt semel in vita, & semel in morte bis ab idoneo ordinis confessario Fratres possint absolui cum Indulgentia Plenaria, etiam si mors accadat in nouitiatu. Vt possint sæculares absolueri à casibus reseruatis, exceptis quibusdam, & eandem facultatem possint committere. Omnia priuilegia fratribus concessa, extendit ad Moniales dicti Ordinis, ad Oblatos, Sindicos, & Procuratores.

Vt Prælati, & eorum Vicarij non impediunt fideles in faciendis eleemosynis dictis Fratribus.

Si quis moribundus petat habitum Religionis, possunt Superiores etiam locales ei concedere. Et defunctus tali habitu indutus non potest in alia ecclesia, nisi dictorum Fratrum, sepeliri.

Fratres isti habentes beneficia ecclesiastica, Capellanas, Episcopatus, siue Regiminis, siue Titulares, non possunt in Conuentu residere, nec in eo cameras habere, nec habeant actiuam, vel passiuam vocem in Capitulis. Vt superiores possint procedere in causis suorum Fratrum, etiam Inquisitorum, & si delinquant eosdem punire, & amouere, si opus sit. Item quod Inquisitores de Ordine Minorum non possint procedere contra Fratres Predicatores, nec è contra. Gaudent omnibus gratijs, & priuilegijs concessis omnibus Religionibus Mendicantium. Et quod in iudicio, & extra faciant fidem omnia priuilegia alijs Mendicantibus concessa. & alia. *ibid.*

Quænam autem ex his sint reuocata, & quæ sint in robore. Vide, *Priuilegia*. Vide, *Regularium priuilegia*.

Fratres Predicatores possunt succedere in bonis, sicut succederent, si essent in sæculo. *Clemens 4. const.* 1. *Obrentu*.

Superiores huius ordinis in formandis processibus in causis Fratrum, non tenentur seruare apices iuris. *Bonifacius 8. const.* 4. *Ad augmentum*.

Gregorius XI. Innumera alia huic ordini concedit priuilegia. *const.* 7. *Virtute. per 37. capita*.

Fratres Prædicatores in processionibus, & alijs actibus publicis præcedunt omnes Religiones Mendicantes. *Pius V. const. 71. Diuina.* Sed *Clemens 8.* Extendit etiam ad non Mendicantes, dicens debere esse primos post Canonicos, & Monachos. *Const. 13. Inter cetera.*

Superioribus huius ordinis in virtute obedientie præcipit Papa. *Gregor. 13.* Ne ad instantiam quarumcumque personarum extra ordinem, etiam Cardinalium, concedant Fratribus gratias, honores, &c. *const. 62. cum nihil.* Idem præcipit *Clemens 8. const. 7. Religiosos.* Et insuper ne superiores ad instantiam fauorum relaxent pœnas delictis fratrum taxatas. Idem confirmat *Paulus V. const. 39. Admonemur.* & pœnas taxat contra superiores transgressores.

Fratres Prædicatores non possunt honores, gradus, aut dignitates in ordine per externos fauores procurare, sub pœna perpetuæ inhabilitatis ad ea. & rehabilitari non possint, nisi per Papam. *Gregor. 13. const. 62. cum nihil.* Sed *Clemens 8.* sub eadem pœna prohibet, ne per fauores, siue intra ordinem, siue extra, procurent dignitates, siue per Cardinales, siue per Reges, siue per Imperatores, & extenditur Constitutio ad gradus ab alijs pro illis procuratos. Tandem *Paulus V.* omnia confirmat *const. 39. Admonemur.* & extendit statutum, & pœnam etiam ad procurantes Generalatum per fauores, vel recursum ad Principes quoscumque.

Superiores huius ordinis possunt absoluerè suos Fratres, & Moniales à casibus, & censuris, sicut Episcopi suos subditos. *Pius V. const. 132. Romanus.*

Fratres Prædicatores non possunt ab alio iudice conueniri, nisi à Conseruatoribus Religionis. *Pius V. constit. 34. Exponi. & in declarat. seq.*

Generalis ordinis istius potest aliquos ex suis Fratribus creare Notarios pro intimandis literis Sedis Apostolicæ, cuicumque personæ, siue Principi. *Pius V. const. 124. Debitum.*

Generalis potest vbique terrarum cum licentia Ordinarij erigere Confraternitates Rosarij. *Sixtus V. constit. 21. Dum ineffabilia.*

Fratres huius ordinis coram nullo iudice, possunt conueniri, nisi coram Iudice Conseruatore. *Pius V. const. 41. Et si.*

Fratres Prædicatores possunt inter se, & in priuatis colloquijs, non verò cum alijs, vel inter alios, de puncto Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis circa originale discutere. *Gregor. 15. const. 29. Sanctissimus, in declaratione.*

Vide, *Generalis.* Vide, *Tit. seq.*

Fratres S. Dominici cum cappa nigra tantum possunt comparere in locis publicis, & præcipuè in Ecclesia, dum audiunt confessiones, dum concionantur, vel lectiones ad populum habent. item extra Claustra; in itinere, etiam dum accedunt ad loca vicina recreationis gratia. & sub pœna excommunicationis latæ sententiæ iniungitur fratribus istorum, & Sancti Augustini superioribus, ne in hoc amplius se molestant. *Clemens 8. const. 104. Ex iniuncto.*

Fratrum, & fororum S. Dominici de Pœnitentia regula approbatur anno 1405. ab *Innocentio 7. constit. 1. Sedis.* Vide, *Oblati.* Vide, *Tertiarij.*

Alia multa priuilegia Ordinis S. Dominici.

Vide, *Priuilegia, in fine.*

Fratres Prædicatores, & Minores simul.

Fratres Prædicatores, & Minores (seu Franciscani) possunt in suis Ecclesijs, & in plateis communibus prædicare, excepta hora, in qua Episcopus vult prædicare. *Extra, de sepulturis. c. Super cathedram.* & sub eodem tit. in *Clement. c. Dudum.* Possunt etiam in funeribus mortuorum prædicare, illa pariter hora excepta. *ibid.* Non possunt prædicare in Parochialibus Ecclesijs, sine licentia Parocho- rum, nisi Episcopus id mandaret. *ibid.*

Ad audiendas confessiones sæcularium, eosque absoluentes, hoc facere olim tenebantur. Superiores assumentes fratres ad id idoneos debebant eos præsentare Episcopis, vt de eorum licentia, placito, & bona gratia in suis Diocesis audiant sæcularium confessiones, eosque absoluant. Quod si

aliquem, vel aliquos ex præsentatis nolit Episcopus ad hoc officium admittere, superiores præsentent alios. Si verò nolit Prælati illis iam præsentatis licentiam concedere, eosque admittere; Ex tunc absque alia licentia cum facultate Papæ censebantur admissi.

Fratres autem admissi ad confessiones non intelligantur habere maiorem facultatem in absoluendo, quam habeant Parochi. *ibid.*

Quenam autem approbatio nunc requiratur ex *Concil. Trid.* Vide, *Regulares, quo ad Episcopos, vel quo ad confessiones, &c.* Vide, *Confessor.*

Fratres isti possunt in suis Ecclesijs sepelire liberè omnes, qui volunt in eis sepeliri. *Extra, de sepulturis cap. Super cathedram.* tenentur tamen dare Parocho canonicam portionem funeralem. Nec possunt inducere morientes, vt sibi relinquunt portionem illam.

Fratres isti debent ab Episcopis, & Parochis charitatiuè tractari. *ibid.*

Hæc omnia prædicta confirmantur à *Clement. de sepulturis. Dudum.*

Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus concessit *Sixtus 4.* Multa priuilegia, quæ habes supra, tit. *Fratres Prædicatores. const. 16. Diuina.*

Fratrum Minorum, & Prædicatorum priuilegia non possunt ab Episcopis, vel Archiepiscopis interpretari. *Clemens 4. const. 12. Ordinis vestri.*

Ordinarijs interdicitur inquietare fratres Prædicatores, & Minores. *Sixtus 4. constit. 6. Regimini §. 17.* Sub grauibus pœnis. *ibid.* Non subsunt eorum iurisdictioni. *ibid.*

Vt possint in itinere vti altari viatico concessum eis fuit, & absque licentia Episcoporum. *De priuil. c. In his.*

Fratrum Prædicatorum, & Minorum doctrina, & sanctitate illuminata, & exaltata est Ecclesia Dei. *Extra, de tregua, & pace, cap. Vices illius.*

Fratres Prædicatores, & Minores, licet non possint habere proprium, possunt tamen possidere in communi. *Extrau. Ioannis 22. de verbor. signif. c. Quia quorundam.*

Fratres Minores, & Prædicatores impediri non possunt ab ordinarijs, quin suis priuilegijs fruantur. *Sixtus 4. constit. 19. Sacri.*

Omnia priuilegia concessa vni ordini, vel concedenda, sunt concessa alteri. *Sixtus 4. const. 6. Regimini. §. 6.*

Fratres S. Francisci, Franciscani, seu Minores.

Fratrum S. Francisci de Assisio Religio, & Regula confirmatur anno 1223. ab *Honorio 3. const. 5. Solet.* In qua est inserta tota regula, & testamentum S. Francisci.

Quot Ecclesiæ fratrum Minorum appellari debeant Conuentuales, decreuit *Innocent. 4. const. 7. cum tamquam.*

Fratres Minores possunt succedere in bonis, ac si essent in sæculo. *Clemens 4. const. 1. Obtentu.*

Priuilegia concessa à *Clemente 4.* & postea confirmata à *Sixto 4. const. 6.* vt infra ex *Clemente 4. constit. 4. Virtute conspicuos, data anno 1265.* hæc sunt.

Generales Ministri post legitimam electionem habent plenam iurisdictionem, & curam super animas fratrum, possuntque soluere, & ligare. *Clemens IV. §. 1.* Generalis potest per Prouinciales, & Custodes iuxta regulæ textum amoueri, si fuerit opus. §. 2. Circa electiones pro longe distantibus tempus præfixum non curat. §. 3. Custodes, & Guardiani, postquam sunt instituti, habent curam suorum subditorum, & possunt eosdem soluere, atque ligare. §. 4. In Conuentibus instituere possunt Lectores Theologiæ, & aliarum artium, ac facultatum. §. 5. Prouinciales in Capitulis possunt concedere fratribus licentiam prædicandi. §. 6. Vt ab Episcopis sine examine admittantur fratres ad audiendas confessiones. §. 7. Vt Generales, & Prouinciales in itinere vti possint altari portatili, & Missam in eo celebrare. §. 8. Vt actuales famuli fratrum non subiaceant interdicto, nisi causam dederint. §. 9. Vt fratres existentes in terris excommunicatorum, possint ab eis eleemosynas petere. §. 10. Vt Generales, Prouinciales, & Custodes absoluerè possint fratres

fratres à quibusdam censuris, & cum eis dispensare in irregularitate. §. 11. Ut confessores ab eisdem casibus, &c. absolvere possint superiores. §. 12. Ut superiores à censuris absolvere possint ingredienti Religionem, & dispensare in irregularitate: sed hi tenentur satisfacere, si sunt obligati; & si non ingrediuntur Religionem, incidunt iterum in easdem censuras. At caueant, ne cum ordinariis scandalum his facultatibus abutantur. §. 13. Ut nec ab Ordinariis, nec à Legatis, aut delegatis Papæ possint cogi ad ferendas sententias, citationes, literas, & cetera eiusmodi contra Principes, aut alios sine mandato Papæ. §. 14. Non possunt assumi ab episcopis in suum seruitium sine licentia Prouincialis, vel Generalis; & fratres illi adhuc disciplinæ regulati sunt subiecti. §. 15. Professi non possunt ab ordine discedere sine licentia Papæ, & discedentes possunt per superiores excommunicari. §. 17. Ut Generalis auctoritatem habeat supra fratres missos ad prædicandum crucem, vel delegatos ad inquirendum contra hæreticam prauitatem, eosque si opus fuerit amouere, & uti contra illos censuris. Id idem Prouinciales possint in sua Prouincia, imò & Vicarij eorum. §. 16. Professi transeuntes ad aliam Religionem sine debita licentia, ut Apostatæ possunt per superiores puniri. §. 18. Expulsi ab hac Religione pro culpis, & in alia recepti, non possint prædicare, nec confessiones audire, &c. nisi de licentia superiorum ordinis fratrum Minorum, & fratres eiectione ab ordine à nullo alio possint recipi sine licentia Papæ. §. 19. Habitus fratrum Minorum, aut similis illi, à nullo alio deferri potest, ita ut videri possit, sine Papæ licentia. §. 20. De hortis, & virgultis, nullam decimam teneantur soluere. §. 21. Superiores ordinis possunt in pios vsus conuertere bona intrantium in Religionem, & si adsint debita, illa prius solui curent. §. 22. Liberè sepelire possunt in suis ecclesijs eos, qui id petunt, saluis tamen iuribus Ecclesiarum, à quibus defunctorum corpora accipiuntur. §. 23. Fratres non possunt alicui extra ordinem confiteri peccata sua, nisi in necessitate. §. 24. Non tenentur ire ad synodum, neque compelli ab episcopis, ut cum eis exeant extra Ciuitatem, aut processionaliter. neque, ut eisdem præstent iuramentum fidelitatis. §. 25. Cogi non possunt ut in eorum locis permittant fieri consilia, placita, scrutinia, seu statuta secularium. §. 26. Non tenentur de locis, quos emunt, soluere alicui portionem canonicam. *ibid.* §. 26. Relinquentes aliquem Conuentum, omnia possunt vendere (exceptis Ecclesijs) & in alios pios vsus, pro alijs locis conuertere. §. 27. Non teneantur soluere procuraciones pro Nuncijs, aut Legatis Papæ, non obstante eius mandato, nisi fiat specialis mentio de fratribus Minoribus. §. 28. Non possunt de villo delicto ab Ordinarijs conueniri, non obstante *Constitut. Innoc. IV.* §. 29.

Hæc omnia *Sixtus 4.* confirmat, & alia addit, ut infra. Sed quæ sint reuocata, aut moderata, & à *Pio 4.* redacta ad terminos vsus Concilij Tridentini. Vide, *Præuilegia*. Vide, *Regularium præuilegia*.

Fratrum Minorum præuilegia non possunt ab episcopis, vel Archiepiscopis interpretari. *Clemens 4. constitut. 12. Ordinis vestri*.

Fratrum Minorum Regula circa paupertatem, & alias obligationes, pro ijs, qui in puritate regulæ viuere cupiebant, & non gaudere præuilegijs, fuit pluries explicata, ut sequitur. Primo à *Nicolaio III.* & habetur. *de verb. significat. in 6. Exijt*, ubi hæc definiuntur.

Fratres Minores eo quod in regula promittunt obseruare Euangelium, non omnia quæ continentur in Euangelio, tenentur obseruare, ut præcepta; sed præcepta, ut præcepta, & consilia, ut consilia. *ibid. Exijt*. Ad ea consilia Euangelij tenentur, quæ in Regula verbis præceptorij, vel inhibitorij, vel æquipollentibus, apponuntur. Ad alia tamen consilia, quæ in regula non exprimuntur, tenentur magis, quam alij Christiani, ratione status perfectionis. Ad ea, quæ in regula exprimuntur, tenentur eo modo, quo regulæ verba obligant, id est præceptorij, monitorij, & instructorij. In necessitatis articulo tenentur prouidere necessitati naturæ. Non habent dominium vllarum rerum,

sed purum vsum earum. Circa bona etiam necessaria habent solum vsum facti, non iuris, & in his tantum verificatur, quod vsus perpetuò separari potest à dominio.

Fratrum Minorum bona, non sunt sub dominio, dantis, neque fratrum, sed Romanæ Ecclesiæ. *ibid. Exijt*. Durante tamen voluntate concedentis, sunt sub huius dominio; quod si mutetur eius voluntas, non possunt amplius eis uti. At Ecclesiastica paramenta sunt sub Papæ dominio. Non possunt dicti fratres donare, aut vendere, vel aliter transferre bona, nec in particulari, nec in communi. Possunt in necessitatibus, si eleemosynæ deficiunt, procurare, ut alii eis succurrant de necessarijs, ita tamen ut circa procurata dominium non habeant, neque persequi personas, quæ procurarunt ab alijs eleemosynas, neque rationem exigere ab eis, aut aliam actionem contra eos exercere. In tali casu absque violatione paupertatis, vel Regulæ, possunt dictas personas eligere; quæ personæ curam habeant de Ecclesijs ædificandis, de lignis procurandis, de pannis, & alijs, quæ tractu temporis fieri debent. Non consentiant plus sibi concedi, quam sit verisimiliter necessarium: Et si concedens plus det, & non se declaret, quod velit in alios pios vsus fratrum conuertere, ad ipsum concedentem reuertitur, satisfacta necessitate. Legata facta à testatore, sine expressione ad quid debeant inferuire, sed solo verbo *relinquo fratribus*, &c. *super domo*, &c. non possunt acceptari. Si verò dicit testator, ut pecunia talis legati, in ædificia, libros, pannos, vel alia necessaria pro fratribus impendantur, possunt acceptari, & valida sunt. Si tandem legatum fiat de pecunia in genere, intelligitur factum pro necessitatibus, & valet. Habere possunt Procuratorem, à Papa, vel Cardinali Protectore assignandum, qui curam habeat de eleemosynis datis eisdem, & eorum necessitatibus prouideat. Licet dominium non habeant, possunt cum licentia Generalis, vel Prouincialis, de mobilibus disponere, commutando, vendendo, &c. per dictum Procuratorem, & per eundem, in alia licita expendendo pecuniam. Vilia autem mobilia disponi ab eis possunt, sicut in Capitulis eorum fuerit ordinatum, dando ea, vel alijs eiusdem ordinis, vel exteris. In necessitate uti possunt pluribus tunicis de licentia Ministrorum, vel Custodum. *ibid. Exijt*.

Fratres Minores non tenentur ex vi Regulæ ad laborandum manibus, si studio vacant, vel officiis diuinis, sed illi tantum, qui ad hæc non sunt applicati. *ibid. Exijt*.

Non solum Generales, sed Prouinciales in Capitulis possunt concedere licentiam prædicandi, quam possunt etiam reuocare. *ibid. Exijt*.

Recipi debent ad ordinem Minorum illi tantum, qui sunt idonei, & hoc à Generali, & Prouinciali cognoscendum est. *ibid.* Fratres Minores non tenentur ad mandatum, seu testamentum factum à Sancto Francisco de non interpretando Regulam, & de non dicendo, quod intelligatur sic, & sic. *ibid. Exijt, circa finem*.

Regulam sic declaratam per *Nicolaum 3.* damnantes, vel alterantes circa intelligentiam, excommunicantur. *ibid. circa fin.* & excommunicatio Papæ reservatur.

Fratrum Minorum superiores, ut Generales, Prouinciales, & Guardiani, habent curam animarum fratrum. *Clemens 4. const. 4. Virtute*.

Iterum declaratur Regula per *Clem. 5.* & habetur in *Clement. de verbor. significat. cap. Exiui de Paradiso*. sic. Non tenentur fratres sub mortali, ad omnia, quæ exprimuntur in Regula, sed solum ad ea, quæ præceptiuo, vel æquipollenti verbo ibi ponuntur, & sunt hæc.

Primò, non habere duas tunicas, præter vnā cum caputio, & aliam sine eo.

Secundò, non portare calceamenta, nisi in necessitate.

Tertiò, non equitare, nisi in necessitate.

Quartò, indui vilibus vestimentis.

Quintò, ieiunare à festo omnium Sanctorum vsque ad Natiuitatem Domini.

Sextò. De faciendo à Clericis officium diuinum iuxta ritum Ecclesiæ Romanæ.

Septimò, quod Ministri, & Custodes sollicitam curam gerant pro necessitatibus fratrum, & infirmis omnes seruiant.

Octauò,

Octauo, de non prædicando in Ecclesijs Episcoporum, si contradicatur ab Episcopis.

Nono, nullus prædicet, nisi examinatus à Generali officium prædicandi ab eo obtineat.

Decimo, qui Regulam obseruare non possunt ad suos ministros recurrant.

Omnia, quæ sunt in Regula spectantia ad formam habitus, tam Nouitiorum, quam Professorum, item omnia quæ spectant ad formam recipiendi ad Religionis habitum, nisi aliter videatur superioribus; & omnia quæ exprimuntur hoc verbo *teneantur*.

Fratres abstinere debent à bonorum temporalium receptione, exceptis necessarijs. *ibidem. Exiui.* Pannorum colores, pretium, vilitas, secundum morem Regionum à superioribus sunt iudicanda.

Fratres Minores tenentur etiam ad ieiunia Ecclesiæ. *ib. Exiui.* Nullo modo possunt pecunia recipere, neque tenere in Ecclesijs capsas, aut truchos pro eis recipiendis. Sed pro necessitatibus habeant amicos spirituales, qui pecuniam teneant; sed fratres ita se gerant, vt ab his, nec rationem petant, nec expensas eorum reuideant, quia ipsi Domini non sunt; sed vsum facti tantum habent.

Fratres Minores viuentes in puritate regulæ (sine priuilegijs) non possunt succedere in hæreditate, neque in mobilibus; non habere annuos redditus; neque assistentes in curijs pro eorum causis: nec vllam litem facere pro re temporali. Possunt habere hortos pro suis necessitatibus; non tamen pretium ex eis exigere. non possunt habere cellaria, granaria, &c. non possunt conseruare vinum, vel alia, nisi experientia probarint, quod ex loci conditione, non possunt aliter viuere. Sed hoc superiorum iudicio relinquitur. Habere non possunt magnifica ædificia, vel Ecclesias similes, sed humiles. Neque paramenta, aut vasa Ecclesiæ nimis pretiosa, aut superflua. *ibid. Exiui.* Vide, *Regula*.

Fratres Minores tenentur ad vsum pauperum rerum, quæ in Regula eis permittuntur. *ibid. in fine.*

Regula hæc tertio, alias habet declarationes per *Ioann. 22.* & habetur *Extrau. Ioan. 22. de verbor. signif. c. 1. Quorumdam.* & sunt sequentes. De habitus fratrum Minorum forma, figura, & alijs accidentibus eiusmodi, tam in habitu, quam in caputio, cum in Regula non exprimantur, Superiores iudicare possunt, & eorum arbitrio hoc remittitur.

Superiores item iudicare possunt, quando sit licitum habere granarium, vel cellarium pro necessitate. *ibid.*

Fratres non sint diffformes quo ad habitus curtos, strictos, &c. sed per omnia obediant Generali. *ibid.*

Generales, & Prouinciales fratrum Minorum, vt possunt altari portatili ad dicendam missam. *Clemens 4. constit. 4. Virtuta. §. 8.*

Fratrum Minorum Regulæ declaratio per Constitutiones Nicolai 3. non poterat aliter interpretari sub pœna excommunicationis. Sed *Ioann. 22.* tollit hanc pœnam, & permittit interpretationem. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. Quia nonnumquam.* Vide, *Regula*.

Fratrum Minorum omnia bona sunt sub dominio Romanæ Ecclesiæ. Sed non intelligitur de ijs, quæ vno vfu consumuntur. *Extrau. Ioann. 22. vbi supra. c. Ad conditorem.*

Fratres Minores habent simplicem vsum facti de bonis. In ijs, quæ vno actu consumuntur, non distinguitur vsum à dominio. *ibid.*

Fratres Minores, licet proprium habere non possint; tamen in communi possunt possidere. *Extrau. Ioan. 22. de verb. signif. c. Quia quorumdam.*

Fratres Minores tempore interdicti non possunt ad suas Ecclesias admittere tertiarios, vel tertiarias, id est confratres, aut sorores de pœnitentia, sub pœna excommunicationis ipso facto, Papæ reservata. *Clement. de sent. excomm. cap. Cum ex eo.* Sed *Sixtus 4.* aliter disponit, vt *infra*.

Sixtus 4. constit. 6. Regimini, quæ dicitur *Mare magnum*, concessit fratribus Minorum sequentia priuilegia. Vt tempore interdicti possint ianuis clausis missas, & diuina ce-

lebrare, & admittere ad ea tertiarios de Pœnitentia. Vt in suis oratorijs, vt possint altari viatico. Vt superiores possint absolueret fratres à casibus Papæ reservatis, exceptis hæresi, schismate, & falsificatione literarum Apostolicarum: Item absolueret à simoniæ culpa, & dispensare in irregularitatibus; superiores verò à confessorijs subditis, possint ab eisdem casibus absolui. Vt sepelire possint defunctos in suis Ecclesijs; & si Parochi nolint defunctos sepelire, possint fratres in eorum Parochias intrare, eos leuare, & ad suas Ecclesias deferre, ac sepelire. Non possint cogi ad associandum defunctos ad alias Ecclesias Parochiales. Teneantur tamen soluere canonicam portionem Ecclesijs, de quarum Parochijs leuant corpora. De alijs bonis sibi relictis, nullam debent alicui soluere portionem. Canonica portio, quæ est in vfu, ab eis soluenda est. Nullam decimam etiam à Sede Apostolica impostam soluant. Ob nullum delictum possunt ab ordinarijs conueniri, & horum acta, processus, sententiæ, &c. nulla sunt. Si Parochi ex malitia nolint Populis ministrare Eucharistiam, aut Extremam vnctionem, ipsi fratres possunt ministrare. Si Monasteria S. Claræ careant Monialibus, eorum bona pertinent ad fratres. Si moribundi petunt sepeliri cum habitu fratrum, sic induti in nulla alia Ecclesia, nisi fratrum sepeliri possunt, etiam si alibi habeant sepulturam. Parochi fratres sunt amouibiles. Ecclesiæ in quibus sunt Parochi, sunt priuilegiatæ, sicut alia ipsorum fratrum.

Concessit etiam, vt Generalis, & Prouincialis dispensare possint cum fratribus in omni irregularitate proueniente ex quocumque delicto, exceptis ijs, quæ ex bigamia, homicidio voluntario, & mutilatione membrorum proueniunt. Qui fratribus Minoribus confessi sunt, non tenentur eadem iterum confiteri Parochis. & qui hoc dicunt, vt hæretici sunt habendi.

Fratribus Minoribus concessa etiam intelliguntur omnia priuilegia concessa fratribus Prædicatoribus, & è contra. Et quæ de superioribus vnius ordinis dicuntur, de alterius superioribus etiam intelliguntur. Quæ faciunt, aut possunt Prædicatores circa Moniales, facere possunt Minores. Non possunt ab Episcopis molestari, sed ab eis foueri, & iuuari debent, vt suis priuilegijs vtantur. Et reuocantur omnia decreta, &c. contraria. Prope Ecclesias fratrum Minorum, nullus potest ædificare Ecclesias, monasteria, vel oratoria, nisi intercedat spatium trecentarum cannarum. *Iulius 2. const. 21. Exponi.*

Omnia priuilegia concessa, vel concedenda fratribus Prædicatoribus intelliguntur concessa Minoribus. *Sixtus 4. constit. 6. Regimini. §. 6.* Sed aliqua ex his abrogata sunt, vt in suis locis. Vide, *Decima*, qui sunt exempti.

Fratrum Minorum Reformatio, & diuisio; & alia de illis.

Fratrum Minorum prima diuisio legitima, ac Reformatio facta est in *Cont. constant. sess. 19.* & ibi, qui à communitate ordinis se diuidunt, Reformati, seu Obseruantes dicuntur. & assignatur ibi, quomodo hi debeant regi, & gubernari à Vicarijs, tamen sub Generali ordinis. Alij autem fratres remanent sub communitate Religionis cum titulo Minorum, seu Conuentualium, ad distinctionem Reformatorum, seu Obseruantium diuisorum.

Reformatio hæc & diuisio approbatur à *Martino 5. anno 1430. const. 13. Cum Generale.* & forma regiminis in ijs locis assignatur; & declarat totam Regulam ordinis, diffusè.

Fratrum Minorum Caputium. Vide, *Caputium*.

Fratrum Minorum Paupertas. Vide, *Paupertas*.

Fratres Minores, an cum paupertate habeant vsum facti. Vide, *Paupertas*. Vide, *Vsus*.

Fratres Minores non possunt inquietari ab Episc. & isti in illos nullam habent iurisdictionem, & quas pœnas incurrunt, si eos turbant. *Sixtus 4. const. 6. Regimini. §. 17.*

Non possunt ab Episcopis impediri, nè gaudeant suis priuilegijs, sub pœna interdicti, & suspensionis. *Sixtus 4. const. 19. Sacri.* Vide, *Fratres Prædicatores, & Minores simul*.

Fratrum

Fratrum Minorum Prouinciales electi confirmandi sunt à Generali, si ei videbitur. Vide, *Electio in genere, circa finem*.

Fratrum Minorum electio Prouincialium, si non fiat intra tempus determinatum, deuoluitur ad Generalem. Vide, *Electio. ibid.*

Fratrum Minorum Cardinalis Protector, eiusque facultas.

Protectoris Cardinalis in ordine fratrum Minorum facultas limitatur à *Gregor. II. const. 4. cunctos*.

Non potest suspendere, vel abrogare, quæ facta sunt in Capitulis quibuscumque. Nullum superiorem, aut officialem priuare. Neque ad gradus, aut lecturas promouere; non mutare, aut mittere fratres de loco ad locum; non punire, aut liberare aliquem fratrem; non deputare alicui cameram, nec deputatam à superiore mutare. Fratres verò qui hæc impetrant, priuantur impetratis. *ibid.*

Protector debet protegere, & defendere fratres istos, & eorum quieti inuigilare. *ibid.*

Hanc constitutionem confirmat *Sixtus 4. anno 1472. const. 4. Sancta Minorum*.

Vide de singulis Religionibus sub eodem ordine Minorum, infra. *Fratres Minor. Conuentual.*

Fratres Minores Conuentuales.

Fratres Minores post reformationem retinuerunt nomen Conuentualium, iuxta constitutionem 7. *Innocentij 4. cum tamquam, dat. anno 1257.*

Fratres Minores Conuentuales possunt sicut Prædicatores succedere in bonis, ita ac si essent in sæculo. *Clemens IV. constit. 1. Obtenit.*

Fratrum Conuentualium Regula priuilegiata declaratur per *Pium 4. const. 103. Sedis Apostolica*. Vbi confirmat decreta facta in Capitulo Generali Florentiæ pro reformatione Ordinis.

Deinde à *Pio 5. const. 61. Ad extirpandas*. & statuitur, vt in communitate viuatur, & tollatur proprietas. Et Constitutiones circa hoc factæ in Capitulo confirmantur à *Pio 5. const. 67. Illa.*

Fratres Minores conuentuales Sancti Francisci ab *Innocentio 4. constit. 16. Quia tunc* instituuntur Inquisitores hæreticæ prauitatis in Prouinciis Patrimonij S. Petri, & aliis terris Ecclesiæ, in Regno Apuliæ, Lombardia, Romandiola, Marchia Taruina, Sclauonia, & Tuscia. respectiue, scilicet quilibet Minister, Custos, & Guardianus in sua Prouincia. Et ex Collectanea Bullarii anteriori ad Tomos Bullarii Frater Andreas fit Inquisitor in Prouincia Romana, Sabina, Tuscia, & Campaniæ. *Alexander 4. const. Dum ad studium*. Quæ modo non est in nouo Bullario.

Fratrum Minorum Conuentualium Protector non potest se immiscere negotijs fratrum, si Superiores satisfaciunt debito. Quando autem requiritur, vt in eisdem suam facultatem interponat, per se ipsum id facere curet, adhibito aliquo ex fratribus eisdem in notarium. *Paulus V. const. 53. cum Ordo*. Vide alia de Protectore in præcedenti titulo.

Fratrum Minorum Cardinalis Protector.

Fratres isti obtinent facultatem erigendi vnum Collegium in Insula Mileuitana sub inuocatione S. Antonij, ad instar Collegij Sancti Bonauenturæ Romæ præfatæ Religionis Minorum Conuentualium, pro sex Baccalaureis, qui adimpletis quæ sunt necessaria, possint lauream magistralem consequi. *Paulus V. const. 121. In supereminenti*.

Ex fratribus Minoribus Conuentualibus, ait *Clemens 7. constit. 21. Religionis. §. 1.*

Capuccinos prodijisse, qui prius inter Obseruantes se receperant.

Generalis, & alij Superiores Minores Conuentuales, quomodo olim regebant Capuccinos, & quomodo confirmabant superiores eorum. *ibid.* Vide, *Capuccini*.

Fratres Minores Conuentuales, quomodo olim debebant se gerere cum Capuccinis in confirmatione eorum Vicarij

Generalis. *Paulus 3. constit. 11. Exponi*.

Alia de fratribus Minoribus Conuentualibus. Vide, *Fratres Minores*. Vide, *Fratres S. Francisci*. Vide, *Fratres Minores, & Prædicatores simul*.

Fratres isti non possunt in Religione per fauores Principum, vel aliorum etiam Cardinalium procurare gradus, dignitates, & honores, sub pena inhabilitatis ad ea, & omnia alia officia. *Paulus V. const. 116. Admonemur*.

Superiores pariter non possunt gratias facere, penas remittere, gradus, aut dignitates conferre per fauores Principum quorumcumque etiam Cardinalium, sub pena excommunicationis ipso facto. *ibid.* Comprehendit Generales, & Prouinciales. *ibid.*

Fratres Minores Conuentuales, semel in mense prima die non impedita possunt facere Officium de S. Francisco. *Paulus V. constit. 102. Domini nostri*.

Fratres isti obtinent pro Conuentu Pragæ in Bohemia ad instantiam *Ferdinandi 3. Imperatoris* vnum Collegium pro 12. Baccalaureis ad instar Collegij S. Bonauenturæ. *Gregor. XV. const. 21. In supereminenti*.

Ab *Vrbano 8.* obtinent confirmationem nouarum Constitutionum. *Const. 88. Militantis*.

Fratres Minores S. Francisci de Obseruantia.

Fratres Minores obseruantes inceperunt sic dici ex tempore Concilij Constantiensis de anno 1415. Approbantur à *Martino V. anno 1430. const. 13. cum Generale*.

Fratres Minores Obseruantes dicti possunt domos amplas recipere. *Leo X. const. 6. Merentur*. Eorum bona sunt sub dominio Papæ. *ibid.* Possunt habere magnifica ornamenta Ecclesiarum. *ibid.*

Debent eligere Generalem reformatum. *Leo X. const. 23. Itē & vos*. Dum Generalis est vltromontanus, fiat Commisarius Generalis Cismontanus; & è conuerso. *ibid.* Prouinciales debent esse Reformati. *ibid.* Reformati degere non possunt in Conuentibus non reformatis. *ibid.* & alia multa quæ pertinent ad regimen fratrum de Obseruantia. *ibidem*.

Fratres isti non possunt alios fratres S. Francisci irrisorio aliquo nomine, vt priuilegiatorum, &c. nominare. *Leo X. const. 23. itē & vos*.

Fratres Obseruantes præcedunt alios in actibus publicis, scilicet processionibus. *Leo X. const. 26. Licet alias*. Et hoc ex causa obseruantie Regulæ.

Fratres Obseruantes possunt pro legatis componere cum hæredibus, & in pecunia, vel aliis bonis mobilibus accipere eleemosynam pro fabrica, & aliis necessitatibus. *Clemens 7. const. 15. Nuper*.

Possunt deputare Syndicum extra ordinem ad exigenda legata, & alia facienda, & quomodo. *Paulus 4. constit. 1. Ex Clementi*. Syndici præfati quam facultatem habent circa contractus, & alia dictorum fratrum. *ibid.*

Possunt audire confessiones sæcularium, & Eucharistiam toto anno ministrare populis, excepta Dominica Resurrectionis. *ibid.* Alias multas gratias hic Papa eis concedit.

In feria quinta cuiuslibet hebdomadæ non impedita festo nouem Lectionum, excepto tempore Aduentus, & Quadragesimæ, recitare possunt officium Corporis Christi. *Pius V. constit. 52. Exponi*.

Fratrum istorum Superiores, quomodo eligendi. *Gregor. 13. const. 13. in declarat. cap. consuevit*.

Non possunt fratres à superioribus appellare ad tribunal sæculi. *Gregor. 13. const. 27. Quoniam*. Appellare possunt ad Generalem, Protectorem, & Papam. *ibid.*

Non possunt transire ad Capuccinos, sine licentia suorum superiorum. *Sixtus 5. const. 20. Pro ea*.

Sixtus 5. eis concessit, vt possent retinere loca, quæ possidebant sine titulo, cum consensu tamen Ordinarii. *Sixtus 5. constit. 40. cum sicut*.

Vt in singulis Prouinciis concederent duos Conuentus fratribus strictæ Obseruantie, præcepit *Pius 5. const. 81. Iniunctum*.

Fratrum istorum Procuratores, & Syndicos gaudere iisdem priuile-

priuilegiis, quibus fratres, & eodem foro, concessit *Clemens 7. const. 19. Dum consideramus*.
 Generalis horum fratrum, quomodo eligendus. *Pius 5. const. 128. Pastoralis*.
 Nouitii in hac Religione quomodo recipiendi. *Pius V. const. 128. Pastoralis*.
 Bibliotheca eorum qua cura custodienda, & pena extrahentium libros. *Sixtus 5. const. 67. Cum sicut*.
 Omnia eorum priuilegia, quae Concilio Tridentino non sunt contraria, confirmantur. *Clemens 8. constit. 51. Ratio pastoralis*.
 Fratres isti in locis Indiarum non possunt fieri Prouinciales, neque ad alia officia eorum assumi, nisi sint filii dictarum prouinciarum: alias omne quod fit, est nullum, & irritum. *Clemens 8. const. 67. His qua*.
 Fratres obseruantiae in suis Ecclesiis satisfacere possunt pro missis legatorum, quas satisfacere debent Moniales, quae sunt sub eorum cura, & pretium eleemosynae sit iuxta locorum consuetudinem. *Clemens 8. const. 105. Ex debito*.
 Non possunt accedere ad Monasteria Monialium, vel Ecclesias, nisi pro missis celebrandis, iuxta consuetudinem, & non alias sub pena priuationis officiorum, & perpetuae inhabilitatis ad illa. *Clemens 8. ibid.* Neque accedere possunt ob praetextum funeralium Monacharum, vel occasione induenda nouae alicuius Monialis. *ibid.* Fratres qui ad dicendas missas in Ecclesiis Monialium mittuntur, debent esse prouecta aetatis. *ibid.*
 Sine speciali licentia sacrae Congregationis Regularium ad Monasteria Monialium accedere non possunt, & pena accedentium. *ibid.* Vide, *Moniales*. Vide, *Regular. circa Moniales*.
 Generalis huius Ordinis habet potestatem ordinariam, etiam super reformatos dictos strictae obseruantiae, sicut supra Obseruantes. Eandem habet Commissarius Generalis in absentia Generalis. *Paulus 5. const. 31. Pralat. & in seq. c.*
 Fratres isti non possunt in Religione procurare dignitates, ac Praelaturas per fauores Principum siue saecularium, siue Ecclesiasticorum: neque oblatos fauores acceptare, sub pena inhabilitatis ad illa officia, & etiam ad alia maiora: *Paulus 5. const. 114. Admonemur*.
 Superiores dicti ordinis non possunt intuitu fauorum concedere dignitates, honores, gradus, &c. neque intuitu Principum, vel Cardinalium, sub pena excommunicationis ipso facto. Neque intuitu fauorum possunt penas remittere, sub eadem pena. *Paulus 5. ibid.*
 Fratres obseruantes circa Moniales, & Missas dicendas in eorum Ecclesiis. Vide, *Moniales S. Clara*.
 Reuocatae fuerunt olim paternitates, ac praecedentiae eis concessae, siue per superiores, siue per Papam. *Greg. 13. const. 41. Pastoralis*.
 Fratres isti existentes in Indiis Occidentalibus, cum licentia superioris ordinari possunt a quolibet Episcopo Catholico Diocesano, vel de licentia Diocesani, non expectatis interstitiorum temporibus, & extra tempora statuta a iure. *Vrbano 8. const. 44. Cum sicut*.
 Fratres obseruantiae tenentur in pedibus portare calepodia & sandalia aperta, & non aliud. tenentur praeter duas tunicas laneam camisiam, seu sudaria portare. alia autem priuilegia circa haec abrogantur. *Vrbano 8. const. 49. Sacrosanctum*.
 Statuta quaedam per eos facta circa vestitum & obseruantiam, confirmantur ab *Vrbano 8. const. 49. Sacrosanctum*.

Fratres Minores strictioris Obseruantiae.

Fratres Minores strictioris obseruantiae instituuntur & approbantur tempore *Clementis 7. const. 35. In supremo*. Forma gubernii eorum. qui, & quomodo eligendi superiores. debent habere vnum custodem. subditi sunt Generali Minor. obseruantium. *ibid.* Confirmat idem *Paulus 5. const. 114. Admonemur*.
 Constitutiones, & statuta eorum noua confirmantur a *Gregorio 13. constitut. 55. Cum illius*. Disposita sunt ibi omnia per §§. 22.

Vt fratribus istis darentur a fratribus de obseruantia duo Conuentus in singulis prouinciis, praecipit *Pius 5. constit. 81. Iniunctum*.
 Fratres isti quomodo debent se gerere circa electionem superiorum, lectorum, & nouitiorum, & alia. *Clemens VIII. const. 45. Pro iniuncti per 11. §§.*
 Circa Gallos, & Belgas quid agendum, sequitur *ib. in seq. c.* Fratres isti transire non possunt ad Religionem B. Mariae de Mercede Redemptionis Captiuorum. *Clemens 8. constit. 46. Nuper*.
 Non possunt de nouo facere organa in Ecclesiis, nec permittere, vt in eis alii faciant, si non adsint; possunt tamen tenere, si iam adsint, cum ecclesias obtinent. *Clem. 8. constit. 84. Sanctissimus*.
 Fratres isti non debent dici noui, quia non sunt nouae regulae obseruatores, sed sunt obseruatores regulae S. Francisci. *Clemens 8. const. 92. Ex iniuncto*.
 Fratrum horum Conuentus, bona, bibliothecae, &c. eis concessa, a nullo possunt occupari, nec impediri. Si quis fratrum id commiserit, actiua, & passiuu voce priuatus existit, & excommunicationem incurrit. *Clemens 8. const. 100. Decet Romanum*.
 Fuit eis concessum, vt possint extra capitulum recipere nouitios ad Religionem, & quomodo obligantur custodes referre ad capitulum quos receperint. *Clemens 8. constit. 106. Sanctissimus*.
 Fratres Reformati subditi sunt Generali Obseruantium. *Paulus V. const. 31. Postulat*. Prouinciales, si sunt de Reformatis, habent potestatem ordinariam super custodes, & Reformatos. Si Prouinciales sunt de familia, praecedunt Reformatos, & vt superiores eorum sunt recognoscendi. *ibid.* Quando visitandi sunt Reformati, & Superiores eorum quomodo eligendi. quomodo recipere debent Nouitios, & ad eos quomodo possunt transire fratres de familia. *ibidem*.
 Fratres isti, ita subditi sunt Commissario Generali Obseruantium in absentia Generalis, sicut ipsi Generali. *Paulus 5. ibid. in declarat.*
 Fratres isti ad quid tenentur, & quid possunt facere in Capitulis Fratrum de familia; & circa alia, quae ab istis in Religione fiunt. *Greg. 15. const. 8. Onerosa*.
 Portare debent caputium, mozzetam, & mantellum eodem modo, quo fratres de familia, licet pannis vti possint vilioribus. *Vrbano 8. constit. 12. In supremo*. Non possunt portare soleas, sub pena excommunicationis latae sententiae & super hoc procedere possunt Superiores, & Ordinarii. *ibidem*.
 Constitutiones Reformatorum ab *Vrbano 8.* confirmantur. *const. 13. Romanus per §§. 15.*
 Obtenent, vt custodia Bauariae erigatur in Prouinciam sicut aliae Hispaniarum. pro Discalceatis, cui subiiciuntur praedicti Reformati. *Vrbano 8. const. 36. Sacrosanctum*.
 Reformati seu Discalceati non possunt ad alias Religiones transire, excepta Carthusiana. *Clemens 8. constit. 111. Pastoralis*. Habitum eorum nullus potest deferre, sub pena excommunicationis latae sententiae. *ibid.*
 Fratres Reformati Discalceati in Regnis Hispaniae possunt noua loca erigere, seruatis statutis Concilii Tridentini. *Gregor. 15. const. 26. Alias*.
 Fratres Reformati dicti Recollecti Franciae, non possunt ferre caputium acuminatum, sed debent ferre rotundum, & mozzetam. latam, sicut fratres Minores Obseruantes. *Vrbano 8. const. 12. In supremo*. Tenentur portare calepodia, exceptis infirmis. *ibid.* Quando in itinere possunt vti soleis. *ibid.*
 Fratres strictioris Obseruantiae Recollecti in regno Franciae, tenentur deferre caputium rotundum, ac mozzetam largiorem sub pena excommunicationis latae sententiae, & priuationis actiuae ac passiuae vocis, carcerationis, &c. Superiores sub pena priuationis officiorum, & inhabilitatis ad ea tenentur hoc obseruare. *Vrbano 8. in append. constit. 13. Alias a nobis*.
 Fratres strictioris Obseruantiae post completa officia, quem ordinem seruare debent inter se in praecedendo. *Vrbano 8. in ap-*

in appendice constitut. 23. Inter grauissimas.
 Fratres sancti Francisci de Obseruantia Discalceati, in Hispania & Indijs, non possunt esse lectores iubilati, nec titulum aut exemptionem Patrum, nisi qui Ministri fuerunt. *Vrbanus 8. in append. const. 32. Religiosos.*
 Vide, *Fratres*. Vide, *Fratres Mendicantes*. Vide, *Regulares*. Vide, *Regularium priuilegia*. Vide, *Fratres S. Francisci*.

Fratres Reformati Minorum Conuentualium.

Ista reformatio instituitur tempore *Sixti V.* & ab eo approbatur, simulque forma viuendi fratribus Minoribus Conuentualibus Reformatis præscribitur. *Const. 68. Apostolici*. Mantellum longum sub caputio, non supra deferre debent. *Greg. XIV. const. 11. Beati*. Capuccinos non possunt in Religionem recipere. *ibid.*

Ferre non possunt habitum Cappuccinorum, & penæ deferentium. *Greg. 15. const. 15. Ex iniuncto*. Vide, *Reformati*.

Fratres Amadei, seu Clarenii dicti ex ordine sancti Francisci.

Fratres Amadei vniuntur cum fratribus de obseruantia. *Pius V. const. 53. Beatus*.

Fratres sancti Francisci Discalceati Italia.

Fratres Discalceati sancti Francisci in Italia supprimuntur. *Sixtus 5. const. 99. Cum sicut*.

Fratres Tertiij Ordinis sancti Francisci, seu Tertiarij.

Tertiarij Ordinis sancti Francisci in domibus proprijs tantum prius degebant; deinde alij regularem vitam eligunt, & approbationem ac regulam obtinent à *Leone X. constit. 42. Inter cetera*. Cui est inserta regula obseruanda. Præcepta regulæ sunt sub consilio. *ibid. c. Omnia*.

Hic ordo fuit reformatus à *Pio 5. constitut. 63. Ea est per §§. 21.*

Quolibet triennio eligere posse visitatorem obtinuerunt, non obstante constitutione *Pij 5. Super hoc*. & quomodo id facere possint. *Sixtus V. const. 28. Romani*.

Fratres isti quomodo celebrare debent Capitula siue Generalia, siue Prouincialia. *Clemens 8. const. 33. Decet*.

Obtinent confirmationem omnium priuilegiorum, quæ Concilio Tridentino non sunt contraria, *Clemens 8. const. 51. Pastoralis*.

Prouincialis, & Fratres Prouinciæ Dalmatiæ vniuntur sub obedientia Generalis, seu Vicarij Generalis. *Clemens 8. const. 91. Romani*.

Fratres isti ultra montes tenentur gestare habitum ita diuersum, vt sit coloris, & qualitatis distinctæ à colore fratrum S. Francisci de Paula. Pannus, ex quo fit eorum habitus, debet esse ex quatuor partibus de lana nigra, & vna candida. *Paulus 5. const. 66. Inter graues*.

Vide, *Tertiarij*.

Fratres, & sorores tertiaria domi degentes.

Fratres & sorores sancti Francisci sæculares dicti de penitentia, in sua domo degentes, seu tertio ordine, ex tempore sancti Francisci instituuntur à *Nicolao 4. const. 2. Supra montem*, obtinent regulam, & priuilegia. Obligationes eorum quæ sunt. *ibid.* Nullum ex regulæ præceptis obligat ad mortalem culpam.

Gaudent gratijs, & priuilegijs omnium Ordinum Mendicantium, & priuilegia his concessa in iudicio faciunt fidem ac si illis fuissent concessa. *Sixtus 4. const. 19. Sacri*.

Tenentur tempore Paschæ recipere Eucharistiam à Parocho. *Leo X. constit. 22. Dum intra*. Sic etiam Extremam Vnctionem. Non sunt exempti ab oneribus sæculi. à Iudice sæculari possunt conueniri. si causam dederint interdictio,

non possunt eo tempore in Ecclesijs sui ordinis audire diuina. *ibidem*.

Tertiariorum domi degentium votum, siue masculorum, siue faminarum, non est votum Religionis, nec solemne, sed simplex. *Leo X. constitut. 22. Dum intra in cap. seq. Nuper*.

Vide, *Tertiarij*. Vide, *Oblati*.

Fratres S. Francisci Cappuccini.

Fratres Minores sancti Francisci Cappuccini approbantur à *Clemente VII. anno 1528. const. 21. Religionis zelus*. Ex Conuentualibus ortum habere ait ibi Papa. *ibid.* Habitus & modus viuendi, *ibidem*, præscribitur, & alia ad eos spectantia. *ibid.*

Cappuccini in regnis Hispaniarum possunt noua loca recipere iuxta formam Canonum, & Tridentini Concilij. *Paulus 5. constit. 27. Ad vberes*.

Possunt recitare officium de sancto Conrado. *Vrbanus 8. constit. 43. Domini*.

Non possunt sine licentia Papæ transire ad laxiorem ordinem. *Vrbanus 8. const. 91. Iniuncti*. Neque Carthusianos, vel alios similes, sine licentia Generalis inscriptis. *ibid.*

Fatribus Cappuccinis concessit *Clem. 8.* vt audire possint confessiones sæcularium. *constit. 82. Alias*. Et quomodo approbandi. *ibid.*

Alia de Cappuccinis. Vide, *Cappuccini*.

Fratres sancti Francisci de Paula, seu Minimi.

Fratrum sancti Francisci de Paula Religio approbatur à *Sixto 4. anno 1474. const. 5. Sedes Apostolica*. Isti Religiosi prius manebant in eremitorio quodam Cosentiniæ Calabriae dicto *Sancti Francisci de Paula*. Confirmatur approbatio à *Iulio 2. const. 10. Dudum*.

Possunt celebrare cum octaua officium sancti Francisci institutoris. *Leo X. const. 38. Excelsus c. seq. Licet*.

Quomodo eligendi eorum conseruatores, & quæ sit eorum iurisdictio. *Clemens 7. const. 6. Conquestionum*.

Religio sancti Francisci de Paula inter Mendicantes numeranda. *Pius 5. const. 49. Apostolica*.

Quolibet sexennio fratres isti tenentur celebrare capitulum Generale; & non ante. Generalis durat per sexennium: sic etiam Procurator Generalis, seu zelosus. *Paulus V. constit. 6. Cum sicut*. Prouinciales durant per triennium: Correctores verò per annum. *ibid.*

Fratres isti non possunt in Religione procurare dignitates, honores, &c. per fauores sæcularium, vel Ecclesiasticorum Principum, etiam Cardinalium, sub penâ priuationis obtentorum, & inhabilitatis ad alia. Superiores verò non possunt ad intuitum dictorum fauorum concedere dignitates, honores, &c. nec gratias facere, aut penas remittere, sub penâ excommunicationis ipso facto. *Paulus 5. const. 17. Admonemur*.

Obtinent multa statuta pro electione notui Generalis in casu mortis, & pro alijs. *Vrbanus 8. const. 17. Vt ea*.

Obtinent confirmationem omnium gratiarum, & priuilegiorum, quæ non obstant Concilio Tridentino, nec sunt reuocata. *Vrbanus 8. const. 19. Iniuncti*.

Erigunt vnum Collegium in Regione Montium Romæ pro Natione Calabriae. *Vrbanus 8. const. 5. Ex iniuncto*. Alia pro hoc Collegio. Vide, *Collegium*.

Fratres Eremitæ S. Hieronymi, & B. Petri de Pisis.

Fratres Eremitæ S. Hieronymi approbantur à *Gregorio 12. const. 4. Sacrum*.

Sub vna Congregatione dicta de Fesulis adunantur. & alia spectantia ad eorum superiores, & electiones. *Eugen. 4. const. 21. Super gregem*.

Fratres isti Eremitæ, multa priuilegia, ac gratias obtinuerunt ab *Eugenio 4. const. 12. Prouenit*.

Huic Congregationi multa concedit *Sixtus 4. constitut. 13.*

Sedes. Quomodo debent celebrare Capitulum Generale; & alia ad eam Congregationem spectantia. *ibid.*

Gaudent hi fratres priuilegijs Mendicantium. *Pius 5. const. 125. Religionis.*

Quomodo debent celebrare Capitulum Generale, & eligere superiores; studia dirigere, & dare licentiam adeundi Romanam. *Gregor. 13. const. 17. Pro nostri.*

Fratres S. Hieronymi de Obseruantia, quomodo debent electiones facere, & superiores eligere, & alia circa hoc. *Gregorius 13. const. 90. Ea que.*

Duos Nouitiatus obtinent; vnum pro Conuentu Sancti Sebastiani Venetiarum, alium pro Conuentu Sanctæ Mariæ Gratiarum Neapolis. *Clemens 8. const. 70. Ordinis vestri.*

Fratres isti procurantes gradus, dignitates, & honores in Religione, per fauores dominorum quorumcumque, etiam Cardinalium, priuantur habitis, & fiunt inhabiles ad alia. *ibid. in additione cap. Ambitiosam.*

Vide, *Monachi S. Hieronymi.*

Fratres S. Hieronymi Iesuiti.

Fratrum horum institutum approbatur à Martino 5. *constit. 11. Pie.*

Obtinent, vt dici possint ipsi, soli, fratres S. Hieronymi; & alijs interdicitur. Multas gratias, & indulgentias consequuntur. *Alexander 6. const. 9. Ad sacram.*

Gaudent priuilegijs Ordinis Eremitarum S. Augustini. *Clemens 7. const. 36. Sacra Religionis.*

Priuilegia eorum confirmantur à Greg. 13. *const. 47. Spectatus.*

Hæc Congregatio inter Mendicantes, adscribenda est. *Pius V. const. 50. Romanus.*

Possunt promoueri ad sacerdotium, qui, & quando, & quomodo. *Paulus 5. const. 16. Religiosos.* In ijs locis, in quibus quatuor sunt in sacris, tenentur recitare officium in Choro. Vbi vero tot non sunt, ad Chorum non tenentur, sed priuatim possunt recitare. & alia ad hanc Congregationem spectantia. *ibid. & in c. seq.*

Fratres isti approbati ab Ordinarijs audire possunt confessiones secularium in Ecclesijs Parochialibus suorum Conuentuum. *Gregor. 15. const. 35. Ex iniuncto.*

Obtinent vt relicto albo caputio, quod portare tenebantur, vt possint alio eiusdem coloris cum tunica. *Vrbani VIII. constit. 31. Onerosa.*

Obtinent Nouitium in Conuentu SS. Ioannis, & Pauli de Vrbe. *Gregor. 15. const. 5. Inter multiplices.*

Fratres Humiliati.

Vide, *Humiliare. Humiliati.*

Fratres Ioannis Dei.

Fratrum Ioannis Dei Congregatio pro curandis infirmis instituta, approbatur à Pio 5. *constit. 143. Licet ex debito.* Sub Regula S. Augustini viuunt. Constitutiones, & norma viuendi. *ibid.*

Confirmatur approbatio à Clemente 8. *constitut. 44. Romani.* Possunt eligere vnum in Generalem, quomodo debent se gerere in electionibus, & hospitalitate cum alijs, &c. *ibid.*

In quolibet Conuentu habere possunt vnum ex ordine sacerdotem, qui sit professus per sex annos. *Paulus 5. constit. 55. Inter alia.* Talis sacerdos ad nullum officium, vel administrationem admitti potest in illa Congregatione: & si ex suis demeritis priuatur habitu, statim est suspensus à sacerdotio. *ibid. Vide, infra.*

Vrbani 8. statuit nè ad sacerdotium aliquis promoueatur, nisi post decem annos professionis. *Constitut. 84. Circumspecta.* Declarat qui sint gradus, & dignitates, ad quas non possunt promoueri sacerdotes. *ibidem. in declaratione seq.*

Fratres isti emittentes tria vota substantialia, & quartum de seruiendo infirmis, & viuentes sub obedientia superiorum, sunt veri regulares, & religiosi. *Paulus 5. constitut. 69. Romanus.*

Hæc Congregatio declaratur Religio. *Paulus V. constit. 100. Romanus.* Quomodo faciendæ electiones superiorum, sacerdos non potest in ea habere officium. *ibidem.* Confirmantur eorum Constitutiones. *Paulus V. const. 103. Ea que.* Fratres isti non subsunt iurisdictioni Ordinariorum, sicut prius. Sed sicut alijs Regulares, sunt exempti. *Paulus V. const. 113. Romanus.*

Obtinent confirmationem omnium gratiarum, & vt gaudeant priuilegijs omnium Mendicantium. *Vrbani 8. constitut. 18. Sacrosanctum.*

Quando, & quomodo habent præcedentiam super quibusdam Mendicantibus; & silentium perpetuum ponitur in hac causa. *Vrbani 8. const. 76. Commissi.*

Est eis interdictum, nè amplius celebrent duas missas. *Vrbani 8. const. 84. Circumspecta.*

Fratres B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum.

Fratrum B. Mariæ de Mercede religio, & regula approbatur à Gregorio 9. anno 1235. *const. 9. Deuotionis. Regula. ib.*

Fratres isti exempti sunt à soluendis decimis, etiam de bonis Ecclesiasticis, quando à Papa imponuntur, vt soluantur Principibus. *Gregorius 11. const. 3. Dum salubria.*

Non possunt transire ad alium Ordinem Mendicantium, propter quartum votum. *Calixtus 3. const. 3. Super gregem.*

Quomodo eligere debent Generalem; qui debent conuenire ad Capitulum; de Procuratore Generali Urbis, & alia spectantia ad dictum ordinem. *Clemens 8. const. 30. Ijs que pro. per. 22. §§.*

Non possunt recipere ad suum Ordinem fratres Minores Obseruantes S. Francisci. *Clemens 8. const. 46. Nuper.*

Alia obtinent statuta, & moderationes pro electione Officialium, & pro alijs. *Clemens 8. constitut. 68. Ex pastoralis. per. §§. 28.*

Obtinent, vt benedictionem dare possint populo in alijs duobus festis Sancti Laurentij, & Sancti Antonij, sicut in alijs, vt ex concessione. *Clemens 8. constitut. 79. Cum nos alias.* Forma benedictionis. *ibid.* Communicatio indulgentiarum, quomodo ab eis faciendæ, & ad quos extenditur communicatio bonorum operum, quæ fiunt in illa Religione. *ibidem.*

Nouas Constitutiones obtinent pro reformatione. *Clemens 8. const. 112. Decet Romanum. per. §§. 42.*

Obtinent confirmationem omnium priuilegiorum, & alia noua. *Sixtus 5. const. 25. Inter omnes.*

Hic ordo dicitur ibi à Papa reuelatus à B. Maria Virgine. *ib.* Fratres de Mercede non possunt recipere Capuccinos, vel alios Regulares strictioris regule, ob quartum votum quod faciunt. *Paulus 5. const. 50. Nuper ad nos.*

Gregorius 15. confirmat omnes gratias, & priuilegia concessa ab antecessoribus huic Religioni. *const. 22. Iniuncti.*

Congregatio Reformatorum huius Religionis confirmatur. Sed Generali ordinis est subiecta. *Paulus 5. const. 25. Inter omnes. §. 5.*

Fratres Reformati huius Congregationis transire non possunt ad fratres Calceatos dictæ Religionis. *Vrbani 8. constitut. 77. Iniuncti.*

Vrbani 8. confirmat omnes gratias, & priuilegia huius Religionis, quæ Concilio Tridentino non sunt contraria. *Const. 94. Ex clementi.*

Fratres Reformati huius Religionis transire non possunt ad alias Religiones, nisi ad Carthusianam. *Vrbani 8. in append. const. 2. alias 21. Commissi.*

Idem Pontifex concedit his Reformatis, vt in Africa, & alijs Turcarum partibus possint celebrare in altari portatili, & ante diem. Item, vt absoluant fideles ab excommunicationibus in Bulla Cænæ. *Vrbani 8. in append. constit. 3. alias 24. Cum sicut dilectis.*

Fratres Ordinis Seruorum B. Mariæ.

Fratrum horum Religio, denuò approbatur à Benedicto 11. *const. 1. Dum leuamus.*

Eximun-

Eximuntur ab Ordinariorum iurisdictione. *Urban. 6. const. 6. Sacrosancta.*

Fratres Seruitæ, qui habent beneficia Ecclesiastica, vel Pœnitentiariæ, ex dispensatione Papæ, non habent vocem actiuam, vel passiuam in Capitulis, & Conuentibus. *Iulius 3. const. 8. Cum sicut.*

Qui in Religione professionem explicite, vel tacite emisserunt, non possunt dimittere habitum; neque extra Conuentum morari. *ibid.*

Reformatio huius Religionis fit à *Clem. 6. anno 1346. const. 2. Regimini.*

Iterum sub *Pio V. reformatur. const. 103. Postquam.*

Denuò sub *Clemente 8. reformatur, & decreta Reformationis emanant. Clemens 8. const. 60. & in additione, c. Exijs. per §§. 64.*

Non possunt hi fratres per appellationem recurrere ad Tribunalia sæcularia, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ reservatæ Papæ; priuationis officiorum, & inhabilitatis ad ea. Sed possunt per appellationem recurrere ad Generalem, Viceprotectorem, Protectorem, & Papam. *Clemens 8. constit. 119. Quoniam.* Consulentes recursum ad sæculares, vel fauentes in eo, easdem pœnas incurrunt. *ibid.*

Seruitæ Montis Senarij prope Florentiam reformantur, peculiare habent Constitutiones, formam viuendi, & Nouitiatum, gubernium, &c. *Clemens 8. constit. 80. Decet Romanum. & in addit.*

Facultatem recipiendi ibi Nouitios obtinent, & dispensantur ne in pane, & aqua tantum ieiunent in feria 4. *Paulus 5. constit. 76. Sedis Apostolica.*

Fratres Sanctissima Trinitatis Redemptionis Captiuorum, & Discalceati.

Fratrum horum Religio approbata est anno 1198. ab *Innocentio 3. constit. 1. Operante.*

Confirmatur tamen ab eodem anno 1209. *constit. 9. Operante.* Posse quæsturare pro Redemptione Captiuorum, concedit *Clem. 7. constit. 7. Gratum.* Impedientes eos excommunicantur. *ibi.* Indulgentiæ, quas consequuntur dantes elemosynas. *ibid.*

Fratres isti in Regno Portugalliæ, gaudent eisdem priuilegijs, quibus alij fratres eiusdem Ordinis in Regno Castellæ, & Legionis. *Paulus 3. const. 2. Inter curas.*

Moderatio Regulæ huius Religionis fit à *Clemente 4. constit. 10. In ordine.*

Praelati in hac Religione possunt benedicere ornamenta, & paramenta, seu vestimenta Ecclesiastica, & vasa omnia, ijs exceptis, in quibus est necessarius vsus Chrismatis. *Gregorius 13. const. 31. Exposcit.*

Fratres isti in statu Ecclesiastico non possunt quæsturare pro Captiuorum Redemptione, quia hoc munus, alijs est concessum. *Sixtus 5. const. 27. Cum benigna.*

Fratres isti quando, quomodo, & quibus possunt communicare bona opera Religionis. *Clemens 8. constitut. 85. Decet Romanum.*

Quando transeunt ad partes infidelium, vt Algerium, & alias Africæ partes, quomodo, & quoties absolueri possunt à casibus Papæ reservatis, & censuris semel in anno, liberos vero ibi existentes, semel in vita. *Paulus 5. constitut. 40. Ex omnibus.* Item eis concessit, vt in aliquibus irregularitatibus dispensare possint & votis, & condonare incerta, dicere missam in altari portatili, etiam in loco profano coram Turcis, & hæreticis. ter in hebdomada celebrare pro animabus Purgatorij, & qualibet vice vnam animam liberare. & alia. Sed ad decennium tantum duratura, hæc concessit. *ibid.*

Fratres Discalceati Sanctissima Trinitatis Redemptionis Captiuorum, obtinent peculiare Constitutiones, & ad primæ Regulæ obseruantiam redeunt. *Clemens VIII. constitut. 62. Ad militantis. per §§. 16.* Forma viuendi. *ibid.*

Fratres Reformati Discalceati, quomodo debent eligere Superiores, Diffinitores, &c. & quantum durant. item diuisio Prouinciarum. *Paulus 5. const. 59. Ex debito. in addit.*

Fratres isti numerantur inter Mendicantes, & eorum priuilegijs fruuntur. *Paulus V. const. 60. Ecclesia Catholica.*

Fratrum istorum Discalceatorum statuta, iterum à *Paulo V.* approbantur. *Paulus 5. const. 61. Quæpiè.*

Duo alia vota emittunt, id est, quod non procurabunt, neque per se, neque per alium superioritatem, aut Prælaturam in Congregatione illa. Secundo, quod neque extra eam procurabunt, nec per se, nec per alios; nec oblatam acceptabunt prælaturam. *ibid. Paulus 5.*

Fratres Discalceati Sanctissima Trinitatis, &c. possunt elemosynas petere, legata, & alia subsidia pro Redemptione Captiuorum. *Urbanus 8. in append. const. 6. Ex incumbenti.*

Si horum fratrum Discalceatorum Hispaniarum Generalis intra sexennium deficiat, siue ex morte, siue ex priuatione, resignatione, &c. primus Diffinitor vocare debet cæteros Diffinitores, & Prouinciales; & præsideat capitulo. & qui eligitur sit Vicarius generalis, habeatque totam Generalis auctoritatem, & duret vsque ad tempus, in quo fieri debebat capitulum, & alia pertinentia ad huiusmodi electionem. &c. *Urbanus 8. in append. const. 129. Iniuncti per 7. §§.*

Obtinent communicationem omnium priuilegiorum Ordinum & Religionum siue Mendicantium, siue non, exemptiones, &c. omnia diffuse. *Urbanus 8. in appendice constit. 21. Redemptoris nostri.*

Fratres isti non possunt habere conuersos sine caputio, quos vocant Donatos, qui profiteantur, sed omnes vel sint clerici, vel laici cum caputio. *Urbanus 8. in appendice const. 25. Cum sicut.*

Fratres isti Congregationis Hispaniarum exempti sunt à iurisdictione Generalis Ordinis Calceatorum: & Generalis Discalceatorum, à Papa immediatè dependet. *Urbanus 8. constit. 33. Ex quo regimen, per §§. 12.*

Generalis præfatus Discalceatorum electus & confirmatus à Capitulo Generali, nulla alia confirmatione eget, nec etiam Papæ, sed immediatè potest exercere iurisdictionem. *Urbanus 8. in append. const. 36. Exponi nobis. Vide, Vestis.*

Fratricellorum Secta.

Fratricellorum Secta, quæ iactabat se esse de tertio Ordine sancti Francisci, extirpatur, & sub excommunicatione prohibetur, nè vterius reassumatur. *Extrau. Ioannes 22. De religiosis domibus c. Sancta Romana. idem Papa constit. 3. Gloriosam.*

Vbi damnatur secta, & narratur causa. Fratricellorum Secta erat composita ex quibusdam fratribus, qui nolentes stare sub disciplina Generalis, & Prouincialium Ordinis Minorum, dicentes se velle puram regulam obseruare, à Papa *Cælestino 5.* obtinuerunt priuilegium separandi se à Religione, & manendi separatim: sed hoc priuilegium non fuit confirmatum à *Bonifacio 8.* qui successit. Item in ea Secta erant alij, qui ab Episcopis, & alijs Superioribus obtinuerunt habitum sancti Francisci contra formam & statutum Concilij. Item erant in ea alij, qui dicebant, se esse de tertio Ordine S. Francisci, & tamen ritus viuendi, quem habebant, non erat in regula. *ib. Extrau. Ioann. 22. ubi supra & const. 3. Gloriosam.*

Fratricelli confunduntur, seu idem sunt cum Beguinis, & Bizochis. *ibid.*

Errores Fratricellorum omnes numerantur in *constit. 3. Ioannes 22. Gloriosam.*

Fraudans.

Fraudans mensuras & pondera, per 30. dies in pane & aqua ieiunare debet. *de emptione & venditione c. Vt mensura.*

Frigiditas.

Frigiditate viri probata, qua impeditur consummatio matrimonij, potest dissolui matrimonium & mulier alteri nubere. *33. q. 1. c. Quod autem & c. Requisiuit. Vide, Matrim. solutio.*

Si in hoc casu mulier negat se cognitam à viro, standum est dicto viri. *33. q. 1. c. Si quis accepit.*

Coronatur Romæ anno 1452. corona Imperiali à Nicolao V. *const. 4. Imperiali. Vide, Imperator.*

Fructus .

Fructus quomodo possunt sequestrari. Vide, *Sequestrum*.
Fructus beneficiorum non possunt percipi ab absentibus. *De rescriptis in 6. c. fin. Vide, Beneficiati quo ad residentiam. Vide, Residentia.*

Fructus prætereundere nullus potest, ex eo quod impugnauit. *De regulis iuris in 6. reg. 38.*

Fructus beneficiorum vacantium, pro aliquo tempore, potest sibi Papa referuare. Vide, *Beneficia. Vide, Papa.*

Fructus beneficiorum inexacti tempore mortis beneficiatorum, etiam Cardinalium, ad quos spectant. Vide, *Beneficiati. Vide, Testandi facultas.*

Fructus, & elemosynæ, quæ ad Capitula Basilicarum Sancti Ioannis Laterani, S. Petri, & S. Mariæ Maioris de Vrbe perueniunt, distribui debent solum inter canonicos & beneficiatos inseruiantes diuinis officijs, non vero dandæ alijs, nisi ex infirmitate, vel alia causa Ecclesiæ excusetur eorum absentia. *Pius IV. constit. 41. cum sicut.*

Fructus beneficiorum vacantium in Regno Neapoli, si Papæ sint referuata beneficia, à die vacationis vsque ad diem prouisionis pertinent ad Cameram Apostolicam. *Pius V. const. 26. Cupientes.*

Fructus beneficiorum vacantium in Regno Neapolis pendentes, in quocumque mense vacent, spectant ad Cameram Apostolicam. *Sixtus V. const. 90. cum sicut.*

Fructus beneficiorum lite pendente. Vide, *Beneficiati. Vide, Beneficiales causæ. Vide, Lite pendente.*

Fructus indebitè exacti, quolibet modo, restituendi sunt. Nec potest summus Pœnitentiarius absoluere, sic indebitè percipientem, nec in foro conscientie, nec extra, nisi facta restitutione. *Pius IV. const. 53. In sublimi.*

Fructus decimarum possunt locari. *Honorius 3. ex Cirone tit. de locato, & conducto c. 1. Vide, Decima.*

Fructus beneficiorum inexacti non includuntur in facultate testandi, concessa à Papa cuiusque personæ, etiam Cardinali. *Vrbani 8. const. 80. Aternus. §. 5. & 7.*

De fructibus Curati non residentis, disponit Episcopus in utilitatem Ecclesiæ. *Conc. Colon. 3. tit. de officiorum, & c. c. 9.*

Fructus inexacti non cadunt sub facultate concessa à Papa de testando. Vide, *Testandi facultas.*

Vide, *Beneficiorum redditus.*

Frumentum .

Frumentum, &c. à statu Ecclesiæ extrahi non potest, & pœna. *Gregor. 13. const. 50. in declarat. cap. inter. & Clemens VIII. ubi infra.*

Frumentum pro sufficientia vnius anni, tantum potest à qualibet persona, seu familia referuari, & non amplius, & pœna. *ibid. & Clemens VIII. ubi infra. §. 6.*

Frumenta extrahentes à statu Ecclesiæ sine licentia Papæ manu subscripta, pœnas incurrunt prima vice triremium ad decennium; deinde capitis, & confiscationis. *Clemens 8. const. 49. Frumenti penuriam.*

Camerarius, quando potest, vel non potest eam licentiam concedere. *ibid. Vide, Camerarius.*

Agricultores quantum frumentum possunt extrahere. *ibid. Vide, Ecclesiasticus status.*

Fucus .

A fucis abstinere debent omnes, præsertim mulieres. *de consecrat. dist. 5. c. Fucare.*

Fugiens ad Ecclesiam, vel Crucem,

Fugiens ad Ecclesiam non debet expelli, nec extrahi, sed defendi. *Conc. Araus. 1. c. 5. dist. 87. c. Eos qui. Concil. Mo-*

gunt. c. 39. Sed Rector Ecclesiæ debet componere, si aliquid iniquè egit fugiens. ibid. Concil. Illerdense c. 8. Aurelian. 1. cap. 3. Aurelian. 4. cap. 21. Marisc. 2. cap. 28. Cabilon. 2. cap. 19. Agathense cap. 46. Aurelian. 5. c. 23. Nicolaus I. ad consulta Bulgarorum c. 95.

Fugiens ad aliquam crucem, gaudet immunitate Ecclesiæ. *Conc. Claramont. c. 29.*

Fugiens ad Ecclesiam ob crimen commissum, pœnitentiam accipit Episcopi arbitrio. *Nicolaus I. ad consulta Bulgarorum cap. 26.*

Fugiens ad Ecclesiam, si sit seruus, data impunitate à Domino, est ei restituendus. *De Immunitate Ecclesiarum cap. inter alia. Concil. Aurelian. 3. c. 5. Aurelian. 5. c. 23. 17. q. 4. c. Id constituimus. Concil. Epaunense cap. 39. Excusari debet à corporalibus supplicijs. ibid. 17. q. 4. cap. Nullus. Vide, Serui.*

Christiani serui Iudæorum fugientes ad Ecclesiam. Vide, *Serui.*

Fugientes ad Ecclesiam, non possunt vmquam extrahi sine licentia Episcopi, & qui extrahit est puniendus, sed prius restituendus extractus. *Concil. Aurelian. 4. cap. 21. Concil. Agathense cap. 46. 12. quest. 2. cap. Fugitiui. Dum extrahitur cum dicta licentia, danda est à iudice securitas, quod sit liber à morte, & debilitate, ac alijs pœnis corporalibus, sed extractus conuenire debet de satisfactione. Concil. Aurelian. 1. cap. 3. Aurelian. 4. c. 21. Concil. Illerdense c. 8. De immunitate Ecclesiarum c. inter alia. Gregor. 1. lib. 8. ep. 38. & Concil. Claramont. c. 30.*

Clerici, qui sine hac conuentione extrahunt fugientes ab Ecclesia, segregentur, seu excommunicentur. *Concil. Illerdense cap. 8.*

Clerici non possunt extrahere suos seruos ad Ecclesiam fugientes, nisi data securitate de non flagellando, vel alijs pœnis afficiendo. *ibid. & 17. q. 4. cap. Nullus.*

Qui fugientes cum licentia Episcopi extrahit cum iuramento de non danda morte, vel alio faciendo, si frangit iuramentum, excommunicetur. *Concil. Aurel. 1. c. 3.*

Fugientes ad Ecclesiam per triginta passus circa Ecclesiam sunt immunes, & defendi debent à Sacerdote: sed non possunt intra illud spatium intrare in domibus aliorum. alias excommunicantur. *Conc. Cabilon. 2. cap. 19. Conc. Coiacense cap. 12.*

Fugientes ad Ecclesiam, quando gaudent, vel non gaudent immunitate. *De immunit. Eccl. c. inter alia.*

Alia de hoc. Vide, *Immunitas. Vide, Ecclesia, ad eam confugientes. Vide, Latrones.*

Fugitiui .

Fugitiui peruenientes ad aliquos, remittendi sunt ad suos dominos. *12. q. 2. cap. Fugitiui, & cap. iniustum.*

Fugitiui Monachi, vel Clerici, à nullo possunt recipi, & pœna recipientium. *Concil. Tolet. 13. c. 11.*

Vide, *Regulares vagabundi. Vide, Apostata, & c.*

Fugere .

Fugiendum est tempore persecutionis. *Iulius I. epist. 2. c. 30. Pelagius II. epist. 1.*

Fuldense Monasterium, & Collegium .

Fuldense Monasterium in Germania, oppido Fulda Prouincia Moguntina, Papæ immediatè est subiectum. *Zacharias epist. 14.*

Collegium Fuldense erigitur. *ibid. Erigitur pro adolescentibus Germanis cum forma viuendi, & præscriptione studiorum. Ex Camera Apostolica assignantur redditus. 30. alumni esse debent. Vrbani 8. constit. 96. Quoniam. Alia pertinentia ad hoc Collegium. ibid. per §§. 22.*

Fulienfis Congregatio .

Vide, *Monachi. Vide, Congregationes quadam.*

Fugera.

Corpus mortuum non potest deferri ad Ecclesiam ante ortum Solis, vel post occasum, nec inter celebrationem Missæ Maioris. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de funeribus, &c.*

In ferendo illud Clerici sequantur crucem suæ Ecclesiæ, & sui Rectoris. *ibid.*

Cum deferendum est corpus defuncti, Clerici adeant Ecclesiam vicinam domui defuncti, ex qua omnes ordinatè prodeant, & mortuum comitentur cantantes preces. *ibid.*

Cum peruenitur ad Ecclesiam, omnes mortuum circumstant celebrantes officia, nec inde discedant, antequam sepeliatur. postea eodem ordine, quo venerant, ex Ecclesia discedant suam crucem præferentes, & ad suam Ecclesiam vadant.

Vestes mortui non accipiantur à Clericis, inuitis hæredibus. *ibidem.*

Candelæ quæ funeri applicantur, per hæredes emantur; & faciendi remaneant applicatæ, nec possint vendi, sed pro diuinis officiis consumantur; nisi ex Ordinarij licentia ad alium Ecclesiæ usum applicandæ sint. Sed quarta danda est Cathedrali, seu Parochiæ. *ibid.*

Si hæredes impij nolint candelas pro funere emere, per Episcopum compelli possunt ad emendum, quæ eius arbitrio sunt necessaria. *ibid.*

Corpus mortuorum operiendum est pallio, quod ab Ecclesia gratis omnibus commodatur. *ibid.* Si nobiles, &c. alij pallio serico velint tegi, suis sumptibus emant, & hoc erit illius Ecclesiæ, in quo mortuus sepelitur. *Conc. Mediol. ibidem.*

Funeralium curatoribus, campanarijs, &c. statuatur per Episcopum iusta merces: sic etiam quanto tempore pulsandæ erunt campanæ. *ibid.*

Pauperes, qui modum non habent faciendi impensas pro funere, gratis sepeliantur, & sumptibus Ecclesiæ. *ibid.*

Pro exequijs non est faciendum pactum per Clericos, sed quæ dantur, eleemosynæ titulo accipiantur. *ibid.*

Funerales orationes, laudes, &c. fieri à nullo possunt, nisi de licentia Ordinarij. Qui recognoscat, & probet orationem, &c. *ibid.*

Funerales verò conciones, quæ non sunt ad laudem, sed ad declarandam humanam miseriam, possunt semper fieri absque licentia. *ibid.*

Funeralis quarta. Vide, *Quarta*. Vide, *Sepelire*. Vide, *Sepultura*.

Funeralia, funera, & portio funeralis.

Funeralia defunctorum facienda sine ritu pagano, sine carminibus, conuiujs, &c. similibus; sed cum luctu, pietate, & canticis spiritualibus. *Post Conc. Arelat. 3. c. 10.*

Funeralia dicuntur illa, quæ cum funere deducuntur (quando agitur de solutione quartæ, &c.) *Extra, de priuilegiis cap. inter cunctas.*

Funeralium quarta per 40. annos non soluta præscribitur. *De prescriptionib. c. de quarta.*

Funeralium quarta, tantum, soluenda est Parochis à Regularibus, & ad aliud cogi non debent circa funera. *Extra, de sepulturis c. Super cathedram.*

Funeralis portio, quæ soluenda est ab eo, qui sepelitur extra Ecclesiam Parochialem, vel est medietas, vel tertia pars, vel quarta, iuxta locorum consuetudinem. *De sepulturis cap. certificari.*

Funera mortuorum parum soluere debent, vel nihil. *De Simonia cap. Suam.*

Funeralis quarta Cathedrali, vel Parochiali soluenda est, etiam si applicata sit Monasterijs, vel hospitalibus, vel alijs; & redeat ad pristinum ius Ecclesiarum. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. c. 13.* Non obstantibus priuilegijs, &c.

Funeralium pompæ in statu Ecclesiæ, quales debent esse. *Sixtus V. const. 52. cum in unaquaque.*

Funeralis quarta. Vide, *Quarta*.

Vide, *Exequia*. Vide, *Defunctorum funeralia*.

Episcopo morti proximo existente, tres primi de Capitulo inuitare debent Episcopum vicinum, vel eo impedito alium, qui si viuum inuenerit, iuuet eum, consolando, hortando, &c. similia faciendo. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. De funere Episcopi.*

Mortuo iam, Episcopus vocatus functionem exequitur, solemni more cum Clero sæculari, & regulari. Nihil exigit pro ea functione, neque datum aliquid accipiat. *ibid.*

Cadaver non stet super terram, plusquam horis 40. neque ex causa expectandi Episcopum venientem ad funus. *ibidem.* Interim à Clericis successiuè custodiatur.

Capitulum postea significet eius mortem Episcopis Comprovincialibus, vt pro anima eius orent.

Pro exequijs non accendantur plusquam 24. cerei, expensis Ecclesiæ vacantis, nisi extent bona defuncti, vel alius ex consuetudine faciat expensas.

Anniuersarium quolibet anno fiat pro mortuo Episcopo, quandiu viuit successor eius; & hoc impensis ipsius viuentis. *ibid. Concil. Mediol. 1.*

Episcopus negligens in faciendo funere pro Comprovinciali Episcopo mortuo, per synodum Prouincialem puniatur: Sic & canonici, & clerici. *ibid.*

Cadaver Episcopi mortui ferri non potest ad sepulturam ante ortum Solis, vel post occasum. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. De funeribus, &c.*

Vide, *Episcopo moriente*.

Furiosus.

Furiosus non potest contrahere matrimonium. *Post epist. 3. Fabiani. 32. q. 7. c. Neque furiosus.* Sed si fuerit contractum, non separetur. *ibid. De sponsalibus. & c. Dilectus.*

Furiosus profitendo non obligatur, nisi factus sanæ mentis ratificet. *De regularibus c. Sicut tenor.*

Fur. Furtum. Furans.

Furtum faciens ex necessitate, excusatur. *De consecr. dist. 5. cap. Discipulos. De furtis. cap. Si quis.* Sed saltem leuiter peccat. *ibid.* Tenetur ad pœnitentiam per tres hebdomadas. Si verò restituat, non tenetur. *ibid.*

Furtum in magnis, & paruis committitur. *14. quest. 6. cap. Fur autem.*

Furans, non satisfacit dando pauperibus, sed dare debet domino. *De homicidio volunt. cap. Sicut.*

Furans oleum, ceram, & similia Ecclesiæ, excommunicatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum cap. 72.*

Vide, *Eccles. inuasores.*

Furantes bona Clericorum morientium, excommunicantur. *12. q. 2. cap. de laicis.*

Furans hominem, & vendens, pœna capitis punitur. *De furtis cap. 1.*

Si fures, & latrones occiduntur in furto, non est orandum pro eis. *De furtis cap. Fures.*

Furem celans ob lucrum, est reus furti. *ibid. cap. Qui cum fure.*

Fur occultus post restitutionem, & pœnitentiam potest ad ordines promoueri. *ibid. c. fin.*

Furibus, si moribundi petant Sacramenta, non neganda. *de furtis cap. fures.*

Furantes Ecclesiæ thesaurum, excommunicantur. *Extra, de furtis cap. infidelis.*

Furto commissio in Monasterio, olim Monachi purgabatur, sic. Abbas Missam celebrabat, & omnes communicabant. *Conc. Vormat. 1. c. 15. 2. q. 5. c. Sapè contingit.* Nunc fieri hoc non potest.

Furnarii Romæ.

Furnariorum Consules, quam iurisdictionem habent. *Julius 3. constit. 18. cum sicut.*

Eorum debitores summarie cogendi ad soluendum. Nec admittuntur ad cessionem bonorum. *ibid.*

Furnarij Urbis cæteris creditoribus sunt præferendi. *Gregor. 13. const. 71. cum sicut.*
Furnariorum priuilegia. Vide, *Pistores.* Vide, *Consules Pistorum.*

Fustigare.

Fustigare faciens aliquem grauiter, si est Episcopus, per duos menses suspenditur à celebratione Missæ. *De clerico percussore cap. Præterea.*

Futura.

Futurorum cognitio petenda non est à magis sortilegis, &c. *De sortilegis cap. 1.*

Pœnitentia eis imponenda est 40. dierum. Si Clericus, per annum, & interim abstineant à ministerio. *ibid. cap. Ex tuarum.* Etiam si sortilegium fuerit simplex. *ibid.*

Vide, *Magi.* Vide, *Sortilegi.* Vide, *Clerici.*

Futura prædicta à Magis, &c. sæpè Dei permissu accidunt vt dicuntur. 26. q. 5. cap. *Nec mirum.*

Futura multa scire possunt dæmones, quæ, & quomodo. 26. q. 3. c. *Sciendum.*

Futura vt dies Iudicij, Aduentus Antichristi, &c. determinare non possunt prædici sub pœna excommunicationis Papæ referuatæ. *Concil. Later. 5. sess. 11. const. 1.*

Futura, vel abscondita prædicantes per artem magiæ, &c. ab Inquisitoribus iudicandi. *Sixtus 5. constitut. 17. Cæli, & terra.*

Omnes species talium superstitionum, ibi narrantur. Vide, *Diuinitio.*

G

Gabella.

GAbellarum exemptiones, Romæ quibus competunt post reuocationem *Innocent. X.* Vide, *Exemptiones.* Vide, *Dogana.* Regulares exempti sunt. Vide, *Regulares.* Gabellas nouas imponentes. Vide, *Excommunicationes in Bulla Cœne.*

Gabella vini forensis Romæ pro Lectoribus Studij applicatur. *Leo X. const. 1. Dum singulare,* & quod superest, pro conseruatoribus Populi Romani. *ibid.*

Vide, *Exemptio.* Vide, *Dogana.*

Gallia.

Galliæ Regis concordata cum Sede Apostolica circa beneficia dispensanda in Delfinatu, & alia. *Extra, de tregua, & pace cap. Ad uniuersalis.* Iterum renouatur in *Conc. Later. 5. sess. 11. constit. 3. Pater æternus.* & omnia in contrarium annullantur. *ibid.* Vide, *Francia.* Vide, *Rex.*

Galliæ Episcopi quas procuraciones possunt ab ecclesijs exigere. *Extra, de censibus cap. Vas electionis.*

Galliæ Rex, & Regnicolæ per *Extrauag. Bonifacii 8. Vnam sanctam,* non euaserunt magis subiecti Ecclesiæ, quam prius erant. *Extra, de priuilegiis cap. Meruit.*

Galliæ Rex est perpetuus administrator militiæ Sancti Spiritus. Vide, *Equites S. Spiritus.*

Gallicana pragmatica contra immunitatem Ecclesiæ abrogatur in *Concil. Lateran. 5. sess. 11. constit. 3. Pater æternus,* quæ est *const. 20. Leonis X.* Nullus potest ea uti, & pœnæ vtentis. *ibid.*

Vide, *Francia.* Vide, *Beneficia in Regno Galliæ.* Vide, *Rex.*

Genetliaca.

Genetliaca ars, est ars obseruandi dies Natales. 26. q. 2. cap. *Illud quod est.* & q. 3. c. 1.

Hæc ars prohibita est Christianis. *ibid.* Vide, *Astrologia.*

Generalis, & Generale.

Generale interdictum dicitur, non solum illud, quod fit in Prouincia; sed in Terra, vel Villa. *De verb. sign. c. cum in partib.*

Generali rescripto derogatur per speciale. *De rescriptis cap. Pastoralis. §. Quoniam. de off. Legati cap. Studuisti. Concil. Lateran. 3. in append. tit. de appellat. c. 11.*

Generalis Commissarius non potest excessus corrigere, nec priuare beneficijs; nisi id ei specialiter committatur. *De off. Vicarij in 6. c. Licet.*

Generalis Commissarius non potest conferre beneficia. *ibid. cap. fin.*

Generalis licentia absoluendi à peccatis obtenta à Papa, non sufficit ad absoluendum à casibus Bullæ Cœnæ. *Extra, de pœnit. & remiss. cap. Etsi Dominici.*

Generalis custodiæ corporis Papæ, quas causas ciuiles, & criminales habitatorum Burgi potest cognoscere in prima instantia. Est Gubernator Burgi, &c. *Iulius 3. constit. 4. Ad fidei.* Vide, *Gubernator Burgi.*

Generales Ordinum. Vide, *De qualibet Religione.*

Generali Ordinis Minorum confirmare competit electiones Prouincialium, quando sibi videtur confirmanda; & potest eam infirmare. *Clement. de verbor. significat. cap. Exiui, in fine.*

Generali ministro deficiente Vicarius generalis facere potest totum, id quod faceret Generalis, vsque dum Generalis eligatur. *ibid.*

Generales Regularium, quomodo eligendi. Vide, *Regularium superiores.*

Generalium in Religione obligationes, & alia.

Generales Regularium non sunt exempti à Chori seruitio. *Clemens 8. constit. 50. Nullus. Urbanus 8. constit. 26. cap. Nullus.*

Generales Regularium habentes redditus, quomodo de eis disponere, & in communi Conuentus ponere possint. *ibid. cap. Nullus n. 11.*

Generalis Regularium in fine officij tenetur reddere rationem administrationis, tam publicæ, quam priuatæ. Scribenda est hæc actio, & ponenda est in scripto autentico Capituli, vt si placeat Papæ, possit transmitti. *ibid. n. 13.*

Generales non possunt declarare decreta Reformationis; nec in eis dispensare, sub pœna priuationis Generalatus, & aliorum officiorum, & inhabilitatis perpetuæ ad omnia officia. *Urban. 8. constit. 26. c. Nullus n. 40.*

Generales tenentur curare, vt in decretis Ordinis inferantur decreta Reformationis. *ibid. n. 40.*

Generales Regularium possunt ad Iaponem mittere fratres probatos, & doctos ad prædicandum. & assignatur ibi forma, & modus mittendi, ac viuendi eorum, qui mittuntur. *Clemens 8. constit. 74. Onerosa.*

Generales Regularium, quomodo eligendi. Vide, *Superiores Regul.*

Generales Mendicantium habent omnimodam iurisdictionem in suos subditos, omnes scholares studentes, &c. ubique commorantes. *Pius II. constit. 2. Religiosorum.*

Vide alia, *De Generalibus in qualibet Religione.* Vide, *Regul. superiores.* Vide, *Regul. Reformatio.*

Gentiles.

Gentiles, si petunt manus sibi imponi, fieri possunt Christiani. *Concil. Elibert. c. 39.*

Gentilium ritus sectantes, cum quali pœnitentia sunt recipiendi. *Concil. Ancir. c. 6.* Vide, *Ritus.*

Gentilium vanitas cum eorum literis retunditur. *Distin. 37. cap. Si quid.*

Gentilium ritus fugiendi. *Concil. Lucens. 2. c. 73. 26. q. 7. c. Non licet.*

Genuflectere.

Genuflectendum non est in diebus Dominicis, & Pentecostes. *Concil. Nicen. 1. c. 20. de consecr. dist. 3. c. Quoniam. Conc. Turon. 3. c. 37.*

Neque toto tempore Paschali, vsque ad Pentecostem. *De feriis cap. Quoniam. Concil. Lucense 2. c. 71. Concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 46.*

Genua flectenda sunt cum eleuatur Eucharistia, & cum defertur ad infirmos. *De celebrat. Miss. c. Sanè. Honorius 3. ex Cirone, de celebr. Miss. cap. 1. Vide, Eucharistia.* Genuflectendum est cum Episcopus transiens per loca, benedicit populis. *Conc. Rauennat. 3. post Clem. 5. c. 6.*

Genus.

Generi per speciem derogatur. *De præbend. in 6. c. Dudum. De regulis iuris in 6. reg. 34. Etiam si nulla fiat mentio de genere. ibid. Dudum.* Genus humanum. Vide, *Homo*. Vide, *Humanum*.

Germania.

Collatio beneficiorum Germaniæ, quomodo est reseruata Papæ. *Nicolaus 5. const. 1. Ad sacram.* Si vacant in curia, conferuntur à Papa. Aliæ electiones à Papa confirmantur. *ibid. Vide, Beneficia Germaniæ.*

Qui beneficia obtinet in illis partibus contra dispositionem concordatorum, excommunicatur, & nulliter obtinet. *Clem. 7. const. 41. Admonet, & omnia priuilegia contraria annullantur. ibid.*

Beneficia in Germania, quomodo conferuntur à Papa, iuxta olim concordata pro illa natione. *Gregorius 13. const. 41. Quæ in Ecclesiam.*

Germaniæ pax inter Imperatorem, & alios de anno 1648. declaratur nulla, quia Religioni præiudicialis. Vide, *Papa circa res fidei.*

Gladius.

Gladij duo sunt in Ecclesia, vnus spiritualis, & alter temporalis. *De sent. excomm. in 6. c. Dilecto. Extra, de maiorit. & obed. c. 1. Vide, Ecclesia potestas.*

Gladij Ecclesiæ mutuo se adiuuant in necessitate. *ibid. cap. Dilecto.*

Gladius spiritualis ab Ecclesia ipsa exercendus. *Extra, de maiorit. & obed. c. 1.*

Gladius materialis pro Ecclesia exercendus. *ibid.*

Gladio euaginato intrans in Ecclesiam, committit sacrilegium. pœna istius sit pecuniaria, quæ pro Ecclesia illa soluatur. *concil. Tribur. 1. c. 6.*

Gladium in Ecclesia, nemo potest portare, nisi Rex. *Conc. Salegustadiense c. 8.*

Gloria, & Gloriari.

Gloria in excelsis Deo, cantanda est in Cœna Domini. *De consecrat. dist. 1. c. Porro gloria. Nicolaus 1. in decretis c. 8. In alijs diebus cantanda. conc. Tolet. 3. c. 13.*

Quare non cantatur à Septuagesima, vsque ad Pascha. *ibid.*

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, adiungi debet, sicut erat in principio, &c. *Conc. Vafense 1. cap. 3. Vafense 2. cap. 5. In fine Psalmorum dicendum. Concil. Narbon. cap. 2.*

Gloriam sanctorum augeri, vsque in diem iudicij non est improbabile. *de celebrat. Miss. c. Cum Martha §. fin.*

Glorians de malis est miserrimus. *dist. 83. c. Nihil illo.*

Glorians de suo crimine, si est clericus, suspenditur ab officio. *De excessib. Pralat. c. Quam sit graue.*

Gloriari nullus debet de miraculis, quæ Deus facit per eum. *Gregor. 1. l. 9. ex regeft. ep. 58.*

Gradus, id est, Dignitas.

Vide, *Dignitas*.

Graduum distributio ordinem conseruat. *dist. 89. c. vlt.*

Gradenfis.

Gradenfis Episcopus est Primas, & Patriarcha Venetiæ, & Istriæ. *Leo 9. epist. 2.*

Graduatio.

Graduationes, vt Doctoratus, Magisteria, &c. non sunt ritus gentiles, sed Christiani. *Conc. Constant. contra art. 29. Vvicleff.*

Gradus consanguinitatis, & affinitatis.

Gradus consanguinitatis, vsque ad septem numerantur. 35. q. 5. c. Series. c. Ad sedem. c. Parentela.

Quomodo computandi sunt. *ibid. c. Ad sedem.*

Gradus affinitatis, quomodo computandi. 35. q. 5. c. Porro.

Gradus affinitatis vxoris ad virum, etiam pertinent, quia vxor, & vir sunt vna caro. item è contra. 35. q. 5. c. Porro. *Conc. Cabilon. 3. c. 29. Moguntin. sub Leone 4. c. 30.*

Graduum parentelæ nomina. 35. q. 5. c. Primo.

Consanguinitatis, & affinitatis arbor, quomodo disponitur. 35. q. 5. & eius declaratio. *ibid.*

Gradus consanguinitatis vxoris computandi sunt, sicut gradus viri. *ibid. c. Porro.* Vide, *Consanguinitas. Conc. Vormatien. 1. c. 78. conc. cabilon. 3. c. 29. Mogunt. sub Leone 4. cap. 30.*

Gradus consanguinitatis, & affinitatis numerantur, vsque dum cognoscitur generatio. 35. q. 2. c. In copulatione. *concil. Rom. sub Alex. 2.*

Gradus consanguinitatis, vsque ad quartum impediunt matrimonium. *Conc. Vormatiense 1. c. 78. De consanguinit. & c. c. 1. & c. Non debet.*

Vltra quartum non impedit. *ibid. c. Non debet.* Vide, *Matrimonium.* Vide, *Consanguinitas.* Vide, *Affinitas.*

Fratres germani possunt duas sorores accipere in vxores. *Gregorius 1. l. 12. ep. 31. c. 5.*

Gradus consanguinitatis, & affinitatis, quomodo exprimendi ad obtinendas dispensationes à Papa. *Pius 5. const. 13. Sanctissimus.*

Gradus parentelæ per propinquiores probandi; & si isti deficiant, probandi per antiquiores, quibus nota sit. 35. q. 6. c. 1. & c. *Videtur nobis.* Post ep. 3. *Fabiani.*

Gradus parentelæ per quot testes debet probari. Vide, *Testes.*

Gradus prohibiti ad facienda matrimonia sunt inter filios, fratres, & sorores, inter filios duorum fratrum; vel duarum sororum; cum nouerca; cum cognata, id est vxore fratris; atque cum secunda generatione. *Gregorius 1. l. 12. ep. 31. cap. 6.*

Gradus affinitatis ultra primum non impedit matrimonium, ne sit validum. *De consanguinit. & c. c. Non debet.*

Gradus parentelæ, olim vsque ad septimam generationem erant prohibiti. *Gregor. 1. l. 12. ep. 32. Conc. Antisiodorense c. 27. 28. 29. 30. 31. & 32. vbi omnes gradus referuntur.*

Gradus inter fratrem, & sororem non facit primum, sed inter filium sororis, vel fratris. *Concil. Salegustadiense cap. 11.*

Gradus consanguinitatis, & affinitatis, pro contrahendo matrimonio, possunt ab Ecclesia dispensari. *Concil. Trident. sess. 24. can. 3.*

Vide, *Affinitas.* Vide, *Consanguinitas.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione affinitatis, & ratione consanguinitatis.* Vide, *Parentela.*

Grammatica.

Grammaticam ignorans, remouendus est ab Episcopatu. *De etate, qualitat. & ord. præficiend. c. fin.*

Grammaticam non debet docere Episcopus. Vide, *Episcopus à quibus debet abstinere.*

Grangia.

Grangia Monachorum, quæ non habent curam animarum, non tenentur soluere procuraciones. *Honorius 3. ex cirone, de cappellis Monachorum c. 1. & de censib. c. 2.*

Grasciæ Congregatio Romæ à Paulo V. confirmata, & eius authoritas declarata. *Constitut. 70. Pastoralis.*

Omnes Constitutiones factæ pro Grascia Urbis, & status, confirmantur ab Innoc. X. *const. 7. Et si ea.* Quæ præcipit, & quæ prohibet. *ibid.*

Grassatores viarum.

Vide, *Ecclesiasticus status.* Vide, *Via.*

Gratia, seu concessio.

Gratia facta in beneficium alicuius, non potest retorqueri contra eum. *de regulis iuris in 6. reg. 61.*

Gratia generalis non præiudicat speciali, sed debet facere mentionem de præcedenti priuilegio. *De rescriptis in 6. cap. Si propter.*

Gratia concessa de prouidendis aliquibus, non expressis personis, mortuo concedente, etiam re integra, non expirat. Si verò personæ sint expressæ, expirat, re integra. *de præbendis, &c. in 6. c. Si cui nulla.*

Gratia reuocata, quod ius manet in eo, cui fuit facta. *ibid. cap. Si is cui.*

Gratiæ reuocatio nocet expectanti præbendam. *de præbendis, &c. in 6. c. Quodam.*

Gratiarum reuocatio in beneficialibus, quas personas, & quales gratias comprehendit. *de concessione præbende in 6. cap. fin.*

Gratia facta à Principe debet manere. *de regulis iuris in 6. reg. 16.*

Gratia non transit in exemplum. *ibid. regula 74.*

Gratia de obtinendo beneficio, non extenditur ad creatum post datam. *Clement. de rescriptis c. fin.*

Gratiæ Sedis Apostolicæ, vt faciant fidem, quid requirunt. Vide, *Scriptura.*

Gratia concessa à Papa cum verbo *ad beneplacitum nostrum*, expirat mortuo Papa. Si verò conceditur cum verbo *ad beneplacitum Sedis Apostolicæ*, mortuo Papa, non expirat, sed durat vsque dum à successore reuocetur. *de rescriptis in 6. cap. Si gnatiose.*

Gratia facta alicui, intelligitur sine præiudicio tertij, etiam si sit de restitutione in pristinum. *ibid. c. Quamuis.*

Gratia posterior derogat priori, etiam si de ea non fiat mentio. *de præbendis, &c. in 6. c. Quamuis.*

Gratiam expectans de beneficio vacaturo, si interim obtinet aliud perdit, primum. *Clementina de rescriptis c. Gratia.* Vide, *Expectatiua.* Vide, *Beneficia vacatura.*

Gratiæ dispensationum non possunt habere effectum, nisi prius literæ expediantur. *Urbanus 8. const. 6. c. 52.*

Gratia Principis latissime interpretanda est. *De verborum signif. cap. Olim.*

Gratiæ tangentes interesse Camerae, debent registrari in Camera, alias sunt nullæ. *Pius 4. const. 98.* Sed nullitatem reuocauit *Urbanus 8. const. 107. Cum sicut.*

Gratiam, vel iustitiam à Sede Apostolica obtinere per pactum vel pecuniam procurans, quas pœnas incurrit. Vide, *Sedes Apostolica.* vbi diffusè habes omnia circa hoc.

Gratiæ expectatiuæ seu mandata de prouidendo, non possunt concedi. *Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 19.* Neque ad vacatura beneficia. *ibid.* Nec in fauorem Cardinalium. Vide, *Expectatiua.*

Gratiæ concessæ inquisitis in causa fidei contra stylum, reducendæ sunt ad terminos iuris, ac si non emanassent. *Pius V. const. 22. Inter.*

Vide, *Mandans.* Vide, *Mandatum.*

Gratia, & adiutorium Dei.

Gratia Dei est homini necessaria ad operandum sanctè. *Innocentius 1. ep. 24. 25. & 26.*

Etiam homines iusti indigent gratia ad bene operandum, & sanctè viuendum. *Innocentius 1. ep. 25.*

Gratia est necessaria, non solum, vt facilius impleamus, quod per solum liberum arbitrium possumus, sed vt possimus. *Concil. Mileuit. c. 5. Conc. Afric. c. 80. Cælestinus 1. ep. 1. c. 10. Conc. Trident. sess. 6. can. 2.*

Sine ea homo nec diligere, nec sperare, nec pœnitere potest, vt oportet ad iustificationem. *Trid. ibid. can. 3.*

Sine gratia nullum opus pertinens ad salutem fieri potest. *concil. Arausic. 2. c. 7. & ult. Conc. Trid. sess. 6. c. 10.*

Sine gratia, nec cognoscere, nec appetere potest homo quæ sunt Dei. *Conc. Mogunt. 4. c. 5.*

Sine gratia, quam meruit nobis Christus, superare non possumus tentationes. *Innocentius 1. ep. 24. 25. & 26.*

Gratiæ necessitatem negans ad bona opera, est hæreticus. *Innocentius 1. ibid. Concil. Trid. sess. 6. can. 3.*

Sine gratia Dei mandata impleri non possunt. *De consecrat. dist. 4. cap. Gratia, & c. Placuit il 2. & il 3. & c. Quisquis dixerit.*

Sine gratia Dei, nullus potest saluari, nec reparari. *Concil. Arausican. 2. c. 19.*

Gratia Dei est necessaria ad resurgendum à peccato. *Cælest. 1. ep. 1. c. 5. Gelasius ep. 1. c. 6.*

Gratia Dei est necessaria ad vincendum tentationes, & concupiscentias. *Cælestin. 1. ep. 1. c. 6. Conc. Mogunt. 4. c. 6.*

Gratia Dei iuuat, ne peccata committantur, & ad remissionem eorum. *Conc. Mileuitanum c. 3. Conc. Afric. c. 78. De consecr. dist. 4. c. Gratia. c. Placuit il 2. & c. Quisquis dixerit. Cælestinus 1. ep. 1. c. 10.*

Gratia Dei sanat liberum arbitrium. non tollit illud; imò liberat, illustrat, & rectificat. *Cælestinus 1. ep. 1. cap. 12. Conc. Valent. 2. c. 6. Conc. Senonense c. 15. Conc. Trident. sess. 6. cap. 5. & can. 4.*

Gratiæ Dei adiutorio homo benè vtitur libero arbitrio. *Cælestinus 1. ep. 1. c. 7.*

A gratia Dei omnia opera bona habent originem. *Cælestinus 1. ep. 1. cap. 8.*

Gratia Dei facit, vt ipsa inuocetur. *Conc. Arausic. 2. c. 3.*

Gratia Dei præparat voluntatem hominis, vt ipsa purgetur, velit, ac proficiat, & non ipsa expectat voluntatem. *concil. Arausic. 2. c. 4.*

Gratia præuenit voluntatem hominis, quæ secretiori afflata contracta se conuertit ad Deum. *Conc. Senonense c. 15.*

Gratia Dei est causa cur homo credat, velit petat, & cætera bona faciat. *Conc. Arausic. 2. c. 6.*

Gratia Dei est causa, cur quis voueat. *conc. Arausic. 2. c. 11.*

Gratia Dei acquiri non potest, sine eius auxilio. *Cælestinus 1. ep. 1. cap. 5.*

Gratia præcedit bona opera, vt fiant, & eis præmium debeatur. *Conc. Arausic. 2. c. 18. Cælest. 1. ep. 1. c. 12.*

Gratiæ Dei cooperatur homo, & hoc donum Dei est. *Cælestinus 1. ep. 1. cap. 12.*

Gratia excitans, & adiuuans, est initium iustificationis. *concil. Mogunt. 4. c. 7.*

Gratiæ Dei donum est initium fidei, & eius augmentum. *Concil. Arausic. 2. c. 5.*

Gratia Dei est ab errore respiscere, fidem habere, & ad sacramentum Baptismi peruenire. *Cælestinus 1. ep. 1. c. 11. conc. Arausic. 2. c. 8. Gelasius ep. 6. conc. Trident. sess. 6. can. 3.*

Gratiæ perseverantia vsque in finem, est donum Dei. *Cælestinus 1. ep. 1. c. 11. & hoc adiutorium est implorandum pro perseverantia. ibid. c. 10. conc. Trident. sess. 6. c. 13.*

Gratiæ adiutorium est benè cogitare, & à malis abstinere. *concil. Arausic. 2. c. 9.*

Deus operatur, vt quod ipse vult, nos velimus. *Cælestinus 1. ep. 1. cap. 12.*

Tales nos amat Deus, quales futuri sumus eius dono, non quales sumus nostro merito. *conc. Arausic. 2. c. 12.*

Gratia Dei est diligere Deum. *conc. Arausic. 2. c. ultimo.*

Per gratiam Dei potest homo præseruari ab omni peccato, sed an de facto aliquis extiterit, talis nescitur dicit. *Gelasius in ep. contra heresim Pelagianam.*

Gratia Dei, quæ datur in baptismo, & hominem renouat non sufficit ad superandas tentationes, & concupiscentias, sed requiritur quotidianum adiutorium Dei. *Cælestinus 1. ep. 1. cap. 6.*

Gratia Dei, quæ nos adiuuat ad benè operandum, non consistit in sola manifestatione legis, vt scilicet sciamus quid agere debemus. *Concil. Milenit. c.4. cont. Afric. cap.78. Cælestinus 1. ep.1. c.10.*

Gratia prædestinationis non coniungit homines Christo in-solubiliter. *Concil. Constantien. contra art.41. Ioann. Huss.*

Gratiæ Dei adiutorium ad singulos actus bonos necessarium, non datur secundum hominis merita. *conc. Diospolitanum c.7. Gelasius ep.6.*

Sed datur gratis ex motiua misericordiæ Dei. *conc. diospol. c.8. & Gelasius ibid.*

Gratiæ auxilio potest voluntas resistere. *Conc. Senonense c.15. conc. Trid. sess.6. c.5. & can.4.*

Gratiæ auxilium circa hominem semper est in promptu, & nè momentum quidem est in quo Deus non stet ad ostium, & pulset. *Conc. Senonen. c.15.*

Gratia excitans, & præueniens in homine iustificando multa operatur, metuit enim supplicia præfinita peccatis, deflectit à peccatis ad Dei misericordiam, fide tenet, Deum per Christum velle misereri, sibi velle esse propitium, ipsum diligit, & peccatum odisse incipit. *Conc. Mogunt. 3. c.7.*

Gratia præueniens, excitans, & adiuuans, est necessaria ad iustificationem, vt homo ad eam se præparet. *Conc. Trid. sess.6. can.3.*

Gratia iustificans. Vide, infra *Gratia iustificans.*

Doctrina de gratia, & libero arbitrio, quam sequitur Romana Ecclesia, est illa quam tradit sanctus Augustinus in suis libris, maxime ad Hilarium, & ad Prosperum. *Hormisdas ep.70. in fine.*

Quæstiones de gratia & natura cauendæ. *Conc. Valent. 2. c.6. Vide, Adiutorium. Vide, Auxilium.*

Gratia sanctificans, seu habitualis.

Gratia informans, & virtutes infunduntur, etiam paruulis in Baptismo. *Conc. Viennen. Gener. Clement. 1. de fide Catholica §. Ad hæc.*

Gratia, qua homo iustificatur, non consistit in solo fauore Dei externo, sed est inhærens homini, & sententia contraria est hæresis. *Conc. Trid. sess.6. can.11.*

Gratia habitualis in hac vita, non potest tantum crescere, vt reddat hominem impeccabilem. *Conc. Vienn. Gener.*

Gratia iustificationis datur à spiritu sancto, prout vult, secundum mensuram cooperationis, & dispositionis nostræ. *conc. Trid. sess.6. c.7.*

Gratia iustificans non datur solis prædestinatis, sed etiam alijs. *ibid. can.17.*

Gratia accepta in iustificatione potest augeri per bona opera. *Conc. Trid. sess.6. c.10. & can. 24. Potest conseruari. ibid. Vide, Homo.*

Gratia accepta in iustificatione potest amitti per infidelitatem, & etiam per alia peccata mortalia. *Concil. Trident. sess.6. cap.15. & can. 27. contrarium est hæresis. Vide, Peccatum.*

Dum gratia amittitur per peccatum, non semper amittitur fides. *ibid. can.28.*

Gratia, quæ habetur in Baptismo, si perditur per peccatum, recuperari potest per pœnitentiam. *Concil. Trident. sess.6. can.29.*

Gratia Sacramentorum non ex virtute rerum, nec ex ministrî merito, sed ex diuinæ operationis virtute examinanda est. *Conc. Mogunt. 4. c.11.*

De sua gratia an eam habuerit, vel habeat, quisque potest dubitare, non propter efficaciam Sacramentorum, sed propter suam infirmitatem, & indispositionem. *concil. Trid. sess.6. c.9.*

Nullus potest scire se esse in gratia certò, certitudine, cui non potest subesse falsum. *ibid.*

Gratiam amittere non possunt paruuli baptizati, antequam ad annos discretionis perueniant. *Concil. Trident. sess.21. capit.4.*

Gratia, quæ habetur in Baptismo, delet peccatum originale. *Concil. Trid. sess.5. de peccato originali c.5.*

Gratia Baptismi, quæ hominem renouat, non sufficit ad su-

perandas tentationes, & concupiscentias, sed requiritur adiutorium quotidianum Dei. *Cælestinus 1. ep.1. c.6.*

Gratiæ augmentum habetur in Sacramento Confirmationis. *De consecr. dist.5. c. Spiritus sanctus.*

Gratia, quæ habetur in Sacramento Confirmationis, est gratia roborans. *ibid.*

Vide, *Homo.*

Grauari.

Grauari nullus potest odio alterius. *De regulis iuris in 6. reg. 21.*

Grauari non possunt populi à suis Dominis contra statuta Apostolica. *Ioannes 22. const.4. Paternum.*

Grauari non possunt ab Episcopo clerici, presbyteri, &c. 10. q.3. c. *Relatum est nobis.*

Grauius à Metropolitano appellat ad Primatem, vel Papam. 2. q.6. c. *Si quis putauerit, & c. Quoties.*

Grauius se putans per excommunicationem, interpellare potest sed superiorem. 11. q.3. c. *Si episcopus & cap. Si quis presbyter.*

Vide, *Appellatio. Vide, Excommunicatus.*

Græcus, Græcæ Ecclesia.

Græci à Latinis Episcopis, & è contra ordinari non debent, si in ritibus ordinatorum sunt diuersi. *De tempor. ordinat. c. Cum secundum.*

Græcus subiectus Latino Episcopo, si ordinatur à Græco sine Latini licentia, impeditur in executione ordinum (si verò cum licentia, toleratur) *De temporibus ordinat. c. Quod translationem. Clem. VIII. const.34. Saactissimus §. 4. Statuit, vt remaneat irregularis, & indigeat dispensatione Papæ, si Græcus Episcopus sit schismaticus.*

Græci sacerdotes coniugati approbati, audire possunt confessiones suorum Parochianorum. *Innoc. IV. constit.14. Sub Catholica.*

Græci Episcopi consecrari debent per vnctionem, sicut Latini. *De etate, qualitate, & ordine præficiend. c. fin. Vide, Vngere.*

Græcorum filij possunt promoueri in Ecclesia Latina, nisi adsit scandalum. *De clericis coniugatis c. Cum olim.*

Græci sacerdotis filius licitè promoueri potest inter Latinos, nisi adsit scandalum. *ibid.*

Græci etiam Romano Pontifici sunt subiecti. *Extra, De maioritate, & obed. c.1.*

Græci clerici, qui continentiam non acceptarunt, si in minoribus contrahunt matrimonium, in sacris vtuntur iam contracto. *De clericis coniug. c. Cum olim. Vide, Clerici coniugati. Vide, Clerici circa uxores. Vide, ordinatorum obligationes circa coniugia. Vide, Clerici quò ad ordines. Vide, Filij clericorum.*

Græci sacerdotes consecrantes in fermentato, non reprobantur. *Gregor. VII. l.8. ep. 1.*

Græcus presbyter viduus ferre debet habitum diuersum ab alijs. *Clemens 8. const.34. Saactissimus §.4.*

Græci sacerdotes, non possunt ritu Latino missas celebrare, vel officia, neque Latini ritu Græco. & abrogantur omnes licentiæ in contrarium. *Pius 5. const.12. Prouidentia.*

Græci, quid tenentur obseruare, vt communicent cum Latinis. *Innoc. 4. const.14. Sub catholica.*

Græci putantes polluta altaria, in quibus celebrant Latini, excommunicantur. *Concil. Later. 4. c.4.*

Græci rebaptizantes baptizatos à Latinis, excommunicantur. *Conc. Later. 4. can.4.*

Græci sacerdotes licitè vtuntur vxore, quam acceperunt existentes in minoribus ordinibus ante subdiaconatum. *De clericis coniugatis c. Cum olim.*

Græci sacerdotes, si eorum incuria filij in lecto opprimuntur & hoc sit occultum, pœnitentia arbitraria sunt puniendi; & abstinere debent per aliquod tempus à celebratione missæ. Si verò sit publicum, publica pœnitentia puniendi, & perpetuo sunt irregulares. *De pœnit. & remiss. c. Quæsitum.*

Græcorum ritus tolerat Romana Ecclesia. *De Baptismo c. fin. Quos*

Quos ritus tolerauit Ecclesia Catholica seu Romana pro Græcis, tam in Baptismo, quam alijs. *Innoc. IV. const. 4. Sub Catholica. per c. 26.* Omnes ibi distinctè.

Græci sacerdotes altaria portatilia, ab Episcopis Latinis benedicta, accipere debent. tolerantur eorum throni super altari lapideo, dum celebrant. *Clemens 8. constit. 34. Sanctissimus §. 2.*

Græci sacerdotes corporalibus in altari, ut Latini utantur, nisi utantur thronis pro corporalibus, *ibid. §. 2.*

Græci sacerdotes in necessitate, possunt absolvere Latinos; & uti debent forma absoluendi à Concilio Florentino præscripta; deinde si volunt, recitent orationem deprecatoriam. *Clem. VIII. const. 34. ubi supra §. 3.*

Græci presbyteri cogendi sunt accipere Chrisma benedictum ab Episcopis Latinis. *Clemens 8. ubi supra §. 4.*

Græci presbyteri non cogantur accipere alia olea sancta ab Episcopis Latinis, quia hæc ab eis aliter conficiuntur. *ibid.*

Græcus baptizatus à Græco, si vult ordinari ab Episcopo Latino, ab hoc debet prius confirmari cum forma conditionata. *Si non es confirmatus, &c. ibid. §. 4.*

Græci non possunt soluere matrimonia, quò ad vinculum. *Clem. 8. ibid. §. 5.*

Græci mariti ritum non sequatur vxor Latina, nec è contra. Sed sequitur ritum mariti Latini, si autem hoc fieri non possit, quilibet sequatur suum ritum. *ibid. §. 5.* Vide, *Matrimonium consummatum.*

Græcus sacerdos, antequam celebret per hebdomadam, vel triduum abstineat ab vxore. *ibid. §. 5.*

Græcis Monachis, vel Calogeris, non est committenda cura animarum, nisi in magna necessitate, vel iusta causa. *ibid. §. 6.*

Græci sacerdotes abiurato schismate & erroribus, & instructi in fide, possunt fieri curati, & parochi inter Græcos. *ibid. §. 6.*

Græci tenentur credere quod Spiritus sanctus procedit à Patre, & Filio. *Eugenius 4. in literis unionis, Clem. 8. constit. 34. Sanctissimus §. 6.*

Græci credentes hunc articulum, non coguntur, seu non tenentur illum pronunciare, nisi adsit scandalum, vel nisi viuant inter Latinos, quia sic tenentur. *Clem. 8. ibid. §. 6.*

Græci tolerantur, ut in die Sabbathi carnes comedant, ubi non est scandalum, & hoc inter eos tantum. *ibid. §. 6. & prius Innocentius IV. const. 14. Sub catholica.*

Græci tolerantur, ut in Quadragesima, in Sabbatho non ieiunent. *ibid. §. 6. & Innocent. IV. ibid.*

Græcis permittitur commutare ieiunium Sabbathi in alium diem, ad consequendum Iubilæum, quando à Papa præscribitur pro illo ieiunium Sabbathi.

Græci non coguntur ad obseruanda ieiunia Ecclesiæ Latinæ. *Clem. VIII. ibid.*

Græcus Episcopus Catholicus tenendus est Romæ, qui ordinare possit Græcos subiectos Episcopis Latinis Italiæ, & Insularum adiacentium, si ab eo velint ordinari. *Clemens 8. const. 34. Sanctissimus. §. 7.* Sed literas dimissorias habeant ab Episcopis Latinis; alias sunt irregulares, & dispensatione Papæ indigent. *ibid. §. 6.*

Græcus Imperator recipitur ad vnitatem Ecclesiæ Lugduni à Gregorio X. *const. 2. Exultat.* Sed excommunicatus fuit à Martino IV. *const. 1. Michaelem.* quia fautor hæreticorum, & schismaticorum.

Græci Imperatoris professio fidei. *ibid.*

Græci, quam professionem fidei debent facere (cum sua formula.) *Greg. XIII. const. 33. Sanctissimus.*

Græci subduntur ordinarijs locorum circa ea, quæ pertinent ad fidem, Sacramenta, & cætera spiritualia. Et non solum sæculares, sed clerici, & Monachi, Abbates, Rectores, Episcopi, &c. *Pius 4. const. 74. Romanus.*

Græci, qui à Romana Ecclesia discedunt ad græcum Patriarcham, sunt per censuras compellendi ad vnitatem fidei Romanæ, etiam per brachium sæculare. *Honorius 3. ex circone, de Apostatis c. 1.*

Græcorum Collegium Romæ erigitur. Forma gubernij, redditus, & protector assignatur. *Greg. 13. const. 42. In Apostolica.*

Græca ecclesia est filia Romana. *De Baptismo cap. fin. Vide, Ecclesia Romana.*

Græca Ecclesia cum Latina vnita fuit. *Eugenius 4. in literis unionis const. 17. Letentur.* in Conc. Florent. Assignantur in ea omnes principales articuli, in quibus Græci à Latinis discordabant, & concordant, eosque confitentur. *ibid.*

Græcus Patriarcha in eo Concilio, sedit primus post Papam. *ibid.*

Vide, *Baptismi caremonia*, in medio. Vide, *Calix*. Vide, *Chrisma à quo recipiendum.*

Gubernator. Gubernium.

Gubernatores status Ecclesiastici, quomodo olim eligendi erant. *Ioan. XXII. Extrau. de maiorit. & obed. c. Ecclesiæ Romana.* Vide, *Ecclesiasticus status.*

Gubernatoris Romæ iurisdictio, quantum se extendit, præscribitur à Iulio II. *const. 28. Decet.* Ordo præuentionis inter eum, & Marefsciallum, ac Senatorem. *ibid.*

Gubernatori Romæ prohibuit idem Pontifex, nè declararet aliquem excommunicatum, ratione obligationis Cameralis. *ibidem.*

Officiales eius, quolibet anno debent dare sindicatum. *ibid.*

Gubernatori Romæ concessit Leo X. ut possit delegare causas. *Const. 8. Et si pro cunctarum.* Item, ut in Religiosos Romæ in quibusdam exercere posset iurisdictionem, sic in Burgo, in Palatio Apostolico, & in Castro S. Angeli. postea hæc reformatæ sunt. Item, ut possit manu Regia, absque iuris solemnitate procedere.

Præterea habet potestatem promulgandi censuras contra litigantes coram illo, quatenus opus sit. Derogandi Statutis Urbis. Bandimenta etiam de mandato Papæ facta mutandi, alterandi, & interpretandi. Ut in aliquibus causis ab eo non detur appellatio. Ut omnes, illi, sicut Papæ pareant. Ut delegati ab eo à nullo possint sindicari, neque ipse. *Leo X. ibid.* Vbi maxima legitur autoritas Gubernatoris.

Gubernator Romæ ob sanguinis effusionem, ratione officij factam, mutilationem, &c. non incurrit irregularitatem: neque officiales eius. *ibid.*

Omnem potestatem, quam officiales Papæ, & ipse Papa exercet in temporalibus, ei concessit. Sed moderata postea fuit, ut infra. *Leo X. ibid.*

Gubernatori tenetur Batocellus obedire. *ibid.*

Gubernatori Romæ, dicenti aliquid esse de mandato Papæ, ei credendum est. *Pius V. const. 107. cum Apostolica.*

Gubernatoris Romæ reformatio quo ad iurisdictionem; præscriptio eorum, quæ tenetur facere, tam circa audientias, quam circa sportulas. ab eo quando, & ad quem potest appellari. *Sixtus V. const. 72. In sublimi. per §§. 42.*

Iterum reformatur, & præscribitur facultas, & iurisdicctio Gubernatoris Romæ à Paulo V. *const. 71. tit. De Gubernatore Urbis, diffuse.*

Gubernator Romæ non intelligitur exclusus, quando Papa committit alicui facultatem iudicandi in causis criminalibus, cum particula, *præuatiue quo ad alios.* Sed ipse intelligitur cumulatiue, etiam si iudices sint Cardinales, vel Protectores Religionum; vel iudicandi sint Regulares. *Vrbani VIII. const. 93. Decet.*

Gubernatoris Burgi iurisdicctio ei concessa à Iulio 3. *const. 4. Ad fidei.* Fit Capitaneus generalis custodiæ corporis Papæ. Omnes causas ciuiles, & criminales habitantium in Burgo potest cognoscere, & iudicare in prima instantia. *ibid.*

Baricelli aliorum iudicum, nihil possunt in Burgo exequi, absque eius licentia. Potest deputare Baricellum, Procuratorem Fiscalem, & alios Officiales, & alia quæ potest exequi. *ibid.*

Gubernator populi, diuina electione fit. *8. q. 1. c. Si ergo.*

Gubernium negandum est petentibus, dandum fugientibus. *8. q. 1. cap. In scripturis.*

Gula.

Gulæ vitium est edere, absque indigentia. *De consecr. dist. 5. c. Quinque modis.*

Gulæ vitium est cibos lautiores quærere. *ibid.*

Gulæ vitium est cibos præparare accuratius. *ibid.*

Gulæ vitium est excedere in mensura, & quantitate ciborum. *ibid.*

Gulæ vitium est aliquando deterius desiderare. *ibid.*

H

Habitus.

Habitus gratiæ infunditur paruulis in Baptismo, & aliæ virtutes. *Clement. de fide, & summa Trinit. cap. 1. §. Ad hæc.*

Habitus fratrum Minorum, vel similis illi, à nullo potest deferri. Vide, *Fratres sancti Francisci.*

Habitu Religiosum dimittens, cogatur redire ad habitum. & Monasterium. 27. q. 1. c. *Si custos Religiosi.*

Habitu Religiosum dimittens, carceri tradatur. *ibid. c. Si homo esset.* Vide, *Religio deferri non potest.*

Hastiludia.

Hastiludia prius prohibita fuerunt, permessa aliquando. *Extrav. Joann. XXII. De torneamentis. c. Vnde.*

Haruspices.

Haruspices sunt, qui dies, & horas observant, in quibus debeant homines operari. 26. q. 3. c. 1. Isti etiam extra pecudum inspicunt, & ab eis observationes capiunt. *ibid.*

Haruspicina, & aliæ artes Magicæ, à quo primum inuentæ. 26. q. 5. c. *Nec mirum.* Illusiones sunt, & præstigia. *ibid.* Vide, *Magi.*

Hebdomada sancta.

In hebdomada sancta curet Episcopus, & alij Rectores, nè in officijs tenebrarum fiat rumor, ac strepitus indecorus, *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. Communia ratione divinarum officiorum.*

Hebræi.

Hebræorum libri Talmud comburendi. non possunt eos tenere Hebræi, sub pœnis pecuniarijs, corporalibus, & alijs, etiam ultimi supplicij. *Iulius 3. const. 24. cum sicut.*

Hebræorum libri, in quibus blasphemix contra Deum, & sanctos continentur, sunt Hebræis prohibiti. *ibid.*

Hebræi semel in hebdomada tenentur, & cogendi sunt ad concionem à Religioso catholico faciendam accedere, & pœna. *Gregor. 13. const. 92. Sancta Mater.*

Hebræorum concionator, à quo destinandus. *ibid.*

Vide, *Judæi.*

Henricus.

Henrici I. Imperatoris canonizatio fit. *ab Eugenio 3. constit. 1. Sicut per literas, anno 1152.*

Herba.

Herbæ quædam, vel lapides, possunt teneri ab Energumenis, modo non sint incantati. 26. q. 7. c. *ult.*

Hæres. Hæreditas.

Hæredes possunt ab Episcopis, & alijs clericis constitui de rebus proprijs. 12. q. 1. c. *Episcopi. c. Manifesta. c. Sint manifestæ. Conc. Toletan. 9. c. 4. Item 12. q. 4. c. sacerdotes.* Vide, *Clerici quò ad testament.*

Filij hæredis exhæredati bona non possunt Ecclesiæ dari; neque hæc potest ea acceptare. 17. q. 3. c. *Quicumque.*

Hæres Episcopi, quando hic non habet hæredem, pro suis bonis debet constitui Ecclesia. 12. q. 2. c. *Episcopus qui filios.* Vide, *Episcopus quò ad testamenta.* Vide, *Clerici quò ad testamenta.*

Hæredes non possunt reuocare donationem factam alicui à Domino, ob ingratitudinem donatarij. *De donat. c. fin.*

Hæres fundatoris Ecclesiæ, debet eam iuvare. 16. q. 7. c.

filij. Nihil de Ecclesia potest sibi vsurpare. *ibid. cap. filijs.* Hæredes de iure naturæ, qui sint, *De testamentis cap. Rainutius.*

Hæredibus litigantibus de Ecclesiæ reliquiæ ab ea auferantur. 16. q. 7. c. *Si plures.* Et claudenda est Ecclesia, donec de communi consensu statuatur de eligendo Presbytero, qui in ea inseruiat. *ibid.*

Hæreditas ad filios peruenire debet, & hi sunt alijs præferendi. *Joann. VIII. ep. 109.*

In hæreditate succedunt etiam filij, qui nascuntur ante matrimonium ex matre libera, dummodo secutum sit matrimonium. *Concil. Later. 3. in append. tit. Qui filij cap. 1. & 3.* Sic etiam filij, qui nati sunt ante diuortium, vel concepti tempore diuortij. *ibid. c. 5. De testam. c. Rainutius.*

Hæreditas alterius à laico non retineatur, alias non absoluitur. *Concil. Claramont. c. 20.*

Hæredes eorum, qui hæreticos receperunt, compelli possunt ad soluendum pœnam illis impositam, si mortui fuerunt absoluti ante satisfactionem. *De hæret. in 6. c. Accusatus §. Si verò.* Vide, *Inquisitores.*

Hæredes incendiariorum Ecclesiæ tenentur ad restaurandum damnum. Vide, *Ecclesiæ inuasores.*

Hæreditates relictæ à marito, & vxoribus non sunt diripiendæ à Dominis sæcularibus. *Honorius 2. constit. unic. Carissimus.*

Hæredes excommunicatorum, qui sunt mortui cum securitate de danda satisfactione, tenentur satisfacere. *De sent. excomm. c. Anobis. De sepulturis c. fin.*

Hæres vsurarij tenetur ad restitutionem. *De usuris cap. Tua nos.*

Hærede constituto Monasterio, si aliquis opponit sibi deberi hæreditatem, quia Monachus non habet hæredes, quid agendum. *De probat. c. In presentia.*

Hæreditatem petenti, si opponitur exceptio natiuitatis, hæc prius debet probari. *De ordine cognitionum c. Tuam.*

Hæres verus esse potest aliquod Monasterium, si instituitur hæres. *De probat. c. In presentia.*

Hæredes per Episcopum, cogendi sunt ad exequendum vltimas voluntates testatorum. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. De sepulturis c. 5. De testam. c. Si hæredes.* Vide, *Episcopus circa testamenta, & circa vltimas voluntates.* Vide, *Episcopi iurisdictio.* Vide, *Testamenta.*

Hærede non implente testamentum, interdicitur res relictæ, & emolumenta eius, vsque dum satisfaciatur. *Conc. Colon. 2. p. 13. c. 10. De testamentis c. Si hæredes.*

Hæres compellitur ab Ecclesia ad satisfaciendum votum vltimarum factum à defuncto. *De voto, & voti redempt. c. Licet vniuersis.*

Hæredes hæreticorum. Vide, *Hæreticorum pœna, & c.*

Hæresis.

Hæresis græcè idem sonat, quod latinè electio, eò quod hæreticus eligit doctrinam, quam putat esse meliorem. 24. q. 3. c. *Hæresis.* Vide, *Diuisio.*

Hæresis differt à schismate, quia illa dicit peruersum dogma, hæc diuidit à capite. *ibid. c. Inter.*

Hæresis prima post Christi aduentum fuit hæresis Simonis Gethæi Samaritani, de simonia, quia credidit, donum Spiritus Sancti posse vendi. *Gregor. 1. l. 7. ep. 5. & l. 7. ex regest. ep. 112. & 116. Gregor. 7. l. 9. ep. 34. & hæc est peior omni alia etiam Macedonij, & quare. 1. q. 1. c. Eos, qui.* Hæresis semel damnata, non eget amplius damnari. 24. q. 1. cap. *Maiores.*

Hæresis damnata à Sede Apostolica, fugienda est ab omnibus. *Martinus 1. ep. 13.*

Hæresim semel damnatam amplectens, vt author damnandus est. 24. q. 1. c. *Acacius.*

Hæresis omnino fugienda. *Lib. 6. const. Apost. c. 1.*

Hæreses damnatæ à Concilio Gangrensi; & superstitiones, quanam fuerunt. *Dist. 30. per capita 17.*

Hæreses omnes semper à Sede Apostolica damnatæ, & destructæ. 24. q. 1. c. *Arctia, c. Memor sum.* Vide, *Ecclesia Romana.* Vide, *Papa.*

Hæresis est sentire contrarium ab eo, quod sentit Papa cum magna parte Ecclesiæ, etiam si non sit definitum per Concilium. *Leo X. const. 40. Exurge.*
 Hæresi semel damnata, omnes qui in eam incidunt, similiter puniendi. 24. q. 1. c. *Acacius non fuit.*
 De hæresi damnato auctore, etiam socij intelliguntur damnati. *Gelasius ep. 11. & 13.*

Hæresis abiuratio.

Hæresim abiurantes prima vice, absoluntur, eisque poenitentia imponitur. *De hæret. in 6. c. Ut officium.*
 Abiuratio, de omnibus hæresibus fieri debet. *Gregorius 1. l. 9. ex regeft. ep. 61.*
 Hæresim abiurans propter vehementem suspicionem, si labitur in hæresim formalem, censetur relapsus, & sic punitur. *De hæret. in 6. c. Accusatus.*
 Si de leui abiurauit, & postea labitur in formalem, non censetur relapsus; sed grauius punitur. *ibid.*
 Hæresim abiurans, si postea vniuersaliter fidem negat, vel in eandem, vel in aliam hæresim incidat, iudicatur vt relapsus. *ibid. §. cum vero.*
 Hæresim abiurans, si postea fauet hæreticis, donat, munera mittit, &c. vt relapsus habetur. *ibid. c. Aconsatus. §. Illa quoque.*
 Abiurans fictè, morte puniendus. *Innocentius 4. const. 1. cum aduersus. Vide, Abiuratio.*
 Hæresis abiuratio cum stipulatione facienda. *Concil. Hispal. 2. cap. 12.*
 Hæretici abiurantes dato iuramento, de amplius non faciendo, absoluntur. *Clemens 7. const. 22. Placuit.*
 De hæresi confictus abiurare tenetur, & iurare se nunquam illi vel alteri adhæsurum, & acceptare poenitentiam condignam, etiam perpetuam immurationem, nec alios docebit, aut hæresim fouebit. *Conc. Constant. sess. ult. in cons. Martin. 5.*
 Abiurare nolens suspectus de hæresi, tradendus est brachio seculari. *De hæret. c. Ad abolendam.*
 Fauentes hæreticis non recipiendi, nisi abiurata eorum hæresi. *Conc. Later. 3. c. 27.*
 Hæresim abiurantes, poenitentiam impositam exequi tenentur. *Conc. Aurelianen. 4. c. 8.*
 Abiurare nolens, vt hæreticus est tractandus. *Martinus 5. const. 1. Inter cunctas. §. 14.*
 Hæretici, vel suspecti de hæresi, nolentes abiurare solemniter, & poenitentiam quacunque, etiam per immurationem acceptare, & dare cautionem de non credendo amplius illis, vel alijs erroribus, vt hæretici puniuntur. *Martinus 5. const. 1. Inter cunctas c. Quod super. §. 14.*

Hæreses extirpanda.

Hæreses sine mora profliganda. *Gelasius ep. 6. Hormisdæ ep. 8. Concil. Senon. c. 17. & 18. Innocentius 3. constit. inter cetera.*
 Hæreses non extirpans Episcopus. Vide, *Episcopus.*
 Hæretici exterminandi. *Honorius 3. constit. 1. Has leges. & ex decreto etiam Imperatoris. Vide infra, Hæretici non tolerandi.*
 Hæretici, & hæreses eorum, qui dicebantur Apostolici ordinis, damnantur ab *Honorio 4. const. 1. Olim.*
 Hæreses Ioannis Vvicleff, & Ioannis Hufs, damnantur à *Martino 5. const. 1. inter cunctas.*
 Hæreses Martini Lutheri, damnantur à *Leone X. constit. 40. Exurge.*

Hæretici, & eorum proprietates.

Hæretici sunt, qui Euangelicis autoritatibus, Apostolicis literis, vel Prophetis oraculis resistunt. 24. q. 3. cap. *Quid autem.*
 Hæreticus esse non dicitur, qui non est pertinax. 24. q. 3. c. *Dixit. c. Quia in Ecclesia.*
 Hæreticus est, qui in damnatam hæresim incidit. 24. q. 1. c. *Acacius.*

Hæreticus est, qui correctus, vt sanè sapiat, resistit. 24. q. 3. cap. *Quia in Ecclesia.*
 Hæreticus non est, qui non sua audacia, sed alieno errore seducitur. 24. q. 3. cap. *Dixit.*
 Hæreticus est, qui quod prauè sapit contumaciter defendit. 24. q. 3. cap. *Quia in Ecclesia.*
 Hæreticorum bellis, Ecclesia instruitur. *Gregorius 1. lib. 7. epist. 3.*
 Hæretici cur permittuntur à Deo. 24. q. 3. c. *Ideo diuina cap. ult. (vt Catholici discant scripturas.)*
 Hæretici dicuntur Christiani, qui ad Iudaismum transeunt, vel redeunt. *De hæreticis in 6. cap. contra.*
 Hæreticus iudicatur, qui suspectus de ea excommunicatus per annum non comparuit. *De hæreticis in 6. c. cum contumacia.*
 Hæretici sunt, qui fidem negant, vel fateri simulant. *Nicolaus 1. in decretis tit. de iudicijs c. 11.*
 Hæreticorum primus in Ecclesia Christiana fuit Simon Gethaus Samaritanus; & primi eius successores fuerunt Dociteus, Menander, Basilides, &c. *Lib. 6. constit. Apost. cap. 7.*
 Hæreticorum multa nomina, & Sectæ. 24. quæst. 3. cap. *Quidam.*
 Hæreticus est ille qui Sacram Scripturam, falso sensu declarat. 24. q. 3. cap. *Hæresis. concil. Lateran. sub Martino 1.*
 Hæreticus veritatem cum mendacio mutat. 24. quæst. 3. cap. *Transferunt.*
 Hæretici sunt, qui hæreticorum doctrinam defendunt, & laudant. *concil. constantinopol. 2. act. & confessu 1.*
 Hæretici sunt, qui male sentiunt de Sacramentis Ecclesiæ. *de hæreticis cap. Ad abolendam.*
 Hæretici publici sunt, qui vel contra Catholicam fidem publice prædicant, vel profitentur, seu defendunt suum errorem; vel à suis Prælati sunt conuicti, vel confessi, vel per sententiam condemnati sunt de hæresi. *De verbor. signific. cap. Super quibusdam.*
 Hæretici delictum secundum, confirmat primum. *Martinus 1. epist. 12.*
 Hæreticus est, qui de Sacramentis Ecclesiæ sentit aliter, quam sentiat Ecclesia Romana. *concil. constant. sess. ult. in cons. Martini V.*
 Vide, *Accusare.* Vide, *Apostata à fide.* Vide, *Fidem deferens.* Vide, *Lapsi.*

Hæretici ab Ecclesia sunt separandi.

Hæretici segregandi, & diuidendi sunt ab alijs fidelibus. 24. q. 3. cap. *Resecanda. Gregor. 1. lib. 7. ex regeft. ep. 6. concil. Roman. 1. sub Leone 1.*
 Hæretici diligenter quærendi, & extirpandi, ne alios inficiant. *Gregor. 7. lib. 7. ep. 28.*
 Episcopi, & Archiepiscopi omni anno tenentur visitare Prouincias, & Dioceses suspectas de hæresi. *De hæreticis c. Excommunicamus. §. Adycimus. Vide, Episcopus in causis fidei.*
 Statuta contra hæreticos, omnino obseruanda, & à quatuor distinctis personis scripta in libris conseruanda, id est, in Archiuitio Ciuitatis, apud Diocesanum, apud fratres Prædicatores, & apud Fratres Minores. *Innocentius 4. const. 9. Ad extirpanda. §. 38.*

Hæretici non sunt tolerandi.

Hæretici nullo modo sufferendi sunt. *Liberius epist. 13. Ad Anastasium.*
 Hæretici sine mora damnari debent. *Hormisdæ ep. 8. concil. Senon. c. 17. & 18.*
 Hæreticorum inquisitio, sæpè facienda. *Innocent. 4. const. 9. Ad extirpanda. §. 31.*
 Hæretici dicti Ordinis Apostolorum, damnantur ab *Honorio IV. constit. 1. Olim felix.*
 Hæreses omnes Ioannis Vvicleff, & Ioannis Hufs, damnantur à *Martino V. constit. 1. Inter cunctas.*
 Vide, *Hæreses extirpanda.*

Hæretici, vel suspecti vocari possunt ex quolibet loco etiam remoto, & reuocatur Constitutio Bonifacii 8. in contrarium. *Martinus 5. constit. 1. inter cunctas. cap. Quod super. §. 15.*

Hæretici, quomodo examinandi, & interrogandi per 37. interrogationes. *ibid.*

Hæretici sunt excommunicandi, id est, declarandi excommunicati. 24. q. 3. c. *Notandum.*

Hæretici ipso facto cadunt à propria dignitate, quæcumque illa sit, siue Regia, siue Imperialis, Episcopalis, Cardinalitia, &c. & priuantur beneficijs. *Paulus 4. constit. 19. cum ex Apostolatus.*

De facto sunt excommunicati in Bulla Cœnæ. Vide, *Excommunicationes in Bulla Cœnæ. De hæreticis c. Excommunicamus. Conc. Later. 4. c. 3.*

Hæreticus perseuerans, & impœnitens, damnatur. *De hæreticis c. Firmissimè, & c. Ad abolendam.*

Hæretici, vt rei læsæ maiestatis puniendi. *Innocentius 4. constit. 1. inconfutilem.*

Hæretici puniendi, etiam si habent saluum conductum, si sunt pertinaces in suis dogmatibus. *Conc. constant. sess. 19.*

Hæretici antequam damnentur, citandi sunt ad comparendam. *Conc. constantien. sess. 6. in causa Hieronymi de Praga. Leo X. in constit. 40. Exurge, in fine.*

Hæretici carcerati tenendi sunt separati ab alijs. *Innoc. 4. constit. 9. Ad extirpanda. §. 22.*

Hæretici clerici spoliandi sunt officio, & beneficio; & tradendi brachio sæculari, nisi pœniteant, & abiurent hæresim coram Episcopo. *De hæreticis c. Ad abolendam.*

Vide, *Hæretici clerici.*

Hæretici damnati, longissimè ablegandi. *Cælestinus 1. ep. 11.*

Hæretici relapsi, & fictè abiurantes, morte mulctandi. *Innoc. 4. constit. 1. Cum aduersus.*

Hæreticorum domus destruendæ. *Innocent. 4. constitut. 1. Inconfutilem.*

Hæreticorum domus, in quibus sunt conuenticula, fisco sunt applicanda. *Leo 1. in ep. 59. ad Conc. Calcedon.*

Hæreticorum nomina in quatuor libris scribenda, & omni anno publicanda. *Innocentius 4. constit. 9. Ad extirpanda.*

Hæretici possunt capi, & fieri serui capientium Catholicorum. *Concil. Later. 3. c. 27.*

Hæreticorum bona confiscanda, etiam si filios habeant Catholicos. *De hæret. c. Ad abolendam.* Sed redeuntibus ad cor (nisi relapsi sint) possunt eis restitui bona. *ibid. Innoc. 4. constit. 8. Cum fratres.*

Hæreticorum bona ipso iure sunt confiscata. *De hæret. in 6. c. Cum secundum.*

Hæc confiscatio fieri non potest per Principes sæculares, nec executioni mandari, nisi post latam sententiam hæresis à iudice Ecclesiastico. *ibid.*

Confiscatio bonorum hæreticorum damnatorum, in statu Ecclesiæ faciendæ est per ministros Papæ, in terris Principum per alios. *De hæret. c. Vergentis.*

Bona hæc confiscata non possunt eis restitui, nisi reuertantur ad cor, & domini voluerint eorum misereri. *ibid.*

Neque filijs hæreticorum sunt concedenda bona confiscata, nisi parentes conuertantur, & ex misericordia domini voluerint eis concedere. *ibid.* Vide, *Confiscatio.* Vide, *Bona.*

Bona confiscata non possunt à Diœcesanis appropriari, neque pars eorum pro expensis capi; sed Cameræ Apostolicæ sunt applicanda. *Extra, de hæret. c. Ex eo.*

Hæreticorum bona confiscata, pro dispositione Papæ seruanda sunt. *Alexander Quartus constit. 21. Discretionem.*

Ob hæresim mariti non possunt confiscari bona vxoris, nisi vxor cum hæretico marito, scienter contraxerit. *De hæret. in 6. c. Contra.*

Clericorum damnatorum bona fisco Ecclesiastico applicanda. *De hæret. c. Excommunicamus. §. Damnati.*

Confiscatio fieri potest, etiam si quis declaratur hæreticus post mortem. *De hæret. in 6. cap. Accusatus. §. in eo vero.*

Hæreticorum bona confiscata non accipiantur, nisi post sen-

tentiam de hæresi contra eos promulgatam. *conc. Constantien. in constit. Martini 5.*

Confiscatio hæreticorum, nullo modo relaxanda. *Innoc. 4. constit. 9. Ad extirpanda. §. 33.* Bona confiscata, quomodo diuidenda. *ibid. §. 34.*

Electi in Episcopos, Cardinales, &c. si sunt hæretici, nulla est electio. *Paulus 4. constit. 19. Cum ex Apostolatus.*

Electio hæretici in Papam, est nulla. Item, & omnia acta, quæ facit. *ibid.* Vide, *Papæ electio.*

Hæreticus (impœnitens, vel relapsus) damnatus, tradendus est potestati sæculari. si clericus prius degradandus. *concil. Later. 4. c. 3.* Bona confiscanda. & si clerici sint, bona applicantur Ecclesijs. *ibid. c. 3. & Later. 3. c. 27. De hæret. cap. Ad abolendam.*

Hæretici, & eorum receptatores, & defensores, cuiuscunque gradus, exempti, vel non exempti, possunt excommunicari, carcerari, interdici, priuari dignitatibus, beneficijs, feudis, monasterijs, gradibus omnibus, siue sæculares sint, siue clerici, vsque ad degradationem inclusive, immurari, & tradi brachio sæculari. *Concil. Constantien. sess. ult. in constit. Martini V. circa finem.*

Hæretici possunt comburi, & hoc non est contra Dei voluntatem. *Leo X. in constitut. 40. Exurge.*

Pœnæ contra hæreticos, per sæculares Principes executioni dantur. 23. q. 5. cap. de Liguribus. & c. Quali nos. de hæret. cap. Excommunicamus. §. Damnati. *conc. Mileuit. c. 11.* statim ab eis accipiendi. *conc. Constant. in constitut. Martini V. Innoc. 4. constit. 9. Ad extirpanda.*

Hæretici possunt tradi curiæ sæculari (vt morte mulctentur) vel carceri perpetuo immurari. Reformatio. *Cleri Germaniæ cap. 24.*

Hæretici non gaudent immunitate Ecclesiæ, si ad eam fugiant. *Ioannes 22. constit. 1. Ex parte.*

Hæretici religiosi, immurationis pœna puniendi, & granius quam sæculares. *de hæret. in 6. c. Accusatus. §. fin.*

Hæretici sunt infames, & intestabiles. *Clemens 7. constit. 22. Placuit.*

Hæreticorum fidelium bona quilibet fidelis potest sibi acquirere, & personas captiuare, & in seruitutem redigere. *ib. conc. Later. 3. c. 27.*

Hæreticorum pœnæ statim à sæculari magistratu, iudice, &c. executioni dandæ, non obstante appellatione. alias excommunicantur, & fiunt suspecti de hæresi. *de hæret. in 6. cap. Vt commissi.*

Vide, *Hæreticorum multe inhabilitates.*

Hæreticis non communicandum in diuinis, ac ritibus, & pœna.

Cum hæreticis communicans clericus in oratione, excommunicatur. & si alios ad id hortatur, est damnandus. *concil. quod dicitur Apostol. c. 45.* Vide, *Orare.*

Non possunt admitti ad Ecclesiam hæretici, neque intrare in eam possunt, manentes in hæresi. *conc. Laodic. c. 6.*

Hæreticorum loca, orationis gratia frequentantes, excommunicantur. *conc. Laodic. c. 9.*

Cum hæreticis, aut schismaticis orandum non est. *conc. Laodic. c. 33. concil. Carthag. 4. c. 72.* Neque cum eis psallendum. *ibid.*

Eorum ritus, & alij similes illis fugiendi. *Gregor. 1. lib. 1. ep. 41.*

Hæreticorum templa adire non licet. *Lib. 2. constit. Apost. c. 61.* Ab hæreticis non potest accipi communio, seu Eucharistia. 1. q. 1. c. *Superueniente.*

Quam pœnitentiam subire tenetur, qui eam accipit. 24. q. 1. c. *Si quis dederit.* Vide, *Communio.*

Nec tempore Paschæ ab hæretico accipi potest communio. 24. q. 1. cap. *ult.*

Hæreticorum eulogiæ non recipiendæ. *conc. Lucense c. 70.*

Hæreticis, aut fautoribus non sunt danda Sacramenta, sub pœna priuationis officij. *Innocentius 4. constit. 18. Nouerit.* Vide, *Sepelire.*

Neque possunt sepeliri in sacro, sub pœna excommunicationis, & sepeliens proprijs manibus, tenetur eos extumulare.

Innocentius 4. ibid. Vide, Heretici moribundi, & mortui.

Hereticis non communicandum in ullo, & pœna.

Cum hæreticis, neque in sermone domi, aut alibi communicandum. communicatis, excommunicatur. *conc. quod dicitur Apostol. c. 11. Lib. 6. const. Apost. c. 18. & 25.*

Neque in donis cum eis est communicandum. *conc. Laodic. c. 37. Fabianus ep. 1.*

Neque in conuiuijs potest cum eis communicari. *conc. carthag. 4. c. 70.*

Eorum colloquia, & omnis communicatio fugienda. *concil. Roman. 1. sub Leone 1. Hormisdæ ep. 16. & præsertim à Religiosis. ibid. 24. q. 1. c. Omnis, qui recedit. c. Quæ dignior. & q. 3. c. Clericus hereticorum. 24. q. 2. c. Nec quisquam. concil. Tolosanum c. 13. Nisi ex causa conuersionis. ibid. Communicans cum hæreticis, est excommunicatus. concil. Tolos. c. 13.*

Hæreticorum consolationem quærentes, si sanæ mentis sunt, non excusantur, si eam obtinent cum alienati sunt mente. *Alexander 4. const. 13. ex parte.*

Vide, *Excommunicatio, &c.*

Heretici reuelandi.

Hæretici sunt reuelandi Inquisitoribus, sub pœna excommunicationis. *Innocent. 4. const. 18. Nouerit.*

Hereticis à solo Papa fit generalis condonatio.

Hæretici omnes Portugaliæ, obtinent condonationem à Paulo 3. & eorum filii, ac descendentes rehabilitantur, ac si patres eorum non fuissent hæretici, & alias gratias obtinent. nomina tamen eorum describenda iussit in peculiari libro. *const. 8. illius.*

Idem fecit Iulius 3. cum aliis hæreticis, aliorum Regnorum, præmissa aliqua pœnitentia. *const. 6. illius.*

Cum hæreticis non facienda matrimonia à catholicis.

Puellæ Christianæ catholicæ, cum hæreticis non possunt nubere (alias per quinque annos maneat excommunicate.) *concil. Elibert. c. 16. conc. Laodic. c. 10. Nec è conuerso. ibid. Et solum permittitur, quando coniux hæreticus, vel hæretica, promittit venire ad fidem. conc. Laodice. c. 31. Conc. carthag. 3. c. 12. Post Concil. Tolet. 17. c. 20. Concil. calced. c. 14. Vide, Catholicus.*

Per hæresim non soluitur matrimonium. *Concil. Trid. sess. 24. can. 5.*

Vide, *Matrimonia prohibita ratione diuersi cultus.*

Hereticorum multa inhabilitates, & incapacitates.

Hæretici non possunt accusare catholicos. *Conc. carthag. 7. c. 2. Anacletus ep. 1. Caius in ep. decret. Nicolaus 1. in decret. De iudicijs c. 11. 3. q. 4. c. Beatus. & c. Si quis. 2. q. 7. c. Alieni. cap. Non potest. cap. Pagani. 6. q. 1. cap. Cum maiores.*

Hæreticus potest accusare hæreticum. *2. q. 7. c. Si hæreticus. Hæretici non sunt capaces donationum. Conc. carthag. 1. c. 13. Vide, Donatio.*

Neque sunt capaces legatorum. *Conc. Afric. c. 60. Vide, Legata. Vide, Testamenta.*

Hæreticus non est capax dignitatis Ecclesiasticæ. *Simplicius ep. 17. Neque alterius est capax. Nicolaus 3. const. 2. Nouerit. Innocent. 4. const. 18. Nouerit. Et si ordinatur, est deponendus. Conc. Nican. 1. c. 10.*

Hæreticus non potest eligi, nec ordinari Episcopus. *Gregor. 1. l. 1. ep. 75. l. 2. ep. 33.*

Hæreticus non potest esse iudex. *Nicol. 1. ep. 8.*

Hæretici sunt infames, & intestabiles. *Clemens 7. const. 22. Placuit.*

Hæreticorum iudicia, & statuta sunt nulla. *concil. Rom. 6. sub Symmacho.*

Hæretici sunt incapaces dignitatum, & si eliguntur in Episcopos, Cardinales, &c. nulla est electio. *Paulus 4. const. 19. Cum ex Apostolatus. Idem de sæculari dignitate Regia, Imperiali, &c.*

Hæreticus nequit eligi in Papam, & electio est nulla, sic & omnia acta, neque per inthronizationem aliquid acquirit. *Paulus 4. constitut. 19. Cum ex Apostolatus. Vide, Papa electio.*

Hæreticus non potest esse testis contra catholicum. *Anacletus ep. 1. 2. q. 7. c. Si hæreticus. Potest esse testis contra hæreticum. ibid. & Innocentius 4. const. 1. Inconsutilem.*

Hæreticus non potest possidere bona Ecclesiæ, & iniuste possidet. *23. q. 7. cap. Quod autem.*

Hæreticorum bona iuste retinent catholici. *23. q. 7. cap. Si de rebus.*

Hæreticus nullum officium publicum potest habere. *24. q. 1. cap. Didicimus.*

Hæreticorum corpora in Ecclesia non possunt sepeliri. *Clemens 7. const. 22. Placuit. Vide, Sepultura. Vide, Heretici moribundi, &c.*

Non potest pro eis dici missa, nec inter catholicos sepeliri. *conc. Later. 3. c. 27.*

Hæretici non possunt ordinari. eos ordinans decem libras auri in pœnam soluere debet. *conc. Afric. c. 60. Vide, Lapsi. Ordinati deponuntur. conc. Nican. 1. c. 10.*

Hæreticus non habet potestatem absoluendi. *24. q. 1. c. Didicimus. Vide, Hæreticus Episcopus.*

Hæreticus non potest excommunicare. *24. q. 1. c. Aperte. & c. Miramur. cap. Ait Cælestinus.*

Hæretici non possunt emancipare filios. *Innocent. 4. const. 18. Nouerit.*

Non gaudet immunitate Ecclesiæ, fugiens ad eam. *Ioannes 22. const. 1. Ex parte.*

Hæretici, & schismatici non consecrant alios, nec ipsi consecrantur (intellige licite, & quo ad executionem.) *24. q. 1. cap. Pudenda. Vide, Ordinati. Vide, Ordinare.*

Hæretici spiritum iustitiæ habere non possunt. *23. q. 7. cap. Quemadmodum.*

Pro hæretico, nullus potest esse aduocatus, neque notarius, & qui hoc faciunt sunt infames, & officio priuantur. *De hereticis c. Si aduersus.*

Hæretici Spiritus sancti profusionem perdunt. *24. q. 1. cap. Heretici.*

Hæretici possunt capi à Catholicis, & fieri serui capientium. *conc. Later. 3. c. 27. Clem. 7. const. 22. Placuit.*

Non possunt fieri hæredes. *Innocent. 4. const. 1. Cum aduersus. Vide, Episcopi iurisdictio in causis heretic.*

Non possunt habitare in nullo loco Italiæ, vel Insularum adiacentium, vel habere domos apertas, aut conductas; nec morari in Italia. Receptantes eos incurrunt pœnas fautorum, &c. *Gregor. 15. const. 28. Romani. Vide, Itali.*

Hereticis quedam permittuntur, & quæ.

Cum hæreticis communicari potest in causa conuersionis. *conc. Tolos. c. 13.*

Communicari cum eis potest in casu necessitatis, ut ad emendum necessaria, &c. *de sent. excommunic. c. Si verò.*

Possunt valide ministrare baptismum (& licite in necessitate.) *De consecrat. dist. 4. cap. Nullus. cap. Quomodo. 24. q. 1. cap. Si quem forte.*

Olim eis permittebatur, ut essent præsentés in missa. Catechumenorum (id est, usque ad canonem.) *De consecrat. dist. 1. cap. Episcopus nullum.*

Audire conciones in Ecclesia est eis permissum. *Vide, Concilio. conc. Carthag. 4. c. 84.*

Possunt accusare hæreticum, & esse testes contra eum. *2. q. 7. c. Si hæreticus. Innocent. 4. const. 1. Inconsutilem.*

Hæretici quid possunt cum catholicis facere, & quos contraetus inire, in suis locis. *Vide, Itali.*

Hæreticorum fautores, vel receptatores, aut credentes, & pœna.

Hæreticis fauens, vt domi aliquem ex eis tenens, vel cum eis negotia exercens, excommunicatur. *Conc. Later. 3. c. 27. De hæreticis. c. Sicut ait. eod. tit. in 6. c. Quicumque.*

Hæreticorum fautores, defensores, vel credentes, excommunicati sunt, & si intra annum non satisfaciunt Ecclesiæ, sunt infames, intestabiles, non possunt eligere, non testamentum facere, non ad hæreditatem succedere, nullus tenetur eis respondere in causis, sed ipse alijs, si sint aduocati, non valet eorum patrocinium; si notarij, nulla sunt instrumenta, si iudices nullæ sententiæ, si clerici, ab omni officio, & beneficio sunt depositi. *Conc. Later. 4. c. 4. De hæreticis c. Excommunicamus. §. Credentes. Innoc. 4. constit. 1. Inconsutilem. & const. 9. Ad extirpandam §. 28. Item Innoc. 4. const. 18. Nouerit. Paulus IV. constit. 19. Cum ex Apostolatus.*

Hæreticos adiuuantes, sunt excommunicati. *Conc. Tolosanum c. 13. Concil. Senonense c. 18.*

Hæreticorum credentes, vel fautores, laudatores, aut receptatores, tractandi sunt, vt hæretici, & tradendi curiæ seculari. *Conc. constantiense sess. ult. in const. Martini V.*

Hæreticorum fautores vitandi sunt, non vitantes excommunicantur. *Innoc. 4. const. 18. Nouerit.*

Hæreticis fauentes in officio aduocati, vel notarij, & alio simili, ipso facto sunt infames. *De hæret. cap. Si aduersus.*

Hæreticis fauentes non recipiendi, nisi abiurent eorum hæresim. *Conc. Later. 3. c. 27.*

Hæreticis consentientes ab Ecclesiâ eiiciendi. 24. q. 3. c. Illud sane.

Hæreticorum fautores non vitans, est excommunicandus, sepultura Ecclesiæ priuatur. clerici non possunt recipere eius elemosynas, vel oblationes, alias officio priuentur, nec restituantur, nisi ex indulto Pape, & licet sit regularis ei non suffragantur priuilegia. *conc. Later. 4. c. 3. De hæreticis c. Excommunicamus §. Credentes. Innoc. 4. const. 18. Nouerit.*

Hæreticorum fautores, si moriuntur non gaudent sepultura Ecclesiæ, vel Cœmeterij. *de hæretic. c. Sicut ait.*

Non gaudent immunitate Ecclesiæ, si ad eam confugiunt. *Ioannes 22. const. 1. Ex parte.*

Lutheri fautor Fridericus Dux Saxonie monetur, vt Lutherum non protegat. *Adrianus 6. const. 4. Satis.*

Hæreticorum errori credentes sunt hæretici. *De hæreticis c. Excommunicamus ibi 2. §. Si qui.*

Hæreticos instruens ad celandam veritatem, vt fautores sunt puniendi, siue clerici, siue religiosi, siue alij. *de hæreticis in 6. c. Accusatus §. fin.*

Hæreticorum fautores, etiam si Imperatores sint, excommunicati sunt. *Martinus 4. const. 1. Michaelom Paleologum.*

Hæreticorum fautores, defensores, credentes, receptantes, &c. si promouentur ad officia, & dignitates, nullæ sunt eorum promotiones. *de hæreticis in 6. c. Quicumque §. Hæretici autem.*

Hæreticorum fautores, vel suspecti de hæresi, excommunicantur. & si per annum in excommunicatione persistunt, tractantur vt hæretici. *De hæret. in 6. c. Vt commissi. Vide, Excommunicat. Bulla Cœne.*

Si hæreticorum fautores absoluantur, & moriuntur ante satisfactionem, hæredes, & filij eorum, tenentur ad satisfaciendum. *De hæreticis in 6. c. Filij.*

Hæreticos, aut de hæresi suspectos carceratos, de carcere liberans, siue dominus secularis, siue alius; aut dans fauorem, vel auxilium, &c. vt inde abstrahatur, excommunicatus est, & si per annum in excommunicatione persistet, vt hæreticus tractatur. *De hæreticis in 6. cap. Vt commissi.*

Hæreticorum fautores persequendi. *Gregorius constit. 4. Ille humani.*

Hæreticorum fautores, quando puniuntur vt relapsi. Vide, *Hæretici relapsi.*

Hæreticum captum eripiens vel abscondens, quomodo puniendus. *Innoc. 4. const. 9. Ad extirpanda. Domus destruenda,*

& bona in ea reperta sint destruendum. *ibid. §. 21. Burgus, aut villa sub pœna pecuniaria intra tres dies tradere tenentur defensores hæreticorum. ibid. §. 11.*

Qui hæreticorum loco se capi faciunt, perpetuo carceri tradantur. *ibid. §. 22.*

Hæreticorum erroribus credentes, puniendi sunt, vt hæretici. *ibid. §. 28.*

Hæreticorum fautores, credentes, vel receptatores, quando veniunt ad gremium Ecclesiæ, tenentur dare cautionem de amplius non fauendo, credendo, receptando, &c. *Innocentius 4. const. 10. Cum venerabilis.*

Hæreticorum fautores, &c. relapsi ad pœnam obligationis condemnandi. *ibid.*

Hæreticorum fautoribus, nullus potest patrocinari, nec dare Sacramenta sub pœna priuationis ab officio. *Innocent. IV. constitut. 18. Nouerit.*

Hæreticorum fautores sepeliens, excommunicationem incurrit, & proprijs manibus tenetur eos extumulare. *ibid.*

Hæreticorum fautores, filij, ac nepotes, non sunt capaces beneficiorum Ecclesiæ. *Innocent. 4. const. 18. Nouerit.*

Hæreticorum fautores non possunt emancipare filios. *ibid.*

Hæreticorum fautores, qui testes in causis fidei, vel denunciantes offendunt, vt si Inquisitionis officium impediunt, carceratos extrahunt, reos capi impediunt, aut prohibent, occultant, eis dant fauorem, adiutorium, consilium, vel alia in eorum fauorem faciunt, sunt rei læsæ maiestatis, omni dominio priuati, infames ipsi, & eorum filij, alijsque hæreticorum pœnis subiacent, & curiæ seculari tradendi sunt. *Pius 5. const. 82. Si de protegendis.*

Hæreticorum fautores dare debent cautionem de parendo Ecclesiæ, sub pœna pecuniaria. & si delinquant, Inquisitores eam exigunt, & applicant sancto Officio. *Alexander 4. const. 14. Super extirpatione. & fide iussores adstringuntur. ibid.*

Fautorum filij. Vide, *Hæreticorum filij.*

Hæreticorum causæ à quo, & quomodo iudicari possunt.

Hæreticorum causæ à Concilio possunt iudicari. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 72.*

Hæretici per Ecclesiam puniendi. Vide, *Ecclesiæ potestas.*

Hæreticorum causæ à Papa sunt terminandæ per iudicium. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 64.*

Episcopus, vel Capitulum Sede Vacante procedere potest in causis hæreticorum. *de hæret. c. Ad abolendam.*

Hæresum causæ, & processus fieri possunt ab Episcopo, & Inquisitore diuim, vel coniunctim, & simul sententiant, quod si non conueniunt recurrunt ad Papam. *de hæreticis c. 1. & in 6. cap. Per hoc.*

Ab Ecclesiastico tantum iudice possunt iudicari. *conc. Constantien. in const. Martini V.*

Hæreticorum causæ non possunt iudicari à laicis, nisi ex delegatione Ecclesiæ. *conc. Tolet. 12. c. 9. De hæreticis in 6. c. Vt Inquisitionis. Sub pœna excommunicationis. ibid.*

Hæreticorum causæ, vel fautorum, &c. fieri possunt ab excommunicatis, etiam secularibus, ex delegatione Ecclesiæ, vel Inquisitorum. *de hæreticis in 6. c. Præsidentes. Quando ipsi sunt impediti.*

In causis hæresis procedere possunt Episcopi, & Inquisitores, & quomodo. Vide, *Episcopi iurisdictio in causis hæret.*

Hæreticorum, cuiuscunque nobilitatis sint, causæ sacerdotali iudicio subiacent. *conc. Tolet. 13. c. 2.*

Hæreticorum causæ cognoscuntur omnes à solis Episcopis & Inquisitoribus, tamquam Papæ delegatis. *Clem. de hæreticis c. 1. Vide, Inquisitor.*

Hæresis causa fieri potest simpliciter, & de plano. *De hæret. in 6. cap. Statuta. Concil. Constant. sess. ult. in constitut. Martini V.*

In causa hæresis testes examinandi sunt coram duobus. *De hæret. in 6. c. Vt officium. Testium dicta per tabellionem debent excipi. ibid.*

In causa hæresis, testium, & accusatorum dicta, vel nomina non publicanda. *de hæret. in 6. c. Statuta.*

In causa hæresi testis deponens falsum contra fidem, si postea se retractat, licet periurus, sit probat, si apparet verum dicere, & non esse corruptus. *De heret. in 6. c. Accusatus. §. Licet.*
 In causa hæresis, omnes etiam exempti, vel aliter privilegiati Apostolico privilegio, subduntur Episcopo, & Inquisitori. *de heret. c. Ad abolendam.*
 Hæreticorum causæ per sæculares iudicari non possunt, sub pena excommunicationis. *Iulius 3. const. 11. Licet à diversis.*
 Hæretici per dominos sæculares capiendi, & Ecclesiæ consignandi. *Reformatio cleri Germaniæ. & Bulla Leonis X. const. 40. Exurge. conc. Senon. c. 18.*
 Interrogationes faciendæ hæreticis, vel de hæresi suspectis, sunt numero 30. *Martinus V. const. 1. Inter cunctas.* Vide, *Examen.*
 A iudice sæculari, nullo modo possunt cognosci, aut iudicari causæ hæresum. *Gregor. 14. const. 7. cum alias.*
 Vide, *Episcopi iurisdictio in causis hæreticorum.* Vide, *Inquisitor.*

Hæretici Episcopi.

Episcopi hæretici non possunt accusare Episcopos Catholicos. *concil. constantinopol. 1. c. 6.*
 Episcopi hæretici non consecrant alios, nec consecrantur (intellige licite) & quo ad executionem. *1. q. 7. c. Daibertum. c. Si qui voluerint. & 9. q. 1. c. Nos, & c. Per illicita.*
 Hæretici Episcopi consecrationes, & Sacramenta valida sunt, & ei solum nocent. *Anastasius 2. ep. 1. c. 8.*
 Episcopi hæretici redeuntes ad fidem, recipi possunt cum sua dignitate, licet in quodam alio Concilio contrarium fuerit definitum. *concil. Afric. sub celestino. c. 35.* Vide, *Eides, redeuntes ad fidem.*
 Episcopi hæretici non possunt ordinare. *Innoc. 1. ep. 18. c. 3. id est licite, nam valide possunt, si ipsi sint valide ordinati. ibi. ep. 22. c. 3. & 4. Vide, Ordinatio. Vide, Ordinati.*
 Hæretici Episcopi non sunt digni honoribus Christi. *1. q. 1. c. Arianos. c. Qui perfectionem.*
 Valide ministrant Baptismum. *de consecrat. dist. 4. c. Nullus c. Quomodo.*
 Non possunt excommunicare. *24. q. 1. c. Aperte. c. Miramur. c. Ait Celestinus.*
 Hæretici Episcopi redeuntes ad fidem. Vide infra, *ab heresi redeuntes.*
 Hæretico Episcopo redeunte ad fidem in loco, in quo fuerat ordinatus alius, quid agendum. *de parochys, & c. c. 1.*
 Vide, *Episcopus hæreticus.* Vide, *Ordinatio.*

Hæretici clerici.

Clerici hæretici redeuntes ad fidem recipi possunt cum sua dignitate. *conc. Afric. c. 72.* Si erant ordinati à Catholicis. *Innoc. 1. ep. 21.*
 Clerici redeuntes ab hæresi non possunt ulterius promoueri, sed manere debent in ordine, quem habent. *1. q. 1. cap. Ventum est. c. Si quis hæretic. c. Omnis & q. 7. cap. Saluberrimum.* Valide ministrant Baptismum. *de consecr. dist. 4. c. Nullus. c. Quomodo.* Et in necessitate etiam licite. *24. q. 1. c. Si quem forte.*
 Clerici hæretici venientes ad fidem, post manus impositionem (id est absolutionem) si digni sunt, possunt promoueri ad officia. *concil. Aurelian. 1. c. 12. Epau. c. 29.*
 Clerici hæretici non sunt digni honoribus Christi. *1. q. 1. c. Arianos. c. Qui perfectionem.*
 Clerici hæretici spoliandi officio, & beneficio, & relinquendi brachio sæculari, si relapsi sint, vel impenitentes. *de heret. c. Ad abolendam. & de hereticis in 6. c. 1.*
 Clericus hæreticus damnatus debet degradari. *de heret. c. Excommunicamus. §. Damnati.* Religiosus hæreticus pena immurationis puniendus, & grauius quam sæculares. *de hereticis in 6. c. Accusatus §. fin. Alexander 4. constit. 12. Quod super §. 1.*
 Clericus hæreticus relinquendus curiæ sæculari à solo Episcopo, potest degradari. *de heret. in 6. c. 1.*
 Clericus hæreticus perpetuo immurandus, debet degradari. *ibid. & Alexander 4. constit. 1. cum à nobis. §. 9.*

Ordinati in hæresi, deponendi sunt. *conc. Nicen. 1. can. 10.*
 Vide, *Lapsi à fide.*

Hæreticorum filij.

Hæreticorum filij baptizati in infantia, dum veniunt ad fidem sunt capaces ordinum. *1. q. 4. c. Placuit.*
 Hæreticorum filij vsque ad secundam generationem, non possunt promoueri ad dignitates, nec officia publica. *De heret. in 6. c. Quicumque §. Hæretici autem.*
 Hæreticorum filij ex linea paterna, vsque ad secundum gradum: ex materna verò vsque ad primum sunt incapaces beneficiorum, & officiorum etiam sæcularium, si parentes sic mortui sunt. secus si Ecclesiæ sunt reconciliati. *de heret. in 6. c. Statutum. Innoc. 4. const. 9. Ad extirpandas §. 30. & const. 18. Nouerit.*
 Hæreticorum filij, vel subditi emancipari non possunt ab hæreticis, & nulla est emancipatio, etiam si post eam manifestetur hæresis. *de heret. in 6. c. Quicumque §. fin.*
 Si filij hæreticorum volunt probare, quod dum parentes in extremis communicarunt cum hæreticis, non erant sanæ mentis, non admittuntur. *de heret. in 6. c. Filij.*
 Hæreticorum filij, vel alij, qui per annos 40. possederunt bona eorum, etiam si pertinerent ad Ecclesiam Romanam, non possunt molestari. *de heret. c. fin.*
 Hæreticorum filij, quomodo tractandi, si parentes eorum in extremis vocauerunt hæreticos pro consolatione. *de hereticis in 6. cap. fin.*
 Hæreticorum filij, non possunt esse eorum heredes. *Innoc. 4. const. 1. Cum aduersus.*
 Hæreticorum filij, si reuelant hæresim patris, non subiacent his penis. *ibidem.*
 Filij hæreticorum fautorum, & receptatorum iam absolutorū, admitti possunt ad officia, & c. *Honor. 4. const. 2. Exhibita.*
 Hæreticorum, & fautorum hæreticorum filij, priuandi sunt officijs. sed intelligitur de filijs eorum, qui non sunt emendati, vel mortui sunt non parati ad parendum Ecclesiæ. *Alexander 4. const. 12. Quod super §. 12. Vide, filij.*

Hæreticorum templa, & conuenticula.

Hæreticorum loca, & Ecclesias frequentans si peniteat est recipiendus, & quomodo: si non, excommunicandus. *concil. Laodicensium cap. 9.*
 Hæreticorum Ecclesiæ, quando ipsi conuertuntur ad fidem Catholicam, pertinent ad Episcopum loci. *conc. Tolet. 3. c. 9.*
 Conuenticula hæreticorum in suis domibus facere permittentes, sunt excommunicati, & fustibus cedi debent. *Leo 1. ep. 59. ad conc. Calced.*
 Hæreticorum conuenticula non sunt Ecclesia. *conc. Carthag. 4. c. 71. 32. q. 2. c. Sicut non omnis.*
 Hæreticorum domus, in quibus sunt conuenticula, fisco sunt applicandæ. *Leo 1. ep. 59. ad conc. Calced.*

Hæretici relapsi, qui, & quomodo tractandi.

Hæretici relapsi non audiuntur, sed brachio sæculari traduntur. *de heret. in 6. ca. 1. & cap. Ad abolendam.*
 Relapsi licet peniteant, tradendi brachio sæculari, & non audiendi. *de heret. in 6. c. Super eo.*
 Relapsis penitentibus, licet curiæ sæculari tradendis, non negantur Sacramenta. *de heret. in 6. cap. Super eo.*
 Hæresim abiurans ob vehementem suspicionem, si labitur postea in hæresim, dicitur etiam relapsus. *de heret. in 6. cap. Accusatus. Alexander 4. const. 12. Quod super §. 1.* Si verò solum leuis erat suspitio, & sic abiurauit, si labitur non est relapsus. *ibid.* Sed grauius punitur.
 Hæresim abiurans formaliter, si postea vniuersaliter fidem negat, vel in eandem hæresim aut aliam incidit, iudicatur vt relapsus. *ibid. c. Accusatus §. Eum verò.*
 Hæresim abiurans (id est, formaliter) si postea hæreticos recipit, donat, munera mittit (id est, si fit vehementer suspectus) vt relapsus iudicatur. *ibid. §. Ille quoque. Alexander 4. ibid. §. 2.*

Hæretici relapsi, quomodo puniendi. *Concil. Constantien. sess. 21. in fine.*
 Hæretici relapsi, morte multandi. *Innoc. 4. constit. 1. Cum aduersus.*
 Idem de hæreticis fictè iurantibus. *ibid.* Vide, *Relapsi.*

Hæreticorum libri, & scripta.

Hæreticorum scripta legens, est anathema. *Conc. Brachar. 1. c. 17. Greg. I. lib. 5. ep. 64. Concil. Nicæn. 2. cap. 9.* Vide, *Excommunic. in Bulla Cæne.*
 Hæreticorum libros, aut scripta tenere nullus potest. habentes illos sunt denunciandi. *Concil. Constant. sess. ult. in const. Mart. 5.*
 Hæreticorum libri cremandi, sic tractatus, & opuscula. *concil. Constant. sess. 8.*
 Hæreticorum libri nec teneri, nec legi possunt, sub pœna excommunic. *Leo X. const. 40. Exurge. Conc. Colon. 2. tit. Quo ad institutionem c. 4.*
 Non permittantur in ciuitatibus teneri. *conc. Senonen. c. 18.* Vide, *Defuncti, in fine.*

Hæreticorum fauore vtentes.

Qui fauore aut precibus hæreticorum obtinet beneficia, de facto illis est priuatus, & est inhabilis, etiam ad alia. *De hæret. in 6. c. Quicumque §. Ad hæc.*

Hæreticorum sacramenta, sacrificia, benedictiones, consecrationes, Martyres, &c.

Hæreticorum baptismus factus in forma, & ritu Ecclesiæ, est validus. *Conc. quod dicitur Apost. c. 46.* Vide, *Baptismus. 1. q. 1. cap. Quod quidam.*
 Hæretici valide baptizant. *de consecrat. distinct. 4. c. Nullus. cap. Quomodo.* Et in casu necessitatis, etiam licitè. *24. q. 1. cap. Si quem forte.*
 Non perdunt potestatem baptizandi, neque suum baptismum. *1. q. 1. c. Quod quidam.*
 Consecrationes eorum actiue, & passiuæ sunt irritæ (id est, illicitæ, & earum executio est impedita) *1. q. 1. c. Ventum est.* Sed valide sunt. Vide, *Hæretici Episcopi.*
 Hæreticorum Sacramenta non nocent alijs, sed ipsis tantum. *Anastasiu 2. ep. 1. c. 8.*
 Baptizatus ritè ab hæreticis, dum venit ad fidem, non debet rebaptizari. *Conc. Trident. sess. 7. de Baptismo can. 11.* contrarium dicens, est anathema.
 Matrimonium hæreticorum non soluitur per hæresim. *Conc. Trid. sess. 24. can. 5.*
 Hæretici facientes sacramenta, faciunt sacrilegia. *De consecr. dist. 4. cap. Nunc autem.*
 Hæretici si ordinantur deponantur. *Conc. Nicæn. 1. cap. 10.* Vide, *Lapsi.* Vide, *Ordinatio.* Vide, *Ordinati.*
 Hæreticorum benedictiones non accipiendæ, quia apud Deum sunt maledictiones. *Concil. Laodicenum cap. 32. 1. q. 1. c. Non Oportet.*
 Eorum benedictionibus Deus maledicit. *1. q. 1. c. Maledicam.*
 Hæreticorum oblationes, & eleemosynæ non sunt recipiendæ. *Innoc. 4. const. 9. Nouerit.*
 Hæreticorum eulogiæ non sunt recipiendæ. *Conc. Lucense c. 70.* Vide, *Hæreticis non communicandum.*
 Oblata ab hæreticis, Deo non placent. *1. q. 1. c. Sic Populus. c. Odit Deus. & cap. Illi afferunt.*
 Sacrificia hæreticorum Deo displicent. *24. q. 1. c. Odi & proieci & cap. Didicimus.*
 Ordinatus ab hæreticis inuitus, si statim discessit excusatur: si verò cum eis permansit, reus est usurpatae dignitatis. *1. q. 1. c. Constat.* Vide, *Ordinatio, &c. ibid.*
 Hæreticorum martyres falsi sunt, & eos adorantes, sunt excommunicati. *conc. Laodic. c. 34.*
 Hæreticos ordinans, decem auri libras in pœnam soluere debet. *conc. Afric. c. 60.*
 Hæretici Spiritus sancti profusionem perdunt. *24. q. 1. cap. Hæretici.*

Hæretici spiritum iustitiæ habere non possunt. *23. q. 7. cap. Quemadmodum.*

Hæretici ab hæresi redeuntes ad fidem.

Omnes redeuntes ab hæresi recipiendi. *Gregorius I. lib. 1. ep. 14. conc. Nicæn. 2. act. 3.*
 Hæretici redeuntes ad fidem tractandi humaniter. *Concil. Constantin. 1. c. 7. Agapetus ep. 2. Greg. I. l. 9. ex reg. ep. 39.* Mitigatur rigor contra eos. *conc. Agathen. c. 60.* Sed cum absolutione, & pœnitentia recipiendi. *ibid.*
 Hæreticus rediens, debet recipi, & post decennium communicare (ita olim) *conc. Elibertinum c. 22.*
 Si infans fuit ad hæresim iuductus, statim recipiatur. *ibid.*
 Si infans fuit baptizatus, & in hæresi instructus, cum venit ad fidem, est capax ordinum. *1. q. 4. c. Placuit.*
 Hæretici venientes ad fidem, tenentur abiurare hæresim, & promittere quod facient, & tenebunt, vt facit, & tenet Ecclesia Catholica. *conc. Nicæn. 2. c. 8. Constantinopol. 1. c. 7. Gregorius I. lib. 10. ep. 30.* Statuit, vt talis rediens abiuret, & promittat se permansurum in vnitatem Ecclesiæ Romanæ. *1. q. 7. c. Conuenientibus. c. Si qui voluerit, & c. Saluberrimum.*
 Omnes hæreses debent abiurare. *Gregor. I. lib. 9. ex regest. ep. 61. conc. Colonien. 3. tit. Censura cap. 7.* Vide, *Hæresis abiuratio.*
 Redeuntes ab hæresi, debent à Sede Apostolica, vel eius delegatis, absolutionem obtinere. *conc. colon. 3. tit. Censura c. 7.* Vide, *Excommunic. Bulla Cæne.* Vide, *Hæretici à quo absolendi.*
 Non suffragatur Bulla Cruciatæ. Vide, *Cruciata.* Vide, *Bulla Cruciatæ.*
 Episcopi, & clerici redeuntes ab hæresi, recipi possunt cum sua dignitate, & gradu, ac honore. *conc. Nicæn. 2. act. 3.* etiam si Episcopi sint. *1. q. 7. ca. Conuenientibus. c. Si qui voluerint.* Etiam si Episcopi ordinati ab hæreticis. *ibid.* & de facto sunt recepti in *conc. Nicæno 2. act. 3. concil. Nicæn. 1. ex Arabico c. 1. conc. Afric. cap. 35.* Licet in alio Concilio esset aliter definitum. *ibid.*
 Hæreticus ritè baptizatus rediens ad fidem, non rebaptizatur. *conc. Trid. sess. 7. De baptismo can. 11.*
 Ab hæresi redeuntes recipiantur cum honore, si erant ordinati à Catholicis. *Innocen. I. ep. 21.*
 Redeuntes ab hæresi, non debent promoueri, sed manere in ordine quem habebat. *1. q. 1. c. Ventum est. cap. Si quis hæret. cap. Omnis cuiuslibet & q. 7. c. Saluberrimum.* Sed in *conc. Aurel. 1. c. 12. Et epaun. c. 29.* Statutum est, vt si digni sunt, promoueri possint.
 Redeuntes ab hæresi, non possunt ministrare Sacramenta, nisi prius absoluantur, & dispensentur in irregularitate. *conc. colon. 3. tit. Censura c. 8.*
 Redeuntes ab hæresi, olim, Chrismate vngebantur ab Episcopo, & in casu necessitatis hæc vñctio fiebat à presbytero. *conc. Nicæn. 1. ex Arabico c. 31.*
 Cum tali vñctione recipiendos statuit *Siluester in concil. Arausic. 1. cap. 2.* Et in absentia Episcopi, in casu mortis, presbyter vngere poterat. *ibid.*
 Redeuntes ab hæresi pœnitentiam impositam ab Episcopo tenentur exequi. *conc. Aurel. 4. c. 8. 24. q. 1. c. Si quis dederit.* Et quæ pœnitentia datur. *ibid.*
 Sed in his conuersionibus moderandus est rigor. *1. q. 7. cap. Didici. c. Cognoui. c. Dispensationes.*
 Redeuntibus ad cor possunt eorum bona restitui. *de hæreticis. c. Ad abolendam.*
 Redeunte Episcopo hæretico ad fidem, si in eius Ecclesia erat ordinatus alius, quid agendum. *de Parochijs, &c. c. 1.*
 Hæretici conuersi dare debent cautionem deparendo Ecclesiæ, sub pœna pecuniaria, & si delinquant, Inquisitores eam exigere possunt. *Alexander 4. constitut. 14. Super extirpatione.*
 Pecunia applicanda necessitatibus Inquisitorum, & Sancti Officij. *ibidem.*
 Et fideiussores compelluntur soluere. *ibidem.* Vide, *Hæretici quomodo tractandi.* Vide, *Fides Redeuntes ad fidem.*

Suspectus de hæresi, si non se purgat, excommunicatur, & si per annum in excommunicatione permaneat, ut hæreticus damnatur. *De hæreticis cap. Excommunicamus §. Qui autem. Concil. Later. 4. c. 3.*

Domini non pugnantibus suas terras ab hæreticis, excommunicantur per Metropolitanum, & si per annum permaneant in excommunicatione, subditi eorum per Papæ sententiam absoluntur à iuramento fidelitatis. *De hæret. cap. Excommunicamus §. Moneantur.* Sed Domino principali, si sit feudum, remanet saluum ius, si ipse non sit complex in casu. *ibid.*

Hæresim alicuius confessus, deinde negans sit vehementer suspectus de hæresi. *De præsumpt. cap. Literas vestras.*

De hæresi sit suspectus, qui per annum manet in excommunicatione. *De pœnis cap. fin.*

De hæresi suspecti, si noluerint se purgare, habentur pro convictis. *De hæreticis cap. Excommunicamus §. Adiciamus. Innocent. IV. const. 18. Nouerit.*

De hæresi suspectus iuxta qualitatem personæ, & suspicionis abiurare tenetur: alias si abiurare nolit, relinquendus est brachio sæculari. *De hæreticis cap. Ad abolendam. Vide, Hæresis abiuratio.*

Pro hæresi excommunicatus, si se non purgat, est suspectus, & non recipiendus. *1. q. 7. c. Si quis Episcopus.*

Suspectus sit, qui ab Episcopo interrogatus de veritate dicenda, an sint hæretici in loco, non vult iurare: & nisi se purget, est puniendus. *Conc. Senon. tit. Diocesani c. 32.*

Suspectus sit de hæresi, qui hæreticum facit hæredem, & excommunicatus est; etiam si sit Episcopus. *De hæreticis c. Si quis Episcopus, & c. In eos.*

Suspectus de hæresi, si excommunicatus per annum non comparuit, iudicatur ut hæreticus. *De hæreticis in 6. cap. cum contumacia.*

Si quis existens in extremis, vocat hæreticos pro consolatione, si sanæ mentis sit, ut hæreticus tractatur: si non sit sanæ mentis, est suspectus. & quomodo tractandus ipse, & eorum filij. *De hæreticis in 6. c. Filij. Vide, Hæreticorum filij.*

Suspecti de hæresi coram iudice Ecclesiastico habente potestatem se debent purgare; quod si noluerint, vel defecerint, pro hæreticis habentur. *Conc. Constantien. in const. Martini V.*

Suspectus de hæresi nolens abiurare, & cautionem dare de non credendo amplius, &c. ut hæreticus tractandus. *Martini V. const. 1. Inter cunctas. §. 14.*

Non gaudet immunitate Ecclesiastica, ad eam fugiens. *Ioan. 22. const. 1. Ex parte.*

Vide, *Suspectus.*

Hæretici persequendi, & privilegia persequentium.

Hæretici per catholicos superiores sunt compescendi. *Gregor. I. lib. 4. ep. 3. & 6. 23. q. 4. cap. Quando. cap. Qui peccat. & cap. Sicut excellentiam.*

Contra hæreticos possunt Ecclesiastici implorare auxilium Principum. *23. q. 3. c. Nostri aduersus.*

Per Imperatores, etiam exterminandi sunt hæretici. *Honorius 3. const. Has leges. Gregor. IX. const. 4. Ille humani.*

Etiam per Dominos sæculares, ex lege diuina comprimendi sunt hæretici. *Pelagius I. ep. 2. 23. q. 5. c. De Liguribus. & cap. Quali nos. Conc. Senon. c. 18.*

Hæreticorum pœnæ per Principes sæculares, facta sententia ab Ecclesia, exequendæ. *Conc. Milenit. c. 11.*

Hæreticos non persequentes, Principes sæculares, à Deo puniti sunt; persequentes vero remunerati. *Conc. Senon. c. 18.*

Hæretici rationabiliter patiuntur persecutiones à catholicis. *23. q. 4. c. Qui peccat. cap. Sicut excellentiam. Utile est eis pati hanc persecutionem. ibid. cap. Quando.*

Hæretici expellendi ab omni loco, dominio, &c. à Principibus; & isti non permittant domos, lares, mercantias, &c. facere in suis dominijs. *Conc. Constant. sess. ult. in constit. Martini V.*

Magistratus, & potestates sæculares, tenentur persequi hæreticos, & de hoc tenentur iuramentum facere. *Conc. Lateran. 4. c. 3.* Item iurare tenentur, quod iuuabunt Ecclesiasticos in persecutione hæreticorum, alijs puniendi, & excommunicandi, eorumque terræ interdicto supponendæ. *De hæreticis cap. Ad abolendam. Innocent. IV. const. 9. Ad extirpanda.*

Hæretici possunt capi per dominos sæculares, sed Ecclesia tradendi. *Reformatio Cleri Germanie. & Bulla Leonis X. 40. Exurge, in fine. conc. Colon. 3. tit. Censura c. 10.*

Hæreticos persequentes, lucrantur indulgentias. *concil. Lateran. 3. cap. 27.*

Eas lucrantur indulgentias, ac si sepulchrum Domini visitarent. Sub protectione Ecclesiæ recipiuntur; de rebus, ac personis assecurantur, & molestantes eos excommunicantur. *ibid. conc. Lateran. 4. cap. 3. de hæreticis cap. Excommunicamus. §. catholici vero.*

Hæretici nolentes persequi ad monitionem Episcopi, sunt excommunicandi. *conc. Later. 3. c. 27. concil. Later. 4. cap. 3.* & si dominus sæcularis monitus, intra annum non eiecerit hæreticos à sua terra, Papæ significetur, qui vassallos à iuramento absoluet, & quid de terra illa agendum. *ibid. Innocent. IV. const. 1. Inconsutilem. Idem de Magistratu, Rectoribus, &c. alijs non persequentibus hæreticos. ibid.*

Hæreticos non persequens Episcopus, Episcopatu priuatur, & alius subrogatur. *De hæret. c. Excommunicamus. §. fin.* Quolibet anno tenetur Episcopus visitare terras suspectas de hæresi. *ibid. §. Adiciamus.*

Rector ciuitatis non obseruans constitutiones contra hæreticos, sit infamis, & inhabilis ad officia. *Innocent. 4. const. 9. Ad extirpanda.* Rectores curent capi hæreticos expensis Communitatis, & mitti ad Ordinarios. *ibid.*

Constitutiones contra hæreticos. *ibid.* Contra hæreticos, quilibet requisitus tenetur ferre auxilium. *ibid.*

Hæretici capti, intra 15. dies, Episcopo consignandi, vel Inquisitori. *ibid. §. 24.*

Hæreticorum damnatorum bona.

Vide, *Hæreticorum pœnæ.*

Hæretici moribundi, & mortui.

Hæretici moribundi, si penitent, possunt absolui (olim Chrismate consignari debebant per Episcopum, vel etiam Presbyterum in absentia Episcopi.) *concil. Arausic. 1. cap. 2.*

Vide, *Hæretici redeuntes ad fidem.*

Hæretici etiam post mortem, possunt excommunicari (id est tales declarari) & multa exempla de hoc afferuntur. *24. q. 2. cap. Sanè profertur. Etiam animo confiscandi bona, potest post mortem fieri talis declaratio. De hæreticis in 6. cap. Accusatus. §. in eo.*

Etiam post mortem damnari possunt hæretici, si in hæresi mortui sunt. *conc. constantien. sess. 8.*

Missa pro eis dici non possunt. Vide infra. *Hæreticos sepelientes. Vide, Defuncti.*

Hæreticos sepelientes, & hæretici sepulti.

Hæretici non possunt inter catholicos sepeliri. *conc. Later. 3. c. 27. Neque pro eis dici Missa. ibid.*

Hæretici publici, etiam si non sint declarati per Ecclesiam, non possunt in Ecclesijs sepeliri, nec Missæ pro eis dici. *conc. constant. in const. Martini V.*

Hæreticos in Ecclesijs sepelientes, excommunicantur, donec proprijs manibus eos extument. Sic etiam sepelientes defensores, receptatores, fautores, &c. *De hæret. in 6. c. Quicumque.*

Hæreticus sepultus in loco sacro, extumulandus est, & locus ille perpetuo sit inhabilis ad sepulturam. *ibid.*

Hæreticorum ossa exhumanda, & in alio loco distincto à fidelibus collocanda. *concil. Constant. sess. 8. in causa Ioann. Vicleff.*

Vide, *Sepelire. Vide, Sepultura. Vide, Excommunicatus. Hæreti-*

Hæretici, quomodo ad salutem trahendi.

Hæretici, etiam inuiti, trahendi sunt ad salutem. 23. q. 4. c. *Displicet. c. Si Ecclesia. & cap. Quis nos.*
Hæretici cum charitate, & modestia tractandi & trahendi.
Conc. Colon. 2. part. 6. c. 12. Colon. 3. tit. Censura c. 9.
Vide, *Hæretici redeuntes.*

Hæreticis subiecti liberantur, & quomodo.

Hæreticis adstricti, seu obligati, liberantur ab omni obligatione. *De hæret. cap. fin. Conc. Later. 3. c. 27.*
Si Domini terrarum non eijciunt hæreticos à suis terris, excommunicantur; & si per annum permanent excommunicati, per Papam subditi liberantur à iuramento fidelitatis. remanet tamen saluum ius Domini principalis (si est feudum) dummodo ipse non sit complex. *De hæret. cap. Excommunicamus. §. Moneantur.* Sed prius per sententiam hoc declarandum est. *ibid. & de pœnis c. fin. Conc. Later. 4. c. 3. Quid de terra illa faciendum. ibid.*

Hæreticorum disputationes, & doctrina.

Cum hæreticis non est disputandum. 24. q. 3. cap. *Cum quibus erat. Concil. Mediolan. 1. tit. De prædicatione Verbi Dei.* Sed eorum dogmata graui redargutione confutanda ex Conciliorum autoritate, veteri consuetudine, Sanctorum Patrum doctrina, & locis Sacræ Scripturæ. *ibid.*
Hæreticorum doctrina. Vide, *Defuncti, in fine.*

Hæretici à quo absoluedi, & à quo non.

Hæretici publici à Papa, vel eius delegatis absolui debent, quando ad fidem veniunt. Vide, *Excommunicationes in Bulla Cœnæ. Conc. Colon. 3. tit. Censura can. 7.*
Hæretici publici, iudicialiter facto eorum processu, vel sponte comparentes absoluuntur à delegatis Papæ, vt Episcopo, & Inquisitore. *De hæreticis in 6. c. Vt officium. Alexander 4. const. 18. Cupientes. Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 4.*
Sic etiam suspecti de heresi. *ibid.*
Hæresis externa, occulta, in foro conscientiæ, potest absolui ab Episcopo, vel eius Vicario ad hoc specialiter delegato. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. cap. 6.* Sed ex literis Bullæ Cœnæ, hoc priuilegium videtur ablatum.
Hæresis externa, siue publica, siue occulta absolui non potest virtute Bullæ Cruciatæ. *Gregor. 13. const. 37. Officij.*
Vide, *Confessores quo ad reseruata.* Per Bullam Cruciatæ non absoluuntur. Vide, *Cruciata.* Vide, *Bulla.* Vide, *Absolutio.*

Hermaphroditus.

Hermaphroditus, non potest esse testis. 4. q. 2. c. *Si testes.*

S. Hyacinthus.

S. Hyacinthus Polonus canonizatur à Clemente VIII. *constit. 27. Benedictus.*

Hidromantici.

Hidromantici Magi sunt, qui Dæmonum ope in aqua faciunt signa apparentia. 26. q. 5. c. *Nec mirum.*

Hierarchia.

Hierarchia Ecclesiæ constans ex Episcopis, Presbyteris, & alijs ministris, à Christo est instituta. *Concil. Trident. sess. 23. cap. 4. & can. 3.*

Hieremias.

Hieremias in vtero matris, est sanctificatus. *Cyrillus in concil. Ephesin. in ep. ad Monachos Aegypti.*

D. Hieronymus.

D. Hieronymus, & D. Augustinus sunt lumina Magistrorum. *Gelasius ep. 6.*
D. Hieronymus ob lectionem librorum Ciceronis, ab Angelo correptus est. *dist. 37. c. Legimus.*
D. Hieronymi fratres. Vide, *Fratres.*

Hymnus.

Hymni in Ecclesia canendi. *Conc. Tolet. 4. c. 13. De consecr. dist. 1. c. De hymnis.*
Hymni duo ab Angelis cantati reperiuntur, scilicet, *Gloria in excelsis, & Alleluia. De consecr. dist. 1. c. Hi duo.*
Hymni aliqui præter Ambrosianos in Ecclesia canuntur. *Conc. Turon. 2. c. 24.*
Hymni noui iussu Urbani 8. editi, in Ecclesia canendi. *Vrb. 8. in append. const. 56. cum alias.* Vicarius in Vrbe; & Ordinarij in alijs locis curare debent, vt ita fiat. Compellere possunt ad hoc per censuras, & alia remedia, etiam brachij, sæcularis; derogatque priuilegijs, & indultis in contrarium. *ibidem.*
Vide, *Angeli, in fine.*

Hispania.

Hispaniarum Rex cum Sceptum primò accipit, iurare tenetur, se defensurum fidem catholicam, & non permissurum, vt in Regnis sint homines non catholici. *Conc. Tolet. 6. c. 2.*
Hispaniarum Prouinciæ diuisio, facta est in Concilio apud Lucum habito.
Hispaniarum Inquisitores. Vide, *Inquisitores.*
Hispaniarum Inquisitores absque Papæ consensu mutari, & innouari non possunt. *Sixtus 5. const. 74. immensa. §. 5.*
Hispaniarum Episcopi, & Visitatores, quot & à quibus possunt accipere procuraciones. *Extra, de censibus. cap. Vas electionis.*
Vide, *Reges.*

Histriones.

Histrionibus donari non possunt res Ecclesiæ. & est graue peccatum si fiat. *Dist. 86. c. Donare.*
Histriones si pœnitent, possunt reconciliari. *Concil. Afric. cap. 12.*
Histriones non sunt alendi à clericis. *Concil. Rauennat. 1. sub: Honorio. 4. c. 1.*

Homo, eius creatio, natura, & vires.

Homo ab initio temporis fuit creatus. *Conc. Later. 4. c. 1. de fide, & summa Trinitate c. 1.*
Hominis corpus non est opus diaboli. contrarium dicens, est hæreticus. *Conc. Brachar. 1. c. 12.*
Homo constat ex corpore, & spiritu. *Conc. Later. 4. c. 1.*
Hominum genus semper à potestate sacerdotali, & regia gubernatum est. *Conc. Colon. 2. p. 2. c. 2.*
Homo fuit creatus plenus gratia, & iustitia, non plenus malis moribus. *Conc. Mogunt. 4. c. 3.*
Hominis opera non diuiduntur omnia immediatè in virtuosa, & vitiosa. *Concil. Constantien. contra a. 16. Ioannis Huss.*
Homo non operatur necessariò, nec bonum, nec malum, sed liberè. *De pœnit. dist. 2. c. 40. Si enim. circa medium. concil. Trid. sess. 6. c. 5.*
Homo cum gratia Dei, liberè se mouet ad iustitiam. *Concil. Trid. ibid. c. 5.*
Homo non peccat ex necessitate, sed ex libertate. *Conc. Mogunt. 4. c. 2.*
Homo non inuitus, sed liberè obseruat Dei præcepta. *Conc. Mogunt. 4. c. 10. Conc. Trid. sess. 6. c. 5.*
Homo primus peccans, factus est deterior in corpore, & anima. *Conc. Mogunt. 4. c. 4. Vide, Infirmitas.*
Homo peccauit, suggestionem diaboli. *Concil. Later. 4. can. 1.*
Hominis primi peccantis, pœnæ diffusæ in posteros sunt istæ, fames, sitis, concupiscentia, infirmitas, procliuas ad malum, &c. *Conc. Mogunt. 4. c. 4.*

Homo

Homo obligatur ad obseruantiam Euangelij. *Conc. Trident. sess. 6. can. 20.*
 Homo non adstringitur fato. contrarium dicens est hæreticus. *Concil. Bracharense 1. c. 10.*
 Homo potest facere vias suas malas. contrarium dicens, est anathema. *Conc. Trid. sess. 6. can. 6.*
 Homo non potest iudicare, quæ Deus suo iudicio referuauit. *Fabianus ep. 2.*
 Homo non potest scire certitudine fidei, se esse in gratia. *concil. Trid. sess. 6. c. 9.*
 Homo à miseria non liberatur, nisi Dei misericordia. *Conc. Arausican. 2. c. 14.*
 Homo iustificatus non potest perseuerare in iustitia, sine speciali auxilio Dei. *Concil. Trid. sess. 6. can. 22.*
 Homo nullum bonum operatur, quod non præstet Deus, vt faciat; sed multa bona fiunt à Deo in homine, quæ non facit homo. *Concil. Arausic. 2. c. 20.*
 Homo licet peccati conscius non sit, non potest se iudicare. *Concil. Trid. sess. 6. c. 16.*
 Homo faciens, quod displicet Deo, facit voluntatem suam, non Dei. Quando vero facit, quod vult, vt voluntati Dei seruiat, licet volens agat, illius tamen voluntas est à Deo, qui vult vt agat. *Concil. Arausic. 2. c. 23.*
 Homo etiam iustus tenetur ad obseruanda Dei præcepta. *concil. Trid. sess. 6. c. 11.*
 Quod homo de se solo non potest operari, nisi malum, quomodo intelligitur. *Conc. Arausic. 2. c. 22.*
 Homo sine gratia, per solam doctrinam legis, non potest iuste viuere, nec mereri. *Conc. Trid. sess. 6. can. 2.*
 Homo non adiutus gratia Dei non potest, nec agnoscere, nec appetere, quæ Dei sunt. *Concil. Mogunt. 4. c. 5.*
 Homo disponens se, vel nitens ad iustificationem, non peccat. *Conc. Trid. sess. 6. can. 7.*
 Homo consentiens gratiæ excitanti, & adiuuanti, disponitur ad iustificationem. *Conc. Mogunt. 4. c. 7.*
 Homo fit iustus per gratiam sibi collatam, ex meritis Christi. *Concil. Mogunt. 4. c. 7. Conc. Trid. sess. 6. can. 10.*
 Si homo non renasceretur in Christo, non iustificaretur. *concil. Trid. sess. 6. c. 3.*
 Hominis vires in opere bono, respectu gratiæ, viles sunt. *Concil. Mogunt. 4. c. 8.*
 Homo per peccatum Adæ factus est natura filius iræ, seruus peccati, sub potestate diaboli, & mortis. *Conc. Trid. sess. 6. cap. 1.*
 Si homines non nascerentur per propagationem ex Adam, non nascerentur iniusti. *Concil. Trid. sess. 6. c. 3.*
 Homo, dum inspiratur ad se conuertendum, agit aliquid cum conuertitur. *Trid. sess. 6. c. 5.*
 Potest eam inspirationem abijcere. *ibid.*
 Homo Sacramenta suscipiens, dubitare non potest de efficacia eorum; sed propter suam infirmitatem potest dubitare, an sit in gratia. *Concil. Trid. sess. 6. c. 9.*
 Homo, vt assequatur remissionem peccatorum, non est necesse vt credat absque hæsitacione propriæ infirmitatis peccata esse sibi dimissa. *Trid. sess. 6. can. 13.*
 Homo vt iustificetur, non est necesse vt credat, se esse iustificatum, & absolutum. *ibid. can. 14.*
 Homo iustificatus non tenetur credere, se esse de numero prædestinatorum. *Trid. ibid. can. 15.*
 Homo iustificans, quantumuis perfectus, tenetur ad obseruantiam mandatorum Dei. *ibid. can. 20.*
 Homo iustificatus, potest peccare. *Conc. Trid. sess. 6. can. 23.*
 Homo iustificatus non potest omnia venialia peccata vitare, sine speciali Dei auxilio. *ibid. can. 23.*
 Homo per Sacramentum Pœnitentiæ iustificatus in cœlum non intrat, nisi soluat pœnam temporalem, vel in via, vel in Purgatorio. *ibid. can. 30.*
 Homo operans intuitu æternæ mercedis, non peccat. *ibid. can. 31.*
 Vide, *Gratia*. Vide, *Iustificatio*.
 Homo totus fuit à Verbo assumptus. *Conc. Tolet. 15.*
 Homo non habet supra se duodecim signa Mathematica, intitulata 12. nominibus Patriarcharum. Contrarium dicens, est hæreticus. *Concil. Brachar. 1. c. 10.*

Homo in hac vita non potest tantum proficere, vt fiat impeccabilis, vel amplius non possit in gratia crescere. *Clem. de heret. c. Ad nostrum.*
 Homo ob hanc causam perfectionis non potest esse liber à ieiunio, neque ab alijs Ecclesiæ præceptis. *ibid.*
 Homo in hac vita non potest acquirere beatitudinem alterius vitæ, secundum omnem gradum. *Clem. ibid.*
 Hominis anima non est naturaliter beata, sed eget lumine gloriæ ad videndum Deum, & fruendum illo. *ibid.*
 Homo liber non potest dari in pignus pro debito. *De pignoribus c. Lator.*
 Vide, *Furtum*. Vide, *Peccare*. Vide, *Viator*.

S. Homobonus.

S. Homobonus canonizatur anno 1198. *Innoc. 3. const. Quia pietas.*

Homagium.

Homagium facere, id est, fidelitatem promittere, vt obtineatur beneficium, est simonia. *De simonia c. Ex diligenti.*
 Homagium solui non debet pro spiritualibus. *De regulis iuris c. fin.*

Homicida.

Homicida, quinquam est. 23. q. 8. c. *Quicumque*.
 Homicida (olim) excommunicari debebat. *concil. Agathen. c. 37. Donec pœniteat. concil. Veneticum c. 1. conc. Turon. 1. c. 7. Voluntarius vsque ad mortem. conc. Ancir. cap. 22. (Casualis per annos quinque. ibid.) Dist. 50. c. Eos. Omnis homicida per quinque annos excommunicabatur.*
 Homicida absolutus à Principibus, vel alijs, pœnitentiam debet facere. *concil. Aurelian. 4. c. 28.*
 Homicida est dans venena ad sterilitatem causandam. *de homicid. c. Si aliquis.*
 Homicida non potest exercere sacerdotium. *dist. 50. c. Miror.* Etiam si ad defensionem sui id fecerit. *dist. 50. c. De his clericis (si sint clerici.) Vide, Irregularis.*
 Homicidium faciens, consulens, vel præcipiens, non potest ordinari. *dist. 50. c. Si quis viduam. & c. Si quis. c. De his clericis. c. Clericum. de homicid. c. Suscepimus. cap. de cetero. & Vide, Irregularis. Vide, Occidens. Innoc. 1. epist. 3. c. 3.*
 Homicida casualis, cum dispensatione, potest manere in suo officio. *dist. 50. c. clerico. c. Quia te.*
 Homicidæ casuali imputatur delictum, si dabat operam rei illicitæ, quando accidit homicidium. *De homicid. c. Presbyterum. Sed non imputatur ei, qui non fuit in culpa. ibid. cap. Lator. cap. Ex literis, & c. ibid. Honorius 3. ubi infra cap. 3.*
 Homicida casualis adhuc eget Papæ dispensatione. *Honorius 3. ex cirone, de homicidio volunt. c. 2.*
 Homicida ex ira, perpetuo careat officio. *dist. 50. c. Studeat. c. Qui verò, & c. Si quis.*
 Homicida ex casu ob defensionem terræ, loci, &c. est irregularis. *Honorius 3. ex cirone. de homicidio voluntario c. 4.*
 Homicidæ sarcinas custodiens, est homicida. *de homicid. c. Sicut. §. Illi etiam.*
 Homicida non est occidens, ex officio. Vide, *Occidens*. Vide, *Index*.
 Homicidam socians, vt ei auxilietur, si mors sequitur, est homicida. *De homicidio c. Sicut. §. Illi autem.* Incitans vero ad homicidium incertum, mitius puniatur. *ibid.*
 Homicida est, qui illud malum fieri persuadet. *De penit. dist. 1. cap. 23. Perniciose. c. 27. Noli putare. & c. Homicidium.*
 Homicidam socians non vt feriat, sed vt ferat opem, est homicidij complex. *de homicid. c. Sicut. §. Illi etiam.*
 Homicidæ pœnitentia, est hæc. Si Episcopus, occidit aliquem, 15. annis pœniteat, deponatur, & peregrinetur per totam vitam. Si Presbyter, annis 12. pœniteat, & ex his per tres in pane, & aqua, & deponatur. Si Diaconus, 10. annis & ex his per tres in pane, & aqua, & inhabilis sit ad sacerdotium. *dist. 50. c. Si quis.*

Penitentiae aliorum homicidarum sunt istae. Qui casu occidit aliquem, per septem annos poenitere debet. *Dist. 50. cap. Qui vero, & cap. Si quis voluntarie.*

Qui ex odio, vel cupiditate, Iudaeum occidit, vel Paganum, per 40. dies ieiunet in pane, & aqua. *ibid.*

Qui alios voluntarie occidit, per totam vitam poenitere debet in foribus Ecclesiae, & in exitu vitae tantum communicare potest. *Dist. 50. c. Si quis voluntarie. Concil. Lucense cap. 78.*

Homicidio praesentes, si rixabantur sicut occidens, etiam ipsi debent poenitere. 23. q. 8. cap. ult.

Homicida clericus debet deponi, & tradi curiae saeculari, ut moriatur. *De homicidio c. 1.*

Homicida si infans sit, non fit irregularis. *Clement. de homicid. cap. vn.*

Homicida occidens furem nocturnum, non punitur. secus, qui diurnum. *De homicid. cap. Si perfodiens.* Si vero fur telo se defendit, aliter dicendum. *ibid.*

Homicida, vel causa homicidij, fit irregularis. *De homicid. cap. Suscepimus, & c. de cetero.*

Homicida non est, qui sine culpa occidit. *ibid. c. Lator. cap. Ex literis 1. & 2. cap. Dilectus. & c. Significasti.*

Homicida non est, qui non prohibet, ne aliqui se occidant, sed causam non dat. *De homicid. cap. Petrus Diaconus.*

Homicida non est clericus, qui stat ex parte repellentium violentiam, licet aliqui istorum alios occidant. *De clerico percussore cap. Praesentium.*

Homicida non est clericus, qui stans ex parte repellentium violentiam, iacet lapides, sed nullum percutit, licet ex parte adversa aliquis remaneat occisus. *ibid.*

Homicida casualis, sine culpa, etiam si a moriente veniam petierit, non censetur homicida, nec irregularis. *De homicidio cap. Exhibita.*

Homicida non est, qui procurat abortum ante animationem foetus, secus contra. 32. q. 2. cap. Quod vero. & c. Moyses. Vide, Abortus.

Homicidas a statu Ecclesiae relegandos statuit. *Pius II. const. 8. Ad restituendas.*

Homicida in Prouincia Marchiae, si sit annorum 20. subiacet poenis. *Iulius 2. constit. 24. Fide digna. Pius IV. const. 52. Licet.*

In statu Ecclesiae homicidae non gaudent saluo conductu, sine speciali licentia Papae. *Clemens 7. const. 10. In sancta.*

Quomodo citandi, & puniendi. *Iulius 3. const. 25. cum sicut.* Non possunt aggratiari a Legatis, neque compositio cum eis fieri potest. *Pius 4. const. 27. in eminenti.*

Homicidis in statu Ecclesiae, non suffragatur minoritas 20. annorum, dummodo excedunt 14. (pro poenis.) *Pius IV. const. 52. Licet.*

Homicidae, & eorum fautores in statu Ecclesiae capiendi, persequendi, &c. *Pius V. const. 10. Ex superna,* in declaratione. Vide, *Ecclesiasticus Status.* Vide, *Irregularis.* Vide, *Miles.* Vide, *Occidens.* Vide, *Occidere.*

Homicidium.

Homicidium sine voluntate factum, non est peccatum. *Dist. 50. cap. Frater. cap. Quantum. cap. His qui. cap. Sape, & cap. Si duo.*

Homicidij voluntas pro facto reputatur (quo ad culpam.) *De poenit. dist. 1. c. 24. Omnis.*

Homicidio praesentes, si etiam ipsi rixabantur, poenitere debent, sicut occidentes. 23. q. 8. c. ult.

Homicidij complices, vel participantes, diuersimodè puniendi, iuxta participationem. *De homicid. cap. Sicut. §. Illi etiam.*

Homicidium casuale imputatur illi, qui dabat operam rei illicitè. *ibid. cap. Presbyterum.* Sed non ei, qui sine culpa id fecit. *ibid. cap. Lator. cap. Ex literis. cap. Significasti. & cap. Dilectus.*

Homicidium voluntarium, Episcopo est reservatum pro absolutione. *De priuil. c. inter cunctas.*

Vide, *Occidens.*

Honestas.

Honestatis publicae titulus impedit matrimonium, sed à Papa dispensatur. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de sponsalibus cap. 7.*

Vide, *Impedimentum publica honestatis, diffusè.* Vide, *Matrimon. prohibita ratione honestatis publicae.*

Honor.

Honor Dei, proprio honori, & rebus omnibus praeponeendus. *Gregor. 7. lib. 7. epist. 25.*

Honori succedens, succedit in onere. *De regulis iuris in 6. reg. 77.*

Honorius Papa I.

Hic Papa circa duplicem Christi voluntatem non errauit, sed fuit tantum negligens in resistendo alijs. *Leo II. ep. 2.*

Hora.

Horae Canonicae sunt septem. Scilicet Matutina, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vespertina, & Completoria. *Concil. Cabil. 3. cap. 59. Concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio. c. 126. 127. 128. & 129. De celebr. Miss. c. 1.*

Horae Canonicae praefatae, quare sic dictae. *Concil. Aquisgran. in locis citatis.*

Horae canonicae, debitis horis celebrandae, & quo ritu. *De celebrat. miss. c. 1.*

Horas canonicas non recitans beneficiatus, quos fructus perdit. Vide, *Beneficiati obligationes.* Vide, *Officium.*

Horae canonicae qualibet die in choro recitandae. Numquam possunt omitti, neque per concionem, neque per Missam, aliudve impedimentum. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. communia de ratione diuinorum officiorum.*

Horae canonicae B. Mariae Virginis, dum ex rubricis praecipuntur, non possunt omitti à Choro, sed dicendae tempore debito. *ibid.*

Horae canonicae non sunt dicendae omnes simul, sed cum aliquo intervallo. *ibid.*

Dum horae canonicae in Choro dicuntur, non adsint laici, vel si adsint, sint separati à clericis. *ibid.*

Vide, *Chorus.* Vide, *Officium diuinum.* Vide, *Psallere.*

Horoscopus.

Horoscopi dicuntur, qui horas natiuitatum obseruant, ut effectus venturos praedicant. 26. q. 3. c. 1. in fine.

Hospitalarij S. Ioannis Ierosolymitani.

Hospitalarij possunt se, & domum suam donare alicui religiosae domui, & illi se subicere. *De donationibus cap. inter dilectos.*

Semel in anno possunt in Ecclesia interdicta, facere celebrari diuina. *De priuilegijs c. cum, & plantare. §. Quod si.*

Hospitalarij exempti sunt à decimis propriorum laborum, & eorum, quae proprijs sumptibus excolunt. *De decimis c. Ex parte.*

Non extenditur hoc priuilegium ad terras, quas tradunt alijs excolendas. *ibid. cap. Ad audientiam.*

Hospitalarij, qui habent annalia, si beneficiati non resident ipsi debent habere fructus non Capitulum. *Extra, de priuilegijs cap. Exhibita.*

Hospitalariorum Ordo, & Militia. Vide, *militia.* Vide, *Equites.* Hospitale S. Ioannis Ierosolymitani, immediate subditur Papae. *Anastasius IV. const. 2. Christiana, anno 1154.*

Vide infra, *Hospitale Sancti Ioannis Ierosolymitani.* Vide, *Equites S. Ioannis.* Vide, *Milites, Militia.*

Hospitalia.

Hospitalia quaecumque immunia sunt à tributis omnibus. 23. q. 8. cap. In qualibet.

Hospita-

Hospitalia tenenda sunt parata ad recipiendos peregrinos. *Concil. Sabin. c. 14.*
 Rectores Ecclesiarum ad hoc inuigilare debent, ut charitati-
 uè recipiantur. *ibid.*
 Hospitalium bona vsurpantes, sunt excommunicati. *Concil. Illerdense c. 40.*
 Hospitalium bona inuadens, ut homicida puniendus. *Conc. Mogunt. 3. c. 6.*
 Hospitalium bona conseruanda. *Gregorius I. lib. 11. ex regest. epist. 10.*
 Non possunt in alios vsus conuertri. *Concil. Senon. de visita- tione cap. 29.*
 Eorum facultates alienari non possunt, & pœnæ facientium. *Concil. Aurelian. 5. c. 15. Vide, Alienatio. Vide, Eccle- sia bona.*
 Hospitalia erigendum suasio Episcoporum in quo venientes à Iudæis, & Saracenis, &c. alantur, & de aliquo artificio doceantur, de quo possint viuere. *Concil. Sabin. c. 22.*
 Hospitalium cura pertinet ad Episcopos. *Greg. I. lib. 3. epist. 24. De Religiosis domibus cap. de Xenodochijs.* eique sub- sunt. *ibid.* Sed non Militarium ordinum, aut religiosorum. *Clement. infra.*
 Curare debet Episcopus, ne redditus vsurpentur ab alijs, & in hoc habet facultatem etiam in exemptos. *Clement. de Re- ligiosis domib. cap. Quia contingit.*
 Locus deputatus ad hospitalia, est religiosus non prophanus. non debet ad vsus mundanos applicari. *De Religiosis do- mibus cap. Ad hac.*
 Debent ab Episcopis visitari, etiam si sint exemptorum. *ibid. cap. Quia contingit.*
 Non possunt dari in beneficium. *Clement. de Religiosis do- mib. cap. Quia contingit. §. Ut autem. Concil. Senon. c. 29.*
 Hospitalia habeant inuentaria. *De Religiosis domib. ibid.*
 Hospitalia, quo ad altaria, cœmeteria, & Sacramenta ser- uent antiquam consuetudinem. *Clement. de Religiosis do- mib. cap. Quia contingit. §. fin.*
 Hospitalium gubernatio committenda viris prouidis, qui in- rent curare, ut redditus fideliter dispensentur in vsus mise- rabiliū. Debent facere inuentaria & reddere rationem ordinarijs, seu alijs, quibus subsunt. *Clement. de Religio- sis domibus. cap. fin. §. Ut autem. Concil. Senonen. de visi- tat. cap. 29.*
 Hospitalia verò Militarium ordinum, non subsunt huic legi, sed gubernantur iuxta statuta ordinum, & per superiores ordinum compellendi sunt ministri, ut ritè gubernent, & ministrent fideliter, &c. *ibid. §. Premissa.*
 Hospitalium gubernatio non concedenda laicis, sed religiosis, vel clericis, qui sine vxore sunt, & perpetuò in eis deserui- re volunt. *Concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 25. Concil. Se- non. de visitatione c. 29.*
 Hospitalium seruientes, si actu sub eorum obedientia non vi- uunt, Episcopo non subduntur. *Concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 11.*
 Hospitalia omnia ab Episcopo possunt visitari, exceptis ijs, quæ sunt sub Regum protectione. Vide, *Episcopus quo ad visitationem.*
 Hospitalia habentes in titulum, seu commendam, vel admi- nistrationem, tenentur onus impositum exequi, & hospi- talitatem cum peregrinis exercere ex fructibus eorum. Si verò sint in locis, ubi non adsunt peregrini, aut multi in- firmi (si ad hæc instituta sunt) commutentur expensæ redi- tum in alium vsus, ex decreto Episcopi cum duobus pe- rioribus de Capitulo; nisi aliter in fundatione hospitalium sit expressum, quod obseruandum curare debet Episcopus. *Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 8.*
 Hospitalium curam habentes (nisi regularibus subiecta sint hospitalia) per censuras compellendi sunt ad exequendum onus iniunctum; alias priuentur eorum cura, & tenentur ad restitutionem fructuum, quos perceperunt contra insti- tutionem hospitalium. *Trident. ibid. c. 8.*
 Hospitalium gubernatio non committenda alicui, plusquam per triennium. *ibid. c. 8.*
 Hospitalia per Episcopum visitanda, & quomodo. Vide, *Visitatio. Vide, Loca pia.*

Hospitalium ministri tenentur reddere rationes Episcopo, nisi in fundatione, aliter sit cautum. *Concil. Senon. de visitat. c. 29. & p. 11. c. 7. Conc. Trid. sess. 22. de reform. c. 9.* Non obstante priuilegio.
 Quod si ex consuetudine, priuilegio, &c. alijs reddenda sit ratio, inter eos sit Episcopus. *ibid.*
 Hospitalia habentes in titulum commendam, vel administra- tionem, tenentur illa reficere, restaurare, &c. recuperare amissa, & vsurpata, ad quæ omnia compelli possunt per Episcopos, & amoueri possunt ab eorum cura. *Concil. Co- lon. 2. p. 11. c. 1. Conc. Mediol. par. 2. tit. de piorum locorum administ.*
 Si in hospitali non exerceatur hospitalitas, iuxta fundationem, tenetur Parochus, id Episcopo referre, alias puniatur. *ibid.*
 In hospitalibus stare non debent permixti mares, & fœminæ. *Concil. Mediolan. ibid.*
 In hospitalibus non maneant circulatores, aleatores, histrio- nes, &c. similes. *ibid.*
 Neque mendaces, qui morbum simulant. *ibid.*
 In hospitalibus prima cura habeatur pro anima, & pro Sa cra- mentorum administratione, deinde pro corpore. *Concil. Colon. 2. par. 11. cap. 2.*
 In hospitali recipi debent solum personæ miserabiles, quæ la- borare non possunt. *ibid. cap. 3.* Prius recipiendæ personæ loci, deinde exteræ. *ibid. & c. 6.*
 Non recipiantur pauperes validi, & robusti. *Concil. Colon. 2. par. 11. cap. 5.*
 Teneri in eis non possunt, qui non indigent. *ibid. cap. 6.* Qui aliter faciunt, sunt deprædatores pauperum. *ibid. c. 6.*
 Hospitalium redditus fraudantes sunt sacrilegi, ut Iudas. *ibid. cap. 7.*
 Hospitalia exemptorum, potest Episcopus visitare, saluis eo- rum iuribus in alijs. *Concil. Colon. 3. tit. c. 4.*
 Vide, *Episcopus quo ad visitationem.* Vide, *Episcopus cir- ca regulares.* Vide, *Loca pia.* Vide, *Pia loca.*

Hospitalia multa in Vrbe.

Hospitale S. Antonij de Vienna, potest colligere eleemo synas in locis, ubi exercetur hospitalitas, de licentia tamen ordi- narij. *Greg. XIII. const. 73. Romani.*
 Hospitale S. Hieronymi Illyricorum, quomodo regitur. Pro- tector, & iudex cum facultate instituuntur. *Pius IV. con- stit. 68. cum sicut.*
 Hospitale Incurabiliū instituitur à Leone X. *constit. 15. Sal- uatoris.* Forma regiminis, & priuilegia. *ibid.* Gaudet pri- uilegijs S. Iacobi in Compostella. multæ gratiæ concedun- tur ministris dicti hospitalis. Indulgentiæ ijs, qui eleemo- synas elargiuntur, & alia multa.
 Hospitale præfatum, eius ministri, & seruientes, immunes, & exempti sunt ab omnibus, & immediatè subditi sunt Papæ, etiam quo ad bona, Causæ eorum quomodo expediendæ de plano, &c. *ibid.* Protector iudicat causas eorum. *Pius IV. const. 2. Ad charitatis.*
 Hospitale B. Mariæ de Pietate instituitur à Pio IV. illius statu- ta confirmantur *const. 27. Illius.* In eo tenentur ad curam pauperes, aduenæ, infani. Multa priuilegia concessa sunt confratribus istius hospitalis. *ibid.* Confirmantur à Grego- rio XV. *constitut. 48. Ex iniuncta.* Protectoris iurisdictio. *ibidem.*
 Hospitale Mendicorum instituitur à Sixto V. prope Pontem Sixtum. redditus sunt illi assignati pro alendis mendicis. *Constit. 57. Quamuis.* Forma guberni, & quales mendici sunt retinendi. *ibid.*
 Habet iudicem causarum eligendum ab administratoribus, qui sit Doctor, & clericus. *Sixtus V. constit. 86. Postulat.* Hic iudex omnes causas hospitalis tangentes iudicat, con- tra quascunque personas; & nullus iudex Romæ potest causas illas ad se trahere. Ampla est iurisdictio talis iudi- cis. *ibid. per §§. 19.* in secunda instantia causæ possunt co- gnosci ab aliquo iudice eligendo per Protectorem. *Paul- lus V. const. 57. Alias.*
 Hospitale Neophitorum erigitur à Paulo V. *constit. 37. Illius.* Forma guberni, & exemptiones illius. *ibid.*

Huic hospitali Iudæi status Ecclesiastici tenentur quolibet anno in Festo Omnium Sanctorum, soluere decem ducatos pro qualibet Synagoga. Etiam pro Synagogis demolitis; & ad hoc tenentur Iudæi in solidum. *Paulus IV. constit. 9. Dudum.* Iudex ordinarius illius, & personarum, etiam extra Urbem, est Protector hospitalis. *ibid.*

Hospitale Orphanorum pauperum. approbatur hæc Confraternitas à *Paulo 3. constitut. 26. Altitudo.* Declaratur Archiconfraternitas sub inuocatione B. Mariæ Visitationis. Eius institutum est educare pauperes orfanos, & orfanos. Forma gubernij, priuilegia, protector, indulgentiæ, &c. pro Rectoribus, & ministris. *ibid.*

Societas instituta ad erigendum Hospitale pro Orfanis, & Conueritis approbatur à *Paulo 3. const. 22. Ex iniuncto.*

Hospitale Sancti Spiritus in Saxia erigitur ab *Innocentio III. anno 1204. const. inter opera.* Forma gubernij, & priuilegia multa. *ibid.* Confirmatur erectio à *Nicolao IV. const. 4. Inter opera.* & sub protectione Papæ immediatè recipitur, tam quo ad bona, & domum, quam quo ad personas. *Nicolaus IV. ibid.* Multa eius bona, & possessiones per mundum dispersa ibi numerantur. *ibid.* Quatuor ministri clerici, professi illius ordinis, debent ibi assistere ad ministrandum Sacramenta, & Papæ subduntur immediatè. *ibid.* Priuilegia eius. Vide, *Confraternitas. Sixtus IV.* omnia eius priuilegia confirmat, & alia addit. *Constit. 22. Religionis.* Magistri, seu Præceptoris illius hospitalis priuilegia. *ibid.*

Hospitale, bona, ministri, & omnia alia eius membra exempta sunt à gabellis, & aliis solutionibus. *ibid.*

Item à iurisdictione Ordinariorum, Vicariorum, & omnium Officialium, & Sedi Apostolicæ immediatè subduntur. Omnia priuilegia Congregationis S. Iustinae Benedictinorum ei concedit. *ibid.* *Pius IV.* concedit ei facultatem quærendi eleemosynas. *Pius IV. constit. 84.* Notarii, seu Cancellarii eius hospitalis, tenentur scripturas, & instrumenta in eo relinquere, quando recedunt. *Pius IV. const. 28. Cum sicut.*

Gregorius 13. const. 44. Si inter, confirmat omnia priuilegia huius hospitalis, quæ non sunt contraria Concilio Tridentino. *Clemens 8. constitut. 118. cum sicut,* statuit vt omnes causæ huius hospitalis iudicentur à Vicario Papæ, tam in curia, quam extra; qui vti potest brachio sæculari. & *Paulus V. const. 22. Decet,* idem confirmat. Obligatio huius hospitalis. Vide infra.

Hospitale Sanctissimæ Trinitatis, & Confraternitas eius approbatur à *Pio IV. const. 6. Illius.* Institutum huius est recipere peregrinos, & conualescentes. Multa priuilegia, & indulgentias confratribus concedit. Sic etiam eis, qui succurrunt peregrinis. *ibid.* Protectoris iurisdictione se extendit ad omnes causas hospitalis, siue pro, siue contra, & nullus alius iudex potest in eis se ingerere. *Pius V. constit. 123. Cum sicut.*

Alia de Hospit. Romæ, & obligationes eorum declarata ab Alexandro VII.

Hospitalia Romæ determinata pro artificibus pauperibus, ista sunt.

Hospitale Sancti Rocchi pro aurigis, & eorum famulis, Vaccarum Rubrarum curam agentibus, Sutoribus, Veteramentariis, Baiulis, Fidicinibus.

Hospitale Sanctæ Mariæ de Horto pro Auiariis, Molitoribus, Vaccarum albarum præpositis, Nauiculariis Regni Neapolis, Olitoribus, & famulis, Colonis, Partiaris Vinearum, Sutoribus, Veteramentariis, Salsamentariis, & Vermicellariis.

Hospitale Sanctæ Mariæ de Laureto pro Pistoribus, & eorum famulis, Crustulariis, seu Ciambellariis, & frumenti mensuris.

Hospitalia Sancti Spiritus in Saxia, Sancti Saluatoris ad Sancta Sanctorum, Sanctæ Mariæ Consolationis, Sancti Ioannis Colabitæ in Insula Tyberina, Sancti Iacobi Incurabiliū, & Sancti Lazari, communia sunt omnibus nationibus.

In Hospitali Sancti Spiritus tot lecti sint, pro nobilibus, & ignobilibus, quot capiunt illæ infirmariæ. In eo recipiendi sunt, qui laborant febris, vel alui deiectione, & dyssenteria, & vulnerati, etiam si scabiosi sint. In eo recipiendi sunt omnes cuiusvis nationis, si non habeant proprium hospitale suæ nationis, & nisi numerus infirmorum ibi sit completus. In hospitali Sancti Saluatoris 300. lecti sint pro viris, & fœminis, computatis seruientium lectis; in quibus recipiendi sunt infirmi modo præfato.

In hospitali Sanctæ Mariæ Consolationis debent esse 80. lecti pro viris, & fœminis, in quibus ægroti eodem modo recipiantur.

In Hospitali Sancti Ioannis Colabitæ 60. lecti reperiuntur. & quia hoc hospitale non habet redditus, fratrum illorum charitati relinquitur numerus recipiendus.

In hospitali Sancti Iacobi Incurabiliū sint 120. lecti pro viris, & fœminis, in quibus recipiendi sunt vlcerati ex omni natione, etiam scabiosi, ibique apta remedia ægrotis omnibus dentur.

In hospitali Sancti Lazari, leprosi omnis nationis sunt recipiendi.

Hæc omnia, &c. statuit *Alexander 7. constit. In hac alma, data 16. Nouembr. 1657.*

Pauperes infirmi, quomodo deferendi sint ad hospitalia, & quot lecti tenendi sint pro laborantibus scabie. Vide, *Infirmas.* Vide, *Infirmus.*

Hospitale S. Ioannis Ierosolymitani.

Hoc Hospitale recipitur sub immediata protectione Papæ ab *Anastasio IV. anno 1154. const. 2. Christiana.*

Vide, *Hospitalarij.* Vide, *Equites.* Vide, *Militia.*

Hospitium. Hospites. Hospitalitas.

Hospitia pro peregrinis statuere debent Episcopi; & si redditus Ecclesiæ non sufficiunt, ab aliis Christianis exigant. *Concil. Nican. 1. ex Arabico c. 70.*

Hospitium dictum Gregorianum erectum Romæ pro Benedictinis. *Gregor. XV. const. 6. Saluatoris.*

Hospites sine distinctione recipiendi. *Dist. 42. c. Quiescamus.* Hospitalitas ab Episcopis exercenda. *Dist. 85. c. Archidiaconum.*

Hostia.

Hostiæ in altari, tot offerantur, quot sufficiunt pro populo. *Clemens 1. ep. 2. De consecr. dist. 2. cap. Tribus gradibus.*

Hostiæ consecrata, quæ remanent, resumenda sunt. *Clem. 1. ep. 2. de consecr. dist. 2. cap. Tribus gradibus.*

Hostia consecranda debet esse ex frumento, sana, & integra. *Concil. Coiactense cap. 3.*

In singulis Hostiæ partibus, est totus Christus. *De consecrat. dist. 2. cap. Singuli. cap. Vbi pars. & cap. Qui manducat.* Vide, *Eucharist.*

Hostiæ fractio, significat Passionem Christi. *De consecrat. dist. 2. cap. Cum frangitur.*

De Hostia fiunt tres partes; quia quæ mittitur in Calicem significat Christum resurrexisse; quæ comeditur, significat eum ambulantiem super terram; & quæ relinquitur, significat eum in sepultura. *De consecr. dist. 2. cap. Triforme.*

Hugo.

S. Hugo Gratianopolitanus canonizatur ab *Innocentio 2. constit. unica. Dicimus.*

Humiliare. Humiliati.

Humiliat Deus bonos, permittens malos insurgere contra illos. *6. q. 1. c. Sunt plurimi.*

Humiliatorum fratrum Religio extinguitur. *Pius V. constit. 119. Quemadmodum.* Redditi Sedi Apostolicæ applicantur. *ibid.* Bona eorum, quibus postea sunt concessa. *Pius V. const. 120. Quoniam.*

Hungaria.

Hungariæ Episcopi quas, & à quibus accipere possunt procurrationes, dum visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

I

Iacobus.

Sanctus Iacobus Ierosolymorum primus Episcopus ordinatur à Sanctis Petro, Iacobo, & Ioanne. *dist. 66. c. Porro.* Sancti Iacobi Equites. Vide, *Equites.* Vide, *Militia.* Iacobus de Marchia Ordinis Fratrum Minorum de Observantia, declaratur Beatus. & Officium de illo fieri potest à Fratribus dicti Ordinis. *Vrbanus 8. const. 22. In sede.* Iacobitæ Aegyptij cum Ecclesia Romana uniti; & articuli ab eis credendi in fidei professione. *Eugenius 4. constitut. 23. Cantate.*

Ianitor.

Ianitores Ecclesiæ honorandi sunt. *Eib. 2. const. Apost. c. 28.* Vide, *Ostiarius.*

Iaponium.

Iaponium regulares, quando, & quomodo possunt adire. Vide, *Regulares euntes in partes infidelium.* In Iaponio omnes sacerdotes posse ministrare Sacramenta, tamquam Parochos, concessit *Vrbanus 8. in append. const. 16. Ex debito. §. 7.* Iaponensium 23. Martyrum Ordinis Sancti Francisci Discalceatorum, officium celebrari potest à prædictis Fratribus, & ab omnibus Diocesis Malinensis, sub die 5. Februarij. *Vrbanus 8. const. 70. Saluatoris.* Iaponensium trium Iesuitarum Martyrum, officium scilicet Pauli Michi, Ioannis de Goto, & Didaci Quizai, celebrari potest à Iesuitis die 5. Februarij. *Vrban. 8. constitut. 71. Saluatoris.* Missam de eisdem celebrare possunt in Ecclesijs Iesuitarum omnes sacerdotes, qui in festo die illo ad eas accedunt. *ibid. in decr. Sacra Congreg. Rituum.*

Ianuarius.

S. Ianuarij, & Sociorum festum die 19. Septembris celebrandum per totam Ecclesiam, statuit *Sixtus V. constit. 22. Pia Sanctorum.* Ianuarij Kalendæ non observandæ, more gentili. *Conc. Altfiodoren. c. 1.* Vide, *Kalendæ.* Vide, *Gentiles.* Vide, *Ritus.*

Idola. Idololatria. Idololatra.

Idola non colenda. *Lib. 5. const. Apost. c. 10. & 11.* Idola non tenenda in domibus fidelium, alias eiiciantur ab Ecclesia. *Concil. Elibert. c. 41.* Idola frangens, quando scribendus in numero Martyrum, si moritur, & quando non. *Conc. Elibert. c. 60.* Idolorum templa non destruenda, sed ipsa idola. *Gregor. 1. lib. 9. ex regeft. epist. 71.* Sed dicta templa consecranda sunt per aspersionem aquæ benedictæ, constructionem altarium, & applicationem reliquiarum. *ibid.* Idololatræ tradendi curiæ seculari. *Conc. Tolet. 12. c. 11.* Idolis sacrificandum non est; nec videnda eorum sacrificia, & pœnitentia facientium. *Concil. Elibert. c. 59.* Idolis sacrificantes Presbyteri, vel Diaconi, siue voluntariè, siue ex timore, quomodo puniendi. *Dist. 50. c. Presbyteros.* Idolis per vim, & tractionem manuum, aliquid offerentes, si reclamantes fecerunt, non priuantur communione, & possunt ad ordines promoueri. *Concil. Anciranum c. 3.* Idolis immolantes recipiendi sunt, quando veniunt, sed usque ad mortem non communicent; sed pœniteant. *Concil. Valentin. 1. c. 3. Concil. Elibert. c. 1.* Cum qua pœnitentiâ recipiendi sunt, dum ad fidem veniunt. *Concil. Anciran. c. 7. & 8.*

Immolare persuadentes alijs, cum qua pœnitentiâ sunt recipiendi. *Concil. Anciran. c. 9.* Immolantes, si postea baptizantur, possunt ordinari. *Concil. Anciran. cap. 12.* Immolantes in persecutione, quomodo recipiendi, dum veniunt ad fidem. *Concil. Arelat. 2. c. 11.* Idolorum simulacra, & Aræ destruenda. *Concil. African. cap. 51.* Idolis immolatum non debent fideles accipere. hæc sunt idololatra. *Lib. 7. constitut. Apost. c. 22. Concil. Elibert. c. 40. Gregorius II. ep. 14.* Idololatriæ vacans, etiam occukè, anathema est. *Concil. Laodicea. c. 35.* Idolis immolata emens, vel edens ignoranter, non peccat. *26. q. 2. cap. Licet aliquid.* Idololatræ à suo territorio non eiiciens excommunicatur. *Concil. Toletan. 3. c. 14.*

Idoneus.

Magis idoneo dandum est beneficium. *Vt Ecclesiastica beneficia. cap. vn. circa fin. Vide, Beneficia quibus conferenda. Vide, Dignitas.* Habens rescriptum à Papa cum clausula, si sit idoneus, præsumitur esse idoneus, si nihil obstat contra eum. *De præsumptionib. c. fin.* Idoneus non est remouendus ab aliquo officio, ut substituaturniùs idoneus. *Concil. Colon. 2. p. 4. c. 13.* Vide, *Beneficia quibus conferenda.*

Ieiunium.

Ieiunia ab Ecclesia præscripta sunt observanda. *Concil. Gangrense c. 19. Concil. Senonense cap. 7. Concil. Coloniense 2. par. 9. cap. 2.* Ieiuniorum tempora ab Ecclesia sunt statuta, & ab Apostolorum tempore servata. *Concil. Mogunt. 4. c. 47.* Ieiunia Ecclesiæ ex suo arbitrio solvens, est anathema. *Concil. Gangren. c. 19.* Ieiunia observanda à quovis fidei, licet perfectissimo. *Concil. Vienn. Gener.* Ieiunia Ecclesiæ damnans, est anathema. *Dist. 30. c. Si quis eorum.* Circa ieiunia, Ecclesiæ Romanæ est obediendum. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. in fine, in decreto de delectu ciborum.* Ieiunium Quadragesimæ non est humanum inuentum, sed à cœlesti maiestate institutum. *Concil. Senon. c. 7.* Ieiunium Quadragesimæ est de diuino præcepto. *Conc. Mogunt. 4. cap. 47.* Ieiunium Quadragesimæ ex tempore etiam Apostolorum incipit. *Concil. Colon. 2. p. 9. c. 6.* Ieiunium Quadragesimæ non soluendum feria tertia maioris hebdomadæ. *Conc. Laodic. c. 50. de consecr. dist. 3. c. Non liceat & cap. Non oportet.* Ieiunium Quadragesimæ, per septem hebdomadas ante Pascha celebrandum decreuit *Telesphorus Papa in ep. decr. dist. 4. cap. Quadragesima. Quinquagesima cap. Statuimus. & c. Denique.* Ieiunium Quadragesimæ celebratur tamquam decima abstinentiæ totius anni, quia Deo de omnibus debetur decima; & dies illi sunt decima pars anni. *De consecr. dist. 5. cap. Quadragesima.* Ieiunium Quadragesimæ incipit à feria quarta Cinerum excepta Mediolanensi ciuitate, & ijs partibus diocesis, in quibus officia diuina celebrantur ritu Ambrosiano. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de ieiunio.* Ieiunia per vigilias ab Ecclesia designatas, sunt etiam observanda. *Concil. Mediol. ubi supra.* Ieiunia quatuor temporum observanda. *Calistus I. epist. dist. 76. c. ieiunium c. constituimus. c. de ieiunio. cap. Statuimus. c. igitur. & c. Huius observantia.* Ieiunia quatuor temporum in diuersis temporibus, olim sunt celebrata. *Dist. 76. per multa capita.*

Ieiunia quatuor temporum, & alia quare celebrantur. *dist. 76. cap. Ieiunium. cap. Scire debet. c. Nasse credo, & c. Post Pascha.*

Ieiunium quatuor temporum vernali, prima hebdomada Quadragesimæ celebrandum, æstiuum in Pentecoste. *conc. Quintilincburgense c. 7. Claramont. c. 27. Oxoniense 1. c. 1.*

Præter quatuor anni tempora, Mediolani ieiunandum est in triduo Rogationum. *conc. Mediol. 1. par. 1. tit. de ieiunio.*

Ieiunium per triduum in septimana Pentecostes celebrandum. *conc. Gerundense c. 2.*

Ieiunia multa in anno facienda, exceptis quibusdam mensibus. *conc. Elibert. c. 23.*

Olim in multis locis multa ieiunia fiebant. *conc. Turon. c. 18. & quæ. ibid.*

Ieiunia quotidiana laudantur. *de consecr. dist. 5. cap. Sint tibi. & cap. Non dico.*

Ieiunia sanant multas infirmitates. *ibid. c. Legimus quosdam. Vide, Articularis morbus.*

Ieiunia Ecclesiæ sine necessitate soluens, anathema est. *conc. Aquisgran. c. 69. de consecr. dist. 5. c. Ieiunia. ita olim.*

Ieiunia in festis faciens, ut Manichei, Anathema est. *concil. Gangrense c. 18. dist. 76. c. Utinam. Vide, Ieiunare.*

Ieiuniorum tempore vacandum est eleemosynis, & abstinendum à peccatis. *conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. de ieiunio.*

Ieiunia sine puritate mentis, non profunt. *de consecr. dist. 5. cap. Nihil enim.*

Ieiunium magnum est ab iniquitatibus abstinere. *de consecr. dist. 5. c. Ieiunium autem.*

Ieiunium non laudatur, si die sequenti ventri indulgetur. *de consecr. dist. 5. c. Sint tibi quotidiana.*

Ieiuniorum tempore à carnibus est abstinendum, non quia immundæ sint, sed ad domandum corpus. *conc. Mogunt. 4. c. 47. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 4. Vide, Carnes.*

Ieiuniorum tempore ab ouis etiam lacte, & caseo abstinendum ex S. Gregorio Papa. *dist. 4. cap. Denique. conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. de ieiunio.*

Ieiunium non requirit solum moderationem à carnibus, sed ab aliis cibis. *Conc. colon. 2. par. 9. c. 5. Mogunt. 4. c. 47.*

Ieiuniorum tempore abstinendum, nè dum à carnibus, sed ab aliis piscium ferculis, quæ carnem inflammant. *conc. Coloniens. 2. ibid.*

Ieiuniorum tempore à piscibus etiam sumptuosis est abstinendum. *dist. 4. cap. Denique. concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. De ieiunio.*

Ieiuniorum tempore à iocis, & scurrilioribus est abstinendum. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 47.*

Ieiuniorum tempore abstinendum à litibus, & iurgiis. *Post ep. 13. Libery c. 1.*

Ieiuniorum tempore coniugati abstineant à coniugibus. *Post ep. 13. Libery c. 2.*

Ieiuniorum tempore conuocari non possunt Concilia Regni. *conc. Epsfordiense c. 2. 15. q. 4. 6. Placita.*

Ieiunia pro necessitate publica, possunt populo imponi, non à potestate seculari, sed ab Episcopo. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 56. conc. Epsfordiense 1. c. 5. conc. Rauenn. 1.*

Ieiunia imposita pro necessitate publica, ab omnibus obseruanda. *conc. Turon. 3. c. 47. conc. Mogunt. c. 135.*

Ieiunia annuncianda sunt populo in die dominico. *concil. Rauenn. 2. sub Clement. 5. c. 10.*

Vide, Abstinencia. Vide, Ecclesia Romana decreta. Vide, Vigilie festorum.

Ieiunare. Ieiunus.

Ieiunandum non est in Dominicis diebus, nec etiam in Quadragesima. *conc. Agathen. c. 12. Conc. Brachar. 1. cap. 4. conc. Lucense 2. c. 57. Aquisgran. sub Ludonico c. 68. conc. Cesaragust. c. 2. de consecr. dist. 3. cap. Placuit, ut omnes. c. Ieiunium. cap. Ne quis. & dist. 5. de consecr. c. Quadragesima. dist. 76. c. Utinam.*

Ieiunans die Dominico, est anathema. *concil. quod dicitur Apost. c. 66. conc. Gangrense c. 18. dist. 30. c. Si quis tamquam.*

& c. Si quis Presbyter. Vide, Dies Dominica.

Ieiunus. Vide, Missam dicentis dispositiones.

Ieiunans die Dominico, vel Sabbatho, si est clericus, depouatur. *conc. quod dicitur Apost. c. 60.*

Ieiunium accidens in Dominica, fit in Sabbatho. *de obseruat. Ieiunij c. 1. & cap. Consilium.*

Ieiunans die Dominico, non habeatur ut catholicus. *concil. Carthag. 4. c. 64.*

Ieiunandum non est in quibusdam festis solemnibus, ut Natiuitatis Domini, Epiphaniæ, &c. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. cap. 5.*

Ieiunans cum Iudæis, excommunicatur: si est clericus, depouitur. *conc. quod dicitur Apost. c. 70.*

Ieiunandum non est à Paschate, usque ad Pentecostem. *dist. 76. c. Post Pascha. Religiosi tamen possunt ieiunare. ibid.*

Ieiunare non tenentur infirmi. *Gregorius 1. lib. 9. ex regest. ep. 28. lib. 11. ex reg. ep. 34. de obseruat. Ieiunij c. 1. & cap. Consilium.*

& possunt carnes comedere. *ibid.*

Sed indigent licentia Episcopi, vel alterius de eius commissione, qui medicorum consilio vtuntur. *conc. Mediol. 1. part. 2. tit. de ieiunio.*

Ieiunandum est tempore pestis, & famis. *Post ep. 13. Libery cap. 2.*

Ieiunandum est in hebdomada Sancta, & quare. *Lib. 5. constit. Apost. c. 14.*

Ieiunandum est in vigiliis omnium Apostolorum, exceptis SS. Philippi, & Iacobi, propter tempus Paschale. *de obseruat. Ieiunij c. Consilium.*

Ieiunandum est in Aduentu. *ibid.*

Ieiunaturus in pane & aqua, si panis deficiat, potest aliis cibis uti. *de penit. & remiss. c. Dicet.*

Ieiunandum est in feria sexta, & Sabbatho ante Pascha, ob sepulturam Domini. *de consecr. dist. 3. c. Sabbatho.*

Ieiuni examinandi sunt testes. *de probat. c. Post cessionem.*

Ieiuni solum possunt percipere Eucharistiam. *de consecr. dist. 1. cap. Sacramenta.*

Ieiunare tenentur Patres Concilii per tres dies ante Concilium. *conc. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 16.*

Ierosolyma.

Ierosolymæ Patriarchæ honor debetur, sine præiudicio Metropolitani. *dist. 65. c. Quoniam. Ita declaratum est à Concilio Nicano 1. can. 7. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 92.*

Iesuati.

Vide, Fratres S. Hieronymi.

Iesuata.

Iesuitarum Societas cum sua Regula, & institutis approbatur à Paulo 3. *constit. 25. Regimini.* Facultas Generalis, quæ, & quanta sit. *Paulus 3. constit. 48. Licet debitum per ss. 46. Regula eorundem explicatur à Julio 3. const. 9. Exposit.* Hæc Religio inter Mendicantes numeratur, & adscribitur, & eorum gratias fruitur. *Pius 5. const. 131. Dum indefesse.* Potest hæc Religio eligere Conseruatores pro suis causis. & qualis est Conseruatorum iurisdictio. *Gregorius 13. const. 1. Equum.*

Isti Patres non tenentur accedere ad publicas processiones. *Gregor. 13. const. 36. Quacumque.*

Possunt ædificare Monasteria, & loca prope domos Mendicantium, & derogat constit. contr. *Gregor. 13. constit. 39. Saluatoris.* Exempti sunt ab onere decimarum, & aliarum contributionum. *Gregor. 13. const. 51. Pastoralis.* Obtinere, ut possint uti altari viatico in omni loco, non obstante decreto contrario Concilii Tridentini. *Gregor. 13. const. 57. Vsum.* Habent facultatem aperiendi literas Sacræ Pœnitentiariæ, quæ diriguntur ad Doctores. *Gregor. 13. const. 75. Exponi nobis.*

Generalis quam facultatem habet circa alienationes, permutationes, locationes, emphyteuses, &c. *Gregor. 13. constit. 76. Apostolicæ.*

Iesuitas etiam extra tempora posse ordinari, concedit *Greg. 13. const. 77. Pium.* & in hoc derogat decreto Concilii Trid. *ib.*

Iesuitæ non possunt ad alios ordines Regularium transire, exceptis Carthusianis, cum licentia Generalis. *ibid. in declaratione.* Vide, infra. *Greg. 14.*

Iesuitarum institutum, iterum confirmatur à *Gregor. 13. const. 89. Ascendente Domino.* Deinde confirmatur à *Gregor. 14. const. 10. Ecclesia.* Institutum, & forma gubernii declaratur. Generalis potest instituere Prouinciales, & Visitatores. §. 8. Nouitii post biennium ad vota admittendi. §. 9. Dimitti possunt Religiosi ab ea Religione etiam sine processu, sed facti veritate inspecta. Ad sacros ordines possunt promoueri, etiam post vota simplicia. §. 16. Ad alias Religiones excepta Carthusiana non possunt transire. §. 17. Constitutiones sine Papæ licentia, non possunt mutari. & alia per 29. §§.

Iesuitæ etiam non ordinati in sacris, possunt concionari. *Gregorius 13. const. 95. Vigore.*

Iesuitæ possunt recipere Nouitios contra Constitutionem *Sixti 5.* & cum illegitimis dispensare. *Gregorius 14. constitut. 15. Exponi.*

Generalis Iesuitarum potest in aliis Ecclesiis erigere Congregationes, & aggregare Congregationi Annunciationis Romæ institutæ, cum eisdem gratiis, tam pro Scholaribus, quam pro aliis. *Sixtus 5. const. 53. Cum in unaquaque.*

Iesuitarum Collegium Vilnense erigitur in Vniuersitatem Studii Generalis. *Gregorius 13. const. 102. Dum attenda.*

Idem fit de Collegio Pontis Monsonii in Lotharingia. *Gregor. 13. const. 100. In supereminenti.*

Iesuitissa.

Iesuitissarum Congregationes abrogantur, & de facto fuerunt suppressæ. *Vrb. 8. constit. 110. Pastoralis.* Concessum fuit presentibus, vt possent, vel matrimonium contrahere, vel Monialium Monasterium ingredi. *ibid. Institutum quale erat. ibid.*

S. Ignatius.

S. Ignatius Loiola canonizatur. *Vrb. 8. const. 3. Rationi congruit. per §§. 50.*

Ignis.

Ignis in vigilia Paschæ benedicendus. *conc. Tolet. 4. c. 9.*

De nouo excutiendus, & benedicendus. *Zacharias ep. 2. Leo. 4. homilia de cura Pastoralis.*

Ignis Purgatorij. Vide, *Purgatorium.*

Ignorantia. Ignorans.

Ignorantia est causa omnium malorum. *Clemens 1. ep. 3. Dist. 38. c. Ignorantia.*

Ignorantia fugienda ab Ecclesiasticis. *Clemens 1. ep. 3. conc. Arelat. 4. c. 3. dist. 38. c. Ignorantia. c. Si in laicis.*

Ignorantia in Episcopo, penitus reprobatur. *conc. Later. 4. c. 9. Vide, Episcopi qualitates naturales.*

Ignorantia canonum non excusat Ecclesiasticos. *conc. Aurel. 3. cap. ult.*

Ignorantia præsumitur, vbi scientia non probatur. *de regulis iuris in 6. reg. 47.*

Ignorantia præcepti Pontificii, excusat. *conc. Agathen. c. 9.*

Ignorantia legis excusat, nisi sit crassa. *de const. in 6. cap. Ut animarum.*

Ignorantia excusat à peccato (si est inuincibilis.) *1. q. 4. cap. Nullius. cap. Qui locus. 15. q. 1. cap. Merito queritur. & cap. Illud relatum.*

Ignorantia crassa non excusat, nè excommunicatus celebrans incurrat irregularitatem. Sed ignorantia probabilis excusat. *de clerico excomm. celebr. c. Apostolice.*

Ignorantia non excusat Prælatum in peccatis subditorum. *de regulis iuris c. Quamuis. Vide, Prælati.*

Ignorantia facti non iuris, excusat (eum qui tenetur scire.) *de regulis iuris in 6. reg. 13.*

Ignorantia iusta causa præsumitur in succedente in ius alterius. *de regulis iuris in 6. reg. 14.*

Si ignorans eligitur, cassanda est electio. *de elect. cap. Qualiter post. Vide, Eligendus.*

Ignorans literas eligi non potest Episcopus. *Conc. Valent. 2. c. 7. Later. 4. c. 9. Vide, Episcopi qualitates. Vide infra. Ignorans non potest ordinari.*

Ignorans promotus remouetur. *de etate, & qualitat. & c. cap. fin. Quamuis.*

Ignorans non potest ordinari ad vllum ordinem, maximè sacrum. *Dist. 34. c. Precipimus. Dist. 36. c. Illiteratos. dist. 49. c. Sacerdotes. dist. 55. c. Penitentes.*

Ignorans, vel indignus, regere non potest Ecclesiam aliquam. *de etat. qualitat. & ord. præficiend. c. Eam te, & c. Cum sis.*

Ignorans non potest ad officia promoueri. *Dist. 55. cap. Penitentes.*

Ignorans potens discere, non est immunis à poena. *Dist. 37. cap. Non omnis.*

Ignorare quædam, melius est quam scire. *dist. 38. c. Quamuis.*

Illegitimus.

Illegitimi filij, qui sint. Vide, *Filij.*

Illegitimi sunt filij nati ex matrimonio cum impedimento publicæ honestatis. *Qui filij sint, & c. c. Referente.*

Illegitimi pronunciari non possunt filij nati ex matrimonio facto in facie Ecclesiæ, & pacifica cohabitatione coniugum. *ibid. c. Peruenit.*

Illegitimus non potest fieri Episcopus. *Gregor. 7. lib. 2. ep. 50. Vide, Episcopi qualitates. Vide, Eligendus.*

Illegitimus potest postulari non eligi. *de elect. c. Innotuit. & c. Cum Vinctonensis. Vide, Electus, in fine.*

Illegitimus non potest ordinari. *de filiis Presbyteror. & c. cap. 1. Ut filij.*

Potest ordinari, si sit religiosus. *ibid. & conc. Claramont. c. 11.*

Illegitimus factus Religiosus, non potest ad Prælatum peruenire. *de filiis Presbyteror. c. 1. Ut filij.*

Illegitimus filius etiam de vxore, ordinari non potest sine dispensatione. *de filiis Presbyt. c. Literas.*

Illegitimus, qui hoc tacito, per rescriptum impetrauit Ecclesiam paternam, est remouendus. *de filiis Presbyter. c. Ad presentiam. c. Præsentium. & c. Conquerente.*

Per Papæ dispensationem potest Ecclesiam paternam obtinere. *ibid. c. Dilectus.*

Illegitimi institutio, est nulla. *de filiis Presbyt. c. Ad abolendam.*

Illegitimus, absque Papæ dispensatione, promoueri non potest ad dignitatem. *de filiis Presbyt. & c. c. Nimis in tua.*

Instituens illegitimum in Ecclesia, in qua fuit pater huius, priuatur suis beneficijs. *de filiis Presbyt. & c. c. Ad abolendam.*

Illegitimus, propter eminentem scientiam, dispensatur à Papa ad Episcopatum. *de elect. c. Innotuit. De renunciatione cap. Nisi cum pridem.*

Illegitimus, in ordinibus Minoribus potest dispensari ab Episcopo, sic etiam in beneficijs sine cura: in alijs vero indiget dispensatione Papæ. & talis dispensatus vnum tantum beneficium habere potest. *de filiis Presbyt. & c. in 6. cap. 1. Dist. 56. c. ult.*

Illegitimus dispensatus à Papa ad dignitates, Episcopatum, &c. intelligitur etiam dispensatus ad alia, vt hæreditatem, &c. *Qui filij sint legitimi. c. Per venerabilem.*

Illegitimus dispensatus à Papa ad beneficium curatum, si aliam petit dispensationem tacita prima, nulliter dispensatur, & subreptitiè. *de filiis Presbyt. & c. c. fin.*

Illegitimi clerici non admittendi ad Canonicatus Sancti Ioannis Laterani, Sancti Petri, & Sanctæ Mariæ Maioris, sine Papæ dispensatione, nec valet dispensatio pro alijs obtenta in forma generali, nisi fiat mentio de his Ecclesijs. *Gregor. 11. const. 8. Et si à sacris.*

Illegitimis etiam legitimatis fieri non possunt donationes, legata, &c. de bonis Ecclesiasticis, vel de fructibus ex eis acquisitis. *Pius 5. const. 117. Quæ ordini. Neque de bonis patrimonialibus clerici. ibid. in declarat.*

Illegitimi non possunt recipi ad ordinem Regularium. *Sixtus 5. const. 71. Cum de omnibus. Sed Iesuitæ habent priuilegium in hoc. Vide, Iesuita.*

Sed pro omnibus eam reuocat *Gregor. 14. const. 3. Circumspecta*. & concedit Superioribus Religionum, vt possint cum illegitimis receptis, ad dignitates, & officia dispensare. *ibid.*

Illegitimis in Dicecesi Valentiae in Hispania, & alijs Dicecesibus, etiam legiūmati sunt, conferri non possunt canonicatus, praebendae, & aliae dignitates. *Sixtus 5. constit. 84. Cum caelestis*.

Vide, *Filii spurii, naturales, & illegitimi*. Vide, *Filii clericorum*.

Illegitimare.

Illegitimare aliquos, ne possint matrimonium contrahere, pertinet ad Ecclesiam. *Concil. Senonen. c. 17.*

Illicitum.

Illicitum, in necessitate fit licitum. *De reg. iuris cap. Quod non est*.

Illicitum factum non subsistit, nec inducit obligationem. *ibid. cap. Quod*.

Illicitum alicui suo nomine, est etiam illicitum, nomine alterius. *de regulis iuris in 6. reg. 67.*

Illicitum vna via, non est licitum alia via. *ibid. reg. 84.*

Illiteratus.

Vide, *ignorans*.

Illyricorum Collegium Laureti.

Vide, *Laureti*.

Illusiones Daemonum.

Vide, *Demon*.

Imagines.

Imagines Christi, & Sanctorum colendae sunt. *Gregor. 1. l. 7. ex regeft. ep. 54.*

Imagines non adorantes sunt haeretici. *Conc. Rom. 3. sub Gregorio 2. Concil. Nicanum 2. act. 2. 3. 4. & 5. & tandem act. 7. & anathema est contrarium dicens. ibid. Conc. constantinop. 4. can. 3. constantiense in const. Martini 5. circa medium. Concil. Mogunt. 4. cap. 41. Concil. Tridentin. ut infra.*

Imagines non sunt adorandae, secundum se, & absolute, sed Deus, & Sancti representati per eas. *Gregor. 1. l. 9. ex regeft. ep. 9. l. 7. ex regeft. ep. 54. Gregor. 2. epist. 10. & 12. concil. Senon. c. 14. Conc. Mogunt. 4. c. 42. Concil. Trid. sess. 25. in decr. de inuocat. Sanctor.*

Imagines adorando non adorantur idola, sed Deus in eis, & Sancti representati. *Greg. 2. epist. 10. & 12. Conc. Nican. 2. act. 5. in fine. Concil. Mogunt. 4. c. 42. Conc. Trid. sess. 25. in decr. de inuocat. Sanctorum.*

Imagines Sanctorum depingendae sunt; & antiquitus, ac semper fuerunt depictae. *Gregor. 2. ep. 10. ad Leonem Isaurum. Conc. Nican. 2. act. 3. 4. 5. & 6.*

Etiam in veteri lege fieri solitae erant imagines, & adoratae erant. *Adrianus 1. ep. 1. & 2. Nicolaus 1. ep. 2.*

Ex multorum Sanctorum Patrum testimonio imagines sunt pingendae, & adorandae. *Adrianus 1. & 2.*

Imaginum vsus est maximae necessitatis, & utilitatis in Ecclesia. *Gregorius 2. ep. 12. ad Leonem Isaurum.*

Imagines Sanctorum non sunt violandae. *de consecr. dist. 3. c. Perlatum, & c. Venerabiles*. Violantes, vel prosternentes imaginem Crucis, B. V. vel Sanctorum, grauiter puniendi. *de off. ord. in 6. cap. Si Canonici.*

Imago Christi non est representanda in agno, sed in figura humana. *de consecr. dist. 3. c. Sextam.*

Imagines Sanctorum per excommunicatos, non permittantur pingi in Ecclesijs; admittens eos ad pingendum, excommunicetur. *Conc. constantinop. 4. c. 7.*

Imagines lasciuiae in Ecclesia non tolerandae. *concil. Senon. in decr. morum c. 40. conc. Mogunt. 4. c. 41. concil. Trid. sess. 25. in decr. de inuocat. Sanctor.*

Imagines Sanctorum non pingendae cum procaci venustate.

ibid. conc. Mediol. 1. ubi inf. alias per Episcopum delendae. Conc. Mediol. ibid.

Imagines in Ecclesijs de nouo non collocandae, nisi ex approbatione Episcopi. *Conc. Senon. in decr. morum c. 40. concil. Mediol. 1. tit. Quae seruanda sunt in sacris Imaginibus*. Nec etiam in Ecclesijs exemptis exponi possunt sine hac approbatione Episcopi. *ibid.*

Imagines sacrae pingi non possunt in Ecclesia inconsulto Parocho. *conc. Mediolan. ibid.*

Si ad aliquam imaginem fiat concursus populorum, & putent populi aliquid diuinitatis in ea esse, de consilio Theologorum, & aliorum mutanda est illa imago, & alia in loco reponenda. *conc. Mogunt. 4. c. 42.*

Imagines Sanctorum, qui à Sede Apostolica non sunt canonizati, vel beatificati, non possunt pingi cum radijs, splendoribus, nec aliud quod cultum indicet, aut representet, potest illis tribui. *Vrb. 8. const. 37. Sanctissimus.*

Imagines praefatas sic pingentes, ab Episcopo, & Inquisitore iudicandi, & quas poenas incurrunt. *ibid. §. 7.*

Imagines istorum hominum si ad Ecclesias deferantur, in loco secreto teneantur, donec à Sede Apostolica super illis fuerit aliquid constitutum.

Eadem confirmat *Vrb. 8. in const. (in appendice) 22. Caelestis*. Vbi iterum prohibet ne pingantur, aut teneantur in publicis, aut priuatis locis cum splendoribus, radijs, aut alijs sanctitatis signis, imagines quorumcumque etiam cum opinione Sanctitatis mortuorum, si à Sede Apostolica non sint canonizati, vel beatificati.

Imagines Christi. Beatae Mariae Virginis, Apostolorum, & Euangelistarum pingi non possunt cum habitu, vel forma noua, non vsitata alias in Ecclesia; neque cum habitu regularium. & sic pictae delendae sunt, ac reformandae. *Vrb. 8. in append. 2. const. 51. Sacrosancta*. Ordinarij, & alij possunt in hac causa iudicare, etiam regulares; & quo ad hoc reuocat priuilegia exemptorum, & iudicio aliorum eos submittit.

Imagines Sanctorum non sunt pingendae habitu profano, vel indecentiam, aut inhonestatem praeferente. & ordinarij iudicant in hoc etiam exemptos. *Vrb. 8. ibid.*

Vide, *Statuae*.

Immunitas.

Immunitas Ecclesiarum, clericorum, & rerum eorumdem defendenda est, quia ab omnibus etiam Imperatoribus, & Regibus (qui numerantur) semper conseruata. *Gregor. 1. lib. 11. ex regeft. epist. 56. & lib. 8. epist. 64. Concil. constantiense post ult. sess. in confirmatione constitutionum imperialium. Conc. Vernense c. 19. Concil. Rauenn. 1. sub Honorio 4. c. 9.*

Immunitas Ecclesiae, & personarum ab Episcopis est defendenda. *de immunit. Eccles. in 6. c. Decet domum. §. Ordinarii.*

Immunitas Ecclesiae in duobus praecipue consistit. Primo, vt clerici, eorumque possessiones, & bona sint immunia, seu libera à tributis, vectigalibus, muneribus, & solutionibus saeculi, & laicorum. Secundo, vt confugientes ad Ecclesias, ab eis non extrahantur, nisi in quibusdam casibus. *Conc. colon. 2. p. 9. c. 20.*

Immunitate à soluendis tributis, & pedagogijs laicorum gaudent Ecclesiae & personae Ecclesiasticae. *23. q. 8. c. In qualibet. c. Sancitum est. & c. Secundum*. Vide, *Excommunic. Bulla Cæna*.

Immunitas Ecclesiarum, & personarum in soluendis pedagogijs, &c. est de iure diuino. *de censibus in 6. c. Quamquam*. Dei ordinatione, & canonicis sanctionibus est instituta. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 20.*

Impediens Ecclesiasticos ne immunitate gaudeant, trahendo ad forum saecularem, vel ne vtantur literis Sedis Apostolicae, quas poenas incurrunt. Vide, *Impediens*.

Immunitate gaudet etiam Ecclesia non consecrata. *de immunitate Eccles. c. Ecclesia*.

Immunitate gaudet reus fugiens ad Ecclesiam, nec potest extrahi, aut damnari ad mortem vel ad membra (nisi in certis casibus infra) *de immun. Eccles. c. Inter alia*. Vide, *Fugiens*. Seruus fugiens ad Ecclesiam, Domino restituendus, sed cum

impunitate promissa, de *immunit. Eccles. c. Inter*. Vide, *Fugiens*. Vide, *Ecclesia*.

Immunitatis Ecclesiastica violatio, Episcopo olim reservata. *Extra, de privilegijs. c. Inter cunctas*. Nunc autem Papæ. Vide, *Excommunic. Bulla Cœne*.

Immunitate non gaudent, qui in Ecclesijs delinquant, vel in cœmeterijs, vt occidentes, aut mutilantes in eis. *De immunit. Eccles. c. fin. conc. Colon. 2. par. 9. c. 20.*

Non gaudent immunitate hæretici, vel suspecti ad Ecclesiam fugientes. *Ioan. 22. const. 1. Ex parte*.

Immunitate Ecclesiæ non gaudent latrones publici, neque depopulatores agrorum, neque grassatores viarum. *De immunit. Eccles. c. Inter alia*.

Immunitate non gaudent hæretici, &c. *Ioannes 22. const. 1. Ex parte*. Vide, *Hæretic. pœna*. Vide, *Hæret. inhabilitates*.

Immunitatem violans Ecclesiarum, vel personarum laicus, siue iudex, siue alius, ipso facto est excommunicatus. *de sent. excommun. cap. Nouerit. conc. Mogunt. 4. c. 76.* Est excommunicatus in Bulla Cœne. Vide, *Excommun. in Bulla Cœne*.

Item facientes statuta contra Ecclesiasticam immunitatem, siue magistratus, siue rectores, aut consules, easdem penas incurrunt. *de sent. excommun. c. Nouerit*.

Contra violantes Ecclesiasticam immunitatem confirmat omnes penas. *conc. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. curiæ c. 3.* Etiam latas per extraneas incognitas. & tandem *Greg. 14. const. 7. Cum alias*.

Casus seu delicta quæ faciunt, vt aliquis non gaudeat immunitate Ecclesiæ. Isti laici si confugiunt ad Ecclesiam, non gaudent immunitate. Latrones publici, viarumque grassatores, qui publicas feratas obident, ac viatores ex insidijs aggrediuntur. Depopulatores agrorum. Homicidia, vel mutilationes membrorum in Ecclesia committentes, vel in cœmeterijs. Occidentes aliquem proditoriè. Assassini, hæretici, rei læsæ maiestatis in personam ipsiusmet Principis. *Gregor. 14. const. 7. Cum alias*.

Personæ istæ laici, si ad Ecclesias, vel monasteria confugerint, si requirantur à curia sæculari, clerici, religiosi, &c. debent eos consignare, & absque periculo incurrendi irregularitatem id faciunt. *ibid.*

Sed sine expressa licentia Episcopi tantum (priuatique quo ad alias) consignari non possunt præfati delinquentes, alias extrahi non possunt. Excepto casu quo Episcopus, & aliæ personæ Ecclesiasticæ, apud quas sunt requisiti, nolint concedere, nec extractioni, aut carcerationi assistere. *ibid.*

Postquam autem extracti sunt ab Ecclesia, reponi debent in carcere Ecclesiastico, & bene custodiri etiam per custodiam sæcularis iudicis, & non possunt ex hoc inde abstrahi, nisi per Episcopum, vel alium ab eo deputatum constiterit, an præfati extracti verè commiserint crimina, quæ sibi opponuntur & sunt præfati generis, quo constituto tradendi sunt curiæ sæculari. *ibid.*

Hæresis verò crimen iudicandum est à iudice Ecclesiastico. *ibidem*.

Reuocantur omnia priuilegia extrahendi de Ecclesia fugientes ad eam quibuscumque concessa. *ibid.*

Pragmatica Gallicana præiudicialis immunitati Ecclesiæ abrogata est à Concilio *Later. 5. sess. 11. const. 3. Pastor æternus*. Nullus potest ea vti. *ibid.*

Immunitatis Ecclesiarum lesiones & præiudicia, etiam per conuentionem, aut tolerantiam adhuc vigentia abrogantur, & annullantur. *Vrbani 8. in append. 2. constit. 47. Romanus Pontifex*. Non iuuat præscriptio longissimi temporis, neque non vsus, neque contrarius vsus, neque non publicatio, neque permissio, neque permissio impressionis librorum, qui continent hæc præiudicia illata Ecclesijs per longam moram, neque conuentionem, aut tolerantiam. *ibid.*

Alia huiusmodi considerata sunt ibi, quia necessaria.

Vide, *Ecclesiæ immunit.* Vide, *Clerici*. Vide, *Fugiens*. Vide, *Excommunic. in Bulla Cœne*. Vide, *Crux*. Vide, *Ecclesia circa confugientes*. Vide, *Ecclesiæ bona*. Vide, *Libertas*.

Impeccabilitas.

Impeccabilitas acquiri non potest ab homine in hac vita. *Clement. de heret. c. fin.* Neque exemptus est homo à ieiunio, &c. ob quamcumque perfectionem acquisitam. *ibid. concil. Vienn. Gener.*

Impedimentum.

Impedimenta electi probari possunt per laicos, & fœminas, non per famam, & auditum. *de testibus c. Tam literis*.

Impedimentum non præstat, quod de iure non sortitur effectum. *de regulis iuris in 6. reg. 52.*

Impedimenta matrimonij.

Impedimentum matrimonij ex consanguinitate non excedit quartum gradum. *De consanguin. & affinit. c. Non debet*. Vide, *Consanguinitas*. Vide, *Gradus*. Vide, *Matrimonium*.

Impedimentum matrimonij ex cognatione spirituali ex quocapitibus oritur. Vide, *Cognatio spiritualis*.

Impedimento cessante, reassumitur matrimonium. *de frigidis, & maleficiatis. c. Fraternitatis*.

Machinatio mortis coniugis, impedit matrimonium. *De diuortijs cap. 1.*

Impedimentum insanabile dirimit matrimonium. *de consangu. & affinit. c. Ex literis*.

Impedimentum matrimonij probatum per dictum alicuius, non iuratum quam vim habet. *de sponsalib. c. Preterea il 2.*

Impedimentum matrimonij malitiosè opponens, quomodo puniendus. *conc. Lateran. 5. c. 51.*

Ecclesia potest instituere impedimenta dirimentia matrimonij. *conc. Trident. sess. 24. can. 4.*

Vide, *Matrimonium*. Vide, *Affinitas*. Vide, *Compater*. Vide, *Consanguinitas*. Vide, *Cognatio spiritualis*.

Impedimentum publicæ honestatis.

Impedimentum hoc oritur ex consanguineorum matrimonio. *de sponsalibus cap. Sponsam. cap. Ad audientiam*. sub eodem tit. in 6. cap. 1.

Item oritur ex sponsalibus consanguineorum. *ib. & in 6. c. 1.*

Oritur etiam ex sponsalibus consanguineorum esto nullis ex quocumque defectu, excepto defectu consensus. *de sponsalib. in 6. c. 1. sed Trid. conc. sess. 24. de matrimon. refor. c. 3.*

Docet, quod, quando fuerunt nulla, non oritur impedimentum.

Oritur ex contractu facto à maiori cum minori, etiam inualidè. *de sponsalibus. c. Iuuenis*.

Non oritur ex contractu cum minore ante septennium. *De desponsatione impuberum c. Duo pueri. c. Literas c. Accessit*.

Sed oritur ex contractu cum minori post septennium. *ibid. c. Literas. c. Accessit. & c. Duo pueri*.

Impedimentum publicæ honestatis, quomodo impedit sponsalia, vel matrimonium. *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 3. Pius 5. const. 62. Ad Romanum*. Vide, *Honestas*. Vide, *Matrim. prohib. rat. publicæ honestatis*.

Item si contrahatur ante septennium, & consentiant post, oritur ex hoc contractu impedimentum publicæ honestatis. *ibid. c. Duo pueri*.

Ex sponsalibus conditionatis non oritur. *de sponsalibus cap. 1. §. Ille*.

A quibus alijs causis oritur hoc impedimentum. Vide, *Sponsalia*. Vide, *Matrimon.*

Impedimentum publicæ honestatis ex sponsalibus validis, non excedit primum gradum. *conc. Trid. sess. 24. de matrim. refor. c. 3.* Sponsalia inualida hoc non inducunt. *ibid.*

Impedimentum affinitatis ex fornicatione contractæ, non excedit primum, & secundum gradum. *ibid. c. 4.*

Vide, *Matrim. prohibita ratione publicæ honestatis*. Vide, *Honestas*.

Impediens . Impedire .

Impediens Ecclesiam ordinari, est sacrilegus. *1. q. 1. c. Sunt quidam . & cap. Iubemus .*

Impediens Sacerdotem in ministerijs grauiter peccat, & nequit dici Sacerdos. *dist. 88. cap. Neque .*

Impediens causas, ne ducantur ad forum Ecclesiasticum, vel ne quis utatur literis Sedis Apostolicæ, excommunicatus est, & non absoluitur, nisi resciat damna partis. *De immunit. Ecclesiar. in 6. cap. Quoniam .* Item impediens ne causa clerici fiat coram ordinario. *ibid.*

Vide, *Excommunicationes Bullæ Cœnæ .* Vide, *Immunitas .* Vide, *Litteræ Apostolicæ .* Vide, *Ecclesiarum immunitas .* Vide, *Ecclesiasticorum immunitas .* Vide, *Clerici .*

Impediri debet malum. Vide, *Malum .*

Impedientes executionem litterarum Apostolicarum, excommunicantur. terræ autem, & loca ad quæ tales personæ declinant, interdicto supponuntur. & priuilegia in contrarium annullantur. *Leo X. constit. 3. In supremo .*

Impediens suos subditos, ne cum clericis faciant contractus, est excommunicatus. *De immunit. in 6. c. fin. Vide, Excommunic. Bullæ Cœnæ .*

Impedientes delegatum Papæ ne officium suum exerceat, per censuras sunt reprimendi. *Concil. Lateran. 3. in appendic. tit. De off. Iudicum delegator. c. 2 .*

Impedientes Religiosos euntes ad Indias, & Regna Orientalia ad prædicandum fidem incurrunt excommunicationem latæ sententiæ. *Vrbani 8. in append. constitut. 16. Ex debito . §. 5 .*

Impedientes citationes, & executiones causarum (in Vrbe Roma) pendentium, siue clerici, siue laici, quomodo puniendi. *Innocentius 8. constit. 17. Officij nostri .*

Impedientes, ne frumentum, & victualia Romam deferantur, excommunicationem incurrunt. *Iulius 2. relatus à Clemente 7. constit. 5. Ad sacram .* Vide, *Excommunicat. Bullæ Cœnæ .* *Gregor. 13. constit. 50. in declarat. inter, & constit. 81. Quæ est Bulla Cœnæ . §. 8 .*

Impedientes Episcopos, aliosve Prælatos, ne sua iurisdictione utantur, incidunt in excommunicationem Bullæ Cœnæ. *Gregor. 13. constit. 81. Consueuerunt . §. 16. Vide, Excommunic. Bullæ Cœnæ .*

Impedire debet superior malum; & si non impedit, censetur consentire. *2. q. 7. c. Negligere .* Vide, *Errare .* Vide, *Error .*

Impedire potens, & debens malum, si non impedit est author illius. *Conc. Later. 3. in append. tit. de pœnit. c. 1 .*

Impedientes mulieres, virgines, &c. ne Religionem ingrediantur, vel ne votum emittant, sine iusta causa, incurrunt excommunicationem. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. Regular. cap. 18 .*

Impenitens .

Impenitentes, vt Ethnicici tractentur. *26. q. 7. c. Erga eum .*

Impenitens Presbyter, ex negligentia nolens facere penitentiam, detrudendus est in Monasterio. *dist. 81. cap. dictum est .* Vide, *Lapsi .* Vide, *Pœnitentia .*

Imperatoris electio, & qualitates eligendi .

Imperator eligendus ab Electoribus Germanis. *De elect. & c. cap. Venerabilem .*

Imperatoris eligendi qualitates per Papam examinandæ. *ibid.*

Eligi non potest tyrannus, paganus, hæreticus, fatuus, vel excommunicatus. & electus vngi non potest. *De elect. cap. Venerabilem .*

Non valet electio, si Electores sunt contempti. *ibid.*

Eligendi ius à Papa datum est Germanis. *ibid.*

Alia multa circa electionem Imperatoris, habes in dicto cap. *venerabilem .*

Imperatoris electio dependere debet, primò à voluntate Papæ, & quare. *Ioan. 8. ep. 155. & 216 .*

Imperator eligendus debet esse fidelis, & obediens Ecclesiæ. *Gregor. 7. lib. 9. ep. 3 .*

Imperator eligi non potest puer. *Alex. 4. constit. 7. Firma .*

Vide, *Puer .*

Imperatoris coronatio, quomodo facienda. *Clemens 7. constit. 28. cum proximo .* Vide, *Coronatio .*

Imperator erga Papam .

Imperium à Papa translatum est à Græcis ad Latinos Occidentales. *de elect. & c. cap. venerabilem .*

A Papa datum est Germanis Principibus ius eligendi. *ibid.*

Fauore Papæ Imperator euehitur ad Imperium. *Ioan. 8. ep. 155. & 216 .*

A Papa vngitur Chrismate, benedicitur, coronatur; & ab eo accipit gladium contra infideles. *Nicolaus 1. ep. 26. Ioan. 8. in Concil. Ticinensi .* *Conc. Roman. sub Ioanne 9. Nicolaus 5. constit. 4. Imperator .* Vide, *Coronatio .*

Imperatores, & Reges Christiani Papæ subduntur. *Ioan. 2. ep. 2. Gregorius 2. ep. 13. Nicolaus 1. ep. 8. dist. 9. cap. Imperatores .* *dist. 66. cap. Si Imperator . cap. Numquam . cap. Constantinus . c. inter nos . & dist. 96. & Clement. de sent. & re iudic. c. Pastoralis .* *Extra, de maiorit. & obediens. cap. vnam sanctam .*

Imperator à Papa est coronandus. *Clem. de iure iurando c. vn. Romani .*

Imperator facere debet iuramentum fidelitatis Papæ. *ibid.* Forma iuramenti, quod Imperator facit. *ibid.* Iurat, se esse Protectorem, & defensorem Papæ, & Ecclesiæ Romanæ. *ibid. & Greg. 7. lib. 8. post epist. 3 .*

Imperatoris processus, nulliter facti, recognoscuntur, & visitantur à Papa. *Clement. de sent. & re iudic. c. Pastoralis .*

Imperator nullum habet ius circa electionem, vel confirmationem Papæ. *Dist. 63. cap. Ego Ludonicus . cap. constitutio . & cap. Tibi Domino . & c. inter nos .*

Imperatores omnes, qui in Christo vixerunt, obediens fuerunt Papæ, & maximo in honore eum habuerunt, secus hæretici Imperatores. *Gregor. 2. ep. 13. Nicolaus 1. ep. 8 .*

Imperatores, & Reges omnes Christiani, sunt oues Papæ. *Ioannes 2. ep. 2. Extra, de maiorit. vnam sanctam .*

Imperator à Papa potest excommunicari, & deponi. *Gregor. 7. lib. 8. ep. 21. Vide infra, Imperatoris depositio, excommunicatio, & c. .*

Imperator est inferior Papa, & Episcopis. *Gregor. 7. lib. 8. ep. 21. Extra, de maiorit. vnam sanctam .*

Imperator tenetur obedire Apostolicis statutis. *Marcellinus ep. 2. Concil. Rom. 6. sub Symmacho .*

Vide, *Papa circa Imperatores, & Reges .*

Imperatoris munus, & obligatio .

Imperator constitutus est in præsidium Ecclesiæ Catholicæ. *Leo 1. ep. ad Leonem Imperatorem .* *Felix 3. ep. 2. Simplicius ep. 8. ad Zenonem .* *23. q. 3. cap. Maximianus . & cap. Ab Imperatoribus .*

Imperator est Protector, Patronus, & defensor Ecclesiæ. *Ioannes 8. ep. 35. & 47 .*

Imperator Papæ iussu bellum inire debet contra inimicos catholicorum. *23. q. 8. cap. Hortatu . cap. ut pridem, & cap. Suppliciter .*

Imperator tenetur auxilium dare Inquisitoribus contra hæreticos ad carcerandum, & alia faciendum, si volunt teneri vt christiani. *Conc. Constantien. sess. vlt. in constit. Martini V. Tenentur hæreticos expellere à suo dominio . ibid.*

Tenetur exterminare hæreticos. *Honorius 3. constit. 1. Has leges . Greg. 9. constit. 4. ille humani .* Vide, *Hæretici persequendi .*

Tenetur operari, vt Concilium sit tutum. *concil. Constant. sess. 14 .*

Imperatoris præsentia. Vide, *ciuitas .*

Tenetur præstare iuramentum fidelitatis Papæ. Vide supra, *Imperator erga Papam .*

Imperator persequens inimicos fidei, contulit maximè Imperio. *Simplicius ep. 14 .*

Imperator non potest vnionem facere cum Saracenis, hæreticis, schismaticis, paganis, alijsque non habentibus vnitatem

tem Ecclesiæ Romanæ. *Clement. de iure iuran. cap. vn.*
Imperatores multi de Ecclesia benemeriti, quorum imagini-
bus indulgentias concessit *Sixtus 5. const. 73. Laudemus.*
& nominantur, qui sint. *ibid.*

Imperator circa Concilia.

Imperator non potest congregare Concilium, sed rogat Pa-
pam, ut congreget. *Nicolaus 1. ep. 8. circa finem.*
Imperator non debet interesse Synodis, seu Concilij. *Nico-
laus 1. ep. 8.*
Sed potest eis interesse, quando agitur de fide. *Nicolaus 1. in
decr. tit. De Imper. c. 2. dist. 96. c. Vbi nam.*
Est præsens Concilij, ut confirmet fidem, non ut ostendat po-
testatem super ea. *dist. 96. cap. Nos ad fidem, & c. Qua-
dam capitula.*

Imperator circa Ecclesiastica.

Imperator non potest iudicare Ecclesiasticos, nec eorum fa-
cta. *dist. 96. c. Denique. c. Cum verum. c. Satis euidenter.*
& c. *In scripturis. Stephanus 6. ep. 1.*
Nullam causam Ecclesiasticam potest iudicare. *Dist. 97. cap.
Ecclesie mee, & c. Victor.*
Imperator non potest conferre dignitates Ecclesiasticas. *Con-
cil. Claramont. c. 16.*
Imperatori non subduntur res Ecclesiæ. *23. q. 8. c. Conuenior.*
Nicolaus 1. in decr. tit. De Imper. c. 1.
Imperator non potest se ingerere in electionibus Episcopo-
rum. *dist. 63. c. Valentinianus.*
Imperatoris suafu, & placito multos Episcopos Papa eligit,
& instituit. *dist. 63. c. Reatina. c. Nobis. & c. Lectis.*
Imperator nullam habet potestatem circa dogmata Ecclesiæ.
Gregor. 2. ep. 12. ad Leonem Isaurum.
Imperator ditando Ecclesiam non fuit seductus à diabolo.
Conc. Constantien. contra a. 39. Vuicleff.

Imperatoris potestas, & iura.

Imperator quo ad ciuilia, & sæcularia gerit in terris similitu-
dinem Christi, non verò quo ad spiritualia. *Stephanus 6.
epistol. 1.*
Imperator est inferior Papa, & Episcopis. *Gregor. 7. l. 8. ep.
21. Extra, de maiorit. & obed. c. Vnam sanctam.*
Imperatori ab omnibus est obediendum (id est sæcularibus) &
in aliquibus etiam ab Episcopis. *Conc. Turon. 3. c. 1.*
Imperatori insidiantes, si sunt Episcopi, vel clerici, priuandi
sunt gradu; si laici, anathematizandi. *Concil. Aquisgr. 3.
part. 2. c. 12.*
Pro Imperatore, & eius domo, orandum est ab Ecclesijs.
Conc. Rhemense c. 40.
Imperatori subuenit Ecclesia cum subsidijs. *11. q. 1. cap. Ma-
gnum, & c. Si tributum.*
Imperatoris leges obseruandæ sunt ab omnibus. *Dist. 9. cap.
Imperatores. Quando pro Deo feruntur. ibid. dist. 10. c.
De Capitulis.*
Imperator nihil potest presumere contra Dei legem. *dist. 10.
c. Non licet.*
Imperator operari, aut presumere, nihil potest contra Apo-
stolica statuta. *Marcellinus epist. 2. Concil. Roman. 6. sub
Symmacho.*
Imperator non potest citare aliquem extra suum territorium.
Clem. de sent. & re iudic. c. Pastoralis.

Imperatoris depositio, vel excommunicatio.

Imperator potest à Papa deponi. *De sent. & re iud. in 6. c. ad
Apostolica. Quibus ex causis deponi possit. ibid. Gregor.
7. lib. 8. ep. 21.*
Imperator suspectus de hæresi, vel contumax Ecclesiæ, ex-
communicatur, & deponitur ab Imperio, & subditi absol-
uuntur à iuramento fidelitatis, ne obediant, & alius eligi-
tur. *Conc. Lugdun. Gener. 1.*
Imperator, & Imperatrix ob persecutionem factam S. Ioanni

Chrysostomo, excommunicantur ab *Innocent. 1. epistol. 30.*
Imperatorem se gerens Andronicus Palæologus, ob schisma
*Clem. V. excommunicatur. Extra de sent. excom. c. Ad cer-
titudinem.* sic præstantes auxilium, &c. *ibid.*
Imperator *Henricus 3. excommunicatur à Gregor. 7. sed po-
stea poenitet, & restituit omnia Ecclesiæ iura sub Calisto 3.
const. vn. Omnipotenti. c. In nomine.*
Imperator *Fridericus excommunicatus reconciliatur, & hu-
miliat se Papæ. Alex. 3. const. 8. Exigunt.*
*Fridericus 2. deponitur ab Innoc. 4. const. 3. Ad Apostolica,
anno 1243.*
Vide, *Papa circa Imperatores, & reges.*

Imperio vacante.

Imperiali Sede vacante, nullus potest assumere titulum Vica-
rij imperij, sub poena excommunicationis. *Extrau. Ioann.
22. Ne sede vacante. c. Si fratrum.* Eandem incurrunt,
dantes auxilium, fauorem, &c. *ibid.*
Imperiali Sede vacante, iurisdictio deuoluitur ad Papam.
ibid. & Clem. de sent. & re iudic. c. Pastoralis, in fine.

Impetratio. Impetrare.

Impetratio beneficij non valet, si tacetur dignitas impetrantis
in supplicatione. *De rescriptis c. Ad aures. c. Cum ad eo,
& c. Postulasti. Conc. Later. 3. in append. tit. De interpr.
verb. cap. 8.*
Impetrans beneficium, si sit perpetuus Vicarius, & hoc tacet,
caret effectu. *De rescript. c. Postulasti.*
Impetrans rescriptum in leui negotio, non est audiendus in
gravi. *De rescript. c. Sedes Apostolica.*
Impetrans rescriptum, de litigando cum aliquo, si tentat cum
alio, caret impetratis. *ibid.*
Impetrans plura rescripta à pluribus iudicibus super vna re,
caret impetratis. *ibid. c. Ex tenore.*
Impetratio pro Ecclesia numerata, non valet, si de numero
non fit mentio, & alteratur numerus. *de rescriptis c. con-
stitutus.*
Impetrans, si tacuit verum, & expressit falsum, caret impe-
tratis. *ibid. c. Super literis.* Videntum tamen, an ta-
lis expressio, vel silentium sit tanti momenti, ut ijs cog-
nitis, non fieret concessio. *ibid.*
Impetrans restitutionem beneficij, tacendo suam excommu-
nicationem, & causam priuationis, caret effectu. *De re-
script. c. Dilectus filius.*
Impetrante aliquo à Papa, confirmationem rei litigiosæ, quan-
do potest iudex prosequi causam. Vide, *Index.*
Impetrans electionem iudicis, nequit eligere ultra duas die-
tas, à Diocesi. *De rescript. c. Nonnulli.*
Impetrante aliquo primam dignitatem in Ecclesia vacaturam,
si secundus impetrat certam dignitatem cum vacauerit, si
vacat datur primo. *De off. iud. deleg. c. Ex parte N.*
Impetrans beneficium à Papa contra pronunciationem Papæ,
hac tacita, nulliter impetrat. *De sent. & re iud. cap. Cum
olim.*
Impetratio secundæ præbendæ non expressa prima, quando
valet. *De concess. præb. c. Literas.*
Impetrans beneficium vacaturum per mortem, non intelli-
gitur impetrare per renunciationem. *de rescript. in 6. cap.
Susceptum.*
Impetrans beneficium, si eo tempore, ipso nesciente, aliud
sibi datur, valide impetrat; & si sint impossibilia, alte-
rum eligit. *ibid. c. Gratia.*
Impetrantibus duobus, primus præfertur. Si simul obtinent,
præfertur qui primò præsentauit. Si simul præsentant, re-
mittitur ad receptores, si plures concurrunt ad vnum,
quam ad alium. *de rescript. in 6. c. Duobus.*
Impetrari potest beneficium, quod confert ecclesia ex donatio-
ne laici, etiam si non fiat mentio de illa circumstantia. *De
præbend. c. Dilectus filius G.*
Impetrari non possunt literæ Apostolicæ, in causis sine manda-
to Domini. *de rescript. c. Nonnulli. §. Sunt, & alij.*
Impetrans gratiam concernentem interesse Camere Apostoli-
cæ, in-

ce, intra tres menses tenetur eam præsentare, ut registretur, alias nulla sit. *Pius 4. const. 98. Ingens.*

Vide, *Benefic. impetratio*, & alia sub illis titulis.

Impetrans cum mendacio, nulliter impetrat. *Honorius 3. ex Cirone, de clericis coniug. c. 1.*

Impetrans literas Apostolicas, sine mandato Domini. Vide, *Litera.*

Impositio manuum.

Imponenda est manus, baptizatis ab hæreticis. *conc. Arelat. 1. c. 8. (id est datur absolutio.)*

Impositio manuum multiplex. Vide, *Manus impositio.*

Impotentia. Impotens.

Impotentia constante ad coeundum, matrimonium quando dirimitur. *de frigidis, & maleficiatis. c. Laudabilem.*

Impotens ad copulam, non potest contrahere matrimonium. *ibid. de frigidis, & maleficiatis. c. Quod sedem. Vide, Matrimonia prohibita.*

Impossibile.

Impossibilium non datur obligatio. *de regulis iuris in 6. reg. 6.*

Imprimere. Impressor.

Impressio librorum, & aliorum, quomodo, & cum qua licentia facienda. Vide, *Libri.*

Sine licentia Ordinarij, nec liber, nec carta aliqua, potest imprimi. *conc. Colon. 2. par. 12. c. 9.*

Impressores librorum prohibitorum, quas penas incurrunt. *Pius 4. const. 76. cum pro munere.*

Romæ imprimi non possunt libri sine licentia Cardinalis Vicarij, & Magistri Sacri Palatij. *Leo X. const. 12. Inter sollicitudines.*

Alibi imprimi non possunt sine licentia Episcopi, & Inquisitoris hæreticæ prauitatis. *ibid.*

Librarij imprimentes sine his licentijs, perdunt libros, & centum ducatos applicandos fabricæ S. Petri. *ibid.*

Imprimentes libros de rebus sacris, vel imprimere facientes sine nomine authoris, nisi prius ab Ordinario fuerint approbati, penam anathematis incurrunt. *conc. Trid. sess. 4. in decr. de editione, & usu sacrorum librorum.*

Imprimi non possunt miracula, gratiæ, beneficia, reuelationes, & alia huiusmodi, tamquam accepta per intercessionem alicuius, adhuc non canonizati, aut beatificati à Sede Apostolica, sine huius licentia. *Vrbani 8. const. 37. Sanctissimus. §. 2.*

Imprimentes, quas penas incurrunt. *ibid. §. 7. Vide, Libri.*

Impuber.

Impuber clericatum ingrediens, si per annum non reuocatur à patre, non potest amplius reuocari. *de Regularibus cap. Si quis ante.*

Impuber profitens religionem, non tenetur ad eam, nisi ratificet factus maior. *de Regularibus c. Significatum.*

Impuber factus religiosus ex patris complacentia, factus maior, si vult resilire, potest. *ibid. c. cum simus.*

Impuberes possunt per patrem contrahere matrimonium; & si pater contrahit, illud est implendum. *De desponsat. impuberum cap. 1.*

Impuberum matrimonia, quando pro bono pacis tolerantur. *ibid. cap. Vbi non est.*

Impuberes non contrahunt matrimonia, sed sponsalia. *De desponsat. impuberum c. fin.*

Impuber percussus clericum, potest ab Episcopo absolui. *de sent. excom. cap. 1.*

Potest absolui, siue hoc petat ante pubertatem, siue post. *ib. cap. fin.*

Impuber canonicus non vocatus ad electionem, non potest opponere de contemptu. *de elect. in 6. c. Ex eo.*

Impuber occidens aliquem, non fit irregularis. *Ioann. 8. ep. 146. Vide, Infans. Vide, Puer.*

Impugnare.

Impugnans aliquid, non potest ex eo fructum accipere. *De regulis iuris in 6. reg. 38.*

Imputare.

Imputare non debet alicui, si per ipsum non stat, quin fiat, quod faciendum est. *de regulis iuris in 6. reg. 42.*

Incantatio. Incantator.

Incantationibus vacantes, eijciantur ab Ecclesia. *Conc. Laodice. c. 36. Conc. Carthag. 4. c. 89. Ipso facto sunt excommunicati. conc. Sabin. c. 25.*

Incantationes, auguria, auspitia, &c. fugienda. *Lib. 2. constit. Apost. c. 61.*

Incantationes cum verbis sacris, symboli, &c. illicitæ sunt, & indignæ Christiano homine. *conc. Lucense 2. c. 74.*

Incantationes facientes super infirmos, si laicus excommunicetur; si clericus degradetur. *26. q. 7. Admoneant.*

Incantatores, seu ligatores, si clerici ab Ecclesia eijciendi. *conc. Lucen. 2. c. 59.*

Incantatores exterminandi. *Gregor. 1. lib. 9. ex regest. ep. 47.*

Incantatores consulens, ipso facto est excommunicatus. *concil. Sabinense c. 25. concil. Roman. 1. sub Gregorio 3. c. 12. Zacharias ep. 1.*

Incantatores sunt, qui certis verbis artem exercent ad effectus, quosdam faciendos. *26. q. 3. c. 1.*

Incantationibus vacantes, siue clerici, siue laici, grauiter puniendi, & quomodo. *Leo X. const. 7. Superna.*

Vide, *Sortilegi.* Vide, *Magi.* Vide, *Damon.*

Incarnatio.

Incarnatio à tota Sanctissima Trinitate facta est, licet solum Verbum fuerit incarnatum. *de fide, & summa Trinit. c. 1.*

Incarnatio Filij Dei, facta est ad vnitatem personæ. *Clement. de fide, & summa Trinit. c. 1.*

Incarnationis mysterium, fide magis honorandum, quam curiosè scrutandum. *in Concil. Ephesino ep. Cyrilli ad Nestorium.*

Vide, *Christus.* Vide, *Diuina personæ.* Vide, *Verbum.* Vide, *Trinitas.*

Incantus.

Incautè loquens, percutit pusillos, & infirmos. *Dist. 45. c. Sanè percussor.*

Incendiarius.

Incendiarij sunt excommunicati. *23. q. 8. cap. Si quis. cap. Pessimam. post ep. 2. Eutychiani.*

Incendiarij priuantur Ecclesiastica sepultura. *23. q. 8. cap. Pessimam.*

Incendiarij pœnitentia est, ut in Ierusalem, vel ad S. Iacobum in Hispania per annum feruiat. *ibid.*

Incendiarij pœnam relaxans Episcopus, damnum resarciat, & per annum à Pontificalibus absteineat. *23. quest. 8. cap. Pessimam.*

Incendiarij possunt à Principibus puniri, sed consultis Episcopis. *ibidem.*

Incendiarius, siue à consilio, siue à casu, tenetur ad resarcienda damna. *de iniurijs, & damno dato. c. Si egressus, & cap. Si quis domum.*

Incendiarius à consilio, præter restitutionem, per tres annos pœniteat. *ibid. c. Si quis domum.*

Incendiarij casus solet Episcopo reseruari. *Extra, de priuilegi. c. Inter cunctas.*

Incendiarij declarati per sententiam Ecclesiæ à solo Papa, possunt absolui. *de sentent. excom. c. Tua nos.*

Incendiarij Ecclesiarum, si in morte pœnitent habent Ecclesiasticam sepulturam; secus si non pœnitent. *de raptorib. cap. In literis.*

Hæres incendiarij Ecclesiæ, tenetur ad restitutionem. *de raptoribus c. In literis. Vide, Ecclesiarum incendiarij.*

Incerta.

Incerta non possunt iudicari. Innoc. 1. ep. 2. c. 19. 2. q. 1. cap. Nomen. 30. q. 5. c. indicantem. Vide, Dubia. Vide, iudicare. Vide, iudicium.

Incestus, incestuosus.

Incestuosus est, qui copulatur carnaliter cum vxore relicta fratris, cum germana, nouerca, sobrina, cum filia auunculi, vel relicta ab eo, cum filia patru, cum priuigna, vel cum alia, quam habuit aliquis ex sua consanguinitate. 35. q. 2. c. De incestis. concil. Aurelian. 3. c. 10. conc. Epau. c. 30. conc. Aurel. 4. c. 27. conc. Turon. 1. c. 22. concil. Agathen. cap. 61.

Incestuosus dicitur, quicumque copulatur carnaliter cum aliqua consanguinea. ibid.

Incestuosi sunt infames, non possunt accusare, nec testificari. Calistus 1. ep. 2. Vide, Accusare qui non possunt.

Incestuosi excommunicandi sunt. Gregor. 1. l. 12. ep. 32. 35. q. 2. c. De his. c. de incestis q. 8. c. incestuosi.

Incestuosi per Episcopum expellendi ab Ecclesia, donec pœniteant. conc. Mogunt. c. 53. & concil. Mogunt. sub Leone 4. cap. 28.

Incestuosi si non corriguntur per sacerdotes, corrigantur per sæculares. conc. Turon. 3. c. 41. conc. Vornat. 1. c. 79. Colon. 1. cap. 5.

Incestuosi, in pœnitentiam, ad missam Cathecumenorum tantum admittendi sunt; & cum eis nullus communicare debet. conc. illerdense c. 5. conc. colon. 1. c. 5.

Incestuosa matrimonia, sunt prohibita. conc. Agathen. c. 61. conc. Aurel. 3. c. 10. Aurel. 4. c. 27. Matiscon. 1. c. 18. Epau. c. 30. 35. q. 2. c. De incestis.

Incestuosa matrimonia sunt separanda, quia non sunt vera. conc. Tolet. 17. c. 14. Et sic nubentes non possunt cum alijs, post separationem nubere. ibid. Vide, Matrimonia prohibita ratione consanguinitatis.

Incestuosos non potest aliam coniugem accipere. 35. q. 6. c. Ab isto die.

Incestuosum matrimonium, quando tenet, & quomodo adesse potest obligatio reddendi debitum, absque eo, quod possit peti; quando scilicet vnus coniux est conscius incestus, alius verò non. & conscius non potest vterius nubere. de eo, qui cognouit c. Transmissa.

Incestus causæ per Ecclesiæ iudicium terminandæ sunt. conc. Vornatiense 1. c. 79. Conc. colon. 1. c. 5. Concil. Triburien. 1. cap. 42.

Incorrigibilis.

Incorrigibilis quandiu ita manet in peccato, absolui non potest. 24. q. 2. c. Damnationis.

Incorrigibiles à peccatis, excommunicandi sunt. 24. q. 3. cap. Tam sacerdotes, & c. Ecce autem.

Incorrigibiles inter regulares. Vide, Regulares. Vide, Electi.

Iudicium.

Sine iudicijs fieri non potest iudicium. 2. q. 1. c. Nomen. 30. q. 5. c. indicantem. Conc. Nicæn. 1. ex Iulio c. 17. De regulis iuris c. Cum in contemplatione.

Iudicia delicti debent esse indubitata, vt conuincant. 2. q. 8. c. Sciant. 11. q. 3. cap. Quamuis. Conc. Nicæn. 1. ex Iulio 1. cap. 17.

Iudicia manifesta sunt, quæ iudiciario ordine comprobantur. Iulius 1. ep. 2. c. 19.

Sine iudicijs certis dari non possunt tormenta reo. Sixtus 2. ep. 2. Zephyrinus ep. 1. Victor. 1. ep. 1. De regulis iuris cap. cum in contemplatione.

Vide, Index. Iudicare. Iudicium. Vide, Incerta. Vide, Dubia.

Indicis Congregatio. Index librorum.

Indicis Congregatio erecta per Sixtum 5. pro reuisione librorum prohibitorum, confirmatur à Clem. 8. const. 36. Sacrosanctum. Vide, congregatio.

Index librorum prohibitorum approbatur à Pio 4. constit. 77. Dominici.

Indicis regulæ obseruandæ pro libris prohibitis. ibid.

Indifferentia.

Indifferentia dicuntur, quæ non sunt contra fidem, neque contra bonos mores. Dist. 12. c. Illa autem.

Indignus.

Indignos ordinans, priuatur potestate ordinandi. dist. 81. c. Tantis.

Indignum electum confirmans, priuatur potestate confirmandi, & perceptione fructuum beneficij. De elect. & c. cap. Nihil est. Vide, eligendus. Vide, Confirmare.

Indignis non profunt, sed nocent Sacramenta. 1. qu. 1. cap. Per Isaiam.

Inducia.

Induciæ concedendæ sunt Episcopo accusato pro defensione. longæ debent esse; nec breuiiores, quam sex mensium. Felix 2. ep. 1. c. 21. Damasus ep. 4. 3. q. 2. c. Quanto tempore. q. 3. c. de inducijs. & c. induciæ accusatis.

Induciæ non sunt negandæ restitutis. 3. q. 2. c. Electis. c. Prius. c. Tandiu, & q. 3. c. Cum accusatus.

Induciæ deliberatoriæ non dantur reo, si per literas citatorias potuit edoceri. de dilat. c. Præterea.

Induciæ quando dandæ, & quando non. de dilat. c. Literæ tuæ.

Indulgentia.

Indulgentiæ à Papa moderatè concedendæ. concil. Lateran. 4. cap. 62.

Episcopus non potest concedere indulgentias superfluas, sed has tantum. In die dedicationis Ecclesiæ, indulgentias vnus anni. Pro anniuersario dedicationis Ecclesiæ, dies quadraginta. Conc. Later. 4. c. 62. conc. Rauennaten. 4. sub Ioann. 22. c. 20.

Non possunt Episcopi concedere maiorem indulgentiam, quam dierum 40. de pœnit. & remiss. c. Cum ex eo. & sub eodem tit. in 6. c. 1. concil. Later. 4. c. 62. conc. Constant. in const. Martini 5.

Archiepiscopi in Prouincia possunt concedere dies 40. indulgentiæ, iuxta canones. id est, dierum 40. de pœnit. & remiss. c. Nostro.

Indulgentias concedere non possunt Abbates, vel alij. de excessibus Prælat. c. Accedentibus.

Indulgentiæ à Prælati conceduntur subditis tantum. de pœnit. & remiss. c. Quod autem. conc. Later. 3. in append. tit. de pœnit. c. 4. Conc. constantiense in const. Martini 5.

Indulgentiæ non sunt fraudes, sed legitimæ remissiones. Leo 10. const. 40. Exurge.

Indulgentiæ concessæ à Papa, profunt etiam defunctis. Ioannes 8. ep. 144.

Indulgentiæ habent veram efficaciam, dum à Papa, vel Episcopis conceduntur. Concil. constantien. contra art. 42. Vicleff.

Indulgentia plenaria concedi solet ijs, qui vadunt in Terram Sanctam contra Turcas; & eis, qui ipsos iuuant elemosynis, si confessi, & contriti sunt. conc. Later. 4. in decreto expeditionis pro Terra Sancta.

Indulgentiæ anni Sancti à pœnitentibus confessis acquiruntur. Extra, de pœnit. & c. c. Vnigenitus.

Indulgentias anni Sancti, melius lucratur qui magis deuotè visitat Ecclesias. Extra, de pœnit. & c. c. Antiquorum.

Vide, Annus Sanctus.

Indulgentias lucrari non potest, qui habet casus Pape reseruat in Bulla Cœnæ. Extra, de pœnit. & c. c. Et si Dominici.

Indul-

Indulgentiæ concessæ Populis à Papa, publicandæ sunt ab aliquo prouido viro cum licentia Episcopi, vel eius Vicarij. *Concil. Turon. 4. c. ult.*

Indulgentiæ sumuntur de thesauro Ecclesiæ, qui constat ex meritis Christi, & Sanctorum. *Leo X. const. 40. Exurge.* Indulgentiæ non solum sunt licite, sed salutares, vtilis, & expedites. *ibid.*

Indulgentiæ valent ad remissionem pœnæ debitæ pro peccatis actualibus. *ibid.*

Indulgentiæ non dantur pro solis peccatis publicis, sed etiam pro alijs. *ibid.*

Indulgentiæ profunt omnibus dignè accipientibus. *ibid.*

Indulgentiæ, quæ prius per Quæstores publicabantur, possunt, & debent per duos de Capitulo iussu Episcopi publicari. *Concil. Trident. sess. 21. de reform. c. ult.*

Indulgentias publicantes, accipere possunt eleemosynas oblatas, nulla accepta mercede pro se. *Conc. Trid. ibid. c. ult.*

Indulgentias concedendi potestas concessa est à Christo Ecclesiæ: contrarium dicens, est anathema. *Conc. Trident. sess. 25. in decr. de Indulgentijs.*

Indulgentiæ moderatè ab Episcopis concedendæ. *ibid.*

Indulgentiarum abusus ab Episcopis ad Papam referendus. *Conc. Trid. ibid.*

Indulgentiæ profunt omnibus Christianis contritis, & confectis, quando eas concedit Papa, ex pia causa, peregrinatione, &c. *Concil. Constantiense sess. ult. in constit. Martini V. circa medium.*

Indulgentia Plenaria solita concedi à Papa, semel in vita, & in articulo mortis, præuijs quibusdam pijs operibus, valida, & efficax est. *Concil. constantiense sess. ult. in dissolutione concilij.*

Indulgentiæ, quas poterant quædam loca pia olim concedere, omnes reuocantur. *Pius IV. const. 62. de commissio.*

Indulgentiæ concessæ pro Quæstuationibus, ijs, qui porrigunt manus adiutrices pro quocumque hospitali, loco pio, fabrica, &c. omnes sunt reuocatæ. *Pius V. constit. 30. Etsi Dominici.*

Indulgentiæ datæ pro Quæstuationibus, vel confessionibus reseruatorum, omnes sunt annullatæ. *Pius V. constit. 99. Quam plenum.*

Indulgentiæ quibuscumque concessæ, tempore anni Sancti, sunt suspensæ. *Clem. 8. const. 58. in addit. seu declarat. sequenti. Urbanus 8. constit. 16. Omnes, in declarat. seq.*

Indulgentiæ omnes, olim concessæ Regularibus, præter eas quas confirmat, & exprimit *Paulus V.* annullatæ sunt. *Paulus V. const. 21. Romanus. per §§. 19.*

Quanam sunt istæ indulgentiæ, quæ nunc sunt in vigore pro Regularibus. *ibid.* Sed Vide, *Regulares.*

Indulgentiæ à nullo Capitulo, vel Monasterio possunt communicari, nisi seruata forma *constit. Clemens 8. 15. Quacumque*, quæ comprehendit etiam Capitulum Lateranensis Ecclesiæ. *Paulus V. constit. 68. Quæ salubriter.*

Indulgentia plenaria solet à Papa concedi ijs, qui pro necessitatibus Ecclesiæ orationes, & determinata opera pia faciunt. *Urbanus 8. constit. 82. Quod ab initio. in declarat. sequenti.*

Indulgentia Plenaria concedi solet à Papa ijs, qui gratias agunt Deo pro præseruatione Urbis à peste. *Urban. 8. constit. 109. Pater misericordiarum.*

In literis indulgentiarum, quas Papa concedit, apponenda est illa clausula, quod si illi Ecclesiæ, vel Cappella alia indulgentia, de qua non fit mentio, per ipsum sit concessa, nulla est concessio. *Urbanus 8. constit. 16. Omnes gentes, in declarat. seqq. c. 53. Vide, Iubilæum.*

Induratio hominis.

Induratio malorum, vnde prouenit. 23. q. 4. cap. *Nabucodonosor*, & cap. *Vasis ira.*

Infamia. Infamis. Infamans.

Infamia ex his causis oritur, & istæ sunt species infamium. Fidem negantes, seu hæretici, statuta Ecclesiæ spernentes,

fures, sacrilegi: omnes delinquentes criminaliter; patres persequentes, sepulchra Sanctorum violantes, incestuosi, homicidæ, periuri, raptores, malefici, venefici, adulteri, loca sibi non conuenientia tenentes: à bello fugientes, Ecclesiarum bona rapientes, calumniatores, accusantes, & non probantes, prouocantes Principum animos contra innocentes, anathematizati, pulsi ab Ecclesia ob sua scelera, & omnes alii, quos leges mundi declarant infames. *Stephanus I. in epist. decret. 6. q. 1. c. infames. & c. Omnes.* Omnes quos sæculum iudicat infames, in lege Canonica sunt tales. 6. q. 1. c. *Omnes.* *Adrianus I. in decr. c. 21.*

Infamis est, qui cum consanguinea contrahit matrimonium. 35. q. 2. cap. *coniunctiones.*

Qui peccata quædam grauia publicè committunt, sunt infames. 6. q. 1. cap. *Illi.*

Infamis fit clericus, accusans suum Episcopum. Vide, *Accusare.*

Infamis est periurus scienter. 6. q. 1. c. *Quicumque.*

Infamis est fur publicus. *De furtis cap. fin.*

Infamia incurfitur per actionem iniuriarum, iudicatam à iudice. *De sent. & re iudic. cap. cum te.*

Infamia non oritur ex dictis paucorum. *De accusat. & c. c. Inquisitionis. §. Quæsiuisti.*

Infamis non potest esse sacerdos, nec vllum gradum Ecclesiasticum obtinere. *Stephanus I. in epist. decret. 6. q. 1. cap. infames. Adrianus I. in decr. cap. 21. De regulis iuris in 6. reg. 87.* Imò, nec etiam infamatus tantum.

Vide, *Infamatus.*

Infamatus non potest esse iudex, aut Procurator. *Felix II. epist. 2. Adrianus I. in decr. c. 5. 3. q. 7. cap. infamis, & c. infames.*

Infamis non potest accusare alios bonæ famæ. 3. q. 4. c. *Alieni, & cap. Nulli.*

Infamans aliquem malitiosè, excommunicetur. *conc. Oxon. 1. cap. 1.*

Infamis nullum actum legitimum contractus, accusationis, obligationis, &c. potest facere. *concil. Later. 4. c. 52. De testibus cap. Licet ex quadam.*

Infamis non potest accusare, nisi in causa propria. *concil. carthag. 7. c. 2.*

Infamis fit testis, qui propter vacillationem carceratur. *De pœnis cap. Super his.*

Infamibus non pateant portæ ad dignitates. *De regulis iuris in 6. reg. 87.*

Infamia actionis iniuriarum à Papa potest tolli. *De sent. & re iud. c. cum te.*

Infamia, quæ adducit purgationem, procedere debet ex coniecturis probabilibus, non ab æmulis. *De purgat. canonica. cap. cum in iuuentute.*

Infamiae inquisitione relicta, si non reclamatur, valet processus. *De accus. & c. in 6. cap. fin.*

Infamia saltem constare debet, vt procedatur in aliquo crimine. *De accus. & c. c. cum oporteat. & cap. Inquisitionis. §. Tertia.*

Infamans aliquem. Vide, *Crimen.* Vide, *Calumnia.* Vide, *Detractio.*

Infamatus.

Infamatus de aliquo crimine, quando, & quomodo debet se purgare. *De purgat. canonica c. 1.*

Infamatus, tertio monitus, si non se purgat, suspenditur ab officio. *ibid. c. Si quis Presbyter.*

Infamatus de crimine, si non conuincitur, debet se purgare. & si deficit in purgatione, habetur vt reus. *concil. Later. 3. in append. tit. de simonia c. 13. & tit. de appellat. & c. c. 27. p. 50. c. 50. & 65.* Quomodo per alios compurgatores debet se purgare. *ibid.* Si se purgat, absoluitur à nota infamiae. *ibid. & conc. Londin. 1. c. 12.*

Infamatus deficiens in purgatione, habetur vt conuictus. *De purgat. can. c. inter sollicitudines.*

Infamatus Prælati, si crimen probari non potest, purget se iuramento in veritate; deinde alii pro eo iurent, se credere quod verum dicit. *De purgat. can. cap. Quotiens, & c. de testibus.* Vide, *Purgatio.*

Infama-

Infamatus de crimine graui, suspenditur ab officio, & beneficio. *ibid. c. Inter sollicitudines*. Donec se purget. *ibid.*
 Infamato absque probabili coniectura, non indicitur purgatio. *de purgat. can. c. Cum in iuuentute*.
 Infamatus super defectum natalium, non potest ordinari. *de purgat. can. c. Accedens*.
 Infamato de aliquo crimine, si accusatores non comparent, indicitur purgatio. *ibid. cap. Accedens*. A suo Prælato indicitur. *c. Nos inter*.
 Infamatus de simonia, si non se purgat, habetur pro conuicto. *de simonia c. de hoc autem*.
 Infamatus se purgans, si deficit priuatur officio, & beneficio. *De purgat. canonica c. Cum P. Manconella*.
 Infamatus de vsura, licet non adsit accusator, si constet per alia argumenta, habendus est pro reo, & puniendus. *De vsuris c. Cum in Diecesi*.
 Infamato se purgante, contradictores condemnantur in expensis. *de accusat. &c. c. Accedens*.
 Infamatus de aliquo crimine, si est fide dignus, iurat se non fecisse, & alij duodecim iurant, pro eo quod credant verum dicere. Si vero in periurio, falso testimonio, &c. fuerit conuictus, non admittitur ad iurandum. *de purgat. canonica c. 1. Vide, Purgatio canonica*.

Infans.

Infantes, qui à parentibus clericatui adscribebantur olim; & cum ad ætatem 18. annorum perueniebant explorandi erant, an uellent permanere. *Conc. Tolet. 2. c. 1. dist. 28. c. De ijs quos*. Vide, *Filij*. Vide, *Paruuli*.
 Infantes educati in clericatu alicuius Ecclesiæ, non possunt transire ad aliam. *conc. Tolet. 2. c. 2.*
 Infans occidens aliquem non fit irregularis. *Element. de homicidia c. vn. Vide, Impuber*.
 Infantes contrahunt peccatum originale. *concil. Diospolit. c. 4. Mileuit. c. 2. Afric. c. 77. Concil. Trid. sess. 5. de peccato originali*. Vide, *Paruuli*.
 Infantes nati non sunt in statu innocentie, sicut Adam. *concil. Diospolit. c. 3.*
 Infantes non baptizati, non habent vitam æternam. *Concil. Diospol. c. 5. Afric. c. 77.*

Inferior.

Inferior non potest iudicare superiorem. *Iulius 1. ep. 1. Nicolaus 1. ep. 8. 9. & 10.* Neque potest eum ligare, aut soluerre. *ibid. Idem in decretis tit. de iudicijs c. 1. 3. 4. & 5. Dist. 21. c. Inferior c. Nunc autem c. Submittitur, & c. In tantum*.
 Inferior non benedicit superiori. *dist. 21. c. Denique*.
 Inferior non potest abrogare legem factam à superiore. *Clement. de elect. c. Ne Romani*.
 Inferior nequit cognoscere de re confirmata à Papa, nisi sit subreptitia. *de confirmat. utili, &c. cap. 1. & cap. de confirmationibus*.
 Inferiorum facta à maioribus cognoscuntur, & iudicantur. *Dist. 21. c. Inferior, & c. Nolite*.
 Inferior in clero dicens iniuriam superiori, quomodo puniendus. *conc. Narbonen. c. 5. Vide, Minor*.

Infernus.

Inferni metus, per quem à peccando abstinemus, non est peccatum, nec facit homines peiores. *conc. Trident. sess. 6. can. 8. Vide, Damnatus*.

Infidelis.

Infideles non sunt tradendi ad fidem cum uolentia, sed cum suauitate hortandi. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 41. & c. 102. Vide, Baptismus*. Vide, *Iudæi*.
 Infideles, & Iudæi in sequentibus casibus possunt ab Inquisitore, & Episcopo puniri. *Ex Gregor. 13. const. 70. Antiqua*.
 Primò, negantes Deum Vnum Omnipotentem, &c. quæ nobis, & illis sunt communia. Secundò, inuocantes Dæ-

mones, vel alios id docentes. Tertiò, si sacrificia, vel similia dæmoni offerunt, ut responsa, &c. ab eis accipiant. Quartò, dicentes Christum fuisse purum hominem, vel peccatorem, vel B. Mariam non fuisse Virginem, vel alias blasphemias hæreticales. Quintò, si Christianos ad suos ritus trahunt. Sextò, si retrahunt aliquem venientem ad fidem. Septimò, si receptant Apostatas, hæreticos, &c. Octauò, si libros prohibitos, vel hæreticos, tenent, legunt, vel transferunt. Nonò, si derident Christum, vel Christianos, vel in die Parasceues aliquod animal crucifigunt. Decimò, si habentes nutrices Christianas post Eucharistiæ sumptionem, lac in latrinas cogunt effundere. Vide, *Iudæi*.

Cum infidelibus non est communicandum, neque manducandum. *Higinus epist. 2. Nicolaus 1. ad consulta Bulgaror. cap. 41. & cap. 102.*

Aliquando eorum colloquia, & conuiuià non sunt vitanda. *23. q. 4. cap. Infideles*.

Infideles baptizati, etiam per vim cogendi sunt ad obseruandum legem Christianam. *Conc. Tolet. 4. c. 59.*

Infidelium venientium ad fidem priuilegia. Vide, *Iudæi venientes ad fidem*.

Infidelium ritus fugiendi. *Higinus epist. 2. lib. 2. const. Apost. 661.* Eorum templa adire non licet, nec facta, aut solemnitates, aliasve eorum ceremonias facere. *ibid. & c. 62.* Neque spectacula illorum videre. *ibid.* Vide, *Gentiles*. Vide, *Iudæi*.

Eorum ritus obseruans, est anathema. *26. q. 7. c. Non licet. cap. Non obseruatis, & cap. quis*.

Infideles non possunt accusare Christianos. *Caius ep. decret. 2. q. 7. cap. Pagani*.

Infideles non possunt occidi, nisi pacem oblatam respuant. *Conc. Vornat. 1. c. 27.*

Infideles non possunt esse testes. *Calistus 1. ep. 2. 2. q. 7. cap. Querendum. De heret. c. 1.*

Non possunt præfici officijs publicis. *De Iudæis, &c. cap. cum sit. Vide, Iudæi*.

Infideles possunt esse præsentis missæ Catechumenorum (id est usque ad canonem.) *De consecr. dist. 1. cap. Episcopus nullum. Concil. Sabinense c. 22. & statim expellantur in Præfatione. ibid.*

Infidelis coniugatus veniens ad fidem potest retinere, vel dimittere uxorem infidelem post baptismum. *28. q. 1. c. Similimodo. q. 2. c. fin. De diuortijs, cap. Gaudemus*.

Etiam si in gradu prohibito sint, non separantur. *De consanguinit. & affinit. cap. de infidelibus*.

Infidelium filij. Vide, *Filij infidelium*.

Infidelis, qui ante baptismum dimiserat uxorem, si post baptismum velit eam reassumere, potest facere. *28. q. 1. cap. Si quis Gentilis. Vide, Vxor. Vide, Matrim. de diuortijs cap. Gaudemus*.

Infidelis, qui plures habet uxores, post baptismum vnā tantum habere potest, & qualem. *De diuortijs c. Gaudemus*.

Cum infidelibus bellandum. Vide, *Bellum*.

Infidelium ritus. Vide, *Ritus*.

Infideles conuersi, si sacrificant postea, neque in fine accipiantur in communionem. *Concil. Elibert. c. 2. Qui uero munus tantum dederunt pro sacrificijs, quomodo recipiendi. ibid.*

Infideles omnes Iudæi, Gentiles, & Hæretici possunt audire conciones in Ecclesia. *Concil. Carthag. 4. c. 84.*

Infideles habere non possunt officia publica inter Christianos. *Conc. Lateran. 4. can. 69.*

Infideles Medici ad curam fidelium non vocandi. Vide, *Medici*.

Infideles infirmi venientes ad fidem, recipiendi sunt. *Concil. Arelat. 1. c. 6.*

Vide, *Filij infidelium*. Vide, *Iudæi*. Vide, *Pagani*. Vide, *Hæretici*.

Infirmitas. Infirmus.

Infirmitas antiqua hominis per baptismum minuitur, sed non tollitur totaliter. *De consecr. dist. 4. cap. Non ex eo*.

Infirmi,

Infirmi, tam regionis, quam peregrini, per Episcopos in necessitatibus subleuandi sunt. *Concil. Aurelian. 5. c. 21.*

Infirmis non est negandum Sacramentum pœnitentiæ. *conc. Tolet. 11. c. 12.*

Parua pœnitentia eis imponenda est. si tamen conualescunt, faciant proportionatam. *Concil. Mogunt. sub Leone IV. c. 26. 26. q. 7. cap. Ab infirmis.* vel nullæ imponantur, sed manifestentur. *ibid. Concil. Nannetens. 1. cap. 15. Concil. Eboracen. 1.*

Infirmis venientibus ad fidem, imponenda est manus, id est, danda absolutio. *Concil. Arelaten. 1. cap. 6.*

Vide, *Manus impositio.*

Infirmi pauperes Romæ, sic tractandi. *Ex const. Alexandri 7. quæ incipit, Ut in hac alma, data 16. Nouembris 1657.* Habentes curam hospitalium, in quolibet hospitali Urbis, in loco separato teneant certum lectorum numerum, in quibus recipiantur, qui scabie laborant. Parochi habeant lectum gestatorium factum ex Cameræ eleemosynis, ut in eo deferri curent pauperes infirmos, repertos in vijs, & stabulis ad hospitale nationis infirmorum, si adest; alias ad hospitale commune, in quo curari solet morbus ægroti. Merces gestatorum ab Eleemosynario Papæ soluetur. Qui ægrotos in vijs, vel alibi viderit, ad Parochum referat. Non dimittantur ab hospitali ægroti, nisi prius bene sanati sint, & sine periculo recidiuæ. *ibid.*

Quomodo recipiendi, & in quo hospitali. Vide, *Hospitalia multa in Vrbe.*

Infirmis danda est Extrema Vnctio in salutem animæ, & corporis. *Concil. Cabilon. c. 48.* Vide, *Extrema Vnctio.*

Infirmis obmutescenti, si prius petijt Sacramentum Baptismi, vel Pœnitentiæ, ei dandum est. *Concil. Arausic. 1. c. 12.*

Vide, *Ægrotus.*

Infirmis dandum est Viaticum, etiam si erant communicati, dummodo pœniteant. *Concil. Nicæn. 1. can. 12. Concil. Carthagin. 4. c. 77.* Vide, *Eucharistia.*

Infirmis non sunt faciendæ incantationes. *26. q. 7. cap. Admonent.*

Infirmus clericus recipit fructus beneficij integrè. *De clerico agrotante c. 1.*

Infirmi per Presbyteros visitandi, & disponendi ad confessionem. *Conc. Nannet. 1. c. 14.* Vide, *Medicus.*

Infirmus prius aduocet ad se medicum animæ, quam corporis. *Conc. Colon. 2. p. 11. c. 2.* Vide, *Medicus.*

Infirmorum Ministri.

Congregatio Clericorum Ministrantium infirmis erigitur, & approbatur. *Sixtus V. const. 25. Ex omnibus. & Cum nos.* Habitus, & forma viuendi, ac institutum præscribitur. *ibid.* Confirmatur à Gregor. XIV. *const. 17. illius.* Vbi eorum statuta, distinctè afferuntur, & approbantur per §. 46.

Eorum reformatio, & aliarum Constitutionum assignatio. *Clemens 8. const. 75. Superna. per §. 68.* Eadem confirmat. Non possunt transire ad aliam Religionem, nec etiam Carthusianorum. *Paulus V. const. 20. Romanum.*

Isti Patres, donec ordinentur possunt degere, & viuere in domibus nouitiatuum in loco separato, ex redditibus illarum domorum. *Vrban. 8. const. 10. Sacrosancta.*

Generales, alijque superiores horum Patrum, quomodo eligendi. *Vrban. 8. const. 85. Romanus.*

Ingenuitas.

Ingenuitas, seu libertas, probari debet, non solum per testes, sed per iuramenta. *4. q. 2. cap. Si testes.*

Vide, *Libertas.* Vide, *Liberi.*

Inimicus. Inimicitia.

Inimici per Episcopum sunt conciliandi. *Concil. Carthag. 4. cap. 26.* & si nolunt conciliari, excommunicentur. *Concil. Agathense cap. 31. concil. Toletan. 11. cap. 4. conc. Vormatiense 1. cap. 41.*

Inimicorum oblationes non recipiendæ. *concil. carthagin. 4. cap. 93.*

Inimicus obstinatus per pœnam inediae maceretur. *Post ep. 3. Fabiani.*

Inimici in causis omnibus, excipi possunt. *De accusat. & c. cap. Meminimus.*

Inimici non possunt esse iudices. *3. q. 5. c. Quod suspecti.*

Inimicis veritatis communicandum non est. *Concil. Vafense 2. cap. 6.*

Inimici, vel prodeuntes de illorum domo, non possunt esse accusatores inimicorum. *Ioannes I. ep. 1. dist. 90. c. Si quis. De accusatoribus. cap. cum P. Manconella, c. cum oporteat. & cap. Meminimus.*

Inimicis Papæ, omnes sint inimici. *11. q. 3. c. Si inimicus.*

Inimici in veteri lege, permittabantur odio haberi. *23. q. 4. cum in lege.* sed non in noua, imò diligendi.

Iniuria.

Iniuriarum actione per iudicem iudicata, infamia incurritur. *De sent. & re iudic. c. cum te.*

Iniuria non fit scienti, & consentienti. *De regulis iuris in 6. regul. 27.*

Iniuria non debet retrahere hominem à bono. *Dist. 47. cap. quod ad nos.*

Iniuria semel remissa, non potest reuocari. *23. q. 4. cap. Si illic.*

Iniuriam proximi non repellens, est socius facientis. *23. q. 3. cap. Non in inferenda, & cap. ult.*

Iniustum.

Iniuste ligans, & soluens, priuat se illa potestate. *11. q. 3. c. Ipse ligandi. & c. Indicare.*

Iniusta vincula, Deus dirumpit. *11. q. 3. cap. cœpisti.*

Innocens.

Innocens nulli nocet, & malos punit. *23. q. 5. cap. Non est innocentia.*

Innouatio.

Innouatio priuilegij, non concedit nouum ius. *De confirmatione utili, & c. cap. cum dilecta.*

Inquieti.

Inquieti per Episcopos corripiendi. *Eleutherius in ep. decretali.*

Inquilinus.

Inquilinus potest ante tempus locationis à domo expelli, si adsit necessitas eam reficiendi, vel inhabitandi, vel inquilinus malè in ea conuerfetur; vel canonem per biennium non soluat. Sed in his casibus remittendum est ei pretium pro rata. *De locato, & conducto cap. Propter. §. verum.*

Inquisitores hereticae prauitatis.

Inquisitores generales, sine acceptione personarum procedant. *De accusat. & c. cap. Qualiter.* Via regia procedant, se corrigant si errent. *ibid.*

Inquisitorum qualitates, ætas, officium, & potestas.

Inquisitorum ætas sit 40. annorum. *Clement. de heret. c. Nolentes.* Sed *Paulus 3. const. 34. cap. Licet. §. 8.* statuit ut saltem sit 30. annorum.

Inquisitores, & Episcopi, ut delegati à Papa iudicant causas hæresis. *Clement. de heret. c. 1.*

De aliis causis iudicare non possunt, nisi de iis, quæ sunt contra fidem. *ibid.*

Inquisitorum officium per mortem concedentis non expirat. *De heret. in 6. cap. Ne aliqui.*

Inqui-

Inquisitor potest peritos sibi assumere, congregare clerum, vel populum Ciuitatis, quinternos, & libros ab eis expetere, in quibus continentur processus contra hæreticos, vel suspectos, &c. *de heret. in 6. c. Ut commissi. Urbanus 4. const. 2. Licet §. 2.*

Inquisitor potest priuare officio, beneficio, dignitate, &c. & priuatos declarare, cum consilio, & consensu Diocesano- rum, vel Vicariorum. Excepto si Episcopus, scienter con- tulit beneficium hæretico, quia tunc non est vocandus. *de heret. in 6. c. Ut commissi. Innoc. 4. const. 15. cum negotium.*

Inquisitores sine acceptione personarum possunt procedere via regia. *de accusat. & c. c. Qualiter.*

Inquisitores possunt procedere in causis fidei contra quas- cumque personas, cuiusvis gradus, conditionis, vel digni- tatis; contra Magistratus, communitates, &c. Etiam si habeant priuilegium Sedis Apostolicæ, vt contra eos non procedatur. *de heret. in 6. c. Ut officium. §. Compescendi. Urban. 4. const. 2. Licet §. 16.*

Possunt contra omnes, etiam exemptos, procedere. *Alexan- der 4. const. 22. Ne commissi. Clemens 7. const. 27. Cum si- cut. Paulus 3. const. 30. in Apostolici.*

Perentes à quacumque persona, vel Prelato saluum condu- ctum, statim eis est dandum, vt possint tuto in causis con- tra fidem procedere. *Alexander 4. const. 19. & 20. Ad ex- tirpandam.*

Possunt constingere Magistratus omnes etiam seculares, vt obseruare faciant statuta contra hæreticos facta; siue con- tra fautores, ac receptatores. & cogere possunt eos ad iu- randum de tali obseruantia. Quod si nolint iurare, fiunt infames, ac suspecti in Fide, & officio priuandi sunt. *de he- ret. in 6. c. Ut officium. §. compescendi.*

Omnes Principes debent eis assistere, vt possint exequi. *Alexander 4. const. 15. Exortis.*

Possunt cogere omnes Magistratus, & iudices ad exequendum suas sententias. *Alexander 4. const. 17. ad audientiam. & isti debent sub pœna excommunicationis obedire. ibid. & Innoc. 8. const. 10. Dilectus.*

Inquisitoribus in causa fidei, tenentur obedire omnes Domini temporales; & si aliquem illi carcerari faciunt, isti tenen- tur fideliter custodire: & si illi sententiant, isti tenentur in- dilatè obedire, non obstante appellatione rei. *De heret. in 6. c. Ut inquisitionis.*

Possunt omnes magistratus compellere, & alios, ad dandum eis scripturas pertinentes ad sanctum Officium. *Alexan- der 4. const. 18. Cupientes.*

Inquisitores in causis hæresis vti possunt brachio sæculari. *de heret. in 6. c. Ut officium §. Compescendi.*

Possunt cogere hæredes reorum mortuorum cum penitentia, ad complendam pœnitentiam consistentem in pœna pecu- niaria. *Alexander 4. const. 12. Quod super §. 5. & 7. Secus est si hæredes non succedunt, eo quod bona sunt confisca- ta. ibid. & de hæreticis in 6. c. Accusatus §. Si verò.*

Possunt procedere irrequisitis diæcesanis. *Alexander 4. con- stit. 10. implacida.*

Possunt procedere contra delinquentes in Prouincia, etiam si aliò se transfulerint. *Alexander 4. const. 18. Cupientes.*

Possunt procedere in causis hæresis, quas etiam Episcopi cœ- perunt cognoscere. *Urbanus 4. constitut. 2. Licet ex omni- bus §. 3.*

Possunt absolvere iudicialiter hæreticos, qui penitent, & abiur- rant: sed caueant, nè hæretici dolosè hoc faciant. *de he- retic. in 6. c. Ut officium. Alexander 4. const. 18. Cupientes.*

Possunt assumere in notarios clericos, etiam in sacris. *Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 2. Et quos vis, siue sæculares, siue clericos, siue regulares. Pius 4. constit. 26. Pastoralis. de heret. in 6. c. Ut officium §. Verum.*

In ferendis sententijs quoslibet peritos possunt assumere. *Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 10. De heret. in 6. c. Ut commissi. Et hi tenentur obedire. ibid.*

Inquisitores debent discretè, & prudenter procedere, nè ali- cui imponant aliquid, idem tenentur cauere eorum substituti. *Clem. de heret. c. 1. §. Verum. Sub pœna excommuni- cationis reseruata Papæ, & suspensionis ab officio per trien- nium. ibid. Vide, Decreta inquisitionis.*

Inquisitores in quibus causis possunt procedere.

Inquisitores procedere possunt in omnibus causis contra fi- dem, vt circa hæreticos, fautores, receptatores & suspe- ctos de fide. *Clem. de heret. c. 1.*

Possunt procedere contra impediētes suum officium, & con- tra non iuuantes, si requiruntur. *Urbanus 4. const. 2. Li- cea §. 15. de heret. in 6. c. Statutum. Etiam si sit communi- tas, Princeps, magistratus, &c. ibid.*

Item contra quæstuarios prædicantes, absque facultate appel- landi. *Urban. 4. const. 2. Licet. §. 14. de heret. in 6. c. Ut of- ficiū §. Compescendi.*

Procedunt contra Saracenos, vel alios, qui facti Christiani, redeunt ad sectam. *Gregor. 11. const. 2. Admodum.*

Item contra Saracenos, qui Christianos ad sectam suam tra- hunt. *Gregor. 11. ibid. Vide, infra.*

Contra non ordinatos dicentes missas, vel Pœnitentiæ Sacra- mentum ministrantes. *Gregorius 13. constitut. 21. Officiū nostri.*

Possunt contra omnes maleficos, & sortilegos, qui malum ali- quod procurant. *Innocentius 8. const. 1. summi.*

Contra prædicantes doctrinam scandalosam, vel fidei contra- riam, etiam regulares. *Paulus 3. constit. 30. In Aposto- lici. Vide, Doctrina, in fine.*

Contra eos, qui damnant vt hæreticam alterutram opinionem de Conceptione Beatæ Mariæ Virginis, vel dicunt mortali- ter peccare. *Paulus 5. constit. 97. Regis pacifici. Vide, Conceptio.*

Contra impediētes neofitos, ne fidem complectantur. *Paulus 3. const. 32. Cupientes §. 8.*

Contra eos, qui vtuntur litanijis nouis non approbatis ab Ec- clesia, vel S. Congregatione Rituum. *Clem. 8. const. 22. Sanctissimus.*

Contra astrologos, iudiciarios, & alios magos, sortilegos, diui- natores, & huiusmodi. *Sixtus 5. const. 17. Cœli & Terra. Adrianus 6. const. 2. Dudum & reformatio cleri Germania. Vide, Astrologia. Vide, Diuinitio. Vide, Sortilegia.*

Inquisitores possunt procedere contra sacerdotes sollicitantes mulieres ad turpia in actu sacramentalis confessionis. *Pius 4. const. 31. cum sicut nuper. Sed Gregor. 15. const. 34. Vni- uersi, hoc extendit ad sacerdotes sollicitantes quascumque personas ad inhonestas, siue inter se, siue cum alijs perpetranda, quomodolibet in actu confessionis sacramentalis, vel antea vel post immediatè, seu occasione, vel prætextu confessionis, etiam confessione non secuta, siue extra oc- casionem confessionis, in confessionario, aut in loco quo- cumque, vbi confessiones sacramentales audiuntur, seu ad confessionem electo. Item ad sollicitantes, prouocantes, tentantes, aut inhonestos, & illicitos sermones cum eis ha- bentes, siue tractatus.*

Tales pro grauitate delicti priuantur officijs, etiam si religiosi sint, inhabilitantur, carcere, exilio, triremibus, etiam tra- dendi curiæ sæculari præuia degradatione. *ibid.*

Item contra confessarios negligentes monere pœnitentes vt denuncient sollicitantes, aut doceant eos non teneri. *ibid. §. 7. Vide, Sollicitans.*

Contra eos, qui dicunt vsuram non esse peccatum. *Clem. de usuris.*

Contra Iudæos legentes, vel tenentes libros Talmud, vel alios damnatos continentes blasphemias in Deum, Beatam Vir- ginem, vel Sanctos. *Clemens 8. const. 20. Cum Hebræorum.*

Inquisitores possunt contra Iudæos, & alios infideles Paganos in sequentibus casibus procedere. *Ex constitut. 70. Gregorius 13. Antiqua Iudæorum, & eos punire. 1. Si Deum vnum, omnipotentem negant, &c. de Deo quæ nobis & illis sunt communia. 2. Si Dæmones inuocant vel alios id docent. 3. Si sacrificia vel alia Diabolo offerunt, vt responsa, &c. accipiant. 4. Si dicunt Christum purum hominem, vel pec- catorem fuisse, vel Beatam Mariam Virginem non esse ma- trem Dei, aliasue blasphemias hæreticales in Christianorum ignominiam. 5. Si Christianos ad suos ritus, vel aliorum infidelium trahunt. 6. Si retrahunt aliquem ex suis vel alijs volentibus venire ad fidem. 7. Si hæreticos, vel Apo- statas recipiunt, adiuuant, eis fauent, &c. 8. Si libros Talmu-*

Talmudicos, vel alios prohibitos hæreticos tenent, legunt, vel transferunt. Si derident Christianos vel Christum, vel in die Parasceues ouem, aut aliud animal crucifigunt. 10. Si habentes nutrices Christianas, post sumptionem Eucharistiae vno vel pluribus diebus lac in latrinas effundere cogunt. & priuilegia in contrarium abrogantur. Vide, *Judai*.

Inquisitor cum Episcopo, & sine eo.

Inquisitor, & Episcopus possunt coniunctim, & diuisim procedere in causis hæresis, sed communiter sententiant, & si non conueniunt referunt ad Papam. *de heret. in 6. c. Per hoc*. Debent communicare processus, quando diuisim procedunt. *De heret. c. Extra. & c.*

Cum Episcopi, vel Vicarij consensu, potest priuare officio, & beneficio, & priuatum declarare, excepto si Episcopus contulit beneficium hæretico, scienter, quia sunt sine eo sententiat. *De heret. in 6. c. Ut commissi*.

Inquisitor cum Episcopo habeant carcerem communem, duos custodes, vnum assignatum ab Episcopo, alium ab Inquisitore: & dicti custodes habere possunt sub se alium fidum ministrum. duæ clauēs diuersæ sint in carcere, & quilibet custos habeat vnam ex illis, possuntq; illi custodes suas vices ministris suis committere. *Clem. de heret. cap. 1. §. Sanè*.

Inquisitor cum Episcopo, & sine eo, & è contra, potest citare in causis hæresis. *Clem. de heret. c. 1.*

Inquisitor sine Episcopo non potest carcerare duro vel arcto carcere, qui datur ad pœnam. *Clem. de heret. c. 1.*

Inquisitor sine Episcopo, vel vicario, non potest dare tormenta, nec sententiare. Si verò intra octo dies, non possit inquisitor habere copiam Episcopi, vel Vicarij eius & è contra, potest alteruter se solo id facere postquam se requisierint. *Clem. de heret. c. 1. §. Propter quod. Urbanus 4. constit. 2. Licet. §. 5.*

Potest tamen Episcopus, aut Vicarius, Inquisitori, & hic illis committere suas vices in dictis casibus, si nolint adesse, alias irritum est quod fit. *ibid. Clement.*

Vacante verò Sede Episcopali, loco Episcopi requirendus est officialis Capituli, seu Vicarius capitularis, eodem modo quo supra: alias nulla est sententia. *ibid. Clem. Vide, Capitulum*.

Inquisitores possunt procedere irrequisitis diœcesanis. *Alex. 4. const. 9. Ad capiendum*.

Non tenentur Inquisitores reddere rationem Episcopis de expensis factis in causis hæresis. *Extra, de heret. c. Ex eo*.

Inquisitores non possunt procedere contra Episcopos. *De heret. in 6. c. Inquisitores*. Nec è contra: sed Papæ, si accedit casus, significetur. *ibi. & Extra de heret. Cum Matthæus*.

Inquisitores non possunt excommunicare Episcopos, nec è contra. *de heret. in 6. c. fin.*

Vide, *Episcopus, circa inquisitores*. Vide, *Capitulum, circa medium*.

Inquisitores à quibus debent abstinere.

Inquisitores non se intromittant in alijs causis quam in delictis contra fidem. *Clem. de heret. c. 1.*

Inquisitores ac eorum Vicarij, & substituti, nulli imponant crimina, sub pœna excommunic. Papæ reservatæ, & obligationis ad satisfaciendum. *Clem. de heret. c. 1. §. Verum*.

Inquisitores ratione officij non possunt sine causa vexari. *Clement. de heret. c. 1. §. Verum*. sub pœna excommunic. Papæ reservatæ & satisfactionis. *ibid.*

Inquisitores non abutantur portatione armorum, nec multos habeant officiales, qui ijs vtantur, nisi qui sufficiant ad exequendum officium cum inquisitore. *Clem. de hereticis c. Nolentes*. Possunt tamen concedere familiaribus suis, & quot sibi sunt necessarij in itinere, &c. licentiam ferendi arma. *Ioannes 22. const. 9. Exigit*.

Non possunt extorquere à reis pecuniam modo illicito, sub pœna excommunicationis Papalis ipso facto, à qua non possint absolui, donec satisfaciant. *Clement. de heret. cap. Nolentes*.

Inquisitores non possunt clericorum bona confiscare, nec Ecclesiæ alicui applicare, sub pœna excommunicationis ipso facto reservatæ Papæ, à qua non possint absolui, donec satisfecerint. *Clem. de hereticis c. Nolentes*.

Inquisitores non poterant, olim se intromittere in causis sortilegiorum, & diuinationum, quæ non continent hæresim manifestam. *De heret. in 6. c. Accusatus. §. Sanè. Alex. 4. const. 12. Quod super*.

Sed per *const. 17. Sixti 5. Cæli, & terræ*, possunt omnia diuinationum, & sortilegiorum genera iudicare.

Non possunt de causis vsurarum iudicare. *de heret. in 6. cap. Accusatus. §. De questionibus. Alex. 4. const. 12. Quod super. §. 6.* Sed possunt procedere contra eos, qui dicunt vsuram non esse peccatum. *Clem. de vsuris*.

Non possunt, nec torquere, nec sententiare, nec duro carceri coartare in pœnam aliquem reum sine Episcopi, vel Vicarij Generalis, aut Capitularis consensu. Vide, *inquisitor cum Episcopo*.

Non possunt procedere contra Episcopos, nisi habeant in commissis à Papa specialiter. Sed occurrente casu suspicionis, vel accusationis, aut denunciationis contra Episcopos, Papæ significare debent. *de heret. in 6. cap. Inquisitores. Extra, de heret. c. cum Matthæus*.

Neque possunt excommunicare Episcopos. *de heret. in 6. c. fin. Statuta*. Nec è contra. *ibid.*

Non possunt procedere contra Legatos, vel Nuncios Papæ, sed occurrente casu, aut suspitione hæresis contra eos, Papæ debent significare. *Extra, de heret. cap. Cum Matthæus*.

Non possunt excommunicare officiales Papæ, vel contra eos procedere. *ibid.*

Non possunt in iudicijs admittere laicos iudices ad iudicandum, sub pena (etiam Inquisitoribus) excommunicationis Papalis ipso facto. *Iulius 3. const. 11. Licet à diuersis*.

Inquisitores pro actis Sancti Officij, & processibus, nihil faciant soluere, nec sibi, nec aliis officialibus, sed omnia gratis faciant expediri. *Clemens 8. const. 76. Sanctissimus*.

Inquisitorum Officiales.

Inquisitorum Officiales, omnes etiam carcerum custodes, &c. iuramentum emittunt coram illo, de fidelitate seruanda. *Clem. de heret. cap. 1. §. Porro. Innocent. 4. const. 10. Ad extirpandam*.

Officiales Inquisitorum, si sciunt Inquisitores extorquere pecunias à reis, modo illicito, si possunt probare, tenentur eos denunciare superioribus; qui probato delicto, priuant eos officio. Si vero superiores Inquisitoris in hoc sunt negligentes, significetur Ordinarijs, qui referant ad Papam. *Clement. de heret. c. 1. §. Verum*.

Officiales, si damnum patiuntur in bonis, vel personis, à communitate restaurandi sunt. *Innocent. 4. const. 10. Ad extirpanda, leg. 10. §. 11.*

Officiales Inquisitorum pro ijs, quæ faciunt ratione officij, conueniri non possunt, nisi ita videatur Diœcesano, vel Inquisitori. *ibid. §. 12.*

Officialibus, & Ministris Cruce signatis, quas gratias, & indulgentias concedere potest Inquisitor. Vide, *Inquisitorum priuilegia*.

Pius 5. confirmat omnia priuilegia, indulta, & alias gratias concessas à Prædecessoribus, Ministris Sancti Officij, & Cruce signatis. *Const. 110. Sacrosancta*.

Officiales Inquisitorum de eorum licentia, possunt arma deferre, & quomodo. Vide, *Inquisitores à quibus debent abstinere*.

Inquisitorum obligationes.

Inquisitores, & Episcopi tenentur procedere in omnibus causis contra fidem. Omittentes id facere incurrunt excommunicationem Papæ reservatam. *Clement. de heret. cap. 1. §. Verum*.

Tenentur dare iuramentum secreti Aduocato, & Procuratori reorum, & alijs quibuscumque manifestant dicta te-

stium, & delicta, vt possit in causis procedi. *de heret. in 6. cap. Statuta.*

Tenentur exigere iuramentum ab omnibus Officialibus sui tribunalis, de secreto, & fidelitate seruandis. *Clem. de heret. cap. 1. §. Porro. Innocent. 4. constitut. 10. Ad extirpanda.*

Curent, & præcipiant, vt Communitates describant in suis libris, leges, & statuta facta contra hæreticos. *Clem. 4. constitut. 8. Ad extirpanda.*

Tenentur prohibere, nè sæculares in causis fidei se ingerant, & per censuras detertere. *Leo 10. const. 43. Honestis.*

Tenentur procedere sine acceptione personarum. *de accusat. cap. Qualiter.*

Tenentur incedere via regia in processibus. & si errant se emendare, & corrigere. *ibid.*

Sixtus 4. constitut. 19. Sacri, statuit, vt inquisitores Ordinis Minorum, & Prædicatorum à suis Generalibus possint corripere, processari, puniri, & priuari. Sed modo non est in praxi.

Inquisitorum privilegia, & facultates.

Inquisitores possunt interpretari statuta Ecclesiæ contra hæreticos facta. *Innoc. 4. const. 15. cum negotium.*

Innocentius 4. const. 17. Vt nihil, concedit Inquisitoribus, vt possint absolvere Crucesignatos ab omnibus censuris, & dispensare super irregularitate, & commutare omnia eorum vota, excepto voto Terræ Sanctæ; & tempore interdicti permittere, vt diuinis intersint. idem confirmat in *const. 19. Malitia.*

Innocentius idem 4. concedit inquisitoribus, vt dum prædicant diuinum Verbum, concedere possint aliquas indulgentias. *const. 19. Malitia.*

Omnia statuta, & leges impediencia executionem officij Inquisitorum, abrogantur. *Alexander 4. const. 10. implacida.*

Idem *Alexander IV.* pro certis temporibus concedit Indulgentiam plenariam Inquisitoribus, & eorum Officialibus, ac Ministris alijs dicti Tribunalis. *const. 16. Firmissime.*

Possunt absolvere iudicialiter omnes hæreticos, qui penitent, & ad fidem veniunt. *Alexander 4. const. 18. cupientes. de heret. in 6. c. Vt officium.*

Item, & alios fautores, receptatores, credentes, infamatos, &c. *ibid. & Urbanus 4. const. 2. Licet.*

Possunt procedere summarie, ac de plano sine strepitu, ac figura iudicij. *Alex. 4. const. 18. cupientes. Urban. 4. const. 2. Licet. §. 11.*

Possunt creare Notarios, quos volunt, siue sæculares, siue clericos. etiam in sacris, siue regulares (si tamen habere possint eos, qui in sæculo fuerunt Notarij, illos assumant.) *Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 8. de heret. in 6. c. Vt officium. §. Verum. Pius 4. const. 26. Pastoralis.*

Possunt procedere etiam in causis hæresis, quas Episcopi ceperunt. *Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 2.*

Inquisitores possunt absolvere iudicialiter, etiam infamatos, seu suspectos de hæresi. *Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 4.*

Inquisitores Ordinum Prædicatorum, & Minorum non tenentur obedire suis Prælati in causis officij inquisitionis. *Alexand. 4. const. 23. Catholica.*

Possunt non publicare (nec debent) nomina testium examinatorum in causa hæresis. *Vrb. 4. const. 2. Licet. §. 9. Pius 4. const. 26. Pastoralis.*

Possunt tamen illa publicare viris illis, de quorum consilio, sententia danda est, & hoc sub secreto. *ibid.* Idem de dictis testium statuit. *Pius 4. ubi supra.*

Possunt comittere citationes, & examinationes testium. *Urbanus 4. const. 2. Licet. §. 10.*

Possunt concedere indulgentias, ijs, qui suæ conuocationi interfunt pro exequendo officio. *Urban. 4. ibid. §. 12. 40. dies tantum indulgentiæ concedere possunt. ibid.*

Idem Papa concedit Inquisitoribus indulgentiam Terræ Sanctæ. Socijs verò multos annos. *Urban. 4. constitut. 2. Licet. §. 13.*

Inquisitores, & eorum officiales non possunt conueniri, ex-

communicari, suspendi, &c. neque ab Ordinarijs, neque à Legatis Papæ, sine licentia Papæ. *Urbanus 4. const. 4. Ne Inquisitionis. Extra, de heret. c. Cum Matthæus.*

Possunt concedere licentias portandi arma tot ministris, quot per viam sibi sunt necessarij, dum procedere debent in causa aliqua. *Ioannes 22. const. 9. Exigit. Clem. de heret. c. Nolentes.* Sed caueant ne abutantur hac facultate. *Clem. ibidem.*

Inquisitores possunt procedere contra omnes personas, cuiuscumque gradus, & præminentie in Prouincia (exceptis Ordinarijs, & Legatis, ac Nuncijs Papæ.) *De heret. in 6. cap. Vt officium. §. Compescendi. Urbanus 4. constitut. 2. Licet.*

Item possunt procedere contra omnes exemptos. *Alexander 4. const. 22. Ne commissæ. Clem. 7. constit. 27. Cum sicut. Paulus 3. const. 30. In Apostolici. Pius 4. const. 51. Pastoris.* Olim statuit, vt si Superiores Regularium non præuenissent, Inquisitores procederent; secus si præuenissent. Sed hæc præuentionis facultas reuocata est à *Paulo 5. constit. 26. Romanus Pontifex.* Vide, *Regul. Superiores.*

Sixtus 4. const. 19. Sacri, statuit, vt Inquisitores Ordinis Minorum non procederent contra fratres Ordinis Prædicatorum, & e contra, sed non est in praxi.

Inquisitoribus in omni loco, si eis placet, possunt prædicare (in sua prouincia.) *Innoc. 8. const. 1. Summi. §. 3.*

Inquisitoribus non aufertur iurisdicctio, quando eis datur coniudex. *Leo 10. const. 43. Honestis.*

Inquisitoribus auxilium præstantes, lucentur indulgentias. *Alexander 6. const. 2. Dudum.*

Inquisitores possunt procedere, appellatione remota. *Clem. 7. const. 22. Placuit.*

Inquisitorum amplissima facultas ad procedendum in causis hæreticorum, fautorum, suspectorum. *ibid.*

Inquisitores in causis fidei possunt delegare, & reuocare delegationes. *Clem. 7. const. 22. Placuit.*

Inquisitores non possunt in causis sui officij impediri à Gubernatoribus, aut alijs quibuscumque, sub pœnis excommunicationis, &c. *Paulus 3. const. 30. In Apostolici.* ipso facto excommunic. *Julius 3. const. 11. Licet à diuersis.*

Inquisitores non possunt sindicari ab alio, quam à Papa, vel Sacra Congregatione Romana, de processu male facto, & alijs. *Pius 4. const. 48. Dudum.*

Inquisitores Hispaniarum.

Inquisitores Hispaniarum in S. Officio sine Papæ licentia, nullam innouationem pati possunt. *Sixtus 5. const. 74. Immensa. §. 5.*

Inquisitores supremi in S. Congregatione Urbis.

Inquisitores supremi in tota Ecclesia Catholica delegati à Papa, sunt Cardinales Congregationis S. Officij Romæ. Hæc Congregatio, & delegatio omnium primo fit à *Paulo 3. const. 34. Licet.* Forma procedendi in causis ibi præscribitur. Facultas huius Tribunalis est supra omnes alias Ciuitates Christianitatis, etiam ultra montes. *ibi. §. 2.* Habent omnem, & plenissimam facultatem, quam ex decretis, & Constitutionibus Pontificijs habent Inquisitores circa modum procedendi. §. 3. Possunt Officiales creare, vt Fiscalem, & Notarios publicos, aliosque Officiales necessarios, etiam clericos, & Religiosos cuiuscumque Ordinis. §. 4. Si opus fuerit præcipere possunt degradationem reorum clericorum, qui damnandi sunt. §. 5. Vti possunt brachio sæculari. §. 6. Possunt priuare beneficijs, &c. impediendes eorum officium; & alijs inhabilitatibus afficere. §. 6.

Possunt Inquisitores nouos creare in tertis, & locis, in quibus sibi videbitur esse necessarium, dummodo sint Doctores in Theologia, vel in altero Iurium, vel Licentiati, aut Baccalaurei, aut graduati in aliqua Vniuersitate Studij Generalis: sed debent esse Ecclesiastici, & annorum saltem 30. Possunt alios substituere, reuocare, &c. alioque qualificatos deputare. §. 8. In alijs quam hæresim sapientibus delictis se nequeunt ingerere. *ibidem. §. 8.* Ab alijs In-

quisitoribus per eos deputatis dantur ad ipsos appellationes; & de eis, ac de emergentibus, & annexis possunt iudicare. §.9. Ad hunc effectum possunt in partibus citare, etiam per edictum publicum; possunt absolvere appellantes, vel ad cautelam, vel simpliciter ab omnibus censuris, & penis. §. 10. Omnia à Cardinalibus Inquisitoribus decreta, firma sunt, & observari debent. *ibid.* §.10.

Reuocat omnes Constitutiones, & decreta Pontificum in contrarium, quæ impedire possunt executiones, edicta, citationes, &c. per dictos Inquisitores facienda.

Possunt procedere contra Episcopos hæreticos. *Pius 4. const. 67. Romanus.*

Quod à maiori parte horum Inquisitorum fuerit conclusum, ab omnibus factum censeatur. *Pius 4. const. 79. Cum nos. Pius 5. const. 23. Cum felicitis.*

Si duo Cardinales tantum sint in Congregatione, quod ipsi decernunt est ratum. *Pius 5. const. 23. cum felicitis. Sixtus 5. confirmat omnia. Vide, Congregatio S. Officii.*

Inquisitores isti possunt tenere, & legere libros prohibitos. *Pius 4. const. 82. cum inter.*

Possunt alijs concedere licentiam legendi libros prohibitos. *ibid.* §.3.

Inquisitoribus his supremis obedire debent omnes officiales status Ecclesiastici. *Pius 5. const. 1. Sanctissimus.*

Cum inquisitores isti scribunt, aut præcipiunt aliquid Ordinarijs, Vicarijs, Inquisitoribus, &c. isti statim debent rescribere, & iniuncta exequi. *Clem. 8. const. 76. Sanctissimus. Vide, Congregatio S. Officii.*

Inquisitio. Inquisitus. Inquirere.

Inquisitionis Officium impediens; testes in causis fidei, aut denunciantes, offendens; carceratos extrahens; capi reos prohibens, occultans, adiuvans, consulens; vel similia in fauorem reorum faciens, est reus læsæ maiestatis, omni dominio priuatus, ut hæreticus tractandus, infamis, ipse, & filij eius; penis hæreticorum subiacet, & curiæ seculari est tradendus. *Pius 5. constitut. 82. Si de protegendis.*

Inquiri nullus potest de crimine, nisi prius saltem constet de infamia. *de accusationibus c. cum oporteat. & c. Inquisitionis. §. Tertia. Concil. colon. 2. p. 13. c. 7. & infamia debet esse grauis. ibid.*

Inquisitio facta super veritate criminis, relicta inquisitione infamiae, valet, si non reclamatur. *De accusationib. in 6. c. Si is cui.*

Inquisitus iurans respondere ad interrogata, auditur, si dicit ea, quæ non destruunt confessionem. *de accusationib. c. Cum dilecti.*

Inquisitus de simonia, pendente inquisitione prohibetur à diuinis. *De simonia c. Quotiens.*

Vide, *Accusatus. Vide, Reus. Vide, Carceratus.*

Inquisitionis Sancti Officii confratres vouent de persequendis hæreticis. & multa habent priuilegia, & indulgentias. *Clem. 7. const. 27. cum sicut; recitando quinque Pater, & Ave Maria, lucrantur omni die indulgentias quinque altarium. ibid.*

Si pro inquisitis in causa fidei emanant gratiæ à Papa contra stylum Sancti officij, reducuntur ad terminos iuris, & non transeunt in rem iudicatam. *Pius 5. const. 2. Inter multiplices.*

Insanus.

Insanorum, siue dementium Hospitale. Vide, *Hospitale insanorum.*

Insanus occidens aliquem, nullam meretur penitentiam: si tamen ad sanam mentem redierit, leuis penitentia est ei danda. *15. q. 1. c. Si quis insaniens.*

Insani non possunt ordinari. *Conc. Nicæn. 1. ex Arabico c. 1.*

Insidia. Insidians.

Insidiæ in bellis iustis sunt licitæ. *23. q. 2. c. Dominus.*

Insidias molientes Episcopis, priuentur omni honore, & exu-

lent. *3. q. 5. c. Accusatoribus. Qui eas manifestant, honore fruuntur, & premio. ibid.*

Insidiantes, per Episcopos puniendi, & extirpandi. *Zephyrinus ep. 1.*

Vide, *Coniurantes. Vide, conspiratores.*

Inspiratio.

Inspirationes nouæ prædicari non possunt, nisi examinentur, & approbentur à Papa, vel Episcopo. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 1. Sub pena excommunicationis latæ sententiæ reseruatae Papæ.*

Instrumentum.

Instrumenta consignanda sunt cum die, anno, Principe, & Episcopo. *Post conc. Tolet. 1. c. 12.*

Instrumentum non authenticum, non facit fidem sine originali. *De fide instrumentor. c. 1.*

Instrumentum non facit fidem, si testes sunt mortui, & non habet sigillum authenticum factum à Notario. *ibid. c. Scripta vero.*

Instrumentum publicum habens literas, quæ non possunt legi, non probat. *ibid. c. Inter dilectos.*

Instrumenta possunt produci vsque ad conclusionem. *de fide instrumentor. c. Cum dilectus.*

Instrumenti falsitas, vel defectus probari potest per testes. *ib. c. Cum Ioannes.*

Instrumenta debent à Iudice fieri communia partibus, alias appellari potest ab eo. *ibid. c. G. Perpetuus.*

Instrumentorum factorum à clericis, copiar dandæ si petantur, intra decem dies; & Notarius non dans excommunicatur, & inhabilis est ad alia facienda. *conc. Rauenn. 3. post Clem. 5. c. 7.*

Instrumento amisso, possunt per testes de visu probari ea quæ continebat. *de priuileg. c. Cum olim.*

Instrumentum exemplatum per tabellionem, autoritate Ordinarij, eandem habet vim, quam originale. *de fide instrument. c. fin. Si instrumenta.*

Instrumentum habens falsum sigillum, seu de falso præsumptum, non probat. *ibid. c. Inter dilectos.*

Instrumenta antiqua, quæ pro vetustate incipiunt corrumpi, possunt cum licentia Papæ renouari manu Notarii, & habere eandem fidem, & firmitatem, ut antiqua. *Honorius 3. ex Cirone, de fide instrum. c. 3.*

Instrumentum, & quælibet scriptura, quot modis præsumi potest falsa. *ibid. Item de sigillo.*

Instrumentorum fides non semper præfertur dicto testium. *de fide instrumentor. c. Cum Ioannes.*

Instrumenta tabellionis mortui, possunt autoritate Ordinarij per suum Notarium reduci ad formam publicam, & habere firmitatem. *ibid. cap. Cum P. Tabellio.*

Vide, *Scriptura.*

Instrumenta Musica.

Instrumenta Musica, ut tybiæ, cornua, &c. in Ecclesiis non permittantur. *conc. Mediolan. 1. part. 2. tit. De Musica.*

Vide, *Musica.*

Insula.

Insulæ Americæ, seu Mundi noui ab Alexandro 6. conceduntur Ferdinando Hispaniarum Regi, tam acquisitæ, quam acquirendæ ab eo. *Constit. 2. Inter cetera. Ei tamen præcipitur, ut viros probos ad eas mittat ad erudiendos in fide populos illos. ibid. Et dat eidem facultatem, ut relinquere eas possit hæredibus. ibid.*

Intentio.

Intentio faciendi, quod facit Ecclesia, requiritur in ministros, ut faciat Sacramentum. *conc. constantiense sess. ult. in constit. Martini 5. circa medium. conc. Florent. in decr. Eugenii 4. §. Quinto Ecclesiasticorum. Vide, Minister Sacramentorum.*

Intentionem operantis hominis, magis respicit Deus, quam verba. 22. q. 5. c. *Humana*.

Interdictum. Interdicere.

Interdictum nequit violari ex consuetudine. *de consuetud. c. Cum inter.*

Interdictum generale comprehendit, nè dum Prouinciam, sed Villas. *De verborum signif. c. Cum in partibus.*

Interdictum unde vi, non competit ei, qui nec spoliavit, nec spoliari mandauit, nec ratificauit. *de restitut. spoliat. cap. Cum ad sedem.*

Interdictum non suspenditur etiam per appellationem sequentem. *De appellat. c. Adhuc il 3. & in 6. de sent. excom. c. Is cui.*

Interdicere Ecclesiam non spectat ad Canonicos, sed ad Episcopum. *de his, quæ à maiori parte, & c. c. Quæsiuit.*

Interdictum non seruans, ab omni beneficio, & iurisdictione suspenditur. *de excessib. Prælator. c. Tanta est.*

Interdictum ferri non potest in terra aliqua pro debitis domini. *Extra, de sent. excom. c. Provide.*

Interdictum non seruante eo, ob quem positum est, adhuc alij tenentur obseruare. *de priuil. c. Petystis.*

Interdictum in loco aliquo, poni non potest ob clerici occisionem, nisi concursu populari fuerit occisus; sed persona punienda est. *Reformatio Cleri Germanie. c. 22.*

Interdicti sententia ferri non potest, nisi scripto, & cum expressione causæ. Intra mensem danda est copia authentica illius. Qui contrarium facit, tenetur ad expensas, per mensem esse suspensus à diuinis; si celebrat, fit irregularis, & à Papa debet dispensari. *de sent. excom. c. 1. Conc. Lugd. 1. & à Superiore aufertur interdictum. ibid. Vide, Censura.*

Interdictum ferri non potest in aliquo loco, Terra, Ciuitate, &c. pro delicto, aut debito pecuniario, nisi de licentia Papæ. *Extra, de sent. excom. c. Provide.*

Interdictum positum ab Episcopo, à nullo potest relaxari (nisi à Papa.) *Concil. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis. cap. 7.*

Interdicti sententia ferri non potest pro leui causa, neque pro causis pecuniarijs. & si pro his fiat, non tenet, nisi Vniuersitas deliquerit, & sui Rectores per tres menses fuerint in contumacia. *Concil. Rauenn. 3. post Clem. 5. c. 19.*

Interdictum generale. Vide, *Generale.*

Interdicto suppositus, si offert se ad iustitiam, data cautione de satisfaciendo, debet absolui, etiam parte reclamante, & appellante, *de appellat. & recusat. c. Qua fronte.*

Interdictus clericus, non potest contra voluntatem sui Prælati promoueri. *concil. Triad. sess. 14. de refor. c. 1.*

Interdictum violans non potest postulari. *de postulat. c. 1.*

Vide, *Ciuitas. Vide, Clerus. Vide, Censura. Vide, Celebrans.*

Interdicto loco, populo, vel Clero, qui sunt interdicti.

Interdicto clero, populus non est interdictus, & è conuerso. *de sent. excom. in 6. c. Si sententia.*

Interdicta Ecclesia. Vide, *Cappella. Vide, Cappellani.*

Interdicta Ciuitate propter delictum Domini, populus non interdicatur, sed extra eam potest interesse diuinis; nisi ipse fuerit in causa. *De sent. excom. in 6. c. Si sententia.*

Interdicta Ciuitate, suburbia, & proxima ædificia sunt interdicta. *ibid. c. Si Ciuitas.*

Interdicti in vna Diœcesi, sunt etiam vitandi in alijs. *concil. Tolet. 22. c. 23.*

Interdicta terra ob excommunicationem domini, qui usurpat res Ecclesiæ, quid agendum à sacerdotibus, & alijs. *conc. Later. 3. in append. tit. De excommunicatis c. 6.*

Interdicta Ecclesia, cappella, & cœmeterium contiguum sunt interdicta. *de sent. excommunic. in 6. c. Si ciuitas.*

Interdicto populo, singulares personæ sunt interdictæ. *de sent. excomm. in 6. c. Si sententia.*

Interdicta persona, ministrans in ordine est deponendus. *concil. Later. 3. de depositione c. 10.*

Interdicta Ecclesia, templarij, & hospitalarij, semel in anno

possunt in ea diuina facere. *De priuilegijs c. Cum plantare. Vide, Hospitalarij.*

In loco interdicto celebrans. Vide, *Celebrans.*

Interdictus vitandus non est nisi expressè & certè contra eum, vel collegium de quo est fuerit latum interdictum, vel notoriè sit talis, vt celari non possit. *Conc. Mogunt. 4. c. 104. Vide, Clerus. Vide, Ciuitas.*

Interdicti tempore, quid fieri potest, & quid non.

Interdicti tempore datur viaticum moribundis. *de Pœnit. & remiss. c. Quod in te.*

Potest prædicari verbum Dei. *de sentent. excommunic. cap. Responso.*

Potest confici Chrisma, & confirmatio ministrari. *ibid. & de sent. excomm. in 6. c. Quoniam.*

Possunt secreto diuina fieri. *De pœnit. & remiss. c. Quod in te.*

Interdicti tempore ad confessionem admittuntur, qui non sunt excommunicati. isti verò solum in morte admittuntur, data satisfactione, & cautione de parendo mandatis Ecclesiæ. *De sent. excomm. in 6. c. Alma mater.*

Qui causam dederunt interdicto, vel auxilium, fauorem, &c. non possunt neque sacramentum penitentiae obtinere, nisi satisfecerint, si possunt, vel dederint cautionem de satisfaciendo cum primum possunt. *c. Alma mater de sent. excommunic. in 6.*

Interdicti tempore campanæ non pulsandæ nec Ecclesiæ aperiendæ, nisi ex priuilegio. *de priuilegijs c. Quod nonnullis. de sent. excomm. in 6. c. Alma mater.*

Interdicti tempore semel in hebdomada in aliquo loco, potest apertis ianuis celebrari exclusis interdictis. *De sent. excom. c. Permittimus.*

Interdicti tempore officia celebrantur, à clericis ianuis Ecclesiæ clausis, non pulsatis campanis, & submissa voce. *ibid. c. Alma mater. Vide, Officium.*

Sepeliri non possunt mortui in Ecclesijs tempore interdicti. sepelientes, etiam si exempti sint, sunt excommunicati ipso facto. *Clem. de sepulturis c. 1. conc. Rauenn. 2. sub Clem. 5. cap. 28.*

Interdicti tempore clerici seruantes interdictum possunt secreto sepeliri. *de pœnit. & remiss. c. Quod in te.*

Peregrinis & cruce signatis, interdicti tempore conceditur sacramentum Pœnitentiæ. *ibid. c. Quod in te.*

Interdicti tempore Episcopi, & Religiosi possunt clam celebrare, si ipsi non tuerint causa interdicti. *de priuilegijs c. Quod nonnullis.*

Interdicti tempore priuilegiati possunt ianuis clausis celebrare. *de priuilegijs in 6. c. Licet vobis.*

Non possunt eo tempore admittere suos familiares ad diuina, sed tantum priuilegiatos. *ibid. Semel in hebdomada eo tempore, possunt in Ecclesijs sui Ordinis apertis ianuis celebrare, exclusis excommunicatis. de priuil. c. Vt priuilegia.*

Interdicti tempore clerici, & religiosi celebrantes, & diuina facientes contra formam iuris, & priuilegiorum, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ. *de priuilegijs in 6. c. Episcoporum.*

Qui excommunicatos, vel interdictos admittunt ad diuina, & sacramenta, vel ad sepulturam, eidem penæ subiacent. *ib.*

Interdicti tempore, fratres Minores possunt celebrare secretè ianuis clausis. *Clem. 4. const. 4. Virtute. §. 9. Actuales seruitores fratrum Minorum, non subiacent interdicto, nisi causam dederunt. ibid.*

Interdicti tempore, fratres Minores non possunt admittere ad diuina in suis Ecclesijs terciarios, aut terciarias de Ordine penitentium, sub pena excommunicationis Papæ reseruata, à qua tamen potest aliquando Episcopus absoluere, satisfactione præstita, vt delegatus Papæ. *Clem. de sent. excom. c. Cum ex eo.*

Interdicti ministrantes in ordine deponendi sunt. *conc. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 10.*

Fratres Ordinis Prædicatorum tempore interdicti possunt celebrare secretè ianuis clausis. *Gregor. 11. const. 7. Virtute. Actuales seruitores Fratrum Prædicatorum non subiacent interdicto. ibid. §. 10. nisi causam dederint. ibid.*

Interdi-

Interdicti tempore, sub quouis priuilegij pretextu, nullus potest admittere ad diuina eos, qui contrafecerunt interdicto, vel causam, aut auxilium dederunt. *De priuilegijs in 6. c. Licet.*

Interdicti tempore persona singularis habens priuilegium, vt possit eo tempore celebrare, vel audire diuina, potest secum admittere suos familiares domesticos. *De priuilegijs in 6. cap. Licet.*

Interdicti tempore non est abutendum priuilegijs circa sepulturas, & celebrationem diuinorum. *conc. Later. 3. can. 9.*

Interdicti tempore Religiosi, qui habent priuilegium aperiendi Ecclesiam semel in anno ad diuina facienda, si plures sint Ecclesie talis religionis in ciuitate, vnā tantum possunt aperire. *conc. Later. 4. can. 57.*

Interdicti tempore dum conceditur licentia aperiendi Ecclesiam, & faciendi diuina ianuis apertis, intelligitur semper exclusis ijs, qui causam dederunt interdicto. *conc. Later. 4. cap. 58.*

Interdicti tempore Domini seculares, qui cogunt, vt missae, ac diuina celebrentur, vel alia fiant contra formam interdicti, in excommunicationem Papae reseruata, ipso facto incidunt. *Clem. de sent. excommunic. c. Grauis.*

Interdicto suppositus si moriens absoluitur, adhuc caret sepultura Ecclesiastica. *conc. Rauenn. 2. sub Clemente 5. c. 28.*

Interdicto suppositus si offert se ad iustitiam, cautione data, debet absolui etiam parte contradicente, & appellante. *de appellat. & c. c. Qua fronte.*

Interdicti tempore illud violantes, esse religiosi, & exempti, excommunic. incurrunt. *Clem. de sent. excommunic. cap. 1. Ex frequentibus.*

Interdicti tempore celebrantes in locis interdictis quomodo puniendi. Vide, *Celebrantes.* Vide, *Missa.*

Interdicti tempore quot incommoda patiuntur fideles. *Extra, de sent. excommunic. c. Prouide.*

Interdicti tempore Religiosi possunt suos oblatos sepelire, si Ecclesie non sint interdictae. *de priuilegijs cap. Vt priuilegia.* Oblati intelliguntur, qui vel omnia sua religiosi dederunt manentes in saeculo, retenta sibi portione ad viuendum, vel qui mutato saeculi habitu, conuentibus sunt mancipati. *ibidem.*

Interdicti tempore, in festis Natiuitatis Domini, Paschae resurrectionis, Pentecostes, & Assumptionis B. Mariae Virginis possunt diuina celebrari, apertis ianuis, pulsatis campanis, & alta voce. Possunt in his festis admitti etiam interdicti, non verò excommunicati. Sed nec illi, nec qui causam dederunt, possunt ad altare accedere, id est, communicare. *de sent. excommunic. in 6. c. Alma mater.*

Interdicti tempore festum Corporis Christi, cum octaua celebrari potest ianuis apertis, & qui pie venerantur indulgentias consequuntur. *Mart. V. const. 12. Ineffabile.*

Vide, *Clericorum priuilegia.* Vide, *Confirmatio Sacram.* Vide, *Confratres in 1. tit.*

Interpretatio.

Interpretatio apertius facienda est contra eum, qui potuit legem dicere. *de regulis iuris in 6. reg. 57.*

Interrogatio. Interrogatus.

Interrogationes faciendae sunt à iudice, siue ad instantiam partis, siue ex officio. *de verbor. signif. c. fin.*

Interrogatus an aliquis sit dignus aliquo gradu, vel dignitate, si sibi non constat de indignitate, potest asserere, quod sit dignus. *de scrutinio cap. vn.*

Interrogatus post iuramentum calumniae, si non respondet, vel se absentat contumaciter, habetur pro confesso. Si verò se absentat, antequam iussus sit respondere, non habetur pro confesso, sed potest contra eum, vt contumacem procedi. *de confessis c. 1.*

Interrogationes faciendae haereticis, vel de haeresi suspectis, sunt numero 37. *Martinus V. constit. 1. Inter cunctas.*

Interstitia.

Interstitia, quae & qualia inter ordinationes seruanda. *dist. 77. c. In singulis cap. Quicumque.*

Interstitia seruanda, cum de monacho, quis sit clericus. *ibid. c. Si quis, & c. Monachus verò.*

Interstitia temporum circa ordines minores, possunt ab Episcopo dispensari. *conc. Trid. sess. 23. de resor. c. 11.*

Item interstitia inter Diaconatum, & Subdiaconatum, &c. possunt ab Episcopo dispensari. *ibid. c. 13.*

Vide, *Ordinatio. Ordinandi.* Vide, *Presbyteri qui ordinandi.*

Intestatus.

Intestatus non dicitur mori, qui in vltima voluntate alterius dispositioni se committit. *de testament. c. Cum tibi.*

Vide, *Testamentum.* Vide, *Voluntas vltima.* Vide, *Dispositio.*

Intimatio.

Intimatio vbi facienda, si agitur de beneficiato. *Clem. de elect. cap. Causam.*

Intimatio vbi facienda, si vrget timor intimandorum. *ibid. vt in sequenti.*

Intimatio appellationis factae ad Sedem Apostolicam intra mensem, vel postquam cito facienda est appellato, vel Procuratori eius; à die appellationis numerando tempus. *Clement. de elect. cap. Causam.* Si in domo non reperitur, fiat intimatio, vbi communiter habitare solet. Si ibi non adsit, vel sit locus remotus, in Cathedrali, vel in Ecclesia, vbi habet beneficium appellatus, publicetur. Si autem timeatur potentia appellati, & sic ad eum non possit fieri, fiat publice, & solemniter, vt peruenire possit ad notitiam eius: alias nulla sit. *Clement. de elect. vbi supra.*

Intimatio in omni causa praedicto modo fiat, alias nulla sit. *ib. Vide, Citatio.*

Intrudere. Intrusus.

Intrudens se in aliquo gradu Ecclesiae Romanae, excommunicatur. *dist. 79. c. Si quis ex Episcopis.*

Intrusus in Ecclesiam, si moritur principalis, quomodo tractandus. *conc. Lateran. 3. in append. tit. de spoliatis c. 9.*

Vide, *Beneficiorum inuasores.* Vide, *Eccl. inuasores.*

Inuadere. Inuasor.

Inuadens res alterius absque iudicis sententia, puniendus est, vt oppressor pauperum. *conc. Cabilon. 2. c. 6.*

Inuadens aliena, non remaneat impunitus. *Iulius 1. ep. 2. c. 1.*

Inuadens Ecclesias expulsores, est infamis, & expellendus à clero. *3. q. 2. c. Audiuimus.* Vide, *Ecclesia.*

Inuasores Ecclesiarum sunt deponendi. *7. q. 1. cap. Eum qui contra.*

Repellendi sunt per auxilium saeculi. *11. q. 1. c. Petimus.*

Excommunicantur. *12. q. 2. cap. Quicumque.* Sunt sacrilegi. *ibid. cap. Praedia.* & cap. *Qui abstulerit.* Aliae inuasorum poenae. *cap. Cum deuotissimum.* cap. *Si saeculi.* & cap. *de viro nefando.* Excommunicati sunt. *16. q. 1. c. Similiter.* *Concil. Valent. 2. cap. 8.* Vide, *Ecclesiarum bona non inuadenda.*

Inuasor rerum Ecclesiae, statim tenetur restituere. *12. q. 2. c. In antiquis.* In decuplum restituere debet. *ibid. cap. In legibus.*

Inuasor Ecclesiae non potest esse Episcopus illius. *Ioannes 8. ep. 223.*

Inuadentes Ecclesias, autoritate Principum saecularium, excommunicantur. *12. q. 2. c. De rebus.*

Inuadens locum Episcopi viuentis, non est defendendus. *7. q. 1. cap. Non furem.*

Inuadentes locum aliquem alterius in statu Ecclesiae, excommunicationem incurrunt, officijs priuantur, inhabiles ad omnia officia fiunt, & bona eorum confiscantur. *Alexander 6. const. 1. Inter.* & *Iulius 2. const. 2. Cum homines.*

Inuadentes, vel occupantes Terras Romanæ Ecclesiæ, dantes fauorem, aut accipiente stipendium, ad hoc, excommunicantur; & rei sunt læsæ maiestatis, infames, & alijs poenis subiacent. *Leo X. const. 13. Inter graues.* Vide, *Excommunic. in Bulla Cænæ.* Vide, *Ecclesiasticus status.* Vide, *Ecclesia, & Ecclesiasticorum bona non inuadenda.* & *Excommunic. Bulla Cænæ.* Vide, *Eiectus.* Vide, *Eijcere.*

Inualidum.

Inualidum ab initio, non firmatur tractu temporis. *De regulis iur. in 6. reg. 18.*

Inuentio. Inuentum.

Inuentionis Sanctæ Crucis. festum die 3. Maij celebrandum, & quare. *De consecr. dist. 3. cap. Crucis.*

Inuenta non reddens, furtum committit. *14. q. 5. c. Si quid, & cap. Multi sine.*

Inuentarium.

Inuentarium faciendum, ab omni Ecclesia de bonis illius mobilibus, & immobilibus, per Notarium publicum; & duo debent esse, quorum vnum sit apud Episcopi, & Capituli Archiuum, aliud apud Metropolitanum. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad bonorum, & c.* Idem tenentur facere omnes aliæ Ecclesiæ, Collegiæ, Hospitalia, & pia loca. *ibid.* Quæ duo habeant, vnum apud se, aliud in Ecclesia Cathedrali. *ibid.*

Inuentaria visitanda sunt, an aliquid defit, & an aliquid addendum. *ibid.*

Inuentarium faciendum in morte Episcopi. Vide, *Episcopo moriente.*

Inuerisimile.

Inuerisimile, maxima indiget probatione. *De præsumpt. cap. Quia verisimile.*

Inuestitura.

Inuestituram Ecclesiarum accipientes de manu laici, siue Regis, siue Imperatoris, siue alterius, excommunicantur. & est irrita. *Concil. Roman. 5. sub Greg. 7. c. 3.*

Dantes prædictam inuestituram, siue sit Rex, siue Imperator, siue alij, excommunicantur. *Concil. Roman. 7. sub Greg. 7. c. 2. Concil. Melphitanum c. 8.*

Inuitus.

Inuitè baptizati, vel ordinati non recipiunt characterem. *De Baptismo c. Maiores. §. Item.*

Inuitus, nequit ordinari. *Dist. 74. c. Episcopus, & cap. Gestæ. Simplicius ep. 2.*

Inuitus, nullus debet fieri Episcopus. *Dist. 74. cap. Vbi ista, & cap. Honoratum.*

Inuiti teneri non possunt clerici ordinati in aliqua Ecclesia. *Dist. 74. cap. Quorumdam.*

Inuitum ordinans, priuatur potestate ordinandi. *11. q. 3. cap. Priuilegium.*

S. Ioachim.

S. Ioachim Beatæ Mariæ Virginis Patris, Festum sub ritu duplici celebrandum die 20. Martij instituit *Gregor. XV. constitut. 39. Apostolatus.*

Ioannes.

S. Ioannes Baptista exiuit Sanctus ex vtero Matris. *Cyrillus in Concil. Ephesin. 1. epist. ad Monachos Egypti.* Eius corpus fuit combustum. *Gregor. I. lib. 9. ex regest. ep. 39.*

S. Ioannis Baptiste Natiuitas. Vide, *Natiuitas naturalis, & c.*

S. Ioannes Gualbertus. canonizatur anno 1193. à Cælestino III. *constit. 2. Gloriosus.*

B. Ioannis Dei Congregatio pro curandis infirmis instituitur,

sub Regula Sancti Augustini, cum forma, & instituto viuendi. *Pius 5. const. 43. Licet ex debito.*

Ioannes Dei declaratur Beatus ab *Urban. 8. const. 108. In sede.* Officium de illo fieri potest ab omnibus Fratribus illius Ordinis. Missa de illo dici potest ab omnibus confluentibus ad eorum Ecclesias. *ibid.*

S. Ioannis Ierosolymitani. Equites, seu Milites.

Vide, *Equites.* Vide, *Hospitalarij.* Vide, *Militia.* Vide, *Milites.*

Ioannes Vvicleff de Anglia, damnatur cum omnibus suis sequacibus, & articulis in *Concil. Constantiense. Martinus V. constitut. 1. inter cunctas.* In ea continentur omnes articuli.

Ioannes Hufs de Boemia cum sequacibus, & articulis damnatur in eodem loco. *ibid.*

Omnes eius articuli ibi continentur. Isti malè sentiebant de Sacramentis Ecclesiæ.

Iocalia.

Iocalia, & alia similia Sedis Apostolicæ occupantes. Vide, *Sedes Apostolica.*

Ioseph.

Sanctus Ioseph vocatur Pater Christi, non quia eum genuit, sed quia fuit verus coniux B. Mariæ Virginis Matris Christi. *27. q. 2. cap. coniux.*

Ira. Iratus.

Ira superiorum corrigenda est ratione. *11. q. 3. c. Illa. c. Ira sapè. cap. cum apud, & cap. Summopere.*

Ira Dei exercetur per homines, & per alia media. *23. q. 5. cap. Non solum.*

Iratus obijciens crimen, non dicitur accusare. *Fabianus ep. 3. 3. q. 6. cap. Qui crimen.*

Vide, *Crimen, in fine.*

Irregularis. Irregularitas, quando incurritur.

Irregularis est homicida, & causa homicidii. *De homicidio. cap. Suscepimus.*

Irregularis est percuciens læthaliter aliquem, licet hic ab alijs sit extinctus. *ibid. cap. Significasti.*

Irregularis fit procurans abortum post animationem fœtus. *ibid. cap. Sicut ex litterarum.*

Irregularis fit clericus, dans pugilem ad pugnandum pro se. *De clericis pugnantis cap. fin.*

Irregularis fit, qui mandat aliquem verberari, & ex ea verberatione sequitur mors, vel mutilatio. *De homicidio in 6. cap. fin. Vide, Mandans.*

Irregularis fit clericus etiam ob homicidium casuale, si causa sit illicita, seu sit ipse in culpa. *De homicid. volunt. cap. Presbyterum, & cap. Suscepimus.*

Irregularis est, qui potest euadere, tamen pro saluandis bonis, occidit fures. *ibid. cap. Suscepimus.*

Irregularis est, qui quouis modo casualiter, vel ad defensionem occidit. *Concil. Trid. sess. 14. de refor. c. 7. De homicid. volunt. cap. Presbyterum.* Licet ex *Clement. vnic. de homicid. volunt.* habeatur oppositum.

Irregularis est, qui quomodocumque scienter, dat causam homicidio. *De homicid. c. de cætero.*

Irregularis est, qui dans operam licitæ rei non adhibet diligentiam debitam, & ex ea sequitur mors. *De homic. cap. Ad audientiam.*

Irregularis est, qui percutit aliquem læthaliter, si ex eo ictu moritur. *De homic. c. Significasti il 2.*

Irregularis est clericus, qui potens aliter se defendere, occidit, hoc enim non fit cum moderamine inculpatae tutelæ, sed ad vindictam. *De homic. volunt. cap. Significasti il 2.*

Irregularis fit clericus, qui in bello etiam pro fide facto occidit. *ibid. c. Petitio tua.*

Irregularis fit fur publicus, & sic diffamatus de furtis. Secus si est occultus. *De furtis c. fin.*

Irregularis fit diaconus, missam dicens. *de clerico non ordinato, c. fin.*

Irregularis fit clericus, vel Episcopus, dans authoritatem, seu consilium, siue directè, siue indirectè, ad occidendum. *de excess. Prælator. c. Ex literis.*

Irregularis fit, qui missam dicit in loco interdicto, nisi habeat priuilegium. *De sent. excomm. in 6. cap. Is qui. §. Is vero.*

Irregularis fit Acolithus, qui inseruit publicè Presbytero rebaptizanti, secus si secretò hoc fecit, (nisi fiat religiosus, non dispensatur.) *Conc. Lateran. 3. in append. tit. De depositione c. 1.*

Irregularis est ordinatus simoniace. *ibid. c. 2.*

Irregularis est habens digitos truncos. *ibid. c. 15.*

Irregularis fit, qui suspensus à diuinis celebrat. *de sent. excomm. c. 1. Vide, Celebrans. Vide, Clerici in causa sanguinis. Vide, Homicida. Vide, Occidens. Vide, Occisor. Vide, Dignitas.*

Irregularitas, quando non incurritur.

Irregularis non fit, qui dat iudici insignia furis, vt cultrum, calceos, &c. licet hic postea à iudice occidatur. *De homicidio volunt. c. Tua nos. §. Ad ultimum.*

Irregularis non fit clericus, qui ciuilitè contra aliquem agit, licet iudex veniat ad pœnam sanguinis. *ibid. cap. Postulasti.*

Irregularis non fit clericus, qui agens contra aliquem in causa, in qua danda est pœna sanguinis, si ipse protestatur, se nolle penam illam. *De homicidio volunt. in 6. c. Prælati.*

Irregulares non efficiuntur pueri, vel furiosi occidentes, aut mutilantes. *Clement. de homicidio volunt. c. vn. Ioannes 8. epist. 146. & nullus impuber eam incurrit. ibid. Vide, impuber.*

Irregularis non efficiebatur, olim, qui occidebat aliquem, non potens aliter euadere, suam mortem. *Clem. ibid. Sed ex Trid. sess. 14. de refor. c. 7. Efficitur irregularis, & Pape dispensatione eget.*

Irregularis non fit, qui sine culpa est causa vulnerationis alicuius. *de homicidio volunt. c. Lator.*

Irregularis non fit, qui nec dat operam rei illicitæ, nec est negligens, licet sequatur mors alicuius. *de homicidio volunt. c. Dilectus filius. c. Ex literis 1. & 2. c. Significasti. cap. Ioannes. & c. fin.*

Irregularis non fit, qui non impedit, ne quis occidatur à consanguineis suis, licet eos possit impedire, dummodò non impellat ad faciendum. *ibid. c. Petrus.*

Irregularis non fit, qui percutit aliquem non læthaliter, licet alij postea hunc occidant. *de homicidio volunt. c. Significasti il 2. Si tamen est dubium, an de illo vulnere fuisset ille mortuus, si alij non occidissent, ad cautelam est dispensandus. ibid.*

Irregularis non censetur, qui non fuit causa occisionis, licet pro bono pacis à parentibus mortui, &c. veniam petierit. *ibid. c. Exhibita.*

Irregularis non fit clericus, qui sumens arma contra prædones non occidit, nec consulit occisionem, licet aliquis occidatur. *de clerico percussore c. fin.*

Irregularis non est excommunicatus, qui ignorans suam excommunicationem exercet ordines. Secus est, si ignorantia sit crassa. *de clerico excommunic. & c. cap. Apostolica.*

Irregularis non fit Episcopus, vel alius Ecclesiasticus, qui habens iurisdictionem in causa criminali, præcipit balliuo, iudici, &c. vt procedat in ea, & isti exequuntur pœnam sanguinis. *Nè clerici, & c. in 6. c. fin.*

Irregularis non fit, qui dicit missam coram excommunicato. *De sent. excomm. in 6. c. Is qui.*

Irregularis non fit, qui dicit missam in Ecclesia polluta. *ibid. Vide, Ecclesia polluta in fine.*

Irregularis non efficitur iudex, qui bannitos pœna capitali facit puniri. *Clemens 7. const. 10. in sancta.*

Irregularis efficitur, qui casualiter (quouis modo) occidit. *De homic. volunt. c. Presbyter. Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 7. Licet ex Clem. vn. de homicidio. contrarium habeatur.*

Irregularitas à quo dispensanda, & quando.

Irregularis à Papa est dispensandus, vt possit promoueri. *de homicid. volunt. cap. coninebatur.*

Irregularitas omnis à Papa solo dispensari potest, non ab alio. *De sent. & re iud. in 6. c. 1.*

Irregularitas, quam incurrunt Prælati, & alij qui suspensi celebrant, vel alia faciunt, quæ sunt ordinis, à solo Papa dispensari potest. *ibid.*

Irregularis fieri non potest Abbas, sine dispensatione Papæ. *De etate, qualitat. & c. cap. Tuam in Domino.*

Irregularis dispensatus, vt eligatur Abbas, non est dispensatus ad ordines sacros. *ibid.*

Irregularitatum dispensatio actiua, concessa aliquibus locis Pijs, vel Monasterijs, aut etiam fabricæ Sancti Petri, &c. reuocatur. *Pius IV. constit. 62. de commissio.*

Irregularis ex homicidio, si sit sacerdos, post penitentiam duodecim annorum restituatur, seu dispensetur. *concil. Lateran. 3. in append. tit. de depositione c. 13.*

Irregularitas occulta dispensari potest ab Episcopo, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario. *concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 6. & nisi fuerit deducta ad forum contentiosum. ibid.*

Irridere.

Irridens mancum, mutum, claudum, &c. excommunicandus est. *concil. quod dicitur Apost. c. 7.*

Italus. Italia.

Italiæ Episcopi, quas, & à quibus possunt exigere procurationes. *Extra, de censib. cap. Vas electionis.*

Itali Episcopi non possunt ordinare Ultramontanos, nisi de licentia Papæ, vel Episcopi proprii, vel eius sub quo ordinandi habent beneficia. *De temporib. ordinat. cap. 1. Alias ordinati sine dictis literis, remanent perpetuo suspensi, & alijs subiacent pœnis. Nec possunt à Summo Penitentiario dispensari. ibid.*

Itali Episcopi non possunt ordinare ad sacros, vel minores ordines Hispanos, Gallos, & alios Ultramontanos, sine literis dimissorijs proprii Episcopi, recognitis à Notariis, vel Collectoribus Sedis Apostolicæ in eis partibus commorantibus, & deinde recognitis, & examinatis à Vicario Papæ. alias, ordinantes per annum suspenduntur ab exercitio Pontificalium; promoti vero pœnam perpetuæ suspensionis incurrunt, absque spe gratiæ. *Vrb. 8. const. 33. Secretis.*

Itali ordinati ab alieno Episcopo cum falsis dimissorijs ad ordines minores, secuta prius declaratione Iudicis Ecclesiastici, priuilegio fori priuantur, & sæculi iurisdictioni subduntur. *ibid. §. 4. Vide, Ordinare. Vide, Ordinari.*

Itali non possunt ex Italia discedere, vt eant ad loca, in quibus est prohibitus publicus cultus Catholicæ fidei, & ibi habitare, vel domicilium habere, siue sit mercator, siue alterius conditionis, id est, si in eis locis non potest publicè celebrari missa; vel non adest Parochus, aut Curatus cum Ecclesia Catholica; aut Sacramenta non possunt ministrari, nec corpora mortuorum sepeliri, & alia iuxta ritum Ecclesiæ Romanæ fieri. *Clemens 8. constit. 42. cum sicut.* Alias sunt suspecti de hæresi.

Itali non possunt in locis hæreticorum matrimonia facere cum hæreticis mulieribus.

Vide, Matrimonia prohibita ratione cultus diuersi.

Neque filios suos de fonte leuari faciant ab hæreticis, neque hæreticorum filios ipsi leuent, nisi catholico more baptizentur per ministrum Catholicum. *ibid.*

Neque possunt medico hæretico vti, si adsit copia medici catholici idonei. *ibid.*

Itali volentes ire ad præfatas partes, licentiam petant ab Ordinariis, qui eos moneant, vt catholicam vitam ducant. *ib.*

Itali ibi commorantes, tenentur transmittere ad Ordinarios, vel Inquisitores in Italia fidem confessionis, & communionis annuæ. *ibid. §. 3.*

Contra Italos, hæc transgredientes, possunt Inquisitores procedere, vt suspectos de hæresi. *ibid. §. 4.*

In Italia, & Insulis adiacentibus, non possunt hæretici habitare, morari, habere domum apertam, vel conductam. Receptantes incurrunt pœnas fautorum. *Gregor. XV. constit. 28. Romanus.*

Iubilæum.

Iubilæum anni Sancti, quolibet centesimo anno concedebatur. *Extra, de pœnit. & remiss. cap. Antiquorum*, & hoc à Bonifacio 8. constitut. 7. *Quæ est antiquorum.* Deinde ad quinquagesimum est reductum à Clemente VI. *ibid. cap. Unigenitus.* Tandem à Paulo 2. constit. 7. *Irrefragabilis*, & à Sixto IV. ad vigesimum quintum. vbi supra. 6. *Quemadmodum.* Indulgentiæ, quæ in eo lucrantur, & opera facienda Romæ. *ibid. Vide, Annus Sanctus.*

Anno Sancto durante, omnes indulgentiæ, in alijs locis suspenduntur. *Vide infra in const. Clem. 8. & Urban. 8.*

Iubilæum conceditur à Papa in principio Pontificatus ad implorandum diuinum auxilium, & assistentiam pro Papa. *Sixtus V. const. 1. Unicum. Paulus V. const. 1. Quod in omni. Urbanus 8. const. 16. Omnes gentes. Ab Innocent. X. constitut. 1. immensa. Ab Alexandro 7. const. 1.*

Iubilæum sæpè indicitur pro alijs Ecclesiæ necessitatibus. *Paulus V. constit. 115. Dominus. Urban. 8. constit. 22. Quod ab initio. const. 104. Irritatus.*

Vide, *Absolutio generalis.* Vide, *Indulgentia.*

Judas.

Judæ Pœnitentia fuit mala, quia animi violenti fuit, & indignationis internæ. *De pœnit. dist. 3. c. 36. Judas.*

Judæ pœnitentia eum adduxit in peccatum homicidij. *ibid. cap. 38. Nihil Judæ.*

Judæ pœnitentia fuit desperatio. *ibid. cap. 39. Sceleratior.*

Judæorum ritus, & Synagoga.

Judæorum benedictiones accipientes, excommunicantur. *Concil. Elibert. c. 49.*

Eorum Synagogas venerans, & lucernas in eis accendens, vel oleum adducens pro illis, excommunicatur. *Concil. quod dicitur Apost. c. 7.*

Judæorum Azima non comedenda, nec ritus obseruandi, alias excommunicantur, qui hoc faciunt. *Concil. Laodic. cap. 39. Lib. 2. constitut. Apostol. cap. 62. Nec spectacula eorum videnda. ibid.*

Judæorum ritus obseruans in habitationibus, Balneis, Azimis, &c. Si laicus, excommunicatur; si clericus, deponitur. *28. q. 1. cap. Nullus eorum. & cap. Omnes. Concil. Vienn. Prouinc.*

Judæorum festa, ritus, & alia fugienda. *Concil. Meldense c. 73. Lib. 2. const. Apost. c. 62.*

Judæorum nuptiis, aut sepulchris non possunt interesse Christiani. *Concil. Sabin. c. 22.*

Judæorum Synagoga, si impediunt officia Ecclesiæ, transferendæ sunt. *Gregor. I. lib. 12. ex regest. ep. 18.*

Synagoga eorum non occupandæ. *Gregor. I. lib. 9. ex regest. epist. 59.*

Non possunt nouas Synagogas construere. *Concil. Meldense cap. 73. & pœna. ibid. De Iudæis, &c. cap. Iudæi. cap. consulunt. Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 36.*

Id permittentes, sunt excommunicati. *ibid. & Concil. Vienn. Prouinc. & si faciunt, statim eas diruant. ibid.*

Judæorum conuiuia, & commercia.

Judæorum commercia à clericis præsertim fugienda. *Conc. Venet. c. 12. 28. q. 1. c. Omnes. cap. Nullus eorum.*

Judæos defendens per munera, est anathema. *Concil. Tolet. 4. cap. 58.*

Non possunt Christiani habitare cum eis. *Concil. Lateran. 3. cap. 26.*

Cum Iudæis non licet conuiuari (& pœna.) *Concil. Meldense cap. 73. Concil. Agathense cap. 40. Epaunense cap. 18. Aurelian. 3. cap. 12. Matisconense 1. cap. 15. Concil. Me-*

tense cap. 4. Sub pœna excommunicationis. ibid. 28. q. 1. c. Omnes. & concil. Vienn. Prouinc. Cum Iudæis manducans, excommunicatur. Conc. Elibert. cap. 50. Vide infra, Iudæis prohibita.

Iudæi percutientes clericos.

Iudæus percutiens clericum, temporaliter puniatur; & Episcopus donec ille puniatur, prohibeat Christianis sub pœna excommunicationis, ne cum eo conuersentur. *De Iudæis, &c. cap. Postulasti.*

Iudæis prohibita.

Iudæus non potest trahere, seu inducere Christianum ad suum ritum, id faciens pœna capitis puniatur, & bona eius confiscanda sunt. *Concil. Meldense c. 73. Concil. Tolet. 12. c. 9. Sed non prohibet cum tanta pœna. Concil. Vienn. Prouinc. Vt hæreticus est tractandus. Nicolaus 4. const. 1. Turbato. Non possunt in Quadragesima carnes publicè adferre. Concil. Vienn. Prouinc.*

Non possunt cum Christianis habitare. *Conc. Later. 3. c. 26.*

Non possunt præfici superiores, aut iudices Christianorum. *concil. Later. 3. c. 11. & in append. tit. de Iudæis c. 2. & 3. eos præficiens, excommunicatur. ibid. concil. Toletan. 12. cap. 9. conc. Later. 4. cap. 69. conc. Auennens. c. 8. Aurel. 3. c. 29. Matisconense 1. c. 14. conc. Meldense c. 73. conc. Regiatio. cap. 20. (id permittentes, excommunicantur. ibid.) conc. Sabin. c. 22. de Iudæis, &c. cap. Ex speciali. Greg. 7. lib. 9. ep. 2. conc. Vienn. Prouinc. conc. Mediol. 1. par. 3. tit. de Iudæis.*

Non possunt habere officia publica. *conc. Tolet. 3. c. 14. conc. Tolet. 4. c. 65. Tolet. 10. c. 7. conc. Meldense cap. 73. dist. 34. cap. Nulla officia. 17. q. 3. cap. constituit. De Iudæis cap. Ex speciali. conc. Later. 3. cap. 26. & in append. tit. de Iudæis cap. 2.*

Iudæum præficiens officiis publicis, quomodo puniendus. *de Iudæis, &c. cap. cum sit nimis.*

Non possunt habere seruos, vel mancipia Christiana. *Conc. Later. 3. c. 11. conc. Tolet. 3. c. 14. conc. Tolet. 4. c. 66. concil. Matiscon. 1. c. 16. Sed statim redimenda sunt per Christianos. ibid. Gregor. I. lib. 3. ep. 21. lib. 7. ex regest. epist. 115. conc. Meldense c. 73. conc. Tolet. 12. c. 9. conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de Iudæis. De Iudæis, &c. c. 1. cap. multorum. cap. ad hæc. & c. Et si iudeos.*

Iudæus non potest tenere seruum baptizatum, vel volentem baptizari. Sed hic à Christianis est redimendus, quod si ipse noluerit vendere, priuetur illo. *De iudæis c. fin. concil. Tolet. 4. c. 66.*

Non possunt impedire filios, vel vxores venientes ad fidem. *conc. Vienn. Prouinc.*

Iudæi non possunt tenere nutrices Christianas. *De iudæis, &c. c. Et si iudeos. cap. Ad hæc. Et ipse nutrices excommunicantur. ibid. cap. Ad hæc. conc. Later. 3. in append. tit. de iudæis c. 2. & 4. Neque obstetrices. ibid. sub pœna excommunicationis Christianis. ibid. & Innocent. 4. constitut. 2. impia.*

Non possunt conducere Ecclesias. *concil. Later. 3. in append. tit. de iudæis c. 3. conc. Mediol. 1. p. 3. tit. De iudæis.*

Non possunt cum Christiana fornicari, sub pœna pecuniaria. *conc. Vienn. Prouinc.*

Non possunt exigere vectigalia à Christianis, id permittentes excommunicantur. *conc. Regiaticinum c. 20.*

Iudæo præfecto ad regalia iura, Christianus est dandus, qui exigat. *De iudæis, &c. cap. Ex speciali.*

Non possunt à Christianis exigere vsuras. *De vsuris cap. Post. mirabilem, & cap. Quanto. Tenentur ad restituendum, & Principes ad hoc eos cogant. conc. Vienn. Prouinc. alias priuentur commercio Christianorum. ibid. concil. Later. 4. cap. 67.*

Non possunt accusare Christianos. *2. q. 7. c. Pagani. Non possunt scribere contractus, & suos libros lingua Hebraica. conc. Mediol. 1. p. 3. tit. De iudæis.*

Vide, *iudæorum obligationes in statu Ecclesiæ.*

Iudæi non possunt laborare in diebus Dominicis, & festis Christianorum. *conc. Tolet. 12. c. 9.*

Non possunt legere libros veritos à Christiana fide. *Conc. Tolet. 12. c. 9. Neque Talmud.* Vel alios damnatos ab Ecclesia, continentes blasphemias in Christum, Beatam Virginem, Angelos, & Sanctos. *Clem. 8. constitut. 20. cum Hebraeorum.*

Iudæi à die Cœnæ Domini vsque ad Pascha, non possunt à suis locis exire, sed in eis maneant clausi. *Conc. Meldense c. 73. conc. Aurelian. 3. c. 29. Matiscon. 1. c. 14. De Iudeis, &c. c. in nonnullis.* Et per penas temporales ad hoc cogantur. *ibid.*

In die Veneris Sancti tenere non possunt, nec ostia, nec fenestras apertas. *ibid. c. Quia super.*

Non possunt vestes, aut vasa sacra eis vendi, nec oppignorari. *conc. Mediol. 1. p. 3. tit. De Iudeis.*

Iudæi non possunt sepelire suos mortuos psallendo. *concil. Narbon. cap. 9.*

Non possunt habitare cum Christianis. *conc. Later. 3. cap. 36. Mediol. 1. p. 3. tit. de iudeis.*

Non possunt escas dijudicare. *concil. Tolet. 12. c. 9.*

Non possunt circumcidere seruos paganos, alias priuandi sunt illis. *Greg. 1. lib. 5. ep. 32.*

Non possunt habere aedes proprias in locis, & ciuitatibus. *conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de iudeis.*

Vide, *Accusare.* Vide, *Hebraei.* Vide, *Vsura.*

Iudeis quæ sunt permissa.

Iudæi possunt in Ecclesijs esse præsentis missæ Catechumenorum, id est, vsque ad Canonem. *De consecrat. dist. 1. cap. Episcopus nullum.*

Possunt in Ecclesijs audire concionem, sicut omnes alij infideles. Vide, *Concio.*

Possunt à Colonis Christianis fructus percipere. *Gregorius 1. ep. 21. de Iudeis, &c. c. Et si Iudeos.*

Possunt tenere synagogas antiquas, sed non possunt ædificare nouas. *De iudeis. c. iudei. cap. consuluit. conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 36.*

Non possunt occidi, nec molestari, vel alia mala pati, sed iuridicè iudicandi. *Concil. Later. 3. in append. tit. de iudeis c. 2. de iudeis, &c. cap. Sicut iudei.* Eorum cimiteria non sunt violanda. *ibid.* sub pena excommunicationis, Christianis.

In suis festis non debent molestari. *ibid. & Greg. 1. lib. 1. ep. 34.*

Non debent spoliari, neque pro suis festis faciendis pecunias exigendæ. *concil. Later. ubi supra c. 2. sub pena excommunicationis. De iudeis c. Sicut iudei.*

Iudæis non est inferenda persecutio, sed saracenis. *23. q. 8. cap. dispar. Gregor. 1. lib. 7. ep. 26.*

Iudæorum inhabilitates.

Iudæus remanere non potest cum vxore Christiana. *28. q. 1. c. iudei. concil. Tolet. 4. c. 63.* Alias separentur, nisi ipse velit ad fidem venire. *ibid.* & filij, matris conditionem sequuntur. *ibid.* Vide, *infidelis filij.*

Non possunt cum eis habitare Christiani. *conc. Later. 3. c. 26. conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de iudeis.*

Iudæos defendens per munera, est anathema. *conc. Tolet. 4. cap. 58.*

Iudæus non potest esse testis in causis Christianorum. *concil. Tolet. 4. c. 64. 2. q. 7. c. Non potest.*

Non poterant eis locari domus, ultra duos menses, sub pena excommunicationis. *concil. Rauennaten. sub Ioanne 22. cap. 14.*

In causis Iudæorum contra Christianos, non potest decidi, nisi per duos testes probatæ vitæ, & Christianos. *De testibus cap. Licet vniuersis.*

Non possunt præferri Christianis à nullo, sub pena excommunicationis. *De testibus. c. iudei.*

Medici Iudæi non possunt à Christianis vocari. *conc. Sabin. cap. 22.*

Vide, *Iudeis prohibita.*

Iudæi venientes ad fidem, quomodo tractandi.

Iudæi cum mansuetudine, trahendi sunt ad fidem. Vide, *Infideles. Greg. 1. lib. 11. ex reg. c. 15.*

Iudæi venientes ad fidem per octo menses sunt catechizandi. *De consecr. dist. 4. c. iudei. conc. Agathense cap. 34.* Si adsit periculum mortis, baptizentur ante. *ibid.*

Iudæi baptizandi per 40. dies ante baptismum, abstinere debent à vino, & carne. *ibid. de consecr. c. Ne quod absit.*

Iudæi dantes signa conuersionis, in separata domo sunt tenendi, nec baptizandi, nisi plenè instruantur. *concil. Mediol. 1. p. 3. tit. de iudeis.*

Iudæi conuersi non communicent cum non conuersis. *concil. Tolet. 4. c. 62. (& penæ eorum) 28. q. 1. c. Sepe malorum.*

Iudæi conuersi, & baptizati, etiam per vim, tenentur obseruare legem Christianam. *conc. Tolet. 4. c. 57. de consecrat. dist. 4. c. Plerique.*

Iudæi baptizati tradendi sunt custodiæ alicuius probi Christiani, qui per annum eos regat, faciat audire Missas, & alia opera similia facere, & cauere, nè conuersentur cum Iudæis, vel malis Christianis. *conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de iudeis.*

Iudæi baptizati tenentur festiuitates Christianorum celebrare cum sacerdotibus in ciuitatibus, & locis publicis, qui secus fecerit, flagellis cædatur. *conc. Tolet. 4. c. 66.* vel alijs penis afficiatur. *ibid.*

A multis debitis fisci liberantur. *conc. Tolet. 16. c. 1. Greg. 1. lib. 4. epist. 7. ex regest. ep. 30.*

Si baptizati pauperes sunt, in aliquo hospitali tenendi, vbi artem aliquam discant. *conc. Sabin. c. 22.*

Iudæi venientes ad fidem, prouidendi sunt de victu. *Greg. 1. lib. 3. epist. 31.*

Non sunt spoliandi suis bonis, cum veniunt ad fidem, excommunicantur, qui eis spoliant. *De iudeis, &c. c. iudei il 2. Extra, de iudeis cap. Dignum. conc. Later. 3. in append. tit. De iudeis c. 1.*

Iudæi venientes ad fidem, an possint vxores relinquere, vel tenere, & an dimissam ante, reconciliare. Vide, *infidelis.*

Iudæi venientes ad fidem, si sunt serui, euadunt ingenui. *conc. Tolet. 12. c. 9. Tolet. 16. c. 1. dist. 54. c. Et si iudæorum.*

Iudæus conuersus omnia bona sua habeat: si filius familias, à Patre viuentis, sua pars detur: si femina dos à patre sibi detur, vel à marito: si nupta, resituatur. *conc. Mediolan. 1. par. 3. tit. de iudeis.*

Iudæi & alij infideles venientes ad fidem. *Ex const. Pauli 3. 32. Cupientes.* His gaudent priuilegijs. Filijs eorum volentibus conuertere ad fidem (etiam si sub patria potestate sint constituti) omnia bona immobilia, & mobilia eis illata, conseruanda sunt. Succedunt in bonis paternis, ac maternis, etiam si contra eorum voluntatem sint conuersi, & bona illa eis debentur adhuc viuentibus parentibus.

Si bona illa illicitè, vel ex vsura sint acquisita, si notæ sunt personæ à quibus accepta sunt, sunt eis restituenda: si verò personæ illæ non extent, Sancta Ecclesia dictis conuersis ea concedit neque possunt ab illo, quouis quæsito colore in hoc molestari, sub pena anathematis.

Si conuersi sunt pauperes, omnes Christiani, siue Ecclesiastici, siue sæculares, eis auxilium conferant.

Gaudent priuilegijs, & libertatibus illarum ciuitatum, in quibus baptizantur, quibus gaudent ciues ratione natiuitatis, vel originis.

Parochi, &c. curent vt bene erudiantur in rebus fidei, & tam ipsi, quam Diocefani curent, nè cum alijs Iudæis, vel Infidelibus, per longum tempus conuersentur.

Diocefani curent Neofitos copulari cum Christianis originariis, si volunt matrimonia inire.

Eisdem prohibeant ne mortuos more Iudæorum sepeliant, aut Sabbathas aliasve solemnitates, vel ritus obseruent, sed solum ritus Ecclesiæ Catholicæ.

Contemptores prædictorum deferantur ad Inquisitores, qui eos seuerè puniant.

Qui Neofitis fauent, nè prædicta obseruent penas contra hæreticorum fautores promulgatas incurrunt. Neofiti verò iudæizantes, vt hæretici puniantur. *Paulus 3. ubi supra const. 32. Cupientes.*

Vide,

Vide, *Baptizati*, in ultimo tit. Vide, *Fides*. Vide, *Infideles*. Vide, *Iudeorum filij infra*. Vide, *Neofiti*.

Iudei non baptizandi inuitè.

Iudæi cum mansuetudine, non cum seueritate trahendi sunt ad fidem. *Greg. 1. lib. 11. ex regest. ep. 15.*

Non sunt baptizandi inuitè. *conc. Tolet. 4. c. 57. Conc. Later. 3. c. 26. & in append. tit. de Iudeis c. 1. dist. 45. c. de Iudeis. Gregor. 1. lib. 1. ep. 45. de Iudeis, & c. c. Situt Iudæi.*

Iudeorum obligationes.

Iudæi, vt ab alijs distinguantur, tenentur portare in pannis superioribus signum crocei coloris, & hoc tam mares, quam fœminæ. *Conc. Later. 4. c. 68. Conc. Rauennat. sub Clem. 5. c. 23.* Tenentur portare signum illud croceum in pileo, alias pœna pecuniaria mulctandi. *Concil. Vienn. Prouincial. De Iudeis cap. In nonnullis. Conc. Mediol. 1. par. 3. tit. De Iudeis.*

Iudæi, quomodo se gerere debent cum Christianis. Vide, *Christiani circa Iudeos.*

Tenentur soluere decimas prædiales, & alias, vt domorum, &c. quia habitant in domibus Christianorum. *conc. Vienn. Prouinc. Debent etiam soluere decimas, de ijs bonis, quæ soluebant eas, antequam in manus Iudeorum venirent. Conc. Later. 4. c. 67.*

Cum Sacramentum Eucharistiæ transit ante eorum domos, tenentur domi se claudere. *Conc. Vienn. Prouinc. Et per Prælatos ad id compellendi sunt. ibid. de decimis c. de terris. De usuris. c. Quanto.*

A die feriæ quintæ in Cœna Domini, vsque ad Pascha tenentur in suis locis clausi stare sub pœna. *conc. Later. 3. in append. tit. De Iudeis c. 1. & 2. De Iudeis, & c. c. in nonnullis. Conc. Meldense c. 73. conc. Aurelian. 3. c. 29. Conc. Matifcon. 1. can. 14. conc. Vienn. Prouinc. Et per Prælatos ad hoc compellantur. ibid. Conc. Later. 4. c. 68.*

In die Veneris sancti non possunt tenere fenestras apertas. *de Iudeis, & c. cap. Quod super. Concil. Mediol. 1. part. 3. tit. De Iudeis.*

Eorum bona acquisita à Christianis in pauperum Christianorum vsus eroganda. *Conc. Later. 4. c. 69.*

Iudæi tenentur ire ad concionem sibi faciendam determinatis temporibus à Christiano concionatore. *Nicolaus 3. const. 1. Vineam Soret. Conc. Mediolan. 1. par. 3. tit. De Iudeis.* Semel in hebdomada eis fiat concio. *Greg. 13. const. 92. Sancta mater.* Quot, & qui tenentur ire ad concionem, & pœna non euntium. *ibid.* Impediens fieri concionem Christianus excommunicatur. Prælati curent, vt fiat hæc concio, & detestetur eorum error.

Vide, *Christiani erga Iudeos.*

Obligationes Iudeorum in statu Ecclesiastico.

Paulus 4. const. 3. Cum nimis. Has leges obseruandas Iudæis præscripsit. In vno vico congregati omnes debent stare, tam mares, quam fœminæ. Signum aliquod distinctiuum patens debent portare, quod sit glauci coloris. Nutrices Christianas tenere non possunt. in festis non possunt, nec laborare, nec facere laborare. libros rationum cum Christianis, Latinis literis, vel vulgaribus Italicis scribere debent, alias non faciant fidem. Solum straccios, aut cencios possunt emere, vel vendere, non frumentum nec hordeum, &c. vsui humano necessaria. Medici eorum non possunt Christianos medicare. Non possunt à Christianis vocari *Domini*. In exigendis creditis, seruare debent menses dierum 30. Statuta locorū in quibus sunt, debent seruare in fauorem Christianorum facta. Singulis annis tenentur soluere Hospitali neofitorum Romæ decem ducatos pro qualibet synagoga, etiam pro synagogis demolitis, ad quod tenentur Iudæi in solidum. & hoc confirmat idem Pontifex in *const. 9. Dudum.*

Pius 4. Moderatus est has leges in *const. 48. Dudum.* Sic, vt possint vti bireto nigro cum iter agunt, si verò plusquam

per vnum diem morentur in loco, vtantur flauo. possint possidere stabilia, siue in domibus, siue in villis vsque ad pretium 1500. ducatorum auri. Possint societates cum Christianis inire, & mercaturas exercere, etiam tritici, vini, olei, &c. Non possint tenere Christianos in famulos. pro mutuo possint exigere interesse taxatum. circa venditionem pignorum Christianorum, seruent statuta vrbs. De interesse non possunt exigere interesse. Pretium locationis domorum, in quibus stant, semel taxatum non possit alterari à Dominis. Quomodo procedendum sit cum eis, quando accusantur pro exactionibus quæ præscriptio potest eis opponi pro creditis, & debitis. Extra Ghetto habere possint apothecas, & in eis manere ab Ortus Solis vsque ad Occasum tantum. Libri rationum non probent contra Christianos, nisi sint scripti latina, vel vulgari Italiae lingua. Camerarius, vel Vicarius Papæ, vel Auditor Camerae curare debent, vt hæc leges obseruentur.

Sed *Pius 5. const. 6. Romanus*, iterum renouat, & confirmat constitutionem *Pauli 4.* vt supra; & statuit, vt signum flauum gestent. *ibid.*

Iudæi ab omni loco status Ecclesiastici, olim fuerunt expulsi, excepta Roma, & Ancona. *Pius V. const. 80. Hebræorum.*

Clemens 8. renouat constitutiones *Pauli 4.* & leges in ea contentas obseruari præcipit à Iudæis. *Const. 19. Cæca, & obdurata.* A statu Ecclesiæ, expulsi sunt à *Paulo 4.* excepta Roma, & Ancona, quia dolis, & fraudibus depauperabant Christianos. *ibid. §. 3.* Præiulia circa habitationem in alijs locis extra Ghetto, abrogantur. *ibid. §. 5.* Non possint habitare, nisi Romæ, Anconæ, & Auenionis. Contractus onerosi facti cum Camera, &c. de habitatione in alijs locis dissoluntur. *§. 9.*

Præiulia concessa Iudæis Orientalibus, dum Anconæ habitant ad mercaturam per *Paulum 3.* confirmantur à *Clemente 8. constit. 26. §. 4.* quænam sunt. Vide, *Portus.*

Iudæi habitantes in statu Ecclesiastico, possunt per eum incidere ad exigenda credita, sed cum fide testimoniali Episcopi, vel Gubernatoris Anconæ, si sunt de illa Ciuitate. *ib. §. 5.* Iudæi cum licentia Camerarij possunt fenerari, & quomodo. *Clemens 8. const. 65. §. 14.* Vide, *Camerarius.*

Iudæi, Romæ non possunt subhastare pignora, nisi in Monte Pietatis, cum decreto Camerarij, relinquendo residuum in Monte Pietatis. *ibid. §. 36.*

Iudeorum causæ Romæ à quo iudicandæ, & quomodo *Paulus 5. const. 71. tit. de iurisdictione in Hebræos.*

Iudæi carcerati etiam ad instantiam Christianorum, si pauperes sunt debent ali à Communitate Iudeorum, & Communitas ad hoc potest compelli manu regia per Visitatores carcerum, & alios Iudices, ipsa tamen Communitas habet ius ad se refarciendum de bonis eiusdem carcerati. *Urbanus 8. in append. const. 39. Cum sicut.*

Iudeorum contractus etiam onerosi circa habitationem in locis status Ecclesiæ à Papa dissoluntur. *Clemens 8. constit. 19. §. 9.*

Iudeorum filij, & serui.

Iudeorum filij fideles non excluduntur ab hæreditate, si patres eorum baptizati redeunt ad Iudaismum, vel aliam hæresim damnati sunt. *conc. Tolet. 4. c. 61.*

Iudeorum filij, vel filiæ si baptizantur, auferantur à parentibus, & tradantur curæ bonorum Christianorum. *Concil. Tolet. 4. cap. 60. 28. q. 1. cap. Iudeorum.* vel in Monasterijs collocentur. *ibid.*

Filij Iudeorum mancipiorum à septimo anno auferendi sunt à parentibus per dominos Christianos, & per eos educandi in doctrina Christiana. *conc. Tolet. 17. c. 8.*

Filij Iudeorum cum Papæ dispensatione, fieri possunt canonici. *de rescriptis c. Eam te.*

Filij Iudeorum venientes ad fidem, etiam si sint sub patria potestate constituti, omnia bona, tam mobilia, quam immobilia, quæ ad eos pertinerent, illis intacta, & illa sa permaneant. succedunt in hæreditate, nec possunt villo modo in his, & alijs fraudari. *Paulus 3. const. 32. Cupientes.* Alia de his. Vide, *Iudæi venientes ad fidem.*

Iudæorum serui venientes ad fidem, euadunt liberi. *Concil. Tolet. 12. cap. 9. Tolet. 16. cap. 1. Dist. 54. cap. Et si Iudeorum.*

Iudæorum serui inducti ab eis ad Iudaismum, sine pretio sunt eis auferendi. *Conc. Tolet. 3. c. 14.*

Iudæorum serui Christiani, confugientes ad Ecclesiam, causa fidei, sunt defendendi. *Gregorius 1. li. 3. ep. 9.*

Vide, *Ecclesiæ Immunitas*. Vide, *Ad Ecclesiam confugientes*. Vide, *Immunitas*.

Iudæi à quo iudicandi.

Iudæi per sacerdotes iudicandi sunt (id est, quo ad spiritualia.) *Conc. Toletan. 12. c. 9.*

Iudæi possunt ab Inquisitoribus iudicari in decem casibus. *Gregor. 13. const. 70. Antiqua Iudeorum.* Qui sunt hi casus. Vide, *Inquisitores in quibus causis possunt procedere*. Vide, *Infideles*.

Qui sunt isti casus. Vide, *Inquisitores in quibus causis possunt procedere*.

Iudæorum causæ in Vrbe à Cardinali Vicario sunt iudicandæ, & nullus alius potest in eis se ingerere. *Iulius 3. constitut. 2. Cum sicut*. Vide, *Obligaciones Iudeorum in statu Ecclesiastico*, in præcedenti titulo. Vide, *Vicarius*.

Iudæi recidui post baptismum.

Iudæi baptizati redeuntes ad suos ritus, per Episcopos puniendi. *Conc. Toletan. 4. c. 57. De consecr. dist. 4. cap. Plerique*. Vt hæretici puniendi. *Gregor. 9. const. 2. Admodum. Nicolaus 4. constit. 1. Turbato*. Vide, *Iudæi venientes ad fidem, circa finem*. Vide, *Hæretici*.

Iudaizantes. Vide, *Christiani*.

Iudices qui possint esse, & qui non.

Iudex dicitur à ius dicendo, & iustè iudicando. 22. q. 2. cap. 1. de verbor. signif. cap. Forus.

Iudex non est, qui iustè non iudicat. 22. q. 2. c. 1.

Iudex esse non potest suspectus parti. *Felix 2. ep. 1. c. 21. Nicolaus 1. ep. 8. & in decr. tit. De iudicijs cap. 7. 3. q. 5. cap. Quod suspecti*. *Concil. Later. 3. in append. tit. De appellationibus cap. 27.*

Iudex suspectus, potest alteri causam committere. *De appellat. & c. cap. Ad hac il 3. de off. iud. deleg. in 6. c. Iudex*.

Iudex esse non potest inimicus, aut odiosus. 3. q. 5. c. *Quod suspecti*. *Conc. Later. 3. in append. tit. de appellat. c. 27.*

Iudex, qui habet similem causam cum parte, non potest esse iudex. *de iudicijs c. Causam il 2.*

Iudex esse non potest criminofus. 3. q. 7. c. *In grauibus*.

Iudex malus, priuandus est. *Conc. Mogunt. c. 50.*

Iudex esse non potest accusator, aut testis. 4. q. 4. c. *Nullus umquam*, & c. *Nullus introducatur*.

Iudex fit suspectus, si de eius domo exit accusator, vel testis. 4. q. 4. cap. *Contra ritum*.

Iudex esse non potest excommunicatus, aut hæreticus. *Nicolaus 1. ep. 8. in decr. tit. de iudicijs c. 7. Vide, Hæreticorum inhabilitates*. Vide, *Excommunicatus*. *De sent. & re iudicata cap. Ad probandum*. & sub eodem tit. in 6. cap. 3. Excommunicatus, excommunicatione minori non potest excommunicare. *ibid. Conc. Lugdun. 1. Gener.*

Iudex alterius fidei, non potest iudicare. *Nicolaus 1. ep. 8. 2. q. 6. cap. Catholicus*. & ad illum confugiens, excommunicatur. *ibidem*. Vide, *Iudicia*. Vide, *Iudicare*.

Iudicis obligationes.

Iudex tenetur sequi doctrinam Canonum Ecclesiæ. *Concil. Meldense cap. 34.*

Iudex tenetur discernere, quid iudicandum sit. *De pœnit. dist. 6. cap. Qui vult. in medio*.

Iudex bono animo, potest iudicare delicta. 23. q. 5. c. *Officia*.

Iudex quomodo debet procedere in exequendis sententijs, excommunicationis, interdicti, &c. Vide, *Sententia*.

Iudex, quando lex non disponit de aliquo, debet sequi æquitatem, & iudicare secundum partem humaniorem. *Honorius 3. ex Cirone, de transact. c. 1.*

Iudex misericordiam cum seueritate miscere debet. *dist. 45. cap. Disciplina. cap. Omnis. cap. Et qui. & cap. Sunt namque*.

Iudex agere debet sine tumultu, passione, risu, &c. 5. q. 4. cap. *In loco*.

Iudex requisitus ab Episcopo, vt expediat causas pupillorum, pauperum, &c. tenetur obedire: alias potest excommunicari. 23. q. 5. c. *Administratores*.

Iudex tenetur providere parti de Aduocato, etiam dando domesticum. *de off. Iudicis c. 1.*

Iudex in dubio consulens superiorem, debet dare partibus copiam. *de appellat. & c. c. Intimasti*.

Iudex, ex officio curare debet, vt debita solemnitates obseruentur. *de iudicijs c. Causam que*.

Iudex cum, adducitur decretalis, de cuius autoritate dubitat, si sit secundum ius commune, potest secundum eam iudicare; secus si contra. *De fide instrum. c. Pastoralis*.

Iudex procedens de plano, quid tenetur facere. Vide, *Procedere*.

Iudex, ex officio debet procedere in causa, si accusans, & accusatus pacificantur. *De collusione detegenda c. Crimina*.

Iudex ex tribus capitibus, & modis tantum debet moueri ad iudicandum, accusatione, denunciatione, & inquisitione. *concil. Later. 4. cap. 8.*

Iudex tenetur omnia acta facere per publicam personam, vel per duos viros idoneos, & notari faciat omnes citationes, dilationes, recusationes, appellationes, &c. alias processus est nullus. *Conc. Lateranen. 4. c. 38.*

Iudex cum patientia expectare tenetur, donec partes afferant suas rationes. *Gregorius 1. lib. 7. ep. 43.*

Tenetur disquirere merita accusantis. *lib. 2. const. Apost. c. 49.*

Tenetur in notorijs procedere sine accusatione. *De accusat. cap. Euidencia*.

Iudex ordinarius, tenetur obedire delegato Papæ. Vide, *Delegatus*.

Vide, *Appellans, quomodo tractandus*. Vide, *Iudicare*. Vide, *Iudicia*.

Iudex à quibus tenetur abstinere.

Iudex non potest iudicare, nisi audita vtraque parte. *Gregor. 1. l. 7. ep. 43. & expectet cum patientia, donec partes producant suas rationes. ibid. Adrianus 1. in decr. c. 26.*

Non debet esse acceptator personarum, nec vultum pauperis considerare. *Damasus ep. 4.*

Non potest iudicare sine accusatore. 23. q. 4. c. *Si quis*. Sufficient tamen denunciator; imo quando procedit per inquisitionem, sine accusatore iudicat. *Concil. Later. 4. c. 8.*

Non potest dare tormenta sine iudicijs. *de regulis iuris c. Cum in contemplatione*.

Non potest ferre sententiam contra absentem. *concl. carthag. 4. c. 30. Vide, Absens. Vide, Sententia*.

Non potest per pecuniam sententiare, & pœna. 1. q. 1. c. *Concussionis*. c. *Lege Iulia*, & cap. *Eadem*, tenetur ad restituendum, & exilio mulctatur. *ibid.*

Non potest pro iustitia facienda accipere sportulas. *concl. Verdense c. 25.*

Non opprimat pauperes, alias excommunicetur. *concl. Turron. 2. c. 27. Sed Conc. Tolet. 4. c. 52. statuit, vt prius corrigatur, deinde ad Regem deferatur*.

Non potest iudicare de crimine, sibi soli noto. 2. q. 1. cap. *Si peccauerit*.

Non potest cognoscere simul de principali, & exceptionibus, alias potest ab eo appellari. *de iudicijs c. Exhibita*.

Non debet acquiescere in vno genere probationis delicti, vel negotij; sed alia debet inquirere. 4. q. 2. cap. *Si testes*.

Non debet admittere actorem ad litigandum, nisi in scriptis libellum dederit de causa. *de libellis c. 1. Ignarus*.

Non debet recipere exceptiones factas coram primo. *De testibus cap. Causam que*.

Non tenetur expectare accusationem in notorijs, seu euiden-
tibus. *de accusat. cap. Euidencia*.

Iudex lædens partem in iudicando per fauores, vel pecuniam, tenetur ad restitutionem. & per annum suspenditur ab officio. *de sent. & re iudic. in 6. c. 1.*

Non tenetur ponere in sententia motiua ad sententiandum. *De sent. & re iud. cap. Sicut nobis.*

Non potest præuenire diem iudicij constitutum; alios appellari potest. *de appellat. & recusat. cap. Significante.*

Non potest procedere, lite non contestata, alias appellari potest. *ibid. c. Significante.*

Iudex non potest trahere feminam ad personaliter comparandum pro testificatione, sed debet ad eam mittere personam idoneam ad eam examinandam; nisi forte exigat causa, ut ipse Iudex vadat. alias si fingit causam, excommunicandus est. *De iudicijs in 6. cap. Mulieres.* Vide, *Fœmina.* Vide, *Mulier.*

Non potest præcipere, ut verberetur clericus; neque iure disciplinæ (nec etiam Iudex Ecclesiasticus) alias ipse, & verberans sunt excommunicati, & à Papa absolucendi. *de sent. excomm. cap. Vniuersitatis.*

Iudex causæ beneficalis, seu concernentis priuationem beneficij, impetrare non potest illud. *Pius 4. const. 14. Cupientes.* Vide, *Iudicia.* Vide, *Iudicare.*

Iudex, quid potest facere.

Iudex ex officio, potest occidere, id est, ad mortem damnare, & per hoc non imputatur. *23. q. 4. cap. Illud etiam. & cap. Si quos. q. 5. c. de occidendis, & c. Iudex.* Vide, *Occidere.* Vide, *Occidens.* Vide, *Sententia.*

Iudex Christianus dare potest tormenta, & supplicia. *23. q. 4. cap. Quæsitum est. q. 5. cap. De occidendis, & c. Iudex non est.* Vide, *Sententia.*

Iudex occidens sacrilegos, & maleficos, non dicitur effundere sanguinem. *23. q. 5. cap. Homicidas.*

Iudex in notorijs, seu euidentibus potest procedere sine accusatore. *de accusat. c. Euidencia.*

Tribus modis potest moueri ad iudicandum, scilicet accusatione, denunciatione, & inquisitione. *conc. Later. 4. c. 8.*

Potest pronunciare sententiam, siue sedens, siue stans. *Clement. de verbor. signif. c. fin.* Vide, *Sententia.*

Potest concedere terminum partibus ad producendas petitiones. Vide, *Procedere.*

Iudex potest procedere in causa, quando quis obtinet à Papa confirmationem rei litigiosæ. Secus si pacificè possidebat. *conc. Later. in append. tit. De præeminentia, & c. c. 10.*

Vide, *Iudicare.* Vide, *Iudicia.*

Iudex recusatus.

Iudex recusari potest à partibus, sed probanda est causa recusationis per terminum dandum ab arbitris. *De off. Iud. delegati cap. Suspicionis.*

Iudex recusatus (si dantur arbitri, potest eos compellere, ut conueniant; & si discordes sunt, tertium aduocent. *ibid.*

Iudex recusatus, vel suspectus, potest alteri causam committere. *de appellat. & c. cap. Ad hæc il 3. De off. Iud. delegat. in 6. cap. Iudex.*

Iudex recusatus committere potest arbitris, qui si intra terminum non iudicant, ipse procedit in causa. *de appellat. in 6. cap. Legitima.*

Iudex non potest recusari, nisi causa coram eo assignetur. & quando causa illa recusationis probari debet coram arbitris. *De appellat. & c. c. Cum speciali.*

Iudex recusatus, vel contendens de iurisdictione, non potest prosequi causam, sub pœna excommunicationis, & reficiendi damna, & interesse. & absolui non potest, nisi ijs resectis. *Martinus 5. const. 3. in Apostolica. §. 19.*

Vide, *Iudicia.* Vide, *Iudicare.* Vide, *Appellatio.*

Iudex appellationis à quo, & ad quem.

Iudex à quo, nisi appellans prosequatur, procedit in causa, ac si non esset appellatum. *De appellat. cap. Ad hæc il 3. cap. Ad aures. & c. Cum speciali. §. Porro.*

Iudex à quo fuit appellatum de grauamine, si reuocat grauamen, prosequitur. *ibid. cap. Cum cessante.*

Si Iudex à quo remittit totaliter ad appellationem, licet iniuste fuerit appellatum, non potest amplius iudicare in ea causa; neque potest ei remitti. *De appellat. & c. in 6. c. Cum appellationibus.*

Iudex à quo est appellatum in vna causa, potest iudicare reum in alia. *de appellat. & recusat. c. Ad hæc.*

Iudex à quo non potest præfigere terminum causæ finiendæ. *De appellat. & recusat. c. Ex insinuatione.*

Iudex à quo tenetur dare Apostolos appellanti, alias irritè procedit in posterum. Intra 30. dies tenetur appellans petere, & iudex dare. *De appellat. & recusat. in 6. cap. Ut super. & cap. Ab eo.*

Iudex à quo audita appellatione, non potest amplius agere in appellatum, nisi velit relaxare grauamina, si ab eis fuit appellatum. Quia tunc potest citare eum pro reuocando grauamine; & si non comparet, iudex potest prosequi. *de appellat. & recusat. in 6. c. Si à Iudice.*

Impediens ne dentur acta appellanti intra mensem, damnatur ad valorem litis. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 2.*

Iudex à quo est appellatum, non potest vocari in testem, in causa appellationis. *2. q. 6. cap. Statutum.*

Iudex, si ab eo appellatur à sententia interlocutoria, & comminatoria, potest procedere in causa. *Conc. Later. 4. c. 36.*

Iudici à quo nihil officit, quod sententia ob appellationem reuocetur, nisi inique iudicauerit. *2. q. 6. c. Hoc etiam.*

Iudex ad quem non tenetur obedire iudici à quo præfinienti terminum pro finienda causa. *De appellat. & recusat. c. Ex insinuatione.*

Iudex ad quem, parte contumaciter absente potest definire. *ibid. cap. Per tuas.*

Iudex ad quem acceptans appellationem ex causa probabili, prohibere potest iudici à quo, ne ulterius procedat. *de appellat. & recusat. in 6. c. Non solum.*

Iudex ad quem remittit causam ad priorem, si cognoscit non fuisse grauamen, nec iustam causam appellandi. *De appellat. c. Cum in Ecclesia. De appellat. in 6. c. Cum appellationibus.* & ad expensas damnat. *ibid.* Vide, *Appellatio.*

Iudex delegatus.

Iudex delegatus, nequit ultra duas dietas eligi, vel trahere, nisi ex consensu partis. *de rescript. c. Nonnulli.*

Impetrans electionem iudicis, non potest eligere eum extra Diocesim, ultra duas dietas. *ibid.*

Iudex delegatus, quid potest à partibus accipere, & an expensas. Vide, *Delegatus.*

Iudex delegatus, si est necessarius in testem, alius iudex est à delegante subrogandus. *de testibus c. Dilecto filio.*

Iudex delegatus, etiam à Papa, non potest citare ad comparandum personaliter, nisi causa sit criminalis, vel pro dicenda veritate, vel pro iuramento calumniæ; vel ob alias iuris necessitates. *de iudicijs in 6. c. 1.*

Iudex delegatus à Papa, potest subdelegare. *De off. & potest. Iud. deleg. cap. vlt.* In quibus actionibus non potest subdelegare. *ibid.* Non in absolutione, dispensatione, pœnitentiæ, iniunctione, &c.

Iudex delegatus, commissionem non potest excedere. Vide, *Delegatus.*

Iudex delegatus potest prosequi causam, si quis impetrat à Papa confirmationem rei litigiosæ, secus si pacificè possidebat. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. De præeminentia, & c. cap. 10.*

Iudici delegato obediendum est ab ordinario. Vide, *Delegatus.*

Alia de iudice delegato. Vide, *Delegatus.*

Iudex Ecclesiasticus.

Iudex Ecclesiasticus potest etiam Reges corrigere ratione peccatorij, vel pacis fractæ. *de iudicijs, c. Nouit ille.*

Iudex Ecclesiasticus canonum auctoritate debet uti. *De constit. cap. 1.*

Iudex Ecclesiasticus gratis debet iudicare, nec aliquid exigere. *De vita, & honest. cleric. c. cum ab omni.*

Iudici Ecclesiastico non obtemperans, excommunicatur. 2. q. 6. cap. *Quisquis.*

Iudex Ecclesiasticus faciens percutere clericum per laicum, etiam iure disciplinæ, est excommunicatus, ipse & etiam verberans, à Papa sunt absoluenti. *De sent. excommunic. cap. Vniuersitatis.*

Sacerdos esse non potest iudex in causa mortis. *Conc. Tolet. 4. c. 21. 23. q. 8. cap. Sape Principes.* Vide, *Clerici in causa sanguinis.*

Iudex Ecclesiasticus uti potest censuris, verum cautè eis uti debet. sed si videbitur solum eis utatur, quando fieri non potest executio realis, vel personalis, & adest contumacia in iudicem. *Conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 3.*

Vide, *Censura.*

Iudices Ecclesiastici in causis ciuilibus, tam Ecclesiasticorum, quam laicorum, possunt uti pœnis pecuniarijs, pignorum captione, priuatione, & alijs. *ibid. c. 3.*

Iudices Ecclesiastici non possunt impediri à sæcularibus, nè utantur censuris. *ibid. c. 3.*

Iudices Ecclesiastici non debent nimium differre causarum definitiones. *Conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 10.*

Iudice Ecclesiastico petentè auxilium, magistratus sæcularis, seu Princeps tenetur illud præstare, etiam si fiat exceptio de nullitate. *Conc. Colon. 3. tit. de medio tertio c. 2.*

Iudex Ecclesiasticus non debet assumi ad iudicandas causas, quæ spectant ad sæculares; nisi ex consuetudine sic fiat. *Conc. Mogunt. c. 76.*

Vide, *Episcopalis dignitas.* Vide, *Episcopi iurisdictio.*

Iudex sæcularis.

Iudex sæcularis non potest Episcopos, aut alios clericos, vel eorum causas iudicare. 11. q. 1. cap. *Nemo, & cap. Nullus.* *Gregor. 1. lib. 9. ex regist. ep. 74.* Excommunicatus est, *De foro compet. c. Nullus iudicum.* *Conc. Sabin. c. 4. Greg. XIV. const. 7. cum alias.* Vide, *Excommun. Bullæ Cœne.*

Iudex sæcularis iudicans in causa Ecclesiastica, absque licentia Episcopi, excommunicatur. *Conc. Antistodor. c. 43.*

Iudicem sæcularem adiens clericus, excommunicatur. 11. q. 3. c. *Si quis à proprio, & c. Placuit.* Vide, *Clericus.*

Iudex sæcularis requisitus ab Episcopo, ut expediat causas pupillorum, pauperum, &c. tenetur obedire, alias excommunicatur. 23. q. 5. c. *Administratores.*

Iudex sæcularis condemnans clericum, iudicandus est à iudice Ecclesiastico, & condemnandus in expensis, & damnis. *De iniur. & damno dato cap. Olim.*

Iudex sæcularis compellens clericum ad soluenda debita, punitur à iudice Ecclesiastico per censuras. *De foro compet. in 6. cap. Sæculares.*

Iudex sæcularis compellendus est ab Ecclesiastico, ad obedientiam iuris canonici. *De iureiurando in 6. cap. Licet mulieres.*

Iudex sæcularis compellitur ab Ecclesiastico ad repellendos excommunicatos à iudicijs, & actiuis causis. *De sentent. excomm. in 6. c. Decernimus.*

Iudex sæcularis tenetur statim dimittere clericos. Vide, *Clericus.* Vide, *Excommun. in Bulla Cœne.* Vide, *Clerici quo ad forum.* Vide, *Clerici immunitas.* Vide, *Clerici privilegia.*

Capiens clericum in delicto, vel cum armis, etiam sine habitu clericali, requisitus tenetur eum dare superiori, sub pena excommunicationis Papæ reseruata. *Conc. Ravennat. 4. sub Ioanne 22. c. 18.*

Iudex sæcularis tenetur statim recipere hæreticos ab Inquisitoribus relaxatos curiæ sæculari. *Conc. Constant. sess. ult. in const. Martini V. Innocent. IV. const. 9. Ad extirpanda.* Et statim exequi. *De hæreticis in 6. c. Ut commissi.* *Innocentius 8. const. 10. Dilectus.* Sub pena excommunicationis. *ibid.*

Iudex sæcularis admittens appellationem à iudice Sedis Apostolicæ, excommunicatur in Bulla Cœnæ, sic notarij, aut alij ministri. Vide, *Excommun. in Bulla Cœne.*

Iudex sæcularis auocans causam à iudice Ecclesiastico, sub quouis prætextu, excommunicatur in Bulla Cœnæ. *ibid.*

Iudex sæcularis, quomodo potest procedere contra nouitium, qui cum esset criminosus, ingressus est religionem. *Sixtus V. const. 71. §. 17.*

Iudex laicus non cognoscit causas hæresis, neque Ecclesiasticorum, vel Militum Sancti Ioannis Ierosolymitani, nec regularium. *Greg. 14. const. 7. cum alias.*

Iudex sæcularis iudicans causam clerici, etiam eo consentiente, excommunicationem ipso facto incurrit, & sententia est nulla. *Honorius 3. ex Cirone, tit. de iudicijs c. 4. Conc. Mogunt. 4. c. 76.*

Iudex sæcularis iudicans causam matrimonialem, vel alias spirituales, excommunicationem ipso facto incurrit. *Conc. Mogunt. 4. ibid.* Vide, *Matrim. cause.*

Vide, *Clerici à quo iudicandi.*

Iudex quo ad alia.

Iudicis verbo credendum non est, licet magnæ auctoritatis sit, excepto Papa. *De testibus cap. cum à nobis.*

Iudicem verbis offendens, puniri debet à superiore. *de pœnis cap. dilectus.*

Iudex non tenetur appellantem recedentem citare, & validus est processus. *de dolo, & contumacia. cap. fin.*

Iudicis mandatum exequens, dolum non committit. *de regulis iuris in 6. reg. 24.*

Iudicis officium implorari non potest, sine litis contestatione. *de officio iudicis c. 2.*

Iudicis ordinarij decreto standum est, donec probetur contrarium. *de probationibus. cap. Post cessionem.*

Iudex contendens de iurisdictione. Vide, *Iudex recusatus.*

Iudex in causa mortis esse non potest sacerdos. *Concil. Tolet. 4. c. 31. 23. q. 8. cap. Sape Principes.* Vide, *Laicus.* Vide, *Laicus iudex.*

Iudices conseruatores.

Iudices conseruatores concessi sunt Mendicantibus Regularibus, ut eorum priuilegia defendant in suis litibus, contra quoscunque. *Extra, de iudicijs cap. Frequentes.* *Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 5.*

Iudices isti non possunt aliquem trahere, ultra duas dietas, & quenam sit auctoritas, ac potestas eorum, & quomodo debent causas terminare. *ibid. c. Frequentes, & de rescriptis in 6. cap. Statutum.*

Iudices conseruatores eligi non possunt à Regularibus, neque ab alijs, nisi illi qui habent qualitates, & conditiones præscriptas à Bonif. 8. in c. *Statutum.* *de rescriptis in 6. Gregor. 15. const. 9. Sanctissimus.* Regulares qui aliter faciunt priuantur actiua, & passiuua voce, & alijs penis subiacent, ac per annum careant iudice conseruatore. Episcopi in synodis debent eligere plures personas, quæ habeant conditiones præscriptas ibi à Bonifacio 8. Et si aliquis interim moritur ex electis, eligant alium, ut ex illis electis regulares eligant quem volunt. *ibid. §. 5.* intra tempus determinatum debent illum eligere regulares. *ibid. §. 6.*

Iudices conseruatores semel electi, & deputati, intra quinquennium non possunt remoueri, nisi ex causa, à Papa, vel ordinario, vel eisdem regularibus approbanda. *ibid. §. 8.*

Iudices præfati, nihil possunt facere in causis, in quibus regulares, vel alij exempti, quibus patrocinantur, sunt actores, sed solum quando sunt rei, vel accusati. *ibid. §. 9.*

Si inter iudices conseruatores, & ordinarios nascitur lis de iurisdictione, non procedatur, donec per arbitros terminetur, quid de iure. *ibid. §. 10.*

Si iudices conseruatores excedunt limites suæ potestatis, per annum priuantur officio. pars verò, quæ id procurat incurrit excommunicationem. *ibid. §. 11.*

Si iudices conseruatores non sint doctores, uti debent affessorum doctore, & iuxta huius sententiam iudicent. *Leo X. const. 10. Regimini.*

Iudices conseruatores, non possunt tenere tribunal erectum, nisi pro miserabilibus personis. *Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 5.*

Vide, *Conseruatores*. Vide, *Literæ conseruatoriæ*. Vide, *Regulares*.

Iudices Roma.

Iudices Capitoliij, Ripæ, & de Sabellis (olim) atque alij, quas causas possunt expedire. *Iulius 2. const. 28. Decet. Pius 4. const. 58. Cum ab ipso.*

Iudices criminales Romæ, quas facultates habent. *Paul. V. const. 71. tit. de iudicibus criminalibus.*

Iudices ciuiles, quas causas iudicare possunt Romæ. *ibid. tit. de iudicibus ciuilibus.*

Iudices criminales, & ciuiles, quid habent commune Romæ. *ibid. tit. communia iudicum omnium.*

Iudex beneficalis confidentiæ, & simoniæ de nouo instituitur. *Sixtus V. const. 47. Diuina.* Hoc officium est vacabile. *ib.*

Iudex hic habet facultatem in omnes causas, quæ habent connexionem cum simonia, & in omnes personas, etiam Episcopos, Patriarchas, & Cardinales. *ibid.* Forma cognoscendi causas. *ibid.*

Iudices, & ministri, seu officiales eorum, nihil possunt accipere, nec acceptare pro iustitia, pro defensione, vel redimenda vexatione, sub pœna excommunicationis Papalis.

Vide, *Sedes Apostolica, diffuse.*

Iudices Romæ quicumque non possunt concedere mandata de capiendam possessione beneficiorum vigore supplicationum, nisi literæ Apostolicæ sint expeditæ, sub pœna excommunicationis Papalis, & pecuniaria. Possessio est nulla, & fructus non sunt possidentis. *Paulus 3. constit. 49. cum nobis.* Vide, *Beneficiorum possessio.*

Iudicia.

Iudicium ex quatuor constat, iudice, accusatore, reo, & testibus. *De verb. signif. cap. Forus.*

Iudicium fieri non potest præcipitanter. *Euarist. ep. 2. Iulius 1. ep. 2. c. 31. 30. q. 5. cap. iudicantem.* Sed cum deliberatione, & maturitate. *ibid.* Rationabiliter faciendum. *2. q. 1. cap. in primis. conc. Tribur. 1. c. 22.*

Iudicium sine iracundia faciendum, alias malum est. *Greg. 1. lib. 8. ep. 51. 11. q. 3. c. iudicare.*

Iudicium iniustum non faciendum ex iussu, vel metu alterius. *Calistus 1. ep. 1. conc. Rom. 6. sub Symmacho.* Alias est inualidum. *ibid. Adrian. 1. in decr. c. 79.*

Iudicium fieri non potest inaudita parte. *De causa possessionis, & c. c. 1. Ioann. 8. ep. 2. & 34.*

Iudicium factum absente reo, est nullum. *Iulius 1. ep. 2. c. 9. & 24. Nicolaus 1. ep. 8. in decr. tit. de iudicijs c. 8. 9. & 10. 3. q. 9. cap. absens. cap. Omnia. cap. Habetur. cap. Nec extra. Conc. Nicen. 1. ex Iulio 1. c. 22.*

Iudicium fugiens vocatus, fit suspectus. *Iulius 1. epist. 2. in proœmio.*

Iudicia non admittunt exceptionem personarum. *de regulis iuris. reg. 12. Ioannes 8. ep. 152.*

Iudicium ferri non potest ante cognitionem, & intellectum causæ. *Ex libello Euodij pro Symmacho in Concil. Rom. 4. dist. 29. cap. Sciendum.*

Iudicium nequit fieri ex suspitione. *2. q. 1. c. Primo semper.*

Iudicium fieri non potest in die Dominico, neque ab Episcopo. *Adrianus 1. in decr. c. 64. Conc. Tarracon. c. 4. Conc. Arelat. 4. c. 11. Nec in alio festo. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 12. 15. q. 4. c. Nullus.*

Iudicium fieri non potest in ferijs, neque ex consensu partium. *de ferijs c. fin.*

Iudicia magna cum magna deliberatione facienda. *Zosimus epist. 10.*

Iudicium factum contra Ecclesiam, sede vacante, non tenet. *Ne sede vacante c. fin.*

Iudicium retractari potest melius examinata veritate. *Innocent. 1. ep. 7. 3. q. 9. c. Graue.*

Iudicia secularium, nec in Ecclesijs, nec in atrijs earum fieri possunt. *Concil. Arelat. 4. c. 22. Concil. Moguntiac. c. 40. Gregor. 1. lib. 9. ex reg. ep. 1. de immun. Eccles. cap. cum Ecclesia. & in 6. c. decet. §. Ordinarij. c. cum Ecclesia. Neque in cœmeterio. ibid.*

Iudicium mutans, quando est audiendus. *de alienat. iudicij mutandi causa facta. c. 1. Omnes.*

Iudicia facienda ubi crimen est commissum. *Damasus ep. 4. 3. q. 6. cap. ibi semper.* Numquam extra prouinciam. *Conc. Nicen. 1. ex Iulio 1. c. 15.*

Iudicia fieri non possunt extra prouinciam, sine licentia Papæ. *3. q. 6. cap. Vnaquæque.*

Iudicium fieri non potest, nisi præcedente accusatione. *2. q. 1. cap. Nihil contra.*

Iudicium fieri non potest ante examen. *11. q. 3. c. Eorum.*

Iudicium fieri debet per productionem partium vtriusque partis. *de probat. c. Ex literis.*

Iudicium peruertens ex passione, damnatur. *11. q. 3. c. Quicumque. cap. Quisquis. cap. Nemo, & cap. Vnicuique.*

Iudicium sanguinis fieri non potest in locis sacris. *Conc. Oxo-nien. 1. cap. 1.*

Iudicium factum contra statuta Apostolica, est nullum. *25. q. 1. cap. Omne. q. 2. cap. Tam Sacerdotes.*

Iudicium fieri non potest ex dicto vnius testis. *Ioannes 8. ep. 226. Vide, Testes. Vide, Sententia.*

Iudicium fieri nequit, nisi præcedant iudicia. *30. q. 5. cap. iudicantem.* Et debent esse certa. *11. q. 3. c. Quamuis.*

Iudicium semel factum, retractari non potest, nisi per auctoritatem maiorem. *6. q. 4. c. Quod bene.*

Iudicium nequit fieri ab alieno Episcopo. *6. q. 3. c. Scriptum est. Vide, Episcopus.*

Iudicium fieri non potest de dubijs & incertis, nisi manifestis iudicijs probentur. *Conc. Nicen. 1. ex Iulio 1. c. 15. & 17. 2. q. 1. c. Nomen. 30. q. 5. c. iudicantem.*

Iudicium temerarium iudici nocet. *11. q. 3. c. Temerarium.*

Iudicium fieri simpliciter, & de plano, aliud non est, nisi quod Iudex non exigit libellum contestationis litis; tempore feriarum potest procedere. potest dilationes inutiles amputare, abbreviare litem, dilatorias appellationes, & alia similia ommittere, quæ non pertinent ad substantiam iudicij. *Clement. de verbor. signif. c. fin.*

Iudicium non potest mutare clericus, accipiendo aliquid à laico, vt illud mutet, & trahat laicum ad Ecclesiasticum iudicem. *de alienat. iudicij, & c. cap. fin.*

Iudicium factum inter alios, nulli generat præiudicium. *de donat. cap. inter dilectos.*

Iudiciorum acta scribi debent omnia per Notarium, alias non creditur processui. Possunt etiam scribi per duos viros idoneos, simul. *de probationib. c. Quoniam contra.*

Iudicium nequit remitti ad Iudicem, à quo fuit appellatum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalib. c. 20.*

Iudicium sanguinis, nequit fieri à clericis. *Conc. Toletan. 4. c. 31. 23. q. 8. c. Sapè. c. His à quibus.* Vide, *Clerici in causa sanguinis.* Vide, *Sacra persona.* Vide, *Ecclesiastici.* Neque iudicium mutilationis. *ibid.*

In iudicium vocare proximum, non est malum, etiam si damna ex eo sequantur. *Conc. Senon. c. 17. in fine.*

Iudicari, & iudicare.

Iudicare non licet in die festo. *de ferijs c. 1. Omnes.*

Vide, *iudicium.* Vide, *Festa.*

Iudicare benè non potest, qui furorem, vel odium habet. *11. q. 3. c. iudicare, & c. Tunc vera.*

Iudicare possunt extra territorium, Episcopi, si sunt expulsi, & quomodo. *Clement. de foro compet. cap. vn.*

Iudicari possunt manifesta, absque accusatione. *2. q. 1. cap. Manifesta. cap. Que Lotharius. cap. de manifeste, & cap. Scelus.*

Iudicari nequit absens. *3. q. 9. c. Non oportet. cap. Omnia. cap. Habetur. c. Nec extra, c. Qui accusare. c. Dignum. c. Absente. cap. Re vera, & cap. Absens. Iulius 1. ep. 2. cap. 9. Adrian. 1. in decr. c. 22. Vide, Absens.*

Sed absens negligens adesse, potest iudicari. *3. q. 9. c. decernimus. & cap. indicas.*

Iudicari nullus potest absque probationibus. *30. quest. 5. cap. Nullum.*

Iudicari non potest clericus alienæ Diœcesis. *9. q. 2. c. Nullus alterius. & cap. Nullus primas.*

Iudicari

Iudicari non possunt dubia, & incerta. *Iulius 1. ep. 2. c. 28. Victor. 1. ep. 1. Zephyrinus ep. 1. Felix 1. ep. 1.* certis indicijis debent delicta probari, vt iudicentur. *Sixtus 2. ep. 2. Vide, Iudicium.* Vide, *Incerta.* Vide, *Dubia.*
 Iudicari non potest maior à minore. *Iulius 1. ep. 1.* Vide, *Inferior.* Vide, *Minor.*
 Iudicari non potest seruus alienus. *Telesphorus in ep. decret.*
 Iudicari non potest Episcopus spoliatus rebus. *Concil. Nican. ex Iulio 1. c. 8.* Vide, *Episcopus,* & c.
 Iudicare de iurisdictione, facta appellatione ad Papam, non pertinet ad Iudicem à quo, sed ad delegatum Papæ. *Honorius 3. ex Cirone, de offic. & potest. Iud. deleg. c. 3.*

Iudicatus.

Iudicatus in Prouincia, appellat ad Papam. *3. q. 6. cap. Accusatus.* & cap. *Discutere.*
 Iudicata res inter alios, non nocet tertio. *De sent. & re iudic. cap. Quamuis.*
 Vide, *Episcopus circa Papam.* Vide, *Episcopus à quo iudicandus.* Vide, *Papa.*

Iudicium Vniuersale futurum.

Iudicium Vniuersale faciendum est à Christo in fine Mundi. *De fide, & summa Trinit. cap. 1.*
 Iudicij diem Christus nouit non ex natura humanitatis, sed per potestatem diuinitatis; ideoque dicitur non scire. *Gregorius 1. lib. 8. ep. 42.*
 Iudicij Vniuersalis dies determinata non prædicenda, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ reseruatur Papæ. *Concil. Lateran. 5. sess. 11. const. 1.* Vide, *Futura.*

Iuo.

S. Iuo Presbyter canonizatur. *Clemens VI. constitut. 4. Ad spiritualis.*

Iumentum.

Iumento damnificante agrum alterius, tenetur dominus ad restitutionem. *de iniurijs, & damno dato cap. Si laferit.* & cap. *fin.*
 Iumento occidente aliud ex incuria domini, hic tenetur ad restitutionem. *ibid. c. Si bos,* & cap. *fin.*
 Vide, *Animal.* Vide, *Bestia.*
 Cum iumento habens rem mulier. Vide, *ibid.*

Iuramentum quid, quale, & quotuplex.

Iuramentum per Deum, & per Euangelium, idem est. *22. q. 1. cap. Si aliqua.*
 Iuramentum, vt sit licitum, includere debet veritatem, iudicium, & iustitiam. *22. q. 2. c. Animaduertendum.*
 Iuramentum datur per contactum Euangelij. *35. q. 6. c. De parentela. c. Illud Sacramentum, & c. Episcopus.*
 Iuramentum aliud est veritatis, aliud calumniæ, aliud fidelitatis, aliud ad litem. Vide omnia infra in suis locis.
 Iuramentum non est passim faciendum. *Concil. Turonen. 3. cap. 43.*
 Iurans per capillum, aut caput Dei, vt blasphemus est puniendus. *Post ep. 4. Pij 1. & si est clericus deponitur. 22. q. 1. c. Clericum. c. Si quis per capillum.* laicus excommunicetur. *ibidem.*
 Iuramentum per falsos Deos, non est iuramentum. *Lib. 5. const. Apost. c. 10. & 11. 22. q. 1. c. Et iurabunt.*

Iuramentum quando est licitum, & quando non.

Iuramentum, vt sit licitum, debet includere veritatem, iudicium, & iustitiam. *22. q. 2. c. Animaduertendum.*
 Iuramentum in necessarijs est licitum. *22. quest. 1. cap. Omne. c. Vt noueritis. cap. Tu malum. c. Si peccatum esset. De iure iur. c. Et si Christus. Conc. Senon. c. 17.*

Iuramentum pro fœdere pacis, est licitum. *22. quest. 1. cap. Omne.*

Iuramentum pro veritate dicenda, est licitum. *Concil. Constantiense in const. Martini 5. circa medium.*

Iurare non est malum, nec bonum, nisi ex occasione. *22. q. 1. c. Non est contra, c. Ita ergo. Conc. Senon. c. 17.*

Iuramenta facta pro confirmatione humanorum contractuum, sunt licita. *Concil. Constantien. contra artic. 43. Vvicleff.*

Iuramentum non prohibetur in necessitate, sed periurium, *22. q. 1. c. Non est, & cap. Si peccatum.*

Iurare non præcipitur, sed permittitur. *22. qu. 1. cap. Considera.*

Iuramentum est permissum, etiam Religiosis. *de iure iur. c. Et si Christus.* Sed illi, & clerici non possunt iurare sine licentia Prælati sui. *Concil. Later. 3. in append. tit. de iuram. calum. cap. 1.*

Iuramentum per creaturas est illicitum. *ibid.*

Iuramentum per idola, vel per aliquod Dei membrum (quia ea non habet) est illicitum. si laicus id faciat, excommunicatur. si clericus, deponitur. *22. q. 1. cap. Si quis per capillum.*

Iuramentum fieri non potest per aliquod instrumentum, vt gladium, vel aliud, sed per Euangelium. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. cap. 67.*

Iuramenta illicita non fiant à Capitulis Ecclesiarum. *Concil. Mogunt. 4. c. 87.*

Iuramentum de veritate dicenda. Vide, *Interrogatus.*

Iuramentum violari non potest, & pœnitentia. *Conc. Tolet. 8. cap. 2. 22. quest. 4. cap. Necessè est.* Vide, *Alia de iuramentis.*

Iuramentum pro purificatione infamiæ, pro alio, in causa est licitum. *Conc. Constantiense in const. Martini 5.*

Iuramentum fieri non debet sine necessitate. *Concil. Colon. 2. par. 3. cap. 19.*

Iuramentum exigens sine necessitate, eidem pœnæ subiacer, quibus iurans. *Conc. Colon. 2. par. 13. c. 13.*

Iuramenta non exigantur passim in iudicijs Ecclesiasticis. *ib.*

Iurare falsum, & Periurus.

Iuramentum falsum, est grauissimum peccatum. *22. q. 1. c. In nouo. c. Habemus. & cap. Si peccatum.*

Nulli licet iurare falsum. *ibid. c. Habemus.*

Iurans falsum, putans esse verum, non est periurus. *22. q. 2. cap. Homines. c. Is autem, & c. Beatus Paulus.*

Iuramentum non seruans est periurus. beneficio priuatur. *de iure iuran. cap. Debitores.*

Iurans facere, quod non intendit, periurus est. *22. q. 2. c. 1.*

Iurans defendere Ecclesiam, si requisitus non facit, est periurus. *de iure iuran. c. Breui.*

Iurans falsum, quocumque modo, est periurus. *22. q. 5. cap. Ecce dico.*

Iuramentum falsum pro quauis causa, etiam pro vita tuenda, est illicitum. *Martin. 5. in const. post conc. Constant.*

Iurare paratus contra conscientiam, est periurus. *22. q. 5. c. Qui peierare.*

Iuramentum factum contra Ecclesiæ vtilitatem, est periurium. *de iure iur. cap. Sicut nostris.*

Iurans falsum, puniendus est, & quomodo. *Post ep. 4. Pii 1. Concil. Tolet. 4. cap. 75. 22. q. 5. cap. Qui peierat.* Et si pœnitentiam non faciat, est excommunicandus. *22. q. 1. c. fin.* Pœnitentia erat, vt per septem annos ieiunet in pane, & aqua. *Post ep. 3. Fabiani.*

Etiam si intuitu domini sui, id faceret, sic puniendus erat. *Post ep. 4. Pii 1. 22. q. 5. c. Qui compulsus.*

Iurans falsum, fit infamis. *Post ep. 3. Fabiani.*

Inducens ad iurandum falsum, est infamis. *22. q. 5. cap. Si quis conuictus.*

Vide, *Periurus.* Vide, *Periurare.*

Iuramentum, quando non tenet.

- Iuramentum de malo faciendo, non tenet. *Post ep. 2. Sathuris Papæ.*
- Iuramentum de tacenda veritate non tenet, sed relaxandum est. *De accusationib. cap. Olim.*
- Iuramentum de illicitis, non tenet. *Concil. Tolet. 8. c. 2. 22. qu. 4. cap. Si publicis. cap. Est etiam, cap. Si aliquid. cap. Quod David. cap. Iuravit. cap. In malis. cap. Vnusquisque. cap. Non peierabis. cap. non est observandum. cap. si aliquid forte. cap. Actione quarta. cap. Si quis prævenerit. cap. Inter cetera, & cap. Mulier.*
- Puella iurante sine patris consensu, si hic contradicit, iuramentum non tenet. *Post Concil. Elibert.*
- Iurans illicitum, scienter, non tenetur observare; sed nec eget absolutione. *De iure iur. cap. Quanto.*
- Iuramentum de illicito non implere, tolerabilius est, quam implere. *22. qu. 4. cap. Vnusquisque. Concil. Colon. 2. par. 3. c. 19. Concil. Mogunt. 4. c. 87.*
- Iuramentum factum cum conditione, non obligat, nisi impleta conditione. *De iure iur. cap. Peruenit il 2.*
- Iuramentum Monachi abiurantis claustrum, non tenet. *De iure iur. cap. Sicut ex literis.*
- Iuramentum de stando mandato, non obligat, si præcipitur contra illud. *ibid. cap. Veniens. & c. Quintanallis.*
- Iuramentum præiudicans iuri superioris, non valet. *ibid. c. Venientes.*
- Iuramentum contrarium iuri non tenet. *ibi. Ad nostram il 2.*
- Coniuges in iracundia iurantes se inuicem non penituros, non tenentur observare iuramentum. *ibid. cap. tua nos.*
- Iuramentum contra utilitatem Ecclesiæ, non tenet. *ibid. cap. Sicut nostris. Concil. Later. 3. c. 16. Greg. XIII. const. 93. Inter Apostolicas. Quomodo tales puniendi. ibid.*
- Idem de facientibus iuramenta damnosa, & contra libertatem Ecclesiæ. & pœnæ, *ibid.*
- Iurans stare statutis editis, non tenetur ad edenda. *De iure iur. cap. Clericus qui.*
- Iuramentum generale, non extenditur ad illicita. *De homicidio volunt. cap. Cum iuramento.*
- Iurans de non repetendo damna, non ligatur. *De iniurijs, & damno, & c. cap. In nostra.*
- Iuramentum de non manifestando superioribus statum Ecclesiæ, non tenet. *De offic. Ordinary in 6. cap. Quia plerique.*
- Iurantes obedientiam, fidelitatem, &c. iuxta consuetudines, non tenentur ad illicita, vel impossibilia. *De iure iur. in 6. cap. 1.*
- Iuramentum contra bonos mores, non obligat. *De regulis iuris in 6. reg. 58.*
- Iurans non testificari contra aliquem, non tenetur stare iuratis. *De testibus cap. Constitutis.*
- Iurans contraria rationi, non tenetur attendere. *De iure iur. cap. Cum quidam. §. Illi verò.*
- Iurans ducere aliquam in uxorem, cum qua prius est fornicatus, non tenetur attendere, si ipsa post euadat fornicaria, vel accadat aliud impedimentum, quod est contrarium legi desponsationis, ut si fiat leprosa, vel paralytica, vel deformitatem notabilem habeat: si verò eam duxit, non potest dimittere. *De iure iur. cap. Quemadmodum.*
- Iurans non accusare umquam suam uxorem, non tenetur attendere, si hæc euadat hæretica. *ibid. §. Illud autem.*
- Iurans non accusare uxorem adulteram, tutius est non teneri, accusare ad faciendum diuortium, sed potest eam denunciare ad pœnitentiam peragendam. *ibid. §. Illud autem, in fine.*
- Iuramentum factum mouenti bellum iniustum, non tenet. *De iure iur. cap. Sicut, & infra.*
- Iuramentum factum de assensu cum aliquo, non tenet, si ille alius negligit, quod iuravit. *ibid.*
- Iuramentum factum ab alienante bona Ecclesiæ, non tenet. *De iure iur. cap. Intellecto.*
- Iuramentum de non repetendis vsuris, non tenet. *De vsuris cap. Tuas.*
- Iuramentum relinquendi maritum, non tenet. *Concil. Later. 3. par. 50. c. 25.*

- Iuramentum coactè factum à spoliato de non repetendo bona sua, non tenet; sed adhuc est necessaria Papæ absolutio. *concil. Later. 3. in append. tit. De iuramentis c. 17.*
- Iuramentum factum à Rege de non reuocandis alienationibus factis in præiudicium Regni, non tenet. *Honorius III. ex Cirone, de iure iuran. c. 2.*
- Iuramentum prælati, de non repetendis bonis Ecclesiæ, est nullum. *De iure iuran. cap. Peruenit.*
- Iurans illicitum, putans esse licitum, non tenetur observare. *ibid. cap. Quanto.*
- Iurans non esse contra aliquem; potest in causa propria, & Ecclesiæ esse contra illum. *ibid. cap. Petitio vestra.*
- Iurans se non dicturum testimonium, potest compelli ad dicendum. *De Testibus cap. Intimauit.*
- Iuramentum factum de stando sub obedientia Papæ electi in schismate, non tenet si tollendum sit schisma per Concilium. *Concil. Constantiense sess. 35. circa finem.*

Iuramentum, quando tenet.

- Iuramentum etiam factum in damnum proprium, dummodo non sit contra Dei legem, est seruandum. *concil. Later. 3. in append. tit. De iuramentis c. 1.*
- Iuramenta ab omnibus seruanda clericis, & monachis, &c. *concil. Later. 3. in append. tit. de iuram. c. 3.*
- Iuramentum factum de aliquibus humana lege infirmatis, præstari debet, si non sint contra legem Dei. *De iure iur. cap. cum contingat.*
- Iurans coactè, se non repetiturum bona de quibus spoliatur, non tenetur observare. Sed adhuc indiget absolutione Papæ. *Conc. Later. 3. ubi supra c. 7.*
- Iuramentum secreti datum ab Inquisitore, vel Episcopo, cum manifestatur alicui causa hæresis, est seruandum. alias incurritur excommunicatio ipso facto. *De heret. in 6. cap. fin.*
- Iurans soluere vsuras, tenetur implere. Sed postea debet repetere eas. *De iure iur. cap. Debitorum. Conc. Later. 3. in append. tit. de vsuris c. 4. & 6.*
- Iurans non repetere vsuram, potest repetere, nec officit iuramentum. *De iure iur. cap. Ad nostram.*
- Iurans facere matrimonium cum aliqua, ob pacem, nisi adsit causa rationabilis non implendi, tenetur implere; secus è contra. *Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 26.*
- Sed talis tunc monendus, & inducendus est ad contrahendum. *ibi. c. 33. & c. Requisiuit. De sponsalibus, & matr. cap. Ex literis il 2.*
- Iurans contrahere cum aliqua, si vult religionem ingredi, prius tenetur contrahere, deinde ingrediatur. *ibid. c. Commissum.*
- Iuramentum, etiam sibi præiudiciale, faciens tenetur seruare; sed si non, vult petat absolui ab illo. *Conc. Later. 3. in append. tit. De iuramentis c. 1.*
- Iurans stare mandato Ecclesiæ, non potest appellare: vel si appellat, intra 40. dies tenetur arripere iter ad Papam, ut prosequatur. *De appellat. & c. cap. Ad hæc il 2. & c. Quæstioni. concil. Later. 3. de appellat. c. 29.*
- Iuramentum filiae de non petendo aliud à patre, præter dotem, tenet. *De pactis in 6. cap. Quamuis.*
- Iurans præsentanti augere pensionem, si contrarium iurat in manu instituentis, ad secundum iuramentum tenetur; sed est remouendus. *De iure iur. cap. Tua nos. concil. Later. 3. de iuramentis c. 4.*
- Iuramentum vni debitum, si alteri sit, adhuc præstandum est, cui debetur. *ibid. cap. Ea te.*
- Iuramentum extortum à populis in bellis iustis, præstari debet; secus si iniusta sint bella. *De iure iur. cap. Sicut nostris. Sed solui potest, & debet. ibid.*
- Iuramentum extortum per metum, si non sit contra salutem animæ, est implendum. *De iure iur. cap. Si verò.*
- Vide, *Census.*

Iuramentum calumnie, quando, & cui dandum.

- Iuramentum calumniæ (id est, de non calumniando in lite) præstari debet in principio litis ab omnibus, sed non a cleri-

clericis. *de iuram. calumnie cap. 1.* Sed aliquando etiam clerici debent iurare de calumnia. *ibid. c. Ceterum. conc. Later. 3. in append. tit. de iuram. calumnie c. 1.*
 Iuramentum calumnie, quando debet dari. *de iuram. calum. in 6. cap. 1.*
 Iuramentum calumnie, non dandum in causis spiritualibus. *de iuram. calum. c. Literas.*
 Sed *in 6. sub eodem tit.* permittitur, ut etiam in his causis iuratur. *cap. 1. §. fin. Conc. Londin. 1. c. 25.*
 Iuramento calumnie omisso, non annullatur processus. *ib. in 6. cap. 1. §. Propter.*
 Iurandum de calumnia, & veritate, etiam in causa appellationis. *ibid. in 6. cap. In appellationis.*
 Iuramentum calumnie potest à iudice exigi, quoties sibi videtur. *ibidem.*
 Dari potest in principio litis, in medio, & ultra. *de iuram. calumnie in 6. cap. 1.*
 Iuramentum calumnie, potest per procuratorem fieri nomine principalis. *de iuram. calum. c. In pertractandis.* Sed cum speciali mandato domini. *ibid. in 6. c. fin.*
 Iuramentum calumnie præstari potest, etiam ab Vniuersitate, vel Oeconomo. *ibid. c. Imperatorum.*
 Item præstari potest à Sindico, vel Procuratore Vniuersitatis, vel Ecclesiæ. *ibid. cap. Cum causam. concil. Later. 3. in append. tit. de iuram. calum. c. 3. & 4.*
 Iuramentum calumnie recusans, si est actor, cadit ab actione; si reus habetur, pro confesso. *de iuram. calumnie c. fin.*
 Iuramentum calumnie dari debet debitori neganti. *de fideiussoribus cap. Constitutus.*
 Iuramentum calumnie dari non potest in causis decimarum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de iuram. calumnie c. 2.*
 Non semper petendum iuramentum calumnie, sed inspecta qualitate personarum. *conc. Later. ibid. c. 3.*
 Potest ab utraque parte exigi. *ibid. c. 5.*
 A religiosis per Oeconomum præstari potest. *ibid. c. 4.*
 Clericis, quando potest dari. Vide, *in seq. tit.*

Iuramentum, cui dari potest, & cui non.

Iuramentum dari potest cuilibet, siue particulari personæ, siue Vniuersitati, mediante Oeconomo, vel Procuratore, siue Ecclesiæ, siue Ciuitatis. *de iuram. calum. c. In pertractandis, cap. Imperatorum, & c. Cum causam.*
 Etiam clericis dari potest iuramentum calumnie, aliquando. *ibid. cap. Ceterum.*
 Iuramentum ab Episcopo non exigendum. *Cornelius ep. 2. 2. q. 5. cap. Sacramentum. & cap. Nos Sacramentum.* Sed hoc intelligitur de iuramento dando, ut datur à laicis.
 Etiam Episcopo dari potest iuramentum calumnie, si vult litigare. *de iure cal. cap. Cum in causa.* Sed Euangelia illi ostenduntur tantum, absque tactu. *ibid.*
 Iurare debent suspecti de hæresi, de relinquenda, &c. Vide, *Conuenticula, in fine.*
 Iurare non tenetur Actor, si plenè probauit. *de probat. cap. Sicut consuetudo.*
 A quocumque litigante potest iudex exigere iuramentum circa aliquod, si aliæ deficiant probationes. *de iure iuran. c. Ex liberis.*
 Iuramentum parti debitum à Iudice, non potest recusari, sed datum à parte potest. *ibid. cap. fin.*
 Iuramentum de dicenda veritate in causis hæresis, potest ab Inquisitoribus dari omnibus, etiam clericis. *de accusat. c. Qualiter.*
 Iuramentum dari non potest, si præsumptio stat pro reo, sed consideratio habeatur de persona. *de Testibus in 6. ca. fin.*
 Iuramentum non est dandum testi falso, periuro, &c. ad se purgandum. *de purgat. Canonica c. 1.*
 Iuramentum reo dandum est, quando actor deficit in probatione, nisi pensatis circumstantijs, Iudex putet dandum actori. *de iure iur. cap. fin. §. Sanè.*
 Iuramentum in iudicio, dari non potest utrique parti. dans excommunicatur. *conc. Valent. 22. c. 11.*
 Iuramentum dandum non est pueris ante annum 14. *Post concil. Elibertinum 22. q. 5. cap. Pueri. & c. Paruuli.*

Iuramentum à clerico, non potest exigere laicus. *22. q. 5. c. Nullus ex Ecclesiastico.*
 Iuramentum à sacerdote non exigatur. *2. q. 5. c. Sacramentum. c. Nos Sanctorum. & c. Nos Sacramentum.*
 Iuramentum exigens ab eo, quem nescit iurare falsum, non peccat. *22. q. 5. cap. Qui exigit.*
 Iuramentum à ieiuno faciendum est. *22. q. 5. c. Honestum.*
 Iurare non possunt clerici, sine licentia sui Prælati. *conc. Later. 3. in append. tit. de iuram. calum. c. 1.*

Iuramentum fidelitatis.

Iuramentum fidelitatis factum erga Principes, ab omnibus obseruandum. *conc. Tolet. 4. c. 75. & Tolet. 16. c. 9. 22. q. 5. cap. de forma. cap. Si quis laicus.*
 Iuramentum fidelitatis in Principe, violatur, non solum si iurantes, eum iudicant, sed etiam si alij dant motiua ad iudicandum, id est, ad priuandum. *conc. Tolet. 15.*
 Iuramentum fidelitatis in Reges, &c. à Papa absolui potest. *15. q. 6. cap. Alius item. Vide, Papa.*
 Iuramentum fidelitatis præuaricans, per totam vitam remanere debet excommunicatus. *conc. Tolet. 4. c. 75. & Tolet. 16. c. 9. & aliæ pænæ. 22. q. 5. c. Si quis laicus.* Omni honore priuandi sunt, siue clerici sint, siue Monachi. *concil. Tolet. 10. c. 2.*
 Iuramentum fidelitatis, non tenentur clerici præstare laicis, si nihil temporale ab eis habent. *de iure iur. c. Nimis de iure. conc. Claramont. c. 17.*
 Iuramentum fidelitatis tenentur præstare Principes Christiani Romanæ Ecclesiæ. *Clement. de iure iur. c. vn. Forma talis iuramenti. ibid.* Multa iurant præstanda. *ibid.*
 Idem iuramentum tenetur emittere Imperator erga Papam. *ibid. Vide, Papa.*
 Iuramentum hoc, quod dare tenetur Imperator, & alij Principes erga Papam, emitti potest in manu alterius destinati à Papa. *Clement. ibid.*
 Iuramentum replicare non tenetur successorì vassallus, qui Papæ iurauit. *de iure iur. c. Veritatis.*
 Iuramentum, quod tenentur facere Episcopi circa Papæ fidelitatem, ac subiectionem, & circa visitationem liminum Apostol. *De iure iur. c. Ego N. Vide, Episcopi erga Papam.*
 Iuramentum de stando sub obedientia Papæ electi in schismate, non tenet, si per Concilium tollendum sit schisma. *Concil. Constantien. sess. 35. circa fin.*

Iuramentorum absolutio, & relaxatio.

Iuramenta per vim facta, vel illicitè, quando absoluenda per Papam. *15. qu. 6. cap. Auctoritatem. Greg. VII. lib. 7. ep. 13. Concil. Later. 3. tit. De iuramentis in appendice c. 7.*
 Iuramentum fidelitatis in Reges, &c. à Papa potest absolui. *15. qu. 6. cap. Alius item.*
 Iurans illicitum, scienter, non indiget absolutione à iuramento, nec tenetur obseruare. *De iure iur. cap. Quanto.*
 Iurans per metum, absoluitur, & non semper punitur. *ibid. cap. Verum.*
 Iuramenta de illicitis, & turpibus agendis, sunt relaxanda. *De iure iur. cap. 1.*
 Iuramentum excommunicati de stando mandatis Ecclesiæ, non est absolutio. *De sent. excom. cap. Quod in dubijs.*
 Iuramentum extortum in bello à populis, debet relaxari, si bellum est iniustum. *De iure iur. cap. Sicut.*
 Iurans de soluendo nouo censu pro Ecclesiâ, absolui debet. *De censib. cap. Significauit.*
 Iuramentum extortum per metum, quando à Papa absoluitur. *De iure iur. cap. Si verò.*
 Iuramentum de tacenda veritate, est relaxandum. *De accusat. cap. Olim.*
 Spoliatus iurans non repetere bona, non tenetur attendere, sed adhuc indiget Papæ absolutione. *Concil. Later. 3. in append. tit. De iuramentis c. 7.*
 Iurans falsum in damnum alicuius, non absoluitur, nisi ab Episcopo, & in casu mortis ab alio, cum obligatione comparandi coram Episcopo, si viuit. *Concil. Londin. 1. c. 7.*

Iuramentorum absolutio, non potest dari à Sacra Pœnitentia-
ria, nisi ad effectum agendi tantum. *Pius 4. constitut. 53.*
In sublimi.

Alia de iuramentis.

Iuramentum dari non potest in Dominico, & festis. *De fe-
rijs cap. 1. 22. q. 5. cap. Decreuit.*

Iurans falsum, scienter, potest excommunicari. *Conc. Ebo-
racense 1.*

Iurans malè, pœnitere debet. *22. q. 4. cap. Neceffe est. & c.*
*Non peierabis. De iure iur. cap. Cum quidam. §. Illi ve-
rò. Per vnum annum ab Eucharistia abstinere, & pœniten-
tiam faciat. 22. q. 4. c. Qui Sacramento.*

Iurans per metum, si non attendit, non peccat mortaliter. *de
iure iur. cap. Verum in ea.*

Iuramento potest infamatus se purgare. *De purgat. canonica
cap. 1.*

Iuramenti exceptio, quando potest admitti. Vide, *Exceptio.*

Iuramentorum obseruandorum causæ, à iudice Ecclesiastico
sunt iudicandæ. *De foro compet. in 6. cap. fin. De iure iur.*
in 6. cap. Licet.

Iurisdictio.

Iurisdictio exerceri potest ab Episcopo in suo territorio tan-
tum. *Conc. Paris. 3. cap. 1. Non extenditur extra illud. de
constitut. in 6. cap. fin. Clement. de foro compet. c. vn. Ab
expulso tantum contra expulsores, potest exerceri extra. ibi.*

& quomodo. Vide, *Episcopi iurisdictio.*

Iurisdictio Episcopi, à nullo est violanda. *Gregorius 1. lib. 9.
ex regest. ep. 32. Vide, Episcopi iurisdictio.*

Iurisdictio Episcopi excommunicati, non deuoluitur ad Me-
tropolitanum. *de supplenda neglig. c. 1.*

Iurisdictio non potest locari ab aliquo Ecclesiastico. *Concil.
Trident. sess. 25. de reform. cap. 11. Vide, Ecclesiastica iur-
isdictio.*

Iurisdictio Episcopalis non potest emi, aut vendi: Emens priua-
tur officio; Episcopus verò vendens, potestate conferendi
hoc officium. *Ne prelati, & c. cap. 1. & cap. Quoniam.
concil. Colon. 3. tit. De officiorum, & c. cap. 3. Vide, Ec-
clesiastica iurisdictio.*

Iurisdictio delegata expirat per mortem delegantis re integra.
secus si non sit res integra, id est, si cœpit citare, &c. Vide,
Delegatio. Vide, Delegatus, & c.

Iurisdictio non potest prorogari per Procuratorem, non ha-
bentem mandatum. *de off. iud. deleg. c. Cum olim.*

Iurisdictio delegata ad personas non expressas in rescripto non
potest prorogari, etiam de partium consensu. *ibi. c. P. & G.*

Iurisdictio delegata tribus, aut pluribus, per mortem vnius
expirat. *ibid. cap. Vno delegatorum.*

Iurisditionis causa cum agitur, nullus debet attentare in
præiudicium eius, qui negat. *De maiorit. & obed. cap. In-
ter quatuor.*

Iurisdictio Ecclesiastica committi non potest laicis, aut leui-
bus clericis, sed probatis. *Concil. Colon. 3. tit. De officio-
rum, & c. cap. 2.*

Iurisdictio Ecclesiastica non concedenda pro pretio. Vide,
Episcopi iurisdictio, in fine.

Vide, *Delegatio. Vide, Delegatus. Vide, Iudex. Vide,
Episcopi iurisdictio. Vide, Ecclesiastica iurisdictio.*

Iurisdictio. aliquorum Iudicum in vrbe Roma, & c.

Iurisdictio Camerarij Sanctæ Romanæ Ecclesiæ contra Pira-
tas, contra ferentes arma Saracenis, & contra imponentes
noua Pedagia. *Vrbani 5. const. 1. Apostolatus.*

Iurisdictio, quæ dari solet Legatis in statu Ecclesiæ. *Innocen-
tius 6. const. 1. Cum onus.*

Iurisdictio omnium Collegiorum, & Consulum artium in Vr-
be, confirmatur, & ab autoritate Gubernatoris, & alio-
rum Iudicum eximitur. *Gregor. 13. constitut. 61. Urbem,
in capite seq.*

Vide, *Consules. Vide, Artes.*

Ius Patronatus.

Ius patronatus acquiritur, per foundationem Ecclesiæ. *de iu-
re patronatus c. Nobis fuit.*

Ius Patronatus alicuius Vniuersitatis, transit cum illa, nisi
excipiat. *de iure patron. c. Ex literis.*

Cum ius patronatus transit ad exemptos, non læduntur Epi-
scopalia. *ibid. cap. Cum seculum.*

Ius patronatus non potest vendi, & irritus est contractus. *de
iure patronat. c. De iure. Conc. Later. 3. in append. tit. de
iure patron. c. 16. & 17. Quia spirituale est.*

Ius patronatus emens, vt præsentet aliquem ex suis, debet eo
priuari. *ibid. cap. Quia clerici.*

Ius patronatus debet per Episcopum defendi, illesum Patronis.
Conc. Later. 3. ubi supra c. 2.

Ius patronatus non potest à patrono alienari. *ib. c. Præterea.*
Neque potest pro eo aliquid exigere, nisi in foundatione sit ex-
pressum. *ibidem.*

Ius patronatus non vacans, non potest promitti. *De concess.
præbende. cap. Constitutus. cap. Ex tenore, & cap. Cum
dilecta.*

Ius patronatus intelligitur dari monasterio, si Episcopo dan-
te Ecclesiam, patronus dari consentit. *de donationib. cap.
Pastoralis.*

Ius patronatus, quilibet potest fundare, si cappellam, vel Ec-
clesiam, dotet de suis bonis. tamen in foundatione, institu-
tio reseruanda est Episcopo. *Conc. Trident. sess. 14. de re-
form. cap. 12.*

Ius patronatus tolli non potest. *ibid. de refor. c. 9.*

Ius patronatus ostendi debet per instrumentum factum per
multos præsentis, vel per longum tempus, quod excedit
memoriam hominum. *ibid. c. 9.*

Iura patronatus, quæ prætendunt Vniuersitates, maiori in-
dagine sunt inquirenda; nec iuuat immemorabilis proba-
tio, nisi præsentationes continuatæ per 50. annos exhibean-
tur: & hæc ex authenticis scripturis, sunt probanda. *ib. c. 9.*

Ius patronatus non potest beneficio vniri, & nulla est vnio.
Vide, *Beneficium.*

Iuris patronatus causa spectat ad forum Ecclesiæ. *de iudicijs
cap. Quanto. Conc. Later. 3. in append. tit. de iure patron.
Secundo c. 4.*

Iuris patronatus lis, si non terminetur intra sex menses (pro
Ecclesiasticis, & quatuor pro laicis,) Episcopus prouidet
sine præsentatione, citra præiudicium litigantium. *de iure
patron. cap. Eam te, & cap. Cum propter.*

Iuris patronatus donatio facta Ecclesiæ à laico, etiam absque
consensu Episcopi, tenet; sed non derogat iuri Episcopi.
de iure patron. in 6. cap. vn.

Iuris patronus, quando debet præsentare. Vide, *Patronus.*
Ius patronatus præsentandi ad Regimen Monasterij, ad Præ-
posituram, &c. similia, laico non potest competere; neque
Papa id concedit, nisi vrgentissima de causa. *Innoc. 8. con-
stit. 5. cap. Cum ab Apostolica.*

Ius patronatus, vel ius præsentandi ad beneficia, ob augmen-
tum fructuum, non potest concedi à summo Pœnitentia-
rio Romæ. *Pius 4. const. 53. In sublimi.*

Iuris patronatus laicorum literæ Apostolicæ non possunt ex-
pediri, nisi exprimatur, quod tanto tempore vacauit, &
deuolutum est ad Sedem Apostolicam; vel quod tempus ad
præsentandum præfixum lapsum est; vel quod patroni con-
sensus accedit. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus c. 42.*

Si iuri patronatui derogandum sit, fiat dispositiuè, & determi-
natè, non autem conditionaliter, alioquin non censetur de-
rogatum. *ibid.*

Ius patronatus potest transferri ad aliam Ecclesiam, si prima
sit diruta. Vide, *Benefic. translat. Vide, Ecclesia. Vide,
Parochia.*

Ius patronatus quando potest supprimi. Vide, *Canonici quo-
ad præbendam.*

Ius patronatus habens, auferre non potest Ecclesiam canonicè
collatam. Vide, *Patronus. Concil. Later. 3. tit. De iure
patron. c. 7.*

Ius patronatus vsurpans, per Episcopum expellendus, & pri-
uandus officio, & beneficio, & si non desistit anathemate
percel-

percellatur. *Concil. Later. 3. p. 50. c. 33. & tit. De Iure patron. c. 14.*

Iuris patronis non consentientibus intra tres menses Episcopus ordinat Ecclesiam. *conc. Later. 3. c. 17.*

Si patroni plures presentant, melior est eligendus. *ibid.*

Ius patronatus non potest à laico dari domui Religiosæ, absque Episcopi consensu. *conc. Later. 3. in append. tit. De iure patron. c. 6.*

Iuris patronis litigantibus, Episcopus provideat de persona, & hæc postea ab eo, qui vincit, presentetur. *ibid. c. 12.*

Iuris patronatus iuuaso, interdicens Ecclesia. *ibid. c. 14.*

Iuris patronatu beneficium dari non potest ab Episcopo, sine patroni consensu. *ibid. c. 22.*

Sed est necessarius Patroni consensus, saltem sequens. *ibid. capit. 23.*

Iuris patroni debent presentare vacante Ecclesia, *ibid. c. 24.*

Vide, *Beneficiorum creatio. Vide, Benefic. à quo conferenda.*

Vide, *Canonici quo ad præbendam. Vide, Capella. Vide,*

Donatio. Vide, Ecclesia à quo conferenda. Vide, Patronus. Vide, presentare.

Ius ad aliqua.

Ius in re dicitur à iustè possidendo, & iustitia est iuris status. *de verborum significat. c. Forus.*

Iure suo vtens nulli facit injuriam. *De electione cap. Cum Ecclesia.*

Ius habens eligendi aliquem, non potest eligere seipsum. *De institutionibus c. fin.*

Iuri alterius succedens, eo quo ille vti debet. *De regulis iuris in 6. reg. 46.*

Quæ à iure exorbitant, non sunt ad consequentiam trahenda. *ibid. reg. 28.*

Iure disceptare, est iustè iudicare. *De verbor. significat. cap. Forus.*

Ius questum non tollitur alicui per expeditionem commissionis in causa. *Vrbani. 8. const. 6. c. 18.*

Iuri suo cedens non potest repetere, quæ cessit. *7. q. 1. c. Quam periculosum.*

Ius diuinum, ius humanum, Quiritum, publicum, priuatum, militare, &c. *dist. 1. per totam. dist. 2. & 3.*

Iustitia.

Iustitia miseris compatitur. *dist. 45. c. Vera.*

Iustitia non est exercenda per lucrum. *Gregorius. 1. l. 1. ep. 2.*

Iustitiam vel gratiam à sancta sede per pacta, vel promissiones obtinens, est excommunicatus. *Extra, de sent. excommunic. cap. Excommunicamus. Siue pro se, siue pro alio obtineat.*

Item non reuelans, incurrit excommunic. *ibid. Et à multis Pontificibus est confirmatum. Vide. Sedes Apostolica.*

Iustitiam contra alium, à se ipso nullus potest facere in statu Ecclesiæ, sub pœna excommunicationis, inhabilitatis ad officia, priuationis, &c. *Alex. 6. const. 1. Inter. Eius bona confiscanda. Iulius 2. const. 6. cum homines.*

Iustitiam denegantes personis Ecclesiasticis tertio requisiti, seculares, iurisdictionem amittunt, & est lex Imperialis. *Honorius 3. ex Cirone de iudicijs c. 2.*

Iustitia, id est, sanctitas. Vide, *infra.*

Iustus.

Iusti, ex consortio malorum, non pereunt. *Lib. 2. constitut. Apost. c. 14.*

Iusti tribulati in hac vita, mitius in alia iudicium patientur. *23. q. 5. c. Quid ergo. dist. 3. de Pœnit. c. 49. Si quis.*

Iusti flagellantur in hac vita, nè damnentur in alia. *23. q. 5. c. Quid ergo.*

Iustis eo magis sunt possibilia Dei præcepta, quia maiorem habent gratiam. *conc. Mogunt. 4. c. 9.*

Iustorum opera bona à Deo habent originem. *Cælestinus. 1. ep. 1. c. 8. Vide, Gratia.*

Iusti, licet perfectissimi, non eximuntur à iurisdictione supe-

riorum. *conc. Viennen. gener. Clem. de heret. c. fin. Vide, Homo. Vide, Gratia.*

Iustus quantumcumque perfectus, non potest acquirere in hac vita impeccabilitatem. *Clement. ibid. concil. Trident. sess. 6. cap. 11.*

Neque est exemptus à ieiunio alijsque Dei, & Ecclesiæ præceptis, ob vitæ perfectionem. *ibid. Clem. & conc. Senon. c. 17. Neque est exemptus à legibus humanis. ibid.*

Neque est exemptus ab obseruantia mandatorum Dei. *conc. Trid. sess. 6. c. 11.*

Iustus non habet impossibilitatem ad seruanda Dei præcepta, sed cum Dei auxilio potest ea seruare. *ibid. & can. 17. contrarium dicens, est hæreticus. ibid. Vide, Præcepta. Vide, Deus. Vide, Auxilium. Vide, Adiutorium. Vide, Gratia.*

Iustus quantumuis sanctus in hac vita, cadit in peccata venialia, neque per hoc amittit statum iustitiæ. *Conc. Mileuit. cap. 7. concil. Afric. cap. 82. & conc. Trident. sess. 6. cap. 11. & can. 23.*

Iustus non peccat venialiter in omni opere bono. *ibid. cap. 11. Leo X. const. 40. Exurge.*

Iustorum bona opera antecedit virtus Christi, comitatur, & subsequitur. *conc. Trid. sess. 6. c. 16. Vide, Adiutorium. Vide, Auxilium. Vide, Deus. Vide, Gratia. Vide, Opera.*

Iustorum opera bona sunt meritoria vitæ æternæ. *ibid. c. 16. Trident.*

Iusti benè operando, expectare debent retributionem à Deo per eius misericordiam, & Christi meritum, si vsque in finem in gratia perseverant. *conc. Trid. sess. 6. can. 26. & 32.*

Iustus iustificari dicitur Dei iustitia, quia à Deo eam habet, est tamen sibi propria, quia per eam iustificatur. *conc. Trid. sess. 6. c. 16.*

Iustus benè operans intuitu æternæ mercedis, non peccat. *sess. 6. can. 31.*

Iustus est membrum viuum Christi. *concil. Tridentin. sess. 6. can. 32.*

Iusti hominis opera, non solum sunt Dei dona, sed merita ipsius iusti. *ibid. can. 32. Vide, Opera. Vide, Homo. Vide, Liberum arbitrium.*

Iusti veraciter etiam pro se recitant illud, *Dimitte nobis debita nostra. Concil. Mileuit. cap. 7. & concil. Afric. cap. 82. & 83.*

Iustus per bona opera meretur augmentum gratiæ, vitam æternam, eius consecutionem, & gloriæ augmentum, si moritur in gratia. *ibid. can. 32. Vide, Gratia.*

Iustus fit homo gratia per Christum, id est, sibi data ex Christi merito. *Conc. Mogunt. 4. c. 7.*

Iustorum opera æstimanda sunt, secundum gratiam, quam in eis infert Christus. *Conc. Mogunt. 4. c. 8.*

Iustorum opera sunt effectus gratiæ Dei, mouente Spiritu sancto. *ibid. c. 8.*

Vide, *iustificatus. Vide, Gratia.*

Iustificatio.

Iustificatio animæ, non fit per fidem, sed per Christum. *concil. Senon. c. 17.*

Neque fit per vim naturæ aut legis. *conc. Trident. sess. 6. c. & can. 1.*

Iustificatio non fit per opera bona. *Conc. Senon. c. 17.*

Præparatio ad iustificationem, fit per gratiam excitantem & adiuuantem ad conuersionem, & per consensum, & cooperationem. *Conc. Trid. sess. 6. c. 5.*

Iustificationis initium est à gratia excitante, & adiuuante. *conc. Mogunt. 4. c. 7.*

Iustificatio hominis fieri non potest, nisi in Christo. *Concil. Trid. sess. 6. c. 6.*

Ad iustificationem disponitur homo consentiens, & cooperans gratiæ excitanti, & adiuuanti. *Conc. Mogunt. 4. c. 7. Concil. Trid. sess. 6. c. 5.*

Dispositio ad primam iustificationem, sic fit. Homo excitatus, & adiutus gratia Dei, concipiens fidem ex auditu, ac credens vera esse, quæ reuelata sunt, & promissa à Deo, & in

in primis, quod iustificatio fit à Deo per gratiam eius, intelligitque se esse peccatorem, timore diuinæ iustitiæ concurratur ad considerandam Dei misericordiam, se conuertit, fidens per Christum sibi fore propitium, illum diligere incipit, & aliquod odium habet peccati. denique proponit suscipere baptismum, & vitam nouam inchoare, ac Dei mandata seruare. *Conc. Trid. sess. 6. c. 6.* Hanc dispositionem sequitur adulti iustificatio. *ibid. c. 7.*

Iustificatio per gratiam multa requirit, & quæ. *De pœnitentia dist. 1. c. 38. usque ad 49.*

Iustificatio fit per gratiam per Christum. *conc. Trid. sess. 6. c. 1. & can. 1.*

Iustificatio non consistit in sola remissione peccatorum, vel sola imputatione iustitiæ, exclusa gratia, & charitate. *ibid. can. 11.*

Per iustificationem homo reconciliatur Deo, absoluitur à reatu damnationis, & fit hæres secundum spem vitæ æternæ.

Conc. Mogunt. 4. c. 7. Iustificatio renouat hominem causando in eo fidem, spem, & charitatem. *ibid. & conc. Trid. sess. 6. c. 7.*

Iustificatio est translatio à statu peccati, ad statum gratiæ. *conc. Trid. sess. 6. c. 4.*

Est remissio peccatorum, & renouatio interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiæ, & donorum. *conc. Trid. ibid. c. 7.*

Iustificatio gratis fit, quia absque merito proprio. *conc. Mogunt. 4. c. 7. & Trid. ibid. c. 8.*

Non fit iustificatio sola fide, qua quis credit se esse iustificatum. *conc. Trid. ibid. c. 9.*

Iustificatio dicitur fieri per fidem, quia per fidem credentibus Christi meritum fit. *conc. Mogunt. 4. c. 7.* Item quia fides est fundamentum omnis iustificationis, non quia formaliter iustificat. *conc. Trident. sess. 6. c. 8.*

Iustificatio prima hominis fit per baptismum, & fidem. *De consecrat. dist. 4. c. Filius Dei.*

Neque potest aliter fieri, nisi baptismo, vel eius voto. *conc. Trid. sess. 6. c. 4.*

Iustificationis causæ istæ sunt. Finalis est gloria Dei, ac Christi, & vitæ æternæ. Efficiens est Deus, qui sanctificat, & vngit Spiritu Sancto. Meritoria est Christus Dominus. Instrumentalis in prima iustificatione est Sacramentum baptismi. Causa formalis est iustitia Dei, non qua ipse iustus est, sed qua nos facit iustos. *conc. Trid. sess. 6. c. 7. & can. 10.*

Per hanc doctrinam iustificationis non præiudicatur gloriæ, & misericordiæ Dei. *conc. Trid. sess. 6. can. ult.*

Iustificatio augeri potest per augmentum gratiæ, fidei, spei, &c. per bona opera. *conc. Trid. sess. 6. c. 10.*

Iustificatio post lapsum baptizati fit per Sacramentum Pœnitentiæ. *ibid. c. 14.*

Iustificationis gratia non datur solis prædestinatis, sed alijs, *ibid. can. 17.*

Iustificatus.

Iustificatus non deseritur à Deo, nisi ipse Deum deserat. *conc. Trid. sess. 6. cap. 11.*

Iustificatus non redditur impeccabilis; neque potest sibi promittere resipiscentiam, si peccat. *ibid. cap. 12.*

Iustificatus si labitur in peccatum, potest iterum iustificari per Sacramentum Pœnitentiæ. *ibid. cap. 14.*

Iustificatus non tenetur credere, se esse de numero prædestinatorum. *ibid. can. 15.*

Iustificatis non sunt impossibilia Dei præcepta. *ibid. can. 18.*

Iustificatus, sine speciali Dei auxilio non potest perseuerare. *ibid. can. 22. Vide, Gratia. Vide, Adiutorium.*

Iustificatus potest peccare. *ibid. can. 23.* & venialiter peccare, absque amissione iustitiæ. *ib.* Non potest omnia venialia vitare sine speciali auxilio Dei. *ibid.*

Iustificatus à Deo frustra damnatur ab homine. *11. q. 3. cap. Et si ad tempus, & c. Custodi intrus.*

Vide, Homo. Vide, Gratia. Vide, Adiutorium.

Iustificans. Iustum.

Iustificans malum, & damnans bonum, à Deo damnatur. *11.*

q. 3. c. Si quis hominem, & c. Va qui dicitis.

Iustum esse nequit, quod quis de iure non potest exercere. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. significat. c. Quia quorundam.*

K

Kalendarium.

Kalendarium Romanum nouum reformatum pro Paschate, & alijs festis totius anni, approbatum, & ordinatum, confirmatur *Gregor. 13. const. 74. Inter grauissimas.* Cœpit obseruari ab anno 1582.

Kyrie eleison.

Kyrie eleison sæpè recitandum in Missa, & Officio. *Concil. Vafense 2. c. 3.*

Kyrie eleison à Latinis diuerso modo dicitur, ac à Græcis. *Greg. 1. l. 7. ex regeſt. ep. 64.*

Kyrie eleison replicatur, vt diutius fiat mora in deprecatione. *ibidem.*

L

Laborare.

Laborandum non est in die festo, & Dominico. *Lib. 8. const. Apost. cap. 33. conc. Antisiodor. cap. 16. Aurelian. 3. cap. 27. Narbon. c. 4. Cabilon. 2. c. 18. Vernense cap. 14. Gregor. 1. lib. 7. ex regeſt. ep. 1. & 2. Leo 4. homil. de cura Pastoralis. dist. 86. c. Tanta.*

In necessitate potest laborari. *Conc. Narbon. cap. 14. Vide, Dies Dominica. Vide, Festa.*

Laborantes in festis, non à sæculari, sed ab Ecclesiastico iudice, sunt puniendi. *Concil. Narbon. cap. 4. concil. Vernense c. 14.*

Laborantibus in Ecclesia, maior portio debetur. *Lib. 2. const. Apost. c. 28.*

Laicorum inhabilitas circa dignitates Ecclesiasticas.

Laicus non potest fieri Episcopus. *conc. Sardicense c. 13. concil. Rom. 4. sub Symmacho c. 2. Conc. Claramont. c. 5. concil. Roman. sub Nicolao 2. c. 11. dist. 61. cap. Sacerdotale. cap. In sacerdotibus. cap. Non negamus. & c. Miramur.* Aliqui laici euecti immediatè in Episcopatum fuerunt tolerati ex misericordia, licet postea ordinati sint. *1. q. 7. c. Exigunt. Nicolaus 1. ep. 5. & 6. Qui à Dei inspiratione facti sunt. ibid.*

Laicus non potest fieri Episcopus, nisi per alios ordines transierit. *Celestinus 1. ep. 2. & 3. Leo 1. epist. 88. Gelasius ep. 6.* Neque per Papæ potestatem, potest laicus esse Episcopus sine ordinibus. *Celestinus 1. ep. 3. c. 2. Nicolaus 1. epist. 1. 7. 8. 9. & 10. Gregor. 1. lib. 3. ep. 39. & 53. lib. 7. ex regeſt. ep. 26. 90. 112. 116. & lib. 11. ep. 19. Adrianus 1. ep. 1. dist. 59. 6. Hoc ad nos. & c. Ordinatos.*

Laicus de repente factus Episcopus, non est Episcopus. *conc. constantinopolit. 4. cap. 4. & 5. Formosus epist. 1. Adrianus 2. epist. 5.*

Laicus immediatè non potest esse diaconus, vel sacerdos. *Vide, Ordinare. Vigilius ep. 8. conc. Brachar. 1. c. 28.*

Laicus non potest fieri Episcopus ante annum à suo clericali. *conc. Aurel. 5. c. 9. Ordinans illum, per annum suspenditur à missa. ibid.*

Laicus potest postulari Episcopus, deinde fieri diaconus, sacerdos, &c. *dist. 61. cap. Osus.*

Laicus non potest de repente, promoueri ad vllum gradum Ecclesiasticum, nisi post multum tempus à conuersione sæculi. *Conc. Rom. sub Nicol. 2. c. 11.*

Laicus non potest fieri canonicus. *De institut. c. In Ecclesia.*

Laici existentes in aulis Principum, non possunt in Episcopos promoueri. *conc. constantinop. 4. c. 16.*

Non potest laicus usurpare iurisdictionem Ecclesiasticam, sub pena anathematis. *Conc. Later. 3. c. 19. Vide, Excommunic. Bullæ Cœne. Vide, Index.*

Laici circa dispositionem Ecclesiarum, ac bonorum Ecclesiæ.

Laici non possunt disponere de Pontificatu, vel alijs Ecclesiasticis negotijs. 16. q. 7. cap. Non placuit, c. Laicis, & c. Si quis Principum. dist. 96. cap. 1.

Laici non possunt se ingerere in electione Episcoporum. dist. 63. cap. Nullus. Sub pena anathematis. *ibid. Conc. Lucense 2. c. 1. Concil. Constantinopolit. 4. c. 22. Concil. Trid. sess. 23. c. 4.*

Laici non possunt disponere de rebus Ecclesiarum. *Conc. Roman. 4. sub Symmacho cap. 2. 16. q. 7. ubi supra. Concil. Constantinopol. 4. c. 22. Colonien. 1. cap. 4. De iure patronat. c. Præterea, sub pena anathematis, etiam si patroni sint. ibid. Dist. 96. cap. Bene.*

Laici non possunt habere curam Parochiarum. *Conc. Cabil. 2. cap. 5. Neque Ecclesias conducere. Conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus cap. 3.*

Laici non possunt auferre Ecclesias Presbyteris. *Conc. Mogunt. c. 19. Conc. Vornatien. 1. c. 49. Salegunstadien. ca. 13. Conc. Later. 3. c. 9. Concil. Later. 4. c. 61. Hoc faciens, cedit à iure. Conc. Vienn. Prouinc. 10. q. 1. cap. Sanctorum. 16. q. 7. c. Laici, & c. Inuentum.*

Non possunt disponere de feudis Ecclesiæ, & irrita est dispositio. *Conc. Later. 4. c. 44.*

Laici non possunt beneficia sibi usurpare, sub pena excommunicationis. *Conc. Tolos. c. 8.*

Laici non possunt habere pensiones Ecclesiasticas. *Pius 5. constit. 73. Sacrosanctum.*

Laicus, siue Rex, siue Imperator, siue alius non potest dare inuestituram Ecclesiasticam Abbatissarum, & aliarum similium dignitatum, dans excommunicatur. *Conc. Rom. 7. sub Gregor. 7. cap. 2. Concil. Claramont. cap. 16. Concil. Melfit. c. 11.*

Laici non possunt sibi retinere Ecclesias, vel altaria. *Concil. claramont. cap. 20.*

Laici etiam patroni, non possunt conferre beneficia, aliasque Ecclesias, sed possunt ad ea præsentare, si habent ius. *conc. Later. 3. c. 9. & in append. tit. de iure patronat. cap. 3. & 9. Et si concedunt sine licentia Episcopi, nulla est concessio. ibid. cap. 3.*

Neque filijs dare ea possunt. *ibid. c. 15. & tit. De ordinatione filiorum, & c. c. 10. De iure patronatus c. Præterea. Sub pena anathematis. Conc. Melfit. c. 5.*

Laici non possunt alicui domui Religiosæ, concedere ius patronatus sine licentia Episcopi. *Conc. Later. 3. in append. tit. De iure patronatus cap. 6. De iure patron. cap. Cum Pastoralis.*

Laicus concedens alicui beneficium sine Episcopi licentia, cedit à iure. *conc. Viennense Prouinc.*

Laici non possunt spoliare de Ecclesijs, beneficijs, &c. clericos delinquentes. *conc. constantiense contra art. 6. Vvicleff. de iure patron. c. Relatum. §. Ad hæc. Excommunicati suat. ibidem.*

Laici spoliantes Ecclesias, sunt excommunicati. *De iure patron. cap. Relatum. §. Ad hæc. conc. Later. 3. p. 50. c. 34.*

Non possunt Ecclesiasticas res sibi usurpare, sub pena excommunicationis. *De immunit. Eccl. in 6. c. Clericis.*

Laici circa exercitia Ecclesiastica, Ordinum, &c.

Laici non possunt offerre oblationes in altaribus. 10. q. 1. cap. Sanctorum.

Laici non possunt sacrificare, nec manus imponere. Id est confirmare, ac absoluer. *Lib. 3. const. Apost. c. 19.*

Non possunt inferuire ministris in altari. *conc. colon. 2. part. 3. cap. 31.*

Neque exercere ministerium ordinum minorum. *ibid. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 17.*

Non possunt indui superpelliceis. *ibid. concil. colon. 2.*

Laici non possunt baptizare (intellige absque necessitate.) *Lib. 3. const. Apost. c. 10.*

In necessitate possunt baptizare. *de consecr. dist. 4. c. Constat. c. In necessitate. & cap. Sanctum est.*

Non possunt disputare de fide, nec publicè, nec occultè, sub pena excommunicationis. *de hæreticis in 6. cap. Quicumque §. Inhibemus.*

Laici non possunt prædicare. *Agapetus ep. 1. conc. Carthag. 4. cap. 98. de hæret. c. Cum ex iniuncto. conc. Constant. in constit. Martini V.*

Laicus præsentè clerico, docere non potest, nisi de eius iussu. *conc. Carthag. 4. c. 98. dist. 23. c. Mulier.*

Laici prædicantes, sunt excommunicati. *de hæret. cap. Excommunicamus. §. Quia verò.*

Laici non possunt soluere, aut ligare. *Lib. 3. const. Apost. c. 10. Nicolaus 1. ep. 9.*

Item ligatum ab Ecclesiastica potestate, soluere nequeunt. *Nicol. ibidem.*

Laicus non potest esse Vicarius Episcopi, vel Oeconomus Ecclesiæ. *conc. Hispal. 2. c. 9.*

Laici in necessitate non possunt imponere orationes, & ieiunia. Vide, *Episcopi iurisdicatio.*

Laici sub specie panis tantum possunt communicare. *concil. Constantien. sess. 13. c. 1. Vide, Eucharistia. conc. Trid. sess. 21. cap. & can. 1.*

Laici non à se, sed à sacerdote debent Eucharistiam accipere. *conc. Trid. sess. 13. c. 8.*

Laici circa pensiones. Vide, *Pensiones. Vide, Absoluere.*

Laici circa iudicia Clericorum, & Ecclesiarum.

Laici non possunt iudicare clericos. Siue sint iudices ordinarij, siue Principes, Reges, Imperatores, &c. *lib. 2. constit. Apostol. c. 10. conc. Roman. 3. sub Siluestro c. 2. Excommunicatus est de facto. Vide, Excommunic. in Bullæ Cœne. concil. Agathen. c. 8. & 32. Aurelian. 4. c. 20. Matiscon. 2. c. 9. & 10. conc. cabilon. 2. c. 11. Adrianus 1. ep. 1. c. 15. conc. Meldense c. 10. Nicolaus 1. ep. 8. & ad Consulta Bulgar. c. 70. & 83. & in decret. tit. de Laicis c. 1. 11. q. 1. cap. Nemo umquam. cap. Nullus iudicum. cap. Clericum. c. Fratris. dist. 28. cap. Consulendum. conc. Later. 3. cap. 14. concil. Sabin. cap. 4. conc. Rom. sub Nicol. 2. c. 11. de iudicijs cap. Decernimus.*

Laici non possunt carcerare, nec detinere clericos. *Gregorius 1. lib. 9. ex regest. ep. 74.*

Excommunicatus est ipso facto, & à Papa absolendus. *De sent. excommunic. cap. Nuper.*

Laici carcerantes clericos de mandato Prælati, non sunt excommunicati. *de sent. excom. c. Ut fame tue.*

Laici non possunt inquirere contra clericos. *concil. Turon. 2. cap. 3.*

Laici nullum ius habent in clericos. *conc. Melfitan. cap. 11. conc. Sabinen. cap. 4.*

Laici in causis Ecclesiasticis, possunt à Papa delegari. Vide, *Papa potestas.*

Laici non possunt opprimere clericos. 11. q. 1. c. Fratris.

Non possunt iurisdictionem Ecclesiasticam usurpare, sub pena anathematis. *conc. Later. 3. cap. 19. Vide, Excommunic. Bullæ Cœne.*

Laici comprehendentes, verberantes, vel alio modo affligentes Episcopos, excommunicati sunt, & bona eorum Ecclesiæ sunt tradenda. 17. q. 3. cap. Si quis deinceps. & cap. De Presbyterorum. Vide, *Excommunic. in Bullæ Cœne. Vide, Episcopos persequentes.*

Laicus banniens clericum, excommunicatur; tenetur ad expensas, & damna; & à iudice Ecclesiastico est iudicandus. *de iniurijs, & damno dato cap. Olim. Vide, Bannum. Vide, Clericus.*

Laici non possunt clericos iudices impedire, nè vtantur censuris, vel alia facere circa hoc. *concil. Trid. sess. 25. de re-form. cap. 3.*

Laici relegantes, bannientes, &c. clericos, quicumque sint, siue domini, siue officiales, sunt ipso facto excommunicati, à Papa absolendi. *Vrbanus 6. const. 3. Quia sicut.*

Vide,

Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ*. Vide, *Clerici à quo iudicandi*. Vide, *Ecclesiarum immunitas*.

Laici circa grauamina clericorum.

Laicus non potest exigere à Presbytero propter commendatam Ecclesiam. *Conc. Moguntiacum c.30.* Vide, *Ius patronatus*. Vide, *Patronus. Pius V. const.73. Sacrosanctum*.

Laici grauantes clericos, excommunicati sunt. *Conc. Vornat. 1. c.24.* Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ*.

Laici quicumque sint, non possunt imponere collectas, &c. clericis. sunt excommunicati ipso facto. Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ. Conc. Later.3. c.19. Conc. Later.4. c.46. De immunit. Eccles. c. Non minus*. Etiam si facultates communitarum non suppetant. *ibid. & c. Aduersus*. Et talia imponentes non solum excommunicati sunt, dum in officio sunt, sed extra. *ibid. Item de immunit. in 6. c.1.* Et Papæ reseruata est excommunicatio. *ibid. & c. Clericis. Clement. de censib. c. fin.* Donec restituant accepta, & statuta abrogent, non sunt absoluenti. *ibid. & Clement. de immunit. Eccles. c. vn.*

Item dantes auxilium, fauorem, aut consilium ad hoc faciendum. *Clem. ibid.* Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ*.

Laici non possunt gabellas, &c. nec à clericis, nec ab Ecclesijs exigere, sub pœna excommunicationis Papalis. *De immunit. Eccl. in 6. c.1. & c. clericis.* Vide, *Excomm. Bullæ Cœnæ. Extra, de immunit. Eccl. c. vn.* & alijs locis vbi supra.

Laici negantes iustitiam facere clericis, tertio requisiti, perdunt iurisdictionem. Et est lex Imperialis. *Honorius 3. ex Cirone, de iudicijs c.2.*

Laici non possunt cogere clericos, vt bona, quæ ad eos perueniunt relinquunt. *De immunit. Eccl. in 6. c.1. & c. clericis.* Est Papæ reseruata. *ibid.* Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ*.

Laici prohibentes populis, &c. nè cum clericis contrahant, bladum, vel alia vendant, vel emant ab eis, vel eorum frumentum non molant, aut panem coquant, vel alia obsequia non præstent, excommunicati sunt ipso facto. *De immunit. Eccles. in 6. c. fin.* Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ*.

Laici non possunt facere statuta præiudicialia libertati Ecclesiæ, sub pœna excommunicationis ipso facto, delere debent. bis in anno denunciandi sunt excommunicati. *conc. Raven. sub Honorio IV. c.9.* Vide, *Excommun. Bullæ Cœnæ*.

Laici nihil possunt exigere à clericis pro Ecclesijs fundatis ex bonis, siue paternis, siue maternis (nisi talis sit fundatio.) *conc. Melfitanum c.11.*

Laici non possunt compellere clericos ad præstandum eis iuramentum fidelitatis, si nihil temporale eorum tenent. *conc. Later.4. c.43.*

Vide, *clerici*. Vide, *Ecclesiastici*.

Laici circa decimas.

Laici non possunt cum cuiuscumque licentia, nisi sit Papæ, sibi decimas usurpare. *conc. Later.3. c.14.* sub pœna excommunicationis, & sepulturæ Christianæ priuationis. *ibid. conc. Rom.5. sub Greg.7. c.7.* sub pœna excommunicationis Papalis. *ibid. conc. Quintilinburgense c.6.*

Laicis non possunt concedi decimæ, iure hæreditario, nec alio modo. *De decimis, &c. cap. Ad hæc. & c. Quamuis*.

Laici non possunt sine licentia Episcopi offerre monasterijs decimas, vel aliud iuris Ecclesiastici. *conc. Later.3. in append. tit. de ordinat. cleric. c.18. de decimis c. Dudum*.

Laicus, cui à Papa concessa est decima, non potest eam in alium transferre. *De decimis cap. Prohibemus*.

Laicus cui donata est decima, non potest præscribere de illa. *ibid. cap. dudum*.

Laici frui non possunt oblationibus Ecclesiarum. *10. q.1. cap. Quia sacerdotes. c. Hanc.* Vide, *decimæ*.

Laicis circa Ecclesiastica, &c. quæ sunt permissa.

Laicus in necessitate, potest baptizare. *de consecr. dist.4. cap. constat. cap. in necessitate. cap. Sanctum est*.

Possunt in necessitate subsidia habere à clericis cum licentia Papæ. *de immunit. Eccles. c. Non minus*.

Laici possunt à clericis sponte dantibus accipere. *Extra, De immunit. Eccles. c. vn.*

Laici possunt esse procuratores in causis spiritualibus. *de procuratoribus in 6. c.1.*

Laicis possunt ab Ordinarijs, & Inquisitoribus committi causæ contra hæreticos, licet sint excommunicati. *De hæret. in 6. c. Præsen.*

Laicus ex delegatione Papæ, causas Ecclesiasticas iudicare potest. *Gregor.7. lib.5. ep.23. & lib.6. epist.1.* Vide, *Papæ Potestas*.

Laici possunt proponere tantum querelam criminalem contra clericum. *Concil. Epaun. c.24.* Possunt accusare clericos pro iniuria sua, & suorum, etiam criminaliter. *De testibus c. De catero. Conc. Later.3. in append. tit. De testibus cogendis cap.8.*

Laicis alia prohibita.

Laici non possunt ad Sanctuarium altaris accedere, dum fiunt diuina. *Conc. Brachar.1. c.31. Concil. Turon.2. c.4.*

Neque possunt cum clericis in choro manere, dum missa celebratur. *De consecrat. dist.2. c. Sacerdotum. De vita, & honest. cleric. c.1. Conc. Rom. sub Ioanne 12.*

Non possunt prædicare. Vide, *Laici circa exercitia ordinum, &c.*

Non possunt disputare publicè de fide, sub pœna excommunicationis, nec etiam occultè. *De hæreticis in 6. c. Quicumque §. Inhibemus. Innocent.4. const.18. Nouerit*.

Non possunt facere conuenticula in materia Religionis. *De hæret. cap. Cum ex iniuncto. pœna. ibid.*

Laici post pœnitentiam publicam, non possunt fieri clerici. *Siricius epist.1. cap.14. dist.50. cap. Non confidat. Vide, Clerici.*

Laicus, cuius vxor fuit adultera, non potest fieri clericus. *dist.34. c. Si Laici*.

Laicus non potest accusare Episcopum. *2. q.7. cap. Non est. c. Qualis. c. Maiorum. c. Sententia. c. Laici. cap. Ones. Eusebius ep. 1.*

Laici non possunt accusare clericum. *2. q.7. cap. Nullus. c. Laico. c. Laicos. c. Sicut. & c. Sacerdotes.* Possunt tamen querelam proponere. *Conc. Epaunen. c.24. de accusat. c. Cum P. Manconella. Conc. Later.3. in append. tit. De testibus cogendis c.8.* Vide, *Accusare cui permittitur*.

Laici non possunt testimonium facere contra clericum. *Adrianus 1. ep.1. c.73. De testibus c. De catero, nisi in causis suis, & suorum, etiam criminalibus. ibid. Conc. Later.3. vbi supra c.8.*

Laicus iudex non potest iudicare causas hæreticorum. *Conc. Aurel.3. cap.10. De hæreticis in 6. cap. Vt Inquisitionis.* Sub pœna excommunicationis. *ibid.* Vide, *Hæreticorum causa*.

Non possunt laici liberare hæreticos, vel de hæresi suspectos, carceratos. *ibid.*

Non possunt impedire Inquisitores, ne suum munus prosequantur circa præfatos. *ibid.* Nec possunt recusare executionem sententiæ latæ ab Inquisitoribus. *ibid.* Vide, *Hæreticorum causa*. Vide, *Iudex secularis*. Vide, *Inquisitor*.

Laici magistratus nolentes iurare, quod facient obseruare statuta facta contra hæreticos, fautores, receptatores, &c. sunt suspecti de hæresi, infames, & inhabiles ad omnia officia. *De hæret. in 6. c. Vt officium. §. fin.*

Laici non possunt facere iudicia in Ecclesijs. *Conc. Arelat.4. c.22. De immunit. Eccl. c.1.*

Non possunt tractare negotia Ecclesiastica. *de iudicijs c. Decernimus*.

Laici induentes se vestibus sacris, quomodo sunt puniendi. *Conc. constantinop. 4. can.16.*

Non possunt conuenire laicos in foro Ecclesiæ, nisi in negligentia Iudicis secularis. *De foro compet. c. Licet ex suscepto.*

Non possunt eligere in Ecclesiasticis, neque per compositionem cum Episcopo, vel Capitulo. *De electione, &c. cap. Sacrosancta*.

Non possunt fieri arbitri de re spirituali; sed aliquando possunt de licentia Episcopi, & quomodo. *de elect. &c. c. Per tres.* Vide, *Immunitas*.

Non

Non possunt præscribere spiritualia, per quodcumque tempus. *de præscript. c. Causam.*

Non possunt frequentare monasteria monialium, alias excommunicentur. *De vita, & honest. cleric. c. Monasteria.*

In Laico fieri non potest compromissum, de re spirituali. *Concil. Lateran. 4. cap. 40. Vide, Compromissum. Vide, Electio.*

Non possunt trahere clericos ad iudicium sæculare, sub pena excommunicationis ipso facto. *conc. Later. 3. p. 50. c. 34. Vide, Excommunic. Bullæ Cænæ. Vide, Clerici. Vide, Ecclesiastici.*

Laicorum concilia fieri non possunt in Ecclesijs, & domibus earum. *de immunitate Eccles. c. 1.*

Non possunt tangere pallas, vel vasa sacra. *Vide, Sacra. Vide, Vasa. Conc. colon. 2. p. 3. c. 31.*

Non possunt tangere sacras reliquias, neque illas, aut vasa sacra abluere. *conc. colon. 2. p. 3. c. 31.*

Non possunt Ecclesiasticam iurisdictionem usurpare, sub pena anathematis. *conc. later. 3. c. 19. Vide, Excommunic. Bullæ Cænæ. Vide, Ecclesiastica iurisdictione. Vide, Iurisdictione.*

Laici circa subiectionem ad Ecclesiasticos.

Laici omnes, etiam Principes, & reges, in spiritualibus causis subditi sunt iudicio Ecclesiastico. *De iudicijs c. Nonit ille. Extra, de maiorit. & obed. c. unam sanctam. Vide, Episcopalis dignitas.*

Laici usurpantes res Ecclesiæ, coram Episcopo conveniuntur, & ad satisfactionem compelluntur. *De foro competenti c. Conquestus est. De privileg. c. Sicut. Vide, Ecclesiarum bona, & c.*

Laici pro re Ecclesiæ conveniri possunt coram iudice Ecclesiastico. *De foro competenti c. Si clericus. Vide, Episcopi iurisdictione.*

Laici pro iuramentorum observantia conveniri debent coram iudice Ecclesiastico. *de foro compet. c. fin.*

Vide, Episcopi iurisdictione.

Laica communio.

Laica communio, clericis contumacibus danda. *conc. Agathen. c. 2. dist. 50. c. Contumaces.*

Lampas.

Lampades, & lanternæ per Ecclesiæ custodem iussu Archidiaconi accendendæ. *Post Conc. Tolet. 1. c. ult.*

Lana Ars Romæ.

Lanæ Artis Consules instituuntur, & cum qua iurisdictione. *Martinus 5. const. 6. cum inter. Pius 5. const. 43. Ut ad artis. Vide, Consules.*

Lapsi à fide.

Lapsi à fide recipiendi sunt ad penitentiam, quando veniunt ad Ecclesiam, & penitent. *Conc. carthag. 1. sub Cornelio. & Conc. Italicum, sub eodem. Cornelius ep. ad Cyprianum. l. 3. ep. 11. Vide, Hæretici. Vide, Fides.*

Lapsi à fide non sunt recipiendi, sine penitentia. *conc. carthag. 2. sub cornelio.*

Lapsi à fide ob timorem, per tres annos debent penitere, & quomodo probandi. *conc. Nican. 1. can. 11.*

Lapsi omnes, quomodo recipiendi, dum veniunt. *ibid. Vide, Infideles venientes ad fidem.*

Lapsi à fide, si sunt clerici, priuantur officio, & non possunt amplius ad illud redire. *Martinus 1. epist. ult. dist. 50. cap. Si lapsus depositus est. cap. Qui semel. cap. Presbyterum. cap. Peruenit. cap. Accedens. cap. Ioannes, & c. Si post. Possunt per penitentiam ad ordines reparari. dist. 50. c. Ponderet. c. Et purgabit. c. Quia Sanctitas. c. Quid est. cap. cum exaudiero. c. Iesus filius. cap. contumaces. c. Si quis.*

c. Sacerdos. c. Bene valet. c. Absit. c. Qui sub gradu. & c. De his verò.

Qui lapsi debent restitui in gradum, & qui non. *dist. 50. c. de his verò.*

Lapsi non possunt ad officia maiora ascendere. *dist. 50. c. Hi qui altario.*

Et tamen Petrus post lapsum, fuit promotus. *dist. 50. c. Considerandum, & c. Fidelior.*

Lapsi ordinati per ignorantiam, aut negligentiam ordinantis, sunt deponendi. *dist. 81. c. Si qui sine. c. Quacumque.*

Vide, Fides. Vide, Hæretici. Vide, Infideles venientes ad fidem.

Lapicida.

Lapidarum Confraternitas in Vrbe. *Vide, Sculptores.*

Lateranensis Ecclesia.

Lateranensis Ecclesia Romæ, est prima constructa in toto Mundo. *Nicolaus 1. ep. 7.*

Lateranensis Ecclesia Romæ, est propria Sedes Romani Pontificis. *Honorius 3. ex Cirone, de præscript. c. 1.*

Lateranensis Ecclesiæ dignitates, personatus, præbendæ, beneficia, & officia, Papæ sunt reservata. *Vrbanus 8. const. 6. cap. 28.*

Lateranenses Capitulum in aggregandis Ecclesijs, & communicandis indulgentijs, tenetur observare constitutionem 115. *Clementis 8. Quacumque. Paulus 5. constit. 68. Quæ salubriter.*

Lateranensis Ecclesia, Archipresbyter, Capitulum, Canonici, &c. *Vide, Basilica. Vide, Archipresbyter. Vide, canonici. Vide, Cardinales. Vide, S. Ioannes. Vide, Ecclesia S. Ioannis.*

Lateranensis Ecclesia gaudet præscriptione centenaria, ut Romana. *ibid.*

Latinus.

Latina lingua recitabatur, olim, Euangelium Constantino-
poli. *Nicolaus 1. ep. 7.*

Latini libri Conciliorum veriores sunt, quam Græci. *Gregorius 1. l. 5. ep. 14.*

Latini à Græcis non possunt ordinari, si in ritu sunt diuersi. *De temporibus ordinat. c. cum secundum.*

Latini non possunt celebrare missas, nec alia diuina officia, ritu Græco, nec è contra. & omnes licentiæ in contrarium abrogantur. *Pius 5. const. 12. Providentia. Vide, Græci.*

Latini Episcopi confirmare debent baptizatos à Græcis, sed cum conditione, si non es confirmatus, &c. *Clemens 8. constit. 34. Sanctissimus.*

Latini in casu necessitatis absolui possunt à sacerdotibus Græcis catholicis. *ib. §. 3.*

Latro.

Latrones publici non gaudent immunitate Ecclesiæ. *De immunit. Eccles. c. Inter alia. Vide, Immunitas.*

Latrones maritimi incurrunt excommunicationem Bullæ Cænæ. *Gregor. 13. const. 81. consueverunt. Vide, Excommunicationes Bullæ Cænæ.*

Latrones in statu Ecclesiæ per Barones, & Principes arcendi sunt, & commoditates auferendæ. *Leo X. const. 28. Romani. & penæ contrafacientium. ibid. Vide, Barones. Vide, Banniti. Vide, Ecclesiasticus status.*

Latrone moriente in actu furti Ecclesiæ, nullus pro eo oret. *Conc. Later. 3. in append. tit. de Raptoribus c. 2. Conc. Triburien. 1. c. 31.*

Latronibus vulueratis, (si peniteant) communio non negatur. *Conc. Later. 3. ibid.*

Latrones tenens in suo seruitio ad faciendum latrocinium, excommunicandus est. *conc. Oxon. 1. c. 13.*

Latrones non eiicientes à suis terris, excommunicandi sunt sed prius monendi, monitione saltem generali. *conc. London. 2. c. 19. Vide, Fur. Vide, Raptor.*

Lauare.

Lauare.

Lauare se in die Dominico, vel alio festo, non est peccatum.

Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 6.

Lauari non debet simul cum viro, mulier. *Lib. 1. constitut. Apost. cap. 9.*

Laudare. Laus.

Laudari debet Deus, magis corde, quam voce. *Dist. 92. c. Cantantes.*

Laudes iniquorum, optari non debent. *Clemens 1. ep. 1. c. 4.*

Laurentius.

S. Laurentius Archiepiscopus Dublinensis canonizatur ab *Honorio 3. anno 1225. const. 7. Ineffabilis Providentia.*

S. Laurentij in Damaso clerici subduntur Cardinali titulari, & ab eo possunt censuris compelli. *Honorius 3. ex Cirone, tit. De maiorit. & obed. cap. 1. Vide, Cancellaria. Vide, Carcellarius.*

Laureatium.

Lauretanum Oppidum in Piceno, erigitur in Ciuitatem, & eius Collegiata in Cathedrali. *Sixtus 4. constit. 24. Pro excellenti.*

Laureti erigitur Collegium pro adolescentibus Illyricis, qui aluntur sumptibus Sanctæ Domus Lauretanæ. *Vrbani 8. const. 64. Zelo. per 22. §§. Forma viuendi, & gubernij. ib. Hoc Collegium fuerat prius à Greg. 12. Institutum, sed postea demissum. §. 1. Quod Alumni debent in eo poni; & ex quibus Ecclesijs Dalmatiæ eligi. Quid debent studere, & alia ad eius regimen spectantia. ibid.*

S. Lazari Militia. Vide, *Militia. Vide, Equites. Vide, Hospitale.*

Lector. Lectio.

Lector ordinari potest, etiam ab Abbate Monasterij, & olim ordinabatur à Corepiscopo cum licentia Episcopi. *concil. Nicen. 2. cap. 14. Vide, Abbas circa ordinationes. Vide, Ordinatio.*

Lectoratus est ordo, minor in Ecclesia. *Conc. Trident. sess. 23. cap. 2.*

Lectores manus impositione, olim, fiebant. *concil. Nicen. 2. cap. 14. Per traditionem libri ordinantur. concil. Aquisgran. 3. sub Ludonico Pio cap. 3. concil. Carthag. 4. cap. 8. Dist. 23. cap. Lector.*

Lectoris officium est lectiones legere Prophetarum, &c. & populis annunciare. Ex epistola Isidori Hispalensis, post *conc. Tolet. 8. Conc. Aquisgran. 3. sub Ludonico Pio c. 3.*

Olim, Præcones etiam dicebantur Lectores, & præcipuam curam vocis habebant, vt audiri possent in tumultu. *ibid. Dist. 25. cap. Perlectis. Concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. de Lectore.*

Lectores non debent exequi suum officium, cum Orario (id est stola.) *conc. Laodicen. c. 23.*

Lectores non possunt vasa sacra tangere. *Concil. Rom. 3. sub Siluestro c. 9.*

Lectores puberes (olim) vel vxores ducere debebant, vel profiteri continentiam. *concil. Carthag. 3. cap. 19. conc. Vormatien. 1. cap. 68.*

Lector, qui viduam accipit in vxorem, non potest vterius promoueri. *conc. Tolet. 1. can. 3.*

Sed in *conc. Lucense 2. c. 23.* statutum fuit, posse ad diaconatum tantum peruenire, non vltra ascendere.

Lectores per septem testes (olim) deponendi. *conc. Rom. 3. sub Siluestro cap. 3.*

Lectiones non possunt in Ecclesia legi à Tonsuratis, sed à Lectoribus. *conc. Nicen. 2. can. 14.*

Lectores scientiarum, &c.

Lectores Sacræ Scripturæ, debent semper esse in Collegijs, & Monasterijs. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 25. concil. Trident. sess. 5. de reformat. c. 1. Alias Episcopus, vt delegatus Papæ ad*

id compellat superiores regularium, vt in Monasterijs tales Lectores habeant. *ibid. Trid.*

Lector Sacræ Scripturæ, sit in omnibus Gymnasijs publicis. *ibid. cap. 1.*

Lector Sacræ Scripturæ in Gymnasijs publicis non potest legere, nisi ab Episcopo fuerit examinatus, & approbatus. *ib. Lector Sacræ Scripturæ pro Claustris fratrum, non eget approbatione Episcopi. ibid.*

Lectio Sacræ Scripturæ bis in hebdomada facienda in Conuentibus Regularium. ad eam tenentur omnes conuenire, eaque absoluta fiat conferentia inter eos de auditis. *Vrbani 8. const. 26. cap. Nullus num. 3.*

Lectores Sacræ Theologiæ, in quibus locis debent esse, & quales. Vide, *Theologia.*

Lectores Vniuersitatum, & Studiorum Generalium, tenentur in principio cuiuslibet anni emitte iuramentum de seruando decreta Concilii Tridentini. *Trident. sess. 25. de reformat. cap. 2.*

Lectores casuum conscientiae audiendi à clericis frequenter. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Pœnitentiæ.*

Lectores nouiter instituti tenentur facere professionem fidei. *Pius 4. constit. 88. in sacrosancta. forma talis professionis. ibidem.*

Lectores Studii Romani ex Gabella Vini Forensis, habent sua Salaria. *Leo 10. const. 1. Dum singularem.*

Lectorum Studii obligationes. *Leo X. const. 4. Dum suauissimos.*

In Studio Romano instituitur de nouo Lector Rhetoricæ ab *Vrbano 8. const. 85. Militantis.*

Lectus nuptialis.

Lectorum nuptialium pompæ, pro Statu Ecclesiæ, quæ debent esse. *Sixtus V. const. 52. Cum in vnaquaque.*

Legatus Papæ, eiusque potestas.

Legati Papæ sunt non solum, qui Romæ existunt, sed omnes quos mittit Papa. *Gregorius 7. lib. 6. ep. 2.*

Legatus Papæ institui potest etiam subdiaconus. *Dist. 94. c. Valde. Gregor. 1. lib. 1. ep. 1. & 3.*

Etiam simplices regulares, fieri possunt Legati Papæ. *Gregor. 7. lib. 6. ep. 2.*

Legatus Papæ mitti potest ad præsidendum Conciliis. *conc. Sardicense c. 30. 2. q. 6. cap. Si quis Episcopus.*

Legatus in duobus locis, potest in alterutro iurisdictionem exercere de negotijs alterius. *de off. Legati. c. Nouit ille.*

Legato de latere præfente, minor legatus ex reuerentia cessat ab officio suo. *ibid. cap. Volentes.*

Legatus Papæ, in Prouincia, est iudex ordinarius. *de off. Legati in 6. cap. Legatos.*

Legatus Papæ, non expirat per mortem Papæ. *ibid.*

Legatus Papæ à latere causas appellationis iudicat. *2. q. 6. cap. De cetero.*

Legatus Papæ, potest etiam querelas simplices audire, omnium subditorum Episcoporum Prouinciæ. *de off. Legati c. 1. & etiam per appellationem. ibid. concil. Later. 3. in append. tit. de Præeminentia, &c. c. 3.*

Vide, *Appellatio.*

Legatus si retulit Papæ, cessat esse iudex in illa causa. *de off. Legati cap. Licet Tranensis.*

Legatus Papæ, potest reseruare sibi collationem Ecclesiæ, cuius clericus sit patronus, vel alia Ecclesia sit patrona. Vide, *Beneficia à quo conferenda.*

Legato Papæ dante Ecclesiam, si à Papa confirmatur, ius Episcopi non læditur. *de confirmat. utili, vel, &c. c. fin.*

Legatus Papæ, Cardinalis, potest conferre beneficia: non Cardinalis non potest. *de off. Legati in 6. c. 1.*

Legatus de latere potest conferre beneficium vacans, etiam si præsentatio spectet ad clericum. *de offic. legat. c. Dilectus.*

Legatus de latere, quid potest facere circa collationem beneficiorum. *de offic. legat. in 6. c. 1. cap. Legatos. & c. Præfenti. Vide, Beneficia à quo conferenda.*

Legatus Papæ in statu Ecclesiæ, quam iurisdictionem habet. *Innocent. 6. const. 1. cum onus.*
 Legato à latere dante beneficium, tacito priori, nulla est collatio. *De offic. legat. in 6. cap. fin.*
 Legato Papæ dante beneficium ex mandato Papæ, censetur collatum à Papa. *De præbendis, &c. in 6. c. si Apostolicę.*
 Legato Papæ conferente aliquid, licet à Papa confirmetur, non læditur ius diocesani. *De confirmatione utili, &c. c. fin.*
 Legatus Papæ à latere faciens reservationem beneficii in aliqua Ecclesia, non potest in ea facere aliam. *De off. legat. in 6. cap. Presenti.*
 Legati non missi à Papa, sed tales dicti ratione suorum Episcopatum, non possunt beneficia dare, sicut legati de latere missi à Papa. *Conc. Lugdun. 1. Gener. de off. legat. in 6.*
 Legatus Papæ à latere potest confirmare electiones Episcoporum, & Archiepiscoporum. *de elect. &c. in 6. cap. Si Abbatem. §. Huiusmodi.* Simplex verò legatus non potest, nisi hoc habeat in commissis. *ibid.*
 Legatus à latere potest concedere licentiam Abbati exempto, ut eligi possit in Episcopum. *de election. in 6. cap. Si Abbatem.*
 Potest contra Episcopos depositionis sententiam iuridicè ferre. *Greg. 7. lib. 2. post ep. 53.*
 Legatus Papæ, siue de latere, siue non, potest absolueré excommunicatos ob clerici percussione, in sua prouincia. *de off. legat. cap. Quod translationes, &c. Excommunicatis. de sent. excommunic. cap. Ad eminentiam.*
 Legati verò ratione suorum Episcopatum, & non missi à Papa, non possunt tales excommunicatos absolueré. *de off. legat. cap. Excommunicatis.*
 Legatus Papæ non de latere (id est non Cardinalis) non potest extra prouinciam absolueré excommunicatos ob clerici percussione. *de off. legat. c. Excommunicatis.*
 Legatus Papæ non de latere, in sua prouincia, non potest absolueré tales excommuni. exteros venientes ad prouinciam propter hoc. *ibid.*
 Legatis Papæ pro statu Ecclesiæ, quæ iurisdictione dari solebat. *Innocent. 6. const. 1. cum onus.*
 Legatis vrbeis, quæ iurisdictione solet concedi cum Papa ab vrbe discedit. *Paulus 3. constit. 16. Licet potestatis. Clemens 8. constit. 53. Licet.*
 Legatorum Papæ statuta durant, finita etiam legatione. *de off. leg. c. fin. Nemini.*
 Legatorum delegatio expirat, si ante discessum eius à prouincia, non est facta citatio. *ibid. c. Nemini.*
 Legatorum officio completo, cessant reservationes, inhibitiones, denunciationes, &c. in causis beneficialibus. *de off. legat. in 6. cap. Presenti.*
 Legatos Papæ dispensare posse in ætate præsentandorum ad beneficia, statuit. *Conc. Vienn. Prouinc.*
 Legati Papæ non possunt aggratiare, seu remittere bannitos, aut homicidas, nec facere compositionem cum eis. *Pius 4. const. 27. in eminenti.*
 Vide, Beneficia à qua conferenda.

Legati Papæ à quibus debent abstinere.

Legatus etiam de latere non potest vnā Ecclesiam Cathedralē alteri submittere. *de off. leg. cap. Nisi specialis & cap. Quod translationes.*
 Legatus Papæ etiam de latere, non potest duos Episcopatus vnire. *de off. leg. vbi supra.*
 Legatus etiam de latere non potest conferre Ecclesias Cathedralē, nec Collegiatas, nec Regulares. *de off. leg. in 6. cap. Deliberat.*
 Legati etiam de latere non possunt conferre dignitates maiores in Ecclesijs. *de off. leg. in 6. c. deliberatione.*
 Legatus non potest committere delegato, ut resignationem beneficii recipiat, & postea illud conferat, & factum est nullum. *de off. legat. c. Presenti. §. Prohibemus.*
 Legatus Papæ non potest se intromittere in causā alteri delegata ab ipso Papa, nisi specialiter hoc sibi committatur. *de off. leg. c. Studuisti.*
 Legati Papæ quicumque non possunt aggrauare loca, vel per-

sonas in procurationibus, seu expensis. *de censib. c. Procuratores.* Vide, Procuraciones.

Legatus Papæ etiam de latere, faciens reservationem alicuius beneficii in aliqua Ecclesia, non potest facere aliam. *de off. leg. in 6. c. Presenti.*

Legatus Papæ etiam de latere, non potest in sua prouincia, neque alibi se ingerere in ijs, quæ fiunt per electionem in Ecclesijs, disponendo de ijs, vel reseruando; & si facit, irritè facit. *de off. leg. in 6. c. Presenti.*

Legatus Papæ etiam de latere non potest dare licentiam Fratribus Mendicantibus, ut transeant ad Religionem non Mendicantium. excepta Carthusianorum, ad quam potest concedere transitum. *Extra, de regular. transseuntibus, &c. cap. Viam.*

Legati non de latere (id est non Cardinales) non possunt in prouincia sua conferre beneficia: de latere verò possunt. *de off. leg. in 6. cap. 1.*

Non possunt impedire, aut turbare Episcopos in causis beneficialibus, matrimonialibus, & alijs Ecclesiasticis. *Concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 20.*

Vide, Matrimonium. Vide, Nuptia.

Non possunt procedere contra clericos, nisi Episcopo prius requisito & negligente; alias acta, & processus nullius sunt valoris & tenentur ad restitutionem, & damna. *ib. c. 20.*

Legati & Nuntij Papæ, non possunt pro se vel suis consanguineis procurare à Principibus fauores, vel eis uti ad consequendas dignitates, sub pena excommunicationis latæ sententiæ reseruata. *Pius IV. const. 96. Et si.*

Vide, Nuntius.

Legati Papæ circa expensas, & procuraciones.

Legatorum Papæ procuraciones, seu expensæ, non possunt præscribi. *de prescriptionibus c. Accedentes.*

Legatus Papæ, quicumque sit, ab omnibus Ecclesijs accipere debet procuraciones; seu expensas. *de censib. c. cum instantia.*

Quomodo dandæ, & exigendæ sunt procuraciones, seu expensæ pro Legatis Papæ, & à quibus. *Conc. Later. 4. c. 33.*

Modus exigendi procuraciones pro legatis Papæ. *de censibus cap. cum instantia. §. Sanè.*

Non excedatur debitus modus. *de immunit. Eccles. c. Quia plerique.*

Legati pro ijs tantum diebus per quos commorantur in loco recipiunt procuraciones. *de censibus cap. Procuratores.*

Legati Papæ non possunt à monasterijs exemptis accipere procuraciones. *de censibus. c. cum instantia.*

Non possunt aggrauare loca, vel personas in procurationibus. *de censibus. cap. Procuratores.*

Si pro legatis Papæ plus debito exigitur, pauperibus est erogandum. *Conc. Later. 4. c. 34.*

Vide, Ecclesiæ quò ad procuraciones. Vide, Procuraciones.

Legati Papæ, quomodo tractandi.

Legati Papæ in eundo & redeundo, cum honore ab Episcopis omnibus sunt recipiendi, & hoc iurent Episcopi dum eliguntur. *de iureiurando. cap. Ego N.*

Ab omnibus etiam principibus cum honore recipiendi, non obstante aliqua contraria consuetudine. *Extra, de consuetudine. cap. Super gentes.* Et contrarium facientes excommunicandi sunt. *Ioannes 8. epist. 196. Gregor. 7. lib. 2. epist. 40.*

Legatis Papæ obediendum est ab omnibus. *Gregor. 7. lib. 2. epist. 40.*

Legati Papæ impediri non possunt, nè suum iter perficiant. *Ioann. 8. epist. 6.*

Impedientes excommunicandi sunt. *Gregor. 7. lib. 5. epist. 15. dist. 94. c. Si quis.*

Legatos Papæ capientes, vulnerantes, carcerantes, occidentes, auxilium ad hoc dantes, sunt excommunicati ipso facto. *Greg. 13. const. 81. consueuerunt §. 11.*

Vide, Excommunic. Bullæ Cœne.

Legati Papæ ab eo deponuntur, si eius mandata non obseruant.

Nicolaus I. epist. 7. Vide, Nuntius. Vide, Papa.

- Legatus Papæ in Concilijs præsidet omnibus Episcopis. *Gregor. VII. lib. 2. post ep. 55.*
- Legato citante aliquem, non potest appellari. *Conc. Later. 3. in append. tit. de appellat. c. 28.*
- Legato Papæ celebrante solemniter, Episcopi prouinciæ, qui sunt præsentés in loco tenentur ei assistere cum mitris, baculis, cortis, pluuiabibus, &c. sic etiam Abbates. *Concil. Rauenn. 3. post Clem. 5. c. 6.*
- Legati Papæ à nullo possunt excommunicari sine facultate Papæ, neque ab Inquisitoribus hæreticæ prauitatis. Sed si quis habetur contra eum, ad Papam deferendum. *Extra, de hæret. cap. cum Mattheus.*
- Legati Papæ de latere possunt per alios gubernare prouincias legationis, sed pro maiori parte temporis per se ipsos debent id facere, alias priuantur emolumentis, &c. *Concil. Later. 5. sess. 9. de reform. curie c. 2.*
- Legatorum morientium benefica vacant in curia. *Extra, de præbend. &c. cap. Ad regimen.* Vide, *Beneficia Papæ reseruata.*
- Legati Papæ de latere simpliciter, & de plano, manu regia procedunt in ijs, quæ spectant ad bonum regimen communitatum status Ecclesiastici, non obstante quolibet decreto, indulto, &c. Camerarij, Thesaurarij, Auditoris Camerae, &c. *Clemens 8. const. 10. Pro commissa §. 24.*
- Legati Papæ non tenentur ostendere libellum fidei. *Nicol. I. in append. post ep. 16.* Vide, *Nuncius.*

Legata.

- Legata pia pro defunctis non soluentes, vel tardantes soluere, ut infideles sunt reiiciendi ab Ecclesia. *Conc. Vafense 2. c. 4.* Excommunicandi sunt. *13. quest. 2. cap. Clerici, vel Sæculares.*
- Legata Ecclesiæ fraudans, aut rapiens, est excommunicandus. *Conc. Paris. 3. c. 1.*
- Legata pia vsurpans, est sacrilegus. *17. q. 3. c. Sacrilegium.*
- Legata cælantes, grauius puniendi. *Conc. Regiaticin. c. 15.*
- Legatum soluendum est, etiam si nudis verbis à testatore sit factum. *De testam. cap. indicante.*
- Legatum factum Episcopo, ratione personæ est suum. Si verò ratione Ecclesiæ, ei debetur sua portio. *ibid. c. Requisiisti.*
- Legatum factum Episcopo ab extraneo, intelligitur factum nomine Ecclesiæ: si verò sit factum à propinquo, intelligitur factum, nomine proprio. *De testam. c. Requisiisti.*
- Legata, in quibus non est soluenda canonica portio. *ib. c. fin.*
- Legatum de re non sua, sed alterius factum à testatore non debet acceptari. *De testamentis c. Filius noster.*
- Legatorum fraudatores, per Episcopos non per Laicos, puniendi sunt. *Conc. Paris. 3. cap. 1. de testamentis cap. Si hæredes.*
- Legatum factum Episcopo cum conditione, ut sit ipsius, non diuiditur cum Ecclesia, nec portio canonica de eo est soluenda. *De testam. c. Requisiisti.*
- Legatum factum Episcopo cum Cappella, intelligitur factum Ecclesiæ, & de eo soluitur canonica portio. *ibid.*
- Legata relicta pro redemptione Captiuorum, danda sunt Religioni Fratrum Beatæ Mariæ de Mercede. *Nicolaus IV. constit. 6. Ex parte.*
- Legatum pro missis dicendis, si sit tenue, à Papa moderari petatur. Vide, *Missarum reductio.*
- Legata relicta Ecclesijs, &c. si habent onera dandi aliquam dotem, cum postea reducuntur ad beneficia simplicia, non reducitur obligatio dandi dotem, sed remanet in beneficio. *Vrbani 8. in append. 2. const. 45. Alias nos ex certis.*
- Legata pauperibus relicta non possunt amplius, ut incerta accipi pro fabrica Sancti Petri. Sed pauperibus danda, & quomodo. *Alexander VII. const. Supremi, data 30. Augusti 1655.*
- Vide, *Eleemosynæ.* Vide, *Ecclesiæ oblationes.* Vide, *Episcopus quò ad legata.* Vide, *Testamenta.* Vide, *Ultima voluntas.* Vide, *Dispositio.*

- Legere de Pulpito in Ecclesia, nullus potest, nisi Lector. *Concil. Lucens. 1. c. 45. dist. 92. c. Non liceat.* Vide, *Lector.*
- Legendæ sunt in Ecclesia scripturæ canonicæ. *Concil. Carthag. 3. cap. 47.*
- Legendæ sunt in Ecclesia, in festis, Martyrum passionés. *Conc. Carthag. 3. c. 47.*
- Legere libros prohibitos, est interdictum. Vide, *Libri.*
- Legere non potest Lectiones in Choro, qui habet solam primam tonsuram. *Conc. Nicæn. 2. c. 14.*

Leges. Legum species, & vires.

- Lex diuina in scripturis diuinis continetur. *Dist. 8. cap. Quo iure.*
- Lex scripta commutata est à Christo in Euangelium. *Lib. 6. constit. Apost. c. 23.*
- Lege diuina omnia erant communia, & lege humana factæ sunt diuisiones. *Dist. 8. cap. Quo iure.*
- Legis veteris multa præcepta prohibentur in noua. *23. q. 8. cap. Occidit.*
- Lex diuina est præponenda fauori humano. *Gregorius VII. lib. 1. epist. 9.*
- Lex priuata est dignior, quam publica. *19. quest. 2. capit. Dux sunt.*
- Lex vel est præceptiua, vel prohibitiua, vel permissiua. *dist. 3. cap. Omnis autem.*
- Lex debet esse iusta, honesta, & possibilis secundum naturam, & loci consuetudinem. *Dist. 4. cap. Erit.*
- Facta contra legem sunt irrita. *25. q. 2. cap. Imperiali, cap. Rescripta, & cap. dicenti.*
- Lex Ecclesiæ, seu canonica, ab omnibus obseruanda. *de constit. cap. Canonum.*
- Lex canonica, quæ, & qualis. *dist. 3. per totam.*
- Lex Christiana consistit in fide, & bonis operibus. *Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 1.*
- Legum finis, & qualitas. *dist. 4. Ad reformandam humanam audaciam factæ sunt leges. dist. 4. c. Factæ.*
- Leges non debent fieri pro commodo priuato, sed pro publico. *dist. 4. c. Erit.*
- Leges canonicæ dispensari non possunt, nisi cum magna maturitate, & discussione causæ, alias dispensatio censetur irrita. *Conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 18.*
- Vide, *decreta.* Vide, *Statuta.*
- Leges Imperiales non sunt in vsu pro causis Ecclesiasticis. *Nicolaus I. epist. 32.*
- Leges Imperiales non possunt soluere iura Ecclesiæ, nec inferre illi præiudicium; alias nullæ sunt. *Nicolaus I. in decret. de constit. c. 1.*
- Legibus Imperatoris vtendum, quoties non sunt contrariæ legi Ecclesiasticæ. *Nicol. I. ep. 32. dist. 10. c. Lege.*
- Leges Imperatoris Romani, ab omnibus obseruandæ. *dist. 10. cap. certum est, & cap. Vestram il 2.*
- Leges Principum non debent contemni. *dist. 10. cap. Quis autem.*
- Leges Principum non præualent legi naturæ. *dist. 10. c. Leges.*
- Leges Principum, assumi possunt in auxilium Ecclesiæ. *ibid.*
- Leges humanæ obligant subditos etiam iustos, & existentes in charitate. *Conc. Senon. c. 17.*
- Leges dum fiunt, respiciunt futura, nisi in eis caueatur, etiam de præteritis. *de constit. cap. Cognoscentes, & capit. Quoniam.*
- Leges laicorum non adstringunt bona Ecclesiæ. *ibid. cap. quæ in Ecclesiæ. & c. Ecclesiæ Sanctæ Mariæ.*
- Vide, *Ecclesiæ immunitas.*
- Leges posteriores reuocant priores, licet de illis non fiat mentio. *de rescriptis, cap. Pastoralis. §. Quoniam.* Nisi in eis caueatur. *De constit. c. 1.*
- Si leges deficiunt, instituta maiorum sunt leges. *dist. 11. cap. In his.*
- Lex particularis reuocat vniuersalem, licet de ea non fiat mentio. *de rescript. ubi supra.*
- Lex non ligat ignorantes. *de const. in 6. cap. Ut animarum.*

Leges promulgatae sufficiunt, nec est necesse, ut ad aures omnium perveniant. *De postulat. capit. Ad hec.*

Lex diocesana, & lex iurisdictionis, diversae sunt. *De off. iud. ord. cap. Dilectus.*

Lex de damnis non repetendis, est nulla. *de iniurijs, & damno dato c. In nostra.*

Lex de soluenda tertia legatorum, intelligitur de futuris mortuis. *ibid. de verb. signif. c. Ex parte il 3.*

Legem violat, qui verba legis complectens, contra eam nititur. *De regulis iuris in 6. reg. ult.*

Leges prohibent mala. *De const. cap. Nam concupiscentiam.*

Leges non ligant extra territorium legislatoris. *De const. in 6. cap. fin.*

Lex superioris non potest abrogari per inferiorem. *Clement. de elect. & c. cap. Ne Romani.*

Leges latae ab aliquo observandae sunt ab illo. *Dist. 9. c. Iustum est.* *De const. cap. Cum omnes.*

De lege iudex non debet iudicare, sed secundum legem. *dist. 4. c. In istis.*

Legum rigor relaxatur attenta qualitate personae, & motivo pietatis. *1. q. 7. c. Tanta.* *& c. Si qui, vel.*

Leges factae contra haereticos, describuntur à Communitatibus locorum, & quomodo. *Clem. 4. const. 6. Ad extirpanda.*

Leges, temporum varietate variantur; nam Deus multa de lege veteri mutavit in nova. *Vide, Statuta.*

Legum humanarum observantia est bona. *Conc. Senon. c. 17.*

Legislator.

Legislator tenetur vivere suis legibus. *Dist. 9. c. Iustum est.* *& De const. c. Cum omnes.*

Legitimus.

Legitimi filij, qui sunt, & qui illegitimi. *Vide, Filij.* *Vide, Illegitimus.*

Legitimi etiam sunt, qui nati, vel concepti sunt ante diuortium, vel tempore diuortij. *Conc. Later. 3. in append. tit. Qui filij sint, & c. c. 5.* sub eodem titulo in textu, *c. cum inter.*

Filij legitimi succedunt in hereditate, secus illegitimi. *ibid. capit. 1.*

Filij legitimi non sunt, qui ex muliere adultera nascuntur, siue mortuo, siue vivente proprio viro. *Qui filij sint legitimi. cap. Causam qua.*

Legitimus est filius, qui nascitur à muliere separata per sententiam Ecclesiae, & nupta secundo, si cum primo est conceptus. *ibid. c. Perlatum.*

Legitimi sunt filij nati ex matrimonio clandestino, si hoc matrimonium approbetur ab Ecclesia. *Qui filij sint, & c. cap. Quod nobis.*

Legitimi sunt filij nati ex Poligamo cum secunda, etiam vivente prima, si secunda ignorat eum esse Poligamum. *ib. c. ex tenore.*

Legitimi sunt filij infidelium conuersorum ad fidem, licet essent in gradu prohibito coniuncti. *ibid. cap. fin.*

Quod filius sit legitimus, standum est verbo viri, & uxoris, nisi aliud probetur in contrarium. *Qui filij sint. c. Transmissa.* *Vide, Filij nati.* *Vide, Vxoratus.*

Legitimatio. Legitimare.

Legitimationis causa in Ecclesia iudicanda. *Qui filij sint legitimi, cap. Lator, & c. causam il 2.*

Legitimatio, quomodo probanda, & quando non probatur sufficienter. *ibid. c. Pervenit.*

Legitimatio probatur per dicta testium, licet vicinia dicat oppositum. *ibid. cap. Per tuas.*

Legitimatio filiorum, fieri potest à Papa in suis terris. in terris verò aliorum, in certis causis etiam fieri potest, & quando. *ibid. c. Per venerabilem, & c. fin.*

Legitimantur per sequens matrimonium, filij nati ex soluto, & soluta. *Qui filij sint legitimi. c. Tanta est.* *& c. Transmissa.* *Conc. Later. 3. sub hoc titulo c. 1. & 3.*

Sed filius natus à patre, & alia muliere vivente prima uxore,

non legitimatur per sequens matrimonium cum hac secunda. *ibid. c. Tanta est. conc. Later. 3. ubi supra.*

Legitimatus à Papa quo ad dignitates, intelligitur legitimatus quo ad hereditatem. *Qui filij, & c. c. Per venerabilem.*

Legitimandi facultas concessa fuit, pro statu Ecclesiae Abbreviatoribus. *Vide, Abbreviatores.* Item Scriptoribus Archiuij Romani à Paulo III. *const. 14. Romana.* *Vide, Scriptorum.*

Sed à Pio IV. omnes istae concessionem, etiam alijs factae, reuocantur. *Const. 45. Quamuis.* *Vide, Notarij Romanae curiae.*

Sixtus V. *const. 12. in cap. seq. Laudabilis,* concessit facultatem legitimandi Collegio duodecim Notariorum Sedis Apostolicae.

Vide, Filij nati. *Vide, Filiorum legitimatio.* *Vide, Natura, naturalis, & c.*

Legitimi actus.

Legitimè impeditus, non est in mora, *De regulis iuris in 6. regul. 60.*

Legitimi actus non recipiunt conditionem, neque diem. *de regulis iuris in 6. reg. 50.*

Legitimè facta non possunt retractari. *ibid. reg. 73.*

Legitimi testes. *Vide, Testes.*

Lenocinium. Lenones.

Lenocinium exercentes sunt infames, nec in fine recipiuntur ad communionem. *Conc. Elibert. c. 12.*

Lenones, & Lenae, qui masculos, vel foeminas ad prostitutionem inducunt, mortis poena puniendi: aliquando verò fustigatione, vel relegatione, attenta enormitate. *Paulus IV. const. 18. Sanctissimus.*

Lenonibus domos scienter locantes, domos perdunt, & poenam mille scutorum incurrunt. *ibid.*

S. Leopoldus Austriae Princeps.

S. Leopoldus Princeps Austriae canonizatur ab Innoc. 8. *const. 19. Sanctam.*

Leprosi. Lepra.

Leprosi ab alijs sunt separandi. *Zacharias ep. 12. Concil. Lateran. 3. cap. 23.*

Leprosi debent proprium Presbyterum habere. *de eccles. edificandis c. Cum dicat. Conc. Later. 3. ibid.*

Leprosi non tenentur soluere decimas. *ib. Conc. Later. 3. c. 23.*

Leprosi sumere possunt Eucharistiam, sed post alios sanos. *Gregor. 2. ep. 14. Zacharias ep. 12. Conc. Vornatien. 1. c. 32.*

Leprosi non soluunt matrimonium. *De coniugio leproforum capit. 1.*

Leprosi non possunt cum sanis conuiuia celebrare. *Zacharias ep. 12. Gregor. II. ep. 14. conc. Vornatien. 1. c. 32.*

Leprosi in quocumque loco sint, ab Episcopo sunt alendi. *conc. Lugdun. Prouinc. 2. cap. 6.*

Leprosi tenentur ad continentiam, si volunt cohabitare. *De coniugio Leproforum c. 1. concil. Later. 3. in append. tit. De Leprosis c. 2. & 3.*

Leprosi possunt contrahere matrimonium. *ibid. cap. Quoniam.*

Leprosi, quando tenentur sibi soluere debitum. *ibid. cap. Quoniam.*

Lepra superueniente post sponsalia, possunt solui sponsalia, *ibid. cap. fin.*

Leproso Parocho dandus est coadiutor cum congrua portione. *concil. Later. 3. in append. tit. De Leprosis c. 4.*

Leprosi non tenentur ad decimas. *Vide, Decima, qui sunt exempti.*

Laesa maiestas.

Laesa maiestatis reo confessio de se, in hoc crimine, potest ei credi contra alios. *De confessis c. 1.*

Leuita.

Leuita in lege veteri erant ministri inferiores ad sacerdotes.
De decimis, & primitiis c.1.

Libellus.

Libellum famosum componens, est excommunicandus. *con-*
cil. Elibert. cap. 52. Adrianus I. epist. 1. cap. 63. 5. q. 1. cap.
Quidam.

Flagellari debet. *Adrianus I. ep. 1. c. 50. 5. q. 1. c. Qui in alte-*
rius. & c. Quidam maligni.

Libellos famosos ponentes in Ecclesia, excommunicentur. 5.
q. 1. cap. Si qui inuenti.

Libellum famosum inueniens, & non rumpens, authoris pe-
nam incurrit. 5. q. 1. cap. Qui in alterius. *Adrianus I. ep.*
1. cap. 50.

Libellos famosos legentes, vel cantantes, sunt excommuni-
candi. *Adrianus I. ibid. c. 63.*

Libellos famosos retinentes, facientes, dictantes, &c. in sta-
tu Ecclesiae, grauib. penis puniendi, & bonorum confisca-
tione, & aliquando etiam ultimo supplicio. *Pius V. const.*
147. Romani. Idem statuit de facientibus, retinentibus,
&c. literas de *Auisi. ibid.*

Libellus inscriptus De periculis nouissimorum temporum,
damnatur. *Alexander IV. const. 8. Romanus.*

Liberalis. Liberalitas.

Liberalis debet esse Episcopus. *Dist. 86. cap. Fratrem no-*
strum.

Liberalitas seruanda ab omnibus, & quomodo. *dist. 86. cap.*
Non satis. cap. Dominus. c. Est probanda. cap. Conside-
randa. cap. Pulchra. c. In singulis. cap. Caterum, cap.
Pasce, & c. Qui clementiam. Vide, *Episcopus.*

Libertas.

Libertatem Ecclesiasticam violantes, vt statuta facientes con-
tra eam, Rectores, Consules, &c. sunt excommunicati.
De sent. excom. c. Nouerit. Statuta delenda de libris. *ib.*
c. Grauem.

Statutarij praefati non possunt habere feudum Ecclesiae. *ibid.*
cap. Grauem. Vide, *Excommunic. Bull. Cæna.*

Libertatis Ecclesiasticae violatores absolui non possunt à Sum-
mo Pœnitentiaro, nisi satisfacta parte, & resectis damnis.
Pius IV. const. 53. In sublimi.

Vide, *Immunitas.* Vide, *Ecclesiae Immunitas.*

Libertas hominis. Vide, *Ad peccatum.* Vide, *Liberum ar-*
bitrium.

Libertus.

Liberti Ecclesiae tenentur ei prestare perpetuum obsequium.
conc. Tolet. 4. c. 69. conc. Tolet. 6. c. 9.

Liberti Ecclesiae, si alij adhærent, relicto Ecclesiae patrocínio,
reuocantur ad seruitutem. *Conc. Tolet. 4. c. 71. 12. quest. 2.*
cap. Liberti.

Liberti Ecclesiae, si bene viuunt, possunt promoueri ad gradus
Ecclesiasticos: si vero male, sint in perpetua seruitute.
Conc. Tolet. 9. c. 11.

Liberti Ecclesiarum, siue mares, siue feminae non possunt
cum Græcis, aut Romanis ingenuis facere matrimonia.
Conc. Tolet. 9. c. 13. Si verò faciant, filij eorum subditi sint
Ecclesiae. *ibid. c. 14.*

Liberti Ecclesiae prestare debent Ecclesiae eadem obsequia,
quæ ingenui. *Conc. Tolet. 9. c. 15.*

Non possunt disponere, vel vendere res, quas habent ab Eccle-
sia, sine licentia Episcopi. Possunt tamen eas dare suis fi-
lijs, vel alijs Ecclesiae seruis. *conc. Tolet. 9. c. 16.*

Liberti Ecclesiae manumissi ab Episcopo mortuo, tenentur
ostendere successoribus cartam manumissionis, & nisi hoc fa-
ciant, redeunt ad seruitutem Ecclesiae. *conc. casaragust. 3. c. 4.*

Libertorum Ecclesiae filij erudiantur per Ecclesiae ministros.
Conc. Tolet. 6. c. 10.

Liberti omnes, cuiuscumque sint, ab Ecclesia sunt protegendi.
Conc. Tolet. 4. c. 72. concil. Agathen. ca. 29. dist. 87. cap.
Liberti.

Liberti, quando absolute liberi sunt facti, possunt fieri clerici.
Conc. Tolet. 4. c. 73. dist. 54. cap. Quicumque.

Liberti, absque assensu domini non fiunt clerici. *Conc. Eli-*
bertinum c. 79. dist. 54. cap. Prohibendum.

Liberti promoti ad ordines, non discedant ab Ecclesiae patro-
cinio. 12. q. 2. c. De Libertis. & c. Liberti.

Liberti, quando reuocandi in seruitutem. 12. quest. 2. cap.
Octaua.

Liberti tenentur suam conditionem profiteri coram Ecclesia.
12. q. 2. cap. Longinquitate.

Liberti non sunt audiendi, contra tutores. Vide, *Manumissi.*
Vide, *Serui.* Vide, *Manumissio.*

Liberum arbitrium.

Liberum arbitrium vere est in homine, licet ad operandum,
egeat Dei adiutorio. *Clemens I. ep. 3. conc. Diospolit. c. 10.*
conc. Senon. c. 15.

Per peccatum Adæ est attenuatum, non extinctum. *Concil.*
Arausic. 2. c. 13. Trid. sess. 6. c. 1.

Liberum arbitrium post peccatum, non est titulus sine re; sed
est res. *Leo X. in constitut. 40. Exurge. Trident. ubi su-*
pra can. 5.

Per liberum arbitrium, potest homo ad vtramque partem.
concil. Senon. c. 15.

Liberum arbitrium hominis non operatur, necessario, nec
bonum, nec malum. de pœnit. dist. 2. c. 40. Si enim. *Conc.*
Mogunt. 4. c. 10. Senon. c. 15.

Libertas hominis. Vide, *Ad peccatum.*

Liberti arbitrij, bonus vsus per gratiam habetur. *Cælestinus*
I. epist. 1. cap. 7.

Liberum arbitrium sine gratiæ, non potest implere mandata.
De consecr. dist. 4. ca. fin. & c. Placuit est quicumque il 3.
Neque aliquod meritum vitæ æternæ facere, aut iuste viue-
re. *Conc. Trid. sess. 6. can. 2. & 3.*

Non sufficit resistere peccatis, sine gratia Dei. *Innoc. I. epist.*
24. & 25.

Liberum arbitrium præuentum à gratia, & secreto afflatu tra-
ctum, se conuertit ad Deum. *Conc. Senon. c. 15.*

Liberum arbitrium non destruitur, cum iuuatur à gratia.
Cælestinus I. ep. 1. c. 8.

Libero arbitrio non infertur necessitas à gratia, sed potest ei
resistere. *Conc. Senon. c. 15. conc. Trid. sess. 6. can. 4.*

Liberum arbitrium impetratum à Deo, operatur ineuitabili-
ter, (ex multis scripturæ exemplis.) *ibid. Senon.*

Liberum arbitrium infirmatum per peccatum Adæ non potest,
nisi per gratiam baptismi reparari. *Conc. Arausic. 2. c. 13.*
Valent. 2. c. 6.

Liberum arbitrium, dum facit, quod in se est, non peccat
moraliter. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Liberum arbitrium, maxime seruatur in obseruantia manda-
torum Dei. *conc. Mogunt. 4. c. 10.*

Liberum arbitrium motum à gratia Dei, aliquid operatur,
dum assensitur, & se preparat, ac disponit ad iustificatio-
nis gratiam. *Conc. Trid. sess. 6. can. 4.*

Liberum arbitrium sic motum non merè passiuè se habet,
quia potest eam reijcere. *ibid.*

Liberum hominis arbitrium, potest facere vias suas malas.
Trid. sess. 6. can. 6.

Doctrina de libero arbitrio in lib. Diui Augustini patet, maxi-
me ad Hilarium, & hanc sequitur Romana, seu Catholi-
ca Ecclesia, & in scrinijs Ecclesiae Romanæ habetur. *Hor-*
misda epist. 70. in fine. Vide, *Homo.* Vide, *Gratia.*

Libri sacri.

Librorum sacrorum declaratio, pertinet ad Ecclesiam. *Conc.*
Senon. c. 4.

Libri canonici, & apocriphi, qui sint. *Innocentius I. ep. 3. c.*
ult. Gelasius in Conc. Rom. dist. 15. c. Sancta Roman. Conc.
Laodicen. c. 59. Conc. Trid. sess. 4.

Libri sacri, & canonici in Ecclesia legendi sunt, & non alij. *Lib. 1. const. Apost. c. 5. & 6. Conc. Lucen. 1. c. 67.*
 Libri passionum martyrum in Ecclesia, legi possunt.
 Vide, *Legere*.
 Libros canonicos à Tridentino enumeratos non recipiens, est anathema. *Conc. Trid. sess. 4.*
 Librorum sacrorum vulgata editio tenenda. *ibid.*
 Libri sacri verti non possunt in prophanum idioma. *Innoc. 3. const. Ea est. In collect.*

Libri Gentilium, hæreticorum, & apocriphi.

Libri gentilium à nullo, & præsertim Episcopo legendi. *Lib. 1. const. Apostol. c. 6. Conc. Carthagin. 4. c. 16. dist. 37. cap. Legimus.*
 Libri Gentilium aliquando ex necessitate legi possunt ab Episcopo, & ut refellantur. *Dist. 37. c. Legimus. c. Episcopus, & cap. Legimus il 2.*
 Ex libris Gentilium, aliquando vtilia excipiuntur. *Dist. 37. cap. Turbat, & cap. Qui de mensa.*
 Libri Talmud, qui sunt prohibiti. Vide, *Talmud*.
 Libri apocriphi, quos non recipit Ecclesia. *Dist. 15. c. Sancta Romana.*
 Libri Hebræis prohibiti. Vide, *Hebraei*. Vide, *Iudei*.
 Libri Saracenorum comburendi sunt, non legendi. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 103.*
 Libros hæreticos, vel de religione tenentes, excommunicantur in Bulla Cænæ. Vide, *Excommun. Bulla Cænæ*.
 Libri hæreticorum à nullo legi possunt, neque ab Episcopo, nisi in necessitate. *Conc. Carthag. 4. c. 16. dist. 37. c. Episcopus, & cap. Legimus.*
 Libri prohibiti ob hæresim, &c. de licentia Papæ, vel Sacri Congreg. Cardinalium Sancti Officij legi possunt. *Pius 4. constit. 82. cum inter, alia, quas pœnas incurrunt. Greg. XV. const. 40. Apostolatus.*
 Libri vernacula lingua scripti, tractantes de fide, & moribus, legi non possunt, nisi fuerint approbati per Episcopos, sub pœna excommunicationis. *Conc. Senon. in decretis morum cap. 34.*
 Libri Bellorum. Vide, *Bellum*.
 Libri contagiosi, seu suspecti de hæresi, vel hæreticorum vel aliorum, legi non possunt. *Conc. Mogunt. 4. c. 51. sub pœna anathem. Concil. Colon. 3. tit. Quo ad instituendam cap. 3. Excommunicat. Bullæ Cænæ incurrunt legentes.*
 Vide, *Excommunicationes Bullæ Cænæ. Pius 4. constit. 76. cum pro munere*. Excipiuntur Inquisitores hæreticæ prauitatis, & commissarij. *ibid.*
 Libri de malis moribus tractantes, sub pœna anathem. non legendi. *Conc. Colon. 3. vbi supra.*
 Libros prohibitos in quacunque materia, sine licentia Papæ, nullus potest legere. cuiuscunque conditionis sit, & reuocantur licentiæ datæ. *Vrb. 8. const. 114. Apostolatus.*
 Libri Mercatorum Urbis quomodo obligant. Vide, *Mercatores*.

Librorum impressio, venditio, & prohibitio.

Libri imprimi non possunt, nisi prius reuideantur, & approbentur. *Conc. Colon. 2. p. 12. c. 9.*
 Libri de rebus sacris imprimi non possunt sine nomine auctoris, nec possunt retineri, aut vendi, sub pœna anathem. nisi prius ab ordinario fuerint approbati. *Concil. Senon. in decretis morum cap. 33. Leo X. constitut. 12. Inter sollicitudines. Concil. Trident. sess. 4. in decret. de editione, & usu Sanctorum Librorum.*
 Regularium verò libri, præter licentiam ordinarij requirunt licentiam superiorum Religionis. *Conc. Trid. ibid.*
 Librorum approbatio ab ordinarijs in scriptis, & gratis danda est. *ibid.*
 Libri vendi non possunt sine licentia ordinarij. *Conc. Colon. 2. par. 12. cap. 9. Alias omnes confiscantur. ibidem. Concil. Trident. vbi supra.*
 Libri sine nomine typographi, vel loci impressionis, vendi non possunt sub eadem pœna. *Concil. Colonien. 2. Conc. Mogunt. 4. cap. 99.*

Typographi, bibliopolæ, & geruli talium librorum, eidem pœnæ subiacent. *ibid.*
 Libri, neque in scriptis euulgari possunt, absque nomine auctoris. & qui pœnes se habere reperiuntur, & auctores non produnt pro auctoribus habentur. non prodentes, anathem. pœnam incurrunt. *Conc. Trid. sess. 4. de editione, & usu sacrorum librorum.*
 Librorum approbatio in fronte libri est apponenda. *ibid.*
 Librorum prohibitorum index, eorumque regulæ Concilio Tridentino annexæ, ab omnibus obseruandæ. *Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de professione fidei.*
 Libri imprimi non possunt Romæ absque licentia Vicarij Papæ, & Magistri Sacri Palatij. *Leo X. const. 12. Inter sollicitudines, quæ est Conc. Lateran. 5. sess. 10. const. 3.*
 Alibi verò imprimi non possunt absque licentia Ordinarij, & Inquisitoris hæreticæ prauitatis. *ibid. Concil. Lateran. 5. vbi supra.*
 Librarij imprimentes absque his licentijs, incurrunt excommunicationem, & pœnam amissionis librorum, & centum ducatorum applicandorum fabricæ Sancti Petri Romæ. *ibid. Conc. Lateran. 5. vbi supra.*
 Libri auctorum degentium in statu Ecclesiæ imprimi non possunt extra statum sine licentia Cardinalis Vicarij, & Magistri Sacri Palatij (& extra) sine licentia Inquisitorum. aliter impressi, ipso facto sunt prohibiti, & aliæ pœnæ ab imprimente incurruntur. *Vrb. 8. constitut. 50. Sanctissimus.*
 Libros prohibitos, & hæreticorum, &c. imprimentes, quas pœnas incurrunt. *Pius IV. const. 76. cum pro munere.*
 Libros prohibitos cognoscere spectat ad Sacram Congregationem Indicis Romæ. *Clemens 8. 36. Sacrosanctum.*
 Libri de miraculis, gratijs, beneficijs, & alijs quæ dicuntur accepta ope alicuius defuncti cum opinione sanctitatis, sed à Sede Apostolica non canonizati, nec beatificati, imprimi non possunt sine licentia Sedis Apostolicæ. *Vrb. 8. constit. 37. Sanctissimus.*
 Libri impressi, qui continent præiudicia aliqua contra Romanam Ecclesiam, vel alias Ecclesias, licet tolerati, & permisi, nullum inferunt præiudicium, nec aliquid probant contra immunitatem Ecclesiasticam. *Vrb. 8. in append. const. 47. Romanus.*
 Libros prohibitos imprimentes. Vide, *Imprimere*.

Licentia. Licere.

Licentia administrandi temporalia concessa Regularibus à Papa, præsumitur falsa. *De confirmatione utili, &c. cap. Ad nostram, & cap. Porrecta.*
 Licentiæ ordinandi. Vide, *Literæ commendatitiæ*.
 Licebant multa in veteri testamento, quæ prohibentur in nouo. *23. q. 8. c. Occidit.*
 Licet minus, si licet plus. *De regulis iur. in 6. reg. 53.*
 Quod non licet alicui suo nomine, nec licet nomine alterius. *ibid. reg. 67.*
 Licentiæ ingrediendi monasteria monialium, mulieribus concessæ, reuocantur, & sub pœna excommunicationis Papæ reseruata prohibetur, ne eis vtantur. Abbatissæ vero, quæ eas recipiunt priuationem officij incurrunt. *Paulus V. constit. 74. Monialium.*
 Licentiæ ingrediendi monasteria monialium pro mulieribus, factæ cum consensu monialium, & superioris earum debent fieri capitulariter, alias ipse mulieres ingredientibus incurrunt pœnas violantium clausuram. *Vrb. 8. constit. 29. Sacrosanctum.*
 Vide, *Moniales*. Vide, *Monasteria*.

Ligare. Ligatus.

Ligandi, & soluendi potestas tradita est à Christo Ecclesiæ in Beato Petro. *24. q. 1. c. Quodcumque*. Vide, *Ecclesia catholica*. Vide, *Papa*. Vide, *S. Petrus*.
 Ligandi, & soluendi potestas quæ est in Episcopis. *Concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 37.*
 Ligandi, & soluendi potestas quo ad culpam non extenditur

ad mortuos. 24. q. 2. c. *Legatur ex quo. & c. Nec quisquam.*
In excommunicationis verò declaratione, extenditur etiam
ad mortuos. *De sent. excom. c. A nobis.*

Ligandi potestas quo ad penitentiae impositionem, reperitur
in sacerdote confessario, in quo reperitur etiam potestas
soluendi à culpa (non reservata.) *Conc. Trid. sess. 14. can. 15.*

Ligandi, & soluendi potestas, non est extra Ecclesiam. Vide,
Ecclesia catholica. Vide, *Vnitas.*

Ligatura.

Ligaturæ, seu phylacteria in remedia sunt dæmoniaca. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 79.*

Ligaturas incantationum faciens super infirmum, si est laicus,
excommunicetur; si clericus degradetur. 26. q. 7. c. *Ad-*
moneant.

Ligantes dæmones. Vide, *Dæmones.*

Vide, *Superstitiones.* Vide, *Sortilegia.* Vide, *Magia.*

Ligna.

Ligna consecrata Ecclesiæ non possunt conuerti in vsum lai-
corum. *de consecr. dist. 1. c. Ligna.*

Limina Apostolorum Romæ.

Limina Apostolorum visitanda esse ab Episcopis, statuit inter
alios *Leo 3.* Sed absque præfinitione temporis. Ita in ep. 1.
Zacharias vero in Concilio Romano c. 4. statuit, à propin-
quis quolibet anno visitanda personaliter; à remotis verò
per epistolas, ita in *dist. 93. c. Iuxta.* Sed *S. Anacletus* sta-
tuerat esse visitanda, iuxta Papæ chirographum. *Dist. 93.*
cap. Iuxta. & in tit. *De iure iurando* Episcopus iurat,
quolibet anno per se, vel suum Nuncium se visitaturum li-
mina. Ita in cap. *Ego N.*

Nunc vero quando tenentur ea visitare. Vide, *Episcopi quo*
ad limina Apostolorum, diffuse.

Limites.

Limites Parochiarum, quomodo præscribendi. Vide, *Paro-*
chia.

Lingua.

Linguae Græca, Arabica, Hebraica, & Caldaica, in scholis
studiorum Generalium, per idoneos Magistros doceantur.
Clemen. de Magistris cap. vn. Paulus 5. constitut. 65. Apo-
stolica.

Idem obseruandum in studijs Regularium. *Paulus 5. ibid.*
Regulares, qui linguarum studijs vacant, præferendi sunt
aliis in gradibus Religionis. *ibid.*

S. Linus.

S. Linus cum à S. Petro fuit assumptus, ministrabat exterio-
ra, & ex tunc non fuit Pontifex, sed postea. 8. q. 1. cap. *Si*
Petrus.

Litania.

Litaniæ Græcæ, idem important, ac Latine rogationes, ad im-
petrandam Dei misericordiam, *Conc. Mogunt. 1. c. 32.*

Litaniæ, seu rogationes, in necessitatibus recitandæ. *Greg.*
1. lib. 9. ex regeft. epist. 45. Tempore mortalitatis dicendæ.
Gregor. 1. l. 11. ex regeft. ep. 2.

Litaniæ maiores, suis temporibus dicendæ. *Leo 4. homilia de*
cura Pastoralis.

Litaniæ maiores, tribus diebus ante Ascensionem cantandæ.
Conc. Mogunt. 1. c. 32. (sed à Discalceatis olim, *ibid.*) *de*
consecrat. dist. 3. c. Rogationes.

Litaniæ indici possunt ab Episcopis, tempore necessitatis.
Concil. Rauenn. 1. conc. colon. 2. p. 9. c. 7.

Litaniæ, quæ non habentur in Missali, aut Breuiario, exceptis
Litanijs Beatæ Virginis, prohibentur. *Clemens 8. const. 122.*
Sanctissimus.

Litaniæ nouæ sub alia forma, non possunt recitari, nisi appro-
bentur à S. Congregatione Rituum. *ibid.* alias ab Ordina-
rio, vel Inquisitore contra recitantes procedatur. *ibid.*
Litanijs, qui debent interesse. Vide, *Clerici quo ad seruitium*
Ecclesiæ.

Litera formata, commendatitia, & dimissoria.

Literis sæcularibus abutens, vino inebriatur, & ficera. *dist.*
37. cap. Vino.

Literæ sæculares legendæ tantum, ne ignorentur. *dist. 37. cap.*
Legimus. & c. *Qui de mensa.*

Literæ formatae, olim, quomodo faciendæ. *Conc. calcedon.*
in fine. dist. 73. cap. In nomine, & c. Sanctissimo.

Literæ communicatoriæ, olim, quomodo fiebant. *Concil.*
Elibert. c. 58.

Literas confessorum offerentes, habere debebant etiam com-
municantes. *Concil. Arelat. 1. c. 9.*

Literæ commendatitiæ non dantur ab Archidiacono. *De off.*
Archidiaconi c. Significasti.

Literæ commendatitiæ à quo possunt dari. *de temporibus or-*
dinat. in 6. c. cum nullus.

Literæ commendatitiæ, seu dimissoriæ ad ordines pro sæcula-
ribus clericis, dari, seu concedi debent ab Episcopo, de
cuius territorio est ordinandus, vel ab Episcopo, sub quo
ille habet beneficium; vel ab Episcopo, sub quo habet do-
milium, licet alibi fuerit natus, ordinandus. *ibid. cap.*
Cum nullus.

Episcopo agente in remotis, licentiæ, seu dimissoriæ conce-
dendæ sunt à Vicario eius: sede vacante, à Capitulo, vel
alio ad quem spectat spiritualium administratio. *ibid.*

Literæ dimissoriæ non debent ab Episcopo concedi, nisi præ-
uio examine, de titulo patrimonij (si sint ad sacros) vel be-
neficii. item examine de moribus, ætate, literis. & hoc
examen de sufficientia remitti potest ad ordinantem: sed in
literis dimissorijs, faciendæ est mentio de titulo patrimonij.
Conc. Senon. in decret. morum c. 5. Conc. Colon. 2. p. 1. cap.
29. Concil. Mogunt. 4. cap. 84. Vide, *Ordinandi in sacris.*

Literæ dimissoriæ de ordinando à quocumque non possunt
fieri, nisi ex legitima causa exprimenda ab Episcopo dimit-
tente. & tunc ab Episcopo in Diœcesi residente, & præuio
examine, potest talis admissus ordinari, & non ab alio.
Concil. Trident. sess. 7. de refor. c. 11.

Literæ dimissoriæ non facile concedendæ, sed ex maxima cau-
sa. *Concil. colon. 3. tit. De altero medio c. 3. Conc. Mogun-*
tin. 4. cap. 84.

Literæ dimissoriæ concedi non possunt ab Abbatibus, alijsque
exemptis, vel Collegijs, clericis sæcularibus ad alios Epi-
scopos, vt ab eis possint ordinari. *Concil. Trident. sess. 23.*
de refor. c. 10.

Concedentes, per annum suspenduntur ab officio, & benefi-
cio. *ibid. c. 10.*

Impetrantes verò tales literas à præfatis personis, incurrunt
pœnas taxatas à *Paulo 3.* contra impetrantes dimissorias à
Capitulo, sede vacante contra formam canonum. *Concil.*
Trid. sess. 23. de reform. cap. 10.

Literæ de promouendo ad ordines à quocumque, non possunt
concedi à S. Pœnitentiario. Vide, *Ordines. Pius IV. con-*
stit. 53. In sublimi. Nisi assignetur iusta causa, cur petens
non vult ordinari à suo Ordinario. *ibid.*

Literæ Maioris Pœnitentiarij Papæ. Vide, *Pœnitentiarius.*
Vide, *Dimissoria.* Vide, *Capitulum.* Vide, *Sede vacante.*

Litera Apostolica.

Defectus alicuius literæ, in literis Apostolicis non officit. *de*
fide instrumentor. c. Ex parte.

Litarum abrasio in narratiua non indicat falsitatem. *ibid.*
c. Ex literis.

Literæ Apostolicæ carent vigore, si in petitione non fuit ex-
pressa veritas. *ibid. c. Quod super his.*

Literæ impetratæ à Papa de prouisione faciendæ, non intelli-
guntur de pensionibus, sed de beneficijs. *De præb. in 6. c.*
Quamuis.

Literæ impetratæ pro beneficio, &c. postquam alius impetravit, nullius sunt roboris. *Conc. Later. 3. in append. tit. De potest. Iudicis delegati cap. 21. Vide, Beneficia.*

Literæ Papæ de dando beneficium vno modo, non includunt alios modos. *De præb. in 6. c. Cum in illis. §. Cum autem.*

Literæ de prouisione faciendâ, non intelliguntur de curatis. *ibid. cap. Cum in illis.*

Literæ Papæ, in quibus ipse Papa proprium factum narrat, plenè probant, si super illis gratia, vel intentio fundatur. *Clem. de probationibus c. unico.*

Literæ Apostolicæ in curia recipi debent, vel de manu Papæ, vel de manu ministrorum eius. alias, si laicus, excommunicatur: si clericus, ab officio, & beneficio deponitur. *de crimine falsi cap. Dura sapè.*

Literæ Apostolicæ expeditæ ante diuisionem diœcesis, habent eundem vigorem post diuisionem, quem habebant ante, circa beneficia in tali Diœcesi. *Extra, De offic. deleg. c. vii. Sedes. Extra. Ioannis 12. de concessione. præb. c. Sedes.*

Literæ Apostolicæ expeditæ ante coronationem Papæ, sunt validæ. excommunicati sunt, qui docent contrarium. *Extra, De sent. excommunic. c. Quia nonnulli. Vide, Papa.*

Literarum Apostolicarum commodo priuatur, qui eas obtinens alteri tradit eiusdem nominis, vt eis vtatur, & qui eas accipit, & qui earum vigore alios vocat ad iudicium, cum quibus non habet controuersiam, & qui literas ad futuram trahit controuersiam, & qui ob plura negotia, plures obtinet cõmissiones, vt eundem vexet coram pluribus iudicibus & locis simul: & qui citari curat partem in loco aliquo habente commune nomen cum alio, vt non comparente citato contumax declaretur. & hi omnes tenentur etiam ad expensarum solutionem. *de rescriptis in 6. c. 3. Dispendia.*

Literarum Apostolicarum executor admittere potens exceptionem fraudis, non potest pronunciare super toto negotio. *De sent. & re iudic. cap. De cetero. Vide, Executor.*

Literas Apostolicas falsas habens, tenetur eas destruere, vel intra terminum dierum 20. eas resignare, sub pœna excommunicationis Papæ reseruata. *de crimine falsi c. Dura sapè. §. Adijcienes.*

Literæ Apostolicæ nouem modis possunt discerni, quod sunt falsæ, quia totidem modis falsificari possunt. Primò, Si bulla falsis literis apponitur. Secundò, Si filum ex vera bulla extrahitur, & alteri falsæ apponitur. Tertiò, si filum insitum vbi carta plicatur, falsis literis apponitur, &c. *ib. De crimine falsi. cap. Licet. Conc. Later. 3. in append. de interpretat. ver. c. 5.*

Literæ Apostolicæ, in quibus Episcopus vocatur filius, vel frater minor, vel in numero plurali scribitur vni personæ, sunt falsæ. *ibid. cap. Ad falsariorum.*

Literas falsas impetrantes eodem modo puniendi, quo falsarii, & quomodo. *ibid. cap. Ad falsariorum.*

Literas Apostolicas falsificantes, siue per se, siue per alium, excommunicati sunt eo ipso & curiæ sæculari tradendi: & si clerici, ante degradandi. *ibid. Vide, Excommunicatio in Bulla Cœne. & Nicolaus 1. ep. 47.*

Literis sub nomine Papæ vtentes, si clerici, officio, & beneficio priuandi: si laici, excommunicentur, donec debitè satisfaciant. *ibid. c. Ad falsariorum.*

Non præsumuntur falsæ ob omissionem vnius characteris. *Honorius 3. ex Cirone de off. & potest. iud. deleg. c. 3.*

Literæ Apostolicæ non possunt præsumi falsæ si sunt de simplici iustitia. *de crimine falsi c. Accedens.*

Literis iustitiæ falsis non vtens, dum aduertit esse falsas, non incurrit pœnas. *ibid.*

Literæ Apostolicæ non præsumuntur falsæ ob rasuram paucarum literarum in loco non suspecto. *de crimine falsi c. fin. Conc. Later. 3. par. 49. c. 3.*

Pro literis Apostolicis determinata taxa pretij soluenda. *Extra. Ioannis 22. de sent. excommunic. cap. Cum à sacrosancta. Prima vice (exigentes plus debito) per sex menses priuantur officio, secunda vice priuantur in perpetuum. & habenda est ratio de literarum multitudine. ibid.*

Linea in literis Apostolicis continet dictiones 25. & literas 150. *ibidem.*

Literæ Apostolicæ, quibus fit commissio ad causas quasdam

indefinitè, non derogant prioribus de causa particulari. *Conc. Later. 3. in append. tit. de interpretationib. verborum cap. 6. & 7. Nisi fiat mentio etiam de illa causa particulari, imò in tali casu consulendus est Papa. ibid. c. 9. Et virtute earum non potest, quis conueniri. ibid. c. 9.*

Literas impetrans suppresso nomine dignitatis, quam habet, nulliter impetrat. *Conc. Later. 3. ibid. c. 8.*

Literæ Apostolicæ impetrari non possunt super aliqua causa sine mandato domini, alias impetratio est nulla, & impetrans, vt falsarius punitur, nisi sit ex illis, qui non debent habere mandatum. *Conc. Lateran. 4. c. 37.*

Literarum Apostolicarum executio impediri non potest ab vilo Prælato sub quouis prætextu, aut priuilegio, sub pœnâ priuationis iurisdictionis per tres menses. *Martinus 5. constit. 2. Quod antidota. const. 3. In Apostolica §. 8.*

Habentur pœnæ aliorum retardantium executionem literarum Apostolicarum. *Item in const. 29. Clemens. 7. Romanus. pœnis excommunic. interdicti, &c. aliis subiacent impediens, vel retardantes, ibid. Leo X. constitut. 30. In supremo.*

Literæ Apostolicæ in Cancellaria Apostolica scribendæ, & ordo circa hoc seruandus. *Martinus V. const. 3. In Apostolica §. 3. Rescribendæ ab eo, qui defectum aliquem in eis admisit. ibid. sine salario sub varijs pœnis, & priuatione distributionis, sub pœna excommunicationis Papæ reseruata. ibid. §. 3.*

Literarum Apostolicarum scriptor in Cancellaria, debet per se ipsum immediatè exercere suum officium, nisi ab infirmitate impediatur, vel ab alia causa per Vicecancellarium cognoscenda. *ibid. §. 4.*

Literæ Apostolicæ à quibus signandæ. *ibid. §. 9. Literæ iustitiæ, quomodo comprobandæ. ibid. §. 10. Earum registratio, bullatio, ac salarium. ibid. §. 34.*

Non possunt retardari quo ad executionem, & pœnæ retardantium. *ibid. §. 8.*

Literæ Apostolicæ non possunt arrestari ad prorogandum lites. *Martinus V. const. 5. Romani.*

Literæ Apostolicæ pro executione sententiæ, quomodo expediendæ, & quid pro eis soluendum. *ibid. §. 3.*

Literas Apostolicas impetrantes cum expositione, quod sint tales, quales non sunt, vt eas gratis recipiant excommunicantur, & literæ nullæ sunt. *Innoc. 8. const. 11. Cum sicut.*

Literæ Apostolicæ non subscriptæ ab Abbreviatoribus, nullius sunt roboris. *Leo X. const. 14. Summi.*

Literas illas non subscriptas sollicitantes, vt falsarii sunt puniendi. *ibidem.*

Literæ Apostolicæ in fauorem Auditorum Romanæ Rotæ, gratis expediendæ. Idem pro eorum loca tenentibus faciendum concedit. *Leo 10. const. 3. Sedis.*

Literæ Apostolicæ super resignatione beneficiorum, quomodo expediendæ. *Pius 5. const. 32. Cogit.*

Literas indulgentiarum, & gratiarum gratis expediendas (excepto salario registraturæ) statuit *Pius 5. const. 64. Decet.* Et quæ sunt hæc literæ gratiarum, seu indulgentiarum. *ibid. Vide, Indulgentiæ.*

Literæ expediendæ pro religioso obtinente beneficium, cum clausula, *Quod solo nutu Abbatis, vel Superioris amoueri non possit*, non expendantur, nisi auferatur clausula hæc, vel eas ex parte signet Papa. *Vrbanus 8. const. 6. c. 39.*

In literis Apostolicis exprimendum, si resignatio beneficiorum sit cum permutatione. *ibid. c. 40.*

In literis Apostolicis non suppletur aliquis defectus, nisi hic exprimat in petitione, & in signatura apponatur, *Fiat, vt petitur. ibid. c. 41.*

Literis pro iuris patronatus, expeditione in curia. Vide, *Inf-patron.*

Literæ resignantis, & resignatarii, si ab illo reseruetur pensio, expediri non possunt, nisi resignatarius acceptet soluere pensionem. *Vrbanus 8. const. 6. c. 45.*

Literæ beneficii vacaturi per ingressum religionis, quomodo expediendæ. *ibid. c. 46.*

Literæ executionis, debent exprimere nomen iudicis positi in signatura. *ibid. c. 48.*

Literæ dispensationum in gradibus consanguinitatis, vel affinitatis,

- nitatis, continere debent clausulas, *Si mulier rapta non fuerit, & si scienter, &c. ibid. c. 49.*
- Literæ dispensationum super defectu natalium, vt succedatur in bonis, quomodo expediendæ. *ibid.* Vide, *Dispensario.*
- Literæ expediendæ pro beneficijs vacaturis, aut per ingressum religionis, quid debent continere. *Vrb. 8. const. 6. c. 58.*
- In literis Apostolicis aliquid scribentes, corrigentes, vel delentes ignoranter, possunt absolui per Vicecancellarium, & Regentem Cancellariæ. *ibid. c. 71.*
- In literis Apostolicis potest Vicecancellarius, & regens corrigere nomina, & cognomina, non tamen personarum, quibus facta est gratia. *ibid.*
- Literæ beneficiorum vacantium per priuationem, &c. vt in constitutione *Execrabilis* expediendæ cum clausula, *Si ita est.* *Vrb. 8. const. 6. c. 61.*
- Literæ Cancellariæ Apostolicæ faciunt fidem in omni iudicio. *Vrb. 8. ibid. c. 28.*
- Literæ omnes Apostolicæ, quæ requirunt informationem facti, expediendæ sunt cum clausula, *Si ita est.* *ibid.*
- Literæ Apostolicæ, siue gratiæ, siue iustitiæ, quando faciunt fidem. Vide, *Scriptura.*
- Literarum Apostolicarum Summator. Vide, *Summator.*
- Literæ de promouendo ad ordines à quolibet antistite, non concedantur à Pœnitentiaro Romæ, nisi iusta assignetur causa cur ab ordinariis nolunt petentes promoueri. *Pius 4. const. 53. In sublimi.*
- Literæ Apostolicæ, quomodo expediendæ, & quo sigillo. *Gregorius 13. const. 96. Quæ à Romano.*
- Vide, *Impetratio.* Vide, *Commissio.* Vide, *Delegatio.* Vide, *Indulgentia.* Vide, *Falsitas.* Vide, *Scriptura.* Vide, *Sedes Apostolica.* Vide, *Cancellaria.* Vide, *Papa.* &c.

Literæ Conseruatoriæ.

- Literas conseruatorias obtinens non potest se rueri, quin ab Episcopo, seu alio Ordinario conueniatur in causis criminalibus, & mixtis. *Conc. Trid. sess. 14. de resor. c. 5.* Excipiuntur, Regulares, eorum loca, & hospitalia, ac illorum personæ. *ibid.*
- Literas conseruatorias obtinens, in ciuilibus, si est actor non potest trahere partem ad suum iudicem. Si verò est reus, & eius conseruator allegatur suspectus ab actore, vel oritur controuersia de iurisdictione inter Conseruatorem, & Ordinarium, non procedatur in causa, donec per arbitros dirimatur lis de competentia iudicis. excipiuntur præfatæ personæ, & loca. *ibid. c. 5.*
- Literæ conseruatoriæ non suffragantur, ultra quinquennium. non prosunt nisi habenti, & duobus eius familiaribus. Excipiuntur Regulares, Collegia, Hospitalium personæ, & præfatorum loca. *ibid.*
- Literæ conseruatoriæ semper prosunt pro miserabilibus personis. *ibid. c. 5.* Vide, *Iudices Conseruatores.*

Literæ de Auisi, & alia.

- Literas de *Auisi* facientes, dictantes, tenentes, quæ continent aliquid contra honorem, famam, &c. alicuius, quibus pœnis puniendi. *Pius V. const. 147. Romani.* Bonæ eorum confiscantur. *ibid.*
- Literas Bannitorum ferentes, per quas minantur partibus offensis, nisi ab eis pacem habeant, vel alia similia continentes, incurrunt crimen læsæ maiestatis. *Innoc. 8. const. 114. Licet.*

Literatus.

- Literatis viris maximè indiget Ecclesia. *De elect. &c. in 6. cap. Cum ex eo.*

Lis. Lites.

- Lis dicitur à limitis contentione, quia prius limites diuidebant agros. *de verbor. signif. c. Forus.*
- Lites, & iurgia non fiant temporibus ieiuniorum. *Post epist. 13. Libery cap. 1.*

- Lites de rebus Ecclesiasticis per duos, vel tres testes sunt terminandæ. *Conc. Illerdense c. 5.*
- Lite vertente inter aliquos, res, quæ litigatur in nullius possessionem est transferenda. *11. q. 1. cap. Quia res.*
- Lite durante, nullus audeat rem litigatam sibi assumere. *11. q. 1. cap. ult.*
- Lite pendente, nihil innouandum circa possessionem; & factum est nullum. *Vt lite pendente c. 1. Clement. sub eodem tit. cap. fin.*
- Lite pendente inter duos, nequit eligi tertius; imò nequæsi alter renunciaret, vel moriatur. *Vt lite pendente in 6. cap. 1. & cap. fin.*
- Lite pendente, mortuo beneficiato, si alii ad defensionem velint admitti, admittantur in eo statu, in quo antea erat lis. *ibid. cap. fin.*
- Lite pendente adulter accusatus non est priuandus possessione coniugis. *Vt lite pend. cap. Laudabilem.*
- Lite pendente, nullus potest alienare rem litigiosam; alienans tenetur ad æquivalentem restitutionem. *ibid. cap. Ecclesia Sancta.* Vide, *Priuilegium.*
- Lite pendente in curia de beneficio, si vterque litigans moritur, dispositio pertinet ad Papam. si extra, pertinet ad Ordinarium, vel alium ius habentem. Si verò vnus moriatur in curia, alius extra, si moriens in curia possidebat, Papa confert; si qui extra, Ordinarius confert. Si neuter possideat, Papa confert. Si alter superstes litigare velit, interim nulli detur, sed ei detur post causam, cui de iure. Quod si declararetur beneficium pertinuisse ad defunctum, Papa confert, si in curia mortuus sit; Ordinarius verò si extra. si ad neutrum spectat, Ordinarius confert. *Clement. Vt lite pend. cap. 1.*
- Lis dicitur pendere, postquam à iudice competente facta est in ea citatio, & hæc peruenit ad partem, vel curatum est, vt ad eam perueniret, & in citatione expressa sunt illa, de quibus conuenitur citatus. *Clement. Vt lite pend. c. fin.*
- Lis dicitur mota, quando est contestata. *de verbor. significat. cap. Ex parte vestra.*
- Lites debent celeriter terminari. *De sent. & re iudic. cap. Iurgantium.*
- Lites decidendæ secundum iura temporis controuersię, non secundum priuilegium impetratum lite pendente. *Vt lite pend. cap. Dilectus filius. & c. fin.*
- Lite pendente coram Papa, de natali alicuius, nullus debet ferre iudicium de iure successionis in bonis. *Honorius 3. ex Cirone, de ordine cognitionum c. 1.*
- Si lis decidenda intra certum tempus comitatur, terminus incipit currere cum iudices habent literas. *de appellat. & recusat. cap. Super eo il 2.*
- Lite ad Papam aduocata, acta quæ fiunt, sunt nulla. *ibid. c. Vt nostrum.*
- Lite existente de beneficio, vel dignitate, quando fieri potest compromissio à ligantibus. Vide, *Beneficium datum duobus.* Vide, *Electio.*
- Litigiosæ rei confirmatione facta à Papa, non impeditur Ordinarius, quin iudicet in lite. *de confirmatione utili, &c. c. 1.*
- Lites plures personales contra eundem moueri non possunt in locis distantibus. Literæ sic impetratæ sunt nullæ, & impetrans tenetur ad expensas. *Concil. Lugdun. 1. Gener. de rescript. in 6. c. 1.*

Litis contestatio.

- Lite non contestata, nihil valet processus in causa. *De litis contest. c. vn.*
- Litis contestatio fit per petitionem in iure positam, & per responsionem factam. *De electione, &c. cap. Dudum Ecclesia Roth. §. Partibus.*
- Lite non contestata, non possunt repeti testes. *Vt lite non contestata cap. 1.*
- Lite non contestata in causa restitutionis, sententia ferri non potest, nec etiam contra contumacem. *Vt lite non contestata, cap. Accedens.*
- Lite non contestata, possunt repeti testes in his casibus. si timetur de morte testium, vel absentia diuturna; vel sunt senes,

senes, valetudinarij; & aduersarius sit contumax, vel absens, vt non possit conueniri. Sed tunc intra annum actor debet aduersarium conuenire, vel testium repetitionem ei denunciare; alias nulla est repetitio. *Vt lite non contestata c. Quoniam. De confirmat. vtili, &c. c. cum dilecta.*

Lite non contestata in causa matrimoniali, possunt reperi testes contra contumacem, & terminari causa. *ibid. vt lite non contest. §. Porro.*

Item possunt reperi testes, lite non contestata, quando imminet publicatio testium. *ibid. vt lite non contest. §. Sunt, & alij.*

Lite contestata, testes possunt produci, si actor est contumax. *De dolo, & contumacia cap. causam.*

Lite non contestata, si reus est contumax, potest actor mitti in possessionem causa custodiæ. *Cap. Tuae fraternitatis. Vt lite non contestata, &c.*

Lite non contestata, quid agi possit, & quid non. *ibid.*

Lite non contestata, si proceditur per viam Inquisitionis, quando potest ferri sententia depositionis. *De dolo, & contumacia cap. Veritatis.*

Lis non remanet contestata, si eadem die responsio Aduocati reuocatur. *de appell. & recusat. cap. cum causam.*

Lite non contestata, si proceditur in causa, validè appellatur. *ibid. & cap. Significante.*

Lite non contestata in causa appellationis, ex contumacia partis absentis, potest Iudex ad quem definire. *de appellat. & recusat. c. interposita. §. finali.* Vide, *Absens.*

Lis non contestatur per exceptionem peremptoriam. *de litis contestatione in 6. c. 1. & 2.* Vide, *Contestatio.*

Litigantes.

Litigans cum alio de beneficio, personatu, &c. ob contumaciam partis, quando potest mitti in possessionem, causa rei seruandæ. *Conc. Lugdun. Gener. 1. de rescriptis in 6. c. 1.* Vide, *Beneficiales causa.*

Litigantes, in principio litis tenentur dare iuramentum calumniæ (exceptis clericis,) & aliquando etiam isti. *De iuram. calumnia c. 1.* Vide, *Iuramentum calumnia.*

Litigantes in curia Romana, non possunt ab Episcopis excommunicari, aut priuari beneficijs, vel aliter molestari, sub pœna suspensionis ipso facto. *Extra, de priu. c. Diuina.*

Litigantes in curia Romana, non possunt ab aliquo offendi, neque immediatè, neque mediatè, sub pœna excommunicationis Papæ reseruata. *Alexan. VI. const. 11. In eminenti.*

Litigare non debet Episcopus, pro rebus transitorijs. *14. q. 1. cap. 1.*

Litigantes Romæ. Vide, *Offendens.* Vide, *Roma.* Vide, *Curiales.*

Locus.

Locus non saluat, sed gratia. *Dist. 40. cap. Illud. cap. Qualibet. & cap. Adam.*

Locus non facit sanctum, sed meritum. *Greg. I. lib. 6. ep. 29.*

Locus dignitatis non facit sanctum, sed merita. *Dist. 40. cap. Non est facile, cap. Non loca. cap. Nos qui. cap. Ante. cap. Illud. cap. Qualibet. & cap. Adam.*

Loci primatum desiderans in terra, inueniet confusionem in Cælo. *Dist. 40. c. Multi.*

Locus desertus, qui nam dicatur. *De verbor. signif. in 6. c. 1.*

Locus in quo fuit sepultus hæreticus, perpetuo careat sepultura. *De heret. in 6. cap. Quicumque.*

Locus religiosus, debet à religiosis reformari. *De religiosis domibus cap. inter quatuor.* Vide, *Monasteria.* Vide, *Regulares.*

Loca sacra.

Loca sacra non iuuant mortuum in peccatis mortalibus. *13. q. 2. cap. quibus.* Sed iuuant morientem sine peccatis prædictis. *ibid. c. cum graua.*

Loca sacra fieri non possunt diuersoria communia, sub pœna excommunicationis. *19. q. 3. cap. Quoniam.*

Loca sacra in Vrbe, si dilatanda sint, possunt vicini compelli ad vendendum domos, loca, &c. Licet pro alijs sit redactum ad ius commune. *Pius V. const. 126. Ad hoc.*

Loca pia.

Loca pia immunita sunt à tributis. *23. q. 8. cap. in qualibet.* Vide, *Hospitalia.*

Loca pia omnia subsunt Episcopo. *De religiosis domibus c. de Xenodochijs.* Vide, *Episcopus.* & visitantur ab eo, vt delegato Papæ. nisi sint sub potestate Regum, immediatè. *Conc. Trident. sess. 6. de reform. c. 9.*

Locus deputatus ad hospitale, non potest ab Episcopo ad prophanum vsu conuertri. *de religiosis domib. cap. Ad hac.*

Locus religiosus debet à religiosis reformari, non à secularibus. *ibid. cap. inter quatuor.*

Loca pia non soluunt quartam pro legatis. *Extra, de priuilegiis cap. Inter cunctas.*

Locus in quo fuit sepultus hæreticus, perpetuo careat sepultura. *De heret. in 6. cap. Quicumque.*

Loca, pia, monasteria, &c. non tenentur hospitari Milites in statu Ecclesiastico. *Pius V. const. 111. cum nil. & const. 148. cum sicut.*

Loca pia non possunt alienare bona. *Pius IV. constitut. 53. In sublimi.*

Neque eam à S. Penitentiario, possunt obtinere. *ibid.*

Vide, *Alienare.*

Locorum piorum bona, vel iura vsurpantes, si laici, excommunicantur, si moniti non desistunt; & ipsi, ac successores vsque ad 4. gradum priuantur beneficijs Ecclesiæ, & inhabiles sunt ad ea. *Concil. Rauennat. 2. sub Clem. V. cap. 26.* Vide, *Clerici.* Communitates verò, interdicto supponuntur, consiliarij earum, rectores, &c. nominatim, excommunicantur, & perpetuò fiunt inhabiles ad obtinenda feuda Ecclesiæ. Filij verò, ac nepotes ad omnes Ecclesiasticos honores sint inhabiles. *ibid. c. 26.*

Locorum piorum administratores, tenentur omni anno reddere rationem Ordinario, non obstante consuetudine in contrarium, nisi in fundatione aliter sit statutum. *Concil. Trid. sess. 22. de reform. c. 9.*

Quod si ex consuetudine, priuilegio, &c. alijs reddenda sit de eis ratio, inter eos primus sit Episcopus. *ibid. c. 9.*

Locorum piorum bona, census, aut iura vsurpans, vel impediens, nè ad loca pia perueniant, anathema est. quovsque loca in pristinum restituantur. & si patronus id faciens est Ecclesiasticus, præter dictam pœnam, priuatur iure patronatus, & beneficijs. si laicus, iure patronatus. *Conc. Trident. sess. 22. de reform. c. 11.*

Loca pia habentes in titulum, commendam, administrationem, &c. tenentur ad eorum restaurationem. tenentur recuperare amissa, malè vsurpata, tenentur ad hospitalitatem ex fructibus, quos inde percipiunt. compelli ad suum munus possunt ab Episcopo, & per hunc priuari officio in perpetuum. *Conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de piorum locor. admin.*

Locorum piorum fructus, malè percepti ab aliquo, non possunt ei condonari, neque per Episcopum. *ib. Conc. Mediol.*

Locorum piorum debitores, non possunt ea administrare. *Concil. Mediol. ibid.*

Locorum piorum administratores, antequam munus suscipiant, tenentur iurare de fidelitate gubernij. *ibid.*

Locorum piorum bona, possessiones, &c. non arbitrio ministrorum, sed publicè locanda proponantur. & debitoribus eorum nihil locandum. *Concil. Mediol. ibid.*

Conducens ea bona det fideiussorem, alias nihil facit, & nullus est contractus. *ibid.*

Loca pia visitari possunt ab Episcopis, & quomodo.

Vide, *Episcopus quo ad visitationem.*

Loca Montium.

Vide, *Montium loca.*

Locationes. Locare.

Locationes bonorum Ecclesiarum, vel piorum locorum, quomodo faciendæ. Vide, *Ecclesia bonorum locationes, &c.* Vide, *Alienatio.*

Tales locationes fieri non possunt anticipatis solutionibus in præiu-

præiudicium successorum, & si fiant nullæ sunt. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 11. non obstante privilegio, &c.*

Locari non possunt iurisdictiones Ecclesiasticæ, nominandi Vicarios in spiritualibus, aut deputandi. *ibid.* Vide, *Ecclesiastica iurisdictione*. Vide, *Iurisdictione*.

Locante aliquo animalia, si pereunt locatori pereunt, nisi fuerit negligentia conducentis. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de usuris.*

Locatores hospitiorum Bononiæ, à quibus debent abstinere, & quomodo non possunt ante tempus locare hospitia scholarium, sub pœna excommunicationis. *De locato, & conducto cap. 1.*

Locans domum alicui, quando potest expellere inquilinum ante tempus. Vide, *Inquilinus*.

Locationes bonorum Ecclesiæ, fieri non possunt ultra triennium. *Paulus 2. const. 5. Ambitiosa*. Vide, *Ecclesiæ bonorum locationes*, &c. Vide, *Alienare*. *Urbanus 8. const. 51. Humana*, reuocat omnes facultates. neque confirmari possunt ultra triennium.

Locare decimas. Vide, *Decima*.

Locationes bonorum Ecclesiarum, Monasteriorum, Hospitalium, locorum Piorum, &c. Romæ fieri non possunt consanguineis, vel affinibus, usque ad tertium gradum Rectorum, Gubernatorum, Superiorum, &c. curam habentium talium Ecclesiarum, nec directè, nec indirectè, sub pœna nullitatis contractuum, amissionis fructuum, emolumentorum inde prouenientium, & excommunicationis late sententiæ, Papæ reservatæ. Si verò pro utilitate dictorum locorum, &c. expediat eas locationes fieri consanguineis, &c. præfatis, fieri debent de consensu Capituli, Congregationis, &c. respectuè per secreta suffragia cum duabus (ex tribus partibus,) consentientibus. Quo ad cappellanos verò beneficiatos, commendatarios, reservatarios, &c. de licentia Cardinalis Vicarii. & confirmatur constitutio *Pauli 2. Ambitiosa*, circa alienationes bonorum dictarum Ecclesiarum. *Alexander 7. constitut. incipiente In supremia, data 23. April. 1657.*

Lombardia.

Lombardiæ Episcopi, quas, & à quibus exigere possunt procuraciones, quando visitant. *Extra, de censib. cap. Vas electionis.*

Loqui.

Loquens cum excommunicato, de rebus pertinentibus ad animam, etiam si alia interponat, non est excommunicatus. *De sent. excomm. cap. Cum voluntate.*

Loquens, vel alio modo participans cum excommunicato, incurrit excommunicationem minorem. *de sent. excomm. in 6. cap. Constitutionem, & cap. Statutum.* Vide, *Excommunicato non communicandum.*

Locutio pluralis, duorum numero continetur. *De regulis iuris in 6. reg. 40.*

Loth.

Loth non de incestu cum filia, sed de ebrietate culpatur. *15. q. 1. cap. Inebriauerunt.*

Lucifer.

Lucifer fuit de ordine Cherubinorum, & cunctis præiuit scientia. *De pœnit. dist. 2. cap. ult. Principium.*

Lucrum.

Lucris temporalibus seruientes, non sunt apti ad Dei seruitium. *Dist. 86. cap. Peruenit.*

Lucrum turpe est vendere, plusquam emptum est. *14. q. 4. cap. Quicumque.*

Lucrum fieri non potest de re pignoratæ, si tamen cedit in beneficium Ecclesiæ, potest. *de usuris cap. 1. & 2.*

Lucro vacantes clerici. Vide, *Clericus circa negotia secularia.*

S. Ludouicus.

S. Ludouicus Rex Franciæ canonizatur à Bonifacio 8. *const. 6. Gloria laus.*

S. Ludouicus Episcopus Tolosanus Ord. Min. Filius Regis Siciliae canonizatur à Ioanne 22. *const. 2. Sol Oriens.*

S. Ludouici Nationis Gallicanæ, Ecclesia Parochialis Romæ erigitur, extincta alia Parochia dicta S. Nicolai in Agone, & applicatis fructibus huius Ecclesiæ præfatæ S. Ludouici. *Gregor. 15. const. 38. Dum ad sacram.*

In ea Ecclesia erigitur pariter Confraternitas ad pia opera exercenda. *ibid.*

Ludouicus Primus Rex Franciæ. Vide, *Clodoueus*.

Ludus. Ludicrum.

Ludi theatrales, fieri non possunt per clericos. *De vita, & honest. cleric. cap. Cum decorem.* Neque possunt fieri in Ecclesijs per quoscumque. *ibid.*

Ludicra ars non potest per Christianos exerceri. *conc. Afric. can. 30.*

Ludi scandalosi sunt prohibiti clericis. *Conc. Turon. 4. cap. 5.* Vide, *Clerici à quibus tenentur abstinere.*

Ludere taxillis prohibitum est clericis. *Conc. Tolet. 22. c. 11.* & pœna. *ibid.* Vide, *Clericus*.

Lugdunum.

Lugdunense Concilium 2. indicitur à Gregorio X. ad succurrendum fidelibus Terræ sanctæ. *Const. 1. Saluator.*

Lugere. Luctuosum.

Lugere mortuos, est quid pusillanimè. *13. q. 2. cap. Vbicumque il 2.*

Luctuosis vestibus uti non possunt clerici, sub pœna priuationis fructuum per tres menses. & aliæ pœnæ Episcopo permittenti. *Concil. Tolet. 22. c. 8.*

Lumen. Luminaria.

Lumen gloriæ est necessarium animæ, ut eleuetur ad videndum Deum, & fruendum illo. *Clement. de heret. cap. Ad nostrum.* *Conc. Viennem. Gener. 15.* Vide, *Anima*.

Luminaria in Ecclesijs tenenda. *Conc. Brachar. 2. c. 5.*

Pro luminaribus Ecclesiæ, nihil est exigendum, sed de Ecclesiæ redditibus foueantur. *Conc. Cabil. 3. c. 16.*

Luminaria ad Euangelium, portantur in signum lætitiæ. *dist. 21. c. Cleros.* Quia dant intelligere lumen Euangelicum, quod illuminat omnem hominem. *ibid.*

Luminaria, quæ sunt ad vsum sacrificij missæ, per acolythos accendantur, & deferantur. *Dist. 21. c. Cleros. Dist. 25. c. Perlectis.* *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. De Acolytho.*

Vide, *Sacrificium*. Vide, *Missæ*. Vide, *Acolythus*.

Luperchalia.

Luperchalia, id est, superstitiones, & sacrificia, quæ Deo Februario fiebant, à Christianis cauenda. *Gelasius epist. ad Andromacum.*

Lutherus.

Lutherus cum suis erroribus damnatur. *Leo X. constitut. 40. Exurge Domine.* Errores ibi numerantur.

Lutheri fautores, & ipsemet iterum damnantur. *Leo X. constit. 41. Decet.*

Lutheri fautor Fridericus Dux Saxonie, monetur ne protegat Lutherum. *Adrian. 6. const. 4. Satis.*

Luxuria.

Luxuriam causat nimia vini potatio. *Dist. 35. c. Luxuriam.* Vide, *Fornicatio*. Vide, *Mæchia*. Vide, *Carnale peccatum*. Vide, *Peccatum*.

Macellum . Macellarius .

Macellum fieri non potest in cœmeteriis , sub pœna excommunicationis . *Conc. Sabinense c. 18.*

Macellarij in territorio Romano , non possunt macellare boues aptos ad arandum , sub pœnis , &c. *Clemens 8. constit. 72. Inter multiplices . Paulus V. constit. 70. Pastoralis .*

Macerata .

Maceratæ instituitur Rota cum facultate iudiciaria . Vide , *Rota Maceratenfis .*

In eadem Ciuitate erigitur Studium Generale . Vide , *Studium .*

Machomettani .

Machomettani à Dominis Christianis sunt refrenandi , ne in Mesquitis sua sacra faciant . *Clement. de Iudeis c. vn. Credit.*

Magdalena .

B. Magdalena , de Pazzis Florentina , fuit Monialis Carmelitana . *Vrbani 8. constit. 63. In supremo .*

Officium de illa recitari potest ab omnibus religiosis Carmelitanis in statu Magni Ducis . *ibid.*

Magi . Magia . Magica Ars .

Magi dicti sunt , olim , interpretes stellarum , seu obseruationum ipsarum . 26. q. 3. cap. 1. Postea verò etiam , qui ope dæmonum aliqua enunciant , vel operantur .

Magi ope dæmonum , multa faciunt , quæ videntur mirabilia , sed apparentiæ sunt , non veritates . 26. q. 5. cap. *Episcopi , & cap. Nec mirum .*

Magi quid possunt per dæmones . Vide , *Dæmones .*

Magi , nihil possunt facere , nisi Dei permisso . 26. q. 5. cap. *Nec mirum .*

Magi in Ægypto coram Moyse apparere fecerunt dracones ; sed verè , & realiter non erant . *ibid.*

Magi non possunt mortuos reuocare ad vitam . nec reuocauerunt vere , & realiter Samuelem , vt loqueretur cum Saule , sed per illusionem deceperunt Saulem . 26. q. 5. c. *Nec mirum .* Vide , *Samuel .*

Magiæ inuectores primi , qui fuerunt . *ibid.*

Magica facta , sunt apparentia , non vera , & realia . 26. q. 5. cap. *Nec mirum .*

Magica opera , incantationes , medelæ , &c. sunt fugienda . *Lib. 7. constit. Apostol. c. 4. Conc. Turon. 3. c. 42.*

Magi non consulendi . 26. q. 5. per totam . *Lib. 7. constit. Apost. c. 4.*

Magiæ vacantes , & pactum cum dæmone habentes , exterminandi per Episcopos , & Inquisitores . *Conc. Medial. 1. tit. De Magicis artibus .* Vide , *Astrologia .* Vide , *Sortilegium .* Vide , *Dæmon .*

Magi persequendi . 26. q. 5. cap. *Peruenit . cap. Contra Idololatriam , & cap. Episcopi .*

Magi prædicentes futura per media superstitiosa , ab Inquisitore puniendi . *Sixtus V. constit. 17. Cæli , & Terra .* Omnes species superstitionum , quibus vtuntur ad hoc Magi , ibi narrantur .

Magiæ arti vacantes , non possunt ordinari clerici . *Concil. Agathen. c. 68. 26. q. 5. cap. Non oportet .*

Magiæ siue diuinatricis , siue operatricis species omnes à Sixto V. in constit. 17. Cæli , & Terra numeratæ cum medijs , seu instrumentis , quæ regulariter ponuntur in vsu , hic assignantur . Geomantia , Hidromantia , Aeromantia , Piromantia , Onomantia , Chiromantia , & Necromantia , Sortilegia omnia facta per taxilorum , granorum , triticeorum , aut fabarum iactum . Item augurium , auspicium vana obseruatio , aliquando cum actu idolatriæ . Sortilegia ad inueniendos thesauros , vel sciendum occulta , vel alia facienda per incantationes , veneficia , circulos , & diabolicos characteres : per inuocationem dæmonum (quos

consulunt , & à quibus responsa petunt , aut accipiunt) per precum effusionem , thuris , aut aliarum rerum suffimenta , aut fumigationes . vel per sacrificia , accensionem candelarum , eidem dæmoni facta . vel per rerum sacrarum , sacramentorum , vel sacramentalium abusum . vel per eiusdem dæmonis adorationem , genuflexionem , cultum , venerationem , obsequium . per fabricationem anuli , aut phialæ ad alligandos in eis (vt putant dæmones) vt responsa ab illis habeant , &c.

Item responsa petentes à corporibus obsessis , vel lymphaticis , aut phanaticis mulieribus . Vel in phialis aquæ plenis , aut in speculo cum candelis accensis , & benedictis , sub inuocatione Angeli Sancti , & albi , adorant dæmonem . vel in vnguibus , aut palma manus , aliquando oleo peruncta , ab eo petunt , vt spectra , & apparentes , seu fantasticas visiones , sibi ostendat . *ibid. §. 1.*

Hæc omnia cum expressa inuocatione , & pactione dæmonis , aliquando fiunt , aliquando verò cum tacita . *ibid. §. 1.*

Item diuinatio per Astrologiam iudiciariam , circa actus hominum liberos . *ibid. §. 2.*

Omnes præfatæ diuinatoriæ artes , & quæcumque aliæ similes , damnatæ sunt . *ibid. §. 3.*

Qui eas exercent , vel quouis modo in eis se intromittunt , iurisdictioni Inquisitorum sunt subiecti ; licet illi protestentur se non affirmare certò ea , quæ prædicunt .

Vide , *Astrologi .* Vide , *Dæmones .* Vide , *Diuinatio .* Vide , *Malefici .* Vide , *Mulieres sage .* Vide , *Sortilegi .*

Magister .

Magister falsò appellatur ille , cuius doctrina non tenetur . *Hormisdæ ep. 7.*

Magister Theologiæ in qualibet Cathedrali constituatur , & de præbenda prouideatur . *de Magistris cap. Quia nonnulli , & cap. fin. Conc. Colon. 2. par. 12. c. 3.* Munus eius , & obligatio , qualis est . *ibid.* Vide , *Theologus .*

Magister constitui debet in qualibet Cathedrali , qui doceat pauperes , & clericos , & prouideatur de vna præbenda . *ibid. c. Quia nonnulli . Conc. Later. 3. c. 18.*

Magistri linguarum Hebraicæ , Arabicæ , & Caldaicæ , in Studijs generalibus tenendi , qui eas doceant . *Clement. de Magistris cap. 1. Quomodo prouidendi de salario , ib. concil. Colon. 2. par. 12. c. 3.*

Magistri Scholarum petentes licentiam docendi , nihil debent soluere , alias restituatur , si quid soluitur . *Conc. Later. 3. cap. 18. & in append. tit. de simonia c. 16. & 17. & qui exigunt , priuantur beneficio . ibid. De Magistris cap. Prohibens . & cap. Quanto .*

Magistri scholarum , quæ tenentur docere discipulos . *Leo X. constit. 7. Superne .*

Magistri scholarum impediri non possunt , ne doceant . *Conc. Later. 3. vbi supra , sub eadem pœna . & de Magistris c. Quanto .* Vide , *Schola .*

Magisterij gradus , & ritus est Christianus , non gentilis . *concil. Constantien. contra art. 29. Vvicleff.*

Magistri scholarum admitti non possunt , nisi prius de fide , & moribus examinati reperiantur idonei : & hoc faciendum est , etiam si tales Magistri sint conducti à Magistratu Ciuitatis , &c. *Conc. Colon. 3. tit. Quo ad instituendum c. 1.*

Magistri , & Doctores in Theologia creari possunt in Studio Bononiensi . & modus , ac ritus examinandi , & dandi gradum . *Innoc. 6. constit. 2. Quasi lignum .*

Magistri de Ordine Sancti Augustini in Capitulis Generalibus creandi , duo pro qualibet Prouincia . Quomodo examinandi , &c. *Gregorius 13. constit. 83. Dominicum .* Vide , *Fratres S. Augustini .*

Magistri aliarum Religionum . Vide , *de singulis Religionibus .* Magister Cæremoniarum . Vide , *Cæremoniarum Magister .*

Magister Militiæ .

Magister Magnus Equitum S. Ioannis Ierosolymitani , quomodo eligendus . *Vrbani 8. constit. 89. In specula . per §. 13.*

Magistri præfati eligendi cæremoniale , approbat *Vrbani 8. in ap-*

in append. constit. 24. Militantis. cum formula eligendi. ibid. Vide, Equites.

Magistri Magni aliarum Militiarum, qui sunt, & quomodo eliguntur. Vide, Equites N. & N.

Magister Ceremoniarum.

Magister Ceremoniarum Cappelle Papæ, qui seruiuit in Conclau, gaudet priuilegio Conclauistarum. Clemens 8. const. 16. Equitati. §. 4.

Magistro Ceremoniarum Papæ, quid dandum à Cardinalibus nouiter promotis, etiam si Romam non venerint. & in morte Cardinalium, quid eis ab hæredibus soluendum. Paulus V. const. 117. Fides, & diligentia.

Vide, Ceremoniarum Magister. Vide, Cappella Papalis.

Magistri, & Præceptores hospitalium.

Magistri, & præceptores quicumque hospitalium, sub nomine Sancti Spiritus subduntur Magno Magistro Sancti Spiritus in Saxia Urbis Romæ. Sixtus IV. const. 12. Etsi Vniuersis. Vide, Hospitalia. Vide, Equites. Vide, Militia.

Magistri Viarum Urbis Romæ.

Vide, Roma.

Magnus Dux. Magnus Magister.

Vide, Dux Magnus. Vide, Magister. Vide, Equites N. & N.

Magistratus.

Magistratus timendi, & honorandi. Lib. 7. const. Apost. c. 17.

Maiestas.

Maiestatis læsæ authores, quomodo puniendi. 6. q. 1. cap. Si quis cum Militibus. Vide, Ledere.

Maiores.

Maior non potest, nec iudicari, nec accusari à minore. 6. q. 1. cap. Omnes vero, & c. Beatus. Nicolaus 1. ep. 8. Sixtus II. ep. 7. Marcellus ep. 2. Iulius I. ep. 1. & 2. c. 28. Vide, Inferior. Vide, Minor.

Maior non potest ab ullo accusari, nisi accusans probet se esse irreprehensibilem. Iulius I. ep. 2. c. 20. 2. q. 7. cap. Criminationes. Vide, Accusari quis non potest.

Maior accusari non potest à suspectis. Iul. I. ep. 2. c. 20.

Maiorum instituta sunt lex, deficiente lege. Dist. 11. c. In his. Vide, Leges.

Maior censetur, qui prius est ordinatus. de Maiorit. & obed. capit. 1.

Maior pars.

Maior pars non intelligitur respectu minoris, sed Capituli. de elect. c. In genesi. Vide, Electio. Vide, Capitulum.

Maior pars debet esse sanior; alias non sufficit ad electionem. De elect. & c. cap. Ecclesia vestra. Vide, Electio.

Maior pars Capituli, & Collegiatae, concludit. De his, quæ fiunt, & c. c. 1. Vide, Capitulum.

Maior circa alia.

Maior 25. annorum, fieri potest procurator adiudicia. De Procuratoribus in 6. c. Qui generaliter. §. Licet.

Maior 14. annis per se, & per alios, potest defendere causam spirituales. De iudicijs in 6. c. fin.

Maior circa matrimonia in maribus est 14. annorum, in foeminis est 12. minor vero, infra hanc ætatem. de desponsat. impuberum c. fin.

Maior pro delicto homicidij in statu Ecclesiæ reputatur, qui habet annos 20. Iulius II. const. 24. Fide digna. Vide, Homicida.

Maior inuitus contrahens cum minori, non debet expectare minorem, ut perueniat ad ætatem. Sed potest cum alio contrahere. De desponsatione impuberum, cap. Ex literis. Vide, Matrimonia.

Maius semper continet minus. De regulis iuris in 6. reg. 35. Maior censetur, qui prius est ordinatus. De maiorit. & obed. capit. 1.

Maiora consentur negata, cui negata sunt minora. de sent. excomm. c. Cum illorum.

Maior Ecclesia est Cathedralis. de verbor. signif. c. Venerabili.

Maior domus Ecclesiæ.

Vide, Vice-Dominus.

Maiorica Insula.

Maioricarum Episcopi, quas, & à quibus accipere possunt procuraciones, seu expensas in visitatione. Extra, de censibus cap. Vas electionis.

Malum. Mala. Mali.

Malum difficilius credendum. Zosimus ep. 3.

Malum non impediens, existimatur consentire. Post ep. Anastasij II. Greg. 1. li. 9. ex regest. ep. 64. Conc. Later. sub Martino 1. consultat. 2. Faelix 4. ep. 3. Damasus ep. 4. dist. 83. c. Error. cap. Quid enim. c. Consentire. cap. Nihil. Dist. 86. cap. Facientis. 2. q. 7. c. Negligere, & cap. Sancta.

Mala non corrigens, qui potest, committit. 23. q. 8. cap. Præterea.

Malum minus de duobus eligendum, si necessitas urget. concil. Tolet. 8. cap. 2. Dist. 13. cap. Duo sunt. 22. q. 4. c. Non solum.

De malis glorians Episcopus, est miserrimus. Dist. 83. cap. Nihil illo.

Malum sibi inferre nemo potest; & faciens, quomodo est puniendus. Conc. Toletan. 16. cap. 4. Vide, Desperatus. 23. q. 5. c. Tu dixisti. c. Non est nostrum. & cap. Si non licet. Vbi multa de hoc argumento habes.

Mala nocentium non maculant innocentes. 23. q. 4. c. Quam magnum.

Mala sunt punienda, licet bonis proficere videantur. 23. q. 5. cap. Relegentes.

Mali alterius causa, etiam mortis non semper est reus illius, sed quando. 23. q. 5. cap. Cum homo.

Malum suadens est persecutor. ibid. cap. Non vos hominum.

Malè acquisita, aliquando possunt benè expendi. 14. q. 5. cap. Non sanè.

Per malum ministrum, accipiuntur etiam dona, si fides habeatur. 1. q. 1. c. Christus. Vide, Minister. Vide, Sacerdos. Vide, Sacramentorum ministri.

Malum sibi inferre nemo potest, non mortem, &c. quocumque prætextu. 23. q. 5. c. Si non licet. cap. Tu dixisti. c. Non est nostrum. c. Placuit. Vide, Occidere.

Mali possunt lucrari bonos. 1. q. 1. c. Spiritus Sanctus.

Mali tolerandi sunt, licet à Deo sint damnati. 2. q. 1. c. Vnus ex vobis.

Mali à bonis non possunt totaliter in hac vita separari. 1. q. 3. cap. Nolite recedere. 23. q. 4. cap. Quantum, & cap. Hec autem.

Mali ab Ecclesia non debent defendi. 14. q. 6. cap. Hi qui in furtis.

Ecclesia pro malis potest intercedere. ibid.

Mali, pro pace, aliquando tolerandi sunt. 23. q. 4. cap. Tu bonus. cap. Tolerandi. cap. Quid ergo. & cap. Ecce inquit.

Malis se sociat, qui eis fauet, vel potens, eos non corrigit. ibid. cap. Ita planè.

Mali fugiendi. 23. q. 4. cap. A malis.

Mali, quos Ecclesia non expellit, tolerandi sunt. ibid. c. Fortè in populo.

Mali quidam puniendi, quidam tolerandi. 23. q. 4. c. Quidam vero. c. Ipsa pietas, & c. Quod Christus.

Mali ex Dei iudicio, obdurantur in flagellis. 23. q. 4. c. *Nabuchodonosor*, & cap. *Vasis iræ*.

Mali cogendi ad bonum medicinali seueritate. 23. q. 4. c. *Quid faciet*, & cap. ult. q. 6. cap. *Schismatici dicunt*. & c. *Quod errauerat*.

Mali per Ecclesiam debent pati persecutionem. 23. q. 4. cap. *Quis nos*. & cap. *Mali sunt*. q. 5. cap. *Vnum*, & c. *Si vos contra*.

Mali ad bonum cogendi sunt. *ibid.*

Mali non occidendi, sed flagellis potius emendandi. 23. q. 5. cap. *Circumcelliones*, & c. *Pœna illorum*.

Mali à superioribus bonis corripiendi sunt. 23. q. 5. c. *Si vos contra*.

Mali pellendi sunt ab Ecclesia. 24. q. 3. c. *Resecanda*.

Mala reuocare, sapientis est. 22. q. 4. cap. *Disinitio*.

Malis non resistens, fauet impietati. 23. q. 3. c. *Qui potest*, & cap. ult. Vide supra, *Malum non impediens*.

Malorum correctione, Deus placatur. 23. q. 4. c. *Si quos igitur*.

Malorum delicta, licet profint bonis, adhuc sunt punienda. 23. q. 5. cap. *Relegentes*.

Malos puniens, est minister Dei. 23. q. 5. c. *Qui malos*.

Mali, qui non possunt puniri per Ecclesiam, puniendi sunt per potestatem sæcularem. 23. q. 5. cap. *Principes*. c. *Res autem*. & cap. *Incestuosi*.

Mali habentes prosperitatem in hoc mundo, in alia vita grauius punientur. *De pœnit. dist. 3. cap. 48. Quid ergo*.

Mali patientes in hoc mundo, tolerabilius patientur in alio. *De pœnit. dist. 3. cap. ult.*

Mali etiam sunt ministri Sacramentorum validi; quia Deus per eos operatur. *de consecr. dist. 4. per totam*. 1. q. 1. cap. *Christus*. Vide, *Ministri*. Vide, *Sacramenta*.

Malorum societas, purgatio bonorum est. *Gregorius 1. lib. 9. ex regeſt. ep. 39.*

Mali damnantur, non quia boni esse non potuerunt, sed quia boni esse noluerunt, & suo vitio in massa damnationis, vel in vitio originali, vel actuali permanserunt. *Concil. Valenti. 2. cap. 2.*

Malus semper, præsumitur malus. *de regulis iuris in 6. reg. 8.*

Malum exemplum, seu scandalum nulli dandum. *Dist. 14. c. Quod ait*. Vide, *Scandalum*.

Male ablata, quomodo, & cui restituenda. Vide, *Restitutio*.

Malitia. Mala fides.

Malitia, nulli debet patrocinari. *De dolo, & contumacia. cap. Ex literis.*

Malæ fidei possessor, numquam præscribit. *De regulis iuris in 6. reg. 2.*

Maledicere. Maledicens. Maledictio, &c.

Maledicunt aliquando Sancti, sed zelo iustitiæ. 24. q. 3. cap. *Qui negligunt*.

Maledictio Dei est signum demeriti, non autem maledictio hominis. 24. q. 3. cap. *Deus quando*.

Maledicentes solo ore, labiorum immunditia inquinantur. 24. q. 3. cap. *Qui negligunt*.

Maledicta aliorum timenda non sunt, si adfit bona conscientia. 11. q. 3. cap. *In cunctis*. cap. *Inter verba*, & c. *Non sunt*.

Maledictus iniuste, meretur premium. *ibid. c. Qui iustus*.

Maledicens Christum, vel Beatam Virginem, qua pœna puniendus, prima vice, & qua secunda, & tertia ex *P4 V. const. 5. Cum primum*. Vide, *Blasphemia*. Vide, *Christus*.

Malefacta.

Malefacta à prædecessore corrigenda sunt à successore. 35. q. 9. cap. *Loci*, & cap. *Quod*.

Malefici. Maleficiati. Maleficium.

Malefici excommunicandi sunt. *Concil. Roman. 4. sub Damaso c. 4. Leo 4. ep. 2.*

Maleficia exercentes, per quinquennium pœnitere debent. *Conc. Ancir. c. 23.*

Maleficus occidens aliquem maleficio, neque in fine recipiendus est ad communionem. *Conc. Elibert. c. 6.*

Malefici procurantes malum hominibus, animalibus, terris, frugibus, impediens copulam inter coniuges, vel similia facientes per Inquisitores puniendi, & quomodo. *Innoc. 8. const. 1. Summis*.

Malefici per Episcopos puniendi. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 13. & per Inquisitores. Innocent. 8. const. 1. Summis*.

Malefici pactum facientes cum diabolo, quomodo puniendi. Vide, *Pactum*, & c.

Maleficia, seu Magias exercentes vsque ad exitum, excommunicandi sunt. *Conc. Regiaticinum c. 25. Ipso facto excommunicatos dixit. Conc. Sabin. c. 25.*

Maleficia exercentes per Episcopos à suis territorijs expellantur. *Post Conc. Anciranum*.

Malefici pactum facientes cum diabolo, apostatando à fide, si sequitur mors alicuius curiæ sæculari tradendi, etiam prima vice. Si mors non sequitur, sed vel infirmitas, vel diuortium, vel impotentia generandi, vel damnum in frugibus, vel alijs: muro perpetuo in carcere S. Officij sunt claudendi. *Gregorius 15. const. 46. Omnipotentis*.

Vide, *Dæmones*. Vide, *Incantatores*. Vide, *Magi*. Vide, *Sortilegi*.

Maleficiati.

Maleficiati coniuges, quando possunt separari, & cum alijs contrahere (ante consummatum matrimonium) & circa alias nuptias, quomodo debent se gerere. 33. q. 1. cap. *Si per sortiarias*.

Mancipia.

Mancipia Christiana, non possunt à Catholicis vendi Iudæis. *Concil. Toler. 10. c. 7.*

Mancipia Ecclesiæ non possunt permutari, nisi ab libertatem. *De rerum permutat. c. Mancipia*, & c. *Iniustum*.

Mancipia Christiana empta à Iudæis, redimenda per Catholicos. *Dist. 54. c. Mancipia*.

Mancipia in terris Christianorum degentia, tenentur soluere tributum. *Zacharias ep. 12.*

Mancipia Christiana reperta inter Turcas, quomodo dimittenda à Christianis. Vide, *Christiani*. Vide, *Sclau*. Vide, *Iudæi*. Vide, *Serui*.

Mandans. Mandatum. Mandatarius.

Mandans vulnerari aliquem, licet protestetur cum mandatario ne occidat, si hic excedit mandatum, occidendo, ille mandans fit irregularis. *de homicidio, &c. in 6. c. fin.*

Mandantes occidi, capi, vulnerari, &c. ecclesiasticos, qui sententiam excommunicationis, interdicti, &c. protulerunt, quas pœnas incurrunt. Vide, *Excommunicationes*. Vide, *Ecclesiasticos persequentes*. Vide, *Clericos persequentes*.

Mandatum Papæ, per eius mortem non expirat, si res non est integra. *Honorius 3. ex Cirone, de off. & potest. Ind. delegat. cap. 1.*

Mandatum de pedum ablutione, in Ecclesia obseruandum. Vide, *Ablutio pedum*.

Mandatum ad constituendum procuratorem, quomodo faciendum. Vide, *Procurator*.

Mandata de prouidendo, seu gratiæ expectatiuæ, nulli possunt concedi. *Conc. Trident. sess. 24. de resor. c. 19. Vide, Expectatiuæ*. Vide, *Gratia*. Vide, *Beneficia vacatura*.

Mandata Dei, non sunt impossibilia. Vide, *Deus*. Vide, *Præcepta*.

Mandata in Vrbe, non possunt à mandatarijs de nocte exequi, nisi sit suspitio de fuga, & pœna contrafacientium. *Sixtus V. const. 72. In sublimi. §. 35.*

Mandatarij Curiæ Gubernatoris Romæ, ad quid tenentur. *ibid.* Quomodo debent referre, & alia ad id spectantia. *Sixtus V. ibidem*.

Mandariorum merces Romæ, quæ nam sit. *Pius IV. const. 58. cum ab ipso.* Eorum officium, obligationes, & merces in Vrbe. *Paulus V. const. 71. tit. de Cursoribus, &c.*

Manducare.

Manducari, quomodo debet Christus. *de consecr. dist. 2. cap. Quid est.*

Manducat Christum, qui credit in eum. *ibid. c. Vt quid paras.*

Manichæi.

Manichæi omni sollicitudine fugandi sunt. *Anast. I. ep. 1. c. 3.* Manichæorum hæresim sequens, damnatur à *Conc. Gangren. dist. 30. c. 17. & Conc. Rom. 1. sub Leone I.*

Manifestum. Manifestans.

Manifesta (id est euidencia) possunt iudicari sine accusatione. *2. q. 1. c. manifesta. c. quæ Lothar. c. scelus. & c. de manifesta.* Manifestum crimen dicitur illud, quod, vel per confessionem, vel legitimam probationem, vel facti euidenciam, ita est notum, vt nulla possit tergiversatione celari. *de verbor. signif. cap. cum olim.*

Manifesta peccata, non debent purgari occultè. *de pœnit. & remiss. cap. 1.*

Manifestante aliquo suum crimen soli Episcopo, si ille non vult, alijs, vel in iudicio, illud manifestare, non potest Episcopus ab illo se separare; & si se separat, alij non communicent cum illo. *6. q. 2. cap. Si tantum, & cap. fin. concil. Vormatien. 1. c. 8.*

Manifesta, seu prouocatorij libelli, vt duellum, prohibentur. *Clem. 8. const. 11. Illius. §. 6.* Talia scribentes, dictantes, portantes, affligentes, diuulgantes, dantes ad id auxilium, fauorem, &c. etiam effectum non secuto, vel etiam ijs libellis non diuulgatis, eidem pœnæ subiacent. *ibid.*

Vide, *duellum.* Vide, *delictum, in fine.*

Manus impositio.

Manus impositio dicitur Sacramentum Confirmationis. *de consecr. dist. 5. c. Omnes fideles. cap. de his verò. cap. Manus quoque. & c. Vt Episcopi. Concil. Aquisgranense 3. p. 3. c. 5. Eusebius epist. 3.*

Manus impositio, quæ prius fiebat per Apostolos in confirmatione, modo fit per Vnctionem Chrismatis, factam ab Episcopo. *de sacra Vnct. c. vn. §. Per Frontis.*

Manus impositione, & Chrismatis Vnctione, recipiendos esse hæreticos, statuit *Syluest. in Conc. Rom. 3. id est, Absolutione.*

Manus impositio dicitur, etiam absolutio, & cum ea recipiendi sunt hæretici, & eam laici exercere non possunt. *Lib. 2. const. Apost. c. 41. & 43. Lib. 3. c. 10. Syriacus ep. 4. cap. 8. Innoc. I. ep. 2. c. 8. Conc. Laodic. c. 19. de consecr. dist. 4. cap. Ab antiqua. 26. q. 6. c. Qui recedunt. Conc. Colon. 2. p. 3. c. 39. Conc. Arelat. 2. c. 17. Conc. carthag. 3. c. 32. Carthag. 4. c. 78. Conc. Afric. c. 24.*

Manus impositione, danda est absolutio. *conc. Carthag. 4. c. 78.* Manus impositio dicitur etiam oratio, quæ recitatur super infirmos, & energumenos, quia manus eis applicabantur. *1. quæst. 1. cap. manus impositio. concil. Carthagin. 4. cap. 90. Innoc. I. ep. 1. c. 6.*

Manuum impositione, ordinantur clerici. *conc. Laodic. c. 4.* Manuum impositio in ordinatione Diaconi, & Presbyteri fit, dum recitatur benedictio, seu forma. *De Sacrament. non iterandis cap. vlt.*

Si manuum impositio omittitur per errorem, non iteratur ordinatio, sed suppletur impositio tempore statuto ordinationum. *ibid.*

Mansus.

Mansus vnus (id est quædam terræ quantitas) cuilibet clerico assignandus. *de censib. c. 1. conc. Vorm. 1. c. 50. metense 1. c. 2. 23. q. 8. c. Sancitum.*

Mansus est ager, duodecim iugerum. *conc. Vormat. 1. c. 50.*

Mansionarius.

Mansionarij in Choro, totum Chori pondus in seruitio subire debent. *Conc. Mediolanens. 1. par. 2. tit. de officio Mansionarij.* Ad Lectorile accedere debent, vt cantent Antiphonas, Responsorias, &c. alia. In Festis, & alijs diebus, quando est opus, indui debent pluuiialibus, nisi alij sint notati pro hoc munere. Si deficiunt in suo officio, priuandi sunt distributione, & alij à Chori Præfecto substituantur in munere. *ibid.*

Mansionarij per Magistrum Cæremoniarum subleuandi sunt ab aliquibus oneribus. Non dicant Missam priuatam, dum in Choro fiunt officia, nisi ob necessitatem. *ibid.*

Mansionarij stipendium habeant honestum, & distributiones. *ibidem.*

Ex Mansionarijs duo per hebdomadam circulariter deligendi. Vnus eorum officium ordiatur, & prosequatur in medio Chori, vel vbi est Lectorile, quod in ea parte debet esse vbi est ipse mansionarius, & canat quando est necessarium, Alter verò Psalmorum, & Antiphonarum tonos instituat pro tempore & legat quando legenda sunt Antiphonæ. In Festis Antiphonas Canonicis insinuet præcantando. ante ingressum aliorum ad Chorum libros præparat. missam inueniat, &c. alia. *ibid.*

Manumissio. Manumissi.

Manumissio seruorum, qui clerici futuri sunt facienda est in Ecclesia. *Conc. Tolet. 1. c. 13.*

Manumissio serui ab Episcopo, quando fieri potest. *12. q. 2. c. Episcopus, & c. questionem.*

Manumissio omnis fiat in Ecclesia, si sit pro remedio animæ. *Post Conc. Tolet. 1. c. 14. Conc. Afric. c. 31. & 49.*

Manumissionis forma, quæ est. *Post Conc. Tolet. 1. c. 15.*

Manumissi, & Ecclesiæ commendati non possunt in seruitutem iterum redigi, & redigens, est excommunicandus. *Conc. Arausic. 1. c. 7.*

Aliquando manumissi ab Ecclesia, tenentur ad eam redire. *12. quæst. 2. cap. Liberti.*

Vide, *Liberti.* Vide, *Serui.*

S. Marcus.

Sanctus Marcus missus fuit in Alexandriam à Sancto Petro. *Gregor. I. lib. 5. epist. 60.*

Maresciallus Rome.

Marescialli Urbis iurisdicção præscribitur à *Iulio II. constit. 24. Fide digna.* Potest præuenire Gubernatorem in causis. Deputare debet iudicem pro causis, qui iudex non possit ultra duos annos durare, & in fine cuiuslibet anni indicari debet. à Maresciallo datur appellatio ad Auditorem Cameræ. *ibid.*

Margarita.

B. Margaritæ de Cortona Officium potest recitari ab omnibus Religiosis S. Francisci, vtriusque sexus. *Vrbani 8. constitut. 8. Cælestis aquæ.*

Maria Virgo Mater Dei.

Maria fuit Virgo ante, & post partum. *Concil. Ephesin. in ep. Cyrilli ad Ioannem Antiochen. Extra, de Reliquijs, & venerat. Sanctior. cap. cum præcelsa.*

Maria Virgo, dicitur Ancilla Domini, quia creatura est vni-geniti Dei. *Gregor. I. lib. 9. ex regest. ep. 61.* Dicitur Mater Domini, quia in eius visceribus ex Spiritu Sancto Filius Dei factus est homo. *ibid.*

Maria virgo est honoranda super omnem humanam creaturam. *Martin. I. epist. 14.*

Maria virgo verum fecit matrimonium cum Sancto Ioseph. *27. q. 2. cap. Beata Maria. & cap. Coniux.* Sed sine animo coeundi. *ibid.*

Maria virgo est sponſa, tamen dicitur coniux, & quare. 27. q. 2. c. *Prusquam*.
 Maria virgo non fuit cognita à Sancto Ioseph. 27. q. 2. cap. *Si enim*. & c. *Sic quippe*.
 Maria virgo, vxor etiam S. Ioseph vocatur, & quare. *ibid.* cap. *inuenta*.
 Maria virgo, Deipara fuit. Sic non credens, est anathema. *Concil. Rom. 3. sub Damaso. Conc. Ephesin. 1. in epist. Cyrilli ad Monachos Egypti*.
 Maria virgo non solum Deum genuit; nec solum hominem; sed Deum hominem. *conc. Ephesin. in epist. Cyrilli ad Monachos Egypti*.
 Maria virgo non fuit vt canalis, per quem descendit Christus. id asserens est anathema. *conc. Roman. 3. sub Damaso*.
 Maria virgo est verè Mater Dei. *concil. Ephesin. in Anathematismo 1. Cyrilli*, dicenda est *Theotocos*, id est Mater Dei. *conc. calcedon. act. 5. conc. constantinop. 2. c. 6. concil. Later. sub Martino 1. consult. 5. c. 3.*
 Maria virgo non egebat legalibus sacrificijs, & expiationibus. *conc. Ephesin. in ep. Cyrilli ad Reginas*.
 Maria virgo est aduocata peccatorum. *Greg. 7. lib. 1. ep. 47.*
 Mariæ Virginis Officium paruum reformatum approbatur à *Pio V. const. 122. Superni*. Illud recitantes Indulgentias lucrantur. *ibid.*
 Officium vulgare Beatæ Mariæ Virginis, non potest recitari. *Pius V. ibid.*
 Beata Maria Virgo fuit immunis à peccatis omnibus actualibus, etiam venialibus. *conc. Frid. sess. 6. can. 23.*
 Beatæ Mariæ Virginis Officium quolibet Sabbatho recitandum esse à fidelibus statuit. *conc. claramont.*
 Mariæ Virginis Conceptio, & quomodo de ea loquendum. Vide, *conceptio*.
 Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis Festum 21. Nouembris, sub ritu duplici celebrandum statuit *Sixtus V. constitut. 7. Intemerata*.
 Visitationis Festum instituit *Bonifacius IX. const. 1. Superni*.
 Mariæ virginitatem, aut maternitatem negantes, si non fuerint delati, vel inquisiti, & resipiscunt, possunt cum abiuratione absolui ab Inquisitore. Obstinati vero, vel inquisiti, in posterum puniendi vt relapsi, & curiæ sæculari tradendi sunt. *Paulus 4. const. 4. cum quorundam. & Clem. 8. const. 97. Dominici*. Vide, *Negare*.
 Beatæ Mariæ Virginis Psalterium, quod constat ex 150. Aue Maria, recitari concessit *Sixtus IV.* ad instantiam Ducis Britanniae. & concedit pro illo multas Indulgentias. *constitut. 18. Ea quæ*.
 Mariam Virginem blasphemantes. Vide, *Blasphemare*.

S. Mariæ Maioris Ecclesia Roma.

S. Mariæ Maioris beneficia, præbendæ, dignitates, & canonicatus, Papæ sunt reseruata. *Vrbani. 8. constit. 6. Sanctissimus c. 8.*
 Vide, *cappella*. Vide, *canonici*. Vide, *capitulum*. Vide, *Archipresbyter*. Vide, *Basilica*.

Maritus.

Maritus consentiens adulterio vxoris, nec in fine communicet. *conc. Elibertin. c. 70.*
 Maritus deprehendens vxorem in adulterio, consulendus ne ea viuente, aliam ducat. *conc. Arelat. 1. c. 10.*
 Marito accusanti vxorem de adulterio magis credendum est, quàm alteri. *De adulterijs. c. Maritis*.
 Maritus non potest ob adulterium accusare, vel dimittere vxorem, si ipse est adulter. *ibid. c. Intelleximus*.
 Maritus circa vxorem adulteram. Vide, *Vir*.
 Maritus vxoris adulteræ non potest fieri clericus. *conc. Neocesariensis. cap. 8.*
 Maritus accipiens duas vxores, excommunicetur vsque ad mortem. *Conc. Lucens. 2. c. 79.*
 Maritus inuita vxore non potest fieri religiosus. & si fit, redire debet ad vxorem. *Greg. 1. lib. 9. ex regist. ep. 44.*
 Maritus non potest concubere cum vxore, donec puer abla-

ctetur. *Gregor. 1. lib. 12. epist. 31. c. 10. dist. 5. c. Ad eius*.
 Si maritus post matrimonium facit se seruum, non proinde vxor euadit serua. 29. q. 2. c. *Perlatum*.
 Maritus post mortem vxoris potest aliam ducere, sed non repudiatam. 27. q. 2. cap. *Additur*.
 Maritus qui probat, quod vxor ob adulterium tentauit illum occidere, potest eam dimittere. 31. q. 1. c. *Si qua mulier*.
 Maritus non potest prodigere bona vxoris. *De consuetud. cap. Ex parte vestra*.
 Marito dicenti se cognouisse vxorem, non creditur, si hæc probat se esse virginem, ex inspectione corporis ipsius facta per matronas. *De probationibus c. Proposuiſti*.
 Maritus iurans non accusare vxorem, quando tenetur. Vide, *Iuramentum, iurare, & c.*
 Maritus donans vxori rem aliquam, domum, &c. propter nuptias, si vendit rem illam cum consensu vxoris, est valida venditio. *De emptione, & venditione. c. Peruenit ad nos*.
 Mariti bona intelliguntur obligata pro dote vxoris. *de pignoribus c. Ex literis*. Vide, *Dos*.
 Maritus fieri potest Episcopus, si vxor velamen monialium accipiat, & continentiam profiteatur. *De conuers. coniug. cap. Sanè*.
 Maritus potest ad sacros ordines promoueri, si vxor profiteatur continentiam. *ibid. cap. coniugatus*.
 Maritus religiosus reuocari non potest ab vxore adultera. *ibid. cap. constitutus*.
 Maritus potest religionem intrare, dummodo vxor fiat monialis, vel profiteatur continentiam. *Greg. 1. lib. 5. ep. 49. de conuersione coniugatorum c. 1. c. cum sis, & c. Vxoratus*.
 Maritus ingressus religionem ex vxoris consensu, & professus, non potest ab ea reuocari. *ibid. cap. Veniens ad præsentiam*.
 Maritus, qui per merum extorsit consensum ab vxore, potest à religione reuocari, maximè si ad sæculum redijt. *ibidem. cap. Accedens*.
 Maritus professus religionem inuita vxore, & ab ea reuocatus exiens, ipsa mortua, non tenetur iterum redire ad religionem. sed non potest alteram vxorem ducere, & si ducit non potest petere debitum, sed tenetur reddere. *De conuers. coniugator. cap. Quidam*.
 Maritus separatus ab vxore per iudicis sententiam, si eam reassumit, vt concubinam, vltimo supplicio puniatur. *Sixtus V. const. 46. Ad compescendam*.
 Idem statuit de marito, qui facta separatione, cum scortis, vel alijs impudicè viuunt.
 Vide, *Coniuges*. Vide, *Diuortium*. Vide, *Dos*. Vide, *Matrimonium*. Vide, *Torus*. Vide, *Vir*.

Maronita.

Maronitarum collegium. Vide, *Colleg. Maronitarum*.
 Maronitarum Patriarchæ Antiocheno conceditur facultas benedicendi populis Maronitis nomine Papæ. *Paulus V. const. 77. Quoniam*.

S. Martha.

S. Marthæ monasterium in Vrbe, quam iurisdictionem habet. *Greg. XIV. const. 12. Salutem*.

Martyr. Martyrium. Martyrologium.

Martyrum passionēs, & gesta legi possunt in Ecclesia. *Conc. Afric. cap. 13.*
 Martyrum commemorationes, & solemnitates despiciens, est anathema. *Conc. Gangrense c. 20.*
 Martyr dicendus, qui pro Deo occiditur. *Lib. 5. const. Apost. c. 1. Greg. 1. lib. 2. ep. 36.*
 Martyr esse non potest, qui non est in Ecclesia, seu est hæreticus. *Pelagius II. ep. 6. de hæret. cap. Firmissimè*.
 Martyres omni honore colendi. *Lib. 5. const. Apost. c. 7.*
 Martyrum cœmeteria Psalmis, & missis frequentanda. *Lib. 6. constit. Apostol. c. ult.*
 Martyrum sepulchra, & memoriæ honorari debent. *concil. Carthag. 1. cap. 2.*

Martyres venerandi, & super eorum corpora missæ sunt dicendæ. *Felix I. ep. 2.*
 Martyrium supplet baptismum fluminis. Vide, *Sanguis.*
 Martyribus auxilium omnē præstandum, etiam cum periculo vitæ. *Lib. 5. const. Apostol. c. 3.*
 Martyrium non facit pœna, sed causa. *Greg. I. l. 2. ep. 36.*
 Martyrium patiens, ut eius reliquæ celebrentur, aut venerentur, perfidus est. *1. q. 1. c. Video quantum.*
 Martyrum natalitia (olim) non celebranda in quadragesima. *33. q. 4. cap. Non licet.*
 Martyrum vigiliæ ab omnibus, etiam priuilegiatis in necessitate communi obsidionis, &c. hæreticorum persequentium, obseruandæ sunt. *Gregor. I. l. 3. ep. 20.*
 Martyrium hæretico non prodest, si in hæresi moritur. *De hæreticis c. Firmissimè.*
 Martyrologium Romanum in Ecclesijs legendum est. *Greg. I. lib. 7. ep. 29.*

Mater.

Mater occidens Filium, 15. annis pœniteat. Si verò sit pauperula, & id fecit, quia non poterat eum alere, sex annis pœniteat. *Post Concil. Elibertinum cap. 1. Vide, Vxor occidens.*
 Matres occidentes pueros, quomodo puniendæ. *Conc. Moguntinum sub Leone IV. c. 20.*
 Mater occidens filium ex ira, quomodo puniendæ. *Concil. Later. 3. in append. p. 50. c. 12.*
 Matres procurantes abortum, & occidentes filios, ut homicidæ iudicandæ. *Conc. Vornatiens. l. c. 35. Vide, Abortus.*
 Matrem carnaliter cognoscens, anathema est. *33. q. 2. c. Si quis cum matre.*
 Idem de cognoscente matrem spiritualement. *ibid. Vide, Carnalis copula, &c.*
 Matrem occidens, quæ pœnitentia puniendus. *33. qu. 2. c. Latorem. Vide, Occidens.*
 Matre, & filia concubente cum eodem viro ignoranter, possunt nubere cum alijs. Si verò scienter fecerint, numquam nubant. *34. q. 1. c. Si quis cum matre. Conc. Vornat. l. c. 63. Vide, Carnalis copula. Vide, Matrimonia prohibita in pœnam.*
 Mater appellare potest à sententia lata contra filium. *2. q. 6. c. Non solent.*
 Matrem & filiam carnaliter cognoscens, non potest ullam aliam in coniugem accipere, nec aliquam illarum. si accipit dimittat, & sine vxore maneat. *Conc. Vornatiens. l. c. 63. Vide, Carnalis copula.*
 Mater adultera nihil potest dare filijs conceptis ex adulterio, sed hæreditas est filiorum legitimorum. *Ioannes 8. ep. 108. & 109. Vide, Filij illegitimi.*
 Mater, cuius infans ex negligentia eius moritur, Episcopi arbitrio pœniteat. *conc. Triburien. l. c. 37.*
 Mater leuans filium de fonte, siue ex malitia, siue ex ignorantia, non debet separari à viro, nec debitum ei subtrahere, sed alia pœnitentia est ei imponenda. *Conc. Later. 3. in append. tit. De corrigendis filijs. cap. 2. Vide, Vxor. Vide, Matrimon.*
 Mater in necessitate potest filium baptizare sine solutione matrimonij. *Conc. Londinen. l. c. 3.*
 Mater vel pater prostituens filias, ultimo supplicio puniendi. *Sixtus V. const. 46. Ad compescendam.*
 Matris testimonium est suspectum, quando filia petit in virum aliquem se minorem. *De testibus c. Super eo.*
 Matris testimonium ad impediendum matrimonium ratum non consummatum, sufficit. *ibid. cap. Super eo il 2. Secus si agitur de dirimendo consummato. ibid.*
 Mater non potest à filio in testamento priuari portione sibi debita iure naturæ. *De testamen. in 6. c. 1.*
 Vide, *Culpa. Vide, Patrinus.*

Materia Sacramentorum.

Materia Sacramentorum sunt res, quæ applicantur dum Sacramenta conficiuntur. *Eugenius IV. in decr. unionis Armenorum. §. Quinto Ecclesiasticorum.*

Materia Sacramenti Baptismi est aqua naturalis vera, nec refert, an sit calida, vel frigida. *ibid. §. Primum. Vide, Baptismus.*
 Materia Sacramenti Confirmationis est Chrisma confectum ex oleo, & balsamo, benedictum per Episcopum. *ibid. §. Secundum. Vide, Confirmatio.*
 Materia Sacramenti Eucharistiæ est panis triticeus, & vinum de vite, cui ante consecrationem miscenda est modicissima aqua. *ibid. §. Tertium. Vide, Eucharistia.*
 Materia, vel quasi materia Sacramenti pœnitentiæ sunt actus pœnitentis, scilicet, contritio, confessio, & satisfactio. *ibid. §. Quartum. Vide, Pœnitentia sacr.*
 Materia Sacramenti Extremæ Vnctionis est oleum oliuæ per Episcopum benedictum. *ibid. §. Quintum. Vide, Extrema vnctio.*
 Materia Sacramenti Ordinis est illud, per cuius traditionem confertur ordo. *ibid. §. Sextum. Vide, Ordinatio.*

Matrimonij essentia, & institutio, & sacramentum.

Matrimonium est viri, & mulieris per consensum mutuum coniunctio, indiuiduam vite consuetudinem retinens. *27. q. 2. c. Sufficiat. Concil. Mogunt. 4. c. 36. Concil. Trid. sess. 24. cap. unico.*
 Matrimonium contrahitur per verba de præsentī, sponsalia verò per verba de futuro. Vide, *In sequenti titulo. Vide, Sponsalia.*
 Matrimonium fuit institutum in statu innocentie. *de voto in 6. cap. vn. Conc. Senonens. in decret. morum can. 39. Conc. Colon. 2. part. 7. cap. 40. & 41. conc. Trident. sess. 24. c. vn.*
 Matrimonium prius fuit institutum in officium, postea à Christo in Sacramentum. *Conc. Mogunt. 4. c. 36.*
 Matrimonium, ut Sacramentum, à Christo est institutum. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. De sponsalibus cap. 31. & part. 50. cap. 26. Conc. Senon. tit. De Matrim. cap. 10. & in decretis mor. cap. 39. conc. Londinen. 2. cap. 3. conc. Mogunt. 4. c. 36. Conc. colon. 2. part. 7. cap. 40. Eugenius IV. in decr. unionis Armenor. §. Quinto Ecclesiasticorum. conc. Trid. sess. 7. de sacram. can. 1. sess. 24. cap. vn. & can. 1. de sponsa duorum c. 1.*
 Matrimonium non factum secundum Christi leges, est adulterium. *32. q. 2. c. Sicut non omnis.*
 Matrimonij essentia non requirit semper voluntatem coeundi, & sine ea fieri potest ut fecit B. Virgo Maria, sed fieri potest cum solo consensu perpetuæ cohabitationis. *27. q. 2. cap. Omnis res. c. Beata Maria. c. Omne itaque. c. Cum initiatur. c. Coniuges, & c. coniux.*
 Matrimonium non consistit in sola mixtione maris, & feminae. *32. q. 1. c. Non enim.*
 Matrimonium non consistit in solo bono partus. *32. q. 2. cap. Pudor est.*
 Matrimonium desponsatione initiatur, & commixtione perficitur. *27. q. 2. c. cum initiatur. c. Quapropter. c. Si quis desponsata & c. In omni.*
 Matrimonium per consensum est coniunctio spiritualis, per coitum est carnalis. *27. q. 2. c. In omni.*
 Matrimonij vsus immoderatus, quando ignoscitur, & quando non. *32. q. 2. c. Quidquid. Matrimonium damnans, seu execrans, est anathema. conc. Gangren. c. 1. 9. & 10. conc. Bracharen. c. 11.*
 Matrimonium à Deo in paradiso in statu innocentie fuit indissolubile institutum. *De voto in 6. c. vn.*
 Matrimonialis status non est perfectior virginali, vel cælibatu, & contrarium dicens est hæreticus. *conc. Trid. sess. 24. can. 10. Vide, Virginitas.*
 Matrimonij actibus estò licitis, dicitur Spiritum Sanctum non esse præsentem; quare, & quomodo. *32. q. 2. c. connubia. Vide, contractus.*

Matrimonium quò consensu, & quibus verbis fieri debet, & per quem fieri potest.

Matrimonium requirit vtriusque contrahentis consensum, & sine isto numquam est validum, etiam si adsit copula. *10. q. 2.*

q.2. c.1. 27. q.2. c. Sufficiat. cap. Omnis res. cap. cum ini-
tiatur. cap. Coniuges 29. q.2. c. vn. Euaristus ep.1. Nicol. I.
in decret. de matrim. c.3. de sponsalibus, & c. c. Tua fra-
ternitati. Eugenius IV. in decret. unionis Armen. in Con-
cil. Florent. §. Quinto Ecclesiasticorum.

Matrimonium fieri non potest cum inuito, & est nullum. 31.
q.2. c. Si verum. c. De neptis tue, & c. Tua sanctitas.

Olim requirebatur consensus parentum (saltem ad licitè)
31. q.2. c.1. 32. q.2. c. ult.

Præter consensum contrahentium, non requiritur consensus
aliorum, neque parentum, vt validè fiat. Nicolaus I. in
decret. tit. de matrim. c.2. Concil. Turon. 2. c.21. Concil.
Mogunt. 4. c.36. Conc. Trid. sess.24. de refor. matrim. c.1.
Etiam si sit filius familias. *ibid.*

Pater facere non potest matrimonium filij adulti, sine con-
sensu huius. *Post ep.5. Hormisdæ* 31. q.2. cap. Tua sancti-
tas. Potest tamen, si filius non sit adultus, & hic tenetur
obseruare quando venit ad perfectam ætatem, *ibidem* sta-
tuitur. *Et de desponsatione impuberum* c.1.

Licet patris consensus non requiratur ad validitatem, tamen
requiri debet. Concil. Mogunt. 4. c.37.

Vide, *Fily circa parentes.*

Ob patris iuramentum filius, vel filia non potest cogi ad nu-
bendum. 31. q.2. c. Tua sanctitas & cap. de neptis tue.

Matrimonium legitimis verbis, vel alijs signis exprimentibus
consensum, fieri debet. *de sponsalibus*, & c. cap. Tua fra-
ternitati. & cap. cum apud.

Si verbis dubijs fiat ad decipiendum, & copula habeatur, in
foro externo iudicatur validum, sed re vera non est tale.
ibidem.

Matrimonium sic contractum, *ex hoc tempore habeo te in*
meam, est verum matrimonium, & de præsentì. *ibid.*
cap. ex parte.

Si verba contrahentium sint obscura, ad communem sensum
est recurrendum. *ibid.* c. Ex literis.

Matrimonium potest contrahi per Procuratorem. *De Pro-*
curatoribus in 6. c. fin. Sed talis Procurator debet habere
speciale mandatum de hoc. *ibid.* Non potest alium delega-
re. Et si dum contrahit reuocatum erat mandatum, eo
etiam inscio, nullus est contractus. *ibid.*

Matrimonia cum quibus solemnitatibus facienda.

Antequam fiat matrimonium, facienda sunt bandimenta, seu
edicta, vel proclamationes, quibus manifestatur debere fie-
ri, vt videatur, si adsunt impedimenta. Et si ista omittan-
tur, coniuges suspendantur à carnali commercio. Concil.
Rauennat. 2. sub Clem. V. c.19.

Ista bandimenta tria debent esse, & fieri in Ecclesia. Concil.
Lateran. 4. c.51. (denunciato autem impedimento, suspen-
datur celebratio matrimonij, donec decernatur, quid agen-
dum sit. *ibid.*) *de clandestina desponsatione*, cap. cum inhi-
bitio. Concil. Londinen. 1. c.11. Concil. Mogunt. 4. cap.37.
Concil. Colon. 2. par.7. can.44. Conc. Colon. 3. tit. Censura
c.32. Conc. Trident. sess.24. de reform. matrim. c.1. Conc.
Mediol. 1. p.2. tit. Quæ ad Sacram. matrimon. pertinent.
Ex dispensatione Episcopi, quando possunt omitti istæ de-
nunciationes. Trident. *ibid.*

Si necessitas vrgeat, vna proclamatio sufficit, cum dispensa-
tione Episcopi. Conc. Colon. 2. & Trident. *ubi supra.* Si
Parochus procrastinat, & differt proclamationes, punia-
tur. Conc. Mediol. *ubi supra.*

Proclamationes faciendæ sunt in tribus diebus distantibus.
Concil. Colon. 3. *ibid.* c.32. Mogunt. 4. c.37. Tridentin. *ibid.*
c.1. Fieri debent inter missarum solemnità. Trident. *ibid.*
in diebus festis. Trident. *ibid.* In missa, in qua populus est
frequentior. Conc. Mediol. 1. *ubi supra.*

Matrimonia per Ecclesiæ Rectorem coniungi debet. & si
sponsi sint diuersarum Parochiarum, in vtraque facienda
est proclamatio: & vnus cum licentia alterius Parochi co-
niungat. Conc. Colon. 3. tit. Censura c.32.

Si alteri sacerdoti detur licentia coniungendi, fiat in scriptis.
& notetur in libro. Conc. Mediol. 1. *ubi supra.*

Matrimonium sic celebratur: præsentibus sponsis Parochus,

vel alius de licentia eius, vel Ordinarij interrogat eos de
mutuo consensu, quo audito, ait, *Ego vos coniungo in*
matrimonium in nomine Patris, & Filij, & Spiritus San-
cti. Conc. Trid. sess.24. de reform. matrim. c.1.

Matrimonia facienda sunt per nuptiale ministerium. 27. q.2.
cap. cum Societas. & c. Lex diuina.

Matrimonia benedicenda sunt in Ecclesia. Vide, *matrimo-*
nia clandestina. Vide, *Nuptiæ.* Euaristus epist. vn. Ni-
colaus I. ad consulta Bulgar. c.3. in decret. de matrimo-
n. cap.4.

Matrimonia contracturi, & benedictionem accepturi, con-
fessionem faciant peccatorum, & Eucharistiam accipiant.
Concil. Colon. 2. par.7. cap.41. Concil. Trid. sess.24. de re-
form. matrim. cap.1.

Matrimonium secundum etiam validum, & licitum, non be-
nedicitur. Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c.3. Conc. La-
ter. 3. in append. tit. de secundis coniugijs, c.1.

Vide, *Nuptiæ.* Vide, *matrimonia clandestina.*

Matrimonio prohibito assistens Parochus, vel alius, siue sæ-
cularis, siue regularis, per triennium suspenditur ab offi-
cio. Concil. Later. 4. c.51.

In matrimonio celebrando omnia ludicra, & indecentia ca-
uenda. Conc. Senon. in decr. morum cap.39. Conc. Colon. 2.
par.7. cap.47.

Matrimonium contrahentes ante benedictionem sacerdotis,
non habitent in eadem domo. Concil. Trident. sess.24. de
reform. matrim. cap.1.

Matrimonia contracta, in speciali aliquo libro scribenda sunt
à Parocho. Conc. Mediolan. 1. par.2. tit. quæ pertinent ad
Sacrament. matrimon.

Vide, *Parochus.*

Matrimonij finis, bona, & effectus.

Matrimonij bona tria sunt: Proles suscipienda, & educanda
ad cultum Dei. Fides, quam inter se coniuges seruant. Et
indissolubilitas matrimonij. Eugenius IV. in decr. Unionis
Armenorum, in conc. Florent. §. Quinto Ecclesiasticorum.
In matrimonio attenditur fides coniugij, proles, & Sacra-
mentum. Conc. Colon. 2. p.7. c.42.

Matrimonium non ad libidinem, sed ad prolem procrean-
dam est institutum. Conc. Tolet. 3. cap.17. Gregor. I. lib.12.
ep.31. c.10. Conc. Colon. 2. p.7. c.41.

Matrimonium non faciendum ob diuitias, vel aliud simile; &
qui ob id facit, peccat. Conc. Colon. 2. p.7. c.41.

Per matrimonia Ecclesia multiplicatur spiritualiter. Euge-
nius IV. in conc. Florent. in decr. Unionis Armenorum.

Matrimonij Sacramentum, gratiam confert. Conc. Senon. in
decr. morum c.39. Conc. Colon. 2. p.7. c.40. Conc. Trid. sess.7.
de Sacram. c.6. & sess.24. cap. vn. & can.1.

Matrimonia ratione consanguinitatis prohibita; & inualida, quæ.

Matrimonia cum consanguineis in principio Mundi fuerunt
licita, etiam cum sororibus. 35. q.1. c. cum igitur.

Matrimonia inter consanguineos sunt prohibita, diuina, &
humana lege. Conc. Tolet. 2. c.5. Conc. Rom. sub Zacharia
cap.14. Calistus I. ep.2.

Matrimonia inter consanguineos, siue proprios, siue vxoris,
olim fuerunt prohibita, vsque ad septimum gradum, seu
generationem. *Post ep.3. Iulij I. Nicolaus I. in decr. de im-*
pedim. matrim. c.1. Ad consulta Bulgar. c.2. & 3. 35. q.2.
c. de affinitate. c. de consanguinitate, c. Progeniem. c. Nul-
lum. c. Nulli. c. In copulatione, & c. contradicimus.

Vide, *Gradus.* Vide, *consanguinitas.*

In his gradibus potest Papa absolutè dispensare, vt inter sic
coniunctos fiant matrimonia.

Vide, *Matrimonia quo ad dispensationes.*

Vt matrimonia fieri possent deinceps ultra 4. gradum, primus
omnium dispensauit Greg. I. 35. q.2. c. Quædam lex terre-
na. Anglis concessum fuit, vt in 4. gradu fierent. *ibid.*

Et sic alij profecuri sunt deinceps dispensando, vt fiat ultra 4.
gradum. Conc. Rom. sub Zacharia c.14. Conc. Mogunt. sub

Leone IV. Conc. Vormatien. 1. c. 78. Conc. Later. 4. cap. 50. De consanguinit. &c. cap. Non debet.

Matrimonia prohibita cum consanguineis citra 4. gradum sunt inualida, & separanda (nisi petatur dispensatio.) *ibid.* & Post ep. 3. Fabiani. 32. q. 2. cap. De incestis. c. Coniunctiones. cap. Qui propinquam. q. 8. cap. Hec salubriter. Conc. Vormatien. 1. c. 36. Concil. Foroiulien. cap. 8. Concil. Mogunt. sub Leone IV. cap. 29. Concil. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus c. 32. Concil. Lateran. 4. cap. 50. Concil. Colon. 2. part. 7. cap. 46. Concil. Parisien. 3. c. 4. Concil. Roman. sub Gregor. 2. Conc. Roman. sub Zacharia c. 6. Calistus I. ep. 2. Gregor. VII. l. 1. ep. 5. Lib. 8. ep. 3. De consanguinit. &c. c. 1. c. Non debet.

Etiā si sit ex copula illicita in 1. & 2. gradu. Concil. Trid. sess. 24. de refor. matrim. cap. 4.

Matrimonia facientes cum consanguineis, excommunicentur. Conc. Rom. sub Gregor. II. Conc. Sabin. cap. 19. Ipso iure sunt excommunicati. Clem. de consanguin. cap. unico.

Matrimonia incestuosa contrahentibus, bona confiscantur. De heret. in 6. cap. Cum secundum.

Filij mulieris in secundis nuptijs, non possunt copulari cum filijs primi viri, vsque ad 4. generationem, etiā olim, statutum est. Post ep. 2. Hyginij. 35. q. 10. c. Si qua mulier il 2.

Matrimonia inter consanguineos contracta, quomodo soluenda. Vide, *Matrim. rata, quando solui possunt.*

Matrimonia ratione affinitatis prohibita, vel inualida, quæ, & quæ non.

Matrimonia inter duos fratres, & sorores simul facta, sunt licita. Gregor. I. l. 12. ep. 31. c. 5.

Matrimonia inter affines prohibita sunt (sed non omnia inualida.) 27. q. 2. c. Lex diuina. 35. q. 10. c. Fraternitas. c. Si cuius. c. Si qua mulier 2. & 3.

Matrimonia inter affines, olim, vsque ad septimum gradum erant prohibita. Post ep. 3. Iulij I. 35. q. 2. cap. Sanè. cap. Aequaliter, &c. & 35. q. 10. ubi supra, eo prorsus modo sicut inter consanguineos. *ibid.* Vide, *Gradus. Vide, Affinitas.*

Aliquando fuerunt prohibita, solum vsque ad 5. gradum inclusiue. Post epist. 3. Fabiani. alias exclusiue, quo ad 5. 35. q. 2. c. De propinquis. Aliquando vsque ad 4. 35. q. 2. c. Et hoc. quest. 10. cap. Si qua mulier il 2. & Post epist. 3. Fabiani.

Et in Concilio Later. 4. can. 50. declaratum fuit matrimonia esse prohibita vsque ad 4. gradum, tam in ordine consanguinitatis; quam affinitatis, non autem in vltioribus. Idem habetur. De consanguinit. & affinit. cap. Non debet. Item Innoc. IV. const. 14. Sub catholice, pro 4. gradu dispensationem dicit esse necessariam. Affinitas verò, quæ oritur ex copula illicita impedit, & dirimit contractum, solum vsque ad primum, & secundum gradum. conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. c. 4.

Idem confirmat Pius V. const. 14. Sanctissimus. Si verò affinitas ex copula illicita sit in gradibus vltra secundum, non impedit quin contrahatur, nec dirimit; neque prohibetur, contrahi. Idem Pius 5. *ibid.* in cap. Ad Romanum.

Matrimonia inter filios, & filias primarum, & secundarum nuptiarum, vsque ad 4. generationem, etiā olim erant prohibita. Post ep. 2. Hyginij. 35. q. 10. c. Si qua mulier il 2.

Matrimonia inter affines, prohibita inter cætera sunt ista.

Fieri non potest cum nouerca. conc. Arelat. 2. cap. 10. concil. Rom. sub Zacharia c. 6. conc. Vormat. 1. c. 36. & 63.

Fieri non potest cum filiastra. conc. Vormat. 1. c. 36. & pœnitentia. *ibid.* & c. 63.

Neque cum priuigna, vel relicta Auunculi, aut Patruj. conc. Aruernem. c. 11. conc. Paris. 3. c. 4.

Neque cum vxore fratris, nouerca, nutritia, vel vxore cognati. conc. Rom. sub Gregor. II. conc. Rom. sub Zacharia c. 6. conc. Triburien. 1. c. 44.

Neque cum duobus fratribus, aut sororibus successiue. conc. Neocesar. c. 11. concil. Moguntiacum c. 56. conc. Mogunt. sub Leone IV. & tale matrimonium facientes non possunt amplius nubere. *ibid.*

Neque inter virum, & cognatam sponsæ mortuæ, etiā si hanc non cognouit. Post ep. 3. Iulij I. Zacharias ep. 4. Sed contrarium decreuit conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 27. Statuens fieri posse cum sorore sponsæ mortuæ. Neque fieri potest inter prolem vxoris in secundis nuptijs, & filios primi viri. Post ep. 2. Hyginij.

Neque inter marem; & fœminam, si vnus sit adoptatus, alter verus filius, quousque verus emancipetur. 30. q. 3. cap. Per adoptionem.

Neque cum vxoribus sobrinorum. 35. q. 2. c. Porro.

Neque cum vxore fratris, aut sorore vxoris fratris, nisi dispensetur à Papa. concil. Aurelian. 1. c. 20. De diuortijs cap. finali.

Matrimonia fieri non possunt cum affinibus ex copula illicita. 35. q. 2. c. Nec eam. Conc. Later. 3. p. 50. c. 30. Concil. Vormat. 1. c. 36. Trid. de reform. matr. cap. 4. Imò factum cum his etiā in secundo gradu, est inualidum. *ibid.* & Pius V. const. 14. c. Ad Romanum.

Licet cum puella non septenni, carnalis copula compleri non potuerit, matrimonium cum sobrina prohibetur. Concil. Lateran. 3. part. 50. cap. 30. & tit. De eo, qui consanguineam cap. 8.

Matrimonium facientes cum affinibus, excommunicandi sunt. Conc. Rom. sub Gregor. II. Conc. Sabin. c. 19. Ipso iure sunt excommunicati. Clem. de consanguinit. c. vn.

Matrimonium facientis cum filiastra, pœnitentia olim erat, vt per tres annos ieiunaret exceptis festis, & abstineret eo tempore ab Eucharistia. Conc. Vormat. 1. c. 36.

Matrimonium cum sorore sponsæ iam mortuæ (etiā si matrimonium ratum tantum fuerat cum ea) est validum. Conc. Later. 3. tit. de sponsalibus c. 27. & tit. de sponsalibus secundo cap. 5. Vide, *Affinitas.*

Matrimonia ratione cognationis spiritualis prohibita, vel inualida, quæ.

Vide, *Cognatio spiritualis.* Vide, *Compatres.* Vide, *Patrinus.*

Matrimonia fieri non possunt inter compatrem, & commatrem, aut cum eorum filijs, aut inter ipsos filios. 30. q. 1. cap. Peruenit, & cap. De eo. Deus dedit epist. 1. Zacharias epist. 7. cap. 22. Conc. Moguntiac. c. 55. Nicolaus I. in decr. de imped. matrim. c. 1. concil. Londin. 1. c. 11. De cognatione spirituali c. 1. c. Tua nos. & sub eodem titulo in 6. c. 1.

Neque inter filios, & filias compatris, & commatris. 30. q. 3. c. Post susceptum, cap. Pitacium. & cap. Non oportet. (Conceditur tamen fieri posse, si baptisimus sit collatus in necessitate, excepta persona suscepta, per quam orta est compaternitas. *ibid.* cap. Super quibus.) Concil. Londin. 1. cap. De cognatione spirituali cap. 1. cap. Super eo. & c. Tua nos.

Matrimonia inter compatrem, & commatrem (siue in Baptismo, siue in confirmatione) ac inter susipientem, & susceptum tantum est inualidum. De cognatione spirituali cap. 1. c. Super eo. & c. Tua nos. Conc. Trid. sess. 24. de reform. matrim. cap. 2.

Neque cum vxore compatris mortui, si ipsa erat commater. id est, si filius susceptus erat suus filius; secus si filius alterius. Concil. Triburien. 1. c. 47.

Neque cum relicta ex compatre vxoris suæ mortuo. 20. q. 4. cap. 1. cap. Quod autem. cap. Post vxoris. & cap. Qui spiritulem.

Matrimonium fieri non potest inter compatres per Catechismum, sed factum non soluitur. De cognatione spirituali in 6. c. Per Catechismum.

Matrimonia prohibita ratione diuersi cultus, seu fidei.

Matrimonia cum infidelibus non possunt fieri, sub pœna excommunicationis, nisi promittant esse Christiani, ita olim. Conc. Calcedon. c. 14. 28. q. 1. c. Caue. cap. Non oportet.

Matrimonia fieri non possunt inter Iudæos, & Christianos, sub pœna excommunicationis. Concil. Aurelian. 2. capit. 19. Conc.

Conc. Aruernen. c. 6. conc. Tolet. 3. c. 14. conc. Rom. sub Zacharia. Imò parentes contrahentium, consentientes, eidem pœnæ subiacent. ibid. 28. q. 1. cap. Si quis Iudaicè. Matrimonia fieri non possunt cum hæreticis, nisi promittant esse Catholici. conc. Laodicen. c. 31. Concil. Calcedonen. c. 14. concil. Agathen. c. 67. Post Toletan. 17. c. 20. Concil. Carthagin. 3. cap. 12. 28. q. 1. cap. Cane Christiane, & c. Non oportet.

Matrimonia facere non potest Italus Catholicus, cum hæretica in loco hæreticorum. *Clemens 8. const. 42. Cum sicut. Vide, Fideles. Vide, Hæretici. cum eis non facienda matrimonia. Vide, Hæreticorum Sacramenta. Vide, Infideles. Vide, Indei. Vide, Mulier.*

Matrimonia prohibita, vel inualida ratione honestatis publicæ.

Matrimonium fieri non potest cum consanguineis eorum, qui desponsarunt per verba de futuro, si valida fuerunt sponsalia, etiam si soluta sint. *conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus c. 10. Secus si inualida. ibid. & conc. Trident. sess. 24. de refor. matrim. cap. 3. De sponsalibus, & c. cap. Iuuenis.*

Non potest fieri cum consanguineo sponsi, & c. etiam si sponsa non erat ætatis nubilis cum desponsauit. *concil. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 23.*

Neque cum ea, cuius consanguinea fuit cognita, etiam si fuit affidata in ætate nondum nubili, licet per famam tantum probetur. & est inualidum si fit. *conc. Later. 3. in append. tit. De eo, qui consanguineam c. 6.*

Neque cum muliere, cuius filia post septennium erat desponsata. Secus si ante septennium. *conc. Lateran. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 7. & tit. De eo, qui consanguineam cap. 2.*

Non est prohibitum cum sorore simplicis sponsæ iam mortuæ. *ibid. De sponsalibus c. 27.*

Matrimonium contractum cum impedimento publicæ honestatis, in primo gradu tantum (dummodo sponsalia fuerint valida) est inualidum, & irritum. *conc. Trident. sess. 24. de refor. matrim. c. 3.*

Vide, *Honestas. Vide, Impedimentum publicæ honestatis.*

Matrimonia prohibita, vel inualida, ratione status spiritualis, aut voti.

Matrimonium fieri non potest cum Religioso, vel Religiosa, sub pœna excommunicationis (si sit professa) & est nullum. *conc. Rom. sub Gregorio 2. cap. 1. conc. Lateran. 3. in append. tit. de coniugatis c. 5. tit. De Monialibus c. 3. par. 50. c. 59. conc. colon. 3. tit. Censura c. 2. 27. q. 1. cap. Ut lex. Qui clerici, & c. c. Meminimus, cap. Consuluit. & c. Rursus. Extran. Ioan. 22. de voto, & c. c. un. conc. Trident. sess. 24. can. 9.*

Matrimonium fieri non potest ab vlllo ordinato in sacris: & si fiat, est nullum. *Dist. 27. cap. Presbyteris. conc. Later. 3. in append. tit. De clericis coniugatis c. 6. Item par. 50. c. 59. De clericis coniugatis cap. 1. Qui clerici cap. 1. Extran. Ioann. 22. de voto c. un. conc. Trident. sess. 24. can. 9. Vide, Clerici quo ad uxores. Vide, Ordinatorum in sacris obligationes circa coniugia. Clement. ut infra.*

Ipsa facto sunt excommunicati, & alias pœnas incurrunt. *Clement. de consanguinit. c. unico.*

Matrimonium numquam potest facere subdiaconus, & est nullum. *Qui clerici cap. 1. & c. Ex literarum.*

Habens simplex votum castitatis, non potest facere matrimonium, sed si faciat est validum. *conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo c. 43. de coniugatis c. 5. dist. 27. c. Quidam. 27. q. 1. c. Nuptiarum. Qui clerici, c. Consuluit. cap. Veniens. & c. Rursus. Vide, Vovere.*

Matrimonium attentans facere cum virgine sacra, id est Moniali, pœna mortis est puniendus. *de pœnit. dist. 1. c. Si quis. Vide, Monialis. Vide, Virgo.*

Matrimonium non soluitur per susceptionem ordinis sacri. *Extran. Ioann. 22. de voto cap. un.*

Vide, *Moniales circa coniugia. Vide, Regulares matrimo-*

nium contrahentes. Vide, Vovere. Vide, Votum.

Matrimonia ratione ætatis prohibita, vel inualida, quæ.

Matrimonium non potest à pueris contrahi, nec etiam per parentes. *30. q. 2. cap. Vbi non est. Conc. Foroiulien. cap. 9. De sponsalibus cap. Tua fraternitati.*

Matrimonium contrahi non potest à pueris minoribus, id est, ante pubertatem (quæ in maribus habetur in anno 14. in fœminis in 12.) Etiam si inter eos adsit intentio copulæ. *de desponsat. impub. c. De illis il 2. & c. Attestationes, etiam si non adsit vis.*

Matrimonium inter impuberes, si sint proximi pubertati, valet. *ibid. cap. De illis il 2.*

Si vero apti sunt ad generandum, valet. *ibid. c. Puberes.*

Matrimonia inter impuberes, aliquando permittuntur pro bono pacis. *ibid. cap. Vbi non est.*

Matrimonia inter impuberes contracta, sunt sponsalia. *ibid. cap. Tua nobis.*

Matrimonium contrahi non potest cum minori septennio. *de desponsat. impub. cap. Ad dissoluendum.*

Matrimonium fieri non potest inter adultam & puerum, & è contra. *Conc. Regiaticin. c. 24.*

Matrimonium factum à patre pro filio impubere, tenetur filius implere. *De desponsat. impub. c. 1. Vide, Impuber.*

Matrimonia ratione inuoluntarij, metus, vel coactionis prohibita, vel inualida.

Matrimonium fieri non potest cum coniuge inuito, & est nullum. *31. q. 2. cap. Si verum. cap. De neptis. & c. Tua Sanctitas. Conc. Aurelian. 4. c. 22. Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo c. 1. & 2. De sponsalibus, & c. cap. Cum locum, & cap. De illis il 2. Conc. Trident. sess. 24. de refor. matrim. cap. 9.*

Si adest, vel timetur de violentia in contractu matrimonij, dandus est puellæ locus tutus, ut possit deliberare. *de sponsalibus, & c. cap. Cum locum.*

Violentia non dirimit, nec impedit, si postea datur consensus. *ibid. c. De muliere. Item, si postea cohabitant spontaneè. ibid. cap. Ad id.*

Matrimonia requirunt summam libertatem. *De sponsalibus, & c. cap. Gemma mulier.*

Si mulier matrimonio non consensit, licet verba proferat consensus, si ante consumationem matrimonij recedit, & petit audiri de metu illato, audienda est, & diligenter inquirendum est de metu illato. *Honorius 3. ex Cirone, de sponsalibus, & c. matrimonij c. 2.*

Cogentes ad faciendum matrimonium, siue minis, siue factis, siue directè, siue indirectè, cuiuscumque gradus, & conditionis sint, excommunicationem ipso facto incurrunt. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. matrim. c. 9.*

Metus inualidans, debet esse cadens in constantem virum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus secundo c. 1. & 2.*

Matrimonia ratione valetudinis, vel impotentie, prohibita, vel inualida.

Matrimonium fieri non potest à furioso carente usu rationis, & est nullum. *Post ep. 3. Fabiani. 23. q. 7. c. Neque furiosus. de sponsalibus, & c. c. Dilectus filius.*

Matrimonia fieri non possunt cum impotentibus coire, nisi ambo consentiant. *de frigidis, & c. c. Consultationi. cap. Quod sedem. & cap. Laudabilem.*

Matrimonium fieri non potest cum habente insanabile impedimentum ad coeundum: & soluitur, si copula non præcessit, & non consentiant de sic contrahendo. *De frigidis, & c. cap. Ex literis.*

Matrimonium cum frigido, fieri non potest, neque cum maleficiato. & si non sit consumatum, soluitur probata frigiditate. *Honorius 3. ex Cirone, tit. de frigidis, & c. c. 1.*

Matrimonia per eunucos, & spadones, contracta, sunt nulla, & inualida. *Sixtus V. const. 59. Cum frequenter.*

Matrimo-

Matrimonia conditionata, prohibita, vel inualida.

Matrimonia cum conditione fieri non possunt, & sunt inualida. 27. q. 2. c. *Quod conditio. c. quicumque. De conditionibus, & c. c. 1. Conc. Lateran. 3. in append. tit. de sponsalibus cap. 12.* (Sed aliquando cum conditione honesta, etiam non apposita, est validum. *ibid.*) *De conditionibus, & c. cap. 1. cap. Super eo, & c. de illis.*

Matrimonium contrahens cum conditione non turpi, potest non sequi, ea non impleta. *De conditionib. & c. c. Super eo.*

Matrimonium habens conditionem turpem, nisi hæc sit contra substantiam matrimonij, non vitatur, sed habetur pro non apposita. *c. fin. de conditionibus & c. 1.*

Matrimonium factum cum conditione, si postea accedit copula, verum est, & solui non potest. *De conditionibus cap. Per tuas. Vide, Conditio.*

Matrimonia plura simul prohibita, & inualida; successiue valida, & licita.

Matrimonia plura ab eadem persona, successiue sunt valida, & licita, id est, mortuo primo coniuge. *Lib. 3. const. Apostolic. cap. 2.*

Gregorius 3. in ep. 1. Cum duobus tantum successiue dixit licite fieri posse. Sed declaratum est nullum esse præfixum numerum circa pluralitatem matrimonij successiue, sed posse cum 2. 3. 4. & c. deinceps mortuis primis. 24. q. 3. cap. *An non. 31. q. 1. cap. Quomodo. cap. Deus. cap. Aperiant. cap. Quod si dormierit.*

Matrimonia plura simul in veteri lege aliquando fuerunt à Deo permessa multis, etiam iustis, ex Dei reuelatione. *de diuortijs cap. Gaudemus.*

Matrimonia plura simul ab eodem fieri non possunt, viuentem prima, & semper sequentia ad primum sunt inualida. *Siricius ep. 1. Innocent. 1. ep. 9. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 51. Conc. Lucens. 2. c. 80. Concil. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus c. 8. 11. 17. 18. 22. & 29.* (etiam si primum erat solum ratum, secundum verò consummatum. *ibid.*) *Conc. Trid. sess. 24. can. 2.* Et diuina lege hoc est prohibitum. Vide, *Poligamia. Poliuria. De sponsa duorum c. 1. & primæ adherendum. ibid.*

Matrimonium faciens cum vxore alterius, quomodo puniendus. *De sponsa duorum cap. Accepisti.*

Matrimonium secundum, viuentem prima, fieri non potest, & est inualidum, etiam si prima fuit dimissa propter fornicationem, siue propter aliud. 28. q. 2. c. *Si quis. 30. q. 5. cap. Qualis debeat. 31. q. 1. in textu ipso. 32. q. 7. c. Licite. cap. Apostolus. cap. Fieri. cap. Dominus. cap. Fidelis. c. Tantum. cap. Vsque adeo. cap. Omnes. Conc. Florent. in fine in decr. Eugenij IV. de vniõne Armenorum. Concil. Colon. 2. par. 7. c. 42. Conc. Milenit. c. 17. Conc. Afric. cap. 6. Concil. Mogunt. 4. 36. Conc. Trid. sess. 24. cap. unic. & can. 2. & 7.* Et hoc ex doctrina Christi, & Ecclesiæ. *ibid.* Et dicens Ecclesiam errare, dum hoc docet, est anathema. *ibid.* *De eo qui duxit, cap. Ex literarum.* Si faciat, nec etiam prima mortua, potest validari. *ibid.*

Matrimonium factum cum secunda post sponsalia, & copulam cum prima, est inualidum, neque illa prima mortua fieri potest nouum cum hac secunda. *Conc. Lateran. 3. de sponsalibus c. 2. & 13. item de sponsalibus secundo c. 1. & 3.*

Matrimonium secundum fieri non potest pendente lite cum prima, & est nullum. *Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 41. de sponsa duorum. c. Tua fraternitas. De sent. & re iudic. c. Tenor literarum. De sponsalibus cap. cum in Apostolica.*

Matrimonium secundum fieri non potest, nisi probata inualiditate primi. *De sent. & re iudic. c. Tenor literarum. de regularibus c. Veniens.*

Matrimonium secundum fieri non potest quandiu quis est incertus de morte primi coniugis, neque vllus annorum numerus in hoc valet præscribi. *de sponsalib. & c. c. In presentia. de secundis nuptijs. c. Dominus. Vide, Prescriptio.*

Si facto matrimonio secundo, reperitur primus coniux, illi redditur vxor. *de sponsalibus, & c. c. cum in Apostolica. Vide, in sequenti titulo.*

Matrimonium secundum factum viuentem prima, est nullum, sed si hæc non est machinata in mortem primæ, & illam nesciebat, potest ea mortua cum nouo consensu fieri matrimonium. *de eo qui duxit. cap. Veniens.*

Vide, *Vir circa plures vxores. Vide, Vxorum pluralitas. Vide, Poligamia. Vide, Prescriptio.*

Matrimonia facta cum errore, quando prohibita, & quando inualida.

Matrimonium factum cum errore personæ, est inualidum. 29. q. 1. cap. *vn.*

Matrimonium factum cum errore libertatis coniugis ignoranter, est inualidum, secus si scienter. 29. *quest. 2. cap. Si fœmina. De coniugio seruorum c. fin. & c. Proposuit.* Si verò probetur libertas est validum. *ibid. cap. cuius rei.*

Si fingitur seruitus, non iuuat. 29. q. 2. c. *Perlatum est.*

Si post notitiam seruitutis consentiunt, vel habent copulam, conualidatur. *de coniugio seruorum. cap. Proposuit.*

Matrimonium factum cum errore, eo quod alter coniux putabatur mortuus illo redeunte relinquitur secundus, & per censuram cogitur redire ad primum. 34. q. 1. cap. *cum per bellicam, & c. cum in captiuitate.*

In hoc casu neque mulier est adultera, neque secundus vir inuafor. *ibid.*

Matrimonium factum cum errore qualitarum, vt si coniux putatur virgo, casta, nobilis, diues, & c. & non sit talis, non redditur inualidum per hoc. 29. q. 1. c. *unico.*

Vide, *Errans. Vide, Errare. Vide, Vxor nubens alteri putans, & c.*

Matrimonia clandestina, quando prohibita, vel inualida.

Matrimonia clandestina, licet semper fuerint prohibita, non tamen semper inualida; sed quando Ecclesia cœpit ea inualidare. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 17.* Ex quo verò ab Ecclesia fuerunt irritata, ceperunt esse inualida. *Conc. Trident. sess. 24. de reform. matrim. c. 1.*

Matrimonia tam nobilium, quàm ignobilium publicè sunt facienda in facie Ecclesiæ, non clandestinè, sed coram Sacerdote. *Post ep. Hormisdæ cap. 2. Leo IV. de cura pastoralis in homilia. 30. q. 5. c. Nullus fidelis. cap. Aliter. c. Nostrates. cap. Qualis debeat, & c. Concil. Foroiulien. c. 8. Concil. Vernense c. 15. Concil. Later. 3. in append. de sponsalib. cap. 28. par. 49. c. 10. Concil. Later. 4. c. 51. conc. London. 1. c. 11. concil. Tolet. 22. c. 17. conc. colon. 2. par. 7. c. 43. & 44. colonien. 3. tit. censuræ c. 31. Conc. Mogunt. 4. c. 37. Conc. Trident. sess. 24. de reform. matrim. c. 1. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 3. & in decr. de matrim. c. 4. de clandestina desponsatione, c. cum inhibitio.*

Matrimonia clandestinè facta, sunt inualida. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. matrim. c. 1.*

Præsumens clandestino, vel alias prohibito matrimonio copulari, excommunicandus est, & pecuniaria poena mulctandus. *Conc. Lateran. 4. c. 51. concil. Tolet. 22. cap. 17. concil. colon. 2. par. 7. cap. 43. concil. Senonens. in decr. mortuum cap. 39.*

Præsentem, iuuantes, vel consilium dantes pro matrim. clandestino, ipso facto sunt excommunicati. *conc. Senon. ibid. conc. colon. 2. p. 7. cap. 43.*

Sacerdos aliter faciens suspenditur ab officio. *conc. colon. 3. tit. censuræ c. 33.*

Publicitas matrimonij consistit in hoc, vt scilicet fiat in facie Ecclesiæ coram Parocho, vel alio de licentia Parochi, vel Ordinarij: prius autem tribus vicibus faciendæ sunt proclamationes (vel si vrget necessitas, cum dispensatione Episcopi saltem vna) in tribus festis distantibus, vt sciri possint impedimenta. Si reuelentur impedimenta, non fiat coniunctio, & separentur sponsi, alias deferantur ad Episcopum, qui per censuras, & c. cogit eos ad hoc. Si reuelentur impedimenta post factum coniugium & reuelantes aderant, quando proclamationes fiebant, non admittantur, nisi, & c. *conc. Mogunt. 4. c. 37. conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim.*

matrim. c. 1. Si non celebretur coram Parocho, vel alio de eius licentia, vel Ordinarij, & coram duobus testibus, non est publicum, sed clandestinum, & inualidum. *ibid.*

Parochus autem, vel alius Sacerdos de eius licentia, præsens matrimonio sine testibus, quomodo puniendus. *Concil. Trid. ibid.* Item si differant proclamationes. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ ad sacram. matrim. pertinent.*

Si alteri detur licentia coniungendi, à Parocho vel Episcopo, fiat in scriptis & notetur in libro. *Conc. Mediol. ibid.*

Aliæ solemnitates obseruandæ in celebratione matrimonij, quæ. Vide, *Matrimon. quibus solemnitatibus, &c.*

Matrimonio clandestino, vel aliàs prohibito assistens Parochus, vel alius, siue sæcularis, siue regularis, per triennium suspenditur ab officio. *Conc. Later. 4. c. 51.*

Præter Parochum, vel alium de licentia Parochi, vel Ordinarij, nullus potest matrim. coniungere sub pœna suspensionis ab officio, arbitrio Episcopi Parochiæ, siue sit regularis, siue sæcularis. *Conc. Trid. de refor. matrim. sess. 24. c. 1.*

Vide, *Parochus.* Vide, *Coniugium.* Vide, *Consanguinei.*

Matrimonia prohibita ratione criminis, & quæ inualida.

Matrimonia cum adultera, quæ promisit contrahere post mortem primi, non potest fieri, & est inualidum. *Conc. Triburien. 1. cap. 40. & 51.*

Matrimonium non potest contrahi ab eo, qui mortem coniugis machinatus est. *de diuortijs. c. 1. de conuersione infidelium cap. 1. De eo qui duxit. c. Super hoc.*

Matrimonium cum adultera, quæ fuit causa mortis primæ, vel fidem dedit de contrahendo mortua illa prima, est prohibitum, & si fiat, inualidum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 16. & tit. De sponsalibus secundo c. 2. Nicolaus 1. ep. 28. Etiam si tales personæ sint Reges. ibid. De conuersione infidelium c. 1. de eo qui duxit c. Super hoc.*

Matrimonium est inualidum, si fiat cum aliqua coniugata, cum qua prius habita est res, si ille, vel hæc machinata est in mortem primi viri, vel dedit fidem de accipiendo eum post mortem primi. *Conc. Later. 3. De sponsalibus secundo c. 2. De eo qui duxit cap. Super hoc.* Etiam si per decennium cum ea habitauit. *ibid. c. Cum haberet.* Secus est si fidem non dedit, quia tunc est validum. *ibid. c. Significauit.*

Matrim. fieri non potest ab adultero cum ea quam cognouit, sed instantiam mulieris, non viri, potest separari. *De eo qui duxit c. 1. Vide, Mulier.*

Matrimonia ratione raptus prohibita, & quæ inualida.

Matrimonium fieri non potest inter raptorem, & raptam per vim, & est nullum, & prohibitum est tale matrimonium, quandiu rapta est in possessione raptoris. Si verò separetur, & ponatur in loco tuto, & consentit accipere raptorem in virum, est validum. *concil. Trident. sess. 24. de reformatione matrim. cap. 6. Vide, Rapta. Vide, Raptor.*

Matrimonia ex alijs rationibus prohibita.

Matrimonium fieri non potest cum Presbytero, vel Diacono, id est relicta à Presbytero, vel Diacono, sub pœna anathematis. *conc. Rom. sub Gregorio 2. c. 1.*

Matrimonium fieri non potest cum filiis adoptiuis, durante adoptione. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 2. & 3. & in decr. de impedim. matrim. c. 3. de cognatione legali c. vn.*

Neque inter duos filios, quorum vnus sit adoptiuus, altera vera, donec adoptiuus emancipetur. *30. q. 3. c. Per adoptionem. De cognatione legali cap. vn.*

Matrimonium fieri non potest inter mulierem, & interfectorem primi viri. *Gregor. 7. lib. 7. epist. 9. Si ex causa matrimonij interfecit. Vide, Matrimonia prohibita ratione criminis.*

Sed potest fieri si in bello, vel alio casu occidit. *De conuersione infidelium cap. 1.*

Matrimonium fieri non potest cum coniuge non habente cer-

tam sedem, nisi facta diligenti inquisitione, & delata ad ordinarium iste concedat, vt fiat. *concil. Tridentin. de reformatione matrim. sess. 24. cap. 4.*

Matrimonium fieri non potest cum compatribus catechismi, sed factum non soluitur. *de cognatione spiritali in 6. cap. Per catechismum. Vide, Compatres. Vide, Cognatio spiritalis.*

Matrimonium fieri non potest cum aliqua cognita viuente prima, si fidem dedit de faciendo matrimonium cum ea. *De eo, qui duxit. cap. cum haberet. & c. Super hoc.*

Si vero fidem non dedit, tenet matrimonium, si fiat. *ibid. c. Significauit.*

Matrimonia, quibus prohibentur in pœnam.

Matrimonium faciens in gradu prohibito, vel clandestinè, eo separato, per totam vitam, etiam mortua illa prima, est inhabilis ad contrahendum matrimonium cum quacunque. *Post ep. 3. Fabiani. Calistus 1. ep. 2. 35. q. 2. cap. Quædam. cap. Qui propinquam, & cap. De propinquis. concil. Foroiulien. c. 8. conc. Mogunt. sub Leone 4. cap. 29. concil. Vornatiens. 1. c. 63. conc. Lateran. 3. in append. tit. De eo, qui consanguineam c. 1. 4. & 5.*

Si verò inaduertenter, seu ignoranter fecit tale matrimonium, eo separato, potest ad secundas nuptias transire. *Post ep. 3. Fabiani.*

Matrimonium adultero prohibetur cum ea, quam cognouit. *De eo qui duxit cap. 1.*

Matrimonium adulteri, si muliere inscia de adulterio factum fuit, non potest separari ad instantiam viri, sed vxoris. *de eo, qui duxit cap. 1.*

Matrimonium facere non possunt isti. Qui rem habuit cum filiastra. Qui cum sorore vxoris. Qui cum nura. cum cognita à duobus fratribus. cum ea, quæ à patre, & filio. qui cum relicta auunculi, vel patru. qui cum priuigna. qui cum alijs in gradu prohibito. *32. q. 7. c. Si quis viduam. Qui cum nouerca. ibid. c. Si quis cum Nouerca.*

Neque mulier, quæ scienter à patre, & filio est cognita. *34. q. 1. cap. ult.*

Matrimonium facere non potest, occidens vxorem. Vide, *Occidens vxorem.*

Matrimonium numquam facere potest, qui cum Moniali rem habuit. *27. q. 1. cap. Hi ergo.*

Matrimonium numquam facere potest, qui rem habuit cum desponsata à fratre. *27. q. 2. c. Quidam.*

Matrimonium facere numquam potest, qui duas scēminas matrem, & filiam cognouit. Vide, *Carnalis copula.*

Pœnitentes publici non possunt facere matrimonium, tempore pœnitentiæ. *33. q. 2. cap. De his. & cap. Audiuimus. At si non possint continere, dispensentur. ibid. c. In adolescentia, & cap. Si quis.*

Matrimonium faciens cum secunda, viuente prima, nec etiam prima mortua, potest eum ducere secunda. *De eo qui duxit cap. Significauit.*

Matrimonium facere non potest, qui duas sorores cognouit: neque ipse mulieres, si vna sciebat de altera. *conc. Vornat. 1. cap. 63. Sed Nicolaus 1. in decret. tit. De pœnitentia c. 5. dicit post pœnitentiam posse cum alia muliere contrahere. Vide, Soror.*

Matrimonium numquam facere potest, ducens in vxorem relictam fratris, nec etiam hoc separato. *concil. Tribur. 1. cap. 44.*

Matrimonium numquam facere potest, qui matrem, sororem, vel filiam vxoris cognouit. *conc. Later. 3. in append. tit. De eo, qui consanguineam c. 1. & 4. Si matrem cognouit ante vxorem, hac mortua potest alteri nubere. ibid. c. 4. Secus si post.*

Neque qui consobrinam vxoris cognouit, si id sit publicum. *concil. Later. 3. ubi supra cap. 5. Secus vero si sit occultum. ibidem.*

Neque adultera dimissa ob hoc, vnquam potest nubere. *32. q. 7. cap. Hi verò.*

Si quis post matrimonium ratum cum puella intra annos nuptiales, contrahit cum matre, & postea carnaliter etiam cognoscit

gnoscit puellam, & ista scit copulam matris, omnes remanent perpetuo inhabiles ad faciendum matrimonium. *De eo, qui cognouit. c. Ex literis, & cap. fin.*

Vide, *Vir carnaliter, & c.* Vide, *Matrim. quo ad torum, in fine.* Vide, *Vxoratus, in fine.*

Matrimonia quo ad torum, quibus ex causis separanda, & quando non.

Matrimonium quo ad torum separari potest ex mutuo coniugum consensu, ex causa diuini amoris. *Nicol. 1. in decret. tit. de matrim. c. 2. 27. q. 2. c. Scripsit.*

Matrimonium quo ad torum separari potest ex causa fornicationis, seu adulterij alterius coniugis. *Gregorius 1. lib. 9. ex regeſt. ep. 39. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 96. 30. q. 5. cap. Qualis debeat. 32. q. 7. cap. Licite. cap. Apostolus. cap. Fieri. cap. Dominus. cap. Omnes. cap. Fidelis. cap. Tantum. & cap. Usque adeo. 33. q. 1. in textus initio. q. 2. c. An quod. (& in his casibus dimittitur coniux, & sic etiam quo ad cohabitationem separatur.) *De diuor. cap. Ex literis.* Sed si vir etiam est fornicatus, reintegratur matrimonium. *ibid. & de adulterijs cap. Intelleximus. & cap. fin.**

Matrimonium separandum quo ad torum, si sit cum consanguineis, quandiu constet de veritate. *conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus. c. 19. & sic dicendum de omni contracto cum impedimento, donec constet non adesse. concil. Trident. ut infra.*

Matrimonium quo ad torum separatur, si habens uxorem, habet rem cum filiastra, cum matre, vel sorore vxoris, cum nuru, cum filia auunculi, vel relicta ab eo; si cum priuigna; si cum nouerca. 32. q. 7. cap. Si quis viduam. cap. Concubuiſti. cap. Si quis cum nouerca. *conc. Later. 3. in append. tit. de eo, qui consanguineam c. 1. & 4. par. 50. c. 4.*

Item separatur, si vxor habet rem cum fratre viri, vel si cum patre viri. *ibidem.*

Si vir cognoscit vxoris consanguineam in 3. gradu, non separatur, sed poenitentia ei imponitur. *conc. Later. 3. ibid. c. 4. & par. 50. c. 5.*

Si vir cognoscit matrem vxoris, antequam cognouerit uxorem, hac mortua potest alteri nubere, sed non potest vxori copulari (sine dispensatione) si postquam uxorem cognouit, numquam potest amplius nubere. Si vero sit occultum, & vxor eius non possit induci ad continendum se, potest debitum reddere, sed non potest petere. *conc. Later. 3. de eo, qui consanguineam cap. 4. & 7. item par. 50. c. 4. De eo, qui cognouit. c. Tue fraternitatis. c. fin.*

Idem existimo dicendum de alijs copulatis cum consanguineis illicitè: quod scilicet, si vxores non volunt continere, viri sic maculati, si delictum sit occultum, tenentur reddere debitum; sed non possunt petere.

Idem de viro cognoscente sororem vxoris. *de eo, qui cognouit c. Veniens, & c. Tue fraternitatis.* Dummodo vxor ignoret talem copulam cum matre, vel sorore.

Item separatur quo ad torum, si accipitur consobrina mulieris carnaliter cognita, si sit publicum hoc crimen; si vero sit occultum, permittitur cum ea permanere. *conc. Later. 3. ibid. De eo, qui consanguineam c. 5.*

Interdum viro cognoscenti sororem vxoris, imponitur peregrinatio Terræ Sanctæ, & matrimonium non separatur. *conc. Later. 3. par. 50. c. 5.*

Matrimonium separandum est quo ad torum ex causa heresis, sed Ecclesiæ iudicio. Quod si separatio facta sit absque spe reintegrandi matrimonij, etiam si lapsus ad fidem veniat, non tenetur coniux ad eum redire. Secus si separatio facta sit ad emendationem, quia tunc tenetur. *conc. Later. 3. par. 50. c. 60. De diuor. cap. De illa.*

Matrimonium contrahens in gradibus prohibitis, si consumauit, separetur, & spe gratiæ careat. etiam si ignoranter hoc acciderit negligens proclamationes requisitas. *concil. Trident. sess. 24. de reſor. matrim. cap. 5.*

Si vero factæ sunt proclamationes, & impedimentum latens non fuit cognitum, facilius postea dispensetur, si innotescat. *conc. Trident. ibid.*

Matrimonium non est separandum, ob leues causas. *De iure iuran. c. Tua nos il 2. & cap. consanguinei de sent. & re iud.* Matrimonij separationem affectans. Vide, *Vxoris obligationes.*

Matrimonia solui, & separari possunt quo ad torum ob multas causas ab Ecclesia cognoscendas. & contrarium dicens, est anathema. *conc. Trid. sess. 24. can. 8.*

Matrimonia separata ex fornicatione, quando possunt reconciliari. Vide, *Vxor dimissa.*

Nota quod in præfatis separationibus tori ob copulam cum consanguineis, aliquando iudicatum est, quod coniux innocens potest cum alio contrahere (& sic etiam vinculum solui) sed semper fuit in vsu, & praxi Ecclesiæ oppositum, scilicet vinculum numquam solui. & prima resolutio habetur in 32. q. 7. c. Si quis cum Nouerca. & c. Vxor.

Matrimonio separato, quando potest alia duci. Vide, *Vir circa dimissionem.* Vide, *Vxor repetens virum.*

Matrimonium contractum contra decretum iudicis ob consanguinitatem, separatur, donec de causa cognoscatur. *De matrim. contracto contra, & c. c. De muliere.*

Matrimonium factum cum patre puellæ (cum qua erat contractum intra annos nubile, aliud matrimonium) separatur & soluitur; at si puella fuit cognita carnaliter post matris cognitionem, separatur perpetuo, & omnes, scilicet vir, mater, & puella remanent inhabiles ad faciendum aliud matrimonium, etiam mortuo viro. *De eo, qui cognouit. cap. Ex literis, c. fin.*

Matrimonio separato, quid faciendum de dote. Vide, *Dos.* Vide, *Matrimonium cum dote.*

Vide, *Diuortium.* Vide, *Parentela.* Vide, *Torus.* Vide, *Vir carnaliter.* Vide, *Vir circa uxorem infidelem.* Vide, *Vir circa dimissionem.* Vide, *Vxoris dimissio.*

Matrimonia rata, vel consumata, quando solui possunt quo ad vinculum, & quando non.

Matrimonia omnia inualida (cum sint nulla, & non ligent) eo ipso soluta intelliguntur. imò multi ex taliter contrahentibus fiunt etiam inhabiles ad contrahendum cum alijs. Vide, *in precedentib. titulis, Matrimonia prohibita.*

Matrimonium ratum soluitur quo ad vinculum per ingressum Religionis, etiam alterius coniugis, & professionem in ea, etiam sine consensu alterius. Et qui remanet potest cum alio contrahere. *conc. Later. 3. in append. tit. De coniugatis c. 1. 8. & 9. p. 50. c. 30.* (si tales contrahentes nolunt intrare in Religionem, tenentur consummare matrimonium. *ibi.*) *De conuersione coniugatorum c. Verum post, & c. Ex parte. conc. Trid. sess. 24. c. 6.*

Matrimonium quodcumque separatur quo ad vinculum, si vterque coniux vouet, & proficitur Religionem. si vero alter tantum vouet Religionem, post copulam non separatur, neque quoad torum, neque quo ad vinculum. *Greg. 1. l. 12. ex regeſt. ep. 39. Nicolaus 1. epist. 48. & 51. in decret. de impedim. matrim. c. 1. 27. q. 2. c. Scripsit. & c. Sunt qui dicunt. De conuersione coniugatorum c. Ex parte.*

Matrimonium ratum potest quo ad vinculum, solui ob impotentiam coeundi; si probatur, numquam inter eos præcessisse copulam. 27. q. 2. c. Quod autem. 31. q. 1. in textu. 33. q. 1. c. Si quis accepit. Qui vero coniux potest coire, cum alio nubit. 32. q. 7. c. Quod proposuisti, & alijs. *ibid. conc. Lateran. 3. in append. p. 50. cap. 28. de frigidis, & maleficiatis cap. fin. & alijs, ut infra.*

Vide, *Frigiditas.*

Alia matrimonia rata, quando separari possunt. 27. q. 2. cap. Desponsatam, & c. Decreta.

Matrimonium ratum tantum solui potest, si probetur, alterum coniugem esse maleficiatum, ita vt coire non possit, & numquam inter eos præcessisse copulam. & coniux sana, eo separato potest cum alio contrahere. 33. q. 1. c. Requisisti. & cap. Si per fortitarias. Et si primus post sententiam separationis conualeſcat, nullum habet ius ad separatam. *ibid.* Si autem primus separatus cum alia copulam habeat cogitur redire ad primam, & poenitentia ei, ac ijs qui iurauerunt cum non posse, quomodo imponenda. *ibid.*

c. Requisisti. De frigidis, &c. c. 1. c. Quod sedem. c. Consultationi. c. Laudabilem. &c. fin.

Matrimonium ratum, aliquando propter frigiditatem solui potest; & aliquando non. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 28. 33. q. 1. c. Requisisti.*

Matrimonium contractum post votum solemne, soluitur, quia nullum. *Qui clerici, &c. c. Meminimus. c. Consuluit, &c. Kursus.*

Matrimonia inter cognatos in gradu prohibito (ideest vsque ad 4.) separanda per Episcopum, requirunt, vt impedimentum parentelæ probetur. *35. q. 6. c. Notificamus, &c. Si duo. Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 29. Quomodo probanda est parentela. Vide, Parentela.*

Matrimonia in gradu prohibito non omnia soluenda, sed aliqua dispensanda. *Gregor. I. l. 12. ep. 31. c. 7.*

Matrimonia inter consanguineos, ex superueniente impedimento non semper soluenda, sed aliquando dispensanda. *de eo, qui cognouit. c. Discretionem.*

Matrimonio soluto, ex licita causa, quando, & quomodo, vterque coniux post annum, potest cum alio contrahere. *Conc. Later. 3. in append. p. 50. ca. 46. Sed hoc cautè intelligendum, est, cum scilicet fuit nullum. si enim validum; non potest per hominem solui vt ait Adria. II. ep. 6. & idem Conc. Lateran. 3. in append. tit. de sponsalibus cap. 8. 11. 17. 18. 22. & 29.*

Matrimonium ratum factum ab aliquo habente insanabile impedimentum, potest solui. *De frigidis, &c. cap. Ex literis. Vide, Frigiditas.*

Matrimonium solui potest per conuersionem alterius infidelis ad fidem, altero remanente infideli. *28. quest. 2. cap. Si infidelis. De diuortijs cap. Quanto te. & cum alio potest contrahi. ibid.*

Matrimonium ratum soluitur propter arctationem mulieris. Sed si per artem, aut miraculum dilatatur, reintegratur. *De frigidis, &c. c. Fraternitatis &c. Litera.*

Matrimonio soluto, quid sit de dote. Vide, *Matrimonia cum dote.*

Matrimonia consumata, vel rata tantum, in alijs casibus, solui non possunt quo ad vinculum.

Matrimonium legitimum factum coram Parocho, &c. etiam ratum tantum, solui non potest quo ad vinculum, etiam si fiat secundum. & in hoc habeatur copula. *Concil. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 11. 17. 18. 22. & 29. 27. q. 2. c. Scripsit. 31. q. 2. c. Lotharius. De sponsa duorum c. Licet. &c. fin. Vbi nota, quod ibi dicit Alex. III. Licet aliquando aliter fuerit iudicatum à præcessoribus, id est, vt priuatis doctoribus, non per decretum generale factum à Papa.*

Neque à Papa potest solui (præsertim consummatum) sit est legitimum, *Adrian. II. ep. 6.*

Matrimonium à Deo institutum est indissolubile in statu innocentie. *De voto in 6. c. vn.*

Matrimonij vinculum, nec inter Græcos potest solui. *Clemens 8. const. 34. Sanctissimus. §. 5.*

Matrimonia omnia inualida soluuntur (nisi dispensentur) sed improprie dicuntur solui, quia numquam fuit contractum ligamen.

Vide, *Matrim. prohibita, per omnes titulos preced.*

Matrimonium consummatum, ex consensu coniugum solui potest, quo ad hoc tantum, vt si voueant, vel profiteantur Religionem. aut continentiam, non possint se exigere de debito. (At neuter alio viuentē, potest aliud matrimonium facere.) *Conc. Lateran. 3. in append. part. 50. c. 24. & 41.*

Matrimonij vinculum non soluitur per hoc quod alter coniugum vouet Religionem, etiam si id faciat cum consensu alterius, si erat consummatum. *Greg. I. l. 12. ep. 39. Nicolaus I. epist. 48. & 51. in decret. tit. De imped. matrim. cap. 1. Conc. Later. 3. in append. tit. de coniugatis c. 9. tit. De Monialib. c. 3. p. 50. c. 41. de conuers. coniug. c. Ex parte.*

Matrimonium separatū ob aliquod crimen, non soluitur quo ad vinculum. *De diuortijs c. Quasiuit.*

Matrimonij vinculum solui non potest ob sterilitatem alterius

coniugis. *32. q. 7. c. Tantum valet. conc. Lateran. 3. tit. De sponsalibus c. 24.*

Matrimonij vinculum solui non potest ob dementiam, si sani erant coniuges, quando contraxerunt. *30. q. 1. cap. Nosse. 32. q. 7. cap. Hi qui matrimonium. Nicolaus I. in decr. de matrim. c. 1.*

Matrimonium leproforum non soluitur quo ad vinculum. *De coniugio leproforum c. 1. Vide, Leprosi.*

Matrimonium non semper soluitur ob frigiditatem. *conc. Later. 3. p. 50. c. 28. 33. q. 1. c. Requisisti. Vide, Frigiditas. Vide, in preced. tit.*

Matrimonij vinculum non soluitur propter fornicationem, seu adulterium coniugum. *30. q. 5. c. Qualis debeat. 32. q. 7. c. Licet. c. Apostolus. c. Fieri. c. Dominus. c. Omnes. c. Fidelis. cap. Tantum. c. Vsque adeo. (Et ideo si quo ad torum diuidantur, altero viuentē non possunt cum alio nubere. Conc. Mileuit. c. 17. conc. Afric. c. 69. conc. Foroiulien. c. 1. ex Hier. in c. 19. Matthai. Conc. Tribur. 1. c. 46. Conc. Later. 3. in append. p. 50. cap. 22. 27. q. 2. cap. Scripsit. Conc. Florent. in decr. Eugen. IV. de vniōe Arm. conc. colon. 2. part. 7. c. 42. Conc. Mogunt. 4. c. 36. Conc. Trid. sess. 24. c. 7. Et dicens quod Ecclesia non possit ita declarare, aut erret, anathema est. ibid. de eo, qui duxit. c. Ex literarum. Et si facit secundum viuentē prima, non potest validari, etiam si prima moriatur. ibid.*

Et ideo facta illa dimissione, non potest alteruter alio viuentē, nubere cum alio, *ibid.*

Matrimonium consummatum, per superuenientem infirmitatē, non potest solui quo ad vinculum. *Conc. Aurel. 2. c. 11.*

Matrimonij vinculum non soluitur, etiam si superueniens infirmitas reddat coniugem deformem, vel horrendum. *32. q. 5. c. Horrendus, c. Si uxorem, & cap. Quidquid. Conc. Trid. sess. 24. can. 5.*

Matrimonij vinculum non soluitur per hoc, quod pater tenuit filium in fonte, sed grauis pœnitentia est illi imponenda. *Nicolaus I. in decret. de impedim. matrim. c. 2. de cognatione spiritali c. Si vir. (Licet Deus-dedit in epist. vnica, dixerit posse solui post annum.)*

Matrimonia seruorum legitima, solui non possunt quo ad vinculum, *29. q. 2. c. ultimo. q. 3. c. Dictum est. Conc. Turon. 3. cap. 30. Concil. Later. 3. tit. De sponsalibus secundo c. 7. etiam facta inuitis dominis. ibi. de coniugibus seruorum, sed non liberantur à seruitute. ibid. Vide, Serui.*

Matrimonio facto, si alter coniux fingit se seruum, non soluitur vinculum matrimonij. *29. q. 2. c. Perlatum est.*

Matrimonium factum cum altero, habente simplex votum castitatis, non soluitur. *Dist. 27. c. Quidam. 27. q. 1. cap. Nuptiarum. Conc. Lateran. 3. in append. tit. De coniugatis cap. 5. etiam si sit nouitius. ibid. De sponsalibus secundo capit. 3.*

Matrimonium inter filios compatris, & commatris inaduerter factum non soluitur. *30. q. 3. c. ult. Sed dispensatio Papæ petitur. Vide, Matrimonia prohibita ratione cognationis spiritalis.*

Matrimonij vinculum non soluitur ob errorem qualitatum naturæ, vel fortunæ coniugis, vt si putatur virgo, casta, diues, nobilis, &c. & non sit, *29. q. 1. c. vn. Vide, Matrimonia prohibita ratione erroris.*

Matrimonium non soluitur per compaternitatem Catechismi, licet impediatur, ne fiat. *De cognatione spiritali c. Contracto. &c. Per Catechismum, & sub eodem titulo in 6. c. Per Catechismum.*

Matrimonium solui non potest per hoc, quod sponsalia cum alio coniuge facta erant, nisi copula etiam fuerit, (sed pœnitentia est imponenda.) *Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalib. c. 2. & tit. de sponsalib. secundo c. 1. & 3. & si fuit copula, ad primam redire tenetur, & soluitur secundum.*

Matrimonium non soluitur per hoc, quod factum à filiis sine parentum consensu. *Concil. Mogunt. 4. cap. 36. Sed debet peti consensus parentum, vt licitè fiat. ibid. cap. 37. Vide, Matrimonia quo consensu, &c.*

Matrimonium non soluitur de necessitate per baptismum susceptum. *28. quest. 2. cap. 1. & c. Si quis habuerit. Concil. Meldense c. 51. Conc. Triburiense 1. cap. 39. Sed in eadem*

28. q. 2. c. *Si infidelis*, habetur, quod si infidelis venit ad baptismum, & coniux remanens obstinatur in infidelitate, soluitur matrimonium: & aliud potest à fidei contrahi. Adverte: quod hoc dictum asseritur esse S. Gregorij, & tamen apud eum non reperitur, sed apud S. Ambrosium in caput 7. primæ Corinth. ut in eodem textu in notis habetur. Idem habetur. *De diuortijs cap. Quanto te. & cap. Gaudemus.*

Matrimonium non soluitur per hoc, quod quis cum alia (etiam desponsata) habuit extraordinariam pollutionem, si non habuit copulam. 35. q. 2. c. *Extraordinaria.*

Matrimonium factum cum matre puellæ desponsatæ ante septennium, quæ postea noluit consentire, non soluitur ex publica honestate. Secus si septennis fuit desponsata. & in hoc est necessaria dispensatio Papæ. *Conc. Later. 3. tit. De sponsalibus c. 7.*

Matrimonium factum cum puella proxima ætati nubili, si adfit copula, & postea hæc non vult consentire; si parentes fuerint tempore matrimonij, eam fuisse ætatis nubilis, & vir iurat cognouisse eam, ei creditur, & matrimonium non soluitur. 33. q. 1. cap. *Si quis accepit. Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 10.*

Matrimonium factum cum conditione honesta, si copula intercedit, etiam si conditio non opponitur, non soluitur. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 12. Vide, Matrimonia conditionata.*

Matrimonium inter consanguineos etiam in 4. gradu consummatum inscienter, si per 18. vel 20. annos adfuit cohabitatione, non soluitur. *Concil. Lateran. 3. de sponsalibus c. 30. p. 50. c. 26. & tit. de testibus cogendis c. 23. etiam si vxor cogitur iurare parentelam. ibid. p. 50. c. 26.*

Matrimonia cum sorore simplicis ipsæ iam mortuæ, non soluitur. *Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus c. 27.*

Matrimonium factum cum sorore alicuius (cum qua intercesserat matrimonium ratum tantum, & est iam mortua), non soluitur. *Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo c. 5.*

Matrimonium factum ex metu cadente in constantem virum, si est ratum tantum, soluitur. *Conc. Later. 3. in append. de sponsalibus secundo c. 1. & 2. Si postea consentiant, est validum. De sponsalibus. & c. c. De muliere.*

Item conualidatur, si postea spontaneè cohabitant. *De sponsalibus, & c. c. Ad id. Vide, Matrimonia ratione inuoluntarij, & c.*

Matrimonium non soluitur, per hoc, quod vir cognoscit vxoris consanguineam in 3. gradu: sed pœnitentia est ei imponenda. *Conc. Later. 3. tit. De eo, qui consanguineam c. 1.*

Matrimonium de præsentis non soluitur ob sponsalia de futuro facta cum alio. *Conc. Later. 3. tit. De sponsalibus secundo c. 41.*

Matrimonium non soluitur per hoc, quod dos promissa non fuit data. *Conc. Later. 3. de sponsalibus secundo c. 8.*

Matrimonium solui non potest ex absentia viri. Vide, *Vxor absente viro. Vide, Prescriptio. Conc. Trid. sess. 24. can. 5. Vide, Matrimonia plura.*

Matrimonium non soluitur, si vxore contradicente, vir probet esse sibi nuptam, & semper tractatam ut vxorem, & id probat per vicinos. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 42.*

Matrimonium non separatur, si factis sponsalibus mulier fuit cognita carnaliter, & ante annum non reclamauit. *Qui matrim. accusare, & c. c. Insuper.*

Iurans facere matrimonium cum aliqua, si postea facit cum alia, hoc secundum tenet & non soluitur. *Conc. Later. 3. part. 50. cap. 43.*

Matrimonium non soluitur si vxor fuit cognita à fratre viri, & hoc sit occultum. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 49. Vide, Matrimonia prohibita ratione affinitatis.*

Matrimonium in gradu secundo, vel tertio, affinitatis non soluitur. *Conc. Lateran. 4. cap. 50. Vide, Matrimonia prohibita ratione affinitatis. Vide, Affinitas.*

Matrimonium inter filios secundæ vxoris, & cognatos viri, non soluitur. *Conc. Later. 4. c. 50. Vide, Affinitas.*

Matrimonium separatū iudicio Ecclesiæ ob hæresim, non soluitur. Imò si separatio facta est sine spe redintegrandi ma-

trimonium, etiam si coniux fiat Catholicus, alter non tenetur redire ad illum. si verò separatio facta sit ad emendationem, tenetur. *de diuortijs c. quanto te. & cap. De illa. Conc. Later. 3. p. 50. c. 63. conc. Trid. sess. 24. can. 5.*

Matrimonium non soluitur per hoc, quod non obseruatur consuetudo patriæ, seu regionis circa aliqua externa. *De sponsal. & c. c. 1.*

Matrimonium non potest solui per molestantem cohabitationem coniugis. *Conc. Trid. sess. 24. can. 4.*

Matrimonium non soluitur per affinitatem superuenientem. *De eo qui cognouit c. Veniens. c. Tuae fraternitati, & c. fin. Vide, Affinitas. Vide, Matr. prohibita ratione affinitatis.*

Matrimonia infidelium facta in gradu prohibito, dum veniunt ad fidem. *De consanguinit. & affinit. c. De infidelibus. De diuortijs c. Gaudemus. Vide, Matrimonia prohibita ratione diuersi cultus.*

Matrimonium ad confessionem coniugum non soluitur, si dicunt affinitatem præcessisse. *de eo qui cognouit. c. Super eo.*

Matrimonium non soluitur per dictum vnius testificantis de consanguinitate. *De sponsalibus, c. Præterea.*

Matrimonium non soluitur, nec separatur ad dictum vnius testantis affinitatem. *de eo qui cognouit, & c. c. de illo.*

Matrimonium contractum contra interdictum Ecclesiæ, vel iudicis sententiam, non soluitur, sed separatur, donec causa interdicti, &c. cognoscatur; & pœnitentia imponitur. *de matrimonio contracto contra, & c. c. 1. c. Ex literis.*

Matrimonium factum cum conditione, etiam si hæc non, impletur si adfit copula non potest solui. *de conditionibus cap. Per tuas. Vide, Matrimonia conditionata.*

Matrimonium siue consummatum, siue ratum, non soluitur per susceptionem ordinis sacri. *Extrav. Ioannis XXII. de voto c. vn. Antiqua.*

Matrimonium non soluitur per hoc, quod coniuges confitentur postea consanguinitatem, nec etiam si vicini. Sed soluitur si personæ dignæ id testentur. *de eo qui cognouit. cap. Super eo.*

Matrimonio soluto, quid faciendum circa dotem. Vide, *Matrimonia cum dote. Vide, donatio circa finem. Vide, Dos.*

Vide, *Coniuges 1. & 2. Vide, Diuortium. Vide, Torus. Vide, Vir circa uxorem infidelem. Vide, Vxor repetens virum in fine. Vide, Vxor circa alia. Vide, Vxoris dimissio. Vide, Vxore dimissa. Vide, Vxoratus.*

Matrimonia cuius auctoritate separanda, quando oportet separari.

Matrimonia (quando adest causa sufficiens) non propria, sed ordinarij auctoritate separanda sunt, vel soluenda. 33. q. 2. c. *Saculares. 35. q. 6. cap. Multorum. Concil. Later. 3. p. 50. c. 29. Conc. Agathen. cap. 25. Aliter facientes sunt excommunicandi. ibid. De diuortijs c. Porro. Etiam si impedimentum sit publicum. ibid.*

Matrimonia omnia propter impedimenta dirimentia, à solo ordinario solui, vel separari possunt non ab alijs, sed impedimentum debet esse publicum, seu probatum. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 29. De diuortijs c. Porro. Etiam si parentela sit publica. ibid.*

Matrimonium separari, vel solui non potest auctoritate propria, si coniux in hæresim labitur, & compelli potest ad redeundum. Si verò auctoritate Ecclesiæ separaretur, non potest ad id cogi. *De diuortijs c. De diuortijs. c. De illa. Qui filii sint legitimi. c. Per venerabilem.*

Matrimonij lite pendente, quid agendum de vxore. Vide, *Torus. Vide, Lite pendente. Vide, Vir circa dimissionem. Vide in sequenti titulo Matrimoniales causæ.*

Matrimoniales causæ à quò indicandæ, & quomodo tractandæ.

Matrimoniales causæ non à secularibus, sed ab Ordinarijs Ecclesiasticis iudicandæ sunt. *Conc. Later. 3. in append. tit. Qui filii sint c. 4. conc. Leptinense c. 3. Conc. colon. 3. tit. De medio sexto. c. 3. de excessibus Prælatorum. c. Accedentibus. Conc. Trid. sess. 24. can. vlt.*

Matrimoniales causæ non per Decanos, vel Archidiaconos, sed per Episcopos iudicandæ. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. cap. 20.*

Non pertinet ad Abbates, vel alios eas cognoscere, sed ad Episcopos tantum, eorumque delegatos. *ibid.*

Matrimoniales causæ fieri possunt simpliciter, & de plano. *Clement. de iudicijs cap. fin.*

Matrimoniales causæ committendæ sunt viris prudentibus, & peritis in iure canonico. *Conc. Oxoniense 1. c. 12. Londin. 2. c. 3. De consanguinit. & affinit. cap. 1.*

Matrimonialis causa non potest fieri coram arbitro. *De integritate restitut. cap. Causa.*

Si in causa matrimoniali data sententia, aduocatus contra sententiam facit, ut causam protrahat, priuatur officio aduocati per unum annum. *Conc. Oxoniense 2. c. 35.*

Dum causa matrimonialis agitur per procuratorem, mulier potest sibi eligere locum securum. *De procuratoribus cap. Accedens.*

In matrimoniali causa si agitur de morte primi, quamdiu expectandum, & quid agendum. *Ut lite non contestata cap. Quoniam §. Si autem.*

In matrimoniali causa si opponitur de consanguinitate, prius hæc exceptio probanda est, quam ad definitionem causæ procedatur. *De ordine cognitionum cap. 1.*

In matrimoniali causa quando vxor recedit à viro, & opponit de consanguinitate quid agendum. *de restitut. spoliati. cap. Literas tuas. Vide, Vxor.*

Matrimoniales causæ non possunt agi, seu tractari extra prouinciam, nec in prima, nec in secunda, vel tertia instantia si pars probet suam paupertatem; nisi pars contraria alimenta, & expensas litis velit subministrare, & ad hoc se obliget. *Conc. Trid. sess. 24. de reform. matrim. cap. 20.*

In matrimonialibus causis non est recedendum à canonum seueritate. *Honor. 3. ex Cirone, de transactionibus c. 1.*

In matrimonialibus causis non fit compositio. *Vide, Compositio.*

Matrimonij causa pendente, quid faciendum de vxore.

Vide, Torus.

Matrimoniales causæ quo ad restitutionem dotis à iudice Ecclesiastico sunt iudicandæ. *De donationibus inter virum, & uxorem c. De prudentia. Vide, Dos.*

Si matrimonium soluitur, pœna imposita (si matrimonium soluatur) solui non debet, si cum metu, vel vi fuit factum. *De sponsalibus, & c. cap. Gemma.*

Sed aliquando sola matre testificante impeditur, & separatur. *De testibus c. Super eo il. 2. Si sit ratum, si verò consummatum, plura requiruntur. ibid.*

Vide, Accusator. Vide, Arbitri. Vide, Causæ matrimoniales. Vide, Matrimonia cuius auctoritate, & c. Vide, Sententia.

Matrimonia inter quas personas fieri possunt valide.

Matrimonium inter seruum, & libertam, vel liberam scienter factum, est validum. *29. q. 2. cap. Omnibus. cap. Si quis liber. Post ep. 3. Iulij 1. c. 10. Conc. Triburien. 1. c. 36.*

Matrimonium inter dominum, & libertam est validum. *29. q. 2. cap. Si quis ancillam.*

Matrimonium inter seruos factum, est validum, etiam si sint diuersorum dominorum. *29. q. 2. cap. Omnibus, & cap. ult. q. 3. cap. Dictum est. Conc. Turon. 3. c. 30. (ait sit intercessit dominorum voluntas.) Post epist. 3. Iulij 1. c. 10. Etiam dominis inuitis fieri potest. Concil. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo cap. 7. De coniugio seruorum. Sed non liberantur à seruitute. ibid.*

Matrimonium fieri potest etiam inter eos, qui nolunt habere copulam, sed solam cohabitationem perpetuam, ut fuit matrimonium B. Mariæ Virginis & S. Ioseph. *27. q. 2. cap. B. Maria, & cap. Omne itaque.*

Matrimonium fieri potest valide ab habente simplex votum castitatis, sed prohibetur fieri. *Conc. Later. 3. in append. de sponsalibus secundo cap. 4.*

Matrimonium fieri potest cum eo, qui vouit religionem, vel est nouitius; secus tamen si professus. *Conc. Later. 3. in appendice tit. De coniugatis c. 5. & habens votum indiget Pa-*

pæ dispensatione. ibid. cap. 10. & tit. De monachis cap. 3. Matrimonium fieri potest cum surdo, & muto per signa. De sponsalibus, & c. c. Cum apud sedem, & c. Tue fraternitatis. Matrimonia valide fieri possunt cum gentibus diuersarum nationum, vel regnorum. Conc. Tribur. 1. c. 30. Concil. Lateran. 3. in append. de sponsal. secundo c. 8.

Matrimonium etiam cum leprosis potest fieri. *de coniugio leproforum cap. 1. Vide, Leprosi.*

Matrimonium fieri potest ab aliquo, qui cum alia habuit extraordinariam pollutionem, sine copula (etiam si desponsata) *35. q. 2. cap. Extraordinaria.*

Matrimonia fieri possunt inter duos fratres, & duas sorores simul. *Greg. 1. lib. 12. ep. 31. c. 5.*

Matrimonium fieri potest cum matre puellæ desponsatæ ante ætatem septennij, quæ postea noluit consentire, secus si erat septennis. *Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsal. c. 7. & tit. De eo qui consang. c. 2.*

Matrimonium fieri potest cum sorore simplicis sponsæ, iam mortuæ. *Conc. Later. 3. de sponsalibus c. 27.*

Matrimonium fieri non potest valide cum secunda, si cum prima facta sunt sponsalia cum copula. Secus verò si sine copula, & in primo casu cogitur adherere primæ. *Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo c. 1. & 3.*

Matrimonia fieri possunt valide, & c. ultra quartum gradum consanguinitatis. *de consanguinitate, & c. c. Non debet.*

Matrimonium valide fieri potest inter quoscumque non habentes impedimenta notata in præcedentibus titulis.

Matrimonium etiam cum meretrice potest fieri, & sic faciens consequitur remissionem peccatorum. *De sponsal. & c. c. Inter opera.*

Matrimonia fieri possunt inter sobolem ex secundis nuptijs, & cognatos primi viri. *De consang. & affinit. c. Non debet.*

Matrimonia fieri possunt inter affines secundi, & tertij generis. *de consanguinit. & c. c. Non debet. & c. Quod super his.*

Matrimonium fieri potest cum interfectore primi viri, si hoc accidit in bello, vel in alio casu. *De conuersione infidel. c. 1.*

Matrimonium potest contrahere, vidua statim post mortem primi. *De secundis nuptijs c. Super illa, & c. fin. Concil. Later. 3. in append. tit. De secundis coniug. c. 2.*

Matrimonia in quo tempore fieri possunt, & in quo prohibentur.

Matrimonia in Quadragesima fieri non possunt. *Conc. Laodic. cap. 52. Concil. Bracharen. c. 48. 33. qu. 4. c. Non oportet, & c. Non licet. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 48. In decret. de matrim. c. 9.*

Matrimonia fieri non possunt à Septuagesima, usque ad Pascha. *33. q. 4. cap. Non oportet. Conc. Salegustadiense c. 3. Neque ab Aduentu, usque ad Natiuitatem Domini. ib. & Concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 19. Usque ad octauam Paschæ. De ferijs cap. Cappellanus.*

Ab Aduentu usque ad Epiphaniam, & à feria quarta Cinerum, usque ad octauam Paschæ fieri non possunt. *Conc. Trident. sess. 24. de reform. matrim. c. 10.*

Matrimonium solemne prohiberi potest pro certis anni temporibus. contrarium dicens est anathema. *Conc. Trid. sess. 24. can. 11.*

Matrimonium statim post mortem primi potest à coniuge contrahi. *De secundis nuptijs. c. super illa, & c. fin. Conc. Later. 3. in append. tit. de secundis coniug. c. 2.*

Vide, Nuptiæ.

Matrimonia cum dote faciendæ, & quid agendum soluto matrimonio.

Matrimonia sine dote fieri non debent. *Conc. Arelat. 3. cap. ult. 30. q. 5. c. Nullum. Euaristus ep. vn. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 3.*

Matrimonio soluto vel separato licet per Ecclesiam, dos ad mulierem redit, & donatio ad virum. *de donationibus inter virum, & c. c. Donatio, & c. Significauit. Conc. Later. 3. par. 5c. cap. 46. Honorius 3. ex Cirone tit. De dote restituenda cap. 1.*

Matrimonio separato per adulterium vxoris, perditur dos. *De donationibus inter virum c. Plerumque.*
 Matrimonio illicito separato, debet mulier reddere viro, quæ ab eo habuit dono. *ibid. Et si necesse.*
 Matrimonio separato, dotis sententia fit à iudice diuortij. *ibid. c. de prudentia.*
 Matrimonio separato, bona communiter acquisita diuiduntur. *ibid. c. Significauit.*
 Vide, *Diuortium.* Vide, *Donatio.* Vide, *Dos.*

Matrimonium iurans facere ad quid tenetur.

Matrimonium iurans facere cum aliqua, si postea vult ingredi religionem, tenetur prius Matrimonium facere, deinde ingrediatur, dummodo non adsit copula antecesserit. *de sponsal. & c. Commissum.*
 Matrimonium iurans facere cum aliqua, monendus est, vt faciat, non cogendus. *De sponsal. & c. c. Requisiuit, & c. Ex literis il 2. Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 43.* At si contrahit cum alia, hoc secundum tenet. *ibid.*
 Matrimonium iurans facere, si dentur v. gr. centum, ijs non datis non tenetur eam accipere, nisi eam cognouerit carnaliter, vel nisi consensus de præsentis fuerit. *De conditionibus, & c. c. 1. c. De illis, & c. Super eo.*
 Vide, *Iurans.* Vide, *Iurare.* Vide, *Iuramentum.*

Matrimonij impedimenta, quæ, & qualia, & quomodo impediunt.

Matrimonium impeditur, & irritatur per consanguinitatem vsque ad 4. gradum. *De consanguinit. & affinit. c. 1.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione consanguinitatis.*
 Matrimonium impeditur, & dirimitur per affinitatem in primo gradu. *ibid.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione affinitatis.*
 Matrimonium impeditur, & dirimitur per cognationem spirituales ortam inter baptizantem, ac baptizatum, vel inter suscipientem, & susceptum, siue de fonte, siue in confirmatione; vel inter patrem, & matrem baptizati. *de cognatione spirituali c. 1. c. Super eo. cap. Martinus. & cap. Veniens.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione cognationis spiritualis.*
 Matrimonium impeditur, & dirimitur ob impedimentum publicæ honestatis, id est, ob sponsalia præcedentia cum consanguineis contrahentis: sed non excedit primum gradum talis cognationis. *de sponsalibus, & c. c. Iuuenis.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione publicæ honestatis.*
 Matrimonium cum errore personæ impeditur, & dirimitur. *de coniugio seruorum c. Proposuit. 29. q. 1. c. unico.* Vide, *Matrim. facta cum errore, & c.*
 Matrimonium factum à Religioso, vel Religiosa, vel cum illis, dirimitur. *Qui clerici, & c. c. Meminimus.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione status spiritualis.*
 Matrimonium factum cum ordinato in sacris etiam subdiacono, dirimitur. Vide, *ibid.*
 Matrimonium factum à coniugato, dirimitur. *de sponsa duorum c. 1.* Vide, *Matrimonia plura, & c.*
 Matrimonium factum per vim, vel metum, dirimitur. *de sponsalibus, & c. c. Cum locum, & c. de illis.* Vide, *Matrim. ratione inuoluntarij, & c.*
 Matrimonium factum ab impotente coire, si coniux vult, dirimitur. *de frigidis, & c. c. Consultationi.* Vide, *Matrim. prohibita ratione valetudinis, & c.*
 Matrimonia cum machinante in mortem coniugis, vel cum adultera cognita ab aliquo, & dante fidem de contrahendo cum eo, & c. dirimuntur. Vide, *Matrim. prohibita ratione criminis.*
 Matrimonia cum rapta per vim, donec ponatur in loco tuto, dirimitur. Vide, *Matrim. ratione raptus, & c.*
 Matrimonium conditionatum, dirimitur. Vide, *matrimonia conditionata.*
 Matrimonium cum infideli volente manere in infidelitate, dirimitur. Vide, *matrim. prohibita ratione cultus diuersi.*
 Matrimonium clandestinum, dirimitur. Vide, *matr. clandestina.*

Matrimonium impediri, & dirimi potest non solum per gradus affinitatis, & consanguinitatis declaratos Leuitici cap. secundo, sed per alios ab Ecclesia declarandos. *ibid. Conc. Trid. sess. 24. can. 3.* contrarium dicens, est anathema.
 Ecclesia instituens impedimenta dirimentia matrimonia non errauit. *ibid. can. 4.* contrarium dicens, est anathema. *ibid. & Conc. Senon. c. 11.*
 Vide, *Impedimentum.* Vide, *Illegitimare.*

Matrimonij impedimenta, quæ prohibent tantum, sed non dirimunt.

Matrimonium impeditur, sed non dirimitur per compaternitatem Catechismi. *de cognatione spirituali c. Contracto. & sub eodem tit. in 6. ca. Per catechismum.* Vide, *matrim. consummata, vel rata.*
 Matrimonium impeditur, sed non dirimitur factum per votum castitatis, siue religionis. *Qui clerici cap. Consuluit.* Vide, *Matrimonia prohibita ratione status spiritualis.*
 Matrimonium impeditur, sed non dirimitur per sponsalia facta cum alia, dummodo non intercesserit copula. *Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 41.*
 Matrimonij impedimenta institui potuerunt ab Ecclesia: contrarium dicens, est anathema. *Conc. Senon. cap. 17. Conc. Trid. sess. 24. can. 3. & 4.*
 Vide, *Impedimentum.* Vide, *Illegitimare.*

Matrimonij impedimenta probanda, & accusatio, & c.

Matrimonium accusare non potest, qui tempore denunciationis tacuit, nisi ignorauerit. *Qui matrim. accusare, & c. c. fin.*
 Matrimonium impeditur per denunciationem vnius honesti. & tunc iuramentum parentum in contrarium non recipitur. *de sponsalibus, & c. c. Cum in tua.*
 Matrimonium accusans propter quæstum, id est pecuniam, puniendus est, & quomodo. *Qui matrimonium accusare. c. Significante.*
 Matrimonium accusari debet præsentialiter. *ibid. c. à nobis.* Vide, *Accusare.*
 Matrimonium impeditur ex dicto matris attestantis impedimentum, & contractum dissoluitur. *de Testibus, c. Super eo.*
 Matrimonium contractum si negetur, probandum est ab asserente. *De clandestina desponsatione c. 1. & 2.*
 Matrimonij impedimento probato, & publicatis attestacionibus, alij testes non sunt admittendi. *de probationibus. c. Iuravit.*
 Matris testimonium est suspectum, vbi filia petit in virum aliquem se minorem. *de Testibus c. Super eo.*
 Matris testimonium de consanguinitate, si sit ratum matrimonium, impeditur ne consumetur. si consumatum, alia requiruntur, & plura. *De testibus c. Super eo il 2.*
 Matrimonij impedimenta probari possunt per testes absentes, & quomodo. *Qui matrimonium accusare, & c. c. 1.*

Matrimoniales dispensationes.

Matrimoniales dispensationes à Papa concedi possunt in quouis gradu consanguinitatis, & affinitatis. *Conc. Trid. sess. 24. can. 3. & de refor. matrim. c. 5.*
 Matrimonij dispensatio obtenta à Papa, est nulla, si falsitas fuit exposita. *De consanguinit. & c. c. Quia circa.*
 Matrimoniales dispensationes raro dentur, & magna ex causa. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. c. 5.*
 Dispensatio in secundo gradu, numquam danda, nisi inter magnos Principes, & hoc ob causam publicam. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. c. 5.*
 Olim pro 4. gradu non solum consanguinitatis, sed etiam affinitatis, erat necessaria dispensatio. *Innocentius IV. const. 14. Sub catholica.*
 Dispensatio est necessaria in habente votum simplex castitatis, vt faciat matrimonium. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. de coniugatis c. 10.*
 Dispensationes matrimoniales obtinentes in curia, debent exponere

ponere factum, sicut illud habent à partibus, sub pena falsi. Culpabiles puniendi, & à quo. *Pius V. const. 21. Cum sicut.* Dispensationes matrimoniales in forma gratiosa, non possunt concedi à Sac. Penitentiaria; sed remittendæ ordinario. *Pius 4. const. 53. In sublimi.* Vide, *Dispensatio.*

Matrimonium præsumptum.

Matrimonium censentur contraxisse sponsi, qui simul cohabitabant, & filios procreant. *conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus cap. 25.* & cogendi sunt simul viuere, vt vir, & vxor. *ibid. de præsumptionibus c. Illud quoque.*

Matutinum.

Matutinum, quomodo, & vbi recitandum. Vide, *Hora canonica.* Vide, *Officium.*

Matutinum vel media nocte, vel ante auroram, vel tempore ab Episcopo præscripto recitandum est, sed ea hora recitetur, vt post illud sit omnibus commodum audire missam. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. De Matutino.* Numquam recitetur in Vesperis, nisi in Octauis Corporis Christi, vel alijs iuxta Ecclesiam Romanam. In Choro Ecclesiæ semper est celebrandum: tempore verò frigido in Sacristia, vel alio honesto loco de licentia Episcopi. *ibid.*

S. Mauritius.

S. Mauritij Equites, & Militia. Vide, *Equites.* Vide, *Militia.*

Meccus. Mecchia. Meccans.

Meccus si post penitentiam fornicatur, nec in fine recipiendus est in communionem. *Conc. Elibert. c. 7.*

Mecchia, & fornicatio, idem sunt. 32. q. 4. c. *Meretrices.*

Mecchia est quælibet carnalis copula cum aliena. *ibid. & q. 5. cap. Non mœchaberis.*

Meccus Episcopus, Presbyter, vel Diaconus, nec in fine communicet. *Concil. Elibert. c. 19.* Vide, *Episcopus.* Vide, *Diaconus.* Vide, *Clerici.*

Meccantes in adolescentia, cum ducunt vxorem recipiendi sunt in communionem. *Conc. Elibert. c. 31.*

Meccans vsque ad mortem cum alieno viro, neque in fine communicet. *conc. Elibert. c. 64.* At si relinquit mecchiam, post decem annos recipienda. *ibid.*

Meccans cum Iudæa, vel Gentili excommunicetur, & si ab alio detectus fuerit, post quinquennij penitentiam reconcilietur. *conc. Elibert. c. 78.* Vide, *Fornicatio.* Vide, *Luxuria.*

Mediator.

Mediator non potest causas componere in absentia alterius. *Nicolaus 1. in decretis tit. De iudicis c. 8. 3. q. 9. c. Reuera.*

Mediator in ordinatione simoniaca. Vide, *Simonia.* Vide, *Ordinati.*

Mediatores in crimine simoniæ, admittuntur ad dicendum testimonium, si agatur ciuilitur, & nullum habuerunt emolumentum. *De testibus in 6. cap. 1.*

Mediatores ad obtinendam gratiam, vel iustitiam à Sede Apostolica. Vide, *Sedes Apostolica.* vbi habes omnes casus huius materiæ.

Mediatores in simonia. Vide, *Simonia.* Vide, *Daro.* Vide, *Sedes Apostolica.*

Medicus. Medicina. Medicamenta.

Medicus tenetur suadere infirmis confessionem peccatorum prius omnibus. *De pœnitentijs, & remiss. cap. Cum infirmitas.* *Concil. Later. 4. c. 22.* alias ipse medicus ab Ecclesia arceatur. *ibid.*

Medicus non potest secunda vice visitare infirmum, nisi hic sacerdotem pro confessione vocauerit. *Concil. Rauennat. 11. sub Clem. V. can. 15.* Ultra diem 3. eum non visiter, nisi confessorem vocet, sub pena infamiæ, & priuationis gra-

dis, nisi rationabilis causa excuset. *Pius V. const. 3. Supra.* Medicus tenetur monere Parochum de infirmo. & si hic non confitetur intra 4. diem, non potest ad eum accedere sub pena excommunicationis, nisi sciat esse confessum ante morbum. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. Que pertinent ad Sacramentum Penitentia.*

Medicus non potest suadere infirmo, aliquid contra salutem animæ, licet sit pro salute corporis. *conc. Later. 4. c. 22.*

Medicus peritus promoueri potest ad ordines sacros, si conscientiam habet, quod ex sua causa aliquis non sit mortuus. *De etate, qualitate, & c. c. Ad aures.*

Medicinæ præcepta (contra ieiunium) sunt contraria cognitioni Dei, sic etiam contraria alteri virtuti. *De consecrat. dist. 5. cap. Contraria.*

Medici Iudæi non possunt à Christianis vocari in suis infirmitatibus. *conc. Sabinense c. 22. Gregorius 13. constit. 68. Alias.* (Nisi nullus alius adsit, vel excellens sit aliquis in eis.) Et hoc præceptum à Parochis curandum est obseruari. Et quolibet anno decretum hoc est publicandum. *ibid.*

Medicorum Collegium Romæ potest in Medicina, & Philosophia doctorare. & alijs hoc prohibetur. *Iulius 3. constit. 19. Meritis.* Gratia, & priuilegia alia. *ibid.*

Protomedici authoritas, & iurisdictio Romæ. Vide, *Protomedicus.*

Medicus nullus potest doctoratum accipere, nisi iuret se obseruaturum, quod ultra tertium diem non visitabit infirmum, nisi hic vocet ad se confessarium, nisi rationabilis causa excuset. *Pius 5. const. 3. Supra gregem.*

Medici, quid tenentur obseruare Romæ. *Gregorius 13. constit. 29. Cum officio.*

Tenentur recognoscere medicamenta, sub pena. *ibid.*

Medici, siue Physici, siue Chirurghi, non possunt inire societatem cum Aromatarijs. *Gregorius 13. ibid. §. 13.*

Medici Romæ non possunt vendere medicamenta, nisi de licentia Protomedici. *ibid.*

Medicinarum causæ à Collegio Medicorum Romæ iudicandæ sunt. Licet litigantes sint Ecclesiastici. *Gregorius XIII. const. 29. Cum officio.* §. 18.

Medicinarum solutiones, seu debita non possunt differri. *ib. §. 19.*

Medicorum Collegij Romani gratiæ, & priuilegia confirmantur à Clemente 8. *const. 120. Quo viri.*

Possunt approbare Medicos, Physicos, & Chirurgos, ac Aromatarios Romæ, & status Ecclesiastici. Possunt examinare medicinalia. Possunt Doctoratum conferre, & cum Protomedico possunt cognoscere, & iudicare causas Chirurgorum, Medicorum, Aromatariorum, & aliorum, qui medicinalia tractant, faciunt, vel vendunt; & quomodo. *Clem. 8. ibid. per §§. 8.*

Medici, qui in conclauis seruierunt, gaudent priuilegio Conclauistarum. *Clem. 8. const. 16. Aequitate.* §. 14.

Medicamenta euacuantiâ, oppiata, &c. vendi non possunt ab Aromatarijs sine licentia Medici. *Gregor. 13. constitut. 29. Cum officio.* §. 7.

Medicamentorum pretium Romæ à Protomedico, & Consulibus Artis taxandum. *ibid. §. 12.*

Medicamenta per ligaturas, & filacteria fugienda sunt, quia dæmoniaca. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 79.*

Melior.

Melior semper est eligendus. 8. q. 1. cap. *Qualis enim,* & c. *Licet ergo.*

Vide, *Dignus.* Vide, *Electio,* & c. Vide, *Idoneus.*

Membrum.

Membrorum mutilatores, excommunicandi sunt. 23. q. 8. c. *Si quis membrorum.*

Menantes Roma.

Menantes, seu scriptores de Auisi Romæ, si conuincuntur, ad triremes damnantur. *Gregor. 13. const. 3. Ea est.*

Mendacium admitti non potest in Sacra Scriptura : alioquin tota vacillaret . *Dist. 9. cap. Ego solis* .
Mendacium à Papa dictum , est sacrilegium . *Gregor. VII. lib. 1. ep. 39.*

Mendacia iocosa leuia sunt , & non existimantur mendacia .
22. q. 2. cap. Quod autem .

Mendacium dici non potest etiam pro vita alterius . *22. q. 2. cap. Ne quis arbitretur . Concil. Later. 3. in append. tit. de usuris cap. 1.*

Mendacium aliquando fuit præmio dignum . *22. q. 2. cap. Si qualibet .*

Mendacium Abrahæ de vxore , quomodo excusatur . *ibid. c. Queritur .*

Mendaciorum multa genera sunt , sed præcipuè octo . *22. q. 2. cap. Primum est .*

Mendax veritatem prodit . *11. q. 3. c. Nolite .*

Vide , *Abraham .* Vide , *Mentiri .*

Mendicus .

Mendicorum Hospitale . Vide , *Hospitale mendicorum .*

Mendici in Ecclesia non petant eleemosynas in Ecclesia , sed extra ianuam eius . *conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de Ecclesijs , & c.*

Mendicantes .

Vide , *Fratres Mendicantes .* Vide , *Regulares .* Vide , *Fratres Mendicantes Religiosi* non possunt domos , vel alia stabilia vendere , alienare , permutare , &c. sine Papæ licentia . *de excessib. Prælat. in 6. cap. vn.*

Mendicantes fratres , olim , vnam tantum campanam tenere poterant in suo campanili ; & si plures habebant , vnam tantum poterant pulsare . alias vero in Monasterio pro suis vsibus habere licebat . *Extra , de officio custodis c. vn.*

Mendicantes fratres illuminarunt , & illustrarunt Ecclesiam Dei . *Extra , de tregua , & pace c. Vices .*

Mendicantium concordata cum Parochis fuerunt ista : id est , quod non prædicent publicè , Parochianos non teneri audire missam in Parochia . Secundò , quod non inducant laicos ad eligendam sepulturam in suis Ecclesijs . Tertiò , vt non prædicent , quod Parochiani non tenentur , saltem in Paschate , confiteri proprio sacerdoti . Quartò , quod seruetur antiqua consuetudo circa horam prædicandi , cantandi , campanas pulsandi , &c. & si ista mutanda sint , fiat de consensu partium . Quintò , quod fratres non detrahant Prælati in suis sermonibus . Sextò , quod non retrahant personas ab Ecclesijs Parochorum . Et è contra , quod Parochi , & Prælati non detrahant fratribus , sed benignè eos tractent , & adiuuent , &c. *Extra , de tregua , & pace c. Vices .*

Mendicantes fratres transire non possunt ad ordines non mendicantium , excepto Ordine Carthusianorum , sub pena excommunicationis ipso facto , tam receptis , quam recipientibus , Papæ reservatæ ; & factum non tenet . Neque si fiat de licentia Legati , Nuncij , &c. *Extra , de Regularibus transseuntibus , & c. cap. Viam .*

Mendicantes non sunt impediendi per Principes , vel Prælatos , &c. in suis negotijs . *Leo X. in Bulla contra Lutherum constitut. 40. Exurge .*

Mendicantes fratres , quid possunt extrahere extra Statum Ecclesiasticum . Vide , *Ecclesiasticus status .* Vide , *Status .*

Mensa .

Mensa benedicenda ante comestionem . *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. cap. 53.*

In mensis sacerdotum , legenda est Sacra Scriptura . *Concil. Toler. 3. c. 7.*

Menses .

Menses reservati Papæ pro collatione beneficiorum . Vide , *Papa .*

Mensuræ , & pondera iusta tenenda , & seruanda . & poenæ . *Conc. Arelat. 4. c. 15. Concil. Turon. 3. c. 45.*

Mentiri .

Mentiri non dicitur , qui putat se verum dicere . *22. q. 2. cap. Hominis . cap. Is autem , & c. Beatus Paulus .*

Mentiri non licet humilitatis causa . *22. q. 2. cap. Cum humilitatis , & cap. Incaute .*

Mentiri non licet ad cauendam arrogantiam . *22. q. 2. c. Non ita , & cap. Mihi autem .*

Mentiri numquam licet . *22. q. 2. c. Nec artificioso .*

Mentiri non potest homo pro temporali vita alicuius . *22. q. 2. c. Ne quis arbitretur . conc. Later. 3. tit. de usuris c. 1.*

Mentiri nullus potest ad exemplum veterum Patrum . *22. q. 2. cap. Si quis per vetus .*

Mentiri dicitur , qui suam professionem non ostendit operibus . *22. q. 5. cap. Cauete .*

Mentiri in Papa est sacrilegium . *Greg. 7. lib. 1. ep. 39.*

Vide , *Mendacium .*

Mercatores .

Mercatores molestandi non sunt cum nouis pedagogijs ; qui id faciunt , excommunicandi sunt . *24. q. 3. cap. Si quis .* Vide , *Excommunic. Bullæ Cœne .*

Mercatorum Urbis Romæ Consules . Vide , *Consules .*

Mercatorum Urbis Romæ Consules Artis pannorum , quas causas possunt cognoscere . possunt de summa ducatorum 30. iudicare . *Pius 4. const. 46. Volentes .*

Mercatorum Urbis Romæ libri concordare debent cum libris Proxenetarum , vt probent . & habent paratam executionem , sicut obligationes camerales . contra omnes probant , etiam contra mulieres , & coniugatas . *Gregorius 13. constit. 88. Cum alias .*

Mercatores appellantes ad Portum Anconæ , sunt immunes à datijs , & gabellis . sic etiam exteri mercatores ibi commorantes . *Clemens 8. const. 26. Ex Apostolica .*

Mercatorum Consules in Ciuitate Anconæ , quomodo eligendi . quomodo debent iudicare . nihil possunt à mercatoribus accipere , nec multum , nec parum . *ib. §. 12. Vide , Portus .*

Mercatorum Ripæ debitores . Vide , *Debitores .*

Mercedes . Mercenarius . Merces .

Mercedes Iudicum , Officialium , Mandatariorum , & omnium tribunalium Romanæ Curiae , quæ sunt . *Pius 4. const. 58. Cum ab ipso .* Diffusè , & distinctè .

Mercenarius tolerandus est aliquando . *23. quest. 4. cap. Tres personas .*

Merces , quæ ab Oriente per Mare Adriaticum , deferuntur ad Portum Anconæ ad Statum Ecclesiasticum , quomodo possunt emi , & vendi sine gabellis , &c. *Clemens 8. constit. 26. Ex Apostolica . §. 6.*

Meretrix .

Meretrix est mulier , quæ multorum libidini paret . *Dist. 34. cap. Vidua .*

Meretricem in vxorem ducere , non est peccatum . *32. q. 1. c. Non est culpandum .* Imo qui ducit , peccatorum remissionem consequitur . *de sponsalibus , & c. cap. Inter opera .*

Meretrices discernendæ sunt ab honestis fœminis , aliquo amictu particulari . *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. De meretricibus , & c.*

Meretrices in loco aliquo segregato Ciuitatum ponendæ sunt . *ibid. & qui eis locat domos in alijs locis Ciuitatis , puniatur . ibidem .*

Meretrices habitare non possunt in cauponis , & tabernis , nisi itineris causa , & per vnam noctem . *ibid.*

Meretricibus per Principes sæculares interdici debent gemmæ , aurum , pompæ , &c. *Conc. Mediol. ibid.*

Meretricum Romæ spolia , pertinent ad Monasterium Conuertitarum

uertitarum Sanctæ Mariæ Magdalænæ. *Leo X. constit. 39. Saluator. Vide, Conuertita.*

Sed *Clemens VII. constit. 14. Cum ex corpore.* statuit, ut meretrices, siue Romæ, siue extra, in statu Ecclesiæ, testamentum facientes, nisi habeant filios legitimos, teneantur relinquere quartam, vel quintam præfatis Conuertitis, alias testamentum sit nullum. Omnes scripturæ, &c. dicto Monasterio debent consignari.

Filij verò illegitimi ali debent à Monasterio Conuertitarum, quando succedit in hæreditate. *ibid. Vide, Conuertita.*

Meretrices si coniugatæ sunt (in statu Ecclesiæ) pœna mortis puniendæ sunt. *Sixtus V. constit. 46. Ad compescendam.*

Item si facta separatione à viro id faciunt. *ibid.*

Merita. Meritoria opera.

Merita, quæ sunt in homine antequam peccet, deleto peccato à Deo remunerantur. *De pœnitentia dist. 3. c. 45. Pium est. & c. 46. Si quando.*

Merita bona præterita peccanti non profunt, (nisi deleto peccato) *ibid. & dist. 4. de pœnit. c. 15. Si auerterit.*

Meritoria opera sunt adultis necessaria præter fidem. *Conc. Senon. c. 16.*

Meritoria opera non sunt omnia æqualia apud Deum. *Conc. Senon. cap. 17.*

Meritoria opera necessaria sunt, sed per ea non iustificatur homo. *ibid.*

Vide, *Bona. Vide, Homo. Vide, Opera.*

Metropolis.

Metropolis idem est ac mater ciuitas in prouincia. *Leo X. ep. 4.*

Metropolitanæ Ecclesiæ ritus circa officia, & missas obseruandi sunt in diœcesibus. *De consecr. dist. 2. c. Institutio.*

Metropolitana sedes primum locum tenet in prouincia. *conc. Colon. 2. p. 3. c. 1.*

Metropolitanæ Ecclesiæ dedicatio ab omnibus suffraganeis est celebranda. *Conc. colon. 2. p. 9. c. 11. Vide, Consecratio. Vide, Dedicatio.*

Metropolitanus.

Metropolitanus à mensura ciuitatum dicitur talis. *Dist. 21. c. Cleros.*

Metropolitani dignitas iure humano est instituta. *Leo IX. epist. 4.*

Metropolitani (olim) fuerunt instituti, vbi erant Metropoles sæculi, vel ob sanctitatem, & reuerentiam alicuius loci. *Leo IX. epist. 4.*

Metropolitanus est superior omnibus Episcopis prouinciæ. *Conc. Nicanum 1. c. 6. conc. Antioch. c. 9.*

Metropolitanus (olim) ab omnibus Episcopis prouinciæ erat eligendus. *Conc. Aurel. 3. c. 3.*

Metropolitanus (olim) ab omnibus prouinciæ Episcopis erat ordinandus. *conc. Aurelian. 2. c. 7. De temporibus ordinat. c. Si Archiepiscopus.*

Metropolitani non omnes sunt primates. *Anacletus ep. 3. concil. Nican. 1. ex Iulio 1. cap. 12. Neque omnes Patriarchæ. Stephanus 1. ep. 2. (sed sunt Archiepiscopi. ibid.)*

Metropolitani antiqui iura seruanda. *conc. Melden. c. 51. 25. q. 2. c. Seruatis. c. Igitur, & c. Secundum.*

Metropolitanus vnus habere non potest, nisi vnâ prouinciâ. *Cælestinus 1. ep. 2. c. 4. Dist. 101. c. Peruenit.*

Metropolitani non multiplicandi in prouincia, etiam si per seculares prouinciæ multiplicentur. *Innocentius 1. ep. 18.*

Metropolitanus habere potest sub se 12. Episcopos. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 15.*

Metropolitanus ab omnibus Episcopis est honorandus. *conc. quod dicitur Apostolor. ca. 37. conc. Meldense c. 51. Zacharias ep. 7. c. 1. Nicolaus 1. in append. ep. 5.*

Metropolitano omnes Episcopi prouinciæ tenentur obedire. *Nicolaus 1. in append. ep. 5.*

Metropolitanus ad instantiam Episcoporum potest causas iudicare. *Conc. Nican. 1. ex Iulio 1. c. 14. 9. q. 3. c. Salus. c. Ar-*

chiepiscopus. c. Si autem, & c. Nullus Primas. Adrianus 1. in decr. c. 14.

Metropolitanus extra suam diœcesim nihil potest facere, nisi de consensu Episcoporum. *Iulius 1. ep. 2. c. 23. Lucius 1. ep. vn. Conc. Lucen. 2. c. 4. 9. q. 3. c. Per singulas. c. conquestus, & c. Episcopo. Adrianus 1. in decr. c. 46. Zachar. ep. 7. c. 1.*

Metropolitanus in diœcesi suffraganei non potest, nec ordinare, nec iudicare. *Post ep. 14. Cælestini 1. 9. q. 3. cap. Nullus primas.*

Metropolitanus non potest grauare suffraganeos occasione visitationis. *Conc. constantinopol. 4. c. 9. & 19.*

Metropolitano denunciandum est quando vacant beneficia pertinentia ad eum, intra mensem, per clericos Ecclesiæ, in qua vacat. *Conc. Rauenn. 4. sub Ioan. XXII. c. 7.*

Metropolitanus non cognoscit de causis subditorum suffraganei, nisi per appellationem vel querelam. *De foro compet. in 6. c. 1. Vide, Archiepisc.*

Metropolitanus non potest cogere subditos suffraganeorum, ut suam delegationem accipiant, vel sententias exequantur. *De foro compet. in 6. c. 1. §. Neque.*

Metropolitanus non est iudex competens pro salarijs aduocatorum, & procuratorum, sui fori contra subditos suffraganeorum. *De foro compet. in 6. c. 1. §. Nec etiam.*

Metropolitanus non potest cogere contrahentes in aliena diœcesi, ut respondeant coram se, nisi ibi reperiantur. *ibid. §. Contrahentes. Quomodo procedendum est contra eos. ibidem.*

Metropolitanus non potest ferre censuram contra officiales diœcesani, qui citati noluerunt comparere coram eo. *De foro compet. in 6. §. fin.*

Metropolitanus in causa appellationis ab Episcopo non potest citare, nisi causa appellandi fuit sufficiens. *de appellatione in 6. c. Romana §. Cum autem.*

Metropolitanus non potest eximere ab Episcopo in alijs causis eum qui appellauit. *ibid. §. Cum verò.*

Metropolitanus aliquando potest audire, & absolvere subditum Episcopi appellantem ad Papam, si post appellationem ad eum recurrit. *De app. & recusat. c. Sollicitudinem.*

Metropolitanus non potest facere officiales suos foraneos in diœcesi suffraganeorum. *de officio ordin. in 6. c. 1.*

Non potest disponere in ea diœcesi. *ibid.*

Neque potest in dictis diœcesibus officiales constituere, ut cum fuerit ad se appellatum, faciant citationes, inhibitiones, &c. *ibid.*

Sed quando facta est appellatio à subditis Episcoporum suffrag. ad eum, & causa est deuoluta, potest officiales in causa facere, quia habet tunc iurisdictionem. *ibid.*

Metropolitani officiales non possunt contra suffraganeos subditos censuras ferre. *ibid. §. Officiales.*

Metropolitanus non potest alibi, quam in sua ciuitate, vel loco suæ diœcesis, vel vbi causæ consistunt, causas appellationis, vel alias sui iuris audire; nec alias, nisi pro talibus locis committere. *de officio ordinarij in 6. c. Ut litigantes. Nisi aliter de consuetudine fieri soleat, vel sibi competat. ib.*

Metropolitanus causas appellationis tantum de subditis suffraganeis potest iudicare. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 66.*

Si verò est Papæ Legatus, potest omnes audire, & iudicare. *ib.*

Metropolitanus in causis appellationis à suffraganeis, potest absolvere excommunicatum ab illis, ad effectum comparendi, etiam si ante appellationem fuerat excommunicatus, vel potest deferre Episcopo, & ad eum remittere, ut absoluat. *Conc. Later. 3. in append. tit. De excommunic. c. 4.*

Metropolitanus non potest per suffraganeos, vel alios sua munera Episcopalia exercere, sed per se ipsum; alias deponatur. *Conc. constantinopol. 4. c. 24.*

Metropolitanus circa pallium. Vide, *Pallium. Vide, Archiepiscopus.*

Metropolitanus ante receptionem pallij non potest Episcopos consecrare. *Ioann. VIII. ep. 93. Greg. VII. lib. 9. ep. 1. Neque Ecclesias potest consecrare. ibid.*

Metropolitanus confirmatus licet pallium non acceperit, & non possit consecrare suffraganeos, potest facere consecrare per alios. *De electione c. Suffraganeis.*

Metropolitani circa consecrationem Episcoporum.

Vide, *Episcopi à quibus consecrandi*. Vide, *Consecratio Episc.*
Metropolitanus per prouinciam incedens crucem ante se fecit
deferri. *Alexand. 2. ep. 4.*
Vide, *Crux*. Vide, *Archiepiscopus*.
Metropolitano celebrante solemniter, Episcopi suffraganei,
qui sunt praesentes, tenentur ei assistere cum cortis, amittis,
pluuiabibus, baculis, mitris, &c. sic etiam Abbates. *Conc.*
Rauenn. 3. post Clementem V. c. 6.
Metropolitanus quò ad visitationem. Vide, *Visitatio*. Vide,
Episcopus quo ad visitationem.
Metropolitanus visitans quot personas secum deferre possit,
equos, &c. neque excedat numerum 50. *conc. Later. 3. c. 4.*
Tallias, & exactiones imponere non possunt. *ib. Vide, Visitatio.*
Metropolitanus quo ad celebrationem Concil. Vide, *Concilia*
Prouincialia, &c. Vide, *Archiepiscopus*. *De accusat. &c.*
sicut olim. Quolibet anno tenebatur olim Concilium cele-
brare. *ibid.* Quae debent praecedere inter eum, & suffraga-
neos ante Concilium. *ibid. & Conc. Aurelian. 4. c. 38. dist.*
18. c. Quoniam. Si negligit celebrare, est puniendus. *ib.*
Metropolitanus non potest cogere suffraganeos ad conficien-
dum secum Chrisma in feria 5. Coenae Domini. *Honorius*
3. ex Cirone de offic. iudicis ordinarij c. 3.
Metropolitanus licet grauiter sit accusatus, ante sententiam
non potest vitari à subditis. eum vitantes honore priuandi
sunt. *Conc. Constantinopol. 4. c. 10.*
Metropolitanus in causa fornicationis potest iudicari ab Epi-
scopis subditis. *Conc. Aurelian. 3. c. 4.*
In Metropolitanis causis, & delictis, tot testes requiruntur,
quot in delictis Episcoporum. *Nicolaus 1. ep. 42.*
Metropolitano moriente, nullus Episcopus, vel alius vsurpet
aliquid de bonis eius, vel Ecclesiae; alias puniatur. *Concil.*
Tolet. 9. cap. 7.
Vide, *Archiepiscopus*. Vide, *Episcopus per omnia*.

Metus.

Metus excusans, ille est, qui cadit in virum constantem, &
hic est qui prouenit ex periculo mortis, cruciatuum, &c.
De his quae vi & metu, &c. c. Cum dilectus.
Metus non excusat à peccato mortali. *ibid. cap. Sacris.*
Metu faciens, quod non debet, non dicitur facere. *De regu-*
lis iuris in 6. reg. 53.
Metum incutiens in electione Papae, siue sit Rex, siue Impe-
rator, siue alius, afficitur poenis taxatis in constitutione
Bonif. VIII. Felicis. Concil. Constant. sess. 39. Communi-
tas verò supponitur interdicto. *ibid. Vide, Papae electio.*
Vide, *Electio*.

Miles. Militans. Militare.

Milites (olim) fieri non poterant clerici, aut monachi. *Dist.*
50. c. Si quis post, &c. c. Quamuis. Dist. 51. cap. Aliquan-
tos. 19. q. 3. cap. Monasteriis. cum Papae consensu possunt.
ibid. Conc. Tolet. 1. c. 8.
Sed S. Gregorius decreuit posse Milites fieri monachos, nec
posse hoc eis prohiberi. *Lib. 2. ex regeſt. ep. 62. & 65. & in*
lib. 8. ep. 23. Dicit faciendum esse cum Papae consensu. &
per tres annos esse probandos, antequam monachi fiant.
ibid. & Gregorius 7. lib. 6. ep. 17.
Miles fugiens puniendus est cum misericordia. *Nicolaus 1.*
ad consulta Bulgarorum c. 2.
Milites in bellis, possunt Deo placere. *23. q. 1. cap. Noli exi-*
stimare.
Miles subditus bellans pro Domino, qui dicit sibi iuste bella-
re, non peccat (etiam si bellum non sit iustum) quia nescit
subditus. *23. q. 1. cap. Quid culpatur.*
Miles occidens in bello, vt pareat potestati sub qua militat,
non est reus homicidij. *23. q. 5. c. Miles.*
Milites hospitari non possunt in monasterijs virginum. *Gre-*
gorius 1. lib. 7. ex regeſt. ep. 109.
Milites praeliaturi, debent orationi, & alijs bonis operibus
vacare. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 35. & 38.*
Milites (id est Equites) habentes beneficium, in suo habitu te-
nentur incedere, alias priuantur. *Sixtus V. const. 92. Cum*

Sacrosancta. §. 3. & 4. quis eorum habitus §. 5. Quando
tenentur gestare in effectu. §. 6.
Militare iuste, non est peccatum. *23. q. 1. Militare.*
Militare non possunt clerici, aut monachi. *Concil. Calced.*
cap. 7.
Militantes Dei praeepto non sunt homicidae, cum occidunt.
23. q. 5. cap. Si non licet.
Militans post baptismum nequit ordinari diaconus. *Concil.*
Tolet. 1. cap. 8.
Militantes sub ijs qui diripiunt, vel occupant terras, aut bo-
na Ecclesiae, quas penas incurrunt. Vide, *Inuasores*. Vi-
de, *Ecclesia*. Vide, *Excommunicationes Bullae Coena.*
Vide, *Bellum*.

Milites. Equites. Militia eorum.

Vide, *Equites. S. N. & N.*
Militarium seruientes, subduntur Episcopis. Vide, *Seruientes*.

Minister.

Ministri altaris post oblationem tenentur communicare, vel
excusationem legitimam adducere, si non possunt. *Conc.*
quod dicitur Apost. c. 9.
Qui possunt, vel non possunt esse ministri altaris. Vide, *Al-*
tare. Vide, *Missa*. Vide, *Mulieribus prohibita*.
Ministri altaris tenentur seruare continentiam. *Clemens 1.*
ep. 2. alias ad altare non accedant. ibid. Dist. 84. c. Cum in
praterito, & cap. Cum de quorundam.
Ministri non sacri, non possunt tangere vasa sacra. *Dist. 23.*
cap. Non liceat. Vide, *Sacra*. Vide, *Vasa*.
Ministri Ecclesiae, nihil facere possunt sine Episcopi licentia.
Clemens 1. ep. 3. 16. q. 1. cap. Cunctis fidelibus.
Ministorum Ecclesiae nomina, & officia, quae. *Dist. 21. c. Cleros.*

Ministri Sacramentorum.

Minister Sacramentorum, siue bonus, siue malus, gratiam
confert. *1. q. 1. cap. Si iustus. c. Ex catholica, cap. Si au-*
tem. cap. Nec foris ergo. & c. Neque in homine.
Ministri Sacramentorum debent puri, & mundi ministrare.
Conc. Turonicum 1. c. 1.
Minister inuocat, Deus autem praestat benedictionem. *1. q. 1.*
cap. Dictum est.
Ministri mali Sacramenta ministrare possunt, sed virtutem
Spiritus Sancti habere non possunt (id est, pro se ipsis.) *1.*
q. 1. cap. Multa autem.
Ministri mali, quomodo possunt ministrare Sacramenta, sed
non remissionem peccatorum. *1. q. 1. cap. Remissionem.*
Intelligitur de haereticis, & excommunicatis, qui carent
iurisdictione, quae requiritur ad absoluendum, siue à pec-
catis, siue à censuris.
Minister malus signum sensibile facit, Deus autem gratiam
causat. *de consecrat. dist. 2. c. Sacrificium. §. Sacramentum.*
Minister Sacramentorum debet habere intentionem faciendi
Sacramenta, dum ea facit; vel faciendi, quod facit Eccle-
sia. *Concil. Constantiense in constit. Martini V. circa me-*
dium. Conc. Florent. in decr. unionis. Eugen. 4. Vide, In-
tentio. Conc. Trident. sess. 7. de Sacram. can. 11.
Minister Sacramentorum, si in mortali peccato facit, dum-
modo apponat alia necessaria ad Sacramenta, valide facit.
Trid. ibid. can. 12.
Minister Sacramentorum non est omnis Christianus. *ibid. can.*
10.
Minister Baptismi. Vide, *Baptismus*.
Minister Sacramenti Confirmationis. Vide, *Confirmatio*.
Minister Sacramenti Penitentiae. Vide, *Poenitentia*.
Minister Sacramenti Ordinis. Vide, *Ordinatio*. Vide, *Ordo*.
Minister Sacramenti Extremae Vnctionis. Vide, *Extrema*.
Vide, *Vnctio*.
Minister Sacramenti Eucharistiae. Vide, *Eucharistia*.
Vide, *Sacramentorum efficiens, seu Minister*.

Ministri Infirmorum.

Vide, *Clerici Regulares ministrantes infirmis.*
Vide, *Infirmi.*

Minor.

Minor tenetur obedire maiori. *dist. 8. cap. quæ contra.*
Minor non potest iudicare maiorem. *dist. 21. c. inferior. cap. Nolite. cap. denique. cap. Submittitur, & cap. in tantum. Adrianus I. in decr. c. 21.*
Minor non benedicit maiori. *dist. 21. c. denique. Nicolaus I. in decr. de consuetud. c. 3.*
Minor non potest accusare maiorem (id est superiorem.) 2. *q. 7. c. Clericus, c. maiorum, c. Sententia, & cap. Oves.*
Minor non potest ligare, vel soluere maiorem, vel æqualem. *Nicolaus I. ep. 9. & 10. Vide, Inferior. Vide, Superior.*

Minor Legalis.

Minor dupliciter sumitur: primo pro matrimonijs, & est ille, qui est infra annos 14. loquendo de masculis. Secundo, pro alijs actibus legalibus, & contractibus, &c. estque ille, qui est infra ætatem 25. annorum. *de probat. cap. in presentia.*
Minor restitui debet in integrum, si probat se læsum. *de in integrum restitut. c. constitutus.*
Minor 14. annorum potest esse Procurator ad negotia, non tamen ad iudicia. *de Procuratorib. in 6. c. qui generaliter. §. licet.*
Minori 14. annorum non potest conferri Ecclesia, & si fit, irritè fit. *de etate, qualitate, & c. c. Indecorum est.*
Si verò ex dispensatione Papæ concedatur, regenda est per Ecclesiasticos idoneos, non per laicos. *ibid. c. Ex ratione.*
Minor mulier (id est infra ætatem 12. annorum) potest per Procuratorem agere. *de restit. spoliat. c. ex parte M.*
Minor si 14. annos habet, in causis beneficialibus, & alijs eiusmodi potest per se, & per Procuratorem agere. *de iudicijs in 6. c. finali.*
Minor infra 14. in dictis causis, potest agere per Procuratorem. *ibid.*
Minori infra 14. ab Episcopo, vel officiali curator dandus. Si verò causa coram Papæ delegato fiat, ab isto dandus est ei curator. *ibid.*
Minor infra 14. estò sit in patria potestate, in causis tamen spiritualibus, ut beneficialibus, &c. non indiget patris assensu. *ibid.*
Minor infra 25. potest donationem facere, & iuramento firmare. *de probat. c. in presentia.*
Minoritas in homicidio, quando non suffragatur in statu Ecclesiæ. Vide, *Homicida.*

Minores fratres.

Minorum Fratrum Reformatio prima fit in Concilio Constantiensi sess. 19. & assignatur modus, quo reformati, seu obseruantes dicti regi debeant. Vide, *Fratres Minores.*

Minus.

Minus licet illi, cui licet maius. *de regulis iuris in 6. reg. 53.*

Miracula.

Miracula operari non possunt per hæreticos. *Conc. Constantinop. 3. act. 15. in fine.*
Miracula facit Deus per homines ad infidelium conuersionem. *Lib. 8. const. Apost. c. 1.*
De Miraculis non est gloriandum. *Gregor. I. lib. 9. ex regest. ep. 58. & quare. ibid.*
Miraculum nouum non potest prædicari, aut teneri, nisi per Episcopum approbetur. *Conc. Senon. in decr. mor. cap. 40. Conc. Trid. sess. 25. decr. de Inuocat. Sanctorum.*
Miracula illa tantum prædicari possunt, quæ ex Sacris Scripturis; vel à grauib. scriptoribus traduntur. *conc. Colon. 2. par. 6. cap. 23.*

Miracula, gratiæ, beneficia, &c. quæ præsumuntur accepta à Deo ad intercessionem alicuius mortui cum opinione Sanctitatis, non possunt imprimi sine licentia Sedis Apostolicæ. *Vrb. 8. constit. 37. Sanctissimus.* Nisi fuerit canonizatus, vel beatificatus. *Pœnæ. ibid.*

Miracula, gratiæ, &c. talis mortui non canonizati, nec beatificati publicari non possunt sine præfata licentia, sub pœnis, clericis sæcularibus priuationis Officiorum, suspensionis à diuinis, & administrationis Sacramentorum; Regularibus verò, omnium Officiorum, nec non actiue, & passiuæ vocis, &c. *ibid. §. 6.*

Inquisitores, vel Ordinarij in hoc negotio procedant. *ib. §. 5.*

Miraculorum processus, quomodo fabricandi.

Vide, *Processus.*

Vide, *Gloria, in fine.* Vide, *Reuelationes.* vbi multa circa hæc inuenies.

Misericordia.

Misericordia potius quam seueritas tenenda in qualibet causa, etiam fidei, & superstitionum. *Concil. Later. 3. in append. par. 50. cap. 6.*

Misericordiæ operibus, peccata redimuntur. Vide, *Peccata.*

Misericordia, quando est iusta, & quando iniusta. 23. q. 4. c. *Est iniusta.*

Miserabilis persona.

Miserabilis persona potest laicum conuenire coram iudice Ecclesiastico. *De foro compet. c. ex parte.*

Miserabiles personæ præferendæ sunt in discussione debitorum, licet non sint priores, seu anteriores alijs (vsque ad summam scutorum 50.) in Vrbe Roma. *Pius V. const. 27. Accepimus.*

Missa institutio, ac ritus.

Missæ sacrificium à Christo est institutum. *Conc. Senon. c. 11. est Deo gratissimum. ibid. Conc. Constantiense contra ar. 5. Vvicleff. Conc. Trident. sess. 22. c. 1.*

Missæ sacrificium in pane, & vino consecrato obtulit Christus Dominus Patri, ante mortem. *Conc. Senon. c. 11.*

Missam esse institutam à Christo, fundatur in Euangelio. *concil. Constantiense contra ar. 5. Ioannis Vvicleff.*

Missæ Canon. Vide, *Canon Missæ.* Vide, *Sacrificij ritus.*

Missa est sacrificium repræsentatiuum mortis Christi. *Concil. Colon. 2. p. 7. c. 27.*

In missa offertur verum, ac proprium sacrificium. *Concil. Trident. sess. 22. can. 1.*

Missa non est nuda commemoratio sacrificij facti in cruce. neque solius laudis, aut actionis gratiarum, sed propitiationis, pro peccatis, & alijs necessitatibus. *Conc. Trident. sess. 22. cap. 2. & can. 3.*

Missarum celebrationis ritus traditus est per Beatum Iacobum Apostolum. *de consecrat. dist. 1. cap. Iacobus. Lib. 8. const. Apost. cap. 12.*

Missæ in honorem etiam Sanctorum dici possunt. *Conc. Trident. sess. 22. can. 5.*

Missa per Prouinciā dicatur, sicut in Metropolitana. *Concil. Gerundense c. 1. de consecr. dist. 2. c. institutio.*

Missa, olim, sic dicebatur, ut post Orationem Dominicam, Apostoli aliquando consecrarent. *Gregorius I. lib. 7. ex regest. epist. 64.*

Missarum ritus vniformis esse debet in omni Ecclesia. *Conc. Toletan. 4. cap. 3.*

Iuxta formam præscriptam ab Ecclesia Romana dicenda est. *Concil. Brachar. c. 22. Conc. Trid. sess. 22. in decr. de obseruandis, & c. in celebr. Missæ.*

Missæ Canon non continet errores. *Conc. Trid. sess. 22. can. 6.*

Missæ cæremoniæ, vestes, &c. sunt in officium pietatis. *Trident. ibid. can. 7.*

Vide, *Sacrificij ritus.* Vide, *Oblata.* Vide, *Graci.*

In Missa, quid offerendum.

In Missa offerri debent à sacerdote panis, & vinum, aqua mixtum. *Post epist. 3. Iulij I. de consecr. dist. 2. cap. in Sacramen-*

cramentorum. est illicitum offerri vinum sine aqua. *ibid.*
cap. Sic in sanctificando. c. Non oportet. Conc. Tribur. 1. c. 19. Conc. Vornat. 1. c. 4. Conc. Lucense 2. cap. 55. Concil. Aurelian. 4. c. 4. Conc. Trident. sess. 22. cap. 7. Hæc mixtio ex Christi facto habetur. *ibid. c. 7.*
 Plus de vino, quam de aqua, ponendum. *de celebrat. missar. cap. Perniciosus.*
 Vinum miscendum cum aqua, debet esse saltem quo ad duas partes. *Conc. Tribur. 1. c. 19.*
 Non potest offerri vinum mellitum, vel mulsum, vel aliud. *Conc. Antisiodor. c. 8.*
 Vinum si fieri potest, sit album. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
 Non potest offerri lac pro vino. *Conc. Brachar. cap. 2. neque vixæ. ibid. de consecr. dist. 2. cap. cum omne crimen. c. Didicimus.*
 Panis offerendus debet esse integer, nitidus, & mundus in quantitate proportionata, iuxta Ecclesiæ consuetudinem. *conc. Tolet. 16. c. 6.*
 Missam dicens Latinus in pane fermentato, priuatur officio, & beneficio. *De celebrat. Missar. c. fin. Honorius 3. ex Cirone, sub eod. tit. c. 2.*

Missæ in quo idiomate dicenda.

Missæ dicenda est in Lingua Latina, vel Græca à Græcis; numquam & à nullo in Sclauonica. *Ioann. 8. ep. 195.*
 Missæ non potest dici in Lingua Vulgari. *concil. Senon. c. 17. conc. Trident. sess. 22. c. 8.* Nec passim hoc concedendum. *Trident. ibid. Vide, Sacrificij ritus. Vide, Græci.*

Missæ à quo dicenda, & à quo non; & pœna.

Missæ à solo Sacerdote ritè ordinato dici potest. Vide, *Sacerdos.* Vide, *Sacrificium.*
 Missam dicentes non ordinati, per Inquisitores iudicandi, & puniendi. *Gregor. 13. const. 21. Officij nostri. Sed Clem. 8. const. 81. Et si alias, pœnam degradationis iniungit, & tradi curiæ sæculari statuit, etiam pro prima vice. Idem confirmat Urban. 8. const. 79. Apostolatus.*
 Missam dicens non ordinatus Sacerdos, etiam si sit minor 25. annorum, dummodo compleuerit 20. tradendus per Inquisitores brachio sæculari; & si est clericus, degradandus est. *Urban. 8. const. 79. Apostolatus.*
 Diaconus celebrans Missam sit irregularis, & ad sacerdotium inhabilis, & (olim) per duos annos à Diaconatu erat suspendendus, non beneficio priuandus, & ad Religionis ingressum consulendus. *concil. Later. 3. p. 50. c. 62. de clerico non ordinato celebr. c. fin. Sed Clemens 8. ubi supra, præfatas pœnas addidit, mortis scilicet. idem Urban. 8. ibid.*
 Missæ non est dicenda à Sacerdote malæ vitæ. *conc. Mogunt. 4. cap. 55.*
 Missæ non permittatur dici à Sacerdote vago, & ignaro. *concil. Trident. sess. 22. in decretis de obseruandis in celebrat. Missæ.*
 Non dicenda à notoriè, vel publico criminoso. *ibid.*
 Missæ non permittatur dici ab aliquo extero sine literis dimissorijs sui Episcopi, quæ sint datæ non ante duos menses, si in Italia; si extra, non ante sex. quod si antiquiores sint, præter literas habeatur testimonium, de vita, & moribus ab Episcopo in cuius Diocesi manet. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. quæ pertinent ad celebrat. Missæ.*

Missam dicentis dispositiones.

Missam dicens caueat, ne in peccato mortali dicat, sed præuia confessione, & absolutione. & hæc est probatio, quam requirit Apostolus. *1. Cor. 13. conc. Mogunt. 4. c. 56.*
 Sacerdos Missam dicturus, confiteatur saltem semel in hebdomada, nisi sæpius sit necessarium ob mortale peccatum. *concil. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
 Ante Missam in Sacristia se præparet. *ibid.*
 Missam dicturus, in Sacristia cum nullo fabuletur. *conc. Treuer. cap. 9. Præsertim indutus vestibus Sacerdotalibus.*

conc. Mediol. ubi supra. Neque è Sacristia exeat ob aliquid negotium. *ibid.* Ante missam omnia præparentur in Altari: alias non incipiatur. *ibid.*
 Missam dicturus debet esse ieiunus. *concil. Afric. c. 14. Post ep. 2. Sotheris. Sub pœna depositionis. concil. Brachar. 2. c. 10. matifcon. 2. c. 6. conc. Antisiodor. c. 19. de consecrat. dist. 1. cap. Sacramenta. Leo IV. homil. de cura Pastoralis. Vide, Ieiunus.*
 Olim missa in feria 5. Cænæ Domini non à ieiuno, sed à pranso erat dicenda. *conc. matifcon. 2. c. 6.*
 Missa dici non potest ab eo, qui post galli cantum, idest mediam noctem, edit, vel bibit. *conc. Salegunstadiense cap. 4. (Additur ibi nisi necessitas cogat.)*
 Missam dicere non debet, qui in nocte passus est pollutionem causatam ex ingluuie, vel turpi cogitatione præcedente somnum (nisi necessitas urgeat.) *dist. 6. c. 1.*
 Missam celebranti, Angeli assistunt. *conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 132. Vide, celebrans. Vide, Sacerdos.*

Missam dicentis obligationes.

Missam incipiens tenetur eam proseguere, vsque in finem. alias excommunicetur. *Post epist. 2. Sotheris. conc. Roman. 3. sub Zacharia c. 14. de consecr. dist. 1. cap. Ut illud. nisi aliquis casus accidat. ibid. Si accidit casus impediens, alter sacerdos debet eam complere. concil. Toletan. 7. cap. 2. Sother. ep. 2.*
 Tenetur dicere Missam iuxta Missale Romanum ex forma, & iussu Concilij Tridentini institutum. *Pius V. const. 106. Quo primum.*
 Missam dicens tenetur communicare recipiendo corpus, & sanguinem Christi. *conc. Tolet. 12. c. 5. de consecr. dist. 2. c. Relatum est. Leo IV. homil. de cura Pastoralis.*
 Vno tantum calice vti debet sacerdos in missa. *Greg. 2. ep. 14.*
 Missam dicens, omnia debet legere, & nihil memoriter recitare. *conc. mediol. 1. p. 2. tit. quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
 Missa, neque celerius, neque tardius, quam par est, recitetur à celebrante. *conc. mediol. 1. ibid.*
 Missam tenetur quilibet dicere iuxta formam traditam à Romana Ecclesia. *conc. Bracharen. cap. 22. conc. mediolan. 1. par. 2. tit. quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
 Vide, *Sacrificij ritus.*
 Missam dicens, non dicat plures collectas, quam tres aut quinque. *conc. mediol. ibid.*
 Quoties dicitur missa, toties dicens tenetur communicare. *De consecr. dist. 2. c. Relatum.*
 Missa dicenda non est in die Passionis Domini. *conc. Toletan. 16. cap. 8.*
 Missa dicenda cum calice, & patena aureis, vel argenteis. *conc. Tribur. 1. c. 18. de celebrat. missæ c. fin. Pœna. ibidem.*
 Dicens cum calice ligneo, &c. priuatur beneficijs, & supponitur interdicto. *Honorius 3. ex cirone, de missarum celebrat. cap. 2.*
 Missa dicenda clarè, & distinctè vsque ad Canonem. *concil. colon. 2. par. 2. c. 13.*
 In Missa aliqua dicenda sunt clara voce, aliqua submissa voce. *conc. Trid. sess. 22. can. ult. conc. mediol. 1. p. 2. ubi supra.*
 Missam dicens tenetur vti alba, stola, & casula. *Leo IV. hom. de cura pastoralis. Vide, Sacerdotis vestes. Vide, vestes.*
 Confessio quæ fit in principio missæ, deuotè facienda est. *conc. colon. 2. p. 7. c. 17.*
 Missam dicens, tenetur generaliter, & specialiter orare, etiam pro defunctis. *De consecr. dist. 1. c. Visum præterea. concil. cabilon. 3. c. 39.*
 Missa publicè dicenda est, etiam ab Episcopis non in cappellis, nisi ex necessitate graui. *conc. Sabinen. 1. c. 7.*
 Vide, *Prelatis prohibita.* Vide, *Oratorium.*
 Missam legere debet Sacerdos antequam ad Altare accedat, & signa præparare, ne erret. *conc. mediol. 1. par. 2. tit. quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
 Ad Altare accedens, modestè, & grauitèr incedat. *ibid.*
 Missa dicta, gratiæ agenda sunt à celebrante. *conc. mediol. 1. ubi supra.*
 In fine Missæ sacerdos non colligat biretum, vasa, &c. nec alicui

alicui rei manum admoueat. *Concil. Mediolan. ibidem.*
Candelæ extinguendæ non sunt, antequam vltimum Euangelium, id est, Sancti Ioannis, sit completum. *Conc. Mediolan. 1. ibid.*

Missam dicens à quibus debet abstinere.

Missæ dici non potest capite velato. *Conc. Rom. sub Zacharia c. 13. De consecrat. dist. 1. cap. Nullus Episcopus. Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrationem missæ.*
Missæ dici non potest sine ministro. *Leo IV. homilia de cura pastorali. Conc. Moguntiacum c. 43. Et hoc ex Apostolica traditione. Conc. Paris. 6. l. 1. c. 48. & l. 2. c. 11.*
Missæ dici non potest sine luminibus. *Leo IV. homilia de cura pastorali. De celebratione missarum. c. fin. & Honorius 3. ex Cirone, sub eodem tit. c. 2.*
Missæ dici non potest cum calice vitreo, plumbeo, ligneo, &c. *Leo IV. homilia de cura pastorali. Vide, Calix. Vide, in titulo præceden.*
Abstinere debet celebrans ab omni motu decenti oris, vultus, capitis, &c. *Conc. Mediol. 1. p. 1. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
Missæ dici non potest à sacerdote cum baculo accedente ad altare. *conc. Rom. sub Zacharia c. 13.*
In missa non potest Sacerdos reconciliare, seu absoluer aliquem. *conc. carthag. 2. c. 3.*
Aliam missam nullus dicere potest, nisi quæ à Concilijs est approbata. *conc. Milevit. c. 12. conc. Afric. c. 70. Vide, Sacrificij ritus.*
Missæ dicenda non est in die passionis Domini. *Conc. Tolet. 16. cap. 8.*
Missam incipiens ad nihil aliud debet attendere. *conc. Treueren. c. 9.*
Missam celebrans sine aqua, & igne, vel in pane fermentato (si sit Latinus) vel in vaseo ligneo, deponitur ab officio, & beneficio. *De celebrat. missarum c. fin.*
Missæ dicenda non est præsentem excommunicato: sed si dicitur, dicens non fit irregularis. *De sent. excommun. in 6. c. Is qui.*
Sacerdos ad altare non ferat pileum, chirotecas, sudariolum, biretum, &c. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrationem missæ.*
Sacerdos in altari nullum expectet, neque introitum missæ vnquam pro aliquo repetat. *ibid.*
Vide, Celebrans. Vide, Sacerdos. Vide, Sacrificium.

Quot missæ dici possunt in vna die.

Missæ plures in vna die ab eodem poterant olim celebrari. *Conc. Salegunstadien. c. 4. Conc. Londinense 1. c. 2. Concil. Oxonien. 1. c. 1.*
Missæ vna ab eodem in vna die celebrari potest, non plures. *De consecr. dist. 1. c. Sufficit. conc. Rauenn. 2. sub Clemente V. c. 9. Conc. Tolet. 18. c. 8. Excepta die Natiuitatis Domini. ibid. De celebrat. missarum c. Consulisti. Vbi additur (excepto casu necessitatis) id est, in hoc potest dispensari à Papa. Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*
Missæ plures, id est, tres dici possunt in die Natiuitatis Domini. *Conc. Tolet. 18. c. 8. De celebrat. missarum cap. Consulisti.*
Priuilegium dicendi duas missas concessum fratribus B. Ioannis Dei reuocatur *Vrbani VIII. const. 84. Circumspecta.*
Cum plures missæ dicuntur, ablutio fumenda est in vltima. *Conc. Londinense 1. c. 2. Conc. Oxonien. 1. c. 1.*

Qua hora dici dicenda est missa.

Missæ in nocte Natiuitatis celebranda est in ipsa nocte. *De consecr. dist. 1. c. Noctē ex Thelesphor. in ep. decr.*
Alijs temporibus non potest celebrari, nisi dies illucescat. *Conc. Senon. in decretis morum c. 15.*
Missæ priuata celebrari possunt prima hora diei. *De consecr. dist. 1. c. Neesse est.*

In Ecclesijs, in quibus plures sunt missæ, vna celebretur diluculo, aliæ postea successiue, & vna tandem tardius. *Conc. Mediol. 1. part. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*

Nec ante auroram, nec post meridiem, missæ celebrandæ, nisi in casibus à iure permissis. *Conc. Mediol. ibid.*

Missæ sollemnis non est celebranda ante horam tertiam diei. *De consecratione dist. 1. c. Noctē sancta. ex Thelesphoro ep. decr. Conc. Aurel. 3. c. 14.*

Missæ dici non potest post horam nonam. *Innocentius IV. constit. 14. Sub Catholica.*

In terris infidelium dici potest vna hora ante auroram, & vna post meridiem, seu nonam. *Paulus V. const. 40. Ex omnibus. §. 6.*

Missæ non potest celebrari tempore vespertino. & reuocantur omnia priuilegia. *Pius V. const. 4. Sanctissimus.*

Missæ non est celebranda, dum fit concio. *conc. Mogunt. 4. c. 57. Vide, concio. Vide, Prædicatio.*

Missæ non anticipanda, nec postponenda eo quod expectatur aliquis licet magnus, sed hora commoda populo dicenda, neque ob idem omittenda est concio. Si quis minis, &c. ad hoc cogit: si clericus, beneficio priuetur, & si non habet, per quinque annos non possit habere. si laicus, excommunicetur, &c. *conc. Mediol. 1. ubi supra.*

Missæ in quibus locis celebranda, & in quibus non.

Missæ dici non potest, nisi in Ecclesijs & locis consecratis ab Episcopo. *Clemen. I. ep. 3. Felix IV. ep. 1. conc. Paris. 6. l. 1. c. 47. In itinere vero, vel necessitate dici potest in alijs locis. ibid. & Leo IV. de cura pastorali. De consecr. dist. 1. cap. 1. & 2. cap. Missarum. c. Hic ergo. c. Nullus. conc. Moguntinum 3. cap. 9. Conc. Metense 1. c. 5. Conc. Londin. 2. cap. 1. conc. Turon. 4. c. 6. conc. Trident. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebrat. missæ. conc. Mediol. 1. part. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*

Missæ in cæmeterijs pro defunctis dici possunt. *Lib. 6. const. Apostolic. c. vlt.*

Missæ non dicenda in Ecclesia polluta. sed si quis dicit in ea, non fit irregularis. *De sent. excommun. in 6. c. Is qui.*

Missæ dici non potest in loco, in quo sepultus est paganus. *de consecr. dist. 1. c. Ecclesiam, in qua.*

Poterit dici, si eripiantur cadauere infidelium, & consecratur. *ibid. c. Ecclesiam in qua il 2.*

Missæ non dicenda in loco interdicto: dicens fit irregularis. & aliæ pœnæ, siue sit secularis, siue regularis. *de clerico excommun. &c. cap. Quasi iustis. de sent. excommun. in 6. c. Is qui §. Is vero.*

Missæ dici non potest in domibus; & qui ibi eam dicit, priuatur suo gradu. *conc. Paris. 6. lib. 1. cap. 47. Leo IV. de cura pastorali. Sed de licentia Episcopi dici potest. ib. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 84. conc. cabilon. 3. cap. 49. de consecr. dist. 1. c. Vnicuique. Conc. Senonen. in decr. morum c. 14. Sub pœna suspensionis à diuinis. conc. Trident. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebrat. missæ.*

Missæ in oratorijs quando dici possunt. Vide, Oratoria, de consecr. dist. 1. c. Vnicuique.

Missæ non dicendæ in cappellis domorum secularium, nisi cum licentia Episcopi; & hæc ad solum semestrem durent; & poterit confirmari ad aliud, & sic deinceps, si placet. *conc. Mediolan. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missæ.*

Cappellani requisiti ab ijs Dominis sint nominati, alias Episcopus non concedat. *ibid.*

In terris infidelium dici potest etiam in loco profano commodo. *Paulus V. constit. 40. Ex omnibus. §. 6.*

Missæ dici non potest, nisi super altare. *De consecr. dist. 1. c. Sicut non alij. Vide, Altare.*

In partibus vero infidelium dici potest super altari portatili. *Paulus V. const. 40. Ex omnibus. §. 6.*

Missæ dici potest in Ecclesijs dirutis ab inimicis, si adsint tabulæ consecratæ. *De consecr. dist. 1. c. concedimus.*

Missæ in necessitate dici potest sub dño, dummodo adsit tabula consecrata, & paramenta. *de consecr. dist. 1. cap. concedimus.*

miss. conc. moguntin. 3. c. 9. vel in tenitorijs. ibid.

Missæ non est dicenda in eo altari, in quo ea die Episcopus eam dixit. *De consecr. dist. 2. cap. in altari. conc. Antisiodoren. cap. 10.*

Missæ duæ in eodem altari in eadem die dici, olim, non poterant. *conc. Antisiodoren. c. 10.*

Vide, *cappella priuata. Vide, Oratorium. Vide, Prælati. Vide, Ecclesia polluta.*

Missæ à christianis audienda in Festis.

Missæ in qualibet Dominica, vel Festo audienda est à populis. *Post ep. 3. Fabiani. De consecr. dist. 1. c. missas. conc. matisconen. 2. c. 4. conc. Agathense c. 47. conc. coiacense cap. 6. conc. colon. 2. par. 7. c. 24. Conc. mediol. 1. p. 2. tit. quæ pertinent ad celebr. missæ.*

Missæ in festis audienda est, etiam à rusticis. *Leo IV. hom. de cura Pastoralis. Conc. mediol. ubi supra. Et de hoc monendi sunt Patres familias. ibid.*

Etiam à mulieribus viduis audienda in festis, neque permittatur, ut viduæ ultra vnum mensem à morte viri, non audiant Missam in Festis. alias, pœnis, & censuris ad id compellantur. *conc. mediol. 1. ubi supra. Vide, Vidua.*

Missæ qua compositione audienda à populis.

Missæ usque ad finem audienda est, & benedictio sacerdotis expectanda. *conc. Aurelian. 1. can. 28. de consecrat. dist. 1. cap. Omnes. cap. missas die Dominico. c. cum ad celebrandas. conc. colon. 2. p. 7. c. 26. conc. colon. 3. tit. censuræ c. 18.*

Exeunte Sacerdote è Sacratio, & accedente ad Altare, omnes tenentur assurgere. *concil. Treuerense c. 9.*

Missæ non audienda cum armis. *concil. Aurelian. 3. cap. 28. Transgressores puniendi sunt à iudice Ecclesiastico. ibid.*

Cum fit confessio, & alia grauiora missæ dicuntur, omnes genuflexi maneant, nec accedant prope altare. *conc. mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrationem missæ.*

Cum missa celebratur, omnes stent modesti, & sine confabulatione, vel tumultu. *concil. Turon. 4. c. 38. conc. Lateran. 4. cap. 17.*

Non discedant à missa, nisi post vltimum Euangelium S. Ioannis. *conc. mediol. ubi supra.*

Missæ attendere debent auscultantes, & voto agere in ea, quod sacerdos agit ministerio. *conc. mogunt. 4. c. 58. & 59.*

Missæ audienda apertò capite, & vultu ad altare conuerso. non est sedendum à principio Canonis, sed corpore humi demisso meditanda Christi passio. *conc. mogunt. 4. cap. 59. concil. mediolan. 1. p. 2. tit. quæ pertinent ad celebrat. missæ.*

Missæ audienda cum vestitu decenti, quo quis vitur in publico. *conc. mediolan. 1. ibid.*

Missæ in quo loco audienda à populis.

Missas, olim, audire non licebat in aliena Parochia, in festis. *9. q. 2. c. in Dominicis, & c. Nullus Presbyter.*

Missæ à Parochianis audienda in sua Parochia in Festis, excepto si sint in itinere. *conc. Nannetense 1. cap. 1. & 2. conc. Trid. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebrat. missæ.*

Missam audientes in Ecclesijs fratrum, seu Regularium, satisfaciunt præcepto Ecclesiæ. *Leo X. constit. 25. intelleximus. Vide, Regulares.*

Missæ in certis diebus solemnibus in Ciuitatibus audienda est, non in villis, aut campis. *De consecrat. dist. 1. cap. Si quis etiam.*

Missam audientes in cappellis domorum Prælatorum, Episcoporum, vel Assistentium Papæ, &c. qui cappellam habere possunt, si non sunt familiares necessarij eorum, non satisfaciunt præcepto. *Gregorius XV. constit. 32. Circumspecta. §. 8. Vide, Assistentes Cappellæ Papalis. Vide, Oratorium. Vide, Cappella. Vide, Missæ in quibus locis celebranda.*

Missæ pro quibus possunt dici, & pro quibus non.

Missæ dici non possunt pro hæreticis defunctis. *Gregorius 3. ep. 1. Conc. Later. 3. can. 27.*

Missæ dici non possunt pro Catechumenis. *Concil. Brachar. cap. 35.*

Missæ dici non possunt pro occidentibus se ipsos. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgaror. c. 98. 23. q. 5. cap. Placuit.*

Missæ dici non possunt pro excommunicatis mortuis. *Leo 4. homil. de cura Pastoralis. 11. q. 3. c. Si quis Episcopus, aut Abbas. Episcopo autem id præcipienti non est obediendum. ibid.*

Missæ dici potest pro excommunicato, qui veniens ad sacerdotem pro absolutione moritur in via. *26. q. 6. cap. Si aliquis.*

Missæ dici possunt pro suspensis in patibulis, si Sacramentum Pœnitentiæ habuerunt. *Conc. Vornat. 1. c. 80.*

Missæ quorundam sacerdotum non audiende.

Missæ presbyteri concubinarij non audienda. *concil. Roman. sub Alexandro 2. Conc. Roman. sub Nicolao 2. can. 3. dist. 32. c. Nullus, & c. Præter.*

Non audienda publici, & notoriè criminosi. *Conc. Trident. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebr. missæ.*

Missæ presbyteri fornicarij tolerati, si delictum non est evidens, licitè potest audiri. *Conc. Lateran. 3. in append. par. 50. c. 38. de cohabit. cleric. & c. c. Vestra duxit.*

Missæ presbyteri illiterati non audienda. *Post ep. 3. Fabiani Papæ. Vide, Clerici fornicarij.*

Missæ cum ministro dicenda; cum quo, & obligationes eius.

Missæ dici non potest sine ministro. *Leo IV. hom. de cura Pastoralis. Conc. Paris. 6. lib. 1. c. 48. & lib. 2. c. 11. Conc. Mogunt. 4. c. 54. Conc. Treuer. c. 9. Concil. Colon. 2. par. 2. c. 18. Conc. Medioli. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebr. missæ.*

Minister inferuiens missæ debet esse indutus superpelliceo. *Conc. Medioli. 1. ibid.*

Minister in missa Patris esse non potest filius illegitimus. *concil. Treuer. cap. 9.*

Minister missæ non potest esse scemina. *Leo IV. homilia de cura Pastoralis. Innocent. IV. constit. 14. Sub catholice.*

Vide, *Mulier. Vide, Altare.*

Ministri in missa solemnè debent esse ieiuni. *Concil. Treuer. cap. 9.*

Missæ inferuire non possunt Epileptici; nec Arreptitij. *Vide, Altari inferuientes.*

Missam incipiente sacerdote, minister ad aliud non attendat, nisi ad suum munus, & ad orandum cum eo. *concil. Treueren. cap. 9.*

Minister non potest assistere missæ velato capite. *conc. Rom. sub Zacharia c. 13. sub pœna excommunicationis. De consecr. dist. 1. cap. Nullus Episcopus. Conc. Treuerense c. 9.*

Missæ, pro defunctis etiam dicendæ.

Missæ pro defunctis dicendæ sunt, etiam in cæmeterijs. *Lib. 6. constit. Apost. c. vlt.*

Missæ dicenda pro mortuis ad remissionem peccatorum (id est pœnarum.) *Ioann. 8. ep. 204. concil. Senon. c. 12. & 17. concil. Florent. sess. vlt. in literis unionis Armenorum. concil. Salegunstadiense c. 10. conc. Treueren. c. 9. conc. Colon. 2. p. 7. c. 27. Vide, Sacrificium. Vide, Defuncti.*

Missæ defunctorum relictæ pro legatis, omnino celebrentur. *conc. Trid. sess. 25. de reform. c. 4. Vide, missarum obligationes. Vide, Legata.*

In omni missa faciendæ est commemoratio pro Defunctis. *conc. cabilonen. 3. c. 39. Vide, Defuncti.*

In missis generaliter, & specialiter orandum est pro defunctis. *De consecr. dist. 1. c. Visum.*

Missæ defunctorum celebrari non possunt in die Dominica. *conc. colon. 2. p. 7. c. 28. Vide, Sacrificium.*

*Multa obseruanda in celebratione missæ solemnæ,
vel aliarum.*

Dum missa solemnæ celebratur, nec Presbyter, nec Diaconus exeant de altario. *conc. Narbonen. c. 12.*

Dum missa solemnæ celebratur, nullus clericus se exuat alba, alias stipendio priuetur. *Conc. Narbon. c. 12.*

Missæ solemnæ hora 3. dicatur. *Conc. Aurel. 3. c. 14.*

Cantanda cum Diacono, & Subdiacono. *Conc. Mediolan. 1. p. 2. tit. de Missa solemnæ.*

Dum missa solemnæ celebratur, laici non ingrediantur Presbyterium. *De consecr. dist. 2. c. Sacerdotum.*

Dum solemnæ missa celebratur, aliæ non dicendæ. *Concil. Rauen. 4. sub Ioan. 22. c. 12. conc. Treu. c. 9. conc. Senon. c. 15.*

Missæ in solemnibus festis cantanda est per Episcopum, nisi hic sit impeditus. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de missa solemnæ.*

In alijs diebus festis per dignitates, Canonicos, vel hebdomadarium iuxta locorum consuetudinem cantetur, vel per Mansionarios aliosque sacerdotes. *ibid.*

Missam cantante Episcopo, (vel Canonico iuxta consuetudinem) præter diaconum, & subdiaconum assistere debet solitus Assistens pluuiali indutus. *ibid.*

Missam solemnem celebraturus, si desit absque licentia Præsidentis Chori, vel absque legitimo impedimento, tenetur soluere pœnam pecuniariam Sacristiæ. impeditus autem tenetur hoc significare Sacristæ, vt alium possit vocare pro illo. *Conc. Mediol. ibid.*

Missæ non potest diaconus, vel minister assistere velato capite, sub pœna excommunicationis. *conc. Rom. sub Zach. c. 13.*

Missæ (olim) dici non poterat, nisi saltem duo essent præsentes. *Post ep. 2. Sotheris. De consecr. dist. 1. c. Hoc quoque.*

In missa dicitur *sursum corda*, vt nil aliud, nisi Dominum cogitemus. *De consecr. dist. 1. c. Quando.*

In missa post eleuationem Eucharistiæ, nihil est canendum, sed silendum vsque ad Agnus Dei; imo & organa tunc filere debent. *Conc. Treuer. c. 9. conc. Colon. 2. p. 2. c. 14.*

In missa denuncianda sunt festa, & ieiunia. *De consecr. dist. 3. cap. Pronunciandum.*

In missa (olim) semper aliquid erat offerendum à fidelibus. *De consecr. dist. 1. c. Omnis christianus. Concil. Roman. 5. sub Gregor. 7. c. ult.*

Missæ publicè dicenda est, etiam ab Episcopis; non in cappellis, nisi in graui necessitate. *Conc. Sabin. 1. c. 7.*

Vide, *Prelatis prohibita*. Vide, *Oratorium*. Vide, *Missæ in quibus locis dicenda*.

Missæ quæ dici debent ex fundatione in cappellis, die Dominico non dicantur, nisi post Parochialem. *Conc. Senonen. c. 15. Conc. Colon. 2. p. 7. c. 24.*

Missæ pro Defunctis celebrari non possunt in die Dominica. *conc. Colon. 2. p. 7. c. 28.*

Missæ de B. Virgine celebranda est in Sabbatho, nisi aliæ impediant festiuitates. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrationem missæ. Et fit commemoratio de B. V.*

Exeunte Sacerdote, & eunte ad altare, omnes debent assurgere. *Conc. Treuer. c. 9.*

Missæ de feria omitti non potest propter aliam specialem. *De celebrat. missæ c. quidam.*

Missæ duæ celebrandæ in die à Collegiatis, vna de die, alia pro defunctis. *ibid. c. cum creatura.*

In Missa B. Mariæ non solemnæ, nec hymnus Angelicus, nec symbolum recitatur. *De celebrat. missar. c. consilium.* in alia solemnæ dicitur. *ibid.* Vide, *Sacrificij ritus*.

Missæ quoties de necessitate, dicenda in hebdomada.

Missæ dicenda in qualibet die Dominica, & audienda à Populo. *Post ep. 3. Fabiani.*

De necessitate dicenda omni Dominica in Parochijs. *Conc. Emeritense c. 19.*

Missæ abusus fugiendi, & pœna.

Missæ defunctorum, seu de Requie celebrari non potest pro viujs, ad procurandum mortem istorum. qui eam dicit,

gradu priuetur, & qui incitauit ad hoc, exilio, vel ergastulo perpetuo deputeretur. & communione priuetur vterque vsque ad exitum. *conc. Tolet. 17. c. 5. 26. q. 5. c. quicumque.*

Per missam (olim) se purgabat sacerdos, vel Episcopus de aliquo crimine accusatus. (nunc autem est prohibitum.) 2. *quest. 5. cap. ult.*

Per missam etiam se purgabant monachi, quando in monasterio fiebat aliquod furtum. Superior enim missam dicebat, & omnes in ea communicabant. *conc. Vornat. 1. cap. 15. 2. q. 5. c. Sape contingit.* Sed nunc est prohibitum.

Pro missæ pretio non fiat pactum. *conc. Londin. 1. c. 4.* Accipiat quod spontè datur. *conc. Tolet. 18. c. 7. concil. Trid. sess. 22. in decr. de obseruand. in celebr. missæ.*

Missæ non dandæ in pœnitentiam à confessore. *conc. Londin. 1. cap. 4.*

Pro prima missa Sacerdotis nouelli non fiant conuiuia, commestationes, &c. nisi inter paucos amicos, sobrie, & sine luxu. *conc. Mogunt. 4. c. 60.*

Alij ritus, preces, candelarum numerus, &c. ab Ecclesia Romana non recepta apponi non possunt in celebratione missæ. *conc. Trident. sess. 22. in decret. de obseruandis, & equitandis in celebrat. missæ.*

Missæ fructus, & effectus.

Missæ prodest pro viujs, & defunctis, qui sunt in Purgatorio. *conc. Senon. c. 12. concil. Florent. sess. ult. in literis unionis Armenorum. conc. Trident. sess. 25. in decr. de Purgatorio.*

Missæ prodest pro satisfactionibus, & alijs necessitatibus. *conc. Senon. c. 17.*

Missæ offertur pro viujs, & defunctis pro penjs, pro peccatis, pro satisfactionibus, & alijs necessitatibus. *conc. Trident. sess. 22. c. 2. & can. 3.*

Vide, *Defuncti*. Vide, *Purgatorium*. Vide, *Sacrificium*.

Missæ priuata.

Missæ priuata, in qua solus sacerdos communicat, est approbata, & licita. *conc. Trid. sess. 22. c. 6.*

Hæc missa adhuc dicitur communis, quia offertur pro omnibus fidelibus. *ibid.*

Missæ priuata non dicendæ in publico, ne impediatur missa publica. *de consecr. dist. 1. c. Et hoc.*

Missale.

Missale Romanum iuxta formam Concilij Tridentini institutum est, & iuxta illud celebrandæ sunt missæ. *Pius V. constit. 106. Quo primum.* Idem confirmat *Clem. 8. constit. 108. cum sanctissimum.*

Missæ, qui possunt esse præsentes, etiam in partibus infidelium.

Missæ Catechumenorum (id est, vsque ad Canonem) possunt esse præsentes omnes, etiam Iudæi, infideles, & hæretici. *De consecr. dist. 1. cap. Episcopus nullum.*

Missæ in partibus infidelium, si non adsit periculum irrisionis, celebrari potest in altari portatili, etiam præsentibus Turcis, vel alijs paganis, &c. ab Ecclesia separatis, & in loco prophano, si sit commodus. *Paul. V. constit. 40. Ex omnibus. §. 6.*

Missarum onera, reductiones, satisfactiones, & eleemosynæ, &c.

Missæ vna celebrari non potest pro pluribus stipendijs, seu eleemosynis: sed tot sunt dicendæ, quot sunt eleemosynæ (iuxta loci consuetudinem.) *Vrb. 8. constit. 43. cum sape. §. 2.* Priuilegia verò concessa aliquibus, vt per tot collectas, seu orationes satisfieri possit pro alijs, qui dant eleemosynam, reuocantur. *Vrb. 8. ibid. §. 3.*

Missam recipiens pro eleemosyna, non potest eam alteri dicendam committere retenta sibi parte eleemosynæ. *Vrb. 8. ibid. §. 4.*

Missam

Missam vnā dicturus pro multis simul, non potest exigere eleemosynam maiorem, quam si diceret pro vno. *De consecrat. dist. 5. cap. Non mediocriter.*

Missarum reductio non potest à Generalibus Religionum, vel ab Episcopis fieri, sed recurrendum est ad Sedem Apostolicam. *Vrbani 8. const. 43. Cum saepe. §. 1.*

Missarum onera perpetua, dum relinquuntur; sic faciendum. Pecuniæ, & mobilia pro ijs missis relicta deponantur penes personam idoneam, vel penes Aedem sacram, donec inueniatur occasio inuestiendi illa. *ibid.*

Si autem bona illa alienari contingat, pretium illorum in alia bona stabilia, & fructifera inuestienda sunt. *ibid. §. 6.*

Missæ perpetuæ de nouo acceptari non possunt à clericis secularibus sine licentia Episcopi, à Regularibus verò, sine licentia Generalis, vel Prouincialis in scriptis, & gratis danda. Alias, acceptantes, Regulares priuationem omnium officiorum, & actiue, ac passiue vocis incurrunt perpetuam: sæculares vero clerici ab ingressu Ecclesiæ sunt interdicti. *Vrbani 8. ibid. §. 7.*

Missarum quotidianarum eleemosynæ manuales accipi non possunt, nisi prius satisfactura sit pro præteritis: & auferendæ sunt capsulæ pro hoc institutæ. *ibid. §. 8.* Si autem intra tempus modicum possit omnibus satisfieri, accipi possunt. Vide infra in resp. ad 11.

Missarum perpetuarum onera acceptari non permittant Episcopi, Generales, ac Prouinciales, nisi in Ecclesijs tot sint sacerdotes, quot sufficiunt ad satisfaciendum pro nouis, & antiquis oneribus: ideoque pro hoc facta est præscriptio Religiosorum pro quolibet Conuentu. *Vrbani 8. const. 43. Cum saepe. §. 9. 10. & 11.* & alterari non potest talis fratrum numerus. *ibid.*

Missæ nullatenus accipiendæ supra onera. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. cap. 4.*

Si legatum sit tenue, non potest ab Episcopis, vel Generalibus, aut Prouincialibus fieri missarum reductio, sed ad Papam est recurrendum. *Vrbani 8. const. 43. in declarat. ad primum dubium.*

Missarum numerus celebrari debet iuxta præscriptionem offerentis. Si verò non præscripserit, iuxta præscriptionem Ordinarij. *ibid. ad 2.*

Missæ celebrandæ pro eleemosyna, iuxta taxam loci factam ab Episcopo. *ibid. in respons. ad 3.*

Missæ vna non sufficit ad satisfaciendum pro obligatione legati, & eleemosynæ. *ibid. in resp. ad 4.*

Si testator relinquit legatum, vt pro eo celebrentur missæ, absque taxatione numeri, tunc non ab hæredibus, sed ab Episcopo præscribendas est numerus. *ib. in respons. ad 5.*

Missæ plures non possunt satisfieri per tot collectas, nec etiam in futurum. *ibid. in resp. ad 6.*

Missam celebraturi, seu loca pia, non possunt de eleemosyna missæ aliquid retinere pro expensis in celebranda missa, quam debent, nisi loca illa alios redditus non habeant. *ib. in resp. ad 7.*

Missam celebraturus si sit beneficiatus, potest per se celebrare, vel per alium dando ei congruam eleemosynam, iuxta loci consuetudinem; nisi in fundatione beneficii, aliter sit cautum. *ibid. in resp. ad 8.*

Missæ eleemosynam habens, si per alium celebrat tenetur ei dare totam eleemosynam, & non potest retinere sibi partem. *ibid. in resp. ad 10.*

Missæ manuales, & earum eleemosynæ accipi possunt, etsi alia onera quis habeat, dummodo intra modicum tempus possit omnibus satisfacere. *ibid. in resp. ad 11.*

Si dans eleemosynas consentiat: secus si non consentiat. *ib. in resp. ad 12.*

Missas perpetuas acceptans sine licentia Episcopi, si clericus secularis, vel sine licentia Generalis, aut Prouincialis, si regularis, incurrit pœnas taxatas in Bulla *Vrbani 8. constit. 43. Cum saepe.* Non autem si acceptet alias manuales eleemosynas. *ibid. in resp. ad 13.*

Missarum recipiendarum capsulas non auferens (si satisfieri non possit) etiam pro die mortuorum, incurrit pœnas præfate Bullæ. *Cum saepe. in resp. ad 14.*

Missæ manuales accipi non possunt (si breui non possit satis-

fieri) nec etiam prætextu concursus, & magnæ deuotionis Ecclesiæ, ne hæc minuantur. *ibid. in resp. ad 15.*

Missarum capiendarum, vel non capiendarum obligatio, supra onera, comprehendit non solum capitula, monasteria, collegia, loca pia, &c. sed etiam priuatos sacerdotes. *Vrbani 8. const. 43. Cum saepe. in declarat. ad 16.*

Mysterium.

Mytheria diuina in hac vita ænigmaticè videntur. *Conc. Ephesin. in ep. Cyrilli ad Nestorium.*

Mitra.

Mitris vt possunt Abbates exempti. *De priuilegijs in 6. cap. Vt Apostolica.*

Dum Abbates conueniunt ad Concilia, vt possunt mitris aurificatis, non tamen aureis, vel habentibus laminas aureas, vel argenteas, vel gemmas. *ibid.*

Non exempti vero vt possunt mitris simplicibus, & planis, dum sunt in Concilijs. *ibid.*

Abbates, tam exempti, quam non exempti, in alijs locis extra Concilia, vt possunt mitris sibi concessis per Sedem Apostolicam. *ibid.* Vide, Abbas.

Moderatio. Moderari.

Moderatio importat diminutionem. *De verbor. signif. cap. Transmissa.*

Moderandæ sunt aliquando constitutiones, & decreta: & quando. *Dist. 14. cap. Sicut quedam.*

Moguntia.

Moguntia Ciuitas sublimatur in Metropolim. *Zachar. ep. 13.*

Molestantes.

Molestantes clericos, monachos, oratores, peregrinos, &c. excommunicantur. 24. q. 3. c. *Paternarum.* & c. *Illi qui peregrinos.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cænæ.*

Molestantes famulos Ecclesiarum, Monachorum, &c. excommunicantur. *ibid. c. Paternarum.*

Vide, *Ecclesiarum, & c. Immunitas.*

Molineus.

Molinei (Caroli) opera prohibentur. *Clemens 8. constit. 89. Apostolica.*

Libri tamen Iuris Canonici Auctorum, qui habent postillas Caroli Molinei, non prohibentur. *ibid.*

Monachorum status, & vita.

Monasticus ordo ab Apostolis est institutus, & fundatus. *Conc. Meldense c. 9.*

Monachus potest quis fieri, vel ex proprio, vel ex parentis voto. 20. q. 1. c. *Quicumque.* Sed factus ex voto parentis, quando potest extrahi è monasterio. 20. *quest. 2. cap. Si in qualibet.*

Vt obligetur manere, ex propria voluntate debet fieri. 20. q. 1. c. *Sicut qui, & cap. Illud autem.*

Monachi debent viuere separati ab alijs hominibus. 16. q. 1. c. *Placuit communi.*

Monachari potest clericus sine Episcopi licentia, & eo inuito. 19. q. 1. c. *unico.* & q. 2. c. *Due.*

Monachari, olim, nullus poterat ante ætatem 18. annorum. 20. q. 1. c. *Quia autem.* Sed postea reuocatum fuit. Vide, *Novitius.* Vide, *Regulares. De Regularib. c. Que in insulis.* Nullus debet fieri Monachus cum spe, vt fiat Abbas. *Concil. Rom. sub Alexandro 2.*

Monasticam vitam eligens, per biennium est probandus. 16. q. 3. c. *Monasteria.* Per vnum annum, olim, stabat cum laico habitu. *Gregor. 1. lib. 4. ep. 44.*

Non monachus non potest eligi in Prælatum monachorum. *de elect. c. Cum ad nostram.*

Non professus non potest in Abbatem postulari. *ibid. c. Cum Monasterium.*

Vide, Regulares. Vide, Monachos in particulari, infra.

Monachorum obligationes.

Monachi omnes Monasterij Abbati sunt subiecti. *conc. Aurelian. I. c. 21. 16. q. 2. c. Abbates.*

Olim tenebantur facere opus manuale. *De consecr. dist. 5. c. Numquam.*

Cum ad monasterium vadunt, tenentur omnia sua bona illi consignare. *19. q. 3. c. Perlatum est. & c. Si qua mulier.*

Cum monachus fit Episcopus, tenetur relinquere monasterio omnia, quæ acquisiuit. Sed paternam hæreditatem reasumit. *18. q. 1. c. Statutum est. Vide Regulares facti Episcopi.*

Monachus factus ex dolo Abbatis, vel Episcopi, tenetur perseuerare. Sed illi sunt puniendi. & bona monachi pertinent ad hæredes. *16. q. 7. c. Constituit. & 20. quest. 2. cap. Constituit.*

Monachi officium est non docere, sed lugere. *16. q. 1. c. Monachus non docentis.*

Monachi tenentur seruare iuramentum. *de iure iurando, cap. Ex rescripto.*

Tenentur soluere decimas de prædijs nouiter habitis. *de decimis c. Commissum. Vide, Regulares. Vide, Monachos in particulari, infra.*

Monachi circa Episcopos.

Monachi, olim, Episcopis erant subiecti. *16. q. 1. c. Qui vere. & q. 2. cap. Statuendum.*

Sed postea ab eorum iurisdictione fuerunt exempti. *18. q. 2. cap. Quam sit necessarium.*

Non possunt ab Episcopis vexari per interdicta, neque eorum Ecclesiæ. *Gregor. I. l. 1. ep. 12.*

Sine Episcopi licentia non possunt soluere, & ligare, id est absoluere, & pœnitentias imponere. *16. q. 1. c. Peruenit. & c. Interdicimus. Vide, Regulares circa confessiones.*

Vide, Regulares circa Episcopos.

Monachi circa Superiores.

Monachi sine licentia Abbatis, non possunt ordinari in aliquo ordine. *Conc. Agath. c. 27. Gregorius I. l. 7. ep. 18. Dist. 58. cap. Nullus, & cap. Si quis de alterius. 16. q. 1. c. Monachi, & c. Si quis. q. 2. c. Vitis literis. 20. q. 4. cap. Monachum.*

Non possunt sine superioris licentia exercere officia Ecclesiastica. *16. q. 1. c. monachi à monasterio.*

Monachi omnes Abbati sunt subiecti. *Conc. Aurel. I. cap. 21. 16. q. 2. cap. Abbates.*

Sine licentia Abbatis nullum officium Ecclesiasticum possunt exercere extra monasterium. *Conc. Tarracon. c. 11.*

Non possunt sine Abbatis licentia cellas nouas construere. *18. q. 2. c. Nullus, & c. Cellas.*

Si monachus fit Abbas alicuius monasterij, non habet vocem electiuam in electione Abbatis prioris monasterij, neque potest eam sibi referuare. *de elect. c. Constitutis.*

Monachus non professus nequit eligi in Abbatem. *ibid. cap. Cum in magistrum. de electione in 6. c. Nullus.*

Vide, Regularibus prohibita. Vide, monachos in particulari, infra.

Monachi à quibus tenentur abstinere.

Monachus sine licentia Abbatis non potest ire ad aliud monasterium. *Conc. Agathen. cap. 27. & 38. 20. q. 4. c. Monachum.*

Non possunt vagari: vagantes per Episcopum retrahendi sunt. *16. q. 1. c. Quidam. Greg. I. l. 2. ep. 40. l. 12. ep. 20.*

Non possunt frequentare conuersationes sæculares. *16. q. 1. c. Si cupis.*

Non possunt ad aliud monasterium temere transire. *De regularibus cap. Ioannes.*

Cogendi sunt redire ad primum. *ibid. c. Non est vobis.*

Non potest habere cellas separatas ab alijs, nisi necessitas urgeat, & sint viri probati. *Conc. Agathen. cap. 28. Conc. Aurelian. I. c. 24. 18. q. 2. c. Nullus.*

Monachi non possunt habere aliquid de proprio, alias ab Abbate eis auferatur, & monasterio incorporetur. *Conc. Aurelian. I. cap. 21. Gregor. I. l. 1. ep. 40. lib. 10. ep. 42. de regularibus cap. Ioannes. Morientes cum proprietate sepe liuntur in sterquilinio. de statu monachorum. c. Cum ad monasterium.*

Non possunt facere negotia sæcularia. *De negotijs secularibus cap. 1.*

Non possunt forense negotium facere sine Abbatis licentia. *Conc. Tarracon. c. 11.*

Non possunt manere dispersi, sed in monasterio debent vniri. *Gregor. I. l. 1. ep. 39.*

Non possunt habitum dimittere, & dimittentes ad monasterium sunt retrahendi. *Greg. I. l. 1. ep. 53. 20. q. 3. c. Propositum, & c. Procliuus.*

Monachi fugientes à Monasterijs per demones vexantur. *Gregor. I. l. 9. ex regis. ep. 38.*

Monachi non possunt facere sibi commatres mulieres. *Greg. I. l. 3. ep. 40. 18. q. 2. c. Peruenit ad nos.*

Non possunt introducere mulieres in monasterium. *Greg. I. l. 3. ep. 40. Vide, monasteria.*

Non possunt prædicare, nisi sint sacerdotes. *16. quest. 1. cap. Adyeimus.*

Monacho iuranti de non stando in claustro, quæ pœna danda est. *de iureiurando. c. Sicut ex literis.*

Monachi non possunt esse defensores, seu aduocati. *16. q. 1. c. De presentium.*

Neque possunt esse tutores. *ibid. c. Generaliter.*

Non possunt ambire officia Ecclesiastica. *16. quest. 1. cap. Vos autem.*

Non possunt accusare sacerdotes. *2. q. 7. cap. Placuit eorum, & c. Nullus monachus.*

Non possunt esse testes in causis. *ibid. c. Placuit eorum.*

Non possunt habitare cum monialibus. *18. q. 2. c. Diffinimus. Conc. Nican. 2. c. 10.*

Monachus, & monacha numquam possunt simul habitare. *ibid. c. In nullo loco.*

Monachi non possunt facere testamentum. *19. q. 3. c. Quia ingredientibus.*

Non possunt redire ad militiam. *20. q. 3. c. Eos qui semel.*

Non possunt facere vota sine Abbatis licentia, alias sunt nulla. *20. q. 4. cap. Monacho.*

Non possunt nubere. nubentes sunt excommunicati. *27. q. 1. c. Virginem. Conc. calced. cap. 15. (sed ab Episcopo possunt absolui. ibid.) & c. Si qua virgo.*

Si pellici iungantur sunt, inhabiles perpetuò ad officia Ecclesiastica. *Conc. Aurelian. I. c. 23.*

Monachus ducens vxorem, fit incapax sacrorum ordinum. *27. q. 1. cap. monacho.*

Retrudendus est in monasterio. *ibid. c. Et quia.*

Non possunt comedere carnes nisi ægroti. *de consecrat. dist. 5. cap. Carnem. de statu monachorum. cap. Cum ad monasterium. In infirmaria possunt. ibid. capit. Ex necessitate.*

Non possunt à laicis decimas accipere sine Episcopi licentia. *16. q. 7. cap. Decimas.*

Non possunt Ecclesias recipere, sine Episcopi licentia. *ibid. Monachatum deferens, fieri non potest clericus. 16. q. 1. c. Legi epistolam.*

Monachi fornicantes, vel matrimonium contrahentes, perpetuò in ergastulis recludantur. *Siricius ep. 16. 27. q. 1. cap. Impudicas.*

Monachus in monasterio non potest tenere orarium (id est stolam.) *Conc. Aurelian. I. cap. 22. 27. q. 1. cap. Monacho orarium.*

Vide, Regularibus prohibita. Vide, monachi in particulari, infra.

Monachi presbyteri possunt soluere, & ligare. 16. q. 1. cap. sunt nonnulli. cap. Ex auctoritate, & c. Doctos. Item possunt prædicare, baptizare, & c. *ibid.*

Sed sine Episcopi licentia non possunt soluere, & ligare, & c. 16. q. 1. cap. Peruenit, & c. Interdicimus.

Vide, *Regulares circa confessiones.*

Ex presbyterorum consilio possunt aliqua Ecclesiastica munera exercere. 16. q. 1. c. Ecclesia habet.

Monachi, vel monachæ non possunt repellere ab hæreditate. 19. q. 3. c. Non liceat.

Non tenentur manere in monasterio, nisi fecerint professionem. 17. q. 2. c. Consalvus.

Monachi possunt missas celebrare, & mortuos sepelire. 16. q. 1. cap. Agapitus.

Possunt clericorum officia celebrare. 16. q. 1. c. ex auctoritate. Possunt frui beneficiis Ecclesiasticis. 16. q. 1. c. Si monachus, & c. moderamini.

Monachus factus ex clerico potest promoueri ad alios ordines. 16. q. 1. c. Si quem.

Monachi non tenentur publicis ciuitatum ministeriis deferuire. 16. q. 1. c. Nemo, & c. iuxta.

Possunt fieri clerici, diaconi, presbyteri, & Episcopi. *Siricius ep. 1. c. 13. Gregor. I. lib. 5. ep. 27. Conc. meldense cap. 3.*

16. q. 1. c. Sic vine, & c. Si clericatus.

Monachi in ætate matura fiant clerici. 16. q. 1. c. monachos. c. monachi. & c. cum pro utilitate.

Monachi cum fiunt clerici, non absoluntur à monachatu. *Innocent. I. ep. 2. c. 10. 16. q. 1. c. De monachis.*

Monachi quo ordine debent ad clericatum & ad alios gradus ascendere. *Gelas. ep. 9.*

Monachis dispensari debent interstitia. *Gelasius. ibid.*

Monachi sine licentia Abbatis non possunt aliquem ordinem clericalem accipere. *Conc. Agathen. c. 27. Gregor. I. lib. 7. ep. 18. dist. 58. c. Nullus, & c. Si quis de alterius. 16. q. 1. cap. monachi, & c. Si quis. q. 2. cap. Vitis literis. 20. quest. 4. cap. monachum.*

Monachus potest accusare Abbatem. *De accusationibus, & c. cap. Ex parte tua.*

Monacho accusante Abbatem, expensæ fiant à monasterio. *ibid. c. Olim.*

Monachus etiam non professus eligi potest Episcopus. *De electione in 6. cap. Nullus.*

Monachi possunt in infirmaria comedere carnes. *De statu monach. c. Ex necessitate.*

Vide, *Regulares.* Vide, *monachi in particulari, infra.*

Vide, *monasteriorum privilegia.*

Monachi Sancti Basilij.

Monasterium monachorum S. Basilij Messanæ in Sicilia sub protectione Papæ recipitur ab *Alexandro 3. const. 6. Apostolica.* Anno 1175. obtinet privilegium non soluendi decimas. *ibid. §. 8.*

Monachi S. Basilij dicti, in Prouincia Siciliae, Calabriae, & Apuliae reformatur à Papa. eorum constitutiones approbantur. forma gubernij, seu regiminis circa superiorum electiones, & reliqua, præscribitur. *Eugenius IV. constit. 26. Inter cunctas.*

Præfati Monachi in Messanæ ciuitate Siciliae eximuntur à iurisdictione Archiepiscopi, & ab omnibus collectis, taxis, solutionibus, & c. *Calistus 3. const. 4. Urget.* Et alia privilegia, atque gratias obtinent. *ibid.*

Horum Religioni, seu Congregationi vnitum fuit Eremitorium dictum *del Tordon,* & alia similia. & forma gubernandi illa cum Religiosis in eis existentibus, decernitur. *Gregor. 13. const. 46. Cogit. per §. 24.*

Monachi omnes S. Basilij ad vnā tantum Congregationem reducuntur sub vno Abbate, & forma gubernij ei præscribitur. *Gregor. 13. const. 58. Benedictus.* Hoc iterum fiat à *Clem. 8. const. 14. Quæ ad recipiendos.* In qua sub vno Generali Abbate omnes constituuntur, & iurdictio istius declaratur. Modus recipiendi nouitios præfinitur. §. 5.

Obtinent licentiam habendi in Hispania duo monasteria pro reformatis, & recipiendi in eis nouitios, & propriæ constitutiones pro his eduntur. *Clemens 8. constitut. 103. Altissimi.* Vide, *Basiliani.*

Monachi S. Benedicti, seu Benedictini.

Monachi S. Benedicti tenentur celebrare capitulum omni anno pro reformatione. *Concil. Raucenn. 2. sub Clem. V. cap. 14. sed Sabinense cap. 13.* Statuit vt fiat de triennio in triennium.

Tenentur abstinere ab esu carniū, exceptis infirmis. *Conc. Londinen. 2. c. 20.*

Monachi Benedictini, seu nigri tenentur portare vestes nigri, seu bruni coloris desuper. non excedant modestiam in qualitate panni, neque in subtilitate. Vestis superior debet esse rotunda, non scissa, habens manichas latas & longas, vsque ad pugnū, non botonatas. Capitijs iuxta Abbatis dispositionem uti debent. *Clement. de statu Monachorum cap. 1. §. Statuimus.* Calceamenta eorum modesta esse debent, non ornata cum zona, non vtantur cultellis, calcaribus, aut sellis superfluitate ornatis. *ibid.* Quali veste uti debent in monasterijs, in quibus est Congregatio 12. Monachorum. quando uti debent cappa, cuculla, & scapulari. *ibid.*

Cuculla est habitus monachalis longus, & latus sine manicis. Floccus vero est habitus monachalis longus, & amplus cum manicis. *Clem. ibid.*

Monachi præfati semel in mense tenentur ad confessionem peccatorum faciendam, & in prima Dominica mensis omnes Eucharistiam sumere, nisi ex causa legitima superiori nota abstinere aliquis debeat. Iunioribus declaranda est regula in Lingua vulgarij. *ibid.*

Nouitijs dandus est fidelis instructor, qui eos de diuinis officijs, & regulari disciplina instruat. *ibid. §. Sanè.*

Monachi isti non possunt vacare venationibus, aucupijs, & c. nec canes habere ad hoc, neque alios secum morantes, tales canes habere permittant, nisi saltus proprios, vel lacus habeant, & tunc canes domi non teneant. *ibid. §. Porro.*

Pœnitentiæ dandæ sunt transgressoribus. *ib. §. Si quis autem.*

Ad Principum curias non accedant, & pœnæ. §. Quia verò. In prioratibus non habitent soli, sed saltem duo sint. *ibid. §. Ad hæc.*

Habere non possunt prioratum conuentualem, nisi habeant ætatem 25. annorum.

Alii prioratus habentes curam animarum, per presbyteros sæculares exercendam dari non possunt, nisi habenti saltem ætatem 20. annorum, & ordinari debeat intra annum alias nulla est collatio. *ibid. §. Ceterum.*

Piores tenentur residere in prioratu, excepta causa studiorum. *ibid.*

Prioratus, aliæque administrationes dari non possunt monachis, nisi expressè professis.

Monachi non possint ad ordines promoueri, nisi ex Abbatis licentia. §. Ad ampliationem.

In monasterio adsit magister, qui monachos scientias doceat. *ibidem.*

Circa vsum camisiarum, esum carniū, celebrationem capituli de triennio in triennium, seruare tenentur constitutionem *Innocentij IV. super his editam. Clement. de statu monachorum c. 1. in fine.*

Monachi Benedictini reformatur quò ad omnia à *Benedicto 12. const. 5. Summi per 38. capita* distinctè.

Monachis Benedictinis confirmat omnia priuilegia *Paulus 3. const. 15. Benignitas,* eosque eximit à gabellis, datijs, decimis, taxis, & c.

Vide, *Monachos omnes S. Benedicti, in sequentibus titulis.*

Monachi S. Benedicti Cassinenses, seu Congregationis S. Iustinae.

Monachi isti nigri dicti Cassinenses, quia monasterium Metropolitanum habent in monte Casino in Regno Neapolis, reformatur, & vniuntur sub vna Congregat. dicta S. Iustinae,

stinæ, & eorum vnio approbatur *ab Eug. 4. const. 5. Et si.* In qua forma regiminis præscribitur, nec non electionis Superiorum, Abbatum, Visitatorum, &c. eorumque iurisdictione taxatur. *ibid.*

Priuilegia multa, & gratias obtinent *ab Eugenio IV. const. 9. Regularem.*

Cassinense monasterium vnitur congregationi S. Iustinæ. *Iulius 2. const. 1. Super cathedram.* Quomodo debet gubernari. *ibid.*

Monachorum istorum conseruatores, quam iurisdictionem habent. *Eugenius 4. const. 10. Militanti.*

Monachi isti possunt eligere in conseruatores eas omnes personas, quibus ex dispositione iuris à Papa possunt causæ committi. *Innocent. 8. const. 8. Deuotionis.*

Monachi S. Iustinæ possunt legata accipere. *Eugenius 4. constit. 2. dispositioni.*

Monachi, & moniales S. Benedicti vti debent vestibus nigri coloris, non grisei. *Sixtus 4. const. 9. Et si cunctis.*

Iurisdictione diffinitorum, & visitatorum iterum declaratur, & reformatur. *Greg. 13. const. 16. Nihil.*

Monachi isti non possunt appellare à Prælati sui ordinis ad externos iudices. *ib.* Prohibetur etiam ambitus: & penæ. *ib.*

Abbatess eorum possunt vti pontificalibus, benedicere populo, & lapides altarium consecrare. *Pius 4. constit. 97. Sedis.* Vide, *Abbas circa pontificalia.*

Abbatess isti obtinuerunt, vt possent absolvere à multis reueruatis, etiam Papæ eos, qui in religionem ingrediuntur. *Pius 5. const. 129. Dum ad congregationem.*

Abbatess isti in tribus anni solemnitatibus, vti possunt baldacchino sine auro, & pompa. hos ministros habere possunt assistentes, vnum presbyterum, duos diaconos, (præter diaconum, & subdiaconum ordinarios) sex alios monachos sacris vestibus indutos. *Vrbani 8. const. 101. Exponi nobis.* Vide, *Abbas quo ad usum baldacchini.*

Non possunt tenere sedem Abbatialem fixam, vt Episcopi, sed solum quando celebrare debent, ea vtantur. Assistentes in hac functione sedere debent in scabellis. *ibid.*

Monachorum Cassinensium congregatio diuisa fuit in septem prouincias, & cuilibet assignata propria, & nominata monasteria. *Paulus V. const. 33. Cum sicut.* Assignatur numerus Diffinitorum, qualitates eorum, & forma eligendi. *ib.* §. 9. & 10. Quomodo eligendi Cellararij, Conseruatores, & alia pertinentia ad regimen, & reformationem dicte congregationis Sanctæ Iustinæ. *per §. 53.*

Diffinitores non possunt esse perpetui, nec possunt durare vltra biennium. *Vrbani 8. const. 87. Commissi.*

Quomodo in hac Congregatione, & ex qua causa Abbatess possunt priuari, vel suspendi. *ibid.* Non potest loco priuatorum succedere aliquis de dieta. Non potest aliquis Abbas in pœnam mutari, absque causæ cognitione. nec noui decani creari. *ibid.*

Monachi Benedictini obtinent Romæ vnum hospitium pro exteris, quod dicitur *Gregorianum*, in quo degendum est sub vno Superiore, & quomodo. *Gregorius XV. const. 6. Saluatoris nostri.* Exemptiones, gratiæ, & priuilegia dicti hospitii. *ibid.*

Paulus 3. confirmat omnia eorum priuilegia. Eos eximit à decimis, gabellis, taxis, datijs, collectis, &c. *Constit. 15. Benignitas.*

Alia de his monachis. Vide, *Cassinenses.* Vide in Verbo *Monasteria Cassinensium.* Vide, *Monachi.* Vide, *Regulares.*

Monachi Camaldulenses.

Monachorum Camaldulensium Congregatio approbatur *ab Alex. 2. const. unic. Nulli.*

Camaldulenses possunt alios recipere in suo monasterio. *Gregorius 9. const. 1.*

Monachi isti omnes vniuntur sub priore Eremitæ Camaldulensium. *Alex. 4. const. 11. Officij nostri.* Multa priuilegia, & gratias eis concedit. *ibid.*

Obtinent, vt alios monachos in Eremito Camaldulensium possint acceptare. *Eugenius 4. const. 8. Illa.* Idem confirmat *Gregorius 13. const. 99. Ea est Eremitæ.*

Camaldulensium Eremitæ, & Congregatio Sancti Michaelis de Morano vniuntur. forma gubernii eorum præscribitur; nec non pro Prælati eligendis, & alia ad eam Congregationem spectantia. *per §. 143. disposita. Leo X. const. 2. Et si à summo.*

Vicarius Generalis dicti Eremitæ, & Congregationis S. Michaelis, quomodo est eligendus. *Paulus 3. const. 47. Exponi.*

Camaldulenses Eremitæ dicti non possunt transire ad alios ordines, nec etiam ad Eremitorium Montis Coronæ. *Greg. 13. const. 99. Ea est Eremitæ.*

Superior Camaldulensium in Eremito potest conferre Ordines minores. *Gregorius 13. const. 96. Cum interna.*

Camaldulenses Eremitæ S. Michaelis de Morano obtinent confirmationem omnium gratiarum, priuilegiorum, & exemptionum, quæ habent omnes Religiones etiam Mendicantium. *Gregorius 14. const. 18. Ex iniuncto.*

Ambientes, vel procurantes honores, gradus, vel dignitates in suo ordine per fauores, siue sæcularium, siue Ecclesiasticorum, sunt inhabiles ad ea. priuantur voce actiua, & passiua, & Papæ reseruatur reintegratio. Iisdem penes subiacent superiores, qui ea conferunt, vel remittunt penas ad instantiam Principum, &c. *Clem. 8. const. 43. Ambitosam.*

Abbatess monachorum Camaldulensium in tribus anni solemnitatibus possunt vti Baldacchino, sine auro, & sine pompa. hos habere possunt assistentes in vsu Pontificalium in dictis festis: vnum presbyterum, & duos diaconos, diaconum præterea, ac subdiaconum solitos; sex monachos indutos sacris vestibus, duos, scilicet cum pluuiali, duos cum planetis, & duos cum tunicellis, coloris pro tempore. Sedem fixam, vt Episcopi habere non possunt, sed vti possunt in dictis solemnitatibus. Præfati assistentes sedere non debent in sedibus choralibus, sed in scabellis panno laneo opertis. *Vrbani 8. in append. const. 14. Nuper.*

Commendatarij monasteriorum Ordinis Camaldulensium, non possunt se ingerere in negotijs Religiosorum huius Ordinis. non possunt instituere, neque destituere Priores, aliosve Superiores; neque visitare, aut aliud circa eorum institutum facere. Iudices executore huius decreti sunt Conseruatores illius Ordinis, qui per censuras, & alia iuris remedia possunt impedire commendatarios id præsumentes; etiam cum inuocatione brachij sæcularis. *Alexander 7. const. Sacrosancti, data 20. Martij 1657.*

Monachi Camaldulenses Eremitæ S. Romualdi Montis Coronæ.

Camaldulenses Montis Coronæ separantur à Congregatione Eremitæ Camaldulensis, & à Congregatione S. Michaelis de Morano. Statuta propria pro eis fiunt; & distinctè omnia ab eis præstanda assignantur. *Paulus 3. const. 1. Rationi.* Omnia priuilegia, gratiæ, exemptiones, &c. aliarum Congregationum, & Religiosorum eis concedit. *ibid.*

Abbatess montis Coronæ, vti possunt baculo, & mitra, sicut Abbatess Benedictini. *Clemens 7. const. 23. Vestrum.* Monachi illius monasterii eximuntur à gabellis, taxis, &c. *ibid.*

Monachi isti Eremitæ Montis Coronæ, non possunt transire ad alios Ordines, nec etiam Eremitæ Camaldulensium. *Sixtus V. const. 35. Ea est.*

Monachi præfati possunt alios ad se venientes recipere. *ibid.*

Monachi Carthusiani.

Carthusianorum regula approbatur *ab Alexandro 3. const. 7. Cum vos. anno 1176.*

Priuilegia, exemptiones, &c. dicti Ordinis. *ibid.*

Non possunt cogi ad testificandum, vel iurandum de calumnia. *Honorius 3. const. 3. Cum dilecti.*

Obtinuerunt, vt altari portatili possent vti in missa. *Vrbani 5. const. 2. Sincera.*

Exempti sunt à visitatione, & omni iurisdictione Episcoporum. *Bonifacius 9. const. 3. Sacrosancta.*

Eximuntur à solutione decimarum. *Martinus 5. const. 4. Fons paruulus.* Vide, *Decima.*

Carthusianorum ordo subditur Priori Generali Magnæ Carthusiæ,

thufiæ, & Diffinitoribus Capituli. *Iulius II. constitut. 17. Dum ad fructus.*

Carthusianorum Oblati gaudent priuilegijs monachorum. *Gregorius IX. const. 3. Quoties.*

Carthusianis communicantur omnia priuilegia Ordinum etiam Mendicantium. *Gregorius XV. const. 42. ad vberes.*

Monachi Cistercienses.

Cisterciense Monasterium Cabilonenfis Diœcesis, sub potestate Papæ recipitur. *Paschalis II. const. 1. Desiderium.*

Cisterciensium Monachorum Constitutiones confirmantur ab Eugenio III. *const. 2. Sacrosancta, anno 1152.*

Constitutiones ibi sunt insertæ, quæ appellantur *charta charitatis.*

Priuilegia multa eis concedit *Clemens 4. const. 3. Paruus fons.*

Cistercienses monachi, quomodo debent emittere professionem. *de simonia cap. Nè Dei Ecclesia.*

Sunt exempti à decimis. *de rescriptis c. Cum ordinum. de decimis. c. Ex parte tua. Martinus V. const. 8. Militanti. Vide, Decima.*

Cistercienses non sunt solemniter installandi. *de simonia cap. Nè Dei Ecclesia.*

Cistercienses Abbates, si rogato Episcopo Diœcesano, hic nolit benedicere Abbates nouos, ex se ipsis possunt eos benedicere. *de supplenda negligentia, & c. c. 1.*

Cistercienses discedentes à Monasterio sine licentia Abbatis, compelluntur ad illud regredi. *de regularibus cap. Non est vobis.*

Non tenentur aliquid soluere Principibus, pro quouis motiuo. *Gregorius IX. const. 7. Quia refrigescite.*

Abbates succedunt in hæreditatibus monachorum, ac si isti essent in sæculo. *Innocentius IV. const. 4. Deuotionis.*

Monachi præfati eximuntur à iurisdictione Ordinariorum. *Innoc. VIII. const. 9. Ad Romani.* Item ab onere soluendi

taxas, exactiones, & subsidium charitatum eisdem. *ib.*

Idem priuilegium habent moniales, vassalli, & serui eorum.

Sedi Apostolicæ immediatè fiunt subditi. *ibid.*

Reformantur à *Benedicto XII.* & forma viuendi, & gubernij præscribitur. diffusè omnia tractantur. *Benedictus XII. const. 3. Fulgens.*

Abbates eorum non sunt exempti à Visitationibus, & Reformatoribus. *Eugenius IV. const. 14. Ad vniuersalis.*

Monachi Cistercienses non possunt transire ad aliam Religionem, nisi Carthusianam. *Eugen. 4. const. 16. Regularem.*

Vestes eorum externæ non debent esse coloris grisei, sed nigri. *Sixtus 4. const. 9. Et si.*

Cistercienses in Lombardia, & Tuscia vnam constant Prouinciam dictam S. Bernardi. *Alexander 6. const. 7. Plantatus.* Forma gubernij dictæ Prouinciæ. *ib. per 24. capita.*

Confirmatur hæc reintegratio, & assignantur munera, ac officia Prælati eorum. *Iulius 2. const. 26. Ex paterna.*

Monachis Cisterciensibus reuocantur omnia indulta, gratiæ, & priuilegia, quæ sunt contraria eorum regulæ, ac institutioni. *Pius 4. const. 70. per §§. 20.*

Monachorum morientium spolia spectant ad Conuentum, in quo emiserunt professionem. *Pius V. const. 46. Decet.*

Cisterciensium Congregatio reformatur quo ad omnia. *Pius 5. const. 102. Ex innumeris.*

Obtinent noua priuilegia, & gratias multas à *Gregorio 13. const. 18. Superna.*

Cisterciensium Monachorum de Obseruantia dictorum Superiores, quomodo eligendi, & quam iurisdictionem habent. *Gregor. 13. const. 54. Romanus.* Forma gubernij, & substitutionum. *ibid. per §§. 38.*

Monachis præfatis, Abbatibus, & congregationi confirmantur gratiæ, & priuilegia concessa. *Sixtus V. constit. 34. Pontifex.*

In Regnis Aragoniæ, Valentiniæ, Cataloniæ, Maioriciæ, & Baniariæ, erigitur vna Congregatio Cisterciensium, sub potestate, ac iurisdictione Abbatis Cistercij. *Paulus V. const. 96. Pastoralis. per §§. 26.*

Vide, Abbates. Vide, Cistercienses.

Monachi Cistercienses S. Bernardi, Reformati, & Sanctæ Mariæ Fulienfis.

Cisterciensium Reformatorum S. Bernardi superiores quomodo eligendi, & quænam est eorum iurisdictione. *Gregor. 13. const. 54. Romanus.*

Qui, & quomodo eligi debent in Italia superiores huius Congregationis, & quæ officia debent prius exercere, antequam eligantur. *Sixtus V. const. 10. Nuper.*

Istius Congregationis monachi in Italia obtinent omnia priuilegia monachorum eiusdem instituti. *Gregorius 14. constit. 16. Romanus.*

Congregatio Cisterciensium Sanctæ Mariæ Fulienfis confirmatur. *Sixtus V. const. 32. Religiosos.*

Congregatio Beatæ Mariæ Fulienfis strictæ Obseruantia obtinet, vt possit erigere nouos Conuentus fratrum, & mulierum in locis, sine licentia Ordinarij, & alia multa priuilegia. *Sixtus V. const. 70. Super specula.*

Sed *Paulus V. const. 51. Ministerio,* concedit, vt sine consensu aliorum Regularium possint nouos conuentus erigere; at petere debent licentiam ab Ordinarijs. *ibid.*

Monachi isti si ad aliam Religionem transierunt, etiam cum licentia Superioris, non possunt iterum regredi ad suam Congregationem, nec recipi sine licentia Papæ. *Clemens 8. const. 107. Pro nostro.*

Monachi huius Congregationis Beatæ Mariæ Fulienfis recipiuntur sub immediata protectione Papæ, & alia multa obtinent priuilegia. *Paulus V. const. 23. Diuina, & in c. seq.*

Monachi Congregationis Beatæ Mariæ Fulienfis tantum, possunt Agnos Dei in cera facere, & fractos renouare. *Paulus V. const. 43. Romanum.* Vide, Agnus Dei.

Vide, Congregationes quedam.

Monachi Cœlestini.

Cœlestinorum Monachorum Congregatio, seu Religio approbatur à *Cœlestino V. const. 1. Et si cunctos.* & confirmatur à *Benedicto 11. const. 1. Religiosam.*

Priuilegia, exemptiones, & gratiæ huius Religionis habentur in *const. 1. Cœlestini V. & in const. 10. Gregorij XI. Sacra.* Exempti sunt à solutione decimarum. *Greg. XI. ibid.* Vide, Decima.

Obtinent priuilegia, exemptiones, & gratias omnium Ordinum, siue Mendicantium, siue non, quæ reuocata non sunt, nec contraria Concilio Tridentino. *Paulus V. const. 19. Intincti.* & multa digna consideratione. *ibid.*

Generales huius Religionis possunt visitare omnia Monasteria Italiæ, Galliæ, &c. *ibid. §. 2.*

Monachi præfati non possunt recurrere ad tribunalia extra Religionem, sub pœna excommunicationis reseruatae Papæ. *ibid. §. 3. & alia. ibid.*

Monachorum Cœlestinorum monasteria, quæ possunt alere 12. personas, computatis professis, & oblati, per Abbatem sunt regenda, dummodo sex ex ijs sint sacerdotes. Excepto monasterio S. Spiritus de Maiella, quod est primum Religionis, in quo sufficiunt decem personæ. Alia verò, quæ pauciores habent personas, per Priores gubernanda sunt. In domibus tandem minoribus, seu membris, aut Grangijs Monasteriorum, vnus Monachus maior 40. annorum cum oblato, seu conuerso adsit. *Paulus V. const. 95. Ad sacram B. Petri.*

Abbates, & priores in monasterijs, quomodo subrogandi. *ib.* Monachis Cœlestinis interdicitur procurare dignitates, gradus, &c. in Religione per fauores Principum, Regum, &c. etiam Cardinalium. Sub pœna (procurantibus) excommunicationis latæ sententiæ Papæ reseruatae, priuationis ipso facto ab obtentis, & inhabilitatis perpetuæ ad futura, & actiua, ac passiuæ vocis. Superioribus item, qui ea concedunt, vel pœnas remittunt ad instantiam fauorum prædictorum, eadem pœna imminet. *Paul. 5. const. 98. Quoniam.*

Congregationi huic conceduntur omnia priuilegia, & gratiæ Monachorum Cassinensium, & omnium aliarum Congregationum Monachorum. *Vrbani 8. const. 24. Sacrosancti.* Abbas Generalis Cœlestinorum, potest exercere omnes functiones,

ctiones, quas alij aliarum Congregationum exercent: potest vti Mozzetta, Mantelletto, Bireto quadro, & Pileo, vt Prælati faciunt. In Ecclesijs sui Ordinis potest vti Cappa, Mitra, Baculo, & alijs Pontificijs indumentis, & Pontificalia celebrare, & solemnem benedictionem dare populo, si Cardinales ibi non sint præsentes. *Vrbanus 8. constit. 24. in seq. cap. Ex iniuncto.*

Cælestini obtinent confirmationem nouarum Constitutionum pro Reformatione Ordinis. *Vrbanus VIII. constit. 56. Sacrosanctum. per §§. 8.*

Abbatess possunt celebrare solemniter cum baldacchino in tribus anni festis solemnibus: sed baldacchinum sit sine auro, & sine pompa. hos assistentes habere potest, vnum presbyterum, & duos diaconos, præter diaconum, & subdiaconum ordinarios. Sex alios monachos indutos sacris vestibus; duos, scilicet cum pluuiialibus, duos cum planetis, & duos cum tunicellis. Non possunt habere sedem fixam, vt Episcopi. Dicti sex monachi sedent non in choralibus sedibus, sed in scabellis opertis panno laneo. *Vrbanus 8. in append. constit. 4. Exponi nobis. Vide, Abbas.*

Monachi Cluniacenses.

Congregatio Monachorum Cluniacensium reformatur à Gregorio IX. anno 1235. *const. 5. Behemot.*

Rursus reformatur sub Nicolao 4. *const. 3. Regis Pacifici.*

Monachi S. Hieronymi.

Vide, *Fratres S. Hieronymi.*

Monachi Eremitæ S. Hieronymi de Obseruantia reformatur. & multa de hac Religione. *Clemens 8. constit. 21. Quæ ad prosperam.*

Monachi Montis Virginis.

Congregatio Monachorum Montis Virginis approbatur à Cælestino 3. anno 1197. *const. 3. Religiosam.* Eorum priuilegia, & gratiæ. *ibid.* Alia concedit *Vrban. IV. constit. 5. Cum à nobis.*

Abbas Montis Virginis, multa obtinet priuilegia ab *Vrbano 4. constit. 6. Ecclesia Romana.* Habet vsum Baculi, Mitræ, Anuli, Chirotecharum, Sandalium, & aliorum Pontificalium. Eidem concessit, vt 40. dies indulgentiæ posset concedere cum Pontificalia exercet. *ibidem.* Monachi isti exempti sunt à taxis, collectis, præstationibus, subsidijs, &c. quæ exigunt à populis Episcopi. item ab ijs quæ Principes sæculares exigunt. *ibid.* Potest conferre Ordines minores Abbas Montis Virginis. *ibid. §. 2.*

Monachi eximuntur à subiectione Sacristæ Hospitalis Sanctissimæ Annunciatae Ciuitatis Neapolis. *Sixtus V. constit. 85. Dudum.*

Monachi isti reformatur, & nouas accipiunt Constitutiones. *Paulus V. const. 89. Postulat. per §§. 28.* Quomodo eligendorum Superiores. *ibid.* Qui monachorum numerus in monasterijs tenendus. *ibid.* Vide, *Abbas.*

Monachi Oliuetani.

Monachorum Oliuetanorum Congregatio instituitur; & approbatur Ioannis XXII. tempore. à præfato Papa recipitur sub protectione immediata Sedis Apostolicæ. *const. 15. Cum à nobis. anno 1324.*

Obtinent Abbates, vt possint monasteria in Italia ædificare, legata recipere, & suis monachis sacramenta ministrare. *Clemens 6. const. 1. Sollicitudinis.*

Pius 2. const. 9. Licet. Concessit his monachis omnia priuilegia, gratias, exemptiones, &c. concessa monachis Cassinensibus. & multa alia. *ibid.*

Possunt Iudices Conseruatores sibi eligere pro defensione suorum Priuilegiorum. & quæ sit iurisdictio talium Conseruatorum. *Iulius 2. const. 5. Militanti.*

Iulius 2. const. 11. Ex iniuncto, concessit eorum superioribus facultatem alienandi, & permutandi, dummodo hoc ce-

dat in euidentem vtilitatem monasteriorum. Sed hæc per *const. 51. Urbani 8. Humana.* est abrogata.

Alia multa, & notabilia priuilegia eis concedit *Iulius 2. const. 12. Et si ad vniuersos.*

Conuiscitatores huius Congregationis, id est, subrogati in auxilium Visitatorum, habent potestatem concedendi facultatem alienandi, permutandi, &c. vt concessum fuit à *Iulio 2. Leo X. const. 18. Ex debito.* Sed *ex const. Urbani 8.* vbi supra abrogata est.

Pius 4. const. 7. Votis. concessit superioribus, vt dispensare possent in multis irregularitatibus occultis, in foro conscientie, exceptis ijs, quæ proueniunt ex bigamia, mutilatione membrorum, & homicidio voluntario. Et ipsimet superiores, si in eas incurrunt, à suis confessarijs secum faciant dispensare. *ibid.*

Abbatess Oliuetani in tribus anni solemnitatibus, vt possunt baldacchino sine auro, & pompa. Possunt habere hos assistentes, vnum presbyterum, duos diaconos, (præter diaconum, & subdiaconum solitos in missa) sex alios monachos indutos sacris vestibus, duos cum pluuiialibus, duos cum planetis, & duos cum tunicellis: Non possunt tenere sedem fixam, vt Episcopi, sed solum dum sic solemniter celebrant. Assistentes sedere debent non in sedibus choralibus, sed in scabellis panno laneo coopertis. *Vrbanus VIII. const. 97. Exponi nobis. Vide, Abbas.*

Monachi Syluestrini.

Monachorum S. Syluestri Congregatio approbatur, & confirmatur ab *Innoc. 4. const. 5. Religiosam,* anno 1247.

Generalis huius congregationis, quomodo eligendus, & quantum duret. *Paulus 3. const. 38. Exponit.*

Obtinent priuilegia, exemptiones, & gratias aliarum Religionum, siue Mendicantium, siue non. *Paulus V. constit. 106. Sanctorum, in cap. seq.*

Obtinent, vt possint erigere Monasterium in Ciuitate Auximana. *ibid. const. 106. Sanctorum.*

Monachi Vallis vmbrosæ.

Congregatio Monachorum Vallis Vmbrosæ à B. Ioanne Gualberto instituta, approbatur ab *Vrbano 2. constit. vn. Cum vniuersis,* anno 1090.

Monachi, & Monasteria horum monachorum vniuntur sub vno Abbate Generali, qui dicendus sit Generalis Vallis Vmbrosæ. *Innoc. 8. const. 2. Alto.*

Constitutiones huius Congregationis, & autoritas, seu iurisdictio Generalis. *ibid. per §§. 41.*

Obtinent gratias, & priuilegia concessa monachis Cassinensibus. *Iulius 2. const. 13. Militantis.*

Monachi Cruciferi.

Vide, *Cruciferi.*

Monarchia.

Monarchicum gubernium est omnibus præstantius. *Pius 2. in Bulla Retractionum.*

Monasteria Monachorum, seu Regularium.

Monasteria ædificari non possunt sine consensu Episcopi. 18. q. 2. cap. *Quidam,* & cap. *De monachis. Conc. Agathen. c. 27. Concil. Trident. sess. 25. de reform. regul. cap. 3.* Quando autem illi debent licentiam negare, vel concedere. Vide, *Monasteria noua.*

Monasterium fundans non peccat, sed meretur. *Conc. Constant. contra ar. 31. Vnicléff.*

Monasteria firmis muris sint munita. habeant dormitoria, refectoria, cellaria, & habitationes necessarias. *Concil. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 117.*

Monasteria duplicata in eodem situ facienda non sunt de viris, & sceminis. 18. q. 2. cap. *Diffinimus.*

Monasteria virorum sint longinqua à monasterijs mulierum. 18. q. 2. cap. *Monasteria.*

Monasterijs præfici non possunt clerici sæculares, vel alij extranei. 18. q. 2. cap. *Dudum*.
 Monasterijs duobus nullus potest præfici. 21. q. 1. c. *Vnum*.
 Monasteria, olim, poterant visitari ab Episcopis (quia illis erant subiecta.) 18. q. 2. c. *Visitandi*. & frequenter debebant visitare. *ibid.* c. *Non semel*.
 Monasteriorum nomine conueniri possunt superiores eorum. de const. c. *doceri postulat*.
 Tenebantur soluere (olim) Episcopo consueta seruitia; at nihil pro visitatione. 18. q. 2. c. *Eleutherius*.
 Monasteria tot Religioso tenere debent, quot possunt sustentare; & non plures. Conc. Arelat. 4. c. 8. Conc. Turonen. 3. c. 31. Conc. Mogunt. 1. c. 19. Conc. Rhemensis cap. 27. Conc. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 118. Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 3.
 Monasteria (olim) tenere non poterant baptisterium. Greg. 1. l. 2. ex regeſt. ep. 52. 18. q. 2. c. *Pridem*.
 Monasteriorum Monachorum, seu Regularium priuilegia, & administratio.
 Monasterijs concedi possunt bona Ecclesiæ, iure proprietatis. 12. q. 2. c. *Religiosam* q. 5. c. *Quia Ioannes*.
 Monasterium fundans, non peccat, sed meretur. Conc. constant. contra a. 31. *Proleſſi*.
 Monasterium non est grauandum ex Abbatis, vel monachi promotione. 16. q. 1. c. *Ne pro cuiuslibet*.
 Monasterium, neque à Principe, neque à Rege conuerti potest in ius proprium, neque ab eis vendi, & irrita est venditio. 16. q. 7. c. *Nemini*. conc. Aquisgran. 3. p. 4. c. 18.
 Monasterij bona non possunt alienari. 17. q. 3. cap. *Questi nobis*.
 Monasteria, quæ tenues habent redditus, vniri possunt cum alijs vicinis. Conc. Senonense tit. *Quid agendum* c. 27.
 Monasteria non sunt subiecta angarijs sæcularium. 17. q. 3. c. *Hanc ergo*. 23. q. 8. c. *In qualibet*.
 Monasteria non sunt grauanda per milites, & Episcopi id compescant. de statu Monachorum cap. *In singulis, in fine*.
 Monasteriorum bona, & officia non possunt alij disponere, quam ipsimet fratres. 18. q. 2. c. *Quam sit necessarium*.
 Monasteria possunt commendari Cardinalibus, personis qualificatis, & benemeritis Ecclesiæ. Conc. Lateran. 5. sess. 9. Bulla de reform. curiæ. Vide, *Commenda*. Vide, *commendatarij*.
 Monasteria, quæ sunt capita Religionum, dari non possunt in commendam. Vide, *Commendare*.
 Dum monasteria dantur in commendam, fieri debet mentio qualitatibus monasterij, alias nulla est concessio. Vide, *Commendare*.
 Monasterijs semel data, perpetuò sunt sua. Conc. Calcedon. c. 24. 18. q. 3. c. *Quæ semel*.
 Monasteria à sæcularibus fundata, non possunt in dotem dari. Conc. Meldense c. 41.
 Monasteria non possunt fieri habitacula, seu diuersoria laicorum, vel clericorum sæcularium. Conc. Calcedonense c. 24. Conc. Casaragust. 3. ca. 3. Extra claustra possunt recipi. *ibid.* 18. q. 2. cap. *Peruenit*.
 Monasteria non possunt à laicis gubernari. Conc. Meldense cap. 10.
 Monasteria virorum ingredi non possunt mulieres. Concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 144. Conc. Turonen. c. 17. Pius V. const. 20. *Regularium*. Prohibet mulieribus ingressum in monasteria regularium, sub pœna excommunicationis ipso facto Papæ reseruata. Excipit tempora processionum; & etiam claustra in quibus celebrantur missæ. & quando in eo sepelitur aliquis. *ibid.* Vide, *Moniales*.
 In monasterijs non possunt teneri pueri ante ætatem 18. annorum. Gregorius 1. l. 1. ep. 48.
 Monasteria relinquere non possunt Religiosi Tempore pestis. Gregor. II. ep. 14.
 Monasteria in statu Ecclesiæ, & vbique exempta sunt ab onere hospitandi milites. Pius V. const. 148. *Cum sicut*.
 Monasteria prophanantes sunt excommunicati, & tenentur ad restitutionem in pristinum. Conc. Nicæn. 2. c. 13.

Monasteria læsa ex negligentia Procuratoris, qui non produxit iura, & scripturas, restituenda sunt in integrum. de integritate restitut. c. *Cum venissent*.
 Monasterio instituto hærede à decedente sine liberis, euaneſcit fideicommissum. De probat. c. *In presentia*.
 Monasteria, quæ solita sunt à regularibus gubernari, non possunt transferri ad clericos sæculares. de religiosis domibus c. *Inter quatuor*.
 Monasterium obligatus alere, si crescunt Religiosi, adhuc tenetur ad eos alendos. de censibus c. *Quanto*.
 Monasteria post completorium claudenda, & clauces ad superiorem deferendæ. concil. Aquisgran. sub Ludonico Pio 143.
 Monasterij iura innuentes, ab Episcopo sunt excommunicandi. Ioannes VIII. ep. 47. & 48.
 Monasteria per Episcopum defendi debent à sæcularium grauiamitie. Conc. Later. 3. c. 12.
 Monasteria, eorum grangiarum, & bona non possunt per laicos quoscumque grauari, oppignorari, &c. neque eorum vassalli, sub pœna excommunicationis. conc. Sabin. c. 13.
 Monasteria visitanda à superioribus regularibus, & quando. Vide, *Superiores Regular*.
 Monasteria etiam commendata, visitari debent à Superiori Regulari. Vide, *ibid.*
 Vide, *Monachorum priuilegia*. Vide, *Regularium priuilegia*.

Monasteriorum obligationes.

Monasterio citato, tenetur superior respondere, &c. de reſcriptis c. *Edoceri*.
 Monasteria concurrebant ad solutionem pro Magistris Linguarum Arabicæ, Hebraicæ, & Caldaicæ. Clement. de Magistris cap. 1.
 Monasteria tenere debent Religiosos, iuxta quantitatem reddituum, & non plures. conc. Arelaten. 4. cap. 8. concil. Turon. 3. cap. 31. Moguntin. 1. cap. 19. Rhemensis cap. 27. Aquisgran. sub Ludonico Pio ca. 118. conc. Trid. sess. 25. de reform. regul. cap. 3. Vide, *Regularium numerus*. Paulus V. const. 9. *Sanctissimus*.
 In monasterio adesse debet magister, qui Religiosos doceat de lege, ac Doctrina Dei. concil. colon. 2. part. 10. cap. 5.
 In monasterio adesse debet Concionator, qui Verbum Dei prædicet. conc. colon. 2. p. 10. c. 6. Vide, *Sacra Scriptura*. Vide, *Lector*. Vide, *Prædicator*. Vide, *concionator*.
 In monasterio adesse debet Lector Sacræ Scripturæ. concil. Trid. sess. 5. de refor. c. 1. Vide, *Lector*. Vide, *Scriptura Sacra*. Vide, *Regul*.
 In monasterijs maioribus adesse debent Lectores Theologiæ, qui docere debent semper; & ad ea mittendi sunt iuuenes ex alijs monasterijs ad studia. conc. Moguntin. 4. cap. 66. & superiores negligentes debent ad hoc compelli per Ordinarium. *ibid.*
 Monasteria habentia Parochias incorporatas, tenentur prouidere Vicario de congrua sustentatione, etiam de redditibus monasterii, si decimæ non sufficiunt. conc. colon. 3. tit. de officiorum, &c. c. 10.
 Monasteria, quæ non subduntur Episcopis, aut Capitulis, nec suos habent superiores, sed immediatè subsunt Papæ, redigantur in Congregationes; alias Metropolitanus eorum religiosos conuocet pro dictis causis. & si in ea Prouincia non sunt tot monasteria, quæ vnā possunt facere Congregationem, possunt alia de alijs Prouincijs aggregari; & talis Congregatio suos superiores habeat, cum facultate, & iurisdictione, quam habent alii aliarum Congregationum Prælati. & frequenter ab illis visitetur. concil. Trident. sess. 25. de reform. regular. cap. 8. Et si Metropolitanus id non exequitur, Diocesanus, vt Papæ delegatus id faciat. *ibid.*
 Monasteria, quæ tenentur soluere quindennium Camera Apostolicæ. Pius V. const. 38. *Apostolica*.
 Monasteria non exempta tenentur ad expensas pro Legatis, & Nunciis Papæ. de censibus, &c. cap. cum instantia.

Monasteria noua, quomodo erigenda.

Monasteria de nouo erigi non possunt in aliqua Ciuitate, vel loco, præsertim Mendicantium; neque Ordinarij possunt ad hoc dare licentiam, cuiusque Religioni, nisi auditis superioribus Conuentuum, qui sunt in dictis Ciuitatibus, vel locis, & alijs ad id interesse habentibus, constiterit, quod commodè, sine aliorum detrimento, inibi alij noui Religiosi possunt sustentari. & alijs seruatis de iure seruandis, alioquin irrita sit erectio. *Clemens VIII. constitut. 99.*

Quoniam. *Gregorius XV. const. 31. cum alias.* statuit erigi non posse in Ciuitatibus, vel locis noua monasteria, nisi ex redditibus, & eleemosynis, duodecim Religiosi possint in eis viuere. habito prius assensu aliarum Religionum, quæ ibi sunt, superiorum, etiam per quatuor miliaria distantium, vel iudicio Episcopi, quod præter Religiosos antiquitus existentes, alij in eis locis possunt viuere. Episcopus verò requirat etiam consensum incolarum loci, in quo monasterium debet erigi. *ibid.*

Vrbani 8. const. 25. Romanus. rursus statuit recipi non posse de nouo monasteria in Ciuitatibus, & locis, nisi seruatis Constitutionibus. *Conc. Trid. Clem. 8. & Gregorius XV.*

Monasteria noua, nec etiam extra Italiam recipi possint à quacunque Religione, nisi in eis ali, seu viuere possint duodecim fratres. *Vrbani 8. const. 43. cum sæpè,* in declaratione ad vltimum dubium.

Vide, *Ecclesia noua.* Vide, *Regulares circa noua monasteria.*

Monasteria quo ad Episcopos.

Monasteria monachorum (olim) sub Episcopi erant potestate. *Adrian. 2. ep. 30. 18. q. 2. c. Visitandi.*

Nunc autem ab Episcopis visitari non possunt, nec aliquo modo molestari. *Gregorius I. lib. 7. epist. 18. De statu Monachorum cap. 1.*

Ab Episcoporum iurisdictione sunt exempta, & immediate Sedi Apostolicæ subiecta. *Gregorius 7. lib. 2. ep. 69. lib. 7. ep. 8.*

Non possunt ab Episcopis per interdicta molestari. *Gregorius I. lib. 1. epist. 12.*

Monasteria, & eorum bona non possunt ab Episcopis usurpari. *Gregorius I. lib. 7. ep. 33.*

Monasteria non possunt ab Episcopo cum censu aliquo nouo grauari. *De censib. c. Scientes.*

Monasteria, nihil tenentur soluere Episcopo visitanti. *18. q. 2. cap. Eleutherius.*

Monasteria, non exempta, subiacent Episcopo Diocesano. *De Religiosis domibus, &c. cap. Cum dilectus.*

Monasteriorum, siue virorum, siue mulierum personæ, tam sæculares, quam regulares exercentes curam animarum (præter eos qui sunt de familia monasteriorum, seu locorum) in ijs quæ pertinent ad curam animarum, & administrationem Sacramentorum, subduntur iurisdictioni, & correctioni Episcoporum. Neque possunt aliqui deputari in curam, nisi de consensu Episcopi, præuio examine per eum, aut eius Vicarium faciendo. Excepto Monasterio Cluniacensi cum suis limitibus; & exceptis monasterijs, in quibus Generales Religionum habent sedem principalem. Item exceptis alijs, in quibus Abbates, seu Superiores habent iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos. *Concil. Trid. sess. 25. de reformatione regul. cap. 11.*

Monasteria Regularium, in quibus non viuunt duodecim Religiosi, subiecta fuerunt Ordinario quo ad correctionem, visitationem, & iurisdictionem. & comprehendit etiam eos religiosos, qui onera missarum non recipiunt. *Vrbani 8. const. 43. cum sæpè §. 14. & in seq. c. ad dubium 19.*

Vide, *Regulares circa Episcopos.* Vide, *Census.* Vide, *Episc. circa Regul.*

Monasteria Monialium.

Vide, *Moniales.* *Monialium Monasteria.*

Moneta. Monetarius. Moneta tonsores.

Monetam falsificantes in Regno Franciæ, & in locis vicinis, tempore *Ioan. 22.* incurrerant excommunicationem ipso facto. *Extrau. Ioann. 22. de crimine falsi. c. vn.*

Monetam ex alchimia fabricantes, id est, ex auro, vel argento falso, sunt perpetuo infames. si sunt clerici, priuantur beneficiis perpetuo, & fiunt ad ea inhabiles. *Extra, de crimine falsi cap. Spondent. & Extra, de dilationibus cap. vn.* aliæ penæ taxantur.

Monetarum argentearum tonsores, sicut & aurearum, in statu Ecclesiastico, penam mortis incurrunt. *Pius V. constit. 111. cum nil magis.*

Idem confirmat *Vrbani 8. const. 75. In suprema.* vbi comprehendit tonsores, & adulteratores monetarum cuiuscunque conditionis sint, eamque penam, & legem extendit per totam Italiam pro quocunque statu. Ecclesiastici præuia degradatione tradendi sunt curiæ sæculari. *ibid.* Pecunias verò sic adulteratas tenentes scienter, penas tritemium incurrunt. In statu Ecclesiæ delictum hoc à Legatis Papæ iudicandum est, in alijs statibus Italiæ ab Ordinarijs, priuatiuè quò ad alios. *ibid.*

Monialium ingressus, status, vita, numerus, velatio.

Monialis tunc poterat, olim, profiteri virginitatem, quando potest nubere. *20. q. 1. cap. Firma.*

Monialis fieri non potest puella aliqua, nisi annum 12. compleuerit, nec ante potest habitum suscipere. *Concil. Trid. sess. 25. de reformatione regul. c. 17.* Non potest emittere professionem nisi expleuerit annum 16. & nisi annum probationis compleuerit. *ibid.* ante professionem, ab Episcopo, vel Vicario, vel alio, loco Episcopi, exploretur eius voluntas; & si vult, liberè profiteatur. *ibid.* Per mensem ante professionem Præfecta debet significare Episcopo tempus professionis eius. alias officio priuetur arbitrio Episcopi. *ibid. c. 17.*

Pro ingressu in monasterium, nihil est soluendum; & pena Præfectæ. *Conc. Nicen. 2. c. 19.* Dari tamen potest aliquid pro dote, siue monialis remaneat, siue exeat. *ibid. Conc. Lateran. 4. c. 64. Conc. Senon. tit. De numero Monialium c. 28.* Vide, *Regulares.* Vide, *Religionem ingrediens.*

Moniales velari non possunt ante 40. annum ætatis. *Concil. Agathense cap. 19. 20. quest. 1. cap. Sanctimoniales.*

Vide, *Velare.*

Moniales ab Episcopo consecrandæ. Vide, *Consecratio virginum.* Vide, *Virginum consecratio.* Vide, *Sanctimonialis.*

Monialis facta ante annum 12. ex parentum iussu, si postea facta maior velatur, tenet professio. *De Regularibus cap. cum virum.*

Puella, vel alia cogi non potest ad intrandum in Religionem, vel profitendum. cogentes, dantes auxilium, fauorem, consilium, authoritatem, &c. sunt excommunicati. *Conc. Trident. sess. 25. de reformatione regul. c. 18.*

Item impediētes, ne puellæ, mulieres, &c. ingrediantur, vel emittant professionem sine iusta causa, sunt excommunicati. *ibid.*

Si 12. Moniales manere non possunt in aliquo monasterio, debet hoc vniri per Episcopum cum alio monasterio, siue eiusdem, siue alterius Ordinis. Si verò hoc fieri non expedit, permittatur, vt sic maneant, donec omnes intereant. Redditus verò illius, alteri applicentur. *Conc. mediolan. 1. p. 3. tit. de Monialium numero.*

Vide, *mulier circa castitatem.* Vide, *Vouere.* Vide, *Votum.*

Moniales, quæ sunt in monasterio paupere non potenti eos alere, transmitti debent ad aliud, & redditus illius applicentur isti; in primo verò constituatur ab Episcopo, Presbyter sæcularis cum sufficienti redditu. *Conc. Senonen. tit. quid agendum c. 27.*

Monialium numerus in monasterio debet esse constitutus, nec potest augeri. *Conc. Oxoniens. 1. c. 39.* Tantus esse debet numerus, vt possit de redditibus ali, seductis expensis reparationis, &c. *Concil. Senonen. tit. de numero monialium cap. 28. Concil. Colonien. 2. par. 10. cap. 12.* Ab Episcopo est taxan-

taxandus numerus. *De institutionibus cap. 1.*

Iuxta quantitatem reddituum esse debet numerus, non maior.

De institutionibus cap. 1. De statu Regularium in 6. cap. 1.

§. Sanè. Conc. mediol. 1. par. 3. tit. de Monialium numero.

Pius V. const. 8. circa Pastoralis.

Moniales pauperes monasterij non possunt augeri. *Gregor. 13. const. 8. Deo Sacris.*

Vide, *Regular. Religionem ingrediens. Vide, Sanctimonialis. Vide, Kelare. Vide, Virgo. Vide, Virginum consecratio. Vide, Nouitiae Monialium.*

Monialium obligationes.

Moniales tenentur ad perpetuam clausuram. *Gregor. 1. lib. 3. ep. 9. lib. 7. ep. 9. Conc. Senonens. tit. de numero monialium c. 28. Conc. Cabilon. 3. c. 62.*

Tenentur recitare in choro horas Canonicas. *Conc. mogunt. sub Leone IV. c. 17. Conc. Colonien. 3. tit. de officiorum, &c. Conc. Cabilon. 3. c. 59.*

Tenentur singulis mensibus confessionem sacramentalem facere, & Sanctissimam Eucharistiam sumere. *Conc. Trid. sess. 25. de reform. regul. c. 10.*

Non possunt redire ad saeculum. & si quæ id fecerit redigatur ab Episcopo in monasterium, & in eo detrudatur. *Greg. 1. lib. 7. ep. 9. & 10. lib. 8. ep. 9.*

Moniales tenentur simul in dormitorio eodem habitare. singulae tamen singulos habeant lectos. *Conc. Oxon. 1. c. 36.*

Tenentur in eodem refectorio omnes comedere. *Conc. Oxoniens. 1. c. 36. & 38. (& de eodem cibo nisi infirmitas excuset. ibid.) Conc. Nican. 2. c. 20. Conc. Colon. 2. p. 10. & 12. Conc. Cabilon. 3. c. 61. 18. q. 2. cap. Perniciosam.*

Tenentur ad obseruandum silentium. *Conc. Oxon. 1. c. 36.*

Monialis infamata de aliquo delicto, tenetur ad se purgandum secundum formam iuris. *De purgatione canonica. cap. moniales.*

Moniales à quibus debent abstinere.

Monialis non potest matrimonium contrahere.

Vide, *moniales circa coniugia, &c.*

Monialis non potest redire ad saeculum. *Gregor. 1. lib. 7. ep. 9. & 10. lib. 8. ep. 9. Si hoc faciat detrudatur in monasterio. ibid. lib. 7. ep. 9.*

Non potest de vno ad aliud monasterium migrare, & si fugiat reuocanda est ad primum. *Greg. 1. lib. 4. ep. 4. Conc. Nican. 2. c. 21. Conc. Vernen. c. 6.*

Non possunt exire de monasterio, neque ut eant ad loca deuotionum. *Conc. Foroiulien. c. 12.*

Vide, *moniales circa egressionem à monasterio.*

Non possunt simul stare cum viris, etiam religiosi, neque ad hoc diuidi possunt monasteria. *Conc. Nican. 2. c. 10. & 20. 18. q. 2. c. Diffinimus.*

Non possunt seorsim comedere. *Conc. Nican. 2. c. 20.*

Non possunt tangere vasa sacra. *Soter. ep. 2. dist. 23. cap. Sacratas. Conc. Colon. 2. p. 3. cap. 31. Nec ea aut vela abluer. ibid.*

Moniales impudicae in ergastulis monasterij recludendae sunt. *27. q. 1. c. Impudicas. cap. Virginibus. cap. Si qua monacharum. cap. Vt lex.*

Monialis cadens in carnale peccatum, non educatur de monasterio, sed in illo poenitentia ei imponatur. *Conc. Vernen. c. 6. Vide infra, moniales quo ad coniugia, &c.*

Non possunt comedere carnes in refectorio, si in ea religione non comeduntur. *Conc. Oxon. 1. c. 38.*

Non possunt eis dari pecuniae ad vestes, & alia necessaria emenda; sed de illis prouideantur à Praefecta. *Conc. Oxon. 1. c. 36. & poenae inobseruantium. ibid.*

Non possunt comœdias in monasteriomittere. *concil. Colon. 3. tit. censura c. 17.*

Nec etiam repræsentationes sacras. *ibid.*

Non possunt scribere, aut recipere literas, absque licentia Abbatissae. *concil. colon. 2. p. 10. c. 18.*

Non possunt ire ad consilia publica, nisi maxima vrget necessitas. *conc. Nannetense 1. c. 19.*

Non possunt simul cum clericis in vno choro psallere. *18. q. 2. cap. Perniciosam.*

Non possunt in choro, vel in monasterio conseruare Sanctissimam Eucharistiam, non obstantibus priuilegijs, &c. *concil. Trident. sess. 25. de reform. Regul. c. 10. Et ad hoc inuigilent Episcopi, vel alij eorum superiores. ibid.*

Moniales circa coniugia, vel fornicationem.

Monialis contrahens matrimonium est excommunicata. ab Episcopo potest absolui. *concil. calcedon. c. 15. 27. q. 1. cap. Virginem, quæ se Deo. cap. Si qua virgo. concil. colon. 1. c. 5. conc. mogunt. 3. c. 26. Nullum est matrimonium. conc. colon. 3. tit. censura c. 2.*

Monialis nubens, si filios procreat, à monasterio expellatur, & in ergastulo detrudatur. *27. q. 1. cap. Si quis sacro. & c. Si qua monacharum. Filii sunt spurii, & hæredes esse non possunt in nullo. conc. colon. 3. tit. censura c. 2.*

Matrimonium faciens, in ergastulo conuentus est detrudenda. *conc. Tribur. 1. c. 23.*

Monialem matrimonio accipiens excommunicatur. sed ab Episcopo absoluitur. *conc. Triburien. 1. c. 23. conc. calced. c. 16. 27. q. 1. c. Virginem, & c. Si quis sacro.*

Monialis accensata de libidine tenetur se purgare coram Episcopo. *Concil. melden. c. 70.*

Monialis impudica in ergastulo monasterij detrudatur. *27. q. 1. cap. impudicas. cap. Virginibus. c. Si qua monacharum. cap. Vt lex. Carnis peccatum committens non educatur de monasterio, sed in eo ipsi imponenda est poenitentia. concil. Vernen. c. 6. Metense 1. c. 6.*

In fine accipere potest communionem. *27. q. 1. cap. Virgines quæ se Deo. conc. colon. 1. c. 5. mogunt. 3. c. 26.*

Vltimum locum semper habeat in monasterio. *conc. Germanicum c. 13. Ad officia est inhabilis. ibid.*

Monialem carnaliter cognoscens, ipso facto est excommunicatus. *conc. Germanic. 1. c. 13.*

Monialem violans, post poenitentiam potest recipi. *27. q. 1. cap. Eos autem.*

Monialem à monasterio rapiens est excommunicatus. *Ioannes 8. ep. 165.*

Monialem rapiens in aliquo monasterio detrudatur. *27. q. 1. c. Peruenit ad nos. cap. Si qua monacharum. c. Eos.*

Si rapit à monasterio, ut matrimonium cum ea faciat, poena mortis damnetur. *36. q. 2. c. Si quis non dicam.*

Vide, *Velata.*

Cum moniali contrahens matrimonium, anathema fit. *27. q. 1. cap. Si quis sacro. cap. Si qua monacharum, & cap. Virginibus.*

Cum moniali fornicans excommunicatur, & si clericus deponitur. *27. q. 1. c. Si quis Episcopus. c. Virginibus. cap. Si qua. conc. German. 1. c. 13.*

Cum moniali fornicatus, non potest amplius matrimonium cum aliqua facere. *27. q. 1. c. Hi ergo.*

Monialem corrumpens in carcere detrudendus. *conc. metense 1. cap. 6.*

Vide, *Regul. matrim. facientes. Vide, mulier professa, &c.*

Moniales circa colloctiones cum alijs extra monasterium.

Non posse loqui cum aliquo, nihil parentibus, vel consanguineis, statuit *conc. Arelat. 4. c. 7.*

Non possunt cum vilo loqui aut tractare, siue clerico, siue monacho, siue saeculari, sine licentia Episcopi. *concil. Paris. 6. lib. 1. c. 46. conc. matiscon. 1. c. 2. conc. Nican. 2. c. 20.*

Moniales dum loquuntur cum cognatis, praesente praefecta id faciant. *conc. Nican. 2. c. 20. Et breui se expediant. ibid.*

Non possunt cum alijs extra loqui à vespera, vsque ad primam. *conc. cabilon. 3. c. 56.*

Moniales circa vestes.

Moniales non possunt uti veste saeculari, vel alia sed propria religionis. *Greg. 1. lib. 7. ex regist. ep. 7.*

Non

Non possunt alia veste indui, quam suæ religionis. *Conc. Col. 3. tit. Censura, &c. c. 5.*

Monialium vestes, cum ipsæ consecrantur, non debent esse diuersæ ab ijs, quibus semper vsuræ sunt. *Dist. 23. c. Sanctimonialis.*

Non possunt portare velum sericum; non acus argenteas, vel aureas. *Conc. Oxonien. 1. c. 31.*

Non possunt deferre anulos, nisi vnum tantum dum sunt consecratæ. *ibid.*

Non possunt vti zonis aureis, vel argenteis, vel sericis. *Conc. Oxon. 1. cap. 31.*

Non possunt vti pannis extra colorem propriæ religionis. *ibidem.*

Moniales nigræ non possunt cappis alterius coloris vti. *Conc. Londinen. 1. c. 14.*

Non possunt vti comis, vestibus sericis, calceis vanis, & alijs huiusmodi luxuosis, & illecebris sæcularium. *Clement. de statu monach. cap. Attendentes.*

Moniales tertiariæ, & conuersæ.

Moniales tertiariæ professæ manere debent in clausura, & aliæ mulieres non possunt ad eas ingredi. *Pius V. constit. 8. Circa pastoral.*

Moniales conuersæ non professæ quando possunt domum remitti. *Greg. 13. constit. 8. Deo sacris.*

Moniales circa egressionem à monasterio.

Monialis exire non potest de monasterio, sine Episcopi licentia: neque vt eat ad aliud monasterium. *Greg. 1. lib. 4. ep. 4. Conc. Nican. 2. c. 21. Conc. Vernense c. 6. Concil. Oxon. 1. c. 36. Conc. Senonense. tit. De numero monialium c. 28.*

Non potest exire à monasterio, neque vt eat ad loca deuotionum. *Conc. Foroiul. c. 12.*

Exiens à loco deputato, etiam intra claustrum, per mensem carceretur. exiens vero extra claustrum carceretur multo tempore, & semper habeat vltimum locum in monasterio. *Concil. Rauennat. 3. post Clemens V. cap. 11. Concil. Cabilon. 3. cap. 62.*

Neque ad ferendum testimonium in aliqua causa. *De iudicijs in 6. cap. mulieres.*

Neque ad breue tempus possunt exire sub quouis prætextu, nisi ex causa legitima ab Episcopo approbanda. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. regul. c. 5. Pius V. constit. 8. circa.*

Exeuntes sine licentia, & necessitate, vt ibi, excommunicantur, & Papæ reseruata est excommunicatio. *Pius V. constitut. 8. circa.*

Abbatissa, seu præfecta, ex causa necessaria, quando potest exire à monasterio. *De statu regul. in 6. c. 1.*

Ob nullam causam, nisi necessitatem inuitabilem, vt pestem, incendium, lepram, &c. possunt exire à monasterio. *Concil. Mogunt. 4. cap. 79. Concil. Treuerens. cap. 11. (& tunc de licentia habentis potestatem. ibid. Pius V. constitut. 8. circa Pastoralis.) & tunc manere potest foris durante necessitate. ibid.*

Licentia standi extra claustra non potest concedi monialibus à S. Pœnitentiaro. *Pius IV. constit. 53. in sublimi.*

Recipiens monialem fugientem à monasterio, est excommunicatus. *Ioan. 8. ep. 237. Conc. matifcon. 1. c. 19.*

Nullus præter Papam potest dare licentiam moniali exeundi de monasterio exceptis casibus, vbi supra. *Pius V. constit. 8. circa.*

Monialium monasteria non frequentanda, & qui possunt in ea ingredi.

Ad moniales nullus potest accedere sine licentia Episcopi, sub pœna excommunicationis. Si Religiosus, bis in hebdomada per vnum mensem ieiunet in pane, & aqua in refectorio coram alijs. & si intra claustrum ingreditur, sit excommunicatus. *Conc. Rauennat. 3. post Clement. V. c. 11.*

Nullus introduci potest in monasterium monialium, nec etiam mulier, sine Episcopi licentia. *concil. Foroiulienf.*

cap. 12. conc. Turonen. 3. c. 29. conc. mogunt. 4. c. 79. Sub pœna excommunicationis ipso facto. conc. Trident. sess. 25. de reform. regul. c. 5. de statu Regularium in 6. c. 1. Papæ reseruata. Pius V. constit. 8. circa.

Monialium monasteria frequentans clericus sine necessitate, arceatur. & si non desistit, beneficio priuetur. *concil. Later. 3. c. 11. Vide, clericus.*

Monasteria monialium frequentans, si est clericus deponatur. si laicus, excommunicetur. *De vita, & honest. clericorum cap. monasteria.*

Nec Episcopus potest in ea ingredi solus sine alijs sacerdotibus. *conc. Foroiulienf. c. 12. & pœna. ibid.*

Nulla mulier potest ingredi monasteria monialium. quando vero licentia conceditur, quomodo ea sit vtendum. *Gregor. 13. constit. 28. ubi gratia. & pœnæ. ibid. Reuocantur concessæ, & alia circa hoc. Pius V. constit. 8. circa.*

Nullus, nec seruus, vel famulus, potest in ea, nisi in necessitate intrare. *conc. Cabil. 1. c. 63. conc. Nican. 2. c. 20.*

Necessaria ferentes ante portam sistant. *conc. Nican. 2. c. 20.*

In monasteria monialium, olim, pro sacro faciendo ingredi poterant presbyteri. *conc. mogunt. 1. c. 26. conc. Epauenen. c. 38.*

Religiosi, &c. qui ea gubernant, ad vestibulum tantum monasterij possunt accedere. *conc. Hispal. 2. cap. 11.*

Vide, *Regular. circa monial.*

Nulli concedatur ab Episcopo intrandi licentia, nisi ex maxima necessitate, & manifesta. *conc. Treuer. c. 11.*

Superiores Regularium, quando, & quomodo possunt concedere mulieribus, vel alijs licentiam ingrediendi monasteria monialium. *Gregor. 13. constit. 28. ubi gratia.*

Superiores ipsi, & Episcopi, ex qua causa, & quomodo, ac cum quibus, possunt intrare in monasterium. *ibid.*

Abbatissæ, Priorissæ, &c. introducetes mulieres in monasterium quouis prætextu, incurrunt priuationem actiue, & passiuæ vocis. *Paulus 5. constit. 74. monialium.*

Vide, *Abbatissa introducens. Vide, mulier.*

Mulieres habentes licentiam ingrediendi monasteria monialium pluribus vicibus, non possunt singula monasteria tot vicibus ingredi; sed intelligitur de omnibus in vniuersali; alias incurrunt pœnas statutas contra ingredienties septa monialium. *Paulus 5. constit. 52. Facultatum.*

Idem Pontifex reuocauit omnes licentias concessas mulieribus. *Constit. 74. monialium.*

Monasteria monialium, qua cura adificanda, & regenda.

Monasteria monialium non fabricanda dupla pro viris, & fœminis. *18. q. 2. cap. Diffinimus.*

Monasteria monialium debent esse distantia à monasterijs virorum. *Conc. Agath. c. 28. 18. q. 2. c. monasteria il. 2. cap. Diffinimus.*

Monasteria quæ sunt extra mœnia Ciuitatum, reducantur intra. Et Episcopus in hoc vtatur brachio sæculari, si sit opus. Inobedientes, & impediens, censuris compellantur. *Conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 5.*

In monasterijs non sint loca remota, & secreta. *Conc. Aquisgran. 3. par. 3. c. 14.*

Curandum, ne monasteria monialium necessarijs careant. *Conc. Rhemens. c. 33. Conc. Arelat. 4. c. 26. Vernense cap. 6. Aquisgran. 3. p. 2. c. 13.*

Monasterij portaria, seu ianitrix, sit bonæ vitæ, & ætatis maturæ. *conc. Cabilon. 1. c. 64.*

Monialium monasteria circa Episcopos.

Monasteria subduntur Episcopis, in quorum territorio sunt. *Post conc. Arelat. 3. c. 4. 18. q. 2. c. monasteria vel. De statu regul. in 6. cap. 1. §. fin. (si non sunt exempta.) ibid. & Clement. de statu monach. c. fin.*

Episcopus taxare potest numerum monialium in monasterijs, iuxta quantitatem reddituum. *De Institut. c. 1.*

Episcopus, vt delegatus Papæ, curare potest, & præcipere, vt clausuræ monasteriorum, etiam exemptorum custodiantur, & compellere, vt ita fiat. *De statu regul. in 6. c. 1. §. si & Cle-*

& *Clement. de statu Monachorum c. fin. Concil. Trid. sess. 25. de refor. regul. cap. 5.*

Episcopi quo ad alia non habent iurisdictionem in monasteria exempta monialium. *ibid. §. fin. de statu regul. in 6.*

Episcopi habent iurisdictionem in monasteria non exempta, eaque visitare possunt. *Clement. de statu monach. cap. fin. Ex autoritate ordinaria. quas personas secum adducit in visitationem. ibidem.*

Impediens Episcopum visitantem, ipso facto est excommunicatus. *ibidem.*

Episcopus potest compellere administratores bonorum monialium, siue sæculares, siue regulares, ut rationes reddant, vocatis superioribus regularibus, si regulares sint. *Gregorius XV. const. 18. Inscrutabili §. 5.*

Sine Episcopi licentia, nullus potest in ea ingredi. Vide, *Monialium monasteria non frequentanda.*

Episcopus, siue per se, siue per alium, potest esse præsens electioni Præfectarum, etiam si subditæ sint regularibus, cum superiori regulari, & sine expensis. *Gregorius XV. constit. 18. Inscrutabili. §. 5. Vide, Monial. electiones. Vide, Regul. circa Moniales.*

Episcopus non potest solus sine alijs sacerdotibus, ingredi præfata monasteria. & pœna. *Conc. Foroiulien. c. 12.*

Monasteria Sedi Apostolicæ subiecta, immediatè, semel in anno possunt ab Episcopo visitari. *Conc. Later. 5. sess. 10. const. 2. Clement. de statu Monach. cap. fin. conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 9. Idem de alijs, cuicumque Capitulo, etiam S. Petri, &c. subiectis. ibid.*

Monialis percutiens aliam, vel clericum, ab Episcopo absolui potest. *De sent. excom. cap. De Monialibus.*

Moniales, quæ dicuntur Canonissæ sæculares, ab Episcopo sunt visitandæ omni anno, si sunt exemptæ, ut à delegato Papæ. si non exemptæ, autoritate ordinaria. *Clement. de statu Monachorum c. fin.*

Episcopus circa electionem Abbatissæ, &c. Vide infra. *Monialium electiones.*

Episcopus approbare debet confessarios, etiam regulares monialium, etiam si subditæ sint regularibus. *Gregorius XV. constitut. 18. Inscrutabili. §. 5. Vide, Regul. circa moniales. Vide, Monialium confessarij.*

Vide, *Monialium electiones.*

Monasteria monialium, per quos debent regi.

Non possunt gubernari per laicos. & olim, neque per clericos sæculares. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 1. lib. 6. ep. 40. Sed à Religiosis, seu monachis. Conc. Hispal. 2. c. 11.*

Rectores monialium per solos Episcopos (olim) eligendi erant. *Conc. Carthag. 4. c. 97.*

Monialium curæ præficiendi sunt viri probi, & prouecti, & si fieri potest de eadem Religione. *Concil. Sabinense cap. 13. & per Episcopum approbandi. ibid. 18. q. 2. cap. Qui Religiosis.*

Monasteria monialium, quæ à regularibus gubernantur, quia ipsis subiecta, sub eorundem cura relictæ sunt. *conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 9.*

Monialium Nouitiatus.

Vide, *Nouitia monialium.*

Monialium monasteriorum priuilegia.

Monialium monasteria habere possunt possessiones. *Gregorius 1. lib. 12. ep. 19.*

Possunt moniales transire ad strictius monasterium. 20. q. 4. cap. *Virgines.*

Possunt per Procuratores litigare, & iudices per censuras cogendi sunt ab Episcopis, ut admittant tales procuratores in lite. *De statu regul. in 6. cap. 1. §. Porro.*

Moniales eximuntur ab onere soluendi decimas, vectigalia, subsidia, & alia onera, & reuocatur Constitutio Bonifacij 8. Pius 4. const. 5. *De statu.*

Monasterijs pauperum monialium, applicatur medietas om-

nium eleemosynarum, quæ fieri solent ab Episcopis, Archiepiscopis, Beneficiatis, Monasterijs, &c. *Gregor. 13. constit. 8. Deo.*

Monasteria, & omnia alia loca pia in statu Ecclesiæ sunt exempta ab onere hospitandi, vel soluendi pro hospitio Militum. *Pius V. const. 148. Cum sicut.*

Moniales non possunt à monasterio extrahi ad ferendum testimonium in aliqua causa, vel negotio, etiam si ipsæ velint. *De Iudicijs in 6. cap. Mulieres. Vide, Regul. Priuilegia. Vide, Priuilegia.*

Monialium Præfecta, atas, &c.

Monialium Præfectæ non possunt esse iuenculæ. *Conc. Parisien. 6. lib. 1. c. 39.*

Olim esse debebant ætatis 60. annorum, & hæ erant mulieres diaconissæ. *Conc. Nicæn. ex Arabico c. 74.*

Præfecta, seu Abbatissa, &c. eligi non potest, nisi sit annorum 30. *De electione in 6. cap. Indemnitatibus. Conc. vero Tridentin. sess. 25. de refor. regul. c. 7. statuit, ut sit annorum 40. saltem, & octo annis post professionem vixerit laudabiliter. Si verò hoc sit incommodum, sit saltem supra 30. & 5. annos habeat professionis, consentiente Episcopo, vel alio earum superiore. ibid. & Conc. Mediol. 1. par. 3. tit. De Præfectis monialium, &c.*

Quomodo eligenda præfecta, seu superior monialium. Vide, infra. *Monialium electiones.*

Si vna soror sit præfecta, aliæ non possunt habere officia, vicariæ, scribæ, cancellariæ, &c. *Concil. Mediol. 1. par. 3. ubi supra.*

Præfectæ tenentur prouidere moniales de omnibus necessarijs. *conc. Aquisgranen. 3. par. 2. c. 13.*

Vna Præfecta, &c. non potest præfici duobus monasterijs. 21. quæst. 1. ca. Vnum. Vide, *Abbatissa. Vnum resignet intra sex menses, aliàs utroque sit priuata. concil. Trident. sess. 25. de refor. regul. cap. 7.*

Monialium Præfectæ, vicariæ, &c. Superiores non possunt durare ultra tres annos, & postea vacant officio. *concil. mediol. 1. par. 3. tit. De Præfectis, &c. monialium. Gregorius 13. constit. 80. Exposuit. Loquitur de Abbatissis, & alijs Præfectis Italiæ. ibid.*

Præfectæ non possunt audire confessiones, vel benedicere publice, aut prædicare. *De pœnitentijs, &c. c. Noua quadam. Abbatissa, vel alia Præfecta subdita regularibus, cum eligitur non eget confirmatione Episcopi. Gregorius 15. const. 18. Inscrutabili. in solutione dubiorum.*

Vide, *Abbatissa. ubi multa habes.*

Monialium electiones actiue, & passiuæ.

Vide, *Abbatissa electio.*

Electio Præfectarum, ut Abbatissarum, &c. monialium fieri debet per duas partes votorum, & sic electa confirmatur non obstante appellatione, nisi aliud obstat. *De electione in 6. cap. Indemnitatibus. §. Sanè.*

Si nulla fiat electio cum duabus partibus, licet scrutinium sit publicatum, possunt eligentes in aliam accedere, quæ habet plura vota; & si hoc accessu peruenitur ad duas partes, illa est electa, & confirmari debet. *ibid. Si aliqua velit opponere contra electam, potest id facere.*

Si cum præfato accessu fieri non possit electio, Superior earum informatur, sine strepitu, & figura iudicij: interim verò quæ plura habet vota, gubernet. *ibid.*

Accedi non potest ad eam, quæ habet pauciora vota. *ibid.*

Si electio fiat per compromissum, & pars minor opponat, adhuc confirmatur electa, licet pars minor possit accusare, denunciare, &c. contra electionem. Si pars maior opponit, differatur confirmatio, ut in scrutinio dictum est, & interim quæ plura habuit vota gubernet. *ibid.*

Si in electionibus appelletur ad Papam, obseruetur Constitutio Gregorij X. Ut circa, & per Procuratores agant. *De elect. in 6. cap. Indemnitatibus §. Porro.*

Cauere debent ab ijs, quæ causant discordias inter eas, sub pœna excommunicationis ipso facto. *ibid. §. Postremo. Electa*

Electa in Abbatissam, &c. intra annum à die confirmationis debet benedici, alias cadit à iure suo. *Clement. de statu monachorum cap. fin.*

Eligi non potest in Præfectam, Abbatissam, vel Priorissam (si per Priorissam regitur monasterium) quæ non peregit annum 30. & sit professa expressè. *De elect. in 6. c. Indemnitatibus.* Sed *Concil. Trid.* statuit esse debere annorum saltem 40. *sess. 25. de refor. regul. c. 7.* Sed si hoc sit incommodum, sit supra 30. & 5. annos professionis habeat, & laudabiliter vixerit, & Episcopus, vel Superior consentit.

Si moniales electionem Præfectæ, seu Abbatissæ, &c. conferant in Episcopum (per compromissum) Episcopus potest eligere, & illa est Abbatissa, &c. *De electione c. Causam.*

Præfecta, quæ eligitur, si est subdita regularibus, non eget confirmatione Episcopi. *Gregorius XV. const. 18. Inscrutabili,* in solutione dubiorum.

Monialis non habet vocem actiuam, nisi annum 12. expleuerit, sitque professa. *De elect. in 6. cap. Indemnitatibus.*

Electiones istæ Præfectarum, Abbatissarum, &c. fieri debent per vota secreta, & nomina eligentium non possunt publicari, alias electio est nulla; & electa est inhabilis ad alia officia. *Conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 6.*

Non possunt subrogari vocales titulares, neque aliæ vocales, sub eadem inhabilitate. *ibid.*

Episcopus, vel alius Superior, (cui subdita sunt monasteria,) qui electioni præfata præst, non debet ingredi in monasterium, sed extra per cancellorum fenestellam excipiat vota, & audiat moniales. *Concil. Trident. sess. 25. de reformat. regul. cap. 7. Concil. Mediol. 1. part. 3. de Præfectis, &c. Monialium.*

Moniales tenentur eligere magis idoneam. *Conc. Mediol. 1. part. 3. tit. De Præfectis, &c. Monialium.*

Moniales ambientes, & procurantes officia in monasterijs per tres sextas ferias ieiunent, osculentur pedes omnium monialium, & culpam dicant de illa ambitione, & si officium habeant, priuentur. *Conc. Mediol. 1. ibid.*

Vicaria per medietatem vocalium potest eligi. *ibid.*

Dum fiunt electiones monialium, quæ subiectæ sunt regularibus, potest Episcopus esse eis præsens cum superiore regulari, siue per se, siue per alium, siue impensis. *Gregorius 15. constitut. 18. Inscrutabili. §. 5.*

Vide, *Electio.* Vide, *Electus, in fine.* Vide, *Regul. superiores.* Vide, *Regulares circa moniales.*

Monialium Confessarii.

Moniales habere debent proprium, ac determinatum confessarium. *Conc. Colon. 2. par. 10. c. 8.*

Confessor monialium sit eiusdem ordinis, & regulæ. *Concil. Treuerense cap. 11.*

Confessarii monialium, etiam si sint regulares, & ipsis sint subiectæ moniales, non possunt hoc munus exercere, nisi ab Episcopo sint approbati, & iudicati idonei. *Gregor. 15. constit. 18. Inscrutabili. §. 5. Conc. Colon. 3. tit. Censura c. 37.*

Confessarii monialium regulares, etiam si sint superiores, ad quid tenentur. Vide, *Regular. superiores.*

Confessor extraordinarius bis, vel ter in anno eis dandus est, diuersus. *Conc. Colon. 2. part. 10. c. 8. conc. colon. 3. tit. Censura cap. 37. conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 10. & iste tenetur omnium confessiones audire. ibid.*

Monialis percutiens aliam, à quo debet absolui. Vide, *Absolutio.*

Confessor monasterij non audiat confessiones priuatim, sed in conspectu aliarum. neque interroget eas de peccatis non confessis, ne discant ea committere. *Conc. Colon. 2. part. 10. cap. 8.*

Moniales virtute Bullæ Cruciatæ non possunt eligere sibi confessarium, qui absoluat à reseruatis. *Vrbani 8. const. 105. In suprema.*

Vide, *Regulares circa monasteria monialium.* Vide, *Confessor.*

Monialium regimen, iuxta Sancti Caroli decreta.

S. Carolus in *Conc. Mediol. 1. part. 3.* in diuersis titulis citandis, hæc statuit de Monialibus.

Monialium numerus augeri non potest supra præscriptionem in aliquo Conuentu, nisi redditus augeantur. *ibid. tit. De Monialium numero.*

Si moniales velatæ etiam professæ, in aliquo monasterio stare non possunt, hoc monasterium per Episcopum vniatur alijs monasterijs, vel eiusdem, vel alterius ordinis. si verò hæc vniio non sit expediens, permittantur sic manere quousque omnes intendant: bona verò & fructus istius monasterij, alteri applicentur. *ibid.*

Moniales non possunt ambire, & petere officia in monasterijs, alias per tres sextas ferias ieiunare tenentur, pedes omnium osculari, culpam dicere de illa ambitione; & si habet officium, eo priuetur. *Concil. Mediol. 1. par. 3. tit. De Præfectis, &c.*

Moniales tenentur eligere magis idoneas ad officia. *ibid.*

Monialis Præfecta non sit minor 40. annis, quæ habeat 8. annos professionis, & honestè vixerit. Si talis non inueniatur; ex alio monasterio aliqua accipi possit cum eisdem qualitatibus. Si verò hoc sit incommodum, eligi possit alia, quæ sit 30. annorum, & quinque annos habeat professionis. *ibidem.*

Moniales discretæ, seu Matres consilij, si consuetudo sit, sic eligendi, per suffragia secreta coram superiore eligi debent. *ibidem.*

Monialium Præfecta, & Vicaria eligi debet per secreta suffragia coram superiore, vel eius ministro, extra monasterium ad cancellos stante. *ibid.*

Per duas partes ex tribus vocalium eligi debet Præfecta. Vicaria vero per vota supra medietatem. *ib. de Præfectis, &c.*

Si vna ex pluribus sororibus sit Præfecta, aliæ non possunt esse, nec Vicariæ, nec Scribæ, nec Cellerariæ, nec Ianitrices. *ibidem.*

Monialium ministræ, vt ianitrix, depositaria, scriba, magistra nouitiarum, eligendæ sunt per Præfectam, Vicariam, Discretas, & Confessorem, excepto si sit vsus eligendi per suffragia. *ibidem.*

Monialium Præfectæ, Vicariæ, & alia officia habentes non possunt durare ultra tres annos, & tantumdem postea careat officio, nisi necessitas approbata ab eorum superiore aliud exigat. *conc. Mediol. 1. par. 3. tit. De Præfectis, &c.*

Moniales electæ ad officium, debent illud suscipere, alias priuantur voce actiua, & passiuâ pro omni alia electione. *ib.*

Monialium Vicariæ in absentia Abbatissæ obediendum, contrafacientes puniantur. *ibid.*

Præfecta omni hebdomada capitulum congreget pro culpis audiendis, & pœnitentijs imponendis. subditæ verò tenentur humiliter acceptare, alias disciplinis, alijsque pœnis puniantur. *ibidem.*

In electionibus, non possunt vota, seu suffragia sibi inuicem in manu tradere, sub pœna priuationis actiua, & passiuæ vocis. Vocem actiuam illæ habent, quæ per triennium post professionem manserunt in eo monasterio. *ibid.*

Discretæ debent esse quatuor, si moniales sunt infra 40. si supra, sint sex. *ibid.*

Discretæ debent esse præsentibus monialium colloquijs, ne extra, vel intus aliquid indecorem dicatur. *ibid.*

Nouitiarum magistra in loco separato cum nouitijs habitare debet. nulla præter eam potest nouitias erudire. alias talis erudiens, actiua, & passiuâ voce sit priuata. *ibid.*

Moniales non accedant ad portam quando aperitur; neque cum vilo siue mare, siue fœmina loquantur. alias & ipsa & ianitrix in cella includantur superioris arbitrio. *ibid.*

Monialium laboribus duæ sunt præficiendæ. istæ recipiant in rota, quæ laboranda sunt, & dent elaboranda iis, quæ calient artem. finitis laboribus reddantur dominis, etiam per rotam. recepta debita mercede, semper tamen præsentibus præfecta rotæ. *ibid.*

Nulla monialis potest accipere aliquid laborandum, nec etiam à cognatis, sub pœna disciplinæ in loco, vbi aliæ laborant. *ibid.* Quæ sunt negligentes in laboribus, priuandæ sunt obsonio.

sonio. In loco laborum lectio sancta quotidie habeatur, & de auditis fiat collatio expleto labore. nec ibi fiant cantus, aut sermones prophani. *ibid.*

Monialium præfectæ, scribæ, omni trimestri rationem reddant capitulo monialium de rebus monasteriis, & omni anno superiori aut vicario. *ibid.*

In omni monasterio adsit capsa communis cum duabus clauibus: in ea communis pecunia ponatur. Vna clavis sit apud Præfectam, alia apud maiorem discretam. non possit aperiri, nisi his præsentibus, & scriba, quæ de rebus rationem est redditura. *ibid.*

In aliis officinis, horrei, farinæ, &c. duæ clauces sint, diuersis monialibus assignatæ. *ibid.*

Alienari non possunt res monasterii, nisi seruatis de iure seruandis. Non possunt locare, permutare, &c. nisi superiore consentiente. *ibid.*

Non possunt moniales ædificare, & fabricari, nisi consentientibus superiore, & curatoribus fabricæ. *ibid.*

Monialibus ægrotis dentur cibi, & medicinæ necessariae, pro monasterii facultate, & à præfecta quotidie visitentur. *ibidem.*

Moniale moriente confessor cum socio à superiore approbato ingredi potest in monasterium, dum corpus est sepeliendum, & cito exeant. *ibidem.*

Monasteria semper clausa sint clauibus, nec possint aperiri, nisi præsentibus duabus ianitricibus. de die vna clauce, de nocte duabus claudantur ianua. vna clavis sit apud Præfectam, alia apud iantricem seniore. *Conc. Mediol. l. p. 3. tit. de Præfectis, &c. Monialium.*

Nouitiæ monialium hoc modo recipi debent, ex *Conc. Mediol. l. p. 3. tit. de puellis ad relig. admittendis.* Prius per Episcopum, aut alium eius arbitrio, examinanda est puella, inquirendum est de vita, & ætate eius, vt sit maior 12. annis, de libera voluntate eius, & de proposito religionis, & hoc fiat per vnum annum antequam examinetur. in illo anno semel singulis mensibus confiteatur confessori monialium, vel alteri cui Episcopus id commiserit, & Eucharistiam sumat. sæpè cum monialibus in locis colloctionum loquatur, vt sciat onera religionis. *ibid.*

Nouitia per moniales acceptanda est ad religionem (cum licentia Episcopi in scriptis.) Ex tribus partibus, duæ debent consentire, vt acceptatio sit valida. Præfecta aliter faciens, per sex menses priuatur officio, & velo. De acceptatione fiat certior superior, qui scribat factum, eiusque nomen in aliquo libro ad hoc deputato. *ibid.*

In monasterio in quo sunt pauciores, quam 30. possunt recipi duæ, vel tres tantum germanæ sorores. si vero fuerint plusquam quinquaginta, recipi possunt etiam quatuor. *ibidem.*

Statim, ac acceptata est à capitulo monialium, indui debet veste, fusca, nigra, vel alba, donec ingrediatur monasterium. *ibid.*

Cum intratura est in monasterium, ad tumultum vitandum, ducatur de mane sine inuitatione aliorum, & sine pompa, & in Ecclesia interiori monasterij introducatur; & audita missa, accepta Eucharistia, aliisque adhibitis ceremoniis à superiore, vel confessore coram monialibus vestiatur, & ab eodem fiat sermo super hac actione. nomina imponenda nouitiis non sint Gentilium, sed Sanctarum. *ibid.*

Si hæc puella semel exierit à monasterio ante professionem, nunquam potest amplius ad illud ingredi. *ibid.*

Nouitia, nihil debet dare monasterio ante professionem, nisi ex causa, victus, & vestitus. *ibid.*

Nouitia non potest admitti ad professionem ante annum decimum sextum expletum. neque admitti ante integrum annum probationis. *Conc. Mediolan. l. p. 3. tit. de Nouitijs ad professionem recipiendis.*

Ante diem professionis per triginta dies Præfecta significet Episcopo, quo tempore nouitia est profectura, vt ipse, vel alius pro eo exploret nouitiæ voluntatem, & declaret onera subeunda. Præfecta id negligens ab Episcopo puniatur. *ibid.* In Ecclesia extra monasterium exploranda est.

Nouitia de licentia Episcopi potest renunciare, iuxta decretum Concilii Tridentini. *ibid.*

Nouitia non potest admitti ad religionem, nisi sciat congruè legere. *ibid.*

Nouitiæ professio, nomen, &c. in aliquo peculiari libro describantur. *ibid.*

Professionis die non sunt facienda conuiuia in ædibus, vel forestariis monialium; neque danda bellaria, dulciora, &c. *ib.*

Potest nouitia dare monasterio elemosynas ad sui sustentationem. *ibid.*

Moniales tenentur recitare officium in choro, die, ac nocte. *Conc. Mediol. l. p. 3. tit. de diuinis officijs, &c. monialium.*

Decenter vestitæ debent incedere, nec inde discedere sine licentia. soni & cantus, qui non sunt spirituales, non admittantur ab eis. neque colloquia, risus, &c. *ibid.*

Moniales omnes etiam conuersæ ad orationem mentalem in choro faciendam conueniant. media hora duret post matutinum, & media post nonam, vel post completorium. *ibid.* In die festo consumere debent in lectione librorum spiritualium totum tempus, quod superest expletis officiis diuinis. *ibid.*

Non teneant libros prophanos. ideo superior, & confessor requirant videre quos libros tenent, & id præcipiant in virtute obedientiæ. *ibid.*

Moniales in omni monasterio debent viuere in communi. *Conc. mediol. l. p. 3. tit. commun. vita, &c. monialium.*

Nihil habere possunt de proprio. omnia bona eis relicta siue mobilia, siue immobilia, monasterio sunt applicanda, sed de iis maximè prouidendum est ei ad quam pertinent. Vestes etiam in communi loco tenere debent, ijs exceptis, quæ ad vsum quotidianum inferuiunt. nulla apud se teneat pecuniam. dona quæ ad eas mittuntur, Præfectæ offerantur. imò nec accipere, neque ad vsum suum applicare potest, Præfecta nesciente, & non consentiente. si quæ aliquid proprium tenet, biennio priuetur actiua, & passiuæ voce; & eo magis si sibi appropriet, quod est applicatum vsui communi. *ibid.*

Moniales tenere non possunt catellos, vnguenta, suffimenta, & cetera vana. statim auferenda, foras mittenda; & ipsæ tenentes sunt puniendæ. *ibid.*

Moniales non possunt donare, nec elemosynam facere, neque esculenta dare, neque legatum facere sine licentia Præfectæ; quæ concedere potest, vt aliquid deuotionis, vel aliud exiguum concedat propinquis, &c. alijs benemerentibus. *ibid.*

Ad mensam communem omnes debent conuenire, & Præfecta, vel vicaria benedictionem facere, & non discedant, nisi actis gratijs. & spiritualis liber legatur in mensa. omnes in dormitorio clauso dormiant, sed quælibet in suo lecto. cellæ die, ac nocte sint ita apertæ, vt Præfecta, siue Vicaria videre possit quid agitur. *ibid.*

Monialium clausura. *Conc. Mediolan. l. p. 3. tit. De clausura, &c. monialium.*

In fenestellis, vbi loqui debent, sint duo ferrei clauis, quorum vnus ab altero distet per palmum. virgæ ferreæ per vnciam vnā distent vna ab alia, & sint solidæ. à parte interiori sit vna lamina ferrea perforata, ad audiendum tantum apta. in ea fiat vna fenestella, clauce clausa, quæ non aperiatur, nisi dum loquendum est cum Episcopo, superiore, vel parentibus monialium, & alijs propinquis. *ibid.*

In loco colloctionis sint duo ostia, intus scilicet, & foris semper clausa, nec aperienda, nisi cum longius est colloquendum; alijs verò vicibus per rotam audiant quod sibi est dicendum. Non adsit porta, quæ ex monasterio ducat ad Ecclesiam exteriorem. omnes fenestræ pariter, per quas potest prospici intra Ecclesiam, clausæ sint vna excepta, per quam videri potest Hostia, & Calix cum eleuantur; ita tamen hæc fenestra sit disposita, vt sacerdos ex altari videre non possit moniales, & panno sit semper clausa vsque ad eleuationem. *ibid.*

Cauendum est nè per ædes vicinorum introspecti possint moniales, hoc curet Episcopus: ad quod exequendum, si fuerit opus, imploret auxilium Principum sæcularium. *ibid.*

Monialium monasteria non sunt ædificanda propè monasteria Regularium, ita quod ex istis ipsæ possint videri, neque prope habitent mulieres famosæ. *ibid. tit. De clausura.*

Circa monasteria fieri non possunt cantus, ludi, ioei, &c. *ibid.*

Moniales egredi non possunt à monasterio, nisi ex causa legitima ab Episcopo probata.

Apostatae cogantur redire ad monasteria. Si superiores iudicauerint, non debere in monasterium recipi, mittant eas ad monasterium Conuertitarum cum suis bonis, quæ illis mortuis redeant ad priora monasteria. *ibid.*

Monialis introducens in monasterium foeminas cuiuscunque conditionis, etiam matrem, per tres menses carceretur, per sextas ferias illorum mensium in pane, & aqua ieiunet, & per annum velo priuetur. Eadem poena plectendæ, ianatrix, rotaria, & Præfecta consentientes. *ib. tit. de clausura.*

Clericus regularis, vel secularis monasterium ingrediens, incurrit excommunicationem. potestque ab Episcopo puniri alijs poenis, etiam cum priuatione beneficii. *ibid.* Excipiuntur ij, qui ex necessitate monasterij habent licentiam ab Episcopo ingrediendi: sed hæc licentia quolibet anno debet renouari. In monasterio non possunt pernoctare matres, vel aliæ foeminae, etiam seruientes, sub poena excommunicationis, tam ipsi, quam Præfectæ. In monasterijs ali non possunt equi, boues, vel alia iumenta. *ibid.*

Moniales non possunt loqui cum aliquo externo sine licentia scripta superioris monasterij, & in Cancellaria Episcopali notata; & poenæ contrafacientium. *ibid.* Talis licentia à rotaria accipitur, Præfectæ denunciatur, & cum huius benedictione monialis potest loqui. Hæ locutiones fieri non debent in diebus festis, neque in diebus communionis. Non tempore Aduentus, Quadragesimæ, aut vigiliarum, nisi necessitas postulet. Quæ præpositæ sunt locutionibus, nemini dicant quod audierunt, nisi soli Præfectæ, si sit opus.

Loquentes cum monialibus sine licentia sui superioris, grauius puniantur, exceptis patribus, matribus, & fratribus, ac fororibus.

Quomodo possunt moniales doceri de sono, & cantu. *ib. tit. De clausura.*

Moniales non possunt alijs instrumentis vti, nisi organo, & harpicordio. *ibidem.*

Tenere non possunt in monasterio loco depositi vestes, gemmas, aliavæ pretiosa. & poenæ contrafacientium. Vti non possunt sæculari vestitu, neque recreationis gratia. *ibid.*

Non possunt facere cibaria, vel offulas, donandi gratia. alias ipsæ & Præfecta puniantur.

Non possunt scribere literas secretò, nisi ad superiorem, vel Episcopum; neque recipere ad se missas, nisi coram Præfecta, vel Vicaria. & poenæ. *ibid.*

Si literæ suspicionem afferunt, præter alias poenas, per sex menses collocutione, & velo priuentur. Omnes literæ à rotaria accipiuntur, & ad Præfectam ferantur.

Si quis intrat in monasterium ex causa, & cum licentia, siue Visitator, siue Confessor, duæ vel tres moniales illum comitentur quocumque vadit: sed campana prius pulsanda est, vt omnes se recipiant, alias Præfecta officio priuetur. *ibidem.*

Moniales Conuersæ, 40. annorum ætatis sint. *Concil. Mediol. 1. par. 3. tit. De Conuersis.* Poterant olim è claustro cum licentia Præfectæ exire ob negotia monasterij (sed si fieri potest hoc non permittatur.) Ad funera ire non possunt, nisi sint Ordinis Mendicantium, & binæ debent incedere. si extra Urbem vadunt, redeant vt semper dormiant in eodem lecto. in domos famosarum, vel inhonestarum mulierum, non ingrediantur. literas non ferant clam, neque alia referant nuncia. delinquentes carcere, & alijs poenis puniantur.

Monialium Concionatores vocandi ab ijs, qui præfunt eis. Prædicare debent in loco collocutionis, vel fenestellis Ecclesiæ. *conc. Mediol. 1. par. 3. tit. De concionatoribus, &c.*

Concionatores non possunt separatim cum monialibus loqui, nisi cum licentia superioris. bis saltem in mense prædicent. *ibidem.*

Monialium confessores sint prouecti, prudentes, &c. Semel saltem in mense confessiones audire debent, & Euchari-
stiam ministrare. *ibid.*

Confessores regulares à Capitulo Generali, vel Generali, aut

Vicario eius debent esse approbati. & hoc testimonium ostendere debent Episcopo, aut Vicario.

Confessor monialium per biennium duret; & ad summum per triennium, nisi causa aliqua cogat prorogare tempus; & hoc per Episcopum, vel superiorem regularem, cui subijcitur monasterium. *ibid.*

Confessores monialium non possunt ingredi septa monasterij, nisi cum licentia superioris, excepta graui monialium infirmitate. Dum intra Conuentum morantur, duæ vel tres moniales ætate prouectæ illos comitentur. & sic faciant cum reliquis qui ingrediuntur monasterium, etiam cum licentia: ante ingressum tamen pulsanda est campana, vt omnes se recipiant.

Confessarij non morentur in forestarijs ad cibum capiendum, nisi tempore confessionis, neque ibi de nocte cubent, nisi monialis esset moribunda, aut conuentum remotum habeat. *ibidem.*

Ad locum forestariæ, vbi habitat, aut dormit confessor, nulla fenestra, neque rota, vel aliud correspondeat, vt audiri, vel videri possit, quod ibi agitur. *ibid.*

Fenestellæ, & clatri, vbi audiuntur confessiones, ita fixa sint, vt non possint remoueri, neque quis videri, sed tantum audiri. *ibidem.*

Confessores, qui delinquant in præfatis, statim priuandi sunt, & etiam facultate adeundi ad illud monasterium, & dicendi missam in eius Ecclesia. *ibid.*

Moniales accipientes, vel dantes munera alijs, nisi cognati sint, eandem poenam incurrunt, sic etiam qui in eorum forasterijs comedunt, nisi sint cognati. *ibid.*

Superiores, & Visitatores possunt in ijs locis vesci, dum visitant. *ibidem.*

Superiores, & Visitatores, neque pecuniam, neque munera possunt accipere à monialibus, dum visitant. *ibid.* Medici, furnarij, &c. monialium à superiore debent probari. *ibid.* Superiores, Visitatores, & inseruiantes monialibus, possunt eorum impensis ali. *ibid.* Moniales, Procuratores, & famuli debent à superiore probari. *ibid.*

Confessorum regularium socij sint prouecti, & à superiore probati. Non possunt loqui cum monialibus, sed cum Præfecta, aut cum Vicaria quando opus est, quo tempore Confessor audit confessiones. *ibid.*

Confessor extraordinarius, concedendus est monialibus. *ib.* Religiosi, qui sunt fratres monialium, ex licentia superioris monasterij, semel in anno possunt loqui cum monialibus, presentibus tamen Præfectis locutionum. Socij vero eorum non possunt cum eis loqui. *ibid.*

Qui monialibus in dicendis missis inseruiunt sint bonæ famæ, & probati ab ijs, qui monasterijs præfunt. *ibid.* Non possunt loqui cum monialibus, nisi ex licentia superioris. possunt solum loqui ad breue tempus de necessarijs pro missa, ei quæ Sacristiæ habet curam. *ibid.*

In festis Ecclesiæ monialiū non fiant sumptuosi apparatus, sed pii, ac modesti. non admittantur musici, aut instrumenta, nec cantus figuratus. *ibid.*

Procuratores monialium debent bonam fideiussionem dare coram Cancellarijs Episcoporum, quod fideliter ministrabunt, alias priuentur. *Conc. Mediol. 1. p. 3. tit. De Concionatoribus.*

Moniales quotidie legere debent vnum saltem caput suarum Constitutionum. Vna legat, aliæ verò audiant. incipiendo à primo capite, & sic proseguendo; deinde redeundo. *conc. Mediol. 1. par. 3. tit. De propria regula, &c.*

Moniales quadam in specie.

Moniales Carmelitanæ, quomodo possint alienare bona Conuentus in necessitate. *Gregorius 13. const. 34. Ex incumben-
ti.* Sed nunc *ex const. 51. Urbani 8. Humanæ*, est abrogatum. Alia earum priuilegia sunt eadem, quæ habent fratres dicti Ordinis. Vide, *Fratres, &c.*

Carmelitanæ Discalceatæ in Regnis Hispaniæ instituuntur, & quomodo sunt regendæ. *Gregorius 13. constitut. 64. Pro
consideratione.*

Moniales omnes Romæ, quid tenentur obseruare circa

confessarios, &c. Vide, *Regul. circa monasteria monialium*.

Moniales Cassinenses, quomodo debent eligere Abbatissam.

Gregorius 13. constit. 15. Ex nostri. Vide, *Abbatissa*.

Moniales nigrae, ut Cistercienses, &c. tenentur portare vestes

nigri coloris, non grisei. *Sixtus IV. constit. 9. Et si cunctis*.

Vide, *Monachi Sancti Benedicti*. Vide, *Cistercienses*.

Vide, *Abbatissa*.

Gaudent omnibus privilegiis monachorum dicti Ordinis.

Innoc. 8. constit. 9. Ad Romani.

Moniales B. Mariae Fulienfis, gaudent omnibus privilegiis

monachorum illius Congregationis. *Paulus V. constit. 29.*

Qua regulares.

Moniales Sanctae Clarae.

Moniales S. Clarae institutae à S. Francisco obtinent approba-

tionem Regulae ab *Innocentio IV. constitut. 12. Solet*. anno

1253. tota Regula. *ibid.*

Earum regulam moderatus est *Vrbannus IV. constitut. 7. Beata*

Clara.

Earum monasteria habent privilegium, ut intra spatium 300.

cannarum non possint propè ea aedificari alia monasteria.

Iulius 2. constit. 21. Exponi.

Moniales istae ab *Eugenio IV.* subditae fuerunt regimini Fra-

trum Minorum. *constit. 28. Ordinis tui*. Ibidem declara-

tur, quae ieiunia debeant obseruare; quod possint calceatae

incedere: quanam regulae praecepta obligent sub mortali, &

dispensantur ab onere perpetui silentij. *ibid.*

Exemptae fuerunt à iurisdictione Ordinariorum ab *Eugenio*

IV. constit. 18. Licet.

Obtinent omnia privilegia Fratrum Minorum. *Sixtus IV.*

const. 19. Sacri.

Tenentur recitare officium sicuti Fratres Minores, quae vero

nesciunt legere, tenentur ad recitandum Orationes Domi-

nicales. *Leo X. constit. 9. cum sicut*.

Habent privilegium lucrandi indulgentias Sanctae Mariae An-

gelorum, & Stationum Urbis Romae, cum quibusdam pijs

operibus. *ibid.* Item possunt in certis Festis absolui plena-

rie. *ibid.* Possunt recitare Officium B. Agnetis, & Offi-

cium vndecim millium Virginum. *ibid.*

Earum Sindici, Procuratores, ac seruientes gaudent privile-

gijs fori ipsarum, & Indulgentijs, quibus ipsamet monia-

les. *Clemens 7. constit. 19. Dum consideramus*.

Obtinent confirmationem omnium privilegiorum, & gratia-

rum, quae Concilio Tridentino non sunt contraria. *Clem.*

8. constit. 51. Pastoralis.

Moniales S. Clarae, quae sunt sub cura Fratrum Minorum de

Obseruantia, possunt facere celebrari Missas suarum obli-

gationum in Ecclesijs ipsorum Fratrum, dato eis pretio

elemosynae iuxta locorum consuetudinem. *Clemens 8.*

const. 105. ex debito. In Ecclesijs tamen monialium Missae

duae dicendae sunt in diebus feriatis, tres verò in festiuis, in

monasterijs quae habent 80. moniales. Pro illis vero mo-

nasterijs, quae habent minus 50. moniales, una Missa dica-

tur in diebus feriatis, & in Festis duae. *ibid. §. 4. Eleemo-*

syna detur iuxta consuetudinem, licet legata aliter sint di-

sposita, quia Papa in hoc ea commutat. *ibid.*

Fratres dicti in alijs temporibus sub quouis praetextu non pos-

sunt ad earum monasteria accedere, nisi pro dictis Missis,

in Ecclesia, sub pena priuationis actiuae, & passivae vocis.

neque praetextu recipiendarum nouitiarum, neque praetex-

tu funeralium. Sine licentia speciali S. Congregationis non

possunt Fratres ad earum Monasteria accedere. §. 5. Qui

verò ad Missas dicendas in earum Ecclesijs mittuntur, de-

bent esse probatae, & prouectae aetatis. *ibid.*

Moniales S. Dominici, & Sorores de Penitentia.

Moniales S. Dominici in articulo mortis, si sunt nouitiae, &

habent aetatem legitimam, possunt emittere professionem.

Pius V. constit. 109. Summi.

Moniales S. Dominici gaudent omnibus gratijs, & privilegijs

Fratrum dicti Ordinis. *Sixtus IV. constit. 19. Sacri*.

Sorores de Penitentia S. Dominici habent propriam Regu-

lam. *Innoc. 7. constit. 1. Sedis*. Vide, *Tertiaria*.

Monasteria quadam monialium particularia.

Monasteria S. Catharinae de Rota Romae, est sub iurisdic-
tione Cardinalis Protectoris; & causae ipsius ab eo iudican-

tur. *Pius V. constit. 54. cupientes*.

In hoc monasterio Virgines miserabiles receptantur, quomo-

do alimenta eis praestantur, & alia pertinentia ad eius gu-

bernium. *Clemens 8. constit. 93. Apostolici*.

Monasterium Sanctae Marthae Romae, est sub iurisdictione

Cardinalis Protectoris, qui eius causas iudicat, & alia spe-

ctantia ad ipsum. *Gregor. XIV. constit. 12. Salutem*.

Monasterium pauperum puellarum Virginum erigitur in Ec-

clesia SS. Viri, Modesti, &c. cum forma regiminis, Cardin-

alis Protectoris, &c. *Sixtus V. constit. 60. Sacrosancta*.

Monasteria puellarum dispersarum. Vide, *Puella*.

Monasterium Refugij. Vide, *Refugium*.

Alia monasteria particularia. Vide in suis locis, & verbis.

Monomachia.

Monomachia (id est duellum) est prohibita. *Nicol. I. in decr.*

de Bellis c. 1. 2. q. 5. c. Monomachiam. Vide, *Duellum*.

Monitio canonica.

Monitio canonica per tres vices facienda: potest fieri per

vnam tantum, sed per plures dies, & plura interualla; nisi

necessitas aliud petat. *De sentent. excom. in 6. cap. consti-*

tutionem. Vide, *Canonica monitio*.

Mons Altus.

Mons Altus in Marchia sublimatur in Ciuitatem. *Sixtus V.*

const. 48. Super.

Montes Pietatis.

Montes Pietatis licite mutuunt pecuniam, aliquid accipientes

pro mutuo, pro ministris qui inseruiunt in ipsis, & quan-

tum debent accipere. *Leo X. constit. 11. Inter multiplices*.

Conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de piorum locorum, &c.

Docentes contrarium, quod scilicet non possint aliquid acci-

pere, excommunicantur. *ibid. Leo X.*

Montes Pietatis in Christianorum Ciuitatibus, licite erigi

possunt, & accipere aliquid vltra sortem principalem pro

ministris, ut supra, & tale mutuum non est usurarium. Sed

quod datur debet esse honestum, & moderatum. *Concil.*

Later. 5. sess. 10. constit. 1. Vide, Usura, in fine.

Montes Pietatis de nouo possunt erigi, sed cum licentia Sedis

Apostolicae. *ibid. Concil. Mediolan. 1. par. 3. tit. De pio-*

rum locorum, &c.

Montis Pietatis Administratores tenentur ad reddendas ratio-

nes Episcopo. Vide, *Loca pia*.

Mons Pietatis Romae mutuare potest cum pignore, accipien-

do duo pro quolibet centenario. *Paulus V. constit. 70. Pa-*

storalis. §. 11.

Montium Pietatis pecuniae in Statu Ecclesiastico, non possunt

conuerti in alios vsus, quam ad commodum pauperum,

iuxta formam erectionis ipsorum Montium. *Paulus V.*

const. 82. Onerosa. Vide, *Deposita*. Vide, *Loca*.

Montes Baronales Roma.

Montes isti quomodo debent gubernari, & extingui, & quo-

modo in his negotijs est procedendum. *Clemens 8. constit.*

41. Instituta. per §§. 16. Vide, Barones.

Montium loca vacabilia, vel non.

Montium loca vacabilia non censentur vacare per Assum-

ptionem alicuius ad Episcopatum, commendam, &c. Sed

isti

isti ea retinent, & reuocatur Constitut. Sixti V. quo ad hoc. *Urbanus 8. in append. const. 38. Decet Romanum.*

Montium loca vacabilia vacare censentur per assumptionem ad Cardinalatum. *ibid.*

Montium loca, siue vacabilia, siue non, cuiuscumque personæ, siue Principum, siue Ducum, &c. non afficiuntur per obligationes, pacta, & alia eiusmodi talium personarum sine licentia Papæ. *Urban. 8. constitut. 44. in append. 2. Decet nos. Vide, Vacatio.*

Mora.

Mora propria cuilibet nocet. *De regulis iuris in 6. reg. 25.*

In mora non est, qui legitima excusatione non potest se tueri. *ibid. reg. 60.*

Moræ purgatio admittenda est, si ex impedimento, votum, vel iuramentum non habent effectum in tempore determinato. *Iulius 2. in Bulla Indictionis conc. Lateranen. 5.*

Morbus caducus.

Morbo caduco laborans non potest esse Presbyter, Episcopus, &c. Vide, *Caducus morbus. Vide, Epilepticus.*

Mores.

Mores diuturni pro lege habendi sunt. *dist. 12. ca. Diuturni.*

Morum nobilitas, illustrat sacerdotes. *Distinct. 40. cap. Nos qui presumus. & cap. Non loca.*

Moribundus.

Moribundo non negatur absolutio, neque in tempore interdicti. nec etiam Eucharistia. *de pœnit. & remiss. cap. Quod in te. Cælestinus 1. ep. 2. c. 2. 26. q. 6. ca. Agnouimus. & est maxima crudelitas, sic facere. ibid.*

Moribundus à quouis potest absolui, etiam ab hæretico (nisi adsit alius sacerdos.) *24. q. 1. c. Si quem forte.*

Moribundo in patibulis danda est communio, si fecit Sacramentalem confessionem. *13. q. 2. cap. Quæsitum, cap. Fures, & cap. Si fur.*

Moribundis non est imponenda multa pœnitentia, sed solum notificanda. *26. q. 7. cap. Ab infirmis.*

Moriens.

Moriante Episcopo intestato, Ecclesia succedit in omnibus. *12. quest. 5. cap. Sicubi. cap. Quicumque. Vide, Episcopo moriente.*

Moriante Episcopo, res eius, vel Ecclesiæ non auferendæ. *12. q. 2. c. Hac huius placito, & cap. Non liceat. Neque à Metropolitano. ibid. c. Non liceat Metropolit.*

Moriante aliquo mancipato Ecclesiæ ab intestato, Ecclesia succedit. *12. q. 5. c. Quicumque. Vide, Testamentum.*

Moriante clerico intestato, Ecclesia succedit. *de successione ab intestato c. 1. Vide, Clerici quo ad testamenta.*

Moriante clerico intestato, qui prius fuerat seruus, quatuor partes fiunt de bonis eius, scilicet Episcopo, Ecclesiæ, pauperibus, & parentibus. *ibid. c. Sancto Concilio. Vide, Ecclesia. Vide, Sacerdos.*

Moriens ab intestato, sepelitur in sepultura maiorum. *de sepulturis c. 1. Vide, Sepultura.*

Moriens casualiter, non potest priuari Ecclesiastica sepultura propter hoc. *de sepulturis cap. Ex parte.*

Moriens ex improviso inconfessus, si præceptum annuæ confessionis adimpleuit, non priuatur sepultura Ecclesiæ. *Reformatio Cleri Germania c. 28.*

Moriens in villa, ubi sepeliendus. *de sepulturis in 6. cap. Is qui.*

Moriens excommunicatus non potest absolui post mortem. *Post ep. Gelasij. 24. q. 2. cap. Nec quisquam.*

Moriens in excommunicatione, si pœnitens decessit post mortem, potest absolui (id est declarari absolutus.) *de sent. excommunic. cap. A nobis. cap. Sacris.*

Hæredes tamen tenentur ad satisfactionem pro eo, & in quibus. *ibidem.*

Moriens cum solâ pœnitentia, sine Eucharistia, tractatur, vt alij fideles. *conc. Vasanse 1. c. 2.*

Moriens in torneamentis, caret Ecclesiæ sepultura. *Concil. Later. 3. cap. 20.*

Moriens in peccato vsuræ, caret Ecclesiæ sepultura. *concil. Later. 3. c. 25.*

Moriens in domo Religiosorum, si ad eam iuit sanus, non tenetur relinquere Ecclesiæ Parochiali portionem. si verò iuit infirmus, tenetur. *conc. Later. 3. in app. par. 49. c. 6.*

Moriens pro defensione Christianorum, saluatur. *23. q. 8. c. Omni timore.*

Moriens in certamine infidelium, si pro fide, saluatur. *23. q. 5. cap. Omnium.*

Moriens in charitate, ratione timoris non impeditur ab ingressu regni Cœlorum. *Leo X. Bulla const. 40. Exurge.*

Moriens post baptismum, antequam aliquod peccatum committat, statim intrat in Cœlum, & videt Deum. *Eugenius IV. in decr. Vnionis Armenorum §. Primum. Innocent. 4. const. 14. Sub catholica. Idem de pueris dicendum. ib. Vide, Anima. Vide, Defunctus.*

Moriens in mortali peccato, sine penitentia, damnatur. *Innocentius IV. const. 14. Sub catholica.*

Morientium ab intestato (Romæ) bona ad quos pertinent. *Iulius 3. const. 5. Cupientes.*

Morientes Romæ, possunt testari. *ibid. Vide, Curiales.*

Morientium Curialium, Episcoporum, Cardinalium, & aliorum beneficiatorum (Romæ) ornamenta Cappellæ, Cruces, Calices, iocalia, &c. similia pertinent ad Cappellam Papæ. *Iulius 3. const. 7. Cum sicut.*

Morientium beneficiatorum, &c. fructus, & redditus inexacti, pertinent non ad hæredes; sed ad successorem. Si tamen bona morientis non sufficiunt ad legata pia soluenda, de illis fructibus est accipiendum, vt soluantur. *Iulius 3. const. 7. Cum sicut.*

Morientis successor tenetur implere ea legata pia, quæ moriens fecit sanus, & ea debita, quæ contraxit ratione beneficij. *ibid. in cap. seq. Dudum.*

Morientium extra residentiam, spolia, si illi non habuerunt facultatem testandi, pertinent ad Cameram Apostolicam. *Pius 4. const. 91. In suprema.*

Morientibus Prælati, Cardinalibus, &c. in curia, qui ordo seruandus est in solutione debitorum, quæ habebat moriens. *Pius V. const. 15. Sanctissimus, in seq. cap.*

Morientium beneficiatorum, spolia à Thesaurario Camera colligenda, quæ, & quomodo. *Sixtus V. const. 100. In conferendis.*

Moriante Conclauista ab intestato, succedunt hæredes. *Vide, Conclauista.*

Moriante clerico, siue Romano, siue curiali, ab intestato, si Romæ, vel intra spatium decem milliariorum moritur, succedunt hæredes. *Paulus V. const. 18. In eminenti. §. 4. Alexander 7. const. Nos volentes, data sub die 19. Augusti 1657. Vide, Bellum. Vide, Sepelire. Vide, Sepultura. Vide, Romæ morientes. Vide, Spolia. Vide, Cardinales. Vide, Beneficiati. Vide, Defunctus.*

Mortui.

Mortui non possunt baptizari. *conc. Carthagin. 3. c. 6.*

Mortuorum contactus non polluit. *Lib. 6. const. Apost. c. ult.*

Mortui non possunt solui, aut ligari. *24. q. 2. c. Legatur.*

Mortuis dari non potest Eucharistia. *conc. Carthag. 3. c. 6.*

Mortui nesciunt, quid hic agatur à viuis à decedentibus ex hac vita: sciunt tamen quæ Deus permittit eis dici. *13. q. 2. cap. Fatendum.*

Mortui in excommunicatione, denunciandi sunt. *conc. Afric. sub Stephanus 1. Et possunt declarari excommunicati. 24. q. 2. c. Sanè profertur. Vide, Excommunicatus.*

Si mortuus sit de Ecclesia Cathedrali, & alibi sepelitur, soluitur quarta Ecclesiæ illi. *de sepulturis c. Cum super.*

Mortui non sunt operiendi vestibus altaris. *de consecrat. dist. 1. cap. Nemo per ignorantiam.*

Mortui non resuscitantur per Magos. Vide, *Damones*.
 Mortui poenitentes, post mortem etiam ab excommunicatione absolviuntur. *De sent. excom. c. A nobis, & cap. Sacris*.
 Vide, *Absolutio post mortem*.
 Mortuo excommunicato, quando est ei communicandum. Vide, *Communicare*.
 Mortui catholicè non sunt damnandi, licet eorum doctrina inueniatur hæretica. *Vigilius Papa in const. Concil. Gener. 5. Pelagius 2. ep. 7.*
 Mortuorum imagines, quando non possunt depingi. Vide, *Imagines*. Vide, *Defuncti*. Vide, *Orare*.

Mors.

Mortem animæ incurrit Adam cum peccauit. *Gregorius 1. lib. 5. ep. 14.* Vide, *Adam*. Vide, *Anima*.
 Mors Christi efficaciter ab eo oblata est pro prædestinatis. *de consecr. dist. 2. cap. Semel il 2.*
 De morte amicorum, &c. dolendum non est à Christianis, sed ab alijs, qui in aliam vitam non credunt. *Anastasius 1. ep. 2. 13. q. 2. cap. Habem. cap. Qui diuina.* Est quid pusillanime, *cap. Vbicumque sepeliamur*.
 Neque de propria morte tristandum, & quare. *ibid. c. Quam præposterum*.
 Pusillanime est hoc. *ibid. cap. Vbicumque*.
 Mortem nullus potest sibi inferre. *23. q. 5. c. Non est nostrum, & cap. si non licet. c. Tu dixisti, & cap. Placuit*.
 Mors potius ex famæ sufferenda, quam aliquid ab inimicis Dei accipiendum (si ad sit Dei offensa) *lib. 4. const. Apost. c. 7.*
 Mortis alicuius causa non semper est reus talis mortis, sed quando. *23. q. 5. cap. Cum homo*.

Motocta cantanda.

Vide, *Musica*.

Mulier.

Mulier ex costa Adæ facta est, ut vnum cognoscatur esse principium vitæ humanæ. *23. q. 5. cap. ult.*
 Mulier pretextu continentiae virilem habitum sumens, est anathema. *Conc. Gangrense c. 13.*
 Mulier relinquens virum, & nuptias execrans, est anathema. *Concil. Gangrense c. 14. dist. 30. c. Si qua*.
 Mulieres prauæ fugiendæ. *Lib. 2. const. Apostolic. c. 7.*
 Mulier tondens crines ob superstitionem cultus, est anathema. *Concil. Gangren. c. 17. dist. 30. cap. Quæcumque, & c. Si qua mulier*.
 Mulier relicta à Catechumeno potest ad baptismum recipi, etiam si alium duxerit. *Conc. Elibert. c. 10.*
 Mulier velat caput, ratione imaginis Dei, (& quare hoc.) *33. q. 5. c. Mulier, & c. Nec illud*.
 Mulier verberans ancillam, si hæc moriatur, post quinque annos acta poenitentia, recipiatur ad communionem. *Conc. Elibert. cap. 5.*
 Mulier electa dicitur, quæ à viro viuente dimittitur. *Dist. 34. cap. Vidua*.
 Mulier nubens cum gentili per aliquod tempus, priuanda est communione. *Conc. Arelat. 1. c. 11.*
 Mulieres illuduntur à dæmone. Vide, *Saga*.
 Mulieres in Ecclesijs debent à viris separatæ stare. *Conc. Casaragust. cap. 1. etiam dum fit concio. Conc. Mediolan. 1. tit. De Predicatione Verbi Dei*.
 Mulier quolibet sensu corporis patitur corruptionem. *17. q. 1. cap. Nec aliqua, & c. Quod si poenitentiam*.
 Mulier propter peccatum subiecta est viro. *33. quæst. 5. cap. Mulier*.
 Mulier patiens menstrua potest ad Ecclesiam ire, & Eucharistiam sumere. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 31. c. 10. dist. 5. c. Adeius*.
 Mulier si tempore menstrui ex deuotione non vult communicare, potest omittere. *dist. 5. c. Adeius*. Item si post partum vult abstinere ab ingressu Ecclesiæ. *de purificat. & ca. Vnico*.
 Mulier pariens, si vult potest statim ad Ecclesiam intrare. *Gregorius 1. ibid. Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum cap. 68. dist. 5. cap. Si mulier. De purificatione, & c. c. vn.*

Mulier prægnans potest baptizari. *Gregor. 1. lib. 12. ep. 31. c. 10. Conc. Lucense 2. c. 54. De consecrat. dist. 4. cap. Si qua mulier. Conc. Neocesar. c. 6.*
 Mulier absque parentum voluntate, potest nubere. *Post concil. Arelat. 3. cap. 11.*
 Mulierum ornamenta in Vrbe, moderata à Pio V. *const. 39. Quoniam*.
 Mulier coactè corrupta non perdit pudicitiam. *22. q. 5. cap. Proposito. c. Non si fidelibus. cap. De pudicitia. cap. Ad Deum. cap. Non potest, & cap. Magis*.
 Mulieris accusatione tantum, nullus potest condemnari. *15. q. 3. cap. De crimine. c. Ex eo, & cap. Certis*.
 Mulieres concubinæ. Vide, *Concubina*. Vide, *Femina*.

Mulieribus prohibita.

Mulier non potest ingredi cubiculum Episcopi sine duobus presbyteris. *Conc. Matiscon. 1. c. 3.*
 Non potest ingredi in sacrarium. *conc. Lucense 2. c. 42.*
 Mulier non potest duos fratres in viros accipere, alias excommunicetur vsque ad mortem. *conc. Lucen. 2. c. 79. Vide, Matrimonia prohibita ratione affinitatis*.
 Non potest nubere cum adultero, maxime, si causam dedit morti viri. *concil. Meldense c. 69. 31. q. 1. cap. Nullus. c. Illud verò. cap. Relatum. c. Si quis, & cap. Si qua mulier*. Aliquando potest poenitentiam conceditur. *ib. c. Denique, & c. Relatum. 24. q. 4. c. mulier. de diuortijs c. 1.*
 Mulier in Ecclesia docere non potest, nec prædicare. *Lib. 1. const. Apostol. c. 6. conc. Carthag. 4. c. 99. dist. 23. c. mulier. De consecr. distin. 4. c. mulier. conc. Constant. in const. Martini V. circa finem. Vide, Predicare*.
 Non potest baptizare sicut sacerdos, quia neque cognatis mulieribus Christus id concessit. *Lib. 1. const. Apostol. c. 9. de consecr. dist. 4. c. mulier. conc. Carthag. 4. c. 100.*
 Mulier fornicata cum clerico, à ciuitate illa repellatur. *concil. Aurel. 4. cap. 29.*
 Mulieres habitare non possunt prope monasteria monialium. *Greg. 1. lib. 1. ep. 48.*
 Non possunt ingredi septa monasterij, introducens eam excommunicatur. *conc. Turon. 2. c. 17. Vide, Monialium monasteria non frequentanda. Vide, Monasteria*.
 Non possunt altari inseruire, neque lectiones legere, &c. *concil. Laodicen. c. 44. Zacharias ep. 7. c. 5. conc. Parisien. 6. lib. 1. c. 45. de cohabit. cleric. c. 1. Vide, Altare*.
 Non possunt manere, nec esse præsentis in domibus Episcoporum, nec in eis, ad quas accedunt Episcopi. *Conc. Nican. 2. cap. 18.*
 Non possunt in choro sedere. *de cohabit. cleric. c. 1.*
 Non possunt mulieres Eucharistiam dispensare. *Conc. Parisiense 6. lib. 1. cap. 43.*
 Non possunt altari inseruire. Vide, *Altare*.
 Non possunt tangere vasa sacra. *Conc. Paris. 6. lib. 1. cap. 45. dist. 25. cap. Sacras*. Etiam si moniales sint. Vide, *Sacra*. Vide, *Virgines*.
 Non possunt vti femoralibus. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum cap. 59.*
 Non possunt vti fucis, & coloribus. *de consecr. dist. 5. cap. Fucare*.
 Non possunt negotia publica tractare, nec ad Concilia accedere. *Conc. Nanneten. 1. c. 18.*
 Non potest mulier tenere filium in confirmatione (ut separatur à viro.) si tenet, non separatur, sed per totam vitam poeniteat. *conc. Cabilon. 3. c. 31. 30. q. 1. c. dictum est*.
 Non potest procurare abortum, nec infantem occidere, alias per decem annos poenitere debet. *conc. Lucense 2. cap. 77. dist. 50. c. Si quis voluntarie. conc. Ancir. cap. 21.*
 Vide, *Abortus*. Vide, *Mater*. Vide, *Occidens*.
 Mulier occidens filium, in monasterium est detrudenda. si verò dubitatur de incontinentia potest nubere. *de his qui filios, & c. cap. 1.*
 Talis mulier non est separanda à viro, sed poenitentia ei imponenda. *cap. Intelleximus*.
 In multis causis non potest mulier accusare. *15. q. 3. cap. de crimine cap. Ex eo, & cap. Certis de causis*.

Mulieri solæ accusanti sacerdotem de adulterio, non creditur. *de adulterijs, & stupro c. Significasti.*
 Mulier quantumvis docta, non potest viros docere. *Concil. carthag. 4. c. 99. Vide, Prædicare.*
 Ob mariti mortem non possunt differre adire ad Ecclesiam ultra mensem. *Vide, Vidua.*
 Mulier non potest prædicare, nec benedicere publicè, neque absolvere, aut confessiones audire, etiam si sit Abbatisa. *De pœnitentijs, & c. c. Nona quadam.*
 Mulieres non possunt habitum Beguinarum habere, nisi honestè, & religiosè viuant. *Extra, De religiosis domibus. c. Ratio recta.* alias excommunicantur. *ibid. c. 1.*
 Mulieres non possunt in congregationibus Iesuitissarum degere. & iste supprimuntur. *Urbanus 8. const. 110. Pastoralis.* *Vide, Iesuitissa. Vide, Femina.*

Mulierum obligationes.

Mulier velata orare debet in Ecclesia, & quare. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 58. 33. q. 5. c. Mulier il 2. & c. Nec illud.*
 Velat in signum subiectionis, quia fuit initium peccati. *ibid.*
 & quomodo Dei imago non est. *ibid. c. Mulier il 2.*
 Promittens Deo castitatem, tenetur obseruare. *Innoc. 1. ep. 2. c. 13. 27. q. 1. c. Hæ vero.* *Vide, Vouere votum.*
 Mulier adultera, quam maritus non vult reconciliare, tenetur intrare in monasterium. *de conuersione coniugator. c. Gaudeamus.*
 Mulier, quæ plures habuit viros, debet cum ultimo sepeliri. *de sepulturis in 6. c. Is qui.* *Vide, Sepelire.*
 Mulier iurans non repetere à domo paterna aliud præter dotem, tenetur seruare. *De pactis in 6. c. Quamuis.* *Vide, Dos.*
 Mulieres etiam coniugatæ tenentur ad solutionem mercatorum creditorum Romæ, promptæ & sine dilatione. *Gregor. 13. const. 88. Cum alias.*
 Mulieres (decoctis viris) pro rebus medicinalibus tenentur soluere creditoribus vsque ad summam 25. scutorum. *Clem. 8. const. 44. Laudabilis §. 13.*
 Mulieres pro rebus medicinalibus pro se, filijs & reliqua familia possunt se obligare vsque ad summam scutorum 25. *ibid. §. 14. Vide, Fœmina.*

Mulier quo ad coniugium, & fornicationem.

Mulier spondens in ætate puellari, si pater contradicit, non tenetur attendere: si consensit, tenetur. *32. q. 2. c. mulier.*
 Mulier propria voluntate debet eligere sibi maritum, si nubere vult. *32. q. 2. c. Hoc sanctum.* *Vide, Matrim. quo consensu, matrim. prohibita ratione inuoluntarij.*
 Per vim contrahens nullum facit matrimonium. *De sponsalibus, & c. c. Veniens.*
 Si inuitè desponsata consensit copulæ, tenet. *Qui matrimonium accusare. c. Insuper.*
 Mulier nupta, aliquando dicitur virgo, & quando. *32. q. 2. c. merito hic.*
 Mulier iurans nubere cum aliquo, suadenda est, vt faciat, non cogenda. *Conc. Later. 3. in append. de sponsalibus secundo cap. 6.*
 Mulier dormiens cum aliquo non potest accipere fratrem eius in matrimonium. *32. q. 7. c. Quadam.* *Vide, matrim. prohibita ratione affinitatis.* *Vide, Affinitas.*
 Duobus fratribus etiam successiuè nupta, excommunicetur vsque ad mortem. *conc. Neocas. c. 2. Et soluitur matrimonium. ib.* Non potest amplius nubere. *conc. Tribur. 1. c. 43.*
 Mulier relicta à Diacono, vel Presbytero, non potest alteri nubere. *dist. 28. c. Si se cuiquam. c. Si qua vidua.* Sub pœna excommunicationis vsque ad mortem. *ibid.*
 Mulier iurans aliquem esse suum maritum, si non est, potest cum aliquo nubere. *de iureiurando c. mulieri.*
 Mulieri dicenti, non consensisse matrimonio, non creditur, sed tenetur probare. *de sponsalibus, & c. c. Consultationi.*
 Mulier impubes facta pubes, si vult alteri nubere, non auditur, si vir dicit eam cognouisse, & firmat iuramento. *de desponsat. impuber. c. Continebatur.*

Mulier fornicata cum patre, & filio, ijs nescientibus, numquam potest nubere, illi autem possunt. *34. q. 1. c. ult. conc. Triburien. 1. c. 43. Idem si cum fratribus.*
 Mulier fornicata cum clerico, à ciuitate illa est repellenda. *Conc. Aurelian. 4. c. 29.*
 Mulier suspecta de concubinato clerici, longè à vicinia expellenda; & in hoc inuocandum est brachium sæculare. *conc. mogunt. 4. c. 102.*
 Mulier fornicata cum Saraceno, per Episcopum grauiter puniatur, & etiam Saracenus. *Conc. Later. 3. in append. part. 50. cap. 49.*
 Mulieres concubinæ. *Vide, Concubina.*
 Habens rem cum consanguineo viri, hoc mortuo non potest amplius nubere. *De presumptionib. c. Literis fraternitatis.*
 Mulieris sola confessio non sufficit, vt recedatur à sententia lata ab Ecclesia in causa matrimoniali. *de sent. & re iudic. c. Consanguinei.*
 Mulier scienter cognoscens virum, cum quo mater, filia, vel soror habuit rem, pœna mortis est punienda. *Sixtus V. const. 54. Volentes.*
 Mulier copulata carnaliter, & scienter cum duobus patre, & filio, pœna mortis est punienda. *Sixtus V. ibid.*
 Mulieres coniugatæ meretricium facientes, pœna mortis puniuntur. *Sixtus 5. const. 46. Ad compescendam.*
 Etiam si separatæ à viris id faciunt. *ibid.*
 Mulier supponens partum, an absoluenda, &c. *Vide, Absoluenda. Vide, Fœmina. Vide, meretrix.*

Mulier circa castitatem professam vel profitendam.

Mulier castitatem professa si nubit, excommunicatur ipsa, & coniux si id sciat. *conc. Barcinon. 1. c. 4. Graui pœnitentia punienda. Innoc. 1. ep. 2. c. 12. 17. q. 1. c. Quæ Christo. conc. Aurelian. 5. cap. 19. Concil. Parisien. 3. c. 5. Conc. Arelat. 2. cap. 33. post conc. Tolet. 1. c. 1.*
 Mulier ante annum 12. ætatis non potest vouere virginitatem inuitis parentibus. *20. q. 2. c. Puella.* Si infans datur à patre religioni, & adulta liberè velatur, non potest amplius exire. *de regularibus. c. Cum virum.*
 Mulier cogenda non est ad vouendam continentiam, seu castitatem. *33. q. 5. c. Notificasti.*
 Non compellenda, nec retrahenda à religione. *Conc. colon. 2. p. 10. c. 1. Ioannes 8. ep. 226. & si per vim profitetur, non tenetur ad vota. ibid.*
 Si mariti timore (quia minatur ei mortem) mulier intrat in monasterium: eo mortuo potest exire, & alium ducere. Secus si absque timore. *Conc. Lateran. 3. in append. part. 50. cap. 13.*
 Cogens mulierem, puellam, ad intrandum, & profitendum Religionem, & dantes auxilium, consilium, fauorem, interuentum, authoritatem, &c. sunt excommunicati. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 18.*
 Impedientes, ne ingrediantur, vel professionem emittant, sine iusta causa, sunt excommunicati. *ibid.*
 Mulier vouens religionem, non potest amplius ad sæculum redire, & cogenda est ad Conuentum regredi, alias excommunicetur. *Concil. Tolet. 10. cap. 5. 27. quæst. 1. cap. Omnes fœminæ. 20. qu. 1. cap. Puella.* *Vide, Vouere. Vide, Votum.*
 Mulier sponsata volens intrare in Religionem, cogitur intra certum tempus, vel intrare, vel prosequi matrimonium. *de conuersione coniugatorum. c. Ex publico.*
 Mulieres Deo dicatæ non possunt zonis aureis, vel argenteis vti, nec velo serico, anulis, &c. *Conc. Oxon. 1. c. 1. Vide, Moniales. Vide, Virgines.*
 Mulier manens in fide, & separata à viro infideli, hoc reuertente etiam nolente potest intrare in Religionem, & profiteri. *de conuers. coniugat. c. fin.*
 Mulier vouens castitatem in religione, si fornicatur, grauissimè punienda. *Innoc. 1. ep. 2. c. 12. 17. q. 1. c. Quæ Christo.* *Vide, Moniales circa coniugia, & c.*
Vide, Virgo.

Mulierum privilegia .

Mulier excommunicata ob percussione[m] clerici, ab Episcopo potest absolui. *Conc. Later. 3. in append. part. 50. cap. 67. Vide, Absolutio.*

Non potest mulier personaliter trahi ad iudicium, nisi in causis à lege expressis. *De Iudicijs in 6. c. Mulieres.* Examinandæ sunt domi expensis producentis. *ibid.*

Mulier in crimine cum clerico potest contra eum esse testis. *De testibus, & attest. cap. Quoniam, & cap. Iam literis M. mulieris.*

Mulier in casu necessitatis, potest baptizare. *Eugenius 4. constit. 19. Exultate. §. 10.*

Agere potest pro dote contra omnes detinentes bona mariti. *De pignoribus cap. Ex literis.*

Mulier nupta, liberè potest eligere sibi sepulturam. *De sepulturis, cap. De uxore vero.* Si in viri sepultura; sepeliri debet in sepultura secundi viri, si duos habuit. *De sepulturis in 6. c. Is qui.*

Mulier, quæ mansit in fide, & separata fuit à viro infideli, hoc reuertente, etiam nolente, potest intrare in Religionem. *De conuers. coniugat. c. fin.*

Mulier potest absque infamia nubere intra annum lugubrem. *De secundis nuptijs cap. Super illa, & c. fin.*

Mulieres honestè, & religiosè viuentes, possunt in domibus vti habitu Beguinarum. *Extra, de religiosis domibus cap. Ratio recta.*

Mulier supponens partum alienum, vel ex adulterio concipiens; si non vult reuelare viro ob metum, potest absolui à confessario. *De pœnit. & c. c. Officij.*

Mulieres possunt vitam pœnitentialem in suis domibus facere. *Extra, de religiosis domibus c. 1.*

Pro rebus medicinalibus pro se, filijs, & reliqua familia (in statu Ecclesiæ) possunt se obligare, vsque ad summam scutorum 15. *Clemens 8. const. 47. Laudabilis. §. 14.*

Vide, *Femina.* Vide, *Clerici percussor.*

Mulieres circa cohabitationem cum clericis .

Vide, *Clerici circa cohabitationem cum mulieribus.*

Mulieres non possunt habitare cum sacerdotibus, exceptis matre, &c. consanguineis proximis. *conc. Nican. 1. c. 3. concil. Tolet. 1. c. 6. Tolet. 2. c. 3. conc. Tolet. 8. c. 5. conc. Hispal. 1. cap. 3. Aurelian. 3. c. 4. Aurelian. 5. c. 3. Lucense 2. c. 22. Auern. c. 16. Arelat. 2. c. 3. conc. Turonen. c. 11. Clemens 1. ep. 2. conc. Mogunt. 3. c. 10. conc. Nannerense 1. c. 3. concil. Claramont. c. 10. De cohabit. cleric. c. 1.*

Mulier senex potest habitare in domo clerici. *De cohabit. cleric. cap. A nobis.*

Mulieres suspectæ habitare non possunt cum clericis, etiam si sorores, vel matres sint. *De cohabit. cleric. cap. 1.* Neque cum eis confabulari. *ibid. c. Si quisquam.* Vide, *Femina.*

Mulieres cohabitantes cum monialibus .

Mulieres, quæ habitu religiosarum sunt indutæ, & cum illis cohabitant, tenentur sicut illæ viuere. *conc. Tolet. 10. c. 5.* Si nolunt regulariter viuere, puniendæ sunt. *conc. Vernense c. 6.* Mulier intrans in monasterium infans, facta pubes, si vult potest exire. *20. q. 1. cap. Addidistis.*

Mulier desponsata tantum potest intrare in monasterium, & profiteri. *27. q. 2. c. Desponsatam. cap. Decreta.* Vide, *Mulier circa castitatem.*

Mulier nupta intrans in monasterium absque viri consensu, tenetur exire, & ad virum redire. *27. q. 2. c. Multorum.*

Mulier viuere volens inter moniales, ferre tenetur secum debitam pensionem, ex qua cum illis alatur. *conc. Senon. de numero monial. c. 28.* Vide, *Femina.* Vide, *Moniales.*

Mulieres saga, seu striga .

Mulieres illuduntur à damone cum putant se per aerem ferri, ac volare. *conc. Rom. sub Damaso cap. 5. conc. Ancir. in appendice.*

Mulieres istæ, excommunicentur. *Conc. 4. sub Damaso c. 5.* Mulieres dantes viris potiones menstrui, seminis, &c. medicamenta, vt arioli puniendæ sunt. *Post Conc. Tolet. 1. c. 26.* Vide, *Saga.* *Strix.* Vide, *Dæmon.*

Multitudo .

Vide, *Populus.*

Mundus .

Mundus non fuit æternus, sed ab initio temporis fuit creatus. *Concil. Later. 4. cap. 1. Concil. Later. 5. sess. 8. in constit. 1. Leonis X.*

Mundus creatus fuit tempore verno. *Concil. Palæst. sub Victore.*

Mundus die Dominico fuit creatus. *conc. Palæst. sub Victore.* Vide, *Creatio.*

Mundus regitur autoritate sacerdotali Summi Pontificis, & Regum. *Dist. 96. cap. Duo sunt.*

Munera .

Munera accipi non possunt ab excommunicatis. *concil. Eliebert. cap. 28.*

Muneribus procurans Ecclesiam, eijciendus est à clero. *7. q. 1. cap. Sancitum est.* Vide, *Simonia.*

In munerum datione attenditur qualitas donantis, quantitas rei donatæ, & tempus donationis; & sic mensuratur prohibitio munerum. *conc. Later. 3. par. 50. c. 1.*

Munera dare prohibitum est regularibus, & pœnæ. Vide, *Regulares circa munera.*

Munera accipientes à regularibus, à quo absolui debent. Vide, *ibid.* Vide, *Dare.* Vide, *Donare.*

Muri .

Murorum custodia æqualiter facienda ab omnibus tempore obsidionis (etiam à clericis.) *De Immunit. Eccles. cap. Peruenit.*

Muri Ciuitatis Romæ sic custodiendi. Circa muros, & propugnacula nouiter extructa à porta equitum leuis armaturæ, vsque ad Tyberim, nullus potest propius accedere, sed relinqui debet spatium illud vacuum, sicut nunc est. Ex parte vero interna, nullus potest ædificare, aut sepes, vel aliud facere: sed relinquendum semper spatium quatuor cannarum distans à muris. Domini verò terrarum prope dictos muros, tenentur equare in planitiem, terram prope muros, & separare se à muris. Omnes porticulæ, quæ in eis muris sunt, claudantur. & pœna contrafacientium. *Innoc. X. const. 6. Ad curam.* Vide, *Roma.*

Murmurare .

Murmuratores eijciendi sunt à fratrum communitate. *Dist. 90. cap. Alienus.*

Murmurans de Papa, vel ei maledicens, puniendus est. *de Maledictis cap. 1.*

Musica. Musicalia .

Musica, quæ in Ecclesijs adhibetur, debet esse honesta. *Extra, de vita, & honestate clericor. c. Docta.* Lasciua explodenda. *concil. Trident. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis, & c.*

Non debet deformare cantum planum. *ib. Extra, de vita, & c.* Non debet esse de Motectis vulgaribus. *ib. Extra, de vita, & c.*

Musicalia instrumenta, vt tibiæ, cornua, non adhibenda in Ecclesia. *conc. mediol. 1. par. 2. tit. de Musica.*

Musicorum Confraternitas Romæ erecta, approbatur ab *Vrbano VIII.* pro Ecclesia Sancti Ioannis Decollati sub Invocatione Visitationis Beatæ Mariæ Virginis, Sancti Georgij, & Sanctæ Cecilie. Indulgentiæ, gratiæ, & priuilegia eorum, quæ sunt. *Vrbano 8. const. 32. Pietatis.*

Musicalia, Motecta, &c. Romæ prius imprimi non poterant, nisi recognita, & approbata à deputatis prædictæ Confraterni-

ternitatis. Sed reuocatur postea hæc facultas. *ibid. in cap. seq.*

Muscam docere volentes in Vrbe, à prædictis deputatis debent licentiam habere. *ibid.* Siue clerici, siue laici sint. In Ecclesijs Urbis Romæ, siue Basilicis, siue alijs Hospitalium, Regularium, Oratoriorum, dum diuina officia celebrantur, vel SS. Eucharistia exponitur, cantari non possunt alia verba, nisi, quæ in Breuiario, vel Missali Romano, in officio de proprio, vel de Communi sunt notata, vel in Sacra Scriptura sunt posita, aut à SS. Patribus accepta, quæ tamen à Sac. Congregatione Rituum sunt approbata, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis fructuum vnus mensis, & officij respectiue. excludantur omnino moduli musici, qui Choræas, & prophanam melodiam imitantur. Præfecti musicarum non sunt recipiendi ad id munus, nisi in manu Cardinalis Vicarij iurent hanc Constitutionem seruare, sub præfatis pœnis, & alijs corporalibus, ac priuatione exercitii, & officij istius; reservata Papæ reintegratione. recipientes verò Præfectos, qui hæc non iurarunt, incurrunt excommunicationem latæ sententiæ, & alias, vt supra. *Alexander 7. constitut.* quæ incipit *Piæ sollicitudinis*, data 23. Aprilis 1657.

Mutare. Mutatio.

Mutanda est interdum voluntas. 22. q. 4. c. *Incommutabilis*, & cap. *Magne*.
Mutat Deus aliquando sententiam. 22. q. 4. c. *Incommutabilis*. c. *Magne*. Si homo emendat delictum, Deus mutat sententiam; & quomodo hoc sit. *De pœnit. dist. 1. cap. 64. Conc. Tolet. 8. c. 2.*
Mutari non debent à successore, quæ decreta sunt rationabiliter ab antecessore. alias ordo Ecclesiæ confunditur. 35. q. 9. c. *Loci nostri*.
Mutari non potest consilium in damnum alterius. *de regulis iuris in 6. reg. 33.*
Mutare non potest Episcopus res Ecclesiæ, nisi cum melioratione. 12. q. 2. c. *Sine exceptione*.
Mutare potest Episcopus res paruas Ecclesiæ. *ibid. cap. Terrulas*.
Mutatio loci aliquando iuuat ad pœnitentiam conuersis. *dist. 81. cap. Valet*.
Mutationes Episcopatum fieri possunt ex necessitate, vel utilitate. 7. q. 1. c. *mutationes*, c. *Scias*. c. *Temporis*.
Qua autoritate faciendæ (Papæ.) 7. q. 1. *Episcopus de loco*.
Vide, *Translatio*. Vide, *Episcopi*. Vide, *Papa*.
Mutantes sedem Episcopalem, &c. cum eodem gradu transeunt. 7. q. 1. c. *Episcopi*, vel *Presbyteri*.
Mutationes præbendarum, &c. cum pacto, sunt simoniacæ. *de rerum permutat. c. Quæsitum*.
Mutationes præbendarum, quomodo possunt ab Episcopo, ex Ecclesiæ utilitate fieri. *ibid.*

Mutilans. Mutilatus.

Mutilans aliquem in membris, excommunicandus est. 23. q. 8. c. *Si quis membrorum*.
Mutilans se in digito, non potest ordinari, si ex consilio id facit. *dist. 55. c. Qui partem*. Si casu accidit, potest. *ibid. c. Lator*.
Mutilatus in manu, non potest ad sacros ordines promoueri. *de corpore vitiat cap. Exposuisti*.
Mutilatus in manu, si est Abbas, deponatur. *ibid.*

Mutuare. Mutuans. Mutuum.

Mutuans pecuniam, potest pro illa res alias accipere. 14. q. 4. c. *Si quis*. Vide, *Vsura*.
Mutuans cum pignore, si exigit sortem, & expensas, non facit vsuram. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. De vsuris cap. 7.*
Mutuans cum pignore, si exigit vltra sortem, & expensas, facit vsuram. *ibid. cap. 8. 9. & c.* Si clericus, priuatur beneficio. *ibid.*

Mutuum vsurarium, specie venditionis, quale est; & nullum est. *De emptione, & vendit. c. Ad nostram*.
Non potest dari mutuo res corrupta, vt frumentum, vinum, &c. & exigi integra. *Conc. mediol. 1. p. 2. tit. De vsuris*.
Mutuo dans, nihil potest accipere pro mutuo. *ib.* Vide, *Vsura*.
Vide, *montes Pietatis*.

Mutus.

Vide, *Surdus*.

N

Narratio.

Narratio facti, licet diuerso modo fiat, non variatur factum, si idem dicatur in substantia. *de verbor. significat. cap. Nihil obstat*.

Natalitia.

Natalitia Sanctorum, martyrum, vel aliorum, non esse celebranda in quadragesima statuit *Conc. Laodicenum c. 52. 33. q. 4. c. Non oportet*. & c. *Non licet*.

Natura. Naturalis. Natus. Natiuitas.

Naturæ diuina, & humana in Christo non sunt confusæ, sed distinctæ, & vnitæ. *Conc. calced. act. 5.*
Naturalis filius est, qui ex soluto, & soluta nascitur. *Qui filij sint legitimi c. 1. & c. Tanta*.
Naturalis filius legitimatur per sequens matrimonium. *ibid.*
Vide, *Filius*.
Naturales defectus, seu actiones non pollunt hominem, sed impietas. *Lib. 6. const. Apost. c. 26.*
Natus ex Deo non peccat, nec potest peccare. quomodo intelligitur. *De pœnitentia dist. 2. c. 40. Si enim*.
Natiuitatis exceptio in causa hæreditatis, prius est probanda. *de ordine cognitionum, c. Tuam*.
Natiuitatis causa in Ecclesia faciendæ. *Qui filij sint legitimi. c. Lator, c. Causam il 2.*
Natiuitatis Christi Domini festum ab omnibus celebrandum est die 25. Decembris. *Eugenius 4. in decr. unionis Armenor. §. Octauo cum*.
Natiuitatis S. Ioannis Baptiste festum die 24. Iunii, ab omnibus est celebrandum. *ibid.*
Natus ex parentibus Christianis, & versatus inter Christianos, præsumitur baptizatus, & est violenta præsumptio, (id est maxima) & certitudo. *De Presbytero non baptizato, & c. c. Veniens, & c. Apostolicam*.
Natus non dicitur, qui statim decedit. *De verbor. significat. cap. Nam, & ego*.

Natinei.

Natinei apud Hebræos portabant oblationes ad altare, vt nunc subdiaconi. *dist. 21. cap. Cleros*.

Nauarra.

Nauarra Episcopi, quas, & à quibus exigere possunt procurationes, dum visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis*.

Naufragantes. Nauigantes.

Naufragantium bona inuenta sibi asumentes, excommunicati sunt. *Conc. Later. 3. c. 24. Honor. 2. const. vn. Carissimus. Iulius 2. const. 20. Rom.* (bona illa confiscantur. *ibid. de raptoribus c. Excommunicationi. Paulus 3. const. 42. Accipimus. Pius V. const. 7. cum nobis. Greg. 13. constit. 81. Consueuerunt*, (quæ est Bulla Censuræ,) excommunicati sunt in Bulla Censuræ. *ibid.*
Naufragantes non perdunt bonorum dominium. *Honorius 2. ubi supra. §. 2.*
Naufragantibus dantes auxilium consequuntur indulgentiam decem annorum. *Iulius 2. constit. 20. Romanus*. (participare possunt de bonis eorum, si accidit naufragium. *ibid.*)
Pius 5. const. 7. cum nobis.

Non

Non dantes auxilium naufragantibus in statu Ecclesiæ, incur-
runt crimen læsæ maiestatis. *Pius V. const. 7. Cum nobis.*
Accipientes scienter bona ab ijs, qui naufragantium bona ac-
ceperunt, sunt excommunicati in Bulla Cœnæ. *Gregor. 13.*
const. 81. Consueverunt. Vide, *Excommun. Bulla Cœnæ.*
Nauigantium spoliatores, excommunicati sunt. *De raptori-*
bus c. Excommunicationi. Quomodo puniendi. *ib. c. In Ar-*
chiepiscopatu.

Neapolis.

Neapolitani Regni beneficijs vacantibus in quocumque men-
se, fructus pendentes pertinent ad Cameram Apostolicam.
Sixtus V. const. 90. cum sicut.

Neapolitani Regni, & terræ Laboris, Episcopi, quas & à
quibus accipere possunt procurationes, dum visitant. *Ex-*
tra, de censibus, cap. Vas electionis.

Necessitas.

Necessitatis tempore, omnes tenentur subuenire indigentibus.
Conc. Arelat. 4. c. 14.

Necessitas extrema excludit omnem legem. *De verborum*
signif. in 6. cap. Exijt.

Necessitas facit licitum, quod prius erat illicitum. *De regu-*
lis iuris c. Quod non est licitum. De consecrat. dist. 5. cap.
Discipulos.

In necessitate facta non trahunt in exemplum. *De regul. iuris*
in 6. regul. 78.

Necessitate cessante, cessat, quod ob necessitatem fuit con-
cessum. *Innoc. I. ep. 22. c. 5. 1. q. 7. cap. Quod pro remedio.*
Ioannes 8. ep. 14. Vide, Concessio.

Necessitatis causa quedam tolerantur in Ecclesia. *1. q. 7. cap.*
Quoniam, & cap. Quoties il 2.

Necessitas excusat furem, vel raptorem. *De consecr. dist. 5.*
cap. Discipulos.

Necessitate urgente moderantur decreta Sedis Apostolicæ. *1.*
q. 7. cap. Necessaria.

Necessitas absoluta non debet admitti in actibus humanis,
Conc. Constant. contra ar. 27. Ioannis V. viceff.

Necromantia.

Necromantiæ ars, est illa, qua aliquis ostendit se mortuos su-
scitare, ut cum alijs loquantur. *26. q. 5. cap. Nec mirum.*

Necromantiæ ars à demone inuenta. *26. q. 2. c. Qui sine.*

Necromantiæ, & incantationes fugiendæ. *Lib. 2. const. Apost.*
c. 62.

Negans. Negare, &c.

Negans fidem ore tantum, vel gestu ob metum tormento-
rum, mortis, &c. non ita errat, sicut qui voluntariè id fa-
cit. *De pœnit. dist. 1. c. 52. Potest fieri.* Negans virginita-
tem B. Mariæ. Vide, *Maria.*

Negantes Christum, quomodo puniendi. *Felix 3. ep. 7.*

Vide, *Heretici.* Vide, *Apostata.* *Conc. quod dicitur Apo-*
stol. c. 62. Vide, Christum negantes.

Negantes Trinitatem personarum diuinarum in vnitatem sub-
stantiæ simplicis, aut negantes Dominum Nostrum Iesum
Christum esse verum Deum eiusdem substantiæ cum Patre,
& Spiritu Sancto; aut dicentes eundem secundum carnem
non esse conceptum in Vtero Beatæ Mariæ Virginis de
Spiritu Sancto; sed natum sicut ceteri homines ex Ioseph,
& Maria. aut dicentes Christum non esse mortuum pro
redemptione hominum, aut dicentes B. Mariam Virginem
non esse veram Dei Matrem, nec perstitisse semper Virgi-
nem, ante, & post partum, ac perpetuò; pœnam relapso-
rum incurrunt, & brachio sæculari tradendi sunt. *Paulus*
IV. constitut. 4. cum quorundam. & Clemens 8. const. 97.
Dominici.

Negans suum Prælatum, contra iuramentum, deponendus
est. *De excessibus Prælator. cap. Grauem.*

Negans vnum ex duobus obiectis, aliud affirmare præsumi-
tur. *De præsumptionib. cap. Nonne.*

Legans in facto proprio, si postea affirmat, eius testimonium

non recipitur. *Concil. Later. 3. in append. par. 49. cap. 17.*
Vide, *Factum.*

Negatiuæ positiones, quæ nequeunt probari, nisi ex confes-
sione aduersarij, possunt omitti aliquando. *De confessis in*
6. c. 1. (si æquitas sic suadet.) & Conc. Gener. Lugdun. 1.

Negligens.

Negligens Episcopus est corripiendus. *Dist. 84. c. Peruenit,*
& c. Nunciatum est. Vide, *Episcop.*

Negligens emendare, vel resistere, dum potest, est in culpa,
nisi faciat. *Dist. 86. c. Facientis. 2. q. 7. c. Negligere.* Au-
thor eius dicitur. *23. q. 8. c. Præterea.* Vide, *Errare.*

Negligens impedire malum, fauet facienti. *23. q. 3. c. Qui po-*
test. Vide, *Errare.* Vide, *Malum.*

Negligens liberari à malo, non est immunis ab eo. *23. q. 3.*
cap. Ostendit.

Negligens Pastor, Deum non amat. *25. q. 1. c. Diuinis.*

Negligente Episcopo res pertinentes ad istam Cathedram,
Episcopi vicini possunt sibi ea lucrari. & quo ordine. *16.*
q. 3. c. Placuit, ut quicumque.

Negotiari. Negotia, &c.

Negotium multa significat. *De verbor. signif. cap. Forus.*
Negotari est vilius comparare, & carius distrahere. *Distin.*
88. cap. Quid est aliud.

Negotia cum periculo peccandi sunt abijcienda. *De pœnit.*
dist. 5. cap. 2. Qualitas.

Negotijs sæcularibus non potest vacare clericus, vel Episco-
pus. *11. q. 1. c. Te quidem. 14. q. 4. c. Clerici.*

Vide, *Clerici quo ad negotia, &c.*

Negotia sæcularia sunt, conducere aliorum possessiones; tur-
pia lucra; & habere sub sua cura negotia sæculi. *Epistola*
quæ dicitur Melchiadis, de primitiua Ecclesia.

Item negotia sæcularia sunt, munera iniusta accipere, vel
etiam dare; pro aliquo quæstu conducere; lites, & rixas
amare; in plateis sæcularibus disputare, exceptis causis or-
phanorum, & viduarum. Esse conductor, aut procurator
sæcularium; esse ioculator, iocum sæcularem diligere;
aleas amare; ornamentum improprietatem quærere; in
delitijs viuere velle; gulam, & ebrietatem sequi; ponde-
ra, vel mensuras iniustas habere; negotium iniustum exer-
cere; canes, vel aues ad venandum tenere. *Ne Clerici,*
vel Monachi, &c. cap. 1.

Item negotia sæcularia sunt esse aduocatum, vel procurato-
rem sæcularium (nisi fiat pro Ecclesia, vel miserabili per-
sona) esse procuratorem villarum; iustitiarum, &c. *Con-*
cil. Later. 3. c. 12.

Item negotia sæcularia sunt officium tabellionis in prophanis
negotijs. ars medendi, mercatura, officium interpretis,
seu mediatoris: conducere aliena prædia lucri gratia; cu-
ra, seu tutela aliorum; fideiubere pro alijs. Procurare pro
Principe, seu alijs, absque Episcopi licentia in scriptis: fa-
mulari Principi in munere indecenti sacerdoti. præcursor,
aut affecla fœminarum; assistere, seu ancillari fœminis.
Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de negotijs sæcularibus, &c.

Delinquens in his, Episcopi arbitrio est puniendus. & si quis
reseindit, duplicetur pœna. *ibid. Sed ex Conc. Aurelian. 3.*
c. 26. Ordinatus debet degradari.

Negotiantium clericorum illicitè bona acquisita, pertinent ad
Cameram Apostolicam. *Pius IV. const. 19. Decens.* reuo-
cantur omnia priuilegia. *ibid.*

Negotiantium illicitæ causæ (Clericorum) agitandæ sunt,
cum citatione Commissarii Cameræ. *Pius V. constitut. 51.*
Attendentes.

Negotia sæcularia scire debent Episcopi (sed non facere.)
Distinct. 39. cap. Petrus.

Negotiator clericus fugiendus. *Dist. 88. c. Negotiatorem. c.*
Fornicari, cap. Eiciens, cap. Quoniam, cap. Quid est
aliud.

Vide, *Clerici quo ad negotia sæcularia.*

Neophytus dicitur, qui est nouus in fide; & qui est nouus in sancta conuersatione, id est in vita Ecclesiastica. *Gregor. I. lib. 4. ep. 50. lib. 7. ex regest. ep. 112. Nicolaus I. epist. 10. & 12. Dist. 48. cap. Sicut.*

Neophytus non potest ordinari Episcopus, Presbyter, vel Diaconus. *Conc. quod dicitur Apost. c. 80. Conc. Nican. 1. c. 2. Conc. Laodicenum c. 3. Conc. Sardicense cap. 13. Concil. Arelat. 2. c. 1. Zosimus ep. 9. dist. 48. cap. Quoniam.*

Neophyti à multis debent abstinere (& quæ sint.) *De consecrat. dist. 5. cap. Neophyti, cap. Conuenit, & c. Id semper.*

Neophyti à coniugibus, & epulis, per aliquot dies debent abstinere. *Conc. Arelat. 2. c. 9. Quomodo tractandi Neophyti venientes ad fidem. Vide, Fides venientes ad Fidem.*

Neophytorum Hospitale Romæ. Vide, *Hospitale Neophytorum.*

Vide, *Fides. Ad fidem venientes. Vide, Infideles. Vide, Iudei venientes ad fidem.*

Nestorius.

Nestorius Archiepiscopus Constantinopolitanus, docens duas personas esse in Christo, diuinam, scilicet, & humanam, & Beatam Virginem Mariam non genuisse Deum, nec dicendam esse Matrem Dei, damnatur in Concilio Ephesino, & Calcedonensi aet. 5.

Nicanum Concilium.

Nicænum Concilium confirmari oportuit à Papa Syluestro, vt robur haberet, & ita factum est. *Epist. Syluestri ad Concil. Gaudeo.*

Nicæni Concilij Canones 80. fuerunt prima vice; deinde ab eiusdem Concilij Patribus redacti fuerunt ad 70. in honorem 70. Discipulorum, eosque Athanasius attulit ad Marcum Papam. *Epistola Athanasij ad Marcum Papam, ex lib. 3. in Concil. Nicanum. Marcus Papa in ep. ad Episcopos Aegypti. Dist. 16. c. Septuaginta. Vide, Concilia.*

Postea verò solum viginti apparere cœperunt, & nescitur quare alij 50. non sint eis vniti; forte quia in Sardicensi Concilio inueniuntur, distinctè, vel quia ex Concilio Antiocheno fuerant accepti. *Stephanus Papa I. epist. ad Episcopum Moguntinum dist. 16. c. Viginti.*

Nicolaus.

S. Nicolaus de Tolentino. Ordin. Eremitarum S. Augustini canonizatur ab Eugenio IV. const. 27. Licet.

Eius festum sub ritu duplici celebrandum præcipit Sixtus V. const. 16. Sancta.

Nomen.

Nomina ministrorum Ecclesiæ vnde sunt desumpta, & eorum Ethymologiæ. *Dist. 21. cap. Cleros.*

Nomen Papæ recitandum est in missa, & alijs functionibus Ecclesiæ. Vide, *Papa.*

Nomen Episcopi recitandum est in missa. *Gregorius I. lib. 3. epist. 37.*

Nomina cognatorum, & affinium propria, vsque ad septimum gradum in linea, seu arbore, quæ sint. *Dist. 35. q. 5. cap. Primo. & cap. Quod autem.*

Nomina excommunicatorum, omnibus sunt manifestanda. *11. q. 3. cap. Cura.*

Nomina testium danda sunt inquisitis (sed non in causis fidei.) Vide, *Testes.*

Nomina gentilium non sunt imponenda Christianis iu Baptismo. *Conc. Nican. 1. ex Arabico c. 30.*

Nomina offerentium recitanda sunt inter sacra mysteria, non ante. *Innocent. I. ep. 1. cap. 2. De consecrat. dist. 1. cap. De Nominibus.*

Nomina fundatorum Ecclesiarum recitanda sunt ante altare in die Dominico, siue cum viuis, siue cum mortuis, si sint mortui. *Conc. Emerit. c. 19.*

Noruergia.

Noruergiæ Episcopi, quas, & à quibus possunt exigere procurationes, dum visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Notarius.

Notarius, tabellionis mortui, autoritate Ordinarij, potest instrumenta, & scripturas factas ab eo redigere in publicam formam. *De fide instrumentorum cap. cum P. Tabellio.*

Notarij à quocumque facti, siue à Rege, siue Imperatore, possunt ab Episcopo, vt delegato Papæ examinari, & si non reperti idonei, suspendi ab officio, vel perpetuò, vel ad tempus. Sic etiam delinquentes in causa spiritali. *Conc. Trident. sess. 22. de reform. c. 10.*

Notarius intra mensem tenetur referre Episcopo, legata testamentorum ad pias causas, sub pœna excommunicationis, & deinceps eius instrumenta careant fide, si non exequitur. *Conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 31.*

Sed Concil. Mediol. 1. p. 3. tit. de bonorum piorum administratione, hoc extendit ad tres menses. vt scilicet intra tres menses à die mortis testatoris, sub pœna excommunicationis teneatur manifestare Episcopo; legata, codicilla, &c. facta ad pias causas, & debita mercede accepta, teneatur particulam illam legati, descriptam, & sigillo munitam, Episcopo tradere. *ibid.*

Notarij scribentes instrumenta, vel testamenta Clericorum intra decem dies tenetur eis dare copiam eorum, si petant; quod si intra alios decem dies non dent, excommunicentur, & eorum scripturæ deinceps careant fide. *Conc. Rauenn. post Clem. V. c. 7.*

Notarij cælantes scripturas, vel instrumenta Ecclesiarum, similes pœnas incurrunt. *ibid.*

Notarius fori Ecclesiæ tenetur intra mensem dare copiam appellanti, si petit; soluta mercede congrua. si differt, priuandus est officio, & condemnandus ad penam dupli valoris litis, dandi pauperibus. *Concil. Tridentin. sess. 24. de reform. cap. 20.*

Notarij propalantes dicta testium, quali pœna puniendi sunt in statu Ecclesiæ. *Pius V. constit. 67. Licet.*

Notarius faciens instrumenta vsurarij, seu quorumcumque tales contractus, subiaceret penis vsurarij ipso facto. *Conc. Rauenn. 4. sub Ioanne 22. c. 15. Vide, Vsura.*

Notarii Episcoporum in Diœcesi Collegium faciant, & habeant statuta propria obseruanda, & eorum causæ, ac lites per Episcopum terminentur. sic & aliæ, quæ inter eos, & alios vertunt. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Notarijs.*

Notarii Episcoporum, nihil possunt exigere, præter id, quod ab Episcopis fuit taxatum, tam pro carta, cera, sigillo, &c. spectantibus ad ordinationem, quam pro causis, citationibus, & alijs, sub pena priuationis officii in ea curia. *Concil. Rauennaten. 2. sub Clem. V. c. 32.*

Vide, *Ordinatio nulla per pretium.*

Nihil possunt vltius accipere, nisi sponte datum. *1. q. 2. c. Sicut Episcopum. Vide, Ordo.*

Notariis Episcoporum præscribenda est taxa emolumentorum. Et si delinquant, puniantur per Episcopum. *Conc. Mediol. ubi supra.*

Notarius non potest ab Episcopo in Collegium Notariorum Ecclesiasticorum recipi, si sit excommunicatus; vel infamis; vel talis, qui à iure dicendo repellitur. neque qui annum 25. non attingit; neque qui per annos quatuor officium Notarii non exercuerit. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Notarijs, & c.*

Notarius de nouo receptus in tali Collegio, tenetur iuramentum emittere in manu Episcopi de multis obseruandis. Primò, quòd nihil soluit pro officio obtinendo. Secundò, quòd munus fideliter exequetur. Tertiò, quòd à litigantibus nihil accipiet præter taxam. Quartò, quòd non operabitur, vt aliqua causa sibi scribenda committatur. Quintò, quòd non erit procurator in causis. Sextò, quòd omnia acta substantialiter adnotabit, & coram litigantibus, si velint expectare, conscribet. Septimò, ex Episcopi licentia copiam

copiam actorum dabit cum requirentur, contentus taxata mercede. Octauo, quod secreta causarum, & testium dicta nulli patefaciet, nec sententias, donec publicatae sint. Nono, quod officij statuta seruabit sine dolo, fraude, &c. & alia. *Conc. Mediol. ubi supra.*

Notarius non potest deferre acta originalia arbitris, vel iudici delegato, sed exempla, & in exemplis nihil addat. non scribat litera, quae legi non potest, alias suis impensis sunt rescribenda. *Conc. Mediol. ubi supra.*

Notarius non potest facere testamentum usurarij, nisi praesente Parocho, sub pena excommunicationis. *Conc. Rauen. nat. 1. sub Honorio 4. c. 6.*

Notarij in causis haereticis possunt esse clerici ordinati in sacris, & etiam saeculares. *De haeret. in 6. c. Vi officium.*

Notariorum delegati salaria, & expensae, taxandae sunt a delegato. *de rescriptis in 6. c. Statutum. §. Notarium.*

Cum talibus notarijs non possunt participare delegati. *ibid.*

Notarij possunt a fabrica S. Petri cogi ad dandum instrumentum legati, post obitum testatoris, etiam si clausum fuerit, data debita mercede. *Pius 4. const. 6. Et si.*

Notarij in iudicijs publicis esse non possunt religiosi, excepto Tribunali Inquisitionis contra haeticam prauitatem. *Extra, de officio iud. ordin. c. 1. Vide, Inquisitor.*

Notarij tenentur intra mensem reuelare legata facta Fabricae S. Petri. *Clem. 7. constit. 3. Admonet. Vide, Fabrica S. Petri.*

Vide, *Appellans, quomodo tractandus. Vide, Crimen. Vide, Delictum, in fine.*

Notarij Romanae Curiae.

Notarij, & Abbreuiatores Cancellariae, quam summam debent exigere pro literis, & bullis. & si excedunt, quomodo puniendi. *Martinus 5. const. 3. In Apostolicę. §. 2.*

Quae tenentur obseruare Notarij Auditorum Rotae Romanae, & causarum Palatii Apostolici. *ibid. & sunt sequentia.*

Notarij Auditorum Rotae, nihil possunt Auditori soluere pro illo officio; & quam poenam incuerunt, si id faciunt. *Martinus V. ibid. §. 20. Vide, Auditor Rota.*

Dicti Notarij habere debent aetatem 25. annorum, esse probos, & idoneos. *ibid. §. 21.*

Idem statuitur de Notariis causarum Palatii Apostolici. *ibid.*

Dicti notarij tenentur per se exercere Officium, vel per Substitutum, cum licentia tamen Vicecancellarii.

Tenentur hi notarij habitu decenti, saecularis clerici incedere, caueant a frequentatione tabernarum, &c. *Martinus V. ibid. §. 23.*

Si notarij isti fiant Canonici, Presbyteri, aut Parochi, non possunt amplius officium illud exercere. *§. 24.*

Notarius diffamatus de delicto sui officij, vel quod sit acceptor personarum, facta de hoc inquisitione per Auditorem Camerae ex commissione Vicecancellarii, si inuenitur culpabilis, punitur, & priuatur. *ibid. §. 25.*

Praedicti notarij non possunt pro salario exigere ultra taxam determinatam, alias fiat recursus ad Vicecancellarium, vel Locumtenentem. *ibid. §. 26.*

Si notarij isti bis scribant in processu citationes, instrumenta, compulsorias, &c. semel tantum accipiunt pretium taxatum. *§. 27. Vide, Auditor Rota.*

Notarij omnes in Vrbe a quo approbandi, & obligationes eorum deferendi omnes scripturas, & instrumenta authentica ad Archinium Romanum. *Iulius 2. const. 15. Sicut prudens. Aliae obligationes notariorum Romae. ibid.*

Notarij creati a Legatis a Latere, vel Nunciis, non gaudent, ut Papae commensales, neque eorum priuilegiis. *Paulus 3. const. 3. Sanctissimus, in seq. cap. §. 6.*

Notarij Gubernatoris Romae per se ipsos, & non per Substitutos, suum Officium exequi debent, & scripturas facere. *Iulius 2. const. 28. Decet.*

Notarij Gubernatoris Romae, ad quid tenentur in suo officio post Constitutionem Sixti V. *constitut. 72. In sublimi.* Non possunt ex se conficere decreta. quando possunt recipere mandata suspicionis fugae, & iuramenta, &c. *Pena. ibid.*

Notarij R. Camerae Apostolicae, quando, & quomodo debent notare resignationes beneficiorum, & referre in libris authenticis, & ordo, qui seruari debet in hoc cum datario, & poenae contrafacientium. *Clemens 7. const. 17. Sanctissimus, & in duobus capp. seqq.*

Notarij creandi per Referendarios vtriusque Signaturae, quas condiciones habere debent, & quod iuramentum facere. *Paulus 3. const. 23. Debita. §. 29.*

Notarij, qui in instrumentis pacis, seu de non offendendo, ex malitia, vel inscitia, apponunt particulas illas, pro se, loco per se, vel e contra, incurrunt poenam mille ducatorum auri. *Pius 4. const. 52. Licet.*

Notariorum obligationes omnes diffuse. *Pius 4. const. 58. Cum ab ipso. Paulus 5. const. 71. tit. De notarijs.*

Notarij Capitolini, quas taxas sequi debent. *ibid.*

Notarij possunt cogi a fabrica S. Petri ad dandum instrumentum legati post obitum testatoris, data debita mercede, etiam si clausum fuerit. *Pius 4. const. 65. Et si.*

Notariorum omnium mercedes, Vicarij, Gubernatoris Romae, &c. *Pius 4. const. 105. Cum nuper.*

Notarij sub pena excommunicationis tenentur reuelare hospitali S. Spiritus Romae legata facta ad eius fauorem, quando, & quomodo. *Vide, Hospitale sancti spiritus.*

Tenentur reuelare legata, & donationes factas hospitali Incurabili Romae, quando, & quomodo, sub quibus poenis. *Vide, Hospitale S. Iacobi.*

Notarij omnes Romae tenentur ferre ad Archinium omnes scripturas authenticas, quas faciunt. *Vide, Archinium.*

Tenentur reuelare testamenta meretricum Romae, an fecerint legata ad fauorem Conuertitarum, nec ne, & quibus, ac poenae. *Clemens 7. const. 14. Cum ex corpore.*

Tenentur reuelare legata facta sanctae Domui Lauretanae, ac poena. si accusantur, de negligentia pars poenae danda est accusatori. *Pius V. const. 56. Ad Romani.*

Notariorum Sedis Apostolicae collegium ampliatur in duodecim. *Sixtus 5. const. 12. Romanus.* Officia eorum ibidem, & omnia ad eos spectantia. septem ex eis sunt participantibus. *ibid.*

Priuilegia eorum, quae non sunt contraria Concilio Tridentino, omnia confirmantur. *Sixtus V. ibid.* Hoc collegium habet facultatem doctorandi in omni facultate, omnes personas (exceptis regularibus) potest legitimare spurios, cum aliqua praeservatione. Notarij isti sunt familiares Papae. habent panem ex Palatio, habent vestes in coronatione, & morte Papae. literae Apostolicae pro eis gratis expediendae. eorum seruitores, familiares, & consanguinei arma possunt deferre (dummodo non sint breuia) per urbem, & totum statum. possunt testari de bonis Ecclesiae, acquisitis. locus vni eorum datur in Signatura gratiae, estque Referendarius. acta consistorii, & alia instrumenta vnus ex eis debet facere. in formatione processus pro canonizatione Sanctorum, vnus ex eis interuenire debet. intimari eis debent capellae, & consistoria. monetae dari solitae in die coronationis Papae eis dandae. si sunt presbyteri, ut possunt mitra in missis solemnibus, & etiam aliis Pontificalibus. si post decennium relinquunt officium, adhuc notarij dicuntur. non sunt subditi ordinariis, sed Papae immediate. Priuilegia ista, & alia ibi septem notarijs participantibus sunt concessa. *Sixtus V. const. 12. Romanus.*

Notarij causarum Palatii Apostolici fiunt a Vicecancellario, & sunt 12. *Sixtus V. const. 106. Cum pro sancta.* Quale officium sit, & quomodo obtinendum. *ibid.*

Notarius contradictoriarum fit a Vicecancellario. *Sixtus V. const. 106. cum pro sancta.* Quale officium sit, & quomodo obtinendum. *ibid.*

Notarij non possunt recipere poenas pecuniarias rerum status Ecclesiastici. sed istae dandae sunt depositario. *Clemens 8. const. 5. inter ceteras §. 7. 8. & 9.*

Notarij tenentur intra mensem denunciare Camerae dispositiones, & alienationes de rebus stabilibus status Ecclesiae factas ad exteros, & poenae. *Clemens 8. const. 78. Romanum. Paulus V. const. 108. Pastorale.* Prohibet ne faciant similia instrumenta contractum ultra triennium, nisi reuelent, & poena.

Notariorum omnium Romæ obligationes à Paulo V. declarantur *const. 71. tit. de notarijs tribunalium Urbis*.

Notariorum præfatorum taxæ & mercedes. *ibid.*

Notarij Reuerendæ Cameræ. *Paulus V. const. 71. tit. De notarijs Reuerendæ Cameræ*.

Notarii ciuiles, Vicarii, Gubernatoris, Burgi, & aliorum tribunalium. *ibid.*

Notarii Auditoris Cameræ. *ibid.* Sub hoc titulo.

Notarii Auditoris Rotæ. *ibid.* Sub hoc titulo.

Notarii curiæ Capitolinæ. *ibid.* Sub hoc titulo. Notarii Senatoris. Iudicis Burgi, &c. *ibid.*

Notarii Magistri Viarum Urbis. Notarii Ripæ, Notarij Ripetæ, &c. *ibid.*

Notarius pro promouendis ad Episcopatus, Ecclesias, & Monasteria Consistorialia, est officium vacabile perpetuum institutum per *Gregorium XV. const. 7. consuevit*. Eius munus est conficere processus pro dictis promotionibus. *ibid.* Emolumenta illius. *ibid.*

Iste notarius conseruat processus formatos, pro iis negotijs in partibus. *ibid. in c. seq.*

Notarii, qui extra Urbem Romæ creantur, (in statu Ecclesiæ) antequam exercent officium notarii, examinandi sunt sub pœna nullitatis, & falsi; & forma examinandi. *Urb. 8. in append. const. 10. Ratio pastoralis*.

Notarii fieri non possunt in statu Ecclesiæ per Prætores, vel Gubernatores Ciuitatum, seu Terrarum. *ibid. §. 2. & 3.*

Quomodo creandi in statu Ecclesiæ Notarij, extra urbem. *§. 3.*

Notarii creati extra Urbem Romæ per Protonotarios, & scriptores Romanæ Curie, vel per Communitates, Archidia, Collegia, vel alias personas quacunque dignitate fulgentes, non possunt in statu Ecclesiæ exercere officium, nisi examinentur præscripto modo, & literas patentes obtineant per Legatum, Gubernatorem, &c. alios præfatos, ut ibi. *Urban. 8. ibid. §. 5.*

Notarii alio modo creati in statu Ecclesiæ, quam præfato, annullantur. & scripturæ factæ per eos reualidantur. *Urbanus 8. const. 11. in append. In suprema.*

Notarii Archiconfraternitatis Charitatis de Vrbe, assignari debent Commissariis, qui per statum Ecclesiæ transmittuntur. *Gregor. XV. const. 37. Exigit.*

Notariorum Papæ beneficia vacantia, à Papa prouidentur. Vide, *Beneficia Papæ reseruata. Extra, de elect. c. Ex debito.*

Notorius. Notum.

Notorius excessus, non eget examinatione. *de elect. c. Bona memoria.*

Notorium est crimen, quando quis pro eo condemnatus est. *De cohabitatione clericorum, & mulierum cap. Vestra duxit.*

Notorium sit crimen, vel per sententiam, vel per confessionem ipsius rei, vel est ita euident, ut non possit calari. *ibid. cap. fin.*

In Notorio potest procedere iudex, nullo accusante. *de accusationib. cap. euidentia.*

In notorio crimine non indicitur purgatio, sed ad sententiam proceditur. *De purgat. canonica, c. Cum dilectis.*

Notorium est crimen, quod vicinis notum est. *ibid.*

Notorii criminosi non possunt in gradu restitui. *dist. 50. cap. Sacerdotes.*

Notum in loco remoto, præsumitur notum in vicino. *de præsumpt. c. Quanto.*

Nouale.

Nouale est terra, nouiter ad culturam redacta. *de verbor. significat. cap. 1. & cap. Quid per nouale.*

Nouale exemptum à solutione decimæ, semper est exemptum. *de privilegiis c. fin. Vide, Decima de quibus soluenda.*

Nouatianus.

Nouatiani hæretici sine pœnitentia, & detestatione erroris præteriti non possunt recipi in Ecclesia. *Concil. Arelat. 2. cap. 9.*

Nouerca.

Nouerca non potest matrimonium contrahere cum filiaastro. *concil. Aurel. 2. c. 20. Vide, Matrimonia prohibita ratione affinitatis.*

Nouitas.

Nouitates circa explanationem fidei, damnantur ab Ecclesia Catholica. *Conc. Later. sub Martino 1. consult. 5. c. 20. & ep. eiusdem in fine Concilij ad omnes Christi-fideles.*

Nouitates condemnatæ à Sede Apostolica, fugiendæ sunt. *Martinus 1. ep. 13.*

Nouitates in Ecclesia circa vestes, & habitus fugiendæ sunt. *Cælestinus 1. ep. 2. c. 1.*

Nouæ quæstiunculæ cauendæ. *Concil. Francfordien. in decr. circa finem.*

Nouitates mouens circa Principem, excommunicandus est. *Conc. Tolet. 5. c. 4.*

Nouitii. Nouitiatus.

Nouitii in Religione, per annum integrum probandi sunt. *Gregorius 1. l. 4. ep. 44. Gregor. 7. l. 6. ep. 17. Conc. Later. 3. in append. tit. Ne Monachus c. 5. Conc. Trident. sess. 25. de reform. regul. c. 15.*

Nouitius potest redire ad sæculum. *de Regularibus, & c. cap. Consulti.*

Non potest redire, si infra annum sit professus. *ibid.*

Nouitius non potest eligi superior. *de elect. in 6. cap. Nullus.*

Nouitius potest eligi Episcopus. *de elect. in 6. c. Nullus.*

Nouitius potest ducere uxorem. *concl. Later. 3. in append. tit. de Monachis c. 1.*

Nouitius, qui habebat curam animarum, potest ad eam redire. *ibid. cap. 2.*

Nouitius, olim, recipi non poterat, nisi in ætate annorum 18. nisi necessitas, vel utilitas Ecclesiæ aliter exigat. *Conc. Oxoniense 1. c. 36. Vide, Monachi. Vide, Regul. Religionem ingrediens.*

Nouitium verberans, vel alio modo manus violentas in eum iniiciens, est excommunicatus. *De sent. excom. in 6. c. Religioso. §. Quamuis.*

Nouitius, vel nouitia pro ingressu Religionis, nihil soluere debet, nisi ex liberalitate id faciat. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 16. Vide, Religionem ingrediens. Dantes & recipientes sunt excommunicati. ibid.*

Nouitii quomodo recipiendi ad habitum regularem. *Sixtus V. const. 71. Cum de omnibus.*

Nouitii fratrum Minorum de obseruantia, quomodo recipiendi. *Pius V. const. 128. Pastoralis.*

Nouitio siue nouitia volente discedere à religione, omnia sua, quæ attulit, ei restituenda sunt sub pœna anathem. & Episcopus potest compellere religiosos, ut restituant. *Concil. Trid. sess. 23. de refor. regul. c. 16.*

Nouitius professionem faciens per vim & metum. Vide, *Regular. Religionem per vim.*

Nouitii omnium regularium teneri non possunt, nisi in domibus designatis à Papa, exceptis aliquibus Religionibus reformatis. *Clem. 8. const. 83. In suprema, & c. seq.*

Nouitiorum qualitates, forma recipiendi, & educandi illos. *ibid.*

Nouitij, quomodo ad professionem admittendi, & tota disciplina regularis pro nouitijs. *ibid. & Urban. 8. const. 36. cum ad regularem.*

Nouitii non possunt ad religionem recipi, nisi in locis in religione designatis pro nouitiatu. *Urban. 8. const. 26. Sacra. in cap. seq. Sanctissimus.*

Superior aliter faciens, actiua & passiuæ voce priuatus est. *ibid. Et sit inhabilis ad omnia officia. ibid.*

Nouitij clerici non possunt professionem emittere, nisi completo anno 16. ætatis. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 15. Urbanus 8. const. 26. in seq. c. Cum ad regularem.*

Conuersi vero post annum 21. *Urbanus 8. ibid.*

Nouitius conuersus, etiam durante anno probationis, non potest transire ad clericatum. *ibid.*

Noui-

Nouitiorum nomina scribenda sunt in libro aliquo particulari, item & professiones eorum, & ab ipsismet ac testibus subscribi debent. Conuersi verò, qui scribere nesciunt, signum crucis faciant. *ibid.*

Alia de nouitijs plura. Vide, *Regulares quo ad ingressum religionis, & nouitiarum.*

Nouitij Reformatorum S. Augustini, quomodo recipiendi. *Clem. 8. const. 63. Decet Romanum.*

Vide, *Regul. Religionem quis ingredi, &c. & alios tit. ibid.*

Nouitia Monialium.

Nouitia Monialium ex Conc. Mediolan. 1. p. 3. tit. de puellis ad religionem admittendis. Sequenti modo sunt recipiendae. Per Episcopum, vel alium eius arbitrio examinanda est puella, & licentiam in scriptis pro aliquo monasterio habeat, consentiente superiore illius monasterij. Inquirendum est de vita & ætate eius, ut sit maior 12. annorum, de libera voluntate, an per vnum annum antequam examine- tur habuerit propositum religionis, &c.

Nouitia acceptanda est à monialibus, ita quod duæ partes ex eis consentiant, alias nulla est receptio eius; & Praefecta eam admittens alio modo, per sex menses priuatur officio, & velo. *Concil. Mediolan. ibid.*

De admissione fiat certus superior, & admissarum nomina in aliquo peculiari libro scribenda, & admissiones ipsæ.

Nomina nouitijs imponenda, non sint nomina gentilium, & alia de his. *ibid.*

Alia omnia quæ seruari debent in admissione nouitiarum, distinctè habentur. *ibid.*

Nouitia, quæ se ingerit in actibus professorum, censetur professæ. *De regularibus, &c. cap. Vidua. Vide, Moniales.*

Nouum opus.

Nouum opus quomodo potest impediri, & quando cessandum est ab eo. *De nunciatione noui operis. cap. Significantibus, & cap. finali.*

Nubere. Nubentes.

Nubere inter se, olim, non poterant consanguinei intra septimam generationem. 35. q. 2. *cap. Nullum. cap. de consanguinit. cap. Progeniem. cap. Et hoc. c. De incestis.*

Vide, *Matrimonia prohibita. &c.* Nunc vero solum vsque ad quartam prohibetur. Vide, *Matrimon. prohibita ratione consanguinitatis.*

Nubentes post votum castitatis non sunt separandi. *Dist. 27. cap. Quidam. & cap. Si vir.* Intellige de voto simplici.

Nubentes cum sanctimonialibus separandi sunt, quia nulliter fecerunt. 27. q. 1. *cap. Quæ Christo.*

Et qui cum illis nubunt, non possunt amplius nubere. *cap. Hi ergo. Et excommunicentur. ibid. cap. Si quis sacro.*

Nubentes sæpè examinandi sunt de fide, & conuersatione. 31. q. 1. *cap. De his.*

Nubentes non secundum præceptum Christi, non sunt coniuges. 32. q. 2. *cap. Sicut non omnis.*

Nubente fratre cum aliqua cognita à fratre suo, iste qui celauit crimen, per septem annos pœnitere debet, & mulier perpetuo sit sine marito. 35. q. 2. *cap. Si homo.*

Nubens cum consanguineis, nulliter facit. 35. q. 2. *cap. de incestis. Et numquam potest nubere. 35. q. 8. c. Incestuosi.*

Nubens adulter cum adultera nulliter facit. 31. q. 1. *cap. Nullus. cap. Illud verò.*

Nubentes secunda vice non benedicuntur. *concil. Neocesar. c. 7. Vide, Matrimonia plura.*

Nubentibus secunda vice aliqua pœnitentia est imponenda. *Concil. Neocesar. c. 3. & 7. Ob incontinentiam.*

Vide infra *Nuptia. Vide, Matrimon. per totum.*

Nullitas.

Nullitates quæ attenduntur in statu Ecclesiæ, pro iudicijs, sunt quia procedunt ex defectu iurisdictionis, citationis, vel mandati. *Clemens 8. const. 18. Litium dispendijs.*

Numerus.

Numerus clericorum in Ecclesijs debet esse iuxta quantitatem reddituum. *De institutionibus cap. Non amplius.* Et numerus debet per Episcopum taxari. *ibid. c. 1. Vide, Clerici. Vide, Clerus.*

Numerus puellarum in monasterijs, eodem modo iuxta quantitatem reddituum per Episcopum est taxandus. *De institutionibus cap. 1.*

Numismata.

Numismata quædam cum imaginibus Imperatorum benemeritorum de Ecclesia portantibus, concessit indulgentias *Sixtus V. const. 73. Laudemus.* Nomina istorum ibi exprimuntur distinctè.

Nuncius Papæ.

Nuncijs Papæ à quibus faciendæ sunt expensæ. *Conc. Later. 4. cap. 33. Ab omnibus Ecclesijs non exemptis.*

Vide, *Legatus Papæ. Vide, Procuratio.*

Nuncius vel Legatus Papæ non potest regularibus Mendicantibus concedere licentiam transeundi ad non Mendicantes, exceptis Carthusianis. *Extra, De regularibus transeuntibus cap. Viam.*

Nuncius seu Legatus Papæ, non potest ab aliquo excommunicari, nec etiam ab Inquisitore siue Legato Papæ; nec contra eum procedi potest, sed ad Papam referatur. *Extra, De heret. c. cum Matthæus.*

Nuncius Papæ in appellationibus ad se factis, quid tenetur facere. Vide, *Appellationes.*

Nuncius Papæ quid potest facere circa Episcopos, eorumque subditos. Vide, *Legatus.*

Nuncij missi ad Principes non possunt pro se, vel pro consanguineis procurare fauores ab eis; neque ijs uti ad obtinendas dignitates, &c. à Papa, sub pœna excommunicationis latae sententiæ. *Pius IV. const. 96. Et si.*

Nuncios Papæ occidens, vulnerans, carcerans, mandans, auxilium ad hoc dans, incidit in excommunicat. Bullæ Cœnæ. *Gregor. XIII. const. 81. Consueuerunt. §. 11.*

Vide, *Excommunic. Bullæ Cœnæ.*

Nuncius non potest dispensare super matrimonio in gradu prohibito, neque in natalibus, vel ætatis defectu, neque notarios creare, neque dispensare circa retentionem beneficiorum impossibilium, neque dare licentiam dispensandi de beneficijs Ecclesiasticis. *Vrbani. 8. const. 6. c. 14.*

Nuncio Neapolis subduntur in suis causis omnes eius commissarii, collectores, & subcollectores. Et prohibitum est ordinarijs, se intrinicare in causis illorum. *Gregorius 13. const. 25. Cupientes pro nostri.* Idem confirmat *Vrbani. 8. in appendice const. 35. Alias.* Addens, quod etiam post expletum eorum officium, Nuncius causas ipsorum iudicat. Imò etiam de delictis, quæ tales commissarii, &c. committunt post expletum officium (nè iudices ordinarii fiant contra eos crudeliores) Nuncius tamen hoc imponat dictis commissarijs subcollectoribus, &c. quod si prætextu talis priuilegii delinquant, ab ordinarijs permittet eos puniri. *Vrbani. 8. ibid. §. 4. Vide, Legatus.*

Nuptia.

Vide, *Matrimonia.*

Nuptiæ à nubendo dicuntur, quia feminae in nuptiis caput obnubunt. 30. q. 5. *c. Nec illud.*

Nuptiæ non consistunt in mixione maris, & feminae. 32. q. 1. *cap. Non enim. Vide, Matrimon.*

Nuptias damnans non ob pietatem, sed ob superstitionem, ab Ecclesia eiiciatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum c. 51. Concil. Gangren. c. 1. dist. 30. per totam. Dist. 31. c. Si quis, & cap. Quicumque.*

Nuptiæ cum filiastris, consanguineis omnibus, nouerca, &c. affinibus sunt prohibita. 32. *quest. 7. cap. Si quis viduam. cap. Si quis cum nouerca. 35. quest. 10. cap. Si cuius. cap. Si qua mulier il 2.*

Vide,

Vide, *Matrimonia prohibita ratione consanguinitatis*. Vide, *Matrimonia prohibita ratione affinitatis*.
 Nuptiæ debent fieri publicè in facie Ecclesiæ, alias sunt irritæ. Vide, *Matrimonia clandestina*.
 Nuptiæ fieri possunt etiam, si dos non detur. 30. q. 5. c. *Si quis*.
 Nuptiarum finis est proles. 32. q. 2. c. *Pudor*.
 Nuptiæ aliquando improbantur, & quare. 32. q. 1. cap. *Nuptia terram*.
 Nuptiæ à sacerdote benedicendæ sunt. *Post Conc. Arelat. 3. c. ult. Conc. Lateran. 3. in append. tit. De secundis coniugijs c. 1. De secundis nuptijs c. 1. & cap. Vir autem*.
 Nuptiæ secundæ permittuntur. 31. q. 1. c. *Hac ratione, & c. Quomodo*.
 Sunt licitæ. 31. q. 1. c. *Aperiant. c. Deus, & cap. Quod si dormierit. Innocentius 4. const. 14. Sub Catholica*.
 Pro nuptiarum benedictione, nihil potest exigi. *Concil. Lateran. 3. c. 7. De simonia c. Suam*.
 Nuptiæ non possunt celebrari ab Aduentu, usque ad Epiphaniam, & à Septuagesima, usque ad Pascha, (& olim neque per tres hebdomadas ante festum Sancti Ioannis Baptistæ.) *Concil. Illerdense c. 1. Conc. Laodic. in Quadragesima tantum fieri prohibet, c. 52. idem habetur in 33. q. 4. capp. Non oportet, 1. & 2. cap. Non licet il 2. & c. Nec uxorem*.
 Vide, *Matrimonia in quo tempore fieri possunt*.
 In nuptijs non debent Christiani saltare, ballare, & alia similia facere. *Conc. Laodice. c. 53. Conc. Turonen. 4. c. 13. hoc prohibet in secundis nuptijs*.
 Nuptias occultè benedicens sacerdos, per tres annos suspenditur ab officio. *Conc. Lateran. 3. in append. par. 49. c. 10.*
 Vide, *Matrimonia clandestina*.
 Nuptijs Iudæorum, aut Saracenorum non possunt interesse Christiani. *Conc. Sabinense c. 22.*
 Nuptiæ possunt prohiberi pro aliquo tempore anni. contrarium dicens est anathema. *Conc. Trid. sess. 24. can. 11.*
 Nuptiarum ceremoniæ, & benedictiones non sunt damnandæ. contrarium dicens est anathema. *ibid.*
 Nuptiarum immoderata voluptas. Vide, *Voluptas*.
 Nuptiæ sine pompa, & donis in statu Ecclesiæ faciendæ. & quæ permittuntur. *Sixtus 5. const. 52. Cum in unaquaque.*
 Vide, *Matr. per totum*.

Nurus.

Nurus dicit eundem gradum consanguinitatis, quem filia. 35. q. 2. c. *Si vir*. & sic, vt filia computatur. *ibid.*

Nutrix.

Nutrices Christianæ non possunt lactare filios Iudæorum in suis domibus, sub pœna excommunicationis. *de Iudais, c. Ad hac. & c. Et si Iudæos*. Vide, *Iudæi, diffuse*.

O

Obedientia. Obedire.

Obedientia maioribus præstanda est. *Gregorius 1. lib. 4. epist. 10. Dist. 93. c. A Subdiacono, cap. Diaconi, & c. Sacerdotes. 2. q. 6. cap. Qui scit*.
 Obedientia, quando faciendæ est in acceptanda dignitate. 8. q. 1. cap. *Sciendum*.
 Per obedientiam potest aliquando bonum deferri, sed nunquam licet facere malum. 11. q. 3. c. *Quid ergo*.
 Obediendum est Episcopis à clericis, & laicis. non obediens sunt infames. 11. q. 3. cap. *Si autem, & cap. Si quis vero*. Vide, *Episcopis obediendum est, & c.*
 Non obediens Episcopo, à dæmone aliquando corripitur. 11. q. 3. cap. *Absit*.
 Clerici non obediens Episcopis, spoliandi sunt beneficijs. 21. q. 4. cap. *Præcipimus*.
 Obedire nolens iudici, excommunicari potest. 2. q. 6. c. *Quisquis*.
 Obediendum non est præcipienti contra Dei legem. 11. q. 3. c. *Julianus, cap. Qui resistit. cap. Imperatores, cap. Si is qui præest. c. Non semper. cap. Si Dominus*.
 Obediendum non est superiori præcipienti contra priuilegium

subditi. *de excessibus Prælatorum cap. Sanè*. Vide, *Superior*. Vide, *Prælati*.
 Obedire nolentes canonibus, inobedientiæ notam incurrunt. *De maiorit. & obed. c. Illud*.
 In obedientia non currit præscriptio subditi contra Prælatus. *de præscript. c. Cum non liceat*. Vide, *Prælati*.
 Obedientia, quæ debetur Ecclesiæ, non est humana inuentio, sed ex sacra Scriptura habetur. *Concil. Constantiense contra art. 15. Ioannis Huss*.
 Obedientia Papæ præstanda est. Impedientes eam sunt excommunicati. *Julius 2. const. 22. Suscepti*. Vide, *Papa*.
 Obedientia Regularium. Vide, *Regulares*.

Obduratio.

Obduratio malorum, unde oritur. 23. q. 4. cap. *Nabucdonosor. & cap. Vasis iræ*.

Oblata. Oblationes.

Oblata Deo, pertinent ad ius sacerdotum. 12. q. 2. cap. *Nulli liceat*. *Post ep. 3. Bonifacij 1. c. 3.*
 Oblationes dicuntur omnia, quæ de proprijs offeruntur Ecclesiæ. *de verbor. significat. c. Causa, & c. Cum inter*.
 Non possunt à laicis possideri. *ibid.* Vide, *Eleemosyna*.
 Oblatio maior dari non potest, quam corporis, & sanguinis Christi. *De consecratione dist. 2. c. Nihil*.
 Oblationes in domibus fieri non possunt. *Conc. Laodic. c. 58.*
 Oblationes in altari fieri non possunt de alijs, quam de pane, & vino aqua mixto. *Conc. Afric. c. 4.*
 Oblationes aliæ fieri possunt à Christianis in altari, sed non per modum Sacrificij. *Concil. Afric. cap. 4. Vt nouæ spicæ, oleum, incensum, &c. ibid.*
 Oblationes in Quadragesima fiebant in Sabbatho, & Dominica tantum. *Conc. Laodic. c. 49.*
 Oblationes in missa faciendæ sunt à Christianis. *de consecrat. dist. 1. cap. Omnis christianus. Conc. Rom. 5. sub Gregor. 7. c. ult. Conc. Colon. 3. tit. Censura c. 20.*
 Oblationes fidelium dissidentium non recipiantur. *Conc. Carthag. 4. c. 93.*
 Oblationes accipi non possunt pro moriente in peccato. *concil. Later. 3. c. 25. Accipiens tenetur reddere; & suspensus sit ab officio arbitrio Episcopi. ibid.*
 Oblationes factæ ex raptis, Deo non placent. 14. q. 5. c. *Immolans, cap. Scriptum est. & c. Qui habetis*.
 Oblationes cauponum, scortorum, prædatorum, &c. non sunt accipiendæ. *Lib. 4. const. Apost. c. 5.*
 Item oblationes falsariorum, iniustorum aduocatorum, Iudicis iniqui, homicidarum, incendiariorum, fœnecorum, & aliorum similium sceleratorum, non sunt accipiendæ. *ibid. cap. 4.*
 Oblationes impiorum Deum non placant, sed eum irritant. *Lib. 4. const. Apostol. c. 6.*
 Oblata in pauperum vsum sunt distribuenda. *Conc. Aquisgr. sub Ludonico Pio c. 66.*
 Vide, *Eleemosyna*. Vide, *Missæ*. Vide, *Sacrificium*.

Oblati Regularium.

Oblati exemptorum si manent in suis proprietatibus, possunt ab Ordinario iudicari. *de priuileg. c. Cum plantare. §. fin.*
 Oblati isti viuentes in suis domibus, tenentur soluere decimas. *ibid. cap. Quidam*.
 Oblati regularium, siue qui manent in sæculo mutato habitu, siue qui omnia sua inter viuos eis donarunt, aliquo sibi relicto, tempore interdicti, possunt à regularibus in suis Ecclesijs non interdictis sepeliri; dummodo nominatim non sint excommunicati, vel interdicti. *de priuileg. cap. Vt Priuilegia. Vide, Interdicti tempore*.
 Oblati fratrum qui sunt, & quibus gaudent. Vide, *Interdicti tempore*.
 Vide, *Regularium oblati*. Vide, *Regul. circa sepulturas*.
 Vide, *Regul. in specie cuiuslibet religionis*. Vide, *Confratres*. Vide, *Tertiarij*.

Obligatio ad impossibile non datur. *de regulis iuris in 6. reg. 6.*
 Obligationes Camerales à nullo iudice possunt in statu Ecclesiæ cognosci, ac iudicari, nisi ab Auditore Camerae. *Paulus V. const. 28. Eximia.*

Obligationes factæ à Vassallis Sedis Apostolicæ, &c. pro dominis, non tenent, & fieri prohibentur. *Pius IV. constit. 18. Quia.*

Obligatus ad reddenda ratiocinia non potest ordinari; secus postea. *de obligatis ad reddenda, &c. c. vn. Magnus.*

Obligatus ad reddenda ratiocinia non potest recipi ad habitum regularium. *Sixtus 5. const. 71. Cum de omnibus.*

Obligatus soluere certam quantitatem pecuniæ, intra certum diem sub pœna; si in termino soluit partem, non incurrit pœnam. *de penis c. Suam.*

Obligatus ad alendum fratres alicuius monasterij, si postea creuerint fratres, adhuc tenetur eos alere. *de censibus c. Quanto.*

Obligans Ecclesiam pro debitis alienis, suspenditur ab officio, & beneficio; & nulla est obligatio. *de solutionibus cap. Si quorundam.*

Obligans Ecclesiam ad aliquem censum, irritè facit. *de censibus, cap. Prohibemus, cap. Ecclesiis, cap. Cum clerici.* Talis autem obligans, ea priuatur sine appellatione. *ibid. cap. Cum clerici.*

Obmutescens.

Obmutescens, si petierat baptismum, vel pœnitentiam, & testes fideles id testificantur, potest baptizari, & absolui. *26. quest. 6. cap. Qui recedunt. cap. His qui, & cap. Agnouimus.* Vide, *Baptismus.* Vide, *Pœnitentia.* Vide, *Absolutio in articulo mortis.*

Obscurum.

In obscuris, id est sequendum, quod Euangelio, & Patrum decretis non est contrarium. *dist. 14. c. Sicut quadam.*

In obscuris tenendum, quod verisimilius est. *De regulis iuris in 6. reg. 45.*

In obscuris circa doctrinam Ecclesiæ, videndum prius est, an in Sacra Scriptura reperiri potest, deinde in Concilijs, & Pontificum decretis, postea in SS. Patribus, Ambrosio, Augustino, Gregorio, & Hieronymo Ecclesiæ Doctoribus. *De Reliquijs, & venerat. c. vnico.* Vide, *Doctrina.*

Observatio . Observare .

Observationes vanæ Planetarum, &c. huiusmodi à Christianis sunt fugiendæ. *26. q. 5. cap. Non liceat.* Omnia Magorum genera ibi numerantur.

Observationes cum verbis Sacræ Scripturæ, symboli. &c. fugiendæ. *conc. Lucense c. 74. 26. q. 5. c. Non liceat.*

Observationes rituum Indæorum, Paganorum, &c. fugiendæ à Christianis. *Lib. 6. const. Apost. c. 26. lib. 7. c. 7.*

Observari non debent dies, anni, vel menses cum Paganis. *26. q. 7. cap. Non obseruetis, & c. Quis estimaret.*

Observantes sydera, motum cælorum, astrorum ad diuinandum, vel prædicendum futura contingentia, à voluntate humana pendentia; siue has scientias, & artes exercent, siue doceant, discant, vel quomodocumque se intromittant, ab Inquisitoribus iudicandi sunt. eorum libri damnantur, & eos retinentes ab iisdem Inquisitoribus iudicandi. *Sixtus V. const. 17. Celi, & terræ.* Vide, *Diuinitio.*

Observantes fratres .

Observantes fratres de Ordine Minorum S. Francisci, insurgunt primò ex Concilio *Constantiensis* sess. 19. ibique modus, & forma eos regendi per superiores ordinis assignantur.

Alia de his. Vide, *Fratres S. Francisci Observantes.*

Obsidionis tempore, murorum custodia ab omnibus æqualiter, etiam clericis, est facienda. *de immunitate Ecclesiæ. c. Peruenit.*

Obsidione durante, clerici qui effuderunt sanguinem, post duos annos pœnitentiæ restitui possunt. *dist. 50. c. de his.*

Occasio .

Occasionem mortis præbens, peccat, vt occidens. *23. q. 5. cap. Cum homo.*

Occidere, quando licitum.

Occidere ex officio non est illicitum. *23. q. 4. cap. Quæsitum est, & cap. Illud etiam. q. 5. cap. de occidendis, cap. Miles. c. Si homicidium. & cap. Homicidas.* Vide, *Iudex.*

Occidendi potestas, licita, data est superioribus, & quomodo. *23. q. 4. cap. Quæsitum est.*

Occidere in bello facto ex Dei iussu, non est malum. *23. q. 5. cap. Si non licet.*

Occidere licitum est, cum moderamine inculpatæ tutelæ, id est, quando aggressus nequit aliter euadere vitam. Secus si potest euadere. *De homicidio volunt. cap. Significasti il 2. & cap. Suscepimus.* Vide, *Occidens ad defensionem.* Vide, *Defendere.* Vide, *Bellum.* Vide, *Homicida.* Vide, *Miles.*

Occidere, quando est malum.

Occidere nemo potest se ipsum. *conc. Tolet. 16. c. 4. 23. q. 5. cap. Tu dixisti. & cap. Non est.* Vide, *Desperatus.* Et talis non potest sepeliri more Ecclesiastico. *23. quest. 5. cap. Placuit.*

Occidere nemo potest aliquem priuata potestate. *23. q. 5. cap. Si non licet.*

Neque se ipsum occidere potest. *ibid.* Vbi multa de illatione mali facta contra se. Vide, *Malum.* Vide, *Mors.*

Occidere infideles, etiam in bello, non est licitum sacerdotibus. *Zacharias ep. 3.* Vide, *Clerici in causa sanguinis.*

Occidere aliquem, qui scitur esse occidendus à iudice, est malum, & illicitum. *23. q. 5. cap. Cum minister.*

Occidere se, vel alium ob vitam æternam, vel alio prætextu, nemo potest. & multa de hoc argumento. *23. q. 5. cap. Si non licet.*

Occidere fures fugientes, qui non possunt capi, est illicitum, & qua pœna isti plectuntur. *13. q. 2. cap. Si fur.*

Occidere non licet rapientem bona, si vita potest euadi. *De homicidio volunt. c. Suscepimus.*

Occidi non potest fur diurnus, sed nocturnus potest (si aliter nequit vitari mors) *de homicidio volunt. c. Si perfodiens.*

Occidi non potest tyrannus à subditis. est illicitum. doctrina contraria est hæretica. *conc. Constant. sess. 15. circa finem.*

Occidi non possunt infideles, & pagani, nisi in casu, quo relinquunt pacem oblatam. *conc. Vormatiens. 1. c. 27.*

Occidere non licet aliquem pro conseruatione rerum temporalium. *conc. Later. 3. in append. par. 50. c. 27.*

Vide, *Homicida.* Vide, *Mater.* Vide, *Vxor occidens.*

Occidens, Occisor, &c.

Occidens se ipsum non potest sepeliri more Ecclesiastico. *23. q. 5. c. Placuit. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 98.* Non est capax suffragiorum missæ (quocumque modo se occidat) *conc. Bracharen. 1. cap. 34.* Pro isto non accipiuntur oblata. *conc. Antisiodoren. c. 17.*

Occidere, nullus potest se ipsum. *23. q. 5. c. Si non licet.*

Occidens patrem, vel matrem, fratrem, vel sororem, priuatur Eucharistia per totam vitam. Item abstinere debet à comestione carnis perpetuo, & 2. 4. ac 6. feria perpetuo tenetur ieiunare. *Gregor. 3. ep. 1. Vide, Patricida. Nicol. 1. in decr. de penit. c. 4.* Grauiorem imponit. *33. q. 2. c. Latorum.* Vide infra, *Occisorum pœna.* vbi alia sunt pœnitentiæ.

Occidens proprios filios, qua pœnitentia plecti debet. Vide, *Pater. de Pœnitentia dist. 1. c. Si quis necandi*. Occidens filios natos ex adulterio. Vide, *Adulterinus*. Vide, *Mater*. Vide, *Vxor occidens*.

Occidens seruum propria auctoritate, per biennium excommunicetur. *Conc. Toletan. 17. c. 15*. Alijs etiam grauioribus macerandus est. *Conc. Agathen. c. 62*.

Occidens vxorem qua pœnitentia plecti debet, siue ex adulterio id faciat, siue ex alio. *Nicolaus 1. in decr. de penit. c. 3*. Et non potest amplius nubere. *ibid*.

Occidens presbyterum, excommunicatus est. *Nicolaus 1. in decr. tit. de presbyteris c. 6*.

Occidens presbyterum alicuius Ecclesiæ, vel mandans occidi, si est patronus, perdit ius patronatus; si aduocans, aduocatoriam; si feudatarius, feudum; si beneficiatus, beneficium, & ista dari non possunt consanguineis eius, vsque ad quartam generationem, nisi Papa dispenset. *De penis. c. In quibusdam. Conc. Later. 4. c. 45*. Vide, *Presbyt. percussores*.

Occidens presbyterum, per 12. annos pœniteat, careat perpetuo spe coniugij, & cingulo militiæ. *de penitent. & remiss. cap. Qui presbyterum*. Vide, *Clericorum percussores*. Vide, *Percussor*.

Occidens clericum, qui se immiscuit in delictis enormibus, si sit repertus sine habitu clericali, non est excommunicatus. *de sent. excommunic. c. Cum non ab homine*. Si id nescit.

Occidens in bello, non est reus homicidij. 23. q. 5. cap. *Miles*. Vide, *Bellum*. Vide, *Miles*. Vide, *Occidere*.

Occidentes Episcopum in aliqua ciuitate, perpetuo careant Episcopo. 23. q. 2. c. *ult.*

Occidentes Prælatum, spoliandi sunt officijs, & beneficijs, quæ nec ipsis, nec eorum hæredibus reddantur, vsque ad quartam generationem. *de penis c. Ad aures. c. In quibusdam*.

Occidentes in duello. Vide, *Duellum*.

Occidens ex officio, non est reus homicidij. 23. q. 5. cap. *De occidendis. cap. Miles. cap. Si homicidium. cap. Homicidas*. Vide, *Iudex*.

Occidens Deo iubente, laudatur. 23. q. 5. cap. *Si non licet. cap. Lex æterna*. Vide, *Iudex*.

Occidens si est impuber, non fit irregularis. Vide, *Impuber*.

Occidens infantem, capitali pœna punitur. *de penitentia dist. 1. cap. 10. Si quis necandi*. Vide, *Mater*.

Vide, *Vxor ducens*. Vide, *Adulterium*. Vide, *Homicida*.

Occidens ex casu, vel inuoluntariè, aut in furore.

Occidens ex casu, est innocens quantum ad gratiam, sed quantum ad legem est reus. *dist. 50. c. Hi qui arborem. 15. q. 1. c. Si quis non iratus. Nicolaus 1. in decr. tit. de clericis c. 3. Conc. Vormatien. 1. c. 29*.

Occidens casu adhuc pœnitentiam facere debet. *Concil. Mogunt. sub Leone 4. c. 23*.

Occidens casualiter dici non potest homicida. *dist. 50. c. Sape contingit. Conc. Vormatien. 1. c. 29*.

Occidens casu aliter, vel ex defensione, adhuc eget dispensatione Papæ. Vide, *Ordines sacri quibus prohibentur*.

Occidens in infania, seu furore, dum ad sensum reuertitur, agat pœnitentiam. 15. q. 1. cap. *Si quis*. Sed leuis sit pœnitentia. *Conc. Vormat. 1. c. 28. Clement. de homicid. volunt. cap. unico*. Vide, *Homicida*.

Occidens ad sui defensionem.

Occidere quis potest, si taliter nequit euitare mortem ab aggressore, & hic non fit irregularis. *Clement. de homicid. volunt. cap. vn.*

Aggressus potest occidere, si aliter non potest se defendere ab aggressore, & hoc est, *Vi repellere vim, cum moderamine inculpatæ tutelæ*. *de homicid. volunt. c. Significasti il 2.*

Aggressus non potest occidere aggressorem ad vindictam; si aliter potest se defendere. *de homicid. volunt. c. Significasti il 2.*

Occidens ad defensionem adhuc eget dispensatione Papæ, vt in sacris ordinetur. Vide, *Ordines sacri quibus prohibentur*.

Non potest quis occidere furem, si potest vitam euadere. *de homicid. volunt. cap. Suscepimus*. Vide, *defendere*.

Vide, *Homicida*. Vide, *Occidere quando est malum*.

Occidentium pœnæ corporales, & spirituales canonice.

Occisor pœna mortis est puniendus. *de penitentia dist. 1. cap. 10. Si quis necandi. de homicid. voluntario cap. 1. 23. q. 5. cap. Homicidas*.

Occidens aliquem in conuersatione, si laicus est, excommunicetur; si clericus, deponatur. *conc. quod dicitur Apostol. c. 65*.

Occidentes, vel offendentes superiores in statu Ecclesiæ, quomodo puniendi. *Extrau. Ioann. XXII. de penis cap. v. dierum*.

Occidens voluntariè fit irregularis. *Conc. Nanneten. 1. cap. 17. Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 7*. Vide, *Irregularitas, diffuse*. Etiam si delictum non sit probatum ordine iudiciario. *Conc. Trid. ibid.*

Occidens casualiter, fit irregularis. *de homicidio volunt. c. Presbyterum. Conc. Trid. ibid.* (Sed ex *Clement. de homicidio volunt. c. vn.* Olim non erat irregularis.)

Occidens ad se defendendum. Ex *Clement. unica de homicid. volunt.* Non fiebat irregularis. Sed ex *Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 7*. fit irregularis.

Occidens casualiter, siue ad sui defensionem, siue aliter, indiget dispensatione Papæ, qui eam committit Episcopo, vel ex causa Metropolitana, vel viciniori, qui causa cognita dispenset. *conc. Trid. sess. 14. vbi supra*.

Occidens in amentia, furia, vel somno, non fit irregularis. *Clement. de homicid. volunt. c. vn.*

Occidens, si est impuber, non fit irregularis. *Clement. ibid. Ioannes 8. ep. 146*. Vide, *Impuber*.

Occidens voluntariè non potest habere beneficia, neque curata, neque non curata. *Conc. Trid. sess. 14. de refor. cap. 7*. Etiam si delictum non sit probatum ordine iudiciario. *ibid.*

Occidentis patrem, vel matrem, vel fratrem, hæc erat pœnitentia. Per vnum annum, oret ante fores Ecclesiæ: per alium annum intret Ecclesiam, & stet cum audientibus. post hos annos, si fructum faciat pœnitentiæ, potest communicare. Per totam vitam carnem non manducet, ieiunet quotidie exceptis festis, & Dominicis. per tres dies in hebdomada abstineat à vino, ceruisia, & medone arma non ferat, nisi contra Paganos. pedester semper ambulet. & si ante duos annos primos moriatur, habeat Viaticum. *conc. Vormatien. 1. c. 30*. Alia mitior pœnitentia. Vide, *Occidens*. Vide, *Occisor, &c.*

Occidentis Sacerdotem hæc est pœnitentia. Per totam vitam non manducet carnem, nec bibat vinum. pedester semper ambulet. tota vita ieiunet, exceptis Dominicis. arma non sumat. Ecclesiam per quinque annos non intret, &c. *Concil. Vormat. 1. c. 26. Conc. Mogunt. 3. cap. 16. concil. Triburien. 1. cap. 5*.

Occidentis alios voluntariè hæc est pœnitentia. Per dies 40. Ecclesiam non intret. veste vtatur lanea. abstineat ab esculis, & potu consuetis, à toro, gladio, & equitatu. in feria 3. 5. & Sabbato legumina comedat. ceruisiam mediocrem bibat. & alia. *de homicid. volunt. c. Interfecisti*.

Alia grauior taxatur in *Conc. Triburien. 1. c. 55. 56. 57. & 58*. Et si sit infirmus, reservatur vsque ad sanitatis tempus. *ib. & Conc. Nanneten. 1. c. 18*.

Occidere mandantes per assassinos, sunt excommunicati. *de homicidio in 6. c. 1*. Vide, *Assassinium*.

Occidens seruum, absque iudicis sententia, licet iste morte esset dignus, per biennium facit pœnitentiam. *Concil. Vormat. 1. c. 38*. vel excommunicetur. *ibid.*

Occidens seruum ex zelo, per septem annos pœniteat: si ex casu, per quinque. *Conc. Vormatien. 1. c. 39*.

Occidens aliquem ad se defendendum, si aliter non potest euadere, facere debet pœnitentiam ad cautelam. *de homicid. volunt. cap. Interfecisti*.

Occidentes voluntariè, pœnitentiam vsque in finem facere debent. *Zachar. ep. 7. c. 23*.

Occidentium clericos pœnæ. Vide, *Clerici percussor*. Vide, *Percussor*.

Occidere paratus, aliquando ordinari non debet. *dist. 51. cap. Si quis*.

Occidentes inuoluntariè, adhuc pœnitentiam debent facere. *Zacharias ep. 7. c. 23. Conc. Mogunt. sub Leone 4. c. 23.*
 Occidens alium post pœnitentiam primi homicidij, adhuc cum pietate suscipiatur. *Ioannes 8. ep. 62.*
 Occidens fratrem, ante peractam pœnitentiam non potest uxorem ducere. *Gregorius 7. lib. 2. ep. 48. Vide, Homicida.*

Occisores, quinam debent dici.

Occisor etiam dicitur, qui medicamentum dat, vel accipit, ne proles nascatur, vel ut moriatur. *De homicidio voluntario cap. Si aliquis.*
 Occisor dicitur, qui armata manu, vel aliter assumitur ad capturam alicuius, si ex ea postea sequatur mors. *ibid. cap. Sicut dignum. §. Illi autem.*
 Occisor etiam dicitur, qui occisorem impellit ad occidendum. *ibid. §. Qui verò.*
 Item occisor dicitur, qui occisorem sociat non ad ferendum, sed ad opem ei ferendam. *ibid. §. Illi etiam. Concil. Later. 3. tit. de pœnitentia c. 1.*
 Occisor etiam dicitur, qui sarcinas occisorum custodit. *ibid. §. Hi quoque.*
 Occisor est, qui consulit mortem, vel mandat. *De pœnitentia dist. 1. c. 23. Perniciosè.*
 Occidere etiam dicitur, qui potens impedire occisorem, non impedit. *Conc. Later. 3. tit. De pœnitentia c. 1.*
 Occisor dicitur solum intentionaliter, qui odit ad mortem. *de pœnitentia dist. 1. c. 24. Homicidiorum.*
 Occidens hæreticos, & excommunicatos ex zelo Sanctæ Matris Ecclesiæ, non tractatur, ut homicida. *23. q. 5. c. Excommunicatorum.* Sed est talis quo ad irregularitatem, &c.
 Occisorem associans clericus, occisor dicitur, & deponitur, ac in monasterio clauditur. *De homicidio volunt. c. Sicut dignum §. fin. Vide, Clericus percussor.*
 Vide, *Clericus in causa sanguinis.*

Occisus.

Occisus in torneamentis, caret Ecclesiastica sepultura. *De torneamentis cap. 1. Vide, Torneamentum.*
 Occisus in duello. Vide, *Duellum.*

Oculus.

Oculum habens maculatum non potest fieri Episcopus, sed à Papa dispensatur, ut fiat. *Conc. Lateran. 3. in appendicit. De electionibus c. 3.* Si sit sine deformitate potest promoueri. *de corpore vitiat. cap. Cum de tua.*
 Vide, *Episcopus.* Vide, *Irregularis.* Vide, *Sacerdos.*

Occultum.

Occulta delicta non possunt puniri. *Innocentius 1. epist. 3. c. 4. Zosimus ep. 2.*
 Occulta delicta ab Ecclesia non iudicantur. *De simonia cap. Sicut tuis.*
 Occultè nocens non potest excusari, quod fecit ex ioco. *De presumptionibus cap. 1.*

Occupans.

Occupans locum, in quo quis iura possidet, si per occupationem non potest sua iura possidere, conueniri potest. *de restitut. spoliat. c. Pisanis.*
 Occupans bona occisi, non est reus homicidij. *de homicid. c. cap. Sicut.*
 Occupans bona alterius non satisfacit, si dat ea pauperibus, sed debet dare domino. *ibid.*
 Occupans bona Ecclesiæ vacantis, suspenditur ab officio, & beneficio. *de elect. in 6. c. Quia sape.* Vide, *Ecclesia.*
 Occupantes terras Sanctæ Romanæ Ecclesiæ. Vide, *Inuasores.* Vide, *Ecclesia.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cene.*

Odium.

Odia publica inter se ferentes fideles, ab Ecclesia sunt remouendi, donec reconcilientur. *Conc. Arelat. 2. c. 31.*
 Odio habenda sunt peccata, non homines peccatores. *dist. 36. cap. Odio.*
 Odia sunt restringenda, & fauores ampliandi. *de regulis iuris in 6. reg. 15.*
 Odio alterius non debet quis prægrauari. *ibid. reg. 22.*

Offendere.

Offendentes, vel offendere facientes eos, qui proferunt sententiam excommunicationis, vel suos consanguineos, vel bona eorum, quomodo tractandi, ac puniendi. *De sententia excommunicationis in 6. c. Quicumque.* Vide, *Excommunicatio.*
 Offendens, interficiens, vel capiens, aut carcerans nuncium ferentem sententiam excommunicationis, incurrit excommunicationem. *Conc. Turonen. 4. c. 15.*
 Offendentes eos, qui in Curia Romana litigant, siue per se, siue per alios offendant, sunt excommunicati, & alijs subiacent pœnis. *Alexander 6. constit. 11. In eminenti.* Vide, *Roma.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cene.*

Offerre. Offerens.

Offerri possunt in missa panis, & vinum, aqua mixtum. *De consecrat. dist. 2. c. In Sacramentorum.* Vide, *Missæ.* Vide, *Oblatio.*
 Præter ista, nihil aliud in missa offerendum est. *ibid. & cap. Non oportet. cap. Cum omne.*
 Offerentium nomina in missa sunt recitanda, & pro eis est orandum. *de consecr. dist. 1. cap. De nominibus.* *Innocent. 1. ep. 1. c. 2.* Sed non recitentur ante missam. *ibid.*
 Offerendum est aliquid à Christianis in missa. *de consecrat. dist. 1. cap. Omnis christianus.* *Conc. Rom. 5. sub Gregorio 7. c. ult.* Vide, *Oblata. Oblationes.*

Officia, seu munera.

Officia omnium Ecclesiasticorum, quænam sint in Ecclesia. *Dist. 25. cap. Perlectis.* ubi omnia distinctè.
 Officia duo perpetuò ab eodem teneri non possunt sine dispensatione Papæ. *de consuetud. in 6. c. 1.*
 Officia duo non danda vni in Ecclesia. *dist. 89. c. Singula.*
 Officium Ecclesiasticum per pecuniam obtinens, est excommunicatus, ita & dans. *Conc. quod dicitur Apost. c. 30.*
 Officia Ecclesiastica ambientes. Vide, *Ambiens.* Vide, *Sedes Apostolica.*
 Officia procurantes apud S. Sedem per promissa, vel dona, & mediatores, incurrunt excommunicationem Papalem. Vide, *Sedes Apostolica,* circa omnes casus.
 Officium, quod sine peccato non potest exerceri, relinquendum est. *de penit. dist. 5. c. 6. & 7.*
 Officium ambitiosè petens, est repellendus. *Gregorius 1. lib. 7. de regest. ep. 112. & 116. 1. q. 6. c. ult.*
 Officium Ecclesiasticum dari non potest per munera. *ib. Vide, Simonia.*
 Officium Episcopale non administrans, ut debet, non est Episcopus, sed canis impudicus. *2. q. 7. cap. Qui nec.*
 Officia Ecclesiastica non possunt dari ad firmam, id est locari. Sed redditus eorum de licentia superioris possunt dari. *concil. Oxonien. 1. c. 15. Vide, Circulationes.*

Officialis.

Officialis manum iniiciens in clericum, est excommunicatus. *De sent. excomm. cap. Si verò.*
 Officialis, seu Lictor verberans clericum, etiam iussu iudicis, est excommunicatus. *ibid. c. Vniuersitatis.*
 Officiales Vniuersitatis, qui leges, aut statuta faciunt contra Ecclesiasticam libertatem, sunt excommunicati. *ibid. cap. Gravem.*

Officialis alicuius excommunicati, non est excommunicatus.
De officio Vicary in 6. c.1.
Officialis Episcopi, potest habere delegatum. *Clement. de re-scriptis cap. Etsi.*
Officiales Ciuitatum facientes instrumenta de vsuris, sunt excommunicati. *Clement. de vsuris cap. vii.*
Officiales S. Officij iurare tenentur de fidelitate, &c. *Clement. de heret. c.1. §. Porro. Innocentius IV. constitut. 10. Ad extirpanda §.8.*
Officialium Papæ morientium beneficia, prouidentur à Papa.
Extra, de elect. cap. Ex debito.
Vide, Beneficia Papæ reseruata.
Officialis excommunicatus, post Officium, etiam remanet excommunicatus. *Conc. Later. 4. c.46.*
Officiali excommunicato succedens (si ob exactionem indebitam à clericis fuit excommunicatus,) nisi intra mensem satisfaciatur reuocando, &c. incurrit in eandem excommunicationem. *Conc. Later. 4. c.46.*
Officiales status Ecclesiæ non possunt aliquem grauare ad portandum ligna, frumentum, vel alia, ex nullo capite, nisi soluto debito pretio. *Gregor. XI. const. 5. Relevationi.*
Officiales Laici relegantes, proscribentes, vel bannientes clericos, excommunicati sunt, & Papæ reseruatur absolutio.
Urban. 6. const. 3. Quia sicut.
Vide, Excommunic. Bulla Cane.
Officialium mercedes in causis, pro Vrbe, & statu Ecclesiæ, quænam sint. *Pius IV. const. 58. cum ab ipso.*
Officiales Cancellariæ Romæ, Dataria, &c. non possunt ultra taxam emolumentum, aliquid ultra accipere, prætextu celerioris expeditionis: neque ex hoc motiuo differre expeditionem, sub pena excommunicationis, & priuationis emolumentorum per semestre pro prima vice; per annum, pro secunda vice; & pro tertia priuationis officii. *Urbanus VIII. constitut. 6. Sanctissimus. c.67.*

S. Officij Congregatio Roma.

S. Officii Congregatio Eminentiss. Cardin. Romæ instituta est à Paulo III. constit. 34. Licet. Potestas eius est iudicare in causis fidei, processare, carcerare, degradare, bona confiscare, instituere officiales, & alios Inquisitores in Ciuitatibus, sibi benè visis deputare cum simili, vel limitata facultate. & alia. *ibid.*
S. Officii processus, & acta. Vide, *Processus.*
Vide, Congreg. Card. S. Officij. Vide, *Inquisitores supremi.*

Officium diuinum, quando, quomodo, & quale recitandum.

Officium diuinum cum Psalmis, Hymnis, Antiphonis, omni die in Ecclesia est recitandum ab Ecclesiasticis. *Concil. Agathense c.30. Concil. Tarraconense c.7. Conc. Aurelian. 3. cap. 14. Concil. Lucense 2. cap. 63. de consecr. dist. 5. cap. Conuenit.* Numquam prætermittendum recitari in Choro. *Concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. Communia de ratione officiorum.*
Officium in Choro etiam à monialibus recitandum est. *Concil. Cabilon. 3. c.59.*
Officiorum Ecclesiæ ritus, qui olim seruabantur. *Conc. Turonens. 2. cap. 19.*
Officium Ecclesiasticum, tam in psallendo, quam in Missa, eodem ritu recitandum est ab omnibus Ecclesiis. *Concil. Toletan. 11. c.3. concil. Brachar. 1. c.19. de consecr. dist. 5. cap. conuenit.*
Officium Ecclesiasticum, tam in Ecclesiis, quam in monasteriis, sub eodem ritu est celebrandum. eadem lectiones, in missis, & aliis recitandæ. *concil. Bracharen. 1. cap. 19. 20. & 21. Et iuxta ordinem Calendarii recitandum est.* *Conc. Mediol. 1. p.2. tit. communia de ratione officiorum.*
Officia diuina ritu Romano per Hispanias, sunt recitanda. *Gregor. 7. lib. 1. ep. 63. & 64.*
Officia diuina recitanda in Ecclesiis, iuxta obligationem fundationis. *conc. Senon. in decret. morum c.13.*
Officia recitanda sunt in Ecclesiis, vt recitantur in Metropoli,

iuxta statutum Metropolitanæ. *Conc. Tolet. 11. c.3. Concil. Epaunen. c.27.*

In alijs inferioribus recitari debet, sicut in Cathedrali, exceptis priuilegijs, quæ habentur per Sedem Apostolicam. *Conc. Mediol. 1. p.2. tit. Communia de ratione officiorum.*
Officij diuinis se subtrahentes, puniendi sunt, & deponendi. *Conc. Lucense 2. c.63. dist. 91. cap. Eleutherius, & cap. Presbyter.*

Qui in Matutino, & Vesperis, non est præsens, antequam dicatur Gloria Patri primi Psalmi, excepto casu necessitatis, distributionem dici pro Matutino, & Vesperis amittit. ita in alijs horis. sic qui vsque ad finem Officij, vel horæ non est præsens. Sic in Missa, si antequam finiatur Epistola non est præsens; vel vsque ad finem non permanet. Sic fiat cum ijs, qui à principio vsque ad finem processionum non sunt præsentibus. *Conc. Senon. in decret. morum cap. 20. Vnus deputandus ad notandum præsentibus, absentes, &c. & iste iuret de fidelitate seruanda.* *ibid.*

Vide, Chorus. Vide, *Distributiones.*

Officium Paschæ, & Pentecostes, ac per Octauas, cum vno tantum Nocturno, tribus Psalmis, & tribus Lectionibus, ex antiquo more recitetur. *De consecr. dist. 5. cap. In die Resurrectionis.*

Officium per annum in alijs festis cum nouem Psalmis, & nouem Lectionibus est recitandum. *De consecr. dist. 5. cap. In die Resurrectionis.*

Officium de Dominica, exceptis Paschatis, & Pentecostes, cum 18. Psalmis recitetur. *ibid. de consecr. dist. 5. c. In die.*

Officium aliorum dierum non Festorum, cum 12. Psalmis, & tribus Lectionibus recitandum. *ibid.*

Officium, quod in quotidianis diebus aliqui recitant, cum tribus Psalmis, & totidem Lectionibus, non est ex Patribus, sed ex negligentia. *De consecr. dist. 5. c. In die, &c.*

Officium recitandum est à quolibet Presbytero in Ecclesia, cui præest. *Concil. Nanneten. 1. c.8.*

Officium diuinum recitaturi canonici, dignitates, &c. clerici, è Sacristia ordinatè exeuntes ad Chorum accedant ad suum quisque locum post inclinationem factam altari. & alia obseruanda. *Concil. Mediol. 1. par. 2. tit. communia de ratione officiorum.*

Qui absque hoc ordine ad Chorum accedit (excepta causa probanda à Præfecto Chori) dimidia parte distributionum illius horæ priuandus est. Qui officium inceperit absque eo, quod isto ordine ad Chorum accedatur, amittit distributionem illius horæ. *Conc. Mediol. ibid.*

Qui ad locum non accedit ante finem primi Psalmi Venite exultemus, pro absente habetur, & distributione illius horæ priuatur. Sic etiam, qui in Missa non accedit ad locum ante vltimum Kyrie eleyson, eodem tractetur. Si quis ex industria differt conuenire ante principium Officij, pro absente habetur. *ibid.*

Versus, Antiphonæ, &c. dum organa pulsanter, distinctè in choro recitentur. *Conc. Mediol. 1. p.2. tit. de musica.*

Officio debet esse præsentibus, qui volunt habere distributiones. *Concil. Rauenn. 1. sub Honorio IV. cap. 5. Quando debent accedere, & quantum debent manere in choro, vt dicantur esse præsentibus, & quomodo propter hoc diuidendæ sunt distributiones.* *ibid.*

Vide, Hora canonica.

Præsens dicitur, qui ab infirmitate impeditur, nè sit præsens. *ibidem.*

Vide, Beneficiatorum obligationes. Vide, *Distributiones.*

Officium recitandi hora per campanam significetur, neque incipiat recitari, nisi campana cesset pulsari. *Concil. Rauenn. 1. sub Honorio IV. c.5. Conc. Mediol. 1. p.2. tit. Communia de ratione officiorum.*

Vide, Chorus. Vide, *Psallere.* Vide, *Punctator.*

Officium diuinum cum quibus caremonijs, ac solemnitatibus recitandum.

Officium diuinum in omnibus Ecclesijs horis debitis recitandum est, debito ritu, & cultu, non sincopando verba, neque alia miscendo. *Clement. de celebrat. missarum c.1.*

Dum officium recitatur clerici non possunt in choro confabulari, mussitare, vel in angulo chori se recipere, & ibi nugari. *Conc. colon. 2. p. 3. c. 6. Conc. Mogunt. 4. cap. 53. Conc. Turon. 1. c. 7. & Turon. 4. c. 4.*

Officium deuotè, & cum attentione est celebrandum, sub pœna suspensionis, &c. *De celebrat. missarum c. Dolentes. Conc. Londin. 1. c. 1. Non recitandum festinanter. ibid. & Conc. Later. 4. c. 17. Conc. colon. 2. p. 3. c. 5. Cum attentione recitandum. Conc. Mogunt. 4. c. 53. Conc. Treuer. cap. 6. Conc. Senonense in decr. morum c. 17.*

Officium diuinum ore tantum, & non mente, seu attente recitans inter hypocritas est reputandus. *Conc. colon. 2. p. 2. c. 7. Conc. Mogunt. 4. c. 53. Conc. Treuer. c. 6.*

Officium recitans tenetur eleuatam habere mœtem ad Deum. *Conc. Colon. ibid. & p. 7. c. 13.*

Officium diuinum non cursim, sed tractim, seruatis interual-
lis est recitandum. *Conc. Treueren. cap. 6. Conc. Senon. in decr. morum c. 17. Cum puncto in medio. ibid. c. 18.*

Officium ore tantum recitans, & mente foris, vel domum circumit, Deum fallit, & à Deo contemnitur. *ibid. cap. 6. Conc. Treuer. ibid.*

In recitando officio seruetur differentias inter dies festos, & prophanos, &c. *ibid. c. 6.*

Non recitandū truncatis verbis, vel intra fauces murmurando, sed articulatè, & distinctè. *Conc. Senon. de horis canonicis c. 19. Conc. Treueren. c. 6.*

Non recitandum deambulando, ne mens euagetur. *ibid. c. 6.*

Dum officium recitatur in choro, nullus potest priuatum, vel cum alio recitare illud; & ita faciens vt absens habeatur. *Conc. Treuer. c. 6. Conc. Turon. 4. c. 4.*

Si dum officium recitatur, beneficiatus deambulat per Ecclesiam, vel foris, vt absens habetur, & priuatur distributionibus. *Conc. Mogunt. 4. c. 73. Conc. Turon. c. 7. Conc. Senon. in decr. morum c. 19.*

Officium quolibet anni tempore à clero in choro Ecclesiæ celebrandum. si tempora sint frigida, recitetur in sacristia, vel alio loco commodo, de licentia Episcopi. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. De maturino, & prima.*

Matutinum, vel media nocte, vel ante auroram, vel alio tempore ab Episcopo præscripto recitandum est. *ibidem. Numquam recitetur vespere, nisi in octauis Corporis Christi, & alijs, iuxta Romanæ Ecclesiæ Rubricas. ibid.*

Officium primæ oriente sole, vel paulo post, dicatur. *Conc. Mediol. ibid.*

Vt rite officia diuina celebrentur, fieri debet tabella, in qua notetur, quid quilibet in Ecclesia per hebdomadam facere debet. & qui deest per se, vel per alium facere suam functionem, careat distributione illius diei. *Concil. Senon. in decr. morum c. 20. Vide, Chorus.*

Diuina officia non perturbanda à populis in Ecclesia existentibus, sed cohibeantur perturbatores. *Concil. Sabinen. capit. 18.*

Officio diuino præsentibus habere non possunt vestes cum manicis longis ex cubito vsque ad pedes, & desuper ipsis cotas, sub pœnas priuationis fructuum beneficii per mensem pro qualibet vice. *Conc. constant. sess. 43.*

Vide, Chorus. Vide, Psallere.

Officia diuina in qua lingua recitari possunt.

Officia diuina in linguis diuersis recitare permittuntur ab Ecclesia Romana in regionibus diuersi. *Conc. Lateran. 4. c. 9.*

Officia diuina non possunt recitari in lingua Sclauonica. *Gregor. 7. l. 7. ep. 11.*

Officium B. V. paruum lingua vulgari compositum, est prohibitum. *Pius V. const. 122. Superni.*

Officium, quomodo recitandum tempore interdicti.

Officium tempore interdicti (in Ecclesia non interdicta) recitari potest supmissa voce ianuis clausis. *De panit. & remiss. c. Quod in te. De sent. excommunicat. in 6. c. Alma mater. Sed campanæ non pulsantur. ibid.*

In diebus verò Paschæ, Pentecostes, Natiuitatis Domini,

& Assumptionis Beatae Mariæ, omnia officia diuina possunt recitari, & fieri apertis ianuis Ecclesiæ, pulsatis campanis, & alta voce, excommunicatis tantum exclusis; interdicti verò admitti possunt. Sed qui causam dederunt interdicto, ad altare non possunt accedere (id est communicare.) *De sent. excom. in 6. cap. Alma mater. Vide, Interdictum.*

Officium non recitans.

Officium non recitans beneficiatus non impeditus, si per sex menses à collatione beneficii hoc faciat, priuatur fructibus beneficii pro illo tempore perceptis. si vltra sex menses non recitet, priuatur beneficio. Dicitur autem non recitare, si pro quolibet quindecim dierum spatio bis in dicto tempore non recitat. Fructus autem, quibus priuatur, pauperibus, vel Ecclesiæ beneficiati erogandi sunt. *Concil. Lateran. 5. sess. 9. in Bulla de reform. cap. 3. & est Leonis X. constit. 7. Superna. §. 38. Reformatio cleri Germaniæ c. 27.*

Qui est in sacris, licet beneficia non habeat peccat mortaliter, si non recitat officium, & ab Episcopo punitur. *Conc. Mediol. 1. part. 2. tit. De horis, &c.*

Vide, Beneficiatorum obligationes.

Officia quædam diuina, particularia.

Officia Apostolorum, & Euangelistarum, & quatuor Doctorum Ecclesiæ, sub ritu duplici facienda iussit Bonifacius 8. *Reliquiis, & venerat. Sanctorum in 6. c. vn.*

Officio Corporis Christi præsentibus, etiam laici, has indulgentias lucrantur, si confessi & penitentes sunt. qui Matutino assistunt centum dies; qui missæ totidem, sic qui primis, vel secundis vespers. Qui horis canonicis, vt primæ, tertiæ, sextæ, & nonæ, in festo 40. pro qualibet; qui per octauas sunt præsentibus matutinis, centum. *Clement. de reliquiis, & venerat. Sanctorum c. vn.*

Vide, Christi corporis, &c. Vide, Festum. Vide, Chorus. Officium B. Mariæ, olim, quolibet Sabbatho erat recitandum. *Post conc. claramon. Nunc verò quando non accidit in Sabbatho, aliud officium 9. Lctionum.*

Officio Conceptionis B. Mariæ Virginis à Leonardo de Nugarolis præsentibus in festo, & per octauas lucrantur indulgentias, sicut qui sunt præsentibus officio Corporis Christi. *Extra, de reliquiis, & venerat. Sanctor. c. cum præexcelsa. Quænam sint indulgentiæ. Vide infra, Officium Corporis Christi.*

Officium paruum B. Mariæ Virginis reformatum approbatur. *Pius V. const. 122. Superni. Prohibetur ne aliud recitetur, vel officium vulgari lingua compositum. ibid.*

Officium istud paruum recitantes multas indulgentias consequuntur. *ibid. §. 8.*

Officium defunctorum cum tribus Lctionibus, olim, in quibusdam prouinciis, quolibet die non solemnibus, erat recitandum à sacerdote, maximè quando missam pro Defunctis erat celebraturus. *Conc. Treueren. 4. c. 1.*

Officium Defunctorum, quod in Breuiario apponitur aliquando recitandum, non obligat sub peccato mortali. (intellige priuatas personas.) *Pius V. const. 64. Quod à nobis. §. 9.*

Officia Romana Curia.

Officia Cancellariæ venalia facta ex necessitate sub Innocentio 8. & quare. *constitut. 12. Non debet. Vide, cancellaria.*

Officia, quæ à Sede Apostolica Romæ conceduntur, & eorum emolumenta, & iura, vt Penitentiariæ, Vicecancellariæ, Auditoris Generalis Camerae, &c. non possunt alienari, compensari, commutari, &c. tales contractus rescinduntur, & transgressores ijs priuantur. *Sixtus 5. const. 106. cum pro suprema.*

Officia vacabilia Romæ à Papa prouidentur, & conferuntur. *Vrbani 8. const. 20. Sanctissimus. & reuocatur omnis facultas disponendi de illis, cuicumque concessa. Idem confirmat Innocentius X. const. 7. Etsi ea.*

Officia vacabilia Romæ per mortem habentium illa, non intelliguntur vacare per assumptionem ad Episcopatum, vel Commendam, sed per assumptionem ad Cardinalatum; & in hoc reuocatur Constitutio Sixti V. *Vrbani 8. in append. const. 38. Decet Romanum.*

Officia Romanæ Curie concessa alicui, cum facultate substituendi coadiutorem, qui succedat, redeunt in pristinum; & reuocatur illa facultas. *Innocentius X. constitut. 7. Et si ea: & confirmat constitutionem Urbani VIII. ut supra. Decet.*

Officiorum vacantium Romæ pretium non potest ab vilo percipi in toto, vel in parte. & reuocantur concessionibus hucusque adhuc factæ. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus c. 64.*

Oleum sanctum, &c.

Oleum ad fugandos daemones ab Episcopo benedicendum; eo tamen ablente, etiam à diacono potest benedici. *Lib. 8. constit. Apost. cap. 29.*

Oleum infirmorum ab Episcopo benedicendum, & infirmis dandum. *Conc. Cabilon. 3. c. 48. Conc. Vormatien. 1. c. 72. Fit ex Chrismate etiam. conc. Vormatien. ubi supra.*

Oleo isto vngendi sunt infirmi per Presbyteros. *Innocentius 1. ep. 1. cap. 8. Dist. 95. cap. Illud superfluum.* Et ipsemet Episcopus potest vngere. *ibid. Vide, Extrema vntio.*

Oleum Sanctum sub clauibus custodiendum. *Conc. Rauenn. 2. sub Clemente V. c. 7. Conc. Oxonien. 1. c. 17.*

Oleum Sanctum, Græci Presbyteri non cogantur accipere à Latinis, quia ipsi habent alio modo confectum. Sed Chrisma tenentur à Latinis accipere. *Clemens 8. const. 34. §. 4.*

Oleum non consecratum misceri potest consecrato, & vtrumque est consecratum. *De consecrat. c. Quod in dubijs.*

Oleum Sanctum, Episcopi tenentur dare fratribus, ut suos fratres infirmos possint vngere. *Clemens 8. const. 57. Exponi. Vide, Extrema vntio.*

Oliuetani.

Vide, Monachi Oliuetani.

Onera.

Onus sentiens, sentire debet commodum; & è contra. *De regulis iuris in 6. reg. 55.*

Oneri succedit, qui succedit in honore. *ibid. reg. 77. Vide, Successor.*

Opera humana.

Opera bona præterita peccanti non prosunt, dum est in peccato. *de penit. dist. 4. c. 15. Si auerterit.*

In opere bono Deus est, qui incipit, & falsum est dicere, quod homo incipit, & postea Deus adiuvat. *conc. Arausican. 2. cap. ult.*

In opere bono gratia præcedit, ut fiat. *Concil. Arausican. 2. cap. 18. & semper ea præcedit Christi virtus. Concil. Trident. sess. 6. cap. 16.*

Opera humana omnia non diuiduntur immediatè in virtuosam, & vitiosam. *Concil. Constantiense contra art. 16. Ioannis Huss.*

Opus bonum non est veniale peccatum. *Leo X. constitut. 40. Exurge, contra Lutherum, neque semper cum eo coniunctum. Conc. Trident. sess. 6. cap. 11. & can. 25.*

In omni opere bono iustus non peccat. *Leo X. ibid. Concil. Senon. cap. 17.*

Opera bona (præter fidem) sunt adultis necessaria ad salutem. *Conc. Senonense c. 16.*

Opera bona facta ante peccatum, eo deleto prosunt. *Vide, Penitens.*

Opera meritoria, apud Deum non sunt æqualia. *Concil. Senon. cap. 17.*

Opera bona iusti sunt etiam Dei dona. *Concil. Trident. sess. 6. cap. 16. & can. 32.*

Opera bona iustorum sunt effectus gratiæ Dei, mouente, & adiuuante Spiritu Sancto, & sunt digna vita æterna. *con-*

cil. Mogunt. 4. cap. 8. Conc. Arausican. 2. cap. 18. conc. Trident. sess. 6. cap. 16.

Opera bona iustorum non sunt æstimanda secundum vires humanas, sed secundum gratiam, quam in eos influit Christus. *conc. moguntin. 4. c. 8. conc. Trident. sess. 6. c. 16.*

In opere bono gratia Dei est extollenda. *Concil. Mogunt. 4. cap. 8.*

Opera facta per vires naturæ, vel ex legis doctrina, sine gratia Dei, non possunt iustificare. *Conc. Trident. sess. 6. can. 1.*

Opera bona facta ante iustificationem, non omnia sunt peccata. *ibid. can. 7.*

Opera bona iustificati, possunt augere gratiam. *Concil. Trident. sess. 6. can. 24.*

Opera bona iustificati non sunt solum signa iustificationis, sed etiam causa agentes iustificationem. *ibid. can. 24.*

Opera bona iusti non dicuntur talia eò quod Deus non imputat ad malum. *ibid. can. 25.*

Opera bona iusti merentur retributionem ex Dei misericordia, & Christi merito, si iustus perseuerat vsque in finem. *Conc. Arausican. 2. c. 18. conc. Trident. sess. 6. can. 26.*

Operans bene ex intuitu mercedis vite æternæ, non peccat. *conc. Trident. sess. 6. c. 11. & can. 31.*

Opera omnia bona hominis fiunt ex gratiæ adiutorio. *Vide, Adiutorium. Vide, Auxilium. Vide, Gratia.*

Operibus bonis iustus meretur augmentum gratiæ, vitam æternam, & eius consecutionem, si moritur in gratia. *concil. Tridentin. ibid. can. 32.*

Vide, Bona. Vide, Gratia. Vide, Homo.

Opera diaboli.

Opera diaboli, quibus renunciat Christianus in baptismo, quæ sunt. *Vide, Baptizatus.*

Opponere. Opponens.

Opponens, non probans, condemnatur in expensis, & per triennium suspenditur à beneficio; quod si in eo se ingerit, perpetuò est eo priuatus. *de elect. in 6. c. 1. §. finali.*

Opponens de scientia, vel persona, si non probat, non prosequitur; & cadit à iure suo. *ibid. cap. Si forte. Vide, Electio. Vide, Electus.*

Opponens de scientia, vel etate contra eligendum, non potest pœnitere. *ibid. c. Ab eo.*

Opponens tenetur probare, quod opponitur; non autem is cui opponitur. *De sententiâ excommunic. in 6. c. Si iudex.*

Opponens exceptiones, crimina, &c. contra electum, debet in appellatione ea afferre, nisi enim afferat, licet postea afferat, vel iuret ea de nouo habere, non est ei credendum; neque admittendus. *Clement. de elect. cap. Constitutionem. Vide, Electio. Vide, Electus. Vide, Exceptio.*

Oppressus.

Oppressi à quocumque per Episcopos sunt releuandi. *Elen-therius in ep. decret.*

Oracula.

Oracula viuæ vocis à Papa concessa vsque ad sua tempora, reuocat Gregorius XV. ijs exceptis, quæ data sunt Cardinalibus. *const. 27. Romanus.*

Oracula viuæ vocis, per quæ concessum est aliquid Regularium Generalibus, Prouincialibus, & personis cuiuscunque Religionis, & instituti, etiam data intuitu Principum, vel Regum, vel aliorum, reuocat Vrbani 8. in append. const. 9. Alias.

Oracula viuæ vocis non censentur reuocata pro illis officialibus, qui ea obtinuerunt ratione munerum suorum. *Vrbani 8. in append. const. 29. Alias.*

Orare.

- Orandum non est cum clericis excommunicatis, sub eadem pœna. *Conc. quod dicitur Apostol. c. 12. & 64. Vide, Excommunicati.*
- Orandum non est cum hæreticis, aut schismaticis, sub pœna excommunicationis. *concil. quod dicitur Apostol. c. 64. concil. Laodicen. c. 9. & 33. conc. Lucense 2. c. 70. 1. q. 1. cap. Non liceat. Vide, Hæretici. Vide, Schismatici.*
- Orandum non est cum Catechumenis. *Concil. Laodic. c. 19.*
- Orandum sæpè est in qualibet die, etiam à laicis. *conc. Laodic. c. 18. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 61. conc. Paris. 6. l. 2. c. 11. Vide, Preces.*
- Orandum est cum simplicitate, non cum venustate. *dist. 38. c. Sedulo, & c. Indignum.*
- Orandum est pro mortuis. *Lib. 8. const. Apostol. c. 41. Vide, Defuncti. Vide, Mortui. concil. Florent. sess. vlt. in literis unionis.*
- Orandum non est pro occidente se ipsum. *23. q. 5. c. Placuit. Vide, Occidens. Vide, Occidere.*
- Orare non licet pro infidelibus mortuis in peccato, etiam si sint parentes. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. c. 88. 13. q. 2. c. In presenti.*
- Orandum non est flexis genibus in Dominicis, & in festis Pentecostes. *conc. Nican. 1. cap. 20. concil. Lucen. 2. c. 57. conc. Turonen. 3. c. 37.*
- Idem faciendum à Paschate, vsque ad Pentecostem. *dist. 30. c. Si quis Presbyter.*
- Orari potest in Ecclesia, & in aliis locis. *conc. Paris. 6. l. 2. c. 13.*
- Orare non potest masculus capite velato, vel ligato. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 66.*
- Orandum non est pro furibus, & latronibus in peccato occisis. Secus verò si comprehensi pœnitentiam egerunt, & postea occisi sunt. *De furtis, c. Fures. Vide, Furtum.*
- Orandum est pro dominis, & magistratibus. *conc. colon. 2. p. 6. cap. 18.*
- Orandum non est pro excommunicato etiam contrito, nisi absoluator. (intellige de oratione publica Ecclesiæ.) *de sent. excommunic. c. A nobis.*
- Orantes pro alijs, estò faciant pro elemosyna, & subuentione temporali, non sunt simoniaci. *conc. constantiense contra art. 25. Vvicleff. Vide, Oratio.*

Orarium, seu stola.

- Orario, seu stola, alij ministri altaris (excepto diacono) vti non possunt. *conc. Laodicen. c. 22.*
- Orarium tenere non potest monachus in monasterio. *concil. Aurel. 1. c. 22. 27. q. 1. c. Monacho.*
- Orario vti debent Presbyteri. *conc. Mogunt. 1. c. 28. Olim semper illud portabant. ibid.*
- Orarium super scapulas ferendum est à Presbyteris. *conc. Brachar. 1. c. 27.*
- Orario vti possunt diaconi. *conc. Bracharense 1. c. 27. dist. 25. c. Vnum orarium. conc. Tolet. 4. c. 40. In humero sinistro debet ferri à diacono. ibid.*
- Vide, Diaconi vestes. Vide, Stola.

Oratio.

- Orationes quotidianæ faciendæ. *conc. Laodicen. c. 18.*
- Orationes diuersæ, quæ fiebant in primitiua Ecclesia. *Lib. 8. const. Apost. c. 36. 37. 38. 39. & 40.*
- Orationes mentales, vocales, & ad osculum pacis, faciendæ sunt. *conc. Laodicenum c. 19.*
- Oratio ad Deum faciendæ cum simplicitate, non cum venustate. *dist. 38. c. Sedulo, c. Indignum.*
- Oratio latina recitari potest ab idiotis, & mulieribus, licet non intelligant. *conc. Senon. c. 17.*
- Oratio faciendæ est frequenter in Ecclesia. *conc. Paris. 6. lib. 2. c. 11. conc. Laodic. c. 18. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 61. Vide, Preces.*
- Oratio fieri potest non solum in Ecclesia, sed in omnibus locis. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 74.*

- Oratio est semper necessaria homini cuilibet, etiam perfectissimo. *conc. Vienn. Gener. Vide, Homo.*
- Oratio non est necessarium, vt fiat manibus iunctis ante pectus. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 54.*
- Oratio præsciti potest esse bona. *conc. constantiense contra art. 26. Vvicleff.*
- Oratio facta à multis pro vno, maximè placet Deo. *de pœnitentia dist. 1. c. 79. Fleat.*
- Orationes profunt defunctis. *Lib. 8. const. Apostol. c. 41. concil. Florent. in literis unionis. Vide, Defuncti. Vide, Purgatorium. Vide, Anima.*
- Orationes non profunt mortuis damnatis, id est, in peccato defunctis. *13. q. 2. c. In presenti.*
- Orationes, seu collectæ, quæ in missa dicuntur, sint ad summum tres, vel quinque. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. missa.*
- Orationes, & ieiunia imponi possunt ab Episcopo in necessitate, non autem à sæculo. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 56.*
- Orationes applicatæ alicui à Prælati, vel Religiosis, cæteris paribus, plus profunt, quam aliæ. *concil. constantiense contra art. Vvicleff.*
- Orationes funerales. *Vide, Funeralia.*
- Oratio. *Vide, Preces.*

Oratio Dominica, seu Pater noster.

- Oratio Dominica (seu Pater noster) ab omnibus scienda. *conc. Rhemense cap. 2. concil. Foroiulien. conc. Mogunt. 1. cap. 45.*
- Parentes tenentur eam docere filios in ea lingua qua possunt. *conc. Mogunt. 1. c. 45.*
- Oratio Dominica, omni die recitanda. *conc. Tolet. 4. c. 10. conc. Moguntin. 1. cap. 45. Negligentes ieiunijs puniantur. ibidem.*
- Oratio Dominica dicenda est in missa. *Gregorius 1. lib. 7. ex regeft. ep. 64.*
- Post solam orationem Dominicam Apostoli consecrabant. *ib.*
- Oratio Dominica post Matutinum, & Vesperas, semper dicenda est. *conc. Gerundense 1. c. 10. de consecrat. dist. 5. c. Id semper.*
- Oratione Dominica, dimittuntur peccata leuia, (id est venialia.) *conc. Tolet. 4. c. 10.*

Orationes 40. Horarum.

- Orationes 40. Horarum sic faciendæ sunt. Sanctiss. Sacram. in altari decenter ornato est ponendum tempore missæ, & Litanie statim cantandæ, & extra Ecclesiam non feratur Sanctissimum, nisi Episcopus aliter iudicet. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacram. Euchar.*
- Dum fiunt istæ orationes, clerici non confabulentur, nec deambulent per Ecclesiam, sed stent in Choro. *conc. colon. 3. tit. Censura c. 23.*
- Dum fiunt orationes 40. horarum in Ecclesia, nullus maneat præter orantes, & custodes. *conc. Mediol. ubi supra.*
- Mares separati à fœminis orent. *ibid.*
- Orationes 40. horarum per totum annum faciendæ sunt in Vrbe. sic distributæ sint Ecclesiæ, & dies, vt semper diu noctuque expositum teneatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. *Clemens 8. const. 17. Graues.*
- Orationi præfatæ præsentis, si confessi, & contriti sunt, plenariam indulgentiam consequuntur. *ibid. §. 4.*

Oratorium.

- Oratoria sine missis publicis consecranda sunt. *Gregorius 1. l. 7. ep. 6. l. 8. ep. 3. & ex regeft. l. 7. ep. 3.*
- In oratorijs præter orationes, nihil aliud fieri potest. *dist. 42. cap. vlt.*
- In oratorijs non potest esse baptisterium. *Gregor. 1. l. 2. ep. 19. l. 8. ep. 3. Zacharias ep. 3. c. 15. Vide, Baptisterium.*
- In oratorijs etiam de Papæ licentia dedicatis fieri non possunt processiones. *De consecr. dist. 1. c. Certum.*

In oratorijs non possunt esse sepulturae. *Gregor. I. lib. 2. ep. 9.*
 Vide, *Sepulturae*.
 In oratorijs priuatis non possunt teneri campanae. *De priuil. cap. Patentibus*.
 In oratorijs non possunt ministrari Sacramenta. *De consecr. dist. 1. cap. Clericos*.
 Oratoria in villis permitti possunt, vt in eis missae dicantur, exceptis multis diebus solemnibus. *Concil. Agathen. c. 21. De consecrat. dist. 1. cap. Si quis etiam*.
 Episcopus potest dispensare, vt in eis quolibet die dicantur Missae. *conc. Agathen. c. 21.*
 In oratorijs domorum, sine licentia Episcopi, nullum Sacramentum ministrari potest. Clericus ministrans deponatur. *De consecrat. dist. 1. cap. clericos*.
 Oratoria, vel Cappellae non possunt construi in locis non exemptis, sine licentia Ordinarii. *De priuil. in 6. c. Auctoritate*. Non facile concedatur licentia. *concil. Mediolan. vt infra*. Vide, *Capella in 2. tit.*
 In locis exemptis construi non possunt sine licentia Papae. *ibid. Mediol.*
 In oratorijs tempore interdicti celebrari non potest Missa. *ib.*
 Oratoria priuata non tenentur soluere pensionem. *De censibus cap. fin.*
 In oratorijs, nullus potest missam dicere sine licentia Episcopi, etiam si sint iuris patronatus. *concil. Mediolan. 1. p. 2. tit. quae pertinent ad celebrat. Missae*.
 In oratorijs Confraternitatum, quae continentur intra fines Parochialis Ecclesiae, non possunt dici Missae in Festis, nisi absoluta concione, quae in Ecclesia Parochialis fit. *ibid.*
 Oratoria saecularium dominorum, &c. fieri non possunt in loco, vbi frequenter conuersantur domestici. Sed in loco honesto segregato ab alijs partibus, & officinis. Non sit ita augustum, vt qui Missam audiunt, cogantur stare ad ostium, vel fenestram, vel in aliquo loco, vbi prophanium aliquid fit. *conc. Mediolan. ibid.*
 Oratorijs priuatis raro vtendum pro missa. *conc. Med. ibid.*
 In oratorijs domini non possunt obtinere licentiam pro quolibet presbytero in genere ibi celebraturo, sed debent nominare eum, quo volunt vti. *ibid.*
 In oratorio, quo Praelati assistentes Papae Cappellae in suis domibus vtuntur, vna tantum missa in die celebrari potest. *Greg. XV. const. 32. Circumspecta*. Visitari debet per Cardinalem Vicarium. *ibid.*
 Audientes Missam in eis non satisfaciunt praeepto, nisi sint eorum familiares necessarii. *ibid.*
 Vide, *Missa, vbi audienda, vbi dicenda*.
 Oratorii Congregatio. Vide, *congregatio Oratorij*.
 Ordinare clericos, cui competit, & cui non.
 Ordinare omnes clericos Ecclesiae, competit Episcopo proprio illius. *concil. quod dicitur Apost. cap. 2. Lib. 3. constit. Apostolic. c. 11. Dist. 67. cap. Reliqui, cap. Episcopus. conc. Trid. sess. 23. cap. 4.*
 Ordinare clericos, est proprium Episcoporum, non aliorum. *concil. constantiense contra ar. 28. Vvicleff. conc. Florent. in decret. Eugen. IV. de vniione Armenor. concil. Tridentin. vbi supra*.
 Episcopus Ciuitatis tantum ordinare potest clericos, & alios. *Dist. 71. cap. Illud, cap. De aliena, & cap. Si quis*.
 Episcopus ad ordinandum ministros, clericos, &c. non eget consensu populi, vel magistratus saecularis. *concil. Trid. sess. 23. cap. 4. & can. 7.*
 Episcopo Diocesano suspenso, possunt clerici ordinari a vicinis, & quomodo. Vide, *Episcopus suspensus*.
 Corepiscopus (id est Vicarius) non potest ordinare clericos. *concil. Ancir. c. 13.*
 Presbyter non potest ordinare clericos. *Lib. 3. const. Apostol. c. 11. & lib. 3. c. ult.*
 Ordines clericales minores a non Episcopis, ex priuilegio tantum Papae possunt conferri. *De ordinatis ab eo, qui renunciauit. cap. 1.*
 Ordinare clericos ex priuilegio, competit Abbatibus. Vide, *Abbas*.

Abbatess possunt suos subditos regulares ordinare in tonsura, & minoribus. *conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 10. Urban. IV. const. 6. Ecclesia*. id explicuit pro Abbatibus Montis Virginis. Vide, *Corepiscopus*.

Ordinare in sacris, cui competit, & cui non.

Ordinare in sacris, competit soli Episcopo. *Concil. quod dicitur Apostol. c. 2. Lib. 3. const. Apost. c. 11. conc. Toletan. 8. c. 7. concil. Florent. in decret. Eugenij IV. de vniione Armenor. §. Quinto Ecclesiasticorum. Concil. Tridentin. sess. 23. c. 4.*
 Ordinatio sacerdotum diaconorum, clericorum, &c. ab vno Episcopo est facienda. *dist. 67. cap. Reliqui, & c. Episcopus*.
 Episcopus propriae Ciuitatis ordinare potest, & non alius. *Dist. 71. c. Illud, cap. de aliena, & cap. Si quis*.
 Corepiscopus non potest ordinare in sacris, nec Presbyteros, nec diaconos. *Lib. 3. const. Apost. c. 11. Concil. Ancir. c. 13.*

Ordinare Episcopos, cui competit.

Episcopus ordinandus est a tribus saltem. Vide, *Episcopi consecratio. concil. quod dicitur Apostolor. can. 1. Clemens I. lib. 3. const. Apost. c. 20. conc. carthag. 3. cap. 39. dist. 64. cap. Episcopi. cap. Ordinationes. cap. comprouinciales. c. quia. cap. Episcopum. Gregor. VII. lib. 3. ep. 19.*
 Ab omnibus Prouincijs Episcopis facienda erat, olim, ordinatio Episcopi, & praesente Metropolitano. *Anacletus ep. 2. dist. 64. cap. Ordinationes. dist. 66. cap. 1.* Alias nulla erat, id est, impendebat executionem. *ibid.*
 Aliquando potest fieri ordinatio ab Episcopis vicinae Prouincijs. *conc. Sardicense c. 5. dist. 65. cap. si forte*. Si in Prouincia non adsint.
 Episcopus ab vno solo non potest ordinari. *Gregorius I. lib. 12. epist. 31. c. 8. Syricius ep. 4. c. 2. dist. 64. cap. Extra*.
 Ordinatio Episcopi dicitur aliquando potuisse ab vno fieri, si hic ab alijs habuit commissionem. *Lib. 8. constit. Apostol. c. 27. Anaclet. I. ep. 2. dist. 64. cap. Ordinationes*.
 Ordinatio Archiepiscopi, olim, ab omnibus suffraganeis erat facienda, alias erat nulla (id est impedita quoad executionem officii). *Dist. 66. cap. 1.*
 Ordinari, olim, non poterat Episcopus sine consensu Metropolitani.
 Vide, *Episcopi electio, consecratio, confirmatio, &c.*
 Ordinari non potest Episcopus inuitè; alias succedat in locum ordinantis. *conc. Arausic. c. 21.*
 Vide, *consecratio Episcoporum*. Vide, *Episcopi consecratio*.

Ordines clericales, quibus possunt dari.

Vide, *clerici, quinam sunt habiles ad clericatum*.
 Ordinari possunt, qui ante baptismum immolauerunt. *concil. Ancir. cap. 12.*
 Ordinari possunt homines irreprehensibiles, id est, qui carent crimine. *Gregor. I. lib. 3. ep. 12.*
 Docti tantum, & probati ordinandi sunt. *Zephyrin. ep. 2.*
 Qui tempore baptismi habent uxorem, poterant olim ordinari. *dist. 33. cap. Laici*.
 Ordinari potest medicus, si non habet conscientiam homicidii. *De atate, qualiter. &c. cap. Ad aures*.
 Ordinari possunt, qui in infantia baptizati sunt ab haereticis. *concil. Afric. c. 24.*

Ordines clericales, quibus prohibentur.

Vide, *clerici, quinam sunt inhabiles ad clericatum*.
 Ordinari non potest in clericum, qui venit de haeresi. *concil. Elibert. cap. 51.*
 Non baptizatus non potest ordinari. alias iterum ordinetur post baptismum. *1. q. 1. cap. Si Presbyter. & conc. Later. 3. par. 50. cap. 45.*
 Neque non baptizati solemniter, sed prius solemnitates illae fiant. *conc. Mogunt. 4. c. 83.*
 Neque, qui non bene sentit de fide. *Gregor. I. lib. 7. ex regeft. epist. 43.*

Ordinari non potest baptizatus peregrè, nisi nota sit eius vita.

Conc. Elibert. c. 24.

Ordinari non potest persona ignota. *Syricius ep. 3. c. 2.*

Neque infamati de natalibus, donec se purgent. *de purgatione canonica c. Accedens.*

Ordinari non possunt Neophyti, statim. *Syricius ep. 3. c. 2.*

Ordinari non possunt, qui fuerunt infani, vel energumeni. *Conc. Nicæn. 1. ex Arabico c. 1.*

Ordinari non possunt serui. *conc. Melfit. c. 11. conc. Later. 3. tit. de depositione c. 19. Vide, Serui. Vide, Clerici tit. Qui sunt inhabiles ad clericatum.*

Neque filii concubinarum, seu illegitimi, nisi fiant religiosi. *Conc. claramont. c. 11. & 25. Conc. Later. 3. tit. de depositione c. 19.*

Neque in prima tonsura potest ordinari infans, & illiteratus. *De temporibus ordinationum in 6. c. fin. Conc. colon. 2. p. 1. c. 28. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 4.*

Neque coniugatus, si vult ad sacros ascendere. *ibid.*

Hæretici non possunt ordinari. Ordinantes præter excommunicationem decem auri libras soluant. *concil. Afric. capit. 60.*

Non possunt neque prima tonsura ordinari, qui fugiunt iudicia sæcularia, vel nesciunt legere, & scribere. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 4.*

Neque qui non habent Sacramentum Confirmationis. *ibid. capit. 4.*

Non possunt ordinari in minoribus, qui Latinam Linguam non callent. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 11.*

Ordines sacri, quibus prohibentur.

Ordinari non possunt hæretici; ordinans præter excommunicationem decem libras auri soluat. *Conc. Afric. c. 60.*

Neque habitantes cum hæreticis possunt ordinari. *Concil. Arausic. 1. cap. 8.*

Ordinari non potest quis in Diaconum, Presbyterum, vel Episcopum, nisi omnes de domo sua sint Christiani. *conc. carthag. 3. c. 18.*

Ordinari in sacris non potest Neophytus, statim. *Zosimus ep. 9. (qui dicit irritam esse ordinationem, id est, eius exercitium est suspensum.) Conc. Laodic. c. 3.*

Neque qui habuit uxorem non virginem. *Conc. Roman. sub Hilario cap. 2. dist. 34. c. Curandum ergo. Vide, Bigamus.*

Neque illiterati, aut pœnitentes. *conc. Rom. sub Hilario c. 3. Gelasius 1. ep. 2. & 9. dist. 55. c. Pœnitentes. conc. Narbonen. cap. 11. & ordinati cogantur eas discere. ibid. alias non promoucantur ulterius. Gelasius ep. 9. Gregorius 1. l. 3. epist. 26.*

Neque castrati; aut criminosi; arreptitij; neque corpore vitati; & si qui sunt remoucantur à Clero. *Gelasius epist. 9. dist. 55. Priscis.*

Neque laici, nisi post annum conuersionis. *Conc. Arelat. 3. c. 3. dist. 77. cap. ult.*

Neque inuitus, & eum ordinans priuatur potestate ordinandi. *Simplicius ep. 2. 11. q. 3. c. Priuilegium. Per annum priuandus missa. conc. Aurelian. 4. c. 7. dist. 74. cap. Gesta. Vide, Inuitus. & non recipit characterem. ibid.*

Neque, qui non habet titulum, scilicet beneficium, vel patrimonium. *conc. calcedonense c. 6. alias irrita est ordinatio (id est suspenditur ab executione.) Dist. 70. c. Neminem. c. Sanctorum. conc. Meldense c. 53. conc. Later. 3. c. 3. de præbendis c. Non liceat. De etate, & qualitat. & c. c. Accipimus. conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 2. & illud non potest alienare, nisi de alio viuere possit, & quomodo. ibid.*

Neque qui non bene sentit de fide. *Gregor. 1. lib. 7. ex regest. epist. 54.*

Neque qui plures habuit uxores. *Lib. 6. const. Apostol. c. 19. Gregor. 1. l. 3. ep. 26. dist. 34. c. Si quis de laicis.*

Neque etiam qui vnam habet uxorem (in Latinis.) *De temporibus ordinat. c. finali. Extrau. Ioann. 22. de voto cap. vn. etiam si matrimonium sit ratum tantum.*

Si coniugatus ordinatur, non soluitur matrimonium, etiam si sit tantum ratum. *Extrau. Ioann. 22. de voto c. vn. & talis non potest ministrare in ordine, nec promoueri ulterius.*

si vult ingredi religionem, potest Episcopus dispensare, & promouere. si non vult, tenetur consummare matrimonium: & ad hoc est compellendus. *ibid.*

Neque qui per vnum annum non habitauit in aliqua Ciuitate. *conc. Meldense c. 12.*

Neque pueri. *Gregor. 1. l. 2. ex regest. ep. 47. & 48. 1. q. 1. c. Pueri ad Sacros.*

Neque qui uxorem habet vacantem spectaculis; ancillam; vel eiectam. *Dist. 34. c. Si quis viduam il 2.*

Neque bigamus, pœnitens, aut curiæ obnoxius. *dist. 34. c. Precipimus. dist. 50. cap. Quicumque. Neque miles. ibid. dist. 51. cap. 1. de bigamis non ordinandis c. de bigamis.*

Si tamen desponsatam alteri duxit, non est bigamus, & potest ordinari. *ibid. c. debitum.*

Neque vitiosus, aut sectans lucra. *dist. 49. c. Sacerdotes.*

Neque qui oculum habet maculatum, nisi à Papa dispensetur. *Honorius 3. ex Cirone, tit. De corpore vitiatu c. 2.*

Neque seditiosi. *dist. 46. c. Seditiosarios.*

Neque infamati de natalibus, donec se purgent. *De purgatione canonica c. Accedens.*

Neque homicida pagani, vel alterius. *dist. 50. c. Clericum. conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 7.*

Homicida casualis, vel ad defensionem, cum dispensatione potest ordinari. *conc. Trid. ibid. Vide, Occidens. Vide, Irregularis. Vide, Homicida.*

Ordinari non potest in sacris, nisi qui est virgo, vel uxorem habuit virginem. *conc. Melfitan. c. 3.*

Ordinari non possunt in sacerdotes, ignari, & rudes. *concil. Lateran. 4. cap. 27. de etate, & qualitate, & c. cap. Cum sit ars.*

Neque qui nesciunt Latine loqui. *conc. Sabinense c. 10. conc. Tolet. 22. c. 3.*

Neque criminosi, etiam occulti. *de temporibus ordinat. c. Ex tenore.*

Neque regulares contra voluntatem sui Prælati. *ibid. c. Ad aures.*

Neque medici, qui conscientiam habent homicidij à se facti; secus si non habent. *De etate, qualitate, & c. cap. Ad aures.*

Neque illegitimi, nisi fiant religiosi. *de filiis Presbyterorum, & c. c. 1. Ut filij. Vide, Illegitimus.*

Neque castrati. *Vide, castratus.*

Neque is, cui pars digiti deest. *de corpore vitiatu c. 1. Si hoc sit cum scandalo; secus è contra. Vide, digitus.*

Carens ungula pollicis, si pollex sit fortis, potest ordinari. *ibid. cap. fin.*

Accusatus criminaliter, pendente accusatione, non potest ordinari. *de testibus c. Non debet.*

Alia quæ requiruntur in ordinando ad sacros ordines. *Vide, clerici, qui inhabiles sunt, & c. Vide, Subdiaconus. Vide, Diaconus. Vide, Sacerdos. Vide, Episcopi qualitates.*

Ordo Episcopalis, quibus est prohibitus.

Ordinari non potest Episcopus, qui uxorem habet impudicam. *Lib. 2. const. Apost. c. 2. Intelligitur etiam de Gracis, qui actu habent uxorem.*

Ordinari non potest Episcopus, qui in gradibus inferioribus non est exercitatus. *cælestinus 1. ep. 2. c. 3. dist. 59. c. Ordinatos.*

Neque illiteratus. *ibid.*

Neque laicus, bigamus, vel maritus viduæ. *cælestinus 1. ep. 2. c. 3. conc. Agathense c. 43.*

Laicus non potest ordinari Episcopus, neque per Papæ potestatem. *cælestinus 1. ep. 2. c. 3.*

Vide, Episcopi eligendi qualitates naturales, & morales.

Ordinandorum examen.

Ordinandi præuio examine ordinentur, vel populi testimonio præuio. *conc. carthaginen. 3. c. 22.*

Ab Episcopo examinandi. *concil. Senon. in decr. morum cap. 3. conc. colon. 3. tit. De altero medio cap. 2. Vel ab alijs viris doctis de commissione Episcopi. ibid. concil. Tridentin. sess.*

sess. 7. de reform. c. 11. & 13. & sess. 23. c. 3. 5. 7. 12. & 14.
 Ordinandi, feria 4. ad examen accedere debent. *dist. 24. cap.*
Quando. Conc. colon. 2. p. 1. c. 24. & per duos sequentes dies
habeatur examen. ibid.

Ordinandorum examen, & lista legantur antequam fiat ordi-
 natio. *Conc. Londin. 2. c. 7.*

Examen faciendum, de vita, moribus, ac scientia. *Conc.*
colon. 2. p. 1. c. 17. 18. 19. & 20.

Examinari pariter debet de intentione, quare vult ordinari.
ibid. c. 21. & 22. an propter Christi seruitium, vel alium fi-
nem. conc. colon. 3. tit. de altero medio c. 5.

Examinari etiam debent ordinandi, quid sentiant de fide, &
 an teneant, quod tenet Ecclesia Romana. *Conc. Augusta-*
num c. 5. conc. colon. 3. tit. de altero medio c. 1.

Examinari debet à proprio, qui cum dimissorijs ordinandus
 est ab alieno. *conc. Trid. sess. 7. de refor. c. 11. ac 13. sess.*
23. de refor. c. 3.

Ordinandorum examinatum nomina in charta notentur, &
 non fiat ordinatio, nisi charta illa perlegatur. *concil. Lon-*
din. 2. c. 7.

Examen de quibus faciendum à quibus, & quomodo. Vide,
Examen.

Ordinandorum obligationes, & præcipue in sacris.

Ordinandi prius debent approbari. *dist. 24. c. Nullus. Quo-*
modo examinandi. dist. 77. cap. ult. Vide, Examen. Vide,
Ordinandorum examen, in præced.

Ordinari non potest subdiaconus, nisi promittat obseruare ca-
 stitatem. *Gregor. 1. l. 1. ep. 42. (Græci vero promittere de-*
bent conjugalem, si habent uxorem, alias absolute, quia
post ordinem non possunt eam accipere ex l. 6. const. Apost.
c. 17.) Syricius ep. 4. c. 9. dist. 28. c. Priusquam. c. de ijs. c.
Quando. c. Præterea. dist. 31. c. 1. c. Sacerdotibus. c. Epi-
scopos. c. Tenere. c. Si laicus. conc. Trid. sess. 23. de refor.
c. 13. Vide, Diaconus.

Ordinandi in Ecclesia Latina carere debent uxore. *Dist. 31.*
cap. Aliter. dist. 32. cap. Multorum. Vide seq. tit. Vide,
Vxoratus.

Dicens, se non posse castitatem obseruare, non potest ordina-
 ri in sacris. *dist. 27. c. Diaconus. dist. 28. c. Diaconi. dist. 31.*
c. Ante triennium. & alijs. ibid.

Tenetur facere professionem fidei, & iurare de præstando
 obedientiam maioribus. *conc. Tolet. 11. c. 10.*

Ordinandi debent esse ieiuni. *dist. 75. cap. Quod à Patribus.*

Debent esse instructi in officio suo. *conc. Arelaten. 4. c. 4.*

Ordinandus habere debet literas testimoniales Parochi de vi-
 ta, & moribus. *Concil. Senonense c. in decret. morum c. 3.*
Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 5. & c.

Tenentur pro aliquo tempore se exercere in ordinibus habi-
 tis. *Innoc. I. ep. 4. c. 5. Conc. Rom. sub Siluest. c. 3. & c. 11.*

Ordinandi in sacris, debent saltem per vnum annum distare
 ab ultimo ordine. *Concil. Trid. sess. 23. de ref. c. 11. Nisi ne-*
cessitas aliter exigat. ibid. Vide, Interstitia.

Quod ordinandi carerent vxoribus, dissuasum est à Paphnutio
 in Concilio Nicæno. *Dist. 31. cap. Nicæna.*

Olim ordinati in sacris si non promiserant castitatem, non se-
 parabantur ab uxore. *dist. 31. c. Ante triennium.*

Ferre debet ordinandus testimonium iudicis, in cuius loco
 viuit, an sit inquisitus, vel criminofus. *conc. colon. 2. p. 1. c.*
23. Vel alia via id probet, si non potest habere fidem illius.
ibid. & colon. 3. tit. De altero medio c. 5.

Item fidem primi sacerdotis loci in quo habitat, de vita, &c.
ibid. & conc. Mogunt. 4. cap. 82. conc. Trid. sess. 23. de re-
form. c. 5.

Ordinandis notificanda sunt decreta Conciliorum. *conc. car-*
thag. 3. c. 2. dist. 38. c. Placuit.

Ordinandus in sacris debet esse confessus, & Eucharistiam su-
 mme. *conc. colon. 2. p. 1. c. 26.*

Ordinandus debet esse baptizatus, alias si non erat baptizatus,
 baptizetur, & iterum ordinetur. *1. q. 1. c. Si presbyter.*
conc. Later. 3. p. 50. c. 45.

Ordinatus in sacris non potest exercere chirurgiam. Vide,
Chirurgia.

Ordinandi in sacris, si sint clerici seculares, debent habere
 titulum beneficij, vel patrimonium, quo possint sustentari.
conc. Senon. in decretis morum c. 3. conc. Later. 3. c. 5. Alias
non ordinentur. & ordinans tenetur illum sustentare, do-
nec habeat titulum. ibid. conc. Londinen. 1. c. 6. conc. Ra-
uen. 4. sub Ioanne 22. c. 8. de præb. c. Episcopus. c. Non li-
ceat, & c. Cum secundum. sub eodem titulo in 6. cap. Si
Episcopus. (Etiam si de mandato alterius non expressis per-
sonis ordinet. ibid. Si verò ex mandato exprimente perso-
nam ordinet, mandans ad hoc tenetur. ibid.) Conc. Trid.
sess. 21. de refor. c. 2. Sed benè cauendum an titulus patri-
monij sit sufficiens ad sustentandum. ibid. Vide, Ordines
sacri quibus prohibentur. supra. idem habetur Dist. 70. c. 1.
& 2. Vbi irrita declaratur ordinatio sine titulo, id est, ca-
ret executione & Conc. calcedon. c. 6.

Ordinari nullus potest, nisi alicui Ecclesie, vel pio loco sit ad-
 scriptus. quod si illum deserit inconsulto Episcopo, sacris
 est interdicens. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 16.*

Ordinandi non tenentur iurare de obseruantia canonum.
Conc. cabilon. 3. c. 13.

Alia ordinandorum requisita. Vide, *Presbyteri qui ordi-*
nandi.

Ordinatorum in sacris obligationes circa coniuges, *& uxores.*

Ordinatus in sacris non potest accipere uxorem. *Lib. 6. const.*
Apostolic. c. 17. Siricius ep. 4. c. 9. Separetur si faciat, & à
clero eiiciatur. dist. 27. c. Presbyteris. & c. Diaconus. dist.
28. c. Diaconi. (Priuetur omni beneficio Ecclesiastico. ib.
cap. Decernimus.) & Conc. Triden. sess. 24. can. 9. & est in-
ualidum.

Ordinatus in sacris contrahens matrimonium pena Poligami
 puniatur. *De Bigamis, & c. Nuper. Ipso facto est ex-*
communicatus. & alias pœnas incurrit. est denunciandus.
Clem. de consanguinit. c. vn. Extrau. Ioannis 22. De voto,
& c. c. Antiqua.

Ordinari non potest, qui matrimonium ratum fecit. & si or-
 dinatur, non soluitur matrimonium. non potest in ordine
 ministrare, nec promoueri. Si ingreditur religiosem,
 Episcopus dispensat, & promouet. Si non ingreditur, te-
 netur consummare matrimonium, & compellitur ad hoc. *Ex-*
trau. Ioannis 22. De voto c. vn. Antiqua. Vide, Clerici
in sacris. Vide, Matrim. prohibita ratione status spiritua-
lis. Vide, Diaconus.

Ordinati in sacris, qui uxores habent, & possunt licite tene-
 re: debent eas tenere, vt sorores; & si se cum illis immi-
 scent, perpetuò priuantur officio. *Conc. Matiscon. cap. 11.*
Eas non abijciant, sed castè alant. Greg. 1. l. 6. ex regist. ep.
39. dist. 31. c. Omnino.

Ordinari non potest coniugatus, nisi coniux voueat continen-
 tiam. *Conc. Later. 3. in append. tit. de coniugatis cap. 6. de*
conuers. coniugat. c. Coniugatus.

Ordinati in sacris abstineant à coniugibus, alias non possunt
 promoueri ad ceteros ordines. *conc. Turon. 1. c. 22. de La-*
tinis loquitur. dist. 31. c. Episcopos. c. Tenere. c. Eos. c. Lex.
dist. 32. c. Erubescant. c. Placuit, & c. fin.

Ordinati in sacris, quomodo tenentur continentiam vouere.
Vide in præcedenti tit.

Nisi à coniugibus abstineant (Latini) à Sede Apostolica ex-
 communicantur. *Syricius ep. 4. c. 9.*

Vxorum priuatio in clericis dissuasum fuit à Paphnutio in Con-
 cilio Nicæno. *dist. 31. c. Nicæna.*

Ordinatis in sacris, olim in Græcia, an & quomodo, permit-
 tebatur facere matrimonia. *dist. 31. c. Aliter. lib. 6. const.*
Apostolic. c. 17.

Ordinati in sacris, qui non promiserant castitatem, olim non
 separabantur ab uxore. *dist. 31. cap. Ante triennium. l.*
6. const. Apost. cap. 17. Et nunc Græci solum id faciunt.
Vide, Græci.

Ordinatus in diaconum (olim) si protestabatur, non posse con-
 tinere, & faciebat matrimonium, illi permettebatur co-
 vui. Si verò non reclamabat, & postea faciebat matrimo-
 nium, cessabat à ministerio. *conc. Ancir. c. 10. Vide, diaconus.*
 Ordi-

Ordinati ad contractandum Sacramenta, abstinere debent à coniugibus. *Dist. 84. cap. Cum in praterito. cap. Cum de quorundam.*

Ordinati in sacris, si Græci, retinent uxores, quas prius habebant, & tempore ministerij tantum debent ab eis abstinere. *dist. 31. cap. Quoniam. c. Aliter.*

Ordinandi in Ecclesia Occidentali, seu Latina ad sacros ordines, non possunt accipere, nec habere, seu tenere uxorem. *dist. 31. cap. Aliter. dist. 32. cap. Multorum.*

Vide, Clerici in sacris. Vide, Clericus habens uxorem. Vide, Vxoratus.

Ordinatio facta ab Episcopo excommunicato, vel electo ex statu laicali.

Ordinatio facta ab anathematizato est nulla (id est illicita, carens executione.) *Adrianus 2. ep. 4.*

Ordinatio facta ab Episcopo, qui factus est ex laico immediate, est nulla; ut ordinationes Photij. *Adrianus 2. ep. 4. Conc. constantinopolit. 4. c. 4. Formosus ep. 1.*

Ordinatus ab Episcopo excommunicato, ignoranter, à proprio Episcopo dispensari potest. *de ordinatis ab eo, qui renuntiavit, & c. c. Cum clericis.*

Vide, Episcopus excommunicatus.

Ordinatio per pretium, aut fauorem, aut preces, seu simoniacè, numquam facienda.

Pro ordinationibus nihil potest accipere Episcopus, vel alij. *Gregor. 1. l. 3. ep. 24. 1. q. 1. c. de ordinationibus. Vide, Notarius. Conc. Brachar. 1. cap. 1. alias gradu priuatur uterque. Conc. Later. 4. c. 63. Eugenius 4. in decr. unionis Armen. §. Quinto. Restituatur quod accipitur, induplum. ibid. Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 1. Consuetudo contraria tollitur.*

Ordines non dandi per pretium. *Gregor. 1. l. 2. ex reg. ep. 47. & 48. l. 4. ep. 55. l. 7. ex reg. ep. 48. de simonia cap. 1. Neque Episcopus, neque notarius aliquid accipiant. ibid.*

Ordinari nullus potest per munus, alias ordine priuatur. *concil. cabilon. 2. cap. 16. Conc. Tolet. 11. cap. 9. 1. q. 1. c. Quibusdam. c. de ordinationibus. c. Estote. c. Pueri. Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 1. Vide, Simonia. Vide, Episcopus circa ordinationes.*

Ordinatus per pecuniam, priuatur gradu, sic & ordinans. *conc. constantinopol. 1. c. 1. conc. Tolet. 1. c. 1. Excommunicantur ordinans, & ordinatus, & bonis priuantur. Conc. Tolet. 6. c. 4. conc. Nican. 2. c. 5. Uterque priuatur gradu. ibid. Nicolaus 1. in decr. tit. Ordines sacri c. 2. Conc. calcedon. c. 2. 1. q. 1. c. Si quis Episcopus. c. Qui per pecunias. c. Sanctior. c. Quicumque, & c. Si quis neque. 1. q. 7. c. Si quis omnem (& si quis eos suscipit, priuatur gradu. Conc. Nanneten. l. cap. 7.) Conc. Lateran. 3. in append. tit. De depositione capit. 2.*

Pro habendis literis dimissoriis, nihil est soluendum. *Concil. Sabinen. c. 20.*

Si aliquid sponte detur, potest accipi à notarijs. *1. q. 2. c. Sicut Episcopum.*

Possunt ordinati, sponte dare aliquid pro cera, carta, &c. post iam habitos ordines. *Concil. Sabinen. c. 20. de simonia. c. Et si quaestiones. Eugenius 4. in decr. unionis Armen. §. Quinto & c. Si notarius nullum habet salarium accipere, potest pro literis, &c. decimam partem vnius aurei. Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 1.*

Ordinari nullus potest per fauorem. *Greg. 1. l. 4. ep. 55. & 56. 1. q. 1. c. Pueri ad sacros. c. de ordinationibus. c. Quibusdam. c. Estote. Tales deponendi sunt, & in monasterium detrudendi. 1. q. 7. c. Si quis omnem, & c. Cauendum.*

Ordinatio facta per fauorem est simoniaca. *1. quaest. 1. c. Sunt nonnulli.*

Ordinatus per pecuniam non recipit gratiam. *1. quaest. 1. cap. Gratiam. cap. Cito. cap. Qui perfectionem. cap. Cum ordinaretur.*

Ordinatus dans aliquem præsentatori, simoniacus est. secus si liberè dat. *De simonia c. Ex tua.*

Item, qui præsentatori promisit nihil ab eo recipere, non potest ad alios ordines ascendere. *ibid. c. Per tuas il 3. & c. Si quis.*

Ordinati simoniacè nihil recipiunt (intelligitur de gratia non de caractere) *1. q. 1. c. Cum ordinaretur. c. de cetero. cap. Gratiam. c. Qui perfectionem. c. Ventum est.*

Ordinationes simoniacæ sunt irritæ (id est illicitæ, ordinati enim priuantur executione officij.) *1. q. 1. c. Ordinationes quæ. & q. 3. c. Ea quæ. q. 7. c. Si quis omnem. Conc. Rom. sub Gregor. 7. c. 5.*

Ordinati à simoniacis, non simoniacè (licet alias sint simoniaci) in necessitate permittuntur exercere officium. *Nicolaus 1. in decretis tit. Ordines Sacri c. 2. egent dispensatione Papæ. Conc. Rom. sub Nicolao 2.*

Ordinatus à simoniaco, sed non simoniacè, si scienter fecit, irrita est ordinatio (id est illicita, & carens executione) si ignoranter fecit, toleratur. *1. quaest. 1. cap. Si de cetero. Concil. Roman. sub Alexandro 2. Non restituitur faciens scienter, nisi per dispensationem Papæ. Gregor. 7. lib. 6. epist. 39. Concil. Roman. sub Nicolao 2. Si ignoranter, dimittere debet conscientiam scrupulosam. De simonia cap. Per tuas il 2.*

Ordinati simoniacè non possunt ulterius promoueri, neque præesse. *Conc. Rom. sub Alexandro 2. Conc. Later. 3. tit. De depositione c. 2.*

Ordinatus simoniacè ipso facto est suspensus ab executione ordinum. *Conc. constantien. sess. 43. in const. Martini V.*

Ordinatus per pecuniam solutam familiari Episcopi, si sit inficius de hoc, & Ecclesia indiget sacerdotibus, permittatur exercere, secus si non indiget. *1. q. 5. c. Presentium.*

Ordinati per pecuniam, deponuntur absque spe restitutionis. *Gregor. 7. l. 2. ep. 62.*

Ordinatus simoniacè non potest, nec exercere, nec promoueri, nisi ingrediatur in Religionem. *Concil. Later. 3. in append. tit. de penitentia c. 2.*

Ordinatus soluens aliquid, siue Episcopo, siue ministris eius, si est laicus, excommunicatur; si clericus, per biennium sit inhabilis ad obtinendum beneficium; si beneficiatus, suspenditur à beneficio ipso facto. *Conc. Sabinense c. 20. Prælati id fieri permittens, suspenditur à collatione ordinum, donec duplum reddat. ibid.*

Ordinati, nihil debent soluere aliis clericis ut recipiantur, non prandia, &c. neque ut admittantur ad exercitia ordinum. Exigentes hoc, si laici sunt, ipso facto excommunicantur. si clerici, priuantur 4. parte fructuum beneficij, illius anni. *conc. Sabinense c. 20.*

Vide, Episcopus quo ad ordinationes.

Ordinans malè, contra canonum formam, & poena.

Ordinans per pecuniam, priuatur gradu. *conc. constantinop. 2. cap. 1. Conc. Tolosan. 1. c. 1. Vide, Ordinatio nulla per pretium, & c.*

Ordinans hæreticum, præter excommunicationem, decem libras auri soluat. *Conc. Afric. c. 60.*

Ordinans illiteratum, nescientem loqui Latine, suspenditur à collatione ordinum. *Conc. Tolet. 22. c. 3. Conc. Senonen. in decr. morum cap. 3. Sic ordinans ante ætatem legitimam. ibidem.*

Ordinans inuitum, per annum priuatur missa. *Conc. Aurelian. 4. c. 7. Per annum suspenditur à collatione. Dist. 74. c. Gesta. c. Episcopus, & c. ult.*

Ordinans bigamos, vel arreptitios, vel penitentes, per sex menses suspendatur à diuinis. & si missam tunc dicit, per annum priuetur communionem. *Conc. Aurel. 3. c. 6. & Aurel. 4. c. 10. Suspenditur à potestate ordinandi. de bigamis non ordinandis c. Super eo.*

Ordinans seruum sine licentia Domini, per sex menses à missa celebranda suspendatur. *conc. Aurelian. 5. c. 5.*

Conferens plures sacros ordines in vna die, suspenditur à potestate ordinandi. *De temporibus ordinationum cap. Dilectus filius.*

Ordinans in sacris puerum, suspenditur à collatione ordinum. *ibid. c. Vel non est.*

Ordinans illicitè, priuatur potestate ordinandi. *Simplicius* ep. 3. 11. q. 3. cap. *Privilegium*.

Ordinans præter formam Canonum, per annum est suspensus ab officio. *Dist. 55. cap. Nullus*. Absolutè, deponendum dicit *Innocentius* 1. ep. 23. c. 3. *Conc. Illerdense* c. 12. *Nicolaus* 1. ep. 7. & 10.

Ordinans per dolum, vel fraudem, quomodo puniendus. 16. q. 7. cap. *Constituit*.

Ordinari non potest Episcopus inuitè; alias succedat in locum ordinantis. *Conc. Arausic.* 1. c. 21.

Ordinans indignum, perdit ius ordinandi. 25. q. 2. c. *Si qui Episcopi*.

Ordinans non habentem titulum, seu patrimonium, quo sustentetur, tenetur sustentare illum, quousque habeat titulum. *Concil. Later.* 3. c. 5. *Concil. Londin.* 1. cap. 6. *Concil. Rauenn.* 4. sub *Ioanne* 22. cap. 8. De præbendis c. *Episcopus*.

cap. *Cum secundum*, sub eodem tit. in 6. cap. *Si Episcopus*.

Etiā si de mandato alterius non expressis personis ordinet. *ibid.* Alioquin mandans tenetur. *ibid.* De aetate, qualitate, & c. cap. *Accepimus*.

Ordinans cum pacto de non petendo prouisionem, est simoniacus, & uterque per triennium priuatur officio. de præbendis cap. *Episcopus*.

Ordinans malè, seu contra formam Canonum, nisi ignorantia, vel error facti excuset, suspenditur à collatione ordinum, etiam tonsuræ, & ab executione Pontificalium: interdicitur ab ingressu Ecclesiæ. & si hæc spernit, à regimine Ecclesiæ, Monasterij, & c. Commendæ, fructuum, & c. perceptione ipso facto est priuatus. Non potest ab hoc reatu absolui, nisi à Papa. derogantur priuilegia. Irregularitas à solo Papa dispensanda, etiam si delictum sit occultum. *Sixtus* 5. *constituit* 90. *Sanctum*. §. 2. 3. & 4. Vide, *Ordinati malè*.

Malè ordinantes, de quibus *Sixtus V.* loquitur, sunt, qui in vno die plures sacros confert vni; qui non seruatis interstitijs ordinat; qui plures sacros in diebus continuis confert: qui irregulares, vel alios inhabiles ordinat, qui extra tempora iuris: qui sine dimissorijs proprij alienos ordinat; qui ante ætatem legitimam; qui sine titulo sufficienti: qui contra formam Tridentini Concilij: & qui simoniacè: isti eas pœnas incurrunt. *Sixtus V. ibid.*

Ordinatio Græcorum.

Ordinari non possunt Græci à Latinis, nec è contra, quia in ritu diuersi sunt. de temporibus ordinationum cap. *Cum secundum*. Vide, *Græci*.

Ordinatio legitima non iteranda, & quando iteranda.

Ordinatus bis, deponatur. *Concil. quod dicitur Apostolorum* c. 68. *Conc. Carthag.* 3. c. 38. *Gregor.* 1. lib. 2. ep. 32. *dist.* 68. cap. 1. De consecrat. *dist.* 4. c. *Non licet fieri*.

Ordinatus ante baptismum, est baptizandus, & iterum ordinandus. 1. *quest.* 1. cap. *Si Presbyter*. *Conc. Lateran.* 3. part. 50. c. 45. De Presbytero non baptizato cap. 1. *Veniens*. Vide, *Presbyt.* qui ordinandi.

Ordinatus in subdiaconum ante confirmationem, non reordinatur, sed suppletur confirmatio. De Sacram. non iterandis c. 1. *Pastoralis*, & cap. *Presbyter*.

Si in ordinatione Diaconi, vel Presbyteri, manus non imponatur, non iteratur ordinatio: sed tempore ordinationum fiat impositio manuum omissa. De Sacram. non iterandis cap. *ult.*

Ordinans in aliena Prouincia, vel Diœcesi.

Ordinare nullus potest in aliena Diœcesi, sed in sua. *dist.* 71. cap. *Illud*. c. De aliena, & c. *Si quis*.

Ordinans in aliena Prouincia, priuatur officio, & ordinatus ordine. *Zosimus* epist. 6. est excommunicandus. *Conc. Lucense* 2. cap. 7. & 33.

Ordinans extra suam Diœcesim (sine licentia) est deponendus ipse, & etiam ordinatus. *Conc. quod dicitur Apost.* c. 36.

Ordinans in aliena Diœcesi, irritè ordinat (id est illicitè.)

Conc. Antiochen. c. 13. & 22.

Vide, *Episcopus quo ad ordinationes*.

Vide, *Ordinati in aliena*.

Ordinatio Ultramontanorum, & Ultramarinorum.

Ordinari non potest ultramarinus ab Episcopo Italo sine licentia Papæ, vel sui Episcopi assignantis causam, quare non ordinauit. & pœnæ talium ordinantium. De temporibus ordinationum in 6. c. 1. Vide, *Ultramarinus*. Vide, *Itali*. Vide, *Episcopus*.

Episcopi Itali non possunt ordinare ad sacros, nec ad minores ordines, Gallos, Hispanos, aliosve ultramontanos, sine literis dimissorijs proprij Episcopi, recognitis à Nuncijs Papæ, & examinatis à Vicario Romæ. *Vrbani* 8. *constitut.* 33. *Secretis*.

Ordinantes aliter, suspenduntur per annum ab exercitio Pontificalium. Ordinati verò perpetuò suspensi sunt ab ordine, absque spe gratiæ. *ibid.* §. 3.

Vide, *Itali*. Vide, *Ultramontanus*.

Ordinans subditos alterius, vel familiares.

Ordinans subditos alterius Episcopi, per sex menses suspendatur à celebratione missæ. *Concil. Aurelian.* 3. cap. 15. & *Aurel.* 5. cap. 5.

Talis ordinatio non est rata (id est non licita, & ordinatus suspenditur ab executione.) *Conc. Sardicense* c. 19.

Ordinans subditos alterius spontaneè, id est sine licentia illius, suspenditur per annum à collatione ordinum. 21. q. 2. cap. 1. *Concil. Lateran.* 3. tit. De depositione cap. 26. de temporibus ordinationum in 6. cap. *Eos qui* & c. *finali*. & alias pœnas incurrit. *ibid.* de Parochijs cap. *Nullus Episcopus*.

Conc. Trid. sess. 23. de reformatione c. 8.

Episcopus potest ordinare alienum habitantem secum. *Concil. Arausic.* 1. cap. 8. Sed, nisi per triennium sibi inseruiert, non potest ordinare. *Concil. Trident.* sess. 23. de reformatione cap. 9. Et ordinans familiarem tenetur prouidere eum de beneficio. *ibidem*.

Pro literis dimissorijs, nihil est soluendum. *Conc. Sabin.* c. 20. Vide, *Literæ*. Vide, *Dimissoria*. Vide, *Episcopus quo ad ordinationes*.

Ordinati furtiue.

Ordinatus in sacris furtiue, si non excommunicatur, à suo Episcopo, dispensatur, vt fiat sacerdos; si verò excommunicatur, non potest fieri, nisi sit Religiosus. *Conc. Later.* 3. tit. De depositione c. 9. de eo, qui furtiue c. 1. 2. & 3.

Ordinatus furtiue contra Episcopi sui voluntatem, suspenditur ab ordine suscepto. potest cum eo Episcopus dispensare. item si sit Religiosus, potest in eo ministrare. De eo, qui furtiue, & c. cap. *fin.*

Ordinati in aliena Prouincia, vel Diœcesi.

Ordinati in aliena Prouincia sine licentia proprii, priuantur ordine. *Zosimus* ep. 6. *Conc. quod dicitur Apost.* c. 36. Arbitrio proprii suspenditur ab ordine. *Conc. Aurelian.* 5. c. 5. *Conc. Antiochen.* c. 13. & 22.

Ordinari nullus debet extra Diœcesim, nisi in maxima necessitate, & tunc habere debet literas dimissorias sui Episcopi. *Conc. Colon.* 2. tit. de altero medio c. 3.

Vide infra, *Ordinati ab alieno*.

Ordinati in aliena Prouincia, ex Papæ dispensatione manere possunt in suæ Patriæ Clero. *Innocentius* 1. ep. 17. Vide infra, *Ordinati ab alieno*. Vide, *Ultramontanus*.

Vide, *Itali*. Vide, *Episcopus quo ad ordinationes*.

Ordinati malè ex aliquo defectu. & pœnæ.

Ordinatus in sacris ante debitam ætatem, suspenditur ab exercitio ordinum. de temporibus ordinationum c. *Vel non est*. Donec perueniat ad eam.

Ordinatus extra tempus debitum, suspenditur ab executione, donec per Papam dispensetur. *ibid. c. Cum quidam.*
 Ordinatus extra tempora, recipit characterem, & peracta poenitentia, potest dispensari. *De temporibus ordinat. cap. consultationi.*
 Ordinati sine titulo providendi sunt ab ordinante. *De atate, qualitate, &c. cap. Accepimus.* Vide, *Ordinans male contra canonum formam.*
 Ordinatus in subdiaconum, absque Sacramento Confirmationis, non est iterum ordinandus, sed supplendus defectus. *De Sacram. non iterandis c. 1. & cap. Presbyter.*
 Ordinatus ante baptismum, nihil recipit; sed post baptismum iterum ordinatur. *de Presbytero non baptizato c. Veniens.*
 Ordinatus contra Episcopi sui voluntatem. Vide, *Ordinatus furtive.*
 Ordinatus coacte non recipit characterem. *De Baptismo c. Maiores. §. Item.* Vide, *Inuitus.*
 Ordinatus in excommunicatione, ob clerici percussione, si est secularis deponitur, si scienter fecit: si regularis, suspenditur ab executione; item si secularis, sed cum regulari dispensabat, olim, superior (nisi delictum esset graue, & publicum; cum seculari Papa. *De sent. excom. c. Cum illorum.* Sed reuocata est facultas, vt infra.
 Ordinati ignari, vel ante etatem, suspenduntur ab executione, donec scientiam, vel etatem habeant. *conc. Senon. in dect. morum cap. 6.*
 Ordinati male suspenduntur à susceptis, & inhabilitantur ad alios. *Sixtus V. const. 90. Sanctum §. 3.*
 Ordinati male sunt, qui non seruatis temporum interstitijs, ordinati sunt. Item, qui vno die plures ordines sacros habuit. Item, qui diebus continuatis plures ordines sacros habuit, sine dispensatione Papæ. Item irregularis; vel alias inhabilis. Item, qui extra tempora statuta à iure: vel absque dimissorijs proprii Episcopi. qui ante etatem legitimam. qui sine titulo sufficientis beneficii, vel patrimonij, & tandem, qui contra formam præscriptam à Concilio Tridentino. *Sixtus V. const. 90. Sanctum. §. 2.*
 Sic male ordinati non possunt absolui à reatu ab alio, quam à Papa. omnia Priuilegia annullat. *ibid. §. 3.* Etiam si delictum sit occultum: si fuerint irregulares, neque possunt ab alio, quam à Papa dispensari. *ibid. §. 3.* Etiam si delictum sit occultum. & Sac. Penitentiaria non potest dispensare, *ib.* Idem incurrunt simoniace ordinati. *ibid.*
 Sed *Clemens 8. constitut. 40. Romanum*, reuocat hanc Constitutionem *Sixti V.* & reducit poenas male ordinatorum ad terminos iuris.
 Ordinati male, puniendi sunt iuxta Constitut. *Pij 2. Cum ex sacrorum. Urban. 8. const. 6. c. 24.*
 Ordinati cum falsis literis patrimonij, vel fiduciarijs, suspensi sunt perpetuo ab ordine, & alias poenas incurrunt. *Urbanus 8. const. 33. Secretis.*
 Ordinati in hæresi. Vide, *Lapsi.*

Ordinati ab alieno Episcopo, sine licentia proprii.

Ordinari nullus potest ab alieno, sine licentia proprii Episcopi, & literis eius. *conc. Nicen. 1. cap. 17. conc. Meldense c. 51.* Et à suo non recipiatur. *1. q. 1. cap. Si qui clerici. conc. carthag. 3. cap. 21. conc. Rauennat. 2. sub Clem. V. c. 24. De parochijs cap. Nullus Episcopus. conc. Mogunt. 4. c. 34. conc. Trid. sess. 23. de reform. c. 8.* Non obstante priuilegio, &c. Si ab alieno vult quis ordinari, commendetur à proprio. *ibid.*
 Ordinatus ab alieno, est irritè ordinatus (id est illicitè) *conc. Nicen. 1. c. 17. conc. Sardicen. cap. 19. Adrianus 1. ep. de cr. cap. 8. concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 45. dist. 71. cap. Si quis ausus. conc. Turon. 1. cap. 10. conc. Arelat. 2. cap. 13. 9. q. 2. cap. Nullum. cap. Episcopi. cap. Non inuitati.* Quæ dicunt esse nulliter ordinati (intellige illicitè, & quo ad executionem.)
 Ordinatus ab alieno sine dimissorijs, suspensus est ab ordine. *21. q. 2. cap. 1.* Admittitur à proprio ad executionem ordinis habiti. *concil. Lateran. 3. in append. tit. De depositione cap. 26. concil. Toletan. 12. cap. 4. De eo qui furtive. cap.*

fin. concil. Moguntin. 4. cap. 84. concil. Trid. sess. 6. de refor. ca. 5. Arbitrio Episcopi proprii sit suspensus. *sess. 23. de refor. cap. 8.*
 Ordinandus ab alieno, examinetur à proprio. *conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 3.*
 Ordinatus ab alieno potest recipi à suo in suis ordinibus. *9. q. 2. cap. Lugdunensis.*
 Ordinari aliquando potest aliquis à vicino Episcopo, quando proprius est manifestè suspensus. *De temporibus ordinatum in 6. cap. Eos qui.* Sed prius constat de potestate ordinantis. & rursus examinetur de vita, scientia, patrimonio, &c. & si deficiat, remanet suspensus. *conc. Senonen. in dect. morum c. 7. conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 3.*
 Ordinari quis potest ab alieno Episcopo de Papæ licentia. *concil. Nicen. 1. ex Iulio 1. c. 6.* Sed constare debet, an ita sit, alias non admittitur, & rursus vt supra examinetur, &c. *conc. Senonen. ibid. c. 7.* Et si deficit remanet suspensus.
 Ordinatus ab alio, si est familiaris eius. Vide, *Ordinans subditos alterius.* Vide, *Male ordinati.*
 Ordinati ab alieno cum falsis dimissorijs, ad minores ordines, si sunt Itali, secuta prius declaratione iudicis Ecclesiastici, priuilegio fori sunt priuati, & seculari subduntur. *Vrb. 8. const. 33. Secretis §. 4.*

Ordinati ab eo qui renunciauit.

Ordinatus ab eo, qui renunciauit loco, vel dignitati, cum dispensatione proprii Episcopi potest recipi, & ministrare, si ignoranter est ordinatus. si verò scienter, suspenditur ab executione ordinis. *Eugenius 1. conc. Later. 3. in append. tit. De depositione cap. 18. De ordinatis ab Episcopo, qui renunciauit, capite primo.* Potest dispensari. *ibid. c. 1.* Vide, *Episcopus relinquens Ecclesiam.*

Ordinati à non habente potestatem, vel dubio, an haberet.

Ordinatus ab eo, qui non est Episcopus, nihil accipit, & iterum est ordinandus. *Dist. 19. c. Propter totius. 9. q. 1. cap. Per illicitam. Damasus ep. 5.*
 Ordinati ab Episcopis, de quibus est dubium an sint, debent iterum ordinari. *dist. 68. c. Presbyteri. Gregorius 3. ep. 5.*

Ordinati ab hæreticis, vel schismaticis, vel in hæresi manentes.

Ordinati ab hæreticis non sunt clerici (id est non admittendi in clero) *conc. quod dicitur Apostol. cap. 68. 1. q. 1. c. Arianos, &c. ibid.*
 Ordinati ab hæreticis Catafrigis (qui sine materia & forma ordinant) iterum ordinandi sunt. *conc. Nicen. 1. c. 19.* Et hoc modo intelliguntur infra scripti canones. *1. q. 7. c. Si qui Presbyteri c. Daibertum. c. Per illicitam.*
 Item ordinati ab hæreticis Nouatianis (qui non ordinant in forma Ecclesiæ) non sunt recipiendi cum ordine. *1. q. 7. c. Si qui voluerint.*
 Item ordinati à Maximo, qui non erat Episcopus, non fuerunt vere ordinati. *Distin. 19. c. Propter totius.*
 Ordinatio Episcopi facta ab Episcopo hæretico (si in forma Ecclesiæ) est valida. *Anastasius 2. ep. 1. cap. 7. & 8. conc. Afric. c. 24. & 25.*
 Ordinati ab Acacio hæretico, valide fuerunt ordinati. *Dist. 19. cap. Secundum.*
 Ordinationes illæ non nocuerunt ordinatis, sed ordinanti. *ib. Anastasius 2. ep. 1. c. 7. & 8. conc. Afric. c. 24. & 25.*
 Ordinati Episcopi ab hæreticis Episcopis (in forma Ecclesiæ, si ipsi erant veri Episcopi) dum veniunt ad fidem, cum tali honore recipiantur. *1. q. 7. c. Conuenientibus.*
 Sed alias ordinatum erat non recipiendos cum illo honore. *Innocen. 1. ep. 18. c. 3. 1. q. 1. c. Arianos. conc. Afric. c. 25.*
 Ordinationes factæ ab Episcopis, hæreticis vel excommunicatis, dicuntur esse irritæ, & nullæ & per eas nihil dari ordinatis. *9. q. 1. cap. Nos. cap. Excommun. cap. Per illicitam, & cap. Ordinationes.* Item *1. q. 1. cap. Ventum est. cap.*

cap. Arianos, & alij. ibid. Vbi dicitur quod nihil accipiunt qui ab eis ordinantur item dicit. *Innocent. 1. ep. 18. cap. 3. & ep. 22. c. 3. 4. & 5.*

Sed intelligitur, quod sint illicitæ, non inualidæ si ordinantes sunt veri Episcopi. tum quia. *9. q. 1. in cap. Ab excommunicationis & cap. Ordinationes*, habetur, quod tales ordinati in necessitate tolerantur: & sic habuerunt validè ordinem. tum etiam ex dictis supra, quia ordinati ab hæreticis in forma Ecclesiæ, in sua dignitate recipi possunt. & *Nicol. 1. ep. 10.* statuit ut sic ordinati priuentur officio.

Ordinati in hæresi deponendi sunt. *Conc. Nicæn. 1. c. 10.*

Ordinati à Papa schismatico, vel intruso viuentis alio, deponendi sunt. *Conc. Rom. sub Ioanne 12.* Et additur, quia nihil accipiunt.

Ordinari nullus potest ab Episcopo schismatico: ordinatus priuatur officio. *Nicolaus 1. ep. 9. & 10. Clemens 8. const. 34. Sanctissimus.*

Ordinati à schismaticis (si isti erant ritè ordinati) recipiunt ordinem, sed non executionem. *Clemens 8. const. 34. Sanctissimus §. 4.* Absoluendi sunt cum penitentij salutibus, & abiurare debent schisma publicè, vel secreto. *ibid. §. 4.* Efficiuntur irregularis, & à Papa sunt dispensandi. *ibid. §. 4.* Vide, *Schisma.*

Ordinati à schismaticis indigent dispensatione. *De schismaticis, & c. ordinatis c. fin.*

Ordinatio illa dicitur nulla (id est illicita, alias non posset dispensari) sed iterum ordinari debent. *De schismaticis ordinatis. cap. 1.*

Vide, *Hereticorum sacramenta.* Vide, *Schisma.*

Ordinationes non per saltum, sed gradatim suscipiende, & pena.

Ordines dandi, & accipiendi gradatim, non per saltum. *Caius in epist. decr. in fine. Hormisdas ep. 25. Concil. Constantinop. 4. c. 13. Ioann. 8. ep. 199. dist. 59. c. Si officia. & dist. 77. c. illud. Conc. Trid. sess. 23. de reform. c. 11.*

Ordinati per saltum, ordinandi postea sunt in ordine omisso; sed priuari debent executione habitus. *Dist. 52. cap. Sollicitudo. Arbitrio Episcopi infra.*

Ordinatus sacerdos omisso diaconatu; ordinetur postea diaconus, sed arbitrio Episcopi suspendatur à ministerio ordinis accepti. *Conc. Lateran. 3. p. 50. c. 64.*

Si ordinati per saltum, non ministrauerint in ordine accepto, potest Episcopus cum eis dispensare. secus si ministrarunt. *Conc. Trid. sess. 23. de reform. cap. 14.*

Ordinationes omnes in quò loco faciendæ.

Ordinationes sacræ in loco publico sunt faciendæ. *Dist. 24. cap. Episcopus, & dist. 75. cap. Quando. Zephyrinus epist. 2. Conc. Carthagin. 4. cap. 2. concil. Tridentin. sess. 23. de reformat. cap. 8.*

Ordinationes faciendæ sunt in Ecclesia Cathedrali præsentibus Canonicis. *conc. Trident. ibid.*

Si fiant in alio loco, semper fiant in Ecclesia digniori, præsentis clero illius Ecclesiæ. *conc. Trid. ibid.*

Ordinatio in minoribus fieri potest in omni loco. *Dist. 75. cap. Quando.*

Ordinationes omnes in quo tempore faciendæ.

Ordinatio Episcopi in die Dominica faciendæ est. *Lib. 8. constitut. Apostol. cap. 4. distinct. 75. cap. Ordinationes & c. quo in die hora 3. fiant. ibid. ex Anacleto epist. 1. & cap. Quod à patribus.*

Ordinationes sacræ faciendæ sunt in quatuor anni temporibus. *Gelasius ep. 9. (Olim circa vesperam fiebant. ibid.) Gregor. 2. ep. 5. conc. Romanum sub Zacharia. cap. 11. In ieiunijs quatuor temporum. Dist. 75. cap. ult. conc. claramontanum c. 24. conc. Lateran. 3. tit. De depositione c. 24. Item in Sabbatho sancto, & sabbatho ante Dominicam Passionis fieri possunt. ibid. c. 25. De temporibus ordinat. cap. De eo autem.*

Ordinatio Episcopi fieri potest etiam in Sabbatho Sancto. *Dist. 76. cap. Dilectionis.*

Ordines minores conferri possunt in quolibet festo. *De temporibus ordinat. c. De eo autem. conc. Later. 3. ut infra.*

Ordinatio subdiaconi fieri non potest in Dominica (id est sine dispensatione Papæ.) *conc. Later. 3. tit. De depositione c. 23. Sed ordines minores possunt dari in Dominica. ibid. c. 23. & 25. de temporibus ordinat. c. 1. & c. de eo autem.*

Ordinationes sacræ fieri non possunt in Sabbatho Pentecostes. *conc. Later. 3. tit. de depositione c. 23. de temporibus ordinat. cap. de eo autem.*

Ordinationes Episcoporum non differantur ultra tres menses à die confirmationis. *conc. calcedon. c. 25. dist. 75. cap. Quoniam. Vide, Episcopi consecratio.*

Ordinans extra statuta tempora, communione priuandus est. *conc. Tolosan. 1. c. 2. & 4. de temporibus ordinationum cap. Sanè super eo. Priuatur potestate ordinandi. ibid.*

Ordines sacri duo simul dari non possunt, neque in duobus diebus continuis, etiam si ieiunium sit continuum: alias ordinati sunt suspensi ab executione ordinum. *de temporibus ordinat. cap. Literas vestras. & c. dilectus. conc. Trid. sess. 23. de reform. cap. 13. Ordinantis pena. Vide, Ordinans malè contra canonum formam. & conc. Trident. sess. 23. de refor. c. 13. Vide, Ordinati malè.*

Ordinationes omnes, quomodo, seu quo ritu faciendæ.

Antequam fiant ordinationes, faciendæ est trina proclamatio in Parochijs, ut sciantur impedimenta ordinandorum. *conc. colon. 3. tit. de altero medio c. 4. conc. Trident. sess. 23. de reform. cap. 5.*

Ordinationes omnes præuio examine, vel populi testimonio fiant.

Vide, *Ordinandorum examen. conc. carthag. 3. c. 22.*

Antequam fiant ordinationes, legatur lista ordinandorum, & scriptura illa sit apud Episcopum. *conc. Londin. 2. c. 7.*

Ordinationes clericorum non sunt faciendæ ad placitum populi. *dist. 63. cap. Non est permittendum. conc. Laodicen. c. 13. conc. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7.*

Ordinationes faciendæ sunt coram multis. *Zephyrinus ep. 2. Coram Capitulo Ecclesiæ. dist. 24. cap. Episcopus.*

Ordinationes non sunt faciendæ coram Catechumenis. *conc. Laodicen. c. 4.*

Ordinationes omnes gradatim faciendæ à primo ordine ostiariatus. & successiue ascendendo. *Caius in ep. decret. in fin. Hormisdas ep. 25. Vide, Ordinati per saltum.*

Faciendæ sunt iuxta Prouinciarum statuta. *Hormisdas ep. 25. Ordinatio Episcopi faciendæ est cum impositione libri Evangeliorum, super caput ordinandi, & ceruicem eius, vno Episcopo dicente orationem (id est formam) reliquis Episcopis, qui adsunt, tenentibus manum super caput illius. Lib. 8. const. Apost. cap. 16. conc. carthag. 4. c. 2. Anacletus ep. 2. dist. 23. cap. Episcopus. dist. 64. c. Ordinationes. conc. colon. 2. par. 1. cap. 1.*

Ordinationes Sacræ cum manuum impositione fiunt. *conc. colon. 2. par. 1. cap. 1.*

Ordinatio Presbyteri fit per impositionem manuum Episcopi, & Presbyterorum, & c. & orationem (seu formam.) *Lib. 8. const. Apost. c. 17. & 18. conc. carthag. 4. cap. 3. dist. 23. cap. Presbyter. conc. Lateran. 3. par. 50. cap. 62. De Sacram. non iterandis cap. ult.*

Vide, *Ordinatio legitima non iteranda.*

Ordinatio diaconi fit per impositionem manus Episcopi, & orationem (id est formam.) *Lib. 8. constitut. Apostol. cap. 17. & 18. conc. carthag. 4. c. 4. dist. 23. cap. Diaconus. De Sacram. non iterandis cap. ult.*

Vide, *Ordinatio legitima non iteranda.*

Ordinatio subdiaconi fit per dationem Calicis, & Patenæ, ac Orationem (id est formam.) *conc. carthag. 4. c. 5. dist. 23. cap. Subdiaconus.*

Ordinatio Acolythi fit per acceptionem ceroferarij, verba, & c. *conc. carthag. 4. c. 6. dist. 23. cap. Acolythus.*

Ordinatio Exorcistæ fit per acceptionem libelli Exorcismorum, verba, & c. *conc. carthag. 4. c. 7. dist. 23. c. Exorcista.*

Ordinatio Lectoris fit per acceptionem Codicis Lectionum, & verba. *Conc. Carthagen. 4. c. 8. dist. 23. cap. Lector.*
 Ordinatio Ostiarii fit per acceptionem clauium Ecclesiae, & verba. *Conc. Carthagen. 4. c. 9. Dist. 23. cap. Ostiarius.*
 Ordinatio psalmistae, seu cantoris fit iussione Presbyteri (quia non est ordo.) *Concil. Carthagen. 4. cap. 10. Dist. 23. c. Psalmista.*
 Si Episcopus ordinans imponit manum, &c. aliis verò dicit formam, ordinatio est nulla. *Conc. Hispanen. 2. c. 5. dist. 23. cap. Quorundam. cap. Ex Epistola.*

Ordinandorum aetas.

Ordinandorum aetas, & series, seu ordo stabilitur in *Concil. Rom. sub Syluestro c. 10.*
 Ordinari in minoribus, vel etiam in prima tonsura non possunt infantes. Vide, *Ordines clericales, quibus prohibentur.* Vide, *Tonsura.*
 Sacerdos, olim, ordinari non poterat, nisi annos 30. haberet. *Post ep. 3. Bonifacii 1. cap. 1. Dist. 78. c. Per omnia 5. capp. Conc. Melfitan. ca. 4. Vide, Presbyter. Vide, Sacerdos.*
 Ordinandorum aetas diuersa, pro diuersis temporibus fuit requisita. *Dist. 77. c. Quicumque, & capp. multis alijs seqq.*
 Ordinari non potest sacerdos, nisi habeat annos 25. *Zacharias ep. 12. Clement. de aetate, & qualit. &c. praeficiend. cap. fin. Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 12.*
 Ordinari, olim, poterat subdiaconus, qui aetatem habebat quindecim annorum, Diaconus 25. Presbyter 30. *Concil. Melfitan. cap. 4.*
 Ordinandorum aetas secundum ius antiquum erat, ut subdiaconus non esset minor 18. annis. Diaconus 20. Presbyter 25. *Clement. de aetate, ordine, &c. praeficiend. c. fin.*
 Nunc ordinari non potest subdiaconus, nisi attingat annum 22. neque Diaconus, nisi 23. neque Presbyter, nisi attingat 25. & sic in regularibus etiam est obseruandum. *Concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 12.*

Ordines Ecclesiastici quot sint, qui, quales, & quantum antiqui.

Ordines, id est dignitates duae inter Christi discipulos fuerunt. Vnus Apostolorum; alius 70. Discipulorum. *Damasus ep. 5. Dist. 68. Corepiscopi.*
 Ordinatio prima facta ab Apostolis fuit de Matthia. *Dist. 21. cap. Cleros.*
 Ordo sacerdotum duplex est in Ecclesia, quidam Episcoporum, alius Presbyterorum. & vterque à Deo institutus. *Anacletus ep. 3.*
 Ordinum Ecclesiasticorum series, & permanens. *Zosimus ep. 1. c. 3. dist. 77. cap. In singulis.*
 Ordines diuersi, diuersa habent officia. *Lib. 8. const. Apost. c. ult. dist. 21. cap. Cleros. Dist. 25. c. Perlectis.*
 Ordines maiores, & minores sunt in Ecclesia. *Dist. 93. cap. A subdiacono. Conc. Trid. sess. 23. c. 2.*
 Ordines maiores, seu sacri sunt quatuor, incipiendo à subdiaconatu, usque ad Episcopatum. *Dist. 32. c. Omnium. Leo 1. ep. 82. c. 3. & 4. Conc. Colon. 2. par. 1. c. 22. & 27.*
 Ordines Ecclesiastici septem dandi, etiam à Graecis. *Innocentius 4. const. 14. Sub catholica.*
 Ordines minores sunt 4. incipiendo ab Ostiariatu, usque ad Acolythatum. *Dist. 93. c. A subdiacono. Conc. Colon. 2. par. 1. c. 27. Conc. Trid. sess. 23. cap. 2.*
 Ordines omnes hi sunt, Ostiarius, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus, Subdiaconatus, Diaconatus, Presbyteratus, & Episcopatus. *Dist. 23. per totam. Dist. 77. c. Illud. concil. Colon. 2. par. 3. c. 31. Conc. Trid. sess. 23. cap. & can. 2. Vide, Ostiarius.*
 Ordines sacri, qui & quot sint. Vide, *Subdiaconus.*
 Olim subdiaconus non includebatur inter sacros (intellige) inter sacros, qui habilitabant ad Episcopatum. *De aetate, & qualitate, &c. praeficiendorum c. A multis. Vide, Subdiaconus.*
 Ad ordines gradatim ascendendum est. *Distinct. 59. c. Si officia, & dist. 77. c. Illud. Vide, Ordinari per saltum.*

Ordines semel accepti, numquam perduntur.

Ordo acceptus tempore sanitatis non perditur per infirmitatem. *Dist. 55. c. Praecepta.*
 Ordinatus in sacerdotem non potest fieri vniquam laicus per ablationem sacerdotij. *Conc. Trident. sess. 23. c. & can. 4.*
Ordinum Ecclesiasticorum natura, materia, forma, & effectus.

Ordo (seu ordinatio) est Sacramentum continens remedium salutis. *Conc. Londinense 2. c. 3. Conc. Senon. c. 10.*
 Est Sacramentum nouae legis. *Eugenius IV. in decr. unionis Armenor. §. Quinto, &c. Conc. Tolet. 22. cap. 25. Concil. Trid. ut infra.*
 Sacramentum ordinis constat ex rebus, & verbis. *Conc. Trident. sess. 23. cap. & can. 3.*
 Ordo causat characterem in anima ordinati. *Eugenius 4. ubi supra. Conc. Trident. sess. 7. de Sacram. can. 9. & sess. 23. cap. & can. 4. & deleri non potest. ibid.*
 Ordo est Sacramentum causans gratiam in recipiente. *Concil. Rauennat. 3. post Clementem V. c. 1. Eugenius 4. ubi supra. Effectus hic est gratiae augmentum, ut ordinatus sit minister idoneus. ibid. & Concil. Senon. c. 10. Conc. Mogunt. 4. c. 35. (& haec secunda gratia idoneitatis datur bonis, & malis. Mogunt. ibid. Quia ad vtilitatem Ecclesiae, non propriam datur.) Conc. Trident. sess. 23. c. & can. 4.*
 Per Sacramentum ordinis, Ecclesia gubernatur, & multiplicatur spiritualiter. *Eugenius 4. in decr. unionis Armenor. in Conc. Florent. §. Quinto, &c.*
 Sacramentum ordinis constat ex materia, & forma. materia est id, quod traditur ab ordinante: forma sunt verba ordinantis. *ibid.*
 Ordinis Presbyteralis materia est porrectio Calicis cum vino, & patenae cum pane. Forma est, *Accipe potestatem offerendi sacrificium, &c. in nomine Patris, &c. ibid.*
 Ordinis diaconalis materia est libri Euangeliorum traditio. Subdiaconalis, est traditio calicis vacui, cum patena vacua. *ibidem.*
 Ordinum aliorum materiae sunt res, quae traduntur: formae, verba, quae dicuntur. *ibid.*
 Ordinis minister Ordinarius est Episcopus. Vide, *Ordinare cui competit.*
 Ordines soli non commendant Deo, sed merita. *Dist. 40. c. Ante omnia.*

Ordinatorum omnium speciales obligationes, & onera.

Ordinatus in diaconum, si se accusat, quod antea commisit homicidium, post poenitentiam trium annorum recipi potest. Si verò ab alijs deregatur, post poenitentiam quinque annorum recipiatur in communione laica. *Conc. Eliberti. c. 76. Irregularis est, & eget dispensatione. Vide, Irregularis. Vide, Homicida. Vide, Occidens, &c.*
 Ordinati in quouis ordine, si reperiuntur criminosi, eijciantur à clero. *Conc. Lucense 2. c. 24. & 25. 15. q. 8. c. Si quis Presbyter. Dist. 24. cap. Si quis.*
 Ordinati in sacris, Presbyteri, Diaconi, &c. Si antea peccarunt corporaliter, abstineant à ministerio. *Conc. Neocæsariensis. c. 9. & 10. Conc. Valentinum 1. c. 4.*
 Ordinatus Presbyter, si crimen suum non deregat, non offerat, sed habeat nomen Presbyteri. *Concil. Lucense 2. cap. 25.*
 Ordinati dum erant haeretici, deponendi sunt. *conc. Nicen. 1. c. 10. Vide, Haeretici. Vide, Lapsi.*
 Ordinati pro aliqua Ecclesia, tenentur permanere in ea. *concil. Arelat. 1. c. 2. & Arelat. 3. c. 8. Arelat. 4. c. 4.*
 Ordinati in sacris, sine titulo Patrimonij, tenentur manifestare Ecclesiae, omnia quae acquirunt. *Concil. Carthagen. 3. cap. 49. Quae verò habent ex domo sua, possunt dispensare pro libito. ibid.*
 Ordinati, si nesciunt Latine loqui, sunt suspensi ab executione ordinum. *conc. Tolet. 22. c. 3.*

Ordinati ab Episcopis Catholicis, si cadunt in hæresim, quando redeunt, cum honore recipiuntur. *Innocentius 1. ep. 21.*
Oratio ad titulum Patrimonij non possunt hunc vendere, nisi titulum habeant unde viuant. *Concil. Senon. in decr. morum c. 3.* Vide, *Ord. in sacris.*
Ordinati nolentes ascendere ad alios ordines maiores, priuentur minoribus. *dist. 74. cap. Consuluit. de atate, & qualit. & c. cap. 1. Ut Abbates.*
Ordinati à Pseudo-Episcopis, accedente consensu Episcopi permanere possunt in Clero. *1. quæst. 1. cap. Si qui clerici.* (Intellige de Episcopis schismaticis, vel hæreticis) alias nihil conferunt.
Ordinati in minoribus, vel maioribus, tenentur obedire superioribus gradatim. *dist. 93. cap. A subdiacono. Concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 11.*
Non possunt interesse conuiuijs nuptiarum ordinati in sacris. *Dist. 34. cap. Presbyteri.*
Ordinati tenentur inseruire Ecclesiæ, cui sunt adscripti, nisi causa studij absint. *Conc. Trident. sess. 23. de refor. cap. 11.* Vide, *Beneficiati quo ad residentiam.*
Ordinati debent habere ab Episcopo ordinante literas ordinationis ab eo subscriptas. *Conc. Mileuit. c. 14. Conc. Afric. c. 56.*
Etiā si sint ordinati Romæ. *Reformatio cleri Germania cap. 14.*
Ordinati in minoribus superpelliceo semper uti debent, dum ministrant. Vide, *Clerici minores in ministerio.*

Ordinum exercitia.

Ordinum minorum exercitia ab ordinatis tantum peragenda, non ab alijs. *Conc. Trident. sess. 23. de refor. c. 17.*
Clerici ministrantes debent uti superpelliceis. *Conc. Colon. 2. par. 3. cap. 31.*
Ordinum exercitia peragenda sunt à Clericis, qui sunt celibes, vel coniugati habentes tonsuram, & habitum clericalem. *Conc. Tridentin. sess. 23. de refor. c. 17. Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de functionibus, & c.*

Non ordinati ministrantes.

Non ordinatus ministrans in aliquo ordine, deponitur. *de clerico non ordinato ministrante cap. 1.* Vide, *Celebrans.*
 Vide, *Clerici.* Vide, *Missæ.* Vide, *Pœnitentiæ Sacram. ministrans.*
Non sacerdos ministrans Sacramentum Pœnitentiæ, vel celebrans, etiam pro prima vice tradendus est curiæ sæculari. Vide, *Celebrans.* Vide, *Pœnitentiæ Sacram.*
Neque ordinum minorum officia possunt à laicis exerceri. *Conc. Colon. 2. par. 3. c. 31. conc. Trid. sess. 23. de ref. c. 17.* Vide, *Missam qui possunt.* Vide, *Presbyter.* Vide, *Sacerdos.* Vide, *Pœnitentiæ Sacram. minister.*

Ordo præcedendi, & c.

Ordo præcedendi, & standi ab omnibus in Ecclesia. *Lib. 1. const. Apost. c. 57.*
Ordo inter omnes Episcopos seruandus est, ut posteriores deferant prioribus. *Conc. Mileuit. c. 13.*
Ordo seruatus à Prælati in Concilio Tridentino. *Pius 4. constit. 24. Sicut.*
Ordo seruandus in Capitulo, & inter dignitates Ecclesiæ. *de maiortate, & obed. c. Statuimus.*

Ordinarius.

Ordinarius potest supplere negligentiam Legati Papæ. *de officio Iudicis ordin. cap. Significauit.*
Ordinarius potest reuocare monachum vagabundum. *ibid. c. Quanto deuotio.* Tenetur illum consignare superiori regulari. *ib.* & potest compellere superiorem, ut illum puniat, *ibid.* Vide, *Episcopus circa regulares.*
Ordinarius subditos corrigit, & reformat appellatione remota. *ibid. c. Irrefragabili.*

Ordinarius potest visitare Capellas beneficiatas, sibi subiectas in monasterijs. *de off. Iud. ordin. c. Conquerente.*
Ordinario debent monasteria præstare obedientiam. *ibid.* Vide, *Regulares circa Episcopos.*
Ordinarius, qui potest excommunicationem absolueret, potest alium delegare. *de off. Iud. ordin. c. His quibus.*
Ordinario excommunicante aliquem, omnes tenentur vitare. *ibid. c. Ad reprimendam.*
Ordinario corrigente de mandato Papæ, potest appellari. *ib. cap. Licet.*
Ordinario tenentur omnes obedire. *De maiorit. & obed. cap. Omnes.*
Ordinarius non fit delegatus Papæ per hoc, quod sibi committitur, ut corrigit subditos. *de offic. Iud. ordin. cap. Licet in corrigendis.*
Neque per hoc præiudicatur Metropolitano, quia ad eum fieri potest appellatio. *ibid.*
Ordinarius non potest indicare purgationem infamato, pendente iudicio coram delegato. *de purgat. canonica c. Cum dilectis.*
Ordinarius, quando habet iurisdictionem in exemptos. Vide, *Episcopus circa Regulares.* Vide, *Circa exemptos.* Vide, *Exempti.* Vide, *Regulares circa Episcopos.*
Ordinarij non habent iurisdictionem in fratres Minores, & Prædicatores. *Sixtus 4. const. 6. Regimini.* Non possunt eos inquietare. *ibid. §. 17. sub grauib. pœnis.* *ibid.*
Ordinarij curent, ut fratres priuilegiati fruatur priuilegijs. *Sixtus 4. ibid. §. 18.*
Ordinarijs sub interdicti, suspensionis, & c. pœnis præcipitur, ne molestant, vel impediunt fratres Minores, & Prædicatores, quin gratijs, & priuilegijs obtentis fruatur. *Sixtus 4. const. 19. Sacri.*
Ordinarij, quando possunt procedere in causis exemptorum. *Leo X. const. 10. Regimini.*
Ordinarij non habent iurisdictionem in familiares Papæ, & Cardinalium, actu inseruientes istis. *Leo X. ibid.*
Ordinarij semel in anno possunt visitare monasteria monialium, etiam subiecta Papæ. *Leo X. ibid.* Vide, *Episcopi quo ad moniales.* *quo ad Regulares.* Vide, *Moniales.*
Ordinarij in quibus causis beneficialibus, possunt procedere. *Leo X. ibid.*
Ordinarij possunt iudicare Vicarios, familiares, & colonos Militum Sancti Ioannis Ierosolymitani, ut delegati Papæ. *Gregorius 13. const. 67. Circumspecta.*
 Vide, *Episcopus, per omnes tit.*

Orphani.

Orphanis est subueniendum à fidelibus. *conc. Mogunt. 1. c. 6.*
Orphanis per Episcopum est succurrendum, si opprimuntur. *Conc. Regiaticin. cap. 22.*

Organum.

Organa in Ecclesia pulsari possunt, sed sonus debet esse decens, & modestus. *conc. Senon. in decr. morum c. 17. conc. colon. 2. part. 2. c. 15.*
Nihil lasciuum cantandum in Ecclesiæ organis. *conc. colon. 2. ibid.* Vide, *Musica.*

Orientalis.

Orientalis Episcopi, Patriarchæ Antiocheno subdebantur. *9. q. 2. cap. Episcopi.*
Orientalis Patriarchæ. Vide, *Patriarcha.*

Originale peccatum.

Originale peccatum ab omnibus hominibus contrahitur, & ex eo maculati nascuntur paruuli. *Gelasius ep. 6. Gregorius 1. lib. 7. ex regeft. epist. 54. Ioannes 4. epist. 1. De pœnitentia dist. 4. cap. 13. Quid est.* *Concil. Mogunt. 4. cap. 5.* Per propagationem contrahitur. *ibid. Conc. Triden. ut infra.*

Originale peccatum, origine vnum est, sed omnibus est proprium. *Conc. Trid. sess. 5. in decr. de peccato originali.*

Originale peccatum, sine consensu contrahitur. *De Baptismo cap. Maiores. §. Verum.*

Etiā in pueris natis à fidelibus reperitur. *Concil. Trident. ubi supra.*

Sed non intendit Concilium comprehendere in hoc decreto B. Mariam Virginem. *ibid.*

Originale peccatum est mortale. *De pœnit. dist. 4. cap. 7. Peccatum.*

Originale peccatum, misericordia Dei per Christum, & baptismum aufertur ab homine. *Conc. Mogunt. 4. c. 6.*

Originale peccatum deletur per baptismum, eiusque gratiam. *De pœnitentia dist. 4. c. 13. Quid est.*

Vide, *Baptismus. Leo X. const. 40. Exurge. Conc. Trident. sess. 5. de peccato originali.*

Originale remittitur paruulis, sine eorum consensu, sicut sine consensu contrahitur. *De Baptismo c. Maiores. §. verum.*

Originale peccatum per baptismum non solum raditur, sed totaliter deletur. *Conc. Trid. ubi supra.*

Originalis peccati pœna est carentia visionis Dei. *De Baptismo cap. Maiores. §. Sed adhuc.*

Ornamenta.

Ornamenta Ecclesiæ non accomodentur pro nuptiarum pompis. *De consecrat. dist. 1. cap. Ad nuptiarum.*

Ornamenta quibus alij illaqueantur, sunt fugienda. *Lib. 1. const. Apostol. cap. 3.*

Ornamenta mulierum in Vrbe reformatur. *Pius V. consuit. 39. Quoniam. Vide, Mulieres. Vide, Pompe.*

Ossa.

Ossa excommunicatorum sepulta in cœmeterio Ecclesiastico, si possunt discerni exhumanda sunt, & proijcienda, alias non. *De sepulturis cap. Sacris. Vide, Excommunicatus.*

Osculum.

Osculum non facit consanguinitatem. 27. q. 2. cap. *Lex diuina.*

Ostiarus.

Ostiarus idem est, ac ianitor. *Dist. 21. cap. Cleros. Est ordo. Vide, Ordines.*

Ostiarus assistere debet ostiis Ecclesiæ. *Conc. Laodicen. c. 19.*

Ostiarij officium est aperire, & claudere templum, excommunicatos, & infideles excludere. *Post Concil. Toletan. 8. Concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 2. dist. 25. cap. Perleſtis. Concil. Mediol. 1. p. 2. tit. de Ostiario.*

Item arcet populum ne accedat ad sacerdotem facientem diuina. Campanas pulsat. In Ecclesia deambulantes, dormientes, vendentes, tumultum facientes, &c. ad superiorem deferat, & expellat. Mendicantes ab Ecclesia excludat. Ecclesiam vertendam curet. canes & alia bruta expellat; & omne indecens ab Ecclesia remoueat. *Concil. Mediolan. ibid.*

Ostiarus vasa sacra non potest tangere. *Concil. Roman. sub Syluestro cap. 9.*

Ostiarij Cancellariæ Apostolicæ officium à Vice-Cancellario confertur. *Sixtus V. const. 107. cum pro sancta.*

Vide, *Ianitor.*

Otium.

Otium fugiendum præsertim ab Ecclesiasticis. *Lib. 2. const. Apost. cap. ult.*

Otiosa verba mala sunt, ideo cauenda. 22. q. 5. cap. *Quoties vero.*

Oua.

Oua, & caseus non possunt comedi in Quadragesima. *Conc. Quintilinburgense c. 8. Vide, Caseus.*

P

Pactum.

Pactum dicitur contractus, pace factus. *De verbor. significat. cap. Pactum.*

Pacta ex lege, vel consuetudine firmata, nullo modo sunt violanda. *Dist. 8. cap. Quæ contra.*

Pactum fundatum in iuramento, quando potest frangi, si altera pars frangat. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 81.*

Pacta aliquando etiam cum infidelibus fieri possunt. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. c. 82.*

Pacta licita seruanda sunt. *Concil. Later. 3. in append. tit. de pactionibus c. 1. & 2.*

(Illicita verò non seruanda. *ibid. c. 2.*) *De pactis cap. 1. Antigonus.*

Pactum de turpi, vel impossibili, est nullum. *De pactis cap. Pactiones.*

Pacta licita non possunt reuocari. *Concil. Lateran. 3. ubi supra cap. 5.*

Pacta non possunt præiudicare tertio, alias nulla sunt. *Conc. Later. 3. tit. de pactionibus secundo c. 1.*

Pactum in rebus spiritualibus, non valet. *De pactis cap. Pactiones.*

Pacta augendi pensionem, vt detur Ecclesia, sunt irrita. *Concil. Lateran. 3. tit. de pactionibus c. 8. de pactis cap. cum Clerici. & sic faciens spoliatur Ecclesia. ibid.*

Pacta, vt post obitum possidentis Ecclesiam, succedant nepotes, sunt nulla. & illud faciens spoliatur beneficio, seu Ecclesia. *ibid. c. 8. De pactis c. Accepimus.*

Vide, *Beneficia non accipienda cum pacto, &c.*

Pactum inuolidum, per consensum superioris validatur. *De pactis cap. Quoties.*

Pactum resignandi beneficium Ecclesiasticum per pecuniam, non valet. *De pactis cap. cum pridem.*

Pactum de succedendo in Ecclesia post mortem Prælati, est nullum. *ibid. cap. Accepimus.*

Pactum, quod facit Ecclesia infeudando, &c. in præiudicium alterius Ecclesiæ, est nullum. *De pactis cap. Plerique.*

Pacta Regularium cum Parochis, quas condiciones exigunt. *De pactis in 6. cap. Quia ex eo.*

Pacta Regularium cum Parochis de non sepeliendo certas personas, sunt obseruanda. *De pactis in 6. c. 1.*

Vide, *Regulares circa Parochos.*

Pactum facientes cum diabolo, malefici, vel sortilegi à fide apostatando, si aliquem lædunt, secuta morte, etiam pro prima vice, curiæ seculari tradendi sunt. *Gregorius XV. consuit. 46. Omnipotentis. Si verò mors non fit secuta, sed infirmitas; diuortia; impotentia generandi, damnum in frugibus, vel aliis, muro perpetuo in carcere Sancti Officii claudendi sunt. ibid. Vide, Malefici.*

Paganus.

Paganorum festa, & ritus non obseruanda à fidelibus. *Conc. Laodicen. cap. 3.*

Paganis prædicare possunt Religiosi, cum licentia Prælatorum. *De Iudeis cap. Quam sit laudabile.*

Pagani non possunt accusare, nisi in causis proprijs. *Concil. Carthag. 7. cap. 2.*

Paganorum Ciuitates ereptæ à quocumque, conceduntur à Papa, eripientibus. *Gregor. 7. lib. 1. ep. 7.*

Paganus fornicans cum Christiana, vel concubinam, aut uxorem habens Christianam, quomodo puniendus est.

Vide, *Saracenus.*

Paganus sodomiam faciens cum Christiano, quomodo puniatur. Vide, *Sodomita. Vide, Bellum. Vide, Infidelis.*

Vide, *Saracenus.*

Pallium à quo petendum, & concedendum, & quid agendum.

Pallium Archiepiscopale à Papa petendum. *Damasus epist. 7. c. 5. ab eo solo conceditur. Vigilins ep. 6. 7. & 10. Pelag. 1. epist. 6.*

epist. 6. & 7. Gregor. 1. l. 4. ep. 8. 50. & 54. l. 5. ep. 7. c. 18. l. 7. ep. 5. l. 11. epist. 44. lib. 12. epist. 15. dist. 100. per 11. capitula.

Solus Papa concedit Pallium, & non alius. Ioannes 8. ep. 190. Vide, Papa.

De Papæ commissione Patriarche concedunt pallium Archiepiscopis suffraganeis. de priuileg. c. Antiqua. conc. Later. 4. cap. 5.

Pallium debet postulari, alias non datur. Dist. 100. Prisca, & cap. Nouit.

Pallium Archiepiscopale non petens à Papa intra tres menses, careat dignitate Archiepiscopali. Post ep. 7. Damasci cap. 5. dist. 100. c. Quoniam.

Pallij traditio non retardatur, si fiat oppositio Archiepiscopo, opponens iuret, quod malitiosè non facit, & ad penam rationis se obliget, vel aliam arbitrio Præsidentis; & si intra bimestre non probet, tradatur. Extra, de authoritate, & usu pallii c. vn.

Pallium non datur Archiepiscopo; nisi iuret de fidelitate ad Papam. De elect. c. Significasti. Extra, de elect. c. 1. Vide, Archiepisc. circa pallium.

Pallium non datur, nisi post professionem fidei. Distin. 100. c. Optatum.

Pallium accipiens promittit remouere illicita ab Ecclesia. dist. 100. c. In ea Synodo.

Pallium accipiens, literas Papæ de hoc habere debet; alias non potest à curia discedere. De elect. c. 1. & sine illis literis non potest gubernare, nec fructus percipere. Extra, de elect. capit. 1.

Pallij concessio, multa secum fert priuilegia. Dist. 100. cap. Rationis.

Pro pallio, nihil soluatur. Greg. 1. l. 4. ep. 44. & 55. l. 5. ep. 7. De simonia c. 1. Qui redditus habent, vnum tantum florenum pro centenariis in expeditione soluunt ministris, & nihil aliud, sub pœnis grauib, & excommunicatione latae sententiæ. Qui illud accipiunt in partibus infidelium, nihil soluunt; pro ijs verò qui aliquos habent redditus, quæ taxa tenenda. Urbanus 8. in append. const. 50. Dudum.

Vide, Archiepiscopus circa pallium. Vide, Papa.

Pallij significatum, usus, & caremonia vtendi illo.

Pallium de lana ouis factum est, & significat Archiepiscopum esse pastorem. Clem. 2. ep. vn.

Per pallium confertur plenitudo potestatis Archiepiscopalis. De authoritate, & usu Pallij c. Nisi specialis. de priuileg. c. Antiqua.

Pallij usus conceditur à Papa pro determinatis vicibus. Gregorius 1. l. 11. ep. 44. l. 12. ep. 15. Gregor. 7. l. 6. ep. 38. De authoritate, & usu pallij. c. cum sis, & c. finali.

Papa vbique vtitur pallio. De authorit. & usu pallij. c. Ad honorem.

Pallio vti non licet, nisi vicibus à Papa determinatis. Gregorius 1. l. 2. ex regeft. epist. 54. Nicolaus 1. ep. 47. in fine. & in decr. de Episcopis c. 8. de consecr. dist. 1. c. Porro. Adrianus 2. post ep. 14. Alexander 2. ep. 4. Honorius 3. ex cirone, de authoritate, & usu pallij c. 1.

In missarum solemnibus vtendum pallio. Bonifacius V. epist. 1. Gregor. 1. l. 6. ep. 127. & 131. l. 7. ex regeft. ep. 78. dist. 100. c. Pallium, cap. Non multum, cap. contra morem. conc. Matifcon. c. 6.

In Litanis non vtendum pallio, nisi dispenset Papa. Gregor. 1. l. 4. ep. 11. l. 7. ex regeft. ep. 78.

Pallio non vtendum extra statuta tempora, sub pœna depositionis. conc. constantinop. 4. c. 27.

Pallio non vtendum extra Ecclesiam. Gregor. 1. l. 7. ex regeft. ep. 15. & 54.

Pallium in sacristia imponendum. Gregorius 1. l. 7. ex regeft. epist. 78.

Pallium à primo diacono imponendum Archiepiscopo. Greg. 1. l. 2. ex regeft. ep. 55.

Pallium finita missa reponendum est. Gregorius 1. l. 7. ex regeft. ep. 54.

Pallio in propria Prouincia vti potest Archiepiscopus. de au-

thorit. & usu pallij cap. Cum sit, & c. fin. Etiam si sit consuetudo, non potest eo vti in aliena Prouincia. ibid. c. Ex tuarum. & c. 1.

Permittente autem eo ad quem pertinet, potest in aliena Prouincia vti, & quomodo. ibid. c. Ex tuarum.

Pallium non potest ab vno Archiepiscopo commodari alteri. de authorit. & usu pallij c. Ad hac.

Vide, Archiepiscopus circa usum pallii.

Pallium operimentum.

Pallium, quo defunctus deducitur ad Ecclesiam coopertus, acquiritur illi Ecclesiæ, in quo sepelitur, si factum sit ab hæredibus. conc. Mediol. 1. part. 2. tit. de funeribus, & c.

Panis.

Panis consecrandus pro Eucharistia debet esse integer, quantitatis proportionatæ iuxta usum Ecclesiæ. conc. Tolet. 16. c. 6. Pœna contrafacientium est excommunicatio per vnum annum. ibid.

Panis triticeus est materia Eucharistiæ. Vide, Eucharistia. Panis, siue azimus, siue fermentatus, est materia Eucharistiæ; sed tenendus est ritus Ecclesiæ propriæ, vt à Græcis Græcæ, à Latinis Latine. Eugen. 4. const. 17. Latentur. §. 4. & est vnio Græcorum, & Armenorum.

Panis, qui remanet non consecratus post factam Eucharistiam benedicendus est, ac dandus fidelibus. Post ep. 4. Pii 1. Panis, & vinum in consecratione conuertuntur in corpus, & sanguinem Christi. de consecr. dist. 2. c. Quia corpus. Vide, Eucharistia.

Panis substantia non remanet in sacramento altaris facta consecratione. conc. constantiense contra art. 1. Ioannis Vicleff. Vide, Euchar.

Panis accidentia in dicto Sacramento, manent sine subiecto. ibid. contra art. 2.

Papa, seu Romanus Pontifex, eius dignitas, sanctitas, ac maiestas.

Papæ nomen est proprium Romani Pontificis, vnicum est in mundo. Greg. 7. l. 2. post ep. 155.

Papa est vas catholicum, Euangelii tuba, preco iustitiæ. de consecr. dist. 1. c. Agapitus.

Papa à Deo habet sacerdotium & potestatem sancti Petri. Eusebius ep. 3. Adrianus 1. ep. 1. Nicolaus 1. ep. 8.

Papa à Deo habet clauem. Felix 2. ep. 1. c. 20. Extra. Ioann. 22. de verbor. signif. c. Quia quorundam.

Papa habet duplicem clauem, scilicet cognoscendi, & definiendi, & vtraque indiget ad statuenda decreta fidei, & morum. Extra. Ioann. 22. de verborum signif. cap. Quia quorundam.

Papa solus est Apostolicus. dist. 21. c. Cleros.

Papa à Deo est constitutus super omnes. Marcellus 1. ep. 1. Iulius 1. ep. 2. c. 36. Felix 2. ep. 1. c. 20. Damasus ep. 4. Gelasius ep. 4. Pelagius 2. ep. 8. Extra, De consuetudine. Eugen. 4. const. 17. Latentur. §. 8.

Papa est Christi locum tenens. Pius II. in bulla retractationum. De elect. in 6. c. Fundamenta.

Papa est caput Ecclesiæ visibile. conc. constant. contra art. 27. Ioannis Huss. Pius V. in bulla retractationum.

Papa in sancto Petro habet potestatem egendi & pascendi vniuersalem Ecclesiam. Eugenius 4. const. 17. Latentur.

Papa est Vicarius filii Dei, sicut Petrus. Leo IX. ep. 1. c. 13. Leo X. const. 40. Exurge. de elect. in 6. c. Fundamenta. conc. constant. contra art. 37. Vicleff. & contra a. 12. Ioannis Huss. Etiam si mores sancti Petri non habeat. ibid. contra art. 13. Huss. conc. Florent. sess. vltima in literis unionis & est const. 17. Eugenii 4. Latentur in §. 8.

Papa, vniuersalis Ecclesiæ est Episcopus. Sixtus 1. ep. 2. Vigilius ep. 7.

Solus Papa dici potest vniuersalis Episcopus. Pelagius 2. ep. 8. Nicol. 1. ep. 6. Greg. 7. l. 2. post ep. 55. conc. Generale 6. act. 18. ep. ad Agathonem Papam. Vide, Vniuersalis.

Papæ

Papæ potestas data fuit à Deo sancto Petro, & eius successoribus. *Extra, De maiorit. & obed. cap. Vnam sanctam.*
Papa habet primatum super omnes Episcopos, & Ecclesias, non ex Apostolis, sed à Christo, & iure diuino & ex traditione Apostolorum id habetur. *Anaclet. ep. 3. Iulius 1. ep. 1. Et non ex decretis Patrum. ibid. Innocent. 1. ep. 22. Ioannes 2. epist. 2. Adrianus 1. ep. decr. cap. 3. & epist. 1. ac 2. Semper habuit primatum super omnes. ibid. Nicolaus 1. ep. 7. & 8. Felix 3. in Conc. Rom. 1. in ep. synodali. dist. 11. cap. Nolite. dist. 22. cap. Omnes. c. Sacrosancta. Greg. 7. lib. 1. epist. 31. Ioannes 8. epist. 199. & 251. Leo 9. epist. 5. Concil. Nican. 2. act. 2. Conc. Florentin. sess. ult. in literis unionis. Pius 2. in Bulla Retractionum. Extra, De consuetudine cap. super gentes estque Ioannes 22. & Extra, de maiorit. & obedient. cap. Vnam sanctam. Eugenius 4. const. 17. Latentur §. 8.*
Papæ primatum super omnes Episcopos, &c. negans est hæreticus. *Dist. 22. cap. Omnes.*
Papa est apex omnis Episcopatus. *Innoc. 1. ep. 24. Nicolaus 1. ep. 32. Idem in appendice ep. 14. Iure diuino est vertex omnis Episcopatus. Damasus ep. 5.*
Papa solus habet plenitudinem potestatis in tota Ecclesia; Episcopi verò vocantur ab eo in partem sollicitudinis. *2. q. 6. cap. Decreta. 3. q. 6. c. Multum. Ioannes 8. ep. 219.*
A Deo immediate obtinet potestatem super omnem Ecclesiam. *Pius 2. in Bulla retractionum.*
Papa est magister, & doctor omnium Ecclesiarum. *Nicol. 1. in decr. de consuetud. c. 3. Ioannes 8. ep. 65. Concil. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo cap. 7. Greg. 7. lib. 8. ep. 1. Conc. Florent. sess. ult. in literis unionis. Dist. 21. cap. Denique. Ioannes 8. ep. 189. & 190.*
Papa ratione officij est sicut Sanctus Petrus. *Leo 9. ep. 1. c. 35. Licet vita eius sit mala. & sufficit officio, si bona doceat. ibid. conc. Constantiense in const. Martini V.*
Papa iudicat, soluit dubia, & alia facit sicut Sanctus Petrus. *Melchisedes epist. decret.*
Papa est caput omnis Religionis. *Nicol. 1. in append. ep. 14. Leo 9. epist. 1. c. 10. & 15.*
Papa est omnium pastorum pastor. *Pius 2. in Bulla retractionum. Omnes Ecclesiæ particulares, & omnia ouilia ei subduntur. ibid.*
Papa regit Ecclesias totius Mundi. *Felix 3. epist. 1. ad Acacium. Dist. 22. c. Sacrosancta. Ioannes 8. ep. 80. Est præfens toti orbi per sollicitudinem. Cælestin. 1. ep. 11.*
Papa habet à Christo omnem potestatem necessariam ad regendum oues Christi sibi commissas. *Pius 2. in bulla Retractionum.*
Papa solus est Summus Pontifex. *Conc. Gener. 6. id est, Constant. 3. act. 18.*
Papæ auctoritas, & diuinis & humanis legibus est firmata. *Zosimus ep. 10.*
Papa est arbiter, & moderator totius Mundi ideo inter orientem, & occidentem, Romæ sedet. *Greg. 2. ep. 12.*
Papa licet absens, Ecclesiæ vniuersalis, & omnium Christianorum curam, & sollicitudinem habet. *Nicol. 1. ep. 1. 2. 6. 8. 10. Conc. Trecentense sub Nicolao 1.*
Papa est Princeps in vniuersa terra, & Ecclesia, hæres potestatis à Deo datæ Sancto Petro. *Nicolaus 1. ep. 8. Extra, de maior. & obed. c. Vnam sanctam.*
Papæ subesse, est de necessitate salutis omni humanæ creaturæ. *ibid. in fine.*
Papa, soli Dei iudicio subiacet. *Leo 9. ep. 1. c. 35. dist. 23. cap. in nomine. conc. Rom. 3. & 4. sub Symmacho. conc. Sinuesanum sub Marcellino. Pius 2. in Bulla Retractionum. Vide, Papa à nullo iudicatur.*
Papa ex officio, non ex moribus inspiciendus. *Nicol. 1. ep. 8.*
Papa, etiam si malus sit, ac præscitus, habet potestatem super Christi Ecclesiam. *concil. constant. contra art. 8. Vvicleff. & contra art. 10. 11. ac 20. Ioann. Huss.*
Papa etiam si præscitus, ac reprobus, non est. æquiucocè pastor, sed vniuocè. *conc. constant. contra ar. 22. Ioan. Huss. Vide infra, Papa etiam malus.*
Papa etiam si non viuat conformiter Christo, est legitimus Pontifex. *conc. constant. contra ar. 24. Ioann. Huss.*

Papa est venerabilis etiam si qualitates non habeat amabiles. *Greg. 4. ep. unica.*
Papa est talis, non ex operibus bonis, sed ex electione. *conc. constant. contra ar. 26. Ioann. Huss.*
In Papæ Cathedra fundata est Ecclesia. *Felix 3. ep. 2. ad Zenonem Imperatorem.*
Papæ potestas in ligando, & soluendo est maior potestate sacerdotum aliorum, etiam habentium curam animarum. *conc. constant. in const. Martini V.*
Papæ potestas in Ecclesia est singularis. *concil. Roman. 2. sub Symmacho.*
Papa est Ecclesiæ filius per generationem, sed pater per dignitatem. *Pius 2. in Bulla Retractionum.*
Papæ commissæ est vinea Domini. *conc. calced. in ep. synodica. Stephanus 6. ep. 1.*
Papa defendit gregem, & adiuvat. *23. q. 8. cap. Scire nos.*
Papa portat onus omnium Ecclesiarum. *Ioannes 8. epist. 80. & 219.*
Papa canonicè electus vocandus est Sanctus. *Gregorius 7. lib. 2. post epist. 55. lib. 8. ep. 21. Dicendus est Sanctissimus. non sic Reges vel alij. conc. constantiense contra artic. 23. Ioann. Huss.*
Papæ officium semper fuit in Ecclesia etiam ab initio. *concil. constantien. contra ar. 29. Ioann. Huss.*
Sine Papa regi non potest Ecclesia. *ibid. contra ar. 29. Huss.*
Papa habet potestatem spirituales, & temporales. *Extra, De maiorit. & obed. c. Vnam sanctam.*
Papæ concessa fuit Monarchia Romana à Constantino, & Ludouico Imperatoribus. (Vide, Papa circa ducatum Romæ.) *De elect. in 6. cap. Fundamenta.*
Papa est super gentes & super regna. *Extra, de consuetud. Extra, De maiorit. & obed. cap. Vnam sanctam.*
Papæ auctoritas licet per hominem exerceatur, tamen non est humana, sed potius diuina. *Extra, De maiorit. & obedient. cap. Vnam sanctam.*
Papa disponit omnia, quæ pertinent ad fidem & Dei cultum. *Leo 9. ep. 1. c. 13. & 15. Leo X. const. 40. Exurge.*
Vide, Papa circa res fidei.
Papæ omnes debent vniri, vt capiti vnitur corpus. *Leo 9. ep. 1. cap. 6.*
Papa multa docet, non sicut Papa, sed vt priuatus doctor. *Extra. Ioann. 22. De verbor. signif. cap. Quia quorundam.*

Papæ electio.

Electio nem Summorum Pontificum Deus sibi reseruauit, licet electoribus potestatem eligendi dederit. *Anaclet. ep. 2. dist. 79. cap. Electionem.*
In Papæ electione laici nullam habent potestatem aut ius. *conc. Roman. sub Symmacho cap. 2. Neque Imperator, aut Reges. Distinct. 63. cap. Ego Ludouicus. & cap. Tibi Domino.*
Dum facienda est Papæ electio, interim orationes fiant per dioceses. *concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 1.*
Eligendus est in Papam, qui sit utilis Ecclesiæ, & idoneus, non ad fauorem, & gratiam principum. *concil. constant. sess. 40.*
Electio nem Papæ in Vrbe Romæ, non extra faciendam esse, si ipse extra moreretur, statuit. *Clemens 7. constitut. 26. cum carissimus.*
Papæ electio, olim, publicè à Clero Romano fiebat. *Ioan. 9. concil. Roman.*
Papæ electio facienda in loco vbi mortuus est Papa. sit ille est locus audientia causarum secus si sit alius, etiam si tunc audientia vacet. excepto si Papa ante mortem præceperit transferendam esse audientiam. quia tunc eius constitutio est obseruanda. *Clement. de elect. c. Ne Romani. §. Sanè.*
Papæ electionem impediens est excommunicatus. *distin. 79. c. Si quis ex Sacerdotibus, c. Si quis ex Episcopis.*
Papæ electio quomodo facienda. *Distinct. 23. cap. in nomine Domini.*
Papa per Cardinales debet eligi. *Distinct. 23. cap. in nomine. Concil. Roman. sub Nicol. 2. cap. 2. de electione in 6. cap. Fundamenta.*

Papæ electio per Cardinales, non est introducta per diabolum. *Conc. Constantiens. contra art. 40. Vvicleff.*
 In casu schismatis, &c. quando Papa eligendus est per Concilium, præter Cardinales, alij electores adiungendi, & qui. *Conc. Constantiens. sess. 41.*
 Papæ electio ex constitutionibus *Gregor. X. & Alexand. III.* quomodo facienda. *De elect. cap. Licet de vitanda, & sub eod. tit. in 6. cap. Vbi periculum.* Alias nulla est. *De electione cap. Licet.*
 Electio Papæ quomodo facienda ex constitut. *Gregorij XV.* Quo ordine, ritu, solemnitate, &c. qui habent votum, &c. *Gregor. XV. const. 13. Aeterni Patris.* per § 28. Distinctè omnia habentur. *ibid.*
 Cærimoniale obseruandum in electione Papæ. *Gregor. XV. const. 19. Decet Romanum. Urban. VIII. const. 45. Ad Romanum.* Vide, *Cardinales in conclau.* Vide, *Conclau.*
 Papæ electio debet esse iusta, & canonica. *Dist. 63. c. Inter nos.* Alias nulla est. *De elect. cap. Licet de vitanda.*
 Papa vnus de Cardinalibus debet eligi. *Dist. 23. cap. In nomine, & distinct. 79. cap. Oportebat. cap. Nullus.* Si verò in gremio Romanæ Ecclesiæ, id est, Cardinalium non reperitur aliquis idoneus, de alia Ecclesia eligatur. *Dist. 23. cap. In nomine.*
 Papa electus à duabus partibus Cardinalium, qui sunt in conclau, est verus Papa. *Concil. Later. 3. c. 1. dist. 23. cap. In nomine. Conc. Constantiens. sess. 40.* Alias nulla est electio. *ibid. De elect. cap. Licet de vitanda.* Neque vlla exceptio potest obstat. *ibid. Gregor. XV. const. 13. Aeterni.*
 Vide, *Conclau. ut supra.*
 Papa electus à minori parte Cardinalium, si præsumit esse Papa excommunicatus est, & illi etiam, qui eum recipiunt. *Concil. Later. 3. c. 1. dist. 23. cap. In nomine. De elect. cap. Licet de vitanda.*
 Nullus Cardinalis potest excludi ab electione Papæ sub quouis prætextu suspensionis, excommunicationis, vel interdicti. *Clement. de elect. c. Ne Romani. §. Caterum.*
 Papa electus per tumultum, sine concordie electione, non est verus Papa, sed alius est eligendus. *Dist. 79. cap. Si quis pecunia.*
 Papa non electus à Cardinalibus, non est Papa. *Concil. Rom. sub Nicolao II.*
 Papa electus viua voce à Cardinalibus, est legitimus. *Concil. Constant. contra ar. 26. Ioann. Hufs.*
 Papa electus si est hæreticus, vel schismaticus, electio est nulla; & non potest reualidari per adorationem, inthronizationem, &c. *Paulus IV. const. 19. cum ex Apostolatus.* Et facta eius nulla sunt. *ibid.*
 Papa electus per pecuniam non est verus Papa, sed alius eligitur. *Dist. 79. cap. Si quis pecunia. Nicolaus I. in decr. tit. De Roman. Ecclesia cap. 2.*
 Electio Papæ simoniaca est nulla, id est, facta etiam cum promissione dandi pecunias, beneficia, castra, arces, &c. vel cum actuali datione, siue alicui, siue aliquibus: & sic electus, nullam accipit potestatem, imò quilibet Cardinalis potest opponere de simonia, & hæresi, & sic electus priuatur omnibus gradibus, etiam Cardinalatu, Abbatij, &c. & est, vt Simon Magus. Cardinales etiam, qui in simonia consenserunt, possunt ei negare obedientiam; & per inthronizationem non acquirit ius aliquod. & aliæ pœnæ multæ. *Conc. Lateran. 5. Bulla Iulij II. contra electionem simoniacam Papæ. Iulius II. const. 3. Cum tam diuino.*
 Mediatres, vel eligentes simoniacè, quas pœnas incurrunt. *ibidem.*
 Electione illa inualida præcedente Cardinales debent eligere alium verum Papam, aduocando etiam Cardinales, qui in simonia consenserunt. quod si isti nolunt se vnire, illi se solis eligere possunt, non expectata sententia declaratoria simoniacæ electionis, vel conuocare possunt Concilium. *ibidem.*
 Electus per vim cadentem in constantem virum non est Papa, neque per sequentem consensum potest validari electio: tamen non potest eligi alius, nisi ille renunciaret, vel Generale Concilium aliter iudicaret: alias nulla est electio, & tam eligentes, quam electus omni dignitate priuati sunt perpetuò,

& in eo casu Concilium eligit Papam. *Conc. Constantiens. sess. 39.* Vt metus habeat effectum, à Cardinalibus iudicandum est. *ibid.* Qui debent ire ad Concilium in illo casu, & qui conuocant Concilium. *ibid.*
 Papa non electus canonicè est anathema, omni gradu, & officio in quo prius erat priuatur. *dist. 23. cap. In nomine.* Sic etiam qui ei adhærent. *ibid. Nicolaus I. in decr. tit. de Rom. Eccles. cap. 2.* A Cardinalibus est anathematizandus, & pellendus ab Ecclesia cum auxilio aliorum. *ibid. dist. 79. ut infra.*
 Est Apostaticus non Apostolicus. *Dist. 79. cap. Si quis Apostolica. & cap. Si quis pecunia. Conc. Rom. sub Nicol. 2.*
 Papa viuente tractans de electione successoris, vel procurans, aut promittens suffragium, est excommunicatus, & omni gradu priuatus. *Conc. Rom. 1. sub Symmacho c. 3. dist. 79. cap. Si quis Papa.* Vide, *Papæ circa successores.*
 Papa electus, ante coronationem facere potest omnes actus Papales, quos facit post. Et qui dicit contrarium est excommunicatus. *Extra, de sentent. excommunicat. cap. Quia nonnulli.*
 Papa coronandus est publicè; & olim coram Legatis Imperatoris coronabatur. *Conc. Roman. sub Ioanne IX.* Dum coronatur, non tenetur iurare de aliquibus faciendis. *ibid.*
 Pro Papæ electione, vita, &c. fieri non possunt excommittæ. Vide, *Papæ circa successorem.*
 Papæ electi domum spoliantes, excommunicati sunt ipso facto, nec possunt absolui, nisi à Papa, excepto mortis articulo. *Conc. Roman. sub Ioanne 9. Concil. Constant. sess. 41.* sunt intestabiles, &c. si Ciuitas id facit subiaceret interdicto. *ibid. & Conc. Later. 5. sess. 12. const. 1. Temerariarum,* statuit tales spoliantes, deprædantes domum, &c. incurrere in easdem pœnas, in quas incurrunt carcerantes Cardinales. Sic etiam dantes fauorem, auxilium, consilium, &c. Vide, *Romanus Pontifex.*
 Papæ autoritas, seu potestas suprema, ad quos extenditur.
 Papæ potestas in spiritualia est à Deo. Vide, *Papæ, seu Romanus Pontifex, &c.*
 Papa soli Deo est subiectus. *Conc. Rom. 3. & 4. sub Symmacho. Leo 9. ep. 1. c. 35.*
 Papa de iure diuino iudicat omnia Ecclesiastica. *Nicolaus I. in append. ep. 13.*
 Papa in terris potest omnia soluere, & ligare. *Clemens I. epist. 1. cap. 5.*
 Papæ potestas in ligando, & soluendo est maior potestate aliorum sacerdotum, etiam habentium curam animarum. *Conc. Constantiens. in constitut. Martini V. Leo X. constitut. 40. Exurge.*
 Papa non habet in terris superiorem supra se. *dist. 23. cap. in nomine.* Eius peccata Dei iudicio referuntur puniendi. *Pius 2. in Bulla Retractionum.* Vide, *Papæ, seu Romanus.* Vide, *Papæ à nullo indicatur.* Vide, *Prima sedes.*
 Papæ potestas est supra omnes fideles. *Iulius I. ep. 2. cap. 36. conc. Rom. 2. sub Symmacho. Stephanus 6. ep. 1. Nicol. I. epist. 9. in decret. de Romana Ecclesia c. 4. Pius 2. epist. 2. & in Bulla Retractionum. Extra, de consuetudine. Extra, de maiorit. & obed. cap. vnā sanctam.*
 Papa suspendere potest iurisdictionem, & officium Episcopale Episcopis. *Gregorius 7. lib. 5. ep. 18.*
 Vide, *Papæ circa Episcopos.*
 Papa habet à Christo omnem potestatem necessariam ad regendum oues sibi commissas. *Pius 2. in Bulla Retractionum.*
 Papa habet duplicem clauem, cognoscendi, scilicet & definiendi, & vtraque eget ad statuendum decreta fidei, & morum. *Extrauag. Ioann. 22. de verbor. signific. cap. Quia quorundam.*
 Papa potest retractare sententiam cuiuslibet iudicis. *35. q. 9. cap. Graue. Gregor. 7. lib. 2. post epist. 55.*
 Papa iudicat, & rescindit sententias iniquas Regum, & Imperatorum. *Clement. de sent. & re indic. cap. Pastoralis.*
 Papæ subesse est omni humanæ creaturæ de necessitate salutis.

tis. *Extra, de maiorit. & obed. cap. Vnam sanctam.*
 Papa solus habet plenitudinem potestatis in tota Ecclesia, Episcopi vero ab eo vocantur in partem sollicitudinis. 2. q. 6. c. *Decreto.* 3. q. 6. c. *Multum.*
 Papa solus, & sine Concilio statuere potest articulos fidei, & leges morum. *Leo IX. ep. 1. Leo X. const. 40. Exurge.* Vide, *Papa circa res fidei.*
 Papæ immediatè sunt subiecta omnia Religiosorum monasteria. *Gregor. 7. l. 2. ep. 69.*
 Papæ potestas non dependet ab Imperatore. Vide, *Papa. Conc. constantiense contra art. 9. Vvicleff.*
 Papa potest ex inobedientia, vel contumacia, Christianos quoscunque excommunicare. *Conc. constantiense in const. Martini V. circa medium.* Et crescente contumacia potest aggrauare, interdictum ponere, & inuocare brachium seculare. *ibid.* Potest laicos, & clericos interdicere, suspendere ab officijs, & beneficijs, ingressu Ecclesiæ, &c. *ibid.*
 Papæ excommunicatio, & aliæ censuræ timendæ sunt. *Conc. constant. contra art. 30. Vvicleff.*
 Papa de iure habet, vt possit dispensare supra ius. *De concess. prebendæ c. Proposuit.*
 Papa facere potest suum Legatum, etiam Subdiaconum. *dist. 94. c. Valde necessarium.*
 Papa potest delegare etiam laico iurisdictionem in causis Ecclesiasticis. *Gregor. 7. l. 5. ep. 23. & l. 6. ep. 1. Vide, Iurisdic. tio. Vide, Ecclesiastica iurisdic. tio.*
 Papa delegans auctoritatem, retinet etiam eam pro se. *De prebend. &c. in 6. c. Dudum.*
 Papa iudicare potest spiritualia, & sæcularia. *Gregor. VII. lib. 4. ep. 24.*
 Papæ potestas non iudicat mortuos (sed declarat innodatos, &c.) *Adrianus 2. ep. 12.*
 Papa potest committere causas cum clausula, *appellatione remota.* *De rescriptis c. 1.*
 Papa non committit causas, *exceptione remota.* Vide, *Exceptio.*
 Papa, quibus committit causas. Vide, *Causa Papa.*
 Papa auferre potest dignitates, & honores Regibus indignis, Imperatoribus, & alijs. *Gregor. 7. const. vn. Beate Petre.* Vide, *Papa circa Imperatores, &c. Vide, Papa circa Imperatores, & Reges.* Vide, *Papa circa omnes Patriarchas.*
 Papa creat, & coronat Reges de nouo. *Innocentius 3. const. 5. Rex Regum. & const. 6. Licet ante.*
 Papa potest retractare sententiam cuiuslibet iudicis. 35. q. 9. cap. *Graue.*
 Papa potest reuidere causas à quibuscunque definitas. 6. q. 4. cap. *Osus.*
 Papa potest absoluerè damnatos ab alijs. *Sixtus 2. ep. 2. Iulius 1. ep. ad Orientales. Gregorius 1. l. 5. ep. 15. 16. & 17. Vitalianus ep. 1. & 2. Conc. Sardicense c. 3. 4. & 7.*
 Absoluit excommunicatos ab alijs. 9. q. 3. c. *Fuit semper. c. Antiquis.*
 Papa in suis terris legitimare potest filios illegitimos quo ad successionem in hæreditate. *Qui filij sint legitimi cap. Per venerabilem.*
 Ad Papam pertinet concedere fidelibus terras ereptas Paganis. *Gregor. 7. l. 1. ep. 7.*
 Papa potest alienare res Ecclesiæ, dando eas Religiosis, iure proprietatis. 12. q. 2. c. *Religiosam.*

Papa à nullo indicatur, & eius iudicium à nullo retractatur.

Papa non potest ab vilo iudicari, neque Imperatore; neque à Rege; neque à Clero. *Conc. Rom. 2. sub Syluestro c. 20. Conc. Sinuessanum sub Marcellino. Conc. Rom. sub Sixto 3. Conc. Rom. 3. & 4. sub Symmacho.* Soli Dei iudicio est subiectus. *ibid. Leo 9. ep. 1. cap. 35. Adrianus 1. ep. decret. cap. 56. Stephanus 6. ep. 1. Gregor. 7. l. 2. post ep. 55. Zosimus ep. 10. Gelasius ep. 4. 17. q. 3. cap. Nemini est. Dist. 21. cap. Nunc autem. cap. In tantum. dist. 23. cap. In nomine. dist. 96. c. In scripturis. cap. Sicut quamuis. Extra, de maiortate, & obed. c. Vnam sanctam.* Vide, *Papa potestas.* Vide, *Prima sedes.*

Papa à nullo potest excommunicari. *Adrianus 2. epist. 4.*
 Papa diffamatus de aliquo crimine non tenetur se purgare, si non vult. 2. q. 5. c. *Auditum, c. Mandastis.*
 Papæ iudicium à nullo recognosci, aut retractari potest. *Zosimus ep. 10. Nicolaus 1. in decret. tit. de Rom. Ecclesia c. 6. & 8. 17. q. 3. c. Nemini est.*
 Papa soli Dei iudicio est subiectus. *Leo 9. ep. 1. ca. 35. Conc. Rom. 3. & 4. sub Symmacho. dist. 23. c. In nomine. Conc. Sinuessanum sub Marcellino.*
 Papa confirmante actum aliquem, vel electionem, nullus inferior potest iudicare de confirmatione illa, nisi sit subreptitia. *De confirmatione utili, vel inutili cap. 1. & c. de confirmationib.* Vide, *Papa circa Imperatores, & Reges.*

Papa circa omnes Patriarchas Orientales, &c.

Papa est superior Patriarchis omnibus, etiam Antiocheno, quia in Romana sede Sanctus Petrus consumauit, quod Antiochiæ incepit. *Innocentius 1. ep. 18. conc. constantinop. 4. Gener. 8. cap. 2. & 21. Ioannes 8. epist. 80. Leo 9. ep. 1. cap. 28.*
 Papa est superior Patriarchæ Constantinopolit. & eum priuare potest, & sæpè priuauit, vt Acacium, &c. *Felix 3. ep. 6. Agapitus ep. 8. Conc. constantinopolit. Prouinc. sub Agapito. Gregor. 1. l. 5. ep. 24. Nicol. 1. ep. 2. 7. & 8. dist. 22. c. Quatraditione. & c. de constantinopolitana. Conc. Later. 4. c. 5. de priuil. c. Antiqua.*
 Papæ subduntur omnes Ecclesiæ totius Mundi, etiam Patriarchales. 24. q. 1. c. *Rogamus. Gelasius const. unic. Valde. §. 11. de priuil. c. Antiqua. Conc. Later. 4. c. 5.*
 Papa non solum diuino, sed Conciliorum iure est supra omnes Patriarchas. *Nicol. 1. ep. 2. 3. & 6.*
 Papa procurat salutem Ecclesiarum Antiochenæ, Alexandrinæ, & Constantinopolitanæ. *Hormisdas ep. 52. & 64.*
 Papa non scribit Patriarchis nouis, nisi ab eis prius accipiat Synodicum, id est, Epistolam synodalem. *Gregor. 1. lib. 5. ep. 64.*
 Papa in Oriente creat Episcopos in suos Vicarios. *Martinus 1. ep. 11. Nicolaus 1. epist. 2. vbi docet, sic fecisse antiquos Pontifices.*
 In Ecclesia Constantinopolitana obseruanda sunt decreta Papæ. *Conc. constantinopol. 4. Gener. 8. c. 2.*
 Papa vocat ad se Episcopos omnes, & Patriarchas Orientis, cum est opus. *Iulius 1. ep. 1. Nicolaus 1. ep. 8.*
 Papa confirmauit semper ab initio Episcopos Antiochiæ, & Alexandria. *Symplicius in ep. decr. c. 16. & 17.*
 Omnes Patriarchæ, in prima Synodo quæ fit post suam promotionem, tenentur iurare obedientiam Papæ. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 2.*
 Omnes Patriarchæ sunt, & vocantur Papæ filij. *Nicol. 1. ep. 6.*
 Papa restituit Patriarcham Constantinopolis, & alios depositos ob hæresim, si pœnitent. *Ioannes 8. ep. 199. & 201.*
 Papa suspendere potest omnem iurisdictionem, & officium Episcopale Episcopis omnibus. *Gregor. 7. l. 5. ep. 18.*
 Papa concedit Patriarchis, vt pallium conferant suis suffraganeis. Vide, *Pallium.*
 Patriarchæ omnes præstant Papæ iuramentum fidelitatis, & obedientiæ. *Concil. Lateran. 4. cap. 5.*
 Vide, *Papa circa Episcopos omnes.*

Papa etiam malus, nulli subest.

Vide, *Papa à nullo indicatur, &c. dist. 96. cap. Sicut quamuis. cap. Cum ad verum. cap. Satis euidenter. Nicolaus 1. in decret. tit. De Imperat. cap. 5.* Vide, *Papa potestas.*
 Papa ratione officij est sicut, Sanctus Petrus, licet vita talis non sit; & malitia eius ipsi nocet, & sufficit officio, si bona doceat. *Leo 9. ep. 1. c. 35.*

Papa, omnes sunt subiecti, & an hoc sit de necessitate salutis.

Vide, *Papa, seu Romanus Pontifex.* Vide, *Alios precedentes titulos.*

Papæ subsunt omnes, etiam Imperatores, Reges, &c. *dist. 19. c. In memoriam. dist. 40. cap. Si Papa. dist. 96. cap. Si Imperator. cap. Numquam. c. Constantinus il. 1. & il. 2. Calistus 1. ep. 1. Benedictus 3. ep. 1. Gregor. 4. ep. unica. Nicolaus 1. ep. 2. 3. 6. & 8. Gregorius 7. l. 1. ep. 60.*

Papæ omnes clerici, monachi, & cæteri fideles, sunt subiecti. *Nicolaus 1. ep. 8.*

Papæ constitutio omnes obligat. *de rescrip. c. ult.*

De necessitate salutis est credere, quod Papa, & Ecclesia Romana sit super omnes fideles. *Concil. constantiense contra art. 41. Vvicleff.*

De necessitate salutis est subesse Papæ. *Extra, de maiorit. & obed. c. Vnam sanctam.*

Vide, *Papæ potestas, &c. in preced. Vide, Christianorum obligationes.*

Papæ circa res fidei.

Papæ confirmat omnes alios in fide. *Felix 1. ep. 1. & 3. Gelasius ep. 5.*

Papæ disponit omnia circa fidem, & Dei cultum. *Leo 9. ep. 1. cap. 13. & 15.*

Papæ, solus, potest decidere causas fidei. *24. q. 1. cap. Quoties fidei. c. Rogamus. & decernere quod decerneret Concilium Generale. Felix 3. in Conc. Rom. 1. epist. Synodali. Gregor. 2. ep. 12.*

Papæ non potest errare in docendo res fidei. *Felix 1. epist. 1. Marcus in ep. ad Episcopos. Egypti l. 3. in Conc. Nican. 1. Leo 1. ep. ad Leonem Imperator. Gelasius ep. 5. Pelagius 2. ep. 5. & 8. Gregor. 7. l. 2. post ep. 55.*

Papæ non potest retractare, quæ à prædecessoribus, vel Concilijs decreta, & approbata sunt in materia fidei. *Vigilius ep. 13. constitutum Vigili in 5. Synodo. Gelasius ep. 5.*

Papæ potest statuere articulos fidei, & leges morum. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Etiam si sine consilio decernat, hæresis est dicere contrarium. *ibidem.*

Papæ præscribit veram professionem fidei. *Pelagius 1. epist. 15. & 16.*

Papæ declarat, qui libri sunt canonici, alias nullus habetur pro canonico. *Greg. 7. l. 2. post ep. 55.*

Papæ semper defendit decreta fidei. *Conc. Gener. 6. act. 18. in ep. ad Agathonem.*

Papæ præ omnibus habet zelum fidei. *24. q. 1. cap. Officij nostri.*

Papæ in fide, numquam errauit. *Lucius 1. ep. decret. Felix 1. ep. 3. Marcus Papa ep. ad S. Athanasium. Agatho ep. ad Imperatores in Conc. Gener. 6. act. 4. Leo 2. ep. 2. Licet Honorius I. fuerit negligens in resistendo Monothelitis. ibid. 24. q. 1. c. A recta. c. In sede. c. Hæc est fides. Gregor. 7. l. 2. post ep. 55. Lib. 8. ep. 1. Nec ullus Papa fuit hæreticus. ibid. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 106.*

Papæ semper custodit Catholicam Religionem. *Eusebius ep. 3. Hormisda ep. 3.*

Papæ est regula fidei inconcussa. *Leo 2. ep. 5. Hormisda ep. 9. Agapitus ep. 4. Vigilius ep. 5. & 7. Eius fides tenenda, & non alia. 24. q. 1. c. Rogamus.*

Papæ declarat, qui sunt hæretici. *Hormisda ep. 9. ad Ioannem Episcopum. Agapitus ep. 1.*

Papæ semper damnat Hæreticos. *Constitutum Vigili in conc. 6. Gener. c. 2. Leo 9. ep. 1. c. 8. & ep. 6.*

Papæ semper destruit errores contra fidem. *Calistus 1. ep. 1. 24. quasi. 1. cap. A recta, cap. Memor sum. c. Si Petrus. Leo 9. ep. 1. cap. 8.*

Papæ semper soluit & iudicat causas, & dubia circa fidem. *Pelagius 1. ep. 5. & 8. in fine. Innocentius 1. ep. 25. Vigilius ep. 9. & 10. 24. q. 1. cap. Quoties fidei. cap. Rogamus. Felix 1. ep. 3. Marcellus 1. ep. 1. Fabianus ep. 2. Malchiades epist. decr.*

Papæ declarat nullam pacem Germaniæ, in qua Religioni Catholicæ multum fuerat præiudicatum. *Innocentius X. const. Qua incipit, Zelo. Data 24. Nouembris 1648. Sic autem se habuit. Die 6. Augusti 1648. Osnabrugis facta fuerat vna pax inter Imperatorem & Suecos. Item alia pax inter Imperatorem, & regem Galliæ facta fuerat Monasterii*

die 24. Octobris 1648. Capitula pacis vtriusque hæc erant: Ecclesiastica bona ab hæreticis occupata eis eorumque successoribus addicebantur. Hæreticis Augustanæ confessionis liberum exercitium in multis locis permittebatur, & licentia fabricandi nouas Ecclesias. Ipsisque cum Catholicis ad publica munia & officia, ad multos Episcopatus, & Archiepiscopatus, aliasque dignitates, & beneficia Ecclesiastica, & ad alia Imperatori ab Ecclesia Romana concessa concedebatur participatio. Annatæ, iura pallii, menses Papales, Reservationes, & alia iura Sedis Apostolicæ excludebantur. Confirmationes electionum, postulationum Episcoporum & Archiepiscoporum Principibus sæcularibus attribuebantur. Plures Archiepiscopatus, Episcopatus, Monasteria, Basilicæ, Commendæ, Canonatus, beneficia, aliaque iura Ecclesiarum, Principibus hæreticis, eorumque successoribus, etiam sublata denominatione Ecclesiastica in feudum perpetuum sub dignitatis sæcularis titulo concedebantur. Contra hanc pacem, nulla iura, canones, concordata cum Sede Apostolica, Conciliorum decreta, &c. valere disponebatur, &c. alia.

Contra hanc pacem sic factam de mandato Papæ facta fuit protestatio de nullitate à *Fabio Chisio* tunc Sedis Apostolicæ Nuncio. Denique per supradictam constitutionem nulla fuit declarata.

Papæ circa Episcopos omnes.

Papæ iudicat omnes Episcopos, eorumque causas. Vide omnes titulos præcedentes, & *Papæ super omnes Patriarchas. &c. Anacletus 1. ep. 2. Et hoc ex Apostolorum traditione, ob potestatem acceptam à Christo. ibid. Victor 1. ep. 1. Felix 2. ep. 1. cap. 20. Gregorius 1. l. 2. ep. 36. Nicolaus 1. ep. 2. 3. 6. & 8. in decret. tit. De Patriarchis c. 4. Gregorius 4. ep. vn. 2. q. 6. cap. Qui se scit. cap. Ideo. cap. Ad Romanam 1. & 2. cap. Arguta. cap. Quoties q. 7. c. Metropolitanum. concil. Sardicense cap. 3. & 4. Gelasius ep. 13. 3. q. 6. c. Accusatus. cap. Discutere. c. Quamuis. cap. Multum. Leo IX. const. 2. Cum ex venerabilium. Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 5. Vide, Episcopus à quo indicandus.*

Papæ ex causa priuat Episcopos, & Patriarchas. *Nicolaus 1. in decr. tit. De Patriarchis. cap. 4. Vide, Papæ supra omnes Patriarchas, &c. Conc. Rom. 2. sub Gregorio 7. Extra. De pœnis cap. Diuinis. Ob quæ crimina priuat Episcopos. ibidem.*

Papæ non solum iure diuino, sed etiam Conciliorum, iudicat causas omnium Episcoporum, & Patriarcharum. *Nicolaus 1. ep. 2. 3. & 6.*

Papæ, siue per se, siue per alios iudicare potest causas Episcoporum. *Victor 1. ep. 1. Marcellus 1. ep. 1.*

Papæ sua manu signare debet commissiones, quarum virtute procedi potest contra Episcopos. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. cap. 5.*

Papæ hortatur viros probos, vt Episcopatum acceptent. *Extra. De præbend. &c. c. Ad cuiuslibet.*

Papæ, per alios iubet visitari Episcoporum Ecclesias. *Greg. 1. l. 1. ep. 76. & 79. l. 2. ep. 20. 25. 26. 27. & 38. l. 4. ep. 13. 14. 20. & 21.*

Papæ concedit Episcopis iurisdictionem, etiam in foro alterius. *Clem. de foro competenti c. vn.*

Papæ constituit Episcopos in suos Vicarios prouinciarum. *Greg. 1. l. 2. ep. 4. l. 4. ep. 52. & 53. Vigilius ep. 10.*

Papæ suspendere potest Episcopos à potestate confirmandi, ordinandi, &c. *Gregorius 1. l. 3. ep. 15.*

Papæ propria auctoritate potest assumere, creare, seu deputare Episcopos in qualibet Ecclesia: & qui dicit hos non esse veros Episcopos, est anathema. *Conc. Trid. sess. 23. can. 8.*

Papæ absoluit Episcopos à iuramento illicito. *Nicolaus 1. in decr. tit. de Rom. Eccl. c. 7.*

Episcopi omnes, Patriarchæ, primates, & beneficiati, in prima synodo, quæ fit post suam promotionem tenentur iurare obedientiam Papæ, & fidelitatem. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 2.*

Papæ nouiter electus salutandus est ab Episcopis. *Gregor. 7. l. 6. epist. 30.*

Papa tenetur defendere Episcopos electos. *Nicol. I. ep. 9.*
 Papa solus potest Episcopos deponere. *Leo 9. ep. 3. Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55.*
 Papa potest suspendere omnem iurisdictionem, & officium Episcopale Episcopis. *Greg. 7. lib. 5. ep. 18.*
 Papa conseruat illæsum honorem aliorum Episcoporum. *Gregor. 1. lib. 4. epist. 15.*
 Vide, *Papa obligationes.* Vide, *Papa proprietates.*
 Papa supplet negligentias Episcoporum, easque reformat. *Gregor. 1. lib. 11. ex regeſt. ep. 29. & 30.*
 Vide, *Papa circa Patriarchas.* Vide, *Episcopus à quo iudicandus.* Vide, *Depositiones Episcoporum.*

Papa circa institutiones nouorum Episcoporum.

Papa immediatè, & solus potest prouidere Ecclesias de Episcopis. *Gregorius 1. lib. 2. ep. 18. Ioannes 8. ep. 281. Extra, de præbend. &c. cap. Ad cuiuslibet. Conc. Trid. vt infra.*
 Papa sua autoritate immediatè potest assumere, seu creare Episcopos in Ecclesijs. & qui dicit tales Episcopos non esse legitimè factos, est anathema. *Conc. Trid. sess. 23. can. 8.*
 Papa non faciat Episcopos iuuenes, licet alias bonas habeant qualitates. *Greg. 7. lib. 4. ep. 4. & 5.*
 Papa impedire potest, ne alicubi eligatur Episcopus sine suo consensu. *Dist. 63. cap. Porro ſcias.*

Papa circa confirmationem Episcoporum.

Papæ, confirmare competit omnes Episcopos mundi. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 15. Etiam Patriarchas Orientales, & Græcos. Simplicius epist. decret. c. 16. & 17. dist. 61. cap. Carinensis. Adrian. 2. ep. 21.*
 Papa concessit aliquando alicui Primati, potestatem confirmandi Episcopos. *Leo 3. ep. 1. dist. 63. cap. Cum longe.*
 Papa confirmat, & consecrat Episcopos Illyricos. *Ioann. 8. epist. 190.*
 Papa non confirmat Episcopos electos ab hæreticis. *Greg. 1. lib. 8. ep. 65. Vide, Episcopa confirmatio.*

Papa circa consecrationes Episcoporum.

Papæ consensu consecrandi sunt omnes Episcopi in mundo. *Gregor. 1. lib. 2. ex regeſt. ep. 30.*
 Vide, *Episcopi consecratio.* Vide, *Episcopi confirmatio.*

Papa circa Concilia.

Papa à nullo vocatur ad Concilium, nec vocari potest, sed ipse vocat omnes ad illud. *Leo 1. const. 2. Omnem. Hormisdas ep. 5. ad Anastasium Imperatorem. Gregorius 7. lib. 2. post epist. 55.*
 Papa solus conuocat Generale Concilium. *Pelagius 2. ep. 8. Alexander 3. const. 9. Quoniam. Innoc. 3. const. 11. Vineam.*
 Si absque licentia Papæ congregatur Generale Concilium est nullum. *Dist. 17. cap. Regula, cap. Non licuit. c. Multis, cap. concilia. Leo 9. ep. 3. constitut. 2. cum ex venerabilium. Pius 2. in Bulla retractationum. conc. Later. 5. sess. 11. const. 3. Pater.*
 Papa, si vult mittit Legatos à Latere ad Concilia, cum sua autoritate. *2. q. 7. c. Si quis Episcopus.*
 Papæ literæ ante omnia legendæ sunt in Concilijs. *Nicol. 1. epist. 9.*
 Papæ potestas in Concilia est, vt capitis in membra. *Pius 2. in Bulla retractationum.*
 Papa confirmat omnia Concilia, quæ videntur confirmanda. *Gelasius ep. 13. Leo 2. ep. 1. Adrianus 1. epist. 1. & 2. Nicolaus 1. ep. 7. Alias nihil valent, nec probant. ibid. dist. 17. cap. regula. Alias non habent authoritatem. ibid. & Conc. Lateran. 5. sess. 11. const. 3. Pater.*
 Papæ fides ad Concilia non potest prouocari. *Leo 1. epist. ad Leonem Imperat.*
 Papa declarat omnia dubia Conciliorum, & quæ non possunt ab eis terminari, decidit. *dist. 17. cap. Nec licuit, cap. multis. dist. 18. cap. de Concilijs.*

Papa in dubijs Conciliorum, cum omni reuerentia consulendus. *conc. Constantinopolit. 4. c. 21.*

Papa solus retractat decreta Conciliorum malefacta, cognita veritate. *Innocent. 1. ep. 7. Gelasius 1. ep. 13. constit. unic. Valde. Vbi adducit multa exempla. Pelagius 2. constit. 2. Manifesto. Adrian. 1. ep. decr. cap. 8. Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. Quia quorundam, circa fin.*

Papa potest corrigere, quæ statuta sunt in Concilio Tridentino circa mores, & disciplinam Ecclesiasticam. *Conc. Trid. sess. 25. de reſor. cap. 21.*

Papa solus potest Concilium dissoluere. *Pius 2. in Bulla retractationum. Vbi se excusat, quod defenderit Concilium Basileæ, quia ex zelo putabat id facere. & historiam distinctè narrat. Conc. Later. 5. sess. 11. const. 3. Pater. Si soluto Concilio Patres Concilij non obediunt, à Papa excommunicantur, &c. si postea pœnitent absoluuntur, & beneficia eis retinere permittitur. Eugenius 4. constitut. 29. inter cetera.*

Papa, solus, ligat, & soluit etiam ligatos, vel solutos à Concilijs. *Gelasius 1. epist. 13. conc. Sardicense c. 3. 4. & 7. 9. q. 3. cap. cuncta. c. Fratres. Iulius 1. epist. ad Orientales.*

Papa vocante ad Concilium, Episcopi, qui non impediti non accedunt, excommunicantur. *Ioann. 8. ep. 16. & 17.*

Papæ Præsidens in Concilio, etiam si sit Diaconus, vel Clericus, præcedit omnes, qui in Concilio sunt. *Eugen. 4. const. 15. Non mediocri. §. 13.*

Papa non retractat decreta fidei facta in Concilijs approbatis à prædecessoribus. *Vigil. ep. 13. constitutum Vigilij in Concilio Gener. 6. Vide, Papa circa leges, &c. Antecessorum.*

Papa solus potest decernere, quod decerneret Generale Concilium. *Felix 3. in conc. Rom. 1. ep. Synodali. Greg. 2. ep. 12. Vide, Concilia.*

Papa circa successorem.

Papa viuens non potest facere suum successorem; & si facit is non est canonicè factus. *conc. Rom. 2. sub Bonifacio 1. Qui Vigilium fecerat successorem; sed illegitima postea declarata est ab eo illa institutio. ibid. & Siluerius ep. unic.*

Papæ successoris electio prius tractabatur ab antecessore. *conc. Rom. sub Symmacho c. 4.*

Papa antecessor, olim, designabat quem vellet successorem. *Dist. 79. cap. Si transitus.*

Papæ successoris electionem tractans eo viuente, vel promittens suffragium, vel procurans, excommunicatur, & gradu suo priuatur. *conc. Rom. 1. sub Symmacho c. 3. dist. 79. cap. Si quis, Papa superſtite. Et qui hoc denunciat habet impunitatem. ibid.*

Papa viuente, Ecclesiam Romanam inuadens, est anathema. *conc. Roman. sub Ioanne 12.*

Papa viuente si quis tractat de successore, absque eius licentia, ipso facto est excommunicatus, à Papa absoluendus; est reus læsæ maiestatis, priuatus omnibus beneficijs, pensionibus, officijs, iurisdictione, voce actiua, & passiuâ; est infamis; neque potest ad ea habilitari, nisi ex gratia subscripta manu Papæ. *Paulus 4. const. 16. cum secundum.*

Pro Papæ electione, vita, vel morte, vel promotione Cardinalium fieri non possunt excommuniæ, sub pœna excommunicationis, & amissione excommuniarum ipso facto. & si Clerici sint, sub priuatione etiam beneficiorum. *Gregor. XIV. const. 4. cogit.*

Papa circa leges, & canones condendos, &c.

Papa solus vt Ecclesiæ caput facere potest leges, & decreta ex persona omnium. *Felix 3. in conc. Rom. 1. ep. Synodali. Gregor. 2. ep. 12.*

Papa nouas leges potest condere. *Gregorius 7. lib. 2. post ep. 55. & ep. 67. De constitutionibus cap. Translato.*

Papa, & non Imperator condidit, & condit canones. *Gregor. 2. epist. 12.*

Papa potest nouos canones, & leges condere. *25. q. 1. cap. Sunt quidam. Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. ad conditorem.*

Papa non potest leges condere contra Euangelium . 25. q. 1. c. *Sunt quidam* .

Papa non potest leges condere contra statuta Apostolica . 25. q. 1. c. *Contra statuta* . c. *Sunt quidam* .

Papa antecessor non potest generare præiudicium successori . *de elect. c. Innotuit* . & prohibens aliquid in futurum non ligat successorem : nec præcipit , sed indicat quid sibi videtur illicitum . *De rescr. in 6. cap. fin.*

Papa omnes leges , & iura continet in scrinio pectori sui . *De constitutionibus in 6. c. 1.*

Papa non præsumitur ius ignorare . *ibid.* potest probabiliter ignorare , quæ consistunt in facto . *ibid.*

Papa non condit leges , nec facit rescripta contra ius publicum : alias habet ea pro non factis . *Conc. Later. 3. in append. de potest. Iud. delegat. c. 3.*

Vide , *Decreta* , & *decretales Sedis Apostolica* .

Papa circa leges , & canones antecessorum , &c.

Papa non retractat decreta Conciliorum , vel antecessorum in materia fidei . *Vigiliis ep. 25. constitutum eius . in Conc. Gener. 5. Gelasius ep. 5. Adrianus ep. 3. 25. q. 2. c. Satagendum . c. Decessorum . c. Quacumque . Extrau. Ioannis 22. de verbor. signif. cap. Quia quorundam* . Sed potest ea declarare . *ibidem* .

Papa non destruit rectè decreta ab antecessoribus . *Gregor. 1. l. 12. ep. 32. l. 7. ex regest. ep. 17. & 70. Nicolaus 1. epist. 10. 25. q. 2. cap. Si ea destruerem . 35. q. 9. c. Loci nostri , cap. Apostolica , c. Quod quis .* alias confunditur Ecclesia . *ibid.* & 25. q. 2. cap. Institutionis . *Ioannes 8. ep. 231.*

Papa successor potest abijcere , quæ sibi reseruauit antecessor . *Extrau. Ioann. XXII. de verborum signific. cap. Quia quorundam* .

Papa successor , ex misericordia rehabilitat , & reintegret priuatos , vel inhabilitatos ab antecessore . *Extra , de schismaticis . c. Dudum* .

Papa non potest destruere decreta patrum , (id est pertinentia ad fidem) 25. q. 1. c. *Contra statuta* .

Papa antecessor non potest præiudicare successori . *de elect. c. Innotuit* .

Papa prohibens aliquid in futurum , non ligat successorem , nec ei præcipit ; sed iudicat quod sibi videtur illicitum . *De rescript. in 6. c. 1.*

Papa pro necessitate temporis moderatur , vel retractat decreta antecessorum , quæ non sunt fidei . *Concil. Rom. 6. sub Symmacho . constitutum Vigily in Conc. 5. Gener. c. 2. Pro bono pacis etiam retractat aliquando . ibid. Nicolaus 1. ep. 58. Adrianus 2. ep. 3. Ioann. 8. ep. 199.*

Papa ex misericordia rehabilitat priuatos ab antecessore . *Extra , de schismaticis . cap. Dudum* .

Papa circa facta antecessorum , siue bene , siue male .

Papa confirmat bene facta antecessorum . *Symmachus ep. 1. Debet ea defendere . 25. q. 2. c. Si ea destruerem . 35. q. 9. c. Loci nostri . c. Apostolica . c. Quod quis . Adrianus 2. ep. 9. Ioannes 8. ep. 231.*

Papa successor potest reijcere , quæ sibi reseruauit antecessor . *Extrau. Ioann. 22. de verborum significat. cap. Quia quorundam* .

Papa successor reintegrare potest priuatos ab antecessore . 35. q. 9. c. *Gregorius . Gregor. 7. l. 2. ep. 47.*

Papa debet corrigere malè facta ab antecessore . 25. q. 2. cap. *Decessorum . c. Quacumque . 35. q. 9. c. Loci . c. Quod quis . c. Apostolica . c. Veniam . c. Sententiam . c. Graue . c. Gregorius . Conc. Rom. sub Ioann. 9.*

Papa indebitè deponente aliquem , successor restituit . *Conc. Rom. sub Ioann. 9.*

Papa dissoluit contractus , etiam honestos factos ab antecessoribus cum Iudæis , circa habitationem in locis status Ecclesiastici . *Clem. 8. const. 19. Caca , &c. 9.*

Papa circa Imperatores , & Reges , &c.

Papæ subduntur Imperatores , & Reges , ideo ab eis non potest iudicari . *Conc. Roman. 2. sub Syluestro c. 20. dist. 19. c. In memoriam . Clement. de sent. & re iud. c. Pastoralis . Extra , De maiorit. &c. cap. Vnam sanctam . Symmachus ep. ad Anastasium Imperatorem . Conc. Rom. 3. & 4. sub Symmacho . Nicolaus 1. in decr. de Imperat. c. 5. dist. 96. c. Cum ad verum . c. Satis euidenter . c. In scripturis . c. Si Imperator . c. Numquam . c. Constantinus 1. & il. 1. 2. Adrianus 2. ep. 15. Stephanus 6. ep. 5.*

Papa dat Imperatori gladium contra infideles . *Nicolaus 1. epist. 26.*

Papa indiget Imperatore pro cursu rerum temporalium . *Nicolaus 1. ep. 3. circa finem .*

Papæ & Imperatoris potestate totus mundus regitur . *dist. 96. c. Duo sunt .*

Papa coronat Reges de nouo , & creat . *Innocen. 3. constit. 5. Rex Regum , & const. 6. Licet ante .* Vide , *Reges* .

Papa resistit Imperatoribus , & Regibus Romanam Ecclesiam non venerantibus . *Nicolaus 1. ep. 9.*

Excommunicat Reges , &c. ex ea causa . *Nicolaus 1. in append. ep. 6. & 7. Gregorius 7. l. 1. ep. 35.*

Papa rescindit , & iudicat iniquas Regum , & Imperatorum sententias . *Clem. De sent. & re iud. c. Pastoralis .*

Papa à quolibet Rege , vel Principe Christiano , qui nouiter sumit dominium , est salutandus . *Symmachus ep. ad Anastasium Imperatorem .*

Papa promouet Principes ad Imperium . *Ioannes VIII. epist. 216.*

Papa est primus Imperatoris elector . *Ioann. 8. ep. 155.*

Papa coronat Imperatorem . *Ioannes 8. in Concil. Ticinensi 1.*

Papa iudicat de legitimo successore Imperij . *Adrianus 2. ep. 16. 18. 19. 20. &c.*

Papa defendit legitimos Imperatores . *Adrianus 2. ep. 18. 19. 20. 21. 22. &c.*

Papa excommunicat eos , qui intrudunt se in Imperio . *Extra , De sent. excom. c. Ad certitudinem .*

Papa procurat vt Principes cum Imperatore habeant pacem . *Greg. 7. const. Greg.*

Papæ præstatur iuramentum fidelitatis , &c. ab Imperatore . *Clem. de iureiur. c. vn. Forma iuramenti . ibid.*

Papa , vacante Imperio , in eo succedit . *Clem. de sent. & re iudic. c. Pastoralis . in fine .*

Papa nomine suo , & S. Petri , orat , vrget , & coniurat Reges , & principes , vt veniant in auxilium suum , & Ecclesiæ . *Stephanus 3. ep. 4.*

Papa iubet Regi , & Imperatori , vt sumant arma contra inimicos Ecclesiæ . 23. q. 8. c. *Hortatu . c. Vt pridem . & cap. Suppliciter .*

Papæ maximam obedientiam , & reuerentiam exhibuerunt semper omnes Imperatores Catholici . *Greg. 2. ep. 13. Nicolaus 1. ep. 9.*

Papa procurat vt Regi malè gubernanti detur coadiutor . *De supplenda negligent. in 6. c. Grandi .*

Papa punit , & priuat feudis Reges & Principes impediētes creationes nouarum Ecclesiarum . *Extra , de præbend. c. Nuper certis .*

Vide , *Papa à nullo indicatur* .

Papa condemnat , excommunicat , & deponit Reges & Imperatores iniquos . *Gregorius 2. epist. 12. Gregor. 7. lib. 2. post epistol. 55. lib. 7. epist. 13. lib. 8. epist. 21. Et hoc habet ex diuina institutione . ibid. epistol. 21. Concil. Roman. 3. & 7. sub Gregorio 7. Concil. Lugdun. 1. Generale 13. Alium iubet eligi in locum depositi . ibid. De sent. & re iudic. in 6. c. Ad Apostolica . & idem Gregor. 7. constit. vn. Beate Petre .*

Papa deposuit Federicum II. Imperatorem . *Innocen. 4. const. 3. Ad Apostolica .*

Papa absoluit subditos Regum , & Imperatorum iniquorum à iuramento fidelitatis . *Gregor. 7. vbi supra in omnibus ijs locis . Concil. Lugdun. 1. gener. 13. Concil. Roman. 3. & 7. sub Gregor. 7. De sent. & re iudic. in 6. c. Ad Apostolica .*

Gregor. 9. absoluit subditos Federici II. *constit. 13. Rationalis, & const. seq. Quia Fridericus.*
 Papa constituit Reges novos in aliqua prouincia. *Greg. 7. lib. 7. ep. 4. Vide, Rex.*
 Papa concedit Hispaniarum Regi dominium Indiarum Occidentalium; cum facultate vt possit illud hæredibus relinquere. *Alexander 6. const. 2. Inter cetera.*
 Papa excommunicat Episcopos adhaerentes Imperatori Schismatico. *Conc. Rom. 3. & 4. sub Gregorio 7.*
 Papa reconciliatur Imperatori priuato, poenitenti, & humiliato. *Alexand. 3. constit. 8. Exigunt. Vide, Imperator. Vide, Papa omnes sunt subiecti. Vide, Rex.*
 Rege aliquo excommunicato à Papa, datur populis ab eodem Papa potestas eligendi alium Regem. *Greg. 7. constit. vn. Beate Petre §. 9.*
 Papa reconciliat Reges, & componit, vt pacem inter se seruent. *Alexand. 3. const. 2. Quanta.*
 Rex Bohemiæ à Papa obtinet Regni dignitatem, ac nomen. *Innocen. 3. const. 6. Licet ante.*
 Rex Aragoniæ à Papa coronatur Romæ. *Innocen. 3. const. 8. Cum quanta. Vide, Aragonia.*
 Rex Armeniæ petit confirmationem à Papa. *Vide, Armenia.*

Papa obligationes.

Papa tenetur omnem curam adhibere pro salute vniuersalis Ecclesiæ. *Sixtus 2. ep. 1. Dist. 40. c. Si Papa, alias damnatur à Deo. ibid.*
 Papa non potest celare veritatem, quam Christus, & Apostoli prædicarunt. *Conc. Rom. 6. sub Symmacho.*
 Papa tenetur defendere Dei legem vsque ad sanguinem. *Gregorius 7. lib. 1. ep. 11.*
 Papa tenetur obseruare, quæ in sacra Scriptura definita sunt, eique subditur. *25. q. 1. c. Satagendum. cap. Decessorum. cap. Quacumque, & c. Iustitia.*
 Papa debet obseruare Apostolorum dogmata. *Eusebius ep. 3.*
 Papa studere debet saluti pereuntium in fide. *Cælest. 1. ep. 10. ad Cyrillum.*
 Papa tenetur corrigere delicta subditorum. *Greg. 1. lib. 3. ep. 38.*
 Non debet dissimulare delicta graua contra potestatem Ecclesiæ. *Nicolaus 1. ep. 10.*
 Papa tenetur defendere iura, & priuilegia Romanæ Ecclesiæ. *Nicolaus 1. ep. 30.*
 Papa tenetur defendere gregem. *23. q. 8. c. Scire vos.*
 Papa non debet alienare res Ecclesiæ. *12. q. 2. c. Non liceat.*
 Papa conseruare debet illasa omnium Ecclesiarum priuilegia. *25. quest. 2. cap. De Ecclesiasticis. Greg. 1. lib. 2. ex regis. epist. 55.*
 Papa non debet mentiri, alias facit sacrilegium. *Gregor. 7. lib. 1. ep. 39.*
 Papa non recipit munera clericorum, sed acceptat tantum solutiones, quæ Ecclesiæ Romanæ sunt debitæ. *Greg. 1. lib. 1. epist. 64.*
 Papa debet honorare dominos temporales. *Symmachus ep. ad Anastasium Imperat.*
 Papa nouiter electus quam fidei professionem tenetur facere. *Conc. Constant. sess. 39.*

Papa quas leges obseruat.

Papa obseruat Apostolica dogmata. *Eusebius ep. 3.*
 Papa obseruat leges antecessorum (si expedit.) *Vide, Papa circa leges antecessorum.*
 Papa custodit paternas traditiones. *Iulius 1. ep. 2. c. 35. Nicolaus 1. in decr. de const. c. 2. Pelagius 2. ep. 7. & 8.*
 Papa non discedit à iure Ecclesiæ. *25. q. 2. c. postea quam. Seruat iuris ordinem. De sentent. & re iudic. c. In causis.*
 Papa in causis iudicat secundum canones. *Zachariæ epist. 1. in fine. Gregorius 7. lib. 3. epist. 10. In necessitate tantum dispensat in iure canonico, alias illud sequitur. De sent. & re iudic. cap. in causis.*
 Papa obseruat decreta Conciliorum. *Nicolaus 1. ep. 8. Gelasius ep. ad Episcopos Sardinie. 25. q. 1. cap. 1. & omnium primus ea obseruat. ibid.*

Papa custodit omnia statuta pro Ecclesiastica disciplina, etiam facta à Prædecessoribus. *Nicolaus 1. ep. 58.*
 Papa pro temporalibus vtitur aliqua lege Imperiali. *Nicolaus 1. in decr. de Imperat. c. 4.*
 Papa corrigit se per leges. *2. q. 7. c. Nos si incompetenter.*
 Papa in priuilegijs non præiudicat iuri tertij. *de verbor. signif. cap. Dilecto filio.*

Papa proprietates, seu nota.

Papa prouisor est ad misericordiam, quam ad vindictam. *Martinus 1. ep. 12. Gregor. 1. lib. 4. ep. 51. Ioannes 8. ep. 11.*
 Papa post seueritatem exercet indulgentiam. *Gregor. 1. lib. 7. ex regest. ep. 82.*
 Papa oppressos omnes subleuat. *Iulius 1. ep. 2. c. 30. Gregor. 1. lib. 8. ep. 36.*
 Papa, per priuilegium alicui factum non præiudicat iuri tertij. *de verbor. signif. cap. Dilecto filio.*
 Papa non facit pacem cum hæreticis. *Liberius ep. 2. ad Constantium Imperat. Leo 9. ep. 6.*
 Non confirmat Episcopos electos ab hæreticis. *Gregor. 1. lib. 8. epist. 65.*
 Papa procurat curare vulnera hæreticorum: & aliorum. *Pelagius 2. ep. 7.*
 Papa habet curam subueniendi omnibus, etiam longinquis. *Cælestinus 1. ep. 2. in principio.*
 Papa non celat veritatem prædicatam à Christo, & Apostolis. *Conc. Roman. 6. sub Symmacho.*
 Papa non docet noua, sed antiqua. *dist. 12. cap. Preceptis.*
 Papa non omittit corrigere delicta. *Gregorius 1. lib. 3. ep. 14.*
 Papa non scribit nouis Patriarchis, nisi prius ab eis accipiat epistolam synodalem. *Gregor. 1. lib. 5. ep. 64.*
 Papa cum maturitate iudicat. *Nicolaus 1. ep. 9. 35. q. 9. cap. Apostolica. Ioannes 8. ep. 34. Stephanus 6. ep. 2.*
 Papa ignoscit schismaticis poenitentibus. *Nicolaus 1. ep. 11. Parcit Conciliabulo poenitenti, & aliquando solum caput punit. Nicolaus 1. ep. 45.*
 Papa sollicitè procurat pacem inter Principes. *Nicolaus 1. ep. 25. & 26. Hormisdæ ep. 14. Adrianus 2. ep. 10. Gregor. 7. lib. 1. ep. 18. Conc. Later. 5. sess. 9. const. 3. Clemens 3. const. 61. Duces. & maxime inter Reges Hispaniæ, & Galliæ. ibidem.*
 Papa defendit Dei Ecclesiam, & legem vsque ad sanguinem. *Gregorius 7. lib. 1. ep. 11. & ep. 31.*
 Papa audit omnes ad se recurrentes. *Nicolaus 1. ep. 36.*
 Papa in arduis, & difficilibus dubijs, & obiectis consulit doctos viros, & alios Episcopos. *Nicolaus 1. ep. 70.*
 Papæ gratia, & priuilegium alteri concessum, nulli est præiudiciale. *Honorius 3. ex Cirone, de eo qui mittitur in possessionem causa rei seruanda. c. 1. & 2.*
 Papa se corrigit per leges. *2. quest. 7. cap. Nos si incompetenter.*
 Papa, si vult, exponit se redargutioni. *2. quest. 7. c. Si quis super his.*
 Papa præcipit Regi, & Imperatori, vt arment milites contra inimicos Ecclesiæ. *23. q. 8. cap. Hortatu. cap. Vt pridem. cap. Suppliciter.*
 Papa defendit, quod est irreprehensibile. *Concil. Rom. 2. sub Symmacho c. 6.*
 Papa non recipit mendacia. *Anastasius 1. ep. 4.*
 Papa non recipit legationem alicuius, absque literis signatis. *Dist. 97. cap. fin.*
 Papa deponit Legatos, qui recedunt à suis mandatis. *Nicolaus 1. epist. 7.*
 Papa tollit abusus Ecclesiarum. *Gregorius 1. lib. 2. ex regest. epist. 54.*
 Papa habet zelum de disciplina Religiosorum. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 28.*
 Papa prosequitur, & punit inuasores Ecclesiarum. *Nicolaus 1. ep. 9. 65. & 66. eicit intrusos. ibid.*
 Papa non permittit subditos, vel debitores Ecclesiæ Romanæ angariari. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 68.*
 Papa dat auxilia Christianis contra Saracenos. *Ioannes 8. epist. 67.*

Papa non mentitur, alias facit sacrilegium. *Gregorius 7. lib. 1. ep. 39.*

Papa per gratiam, quam facit alicui, non intendit præiudicare iuri tertij. *De verbor. signif. cap. Dilecto filio.*

Papa tenet omnibus apertam portam misericordiæ, si pœnitent. *Gregorius 7. lib. 3. ep. 11.*

Papa procurat recuperationem Terræ Sanctæ. *conc. Claram.*

Papa retractat, quæ dixit, vel scripsit malè, cum erat in minoribus. *Pius 2. in Bulla Retractionum.*

Papa mutat decreta, vel sententias in melius. *de in integrum restitut. cap. Tum ex literis.*

Papa multa docet, non vt Papa, sed vt priuatus doctor. *Extrau. Ioann. XXII. de verborum significat. cap. Quia quorundam.*

Papa salutante aliquem excommunicatum, non propterea hic censetur absolutus. *Clement. de sent. excommunic. c. fin.*

Papa nominans aliquem cum titulo dignitatis, non dat ei talem dignitatem. *ibid. Clement. de sent. excom.*

Papæ decreta obseruanda ab omnibus, & eorum auctoritas.

Papæ decretis, nullus potest contraire, neque Episcopi, aut alij. *Conc. Roman. 2. sub Leone 1. Conc. Senon. c. 6.*

Papæ decreta, & statuta non seruans ab Ecclesia arceatur. *Bonifacius 2. in ep. decr. Agapitus ep. 1. Symmachus ep. 9.*

ad Orientales. Nicolaus 1. in decr. tit. De Rom. Eccl. c. 9.

Conc. Rom. 3. sub Nicolao 1. Siue decreta sint pro fide, siue pro disciplina, siue pro correctione, siue pro interdictione futurorum. ibid. Ioannes 3. ep. vn. in fine. Nicol. 1. ep. 6.

in decr. tit. De Rom. Pont. c. 2. Conc. Tolet. 3. cap. 1. Dist. 20. cap. Si decreta. 25. q. 1. cap. Nulli fas sit. q. 2. cap. Si quis. Non obseruans est anathema. ibid. cap. Generali.

est temerarius. Dist. 20. c. Si decreta. Conc. Constantien-

se contra art. 38. Vvicleff. & contra art. 17. Ioann. Huss.

Papæ decreta, neque per contrariam consuetudinem possunt conuelli. *Nicolaus 1. in decr. tit. de Rom. Pont. c. 1. & 2.*

Papæ decreta seruanda sunt, ita ac si à Sancto Petro essent facta. *Dist. 19. cap. Sic omnes. cap. Si Romanorum. c. Nulli fas est. Dist. 20. cap. Si decreta.*

Papæ decretis, & statutis cedunt omnia alia Sanctorum scripta. *Dist. 20. c. de libellis.*

Papæ decreta pro varietate temporum moderantur. *1. q. 7. c. Necessaria.*

Etiam propria decreta mutat in melius. *Nicolaus 1. ep. 58. & in decr. tit. De Romana Ecclesia c. 10.*

Papæ Constitutiones omnes fideles obligant. *De const. c. vlt.*

Papa vocante aliquos, etiam de longinquo, est obediendum.

Papa vocante quemcumque fidelem, etiam de longe, hic tenetur eum adire. *Sixtus 1. ep. 2. Iulius 1. ep. ad Orientales. Gregor. 1. lib. 5. ep. 25. Et nullus Principis, vel Imperator, potest eum impedire. ibid.*

Papa potest omnes Ecclesiasticos ad se vocare. *Nicolaus 1. in decr. tit. De Rom. Eccl. c. 4.*

Vocati à Papa, sine eius licentia non possunt discedere. *Gregorius 1. lib. 5. ep. 14.*

Vide, Episcopi circa accessum, & recessum ab Vrbe.

Papæ nomen in Ecclesijs recitandum.

Papæ sedentis nomen in Ecclesiasticis functionibus recitandum. *Concil. Vasense 1. cap. 2. Vasense 2. c. 4. Gregorius 7. lib. 2. post ep. 55.*

Papa consulendus pro maioribus negotijs Ecclesiarum.

Vide, Papa circa res fidei.

Omnia maiora negotia ad Papam referenda pro iudicio. *dist. 17. cap. Concilia. cap. Multis. Fabianus epist. 2. Anacletus ep. 2. Dist. 22. c. Sacrosancta. Melchiades ep. decret.*

Iulius 1. ep. 1. & 2. Gregorius 1. lib. 4. ep. 50. & 52. Gregor. 2. ep. 14. Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55.

Papa circa Episcopos depositos, vel damnatos ab alijs, vel eieetos.

Papa absolvere potest damnatos ab alijs. *Sixtus 2. ep. 2. Iulius 1. ep. ad Orientales. Gregorius 1. lib. 5. ep. 15. 16. & 17. Vitalianus ep. 1. & 2.*

Papa restituere potest depositos ab alijs, etiam à Concilijs. *Conc. Sardicense c. 3. 4. & 7.*

Papa iniuste damnatos ab Episcopis, &c. liberat. *Gregor. 1. lib. 2. ex regest. ep. 6. & 7. Nicolaus 1. ep. 39. 40. 41. 42. 43. & 44. & in append. ep. 13. Gregorius 7. lib. 1. ep. 16.*

Papa non restituit depositos ab alijs, nisi compareant coram se. *Ioannes 8. ep. 231.*

Papa sine Concilio deponit Episcopos, & depositos restituit. *Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55.*

Papa restituit Episcopos eieetos, &c. alios. *Nicolaus 1. ep. 9.*

Papa absoluit excommunicatos ab alijs. *9. q. 3. c. Fuit semper, & cap. Antiquis.*

Papa successor, ex misericordia rehabilitas priuatos, vel inhabilitatos à prædecessore, & reintegrat. *Extra, de schismaticis cap. Dudum.*

Vide, Papa circa Episcopos omnes.

Papa circa appellationes aliorum.

Papa, alijs appellantibus ad eum, terminat causas, & lites omnes, atque querelas, sicut Sanctus Petrus. *Melchhiades ep. decr.*

Papam appellare possunt omnes totius Mundi clerici grauati. *Sixtus 1. ep. 2. 2. q. 6. c. Si quis vestrum. Nicolaus 1. ep. 40.*

A Papæ sententia non datur appellatio. *Gelasius ep. 4.*

A Papa appellari non potest ad Concilia. *Leo 1. ep. ad Leonem Imperat.*

Appellans ad Papam, à nullo potest iudicari. *Felix 2. ep. 1. c. 20. Vide, Appellatio ad Papam.*

Papa circa pauperes, & captiuos.

Papa curat subueniri pauperibus, vbique. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 23. 32. & 35. lib. 4. ep. 24. & 25.*

Papa subleuat oppressos, vt potest, in toto mundo. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 33.*

Papa curat redimi captiuos. *Gregorius 1. lib. 5. ep. 34.*

Vide, Papæ Proprietates.

Papa circa vestes, insignia Imperialia, & domum.

Papa vti potest insignijs Imperialibus. *dist. 96. cap. Constantinus il 2. Gregorius 7. lib. 2. post ep. 55.*

Papæ cubiculum à clericis, vel monachis, non à sæcularibus est custodiendum. *Gregor. 1. lib. 4. ep. 44.*

Papa circa Ducatum Roma, Patrimonium S. Petri, &c. dominia quæ habet.

Papæ concessa est Vrbs Romæ cum attinentibus ad eam, primò à Constantino. *Edictum Constantini in dist. 96. c. Constantinus 1. & 2. Deinde confirmatio eorum facta à Ludouico Pio. dist. 63. c. Ego Ludouicus.*

Ad Papam pertinet Roma cum alijs terris, &c. annexis ex dono Imperatorum. *Ioannes 8. ep. 85. Ideo Roma est ciuitas sacerdotalis, & Regia. idem ep. 68.*

Papa dat terras Ecclesiæ in emphyteusim. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 70.*

Papa facit ciues Romanos, quos vult. *Gregorius 1. lib. 5. ep. 12.*

Papa habere potest possessiones, & dominium temporale. *concil. Constantiense contra art. 36. Vvicleff.*

Papa in necessitate res Ecclesiæ oppignorat, etiam pretiosa indumenta, &c. *Innocentius 8. const. 12. Non debet.*

Vide, Ecclesiasticus status. Vide, Patrimonium S. Petri.

Papa circa Ecclesias omnes.

Vide, *Papa*. & alios titulos supra.
 Papa regit omnes Ecclesias. *Anacletus ep. 2. & 3. Super eas habet iurisdictionem. ibid. Iulius 1. ep. 2. in principio. Bonifacius 2. in ep.*
 Papa est pastor pastorum; omnes Ecclesie, & omnia ouilia ei subduntur. *Pius 2. in Bulla Retractionum.*
 Papa in omni Ecclesia potest vicarium suum instituere. *Gregorius 1. l. 4. ep. 52. & 53. Ioann. 12. ep. vn. Vide, Papa circa Episcopos.*
 Papa prouidere potest de officijs, & beneficijs omnium Ecclesiarum. *Gregor. 1. l. 3. ep. 14. Clement. Ut lite pendente c. 1. Vide, Beneficia à quo conferenda. Vide, Papa circa beneficia conferenda.*
 Papa de nouo erigit Metropolitanus Ecclesias. *Extra, de prab. c. Saluator. Vide, in seq. titulo.*
 Papa in Ecclesias Orientales habet iurisdictionem. *Vide, Ecclesia Orientales.*
 Papa in omni Ecclesia supplet, & reformat negligentias. *Gregor. 1. l. 11. ex regest. ep. 29. & 30.*
 Papa ordinare potest clericos aliarum Ecclesiarum, & omnium. *1. q. 1. c. Latorem. 9. q. 3. c. Nunc vero, & c. Per principalem. Gregor. 7. l. 1. post ep. 55.*
 Papa potest in Ecclesijs suspendere iurisdictionem, & officium Episcopale Episcopis. *Gregorius 7. l. 5. ep. 18.*

Papa circa novos Episcopatus erigendos.

Papa solus erigere potest novos Episcopatus. *Zacharias ep. 2. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 3.*
 Potest vnum Episcopatum in duos diuidere. *Gregor. 7. lib. 2. post ep. 55. & 67. Extra, de off. deleg. c. vn.*
 Papa potest duos Episcopatus vnire in vnum. *Gregorius VII. l. 2. post epist. 55. & 67. 16. q. 1. cap. Et temporis qualitas. c. Postquam.*
 Papa solus potest vnire Episcopatus. *De excessibus Prelator. c. Sicut vnire.*
 Papa de nouo erigit Ecclesias Metropolitanas, & Patriarchales. *Extra, de prab. c. Saluator. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 3.*
 Papa punit Principes impediētes erectiones nouarum Ecclesiarum, cum priuatione feudorum, &c. *Extra, de prabendis. c. Nuper certis. Vide, Episcopus nouus.*

Papa circa translationem Ecclesiarum.

Papa potest mutare Ecclesias Episcopis. *Gregorius 1. l. 1. ep. 37. & 79. Clemens II. ep. unica. Gregor. VII. l. 2. post ep. 55. Sed ex aliqua necessitate. ibid.*
 Vide, *Episcopus quo ad mutationem, &c. Vide, Mutare. Vide, Transfere, Translatio.*

Papa circa exemptionem aliquorum à potestate aliorum, vel à decimis.

Papa eximere potest Episcopum, vel alium à iurisdictione aliorum, & sibi submittere, & causas eorum cognoscere. *Bened. 3. ep. 1. Nicolaus 1. in append. ep. 5.*
 Papa potest eximere Episcopum à iurisdictione Archiepiscopi. *16. q. 1. c. Frater noster. Vide, Episcopus erga Papam.*
 Papa eximere potest loca à decimarum solutione. *Leo III. ep. 2. Vide, Decima.*

Papa circa renunciationem Papatus.

Papa potest renunciare Papatui, etiam propter bonum, seu pacem Ecclesie. *Conc. constantiense sess. 2. de renunciatione in 6. c. 1.*
 Papa renunciāns, quomodo tractandus, & quid de actis ab eo factis agendum. *Conc. constantiense sess. 17. in Bulla D. Angeli, olim Papa.*

Papa depositus, vel schismaticus.

Papa deposito, quid agendum, de expeditionibus ab eo factis. *Conc. Constantiense sess. 17. & 18. circa finem.*
 Papæ schismatico non obediendum: & alia de schismatico. *Vide, Schisma.*

Papæ rescripta, &c.

Papæ rescripto parere debet is, cui dirigitur, vel assignare causam, cur non. *De rescriptis. c. Si quando.*
 Papæ rescribens, vel præcipiens Episcopo, vt corrigat Clerum, &c. non facit illum delegatum. *De off. Iudicis ordin. c. Licet in corrigendis.*
 Item si præcipit, vt clericos Diocesis corrigat, non dat iurisdictionem super exemptos. *ibid. c. Graue gerimus.*
 Papæ rescriptum, seu mandatum non expirat per mortem Papæ, si res non est integra. *Honorius 3. ex Cirone, de off. & potest. Iud. deleg. c. 1.*
 Papæ rescribente, vel mandante, vt quis in Capitulo de præbenda prouideatur; si vacante aliqua, alteri sit collatio, est nulla, & danda est primo. *De præbendis c. Dilectus. Vide, Præbenda.*
 Papæ rescribente, quod prouideatur de beneficio, intelligitur de seculari, non de regulari. *de præbendis, &c. in 6. cap. Cum de beneficio.*
 Papæ mandante, vt prouideatur quis de primo vacante, si clericus negligit petere, gratia extinguitur. *ibid. c. Si clericus. Si vero talis clericus à Papa sit factus Canonicus, non obstante tali negligentia petendi, potest præbendam petere, & alijs præferri. quod si alteri conferatur, nulla est collatio. ibid.*
 Papæ dante beneficium curatum, absque expressione ordinum; obtinens, in prima ordinatione debet ordinari. *ibid. c. Si pro clericis.*
 Papæ mandante Legato, vt beneficij resignationem acceptet, si interim vacat beneficium, & Episcopus conferat, conferente Papa, collatio Episcopi non valet. *ibid. cap. Dandum.*
 Papæ mandante prouideri de beneficijs, non intelligitur de curatis. *De præb. &c. in 6. c. Cum in illis. Clem. de præb. &c. cap. 1.*
 Neque intelligitur de ijs, quæ dantur per electionem. *ibid. § Illis. Clem. de præb. c. 1.*
 Papæ rescribente alicui de prouisione faciēda personis non expressis, gratia non extinguitur moriente Papa, etiam re integra: secus si nominatæ sint personæ. *ibid. c. Si cui nulla.*
 Papæ concedente Episcopo licentiam conferendi beneficia: si postea ipsemet confert, vel mandet conferri per alium, eius collatio tenet. *De præbendis, &c. in 6. c. Quamuis.*
 Papæ mandante, vt prima præbenda vacatura detur alicui, si vacans conferatur ab Episcopo, nulla est collatio, etiam si nesciebat mandatum Papæ, per quod sibi auferebatur facultas. Si vero per mandatum non auferebatur facultas, & ipse nesciebat illud, valet collatio. *De concess. præb. in 6. c. 1.*
 Papæ mandante de prouisione præbendæ faciēda alicui, hic non potest acceptare, certum, ac determinatum beneficium; sed indeterminatum. alias si collatio accidit, est nulla. *ibid. c. Ne captanda. Vide, Præbenda.*
 Papæ mandante Capitulo, vt beneficium vacaturum alicui conferat; si Capitulum confert alteri, nulla est collatio, & executor potest conferre. *ibid. c. Si capitulo.*
 Papæ mandante soli ordinario, vt prouideat de præbenda, non dato executore, si Episcopus alteri confert valet collatio, nisi aliter sit cautum in literis. *ibid. c. Si soli ordinario.*
 Papæ mandante, vt prouideatur alicui de beneficio, non intelligitur de hospitalibus. *Clement. de præb. &c. c. Per literas.*
 Papæ mandante, vt prouideatur alicui de beneficio, si deuolutum fuerit ad Capitulum, non potest ab hoc obtineri. *Clement. de præb. c. Si de beneficio.*
 Si beneficium à Capitulo fuerit deuolutum ad Episcopum, vel Papam, potest ab Episcopo conferri. *ibid.*
 Papæ mandante, vt alicui prouideatur in Ecclesia aliqua, non potest

potest ei prouideri de ipsa Ecclesia. *De prabend. cap. fin.*
 Papa mandante, vt prouideatur alicui de beneficio, siue ad ipsum pertineat, siue ad alium, primum vacans dandum est. Si verò plura vacant, & vnum pertinet ad eum, cui fit mandatum, illud debet dare. *de prab. in 6. c. Mandato.*
 Papa mandante, vt prouideatur alicui de beneficio certi valoris, vel de minori valore, si velit prouidendus, si vacante minori prouidendus adhuc se non declarauit, ordinarius potest illud conferre. *Clement. de concess. prab. c. vn.*
 Si verò mandat, vt prouideatur intra mensem à notitia vacationis, intelligitur si acceptat. *ibid.*
 Nè autem diù differatur prouisio, sufficit si notitia publica habeatur de vacatione. *ibid.*
 Papa concedente beneficium vacaturum in aliqua Diocesi; si interim Diocesis diuiditur, beneficium non diuiditur, sed integrum est dandum. Imò si in ea Diocesi datus erat iudex à Papa, in vtraque iudicat. *Extrau. Ioann. 22. de concess. prab. c. 1.*
 Papa mandante, vt alicui prouideatur de beneficio, non intelligitur de eo, quod confert singularis persona, siue canonicus, siue alius; neque de ijs, quæ conferuntur ab alijs ratione dignitatum, personatum, &c. *De prab. in 6. c. fin.*
 Papa reseruante sibi electionem Ecclesiæ Cathedralis, omnia, quæ in ea fiunt sunt nulla. *De elect. in 6. c. Si ea tempore.*
 Papa concedens rescriptum fauorabile, non intendit grauare Ecclesiam. *De rescriptis c. Mandatum.*
 Papa confirmante rem religiosam, ordinarius non impeditur, nè iudicet de illa re. *De confirmatione utili, vel inuiti c. 1.*
 Papa concedente aliquid ad beneplacitum suum, expirat concessio, mortuo Papa; si verò concedit ad beneplacitum Sedis Apostolicæ, durat donec reuocetur à successore. *De rescriptis in 6. c. Si Gratiore.*
 Papa concedente aliquid, deinde alias literas dante, non facta mentione priorum, iudices debent supersedere, donec eum consulant. *conc. Later. in append. tit. de potest. Iud. deleg. c. 3.*
 Papa concedente rescriptum contrarium primo, quid agendum. *ibid.*
 Papæ rescripta, si sunt contra ius publicum; habentur pro non factis. *ibid.*
 Papa dirigente rescriptum ad aliquem iudicem, si hic cessat ab officio, successor exequitur. *ibid.*
 Papæ concessio moriente Papa, re non integra, non expirat; secus si integra. *Honorius 3. ex Cirone, de offic. & potest. Iud. deleg. c. 1. Vide, Prabenda.*
Papa circa beneficia, &c. Ecclesiastica, ac decimas clericorum.
 Papa liberè, & plene potest disponere de omnibus beneficijs Ecclesiasticis. *Clement. vt lue pendente cap. 1. Gregorius 1. lib. 3. ep. 14.*
 Papa potest reseruare fructus beneficiorum vacantium, & vacaturorum per aliquod tempus pro necessitatibus Ecclesiæ Romanæ, sed excipit Ecclesias, Monasteria, & Abbantias regularium. *Extra de prabendis, &c. c. Postulasti. Vide, Beneficiatus quo ad successorem.*
 Papa exigere potest à clericis aliqua subsidia de beneficijs. *Extra, de prab. c. Cum nonnullæ, & c. Postulasti.*
 Potest beneficiatis imponere decimas ob commune aliquod bonum. *Extra, de decimis, c. Declarationes.*
 Papa solus imponere potest decimas clericis, & hoc facit cum consensu Cardinalium. *Martinus 5. in conc. constant. sess. 43.*
 Papa dante beneficium contra suam sententiam, nulla de hac facta mentione, non tenet collatio. *De sent. & re iudic. c. Cum olim.*
 Papa concedente Canonicatum, vel, &c. cum clausula, si talis ab Episcopo, vel canonicis acceptetur; si antequam ille acceptetur, idem Papa alteri absolutè confert, idem beneficium, &c. hic præfertur primo. *De rescriptis in 6. cap. Si pro te.*
 Papa prouidet omnia beneficia vacantia in curia, siue cum cura, siue sine cura. *Extra, de elect. c. Ex debito.*
 Beneficia vacantia in curia, quæ sunt. Vide, *Beneficia reseruata, &c.*

Beneficia officialium Papæ vbicumque moriantur, à Papa prouidentur. *Extra, de elect. c. Ex debito. Extra, de prab. &c. c. Ad regimen.*

Papa semel reseruante aliquod beneficium, semper remanet ei reseruatum. *Extra, de prab. &c. c. Ad Romani.*

Papa instituyente aliquem in aliqua Ecclesia, vel Monasterio, nullum præiudicium per hoc causatur Episcopo, Patriarchæ, &c. circa iura sua, nisi institutus sit exemptus per priuilegium. *Honorius 3. ex Cirone, de confirmat. utili, &c. cap. 2.*

Papa prouidet canonicatus, dignitates, præbendas, & officia Basilicarum Romæ, scilicet Laterani, S. Petri, & S. Mariæ Maioris. *Vrbani 8. const. 6. cap. 8. Vide, Canonici.*

Papa confert beneficia titularum Cardinalium, dum isti sunt absentes ab Vrbe, & beneficia Episcopatum eorumdem Cardinalium vacantia, quando isti sunt absentes. *ibid. c. 8.*

Papa confert beneficia omnia ei reseruata, vel vacantia in curia. Vide, *Beneficia Papæ reseruata.* Vide, *Beneficia vacantia in curia, & quæ sunt ista. ibid.*

Papæ menses pro conferendis beneficijs in Diocesis Episcoporum.

Papa confert beneficia quædam vacantia in Episcopatibus extra curiam in sequentibus mensibus. In Ianuario, Febuario, Aprili, Maio, Iulio, Augusto, Octobri, & Nouembri. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus c. 9.* Excipiuntur concordata pro aliqua natione cum Sede Apostolica, & Cardinales.

In expeditionibus talium beneficiorum exprimendum est, quod vacauerunt in mense Papæ. *ibid.*

Beneficia vacantia in alijs mensibus conferuntur ab Episcopo (nisi ex alio capite sint reseruata Papæ.) *ibid. c. 9.*

Si autem Episcopi resideant in suis Ecclesijs, est eis concessum conferre beneficia vacantia in multis ex ijs mensibus, si aliter non sint affecta Sedi Apostolicæ, & qui sunt hi menses. *ibid. c. 9.*

Papæ aliqua priuilegia.

Vide, *Papæ, seu Romanus Pontifex, &c. titulos supra.*

Papæ vbique vititur pallio. *De autoritate & usu pallii c. Ad honorem.*

Papæ non vititur baculo. *De sacra Vnctione c. vn. §. fin.*

Papæ ante coronationem potest acta papalia facere, vt prouisiones, dispensationes, reservationes, &c. qui contrarium asserit, incurrit excommunicationem. *Extra, de sent. excom. c. Quia nonnulli.*

Papæ antecessor non potest præiudicium causare successor in nullo. *De elect. c. Innotuit.*

Papæ literis, quibus narrat proprium factum, est credendum plenè. *Clement. de probat. c. vn.*

Papæ aduocante ad se causam, processus factus ab inferiori est nullus. *De appellat. & recusat. c. Vt nostrum.*

Papæ potest committere causas cum clausula, *appellatione remota.* *De rescriptis c. 1.*

Papæ non præsumitur ius ignorare. *De constitutionibus in 6. c. 1. Sed factum præsumi potest ignorare. ibid.*

Papam adiens non potest ab aliquo molestari. *De clericis peregrinantibus c. vn.*

Papæ ex altari benedicere potest ciuitates, & personas absentes. *Ioannes 8. ep. 184.*

Papæ circa dispensationes, & legitimaciones.

Papæ in necessitate tantum dispensat in iure canonico, alias illud sequitur. *De sent. & re iudicata c. In causis.*

Papæ de iure habet potestatem dispensandi supra ius. *De concess. prabend. c. Proposuit.*

Papæ potest dispensare in omnibus ijs, quæ decernit Ecclesia vniuersalis (excepta fide.) *Sixtus 4. const. 17. Licet.*

Papæ dispensat cum religiosis, & clericis omnibus in ætate, & alijs defectibus ad ordines suscipiendos. *Extra, de prabend. c. Nuper ex certis.*

Papæ dispensat cum illegitimis, vt ordinentur, vel fiant

Episcopi. *De elect. c. Innotuit. Qui filij sint legitimi. c. Per venerabilem.*

Papa cum viris literatis, & sublimibus personis dispensat ad plures personatus, vel dignitates in eadem Ecclesia, siue cum cura animarum, siue absque ea. *De prab. &c. cap. De multa. de consueud. in 6. cap. 1. Idem ex alijs causis dispensat. ibidem.*

Papa dispensat, vt habens annos 27. fiat Episcopus. *Extra, de prabend. &c. c. Nuper.*

Papa dispensat circa interstitia, & vt de recenti ordinatus fiat Episcopus. *Extra, de prab. &c. c. Nuper.*

Papa dispensat bigamos ad ordines sacros. *Pelagius 2. ep. ad Florentinum.*

Papa dispensat in gradibus prohibitis, & in alijs impedimentis matrimonij. Vide, *Matrimonia.*

Papa dispensat in Irregularitatibus. Vide, *Irregularitas.*

Papæ dispensationes non habent effectum, nisi prius literæ expediantur. *Vrb. 8. const. 6. Sanctissimus c. 52.*

Papa in suis terris legitimare potest illegitimos, quo ad successionem hæreditatis. *Qui filij sint legitimi, c. Per venerabilem.*

Papa absoluit à iuramento facto per vim. *Gregorius VII. lib. 7. epist. 13.*

Papa absoluit Episcopos à iuramento illicito. *Nicolaus 1. in decr. tit. De Rom. Eccl. c. 7.*

Vide, *Papæ potestas.*

Papæ circa alia multa.

Papa aduocante ad se causam, processus factus ab inferiori est nullus. *De appellat. & recusat. cap. Vt nostrum.*

Papæ confirmationem de re aliqua non potest cognoscere inferior, nisi sit subreptitia. *De confirmat. utili, vel inutili. c. 1. c. De confirmationibus.*

Papa relaxare, vel declarare potest regulam fratrum Minorum, & aliorum ordinum. *Extra. Ioann. XXII. de verbor. signif. Ad conditorem.*

Papa salutante excommunicatum per literas, hic non censetur absolutus. *De sent. excom. c. Si aliquando. Clem. ibid. cap. fin.*

Papa non præsumitur ignorare ius, sed præsumi potest, quod ignoret, quæ consistunt in facto. *De const. in 6. c. 1.*

Papæ schismate exorto, quid agendum. Vide, *Concilia quando, & pro quo.*

Papæ consanguinei. Vide, *Consanguinei.*

Papæ Cubicularij. Vide, *Cubicularij.*

Papæ delegati. Vide, *Delegatus.*

Papæ officiales. Vide, *Sedes.*

Papæ non communicante cum aliquibus.

Papæ cum aliquibus non communicante, nullus fidelis debet cum eis communicare. *Dist. 93. c. Si inimicus. c. Miratus. 11. q. 3. c. Si inimicus.*

Papæ reiiciente aliquem, hic à nullo est recipiendus. *Dist. 93. c. Miratus.*

Papæ Vicarius.

Papæ Vicarius, in Vrbe, non extra, habet iurisdictionem. *De officio Vicarij. c. Sua nobis. Vide, Vicarius.*

Papæ detrahens, vel insidias, aut aliud malum inferens.

Papæ detrahens, vel de illo murmurans, puniendus est. *De maledictis c. 1.*

Papam impetrens calumnijs, excommunicatus est. *Conc. constantinopolit. 4. c. 6. & 21.*

Papæ insidias tractantes bonis omnibus priuantur, exilio perpetuo multantur, &c. *Conc. Rom. 5. sub Symmacho. Eas reuelantes honorandi sunt. ibid.*

Papæ à nullo est afficiendus iniuria. *Gregorius 1. l. 4. ep. 31.*

Papæ carcerans ipso facto est excommunicatus. *23. q. 4. c. Guisifarius. Vide, Schismatici. Vide, Excomm. Bullæ Cæne.*

Papam persequens, non remanet inuitus. *Martinus 1. ep. 15. De Papa, nihil sinistrè loquendum. Pontianus epist. vn. 11. q. 3. cap. Absit. Vide, Murmurans.*

Papæ familiares, & Officiales domestici, &c.

Papæ familiares, etiam absentes, percipiunt fructus beneficiorum. *De clericis non residentibus c. Cum dilectus. Honor. 3. ex Cirone in eodem titulo c. 2. Vide, Beneficiati.*

Papæ familiarium, & officialium beneficia vbicumque morientium, vacant in curia. *Extra, de elect. c. Ex debito. Extra, de prab. & dignit. c. Ad regimen. Vide, Beneficia.*

Papæ officiales, cappellani, nuncij, delegati, &c. tales dicuntur durante officio. *ib. Vide, Familiares. Vide, Officiales.*

Papæ familiares occidentes, percutientes, &c. quomodo puniendi. & pœnæ ciuitatum, in quibus hæc committuntur. *De pœnis in 6. c. Felicis.*

Papæ familiares, & Officiales, actu officia exercentes, exempti sunt à iurisdictione Ordinarij. *Concil. Later. 5. sess. 10. const. 2. Vide, Beneficiati.*

Papæ Officiales, si beneficiati, vt Archidiaconi, &c. etiam absentes possunt circa ministerium suum disponere, ac si essent præsentis. *Honor. 3. ex Cirone, de off. Archidiaconi c. 2.*

Papæ familiares veri declarantur, & commensales, & sunt isti: Referendarij; Scriptores literarum Apostolicarum; Cubicularij; Protonotarij; Auditores Rotæ; Subdiaconi; Acolythi; Secretarij; Scutiferi; Milites Sancti Petri: & alij habentes panem de Palatio: & alij quidam, qui panem non habent. *Paulus 3. const. 3. Sanctissimus. Inter eos non comprehenduntur Notarij creati à Legatis. ibid. §. 6.*

Papæ officiales sequentes Papam, cum abest à Roma, vel remanentes Romæ, eisdem priuilegijs fruuntur, tam circa beneficia, quam circa alia, sicut prius. *Clemens 8. const. 54. Cum ob nonnullas.*

Papæ commensales sunt, qui panem habent à palatio pro persona sua, non ratione officij. *Iulius 3. constit. 21. Sanctissimus.*

Papæ officiales, familiares, secretarij, &c. alij quibus priuilegijs gaudent nunc. *Paulus V. const. 11. In maximis. §. 12.*

Papæ Cubicularij, &c. qui ei inseruiebant, dum fuit electus Papa, multa obtinent priuilegia, & quæ. *Greg. XV. const. 4. venerabili. per 20. §§.*

Papæ officialium beneficia vacantia. Vide, *Beneficia.*

Papæ domestici sunt exempti à gabellis, & oneribus Camera libus, & non includuntur in reuocatione facta circa hæc. *Innocentius X. const. 7. Et se ea.*

Vide, *Assistentes. Vide, Cappellani. Vide, Familiares. Vide, Cubicularij. Vide, Sedes Romana.*

Papæ circa casus reservatos, & licentiam audiendi confessiones.

Papæ multos casus sibi reservat. & quos reservauit ex tempore Pauli 2. *Extra, de penitentia, & remiss. cap. Et si Dominici.*

Vide, *Excom. Papæ reservata. Vide, Excom. Bullæ Cæne.*

Papæ potest sacerdoti cuius dare licentiam generalem audiendi confessiones, & damnatur Ioannes de Poliacio hoc negans. *Extra, de hereticis c. Vas electionis.*

Papæ, etiam stante decreto omnis vtriusque, potest concedere sacerdoti cuiusque potestatem audiendi confessiones, absoluedi, &c. *ibid.*

Papæ, in quo casu concessit regularibus facultatem audiendi confessiones, & absoluedi, Episcopo nolente. *Clement. de sepulturis c. Dudum.*

Papæ iusta de causa reuocat facultatem concessam alicui de absoluedo à casibus reservatis sibi. *Extra, de penit. & remiss. c. Et si dominici.*

Papæ moriente.

Papæ morte audita, omnes sacerdotes tenentur celebrare exequias pro illo. *De elect. in 6. cap. Vbi periculum. c. vn. §. Quia verò.*

Papa moriente, Cardinales tenentur accedere ad Conclauē. Vide, *Conclauē*. Vide, *Cardinales in Conclauē*.

Papa moriente extra locum audientiæ causarum, non in loco ubi moritur, sed in loco audientiæ faciendā est electio. *Clement. de elect. c. Ne Romani*. §. *Sanē*. Et hoc etiam si tunc audientiā vacet; nisi forte ante mortem Papa præceperit esse transferendam audientiā; quia tunc eius constitutio est obseruanda. *ibid.*

Cum Papæ cadauer ducitur ad sepulchrum, non est velandum. excommunicatio imposita est ministris non obedientibus. *Gregorius 1. lib. 4. ep. 44.*

De morte, vel vita Papæ non possunt fieri excommiffæ. Vide, *Excommiffæ*.

Papæ cadauer exhumantes, sunt excommunicati. *Concil. Rom. sub Ioanne IX.*

Papa circa osculum pedum.

Papæ pedes ab omnibus fidelibus, etiam principibus, sunt osculandi. *Greg. 7. lib. 2. post ep. 55.*

Papa circa canonizationem Sanctorum.

Papa solus canonizare potest Sanctos. *Conc. Rem. sub Ioanne 15. de Reliq. & vener. Sanctor. ubique.*

Papa circa Indulgentias.

Papa concedere potest indulgentias fidelibus cōfessis, & contritis. *Extra, de penit. & remiss. c. Antiquorum. c. Vnigenitus. cap. Et si Dominici. Conc. Constant. sess. ult. in const. Martini V. Vide, Indulgentia.*

Papa discedens ab Vrbe.

Papa discedens ab Vrbe, quas facultates concedere solet Legato Urbis à se instituto. *Paulus 3. constit. 16. Licet potestatis. Clemens 8. constit. 53. Licet.*

Papa absente ab Vrbe, Officiales sequentes eum, vel remanentes Romæ, tam circa beneficia, quam circa alia, gaudent priuilegijs eisdem, ac si essent Romæ. *Clemens 8. constit. 54. Cum ob nonnullas.*

Par.

Par in parem non habet imperium. *de verbor. signif. in 6. cap. Exyt, in fine. Vide, Minor.*

Paramenta.

Paramenta secularia non ponenda in Ecclesijs. *Conc. Later. 4. cap. 19. Vide, Ornamenta. Vide, Ecclesia quomodo ornanda.*

Parentes.

Parentes nuptui dantes filias suas, cum sacerdotibus idolorum, neque in fine accipiant communionem. *Conc. Elibertinum cap. 17.*

Parentes frangentes fidem sponsaliorum pro filiis factorum, per tres annos non communicent. *Concil. Elibert. c. 54.*

Parentes tenentur bene educare filios. *Lib. 4. const. Apostol. c. 10. Conc. Arelat. 4. c. 19.*

Parentes, qui prætextu conuersionis, filios relinquunt, & ad pietatem non educant, sunt anathema. *Concil. Gangrense cap. 15.*

Parentes baptizantes filios ex industria, quando separandi, & penitentia illis danda. & si aliter eorum superuixerit, non potest amplius matrimonium contrahere. *30. q. 1. c. de eo. Vide, Matrimonia separanda.*

Parentes, qui sunt causa corruptionis filiarum, seu eas prostituunt, quomodo puniendi. *Conc. Regiaticinum c. 9. Ultimo supplicio sunt puniendi in statu Ecclesiæ. Sixtus 5. constit. 46. Ad compescendam §. 7. Vide, Pater.*

Parentes non multum differant collocare in matrimonio filias nobiles. *Conc. Regiaticinum c. 9.*

Parentum vitia non nocent filiis. *dist. 56. cap. Undecumque. cap. Numquam. c. Nasci. cap. Sponsus.*

Parentum vitia, quomodo transferuntur ad posteros. *dist. 56. cap. Si gens.*

Parentes, apud quos filii reperiuntur oppressi, penitentiam trium annorum faciant, & vnum ex his in pane, & aqua. *de his, qui filios cap. fin.*

Vide, *Pater. Vide, Mater. Vide, Fily.*

Parentela.

Parentela probanda est per propinquos; & si isti desunt, per antiquiores, quibus nota sit, & debent iurare; alias non probant. *35. q. 6. cap. 1. cap. Videtur. cap. Notificamus. cap. de parentela 1. & 2. cap. Illud Sacramentum. & cap. Episcopus.*

Parentela non probata, solui non potest matrimonium. *35. q. 6. cap. Notificamus. cap. Multorum.*

Vide, *Consanguinitas. Vide, Affinitas. Vide, Matrim. prohibita, &c.*

Parochia.

Parochia Diœcesis etiam dicitur. *Lucius 1. in ep. decret.*

Parochiæ alienæ non peruadendæ. *Conc. quod dicitur Apostol. cap. 14.*

Parochiarum diuifio iterum facta à Papa Dionysio. *13. q. 1. cap. Ecclesias.*

Parochiæ possessæ ab aliquo Episcopo per 30. annos, ei non auferantur. *16. q. 3. c. Per singulas, c. Prasulum. Conc. Calcedon. c. 17. Si verò intra id tempus mota est lis, synodus deciderit. ibid.*

Parochiarum status non potest mutari, nec præscriptione, nec præsumptione. *16. q. 3. c. Licet.*

Parochiæ distinguendæ, & constituendæ in Ciuitatibus, & Regionibus, vt populi habeant suum Parochum, à quo recipiant Sacramenta. *concil. Trident. sess. 24. de refor. cap. 13. conc. Mediol. 1. part. 2. de ijs, quæ pertinent ad Sacram. administrat.*

Parochiarum limites, quomodo præscribendi. *16. q. 3. cap. Inter, cap. Dilectio. Vide, Præscriptio. de Parochijs, &c. cap. Super eo.*

Parochia, quæ ante bellum, &c. pertinebat ad aliquam Diœcesim, semper est illius. *cont. Hispalen. 2. c. 1.*

Parochiæ non possunt per laicos gubernari. *conc. cabilon. 2. c. 5.*

Parochia non potest conuerti in beneficium simplex. Vide, *Transferre, Translatio.*

Parochiæ (olim) duos solidos Episcopis soluere tenebantur, singulis annis. *Pelag. 2. ad Cresconium. 10. q. 3. c. Illud.*

Parochiæ a proprijs Parochijs gubernandæ, & vnus non vsurpet limites alterius. *Dionysius ep. 2. 13. q. 1. c. Ecclesias.*

Parochiæ plures non possunt vni commendari, nec vna ultra sex menses. *de elect. in 6. cap. Nemo. Vide, Beneficiorum plural.*

Parochia cum personatu in eadem Ecclesia potest teneri. *de prabend. & dignit. in 6. c. Super eo.*

Parochia vacante, Episcopus statim providere tenetur de Vicario cum portione congrua, sibi visa, donec provideatur; etiam si Ecclesia sit exempta, affecta Cardinali, &c. *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 18.*

Parochiæ vacantes in curia, viuentē Papā non collatæ ab eo, spectant ad Ordinarios, nisi à Papā viuentē non fuerit aliter ordinatum. *de prab. in 6. c. Si Apostolica.*

Parochiæ vacantes in curia, Sede Romana vacante, conferuntur ab ordinario. *de prab. in 6. c. Si Apostolica.*

Parochia propria moribundi est illa, in qua hic habet domicilium, & recipit Sacramenta. *de sepulturis in 6. c. cum quis. Si duo habet domicilia, & æqualiter habitat in eis, ambæ Parochiæ sunt propriæ; & tunc portio canonica diuiditur inter eas. ibid.*

Parochiæ nouæ instituendæ sunt ab Episcopis, si Parochiæ multum distent, & populi non possint sine magno incommodo ad Sacramenta, & officia accedere. & hoc etiam inuitis Recto-

Rectoribus Ecclesiarum. *De Eccl. edificandis cap. Ad audientiam. Conc. Trident. sess. 21. de reform. c. 4.*

Parochi nouiter facti in dictis Ecclesijs, prouidendi sunt de fructibus pertinentibus ad Ecclesiam matricem, & populi possunt compelli ad subministrandum congruam portionem. *ibid. c. 4.*

Parochia vacante per mortem, vel resignationem, etiam in curia, per edictum publicum, vel aliter, vt de more, ab Ordinario vocentur omnes, qui volunt pro Parochia comparere. Adueniente termino præfixo, omnes descripti debent ab Ordinario, vel eius Vicario, & examinatorebus non paucioribus quam tribus examinari. si vota sint paria, potest Episcopus, seu Vicarius accedere cui magis placet. Examine peracto renunciari debent quot sint opportuni ad regendam Ecclesiam: Episcopus verò magis idoneo det Ecclesiam, & non alteri. Si verò Ecclesia sit Patronata, à Patrono fiat præsentatio, Episcopus tamen examinet, & si idoneus, admittat. *Conc. Trident. sess. 23. de refor. c. 18.*

Si aliquis examinerum appellet ad Papam, non impeditur prouisio facta ab Episcopo. Quod si Episcopus deferat appellationi, interim non amoveatur Vicarius, donec prouideatur. *ibid.*

Si verò ob tenues redditus, vel ob factiones non expediat fieri præfatum examen, fiat aliud priuatum ab Episcopo, cum deputatorum consilio, & sic conferatur Ecclesia. *ibid. c. 18.*

Aliter facta collatio, est nulla. *Pius V. const. 33. in conferendis.*

Parochialis Ecclesia.

Parochiales Ecclesiæ à suis Parochis regendæ, & vnus non inuadat limites alterius, neque vsurpet populum alterius. *Dionysius ep. 2. 13. q. 1. c. Ecclesijs.*

Parochialis Ecclesia conferri non potest non seruata forma Concilij Tridentini, alias est nulla collatio. *Pius 5. constit. 33. in conferendis.*

Parochialis Ecclesia commendari non potest, nisi habenti atatem legitimam. *De elect. in 6. cap. Nemo.*

Duæ non possunt eidem commendari. *ibid.*

Parochialis Ecclesia non potest commendari ultra sex menses. *ibidem.*

Parochiales Ecclesiæ, quibus conferendæ. *De elect. in 6. cap. Licet. cap. Statutum.* Vide, *Beneficia quibus conferenda.* Vide, *Beneficia curata.*

Parochialis Ecclesia pauper ab Episcopo prouideatur per vniones beneficiorum, non tamen regularium. & si hoc fieri non possit, per applicationem primitiarum, decimarum, aut collectarum Parochianorum. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 13.* Vel alio modo.

Parochiales Ecclesiæ non vniantur Monasterijs, Abbatijs, hospitalibus, dignitatibus, præbendis, beneficijs simplicibus, vel militijs. *ibid. c. 13.*

Parochialis Ecclesia plures Presbyteros habere debet pro loci qualitate. *Conc. Oxi. 1. c. 9.*

Parochiali Ecclesiæ debetur tertia pars, si quis in alio loco eligit sepulturam. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de sepultur. c. 2.* vel seruetur consuetudo.

Parochiales Ecclesiæ ob paupertatem possunt vniri. Vide, *Beneficiorum unio.* Vide, *Vnio.*

Parochiales Ecclesiæ, etiam iuris Patronatus, si dirutæ sint, curent Episcopi, vt reficiantur ex prouentibus earum: quod si non sufficiunt, patroni, & alij, qui fructus percipiunt, ad hoc cogantur. *Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 7.*

Si verò refici non possint, vt supra, transferantur in alias Ecclesias vicinas, & illæ dirutæ conuertantur in usus prophanos, sed non sordidos, erecta ibi Cruce. *ibid. c. 7.*

Parochialis Ecclesiæ Vicario assignanda est portio sufficiens ad se sustentandum. Vide, *Vicarius.*

Parochialis Ecclesia quomodo, & cur conferenda.

Vide, *Parochia in fine.* Vide, *Beneficia.* Vide, *Beneficiati.*

Parochus, eiusque obligationes.

Vide, *Beneficia quibus conferenda.* Vide, *Clerici,* &c.

Vide, *Ecclesiarum rectores.* Vide, *Beneficiati,* &c.

Parochus fieri non potest homo auarus, & rapax. *Conc. Parisiense 6. lib. 1. c. 25.*

Parochus fieri debet melior, & dignior. *conc. colon. 2. par. 1. cap. 3. 4. 6. 7. & 9.*

Parochus quomodo instituendus. Vide, *Parochia.*

Parochus fieri non potest, qui nescit Latinè loqui. *Conc. Tolet. 19. c. 2. Tolet. 22. c. 10.* Pœnæ facientium.

Parochus fieri non potest sacerdos ignarus. *Concil. Senon. in decr. morum c. 8. de elect. in 6. cap. Licet, & c. Statutum.*

Parochus fieri non potest, qui non est 25. annorum, doctus, & probus. *conc. Later. 3. c. 3.* Si tempore præfixo non ordinatur, est remouendus. *ibid. Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 12.*

Parochus intra annum ordinari debet Presbyter, alias depnatur. & si anno elapso non fecerit, non potest iterum eligi. *concil. Rauenn. 5. sub Honorio 4. cap. 4. de elect. c. cum cunctis.* §. inferiora & sub eodem titulo in 6. cap. *Licet. cap. Statutum, & cap. commissa.* Nisi ordinetur, tenetur ad restitutionem fructuum. *ibid.*

Potest ab Episcopo dispensari causa studiorum ne per 7. annos ordinetur Sacerdos dummodo sit subdiaconus: sed ijs finitis statim tenetur: interim de Vicario cum congrua portione prouideatur. *De elect. in 6. cap. cum in cunctis.*

Parochus tenere non potest archidiaconatum. *Honorius 3. ex Cirone tit. de præbendis c. 2.*

Parochus fieri potest etiam subdiaconus cum dispensatione, imò, & qui de breui fiet subdiaconus, & sacerdos. *conc. Lateran. 3. append. tit. Quibus & quando, & c. c. 5. de etate & qualitate, & c. cap. Præterea.* Non potest fieri ante annum 22. *conc. Trid. sess. 24. de reform. cap. 12.*

Vide, *Beneficia curata.*

Parochus antequam fiat, cum maxima diligentia est examinandus de idoneitate, &c. *concil. colon. 3. tit. De altero medio cap. 6.*

Parochis imperitis dandi sunt ab Episcopis coadiutores. *concil. Trid. sess. 21. de refor. cap. 6.*

Parochus à Papa institutus, ab ordinario examinetur, & si ignarus est, non admittatur, sed loco eius ponatur Vicarius, donec ipse perueniat ad sufficientem doctrinam. *conc. Senon. in decr. morum c. 8.*

Parochus sub cura monachorum, ab Episcopo instituitur de eorum consilio. *De cappellis monachorum cap. 1.*

Vide, *Regulares quò ad Parochos suarum Ecclesiarum.*

Parochus prouidendus est de victu, & vestitu. *conc. colon. 2. p. 8. c. 2. de præbend. & c. c. Extirpanda.*

Parochus non potest duas Parochias simul habere. *conc. Later. 3. c. 13.* Vide, *Beneficia plura.* Alias priuandus, & conferens priuatur potestate conferendi. *ibid. De præbend. & c. cap. De multa.* Nec potest acceptare secundam, nisi relinquat primam. *ibid.*

Parochus non potest per alium gubernare Parochiam, sed per se, excepto si habeat præbendam in maiori Ecclesia, & tunc per Vicarium perpetuum, cum debita congrua gubernat, alias priuatus est de facto. *Concil. Later. 4. cap. 32. de præbend. & c. cap. Extirpanda, §. Qui verò.*

Parochus de iure competit prædicare, & confessiones audire. *Clement. de sepulturis. cap. Dudum. concil. colon. 2. par. 4. c. 6. & 14.* Et tenetur prædicare per se, vel per alium, & quando. Vide, *Prædicare.*

Parochus tenetur viuere secundum doctrinam, quam docet. *conc. colon. 2. par. 5. c. 2.* & exemplo docere alios. *ibid. c. 3.* Tenetur auaritiā fugere. *ibid. c. 4.* Cauere à luxu, crapula, tabernis, negotijs secularibus, sequi virtutes, &c. *ibidem cap. 6.*

Parochus etiam si sit peccator, non potest à populis priuari solitis decimis. Vide, *Decima cui soluenda, in fine.*

Parochus tenetur in Parochia residere. *conc. Lateran. 3. c. 13. conc. Senon. in decr. morum c. 11.* Nisi ex magna necessitate dispensetur. *ibid. de elect. in 6. c. Licet canon.* (Episcopus in necessitate dispensat.) *ibid.* sub pœna peccati mortalis, & priuatione fructuum pro rata; quæ non possit condonari. *conc. Trid. sess. 23. de reform. cap. 1.* In necessitate, per bimestre Episcopus concedere potest licentiam in scriptis: ultra bimestre causa debet esse grauis, & tunc remanet pro

eo Vicarius approbatus ab Episcopo. *Tridentinum. ibid.*
 Vide, *Beneficiatus*.
 Parochus scandalosè viuens puniatur. si incorrigibilis, priuetur, etiam appellatione remota. *Conc. Trid. sess. 21. de reform. cap. 6.*
 Parochus tenetur habere curam suæ parochiæ. *Dionysius ep. 2. 13. q. 1. c. Ecclesias.*
 Tenetur frequenter celebrare, vt suo muneri satisfaciatur. *conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 14.*
 Parochus non se ingerat in Ecclesia alterius, nec populum eius usurpet. *13. q. 1. cap. Ecclesias.*
 Parochus non permittat vt alieni audiant Missam in sua Parochia, sed ad propriam mittant: excepta causa itineris. *concil. Nanneten. 1. c. 1. & 2. de Parochijs. c. Vt Dominicis.*
 Parochus tenetur assistere matrimonijs, & denunciare in Ecclesia, & cum impedimenta aduertit, debet desistere donec consulatur quid agendum. *De clandestina desponsat. cap. cum inhibitio.*
 Parochi officium est coniuges coniungere in matrimonio. si sunt diuersæ Parochiæ, proclamationes fiant in vtraque, & requiritur licentia alterius. *concil. colon. 3. tit. censura. c. 32. conc. Trid. Vide, Matrim. clandestina. Vide, Matrim. cum quibus solemnitatibus, &c.*
 Parochus coniugens in tempore prohibito, vel non in Ecclesia post Missam, suspenditur ab officio. *ibid. c. 33. concil. colon. aliæ pœnæ. De clandestina desponsat. §. fin.*
 Parochus non potest interesse matrimonio hominis vagi. *concil. Trid. sess. 24. de refor. matrim. cap. 7.* Absque Episcopi licentia.
 Parochus non potest alienare res Ecclesiæ. *conc. Agathen. c. 53.* Nulliter facit. *ibid. conc. Epannen. cap. 7. 12. quest. 2. cap. Quisquis.*
 Parochus quando sine denunciationibus potest esse præsens matrimonio coram testibus faciendo, & postea ante consummationem facere denunciations. *concil. Trid. sess. 24. de reform. cap. 1.*
 Parochus dum olim instituebatur, accipere debebat ab Episcopo libellum officialem, id est Rituale vt sciret suum munus quale esset. *concil. Toletan. 4. cap. 26. dist. 38. cap. Quando presbyteri.*
 Parochus vocatus ad synodum, debet veritatem dicere de occurrentibus in Parochia. *Post epist. 2. Eutichiani. 35. q. 6. c. Episcopus in synodo.*
 Parochus ingrediens religionem, si non est professus, potest ad curam redire. *concil. Later. 3. in append. tit. De monachis. cap. 2.*
 Parochus tenetur ad reparationem Ecclesiæ. *conc. Later. 3. in append. de alienat. c. 2.*
 Parochus transferente domicilium, primus Prælatus non habet in eum ius. *De parochijs, &c. cap. fin.*
 Parochus tenetur in Dominica annunciare festa, & ieiunia. *conc. Rauenn. 2. sub Clemente V. c. 10. & pœnæ. ibid. conc. Trid. sess. 25. in decreto de delectu ciborum.*
 Parochus baptizans tenetur docere eos, qui tenent, quam cognationem contrahunt. scribat eorum nomina. interroget ad quos spectat, quos eligant ad tenendum. si enim alij præter eos tenent, non contrahunt cognationem. *concil. Trid. sess. 24. de reform. matrim. c. 2.*
 Parochus tenetur scire formam baptismi, &c. *concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. cap. 11.*
 Tenetur in Aduentu, & Quadragesima significare populo obligationem confessionis, & communionis. *ibid. c. 15.*
 Item significare tenetur in quibus temporibus fieri non possunt matrimonia. *ibid. c. 19.*
 Item teneat in scriptis Latina, & vulgari lingua articulos fidei, præcepta decalogi, sacramenta Ecclesiæ, species virtutum; & quater in anno, Natiuitate Domini, Paschate, Pentecoste, & Assumptione B. Virginis, ac Dominicis Quadragesimæ, ea populo annunciet. *conc. Sabinense cap. 3. concil. Toleran. 22. cap. 2. & pœnæ pro non facientibus. ibid. concil. Sabinens. in decr. morum cap. 11. & in Dominica etiam id faciat.*
 Parochi in Dominica tenentur prædicare, & docere populos de necessariis ad salutem. alias Episcopus in hoc munere

substituatur, & provideat de portione congrua. & hoc potest facere etiam cum Parochis Ecclesiarum exemptarum, regularium, &c. *conc. Trid. sess. 5. de reform. c. 2. & sess. 24. de reform. cap. 4.*
 Parochi non possunt plus petere ab ijs, qui sepeliuntur in Ecclesiis Ordinis Minorum de Obseruantia in Indiis Occidentalibus. *Clemens 8. const. 96. Expositum. Paulus V. const. 47. Expositum.*
 Idem confirmat *Vrbanus 8.* pro eisdem in Indiis etiam Orientalibus. & quomodo intimanda hæc constitutio. *const. 22. Alias felic. record.*
 Idem statuitur pro ijs, qui in Ecclesiis fratrum S. Augustini sepeliuntur. *ibid. Paulus V. const. 35. Expositum.*
 Parochus leproso dandus est coadiutor. Vide, *Leprosus*.
 Tenetur explicare populo, vulgari lingua virtutem Sacramentorum. *conc. Trid. sess. 24. de reform. cap. 7.* & hoc in festis. *ibid.*
 Tenetur populos monere, vt Missam in festis audiant; alias si per tres festos non audiunt, denuncient eos vt puniantur. *concil. Senon. in decretis morum c. 12.*
 Inter Missarum solemnia sacra eloquia, & salutis monita populis declarant. *Trid. ubi supra c. 7.*
 Parochus tenetur docere pueros doctrinam Christianam. *De vita & honest. cleric. c. Vt quisque. conc. Trid. sess. 24. de reform. cap. 4.* Ad hoc compellantur per pœnas & censuras. *ibid. Vide, Pueri.*
 Parochus non potest absolvere à casibus reseruatis Episcopo, &c. *conc. Rauenn. 1. sub Honorio 4. c. 8.*
 Parochus tenetur habere librum baptizatorum, & matrimoniorum. *conc. Trident. sess. 24. de reformat. matr. cap. 11.*
 Parochus non contendat cum populo. *Concil. colon. 2. par. 6. cap. 12.*
 Parochi, qui sunt in Ecclesiis Ordinis Minorum, ad nutum superiorum sunt amouibiles. *Sixtus 4. constit. 6. Regimini §. 13.*
 Parochus tenetur quolibet anno scribere nomina Parochianorum, qui ad annos discretionis perueniunt, vt sciat, qui confessi sunt. *Conc. Tolet. 19. c. ult.*
 Tenetur hortari populos ad frequenter confitendum, & communicandum, & scribere nomina communicantium in Paschate. *conc. Senon. in decr. morum c. 12.*
 Tenetur Episcopo referre si in hospitalibus exerceatur hospitalitas debita, vel non alias ab Episcopo puniatur. *concil. Mediol. 1. p. 3. tit. De piorum locorum administratione.*
 Parochus non potest cogere hæredes ad faciendum anniuersarium, vel septimum. *Reformatio cleri Germania.*
 Parochi possunt à Fratribus Minoribus, & Prædicatoribus exigere 4. funeralem, seu canonicam, & præter eam nihil aliud. *Clement. de sepulturis c. Dudum.*
 Parochus non potest exigere à populis aliquid supra debitum. *Reformatio cleri Germania c. 5.*
 Non potest aliquid exigere pro collatione Sacramentorum, vel alio spiritali. *conc. colon. 2. p. 8. c. 1. conc. Moguntin. 4. cap. 92.* Sub pœna suspensionis ab officio. *ibid.* Nisi sponte fit oblatum.
 Parochi tenentur benignè recipere, & tractare Fratres Minores, & Prædicatores. *clement. de sepultur. c. Dudum.*
 Parochorum pacta cum regularibus seruanda. Vide, *Pactum*. Vide, *Regulares circa Parochos*. Vide, *Beneficia curata*. Vide, *curatus*. Vide, *curam habens animarum*.

Parochiani.

Parochiani, olim, tenebantur audire Missam in propria Parochiali Ecclesia, excepta causa itineris alias ab alienis Parochis eiici debebunt, & mitti ad suas Ecclesias. *concil. Nanneten. 1. cap. 1. & 2. de Parochijs cap. Vt Dominicis. Extra, de tregua, & pace cap. Vices. conc. Trid. sess. 24. de reformat. cap. 4.*
 Parochiano transferente domicilium primus Prælatus non habet in eum ius: sed prædiorum decimæ, illi sunt soluendæ, si in eius territorio sunt. *De parochijs, &c. c. fin.*
 Parochiani in sua parochia tenentur sacramenta suscipere. *conc. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 13.*

Vide,

Vide, *Eucharistia*. Vide, *Missa ubi audienda*. Vide, *Confessio*. Vide, *Pœnitentia Sacram.*
Parochianus alienus nequit ab Episcopo ordinari nec iudicari. *De parochijs c. Nullus*. Vide, *Episcopus quo ad iurisdictionem*. Vide, *Episcopus quo ad ordines*. Vide, *Ordinatio*. Vide, *Ordines*, &c.

Pars.

Pars obijciens exceptionem peremptoriam, fundata intentione actoris, petens inducias, si defecerit in probando, condemnatur in expensis. *De dolo, & contum. c. finem litibus*.
Parti danda sunt instrumenta aduersarij, si petat. *De fide instrument. cap. G. perpetuus*.
Parte inaudita, nihil definiendum. *De causa possessionis, &c. cap. 1.* Vide, *Iudicium*. Vide, *Sententia*.
Pars in toto continetur. *De regulis iur. in 6. reg. 80.*

Participans.

Participantes cum excommunicatis, incurrunt excommunicationem minorem. *De sent. excomm. in 6. cap. constitutionem. cap. Statutum*.
Participantes cum excommunicatis non possunt excommunicari maiori excommunicatione, neque suspendi aut interdici, nisi præuia monitione. *ibid.* Vide, *Excommunicati*.

Paruuli.

Paruulis Baptizatis non nocet parentum perfidia. *De consecrat. dist. 4. cap. Queris à me*.
Paruuli, originale tantum peccatum habent. *De Baptismo c. Maiores. Gelasius ep. 7.*
Paruuli cum peccato nascuntur. *Gelas. ep. 7.* Vide, *Originale*.
Paruuli vtiliter baptizantur, licet non credant. *De Baptismo cap. Maiores*.
Paruulis in baptismo deletur originale. *ibid.*
Paruulis in baptismo fides aliorum sufficit. *De consecr. dist. 4. cap. in Ecclesia*. Fiunt fideles per fidem offerentium. *ibid. c. Paruuli fideles, cap. Mater Ecclesia. De pœnitent. dist. 1. cap. 81. Tres sunt*.
Paruuli baptizati morientes saluantur. *De baptismo c. maiores*.
Paruuli sine baptismo non possunt saluari. *De consecr. dist. 4. cap. Nulla. cap. Firmissimè*. Siue moriantur nati, siue in utero matris. *ibid. De Baptismo cap. Maiores. Gelasius epist. 7.*
Paruulis baptizatis non est necessaria pœnitentia. *De pœnitentia dist. 1. cap. 81. Tres sunt*.
Paruulis baptizatis infunditur gratia informans, & virtutes. *Conc. Vienn. Gener. Clement. 1. de fide*.
Paruuli baptizati dicuntur fideles, non quia actu credunt, sed quia recipiunt Sacramentum fidei, scilicet baptismum. *De consecr. dist. 4. c. Nihil est aliud*.
Paruuli cum solo originali morientes damnantur, & quomodo puniuntur iuxta sentent. S. Augustini. *De consecr. dist. 4. cap. Firmissimè*.
Pro paruulo baptizato respondere potest alius. *De consecrat. dist. 4. cap. cum pro paruulis*.
Paruuli carentes usu rationis non tenentur ad Eucharistiam de necessitate salutis. Non tamen damnari debent Patres antiqui, qui eam dabant. *Conc. Trid. sess. 21. c. & can. 4.*
Vide, *Puer*. Vide, *Infans*.

Pascha.

Pascha celebrari non potest ante æquinoctium vernale. aliter faciens ab Ecclesia ejciatur. *Conc. quod dicitur Apostolor. c. 8. Lib. 5. const. Apost. c. 16.*
Pascha in vno die, & tempore per vniuersam Ecclesiam celebrari debet. *Conc. Arelat. 1. c. 1. Conc. Carthag. 4. c. 65. de consecr. dist. 3. c. De observatione. Conc. Aurel. 4. cap. 1. & hoc ex decreto Victoris I. ibid.*
Pascha die Dominico celebrandum. *Lib. 5. constit. Apostolic. c. 16. Pius I. ep. 1. Victor 1. ep. 1. & 2. de consecrat. dist. 3.*

c. Nosse. c. celebritatem. & c. Pascha solemnitas. conc. Rôm. Palast. Ponticum, Osroenum, & c. sub Victore I.
Pascha celebrari debet post Lunam 14. *conc. Rom. 3. sub Syluestro c. 1. conc. Antioch. c. 1. conc. Palast. sub Victore*.
Paschatis celebrationem Africani ab Episcopo Carthaginensi discere debebant. *Conc. Carthag. 3. c. 1. & 40.*
Paschatis celebritas omnibus intimanda. *Conc. Carthag. 5. cap. 7. Olim in Concilijs intimabatur. Conc. Afric. c. 1. de consecr. dist. 3. c. Placuit 1. & 2.*
Paschæ solemnitas in die Epiphaniæ annuncianda, iuxta decretum Victoris I. *conc. Aurel. 4. c. 1.*
Paschæ dies à Metropolitano indicandus in Natali. *Concil. Bracharen. 2. c. 9. conc. Tolet. 4. c. 5. De consecr. dist. 3. cap. Placuit, vt postquam*.
Paschæ celebrandi tempus à Primate, vel Metropolitano requirendum (olim.) *Concil. Tolet. 4. c. 5. concil. Casaragust. 3. cap. 2.*
Pascha cum Episcopo in Ciuitate, non in villis, à ciuibus celebretur. alias priuentur communione. *concil. Agathen. c. 63. Aurel. 1. c. 27. Aruernense c. 14. Aurel. 4. c. 3. de consecr. dist. 3. c. Nulli ciuium. Post conc. Tolet. 17. c. 16.*
Paschalis solemnitas per octo dies præcedentes, quomodo celebranda. *conc. Matiscon. 2. c. 3. conc. Meldense cap. 77. Octo dies præcedentes erant feriat. ibid.*

B. Paschalis.

Fr. Paschalis Ordinis Minorum declaratur Beatus. *Paul. V. constit. 111. in sede*.
Eratres Obseruantes obtinent licentiam recitandi officium de eo pro die 17. Maij. *ibid.* Deinde obtinent, vt possint recitare officium in loco *Turris Formosæ* eius Patriæ, & in toto Regno Hispaniæ. *ibid.* Sic etiam moniales.

Pastor.

Pastor, id est Episcopus non potest accusari, aut reprehendi à subditis, nisi in fide erret. *Ioannes I. epist. 1. 2. quæst. 7. cap. Ones*.
Pastor diligens gregem, salubria illi quærit. *Ioann. 2. ep. 3.*
Pastores debent tractare gregem, non vt suum, sed Dei. *conc. Paris. 6. lib. 1. c. 13. & 23.*
Tenentur pro ouibus animas ponere. *ibid. c. 12.*
Pastores miseri sunt si gloriantur in malis ouium. *Anacletus ep. 1. dist. 83. cap. Nihil illo*.
Pastores simoniaci, nullam præbent ouibus medicinam. *1. q. 1. cap. Fertur*.
Pastori negligenti dandus est coadiutor. *De supplend. neglig. in 6. c. Grandi. Vide, Coadiutor. Vide, Episcopus, &c.*

Patena.

Patena non debent esse lignæ, neque vitreæ. *De consecrat. dist. 1. cap. Vasa in quibus. & cap. Vi calix*.

Pater diuinus.

Pater diuinus est ingenitus. *Pelagius 1. ep. 1.*
Pater diuinus omnia sua communicat Filio præter paternitatem. *conc. Florent. sess. vlt. in literis vniõis*.
Pater diuinus non est maior filio. *Marcell. 1. ep. 1.*
Patris vox, non filij, aut Spiritus Sancti audita est, dum dixit, *hic est filius meus dilectus. De consecrat. distinct. 3. cap. vlt.*
Pater diuinus ab æterno generat filium, & dat ei suam substantiam quam etiam secum retinet, nec diminuitur. *concil. Lateran. 4. cap. 2. Vide, Persona diuina*.

Pater noster.

Pater noster veraciter dicitur à Sanctis, cum illis verbis *dimitte nobis, &c. conc. Mileuit. c. 8.*

Pater non potest tenere filium in baptismo. *Concil. Moguntin. 1. cap. 55.*
 In necessitate potest filium baptizare sine solutione matrimonij. *Conc. Londinen. 1. c. 3.*
 Patris nomine intelliguntur, etiam alii ascendentes. *De verbor. signif. c. Nam, & Rex.*
 Pater non potest à filio iudicari, aut reprehendi. *Nicolaus I. in decr. tit. de Iudicijs c. 2.*
 Pater detinens uxores, vel dotes filiorum, per censuras compellitur ad restituendum. *De sponsalibus c. Non est.*
 Pater non potest esse testis in causa criminali filii, nec in alijs eius contractibus, sed solum in causa matrimoniali. *Post ep. 14. Cælestini 1. c. 4. 35. q. 6. c. Videtur nobis. Qui Matrimonium accusare c. Videtur.*
 Pater occidens filios, olim à sacerdote simul & iudice erat puniendus. *Conc. Toler. 3. c. 17. Vide, Occidens.*
 Pater occidens filium hac pœnitentia, olim, erat plectendus. Per tres annos stare debebat ante fores Ecclesiæ, &c. per quatuor annos inter auditores. per septem carens communione, per totam vitam non comedens carnes, neque bibens vinum. per tres annos incedens discalceatus; arma non tractans, nisi contra paganos. *Nicolaus 1. in append. ep. 18.*
 Pater, vel mater prostituentes filias, in statu Ecclesiæ, ultimo supplicio puniendi. *Sixtus 5. const. 46. Ad compefcendum §. 7. Vide, Parentes.*
 Patrem occidens. Vide, *Occidens.* Vide, *Filius.*
 Patrem persequens, est infamis. *Fabianus ep. 2. Vide, Arma.*
 Patrem inuadens, seu contra eum arma fumens, est infamis. *Adrianus 1. c. ult. 3. q. 5. c. Omnes. Vide, Occidens. Vide, Patricida. Vide, Filius.*
 Pater exheredato filio, non potest dare bona sua Ecclesiæ; neque hæc acceptare. *17. q. 3. c. Quicumque.*
 Pater non potest priuare hereditate filium factum religiosum, etiam si dum hic erat laicus, fuit sibi ingratus. *19. q. 3. cap. ult.*
 Pater, & filius carnaliter cognoscentes eandem mulierem per octo annos pœniteant. *30. q. 4. c. Si Pater. Vide, Carnalis, &c.*
 Pater non potest copulari mulieri cognitæ à filio: si verò nesciens id fecit, non peccat; si sciens, septennis pœnitentia ei est danda. *Conc. Later. 3. in append. tit. De eo, qui consanguineam c. 3. Vide, Carnalis. Vide, Filius.*
 Pater cognoscens filiam carnaliter, per triennium careat Eucharistia; abstineat à carne: ieiunet omnibus diebus, exceptis festis. *Conc. Vormatien. 1. c. 36.*
 Patre soluente aliquid pro acquirenda Ecclesia filio; licet hic ad tempus remoueri debeat, potest tamen ad eam, & ad alias assumi. *Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 1.*
 Pater non potest cogere filium ad Religionem. *Conc. Colon. 2. p. 10. cap. 3.*
 Pater familiæ, qui habet 12. filios in statu Ecclesiæ, à qua gabella, & dogana est exemptus. & Patre mortuo, quibus gaudet eius familia. *Pius IV. const. 72. Licet. Paulus V. const. 11. In maximis §. 13. Vbi omnes franchitiæ, & exemptiones numerantur.*
 Vide, *Culpa.* Vide, *Filius.* Vide, *Parentes.*

Patientia.

Patienter obseruanda sunt præcepta. *causa 23. q. 1. c. Paratus.*

Patres, id est, seniores.

Patrum statuta sequenda; & qui ea non sequitur, errat in via. *Hormisdas ep. 70. Vide, Decreta. Vide, Statuta. Vide, Sancti.*
 Patrum regulæ non debent contemni. *Distinct. 10. cap. Quis autem.*
 Patrum statuta in Concilijs, non violanda. *25. q. 1. c. Prima salus. c. A Sanctis. c. Ideo. c. Contra statuta.*

Patriarcha, & Primas idem sunt. *Anacletus ep. 2.*
 Patriarcha idem est, ac Summus Patrum. *dist. 21. c. Cleros.*
 Patriarchæ omnes ab Ecclesia Romana sunt instituti. *Nicolaus I. in decret. tit. De Roman. Eccl. cap. 1. dist. 22. cap. 1. Omnes.*
 Patriarchæ, & primates in maioribus Ciuitatibus ponendi sunt ex institutione Apostolorum. *Clem. 1. ep. 1. c. 4. Anacletus epist. 2.*
 Patriarchæ veraciter illi sunt, qui in Sedibus Romana, Antiochena, & Alexandrina post Apostolos sederunt. Constantinopolitanus verò, & Ierosolymitanus ad fauorem Principum, & ex honoris congruentia facti sunt. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 92.*
 Patriarchæ omnes etiam Ierosolymitanus, Papæ sunt subiecti, & ab eo iudicantur. *Conc. Romanum sub Sixto 3. c. 6. Vide, Papa circa Patriarchas.*
 Patriarchæ habent alios Episcopos sub se. *Clem. 1. ep. 1. c. 4.*
 Patriarcha secundus post Papam, est Alexandrinus. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 93.*
 Patriarcharum ordo modo hic est. post Rom. Pontificem est Patriarcha Constantinopolit. 2. Alexandrinus, 3. Antioch. 4. Ierosolymit. *Concil. Lateran. 4. cap. 5. dist. 22. cap. Diffinitimus. Concil. Florent. sess. vlt. in literis unionis. De priuil. cap. Antiqua. Eugenius IV. constitut. 17. Latentur Celi.*
 Patriarcha potest conuocare omnes Episcopos sibi subditos. *Conc. Constantinop. 4. c. 17.*
 Patriarchæ omnes à Romano Pontifice accipere debent pallium. *Conc. Later. 4. c. 5. & faciunt iuramentum obedientiæ, & fidelitatis Papæ. ibid.*
 Patriarchæ ex Papæ priuilegio, vel delegatione, alijs Archiepiscopis concedunt pallium. *Conc. Later. 4. c. 5. De priuil. c. Antiqua. Vide, pallium. Vide, Papa circa Patriarchas.*
 Patriarcha facit portare ante se crucem, vbique, excepta vrbe Roma, & ijs locis in quibus est Papa, vel Legatus Papæ vtens Pontificijs insignijs. *Conc. Later. 4. cap. 5. de priuil. c. Antiqua.*
 Patriarcharum, nullus vocari potest vniuersalis Episcopus. *Dist. 99. c. Nullus. c. Ecce. Quare aliquando S. Gregorius noluit appellari vniuersalis. ibid.*
 Patriarcha non cognoscit de causis Archiepiscoporum, & Episcoporum, nisi per legitimam appellationem. *De offic. Ind. ordin. c. Duo simul.*
 Patriarcha transferens Archiepiscopum confirmatum in sedem Episcopi, suspenditur, & quomodo. *De translatione, &c. cap. 1.*
 Patriarchales sedes vacantes prouideri non possunt inconsulto Papa, alias nulla est electio. *Extra, de electione, &c. cap. Sancta Romana.*
 Ad Patriarcham appellatur ab omnibus prouincijs subditis. *De priuil. cap. Antiqua. Concil. Lateran. 4. cap. 5. Vide, Appellatio.*
 A Patriarcha appellatur ad Papam. *ibid.*
 Patriarchæ Matrimonium Papa concedit, vt suis populis det benedictionem nomine suo, & etiam Archiepiscopis, &c. *Paulus 5. const. 77. Quoniam.*
 Vide, *Alexandria.* Vide, *Antiochia.* Vide, *Constantinopolis.* Vide, *Primas.*

Patria.

Patriam relinquens non potest per hoc puniri. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgarorum c. 20.*
 Patriam deserens, & confugiens ad externos contra eam; quomodo puniendus. Vide, *Rebellis.*
 Patriam bello tutari, iustissimum est. *23. q. 3. c. Fortitudo.*

Patricida.

Patricida est infamis. *Fabianus ep. 2. Adrianus 1. in decr. c. ult. 3. q. 5. cap. Omnes. Vide, Filius. Vide, Pater. Vide, Occidens.*

Patri-

Patricida, olim, non poterat inire matrimonium. *Conc. Moguntin. sub Leone IV. c. 20.*

Patrimonium.

Patrimonij titulus est necessarius, si alius non adest, ut clericus possit in sacris ordinari. *Conc. Senon. in decr. morum c. 4. Conc. Trident. sess. 21. de reform. c. 3. Vide, Clerici in sacris. Vide, Ordinandi in sacris.*

Patrimonium, ad cuius titulum clericus est ordinatus, non potest renunciari, donec provideatur de alio titulo, seu beneficio Ecclesiastico; & non potest hoc fieri sine licentia Episcopi. *Conc. Senon. & Trident. ubi supra.*

Patrimonium S. Petri.

Patrimonium S. Petri occupans, quas pœnas incurrit. *Clemens 6. const. 3. Et si solentem.*

Patrimonij S. Petri Prouinciæ, quæ sint. *ibid. Vide, Ecclesiasticus status. Vide, Dominium.*

Patrinus.

Patrinus est necessarius ad suscipiendum baptizatum, & confirmatum. *Post ep. 2. Hyginy. De consecrat. dist. 4. cap. in catechismo.*

In necessitate idem potest esse patrinus in confirmatione, qui fuit in Baptismo. *De consecr. dist. 4. cap. in catechismo.*

Patrinus debet esse baptizatus, & confirmatus. *De consecr. dist. 4. cap. in baptismo. concil. Metense 1. c. 3. conc. Later. 3. p. 50. cap. 44.*

Patrinus esse non potest pœnitens publicus. *conc. Paris. 6. lib. 1. cap. 54.*

Debet esse ætatis prouectæ, ut docere possit susceptum. *concil. colon. 2. par. 7. c. 4.*

Non potest patrinus esse, religiosus. *conc. colon. 3. tit. censura c. 16. conc. Treuer. c. 11.*

Tenetur docere illum. Symbolum, & orationem Dominicam. *conc. colon. 2. p. 7. c. 4.*

Patrini tenentur instruere, quos leuant de fonte. *conc. Aurelian. 4. cap. 19. conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Baptismo. Ad id tenentur, si parentes non faciant. alias non. ibid. In fide, & moribus debent instruere. ibid.*

Patrini, olim, non poterant tenere fœminas, sed mares. & è contra matrinæ solum fœminas. *conc. Nic. 1. ex Arab. c. 22.*

Patrinus debet esse vnus. *De consecr. dist. 4. c. in baptismo. conc. Metense 1. c. 3. Si tamen sint plures, omnes æqualiter contrahunt cognationem spirituales. De cognat. spirituali in 6. cap. fin. conc. Moguntin. 4. c. 19. Qui tangunt baptizandum, solum sunt patrini, & contrahunt cognationem; alij non: & quomodo certiorandi à parochis, ex conc. Trid. sess. 24. de reform. matrimon. c. 2.*

Vide, Baptismi patrinus. Vide, parochus, eiusque obligationes. Patrini non possunt contrahere cum filiis spiritualibus, & commatibus. Vide, Matrimonia prohibita ratione cognationis spiritualis.

Patrinus esse non potest persona excommunicata. *conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de Baptismo.*

Patrini cum quibus contrahunt cognationem spirituales. Vide, Cognatio spiritualis.

Patrinus tenetur diligere filium spirituales susceptum, &c. *Nicol. 1. in decr. de impedim. matrim. c. 3. 30. q. 3. c. 1.*

Patrini moderatè procedant in faciendo donaria filijs susceptis. *ibid. c. 11. conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de baptismo, prohibet villo modo fieri.*

Vide, Baptismi Patrinus. Vide, Cognatio spiritualis. Vide, Compatres, & Commatres. Vide, confirmandorum requisita. Vide, Suscipiens. Vide, Vxor circa alia.

Patrini duellorum. Vide, duellum.

Patrocinium.

Patrocinii causa, clericus non accipiat solutionem. *15. q. 2. cap. Obseruandum.*

Quando, & quomodo clerici possunt patrocinari.

Vide, clerici circa negotia secularia.

Patrocinium populorum sumere debent Episcopi. *dist. 87. c.*

Licet omnibus, c. defensionis. cap. Quisquis, & cap. diuina. Vide, Aduocati.

Patronus.

Patroni Ecclesiarum tenentur præsentare Episcopis Presbyteros, &c. præficiendos Ecclesijs, alias irrita est prouisio. *16. q. 7. c. Decernimus. cap. Monasterium.*

(Si præsentatus à Patrono non est idoneus, Episcopus, inueniat alium idoneum. *ibid. c. Decernimus.*) *De iure patronat. c. Ex insinuatione. cap. Nobis fuit. Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. ult.*

Patronus solus non potest Ecclesiam conferre. *De iure patronat. cap. Suggestum.*

Patronus, nec etiam clericus, potest Ecclesiam conferre; & si confert, adhuc postea præsentare potest. *De iure patronat. cap. finali.*

Concedens Ecclesiam sine licentia Episcopi est excommunicatus. *ibid. cap. Præterea. Ipso facto cadit à iure patronatus. Conc. Vienn. Prouinc. 1.*

Patrono non præsentante intra tempus, Ecclesia confertur à solo Episcopo. *De iure patronatus. cap. Si verò. Quando debet præsentare. infra.*

Patronus intra quatuor menses debet præsentare, si laicus sit; si Ecclesiasticus, intra sex. *De iure patronat. in 6. c. unic. §. finali.*

Si præsentatio fuit nulla, potest patronus ipse alium præsentare Episcopo intra tempus. *De iure patronat. cap. Illud. cap. cum laici. conc. colon. 2. p. 1. c. 11.*

Patroni consensus requiritur ad occupandam Ecclesiam. *De iure patronat. cap. Ex insinuatione.*

Patronus non potest alicui promittere Ecclesiam vacaturam, nec alteri concedere, ut promittat. *De concess. præb. cap. finali. Vbi multa de hoc in eo titulo. & cap. conc. Sabin. c. 15. & obtinens sit inhabilis perpetuò ad omnia beneficia. ibid. Vide, Beneficia vacatura.*

Patronus non potest dare alteri Ecclesiam patronatam. *De iure patron. cap. Quod autem. Et si dat, adhuc potest præsentare Rectorem. ibid. c. Illud, cap. cum laici.*

Patrono laico præsentante duos, vnum post alium, si Episcopus eligit secundum, valet institutio. *De iure patron. cap. Quod autem.*

Patronus non potest concedere beneficium vacaturum, & nulla est concessio. *Honor. 3. ex cirone, tit. de concess. præb. cap. 1. Vide, Beneficia vacatura.*

Patronus emens ius, ut præsentet filium, vel alium, debet eo priuari, & excommunicari. *De iure patronat. cap. Quia clerici. conc. Trid. sess. 23. de reform. c. 9.*

Patroni noui non possunt mutare institutos. *De iure patron. cap. Querimoniam. conc. Later. 3. p. 50. c. 32.*

Patronus non potest pro se retinere Ecclesiam, vel eam alteri dare sua auctoritate. *de iure patron. c. consuluit.*

Patronus sine licentia Episcopi, vel Papæ, non potest alicui concedere decimas iuris patronatus; & si facit nulla est concessio. *de iure patron. c. Nullus.*

Patronus non potest vendere, vel alienare Ecclesiam, &c. neque aliquid pro ea exigere, nisi aliter in fundatione fuerit cautum. *de iure patronat. c. præterea. conc. Lateranens. 4. cap. 45.*

Patronus non eligit prælatum in Ecclesia, sed postulatur eius consensus. Pro cappella vero patronus eligit, & Episcopus instituit. *ibid. c. Nobis fuit. conc. Trid. sess. 14. de reform. c. ult. & sess. 24. de reform. c. 18.*

Patronus habet ius in Ecclesia ex fundatione eius. *ib. c. nobis. Patroni non possunt Ecclesiam diuidere. de iure patron. c. 1.*

Vide, Beneficia non dismembranda.

Patronus non potest nouos census Ecclesijs imponere; & qui iurauit, illum soluere, non tenetur. *de censib. c. Grauis.*

Patronus, licet sit clericus, non potest se ipsum præsentare pro Ecclesia habenda. *de iure patron. c. per nostras.*

Patronus, si vergit ad paupertatem, de fructibus Ecclesiæ sustentetur. *de iure patron. c. Nobis.*

Patronis dissidentibus, si non concordent, Episcopus prouideat, donec concordent. *de iure patron. c. 1. & c. Quoniam.*
 Si ijs dissidentibus non possit aliter subueniri, Episcopus auferat ab Ecclesia reliquias, claudat ostia, & non permittat in ea celebrari. *De iure patron. c. Quaecumque.*

Si ijs dissidentibus, intra quatuor menses lis non finiatur, Episcopus ordinet Ecclesiam. *ibid. c. Quoniam.*

Ius patronatus emens, vel vendens, eo spoliatur. *de iure patron. cap. Quod autem.* Nullus est contractus. *ibid. & c. Quia clerici.*

Patronus, mortuo Rectore Ecclesie, tenetur intra decem dies nominare Episcopo clericos examinandos per examinatores, &c. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 10.*

Patronus tenetur presentare examinatum aliquem idoneum repertum. & ab Episcopo facienda est institutio. *Conc. Tridentin. sess. 24. de refor. c. 18.*

Patronus non potest dare Ecclesiam Religiosis sine consensu Episcopi. *De iure patron. c. Cura. de iure patron.*

Patroni si plures, possunt conuenire, ut alienis vicibus presentent. *Clement. de iure patron. cap. fin.*

Patroni possunt plures presentare personas hoc ordine, ut vna ex eis ab Episcopo instituitur. *ibid.*

Patronus non potest pro se retinere fructus, & paruum partem dare Presbytero. *Conc. Later. 4. c. 33.*

Patronus usurpans Ecclesiam. Vide, *Ecclesiastica Immunitas.*

Patronus non potest disponere de rebus Ecclesie. *Conc. Lateran. 4. c. 45.* Alienans ipso facto cadit à iure patronatus. *Conc. Viennense Prouin. 1. Concil. Trid. sess. 22. de refor. c. 11.* Alias priuatur iure illo. & est anathema: & si clericus, priuatur beneficijs. & alia pœna. *ibid.*

Patronus occidens Rectorem Ecclesie. Vide, *Occidens.*

Patronus non potest facere pactum de habendo aliquam pensionem, partem, &c. sub pœna excommunicationis, & Ecclesia interdicitur, nisi relinquatur libera. sed ipse iure patronatus non priuatur. *Conc. Germanicum 1. c. 9. Concil. Londinense 2. cap. 13.*

Sic presentatus, priuatur officio, & beneficio, donec à Papa dispensetur. *Conc. German. ubi supra.*

Episcopus id sciens, & concurrens, à collatione, & institutione perpetuo priuatur. *ibid.* Vide, *Beneficia cum pacto.*

Patronus usurpans bona clerici mortui, excommunicatus est, donec restituat. *Conc. Vienn. Prouin. 1.*

Patronus presentans puerum, excommunicatur. *conc. Sabinen. cap. 15.*

Patronus pro presentatione non potest accipere prandia. sed si est consuetudo, sint moderata: alias priuatur iure suo. *Conc. Sabinense c. 15.*

Patronus pro presentatione non potest donum, vel munus accipere, alias priuatur iure presentandi pro illa vice. & presentatio nullum ius affert presentato. *Conc. Sabinense cap. 20.*

Patronus intrudens aliquem in Ecclesia sine debitis requisitis, pro illa vice est priuatus iure presentandi. Intrusus remouetur, & alius ab Ordinario instituitur. *Concil. Colon. 3. tit. De altero medio. c. 10.*

Patroni pauperes, quomodo ab Ecclesijs adiuuandi. Vide, *Eccles. fundatores.*

Patronus non potest se ingerere in his, quæ pertinent ad Sacramentorum administrationem, vel fabricam, aut ornamenta Ecclesie, ijs exceptis, quæ sibi ex fundatione competunt. *Conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 3. in fine.*

Patronus non potest imponere censum nouum super Ecclesiam. Vide, *Census.*

Patroni quicumque sint, siue Collegia, siue Vniuersitates, siue particulares personæ, non possunt se ingerere in exigendis redditibus, &c. beneficijs, sed à Rectore Ecclesie sunt exigendi. *Conc. Trident. sess. 25. de refor. c. 9.*

Patronatus ius, quando potest supprimi. Vide, *Canonici quo ad præbendam.*

Vide, *Beneficia quibus conferenda.* Vide, *Ius patronatus.* Vide, *Eccles. fundatores.* Vide, *Presentatio.*

S. Paulus.

S. Paulus Apostolus est Petro posterior. 2. q. 7. c. Puto.

S. Paulus ante conuersionem, dum erat in peccato, fuit membrum diaboli. *concil. Constantiense contra art. 2. Ioannis Huss.*

S. Paulo Deus commisit Magisterium doctrinæ. *Extra, de pœnitentijs, &c. cap. Vnigenitus.*

S. Paulus in loco, qui dicitur ad *Aguas Saluias*, obtruncatus est. *Gregorius 1. lib. 12. ep. 9.* Vide, *S. Petrus.*

S. Pauli Decollati clerici. Vide, *Clerici.* Vide, *Fratres.*

Pauperes.

Pauperes Ecclesie præ ceteris honorandi. *conc. carthag. 4. c. 83.* Pauperes ab Episcopo prouidendi de victu, & vestitu. *Dist. 82. cap. Episcopus.* Vide, *Episcopus circa pauperes.*

Pauperibus faciens agapes (id est conuiuia) non damnetur. Damnans, est anathema. *conc. Gangrense c. 11.*

Pauperibus non compatiens, Christum negat. 7. q. 1. c. *Omnis.*

Pauperum non miseratus, non implet legem Christi. *Dist. 86. cap. Qui clementiam.*

Pauperum defensores, cum prouisione, per Episcopos faciendi. *conc. carthag. 5. c. 9.*

Pauperibus exhibenda sunt conuiuia. *Distinct. 42. c. Si quis.*

Pauperes indifferenter recipiendi. *Dist. 42. c. Quiescamus.*

Pauperes ab oppressoribus per Episcopos liberandi. *conc. Parisien. 6. lib. 1. c. 52.*

Pauperi esurienti non succurrens, occidit eum. *Dist. 86. cap. Ceterum. cap. Pasce.*

Pauperes non tenentur soluere census. *de censibus c. Licet.*

Pauperes alere est Episcopi gloria, non parietes ornare Ecclesie. 12. q. 2. cap. *Gloria.*

Pauperes infirmi Romæ, quomodo tractandi. Vide, *Infirmas. Infirmus.*

Pauperes ab Ecclesiasticis pascendi. *conc. Turon. 2. c. 5. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 181.* Per Episcopos alendi. *conc. Rauennat. 1. sub Honorio 4. c. 2. Dist. 82. c. Episcopus.* Vide, *Ecclesie bona quibus, &c.*

Pauperes quando succedunt in hæreditate, & iure pupillari. *De testamen. in 6. cap. 1.*

Pauperum, & miserabilium causæ, quomodo expediendæ per Auditorem Camerae. Vide, *Auditor Camerae.*

Pauperum oppressores excommunicandi. *conc. Turon. 2. cap. 27. conc. Matiscon. 2. c. 14.*

Pauperum relicta non patiuntur Falcidiam pro nulla causa. *Extra, De priuilegijs. c. inter cunctos.*

Pauperes non spoliandi à Dominis. *conc. Mogunt. 1. c. 7.*

Pauperum aduocatus quid possit, vel debeat facere. *Pius 4. const. 38. Cum ab ipso.*

Pauperum procurator. Vide, *Procurator.* *Paulus V. constit. 71. tit. De pauperum procuratoribus.* Eius obligatio. *ib.*

Pauperum conditio non consideranda à iudice. *Damasus ep. 4. 23. q. 4. cap. Ne amissa.*

Pauper vsus facti est licitus fratribus Minoribus. *De verborum significatione in 6. cap. Exijt, & Clement. c. Exini circa finem.* Vide, *Paupertas.*

Pauperes de Lugduno hæretici, excommunicantur. *Gregorius 9. const. 3. Excommunicamus. hæreses eorum. ibid.*

Pauperum hospitale. Vide, *Hospitale mendicorum.*

Pauperes Virgines. Vide, *Monasterium.*

Paupertas.

Paupertatis exceptio in clerico impedit executionem sententiæ in possessorio. *de restitut. spoliatorum. c. Olim vobis.*

Paupertas Christi admittebat possidere in communi. *Extrau. Ioann. 22. de verborum significatione. c. Quia quorundam, & cap. cum inter.*

De paupertate Christi, multa in dictis capp.

Paupertas Apostolorum qualis fuerit; cur eis præcipitur ne pecuniam haberent, & hoc non fuit præceptum rigorosum. *Extrau. Ioann. 22. de verb. signific. cap. Quia quorundam.* Vide, *Apostolus.*

Paupertas etiam perfecta, permittit habere multa in communi. *Extrau. Ioan. 22. ibid.*
 Paupertas sine proprio permittit habere aliqua. *ibid.*
 De paupertate Fratrum Minorum, & aliorum multa notabilia. *ibid.*
 Paupertas Fratrum Minorum (absque priuilegijs) omne dominium in particulari, & in communi excludit. *de verb. signif. in 6. cap. Exijt.*
 Paupertas Fratrum Minorum admittit in rebus vsum facti, & quomodo. *ibid.* Vide, *Vsus.*

Pax.

Pax numquam firmanda est cum offensa Dei. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 80.* Vide, *Papa circa res fidei.*
 Pacis osculum dandum in Ecclesia. *conc. Laodic. c. 19.*
 Pacem procurare, & tueri tenentur Episcopi. *De tregua, & pace cap. 1.*
 Pacis fractæ causa à iudice Ecclesiastico iudicatur, etiam si sit inter principes sæculares. *De iudicijs cap. Nonit ille.*
 Pacem petere à cognato occisi ad bonum pacis, non arguit homicidium impetente, (si ipse non fuit causa eius.) *De homicid. volunt. cap. Exhibita.*
 Pax perpetua non est turbanda, propter priuatum commodum. *25. q. 1. cap. Quæ ad perpetuam.*
 Pacem non habens cum proximis est, extra Ecclesiam (intelligitur quo ad meritum.) *dist. 90. c. Neque. cap. Placuit.*
 Pacem nolentes componere arguantur per Episcopos; & si adhuc persistunt excommunicandi sunt. *Dist. 90. cap. Placuit. & cap. Perlatum.*
 Pacem non habens cum Episcopo, est extra Ecclesiam (intelligitur quo ad meritum, vel quod debet fieri extra eam per excommunicationem.) *7. q. 1. cap. Scire debes.*
 Pro pace tuenda Episcopi inuicem se adiuuent. *dist. 90. cap. Præcipimus.*
 Pax in missa danda est, sed in fine. *De consecr. dist. 2. c. pacem.*
 Non danda ante, nec inter sacerdotes, nec in populo. *ibid. c. Pacem igitur.*
 Pax à Diacono danda est. *Dist. 25. cap. Perlectis.*
 Pax generaliter præcipitur à Papa tempore Cruciatæ. *Innocent. III. const. Ad liberandam.*
 Pacis, vel treguæ fractores in statu Ecclesiæ, quomodo puniendi, & pænæ. *Pius IV. constit. 52. Licet.* Quando, & quomodo possunt audiri. *Pius V. const. 9. cum ob innumeras.* Vide, *Eccles. status.* Vide, *compositio in fine.*
 Pax Germaniæ. Vide, *Papa circa res fidei.*

Peccare. Peccans. Peccator.

Peccans post baptismum, si non facit pœnitentiam, damnabitur. *Lib. 2. const. Apost. c. 2. de fide, & summa Trinit. c. 1. conc. Mogunt. 4. c. 21.*
 Peccans post baptismum, semper potest iustificari per pœnitentiam. *conc. Lateran. 4. c. 1.*
 Vide, *Iustificatio.* Vide infra, *Peccatum.*
 Peccat grauius, qui post baptismum fidem negat, quam qui ante. *Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 18.*
 Peccandi occasio triplex est. *De pœnit. dist. 2. c. 22. Sciendum.*
 Peccandi ordo, ac progressus in homine, qualis est. *De pœnit. dist. 2. c. 21. Si tribus, & est suggestionem, delectationem, & consensu. ibid.*
 Peccare non dicitur, qui tentatus non consentit. *De pœnitent. dist. 2. c. 23. Inter hæc.*
 Peccare nullus potest post mortem. *de consecr. dist. 5. c. Spiritus sanctus.*
 Falsum est, quod homo semper peccet mortaliter, ob superbiam. *Leo X. const. 40. Exurge.*
 Homo potest habere certitudinem moralem, quod actu non peccat. *Leo X. ibid.*
 Peccantes grauius ab Episcopo sunt absoluendi, excepto casu infirmitatis. *conc. Elibert. c. 32.*
 Vide, *casus reservari.* Vide, *Episcopus, &c.*
 Peccantes grauius, aliquando ab Ecclesia sunt abijciendi. *Lib. 2. const. Apostol. c. 16.*

Peccante Adamo, natura humana fuit maculata. *Gelasius ep. 7. Vide, Adæ peccatum.*
 Peccans vno peccato, reus est omnium quo ad vitam æternam. *De regul. iuris c. Desleat.*
 Peccantes, per confessionem peccatorum reuocandi sunt. *conc. Laodicen. c. 2.*
 Peccans mortaliter non cessat esse Episcopus, vel sacerdos. *conc. Constant. contra art. 15. Vvicleff. & contra vlt. Ioannis Hufs.*
 Peccatores cum mansuetudine reducendi. *Dist. 45. c. Recedit.* Vide, *Pœnitens.*
 Peccatori cuiuslibet de peccato redeunti, non potest denegari pœnitentia. *Gregor. I. lib. 7. ex regest. ep. 54.*
 Peccatori irascendum, sed homini miserendum. *23. q. 4. cap. Duo ista.*
 In peccatore peccata odienda sunt, sed homo diligendus. *dist. 86. cap. Odio habeantur.*
 Peccatorem celare ex fauore, vel gratia, est simonia. *De simonia cap. Nemo.*
 Peccator quomodo dicitur à Sanctis non esse de Ecclesia, & de Corpore Christi. *De pœnit. dist. 1. c. 70. Ecclesia.* Re vera non refecatur ab Ecclesia. *conc. Senon. c. 17.*
 Peccator quantumuis grauatus desperare non debet, si pœnitentiam facit. *De pœnit. dist. 3. c. 33. In tantum.*
 Peccatori non pœnitenti elemosynæ, ieiunia, &c. non prosunt ad salutem. *De pœnit. dist. 3. c. 21. Nihil.*
 Peccator non nasceretur homo, nisi per propagationem ex Adamo nasceretur. *conc. Trid. sess. 6. c. 3. Vide, Adæ peccatum.*

Peccatum.

Peccatum originale contrahunt paruuli. *Gelasius ep. 7. Vide, Originale peccatum.*
 Peccatum originale negans Pelagius, in Ephesina etiam synodo damnatur. *Gregor. I. lib. 2. ep. 14.*
 Peccati originalis pœna est carentia visionis Dei. *De baptismo cap. Maiores s. Sed adhuc.*
 Peccatum (actuale) non est, nisi voluntarium sit. *15. q. 1. cap. Aliquos. c. Sanè. c. Merito. c. Illud relatum. cap. Illa cauenda, & cap. Non est. 32. q. 5. cap. Sicut enim. concil. Mogunt. 4. c. 2.*
 Quod ex necessitate accidit, non est peccatum. *ibid.*
 Peccata omnia baptismò remittuntur. *Gregor. I. lib. 4. ex regest. ep. 39. de consecr. dist. 4. c. Regenerante.*
 Vide, *Baptismi effectus.* Vide, *Remissio.*
 Peccata quotidiana non desunt in homine, quæ dimitti indigent. *De pœnit. dist. 3. c. 20. De quotidianis.*
 Peccata leuia, id est, venialia per orationem Dominicam etiam remittuntur. *conc. Tolet. 4. c. 10. Vide, Veniale.*
 Peccatum Adæ. Vide, *Adam.*
 Peccata odienda sunt, sed homines qui ea habent diligendi. *dist. 86. c. Odio habeantur. 23. q. 4. cap. duo ista.*
 Vide, *Peccator in præced.*
 Peccatum est maius ex dignitate personæ. *dist. 40. c. Homo.*
 Peccata post Baptismum pœnitentia remittuntur. *de pœnitent. distinct. 1. cap. 40. Perfecta.*
 Vide, *Peccare.* Omnia per pœnitentiam delentur. *de pœnit. dist. 2. c. 23. inter hæc.*
 Peccata per clauis remittuntur. *de pœnitent. distinct. 1. cap. 85. Iudicet. Concil. Laodicen. cap. 2. concil. Later. 4. c. 1. concil. Moguntin. 4. cap. 7. & 21. Concil. Tridentin. sess. 6. cap. 14. & can. 29.*
 Peccata omnia per pœnitentiam deleri possunt. *de pœnitent. distinct. 3. cap. 23. Septies. cap. 24. cap. Totam. cap. 25. Ille Rex. cap. 26. Illud. cap. 28. talis. cap. 30. Sicut. cap. 31. Naum.*
 Peccata per gratiam remittuntur. *de consecrat. distin. 4. cap. Gratia. cap. 154. Placuit il. 2. & cap. Quisquis dixerit.*
 Vide, *Iustificatio.*
 Peccata extra Ecclesiam non remittuntur. *ibid. de pœnitent. dist. 1. cap. 84. in actione.*
 Peccatorum remissio non fit ex meritis hominum, sed ex Dei virtute. *1. q. 1. c. Ut euidenter.*
 Peccata omnia sunt confitenda vt remittantur. *de pœnitent. dist. 3.*

dist. 3. c. 42. Sunt plures. & dist. 5. c. 1. consideret. Leo X. const. 40. Exurge. Vide, Confessio.
 Peccata semel dimissa non redeunt punienda. *De pœnit. dist. 4. c. 24. Diuina. & c. ult.*
 Peccata omnia deslenda, & de eis petenda indulgentia. *De pœnit. dist. 5. c. 1. Consideret.*
 Peccatorum dimissorum pœna in peccante, quomodo dicitur redire. *De pœnit. dist. 4. cap. 14. Qui recedit, & c. Si auerterit.*
 Peccatorum absolutio supponit confessionem, contritionem, & requirit etiam satisfactionem. *De consecr. dist. 3. cap. de pœnitentibus. Conc. Mogunt. 4. c. 21.*
 Peccatum in Spiritum Sanctum dicitur irremissibile ijs, qui manent in eo usque ad mortem. *Gelasius in opusculo de anath. vinculo.*
 Peccatum ad mortem dicitur irremissibile ijs, qui moriuntur in eo. *ibid.*
 Peccata tribus modis committuntur, scilicet ignorantia, infirmitate, studio, & malitia. *de pœnit. dist. 2. c. 22. Sciendum.*
 Peccatum ex infirmitate, est leuius peccato ex malitia. sic etiam peccatum ex ignorantia. *ibid.*
 Peccata per diuinam gratiam, potest homo vitare; sed an fuerit aliquis homo, qui sine omni peccato fuerit, nescitur. *Gelasius in ep. contra Pelagianam heresim.*
 Peccata aliquando puniuntur per populos, iussu Dei excitatos. *23. q. 5. cap. Remittuntur.*
 Peccata aliena, nulli nocent in Ecclesia. *23. q. 4. cap. Si quis à catholica. & cap. Quam magnum.*
 Peccata Principum, seu maiorum, sunt grauiora cæteris. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 54.*
 Peccato proprio, nullus consulat saluti alterius. *22. q. 2. cap. Faciat homo. cap. Omne genus. cap. Si quis ad te.*
 Peccata redimuntur per opera misericordiæ. *De pœnitent. dist. 1. c. 76. & 77. ut in seqq.*
 Peccata eleemosynis redimuntur. *De pœnit. dist. 1. c. Medicina, & c. Medicamentum.*
 Peccata confitenda, & absoluenda in Feria 5. ante Pascha, præcepit Innocentius I. ep. 1. cap. 7. & si necessitas vrgeret, præueniretur. *ib. de consecr. dist. 3. c. de Pœnitentibus verò.*
 Peccata etiam, quæ non sunt manifestè mortalia, confitenda sunt. *Leo X. const. 40. Exurge.*
 Peccata semel confessa fratribus Religiosis, non sunt iterum confitenda. *Extra, de hereticis. c. vas electionis.*
 Peccata pœnitentis manifestari non debent à Sacerdote ea audiente in confessione. *De pœnit. dist. 1. cap. 89. Quamdiu. & pœna. ibid. Vide, Confessores quo ad sigillum.*
 Pro peccato publico dari potest pœnitentia publica. Sed rarò id fiat. *Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 8.*
 Peccati actualis pœna est carentia visionis Dei, & perpetuus gehennæ cruciatus. *De Baptismo cap. Maiores. §. Sed adhuc.*
 Peccata eo sunt grauiora, quo magis perseuerant in anima. *De consanguinit. & affinit. c. Non debet.*
 Peccata eo grauiora quo magis durant. *de consuetud. cap. cum tanto.*
 Peccatum non remittitur, nisi restituatur ablatum. *de regulis iuris in 6. reg. 4.*
 Peccati venia non datur, nisi correcto. *ibid. reg. 5.*
 Peccata populi. Vide, *Populus.*
 Peccata mortalia publica sunt corrigenda, & extirpanda. *Conc. Constantiense in constit. Martini V. circa fin.*
 Peccata confitens offert Deo, quid ignoscat. *Leo X. const. 40. Exurge.*
 Peccata non remittuntur per solam fidem, qua quis credit sibi esse remissa. *Conc. Trid. sess. 6. c. 9.*
 Peccata confessa, & absoluta remittuntur, etiam si homo actu non credat sibi remitti. *ibid. & Leo X. const. 40. Exurge.*
 Peccata non remittuntur sine contritione. *ibid.*
 Peccata non remittuntur, si absolutio proferatur ex ioco. *Leo X. const. 40. Exurge.*
 Peccato nullus caret in hac vita, ideo etiam Sancti dicunt *dimitte nobis, & c. Conc. Milenit. c. 7.* dicens se non habere peccatum, falsum dicit. *ibid. c. 6.*
 Peccato remisso, remanet aliqua pœna temporalis soluenda,

quia non semper tota remittitur. *Conc. Senon. c. 12. Conc. Trident. sess. 6. can. 30.*
 Peccata venialia distincta, & diuersa sunt à mortalibus. *Concil. Senonen. c. 17. Vide, Veniale.*
 Peccata venialia non faciunt, vt iustus cadat à iustitia, seu gratia Dei. *Conc. Trid. sess. 6. c. 11.*
 Peccatum quodlibet mortale facit perdere gratiam. *Concil. Trid. sess. 6. cap. 15.*
 Peccata venialia non possunt à iusto vitari sine speciali Dei auxilio. *ibid. can. 23.*
 Peccatum est mors animæ. *Conc. Trid. sess. 5. de peccato originali c. 2. Vide, Originale. Vide, Homo.*
 Peccatum intrauit in mundum per primum hominem. *ib. c. 4.*
 Peccatum Adæ non extinxit liberum arbitrium, sed attenuauit eius vires. *Conc. Trid. sess. 6. c. 1.*
 Vide, *Adam. Vide, Homo. Vide, Liberum.*
 Peccatum fugiens ex metu inferni, non peccat. *ib. sess. 6. can. 8.*
 Peccata multa mortalia dantur præter infidelitatem. *Concil. Trid. sess. 6. can. 27.*
 Peccatum mortale non facit perdere fidem (nisi sit infidelitatis.) *ibid. can. 28.*
 Peccata commissa post baptismum non remittuntur ex sola fide, seu fiducia Baptismi habiti, neque ex hac fiducia euaduntur venialia. *Conc. Trid. sess. 7. de Baptismo can. 10.*
 Peccatorum remittendi potestas collata fuit à Christo Apostolis, & eorum successoribus, cum Ioann. 20. dixit Accipite, & c. *Conc. Trident. sess. 14. c. 1. & can. 10.*
 Vide, *Ligare. Vide, Remissio.*
 Peccata remittendi potestas, solis Sacerdotibus à Christo fuit collata. *Trid. sess. 14. can. 10.*
 A peccato redeuntes, recipiendi sunt. *Concil. (quod dicitur Apostolorum.) cap. 52.*
 Peccata venialia exponi possunt confessioni, & absolutioni. *Leo X. const. 40. Exurge. Conc. Trid. sess. 14. c. 5.* Sed non de necessitate. *ibid. Peccatorum remissio. Vide, Remissio.*

Pecunia. Pecuniaria pœna.

Pecuniam adulteratam tenentes. Vide, *Monetarius.*
 Pecuniæ nomine intelligitur, etiam omne quod possidetur. *1. q. 3. cap. Totum.*
 Pecunia in Castro S. Angeli à Sixto V. reposita in his casibus potest extrahi. Pro Terræ Sanctæ bello. pro peste. pro bello contra statum Ecclesiæ facto. pro recuperanda aliqua terræ Ecclesiæ. Quomodo custodienda. quomodo extrahenda, & c. *Sixtus V. const. 31. Ad clauum. const. 69. Anno. const. 80. Et si nos.* Quia ter decies centena millia aureorum recondidit in auro. eas confirmat *Clemens 8. const. 2. Quæ salubri.*
 Pecuniaria pœna imponi non potest à prælatis pro correctione, vel alio crimine. *De pœnis cap. Licet iuxta. concil. Later. 3. de simonia c. 3. & 11.*
 Pecuniaria pœna imponi non potest clericis pro eorum delictis, & excessibus. *conc. Later. 3. ibid. De off. Iud. ordin. cap. Irrefragabili. §. Provideat. Vide, Pœna.*
 Pecuniariæ pœnæ in statu Ecclesiæ consignandæ sunt Depositorio Generali. *clem. 8. const. 5. Inter.*
 Pecuniariæ pœnæ, vel sententiæ. Vide, *Penitentia.*

Pectus.

Pectus percutiendum in signum humilitatis, & doloris. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 54.*

Pedagium.

Pedagiorum nomine, quæ intelliguntur. *De verbor. signific. cap. Super quibusdam.*
 Pedagia noua laicis imponi non possunt sine Regum, vel Principum licentia, & quando. *De censib. c. Innouamus.* Sub pœna excommunicationis. *ibid. conc. Later. 3. c. 22.*
 Pedagia noua imponens, excommunicatur. *24. q. 3. cap. Si quis Romiperas.* Excommunicatur de facto in Bulla Cænæ. Vide, *Excommunicationes Bullæ cænæ. §. 5.*

Pedum ablutio . Vide , *Ablutio pedum* .

Pœna .

- Pœna in iudicijs danda cum moderatione . *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 16.*
 Pœna imponendæ pro qualitate personarum , loci , temporis , &c. *De pœnit. dist. 1. c. 19. de homicidio . c. Sicut dignum .*
 Pœna diuersæ imponendæ sunt culpis diuersis . 24. q. 1. c. *Non afferamus .* & q. 3. c. *Corripiantur* .
 Pœna peccati primi hominis . Vide , *Homo* .
 Pœna canonica danda non est ei , qui non iudicatur canonicè , neque is tenetur eam acceptare . 11. q. 3. c. *Non debet* .
 Pœna ordinaria dari non potest crimini probato per modum inquisitionis . *de accusat. c. Inquisitionis* . Vide , *Crimen* .
 Pœna duplex pro eodem delicto dari non potest . *Conc. Rauen. 4. sub Ioanne 22. c. 19.*
 Pœna indictæ contra beneficiatos includunt omnes , præter Episcopos . *Conc. Tolet. 22. c. 26.*
 Pœna occidentis Presbyteros , vel alios clericos . 17. q. 3. cap. *Omnes . c. Qui subdiaconum .* & c. *Si quis suadente* . Vide , *Occidens . Occisor* . Vide , *Presbyter* . Tales à Papa solo absolui possunt . *ib. c. Si quis suadente* . Vide , *Excommunicatus* . Vide , *Clerici* .
 Pœna hæreticorum , & fautorum , quæ . Vide , *Hæretici* . Vide , *Hæreticorum fautores* .
 Pœna ipsorum temporales , per hæredes debent impleri . *De hæreticis in 6. c. Accusatus . §. Si verò* .
 Pœna fornicantium etiam monachis . 27. q. 1. c. *Si quis rapuerit* . Vide , *Moniales circa coniugia , & fornicationem* .
 Pœna eius , qui occidit infantem . *De pœnit. dist. 1. c. 10.*
 Pœna inflicta à lege ob contumaciã , in dubio intelligitur de temporali . *de const. c. Ex literis* .
 Pœna contra violantes immunitatem Ecclesiæ confirmantur , illæ scilicet , quæ taxantur à Bonifacio 8. *const. Felicis , & Clemente V. Si quis . Concil. Lateran. 5. sess. 9. Bulla de reformatione . cap. 3.*
 Pœna pecuniaria imponi non debet à prælatis . *de off. Iud. ord. c. Irrefragabili . §. Provideat . Conc. Later. 3. in append. tit. de simonia c. 3. & 11. Conc. Colon. 2. p. 14. c. 19. Conc. Colon. 3. tit. de officiorum , & c. cap. 4. Concil. Moguntin. 4. cap. 77.*
 Pœna parentum , apud quos reperiuntur mortui filij , est trium annorum . *de his , qui filios , & c. c. fin.*
 Pœna contra simoniacos confirmantur . *Conc. Later. 5. sess. 9. Bulla de reformatione . c. 3.* Vide , *Sedes Apostolica* .
 Pœna dandæ iuxta qualitatem delicti . *De homicidio , & c. c. Sicut dignum* .
 Pœna pecuniaria clerico non imponenda . Vide , *Clericorum privilegia* . Vide , *Pecuniaria* .
 Pœna toties dandæ , quoties delinquitur . *De pœnis c. 1.*
 Pœnam integram non tenetur soluere , qui intra terminum soluit aliquid ex debito . *De pœnis c. Suam* .
 Pœna data alicui in posteris non extenditur ad lineam feminarum , nisi aliter in iure sit cautum . *De pœnis in 6. c. Vbi cumque* .
 Pœna pro clerico mortuo non soluenda . Vide , *Compositio* .
 Pœna benignè interpretandæ . *De regulis iuris in 6. reg. 49. de pœnit. dist. 1. c. 18.*
 Pœna ordinaria puniuntur , qui in causa alterius confitentur contra se crimen simoniæ . *de confessis c. Cum super* .
 Pœna ordinaria dari non potest reo ob solam famam , vel credulitatem testium . *de accusat. c. Inquisitionis §. fin.*
 Pœna arbitraria dari potest à Legato Papæ , si non reperitur statuta ordinaria . *De off. & potest. Iud. deleg. c. de causis §. Illis* .
 Pœna dandæ percussoribus Cardinalium , filiorum , nepotum , familiarium Papæ , &c. occidentibus , &c. *de pœnis in 6. c. Felicis* . Vide , *Cardinales* . Vide , *Clerici* . Vide , *Excommunicat. in Bulla Cœne* .
 Pœna Ciuitatum in quibus hæc delicta committuntur . *de pœnis in 6. ubi supra* .

Pœna calumniatoris est priuatio ab officio , & fustigatio , vel exilium . *de calumniatoribus c. 1. & 2.*

Vide , *Penitentia , infra* .

Pœna pecuniariæ , quæ in statu Ecclesiæ dantur , & confiscationes , applicandæ sunt Camera Papæ , exceptis ijs , quæ ex causa onerosa alijs debentur . tam in ciuitatibus , quam in villis earum . *Pius 4. const. 43. Decet* . Pars talium pœnarum danda Gubernatori loci , & pars accusatori . & quanta cuilibet , & quomodo . *ibid. & Sixtus V. const. 93. Ad Romanum §. 11. ubi multa de his* .

Pœna pecuniariæ in statu Ecclesiastico , & aliæ confiscationes Depositorio Generali soli consignandæ . *Clemens 8. const. 5. Inter ceteras* . Si alteri soluantur , iterum soluendæ sunt . *ibid. §. 9.*

Pœna pecuniariæ à Legatis , Gubernatoribus , &c. quomodo possunt relaxari . *Sixtus V. const. 93. Ad Romanum §. 17.*

Pœna quædam pecuniariæ , tam in Vrbe , quam extra , in statu , quibus , & à quo applicandæ sunt . *Pius V. const. 5. Cum primum §. 15.*

Pœna maleficiorum in statu Ecclesiæ , Camera applicandæ sunt . Non potest Legatus , Vicelegatus , Gubernator , vel alij , sibi , vel alteri eas applicare . *Paulus V. constit. 11. In maximis* .

Pœna maleficiorum in statu Ecclesiæ soluendæ sunt , iuxta dispositionem Constitutionis Sixti V. *Innocentius X. constit. 7. Et si ea* . Vide , *Confiscatio* .

Pœna confiscationum in statu Ecclesiæ , neque à Legato , neque à Vicelegato , neque ab alijs possunt remitti , neque transigi , nisi audito Thesaurario , Depositorio , &c. Et pœna contrafacientium . *Paulus V. const. 38. In suprema* .

Pœna pecuniariæ clericorum non possunt verti in commodum Episcopi . *Conc. Mediol. 1. p. 3. tit. de pœnis* . Tertia pars danda delatori , reliquæ locis sacris per Episcopum applicentur . *ibid.* Tales pœna non remittantur , si possunt solui . ita neque illæ , quæ laicis ab Ecclesiastico iudice imponuntur , si solui non possunt , commutentur in alias . *ibid.*

Penitentia , seu satisfactio sacramentalis , olim , & nunc .

Penitentia danda ei , qui infantes occidit . *De pœnit. distinct. 1. cap. 10.*

Penitentia homicidæ , quæ sit . Vide , *Homicida* . Vide , *Occidens* .

Penitentia vxoris procurantis mortem viri . *de pœn. dist. 1. c. 11.*

Penitentia inducentis marem , vel faminam ad impudicitiam . *ibid. c. 12.*

Penitentia eius , qui minatur verberare aliquem , & manus leuat , vt verberet . *ibid. c. 13.*

Penitentia incendiarij . Vide , *Incendiarius* .

Penitentia eorum , qui matrimonia impediunt . *ibid. c. 15. de pœnit. dist. 1.*

Penitentia furis , & restitutio . *de pœnit. dist. 1. c. 16.*

Penitentia periuri , quænam est . 22. q. 5. c. *Qui peierat . c. Si quis coactus . c. Si quis conuictus* .

Penitentia matricidæ , quænam est . 33. q. 2. c. *Latorem* .

Penitentia danda homicidæ . Vide , *Homicida* . Vide , *Occidens* .

Penitentia sortilegi simplicis est 40. dierum : si clericus per annum , & interim abstinet à ministerio . *de sortilegijs c. 1. & c. Ex tuarum* .

Penitentia dandæ cum consideratione criminis , personarum , temporis , contritionis , & loci , qualitatum , &c. *de pœnit. dist. 1. c. 19. 26. q. 7. c. Tempora , & c. Hoc fit . c. de his vero . De pœnit. & remiss. c. Deus . c. Significauit . De homicid. volunt. c. Sicut dignum . Conc. Vornat. 1. c. 25. Conc. Later. 3. tit. de pœnit. c. 1.*

Penitentia arbitrio sacerdotum imponendæ sunt , considerata qualitate criminis , personarum , &c. 26. q. 7. c. *Tempora . c. Hoc fit . De pœnit. dist. 1. c. Mensuram . De pœnit. & remiss. cap. Deus . Conc. Vornat. 1. c. 25. Conc. Later. 3. de pœnit. cap. 1.*

Penitentiam imponens , melius est , si erret in misericordia , quam in seueritate . 26. *quæst. 7. cap. Alligant . Ioannes 8. epist. 62.*

Pœnitentiæ cum charitate imponendæ . 26. q. 7. cap. *Pœnitentem* . Ioannes 8. ep. 62.
 Pœnitentia coniugatorum danda est cum consensu coniugis . 33. q. 4. cap. ult. conc. *Arelat.* 2. c. 22.
 Pœnitentia publica, seu sollemnis, quæ requirat . *Dist.* 60. cap. *In capite* .
 Pœnitentia publica, danda pro peccato publico . *De pœnit. & remis.* cap. 1.
 Pœnitentia publica rarò imponatur; nisi peccatum sit publicum . *concil. Tridentin.* sess. 24. de refor. c. 8. Ideo potius commutetur ab Episcopo in secretam . *ibid.* Non imponenda facilè, præsertim iuuenibus . *conc. Agathen.* c. 15.
 Pœnitentia publica non est imponenda Presbytero, seu Diacono . *dist.* 50. cap. *Alienum* .
 Pœnitentiæ, quæ olim dabantur pro peccatis . *tit. Canones pœnitentiales* . Sed in usu non sunt . *conc. cabil.* 3. c. 38.
 Pœnitentiam publicam imponere pertinet ad Episcopum; non ad alios inferiores . *de excessibus Prælat.* c. *Accedentibus* .
 Pœnitentia nulla est, nisi ablata restituantur . 14. q. 6. cap. *Si res aliena* .
 Pœnitentia septem annorum ex scriptura desumpta est . 33. q. 2. c. *Hoc ipsum* . *tit. canones pœnitentiales in proemio* .
 Pœnitentiæ, Episcoporum arbitrio taxandæ, id est publicæ . 26. quæst. 7. cap. *Pœnitentibus* . *conc. carthagenen.* 3. ca. 31. *conc. African.* c. 10. *conc. Andegauen.* c. 12. *conc. Regiaticinum* c. 7.
 Pœnitentia temporalis est satisfacienda post absolutionem . *conc. Senonense* c. 12. *conc. Trid.* sess. 6. can. 14. can. 30. sess. 14. can. 12.
 Pœnitentia iuxta qualitatem delicti iniungenda . *Leo 4. homil. de cura Pastoralis* .
 Pœnitentia imponi etiam potest in elemosynis . *concil. cabilon.* 3. cap. 36.
 Pœnitentia non compensatur solum ex qualitate temporis, sed ex ardore mentis, & mortificatione corporis . *ibid.* c. 34.
 Pœnitentiam facturus in pane, & aqua, si deficit panis, potest legumina, pisces, & alia edere . *De pœnitentia, & remis.* cap. *Licet tam* .
 Pœnitentia tempore mortis debet manifestari solum, non imponi . 26. q. 7. c. *Ab infirmis.* *conc. Nanneten.* 1. c. 5. Sed si sanatur, debet facere . *ibid.* *conc. Mogunt.* sub Leone 4. c. 26. Vide, *Satisfactio* .
 Pœnitentiam imponendi facultas delegata non potest subdelegari . *de off. & potest. Ind. deleg.* c. ult. §. fin.
 Pœnitentia imponenda, numquam sit vnctio aliqua . *Innocentius 4. const.* 14. sub *catholica* .
 Pœnitentia danda viro, vel vxori adulteris . Vide, *Adulter* .
 Pœnitentia imponenda Regi excommunicato pœnitenti, & quæ . *Greg.* 7. lib. 4. ep. 12.
 Pœnitentia danda furanti vas Eucharistiæ, Chrismatis, vel aliud . *Nicolaus 1. in decret.* de pœnit. c. 1. 12. q. 2. de viro .
 Pœnitentia danda fornicario . Vide, *Fornicatio* .
 Pœna temporalis semper tota remittitur in Baptismo . *concil. Tridentin.* sess. 6. cap. 14.
 Pœnitentia missarum dicendarum, non imponatur . *concil. Eboracen.* 1. *conc. Londin.* 1. c. 4.
 Pœnitentia congrua assignanda pœnitentibus . *conc. Turonen.* 3. cap. 22.
 Pœnitentiæ parvæ infirmis imponendæ . *concil. Mogunt.* sub Leone 4. c. 26.
 Pœnitentiæ dandæ iuxta consuetudinem Ecclesiæ . *ibid.* cap. 31. *conc. Cabilonense* 3. c. 38.
 Pœnitentiales canones non sunt in usu . *concil. cabilonen.* 3. cap. 38.
 Pœnitentiam imponens sacerdos non facit contra finem clauum . *conc. Trident.* sess. 14. can. 15. Vide, *Satisfactio* .
 Pœnæ satisfactoriæ innituntur satisfactioni Christi . offeruntur Patri à Christo, & acceptantur per eum . *concil. Tridentin.* sess. 14. can. 8.
 Pœnæ satisfactoriæ esse possunt non solum illæ, quæ à nobis assumuntur spontè, vel à sacerdote iniunguntur, sed etiam flagella temporalia immissa à Deo, & à nobis patienter tolerata . *conc. Trid.* sess. 14. c. 9.

Pœnitentia virtus .

Pœnitentia hominis contriti, &c. est secunda tabula post naufragium . *de pœnitent.* dist. 1. cap. 72. *Secunda* . Vide, *Pœnitentia Sacramentum* . *Trid.* sess. 6. c. 14.
 Pœnitentiæ virtutis, & Sacramenti, multa elogia . *de pœnit.* dist. 3. c. 1. & seqq. Pœnitentiæ necessitas . *ibid.*
 Pœnitentia simulata, Deum irritat . *De pœnit.* dist. 3. c. 36. *Iudas* . & seqq.
 Pœnitentia eius, qui non habet animum deponendi peccatum, non est vera . *de pœnit. & remis.* c. *Quod autem* .
 Pœnitentia falsa, quæ . *de pœnit.* dist. 5. c. 6. *Falsas* . c. *Fratres* . *Dist.* 9. c. *Falsas* . cap. *Fratres* .
 Pœnitentia falsa non delet peccata . *ibid.* & *conc. Rom.* 7. sub *Gregor.* 7. c. 5.
 Pœnitentia ad quæ restituit, & ad quæ non . *De pœnitentia* dist. 6. c. *Qui vult, in fine* .
 Pœnitentiæ tempus est tota vita . *dist.* 7. de pœnit. c. 1. *Nemo* .
 Pœnitentiam differens vsque ad ægritudinem, non est securus de salute . *De pœnitentia* dist. 7. cap. 2. *Si quis positus, & c. 4. Si quis autem* .
 Pœnitentiæ tempus est tota vita . *De pœnitentia* dist. 7. cap. 1. *Nemo* .
 Pœnitentia vsque ad vltimum non differenda . *De pœnit.* dist. 7. c. 6. *Nullus expectet* . Quia non est secura . *ibid.* cap. 2. *Si quis positus c. 4. Si quis autem* . c. 5. *Idcirco* .
 Pœnitentia perfecta requirit contritionem, confessionem, & humiliationem, seu opus . *de pœnit.* dist. 1. c. 40. *Perfecta* . dist. 3. cap. 8. *Perfecta* .
 Pœnitentia necessaria post baptismum coniungi debet cum Sacramento in re vel voto . *conc. Trid.* sess. 6. c. 14.
 Pœnitentiæ actus non est abstinere à Sacramentis . *De pœnit.* dist. 1. cap. 56. *Sunt qui* .
 Pœnitentia vera non est, si quis de vno peccato dolet, & non de alijs . *conc. Melfitanum* . c. ultimo.
 Pœnitentia de omnibus peccatis est facienda . *De pœnit.* dist. 3. c. 42. *Sunt plures* .
 Pœnitentiam nullus bene facit, nisi speret indulgentiam . *De pœnit.* dist. 1. c. 50. *Nemo* .
 Pœnitentiam aliquam habere de se debet adultus baptizandus, & qualem . *de pœnit.* dist. 1. cap. 81. *Tres sunt* . *Trid.* sess. 6. cap. 6.
 Pœnitentiæ mensura attendi potius debet ex dolore cordis, quam ex quantitate . *de pœnit.* dist. 1. c. 84. *In actione* .
 Pœnitentia Iudæ mala fuit, & quare . Vide, *Iudas* .
 Pœnitentia requirit fructus dignos, & graues . *de pœnit.* dist. 5. c. 1. *Consideret* .
 Pœnitentia est necessaria peccanti post baptismum . *De fide, & summa Trinit.* c. 1.
 Pœnitentiæ locus omnibus patet, si errorem confitentur . *concil. Andegauen.* c. 12.
 Pœnitentia non consistit in sola ciborum abstinencia, quia etiam in alijs gula esse potest, sed in parsimonia, & priuatione delectationis . *conc. Cabilonen.* 3. c. 35.
 Pœnitentia non compensatur tantum ex quantitate tempore, sed ardore mentis, & mortificatione corporis . *ibid.* c. 34.
 Pœnitentia ob timorem gehennæ, est bona . *conc. Senon.* cap. 17. *Trid.* sess. 14. can. 5.
 Pœnitentia, quæ disponit ad iustificationem fieri non potest, sine Spiritus Sancti inspiratione, & adiutorio . *conc. Tridentin.* sess. 6. can. 3. Vide, *Opera* . Vide, *Gratia* .

Pœnitentia Sacramentum .

Pœnitentiæ Sacramentum est in Ecclesia à Christo institutum . *Ioan.* 20. cum dixit *Accipite Spiritum Sanctum* . *conc. Senonense.* cap. 10. *tit. De confessione* . *concil. Florent.* in *decr. Eugenij pro vniione Armenorum* . *conc. Trid.* sess. 6. c. 14. & sess. 14. cap. 1. & can. 1.
 Pœnitentiæ Sacramentum continet salutis remedium . *ibid.* & *Conc. Lond.* 2. c. 3.
 Pœnitentiæ Sacramentum differt à baptismo: primo, ratione materiæ, & formæ: secundo, quia minister Sacramenti est iudex, non sic in baptismo: tertio, quia ante baptismum

ptimum non valet. *Conc. Trid. sess. 14. cap. 1. & can. 2.*
 Pœnitentiæ Sacramenti vis præcipuè in forma consistit. *con-*
cil. Trid. sess. 14. c. 3.
 Pœnitentia ante baptismum nulli est Sacramentum. *Concil.*
Trid. sess. 14. c. 1.
 Pœnitentiæ Sacramentum non pertinet ad legem naturæ.
Sixtus 4. Contra Petrum de Osma const. 17. Licet. Conc.
Florent. in decr. Eug. in literis unionis Armenorum.
 Ante Christi aduentum pœnitentiæ Sacramentum non erat.
Conc. Trid. sess. 14. c. 1.
 Pœnitentiæ Sacramentum non est negandum pœnitentibus.
De pœnit. dist. 1. c. 57. Miror.
 Pœnitentiæ Sacramentum non negatur studiosè petenti. *ib.*
cap. 62.
 Pœnitentiæ Sacramentum est secunda tabula post naufragium.
De pœnit. dist. 1. c. 73. Secunda. Conc. Mogunt. 4. c.
20. Trid. sess. 6. c. 14.
 Pœnitentiæ Sacramentum, seu quasi materia sunt actus pœ-
 nitentis, scilicet cordis contritio, oris confessio, & satisfac-
 tio iniuncta arbitrio sacerdotis. *Eugenius 4. in literis unio-*
nis Armenorum. Forma sunt verba *Ego te absoluo. Leo*
X. const. 40. Exurge. Concil. Colon. 2. par. 7. cap. 30. Con-
cil. Mogunt. 4. c. 20.
 Pœnitentiæ Sacramenti materia vel quasi, sunt contritio, con-
 fessio, & satisfactio. *Concil. Trid. sess. 14. cap. 3. & can. 4.*
 Dicuntur partes integrales, & requiruntur ex diuina institu-
 tione. *ibid.*
 Partes istæ non sunt terrores conscientie. *ibid. & can. 4.*
 Pœnitentiæ Sacramenti necessitas, & encomia. *De pœnit.*
dist. 3. cap. 1. & seqq.
 Pœnitentiæ Sacramenti minister est solus sacerdos, habens
 auctoritatem absoluendi, siue ordinariam, siue delegatam.
Eugenius 4. ibid. ubi supra. Concil. Trid. sess. 14. cap. 6.
 Et sic omnis Episcopus, & sacerdos etiam in mortali existi-
 tens. *ibid.*
 Pœnitentiæ Sacramentum necessarium est post baptismum ad
 delendum peccatum. *De fide & summa Trinit. c. 1. Trid.*
ubi supra.
 Pœnitentiæ Sacramentum non consistit solum in noua vita.
concil. Senon. c. 10. Sed in actibus, absolutione, &c. ibid.
De sacr. pœnit.
 Pœnitentiæ Sacramenti pars principalis est absolutio sacerdo-
 tis. *Conc. Colonien. 2. p. 7. c. 30. Conc. Trid. sess. 14. c. 3.*
 Pœnitentiæ Sacramentum saltem semel in anno sumendum.
Concil. Sabin. cap. ult.
 Pœnitentiæ Sacramenti forma sunt illa verba, *Ego te absoluo.*
Concil. Trident. sess. 14. cap. 3. Conc. Florent. ubi supra.
 Preces verò, quæ dicuntur ante, non spectant ad essentiam
 Sacramenti pœnit. *ibid.*
 Pœnitentiæ Sacramentum non ministrandum à iuuenibus.
Conc. Aurel. 3. cap. 24.
 Pœnitentiæ Sacramentum quando, & quibus dandum tempo-
 re interdicti. Vide, *Interdictum.*
 Pœnitentiæ Sacramentum petens in infirmitate, &c. etiam si
 postea loqui non potest, est ei dandum, & etiam Eucharis-
 tia. *conc. Carthag. 4. c. 76. Vide, Confessio. Et si super-*
uiuit, subditur legibus pœnitentiæ. ibid. concil. Tolet. 11.
cap. 12.
 Pœnitentiæ Sacramentum dandum non est non petenti voce,
 vel indicijs. sub pœna excommunicationis per annum. *con-*
cil. Tolet. 12.
 Pœnitentiæ Sacramentum negandum non est damnatis ad
 mortem. si petant. *Clem. de pœnit. & remiss. c. 1. De furtis.*
c. Fures. conc. Tolet. 11. c. 12.
 Pœnitentiæ Sacramentum non est negandum incendiarijs Ec-
 clesiæ, si petunt, id est, si pœnitent. *De raptoribus. cap.*
In literis.
 Nulli negandum in morte, licet maximo peccatori, si pœni-
 tet. *conc. Nican. 1. cap. 12. conc. Triburien. 1. c. 31. 26. q. 6.*
cap. De his.
 Pœnitentiæ Sacramentum ministrans non sacerdos, ab Inqui-
 sitore iudicatur, degradatur, & curiæ sæculari traditur,
 etiam pro prima vice. *Clem. 8. const. 81. Et si alias.*
 Vide, *Missæ à quo dicenda. Vide, Sacerdos.*

Pœnitentiæ Sacramenti effectus.

Pœnitentiæ Sacramenti effectus est salus. *Distin. 7. de pœnit.*
c. 3. Qui egerit. conc. Florent. in sess. ult. in decreto Unio-
nis. conc. Trid. sess. 6. cap. 14. & can. 29. & sess. 14. cap.
1. Et à peccati seruitute per illud peccator liberatur, ibid. &
can. 1. conc. Londin. 2. c. 1. & 3.
 Per pœnitentiæ Sacramentum homo resurgit, post baptismum.
conc. Trid. sess. 6. cap. 14. & can. 29. sess. 14. c. 2. & can. 1.
 Pœnitentia delet omne peccatum post baptismum factum. *de*
pœnit. distin. 1. cap. à primo per multa seq. & cap. 51. Potest
fieri. Dist. 3. c. 33. In tantum. & c. 35. Inter hac. Semper
post baptismum delet peccatum. ibid. c. 32. Adhuc. conc.
Later. 4. cap. 1. Eug. 4. in concil. Florent. in literis unionis
Armenorum. concil. Trid. sess. 6. cap. 14. sess. 14. cap. 2. &
can. 1.
 Sine pœnitentiâ peccatum non remittitur. *De pœnit. dist. 1. c.*
43. Neminem. c. 44. Agite. 45. Et venit. 46. Sed conti-
nua. 48. Libenter. 49. Multiplex. 52. Quantumlibet.
conc. Mogunt. 4. c. 21.
 Pœnitentiæ Sacramentum est etiam necessarium contrito, &
 quando per charitatem perfectam in ipso deletur pecca-
 tum, hoc fit virtute voti Sacramenti. *conc. Trid. sess. 14. c. 4.*
 Pœnitentiæ Sacramentum post baptismum peccantibus est ita
 necessarium, sicut baptismus non baptizatis. *concil. Trid.*
sess. 14. cap. 2.
 Pœnitentiæ Sacramentum causat gratiam. *De pœnit. dist. 1. c.*
52. Potest fieri, in fine.
 Pœnitentiæ Sacramentum remittit pœnam æternam. *concil.*
Trid. sess. 6. cap. 14.
 Pœnitentiæ Sacramentum gratiam restituit, non potestatem
 primam (intellige si quis perdit iurisdictionem per pecca-
 tum, cum facit pœnitentiâ, non restituitur in ea) *de pœ-*
nit. dist. 6. cap. 1. Qui vult.
 Pœnitentiæ Sacramentum non semper delet totam pœnam
 temporalem, vt baptismus. *conc. Senon. cap. 12. conc. Tri-*
dentin. sess. 6. can. 30. sess. 14. can. 12. Et hæc remittitur
per satisfactionem, vt ieiunia, eleemosynas, satisfactiones,
&c. ibidem.
 Pœna illa quæ remanet, vel remittitur in hac vita per satisfa-
 ctiones, vt supra, vel in purgatorio est satisfacienda. *conc.*
Trid. sess. 6. can. 30. Ante ingressum Cœli. ibid.
 Pœnitentiæ Sacramenti minister habet potestatem dimittendi
 peccata significatam per illa verba. *Accipite Spiritum*
Sanctum, &c. conc. Trid. sess. 14. c. 1. & can. 3. Illudque
est verum significatum talium verborum. ibid. can. 3.
 In aliquibus pijs viris Sacramentum pœnitentiæ causat sereni-
 tatem, & tranquillitatem animi. *conc. Trid. sess. 14. c. 3.*

Pœnitens, & eius obligationes.

Pœnitentes non cum virga, sed cum spiritu lenitatis recipiendi
 sunt. *dist. 45. c. Recedite. de pœnit. dist. 1. c. 58. Importuna.*
 Pœnitentes hortandi, vt peccatum fleant, & benè viuant de
 cætero. *Lib. 2. const. Apost. c. 12.*
 Pœnitentibus clemens est Deus. *de pœnit. dist. 1. c. 67. Si aga-*
mus. c. 68. Quamobrem. 69. Vide. 75. Prædixerat.
 Pœnitentes semper recipiendi sunt ab Ecclesia. *Lib. 2. const.*
Apost. c. 39. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 74.
 Pœnitentes omnis generis recipiendi ab Ecclesia. *ibid.*
 Pœnitens debet mala plangere, & plangenda iterum non
 committere. *de pœnit. dist. 3. à c. 1. usque ad 18. Grego-*
rius 1. lib. 9. ex regis. ep. 39. in fine.
 Pœnitens debet odio habere peccata. *26. qu. 7. cap. Affe-*
ctum illum.
 Si omnia non odit, vel non restituit, vel offensam non dimit-
 tit, vel peccaminosa negotia non relinquit, non est verè pœ-
 nitens, sed falsò. *conc. Melfitanum. c. ult.*
 Pœnitens vt benè pœniteat debet considerare peccata, eorum
 circumstantias, & alia multa. *De pœnit. dist. 5. c. 1. Con-*
sideret.
 Pœnitens debet sperare indulgentiam, vt verè pœniteat. *De*
pœnit. dist. 1. c. 50. Nemo.
 Pœnitentes negligentes tardius recipiendi. *conc. carth. 4. c. 75.*

Pœnitentes recipiendi sunt sine personarum acceptione. 26. q. 7. c. *Sacerdos. conc. carthag. 4. c. 74.*
 Pœnitens proprio sacerdoti confiteri debet, & non alteri. 9. q. 2. cap. *Placuit.* Vel alteri de licentia proprii. *de pœnitent. & remiss. cap. Omnis utriusque. Extra, de privilegijs. cap. inter cunctas. Felix 3. ep. 7.*
 Pœnitens confiteri debet sacerdoti docto. *de pœnit. dist. 1. c. 88. Quem pœnitet.*
 Pœnitens adire debet sacerdotem meliorem. *de pœnit. dist. 1. cap. 88. Quem pœnitet. concil. Roman. 7. sub Gregorio 7. cap. 5.*
 Pœnitentes confitebantur, olim, *Feria 5. Ante Pascha. de consecr. dist. 3. c. de pœnitentibus.*
 Pœnitenti non habenti confessorem, Deus remittit peccata. *de pœnit. dist. 1. c. 88. quem pœnitet.*
 Pœnitens debet obedire sacerdoti imponenti pœnitentiam. *de pœnit. dist. 1. c. 85. Iudicet. Acceptare debet illam. concil. Remense cap. 12.*
 Pœnitentibus omnibus in fine vitæ danda est communio. *Innocent. 1. ep. 3. c. 2.*
 Pœnitens non statim post confessionem sumat Eucharistiam. *de pœnit. dist. 1. c. 55. Nonnulli.*
 Pœnitentibus manus imponenda cum absoluuntur (nunc signo Crucis hoc fit.) *conc. Laodic. c. 19. conc. carthag. 4. c. 8.*
 Vide, *Manus impositio.*
 Pœnitentes genua flectunt cum absoluuntur. *conc. carthag. 4. cap. 82.*
 Pœnitentis opera bona, quæ habebat ante peccatum, deleta peccato Deus remunerat. *de pœnit. dist. 3. c. 45. Pium est. c. 46. Si quando.*
 Pœnitenti dicenti se confessum fuisse fratribus, credendum est. *Extra, de privilegijs. c. inter cunctas.*
 Pœnitenti negare absolutionem ex favore, vel gratia, est simoniacum. *de simonia. cap. Nemo.*

Pœnitens publicus.

Pœnitens publicus ille dicitur, qui ob delictum publicum facit pœnitentiam. *Conc. Tolet. 1. c. 2. Quomodo danda pœnitentia publica. Conc. Tolet. 3. c. 11. & 12.*
 Pœnitentes publici quomodo tractandi. *dist. 50. cap. Pœnitentes. cap. in capite.*
 Pœnitentes publici cum manus impositione, & mutatis vestibus recipiantur (id est, cum absolutione, &c.) *Conc. Agathense c. 15.*
 Pœnitentia publica cum charitate danda, & cum misericordia. *Ioann. 8. ep. 62. conc. Remen. c. 8.*
 Pœnitens publicus excommunicatur, & postea reconciliatur. *conc. Mogunt. sub Leone IV. c. 31.*
 Pœnitentes publici non possunt contrahere matrimonia. 35. q. 2. cap. *de his. Completa pœnitentia possunt. 33. q. 2. cap. Audiuius.*
 Pœnitentia publica non faciliè imponenda maximè iuuenibus. *conc. Agathens. c. 15. Vide, Pœnitentia.*
 Pœnitentes publici non possunt ordinari clerici. *conc. carthag. 4. c. 68. conc. Toletan. 1. c. 2. dist. 50. cap. canones. cap. Si ille. Pena ordinantium. conc. carthag. vbi supra. Innoc. 1. ep. 6. conc. Agathen. c. 43. conc. Lucens. 2. c. 25.*
 Vide, *clerici, qui sunt inhabiles ad clericatum.*
 Pœnitentes publici non possunt fieri Episcopi. *dist. 61. c. Non negamus. Vide, Episcopi qualitates.*
 Pœnitentes publici clerici. Vide, *clerici.*
 Pœnitentes publici non possunt altari inseruire. *Dist. 50. cap. Non confidat.*
 Pœnitentiam publicam faciens, non potest redire ad militiam. *Nicol. 1. in decr. de pœnit. c. 2. 26. q. 7. c. de his.*
 Pœnitens publicus si in infirmitate petit absolui, reconcilietur per manus impositionem. *conc. Araus. 1. c. 3. Si superuiuat inter pœnitentes, recipiatur. ibid. conc. Nannet. 1. c. 5. conc. Barcinon. c. 8. Innoc. 1. ep. 3. c. 2. post ep. Hormisdæ c. 1.*
 Pœnitentes publici si ordinati sunt diaconi, stent inter subdiaconos. *conc. Tolet. 1. c. 2.*
 Pœnitentes publici, si pauperes, de victu, & vestitu prouidendi. *Greg. 1. lib. 1. ep. 18. Et hoc ab Ecclesia. ibid.*

Pœnitenti publico in ægritudine, si petit, danda est Eucharistia. *conc. carthag. 4. c. 77. conc. Arelat. 2. c. 22. conc. Agathen. cap. 15.*
 Pœnitentes publici si moriantur in itinere, &c. tempore pœnitentiæ, sunt capaces orationum Ecclesiæ. *concil. carthag. 4. cap. 79.*
 Pœnitentes publici si moriuntur, in Ecclesia sepeliuntur. *conc. carthag. 4. cap. 81.*
 Pœnitentes publici non sunt separandi ab vxoribus. *concil. Vornat. 1. c. 37.*
 Pœnitens publicus post pœnitentiam rediens ad sæcularia, excommunicatur. *De pœnit. dist. 5. c. De his.*
 Pœnitentes publici per Episcopos proprios recipiendi, vel per alium cum literis proprii. *Felix 3. ep. 7. conc. Regiaticin. c. 7. Vel per presbyterum iussu Episcopi. ibid.*
 Pœnitentiam publicam facientes stent tonso capite, Religioso habitu, in ieiunijs, &c. non intersint conuiujs, neque negotijs circa data, & accepta. domi suæ frugalem vitam ducant. *conc. Barcinon. c. 6. & 7.*
 Alia facienda à pœnitente publico. *concil. Toletan. 3. cap. 11. & 12.*
 Pœnitentiam publicam impositam non exequens, excommunicatur. *conc. Andegauen. c. 5. conc. Veneticum c. 3. conc. Turon. c. 8. conc. Aurelian. 1. c. 13. de pœnitent. dist. 5. cap. de his qui.*
 Pœnitentia publica semper fuit in vsu Ecclesiæ pro peccatis publicis. *conc. colon. 2. p. 7. c. 38.*
 Alia de pœnitentia publica, & quod rarò imponenda. Vide, *Pœnitentia, seu pœna.*

Pœnitentiarij.

Pœnitentiarii maiores in Ecclesijs Cathedralibus constituendi sunt, qui à peccatis Episcopo reseruatis absoluant. *concil. colon. 3. tit. censura. conc. Trident. sess. 24. de reform. c. 8. Debent esse annorum 40. Doctores, aut Magistri, vel Licentiati in S. Theologia. debet eis assignari præbenda. ib. & conc. Mediol. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacramentum Pœnitentiæ.*

Pœnitentiarius. Pœnitentiaria Apostolica.

Pœnitentiarii Maiores Romæ non expirant mortuo Papa. *Clement. de elect. cap. Ne Romani §. Et tamen. Si pœnitentiarii præfati moriuntur Sede Romana vacante, alii subrogantur à Collegio Cardinalium. ibid. Sed quo ad forum fori, Pœnitentiaria quiescit Sede Romana vacante. Pius IV. const. 53. in sublimi. Pius V. const. 83.*
 Pœnitentiarii constituendi sunt in Ecclesijs. Vide, *confessores. Vide, Pœnitentiarij, in præced.*
 Summus Pœnitentiarius, seu Maior Urbis, & Orbis, quam facultatem habent post *Sixtum IV. constit. 23. eiusdem Sixti IV. quoniam. & post Pium IV. const. 53. in sublimi.*
 Summus Pœnitentiarius habet facultatem ordinariam, & ideo non debet in literis inferere facultatem, quam habet. *ibidem §. 3.*
 Quem titulum debet literis præmittere. Quomodo expediendæ, & sigillandæ eius literæ. *ibid.*
 Summus Pœnitent. immediatè potest absolvere, & dispensare in casibus Papæ. & potest alijs per totum mundum delegare potestatem absoluendi ab omnibus, à quibus ipse potest absolvere, & dispensare. *ibid.*
 Sacræ Pœnitentiariæ literæ expeditæ cum sigillo, & cera, faciunt fidem in omni foro, siue pœnitentiæ, siue iudiciali, eisque credendum est. & proinde reuocantur omnes Constitutiones in contrarium, etiam Constitutio Bonifacij 8. ib. & Iul. III. const. 1. Rationi.
 Sacræ Pœnitentiariæ literas impediens, incurrunt excommunicationem Bullæ Cæstæ. *Iul. 3. const. 1. Rationi.*
 Summi Pœnitentiarii autoritas reformatur, & declaratur, quid possit facere. *Pius IV. const. 53. in sublimi.*
 Non potest declarare nullas professiones regularium, sed remittit ad Ordinarium, & superiores. *ibid.*
 Non potest, nisi in foro conscientiæ, absolvere ab homicidio, vel

vel alio delicto, cui à iure ciuili imposita est pena mortis. *ibi*. Non excedat facultatem sibi datam in literis; neque suffragatur consuetudo in contrarium. *Pius 4. ibid.*

Pœnitentiaria Apostolica, Sede Romana vacante, quiescit quo ad forum fori. *Pius 4. ibid.*

Sacr. Pœnitentiariæ autoritas, rursus reformatur à Pio V. *const. 83. In omnibus.*

Summus Pœnitentiarius debet esse Presbyter, Doctor in decretis, vel in Theologia. per se immediatè debet exercere officium, vel per alium Cardinalem, si sit absens. Qualis debet esse Datarius, qualis corrector, quales Procuratores. Omnes per se immediatè exercere debent suum officium. Nihil possunt accipere præter stipendium, sub pœna priuationis officij. Dubia, quomodo soluenda. Literæ qualiter expediendæ. Sigillator, quid tenetur facere; literas omnes, & scripturas in authentico seruet. Omnes officiales pœnitentiariæ singulis annis tenentur iuramentum iterare. *Pius V. ubi supra.* Multa officia supprimit. *ibid.*

Pœnitentiariæ Procuratores, quod officium habent. *Pius 5. const. 84. In unum.* Et ad Cancellariam transferuntur. *ibi.* omnes sunt numero 24.

Pœnitentiariæ scriptores 27. supprimitur, & ad Cancellariam transferuntur. Et quod sit eorum officium. *Pius V. const. 84. In unum.* Vide, *Literæ Pœnitentiariæ.*

Pensio.

Pensiones non cadunt sub nomine beneficij, si Papa præcipit, vt aliquis prouideatur de beneficio. *De præb. in 6. & c. ca. Quamuis.*

Pensiones non possunt reseruari super fructibus Ecclesiarum Monasteriorum, &c. commendatorum. *Conc. Later. 5. sess. 9. const. de refor. curiæ.*

Pensionem augere promittens, vt habeat Ecclesiam, spoliandus est illa. *De pactis c. Cum clerici.* Vide, *Beneficia cum pacto, & c.* Vide, *Pactum.*

Pensiones Ecclesiasticas habere non possunt laici. *Pius V. constit. 73. Sacrosanctum.*

Neque clerici, qui matrimonium contraxerunt; nec etiam antiquas. *ibid.*

Pensiones vacantes in curia, prouidentur à Papa. *Extra, de elect. c. fin. Ex debito.* Item pensiones omnium officialium Papæ vbicumque moriantur. *ibid.*

Pensiones reuertuntur ad pensionarium, moriente eo, cui erant reseruata. *ibid.*

Pensio aliqua consuevit reseruari ab Episcopis, dum Ecclesias concedebant Religiosis. *De Religiosis domibus cap. Constitutus.*

Pensiones antiquæ ad mensuram antiquæ monete sunt soluendæ. *De censibus c. Cum canonicis.*

Pensionem augere iurans, deinde in manu Episcopi iurans, se non soluturum, nisi solitam priuatur beneficio. *Concil. Later. 3. in append. de iuramentis c. 4.*

Pensionem soluere iurans, tenetur ad eam, alias spoliatur beneficio. *Conc. Later. 3. in append. tit. de iuramentis cap. 5.* Nisi ex necessitate eximatur. *ibid.*

Pensio exigi non potest ab Ecclesia post mortem clerici, qui constituit, sine licentia Episcopi. *Conc. Later. 3. in append. tit. De pactiombus c. 9.*

Pensio de prouentibus Ecclesiæ, nulli dari potest, quasi pro beneficio. *Conc. Later. 4. c. 32.*

Pensiones dari non possunt laicis. *Pius V. constit. 73. sacrosanctum.*

Pensiones reseruatas non legitimè soluere nullus debet, alias puniendus pro grauitate delicti. *Conc. Mogunt. 4. c. 91.*

Pensionem reseruare non potest renuncians beneficium, nisi qui illud accipit consentiat, & acceptet. neque possunt literæ expediri sine hoc. *Vrbani 8. constitut. 6. Sanctissimus cap. 45.*

Pensiones transferri non possunt (sine Papæ licentia) & reuocantur omnia priuilegia contraria. *Pius 5. const. 73. Sacrosanctum.*

Pensiones omnes, & beneficia extinguuntur in clerico faciente matrimonium. *ibid.*

Pensiones habentes quali habitu tenentur incedere, ne priuentur illis. *Sixtus V. constit. 92. Cum sacrosanctam §. 4.* Pensiones ascendere debent ad summam scutorum 60. vt eas habens teneatur deferre habitum clericalem, & tonsuram. *ibidem.*

Pensiones habentes, si sint familiares Papæ inferioris familiaræ, vt famuli, &c. non tenentur vestem clericalem gestare. Alij verò familiares tenentur. *ibid. in c. seq. §. 3.*

Pensionum transferendi facultates, & priuilegia reuocantur. *Vrbani 8. const. 20. Sanctissimus.*

Pensionum reseruandarum facultas cuicumque concessa reuocatur. *Vrbani 8. const. 69. Sanctissimus.*

Idem statuit, vt habens facultatem transferendi, si in vsu non posuit non habeat effectum, nisi soluens pensionem consentiat. *in append. 1. const. 34. Inter. & in append. 2. const. 40. Inter.*

Pensio poni non potest in Ecclesia Cathedrali, cuius fructus non excedunt summam ducatorum mille annuorum. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 13.*

Pensio non potest poni in Ecclesia Parochiali cuius fructus non excedunt summam ducatorum centum annuorum. *ibi.*

Pensio poni non potest super Cancellaria Episcopali. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. De Notarijs.*

Vide, *Equites Ierosolymit.* Vide, *Beneficiatus quo ad pensionem.* Vide, *Fily clericorum, in fine.* Vide, *Pactum.*

Pentecostes.

Pentecostes solemnitas celebranda post dies 50. post Pascha. aliter dicere, vel facere est hæresis. *Conc. Elibert. c. 43.* Vide, *Festum.*

Percussor. Percutiens.

Percussor, si est Episcopus, vel Presbyter, vel diaconus, deponatur. 1. q. 7. c. *Si quis omnem.* Vide, *Cleric. percussor.* Percussores Episcoporum sint infames, & exules. 3. q. 4. c. *Hi qui Episcopos.* Vide, *Episcopi.*

Percussores clericorum sunt anathematizandi. *Nicolaus 1. in decret. tit. de Presbyteris c. 6.*

Percussores Presbyterorum, excommunicandi præuia monitione. 17. q. 3. c. *De Presbyterorum. c. Si quis suadente.* & aliæ pœnæ. Si cum stola induti occiduntur, quomodo puniendi. *ibid. c. Vt Presbyteri.* De facto sunt excommunicati. *ibid. c. Si quis suadente.*

Percussor clericus, si grauis percussio sit, à Papa est absolendus. si leuis ab Episcopo. *Concil. Lateran. 3. in append. p. 50. cap. 67.*

Vide, *Clericorum percussores.* Vide, *Absolutio.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cene.*

Percutiens lathaliter, licet per ipsam percussorem quis non moriatur, sit irregularis. *de homicidio, & c. c. Significasti.* Vide, *Irregularitas.* Vide, *Irregularis.*

Percutiens cum alijs, licet nesciatur ex cuius vulnere, quis sit mortuus sit irregularis. *ibid.*

Percutiens non lathaliter, sed animo occidendi, si iste ab alio extinguitur, sit irregularis. *ibid.* Si percussio prima iudicatur lathalis, si vero non iudicetur lathalis non sit irregularis. si sit dubium indiget dispensatione ad cautelam. *ibid.*

Percutiens aliquem quouis modo, ad expensas vulnerati, &c. tenetur. *De ieiunijs, & damno dato c. 1.*

Perdens.

Perdens rem, si agit, debet iuramento probare, se perdidisse. *De his, qua vi, & c. c. fin.*

Peregrini. Peregrinari.

Peregrini clerici non recipiendi sine literis commendatitijs. *Conc. Antioch. c. 7.*

Peregrini delinquentes à Prælato loci puniendi. *De raptoribus cap. 1.*

Peregrini transmarini, olim, non recipiendi, nisi haberent literas à quinque Episcopis sigillatas. *Anastasius 1. ep. 1. c. 2.* Pere-

Peregrini clerici non possunt in Ecclesijs institui sine consensu Episcopi. *de clericis peregr. c. fin.*

Peregrini clerici sine literis Episcopi commendatitijs, non possunt ministrare. *Conc. Calced. c. 13.* Vide, *Clerici peregrini.*

Peregrini delinquentes, puniendi sunt à Prælato loci.

Vide, *Delinquens.*

Peregrini colligentes eleemosynas ob studium adeundi loca Sancta sunt prohibendi. *Conc. Cabilon. 3. c. 45.*

Peregrini venientes Romam, non molestandi. molestantes sunt excommunicati. 24. q. 3. cap. *Si quis Romipetas. c. Illi qui.* Vide, *Excommunicationes in Bulla Cæna.*

Vide, *Romam venientes.* Gregorius 13. const. 81. §. 9.

Peregrinationes ad Sanctorum reliquias, sunt licitæ. *Concil. Mogunt. 4. c. 44.*

Peregrinatio Terræ Sanctæ pro tota pœnitentia valet. *Conc. Claramont. c. 2.*

Peregrinis morientibus ab intestato, Episcopus disponat de eorum bonis; si fieri potest hæredibus illa det; alias, det locis pijs, sub pœna restituendi triplum. *Honorius 3. ex Cirone, de testamentis c. 1.*

Peregrinationis votum ob necessitatem, potest ab Episcopo commutari in eleemosynas, &c. *Conc. Lateran. 3. de panit. cap. 3. par. 49. c. 19.*

Vide, *Votum.* Vide, *Clerici peregrini.* Vide, *Sacerdos peregrinus.*

Peremptorium.

Peremptorius dies dari non potest in prima citatione, neque in tempore breui, maxime in causis Ecclesiasticis. *Concil. Lateran. 3. in append. de dolo, &c. c. 5.*

Peremptorio præterito, Ecclesia audiri potest pro restitutione. *De in integrum restit. c. Coram felicis.* Vide, *Terminus.*

Perfectio. Perfecti.

Perfectio, quam præcipit Deus fidelibus, dicens *Estote perfecti, sicut pater vester,* &c. est perfectio gratiæ, sicut illa Dei est perfectio nature. *Conc. Later. 4. c. 2.*

Perfecti indigent virtutibus ad operandum bene. *Clement. de heret. cap. Ad nostrum.* Vide, *Homo.*

Perfidia.

Perfidia aliquorum, aliquando punitur flagellis tribulationum. 23. q. 5. cap. *Ad fidem.*

Pericula.

Pericula moribundi pro Christo non sunt quærenda, sed oblata non sunt fugienda. *Lib. 4. const. Apost. c. 5.*

Periurans. Periurare.

Periurans est infamis, si scienter id facit. 6. q. 1. cap. *Quicumque.* 22. q. 5. cap. *Si quis conuictus.*

Periurans cum dolo, grauiter peccat. 22. q. 5. cap. *Ecce dico.* Vide, *Iuramentum.*

Periurat, qui facturus est aliter, quam promittit. 22. q. 2. c. 2. *Animaduertendum.*

Periuri pœnitentia sit, sicut adulteri, homicidæ, &c. capitaliter delinquentium. *Post ep. 2. Eutychiani.*

Periurans nolens pœnitentiam periurij facere, excommunicatur. 22. q. 1. c. *Prædicandum.* *Post ep. 2. Eutychiani.*

Periurare faciens, est periurus. 22. q. 5. c. *Qui compulsus.*

Periurare faciens, est peior homicida. 22. q. 5. cap. *Ille qui hominem.*

Periurare faciens, vsque ad mortem excommunicetur. 22. q. 5. cap. *Si quis conuictus il 2.*

Periurare faciens, & periurans, eandem faciant pœnitentiam. *ibid. cap. Si quis periurauerit.*

Periurare facientis, pœnitentia hæc erat. Si sit liber, per dies 40. ieiunet in pane, & aqua. Si seruus, tres Quadragesimas, &c. 22. q. 5. cap. *Qui compulsus.* cap. *Si quis coactus.* cap. *Qui peierat.* &c. *Si quis periurauerit.*

Periurans, vno anno communionem priuetur. *Conc. Illerdense c. 7. 22. q. 4. Qui Sacramento.*

Periurans, si est Episcopus, grauius puniatur. *De iure iurando cap. Cum quidam.*

Periurans, ab Ecclesia habita remoueatur. *ibid. cap. Querelam, cap. Tuo nos.*

Periuri causa, etiam contra Principem sæcularem, à iudice Ecclesiastico cognoscitur. *de iudicijs c. Nouit ille.*

Periuri testis dictum est nullum; excepta causa fidei, si se retractat in fauorem fidei, dummodo zelo, non odio, gratia, pecunia, vel alio motiuo id faciat. *De heret. in 6. c. Accusatus §. Licet.*

Vide, *Iurans.* Vide, *Iuramentum.* Vide, *Testis.*

Vide, *Falsus.*

Permittere.

Permittens clericum percuti, & non prohibens, si potest, excommunicetur. *De sent. excom. cap. Quanta.*

Permutatio.

Permutationes rerum Ecclesiæ, conceduntur à Papa. *Gregorius 1. lib. 11. ex regest. epist. 60.* Vide, *Alienatio.*

Vide, *Ecclesiæ bona.*

Permutatione beneficiorum non completa, pars restituitur ad suum beneficium. *De rerum permutatione cap. Cum vniuersorum.*

Permutari non potest spirituale pro temporali, alias est simonia. *ibid. cap. fin.*

Permutatio possessionum inter Ecclesias, ob maius commodum vtriusque fieri potest. *De rerum permutatione c. Ad quæstiones.*

Permutare volentes beneficium, si alter cum deceptione agit, & non vult prosequi permutationem, quilibet ad suum restituitur. *ibid. Cum vniuersorum.*

Permutantes beneficium propria autoritate perdunt illud. *ibid. cap. Cum olim.*

Permutatio beneficiorum fieri non potest, nisi inter personas permutantes. *Clement. de rerum permutat. c. vn.*

Permutationes rerum Ecclesiæ, quomodo faciendæ.

Vide, *Alienatio.* Vide, *Ecclesiæ bona.*

Vide, *Alienatio.* Vide, *Beneficiorum permutatio.* Vide, *Mutatio.*

Persecutio. Persequens. Persecutor.

Persecutionem pro Ecclesia, & fide patiens ab omnibus recipiatur. *Gregorius 1. lib. 8. ep. 45.*

Persecutio infidelium potest fugi. Et si quis velit resistere, etiam potest. *Zacharias ep. 12.* Vide, *Fugiens.*

Persequens personam, Ecclesiasticam, vel consanguineos eius, quia noluit eligere, excommunicatur. *de elect. in 6. c. Sciunt.* Vide, *Clericorum persecutores.*

Persequens, vel persequi faciens eos, qui excommunicant, vel suos, vel eorum bona, quomodo puniendi. *De sent. excommunicat. in 6. cap. Quicumque.* Vide, *Ecclesiastici Iudices.* Vide, *Iudices.*

Persecutoribus debent Prælati adhuc prædicare. *Dist. 43. c. Scimus.*

Persecutores Episcoporum infames sunt, & exules. 3. q. 4. c. *Hi qui Episcopos.*

Vide, *Episcopos persequentes.*

Perseuerantia.

Perseuerantia in bono, vsque in finem, à Deo datur. *De panit. dist. 2. cap. 41. Apostolus. cap. 42. Mirandum. dist. 4. c. 8. Si ex bono.* *Conc. Trident. sess. 6. cap. 13. & can. 16.*

Perseuerantia oritur etiam à voluntate. *De consecr. dist. 5. c. Quidquid enim.*

Perseuerantia in bono datur prædestinatis. *de panit. dist. 4. c. 12. Hanc. cap. 8. Si ex bono.*

Perseuerantes in gratia, cum veritate sunt filij Dei. *De panit. dist. 4. cap. Si ex bono, circa fin.*

Per-

Perseuerantes in gratia, usque in finem, non damnantur. *de panit. dist. 4. cap. 7. Peccatum.*
 Perseuerantia, quare non datur omnibus. *De panit. dist. 2. c. 41. Apostolus, cap. Mirandum, cap. Citius, & cap. Principium.*
 De perseuerantia, nullus sine reuelatione, potest esse certus. *Conc. Trident. sess. 6. c. 13. & can. 16.*
 Perseuerantiam iactans absolute, sine reuelatione, est anathema. *ibid. can. 16.*
 Perseuerare nullus potest in gratia, sine speciali auxilio Dei. *ibid. can. 22.*

Persia.

Persiae Episcopi subduntur Patriarchae Antiocheno. & sine eius consensu Ecclesiasticas leges ferre non possunt. *Concil. Nican. 1. ex Arabico c. 35.*

Persona diuina.

Personae diuinae sunt aequales. *Concil. Nican. 1. in Formula fidei.*
 Personae diuinae sunt tres, sed vna substantia. *De consecr. dist. 3. cap. ult.*
 Sunt distinctae secundum proprietates personales. *de fide, & c. cap. 1.*
 Personae diuinae ita se habent, vt Filius de Patre genitus sit, & Pater non sit; Spiritus Sanctus a Patre, & Filio sit, & non sit, nec Pater, nec Filius. *de consecr. ubi supra. de fide, & c. cap. 1.*
 Personae diuinae sunt vnus Deus, & vna substantia. *Concil. Nican. 1. in formula fidei. Relagius 1. ep. 1. Conc. Brachar. 1. c. 1. Tolet. 3. c. 6. De fide, & summa Trinit. cap. 1. Concil. Lateran. 4. c. 1.*
 Personas diuinas non distinguens, est anathema. *Concil. Toletan. 1. in formula fidei. Tolet. 3. c. 4. Conc. Vormatien. 1. in profess. fidei. Conc. Later. 4. c. 1.*
 Personae diuinae non sunt indistincte nominandae, vt Pater pro Filio, & e contra. *Conc. Carthag. 3. c. 23.*
 Personae tres diuinae habent vnā naturam, vnā potentiam, vnā virtutem, vnā substantiam, vnā aeternitatem, &c. *Conc. Later. sub Martino 1. consultat. 5. c. 1. Conc. Tolet. 3. c. 6. & 12. de fide, & summa Trinit. cap. 1. Conc. Lateran. 4. c. 1.*
 Non dicuntur vna natura solum per collectionem, sed vna essentia indiuidua. *De fide, & c. c. Damnamus.*
 Personas diuinas gloria, honore, aut diuinitate separans, est anathema. *Conc. Tolet. 3. c. 12.*
 Personae diuinae sunt relatiuae. *Conc. Toletan. 11. in symbolo. Conc. Vormatien. 1. in profess. fidei.*
 Persona secunda, id est, Verbum, de Caelo descendit, & caro factum est ex Virgine. *Concil. Nican. 1. in formula fidei. Conc. Tolet. 11. cap. 2.*
 Non omnes personae diuinae descenderunt in uterum Virginis, neque omnes tres sub Pilato iudicatae; neque omnes tres in Pentecoste ad Apostolos venerunt. *de consecr. dist. 3. c. ult.*
 Personae diuinae sunt vnum principium omnium, quae creantur, vnusque creator. *de fide, & summa Trinit. c. 1.*
 Personae diuinae, numquam separantur, sed semper simul sunt. *Conc. Vormatien. 1. in profess. fidei.*
 Vide, *Trinitas.* Vide, *Pater.* Vide, *Verbum.* Vide, *Spiritus Sanctus.*

Persona. Personatus.

Personae status, seu conditio, si impugnatur; debet ab impugnante probari. *de sent. excom. in 6. c. Si iudex.*
 Personarum acceptio non fit in iudicijs. *de regulis iuris in 6. reg. 12. Vide, Iudex. Vide, Iudicium.*
 Personatus, seu dignitates plures in eadem Ecclesia, siue cum cura, siue sine cura, teneri non possunt ab eodem. *de prae. & c. cap. De multa.* Papa dispensat circa hoc cum personis sublimibus, & literatis. *ibid. Vide, Beneficia plura.*
 Consuetudo in contrarium abrogatur. *de consuetud. in 6. c. 1.*
 Personatus, vel dignitates conferri possunt clerico habenti vi-

ginti annos completos. *De etate, & qualitat. & c. in 6. cap. unico. Conc. Viennense Prouinc. Vide, Dignitas.*
 Personatus non potest renunciari cum pacto, vt idem remaneat Vicarius. *Vide, Vicarius.*
 Personam alterius fingens in expeditione literarum Apostolicarum, & procurantes, &c. excommunicationem Papae reueruatam incurrunt, & gratia est nulla. *Leo X. constit. 27. Inharendo. Vide, Fingens. Vide, Simulans.*

Pertinacia.

Pertinacia in errore, facit haeticum. 24. q. 3. c. Dixit Apostolus. *Vide, Haesis. Vide, Haeticus.*

Pestis.

Pestis tempore Religiosi non debent fugere à Monasterijs. *Gregor. 2. ep. 14.*
 Pestis tempore ieiunandum est. *Liberius ep. 13. c. 3.*
 Pestis tempore, Romae, & in districtu, sic poterant fieri testamenta, & translationes. statutum est, vt fierent iuxta Constitutiones Alexandri 3. *Cum esses.* Quilibet confessarius, etiam regularis, loco notarij praesens cum duobus testibus sufficiebat. eodem modo poterant fieri translationes pensionum ab ijs, qui habebant facultatem eas faciendi, etiam si in fauorem ipsius sacerdotis fierent. duae tamen scripturae de hac translatione erant faciendae, & vna ex his intra octo dies ferenda ad Archiuum. *Alexander 7. constit. In supremo, data 18. Septembris 1656.*

Petens. Petere.

Petens rem, si ex vna causa succumbit, ex alia potest agere. *De causa possessionis, & c. c. Cum olim.*
 Petenti rem iure dominij, non sufficit dare possessionem. *ib.*
 Petente aliquo restitutionem, si fuerit spoliatus, non opponens de proprietate, non est audiendus. *de restitut. spoliat. c. 1.*
 Petens rem certam ex causa, si causam non probat, succumbit. *de sent. & re iudic. in 6. c. Abbate.*
 Petens, quod tenetur restituere, dolo facit. *De regulis iuris in 6. reg. 59.*
 Petens plus dicitur, qui in quantitate, vel loco, vel tempore, in quod debitor non tenetur, petit. & iste in expensis condemnatur. *De plus petit. c. vn.*
 Petente actore aliquam rem, si nullius causae facit mentionem, quomodo debet se gerere iudex. *De sent. & re iudic. in 6. cap. Abbate.*

S. Petri.

S. Petrus fuit Princeps omnium Apostolorum. *Anacletus ep. 2. Iulius 1. ep. 1. Vigilius ep. 9. & 11. Nicolaus 1. in append. epist. 14. Dist. 19. cap. Ita dominus. dist. 21. cap. In nouo. dist. 22. cap. Sacrosancta. dist. 50. c. Considerandum. Leo 9. ep. 1. cap. 6. & seqq.*
 S. Petrus dicitur Petra, quia primus in nationibus fundamentum posuit. *Dist. 50. c. Fidelior.*
 S. Petrus dictus est Caeus, quia caput omnium. *Dist. 22. c. Sacrosancta.*
 S. Petrus est lapis superpositus lapidi angulari. *Leo 9. ep. 1. c. 15. & seqq.*
 S. Petrus omnibus Apostolis praesidebat, & eorum causas, interrogationes, querelas, &c. prudenter disponebat. *Melchisedes in ep. decret. Vide, Apostolus.*
 S. Petrus primus omnium predicatione conuertit populum ad fidem. *Anacletus ep. 2.*
 S. Petrus potestatem Regni à Christo accepit. *Causa 2. q. 7. c. Petrus potestatem.*
 S. Petrus accepit pro se, & pro Ecclesia potestatem ligandi, & soluendi. 24. q. 1. c. Manet. c. Quodcumque. *Vide, Papa.*
 S. Petrus Dei iussu Romanam Cathedram accepit. *Euseb. ep. 3.*
 S. Petri potestas data est à Deo, etiam successoribus. *De maiorit. & obed. c. Sollicita. Extra, de maiorit. & obed. cap. Vnam sanctam. Vide, Papa.*

S. Petro Deus commisit claves Regni Cælorum, non S. Paulo. *Extra, de penit. &c. c. Unigenitus.*
 S. Petro datus est à Deo coadiutor S. Paulus. *de elect. in 6. c. Fundamenta.*
 S. Petri Sedes ex Antiochia, Romam translata est. *Marcellus 1. epist. 1.*
 S. Petri sedes in tribus locis, vna est censenda. *Gregor. 1. l. 6. epist. 37.*
 S. Petrus fuit Rector, & caput Ecclesiæ Romanæ. *Conc. constantiense contra a. 7. Ioannis Huss.*
 S. Petro omnes creaturæ, vt oues suæ sunt traditæ. *Ioannes 3. ep. vn.*
 S. Petro per clauium traditionem, omnes creaturæ sunt traditæ. *Gregor. 1. l. 7. ex regeſt. ep. 97.*
 S. Petrus solus fuit factus caput Ecclesiæ. *Pius 2. in Bulla Retractionum.*
 S. Petrus habuit coadiutores Linum, & Cletum. *Ioannes 2. ep. vn. pro exterioribus ministrandis. 8. q. 1. c. Si Petrus, c. Simon Petrus.*
 S. Petrus fecit sibi successorem Clementem. *Ioannes 3. ep. unica. 8. q. 1. c. Si Petrus. c. Simon Petrus.*
 S. Petrus dicitur sedere ia summis Pontificibus. *Gregor. 1. l. 6. epist. 37.*
 S. Petrus permissus est cadere, vt aliorum posset misereri. *Nicolaus 1. ep. 8. & post casum factus est Princeps Apostolorum, &c. vt sua infirmitate sciret alios tolerare. dist. 50. c. Considerandum, c. Fidelior.*
 SS. Petrus, & Paulus meritis fuerunt æquales, sed gradu differentes. *2. q. 7. c. Beati.*
 SS. Petrus, & Paulus in eadem die, & eodem tempore fuerunt occisi à Nerone. *Anacletus ep. 3.*
 SS. Petri, & Pauli corpora non potuerunt ab Orientalibus peregrinis extra Romam extrahi. *Gregor. 1. l. 3. ep. 30.*
 S. Petri corpus primo ad catacumbas, deinde à Cornelio Papa in Monte aureo in Vaticano fuit sepultum. *Cornelius ep. 1.*
 SS. Petrus, & Paulus peculiari prærogatiua fuerunt maiores alijs. *Causa 2. q. 7. c. Beati.*
 S. Petri increpatione mortui sunt Anania, & Saffira. *23. q. 8. c. Petrus.*
 S. Petrus fuit verus Christi Vicarius. *Conc. Constantiense in constitut. Martini V. Vide, Papa. Vide, Ecclesia Romana.*
 S. Petri prædia inuadens pœnam quadrupli incurrit. *Concil. Rom. 5. sub Greg. 7. c. 11.*
 S. Petri terras inuadens ab ingressu Ecclesiæ prohibetur. *Concil. Rom. 7. sub Gregor. 7.*
 S. Petri patrimonium. Vide, *patrimonium S. Petri. Vide, dominium. Vide, Ecclesiasticus status.*
 Cathedræ S. Petri festum restituitur. *Paulus 4. constitut. 13. Ineffabilis.*
 S. Petri Romæ Ecclesiam amplificandam, & renouandam, statuit *Iulius 2. const. 23. Liqueſt.* Multas elemosynas eidem applicauit. *ibid.*
 S. Petri Romæ fabrica. Vide, *Fabrica S. Petri.*
 S. Petri Romæ fabrica, Ecclesia, & Capitulum subdita fuerunt Cardinali Archipresbytero à *Sixto 5. const. 102. Cum ex debito.* cum facultate, & iurisdictione ad causas illorum. *ibid.* Vide, *Archipresbyter. Vide, Basilica. Vide, Ecclesia. Vide, Capitulum. Vide, Canonici.*
 S. Petri de Vrbe canonicatus, præbendæ, beneficia, &c. Papæ sunt reseruata. *Vrban. 8. const. 6. Sanctissimus c. 8. Qui sunt incapaces canonicatum S. Petri. Vide, Canonici.*

Alij SS. Petri.

S. Petrus Episcopus Aragonensis canonizatur anno 1110. à *Paschali 2. const. 2. Dominum.*
 S. Petrus Martyr Ordinis Prædicatorum canonizatur anno 1253. ab *Innocentio 4. const. 3. Ad Apostolica.*
 S. Petrus de Marolo, qui fuit *Celestinus V.* canonizatur anno 1313. à *Clemente V. const. 4. Qui facit.*
 S. Patri Martyris festum sub ritu duplici celebrandum, statuit *Sixtus V. const. 30. Inuictorum.*
 Fr. Petrus de Alcantara Ordinis Minorum strictæ Obseruan-

tiæ Discalceatorum, declaratur Beatus. *Gregorius XV. const. 23. In sede.* Officium, & missa de eo ab ordine fratrum Minorum de obseruantia potest recitari. *ibid.*

Petrus Abailardus.

Petrus Abailardus carceratur ab *Innoc. 2. const. Per presentia.*

Pia Ciuitas.

Pia Ciuitas propè arcem S. Angeli Romæ erigitur; locum illum Translyberim, dictam voluit Ciuitatem piam. *Pius 4. const. 101. Romanum.*

Pia loca.

Pia loca, vt Hospitalia, Collegia, &c. visitari possunt ab Episcopo, & quomodo. Vide, *Episcopus quo ad visitationem.* Vide, *Episcopus quo ad exemptos, &c.* Vide, *Loca pia.*

Pia dispositiones.

Piarum dispositionum exequutor est Episcopus, siue in vltima voluntate fiant, siue inter viuos. *Conc. Trid. sess. 22. de reſor. cap. 8.* Vide, *Dispositio.* Vide, *Episcopi circa legata ad pias causas.*

Pignora. Pignorare.

Pignoris fructus computantur in sortem. *de usuris cap. Conquestus.*
 Pignus restituendum est debitori, si tot fructus sunt recepti, quot sufficiunt pro sorte. *de pignoribus c. Cum contra.*
 Pignus dare non sufficit ei, cui adiudicata est possessio. *de sent. & re iudicat. c. Cum aliquibus.*
 Pignora restituenda sunt cum restituitur fors principalis, alias, non restituens, si plus prætendit, excommunicatur. *Conc. Later. 3. tit. De usuris, c. 8. 9. & 12.* si est clericus, priuatur beneficio. *ibid.*
 Pignora Ecclesiæ, quam primum recolligenda sunt. *Concil. Later. 3. in append. tit. de alienatione cap. 1.* Vide, *Ecclesia bona.*
 Pignorum factorum quo ad Hebræos, vel bancharios Romæ, causæ, per Camerarium, vel Gubernatorem iudicantur. *Clemens Octauus const. 65. In conferendis §. 35.*
 Pignorum subhastationes, quæ apud Hebræos sunt, Romæ, fiant in Monte Pietatis. *ibid. §. 36.* Quod residuum est reponi debet, sed cum decreto Camerarii hæc fiant.
 Ex causa possunt hæc pignora vendi in loco solito, scilicet Platea Iudæorum. *ibid. in addit. §. 2.*
 Pignorari non possunt res Ecclesiæ; nisi pro maxima necessitate. *De pignoribus c. 1. Conc. Oxon. 1. c. 29. Conc. Later. 3. tit. de alienat. c. 1.* Vide, *Alienatio.* Vide, *Ecclesiarum bona non oppignoranda.*
 Pignorare res Ecclesiæ, est species alienationis. *Conc. Later. 3. in append. tit. de alienatione can. 1.* Vide, *Alienatio.* Vide, *Eccles. bona, vt supra.*
 Pignorari non potest homo liber. *de pignoribus c. Lator.*
 Pignorante rem aliquam Rectore Ecclesiæ, eius hæres tenetur redimere. *de pignoribus c. Ex presentium.*
 Pignorans rem suam sub pacto legis commissoria, si impeditur venire intra terminum, quid debet agere. *de pignoribus c. Significante.*
 Pignorari non potest res, nec accipi modico pretio, cum pacto, quod si intra certum tempus non redimatur, sit eius qui accipit pignus. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de usuris.*
 Pignora, quomodo facienda à mandatarijs Romæ. *Sixtus V. const. 72. In sublimi.*

Philacteria.

Philacteria facientes ab Ecclesia eiſciendi. *Conc. Agathen. c. 68. 26. q. 5. c. Non oportet.*
 Philacterijs vtens, excommunicatur. *26. q. 5. cap. 1.* Vide, *Amuleta.* Vide, *philacteria.*

Philippus Benitijs de Florentia Ordinis Seruorum declaratur Beatus à Leone X. & ab eodem conceditur prædictis fratribus, vt Missam, & Officium de eodem possint ritu duplici celebrare. Deinde Paulus V. concedit, vt idem facere possint sæculares, & regulares Ciuitatis Tuderti. *const. 110. Domini nostri.* Deinde, vt idem fieri possit in Ciuitate Florentiæ. *ibi in capp. seqq.*

B. Philippus Nereus canonizatur ab Urbano VIII. anno 1623. *constit. 2. Rationi congruit.*

Philippina Insula.

Ex istis Insulis discedere non possunt Missionarij, Prædicatores, & Regulares, vt eant Iaponium. Vide, *Regulares euntes in partes infidelium.*

Pingere. Pictura.

Pingi possunt in Ecclesia Sanctorum Historiæ. *Gregor. I. lib. 9. ex regeſt. ep. 9.*

Pingi possunt Sanctorum imagines, & mysteriorum fidei; in Ecclesijs poni, & venerari. nec vlla in eis est diuinitas, sed veneratio refertur ad prototypa. *Conc. Nicæn. 2.*

Vide, *Imagines. Conc. Trid. sess. 25. in decr. de inuocat. & venerat. Sanctor.*

Picturæ vanæ in Ecclesiarum parietibus non possunt poni. *Conc. Elibert. c. 36.*

Pingi non possunt in Ecclesijs, quæ sunt contraria S. Scripturæ, Constitutionibus, vel historijs sacris. *Conc. Mediol. I. p. 2. tit. Quæ seruanda sunt in sacris imaginibus.*

Pingi non possunt Sanctorum Imagines cum vultu, corpore, vel habitu indecenti. *ibid.*

Neque imagines lasciuæ. *ibid. Vide, Imagines.*

Pirata.

Piratæ, & Cursarij sunt excommunicati. *Innocent. 3. const. ad liberandam. §. 12.*

Piratæ mare infestantes, & præcipuè Ecclesiasticum, sunt excommunicati in Bulla Cænæ. *Gregor. 13. const. 81. consueuerunt. §. 4. Vide, Excommun. Bullæ Cænæ.*

Pistores, seu Furnarij Urbis.

Pistorum Urbis priuilegia, omnia confirmat Sixtus V. *const. 36. Cælestis.* Item iurisdictionem Consulum artis Pistorum. *ibid. Vide, Furnarij. Vide, Consules.*

Rito.

Pitones ita dicti à Pito Apolline, qui author fuit diuinationum. 26. q. 3. cap. 1.

S. Placidus.

S. Placidi, & Sociorum Festum in Ciuitate Messanæ, duplici ritu celebrandum, statuit Sixtus V. *const. 88. Dominus.*

Placita.

Placita, seu consilia fieri non possunt in domibus Religiosis. *De immunit. Eccles. c. 1. neque in Festis. Conc. Tribur. I. cap. 35.*

Planetaria.

Planetaria ars à christiano fugienda. 26. q. 2. cap. illos. Vide, *Astrologia.*

Platea.

Plateæ Urbis Romæ. Vide, *Roma.*

Plenaria absolutio solita concedi à Papa, & in mortis articulo, præuijs ieiunijs, & alijs operibus. *Conc. Constant. sess. vlt. in dissolutione concilij. Vide, Absolutio. Vide, Indulgentia.*

Plus. Pluralis.

Plus semper continet minus. *De regul. iur. in 6. reg. 35.*

Plus nequit quis concedere, quam sibi competat. *ibid. reg. 79.*

Pluralis locutio, in binario etiam continetur. *ibid. reg. 40.*

Plures rixantes contra vnum, quomodo puniendi. 23. q. 8. cap. Si quatuor.

Podagra.

Podagræ per ieiunia curantur. *De consecrat. dist. 5. cap. Legimus quosdam.*

Poligamia. Poligamus.

Poligamus est, qui duas habet vxores simul. 24. q. 3. cap.

An non. Vide, *Matrimonia plura.* Vide, *Vxores plures.* Poligamus, excommunicandus est. 24. q. 3. cap. *An non distincte.*

Poligamus est infamis. *De bigamis non ordinandis cap. Nuper à nobis.*

Poligami pœna puniendus clericus in sacris contrahens matrimonium. *ibid.*

Poligamus, qui, vt secundum matrimonium contraheret viuentem prima vxore, mentitur, seu mutat nomen, præter penas, quas ordinariè incurrunt Poligami, damnandi ad triremes in perpetuum. Quod si ad hoc sint inhabiles, fustigandi sunt, & damnandi ad carceres in perpetuum. *Vrbani. 8. in append. const. 37. Magnum in Christo.*

Poligamia. Vide, *Christianorum obligationes.*

Pollex.

Pollicis vngula carens, si pollex sit fortis, potest esse sacerdos. *De corpore vitiat, cap. fin. Thomas.*

Pollutio. Pollutus.

Pollutio in somnis non est peccatum; (id est, si non fuit data causa.) *dist. 6. cap. Testamentum. cap. Sed pensandum, & cap. Non est peccatum.*

Pollutionem passus in nocte, si animi concussionem sentit, abstinere debet ab Eucharistiæ sumptione. *Dist. 6. cap. Testamentum. Vide, Eucharistia.*

Polluta Ecclesia, pollutum est cameterium. *de consecr. Eccl. in 6. cap. vn.*

Polluto cameterio, Ecclesia non polluitur. *ibid.*

Vide, *cameterium.*

Polluto cameterio vno, quando polluitur aliud contiguum. *ibidem.*

Polluta Ecclesia est rebenedicenda, & quomodo. *De consecrat. Ecclesia cap. Proposuiſti.*

Etiam si non erat consecrata, dum polluitur est rebenedicenda. *ibid. & cap. Aqua, & c. fin.*

Polluitur Ecclesia per sanguinis effusionem. *de consecr. Eccl. cap. Proposuiſti.*

Polluitur Ecclesia per effusionem seminis, vel sanguinis. *concil. Lateran. 3. in append. par. 50. cap. 67. Sed debet esse publica pollutio. Vide, Ecclesia polluta.*

Polluitur Ecclesia per sepulturam excommunicati. *de consecrat. Eccl. cap. consuluiſti.*

Alia de pollutione Ecclesiæ, & rebenedictione.

Vide, *Ecclesia polluta.*

Pollutio Ecclesiæ, quæ inducit obligationem reconciliationis, debet esse publica per euidentiā, vel per famam: si vero sit occulta, nequaquam. *concil. coloniense 2. p. 9. c. 18.*

Polluta Ecclesia, à simplici sacerdote non benedicitur.

Vide, *Sacerdoti prohibita.*

Polonia.

Poloniæ Episcopi, quas, & à quibus possunt procurationes recipere, dum visitant. Sic etiam alij, qui ibi visitant. *Extra, de censibus cap. Vas electionis.*

Pompa.

Pompæ diaboli, quæ sunt. Vide, *Baptizandus.*
Pomparum reformatio pro Vrbe Rome, & statu comprehendens omnes personas distinctè enarratas, facta est à Sixto V. *const. 52. Cum in unaquaque.*

Pondera.

Pondera, & mensuræ iustè seruari debent vbiq. *Concil. Arelat. 4. c. 15. Concil. Turonen. 3. c. 45. & pœnæ. ibid. Vide, Mensura.*

Pontifex Summus. Pontificale.

Vide, *Papa.* Vide, *Episcopus.*
Pontifex Summus non eget confirmatione Imperatoris. *dist. 63. cap. Ego Ludouicus.*
Pontifex, vt coronetur, non eget præsentia Legatorum Imperatoris. *ibid. c. Cum Adrianus.*
Pontifex, quasi via sequentium interpretatur. *Distinct. 21. c. Cleros.*
Pontifex successor non debet priuare clericos beneficijs obtentis ab antecessore: sed si isti delinquant, puniantur in persona. *16. q. 6. cap. ult.*
Pontificale Romanum corrigitur à Clemente 8. aliaque abrogantur, & quare. *const. 8. Ex quo. eo vtendum. ibid.*

Populus. Populi.

Populo peccante, quia multitudo puniri non potest, relinquitur vindicta Dei iudicio. *Innocentius 1. ep. 22. c. 6. 1. q. 7. cap. Quoties.* Sed possunt interdico puniri. Vide, *Interdictum.* Vide, *Alia in suis locis, qua interdico puniuntur.*
Populus non potest reprehendere sacerdotes. *6. q. 1. cap. Sacerdotes, & cap. Oues.*
Populi non sunt sequendi, sed docendi. *Cælestinus 1. epist. 3. cap. 3. dist. 62. c. Docendus.*
Populorum conuocationes, seu placita fieri non possunt in Dominicis, vel alijs festis; nec in Quadragesima. *Concil. Tribur. 1. c. 35.*
Populorum placita fieri non possunt in domibus Ecclesiarum. *De immunitate Eccles. c. 1.*
Populorum dictum non adducit consuetudinem, vt populus in causa Ecclesiastica audiatur. *De consuetudine cap. Ad nostram.* Populus Romanus. Vide, *Romanus.*

Portus.

Portus Anconæ fit securus, & immunis à datijs, & gabellis. *Clemens 8. const. 26. Ex Apostolica.*
Anconæ Portum appellentes Mercatores, Orientales præsertim, vel in ea Ciuitate manentes, multis priuilegijs gaudent, franchitijs à gabellis, &c. *Clemens 8. constit. 26. Ex Apostolica.*
Anconitani, quid tenentur facere circa merces ad eum Portum adductas per Mare Adriaticum. *ibid. §. 6.*
Non possunt totum triticum pro se emere; sed emere debent ex nauibus, sicut alij. *ibid.*
Mercatores eò aduentantes non tenentur ad soluendum vectigalia, nisi prius merces vendant, aut aliò deferant. *ib. §. 6.*
Consules Sanitatis Anconæ in aduentu Nauium, nihil possunt decernere circa personas, & naues sine præsentia Gubernatoris Anconæ. *ibid.*
Tres Consules ibi eligendi pro causis Mercatorum, & quomodo debent iudicare. *ibid. §. 11.*

Portugallia.

Portugalliæ Episcopi, & alij, quas, & à quibus accipere possunt procurationes, dum visitant. *Extra, de censibus cap. Vas electionis.*

Possessio.

Possessio quadragenaria pacifica turbari non potest. etiam si ad Ecclesiam Romanam, aliquid putatur pertinere. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 9.* (Sed de præiudicijs Ecclesiæ Romanæ, & aliarum, quæ non transeunt in rem iudicatam. Vide, *Ecclesiæ Romanæ priuilegia.*)
Possessio Ecclesiæ tricennalis non potest turbari, vel repeti. *Post Concil. Aruernen. c. 2. Conc. Emeriten. c. 8. 16. quæst. 3. cap. Placuit. cap. Post quingentos, & c. iubemus.* (excipe si per malam dispositionem possideatur. *ibid. cap. Si sacerdotes.*)
Possessione non priuatur absens inauditus. Vide, *Absens.*
Possessio territorij non adimit Conuentum. *16. qu. 3. c. Sicut diocesim.*
Possessionem ingrediens domino ignorante ab ipso domino potest repelli. *de restit. spoliatorum. c. Olim causam.*
Possessiones Ecclesiæ derelictæ à nullo possunt alienari. *16. q. 1. cap. Possessiones.* Vide, *Alienare.* Vide, *Eccles. bona, &c.*
Possessiones obtentæ per malam dispositionem dantis, non præscribuntur spatio 30. annorum. *16. quæst. 3. cap. Si sacerdotes.*
Possessionis sententiam obtinens ponendus est corporaliter in possessione, & non sufficit ei dari pignora. *Concil. Later. 3. tit. De sententijs cap. 2. De sent. & re iudicata cap. Cum aliquibus.*
Possessione adiudicata actori, si hic impeditur per potentiam partis ne habeat, elapso anno est verus possessor ipse actor. *Conc. Later. 4. c. 40.* Vide, *Actor in fine.*
Possessione data actori lite non contestata, quid faciendum si intra annum venit reus. *Vi lite contestata. c. fin. §. In alijs.*
In possessionem missus causa rei seruandæ, si mansit per annum, & reus non dat cautionem de stando iuri, est verus possessor. *de eo qui mittitur in possessionem c. 1. Constitutis.*
Possessionem habenti causa custodiæ, si fructus dissipat, reuocantur dissipati, & sequestrantur. *De sequestratione poss. c. Dilectus filius.*
Possessoris fructus reo appellante, possunt sequestrari, si dissipantur. *ibid. cap. fin.*
Possessio potestatis eligendi sufficit in eligente, vt validè eligat, & hoc sufficit electo probare. *De electione c. Querelam.*
Possessionem conferendi probans in causa beneficij vincit: sed si succumbit procedere potest ad probandum de proprietate. *de causa poss. c. Cum olim.*
Possessionis causam perdens agere potest de proprietate. *ib.*
Possessionis, & proprietatis causæ coram eodem iudice terminandæ sunt. *de possessionibus c. 1.*
In causa possessionis, contra absentem nequit definiri. *ibid.* Vide, *Absens.* Dari potest causa rei seruandæ, si citatus non compareat, nec procuratorem reliquit. *de eo qui mittitur, & c. c. fin.* Sed in causa beneficij hoc non currit. Vide, *infra.*
Possessio vel quasi possessio iurisdictionis non probatur per hoc, quod pars timens excommunicationem, vel aliud, ab aliquo actu abstinet. *de restit. spoliat. c. Olim inter.*
Possessio capiendæ impediri non potest à reo in causis Ecclesiasticis, nisi cautionem faciat de stando iuri intra annum. *De dolo, & contum. c. 1.*
Possessionem habens causa rei seruandæ, non fit verus possessor post annum, si aduersarius cautionem dedit de stando iuri, vel per eum non stetit, vt daret. *de eo qui mittitur in poss. & c. cap. Cum sicut.*
Possessione alicui data, causa rei seruandæ, si reus dat cautionem de stando iuri, est ei restituenda, donec constet, &c. *ibid. c. Cum venissent.*
Possessio capiendæ impediri non potest à reo in causis Ecclesiasticis, nisi cautionem faciant de stando iuri intra annum. *De dolo, & contum. c. 1.*

Possessio non dimittitur lite pendente. *Ut lite pendente cap. 1.*
 Possessionis, vel prædij conductori quando facienda compensatio ob sterilitatem. Vide, *Conductor.*
 Possessio rei seruanda dari non potest litiganti de beneficio ob contumaciam partis absentis, sed sine debito terminanda est causa. *De dolo, & contum. in 6. c. fin.*
 Si de possessorio, & petitorio agitur, probationes de utroque sumuntur: at prius de primo, deinde de alio terminetur. *De causa possessionis, & c. c. Ad ultimum.*
 Possessio danda est actori si reus est contumax, sed quæstio de proprietate reseruatur absenti. *De dolo, & contum. c. Pro ut nobis.* Vide *Actor, in fine.*
 Possessio beneficiorum collatorum à Papa, quomodo capienda sine impedimento. *Gregorius 13. constit. 19. Ad Romanum, pœnæ impediendum. ibid.*
 Vide, *Beneficiorum possessio.*

Possessor . Possidens .

Possessor rei furatæ tenetur ad restitutionem. *conc. Later. 4. c. 39. de restit. spoliatorum. c. Sape contingit.*
 Possessor quando tenendus in possessione contradicente parte. *conc. Later. 3. in append. de dolo, & c. c. 4.*
 Possessore litigante cum petitore, uterque potest probare, si autem æquè idoneæ sint, præfertur possessor; si verò meliores sunt alterius probationes, illi adiudicatur causa. *concil. Later. 3. de prescriptionibus. c. 2. De causa possessionis & c. c. Ad ultimum.*
 Possidens rem, si scit esse alterius, tenetur ad restitutionem. *conc. Later. 4. c. 39.*
 Possidens rem alieno nomine, non præscribit. *de prescriptionibus rerum possess. c. Si diligenti.*
 Possidens proprio nomine, non præscribit, nisi habeat iustum titulum. *ibid.*
 Possessor malæ fidei, numquam præscribit. *De regulis iuris cap. 2.*
 Possessor est, qui desijt dolo possidere. *De regulis iuris in 6. reg. 36.*
 Possidentis conditio est potior in re communi. *ibid. reg. 56.*
 Item in pari causa. *ibid. & reg. 65.*
 Possessore obliiciente prescriptionem, quid agendum. *De probationibus. cap. Ex literis.*

Posterior .

Posteriores non sunt præponendi prioribus, nisi vita hos accuset. *Dist. 74. Episcoporum etiam.*

Postulare . Postulatio .

Postulare qui possunt, & qui non. *3. q. 7. cap. Infames.* Vbi multa habes de postulationibus.
 Postulari non potest incapax. *de postulat. c. 1.*
 Postulari non potest ab aliqua Ecclesia, qui violat interdictum. *ibid. c. 1.*
 Postulari potest Episcopus in Archiepiscopum, non autem eligi. *ibid. c. ultimo.*
 Postulationem cassatam à Papa supprimens, non potest eligere. *De postulat. c. Gratium.*
 Postulatio, in qua attenditur utilitas priuata, non est admitenda. *ibid. c. Bona memoria.*
 Postulatio facta à minori parte, quam tertia, non est admitenda. *ibidem.*
 Postulatione facta ad Papam, non potest ab ea recedi. *de postulationibus. c. Bona memorie il 2.*
 Postulantes, si ante admissionem postulationis recipiunt postulatum in gubernio, priuantur iure eligendi, & electio deuoluitur ad Papam. *de electione. c. Bona memoria.*
 Postulatio per electionem, & è contra electio cum postulatione, est nulla. *De postulat. in 6. c. un.*
 Postulari non potest ad Ecclesias minor 27. annorum, & pœna postulantium. *Extra, de postulat. c. un. Dispensijs.*
 Postulatione facta quando fieri potest electio, & quando non. *De elect. c. Scriptam est.*

Postulantes in discordia, quid tenentur agere. *De electione in 6. cap. Cupientes.*
 Postulationem alicuius impugnans, si deficit, priuatur per triennium omnibus beneficiis quæ habet in ea Ecclesia. *ib. c. Si Compromissarius.* Vide, *Electus, in fine.*

Potestas .

Potestas prima seu suprema, quæ reperitur in mundo, est in Romano Pontifice. *conc. Parisien. 6. lib. 1. c. 3.* Vide, *Papa.*
 Potestas imperialis est sub potestate Papæ. *ibid. conc. Parisien. 6. c. 3.* Vide, *Papa potestas.*
 Potestas superiorum corrigenda est ratione. *11. q. 3. c. Cum apud.*
 Potestatibus superioribus obediendum est. *23. q. 5. c. Si apud carnales.*
 Potestas quæcumque temporalis subdita est spirituali. *Extra, de maiorit. & obed. c. Vnam sanctam.*
 Potestas spiritualis potest constituere temporalem, & eam iudicare. *ibid. Vnam sanctam.*
 Potestas spiritualis minor iudicatur à maiori. *ibid.* Vide, *Inferior.* Vide, *Minor.*
 Potestate vel priuilegio abutens priuandus est illis. Vide, *Abutens.*
 Potestas ligandi, & soluendi in spiritualibus non est extra Ecclesiam. Vide, *Ligare.* Vide, *Vnitas.*
 Potestas spiritualis est maior carnali. *De maiorit. & obedien. cap. Sollicite, & c. Omnes.*
 Potestas Episcoporum est maior omni alia, etiam imperiali. *ibid.* Vide, *Episc.*
 Potestatem habens eligendi, non potest se ipsum eligere. *de institutionibus c. fin.* Vide, *Electio.*
 Potestatem habens conferendi beneficium, non potest sibimet conferre, vel retinere. *de excessibus Prælatorum. cap. Ad aures.* Vide, *Patronus.* Vide, *Electio.*
 Potest quis per alium, quod potest per se ipsum. *de regulis iuris in 6. reg. 68.*

Praga .

Pragæ in Bohemia erigitur Collegium pro 20. adolescentibus Germanis. *Vrb. VIII. constit. 66. Quoniam.* Decernitur unde amouendi, quomodo regendi, & redditus ex Camera Apostolica assignantur.

Præbendarius . Præbenda .

Præbendarius vni tantum Ecclesiæ potest inseruire. *dist. 70. cap. Sanctorum.*
 Præbendario quandoque potest onus imponi. *de præbend. & c. cap. Significatum.*
 Præbenda vacans potest diuidi in duas, si redditus sufficiant, & à quo. *ibid. c. Vacante.*
 Præbendæ non possunt diuidi pro integratione alicuius. *ibid. cap. Cum causam.*
 Præbendæ dari possunt, etiam ignobilibus, & literatis; etiam si consuetudo sit in contrarium. *de præbend. & c. cap. Venerabilis.*
 Præbendam habens, si impetrat aliam, vel dignitatem, vacat prima, quæ impetrari potest ab alio, etiam tacita possessione alterius. *de concessione præb. c. Literas vestras.*
 Præbendæ non possunt cum pacto permutari. *de rerum permutatione c. Quæsitum.*
 Præbendam impetranti non debetur illa, quæ vacat per mortem Episcopi præbendarij. *de præbend. & c. in 6. cap. cum in Ecclesia.*
 Præbendam non sacerdotalem Papa mandante dare alicui, non potest ei dari sacerdotalis. *ibid. c. cui.*
 Præbendam integram, Papa mandante dari alicui, non potest ei dari media, etiam si tales sint. *ibid.*
 Præbendam certi valoris, Papa mandante dari, non potest dari minor. *ibid.*
 Præbenda sacerdotalis dari non potest, nisi apto ad sacerdotium. *de præbendis, & c. in 6. c. Ei qui.*

Præben-

Præbendam ex gratia Pontificis pluribus expectantibus, quis præferendus sit. *De concess. præb. in 6. c. Autoritate.*
 Præbendam habens ab Episcopo non potente eam dare, si ille nescit, prouidendus est de prima vacante, alias nulla est collatio ista. *De præbend. &c. c. Inter cetera.*
 Præbendæ collatio ei, qui alias habet, est nulla. *ibid. c. Cum iam dudum.*
 Ad vnam præbendam, duo non possunt eligi. *ibid. cap. Dilecto filio.*
 Præbenda conferri non potest à Capitulo, sede Episcopali vacante. *Honorius 3. ex Cirone, tit. Ut sede vacante c. 1.*
 Præbendæ, si tenues sunt, vniri possunt cum cappellis. *de præbend. &c. c. Exposuisti.* Vide, *Canonici quo ad præbendam.*
 Præbendarius non tenetur ad homagium, nec potest illud facere. *De simonia cap. Ex diligenti.*
 Præbendas duas, idem non potest tenere, non obstante consuetudine. *de consuetudine in 6. c. 1.* Vide, *Dignitas.*
 Præbendæ duæ, etiam in duabus Ecclesijs ab eodem clerico teneri non possunt. *Conc. Claram. c. 12. Conc. Later. 3. in append. tit. Vni plura c. 1.* Nisi per medietatem anni personaliter inseruiat in illis. *Concil. Lateran. 3. ibid.* Vide, *Dignitas.*
 Præbendarum optatio à maioribus gradatim est licita, vbi est consuetudo. *ibid. cap. finali.*
 Præbenda annexa Parochiæ potest ab eodem teneri. *de præb. &c. in 6. cap. Super eo.*
 Præbendæ collatio facienda iuxta antianitatem, in impetratione beneficij, non iuxta acceptionem, vel præsentationem literarum. *ibid. cap. Eum, cui.*
 Præbenda primò vacatura concessa ex gratia Papæ, non intelligitur de ea, quam habet Episcopus. *De præb. &c. in 6. c. Cum in Ecclesia.*
 Præbendam secundam obtinens ratione dignitatis obtentæ, perdit primam. *Clement. de præb. &c. c. fin.*
 Præbendæ vacantes in curia, à Papa conferendæ. *Extra, de præb. &c. c. Ad regimen.*
 Præbendarum numerus non potest sine causa restringi. *De const. cap. Ex parte.* Vide, *Canonici quo ad numerum.*
 Præbendam obtinens per pecuniam, non potest eam retinere. *Gregorius 7. lib. 5. epist. 1.* Vide, *Simonia.* Vide, *Beneficia, &c.*
 Præbendam vendens Episcopus, suspenditur ab officio. *Concil. Rom. 5. sub Greg. 7. c. 4.*
 Præbenda non potest diuidi immediatè in duas. *Conc. Later. 3. ibid. c. 4.* Neque etiam curatæ. *ibid.*
 Præbendam renunciare non potest Archidiaconus. *conc. Later. 3. ibid. c. 7.*
 Præbenda intra sex menses conferenda est. *Honorius 3. ex Cirone, de concess. præb. c. 2.*
 Præbendarius receptus in capitulo non tenetur soluere pro antecessoribus. *Conc. Colon. 2. par. 3. c. 22.*
 Ad præbendas electi, præsentari, vel recepti, nihil debent soluere. Vide, *Beneficia, &c.*
 Si præbendæ sint tenues, quid agendum. Vide, *Canonici quo ad numerum.* Vide, *Beneficia.*
 Præbendarum prouisiones fiant, sicut statutum est in fundatione. alias subreptitiæ censeantur. *Concil. Trid. sess. 25. de reform. cap. 5.*
 Præbendæ Magistrales, Doctorales, Theologales, Presbyterales, Diaconales, Subdiaconales prouideantur, sicut sunt institutæ, & cum eisdem conditionibus, alias irritæ sunt prouisiones. *ibid.*
 Præbendæ tenues, quando possunt supprimi. Vide, *Canonici quo ad numerum.* Vide, *Dignitas.* Vide, *Papæ rescripta.*

Precaria.

Precariæ rerum Ecclesiasticarum non fiant. *10. quest. 2. cap. Precaria.*
 Precariæ in quinquennium renouandæ. *ibid.* (Factæ ab inuasore rescindendæ sunt. *12. quest. 2. cap. Precaria.*) *De precarijs cap. 1.*
 Precariæ factæ ab antecessore mutari possunt à successore, & quando. *De precarijs. cap. De precarijs.*

Precariæ quando possunt recusari. *ibid. cap. finali.*
 Precariæ soluuntur per mortem eius, qui obtinuit. *ibidem. cap. fin.*
 Precariæ possunt reuocari etiam à concedente, & quando. *ibidem.*
 Precariæ factæ Sede Apostolica vacante, nullæ sunt. *Concil. Meldense cap. 21.*
 Precariæ, de quibus rebus fieri possunt. *Conc. Meldense c. 22.*
 Vide, *Clerici quo ad redditus.*

Præcedere. Præcedentia.

Præcedendi ordo in Concilijs, &c. *Dist. 17. cap. ult.*
 Vide, *Concilium.*
 Præcedentiæ lites inter Religiosos diuersos per Episcopum terminandæ sunt. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 13. Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de Processionibus.*
 Præcedendi ordo inter Confraternitates seruandus, est, vt illa præcedat, quæ prius vsa est sacris in loco. *Gregorius XIII. const. 84. Exposcit.*
 Præcedendi ordo inter Regulares, & Confraternitates. Vide, *Regulares quo ad processiones.*
 Præcedentiæ lites inter fratres Ioannis Dei, & Mendicantes, terminatur cum perpetuo silentio. *Vrbanus VIII. constit. 76. Commissi.*

Præcepta.

Præcepta Dei non sunt impossibilia. *conc. Senon. c. 17. concil. Mogunt. 4. c. 9.* cum diuino auxilio possunt obseruari. *ibid. & conc. Trident. sess. 6. cap. 11. & can. 18. Innocentius X. const. quæ incipit. Cum occasione. dat. ult. Maij 1653. & Alexander VII. constit. Ad sanctam, data die 16. Octobris 1656.*
 Præcepta Dei sunt magis possibilia renatis post baptismum, & iustis, & eo magis quò maiorem habent gratiam. *concil. Moguntin. 4. c. 9. conc. Tridentin. sess. 6. can. 18.*
 Præcepta Dei non inuitè, sed liberè obseruantur. *conc. Moguntin. 4. cap. 9.* Vide, *Adiutorium.* Vide, *Liberum.* Vide, *Deus, in fine.*
 Præcepta Dei in Euangelio non sunt indifferentia. *conc. Trid. sess. 6. can. 19.*
 Si præceptum fiat sub disiunctione, & vnum reperiat, aliud non, præceptum habet effectum suum. *De rescriptis cap. Inter ceteras.*
 Vide, *Adiutorium.* Vide, *Deus.* Vide, *Liberum.* Vide, *Gratia.* Vide, *Opera.* Vide, *Homo.*

Præceptorie.

Præceptorie, quas habent Milites, seu Equites S. Ioannis Ierosolymitani, vacant cum fiunt Episcopi. *Gregorius XIII. const. 82. Controuersia.*

Preces.

Preces recitandæ in Ecclesia debent esse ab ea approbatæ. *concil. carthag. 3. cap. 23. conc. Milenit. c. 12.* aliæ non possunt dici. *ibidem.*
 Preces in Ecclesia faciendæ sunt pro pace inter Principes; pro extirpatione hæresum; pro Papa, pro Regum conseruatione, &c. *conc. Senon. in decr. morum c. 1.*
 Vide, *Oratio.* Vide, *Rogationes.* Vide, *Litania.*

Prædator.

Prædatores possunt excommunicari ab alieno Episcopo. *6. q. 3. c. Placuit, vt pro communi, & cap. de illis.*
 Vide, *Raptores.* Vide, *Fures.* Vide, *Latrones.*

Prædestinatio. Prædestinatus.

Prædestinatio, seu prædeterminatio ad malum, non fit à Deo. *conc. Arausican. 2. c. ult. conc. Valent. 2. cap. 3. conc. Trid. sess. 6. can. 17.*

Prædestinatio, qua Deus eligit aliquos, est ex Dei misericordia, & præcedit meritum bonum: reprobatio verò est ob præscientiam meritorum. *Conc. Valent. 2. c. 2.*

Prædestinatio filiorum Dei facta est ante mundi constitutionem. *De pœnit. dist. 4. c. 9. Benedictus, c. 11. In domo.*

Prædestinati saluantur labore, quatenus postulando merentur accipere, quod ei omnipotens Deus ante sæcula disposuit donare. 23. q. 4. cap. *Obtineri*. Et quæ Sancti viri orando efficiunt, ita prædestinata sunt, vt precibus obtineantur. *ib.*

Prædestinatis ad gloriam omnia proficiunt in bonum, etiam dum deuiant, & postea resurgunt. *De pœnit. dist. 2. c. 27. Talibus.*

Prædestinatis datur à Deo perseuerantia. *De pœnit. dist. 4. cap. Si ex bono.* Vide, *Perseuerantia.*

Prædestinati non sunt insolubiliter vniti cum Christo, & Ecclesia, quia possunt cadere, & recedere. *Conc. Constantiense contra art. 21. Ioannis Huss.*

Prædestinatio alicuius certò sciri non potest in hac vita, absque Dei reuelatione. *Conc. Trid. sess. 6. c. 12. & can. 16.*

In doctrina de Prædestinatione, & præscientia deferendum est SS. Augustino, Cypriano, Ambrosio, Hilario, & Hieronymo. *Conc. Valent. 2. c. 1.* Vide, *præscientia.*

Prædia.

Prædia in primitiua Ecclesia vendebantur ad egenos subleuandos. 12. q. 1. c. *Futuram*: & ex tempore Constantini cœpit possessio retineri. *ibid. c. videntes. c. Habebat.*

Prædicatores, eorumque obligationes.

Prædicatores sunt pennata animalia Ezechielis. *De pœnit. dist. 2. cap. pennata.*

Prædicator non prædicans semen Verbi Dei, damnatur. *Dist. 43. cap. dispensatio.*

Prædicator priuans populum necessarijs, Deum irritat: & Deus illi irascitur. *Distin. 45. cap. Sed illud. 16. q. 1. cap. Apostolicis.*

Prædicatore non corripiente populum, sed palpante, Deus irascitur. *Dist. 45. cap. Sed illud.*

Prædicator debet se accommodare captui, seu capacitati audientium. 8. q. 1. c. *Oportet.* *Conc. Colon. 2. p. 6. c. 8.*

Prædicatore prædicante, qui ab auditorio exibat (olim) excommunicabatur. *De consecr. d. 1. cap. Sacerdote.*

Prædicatores non debent legere libros contagiosos, vel de hæresi suspectos. *Conc. Mogunt. c. 51.*

Prædicatores instituendi in locis per Episcopum, si ipse non potest prædicare. *Conc. Lat. 4. c. 10. Conc. Arelat. 4. c. 10.*

Prædicatores fidei dandi sunt Iudæis. *Nicol. 3. constit. 1. Vineam.* Vide, *Iudæi.*

Prædicatores institui non debent, nisi sint ætatis 30. annorum, etiam regulares. *conc. Rauenn. 2. sub Clemente V. cap. 13. Sint graues, maturi, & docti. conc. Senon. in decret. morum c. 35. Extra, de priuileg. cap. inter cunctas.*

Prædicatores tenentur prædicare Sacram Scripturam receptam, & recipiendam à S. Ecclesia, & à Doctoribus Ecclesiæ approbatis. Sub pœna excommunicationis reseruatæ Papæ. *conc. Lateran. 5. sess. 11. const. 1. conc. colon. 2. par. 6. cap. 20.*

Prædicatores deuiantes à communi sensu patrum in exponendis Sacris Scripturis, ab Ordinario corripiendi, & à ministerio abijciendi. *conc. Mogunt. 4. c. 50.*

Prædicatores non possunt redarguere aliquem expresso nomine in actu prædicandi. *conc. Lateran. 5. sess. 11. const. 1. Sub pœna excommunicationis Papæ reseruatæ. ibid. conc. Treueren. cap. 4.*

Prædicatores non possunt prædicare somnia, & fabulas pro rebus veris, & serijs; neque sensum falsum Sacre Scripturæ, & pœnæ. *Reformatio cleri Germaniæ c. 1.*

Vide, *Sacra Scriptura.*

Prædicatores non inuehantur contra magistratum, vel Episcopum coram populo. *conc. colon. 2. p. 4. c. 9. conc. Mediol. 1. tit. de predicatione Verbi Dei.*

Prædicator fidelis ille est, qui annunciat Euangelium, virtutes,

gloriam, æternam pœnam, Christum Iesum, charitatem, pœnitentiam, & his similia. *Conc. Colon. 2. p. 6. c. 4. 5. & 6. & par. 7. cap. 31.*

Prædicator cum magna cautela incedat, dum vitium reprehendit, nè auditor in aliud extremum incidat. *ibid. c. 7.*

Vitia tantum de suggesto reprehendi debent, non personæ. *Conc. Colon. 2. ibid. c. 15.*

Prædicatores non debent multum morari in historijs, etiam si sint Sanctorum; sed maiorem partem dare debent Euangelio. *ibid. cap. 23.*

In fine faciant Epilogum, vt in populi memoria, firmetur concio. *ibid. c. 25.*

Hortentur in fine ad orandum pro defunctis. *ibid. c. 27.*

Prædicatores hortari debent populos ad soluendum decimas. *De decimis in 6. c. 1.*

Prædicatores illi admittendi sunt, qui sunt ab Ordinarijs approbati. *Conc. Mogunt. 4. c. 49.*

Prædicatores providendi de victu, & vestitu. *Conc. Colon. 2. par. 8. c. 2. Conc. Mediol. 1. tit. de Predicatione Verbi Dei.*

Eleemosynæ eorum de beneficijs accipiantur: & si hæc tenuia sunt, de largitione laicorum. *ibid.*

Prædicatores Regulares. Vide, *Regulares.*

Prædicatores non quiujs admittantur, etiam si eloquentes; sed qui sacra doctrina possunt pascere. *Conc. Treueren. c. 3.*

Prædicatores non vacent quæstui, discordijs, vel ambitioni; sed in prædicando Euangelio. *ibid. c. 4.*

Prædicator audiens aliquem dicentem hæresim, vel aliud scandalum, aduertens, ad Episcopum, Vicarium, vel Inquisitorem referat. *ibid. c. 4. conc. Senon. in decret. mor. c. 35.*

Prædicatores tenentur hortari, & obligationem aperire de seruandis traditionibus, consuetudinibus, & præceptis, ac statutis Conciliorum. *ibid. c. 4. conc. Senon. in decret. morum cap. 35.*

Prædicatores non detrahant Prælati, aut Sacerdotibus: neque populos ab eorum obedientia retrahant, aut à soluendis decimis, alias ab officio suspendantur. *Conc. Senon. ibid.*

Prædicatores ordinarij sunt Episcopi, Rectores Ecclesiarum, & Parochi; qui si impediuntur, alios substituant. *Concil. Colon. 2. par. 4. c. 6.*

Prædicator prædicans scandala, aut errores; in qualibet Ecclesia; ab Episcopo remoueat ab officio prædicandi. *conc. Trid. sess. 5. de reform. c. 2. etiam si exemptus sit.*

Prædicatore prædicante hæreses, Episcopus procedat, vt de iure. *ibid.*

Prædicator non debet proponere quæstiones difficiles populo rudi. *conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 4.*

Prædicatores loquentes cum excommunicatis, non sunt excommunicati. *De sent. excommunic. c. cum voluntate. §. Prædicatores.* Etiam si petant eleemosynam excomm. non incurrunt, si non habent vnde viuant. *ibid.*

Prædicatores euntes Iaponium, vel in Indiam Orientalem, ad quid tenentur. Vide, *Regulares euntes in partes infidelium.* Vide, *Regulares circa predicationes.*

Prædicare qui possunt; & qui debent interesse, ac quomodo.

Prædicari potest in qualibet lingua. *Ioannes 8. ep. 195.*

Prædicare nullus potest, nec publicè, nec priuatè, sine licentia Papæ, vel Episcopi Catholici. *Conc. Lateran. 4. c. 3. sub pœna excommunicationis. ibid. & conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 9. conc. Constantiense contra art. 14. Wicleff. de heret. cap. Excommunicamus. §. Quia. Leo X. constitut. 21. Superne.*

Prædicare non permittatur conuersis ad fidem ex Iudæis, vel Saracenis; nisi benè examinati, & probati inueniantur. *conc. Sabin. cap. 22.*

Prædicare non possunt Sacerdotes excommunicati. *Concil. Constantien. contra ar. 17. & 18. Ioannis Huss.*

Prædicare non possunt laici, aut mulieres. *conc. constantiense sess. ult. in constitut. Martini V. circa fin. conc. Treuer. cap. 2. sub pœna excommunicationis. ibidem. De heret. cap. Excommunicamus. §. Quia verò. & cap. Sicut in uno.*

Prædicare non possunt sacerdotes simplices, nisi mittantur. *concil. constantiense ubi supra.*

Prædicare nullus potest in alio loco, quam in Ecclesia. *conc. Turon. 4. c. 6.*

Prædicationem in Ecclesia omnes possunt audire, Gentiles, Iudæi, & hæretici. *conc. carthag. 4. c. 82. & 84.*

Prædicare nemo potest, nisi à suo superiore respectuè examinatus, & approbatus; id est sæcularis clericus ab Episcopo; regularis à suo superiore; & literas patentes habeat de sua idoneitate, & approbatione. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 1. sub pœna excommunicationis. ibid. Leo X. const. 21. Superna. conc. Mogunt. 4. c. 49. & in regularibus sufficit approbatio suorum superiorum. ibid. conc. colon. 2. part. 4. c. 7. concil. Trident. sess. 5. de reform. cap. 2. & sess. 24. de refor. cap. 4.*

Nullus, siue Religiosus, siue alius, prædicare potest sine licentia Episcopi obtenta. *concil. Senon. in decret. morum c. 35. conc. Tolet. 22. c. 13. Reformatio cleri Germaniæ c. 1. (alias non admittatur.) conc. Mogunt. 4. cap. 49. concil. colon. 2. par. 4. c. 5. & 6. conc. Treueren. c. 2.*

Prædicare nullus potest, nisi Ordinarij, Parochi, & ipsorum cooperarij; & qui contra faciunt, sunt seditiosi. *concil. colon. 2. par. 4. c. 14.*

Prædicationis tempore, in Ecclesia non dicantur missæ. *concil. colon. 3. tit. censura c. 19. Vide, concio. conc. Mediol. 1. par. 1. tit. De Prædicatione Verbi Dei.*

Prædicationis tempore prohibeantur populi stare otiosi in foro. *conc. Treuerense c. 10.*

Prædicare non permittantur, qui sub nomine Regularium viuunt extra claustra. *conc. Trid. sess. 5. de refor. c. 2.*

Prædicare non possunt quæstores, seu eleemosynarij, nec alij per eos. *ibid.*

Prædicare non possunt laici. Vide, *Laicis alia prohibita.*

Prædicare tenentur Episcopi, & hoc est præcipuum eorum munus: per se, vel per alios id facere debent. *concil. Trid. sess. 24. de refor. cap. 4. conc. Mediol. 1. tit. de Prædicatione Verbi Dei.*

Prædicare tenentur Parochi per se, vel per alios. *ibid. concil. Trident. & Mediol.*

Prædicandum est per annum in Dominicis diebus. Tempore Aduentus, & Quadragesimæ omni die, vel ter in septimana. *ibid. c. 4. Vide, Quadragesima.*

Prædicationi interesse tenentur Episcopi non impediti, canonici, clerici, & alij eiusdem Ecclesiæ. *conc. Mediol. 1. par. 1. tit. De Prædicatione Verbi Dei.*

Prædicationis tempore viri maneant à mulieribus distincti, & hæc sit Episcopi cura; qui in necessitate uti potest brachio sæculari, ut hoc executioni mandetur. *ibid.*

Vide, *Regulares circa prædicationes.*

Prædicari prohibita.

Prædicari non potest determinatum tempus futurorum, ut Antichristi, vel Iudicij; neque vanæ reuelationes de his, vel alijs, sub pœna excommunicationis reservatæ Papæ. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 1. conc. Mediol. 1. tit. de Prædicatione Verbi Dei. Vide, Iudicium. Vide, Futura.*

Prædicari non possunt nouæ inspirationes, vel reuelationes, nisi à Papa, vel loci Episcopo sint examinatæ, & approbatæ, sub pœna excommunicationis reservatæ Papæ. *concil. Later. 5. ibid.*

Prædicari non possunt doctrinæ ab Ecclesia non receptæ, fabulæ, vel prophana eloquia; neque scommatis, & conuitijs in prædicatione vtendum. *conc. colon. 2. par. 6. c. 13.*

Prædicari non possunt dubia pro certis; neque apocrypha; neque comica; neque anilia; fabulæ, obscenitates, aut quæ risum mouent; sed quæ lachrymas. *conc. Treueren. cap. 4. Tridentin. sess. 24. de refor. c. 4.*

In Prædicatione citari non debent profanæ leges non necessariae; neque Poetarum authoritates; neque agitari quæstiones subtiles, inanes allegoriæ, ridicula dicta, &c. similia. *conc. Senonense in decret. morum cap. 35. conc. Trident. ibid. Mediol. 1. tit. De Prædicatione Verbi Dei.*

Prædicari non possunt miracula, non probata fide Scriptoris.

Vide, *Miracula. Concil. Mediolan. 1. tit. De Prædicatione Verbi Dei.*

Non ferenda hæreticorum argumenta coram imperito populo. *ibidem.*

Non publicandæ indulgentiæ, nisi de Episcopi consensu. *ibid.*

Non prædicandum de nocte, sed tempore præscripto ab Ordinarijs. *ibid. Vide, Regul. circa prædicationes.*

Præesse.

Præesse tantum desiderans, & non prodesse, non potest esse Episcopus. 8. quæst. 1. cap. Qui Episcopatum.

Vide, *Pralatus. Vide, Superior.*

Præfatio.

Præfationes missæ nouem tantum sunt, & quæ. *De consecr. dist. 1. c. Inuenimus. Pelagius 2. ep. 9.*

In præfatione dicitur *sursum corda*, ut fideles remoueat à se omnia aliena. *de consecr. dist. 1. c. Quando.*

Præfati. Præficiendi.

Præfectus Annonæ in Vrbe. Vide, *Annona. Iurisdictio eius, & obligationes. Gregorius 13. const. 35. Inter ceteras.*

Præficiendi in Ecclesiis, &c. iura præficiendorum obseruare tenentur. *Clement. de atate, & qualitat. &c. præficiend. c. 1.*

Prælati, qui sint instituendi, &c. alia.

Vide, *Episcopus, & omnia de Episcopo.*

Prælatus fieri non debet, qui cupit præesse non prodesse. 8. q. 1. c. Qui Episcopatum.

Prælaturæ, fugientibus dandæ sunt, non petentibus. 8. q. 1. cap. In scripturis.

Prælaturam petens ab hominibus, est mercenarius. 8. q. 1. cap. Sunt in Ecclesia.

Ad Prælaturas, & dignitates nequit assumi minor 27. annorum. Pœna postulantium, & postulatorum. *Extra, de postulatione c. vn.*

Prælati, qui in Concilio Tridentino fuerunt, multa obtinuerunt priuilegia, & notabilia. *Pius 4. const. 28. Circumspectæ. Causæ contra eos motæ, fuerunt suspensæ, donec finiretur Concilium. ibid.*

Prælatus non pollens scientia, & sanctitate, vilissimus habendus est. 1. q. 1. c. Vilissimus.

Prælatus alicuius Ecclesiæ ex consuetudine eligi potest de gremio alterius. *de consuetud. c. Cum dilectus.*

Prælatus Ecclesiæ Collegiatæ debet eligi, non alio modo præfici. *de electione, &c. c. Nullus.*

Prælato, quando obediendum, & quando non. Vide, *obedientia.*

Prælato nequit à subdito præscribi obedientia. *de præscript. c. Cum non liceat. &c. c. Cum ex officij.*

Prælato suspendente aliquem hic non potest promoueri inuito Prælato. *conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 1.*

Prælatus cum maiori parte capituli potest decernere, ut canonici fabricæ subueniant. *de his, quæ fiunt à maiori parte, &c. c. Ex parte tua.*

Prælatus visitans, quot equos habere potest, & quas expensas percipere. *de censibus c. Cum Apostolus. Vide, Episcopus quo ad procuraciones. Vide, Procuratio. Vide, Visitans.*

Prælati causa, coram quo tractanda. *de accusat. c. Illa.*

Prælatus potest clericum subditum carcerare. & carcerantes de mandato eius, non incurrunt excommunicationem. *de sent. excommunic. c. Vt fama.*

Prælati habentes iurisdictionem sæcularem, dum eam committunt, si ex ea sequitur pœna sanguinis, non fiunt irregulares. *Ne clerici in 6. c. fin.*

Prælati, ut Episcopi, & alij superiores inferiores, possunt sibi eligere confessorem. *de penit. & remis. c. fin.*

Prælati exempti, etiam possunt sibi eligere confessorem. *ibid.*

Prælati, ut Episcopi, & similes superiores, numquam incurrunt sententiam interdicti, vel suspensionis, nisi expressè de eis fiat mentio. *De sent. excom. in 6. c. Quia periculum.*

Prælati assistentes Capellæ Papæ. Vide, *Assistens*.
 Prælati panem habentes à palatio Papæ pro persona sua, non ratione officij, sunt eius veri commensales. *Iulius 3. const. 21. Sanctissimus*.
 Prælati Romanæ Curia quibus priuilegijs, gratijs, & franchitijs cameralibus gaudent. *Paulus V. constit. 11. In maximis §. 12.*
 Prælati domestici Papæ exempti sunt à gabellis, & oneribus Cameralibus, nec includuntur in reuocatione ab Innocentio X. facta. *Innocent. X. const. 7. Et si ea. Alexander 7. const. quæ incipit, In sublimi. data 22. Augusti 1656.*

Prælatorum obligationes.

Vide, *Episcopus*. Vide, *Præfectus*. Vide, *Superior*.
 Prælati miscere debent seueritatem cum misericordia. *dist. 45. c. Disciplina, c. Omnis, c. Et qui*.
 Prælati singulis debet prodesse. *8. q. 1. c. Clemens*.
 Prælati non puniunt delicta, grauiter offendit. *23. q. 4. c. Si is, qui Prælati*. Vide, *Errare*. Vide, *Malum*.
 Prælati negligens, Christum non diligit. *25. q. 1. c. Diuini*.
 Prælati prædicare debet diuinum Verbum, aliter damnatur. *Dist. 43. c. ult.*
 Prælati debent esse meliores alijs, quibus præfecti sunt. *8. q. 1. c. Qualis enim, & c. Nec sufficere*.
 Prælati tenentur ad residentiam, nec possunt supplere per alios. Vide, *Episcopus quo ad residentiam. Conc. Moguntin. 4. c. 71.*
 Prælati infamatus de simonia, purget se iure iurando, &c. Alij debent iurare pro eo, quod scilicet dicat verum, & isti dicuntur compurgatores. *de purgat. canonica c. Quotiens, & c. De testibus*.
 Prælati se purgans, quomodo debet iurare. *ibid. c. fin.*
 Prælati venientes ad curiam, non possunt inde discedere sine Papæ licentia. *Extra, de maiorit. & obedient. c. Ut Prælatorum*.
 Non possunt latenter accedere ad curiam, nec recedere sine licentia, alias vt infideles iudicantur, & puniuntur. *ibid. c. Et si deceat. Pœna. ibid.*
 Venientes Romam, prius omnibus palatium Papale visitent. *ibidem*.
 Non possunt extra Diocesim pernoctare, absque superiorum licentia. *ibid.*
 Prælati tenentur habere curam populorum, alias excommunicantur. *Conc. quod dicitur Apost. c. 58.*
 Vide, *Ecclesiarum Prælati, Rectores, &c.*

Prælati prohibita.

Vide, *Episcopus*. Vide, *Superior*. Vide, *Præpositus*.
 Prælati non sint percussores, alias priuentur. *dist. 45. c. Episcopum, c. Cum beatus*.
 Prælati non verberibus, sed verbis corripere debent subditos. *dist. 45. c. Cum beatus*.
 Prælati contra Dei legem præcipientibus, non est obediendum. *11. q. 3. c. Iulianus, & c. Qui resistit*.
 Prælati non malè vtatur potestate, alioquin alios soluens se ipsum ligat. *11. q. 3. c. Plerumque*.
 Prælati negligens, Christum non diligit. *25. quest. 1. cap. Diuini*.
 Prælati, nec semper loqui, nec semper tacere debet; sed pro opportunitate facere vtrumque. *Dist. 43. c. Sit Rector*.
 Prælati, nec multum, nec inordinatè loqui debet. *ibid.*
 Vide, *Superior*.
 Prælati non debet tacere veritatem ob persecutionem. *Dist. 43. c. Scimus*.
 Prælati non increpant delinquentes, non est mundus à sanguine eorum. *dist. 43. c. Ephesij*. Vide, *Errare*. Vide, *Malum*.
 Prælati non excusantur ab ignorantia in peccatis subditorum. *de regulis iuris c. Quamuis*.
 Prælati, & alii clerici, vt non possunt vestibus cum manicis sub cubito pendentibus: neque cum ijs, & superpelliceis adesse possunt diuinis officijs, sub pœna priuationis fru-

ctuum beneficiorum per mensem. *Conc. constantiense sess. 43. in fine*.
 Prælati non possunt punire delicta subditorum pœna pecuniaria. *Conc. Mogunt. 4. c. 77.* Vide, *Pecuniaria pœna*. Vide, *Pœna*. Vide, *Clerici*.
 Prælati non possunt subditos suspendere, vel excommunicare, nisi præuia monitione. *De appellat. & c. c. Reprehensibilis. Desent. excom. c. Sacro*. Vide, *Censura*.
 Prælati sine consensu Capituli, negotia non faciat. *De his, quæ sunt à Prælat. & c. c. Nouit tua, & c. Quanto*.
 Prælati non potest obligare Ecclesiam suam pro alienis debitis, sub pœna suspensionis ipso facto. *de solutionibus cap. Si quorundam*.
 Prælati non possunt exigere taxas à subditis; sed in necessitate solum auxilium, & quomodo. *De censibus c. Cum Apostolus §. prohibemus*.
 Non possunt grauare subditos, alias puniuntur. *de excessibus Prælator. c. 1.* Vide, *Episcopus circa procuraciones*.
 Prælati non possunt exigere procuracionem vltra debitum; alias ad restitutionem teneantur. *de immunit. Eccles. cap. Quia plerique*. Vide, *Episcopus quo ad procuraciones*.
 Prælati Ecclesiastici non possunt dare panam sanguinis. *de raptoribus c. in Archiepiscopatu*.
 Prælati non possunt pro se retinere beneficia, quæ possunt alijs conferre. *De excessibus Prælator. c. Adaures*.
 Prælati non possunt à subiectione alicuius auferre Ecclesias ei subiectas. *ibid. c. Ad hec*.
 Prælati non possunt grauare Religiosos. *ibid. c. Nimis iniqua, & c. Nimis praua*.
 Prælati grauantes Religiosos, grauiter puniendi. *Clement. de excessibus Prælatorum*.
 Prælati non possunt exigere pecunias pro defendendis criminosis, & pœna. *De penis c. Licet iuxta*.
 Prælati non possunt subditis interdicare, ne manifestent statum Ecclesiæ superioribus, qui hoc faciunt, grauiter puniuntur, & subditi non tenentur obedire. *De offic. Iudicis ord. in 6. c. Quia plerique*.
 Prælati, & Abbates infra Episcopos, qui vtuntur mitris, non possunt eis vt cum laminis aureis, argenteis, aut gemmatis, sed aurificatis. Non exempti verò, simplicibus tantum. *De priuilegijs in 6. c. Ut Apostolica*.
 Prælati non possunt vti habitu in proprio. *Extra, de maiorit. & obed. c. Ut Prælatorum*.
 Prælati sine superiorum licentia non possunt extra Diocesim pernoctare, & pœna. *Extra, de maiorit. & obed. c. Et si deceat*.
 Prælati accusatus de dilapidatione, interdicitur, ne vendat, alienet, mutet, &c. *De accusat. c. fin.*

Prælati circa alia.

Prælati non sunt accusandi. *Anacletus ep. 3. 2. q. 7. cap. Sententia*.
 Nisi accusatores sint irreprehensibiles. *Lucius 1. in ep. vn. 2. q. 7. c. Criminationes*.
 Non facile suscipiendæ eorum accusationes. *De accusat. c. Qualiter*.
 Prælatorum peccata, multum nocent subditis. *Gregor. 1. l. 6. epist. 7.*
 Prælatum negans, aut inuadens, est deponendus. *de excessibus Prælatorum c. Grauem*.
 Prælatum occidens, quæ pœna puniendus. *De penis cap. Adaures. c. In quibusdam*. Vide, *Episcopos persequentes*.
 Prælati Ecclesiæ suæ iniuriam irrogans, vel simultatem contra eam faciens, vel contemnens, omni fructuum perceptione priuetur, nec admittatur, nisi ad placitum Prælati. *concil. Mogunt. 4. c. 85.*
 Prælati suspendente aliquem, hic non potest contra eius voluntatem promoueri. *Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 1.*
 Prælatorum correctio Deo est remittenda. *Conc. Colon. 2. p. 6. cap. 17.*
 Vide, *Episcopus, per totum*.

Præliari potest, etiam in die festo, si adsit necessitas. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 34.*
Præliandum non est in Quadragesima, nisi necessitas urgeat. *ibid. c. 46. Vide, Bellum. Bellare.*

Præpositus. Præpositura.

Præpositus propriè dicitur, qui curam gerit aliorum. *de verb. signif. c. Quamvis.*
Præposituræ commendatæ possunt visitari ab Episcopo, ut Papæ delegato. *Vide, Episcopus quo ad visitationem. Vide, Episc. circa Exemptos.*

Presbyteri qui, & quando ordinandi.

Vide, Clerici. Vide, Ordinationes.
Presbyter est minister diuersus ab Episcopo. *Lib. 2. constitut. Apost. c. 58. Dist. 95. c. Ecce ego. Conc. Trid. sess. 23. cap. 4. & can. 7.*
Presbyter aliquando idem importat, ac senior, non ætate, sed virtute. *dist. 21. c. Cleros.*
Presbyter, id est, senior, primus omnium vocatus fuit Abraham. *Anacletus ep. 2.*
Presbyter est minor Episcopo, & illo inferior. *conc. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7.*
Presbyteri succedunt in locum 72. Discipulorum. *dist. 21. c. In nouo. Damasus ep. 5. Anacletus ep. 2. & 3.*
Presbyteri ordinatio, quomodo fit. *Dist. 23. cap. Presbyter. Vide, Ordinatio.*
Presbyter (olim) non poterat ordinari, nisi esset 30. annorum. *Post ep. 3. Fabiani. dist. 38. per quinque omnia capita. c. Si quis 30. post ep. 3. Bonifacii 1. Conc. Agathen. c. 17. Concil. Arelat. 3. c. 2. Conc. Neocasarien. c. 11.*
Deinde statutum est, ut anno 25. ætatis ordinari quis possit presbyter. *Zacharias ep. 12. Clement. de ætate, & qualitate, & c. præficiend. c. fin. Concil. Trid. sess. 23. de refor. c. 12. Vide, Ordinatio.*
Presbyteri ordinandi debent esse instructi in suo officio. *Concil. Arelat. 4. c. 4. Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 14.*
Presbyteri ab Episcopo sunt ordinandi. *Vide, Ordinatio. Conc. Aquisgran. sub Ludouico Pia c. 8.*
Presbyter esse non potest puer. *Zacharias ep. 1.*
Presbyter ordinari nemo potest ante baptismum, si ordinetur, nulliter facit, & iterum post baptismum debet ordinari. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 45. Vide, Ord. non iter.*
Presbyter esse non potest illiteratus, alias suspendatur ab officio. *Leo 4. homil. de cura Pastoralis. Conc. Aurelian. 2. c. 16. Conc. Tribur. 1. c. 33.*
Debet esse idoneus ad docendum populum, & ministrandum Sacramenta, conspicuus moribus, &c. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 14.*
Presbyter fieri non potest, qui habet uxorem (intellige de Latinis). *conc. Tolet. 1. c. 1. Vide, Clerici in sacris circa uxores. Vide, Matrimonia prohibita ratione status spiritualis.*
Presbyter fieri non potest, nisi omnes de domo sua sint Christiani. *Conc. carthag. 3. c. 18.*
Presbyter ordinari non potest, qui fuit baptizatus in agnitione. *Dist. 57. c. vn.*
Presbyter ordinari non potest, nisi ad aliquem titulum. *Dist. 70. c. Neminem, & c. Sanctorum. Vide, Ordinatio.*
Ordinari debet ad determinatam Ecclesiam. *Vide, Presbyterorum obligationes.*
Presbyter examinandus, antequam ordinetur. *Conc. Vormationen. 1. cap. 57.*
Presbyter nequit ordinari, qui uxorem viduam habuit. *conc. Andegauen. c. 11.*
Presbyter non potest ordinari, qui habet partem digiti abscissam; vel qui se fecit castrari, vel imminutus in alia parte corporis. *Conc. Tribur. 1. c. 33. de clerico agrotante cap. Presbyterum. Vide, Digitus.*
Presbyter ordinatus, si postea apparet deliquisse, seu in crimine fuisse, non est recipiendus. *Conc. Nican. 1. c. 9.*

Presbyter non potest ordinari sine licentia Episcopi proprii, & post mensem non toleretur, nisi eam ostendat. *Reformatio cleri Germania c. 17. Vide, Ordinandi.*

Presbyteri ordinatio faciendâ est cum impositione manuum. sed si hæc per errorem amittatur, non iteretur ordinatio, sed illa tempore ordinationum suppleatur. *de sacram. non iter. cap. ult.*

Presbyter ordinari non potest, nisi testimonium habeat, quod in alijs ordinibus bene se gesserit, & per annum integrum in diaconatu ministravit. nisi Ecclesiæ utilitas, vel necessitas exigat, ut Episcopus aliter decernat. *Conc. Trid. sess. 23. de reform. cap. 14.*

Presbyterorum obligationes.

Vide, Clerici.

Presbyteri, sine conscientia Episcopi, nihil faciant. *Concil. Arelaten. 1. c. 19. Vide, Presbyteris prohibita.*

Presbyter tenetur ordinari ad determinatam Ecclesiam. *concil. Arelat. 4. c. 4. dist. 38. c. Quando presbyteri.*

Presbyter non potest transire ad alia loca, sed tenetur inseruire in eo, cui est affixus. *Conc. Arelat. 1. c. 22. Conc. Nican. 1. c. 16. alias excommunicetur. ibid.*

Presbyter debet quotidie audire sacrum, si est in loco habitationis. *Conc. Tolet. 1. c. 5.*

Presbyter tenetur ad continentiam. *Conc. carthag. 2. c. 2. (excipe Græcos.) Vide, Continentia. Vide, Clerici in sacris. Vide, Græci. Vide, Ordinati.*

Presbyter tenetur adesse diuinis officijs in Ecclesia, cui est adscriptus, alias deponatur. *Dist. 92. c. ult. Vide, Clericorum obligationes.*

Presbyter esse debet vnus saltem in qualibet Ecclesia. *Concil. Vormationen. 1. c. 51. conc. Emeriten. c. 19. Vide, Clerus quo ad numerum.*

Presbyter Ecclesiæ nomine tenetur emere, non proprio. *12. q. 4. cap. presbyter. conc. Agathen. cap. 54. conc. Epaunen. capit. 8.*

Presbyteri debent esse mundi, pudici, iusti, & virtuosus in omnibus. *Clem. 1. ep. 1. c. 4.*

Presbyteri debent alijs prædicare. *Clem. 1. ep. 1. c. 4. Vide, Prædicare. Vide, presbyter. munera.*

Presbyteri debent alios honorare, aduenas præsertim. *Lib. 2. const. Apostolic. c. 58.*

Presbyteri omnes sunt subiecti Episcopo. *celestinus 1. ep. 1. c. 1.*

Presbyteri, quibus permixtæ sunt vxores, non possunt missam celebrare, nisi ab eis abstineant. *conc. Turonicum 1. cap. 2. Vide, continentia. Vide, clerici in sacris. Vide, clericus habens uxorem.*

Presbyteri dum ordinantur, tenentur profiteri castitatem coram Episcopis. *conc. Tolet. 4. c. 27. dist. 28. c. Quando presbyteri (intelligitur de Latinis.) Vide, Græci. Vide, clerici in sacris. Vide, clerici minores. Vide, presbyteris prohibita.*

Presbyter vocatus ad infirmum, statim accedat, aspergat cubiculum aqua benedicta, & septem psalmos dicat pro eo, hortetur ad recogitandum, & postea ad confitendum peccata. *conc. Nanneten. 1. c. 5.*

Dum absoluit infirmum, cum hoc pacto absoluat, ut si viuat, pœnitentiam faciat. *ibid.*

Presbyter tenetur coronam apertam habere, sub pœna priuationis gradus. *conc. coiacense c. 3. Vide, Clerici quò ad habitum. Vide, corona.*

Presbyter vnâ tantum Ecclesiam potest habere, & in ea tenetur officium recitare, & missam dicere. *conc. Nannet. 1. c. 8. concil. Rom. sub Alexandro 2. 16. q. 7. cap. Per laicos. conc. Meten. 1. c. 2. conc. Rom. sub Nicolao 2. c. 9.*

Vide, Beneficia plura. Vide, Ecclesia plures.

Presbyter, saltem quater in anno celebret per se. *conc. Tolet. 22. cap. 12. Alias pœna pecuniaria multetur. ibid.*

Presbyter alicuius Ecclesiæ, in Dominica saltem, & festis tenetur missam dicere. *conc. Emeriten. c. 19. conc. Trid. sess. 23. de reform. c. 14.*

Presbyter habens populum debet habere clericum. *De vita, & honest. clericorum. cap. Ut quisque.*

Presbyter parochus tenetur docere pueros doctrinam fidei. *de vita, & honest. cleric. cap. Vi quisque. conc. Trident. sess. 24. de reform. c. 4. & ad hoc compellendus ab Episcopo per pœnas, & censuras. ibid. In Dominicis, & alijs festis ad hoc tenetur. ibid. Vide, Parochus.*

Presbyteris prohibita.

Vide, *clerici*. Vide, *Sacerdos*.
Presbyter non potest ducere uxorem, alias deponatur. *Lib. 7. const. Apostolic. c. 17. conc. Rom. sub Siluestro c. 19. conc. Neocasarien. c. 1. post conc. Aruernense c. 4. conc. Antiochen. c. 21. Zacharias ep. 1. post ep. Lucij 1. Innocen. 1. ep. 5. conc. Venet. c. 11. conc. Tolot. 1. c. 1. conc. Vornat. 1. c. 9. concil. Moguntin. 3. c. 19. dist. 28. cap. Presbyter. concil. Tolosanum 1. c. 7. cont. Later. 3. in append. tit. de coniug. cap. 6. Et dimittere debet, quia non est matrimonium. ibid.*

Vide, *Matrimonia prohibita ratione status spiritualis*.
Presbyter non potest confirmare, neque Chrisma consecrare. *Innocen. 1. epist. 1. c. 3. conc. Bracharen. 1. c. 37. Greg. 1. lib. 3. ep. 9. conc. Hispalens. 2. c. 7. dist. 4. de consecrat. cap. Presbyteris. conc. Vornat. 1. cap. 8. de consuetudine. cap. Quanto.*

Presbyter non potest nec diaconum, nec subdiaconum, nec acolitum ordinare. *Lib. 3. const. Apostol. cap. 11. Gelasius ep. 9. conc. Hispalen. 2. c. 7.*

Presbyter non potest usurpare vllum officium Pontificale, alias suo gradu priuetur. *Gelasius ep. 9.*

Presbyter non potest consecrare altare. *conc. Agathen. c. 43. conc. Brachar. 1. c. 3. conc. Hispal. 2. c. 7. conc. Tolet. 4. c. 34. 26. q. 6. c. Ministrare. conc. Vornat. 1. cap. 8.*

Vide, *consecratio*.

Non potest consecrare Ecclesias. *conc. Vornat. 1. c. 8.*

Vide, *consecratio*. Vide, *Ecclesiarum consecratio*.

Presbyter non potest benedictionem solemnem in Ecclesia dare. *conc. Agathen. c. 44.*

Presbyter non potest absoluer publicos penitentes. *conc. Vornatien. 1. cap. 8.*

Non potest esse conuiua in nuptijs. *conc. Lucen. 2. c. 38. dist. 34. c. Presbyteri. conc. coiacens. c. 5.*

Non potest Episcopo præsente signare infantes, nisi ab eo sibi præcipiatur. intellige in pectore. *conc. Lucen. 2. c. 52. dist. 95. c. Presbyter præsente.*

Non potest iudicare in causa mortis. *conc. Antiochod. c. 34. Vide, cler. in causa sangu.*

Presbyter criminaliter delinquens. Vide, *clericus criminaliter*, &c. Vide, *diaconus capitaliter*.

Non potest esse præsens vbi rei torquentur. *conc. Antiochod. cap. 33.*

Non potest arma deferre, sub pœna priuationis gradus. *concil. coiacense cap. 3.*

Non potest sine Episcopi licentia baptizare, nec vngere infantes in pectore, neque penitentes reconciliare, nec populum benedicere, nec exhortari, aut docere. *concil. Tolet. 4. cap. 34. conc. Hispal. 2. c. 7. conc. Vernen. c. 8. conc. Afric. c. 10. conc. Hispalen. 2. c. 7. & conc. Parisien. 6. lib. 1. c. 41.*

Non potest ordinare presbyteros, diaconos. &c. non consecrare Ecclesias, vel altaria. *in conc. Hispalens. cap. 2. & 7. conc. Triburien. 1. c. 32.*

Non potest benedicere matrimonia clandestina, alias excommunic. *conc. Turon. 4. c. 12.*

Vide, *Matrimon. clandestina*. Vide, *Parochus*.

Presbyteri non possunt intrare in Ecclesiam, aut sedere ante Episcopum, sed cum eo intrent, si ipse adesse potest. *conc. Laodic. cap. 56.*

Presbyteri non possunt esse exactores fiscalium Principum. *conc. Regiaticinum c. 19.*

Non possunt inferuire pluribus Ecclesijs.

Vide, *clerici*. Vide, *Beneficia plura*. Vide, *Ecclesia plures*. *conc. Parisien. 6. lib. 1. cap. 49. conc. Roman. sub Alexandro II. conc. Rom. sub Nicolao II. cap. 9. 16. q. 7. c. Per laicos.*

Non est eis licitum inter epulas cantare, vel saltare. *concil. Antiochod. cap. 40.*

Presbyter non potest Ecclesiam præfici iniussu Episcopi. *conc. Tribur. 1. c. 32. conc. Vornat. 1. c. 49.*

Non potest sine licentia Episcopi vagari, & sic facienti nullus det communionem. *conc. Agath. c. 52. conc. Epau. c. 5.*

Non potest exercere officium Villici, aut Cancellarij publici. *conc. cabilon. 3. c. 44. conc. Paris. 6. lib. 1. c. 28.*

Non potest esse conductor, nec aliud simile facere. *conc. Carthag. 3. c. 15. conc. Vornat. 1. c. 67.*

Non potest in alio loco, quam in Ecclesia celebrare agenda, alias honore priuetur. *Conc. Carthag. 2. c. 9.*

Presbyteri Latini si coniugati ordinantur, non possunt ad torum vxoris accedere, alias Missam non possunt celebrare. *Conc. Turonicum 1. c. 2. Conc. Aruernen. cap. 12. dist. 82. cap. Proposuit. Conc. Vornatien. 1. c. 9. Conc. Carthag. 2. c. 2. Carthag. 5. c. 3. Alias priuantur. ibid. Conc. Tolosan. 1. c. 7. dist. 32. cap. presbyter.*

Presbyter diligat uxorem, vt sororem, & fugiat vt hostem. *Dist. 32. cap. presbyter.*

Presbyter sine Episcopi licentia, non potest audire confessiones, & penitentiam imponere. *Conc. Afric. c. 10.*

Vide, *Confessores*. 26. q. 6. cap. presbyteri. Excepto casu necessitatis. *ibid. cap. Aurelius.*

Non potest confessiones audire, aut absoluer, siue sit secularis, siue regularis, nisi sit parochus, vel ab Episcopo sit approbatus. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 15.*

Presbyter in ordinatione accipit potestatem absoluendi, id est ordinis, non verò iurisdictionis. *Conc. Trid. sess. 23. c. 15. Sed non potest absoluer, nisi sit parochus vel ab Episcopo approbatus; & hoc siue sit secularis, siue regularis. ibid.*

Presbyter non potest vllum officium sacerdotale exercere, sine Episcopi licentia. 16. q. 1. cap. cunctis fidelibus. *Conc. Hispalens. 2. cap. 7. Conc. Tolet. 4. c. 34. Conc. Tribur. 1. c. 32.*

Presbyter non potest virgines consecrare sine licentia Episcopi. 26. q. 6. c. Presbyter. *Conc. Hispal. 2. cap. 7. Concil. Parisien. 6. lib. 1. cap. 41. conc. Vornat. 1. c. 8. Vide, Virgines.*

Non potest esse cappellanus alicuius laici sine licentia Episcopi. *conc. otaramon. c. 18.*

Non potest accipere Eucharistiam à diacono. *conc. Nicæn. 1. cap. 14.*

Non possunt in mulierum domibus habitare, vel hospitari. Vide, *clerici circa cohabitationem*, &c. *conc. Meldense. c. 36. conc. Aquisgr. 3. p. 3. c. 11. Sub pœna priuationis sui gradus. ibid.*

Presbyteri munera.

Presbyteri munus est prædicare alijs. *Clemens 1. ep. 1. cap. 4. Vide, Prædicare.*

Presbyteri munera sunt docere, baptizare, offerre, benedicere. *Lib. 3. const. Apostol. c. vi. & lib. 8. cap. 28. conc. Vassense 1. cap. 1. post Conc. Tolet. 8. conc. Aquisgran. sub Ludouico cap. 8.*

Presbyteri gerunt vicem 72. discipulorum. *Anacletus ep. 2. & 3. Damasus ep. 5. dist. 21. cap. In nouo.*

Presbyter potest Eucharistiam conficere sicut Episcopus. *concil. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 8.*

Presbyter fictus verè baptizat, si facit in nomine Trinitatis. *Nicol. 1. ad consulta Bulgar. c. 14. & 15. Vide, Baptizatus.*

Presbyteri quæ sunt licita, & quando.

Presbyter in absentia Episcopi in necessitate potest absoluer absque eius licentia. 26. q. 6. c. Aurel. *conc. Afric. sub Cælestino c. 10. Vide, Absolutio. Vide, confessor. Vide, Sacerdos.*

Presbyter præsente Episcopo potest docere, & sacramenta facere, seu ministrare. *Dist. 95. c. Ecce ego.*

Presbyter coram Episcopo non debet stare, sed sedere. *dist. 95. cap. Episc. in quolibet.*

Presbytero (Græco) licitum est tenere uxorem. *conc. Afric. c. 37. Non autem alijs. conc. Tolet. 1. c. 1.*

Vide, *Græci*. Vide, *clericus habens uxorem*.

Presbyter potest benedicere, absoluer, & chrismate vngere hæreticum moribundum penitentem (iuxta antiquum morem) sed non in fronte, etiam si Episcopus absit. *conc. Arausican. 1. cap. 2.*

Presbyter ex dispensatione Papæ, potest ungere in fronte, seu confirmare. *Gregorius 1. l. 3. ep. 26. dist. 95. cap. Peruenit.* Vide, *Confirmatio.*

Presbyteri peregrini.

Vide, *Clerici peregrini.*

Clerici peregrini non possunt in alienis Ecclesijs ministeria exercere. *conc. Neocas. c. 13.* Vide, *Peregrini.* Vide, *Sacerdos.*

Presbyter Episcopo contrarius.

Presbyter separans se ab Episcopo, & altare erigens, est anathema. *Conc. Carthag. 2. c. 8. Zacharias ep. 7. c. 3. concil. Vormatien. 1. c. 66.*

Vide, *Clerici conspiratores contra Episcopos.*

Presbyterorum priuilegia.

Vide, *Clerici.* Vide, *Sacerdos.*

Presbyter immolans idolis, si postea confitetur, retinere potest honorem, sed prædicare non potest. *Conc. Ancir. c. 1.*

Vide, *Clerici hæretici.*

Presbyter hæreticus abiurans hæresim, potest celebrare. *concil. casaragustan. c. 1.* Vide, *Clerici hæretici.*

Presbyterum damnari non posse, nisi per 7. testes, statuit. *Conc. Roman. sub Syluestro c. 3.* Vide, *Clericorum priuilegia.*

Presbyterum à sex Episcopis esse iudicandum, statuit. *Conc. carthag. 1. cap. 11. carthaginen. 3. cap. 8. Concil. Triburien. 1. cap. 10.*

Presbyter accedens ad Ecclesiam alterius, cum honore debet suscipi, & inuitari. *Conc. carthag. 4. cap. 33. Lib. 2. const. Apostol. c. 58.* Vide, *Clerici peregrini.* Vide, *Peregrini.* Vide, *Sacerdos.*

Presbyteri non possunt à laicis ejci ab Ecclesijs. *Conc. Arelat. 4. cap. 4.*

Presbyteri non possunt ab Episcopis mitti huc atque illuc ad negotia. *Conc. Paris. 6. l. 1. c. 29.*

Presbytero imponi non potest publica penitentia. *Dist. 50. c. Alienum.*

Presbyter. causæ, siue actiue, siue passiue ab Episcopis iudicantur. *Conc. Triburien. 1. cap. 21. 2. q. 5. ca. Si quis presbyter.*

Presbyter iurare non debet in iudicio, sed sufficit, si per sacram consecrationem affirmet, &c. *Conc. Tribur. 1. c. 21.*

Presbyter irregularis post penitentiam annorum 12. potest restitui. *Conc. Later. 3. tit. de depositione c. 13.*

Vide, *Clericorum priuilegia.* Vide, *Sacerdos.*

Presbyter fornicarius.

Presbyter fornicarius, qua penitentia puniendus. *Dist. 82. cap. presbyter.*

Presbyter in adulterio deprehensus, reparari non potest. *dist. 50. c. Si quis Diaconus.*

Presbyter fornicans, vel adulterans, deponatur; & aliam faciat penitentiam. *Conc. Mogunt. 3. cap. 19. Conc. Tolos. 1. cap. 7.*

Presbyter habens concubinam, siue publicè, siue secretò, priuatur officio cantandi, & legendi missam: non potest in choro cum alijs officium recitare, nec partem Ecclesiæ habere. *conc. Rom. sub Alexand. 2. Gregor. 7. l. 4. ep. 10.*

Est incapax officij, & beneficij. *Gregor. 7. l. 2. ep. 62.*

Presbyteri tenetur mulieres fornicarias ejcere, alias priuentur officio, & beneficio. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. de clericis coniugatis cap. 7. 8. & 9. tit. De depositione. ibid. capit. 15.*

Presbyteri concubinarij missa à nullo audiatur. *Nicolaus 1. in decr. tit. de presbyteris c. 1. dist. 32. c. Nullus.*

Vide, *Clerici fornicarij.* Vide, *Sacerdos.*

Presbyter criminaliter delinquens, vel accusatus.

Presbyter capitaliter delinquens, officio, & communione priuandus est. *Conc. Aurelianen. 1. c. 11. conc. Epaunen. c. 22.* & in monasterio includendus. *ibid. Dist. 81. c. Si qui sunt*

Alibi verò statutum est non esse excommunicandum, sed deponendum. *Dist. 81. c. Presbyter. c. Si quis Episcopus.*

Presbyter accusatus de mala fama, si Episcopus non potest probare, suspenditur ab officio, donec satisfaciat. Satisfacit autem per iuramentum super Euangelijs. *post Concil. Meldense cap. 3.*

Presbyter accusatus, si non conuincitur, tenetur se purgare. *De accusat. c. Cum P. Manconella.*

Presbyter accusatus, nisi fuerit conuictus, per iuramentum se purgat. *Gregorius 2. ep. 14. 2. q. 5. cap. Si quis presbyter.* Sufficit iurare per suam consecrationem. *ibi. & Conc. Triburien. 1. c. 21.* Olim purgabat se per missam. *Conc. Vormatien. 1. c. 10. 2. q. 4. c. fin. Si Episcopo.* Nunc autem est prohibitum. Vide, *Missæ.*

Presbyter accusatus, si non conuincitur, suo gradui restituitur. *Nicolaus 1. in decret. tit. De Presbyteris c. 4.*

Presbyter homicida deponatur, etiam si non sponte faciat. *Conc. Triburien. 1. c. 10.* Vide, *Homicida.* Vide, *Occidens.* Vide, *Irregularis.*

Presbyter procurans Ecclesiam per pretium, deponatur. *Conc. Rom. sub Alexand. 2. Conc. Mogunt. 3. c. 5. 16. q. 7. c. Per laicos.*

Presbyter procurans Ecclesiam per laicos, deponatur. *ibid.*

Presbyter expellens ab Ecclesia alium pacificè possidentem, deponatur. *Conc. Mogunt. 3. c. 5.* Vide, *Simonia.* Vide, *Beneficia.* Vide, *clerici.*

Presbyter percutiens puerum, si hic ex percussione moritur, est deponendus. *conc. Lateran. 3. in append. tit. De depositione cap. 7.*

Presbyter præsens loco in quo iaciuntur lapides, licet ipse non vulneret, si aliquis occiditur, ipse suspensus est ab executione officij, & indiget dispensatione. *Conc. Later. 3. ibid. c. 11.* Vide, *Irregularis.*

Presbyter irregularis ex homicidio potest post penitentiam annorum 12. restitui. *Conc. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 13.*

Vide, *Irregularis.* Vide, *Clericus criminaliter,* &c. Vide, *Diaconus capitaliter,* &c. Vide, *Sacerdos.*

Presbyterorum persecutores, occisores, &c.

Vide, *Clerici.* Vide, *Ecclesiastici.* Vide, *Sacerdos.* Vide, *Excommunicationes in Bulla Cæne.*

Presbyterum mutilans, verberans, &c. est anathema, absoluedus est, quando satisfecit. *Conc. Mogunt. 3. c. 8.* Vide vbi supra. *Conc. Triburien. 1. c. 4.* vbi statuitur, quod si satisfactio fit in pretio, tota debetur Episcopo. Si verò Presbyter vulneratus, &c. moriatur, tres partes de ea fiant, vna detur Ecclesiæ mortui; alia Episcopo; tertia parentibus. *ibid.* Sed in *tit. de penis c. Presbyteri* habetur, vt pars compositionis soluatur Ecclesiæ, pars pro eius anima.

Presbyterum occidens 12. annorum penitentia affligatur. *Conc. Mogunt. sub Leone 4. c. 24.* & vsque ad mortem cingulum militiæ deponat, & vxore careat. *ibid.*

Presbyterum etiam degradatum occidens, excommunicatur, & ei penitentia imponenda, iuxta Episcopi iudicium. *ibid. c. 25.*

Vide, *Clericorum percussores.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cæne.* Vide, *Occidens.*

Presbyter depositus, vel excommunicatus.

Vide, *Clerici quoad priuationes officiorum.* Vide, *Depositus.* Vide, *Sacerdos.*

Presbyter depositus, seu irregularis, post penitentiam 12. annorum potest restitui. *Conc. Later. 3. in append. tit. de depositione cap. 13.*

Presbyter depositus non potest officium exequi. qui ei communicat, excommunicetur. *conc. Antioch. c. 4.*

Pres-

Presbyter depositus, vel excommunicatus celebrans. Vide, *Depositus*. Vide, *Excommunicatus*.

Presbyter depositus, in necessitate potest baptizare. *Concil. Aurel. 1. c. 14. dist. 81. c. Si diaconus*.

Presbyter habens palmam manus abscissam, non potest celebrare, sed alia facere. *De clerico agrotante, &c. c. Presbyterum*.

Presbyterorum filij.

Presbyterorum filij ab altaris ministerio arcendi, nisi in Cœnobijs, & Canonicis probati inueniantur. *Conc. Melfitan. c. 14. conc. claramontan. c. 25. dist. 56. c. Presbyterorum, & Nisi, cap. Apostolica*. Vide, *Filij Clericorum*.

Presbyter quo ad residentiam.

Presbyter relinquens Ecclesiam per tres hebdomadas, communionem priuatur. *Conc. Agathen. c. 64. conc. Toletan. 16. c. 17. 7. q. 1. c. Si quis*.

Vide, *Beneficiati quo ad residentiam*. Vide, *Clerici absentes ab Ecclesia*. Vide, *Parochus*. Vide, *Residentia*.

Presbytera.

Presbyteræ, seu viduæ, ordinari non possunt. *Conc. Laodiceen. cap. 11*.

Presbytera, olim dicebatur, etiam vxor presbyteri. *dist. 32. c. presbyter, cap. Mulieres*.

Præscientia. Præscit.

Præscientiæ, & prædestinationis ea doctrina tenenda est, quæ ex visceribus Ecclesiæ habetur. *Conc. Valent. 2. c. 1*.

In doctrina de præscientia, & prædestinatione deferendum est Augustino, Cypriano, Ambrosio, Hilario, & Hieronymo. *ibid.*

Præscientia futurarum actionum, tam bonarum, quam malarum, est in Deo æternaliter. *Conc. Valent. 2. c. 2*.

Præscit Deus, & præsciuit futuros bonos, per gratiam suam, & per eandem gratiam præmia accepturos. *ibid. c. 2*.

Deus præscit, & præsciuit malos per propriam malitiam futuros malos, & per eam æternaliter damnandos. *Conc. Valent. 2. c. 2*.

Præscientia Dei circa malos, vel bonos, non imponit eis necessitatem. *ibid. c. 2*.

Præscit Deus mala creaturæ, quæ ex propria voluntate ipsa est factura, ideo non imponit necessitatem. *ibid.*

Præsciti baptizati sunt partes Ecclesiæ. *Concil. constantiense contra art. 3. & 5. Ioannis Huss*.

Vide, *Reprobi*.

Præscriptio.

Præscriptio temporis non officit, cum necessitas hostilis impedit. *Conc. Hispalen. 2. c. 1. 16. q. 3. cap. Porro si de annorum. De præscript. cap. Ex transmissa*; quia tempus non currit.

Præscriptio fieri non potest sine possessione. *De regulis iuris reg. 3*.

Neque potest præscriptio fieri de aliquo, nisi iusto titulo possideatur. *De præscript. c. Si diligenti*.

Præscriptio tricennalis tollit lites prætensionum. *conc. Hispal. 2. c. 2. Conc. Tolet. 4. c. 34. 13. quæst. 2. cap. Facultates. 16. quæst. 3. cap. Quicumque. Conc. Lateran. 3. de præscriptionibus cap. 1. 3. 4. & 7. & ibid. de interpretatione verborum cap. 2. De præscriptione cap. Sanctorum. De priuileg. cap. Si de terra*.

Præscriptio Romanæ Ecclesiæ fit per centenariam. Vide, *Ecclesia Romana*. Vide, *Romana*.

Præscriptio Lateranensis Ecclesiæ fit per centenariam. Vide, *Lateranensis Ecclesia*.

Præscriptio pro domibus religiosis est 40. annorum. *16. q. 4. c. Volumus. c. Neque decennii. De priuilegiis c. Si de terra. Conc. Later. 3. de præscriptionib. c. 1. 2. & 6*.

Nisi fortè Ecclesia litigans caruerit pastore, qui non potuerit

defendere sua iura. *ibid.* Si præscriptio 40. annorum interrupta dicatur, vtrique pars probet. *de præscript. c. Illud*.

Præscriptio non admittitur in mala possessione. *Conc. Later. 3. tit. De præscript. c. 5. Conc. Later. 4. c. 41*.

Præscriptio in bona fide valet, secus si obstat ius commune. *de præscript. in 6. c. 1*.

Nisi alligetur tempus, quod excedit memoriam. *de testibus. in 6. cap. fin.*

Præscriptio malæ fidei, pro nullo tempore suffragatur. *Conc. Later. 4. c. 41. de præscript. c. Vigilanti. c. Quoniam, c. Si diligenti. & c. fin.*

Præscriptio non tenet in rebus inualis. *De præscript. c. 1. cap. Nihil prodest, & c. Si diligenti*.

Præscriptio iurium contra Ecclesiam Romanam, est centum annorum. *De præscript. c. Ad audientiam. & c. Si diligenti. debet deduci tempus schismatis. ibid. c. Cum vobis. & sub eodem tit. in 6. c. fin.* Vide, *Ecclesia Romana*.

Sed circa quindennia soluenda camera, nulla præscriptio iuuat. *ibid.*

Præscriptio centenaria non impedit solutionem quindenniorum faciendam Camera. *Sixtus 5. const. 33. Camera*.

Præscriptio interrupta non suffragatur. *de confirmatione utili, &c. c. Cum dilectus*.

Præscribi potest à Religiosis contra Episcopos ius in cappellis. *de præscript. c. Cum olim*.

Item Abbas præscribere potest contra eum iura Episcopalia. *ibid. c. Cum olim*.

Præscribi potest à Prælato Episcopale ius. *De præscript. cap. Auditis*. Deduci debet tempus, quo vacauit Cathedralis. *ib.*

Præscriptio fieri non potest in ijs, quæ dantur ex humanitate. *16. q. 3. c. Si Episcopus*.

Præscribi non possunt beneficia per quodcumque tempus habita. *16. q. 3. c. clerici*.

Præscriptio fieri non potest à possidente alieno nomine. *De præscript. c. Si diligenti*.

Præscribi non possunt procurationes debitæ Legatibus Papæ (de non dando.) *de præscript. c. Accedentes*. Vide, *Legatus*. Vide, *procuratio*.

Præscribi non possunt à subditis procurationes debitæ Prælatibus ratione visitationis. *de præscript. cap. cum ex officii sui*. Vide, *Visitatio*. Vide, *Procuratio*. Vide, *Episcopus qua ad procurationes*.

Præscribi non potest vllus annorum numerus circa incertitudinem mortis alterius coniugis, vt possit contrahi cum secundo. Vide, *Matrimonia plura*. Vide, *Poligamus*.

Præscriptionis principium sumi non debet à die donationis factæ à viuente, sed à die mortis huius, & possessione donatarij. *16. q. 4. c. Si sacerdotes*.

Præscriptio fieri non potest contra Ecclesias, earumque bona, neque vllum generatur præiudicium per tolerantiam, & permissionem, vt de ijs factis imprimantur libri, &c. Vide, *Ecclesia Romana priuileg.* Vide, *Ecclesiarum priuileg.*

Præscriptionem longissimi temporis obijciens possessor, ei defertur. *de probat. c. Ex literis*.

Præscriptio rerum Ecclesiæ fieri non potest à laicis. *de præscript. c. causam*.

Præscriptio non fit in decima donata laico. *de decimis cap. Dudum*.

Præscriptione completa, si priuilegium obtinetur, præscriptioni renunciatur. *de præscript. c. Veniens*.

Præscribere quis potest, & quis non. Vide, *Possessor*.

Præscriptio decimarum. Vide, *Decima circa præscriptiones*.

Præscriptio contra Ecclesias, earumque bona. Vide, *Ecclesiarum, &c. bonorum præscriptio*. Vide, *Ecclesia Romana priuilegia*.

Præsentare. Præsentans. Præsentatio.

Vide, *patronus*.

Præsentandi ius, nec emi potest, nec vendi. & pæna. *conc. Later. 3. tit. de iure patronatus c. 10*.

Præsentare tantum possunt patroni sæculares, sed non possunt remouere ab Ecclesijs præsentatos. idoneos debent præsentare. *conc. Later. 4. c. 61*. Vide, *patronus*.

Præsentatio, Episcopo, seu Ordinario facienda est à patronis, vacante Ecclesia, &c. si est patronata. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. de iure patronat. c. 24. Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. ult.* alias nulla est collatio.

Præsentatio facienda est Episcopo, etiam si Ecclesia sit commissa delegato Papæ. *Conc. Later. 3. tit. de iure patronat. secundo. c. 3. & 6.* Neque potest aliter fieri.

Præsentatio facienda est in tempore; alias Episcopus instituat, etiam si beneficium sit regulare. *De supplenda neglig. cap. Sicut nobis.*

Præsentatione facta de duobus, lite pendente, neutri detur Ecclesia, &c. Si verò collatio deuoluat ad Episcopum, neutri etiam det, nisi de consensu patronorum. *Conc. Oxoniense cap. 101.*

Præsentatio à laico facienda est intra quatuor menses à tempore vacationis, ab Ecclesiasticis verò intra sex. *De iure patron. in 6. c. vn. §. fin.*

Si præsentantes litigant inter se, & plures præsentant, qui plura habet merita, instituatur. Et nisi intra tres menses conueniant, Episcopus ordinet Ecclesiam, vt secundum Deum melius iudicauerit. *Conc. Later. 3. c. 17.*

Præsentantes, si plures sunt hæredes, habent vocem vnus. *Clement. de iure patronat. c. 1.*

Si plures sint præsentantes, conuenire possunt, vt alternatim præsentent. *ibid.*

Præsentatio competens Ecclesiæ Collegiatæ, fieri potest à prælato cum consensu Episcopi, & Capituli. alias nulla est, nisi sit consuetudo contraria. *De his quæ fiunt à Prælato, &c. cap. Ea noscitur.*

Præsentare nemo potest se ipsum, sed alium. *De iure patron. cap. Per nostras.*

Præsentatio secundi, & receptio in canonicum, quando præiudicat primo. *De rescriptis in 6. cap. Tibi qui.*

Præsentatione facta à Rectore Ecclesiæ, vt quis ordinetur ad titulum beneficii, patrono non consentiente, huic manet saluum ius præsentandi. *De iure patron. cap. Postulasti.*

Vide, *Ius patronatus*, **Vide**, *Patronus*.

Præsentatus.

Vide, *Patronus*.

Præsentatus à patrono, si non approbatur à Diocesano, non potest obtinere Ecclesiam, beneficium, &c. Si postea alius præsentetur, & approbetur, hic obtinet. *Conc. Lateran. 3. in append. tit. De iure patron. c. 1.*

Si præsententur duo successiue, prior in tempore præferatur. *ibid. cap. 8.*

Præsentati ad Ecclesias, &c. vacantes, si sunt idonei, debent ab Episcopo admitti. *ibid. c. 19. & p. 49. c. 11.* alioquin alius præsentetur. *ibid. De iure patron. cap. Significasti.*

Præsentati à quouis, etiam à Legatis Papæ, non possunt institui, nisi per Episcopum examinentur; non obstante consuetudine in contrarium, etiam immemorabili. *Conc. Trid. sess. 7. de refor. c. 13.* Excipiuntur præsentati à Collegijs, & Vniuersitatibus Studiorum generalium. *ibid. & sess. 24. de refor. c. 9.*

Præsentati à patronis, possunt ab Episcopis repelli, si non sunt idonei. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 9.*

Præsentatus, etiam si ab alio inferiore instituendus sit ex fundatione; examen tamen faciendum est ab Episcopo. *Conc. Trid. ibid. c. 9.* **Vide**, *Beneficiati quo ad examen.*

Præsentari potest, etiam non ordinatus, dummodo sit idoneus, & intra tempus debitum ordinetur. *De institutionibus in 6. cap. fin.*

Præsentatus ab eo, qui credebatur patronus, eo quod possidebat, non debet ab Ecclesia, &c. acquisita remoueri, si alius postea iudicetur patronus. *Conc. Later. 3. tit. de iure patr. cap. 20.* Si verò quando præsentauit ille non erat in possessione iuris, debet remoueri. *ibid. & De iure patronat. cap. Consultationibus.*

Præsentatus ad Ecclesiam iurare debet, quod nihil soluerit, aut promiserit præsentanti. *Conc. Oxoniense. 1. cap. 10. Concil. Germanicum 1. c. 11.*

Præsentatus cum pacto dandi patrono partem fructuum, priuatur officio, & beneficio, donec per Papam dispensetur.

Conc. Germanicum 1. cap. 10. conc. Londin. 2. cap. 13.

Episcopus vero id sciens, & permittens, à collatione beneficii, & institutione perpetuo priuetur. *ibid. c. 11.*

Præsentatus soluens aliquid pro præsentatione, nullum ius in ea acquirit. nec ad vllum beneficium potest vnquam præsentari. *Conc. Sabin. c. 20.*

Vide, *Beneficia non danda cum pacto, pretio, &c.*

Præsentatis duobus, &c. in discordia, si vnus cedit alteri; hic nullum ius acquirit, & si eam Ecclesiam, &c. procurat, in ea vacatione fit inhabilis ad eam obtinendam. *Conc. Sabinen. cap. 15.*

Præsentatus iurans augere censum, deinde in manu instituentis iurans contrarium, est remouendus. *De iureiurando cap. Tua nos.*

Præsentatis pluribus à laico patrono, Episcopus dare potest cui sibi placet. Si verò à Collegio, vel à Capitulo fiat præsentatio, prius præsentatus debet præferri. *De iure patronat. cap. cum autem. & cap. cum dilectus.*

Præsentatis duobus successiue, si Episcopus malitiosè repellit primum, & dat secundo, tenetur prouidere primum de competenti beneficio. *De iure patronatus cap. Pastoralis officij.*

Præsentati ad Ecclesiam, &c. non possunt institui, nisi habeant, vnde commodè viuant, & hoc coram Episcopo assignandum, etiam si præsentatus sit exemptus. *De præben. &c. in 6. c. 1. Clement. de iure patronat. c. 1.*

Si præsentato non assignetur congrua portio, non admittatur, vel Episcopus assignet. *Clement. ibid.*

Præsentatis ab exemptis intra certum terminum ab Episcopo præfigendum, assignetur congrua portio; alias termino elapso, Episcopus assignet, non obstante priuilegio, &c. *Clement. de iure patron. cap. 1.*

Præsentati à regularibus, & instituti ab Episcopis, non possunt per Regulares remoueri, sed per Episcopos. *De cappellis monachor. in 6. cap. vn.*

Vide, *Beneficia quibus conferenda*. **Vide**, *Ius patronatus*. **Vide**, *Patronus*. **Vide**, *Ecclesia quibus conferenda*.

Præsentatio B. Mariæ.

Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis festum sub ritu duplici, die 21. Nouembris celebrandum, instituit *Sixtus V. const. 7. Intemerata.*

Præsepe.

Præsepe Cappella Sanctæ Mariæ Maioris Romæ. **Vide**, *cappella S. Mariæ Maioris*.

Præstigium.

Præstigium à Mercurio quodam fuit inuentum. *26. q. 5. cap. Nec mirum.*

Præstigium dicitur apparentia, quæ acies oculorum, &c. præstringit. *ibid.*

Vide, *Dæmon*. **Vide**, *Incantatio*. **Vide**, *Magia*. **Vide**, *Sortilegium*.

Præsumere, **Præsumens**.

Præsumens de se, permittitur tentari, & cadere. *6. quest. 1. cap. Imitare.*

Præsumere nullus debet de sua virtute. *ibid.*

Præsumptio oritur ex manifesto nocumento, licet fiat ab amico. *De præsumptionibus cap. 1.*

Præsumptio violenta affert sæpè sententiam definitiuam. *ibid. cap. Afferte mihi.*

Præsumptio violenta probat carnalem copulam. **Vide**, *carnalis copula*.

Præsumptio in senectute, sumitur ex conuersatione in adolescentia. *ibid. cap. Ex studijs.*

Præsumi non potest incontinentia alicuius in senectute, si in iuuentute fuit continens. *De præsumption. cap. cum in iuuentute.*

Præsumptio de futuris, sumitur à præteritis. *De præsumpt. cap. Mandata.*

Præsumitur contra eum, qui dilatione fugit iudicium. *ibid.*
cap. Nullus.
 Præsumitur affirmare alterum, qui duobus illatis, aliud negat. *ibid. cap. Nonne bene.*
 Præsumitur notitia facti vicinorum ex vicinitate loci. *ibid.*
cap. Quosdam.
 Præsumitur notum in vicino loco, factum notum in remoto.
De præsumptionibus c. quanto.
 Præsumptio violenta, probat copula carnalem. *ibid. cap. literis, & cap. Tertio loco.*
 Præsumptio vehemens, non sufficit ad damnandum. *ibid.*
cap. Literas.
 Præsumi non potest, quod quis non sit idoneus, eo quod volens alius superior ei præstare beneficium, ponit clausulam, si sit idoneus. *ibid. cap. fin.*
 Præsumitur culpabilis, qui se immiscet in re, quæ ad eum non pertinet. *De regulis iur. in 6. reg. 19.*

Pretium.

Pretium non exigatur à baptizando, confirmando, &c. *1. q. 1. cap. Baptizandis.*
 Vide, *Baptizatus.* Vide, *Sacramentum.*
 Pretium soluendum pro expeditione literarum Apostolicarum. Vide, *Taxa.*

Præueniens gratia.

Præueniens gratia, quid, & quomodo operatur.
 Vide, *Gratia.* Vide, *Adiutorium.* Vide, *Auxilium.*

Primas. Primatia.

Primas dicendus non est quicumque Metropolitanus. *concil. Nican. 1. ex Iulio 1. cap. 12. Anicetus in epist. decret. Stephanus 1. epist. 2. dist. 80. cap. Vrbes. dist. 99. cap. Nulli.*
 Vide, *Archiepiscopus.*
 Primas, idem est, ac Patriarcha. *Dist. 80. cap. Vrbes. & cap. In illis.*
 Primas inter Archiepiscopos appellandus est, qui primam sedem tenet, salvo iure Papæ. *Adrianus 1. in decret. c. 25. Dist. 99. cap. Nulli Archiepiscopi.*
 Primas in quo loco debet esse. *Dist. 80. c. Vrbes. c. In illis.*
 Primas iudicat causas, quas non potest Metropolitanus expedire. *Post ep. 3. Bonifacy 1. c. 3. 6. q. 4. cap. Si inter.*
 Primas, in Diocesi alterius non potest, nec ordinare, nec iudicare. *Post ep. 14. Cœlestini 1. 9. q. 3. c. Nullus Primas.*
 Primas, seu Patriarcha, nihil habet præ cæteris Episcopis, nisi quod canones, & consuetudo illis permittunt. *Nicolaus 1. in decr. tit. De Patriarchis c. 3. 9. q. 3. c. conquestus.*
 Primas non potest residere in Villis, sed in Ciuitate. *Greg. 1. lib. 1. ep. 72.*
 Primas, seu Patriarcha, vocari non potest Princeps sacerdotum, seu Summus sacerdos. *Dist. 99. cap. prima.*
 Primatibus, & Patriarchis obedientia præstanda est, & quæ. *Dist. 99. cap. prouincia.*
 Primatiæ, seu primatis compositionem vnus potest impedire.
De maiorit. & obed. cap. fin. Humilis. Vide, *Patriarcha.*

Primatus.

Primatum desiderans in terra, inuenit confusionem in Cælo.
Distinct. 40. cap. Multi.

Prima sedes.

Prima sedes, id est, Romana, à nullo iudicatur. *9. q. 3. cap. Nemo iudicabit. cap. Aliorum, cap. Facta subditorum, cap. Ipsi sunt, cap. Cuncta per mundum 1. & 2. & cap. Fratres.*
 Vide, *Ecclesia Romana.* Vide, *Papa.* Vide, *Romana Ecclesia.*

Primicerius.

Primicerius curam habet Acolythorum, & Clericorum circa sua officia; quis debet recitare Lectiones, quis Responsoria: quid sit necessarium pro restauratione Ecclesiarum. Et punit clericorum excessus. *Dist. 25. cap. Perlectis. Post Conc. Toletan. 8. vbi alia, etiam primicerij officia. De off. Primicerij cap. vn. Vide, Archidiaconus, in fine.*

Primitia.

Primitiæ ad domum Episcopi, & presbyterorum mittendæ sunt. *Conc. quod dicitur Apostol. cap. 5. Lib. 8. constitut. Apostol. cap. 30.*
 Primitiæ diuidendæ sunt inter clericos. *ibid.*
 Primitiæ de omni re dandæ sunt sacerdotibus. *Lib. 7. constit. Apost. c. 30.*

Primogenitus.

Primogenitus dicitur, qui primo nascitur, etiam si nullus sequatur. *De verbor. signif. cap. Ioseph.*

Primus.

Primus ordinatus, seu institutus, cæteris paribus est maior. *de maiorit. & obed. cap. 1. Vide, Prior.*

Principalis.

Principalis debent deponere factum in iudicio, nisi sit indifferenta persona, vt suppleri debeat. *de Iudicijs c. Pastoralis.*

Principes.

Principes non sunt afficiendi iniuria, aut contumelijs. si clericus id faciat, deponatur. si laicus, excommunicetur. *concil. quod dicitur Apost. c. 84.*
 Principes si volunt esse victores, debent obseruare Legem Dei. *Gregor. 1. lib. 9. ex regest. ep. 57.*
 Principes sapè victoriam obtinent merito fidei. *23. q. 4. cap. Si non ex fidei.*
 Principibus maledicens, excommunicetur. *Conc. Toletan. 5. cap. 5. id est, congerens maledicta contra eum.*
 Principum vitæ insidians, excommunicetur. *Concil. Tolet. 6. cap. 18.*
 Principibus deferendus est honor, etiam à Pontificibus. *Symmach. ep. ad Anastasium Imperat.*
 Principes tenentur viuere suis Legibus. *distinct. 9. cap. Iustum est.*
 Principes sæculi spoliantes aliquem, si moniti ab Episcopo non restitunt, excommunicentur. *Adrian. 1. in decr. c. 65.*
 Principum voluntas non præferenda legi Ecclesiæ. *distin. 10. cap. Certum est.*
 Principes non possunt vsurpare, quæ sunt sacerdotum. *dist. 10. cap. Imperium.* Vide, *Eccles. bona, &c.*
 Principes populi, aliquando non fieri ex Dei arbitrio, quomodo intelligitur. *8. q. 1. cap. Audacter.*
 Principes non debent grauare populos contra statuta Apostolica. *Ioannes 22. constitut. 4. Paternum.*
 Vide, *Excommun. Bullæ Cæna.*
 Principum tribunalia subdita sunt sacerdotali potestati. *dist. 10. cap. Suscipitis ne?*
 Principes non possunt iudicare de Presule Ecclesiastico. *dist. 96. c. denique. c. cum ad verum, & c. Satis.*
 Principibus soluenda sunt tributa. *11. q. 1. cap. Si tributum.*
 Principes sæculares non possunt impedire Episcopos vocatos ad Concilia à Patriarchis, &c. *Conc. Constantinop. 4. c. 17.*
 Principes sæculares non possunt interesse Concilijs, nisi Generalibus, & quomodo. *ibid.*
 Principes sæculares non possunt se ingerere in electione Episcoporum. *ibid. c. 22. sub pœna anathematis. si autem inuitentur ab Ecclesia, possunt cooperari. ibid. dist. 63. c. 1.*
 Vide, *Episcopi.*
 Principes sæculares non possunt defendere Iudeos transgressores

fores Legum Ecclesiæ factarum contra eos, alias interdiciendi ab ingressu Ecclesiæ, & diuinis officijs. *Conc. Vienne Provinc. 1. Vide, Iudæi.*

Princeps sæcularis utilis Ecclesiæ, non debet fieri monachus. *Gregorius 7. lib. 6. ep. 17.*

Principes sæculares iurare debent de defendenda Ecclesia ab Hæreticis, & si non faciunt, spoliandi sunt honore dignitatis. *De hæret. c. Ad abolendam.*

Principum priuilegia de exigendo ab Ecclesijs, sunt reuocata. *De immunit. Eccles. in 6. cap. Clericis §. fin.*

Principes impediētes subditos, ne contrahant cum Ecclesiasticis, sunt ipso facto excommunicati. *de immunitate &c. in 6. cap. fin. Vide, Excomm. Bullæ Cœnæ. Vide, Laici. Vide, Clerici.*

Principes omnes terræ tenentur obedire Episcopis. *De maiorit. & obed. c. Omnes, & c. Sollicita.*

Principes laici in multis iudicantur ab Ecclesiasticis, præcipuè in causis periurij, pacis fractæ, &c. *de iudicijs, c. Nouit ille.*

Principes persequentes, vel facientes persequi, capi, &c. Indices Ecclesiasticos, qui censuram aliquam contra eos, vel eorum Baluos, iudices, &c. protulerunt. *Vide, Ecclesiasticus Index. Vide, Index. Vide, Clerici.*

Principes christiani tenentur in suis terris prohibere Saracenis, &c. ne publicè, vel in Mesquitis inuocent Machometum. *Clement. de Iudæis c. vn.*

Principis beneficium amplissimè est interpretandum. *de verbor. signific. c. Olim tibi.*

Principis beneficium debet esse perpetuum. *De regulis iuris in 6. reg. 16.*

Principes sæculares non permittant Hæreticos habitare in suis terris, neque causa mercaturæ versari in eis. *conc. Mediol. 1. tit. de professione fidei. Vide, Hæretici. Vide, Itali.*

Principes laici puniunt crimina quædam atrociora, quæ Ecclesiastici Antistites non debent punire. *23. q. 5. c. Sunt quedam. Vide, Dominus. Vide, Index laicus. Vide, Laicis prohibita. Vide, Sæculares.*

Principia. Principiata.

Principia mala finem bonum habere non possunt. *Adrianus 2. epist. 3.*

Principiata malè, malum habent finem. *1. q. 1. c. Principatus.*

Prior.

Prior inter monachos, post Abbatem, primum locum tenet. *De statu monachorum c. Cum ad monasterium.*

Prior Conuentualis potest esse delegatus Papæ, non tamen prior claustralis. *Clement. de rescriptis c. Et si.*

Prior in tempore est potior in iure. *de iure patronat. c. Cum autem. de regulis iuris in 6. reg. 54.*

Priscillianus.

Priscillianus hæreticus in Cæsaragustano Concilio damnatur. & in Burdegalensi sub Syricio, occidendus dimittitur. *concil. Burdegalen. sub Syricio.*

Priscillianistarum hæresis fugienda. *Concil. Hispanicum sub Leone 1.*

Priuare. Priuatus. Priuatio.

Priuari non potest Episcopus ratione ægritudinis. *7. q. 1. cap. Scripsit mihi.*

Priuari nullus potest officio, propter suam infirmitatem. *Causa 7. q. 1. cap. Presentiam.*

Priuatus Episcopus fugiens ad Imperatorem, excommunicatur, absque spe reconciliationis. *21. q. 5. cap. Si quis Episcopus.*

Priuationes Abbatiarum, Cardinalatus, &c. latæ per Bonifacium 8. contra Columnenses, reuocantur per Benedictum XI. & quædam confiscationes in suo robore permanserunt. *Extra, de schismaticis c. Dudum.*

Priuatio officij data in pœnam, si non exprimitur aliud, non

intelligitur de perpetua, sed de temporali. *De constitutionibus cap. Ex literis.*

Priuatus beneficio impetrans restitutionem, si non exprimit causam priuationis, nulliter impetrat. *De rescriptis cap. Dilectus.*

Priuato de aliqua Ecclesia, non potest eadem illi committi, si eam ceperat animo, vt non promotus reciperet fructus, vel si tempore debito non fuit ordinatus. *De elect. in 6. cap. Commissa.*

Priuata personæ non possunt derogare communitati. *de foro compet. c. Si diligenti.* Priuatus officio, &c. *Vide, Depositus.*

Priuationes officiorum, quomodo faciendæ. *Vide, Clerici quo ad priuationes. Vide, Depositio.*

Priuignus.

Priuignam ducens in vxorem, nec in fine communicet. *concil. Elibert. cap. 60.*

Priuignus habens rem cum filiastra, non potest ab vxore debitum petere. Nec mortua vxore, potest aliam ducere. *De eo, qui cognouit cap. 1. Vide, Filiastra. Vide, Carnalis copula. Priuignus sacerdos. Vide, Sacerdos.*

Priuilegia.

Priuilegium, idem est, ac priuatorum Lex. *Dist. 3. cap. Priuilegia.*

Priuilegia Ecclesiarum per Episcopos sunt defendenda. *Innoc. 1. ep. 12.*

Priuilegia Ecclesiarum contemnens, excommunicetur. *12. q. 2. c. Qui & diuinis, & c. Vultarana. 25. q. 2. cap. Priuilegia 1. 2. & 3. & cap. In Galliarum.*

Priuilegia Ecclesiæ custodienda sunt. *Gregorius 1. lib. 2. epist. 39. Lib. 4. ep. 54. de priuil. c. Porro, & cap. Quanto.*

Priuilegia per Papam concessa, non sunt violanda. *Gregor. 1. lib. 7. ex regeſt. ep. 117. Conc. Later. 3. tit. de præminencia, &c. c. 6. Conc. Later. 4. c. 57.*

Priuilegia particularia, non possunt facere legem communem. *26. q. 2. cap. Non statim.*

Priuilegio abutens, eo priuandus est. *11. q. 3. c. Priuilegium. Conc. Later. 4. cap. 57. de priuil. cap. Tuarum. & cap. Vt priuilegia.*

Priuilegia à Papa concessa, pro temporis varietate ab eo mutantur. *Gregor. 7. lib. 6. ep. 2.*

Priuilegium concessum à Papa, non potest conuelli. *Concil. Later. 4. c. 57.*

Priuilegio generali obstat particulare, etiam si mentionem de eo non faciat. *de rescriptis c. Sicut Romana.*

Priuilegium impetratum, lite pendente, non suffragatur; sed iuxta statum primum lis decidatur. *Vt lite pendente c. fin.*

Priuilegium, quo quis uti debet, est exhibendum; alias non probat. *de fide instrumentor. cap. Contingit. & cap. Accepimus.*

Priuilegium ostendendum præſente iudice, vel alijs prudentibus ab eo deputatis, audiente parte contraria. *De fide instrum. cap. Contingit.*

Priuilegij pars tantum, de qua est quæſtio, est describenda, & parti ostendenda. *ibid.*

Priuilegij innouatio, non tribuit nouum ius. *de confirmatione utili, vel inutili. cap. Cum dilecto. de priuilegijs. cap. Quia intentionis. c. Ex parte, Honorius 3. ex Cirone, de priuileg. cap. 5.*

Priuilegium, quod post factum est nociuum, reuocatur. *De decimis c. Suggeſtum.*

Priuilegium de decimis non extenditur ad terras, quæ alijs traduntur excolendæ. *ibid. c. Licet. c. Ad audientiam.*

Priuilegium decimarum. *Vide, Decime priuilegium.*

Priuilegia Ecclesiarum. *Vide, Ecclesiarum priuilegia.*

Priuilegijs aliorum derogans priuetur suis. *de priuilegijs cap. Dilecti filij.*

Priuilegia antequam iudicentur, benè inspiciantur. *ibid. cap. Porro.*

Priuilegia ab omnibus obseruanda. *ibid. & c. Quanto.*

Priuilegium concessum vni, non est concessum alteri, propter

pter identitatem rationis. *De priuileg. cap. Sanè.*
 Priuilegium monasterio concessum, intelligitur de alijs ei subiectis. *ibid. c. Quoniam.*
 Priuilegia neque indirectè sunt violanda. *De priuileg. cap. Quanto.*
 Priuilegium contra consuetudinem, latè est intelligendum. *De verbor. significatione c. Cum tibi.*
 Priuilegium personale sequitur personam, & extinguatur cum ea. *De regulis iuris in 6. reg. 7.*
 Priuilegium amissum probari potest per testes, qui illud viderunt. *de priuileg. c. Cum olim essemus.*
 Priuilegium concessum Collegio, vel Monasterio, ne possint excommunicari, intelligitur de ijs, qui habitant in eo. *ibid. cap. Quoniam.*
 Priuilegia amplissimè sunt interpretanda. *De priuileg. cap. Quia circa.*
 Priuilegij verba declaranda sunt, secundum intelligentiam claram, & magis benignam. *De verbor. signif. c. Abbati.*
 Priuilegium habens de audienda missa tempore interdicti, quot personas potest secum admittere. Vide, *Interdictum.*
 Priuilegium clericale non perdit clericus incedens sine habitu, & tonsura, nisi præcedente trina monitione. *De sent. excommunic. cap. Contingit.*
 Priuilegium obtinens à Papa, nè possit excommunicari ab aliquo, si excommunicetur, non tenet excommunicatio. etiam si excommunicans nesciret hoc priuilegium. *De concessione prebende in 6. c. 1.*
 Priuilegia ista, nè quis possit excommunicari fuerunt abrogata, exceptis Regibus, Reginis, & Regularibus domibus. *De priuileg. in 6. c. Ne aliqui.*
 Priuilegia allegantes, debent ea ostendere ordinarijs, ac etiam personis fide dignis. *de priuileg. in 6. c. Cum persona.*
 Priuilegium allegantes, si non ostendatur præscriptio 40. annorum, probant; alias Episcopus vitur sua iurisdictione. *ib.*
 Contra priuilegium Ecclesiæ non fit præscriptio minus, quam per spatium 40. annorum. *De priuileg. cap. Accedentibus.*
 Vide, *Ecclesia Romanæ priuileg. in fine.* Vide, *Ecclesiastiarum priuilegia.*
 Priuilegia concessa ordini Minorum, intelliguntur concessa ordini Prædicatorum, & è contra. Sic etiam concedenda. *Sixtus 4. const. 6. Regimini §. 16.*
 Priuilegia omnia concessa ordini alicui ex Mendicantibus, sunt communia omnibus. *Leo X. const. 32. Dudum.*
 Priuilegia omnia concessa ante Concilium Tridentinum, siuè regularibus, siuè secularibus, quæ sunt contraria ipsi Concilio, reuocata sunt. *Pius 4. const. 94. In Principis.*
 Priuilegia omnia concessa regularibus per antecessores, confirmat, & ad non Mendicantes etiam extendit *Pius V. const. 4. Et si circa finem.*
 Priuilegia multa fratribus Prædicatoribus, & monialibus concedit *Pius V. const. 4. Et si in declaratione seq. 1.* Possè eligere conseruatores Ecclesiasticæ dignitatis. 2. Non posse coram alio iudice conueniri. 3. Non teneri ad quartam funeralem, nisi iuxta consuetudinem 40. annorum. 4. Possè ad sepeliendum mortuos accedere Cruce propria eleuata, etiam absque intementu Canonorum, & aliorum. *ibid.*
 Priuilegia regularibus concessa à Pio V. reducuntur ad terminos iuris communis Concilij Tridentini. *Greg. 13. const. 9. In tanta.*
 Priuilegia regularium. Vide, *Regularium priuilegia.*

Priuilegiati.

Vide, *Exempti.* Vide, *Regulares.*
 Priuilegiati non tenentur respondere, nisi in certo loco, & ibi possunt conueniri vbi habent domicilium. *De foro competentis c. Dilecti filij.*
 Priuilegiati non possunt admittere ad diuina excommunicatos, & interdictos. *De priuilegijs, & c. c. Cum & plantare §. Excommunicatos.*
 Priuilegiati tenentur præsentare Episcopis presbyteros præficiendos curis animarum. *ibid. §. In Ecclesijs.*
 Priuilegiati non possunt sepelire excommunicatos. Si sepeliunt, Episcopus procedit contra eos. *De priuilegijs. c. Ad hæc.*

Priuilegiati ratione alicuius loci non sunt priuilegiati ratione aliorum. *ibid. cap. Cum cappella.*
 Priuilegiati, & exempti non possunt contra Episcoporum voluntatem exigere decimas à laicis. *de priuileg. cap. Cum & plantare.* Vide, *Decima quibus danda, & c.*
 Priuilegiati quando sunt sub iurisdictione ordinarij. Vide, *Episcopus circa regulares. circa exemptos.* Vide, *Regulares circa Episcopos.*
 Priuilegiati fuerunt comprehensi in obligatione soluendi subsidium impositum à Paulo 3. per tres annos in statu Ecclesiæ. *Paulus 3. const. 39. Decens, in declaratione seq. ex debito.*

Probatio. Probans. Probare.

Probatione deficiente delicta non puniuntur. *Innoc. 1. ep. 3. cap. 4.*
 Probatio constat ex testibus, & fide tabularum. *de verborum significatione c. Forus.*
 Probationes faciendæ sunt ab accusatore, non à reo. *6. q. 5. cap. Quod autem, & c. Accusator. de sententia excommunicat. in sexto, c. Si iudex.* Vide, *Accusator.*
 Probationes contra reum, debent esse luce clariores. *2. q. 8. c. Sciant cuncti.*
 Probato delicto contra reum, non admittatur probatio negatiua. *de probationibus c. Ad nostram.*
 Probatio directa non danda contra negantem factum per reum naturam. *de electione. c. Bona memoria.*
 Probans actum gestum post appellationem, si aduersarius probat, quod ante, prima tenet probatio, nisi, & c. *de testibus c. Cum tu fili.*
 Probare volens inuerisimile, indiget efficaciori ratione. *De præsumpt. c. Quia verisimile.*
 Deficiens in probatione, tenetur ad expensas, & per triennium suspenditur à beneficijs Ecclesiasticis. & si in eis se ingerit perpetuo priuetur; nisi probabilitas causæ excuset à vitio calumpniæ. *Conc. Gener. Lugdunen. 1.*
 Probationes fieri possunt per testes, per famam, & alia adminicula. *Honorius 3. ex Cirone tit. de probationibus c. 1.*
 Vide, *Accusator.* Vide, *Calumniator.* Vide, *Crimen.*
 Vide, *Deficiens.*

Procedere.

Procedere in causa simpliciter, & de plano est iudicem procedere sine libello dato, sine litis contestatione, in tempore feriarum, sine dilationibus impertinentibus; sine dilatorijs exceptionibus, sine iurgijs aduocatorum, & procuratorum, cum abbreviatione litis. tamen nunquam possunt omitti probationes, necessariæ & defensiones legitimæ, neque citatio, vel iuramentum de calumpnia, vel iuramentum veritatis. *Clement. de verbor. significat. c. fin.* In ipso litis exordio patere debet quid petendum; & ideo iudex actori, & reo dare potest terminum ad hæc exhibenda; interrogare debet partes, siue ad eorum instantiam, siue ex officio, quando æquitas suadet, & in scriptis debet iudex dare sententiam, siuè stans, siuè sedens. *ibid.* Vide, *Simpliciter.*
 Procedi non potest in aliquo crimine, nisi saltem infamia præcedat. *de accusation. cap. Cum oporteat. c. Inquisitionis §. Tertia. & c. Qualiter.*
 Procedi non potest ad petitionem eorum, qui dant in occulto libellum accusationis. *ibid. c. Inquisitionis §. Tertia.*
 Procedi potest simpliciter, & de plano in causis matrimonialibus, beneficialibus, & vsurarum. *Clementina de iudicijs cap. fin.*
 Procedi potest simpliciter, & de plano in causis fidei. Vide, *Causa.* Vide, *Fides.* Vide *Heresis, Hæretici, & c.*

Processus.

Processus factus per literas surreptitias, irritatur. *de rescriptis. c. Cum dilecta.*
 Processus factus contra formam delegationis, est nullus. *ib.*
 Processus non valet, si iudex requisitus non tradit Apostolos, & procedit in causa, *de appellat. in 6. c. Ut super.*
 Processus tribus modis incipi potest, scilicet per accusationem, per

per denunciationem, & per inquisitionem. *De accusat. c. Qualiter.*

Processus non est irritus si ex consensu partium non seruetur in omnibus solemnitas ordinis iudiciarij. *Clement. de verborum signif. c. fin.*

Processuum acta conscribenda sunt per publicam personam, vel per duos viros, fide dignos. *Extra, de offic. iud. ordinarij cap. 1.*

Processus acta omnia scribenda, vt citationes, appellationes, renunciationes, &c. alias nullus est. *Concil. Later. 4. c. 38.*

Processus originalis penes scriptorem manere debet, sed dandæ sunt copiae parti. *ibid.*

Processus S. Officij, & acta omnia gratis sunt expedienda ab omnibus officialibus. *Clemens 8. const. 76. Sanctissimus.*

Processum faciens de miraculis alicuius, quid teneatur facere, antequam procedat. *Vrbani VIII. in append. constitut. 22. Cælestis.*

Processus præfati non possunt aperiri in Sac. Congregatione Rituum, nisi prius probetur præfato decreto non fuisse contrauentum. *ibid.* Quomodo debent aperiri tales processus. *ibidem.*

Processiones.

Processiones non possunt fieri in oratorijs, sine licentia Papæ. *De consecr. dist. 1. c. Certum.*

Processiones Ecclesiarum, more antiquo fiant. *Conc. Colon. 2. par. 3. cap. 29.*

Ad publicas processiones omnes ire tenentur sæculares, & regulares, exceptis ijs, qui sunt in clausura perpetua. *Concil. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 13.*

Processiones non fiant per campos, sed intra septa Ecclesiæ. *Conc. Colon. 2. par. 9. c. 8. Colon. 3. tit. Censuræ c. 25.*

Processiones fiant sine risu, vel confabulatione; sed compositæ, cum grauitate, deuotione, &c. *Concil. Colon. 3. tit. Censuræ c. 22. & 23.*

In processionibus clerici non diuertant ad ientacula. *ibid. c. 23.* cantare debent, orare, &c. *ibid.*

Processiones publicæ, dum fiunt, inchoandæ sunt ab Ecclesia matrice loci. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de processionibus.*

Qui processioni non intersunt, antequam recitetur versus *Sancta Trinitas*, pro absentibus habentur. *ibid.*

Processioni debent interesse clerici, & canonici induti superpelliceis, & alijs sacris vestibus vstitatis. *ibid.*

Ad processiones publicas tenentur ire præfecti Ecclesiarum, cum beneficiatis, & alijs prælata cruce, absque vlla appellatione, si vocati fuerint. Item regulares, & exempti, si vocentur. Controuersie de loco processionum per Episcopum terminentur. *ibid.* Vide, *Præcedentia.*

Crux in processione ferenda est à clerico cum veste talari, & superpelliceo induto. *Conc. Mediol. 1. ibid.* Vide, *Crux*, in fine.

Non relinquatur ordo processionis, donec redeatur ad locum, vnde exiuit. *ibid.*

In processionibus non fiant spectacula, neque representationes præ foribus ædium. non dicenda verba iocosa; nihil edendum, aut bibendum in eis. & pœnæ pro his ab Episcopo taxandæ. *ibidem.*

Processioni Cordigerorum presentes cordigeri, quas indulgentias lucrantur. *Sixtus V. constitut. 13. Ex supernæ, in declaratione.*

Processio Corporis Christi infra octauam eiusdem festi, fieri potest à quocumque clero, & monasterio locorum. *Gregorius 13. const. 10. Cum interdum.*

Vide, *Regulares circa processiones.*

Proclamationes.

Proclamationes matrimoniorum, quando, quot, & quomodo faciendæ. Vide, *Matrimonia clandestina.*

Procuraciones, id est, expensæ.

Procuraciones soluendæ Episcopis tempore visitationis. *Concil. Lateranen. 4. c. 23.* Vide, *Ecclesiæ quo ad procuraciones.*

Vide, *Episcopi quo ad procuraciones.* Vide, *Legatus Papæ circa expensas.* Vide, *Visitatio.*

Procurator.

Procurator esse non potest persona infamis. *3. q. 7. c. Infamis.*

Procurator esse nequit aliquis excommunicatus. *de probationibus c. Post cessionem.*

Procurator esse non potest Religiosus, sine consensu sui superioris. *Clement. de procur. cap. Religiosus.* Sed pro suo consorte in eadem lite, esse potest. *ibid.*

Procurator ad iudicia esse potest, qui annos habet 25. ad negotia vero, qui annos habet 17. *De procurat. in 6. cap. Qui generaliter §. Licet.*

Procurator esse non potest, qui non habet mandatum legitime factum. *De procurat. in 6. c. 1.*

Procurator institui potest filius familias. *De procuratoribus c. Non iniuste.*

Filius familias absque patris consensu, potest esse Procurator. *De procur. in 6. c. Qui generaliter §. Licet.*

Procuratoribus diuersis institutis, valet posterior institutio. *De procur. c. Non iniuste.*

Potest aliquis eorum præuenire. *ibid.*

Procurator in causis constitui debet, vel simpliciter, vel ad multos dies. *Conc. Londinen. 2. c. 26.*

Procuratoris mandatum, vel per scripturam authenticam, vel in actis fieri debet. *ibid.*

Procurator potest à quocumque institui, etiam à communitate Scholarium. *De procurat. c. Quia in causis.*

Procurator non audiatur, nisi habeat mandatum domini de procurando. *De procurat. c. 1.*

Procuratore reuocato, nullæ sunt sententiæ. Vide, *Sententia.*

Procurator non potest agere de causa adulterij coram iudice sæculari, sed coram Ecclesiastico, si agitur de separatione. *ibid. c. Tua fraternitati.* Vide, *Adulterium.* Vide, *Matrimoniales causæ.* Vide, *Causæ.*

Procuratore reuocato post factam citationem, potest adhuc procedi in causa. *De procurat. c. Auditis.*

Procuratore reuocato valet iudicium agitatum, si iudex, & pars ignorat reuocationem. *ibid. c. Mandato.*

Procuratore facto ad renunciandum, si dominus reuocat mandatum in scio Procuratore, & hic renunciat, validè facit; nisi per malitiam factum sit, vt reuocatio non perueniat ad notitiam procuratoris. *Clem. de renunciat. c. vii.*

Procuratore reuocato, si literæ commissionis per eum obtinentur, nullæ sunt; excepto si reuocatio ad partis, vel iudicis notitiam peruenerit. *de rescriptis c. Ex parte Decani.*

Procurator, cui negantur induciæ ad consulendum dominum absentem, potest appellare. *De procurat. c. Dilectus filius.*

Procurator Episcopi causas Episcopatus defendere potest, licet non sit iudex. *ibid. c. Petitio vestra.*

Procurator procurans causam de mandato domini, potest expensas repetere. *ibid. c. Cum pro causa.*

Procuratorem instituens in causa matrimoniali, debet gaudere plena libertate, & in loco tuto poni. *ibid. c. Accedens.*

Procurator Vniuersitatis, cuius aliqui sint excommunicati, nisi isti in mandato exprimantur, valet impetrare; sin. contra, nequaquam. *ibid. cap. fin.*

Procurator constitutus ad eligendum non potest vnum nomine suo, alium nomine domini eligere, nisi habeat mandatum de speciali persona. *de elect. in 6. c. Si quis iusto.*

Procuratores plures in solidum dari possunt ad eligendum, & quomodo. *ibid.*

Procurator eligi non potest, nisi de Capitulo, vel Capitulo consentiente. *ibid.*

Procurator appellationis contra electionem, vel postulationem, vel prouisionem, non potest agere, nisi in mandato sint expressa omnia, quæ obijcere debet, & contra quas personas, & mandatum habeat speciale iurandi in animam, & corpus principalium, quod credat esse vera, quæ opponunt. *De elect. in 6. c. Procurator.*

Procurator ante litem contestatam, non potest alium dare, nisi cum hac clausula sit factus. sed post dare potest. *De procur. in 6. c. 1. §. Licet.*

Procurator ad negotia, potest alium dare liberè. *ibid.* §. fin.
Procurator si potest substituere, facta substitutione, non potest reuocare; nisi cum hac potestate sit à domino institutus. *ibid.* c. Is qui.

Procurator generalis agere non potest, quæ exigunt speciale mandatum. *De procurat. in 6. c. Qui ad agendum.*

Procurator generalis ad negotia, potest etiam ad iudicia agere, exceptis casibus, qui exigunt speciale mandatum. *ibid.* c. Qui generaliter. §. Ne dum.

Procurator generalis, licet articuli speciales sibi committantur, potest in alijs agere. *ibid.* cap. Qui ad agendum.

Procurator non acceptans mandatum, potest pœnitere, & acceptare. *de procurat. in 6. c. Qui generaliter. ca. Licet is.* Si mandatum domini persistat. *ibid.*

Procuratorem dans cum clausula quoties contingit abesse, quando potest reuocare. & quomodo substitutus, tunc potest agere. *De procur. in 6. c. Si quem.*

Procurator ad contrahendum matrimonium debet habere peculiare mandatum. *ibid.* c. fin.

Procurator iste ad contrahendum, non potest delegare. *ibid.*

Procuratore commissa duobus non in solidum, vnus tantum admitti debet. *De procurat. in 6. c. Si duo.* Quando solus potest proseguire. *ibid.* §. Caterum. In causis spiritualibus, quomodo vnus potest admitti. *ibid.* §. Cui.

Procurator ad contrahendum matrimonia, si reuocatus, etiam ignoranter, contrahit, non tenet contractus. *ibid.*

Procurator ad iurandum de calumnia, debet habere speciale mandatum. *De iuram. calumnie in 6. c. fin.*

Procurator institutus scienter, debet in omnibus defendere dominum. *Clem. de procur. c. 1.*

Procurator habens mandatum iurandi, & alia faciendi, non potest contra electum opponere defectus, nisi habeat speciale mandatum, vel etiam hoc sit in primo mandato. *ib.*

Procurator Ecclesiæ factus à Rectore, reuocatur per mortem Rectoris, etiam lite incepta, & contestata ante mortem. *Clem. de procurat. c. Religiosus.*

Procurator non potest agere, nec procurare, nisi quæ habet à Domino in mandatis. *De off. & potest. Indic. delegat. cap. Cum olim.*

Procurator absque speciali mandato non potest iurare, transigere, vel pacta facere, nisi administratio liberè sit ei concessa. *De procur. in 6. c. Qui ad agendum.*

Procurator nequit exequi ultra mandatum domini, si grauiora sint negotia, quam ea, quæ sunt in mandato procurationis. *Clement. de procurat. c. Non potest.*

Procurator potest alium substituere, si habet hanc potestatem à domino. *De procurat. in 6. c. Is qui.*

Procurator causæ non potest esse testis in casu appellationis. *De testibus in 6. c. fin.*

Procuratore monasterij cadente. Vide, *Monasteria tit. 2.*

Procurator excedens mandatum, quando tenetur ad expensas. *De arbitris c. Per tuas.*

Procuratorem ad agendum non potest reus constituere, vt ipse discedat; & si hoc facit, vt contumax punitur, (intelligitur de causa criminali.) *De procurat. c. Constitutis.* & in 2. q. 6. c. Si quando.

Procurator non admittitur in causa criminali absente reo, nisi ad excusandum absentiam. 2. q. 6. c. Si quando. *De procur. c. Constitutis.* *De accusat. c. Veniens.*

Procurator in exceptione causæ criminalis admittitur. *ibid.* c. Super his.

Procurator ante litem contestatam, potest etiam sine causa reuocari; postea verò non potest ipso nolente, nisi fiat inimicus, vel suspectus, vel aduersario cognatus, hæres, &c. vel religionem ingrediatur. & in ijs casibus potest dominus causæ assistere. *De procur. in 6. c. Quamuis.*

Procuratores fratrum Ordinis Minorum de obseruantia, & Sindici gaudent eisdem indulgentijs, & gratijs, quibus ipsi fratres. *Clemens 7. const. 19. Dum consideramus.*

Procuratores Romæ non possunt exigere nomine principalis, etiam absentis, sine mandato Gubernatoris. *Sixtus 5. constit. 72. In sublimi.* §. 33.

Procurator pauperum.

Procurator pauperum in omni ciuitate est deputandus, siue clericus, siue secularis. *Conc. Nicæn. 1. ex Arabico c. 30.* Procuratoris pauperum officium est iuuare pauperes in carceribus, in omnibus causis eos defendere, victum, & vestitum eis procurare. *ibid.*

Procuratoris pauperum officium, & obligationes, Romæ. *Paulus 5. const. 71. tit. De pauperum procuratoribus.*

Procuratores in Curia Romana.

Procuratorum Curia Romanæ reformatio facta à Benedicto 12. *const. 2. decens.* Eorum obligationes. *ibid.*

Procuratorum Rotæ Romanæ, qualitates, & requisita. per Vicecancellarium fiat eorum inquisitio. *Martinus 5. constit. 3. In Apostolica.* §. 30. Vide, *Rota.*

Procuratores in proponendis causis non sint iniuriosi, neque proponant materias improbabiles, alias per Vicecancellarium puniantur, constituta veritate, & priuentur. *ib.* §. 31.

Procuratores per corruptionem, vel per negligentiam perdetes causam, ultra priuationem officij, tenentur ad expensas, & damna. *ibid.* §. 31.

Procuratores defendentes vnā causam, si postea defendunt aliam partem, eidem poenæ subiacent. *ibid.* §. 31.

Procurator, si post appellationem fingat causam esse commissam, in 20. florensis dandis pauperibus condemnatur. *ibid.*

Procuratores, qui appellationibus, & commissionibus vtuntur sine causa, nisi probauerint causas coram iudice, Vicecancellario, &c. ad damna tenentur. *ibid.*

Procurator non potest esse sacerdos, neque in dignitate Collegiata, vel Cathedralis constitutus; & hæc sola exceptio reddit processum nullum. *ibid.* §. 33.

Procuratorum salaria. *ibid.* §. 34.

Procuratores Camera. Vide, *Camera.*

Procuratores penitentiariæ. Vide, *Penitentiaria.*

Procuratores Rotæ. Vide, *Rota.*

Procuratori Camera Apostolicæ assignatur vigesima pars penarum ex causis Criminalibus. *Clemens 7. constitut. 20. Quoniam.*

Procuratoris Fiscii officium, & obligatio, Romæ. *Paulus 5. const. 71. tit. De Fiscii procuratore, & substitutis.*

Proditor.

Proditor, si est clericus, degradetur. *Conc. Carthag. 4. c. 56.* Proditores debent lingua, vel capite priuari. 5. q. 6. c. *Delatoris.*

Prophanum. Prophanare.

Prophana paramenta, non sunt ponenda in Ecclesijs. *Concil. Later. 4. c. 19.* Vide, *Ecclesiæ quomodo ornanda.* Vide, *Paramenta.*

Prophanantes Ecclesias, vel monasteria, tenentur in pristinum ea reddere, & incurrunt excommunicationem. *Conc. Nicæn. 2. cap. 13.* Vide, *Ecclesia.*

Professio. Professus.

Professio cum solemnitate facienda. & qua. 27. q. 1. c. *Omnes feminae.*

Professio facta ante 14. annos non obligat. *De regular. &c. c. Ad nostram.*

Professio facta post 14. annos, quos obligat. *ibid.*

Nunc autem fieri non potest, nec à viris, nec à feminis professio, nisi post 16. annum completum. alias est nulla, & irrita, & nullam inducit obligationem, neque ad obseruantiam regulæ, neque ad alios effectus. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 15.*

Professio facta, sine susceptione habitus, valet. *De regular. c. Porrectum.*

Professio non facienda ante tempus probationis (olim) facta tenebat. *ib. c. Ad Apostol.* sed postea declaratum est, non tenere. *De regul. in 6. c. Constitutionem, &c. Non solum.*

Idem

Idem confirmat *Conc. Trid. sess. 25. de reform. regul. cap. 15.*
 Professio facta intra annum probationis ex aliqua causa, tenet. *De regular. in 6. c. Beneficium.*

Professiones regularium non possunt à S. Penitentiaria declarari nullæ, sed ad superiores, & ordinarios hoc est remittendum. *Pius 4. const. 53. In sublimi.*

Professiones Regularium, quæ ex Constitut. *Sixti 5.* erant inualidæ, reducuntur ad terminos iuris. *Clemens 8. const. 83. In suprema.* Sed penæ contra admittentes remanent.

Professus, licet in claustro non manserit, tenetur ad obseruantiam regularem. *De regular. c. Sicut nobis.*

Professus continentiam, si ducit uxorem, separetur. *27. q. 1. cap. Ut lex.* Vide, *Regul. Nouitij, earumque probatio.* & alia de his.

Professorium regularium, quale debet esse. Vide, *Regularium professorium.*

Professio fidei.

Professio fidei à quibus, & qualis facienda. Vide, *Fides.* Vide, *Beneficiati.*

Professio fidei facta ab Imperatore Græcorum, eadem fuit cum illa, quam faciunt Latini. *Gregorius 10. constitut. 2. Exultate.*

Professio fidei facienda à Papa; & quæ. Vide, *Papæ obligationes.*

Propheta. Prophetia.

Prophetæ mali vendebant prophetiam. *1. q. 1. c. Indices.*

Pro prophetas Deus locutus est. *Dist. 8. c. fin.*

Prophetia, etiam in malis hominibus reperiri potest. *1. q. 1. cap. Multa autem, & c. Prophetavit.*

Prohibitio. Prohibitum.

Prohibitione generali facta alicui, quod expresse non conceditur, intelligitur derogatum. *Clement. de verbor. significat. cap. Exiui.*

Prohibitum à lege, est peccatum. *de constitutionibus c. Nam concupiscentiam.*

Prohibito aliquo, prohibentur, quæ sequuntur ad illud. *De regulis iuris in 6. reg. 39.*

Prohibitum vna via, non permittitur alia via. *ibid. reg. 84.*

Prohibitio librorum. Vide, *Libri prohibiti.*

Promittere. Promissa.

Promitti non potest beneficium vacaturum, nulla est promissio. *De concess. præb. c. Constitutus. c. Ex tenore, & c. fin.* sub eodem tit. in 6. c. *Detestanda.* *Conc. Later. 3. de iure patronatus secundo c. 7. & 10. Concil. Londin. 1. c. 8.* Vide, *Beneficia vacatura.*

Promitti potest ab Episcopo beneficium cum hac conditione, cum primum potero; & licitè promittitur. *c. Accedens, de concess. præb.*

Promittentes pro gratia, vel iustitia obtinenda à Sede Apostolica, incurrunt excommunicationem. Vide, *Sedes Apostolica.* Vide, *Beneficia, nec danda, nec accipienda cum pacto, promisso, & c.*

Promissa debent præstari. *de donat. c. 1.* Aliquando non debent præstari. *22. q. 4. c. Non semper.*

Promissa mala obseruari non debent. *De regulis iuris in 6. reg. 69.*

Promissa obseruari faciat iudex. *De pactis cap. Qualiter in Sardinia.*

Promitti non potest aliquid pro gratia, vel iustitia obtinenda apud Sedem Apostolicam, nec esse mediator, & c. omnes casus circa hoc. sub penâ Excommunicationis Papalis. Vide, *Sedes Apostolica, diffusè.*

Promouere. Promotus.

Promoueri non potest ad honores accusatus, vel denunciatus, durante accusatione. *De accusat. c. Omnipotens.*

Promoueri non potest infamatus de defectu natalium, do-

nec se purget. *De purgat. canonica cap. Accedens.*

Promotus per saltum ignoranter, potest dispensari cum penitentia. *De clerico per saltum, & c. c. vn.* Vide, *Ordinati per saltum.*

Promotus in curia non potest, nec discedere, nec ministrare sine literis promotionis; neque fructus percipere; neque acceptari; & penâ acceptantium. *Extra, de electione, & c. c. 1.*

Promouendi ad gradus, & dignitates, & c. debent esse maturæ ætatis, literati, prudentes, graues moribus, & c. nisi nobilitas, prudentia, curialitas, & c. aliter exigant. *Leo X. constit. 7. Superna.* Ætas eorum. *ibid.* Vide, *Dignitas.* Vide, *Beneficia quibus danda.* Vide, *Parochus.*

Promoti malè. Vide, *Ordinati.*

Promouentes malè. Vide, *ibid.*

De promotione Papæ, aut Cardinalium, vel vita, aut morte ipsorum, fieri non possunt excommunicatæ, & c. Vide, *Excommunicatæ.*

Propina.

Propinæ Romæ soluendæ, quæ, quales, & quantæ. *Paulus 5. const. 71. tit. De sportulis, & propinis, distinctè.*

Propositum.

Propositum solum faciendi aliquod bonum, non obligat. *De voto, & voti redemptione, c. Literaturam.*

Propositum intrandi Religionem, vel aliud faciendi, non est votum. *ibid.* Vide, *Vouere.* Vide, *Votum.*

Proprium. Proprietas.

Proprium habere non possunt, qui vouent viuere in communi. *12. q. 1. cap. Non dicatis. cap. Exemplum, & c. Expedit.*

Proprietatem litigans, ante conclusionem causæ possessionis adipiscendæ, agere potest. post conclusionem verò, & ante sententiam, non potest. *De causa possess. & proprietatis c. Pastoralis.* Si de petitorio, & possessorio, simul est actum, vna sententia terminatur, & præmittitur possessorium in terminando; sed in exequendo præualet petitorium. *ibid. c. Cum dilectus.*

Proprii clerici, etiam si absentes sint, sunt commensales, & domestici Episcopi. *de verbor. signif. in 6. c. fin.*

Prostituere.

Prostituentes filias. Vide, *Pater.* Vide, *Mater.* Vide, *Parentes.* Vide, *Filius.*

Protector.

Vide in proprijs locis.

Protectores Regularium. Vide, *Regulares.* Vide, *Cardinalis protector.*

Protector fratrum Minorum Conuentualium. Vide, *Fratres Min. Conuent.*

Protomedicus.

Protomedici facultas in statu Ecclesiæ in cognoscendis causis quibusdam ciuilibus, & criminalibus in prima instantia, quænam sit. *Julius 3. const. 19. Meritis.*

Protomedici obligationes in cognoscendo simplicia, & visitando aromatarias, & c. *Gregor. 13. const. 29. Cum officio.* Eorum potestas in Vrbe, ac districtu. *ibid.*

Protomedici iurisdictio in examinandis medicis; cum facultate approbandi, & reprobandi. *Gregorius 13. const. 40. In Apostolica.*

Eorum facultatem pro Vrbe, & c. declarat, & confirmat *Paulus 5. const. 71. tit. De protomedico, & Aromatariis.*

Protonotarius.

Protonotarij portantes Rochetum, sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum, & soli Papæ sunt subiecti. *Conc. Lateranen. 5.*

nen. 5. sess. 10. constitut. 2. Leo X. constitut. 10. Regimini.

Protoſnotarij præſati in cauſis non excedentibus ſummam 25. ducatorum auri ſubiacent iuriſdictioni Ordinariorum; in alijs verò excedentibus, non ſubiacent. *ibid.*

Protoſnotarij Apoſtolici in capella habent locum poſt Epiſcopos. *Pius 2. conſt. 4. Cum ſeruare.*

Protoſnotarij honorarii non ſunt exempti ab Ordinario, ſed ei ſubduntur, vt delegato Papæ, excepto quando actu inſeruiunt. *conc. Trid. ſeſſ. 24. de reſor. c. 11.*

Prouincia.

Prouincia debet habere, ſaltem decem Ciuitates ſub ſe, & alia quædam, & vnum Regem. *Pelagius 2. ep. 8. & conſtit. 2. Maniſeſto. §. 8. 6. q. 3. c. Scito te.*

Prouinciæ diuiſio ab Apoſtolis, & Sancto Clemente Papa facta eſt. *Diſt. 99. c. 1.*

Prouincia non poteſt diuidi per duos Metropolitanos; & id tentans, ſuo gradu priuandus eſt. *Conc. calcedon. cap. 12. diſt. 101. c. vn.*

Prouinciæ Hispaniæ diuiſio, quando, & quomodo facta. *Conc. Lucenſe 1.*

Prouinciales.

Prouinciales Ordinis Minorum, quomodo eligendi. *Clement. de verbor. ſignificatione c. Exini.*

Prouinciales Ordinis Minorum à Generali confirmandi ſunt. *Clement. de verborum ſignif. c. Exini.*

Prouinciales Ordinis Minorum poſſunt concedere fratribus licentiam prædicandi. *De verbor. ſignificat. in 6. c. Exijt, circa fin.*

Prouincialis Ordinis Minorum ille cenſetur electus, qui à maiori parte eligitur, non obſtante contradictione alterius partis. *ibid.*

Vide, *Fratres Minores.* Vide, *Regulares.*

Prouocans.

Prouocantes ad certamen; diffidantes; manifeſta, ſeu literas tales facientes, ſcribentes, deferentes, affigentes, diuulgantes, &c. ſicut duellantes excommunicantur, & alias pœnas incurrunt, etiam ſi talis pugna non ſequatur, imo etiam ſi manifeſtata non fuerint talia ſcripta, &c. *Clemens 8. conſt. 11. Illius vices §. 6. Vide, Duellum.*

Proximus.

Proximus diligendus eſt, ſicut propria perſona. 23. q. 4. cap. *Debet homo.*

Proximi ſunt omnes homines. *de pœnitent. diſt. 2. cap. Charitas il 2.*

Proximi iniuriam non repellens eſt ſocius facientis. 23. q. 3. c. *Non in inferenda.* Vide, *Iniuria.*

Proximo debet quilibet auxilium dare ad propulſandam iniuriam. *De ſent. excom. in 6. c. Dilecto.*

Pſallere. Pſalmiſta. Pſalmus. Pſalterium.

Pſallere nullus poteſt in Eccleſia, præter Pſalmiſtas. *Concil. Laodicen. cap. 15.*

Pſallere in pulpito nullus poteſt, niſi qui ab Epiſcopo ſunt ordinati. *diſt. 92. c. Non liceat.*

Pſallendum in choro cum decentia, & deuotione. *Clem. de Miſſarum celebratione c. 1.*

Pſallendi ordo ſequendus, quem tenet Eccleſia Metropolitana. *diſt. 12. c. de ijs.*

Pſallentibus in choro Angeli aſſiſtunt. *Conc. Aquisgran. ſub Ludouico Pio can. 137.*

Pſallendi ordo, idem tenendus ab omnibus. *diſt. 12. c. Placuit. Conc. Tolet. 11. c. 3. Conc. Veneticum c. 15.*

Pſalmiſta, ſeu cantor, non ab Epiſcopo, ſed à preſbytero inſtituitur. *Conc. Carthag. 4. c. 10. diſt. 23. c. Pſalmiſta.*

Pſalmiſtæ munus eſt officium, reſponſoria, & alia quæ canenda ſunt, canere. *diſt. 25. c. Perlectis. Poſt Conc. Tolet. 8.*

Pſalmi in Eccleſia mane, & vespere cantandi. *Lib. 2. conſt. Apoſt. cap. 59.*

Quot Pſalmi recitandi in officio. *De conſecrat. diſt. 5. cap. In die Reſurrectionis.*

Pſalmi in Eccleſia cantandi, non poemata. *Conc. Brachar. 1. cap. 30.*

Pſalmi vulgares non poſſunt in Eccleſia recitari. *Conc. Lucenſe 1. c. 65.*

Pſalmi in Eccleſia canendi ſunt, non curſim, ſed planè, diſtinctè, ac deuotè, vt moueant ad compunctionem. *Conc. Aquisgran. ſub Ludouico Pio c. 137. Concil. Senon. in decr. morum c. 17.*

Pſalmi Pœnitentiales, qui in Breuiario præcipiuntur recitandi, non obligant ad mortale. (intellige de priuatis perſonis.) *Pius V. conſt. 64. Quod à nobis.*

Pſalterium B. Mariæ Virginis, quod ex 150. Aue Maria conſtat, ad instantiam Ducis Britanniæ recitari conceſſit *Sixtus 4. conſt. 18. Ea quæ. cum Indulgentijs, &c.*

Vide, *Officium.* Vide, *Hora.* Vide, *Chorus.*

Puber.

Puberes ſunt, qui generare poſſunt. *De deſponſatione impub. cap. Puberes.*

Puberes intelliguntur, qui generare poſſunt, etiam ſi ad pubertatem non peruenerint. *ibid. & Concil. Later. 3. in append. tit. de ſponſalibus c. 6.*

Publicatio. Publicus.

Publicè pœnitens non poteſt ordinari clericus. *diſt. 50. c. Ex pœnitentibus. & c. illud quoque. Diſt. 55. cap. Pœnitentes. Vide, Pœnitens publicus. Vide, Clerici, qui inhabiles ad clericatum.*

Publicè delinquens, publicè eſt puniendus, & publica ei danda pœnitentia. *Conc. Arelat. 4. c. 26.*

Publicatio reſignationis beneficiorum, quomodo faciendâ, ſue in curia, ſue extra. *Gregorius 13. conſt. 85. Humano.*

Publicatio bonorum. Vide, *Confiscatio.* Vide, *Hæreticorum pœna.*

Publicitas matrimonij. Vide, *Matrimonia clandestina.* Vide, *Pœnitens publicus.*

Puella.

Puellæ oblata à parentibus in monaſterijs, quando non poſſunt nubere. *Zacharias ep. 7. c. 27.*

Puella ante annum 12. non poteſt ingredi Religionem, ſine parentum conſenſu. Si verò iſti diſſimulant, non poteſt retrahi. 20. q. 2. c. *Puella.* Vide, *Monialis.*

Puella poſt ætatem 12. annorum eligens Religionem, à nullo poteſt impediri. *ib. c. Puella.*

Puellæ educandæ in Monaſterio non recipiantur ſine Epiſcopi, vel ſuperioris, cui ſubditum eſt Monaſterium, licentia ſcripta. *Concil. Mediol. 1. part. 3. tit. De puellis ſecularibus, &c.*

Non poſſunt recipi, niſi ſint ſaltem 10. annorum, nec ſi ſupra 15. Si ſemel exeunt, amplius nec in eo, nec in alio recipiantur, niſi fiant moniales. *ibid.* Separatæ à monialibus dormiant, neque cum eis verſentur, niſi in choro tempore officiorum, excepta Præſecta. ſoluant pro alimentis neceſſaria. *ibid.* Si poſtea volunt fieri moniales, mittantur ad ſuam domum, & ibi per menſem ſint, antequam ab Epiſcopo, vel ſuperiore examinentur, & habitum ſumant. *ib.*

Puellæ viuentes domi extra monaſterium, non poſſunt docere moniales in villa arte. neque per fenestellas, & pœna, &c. *Conc. Mediol. ibid.*

Vide, *Moniales.* Vide, *Mulier.* Vide, *Virgo.*

Puellarum virginum monaſterium cum Eccleſia SS. Viti, & Modeſti erigitur. *Sixtus 5. conſt. 60. Sacroſancta.* Quomodo regendæ, &c. circa hoc. *ibid.*

Puellarum diſperſarum Monaſterium Romæ erigitur prope Sanctam Euphemiam; cum forma gubernij; aſſignatur iudex. Puellæ præfatæ gaudent priuilegijs omnium Monialium.

nialium Sanctæ Claræ, &c. alia ad hoc spectantia. *Clem. 8. const. 66. debitum. per §. 25.*

Pueri.

Pueri (olim) teneri non poterant in monasterijs ante ætatem annorum 18. *Gregor. 1. lib. 1. ep. 48.*
 Vide, *Regularibus prohibita.*
 Pueri non possunt ordinari in sacris. *Gregor. 1. lib. 2. ex regeſt. ep. 47. lib. 11. ex regeſt. ep. 48.*
 Pueri cum charitate, & diligentia in monasterijs sunt erudienti. *Conc. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 135.*
 Pueri non possunt contrahere matrimonium. 30. q. 2. cap. ubi non est. Vide, *Matrimonia quo consensu.*
 Puer occidens alium adhuc impuber, non fit irregularis. *Ioannes 8. ep. 146. Vide, Irregul.*
 Puerorum furta, homicidia, &c. quando sunt peccata. *de delictis puerorum c. 1. & 2.*
 Puerorum peccata, mitius puniendi. *ibid.*
 Pueri sunt incapaces beneficiorum Ecclesiasticorum. *de preb. cap. Super inordinata.*
 Vide, *Beneficia quibus danda.*
 Puerorum stupratores, neque in fine communicent. *Concil. Elibert. cap. 71.*
 Puer expositus ante Ecclesiam, si intra decem dies non agnoscitur, sit illius, qui colligit. *Conc. Arelat. 2. c. 32.*
 Pueri edocendi sunt à Parochis in Parochia, in diebus Dominicis de meritis fidei, de obedientia erga Deum, & parentes & Episcopi compellant per censuras, ut id faciant Parochi, &c. ad quos spectat. *Cono. Trid. sess. 24. de reformat. c. 4. Conc. Mediol. 1. tit. de fidei iur.*
 Puer eligi non potest Imperator, neque Rex. *Alexander 4. const. 7. Firma. Vide, Imperator. Vide, Rex.*

Punctator.

Punctator in omnibus Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis habendus est, & per Capitulum est eligendus. *Conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. de officio punctatoris.* Iurare debet Capitulo, se officium fideliter executurum. Officium eius est punctare in libris punctationum, eos qui Choro non interfunt, & eos qui officium suum non exequuntur in choro. Non debet moueri odio, amore, vel passione. Si aliquem male notauit, de suo debet ei satisfacere. Si aliquem non notauit, tantum de suo debet Ecclesiæ dare, & distributiones per hebdomadam amittit. Librum punctationum custodiat, & Episcopo atque Capitulo singulis mensibus, ac quoties illis placuerit exhibeat. *ibid.*
 Punctator tenetur officijs interesse (excepta necessitate, & licentia præfecti chori) quo casu alius pro eo tempore ab ipso substituatur, probatus à præfecto chori. si contra fecerit, qualibet vice amittat distributiones illius diei. *ibid.*
 Punctator alius ab Episcopo creatur, qui iuret Episcopo de munere fideliter exequendo; & notat in suo libro, omnes qui defunt muneri. Et potest Episcopus cogere quemlibet de Capitulo, ut hoc munus subeat. Ambo punctatores libros inter se conferant, & si aliqua discordia oriatur, per Episcopum, vel Vicarium dirimatur remota appellatione. *Conc. Mediol. ibid.*

Punire.

Puniendi sunt grauius, qui fidem susceptam perdiderunt. *Urban. 1. ep. decr.*
 Puniendi sunt mali, sed cum charitate. 23. q. 4. c. Quid crudele.
 Punire mala, est pietas. 23. q. 8. cap. Legit.
 Punientes non sunt inimici, neque parentes sunt amici. 5. q. 5. cap. Non omnis, & cap. Non osculatur.
 Puniri debent in corpore, qui non habent in bonis. *de dolo, & contum. cap. Finem litibus.*
 Puniri nullus potest de crimine, de quo non constat, nisi per famam, & testium credulitatem, vel per dicta paucorum. *de accusat. cap. inquisitionis. & Quæſiſti.*
 Puniti nullus potest sine culpa. *de regul. iur. in 6. reg. 23.*
 Vide, *Condemnare. Vide, damnare.*

Pupilli.

Pupilli, ut filij sunt suscipiendi, & diligendi. *Lib. 4. constit. Apostol. cap. 1.*

Pupilli (olim) ab Episcopo per Archipresbyterum erant gubernandi. *Conc. Carthag. 4. c. 17.* Inuito Episcopo non posse iudicari, statuit *conc. Matifcon. 2. c. 19.*

Pupillorum, & orphanorum causa, quæ, & quomodo ab Auditoribus Rotæ Romanæ expediendæ sunt. *Innoc. 8. const. 13. Finem.*

Purgatio canonica.

Purgatio clerici infamati & non conuicti, quomodo faciendâ. *Post conc. Agath. c. 3.*

Purgatio criminum, quomodo faciendâ ab Episcopis Presbyt. Diacon. &c. 2. q. 5. cap. Si legitimi. cap. presbyter. cap. Si mala fama, & cap. Omnibus. Quomodo olim fiebat. *ib. Vide, Sacerd. priuilegia.*

Purgationes quædam factæ ab Episcopis quibusdam, & Romanis Pontificibus per iuramentum. 3. q. 5. per totam.

Purgatio criminum, quomodo olim fiebat à monachis per Missam, & communionem. 2. q. 5. c. Sæpe contingit, & cap. Si Episcop.

Purgatio Prælati quomodo faciendâ nunc. *de purgat. canonic. cap. fin.*

Purgatio olim per ignem; fieri poterat, & quomodo. *Conc. Tribur. 1. cap. 22.*

Purgatio vulgaris olim fieri solita per aquam feruentem, ferum candens, per ignem, &c. est prohibita. 2. q. 5. c. Menam. & cap. consulisti. *de purgat. canonica c. fin. Ne clerici, vel monachi. c. fin. conc. Later. 4. c. 18. conc. Sabin. c. 27.*

Purgatio ab hæresi quomodo, fieri potest à laicis. 2. q. 5. cap. Nobilis.

Purgatio per duellum est prohibita. *de purgat. vulg. cap. 1. & duobus seq. Vide, duellum.*

Purgatio canonica faciendâ est, quando nihil contra est probatum. *de accusationibus c. cum oporteat.*

Purgatio non indicitur in crimine notorio. *de purgat. canonica cap. cum dilectis.*

Purgatio facta coram ordinario, non valet, si causa agitur coram delegato Papæ. *ibid.*

Purgans se, si deficit in purgatione, habetur pro conuicto. *de accusationib. c. Accedens, & de purgat. canonica. cap. Inter sollicitudines.* Priuatur officio, & beneficio. *de purgat. canonica. cap. cum P. Manconella.*

Purgatio fieri potest per iuramentum, si purgandus sit fide dignus. *de purgat. canon. cap. 1.* Sed duodecim debent iurare cum eo, & pro eo. *ibid.* Hoc autem modo fit. Principalis iurat se non fecisse, alij verò iurant, quod credunt eum non fecisse. *ibid. c. Quoriams, & cap. de testibus. conc. Lateran. 3. tit. de testib. cogend. c. 22.* Isti vocantur compurgatores.

Purgatores quales esse debent. Vide, *compurgatores.*

Purgatores aliorum debent esse vicini, honesti, & probi. *de purgat. canon. cap. cum dilectus.*

Purgatio indicendâ est presbytero fornicario diffamato. Si nolit purgare, vel deficiat, puniendus est. *de cohabit. cleric. c. Tua nos. conc. Later. 3. p. 50. c. 21.*

Purgatio inducendâ est infamato de aliquo crimine. *de accusat. cap. Accedens.*

Purgante se infamato, accusatores condemnantur in expensis. *ibid.*

Purgatio est indicendâ omni infamato non conuicto. *de purgat. canonica. cap. Nos inter.*

Purgatio non est indicendâ, nisi infamia oriatur à coniecturis probabilibus, non verò ab æmulis, ad instantiam tamen purgandi, potest hoc concedi. *de purgat. canonica. cap. cum in iuuentute.*

Purgatio indicendâ accusato de simonia, & non conuicto, & compurgatores habere debet, ut supra. Et si deficit, habetur, ut conuictus. *concil. Lateran. 3. in appendic. par. 50. cap. 14.*

Purgans se, vel alium de simonia, super Euangelia iurare debet, se vel illum non fecisse. *ibid. p. 50. cap. 57.*

Vide, *Compurgatores.*

Purga-

Purgatorij locus datur. & in eo pœnas luunt animæ decedentes in charitate, si in hac vita non satisfecerunt per pœnitentiæ fructus. *Conc. Florent. sess. ult. in literis unionis. Concil. Senonen. c. 12. Innocen. IV. const. 14. sub Catholica.*

Purgatorium dari, potest per sacram, & canonicam scripturam probari. *Leo X. const. 40. Exurge. Contra errores Lutheri. Conc. Mogunt. 4. c. 46. Conc. Senonen. c. 12. Concil. Trid. sess. 25. in decreto de purgatorio.*

Purgatorij ignis excedit omnem pœnam, quam quis patitur in hac vita. *Dist. 25. cap. Quis in aliud.*

In purgatorio luuntur pœnæ temporales debitæ, & relictæ post culpas. *Conc. Senonen. c. 12. Concil. Mogunt. 4. c. 46. Conc. Trident. ubi supra. Vide, Pœna.*

Purgatorii pœnæ quò ad modum, & mensuram, soli Deo sunt notæ. *conc. Mogunt. 4. c. 46.*

In purgatorio, etiã culpæ leues purgantur. *Conc. Mogunt. 4. c. 46. Vide, Veniale.*

Purgatorii pœnæ sunt temporales. *conc. Senon. c. 12.*

Purgantes animæ iuuantur suffragijs, sacrificijs, & orationibus ac eleemosynis. *Conc. Senonense c. 12. concil. Florent. sess. ult. in literis unionis. concil. Trid. sess. 25. in decr. de purgat. Maximè per sacrificium iuuantur. ibid.*

Purgatorij animæ sunt securæ de sua salute, sunt extra statum merendi. non peccant quærentes requiem, & horrentes pœnas. non minus beantur dum liberantur per aliorum suffragia, quam si per se ipsas satisfecissent. *Leo 10. const. 40. Exurge. contra Lutheri errores.*

Purgatorij animæ post purgationem, in celum ascendunt ad Dei visionem. *concil. Florent. ubi supra.*

Purgatorii pœna per Papam remittitur, & quomodo. *Sixtus 4. const. 17. Licet. Contra Petrum de Osma.*

Vide, *Animæ. Vide, Benedictio, in fine. Vide, Indulgentia.*

Q

Quadragesima horarum oratio.

Vide, *Oratio.*

Quadragesima.

Vide, *Ieiunium.*

Quadragesima obseruanda est cum ieiunio. *Lib. 5. constitut. Apost. cap. 12.*

Quadragesimæ ieiunium à Christo fuit consecratum. *concil. Senonen. c. 7. de consecr. dist. 5. c. Quadragesima.*

Ieiunandum in Quadragesima, quia est decima pars anni quæ Deo applicatur. *Distinct. 76. cap. Scire debet. concil. Coloniens. 2. par. 9. cap. 6. Concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. De ieiunio.*

Quadragesimæ ieiunium ex tempore Apostolorum cæpit. *Conc. Colon. 2. par. 9. c. 6.*

Quadragesimæ addita fuit vna hebdomada per Telesphorum, & facta est quinquagesima. *Dist. 4. c. Quadragesima.*

Quadragesima ab omnibus æqualiter celebranda. *conc. Aurel. 4. c. 2. de consecr. dist. 5. c. Quadragesima.*

Quadragesimæ initium omnibus intimandum est. *conc. Brachar. 2. c. 9.*

Quadragesimam obseruare tenentur, etiã sacerdotes. *conc. Aurel. 1. c. 26. de consecr. dist. 3. c. Sacerdotibus.*

In quadragesima non ieiunans, si non impeditur infirmitate, &c. si laicus excommunicetur, si clericus deponatur. *concil. quod dicitur Apost. c. 69.*

Quadragesima ante Pascha celebranda est. *Lib. 5. constitut. Apost. c. 12. de consecr. dist. 3. c. Sacerdotibus.*

In Quadragesima semper ieiunandum, exceptis Dominicis. *conc. Aurelian. 4. cap. 2. conc. Triburien. 1. cap. 35. Concil. Bracharen. 2. c. 9. de consecr. dist. 3. cap. Non liceat, c. Non oportet, & cap. Placuit, ut omnes. & dist. 5. de consecr. c. Quadragesima. Conc. Tolet. 8. cap. 9. conc. Mediol. 1. par. 2. tit. De ieiunio.*

Quadragesimæ ieiunium incipit à feria 4. Cinerum, excepto Mediolano, & locis alijs, in quibus Ambrosiano ritu offi-

cium celebratur, sed in illis ieiunatur in diebus Rogationum. *conc. Mediol. 1. ubi supra.*

In quadragesima non esse venandum, statuit *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 44.*

Non esse faciendâ iudicia criminalia, statuit idem *Nicolaus 1. ubi supra c. 45.*

Non esse vacandum iocis. *Nicolaus 1. ibid. c. 47.*

Non esse præliandum, nisi urgente necessitate. *Nicolaus 1. ibid. c. 46. & in decr. tit. De bellis c. 4.*

In quadragesima non possunt edi carnes, vsque ad Pascha. *Conc. Claramont. c. 23. concil. Sabinen. c. 17. conc. colon. 2. par. 9. c. 6.*

In quadragesima non comeditur lac, neque oua, neque caseus. *Nicolaus 1. in appendice ep. 16. concil. Quintilimbursense cap. 8.*

In quadragesima non comedatur ante horam nonam, & ante recitationem officij. *de consecr. dist. 1. c. Solent plures.*

Quadragesimam violans edens carnes absque necessitate, per vnum annum abstineat à carnibus, & in Paschate non communicet. statuit *conc. Tolet. 1. c. 24.*

In quadragesima fieri non possunt nuptiæ, neque conuiuia. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. cap. 48. & in decr. tit. De Matrim. c. 9. Vide, Matrimonia. Vide, Nuptiæ.*

In quadragesima, quando debent comedere clerici. Vide, *Clericorum obligationes.*

Quadragesimæ tempore fideles in Ecclesia debere conuenire, statuit *conc. Casaragust. 1. c. 2.*

In quadragesima fieri non debent consilia, seu placita populorum. *conc. Epford. 1. c. 2. 15. q. 4. cap. Placita.*

In quadragesima prædicandum est omni die, vel saltem ter in hebdomada. *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 4.*

Quarta.

Quartæ deductio fit in substitutionibus fideicommissarijs directis, non obliquis. *De testam. in 6. c. 1.*

Quarta funeralis.

Quartæ funeralis præscriptio est 40. annorum. *De præscript. c. De quarta. Pius 5. const. 41. Et si. 6. 12.*

Quartam est soluenda ab eo, qui extra propriam Ecclesiam sepelitur. *De sepulturis cap. Cum super. In aliquibus locis soluitur tertia; in alijs medietas, & ideo consuetudo seruetur. ibid. c. Certificari.*

Quartam soluere tenentur, etiã priuilegiati, qui in propria Ecclesia sepeliunt, si defuncti ibi elegerunt sepulturam. *de sepulturis c. In nostra.*

Quarta à locis pijs Ecclesijs, &c. soluenda non est de legarijs sibi factis. *Extra, de priuil. c. Inter cunctas.*

Quarta à regularibus soluenda Parochis, quænam est, quanta, & quando non soluenda. Vide, *Regul. circa Parochos.*

Vide, *Funeralis. Vide, Sepultura. Vide, Sepelire.*

Quartadecimani.

Quartadecimani hæretici, id est, qui Pascha celebrandum docebant Luna 14. si peniteant, & veniant ad fidem, recipiantur cum abiuratione hæresis. *Conc. Laodic. c. 7.*

Querela.

Querelæ laicorum contra clericos, & e contra, per Episcopum sunt terminandæ. *2. q. 5. c. Presbyter.*

Vide, *Accusare. Vide, Accusatio.*

Quæstiones.

Quæstiones omnes de Religione, & fide, ex Patrum veterum doctrina sunt decidendæ. *In concil. Ephesin. ep. Cyrilli ad Nestorium.*

Quæstiones inanes, & inutiles fugiendæ. *Clemens 1. ep. 1. c. 4.*

Quæstiones difficiles à Sede Romana decidendæ sunt. *Pelag. 2. ep. 8. in fi. Vide, Papa circa res fidei. Vide, Eccl. Rom.*

Quæ-

Quæstiones nouæ fugiendæ, & standum est dictis Sancto-
rum veterum Patrum. *conc. Francfordien. in decr. circa fin.*
Quæstiones stultæ, & sine disciplina, relinquendæ sunt. *conc.*
Valent. 2. c. 1.

Quæstiones de gratia, & natura, cauendæ sunt. *concil. Va-*
lent. 2. cap. 6.

Quæstiones difficiles, subtiles, & curiosæ non sunt proponen-
dæ populis, & præsertim rudibus. *conc. Trident. sess. 23. in*
decr. de purgatorio.

Quæstiones de prædestinatione, & præscientia. *ibid.*
Vide, *prædestinatio.* Vide, *præscientia.*

Quæstiones, & pugnas verborum sequentes sunt Pseudo-Ec-
clesiastici, *conc. colon. 2. par. 4. cap. 4.*

Quæstores eleemosynarum.

Quæstores eleemosynarum non admittendi, nisi habeant lite-
ras Diocesani, vel Papæ. *conc. Lateran. 4. c. 62. de pœni-*
tentijs, & remiss. cap. cum ex eo. Clement. de pœnit. & c.
cap. fin.

Quæstores eleemosynarum, nihil possunt populis proponere,
præter id, quod in literis, seu licentijs continetur. *concil.*
Lateran. 4. cap. 62. concil. Toletan. 22. c. 13. Clement. de pœ-
nit. & c. cap. fin.

Quæstores eleemosynarum non possunt gestare habitum falsæ
Religionis; neque versari in tabernis, alijsque locis inde-
centibus. *conc. Later. 4. c. 62.*

Quæstores regulares non possunt retinere sibi partem eleemo-
synæ, sed totam deferre, & consignare debent monasterio.
concil. Treuer. c. 11.

Quæstorum licentiæ per Episcopum legendæ, & probandæ,
alias non possunt quæstuari. *Clement. de pœnit. & c. c. fin.*
conc. Tolet. 22. cap. 13. alias per tres menses carceri manci-
pentur, & quæ collegerunt, Ecclesiæ restituant. ibid. &
Reform. cleri Germaniæ c. 16.

Quæstores tenentur iurare Episcopis, quod bona quæsitæ non
ad proprium vsum, neque luxum conuertant, neque pa-
ctum fecerint de summa colligenda. *Reform. cleri Germa-*
niæ cap. 16.

Quæstores eleemosynarum sub falso nomine Cruce-signato-
rum, si sunt laici, excommunicantur; si clerici, suspen-
dantur ab officio, & beneficio. *de privileg. cap. Tuarum.*

Quæstores contra præmissa delinquentes, puniantur per Epif-
copum, non obstante privilegio, &c. *Clement. de pœnit. &*
remiss. cap. 2. §. fin.

Quæstores non possunt absolvere, neque malè ablata dimitte-
re; neque indulgentias distribuere. *ibid. §. Ad hæc.*

Quæstores non permittantur ab Episcopis prædicare. *Concil.*
Trid. sess. 24. de reform. c. 2.

Quæstores, qui indulgentias publicant, & eleemosynas colli-
gunt, omnino abrogentur. *Concil. Trident. sess. 21. de re-*
format. cap. ult.

Quæstores eleemosynarum pro hospitalibus, quales deputan-
di. Vide, *Eleemosyna.*

Quæstores eleemosynarum in statu Ecclesiastico deputari pos-
sunt à ministris Confraternitatis Confalonis pro colligendis
eleemosynis ad redimendos Captiuos eiusdem status. *Six-*
tus V. const. 37. cum benigna.

Quæstuari nullus potest pro eleemosynis S. Antonij de Vien-
na, sine licentia Generalis, vel Capituli Religionis S. An-
tonij, sub pœna excommunicationis Papæ reservatæ. *Cle-*
mens 7. const. 2. Rationi. Vide, *Eleemosyna in fine.*

Quidam alij.

Per particulam *Quidam alij*, intelliguntur tres, vel quatuor.
De rescriptis in 6. cap. cum in multis.

Quindennium.

Quindennium Sedi Apostolicæ tenentur soluere omnia mona-
stera, beneficia, prioratus, &c. perpetuò vnita, quæ anna-
tam non soluiunt. *Paulus II. const. 6. Decet.*

Quindennium soluendum importat medietatem fructuum

vnus anni, secundum valorem, quem habebant, quando
fuit facta vnio. *ibid.*

Quindennium tenentur soluere omnia beneficia vnita mona-
sterijs, locis pijs, hospitalibus, &c. si accedunt ad summam
24. ducatorum de Camera. *Sixtus 5. constit. 33. camera.*
Et possunt compelli, non obstante præscriptione, & centena-
ria completa; & omnia contraria abrogantur. *ibid.*

Vide, *Beneficiati quo ad iura camera.*

Quinquagesima.

Quinquagesima à Telephoro Papa fuit instituta. *Dist. 4. cap.*
Quadragesima.

In quinquagesima, olim, clerici tenebantur ad ieiunium, ex
S. Gregorio Papa. *Dist. 4. cap. Denique.*

R

S. Raymundus.

S. Raymundus Barcinonen. Anno 1601. canonizatur à
Clemente 8. *const. 77. Romana.*

S. Raymundi Ordinis Discalceatorum Beatæ Mariæ de Mer-
cede Redemptionis Captiuorum, officium ab iis Fratribus
recitari potest. *Urbanus 8. const. 52. Saluatoris.*

Raptor. Rapiens.

Raptores mulierum, cooperantes, vel aliter concurrentes, si
clerici, cadunt à gradu; si laici, anathematizantur. *Conc.*
calcedon. c. 27. conc. Regiaticin. c. 10. conc. Roman. sub Za-
charia c. 7. conc. Aurel. 3. c. 16. conc. Meldense c. 66. concil.
Aquisgran. 3. par. 4. c. 24. 36. q. 2. c. Eos. cap. Si quis il z.
cap. Nullus. & cap. de puellis. Symmachus epist. ad Cæsa-
rium. conc. Arausic. 1. c. 27. conc. Vornat. 1. c. 27. Ipso fa-
cto sunt excommunicati, infames & incapaces dignitatum
omnium. & si clerici, à proprio cadunt gradu. Conc. Tri-
dentin. sess. 24. de matrim. reform. c. 6.

Raptor mulierum non dicitur, qui consensu illarum eas ca-
pit; vel qui desponsatam cognoscit carnaliter; vel qui ma-
trimonium cum aliqua facit, etiam reclamantibus parenti-
bus. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 24.*

Raptori non est concedenda rapta. *Ioannes 8. ep. 172.*

Rapiens non est minus crudelis, quam occidens. *14. q. 4. cap.*
quid dicam. & cap. Si quis.

Raptores virginum, vel viduarum, etiam si cum consensu pa-
rentum eas ducant in vxores, publicè pœniteant, & alijs
mortificationibus puniantur, & ab actu coniugii separen-
tur. *conc. Meldense c. 64.* Et eorum filii non possunt pro-
moueri ad gradus Ecclesiasticos, nisi maxima adsit neces-
sitas, vel maximi sint meriti. *ibid.*

Rapiens virginem sacram, vel attentans rapere, acriter pu-
niendus; & rapta recludatur in monasterio. *conc. Melde-*
nse c. 67. Pœna mortis puniendus est. De pœnit. dist. 1. c. 7.
Si quis non dicam. 36. q. 2. cap. Si quis.

Vide, *Monialis.* Vide, *Virgo.*

Rapiens mulierem tenetur eam decenter dotare, siue in vxo-
rem ducat, siue non; & dos danda est arbitrio iudicis.
conc. Trid. sess. 24. de matrim. reform. c. 6.

Rapiens alienam vxorem, quomodo tractandus. *conc. Mel-*
dense c. 68. Excommunicatur; & si non restituit, anathe-
matizatur. Ioann. 8. ep. 140. conc. Metense 1. c. 7.

Rapiens sponsam, publicè puniendus est; & non potest cum
ea contrahere. *Post conc. Toletan. 1. c. 6. & si contrahunt,*
anathematizantur. ibid.

Raptores clerici, vel laici, quomodo puniendi. *36. q. 2. cap.*
de puellis. cap. Raptores.

Raptores nubere non possunt cum raptis, nisi facta pœniten-
tia. *36. q. 2. cap. Si autem, & cap. Placuit.*

Raptor non potest cum rapta nubere, quandiu hæc est in eius
potestate. Sed si posita in loco tuto, & in sua libertate vult
illum habere in virum, potest accipere. *De raptoribus cap.*
Accedens. conc. Trid. sess. 24. de matrim. reform. c. 6.

Raptore post penitentiam moriente, rapta non potest alteri
nubere,

nubere, nisi ex dispensatione Episcopi. 36. q. 2. c. *Si autem*. Raptor nubens cum rapta, nulliter facit. Vide, *Matrimonia ratione raptus prohibita*. Raptores sunt etiam qui attentant, licet non sequatur, ideo puniendi. 36. q. 2. c. *Raptores*. Raptor, si mulier consentiente abducit illam, potest cum ea contrahere. *De raptoribus c. Cum causa*. Et non possunt amplius separari ob religionem, nisi ex mutuo consensu. *ib.*

Raptus . Rapta .

Raptus est, cum inuita mulier capitur. 27. q. 2. c. *Raptus est*. Vide, *in preced. 36. q. 1. c. Raptus*. Raptus non est, si muliere consentiente, hæc capitur; vel desponsata, carnaliter cognoscitur; vel inuitis parentibus cum ea matrimonium fit. *Concil. Later. 3. p. 50. c. 24.* Rapta non dicitur mulier, quæ volens capitur. *De raptoribus c. Cum causa*. Raptus est etiam, si nihil de nuptijs puellæ scitur. 27. q. 2. c. *Lex illa*. 36. q. 1. c. *Raptus*. Raptum attentantes, adhuc puniendi sunt; etiam si non sequatur. 36. q. 2. c. *Raptores*. Rapta violenter, potest cum alio nubere. 27. q. 2. c. *Raptor*, & c. *Statutum est*. Rapta nubere non potest cum rapto, nisi facta penitentia, & quomodo. 36. q. 2. c. *Si autem*, & c. *Placuit*. *Concil. Regiatic. c. 10.* Neque rapta possunt contrahere, donec sunt in potestate raptoris. Vide, *Matrimonia prohibita ratione Raptus*. Vide, *in preced. tit.* Rapta nubere non potest cum aliquo, si erat alteri desponsata, sub pena excommunicationis. 27. q. 2. c. *De coniugali*. Rapta excommunicanda est, nisi rapto rem deserat, & ad sponsum redeat. 27. q. 2. c. *Agatha*. Rapta reddenda est parentibus, maxime si erat desponsata. 27. q. 2. c. *Desponsatas*. Rapta de manu raptoris eripienda, etiam si ad Ecclesiam confugerit. ipse verò raptor in eo casu à morte liberetur. 36. q. 1. c. *De raptoribus*. Si verò rapta consenserit, & patrem habeat, confugiatque ad Ecclesiam, ad quid tenetur. *ibid.* Rapta potest cum rapto contrahere, si separata in loco tuto ponitur, & habeat libertatem contrahendi. *De raptoribus c. Accedens*. Vide, *in preced. tit. Raptor*. Et postea non possunt separari, ut Religionem ingrediantur, sine mutuo consensu. *ibid. c. Cum causa*. Rapta consentiens in abductione, potest contrahere cum rapto. *ibid.* & post *Conc. Tolet. 1. c. 6.* Rapta consentiens cum rapto, non potest cum alio contrahere. *Post Conc. Tolet. 1. c. 6.* Rapta vxores reddendæ suis viris; viduæ, virgines, &c. reddantur suis parentibus. *Conc. Regiaticinum c. 10.*

Raptores Ecclesiarum, domorum, &c.

Vide, *Ecclesiarum bona non inuadenda*. Raptores Ecclesiarum à Prælati loci puniuntur, & excommunicantur, donec satisfaciant. *De raptor. c. 1.* Raptores Ecclesiarum carent Ecclesiastica sepultura. & si præsumunt, priuantur officio, & beneficio. *ibid. c. Super eo*. Raptores ex Principis delegatione, possunt puniri citra sanguinem. *ibid. c. In Archiepiscopatu*. Raptores famosi, nisi satisfaciant, sunt incapaces sepulturæ Ecclesiæ: intestabiles, & filij eorum inhabiles ad beneficia Ecclesiæ. *Concil. Tolet. 22. cap. 22.* Vide, *Fures*. Vide, *Latrones*.

Rasura .

Rasura literarum Papæ in loco non suspecto, non arguit falsitatem. *De crimine falsi. cap. fin.*

Ratio . Ratiocinium .

Ratio præponenda est consuetudini. *dist. 8. c. Veritati. cap. Si consuetudinem*. & c. *Qui contempta*.

Ratiocinijs nequit vacare clericus. *dist. 88. c. Inutile*. Vide, *Clericis prohibita*. Vide, *Clerici circa negotia*.

Ratum habere . Ratificare .

Ratam habens percussione clericum factam suo nomine, licet sine mandato, excommunicationem incurrit, ut percussiens. *De sent. excommunic. in 6. c. Cum quis*. Ratam habens percussione clericum non factam suo nomine, peccat, sed non excommunicatur. *ibid.* Ratum nequit haberi verè, quod suo nomine factum non est. *ibid.* & *De regulis iuris in 6. reg. 9.* Rati habitio retrahitur, & similis est mandato. *De regulis iuris in 6. reg. 10. & de sent. excom. in 6. c. Cum quis*.

Rauenna .

Rauennæ Archiepiscopatus confinia, quænam sint. *Clemens 8. const. 116. Romanus. §. 6.*

Rebaptizare . Rebaptizatus .

Rebaptizare non licet. *De consecrat. dist. 4. c. Non licet*, & c. *Rebaptizare*. Rebaptizandum est quando non in vera forma, vel materia baptizatum est. *De consecrat. dist. 4. c. De Arrianis*. Rebaptizandi sunt illi, de quibus ignoratur, an sint baptizati. *ibid. c. Paruos. c. Placuit. c. Cum itaque*, & c. *Si nulla*. Rebaptizati ignoranter non indigent penitere. sed non possunt ordinari. *ibid. c. Qui bis*. Rebaptizati scienter, quomodo puniendi. *de consecrat. dist. 4. c. Eos quos. Felix 3. ep. 7.* Si vero ante pubertatem hoc accidat, quomodo tractandi. *ibid.* Vide, *Baptismus non iterandus*.

Rebellis .

Rebelles contra Principes bonis omnibus priuandus sunt. *Concil. Tolet. 6. c. 14. Conc. Vornat. 1. c. 43.* & sunt excommunicandi. *ibid.* Rebelles suo Prælati, deponantur. *De excessibus Prælator. cap. Graue*. Rebelles in statu Ecclesiastico. Vide, *Ecclesiasticus status*.

Receptare . Receptus . Recipere .

Receptus sub protectione Papæ, non per hoc fit exemptus. *de privileg. c. ex parte tua il 2.* Receptus ab vniuersitate, si hæc habet facultatem, ab ea recipitur: si vero non habet, quando intelligitur receptus à Papa. *De rescript. in 6. c. Cum aliquibus*. Recipiens habitum nouitiorum, potest redire ad sæculum. *de regularibus c. Super eo*. Vide, *Regulares*. Recipiens aliquid pro gratia, vel iustitia Sedis Apostolicæ, quas censuras incurrit, & quibus alijs panis subiacet. Vide, *Sedes Apostolica*. Receptans in statu Ecclesiæ bannitos, aut facinorosos, quomodo puniendus. *Iul. 3. const. 17. Cum ciuitates. Pius 5. const. 10. Ex superna*. Vide, *Bannitus*. Receptans fautores bannitorum, homicidarum, latronum, rebellium, in statu Ecclesiæ quomodo sunt puniendi. *Pius 5. const. 10. Ex superna*. Vide, *Bannitus*. Vide, *Latrones*. Vide, *Rebelles*. Recipiens clericum fugientem à suo Episcopo, excommunicatur. *21. q. 5. c. Si forte*. Receptans duellantes, aut bannitos; dans fauorem, &c. quomodo citandus, & puniendus. *Iulius 3. const. 25. cum sicut*.

Recitare .

Recitatio officij facienda est cum mente eleuata ad Deum. Vide, *Officium*. Vide, *Psallere*. Recitare tenentur officium beneficiati, & pæna. Vide, *Beneficiatus*. quos fructus perdit in ea die. Vide, *ibid. ex constit. 135. Pij V. Ex proximo*.

Reconciliare nullum potest sacerdos in publica missa . *concil. carthag. 1. cap. 3.*

Reconciliandi sunt histriones , scenici , &c. dum veniunt ad poenitentiam . *Conc. Carthag. 3. c. 35.*

Vide , *Confessio* . Vide , *Poenitentia Sacram.* Vide , *Absolutio* .

Reconciliari nolens , inedijs maceretur . *Distinct. 90. cap. Si quis contristatus . & communione priuetur . ibid. cap. Perlatum .*

Reconciliatio cum Deo , fit per iustificationem .

Vide , *Iustificatio* .

Reconciliatio Ecclesiæ , quomodo facienda . Vide , *Ecclesia polluta* . Vide , *Pollutio* .

Reconciliatio excommunicatorum quo ritu , & forma est faciendi . *11. q. 3. c. cum aliquis .*

Reconciliatus in casu mortis conualescens , faciat poenitentiam , absque communione . *26. q. 6. cap. Si quis de corpore .*

Vide , *Poenitentia* , seu *satisfactio* .

Rector .

Rector Ecclesiæ leprosus remouetur , sed de bonis Ecclesiæ sustentatur . *De clerico agrot. c. de Rectoribus , & c. Tua nos .*

Rectori leproso datur coadiutor cum congrua sustentatione . *ibidem .*

Rectori Ecclesiæ danda est congrua portio . *De præbendis , & c. cap. Extirpanda .*

Rector , Vide , *Pralati* . Vide , *Ecclesiarum Rectores* .

Recusare . Recusans .

Recusare potest reus locum suspectum , in quo audiri debet .

De off. & potest. Iud. deleg. cap. cum R.

Recusare potest reus coniudices suspectos . *ibid.*

Recusari potest delegatus Papæ , si est dominus impetrantis .

De off. & potest. Iud. delegat. cap. causam qua .

Vide , *Delegatus* .

Recusari potest delegatus Papæ , si est consanguineus impetrantis , vel si fuit aduocatus in ea causa . *De appellation. & recusat. cap. Postremo . & hoc etiam si commissio sit cum clausula appellatione remota . ibid.*

Recusari non potest executor , *ibid. c. Nouit ille .*

Recusari potest Iudex non solum inimicus , sed etiam suspectus , etiam Episcopus . *conc. Later. 3. in append. tit. de appellat. cap. 27.*

Recusans iudicem , debet causam probabilem proponere , & coram arbitris probare . *De appellat. & recusat. cap. cum speciali . cap. Secundo requiris . §. Tertio .*

Recusatio iudicis requirit causam rationabilem , sicut appellatio . *De appellat. & recusat. cap. Super eo il 2.*

Recusationis causa non probata in termino , redit causa ad Iudicem recusatum . Si verò probetur , supersedere tenetur .

De appellat. & recusat. cap. Secundo requiris .

Recusationis causa assignata ab arbitris , dandus est terminus partibus . *De off. & potest. Iud. deleg. cap. Suspicionis .*

Recusans iudicem potest cum aduersario , vel si non habet , cum iudice conuenire de Arbitris ; vel ipse vnum , & iudex alium eligat : & si non concordant , eligant tertium , & quod duo ex eis decernunt , sit firmum . *De appellat. & recusat. cap. cum speciali .*

Recurfus .

Recurfus ad superiores omnino permitti debet . *Ioan. 8. ep. 95.*

Vide , *Appellatio* . Vide , *Excommunicationes in Bulla Cœna .*

Reddere . Reddens .

Reddens debitum vxori petenti , meritum habet continentis .

33. q. 5. cap. Secundum .

Vide , *Vir* . Vide , *Vxor* . Vide , *Coniuges* .

Redemptio Captiuorum status Ecclesiastici , quomodo , & per quos facienda . Vide , *Captiui* .

Redire . Rediens .

Rediens ab Hæreticis , quomodo tractandus . *1. q. 3. cap. conuenientibus apud cap. Si qui voluerint .*

Rediens ab hæresi post publicam confessionem debet abiurare hæresim , & auctorem . *1. q. 7. c. Si quis Episcopus .*

Rediens post prædicta , potest recipi in ordinibus . *1. q. 7. cap. Saluberrimam .* Vide , *Hæresim relinquens . vel ab hæresi radiens .* Vide , *Episcopus rediens ab hæresi .*

Redeuntes à schismate , quid , & quomodo debent iurare . *1. q. 7. cap. Quoties cordis .*

Clericus non rediens ad residentiam , monitus , priuatur beneficio . *De cleric. non resident. cap. finali .*

Redditus Ecclesiarum .

Redditus Ecclesiæ non accipiat , qui de suis potest sustentari . *1. q. 2. c. Clericos . & cap. Pastor Ecclesiæ .*

Redditus Ecclesiæ in quatuor partes diuidendæ , & quas . *12. q. 2. cap. concessio . cap. Quatuor . cap. de redditibus . cap. Cognouimus , cap. Mos est , & cap. Sancimus .*

Redditus Cathedralium , & regularium Ecclesiarum dimissarum , pertinent ad successores . Excepto , si tunc alicui personæ comperat iurisdicctio cum emolumento . *Clement. de elect. & c. cap. Statutum .* & quid intelligitur nomine emolumenti . *ibid.*

Redditus Ecclesiæ , quomodo expendendi .

Vide , *Ecclesiæ redditus* .

Redditus Conuentuum . Vide , *Regulares* . Vide , *Ecclesiæ bona* , &c.

Referendarij Curie Romanæ .

Vide , *Secretariorum Collegium* .

Referendariorum vtriusque Signaturæ Sedis Apostolicæ , omnia priuilegia confirmat *Paulus 3. const. 12. Romani .* & alia concedit *const. 23. Debita* . Fiunt nobiles , & Comites Aulae Lateranensis ; gaudent , ac si nobiles ex vtroque parente essent nati . Possunt vti armis , & insignibus Papæ . Creare notarios ; legitimare bastardos , & spurios ; & adiunctis duobus , aut tribus Doctoribus possunt conferre Lauream in vtroque , vel altero Iure ; & isti Doctorati gaudent , ac si in Vniuersitate essent Laureati . Si sunt Abbates , possunt vti mitra , baculo , anulo , &c. & benedicere populo in officijs præsentis . Expeditiones literarum Apostolicarum pro eis gratis faciendæ . Gaudent franchitijs gabellarum , & sex vegetum vini singulis annis . Eorum beneficia , famuli , & bona , sunt exempta à iurisdictione Episcoporum , & aliorum similium Prælatorum , & Archiepiscoporum . Sunt immediatè Papæ subiecti . Exactores gabellarum , boletarum , &c. nihil ab eis exigere possunt . Processus facti contra eos ab alio , quam à Papâ , nulli sunt . Plura beneficia possunt consequi ; item gratias expectatiuas . In obtentione beneficiorum omnibus (exceptis Cardinalibus) sunt præferendi . Aliqua beneficia incompatibilia secularia , vel regularia habere possunt cum certis limitationibus . Absentes ob seruitium Papæ , vel studium , beneficij fructus percipiunt . Eligere possunt confessarium , qui à casibus Papæ (exceptis quibusdam) semel in vita eos absoluat , ab alijs vero quoties placet , semel in vita , & semel in morte à dicto confessario indulgentiam plenariam obtinere possint . Altari portatili possint vti , & missam ante lucem facere celebrare , etiam in terris interdictis , ianuiclausis , cum quatuor alijs personis . tempore Quadragesimæ , &c. stationes vrbs in duabus Ecclesijs , vel tribus Altaribus vnus consequi possunt , in Quadragesima , & alijs diebus , de vtriusque medici consilio , lactinijs , & carnibus vesci ; recitare officium cum alijs socijs possunt , item audire confessiones in locis beneficiorum , absque licentia Episcoporum . testari possunt de acquisitis , etiam

ex beneficijs, & aliter disponere. possunt permutare beneficia, & resignare cuius, sic etiam commendas, uniones, &c. *Paulus 3. ibid.* confirmantur à *Sixto 5. ut infra.*
Referendarij officium est perpetuum. Antiani precedunt alijs, etiam si isti essent Episcopi. In locis beneficiariorum substituant vicarios. & alia multa circa mutatione resignatione, &c. eadem confirmat. *Sixtus V. const. 41. Quemadmodum.*
Referendarij quas materias proponere possunt in Signaturis, & quas non; quando manus apponere, & quando non, in commissionibus siue appellationum, siue alijs. quas causas possunt ordinarijs committere. quomodo abbreviare debent lites, &c. alias. *Pius 4. const. 59. Cum nuper.*
Referendarij utriusque Signaturæ quales debent esse. *Sixtus V. const. 41. Quemadmodum.* Centum debent esse signaturæ iustitiæ, & non plures, & ex his 70. tantum Signaturæ gratiæ. *ibid.*
Referendarij gratiæ debent esse legitimè nati, clerici, doctores in altero, vel utroque iure, per biennium versati Romæ in habitu clericali, annorum ætatis 25. debet habere vnde cum gradu sui honoris vivat. *ibid.* Quomodo promovendi. *ibid.*
Referendarius Signaturæ gratiæ esse non potest, qui per biennium in signatura iustitiæ non permansit, exceptis clericis Camerae & Auditoribus. 18. semper debent esse præsentés in curia. *Sixtus 5. vbi supra.* Quomodo debent proponere causas, & ferre sententias. & confirmantur supradicta privilegia. *ibid.*
Referendarij Signaturæ gratiæ, & iustitiæ in causarum expeditionibus ad quid tenentur, & ad quid possunt se extendere, omnia distinctè. *Paulus V. constit. 71. Vniuersi. tit. De Signatura Gratiæ, & iustitiæ.*

Reformatio. Reformati.

Reformatio prima ordinis Minorum sancti Francisci. Vide, *Fratres Minores sancti Francisci.*
Reformatio Regularium. Vide, *Regularium reformatio.*
Reformati Conuentuales S. Francisci instituti approbantur, & forma viuendi. *Sixtus V. const. 68. Apostolici.*
Reformati beatæ Mariæ Mercedis Redemptionis captiuorum. Vide, *Fratres Beatae Mariæ.*
Reformati Discalceati S. Augustini. Vide, *Fratres S. Augustini, &c.*
Reformati Obseruantes. Vide, *Fratres Minores Strictioris obseruantia.*
Reformationis decreta inferenda regulæ, & constitutionibus regularium. Vide, *Regul. Reformatio, & decreta.*

Refugium.

Refugij monasterium Romæ erigitur. *Clemens 8. constit. 35. In supremo.* In tres partes diuiditur: in vna detinentur virgines, quæ in periculo versantur, donec de matrimonio, vel de religione deliberent. In secundo, viduæ honestæ conditionis. In tertio, impudicæ conuertitæ. Forma, & modus administrandi dictum monasterium. *ibid. per §§. 14.* Iudex causarum illius monasterij est Senator, & à nullo alio potest iudicari de eo. *ibid.* In additione sequenti.

Reges.

Reges à rectè regendo dicti, id est, iustè, & piè gubernando. Si his careant, sunt tyranni. *Conc. Mogunt. 3. c. 2.*
Reges honorare debent sacerdotes, non iudicare. *11. q. 1. c. Sacerdotibus.* Eis sunt subiecti. *Dist. 10. c. Suscipitis.*
Reges debent malos comprimere, & bonos iuare. *23. q. 5. cap. Regum.*
Reges, & Imperatores subsunt Episcopis. *De maiorit. & obed. c. Sollicita. & dist. 10. vbi supra.*
Reges vngi debent in brachio, non chrisinate, sed oleo. *de sacram. vñct. c. vn. §. Vnde.*
Reges, vel Imperatores non possunt Ecclesiasticas dignitates clericis conferre. *Conc. Claramont. c. 16.*
Regi Galliae conceditur, vt quædam beneficia, & Ecclesias

in suo Regno possit conferre. *Extra, de tregua, & pace. c. Ad vniuersalis.* Vide, *Gallia.*
Reges non possunt à clericis exigere gabellas, tallias, collectas, &c. Vide, *Laici.* Vide, *Clerici.* Vide, *Excommunicationes in Bulla Cæna.*
Rex eligi non potest puer. *Alexander 4. const. 7. Firma.*
Rege aliquo excommunicato à Papa, &c. datur ab eodem Papa facultas eligendi alium. *Greg. 7. const. vñc. Beate Petre.*
Reges excommunicati à Papa reconciliandi. *Alexander 3. const. 2. Quanta. Calixtus 2. const. Omnipotenti. Greg. 7. const. Quoniam pro amore.*
Reges multi à Papa obtinent Regnum. *Alexander 6. const. 2. Inter cetera.*
Rex Bohemiæ à Papa obtinet, vt sic intituletur. *Innocent. 3. const. 6. Licet ante.*
Rex Aragoniæ coronatur Romæ ab *Innoc. 3.* Idem *const. 8. Cum quanta.*
Rex Aragoniæ obtinet, vt deinceps coronetur ab Archiepiscopo Casaragustano. *ibid.*
Rex Armenorum petit confirmationem à Papa. Vide, *armeni.*
Rex Hispaniarum obtinet à Papa dominium insularum Americae, seu Indiæ occidentalis; & vt possit alijs relinquere in hæreditatem. *Alexander 6. const. 2. Inter cetera.*
Reges, & Reginae, quale priuilegium habent, vt non possint excommunicari. Vide, *Priuilegium.*
Reges à Papa ex causa priuantur Regnis. Vide, *Papa circa Imperatores, & Reges.*
Reges à Papa obtinent Regna. Vide, *Papa. ibid.*
Reges alienantes aliquid in præiudicium Regni, etiam si iurant de non reuocando, non tenentur stare iuramento. *Honorius 3. ex Cirone, de iure iurando c. 3.*
Reges N. & N. Vide in suis locis.
Reges tenentur prius se, deinde alios regere. Et quæ sint requisita boni regis. *Conc. Paris. 6. l. 2. c. 1.* Tenentur vti bonis ministris, & iudicibus, alias mala ipsis imputantur. *ibi. c. 3.*
Reges mali etiam de permissu Dei dantur. *ibid. c. 5.*
Reges rationem Deo daturi sunt de malo gubernio. *Conc. Aquisgran. 3. p. 4. c. 3.*
Reges non possunt condere leges circa Ecclesiasticas res. *concil. Meldense c. 22.*
Regis officium est regere, iudicare, Ecclesiam defendere, nec non viduas, pupillos, & orphanos; ac inuigilare, vt ministri benè iudicent. *Conc. Paris. 6. lib. 2. cap. 2. Concil. Mogunt. 3. c. 3.*
Regibus ab omnibus subditis est obediendum. *ibid. l. 2. cap. 8.*
Regis imperium spernens, & præceptis eius non obediens, potest excommunicari. *Conc. Meldense c. 15.*
Regi insidians, excommunicetur. *Conc. Meldense.*
Reges impediens ordinationes Ecclesiarum, per Papam sunt reprimendi. *Gregor. 7. l. 1. ep. 35. & 36.*
Reges iniusti, & tyranni, per Episcopos sunt reprimendi. *Gregorius 7. l. 2. ep. 5.*
Regi excommunicato pœnitenti, quæ pœnitentia est imponenda. *Gregor. 7. l. 4. ep. 12.*
Reges tenentur à suis Regnis expellere hæreticos. *Conc. constant. sess. ult. in const. Martini V.*
Tenentur dare auxilium Inquisitoribus contra illos. *ibid.* alias non tenentur Christiani.
Tenentur statim recipere hæreticos condemnatos ab Inquisitoribus, sibi que derelictos. *ibid. Martin. V.*
Reges, & Principes tenentur vindicare iniurias illatas Sacramentis. *23. q. 5. c. Si propterea.*
Regina mortuo Rege, in monasterio Virginum debet se recipere. *Concil. Tolet. 4. c. 13. Conc. Casaragust. 3. c. 5.*

Regna.

Regnorum firmamentum Christus est. *Conc. Ephes. in epist. Cyrilli ad Monachos Egypti.*
Regnorum destructio est impietas in Deum. *ibid.* Vbi multa scripturæ Sacrae adducuntur exempla.
Regni Galliae cum Sede Apostolica concordata circa beneficia conferenda in Delphinatu. *Extra, de tregua & pace c. 1.*
Regnum N. & N. Vide, *N. & N.*

Regna per iustitiam firmantur, & per iniustitiam euertuntur.
Conc. Paris. 6. lib. 2. cap. 4.
 Regna propagantur, cum Ecclesiam Catholicam defendunt.
Conc. Mogunt. 3. c. 2.

Regia potestas.

Regia, & sacerdotalis potestas, semper rexerunt mundum.
Conc. Colon. 2. par. 2. cap. 2.
 Regia potestas est inferior Episcopali. *Gregor. 7. lib. 4. ep. 2.*
 Vide, *Episcopalis dignitas, diffuse.*

Registra, &c.

Registratores Camerae Apostolicae. Vide, *Camera Apost.*
 Registra à notarijs, &c. quomodo conseruanda. & obligationes horum. *Paulus V. const. 71. tit. de registris, &c.*
 Vide, *Notarius.*
 Registratores Cancellariae, quid pro pretio possunt accipere, & alia obligationes. *Martinus V. const. 3. in Apostolica.*

Regula iuris.

Regulae iuris in decretis Gregorij IX. sunt 11. & sunt in *lib. 5. tit. ultim.*
 Regulae iuris in sexto decretalium sunt 88. *De regulis in 6.*

Regula Fratrum Minorum S. Francisci.

Regula fratrum Minorum declaratur per omnia capita à Nicolao 3. de verbor. signif. in 6. c. Exijt. Deinde à Clem. V. *Clement. de verbor. signif. cap. Exiui.*
 Quanam praecepta sint obligatoria, & quae aequipollentia. *ib.*
 Regulae eiusdem declaratio quo ad habitus, formam, & pretium; quo ad granaria, cellaria, &c. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. Quorumdam, & seqq.*
 Regula fratrum Minorum potest interpretari, licet in mandato, seu testamento Sancti Francisci, hoc prohibeatur. *de verbor. signif. in 6. cap. Exijt.*
 Regulae praefatae declaratio facta per Nicolaum 3. à nullo potest alterari, sub poena excommunicationis reseruata. *ibid. in fine.*
 Regulam cum praefata declaratione, damnantes eidem excommunicationi subiacent. *ibid.*
 Sed Ioannes 22. tollit excommunicationem circa declarationem, & dicit declarari posse, & ipse declarat. *Extrauag. Ioann. 22. de verbor. signif. cap. Quia nonnumquam.*
 Regula Fratrum Minorum, & aliorum Ordinum potest à Papa, & declarari, & relaxari. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. significat. cap. ad conditorem.*
 Vide, *Fratres Minores S. Francisci.*

Regularium Ordines, institutio, finis, & utilitas.

Regularium ordo ab Apostolis fundatus est. *Conc. Meldense cap. 9.*
 Regularium ordines non sunt introducti à diabolo, sed à Deo. *Conc. constantiense contra art. ult. Io. Vvicleff.*
 Regularium, & clericorum saecularium vna est Ecclesia. *Clement. de excessib. Pralat. cap. vn.*
 Regulares sunt membra Religionis Christianae. *Concil. constantiense contra ar. 23. & 34. Io. Vvicleff.*
 Regularium Religionem esse debent in Ecclesia. *concil. Senon. cap. 17.*
 Regularium Religionum institutores non peccarunt. *Conc. constantiense contra ar. 22. Io. Vvicleff.*
 Regularium vita est maxime accommodata perfectioni euangelicae, dum pure obseruatur. *Conc. Colon. 2. p. 10. c. 1.*
 Regularium Religio quaelibet est aptior ad obseruantiam preceptorum Dei. *conc. constantiense contra ar. 21. & 35. Io. Vvicleff.*
 Regularium Religionem vota emittens bene facit, & obseruare tenetur. *conc. Senon. cap. 9.*
 Religio noua non potest institui sine Papae licentia. *conc. La-*

teran. 4. c. 13. de Religiosis domibus cap. fin. Sub eodem tit. in 6. cap. vn. Religionum. Et non approbata à Papa, cassantur. ibid.

Regulares sunt Episcoporum coadiutores in vinea Domini. *Clement. de sepulturis cap. Dudum. Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*
 Regulares mendicantes, & praesertim Minores, & Praedicatorum illuminarunt, & exaltarunt Ecclesiam Catholicam. *Extra, de tregua, & pace cap. Vices.*
 Regularibus dantes eleemosynas non peccant. *conc. constantiense contra art. 34. Vvicleff.*
 Vide, *Monachorum status.*

Regularium Religionem, quis ingredi possit, & in qua aetate.

Religionem ingredi possunt clerici, & ab Episcopo nequeunt impediri. *Conc. Tolet. 4. c. 50. 19. q. 1. c. vn.*
 Religionem nullus profiteri potest ante annum 14. at si maior factus ratificabat (olim) tenebat. *De regularibus cap. Significatum.* Nunc autem siue mares, siue feminae, profiteri non possunt ante annum 16.
 Vide, *Professio.* Vide, *Novitij.* Vide infra, *Regul. Nouitij.*
 Religionem, olim, quis profiteri poterat in anno 15. aetatis. *De regular. in 6. c. 1.*
 Religionem, olim, nullus profiteri poterat ante probationem triennij. *17. q. 2. c. Si quis incognitus.*
 Religionem ingrediens, olim, si in ea permanebat per annum, intelligebatur professus. *De Regularibus c. Ex parte tua.*
 Religionem arduam, olim, nullus poterat ingredi, nisi in aetate annorum 18. *De regularibus cap. Qui in insulis.*
 Si nouitij à professis distincti non erant in habitu. *de regul. in 6. c. 1. Clement. de regul. c. fin.*
 Religionem ingredi, & profiteri non potest aere alieno grauatus. Vide, *As alienum.*
 Religionem ingredi non potest furiosus, & factus sanae mentis, non tenetur permanere, si erat ingressus. *De regular. cap. Sicut tenor.*
 Religionem ingrediens in infantia, vel ex patris voluntate (olim) non poterat eam relinquere. *20. q. 1. cap. Addidistis. cap. Monachum, & cap. Quem primo. conc. Tolet. 10. c. 6. conc. Vornat. 1. c. 23.* Datus à patre si professionem faciat post annum, non potest exire. *conc. Lat. 3. par. 50. c. 10.*
 Religionem ingrediens ex patris complacentia, factus maior potest exire, si vult. *De Regularibus cap. cum simus. concil. Toletan. 10. cap. 6.*
 Religionem ingrediens puella ante annos 12. potest à parentibus impediri: si verò ultra illum annum dissimulant, non potest amplius impediri. *20. q. 2. c. Puella.*
 Religionem quilibet potest intrare, etiam inuitis parentibus. *conc. Senonense c. 17.*
 Religionem ingredi, & profiteri potest coniux post matrimonium ratum, non verò post consumatum, nisi coniux consentiat. *conc. Trident. sess. 24. can. 6.* Vide, *Matrim. rata quando solui possunt.* Vide, *coniuges.*
 Religionem ingredi vouens, si ducit uxorem, non tenetur eam dimittere. *conc. Lat. 3. tit. de extraneis.* Vide, *Regul. reformatio.*

Regularium religionem, quis non possit ingredi; & non recipi in ea.

Religionem ingredi non possunt serui. *conc. Mogunt. 1. c. 23.*
 Religionem ingrediente seruo, si per triennium, non quaeratur, fieri potest professus. si intra tale tempus quaeritur, restituitur. *causa 17. q. 2. c. Si quis incognitus.*
 Regularis fieri non potest seruus sine licentia domini. recipiens eum est excommunicandus. *conc. calced. c. 4.*
 Religionem ingredi nequit, qui non habet aetatem legitimam. *conc. Mogunt. 1. c. 23.*
 Coniux post copulam, non potest ingredi religionem sine consensu alterius. Vide, *coniux.* Vide, *Matrimonia separanda.* Et tenetur reddere debitum. *ibid.* Vide, *uxor.*
 Sed non potest petere.

Regularis fieri non potest habens excommunicationem reservatam Papæ. Sed ad illum remittatur. *conc. Later. 3. in append. tit. de his qui incidunt, &c. can. 2. Vide, Coniuges.*
 Religionem ingredi non debet Princeps miles, qui est utilis Ecclesiæ. *Gregor. 7. lib. 6. ep. 17.*
 Regularis fieri non potest coniux, nisi etiam alter intret in religionem. Vide, *Matrimonia quando possunt solui.*
 Vide, *Coniuges.*
 Religionem nullus potest ingredi per potentiam sæcularium. *conc. Ravenn. 4. sub Ioanne 22. c. 6.*
 Regularis fieri non potest ullus Episcopus sine licentia Papæ. *De regular. c. Licet quibusdam.*
 Si verò ingredi velit arctam religionem, videndum est ex quo sine id facit. *ibid.*
 Regulares non possunt recipere ad habitum illegitimos; vel criminosos; vel ære alieno grauatos; vel obligatos ad reddendas actiones. *Sixtus 5. const. 71. cum de omnibus.*
 Vide, *Obligatio.*

Regularium religionem per vim ingressi.

Religionem ingressus per vim, potest ab ea exire. *Nicolaus 1. in decr. tit. De votis. c. 2. 20. q. 3. c. Præsens. Ioann. 8. ep. 226.*
 Nullus cogatur sumere habitum regularem. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 88. de regular. &c. c. 1.*
 Religionem ingressus non ex propria voluntate, non cogitur in ea manere. *Causa 20. q. 1. cap. Sunt qui monasteria, & cap. Illud autem. De his quæ vi, & metu sunt. cap. 1. de regular. c. 1.*
 Ad religionem nullus trahendus inuitus, & maximè puellæ. *Conc. Colon. 2. par. 10. cap. 1. & 2. Et professio inuoluntaria est nulla. ibid. c. 2.*
 Regularis professus prætendens per vim intrasse, vel ante ætatem, quid debet agere. Vide, *Regul. religio deseri non potest.*

Regulares Religionem ingredientes, nihil soluant.

Regularis Religionem ingrediens, nihil soluat, siue sit vir, siue fœmina. Regulares, qui id permittunt, seu accipiunt, deponantur. *Conc. Nicæn. 2. c. 19. 1. q. 2. cap. Nullus Abbas. Conc. Londinen. 1. c. 14. Conc. Lateran. 3. c. 10. Concil. Later. 4. c. 64. Conc. Oxon. 1. c. 32.* Non potest soluere prandium, non pecunias, non iocalia Ecclesiæ. Dans, & accipiens, si sunt personæ singulares, incurrunt excommunicationem: si Capitulum, vel Collegium, suspensionem Papæ reservatam. Gratis possunt dare. Si data applicata sint communi vsui, Papa ea remittit, vt teneant: si personæ singulari, hæc debet restituere. *Extra, de simonia cap. Sanè.*
 Regulares, qui pro ingressu aliquid recipiunt sunt simoniaci. *De simonia c. Non satis, & cap. Veniens ad nos.* Nisi gratis det. *Extra, de simonia c. Sanè.*
 Religionem ingrediens, si gratis, & sponte dat aliquid, non requisitus, non est simoniacus, nec etiam qui recipit. *De simonia cap. Dilectus.*
 Regulares Religionem ingredientes, excepto victu, & vestitu, nihil soluere debent, nec dare monasterijs, nè hac occasione finito nouitiu patiantur difficultatem, si velint discedere, eò quod proprias substantias non possunt recuperare. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. Regul. c. 16.*
 Dantes, & recipientes bona nouitiorum, sunt anathema. *concil. Trid. ibid.* Nouitio volenti exire à Religione, omnia sua restituantur. & potest compellere mediante Episcopo per censuras, &c. ad restituendum. *ibid.*
 Religiosus soluens pretium pro ingressu Religionis, non potest ad sacros ordines ascendere. *Conc. Later. 3. c. 10.*
 Regulares recepti per simoniam, quomodo tractandi. *De simonia cap. Dilectus. & c. Quoniam.*

Regulares Religionem ingressi, ad quid tenentur.

Religionem ingressi tenentur in ea permanere. *Conc. Tolet. 4. c. 49. Tolet. 12. c. 2.*

Religionem ingressi in infantia, in anno 15. explorandi sunt, an velint permanere: quod si nolunt, dimittendi sunt. *Post ep. 2. Marcelli 1.*
 Religionem aliquo ingrediente, quando vacat beneficium. Vide, *Beneficium.*
 Tenentur callere diuina officia, responsoria, &c. *conc. Ravennat. 2. sub Clem. 5. c. 17.*
 Tenentur carere proprio peculio, &c. *Conc. Later. 3. tit. Ne clericus cap. 5.*
 Religiosus recipiens habitum professorum, cogitur esse religiosus. *De Regularibus c. Super eo.*
 Religiosus portans in monasterio habitum, vltra annum, censetur professus, & profiteri compellitur. *de Regularibus c. Ex parte tua.*
 Religionem ingrediens cum excommunicatione reservata Papæ, ad eum est remittendus. *Concil. Later. 3. in append. tit. De his qui incidunt, &c. c. 2.*
 Religionem ingrediens ob commodum, vel prælationem, non est monachus, nec Dei filius, sed mercenarius. *Conc. Colon. 2. par. 10. cap. 4. Vide, Regul. refor.*

Regularis Religionem ingrediens, circa dispositionem bonorum, vel successionem.

Regularium religionem intrans, si habet filios, vel filias, debet sua bona eis diuidere, & partem potest pro se tenere, quæ sit monasterij. Si post ingressum moriatur, antequam diuidat, filij habeant legitimam, & monasterium succedat in reliquum. *19. q. 3. c. Si qua mulier.*
 Regularis intrans in religionem, non cogatur donare bona sua Ecclesiæ. *Conc. Cabilon. 3. c. 7.* Pœna superiorum id procurantium. *ibid.*
 Regularis, qui ante ingressum religionis fecit donationem verbo, post habitum susceptum, potest etiam facere scripto, & quomodo. *Gregorius 1. lib. 11. ex regest. ep. 5.*
 Religionem ingrediens filius, non potest à patre priuari hæreditate ob ingratitudinem. *19. q. 3. c. ult.*
 Si quis per circumuersionem in Religionem trahitur, eius bona non monasterio, sed hæredibus debentur. *21. q. 3. c. ult.*
 Regularis, qui religionem ingreditur, si renunciat, vel donat, etiam cum iuramento sua bona, etiam in fauorem causæ, vel loci pij, inualida est eius donatio, & nullum potest sortiri effectum, nisi eam ratificet intra duos menses immediate proximos ante professionem. Et sic facta, ac valida, non sortitur effectum suum, nisi secuta professione. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 16.*
 Nouitiorum bona non recipiantur, sub pœna anathematis. Vide, *Regul. religionem ingredientes, nihil soluant. ei exeunti omnia sua reddantur. ibid.*

Regularium religionum Nouitij, eorumque probatio.

Olim incogniti recipi non poterant ad professionem ante probationem triennij. *17. q. 2. c. Si quis incognitus.*
 Regulares Nouitij per integrum annum probandi sunt. *concil. Later. 3. in append. tit. Ne clericus c. 5. Conc. Treueren. c. 11. Conc. Tridentin. sess. 25. de refor. regul. c. 15.*
 Regulares, præsertim Minores, & Prædicatores, intra annum probationis, nullum possunt recipere ad professionem, alias irrita, & nulla est professio. *de Regularibus in 6. cap. Non solum. cap. Constitutionem. Conc. Treueren. cap. 11. Concil. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 15.* Idem de monialibus statuit. *ibid.* Alias profitentes nullam contrahunt obligationem seruandi regulam, vota, &c. *ibid.*
 Regular. nouitij intra annum probationis, redire possunt ad sæculum. *de regularibus c. Consulti. & cap. Statuimus. Conc. Lateran. 3. in append. tit. Monachis c. 1.*
 Regular. nouitius intra annum probationis, potest validè contrahere matrimonium, rediens ad sæculum. *Conc. Later. 3. tit. De coniugatis c. 5. de sponsalibus secundo cap. 4. & 9. & tit. De Monachis c. 1.*
 Regularis nouitius rediens ad sæculum, promoueri potest ad ordines. *De regularibus c. Postulasti.*

Nouitius cuiuslibet Religionis, eligi potest in Episcopum. *De elect. &c. in 6. c. Nullus. §. Ad dignitatem.*

Regularis nouitius, si erat Parochus, potest intra annum ad Parochiam redire. *Conc. Later. 3. in append. tit. De Monachis cap. 2.*

Regularis nouitius habens excommunicationem reseruata Papæ. Vide, *Regularium religionem quis non possit ingredi.*

Regularis nouitius, statim post annum probationis tenetur emittere professionem. *Honorius 3. ex Cirone, tit. De Regularibus c. 4.*

Regularis non professus non potest in aliquo Conuentu commorari, nisi emittat professionem. *Honorius 3. ex Cirone, tit. De electione c. 3.*

Regularis nouitius admitti (olim) non poterat ad professionem, qui annum 15. non compleisset. *conc. Treueren. c. 11.* Vide, *Professio.* Nunc verò nullus, neque mas, neque fœmina, potest professionem facere in vlla religione, nisi annum decimum sextum expleuerit, & annum integrum probationis in ea religione fecerit. alias nulla est professio, nullamque inducit obligationem circa vota, præceptaque regulæ, & alia consequentia professionem. *conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 15.*

Professionem emittere nullus potest, soluendo pretium aliquod. *conc. Treuerense c. 11.*

Neque vlla alia conuentio facienda est pro emittenda professione. *ibid.*

Regularium professiones cum certis defectibus factæ, quæ per Sixti V. constitutionem erant inualidæ, reducuntur ad terminos iuris communis. *Clemens 8. const. 83. In suprema.* Sed poenæ remanent in robore contra admittentes.

Regularium nouitii finito anno probationis, seu nouitiatus, si habiles sunt, ad professionem admittantur; si inhabiles, à religione eiiciantur. & per hoc decretum, nihil innouatur circa regulares Societatis Iesu. *conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 16.* Vide, *Regul. reformatio.*

Nouitio exeunti à religione omnia sua restituenda sunt. & ad hoc compelli possunt regulares per Episcopum. Vide, *Regul. religionem ingredientibus, nihil soluant.*

Regulares nouitii non possunt induci, nec teneri, nisi in Conuentu Nouitiatus per Papam deputato. *Clemens 8. const. 60. Nullus §. 20. & const. 83. in addit. vbi viget maior obseruantia.* Alias superior admittens, incurrit priuationem actiua, & passiuæ vocis, & inhabilitatem perpetuam ad officia. *ibid.*

Regulares nouitii recipi non possunt in religione, nisi in monasteriis designatis autoritate Papæ pro nouitiatu: Superiores verò contrafacientes, ipso facto sunt priuati officio, actiua, ac passiuæ voce, & fiunt inhabiles perpetuò ad ea. *Vrbanus 8. const. 26. Sacra congregatio in c. seq. Sanctissimus.* Et iterum per extensum in eadem *const. 26. c. cum ad regularem.* Vbi omnia obseruanda in receptione, & educatione nouitiorum, distinctè sunt explicata.

Nouitiis concedendi sunt præceptores, qui in diuinis officiis, & literis eos erudiant. *conc. Treuer. c. 11.*

Nouitii, quomodo recipiendi, & educandi. *Clemens 8. constit. 83. in addit. Urbanus 8. const. 26. in cap. seq. Sanctissimus.* & c. cum ad regularem, diffusè. Vide, *Regul. reformatio.*

Nouitiis, qui in loco non designato à Sede Apostolica nouitiatum nō fecerant, licet nulla esset professio, & denuò annum probationis debuissent facere, Papa concessit, vt sine nouo anno probationis professionem facerent, & ad gradus, & dignitates religionis essent habiles. *Vrbanus 8. const. 5. in append. Religiosos.*

Vide, *Nouitii.* Vide, *Regular. reformatio.*

Regul. circa filiationes.

Regular. filiationes conuentuum, quando, & quomodo sunt licitæ; & possunt, ac debent fieri. *Vrban. 8. const. 26. cap. cum ad regularem circa finem.*

Regulares religionem professi, eorumque obligationes, & professiones nulla.

Religiosus vouens post annum probationis, tenetur ad obseruantiam talis regulæ. 17. q. 2. c. *Gonsaldus.* 20. q. 3. c. *Procliuis.* c. *Presbyteri,* & cap. *Eos qui.* 27. q. 1. c. *Si custos,* & cap. *Si homo.* *concil. Lateranen. 3. in appendice part. 50. capit. 10.*

Religionem professus licet numquam manserit in claustro, nec bonis suis vt cessauerit, adhuc tenetur ad religionem. *De regularibus c. Sicut nobis,* & sub eodem titulo in 6. c. *constitutionem.*

Tenentur carere peculio. Vide, *Regul. circa peculium.*

Manens in monasterio cum habitu religionis vltra annum, censetur professus, & profiteri compellitur. *De regularibus c. Ex parte tua.*

Regularis tacitè professus, per annum portans habitum professorum, tenetur stare in illa religione. Si verò portat habitum diuersum, ad quid tenetur. *De regularibus in 6. c. constitutionem.*

Regulares monachi professi S. Benedicti tenentur in qualibet prima Dominica mensis omnes simul Eucharistiam sumere. *Clem. de statu monachorum. c. 1. §. Sanè.*

Regulares tenentur ad obseruandum silentium. *de statu monachorum. c. cum ad monasterium.*

Regularis, siue vir, siue fœmina, recipiens habitum extra religionem ab aliquo non potente incorporare, non potest matrimonium facere. sed si facit, est verum, & firmum. *Qui clerici c. consuluit.*

Regularis professionem solemnem faciens soluit, & dirimit vinculum matrimonii rati non vero consummati. *conc. Trid. sess. 24. can. 6.* Vide, *Matrimonia rata, quando solui possunt.*

Tenentur se exercere in opere manuali. *De consecrat. dist. 5. c. Numquam de manu.*

Non tamen tenentur labore manuum semper viuere, sed possunt mendicare. *conc. constant. contra art. 24. Ioan. Wicleff.* Et dantes eis eleemosynas non peccant. *Idem, contra art. 34.*

Regulares omnes cuiuscunque Ordinis, siue Mendicantium, siue non, & cuiuscunque conditionis, etiam si cappellani Papæ, subditi sunt auctoritati suorum superiorum. *Gregor. 11. const. 6. per Romani.* Vide, *Regul. reformatio. Urban. 8. const. 57. Pastoralis.* Ideo reuocat omnia priuilegia contraria. *ibid.*

Religionem aliquam profitentes cum voto de non procuranda, nec acceptanda dignitate; si postea transeunt ad aliam religionem votum illud non relaxatur, sed remanet, & obligat; cuiuscunque religionis sint, vel societatis. *Vrbanus 8. in append. const. 30. cum sicut accepimus.* Et si ab ea expellitur, adhuc manet obligatio. *ibid.*

Professio facta inuoluntariè, nulla est. *conc. colon. 2. p. 10. c. 2.*

Præstans professionem fecisse per vim, vel ante ætatem, quid tenetur facere. Vide, *Regul. religio deferri non potest.*

Regulares tenentur vacare orationi, scripturarum lectioni, diuino cultui, & operari aliquid propriis manibus. *conc. colon. 2. p. 10. c. 16.*

Regulares omnes quicumque sint, ob nullum priuilegium, sunt exempti à choro, siue Generales, siue Prouinciales, siue alii officiales, Lectores, &c. nisi dum actu occupantur in suo exercitio. *Clem. 8. constit. 60. Nullus. & Urbanus 8. const. 26. c. Nullus.*

Regulares tenentur stare sub obedientia suorum superiorum. Vide, *Regul. reformatio.* Et ideo existentibus in regnis Hispaniarum reuocantur omnia priuilegia, per quæ eximuntur ab obedientia superiorum. *Vrbanus 8. const. 57. Pastoralis.*

Regulares professi contra formam decretorum. *Clementis 8.* vel in conuentibus non designatis, intra quinquennium posse audiri declarauit *Vrbanus 8. in appendice constitut. 5. Religiosos.*

Qui ergo sic professi exire vellent, coram Sacra Congregatione Concilii sua iura producere debebant, ita & eorum superiores. *Vrbanus 8. ibid.*

Neque aliter possunt superiores tales professos eiicere à religione,

gione, sub pœna priuationis omnium officiorum, suspensionis à diuinis, & priuationis actiue, ac passiue vocis, ipso facto, absque declaratione. *Vrbanus 8. ibid.*

Regulares verò hi professi, si ex se absque licentia S. Congregationis Concilij exeunt à Religione, vt apostatae puniendi sunt, & pro talibus habendi. *Vrbanus 8. ibid.*

Vide, *Regul. Religio deferri non potest.* Vide, *Regul. Reformatio.* Vide, *Regul. circa obseruantiam.* Vide, *Regul. circa vitam communem.* Vide, *Monachorum status.*

Vide, *Monachorum obligationes.*

Regularium Professorium.

Regulares debent habere secundum Nouitiatum, seu Professorium, in quo nouitij post professionem detineri debent, vsque dum sacris ordinibus initiantur. & qualis debet esse talis locus quomodo regi, ac gubernari. *Vrbanus 8. const. 26. in cap. Cum ad regularem, circa finem.*

Vide, *Regul. Reformatio.*

Regulares quo ad tonsuram, & vestes.

Regulares tenentur radere caput ad modum coronæ. *concil. Nicenum 1. ex Arabico c. 76.*

Regularium, siue virorum, siue mulierum, vestes differant à vestibus laicorum. *Conc. Nicen. 1. ibid.*

Regularium vestes debent esse lanæ. *Zacharias ep. 7. c. 1.*

Regulares, olim, in aliqua regione non poterant vti pileis. *Conc. Londinense 1. c. 14.*

Regularium vestes, & omnia suppellectilia sint honesta. *concil. Aquisgran. 1. c. 124.*

Regulares monachi portare non possunt vestem lineam interiorem, id est, camisiam. *De statu monachorum c. Cum ad monasterium.*

Regularibus, etiam monachis, prohibetur excessus in vestibus, equis, &c. & omnis luxus. *Clement. de statu monachorum. cap. 1. & §. Statuimus.*

Regulari dari non potest licentia ferendi occultè habitum sue religionis. *Conc. Trid. sess. 25. de reformat. regul. c. 19.*

Vide, *Regularium reformatio.*

Regulares circa studia.

Regulares habeant domi magistros, à quibus doceantur de lege, ac doctrina. *conc. colon. 2. part. 10. c. 5.*

Regulares vacantes studiis sint immunes ab officiis sordidioribus. *conc. colon. ibid. c. 5.*

Regulares bonæ indolis mittendi sunt ad studia: sed in monasterijs habitare debent. *conc. colon. 2. p. 10. c. 7.*

Regularium monasteria opulenta tenere debent studium Theologiæ, ad quod mitti debent iuvenes, & alij studentes. & superiores negligentes compelli possunt ad hoc per ordinarios. *conc. Mogunt. 4. c. 66.*

Regulares missi ad studia, habitare debent in Conuentu. alias ordinarii contra eos procedant. *concil. Trid. sess. 25. de reformat. regul. cap. 4.*

Regulares Lectores, &c. non sunt exempti à choro, ob nullum priuilegium, nisi dum actu occupantur in suo exercitio. *Clemens 8. const. 60. Nullus. Vrbanus 8. const. 26. in c. Nullus nu. 3.*

Lector S. Scripturæ debet adesse in Conuentibus insignioribus. Vide, *Lector.* Vide, *Scriptura.*

Lectio S. Scripturæ bis fiat in hebdomada in Conuentu, & ea finita, fiat mutua collatio de auditis. *Clemens 3. constit. 60. Nullus. §. 1.*

Nullus gaudeat priuilegio Lectorum, nisi actu legat, aut prædicet. *ibid. §. 9.*

In studiis Regularium debent esse Magistri Linguarum, qui alios doceant. Vide, *Lingua.*

Qui in iis profecerint, cæteris sunt præferendi in gradibus, doctoratu, &c. *ibid.*

Vide, *Studia.* Vide, *Theologia.* Vide, *Regularium reformatio.*

Regularibus prohibita.

Non possunt negotiis sæcularibus vacare. *concil. calcedon. c. 4. concil. Lateran. 3. tit. Ne clericus cap. 3.* Non possunt negotiari ad lucrum. *ibid. Ne clerici, vel monachi cap. 1. & cap. Secundum.*

Non possunt assumere cellas solitarias, nisi de superiorum licentia. *concil. Andegauen. cap. 7.* priuantur voce passiuæ. & locum post omnes habent. *conc. Rauennat. 4. sub Ioannes 22. cap. 17.*

Non possunt vacare venationibus: alias si sunt superiores, ab officio suspendantur; si subditi, priuentur. *ibid. & Clement. de statu monachorum. c. 1. §. Porro.*

Non possunt suscipere patrocina laicorum. *Gregorius 1. lib. 3. ep. 34. conc. Lateran. 3. tit. Ne clericus c. 2.* (Superior permittens, priuetur. *ibid.*) de postulando c. Ex parte.

Non possunt in diuersorio comedere, nisi ex graui necessitate, & itinere. *conc. Nicenum 2. c. ult.*

Non possunt comedere cum fœminis, nisi sanctis, & religiosis. *conc. Nicen. 2. c. ult.*

Non possunt adesse conuiuiis nuptiarum. *concil. colon. 3. tit. Censura c. 16. conc. Antisiodoren. c. 24.*

Non possunt exercere officium Villici. *conc. cabilon. 3. c. 12.*

Non possunt adire iudicia sæcularium per se, sed per procuratorem. *conc. Mogunt. 1. c. 12.*

Non possunt irrequisito superiore facere compositionem præiudicalem Conuentui. *Honorius III. ex Cirone tit. de his, quæ fiunt, &c. c. 2.*

Non possunt extra monasterium comedere, nisi de licentia superiorum. *conc. Mogunt. 1. c. 12.*

Non possunt redire ad sæculi dignitates. *conc. Aquisgran. 1. c. 85. 20. q. 3. c. Eas qui.*

Non possunt per curias, & iudicia vagari. *conc. Aquisgran. 3. par. 4. c. 33.*

Non possunt ferre crumenam ad latus. *concil. Nicen. 1. ex Arabico c. 76.*

Non possunt deponere, vt testes contra alium, nisi iurent. *Honorius 3. ex Cirone tit. de testibus c. 4.*

Non possunt esse compatres, vel commatres. *de consecr. dist. 4. cap. Non licet, & cap. Monachi sibi.* *conc. colon. 3. in censuræ c. 16. conc. Treueren. c. 11. conc. Antisiodoren. c. 25.* Vide, *Compatres.*

Non possunt commorari in Insulis (id est soli.) 20. q. 1. cap. Quia autem.

Non possunt soli habitare in monasterijs. *Honorius 3. ex cirone tit. de cappellis monachorum. cap. 1.* Ideo vel associandi, vel abducendi. *ibid.*

Non possunt esse conductores Villarum. *conc. Lateran. 3. c. 12. & in append. tit. Ne clericus c. 1. & 3.*

Non possunt recipere obligationes ad reddendas rationes. Vide, *Obligatio.*

Non possunt extra claustra legere, vel audire medicinam, vel legem. intra duos menses, reuertantur, alias ipso facto sunt excommunicati, & reuertentes vltimum locum teneant post omnes. *conc. Lateran. 3. tit. Ne clericus c. 2. Ne clerici, vel monachi. c. Non magnopere, & c. fin.* Per Episcopos declarari possunt excommunicati. *ibid.*

Non possunt locare terras cum pacto, vt decimæ sibi soluantur, vel quod locantes, &c. apud eos eligant sepulturam. *conc. Lateranen. 4. c. 56.*

Non possunt esse fideiussores absque licentia superioris, & maioris partis Capituli. *conc. Lateran. 4. c. 59. de fideiussoribus c. Quod quibusdam.*

Regularis non potest accipere mutuò, sine licentia superioris, & maioris partis Capituli. *conc. Lateran. 4. c. 59.*

Regularis non potest esse notarius, cum Episcopus visitat monasterium. *Extra, de off. iud. ordin. c. 1.*

Regularis non potest conducere ad firmam terras Ecclesiæ suæ, nec alterius. & pœna. *conc. Oxon. 1. c. 40.*

Abstinerere debent à venationibus, & piscationibus. *Clement. de statu monachorum. c. 1. §. Porro.*

Regulares etiam canonici non possunt aduocare, nisi pro causa religionis; & tunc de licentia superioris. *de postulando. c. Ex parte tua, & cap. cum sacerdotis.*

Regulares non retrahant personas à legatis, vel restitutione: & pœna. *Clement. de priuileg. &c. c. 1.*
 Non possunt religiosos aliorum ordinum absoluerè. *Extra, de priuileg. cap. Inter cunctas.*
 Regularis non potest esse iustitiarius Principis. *Ne clerici, vel, &c. c. Sed nec procurationes. Conc. Lateran. 3. c. 12.* alias seuerè puniatur. *ibid.*
 Regulares non publicent vanas indulgentias. & pœna. *Clement. de priuilegijs, &c. c. 1.*
 Regularis non potest nomine proprio, vel alterius negotiari. *Ne clerici, vel monachi, c. Secundum.*
 Regularis non potest exercere chirurgiam. & si quis moritur ex eius causa, fit irregularis, licet faciat ex pietate. *De homicidio, &c. cap. Tua nos.*
 Regularis non potest esse procurator sine licentia superioris. *Clement. de procuratoribus c. Religiosus. Concil. Lateran. 3. c. 12.* alias seuerè puniatur. *ibid.*
 Non possunt tenere arma intra claustra, sub pœna excommunicationis ipso facto. *Clement. de statu monachor. cap. 1. §. Quia verò.*
 Non possunt vexare aliquem indebitè, vel ad locum remotum conuenire. *Clem. de excessibus priuilegiat. c. 1. §. Quibus.*
 Non possunt esse iudices publici, exceptis casibus hæreticæ prauitatis. *Extra, de off. Iud. ord. c. 1.*
 Non possunt benedicere nuptias sine curati licentia. *Vide, Sponsalia, in fine.*
 Non possunt esse notarij, nisi in causis hæreticæ prauitatis. *Extra, de off. Iud. ordin. c. 1.*
 Non possunt in proprium vsu conuertere Ecclesiam, in qua habent ius patronatus. *de supplenda neglig. c. Sicut nobis.*
 Regulares non possunt emere ius patronatus. *Conc. Lateran. 3. tit. De iure patronatus c. 10.*
 Regulares habere non possunt beneficium, neque sæculare, neque regulare alterius ordinis; nec etiam simplicia, & quæ nullum seruitium requirunt. *Pius V. constitut. 73. Sacrosanctum.*
 Regulares virtute Bullæ Cruciatæ non possunt sibi eligere confessarium. *Vide, Regulares circa confessiones suorum. Vide, Clerici. Vide, Clericis prohibita. Vide, Clerici circa negotia secularia. Vide, Regularium reformatio. Vide, Monachi circa superiores. Vide, Monachi à quibus tenentur abstinere.*

Regulares circa vitam communem.

Vide, Regulares circa obseruantiam.
 Regulares tenentur in eodem dormitorio stare, in eodem refectorio edere; & per superiorem indumenta procurare, & recipere. *Conc. Turon. 3. c. 24. Conc. Aquisgran. 1. c. 123. Con. Oxonien. 1. c. 36. & 38.*
 Non possunt comedere in diuersorio, nisi ex graui necessitate. *Conc. Nican. 2. c. ult.*
 Tenentur simul officium recitare. *Conc. Aquisgran. 1. c. 121.*
 Regulares tenentur manere in conuentu; non possunt stare in villis. *Conc. Lateran. 3. c. 10.*
 Religiosi prouidendi sunt de omnibus necessarijs ad victum. *Conc. Oxonien. c. 38. bis in die reficiantur simul in refectorijs. Conc. Aquisgran. 1. c. 123.*
 In casibus necessitatis possunt extra refectorem comedere. *Conc. Oxon. 1. c. 38.*
 In casu infirmitatis, & alijs, in quibus non possunt religiosi cibos communes edere, superior prouidere debet de alijs. *De statu monachor. c. Cum ad monasterium.*
 Regulares infirmi cum omni charitate tractandi. *ibid. Conc. Aquisgran. 1. c. 282. Vide, Regularium reformatio.*

Regulares circa peculium proprium.

Regulares non possunt habere proprium peculium. *Gregorius 1. lib. 9. ep. 22.*
 Regulares tenentur vouere de non habendo proprium peculium. *Conc. Later. 3. tit. Ne clericus, c. 5.*
 Si moriens inueniatur habere peculium, in campo sepeliendus est. *ibid. c. 5. Concil. Londinen. 1. c. 14.* Neque pro eo dici

potest missa. *ibid. De statu monachor. cap. Super quodam. c. Monachi. c. Cum ad monasterium. Conc. Later. 3. c. 10.*

Regularis habens peculium proprium, eiiciatur de monasterio. *De statu monachor. c. Cum ad monasterium.* Si moritur cum peculio, in sterquilinio sepeliendus est. *ibid. concil. Later. 3. c. 10.*

Regularis non potest sine licentia superioris habere peculium. *Conc. Later. 3. c. 10.*

Regulares superiores non possunt modò in hoc dispensare. *Vide, Regularium reformatio.*

Et si dent licentiam, non suffragatur, ne subditi incurrant pœnas, &c. *Vide, ibid.*

Vide, Canonici regulares. Vide, Regulares circa munera. Vide, Regularium reformatio.

Regularis religionem deferere non potest, & quando potest.

Regularis religionem deferens, excommunicetur, & publica pœnitentia puniatur. *20. q. 3. c. Eos qui. cap. Procliuis. Conc. Turon. 1. c. 6. Zacharias ep. 7. c. 9.*

Religionis habitum temerè deferens, seu dimittens, est excommunicatus. *Ne clerici in 6. c. Ut periculosa.*

Religionem deferens cogatur redire ad eam, alias districtè in monasterio detrudatur. *27. q. 1. cap. Si custos, & c. Si homo. Vide, Habitum dimittens. Conc. Tolet. 4. c. 55. Concil. Tolet. 6. c. 6. & 7. Conc. Tolet. 10. c. 6.*

Regularis volens exire à religione, opponens quod per vim, aut metum, vel ante debitam ætatem professionem fecerit, audiri non potest, nisi intra quinquennium à die professionis reclamauerit. *Conc. Tridentin. sess. 25. de reform. regul. c. 19.*

Quod si intra tempus reclamauerit, ab ordinario, & à superiore cognoscatur, an causæ quas exponit, veræ sint. Et si sponte dimiserit habitum antequam coram ijs causas produxerit, nullatenus admittatur ad allegandum, sed ad monasterium redire cogatur, & vt Apostata puniatur; nec villo beneficio religionis iuuari possit. *Conc. Trid. ibid.*

Exire volens à religione, eo quod malè professus est, vel in Conuentu non designato pro nouitiatu, quid tenetur facere. *Vide, Regulares religionem professi; eorum obligationes, &c.*

Regulares superiores.

Regulares superiores per ipsos met regulares eligendi sunt. *18. q. 2. cap. Quam sit necessarium.*

Regularium superiores non possunt ab Episcopis fieri. *de excessibus Pralat. c. Nimis praua.*

Regularium superior eligi non potest, qui non sit instructus in regula ordinis. *De electione cap. Officij tui. irrita est electio. ibid.*

Regularium superior fieri non potest non professus in religione. *De elect. &c. c. Cum causam.*

Regularis non potest eligi in superiorem alterius religionis. & irrita est electio si fiat. *Clement. de elect. cap. 1. de elect. in 6. cap. Nullus.*

Regularis non potest eligi superior, nisi sit ætatis saltem annorum 25. *Clement. de statu monach. c. 1. §. Ceterum.*

Regularis superior permittens intrare in conuentu faminas, detrudendus est in alio conuentu per tres menses in pane, & aqua. *Conc. Antistodoren. c. 26.*

Regularis superior non puniens adulterium, &c. vel furtum commissum in monasterio, in alio monasterio detrudatur. *Conc. Antistodoren. c. 23.*

Regularis superior, localis non potest præesse duobus monasterijs. *21. q. 1. cap. Vnum de præbendis in 6. c. Cum singula. §. Prohibemus. Vide, Abbas circa regimen.*

Regularis superior habens vnum prioratum curatum, si recipit secundum, amittit primum. & si non dimittit fit ineligibleis. *ibid. Extra, de præbendis, &c. c. Execrabilis. Clement. de supplenda neglig. c. vn.*

Regularis superior non potest pretium exigere ab introeunte

in religionem. *Conc. Melfitanum c.7. Pœna. Vide, Regul. relig. ingrediens nihil soluat. Extra, de simon. c. Sanè.*
 Superiores regulares habent iurisdictionem supra omnes suos religiosos, etiam si isti essent cappellani Papæ. *Gregor. XI. const.6. Per Roman.*
 Regularis superior accusatus de simonia, potest etiam ciuili-
 ter remoueri ab officio. *De simonia cap. Per tuas.*
 Regularis superior non potest de proprietate cum aliquo dis-
 pensare. *De statu monachor. c. cum ad monasterior.*
 Superiore irrequisito non potest regularis facere vllam com-
 positionem præiudicalem conuentui. *Honorius III. ex Ci-
 rone tit. De his quæ sunt c.2.*
 Regulares superiores negligentes in obseruantia, deponendi
 sunt, & puniendi. *De statu monachorum, cap. cum ad
 monasterium, & cap. Ea quæ.*
 Regularis superior quando potest subditum percutere, vel fa-
 cere percuti, absque in cursu excommunicationis.
Vide, Regul. se percutientes.
 Regulares Superiores, vt Abbates, &c. non possunt seruos
 suos conuenire coram se, nisi habeant iurisdictionem in
 eos, alias ad expensas, & interesse tenentur. *Clement. de
 rescriptis cap.1.*
 Regularis superior tenetur restituere obseruantiam regula-
 rem. *Conc. Mogunt. 4. c.78.*
 Regularis superior non potest alterare numerum præscriptum
 Fratrum in aliquo conuentu.
Vide, Regul. numer. & pœna. ibid.
 Regularis superior potest facere votum itineris Terræ sanctæ.
De voto, &c. cap. fin.
 Regulares superiores possunt determinare pœnitentias dan-
 das pro casibus, etiam non reseruatis. *Vide, Regul. circa
 censuras, &c.*
 Regulares superiores, qui non curant obseruari, quæ conti-
 nentur in Clementina, de excessibus priuilegiatorum. Quo-
 modo puniendi. *ibid.*
 Regulares superiores, quando Episcopi indigent fratribus, pro
 prædicationibus, vel alijs, debent eis concedere. *Concil.
 Mogunt. 4. cap.78.*
 Regulares superiores accusati à subditis, licet isti deficient in
 probatione, debent se purgare. *Concil. Later.3. in append.
 tit. de spoliatis c.3.*
 Superiores regulares sine causa non sunt priuandi. *De statu
 monachorum. c. Monachi.*
 Regulares superiores remoueri non debent, nisi sint delapida-
 tores monasteriorum, vel pro alio maiori officio. *conc. La-
 ter.3. c.10.*
 Regulares superiores non possunt dispensare in decretis refor-
 mat. *Vide, Regul. reformatio. Pœnæ dispensantium. ib.*
 Superiores regulares negligentes corrigendi sunt ab Episcopo.
De statu monachorum c. Ea quæ.
 Regulares superiores quos casus possunt reseruare.
Vide, Regulares circa censuras, &c.
 Superiorum defectus referendi sunt in Capitulo generali. *de
 statu monachorum c. Ea quæ.*
 Superiores regulares non possunt procedere contra subditos,
 nisi in ijs, de quibus præcesserit infamia. *de accusationibus
 cap. Qualiter.*
 Non tenentur omnes legum subtilitates obseruare, sed possunt
 compendiosius agere, *ibid.* Tamen debent admittere proba-
 tiones & exceptiones in contrarium. *ibid.*
 Superior regularis solus potest concedere religioso, vt consen-
 tiat electioni de se factæ extra monasterium. *de electione
 in 6. c. Si Religiosus §. Quia.*
 Regulares superiores quando possunt audire confessiones sub-
 ditorum. *Vide, Regul. circa censuras.*
 Superiore excommunicante fratres conuentus, quid agen-
 dum. *de accusationibus c. Olim.*
 Superiores regulares nullo modo possunt concedere subditis
 stabilia ad vsum fructum, vel commendam. *Vide, Regul.
 reformatio.*
 Superiore denunciato de dilapidatione, facienda est causa, &
 interim ei prohibetur alienare. *de accusationibus c. fin.*
 Regulares superiores tenentur Apostatas perquirere.
Vide, Regul. Apostata.

Superior accusatus potest opponere de conspiratione, & ini-
 micitia. *de simonia. c. Licet Heli, & c. Per tuas.*
 Regulares superiores possunt mittere subditos ad partes In-
 diarum, &c. *Vide, Regul. Euntes ad partes infidelium.*
 Superiore præcipiente contra priuilegium subditi, hic non te-
 netur obedire. *de excessibus Prælatorum c. Sanè.*
 Superiores regulares quando, & quomodo possunt eiicere in-
 corrigibiles. *Vide, Regular. incorrigibiles.*
 Superiores exempti Prælati, &c. possunt eligere sibi confesso-
 rem. *de pœnitentijs, &c. c. fin.*
 Regulares superiores non obseruantes decreta de eiiciendis,
 quam pœnam incurrunt. *Vide, Regul. incorrigibiles.*
 Superiores regulares curare tenentur, vt subditi in suis neces-
 sitatibus subleuentur. *Conc. Aquisgran.3. par.3. c.2.*
 Regulares superiores quomodo possunt excommunicare.
Vide, Regul. circa censuras.
 Regulares superiores in capitulis, tam Generalibus, quam
 Prouincialibus, curare debent, vt regulæ, & constitutio-
 num obseruantia vigeat. *Concil. Trid. sess. 25. de reform.
 Regul. cap.1.*
 Regulares superiores punire possunt subditos recurrentes ad
 ordinarios; & isti non possunt eos impedire, nè puniant.
Pius V. const.41. Et si §.18.
 Regulares superiores possunt processus contra fratres, & mo-
 niales subditas facere. ita *Pius 5. ibid. §.18.* Sed faculta-
 tem circa moniales reuocat *Gregorius 13. const.9. In tanta.*
 Regulares superiores olim poterant iudicare fratres inquisi-
 tos in causis hæresis, &c. Sancti officij. Sed postea à Pio
 4. const.51. Pastoris. Fuit hoc reuocatum, & concessa tan-
 tum præuentio, si scilicet præuenissent in formatione pro-
 cessus. Tandem *Paulus V. constit. 26. Romanus Pontifex,*
 prohibet nè in causis hæresis, vel alijs spectantibus ad san-
 ctum Officium possint vlllo modo se ingerere, nec in causis
 motis, nec in mouendis. pœna. *in fin.*
 Superiores non possunt impedire subditos volentes aliquem
 denunciare in sancto Officio. Pœnæ in vtroque, vel alte-
 ro ex dictis casibus, sunt priuatio officij: etiam si Generales
 sint, & inhabilitates ad omnia alia; priuatio vocis actiue,
 & passiuæ ipso facto: excommunicatio Papæ reseruata. &
 pœnæ contra fautores. *ibid. Vide, Denunciatio.*
 Superiores locales regulares sexto quoque mense, id est, feria
 2. post Dominicam primam Aduentus, & feria 6. post octa-
 uam Corporis Christi, tenentur in publico legere bullam de
 celebratione missarum, sub pœna priuationis officiorum
 ipso facto, & actiue, ac passiuæ vocis in perpetuum. *Vr-
 banus 8. const.43. Cum sape. §.15.*
 Regulares superiores non possunt procedere contra moneta-
 rios regulares, neque contra tenentes, aut transferentes pe-
 cuniam adulteratam. sed hi sunt iudicandi à Papa, Lega-
 to, vel Episcopo. *Vrb. 8. const.75. In suprema.*
 Regulares superiores quid agere debent, cum religiosi oppo-
 nuat de nullitate professionis. alias incurrunt pœnas priua-
 tionis, &c. *Vide, Regul. religionem professi.*
 Regulares superiores omnes comprehenduntur in decretis
 emanatis, vel emanaturis à S. Congregatione S. Officij,
 neque vllus potest se aliquo priuilegio tueri. *Vrb. 8. const.
 8. in append. Cum sicut accepimus.*
 Regulares superiores locales tenentur curare, vt in publica
 congregatione, vel mensa semel in anno in mense Ianuario
 legatur *Constit. 48. Nuper Urbani 8.* De largitione mune-
 rum: sub pœna priuationis officiorum, ipso iure, ac acti-
 uæ, & passiuæ vocis. *ibid. Urbanus 8. in citata const.*
 Regulares superiores ex decreto *Vrb. VIII. editi 14. Aprilis
 anni 1633.* sub pœna priuationis officiorum, actiue, ac
 passiuæ vocis ipso facto incurrenda, alijsque arbitrio Papæ,
 cuiuscumque instituti, & dignitatis sint, tenentur semel ial-
 tem in anno feria sexta post Assumptionem Beatæ Mariæ
 Virginis in publica mensa, vel in capitulo specialiter ad hoc
 congregato: & in quocumque Generali, & Prouinciali Ca-
 pitulo, Conuentu, dieta, vel quouis alio nomine nuncupa-
 to capitulari congressu, suos subditos commonere de obser-
 uando constitutiones & decreta spectantia ad sancti Officij
 Inquisitionem aduersus hæreticam prauitatem, & præter-
 tum infrascriptas.

Julij 3. const. 11. Licet à diuersis . Pij 5. const. 82. Si de protegendis . Pij 4. constit. 31. Cum sicut nuper . Gregor. 13. constit. 21. Officij nostri . Clementis 8. const. 79. Apostolatus officium . Sixt. V. const. 17. Celi, & terra . Urbani 8. const. 113. Inscrutabilia . Clement. 8. const. 42. Cum sicut . Greg. 15. const. 28. Romani . Pauli 5. const. 26. Romanus, & constit. 97. Regis pacifici . Greg. 15. const. 29. Sanctissimus, & constit. 27. Romanus . Urbani 8. constit. Alias felicitis. Data 20. Decembris 1631. constit. 40. Apostolatus . constit. 37. Sanctissimus . const. 50. Sanctissimus, & constit. Cum sicut accepimus . Dat. 5. Nouembris 1631.
 Vide, Superior. Vide, Regul. circa alienationes. Vide, Generationum obligationes. Vide, Regul. reformatio. Vide, Regul. electiones.

Regulares quo ad subiectionem Papæ.

Regulares, eorumque monasteria, Papæ sunt immediate subiecta. *Gregor. 7. lib. 2. ep. 69. De Regularibus cap. Licet quibusdam.*
 Regulares tenentur omnia interdicta, & censuras Papæ seruare, neque ullum priuilegium suffragatur. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 12.*
 Vide, Papæ potestas. Vide, Fratres Minores.

Regulares circa obligationem Chori.

Regulares ob nullum priuilegium sunt exempti à choro, neque Generales, neque Prouinciales, neque alij officiales, lectores, &c. nisi dum actu occupantur in suo exercitio. *Clem. 8. const. 60. Nullus . Urbanus 8. const. 26. cap. Nullus.*
 Vide, Regul. Religionem professi, &c. Vide, Regul. reform.

Regularium exemptio ab ordinarijs.

Regulares monachi ordinarijs olim erant subditi. *Conc. Calced. cap. 4. Concil. Meldense cap. 59. Vide, Episcopi circa regulares.*
 Eorum causæ ab ordinarijs erant iudicandæ. *18. q. 2. cap. Cognouimus.*
 Regulares ex tempore S. Gregorij exempti fuerunt à iurisdictione Episcoporum, & nunc adhuc exempti. *Conc. Rom. 3. sub Gregorio I. c. 1. & 3.*
 Non solum personæ, sed monasteria, & bona sunt exempta ab eorum iurisdictione. *ibid. & Conc. Tolet. 4. c. 51. 18. q. 2. c. Quam sit necessarium.*
 Eandem exemptionem confirmat anno 672. *Adeodatus in ep. unica ad vniuersos Episcopos Gallia. Deinde alij Papæ, & Concilia vt supra.*
 Regularium monasteria in nullo possunt ab Episcopis molestari. *De statu monach. c. 1. Vide, Monasteria.*
 Regulares non possunt ab Episcopis grauati, vt faciant eis iuramentum fidelitatis, nec amoueri à suis locis, & ad alia transferri, nec in decimis hortorum, &c. *De excessibus Prælatorum c. Nimis praua. Clem. sub eodem tit. cap. vn. Nec possunt ab eis in alio molestari. ibid.*
 Regularium superiores fieri non possunt ab Episcopis. *de excessibus Prælat. c. Nimis praua.*
 Regulares non possunt ab ordinarijs excommunicari, interdicti, &c. *De priuilegijs in 6. c. 1. §. In eos, & c. Ne aliqui. Excepto casu, quod loca eorum sint ordinarijs subiecta. ibid. Extra, de iudicijs c. Frequentes. De licentia Papæ expressa possunt id facere. ibid. & Extra, de priuilegijs c. Inter cunctas.*
 Regularium Monasteria, & Ecclesiæ sunt exempta ab ordinarijs; excepto, quod Episcopus, vel Archiepiscopus in eorum Ecclesijs potest etiam Pontificaliter celebrare, & facere celebrari non Pontificaliter; & benedicere populo solemner. *Clem. de excessibus priuilegiatorum. cap. finali. Vide, Episcopus circa regulares.*
 Regulares non possunt impediri à Prælati, Episcopis, &c. nè vadant ad Capitula. *Clem. de excessibus Prælatorum c. vn. in fine.*
 Regulares non tenentur obedire Prælati præcipientibus con-

tra suum priuilegium. *De excessibus Prælatorum cap. Sanè.*

Regulares non possunt vexari ab Episcopo, nisi in permissis à sacris canonibus, alias Episcopi erunt excommunicandi. *Conc. Tolet. 12. c. 51.*

Regularium cellæ non possunt interdici ab alio, quam à Papa, vel Legato eius. *De verborum significat. in 6. c. Priuilegium. Vide, Cella.*

Neque isti fratres in cella habitantes possunt ab alijs excommunicari, quàm à præfatis. *ibid.*

Regulares non tenentur soluere Episcopis, vel Legatis Papæ, procuraciones, nisi eas quæ de consuetudine, vel iure communi solent dari. *Clement. De censibus cap. 1. Vide, Legati circa procuraciones. Vide, Episcopi circa procuraciones.*

Episcopi debent caritatiuè, & liberaliter tractare regulares, tamquam cooperatores suos in vinea Domini. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra. Extra, de tregua, & pace. c. Vices.*

Episcopi nullam habent iurisdictionem supra regularium superiores. *Vide, Superior.*

Regulares sunt omnino exempti ab ordinarijs nec possunt ab illis citari, carcerari, &c. *Pius 5. const. 41. Et si. §. 5.*

Regulares recurrentes ad ordinarios possunt à superiore puniri, & ordinarius non potest impedire, nè puniat. *Pius 5. const. 41. Et si. §. 18.*

Regulares non possunt ab Episcopis visitari; nec etiam circa computa cum sindicis. *Pius V. ibid. §. 17.*

Regulares non possunt ab Episcopis detineri in suo seruitio extra claustra, inuitis superioribus. *Pius V. ibid. §. 19.*

Regulare moriente extra claustra, siue cum habitu, siue sine eo, Episcopus non potest occupare bona eius. *Pius V. ibid. §. 20.*

Regulares non possunt impediri ab Episcopis in celebratione missarum, pulsatione campanarum, sepulturis secularium, exactione legatorum, &c. *Pius 5. const. 41. Et si. §. 22.*

Regulares impediri non possunt ab Episcopo, nè nouas domos ædificent, neque Episcopus potest eis negare licentiam. *ibid. §. 23. Intellige si alia concurrant, iuxta sacros canones. Vide, Edificia.*

Regulares non possunt ab ordinarijs iudicari, aut conueniri, neque in prima, neque in secunda instantia. Et in hoc à *Conc. Lugdunensi c. Volentes, & à Conc. Trid. sess. 7. c. 14. de refor. non fuit illis derogatum. Paulus 5. const. 34. Religiosorum. Sed à suis Superioribus, & Conseruatoribus possunt conueniri. ibid.*

Regulares in quibus subiecti sunt Episcopis.

Regulares possunt ab Episcopis corrigi in delictis, quæ committunt extra regulam. *Conc. Toletan. 12. c. 51. Vide, Episcopi circa regulares. & Conc. Trid. sess. 21. c. 8. sess. 24. de refor. regul. c. 3.*

Regularis ratione delicti commissi extra claustra, potest ab Episcopo puniri. *de priuilegijs in 6. c. 1. Conc. Tolet. 12. c. 51. Conc. Trid. sess. 6. de refor. c. 3. vt delegati Papæ id faciunt. ibid.*

Regularis, qui degit intra claustra, si extra claustra notoriè cum scandalo deliquit, Episcopo instante, à suo superiore est puniendus; qui superior debet facere Episcopum certiore de punitione; alias talis superior à suo superiore priuetur officio, & delinquens possit ab Episcopo pro qualitate delicti puniri. *Concil. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 14. Sed Pius 5. limitat, tunc posse Episcopum procedere, quando cum scandalo publico superior negligit. Const. 41. Et si §. 16. Clem. 8. constit. 39. Suscepti. Quod si superior delinquentem aliò transmittit, nè puniri possit, nec punit, instante Episcopo tenetur eum reuocare sub pena priuationis officij actiue, & passiuæ vocis, Papæ reseruata reintegratione. Quod si adhuc negligit, ordinarius loci ad quem translatus est, procedat contra dictum delinquentem, vt Papæ delegatus, informatus tamen ab ordinario loci, in quo deliquit. Clem. 8. ibid. §. 3.*

Regulares extra claustra degentes, possunt ab Episcopis iudicari.

cari. *Pius IV. constitut. 10. De salute s. 5.*
 Regulares lites de præcedentia, possunt ab Episcopis definiri: sed ijs finitis, nihil potest immutari. *Pius V. const. 41. Et si s. 8. conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 13.*
 Regulares Apostatae, siue habitum deferant, siue non, ab Episcopo possunt capi, &c. Vide, *Regulares Apostatae.*
 Regulares habentes beneficia, in quo subduntur Episcopis. Vide, *Beneficiati circa visitationem.*
 Regulares relaxati non viuentes iuxta regulam, possunt ab Episcopo corrigi. & de hoc referat Episcopus in Concilio Prouinciali. *Conc. Senon. in decret. morum c. 22.*
 Regulares acquirentes de nouo ius patronatus non minuunt ius Episcopi. *De iure patron. c. Cum seculum.*
 Regularis deferens religionem ab Episcopo reducendus. *concil. Tolet. 6. c. 7. alias Episcopus puniatur. ibid.*
 Regulares degentes extra monasteria, ab Episcopis coerceri possunt, vt ad ea redeant. *Conc. Tolet. 4. c. 53.*
 Regulares vacantes studijs medicinæ, incurrunt excommunicationem ipso facto, & ab Episcopis declarari possunt excommunicati. *Ne clerici, vel monachi c. fin.*
 Regulares relaxati, per Episcopum compelli possunt ad obseruantiam. *Conc. Later. 3. tit. Ne clericus c. 7.*
 Regulares, siue superiores, siue subditi, habitantes soli in locis, siue Paroecijs, siue Cappellis, per Episcopum compelli possunt redire ad claustrum. *De cappellis monachorum c. fin. Reformatio cleri Germania c. 12.*
 Regulares ratione contractus facti extra claustra, possunt ab Episcopo conueniri. *De priuil. in 6. c. 1.*
 Regulares in executione testamentorum tenentur rationem reddere Episcopis. & si delinquant, possunt ab eis puniri. *Clement. de testamentis cap. vn. Vide, Testamenti exequutio.*
 Regulares possunt ab ordinarijs compelli ad exequenda onera, & obligationes missarum. *Clement. de iure patronatus cap. 1. Vide, Regulares circa missarum obligationes.*
 Regulares missi ad studia, non habitantes in Conuentu, possunt ab Episcopis puniri. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. cap. 4.*
 In regularium Ecclesijs possunt Episcopi, & Archiepiscopi pontificaliter celebrare, & facere celebrare non pontificaliter. & benedicere populo solemniter. *Clem. de excessib. Priuilegiatorum c. fin.*
 Regulares sine licentia Episcopi non possunt ædificare oratoria. *Conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus c. 5. Vide, Edificia.*
 Regulares subiecti sunt Episcopo, si non tenent Lectorem Sacrae Scripturae. Vide, *Sacra Scriptura.*
 Regulares vagantes, vel inutiles quaestiones simplicibus ingredientes, per Episcopos sunt comprimendi. *Conc. Regiaticinum c. 23.*
 Religiosi vagi, &c. per Episcopum compellendi per censuras, vt ad monasterium redeant. *Conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus cap. 6. Nisi à superiore puniantur, ab Episcopo possunt puniri. Paulus 4. const. 14. Postquam.*
 Regulares tenentur seruare interdictum Episcopi, vel Papæ. *Concil. Lateran. 3. cap. 9. Concil. Lateran. 5. sess. 11. constitut. 4. Dum intra. Concil. Trident. sess. 25. de reform. regul. cap. 12.*
 Regulares tenentur vitare excommunicatos ab Episcopo. *Concil. Later. 3. c. 9. & ibid. tit. de iure patronatus cap. 13. Conc. Trid. ibid.*
 Regulares qui à Papa obtinent, vt possint Ecclesias conuerrere in proprios vsus, debent ab Episcopis habere possessionem, alias nulliter faciunt. *de priuilegijs c. Pastoralis.*
 Regulares superiores in Conuentibus opulentis compelli possunt ab ordinarijs, vt in eis teneant studium Theologiæ. *Conc. Mogunt. 4. c. 66. Vide, Regulares circa studia. Vide, Studia. Vide, Theologia.*
 Regulares superiores Conuentuum non exemptorum, ab Episcopis institui possunt. *De temporibus ordinat. in 6. cap. Cum nullus s. Religiosi.*
 Regulares circa lites de præcedentia, Episcopo subduntur. Vide, *Regularium causa, &c. Vide, Præcedentia. Vide, Processiones.*

Regulares, qui in partibus infidelium existentes docent contraria dogmatibus Ecclesiæ, possunt ab Episcopis capi, carcerari, & processari. & procedendo simpliciter, ac de plano ipsi Episcopi possunt eos punire. *Extra, de transeuntibus, &c. c. Ad nostrum.*
 Regulares circa moniales, quomodo subduntur Episcopo. Vide, *Regulares circa monasteria monialium.*
 Regulares tenentur ad onera circa Episcopos, quæ habent Ecclesiæ ab eis acquisitæ. *Clem. de censibus c. 1. Nisi priuilegium peculiare habeant exemptionis. ibid.*
 Regulares habentes ius patronatus in Ecclesijs, non possunt Presbyteros præficere sine Episcopi licentia. *Conc. Later. 3. in append. tit. De iure patron. cap. 13. Vide, Regulares circa Parochos propriarum Ecclesiarum.*
 Regulares fraudantes decimas, possunt ab Episcopis excommunicari. *Conc. Sabin. c. 12.*
 Regularium Ecclesiæ ab Episcopo sunt benedicendæ. & ipse ponit primum lapidem cum ædificari incipiunt. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*
 Regulares requisiti ab ordinario ad promulgandas censuras, tenentur facere. *Conc. Later. 5. const. 11. ubi supra.*
 Regulares sine licentia superiorum incedentes, etiam animo eundi ad superiorem, puniri possunt ab Episcopo. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 4.*
 Regulares habentes curam animarum, in ijs, quæ pertinent ad curam, Episcopo sunt subiecti. *Conc. Trid. ibid. c. 11. Gregor. XV. const. 18. Inscrutabili s. 4. & ab eo iudicantur in locis, vt delegato Papæ. ibid.*
 Regulares in causis mercedum, si Iudicis conseruatores, vel à Sede Apostolica designatos non habent, ab Episcopis possunt iudicari. *Conc. Lugdun. sub Innocent. 4. const. Volentes. Conc. Trid. sess. 7. de refor. c. 14.*
 Regularium monasteria commendata, possunt ab Episcopis visitari. Vide, *Episcopus circa regulares.*
 Regulares, qui in Iaponia sunt, quomodo ab Episcopis possunt iudicari. Vide, *Regulares euntes ad partes infidelium.*
 Regularium monasteria de nouo accipienda, in quibus 12. Religiosi non possunt viuere, Episcoporum visitationi, & iurisdictioni fuerunt subiecta. *Vrb. 8. const. 43. Cum sapè s. 14. Vide, Regular. numerus.*
 Regularium monasteria suppressa tempore Innocentii X. & iterum restituta, quomodo sunt subdita ordinarijs. Vide, *Regularium numerus.*
 Regularium monasteria, in quibus post Bullam Innocentii X. non manebunt sex religiosi, quomodo subdita sunt ordinarijs. Vide, *ibid.*
 Dubia multa circa subiectionem regularium in præfatis Conuentibus. quando scilicet ordinarius possit procedere, & quando non. Vide, *ibid.*
 Vide, *Regulares superiores, in medio. Vide, Exempti. Vide, Regulares circa Parochos. Vide, Regulares circa prædicationes. Vide, Regular. priuilegia.*

Regulares circa Episcoporum venerationem.

Regulares non contemnant Episcopos. *Conc. Aquisgran. 3. part. 3. cap. 3.*
 Regulares tenentur sub præcepto obedientiæ papalis reuereri, & honorare Episcopos. *Concil. Later. 5. sess. 11. constit. 4. Dum intra.*
 Regulares non possunt recipere in capitulis excommunicatos ab Episcopis. *Conc. Later. 3. tit. De iure patron. c. 13.*
 Regulares tenentur vitare excommunicatos ab Episcopis. *Conc. Later. 3. c. 9.*
 Regulares possunt præscribere Episcopis iura Episcopalia. *De præscript. c. Cum olim.*
 Regulares non debent detrahare Prælati in concionibus, vel alijs. *Clement. de priuil. &c. c. 1. Extra, de tregua, & pace c. Vices illius. & pœna. ibid.*
 Regulares superiores, quando Episcopi indigent fratribus pro prædicatione, vel alijs, eis concedant. *Conc. Mogunt. 4. c. 78. Vide, Episcopi circa regulares. Vide, Regulares in duobus tit. præced.*

- Regulares viri, vel moniales matrimonia contrahentes, recludantur in ergastulis. *Syricius ep. 1. c. 6. Zacharias ep. 7. c. 26.* vsque ad mortem non communicent. *ibid. 27. q. 1. cap. Ut lex.* graui penitentia affligendi. *Conc. Toletan. 12. c. 52. Conc. Turon. 2. c. 16.*
- Regularis, vel monialis matrimonia faciens, excommunicandi. & si pœnitent, ab Episcopo absoluendi. *Conc. Calcedon. c. 15. 27. q. 1. cap. Virginem qua se Deo, & cap. Si qua Virgo.*
- De facto sunt excommunicati, vitandi ipso iure. separentur, penitentiam faciant, & alijs penis plectantur. *Clement. de consanguinit. cap. vn.*
- Regularis ducens vxorem, fit irregularis. *27. q. 1. cap. Monacho orarium.*
- Regularis matrimonium est nullum. *27. q. 1. c. Ut lex. Conc. Lateran. 3. in append. tit. de coniugatis c. 5. & tit. de monachis c. 3. tit. de sponsalibus c. 9. Conc. Colon. 3. tit. Censura, & c. cap. 2.*
- Filij eorum non succedunt in hæreditate, nec in rebus mobilibus. *ibid.*
- Regularis professi matrimonium, est nullum. *Conc. Trident. sess. 24. can. 9.*
- Regularis per professionem solemnem dirimit matrimonium ratum, sed non consummatum. *Trident. ibid. can. 6.*
- Vide, *Matrimonia prohibita ratione status spiritualis.*
- Vide, *Monialis circa coniugia.*

Regulares impudici, fornicarij, &c.

- Vide, *Clerici fornicarij.*
- Regulares, vel moniales fornicantes, in ergastulis recludantur. *Syricius ep. 1. c. 6. 27. q. 1. cap. Impudicas.*
- In pane, & aqua in carcere macerentur, & ter verberentur. *Conc. Ratisponense.* & hoc fiat per vnum annum. *ibid.*
- Regulares concubinarij, grauissime puniendi. *Conc. Colon. 3. tit. Censura cap. 3.*

Regulares vagi, & fugitiui.

- Regulares vagantes sine licentia suorum superiorum, excommunicandi sunt. *Concil. Andegauense c. 8. Conc. Veneticum c. 5.* Si non pareant, verberibus coercendi. *ibid. c. 6.*
- Regularis discedens à monasterio sine licentia sui Prælati, est vagus, & ad monasterium est reducendus. *De regularibus cap. Ioannes.*
- Regulares vagantes, vel inutiles quæstiones, simplicibus ingerentes, per Episcopum sunt comprimendi. *Conc. Regiaticinum cap. 23.*
- Regulares vagi per Episcopum compellendi sub censuris, vt redeant ad monasterium. *Conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus cap. 6.* à nullo possunt recipi, neque ab ipso Episcopo. *ibidem.*
- Sine licentia superiorum stare non possunt extra claustra, alias per ordinarium compellantur, &c. *ibid. Reformatio Cleri Germania c. 12. Conc. Colon. 2. par. 10. c. 17. Conc. Trident. sess. 24. de refor. regul. c. 4.*
- Regulares fugitiui à nullo possunt recipi, & pena recipientium. *Conc. Toletan. 13. cap. 11. conc. colon. 3. tit. censuræ, & c. cap. 1.*
- Regulares fugitiui annuatim sunt requirendi, & compellendi redire ad monasterium. *De Regular. cap. fin.*
- Regulares sine superiorum licentia ad nullum locum, neque ad Romanam Sedem, ire possunt. *conc. Vernense c. 10.*
- Regulares non possunt peregrinari sine superiorum licentia. *conc. colon. 2. par. 10. c. 15.*
- Regulares vagi, citò reducendi sunt per suos superiores. *concil. Mogunt. 4. c. 78.*
- Regularis è monasterio fugiens cogatur redire. Si nolit, detradatur in ergastulo. *conc. Triburien. 1. c. 26.*
- Regulares discedentes à Conuentu ad studia, sine licentia superiorum, excommunicantur. *Ne clerici in 6. cap. Ut periculosa.*

- Eos docentes, etiam excommunicantur. *ibid.*
- Regulares sine habitu incedentes, per ordinarium corrigendi sunt. *concil. Senonen. in decr. morum c. 22.*
- Regulares euntes vltra mare sine licentia Superioris, excommunicantur, & Papæ est reseruata. sunt inhabiles ad officia, & ad diuina. *de regularib. transeuntibus, & c. c. ad nostrum.*
- Regulares fugitiui excommunicari possunt à suis superioribus. Et isti per Prælatos Ecclesiarum nunciare faciant excommunicatos, quamdiu emendentur. *de regular. c. fin.*
- Regulares vagantes per curias Principum, animo inferendi malum monasterio, vel superiori, sunt excommunicati ipso facto. *Clement. de statu monachor. c. 1. §. Quia verò.*
- Regularis vagantes non admittendi ad Sacramenta ministranda; aut ad Parochias. *conc. colon. 3. tit. censura, & c. c. 4.*
- Regularis non potest à Conuentu discedere sine licentia, nec etiam animo eundi ad superiorem, alias ab Episcopo potest puniri. *conc. Trid. sess. 25. de ref. regul. c. 4.*
- Regulares vagi, & fugitiui, quomodo puniendi. *Paulus IV. const. 14. Postquam.* Vide, *Regulares Apostatae.*
- Regulares non possunt à Sac. Penitentiaria obtinere licentiam manendi extra claustra, nisi accedat licentia sui superioris. *Pius IV. const. 53. In sublimi.*
- Regulares non possunt ire de Conuentu in Conuentum, nec recipi sine superiorem licentia. *Sixtus V. constit. 71. cum de omnibus in declarat. seq. §. 19.*
- Regulares circa iter ad Vrbem Romæ, & receptionem in ea. Vide, *Regulares circa iter ad Vrbem.* Vide, *Regul. reformatio.* Vide, *Regul. Apostatae.*

Regulares rixosi, criminosi, coniurantes, & inimici.

- Regulares coniurantes. Vide, *coniurantes.* Vide, *conspiratores.*
- Regulares rixosi, criminosi, vel murmurantes, puniendi sunt pro qualitate delicti. *Dist. 90. cap. Si quis monachus.*
- Regulares inimici moneantur, vt pacem faciant; quod si nolint, excommunicandi sunt. *conc. colon. 2. par. 3. c. 17.*
- Regulares delinquentes quouis delicto, non possunt priuari victu, & vestitu, & alijs necessarijs. *Conc. Mogunt. 4. c. 78.*
- Regulares infamati de aliquo crimine, debent se purgare, iuxta formam iuris. *De purgat. canonica cap. Moniales.*
- Vide, *Regular. reformatio.*

Regulares circa venalitatem, & simoniam.

- Vide, *Simonia.*
- Regulares recipientes aliquid pro ingressu alicuius ad religionem, sunt simoniaci. *De simonia cap. Non satis, & cap. Veniens ad nos.* Possunt recipere, si gratis det.
- Vide, *Regular. religionem ingressi, nihil soluant.*
- Regulares recepti per simoniam, quomodo tractandi. *De simonia cap. De regularibus, & cap. Dilectus filius il 2.*
- Regularis dans pecuniam pro habendo officio, est excommunicatus; & etiam ille, qui accipit. *De statu monachorum cap. Monachi. Conc. Later. 3. c. 10.*
- Regularis soluens aliquid pro obtinenda cura monasterij, simoniacus est, & pœna simoniaci est puniendus. *1. q. 7. cap. Si quis omnem.*
- Regularium obedientie non dentur pro pretio; alias dantes, & accipientes deponantur. *Concil. Lateran. 3. c. 10.*
- Regulares superiores non fiant pro pretio. alias agentes, & recipientes, ab altari remoueantur. *Concil. Later. 3. c. 10.*
- Vide, *Regulares superiores.* Vide, *Regul. electiones.* Vide, *Electio.* Vide, *Simonia.* Vide, *Superior.*

Regulares Apostatae, rebelles, inobedientes, &c.

- Regulares correcti à superiore, si contra eum inuocant brachium sæculare, vel armatas preces impetrant contra eundem, omnibus officijs, &c. priuatur. *Concil. Viennense Prouinc. 1.*
- Regulares Apostatae ad beneficia sæcularia non possunt admitti; & admissi sunt eijsiendi, & à nullo possunt defendi. *Concil. Rauennat. 2. sub Clemente V. cap. 22.*

Regulares Apostatae diligenter inquirendi, ad monasterium reducendi, & sub graui disciplina tenendi. *Conc. Colon. 3. tit. censuræ c. 6.*

Regulares Apostatae prætextu dispensationis Papæ cogendi sunt redire ad Religionem, donec examinentur literæ dispensationis. *conc. Colon. 3. ibid. c. 11.*

Regulares Apostatae cum redire volunt, sunt recipiendi à superioribus benignè. & non puniendi cum pœnis grauioribus, quàm sacri canones statuunt. alias superiores suspenduntur à diuinis, & ab officijs. *conc. Mogunt. 4. c. 78.*

Regulares Apostatae, quibus pœnis puniendi sunt. *Paulus 4. constit. 14. Postquam.* Eorum receptatores, quomodo puniendi. *ibid.* Superiores ordinum procedere debent contra eos, aliàs procedere possunt ordinarij. *ibid.*

Apostatae in penam Apostasiae, gestare debent biretum, lineis albis, & nigris intextum. *Paulus IV. ibid.* Non possunt præsentari ad beneficia, & nulla est præsentatio. *ibidem.* Non possunt ad alium ordinem transire. *ibid.*

Regulares Apostatae, siue habitum deferant, siue non, possunt ab ordinarijs capi, & puniri secundum regularia instituta. *Vrbani. 8. constit. 26. Sacra Congregatio.*

Regulares superiores tenentur perquirere Apostatas, & curare, vt capiantur. *ibid.*

Vide, *Apostata à religione.* Vide, *Regulares vagi, & fugitiui.*

Regulares incorrigibiles, & eiecti, siue eiiciendi.

Regulares incorrigibiles, expellendi sunt à Monasterijs. *Ne clerici, vel monachi, cap. Relatum est.*

Regulares eiiciendi à religione post professionem, præter ea, quæ inculcant Sacri Canones, debent per vnum annum integrum in carcere cum ieiunio, & penitentia probari. anno elapso, si non resipiscunt, sed animo indurato in sua pertinacia perseverant, possunt eiici à religione hac forma seruata. A Generali, vel Consilio sex Patrum grauiorum eligendorum in Capitulo, vel Congregatione Generali, formato prius processu benè instructo de causis expulsionis, expellantur; & ordinario manifestetur hæc sententia. *Vrbani. 8. constit. 26. Sacra Congregatio §. 6.*

Eiecti à religione, vt supra, tenentur incedere in habitu clericali, & ordinario sunt subiecti. *ibid.*

Regulares eiecti non possunt à superioribus obtinere literas, seu licentias intrandi ad aliam religionem, neque remissiuias ad Sedem Apostolicam. *Vrbani. 8. ibid. §. 9.*

Regulares eiecti, perpetuò sunt suspensi ab exercitio ordinum. nec possunt ordinarij in eis dispensare. *Vrbani. 8. ibid. §. 10.*

Regulares superiores, non obseruantes decreta præfata circa eiiciendos, incurrunt ipso facto priuationem vocis actiue, ac passiuæ, & perpetuò fiunt inhabiles ad officia. *ibid. §. 13.*

Vide, *Eiecti.*

Regulares circa appellationes.

Regulares in causa correctionis appellare non possunt contra Prælatum suum. *Conc. Later. 3. c. 6. conc. Londinen. 1. c. 7. de appell. & recusat. cap. Quia nos. Pius 4. constit. 10. De salute. §. 6.*

Regularis non potest appellare contra Constitutiones ordinis. *De appellat. & recusat. cap. Quia nos.*

Regularis in causa correctionis appellante, non obstante appellatione, superior prosequitur suam causam. *conc. Later. 3. in append. tit. De appellat. c. 4. & 25.*

Sed si superioris excessus sit manifestus; valet appellatio. *ibidem c. 25.* Vide, *Appellatio, quæ non tenet.*

Regularium priuilegia.

Vide, *Priuilegia.* Vide, *Regulares exempti sunt, &c.* Vide, *Fratres.* Vide, *Monachi.*

Regularium priuilegia custodienda sunt. 25. q. 2. cap. cum piè. *Clement. de excessibus Prælator. cap. vn. inuolabiliter sunt obseruanda. ibid.*

Regulares priuilegiati, vt Minores, & Prædicatores, obti-

nuerunt, vt possint in itinere, vti altari viatico. *De priuilegijs. cap. in his.* Vide, *Fratres Minores, & Prædicatores.* Regulares omnes, quas indulgentias consequantur in ingressu religionis, in professione, & aliis functionibus.

Vide, *Regularium indulgentia.*

Regulares Minores, & Prædicatores, liberè possunt prædicare semper, illa hora excepta, in qua Episcopi volunt prædicare. *clement. de sepulturis cap. dudum.*

Regulares non possunt à laicis gubernari. *conc. Meld. c. 10.* In regularium Conuentibus ingredi possunt mulieres tempore processionum, & in locis in quibus dicuntur Missæ; vel in quo sepelitur aliquis. *Pius V. constit. 20. Regularium.*

Regulares non comprehenduntur sub numero clericorum, dum Papa præcipit Episcopo, vt clericos corrigat. *De off. lud. ord. cap. Graue.*

Regulares beneficia, seu Ecclesiæ, non possunt ab Episcopo conferri clericis sæcularibus. *De rebus Ecclesiasticis alien. cap. Possessiones.* Vide, *Beneficia regularia, &c.*

Regularium cellæ non possunt ab alio interdici, quam à Papa, vel eius Legato. *De verbor. signific. in 6. cap. Priuilegium.* Vide, *cella.*

Neque eorum personæ possunt ab alio excommunicari, vel interdici, quam à Papa, vel eius Legato. *ibid. de priuilegijs in 6. c. 1. §. in eos.*

Regulares non tenentur soluere procuraciones pro grangijs, quæ non habent curam animarum. *Honorius 3. ex cirone, de cappellis Monachorum c. 1. & de censibus c. 2.*

Regulares non possunt à suo superiore excommunicari, nisi præuia monitione. excepto si delictum ex suo genere excommunicationem inducat. *de appellat. & recusat. cap. Reprehensibilis.* Vide, *Regul. circa censuras.*

Regulares eligi possunt in Episcopos. *clement. de elect. c. 1.*

Vide, *Episc. eligendi qualitates.*

Regulares fieri possunt delegati Papæ, & quando. *clement. de rescript. cap. Et si.*

Dum alicui monasterio conceditur, vt non possit excommunicari, intelligitur de religiosis, qui manent in illo monasterio. *De priuilegijs cap. Quoniam per confessionem.*

Regulares non possunt excommunicari ab Episcopis.

Vide, *Priuilegium.*

Regularium artifices, vt molendinarii, furnarii, &c. excommunicari non possunt ab Episcopis. *de priuilegijs cap. Quanto amplius.*

Qui in regularium molendinis molunt, vel in furnis coquunt, non possunt impediri, nec excommunicari. *Honorius III. ex cirone, de Priuilegijs, & excessibus, &c. c. 1.*

Regulares in suis causis possunt esse testes. *concil. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis c. 18.*

Regulares possunt esse testes in causis suæ religionis. *de testibus cap. Tuis questionibus.*

Regulares non tenentur soluere decimas de bonis monasterii. *conc. Later. 3. in append. tit. de religiosis viris c. 9.*

Vide, *Regulares circa decimas.*

Vide, *decimæ, qui sunt exempti.*

Regulares possunt præfici Ecclesiæ parochiali sæculari, sed debent habere socium sui ordinis. *de statu monachorum. cap. Quod Dei.*

Regularis potest esse executor testamenti, cum licentia sui superioris. *de testamentis in 6. cap. fin.* Vide, *Regulares circa testam.*

Regulares, quando non veniunt nomine clericorum.

Vide, *Papæ rescripta in principio.*

Regularis potest esse procurator pro consorte in lite, etiam sine licentia superioris. *clement. De procuratoribus cap. Religiosus.*

Regulares mendicantes non possunt à iudicibus conseruatoribus conueniri ad causas, nisi de mandato Papæ expresso. *Extra, de iudicijs. cap. Frequentes.* Vide, *Regul. circa indices conseruatores.*

Regulares non tenentur ad iuramentum calumniæ.

Vide, *Iuramentum. conc. Later. 3. in append. tit. de iuramento calumniæ c. 3. & 4.*

Regulares possunt per economos præstare iuramentum calumniæ. *ibid. cap. 4.*

Regulares non possunt trahi ad iudicium, ultra duas dictas. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Regularium priuilegia, & declarationes eorum factæ à Leone X. extenduntur, & sunt communia omnibus regularibus. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Regulares cum charitate, & liberalitate tractandi sunt ab Episcopis, ut cooperatores illorum in vinea Domini. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra. Extra, de tregua & pace. c. Vices.*

Regulares quouis delicto delinquentes non possunt priuari victu, vestitu, & aliis necessariis. *Conc. Mogunt. 4. c. 78.*

Regulares neq; in secunda instantia possunt ab Episcopo conueniri, & in hoc numquam fuit eis derogatum, nec à Concilio Lugdunense c. Volentes. Nec à Trid. sess. 7. c. 14. de refo. Paulus V. const. 34. Religiosorum.

Regularium priuilegia omnia, siue maris magni, siue alia, quæ obstant Concilio Tridentino, sunt reuocata. Pius IV. const. 49. in principis. Et redacta ad formam iuris. *conc. Trid. Vide, Priuilegiati.*

Regulares in Indiis in defectu parochorum possunt fungi officio parochi. Pius V. const. 34. Exponi. Sufficit si à capitulo Prouinciali obtinent licentiam, & non requiritur consensus Episcopi. *ibid.*

Regulares mendicantes sunt exempti à gabellis. nè dum personæ, sed eorum bona eximuntur ab omnibus oneribus, impositionibus, subsidiis, hospitibus militum, &c. item à contributione pro fortalitiis, muris, machinis ciuitatum, &c. Item coloni laboratores, locatarii, affectuarij, & similes talium bonorum. Pius V. const. 11. Dum ad vberes, & const. 41. Et si. §. 14. constit. 148. Cum sicut. Paulus V. const. 11. In maximis. §. 8. Et numerantur omnes franchitiæ.

Regulares in Ecclesijs sui ordinis, etiam contradicente Episcopo, quando possunt prædicare. Vide, Regul. circa prædicationem.

Regulares in feria 5. Cænæ possunt mandatum solemniter facere, & prædicare. Pius V. const. 41. Et si. §. 24.

Priuilegia omnia regularibus concessa, vsque ad Pium V. ab hoc confirmantur. *const. 41. Et si. §. 3. circa finem.* & iterum in declaratione sequenti.

Regulares in feria 5. Cænæ possunt facere mandatum solemniter. Pius V. const. 34. Exponi. §. 24.

Regularium monasteria, etiam in statu Ecclesiæ, exempta sunt ab onere hospitandi milites, &c. Pius V. const. 148. cum sicut. Paulus V. const. 11. In maximis. §. 8. & numerantur omnes franchitiæ eorum. *ibid.*

Regularium priuilegia concessa à Pio V. circa formationem processuum contra moniales; circa confessarios regulares, ac tandem circa Vicarias perpetuas, reducuntur ad terminos iuris à Gregorio XV. const. 9. In tanta.

Regulares quando in causis sunt actores, possunt adire iudices sæculares contra laicos, non contra Ecclesiasticos. Gregor. XV. const. 9. Sanctissimus. §. 12.

Regulares, qui in aliquibus Episcopo subduntur, in eisdem non subduntur aliis inferioribus illo. Gregor. XV. const. 18. Inscrutabili, in declarat. seq. ad quartum dubium.

Regularium altare, in quo est Sanctissimum, non potest ab Episcopo visitari, si ipsi non habent curam animarum. *ib. ad dubium primum.*

Regulares, quæ possunt extrahere à statu Ecclesiæ sine incursum pœnarum. Vide, Ecclesiasticus status.

Regulares non comprehenduntur in reuocatione priuilegiorum circa franchitias, gabellas, &c. exemptiones, & onera Camera Apostolicæ facta per Innocentium X. in const. 7. Et si ea. Ita *ibid.* Et si ea.

Vide, Clericorum priuilegia. Vide, Ecclesiasticorum priuilegia. Vide, Fratres, per omnes tit. Vide, Mendicantes. Vide, Monachorum priuilegia. Vide, Moriens. Vide, Monasteriorum priuilegia. Vide, Priuilegia. Vide, Priuilegiati. Vide, Regular. exemptio ab ordinarijs.

Regulares circa obseruantiam.

Regulares extra monasterium incedere debent cum habitu decenti, & socio. *Conc. Treuer. c. 11.*

Regulares non recipiant mulieres intra monasterium. *Conc. Treueren. c. 11.* Neque intra ambitum monasterii. *ibid.*

Regulares non inuitent sæculares ad conuiuia in monasterio, nec ipsi in eorum domibus inuitentur. *Concil. Treueren. capit. 11.*

Regulares in refectorio legant Lectionem spiritualem. sint sobrij in cibo, potu, somno, &c. omnibus. non accedant ad nuptias, nec ad alia loca publica, non ad balnea promiscua, &c. *Conc. Treuerense c. 11.*

Regulares debent obseruare silentium. *De statu Monachorum c. Cum ad monasterium.*

Regulares quæstores non possunt retinere sibi partem elemosynæ, sed totam ferre debent ad monasterium. *conc. Treuerense c. 11.* Vide, Quæstores.

Regularibus in Regnis Hispaniarum existentibus, reuocantur omnia priuilegia, per quæ eximebantur ab obedientia superiorum. *Vrbani 8. const. 57. Pastoralis.*

Regularium priuilegia circa exemptiones camerales in statu Ecclesiæ, ad limites iuris communis reducuntur. *Alexander 7. const. In sublimi, data 22. Augusti 1658.* Vide, Exemptio.

Vide, Regular. prohibita. Vide, Regulares circa vitam communem. Vide, Regular. reformatio.

Regulares circa ordinationes.

Regulares ordinari non possunt sine licentia suorum superiorum. *Concil. Lateran. 3. in append. tit. De depositione cap. 22.* Vide, Ordinatio. Vide, Ordinandorum obligationes.

Regulares superiores possunt subditis concedere, ut à quouis ordinario faciant se ordinari, dando eis licentias, seu literas commendatitias. *De temporibus ordinat. in 6. c. Cum nullus.*

Regulares ad monitionem superiorum debent ordines accipere. *Clement. de statu Monachorum. cap. 1. §. Ad ampliationem.*

Regulares non promoueantur ad ordines sacros, nisi ætate, & scientia polleant. *conc. Treuer. c. 11.*

Regularis contra prohibitionem Prælati sui nequit ordinari. *De temporibus ordinat. c. Ad aures.*

Regulares promouendi sunt ad ordines ab Episcopo loci, vel eo absente, aut non tenente ordinationes, ab alio. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Regulares quando possunt ordinari à quolibet Episcopo non suspenso, etiam sine placito ordinarii. Pius V. const. 41. Et si. §. 7.

Regulares promouendi ad ordines, possunt ab Episcopo examinari de idoneitate. *Concil. Later. 5. ubi supra. concil. Trid. sess. 23. de reform. c. 12.*

Regulares ordinari non possunt in sacris ante ætatem statutam pro alijs circa ordines; alijs non sunt idonei. *conc. Trid. sess. 23. de refo. c. 12.*

Regulares promouendi sunt ad ordines, iuxta formam, & statuta Tridentini Concilij. Pius V. const. 75. Romanus.

Regularis ordinatus in Apostasia, non potest in ordine ministrare sine dispensatione Papæ. *De Apostatis c. fin.*

Regularis ordinatus sacerdos, quando, & quomodo tenetur celebrare primam missam. Vide, Sacerdos.

Vide, Monachorum priuilegia.

Regulares circa sepulturas.

Regulares non possunt terras aliquibus locare, cum pacto, ut apud se eligant sepulturam. *conc. Later. 4. c. 56.*

Possunt corpora defunctorum, qui apud eos elegerunt sepulturam, cum cruce, psalmis, &c. per viam deducere, & sepelire. *Extra, de priuil. c. Inter cunctas.*

Regulares non possunt mortuos sepelire sine licentia Presbyteri curati, qui dat Sacramenta defuncto, sub pœna anathematis. *Conc. Later. 3. tit. de sepulturis c. 4.*

Non possunt ire ad domum mortui ad leuandum illum, etiam si elegit apud eos sepulturam, nisi præsentem Parochum: vel recusante ire, nisi consuetudo sit contraria. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. dum intra.*

Regulares liberè possunt in suis Ecclesijs sepelire mortuos quoslibet, soluta tamen quarta Parochis. *Clement. de sepulturis cap. Dudum. Extra, de priuil. cap. inter cunctas. De excessib. Pralator. cap. Nimis iniqua.*

Vide, *Quarta*. Vide, *Funeralia*. Vide, *canonica portio*. Quilibet potest eligere sepulturam in Ecclesijs Regularium. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. dum intra.*

Regulares non possunt eligere sepulturam, nisi multum distent à Conuentu. *de sepultur. in 6. c. fin.*

Regulares, qui fecerunt pactum cum Parochis de non sepeliendo certas personas, debent stare pacto.

Vide, *Sepultura*; *Sepelire*. Vide, *Pactum*.

Regulares, dum ad sepulturam deferunt mortuos, non solum possunt per viam psallere ob *Extra, de priuil. c. Inter cunctas*, Sed exequias in suis Ecclesijs celebrare. *De excessibus Pralatorum cap. Nimis iniqua.*

Regulares inducentes laicos, &c. ad eligendum sepulturam in suis Ecclesijs per votum, vel iuramentum, sunt excommunicati. & si sepeliunt tenentur ad restitutionem corporum, & omnium quæ habuerunt ratione corporum. *de sepulturis in 6. c. 1. clement. de pœnis cap. fin. §. fin.* Excommunicatio ipso facto incurritur, & Papæ reservata est. *ibid.* & nisi intra decem dies restituant, Ecclesia supposita est interdicto. *de sepult. in 6. c. 1.*

Regulares quando etiam soli possunt mortuos associare. *Pius V. const. 41. Et si. §. 24.* Intellige, si nolint alij, ad quos spectat, accedere. sed priuilegia hæc reducta sunt ad formam iuris Concilij Tridentini. Vide, *Regul. priuilegia*.

Regulares qui habent priuilegium sepeliendi tempore interdicti, possunt sepelire, solum eos confratres, qui oblati sunt religioni, mutato habitu sæculari, vel qui eo retento in sæculo fecerunt donationem Conuentui de omnibus, retento sibi non in vita. *conc. Lat. 4. c. 57.* Vide, *Interdicti tempore*.

Regulares non tenentur soluere quartam funeralem, si ab annis 40. non soluerunt. quando verò soluunt, quid intelligitur per quartam. *Pius 5. const. 41. Et si. §. 12.*

Vide, *Quarta*. Vide, *Regulares circa Parochos*.

Regulares non possunt impediri, quin in suis Ecclesijs sepeliant mortuos. *Pius 5. const. 41. Et si. §. 13.*

Regulares non possunt sepelire excommunicatos, aliàs contra eos procedit Episcopus. *De priuil. c. Ad hæc.*

Regularium habitu indui potest quilibet moriens in domo sua, qui vult apud fratres sepeliri. *concil. Later. 5. sess. 11. const. 4. dum intra.*

Qui infirmi faciunt se portari ad conuentus regularium, si in eis moriuntur, possunt apud eos sepeliri. sed tenentur relinquere portionem Ecclesiæ, à qua habuerunt Sacramenta. *conc. Later. 3. in append. p. 49. c. 6.*

Qui vero sani se ad eos transtulerunt, & in eis moriuntur, ad hoc non tenentur. *ibid.*

Regulares circa decimas.

Regularium monasteria, & bona, non tenentur soluere decimas. *conc. Later. 3. in append. tit. de religiosis viris c. 3. 9. & 15.* intelligitur de Mendicantibus. *ibid.*

Vide, *Decima*, qui exempti sunt.

Regulares aliquas, olim, soluebant decimas. *concil. Later. 3. tit. de religiosis viris c. 5. & 7.* & quas.

Regularium possessiones, quæ prius soluebant decimas, tenentur ad eas. *conc. Lateran. 3. tit. de religiosis viris c. 3. 12. & 13.*

Regulares superiores non possunt impedire, ne soluantur Episcopis solitæ decimæ. *conc. Lateran. 3. tit. de religiosis viris cap. 14.*

Regulares retrahentes personas à solutione decimarum, sunt excommunicati ipso facto. *clement. de pœnis cap. fin.* suspenduntur à concione, donec retractent. *ibidem.* & aliæ pænæ.

Regulares etiam monachi non tenentur soluere decimas de laboribus manuum, nec de noualibus. *Conc. Later. 3. tit. de religiosis viris, c. 8.*

Regulares non possunt usurpare decimas debitas clericis. *Conc. Later. 3. tit. de relig. viris, c. 4.*

Regulares fraudantes decimas, possunt ab Episcopo excommunicari. *Conc. Sabin. c. 12.*

Regulares impedire non possunt, ne qui suas terras colendas suscipiunt, soluant decimas quas tenentur. *Conc. Later. 3. tit. De religiosis viris, c. 6.*

Regulares non possunt terras locare, cum pacto, vt decimæ sibi soluantur, vel vt apud se eligant sepulturam. *conc. Lateran. 4. c. 56.*

Regulares non possunt à laicis exigere decimas, sine licentia Episcopi. *de priuil. &c. cap. Cum & plantare. de præb. c. In Lateranensi.*

Regulares monachi, de quibus soluunt decimas. *De decimis cap. Ex parte tua.*

Regulares appropriantes sibi decimas, nisi intra duos menses dimittant, & satisfaciant, quomodo puniendi, & officiis priuandi. *Clement. de decimis c. 1.*

Regulares miscentes bona, animalia, &c. seruorum cum suis, vt eos liberent à decimis, quomodo puniendi. *Clement. de decimis cap. 1.* Non intelligitur de bonis, & animalibus propriis, quæ tenent in manibus seruorum, oblatorum, &c. *ib.*

Regulares tenentur docere sæculares in concionibus, & confessionibus de obligatione decimarum. *Clement. de pœnis cap. fin. Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.* & nolentibus soluere tenentur negare absolutionem. *ibid.*

Vide, *Decimas fraudantes*.

Regularium oblati, quamdiu manent in sua domo, tenentur ad soluendas decimas, & alia iura Episcopalia. *de priuil. c. Quidam sicut.* Vide, *Decima*.

Regulares circa interdicta, & alias censuras.

Regulares tempore interdicti, &c. non possunt admittere ad diuina interdictos, vel excommunicatos. *De priuileg. &c. cap. cum & plantare, §. Excommunicatos.* Sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ, donec satisfaciant, præter alias pœnas. *De priuil. in 6. cap. Episcoporum. De præben. cap. In Lateranensi.*

Regulares tempore interdicti possunt admittere solum domesticos familiares ad diuina, non autem externos. *de priu. in 6. c. Licet.* & pœna. *ibid.*

Regulares tempore interdicti, semel in anno diuina possunt facere in Ecclesia interdicta. *de priu. c. vt priuilegia.*

Regulares tenentur obseruare interdictum positum à Papa; neque vllum priuilegium eos excusat. *Conc. Trid. sess. 25. de reform. regul. c. 12.*

Regulares non obseruantes interdictum, sicut obseruat Ecclesia matrix, excommunicati sunt ipso facto. *Clement. de sent. excomm. c. 1.*

Regulares celebrantes in locis interdictis, præter formam iuris; vel etiam facientes celebrare, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ. *de priuileg. in 6. c. Episcoporum.*

Regulares tempore interdicti admittentes ad sepulturam excommunicatos, vel interdictos, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ, donec satisfecerint, præter alias pœnas. *De priuil. in 6. cap. Episcoporum.*

Regulares tempore interdicti possunt sepelire suos oblatos, vel qui in sæculo remanserunt, vel qui in monasterijs sunt. dummodò nominatim non sint excommunicati. *de priuil. cap. vt priuilegia.*

Regulares, vt Fratres Minores, &c. si tempore interdicti recipiunt in Ecclesia suos tertiarios ad diuina, sunt excommunicati ipso facto. *Clement. de sent. excomm. c. cum ex eo.*

Regulares tempore interdicti non possunt admittere ad diuina eos, qui fuerunt causa interdicti, vel dederunt ad hoc auxilium, fauorem, &c. & pœna. *De priuileg. in 6. cap. licet.*

Regularis celebrans missam in loco interdicto, recludatur in arctiori monasterio ad faciendum penitentiam. *de clerico excommunicato, &c. c. Quæsiuistis.* Vide, *Missæ*.

Regulares tempore interdicti in diebus festis sui ordinis non tenentur illud seruare. *Pius V. const. 41. Et si. §. 4.*

Vide, *Interdictum*. Vide, *Interdicti tempore*. Vide, *Priuilegia*. Vide, *Regular. priuilegia*.

- Regulares non possunt audire confessiones secularium, vel aliorum extra ordinem sine licentia Episcopi. Ideo superiores debent Episcopis præsentare numerum determinatum fratrum, ut isti de ipsorum Episcoporum gratia, & beneplacito audiant confessiones. Quod si Episcopi aliquos non existiment idoneos, superiores præsentent alios. Si vero Episcopi ex malo animo, &c. nolint dare licentiam, Papa ex tunc concessit eos præsentatos posse auctoritate Apostolica audire confessiones, & absolueret, ac si essent admissi ab Episcopis. Et non posse absolueret, in eo casu; nisi ab ijs casibus, à quibus Parochi absolunt. *Clem. de sepulturis c. Dudum.*
- Numerus confessorum sit Ecclesijs proportionatus. *ibid.*
- Idem confirmatur in *Extrav. de sepulturis cap. Super cathedram.*
- Idem in *Extrav. de privilegijs. c. Inter cunctas.*
- Regulares confessores audire non possunt confessiones secularium, nisi se præsentent Episcopis, vel eorum vicarijs, à quibus approbentur. *Conc. Later. 5. sess. II. const. 4. Dum intra. Conc. Senonense in decr. morum c. 37.*
- Regulares audire non possunt confessiones secularium, nisi Episcopis se præsentent, & ab eis iudicentur idonei. *Conc. Colon. 3. tit. Censura c. 35. conc. Mogunt. 4. c. 25.*
- Nisi ab Episcopis sint approbati, & admissi, non possunt audire confessiones secularium. *conc. Treuer. c. 12. conc. Trident. sess. 23. de reformat. c. 15.* Neque etiam Sacerdotum secularium confessiones audire possunt regulares, sine hac approbatione. quæ gratis danda est. Et præter approbationem, Episcopi possunt eos examinare, si eis videatur necessarium. *ibid. Pius V. const. 133. Romani. Gregor. 12. const. 9. In tanta.* Vide, *Episc. circa regulares.*
- Regulares semel admissi in eadem diocesi, semper intelliguntur admissi sine alio examine. *Pius V. const. 41. Et si. §. 2.* Sed hoc reuocatur à Gregorio 13. const. 9. *In tanta.*
- Regulares lectores non debent ab Episcopis examinari. *Pius ibid. §. 3.* Reuocatur, ubi supra, & ab eodem Pont. Pio V. const. 133. *Romani.*
- Regulares confessores monialium, quæ ordini sunt subiectæ, non debebant ab Episcopo examinari. *Pius ibid. §. 3.* Reuocatur à Gregorio 13. const. 9. *in tanta.*
- Regulares audire possunt confessiones secularium, eosque absolueret cum licentia Episcoporum, ut supra, non obstante cap. *Omnis utriusque sexus. Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas.*
- Regulares confessarii sunt coadiutores parochorum. *Concil. colon. 3. tit. Censura c. 35. conc. Mogunt. 4. c. 25. concil. Later. 5. sess. II. const. 4. Dum intra. Clem. de sepulturis c. Dudum.*
- Regulares sine licentia Episcopi non possunt soluere, neque ligare. *16. q. 1. c. Peruenit, & c. Interdicimus.*
- Regulares non possunt audire confessiones religiosorum alterius ordinis, nec eos absolueret. *Extrav. de privilegijs cap. Inter cunctas.*
- Regulares ut audiant confessiones secularium debent à suis superioribus eligi, & præsentari Episcopis; à quibus sunt admittendi. *conc. Senon. in decr. morum c. 37.*
- Regularibus confessi non tenentur eadem confiteri proprio sacerdoti. *Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas.*
- Regularibus confitentes satisfaciunt præcepto annuæ confessionis. *Conc. Later. 5. sess. II. const. 4. Dum intra.*
- Regulares circa confessiones monialium. Vide, *Regul. circa monasteria monialium.* Vide, *Monialium confessores.* Vide, *Moniales S. Clare.*
- Regularium licentia ad audiendas confessiones per mortem diocesani, non terminatur (intellige, nisi reuocetur à successore) & de illa quam concedebat Papa in casu quo Episcopi nolebant admittere eos ut supra. *Extrav. de privilegijs. c. Inter cunctas.*
- Regulari confessus, si id de se testatur, est ei credendum. *Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas.*
- Regulares circa confessos in articulo mortis. Vide, *in seq. tit.*
- Regulares non possunt audire confessiones secularium, nisi ab

- Episcopo approbentur. *Gregor. XV. const. 18. Inscrutabili.*
- Regulares non possunt audire confessiones, nisi in Capitulo à tribus deputatis peritis fuerint examinati, & admissi. *Clem. 8. const. 60. Nullus §. 24.*
- Regulares approbati generaliter pro diocesi, non intelliguntur approbati pro monasteriis monialium. Vide, *Regul. circa monasteria monialium.*
- Regularibus in vim. *Gregorii XV. constitut. 18. inscrutabilis.* Non potest Episcopus in approbatione pro confessoribus præscribere determinatum locum, personas, & certa tempora, nisi aliunde sibi competere cognoscat. *ibid. in declar. sequenti ad dubium 2.*
- Regulares nullius diocesis, non subiacent Episcopo quò ad hæc, sicut alii diocesis. *ibid. §. Ad 3.*
- Regulares docere debent populos, quod semel in anno debent confiteri parochi. *Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas.*
- Regularibus confessi. Vide, *Confessor.* Vide, *Confessi.* Vide, *Confessores regulares.*

Regulares circa absolutionem à reservatis.

- Regulares non possunt absolueret à casibus reservatis Papæ, vel ordinariis. *Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas. Clement. de excessibus privilegiatorum c. 1. Inter cunctas.* Sub pœna excommunicationis Papæ reservatæ. *ibid.*
- Regulares non possunt absolueret excommunicationes latas à Prælati. *Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas.* Sub pœna excommunicationis Papalis. *ibid. concil. Later. 5. const. 4. Dum intra.*
- Regulares non possunt absolueret publicos peccatores, seu illos, quibus iniungenda est publica pœnitentia. neque à peccato absolueret excommunicatos, nisi isti ab excommunicatione prius absoluantur. in casu vero periculi mortis possunt quoscunque casus absolueret, sed faciant iurare pœnitentes de se præsentando superiori legitimo post euasione periculi. *Extrav. de priuil. c. Inter cunctas.*
- Regulares confessores non habent maiorem facultatem ad absolueretum secularis, quam habeant Parochi; nisi forte à Prælati id obtineant. *Concil. Senonen. in decr. morum c. 37. Clem. de sepulturis c. Dudum.*
- Regulares virtute Bullæ Cruciatæ, vel alterius indultæ, non possunt sibi eligere confessarium, nec à reservatis absolui. *Clemens 8. const. 64. Romani.* Vide, *Bulla cruciata.* Vide, *cruciata.* Vide, *casus reservati.* Vide, *Episcopus circa casuum reservationem.*

Regulares circa Prædicationes.

- Regulares, & præsertim Minores, & Prædicatores, in suis Ecclesijs liberè possunt prædicare; illa hora excepta, in qua vult Episcopus prædicare in ea Ciuitate. *Clement. de sepulturis cap. Dudum. Extrav. de sepulturis cap. Super cathedram. Extrav. de privilegijs c. Inter cunctas.* Excipitur casus festi proprii; & locus studiorum generalium; quia tunc possunt concurrere. *ibid.*
- Regulares sine Parochorum licentia, non possunt in eorum Ecclesijs prædicare. *Clement. de sepulturis cap. Dudum. Extrav. de sepulturis cap. Super cathedram.* iis inuitis non possunt prædicare. *ibid. Extrav. de priuil. cap. Inter cunctas.*
- Regulares admitti debent in Ecclesijs Parochorum ad prædicandum. *conc. colon. 2. p. 4. c. 7.*
- Regulares antequam prædicent, examinari, & admitti debent ad hoc munus à suis Prælati. *conc. colon. 2. p. 4. c. 7. concil. Trident. sess. 5. de reformat. c. 2.* & præter licentiam superiorum Episcopi benedictionem habere debent. *ibid. & sess. 24. de reformat. regul. c. 4.*
- Regulares Prædicatores modestè prædicent, caueant à verbis detractoriis, ac virulentis. *conc. colon. 2. p. 4. c. 8.*
- Non inuehantur contra Magistratus, vel Episcopos publicè, & coram populo. *ibid. c. 9.*
- Regulares Prædicatores post prædicationem, & collectionem eleemosynæ, non permittantur permanere soli, & extra claustra in loco prædicationis. *ibid. c. 15. & 16.*

Regulares in feria 5. Cœnæ possunt prædicare. *Pius V. const. 34. Exponi. §. 24.*

Regulares prædicare non possunt publicè in Ecclesijs alienis, nisi ab Episcopo, vel eius Vicario sint admissi. *Conc. Truerense c. 2. Conc. Trident. sess. 5. de reform. c. 2.* Licentia autem Episcopi gratis est concedenda. *ibid.*

Regulares, nec etiam in Ecclesijs sui ordinis, possunt prædicare, nisi ab Episcopo obtineant benedictionem. *Concil. Tridentin. sess. 5. de reform. cap. 2. & sess. 24. de reform. regul. cap. 4.*

Regulares in Ecclesijs sui ordinis prædicare possunt, etiam contradicente Episcopo (dummodo Episcopus ipse non prædicet) si à suis superioribus Generali, vel Prouinciali fuerint admissi ad hoc munus. *Pius V. const. 41. Et si. §. 1.*

Regulares possunt in qualibet hora prædicare, non expectata hora cathedralis, etiam si in cathedrali prædicetur actu (dummodo Episcopus, ut supra, non prædicet.) *Pius V. const. 41. Et si. §. 8.*

Regulares in feria 5. Cœnæ Domini possunt, & mandatum solemniter facere, & prædicare. *Pius V. ibid. §. 24.*

Regulares non possunt prædicationis officium exercere, nisi in Capitulo per tres peritos fuerint examinati, & admissi. *Clemens 8. const. 60. Nullus. §. 24.*

Regulares non possunt in Ecclesijs sui ordinis prædicare, nisi ordinarijs se præsentent, & petant benedictionem. In Ecclesijs vero alienis prædicare non possunt sine licentia ordinarij; & eo contradicente, neque in aliena, neque in propria possunt prædicare. *Gregor. 15. constitut. 18. Inscrutabili. §. 3.*

Regulares prædicantes sine licentia Episcopi in alienis Ecclesijs, vel sine benedictione in suis, possunt ab Episcopo puniri, etiam extra visitationem; & per censuras. *ibid. §. 6.*

Regularium prædicantium obligationes. Vide, *Prædicare.* Vide, *Prædicator.* Vide, *Prædicari prohibita.* Vide, *Regulares cunctes in partes, &c.*

Regulares circa confessiones, & absolutiones suorum Fratrum.

Regulares non sunt subiecti Episcopis circa absolutiones suorum Fratrum. *De excessibus Prælator. c. Nimis iniqua.*

Regulares audire non possunt confessiones, nisi in Capitulis à tribus personis deputatis fuerint examinati, & admissi, ac à superioribus habeant licentiam. *Clem. 8. const. 60. Nullus. §. 24.*

Regulares virtute Bullæ Cruciatæ, vel alterius indulti, non possunt sibi eligere confessarium, ut à reseruatis absoluantur. *Clemens 8. const. 64. Romani. Urban. 8. constit. 105. In suprema.* Vide, *Confessoris electio.*

Regulares superiores, quos casus possunt reseruare. Vide, *Regulares circa censuras, &c.*

Regulares superiores absoluerè possunt venientes ad religionem, si postea confitentur se clericos percussisse, nisi factum sit enorme, ut mutilatio, &c. *De sentent. excommunic. cap. cum illorum, circa fin.*

Regularium oblatis, ac tertiarij, familiares, domestici, &c.

Regularium oblatis, quamdiu manent in domo propria, tenentur soluere decimas, & alia iura Episcopalia. *De priuileg. cap. Quidam sicut.*

Regularium famuli, procuratores, operarij, &c. non incurrunt excommunicationem latam contra quoscumque, nisi ipsi dederint causam excommunicationi. *Concil. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Regulares possunt domesticis familiaribus, & pauperibus in sua domo regulari habitantibus ministrare Sacramenta. *Clement. de priuileg. cap. 1. §. fin.*

Regulares tempore interdicti possunt sepelire suos oblatis, vel qui in monasteriis eorum sunt, vel qui in saculo adhuc remanent, dummodo non sint nominatim excommunicati, vel interdicti. *De priuileg. cap. ut priuilegia.*

Non possunt eos admittere ad diuina tempore interdicti.

Vide, *Regulares circa interdicta.* Vide, *Interdicti tempore.* Vide, *Oblati.* Vide, *Regulares circa sepulturas.* Vide, *Sepelire.* Vide, *Tertiarij.*

Regulares circa Processiones, & præcedentias.

Regulares requisiti à Prælati ad processiones solennes tenentur ire, dummodo non distent à Ciuitate per vnum milliare. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra. Concil. Trident. sess. 25. de reform. regul. cap. 13.* Omnes etiam monachi compelli possunt, ut accedant. Exceptis ijs, qui in strictiori obseruantia viuunt, & hoc priuilegio gaudent. *ibidem.*

Regularium lites in præcedentia. Vide, *Regul. cause, &c.*

Regulares non possunt compelli adesse nouis processionibus, nisi ijs, quæ sunt in vsu, vel cum sit pro victoria de infidelibus, &c. *Pius V. const. 41. Et si. §. 3. circa finem.*

Regulares vero, qui studijs vacant, non possunt compelli ad eas processiones. *ibid.*

Regulares in processionibus præcedere debent omnibus confratribus laicorum. *Gregor. 13. const. 84. Exposcit.*

Regulares inter se præcedere debent iuxta antianitatem existendi in loco, vbi est controuersia. *Gregor. 13. constit. 84. Exposcit.* non derogat alijs decretis circa hoc. *ibid.*

Regularium lites circa præcedentiam, ab Episcopo terminari debent. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. regul. c. 13. Pius V. const. 41. Et si. §. 8.* Sed ijs terminatis, nihil amplius potest immutari. *ibidem.*

Vide, *Præcedentia.* Vide, *Processio.*

Regulares circa Sacramenta, & alia in suis Ecclesijs, vel extra.

Regulares possunt Eucharistiam in suis Ecclesijs tenere. exequias defunctorum celebrare: tenere campanas, & cœmeterium benedictum. possunt Missas in suis Ecclesijs dicere, oblationes, cereos, & cætera recipere, & pro se tenere, & in his non possunt ab Episcopis grauari. *De excessib. Prælatorum, c. Nimis iniqua.*

Regulares possunt audire confessiones sæcularium quolibet tempore. Vide, *Regulares circa confessiones.*

Regulares in die feriæ 5. Cœnæ possunt mandatum facere solemniter, & in ea die prædicare. *Pius V. const. 41. Et si. §. 24.*

Non possunt ministrare Sacramenta, ut Parochi, nisi fratribus, & monialibus sibi subditis. *Gregorius XV. const. 18. Inscrutabili. §. 2.*

Regulares non possunt matrimonijs assistere, sine Parochi licentia, sub pœna excommunicationis Papæ reseruata. *Clement. de priuileg. &c. cap. 1. Concil. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.* Si assistit, seu benedicit matrimonium, ipso iure suspensus est ab officio, arbitrio ordinarij illius Parochi, ad quem spectabat. *Conc. Trident. sess. 24. de reformat. matrim. cap. 4.*

Regulares non possunt ministrare Extremam Vnctionem sine licentia Parochi, sub pœna excommunicationis Papæ reseruata. *Clement. de priuileg. &c. cap. 1. Concil. Lateran. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.* etiam si ista negetur à Parocho. nisi constet per testes coram notario publico, quod hoc Sacramentum fuit infirmo negatum, & tunc possunt. *ibidem.*

Regulares possunt ministrare Sacramenta domesticis familiaribus, ac pauperibus in suis domibus regularibus habitantibus. *Clement. de priuileg. c. 1. §. finali. Concil. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Regulares semper possunt Eucharistiam ministrare, excepta die Resurrectionis. *Pius V. const. 41. Et si. §. 4.*

Possunt in qualibet hora (in tempore debito) celebrare, non expectata Missa Parochi. *ibidem.*

Vide, *Missæ in quo loco dicenda.*

Regulares non possunt infirmis ministrare Eucharistiam, etiam si hæc negetur à Parocho; nisi per testes coram notario publico constet eam fuisse negatam; quia tunc possunt. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*

Regulares circa Parochos, & Parochianos.

- Regulares tenentur dare Parochis quartam funeralium, & præter eam, nihil aliud debent eis dare. *Extra, de sepulturis cap. Super cathedram. Extra, de priuil. cap. Inter cunctas.* Vide, *Funeralia.* Vide, *Canonica portio.* Vide, *Quarta funeralis.*
- Regulares de bonis sibi relictis non tenentur aliquid soluere Parochis. *Extra, de priuil. c. Inter cunctas.*
- Regularium pacta, & concordata cum Parochis, dummodo licita, & facta cum consensu Conuentus, licet sine assensu Prouincialis, vel Generalis, sunt valida, & obseruanda. *de pactis in 6. c. finali.* Vide, *Pactum.*
- Durare debent eiusmodi pacta, dummodo per Concilia non fuerint abrogata. *Concil. Lateran. 5. sess. 11. constitut. 4. Dum intra.*
- Regulares non possunt in Sabbatho sancto pulsare campanas, ante quam eas pulset Ecclesia matrix. sub pœna ducatorum centum. *Conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.*
- Regulares in Indijs in defectu Parochorum fungi possunt officio Parochi, & sufficit si à suis superioribus in Capitulo Prouinciali habuerunt licentiam, nec requiritur consensus Episcopi. *Pius V. const. 34. Exponi.* Vide, *Regul. euntes in partes infidelium.*
- Regularis si ab annis 40. non soluerunt Parochis quartam funeralem, non tenentur soluere. *Pius V. const. 41. Et si. §. 12.* Quarta sumenda est de cera, quæ defertur cum defuncto ad Ecclesiam. *ibid.* De alijs verò, quæ fratribus sunt relictæ, non est soluenda quarta. *ibid. §. 12.*
- In Ecclesijs regularium non possunt Rectores Ecclesiarum, Parochi, &c. officia facere, vel alia, dum ad eas deferuntur defuncti, qui sepulturam elegerunt in eis. *ibid. §. 25.* Vide, *Regulares circa sepulturas.* Vide, *Sepelire.*
- Regulares exhortari debent Parochianos, vt semel in anno confiteantur suo Parocho. *Extra, de priuil. c. Inter cunctas.*
- Regulares non possunt prædicare, quod Parochiani non tenentur audire missam in suis Parochijs, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Extra, de tregua, & pace cap. Vices.*
- Regulares non possunt prædicare, quod Parochiani non tenentur saltem in Paschate confiteri suo proprio sacerdoti. sed per hoc excluduntur religiosi, ne audiant eorum confessiones secundum iuris communis dispositionem. *Extra, de tregua, & pace c. Vices.* Vide, *Mendicantes.*

Regulares circa Parochos propriarum Ecclesiarum, &c.

- Regulares tenentur Episcopis præsentare, quos volunt in suis Parochijs præficere. *De priuil. cap. Cum, & plantare §. In Ecclesijs.* *De præben. cap. In Lateranensi. de cappellis monachorum in 6. c. vn.*
- Regulares esse possunt Parochi in suis Ecclesijs. *Concil. Colon. 2. par. 4. c. 18. Conc. Treuer. cap. 12.* Sed viuere debent sub obedientia superiorum ordinis. *ibid.*
- Regulares non possunt acceptare Parochias sine licentia suorum superiorum, & Episcopi admissione. *Concil. Treuerense cap. 11.*
- Regulares Parochi in administratione Sacramentorum, &c. subiecti sunt Episcopis. Vide, *Episcopi circa regulares.* Vide, *Regulares in quibus subiecti sunt Episcopis.*
- Regulares non possunt à Parochijs suis remouere Presbyteros, iam ab eis præsentatos Episcopis, & ab his institutos. *de præb. &c. c. In Lateranensi. de cappellis monach. in 6. c. vn.*
- Regularis non est capax beneficii, vel commendæ secularis. Vide, *Beneficia regularia, &c.*
- Regulares non possunt minuere redditus clericorum, &c. qui Ecclesijs suis inseruiunt. *De præb. c. Auaritia.*
- Regulares non permittantur soli stare in Parochijs. *de statu monachorum cap. Monachi. de cappellis monachorum c. Ex parte.*
- Regularium licentiæ datæ à superioribus, vt regulares acceptent Parochias, possunt ab eisdem reuocari. *Conc. Treuerense cap. 11.*

- Regulares, qui in Ecclesijs inseruiunt requisiti ab Episcopis, subditi sunt suis superioribus. *Conc. Mogunt. 4. c. 78.*
- Regulares non possunt in Parochijs substituere Vicarios, siue perpetuos, siue ad tempus, sine licentia ordinarii, vel Vicarii. *Conc. Treuerense c. 12. Vide, Vicarius.*
- Regulares Parochi in omnibus se conforment cum aliis Ecclesijs. *Conc. Treuer. ibid.*
- Regularium beneficia, seu Parochiæ, quæ regularibus dari solent, ipsis dentur, & non alijs. Vide, *Beneficia regularia, &c. Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 10.*
- Regulares non possunt deputari Parochi in Ecclesijs suis, sine consensu Episcopi, & examine per eum faciendo. exceptis monasterijs, in quibus resident capita Religionum; & excepto Cluniacensi, & alijs, quæ habent iurisdictionem in populos Episcopalem. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 11.*
- Regulares Parochi cum ad mortuum associandum accedunt, &c. alia faciunt, pares cum alijs Parochis cum stolis, & superpelliceis incedant. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de funerib. &c.*

Regulares circa accusationem superiorum.

- Regularis potest superiorem accusare. & vsque ad finem causæ prosequi. *Conc. Later. 3. in append. par. 50. c. 16.*
- Regulares denunciante, vel accusante superiores, de expensis monasterij sunt iuuandi. *Conc. Later. 3. ibid. De accusat. &c. c. Ex parte, & cap. Olim.*
- Regulares accusantes superiores, si deficiunt in probatione, puniendi sunt. sed superiores debent se purgare. *Concil. Later. 3. in append. tit. De spoliatis c. 3.*
- Regularis superior accusatus potest opponere de inimicitia, & conspiratione. *De simonia c. Licet Heli, & c. Per tuas.* Vide, *Accusare.* Vide, *Accusatio, &c.*

Regulares circa transitum ad aliam Religionem.

- Regularis transire potest ad strictiorem religionem, petita licentia sui Prælati, licet non obtenta, etiam si primum monasterium habeat priuilegium, vt nullus possit de eo exire. *De regular. cap. Licet quibusdam. Conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus c. 5.*
- Regularis de religione reuocata, potest ad aliam transire. *De regularibus c. Sanè. §. fin.*
- Regulares cum Papæ licentia possunt ad strictiorem, vel æqualem transire. *Paulus 4. const. 14. Postquam.*
- Regulares Mendicantes non possunt transire ad non Mendicantes, excepto si ad Carthusianos; sub pœna excommunicationis ipso facto tam recipientibus, quam receptis, (Papæ reseruata) & transitus non tenet. *Extra, de regularib. & transeuntibus, &c.*
- Et nisi intra 15. dies reuertantur, tractandi sunt vt Apostatæ. *ibidem.*
- Regulares non possunt ad laxiorem Religionem transire sub nullius facultatis, aut priuilegii prætextu. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 19.*
- Apostatæ non possunt ad alium ordinem transire. *Paulus IV. const. 14. Postquam.*
- Regularis si in secunda religione recipit ordines, deinde redit ad primam, potest in eis ministrare. *de temporibus ordinat. c. Ex parte vestra.*
- Regularis translatus ad aliam religionem, etiam si sit canonicus regularis, est incapax beneficii secularis. *Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 11. Vide, Beneficij incapax, in fine.*
- Religiosus translatus obtinere non potest à Sac. Penitentiaria, etiam de licentia superiorum, vt sit capax beneficii secularis. *ibidem.*
- Regulares Mendicantes, transeuntes ad non Mendicantes, non habent vocem in Capitulo; etiam si in alia religione haberent curam animarum: neque possunt assumi ad prioratum, vicariatum, &c. Exceptis ijs, qui à Papa obtinent, vt transire possint ad quamlibet. *Clement. de regular. transeuntibus, &c. c. 1.*
- Regularis transiens ad aliam religionem, cum hoc vinculo recipiendus est, vt maneat in claustro sub obedientia superioris. *Conc. Trident. sess. 14. de refor. c. 11.*

Regulares male translati ad alium ordinem, si non redeunt, quas pœnas incurrunt. *Paulus 4. const. 14. Postquam.*
 Regulares non possunt à Sac. Pœnitentiaria obtinere licentiam transeundi ad alium ordinem, sine licentia sui superiores. *Pius 4. const. 53. in sublimi.*
 Regulares non possunt alios etiam laxioris ordinis recipere, & omnis talis facultas reuocatur. *Pius V. constit. 89. Quæcumque.*
 Regularis non potest transire ad aliam religionem etiam arctiorem, nisi prius suo superiori legitimè constet, quod illa religio est parata eum recipere; & tunc recta via transeat ad illam arctiorem. *Vrb. 8. const. 26. Sacra congregatio. §. 3.*
 Regulares electi obtinere non possunt à superioribus licentias, seu literas transeundi ad aliam religionem, neque remissiuas ad Sedem Apostolicam. *ibid. §. 9.*
 Regulares, qui in religione aliqua emittunt votum de non procuranda, nec acceptanda dignitate, si transeunt ad aliam religionem, illud votum non relaxatur, sed remanet obligatio, quæcumque sit religio illa, siue societas. Imò si ab ea expellitur, manet obligatio semper. *Vrb. 8. const. 30. in append. cum sicut accepimus.*

Regulares circa censuras, & casus reſeruatos in religione.

Regulares omnes, etiam canonici, subiacent excommunicationi, &c. suorum superiorum, & isti possunt eas ferre. *de maiorit. & obed. c. Cum in Ecclesijs.*
 Regulares non possunt censuras ferre, & declarare aliquem incurrisse, nisi præuia monitione, excepto si delictum ex suo genere, excommunicationem inducat. *De appellat. & c. c. Reprehensibilis.* Vide, *Regul. superiores.*
 Regulares inobedientes suis superioribus possunt ab eis excommunicari, & ab officijs suspendi. *conc. Rauenn. 2. sub Clemente 5. c. 21.*
 Regulares superiores non habent casus reſeruatos pro subditis, nisi sequentes. *Vrb. 8. const. 26. c. Sanctissimus il 2.*
 Neque possunt alios reſeruare, nisi sequentes.
 1 Veneficia, Incantationes, & fortilegia.
 2 Apostasia à religione, siue dimisso habitu, siue retento, si extra septa monasterii sit egressio.
 3 Egressio nocturna, & furtiua, etiam animo non apostatandi facta.
 4 Proprietas, quæ sit peccatum mortale.
 5 Iuramentum falsum in iudicio legitimo.
 6 Abortus procuratio, auxilium, seu consilium dare ad illum, etiam non secuto effectu.
 7 Falsificatio manus, aut sigilli officialium monasterii.
 8 Furtum de rebus monasterii, quod sit peccatum mortale.
 9 Lapsus carnis voluntarius opere consumatus.
 10 Occisio, vulneratio, vel percussio cuiusvis personæ.
 11 Aperitio, vel impedimentum literarum superioris ad inferiorem, & è contra.
 Regulares superiores præter istos casus non possunt alios reſeruare, nisi facta matura discussione à capitulo Prouinciali pro Prouincia, & à capitulo Generali pro religione. *ib.*
 Regulares superiores non debent audire confessiones subditorum, nisi isti habeant reſeruata, vel sponte velint confiteri. *Vrb. 8. ibid.*
 In Conuentibus deputandi sunt confessarii pro casibus non reſeruatis. *ibid.*
 Non debent superiores vti notitia auditorum in confessione, pro gubernio. *ibid.*
 Superiores regulares possunt determinare penitentias dandas pro peccatis, etiam non reſeruatis. *ibid. const. 26. c. Sanctissimus il 2.*
 Regulares virtute Bullæ Cruciatæ, aut alterius indulti, non possunt eligere confessorem, qui eos à reſeruatis absoluat. *Clemens 8. constit. 64. Romani. Vrb. 8. constitut. 105. In suprema.* Vide, *Bulla Cruciatæ.* Vide, *Cruciatæ.*
 Regulares, quando possunt eligere sibi confessorem. Vide, *confessoris electio.*

Regulares circa Capitula, & electiones.

Regularium capitula, quomodo celebranda. *De statu monachor. c. In singulis.*
 Regular. electio circa numerum eligentium, quomodo regulanda. *Clem. de elect. c. Quod circa.*
 Regular. electiones quo ad minoritatem numeri, iuxta Constitutionem Bonifacii 8. intelligitur de minoritate facti, non de fictione iuris. *ibid.*
 Regulares superiores eligi non possunt, nisi sint professi in ea religione. *De elect. in 6. c. Nullus.*
 Regulares Priores, seu superiores locales eligi non possunt, nisi sint ætatis annorum saltem 25. *Clement. de statu monachor. c. 1. §. ceterum.*
 Regulares non professi, non possunt interesse electionibus, nec eligere. *De elect. in 6. cap. Ex eo.*
 Regulares laici, non possunt eligere cum clericis. *ibid. cap. Ex eo.*
 Regulares, vt superiores fiant, seu eligantur non possunt procurare vota, seu suffragia, nec directè, nec indirectè, sub pœnis statutis, & priuatione officiorum, & inhabilitate ad alia; reſeruata Papæ reintegratione. quæ pœna extenduntur etiam ad scientes talem procuracionem, votorum, & non reuelantes. *Clemens 8. constit. 60. Nullus. §. 22. Vrb. 8. constitut. 26. in cap. Nullus num. 35. Papæ reſervantur. ibid.*
 In electionibus regularium semper eligendus est magis idoneus. *ibid. §. 23.*
 Regulares eligendi in superiores, illi esse debent, qui consueuerunt obseruare regulam, & constitutiones ordinis quo ad seruitium chori, victum, & vestitum communem. *Clemens 8. ibid. §. 23. Vrb. 8. const. 26. vbi supra. nu. 36.*
 Procurantes vota directè, vel indirectè, pœnas vt supra incurrunt ipso facto. & non solum ipsi, sed etiam complices, & scientes, ac non reuelantes. quæ pœnæ à nullo alio, nisi à Papa possunt relaxari, vel dispensari. *Vrb. 8. const. 26. in c. Nullus. num. 35. Vide, Regul. reformatio.*
 Electiones regularium faciendæ, iuxta decreta Concilij Tridentini. *Vrb. 8. ibid. num. 36. & Clem. 8. vbi supra.*
 Regulares eligentes iurare debent de meliori eligendo. *ibid. num. 36.*
 Superior solus dare potest religioso licentiam, vt consentiat electioni de se factæ extra monasterium. *De elect. in 6. c. Si religiosus. §. Quia.*
 Monialium Abbatiſſa eligi potest per compromissum in manu Episcopi. *De electione cap. causam.* Vide, *Abbatiſſa.* Vide, *Monialium electiones.* Vide, *Monialium Præſecta.*
 Licentia Generalis, vt possit regularis consentire omni electioni de se faciendæ, non valet. *Clem. de elect. c. fin.*
 Vide, *Electio, & c.* Vide, *Regul. reformatio.* Vide, *Regul. superiores.* Vide, *Superior.* Vide de qualibet religione.

Regulares circa Monasteria Monialium, & confessores eorum.

Regulares non possunt cum monialibus in monasteriis loqui. *conc. Arelat. 4. c. 7. conc. Paris. 6. l. 1. c. 46.* Sed est necessaria licentia Episcopi. *ibid.*
 Regulares admitti possunt ad curam mulierum, seu monialium, de consensu Episcopi. *Pius V. const. 41. Et si. §. 10.*
 Regulares nunc accedere non possunt ad monasteria monialium, sine licentia speciali S. Congregationis regularium, &c. *Clemens 8. const. 105. Ex debito. §. 5.*
 Qui ad missas celebrandas, ad earum Ecclesias mittendi sunt à superioribus, sint ætatis prouectæ, & maturæ. *ibid. §. 5.*
 Regulares confessores monialium, etiam sibi subiectarum audire non possunt earum confessiones, nisi ab Episcopis iudicentur idonei. *Gregor. XV. const. 18. Inscrutabili. §. 5.*
 Regulares administrantes bona monialium, possunt ab Episcopo compelli ad reddendas rationes, vocato tamen superiore regularium. *ibid. §. 5.*
 Ex rationabili causa possunt Episcopi monere superiores regularium, vt remoucant confessores, vel administratores monialium

monialium sibi subiectarum; & si illi id facere recusant, possunt ab Episcopo remoueri. *Gregor. 15. constitut. 18. Inscrutabili. §. 5.*

Dum sunt electiones Abbatissarum monialium subiectarum regularibus, Episcopi possunt inter esse per se, vel per alium cum superiore locali, tamen sine impensis monialium. *ibid. §. 5.*

Regulares poterant, olim, processus contra moniales sibi subiectas facere ex *const. 41. Et si Pij V.* sed circa hoc à *Gregorio 13. const. 9. in tanta*, fuit reuocata.

Regulares confessores extraordinarij monialium sibi subiectarum, ab Episcopo etiam debent iudicari, si idonei, & approbati. *Greg. 15. const. 18. in declar. seqq. ad dub. 6.*

Regulares etiam superiores monialium non possunt confessiones sibi subditarum audire, nisi sint ab Episcopo approbati, alias nullae sunt. *ibid. ad 7.*

Regulares approbati generaliter ab Episcopo pro omnibus, non intelliguntur approbati pro monialibus subiectis, sed alia egent approbatione. *ibid. ad 9.*

Regulares approbati pro vno monasterio monialium, non censentur approbati pro alijs. *Greg. 15. constitut. 18. in declarat. seq. ad dub. 10.*

Regulares approbati pro vna vice, vt sint confessores extraordinarij monialium, non possunt in vim illius deputationis alia vice audire. *ibid. ad 11.*

Si Episcopus monito superiore, vt remoueat confessorem monialium, & hoc non remouente, vult remouere, non tenetur assignare causam cur remoueat. *ibid. ad dub. 12.*

Regulares circa moniales Romae, hoc tenentur obseruare ex *constit. Alexandri 7.* quae incipit, *Sacrosancti. Data die 30. Martij 1658.*

Regulares quicumque sint, siue mendicantes, siue non, habentes curam monialium Romae, etiam si speciali nota, & expressione digni essent, sub poena priuationis actiuae, & passivae vocis, officiorum, dignitatum, &c. & inhabilitatis ad ea obtinenda, reseruata Papae reintegratione, non possunt pernoctare apud monasteria monialium, vel prope septa monasteriorum eorumdem. & sub eisdem poenis praecipitur superioribus eorum ne id permittant.

Non possunt apud eadem monasteria refectionem diurnam sumere, exceptis casibus necessitatis exprimendis hic, vel alias à Romano Pontifice.

Si prope monasteria monialium adsint cellae pro tali habitatione, superiores statim faciant claudi, vel dirui. Si verò extra septa monasterij sint, vendantur, & eorum pretium monasterio applicetur, sub eisdem poenis.

Sub praefatis poenis superiores non permittant, vt moniales coquant, aut parent cibos; vel lintea siue alia utensilia pro vsum siue proprijs, siue aliorum regularium suppeditentur.

Confessores, & Concionatores nihil omnino sub quouis praetextu accipere possunt à monialibus sub eisdem poenis, praeter duos iulios monetæ (si per institutum regularium licet) pro quotidiano victu ad tempus seruitij, soluendos procuratori conuentus, vel æquiualentem portionem vini, & frumenti.

Non possunt regulares, neque per se, neque per alios munuscula à monialibus, vel monasterijs earum, etiam minimi valoris, neque esculenta, vel poculenta, sub quouis titulo, debiti, recognitionis, gratitudinis, mutui, celebrationis missarum, &c. sub eisdem poenis.

Non possunt cum eisdem monialibus, vel monasterijs suae curae subiectis, nec directè, nec indirectè contractus censuum actiue, vel passiuè inire, neque locationis, conductionis, emptionis, venditionis, &c. & contractus sunt nulli, contrahentes verò, & superiores mandantes, vel consentientes incurrunt priuationem actiuae, & passivae vocis, reseruata Papae reintegratione: etiam si contractus liciti esset, & de licentia Sedis Apostolicæ facti, nisi derogetur his literis.

Non possunt extra actum concionum, confessionum, & visitationum, quæ de iure sunt, loqui cum monialibus, nec ipsi, nec socij, siue professi, siue non, sub eisdem poenis, & alijs arbitrio Papae reseruatis.

Superiores regulares non permittant, vt in ferijs Quadrage-

simae, Aduentus, quatuor Temporum, in Festorum solemniis, & octauarum, vel in die communionis, locutoria monasteriorum sint aperta; & nullus vir, licet consanguineus, in ijs temporibus alloquatur cum monialibus, nisi ob necessitatem in scriptis approbandam à Cardinali Vicario, vel eius Vicesgerente.

Fenestellæ, quæ pro confessione, vel communione deseruiunt, non inseruiant pro locutorijs, sub poena excommunicationis latae sententiæ, Confessoribus, Abbatissis, Prioribus, Superioribus regularium, Visitoribus, & alijs. Dictæ fenestellæ, exceptis praefatis diebus necessitatis, semper clausæ sint duplici clauē, quarum vna sit penes Abbatissam, vel Priorissam, altera penes Confessarium. Confessor, cum aliqua recipitur ad habitum, seu professionem potest vt fenestella ista ad hanc functionem, iuxta ritum, & consuetudinem monasterii.

Praesentes literæ in vulgarem linguam traductæ, sexto quoque mense, id est, Dominica prima Aduentus, & Dominica tertia post Pentecostem, legendæ sunt in mensis monialium, sub poena priuationis actiuae, & passivae vocis, & officiorum Abbatissis, Priorissis, ac superioribus earum localibus incurrenda, reseruata Papae reintegratione. *Alexander 7. ubi supra.*

Vide, *Moniales*. Vide, *Clerici circa moniales*. Vide, *Confessores*. Vide, *Monialium confessores*.

Regulares circa testamenta, mutua, contractus, &c.

Regulares non possunt testari, sed omnia eorum sunt monasterii. 19. *quest. 3. cap. Quia. cap. Perlatum, & cap. Si quæ mulier*.

Regulares non possunt à Sacra Penitentiaria obtinere facultatem testandi, etiam si sint extra claustra ex dispensatione Papae. *Pius 4. const. 53. In sublimia*.

Regulares non possunt esse executores testamentorum, sine licentia suorum superiorum. *De testament. in 6. cap. fin. Clement. de testam. c. vn.* Et in tali functione tenentur reddere rationem Episcopo, & si delinquant possunt ab eis puniri. *ibid.* neque obstat priuilegium, &c. Vide, *Testamentum*. Vide, *Testamenti executor*. Vide, *Regul. in quibus subiecti sunt Episcopis*.

Regularis sine licentia sui Praelati non potest accipere mutuo; alias non tenetur conuentus soluere, quod accepit. *Conc. Later. 4. c. 59. de fideiussoribus cap. Quod quibusdam*.

Si verò pecunia, quam accepit mutuo, expensa est in vsum monasterii; est sine licentia eam acceperit, tenetur monasterium eam soluere creditori. *ibid. & Conc. Later. 4. c. 59.*

Regulares percutientes, & ipsimet se, vel alios clericos.

Regulares se percutientes absolui possunt à suis superioribus, vel ab Episcopis, nisi excessus sit enormis, quia sic ad Papam est recurrendum. *De sent. excomm. cap. Canonica, & cap. Monachi*. (deficiente superiore ab Episcopo possunt absolui. *ibid.*) & *Conc. Lateran. 3. tit. de his qui incidunt in canonem c. 7. & 8.*

Regularis percutiens clericum secularem, vel vulnerans, potest, & debet absolui ab Episcopo (in casu quo Episcopus potest alium clericum absolueri) alias recurrendum est ad Papam. *De sent. excommunic. in 6. cap. Religioso*. At sub titulo eodem ordinario statutum erat, vt à Papa absolueretur, ita in *cap. cum illorum in Decret.* circa finem.

Regularem etiam conuersum percutiens incidit in excommunicationem Papalem. *Conc. Later. 3. tit. de his, qui incidunt, &c. can. 11.*

Vide, *Cleric. percussores*.

Regularis percutiens aliquem alterius religionis, à superiore passi est absoluendus (nisi talis sit excessus, vt ad Papam sit adeundum.) *De sent. excomm. c. cum illorum, in fin.*

Regularis superior si ex disciplina percutit, vel facit percutere subditos per alium clericum, non incurrit excommunicationem. si verò facit eos percutere per laicos, tunc ipse, & percutiens incurrunt excommunicationem Papae reseruata. *De sent. excomm. cap. Vniuersitatis*.

Regularem nouitium percussus est excommunicatus. *De sent. excommunic. in 6. c. Religioso.*
 Regularem percussus, vel percussus mandans, incidit in excommunicationem Papæ reservatam. *conc. Later. 3. tit. de illis, qui incidunt in canonem c. 6.*
 Regularem percussus denunciari debet excommunicatus. *de sent. excommunicat. c. Parochianos.*
 Regularem percussus si sit magister eius, vel impubes, non incurrit excommun. *conc. Later. 3. tit. de his, qui incidunt. c. 7.*
 Vide, *Clericus percussor.* Vide, *Clericorum percussores.*

Regulares circa noua Monasteria, Ecclesias, & Oratoria.

Regulares non possunt noua monasteria fabricare, sine licentia Episcopi. *conc. calced. c. 4. 18. q. 2. c. Quidam, c. De monachis, c. Cellulas, c. Nullus.* Sub pœna excommunicationis. *ibid.*
 Regulares exempti, sine licentia Episcopi fabricare non possunt Ecclesiam in loco non exempto; & si faciunt, cedit iuri Episcopi. *De privilegijs. c. Cum olim propter.*
 Regulares Mendicantes, sine licentia Papæ, quando non possunt nouas domos acquirere, neque acquisitas alienare. *Clem. de pœnis c. Cupientes. De relig. domibus in 6. c. Religionum. §. Confirmatos.* (Excipiuntur quatuor Ordines, scilicet Minorum, Prædicatorum, Carmelitarum, & Eremitarum S. Augustini. *ibid. c. Sanè*) *De excessibus Prælatorum in 6. c. vn.* Sed Eremitæ possunt acquirere. *ibid.*
 Regulares de licentia Papæ possunt in locis desertis Ecclesias ædificare, & eas per suos clericos gubernare. *De verbor. signific. cap. 1.*
 Ad quid tenentur circa Episcopos post tale ædificium. *ibid.*
 Regulares non possunt vendicare Ecclesias sibi concessas, sine licentia Episcopi, nisi sit præscriptio, vel postea consentiat. *De iure patronat. c. Cura pastoralis.*
 Regulares sine licentia Episcopi non possunt ædificare noua Oratoria. *conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus. c. 5.*
 Regularium Ecclesiæ nouæ ab ordinario sunt benedicendæ. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra.* Imò cum incipiunt fabricari, Episcopus ponit primum lapidem. *ibid.*
 Regulares impediri non possunt ab Episcopo neque eis potest negari licentia ad ædificandum nouas domos. *Pius 5. const. 41. Et si §. 23.* (intellige, si omnia concurrant à sacris canonibus requisita.)
 Regulares recipere non possunt, nec erigere noua monasteria, neque Episcopi dare licentiam, nisi vocatis superioribus aliarum religionum eiusdem loci habentibus interesse, & cognito quod possint in eo loco tot monasteria alimentari, alias nulliter erigitur. & si in tali functione, & conuocatione aliquis ex ijs appellat ad Papam, suspenditur erectio. *Clemens 8. const. 99. Quoniam.*
 Regulares non possunt recipere noua monasteria, in quibus non possunt viuere duodecim fratres ex redditibus, & elemosynis. *Gregorius XV. const. 31. Cum alias.*
 Regulares, dum noua accipiunt monasteria debent habere assensum superiorum aliarum religionum, etiam per quatuor milliaria; vel ordinarius iudicet, quod in Conuentu nouiter accipiendo possunt viuere duodecim. *ibid.*
 Et *Vrbani 8.* statuit non posse regulares noua monasteria accipere, nisi seruatis Constitut. *Clementis 8. Gregorij XV. & conc. Trid. const. 25. Romanus.*
 Regularium monasteria de nouo accipienda, in quibus 12. religiosi non possunt viuere Episcopi iurisdictioni sunt subiecta. *Vrbani 8. const. 43. cum sepe. §. 14.* Vide, *Ædificia.* Vide, *Regul. numerus.* Vide, *Monasteria noua.*

Regulares facti Episcopi.

Regulares eligi possunt in Episcopos. *Clem. de elect. & c. c. 1.*
 Regulares facti Episcopi, & in discordia electi, non possunt consentire electioni de se factæ; etiam si accedat licentia superiorum Generalium. *De electione in 6. c. Quorundam.*
 Regularis, qui sine licentia Papæ curat se eligi in Episcopum alicuius Ecclesiæ desertæ remanet inhabilis ad omnia of-

ficia intra, & extra religionem. *Clem. de elect. & c. cap. In plerisque.*

Regulares Mendicantes ante ætatem 27. annorum non possunt postulari ad dignitates, & prælaturas. & pœna postulationis, ac postulatorum. *Extra, de postulatione cap. vn.*
 Regularis ante ætatem 27. annorum dispensatur à Papa, ut eligatur Episcopus. *Extra, de præbend. & dignit. c. Nuper il 3.*
 Item dispensatur super recenti ordinatione. *ibid.*
 Religionem vouens non potest fieri Episcopus, nisi voto expleto. Si autem eligatur debet renunciare, & votum prius implere. *De voto, & c. c. Per tuas.*
 Regularis electus in Episcopum, si non potest consentire absque licentia superiorum, & intra tempus determinatum consentiendi, non priuatur iure electionis, donec illud tempus præterierit. *Extra, de elect. cap. Si religiosus.*
 Regulares facti Episcopi non possunt uti superindumento lineo, id est, rochetto, sed habitu suæ religionis uti debent. *De vita, & honest. clericor. c. Clerici officia. conc. Later. 4. c. 16.* Vide, *Rochetum.*
 Regulares facti Episcopi non mutant habitum, alias deponantur. *conc. constantinop. 8. c. 27. conc. Later. 4. c. 16.*
 Regulares Episcopi, si redeunt ad claustra non possunt obtinere officia religionis. *Paulus 4. const. 21. In sacra.*
 Vide, *Episcopi regulares.* Vide, *Monachorum privilegia.*

Regularium causa, & processus, ac lites de præcedentia.

Regularium causæ, & processus fieri possunt absque rigoribus iuris. *conc. Later. 4. c. 8.*
 Regularium lites de præcedentia, ab Episcopo componendæ. *conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. cap. 13. Pius V. const. 41. Et si. §. 8.* Sed ijs finitis, nihil potest immutari. *ibid.* Vide, *Episcopus circa regulares.*
 Regulares præcedere debent iuxta antianitatem existendi in loco, ubi est controuersia. *Gregorius 13. constit. 84. Exposit.* Tamen non derogat alijs decretis circa hoc emanatis. *ibid.*
 Regulares præcedere debent confratribus laicorum. *Gregor. 13. ibid.*
 Regulares non ab Episcopis, sed à suis superioribus, & conseruatoribus, possunt in causis conueniri. *Paulus V. const. 34. Religiosorum.*
 Regulares, quando sunt actores, adire possunt iudices laicos pro iustitia, sed contra sæculares, non contra Ecclesiasticos. *Gregorius XV. const. 9. Sanctissimus. §. 12.*

Regulares circa librorum editionem.

Regulares imprimere non possunt libros absque suorum superiorum licentia, & ordinarij, ad quem pertinet. *concil. Trident. sess. 4. circa fin.*

Regulares morientes extra claustra.

Regulari moriente extra claustra, siue cum habitu, siue sine eo, Episcopus non potest occupare bona eius. *Pius V. constit. 41. Et si §. 20.*
 Regularium morientium extra claustra, spolia pertinent ad Cameram Apostolicam. *Gregorius 13. const. 43. Officij nostri.* Nisi habeant facultatem testandi. *ibid.*
 Regularium morientium extra claustra bona, siue ipsi sint apostatæ, siue non, ad Cameram Apostolicam spectant. *Sixtus V. const. 100. In conferendis. §. 17.*
 Vide, *Camera.*

Regulares Heretici, & in partibus infidelium praua docentes.

Regulares Heretici, grauius quam laici sunt puniendi, & immurandi. *De heret. in 6. c. Accusatus. §. fu.*
 Regulares reuertentes ab hæresi charitatiuè tractandi, & collocandi in monasterio, in quo manere possunt sine scandalo. *conc. colon. 3. tit. Censura c. 9.*

Regulares, qui in partibus infidelium, ubi fideles aliqui sunt, prædicant contraria dogmatibus Ecclesiæ, possunt ab Episcopis capi, carcerari, & processari, & simpliciter, & de plano contra eos procedendo Episcopi possunt eos punire.

Extra, de transeuntibus, & c. cap. Ad nostrum.
Regulares in causa hæresis, vel alia S. Officij non possunt à superioribus religionis iudicari. *Paulus 5. const. 26. Romanus Pontifex.* Pœnæ superiorum id facientium.
Vide, *Regul. superiores.*

Regulares superiores omnes sine exceptione comprehenduntur in decretis, quæ emanarunt, vel emanabunt à suprema Congregatione S. Officij, neque ullus potest se tueri aliquo priuilegio. *Vrbani 8. in appen. const. 8. Cum sicut accepimus.*
Vide, *Hæretici.* Vide, *Clerici hæretici.*

Regulares circa alienationes, locationes, ac transactiones.

Regulares sine licentia Papæ non possunt alienare, sub pœna excommunicationis. *De relig. domibus in 6. cap. vn. §. Confirmatos.* *Extra, de rebus Ecclesiæ non alien. c. Ambitiosa, quæ est const. 5. Pauli II.*

Quid intelligitur nomine alienationis. Vide, *Alienatio.*
Alienantium pœnæ. Vide, *Alienare.* Vide, *Ecclesiæ bona, & c.* Vide, *Locare, ex cap. Ambitiosa.* & ex *constit. Vrbani 8. 51. Humana.*

Regularis superior de consensu Capituli sui potest pactum transactionis facere. *Concil. Later. 3. in append. tit. de pactionibus c. 5.* & tunc reuocari non potest.

Licentiæ omnes alienandi concessæ regularibus quibuscumque, reuocatae sunt, & abrogatae. *Vrbani VIII. constitut. 51. Humana.*

Regularis superior potest ad tempus locare, vel vendere fructus reddituum monasterij, non tamen perpetuo, vel ad vitam. *Clement. de rebus Ecclesiæ non alien. c. 1.* Neque ultra triennium. *Extra, ut supra. Ambitiosa. Vrbani 8. const. 51. Humana.*

Regulares circa iter ad Urbem Romæ.

Regulares sine licentia superiorum non possunt Romam accedere, nec ad alium locum ire. *Conc. Vernense c. 10.*

Regulares recurrentes Romam ad Sedem Apostolicam, recipiendi sunt in Conuentibus, si habent testimonium virorum fide dignorum, quod fuit eis negata licentia. *Sixtus 5. constit. 71. Cum de omnibus. §. 20. in declaratione.*

Regulares venientes Romam non sunt recipiendi, sine licentia superiorum. Sed ad protectorem, siue Congregationem regularium mittantur, & expectetur quid iudicent. *Sixtus V. ibid. §. 21.*

Sed modo regularis, nullus accedere potest ad Urbem, sine licentia Generalis, vel Protectoris ordinis in scriptis obtenta. *Clemens 8. constit. 60. Nullus. §. 13.* Qui sine ea accedit, actiua, & passiuæ voce, ipso facto sit priuatus. sic & qui eam recipit. *ibid.*

Prouincialis potest concedere fratribus licentiam adeundi Romam, si accedit ex causa communi Prouinciæ. *ib. §. 31.* Idem confirmat *Vrbani 8. constit. 26. in cap. Nullus nu. 23.* statuens, quod accedens ad Urbem sine licentia Generalis, vel Protectoris, biennio actiua, & passiuæ voce sit priuatus. & nullus potest in hoc dispensare, nisi Papa. *ibid. in cap. Decretum.*

Regulares circa administrationem bonorum temporalium.

Regulari obtinente à Papa administrationem temporalium, præsumitur falsa. *de confirmatione utili, & c. cap. Ad nostrum, & cap. Porrecta.*

Regularis obtinens à Papa administrationem temporalium, non expressa conditione suæ religionis, nulliter impetrat. *ibidem.*

Regularis non potest à suo superiore obtinere ad vitam proprio administrationem bonorum. & concedens suspen-

ditur ab officio. *Clement. de rebus Ecclesiæ non alienand. cap. 1.* In aliquo casu potest concedi administratio ob necessitatem, sed cum licentia expressa Prælati hoc fiat. & sine pretio. *ibid.*

Regulares possidere non possunt bona mobilia, vel immobilia, sed omnia tradere debent Conuentui, & ea incorporari. *Conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 2.*

Regulares superiores concedere non possunt regularibus bona stabilia Conuentus ad vsum, commendam, vel administrationem. *Conc. Trid. ibid.*

Regularium bona per officiales sunt administranda. *ibid.*

Officiales ad nutum superiorum sunt amouibiles. *Conc. Trident. ibid. c. 2.*

Regularibus concedi possunt bona mobilia ad vsum, accommodata statui paupertatis. *ibid. c. 2.* Tenens verò aliquid contrarium statui, biennio actiua, & passiuæ voce sit priuatus, præter alias pœnas sui ordinis. quas incurrit. *ibid. cap. 2.*

Regulares Mendicantes (exceptis Capuccinis, & Obseruantibus Sancti Francisci) possunt bona, etiam stabilia possidere. *Conc. Trident. sess. 25. de refor. regul. c. 3.*

Regulares superiores non possunt stabiliū, & c. administrationem subditis concedere. Vide, *Regul. refor.*

Alia de his. Vide, *Regular. reformatio, per totam.*

Regulares circa habitationem.

Regulares non possunt habitare soli in prioratibus, & c. *Clement. de statu Monachor. c. 1. §. Ad hæc.*

Regulares manere non possunt soli in Parœcijs. *De statu Monachor. cap. Monachi. & c. Quod Dei. De cappellis Monachor. c. Ex parte.*

Regulares non possunt habere obedientiam de perpetua manfione, sed sint amouibiles. *de statu monachor. cap. Cum ad monasterium.*

Regulares habitantes soli in locis, per Episcopum cogantur ad claustrum. *de cappellis monachor. c. fin.*

Regularis non potest habere locum in duobus monasterijs. *de religiosis domibus c. fin.*

Regulares in Insulis stare non debent. *20. quest. 1. cap. Quia autem.*

Regulares extra claustra stare non possunt sine licentia superiorum, alias per Episcopum compellantur redire.

Vide, *Regulares vagi.* Vide, *Regulares in quibus subiecti sunt Episcopis.* *Reformatio cleri Germaniæ c. 12.*

Regulares non possunt à Sac. Pœnitentiaria obtinere licentiam standi extra claustrum. Vide, *Regular. vagi.*

Regulares circa iuramenta.

Regulares iurantes cum superiore de aliquo præstando, seu faciendo, tenentur obseruare. *De iure iurando cap. Ex rescripto.*

Regularis iuramentum de abiurando, seu relinquendo claustrum, est nullum. & sic iurans grauiter est puniendus. *de iure iurando c. Ex literis.*

Regularis in causis, in quibus potest testificari, potest etiam iurare. *de testibus c. Tuis questionibus.*

Regularis iurare non possunt sine superiorum licentia. Vide, *Iuramentum.*

Regulares non tenentur ad iuramentum calumniæ. Vide, *Iuramentum. Conc. Later. 3. ut infra.*

Regulares per œconomos præstare possunt iuramentum calumniæ. *Conc. Later. 3. in append. tit. De iuramento calumniæ cap. 4.*

Regularium visitatores, & Conseruatores.

Regularium visitatores ad quæ tenentur, dum visitant. *de statu Monachorum c. Ea quæ.*

Vide, *Conseruatores.* Vide, *Iudices Conseruatores.*

Regulares circa negotia.

Regulares pro negotijs debent Syndicos instituere. *De Syndico cap. vn.*

Regularium negotia tractari non possunt à sæculari Principe. *conc. Parisien. 6. in ep. synodica.*

Vide, *Clerici circa negotia, &c.*

Regularium numerus in Monasterijs.

Regularium numerus in monasterio sit proportionatus loco, & redditui, & de nouo in illo nullus alius recipiatur. *conc. Arelat. 4. cap. 8.*

Regulares tot stare debent in monasterijs, quot ali commode possunt per redditus, & eleemosynas eorum. *conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 3. Clem. 8. const. 60. Nullus. §. 7. Paulus V. const. 9. Sanctissimus.* Imò detrahendæ sunt expensæ, quæ fieri solent pro casibus, & dispendijs accidentalibus; & ijs detractis, reguletur numerus fratrum cum redditibus monasterij, nec plures ponantur, quam redditus, & eleemosynæ permittant. *ibid. Urbanus 8. const. 26. c. seq. Nullus. num. 14.*

Regularium numerus alterari, aut grauari non potest à superiore in monasterio. sub pœna priuationis omnium officiorum, actiuarum, ac passiuarum vocis, & inhabilitatis perpetuæ. *Urban. 8. const. 43. Cum sapere. §. 13. Vide, Monasteria tit. 1. Vide, Missarum onera. Vide, Regulares circa noua monasteria. Vide, Regular. reformatio.*

In Conuentibus ab Innocentio X. suppressis, & deinde restitutis, hæc obseruanda sunt. Manere debent in ijs sex religiosi probatæ vitæ, quorum quatuor sint sacerdotes, maturæ ætatis. & præfati Conuentus, donec redditus crescant, vt alere possint duodecim religiosos, correctioni, & iurisdictioni ordinarij etiam subiacent. Item alij conuentus in quibus in posterum non manebunt sex religiosi, quorum quatuor sint sacerdotes maturæ ætatis, & probatæ vitæ, cuiuscumque religionis sint, ordinarij iurisdictioni subiacent. *Innocentius X. const. quæ incipit Vt in paruis.*

Regularium reformatio.

Regularium loca, &c. ab ipsismet regularibus, non ab alijs sunt reformanda. *De religiosis domibus c. Inter quatuor.*

Regulares relaxati, sunt reformandi, & puniendi. *Clement. de statu monachor. c. 1. §. Si quis.*

Regulares reformandi sunt. *conc. Turon. 4. c. 25. conc. cabilon. 3. cap. 22.*

Regulares superiores inuigilare, & curare debent etiam in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, vt regulæ, & constitutionum obseruantia vigeat, & restauretur. *conc. Trid. sess. 25. de refor. regul. c. 1.*

Regularium reformatio per Clem. 8. facta, in const. 60. Nullus, hæc continet. Nullus regularis, cuiusuis conditionis, ob quoduis priuilegium exemptus est à choro, neque Generales, neque Prouinciales, neque officiales alij, Lectores, Prædicatores, &c. nisi dum actu occupantur in suo exercitio. *ibi. §. 1.* Bis in hebdomada faciendæ sunt in Conuentu Lectio S. Scripturæ, & ea finita, fieri debet collatio de auditis. *ibid. §. 1.*

Omnia regularium bona, prouentus, redditus, aliaque ab eis acquisita, Conuentui sunt incorporanda. Neque possunt eis concedi ad vsum fructum, vel commodum. *ibid. §. 2.*

Superiores non possunt hanc facultatem subditis concedere, vt eis sic vtantur, & proinde culpæ, & pœnæ à S. Concilio Tridentino taxatæ subiacent. *ibid.*

Regularium vestes, &c. ex pecunia communi Conuentus emantur, & in loco communi Conuentus asseruentur, sub custodia duorum fratrum. *ibid. §. 3.*

Regulares omnes eodem pane, vino, pitantia, &c. vtantur; nec aliquis eorum aliquid priuatim habeat; & pœna. *ibid. §. 4.*

Superiores, vt Generales, &c. alij, qui peculiare redditus habent, in peculiari libro eos notent; qui eis possunt uti pro se, & alijs socijs, qui secum sunt. *ibid. §. 5.*

Conuentuum redditus, quomodo ministrandi, & quomodo ratio reddenda. *ibid. §. 6.*

Conuentuum redditus in communi capsa asseruandi sunt. *ibid. §. 7.*

Regularium numerus is ponendus in Conuentu, qui possit sustentari ex communibus redditibus, eleemosynis, &c. *ibi. §. 7. Vide, Regular. numerus.*

Superiores non possunt hæc decreta declarare, interpretari, &c. *ibid. §. 8.*

Nullus gaudeat priuilegio exemptionis à choro, vel alijs, nisi actu legat, aut prædicet, aut in exercitio, cui est concessum priuilegium, sit occupatus. *ibid. §. 9.*

Si socius sit assignandus alicui, sit conuersus, & annorum 25. saltem, ac deputatus communi Conuentus seruitio; & ex causa probanda à Generali hoc fiat. *ibid. §. 10.*

Clausura semper seruanda, & fratres non exeant è Conuentu, nisi cum socio. Ianitor sit probus, moribus integer, &c. *ibid. §. 11.*

Fratrum nullus exeat à Conuentu, nisi ex causa superiori probata, & cum eius licentia, ac socio. *ibid. §. 12.*

Nullus fratrum potest Romam venire sine licentia in scriptis, siue Generalis, siue Protectoris. *ibid. §. 13.*

Qui sine tali licentia accedit, actiua, & passiuæ voce sit priuatus, sic etiam qui eum recipiunt. *ibid. §. 13.*

Prouincialis potest fratribus dare licentiam veniendi Romam, si venit ex causa communi Prouinciæ. *ibid. §. 31.*

Regularis superior clauem habeat communem, quæ omnium ianuas aperiat; & de nocte cellæ non sunt ita claudendæ, vt superior ad eas intrare non possit, si velit. *ibid. §. 14.*

Lampas in dormitorio semper de nocte luceat. *ibid. §. 15.*

Cellæ omnes etiam superiorum, in dormitorio communi esse debent. *ibid. §. 16.*

Lectum quilibet suum habeat, neque duo simul in eodem lecto dormiant. *ibid. §. 16.*

Camini à cellis auferantur, excepta camera Generalis, superioris, & Prædicatoris. Fenestræ ad vias publicas expolitæ, ita accommodentur, vt aspectus impediatur. *ib. §. 17.*

Valetudinarium adsit in omni Conuentu, vbi curentur infirmi, nec inde dimittantur, nisi sani sint. *ibid. §. 18.*

Extra claustra, nullus habitet, neque detur licentia habitandi, nisi ex grauissima causa. *§. 19.*

Ad habitum nullus admittatur, nisi in Conuentu Nouitatus per Papam deputato. *§. 20.*

In Capitulis, & alijs electionibus, Regulares non procurent vota, seu suffragia, neque directè, neque indirectè, sub pœnis statutis, & priuatione officiorum, & inhabilitate ad alia, & reintegratio ad Papam sit reseruata; quæ pœnæ ad scientes, & non reuelantes, etiam extenduntur. *ib. §. 21. & 22.*

Eligendi sunt semper, magis idonei. *ibid. §. 23.*

Eligi debent, qui consueuerunt regulam, & constitutiones ordinis obseruare, quo ad seruitium chori, victus, & vestium communium. *ibid. §. 23.*

Qui volunt Sacramentum Pœnitentiæ ministrare, per tres peritos examinandi sunt. sic etiam qui prædicationibus vacare cupiunt, & ad ordines promouendi sunt, iuxta decreta Concilij Tridentini. *ibid. §. 24.*

Oratio mentalis hora solita, & culparum Capitulum fiat semper. *ibid. §. 25.*

Faciendæ sunt in qualibet hebdomada tabellæ de ijs, quæ à fratribus per eam sunt obseruandæ. *§. 26.*

Pœna non appositæ contra delinquentes regulares, à Generali potest determinari. *§. 27.*

Reformationis istius decreta, non possunt superiores declarare, interpretari, &c. *ibid. §. 28.*

Regularium reformandorum decreta à Clemente 8. edita, confirmantur ab Urbano 8. const. 26. S. Congregatio.

Regularium reformatio per Urbanum 8. facta ex const. 26. in cap. Nullus, est hæc. Nullus eorum est exemptus à choro, nec etiam Generalis, nisi Lectores, & Prædicatores in diebus Lectionum. *ibid. num. 3.*

Non possunt Regulares bona immobilia, mobilia, pecunias, &c. nec proprio, nec Conuentus nomine possidere, etiam si superiores sint; quocumque modo ea habuerint. Sed vna cum alijs Conuentus bonis confundantur. *ib. c. Nullus nu. 3.*

Regu-

Regulares Superiores non possunt subditis bona stabilia ad vsum fructum concedere, nec ad commendam. *ibid. cap. Nullus num. 4.*

Regulares non possunt vti tamquam proprijs ijs rebus, quæ sibi conceduntur. *ibid. n. 5.*

Regulares superiores non possunt in his dispensare. neque suffragatur eorum licentia, ne incurrant subditi penas à Concilio Tridentino inflictas. *ibid. n. 7.*

Regularium vestimenta, suppellex, &c. de communi Conuentus redditu sunt comparanda. *num. 8.*

Vestimenta, & alia in communi Conuentus loco tenenda, & ab vno, vel duobus deputatis custodienda. *ibid. n. 9.*

Communi pane, vino, pitantia, siue superiores, siue subditi, vtantur. *num. 10.*

Superiores, qui habent redditus, etiam si Generales sint, librum vnum faciant, in quo describantur accepta, & expensa. & redditus illos pro suo officio, & socijs, non verò in alios vsus expendant. Cum verò in aliquo Conuentu commorantur, pecunia eorum in communi Conuentus loco ponatur, & ex ea suppedientur sibi, & suis necessaria. *ibid. num. 11.*

Superiores locorum non possunt per se administrare bona Conuentus, sed alijs tribus demandetur hoc munus: ipse verò superior mandet, quid agendum. *ibid. n. 12.*

Illi tres tenentur reddere rationem superiori, & alijs peritioribus Fratribus Conuentus: omnes verò isti Generali, cum aduenerit. *ibid. n. 13.*

Generalis in fine officii rationem suæ administrationis reddere tenetur. *num. 13.*

Numerus Fratrum in Conuentibus ille adsit, qui ex obuentionibus, redditibus, & elemosynis ali possit. *ibid. n. 14.*

Superiores Regulares non possunt dispensare in decretis Reformationis Concilij Tridentini, neque in decretis huius reformationis. neque relaxare, aut interpretari. Si quis contra fecerit, ipso facto est priuatus omni gradu, & inhabilis ad omnia officia. *ibid. num. 15.*

Nullus gaudet priuilegio dispensationis, nisi actu legat, aut prædicet. *ibid. num. 16.*

Socius nulli concedatur, nisi causa à Generali probata; & sit ætatis annorum 25. ex ijs, qui communi seruitio Conuentus sunt deputati. *ibid. num. 17.*

Ianitor Conuentus Ianuæ semper assistat, qui sit probatæ vitæ, & nulli aperiat, nisi exeunti cum socio. *num. 18.*

Licentiæ generales exeundi non dentur, & socius à superiore assignandus in exeundo, non semper idem, nec ad arbitrium petentis; benedictione impetrata Fratres exire debent. alias carcerentur, &c. *num. 19.*

Reuersi ad Conuentum adeant superiorem, qui à socijs exquirat, quid actum sit. *num. 21.*

Romam accedere non possunt regulares, nisi cum licentia Generalis, vel Protectoris. *num. 23.*

Si contra fecerint, biennio actiua, & passiuæ voce priuentur. *ibid. num. 23.* Et hanc penam Papa sibi reseruauit dispensandam. *ibid. in cap. Decretum.*

Clauem communem habere debet superior, qua aperire possit omnes cellas. nec vllus potest de nocte cellam ita claudere, vt non possit à superiore aperiri. *ibid. cap. Nullus num. 24.*

In medio dormitorij sit lampas lucens. *ibid. n. 25.*

Cellæ omnes in dormitorio sint nudæ sine paramentis. *n. 26.*

Plures cellæ possunt alicui concedi à Generali. *ibid.*

Cellæ, quæ extra dormitorium sunt, pro officinis inseruiant. *num. 27.*

Quilibet suum lectum habeat, & solus dormiat. *n. 28.*

Camini in cellis non adsint, excepta cella superioris, Generalis, vel alterius, & Prædicatoris. *num. 29.*

Fenestræ Conuentus, quæ respiciunt vias publicas, vel domos vicinorum, ita claudendæ sunt, vt perspectus impediatur. *num. 30.*

Valetudinarium adsit in Conuentu in loco commodissimo, vbi ægroti stent, nec ab eo recedant, nisi recuperata sanitate: infirmi vero optimè gubernandi. *num. 31.*

Licentiæ habitandi extra claustrum auferantur, nec possunt concedi, nisi causa approbata à Papa. *num. 32.*

Novitii non possunt admitti ad habitum, vel professionem, nisi in locis deputatis per Sedem Apostolicam. *n. 33.*

Constitutio prohibens largitionem munerum obseruanda est exactè. *num. 34.*

In electionibus non possunt procurari vota, nec directè, nec indirectè, id facientes incurrunt priuationem officiorum ipso facto, perpetuò inhabiles sunt ad omnia, neque possunt ab alio dispensari; nisi à Papa. quas etiam penas incurrunt complices; & alii scientes, & non reuelantes. *ibid. num. 35.*

Electiones regularium faciendæ, iuxta decreta Concilij Tridentini. & iurare debent eligentes de eligendo magis idoneo. *ibid. num. 36.*

Eligendi sunt, qui obseruant regulam, & constitutiones ordinis, quæ pertinent ad seruitium chori, victum communem, &c. *ibid. num. 36.*

In Capitulo Generali, vel Prouinciali eligendi sunt Patres graues cuiuslibet Prouinciæ, qui examinent pro admittendis ad confessiones, & prædicationes; & horum cura sit, vt obseruentur circa hoc decreta Concilij Tridentini. *ibid. num. 37.*

Capitula culparum, & sermones fiant de disciplina religiosa. *ibid. num. 38.*

Tabella faciendæ circa ea, quæ per hebdomadam seruanda sunt. *num. 39.*

Penæ, quæ non apponuntur pro transgressionibus, arbitrio superiorum taxentur. *num. 40.*

Decreta reformationis inserenda sunt regulæ, & constitutionibus religionis. *ibid. n. 40.*

Regulares habere debent professorium, in quo morentur Novitii post professionem vsque dum sacris initiuntur. & qualis debet esse, & quomodo regi. *Vrbani. 8. constit. 26. in cap. cum ad regularem, circa finem.*

Regulares circa munera, seu dona.

Regulares non possunt largiri dona, seu munera, cuius personæ, vnde cumque habeant illa bona, sub pena priuationis actiua, ac passiuæ vocis, omnium officiorum, & inhabilitatis ad ea, absque declaratione superiorum. & tales vt simoniaci puniendi sunt. *Clemens 8. const. 28. Religiosa.*

Regularium nomine hic intelligit Capitula, Conuentus, Congregationes, Superiores eorum, Generales, Prouinciales, Abbates, Præpositos, Præceptores, & alios; Priores, Guardianos, Rectores, Abbatissas, Priorissas, &c. Isti omnes, nec proprio, nec communi nomine dare possunt aliquod munus, neque ex vsu, vel consuetudine, nisi causa cognita, & approbata in Capitulo, aut Congregatione Generali. *ibid. §. 2.*

Nec etiam ex bonis particularibus potest regularis dare munus: siue ab amicis, siue ab alijs bona illa habuerit; siue ex redditibus, siue alio modo. *ibid. §. 3.* Et comprehenduntur in hac constitutione omnes regulares cuiuscumque gradus, qualitatis, vel conditionis. *ibid. §. 3.*

Regulares non possunt erogare pecunias pro seruitio, vel honore alicuius, siue Protectoris, siue benefactoris, siue pro prandijs, &c. siue pro spectaculis, etiam pijs. Possunt tamen erogare in vsum pauperum in casu necessitatis, habita licentia superiorum. *ibid. §. 5.*

Excipiuntur casus in fundatione, vel donatione Ecclesiæ, Conuentus, prædij, &c. expressi. *ibid. §. 6.*

Regulares, nihil possunt donare Congregationi Regulari, neque Protectori, etiam Cardinali, Vice-Protectori, Generali, Prouinciali, &c. & ipsi recipientes tenentur restituere monasterio, non fratri particulari, alias non possunt absolui. *Clemens 8. const. 28. Religiosa. §. 7.*

Eandem constitutionem, & dispositiones eius confirmat *Vrbani. 8. const. 46. Nuper.* Sed aliqua dubia in ea occurrentia declarat. Primò, quod regulares de superiorum locallium consensu in scriptis (& maioris partis conuentus, si talis sit vsus, vel consuetudo) ob gratitudinem, conciliationem beneuolentiæ, & conseruationem eis circa religionem, possunt largiri munuscula esculenta, & poculenta, si adsit ambitionis suspitio. hac autem cessante, neque in his

his requiritur licentia superiorum in scriptis, sed sufficit oretenus data. Secundò, commensationes, & computationes cum benefactoribus, protectoribus, vel ordinariis, censentur prohibita, solum, quando sunt contrariæ decetia status religiosi. Tertiò, declarat quod accepta à regularibus debent restitui conuentui, ad quem pertinent de iure, si id commodè fieri potest; alias, viciniore. Quartò, quod qui receperint dona regularium, si moderata sunt, possunt absolui à confessore ordinario, vsque ad illud tempus emanationis bullæ: alii vero, qui immoderata, à summo Pœnitentiaro. *ibid.*

Mandatur, eandem constitutionem obseruari sub pœna priuationis officiorum, nec non actiue, ac passiue vocis; neque valet allegari non vsus, vel consuetudo contraria, nè præfata pœna incurrantur. *ibid.*

Item sub eisdem penis præcipitur, vt semel in anno in mense Ianuario, superiores curent hanc constitutionem legi in aliqua publica congregatione, vel in mensa publica. *ibid.*

Tandem prohibetur, nè regulares, vel alii siue superiores, siue non, cuiuscumque gradus, conditionis, dignitatis, &c. audeant declarare, vel interpretari præfatam constitutionem. *ibidem.*

Regulares euntes ad partes infidelium.

Regulares in partibus infidelium in Indiis existentes, deficiente parochia, possunt ipsi parochi officio fungi sine licentia Episcopi, sed cum licentia sui capituli Prouincialis. *Pius V. const. 34. Exponi.*

Regulares Mendicantes, à superiore generali mitti possunt ad Iaponium ad prædicandum Euangelium. *Clemens 8. const. 74. Onerosa.* Forma prædicandi præscribitur. Cum ibi sunt manere debent sub obedientia superiorum ordinis, sed circa ministracionem Sacramentorum, Episcopo subduntur, sub quo prædicant. *ibid. §. 5.* Et lites, quæ ibi nascuntur inter eos per Episcopum, vt Papæ delegatum, possunt terminari. *ibid. §. 6.*

Ex insulis Philippinis discedere non possunt, vt eant in Iaponium, sub pœna excommunicationis ipso facto, & priuationis actiue, ac passiue vocis. *ibid. §. 7.*

Regulares euntes ad partes infidelium duplici vice consequuntur indulgentiam plenariam.

Vide, *tit. seq. Regular. indulgentia. §. 16.*

Regulares missi ad partes Indiarum, non possunt ad alias se conferre, nisi ad quas mittuntur à superioribus, sub pœna excommunicationis ipso facto, nisi necessitas itineris eos compellat alibi immorari. *Paulus V. const. 56. Accepimus.*

Regularium superiores Mendicantes possunt suos subditos religiosos mittere ad Orientem, vt insulas Iaponias, & alias, Chinam, &c. ad docendum fidem, per aliam viam, quam per Lusitaniam, dummodo in aliis seruetur constitutio *Clementis 8.* circa hoc. *Paulus V. const. 90. Sedis Apostolica. Urbanus 8. const. 16. in append. Ex debito.* Et in hoc non derogatur constitutioni *Clementis 8. ibid.*

Impedientes tales regulares nè eant, incurrunt excommunicationem latæ sententiæ. *ibid. Urb. 8. §. 5.*

Regulares in præfatis Regnis prædicantes vtantur Catechismo Romano, & Doctrina Christiana parua Bellarmini, & sint in omnibus vniformes. *Urbanus 8. ibid. §. 6.*

Regulares, & alii in illis prouinciis Indiæ, & aliis Orientalibus existentes ob prædicationem, nullam possunt exercere mercaturam, neque minimam, nec aliam negotiationem, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, priuationis actiue, & passiue vocis, inhabilitatis ad officia, ac amissionis omnium mercium, & lucrorum factorum. quæ bona à superioribus religionis conseruanda erunt pro expensis aliorum Missionariorum. *Urbanus 8. ibid. §. 8.*

Regularium controuersia in Indiis, &c. ortæ terminentur per Episcopos, vt Papæ delegatos. *ibid. §. 9.*

Regularium indulgentia.

Indulgentiæ, quibus nunc fruuntur regulares, siue ingredienti religionem, siue profitentes, & in aliis functionibus,

declaratæ à *Paulo V. const. 21. Romanus*, Sunt sequentes Religionem ingrediens animo profitendi, in die ingressus, si verè pœnitens sit, & Eucharistiam sumit, consequitur indulgentiam plenariam. *ibid. §. 5.*

In die professionis solemnæ eandem plenariam consequitur. *ibid. §. 6.*

In festo principali religionis, si confitetur, & communicat, vel missam dicit, orans pro concordia Principum Christianorum, extirpatione hæresum, & exaltatione Ecclesiæ, plenariam lucratur. *ibid. §. 7.*

In articulo mortis si confitetur, & communicat, vel si non potest, & sit contritus, plenariam lucratur. *ibid. §. 8.*

Dum promouetur ad sacerdotium, in prima missa, confessus, plenariam consequitur. Sic etiam, qui confessi, & Eucharistiam accipientes, eidem primæ missæ sunt præsentés, vel missam dicunt in illa die, & Ecclesiæ, plenariam consequuntur. *ibid. §. 9.*

Qui cum licentia superioris per decem dies separati ab aliis exercitia spiritualia in camera faciunt, plenariam consequuntur. *ibid. §. 10.*

Qui Ecclesiæ suæ religionis visitant tempore stationum indulgentias lucrantur, ac si Romæ Ecclesias visitarent. *ibidem. §. 11.*

Qui quinque Pater, & Ave Maria ante altare suæ Ecclesiæ recitat, qualibet die, & vice, quinque annos de indulgentia, & tot quadragenas lucratur. *ibid. §. 12.*

Eandem etiam lucrantur lectores, & prædicatores, qui reperiuntur extra claustra. *ibid. §. 13.*

Qui per mensem integrum qualibet die per mediam horam mentaliter orat, & in vltima Dominica mensis communicat, sexaginta annos indulgentiæ, & totidem quadragenas lucratur. *ibid. §. 14.*

Qui contritus culpas suas in capitulo accusat, & exercitium virtutum facit, tres annos lucratur de indulgentia. *ibid. §. 15.*

Qui euntes ad terras infidelium ad prædicandum, missam dicunt, vel communicant, vt melius ad opus se accingant, lucrantur plenarium. & hoc pro duabus vicibus, quando scilicet se accingunt ad iter, & quando in prouinciam perueniunt. *ibid. §. 16.*

Quando in visitatione superiorum exponitur oratio quadraginta horarum, qui per duas horas in diuerso tempore orat, & pro exaltatione sanctæ Ecclesiæ, ac disciplinæ progressu orat, si confitetur, & communicat, vel missam dicit, plenariam consequitur. *ibid. §. 17.*

Præfata indulgentiæ communes sunt omnibus religionibus. *ibid. §. 18.*

Aliæ indulgentiæ omnes concessæ regularibus vel viuæ vocis oraculo, vel aliter, cassatæ sunt, & reuocatæ, ac annullatæ. *ibid. §. 19. Vide, Indulgentia.*

Regulares circa missarum celebrationem.

Vide, *Missæ* per omnes tit. Vide, *Missarum obligationes.* Vbi habes, quæ tenentur facere tam regulares, quam alii, circa missarum receptionem, & satisfactionem.

Regulares tenentur sexto quoque mense, id est feria secunda post Dominicam primam Aduentus, & feria sexta post octauam Corporis Christi, legere bullam de celebratione missarum. & si locales superiores id non faciunt, ipso facto incurrunt officiorum priuationem, & vocis actiue, ac passiue in perpetuum. *Urbanus 8. const. 43. cum sæpe contingat. §. 15.*

Eandem pœnam incurrunt non obseruantes eam constitutionem. *ibid.*

Reicere.

Reici non dicitur, qui volens violenter intrare, reicitur à possessione. *conc. Later. 3. in append. tit. De appellationibus cap. 32.*

Reiecti.

Vide, *Eiecti.* Vide, *Apostata.* Vide, *Regulares apostata, incorrigibiles, &c.*

Relapsi in hæresim potestati sæculari tradendi sunt. *De hæreticis cap. Ad abolendam. & de hæreticis in 6. c. Accusatus.* (& hoc etiam si pœniteant.) *& c. Super eo;* Neque audiuntur in iudicio. *ibid.*

Relapsus præfatis, si pœniteant, non negantur sacramenta. *de hæreticis in 6. cap. Super eo.*

Relapsus in hæresim dicitur, non solum, qui prius lapsus de formali abiuravit, sed etiam, qui de vehementi suspectus abiuravit, & postea lapsus est in formalem, & iste tractatur, ut hæreticus relapsus. *de hæret. in 6. c. Accusatus.*

Relapsus non est, qui prius de leui abiuravit, deinde in formalem est lapsus, neque tractatur ut hæreticus relapsus, sed punitur grauitur. *ibid. §. Si autem.*

Relapsus dicitur, etiam qui inquisitus de vna hæresi abiuravit omnem hæresim, deinde incidit in aliquam diuersam à prima abiurata. *de hæret. in 6. c. Accusatus. §. Eum verò.*

Relapsus etiam dicitur si ante abiurationem constitit de hæresi, deinde fit suspectus vehementer, ut si hæreticos deducat, receptet, visitet, foueat, dona mittat, &c. *ibid. §. Ille quoque.*

Relapsi in hæresim puniendi sunt absque spe indulgentiæ. *concil. Later. 5. sess. 9. in Bulla de refor. c. 3. circa fin.*

Vide, *Hæretici relapsi.*

Religio, seu fides.

Vide, *Fides.*

Religionem simulare, seu fingere, est maximum sacrilegium. *Ioannes 1. ep. 1.*

Religionis causæ omnes ad Sedem Apostolicam sunt deferendæ. *Gregor. 4. ep. vn. Vide, Papa circa res fidei.*

Religiosi.

Vide, *Regulares. Vide, Monachi.*

Religiosam violans, quomodo debet puniri. 27. q. 1. cap. Si quis rapuerit.

Reliquia.

Reliquiæ Sanctorum non sunt tenendæ in villis, vel locis, in quibus non sunt clerici, qui psallant in Ecclesijs. *Concil. Epauenen. c. 25.*

Reliquiæ Sanctorum non sunt tenendæ in loco, in quo sepulta sunt aliorum defunctorum corpora. *Gregorius 1. lib. 1. epist. 52.*

Reliquiæ Sanctorum tangi non debent à populis. *Gregorius 1. lib. 3. ep. 30.*

Reliquiæ certæ exponendæ; aliæ abscondantur. *Concil. Ra-uenn. 2. sub Clemente V. c. 5. & pœnæ. ibid.*

Reliquiæ incertæ Sanctorum non debent cultui exponi. *Gregorius 1. lib. 12. ex regest. ep. 31. c. 9.*

Reliquiæ ignotæ non sunt venerandæ, nec exponendæ. *Concil. Turon. 4. c. 16. Conc. Mogunt. 4. c. 43.*

Reliquiæ alicuius non habeantur pro sanctis, sine autoritate Papæ. *De reliquijs, & venerat. Sanctor. c. 1.*

Reliquiæ de nouo inuentæ non sunt adorandæ, nisi approbentur à Papa. *De reliquijs, & venerat. Sanctor. c. fin. Conc. Lateranen. 4. c. 62.*

Reliquiæ Sanctorum inuentæ in templis hæreticorum, igne probandæ sunt. *Conc. Casaragust. 2. c. 2.*

Reliquiæ Sanctorum transferri non possunt de loco ad locum, sine Episcopi, & synodi licentia. *Concil. Mogunt. 1. c. 51.*

Reliquiæ Sanctorum ab immundis portari, vel osculari non possunt. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 7.*

Reliquiæ Sanctorum non facile extra capsam ponantur, vel ostendantur. *De reliquijs, &c. c. fin.*

Reliquiæ Sanctorum antiquæ non sunt exponendæ extra capsam. *Conc. Lateran. 4. c. 62.*

Reliquiæ Sanctorum non possunt vendi. *Concil. Lateran. 4. cap. 62.*

Reliquiæ Sanctorum cum deuotione venerandæ. *Gregorius*

1. lib. 8. ex regest. epist. 62. *Concil. Constantiense sess. ult. in const. Martini V. circa medium. Conc. Mogunt. 4. cap. 43. Conc. Trid. sess. 25. in decr. de inuocatione Sanctorum.*

Reliquiæ Sanctorum non sunt nouiter exponendæ, nisi per Episcopum sint approbatæ. *Conc. Trid. ibid.*

Ad Reliquias Sanctorum fieri possunt peregrinationes. *concil. Mogunt. 4. c. 44.*

Reliquiæ Sanctorum non sunt exponendæ ad quæstum. *ibid. c. 44. Conc. Mediol. 1. ut infra.*

Reliquiæ Sanctorum in honestissimis, & decoris vasculis tenendæ sunt. *Concil. Mediolan. 1. tit. De Sanctorum reliquiarum veneratione.*

Dum reliquiæ ostenduntur, accendi debent luminaria à populis; sed non extrahendæ à loculis, in quibus sunt. *Concil. Mediolan. ibid.*

Vide, *Corpora Sanctorum. Vide, Sancti.*

Remissio peccatorum.

De remissione peccatorum, nullus est in hac vita securus (intellige vel euidenter, vel certus fidei certitudine, vel aliter.) *Greg. 1. lib. 6. ep. 22.*

Remissio peccatorum non fit merito hominis, sed virtute Spiritus sancti. 1. q. 1. c. ut euidenter.

Remitti non potest peccatum, nisi restituatur ablatum. *De regulis iuris in 6. reg. 4.*

Remissio peccatorum fit facta confessione, & data absolutione; etiam si absolutus actu non credat, sibi esse remissa peccata. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Remissio peccatorum non fit sine contritione. *ibid.*

Remissio peccatorum non fit, si verba absolutionis dicantur ioco. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Ad remissionem peccatorum alicuius non requiritur, ut quis sine hæsitatione credat peccata esse sibi remissa. *Concil. Trident. sess. 6. can. 13.*

Remissio peccatorum in iustificatione habetur per Christi meritum. *Conc. Moguntin. 4. c. 7. Vide, Iustificatio.*

Remissio peccatorum non fit sine pœnitentia in adultis. *ibid. cap. 21.*

Vide, *Baptismus. Vide, Pœnitentia Sacramentum, &c.*

Vide, *Sacramentum. Vide, Peccatum.*

Remissio causæ, & offensa.

Remissio causæ fieri non potest à iudice à quo, nisi appellatione iustificata, vel ex consensu partium. *De appellat. & recusat. c. Accepta.*

Remitti potest causa ad iudicem, à quo fuit appellatum. *concil. Later. 3. tit. De sponsalibus secundo c. 20.*

Remissio iniuriarum semel facta, non potest reuocari. 23. q. 4. c. Si illic ubi. Vide, *Appellatio.*

Remissionem petere ob bonum pacis à cognatis occisi, non arguit homicidium, si petens verè non fuit causa homicidij. *De homicidio voluntario c. Exhibita.*

Renouatio.

Renouari dicitur homo per acceptionem gratiæ, quam perdidit Adam per peccatum. *De pœnitentia dist. 2. cap. 31. Quomodo.*

Renouatur homo, licet non accipiat iustitiam originalem Adæ. *ibid. Vide, Iustificatio.*

Renouatur homo in iustificatione. & quomodo. Vide, *Iustificatio.*

Renunciare. Renuncians. Renunciatio.

Renunciari non potest beneficium, nisi in manu Episcopi. *Conc. Later. 3. tit. De iure patron. c. 25.*

Renunciari non possunt beneficia sine Episcopi assensu. *De renunciatione c. Admonet.*

Renunciare quisque potest iuri suo. *De crimine falsi cap. fin.*

Renunciatio dignitatis simoniacè habitæ, in manu Archiepiscopi facienda, ex *Gregorio 7. lib. 6. ep. 36.*

Renun-

Renunciari non potest beneficium immediate subiectum Papæ, sine eius licentia. *Honor. 3. ex Cirone, tit. de renunc. c. 2.*
 Renunciatio spoliati non tenet; sed hic restitui debet. *Conc. Lateran. 3. de spoliatis cap. 12.* etiam si renunciando iuravit. *ibid. c. 4. 6. 7. & 8.* Etiam si postea pensionem accepit. *ibid. c. 8. & de restitut. spoliat. cap. Sollicita.*
 Renunciare cogentes beneficia, quas penas incurrunt. Vide, *Beneficiorum renunciatio.*
 Renunciatio beneficii facta vi, metu, promissione pecuniæ, &c. non valet. *Conc. Later. 3. in append. p. 49. c. 9.*
 Renunciatio beneficii facta per violentiam, terrorem, &c. non valet, etiam si ab Episcopo sit ratificata. *Clement. de pœnis cap. Multorum.*
 Renunciandi licentiam petens, ea obtenta, cogi debet ad renunciationem. *Concil. Lateran. 4. c. 28. de renunciat. cap. Quidam cedendi.*
 Renunciatio Episcopi acceptanda, non est, etiam si sit senex, si est Ecclesiæ necessarius. *De renunciat. c. 1. Literas.*
 Renunciare potest Episcopus, si sine mortis periculo ibi stare non potest. *ibid. cap. Ad supplicationem.*
 Renunciatio per humilitatem Episcopi non est admittenda. *ibid. cap. Nisi cum pridem.*
 Renunciare potest Episcopus ob has causas, scilicet ob conscientiam criminis; ob debilitatem corporis; ob defectum scientiæ; ob malitiam plebis; ob graue scandalum; & ob irregularitatem. *De renunc. cap. Nisi cum pridem.* Omnium harum causarum distincta declaratio. *ibid.*
 Renunciens beneficio, non obstante iuramento, si iterum eligitur, potest illud tenere. *De renunc. c. cum inter.*
 Renunciens beneficio, non potest illud repetere. *ibid. cap. ex transmissa. de restitut. spoliat. c. Accepta, & c. Audita.*
 Renunciens electioni de se factæ, vltius non debet audiri. *ibid. cap. in presentia.*
 Renunciens si reperit, quomodo audiendus ipse, & partes. *ibid. cap. Super hoc.*
 Renunciens electioni de se factæ, nequit appellare de electione alterius. *de elect. cap. cum inter.*
 Renunciens literis beneficii, non ideo renunciat electioni, seu institutioni. *de renunciat. c. Sanè dilecto.*
 Renunciatio in manu laici facta non tenet; & talis renunciens est priuandus beneficio. *ibid. c. Quod in dubijs.*
 Renunciens testibus in aliquibus articulis, potest repetere in aliis. *de testibus cap. Causam que il 2.*
 Renunciens Episcopatu propter crimen, non potest reassumere, nisi dispense Papa. *De renunc. c. Post translationem.*
 Renunciens ob persecutionem, infirmitatem, defectum scientiæ, simoniam, vel ignorantiam, potest reassumi, & quomodo. *ibid.*
 Renunciatio cum fraude, vt habeatur beneficium primo vacaturum, quando est nulla.
 Vide, *Beneficiorum renunciatio.*
 Renunciare non dicitur Prælatu, qui subditos ab obedientia absoluit. *De renunc. cap. Lecta.*
 Renunciare non dicitur, qui aduersariis se submittit. *ibid. cap. Veniens ad.*
 Renunciare non potest Abbas exemptus, sine licentia Papæ. *De renunciat. cap. Dilecti.*
 Renunciens beneficio metu amissionis patrimonii, potest illud repetere. *De his que vi, & metu sunt. cap. Abbas.*
 Renunciens electioni ex metu laicorum, potest præfici. *De his que vi, & c. c. Ad aures.*
 Renunciens beneficium ex metu damni imminuentis, potest repetere. *ibid. cap. Ad audientiam.*
 Renunciens Episcopatu, & ad monasticam vitam secedens, non potest reassumi, nisi ex dispensatione Papæ. *De renunciat. cap. post translationem.*
 Renunciens Episcopatu, quando potest reassumi. *ibid.*
 Renunciatio beneficiati facta per procuratorem, tenet, licet procurator esset reuocatus, ipso tamen, & superiore inficiis; nisi ex malitia factum sit, vt reuocatio à Procuratore non sciretur. *Clement. de renunc. c. vn.*
 Renunciare censetur appellationi, qui post eam prosequitur in causa. *De off. & potest. Iud. deleg. cap. Gratum gerimus.*
 Vide, *Appellatio.*

Renunciationis, seu resignationis gratiæ, literæ Apostolicæ, quomodo expediendæ. *Pius V. const. 32. Cogit nos.*
 Si renunciens beneficium, intra 20. dies, intra quos debet præstare consensum, moritur, vacat beneficium, & nullus potest illud dare, nisi Papa, etiam si supplicatio erat signata. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus cap. 19.*
 Renunciens, si est præsens in curia, tenetur consensum personaliter cum iuramento præstare in Cancellaria; alii vero per procuratorem. *ibid. c. 45.*
 Si renunciens consensit pro pluribus personis, pro prima tenet consensus. *ibid.*
 Renunciationis literæ cum reservatione pensionis expediri non possunt, nisi resignatarius consentiat soluere. *ibid.*
 Renunciatio Abbatis facta in aegritudine sine solemnitate, est nulla. *Honor. 3. ex Cirone, tit. de renunc. c. 3.*
 Renunciatio facta ab ingrediente religionem.
 Vide, *Regularis. Religionem ingrediens circa, &c.*
 Vide, *Beneficiorum renunciatio.* Vide, *Resignatio.*

Reordinare.

Reordinare non licet. *De consecr. dist. 4. c. Non licet. cap. Rebaptizare.* Vide, *Ordinatio.*

Reparatio.

Reparatio Ecclesiarum, per tertiam partem fructuum Episcoporum facienda est. *10. q. 3. cap. Priscis.* Vide, *Beneficiorum obligationes.* Vide, *Ecclesia à quo reparanda.*

Repetere.

Repetens possessionem post missionem, quomodo potest agere. *De eo qui mittitur in possessionem, cap. cum venissent.*
 Vide, *Possessio.*

Repetitio testium. Vide, *Citatio.* Vide, *Testes.*

Reperta.

Reperta non reddens, furtum facit. *14. q. 5. c. Si quid.*

Reprehendere.

Reprehendi possunt aliquando docti ab indoctis, & quare. *2. q. 7. cap. Secuti sunt.*
 Reprehendens alios, se prius puniat. *3. q. 7. c. Qui sine.*
 Reprehendit alios. qui non habet, quid in se puniat. *3. q. 7. c. Iudices.*

Represalia.

Represaliæ fieri non possunt contra Ecclesiasticas personas. debent reuocari intra mensem, sub pena excommunicationis singularibus personis; interdicti verò communitati. *De iniurijs, & damno dato in 6. cap. vn.*

Representatio.

Representationes theatrales inhonestæ, fieri non possunt in Ecclesiis, sed solum deuotæ. *Conc. Toletan. 22. cap. 19.* & penæ clericorum, qui eas permittunt. *ibid.*
 Representationes sacræ, vt Passionis Christi, vel martyrii Sanctorum, fieri non possunt in loco prophano, nec sacro. *Conc. Mediol. 1. tit. de actionibus, & representationibus, &c.*
 Vide, *Spectacula.*

Reprobatio. Reprobi.

Reprobatio damnatorum fit ob præscientiam demeritorum. *Concil. Valent. 2. cap. 3.*
 Vide, *Præscientia.* Vide, *Prædestinatio.*

Repudiare.

Repudiantes uxorem, viuente repudiata, non possunt aliam ducere. *Innocentius I. ep. 3. c. 6. Nicolaus I. ep. 22. & 23.*
 Neque

Neque Regi, aut Imperatori, hoc est permiffum. *ibid.*
Vide, *Matrimonia plura*. Vide, *Matrimonij separatio*.
Vide, *Vir*, Vide, *Vxor*.

Res.

Res omnis per quas causas nascitur, per easdem diffoluitur.

De regulis iuris. c. *Omnis*.

Res acquifita ab Epifcopo. Vide, *Epifcopi bona*.

Res integra. Vide, *Compromiffio*.

Rescripta.

Rescripta contra legem, nulla funt. 25. q. 2. c. *Rescripta*, c. *Nec damnoſa*, c. *Imperiali*. c. *Dicenti*.

Rescriptum prohibens cauſae cognitionem, eſt ſuſpectum de vitio. *De reſcriptis* c. *Ex parte*.

Si reſcriptum ſecundum non facit mentionem de primo, valet primum. Si facit, valet ſecundum. & ſi primum fuit impetratum à communi conſenſu partium, valet ſecundum impetratum ab vna ſola. *ibid.* c. *Ceterum*.

Rescriptum ſecundum valet, licet de primo non faciat mentionem, ſi eo noluit quis vti intra annum. *De reſcriptis* c. *Plerumque*.

In dubio reuocationis reſcriptorum, recurrendum eſt ad arbitros. *De reſcriptis* c. *Pastoralis*.

Si reſcriptum eſt de alternatiuo probando, ſufficit probare vnum. *ibid.* c. *Inter ceteras*.

Rescriptum impetratum ab aduerſario poſt primum, ſi iſte non fuit uſus ſuo ex dolo, valet. *ibid.* c. *Si autem*.

Si in reſcripto narrentur plura effectus diuerſos operantia, non ſufficit probare vnum. *ibid.* c. *Olim*.

Rescriptum Apoſtolicum, ob raſuram in loco non ſuſpecto, non eſt vitioſum. *De fide inſtrum.* c. *Ex literis*.

Rescriptum de proſecutione appellationis impetratum ab excommunicato valet. *De except.* c. *ſin.*

Rescriptum de gratia, uſque ad beneplacitum Papae, expirat mortuo Papa. ſi verò dicat *ad beneplacitum Sedis Apoſtolicę*, non expirat mortuo Papa. *De reſcriptis* in 6. cap. *Si gratioſe*.

Rescriptum impetratum ab excommunicato, eſt ipſo iure nullum, niſi ſit in articulo excommunicationis, vel appellationis. *De reſcriptis* in 6. c. 1.

Rescriptum Apoſtolicum prouidens de praeſbenda primo vacatura, valet. *De conſuetud.* c. *ſin.*

Rescriptum Apoſtolicum continens falſitatem latinittis, cenſetur falſum. *De reſcriptis* c. *Ad audientiam*.

Rescriptorum impetratio. Vide, *Impetratio*. Vide, *Apoſtolica ſedes*.

Reſeruare. Reſeruatio.

Reſeruari poſſunt à Papa, & ab Epifcopo caſus. Vide, *Caſus reſeruati*.

Reſeruatio omnium caſuum ceſſat in articulo mortis. *conc. Trid. ſeſſ. 14. c. 7.* Vide, *Moribundus*. Vide, *Absolutio*.

Reſeruati caſus, à reſeruante poſſunt abſolui, non ab aliis ſacerdotibus. *ibid.* c. 7.

Reſeruatio beneficiorum facta à Papa. Vide, *Beneficia Papa reſeruata*. Vide, *Papa*.

Reſeruatio penſionum. Vide, *Penſio*.

Reſeruatio beneficii ſemel facta à Papa, nullus poteſt amplius illud conferre. *Vrb. 8. conſt. 6. c. 11. & 15.*

Reſeruata beneficia, nullus poteſt conferre. *Vrb. 8. conſt. 6. c. 15.*

Reſeruante aliquo pro ſe penſionem beneficii, in reſignatione, expediri non poſſunt literae Sedis Apoſtolicę, niſi acceptans conſentiat ſoluere. *Vrb. 8. ibid. c. 45.* Vide, *Penſio*.

Reſeruatio caſuum pro regularibus, quomodo facienda, & de quibus. Vide, *Regul. circa cenſuras, & caſus reſeruatos*.

Reſidere. Reſidentia.

Vide, *Beneficiati quo ad reſidentiam*. Vide, *Canonicus*.

Vide, *Decanus*. Vide, *Epifcopus*. Vide, *Eccleſiarum*.

Praelati quo ad reſidentiam. Vide, *Parochus*.

Reſidere tenentur clerici. *De clericis non reſidentibus* c. *Relatum*.

Ad reſidentiam tenentur omnes habentes dignitatem Eccleſiaſticam, vt decani, praeſoſiti, cuſtodes, & ſimiles: nec poſſunt per alium ſupplere. *Conc. Later. 3. tit. De iure patronatus* c. 1. *Conc. Mogunt. 4. c. 71.* *Conc. Trid.* Vide, *Beneficiatus*.

Reſidentiam non facientes beneficiati, &c. priuandi ſunt. *de clericis non reſidentib.* c. *Relatum*, c. *Ex parte veſtra*, cap. *Qualiter*. & cap. *ſin. Concil. Lateranen. 3. tit. De iure patron.* cap. 1. *Concil. Viennen. Prouinc. 1. Concil. Londin. 2. cap. 14.*

Reſidere tenentur beneficiati, etiam ſi beneficia parua ſint, alias ſunt priuandi. *De cleric. non reſident.* c. *Conquerente*, & c. *Inter quatuor*.

Si in cauſa reſidentiae appelletur, interim ponendus Vicarius, & de fructibus detur ei congrua portio. *De appellat.* & *recuſat.* c. *Peruenit ad nos* il 2.

Reſidere tenetur Parochus. *De elect. in 6. c. Licet.* *Concil. Senonen. in decret. morum* c. 11. Vide, *Parochus*.

Non reſidens cauſa ſtudij, recipere poteſt fructus beneficii, at non debet ſtare in villa, ſed in loco ſtudij. *De cleric. non reſident.* c. *Relatum*, & cap. *tua fraternitatis.* *Concil. Lateranen. 3. tit. de iure patronat.* cap. 1. Vide, *Beneficiati*, & c. per quinque annos habent hoc priuilegium. *ibid.*

Reſidentiam iurans, licite poteſt abeſſe pro ſeruitio Eccleſiae. *ibid.* c. *Ex parte tua*.

Reſidentiam non faciens familiaris Papae, recipit fructus beneficii. *ibid.* c. *Cum dilectus.* *Honorius 3. ex Cirone, de clericis non reſid.* c. 2. Vide, *Familiares*. Vide, *Papae familiares*, *officiales*, & c.

Canonici non reſidentes, quia ſunt cum Epifcopo, recipiunt fructus beneficii, ſi Eccleſiae conſtitutio non obſtat. *ibid.* c. *Ad audientiam*.

Non reſidens, etiam cum priuilegio, tenetur redire ad Eccleſiam, ſi illa patitur ex miniſtrorum defectu. *De cleric. non reſident.* c. *Cum ad hoc*.

Reſidere non tenentur infirmi. *ibid.* c. *cum ad audientiam*.

Non reſidens, non poteſt percipere diſtributiones, etiam ſi abſit ex cauſa ſtudij Theologiae cum priuilegio; ſed ſolum fructus beneficii percipit. *De praeb. & c. c. Licet vobis.* Vide, *Diſtributio*.

Reſidentes tantum habere poſſunt diſtributiones quotidianas, alij verò nequaquam, niſi ex infirmitate, vel alia rationabili cauſa detineantur. *De cleric. non reſid.* in 6. c. *vn.*

Reſidere tenentur habentes curam animarum; niſi ex maxima neceſſitate diſpenſentur, vel ex Reipublicę vtilitate, ſed tunc cum licentia Epifcopi id fiat. *Concil. Senon. in decret. morum* cap. 11. *concil. colon. 2. part. 3. c. 12. conc. colon. 3. tit. de officiorum*, & c. cap. 6. *Pius V. conſtitut. 65. Cupientes*.

Praefati curati quo tempore abſunt ſine tali diſpenſatione, priuantur fructibus beneficii. *ibid.* & *conc. colon. 3. c. 9.*

Non reſidens curatus, &c. non poteſt percipere fructus beneficii, niſi abſit ob neceſſitatem Eccleſiae; ſed de iis poteſt Epifcopus diſponere pro vtilitate Eccleſiae. *ibidem.* cap. 9.

Non reſidentes, per Epifcopi edictum moneantur, vt reſideant, ſub poena priuationis beneficiorum; & ſi non pareant, priuentur. *de cleric. non reſident.* c. *ſin. conc. Mediolan. 1. p. 2. tit. de reſidentia*.

Reſidentes in curia Romana, in iis, quae pertinent ad beneficia, ſubduntur Epifcopo, ſeu ordinatio loci beneficii. *Conc. Trid. ſeſſ. 24. de reſor.* c. 11.

Reſidere tenentur omnes Epifcopi abſque exceptione. *Pius 4. conſt. 10. de ſalute*. Abſens per ſex meſes continuos tenetur quartam partem fructuum applicare fabricae Eccleſiae, vel pauperibus. ſi per alios ſex meſes abſit, aliam quartam partem ſimiliter erogare debet. Creſcente contumacia, per cenſuras à Metropolitano puniatur. Metropolitanus verò per ſuffraganeum antiquiorem ad Romanum Pontificem intra tres meſes eſt denunciandus, ſub poena interdicti ab ingreſſu Eccleſiae. *ibid.* & *conc. Trid. ſeſſ. 6. de reſor.* c. 1. Vide, *Epifcopus quo ad reſidentiam*.

Residere tenentur omnes, ne dum curati, sed etiam Canonici. & penæ non residentium. *Pius V. constitut. 65. Cupientes.*

Non residens ex causa, & negotiis electionum, non priuatur fructibus beneficii, sed solum distributionibus. *De elect. in 6. cap. Cum non deceat.*

Resignatio. Resignare, &c.

Vide, *Renunciare*. Vide, *Benef. renunciat.*

Resignatio beneficii facta per terrorem, violentiam, &c. non tenet, etiam si ab Episcopo sit ratificata. *Clement. de pœnis cap. Multorum.*

Resignatio beneficii facienda est cum iuramento, quod in ea non sit commissa labe simoniaca. *conc. colon. 2. par. 1. cap. 34. conc. colon. 3. tit. de altero medio c. 7.*

Resignatio fieri non potest in fauorem alterius, sed facienda in manu Episcopi, vel alterius ordinarii, seu vicarii. *conc. Mogunt. 4. c. 69.*

Beneficium resignatum, alteri idoneo dandum est. *ibid.*

Resignatarius debet examinari. *conc. Augustanum c. 4. concil. colon. 3. tit. de altero medio c. 7.*

Resignans beneficium non potest aliquem nominare; nec intuitu eius, precibus, &c. Episcopus debet conferre. *Pius V. const. 18. Quanta.*

Resignationes beneficiorum, quando, & quomodo ab Episcopis admittendæ sunt; etiam pro ijs, qui religionem sunt ingressuri. *Pius V. ibid.*

Resignata beneficia non possunt ab Episcopo conferri suis consanguineis; neque resignantis, sub penâ excommunicationis Papæ reseruata. *Pius V. ibid.*

Resignationis literæ Apostolicæ, quomodo expediendæ. *Pius V. constitut. 32. Cogit nos. ex Urban. VIII. const. 6.*

Vide, *Renunciare*.

Resignationes beneficiorum, quomodo publicandæ, siue Romæ, siue extra. *Gregorius 13. const. 85. Humano.*

Resistere. Resistentia.

Resistere tenetur superior malis. alias, tam nocet non resistendo, quam prodest ædificando. *2. q. 7. cap. Sancta quippe rusticitas.*

Non resistens erroribus, consentit. *Dist. 83. cap. Error. cap. Quid enim. cap. Consentire. Extrau. Ioann. 22. Ne sede vacante. §. Si fratrum.* Vide, *Errare. Error.*

Vide, *Malum*.

Responsa.

Responsa prudentum sequenda. *dist. 2. c. Responsa.*

Responsa testium, & aliorum, quomodo fieri debent. *De testibus in 6. c. Presentium.* Vide, *Testes.*

Restituere. Restitutio.

Restitui non debet officium per pretium. *1. q. 1. cap. Nullus Episcopus.*

Restituens officium sacerdotale pro pecunia, priuatur officio. *ibid. c. Nullus Episcopus in grauamen.*

Restitutio rei alienæ faciendâ; alias nulla est penitentia. *14. q. 6. c. Si res aliena. conc. Rom. 5. sub Gregorio 7. c. 6.*

Restitutio faciendâ est à quocumque detinente, & sciente rem esse alterius. *conc. Later. 4. c. 39.*

Restitutio malè ablatorum incerti Domini faciendâ est pauperibus, cum consensu Episcopi. *concil. Rauennat. 4. sub Ioanne 22. c. 16.*

Restitutio malè ablatorum in morte non valet, nisi in legato, seu testamento specificetur, quod illa restituantur, quia sunt malè ablata. alias sacerdos non det ei sepulturam. & penâ eius si dat. *conc. Rauenn. ibid. c. 16.*

Restitutio in integrum faciendâ est Ecclesiæ læsæ, & quomodo. *De in integrum restit. c. Requisiuit. & in 6. sub eodem tit. cap. 1.* Sed post quadriennium non admittitur facta sententia, vel contractu, nisi rationabilis adsit causa. *ibid.*

Restitutio bonorum Ecclesiæ facta monasterio à laicis, quan-

do tenet. *de his, quæ sunt à Prelato, &c. cap. cum Apostolica.*

Restitutio ex iusta causa concedenda est, si causa probetur. *de in integr. c. Ex literis.*

Restitutio in integrum, & sententia, quomodo potest suspendi. *ibid. cap. Suscitata.*

Restitutio in integrum à quo petenda. *ib. c. Causa restitutionis.*

Restitutio semel negata Ecclesiæ, non conceditur, nisi ex noua causa. *ibid. c. fin.*

Restitui debet minor, si probat se læsum fuisse. *de in integrum restit. cap. Constitutus.*

Restitutionem beneficii petenti, obici non potest, non canonica institutio. *de restit. spoliat. c. In literis.*

Restitutionem petenti non obstat exceptio criminis, seu quod vi, vel clam. *ibid. c. Item.*

Restitutionem coniugis petenti, si opponitur de consanguinitate, quid agendum. *ibid. c. Literas.*

Restitutio faciendâ est proprio domino, non pauperibus. *De homicidio volunt. c. Sicut. §. Eos insuper.*

Restitutio in pristinum ex gratia, intelligitur, sine præiudicio tertij. *de rescriptis in 6. c. Quamuis.*

Restitutionem decimarum petere non potest, qui non probat legitimè se possidere. *de restit. spol. in 6. c. fin.*

Restitutio in integrum coram ordinariis, vel legatis, ab eis petenda, & talis causa faciendâ; siue habeant hoc in mandatis, siue incidat in causa aliqua hæc quæstio. *De in integrum restit. c. causa restitutionis.*

Restitutio faciendâ est spoliato, à spoliante, & ille non tenetur probare dominium. *de restit. spol. c. Sæpè contingit.*

Vide, *Vxoris restitutio.*

Resurgere. Resuscitare.

Resurgent homines cum suis propriis corporibus, quæ in vita habuerunt. *Conc. Lateran. 4. cap. 1. de fide, & summa Trinitate cap. 1.*

Resurrectio hominum futura certissimè est. *Lib. 4. constitut. Apost. cap. 6.*

Resurgere debent omnes iusti, & iniusti. *Lib. 4. const. Apostolicarum cap. 6.*

Resurgere debent omnes in suo sexu, id est, mares in masculino, & feminae in femineo. *Gelasius in epist. contra Pelagianam heresim.*

Resurrecturi tamen dicuntur omnes in virum perfectum, eo quod omnes animæ, & Ecclesiæ, sunt sponsa Christi. Sponsa autem vnam carnem facit cum sponso; ideo dicuntur omnes debere resurgere in virum perfectum. *Gelasius ibid.*

Resurrectio hominis erit cum corpore, immortalis iam reddito. *Gelasius ibid.*

Post resurrectionem non erit generatio, neque appetitus sensualis; erunt tamen membra genitalia. *Gelasius ibid.*

Resurrectio in fine sæculi erit. *Concil. Later. 4. c. 1. de fide, & summa Trinitate cap. 1.*

Post resurrectionem, homo semper viuet, nec alias vnumquam morietur. *Lib. 4. const. Apost. c. 6.*

Resuscitatus in anima non viuit absente resuscitatore; secus de resuscitato in corpore. *de penit. dist. 1. c. 35. Resuscitatus.*

Resuscitari non possunt mortui, per sagas. Vide, *Damones.*

Reuelare. Reuelatio.

Reuelare non potest sacerdos peccata audita in confessione, & penâ. *de penit. dist. 6. c. Sacerdos. de excessibus Prelat. c. dilectus.* neque ad hoc potest compelli. *ibid. de penitentis, & remiss. c. Omnis utriusque.* penâ. *ibid.* Vide, *Confessor quoad secretum.* Vide, *Sacerdos.*

Reuelandi, seu denunciandi sunt diuini, sortilegi, magi, &c. *Conc. Narbonense c. 14.* Vide, *Denunciatio.*

Reuelantes quæ secreto tractantur cum Papa, pœnis maximis afficiendi sunt. & confiscanda eorum bona. & aliquando vltimo supplicio puniendi. *Pius 5. const. 147. Romani.*

Reuelationes, gratiæ, beneficia, miracula, &c. tamquam accepta per intercessionem alicuius non canonizati, vel beatificati.

cati à Sede Apostolica, non sunt approbanda, nec imprimenda, neque publicanda. & pœna contrafacientium; & Inquisitores in hoc inuigilent. *Vrbanus 8. const. 37. Sacrosanctum.* Vide, *Defuncti.* Vide, *Inspiratio.*
Ministri S. Officii reuelantes dicta testium, quas penas incurrun. *Pius V. const. 67. Licet.*

Reuerentia.

Reuerentia magis vitæ, quam dignitati debetur. 2. q. 7. cap. *Non omnes.*

Reuertens.

Reuertens à peccato, recipiendus est. *Concil. quod dicitur Apost. c. 52.*

Renocare. Renocatio.

Renocatio iudiciorum Episcoporum, à Papa fieri potest. 6. q. 4. cap. *Osus.* *Conc. Sardicense c. 4.*

Renocata sententia per iudicem appellationis, nihil obstat iudici, qui primò iudicauit. 2. q. 6. cap. *Hoc etiam.*

Renocantes donationes Ecclesiæ factas, sunt sacrilegi. 17. q. 3. cap. *Sunt qui opes.*

Renocari debet priuilegium, quod est nociuum post factum. *De decimis cap. Peruenit.*

Renocari quando possunt, & debent facta, vel attentata post appellationem à sententia definitiua. *De appellat. & c. in 6. cap. Non solum.*

Renocata gratia, quod ius manet in petente. *De preb. in 6. cap. Si is eui.*

In dubio renocationis rescripti, recurrendum est ad arbitros. *De rescriptis cap. Pastoralis.*

Renocatio gratiæ obest expectanti præbendam, licet ignoret renocationem. *De preb. & c. in 6. cap. Quodam.*

Renocata responsione aduocati in eadem die, lis non remanet contestata. *De appellat. & recusat. cap. cum causam.* Et si referenda est causa ad superiorem, danda est partibus copia. *ibid. cap. intimasti.*

Renocatio gratiarum facta ab antecessore, includit eos, qui habent ius quesitum in re, & ad rem. *de concess. preb. in 6. c. fi.*

Renocari potest donatio ob multa capita. Vide, *Donatio.*

Renocatur aliquando à Papa concessio iuris patronatus ad presentandum facta sæcularibus, & quare. *Innocent. 8. const. 5. cum ab Apostolica.*

Renocatio omnium concessionum in præiudicium Cameræ Apostolicæ, circa gabellas, tributa, subsidia, &c. facta ab Innocentio X. non includit regulares. *Innoc. X. constit. 7. Et si ea.*

Reus.

Reus dicitur à re, quæ petitur. *de verbor. signif. c. Forus.*

Reus non tenetur probare, quod negat: sed accusator. 6. q. 5. cap. *Quod autem, & cap. Accusator.*

Reorum confessiones aduersus alios non debent admitti. 15. q. 3. cap. *Nemini.* & cap. *ult.* (excipe causas fidei.)

Reus puniri non potest duplici pœna pro eodem delicto. *Concil. Rauenn. 4. sub Ioanne 22. c. 19.*

Reus in suo foro audiendus est, & hunc debet sequi actor. 3. q. 6. cap. *Si quis Episcoporum, & cap. Pulsatus.* 11. q. 1. cap. *Experientie, cap. Si quisquam.* *Concil. Lateran. 3. tit. de testibus cogendis c. 7. de foro compet. cap. Sane.*

Reus iudicandus est in loco, in quo reperitur, & non aliò trahendus. 3. q. 6. c. *Si quis clericus.*

Non potest trahi extra Prouinciã, ultra duas dietas, si à parte impetrentur literæ Papæ. *Conc. Later. 4. cap. 37.* Sed de consensu partis potest. *ibid.*

Reus præsens est conuincendus, & postea iudicandus. 3. q. 9. cap. *Non oportet.* cap. *Habetur.* cap. *reuera,* cap. *absente eo,* cap. *Absente aduersario,* cap. *Absens,* & cap. *carte.*

Reo absente, non audiendus accusator. 3. q. 9. c. *Absente eo,* & cap. *Necesse est.*

Reus non potest alium accusare, nisi prius se purget. 3. q. 11. c. *Neganda.* cap. *Non est credendum.* c. *Prius est.* & 6. q. 1. cap. *Qui crimen.*

Reus non est, qui non ex voluntate, sed ex necessitate peccauit. 15. q. 1. cap. *Ille cauenda,* & cap. *Aliquos.*

Reus volens comparere, quamdiu expectari debet, vt postea condemnatur. 5. q. 2. cap. *Præsenti.*

Reus fugiens ad Ecclesiam, ab ea non extrahatur. sed clerici eum defendant, & pro eo compareant. 17. q. 3. c. *Reum.*

& cap. *Si quis contumax.*

Reum extrahens ab Ecclesia, excommunicatur. *ibid. cap. Si quis contumax.* Vide, *Ad Ecclesiam confugiens.*

Reus potest recusare delegatum, si vocat eum ad locum, ad quem non potest accedere. *De off. Iud. deleg. cap. cum R. Canonicus.*

Reus recedens à iudicio, relicto Procuratore ad agendum, est contumax, & condemnatur ad expensas. *De Procuratoribus cap. constitutis.*

Reus non tenetur respondere libello in actione personali, nisi exprimatur causa petendi. *de libelli oblatione, c. dilecti filij.*

Reo contumaci, si causa liquet, fertur sententia definitiua. si non liquet, actor mittitur in possessionem (reseruata sibi causa proprietatis.) *De dolo, & contumac. c. Pro vt nobis.*

Reus non tenetur dare actori suas scripturas contra se. *De probat. cap. 1.*

Reo probante, quod non deliquit, si probatum sit deliquisse, ei non creditur. *ibid. cap. Ad nostram.*

Reus opponens exceptionem excommunicationis, in qualibet parte causæ auditur: si differt opponere, vt fatiget actorem, condemnandus est in expensis. *De exceptionibus, cap. Exceptionem.*

Si reus non potest inueniri, sufficit ponere citationem illius in Ecclesia rei. *De dolo, & contum. cap. fin.*

Reo absoluto, non competit exceptio rei iudicatæ. *De except. cap. aduersario.*

Reo damnato ad dandam possessionem, non sufficit dare pignus. *De sent. & re iudic. cap. cum aliquibus.*

Reo potius fauendum, quam actori, si iura sunt obscura. *de regulis iuris in 6. reg. 11.*

Reus recusans respondere post iuramentum, vel contumaciter recedens, habetur pro confesso. Secus verò si sit contumax per absentiam, antequam interrogetur. tunc enim contra eum, vt contumacem, proceditur. *De confessis in 6. cap. Si post.*

Reus potest impedire mittendum in possessionem, si faciat cautionem de stando iuri. *De restitut. spoliat. c. 1.*

Reo conuicto de delicto, non admittitur probatio negatiua. *De probat. cap. Ad nostram.*

Rei testes debent admitti, si deficit alia probatio. *De testibus cap. Significauit.*

Reus per solam famam, & credulitatem testium, non potest puniri pœna ordinaria. *De accusat. & c. cap. Inquisitionis §. finali.*

Reo exponenda sunt capitula, in quibus accusatur, vt possit se defendere. *ibid. cap. Qualiter.* Nomina, & dicta testium ei explicanda. *ibid.* (excipe causas fidei, in quibus nomina celantur.)

Reus de simonia potest contra testes excipere, solum de inimicitia, & de conspiratione, non verò de aliis. *De simonia cap. Licet Heli, & cap. Per tuas.*

Reus non potest trahi extra suam Ciuitatem, ultra vnam dietam; neque ad Ciuitatem actoris. *de rescriptis in 6. c. Statutum §. cum autem.*

Reo non reclamante (quod infamia non processerit) non inuoluitur processus; secus si reclamationem. *de accusationibus in 6. cap. fin. in statu Eccles.*

Reus in statu Ecclesiastico, contra quem sunt inditia ad torturam, non potest audiri, nisi in carcere, & non extra, nisi audito fisco. *Paulus IV. const. 6. Licet.*

Reus confessus crimen, si pecuniaria pœna sit plectendus, non potest relaxari etiam data qualibet cautione, nisi pœna soluta, & fisco audito. *ibid.*

Rei condemnati habentes interesse cum Camera, non possunt appellare de nullitate cuiuscunque sententiæ in quacunque causa, nisi facto deposito pecuniæ iuxta æstimationem delicti, in manu Thesaurarij Prouinciæ. *Pius 4. const. 53. Licet dudum.* Si verò æstimatio pecuniæ sit de magna

quantitate, medietas, vel tertia pars depositetur; & præstetur cautio de reliquo soluendo intra annum, si ad eam poenam erunt condemnandi. *ibid.*

Rei condemnati poena capitali, etiam facto deposito non possunt audiri; nec commissiones signari, nisi in carcere constituantur. neque possunt relaxari, nisi audito Thesaurario, & Procuratore fiscali Camerae. *ibid.*

Rei, Romæ, non possunt condemnari poena mortis contra ius commune (vigore alicuius antiqui rescripti, quod annullat.) *Innocentius 9. const. 2. Ad Romanum.*

Reus recedens, quando habetur pro confesso. Vide, *Confessus*. Rei condemnati ad triremes in statu Ecclesiæ non possunt transmitti ad alias, quam ad triremes Papæ. *Innocentius X. const. 7. Et sic ea.* Vide, *Condemnati*.

S. Riccardus.

S. Riccardus Episcopus Cisterciensis in Anglia, canonizatur ab *Urbano 4. const. 3. exulter.*

Ripa Romana, & Ripetta.

Ripæ Iudices, & Camerarius, quas causas possunt iudicare. *Clemens 7. const. 4. Nuper. Paulus 3. const. 6. Cum nobis.* Quomodo etiam causas sanguinis. *ibi.* Moderata est, ut infra. Carcerati per eos non possunt per Visitatores carcerum excarcerari sine eorum consensu. *ibid.* In Ripæ districtu, neque Baroncellus, neque alij ministri possunt executiones facere; & si fiunt, nullius sunt roboris. *ibid.*

Ripæ, & Ripettæ Iudices debent mercatorum dictorum locorum causas iudicare. & declaratur, qui sint iudices. *Paulus 3. const. 45. Cum postquam.* Debitores mercatorum Ripæ, &c. ad iudices Riparum trahi possunt, & debent. *ibid.* Libri dictorum mercatorum quantam, & quomodo fidem faciunt. *ibid.* Aliæ causæ eorum mercatorum, quando possunt ab aliis iudicari. *ibid.*

Riparum Iudici, id est Camerario, confirmatur iurisdictio. *Pius IV. const. 25. Cupientes.* Camerarius iudicat causas mercaturæ Ripæ in prima instantia; & iuxta formam Statutorum Ripæ iudicare debet. etiam causas criminales usque ad ultimum supplicium. *ibid.* sed moderata est, ut infra.

Ripæ Proxenetæ, seu Sensarij inter mercatores vini, & emptores, caupones, &c. quando, & quomodo tenentur soluere pretium vini, si emptores debito tempore non solvunt. *Pius 4. const. 42. Decet.*

Ripæ Gabella pro vino, ad ministros ibi tenendos, &c. est, ut pro quolibet dolio solvantur quatuor iulij. Ita *Pius V. constit. 42. decet.* Vide, *Vini gabella.*

Ripettæ Iudex, quas causas potest iudicare. *Clemens 7. constit. 4. Nuper.*

Ripæ, & Ripettæ Curia, seu Tribunalis facultas ad quid extenditur, à *Paulo V.* declaratur *constitut. 71. tit. De Curia Ripæ, & Ripettæ.*

Ripa Transonis.

Ripa Transonis in Piceno, erigitur in Ciuitatem. *Pius V. const. 15. Illius.*

Rita.

B. Ritæ de Cascia officium potest recitari ab omnibus fratribus, & monialibus S. Augustini. *Urbanus 8. const. 74. In supremo.*

Potest etiam fieri ab omnibus, qui ad eorum Ecclesias confluunt in eius festo, & in tota Diocesi Spoletana. *ibid. in cap. seq.*

Rituale.

Rituale Romanum à *Paulo V.* correctum obseruandum, & sequendum in administratione omnium Sacramentorum. *Paulus V. const. 85. Apostolica.*

Ritus.

Ritus sacri in consecrandis, & benedicendis rebus, si non inueniuntur scripti, seruentur illi, quos obseruat Ecclesia Romana. *Innoc. 1. epist. 1. in principio. Gelasius ep. 9. Vide Ceremonia.*

Ritus Ecclesiæ circa administrationem Sacramentorum, per traditionem accepimus. *Dist. 11. c. Ecclesiasticorum, in fin.*

Ritus Gentilium in obseruantia Kalendarum, sub excommunicatione prohibentur. 26. *quest. 7. cap. Non licet. cap. Si quis Kalendas. cap. Non obseruetis. & c. Quis aestimaret. Conc. Afric. c. 27.*

Ritus Infidelium obseruans, est anathema. 26. *q. 7. cap. Non licet, & c. Si quis. Conc. Afric. c. 27. Vide, Infidelium ritus. Vide, Gentilium ritus.*

Ritus Ecclesiæ Romanæ ab omnibus obseruandi. *Gelasius ep. 9. Vide, Ecclesia Romana.*

Vide, *Consecratio. Vide, Ceremonia.*

Rixosi.

Rixosi clerici, & monachi corripiendi sunt. *Dist. 90. c. Si quis monachus.*

Rixosi homines, rixas in ciuitate mouentes. Vide, *Bella ciuilia.*

Rochetum.

Rocheto uti non possunt Regulares facti Episcopi. *Conc. Later. 4. c. 16. Vide, Regulares facti Episcopi.*

Rocheto quando uti debent Episcopi. Vide, *Episcopi habitus, & vestes.*

Rogationes.

Rogationes, id est, Litanie, ante Ascensionem per triduum sunt celebrandæ. *Conc. Aurel. 1. c. 29. de consecrat. dist. 3. cap. Rogationes.*

Rogationum tempore, olim, erat ieiunandum. *conc. Aurelian. 1. c. 29. de consecr. dist. 3. c. Rogationes.*

Nunc verò ieiunandum non est, nisi Mediolani, quia Mediolanenses Quadragesimam incipiunt triduo postquam alij, & alij fideles in illo triduo ieiunant pro Rogationibus (quia tempore Paschali non ieiunatur.) *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. De ieiunio.*

Vide, *Litania. Vide, Oratio. Vide, Preces.*

Roma Ciuitas, Palatia, via, &c.

Roma est Ciuitas sacerdotalis, & Regia. *Ioannes 8. ep. 68.* Roma oppressa ab inimicis Christi, tenetur Imperator succurrere. *Ioannes 8. ep. 21. 26. 30. 31. 32. 54. 85. 87. 113. 269. 298.*

Romanæ Ciuitatis perditio est iactura totius Orbis. *Io. 8. ep. 7.*

Romæ Ciuitas, & Ducatus cum suo districtu, concessa fuit Papæ Syluestro, & successoribus eius quo ad temporalia. *De elect. in 6. c. Fundamenta. Ioann. 8. ep. 85. Vide, Ecclesiasticus status. Vide, Papa circa Ducatum Romæ, &c.*

Romam nullus clericus petere potest, sine licentia Episcopi, vel Vicarij. *Conc. Salegnstadiense c. 16.*

Romam petentes si à furibus spoliuntur, quomodo refarciendi à Communitatibus. *Leo X. const. 28. Romani. Vide, Peregrini. Vide, Excommunicationes Bullæ Cæne.*

Romam petentes ob sua negotia, ibique morantes, non possunt ab Episcopis molestari, nec excommunicari. & pœne Episcoporum id facientium. *Extra, de priuil. c. Diuina. & omnia ab ipsis contra eos facta, sunt irrita. ibid.*

Romæ litigantes apud S. Sedem, non possunt ab Episcopis priuari beneficiis, sub pœna excommunicationis, suspensionis, & interdicti ipso facto. *ibid.*

Romæ litigantes apud S. Sedem, non possunt foris conueniri, & pœnæ iudicum se intromittentium. Vide, *Curiales.*

Romam venientes ob negotia, vel ibi commorantes, vel ab ea recedentes, qui verberant, mutilant, vel occidunt, spoliant, carcerant, vel hæc fieri mandant, sunt excommunicati ipso facto in Bulla Cæne. Vide, *Excommunicationes Bullæ Cæne.*

Romæ

Romæ ædificantes in Ciuitate Pia, intra arcem S. Angeli, & S. Petrum, multa obtinuerunt priuilegia circa causas, contractus, oppignorationes, testamenta, &c. *Pius IV. constit. 101. Romanus.*

Ædificans Palatia Romæ, à quibus, & quomodo potest emere domos vicinas, & cum quibus conditionibus. *Sixtus IV. constit. 20. Et si de cunctarum.* & obligationes ædificantium, quales erant. *ibid.* Sed à Pio 5. omnia reducta fuerunt ad ius commune, *infra.*

Romæ ædificantes in via Alexandrina à Castro S. Angeli ad Plateam S. Petri, multa obtinuerunt priuilegia. *Alexander 6. constit. 7. Et si vniuersis.*

Romæ ædificantes Palatia, quomodo possunt cogere vicinos ad vendendum, & quos. *Pius 4. constit. 102. Inter multiplices.* Sed hoc priuilegium reductum fuit postea ad ius commune. *Pius 5. constit. 126. ad hoc.* Excipiuntur loca sacra, pro quibus priuilegium remanet in suo robore. *ibid.*

Ædificare volens Romæ, quas leges tenetur seruare, & quod ius congruum habet. *Gregor. 13. constit. 27. Quæ publicè, diffusè per §. 24.*

Ædificantes Romæ in via Felici, multa obtinuerunt priuilegia. *Sixtus 5. constit. 66. Decet.* Hæc via incipit ab Ecclesia S. Mariæ Maioris vsque ad Ecclesiam SS. Trinitatis in Monte Pincio. *ibid.*

Ædificaturi de nouo Romæ, quid debent obseruare. *Leo X. constit. 19. inter curas.*

Romæ habitantes curiales, &c. de quibus bonis, & de quanta summa possunt disponere in morte. Vide, *Curiales.* *Paulus 5. constit. 18. in eminenti.* Si Romæ moriuntur, vel circa, intra spatium decem miliariorum, possunt disponere de acquisitis, ex beneficijs, pensionibus, &c. Ecclesiasticis. & si moriuntur ab intestato, succedunt hæredes. *ibid.* & ante eum *Iul. 3. constit. 5. Cupientes.* & non pertinent ad Cameram.

Romæ albergatores non tenentur de furtis rerum, quas eis hospites non consignant. *Pius 4. constit. 71. cum sicut.*

Romæ morientes. Vide, *Morientes.*

Romæ domus dirutæ, quibus, & quomodo vendendæ per Camerarium, & Magistrum Viarum. *Sixtus 4. constit. 20.*

Et si de cunctarum. *Pius 4. constit. 102. Inter multiplices.* In emptione domorum Romæ, vicini sunt præferendi. alias contractus per Camerarium possunt irritari. & nullus excipitur. *Sixtus 4. ibid.*

Domus Romæ vendi possunt à proprijs dominis, non requisitis inquilinis. *Pius 5. constit. 126. Tanta est.*

Romæ plateæ ampliari possunt, & ad hoc faciendum possunt emi domus vicinæ, & quomodo debent solui. *Sixtus 4. constit. 20. Et si de cunctarum.* Cogi possunt ad hoc domini. Sed *Pius 5. constit. 126.* hoc reducit ad ius commune.

Romæ viæ, omni cura custodiendæ, & pro eis constituuntur Magistri Viarum. *Martin. 5. constit. 9. Et si in cunctarum.*

Magistrorum Viarum Romæ munera, quæ sunt. *Sixtus 4. constit. 20. Et si de cunctarum.*

Romæ viæ à quibus sunt reficiendæ. *ibid.* & *Pius 4. constit. 102. Inter.*

Priuilegia Magistrorum Viarum Romæ, confirmata, & aucta sunt à Leone X. *constit. 19. Inter curas.*

Possunt iudicia facere, absque appellatione. Eorum potestas se extendit, etiam circa Viridaria, & vineas. *ibid.*

Viarum Romæ Magistri priuilegia confirmat & auget *Pius 4. constit. 102. inter multiplices.*

Pro earum constructione propè Sanctum Petrum, multa viridaria tolli iubet à certis locis. *ibid.*

Pro Viarum magnificentia Camerarius, & Magister Viarum manu regia possunt procedere. *ibid.*

Prohibuit vias fieri ex filicibus, & præcipit fieri ex coctilibus. *ibid.*

Gregorius 13. constit. 22. Quæ publicè, distinctè declarat, quid de iure facere possit, & debeat Viarum Magister Romæ. *per 24. §§.* Item quomodo reficiendæ, vendendæ, &c. *ibidem.*

Viam Alexandrinam, vel Felicem habitantes.

Vide supra hic, *Ædificantes.*

Romæ muri. Vide, *Muri.*

Romanus ager.

Romani territorij agriculturam instituit *Clemens 7. constit. 5. Ad sacram.* Modus tenendus in hoc exercitio. *ibidem.*

Priuilegia agricultorum. *ibid.* & *Clemens 8. ut infra.*

Et multa alia vtilia pro Vrbe Roma. *ibid.*

Clerici in Agro Romano, possunt exercere artem agriculturæ, vel facere exercere, & non subiacent ministris spoliatorum. *Clemens 8. constit. 72. Inter multiplices. §. 5.* Multa obtinent priuilegia. possunt quartam partem extrahere è statu Ecclesiæ. Domini, & Barones permittant, vt Agricultores veniant ad collendos agros. & alia multa circa hoc. *ibidem.*

Eadem omnia confirmat, & alia addit *Paulus V. constit. 70. Pastoralis.*

Romani agri Agricultores, quomodo iuuandi per mutuum Montis Pietatis. *ibid.* Vbi multa circa hoc negotium.

Romæ Conseruatores. Senator. Gubernator.

Romæ Conseruatorum potestas, & iurisdictio confirmatur à *Iulio II. constit. 29. Si nostrarum.*

Romæ Conseruatores liberos facere possunt sclauos baptizatos ad eos confugientes. *Pius 5. constit. 17. Dignum.* & eos facere possunt ciues Romanos. *ibid.*

Romæ Senatoris iurisdictio confirmatur, & præscribitur à *Iulio II. constit. 28. Decet.*

Confirmatur, & magis declaratur, & augetur à *Pio 4. constit. 34. Dilectos.* Quas causas possit iudicare. *ibidem.*

Vide, *Senator.*

Romæ Gubernator. Vide, *Gubernator Romæ.*

Romæ Vicarius.

Vide, *Vicarius Papæ.* Vide, *Papæ Vicarius.*

Romani Ciues, Populus, Studium, Doctores, Statuta, &c.

Romanis ciuibus multa priuilegia concedit *Leo X. constit. 1. Dum singularem.*

Romanis quædam dignitates, Prioratus, &c. danda. *ibid.* & tunc quædam ab eis erant regendæ. *ibid.*

Romani non tenentur soluere in Dataria pro derogatione Statuti contra taxam dotium. *Innocent. IX. constitut. 2. Quæ ab hac sancta §. 3.*

Romani ciues clerici possunt disponere in morte (si moriuntur Romæ, vel circa eam intra spatium decem miliariorum) de omnibus acquisitis ex beneficijs, & prouentibus Ecclesiasticis, nec non pensionibus, &c. alijs. *Paulus V. constit. 18. in eminenti.*

Et si moriuntur ab intestato, hæredes succedunt. *ibid. §. 4.*

Romanorum ciuium causæ à curia Capitolina iudicari debent. *Pius 4. constit. 34. Dilectos.* & *Paulus V. constit. 28. Eximie fidelitatis §. 7.*

Romæ studium. Vide, *Studium generale Romæ.*

Romani iuuenes doctores, si in Gymnasio publico Romæ in qualibet facultate legere voluerint, dummodo excedant annum 22. ætatis, sunt admittendi cum salario 25. scutorum pro quolibet anno. *Gregorius 13. constitut. 23. Cupientes.*

Romana Statuta reducta, obseruanda, & quæ. *Gregor. 13. constitut. 61. Urbem.*

Romana Rota. Curia. Archiuum, &c.

Romana Rota. Vide, *Rota.*

Romanum Archiuum. Vide, *Archiuum.*

Archiuij Collegium Scriptorum. Vide, *ibid.*

Archiuij Regens. Vide, *Archiuum.*

Romana Curia. Vide, *Curiales. Officiales. Procuratores. Referendarij, &c.* in suis locis.

Vide, *Papa*, per omnes titulos.

Romanus Pontifex ille est, qui à duabus partibus Cardinalium eligitur. *De elect. &c. c. Licet de vitanda*. Qui verò à paucioribus eligitur, non est Pontifex. *ibid.* & si non abstinet, est excommunicatus, & beneficiis omnibus priuatus. *ibi.*

Vide, *Papa electio*.

Romanus Pontifex ante hymnum angelicum, est consecratus.

De elect. c. Quod sicut. §. Super eo.

Romanus Pontifex, dum scribit Episcopis, Archiepiscopis, & Patriarchis, vocat eos fratres; Regibus, & Imperatori scribens vocat eos filios; & si aliter inuenitur, literæ sunt suspectæ de falsitate. *De crimine falsi c. Quam graue.*

Romanus Pontifex habet potestatem à Deo. *Extra, de consuetudine*. Vide, *Papa, diffuse*.

Romanus Pontifex separat coniuges consanguineos, vsque ad suum decretum. *Gregor. 7. l. 2. ep. 36.*

Romanus Pontifex coronat Imperatorem, si non sit tyrannus, vel fatuus, vel hæreticus, excommunicatus, vel paganus. *De elect. &c. c. Venerabilem*. Vide, *Papa circa Imperatores, & Reges*.

Romanus Pontifex habet ius examinandi personam promouendam ad Imperium. *ibid.*

Romanus Pontifex transtulit Imperium à Græcis ad Latinos occidentales. *ibid.*

Romanus Pontifex in dubio, nullum grauat. *De rescriptis c. Mandatum*.

Romanus Pontifex solus transfert Episcopos de vna Ciuitate in aliam. *De translat. Episcop. c. Inter corporalia*.

Romanus Pontifex dispensat, vt qui renunciauit Episcopatu, reassumatur. *De renunciat. c. Post translationem*.

Romanus Pontifex tenetur iustissime iudicare. *De priuil. c. Ex ore sedentis*.

Romanus Pontifex non potest mutare decreta fidei facta ab antecessore, sed potest ea declarare. *Ioann. 22. Extrau. de verbor. signif. c. Quia quorundam, circa finem*.

Romanus Pontifex potest dissoluere facta in Concilio, & quæ. *ibid.*

Romano Pontifici subditi sunt omnes Christiani, siue Græci, siue Latini, & alii. *Extra, de maiorit. & obed. c. 1.*

Romani Pontificis decreta. Vide, *Decreta*. Vide, *Papa decreta, & decretales*.

Romana Ecclesia.

Vide, *Ecclesia Romana*, per omnes titulos. Vide, *Papa*, etiam per omnes.

Romane Ecclesiæ filius, quis nam dicatur. *De verbor. signif. c. 1.* Vide, *Filius*.

Romane Ecclesiæ filius factus, non per hoc fit exemptus. *ib.* Vide, *Filius Romane Ecclesiæ*.

Ordinati in Ecclesia Romana, non possunt ab ea recedere. *Gregorius 1. l. 4. ep. 30. 1. q. 1. c. Filium*.

Pro Romane Ecclesiæ seruitio Papa potest vndique clericos vocare, & monachos, seu regulares. *1. q. 1. c. Per principalem*.

Romane Ecclesiæ coloni, & rustici, ac debitores, cum charitate tractandi, & subleuandi. *Gregor. 1. l. 1. ep. 42. & 53.*

Romane Ecclesiæ soluendum est, quod est ei debitum ex consuetudine. *Gregor. 1. l. 2. ep. 7.*

Romanam Ecclesiam oppugnans, Christianitatem negat, & subuertit. *Leo 9. ep. 1. c. 36.*

Romane Ecclesiæ non concordans non est catholicus. *Gregorius 7. l. 2. post ep. 55. l. 5. ep. 10. l. 7. ep. 24.*

Romana Ecclesia ab omnibus est defendenda. *Ioannes 8. ep. 124. Gregorius 7. l. 8. ep. 5.*

Romane Ecclesiæ censuarius non eximitur per hoc à iurisdictione Episcoporum. *De priuil. c. Recepinus*.

Romane Ecclesiæ priuilegia, nequeunt ab vllò iudice tractari, nisi à Papa. *De iudiciis c. Cum venissent*.

Romana Ecclesia habet dominium bonorum ordinis fratrum Minorum viuentium in puritate regulæ. *Extr. Ioann. 22. de verb. signif. c. Ad conditorem*. Vide, *Ecclesia Romana*.

Vide, *Sede Vacante*. Vide, *Ecclesia Romana*. Vide, *Beneficia*.

Romualdus.

S. Romualdi Ord. Camaldulenses Institutoris festum sub die 7. Februarij, celebrari statuit *Clem. 8. const. 32. Pia mater*.

S. Romualdi Ord. Discalceatorum B. Mariæ de Mercede redemptionis Captiuorum officium recitari potest à fratribus illius ordinis. *Vrbani 8. const. 52. Saluatoris*.

Rosarium.

Rosarium B. Virginis Mariæ. Vide, *Confraternitas Rosarij. Sixtus IV. const. 18. Ea quæ*, ad instantiam Ducis Britanniae recitari concessit Psalterium B. Mariæ Virginis constans ex 150. Aue Maria. & multas gratias, ac indulgentias concessit recitantibus.

Deinde Rosarii forma approbatur, & recitanda proponitur à *Pio V. const. 87. Inter desiderabilia*.

Rosarii Confraternitates vbique locorum à Generali Ordinis Prædicatorum erigi possunt, non ab alio. *ibi*. Idem confirmat *Sixtus V. ut infra*.

Rosarij Confratres, dum adscribuntur Confraternitati, si quædam opera pia ibi notata adimplent, indulgentiam plenariam consequuntur. sic etiam in articulo mortis. *Pius 5. ibidem*.

Rosarii Beatæ Virginis Mariæ festiuitas, celebrari debet prima Dominica Octobris in Ecclesiis, & Oratoriis, seu Cappellis Rosarij pro victoria habita contra Turcas die 7. Octobris. *Gregorius 13. const. 11. Monet Apostolus*.

Rosarii indulgentias ampliat pro Confratribus, *Sixtus V. constit. 22. Dum ineffabilia*. Generalis, & Vicarius Generalis Ordinis S. Dominici de licentia Episcopi, vbique erigere potest Confraternitates Rosarii. *ibid.*

Alia de Rosario. Vide, *Confraternitas Rosarii*.

Rota Romana.

Rotæ Romanæ Auditores tenentur obseruare statuta quædam, & sunt 39. notata in *constit. 14. Ioan. 22. Ratio iuris*. Vide, *Auditores Rota*.

Rota Romana reformatur à *Pio 4. const. 44. in throno*. Vnica commissio in qualibet instantia est facienda, & quomodo procedendum in causis. Fatalium prorogationes, quomodo concedendæ.

Auditor Rotæ non potest ferre vllam sententiam, nisi in causa proposita in Rota. Sententia lata, intra quindecim dies scribenda est in actis, & in Rota vltima intra mensem. Terminis, & cedulæ sententiarum quando referendæ Notario. Sententia ferri non potest, nisi perfecto registro, & aliquando ex originali potest pronunciari. Auditor tenetur dare copiam decisionis ad instantiam partis. Causæ cognatorum, & familiarium Auditorum non possunt cognosci in Rota, vsque ad secundum gradum. Domestici Auditoris non possunt esse Procuratores, & Aduocati, aut Notarii in causa, quam cognoscit Auditor, neque eius consanguinei, vsque ad gradum secundum possunt esse Aduocati, &c. Aduocati non possunt assumi ad intuitum Auditoris. Curare debet Auditor, vt seruentur iura, & non decendantur contra antiquas decisiones. A liquidatione fructuum appellare licet, & duæ conformes faciunt rem iudicatam. Causæ non possunt remitti ad Cancellariam, nisi de licentia Papæ, vel ex causis iustis à Rota probatis. Si in actis apparct suspicio criminis, remittatur causa ad iudicem ordinarium. Si causa criminalis præiudicat ciuili. Auditor supersedeat. Si iudex ordinarius indiget depositione testium in causa criminali, quam agit, tenetur Auditor dare. Sportularum taxa est hæc: Si res de qua agitur non, excedit pretium mille ducatorum, decem aureos accipere potest. Si mille, vsque ad decem millia, 25. à decem, vsque ad 20. millia, 50. deinceps pro qualibet maxima summa, centum.

In beneficialibus verò, si res, de qua agitur excedit summam ducatorum centum, accipere potest decem, & deinceps usque ad mille, 25. à mille, usque ad tria millia, 50. A tribus millibus deinceps, 100. Nihil ultra, nec ipsi, nec consanguinei, nec familiares possunt accipere. Sportulæ sunt dandæ, subscripta sententia, in manu Notarij, qui notare debet hoc in actis. *Pius 4. ibid.*

Notarij Rotæ qualitates, &c. *ibid.* Substituti nequeunt fieri, nisi ex licentia Auditoris. *ibid.*

Leges præfatæ, sub pœna excommunicationis, in qualibet prima Rota anni legendæ sunt. *ibid.*

Vide, *Auditor Rote*. Vide, *Notarius*. Vide, *Procurator*.

Rota alia in Statu Ecclesia.

Rota Perusina instituitur Perusij à *Clemente 7. const. 29. Exponi*. Facultates, officiales, &c. *ibid.*

Rota Bononiensis instituitur à *Paulo 3. const. 4. Ex iniuncto*. Facultates, & priuilegia illius, officiales; modus procedendi, &c. *ibid.*

Rota Maceratensis instituitur à *Sixto V. const. 94. Romanus. & capp. seqq.* Officiales; modus procedendi; priuilegia; facultates, &c. *ibid.*

Eius priuilegia, iura, &c. confirmantur à *Gregorio 14. const. 14. Romanum*.

Rota in Ciuitate Ferrariæ erigitur à *Clemente VIII. const. 59. In supremo*. Facultates illius; officiales; priuilegia, &c. *ib.*

Rura. Rustici.

Rustici, & agriculatores, in statu Ecclesiastico, dum agris, & villis insident, non possunt molestari in bobus, vel alijs instrumentis agriculturæ; non inuadi, capi, &c. sub pœna infamiæ, & restitutionis in quadruplum. *Honorius 3. ex Cirone, de priuil. &c. c. 4.*

Rurale opus in die Dominico, vel festo fieri non potest.

Vide, *Dominica*. Vide, *Festum*. Vide, *Laborare*.

S

Sabbathum.

Sabbathum à Christianis non est custodiendum literaliter, sed spiritualiter. *Gregorius 1. lib. 11. ex regeſt. ep. 3.*

Sabbatho abstinendum est à carnibus. Vide, *Carnes. de consecrat. dist. 5. c. Quia dies*.

Sabbatho non est cessandum à labore, sed Dominico die. *concil. Laodicen. c. 29.* & sub pœna excommunicationis præcipitur labor. *ibid. de consecrat. dist. 3. c. Peruenit. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 10.*

Sabbatho, olim, & feria 6. ieiunabatur, quia in utroque die mœsti fuerunt Apostoli. *Innocentius 1. ep. 1. c. 4. de consecrat. dist. 3. cap. Sabbatho*.

Sabbatho, olim, ieiunandum erat, ob reuerentiam sepulturæ Domini. *ibid.*

Sabbatho magno, id est, Sabbatho Sancto ordinari, seu consecrari potest Episcopus. *Dist. 76. c. Dilectionis*.

Sabbatho Sancto ieiunium protrahendum citra noctem. *concil. Claramontanum c. 26.*

In Sabbatho Sancto, nulla Ecclesia, neque sæcularium, neque regularium campanas pulsare potest antequam eas pulset Ecclesia matrix, sub pœna ducatorum centum. *conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. Dum intra*. Vide, *Campana*.

Sabaudia.

Sabaudia Episcopi quas, & à quibus possunt procuraciones accipere, dum visitant. Sic & alij, qui visitant. *Extra, de censibus cap. Vas electionis*.

Sabaudia Dux. Vide, *Dux*.

Sabelli.

Sabellorum curia, iurisdicção reformatur. *Gregorius 13. constitut. 26. Dum recte*.

Iterum à *Paulo V.* declaratur eius iurisdicção. *Const. 71. tit. De Sabellorum curia*.

Nunc ablata est sub *Innocentio X.*

Sabina.

Sabinenses non possunt ædificare castra in Sabina. *Gregorius 9. const. 10. Cum tota*.

Sacerdotium, eiusque dignitas.

Vide, *Presbyter*.

Sacerdotium legis veteris commutatum est in nouum. *Lib. 6. const. Apost. c. 23.*

Sacerdotis veteris legis, vestes, & officia, quid significant singillatim in lege noua. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 34.*

Sacerdotium in omni lege fuit. *Conc. Trid. sess. 23. c. 1.*

Sacerdos primus in lege veteri scripta fuit Aaron. *Anacletus epist. 2.*

Sacerdotium non est terrena dignitas, sed cælestis. *Syricius ep. 3. cap. 3.*

Sacerdotes veri (id est quo ad meritum) non sunt omnes, qui sic nominantur. *Dist. 40. c. Multi sacerdotes*.

Sacerdotes superiores sunt sæcularibus. *Clemens 1. ep. 1. c. 4.*

Sacerdotes honorandi, quia sunt patres spirituales populo- rum. *lib. 2. const. Apost. c. 33.*

Sacerdotes sunt præstantiores regibus. *ibid. c. 34.*

Sacerdotes à Deo electi sunt, ut sacrificent. *Fabianus ep. 2.*

Sacerdotes sunt speculum omni populo. *Felix 2. ep. 2.*

Sacerdotes ab omnibus honorandi. *Pontianus ep. 1. Fabianus ep. 2. Gregor. 1. lib. 4. ex regeſt. ep. 31. etiam à Regibus. 11. q. 1. cap. Sacerdotibus*.

Sacerdotes etiam indocti, à doctis laicis sunt honorandi. *De hereticis c. Cum ex iniuncto*.

Sacerdotes, Throni Dei vocantur, & quare. *Gregorius 4. ep. vn. in fine*.

Sacerdotes sunt Patres, & Magistri Regum, & Principum. *Dist. 96. c. Quis dubitet. Gregor. 7. lib. 8. ep. 21.*

Sacerdotalis potestas cum regia semper rexerunt genus humanum; & si istæ duæ non conueniunt, malè regitur. *con- cil. Colon. 2. par. 2. c. 2.*

Sacerdos in lege noua non habet potestatem parem Episcopo. *Conc. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7.*

Sacerdotum ordo bipartitus est à Domino. *Anacletus ep. 3.*

Sacerdos etiam Flamen vocatus est, quia inter Gentiles filium quemdam in capite portabat. *Dist. 21. c. Cleros*.

Sacerdos ita dicitur, quia sacrum dat. *ibid.*

Sacerdotalis ordo per Christum cepit à Petro. *dist. 21. c. in nouo*.

Sacerdotium in lege noua est visibile, & externum signum (id est ordinatio.) *Conc. Trid. sess. 23. c. & can. 1.*

Sacerdotium nouæ legis à Christo est institutum. *Conc. Tri- dent. ibid. cap. & can. 3.* Vide, *Presbyter*. Vide, *Sacram.* Vide, *Ordo*.

Sacerdotium non est nudum ministerium. sed dicit potesta- tem consecrandi, & offerendi verum corpus, & sangui- nem Christi, & dimittendi peccata. *Concil. Trid. sess. 23. cap. & can. 1.*

Sacerdotalis Ordo. Vide, *Ordo*. Vide, *Presbyteratus*.

Sacerdos non potest iterum fieri laicus per ablationem chara- cteris. *Conc. Trid. sess. 23. c. & can. 4.*

Sacerdotes digniores meritis facilius à Deo exaudiuntur. *1. q. 1. c. Ipsi Sacerdotes*.

Sacerdos Græcus. Vide, *Graci*.

Alia de sacerdote. Vide, *Presbyter, per totum*.

Vide, *Clericus*. Vide, *Ordo*.

Sacerdotis potestas.

Sacerdotis potestas semper fuit necessaria in regimine mundi; & nisi regia cum sacerdotali conueniat, malè regitur mun- dus. *concl. Colon. 2. par. 2. c. 2.*

Sacerdos à Deo est institutus ad sacrificandum. *Fabianus ep. 2. concil. Later. 4. c. 61. De fide, & summa Trinit. c. 1. Pon- tianus ep. 1.*

Sacerdotes habent potestatem relaxandi peccata. *de pœnitent. dist. 1. cap. 78. Deus. Vide, Sacerdos circa Sacramentum Pœnitentiae.*

Sacerdos est minister proprius baptismi. *de consecrat. dist. 4. cap. Constat.*

Sacerdos habet potestatem consecrandi verum corpus, & sanguinem Christi, ac remittendi, & retinendi peccata. *Concil. Lateran. 4. c. 61. de fide, & summa Trinit. c. 1. conc. Trident. sess. 23. c. & can. 1.*

Sacerdos solus potest Extremam unctionem ministrare. *De verbor. signif. cap. Quæsiuit. Vide, Extrema Unctio. Vide, Presbyter.*

Sacerdos, dum est in peccato, non perdit potestatem circa Sacramenta facienda. *conc. Constantiense contra art. 8. Ioannis Huss. Vide, Sacerdos malus. Vide, Sacramentorum minister.*

Sacerdotis potestas non est æqualis Episcopali. *concil. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7. Vide, Episcopus. Vide, Presbyter.*

Sacerdotij incapax.

Vide, *Presbyter.*

Sacerdos fieri non potest, nisi qui per alios gradus transierit. *Distinct. 59. c. Si officia.*

Sacerdos esse non potest, qui nescit Latine loqui. *conc. Tolet. 19. c. 2.*

Sacerdos fieri non potest, nisi, qui multo fuerit probatus examine. *Dist. 77. c. Quid est.*

Sacerdos esse non potest is, cui deficit oculus. *Dist. 55. c. ult.*

Sacerdos ordinari non potest infamis. *6. q. 1. cap. Infames.*

Neque adulter, fornicarius, homicida, publicus penitens, &c. *Zacharias ep. 9.*

Laicus immediatè non potest fieri sacerdos. *Vigilius ep. 8.*

Ignorans non potest fieri sacerdos. *Dist. 38. c. Ignorantia. & cap. Si in laicis.*

Sacerdos ordinari non potest coniugatus, nisi promittatur cōuersio (id est Latinus.) *conc. Arelat. 2. c. 2. Vide, Clerici in sacris circa uxores. Vide, Graci. Vide, Sacerdos circa ordinat. Vide, Presbyter.*

Sacerdos quo ad sacrificium.

Vide, *Presbyter.*

Sacerdos electus est à Deo, ut sacrificet. *Fabianus ep. 2. concil. Lateran. 4. c. 61. de fide, & summa Trinit. c. 1.*

Sacerdos semel in die potest celebrare. *Vide, Missa.*

Sacerdos, siue bonus, siue malus, validè facit Sacramenta. *I. q. 1. c. Intra catholicam, & c. Omnia Sacramenta. Vide, Sacerdos circa Sacramenta.*

Sacerdos quoties sacrificium facit, tenetur Eucharistiam sumere, id est, corpus, & sanguinem Christi. *conc. Tolet. 12. cap. 5. de consecrat. dist. 2. c. Relatum est. alias excommunicatur. ibid. cap. Peracta. Non sumens facit sacrilegium. ibid. c. Comperimus. Et hoc ex Apostolorum traditione. ibid. c. Peracta.*

Sacerdos dicens missam, stolam super utrumque humerum tenere debet. sic etiam quando non dicit, & communicat. *conc. Brachar. 3. c. 4.*

Sacerdos pollutionem patiens in nocte, debet in mane abstinere à sacrificando, si causata sit à turpi cogitatione ante somnum, vel ab ingluvie, vel si habuit animi concussionem. *Dist. 6. c. Testamentum. nisi adsit necessitas. ibid.*

Sacerdos, cui amputati sunt digiti, & medietas manus, non potest missam dicere. sed alia exercere. *De clerico egrot. c. Presbyterum.*

Sacerdos dicens missam olim tenere debebat alium sacerdotem vicinum, qui occurrente casu repentino posset eam prosequi. *conc. Tolet. 7. c. 2. & Tolet. 11. c. 14.*

Sacerdos ebriosus missam dicens ante digestionem, est puniendus. *De accusat. c. Si constiterit.*

Sacerdos, qui in duello amisit partem digiti, non potest celebrare. *De corpore vitiat. c. 1.*

Sacerdos dicens missam defunctorum ad precandam mortem alicuius. *Vide, Missa.*

Sacerdos si est in mortali, debet confiteri, antequam celebret. *Conc. Londinense 1. c. 1. Conc. Trident. sess. 13. c. 7. Quod si desit confessor, & urgeat necessitas, potest celebrare, & postea quamprimum confiteri. ibid.*

Sacerdos infidelis non permittatur sacrificare. *Lib. 7. const. Apost. cap. 78.*

Sacerdos, si post lapsum pœnitet, dispensetur, ut ministret; & ad honores redeat. *Calistus 1. ep. 2.*

Sacerdos non consecrans, sub vna tantum specie, communicat. *Conc. Colon. 2. p. 7. c. 15.*

Non potest celebrare sine ministro. *Conc. Colon. 2. par. 2. c. 18. Vide, Missa.*

Sacerdos à semetipso sumit Eucharistiam si celebrat. *Conc. Trident. sess. 13. c. 8. & can. 10.*

Sacerdos criminofus non potest missam dicere, nec alteri inferuire. *Concil. Trid. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebrat. missa.*

Sacerdos circa Sacramentum Pœnitentiae.

Vide, *Presbyter. Vide, Pœnitentiae Sacramentum.*

Vide, *Sacramentum.*

Sacerdotes sunt ministri Sacramenti Pœnitentiae, qui audiunt confessiones, absoluunt, & dant pœnitentiam. *Conc. Carthag. 4. c. 74. Concil. Rhemense cap. 12. & 16. de pœnit. dist. 1. cap. 78. Deus.*

Sacerdos solus potest hoc Sacramentum ministrare. *Leo X. constitut. 40. Exurge. Concil. Trident. sess. 14. cap. 5. & 6. & can. 10.*

Sacerdos non potest absolvere sine licentia Episcopi, nisi in necessitate. *Conc. Rauenn. 4. sub Ioan. 22. c. 2. 26. quest. 6. cap. ult. & absolvens sine iurisdictione, vel propria, vel delegata, nihil facit. Concil. Trident. sess. 14. cap. 7.*

Vide, *Confessor.*

Sacerdoti ignoranti, confitendum non est. *De pœnit. dist. 6. cap. Placuit.*

Sacerdos, quando censetur idoneus ad ministrandum hoc Sacramentum. *Vide, Presbyter.*

Sacerdos non solum declarat absolutum, sed ipsemet absoluit, & sententiam pronunciat. *Conc. Trid. sess. 14. c. 6.*

Sacerdos absolvens ex ioco, nihil facit. *Trid. ibid. cap. 6. & can. 9.*

Sacerdos absolvens carere debet peccatis, ut licitè faciat. *De pœnit. dist. 6. c. Qui vult. Conc. Colon. 2. par. 2. c. 10. Concil. Trid. sess. 14. c. 6. & can. 10.*

Sacerdos existens in peccato, non amittit potestatem absoluerendi. *Trid. ibid. c. 6. & can. 10. Vide, Peccans.*

Sacerdos ordinarius, seu simplex, non potest à reſeruatis absolvere. *Conc. Trid. sess. 14. c. 7. & can. 12.*

Vide, *Casus reſeruati. Vide, Reſeruare.*

Sacerdos non solum habet potestatem soluendi, sed etiam ligandi, id est, imponendi pœnitentias. *Trid. sess. 14. can. 15. Vide, Ligare. Vide, Pœnitentia.*

Sacerdos imponens pœnitentiam considerare debet personas, qualitatem peccatorum, & dolorem. *De pœnitent. dist. 1. cap. 86. Mensuram.*

Quantitatem pœnitentiae suo arbitrio potest determinare. *ib. Vide, Pœnitentia. Vide, Satisfactio.*

Sacerdos imponens pœnitentiam, non facit contra finem clauium. *Conc. Trid. sess. 14. can. 15.*

Sacerdos sine acceptione personarum audire debet confessiones, & imponere pœnitentias. *Conc. Carthag. 4. c. 74.*

Sacerdos non potest soluere ligatum ab alio. *Vide, Legatus.*

Sacerdos absolvens, verè à peccatis absoluit. *Conc. Colon. 2. par. 7. c. 30. & Conc. Trid. sess. 14. c. 6.*

Sacerdoti prohibita.

Vide, *Presbyter. Vide, Clerici.*

Sacerdos non potest iudicare in causa capitali. *conc. Tol. 4. c. 30.*

Sacerdos simplex non potest Chrismate ungere in fronte. *dist. 21. c. Cleros. de consecr. dist. 5. de sacra Unctione c. vn. Super frontis. Vide, Confirmatio. Vide, Chrisma.*

Vide, *Presbyter.*

Sacerdos non debet esse tumultuosus; obstrepens, fabulosus, vel nimium ridens, &c. *Conc. Tolet. 11. c. 1.*

Sacerdotes pugnare non possunt, nec etiam contra paganos. *Zacharias ep. 3.*

Neque ad bellum possunt ire, nisi cum Principe, ad summum duo Episcopi, & duo Cappellani. *Concil. Ratispon. sub Zacharia. Sed non militare.*

Sacerdos non potest interesse iocis publicis; neque venationibus. *conc. Turonen. 3. c. 8.*

Neque epulis, vel lasciuiis. *Dist. 35. cap. Ecclesia. cap. Vinolentum.*

Neque potest esse Tutor. *dist. 88. c. Neque apud.*

Sacerdos simplex non potest reconciliare Ecclesiam pollutam, nec etiam si aqua ab Episcopo sit benedicta. *De consecr. Eccl. c. Aqua.*

Non potest officium Vice-comitis, &c. exercere pro secularibus, sub pena anathematis. *Conc. Later. 3. in append. tit. Ne clericus c. 4.*

Sacerdos excommunicatus non potest prædicare. *conc. Constant. contra art. 17. & 18. Ioannis Huss.*

Non possunt sacerdotes aperire tabernas in suis domibus. *Reformatio cleri Germanie c. 4.*

Neque vacare mercaturis. *ibid. Vide, Clerici circa negotia secularia.*

Non possunt esse Cappellani feminarum delicatarum. *Conc. Colon. 2. par. 2. c. 27.*

Cauere debent ab histrionibus, & aliis illecebris, quæ emolliunt. *conc. Turon. 3. c. 7.*

Sacerdotis obligationes.

Vide, *Presbyter. Vide, Clerici.*

Sacerdotes tenentur scire decreta Sedis Apostolicæ. *Syricius ep. 1. cap. ult.*

Tenentur scire canones. *Cœlestinus 1. ep. 3. c. 1. concil. Tolentan. 4. cap. 25. Distinct. 38. cap. Quando. cap. Nulli. cap. Quæ ipsi.*

Tenentur literis vacare, & fugere ignorantiam. *conc. Arelat. 3. cap. 3. Dist. 38. c. Ignorantia, & c. Si in laicis.*

Sacerdos ignorans non excusatur. *Dist. 38. c. Si in laicis.*

Sacerdotis vita pura, & casta esse debet. *Clemens 1. ep. 1. c. 4.*

Sacerdotis opera debent officio esse conformia. *concil. Parisien. 6. lib. 1. c. 4.*

Sacerdos prius se, deinde alios corrigere debet. *3. q. 7. cap. Sacerdos.*

Sacerdotes non tenentur ieiunare quinquagesimam, sed quadragesimam. *conc. Aurel. 1. c. 26. de consec. dist. 3. cap. sacerdotibus.*

Sacerdos tenetur per se ministrare sacramenta. *De consecr. dist. 2. cap. Peruenit.*

Sacerdos magis quam alius tenetur ad abstinentiam à peccatis. *Dist. 40. c. Non nos.*

Sacerdos saltem in diebus Dominicis tenetur celebrare missam. Vide, *Missæ. Vide, Presbyter. conc. Trident. sess. 23. de refor. c. 14. Si verò sit Curatus, sæpius. ibid.*

Sacerdos non consecrans sub vna tantum specie debet communicare. *conc. colon. 2. par. 7. c. 15.*

Sacerdos Latinus tenetur consecrare in azymo, Græcus verò in fermentato. *concil. Florent. in decr. Eug. IV. in ultima sess.*

Sacerdos omnibus festis tenetur celebrare, nisi iure impediatur. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. De frequenti diu. sacrificio celebr.*

Sacerdos obligatus pro cappellania, vel legato non potest cum eadem missa satisfacere etiam eleemosynæ diurnæ. *Vrbani. 8. const. 43. in declarat. ad quartum.*

Sacerdos circa vestes prophanas, & sacras.

Sacerdos non potest vti veste pomposa variata, &c. vel ab ordine aliena. *concil. Nicen. 2. cap. 16. 21. quæst. 4. c. Omnis iactantia.*

Sacerdotes extra domum non compareant sine veste sacerdotali. *21. q. 4. c. Sine ornatu, & cap. Episcopi.*

Sacerdotis vestes pro sacrificio sunt amictus, alba, cingu-

lum, manipulus, stola, & casula. *conc. Coiacense c. 3. Vide, Clerici quò ad habitum, & tonsuram.*

Sacerdotis priuilegia.

Sacerdotum priuilegia intacta sunt seruanda. *25. quæst. 2. cap. Priuilegia.*

Sacerdotes non possunt accusari à persona vili, vel malæ famæ. *Adrianus 1. in decr. ep. c. 16.*

Sacerdotes à coequalibus possunt accusari. *6. q. 1. cap. Beatus Petrus. 2. q. 7. cap. Ipsi Apostoli. cap. Testes, & cap. Sacerdotes, ut antiqua.*

Sacerdotum causæ cum maxima maturitate sunt tractandæ. *Damasus ep. 4.*

Sacerdos non potest cogi ad iurandum. *2. q. 5. c. Sacramentum. c. Nos sanctorum. & c. Nos sacramentum.*

Sacerdos à populo accusatus cum iuramento se purgare potest. *2. q. 5. cap. Presbyter. cap. Habet hoc. cap. Mennam. cap. Quanto. cap. Quæ de causa. cap. Si mala fama. cap. Quoties. cap. Presto. cap. Presbyteri à plebe. cap. Omnibus, & c. ibid.*

Sacerdos olim se pugnabat à crimine per missam. *2. q. 5. cap. Si Episcopo.*

Sacerdos deponi non potest absque iusta causa. *de sent. & re iudic. cap. Non potest. Vide, Deposito.*

Sacerdos non potest à populo reprehendi. *6. q. 1. cap. Sacerdotes. & c. Ones.*

Sacerdotes à regibus non possunt iudicari.

Vide, *Reges. Vide, Clerici.*

Contra sacerdotes examinari non possunt alii testes, nisi sacerdotes. *2. q. 7. c. Ipsi & cap. Testes.*

Sacerdotes non possunt esse testes, nisi in necessitate, & hoc cum licentia Episcopi. *14. q. 2. c. Quamquam. Quando autem ferunt testimonium, sunt honorificè tractandi. ibid.*

Sacerdotibus dandæ sunt primitiæ de omnibus. *Lib. 7. const. Apost. c. 30. Vide, Decima.*

Sacerdos cum communicat accipens Eucharistiam sine sacrificio stolam teneat ad collum. *dist. 23. c. Ecclesiastica.*

Sacerdotum confessio (cum sunt testes in iudiciis) non debet esse extorta per fides, aut scripturas ab eis petita, sed spontanea. *15. q. 6. c. 1.*

Vide, *Clericorum priuilegia. Vide, Clerici per alios titulos. Vide, Ecclesiastici. Vide, Presbyter. Vide, Testes varia de testibus.*

Sacerdotum numerus.

Sacerdotum numerus, melior est paruus, & bonorum, quam magnus, & malorum. *conc. colon. 2. par. 1. c. 35.*

Vide, *Clericorum numerus.*

Sacerdotes circa uxores, & matrimonia.

Sacerdos nequit ordinari, homo coniugatus, nisi præmittatur conuersio. *concil. Arelat. 2. cap. 2. intelligitur de Latino. Dist. 28. c. Assumi.*

Sacerdos tenetur ad cælibatum. *Syricius ep. 1. c. 7. ep. 4. c. 9. Innoc. 1. ep. 2. c. 9. & si non obseruat, omni officio priuandus est. Innoc. 1. ep. 3. c. 1. & 5. c. 1. Dist. 31. c. Sacerdotibus. c. Si laicus. Dist. 82. c. Proposui. c. Quia aliquanti. c. Plurimos. conc. Senonen. c. 8.*

Docens sacerdotem Latinum non teneri ad cælibatum, est hereticus. *conc. Senonen. ibid.*

Sacerdos ducens uxorem in ordine, deponatur. *dist. 28. cap. Presbyter.*

Sacerdos contrahens matrimonium, de facto incurrit excommunicationem. Vide, *Matrimonia. Vide, Presbyter. Facta penitentia, ab Episcopo dispensatur, ut ministret, sed matrimonium est nullum. De clericis coniugatis c. Sane sacerdotes.*

Sacerdotes, qui in ordine filios generant, officio priuantur. *Innoc. 1. ep. 5. Dist. 81. c. Maximianus.*

Vide, *Clerici in sacris, & c. Vide, Matrimonia prohibita ratione status spiritualis. Vide, Ordinati in sacris, & c.*

Vide, *Presbyter. Vide, Græcus.*

Sacer-

Sacerdos peccans cum filia spirituali.

Confessor peccans cum filia spirituali, seu pœnitente, sibi confitente, deponendus est. *Post ep. 4. Celestini 1. c. 3. 30. q. 1. c. Non debet. c. Omnes. & c. Si quis sacerdos. Pœnitentis pœnitentia. ibid. c. Omnes.*

Sacerdos, qui prætextu confessionis sollicitat pœnitentem ad turpia in confessionario. Vide, *Confessor. Vide, Sallitans.*

Sacerdotes fornicarij, adulteri, & concubinarij.

Sacerdos cadens in fornicationem, officio priuandus est sacerdotis. *Nicolaus 1. in decr. tit. De presbyteris c. 2. dist. 81. cap. Presbyter. si in ea deprehenditur. ibid. conc. Vornat. 1. c. 11. Deprehensus in ea debet inter laicos facere pœnitentiam. Dist. 81. c. Presbyter.*

Sacerdos fornicarius manifestus, non potest restitui in gradum. *Dist. 50. c. Sacerdotes.*

Sacerdos fornicarius non potest ingredi Ecclesiam. *Dist. 81. c. Si qui sunt.*

Sacerdos feminam accipiens, & tenens, quomodo puniendus est. *Dist. 81. c. Si quis amodo. c. Si quis sacerdotum. c. Eos, & c. Ministri altaris.*

Sacerdos accusatus à sola muliere de fornicatione, non potest puniri, sed debet se purgare. & si verè se purgat, femina punitur. *De adulteriis, & stupro cap. Significasti. conc. Later. 3. in append. part. 50. cap. 21. conc. Vornat. 1. cap. 11. Si non potest se purgare, suspenditur ab officio. De adulteriis c. Significasti. & conc. Later. 3. ubi supra.*

Sacerdos concubiniarius, in officio vitandus non est, nisi sit notorius. *De cohabit. cleric. & mulier. c. Quasi.*

Sacerdos fornicarius à canonica arceatur. *conc. claramontan. cap. 9.*

Infamis efficitur, & ab officio suspenditur. *Concil. Eboracense 1.*

Sacerdos non relinquens concubinam, non potest ad altare accedere, neque in choro cum alijs manere. *conc. Rom. sub Nicolao 2. c. 3. Neque partem Ecclesiae potest habere. ibid.*

Vide, *Clerici fornicarij. Vide, Presbyter.*

Sacerdos negans sacramenta.

Sacerdos negans sacramentum pœnitentiae morientibus, reus est animarum. *Post ep. 3. Iulii 1. 26. q. 6. c. Si presbyter. & c. Agnouimus.*

Sacerdos nolens baptizare morientem, qui id petit, deponendus est. *De consecrat. dist. 4. c. Quicumque.*

Sacerdos non debet negare sacramentum pœnitentiae damnatis ad mortem. *De pœnit. & remiss. c. 1.*

Sacerdos malus circa sacramenta.

Sacerdos malus adhuc validè facit sacramenta. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgaror. c. 71. in decr. tit. De Presbyteris cap. 5. 1. q. 1. cap. Intra catholicam, & cap. Omnia sacramenta. cap. Dominus. cap. Non nocet. cap. Christus. de consecrat. & c. cap. Vtrum sub figura. 15. q. 8. cap. Sciscitantibus.*

Sacerdos malus non perdit ordinem, id est, characterem. Vide, *Peccans. Vide, Sacerdos circa sacramentum Pœnitentiae.*

Sacerdotum officia, in sacramentorum confectione, non merita, considerat Deus. 1. q. 1. c. *Cum scriptura. c. Significasti, & c. Non quales.*

Sacerdotum vita non consideranda, sed quæ docent. 1. q. 1. c. *Significasti. & c. Non quales.*

Sacerdos malus habens veram materiam, formam, & intentionem, facit sacramentum. *conc. constantiense sess. ult. in constitut. Martini V. circa medium. & contra art. 4. Vvicleff. & contra art. 8. Ioann. Hufs. Vide, Sacram. ministr.*

Sacerdos malus non priuat Ecclesiam dignitate. 16. q. 6. c. *Si fortassis.*

Malitia sacerdotum non vitiat sacramenta. 1. q. 1. c. *Nonne Sodomitæ.*

Sacramenta bona sunt, etiam si ministri mali. 1. q. 1. c. *Sic autem.*

Sacerdos malus consecrans, sibi officit non sacramento. *conc. colon. 2. p. 7. c. 17.*

Vide, *Minister. Vide, Presbyter.*

Sacerdos publicè criminofus.

Sacerdos publicè confessus peccata sua, remouetur ab officio. *Conc. Toletan. 13. c. 10.*

Sacerdos capitale crimen committens, officio priuatur, & communione. *Dist. 81. c. Si diaconus.*

Sacerdos criminofus non potest dicere missam, nec inseruire alteri dicenti. *conc. Trid. sess. 22. in decr. de obseru. & vitand. in celebrat. Missæ.*

Sacerdotes criminofi non admittendi ad dicendam missam. *conc. Mediol. 1. part. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrat. & c.*

Vide, *Clerici. Vide, Missa. Vide, Presbyter.*

Sacerdos circa ordinationem.

Vide, *Ordinatio. Vide, Presbyter.*

Sacerdos ordinari non potest, nisi ad locum determinatum Ecclesiae. *Post conc. Valent. c. 16.*

Sacerdos ordinari non potest, qui non est aptus, & idoneus. *Conc. Later. 4. c. 27.*

Sacerdos ordinari non potest infamis. 6. q. 1. c. *Infames.*

Sacerdos non potest ordinari, qui nescit Latine loqui. *conc. Tolet. 19. c. 2. Vide, Presbyter.*

Sacerdos ordinari potest, qui ætatem habet 25. annorum. *Zacharias ep. 12. Clement. de atate, & qualit. & c. c. fin.*

Sacerdos non baptizatus, iterum est ordinandus. *de Presbyt. non baptizato, & c. c. Veniens.*

Sacerdos carens ungula pollicis, ex dispensatione Papæ potest ordinari. *Honor. 3. ex Cirone, tit. de corpore vitiat. c. 2. Si pollex sit fortis, vt tangat Eucharistiam.*

Sacerdos oculum habens maculatum, Papæ indiget dispensatione, vt ordinetur. *Honorius 3. ibid. c. 1.*

Sacerdos ab Episcopo est ordinandus. *Anacletus ep. 2. dist. 67. c. Reliqui Sacerdotes. & c. episcopus.*

Sacerdos ab vno Episcopo est ordinandus. *Dist. 67. c. Reliqui, & c. Episcopus.*

Sacerdos ordinatus, si dubitat, an ordinans sit Episcopus, debet iterum ordinari. *dist. 68. c. Presbyteri.*

Sacerdotis ordinatio non potest fieri à laicis, nec ad eam requiritur eorum consensus. *Dist. 63. c. Non licet. Conc. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7.*

Sacerdos ordinatus non potest fieri laicus per ablationem characteris. *conc. Trid. sess. 23. c. & can. 4.*

Sacerdos dum ordinatur, stolam super virumque humerum teneat. *Dist. 23. c. Ecclesiastica.*

Sacerdos ordinatus ante ætatem legitimam, vel ignorans, suspenditur ab executione, donec perueniat ad ætatis, vel doctrinæ sufficientiam. *conc. Senon. in decr. morum c. 6.*

Vide, *Ordinati male. Vide, Promoti male.*

Sacerdos deferens fidem.

Sacerdos deferens fidem, priuatur officio sacerdotali. *Victor 1. ep. 2. l. 7. const. Apost. c. 28.*

Sacerdos reuertens ab hæresi, non potest ministrare sacramenta, nisi prius absoluitur, & ab irregularitate dispensetur. *conc. colon. 2. tit. Censura c. 8.*

Vide, *Clerici heretici. Vide, Fides. Vide, Heretici. Vide, Lapsus. Vide, Presbyter.*

Sacerdos depositus, vel suspensus, tentans ministrare.

Sacerdos priuatus officio sacerdotis, si missam dicit, excommunicatur, vsque ad finem vitæ, & alias facit pœnitentias. *Gregor. 1. l. 4. ep. 5.*

Sacerdos suspensus ob incontinentiam, si celebrat, beneficiis spoliatur, & perpetuo deponitur ab ordine. *Concil. Lateran. 4. cap. 14.*

(Episcopus autem eum absolvens, est deponendus. *ibid.*)

Conc. Germanicum 1. c. 6. Conc. Lugdun. Gener. 1. Talis celebrans, fit irregularis, nec potest, nisi à Papa, dispensari. *Conc. Lugdun. 1. ibid. de sent. & re iud. in 6.*

Vide, *Clerici*. Vide, *Degradatus*. Vide, *Depositus*.

Vide, *Irregularis*. Vide, *Presbyter*. Vide, *Suspensus*.

Sacerdos accusatus.

Sacerdos accusatus, sed non conuictus per testes, potest se purgare cum iuramento. 2. q. 5. cap. *Presbyter vel, cap. Habet, & cap. Presbyter si à plebe. cap. Mennam. cap. Quanto. cap. Quæ de causa. cap. Si mala fama. cap. Quoties. cap. Presto, cap. Omnibus, & aliis ibi.*

Sacerdos purgans se de querela, iterum recipit beneficia. 2. q. 5. cap. *Super causa, & cap. Quoties.*

Sacerdos accusatus à sola muliere de fornicatione, &c. non potest puniri, sed debet se purgare; & si vere se purgat, mulier est punienda. *de adulterijs, & c. cap. Significasti.*

Non potens se purgare, ab officio suspenditur. *ibid. Concil. Later. 3. par. 50. cap. 21.*

Sacerdos accusatus, olim, se purgabat per Milsam. 2. q. 5. cap. *Si Episcopo.* Nunc est prohibitum.

Vide, *Sacerdotis privilegia*. Vide, *Presbyter*.

Sacerdotum peccata grauissima.

Sacerdotes peccantes, grauissimè delinquent. *Gregorius I. lib. 9. ex regeft. ep. 64. Martin. I. ep. 12.*

Sacerdotum praua vita est causa naufragij populorum, & Ecclesiæ. *Gregor. 7. lib. 1. ep. 42. lib. 4. ep. 11.*

Sacerdos percutiens aliquem, si non mortaliter, abstineat per aliquod tempus à ministerio: si mortaliter, non debet amplius ministrare. *Nicolaus 1. in decret. tit. de Presbyteris. c. 3. dist. 50. c. Sacerdotes.* Vide, *Clericus percussor.*

Sacerdos peccans non amittit ordinis characterem. Vide, *Peccans*.

Sacerdotum offensores.

Vide, *Clerici*. Vide, *Ecclesiastici*. Vide, *Presbyter*.

Sacerdotem offendens, grauiter puniendus. *Lib. 6. constit. Apost. cap. 6.*

Sacerdotum calumniatores, excommunicandi. 3. q. 1. cap. *Deus ergo.*

Sacerdoti-oculum eruens, estò in ira, officiis omnibus priuatur, & inhabilis fit ad ea. *dist. 55. cap. ult.*

Sacerdotes persequens est sacrilegus. 17. q. 3. cap. *Sicut qui Ecclesiam.*

Sacerdos summus.

Vide, *Episcopus*. Vide, *Papa*.

Sacerdos summus eligi non potest, qui est laicus. *distin. 59. cap. Hoc ad nos.*

Sacerdos summus fieri non debet, qui caret disciplinis Ecclesiasticis. *dist. 59. cap. Qui Ecclesiasticis, & c. Ordinatos.*

Sacerdos circa cohabitationem cum mulieribus.

Vide, *Clerici circa cohabitationem, & c.*

Sacerdos non potest simul cum mulieribus habitare. *dist. 81. cap. Oportet. cap. Volumus. cap. Legitur. cap. in omnibus, cap. cum omnibus, & cap. Non oportet.*

Sacerdotum institutio in Ecclesijs, vel depositio.

Sacerdotes ab Episcopis solis instituendi, & destituendi sunt in Ecclesijs. non autem à laicis. *De heret. c. cum ex iniuncto, in fine.* Vide, *Benef.* Vide, *Clerici*. Vide, *Episcopus*. Sacerdos non idoneus, non à laico, sed ab Episcopo est remouendus. *ibid. cap. cum ex iniuncto.*

Sacerdos non potest deponi absque iusta causa. *De sent. & re iudic. cap. Non potest.*

Sacerdotes de nouo positi in aliquo loco, quomodo alendi, Vide, *Parochi*.

Sacerdos peregrinus.

Vide, *Clerici peregrini*. Vide, *Peregrini*. Vide, *Presbyter*. Sacerdos peregrinus, de cuius ordine non constat, in publico non celebret, sed potius in occulto, sic olim. *De clericis peregrinis cap. Tua fraternitatis.*

Sacerdotes ignoti, & peregrini admitti non debent ad sacra facienda, nisi habeant licentiam sui Episcopi, vel Vicarij Diocesani. *Conc. Augustan. c. 6. Conc. Mogunt. 4. cap. 94. Conc. Trident. sess. 22. in decr. de obseruandis, & vitandis in celebrat. Missæ. & in sess. 23. de reform. c. 16.*

Sacerdotum filij.

Vide, *Clerici*. Vide, *Filij*. Vide, *Presbyter*.

Sacerdotum filij obtinere non possunt Ecclesias, & beneficia, quæ habuerunt Patres immediatè. siue geniti sint in Sacerdotio, siue non. Sed si alii medient inter ipsos, qui ea obtineant, possunt postea habere. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 60.*

Sacerdos nouiter ordinatus.

Sacerdos nouus (olim) tenebatur intra tres menses dicere primam Missam; deinde frequenter in aliis temporibus, saltem semel in anno, alias beneficiis erat priuandus. Regularis verò actiua, & passiva voce, & locum post omnes habebat. *Conc. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 13.*

Sacerdos nouiter ordinatus, in prima Missa non faciat conuiuia, nisi inter parentes, & amicos. & tunc sobria sint, & sine luxu. *Conc. Mogunt. 4. cap. 60.*

Vide, *Missæ*. Vide, *Presbyter*. *Conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent ad celebrationem Missæ.*

Sacerdos circa ministerium Eucharistiæ.

Sacerdos sub pena excommunicationis non potest communicare laicos, sub vtraque specie. *Concil. Constantiense sess. 13. c. 2.* Vide, *Eucharistia*.

Sacerdos non consecrans Eucharistiam sub vna specie accipit. *Conc. Colon. 2. par. 7. cap. 15.*

Sacerdos celebrans, à semetipso sumit Eucharistiam. *Conc. Trident. sess. 13. c. 8. & can. 10.* Vide, *Eucharistia*.

Sacerdos Cappellanus Principis.

Sacerdos Cappellanus Principis excommunicati, ob usurpationem rerum Ecclesiæ, ad quid tenetur. *conc. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 6.*

Sacerdos circa clandestina matrimonia, & alia vetita.

Sacerdos præsens matrimonio clandestino, per tres menses suspenditur ab officio, & beneficio, & eius fructus applicantur fabricæ Ecclesiæ, & impensis pro Concilio. *conc. Toletan. 22. cap. 17.*

Sacerdos præsens matrimonio in tempore prohibito, pena pecuniaria mulctatur. *conc. Tolet. 22. c. 16.*

Sacerdos coniungens in matrimonium aliquos sine licentia Ordinarii, vel Parochi, vel benedicens matrimonium, remanet suspensus ab officio ad arbitrium Ordinarii, cui Parochus ad quem pertinebat, subditus est. *concil. Trident. sess. 24. de matrim. reform. c. 1.*

Vide, *Matrimonia clandestina*. Vide, *Parochus*.

Sacerdotes Græci.

Vide, *Græci*.

Sacerdos Græcus debet in fermentato consecrare. *conc. Florent. sess. ult. in decr. Eugenij IV.*

Sacerdotes Græci coniugati audire possunt confessiones Parochianorum. *Innoc. IV. const. 14. Sub catholica.*

Græci

Græci Episcopi deputare possunt in Parochiis sacerdotes coadiutores. *ibid.*

Sacerdos Græcus contrectaturus sacramentum, debet abstinere ab vxore. *Dist. 84. cap. Cum in praterito, & c. Cum de quorundam.*

Sacerdos Græcus, antequam celebret, quanto tempore abstinere debet ab vxore. Vide, *Græcus.*

Sacra dignitas.

Sacra dignitas non obtinenda per pretium, dantes, & obtinentes, sunt simoniaci & grauiter puniendi. *Gelasius ep. 9. Vide, Dignitas. Vide, Simonia.*

Sacra loca.

Sacra loca, Romani Pontificis priuilegiis munienda sunt. *Gregorius I. lib. 11. ex regeft. ep. 8.*

Sacra loca fieri non possunt diuersoria communia, sub pœna excommunicationis. *19. q. 3. cap. Quoniam.*

Sacra vestes. Vasa. Palla, &c.

Sacras vestes, vela, &c. altarium vendens, vt Iudas existimatur. *Clemens I. ep. 2.*

Sacra vasa inimicis fidei credentes, remoueantur à Clero. *Conc. Arelat. 1. c. 13.*

Sacra vasa, aut pallæ non tangendæ à non sacris. *Sother. ep. 2. Concil. Agathen. c. 66. Dist. 23. cap. Sacratas. & cap. Non oportet. De consecrat. dist. 1. cap. In sancta hac. concil. Colon. 2. par. 3. c. 31.*

Sacra vela, pallæ, &c. comburenda sunt cum sunt antiquata, & cineres mittendi in locum, ad quem non est accessus. *de consecrat. dist. 1. cap. Altaris.*

Sacra vela, quomodo abluenda. *ib. c. Nemo per ignorantiam.*

Sæpè per custodes abluenda, sub pœna suspensionis ab officio, & priuationis emolumentorum, donec pareant. *Conc. Colonien. 3. tit. Censura c. 13.*

Sacra vasa, vestes, &c. non possunt commodari, nec inferuire pro vsu prophano. *Conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. de Ecclesijs, & earum vsu. Vide, Vasa. Vide, Vestes.*

Sacramentorum natura, necessitas, institutio, & numerus.

Vide, de quolibet Sacramento in particulari.

Sacramenta Ecclesiæ septem sunt, Baptismus, Confirmatio, Pœnitentia, Eucharistia, Ordo, Matrimonium, & Extrema Vnctio. *Conc. Londin. 2. c. 2. Conc. Florent. sess. vlt. in decr. Eugenij 4. Conc. Senon. tit. De matrimonio. Concil. Colon. 2. p. 7. c. 1. Conc. Mogunt. 4. cap. 11. Conc. Trid. sess. 7. de Sacram. can. 1.*

Sacramenta fiunt per res, & verba. *1. q. 1. c. Detrahe.*

Sacramenta tribus perficiuntur, rebus, verbis, & ministro cum intentione. rebus, vt materia, verbis autem vt forma. *Conc. Florent. sess. vlt. in decr. Eugenij 4. §. Quinto Ecclesiasticorum.*

Sacramentum non fit, si aliquod ex his tribus desit. *ibid.*

Sacramentum quolibet nouæ legis est verum, & proprium Sacramentum. *Conc. Trid. sess. 7. de Sacram. can. 1.*

Sacramentorum formæ per Apostolorum traditiones habentur. *Conc. Senonense c. 5.*

Sacramentorum administrandorum Ritus per traditiones accepti sunt. *Dist. 11. c. Ecclesiasticarum, in fine. Vide, Ceremonia. Vide, Ritus.*

Sacramenta Ecclesiæ non sunt humanum inuentum, aut recens, sed diuinum. *Conc. Senon. c. 10.*

Sacramenta legis nouæ, differunt ab antiquis, quia antiqua figurabant gratiam dandam per Christi passionem; noua verò eam continent. *Conc. Florent. sess. vlt. in decr. Eugenij 4. Conc. Trid. sess. 7. de Sacram. can. 2.*

Non differunt solum, quia cæremoniæ. *Conc. Trid. ibid.*

Sacramenta sensibilia sunt, & continent effectum insensibilem. *Conc. Colonien. 2. par. 7. c. 2. Conc. Mogunt. 4. c. 11. & Trid. ubi supra.*

In sacramento adest ipsum sacramentum, & res sacramenti.

De celebrat. Missar. c. Cum Marthæ.

Sacramenta non sunt paria, sed vnum alio dignius. *Concil. Trid. sess. 7. de Sacram. can. 3.*

Sacramenta non sunt sola signa, seu notæ christianitatis. *Trid. ibid. can. 6.*

Sacramenta nouæ legis omnia à Christo sunt instituta. *Conc. Trid. sess. 7. de sacram. can. 1.*

Non sunt instituta propter solam fidem nutriendam. *Trid. ibid. can. 5.*

Sacramenta nouæ legis sunt necessaria ad salutem, vel in re, vel in voto, licet non omnia omnibus. *Conc. Trid. sess. 7. de sacram. can. 4.*

In Sacramentis Ecclesia potest multa mutare, salua eorum substantia. *Conc. Trid. sess. 21. c. 2.*

Sacramenta fieri non possunt absque intentione faciendi. Vide, *Intentio.*

Sacramentorum efficiens, seu minister.

Si minister malus sit, sacramenta non cessant esse bona. *dist. 19. cap. Secundum. 1. q. 1. c. Nonne Sodomita, & cap. Sic autem. Vide, Sacerdos malus.*

Sacramenta communia sunt bonis, & malis ministris (circa validitatem.) *de consecr. dist. 4. c. Est unitas.*

Sacramenta ministrata à malis, eis nocent, non fumentibus. *1. q. 1. cap. Omnia.*

Sacramenta validè fiunt, etiam à malis ministris. *conc. Trid. sess. 7. de sacramentis can. 12.*

Sacramenta non ampliantur, nec minuuntur ob meritum, vel demeritum ministri. *1. q. 1. c. Multi secularium.*

Vide, *Minister.*

Sacramenta licitè sumi possunt à sacerdote malo tolerato. *15. q. 8. cap. Sciscitantibus. Conc. Later. 3. in append. par. 50. c. 38. de cohabit. cleric. & c. c. Vestra.*

Sacramenta à puris, & mundis ministranda. *conc. Turon. 1. c. 1. Sed si minister sit in peccato mortali, adhuc validè facit. concil. Trid. sess. 7. de sacram. can. 12.*

Sacramenta non possunt ministrari ab omnibus Christianis. *Conc. Trident. sess. 7. de sacram. can. 10. Vide, Sacerdotis potestas.*

Sacramenta fieri non possunt, nisi à ministro habente intentionem faciendi, quod facit Ecclesia. *Conc. Trid. sess. 7. can. 11. de sacramentis.*

Sacramenta omnia crucis signo perfici debent. *De consecr. dist. 5. cap. Numquid.*

Sacramenta contrectans, debet ab vxore abstinere. *dist. 84. c. Cum in praterito, & c. Cum de quorundam.*

Quomodo sacramenta se subducunt à manibus impiorum; & in eis non est Spiritus sanctus, (id est in beneficium ministrantium.) *1. q. 1. c. Manifestum, & c. Sacrosancta.*

Vide, *Minister.*

Pro ministerio sacramentorum, nihil soluendum.

Pro sacramentorum ministerio, nihil exigendum. *Conc. Senonen. in decr. morum c. 2. Conc. Colon. 2. par. 7. c. 1. & par. 8. c. 1. conc. Treuerense c. 14. conc. Mogunt. 4. c. 92. sub pœna suspensionis ab officio. ibid. conc. Londinense 2. cap. 3. Conc. Oxonien. 1. c. 22. conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. 1. Nec directè, nec indirectè potest aliquid peti. ibid.*

Si aliquid sponte offertur in sacramenti ministerio, potest accipi. *conc. Treuerense c. 14. conc. Mogunt. 4. c. 92. de simonia cap. Dilectus.*

Sacramentorum effectus; quando, & ubi sunt conferenda.

Sacramenta afferunt salutem; sed non extra Ecclesiam. *1. q. 1. c. Si quis inquit. conc. Londinen. 2. c. 3.*

Sacramenta conferunt gratiam, dignè suscipientibus. *Conc. Florent. sess. vlt. in decr. Eugenij 4. §. Quinto ecclesiasticorum. Leo X. constit. 40. Exurge. Concil. Mogunt. 4. cap. 11. concil. Trident. sess. 7. de sacramentis can. 6. & 7.*

Vide, *Gratia.*

Sacramenta causant gratiam, & sanctificant non ex ministri merito. sed ex merito, & virtute Christi. *Conc. Mogunt. 4. c. 11. Vide, Gratia.*

Sacramenta sunt signa sensibilia, efficacia. *Concil. Mogunt. 4. cap. 11.*

Sacramenta semper, quantum est ex parte Dei, causant gratiam. *conc. Trid. sess. 7. can. 7. de sacramentis. Vide, Gratia.*

Sacramenta nocent indignè tractantibus. 1. *quest. 1. ca. Per Isaiam.* Sed prosunt dignè sumentibus. *ibid.*

Sacramenta non distribuuntur in campis. *de consecr. dist. 1. c. Non oportet.*

Sacramenta non possunt dispensari in Oratorijs. *ib. c. clericos.*

Sacramenta, quomodo, & à quo sumenda.

Sacramentum Eucharistiæ ieiuni tantum sumere possunt. *de consecr. dist. 2. c. Liquido, & dist. 1. c. Sacramenta. conc. carthag. 3. c. 29. & 48. Vide, Eucharistia.*

Sacramentum Eucharistiæ euomens, quomodo puniendus. *ibid. c. Si per ebrietatem.*

A sacramentis cælestibus abstinere, non est poenitentia. *De poenit. dist. 1. c. 56.*

Sacramenta non danda indignis. *dist. 43. c. In mandatis. Vide de quolibet Sacramento.*

Sacramenta quomodo ministranda, & à quibus.

Sacramenta ministranda iuxta ritum Ecclesiæ Romanæ. *conc. Mogunt. 1. c. 4. Vide, Ritus. Vide, Ecclesia Romana.*

Sacramenta à sacratis tantum debent ministrari. *de consecr. dist. 2. c. Tribus gradibus.*

Sacramenta ministrari non possunt, nisi cum vestibus congruis. *conc. Eboracense 1. conc. Rauenn. 7. sub Clem. 5. c. 6.*

Sacramenta omnia signo crucis, sunt perficienda. *de consecr. dist. 5. c. Numquid.*

Sacramentorum administrandorum ritus per traditionem accepti sunt. *dist. 11. c. Ecclesiasticarum, in fine.*

Sacramenta ministrantes contra consuetudinem receptam ab Ecclesia, ab ordinario corripiendi, & à Ministerio abiiciendi. *Conc. Mogunt. 4. c. 50.*

Ritus in administratione sacramentorum recepti non possunt omitti sine peccato. *Conc. Trident. sess. 7. can. 13. de sacramentis.*

Sacramenta omnia à ieiunis ministranda. *Conc. Rauennat. 7. sub Clem. V. c. 6.*

In Sacramentis potest Ecclesia multa mutare, salua eorum substantia. *Conc. Trid. sess. 21. c. 2.*

Sacramentorum ritus, & usus explanari debent per Episcopos, & Parochos in festis, vt maiori deuotione fideles ad ea accedant. *conc. Trident. sess. 24. de refor. c. 7.*

Vide, Minister. Vide, Sacramentorum efficiens.

Sacramentorum doctrina.

De Sacramentis non est aliter sentiendum, quam sentiat Ecclesia Romana. *de hæreticis c. Ad abolendam. conc. constant. in const. Martini V. aliter sentiens est hæreticus. ibid.*

In Ecclesia Romana est vera doctrina de sacramentis. *ibid. Vide, Ecclesia Romana.*

In Sacramentis potest Ecclesia multa mutare, salua eorum substantia. *Conc. Trid. sess. 21. c. 2.*

Sacramentorum iniuriæ à Regibus, & Principibus sunt vindicandæ. 23. q. 5. c. Si propterea.

Sacramenta, an iteranda.

Sacramenta (imprimèntia characterem) non sunt iteranda. Vide de quolibet, vt Baptismo, Confirmatione, & Ordine. & *Concil. Tridentin. sess. 7. can. 9. de sacramentis.*

Hæc Sacramentum extra Ecclesiam à vero ministro collata, non iterantur. *dist. 4. de consecr. c. Non in vobis. 1. q. 1. c. Sacramenta, & c. Sicut.*

Sacramentorum abusus.

Sacramentis abutens, ab Inquisitore puniendus est. *Adrianus VI. const. 2. dudum.*

Sacrificium offerens dæmonibus. Vide, Dæmon. Vide, Magi. Vide, Sortilegi.

Sacrificium.

Sacrificium sic dicitur, quia *sacrum factum*. dicitur mysterium, quia secretum continet. dicitur sacramentum, quia significat aliquid sanctè accipiendum. 1. q. 1. c. *Multi secularium.*

Sacrificium Melchisedech fuit figura sacrificij Christi. *De consecr. dist. 2. c. Accipite.*

Sacrificium fieri non potest de animalibus, lacte, melle, &c. *conc. quod dicitur Apostol. c. 3.*

Sacrificium cruentum legis veteris, mutatum est in incruentum. *Lib. 6. const. Apostol. c. 23.*

Sacrificia Deo facta contemnens, est anathema. *dist. 30. c. Si quis.*

Sacrificium fieri non potest, nisi de pane frumenti, & vino aqua mixto. *Conc. carthag. 3. c. 24. de consecr. dist. 2. c. 1. c. Sic in sanctificando, c. Scriptura, c. Non oportet. c. In sacramentorum, & c. Cum omne. Post epi. 3. Iulij 1. Alexander I. ep. 1.*

Sacrificiū, & sacerdos fuit Christus, secundum humanitatem, non secundum diuinitatem. *c. Sacerdos. de consecr. dist. 2.*

Sacrificium aliquando significat sacramentum Eucharistiæ. *de consecr. dist. 2. c. Qui bene.*

Sacrificium missæ à Iacobo Apostolo fuit ordinatum, seu dispositum quo ad ritum. *de consecr. dist. 1. c. Iacobus. Lib. 8. const. Apostolicarum c. 12. 13. 14. & 15.*

Sacrificium in altari offertur non solum Patri, sed etiam filio. *Marcellinus ep. 1.*

Sacrificium nullum est nobilius, quam hoc quod continet corpus, & sanguinem Christi. *Alexander I. ep. 1. de consecr. dist. 2. c. Nihil.*

Sacrificium, & sacramentum, in quo differant. *de consecr. dist. 2. c. Sacrificium.*

Sacrificium constat ex sacramento, & re sacramenti. *ibid. c. Hoc est.*

Sacrificium missæ est in exemplum sacrificij Christi. *ibid. c. In Christo.*

Est in memoriam sacrificij Christi. *ibid.*

Sacrificium missæ est sacramentum veritatis. *De consecr. dist. 2. c. Hoc Sacramentum.*

Sacrificio corporis Christi fit noua immolatio Christi, & per eam remissio peccatorum; quia Christus non potest amplius mori. *ibid. c. Quid sit.*

Sacrificium quod in altari fit, est incruentum. *ibid. c. Necessario. conc. Trid. sess. 22. c. 2.*

Sacrificia, quæ in toto mundo fiunt, dicuntur vnum, quia vnus est Christus. *de consecr. dist. 2. c. In Christo.*

Sacrificia hæreticorum, & malorum, Deo non sunt accepta. 24. q. 1. c. Odi, & proieci.

Sacrificia vera non sunt extra Ecclesiam. 1. q. 1. c. *In Ecclesia, c. Extra catholicam.*

In sacrificio missæ vinum debet esse mixtum aqua. *Alexander I. in ep. 1. decret. Eugenius 4. in decreto Vnionis in concil. Florent. sess. vlt. §. Tertium est. concil. Trid. sess. 22. cap. 7. Quia ita fecisse creditur Christus. ibidem. Vide, Missa.*

Sacrificium missæ à Christo est institutum, & est Deo gratissimum. *Conc. Senonen. c. 11. conc. Trid. sess. 22. c. 1. & hoc in nocte Cænæ. ibid.*

Sacrificium in pane, & vino consecratis obtulit etiam Christus. *Conc. Senonense. ibid. Conc. Trid. sess. 22. c. 1.*

Sacrificium sic faciendum, id est, in pane, & vino, Christus præcepit Apostolis, & successoribus. *ibid. c. 1.*

Sacrificium missæ fuit figuratum in lege veteri. *de consecr. dist. 2. c. Accipite. Trid. sess. 22. c. 1.*

In sacrificio missæ continetur Christus incruentè; & immolatur. *ibid. c. 2.*

In sacrificio Missæ est eadem hostia quæ in cruce. *Concil. Trident. sess. 22. cap. 2.*

Sacrificij Missæ oblatio non præiudicat sacrificio facto à Christo in Cruce. *ibid. cap. 2. & can. 4.*

Sacrificium Deo soli offertur, licet in Sanctorum commemoratione dicatur missa, & offeratur sacrificium. ideo non dicitur, *Offero tibi Sancte Paule, &c. conc. Trident. ib. c. 3. can. 5.*

Sacrificium aliquod in omni lege fuit. *Conc. Trident. sess. 23. c. 1.*

Sacrificium offerens diabolo. Vide, *Demon.* Vide, *Oblata.* Vide, *Missæ.*

Sacrificij minister.

Sacrificij Missæ minister est sacerdos. Vide, *Sacerdotis potestas.* Vide, *Presbyter.* Vide, *Consecratio.* Vide, *Eucharistia.* Vide, *Missæ.*

Sacrificare non debet sacerdos, vitijs maculatus. *Dist. 49. cap. Hinc etenim.*

Sacrificans debet esse ieiunus. *Conc. Carthag. 3. c. 48.*

Sacrificante correpto ab aliqua infirmitate, alius vicinus adfit, qui illud sacrificium perficiat. *7. q. 1. cap. Illud divini, & cap. Nihil. Post ep. 2. Sotheris.*

Sacrificium offertur à Christo, sacerdotum ministerio. *Concil. Trident. sess. 22. cap. 2.*

Sacrificium non faciendum cum pactis, pretijs, &c. quæ simoniam sapiunt. *Conc. Trident. sess. 22. in decr. de observandis, &c. in celebrat. Missæ.*

Sacrificare non potest laicus. *Lib. 3. const. Apost. c. 9.*

Vide, *Missæ.* Vide, *Sacerdos.*

Sacrificium quando cæpit fieri.

Sacrificium Missæ ab Apostolis, cæpit fieri post Ascensionem Christi in Cælum. *Lib. 8. const. Apostolic. c. ult.*

Sacrificium in quo loco faciendum.

Sacrificium Missæ in locis consecratis tantum debet offerri. *Anaclet. ep. 1. Vide, Missæ in quibus locis, &c.*

Sacrificij effectus.

Sacrificium offertur in remissionem peccatorum. *De consecrat. dist. 2. cap. Quid sit.*

Sacrificium Missæ est propitiatorium; & operatur, vt si contriti accedamus ad Deum, consequamur misericordiam, & gratiam in tempore opportuno. *Conc. Trident. sess. 22. c. 2.*

Sacrificio Missæ placatur Dominus, & peccata dimittit. *ibid. cap. 2. & can. 3.*

Sacrificium Missæ potest offerri etiam pro penis, satisfactionibus, & alijs necessitatibus. *ibid. c. 2. & can. 3.*

Sacrificium Missæ potest offerri pro viuis, ac defunctis in Christo, ad plenum non purgatis. *ibid. cap. 2.*

Vide, *Anima.* Vide, *Purgatorium.*

Sacrificio Missæ iuuantur animæ in Purgatorio. *Conc. Trident. sess. 25. in decreto de Purgatorio.*

Vide, *Anima.* Vide, *Purgatorium.* Vide, *Missæ.*

Sacrificium non est offerendum pro occidente se ipsum. *Nicolaus ad consulta Bulgar. c. 98. Vide, Missæ.*

Sacrificij ritus, & ceremonia.

Sacrificij ritus à S. Iacobo Apostolo dispositi sunt. *Lib. 8. const. Apostol. c. 12. 13. 14. & 15. De consecr. dist. 1. c. Iacobus.*

Ad ritè perficiendum sacrificium Missæ, canon fuit ab Ecclesia institutus ex Christi verbis, & Apostolorum traditione. *Conc. Trident. sess. 22. c. 4.*

Ceremoniæ, quæ in sacrificio fiunt, ex Apostolorum traditione habentur. *dist. 11. cap. Ecclesiasticarum, in fine. Conc. Trident. ibid. cap. 5.*

Sic vestes, benedictiones, Thymiamata, &c. *ibid.*

Sacrificium Missæ fieri non potest vulgari lingua. *Conc. Trident. sess. 22. cap. 8.*

In sacrificio quædam dicenda clara voce, quædam submissa. *ibid. can. ult.*

Sacrificium Missæ fieri potest Deo pro honore Sanctorum. *Conc. Trident. sess. 22. can. 5. Vide, Canon Missæ. Vide, Missæ.*

Sacra Scriptura.

Sacra scriptura non trahenda ad sensum cuiuslibet. *Clem. 1. epist. 5.*

Sacra scripturæ intelligentia à maioribus sumenda est. *Clemens 1. ep. 5.*

Sacra scripturam ignorans Christum ignorat. *Dist. 38. cap. Si iuxta. cap. Qui quæ Dei sunt.*

Sacra scripturæ, & sanctorum Patrum authoritati, omnes se debent conformare in doctrinis. *Zosimus ep. 3.*

Sacram scripturam in Ecclesia nolens audire, quomodo est puniendus. *Conc. Lucens. 2. c. 83. De consecrat. dist. 2. cap. Si quis intrat.*

Sacras scripturas tradentes inimicis fidei, ab ordine cleri remouentur. *Conc. Arelat. 1. c. 13.*

Sacra scriptura multos habet intellectus, qui eam ornant, vt monilia. *Gregor. 1. lib. 2. ex regest. ep. 63.*

Sacra scriptura præponenda est dictis sanctorum. *dist. 9. cap. Noli meis. & cap. Quis nesciat.*

Sacra scripturæ maior debetur authoritas, quam eius expofitoribus. *Dist. 9. cap. Neque quorumlibet.*

Sacra, & canonica scripturæ receptæ, quæ sunt. *distin. 15. cap. Sancta Romana. Conc. Trident. sess. 4.*

Sacra scripturæ explicandæ sunt iuxta intelligentiam Patrum. *Dist. 37. cap. Relatum.*

Si Sacra scripturæ non declarat aliquid, ad quem ordinatè est recurrendum. *Dist. 20. c. de quibus.*

Sacra scripturæ quædam loca pro tempore, & locorum diuersitate intelligenda. *Dist. 29. cap. Necessè est.*

Sacras scripturas malè intelligens, vino inebriatur, & sicera. *Dist. 37. cap. Vino.*

Sacra scriptura requirit magnam peritiàm in legente. *distin. 37. cap. Relatum est.*

Si Sacra scripturæ inhæreant fideles, numquam extinguuntur. *Dist. 38. cap. sicut stellas.*

Sacra scripturæ interpretatio, à venustate sit aliena. *Dist. 38. cap. Sedulo, cap. Indignum, cap. Locutio, & cap. Ecclesiastica.*

Sacra scripturæ ad secularia negotia non sunt vertendæ. *26. q. 2. cap. Hi qui.*

Sacra scripturæ non continent mendacia. *dist. 9. cap. Si ad scripturas.*

Sacram scripturam, non grammaticam, debet Episcopus docere. *Dist. 86. cap. cum multa.*

Sacras, seu canonicas scripturas à Concilio Tridentino enumeratas non recipiens, est anathema. *idem sess. 4.*

Sacra scripturæ vulgata editio tenenda. *ibid. in decr. de editione, & usu sacrarum scripturarum.*

Sacra scriptura abutentes in sortilegijs, incantationibus, diuinationibus, &c. iuris & arbitrij, pœnis per Episcopos puniantur. *Conc. Trident. sess. 4. in fine.*

Sacram scripturam conuertens ad vsus prophanos, verba iocosa, scurrilia, fabulosa, vana, adulationes, detractiones, &c. eodem modo puniantur. *ibid.*

Sacra scripturæ Lector tenendus est in monasterijs, alias Episcopus, vt Papæ delegatus, ad hoc compellat superiores. *Conc. Trident. sess. 5. de refor. c. 1. Sed non debet examinari ab Episcopo. ibid.*

Sacra scripturæ Lector in publicis gymnasijs, adfit. *Concil. Trident. sess. 5. de refor. cap. 1. ab Episcopis est examinandus. ibidem.*

Sacra scriptura extorqueri non potest contra sensum, quem tenet sancta Romana Eccl. *Conc. Mediolan. 1. tit. de Sacra scriptura. qui contrafecerit, puniatur. ibid.*

Sacra scripturæ lectio in Conuentibus Regularium fiat bis in hebdomada, & ea finita fiat collatio de illa. *Clemens 8. const. 50. Nullus §. 1. Vide, Scriptura.*

Sacra representationes.

Vide, *Representationes sacra.*

Sacrarium ingredi non possunt mulieres. *conc. Lucense 2. c. 42.*
Vide, *Sacristia*.

Sacri ordines.

Vide, *Ordines sacri*.

Sacros ordines habere non possunt pueri. *Greg. I. lib. I. ep. 47.*

Sacra persona.

Vide, *Clerici in causa sanguinis*. Vide, *Sacerdos*.

Vide, *Presbyter*. Vide, *Episcopus*.

Sacra persona non potest, nec per se, nec per alium facere iudicium sanguinis, vel mutilationis. Sub pena priuationis officii, & detractionis in ergastulo. *conc. Tolet. II. c. 6.*

Sacrilegium. Sacrilegus.

Sacrilegii multæ species, & quæ. 17. q. 3. c. *Quisquis*.

Sacrilegium est peccatum grauius fornicatione. 17. q. 3. cap. *Sicut qui*.

Sacrilegus est, qui Ecclesias vastat, vel sacerdotes persequitur. *Pius I. ep. 2. De regulis iuris c. Qui multoties*.

Sacrista.

Sacrista habeat curam vasorum sacrorum, olei, ceræ, &c. *conc. Toletan. I. cap. 9. conc. Mediolan. I. par. 2. tit. de officio Sacristæ*.

Sacrista subditur Archidiacono. *conc. Tolet. I. c. 9.*

Vide, *Archidiaconus*, in fine.

Sacristæ officium, quale est. *De off. Sacristæ c. vn.*

Sacrista omnia munda tenere curet, vasa, vestimenta, altaria, &c. *conc. Mediol. I. ubi supra*.

Curet aquam benedictam singulis hebdomadis renouari; altare maius & alia diebus festis præsertim decenter ornari. hora congrua per se, vel per alium signa officij, & missæ per campanas dare. *ibid.*

Sacrista tres tabellas habeat in Sacristia. in vna notata sint onera missarum omnium, quæ debent celebrari. in secunda omnia munera obeunda à Canonicis, & singulis dignitatibus, præbendariis, &c. & omnia, quæ debent obseruari. in tertia officia præscripta à Magistro Cereimonialium per hebdomadam, *conc. Mediol. ibid.*

Sacrista non permittat in sacristia sermones inanes, iurgia, &c. nec laicos in ea versari; neque vllum indui sacra veste, nisi quando de proximo debet celebrare. *ibid.* Curet obseruari ordinem celebrandi, iuxta tabulæ seriem. ei qui suo tempore præsto non est, quando sibi placet, det locum. *conc. Mediol. ubi supra*.

Sacrista sacelli Papalis: vel Conclauis.

Sacrista sacelli Papalis esse debet aliquis Religiosus ex ordine S. Augustini. qui fit statim Prælati. *Alexander 6. const. 5. Ad sacram.*

Sacrista Conclauis gaudet gratiis, & priuilegiis Conclauistarum. *Clemens 8. const. 16. §. 14.*

Saga, seu stryx.

Sagis, seu strygibus, quæ per illusiones dæmonum sibi videntur equitare; & per aera, vel alias longa itinera facere, prædicandum est esse falsa. *concil. Anciran. cap. 24. & penæ earum. ibid.*

Sagæ istæ, quæ putant se per aerem ferri, &c. sunt excommunicandæ. *conc. Rom. 4. sub Damaso c. 5. & conc. Ancir. ib.*

Vide, *Dæmon*. Vide, *Magus*. Vide, *Sorilegus*.

Sagittarius.

Sagittarij contra Christianos, excommunicantur. *De sagittarijs cap. vn.*

Sal exterum, & alienum in statu Ecclesiæ, nullus potest vendere, vel emere. *Gregorius 13. constitut. 49. Ex incumbenti*. Penæ. *ibid.* Salinarum debitores. Vide, *Debitores*.

Salitores.

Salitores dicuntur fortilegi, qui per omnium membrorum tactum diuinant. 26. q. 3. c. 1. in fine.

Salomon.

Salomon ab immoderato mulierum commercio, fuit seductus. 32. q. 4. c. *Salomon*.

Saluare. Saluari.

Saluari nullus potest sine gratia, & misericordia Dei. *concil. Arausic. 2. c. 19.* Vide, *Gratia*.

Saluari nullus potest sine baptismo, vel martyrio, vel penitentia. 15. q. 1. c. *Firmissimè*. Vide, *Baptismi necessitas*.

Saluari nequit vllus absque baptismo, licet benè viuatur. *De consecr. dist. 4. c. 1. c. Catechumenum, & cap. Firmissimè*. (saltem in voto, si in re non habetur.)

Saluantur paruuli baptizati, etiam si sua voluntate non credant. 15. q. 1. cap. *Firmissimè tene*.

Vide, *Baptismi effectus*. Vide, *Paruuli*.

Adulti saluari non possunt, nisi cum baptismo etiam credant. *ibidem*.

Saluari nullus potest extra Ecclesiam Catholicam. *conc. Later. 4. c. 1.* Vide, *Salus*, infra.

Saluari omnes possunt, tam virgines, & continentes, quam coniugati. *conc. Later. 4. c. 1.*

Saluator.

S. Saluatoris Canonici. Vide, *Canonici Regulares, &c.*

Salus.

Salutem fratrum negligentes Episcopi, damnantur. *Dist. 40. cap. Si Papa*.

Salus in sola Ecclesia Catholica reperiri potest. *De fide, & summa Trinitate c. 1. conc. Later. 4. c. 1. conc. constantiense sess. vlt. in const. Martini V. conc. Senon. c. 1.* Vide, *Ecclesiæ catholicæ proprietates*. Vide, *Ecclesia Romana*.

Salutatio.

Salutationes inter clericos, & Equites, quomodo faciendæ per aperitionem capitis, descensionem ab equo, &c. *conc. Tolet. 3. c. 15.*

Samuel.

Samuel non fuit suscitatus per Magum, seu Pithonissam, vt loqueretur cum Saul: sed dæmon specie, & præstigio decipit Saulem. 26. q. 5. cap. *Nec mirum*.

Vide, *Dæmon*. Vide, *Resurgere*.

Sancta, & Sancta Sanctorum Cappella.

Sancta non sunt danda porcis, id est, paganis. 11. q. 3. cap. *Quando ergo*.

Sancta nocent malis, profunt bonis. *De consecr. dist. 2. c. Et sancta*. Vide, *Sacramentum*.

Sancta Sanctorum Cappella in Scalis Sanctis Romæ, decentius ornata fuit à Sixto V. sed immota mansit. *Sixtus 5. const. 105. cum singularum*. Vide, *Scala Sancta*.

Sanctus ter replicatus.

Sanctus ter replicatur, in omnibus missis, siue viuorum, siue defunctorum. *conc. Vafense 1. c. 2. & Vafense 2. c. 4.*

Sanctorum mortes, natales dici debent, quia in æterna vita nascuntur. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 5.*
 Sancti non dicuntur, qui loca eorum tenent, sed qui merita. *dist. 40. c. Non est facile. & c. Non loca.*
 Sanctum credens eum, qui non est sanctus, Deo facit iniuriam. *11. q. 3. c. Si quis hominem. & c. Vt qui dicitis.*
 Sanctorum corpora, de cuius licentia sunt transportanda. *de consecrat. dist. 1. c. corpora.*
 Sanctorum decreta non violanda. *Felix 1. ep. 1. & 2. Vide, Decreta.*
 Sancti etiam in hac vita, recitant pro se illud *dimitte nobis, & c. Conc. Mileuitanum c. 7.*
 Sancti in hac vita obtinent à Deo, quæ Deus ab æterno prædestinavit, & disposuit eis dare. *23. q. 4. c. Obtineri.*
 Sanctorum gloriam augeri usque ad diem iudicii, non est improbabile. *De celebrat. missarum c. Cum Martha §. fin.*
 Vt sanctus nemo adorandus, sine autoritate Papæ. *De reliquijs, & venerat. sanctor. c. 1. Vide, Venerari.*
 Sanctorum passiones, & festa in Ecclesia sunt celebranda. *Conc. carthag. 3. c. 47.*
 Sancti venerandi, & honorandi sunt, & eorum festa celebranda. Contrarium dicens est hæreticus. *Conc. Senon. c. 13.*
 Sanctos venerari, non est idololatria. *Conc. Trid. sess. 25. in decr. de inuocatione Sanctorum.*
 Sancti cum Christo regnant in Cælo. *ibid.*
 Sanctorum imagines venerandæ, & adorandæ relative ad Sanctos. *Conc. Senon. c. 14. Vide, Imagines. Conc. Trid. ubi supra.* non quia in eis sit aliqua diuinitas. *ibid.* in templis retinendæ. *ibid.*
 Sanctorum communio confitenda. *Conc. Mogunt. 4. cap. 45. Conc. Trid. sess. 25. in decr. de inuocat. Sanctor.*
 Sancti pro nobis orant, in necessarijs ad salutem. *Conc. Mogunt. 4. c. 45. Conc. Trid. ibid.*
 Sanctorum adoratio non præiudicat merito Christi. *ib. Trid.*
 In sanctorum festis non fiant ludi, comestationes, &c. *Trid. ibid. Vide, Corpora.*
 Pro sancto, quando tenendus aliquis. *Vide, Defuncti. Vide, Mortui. Vide, Imagines.*

Sanctitas.

Sanctitatis nomine delinquens, multum lædit Ecclesiam. *dist. 83. cap. Nemo quippe.*
 Sanctitate benè vtendum. *1. q. 1. cap. Prophetavit & Saul.*
 Sanctitas simulata, damnatur. *Clem. de hæreticis cap. Ad nostrum.*
 Sanctitas est à virtute diuina, non à sacerdotum merito. *1. q. 1. c. Multi secularium.*
 Sanctitas alicuius defuncti, talis habita ab Ecclesia per centum annos, sic est tenenda. *Urbanus 8. in append. constitut. 22. Cælestis.*
 Sanctorum imagines. *Vide, Imagines.*

Sanctimonialis.

Vide, Monialis.
 Sanctimonialis virgo ab Episcopo est consecranda. *Conc. carthag. 4. c. 11. Vide, Consecratio. Vide, Virgo.*
 Sanctimoniale se fingens, non potest nubere. *dist. 27. cap. Quod Interrogasti.*

Sanctuarium.

Ad sanctuarium altaris ingredi non possunt laici. *Conc. Bracharen. 1. c. 31. Conc. Turon. 2. c. 4. Vide, Laici.*

Sandalia.

Sandalijs pro libito vti potest Archiepiscopus, nec tenetur semper cum eis celebrare. *Honorius 3. ex Cirone, tit. de auctorit. & usu Pallij c. 1.*

Sanguinem fundentes clerici in obsidione, post duos annos pœnitentiæ (olim) erant restituendi. *dist. 50. cap. De his.*
 Sanguinis effusio, supplet vicem baptismi. *De consecr. dist. 4. cap. Baptismi vicem.*
 Sanguinis causa prohibita est clericis. *Vide, Clerici in causa sanguinis. Ne clerici, vel monachi c. Clericis.*
 Sanguinis sententia, nec proferri, nec dictari potest à clerico. *ibidem.*
 Sanguine fuso, polluitur Ecclesia. *Vide, Pollutio.*
 Sanguinis causa in Ecclesia non est iudicanda. *de immunit. Eccles. cap. Cum Ecclesia.*
 Sanguinis causam iudicante, balliuo, &c. qui ex Ecclesiastici mandato, procedit ad inquirendum causam criminalem, Ecclesiasticus non fit irregularis. *Ne clerici in 6. c. fin.*
Vide, Irregularitas. Vide, Clerici in causa sanguinis.

Sanguis Christi.

Sanguis Christi in Eucharistia, non est corruptibilis. *Concil. Antiochen. 1. sub Dionysio Papa.*
 Sanguis Christi, olim, dabatur etiam laicis communicantibus. *Lib. 8. const. Apost. c. 13. Vide, Eucharistia.* nunc vero est prohibitum. *Vide, ibid.*
 Sanguinem Christi stillare faciens super altare, quam pœnitentiam debet facere, & quomodo illum colligere. item si in alio loco faciat cadere. *Post ep. 4. Pij 1. de consecrat. dist. 2. cap. Si per negligentiam.*
 Sanguis Christi figuratus fuit in sanguine agni. *De consecrat. dist. 2. cap. Quid sit.*
 Quod sanguis Christi in triduo fuerit, vel non fuerit separatus à diuinitate, vel damnare alterutram partem, vt hæreticam, est prohibitum. *Pius 2. const. 11. Ineffabilis.*
 Sanguis Christi tempore Berengarii, sumendus erat ab omni communicante. *Conc. claramont. cap. 28.* nunc vero est prohibitus. *Vide, Eucharistia.*

Sanitas.

Sanitas tota à Deo obtinetur. *de penit. dist. 3. c. 43. sunt plures.*

Sapiens.

Sapiens non est, qui nocet. *Cornelius ep. 2. 6. q. 1. c. Sapiens. Lucius 1. epist. decr.*

Saraceni.

Saraceni à christianis sunt persequendi. *23. q. 8. cap. Dispar.*
 Ad saracenos deferri non possunt merces prohibitæ, non arma, non galeæ, nec possunt Christiani esse superiores eorum in militia, quando contra fideles fit bellum. & pœna contrafacientium. *Conc. Lateran. 3. can. 24. excommunicati sunt. De Iudeis, &c. cap. Ita quorumdam. c. Quod olim, cap. Ad liberandam. Extrau. Ioann. 22. de saracenis c. Copiosus. Vide, Arma. Vide, Excommunicationes Bulla Cœne.*
 Item portantes ligna, ferrum, &c. *ibid.*
 Item dantes eis auxilium, consilium, fauorem contra Christianos, eandem pœnam incurrunt. Idem de mittentibus, & mittere facientibus.
 Isti omnes præter excommunicationem ipso facto, & Papæ reseruatum, incurrunt, vt ex *Extrau. Ioannes 22. præfata, & ex Bulla cœne.* Fiunt infames, intestabiles, & priuati omnibus actibus legitimis. *Extra, de Iudeis, &c. cap. Multa.*

Saraceni, qui sunt in dominijs Christianorum, compescendi sunt, ne in Mesquitis conueniant. *Clement. de Iudeis, &c. cap. vn. Cedit.*
 Saracenis voluntariè seruire non possunt christiani, sub pœna excommunicationis, & priuationis bonorum. *conc. Later. 3. can. 24. Honorius 3. ex cirone, tit. de Iudeis cap. 1.*
 Saracenus cum Christiano, sodomiam exercens. *Vide, Sodomitæ.*

Saracenus cum christiana habitans, filiosque generans, ab Episcopo, etiam cum muliere puniatur. *Conc. Lateran. 3. par. 50. c. 49.*
 Saracenorum nuptiis, vel sepulturis non possunt adesse christiani. *conc. Sabinense c. 22.*
 Saracenorum filii. Vide, *Baptizatus, in ult. tit.*
 Saracenis venientibus in terras Christianorum, non possunt vendi victualia. *conc. Tolet. 18. c. 9.*
 Saraceni, qui in bellis captivi capiuntur, non dimitti, alienari, vendi, &c. nisi de ijs detur notitia Papæ. & quomodo danda. *Pius V. const. 142. Postquam.*
 Saracenis arma, ferrum, ligna, funes, &c. ferentes, excommunicati sunt in Bulla Cænæ. *Gregorius 13. const. 81. Con-
 fuerunt §. 7. Vide, Excommunicationes Bullæ Cænæ.*
 Saracenis possunt deferri merces pro redemptione captiuorum. *de Iudæis, &c. c. Significavit.*
 Vide, *Christiani quo ad Saracenos.* Vide, *Turca.*

Sardinia.

Sardinia Episcopi, quas, & à quibus possunt procuraciones accipere, dum visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*
 Sardinia beneficia, canonicatus, præbendæ, vicariatus, & alia, distribuenda sunt iuxta formam Tridentini Concilij. *Pius V. const. 74. Quantum.*

Satanas.

Satanæ traditio, duobus modis fit. *11. q. 3. c. Audi denique.*

Satisfactio.

Satisfactio per eleemosynam, etiam fieri potest. *De pœnit. dist. 3. cap. 18. Sanè. & cap. 19. Qui vult. concil. Trident. ut infra.*
 Satisfactio non fit quando bona occupata dantur pauperibus; sed debent domino reddi. *de homicid. &c. c. Sicut.*
 Satisfactio imponenda pœnitenti absoluto, remittitur arbitrio confessoris. *de pœnit. dist. 1. cap. 86. Mensuram.*
 Vide, *Pœnitentia. Eugenius 4. in decret. sess. ult. conc. Florent. §. Quartum. conc. Trid. sess. 6. c. 14. & sess. 14. can. 13.*
 Satisfactio iniungenda à confessore, consistere debet principaliter in oratione, eleemosyna, & ieiunio. *Eugenius 4. ibid. conc. Mogunt. 4. c. 23. Vide, Pœnitentia satisfactio.*
 Satisfactio necessaria est iis, qui peccarunt. *conc. Mogunt. 4. c. 23. conc. Triden. sess. 14. c. 8.*
 Satisfactio fit pro pena temporali. *Conc. Mogunt. 4. cap. 23. conc. Trident. sess. 6. c. 14. & eam remittit. ibid.*
 Satisfactiones imponendæ pro qualitate delictorum. *concil. Mogunt. 4. c. 23. conc. Trid. sess. 14. c. 8.*
 Satisfactio habet efficaciam ex merito Christi. *conc. Mogunt. 4. cap. 23. conc. Trid. sess. 14. c. 8. Et est etiam per Christum. ibidem.*
 Satisfactio est pars integralis sacramenti Pœnitentiæ, & instituta à Christo. *Conc. Trid. sess. 14. c. 3.*
 Per satisfactionem hominis meritum Christi non obscuratur, nec minuitur. *Conc. Trid. ibid. c. 8. & can. 14.*
 Satisfactiones nostræ à Christo offeruntur Patri, & à Patre per illum acceptantur. *Trident. ibid. c. 8.*
 Satisfactiones imponendæ pro facultate pœnitentum. *ibid.*
 Satisfactio, non solum sit correctio præteritorum peccatorum, sed vitæ novæ custodia, & infirmitatis medicina. *ib. c. 8.*
 Satisfactiones pro pena esse possunt non solum illæ, quæ à nobis sponte assumuntur, vel à sacerdote iniunguntur, sed etiam flagella, & pœnæ temporales immixtæ à Deo, & toleratæ à nobis patienter per Iesum Christum. *Concil. Triden. sess. 14. c. 9. & can. 13.*
 Satisfactio pro pœna temporali non consistit in actu fidei, quo quis credit Christum satisfecisse pro se. *ibid. can. 12.*
 Satisfactio pro peccatis quo ad pœnam temporalem, iniungi potest non solum in eleemosynis, ieiunijs, & orationibus, sed etiam in alijs pietatis operibus. *ibid. can. 13.*
 Satisfactionem iniungens Sacerdos non agit contra finem clauium. *Conc. Trid. sess. 14. can. 15. Vide, Pœnitentia.*

Scala sancta.

Scala sancta Romæ restauratur à Sixto V. idem constituit. *105. Cum singularum.* Gradus illius scalæ ordine præpostero positi sunt, & qui prius erat infirmus, modo est supremus; ita secundus, &c. *ibid.* Duo sacella ibi extructa. *ibid.* Et passio Domini per parietes picta. *ibid.*
 Scalæ sanctæ cappellani, sacristanus, ostiarius, præpositus, & alii clerici instituuntur à Sixto V. *const. 105. cum singularum.* Redditus assignantur. *ibid.* Ius præsentandi est familiæ Perettorum. Præpositura conferenda est à Vicario vrbis. alia officia à præposito, & alia circa hoc. *ibid.*
 Scalæ sanctæ eleemosynæ inter dictos ministros diuidendæ sunt. *Sixtus V. ibid.*

Scandalum.

Scandala, quæ sine culpa vitari possunt, vitanda sunt. *Gregorius 1. lib. 9. ex reg. ep. 39.*

Scandala omnino fugienda. *Dist. 14. c. Quod ait.*
 Ad vitandum scandalum non potest committi aliquod peccatum mortale. *De noui operis enunciat. c. cum ex iniuncto.*
 Ad vitandum scandalum non est omittenda veritas. *De regulis iuris c. Qui scandalizauerit.*

Scandalosam doctrinam docens quomodo puniendus. *Vide, Doctrina. Vide, Predicator.*

Scenici.

Scenici, si pœnitent, possunt reconciliari. *conc. Afric. c. 12.*
 Scenici ludi per clericos fieri non possunt. *de vita, & honest. cleric. cap. Cum decorem.*
 Vide, *Clerici à quibus debent abstinere.*

Schola. Scholarum magistri. Scholares.

Scholæ magister pro pauperibus (si non adsit) in locis, deputetur ab Episcopo. eique assignetur beneficium aliquod. *Conc. Later. 3. c. 18. conc. Sabin. c. 21.*
 Scholæ magister in Ecclesijs Cathedralibus, & alijs, ponatur, qui gratis doceat clericos & alios; sed de præbenda provideatur. *Conc. Later. 4. c. 11.*
 Scholæ magistrum habere debet quælibet Ecclesia: metropolitana verò etiam Theologum. *conc. Later. 4. c. 11.*
 Vide, *Theologus.* Ex dispositione Tridentini nunc quælibet Cathedralis habere debet Theologum. *ibid.*
 Scholarum magistri pro licentia docendi nihil soluant Episcopis, vel alijs. Penam priuationis officiorum incurrunt Episcopi, vel alij id exigentes pro tali licentia. *conc. Lond. 1. c. 8.*
 Scholarum magistris interdicendum non est, nè doceant (si boni sint). *ibid.*
 Scholæ aperiendæ sunt in locis per Episcopi auctoritatem. *conc. cabilon. 3. c. 3. conc. Paris. 6. lib. 1. c. 30.*
 In scholis generalibus teneantur etiam magistri linguarum. *Clement. de magistris. c. 1. conc. Later. 4. c. 11.*
 Scholarum magistris à quibus solui debent salaria, &c. *ibid.*
 Scholarum magistri tenentur docere de articulis fidei, & alijs, ut ad missam, & officia diuina accedant, ad conciones, &c. *conc. Later. 5. Bulla de reformatione c. 3.*
 Scholarum magistri non possunt aliquid eos docere contra bonos mores. *ibid. Vide, Magister.*
 In scholis triuorum, & rurium, ista doceantur, Grammatica, Poetica, Rethorica, Dialectica, & Arithmetica. In festis verò sacra scriptura. *concil. colon. 3. tit. Quo ad instituendam c. 2.*
 In Academijs, & Vniuersitatibus legi debent ista, Artes liberales, Logica, Physica, Ars Medica, Iurisprudentia, & Theologia. *ibid.*
 Scholæ instaurandæ per magistratus, & eis præficiendi sunt magistri Catholici. *conc. Moguntin. 4. cap. 65. conc. Treueren. c. 15.*
 Scholarum magistri non possunt scholis præfici, vel ad eas admitti, nisi ab ordinario vel eius vicario approbentur. *conc. Mogunt. 4. c. 96.*

Scholarum magistri etiam Grammaticæ, & aliarum, tenentur ad emittendam professionem fidei. *conc. Mediol. 1. tit. De professione fidei.* Vide, *Professio fidei.* Vide, *Fides.* Vide, *Magistri.*

Scholarum magistri per Episcopum visitandi. *ibid.* Vide, *Magister.* Vide, *Visitatio.* &c.

Scholares studii Romani. Vide, *Romanus.* Vide, *Studium generale Romæ.*

Scholarum Piarum clerici. Vide, *Clerici scholarum Piarum.*

Scientia. Sciens.

Scientia multa necessaria in confessorio. *Extra, de privilegijs c. Inter cunctas.* Vide, *confessor.*

Scienti, & nolenti non fit iniuria. *de regulis iuris in 6. reg. 27.*

Scientia non probata de aliquo, præsumitur ignorantia. *ibid. reg. 47.*

Scientia maxima necessaria in Episcopo. *dist. 38. c. Omnes, & c. Placuit.* Vide, *Episcopus.*

Scire putans, quod nescit, errat. *dist. 38. c. Quamuis errare.* Vide, *Errare.*

Schisma. Schismaticus.

Schisma à scissura dicitur. 24. q. 1. c. *Schisma.* Quia diuidit Ecclesiam, quæ est vna. *ibid.*

Schisma differt ad hæresi, quia illud dicit separationem à capite Ecclesiæ. hæc verò dicit falsum dogma. 24. q. 3. c. *Inter hæresim, & q. 1. c. Schisma.*

Schisma aliquando coniungitur cum hæresi. *ibid.*

Schisma est maximum delictum, & quare. *Pelagius 2. ep. 6.*

Schisma defendere seu tenere iurantes, sunt excommunicati. *de schismaticis, & c. c. 1.*

Schisma facientes etiam ab Episcopo, quomodo puniendi, siue clerici, siue sæculares. *concil. quod dicitur Apostolorum c. 33.*

Schisma facientes in Romana Ecclesia viuente Papa, anathematizantur. *Conc. Rom. sub Ioanne 12.*

Schismatici in vniuersum, qui sunt. 24. q. 1. c. *Schisma.*

Schismaticus etiam dicitur, qui à sacerdotum consortio se subtrahit. 3. q. 1. c. *Nulli.*

Schismatici etiam sunt, qui ab Episcopo se separant. 7. q. 1. c. *Nonatians, c. Scire, & c. denique.*

Schismatici sunt, qui ab Ecclesia Romana se separant. 24. q. 1. c. *Schisma.* *Pelagius 1. ep. 13.*

Schismatici non possunt facere Ecclesiarum institutiones, & si faciunt, irritæ sunt. *de schismaticis, & c. c. 1.*

Schismatici priuati sunt ab omni officio, & beneficio Ecclesiastico. *ibid.* Etiam si Cardinales sint. *de schismaticis in 6. c. vn. Extra, de schismaticis c. vn.*

Schismatici non perdunt potestatem baptizandi. *de consecr. dist. 4. c. Nullus autem.*

Schismaticus rediens ad veritatem, quale iuramentum tenetur facere. 1. q. 7. c. *Quoties.*

Schismatici excommunicati sunt de facto in Bulla Cænæ. Vide, *Excommunic. Bulla Cænæ.*

Cum schismaticis orandum non est. *conc. Laodicenum c. 33.*

Schismatici, & hæretici per brachium Principum sæculi, sunt puniendi. 23. q. 5. c. *de liguribus. & c. Quali.* *Pelagius 1. ep. 3. & 4.* Vide, *Hæreticorum causa.*

Schismaticorum cadauera non exhumanda. *de sacramentis non iterandis. c. A nobis.*

Schismaticorum sacramenta, quomodo, & quo effectum carent. 1. q. 1. c. *Sicut Eunuchus.* Vide, *Minister.* Vide, *Sacram. minister.*

Schismaticus reuersus ad Ecclesiam non potest eligi Episcopus, sine dispensatione Papæ. *de elect. c. Quia diligentia.*

Schismaticus rediens ad Catholicam eligi potest in Episcopum, si nullum ordinem habuit à schismaticis. *conc. Later. 3. in append. tit. de electionibus c. 2.*

Schismaticorum filii fiunt inhabiles ad Cardinalatum, & ad omnia alia Ecclesiastica officia. *de schismaticis in 6. c. vn.*

Schismaticis se sociantes, vel confederantes, excommunicati sunt de facto, & alias pœnas incurrunt. *Extra, de sent.*

excommunicat. c. Ad certitudinem. conc. Later. 3. c. 2. & omni Ecclesiastica dignitate priuantur. ibid.

Schismate existente de Papa, quomodo conuocandum sit Concilium; & quomodo extingui debet per renunciationem Pontificum. *Conc. constantiense per totum, & concordata, & c. ibid.* Vide, *conc. quando, & pro quo.*

Schismatico Papæ non est præstanda obedientia, etiam si præcesserit iuramentum de illa, quando per Concilium agitur de tollendo schismate. *conc. constantiense sess. 35. circa fin.*

Schismatico Papæ adhærens, de fautoria hæretici puniri debet. *Conc. constantiense sess. 12.*

Schismatici Episcopi, si alias ritè erant ordinati, validè conferunt ordines, sed non possunt dare executionem. *Clemens 8. const. 34. Sanctissimus §. 4.*

A schismatico ordinatus non potest exercere ordinem, nisi cum eo dispensetur. *ibid. de schismaticis, & c. c. fin.*

Vide, *Cardinales schismatici.* Vide, *conc. quando, & pro quo.*

Sclau.

Sclau Christiani reperti in bellis, quæ fiunt contra Turcas, liberi dimittantur ad suas domos, cum suis bonis, & pœnæ contrafacientium. *Pius V. const. 149. Licet omnibus.*

Sclau baptizati confugientes ad Conseruatores Romæ, sunt liberi, & fiunt ciues Romani. *Pius V. const. 17. Dignum.*

Scotia.

Scotiæ Episcopi, quas, & à quibus possunt recipere procuraciones, dum visitant. item alii, qui in ijs partibus visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Scotorum scholarum Collegium Romæ erigitur, cum forma viuendi, & assignatione reddituum. *Clemens 8. const. 73. In supremo, per §§. 9.*

Scripta. Scriptura.

Scripturæ Canonicae, quæ sunt. *dist. 15. c. Sancta Romana. conc. carthag. 3. c. 47. conc. Trid. sess. 4.*

Scripturæ canonicae tantum, in Ecclesia, sunt legendæ. *conc. carthag. 3. c. 47.*

Scripta, quæ continent martyrum passionem, possunt in Ecclesia legi. *ibid.*

Scripturæ canonicae non continent mendacia, nec errores. *dist. 9. c. Ego solus, & c. Si ad scripturas.*

Scripta hæreticorum, non sunt legenda, sub pœna anathematis. *conc. Bracharen. 1. c. 17. conc. Nicæn. 2. c. 9.* Vide, *Excommunicationes Bulla cænæ.* Vide, *Libri prohibiti.*

Scripturis sacris, & sanctorum Patrum authoritati, debent omnes se conformare in doctrinis. *Zosimus ep. 3.*

Scripta Patrum, quæ recipit Ecclesia. *dist. 15. cap. Sancta Romana.*

Scripturæ apocriphæ, quas Ecclesia reiicit. *dist. 15. c. Sancta Romana.*

Scriptura rei, probat eius delictum. *conc. Later. sub Martino 1. consult. 1.*

Scripturæ authoris dampnati censentur damnatæ cum authore. *de heret. c. Fraternitatis.*

Scripturæ Ecclesiarum. Vide, *Ecclesiarum bona non inuadenda.*

Scripturæ contrariæ ab eodem productæ, fidem non faciunt. *de fide instrument. c. Imputari.*

Scriptura est authentica, si per manum, & sigillum publicum firmetur. *conc. Later. 3. de testibus cogendis c. 5.*

Scriptura non probat, si non est authentica. *de fide instrum. c. 1. & c. scripta. concil. Lateran. 3. tit. de testibus cogendis cap. 5.*

Scriptura authentica, si testes inscripti decesserint, nisi per sigillum, aut manum publicam, ita fuerit facta, vt appareat fuisse publicata, non probat. *ibid.*

Scripturæ omnes, quas Notarii faciunt Romæ, ad Archiuum sunt ferendæ. Vide, *Archiuum.*

Scripturæ alicuius falsitas, quomodo, & quot mediis cognoscitur. *de fide instrum. c. Inter dilectos.* Vide, *Falsitas.*

Scriptu-

Scripturarum copiarum Romæ à Notarijs, quando, & quomodo dandæ. *Paulus V. const. 71. tit. de registris.*

Scripturas bonorum Ecclesiæ abscondens, vel aduersario eius dans, quomodo puniendus. 12. q. 2. cap. *Si quis de clericis* 1. & 2. Vide, *Instrumenta*. Vide, *Ecclesia*.

Scripturæ omnium actuum faciendæ sunt in causa, ut citationes, appellationes, renunciationes, depositiones, &c. alias processus est nullus. *Conc. Later. 4. c. 38.*

Vide, *Sacra Scriptura*. Vide, *Libri*. Vide, *Instrumentum*.

Scriptura Sedis Apostolica.

Scripturæ sedis Apostolicæ, siue typis impressæ, siue manuscriptæ, quæ prætenduntur emanasse à Sede Apostolica, in qualibet materia, siue in forma brevis, siue sub plumbo, siue ut gratiæ, siue ut priuilegia, & quæuis aliæ, non faciunt fidem, nisi ostendantur originalia, vel nisi à Datario, aut Secretario Breuium recognoscantur, & approbentur, & sumptum extrahatur. *Urban. 8. in append. constit. 31. In supremo.*

Ut scripturæ quæ præiudicant Camera Apostolicæ, faciant fidem præter dicta, debet ad recognitionem vocari Auditor, & Commissarius Camera. *ibid. §. 3.*

Scriptores Romana Curia, & alij.

Vide, *Cancellaria*. Collegium Scriptorum *ibid.* Vide, *Camera*. Vide, *Littera Apostolica*. Vide, *Penitentiaria*. Vide, *Archinium*.

Scriptorum sedis Apostolicæ beneficia. Vide, *Beneficia*.

Scriptorum doctrinæ. Vide, *Doctrina*.

Scriptores de Auisi.

Scriptores de Auisi, &c. ad triremes damnandi, Romæ. *Gregorius 13. const. 3. Ea est.*

Vide, *Menantes*. Vide, *Littera de Auisi*.

Scrutinium.

Scrutinium faciendum in electione Papæ. Vide, *Papæ electio*. Scrutinium faciendum in ordinatione Diaconi. *De scrutinio cap. Ex parte tua.*

Scrutinium pro electione superiorum ordinis Eremitarum S. Augustini, quomodo faciendum. *Paulus V. const. 80. Pastoralis*. Vide, *Fratres S. Augustini*.

Scurra. Scurriles.

Scurræ non possunt fieri clerici. *Conc. Tolet. 17. c. 23.*

Scurrilis clericus ab officio remouendus. *Concil. Agathen. c. 70. dist. 46. cap. Clericus*. Vide, *Clerici*. Qui sunt inhabiles ad clericatum.

Scutiferi.

Scutiferi Cancellariæ Apostolicæ à Vicecancellario fiunt, sunt numero septem. *Sixtus V. const. 106. cum pro sancta.*

Scutiferi S. Petri, sunt numero 26. fiunt ab eodem Vicecancellario. *ibidem*.

Scutiferi S. Pauli sunt 13. *ibidem*.

Secretarius.

Secretarij Cancellariæ à sex, aucti sunt ad 24. ab *Innocent. 8.* & officia hæc facta fuerunt venalia. ab eo ad redimendam mitram Papalem dictam Regnum mundi, & alia oppignorata pro centum millibus ducatis auri. *Innocentius 8. constitut. 12. Non debet*. emolumenta eorum. &c. *ibid.*

Secretarium vnum domesticum debet habere Papa. *Innocentius 8. const. 12. Non debet. §. 14.* Vide, *Papa*.

Secretarij domestici officium, & cura Registri in Vaticano, emolumenta, & assignatio habitationum. *Sixtus V. constit. 29. Romani*. Quam præminentiam habet supra Collegium Secretariorum. *ibid.*

Secretarius Collegij, quæ possit, & debeat facere. Vnus ex eis est Referendarius. Habent Secretarii locum in cappella. Nisi dignitatem habeant, debent esse Notarii. Saltem primam tonsuram habeant. Vti possunt veste violacei coloris. *Sixtus V. const. 29. Romani*.

Secretarii Papæ exempti sunt à gabellis, & non includuntur in reuocatione facta ab *Innocentio X. const. 7. Et si. ibid.* Vide, *Cancellaria*.

Secta.

Sectæ hæreticorum, multæ enumerantur. 24. q. 3. cap. *Quidam autem*. Vide, *Hæretici*.

Seculare.

Sæcularia negotia non tractanda ab Ecclesiasticis. *Concil. quod dicitur Apostolor. c. 7. dist. 88. cap. Episcopus. cap. perlatum*. Vide, *Clerici circa negotia*. Vide, *Negotia*.

Sæcularium negotia tractantes clerici, eiiciantur. *ibidem. Conc. quod dicitur Apostolor. c. 7.*

Sæcularia negotia, quæ sunt. Vide, *Negotia*.

Sæculari potestate obtinens Ecclesiam, est deponendus. *Concil. quod dicitur Apostolor. cap. 31.*

Sæcularia negotia debet scire Episcopus. Vide, *Episcopus*. Sæcularibus non sunt committendæ res Ecclesiæ. *dist. 89. cap. Indicatum*. Vide, *Ecclesiastica iurisdictio*.

Sæculares magistratus iurare debent, quod à suis terris eiicient hæreticos, & quilibet assumptus in potestatem debet hoc iuramentum facere. *Conc. Later. 4. c. 3.*

Vide, *Domini*. Vide, *Hæretici*.

Sæculares non recipiendi in monasteriis, sed extra claustra. *Conc. casarAugustan. cap. 3.*

Sæcularis dominus in tempore necessitatis, non potest per se imponere populis ieiunium, vel orationes, sed hoc debet facere Episcopus. *Nicolaus I. ad consulta Bulgar. c. 56.*

Sæculum relinquere, est eius voluptatibus contraire. *concil. Mogunt. 1. cap. 16.*

Sæculares, olim, ter in anno communicare tenebantur.

Vide, *Eucharistia*.

Sæculares conferentes beneficia Ecclesiastica, sunt violatores Ecclesiasticæ immunitatis. *Leo X. constitut. 10. Regimini*. Vide, *Laici*. Vide, *Beneficia à quo conferenda*.

Vide, *Laici*.

Securitas.

Qui gaudent securitate tempore belli. Vide, *Bellum*.

Sedere.

Sedendum non est, sed standum, dum legitur Euangelium. *Anastasius I. ep. 1. c. 1. de consecrat. dist. 1. cap. Apostolica*.

Vide, *Euangelium*.

Sedendi ordo inter Episcopos est, ut Metropolitano cedant omnes; cæteri verò secundum ordinem antianitatis in ordinatione. *Conc. Brachar. 1. c. 24.*

Sedendi ordo in Conciliis. Vide, *Concilia*.

Sedes S. Petri.

Tres Sedes Sancti Petri, in tribus locis vna sunt. Vide, *S. Petrus*.

Sedes Romana, seu Apostolica.

Vide, *Apostolica*. Vide, *Ecclesia Romana*. Vide, *Ecclesiasticus status*. Vide, *Papa*. Vide, *Littera*.

Sedi Apostolicæ non obediunt Episcopi, priuandi sunt. *Extra, de pœnis cap. Diuinis*. Vide, *Episcopus circa Papam*. Vide, *Papa*.

Sede Romana vacante, qui tenentur accedere, vel mittere ad Curiam. *Clement. de elect. cap. Ne Romani §. fin. Extra. Ioann. 22. de elect. Ad onus*.

Sede Romana vacante, Collegium Cardinalium non habet auctoritatem Papalem, nisi eam, quam sibi concedit Papa, iuxta Constitut. *Gregory X. in Concilio Lugdunensi. Clement.*

Clement. de elect. cap. Ne Romani. Vide, Cardinales in conclavi.

Sede Romana vacante potest Collegium Cardinalium providere de Camerario, & Penitentiario. *Clement. ubi supr. §. Et tamen.*

Sede Romana vacante, beneficia à quo conferenda.

Vide, *Beneficia reservata Papæ.*

Sedis Apostolicæ census. Vide, *census.* Vide, *camera.*

Sedis Apostolicæ officiales, actu non exercentes sua officia, in quibusdam casibus subduntur ordinariis. *Leo X. constit. 10. Regimini.*

Sedis Apostolicæ officia, eorum iura, & emolumenta non possunt alienari. contractus sunt nulli. & alienantes, iis priuantur. Neque possunt commutari. *Sixtus V. constit. 106. cum suprema.* Vide, *Officia.*

Sedis Apostolicæ terræ à nullo occupandæ, & penæ. *Clem. 6. constit. 3. Et si solentem.* Vide, *Excommunicationes Bullæ Cœnæ.* Vide, *Ecclesiasticus status.* Vide, *Ecclesia Romana.*

Sedes Apostolicæ bona occupantes, vel scientes, & non reuelantes, sunt de facto excommunicati. *Pius 4. constit. 4. Pastoralis.* Clerici suspenduntur ab officii; & à quavis dignitate, etiam Cardinalatu. *ibid.* Declarat, quæ sunt ista bona. & comprehendit etiam iocalia. *ibid.*

Vide, *Excommunicationes Bullæ Cœnæ.*

Si beneficia pertinent ad sedem Apostolicam, lite pendente, fructus sequestrantur. Item fructus beneficiorum nulliter collatorum, siue in Vrbe, siue extra. & detentores beneficiorum litigantes tenentur ad damna, & expensas partium, etiam si cedant liti. *Pius 4. constit. 17. Sanctissimus.*

Sedis Apostolicæ beneficiis vacantibus, fructus pertinent ad Cameram Apostolicam. *Pius 4. constit. 32. cupientes.*

Vide, *Beneficia reservata.*

Sedis Apostolicæ decreta. Vide, *Decreta, Decretales.*

Sedis Apostolicæ præiudicia circa iurisdictionem, dominia, &c. non approbata per literas Papæ non afferunt ius alicui, neque præscriptio aliqua ad hoc iuuat. Neque iuuat, non usus, non publicatio, vel usus contrarius, neque permissio impressionis librorum, qui continent hæc præiudicia. contrariæ concessionibus abrogantur, & omnia in primum statum reducuntur. Et alia innumera circa hoc. *Vrbani 8. in append. 2. constit. 47. Romanus.*

Sedis Apostolicæ gratiam, vel iustitiam procurantes (siue clerici, siue laici vtriusque sexus, siue familiares curiæ, siue alii) promittentes, aut dantes aliquid, siue magnum, siue paruum; vel acceptantes promissionem; siue promissio sit occulta, vel tacita; siue sub verbis generalibus, siue specialibus, incurrunt excommunicationem Papalem ipso facto. *Extra, de sent. excommunic. cap. 1. Excommunicamus.* quæ est *constit. 1. Bonifacii 8.* Eandem incurrunt recipientes, vel acceptantes. *ibid.* Item, qui sciunt dationem, vel promissionem, & intra tres dies non reuelant, vel Papæ, vel alicui, qui id Papæ referat. Excommunicatio præfata pro omnibus prædictis, Papæ est reservata, neque absolui potest ab alio inferiore, nisi in mortis articulo. non verò absoluitur accipiens, nisi prius fiat satisfactio, erogando pauperibus, quod acceptum est, non absoluitur. Gratia verò, vel iustitia obtenta, nullius sit roboris.

Eandem constitutionem confirmavit *Gregor. 13. constit. 24. ab ipso Pontificatus.* & alias penas addit. Vide, *Dare.*

Et quia Doctores diuersimodè has Constitutiones relaxabant, eas confirmavit, & declaravit *Alexander 7. constit.* quæ incipit *Inter grauissimas, data die 2. Maij 1656.* sic autem declaratur.

In excommunicationem Papæ reservatam, & alias penas à *Gregorio 13.* taxatas, incurrunt omnes dantes, vel promittentes pro gratia, vel iustitia apud sanctam sedem obtinenda, siue in spiritualibus, siue in temporalibus, siue mixtis: siue à Papa petatur, siue à ministris, & officialibus, etiam Episcopis, vel Cardinalibus; siue Papæ consanguineis, aut affinibus, etiam laicis; siue gratia apud eum pollentibus.

Item præfate Constitutiones habent locum non solum in iis, quæ iure naturæ prohibita sunt, sed quæ iure humano.

Mediatores quicumque, siue immediati, siue mediati, comprehenduntur in illis, cuiuscunque dignitatis sint.

Etiam si dationes, & promissiones fiant ob bonum finem ad huc ligant.

Comprehenduntur etiam, qui aliquid dant, vel promittunt, aut deponunt pro impedienda, vel differenda gratia. Sic & mediatores horum.

Promissio, vel datio extenditur etiam ad signa, aut verba æquivoca, denotantia gratitudinem.

Neque fieri potest promissio, aut donum iudicibus, &c. habentibus iurisdictionem, neque mediatoribus pro defensione iuris quæsit, neque pro assécutione acquirendi, ad redimendam vexationem.

Comprehenduntur etiam dantes, vel promittentes pro obtinendis guberniis, vel officiis, etiam minoribus.

Item & Iudices, ac ministri, seu officiales, in iis, quæ pendunt ab eorum arbitrio.

Comprehenduntur officiales, & ministri sanctæ sedis, qui in prouisionibus, vel earum occasione, aliquam pensionem imponunt ad sui, vel alterius fauorem; siue præstationem; siue responsionem; vel aliud onus.

Item, qui à partibus, vel interesse habentibus, vel mediatoribus, promissa, pacta, vel dona acceptant, sub assertione, quod officialium, vel magnatum, &c. operam, vel officia muneribus, vel pretio, &c. comparauerint.

Item promittentes, & pollicitantes, ac offerentes tradere, licet traditio non sit secuta; imo etiam si non sit acceptata.

Item illi, qui aliquid recipiunt, &c. ob familiaritatem, vel obsequium dominorum suorum, quod transferunt in commodum promittentium, vel dantium, vt gratiam, vel iustitiam eis obtineant, mediis dominis.

Curiales pro annuali labore, nec accipere, nec pacisci possunt aliquid ultra mercedem conuenientem labori.

Iudices, & ministri, quibus incumbit expeditio gratiæ, neque accipere, neque pacisci possunt, aliquid ultra taxam. Et hoc etiam si datum, vel promissum mouere non possit eorum animum ad faciendam gratiam, seu iustitiam.

Ad omnes supradictos casus expressos extenduntur præfate Constitutiones.

Omnes in qualibet mundi parte existentes, siue principales, siue mediatores, qui pro gratia, vel iustitia præfatis apud sanctam sedem dant, vel promittunt, comprehenduntur in præfatis Constitutionibus Bonifacii, & Gregorii. Idem *Alexander 7. ibid.*

Item comprehenduntur in illis Episcopi, Archiepiscopi, Primates, Patriarchæ, & alii quantumuis sublimes, etiam si habeant priuilegium, quod non intelliguntur, comprehendendi in Constitutionibus editis, vel edendis à Papa Alexandro, vel aliis antecessoribus.

Xenia esculenta, & poculenta dari solita Iudicibus, & ministris Romanæ Curie non censentur prohibita per eas Constitutiones.

Confirmatur pariter *constit. 140. Pij V. Et si Romani,* contra ambientes dignitates, vel officia, iurisdictionis administrationem habentia, eaque pretio, seu promissione procurantes.

Sedes Episcopalis.

Vide, *capitulum.* Vide, *Episcopus.* Vide, *Episcopatus quo ad translationem.* Vide, *Episcopalis Sedes.*

Sedium mutationes, fieri possunt ex necessitate. *7. q. 1. cap. Temporis.*

Sede Episcopali vacante, Capitulum confirmat, & infirmat electiones. *De maiorit. & obed. cap. cum olim causa.*

Vide, *capitulum.*

Sede Episcopali vacante, nihil immouandum. *Ne sede vacante cap. 1.*

Ea vacante, iudicium factum contra Ecclesiam, est nullum. *ibid. cap. fin.*

Sede Episcopali vacante, si mandatur, vt conferatur præbenda, & interim Episcopus creatur, si mandatum non fuerat executioni mandatum, conferatur ab Episcopo. *De re-scriptis cap. Eam te.*

Sede Episcopali vacante, quid possit facere Capitulum, & quid non. Vide, *capitulum.*

Sedium Episcopaliū ordo hic erat olim. Prima est Romana Dei

Dei beneficio, secunda Alexandrina, tertia Antiochena. *Anacletus ep. 3. Vide, Patriarcha.*
Sede Episcopali vacante, beneficia quæ vacant, conferuntur à Papa. *Pius 5. const. 55. Sanctissimus.*

Seditiosus. Seditio.

Seditiosi non possunt fieri clerici. *Conc. Agathen. c. 69. dist. 46. cap. Seditiosarios. Post Concil. Toletan. 17. cap. 22. Vide, Clerici.*
Seditiosi per Episcopos coercedi. *Zephyrinus ep. 1.*
Seditionem faciens contra Principem, potest excommunicari. *Conc. Tolet. 4. c. 75.*
Seditionem mouens ad faciendum nouum Principem, debet excommunicari. *Conc. Toletan. 5. cap. 4. Conc. Toletan. 6. cap. 17.*
Seditionem mouens contra Patriam, debet excommunicari. *Conc. Tolet. 6. c. 12.*

Sella.

Deferri non debet in sella Episcopus portans reliquias, sub pœna cessationis à Missa. *Conc. Brachar. 3. c. 6.*

Seminarium.

Seminaria Clericorum in omni Cathedrali esse debent, & quomodo regenda. *Vide, Clericorum seminaria.*
Seminarium Coimbricense. *Vide, Coimbricense.*

Senæ.

Senarum Ecclesia in Etruria, erigitur in Archiepiscopalem, & eius suffraganei numerantur. *Pius II. const. 3. Triumphans.*

Senator Romæ.

Senator Romæ eligi non potest Imperator, aut Rex, vel Princeps, sine Papæ licentia, sub pœna excommunicationis, contra omnes, qui se ingerunt in tali electione. *De elect. in 6. cap. Fundamenta.*
Senator Romæ, cuiuscumque dignitatis sit, siue Imperator, siue Rex, siue alius Princeps, eligi non potest, nisi per annum. *ibid.*
Neque potest eligi aliquis in Senatorem Romæ, qui non sit Romanus. *ibid.*
Senatori Romæ, & Collateralibus concessa est iurisdictio supra Chirurgos, Barbitonfores, & alios tales, qui habentes vulnerum notitiam, tenentur ad Senatorem referre. Quas causas, tam ciuium Romanorum, quam aliorum, potest iudicare. *Pius 4. const. 34. Dilectos.*

Senex.

Senex non præsumitur incontinens in senectute, si non fuit in iuuentute. *De præsumptionib. cap. cum in iuuentute.*
Senes Ecclesiæ præ cæteris honorandi. *Conc. Carthag. 4. c. 82.*
Senior atate, non vita, est interpretandus. *dist. 21. c. Cleros.*

Sententia.

Sententia proferri non potest inaudita parte. *Lib. 2. constitut. Apost. c. 51. de causâ possessionis c. 1.*
Sententia ferri non potest contra absentem, alias est irrita (nisi sit contumax.) *Concil. Nican. 1. ex Iulio 1. cap. 22. Conc. Carthag. 4. c. 30. Zephyrinus epist. 2. Cornelius 1. ep. 3. Iulius 1. ep. 2. c. 24. & 31. Adrianus 1. epist. decr. c. 5. & 33. ideo debet vocari. ibid. De Procuratoribus c. Querelam.*
Sententia lata contra absentem citatum, quando tenet, & quando non. *De sent. & re iudic. c. cum Bertoldus.*
Sententia potest ferri contra absentem (etiam depositionis) si agitur per viam inquisitionis, etiam lite non contestata. *De dolo, & contum. cap. Veritatis.*
Sententia lata contra absentem in causa matrimoniali, non contumacem, est nulla. *De sent. & re iudic. cap. Tenor.*

Sententia dari non potest à iudice non suo, alias est nulla. *Zephyrinus ep. 1. Fabianus ep. 3. Iulius 1. ep. 1. c. 34. Adrianus 1. epist. decr. c. 18. & 40. De off. & potest. Iud. delegat. cap. Ex literis.*

Sententia dari non potest sine præsentia accusatoris. *Marcellinus 1. ep. 2. 3. q. 9. c. Caueant. cap. Omnia. cap. Absente eo. cap. Non oportet. cap. Habetur. c. Re vera, cap. Absente aduersario. & c. Absens. nisi ex contumacia absit. ibidem.*

Sententia dari non potest sine defensionibus præuijs. *Marcellinus 1. ep. 2. Adrianus 1. ep. decr. c. 22. & 31.*

Vide, *Damnare. Vide, Defensio. Vide, Deus.*

Sententia lata valet, si intra decem dies non fuit appellatum.

De sent. & re iudicata cap. cum inter. Vide, Appellatio.

Sententia dari non potest in re dubia. *Iulius 1. epist. 1. cap. 28. Damasus epist. 4.*

Sententia data ad dictum testis corrupti, est reuocanda. *De testibus cap. Sicut vobis. Sed probanda est prius corruptio testium. ibid.*

Sententia dari non potest, nisi cognita causa. *Gregor. 1. lib. 2. ex regeft. ep. 27. Conc. Triburien. 1. c. 22.*

Sententia tardè proferenda, & tolerabilius est tardè inuenire innocentem, quam citò damnare nocentem. *Zosim. ep. 4.*

Sententia data contra formam canonum, non subsistit. *Gregor. 1. lib. 2. ex regeft. ep. 6. De sent. & re iudic. c. 1.*

Sententia lata per arbitros contra formam iuris, non tenet; etiam si confirmetur à Papa. *De confirmatione utili, & c. cap. Examinata.*

Sententia diuortij, quando, & quomodo est reuocanda. *de sent. & re iudic. cap. consanguinei.*

Vide, *Diuortium. Vide, Tori separatio.*

Sententia data ex odio, non subsistit. *Gregor. 1. lib. 2. ex regeft. epist. 6.*

Sententiam dans ex ira, grauitè delinquit. *11. q. 3. cap. ira. sapè. & cap. Summoperè. corrigenda est per rationem. ibid. cap. cum apud.*

Sententia iniusta data ex metu, vel iussu Principum, est nulla. *Adrian. 1. in ep. decr. cap. 79.*

Sententia iniusta, est reuocanda. *Conc. Hispal. 2. c. 6. etiam si commissio sit à Papa, appellatione remota. Conc. Later. 3. in append. tit. de potest. Iud. deleg. c. 4. & tit. de sententis ibid. cap. 5.*

Sententia superioris, siue iusta, siue non, est timenda. *Nicolaus 1. ep. 10. 11. q. 3. cap. Sententia. cap. Quibus Episcopi. Gregor. 7. lib. 9. ep. 22.*

Sententia ferri non potest, sine probationibus. *30. q. 5. cap. Nullum. 11. q. 3. cap. Quamuis vera.*

Sententia capitalis dari non potest, nisi reus de se confiteatur delictum; vel per testes innocentes conuincatur. *Adrianus 1. ep. decr. c. 57. 2. q. 1. cap. Nos, c. iudex, cap. Sicut. c. Nihil, & cap. Primates. Conc. Vornat. 1. c. 42.*

Sententia non ferenda præcipitanter. *2. q. 1. cap. Deus omnipotens.*

Sententia Iudicis sæcularis lata contra clericum, etiam isto consentiente, est nulla. *Honorius 3. ex Cirone, tit. de iudicijs cap. 4.*

Sententia vltima, scripto proferenda est. *2. q. 1. cap. Statutis generalibus. alias nec nomen sententiæ meretur. ibid. & cap. Legum.*

Et debet à iudice de recitatione scripti proferri, alias nulla est. *de sent. & re iudic. in 6. c. fin. Clem. de verbor. signif. c. fin.*

Sententia continens manifestam iniquitatem, est nulla. *De sent. & re iudic. cap. inter ceteras.*

Sententia iniusta, caret viribus. *11. q. 3. c. iniustum. est reuocanda. ibid. cap. irritam.*

Sententia iniqua retractatur à superiore. *De sent. & re iud. cap. inter ceteras.*

Sententia lata contra Ecclesiam, ex consuetudine, non tenet. *De sent. & re iudic. cap. cum causa.*

Sententia non facit reum, neque innocentem. *11. q. 3. cap. Quomodo, cap. Ridiculum, cap. Quid obest, cap. Temerarium, & cap. Senti.*

Sententia nequit retractari, nisi per authoritatem maiorem. *6. q. 4. cap. Quod bene.*

Si sententia retractatur ex appellatione, nihil obest iudici, qui sententiauit. 2. q. 6. c. *Hoc etiam*. (nisi ex malitia fecit.)
 Sententia proferenda est pro iustitia, non pro præmio. 1. r. q. 3. c. *Qui recte*, c. *Non licet*, & c. *Pauper dum*.
 Sententia ferri non potest sub conditione. 2. q. 6. c. *Biduum*.
 Si sententia excommunicationis, suspensionis, & interdicti, detur cum conditione, suspenditur si ante conditionem appelleretur. *de appellat. & c. c. Præterearequisiui*.
 Sententia lata cum Procuratore reuocato, si sit certum hoc, non præiudicat domino. *De procuratoribus cap. Ex infirmatione*.
 Sententia super consecutionem iudicii obtenta à Procuratore reuocato, non valet. *ibid. c. In nostra*.
 Sententiam mutat Deus, si homo emendat delictum. *de penit. dist. 1. cap. 64. Nouit. c. Si agamus*, & c. *Quam ob rem*.
 Sententia Sedis Apostolicæ mutanda est ex causa. 35. q. 9. c. *Apostolice*. Vide, *Papa*. Vide, *Ecclesia Rom.*
 Sententia mortis dari potest à Iudice christiano. 23. q. 4. cap. *Quæsitum est*. q. 5. c. *De occidendis*,
 Sententia lata post appellationem, est nulla. *Conc. Later. 3. in append. tit. De testibus cogendis cap. 10. & 22. De appellat. & c. cap. Dilectis filiis*. siue in principali, siue in accessorio.
 Sententia lata ex actibus non idoneis, est nulla. *conc. Later. 3. ibid. cap. 24*.
 A sententia super sedendum facta appellatione, & quomodo. Vide, *Appellatio*.
 Sententia lata, non valent literæ commissionis, quæ superueniunt. *conc. Later. 3. in append. tit. de sententiis c. 1*.
 Sententia possessionis data, debet pars introduci in possessionem, & non sufficit dare pignora. *ibid. can. 2*.
 Sententia lata à delegato Papæ, debet per Episcopum executioni mandari. *concil. Later. 3. in append. tit. de Potestate Ind. & c. cap. 1*.
 Sententia lata à delegato Papæ, dari potest executioni ab eodem, si Episcopus non vult exequi. *de potest. Ind. delegat. cap. 4*.
 Sententia excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ferri non potest, nisi in scriptis. Vide, *Excommunicatio*. Vide, *suspensio*. Vide, *Interdictum*.
 Sententia in causa beneficii non transit in rem iudicatam, sed potest superior de iuribus partium inquirere. *de dolo, & contum. c. Cum olim D.*
 Sententia lata in causa matrimoniali, non transit in rem iudicatam. *de sent. & re iudic. c. Lator*.
 Sententia lata contra actorem, in casu appellationis confirmanda est, si fuit legitima. *de sent. & re iudicata c. Causam que*.
 Sententia præcipiente aliquid faciendum inter terminos, tempus appellationis est decendium, id est, decem dierum, & quomodo computandum. *de sent. & re iudic. c. Quod ad consultationem*. & incipit computari à die latæ sententiæ, non à die termini. *ibid.*
 Sententiarum nuncios carcerantes, incurrunt in excommunicationem. *Conc. Turon. 4. c. 15*. Vide, *Percussor*. Vide, *Iudices Ecclesiastici*.
 Sententia probari potest per testes, quod sit data. *de sent. & re iud. cap. Sicut nobis*.
 Sententia secunda, lata in secunda instantia contra primam, tenet, quando ab ea non appellatur. *ibid. cap. Inter monasterium*.
 Sententia lata contra priuilegium, siue ostensum, siue non, valet, si ab ea non fuit appellatum, vel supplicatum. *de sent. & re iudic. c. Suborta*.
 Sententia à qua fuit appellatum, retractatur, si constat, testes ad quorum tantum dicta fuit lata, fuisse conspiratores, & receptos parte contradicente. *de sent. & re iudic. c. cum I. & A. de testibus c. Sicut vobis*.
 Sententia reuocata ex defectu iurisdictionis, saltem in vno iudice, iterum agitur de principali. *de sent. & re iudic. cap. Ad probandum*.
 Si duo ordinarii sententiant per contrarias sententias, tenet sententia pro reo, excepta causa matrimonii, dotis, libertatis, & testamenti. *ibid. cap. fin.*

Sententia lata contra Ecclesiam, sede vacante, non tenet. *Ne sede vacante c. fin.*
 Sententia lata per falsas literas, non est executioni mandata. *de crimine falsi c. Super eo*.
 Sententia definitiua ferri potest per verbum *statuo*, vel *præcipio*. *de verbor. signif. c. In his*.
 Sententiæ confirmatio à Papa potest peti, si iustè fuit lata. *de sent. & re iudic. c. Ea que*.
 Sententiæ Papalis executor, potens admittere exceptionem fraudis, non potest pronuntiare super toto negotio. *De de sent. & re iudic. c. de catero*.
 Sententia Episcopi, & aliarum illustrium personarum, recitari potest per aliam personam. *de sent. & re iudic. in 6. c. fin.*
 Sententia prolata à iudice stante, non sedente, non tenet. *ib.*
 Sententia scripta, si non recitetur litigatoribus, nulla est. *ib.*
 Sententia lata pro culpis præteritis, vel præsentibus, sine monitione, est nulla. *de sent. excommunicat. in 6. c. Romana*.
 Sententiæ tres in eadem causa non patiuntur exceptionem. *Clem. de sent. & re iud. c. 1*.
 Sententia lata contra citatum extra territorium citantis, est nulla. *Clement. de sent. & re iudic. c. Pastoralis*.
 Sententia facta, expirat delegatio. *de offic. & potest. Ind. deleg. cap. In literis*.
 Sententia lata à iudice sine iurisdictione, est nulla. *ibid. c. Ex literis*. contrarium dicere videtur. *Clement. de verbor. significat. cap. fin.*
 Sententia lata non contestata lite, est nulla, etiam si detur contra contumacem. *Ut lite non contestata cap. Accedens*.
 Sententia prolata, sed non redacta in scriptis, potest per testes, qui fuerunt præsentis, & possunt testificari de ea, scribendo depositiones eorum, valere. *De testibus, cap. Albericus*.
 Sententia lata contra aliquem, præiudicat etiam illi, qui secundò habebat actionem in talem rem iudicatam. *de sent. & re iudicata c. Quamuis*.
 Si duo delegati sententiant per contrarias sententias, decisio pendet ab arbitrio delegantis. *ibid. c. fin.*
 Si duo compromissarii sententiant per contrarias sententias, nulla est sententia. *ibid.*
 Sententia lata contra reum arripientem iter ad Papam, aliis seruatis, est nulla. *De appellat. & recusat. c. Dilecti filij*.
 Sententia lata pro vno, prodest alijs habentibus, idem ius. *ibid. cap. Vna*.
 Sententiæ excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in scriptis ferri debent, & cum expressione causæ, intra mensem dandæ copiarum parti. Qui aliter facit, per mensem suspensus est ab ingressu Ecclesiæ, & à diuinis: & si celebrat, sit irregularis; & indiget dispensatione Papæ. *de sent. excom. in 6. c. 1*. Vide, *censura*. Vide, *Excommunicatio*.
 Sententiæ excommunicationis, suspensionis, & interdicti, non suspenduntur per appellationem. *ibid. c. Is cui*.
 Sententiæ mutantur in melius, & moderantur à Romana Ecclesia. *de sent. excom. in 6. c. Alma mater*.
 Sententia transit in rem iudicatam, si appellatio sit deserta. *Clem. de appellat. & recusat. c. Si appellationem*.
 Sententiæ prolatae ab Inquisitoribus contra hæreticos, executioni mandantur à iudice seculari. *Innoc. 8. const. 10. dilectus*. Vide, *Hæretici*.
 Sententiæ pecuniariæ in statu Ecclesiæ, qua forma, & ritus possunt relaxari, & moderari. *Sixtus V. const. 93. Ad Romanum*. §. 16. 17. & seqq.
 Sententiatus iniustè, non eget absolutione. 1. r. q. 3. cap. *cui est illata*.
 Sententia. Vide, *damnare*.
 Sententiatus. Vide, *condemnatus*.

Separatio. Separare.

Separatio tori, seu matrimonij, quibus causis, & quomodo faciendæ. Vide, *coniuges*. Vide, *diuortium*. Vide, *Matrimonium quo ad torum*. Vide, *Torus*. Vide, *Vir*. Vide, *Vxor*.
 Separans se à fratribus, est schismaticus, non hæreticus. 3. q. 1. cap. *Nulli dubium*.

Separantes se ab Episcopis, damnationem acquirunt. 7. q. 1. cap. Denique quam sit.

Sepelire . Sepeliri .

Sepeliri, olim, non poterant mortui intra Ecclesiam, sed propè murum. conc. Brachar. 1. c. 36. 13. q. 2. cap. Nullus. c. Non estimemus. conc. Tribur. 1. c. 17. conc. Nanneten. 1. c. 6. Gregor. 1. lib. 4. Dialog. c. 53.

Non poterat, olim, aliquis sepeliri propè altare. 13. q. 2. cap. Præcipiendum.

Sepeliri possunt mortui in Ecclesiis, & Basilicis. conc. Aurelian. 4. cap. 21.

Sepeliendorum funeralia, quomodo facienda.

Vide, *Funeralia*. Vide, *Mortui*. Vide, *Defuncti*.

Sepeliri in Ecclesia, iuvat, ad orationes fidelium, quæ in ea fiunt. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 99. 13. q. 2. c. cum graua. & c. Non estimemus.

Sepeliri debet mortuus in eo loco, quem elegit viuus. Extra, de sepulturis c. Detestanda.

Sepeliri non debet more Ecclesiæ, qui se occidit ferro, veneno, &c. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 98. 23. q. 5. cap. Placuit. Vide, *Occidens*.

Sepeliens vsurarium. Vide, *Vsurarius*.

Sepeliri non possunt in Ecclesia, vel cimiterio, excommunicati. De sepulturis cap. Sacris. Nisi sint absoluti. ibid. cap. Parochiano. concil. Lateran. 3. tit. De excommunicationis cap. 5.

Si excommunicatus sepelitur in Ecclesia, si ossa eius discerni possunt, sunt exhumanda, & proijcienda; alias non. ib.

Sepelientes excommunicatos, vsurarios publicos, vel interdictos, sunt excommunicati ipso facto. Clement. de sepulturis c. 1. etiam si exempti id faciant.

Neque priuilegiati possunt sepelire excommunicatos. de priuilegiis c. c. Ad hac.

Sepelientes tempore interdicti, etiam si exempti, excommunicati sunt ipso facto. Clement. de sepulturis cap. 1.

Vide, *Interdicti tempore*.

Sepeliens Parochianum alterius, tenetur restituere corpus, & quæ habuit in funerali. De sepulturis cap. Ex parte canonicorum. & c. cum sit liberum.

Sepeliri non potest defunctus, nisi hæredes spondeant soluere quod debet ex mandato Ecclesiæ. concil. Lateran. 3. in append. tit. De sepulturis c. 3.

Sepeliri cupiens in Ecclesia aliena, dat portionem Ecclesiæ, in qua habet sacramenta. conc. Lateran. 3. tit. De sepulturis cap. 2.

Sepeliendus in monasterio; olim tenebatur relinquere medietatem Ecclesiæ parochiali. De sepulturis c. Relatum. Sed circa hoc, standum consuetudini. ibid. c. Certificari.

Sepeliendus in monasterio dat canonicam portionem Ecclesiæ parochiali, si eligit sepulturam in ægritudine, secus si in sanitate. ibid. c. de his. concil. Later. 3. tit. de sepulturis c. 2. Vide, *Regulares circa sepulturas*.

Priuilegiati possunt sepelire eligentes sepulturam apud eos, soluta quarta funerali. ibid. c. In nostra. de pactis in 6. c. 1. Pactum. Vide, *Regul. ubi supra*.

Priuilegiati, si alios sepeliunt non eligentes sepulturam apud eos, totum restituunt. de sepul. c. In nostra.

Si verò fecerunt pactum cum parochis, &c. de non sepeliendo, non possunt sepelire. De pactis in 6. c. 1. Pactum.

Vide, *Pactum*. Vide, *Regular. ubi supra*.

Regulares liberam habent sepeliendi facultatem. Vide, *Regul. circa sepulturas*. De pactis in 6. c. Pactum. Clement. de sepul. c. Dudum. soluta quarta funerali.

Regulares tempore interdicti possunt sepelire suos oblatos (nisi fuerint causa interdicti) De priuilegiis cap. Ut Priuilegia.

Sepeliendus extra Ecclesiam propriam soluit quartam. de sepulturis cap. cum super. Circa quartam canonicam standum est locorum consuetudini. ibid. cap. Certificari. & de sepulturis in 6. cap. cum quis. Clement. de sepulturis c. Dudum. Et si duæ sint parochiæ, quarta inter eas diuiditur, si alibi sepelitur. ibid. cap. Cum quis.

Sepeliri ubi debet moriens in villa, si recreationis gratia ibi erat. De sepulturis in 6. c. Is qui.

Sepeliri debet cum ultimo viro mulier, quæ plures habuit. De sepulturis in 6. c. Is qui §. Mulier.

Sepelientes vsurarios, præter excommunicationem, ab officio sunt suspensi. De vsuris c. Quia in omnibus.

Sepeliri secreto possunt clerici, tempore interdicti, si illud seruauerunt. De pœnitentijs, & remission. c. Quod in te.

Vide, *Clericorum priuilegia*. Vide, *Interdicti tempore*.

Sepelientes hæreticos, vel credentes eorum, vel defensores, vel receptatores scienter, de facto sunt excommunicati, neque possunt absolui, nisi propriis manibus extumulent illos sepultos. de hæreticis in 6. c. Quicumque.

Sepeliri non possunt Christiana sepultura tales receptatores, defensores, &c. De hæreticis c. Sicut ait.

Sepelire possunt in suis Ecclesijs, suos seruitores, &c. fratres Minores, & Prædicatores. Vide, *Fratres N. N.*

Sepeliri volens cum habitu fratrum Minorum, vel Prædicatorum, sepeliri non potest in alijs Ecclesijs, quam eorum, etiam si alibi eligissent sepulturam. Sixtus 4. const. 6. Regimini §. 12. & const. 19. Sacri. const. 7. Regimini.

Sepelire non potest vlla Ecclesia sine licentia parochi, qui dat sacramenta defuncto; nec etiam regulares. conc. Later. 3. tit. de sepulturis c. 4. sub pœna anathem. ibid.

Sepulti à schismaticis tempore schismatis, non sunt exhumandi. Honorius 3. ex Cirone. de sacramentis non iterandis c. 1.

Sepeliendi in Ecclesijs Fratrum Minorum de obseruantia in Indijs, non debent plus soluere parochis, quam si alibi sepelirentur. Clemens 8. const. 96. Expositum.

Pro sepeliendis mortuis nil exigendum, nisi gratis datum. Conc. Vafense 2. c. 6. 13. q. 2. c. Præcipiendum.

Vide, *Sepultura*, Vide, *Moriens*.

Sepultura .

Sepulturæ fieri non debent in baptisterio. Conc. Antisiodoren. cap. 14.

Sepulturas aliorum reseruatas, vsurpantes, quomodo puniendi. Conc. Toletan. 3. c. 17.

Sepulturas demolienti clericus, officio priuatur, & triennali pœnitentia punitur. Conc. Tolet. 4. c. 46.

Sepultura non omnibus danda, sed ijs, quos Episcopus, vel Parochis dignos iudicat. Conc. Meldense c. 72.

Sepultura morientis ab intestato, quæ. Vide, *Moriens*.

Sepultura in Ecclesijs dari potest suspensis in patibulis.

Vide, *suspensi*.

Sepultura non neganda morienti casualiter, & non se occidenti. De sepulturis c. Ex parte.

Sepultura eligi potest, ubi placet, & tandem detur sibi decimæ soluuntur. 13. q. 2. c. Vbicumque. Conc. Triburien. 1. c. 15. De sepulturis c. 1. & in 6. c. Cum quis. §. Si quis.

Sepulturæ electio fieri potest etiam ab vxore. Concil. Later. 3. par. 50. cap. 63. de sepulturis c. De vxore. Sic etiam ab innupta. Vide, *Mulieris priuilegia*.

Sepulturæ electio fieri potest à filio familias, diuersa à Patre, iuxta locorum consuetudinem. Conc. Later. 3. par. 50. c. 63. Sed non potest legare, nisi peculium castrense. de sepulturis in 6. c. Licet. Vide, *Filius*.

Impubes non potest eligere sepulturam, si ita sit consuetudo, sed in loco maiorum sepelitur. de sepulturis in 6. c. Licet.

Sepulturam eligens in aliena Ecclesia, ubi non est paterna, non dimissa portione Ecclesiæ Parochiali, nulliter eligit. de sepulturis c. Fraternitatem.

Pater eligere potest sepulturam filiis morientibus, ubi est consuetudo. de sepulturis c. de vxore. §. Virum.

Sepulturam eligere potest Pater filio impuberi, ubi est consuetudo. secus si contra. de sepulturis in 6. c. Licet.

Sepulturam eligere non possunt regulares, nisi multum distent à monasterio. De sepulturis in 6. cap. fin.

Vide, *Regul. circa sepulturas*.

Ad sepulturæ electionem, nullus inducendus per votum, iuramentum, &c. de sepulturis in 6. c. 1. Id facientes pro Ecclesijs propriis, sunt excommunicati. Clement. de pœnis cap. Cupientes §. fin.

Sepulturam eligens in aliena Ecclesia, soluit portionem Parochiali. *De sepultur. c.1. Vide, Sepelire. ubi supra.*

Sepultura noua eligi potest, dimissa antiqua, etiam in loco minus religioso. *De sepultur. in 6. c. cum is. §. Si quis.*

Sepultura neganda est excommunicato, si eo moriente (etiam poenitente) propinqui non promittunt satisfacere pro eo, id est, mandato Ecclesiae. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 52.*

Vide, *Sepelire.* Vide, *Excommunicatus.*

Sepultura, quando neganda est ei, qui per annum stetit in excommunicatione, vel suspensione, vel interdicto, etiam si in morte sit absolutus. *Conc. Rauenn. 2. sub Clemente. V. cap. 28.*

Sepultura neganda adultero, qui, vel retenta, vel pulsa vxore, tenuit concubinam, si per hoc fuit excommunicatus, & mansit in ea usque ad mortem, etiam si in morte fuit absolutus. *Conc. Rauenn. ibid. c. 29.*

Sepultura neganda est usurario. Clericus eam dans, est suspensus ab officio, arbitrio ordinarij. *Conc. Rauenn. 4. sub Ioann. 22. c. 15. Vide, Usurarius.*

Sepultura neganda est non restituenti malè ablata, scienti eos à quibus abstulit: & poena clerici sepelientis. *Concil. Rauenn. 4. sub Ioann. 22. c. 16.*

Sepultura neganda est morienti in torneamentis, si ibi erat ad pugnandum; secus si erat ad videndum. *De sepult. c. fin.*

Sepultura neganda ei qui suspensus à diuinis se ingessit in eis (nisi poeniteat) durante illo interdicto, vel suspensione. *de sent. excomm. in 6. cap. is cui.*

Sepultura neganda inuasoribus Ecclesiarum, Religiosorum locorum, personarum; consiliarijs eorum, defensoribus, receptatoribus, &c. nisi ante mortem satisfecerint. *Conc. Turon. 4. cap. 14.*

Sepultura neganda morientibus in duello. *Conc. Toletan. 22. cap. 20. Clerici sepelientes, priuantur officio, & beneficio. ibid. Fructus, quomodo applicandi. ibid.*

Sepultura neganda raptoribus, nisi ante mortem satisfecerint. *ibid. c. 22.*

Sepultura neganda est ijs, cum quibus in vita non communicatur. *Conc. Colon. 2. p. 7. c. 51. Item latronibus publicis; se occidentibus; existentibus in mortali, si absque signo poenitentiae moriantur. ibid.*

Pro loco sepulturae, nihil soluatur; nisi aliquid sponte detur pro Ecclesiae luminaribus, &c. *Gregor. 1. lib. 7. ep. 4. & ex regest. lib. 7. ep. 56. Honorius 3. ex Cirone, de sepulturis c. 1. Concil. Meldense cap. 72. (alias est quid simoniacum. De simonia cap. Non satis, cap. cum in Ecclesia.) 13. q. 2. cap. Praecipendum. cap. Questa est. cap. Postquam. & cap. in Ecclesiastico. Conc. Metense 1. cap. 2. Conc. Triburien. 1. cap. 16. Conc. Nanneten. 1. cap. 6. Concil. Claramontan. c. 8. Conc. Later. 3. c. 7. & in append. tit. de simonia c. 10. Conc. Oxonien. 1. cap. 22. de sepulturis cap. Abolenda. concil. colon. 2. par. 8. cap. 1.*

Pro exigendo pretio sepulturae non fiant pignora, nec fideiussiones. *conc. Later. 3. tit. de sepulturis c. 2.*

Ad sepulturam mortuorum, non possunt christiani deferre cibos, &c. *de consecr. dist. 1. cap. Non oportet.*

Sepulturae eligi potest etiam in Ecclesiis regularium. *concil. Triburien. 1. c. 15. conc. Later. 3. in append. tit. de sepultur. cap. 1. 2. & c. de sepultur. cap. Fraternitatem. & in 6. c. 1. De excessibus Praelator. cap. Nimis iniqua. concil. Later. 5. sess. 11. const. 4. dum intra.*

Sepulturae electio in Ecclesiis regularium per inductionem eorum, non tenet. & poena inducentium. *de sepulturis in 6. cap. 1.*

Sepulturae eligi potest liberè in Ecclesiis Fratrum Minorum, & Praedicatorum. *Extra, de sepulturis cap. super cathedram. & cum eorum habitu sepeliri possunt. Leo X. constit. 23. Dum intra §. 10.*

Sepulturae in locis regularium. Vide, *Regulares circa sepulturas.* Vide, *Cœmeterium.*

Sepultura perpetua caret, locus, in quo fuit sepultus aliquis haereticus. *de haeret. in 6. cap. Quicumque.*

Sepulturis Iudaeorum, aut Saracenorum, Christiani non possunt interesse. *conc. Sabinense c. 22.*

Vide, *Christiani.* Vide, *Saraceni.*

Sepulturae locus, seu terra, vendi non potest. *De sepulturis cap. Abolenda.*

Sepultura non neganda morienti ex improviso, si praeceptum confessionis, & communionis annuae seruauit. *Reformatio Cleri Germaniae cap. 6.*

Sepultura negari non potest, propter debita. *Reformatio Cleri Germaniae cap. 6.*

Sepultura negari non debet ulli morienti in communione catholica. *Conc. Colon. 2. p. 7. c. 51.*

Sepulturae terra vendi non potest. Vide, *Terra.*

Sepulturae, seu sepulchra non debent esse ornata cum vexillis, armis, trophaeis, &c. *Concil. Mediolan. 1. par. 2. tit. de sepulturis.*

Sepulturae mortuorum sint in Cœmeterijs. *ibid.*

Sepulturae in Ecclesiis, humi tantum dandae non in loco excelso. & operimentum aequale sit cum solo Ecclesiae. *Concil. Mediol. ibid.*

Sepulchrum.

Sepulchris defunctorum, etiam si mortui sint cum opinione sanctitatis, appendi non possunt, imagines, tabellae, &c. ex qualibet materia, sine recognitione ordinarii, referenda Sedi Apostolicae, & ab hac approbanda. *Vrbani. 8. constit. 37. Sanctissimus. §. 3.*

Neque possunt in eis accendi lampades. *ibid.* Exciipiuntur, qui ex communi consensu Ecclesiae, vel per vsum immemorabilem; vel scripta Sanctorum Patrum, cum Sedis Apostolicae, ac Ordinarii tolerantia coluntur. *ibid. §. 4.*

Si pro alijs deferantur tabellae, imagines, &c. conferuntur in aliquo secreto loco, donec dominus aliter disponat. *ibid.*

Vide, *Defunctorum sepulchra.* Vide, *Imagines.* Vide, *Mortui.*

Septuagesima.

In Septuagesima, olim, clerici tenebantur ieiunare, & à carnibus abstinere. *Dist. 4. cap. Statuimus. ex Thelesphora in epist. decret.*

Nunc autem non tenentur. Vide, *Sacerdotum obligationes.*

Sequestrum. Sequestrare.

Sequestrum, quando debet reuocari, & quomodo. *de sequestratione possessionis cap. 1.*

Sequestrari potest res petita ob contumaciam rei. *de dolo, & contumacia cap. Ex literis.*

Sequestrari possunt fructus, si habens possessionem causa rei seruandae dissipat. *de sequestratione possessionis c. dilectus.*

Sequestrari possunt fructus possessionis, si appellatur à sententia. *ibid. cap. fin.*

Sequestratione beneficii, etiam curati, facta per ordinarium ex sententia Sedis Apostolicae, committitur beneficium ab ordinario personae idoneae, donec, &c. quae plenam de eo curam gerit, fructus conseruat (demptis necessarijs pro oneribus) eique restituat, qui causam vicerit. nec obstat si à sententia appelletur. *Clement. de sequestrat. & c. c. vn.*

Sequestrationem impediens, si est vnus ex litigantibus perdit ius, quod ad rem habet, eo ipso. *ibid.*

Sequestratione facta, non potest altera pars vti fructibus, &c. & si quid distrahitur, in pristinum statum reuocetur. *Honor. 3. ex Cirone, de sequestratione posses. & c. c. 1.*

Serenæ.

Serenæ in Kalendis Ianuarij, more gentilium non sunt faciendae. *Conc. Antisiodoren. c. 1.*

Serui circa ordinationes.

Serui, antequam perfectè manumittantur, non possunt fieri clerici. *Conc. quod dicitur Apost. c. 82. Gelas. ep. 9. Conc. Lucense 2. c. 46. conc. Tolet. 1. c. 16. conc. Tribur. 1. c. 29. conc. Melfitan. cap. 11. dist. 54. cap. Nullus. cap. Nulli. c. Magnus. cap. Qui. cap. Quicumque. cap. de seruorum. Conc. Lateranen. 3. in append. tit. de depositione cap. 19. & par. 50. cap. 56.*

cap. 56. De seruis non ordinandis cap. 1. & cap. Consuluit.
Serui Ecclesiarum si sint probatæ vitæ, possunt ordinari clerici. *dist. 54. c. Multos.*

Episcopo ordinante aliquem seruum in diaconum, vel Presbyterum scienter, maneat in ordine, sed Episcopus satisfaciat domino pro eo. Si ipse nesciebat, & alii supplicarunt, isti tenentur satisfacere. *Conc. Aurelian. 1. c. 10. dist. 54. c. Si seruus.* & in *Conc. Aurelian. 5. c. 6.* dispositum est, vt seruus inuito domino ordinatus, reuocari possit. & si à domino maletractetur, Episcopus duos seruos domino soluat, si scienter fecit. Vide, *Episcopus circa ordinationes.*

Serui manumissi, quando possunt ordinari. Vide, *Serui manumissi.*

Seruus ordinatus domino sciente, & non contradicente, remaneat liber. *dist. 54. c. Si seruus.*

Serui non possunt ad vllam dignitatem Ecclesiasticam promoveri, nisi fiant liberi. & Episcopus scienter ordinans, per annum suspendatur à missa. *conc. Aurelian. 3. c. 13.*

Seruus factus sacerdos, latenter, quomodo puniendus. *Dist. 54. c. Ex antiquis.*

Seruus factus clericus, talis remaneat semper. *dist. 54. c. Frequens, & c. Quis, aut leges.*

Seruus ordinatus inuito domino, deponatur. *conc. Later. 3. in append. tit. de depositione c. 19.* & domino restituatur. *ib.*

Si seruus ignotus in regione aliqua ordinatur, & postea à domino cognoscitur, si hic non vult eum liberare, deponatur, & ei restituatur. *Conc. Lateran. 3. par. 50. c. 56. Post conc. Tolet. 1. cap. 16.* si consentit dominus, remaneat in ordine. *ibid.* & *De seruis non ordinandis cap. De seruorum. & c. Consuluit.*

Seruo facto Presbytero moriente ab intestato, quomodo diuiduntur eius bona. *de successoribus ab intestato c. Sancto.*

Vide, *Famuli.* Vide, *Ordinatio.* Vide, *Clerici, qui sunt inhabiles ad clericatum.*

Serui manumissi.

Serui manumissi ab Ecclesia, per eam postea iudicandi sunt. *Conc. Matifconense c. 7.*

Possunt etiam de commissione Episcopi à laico iudicari. *conc. Tolet. 3. c. 7.*

Serui manumissi à quocumque, non possunt amplius in seruitutem reuocari, alias ab Ecclesia defendantur. *Conc. Aurelian. 5. cap. 2. Conc. Parisien. 3. cap. 9.* & isti euadunt serui Ecclesiæ. *ibid. c. 9.*

Seruus manumissus ab Ecclesia, ordinari potest; & quidquid acquirit est Ecclesiæ. *de seruis non ordinandis c. de famulis.*

Seruus manumissus ab Ecclesia, si eam accusat, vel contra eam testificatur, priuatur libertate. *ibid.*

Seruus manumissus à domino, ordinatus, si nolit pro domino psalmos canere, &c. accusetur ad Episcopum, & degradeatur. *de seruis non ordinandis c. Nullus.*

Seruus manumissus ab Ecclesiasticis, vt fiat clericus, tenetur ei Ecclesiæ seruire, non alteri. *ibid. c. Eo libentius.*

Seruus simpliciter ab Ecclesiasticis manumissus, potest alteri Ecclesiæ inseruire. *ibid.*

Seruus manumissus, vt fiat monachus, tenetur obseruare. *De conditionibus apposit. c. Cum sit proprium.*

Serui Ecclesiæ, manumissi non possunt à successore reuocari in seruitutem. *Conc. Emerit. c. 20.*

Vide, *Manumissi.* Vide, *Liberti.*

Serui Ecclesiarum.

Serui Ecclesiarum, cum qua cautela, & formula, possunt ordinari. *Post Conc. Tolet. 1. c. 17.* Vide, *Ecclesiarum serui.*

Serui fugitiui Ecclesiarum, si retineri non possunt, dum reuocantur, ab Episcopo possunt distrahi. *Post Conc. Toletan. 1. cap. 21.*

Serui Ecclesiæ non possunt manumitti à Rectore, nisi hic in duplo compenset valorem. *De rebus Eccles. non alien. cap. Consensus.*

Serui Ecclesiæ non possunt à Prælato manumitti, si ipse de suo nihil det Ecclesiæ. *ibid. c. Episcopi.*

Serui monasterii non possunt manumitti ab Abbate. *dist. 54. cap. Abbati.*

Serui ab Ecclesia manumissi. Vide, *Serui manumissi.*

Serui Ecclesiæ non sunt fatigandi angarijs, qui id faciunt, excommunicentur. *12. q. 2. cap. Ecclesiarum seruos.*

Vide, *Ecclesia immunitas.*

Serui Episcoporum & clericorum, eodem priuilegio gaudent. *ibid. c. Ecclesiarum seruos.*

Serui Ecclesiæ non possunt testamentum facere. *13. q. 2. cap. Illud etiam.*

Ecclesiæ serui si sint probatæ vitæ, possunt ordinari clerici. *Dist. 54. cap. Multos.*

Vide, *Ecclesiarum serui.* Vide, *Famuli.* Vide, *Liberti.*

Vide, *Mancipium.* Vide, *Manumissi.*

Serui circa matrimonia.

Vide, *Matrimonia inter quas personas fieri possunt valide.*

Serui possunt matrimonium contrahere. *Post ep. 3. Iulij 1. 29. q. 2. cap. Omnibus. Conc. Later. 3. De sponsalibus secundo c. 7.*

Seruus, & serua, etiam si dominis diuersis subdantur, possunt facere matrimonium. *29. q. 2. c. ult.*

Serua donata libertate, potest cum domino suo nubere. *Post ep. 3. Iulij 1. c. 10. 29. q. 2. c. Si quis ancillam.*

Serui fugientes ad Ecclesiam, vt possint per hoc contrahere matrimonium, quomodo tractandi à clericis. *Conc. Aurel. 4. c. 24.*

Seruam ducens putans liberam, potest dimittere, & aliam accipere. Si verò sciebat esse seruam, non potest. *29. q. 2. c. si quis liber, & c. Si femina.*

Idem de femina accipiente seruum. *ibid. c. Si femina.*

Seruum se faciente viro, vxor non euadit serua. *29. q. 2. cap. Perlatum.*

Seruus, etiam inuito domino, potest contrahere matrimonium. *Conc. Later. 3. in append. tit. De sponsalibus secundo c. 7. de coniugio seruorum c. 1.*

Seruus per hoc quod facit matrimonium, non remanet liber à seruitute. *ibid.* Vide, *Famuli.* Vide, *Mancipia.*

Serui Christiani, & alij.

Serui Iudæorum Christiani, qui ab eis maletractantur, si confugiant ad Ecclesiam, quomodo tractandi. *Concil. Aurelian. 3. c. 13.*

Debent iusto pretio per Christianos redimi. *Conc. Aurelian. 4. c. 30.* Vide, *Christiani.* Vide, *Iudæi.*

Serui Christiani non possunt à Iudæis vendi Catholicis. *Concil. Tolet. 10. c. 7.*

Seruus Christianus per vim circumcissus à Iudæo domino, liber remanet. *Conc. Meldense c. 73.*

Etiam seruus alterius Sectæ, gaudet hoc priuilegio, si circumciditur. *ibid.*

Seruus à Iudæo captus, si vult fieri Christianus, liber manet. *De Iudæis c. 1.*

Seruus Christianus à Iudæo circumcissus per vim, si ad Ecclesiam confugit, non restituatur. *17. q. 3. c. Iudas.*

Seruus infidelis veniens ad fidem, fit liber. *Dist. 54. c. Fratritatem. c. Si quilibet. c. Et si. & c. Presenti.*

Serui ad Ecclesiam confugientes.

Serui confugientes ad Ecclesiam, protegendum sunt apud dominos, & componendi cum eis. *Gregor. 1. lib. 2. ex reg. ep. 1.*

Serui fugientes ad Ecclesiam, & petentes baptismum, sunt redimendi per Ecclesiam, & baptizandi. neque possunt amplius emi, aut vendi. *Gregor. 1. lib. 6. ep. 31.*

Serui fugientes ad Ecclesiam, sub conditione restituendi sunt dominis. *17. q. 3. cap. Metuentes. & cap. Id constituimus. Cum impunitate restituntur. De immunitate Eccles. cap. Inter alia.*

Vide alia in præcedenti titulo. Vide, *Ecclesia, ad eam confugientes.*

Seruis prohibita.

Serui, neque pro, neque contra dominum, possunt examinari. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Serui aduersus tutores, non audiendi. 12. q. 2. c. *Questionem.*
cap. Insolitum, & c. Episcopus qui.
 Serui, ratione, seu prætectu religionis, non possunt contemnere dominum; alias ipsi, & suadentes id facere, sunt anathema. *Conc. Gangrense c. 3. 17. q. 3. c. Si quis seruum.*
 Serui non possunt fieri religiosi, absque consensu Domini. *dist. 54. cap. Generalis, & cap. Admittuntur.*
 Vide, *Regul. Relig. quis potest ingredi, & quis non.*

Seruorum priuilegia.

Seruus excommunicatus ob percussione[m] clerici, potest ab Episcopo absolui, si adire non potest Papa, eo quod damnum patitur dominus. At si excessus sit grauis, ac enormis, & adsit scandalum, tenetur adire Papam. *de sent. excommunic. c. Relatum.*
 Si seruus fugiens comprehenditur, est illi ignoscendum. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 21.*
 Seruorum impudicitiam attentans, ad quid tenetur. *De pœnit. dist. 1. cap. 12.*

Serui Beata Maria.

Vide, *Fratres Seruorum B. Mariae.*

Serui Prælatorum Romana Curia.

Serui Prælatorum Romanæ Curia, post obitum Prælatorum non possunt petere, aut prætere salarium, nisi per biennium ante mortem. *Paulus 3. const. 43. Cum sicut.*

Seruientes.

Seruientes Militiarum, Monasteriorum, Hospitalium, &c. subduntur ordinario, exceptis iis, qui actu viuunt sub obedientia præfatarum Militiarum, Monasteriorum, & Hospitalium. *conc. Trid. sess. 24. de refor. c. 11.*

S. Seuerinus.

S. Seuerini Oppidum, in Picano, erigitur in Ciuitatem. *Sixtus V. const. 49. Superna.*

Sibylla.

Sibyllarum authoritas non sequenda. *dist. 37. c. Si quid veri.*

Sicarius.

Sicarii persequendi. Vide, *Ecclesiasticus status.*

Sicilia.

Siciliæ Episcopi, semel in quinquennio, tenentur accedere ad limina Apostolorum. *Gregor. 1. lib. 5. ep. 3.*
 Siciliæ Episcopi tenentur quotannis facere inuentarium de actis criminalibus, & illud custodire. Quando autem moriuntur, tenentur confessorio sigillatum relinquere, qui Conuentui insigniori Regularium consignet, donec alius Episcopus instituat. *Pius V. const. 121. Muneris.*
 Siciliæ Episcopi, quas procuraciones exigere possunt, dum visitant. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Sigillum.

Sigillo aureo, vel argenteo non possunt uti Regulares. *Concil. Nicæn. ex Arabico c. 76.*
 Sigillum instrumenti, quando præsumitur esse falsum. *De fide instrumentorum c. Inter dilectos.* Vide, *Instrumentum.* Vide, *Scriptura.*

Sigillum Regis falsificans clericus, deponatur, & in exilium mittatur. *De crimine falsi c. Ad audientiam.*
 Sigillum cum proprijs insignibus habere debent omnia Collegia, Conuentus, Prælati, Abbates, Archidiaconi, & superiores omnes, ac officiales, & eo vtantur pro scripturis authenticis. *conc. Londinen. 2. c. 29.*

Signum.

Signum, quid sit. *de consecrat. dist. 2. c. Signum.*
 Signa externa dantur, ut ducant hominem ad cognitionem, & cultum Dei: & ideo in illis non est habenda tota fiducia, sed in internis. *conc. colon. 2. par. 9. c. 15.*

Signatura.

Vide, *Referendarij.*
 Signatura iustitiæ potest se intromittere in causis Camera. *Clemens 8. const. 65. In conferendis. §. 38. & 41.*
 Vide, *Camera causa.*

Syluester. Sylvestrini.

S. Syluester baptizauit Constantinum. *Nicolaus 1. ep. 8.*
 Sylvestrini Monachi. Vide, *Monachi.*

Silentium.

Silentio aliquando uti debet superior, & aliquando loqui. *Dist. 43. c. Si Rector.*
 Silentium in choro à Canonicis, & omnibus est seruandum. *conc. Treueren. 4. c. 4. Vide, Chorus.*

Symbolum fidei.

Symbolum, & oratio Dominica dicenda sunt à Christianis. *conc. Mogunt. 1. c. 45. Negligentes dicere, ieiunio, vel alia pœna afficiantur. ibid.*
 Parentes curent, ut filii dicant illa, ea lingua, qua possunt. *ibidem.*
 Symbolo addenda sunt illa verba, De Spiritu Sancto, quod etiam à Filio procedit. *Conc. Aquisgran. 1.*
 Vide, *Spiritus Sanctus.*
 Symbolum, olim, ante octo dies Dominica Resurrectionis in omnibus Ecclesijs publicè erat recitandum. *conc. Agathen. c. 13. de consecr. dist. 4. c. Symbolum.*
 Symboli fidei formula, quænam est. *conc. Trid. sess. 3.*
 Symboli in qualibet Dominica in Ecclesia recitandum. *concil. Tolet. 3. c. 2.*
 Symbolum non recitatur in diebus pro festis in Missa B. Mariæ. *de celebrat. miss. c. Consilium.*
 Symbolum Constantinopolitanum recitandum in missa omni Dominica. *Eugen. 4. in decr. unionis Armenorum.*
 Symbolum S. Athanasii, tenendum in Ecclesia. *ib. §. Sexto.*
 Vide, *Fidei professio.*

Simon. Simonia.

Simon Magus virtute sancti Petri ex aere cecidit. *Lib. 6. const. Apostolic. c. 9.*
 Simonia ab Ecclesia est extirpanda. *Greg. 1. lib. 4. ep. 56. Fuit prima hæresis Ecclesiæ. Lib. 7. ep. 50. lib. 7. ex regist. epist. 112. & 116. lib. 9. ex regist. ep. 40. 51. 53. & 54. Gregorius 7. lib. 9. ep. 34.*
 Simoniam non persequens, habet partem cum Simone. 1. q. 1. c. *Quisquis, & c. Quos confiterit.*
 Simonia committitur manus, vel linguæ munere. 1. q. 1. cap. *Sunt nonnulli.*
 Simonia fauore, vel pecunia fit, cum datur pro eis aliquid Ecclesiasticum. 1. q. 3. c. *Saluator.*
 Simonia tripliciter fit, manu, id est, munere; lingua, id est, precibus, & fauore: & obsequio, id est, seruitio. *concil. Melfitanum c. 3. Gregorius 7. lib. 6. ep. 34. 1. q. 1. c. Statuimus. c. Sunt nonnulli, & c. Quibusdam.*

Simonia est, beneficium promittere pro spirituali obsequio. *De simonia. cap. Cum essent.*
 Simonia est pecuniam exigere pro Religionis ingressu, pro Prælati faciendis, pro benedictionibus, pro sepultura, pro olei sancti receptione, &c. huiusmodi. *De simonia c. Non satis, & cap. cum in Ecclesia corpore.*
 Simoniæ crimen est omnium grauius. *1. q. 7. c. Patet simoniæ.*
 Simonia est celare peccatum pro pretio. *De simonia. c. Nemo.*
 Simonia est, penitentes à reconciliatione remouere pro pretio, vel fauore. *ibid. cap. Nemo.*
 Simonia est recipere pecuniam pro Chrismate. *De simonia. cap. Ea que.*
 Simonia est facere homagium pro habendis spiritualibus. *ibid. cap. Ex diligenti.*
 Simonia est dare ex pacto aliquid præsentatori ad beneficium, secus si spontè, & liberè detur. *De simon. c. Ex tua.*
 Simonia est accipere aliquid pro assignandis officijs Ecclesiasticis. *De simonia cap. Ad nostram.*
 Simonia est soluere pecuniam ad quietandum contradicentem in beneficio. *ibid. cap. Matthæus.*
 Simonia est absoluerè aliquem excommunicatum, pro pecunia. *ibid. cap. Ad aures.*
 Simonia est spiritualia quæcumque vendere. *De simonia. cap. cum in Ecclesia. cap. Non satis.*
 Simonia est dare Ecclesiæ bona, &c. vt quis recipiatur in canonicum. secus si absque hoc pacto fiat. *De simonia. cap. Tua nos.*
 Simonia est permutare quodcumque spirituale, pro temporali. *De rerum permutat. cap. fin.*
 Simonia est exigere aliquid pro consecratione Ecclesiæ, vel benedictione. *De simon. cap. sicut pro certo.*
 Simonia imputari non potest electo confirmato, si contra voluntatem suam data fuit pecunia. secus tamen esset si ipse solum non dissensisset. *De simonia. cap. sicut tuis.*
 Simonia est, si ordinans facit pactum cum ordinato, vt hic non recipiat prouisionem &c. *ibid. cap. si quis ordinauerit.*
 Vterque priuatur officio per triennium, & ordinatus indiget dispensatione Papæ. *ibid.*
 Simoniæ crimen, vt læsæ Maiestatis, est puniendum. *De simonia cap. Licet Heli.*
 Simonia committitur si electione facta à maiori parte, & turbata à minori, datur huic pretium ad eam quietandam. *Conc. Later. 4. in append. tit. de electione c. 4.*
 Simonia est si clericus remittit exigentiam decimarum pro pecunia. *De rerum permut. cap. fin.*
 Simonia est aliquid exigere pro sacramentorum collatione, vel aliis functionibus Ecclesiasticis faciendis. *De simonia. cap. cum in Ecclesia.*
 Sed non est simoniacum si aliquid detur, & accipiatur non ex pacto, sed alio titulo, vt dono, eleemosyna, &c. & sint modici pretij, vt electuaria, vinum, &c. *De simonia cap. Et si questiones & c. Dilectus.*
 Simoniæ committens in administratione sacramentorum ab ordinario puniatur. *Pius V. const. 5. cum primum §. 9.*
 Simoniæ committens dando, vel accipiendo, excommunicationem ipso facto incurrit, etiam si Episcopus, vel Cardinalis sit. *Conc. Constant. in constitut. Martini V. sess. 43. Extra de simonia. cap. cum detestabile.* Vide, *simoniaci.* Vide, *simoniacorum poena.* Vide, *Iudices Romæ.* Vide, *sedes Apostolica.*
 Simonia est dare aliquid pro Vicariatu, vel alia iurisdictione spirituali. *De simonia. cap. consulere.*
 Simonia est soluere aliquid pro habenda iurisdictione Episcopali, & pena dantis, ac accipientis. *Ne prælati vices c. 1. & 2.*
 Simonia est transactionem facere de subiectione, & superioritate spirituali. *De transactionib. c. Præterea.*
 Vide, *Ecclesiæ non dandæ pro pretio.* Vide, *Beneficium per simoniam.* Vide, *sedes Apostolica.*

Simonia à quo denuncianda, & poena non denunciantium.

Simoniam quilibet Catholicus potest accusare. *De simonia. cap. si dominus, & cap. Quotiens.*

Simoniacos potest quilibet accusare, etiam seruus, meretrix, & criminofus. *ibid. cap. Tanta.*
 Simoniam scientes ab aliquo commissam, tenentur reuelare, alias non possunt absolui. *Extra, de simonia. cap. cum detestabile.*
 Reuelans simoniam etiam si complex impunis fit. *ibid.*
 Vide, *Electio.*
 Sciens, aliquem per dona, munera vel promissa procurasse gratiam, vel iustitiam apud sedem Apostolicam, si intra tres dies non reuelat, incurrit excommunicat. Papæ reseruatum. *Extra, de sent. excommunic. cap. Excommunicamus.* Vide, *sedes Apostolica.*

De simonia infamatus, vel accusatus.

De simonia infamatus, licet non conuictus, tenetur se purgare, & si deficit, punitur, vt reus. *Conc. Later. 3. in append. tit. de simonia c. 13.*
 Alij compurgatores debent eum purgare, & si aliquis eorum deficit, reus priuandus est officio, & beneficio. *Conc. Later. 3. in append. p. 50. c. 14.*
 De simonia infamatus si non se purgat, conuictus est. *De simonia cap. de hoc autem.*
 De simonia accusatus debet à celebratione Missæ abstinere, donec se purget. *Gregorius 1. lib. 5. epist. 3. 2. quest. 5. cap. Accusatum.*
 Pendente accusatione, vel lite, est suspensus à diuinis. *De simonia cap. Accusatum, & cap. Quotiens.*
 De simonia accusatus, vt reus læsæ maiestatis est puniendus. *15. q. 3. cap. Sanè quisquis.*
 De simonia accusatus potest excipere de inimicitia, vel conspiratione, non verò de alijs. *De simonia cap. Per tuas.*

Simoniacus. Simoniaca actio.

Simoniaci sine misericordia deponendi. *Concil. Roman. sub Alexandro II. 1. q. 1. c. Erga simoniacos.* si laudabiliter uiuant, potest eis dignitas conseruari. *1. q. 5. cap. Eos qui.*
 Simoniaca est transactio de potestate, & subiectione spirituali. *De transactionibus. cap. Præterea.*
 Simoniaca est quælibet permutatio spiritualis pro temporali. *De rerum permut. c. fin.*
 Simoniacè ordinatus, dicitur apostaticus. *Dist. 79. c. Si quis.*
 Simoniaci quare gratiam non præstant, quam vendere volunt. *Causa 1. q. 1. cap. Gratia.*
 Simoniacè ordinatus, inaniter dicitur sacerdos (id est, quo ad executionem.) *1. q. 1. cap. Quicumque, & cap. Qui per pecunias.*
 Spoliandus est honore. *Concil. quod dicitur Apostolorum. c. 30. 1. q. 1. cap. Presbyter. cap. Benedictio. cap. Excommunicandus, & cap. Reperiuntur.*
 Simoniacè ordinatus non potest in ordine pœnitentiam agere. *1. q. 7. cap. Requiritis.*
 Simoniaca est ordinatio, quæ fit per fauorem. *1. q. 1. cap. sunt Nonnulli.*
 Simoniaca ordinatio, quomodo dicitur falsa. *1. quest. 1. cap. Ordinationes.*
 Simoniaci non habent fidem integram. *1. q. 1. cap. Petrus, & cap. cum omnis.*
 Simoniaci ab omnibus vitandi sunt, & si non resipiscunt per potestates sæculi sunt opprimendi. *1. q. 7. cap. Patet simoniacos.*
 Simoniaci dant maledictionem, quando dant aliquid. *1. q. 1. cap. Ventum est.*
 Simoniacorum hæresis, quare est damnableior omni alia. *1. q. 1. cap. Eos, & cap. Multipliciter.*
 Simoniacus pastor, nihil boni confert ouibus. *1. q. 1. c. Fertur.*
 Simoniacè electus, &c. si renunciat, & postea eligatur, ex tunc habet locum. *De simonia c. Ex insinuatione.*
 Simoniacæ electiones, postulationes, prouisiones monasteriorum, dignitatum, officiorum, Ecclesiarum, beneficiorum quorumcumque, sunt nullæ ipso iure. *Martin. K. in Concil. Constantiense sess. 43.*
 Et sic electi, instituti, &c. præter excommunicationem Papæ

reſeruata, quam ipſo facto incurrunt, non poſſunt facere fructus ſuos. *Extra, de ſimonia cap. cum deteſtabile. Eugenius IV. conſtit. 7. cum deteſtabile.*

Simoniaca electio caſſanda eſt, etiam ſi electus nesciret. *de ſimonia cap. Nobis.*

Electus, non eſt ſimoniacus, ſi ipſo prohibente, data eſt pecunia, &c. *ibid. cap. Sicut tuis.*

Simoniaca eſt electio, etiam ſi electores id malitioſè fecerunt in diſpendium electi. *de ſimonia cap. Nobis fuit.*

Simoniæ reus poteſt ſolum excipere de inimicitia, & conſpiratione, non verò de aliis. *ibid. cap. Per tuas.*

Simoniaci ſunt, qui procurant per dona, munera, vel promiſſa, gratiam, aut iuſtitiam apud ſedem Apoſtolicam, & mediatores. & poena.

Vide, *Sedes Apoſtolica.* Vide, *Simoniacorum poena.*

Simoniaca electio Papæ, eſt nulla, & irrita. Vide, *Papæ electio.* Vide, *Beneficia per ſimoniam.* Vide, *Electio.* Vide, *Electus.* Vide, *Sedes Apoſtolica.*

Simonia. cauſa, & iudicia.

Simoniarum cauſæ iudicantur à Iudice, Romæ exiſtente, ſpecialiter deputato ad has, & beneficiales confidentias, & inſtitutus eſt à Sixto V. conſtit. 71. cum de omnibus.

Hic Iudex amplam habet iuriſdictionem contra omnes perſonas de ſimonia diffamatas, vel accuſatas, etiam Patriarchas, Cardinales, &c. *ibid.*

Simonia, quæ committitur in Sacramentorum adminiſtratione, ab Ordinario cognoſcitur, & punitur. *Pius V. conſtit. 5. cum primum. §. 9.*

Simoniæ Iudex. Vide, *Iudices Roma.*

Simoniacorum poena.

Vide, *De ſimonia accuſatus*, ſupra. Vide, *Ordinans.* Vide, *Ordinatus.* Vide, *Beneficia non obtinenda cum pretio.*

Simoniacus, vt reus læſæ maiestatis. eſt puniendus. 1. q. 3. cap. ſanè quisquis.

Simoniaci dans, & accipiens, ſunt anathema. 1. q. 1. cap. Placuit.

Simoniaci ab omnibus ſunt vitandi; & ſi non reſipiſcunt, per poteſtates ſæculi ſunt opprimendi. 1. q. 7. cap. Patet ſimoniacos.

Simoniaci conuiſti deponendi ſunt, & extra ordinem debent poenitentiam facere. *Leo IV. ep. 2. 1. q. 7. c. Requiritis.*

Simoniacè procurantes gradum Eccleſiaſticum, digni ſunt morte. *conc. Meldenſe c. 43.*

Simoniacus dans, & accipiens, ſunt infames. 1. q. 3. c. vlt.

Simoniaci non poſſunt eſſe ſacerdotes. 1. q. 1. c. Quicumque. & cap. cum liqueat.

Simoniacus eſt deponendus. *De ſimonia c. Sicut ſimoniaca.* & cap. De hoc autem. Id eſt, ſi non ſe purget.

Simoniacus notorius, vel infamatus; non ſe purgans, deponitur. *ibid. cap. inſinuatum, & cap. Ex tua.*

Simoniacus occultus non deponatur; ſed ipſi inſinuetur, vt ab officio abſtineat. *De ſimonia c. Ex tua.*

Simoniacus vendens tenetur ad reſtitutionem eorum, quæ accepit. 1. q. 3. c. ſi quis dator.

Simoniam confeſſus de ſe, etiam dum cauſa alterius fieret, poena ordinaria punitur. *De confeſſis c. cum ſuper.*

Simoniacè obtinens Eccleſiam, in monaſteriis tantum poteſt gaudere exercitio ordinum. 1. q. 5. c. Eos qui.

Vide, *Eccleſiæ non danda per pretium.* Vide, *Beneficia non obtinenda cum pretio, &c.*

Simoniacè ordinans eſt priuandus. 1. q. 1. c. ſi quis Episcopus. *Eugenius IV. conſtit. 7. cum deteſtabile.*

Simoniacè ordinans, lepram vendit, non officium. 1. q. 1. cap. citò, & cap. cum ordinaretur.

Dat maledictionem ſimoniacus, quando dat aliquid. 1. q. 1. cap. Ventum eſt.

Simoniacè ordinatus non poteſt vltèrius promoueri, neque aliis præſe. *conc. Rom. ſub Alexand. II.* Vide, *Ordinati.*

Simoniaci Episcopi, deponuntur à Papa. *Gregorius 7. lib. 2. epist. 76. lib. 3. epist. 1.*

Simoniacè obtinens canonicatum, vel præbendam, non poteſt ea retinere. *Gregor. 7. lib. 5. epist. 1.*

Simoniacè ordinati, &c. tenentur in manu Archiepiscopi reſpondere. *Greg. 7. lib. 6. ep. 36.*

Simoniacè ordinati priuati ſunt ſuſceptis, & ſunt inhabiles ad alios. *Conc. Lat. 3. in append. tit. de depoſitione c. 2. & tit. de ſimonia can. 13. at non priuantur, ſi ſe purgant. ibid. cap. 13.*

Simoniacè ad dignitates promoti, nullum ius acquirunt, & ad reſtitutionem tenentur. *Conc. Conſtant. ſeſſ. 43.*

Simoniacè ordinati, eò ipſo ſunt ſuſpenſi ab executione ordinum. *Conc. Conſtant. ibid.*

Excommunicationem eo ipſo incurrunt. *Zoſimus ep. 3.*

Simoniaci ſunt excommunicati vitandi. *Gregorius 7. lib. 1. epist. 11. & 15.*

Simoniacè ordinans, vel aliud ſpirituale, dans, vel accipiens, honore priuatur, & excommunicatur. *Concil. Nicanum 2. cap. 5.*

Simoniaci cuiuſcumque conditionis ſint, ſiue Episcopi, ſiue Archiepiscopi, vel Cardinales, ipſo facto ſunt excommunicati: tam dantes, quam accipientes; & promoti ipſo facto ſuſpenſi ſunt ab ordinibus, quos acceperunt. *Extra, de ſimonia. cap. cum deteſtabile.*

Simoniam reuelans, etiam ſi complex, impunitatem lucratur. *ibid.*

Simoniaci ſunt, qui apud Sedem Apoſtolicam procurant gratiam, vel iuſtitiam, per dona, munera, vel promiſſiones. Item mediatores, & omnes iſti incurrunt excommunicationem Papæ reſeruata. *Extra, de ſent. excommunicat. cap. Excommunicamus.*

Vide, *Sedes Apoſtolica.*

Item, qui acceptant, ſeu recipiunt, eandem incurrunt. *ibidem.*

Simoniaci omnes, & mediatores, ſiue maniſeſti, ſiue occulti, cuiuſlibet dignitatis, Episcopi, Archiepiscopi, Cardinales, Reges, &c. excommunicationem incurrunt Papæ reſeruata, ſuſpenſionem ab officijs, &c. *Eugenius IV. conſtit. 7. cum deteſtabile.*

Pœnas omnes contra ſimoniacos confirmat. *Concil. Later. 5. ſeſſ. 9. in Bulla de reform. Pius V. conſtit. 5. cum primum, ac conſtit. 140. Et ſi Romani. & Alexander 7. conſtit. Inter grauiſſimas, data die 22. Auguſti 1656.*

Vide, *Sedes Apoſtolica.* vbi numerantur omnes caſus huius materie.

Simonia cooperatores, vel mediatores.

Simoniacæ ordinationis mediator, ſi clericus, priuetur omni gradu: ſi laicus, anathematizetur. 1. q. 1. c. Si quis Episcopus. *Conc. Nanneten. 1. cap. 7.*

Simoniæ tractatores, vel mediatores, excommunicationem Papæ reſeruata ipſo facto incurrunt. *Extra, de ſimonia cap. cum deteſtabile.*

Eandem incurrunt mediatores ad obtinendam gratiam, aut iuſtitiam apud ſedem Apoſtolicam.

Vide, *Simoniacorum poena.* Vide, *Sedes Apoſtolica.* & in tit. præced.

Simoniaco pecuniam accommodantes, vt emat, &c. ſi clerici, Episcopi, vel Presbyteri, ſuo gradu priuetur. ſi laici, anathematizentur. *Conc. Rom. ſub Ioanne 12.*

Simoniaco cooperantes, vt Nuncij, & Notarij facientes inſtrumenta, eiſdem poenis ſubiacent, quibus principales. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. Quæ pertinent ad beneficia.*

Vide, *Sedes Apoſtolica.*

Simoniacus absolutus.

Simoniacus etiam à Sacr. Poenitentiario Romæ, absolutus, ſiue à reali, ſiue à conuentionali, etiam occulta, non poteſt in loco, vbi commiſit ſimoniam, habere beneficium, nec fructus perceptos facere ſuos. *Pius IV. conſtitut. 53. In ſublimi.*

Aliæ inhabilitates ſimoniacorum. Vide, *Simoniacorum poena, ſupra.*

Simplicitas Ecclesiastica, non debet à Scholasticis contemni. *dist. 38. c. Sedulo. c. Indignum. c. Locutio, & c. Ecclesiastica.*

Vide, *Ecclesia catholica proprietates.*

Simpliciter, & de plano.

Simpliciter, & de plano procedere, quid sit. *de verbor. significat. cap. Forus.* Vide, *Procedere*, ubi distinctè declaratur, quid sit.

Simulare. Simulans.

Simulare, aliquando est licitum. *22. q. 2. c. Utilem.*

Simulationem non admittit Romana Ecclesia in ijs, quæ pariunt scandalum. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. significat. cap. Ad conditorem.*

Simulans personam alterius pro obtentione beneficij, est excommunicatus, & beneficiis omnibus priuatur, & dispositio nulla est. *Paulus 4. const. 12. Inter cetera.*

Vide, *Fingens.* Vide, *Persona.*

Sindicus.

Sindicus cum salario instituendus est à religiosis pro causis Conuentus. *De Sindico c. vn.*

Sindici fratrum Minorum de Obseruantia, quas facultates habent circa contractus, & alias dispositiones fratrum. *Paulus 4. const. 1. Ex clementi.*

Singularis.

Singulares de Vniuersitate possunt reprobare Instrumentum falsò factum nomine Vniuersitatis. *de prob. c. Tertio loco.*

Synodus.

Vide, *Concilium.*

Synodus, Græcum nomen est, idem significans, quod latine cœtus, vel comitatus. *dist. 15. c. Canones.*

Synodum tenentur adire Episcopi; & si infirmi sunt, alios tenentur mittere ad eam pro se. *Conc. Aurelia. 2. c. 18. 5. q. 3. cap. Si egrotans.*

Synodus Diœcesana quolibet anno est facienda ab Episcopo. ad quam Abbates, & clerici Diœcesis tenentur ire. *dist. 18. Annis. De accusat. cap. Sicut. Conc. Tolet. 1. cap. 1. Leo X. const. 10. Regimini. §. 12. Conc. Trident. sess. 24. de refor. cap. 2.*

Et compelli possunt per Episcopum, omnes Abbates, & sacerdotes, vt Synodo adsint. *de maiorit. & obed. c. Quod super.* In synodo Diœcesana, quid faciendum. *de accusat. c. Sicut.* Vide, *Concilium.* Vide, *Episcopus circa concilia.*

Synodum non adiens Episcopus, excommunicetur, & in sequenti Synodo absoluitur. *Conc. Arelat. 2. c. 19.*

Synodus Prouincialis, omni anno facienda. *De accusat. c. Sicut, & quomodo facienda. ibid. Leo X. const. 10. Regimini. Sed conc. Trid. decernit vt quolibet tertio anno fiat. sess. 24. de reform. c. 2. Vide, conc. Prouinciale.*

Synodus 6. generalis à Papa Adriano fuit confirmata. *dist. 16. c. Sextam. fecit Canones. ibid. c. Habeo, & c. Quoniam.*

Ad synodum conuenire, etiam debent omnes Prælati, & Decani rurales, id est, Rectores Ecclesiarum. & de reformatione in ea agendum est. *conc. colon. 2. p. 14. c. 18.*

Synodi decreta per dictos decanos, & Archidiaconos publicanda sunt in suis Ecclesiis. *ibid. c. 19.*

Ad synodum ex officio accedentes, pro illo tempore debent sustentari à suis Ecclesiis. & ad hoc compellendæ sunt Ecclesie. *conc. Colon. 3. tit. De synodorum, & c. c. 1.*

Vide, *Concilium Prouinciale.* Vide, *Conc. synodale.*

Siniscalcus.

Siniscalcus Cancellariæ. Vide, *Cancellaria.*

Sipontum, seu Manfredonia.

Sipontinus Archiepiscopus in Sipontina Ecclesia, vbi tenetur missam dicere, debet facere Chrisma. *Honorius 3. ex cirone, tit. de celebratione missarum c. 4.*

Socius.

Socius criminofus non recipitur in testem. *Iulius 1. ep. 2. c. 15. de testibus cap. Veniens.* Nec etiam socius simoniæ. *ibid.*

Vide, *Testes.*

Socius muneris, non potest esse testis. *de testibus c. Veniens.* Socius criminis potest esse testis contra hæreticos; defensores eorum; receptatores; & fautores. *de hæreticis in 6. c. In fidei fauorem.*

Socii coniurationis possunt compelli ad se examinandum. *De testibus cogendis c. ult.*

Sociorum iniuriam non repellens, similis est ei, qui facit. *23. q. 3. c. Non in inferenda.*

Socius peruersorum, negat Christum. *11. q. 3. cap. Existimant.* Vide, *Confessus in iudicio, in principio.*

Societas.

Societas Iesuitarum. Vide, *Iesuita.*

Societas Hospitalis Orfanorum. Vide, *Hospitale Orfanorum.*

Societates Officiorum Romæ, contrahi non possunt, nisi de Officiis Romanæ Curiae Vacabilibus. *Paulus 4. const. 7. inter ceteras.*

Societatem officij cum aliis facientes, non possunt pecunias accipere, vltra dimidium valoris officij, alias nullus est contractus. *ibid.*

Ad faciendum contractus Societatis officij, est necessaria signatura Papæ. *ibid.* sed hoc est reuocatum, infra.

Societas officij potest imponi super officio Cancellariatus, quod venditur à Camera. *Paulus 4. const. 10. Romanus. §. 4.*

Societates officij in statu Ecclesiæ iniri possunt absque signatura Papæ, & in hoc reuocata est Constitutio Pauli IV. *Pius 4. const. 12. Cum sicut.*

Non possunt accipi pecuniæ vltra valores officiorum; & vendentes societates tenentur hoc exprimere in instrumentis, quantas pecunias acceperint super officiis, sub pœna priuationis officiorum; absque tamen præiudicio creditorum, si non possit eis aliter satisfieri, & alia circa has societates. *ibi.*

Societatis contractus vsurarii, ex Constitut. *Sixti V.* qui nam sint. Vide, *Contractus.*

Societas ad lucrum fieri non potest, nisi socij æqualiter conferant; vel alter operam, alter rem; & æqualiter diuidant. Nec aliquid vltra partem dandum est conferenti pecuniam. Neque potest fieri pactum, vt fors sit salua, & lucrum diuidatur, nisi pro vtroque pars sit salua. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de vsuris.*

Pro societate animalium in omnibus casibus, etiam fortuitis, standum est periculo eius, qui dederit, nisi ex vitio socij id accadat. nec potest fieri pactum, vt fors sit semper salua, nec etiam ex primis fœtibus; neque solui potest aliquid certum pro animalibus præter sortem. *conc. Mediol. ibid.*

Si animalia dantur æstimata, ita vt fors semper maneat salua danti, hic nihil omnino potest percipere. *ibid.*

Sodomia. Sodomita.

Sodomia est pessimum peccatum, & præ omnibus fugiendum. *Lib. 6. const. Apostol. c. 27. lib. 7. c. 3. 32. q. 7. c. Offerebat. c. Flagitia. & cap. Vfus.*

Sodomitæ grauissimè puniendi. *Gregor. 1. lib. 8. ep. 5. & 25.*

Si clerici, exilio perpetuo; si alij, verberibus, exilio, excommunicatione, &c. ita statuit *conc. Tolet. 16. c. 3.* Sed *concil. Paris. 6. lib. 1. c. 34.* decernit esse plectendos pœna statuta à concilio Ancirano. hoc autem *conc. can. 16.* decernit, vt qui ante 20. ætatis annum id commiserit, per 15. annos in penitentia teneatur, &c. alia; si post ætatem 20. annorum, & vxorem habens id fecerit, 25. annos teneatur in penitentia, &c. si vltra 50. annum quis existens,

& uxorem habens id facit, usque ad finem non communicet, &c. *ibid.* At in tit. *De excessibus Prælatorum, &c. cap. Clerici*, pœna delinquentis clerici est expulsio à Clero, & detrusio in monasterio. Laici verò est excommunicatio, & separatio à cœtu fidelium. Ita ex *Concil. Later. 3. c. 11.* Sodomitæ pagani, qui cum Christianis pueris id faciunt, pœna pecuniaria, & flagellis puniri possunt. *Concil. Later. 3. par. 50. c. 48.*

Tandem *Pius V. const. 5. Cum primum. §. 11.* statuit, ut sodomiam committens, curiæ sæculari tradatur plectendus: & si clericus, prius degradetur. Idem confirmat in *constit. 72. Horrendum*, ut scilicet clerici omnes, siue sæculares, siue Regulares, si sodomiam commiserint, omni beneficio priuati degradentur, & curiæ sæculari tradantur.

Vide, *Carnale peccatum*. vbi multa habes. Vide, *Pueri*.

Solemnitas.

Solemnitatem Ecclesiasticam omittens, & vadens ad spectacula, excommunicetur. *Conc. Carthag. 4. c. 88.*

Solemnitates Paschæ, Natalis Domini, & Quadragesimæ, à ciuibus non celebrentur in villis, sed in Ciuitate. *De consecrat. dist. 3. c. Nulli ciuium.*

Solemnitas ordinis iudiciarij non seruata, ex partium consensu, non reddit processum irritum. *Clement. de verbor. significat. cap. fin. in fine.*

Sollicitantes in confessione.

Sollicitantes mulieres in actu confessionis, ab Inquisitoribus iudicandi sunt. *Pius 4. const. 31. Cum sicut.*

Sollicitantes, ut incurrant pœnas taxatas à Gregorio 15, debent esse sacerdotes; qui quascumque personas in confessionario, siue in confessione, siue prætextu confessionis, siue ante confessionem, siue immediate post prætextu confessionis sollicitant per turpes sermones, &c. *Gregor. XV. const. 34. Vniuersi Dominici.*

Vide, *Confessores sollicitantes*.

Sollicitator.

Sollicitator Cancellariæ. Vide, *Cancellaria*.

Sollicitatorum officium, & obligatio Romæ. *Paulus V. constit. 71. tit. De Advocatis Procur. & sollicitatoribus.*

Soluere. Soluens. Solutio.

Solui nihil debet pro beneficiis, præbendis, & aliis, nec pastum, nec pastellum, &c. *1. q. 3. c. Si quis obiecerit.*

Vide, *Beneficia, &c.* Vide, *Simonia*.

Solui nihil debet pro baptismo, vel Confirmatione. Vide, *Simonia*. Vide, *Baptizatus*. Vide, *Chrisma*. *Gelasius ep. 9.*

Soluens indebitè, potest repetere, probando, sic soluisse. *De solutionibus c. fin.*

Soluens Prælato pecuniam, nè molesteretur in suo iure, si Prælatus non attendit, potest repetere pecuniam. *de simonia c. Dilectus.*

Soluere aliquid pro vicariatu, vel qualibet administratione spiritali, est simonia. *de simonia cap. Consulere.* Vide, *Simonia*.

Soluens aliquid pro Episcopali iurisdictione habenda, est simonia, & quomodo puniendus, dans, & accipiens. *Ne Prælati vices c. 1. & 2.*

Soluens aliquid pro obtinenda gratia, vel iustitia à Sede Apostolica, mediator, &c. quas pœnas incurrunt.

Vide, *Dans*. Vide, *Sedes Apostolica*.

Solutiones, quæ fiunt ex voto, semper faciendæ in eadem mensura. *de censibus c. Ex parte.*

Solutio tributi, arguit subiectionem. *de censibus cap. Omnis anima.*

Solutio censuum Ecclesiarum faciendæ est, iuxta valorem antiquæ monetæ, pro tempore, in quo census sunt impositi. *ibid. cap. Olim causam.*

Solutio anticipata locationum bonorum Ecclesiæ est nulla, &

non præiudicat successor, non obstante priuilegio in contrarium. *conc. Trid. sess. 25. de reformatione c. 11.*

Soluendi, & ligandi potestas. Vide, *Dare*. Vide, *Ecclesia Catholica*. Vide, *Ligare*. Vide, *Potestas*.

Sommasca.

Sommaschæ Religio, instituitur sub Pio 5. *const. 78. Iniunctum.* Sommaschæ Religiosis, multa priuilegia concedit *Sixtus V. const. 4. Aequum.*

Sommaschæ vniuntur clerici doctrinæ Christianæ Auenionis. *Paulus 5. const. 97. Ex iniuncto.* Vide, *Clerici Congregat. Sommaschæ*.

Somnus. Somnium.

Somni abstinencia nimia est mala. *de consecrat. dist. 5. c. Non mediocriter.*

Somnijs incumbentes, quinquennio peniteant. *conc. Ancir. cap. 23.*

Soror.

Sororem occidens. Vide, *Occidens*.

Sorores duæ simul possunt nubere, cum duobus fratribus. *Gregorius 1. lib. 12. ep. 31. c. 5.*

Sorores duas ducens in uxores, non potest fieri clericus. *concil. quod dicitur Apost. c. 19.*

Sororem vxoris ducens in uxorem, per quinque annos peniteat, & à communione absteineat, nisi infirmitas cogat communicare. *conc. Elibert. c. 61.*

Sororem vxoris cognoscens, quomodo puniendus. *conc. Ancir. cap. 24.*

Si nesciebat, & hoc probatur, potest uti suo coniugio. Illa vero numquam potest nubere, si id sciebat. *34. q. 1. cap. In lectum.*

Sorores duas carnaliter cognoscens, post penitentiam, potest matrimonium celebrare cum alia muliere, si sit laicus. *concil. Vormatien. 1. c. 33. Nicolaus 1. in decret. tit. de Penitentia c. 5.* Etiam si fornicariè vtramque cognouit.

Penitentia est, ut per tres annos Eucharistia careat, carnem non manducet, & ieiunet, exceptis festis, & dominicis. *ibid. cap. 36.*

Sed *conc. Tribur. 1.* statuit, ut usque ad finem vitæ peniteat, & sit continens. *c. 45.*

Soror verò, quæ de alia sciebat, similiter peniteat. Si verò sit impossibile continere, cum aliis contrahat. *ibid.*

Sed Papa in statu Ecclesiæ statuit, ut duas sorores carnaliter cognoscens, pœna mortis puniatur.

Vide, *Carnalis copula*. Vide, *Carnale peccatum*.

Soror vxoris defunctæ, potest cum eius viro contrahere, si illa non habuit copulam cum eo. *conc. Later. 3. in appendit. de sponsalibus secundo c. 5.*

Sororem vxoris carnaliter cognoscens, quando debet separari ab vxore. Vide, *Matrim. quando separanda*.

Vide, *Matrimonia prohibita ratione consanguinitatis*.

Vide, *Matrimonia prohibita ratione affinitatis*. Vide, *Matrimonia*, quibus prohibita in pœnam. & alia de matrim.

Sortes. Sortilegi.

Sors, quid sit, & quomodo mala. *26. q. 5. c. Sortes.*

Sors aliquando non est mala. *26. q. 2. c. Sors.*

Sortibus vtendum non est exemplo Matthiæ, & Iudæ. *26. q. 2. cap. Non exemplo.*

Per sortes operandum non est. *26. q. 2. c. Non statim. Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 77.*

Sortes mittere ad diuinandum est maleficium. *26. quæst. 5. c. Sortes.*

Sortes has mittentes, excommunicantur. *ibid.*

Sortes sequentes clerici, excommunicantur. *26. q. 5. c. Si quis clericus. & c. Contra.*

Per sortes fieri non possunt electiones. *de sortilegis c. Ecclesia.* Vide, *Electio*.

Per sortes accipi non possunt compromissarij. *ibid.*

Vide, *Electio*. Vide, *Compromissarius*.

Sortilegi sunt, qui ficta religione prædicant, & diuinant futura. 26. q. 1. cap. sortilegi.

Sortilegi audiendi non sunt. 26. q. 2. c. intelligi voluit.

Sortilegiorum multa sunt genera, & quæ. 26. q. 1. c. 1.

Sortilegiorum ars per Episcopos à suis populis arceatur. Post Conc. Anciran. c. 1. Conc. Antisiodor. c. 4.

Sortilegijs vacantes sunt persequendi ab Ecclesia. Gregor. I. lib. 9. ex regeſt. epist. 47. 26. q. 5. cap. Peruenit ad nos. cap. Episcopi. & cap. Contra Idolorum.

Sortilegijs vacantes, excommunicandi sunt. Concil. Venetic. c. ult. Conc. Aurel. I. c. 32.

Sortilegijs vacans, vel sortilegos consulens, est excommunicatus ipso facto. Conc. Sabinen. c. 25.

Sortilegijs credens, perdit fidem. Post Conc. Ancir. c. 2.

Sortilegijs vacans, est fustigandus. Conc. Narbon. c. 14.

Sortilegus est anathema. Leo IV. ep. 2.

Sortilegos consulens Episcopus, priuetur. 26. q. 5. c. Si quis Episcopus.

Sortilegi sunt cultores idolorum. 26. q. 5. cap. contra. & c. Si quis clericus.

Sortilegus, si Presbyter, per annum penitentiam debet facere, & à ministerio abstinere. de sortilegijs cap. Ex tuarum. (intelligitur de simplici sortilegio.)

Sortilegia non continentes hæresim manifestam (olim) ab Inquisitore non iudicabantur. De hereticis in 6. c. Accusatus. §. Sanè.

Sortilegia, diuinationes, &c. quæ non sapiunt hæresim manifestam, olim, non erant causæ inquisitorum. Alexander IV. const. 12. Quod super.

Sortilegia facientes cum inuocatione dæmonum, merentur omnes penas, quas hæretici, excepta confiscatione bonorum. Ioannes 22. const. 13. Supra.

Sortilegia omnia, maleficia, incantationes, &c. etiam simplicia, nunc ab Inquisitoribus iudicanda sunt. Adrian. 6. constit. 2. Dudum. Vide, Malefici.

Sortilegus, si clericus, beneficio Ecclesiastico priuatur, & excommunicatur, & Papæ reseruata est absolutio. conc. Mogunt. 4. cap. 101. si incorrigibilis sit, in monasterium detrudatur, & abiiciatur. ibid.

Sortilegus, si laicus, puniri potest publicatione bonorum, vel perpetuo carcere, vel maiori penitentia, si opus est. conc. Mogunt. 4. cap. 101.

Sortilegiorum omnium species numeratæ à Sixto V. in const. 17. Celi. Vide, Magia.

Sortilegi pactum facientes cum diabolo, si causant aliquod malum, quomodo puniendi. Vide, Pactum. Vide, Diuinitio. Vide, Magi. Vide, Malefici. Vide, Incantatores. Vide, Futura.

Sozomenus.

Sozomeni historia non recipienda, quia eam non recipit Ecclesia Romana. Gregor. I. lib. 6. ex regeſt. ep. 7.

Spadones.

Spadones non possunt contrahere matrimonium, & est nullum si contrahatur. Vide, Matrimonia ratione valetudinis, &c. Vide, Castratus.

Species.

Species derogat generi. De præbendis in 6. cap. dudum. Vide, Genus.

Species Eucharistia.

Species panis, & vini in Eucharistia ideo remanent, quia homo carnem crudam comedere non audet. De consecrat. dist. 2. cap. Quid sit sanguis.

Species tantum remanent facta consecratione, non panis, aut vinum. & quare dicuntur species. ibid. cap. species.

Species panis, & vini, quæ remanent in Sacramento altaris, sunt accidentia. ibid. cap. species.

Vide, Eucharistia.

Spectacula.

Spectaculis ludicris non possunt clerici interesse. Conc. Laodiceen. c. 54. de consecr. dist. 5. cap. Non oportet il 2. Concil. Aquisgran. sub Ludouico c. 83.

Spectacula in conuiujs, & nuptijs, fugienda à Clerico. Concil. Lucense 2. c. 60. dist. 44. cap. Non liceat.

Spectacula à Christianis non frequentanda. conc. Carthag. 3. cap. 11.

Spectaculis in die festo, vel Dominica, non vacandum. Conc. Afric. cap. 28.

Spectacula adiens, omiſſa Ecclesiastica solemnitate, excommunicetur. Conc. Carthag. 4. c. 88. De consecr. dist. 1. cap. qui die solemn.

Spectacula inhonesta, & indeuota in Ecclesijs fieri non possunt, secus deuota. Conc. Toletan. 22. c. 19.

Spectacula, & alia ludicra, fieri non possunt in diebus festis. Conc. Mogunt. 4. c. 61. Vide, Representationes.

Spes. Sperare.

Spes in Deum, est à Christianis firmiter tenenda. Conc. Mogunt. 1. cap. 2.

Spes Theologica, seu supernaturalis virtus, infunditur virtute baptismi. Conc. Trident. sess. 6. cap. 7.

Spes augetur per bona opera. Conc. Trid. ibid. c. 10.

Sperare, vt oportet ad consequendam gratiam iustificationis, nullus potest, sine Spiritus Sancti inspiratione, atque adiutorio. conc. Trident. sess. 6. can. 3.

Spiritualia.

Spiritualium studiorum, author est Deus. Felix I. ep. 2.

Spiritualis, numquam persequitur carnalem, sed è contra. 23. q. 4. cap. Qui secundum.

Spiritualia non possunt committi laico per compromissum, vel arbitrium. de arbitris cap. contingit.

Vide, Electio. Vide, compromissum.

Spiritualis causa potest aliquando committi laico, simul cum clerico. De arbitris cap. Per tuas literas.

Spirituale cum temporali permutare est simonia. De rerum permutat. cap. fin. Vide, Simonia.

Spiritualia quæcumque vendere, est simonia. De simonia cap. cum in Ecclesia cap. Non satis.

Spiritualia non possunt à laicis præscribi per quodcumque tempus. De præscript. cap. causam. Vide, Præscriptio.

Spiritualis cognatio impedit matrimonium; & unde oritur. Vide, Cognatio.

De spiritali subiectione, & superioritate non potest fieri transactio; & si fit, est simoniaca. De transactionibus cap. Præterea.

Spiritualis potestas est maior omni temporali.

Vide, Episcopus. Vide, Papa. Vide, Potestas.

Spiritualis potestas, iudicat temporalia. Vide, ibid.

Spiritualem filiam violans. Vide, Filia. Vide, Sacerdos violans, &c.

Spiritus Sanctus.

Spiritum sanctum esse Deum, & consubstantialem alijs duabus personis diuinis, in Conc. Constantinopolitan. Gener. 1. definitum est.

Spiritus sanctus à Patre, & Filio procedit, coequalis, & consubstantialis eis, & sine initio. Conc. Toletan. 3. cap. 3. in formula fidei. (Dicens eum non esse Deum, vel non æqualem, vel creaturam, est anathema. ibid. c. 5. & 10.) Concil. Tolet. 11. Concil. Tolet. 12. Tolet. 13. 14. 15. 16. & 17. Conc. Foroiulien. in Symbolo. De consecr. dist. 5. c. de spiritu, & cap. Saluator.

Spiritum sanctum procedere à Patre, & Filio semper credidit Ecclesia. Nicolaus I. in append. post ep. 16. & ex tempore Damasi fuit definitum.

Sic definit conc. Vornat. 1. in Symbolo. Sic conc. Later. 4. c. 2.

Spiritus sanctus non nascitur, sed procedit à Patre, & Filio. conc. Later. 4. cap. 2.

Spiri-

Spiritus sanctus procedit à Patre, & Filio cum eadem substantia, & sine diminutione eorum. *conc. Later. 4. ubi supra.*
Spiritus sanctus procedit à Patre, & Filio, ut ab vno Principio. *de fide catholica, & summa Trinit. in 6. c. vn. & sententia opposita damnatur. ibid. conc. Florent. sess. ult. in decr. Eugenij 4. quod est de unione Armenorum.*

Spiritum sanctum à Patre per Filium procedere, idem est, ac à Patre, & Filio procedere. *ibid.*

Idem confitentur ipsimet Patres Græci in Concilio Florentino. *ibid.*

Spiritus sanctus à Patre, & Filio missus est. *concil. Toletan. 11. in Symbolo.*

Spiritus sanctus dicitur à semetipso non loqui, sed quæ audit loqui, quia de Filio accipit, quæ loquitur. *de consecr. dist. 5. c. ult. Vide, Trinitas. Vide, Personæ diuine.*

S. Spiritus.

S. Spiritus Militia, quomodo gubernanda. Vide, *Militia.*

S. Spiritus Romæ Ecclesia, & Confraternitas.

Vide, *Archiconfraternitas. Vide, Hospitale.*

Spoliare. Spolians. Spoliatus.

Spoliantes eligendum in Romanum Pontificem, sunt excommunicati. non possunt absolui, nisi à Papa, excepto mortis articulo. sunt intestabiles, &c. si ciuitas sit supponitur interdicto. *conc. constantiense sess. 41.*

Spoliantes eos, qui accedunt ad Concilium, vel recedunt, incurrunt excommunicationem, & alias penas, &c. *conc. constantiense sess. 15. in fine.*

Spoliari non debet Presbyter, vel Diaconus, nisi confessus, vel conuictus. *15. q. 5. c. Presbyter.*

Spolians pauperem clericum, vel religiosum excommunicatur. *24. q. 3. c. Si quis de potentibus, & c. Quisquis.*

Spoliato restituenda sunt omnia bona ante litem contestatam. *2. q. 2. c. Antiquitus. c. Omnes. de restitut. spoliat. c. Conquerente. & c. Pisanis.*

Spoliatus non potest accusari, nisi restituatur in integrum. *2. q. 2. cap. Nullus. 3. q. 1. c. Episcopis. cap. Episcopi. c. Redintegrandi. q. 2. c. Si Episcopus.*

Spoliatus non potest ad synodum vocari. *2. q. 2. in scripturis. cap. Præceptum ergo. cap. Nullus potest. 5. quæst. 2. cap. Si primates.*

Spoliari nullus potest de Ecclesia, aut beneficio, sine crimine. *de accusat. c. Si constiterit.*

Spoliati à prædecessore debent restitui à successore. *35. q. 9. c. Gregorius & c. Veniam.*

Spoliatis Episcopis, donec restituantur nihil potest obici criminis. *3. q. 2. c. cum Ecclesia, & c. Oportet.*

Spoliatus renunciens restituendus est. *conc. Later. 3. in append. tit. de spoliatis, & c. c. 1. & 2. Etiam si iurauit renunciando. ibid. c. 4. 5. 6. 7. & 8. de restitut. spoliat. c. Sollicitè. Nulla est renunciatio. ibid.*

Spoliatus debet in integrum restitui. *conc. Later. 3. in append. tit. de exceptione c. 3.*

Spoliato Episcopo, redditus pro eo colligantur, & conferuntur. *Honorius 3. ex Cirone tit. de restit. spoliat. c. 1.*

Spoliatio facienda est restitutio, etiam si res in alium sit translata. *conc. Later. 4. c. 39.*

Spoliatus intelligitur is, cui, vel tota substantia, vel maior pars fuit violenter ablata. *conc. Lugdun. 1. Gener. de restit. spoliat. in 6. cap. 1. alias spoliationis exceptio non admittitur. ibidem.*

Spoliato opponente de spoliatione, & aduersario de voluntaria renunciatione, prius videnda est causa spoliationis, & restituendus est si constet, etiam si proberetur quod pensionem acceperit. *concil. Later. 3. in append. tit. de spoliatis. & c. c. 8. de ordine cognition. c. cum dilectus.*

Spoliationis exceptio de rebus priuatis, non valet. *concil. Lugdun. Gener. 1. Vide, Exceptio. de rest. spoliat. in 6. c. 1.*

Spoliatus opponens contra actorem, ut reus, prius auditur, & respondere non cogitur. *De ordine cognitionum c. cum dilectus.*

Spoliatus conuentus non tenetur ante restitutionem respondere. *ibid. c. fin.*

Spoliatus possessorio, & petitorio simul agens, si possessionem, & spoliationem probat, sed non dominium, tunc quid agendum. *De causa possessionis, & proprietatis. c. Cum Ecclesia, & cap. Cum super.*

Spoliatus, ante omnia, etiam prætermisso iuris ordine, est restituendus. *de restitut. spoliat. c. 1. & c. Conquerente.*

Spoliationis exceptio, si spoliatio facta sit ab alio, quam ab actore, in ciuilibus non admittitur. *de restit. spoliat. in 6. cap. 1.*

Spoliationis exceptio, ut valeat esse debet de tota substantia, vel de maiori parte. *ibid.*

Spoliationis exceptio probanda est intra 15. dies. *ibid.*

Spoliatus excipiens spoliationem factam à tertio intra tempus certum, debet petere restitutionem, alias non iuuat exceptio. *de restit. spoliat. in 6. c. 1. §. Solet.*

Spoliatus beneficio, &c. per sæcularium potentiam, statim est restituendus. *de causa possessionis, & c. c. Cum super.*

Spoliatus inducens litem proprietatis, non faciens mentionem spoliationis, si postea de possessione loquitur, quid agendum. *ibid. c. Pastoralis.*

Spoliato petenti restitutionem non potest obijci; vel quod vi, aut clam. *de restit. spoliat. c. Item.*

Spoliatus vxore, quæ sponte recessit, & opponit de consanguinitate, quomodo tractandus. *ibid. c. Literas tuas.*

Spolia beneficiariorum, &c.

Spolia Ecclesiasticarum personarum, quæ decedunt sine testamento, vel sine facultate testandi disponunt, & illa quæ ultra facultatem remanent, pertinent ad Cameram Apostolicam, & comprehenduntur sub hac constitutione etiam Cardinales. *Paulus 3. const. 29. Romani.*

Spolia clericorum beneficia habentium, morientium sine facultate testandi, pertinent ad Cameram Apostolicam. eorum dispositiones nullæ sunt, etiam si possessio capta sit, vel etiam si sint legata in fauorem locorum piorum. *Pius IV. const. 8. Graue nobis.*

Spolia Cardinalium ubicumque decedentium non pertinent ad Cameram Apostolicam. *Pius 4. const. 19. Decens. Excipiuntur Episcopi, ut infra.*

Spolia Curialium, & Prælatorum habentium facultatem testandi, non pertinent ad Cameram. *Pius 4. constitut. 29. decens.*

Spolia morientium extra residentiam, etiam si habuerint facultatem testandi, pertinent ad Cameram, & comprehendit omnia. *Pius 4. const. 91. In suprema.*

Spoliorum nomine, quæ ad Cameram Apostolicam pertinent, non intelliguntur paramenta Ecclesiæ, Vasa, libri Ecclesiæ, Gradualia, Missalia, &c. Hæc enim omnia Ecclesijs propriis debentur, etiam si beneficiati, Episcopi, Commendatarij, &c. Romæ decedant. *Pius 5. const. 42. Romani.*

Alia multa utensilia, ibi declarantur, quæ ad spolia non pertinent. neque possunt ea Collectores accipere, sed Ecclesiæ propriæ relinquere debent.

Quæ sunt acquisita Ecclesijs, non veniunt sub nomine spoliorum. *ibid.*

Spolia fieri non possunt à Collectoribus, &c. de ijs beneficiariis, quorum beneficia non excedunt fructus ducatorum auri triginta, de Camera. & si faciunt, tenentur restituere; & per censuras ad hoc possunt cogi. *Pius V. ibid.*

Si Episcopus, Abbas, Beneficiatus, &c. habet plura beneficia, vasa illa, libri, &c. quæ habere comperitur, inter illas Ecclesias diuidantur. *ibid.*

Spoliorum causæ agitandæ cum citatione Commissarii Camere. *Pius V. const. 51. Attendentes.*

Commissarii spoliorum non expediendi. *ibid.*

Spolia Regularium vagantium, & morientium extra claustra, pertinent ad Cameram Apostolicam, nisi habeant facultatem testandi. *Gregor. XIII. const. 43. Officij nostri. & Sixtus V. ut infra.*

Spolia omnium Ecclesiasticorum, Episcoporum, Beneficiariorum, &c. (ex quibus capi possunt, si non habent facultatem dispo-

disponendi; vel supra eam) à Thesaurario Camerae Apostolicae colligenda sunt. quæ, & quomodo, distinctè. *Sixt. V. const. 100. In conferendis.*

Spolia omnia, quæ ad Cameram spectant, quæ sunt. *ibid. diffuse.*

Spolijs non subiacent Conclauistæ. Vide, *Conclauista, circa fin.*

Spolia Episcoporum, Cardinalium, Beneficiatorum Romæ, Vide, *Moriens.*

Spolia morientium extra residentiam. Vide, *Moriens.* Vide, *Ecclesiasticorum spolia.*

Spoliorum nomine, quæ intelliguntur. Vide, *Camera Apostolica.* Vide, *Ecclesiastici quo ad testamenta. Sixtus V. ut supra.*

Sponsalia. Sponsata. Sponsi.

Sponsalitiū per verba de futuro faciens cum vna, potest matrimonium validè facere cum alia. *Syricius ep. 1. c. 4. (excepto si adsit etiam copula. Vide infra.) & Conc. Later. 3. de sponsalibus c. 2. & 12. & p. 50. c. 41.*

Sponsalia de futuro soluuntur per sponsalia de præsentī, non per alia de futuro. etiam si sint iurata. *de sponsalibus, & c. c. sicut ex literis. & c. Si inter. de desponsat. impub. cap. Duo pueri. Conc. Later. 3. tit. de sponsalibus c. 2. & 12.*

Sponsalia de futuro, si adsit etiam copula, non soluuntur per sponsalia de præsentī. *De sponsalibus, & c. c. Veniens il 2. conc. Later. 3. tit. de sponsalibus secundo c. 1. & 3.*

Sponsalia de futuro, etiam si fuerint iurata, soluuntur, si sponsi se soluant. *De sponsalibus, & c. c. Præterea.*

Sponsalia ante septennium, fieri non possunt. *30. q. 2. c. vn.*

Sponsalia debent esse summè libera. *De sponsalibus, & c. c. Gemma mulier.*

Sponsalitiū faciens cum vna, non debet nubere cum alia. *Syricius ep. 1. c. 4.*

Sponsalitia soluuntur per professionem Religionis alterius coniugis. non verò per votum castitatis seruandæ in sæculo. *de conuersione coniugatorum, cap. Ex parte tua. 27. q. 2. c. Desponsatam. & c. Decreta.* Etiam si per verba de præsentī facta sint. *ibid.*

Sponsalia de futuro, per copulam, quomodo transeunt in matrimonium; non verò per nulum copulæ. *De sponsalibus, & c. c. Is qui fidem. & c. fin. concil. Later. 3. tit. de sponsalibus secundo c. 1. & 3.*

Sponsalia de præsentī non soluuntur per sequens matrimonium consummatum, quia sunt verum matrimonium ratum. Sed solum sponsalia de futuro soluuntur per sequens matrimonium. *de sponsalibus, & c. c. Si inter. de sponsa duorum cap. Licet. & c. fin.*

Sponsalia pro filio impubere, potest pater contrahere. Sed pro pubere non potest. *de desponsat. impub. c. 1.*

Sponsalia contracta cum consanguinea, sunt etiam causa impedimenti publicæ honestatis. *de sponsalibus, & c. c. Ad audientiam, & c. Sponsam.*

Sponsalia cum minori septennio non causant impedimentum publicæ honestatis. Secus est si post septennium consentiant. *De desponsat. impub. c. Literas, & c. Continebatur.* Vide, *Impedimentum publicæ honestatis.*

Sponsalia nulla ex defectu consensus, non causant illud impedimentum. *ibid. c. Accessit.*

Sponsalia etiam si legitimè dissoluta, causant impedimentum honestatis. *ibid.*

Sponsalia contrahentes maiores septennio ante pubertatem, non possunt resilire. *de desponsat. impub. c. de illis.* Et qui primò fit pubes, alium expectet. *ibid.*

Si tempore contractus vnus est pubes, alius non, hic, non ille, potest resilire. *ibid.*

Sponsalia contrahentes impuberes, non possunt separari ante pubertatem, sed postea possunt si volunt, dummodò copula non sit secuta. *ibid. c. A nobis.*

Sponsalia de futuro soluuntur per affinitatem sequentem. *de desponsat. impub. c. Literas.*

Sponsalia contrahens inuitus, maior cum minori, non tenetur expectare, ut hæc veniat ad ætatem adultam, ut dissoluatur. *ibid. c. ex literis.*

Sponsalia de præsentī cum duabus contrahens, prima tenent. etiam si in secundis sit etiam copula. *de sponsa duorum c. fi.*

Sponsalia contrahens cum conditione, si ante conditionem positam habet copulam, recedit à conditione. *de conditionibus appositis cap. Per tuas.*

Sponsalia de futuro possunt solui per aduenientem lepram. *de coniugio leproforum c. fin. Vide, Leprosus.*

Sponsalia de futuro, soluuntur per affinitatem. *De eo qui cognouit cap. Veniens.*

Sponsalia de præsentī non soluuntur per aduenientem affinitatem. *ibid. c. discretionem.*

Sponsalia de futuro soluuntur per consanguinitatem, etiam per actum illicitum superuenientem. *De consanguinit. & affinit. c. Super eo.*

Sponsalia certa, & pura, etiam si habeant impedimentum consanguinitatis, affinitatis, frigiditatis, &c. inducunt impedimentum publicæ honestatis. *de sponsalibus. & c. in 6. c. vn. conc. Later. 3. tit. de sponsalibus c. 10.*

Sponsalia pura contrahens cum aliqua, si postea cum alia consanguinea eius contrahit secunda sponsalia, tenetur ad prima ob publicam honestatem. *ibid. c. vn.*

Sponsalia cōditionata non inducunt publicam honestatem ante aduentum conditionis. *de sponsalibus, & c. in 6. c. vn. §. Ille verò.*

Sponsalia amborum impuberum, vel alterius tantum, non validantur per aduentum ætatis maioris, nisi facti maiores consenserint, vel cohabitent. *de desponsat. impub. in 6. cap. vn.*

Sponsalia impuberum non inducunt impedimenta publicæ honestatis. *ibid.*

Sponsalia impuberum, vel alterius puberis, etiam per verba de præsentī, non sunt matrimonium, neque conualescunt. nisi carnis copula postea sequatur, vel nouus consensus. *ibid. c. vn. §. Idem quoque.*

Sponsalia hæc per verba de præsentī, etiam si non sint matrimonia, adhuc tamen causant impedimenta publicæ honestatis. *ibid.*

Sponsalia pro filiis absentibus non tenent, nisi ipsi præsentēs postea approbent. & ex his, si valida sint, nascitur publica honestas. *de desponsat. impub. in 6. §. fin.*

Sponsalia separantur, si aliquis ex consanguineis habuit copulam cum sponso, vel sponsa. *de presumptionibus c. Tertio loco.*

Sponsalia iurata soluenti, imponenda est pœnitentia. *de sponsalibus, c. sicut ex literis.*

Sponso de futuro ante copulam, longe agente, potest sponsa cum alio contrahere. *ibid. c. De illis.* Si autem alter fuit causa, cur matrimonium non sit secutum, debet pœnitentiam de hoc agere. *ibid.*

Sponsalia facta cum puella ante 12. annum non possunt separari ante quam hæc ad annos nobiles perueniat. sed cum erit in hac ætate ambo possunt audiri, si velint contrahere. *conc. Later. 3. tit. de sponsalibus c. 3.*

Sponsata alicui, non potest à parentibus dari alteri in matrimonium, si est proxima ætati nubili. *ibid. c. 4.*

Sponsalia sub conditione, obligant ea impleta. *ibid. c. 5.*

Sponsalitiū à puella septem annorum fieri non potest, nisi postea consenserit. *conc. Later. 3. tit. de sponsalibus cap. 7.*

Sponsalibus solutis non possunt sponsi contrahere cum consanguineis desponsatæ. *ibid. c. 10.*

Sponsata alicui à Patre ante annum 12. & cognita carnaliter à sponso; si postea velit alteri nubere, non potest, si parentes farentur eam tunc fuisse ætatis legitimæ, id est, proximæ ad nubilem, & vir iurat eam cognouisse, quia tunc validum est matrimonium. *ibid. c. 10.*

Sponsalia faciens, & iurans de non faciendo matrimonium cum alia, validè potest illud facere, sed de periurio pœnitentia est ei imponenda. *concil. Lateran. 3. tit. de sponsalibus cap. 12.*

Sponsalia faciens, & iurans ducere eam in matrimonium, etiam si coactus hoc faciat, habens copulam cum ea, si postea ducit secundam, cum qua habet filios, si prima moritur, non potest ad secundam reuerti; sed potest aliam ducere. *conc. Later. ibid. c. 13.*

Spon-

Sponsi consanguinei, non possunt ducere sponsam in vxorem. *ibid. cap. 23.*
 Sponsi simul habitantes, & filios procreantes non possunt amplius separari. alias excommunicandi, & cogendi ad cohabitandum. *conc. Later. 3. tit. de sponsalibus c. 25.*
 Sponsalia facta cum certa conditione, si copula intercedit, euacuatur conditio. *conc. Later. 3. ibid. c. 21.*
 Sponsalia facientes ante annos aptos, si reclamant, non sunt audiendi, nisi perueniant ad ætatem debitam. *conc. Later. 3. ibid. c. 29.*
 Si alter sponsorum ante ætatem debitam contraxit, cum peruenierit ad ætatem debitam, potest reclamare. *ibid.*
 Sponsalia faciens cum puella ante 7. annos, potest accipere in vxorem eius matrem. si vero post 7. annos, non potest, & si fiat est separandum. *conc. Later. 3. tit. de eo qui cognouit, & c. c. 2.* Vide, *Matrim. quando separanda.*
 Spondens matrimonium facere cum aliqua, & iurans, monendus est, vt faciat, non cogendus. *conc. Later. 3. tit. de sponsalibus secundo c. 6.*
 Si sponsi in minori ætate coniunguntur carnaliter, malitia supplet ætatem, & ideo non possunt amplius separari. *concil. Later. 3. p. 50. c. 41.*
 Sponsi, si ex infirmitate impediuntur, non sunt cogendi ad matrimonium. *ibid. c. 63.*
 Sponsalium fidem frangentes, si parentes id fecerint, vel filijs facientibus consenserint, olim, per tres annos à communionem abstinebant. *conc. Elibert. c. 54.*
 Sponsi, cum benedicendi sunt, à paranymphis, vel parentibus debent offerri. *conc. Carthag. 4. c. 13. dist. 23. c. sponsus. Post conc. Valent. 1. c. 5.*
 Sponsi in nocte sequente ad benedictionem, maneat in virginitate. *conc. carthag. 4. c. 13. dist. 23. cap. sponsus. Post conc. Valent. 1. c. 5.*
 Sponsatæ aliis, si corrumpantur, & rapiantur, adhuc primis reddendæ sunt. *conc. Ancir. c. 11.*
 Sponsæ cur non statim tradendæ maritis. 27. q. 2. c. *Institutum est.*
 Sponsi, & sponsæ etiam vocantur coniuges. 27. q. 2. c. *Genuit Ioseph, & c. Egressus itaque.*
 Sponsam alicuius nequit alius accipere. 27. q. 2. c. *De coniugali: & c. duobus.*
 Sponsalia, quando per copulam sequentem euadunt matrimonia. Vide, *Carnalis copula.*
 Spondens cum vna, non potest aliam accipere. *ibi. c. 31. q. 3. c. si qui.*
 Si tamen ducit aliam, debet eam tenere. *ibid. syricus ep. 1. capit. 4.*
 Sponsalibus factis cum aliqua, si frater sponsi eam corrumpit, ille non potest eam ducere in vxorem. 27. q. 2. c. *Quidam desponsauit.*
 Sponsalibus factis cum aliqua, si pater sponsi eam corrumpit, filius non potest eam accipere. 27. q. 2. c. *si quis sponsam.*
 Sponsam alterius rapiens, publica pœnitentia puniatur, & spe coniugij careat. quod si matrimonium faciunt, anathematizentur. 27. q. 2. c. *statutum.*
 Sponsalia faciens cum vna, si postea nubit cum alia, etiam contra interdictum Ecclesiæ, non soluitur matrimonium. *de matrim. contracto contra interd. c. Ex literis.*
 Sponsi, & sponsæ non possunt à fratribus, id est, Religiosis benedici, absque curati consensu. *Leo X. constit. 23. dum intra. §. 13.*
 Sponsalia inualida non inducunt impedimentum publicæ honestatis. *Conc. Trid. sess. 24. de refor. matrim. c. 3. valida non inducunt, vltra primum gradum. ibid.*
 Sponsi debent benedici in Ecclesia, celebrata missa, cui ipsi debent interesse. *concil. Mediol. p. 2. tit. Quæ pertinent ad Sacram. matrim. Vide, Matrim. cum quibus solemnitatibus, & c.*
 Sponsarum Romæ, vestes, & pompæ. Vide, *Vestes.*

Sponte comparens.

Sponte comparentes hæretici. Vide, *Hæretici.*
Julius 3. constit. 6. Illius, concessit quadam vice, vt hæretici

multarum regionum sponte comparentes, ab Inquisitoribus reciperentur, cum determinatis conditionibus: & cum eis dispensauit in omnibus eorum inhabilitatibus, ac si non fuissent lapsi, dummodo denuntiarent impœniteres.
 Vide, *Blasphemi, in fine.*

Sportula.

Sportulas non posse à iudicibus accipi, decreuit *Concil. Ver-nense cap. 25.*
 Sportulæ, quando, quibus, & quæ soluendæ sunt *Romæ. Paulus V. constit. 71. tit. de sportulis, & propinis.*
 Sportulæ Auditorum. Vide, *Auditores.*

Spurius.

Spurius non legitimatur per sequens matrimonium. *Qui sine filii legitimi, & c. c. Tanta est.*
 Spurius dicitur, qui à patre coniugato, & aliqua muliere nascitur, viuente prima vxore. *ibid.*
 Spurius non potest ordinari. *conc. Later. 3. tit. de depositione cap. 19.*
 Spurius non potest succedere in hæreditate cum præiudicio legitimi. *Ioann. 8. ep. 109. Vide, Filii spurij. Vide, Illegitimus.*

Stanislaus.

S. Stanislaus Episcopus canonizatur ab *Innocentio IV. anno 1253. constit. 13. Olim.*
 S. Stanislai festum pro die 7. Maij instituitur. *Clemens 8. constit. 31. Quæ ad Sanctorum.*

Statio.

Vide, *Oratio.*

Statua.

Statuas Crucis, B. Virginis, vel Sanctorum irreuerenter tractantes, prostermentes, & c. grauiter puniendi. *de off. ordin. in 6. c. Si canonici.*
 Statuæ Domini Nostri Iesu Christi, Beatæ Mariæ Virginis, Apostolorum, Euangelistarum, & aliorum Sanctorum, formari non possunt cum habitu nouo, & inusitato in Ecclesia; neque prophano, indecenti, vel inhonesto: neque cum habitu alicuius Religionis, si de ea non sint. sub penis, & c. Iudices in hac causa, etiam contra Regulares, sunt ordinarii; & reuocantur quo ad hoc omnia priuilegia contraria. *Urbanus 8. in append. constit. 51. Sacrosancta.*
 Vide, *Imagines.*

Status.

Si status, seu conditio personæ impugnatur, impugnans debet probare, quod dicit, non impugnatus. *de sent. excom. in 6. cap. Si Iudex.*
 Status Ecclesiasticus. Vide, *Ecclesiasticus status.* Vide, *Cammerarius, in medio.*

Statuta.

Statuta Sanctorum reiicientes, sunt excommunicandi. *Fabianus ep. 1.*
 Statuta rationabiliter, non debent mutari. 25. q. 2. *cap. Ecclesiastica.*
 Statuta Patrum sunt custodienda, & seruanda. *Syricus ep. 4. in princ. Hormisdas ep. 70. Gelasius ep. 9. 25. q. 1. c. Prima salus. Vide, decreta.*
 Statuta in synodo non sunt retractanda. 24. q. 1. c. *Maiiores.*
 Statuta contra Apostolicam doctrinam, nulla sunt. 25. q. 1. c. *Omne.*
 Statuta contraria S. Scripturæ, vel Patrum decretis, nulla sunt. 25. q. 1. *cap. Omne quod.*
 Statuta in perpetuum, & commune commodum, non debent variari. 25. q. 1. *cap. Quæ ad perpetuam.*
 Statuta Conc. Prouinc. non obligant ad culpam, sed solum ad penam, nisi aliter fuerit ab eis declaratum. *concil. Tolosan. 21. cap. 2.*

Statuta rationabiliter, non sunt mutanda. Vide, *Decreta*.
 Statutum de non recipiendo prouisum à Papa, est illicitum.
De verbor. signif. in 6. cap. constitutionem §. fin.
 Statutum laicorum non comprehendit bona, & personas Ecclesiasticas. *De constit. cap. Ecclesie sancte*.
 Statuta contra Ecclesiasticam libertatem, à libris Communitatum, &c. sunt delenda. Potestas, Consiliarij, &c. complices, & facientes, excommunicationem Papalem incurunt. *Honorius 3. ex Cirone, de sent. excomm. c. 5.*
 Statuta facta contra clericos, reuocanda. Vide, *Immunitas*.
 Statuta Aegidiana, obseruanda in statu Ecclesie, & quæ sint. *Sixtus IV. const. 15. Et si de cunctorum*.
 Statuta pro temporis varietate variantur. nam Deus multa de veteri testamento mutauit in nouo. *Concil. Lateran. 4. cap. 50.*
 Statuta contra hæreticos tenentur omnes obseruare, & curare vt obseruentur. *De heret. in 6. c. vt officium. §. fin.*
 Statuta Romæ circa taxam dotium. Vide, *Romani ciues*.
 Statuta Romana obseruanda post reductionem. *Gregor. 13. constit. 61. Urbem*. Vide, *Canones*. Vide, *Decreta*.

Stella.

Stellarum cursus obseruare, est genus Idololatriæ. 26. q. 2. *cap. sed & illud*. Vide, *Astrologia*.

Sterilitas.

Sterilitatem procurans coniux, fornicarius dicitur. 32. q. 2. *Aliquando*. Vide, *Coniuges*.
 Sterilitatis causam, aut venenum dans, quando est homicida. *De homicidio, &c. cap. si aliquis*.
 Sterilitatem, vel abortum procurantes in statu Ecclesie, quas pœnas incurrunt. Vide, *Abortus*. moderatæ sunt pœnæ à *Gregorio XIV. const. 8. sedes*, & excommunicatio à quolibet confessore, potest absolui. *ibid.*
 Sterilitate agrorum, &c. contingente conducenti, debet ei pro rata indulgeri pars solutionis, nisi possit compensari cum abundantia præcedente. *De locato, & conducto cap. Propter*.
 Sterilitatem procurans maleficus. Vide, *Magi*. Vide, *Malefici*. Eius pœna. *ibidem*.

S. Stephanus.

S. Stephanus Milites. Vide, *Milites*. Vide, *Equites*.

Stigmata.

Stigmata S. Francisci de Assisio approbantur à *Gregorio IX. const. 12. Confessor*, anno 1237. Idem confirmat *Alexander IV.* anno 1255. *constitut. 4. Benigna*, & pœnas statuit contra negantes illa. *ibid.*

Stola.

Stola, seu orarium, super scapulas ferri debet. *Concil. Bracharen. 1. cap. 27.*
 Stola semper vtuntur presbyteri, ad differentiam sacerdotalis dignitatis. *Concil. Mogunt. 1. cap. 28.*
 Stola super vtrumque humerum imponi debet sacerdoti, cum ordinatur. *Conc. Brachar. 3. c. 4.* Vide, *Ordinatio*.
 Stola tenenda à sacerdote super humeros, dum consecrat. *Dist. 23. cap. Ecclesiastica*.
 Stolam eodem modo tenere debet sacerdos, cum ab alio Eucharistiam accipit. *ibid.*
 Stola tenenda à Diacono in humero sinistro. *Distin. 25. cap. Vnum*.
 Stola semper (olim) utebantur sacerdotes. 21. q. 4. c. *Nullus eorum*.
 Stola vti non possunt lectores, aut Psalmistæ. *dist. 23. c. Non oportet*.
 Stola non possunt vti alij ministri, excepto sacerdote, & diacono. *Conc. Laodic. c. 22.* Vide, *Diaconus*. Vide, *Orarium*.

Studia. Studentes.

Studium Generale Romæ gaudet omnibus priuilegijs, quibus alia. *De priuilegijs in 6. cap. cum de diuersis*.
 Studia generalia, vt Romanum, Parisiense, Bononiense, &c. habere debent magistros linguarum Hebraicæ, Arabicæ, & Caldaicæ, & prouisio à quibus facienda. *Clement. de magistris c. 1. & Paulus V. const. 65. Apostolica*.
 Studium generale Romæ restaurat Bonifacius 8. *constit. 9. In suprema*.
 Confirmatur à Leone X. *constit. 4. dum suauissimos*. Vbi de lectoribus, & officialibus disponitur, & priuilegia augentur eorum, ac studentium. Rector studij Romani sæpe studium visitet. scholares dicti studij, & studium ipsum protegendum à Cardinali decano, primo presbytero, & primo Diacono. *ibid.*
 Pro studij Romani Lectoribus assignata est gabella vini Ripæ. *Leo X. const. 1. dum singularem*.
 Studium Generale Romæ, Aduocatis Concistorialibus traditur regendum, & moderandum. *Sixtus V. constitut. 62. Sacri*. vnus ex eis est rector. *ibid.*
 Studij Bidellus. Vide, *Bidellus*.
 In studio Generali Romæ instituitur Lector Rethoricæ ab *Urbaniano 8. const. 85. Militantis*.
 Studium Generale Firmi erigitur à Bonifacio 8. *constit. 8. In suprema*.
 Restauratum à Sixto V. *const. 9. Muneris*. Priuilegia. *ibid.* Forma doctorandi, &c.
 Studium Generale erigitur Perusii cum innumeris priuilegijs. *Clemens V. const. 2. Super specula*.
 Studium Generale Bononiæ ampliatur, vt in eo legatur Theologia. *Innocent. VI. const. 2. Quasi lignum*. Multa priuilegia pro hoc studio Lectoribus, & scholaribus concessit *Pius 4. const. 69. sacri*.
 Studium Generale Ferrariæ erigit anno 1391. *Bonifacius IX.* Cum facultate doctorandi, &c. *Const. 2. in suprema*.
 Vide, *Ferraria*.
 Studium Generale erigitur Maceratæ, cum gratiis, & priuilegijs, quibus fruuntur alia studia. *Paulus 3. constitut. 22. in eminenti*.
 Studium Generale Valentinum, quomodo regendum. applicantur multa beneficia Ecclesiastica pro eius conseruatione. *Sixtus V. const. 11. copiosus*.
 Studium Generale cum facultate laureandi, erigitur Græcii in Styria Collegio societatis Iesu, cum priuilegijs multis, &c. *Sixtus V. const. 107. Cælestis Patria*.
 Studium Generale erigitur Paderbonæ in Germania, sub cura Patrum Iesuitarum, cum facultate doctorandi, &c. *Paulus 5. const. 84. in supereminenti*.
 Studia vniuersalia, ne dum ciuitatum, sed & regularium, tenere debent Lectores sacre Theologiæ. *Conc. Trid. sess. 5. c. 1.* Vide, *Theologia*. Vide, *Regul. circa studia*.
 Studia vniuersalia ciuitatum, & regular. habere debent magistros linguarum Hebraicæ, Caldaicæ, Arabicæ, Græcæ, & Latine. *Paulus 5. const. 65. Apostolicæ*.
 Studia, Vniuersitates, & Collegia sunt ritus Christiani, non Gentiles. *Conc. Constant. contra art. 29. Vvicleff.*
 Studiis artium, ac Theologiæ compellendus est vacare aliquis ex Canonicis Cathedralis, & interim fructus beneficii habeat. *Conc. Sabinense c. 12. Conc. Toletan. 19. cap. 3.* Vide, *Residentia*. Vide, *Beneficiati circa residentiam*.
 Studentes Theologiæ clerici, si non habent, vnde alantur, debent ab Ecclesiis sustentari. *De magistris, &c. cap. fin.*
 Studentes Romani gaudent priuilegijs aliorum studiorum. *De priuilegijs in 6. cap. cum de diuersis*.
 Studentium labores in religione, alijs præferuntur. *De verborum significatione in 6. cap. Exijt*.
 Studentes, siue sæculares, siue regulares, post quinquennale studium in scientiis inferioribus, tenentur Theologiæ operam dare, vel sacris canonibus. *Concil. Lateran. 5. sess. 8. Bulla 1. quæ est const. 5. Leonis X. Apostolici*.
 Studentes clerici vacantes Theologiæ, si sunt beneficiati, per quinquennium possunt esse absentes, & percipere fructus beneficiorum. Vide, *Beneficiati quo ad residentiam*.
 Vide,

Vide, *Canonici*. Vide, *Residentia*. *Conc. colon. 2. p. 12. c. 7. conc. Trid. sess. 5. de reform. c. 2.*
 In studiis generalibus curandum est, ut statutis horis legatur, & studentes caueant à crapulis, rixis, fastu, &c. *Conc. colon. 2. ibid. c. 8.*
 In studiis quid legendum est. Vide, *Schola*.
 Studia generalia restauranda sunt, & conseruanda. Et Episcopi ad hoc inuigilare debent, & ut in eis boni adsint magistri. *conc. Mogunt. 4. c. 65. Vide, Magister.*
 Studentes felices ingenii, alendi sunt in studiis sumptibus Ecclesiarum, & monasteriorum, ut Theologiae studeant, & postea Ecclesiis præfiantur. *Conc. Mogunt. 4. c. 65.*
 Studiorum generalium visitatores tenentur curare, ut decreta Concilij Tridentini recipiantur, & obseruentur, & ad eorum normam Magistri, & Lectores doceant. *Concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 2.*
 Studiorum Lectores initio cuiuslibet anni debent solemniter iuramento se obligare quod seruabunt decreta Concilij Tridentini, & secundum eorum regulas docebunt. *ibid. c. 2.*
 Studia generalia sunt immediatè subiecta Papæ, & per eius delegatos possunt visitari, ac reformari. *Conc. Trid. ibid. cap. 2.*
 Studentes hortatur *Clemens 8.* ut studiis sedulo vacent, eisque pro vnica vice indulgentiam plenariam certis præmissis operibus concedit. *const. 9. ea semper.*
 Studia regularium. Vide, *Regul. circa studia*. Vide, *Schola*. Vide, *Theologia*.

Stuprum. Stuprare.

Stuprum committens cum virgine religiosa, excommunicandus est. *conc. Illerden. c. 6. Vide, Carnalis copula. Vide, Fornicatio. Vide, Monialis. Vide, Virgo.*
 Stuprans virginem tenetur eam dotare, & in uxorem accipere. *de adulterijs, &c. c. 1.*
 Si non potest eam habere in uxorem, tenetur dotare: si autem potest. & non vult eam ducere, puniendus est, & retrudendus in monasterio ubi præniteat, & numquam de illo exeat. *de adulterijs, &c. c. Peruenit.*
 Stuprans virginem, & curans ut eius consanguinei in carcere detineantur, ut liberè ea fruatur, item si vxore eiecta cum alijs impudicè viuit, ultimo supplicio puniatur. *Sixtus V. const. 46. Ad compescendam.*

Subdelegare. Subdelegatus.

Subdelegare, & subdelegari, quis possit. Vide, *Delegare*.
 Subdelegatus à delegato Papæ, si cœpit uti iurisdictione, non potest ab eo remoueri. *de off. & potest. iud. deleg. c. Venerabili. Vide, delegatus Papa.*
 Subdelegato faciente contra formam rescripti, processus est nullus. *ibid.*
 Subdelegatus pronuncians, se non habere iurisdictionem, non potest eam reassumere, nec etiam de consensu partium. *ibid. c. Significantibus.*
 Subdelegato faciente causam, si insurgit appellatio, debet causam relinquere. *ibid. c. Cum te.*
 A subdelegato potest appellari. *de off. & potest. iud. deleg. c. Super questionem. §. Verum, & §. Porro.*
 Vide, *Delegatus Papa, per totum.*

Subdiaconus, ordo, & officia, ac obligationes.

Vide, *Ordo*. Vide, *Clerici*.
 Subdiaconus ordinatur per porrectionem calicis, & patenæ vacuæ. *conc. carthag. 4. c. 5. conc. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 6. dist. 23. c. Subdiaconus.*
 Subdiaconatus est sacer ordo, etiam ex tempore S. Leonis. *dist. 32. c. Omnium. c. Erubescant. de atate, qualit. &c. c. A multis. De temporibus ordinat. cap. 1. Conc. Florent. sess. ult. in decret. Eugenij IV. Concil. Tridentin. sess. 23. capit. 2.*
 Subdiaconi officium est portare calicem, & patenam ad altare, & Leuitæ tradere, vrcolum, aquamanile, & manutere-

gium tenere, & aquam præbere pro lauandis manibus ante altare, Episcopo, Presbytero, & Leuitæ. *Post Conc. Toletan. 8. dist. 25. c. Perlectis.*
 Subdiaconus epistolas Diui Pauli, &c. ex officio debet legere. *Conc. Rhemense c. 4.*
 Subdiaconi oblationes ad altare portant, & isti ab Hebræis dicebantur Natinæi. *Dist. 21. c. Cleros.*
 Subdiaconus sic dicitur, & hypodiaconus, quia diacono subiacet. *dist. 21. c. Cleros.*
 Subdiaconus tenetur assistere altari ieiunus. *Concil. Treuren. cap. 9.*
 Subdiaconus non potest Eucharistiam dare. *conc. Aquisgran. sub Ludonico Pio c. 77. dist. 24. c. Nullus.*
 Subdiaconus non potest eligi in Episcopum, sine licentia Papæ, vel Metropolitæ. *De atate, qualitate, &c. c. A multis.*
 Subdiaconus olim quæ sacra non tangebatur. *conc. Tolet. 1. c. 2. conc. Laodic. c. 21. Neque poterat in sacrarium ingredi. conc. Laodic. c. 21.*
 Sed in secretario poterat ea tangere. *dist. 23. c. Non liceat.*
 Subdiaconus potest esse vicarius Papæ. *dist. 94. c. Valde necessarium. Gregorius 7. l. 4. ep. 17.*
 Subdiaconus in Dominicis, & in solempnibus diebus, cum in altari ministrat, debet communicare. *conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 13. sed Concil. Mediolan. 1. part. 2. tit. de frequenti diuini sacrificij oblatione. Dicit eum debere communicare bis saltem in mense.*

Subdiaconi qui ordinari possunt, & qui non.

Subdiaconus ordinari non potest qui in adolescentia fuit mœchatus, & si est ordinatus remoueat. *concil. Elibert. cap. 30.*
 Non potest ordinari subdiaconus, qui non habet de se bonum testimonium, vel non est instructus in ijs, quæ spectant ad ordinem. *conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 13. Neque qui per annum non stetit in ultimo ordine, nisi Episcopo aliter videatur. ibid.*
 Subdiaconus ordinari non potest, qui non promittit castè vivere. *Gregorius 1. l. 1. ep. 42. l. 3. ep. 34. conc. Melfitanum cap. 2. Conc. Quintilienburgen. cap. 4. Dist. 28. cap. Nullum. Dist. 31. cap. Ante triennium. Gregorius 7. lib. 2. ep. 25. de atate, qualitate, &c. cap. A multis. Concil. Trident. sess. 23. de refor. c. 12. Vide, Clerici in sacris. Vide, Ordinandorum obligationes. Vide, Ordinatorum in sacris obligationes circa coniugia.*
 Subdiaconus ordinari non potest bigamus. Vide, *Bigami*. Vide, *Clerici*. Sed qui ex necessitate fecit, potest. *dist. 34. c. Lector. de atate, qualitate, &c. c. A multis.*
 Per vnum annum debet subdiaconus abstinere à recipiendo diaconatu, nisi Episcopo aliter videbitur. neque cum alio ordine sacro potest eum recipere. *Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 13. Vide, Interstitia.*
 Subdiaconus olim in atate 18. ann. ordinari poterat. *Clem. de atate, qualit. &c. c. fin. Vide, Ordo, &c. conc. colon. 1. c. 18. Nunc verò in atate 22. annorum. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 13. Vide, Ordinandorum atas.*
 Subdiaconus ordinari non potest sine titulo patrimonij, vel alio, & non potest illum vendere, vel cedere, nisi alium habeat. *conc. Senonen. in decr. morum c. 4. Vide, Clerici.*
 Subdiaconus non potest ordinari à presbytero. *Gelasius ep. 9. Vide, Ordo. Vide, Ordinatio, per omnes titulos.*

Subdiaconi circa coniugia, & uxores.

Subdiaconus ordinatus non potest amplius uxorem ducere. *conc. Rom. sub Syluestro cap. 8. conc. Venericum c. 11. concil. Tolet. 8. cap. 6. Nicolaus 1. in decretis tit. de clericis cap. 1. concil. claramont. cap. 25. concil. Lateran. 3. in append. tit. De clericis coniugatis cap. 4. (aliquando id toleratum fuit) cap. 6. & tit. de depositione c. 21. dist. 28. cap. Nullum. dist. 31. cap. Ante triennium. dist. 32. cap. Omnium. cap. Multorum. cap. Si quis verò. cap. Subdiaconis. c. Erubescant. cap. Nemo, & c. Placuit. (compellantur dimittere) conc. Lateran. 3. tit. de clericis coniugatis cap. 13. Qui clerici*

clerici cap. 1. & cap. Ex literarum. conc. Senonen. cap. 8. conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 13.

Subdiaconus vxorem ducens separetur. conc. Later. 3. tit. de deposit. cap. 21. Non potest ad alios ordines promoueri, nisi in religione. conc. Later. 3. par. 50. c. 59.

Subdiaconus, vel alius in sacris ducens vxorem, inter clericos, vel Lectores, &c. habeatur. concil. Lucense 2. cap. 44. dist. 34. c. Si subdiaconus.

Subdiaconus ducens vxorem, spoliatur omni officio, & beneficio. Dist. 28. c. Decernimus. Dist. 32. c. Eos qui.

Nec etiam Græci subdiaconi, possunt vxorem ducere. Vide, Clerici in sacris.

Subdiaconus, qui mortua prima vxore, aliam ducit, priuetur ordine, & sit ostiarius. conc. Tolet. 1. c. 4. Si vero tertiam accipiat, excommunicetur per biennium, & inter laicos teneatur. ibid.

Subdiaconus in Ecclesia Romana vxorem non habebat. Dist. 31. c. Ante triennium.

Subdiaconus Græcus, vti potest vxore prius ducta. Vide, Græcus.

Subdiaconi in Sicilia ante tempora S. Gregorii I. vxorem tenere poterant more Græco. Dist. 31. c. 1. Ante triennium.

Subdiaconi qui (inter Latinos) vacant vxoribus, priuandi officio, & beneficio. dist. 32. c. Eos qui. Gregorius 1. lib. 3. ep. 34. conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio cap. 6. conc. Vornatiens. 1. c. 9. Gregorius 7. lib. 2. ep. 25. & 62. conc. Melfitanum c. 2. & 12.

Subdiaconi habentes vxores, debent ab eis abstinere, ac si non haberent. concil. carthag. 2. c. 2. carthag. 5. c. 3. alias officio priuandi. ibid. & conc. Mogunt. 3. c. 19.

Si non abstinet correptus ab Episcopo, eius vxor per iudicem sæcularem redigenda est in seruitutem. Concil. Melfitan. cap. 12.

Episcopus consentiens, vt subdiaconus vtatur vxore, priuatur officio. conc. Melfitan. c. 12.

Vide, Clerici circa vxores. Vide, Ordinati in sacris circa vxores.

Subdiaconi priuilegia.

Vide, Clerici in sacris.

Subdiaconus non potest damnari, nisi per septem testes. concil. Rom. sub Syluestro c. 3.

Subdiaconus ordinatus antequam confirmetur, non est reordinandus, sed solum confirmandus. De sacramentis non iterandis c. 1.

Subdiaconus in Ecclesia Romana vestiri solebat (olim) tunice lineis. Gregorius 1. lib. 7. ex regest. ep. 64.

Subdiaconi fornicarius.

Vide, Clerici fornicarij.

Subdiaconus fornicarius, quomodo puniendus. Dist. 81. cap. Si quis amodo. cap. Si quis sacerdotum. c. Eos, & c. Ministri altaris. Dist. 82. c. Presbyter.

Subdiaconus fornicarius à Canonica arceatur. concil. claramont. cap. 9.

Subdiaconus non dimittens concubinam, altari non inseruiat, neque partem de Ecclesia habeat. conc. Rom. sub Nicol. 2. cap. 3.

Subdiaconorum Collegium.

Subdiaconorum Collegium Cappellæ Papæ, pro literis Pallij, quid possunt accipere, & nihil ultra, sub pœnis, &c.

Vide, Pallium.

Subditi.

Subditi non possunt reprehendere Prælatos. 2. q. 7. c. Prasumunt. & c. Sunt nonnulli. 6. q. 1. c. Ex merito.

Subditi aliquando possunt reprehendere vitia Prælatorum. 2. q. 7. c. Admonendi.

Subditi criminosi, non possunt accusare superiores. 2. q. 7. c. Prasumunt.

Subditi quomodo, & ad quem debent accusare Episcopum. 2. q. 7. c. Metropolitanum.

Subditi non possunt accusare Prælatos. 6. q. 1. cap. Ex merito plebis.

Subditi non possunt licite occidere tyrannum. & doctrina contraria est hæretica. conc. constantiense sess. 15. circa fin.

Subditi non possunt ex arbitrio suo corrigere dominos. conc. constantiense contra art. 17. Vvicleff.

Subditus, coram Domino feudi conueniri debet. de iudicijs c. Ceterum.

Subditus non potest præscribere superiori visitationem, procurationem, &c. de præscript. c. cum ex officii.

Subditus non tenetur obedire superiori exigenti aliquid contra priuilegium. de excessibus Prælatorum c. Sane.

Subditi excommunicatio, quando non paret contra præceptum legis, est nulla. ibid. c. cum ad quorundam.

Subditi quando non tenentur obedire Domino excommunicato per annum. & possunt per Papam absolui à iuramento fidelitatis. de pœnis c. fin.

Subditus non potest appellare à correctione, nisi superior modum exceßerit. de appellat. & recusat. cap. Ad nostram.

Vide, Appellatio.

Subditus extra territorium non ligatur lege territorij. de constit. in 6. c. fin. Vide, Obligatio. Vide, Vassallus.

Subrogatio.

Subrogatio Episcopo impotenti, olim, fieri debebat à Metropolitano, vel à Papa. 6. q. 3. c. Denique suffredus.

Vide, Coadiutor.

Subscriptio.

Subscriptiones conuentionum, &c. factæ nomine aliorum, his inscijs, sunt nullæ, & irritæ. concil. Later. 3. in append. par. 50. cap. 19.

Subsidium.

Subsidium aliquando potest Papa in necessitatibus exigere ab Episcopis beneficiatis, &c. Ecclesiasticis. Extra, de prob. c. Postulasti, & c. cum nonnullæ.

Subsidium charitativum, quando, quantum, & à quibus possunt Episcopi exigere. Vide, Charitativum.

Vide, Episcopi circa procurationes.

Subsidium triennale pro sustentatione Camerae imposuit Paulus 3. constit. 39. Decens.

Fuit impositum per statum Ecclesiæ pro exigendis trecentis millibus aureis, singulis annis. comprehendebat omnes etiam exemptos. sed per triennium solum durauit. ibid.

Substitutio. Substituti.

Substitutiones sic intelliguntur, vt rectæ obliquis præferantur. de testam. & c. in 6. c. 1.

Substitutio directa est, quando nominatur persona substituenda. ibid.

Substituti Procuratoris fisci Romæ; eius officium, & obligatio. Paulus V. const. 71. de Procuratore fisci, & Substitutis. Vide, Trebellianica.

Suburbia.

Suburbia sunt interdicta, si Ciuitas est interdicta. de sent. excom. in 6. c. Si Ciuitas. Vide, Ciuitas.

Subuenire.

Subueniri non potest alicui cum damno alterius. 14. q. 5. cap. Denique.

Successor. Succedens. Succedere.

Successor seruare debet decreta antecessoris. Gregorius 1. lib. 5. ep. 12. 25. q. 1. c. Iustitia. q. 2. c. Si ea destruerem. c. Decessorum, & c. Quæcumque.

Successor debet confirmare benè facta antecessoris. Symmachus ep. 1.

Successor potest reuocare concessionem antecessoris factas contra canones. *Honor. 3. ex Cirone, de rebus Eccl. non alienandis c. 2.*

Successor nequit in Episcopatu, fieri ab Episcopo viuentem. 8. q. 1. c. Episcopo 1. & 2. c. Plerique. c. Moyses. & c. Apostolica. Vide, Episcopus quo ad successorem.

Successor debet corrigere male facta à Prædecessore. 35. q. 9. cap. Loci. c. Quod quis. c. Apostolicę, & c. Veniam. concil. Rom. sub Hilario. c. 4.

Successor non est obligatus ad pœnam antecessoris. de Precariis. c. de Precariis.

Successor in Ecclesia non tenetur ad obligationes, quas præcessor irrationabiliter contraxit. conc. carthag. 3. in addit. cap. 2.

Successor in Ecclesia tenetur soluere debita Prædecessoris. concil. Later. 3. in append. tit. de alienat. c. 9. de solutionibus c. 1.

Successor in ius alterius, iustam causæ ignorantiam præsumitur habere. de regulis iuris in 6. reg. 14.

Succedens alteri, in eius iure etiam succedit. ibid. reg. 46.

Succedens in honore, succedit etiam in onere. de regulis iuris in 6. reg. 77. & de immunit. Eccles. c. Aduersus.

Succedere nullus potest in iuribus Ecclesię, ratione consanguinitatis. de preb. & c. c. 1.

Succedens in officio alicui excommunicato, non est excommunicatus. de off. Vicarii in 6. c. 1.

Successor conueniri non potest mortuo principali, re integra; etiam si rescriptum factum sit cum clausula, quidam alii. de rescript. c. Significauit.

Successor potest retractare contractus factos à præcessore, si fecit absque solemnitate, vel contra ius. De rerum permutatione. c. Ut commutationes.

Successor tenetur recuperare res Ecclesię pignoras à Prædecessore, cum bonis hæredis præcessoris. De pignoribus c. Ex presentium.

Successor in beneficio, ad quid tenetur. Vide, Moriens. Vide, Honor.

Suetia.

Suetiæ Episcopi, quas, & à quibus possunt recipere procurationes, dum visitant. Extra, de censibus c. Vas electionis.

Suffraganeus.

Suffraganeus Episcopus, iussu Archiepiscopi, ubi à tribus consecrandus est. De tempor. ordinat. c. si Archiepiscopus, & cap. Ne Episcopi.

Suffraganeus non tenetur ad id, quod ultra formam statuti exposcit Metropolitanus. de maiorit. & obediens. cap. Dilecti filii. Etiam si iurauit Metropolitanus de faciendo. ibid.

Suffraganeo excommunicato, iurisdicção non deuoluitur ad Metropolitanum. de supplend. neglig. & c. in 6. c. 1.

Vide, Archiepiscopus quo ad iurisdictionem, & suffraganeos.

Suffragium.

Suffragia profunt animabus, quæ sunt in Purgatorio. ut missæ, orationes, eleemosynæ, &c. Conc. Florent. sess. ult. in literis unionis. Vide, Anima. Vide, Defuncti.

Vide, Mortui.

Suffragii Archiconfrat. Romæ à Clem. 8. const. 29. Ex debito, erigitur. Statuta eius approbantur. Potest alias eiusmodi Confraternitates aggregare. Confratres eius Archiconfraternitatis indulgentiam plenariam lucrantur, dum in ea adscribuntur, & aliis anni determinatis diebus. ibid. §. 7. Habent facultatem eligendi confessorum approbatum ab Ordinario, qui à reseruatis absoluat (exceptis casibus Bullæ Cœnæ) & hoc bis in vita, & semel in morte. §. 8. Potest ista Societas vnum carceratum liberare in feria 6. Maioris hebdomadæ, vel in festo Omnium Sanctorum, dummodo non sit reus læsæ maiestatis; vel falsificationis monetæ, aut literarum Apostolicarum; vel assassini; vel sacrilegij. Et talis reus debet habere pacem ab offenso, vel eius hærede, ut fruatur tali gratia. ibid. in c. seq. Pias.

Summator.

Summatoris literarum Apostolicarum officium vacabile instituitur ab Alexan. 6. const. 10. In eminenti. quale sit hoc officium. ibid.

Superior.

Superioris peccatum, maximè nocet subditis. Gregorius 1. lib. 6. ep. 7.

Superior non puniens delicta, grauiter offendit. 23. q. 4. cap. Si is, qui Prælatus.

Superior ex ira, nihil agat. 11. q. 3. c. Illa præpositorum.

Superiori imputantur mala, quæ sunt à subditis, nisi eos corrigat. Gregor. 1. lib. 10. ep. 32. Dist. 86. c. Inferiorum. Gregorius 7. lib. 3. ep. 4.

Superiores charitatiuè familiam gubernent, eamque non onerent. conc. Aquisgr. 3. par. 4. c. 20.

Superiori obediendum est. Vide, Potestas. Vide, Obedientia. aliquando licet non obedire. Vide, Subditus.

Superiores non excusantur de ignorantia in peccatis subditorum. De regulis iuris c. Quamuis.

Superiores ab inferioribus nequeunt iudicari. dist. 21. c. Inferior. c. Nolite. c. Submittitur, & c. In tantum.

Superior excedens in corripiendo, non petat veniam à subdito. dist. 86. c. Quando.

Superior debet singulis prodesse. 8. q. 1. c. Clemens.

Superior cum attentatione audire debet querimonias Ecclesiarum. 23. q. 5. c. Administratores.

Superior miscere debet seueritatem cum misericordia. Dist. 45. cap. Disciplina. cap. Omnis, cap. Et qui. & cap. Sunt namque.

Superior electus à minori parte Congregationis, sed saniori, præfertur electo à maiori, quæ quarit vitiis suis similem. dist. 61. c. In ordinatione. Vide, Electio. Vide, Electus.

Superior confirmans indignum electum, priuatur autoritate confirmandi, in sequenti. de electione, & c. c. Nihil est.

Superior supplet inferioris negligentiam in conferendis beneficiis. de supplenda neglig. c. Licet.

Superiorem adiens in causa grauaminis, dicitur appellans, & quando. De appellat. & recusat. c. Ad audientiam. & c. Dilecti filij.

Superiore accusato de dilapidatione, facienda est causa, & interim non potest alienare. de accusat. & c. c. fin.

Superiore præcipiente contra priuilegium subditi, hic non tenetur obedire. de excessibus Prælator. c. Sanè.

Superior potest absolvere excommunicatum ab inferiori.

Vide, Excommunicatus.

Superioris lex abrogari non potest per inferiorem. Clement. de elect. c. Ne Romani.

Superiore suspendente aliquem, hic non potest eo inuito promoueri. Conc. Triden. sess. 14. de resor. c. 1.

Superior accusatus potest opponere de conspiratione, & inimicitia. de simonia c. Licet Eli.

Superiores exempti, & Prælati possunt eligere sibi confessorum. de pœnit. & remiss. c. fin.

Superiores Ecclesiastici, ut Episcopi, Archiepiscopi, &c. non sunt vitandi ab inferioribus, clericis, &c. ante sententiam. qui aliter faciunt, & vitant illos, honore sunt priuandi. concil. Constantinopolit. 4. c. 10.

Superioribus, quando obediendum, & quando non.

Vide, Obedientia. Vide, Præfectus. Vide, Prælatus.

Superiores Regularium.

Vide, Regulares superiores. Vide, Superiores.

Vide, Prælati.

Superiores regulares cum charitate debent subditis providere. Conc. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 139.

Superioribus, quando obediendum, & quando non.

Vide, Obedientia.

Superiores regulares, sine causa non possunt priuari. de statu monachorum cap. Monachi. Vide, Abbas quando, & quomodo priuandus.

Superiores regulares aliquando corrigendi ab Episcopo. *ibid.* cap. *Ea quæ*. Vide, *Episcopus circa Regulares*. Vide, *Regulares erga Episcopos*.

Superioris regularis defectus referendi sunt in Capitulo Generali. *De statu monachorum c. Ea quæ*.

Superiores regulares circa subditos in ijs tantum possunt procedere, de quibus præcessit infamia. *De accusationibus, &c. cap. Qualiter*.

Superiores regulares in processibus non tenentur omnes iurium regulas ad amissum obseruare; sed possunt compendiosius agere. *ibid.*

Debent admittere probationes, exceptiones, &c. *ibid.*

Superiore regularium excommunicante fratres omnes Conuentus, quid agendum. *De accusat. &c. cap. Olim*.

Superiore regulari denunciato de dilapidatione, facienda est causa, & interim non potest alienare. *ibid.*

Superior accusatus potest opponere de conspiratione, & inimicitia. *De simonia cap. Licet Eli*.

Superiore regulari præcipiente contra priuilegium subditi, iste non tenetur obedire. *De excessibus Prælator. c. Sanè*.

Superiore accusato expensæ fiunt à monasterio. Vide, *Abbas quando, & quomodo priuandus*.

Superiores regulares exempti possunt sibi eligere confessorum. *De pœnit. & remiss. cap. fin.*

Superiores regulares possunt etiam ciuilitè remoueri ab administratione, si diffamantur de simonia. *De simonia cap. Per tuas*.

Superiores non excusantur de ignorantia in peccatis subditorum. *De regulis iuris cap. Quamuis*.

Superior regularis percutiens. Vide, *Regulares superiores*.

Superioribus obediendum, si non præcipiunt contra Dei mandatum. *Conc. colon. 2. p. 6. c. 16.*

Superiores omnes regularium, & monialium, siue Generales, Prouinciales, Abbates, & eorum officiales, &c. Abbatissæ, Priorissæ, Præpositæ, &c. debent eligi per vota secreta, & eligentium nomina publicari non possunt, alias electio est nulla, & electus fit inhabilis ad omnia officia Religionis. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. regul. c. 6.*

Vide, *Electio*. Vide, *Regul. circa electiones*.

In talibus electionibus non possunt subrogari vocales titulares. neque alij suppletes vota absentium. alias irrita est electio. & electus, inhabilis, ut supra. *ibid.*

Superiores regulares, Episcopis non sunt subiecti. *Concil. Trident. sess. 25. de reform. regul. c. 20.* Habentes alia monasteria sub se, possunt ea visitare, etiam si commendata sint. & præfecti talium monasteriorum tenentur recipere visitatores, & eorum iussa exequi. *ibid. c. 20.*

In monasteriis commendatis, superiores eliguntur in Capitulis, & visitationibus, ut in alijs. & dicti superiores habent regimen spirituale in ijs monasteriis. *Conc. Trident. ibid. cap. 20.*

Superior inhabilis. Vide, *Mutilatus*.

Vide, *Præfectus*. Vide, *Prælatus*. Vide, *Generalis*, ubi habes multa.

Superstitio.

Superstitio est quodam spirituale adulterium. *Gelasius epist. ad Andromacum*.

Superstitiones abrogandæ à Christianis. *ibid. Conc. Lucens. 2. c. 71. 26. q. 2. ut infra*.

Superstitionum species multæ, & quæ. 26. q. 2. c. *Illud quod est*. Vide, *Magia*.

Superstitiones per Episcopos extirpandæ. & pœnæ omittentium id facere. *Conc. Tolet. 16. c. 2.*

Superstitionibus vacantes, excommunicantur. *Conc. Rom. 4. sub Damaso c. 4. Conc. Carthag. 4. c. 89.*

Superstitiones quasque cum dæmonis pacto exercentes, grauissimè sunt puniendi. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Magicis artibus*.

Superstitiones. Vide, *Dæmones*. Vide, *Magia*. Vide, *Incantatio*. Vide, *Sortilegus*.

Superstitionum omnium species à Sixto V. numeratæ in constitut. 17. Cæli. Vide, *Magia*. Omnes ab Inquisitore iudicantur. *ibid. Sixtus V.*

Superpelliceum.

Superpelliceo uti debet, qui altari inseruit. *Concil. Oxoniens. 1. cap. 3.*

Superpelliceis in choro debent clerici uti. *Concil. Colon. 2. par. 3. cap. 11.*

Superpelliceis uti debent clerici, cum exercent ordines minores. *ibid.*

Superpelliceis uti debent clerici in choro, & in omnibus ministeriis. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. communia de ratione diuinorum officiorum*.

Superpellicea debent esse cum latis maniceis, non verò angustis, ut Rocheti. *ibid.*

Superpelliceis uti debent cantores in choro. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. De Musica*.

Superpelliceis non debent spoliari canonici, &c. in Ecclesia, quando redeunt ab officio, sed in Sacristia. alias priuentur distributione. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. Quomodo à choro recedendum*.

Superpelliceis utendum in processionibus. *concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Processionibus*.

Superpelliceo, & talari veste, uti debet clericus portans Crucem. *ibid.*

Vide, *clerici quo ad habitum, &c.* Vide, *clerici minores in ministerio*.

Surdus.

Surdi, & muti possunt contrahere matrimonium. *De sponsalibus, &c. c. cum apud. cap. Tuæ fraternitati*.

Suscipiens. Susceptus.

Vide, *Patrinus*. Vide, *compatres*. Vide, *Baptizatus*. Suscipiens aliquem de fonte, fit Pater suscepti, & hic filius eius. 30. q. 3. cap. 1.

Suscipientes in baptismo, vnus, vel vna esse debent. si tamen plures, omnes contrahunt cognationem spirituales. *De cognatione spirituali in 6. cap. fin.* Sed ad duos postea designandos, restrictum est. Vide, *compatres*. Vide, *cognatio spiritualis*. alii verò non contrahunt. Vide, *ibid.*

Suspectus.

Suspectus de aliquo crimine, & non conuictus, tenetur se purgare iuxta formam iuris. *De purgat. canonica, cap. Si quis de gradu*.

Suspectus vehementer de aliquo crimine, donec se purget potest suspendi ab officio, & beneficio. & facta purgatione, si se purgat, restituatur. *ibid. cap. inter sollicitudines*.

Suspectus vehementer redditur contumax in causa hæresis. *De heret. in 6. c. cum contumacia*.

Suspectus vehementer de hæresi, qui sic abiurauit, si cadit in hæresim formalem, habetur pro relapso fictione iuris, & punitur ut hæreticus relapsus. *De heret. in 6. cap. Accusatus*. Vide, *Abiurare*.

Suspectus de hæresi de leui, si sic abiurauit; si rursus cadit in hæresim, non punitur ut relapsus. *ibid.*

Suspectus de hæresi fit magistratus, vel dominus sæcularis nolens iurare, quod obseruari faciet statuta contra hæreticos, fautores, credentes, receptatores, &c. *de heret. in 6. cap. ut officium. §. fin.*

Suspectus fit de hæresi, qui per multum tempus contemnit excommunicationem. *Honorius 3. ex cirone, de pœnis c. 2.* Vide, *Excommunicatus*.

Suspecti de hæresi fiunt Itali, qui vadunt ad terras hæreticorum; & quando. Vide, *Itali*.

Suspectis accusatoribus, & de inimici domo exeuntibus, non est credendum. *conc. Nicen. 1. ex Iulio c. 11.*

Suspecti de hæresi. Vide, *Hæretici*, in tit. *Suspecti de hæresi*.

Suspecti de fide tenentur facere fidei professionem, & hæreses abiurare. *Gregorius I. lib. 8. ep. 69.*

Suspectum habens Episcopum iudicem, recurrat ad superiorem. 2. q. 6. cap. *Placuit, ut Presbyteri*.

Suspecti de fide, ad Episcopos, vel Inquisitores sunt denunciandi. *Conc. Mediol. 1. tit. de professione fidei.*

Vide, *Conuenticula*. Vide, *Hæretici*, tit. *suspecti de hæresi*.

Suspensus.

Suspensi in patibulis, possunt in Ecclesijs sepeliri, si confessionem peccatorum fecerunt. *Conc. Mogunt. sub Leone IV. c. 27. Conc. Vornat. 1. c. 80.*

Suspensionis sententia dari non potest, nisi in scripto, & assignata causa. aliter sententians, suspenditur à diuinis, & ingressu Ecclesiæ per vnum mensem. & si tunc celebrat, fit irregularis. *Conc. Gener. Lugdun. 1.* Et superior statim absoluit, & condemnat suspendentem ad expensas. *ibid.* & de sent. excom. in 6. c. 1. Vide, *Censura*.

Suspendens tenetur dare copiam sententiæ intra mensem, si requiritur. *ibid.*

Suspensus ministrans, quam penam incurrit. Vide, *Depositus*. Vide, *Sacerdos*. fit irregularis. de sentent. & re iud. in 6. cap. 1.

Suspensus manens per tres annos, priuatur beneficio. De etate, qualit. & c. cap. cum bonæ.

Suspensus ab ingressu Ecclesiæ, si celebrat in ea, fit irregularis; & si moritur impœnitens durante suspensione, caret Ecclesiastica sepultura. de sent. excom. in 6. cap. is cui.

Suspensio ab officio, vel ingressu Ecclesiæ per appellationem non suspenditur. *ibid.*

Suspensio potest relaxari ad cautelam, data cautione de parendo mandatis Ecclesiæ. *Honorius 3. ex Cirone, de sent. excomm. cap. 4.*

Suspensi ab ordine, facta pœnitentia possunt restitui, exceptis homicidis. de temporib. ordinat. cap. fin.

Suspensus ab ordine ob fornicationem, si facit diuina, perpetuo deponendus est. de vita, & honestat. clericor. cap. ut clericorum.

Suspensio occulta, potest ab Episcopo dispensari. *Conc. Trident. sess. 24. de reform. c. 6.*

Suspensus à suo Prælato, non potest contra voluntatem Prælati promoueri. *Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 1.*

T

Tabaccum.

TAbaccum sumi non potest, neque in puluere, neque in fumo, vel alio modo, in Ecclesijs, & atrijs Ecclesiarum Hispalensis Diœcesis, seu Siuillæ; neque à clericis, neque à laicis, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ ipso facto incurrendæ, absque declaratione. *Vrbani 8. in appendi. const. 49. cum Ecclesia.*

Tabella.

Tabella in sacristia appensa sit, in qua officia, & munera per hebdomadam exercenda notentur.

Vide, *Ceremoniarum magister*. Vide, *Sacristia*.

Tabella cum nota Missarum satisfaciendarum adsit in sacristia. Vide, *Sacristia*. Vide, *Missarum obligationes*.

Tabellam habere debent omnes Communitates Status Ecclesiastici; in qua describi debent omnes expensæ, quæ fiunt à terris, locis, &c. Ultra notata in tabella, nihil ab eis potest expendi; alias expensens, in Sindicatu, tenetur restituere. *Clem. 8. const. 10. Pro commissa.*

Alia pertinentia ad hoc. *ibid.*

Tabellæ miraculorum, gratiarum, beneficiorum, &c. alius cuius defuncti cum opinione sanctitatis, sed non adhuc beatificati à Sede Apostolica, appendi non possunt in eorum sepulchris, & pœnæ clericorum id permittentium. *Vrbani 8. const. 37. Sanctissimus.*

Tabellæ istæ, si deferantur, conseruandæ sunt in aliquo secreto loco, donec Dominus, aliter de viro illo disponi faciat. *ibid. in cap. seq.*

Vide, *Defuncti*. Vide, *Imagines*.

Taberna. Tabernarij.

Tabernas ingredi non possunt clerici ad comedendum. *Concil. Laodicen. c. 24. Conc. Carthag. 4. cap. 27. nisi in itinere. ibid. Conc. Afric. c. 7. Conc. Turon. 3. c. 21. dist. 44. c. Non oportet. (alias deponendus est. ibid.) cap. Nulli clerico. Ex necessitate potest intrare. cap. Clerici.*

Tabernarij, seu Caupones Vrbis, non tenentur de furtis rerum, quas aduenæ in eorum ingressu eis non consignant. neque ob hoc carcerari possunt. *Pius IV. constit. 71. cum sicut.*

Vide, *Clerici à quibus tenentur abstinere*.

Tacere. Tacens.

Tacens consentire videtur. *Conc. Calced. act. 1. De regulis iuris in 6. reg. 43.*

Tacens non fatetur; sed neque negat. *De regulis iuris in 6. reg. 44.*

Talaris vestis.

Talari veste ut debent clerici. *Conc. Lucense 2. c. 66. Conc. Rauennat. 3. Post Clem. V. c. 10.*

Vide, *Clerici quo ad habitum*. Vide, *Vestis*.

Talio.

Ad talionis pœnam, debet se subscribere accusator. *Damasus epist. 4.*

Talionis pœnam incurrit accusans, & non probans. *Adrianus 1. epist. decret. c. 24. & 52. 2. q. 3. cap. Calumniator.*

Vide, *Accusator*. Vide, *Calumniator*.

Talmud.

Talmudicos Iudæorum libros concremari fecit. *Innocent. IV. const. 2. Impia.*

Talmudici libri, & alij prohibiti non possunt legi, aut teneri à Iudæis. Vide, *Iudæi*. Vide, *Libri*. Vide, *Inquisitores circa Iudæos*. *Clemens 8. constit. 20. cum Hebræorum*. Tenentur eos portare ad S. Officium, ut comburantur. *ibid. §. 5.*

Talmudicos Libros imprimentes Christiani, incurrunt excommunicationem latæ sententiæ; sic & Mercatores eorum. *ibid. §. 6.*

Auxilium dantes Iudæis, ut imprimantur, hanc pœnam incurrunt, & alias latas contra hæreticos. *ibid. §. 7.*

Vide, *Hebrai*.

Taxa.

Taxæ monetæ soluendæ in expeditione literarum Apostolicarum, quales erant. *Extrav. Ioann. 22. de sent. excom. c. vn.* Exigentes plus debito, prima vice per sex menses priuandi sunt officio; secunda vice, priuandi sunt perpetuo. *ibid.*

Taxæ omnium mercedum, quæ pro actis omnibus solui debent Notarijs Romæ. *Pius IV. const. 105. cum nuper*. distinctè. Deinde à Paulo V. fuit reformatâ const. 71. tit. de Notarijs. Vide, *Notarij*.

Taxilli.

Taxillis ludere non possunt clerici. *Conc. Later. 4. cap. 16. & pœnæ. ibid. Conc. Tolet. 22. c. 11. sub pœna pecuniaria. ib.* Vide, *Clerici à quibus debent abstinere*.

Theatini.

Eorum Religio approbatur anno 1524. *Clemens 7. constit. 11. Exponi*. Fruuntur priuilegijs Canonicorum Lateran.

Multas gratias singulares obtinent. *Clemens 7. const. 38. dudum*. & multa spectantia ad regimen, & electiones superiorum, &c. *ibid.*

Eisdem gratias confirmat, & alias addit *Pius V. constit. 31. Ad immarcescibilem*. Vide, *Clerici Regulares*.

Theatri.

Theatrici .

Theatrici quandiū in hoc exercitio manent , excommunicandi sunt . *conc. Arelat. 1. c. 5.* Idem de agitatoribus theatricis definit . *conc. Arelat. 2. c. 20.*

Templum .

Templa Idolorum . Vide , *Idola* .

Templarii .

Templarii milites , dum exstebant , exempti erant à decimis suorum laborum , & terrarum , quas propriis sumptibus colebant . *de decimis c. Ex parte* .
Sed postea suppressa est hæc militia ; & eorum bona applicata sunt militiæ S. Ioannis Ierosolymitani in *conc. Vienn. Clem. V. const. 3. Ad prouidam* . Vide , *Equites* .

Temperantia .

Temperantia in cibis , vestibus , & aliis seruanda est . *dist. 41. cap. Parsimoniam* .

Tempus . Tempora .

Tempus , quo Episcopus , vel alius collaturus beneficium manet Romæ , non computatur in semestri . *De concess. præbend. c. Quia diuersitatem* .
Tempore prior , est iure potior . *De regulis iuris in 6. reg. 54.*
Temporum diuersitas facit temperare regulas Ecclesiasticas . *dist. 29. c. Regule* .

Quatuor anni tempora celebranda cum ieiunijs , & quare . Vide , *Quatuor* , & *c. conc. Moguntiacum 1. c. 34. Dist. 76. c. Ieiunium* .

Quatuor tempora celebranda initio Quadragesimæ , post Pentecostem , in Septembri , & Decembri . *ibid. c. Ieiunium* , & *cap. Huius* . Vide , *Ieiunium* . Vide , *Quatuor tempora* .

Temporales .

Temporalibus dominis honor est deferendus à quocumque , etiam Ecclesiasticis summis . *Symmachus ep. ad Anastasium* .

Tentatio .

Tentationes vincuntur cum Dei adiutorio , & non cum sola voluntate humana . *Conc. Diospolit. c. 12.*

Theologia .

Theologia valde commendatur à Sanctis Patribus . *Ne clerici se immisceant , cap. finali* .

Theologiæ studiis incumbere debent clerici ; & si pauperes sunt , ab Ecclesiis sustentandi sunt . *de Magistris cap. fin.*

Theologiæ studentes etiam absentes per 5. annos , percipere possunt fructus beneficii . *Honorius 3. ex Cirone , tit. De Magistris c. 1.*

Vide , *Beneficiati quo ad residentiam* .

Theologus assignandus in qualibet Cathedrali , cum præbenda . *ibid. c. Quia nonnulli . conc. Later. 4. c. 11.* Docere debet Sacram Scripturam . *ibid. conc. colon. 3. tit. Quo ad instruendum c. 2.* Prouidendus de præbenda quæ non requirat personalem functionem . & gaudet absens à choro . *ibid. c. 9. concil. Mogunt. 4. c. 67. conc. Trident. sess. 5. de reformatione cap. 1.*

Sit idoneus , & qui per se ipsum valeat legere ; alias nulla sit prouisio . *ibid.*

Theologus tenendus est in Ecclesiis , etiam Collegiatis . *conc. Mogunt. 4. c. 67.*

Theologus tenendus est non solum in Vniuersitatibus , & Aca-
demiis publicis ; sed etiam in Monasteriis opulentioribus . *Concil. colon. 3. ubi supra c. 2.* Vide , *Regulares circa studia* .

Vbi non sunt præbendæ , assignari debent Theologis fructus alterius beneficii simplicis , vel aliter de consilio Episcopi , & Capituli prouideatur . *conc. Trid. sess. 5. de reformatione c. 1.*
Vide , *Lectores* . Vide , *Regulares circa studia* . Vide , *Studia* . Vide , *Magister* . Vide , *Canonici quo ad residentiam* .
Vide *Residentia* .

Terminus .

Termini statuti à Patribus , non sunt transgrediendi . 25. q. 1. c. *Quæ ad perpetuum* .

Terminus in causa potius prorogandus , quam procedendum minus clarè causa abbreviationis . *Honorius 3. ex cirone , de dilationibus c. 2.*

Terminus appellationis , quando potest præueniri . *De appellat. & recusat. c. Oblata nobis* .

Terminus incipit currere à die receptionis literarum commissionis , si causa committitur decidenda intra certum tempus . *ibid. c. Super eo il 2. conc. Later. 3. tit. De appellat. c. 12.* Vide , *commissio* .

Terminus appellationis potest restringi , & à Iudice , & à Pro-uocante . *ibid. c. Oblata* .

Terminus finiendæ causæ imponi non potest Iudici superiori ab inferiore . *ibid. c. Ex insinuatione* .

Terminus à delegante præfixus excedi non potest à delegato , nisi de partium consensu , alias expirat iurisdictio . *concil. Later. 3. in append. tit. de potest. iud. deleg. c. 14.*

Termini dandi in discussione causarum beneficialium coram Auditoribus Rotæ . *Martinus V. const. 5. Romani . §. 19. & seqq.* Vide , *Peremptorius* .

Terra .

Terræ Sanctæ Peregrinatio . Vide , *Peregrinatio* .

Terram Sanctam adeuntes ad prælium contra Saracenos , quas indulgentias consequuntur . *conc. claramont. & conc. Lugdun. Gener. 1.*

Terræ Sanctæ recuperationem procurauit Innocentius 3. *constit. 12. Ad liberandam* . Deinde Nicolaus IV. *const. 5. Illuminet* , qui anno 1293. mittit ad eam Eberardum Regem Angliæ , & inuitat omnes Christianos ad bellum contra Saracenos . *ibid.*

Terra interdicta ob Principis excommunicationem , quid agendum à sacerdotibus , & aliis . *conc. Later. 3. in append. tit. de excommunicatis c. 6.* Vide , *Interdictum* .

Terræ Laboris Episcopi , quas , & à quibus possunt recipere procuraciones , dum visitant . *Extra , de censibus cap. Kas electionis* .

Terra pro sepultura vendi non potest . *De sepulturis c. Abolenda* .

Territorium .

Territorii nomine , in quo facienda est electio Papæ , alio moriente ibi , intelligitur Diocesis . *Clement. de elect. cap. Ne Romani* .

Tertiarii . Oblati .

Tertiarii , vel Tertiariæ , tempore interdicti , non possunt recipi in Ecclesiis fratrum Minorum ad officia . Vide , *Interdictum* . Secus de sepultura . Vide , *Oblati* . Vide , *Regul.* Vide , *Beguini* .

Tertiarii , & Tertiariæ seu Bizzochæ , viuentes in domo , propria possunt eligere sepulturam , vbi volunt . *conc. Later. 5. sess. 11. const. 4. dum intra* , circa medium .

In Paschate tenentur à proprio sacerdote recipere Eucharistiam , item alia sacramenta vt Extremam Vnctionem . obligantur ad onera aliorum secularium , & à iudice seculari iudicantur . *ibid.*

In eodem Concilio , & Constitutione eis conceditur , vt tempore interdicti possint in Ecclesiis fratrum Minorum recipi , nisi ei causam dederint . *ibid. Leo X. const. 22.* estque eadem cum citata .

Tertiarij, & Tertiariæ collegialiter viuentes cum voto expresso, manentes in claustro gaudent priuilegijs fratrum Minorum, vel aliorum Ordinum, quorum sunt. *ibid.*
 Tertiarij domi degentes sæculares à Nicolao IV. regulam obseruandam obtinuerunt: sed nihil in ea obligat ad peccatum mortale. *Nicolaus 4. const. 2. Supra montem.* Hanc regulam postea fratres claustrales assumpserunt sub Leo X.
 Tertiarijs conceduntur omnia priuilegia, & gratiæ omnium Mendicantium. *Sixtus 4. const. 19. Sacri.*
 Tertiariorum domi degentium votum, sicut & aliorum, qui extra claustra sic viuunt non est solemne, seu religionis, sed simplex. *Leo X. const. 22. in c. sequenti.*
 Tertiariorum claustralium regula approbatur & confirmatur à Leone X. *const. 42. Inter cetera.* Vide, *Fratres tertij Ordinis.* Reformatur postea à Pio V. *const. 63. Ea est.*
 Tertiariæ professæ manere debent in clausura, alijs verò fœminis interdicitur eam ingredi. *Pius V. const. 8. Circa pastoralis.* Vide, *Fratres Tertiarij.* Vide, *Oblati.*
 Vide, *Regularium oblato.*

Thesaurarius.

Thesaurariorum sedis Apostolicæ morientium beneficia à Papa conferenda. Vide, *Benef. Papa, &c.*
 Thesaurarii officium in Ecclesijs, quale sit. *Post Conc. Tolet. 8. dist. 25. c. Perlectis.*
 Thesaurarius capituli partitur distributiones pro rata seruitiorum, iuxta librum punctatoris. Non potest dare distributiones ijs, qui de negligentia notati sunt, alias de suo soluat Ecclesiæ quantum dedit, & per mensem careat distributione. *conc. Mediolan. 1. par. 2. tit. de officio Thesaurarij.*
 Thesaurarius Camere Apostolicæ. Vide, *Camera.* Declaratur Papæ Cappellanus. *Calistus 3. const. 1. Declaratur familiaris Papæ.* *Sixtus IV. const. 1. Dispositione.* Expeditiones Cancellariæ, quæ pro eo fiunt, dantur sine solutione ordinaria. *ibid. §. 4. Spolia ad eum ferenda.*
 Vide, *Spolia.*
 Thesaurarii Generalis Camere munus est omnes fructus, redditus, &c. ex omnibus Ecclesiæ locis provenientes colligere. *Sixtus V. constitut. 100. In conferendis.* Eius locus, & præcedentia. *ibid.* Assistit signaturæ, omnibus actibus, &c. concernentibus interesse Camere, omnium contractuum, appaltuum, conuentionum, &c. Camere iura consignat. Emolumenta, spolia, & prouentus omnes Camere exigit, fructus beneficiorum vacantium, & literarum malè expeditarum, &c. taxas, decimas, & alias solutiones siue ordinarias, siue extraordinarias. fructus illicitæ negationis cuiusvis personæ colligit, & alia innumera. *ibid.* omnisque eius iurisdicctio, & facultas. *ibid. per §§. 51. explicatur.*
 Præterea colligit fructus malè perceptos cuiuscunque tituli. Spolia quæ in Regno Neapolis, & Siciliæ per Nuncium colliguntur, & quæ à clericis relinquuntur filiis illegitimis, & bona, ac spolia omnium regularium extra claustra morientium, siue apostatæ sint, siue non. *ibid.*
 Thesaurarius tenetur reddere capitulo rationem de acceptis, & expensis, & potest ad hoc cogi sub pœna suspensionis ab officio & emolumentorum. *Conc. Colon. 3. tit. Censuræ ca. 12.*

Thesaurus spiritualis Ecclesiæ.

Thesaurus Ecclesiæ, ex quo Papa concedit indulgentias, est ex meritis Christi Domini & Sanctorum. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Testamentum.

Testamenti nomine in Sacra Scriptura, intelligitur non solum scriptura, sed promissio. *De celebrat. missar. cap. Cum Martha.*
 Testamenta facere non possunt regulares, sed omnes eorum res sunt Monasterii. *19. q. 3. cap. Quia ingredientibus & cap. Perlatam.* Vide, *Regulares circa testamenta.* *Concil. Oxonien. 1. c. 40. Conc. Germanicum cap. 5. Pius V. constit. 73. Sacrosanctum.*

Testamentum non potest facere seruus. *13. q. 2. c. Illud etiam.*
 Testamenta facere possunt Episcopi, & clerici alij de rebus ante habitis. *12. q. 5. c. Nulli. & cap. Obiitum. De testamentis, &c. cap. Cum in officijs.* Vide, *Clerici.*
 Vide, *Episcopus circa testamenta.* Vide, *Ecclesiastici quo ad testamenta.*

Testamentum facere non possunt Episcopi, &c. clerici de meliorationibus rerum Ecclesiæ à se factis. *de speculo clericor. c. fin.* Vide, *Episcopus, ubi supra.*

Potest Episcopus testamentum facere de patrimonio. *De testam. &c. c. 1.*

Possunt etiam testari de bonis acquisitis, intuitu personæ, non Ecclesiæ. *ibid. c. Quia nos.*

Possunt Episcopus, & alij clerici aliquid testari pro seruitoribus, & pauperibus; & quæ. *ibid. c. Relatum il. 2.*

Testamentum ad causas pias, quando valet, etiam si excludat aliquam Ecclesiam. *de succes. ab intestato c. fin.*

Testamenta, seu vltimæ voluntates, valida sunt, si per tres, vel duos testes firmentur, & sic facta, non possunt post mortem testatoris ab illo rescindi. *Conc. Lateran. 3. in append. par. 50. c. 20.* Vide, *Vltima voluntas.*

Testamenta ad pias causas facta, intra mensem notificanda sunt Episcopis per Notarios, alias excommunicentur, & eis amplius in suis actis non præstetur fides. *Conc. Rauenn. 2. sub Clem. V. c. 31.* Vide, *Dispositio.*

Testamenta vsurariorum. Vide, *Vsurarij.*

Testamentorum causæ per duos, aut tres legitimos testes, possunt terminari. *conc. Later. 3. in append. par. 50. c. 8.*

Si clericus facit testamentum, tenetur Notarius dare illi copiam eius intra decem dies; alias excommunicetur, & in suis scripturis non faciat amplius fidem. *concil. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 7.*

Testamentum factum coram Parocho, & duobus testibus, valet. *De testam. &c. c. Cum esses.*

Vltima voluntas ad pias causas declarata coram duobus testibus, valet. *ibid. c. Relatum est quod.*

Vide, *Vltima voluntas.* Vide, *Dispositio.*

Testamentum facere existimatur, qui in vltima voluntate, dispositioni alicuius se committit. *ibid. c. Cum sibi.*

Testamenta, maxime, si sunt in fauorem Ecclesiarum, intra annum debent executioni mandari. *conc. colon. 2. par. 13. c. 10.* Vide, *Testament. executor.*

Testamenta fieri possunt absque Presbyterorum præsentia. *Pius V. const. 41. Et si. §. 26.* Vide, *Intestatus.*

Testamenta cælantes, grauius sunt puniendi. *conc. Regiaticinum c. 15.*

Testamenta, quomodo poterant fieri Romæ tempore pestis. Vide, *Pestis.*

Testamentum Sancti Francisci, non obligat fratres. *De verbor. significat. c. Exijt. circa fin.*

Testamentorum. Executio, & Executor.

Testamenta per heredes impleri debent, & hi per Episcopos ad hoc cogantur, alias Episcopi, inuitis heredibus exequantur. *Gregorius 1. lib. 8. ep. 1. & 6. concil. Lateranen. 3. in append. tit. De sepulturis cap. 5. De testam. cap. Tua nobis. & cap. Ioannes.*

Testament. omnino executioni mandentur. *16. q. 1. c. Admonere. c. Consideratio, & c. Vbi cumque.*

Testament. executio non facta intra annum, deuoluitur ad Episcopum. *De testam. &c. c. Nos quidem. concil. Rauenn. 2. sub Clem. V. cap. 31.* Vide, *Episcopus circa legata ad pias causas.*

Testament. executores, si sint plures, & alij nolint adesse, vel sint in remotis, vnus exequi potest, nisi aliud exprimat testator. *De testam. &c. in 6. c. fin.*

Testament. executores tenentur, statim coram Notario facere inuentarium de bonis relictis, & intra tempus taxatum à Testatore exequi, alias puniendi. *conc. Mogunt. 4. c. 97.*

Testament. executores esse possunt Religiosi de superiorum licentia, alias non. *De testam. &c. in 6. c. fin. Clement. de testam. cap. vn.*

Testament. executores, etiam Religiosi, tenentur reddere Epi-

Episcopis rationem de executione: & si delinquerint, ab eis possunt puniri, nullumque privilegium suffragatur. *Clement. ibid.*
Vide, *Episcopus circa regulares*. Vide, *Executor*. Vide, *Episcopus circa legata ad pias causas*.

Testandi facultas.

Vide, *Clerici*. Vide, *Beneficiati*. Vide, *Ecclesiastici circa testamenta*.
Testandi facultatem habentes clerici à Sede Apostolica, possunt donare decimam partem locis pijs. *Paulus 3. constit. 46. Romanus*.
Testandi facultatem dare non potest S. Penitentiarius, nisi de centum ducatis, cum clausula, ad pias causas, vel pro servitoribus. *Pius 4. constit. 53. In sublimi*.
Testandi facultatem habent curiales Romæ, de quibus, & quomodo.
Vide, *Curiales*. Vide, *Roma*. Vide, *Clerici*.
Testari non possunt fratres, & milites hospitalium, &c. sed omnia bona sunt conventuum, hospitalium, &c. *Pius V. constit. 73. Sacrosanctum*.
Testandi facultatem habent Conclauistæ. Vide, *Conclauistæ*.
Testandi facultas concessa beneficiatis, &c. alijs, non comprehendit fructus inexactos, quomodocumque tales fructus essent debiti, dummodo sint Ecclesiæ, &c. comprehendit omnes, etiam Cardinales. Privilegia contraria reuocantur. Vide, *Fructus*. *Vrbani 8. constit. 80. Aeternus*. §. 5.
Item si habens facultatem transmittendi, si moritur ab intestato, non intelligitur transmittere fructus inexactos; & comprehendit etiam Cardinales. *ibid.* §. 7.

Testator.

Si testator relinquit partem Episcopo, deinde omnia alia Ecclesijs, quando Episcopus potest de his petere suam portionem. *De testam. &c. cap. Officij*.
Testatoris voluntas est exequenda, etiam si per verba simplicia se declarauit. *ibid. cap. Indicantem*.
Intestatus non est, sed testatus, qui in vltima voluntate dispositioni alterius se committit. *De testam. &c. c. cum tibi*.
Vide, *Testamentum*.

Testationes.

Testationibus publicatis contra testes, non potest opponi, nisi &c. *de testibus cap. Presentium*.
Testationibus publicatis admittitur aliquando oppositio, dum ante publicationem non potuit pars instrui. *ibid. cap. ex reuere*.
Testationes receptæ in summario, non faciunt fidem in iudicio plenario. *ibid. cap. Veniens ad Apostolicam*.
Testationes factæ coram primo Iudice, recipiendæ sunt coram secundo. *de testibus cap. causam que*.
Testationibus publicatis non possunt noui testes recipi super eisdem capitulis. *ibid. cap. veniens*.
Testationibus publicatis, adhuc potest instrumentum produci. *de fide instrum. cap. cum dilectus*.

Testificari.

Testificari non possunt monachi. 2. *quest. 7. cap. Nullus Monachus*.
Testificari non potest laicus contra clericum in criminali. *de testam. cap. de cetero*. Sed aliquando potest.
Vide, *Testes, qui, &c.*
Neque familiares domus accusatoris contra accusatum, neque consanguinei. 3. *q. 5. cap. Consanguinei. & cap. Accusatoribus*.
Neque inimici de recenti. 3. *q. 5. cap. Accusatores. cap. Accusatoribus*.
Testificari possunt clerici pro Ecclesiâ. 14. *q. 2. c. Super prudentia*.
Sed in alijs instrumentis non possunt; ab Episcopo tamen pos-

sunt examinari. 16. *q. 1. cap. Quamquam. & cap. Admonere*.

Testificari potest Christianus contra Iudæum. *De testibus cap. Iudæi. Concil. Later. 3. c. 26.* Vide, *Christiani*.
Inducens ad testificandum falsum, est infamis. 22. *q. 5. cap. si quis conuictus*. Vide, *Testes, per omnes tit.*

Testimonium.

Testimonium ferre iurans, potest cogi ad testificandum. *de testibus, cap. intimaui*.
Testimonium matris non probat in causa, cum filia petit in virum aliquem se meliorem. *ibid. cap. Super eo*.
Testimonium prohibente delegato, ipse non potest iudicare, sed alius subrogandus. *De testibus cap. dilecto filio*.
Testimonium matris pro filia, si matrimonium non est consummatum, quando recipitur; & quæ alia requiruntur, quando est consummatum. *ibid. cap. Super eo il 2.*
Testimonium eius, qui sæpè litigat, & accusat, non recipiendum. *Conc. Carthag. 4. c. 58.*
Testimonium falsum. Vide, *Clerici committentes falsum, &c.*

Testes qui, & cum quibus diligentis admittendi.

Testes sic dicti, quasi superstitites, quia super causæ statu proferuntur. *de verbor. significat. cap. Forus*.
Testium fides, vita, merita, & conditiones disquirenda, priusquam admittantur. *Lib. 2. constit. Apostolic. cap. 49. 4. q. 2. cap. Si testes*.
Considerandum an serui, vel ingenui. *de verbor. signif. cap. Forus*. Sexus, vita, &c. *ibid.*
Testis esse potest Christianus contra Iudæum, &c. alios. *Conc. Later. 3. cap. 26. de testibus cap. Iudæi. Clement. de testibus cap. 1.*
Testes, qui sunt minores 14. annorum, non admittendi. 4. *q. 2. cap. Testes*. Vide, *Testes non admittendi. Concil. Mogunt. 3. c. 32. Conc. Afric. c. 98.*
Testes non conducendi pro pretio. *de testibus c. 1.*
Testes discutiendi, an inimici, vel inopes. 2. *q. 1. c. in primis*.
Testis esse potest socius criminis in causa simoniæ, si ciuilitè agitur, secus si criminaliter. *de testib. in 6. c. 1.*
Testes, antequam ferant testimonium, iurare debent de dicenda veritate. 3. *q. 9. c. Hortamur. de testibus c. Fraternitatis*. alias eis non credendum, etiam si religiosi sint. *ibid. cap. Nuper*.
Testis esse potest mulier contra clericum in causa criminali. *de testib. cap. Quoniam & cap. in literis*.
Testes esse possunt etiam serui, si alia probatio haberi non possit. 4. *q. 2. cap. Si testes*.
Testis aliquando esse potest principalis persona. *de testibus cap. in omni negotio*.
Testis esse potest prætor in causa adulterij. 4. *q. 2. cap. Si testes*.
Testes in causa simoniæ esse possunt etiam criminosi. *de simonia cap. Per tuas, & cap. Tanta*.
Testis esse potest magistratus, si causa id exigit. 4. *q. 2. cap. si testes*.
Testis esse potest aliquando laicus contra clericum in causa criminali. Vide, *Laicus*.
Testes producti ab aliquo in vna causa, non possunt excipi in alia causa, nisi probetur inimicitia secuta. 4. *q. 2. cap. Si testes*. Sed si iudex probet eos corruptos, potest excipere. *ibidem*.
Testes in eodem iudicio, vel negotio, testamento, &c. esse possunt pater, & filius, sic etiam duo fratres, qui sunt sub patris potestate. 4. *q. 2. cap. Si testes*.
Testis emendatus, si non remanet infamis (excepto perjurio) potest recipi in ciuilibus. *de testib. c. Testimonium*.
Testes non sunt necessarij ad probandum factum manifestum. *Conc. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis c. 7.*
Testium dicta considerata an verisimilia sint, an testes premeditati, vel ex tempore loquantur. 4. *q. 2. cap. Si testes*.
Testes de auditu, probant copulam carnalem. Vide, *Carnalis copula*.

Testes,

Testes, ieiuni debent examinari. 4. q. 2. cap. *Placuit. de testibus cap. 1.*
 Testes esse possunt canonici pro Ecclesia propria. *concil. Later. 3. tit. de testibus cogendis c. 3.*
 Testes esse possunt clerici in causa Ecclesie sue. *de testibus c. Cum nunciis.*
 Testes pro Ecclesia esse possunt Prælati, & clerici, si non sunt procuratores illius. *ibid. c. Insuper.*
 Testes esse possunt religiosi in causis religionum, & præuio iuramento. *de testibus. cap. Tuis questionibus. conc. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis c. 18.*
 Testes quomodo examinandi. *De testibus in 6. cap. Prasentium.*
 Testes, qui interfuerunt sententiæ, possunt de ea testificari, si illa non inuenitur scripta. *de testibus c. Albericus.*

Testium numerus.

Testes duos sufficiunt, si alii haberi non possunt. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Vnus testis numquam probat, etiam si sit magnæ auctoritatis. *ibidem.*
 Vnus testis non sufficit ad condemnandum. *Ioannes 8. ep. 228. conc. Later. 3. in append. tit. de iudiciis c. 2. & par. 50. c. 47.*
 Etiam si sit maximæ dignitatis. *concil. Later. 4. cap. 52. de testibus cap. Veniens ad nos.*
 Testis vnus cum adminiculis, aliquid probat. *de testibus c. Præterea.*
 Testes tres, vel duo legitimi sufficiunt ad terminandam causam, etiam pro testamentis. *concil. Lateran. 3. in append. par. 50. c. 8.*
 Si Episcopus testatur aliquid, quod solus scit, non est ei credendum. *conc. carthag. 6. c. 5.*
 Testis vnus probat copulam carnalem, si est de visu.
 Vide, *Carnalis copula.*
 Testium multitudo refrenanda à iudice, nè excedant numerum 40. *de testibus cap. Cum causam.*
 Vide, *Depositiō.*

Testes repellendi.

Testes hæretici, vel infideles, non admittendi in causis pro, vel contra Episcopos. *concil. quod dicitur Apostolorum cap. 75.*
 Neque contra alios recipiuntur, neque pro alijs. *Anacletus epist. 1. Calistus 1. Eutyrius epist. 2. concil. Tolet. 4. cap. 64.*
 Testis esse non potest, qui est suspectus in fide. *Iulius 1. ep. 2. c. 12. Felix 2. ep. 1. c. 9. Damasus ep. 4.*
 Testes non idonei non recipiendi. *concil. Nicænum 1. ex Iulio c. 9. Iulius 1. ep. 2.*
 Testes, qui non possunt accusare, non possunt testificari. *conc. Carthagin. 7. c. 4. conc. Afric. c. 98.*
 Testes periuri non possunt admitti. *de testibus cap. Sicut uobis.*
 Testes minores 14. annorum non admittendi. *conc. carthag. 7. c. 4. conc. Afric. c. 98. 4. q. 2. c. Testes.*
 Testis esse non potest hermaphroditus. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Testes de domo accusatoris producti, non recipiuntur. *conc. Carthag. 7. cap. 4. concil. Afric. cap. 98. 3. q. 5. cap. Accusatores. 4. q. 2. c. Si testes. 14. q. 2. cap. Super prudentia. De testibus c. In literis.*
 Testis qui sæpe accusat, vel litigat, non est recipiendus. *concil. Carthag. 4. c. 58. 3. q. 5. c. Suspectos.*
 Testes inimici non recipiendi. *Anacletus epist. 3. 3. q. 5. cap. Suspectos. De accusationibus cap. Meminimus, & c. Cum oporteat.*
 Testi iuranti se esse inimicum principalis, credendum non est. *ibid. c. Inquisitionis. §. Tertia.*
 Testes non possunt esse excommunicati. *Fabianus ep. 1. (excepta causa fidei.) de heret. in 6. c. In fidei.*
 Neque consanguinei accusatoris. *Calistus 1. ep. 2. 3. q. 5. cap. Accusatores.*
 Neque affines accusatoris. *Felix 1. ep. 2.*

Neque familiares accusatoris. 3. quæst. 5. cap. *Accusatores.*
 Testis esse non potest accusator. *Post epist. 3. Alexandri 1. (excipe causas fidei.) Damasus ep. 4. 4. q. 4. cap. Nullus umquam.*
 Testis esse non potest aliquis accusatus contra accusatorem. *Vide, Accusatus.*
 Neque qui exit de domo inimici. *Iulius 1. epist. 2. c. 12. 3. q. 5. c. Accusatores. 14. q. 2. cap. Super prudentia.*
 Neque qui habet commercium cum inimicis accusati. *Iulius 1. ep. 2. c. 10.*
 Testes esse non possunt infames. *Eutyrius ep. 2. Felix 2. ep. 1. Concil. Matiscon. 1. cap. 17. De testibus cap. Testimonium. Conc. Later. 3. in append. tit. De testibus cogendis cap. 22.*
 Testis esse non potest apostata, aut transgressor sui instituti. *Felix 2. ep. 1. c. 9. Damasus ep. 4.*
 Testes contrahentes infamiam, postquam in causa sunt recepti, possunt repelli. *de testibus cogendis c. Præterea.*
 Testis esse non potest pater in causa criminali filii. *Post epist. Celestini 1. c. 4. 4. q. 2. c. Si testes.*
 Testes esse non possunt personæ suspectæ. 3. q. 5. c. *Suspectos. 4. q. 2. cap. Si testes.*
 Neque criminosi. 3. q. 5. c. *Suspectos. de testibus cap. Testimonium.* Sed in causa simoniæ possunt esse. *de simonia c. Per tuas, & c. Tanta.*
 Testes esse non possunt sortilegi, homicidæ, malefici, adulteri, incestuosi, falsi testes, periuri, & alii similes. 3. q. 5. c. *Constituimus.*
 Testes contra Episcopum non recipiendi, nisi sint contestes, & bonæ conuersationis, ac famæ. *concil. Trid. sess. 13. de refor. cap. 7.*
 Testes deponentes contra Episcopum ex odio cupiditate, &c. grauibz pœnis puniendi sunt. *ibid. c. 7.*
 Filius armans contra patrem, non potest esse testis in nulla causa (excepta fidei.) 3. q. 5. c. *Omnes.*
 Neque qui conducuntur pro pretio. *De testibus c. 1.*
 Testis esse non potest, qui in iudicio publico damnatus est. neque qui est in uinculis, aut custodia publica. neque qui pugnat cum bestiis. neque qui palam quæstum facit, vel fecit. neque qui dicitur testificari per pecuniam. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Si testi opponatur aliquid criminale, & de hoc conuincatur, repellitur à testificando. *de exception. c. 1.*
 Testis esse non potest reus in iudicio eodem. 4. q. 2. cap. *Si testes.*
 Testis esse non potest, qui fuit damnatus ob libellum famosum. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Testis esse non potest in causa, patronus. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Testis nullus esse potest in causa propria. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Neque liberti contra patronos. 4. q. 2. c. *Si testes.*
 Testes de quibus opponuntur crimina in alijs iudicijs, licet non fuerint probata, non possunt admitti. *De testibus cap. Super eo.*
 Testes laborantes eodem vitio, non possunt adduci. *de testibus c. Personas, & c. Veniens ad nos.*
 Testis esse non potest accusatus criminaliter, pendente accusatione contra ipsum. *de testibus c. fin.*
 Testis conuictus de crimine excepto contra illum, non potest admitti. *de exceptionibus c. 1.*
 Testis nequit esse aliquis, neque clericus, in causa quam prius iudicauit. 2. q. 6. c. *Statutum est.*
 Testis esse non potest periurus. *De accusationibus, & c. cap. Meminimus, & c. Cum oporteat.*
 Testis super dilatoria inductus, non recipitur super principali. *de testibus, & c. c. de testibus.*
 Testis esse non potest pro reo socius criminis. *de testibus cap. Personas, & c. Veniens ad nos. conc. Later. 3. in append. tit. de appellat. can. 5.*
 Testis esse non potest qui fuit conuictus, vel confessus de crimine, vel grauis opinio adsit contra eum, licet fecerit penitentiam de crimine. & hoc in criminali, secus in ciuili. *De testibus c. Testimonium.*
 Testis esse non potest contra alium confessus de se in eo crimine. *conc. Lateran. 3. p. 50. c. 47.*

Testis esse non potest in causa appellationis aduocatus, vel procurator causæ. *de testibus in 6. c. fi.*

Testes, quibus à parte aduersa opponuntur crimina, non debent admitti in causa, siue ciuili, siue criminali. sed pars tenetur ea probare. *Concil. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis c. 4.*

Testium dicta recipi possunt antequam opponatur exceptio, secus post. *de testibus c. Ex parte.*

Vide, *Testes contra quos.*

Testes falsi, & eos inducentes.

Testis falsus offendit Deum, iudicem, & innocentem. *De crimine falsi c. 1.*

Testis falsus, si quid leue testatur, per biennium abstinenceatur; si graue, per quinquennium. *Conc. Eliberit. c. 74.*

Testes falsi sunt excommunicandi. *Conc. Veneticum c. 1. conc. Epau. c. 13. 24. q. 3. c. Itaque censuimus. Conc. Sabinense cap. 6.*

Testis falsus crimen capitale committit. *conc. Agathen. c. 7.*

Testis falsus pro munere, sicut Iudas prodit. *II. q. 3. c. Abiit Iudas.*

Testis falsus est infamis, & numquam potest amplius testificari. *Conc. Matifcon. I. c. 17.*

Testis falsus, vt homicida debet pœnitere. *Conc. Epau. capit. 13.*

Testes falsi in causa matrimoniali possunt excommunicari. *Conc. Oxonien. I. c. 1.*

Testis falsus, siue per pecuniam fecerit, siue aliter, exilio est mulctandus. *I. q. 1. c. ult.*

Testis falsus in præiudicium tertii, pœna falsarij est puniendus. *Conc. Londin. 2. c. 28.*

Testes falsi in causa exhæredationis, sunt excommunicati, & absolui non possunt, nisi damnum resarciant. *Concil. Sabin. cap. 6.*

Testes falsi non possunt absolui, nisi damnum resarciant. *concil. Mediolan. I. part. 2. tit. Quæ pertinent ad sacrament. pœnit.*

Testis falsus in causa fidei, vel inducens alios ad falsum deponendum, ob quod aliquis fuit damnatus, vel mutilatus, vel bonis spoliatus, vel graui iniuria affectus, puniendus est pro grauitate delicti, etiam per traditionem curiæ sæculari. *Leo X. const. 29. Intolleximus.*

Inducens ad testificandum falsum, excommunicetur vsque ad mortem. *Conc. Matifcon. I. c. 17. sed Conc. Sabinense c. 6.* Indeterminate dicit esse excommunicandum.

Testis falsi pœna. Vide, *Pœna.*

Vide, *Falsus.* Vide, *Depositio.* *Deponere.*

Testes corrupti.

Testium corruptione probata, reuocanda est sententia. *de testibus, & c. c. Sicut vobis.*

Testium corruptio potest opponi ante, & post sententiam. *de probationibus c. Licet causam.*

Si de testium corruptione dubitatur, per famam, & personas, quæ verisimilia dicunt esse probandum, quod intenditur. *Conc. Later. 3. in append. de testibus cogendis c. 14.*

Testes conducere non possunt pro pretio. *de testibus c. 1.*

Testes pro munere falsum dicentes, vt Iudas produunt. *II. q. 3. cap. Abiit Iudas.*

Testes, an recipiendi lite non contestata.

Testes non recipiendi, lite non contestata. *Vt lite non contestata c. Quoniam.*

Possunt tamen recipi lite non contestata, si timetur de morte, vel absentia diuturna. *ibid.* Item possunt recipi lite non contestata contra absentem, si proceditur per viam Inquisitionis. *de dolo, & contum. c. Veritatis.*

Testium receptio contra non contumacem, lite non contestata in causa matrimoniali, est nulla. *Vt lite non contestata c. Accedens ad sedem.*

Vide, *Litis contestatio.* Vide, *Testium repetitio.*

Testes qui, & quomodo producendi, ac super quibus.

Testes producti ab aliquo in vna causa, excipi non possunt ab eo in alia, nisi probetur inimicitia contra eum, vel corruptio. *4. q. 2. c. Si testes.*

Testes laborantes eodem vitio non possunt produci. *de testibus c. Personas, & c. Veniens.*

Testes possunt produci, donec attestaciones publicentur, postea vero non, super eisdem capitulis. *de testibus cap. Cum venisset. Concil. Lateran. 3. tit. de testibus cogendis cap. 12. & 15.*

Possunt super alijs capitulis produci testes post publicationem. *ibidem.*

Testes vltra tertiam vicem produci non possunt, nisi cum certa solemnitate legis. *de testibus. c. In causis. conc. Later. 3. tit. de testibus cogendis c. 9.*

Etiam quartò produci possunt, & quomodo. *ibid. c. Significauerunt.*

Testes noui an, & quomodo recipiendi. *de testibus c. Fraternitatis.*

Neque per appellationem possunt produci testes noui, publicatis attestacionibus, in eisdem capitulis. *Clement. de testibus cap.*

Testes produci possunt à reo ad probandum contrarium, si publicatio non sic facta. *de testibus c. Series.*

Testes producti coram vno iudice, non possunt ad eundem effectum produci coram alio. *de testibus c. Constitutus.*

Vt testes quarta vice produci possint, hæc solemnitas requiritur. Producens iurare debet, quod non didicit testificata, neque per se, neque per alium. Et quod neque per dolum, neque per artem aliquam petit quartam productionem; sed quia vsque tunc non habuit, quos posset producere. *de testibus c. Vltra tertiam. Concil. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis c. 9.*

Testes producentes quarta vice, si deficiunt in probatione, tenentur ad expensas. *de testibus c. Significauerunt.*

Testes quartò producentes, si illi deficiant in probatione, condemnantur ad expensas. *de testibus c. Significauerunt.*

Testes antiqui, quando possunt reproduci, publicatis attestacionibus. *De testibus c. Cum causa.*

Testibus non renunciatis, & testificata non sciens, potest producere testes super antiquis capitulis. *de testibus c. Constitutus il 2. Conc. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis cap. 13. & 15.*

Testes producti contra testes, examinandi sunt. *de testibus in 6. c. Presentium.*

Testes produci possunt actore contumace. *de dolo, & contumacia c. Causam quæ.*

Testes vltra terminum assignatum, produci non possunt. *de probationibus c. Licet causam.*

Testes noui produci possunt in casu appellationis, sed super articulis nouis. *de testibus. c. Fraternitatis. conc. Later. 3. de testibus cogendis c. 12. & 15.*

Testibus productis super incidenti, etiam publicatis attestacionibus adduci possunt noui super principali. *de testibus c. Veniens.*

Testes producti ad probandum vnum in aliqua causa, produci etiam possunt ad probandum aliud diuersum. *de testibus c. Cum causa.*

Testes aliquando possunt produci post publicata testificata in causa matrimoniali, pro consanguinitate probanda. *ibid. c. Cum in tua.*

Testes, quos partes producant contra personas productorum, recipiendi sunt. *de testibus c. Licet dilectus.*

Testes reprobatorii ab vtraque parte producti, admittendi sunt. *ibid.* Sed alia vice vltius non licet. *ibid.*

Testes producti à reo, possunt recipi citata parte. *de testibus c. Significauit.*

Si Testes actoris, & rei deponunt contraria, recipiendi sunt digniores, & verisimiliora dicentes. & si in alijs sit paritas, præfertur numerus. *ibid. c. In nostra.*

Vide, *Testes repellendi.*

Testium repetitio.

Testium repetitio facta contra non citatum, est nulla. *de testibus c. In nomine Domini.*

Valet contra citatum, si hic non vult venire. *ibid. cap. In nomine.*

Testis obscure deponens, iterum est examinandus. *de testibus c. Cum clamor.*

Testium repetitio fieri non potest, lite non contestata. *Ut lite non contestata, &c. c. 1.*

Testes repeti possunt aliquando lite non contestata super principali, si timetur de morte testium; vel longa absentia; vel si sunt senes, aut valetudinarii. *Ut lite non contestata c. Quoniam frequenter. de confirmat. utili: c. Cum dilecta.*

In præfatis casibus, lite non contestata possunt repeti testes, si aduersarius sit contumax, vel absens; sed actor intra annum tenetur conuenire aduersarium, vel denunciare illi repetitionem testium, alias nulla est talis repetitio. *ibid.*

Testes iterum super eisdem articulis examinari non possunt, post tres menses à publicatione testium, nisi forte à principio id petierit pars, & non fuerit admissa. *Honorius 3. ex Cirone, de testibus, &c. c. 1.*

Vide, citatio. Vide, Litis contestatio.

Testes in causa matrimoniali, &c.

Testes deponentes in causa consanguinitatis iurare debent, quod, nec odio, nec amicitia, vel alio inducti sunt ad testificandum in ea causa. *de testibus c. Quotiens.*

Testium receptio contra non contumacem in causa matrimoniali, lite non contestata, est nulla. *Ut lite non contestata c. Accedens ad sedem.*

Testium productionem impediens in causa matrimoniali, possunt excommunicari. *de testibus c. constitutis.*

Testes cogendi sunt pro consanguinitate probanda. *de testibus cogendis c. caterum.*

Testes, qui de consanguinitate, vel affinitate deponunt, à stipite numerent; & nomine proprio, vel æquipollenti, nominent affines &c. *de consanguinitate, &c. c. Tua nos.*

Testes absentes in causa matrimoniali sufficiunt. *Qui matrimonium, &c. c. 1.*

Testes in causa matrimoniali personaliter, & non per scripturas examinari debent. *ibid. c. A nobis.*

Testes in causa consanguinitatis esse possunt parentes, & consanguinei. *ibid. c. Videtur.*

Testes in causa matrimoniali pro consanguinitate probanda possunt produci, etiam publicatis testificatis. *de testibus c. Cum in tua.*

Testes ex auditu in causa consanguinitatis non recipiantur, nisi sint graues personæ, quæ ante litem motam sciuerint testificata à duobus saltem antiquioribus, non infamibus, nec suspectis, sed omni exceptione maioribus. *ibid. c. Licet ex quadam. conc. Later. 4. c. 52.*

Isti autem iurare debent, quod non amicitia, vel odio, &c. testantur. item quod à maioribus acceperunt, & exprimere debent eos, vel circumloqui, aut designare. *ibi.* Et quod viderint tales personas pro consanguineis se habere. *ibid.*

Testes publici examinati in causa matrimoniali, non debent iterum examinari in eadem coram delegato, nisi in nouæ quæstionis articulo. *De testibus cogendis c. Præterea.*

Testes in causa matrimoniali pro consanguinitate, &c. probanda, esse debent proximiores consanguinei, ut parentes, fratres, sorores; & si hi desunt, alii proximi. *Qui matrimonium accusare c. Videtur. Post ep. 14. Celestini I. 35. q. 1. c. Videtur nobis.*

Testes falsi in causa matrimoniali, possunt excommunicari. *conc. Oxoniense 1. c. 1.*

Vide, Consanguinitas. Vide, Matrimoniales causa.

Testes, an possint cogi ad testificandum.

Testes in Ecclesia Romana (regulariter) non coguntur ad se examinandum. *conc. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis cap. 6.*

Testes cogi possunt ad se examinandum, si eorum testimonium est necessarium. *conc. Later. 3. ibid. c. 1. & 16.*

Testes compelli possunt ad deponendum in causis Ecclesiasticis. *conc. Later. 3. p. 50. c. 67.*

Testes compelli possunt in causa ciuili, si nolunt examinari. *de testibus cogendis c. 1.*

Compelli possunt per suspensionem, & excommunicationem, si sunt necessarii. *ibid. c. cum super, & c. Peruenit ad nos.*

Testis, qui timore partis aduersæ se subtrahit, compelli debet. *ibid. cap. Super eo.*

Testes subtrahit ab accusato, etiam in causa criminali, compelli possunt. *de testibus cogendis cap. Peruenit ad audientiam.*

Testes cogendi sunt pro consanguinitate probanda. *ibid. cap. Caterum.*

Testes cogendi sunt, cum de fama, vel falsitate inquiritur. *ibid. cap. Super his.*

Testes cogi possunt, etiam in causa criminali. *ibid. cap. Dilectorum.*

Testes iurati, etiam coniurantium socii, possunt compelli. *ibid. cap. fin.*

Cogi non possunt ad testificandum, senes; valetudinarii; qui à republica absunt; & qui non possunt venire. *4. q. 2. cap. Si testes.*

Neque pupilli possunt cogi. *ibid.*

Testes cogendi sunt ad deponendum, si odio, vel gratia alicuius se subtrahunt à depositione in graue præiudicium alterius; & per censuras Ecclesiasticas possunt cogi. *Honorius 3. ex cirone, tit. de testibus cogendis. c. 1. 2. & 3.*

Testes obscuri, varii, vel contradicentes.

Testis obscure deponens, iterum est examinandus. *de testibus c. cum clamor.*

Testes, qui errant non studiosè, sed statim se corrigunt, non possunt repelli: secus si post temporis interuallum se corrigunt. *de testibus cogendis c. Præterea.*

Testimonium alicuius, qui negauit de se in facto suo, si postea affirmat, non recipitur. *conc. Later. 3. p. 49. cap. 17.*

Testes sibi contradicentes, nihil probant. *de probat. cap. Licet causam.*

Testis carceratus propter vacillationem non, fit infamis. *de penis cap. Super his.*

Testes, quomodo examinandi.

Vide, Testes, qui, & cum quibus, &c.

Testium examinandorum forma. *de testib. in 6. c. Presentium.*

Testes absentes, pauperes, &c. qui non possunt venire, examinentur per delegatum, discretum, & absentes. *conc. Later. 3. tit. de testibus cogendis c. 20. (& eorum dicta deferenda sunt fideliter ad Iudicem. ibid.) de testibus c. Si qui testium.*

Testes in loco tuto, & commodo recipiendi, & examinandi sunt. *De confirmatione utili, &c. c. cum dilecta.*

Testes examinandi diligenter de causis, personis, loco, tempore, visu, auditu, scientia, credulitate, fama, certitudine, &c. *de testibus c. cum causam.*

Testes diligenter, & singillatim examinandi, præsertim in causa vitæ. *De testibus c. Venerabili.*

Testes etiam religiosi præuio iuramento examinandi, alias eis non creditur. *ibid. c. Nuper. Honorius 3. ex cirone, de testibus, &c. c. 4.*

Testes ad petitionem producentis, interrogari non possunt post publicationem. *de testibus c. Per tuas.*

Testes, qui pro miraculis Sanctorum examinantur, cum omni diligentia examinandi sunt. *Honorius 3. ex cirone, de testibus, &c. c. 5. Vide, Depositio.*

Testes in causa hæresis, &c.

Testis confessus hæresim de aliquo, postea negans, fit vehementer suspectus de hæresi. *de præsumpt. c. Literas vestras.*

Testes

Testes excommunicati possunt deponere contra hæreticum, fautores, defensores, &c. *De heret. in 6. cap. in fidei. Præsertim si alii deficient. ibid.*

Testes instruente ad occultandam veritatem in his causis, ab Inquisitore puniendi sunt. *De hereticis in 6. c. Accusatus. §. final.*

Testes in causa hæresis (olim) examinandi coram duobus religiosi viris. *ibid. cap. ut officium.*

Testium nomina non publicanda in causa hæresis, si timetur periculum. at cessante periculo possunt, & quomodo. *de hereticis in 6. c. Statuta. Urban. IV. const. 2. Licet. §. 9.*

Testes contra hæreticos fautores, defensores, &c. esse possunt etiam socii criminis. *de heret. in 6. c. in fidei.*

Testes in causa fidei etiam periuri, si se retractent in fauorem fidei, admittuntur, dummodo appareat, quod non ex dolo, leuitate, &c. id faciant; sed ex zelo veritatis; & tunc eis creditur, etiam contra alios. *De heret. in 6. cap. Accusatus. §. Licet verò.*

Testium depositiones in causa hæresis per tabellionem recipiendæ. *ibid. c. ut officium. §. verum.*

In causa hæresis hæreticus potest esse testis contra alium. 2. q. 7. cap. Si hæreticus. Innoc. 4. constitut. 1. cum aduersus. cap. Patarenorum, §. ult.

Testium dicta propalantes, quomodo puniendi.

Vide, *Testium dicta, in fine.*

Testimonium falsum deponentes in causis fidei, qua pena puniendi. Vide, *Testes falsi. Vide, Hæreticorum causa.*

Testium dicta.

Testium dicta recipi possunt, antequam opponatur exceptio, secus post. *de testib. cap. Ex parte.*

Testium dicta publicanda non sunt ad petitionem tertii. *ibid. cap. constitutus.*

Testium dicta de auditu non probant in causa electionis. neque de fama. *de testibus cap. Tam literis.*

Testium dicta publicata possunt disputari publicè. *ibid. cap. in causis.*

Testium conspiratorum dicta recipi possunt, vt per ea super aliis possit fides haberi. *De sent. & re iudic. c. cum I. & A.*

Testium dicta consideranda, an verisimilia sint, de loco, tempore, &c. 4. q. 2. cap. Si testes.

Testium dicta omnia danda sunt inquisito. *conc. Lateran. 4. cap. 8.*

Testium dicta secreto tenenda. *de testibus cap. cum clamor.* Propalantes, siue Notarii, siue custodes carcerum, exilio, vel aliis penis pro qualitate delicti, vt ibi, puniendi. *Pius 5. constitut. 67. Licet.*

Testes iurantes non deponere.

Testes iurantes de non testificando, non tenentur ad iuramentum seruandum. *De testibus cap. constitutis.*

Testes tales compelli possunt ad deponendum. *ibid. c. intimauit.*

Testes impediētes, nè deponant.

Testes impediētes nè deponant, sunt puniendi. *De testibus cap. cum causam.*

Testes impediētes in causa matrimoniali, ne deponant de consanguinitate, possunt excommunicari. *ibid. c. constitutis.*

Si testes impediuntur, punitur is, de quo præsumitur venire impedimentum. *ibid. Vide, Impediens.*

Testium oppositiones. & si probentur, quid?

Vide, *Testes repellendi.*

Contra testium personas non potest opponi publicatis attestacionibus, nisi quis protestatus fuerit ante de opponendo: vel probet, quod post publicationem didicit, quæ vult opponere. *De testibus cap. Præsentium.*

Testes conuicti de criminalibus obiectis in exceptione, de quibus non fuerunt, alias conuicti, repelluntur à testimonio. *De except. cap. 1.*

Testes præfati sic conuicti, non possunt puniri pena ordinaria. *ibid. Conc. Later. 3. in append. tit. de testibus cogendis cap. 6. de ordine cognitionum cap. cum dilectus.*

Testium exceptiones innumerae sunt, & quæ. 4. q. 2. cap. Si testes. Sed omnes sunt in titulo *Testes repellendi.*

Vide, *Exceptio.*

Testes producti ab aliquo in vna causa, non possunt ab eo excipi in alia causa, nisi probetur, quod sint inimici, vel corrupti. 4. q. 2. c. Si testes. Vide, *Exceptio.*

Varia de testibus.

Testium renunciatio in certis capitulis, non præiudicat in alijs. *De testibus cap. causam quæ il 2.*

Testes vocati à delegato, habere debent expensas in eundo, & redeundo. *De rescriptis in 6. c. Statutum. §. Proferendo.*

Testes non euadunt infames, per hoc, quod eorum testimonium reproberetur. *De ordine cognitionum, cap. cum dilectus, in fine.*

Testis cum obijcitur ei crimen, & probatur, si alias non fuerat probatum, non punitur pena ordinaria, eo quod non proceditur per accusationem. *ibid. & de exceptionib. c. 1. Conc. Later. 3. tit. de testibus cogendis c. 6.*

Testis nullus esse potest contra suum dictum communiter creditum. *De probat. cap. Per tuas.*

Testibus examinatis ab arbitris, si aliquis moriatur, causa incompleta, quomodo hæc terminari potest. *de testibus cap. Præsentata.*

Si testes inscripti in aliqua scriptura mortui sunt, quando illa probat. Vide, *Scriptura.*

Testes synodales deputandi sunt per Dioceses, vt videant quæ sunt reformanda, & corrigenda, & postea denuncient in synodis. *Conc. Tolet. 22. can. ult.*

Testes synodales, sunt testes publici. *de testibus cap. Per tuas.*

Testibus magis credendum, quam vicinæ in causa legitimacionis filiorum. *Qui filij sint legitimi, &c.*

Testes debent deponere, quæ in sua præsentia facta sunt. *Calixtus I. ep. 2. Damasus ep. 7. 3. q. 9. cap. Testes.*

Testes, qui tempore delicti non fuerunt præsentibus, non possunt testificari. 3. q. 9. cap. Nihilominus.

Testes nihil possunt addere ad veritatem. 3. q. 9. cap. Pura.

Testes vocari non possunt sacerdotes, nisi in magna necessitate, & hoc de licentia Episcopi. 14. q. 2. c. Quamquam.

Testes requisiti ad damnandos Ecclesiasticos.

Testes ad iudicandum clericos, nunc sufficiunt tres. 2. q. 4. cap. Placuit. Prius multi erant necessarii.

Vide, *Clericorum priuilegia.*

Testes requisiti ad iudicandum Cardinalem Diaconum requiruntur 27. 2. q. 4. cap. Presul. Ad Cardinalem Presbyterum, requiruntur 44. *ibid.* Ad Episcopum testes 72. *ibid. cap. Presul. & cap. Nullum. Conc. Rom. sub Syluestro c. 3. Zephyrinus ep. vn.*

Ad iudicandum reliquos ministros, quot testes requiruntur. *ibid. cap. Presul. & Concil. Roman. sub Syluestro c. 3. Concil. Mogunt. 3. c. 12. confirmat omnia supradicta.*

Testes deponentes contra Episcopum sint contestes, bonæ famæ, & conuersationis. *Conc. Trid. sess. 13. c. 7.*

Testes deponentes contra Episcopum ex odio, leuitate, cupiditate, &c. granibus penis puniendi. *ibid.*

Vide, *Clericorum priuilegia. Vide, Episcoporum priuileg.*

Vide, *Sacerdotes. Vide, Diaconus. Vide, Subdiaconus.*

Testes, contra quos non possunt deponere.

Testes cogi non possunt ad deponendum contra socerum, generum, sobrinum, sobrinam, & ex sobrinis natos; aut contra alios strictioris gradus. 4. q. 2. cap. Si testes.

Neque patronus contra libertum, vel e contra. Nec aduersum sponsam, aut sponsæ patrem, aut aduersus sponsum filiam. *ib.*

In nulla causa libertus potest esse testis contra Patronum. *ib.* Vide, *Testes repellendi.*

S. Theresia.

S. Theresia, Ordinis Carmelitarum Discalceatorum fundatrix, &c. canonizatur à Gregorio XV. anno 1621. *const. 20. Omnipotens.*

S. Thomas.

S. Thomas de Aquino Ordinis Prædicatorum canonizatur à Ioanne XXII. anno 1323. *const. 11. Redemptionem.*

S. Thomæ de Aquino festum fit de præcepto in Regno Neapolis. ibi, & in alijs locis, vt festum Doctoris Ecclesiæ celebrandum est. *Pius V. const. 36. Mirabilis.*

S. Thomas Epfordiensis Episcopus in Angliâ canonizatur à Ioanne 22. anno 1320. *const. 7. Vnigenitus.*

S. Thomas Archiepiscopus Cantuariensis canonizatur ab Alexandro 3. anno 1173. *const. 4. Redolet.* Huius Sancti ossa in odium fidei combusta sunt per Henricum Septimum Regem Angliæ, & cineres eius iussu sparsæ sunt, *Paulus 3. const. 7. Eius.*

F. Thomas de Villanova Ordinis Sancti Augustini, Episcopus Valentia declaratur Beatus. *Paulus V. constit. 118. In supremo.*

Et concessit fratribus, & sororibus Sancti Augustini in Regnis Hispaniæ, & in Oppido Villæ nouæ, vbi ipse natus est, vt fieret eius officium, & missa sub ritu duplici. *ibid.*

Postea Gregorius XV. *const. 5. Alias fel.* concessit hoc fratribus, & sororibus dicti Ordinis in toto mundo existentibus.

Et anno 1658. dum hæc scribuntur, canonizatur ab Alexandro 7. die 1. Nouemb.

Tyberis.

Tyberi fluuius inundante Romam, indicuntur supplicationes publicæ. *Clem. 8. const. 55. Manus.*

Timens. Timor.

Timens Deum, non præcipit iniustum. *II. q. 3. c. Qui omnipotentem.*

Timor morientis in charitate, non impedit ab ingressu Cæli, nec est pænæ causa. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Vide, Metus.

Thymiama.

Vide, Sacrificium.

Tintinnabula.

Tintinnabula Ecclesiæ, à custode, iussu Archidiaconi sunt pulsanda. *Post Conc. Tolet. 1. c. ult.*

Tyrannus.

Tyrannus est Princeps, qui iustè, & piè non regit. *Conc. Mogunt. 3. cap. 2.*

Tyrannus non potest licitè occidi à subditis, neque per insidias, neque alio modo, & doctrina contraria est hæretica. *conc. Constant. sess. 15. circa fin.*

Titulus. Titularis.

Tituli Ecclesiastici non possunt erigi per sæculares, sub pœna excommunicationis. *Gregorius 1. l. 44. ep. 44.*

Tituli Cardinales in alijs Ciuitatibus extra Romam, olim erant, quia erant tituli Parochiales. Vide, Cardinales. *conc. Melden. c. 54. & sub Episcopi iurisdictione erant. ibi. conc. Rom. sub Leone IV.*

Tituli Cardinalitij Romæ erant, olim, Parochiæ. *concil. Rom. sub Leone IV.*

Titulus est necessarius, vt aliquis ordinetur in sacris, vel beneficii, vel saltem patrimonii, alias ordinationes sint irritæ (id est quo ad executionem.) *dist. 70. cap. Neminem, & cap. Sanctorum. conc. Later. 3. c. 5. 1. q. 2. cap. Clericos. conc. Londin. 1. cap. 6. conc. claramont. cap. 2. & 13. conc. calced. cap. 16. de præbendis, &c. cap. 2. & cap. Cum secundum. sub eod. titulo in 6. cap. Si Episcopus. conc.*

Mogunt. 4. cap. 81. conc. Senon. in decr. morum cap. 4. siue beneficii, siue patrimonii. ibid. conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 2. & conc. Trid. renouat pœnas antiquorum canonum. Vide, Clerici. Vide, Beneficiati. Vide, Ordinandorum obligationes.

Tituli duo in duabus Ecclesiis, ab eodem teneri non possunt. *conc. claramont. c. 2. Vide, Beneficia plura. Vide, Parochus. Tituli duo ab eodem teneri non possunt in eadem Ecclesia. conc. claramont. c. 14. Vide, Beneficia plura.*

Titulus patrimonij, ad quem aliquis est ordinatus, vendi non potest, nisi obtineatur alius de quo aliquis possit. *conc. Senon. in decr. morum c. 4. & tunc cum licentia Episcopi, hoc est faciendum. ibid. & conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 2. & si alienatur, fieri debet mentio quod ad eum titulum fuerat ordinatus. ibid.*

Ordinatus ad aliquem titulum, cum ad alios ordines promouetur, semper ad illum titulum ordinetur. *concil. claramontan. cap. 13.*

Episcopus ordinans aliquem sine titulo, vel patrimonio, tenetur sustentare ordinatum. *conc. Later. 3. cap. 5. de præb. in 6. cap. Si Episcopus. Vide, Clerici. Vide, Episcopus circa ordinat.*

Titulares Presbyteri, Diaconi, & alii Vrbis Romæ, secundum locum habent in Ecclesia. *conc. Roman. 4. sub Symmacho cap. 6.*

Titulares non possunt alienare bona Ecclesiæ. *ibid. Vide, Alienare. Vide, Ecclesia bona.*

Titulares Cardinales habent iurisdictionem in Clericos titularum. *De maiestate, & obed. cap. His quæ. Vide, Cardinales.*

Tituli Cardinalitij Ecclesiarum Romæ nouissimè à Sixto V. fuerunt præscripti, & numerati. *const. 55. Religiosa. Vide, Cardinalitij tituli. Vide, Cardinales erga suas titulares Ecclesias.*

Titulus domini in statu Ecclesiæ transferri non potest sine licentia expressa Papæ, etiam si habeatur licentia vendendi terram, &c. *Vrbani 8. append. 2. const. 43. cum rationi. Vide, Ecclesiasticus status.*

Tolentinum.

Tolentinum oppidum in Piceno sublimatur in Ciuitatem. *Sixtus V. const. 51. Super.*

Tolerantia. Tolerare.

Toleranda sunt multa in Ecclesia, quando non possunt corrigi. *Gregorius 1. l. 9. ex regest. ep. 4. 1. q. 7. c. Et si illa. Toleranda non sunt in Ecclesia ea, quæ scandalum afferunt. 1. q. 7. cap. Et si illa.*

Tolerari, quæ possunt, & quæ non, ab Ecclesia. *2. q. 1. cap. Multi.*

Tolerandi à bonis mala, quæ coram iudice probari non possunt. *2. q. 7. c. Plerumque.*

Tolerantur multa in Ecclesia, propter necessitatem. *1. q. 7. c. Quoniam. cap. Didici, cap. Cognoui. cap. Exigunt, &c. Et si illa.*

Tolerantur multi ab Ecclesia, licet à Deo sint damnati. *2. q. 1. cap. Vnus ex vobis.*

Tolerantia Papæ circa violatores Ecclesiasticæ libertatis, non dat eis ius aliquod, neque præiudicat libertati Ecclesiasticæ. *Paulus V. const. 63. Pastoralis §. 24. Vrbani 8. const. in 2. append. 47. Romanus. Vide, Ecclesia Romana. Vide, Ecclesiast. Immunitas.*

Toletum.

Toletum est Ciuitas Metropolitana. Eius Episcopus est Primas. *Conc. Tolet. 5. sub Grundemaro, in notis.*

Tolosa.

Tolosa fit Metropolis. *Extra, de præb. &c. cap. Saluator. Eius suffraganei qui sunt. ibid.*

Tonsu-

Tonsura.

Tonsura capillorum, ab Apostolis introducta, à clericis omnibus est obseruanda. *conc. Aquisgr. sub Ludouico Pio c. 1.* Tonsura clericorum talis esse debet, vt aures videantur. Corona verò debet esse rotunda; & quò maior est clerici dignitas, eo maior debet esse corona. *Concil. Rauenn. 3. post Clem. V. c. 10.*

Tonsuram deferre non cogitur clericus coniugatus, non beneficiatus. *De clericis coniugatis c. Ioannes.* Tonsura clericorum minorum debet esse quantitatis vnius regalis. *Conc. Tolet. 22. c. 14.*

Primam tonsuram potest dare suis Monachis, Abbas, si est Presbyter, & benedictus ab Episcopo. *De etate, qualit. c. c. Cum contingat.*

Potest etiam eam conferre non solum monachis, sed aliis, qui sunt sub eius iurisdictione. *de priuileg. in 6. c. Abbates.*

Tonsura clericalis, quibus conferenda. vide, *Clerici, qui nam sint capaces clericatus.* vide, *Ordinatio.*

Primam tonsuram habens, ante annum 14. ætatis, non potest obtinere beneficium. *conc. Trid. sess. 23. de reformatione c. 6.*

Primam tonsuram solam habens, non potest in choro legere Lectiones. *conc. Nicænum 2. c. 14.*

vide, *Clerici prima tonsura.* vide, *Corona clericorum.*

Torus. Separatio Tori.

vide, *Diuortium.* Vide, *vir.* Vide, *uxor.*

Tori separatio fieri non potest, nisi ex causa, & cum solemnitate à iure præscripta. alias nulla est. & penæ. *Sixtus 5. const. 46. Ad compescendam.*

Toro separato, si uxorem eiectam quis denuò recipiat, & ea, vt concubina vtatur, vltimo supplicio est puniendus. *Sixtus 5. ibid.*

Toro separato, si coniux cum aliis mulieribus, vel scortis vitam ducat impudicam, vltimo supplicio puniatur. *ibid.*

Tori separationis lite pendente, vxor in monasterio monialium, vel alio tuto loco sequestretur, nec sine sententia iudicis inde exeat. Quod si inde aufugerit, & impudice viuat, vltimo supplicio puniatur. *Sixtus 5. ibid.*

Tori separationem affectans. Vide, *Diuortium.* Vide, *Matr. quo ad torum, quando separanda.* Vide, *Vxoris obligationes.*

Tormentum.

Tormenta dari possunt à iudice Christiano. *23. q. 4. cap. Quasi-tum est.*

Tormenta dari non possunt sine inditiis. *de regulis iuris c. Cum in contemplatione.*

Torneamenta.

Torneamenta sunt prohibita. & moriens in eis, careat Ecclesiastica sepultura. *Conc. Later. 3. cap. 2.* Si petit Sacramentum Pœnitentiæ, dandum est, non tamen sepultura. *ibid. de torneamentis c. 1.*

In torneamentis moriens, si ibi erat animo non pugnandi, sed spectandi, non priuatur Ecclesiastica sepultura. *ib. c. fin.*

Torneamenta, & hastiludia prius prohibita fuerunt permissa in casu cuiusdam passagii, ad exercitium. *Extrau. Ioan. 22. de torneamentis cap. vn.*

Totum.

Totum continet partem; & hoc indubitatum est. *De regulis iuris in 6. reg. 80.*

Traditio.

Traditiones Apostolorum relinqui non possunt ab ijs, qui volunt dici Christiani. *Damasus ep. 2. Marcellinus ep. 1. Syricius ep. 4. Nicolaus 1. in decr. tit. de const. c. 2. Dist. 12. c. Ridiculum est.* Vide, *Apostolica.*

Traditiones Sanctorum tenendæ, & obseruandæ sunt. *Conc. Constantinopolit. 4. c. 1. Conc. Senonen. c. 5.* eas non tenens, est hæreticus. *ibid. Conc. Treuer. c. 4. Conc. Trid. sess. 4. c. 1.*

Traditiones Ecclesiasticæ, quæ fidei non sunt contrariæ, obseruandæ sunt. *Conc. Colon. 2. par. 9. c. 1.*

Traditiones Ecclesiasticas violans, est anathema. *1. q. 7. cap. Si quis omnem.*

Traditione, & autoritate, Ecclesia regitur. *Dist. 11. c. Catholica.* Vide, *Apostolus, in fine.*

Trahens.

Trahentes personas Ecclesiasticas ad forum sæculare, quomodo puniendi. Vide, *Clerici quo ad forum.* Vide, *Ecclesiastici.* Vide, *Excommunicationes in Bulla Cœne.* Vide, *Ecclesiarum Immunitas.* Vide, *Immunitas.*

Transactio. Transigere.

Transactio tolluntur instrumenta, & iura partium. *de transactionibus c. 1.*

Transactio facta super decimas de consensu Prælati, tenet. *ibid. c. Statuimus.* Vide, *Decime.*

Transactio facta à Prælato, nomine Ecclesiæ, si capitulum consentit, non potest amplius resiliire. *ibid. c. Contingit.*

Transactio fieri non potest super beneficium Ecclesiasticum. *ibid. c. Constitutus.* & *c. Super eo.* Vide, *Beneficia.*

Transactio facta sine autoritate Episcopi, Ecclesia non fit censualis. *de transactionibus c. de cetero.*

Transactio de bonis Ecclesiæ, facta à Prælato, sine licentia Papæ, non obligat successorem. *ibid. c. Veniens.*

Transactio fieri nequit in iure præsentandi, neque in annexo. *ibid. c. Præterea quando.*

Transactio non potest fieri super iurisdictione spirituali. *ibid. c. Præterea quarto.*

Transactio inter partes potest procurari à iudice, si iura permittant. *ibid. c. fin.*

Transactio fieri non potest in matrimonio. *ibid. c. fin.* Vide, *Compositio.*

Transferre. Translatio.

Translationes Episcoporum, fieri non debent (id est ex proprio arbitrio.) *Conc. Carthag. 3. c. 38. de clericis non residentibus c. 1.*

Translationes Episcoporum, olim, per synodum erant faciendæ. *Conc. Carthag. 4. c. 27.*

Translationes clericorum ab Episcopo fieri possunt. *Concil. Carthag. 4. c. 27.*

Transferri possunt Episcopi de vna Ciuitate in aliam, ex necessitate, non ex arbitrio proprio; & qui hoc negat est in errore. *Pelagius 2. ep. 1.*

Translationes istæ, à solo Papa possunt fieri. *de translat. cap. Inter corporalia.* & *c. Licet in tantum.* *Concil. Constantiense sess. 39.* (& translationis literæ obseruandæ sunt.)

Translatio Episcopi, vel Abbatis, fieri nequit eo inuito. *conc. Later. 5. sess. 9. in Bulla de ref. curiæ c. 1.* estque *const. 7. Leonis X. Superne.* Vide, *Episcopus quo ad translationes.*

Vide, *Transire, infra.* Vide, *Mutationes.*

Translatio pensionis. Vide, *Pensio.*

Translationes pensionum, quomodo fieri poterant Romæ, & in districtu tempore pestis. Vide, *Pestis.*

Translatio beneficiorum, & pensionum concessa ante Pium 5. ab eo reuocatur. *const. 73. Sacrosanctum.*

Vide, *Beneficiorum translatio.*

Translatio conceditur Religioso, quando ei conceditur beneficium, quod dependet à Monasterio, &c. Vide, *Beneficia regularium.*

Translatio Religiosi ad aliam Religionem.

Vide, *Regul. circa transitum, &c.*

Transferre nullus potest in alium plus iuris, quam ipse habeat. *de regulis iuris in 6. reg. 79.*

Translationes Episcoporum sine maxima necessitate, fieri non possunt. *conc. Constantiense sess. 39.* vbi habetur quod fiant à Papa cum subscriptione Cardinalium. *ib.* Sed hoc non est necessarium.

Causæ translationum quæ sint. Vide, *Episcopus quo ad translationem.* Vide, *Papa circa Episcopos.*

Transire . Transitus .

Transire non debet Episcopus, vel clericus de minori Ciuitate ad maiorem. *Conc. Lucense 2. c. 5. & 6.*

Transire non potest Episcopus de vno Episcopatu in alium. *de clericis non resid. c. 1. vide, Transferre. vide, Episcopus quo ad translationem.*

Transitus de vno Episcopatu in alium, quando, & quomodo potest fieri. *7. q. 1. cap. Episcopus de loco.*

Transiētes in alium Episcopatum licite, in suo gradu recipiendi. *7. q. 1. c. Episcopi.*

Transiens ad aliam Ciuitatem metu hostilitatis, eo recedente, tenetur ad propriam redire. *7. q. 1. c. Pastoralis.*

Transmarinus .

vide, *Ultramarinus. vide, Peregrinus.*

Transmarini homines recipi non possunt in communione, & aliis, &c. nisi habeant literas à quinque Episcopis sigillatas. *Anastasius 1. ep. 1. c. 2. dist. 98. cap. Transmarinos.*

Transubstantiatio .

Transubstantiatio panis, & vini in corpus, & Sanguinem Christi, verè fit in consecratione Eucharistiæ. *Conc. Later. 4. c. 1. de Fide, & summa Trinit. c. 1. Conc. Trid. sess. 13. c. 4. & can. 2. vide, consecratio. vide, Eucharistia.*

Trebellianica .

Trebellianica deducenda est in substitutionibus Commissarijs directis, non obliquis. *de testamentis in 6. cap. 1.*

Tregua .

Treguam frangens, est excommunicandus. *Nicolaus 1. in decret. tit. de Bellis c. 5. 24. q. 3. c. Illi qui. Post monitorium, excommunicari potest. De tregua, & pace c. 1. aliæ penæ. ibid. Conc. Later. 3. c. 21.*

Treguæ faciendæ ab Aduentu, vsque ad Epiphaniam. *de tregua, & pace cap. 1. Alia tempora faciendi treguas. ibid. à septuagesima vsque ad octauam Paschæ. ibid.*

Treguæ tempore, tractetur de Pace. *ibid.*

Treguam frangens, non potest absolui ab Episcopo. *Concil. Later. 3. c. 21. Sub pœna priuationis ab officio. ibid.*

Tribulatio .

Tribulationibus aliquando superbia castigatur, & perfidia. *23. q. 5. Ad fidem.*

Tribunal .

Tribunalia Regum sunt subiecta sacerdotali potestati. *dist. 10. cap. suscipitis ne. vide, Episcopus. Vide, Potestas.*

Tribunalia Romana omnia reformantur. *Pius IV. constit. 58. cum ab ipso. Paulus V. const. 71. Per multa cap.*

Tributum .

Tributis obligari nequeunt ordinati. *dist. 54. c. Si quis. & c. De rebus.*

Tributum Imperatori ex violentia, olim, soluebat Ecclesia. *11. q. 1. c. Si tributum, & c. Magnum.*

Tributa, quæ, & quando soluenda Principibus. *ibid.*

Tributorum solutio est signum subiectionis. *de censibus, & c. c. Omnis.*

Tridentinum Concilium .

Tridentini Concilii decreta ab omnibus obseruanda sunt, & hoc tenentur iurare Episcopi, Archiepiscopi, Primates, &c. in primo Concilio Prouinciali, quod celebratur post eorum promotionem. Beneficiati vero, Canonici, &c. tenentur hoc iurare in prima synodo, quæ sit, post sui promotionem. Studiorum verò lectores cum assumuntur, idem

iurant, & præterea quod secundum Tridentini Concilij regulas docebunt. *Conc. Trident. sess. 25. de reform. cap. 2. Tridentinum Concilium confirmatur anno 1563. à Pio 4. const. 73. Benedictus. Conc. Trident. Decreta circa mores, & disciplinam Ecclesiasticam possunt corrigi à Papa. concil. Trid. sess. 25. de refor. c. 21. vide, Concilia Generalia de Tridentino.*

Trinitas .

Sanctissima Trinitas diuinarum Personarum est tenenda, & prædicanda cum vnitæ essentia. *Benedictus 1. ep. unica. Conc. carthag. 2. c. 1. de consecratione dist. 3. c. Omnes, & c. ult. de fide, & summa Trinitate c. 1. Conc. Later. 4. cap. 1. Conc. Mogunt. 4. c. 1.*

Trinitas personarum cum vnitæ essentia multis doctrinis probatur, & exemplificatur. *Alexander 1. ep. 1.*

Trinitas sanctissima est indiuidua in essentia, & discreta in personis. *Conc. Later. 4. c. 1.*

Trinitas diuinarum personarum sic adoranda: Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus sanctus. & tamen Pater generat Filium, Filius generatur à Patre æqualis illi, Spiritus sanctus à Patre, & Filio sub vna substantia Deitatis. Filius Dei caro factus est. *Hormisdas ep. 79.*

Trinitatis personæ sunt vnus Deus. *Pelagius 1. ep. 1. Concil. Brachar. 1. c. 1. Conc. carth. 2. c. 1. De consecr. dist. 3. c. ult.*

Trinitatem personarum diuinarum Israel iussus est adorare. *Hormisdas ep. 77.*

Extra Trinitatem personarum, nō datur aliquod diuersum. & falsum est, quod diuinitas est Trinitas. *conc. Brachar. 1. c. 2.*

Trinitas personarum non est crucifixa, nec sepulta, licet cum Filii substantia sint omnes personæ. *de consecr. dist. 3. c. ult.*

Trinitas personarum non descendit in vterum Virginis, nec ad Apostolos in die Pentecostes, sed singulares personæ. *ib. c. ult.*

Trinitatem negantes, sunt hæretici, & vt tales puniendi, & vt relapsi, curiæ seculari tradendi. *Paulus 4. const. 4. Cum quorundam, & Clemens 8. constit. 97. Dominici. vide, Negare. Negans.*

Trinitatis opera ad extra sunt indiuisa, & omnes personæ operantur. *Marcellinus ep. 1. conc. Ephesinum ex ep. cyrilli ad Reginas.*

Trinitas tota in Incarnatione Filij operata est. *De fide, & summa Trinit. cap. 1. conc. Later. 4. c. 1.*

Trinitatis festum in Ecclesia specialiter non solebat celebrari, quia quotidie celebratur, cum recitatur *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. De feriis cap. Quoniam. vide, Verbum.*

Trinitatis Peregrinorum Confraternitas Romæ. vide, *confraternitas.*

Trinitatis Religiosi. vide, *Fratres.*

Triremes .

Triremes, quando, & quomodo visitandæ in statu Ecclesiæ. *Paulus 3. const. 44. ad onus.*

Rei condemnati ad triremes in statu Ecclesiæ, non possunt transmitti ad alias, quam ad triremes Papæ. *Innocentius X. const. 7. Et si ea. vide, Rei.*

Trisagium .

Trisagium, quo tres personæ diuinæ laudantur illis verbis *Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus Immortalis*, è cælo adductum est, cum puer è terra eleuatus Constantinopoli, & in cælum raptus per vnā horam, descendit postea illud recitans. *Felix 3. ep. 3.*

Tristari .

Tristari nullus debet de sua, vel amicorum morte, & quare. *13. q. 2. c. Quam praposterum. c. Habent, & c. Qui diuina.*

Tumultuarij .

Tumultuarii in statu Ecclesiæ. vide, *Bella. vide, Ecclesiasticus status.*

Turcas bellis oppetere, non est repugnare Deo. *Leo X. const. 40. Exurge.*

Turcæ capti in bello vendi non possunt durante bello.

Vide, *Saraceni*.

Turcæ circa alia. Vide, *Saraceni*.

Turris Nonæ Romæ.

Turris Nonæ facultas quæ. *Paulus 5. const. 71. tit. de Curia Sabellorum, & Turris Nonæ.*

Tuscia.

Vide, *Etruria*.

Tusciæ Episcopi, quas, & à quibus accipere possunt procuraciones, dum visitant. *Extra, de censib. c. Vas electionis.* Sic & alii qui ibi visitant. *ib.*

Tutor.

Tutores opprimentes orphanos, vel viduas, per Episcopos reprimendi sunt. *Conc. Regiaticinum c. 22.*

Tutor si conuenitur, nomine pupilli potest appellare. *De appellat. & c. c. Ex parte M. Domina.*

Tutor completa tutela non potest pro pupillis respondere, de appellat. & c. c. Ex parte M. Vide, *Pupilli*.

Tutius operari.

Tutius est in causis, etiam grauib, in misericordiam potius quam in seueritatem inclinare. *Conc. Later. 3. in append. par. 50. cap. 6. & ibi agebatur de casu quodam superstitionis hæreticalis.*

Turonensis.

Turonensis libra est eiusdem valoris cum floreno auri. *Vrbani 8. const. 6. Sanctissimus c. 25.*

V

Vacans sedes. Beneficia, &c.

Vide, *Sedes vacans*. Vide, *Episcopali sede, &c.* vide, *Beneficia*. vide, *Ecclesia vacante*.

vacante sede, status non mutetur. vide, *Sede vacante*.

vacante præbenda, si est vsus quod gradatim optent; & interim Papa confert, valet collatio. *de consuetud. in 6. c. fin.*

vacantibus Ecclesiis, beneficiis, &c. ij, ad quos spectant, non possunt occupare bona Ecclesiarum, sed omnia ad successores pertinent. *ibid. c. fin. & pænæ.*

vacante Ecclesia, &c. nisi ijs, ad quos spectant, provideant, superior proximus debet providere. *de elect. in 6. c. Quamquam.*

vacante Ecclesia, si ij, ad quos spectat eligant indignum, vel contra formam statutam, electio pertinet ad Papam. *ibid. c. Quamquam.*

vacantium beneficiorum Eccles. &c. bona occupantes, siue Episcopi, siue alii superiores, ab ingressu Ecclesiæ suspenduntur, donec restituant; alii vero ab officio, & beneficio. *de off. ordin. in 6. c. fin.*

vacante Ecclesia Cathedrali, quid agendum. vide, *Episcopo mortuo*.

vacante Parochiali. vide, *Parochia*. vide, *Beneficio vacante*.

vacantia beneficia in curia. vide, *Beneficia*.

Vacatio. Vacare. Vacatura.

vacatio per mortem, & per renunciationem non sunt eadem, nec eisdem effectus causant. *de rescriptis in 6. c. Susceptum.*

vacationem expectanti, si ei renunciatur beneficium aliquod, vt impediatur, nè habeat vacaturum; nullum fit ei præiudicium; renunciens verò priuatur habito, & ambito. *De renunciat. in 6. c. fin.*

vacare in curia beneficia, quando dicuntur. vide, *Beneficia vacantia, &c.*

vacant Ecclesiæ, beneficia, &c. per promotionem alicuius ad Cardinalatum, nisi detur retentio. *Sixtus V. constitut. 79. Sanctissimus. Vrbani VIII. vt infra, reuocat eam in aliquibus.*

vacant Præceptorie Militiæ S. Ioannis Ierosolymitani, quando Milites, seu Equites fiunt Episcopi. *Gregorius 13. const. 82. Controuersia.*

vacaturæ præbendæ, vel beneficii, &c. promissio est nulla. *de concess. præben. in 6. & sub eodem tit. in Decret. c. Constitutus. & c. Ex tenore.* vide, *Beneficia vacatura. & concil. Trident. sess. 24. de refor. c. 19.*

vacatura præbenda, &c. concessa alicui, non intelligitur de illa, quam habet Episcopus. *De præben. & c. in 6. cap. cum in Ecclesia.*

vacant Ecclesiæ, quando habentes curam animarum, vt Episcopi, vel Parochi, assumuntur ad Cardinalatum, nisi à Papa concedatur retentio. *Sixtus 5. constit. 79. Sanctissimus.*

vacare censentur loca montium vacabilia per assumptionem ad Cardinalatum. *Vrbani 8. in append. const. 38. Decet.*

vacare non intelliguntur officia Romanæ curiæ, per mortem vacabilia, ob assumptionem ad Episcopatum, commendam, &c. sed per assumptionem solum ad Cardinalatum. *ibid. Et in hoc reuocat Constitut. Sixti 5.*

vide, *Beneficia*. vide, *Episcopus*. vide, *Cardinales*.

Valentia.

valentiæ Regni beneficia, à quibus possunt obtineri, & obtinentes, quomodo admitti. *Sixtus 5. const. 64. In sacrosancto.* Ibi illegitimis non possunt conferri beneficia, & canonicatus, etiam si legitimentur. *Sixtus 5. const. 84. Cum cælestis.*

Vasa.

vasa Ecclesiæ conuertens ad vsus prophanos, excommunicatur. *conc. quod dicitur Apostol. c. 73. conc. Bracharen. 3. c. 13. de religiosis domibus c. Ad hec. conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de Ecclesiis, & earum usu. Pænæ. ibid.*

vasa sacra tangere non possunt Acolythi, Lectores, & Ostiarii. *conc. Rom. sub Syluestro c. 9. conc. Agathen. cap. 66. conc. Brachar. 1. c. 28. conc. Lucense 2. c. 40. Dist. 23. cap. Non oportet. conc. colon. 2. par. 3. c. 31.*

vasa sacra à sacratis tantum hominibus tangi possunt. *Sixtus 1. ep. 2. concil. Rom. sub Syluestro c. 9. conc. Lucense 2. c. 40. Dist. 23. c. Non liceat cuilibet. & c. il 2. de consecr. dist. 1. c. In sancta. conc. Quintilienburgense c. 5.*

vasa Dominica tangi non possunt à subdiacono (id est non potest dispensare Eucharistiam.) *dist. 23. c. Non oportet.*

vasa sacra tangi non possunt à monialibus, neque aliis, etiam virginibus. *Soter. ep. 2. dist. 23. c. Sacratas. conc. Coloni. 2. par. 3. c. 31.*

vasa sacra applicari non possunt ad epulas, vel alios vsus. *conc. Brachar. 3. c. 13. & pænæ. ibid.*

vasa sacra conuertens ad proprios vsus, vel alienans, officio priuatur, infamis fit, excommunicatur, & tenetur ad restitutionem. *Conc. Tolet. 17. c. 4. vide, Pignorare.*

vasa sacra, vel alia Ecclesiastica Iudeis vendens, est relegandus, & recuperanda sunt, quæ sunt vendita. *Greg. 1. li. 1. ep. 66.*

vasa lignea non sunt apta ad consecrandum. *de consecr. dist. 1. c. Vasa, in quibus.*

vasa propria teneri debent ad lauandum Corporalia, & alia vasa sacra, & illa ad nullum alium vsus possunt inferuire. *Post conc. Illerdense c. 7. de consec. dist. 4. c. Omnis Presbyter.*

vasa propria teneri debent ad baptizandum. *ibid.*

vide, *Baptisterium*.

vasa sacra aliquando vendenda pro Redemptione Captiuorum. vide, *Alienare*.

vasa Ecclesiæ ab Archidiacono sunt custodienda. *de offic. Archidiaconi c. Ea quæ.*

vasa Ecclesiæ, & omnia suppellectilia cum munditia tenenda. *De custodia Eucharistiæ c. Relinqui.*

vasa, & vestes deputatæ ad cultum Dei, non possunt applicari vsibus prophanis. *de religiosis domibus c. Ad hec. concil. Mediol. 1. par. 2. tit. de Ecclesiis, & c. Pænæ. ibid.*

Vas vxoris.

vase vxoris arcto, an, & quomodo potest dissolui matrimonio. *de frigidis, & maleficiatis cap. Fraternitatis.*

Vassallus.

Vassallus, qui iuravit Prælato, non cogitur iurare successori. *de iure iurando cap. Veritatis.*

vassalli in statu Ecclesiæ non possunt obligari pro Dominis, & obligationes factæ, ut nullæ rescinduntur. *Pius 4. constit. 18. Quia.* Vide, *Obligatio.*

S. Vbaldus.

S. vbaldus canonizatur anno 1192. à Cælestino 3. *const. 1. Benedictus.*

S. vbaldi festum restituitur à Paulo V. *const. 7. Ex iniuncto.*

Vehemens.

Vehementer suspectus fit, contumax in causa hæresis. *de hæreticis in 6. c. Cum contumacia.*

vehementer suspectus abiurans, si relabitur habetur ut conuictus. *ibid. c. Accusatus.*

Vide, *Abiurare.* Vide, *Suspectus.* Vide, *Hæretici.* *Suspecti de hærese.*

Velum.

Vela in Ecclesiis possunt appendi. *Greg. 1. l. 9. ex regest. ep. 38.* velo serico uti non possunt moniales. Vide, *Moniales circa vestimenta.* Vide, *Moniales à quibus debent abstinere.*

Velare.

velare non potest aliquam, Abbatissa. *conc. Parisien. 6. l. 1. c. 43.* velari non possunt feminae à semetipsis. *conc. Paris. 6. l. 1. c. 42.* velari non possunt virgines, nisi in certis diebus, ut per Octauas Paschæ, per Epiphaniam, & per dies Apostolorum, 20. *q. 1. c. Deuotis.*

Si qua tamen sit morti proxima, potest in aliis diebus velari. *ibid. c. Deuotis, & c. Virgines.*

velari non possunt virgines ante 40. annum. 20. *q. 1. c. Sanctimoniales.* Pro diuersis temporibus, diuersa de hoc fuerunt decreta.

Vide, *Virgines circa Religionem.* Vide, *Moniales.* Vide, *Consecratio Virginum.*

Velata.

velatam mulierem à monasterio auferens, excommunicatur, & restituere tenetur. Vide, *Moniales.* *Ioannes 8. ep. 165.*

velatas mulieres Deo sacratas accipiens in matrimonium, excommunicatur. Vide, *Matrimonia prohibita ratione status, & c. conc. Tribur. 1. c. 23. & separatur. ibid.*

velatæ in monasterio, vel propria domo, castè debent viuere. 27. *q. 1. c. Si quis rapuerit.* Vide, *Moniales.* Vide, *Virgo.*

Venari.

venari non licet Episcopo, nec clericis. & pœna. Vide, *Episcopo prohibita.* Vide, *Clerico prohibita.* *De clerico venatore c. 1. & 2. dist. 34. c. Omnibus. conc. Later. 4. c. 15.*

Venatores fuisse sanctos, non legitur. *dist. 34. c. Quorundam.* venandum non est in quadragesima. *Nicol. 1. ad consulta Bulg. c. 44.*

Vendere. Vendens. Venditio.

Vendere nequit Episcopus res Ecclesiæ, sine necessitate. 10. *q. 2. cap. Si quis Episcopus.* Pœna. *ibid.* Vide, *Alienare.* Vide, *Locare.*

vendere potest maritus cum vxoris consensu rem donatam à viro ipsi vxori propter nuptias. *de emptione, & c. c. Peruenit ad nos.*

vendi non possunt carius res transeuntibus, quam in mercato;

& tales possunt ab Episcopo cogi, ut vendant iusto pretio. *de emptione, & c. c. 1.*

vendere plusquam emitur, est illicitum. *Iulius 1. post ep. 3. 14. q. 4. c. Quicumque.*

vendens hominem furatum, mortis pœna afficiatur. *de furtis cap. 1. Vide, Furtum.*

vendebantur, olim, Ecclesiarum prædia, & quare cœperunt possideri. Vide, *Prædia.* Vide, *Eccles.*

vendens rem plusquam valet, ob dilationem solutionis, nisi adsit dubium de augmento valoris, usuram facit. *de usuris cap. In ciuitate, & c. Consuluit.*

vendentes mancipia idololatriæ ad sacrificandum, ut homicidæ puniantur. *Gregor. 3. ep. 1.*

venditio conditionalis non est valida. *de fide instrumentor. c. Cum Ioannes.*

venditio, quando est usuraria, si sit specie mutui. *De emptione, & c. cap. Ad nostram.*

venditio, in qua ratione temporis ad redimendum, aliquid soluitur, quando est usuraria. *de pignoribus cap. Illo vos.*

venditio, & emptio census annui cum pacto retrouendendi, non est usuraria. *Extra, de emptione, & c. cap. Regimini 1. & 2. Vide, Census.*

Cum vendens à se decipitur, ultra dimidium iusti pretii, valet venditio. *de emptione, & c. c. Cum dilecti.* Potest tamen repetere pretium. *ibid. & c. Cum causa.*

vendens non tenetur de euictione, si emptor omisit iudicium inceptum contra illum, vel omisit denunciare, ut rem venditam sibi defenderet; vel per incuriam sententia lata fuit. *ibid. c. fin.*

vendens potest accipere pretium, quod statuto tempore res potest valere. 14. *q. 4. c. Si quis clericus.*

vendens Ecclesias, vel Ecclesiastica, damnatus est. 1. *q. 3. c. Si quis dator.* Vide, *Simoniacus.*

vendens officia, si Episcopus, suspendatur ab officio. 1. *q. 3. c. Si quis Episcopus præbendas.*

venditiones illicitæ. vide, *Contractus.*

vendi non potest paruo pretio, cum pacto, ut si intra certum tempus non redimatur, sit eius qui emit. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de usuris.*

vendi non potest res immobilis, nisi præcedat pretium iustum. *ibid.*

vendi non potest res cum pacto, ut venditor redimere cogatur, vel quod intra certum tempus ad id cogatur. *ibid.*

vendi non potest res, si annuus census superat extimationem fructuum, quos emptor percipit de re illa. *ibid.*

vendi possunt Romæ domus, inquilinis non requisitis. *Pius V. constit. 126. Tanta est.*

vendentes terras, loca, &c. in statu Ecclesiæ de licentia Papæ, non possunt etiam titulum transferre, sine expressa eiusdem licentia. *Vrbani 8. in append. 2. constit. 43. Cum rationi.*

Veneficia.

veneficia, incantationes, & necromantiæ à Christianis fugienda. *Lib. 2. constit. Apost. c. 62.*

veneficam artem exercens, quomodo puniendus. *Conc. Hispal. 2. c. 8. 12. q. 2. c. Octaua.*

vide, *Dæmon.* vide, *Incantatio.* vide, *Maleficium.* vide, *Sortilegium.*

Venerari.

Venerari nullus potest pro Sancto, sine Papæ auctoritate. *de reliquiis, & veneratione, & c. c. 1.*

Vide, *Defunctus.* Vide, *Moriens.* Vide, *Imagines.* Vide, *Sanctus.*

Venetia.

Venetiarum Dux, & Senatus, excommunicati fuere à Iulio 2. *constitut. 22. Suscepti.* Vide, *Dux.*

Veniale.

Venialia peccata, in quibus aliquis moritur, post hanc vitam purgantur. *distinct. 25. c. Qualis hinc, & c. Qui in aliud.* Venia-

Venialia peccata in lege veteri remittebantur per caeremonias. *De poenitentia dist. 6. cap. Qui vult.* circa medium. Venialia sunt otiosus sermo, & immoderatus risus. *dist. 25. cap. Qualis.*

Venialia peccata à mortalibus distincta, & diuersa sunt; & per quid. *conc. Senon. cap. 17.*

Venialia peccata omnia vitari non possunt, sine speciali Dei auxilio. *conc. Trident. sess. 6. can. 23.* vt de B. Maria Virgine tenet Ecclesia. *ibid.*

Venialia peccata de necessitate salutis non sunt confitenda; sed licet possunt fideles ea confiteri. *conc. Trident. sess. 14. cap. 5. & can. 7.* Vide, *Peccatum.*

Venia.

Venia non datur, nisi correcto. *De regulis iuris in 6. reg. 5.*

Veniae petitio ex homicidio, ob bonum pacis, non arguit culpam, nisi ipse petens fuerit in causa. *De homicidio voluntario c. Exhibita.*

Verba.

Verba formarum Sacramentalium à Christo sunt instituta.

De celebrat. miss. cap. Cum Martha.

Verba sunt intelligenda secundum intentionem proferentis.

De verbor. signific. cap. Intelligentia.

Verba non sunt consideranda, sed sensus. *ibid. c. Propterea.*

Verba priuilegiorum, quomodo intelligenda. *ibid. c. Abbati.*

Verba contractuum obscura, intelligenda sunt secundum communem sensum. *de sponsalibus, & c. c. Ex literis. concil.*

Later. 3. in append. tit. De interpretat. verbor. c. 3.

Verba Canonis distinctè proferenda sunt, non festinè, nec tardè. *conc. Londin. 1. c. 1.*

Verba prolata cum errore per imperitiam, non destruunt formam Sacramentorum. *de consecr. dist. 4. cap. Si non sanctificatur.* Vide, *Sacram.*

Verbum diuinum.

Vide, *Filius Dei.* Vide, *Persona diuina.* Vide, *Trinitas.* Vide, *Christus.*

Verbum diuinum, totum hominem assumpsit. *conc. Tolet. 15. Damasus ep. 1.*

Verbum diuinum assumpsit verum corpus, & veram animam rationalem ad vnitatem personæ. *conc. Ephesin. conc. Vienn. Gener. Clem. 1. de Trin. & fide catholica.*

Verbum diuinum incarnatum dici non potest duo filij. *Damasus ep. 1.*

Verbum diuinum carne exutum, non potest dici Christus. *conc. Ephesin. in epist. Cyrilli ad Monachos Aegypti, & in epist. ad Nestorium.*

Verbum diuinum non fuit mutatum in carnem. *conc. Ephesin. in ep. Cyrilli ad Nestorium.*

Verbum diuinum verè subsistit. *ibid.*

Verbum diuinum non se gessit, vt anima in Christo. *ibid.*

Verbum à Patre ab æterno natum, in carne denuò nascitur. *conc. Ephesin. in ep. Cyrilli ad Reginas.*

Verbum diuinum per incarnationem frater noster dicitur factus. *ibid.*

Verbum diuinum factum esse carnem, nihil aliud est, quam nobiscum carni communicare. *conc. Ephesin. in ep. 2. Cyrilli ad Nestorium.*

Verba Dei.

Verba Dei ad sæcularia negotia non sunt conuertenda. *26. q. 2. cap. Hi qui de paginis.* Vide, *Scriptura Sacra.*

Verbum Christi, & Corpus Christi æque seruanda sunt. *1. q. 1. c. Interrogo, & cap. Neque potest.*

Verbera. Verberare.

Verberibus non subiacent ordinati in sacris, quacumque ex culpa. *conc. Brachar. 3. c. 7. cap. Cum Beatus Apostolus.*

Verberare propriis manibus Episcopo non licet. *dist. 45. c. Quid autem. & c. Neminem. Dist. 86. c. Non licet.* Vide, *Episc.*

Verberari mandante, & protestante, nè occidatur, si mandarius excedit limites, & occidit, etiam ipse mandans sit irregularis. *de homicid. in 6. cap. fin.*

Verberans ad quid tenetur. Vide, *Damnificans.*

Veritas.

Veritatis fidei cognitio à Deo est. *Clem. 1. ep. 2.*

Veritas Euangelica semper viuit. *Leo 11. ep. 5.*

Veritatem non prædicans liberè, eam prodit. *11. q. 3. c. Nolite timere.*

Veritatem Euangelicam non sequens, est magister erroris. *24. q. 3. c. Quid autem.*

Veritatem doctrinæ peruercentes, sunt hæretici. *24. q. 3. cap. Transferunt.*

Veritas sapius exagitata, magis splendescit in luce. *35. q. 9. c. Graue.*

Veritas omitti non debet ad vitandum scandalum. *de regulis iuris cap. Qui scandalizauerit.*

Veritatem negans, vel occultans, dicitur falsus. *de crimine falsi c. 1.*

Vespere.

vespertinae horæ in Quadragesima recitandæ sunt ante comestitionem. *de consecr. dist. 1. cap. Solent plures.*

vesperæ solemnes; vt Paschæ, &c. ab Episcopo cantandæ, nisi impediatur. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Missa solemni.*

In aliis festis à Canonicis; dignitatibus; & hebdomadario, iuxta Ecclesiarum consuetudinem. *ibid.*

Vide, *Hora canonica.* Vide, *Officium.*

Vestis.

vestium ornatus non fiat ad pompam. qui hoc facit abstineatur. *conc. Elibertin. cap. 5.*

vestes altarium veteres incendio comburantur. *Clem. 1. ep. 2. & in loco occulto projiciantur cineres. de consecr. dist. 1. c. Altaris.* Vide, *Altaris Vestes.*

vestes, vasa, & alia utensilia ad cultum Dei pertinentia, in Ecclesia sunt conseruanda. *Felix 4. epist. 1.*

vestes sacras ad prophanos vsus conuertens, vel dissipans, officio priuetur, infamis remaneat, & excommunicetur; & ad restitutionem teneatur. *conc. Toletan. 17. cap. 4. De consecr. dist. 1. cap. Vestimenta.*

vestes sacrae, quibus vsi sunt schismatici, non sunt iterum benedicendæ. *de Sacramentis non iterandis cap. A nobis.*

vestes, quibus vti debent clerici in Ecclesia, sint honestæ, ac sacratæ; & ad alios vsus non inseruiant. *Post ep. Lucii 1. Leo 4. homil. de cura Pastoralis.*

vestes sacerdotales pro sacrificio, quales sunt. Vide, *Sacerdos.* Vide, *Sacrificium.*

vestes clericorum, non debent esse sicut sagi laicorum. *conc. Ratisponense.* Vide, *Clerici quo ad habitum, & c.*

Vestes clericorum debent esse talaræ. *Conc. Lucense 1. c. 66. Conc. Toletan. 18. c. 3.* non trahantur per terram, nec sint in brachijs breues, vt nuda appareant. *ibid.*

Vestium sacerdotis moysayci significata.

Vide, *Mosaycus Sacerdos.*

Vestibus modestis, non fulgidis, aut odoriferis, vti debent clerici. *21. q. 4. c. Omnis iactantia. c. Nullus eorum, c. Episcopi, & c. Sine ornatu.*

Alias post Episcopi monitionem, priuentur beneficijs. *21. q. 4. cap. vlt.*

Vestibus virgatis, vel variatis vtentes clerici, quomodo puniendi. *Clement. de vita, & honest. cleric. c. Quoniam.*

Vestes fidelium omnium, temperantiam redoleant. *Dist. 41. cap. Parsimoniam.*

Vestes diaconi pro sacrificio, quales sunt. Vide, *Diaconus.*

Vestes altaris. Vide, *Altaris vestes.* Vide, *Corporalia.*

Vestes sacerdotales, &c. pro officiis debent esse multiplices. *Conc. Oxonien. 1. c. 3.*

Vestes clericorum, prælatorum, &c. non debent esse cum manicis longis pendentes ex cubito. *Martinus V. in conc. Constant. sess. 43.*

Vestres sacras induentes laici, quomodo puniendi sunt. *conc. Constantinopolit. 4. c. 16.*
 Vestres religiosorum induentes ad mascheras, graui poena puniantur, & etiam illi qui eas commodant. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de clericorum vestitu.*
 Vestres sacerdotales, &c. sacrae ab Abbate non possunt benedici, absque speciali priuilegio Papa. *Conc. Vienn. Prouinc. 1.*
 Vestres, & vasa Ecclesiastica, in quibus non est opus Chrismate, benedici possunt à Prælati Religionis SS. Trinitatis Redemptionis Captiuorum. *Greg. 13. constit. 31. Exposcit.*
 Vestres sacrae non sunt rebenedicendae per hoc quod illis uti sunt schismatici. *Honorius 3. ex Cirone, de schismat. c. 1.*
 Veste luctuosa uti non possunt clerici. Vide, *Clerici quo ad habitum, &c.*
 Vestium reformatio pro sponsis Romae facta à Sixto V. *const. 52. Cum in unaquaque.*
 Vestres omnium clericorum. Vide, *Clerici quo ad habitum, &c.*

Via.

Viarum grassatores non gaudent Immunitate Ecclesiae. *De immunit. Eccles. c. Inter alia.* Vide, *Immunitas Eccles.*
 Viarum grassatores, in statu Ecclesiae, persequendi. Vide, *Ecclesiasticus status.*
 Viae Romae. Vide, *Roma.*
 Viarum Magistri Romae. Vide, *Roma.*

Viaticum.

Viaticum dandum est omni moribundo. *26. q. 6. c. de his vero. Conc. Lucense 1. c. 82.*
 Viaticum dandum est etiam morientibus in poenitentia publica. *Conc. Agathense c. 15. Dist. 50. c. Poenitentes.*
 Vide, *Eucharistia.*

Viator.

Viator in hac vita non potest esse ita perfectus, ut gratia eius non possit augeri, vel esse impeccabilis. *Clement. de haeret. cap. ad nostrum.*
 Viator ob quamcumque perfectionem, numquam fit exemptus à praeceptis Dei, & Ecclesiae. *ibid.*
 Viator non potest in hac vita beatitudinem formalem, secundum omnem gradum perfectionis obtinere, sicut in vita beata. *ibid.* Vide, *Homo.*

Vicarius Papae.

Vicarius, seu Legatus Papae potest esse etiam subdiaconus. *Gregorius 1. lib. 1. ep. 1. & 3.*
 Vicarius Papae, id est, Legatus, potest retractare synodos. *Adrianus 1. in ep. decr. c. 42.*
 Vicarius Papae habet iurisdictionem in vrbe Romae, non extra. *de off. Vicarij c. Sua nobis.*
 Vicarius Papae in vrbe habet iurisdictionem super omnes etiam exemptos. & alia de eo. *Paulus 2. constit. 1. Licet Ecclesiarum.*
 Vicarij Papae in Vrbe iurdictio praescribitur à Iulio 2. *const. 28. Decet.*
 Vicarius Papae in vrbe est super omnes Ecclesias exemptas, & non exemptas, & super earum personas. Multas causas iudicare potest, & qua forma iudicii. Item Iudaeos; Hospitalia, Sodalitates, causas vsurae, & matrimoniales. Potest consecrare Ecclesias in vrbe, & districtu. Potest statuta facere pro reformatione cleri Romani; potest periuros, & blasphemos punire. Iudicia aliorum facta contra eius decreta, nihil valent. & alia multa de eo. *Paulus 3. constit. 36. Licet.*
 Item iudicat causas Hospitalis S. Spiritus. Vide, *Hospitale S. Spiritus.*

Vicarij Episcoporum, &c.

Vicarius Episcopi, non potest esse laicus. *Conc. Hispal. 2. c. 8.*
 Vicarius Generalis Episcopi non potest conferre beneficia. *de off. Vicarij in 6. c. fin.*

Vicarij Generales Episcoporum dicebantur Corepiscopi. *concil. Neocasar. c. 13. Vide, Corepiscopus.*
 Vicarij Generalis Episcoporum sunt ad exemplum 70. Seniorum, & honorandi sunt. *ibid.*
 Vicarius Generali Episcopo absente non potest conuocare Capitulum; neque de rebus Capituli agere. neque à Canonicis ad Capitulum vocari (nisi sit Canonicus.) Excipe, si in aliqua Ecclesia vicarius maiorem habet auctoritatem, quam comprehensam in hoc decreto, siue ex priuilegio, siue ex consuetudine. *conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 6.*
 Vicarius à quo, & quomodo eligendus sede vacante. Vide, *Capitulum.* Vide, *Commissio generalis.*
 Vicarius Generalis Ordinis Minorum, quid potest agere. Vide, *Generalis.*

Vicarij, & vicariatus Ecclesiarum.

Vicarij ordinarij compellantur residere, & seruire Ecclesiis, per priuationem prouentuum, &c. *de off. Vicarij c. fin. Ex parte. Conc. Londin. 2. c. 11.*
 Vicariatus plures, nullus potest habere. *de off. Vicarij c. Prouideas. Conc. Lateran. 3. tit. de Vicarijs c. 6.*
 Vicarius adeptus officium curati, cessat à vicariatu. *de off. Vicarij c. Ad audientiam.*
 Vicarius in Ecclesia potest ab Episcopo institui. *conc. Lat. 4. c. 9.*
 Vicarius non potest substituere vicarium. *de off. Vicarij cap. Clericos. Conc. Lateran. 3. tit. de Vicarijs c. 3.*
 Vicarius perpetuus non potest per Episcopum remoueri, vel priuari. *de off. Vicarij c. ad hac.* Nisi Rector Ecclesiae velit per se ipsum regere, vel ob causam rationabilem probandam coram Episcopo. *Conc. Mogunt. 4. c. 80.*
 Vicarius Ecclesiae vsurpans sibi personatum contra Ecclesiae iuramentum, non admittitur ad executionem officii. *De excessibus Prælati cap. Illud etiam. Conc. Lateran. 3. tit. De Vicarijs c. 4.*
 Vicarij perpetui habere debent omnes condiciones Parochorum. *Clement. de off. Vic. c. vn.*
 Vicarij perpetui tenentur residere, & ad Presbyteratum promoueri. *Honorius 3. ex Cirone, de off. Vicarij c. 1.*
 Vicarius perpetuus habens vnde viuat, si impetrat beneficium non facta mentione de vicariatu, nulliter impetrat. *de re-script. c. Postulasti.*
 Vicarij Ecclesiarum praesentati à Religiosis non instituantur ab Episcopo, nisi eis assignetur congrua portio sustentationis. *de praebend. &c. c. de Monachis.*
 Vicario perpetuo assignanda est portio congrua; alias Ecclesiae Rector priuetur Ecclesia. *de praeb. &c. c. Extirpanda. §. Qui vero. Concil. Lateran. 3. tit. de Vicarijs cap. 1. & 2. Conc. Lateran. 4. c. 32. Concil. Germanicum 1. c. 12. Concil. Colon. 2. par. 8. c. 3. & 4. Concil. Moguntin. 4. c. 80. Concil. Trid. sess. 7. de refor. c. 5. Vide, Ecclesiarum Prælati, &c.*
 Vicarius alicuius excommunicati, non est excommunicatus, nisi in crimine participet. *De off. Vicarij in 6. c. 1.*
 Vicarius perpetuus potest à Parocho institui, habente praebendam in Ecclesia maiori; & tunc Parochus portionem sufficientem tenetur dare vicario. *Conc. Lateran. 4. c. 32.*
 Vicarius in Ecclesia fieri non potest, qui per se ipsum non potest ministrare in ea. *Conc. Oxonien. 1. c. 6.*
 Vicarius fieri non potest, qui de breui non fiet sacerdos. *Conc. Oxonien. 1. c. 6. Conc. Londinense 2. c. 11.*
 Vicarius admissus, & nolens ordinari presbyter, priuetur beneficio. *Conc. Oxon. 1. c. 6.*
 Vicarij temporales in Ecclesijs fieri non possunt, sed solum perpetui. & tantum de redditu est eis assignandum, quantum sufficit ad sustentationem. *Conc. Germanicum 1. c. 12. Vide, Ecclesiarum Prælati, & Rectores, &c.*
 Vicarius tenetur resignare alia beneficia habentia curam animarum. *Conc. Londinense 2. c. 11.*
 Vicarij plures in vna Ecclesia esse non possunt. *Conc. Londin. 2. cap. 13.*
 Vicarius esse nequit in aliqua Ecclesia, qui in ea personatum cessit, ut esset vicarius. *Conc. Londin. ibid.*
 Vicariae perpetuae plures incompatibiles, vni non concedantur; potest dispensari à Papa cum personis qualificatis ex magna

magis necessitate; nec tamen ad plures quam quatuor.
Conc. Later. 5. sess. 9. Bulla de reform. curie c. 1.
Vide, *Beneficia plura*.

Vicarius in cura animarum substitui non potest, nisi prius examinetur. alias nulliter fit. *Conc. Augustanum c. 4.*

Vicarij perpetui in beneficijs, in quibus residere non possunt beneficiati, ab Episcopo sunt deputandi, & ab eo assignanda congrua portio de eodem beneficio, qua possit sustentari, non obstante priuilegio, &c. *Conc. Trident. sess. 6. de reform. c. 2. & sess. 7. de refor. c. 5.*

Vicarius Parochialis per Episcopum substituatur, mortuo Parocho. Vide, *Parochus*.

Vicarij perpetui tenentur ad quindennia, & annatas Sedis Apostolicæ. *Pius V. const. 47. ad exequendum*. Quæ portio eis assignanda. *ibid.*

Quomodo deputandi. & si sint regulares, quomodo tractandum cum eis. *ibid.*

Vicariæ perpetuæ vndecim erectæ in vrbe Romæ in certis Ecclesijs, & quæ sunt. à quibus nominandi Vicarij. Cardinali Vicario subsunt, &c. *Pius V. const. 139. Et si omnibus*. Vide, *Beneficiati quo ad residentiam*, & alios tit.

Vicarius foraneus.

Vicarij Foranei ab Episcopis deputandi sunt. *Conc. Mediol. 1. par. 2. tit. de Vicarijs Foraneis*.

Vicarij Foranei instituendi sunt, qui sunt Archidiaconi, vel Archipresbyteri in Diocesi, vel Rectores Ecclesiarum. *ib.*

Vicarij Foranei possunt Presbyteros regionis, semel in mense in vnum congregare, vt conferant inter se de curis animarum, & difficultatibus Parochiarum. qua solemnitate, ceremonia, & refectione congregari debent. *ibid.*

Vicarii Foranei inquirere debent de vita, & moribus clericorum; & an eorum incuria diuinus cultus deferatur. *concil. Mediol. 1. ubi supra*.

Inquirant an Presbyteri, & Parochi teneant libros, quos debent. an obseruentur decreta Conciliorum. & de iis omnibus ad Episcopos proprios referant. *ibid.*

Vicariis Foraneis obediant omnes curati cuiuscumque dignitatis; alias per Episcopos puniantur. *Conc. Med. 1. ubi sup.*

Vicarii Foranei sunt amouibiles per Episcopos, & punibiles si delinquant. *ibid.*

Vicarii Foranei cum ad Ciuitatem redeunt, primò Episcopum adeant, & de singulis referant. *ibid.*

Vicarii Foranei tenentur significare Episcopo curatos non residentes in sua regione. *Conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de Residentia*. Vide, *Foraneus*.

Vicecancellarius Papæ.

Vide, *Cancellaria*. Vide, *Camera*.

Vicecancellarii morientis beneficia à Papa conferenda.

Vide, *Beneficia Papæ reservata*.

Vicecancellarii familiares eximuntur à solutione pretii pro literis in Cancellaria exigendis. *Sixtus IV. const. 6. Diuina*.

Vicecancellarii iurisdictio in Cancellaria, quæ sit circa officiales, & resignationes, &c. *ibid.*

Vicecancellarii officium est annexum titulo S. Laurentii in Damaso. *Clemens 7. const. 34. Et si ad singula*. Habet iurisditionem in Palatium, & Ecclesiam illam. *ibid.*

Vicecancellarius multa officia in Cancellaria potest concedere, quæ, & quomodo. *Sixtus V. const. 106. cum sanctæ*. Potest resignationes admittere; & quali forma. *ibid.*

Vice dominus.

Vice dominus, seu maior domus institui debet ab Episcopo in Ecclesia, vt pauperum curam gerat. *Gregor. I. lib. 9. ex regeſt. epist. 66*. Vide, *Æconomus*.

Vicelegatus.

Vicelegati Papæ procedere possunt contra debitores Communitatum status Ecclesiastici, non obstante quolibet im-

pedimento Auditoris Camerae, Camerarii, Thesaurarii, &c. *Clemens 8. const. 10. Pro commissa*. §. 24. vide, *Legatus*.

Vicinus.

Vicinus præsumitur, scire facta vicini. *De præsumpt. cap. Quosdam*.

In vicino loco, præsumitur notum esse factum, quod est notum in remoto loco. *ibid. cap. Quanto*.

Vicini præferendi sunt in emptione domorum Romæ. alias per Camerarium irritari possunt contractus. & nullus excipitur. *Sixtus 4. const. 20. Et si de cunctarum*.

Victoria. victus.

Victoria contra tentationes, non ex nostra sola voluntate, sed ex Dei adiutorio prouenit. *Conc. Diospolit. c. 11*.

Victus litigans condemnatur in expensis, nisi sententia feratur pro absente. *De pœnis c. calumniam*. Vide, *Actor*. vide, *Accusatus*.

Vidua.

Vidua, olim, eligenda pro ministeriis Ecclesiæ debuit esse 60. annorum. *Lib. 3. const. Apostolic. c. 1*.

vidua eligenda erat ad hæc ministeria, quæ vnum habuerat virum. *Lib. 3. const. Apostol. c. 3*.

vidua hæc quomodo tunc erat eligenda, & sacrandæ. *Lib. 8. const. Apostol. cap. 25*.

vidua quamnam sit. *dist. 34. c. vidua*.

viduæ non debent cum benedictione velari. *Gelasius epist. 9. Zacharias ep. 7. c. 6*.

viduæ, seu Presbyteræ, ordinari non possunt. *Conc. Laodic. c. 11*.

viduæ quæ dicuntur Diaconissæ, non sunt consecrandæ, seu benedicendæ. *Conc. Epaun. c. 21*.

vidua sumens velum Religionis, fingens se monialem, non potest nubere; & si nubat, redeat ad pœnitentiam. *Nicol. I. in decr. de votis c. 1. 27. q. 1. c. de viduis*.

vidua volens profiteri Religionem, ab Episcopo vestem accipiat; & quomodo. eaq; semper vti debet. *Conc. Tol. 10. c. 4*.

vidua potest fieri religiosa, si habet propositum castitatis. 20. q. 1. cap. vidua.

viduæ, quæ castitatem promiserunt, non possunt nubere. *Symmach. ep. ad Casarium. Conc. Tolet. 4. c. 56. (alias excommunicentur vt adulteræ. Conc. Carthag. 4. c. 104.) 27. q. 1. c. viduas quæ, c. vidua quidem, & c. viduitatis*. Excommunicentur. *ib. c. sicut bonum, c. viduas, & c. Nuptiarum*.

viduæ Religiosæ professæ non possunt à Religione discedere. *Nicol. I. in decr. tit. de votis c. 3. de Regularib. cap. vidua*.

Conc. Vornat. 1. c. 21. Tribur. c. 25.

viduæ professæ, nisi cessent cohabitare cum raptoribus, excommunicentur. *Conc. Arelat. 2. c. 27*.

viduæ iuniores non possunt velari, nisi probata sit earum Religio. *Conc. Turon. 3. c. 27*.

viduæ non possunt velari sine licentia Episcopi. *conc. Paris. 6. lib. 1. cap. 40*.

viduæ velatæ manere non possunt in suis domibus, sed ad monasterium se conferant. *Conc. Paris. 6. lib. 1. c. 44*.

viduæ, quæ in monasterio se recipiunt, non possunt ab aliquo grauari circa sua bona. *Gregor. I. lib. 6. ep. 20*.

viduarum causæ, etiam per Ecclesiasticos iudices, possunt iudicari. *Honor. 3. ex Cirone, tit. de foro compet. c. 1*.

viduarum causæ iudicari non possunt à sæculo, inscio Episcopo. *Conc. Mariscon. 2. c. 112*.

vidua potest iterum nubere. *Zach. ep. 7. c. 6. 27. q. 1. c. vidua 1. 2*.

viduæ non cogantur ad nubendum, neque impediuntur à celibatu. contrarium faciens contra eas, excommunicetur. *Conc. Tolet. 3. cap. 10*.

viduæ modestæ viuant sub potestate Episcopi. *conc. Rhem. c. 34*.

vidua fornicationem committens. vide, *Fornicatio*.

viduam Religiosam violans carnaliter, excommunicatur. *Conc. Illerd. c. 6*. vide, *Monialis circa coniugia, &c.*

vidua non potest conuenire laicum in foro Ecclesiæ, nisi de causa Ecclesiastica, vel si deficit iudex secularis. *De foro compet. cap. Ex tenore, & cap. ex parte B*.

viduæ

viduæ pauperes ab Episcopo alendæ. *Lib. 3. const. Apost. c. 3.*
viduis ab Episcopo succurrendum, si à tutoribus opprimun-
tur. *conc. Regiaticinum cap. 22.*

viduæ adolescentes debiles corpore, ab Ecclesijs sustententur.
conc. carthag. 4. c. 101.

Si viduæ ob inopiam familiaritatibus se immiscant, Episcopus,
& Parochus earum reatum incurrunt. *conc. carth. 4. c. 102.*

viduæ ab Ecclesijs sustentatæ, vacare debent orationi. *ib. c. 103.*

viduæ gubernantur ab Episcopo per Archipresbyterum. *con-
cil. carthag. 4. c. 17.*

vidua professæ statum vidualem, non est violanda; alias da-
mnetur. *conc. Arausic. 1. c. 27.*

vidua mœchans, post quinquennij pœnitentiam reconcilietur,
si eum postea accipit in maritum cum quo peccauit. Si
verò alium accipiat, nec in fine communicet (ita olim) *con-
cil. Elibert. cap. 72.* Si verò vir sit fidelis, post decem annos
ipsa recipiatur in communione. *ibid.*

vidua relicta Episcopi, Presbyteri, vel Diaconi, non potest nu-
bere. si nubat, nullus cum ea communicet, & in morte
tantum accipiat Sacramentum. *Conc. Toletan. 1. c. 18. 31.
q. 1. c. Si qua fuerit.*

viduæ (olim) instruere debebant mulieres baptizandas. *conc.
Carthag. 4. c. 12.*

vidua post mariti mortem, non potest licite missam omittere
ultra mensem, alias ab Episcopo compellatur per censuras,
non obstante quauis consuetudine. *conc. Mediol. 1. par. 2.
tit. Que pertinent ad celebrationem missæ.*

viduam ducens uxorem non potest ordinari. *Dist. 34. cap. Si
quis viduam.* Vide, *Bigamus.* Vide, *Clerici.*

Vienna.

viennense Concilium, quando, & quare celebratum.

Vide, *Concilia. Clemens V. const. 1. Regnans.*

viennæ Austriæ erigitur Collegium pro Germanis adolescen-
tibus Austriæ superioris, & inferioris, septem pro qualibet
parte sub cura Iesuitarum. Protectores sunt Cardinales de
Propaganda Fide. viceprotector est Episcopus Viennensis.
Urbanus 8. const. 67. Quoniam diuina.

Vigilia, id est, excubie.

Vigiliæ circa muros tempore obsidionis passiuæ ab omnibus
faciendæ, etiam priuilegiatis, quando Ciuitas obsideretur ab
inimicis fidei. *Gregorius 1. lib. 7. ep. 20.*

Vigilia festorum.

Vigiliarum vsus est antiquissimus. *conc. Aquisgran. sub Lu-
donico Pio c. 13.*

Vigiliæ pro festis Sanctorum non in domo, sed in Ecclesia sunt
faciendæ. *Conc. Antisiodoren. c. 3.*

Vigiliæ nocturnæ in Ecclesijs cum concursu fidelium, sunt
prohibitæ. *Conc. Sabin. c. 22.*

Vigiliæ cum ieiunio sunt celebrandæ. *Conc. Epsfordiense 1. c. 1.*

Vigilia occurrente in Dominica, ieiunari debet in Sabbatho.

de observatione ieiunii c. 1. & c. Consilium.

vigilia s. Bartholomæi celebranda est, iuxta morem regionum.
ibid. c. Consilium.

Vigiliæ omnium Apostolorum, cum ieiunio sunt celebrandæ,
excepto tempore Paschali. *ibid.*

In vigilia, quando possunt edi carnes. Vide, *Caro.*

In vigilia S. Ioannis Baptiste occurrente in die Corporis Chri-
sti, non ieiunatur, sed anticipatur ieiunium in feria 4. *Urba-
nus 8. in append. 2. const. 42. Cum euenire.*

Vincentius.

S. Vincentius Ferrerius canonizatur à Calisto, Bulla tamen fit
à Pio 2. anno 1458. *const. 1. Rationi.*

Villicus.

Villici officium exerceri nequit à Religiosis, Presbyteris, &

Diaconis. *Conc. Cabilon. 3. c. 12.* Vide, *Clerici quo ad nego-
tia secularia.* Vide, *Regulares.*

Vindicatiuus. Vindicta.

vindicanda non est iniuria, sed parcendum offendent. *Lib. 1.
const. Apostol. c. 2.*

vindicari non semper debent delinquentes. *23. q. 4. cap. Ipsa
pietas, & c. quod Christus.*

vindictam petens à Iudice de aliquo delicto, immunis est, si
delinquens occiditur. *Innocentius 1. ep. 3. c. 5. 23. q. 4. cap.
Illud etiam.*

vindicta, quæ tendit ad correctionem, facienda est. *23. q. 4.
c. Ea vindicta.*

vindicatiuus, non potest fieri Episcopus. *dist. 86. c. Si quid verò.*

Vinum.

vinum in calice miscendum est aqua, ita tamen, vt duæ sint
partes vini. *conc. Triburiense 1. c. 19. quare miscendum.
de consecrat. dist. 2. c. In calicem.* *Honorius 3. ex Cirone,
de celebratione miss. c. 5.*

vinum sine aqua in sacrificio offerre non licet. *de consecr. dist.
2. c. Sic in sacrificando. c. Scriptura dicit. c. cum omne.
c. Non oportet. c. In Sacramento, & c. In calicem.*

vinum plusquam aqua in calice, pro sacrificio ponendum. *De
celebrat. missar. c. Perniciosus.*

vinum modica aqua debet esse mixtum. *conc. Florent. sess.
ult. in literis unionis. §. Tertium.* Vide, *Aqua.*

Vide, *Missæ.* Vide, *Sacrificium.*

vinum in sacrificio miscendum debet esse mundum. *conc. Co-
iacense c. 3.*

Vino albo, si fieri potest, semper in missa vtendum.

Vide, *Missæ.*

vini substantia non remanet in sacrificio post consecrationem.
*conc. constant. contra art. 1. 10. Vvicleff. conc. Florent. in li-
teris unionis. ubi supra.*

Sub specie vini integra est totus Christus; & totus etiam sub
qualibet parte speciei, etiam separatæ, seu diuisæ. *Concil.
Florent. ibid. §. Tertium.*

vinum post Eucharistiam est sumendum, nisi alia missa sit di-
cenda. *de celebrat. miss. c. Ex parte vestra.*

vini potio, luxuriam fomentat. *Dist. 35. cap. Ecclesiæ. cap.
Vinum, cap. Venter, & cap. Luxuriam. cap. Sexto. &
cap. Ante.* Est causa malorum omnium. *ibid.*

Vini Gabella Roma.

Vide, *Ripa.* Vide, *Gabella.*

vini gabella Ripæ applicata fuit pro salariis soluendis Lectori-
bus Studii Romani, & quod superest pro necessitatibus Pop.
Romani, id est, Conseruatoribus. *Leo X. const. 1. dum singul.*
Pro gabella vini ad sustentandos ministros Ripæ, soluuntur
quatuor iulii pro quolibet dolio. *Pius 4. const. 42. Decet.*

Violare. Violans. Violata.

violantes sacros canones, blasphemant Spiritum Sanctum. *25.
q. 1. c. Violatores.*

violantes mulieres Deo sacratas, filii perditionis sunt. *27. q. 1.
c. Sciendum.* Vide, *Moniales.* Vide, *Mulier.* Vide, *Vidua.*

violantes Ecclesiasticam libertatem, sunt excommunicati. *De
sent. excommunicat. c. Nouerit.* Vide, *Eccles. priuilegia.*
Vide, *Eccl. inuasores.* Vide, *Immunitas, & c.* Vide, *Excom-
munic. Bulla Cœna.* Vide, *Libertas Eccles.*

violata Ecclesia per homicidium, quod soluitur in pœnam,
altario applicetur. *17. q. 3. c. Si quis in Atrio.*

Violentia.

violentis laicorum debent clerici resistere. *Greg. 1. lib. 2. ex
regeft. ep. 5.*

violentia in matrimoniis non est inferenda. *De sponsalibus,
& c. c. Cum locum.*

Violen-

Violenter fructus percipiens, etiam si ipsi competerent, tene-
tur restituere. *De restit. spoliat. cap. Grauis.*
Violentia probata per testes; iuramento probantur res amisse,
& restituntur. *de his, que vi & metu, &c. c. Super eo.*
Si timetur de violentia, locus tutus dandus est puellæ nubere
volenti. Vide, *Matrimonia.*
violenta præsumptio, aliquando sufficit ad definitiuam senten-
tiam. *de presumpt. c. Afferte mihi.* Vide, *Presumptio.*
violenta præsumptio de hæresi, non sufficit ad condemnan-
dum de hoc crimine. *ibid. c. Literas vestras.*
Vide, *Presumptio.*

Vir, seu maritus.

Vide, *Coniux.* Vide, *Maritus.*

vir extra Paradisum fuit formatus, mulier verò intra Paradi-
sum. *dist. 40. c. Illud.*
vir est caput mulieris. 33. q. 5. c. *Hæc imago. c. Satis, & c.*
Cum caput.
viri in principio mundi, acceperunt sorores in vxores. 35. q. 1.
cap. Cum igitur.
vir, & vxor sunt vna caro propter commixtionem. 27. q. 2.
c. Lex diuine.

Vir circa uxorem.

Vide, *Coniux.* Vide, *Matrimonia, &c.* Vide, *Maritus.*
Vide, *Vxor.*
vir est caput vxoris. 33. q. 5. *ut in preced. tit.*
vir, & vxor dicuntur vna caro propter commixtionem. 27.
q. 2. c. *Lex.*
viri fornicatio, maculat vxorem. 32. q. 1. *cap. in coniugio.*
vide, *Adulterium.* vide, *Adulter.*
Alia viri peccata, fornicatione excepta, vxorem non macu-
lant. *ibid.*
Vir tenetur reddere debitum vxori. 33. q. 5. c. *si dicat vir.*
vir non potest rescindere votum continentia factum ab vxore
cum suo consensu. 33. q. 5. c. *Quod Deo.*
vir sine vxoris consensu potest votum vltimatum facere.
De voto, &c. cap. ex multa. §. In tanta.
vir potest resistere voto continentia facto ab vxore, sine suo
consensu. 33. q. 5. c. *Mulier.*
Vir potest seruare continentiam circa petendum debitum; sed
tenetur reddere. 33. q. 5. *cap. Si dicat vir.*
Vir non potest alienare bona vxoris. *Honorius 3. ex Cirone,*
tit. de Adulter. c. 1.
Viri, & vxoris donationes. vide, *Donatio, circa fin.*
vide, *Dos.* vide, *Vxoratus.*

Vir circa Religionem, continentiam, & alia vota.

Vir, sine vxoris licentia, seu consensu, & è contra, non potest
Religionem intrare; & si intrat, tenetur ea volente ad ipsam
redire. 27. q. 2. *cap. Agathosa. cap. Si quis coniugatus. cap.*
Quia Agatho. 33. q. 5. c. *Notificasti. cap. vna sola.*
Vir, vel vxor nequit continere, vel de hoc votum facere, sine
consensu vxoris. 27. q. 2. *cap. si tu abstines. c. Quia Agatho.*
& c. Scripsit, & nulliter facit. ibid. 33. q. 5. cap. Si dicat.
Vir, vel vxor potest Religionem ingredi cum alterius consen-
su, si hic vel religionem etiam ingreditur, vel castitatem
promittit. *De conuers. coniugat. c. 1. c. vxoratus. cap. ad*
Apostolicam, & cap. Significauit.
Vir, qui inuita vxore fecit votum, & fuit ei restitutus, mor-
tua vxore, non tenetur redire ad monasterium. *De con-*
uers. coniug. cap. Quidam.
Vir, quando potest ab vxore repeti. vide, *vxor repetens virum.*
Vir non potest in monasterium, seu religionem intrare, rema-
nente vxore extra in sæculo. 27. q. 2. c. *quia Agatho.* etiam
si de eius licentia votum fecit, sed ab Episcopo restituatur
vxori. *De conuers. coniug. c. 1.*
Vir potest seruare continentiam circa petendum debitum: at
tenetur reddere. 33. q. 5. c. *Si dicat vir.*
vir professus religionem, sciente vxore, & dissimulante, non
potest redire ad sæculum, nec aliud matrimonium validum
facere. *De conuersione coniugator. c. Consuluit.*
vir factus religiosus non cogitur redire ad sæculum, per hoc,

quod vxor est adulterata. *ibid. c. constitutus.*
vir faciens professionem Religionis consentiente vxore, hac
mortua non potest aliam accipere, etiam si numquam in-
trauit in Religionem. *ibid. cap. Ex parte Abbatis.*
Vir potest facere votum vltimatum, id est, Terræ Sanctæ,
absque consensu vxoris. *de voto, &c. c. ex multa. §. in tanta.*
vir, vel vxor non potest intrare in monasterium sine Episcopi
licentia. 27. q. 2. c. *Si vir.*
vir habens votum continentia, non potest vxorem ducere,
etiam si ista promittat se facere Christianam. 32. q. 8. c. *vn.*
vide, *vxor repetens virum.*

Vir circa dimissionem vxoris, vel separationem.

Vide, *Matrimonium quo ad torum, &c.* Vide, *Matrimo-*
nia rata quando solui, &c.
Vir, qui semel placuit, dimitti non potest, sic neque vxor. 31.
q. 2. c. *Lotharius.* 32. q. 5. c. *Horrendus.*
Vir fidelis non tenetur sequi vxorem infidelem discedentem.
28. q. 1. c. *Simili modo.* Vide, *vir circa uxorem infidelem.*
Vir aliquando sine culpa potest dimittere vxorem, quando, sci-
licet hæc petit indigna, & contra Dei legem, vt cum eo co-
habitaret, sed quomodo. 28. q. 1. c. *Idolatria.* Separatus ab ea,
non potest aliam ducere. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 22.*
vir, vel vxor fidelis, licite potest dimittere coniugem infidelem.
28. q. 1. c. *iam nunc.* Sed non expedit hoc facere. *ib. c. sic enim.*
Viro Iudæo non veniente ad fidem, separari potest ab eo vxor
fidelis. 28. q. 1. c. *Iudei.*
Vir relinquens vxorem ratione fidei impia, quando potest
aliam ducere. 28. q. 2. c. *si infidelis.*
vir separandus, olim, erat ab vxore, si tenebat filium in fon-
te. 30. q. 1. *cap. Peruenit.*
Sed postea aliter decretum est. vide, *Matrim. quo ad torum.*
vir tenens filium, vel baptizans in necessitate, non separatur
ab vxore. 30. q. 1. c. *Ad limina.*
vir tenens filiastrum in confirmatione, non est separandus ab
vxore, nisi eius consensu fecerit. 30. q. 1. c. *de his. & cap.*
Si quis filiastrum.
vir potest dimittere vxorem, si probet, quod voluit eum occi-
dere propter nuptias alienas. 31. q. 1. c. *Si qua mulier.*
Vir ob adulterium potest dimittere vxorem, & debet hoc fa-
cere. 32. q. 2. c. *Dixit Dominus. & c. Sicut crudelis.*
Vide, *Coniux.* vide, *Adulterium.* Vide, *Matrimonia*
quando separanda.
Vir non dimittens uxorem adulteram, patronus est mali. 32.
q. 1. c. *Sicut crudelis.*
Si uerò ipse uir est fornicarius, non potest dimittere uxorem
fornicantem. 32. q. 1. c. *Nihil. & c. Si dictum.*
Vir non dimittens uxorem adulteram, sed illi se commiscens,
duobus annis pœniteat, si reddit ei debitum, tribus. 32. q. 1.
c. *Si quis uxorem il 2. & c. si ducturi.*
vir non potest dimittere uxorem, nec è contra, nisi causa hæc
in Ecclesia proberetur. 33. q. 2. c. *Seculares.*
Viri ab uxore separatio, & eius causa agitari non potest, nisi
prius uxor restituatur. 33. q. 2. *cap. Siue de.*
Viro uel uxore dimittente coniugem, ijs uiuentibus, non po-
test accipi altera. 32. q. 7. c. *Apostolus. cap. Fieri. cap. Fi-*
delis. c. vxor. c. Dominus. c. Omnes. c. Placuit. c. Quemad-
modum. vide, *Matrim. quando solui.*
Separatione hac facta, si quis alteri nubit, adulter est. *ibid.*
c. Omnes. c. Dominus. cap. Quemadmodum. cap. Adulteri
malum. Concil. Mileuitan. c. 17. Conc. Afric. c. 69.
Vir dimittens uxorem per diuortium, si contrahit cum se-
cunda, neque mortua prima potest eam habere. *de eo qui*
duxit cap. Ex literarum.
vir, quibus ex causis potest separari ab uxore. *de frig. & c. c. 1.*
vide, *Matrim. quo ad torum.* vide, *Matrimonia rata quando.*
vir separatus eo quod vxor non potest reddere debitum, & è
contra, si matrimonium sit tantum ratum, potest alteri nu-
bere. 32. q. 7. *cap. quod Proposui.*
vir si dimissa uxore, ducit consanguineam illius in secundo
gradu, utraque perpetuo careat. si in alio gradu, dimissa se-
cunda redeat ad primam. *Conc. Later. 3. tit. de sponsalibus*
c. 15. vide, *Matrimonia quibus prohibita in pœnam.*

Vir circa uxorem adulteram.

vir sciens de vxoris adulterio, tenetur eam dimittere. 32. q. 1. cap. *Dixit Dominus*, & c. *Sicut crudelis*.
 Si non dimittit, est patronus mali. *ibid.* Si tamen ipse est adulter, non potest dimittere eam. 32. q. 6. c. *Nihil*, & cap. *Si ducturi*. vide, *vir circa dimissionem*. vide, *Matrim. quo ad torum*, & c. idem de vxore. *ibid.*
 viri adulteri grauius sunt puniendi, quam vxores. 32. q. 6. cap. *Indignantur*.
 vir dormiens cum vxore adultera, quamdiu nescit eius adulterium, non peccat: dum vero scit, peccat si prosequitur. 34. q. 1. *Ego dixi*.
 vir retinens vxorem adulteram, quæ non fecit pœnitentiam, particeps est delicti. *de adulter. & stupro. c. si vir sciens*.
 vir potest vxorem adulteram dimissam recipere post pœnitentiam debitam ab ea factam. 32. q. 1. c. *de Benedicto. c. Quod autem*, & c. *Non erit*. 34. q. 1. c. *Ego dixi*. Et tenetur recipere illam, alias peccat. *ib. ego dixi. de adult. & c. c. si vir sciens*.
 vir potest ob suspicionem accusare vxorem de adulterio. *de adulterijs*, & c. c. *Maritis*.
 viro non licet occidere vxorem adulteram. 33. q. 2. c. *interfectores. c. inter hac*, & c. *Si quis*. Sed adolescens excusatur si per iram, & c. *ibid. c. interfectores*. vide, *in preced. tit.*

Vir adulter.

vide supra, *vir circa uxorem adulteram*.
 vir accusatus de adulterio, lite pendente, non potest priuari vxore, & iure coniugali. *ut lite pendente c. Laudabilem*.
 vide, *Matrim. quo ad torum*. vide, *Adulter*. vide, *vxoratus*.

Vir circa debitum coniugale.

vir tenetur reddere debitum vxori, & è contra. 33. q. 5. cap. *Si dicat vir*.
 vir potest seruare continentiam de non petendo debitum, sed tenetur reddere. *ibid. c. Si dicat vir*.
 vir non exigens debitum, sed reddens cum petitur, meretur. 33. q. 5. cap. *Secundum*.
 vir perdens ius petendi debitum, non potest illud auferre vxori. idem de vxore. *Conc. Later. 3. p. 49. c. 18*.
 viro non aufertur ius petendi debitum, per hoc quod illud perdit vxor. *Conc. Later. 3. ibid.*
 vir quando debet abstinere ab vxore. Vide, *vxor*.

Vir occidens uxorem.

Vir non potest occidere vxorem ob adulterium. 33. q. 2. cap. *Interfectores. c. Inter hac*, & c. *Si quis*. Si tamen sit adolescens, excusatur. *ibid. c. interfectores*.
 Vir occidens vxorem etiam ob adulterium, non potest aliam ducere. 33. q. 2. c. *Interfectores*, & c. *Admonere*.
 Equè peccatum est occidere vxorem etiam adulteram, & ea viuente aliam ducere. 33. q. 2. c. *Si quod*.
 Vir occidens vxorem, quam pœnitentiam debet facere. 33. q. 2. c. *Quicumq;*, & c. *admonere*. vbi adducitur casus magnæ personæ, quæ occidit vxorem, & pœnitentia eius. vide, *Occidens*.

Vir circa plures vxores, etiam successiue.

Vide, *Matrimonia plura*.
 Equè peccatum est aliam vxorem ducere prima viuente, ac primam occidere. 33. q. 2. cap. *Si quod*.
 Vir, si dimissa vxore ducit eius consanguineam in secundo gradu, vtraque careat perpetuò. si verò in alio gradu, dimittere debet secundam, & redire ad primam. *Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus c. 15*.
 Vir contrahens cum vna, licet matrimonium non sit consummatum, non potest cum alia contrahere. & si cum hac contrahit, ad primam redire debet. *Conc. Later. 3. ib. c. 17. 18*.
 Vir ducens secundam vxorem, pendente causa dimissionis primæ, si postea sequitur sententia dimissionis, ei relinquatur tenere secundam; sed pœnitentia ipsi iniungatur, & tem-

porè pœnitentiæ separentur. *Conc. Later. 3. ibid. c. 21*.
 Vir consentiens, vt vxor veletur, non potest aliam vxorem ducere. 33. q. 5. c. *Qui vxorem*.
 Vir contrahens cum secunda, viuente prima, etiam si multo tempore habitet cum ista, mortua prima non potest habere eam. *De eo, qui duxit in matrimonium, c. cum haberet*, & cap. *Significauit*.
 Vir si viuente vxore habet rem cum alia, absque fide matrimonij, prima mortua, potest secundam ducere, si non fuerit machinatus in mortem primæ. *ibid. cap. Significasti*.
 Vir contrahens cum secunda, viuente prima, si illa fuit infcia; mortua prima potest ducere secundam. *De eo, qui duxit in matrimonium. cap. Veniens*.
 Si verò ipsa sciebat habere aliam, etiam si copula cum secunda intercessit, non potest eam ducere, nec etiam mortua prima. *ibid. cap. fin.*
 Vir non potest contrahere cum secunda, quæ machinata est in mortem primæ. *ibid. cap. Super hoc*.
 Vir cognoscens carnaliter consanguineas vxoris, & c. vel plures consanguineas.

Vir dormiens cum sorore vxoris, non potest alterutrā amplius tangere. 27. q. 2. c. *Qui dormierit*. & c. 32. q. 7. c. *concupuisti*.
 Vir dormiens cum sponsa fratris, non potest eam habere in vxorem. 27. q. 2. c. *qui dam*.
 Vir dormiens cum sponsa filij, non potest eam habere in vxorem, neque filius. 27. q. 2. c. *Si quis sponsam filij sui*.
 Vir polluens vxoris sororem, non potest vllam ex eis habere, si scienter fecit. Si vero ignoranter, non debet vxorem dimittere. 34. q. 1. c. *in lectum*, & c. *Ego dixi*.
 Vir fornicans ignoranter cum duabus sororibus, potest vnam earum habere in vxorem. sed post annos septem. 34. q. 1. cap. *Si quis cum duabus*.
 Vir fornicatus cum matre, & filia, etiam ignorante illa de hac, & è contra, non accipiat aliquam in vxorem. 34. q. 1. cap. *Si quis cum matre*.
 Vir carnaliter cognoscens consanguineam vxoris, quando tenetur reddere debitum. Vide, *coniux*. Vide, *Carnalis copula*.
 Vir post matrimonium ratum cognoscens carnaliter matrem vxoris, si vxorem non cognouit, nec ante, nec post, separandus est. Et alterutra cum dispensatione facere potest matrimonia cum alio. Si verò vir cognouit vxorem, vel ante, vel post, separandus est, nec vllum aliud facere potest matrimonium, nec primam habere vxorem. *Conc. Later. 3. in append. tit. de eo, qui consanguineam cap. 4. de eo, qui cognouit*, & c. cap. *veniens*.
 Vir carnaliter cognoscens matrem vxoris, non potest amplius vxorem cognoscere, nec alteram accipere. *Conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus secundo c. 6*.
 Vir cognoscens carnaliter matrem, & filiam, vel duas sorores scienter, pœna mortis, in statu Ecclesiæ est puniendus. *Sixtus 5. const. 54. volentes*.
 Idem de eo, qui scit patrem, aut filium cum muliere aliquam habuisse, si etiam ipse rem habet. *ibid.* Idem de mulieribus cognitis, si ipsæ sciebant. *ibid.*
 vide, *Carnalis copula*. vide, *Matrimonia quo ad torum*.
 vide, *Matrimonia quibus prohibita in pœnam*.

Vir circa uxorem infidelem, vel hereticam.

Vide, *vir circa dimissionem*. vide, *Matrimonia quando separanda*. Vide, *Infidelis*.
 Vir, si ante baptismum dimisit vxorem, habet facultatem eam recipiendi post baptismum, si vult. 28. q. 1. c. *Si quis*.
 Vir fidelis non tenetur sequi vxorem infidelem discedentem. 28. q. 1. cap. *Simili*.
 Viro fideli, licet dimittere vxorem infidelem, & è contra. 28. q. 1. c. *iam nunc*. & alijs ibi, sed non expedit sic facere. *ib. c. sic enim*.

Vir circa alia.

Vir, quæ potest donare, vel relinquere vxori. *De donationibus inter, & c. cap. Nuper*.

Viri donationes factæ vxori propter matrimonium illicitum, non valent. *de donat. inter. & c. c. Et si necesse. vide, donare.*
 Viri bona intelliguntur tacite obligata pro dote vxoris. *De pignoribus c. Ex literis.*
 Viro recipiente pignora pro dote promissa, non possunt fructus in sortem computari. *De usuris cap. Salubriter.*
 Viri morte donatio, & dos redit ad vxorem. *De donationib. & c. c. Donatio. Vide, Donare. Vide, Dos.*
 Viro iuranti se cognouisse vxorem, non creditur, si illa per matronas insipientes suum corpus probet contrarium. *de probat. c. proposuisti. & quando ei credendum. 33. q. 1. c. si quis.*
 Viro, vel vxore redeunte à captiuitate, reintegrandum est matrimonium. *34. q. 1. c. cum in. vide, Coniux. vide, Maritus. vide, Matrim.*

Virgo circa matrimonium.

Virgines neque cogantur ad nubendum, neque impediuntur à cælibatu. & contrarium faciens, excommunicatur. *Concil. Tolet. 3. c. 10. vide, Matrimonium.*
 Virgo damnans matrimonia, anathema est. *Conc. Gangrenf. c. 9. & 10. Conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 67. & 75.*
 Virginem per vim accipiens, eam despondeat, sed excommunicetur. *conc. quod dicitur Apost. c. 67. Vide, Stuprum.*
 Virgines defloratæ, si in maritos accipiant ipsos deflorantes, post annum reconcilientur. *Conc. Elibert. cap. 14. si alios etiam cognouerunt, post annos quinque. ibid.*

Virgo vouens virginitatem.

Virgo vouens, & profitens virginitatem, non potest nubere. alias si facit excommunicetur. sed si peniteat, ab Episcopo absoluitur. *Conc. Calced. c. 16.*
 Virgo promittens, & vouens tenetur obseruare, etiam si velata non sit. *Innoc. I. ep. 2. c. 13. 27. q. 1. c. Hæc verò quæ.*
 Virgo profitens virginitatem non potest cum alijs extraneis habitare. *Conc. Carth. 1. c. 3.*
 Virginitatis votum in muliere incipit esse firmum, cum est adulta, quando, scilicet est apta marito. *20. q. 1. c. Firma.*
 Virgines, quæ volunt castitatem profiteri, si seruæ sunt, redimantur à dominis per Ecclesiam. *Greg. I. lib. 2. ex reg. ep. 42.*
 Virgines, vel viduæ habentes votum castitatis, si nubunt, separentur, & per totam vitam peniteant, & Eucharistia careant. *Conc. Foroiul. c. 11.*
 Virgo vouens virginitatem, si sit filia Episcopi, vel Presbyteri, quid agendum si nubat. *27. q. 1. c. de filia.*
 Virgines, vel viduæ, quæ continentiaæ votum habent, nigra veste vtantur. *Conc. Foroiul. c. 11. vide, Matrimonia prohibita ratione status. vide, Monialis. vide, vouere, votum.*

Virgo circa Religionem, & consecrationem.

Virgines, olim, non erant consecrandæ, nisi post ætatem 25. annorum. *Post ep. 4. Pij I. Conc. Turon. 3. c. 28. Conc. Vornat. 1. c. 69. 20. q. 1. c. Placuit, & c. Virgines. Conc. Carthagin. 3. c. 4. Conc. Mileuit. c. 26.*
 Virginum consecratio, quibus diebus est facienda. *ibid. post epist. 4. Pij I.*
 Virginum consecratio, pertinet ad Episcopum. *Conc. Hispal. 2. c. 7. vide, Consecratio. vide, Moniales. Conc. Paris. 6. lib. 1. c. 43. Conc. Regiatic. c. 7. dist. 25. c. perlectis. conc. Carthag. 3. c. 36. 20. q. 1. c. de votis. c. placuit. & c. Virgines. 26. q. 6. c. 1.*
 Virgines possunt consecrari à Presbytero de licentia Episcopi. *26. q. 6. c. Presbyter. Vide, Consecratio virginum.*
 Virgines possunt consecrari in diebus Dominicis, & Sabbatho Pentecostes. *De temporib. ordin. c. 1.*
 Virgines velari debent in Albis Paschalibus, & in diebus Apostolorum. *Gelasius ep. 9.*
 Virgines sacrae ab Episcopo in monasterio Virginum reponantur. *Conc. Carthag. 3. c. 33. Conc. Afric. c. 11.*
 Virgines ante annum ætatis 60. olim, non velabantur. *20. q. 1. c. Iuenculas. alias statutum, vt sit 72. annorum. conc. Rom. sub Syluestro c. 10. Postea decretum, vt antequam velentur, per 40. annos probentur. Conc. Cesaragust. 1. c. 8.*
 Virgines velari non possunt ab Abbatisa. *20. q. 2. c. Statuimus.*

Pro velatione, Episcopus, nihil potest accipere. *Gregorius I. lib. 3. epist. 24.*
 Virgines Deo sacratæ, vagari non possunt. *Conc. Afric. c. 11.*
 Ad virgines, vel viduas Religiosas accedere non possunt clerici, nisi de licentia Episcopi; nec Episcopi, aut Presbyteri, nisi alijs præsentibus. *Conc. Carthag. 3. c. 25. Conc. Afric. c. 5.*
 Virgo sub tutela, si habitum Religionis ante annum duodecimum petit, & per annum in ea permanet, non posse inde recedere, nec à tutore abstrahi, declarauit *Conc. Tribur. 1. c. 24. Sed contrarium habes. Vide, Moniales. Vide, Consecratio. Vide, Episcopus. Vide, Moniales. Vide, Velare.*

Virgines Religiosæ nubentes, vel fornicantes.

Virgines Deo dicatæ, si virginitatem perdunt, nec in fine communicent. Si verò toto vitæ tempore peniteant, possunt in fine accipere communionem. *27. q. 1. c. Virgines. Conc. Mogunt. 3. c. 26. Conc. Elibert. c. 13.*
 Virgines violantes, inter bigamos numerentur. *Conc. Ancir. c. 19. 27. q. 1. c. Quotquot.*
 Virgines professæ, nec nubere possunt, nec velle nubere. *dist. 27. c. vouentibus, & c. Si nupserit. 20. q. 1. c. Puella. 27. q. 1. cap. Sicut bonum. cap. viduas. & cap. Nuptias.*
 Virgines, & aliæ Deo dicatæ, si nubunt, communionem priuentur. *Conc. Valent. 1. c. 2. Aliæ penitentia. Conc. Turon. 2. c. 21. Conc. Maficon. 1. c. 12. Conc. Lugdun. Prouinc. 2. c. 3. Zacharias ep. 7. cap. 21. Gregor. I. lib. 3. ep. 6. & 9. 27. q. 1. cap. de viduis. cap. viduas autem.*
 Virgines consecratæ, nubentes sunt incestæ. *dist. 27. c. Virgines.*
 Virgines Deo sacratæ nubentes, non recipiantur ad penitentiam, nisi se separent. *27. q. 1. c. Quæ Christo.*
 Virginum sacrarum fornicantium penitentia, quænam est. *27. q. 1. c. Si qua monacharum, & c. eos autem. Excommunicentur. Conc. Venetic. c. 4. Conc. Andegauen. c. 5. Conc. Turon. 2. c. 21. Conc. Maficon. 1. c. 2. Conc. Lugdun. Prouinc. 2. c. 3. & aliæ penitentia fornicantium, in eisdem locis. Gregor. I. lib. 3. ep. 6. & 9.*
 Virgines, quæ à parentibus oblatae sunt monasterijs, quando possunt nubere, & quando non. *Zachar. ep. 7. c. 27.*
 Vide, *Matrimonia prohibita ratione status spiritualis. Vide, Moniales circa coniugia.*

Virginitatis perfectio.

Virginitas est præstantior matrimonio. *32. q. 1. cap. Nuptia terram. Ambrosius ad Syricium Papam. & ideo eam sibi elegit Christus. ibid. Conc. Trid. sess. 24. can. 10.*
 Virginitas consulitur, non præcipitur. *ibid. c. Nuptia.*
 Virgo corrupta per vim, non perdit gratiam virginitatis. Sed secundum legem virgo non est. *15. q. 1. c. si quis non iratus.*
 Virginitas mētis melior est, quam carnis. *32. q. 5. c. tolerabilis.*
 Virginitas carnis, nihil est amissa virginitate mentis. *32. q. 5. c. si Paulus Apostolus.*
 Virginitate manente mentis, non polluit corruptio coacta carnis. *32. q. 5. c. Reuera, c. Ita ne aliquem, c. Proposito, c. Non fidelibus, c. de Pudicitia, c. ad Deum, c. Non potest, & cap. magis timeamus.*
 virginitatem carnis estò inuitæ amittentes non sunt comparandæ cum ijs, quæ nullo modo eam perdiderunt. *32. q. 5. cap. Illæ autem.*
 virginitas sine alijs operibus non saluat. *33. q. 5. c. Hoc solum.*
 virgo damnans matrimonia, est anathema. *Concil. Gangrense c. 9. & 10. Conc. Aquisgran. sub Ludouico Pio c. 67. & 75.*

Virgines sacras carnaliter cognoscens, aut in matrimonium ducens.

Virgini sacrae carnaliter se commiscens, excommunicetur. *Conc. Turon. 1. c. 6.*
 Et quia eius corpus est Dei templum, illi se commiscens est sacrilegus. *Post Conc. Arelat. 3. c. 7. 27. q. 1. c. Sciendum.*
 Cum virgine sacra rem habens clericus, deponatur; laicus excommunicetur. *27. quæst. 1. cap. Si quis Episcopus.*
 virginem sacram rapiens, quomodo puniendus. *Greg. I. lib. 3. ep. 6.*

ep. 6. & 9. vide, *Rapiens*. Vide, *Matrimonia prohibita ratione status*. vide, *Moniales circa coniugia*. vide, *Carnalis copula*.

Virgines circa alia.

virgines puellæ non possunt cum viris, tamquam cum fratribus habitare. *Conc. Ancir. c. 19.*

Ad virgines accedere non possunt clerici, etiam continentes, nisi de licentia Episcopi: nec ipsi Episcopi, vel Presbyteri, nisi presentibus alijs. *Conc. cartbag. 3. c. 25. conc. Afric. c. 5.*

virgines non possunt sociari cum clericis. *dist. 81. c. Ad reatum, & c. Vidua.*

virginitas si probanda sit, quomodo debet probari; & quomodo repudiari matrona. *de probat. cap. Causam matrimonij. Honorius 3. ex Cirone, de probationibus cap. 3.*

virginum puellarum Monasterium Romæ. Vide, *Puella*.

Virtus.

virtutum actus conueniunt, non solum imperfectis, sed perfectis. *Conc. Vienn. Generale. & habetur in Clement. de heret. c. Ad nostrum.*

Virtutes, tam paruulis, quam adultis infunduntur in baptismo. *Clement. de fide, & summa Trinit. c. vn.*

Vis.

Vis potest per vim repelli cum moderamine inculpatæ tutelæ, etiam occidendo aggressorem. *de homicidio volunt. cap. Si significasti il 2. Vide, Occidens.*

Visiones.

Visiones, quæ alicui apparent, siue in somno, siue in vigilia, in spiritu videntur, non in corpore. *Post Conc. Ancir. c. 2.*

Visitandi obligatio, quæ, & qualis.

Vide, *Episcopus quo ad visitationem.*

Episcopi, Archiepiscopi, &c. quotannis debent visitare suas Dioceses. *10. q. 1. c. Decernimus. Conc. Brachar. 1. c. 8.*

Visitans, quid teneretur indagare in visitatione. *10. q. 1. c. Placuit omnibus. Eius obligationes. De censibus, c. Procuratores, & in 6. c. 1. §. Procuratores.*

visitatio facienda in Diocesi, & ex defectu eius ortæ sunt hæreses in Ecclesia. *Conc. colon. 3. tit. de quarto c. 1.*

In visitatione habeatur Notarius, qui sit sacerdos, vel clericus non coniugatus. *ibid. cap. 2.*

Episcopus visitans monere debet etiam Prælatos exemptos, ut in suo munere vigilent. *ibid. c. 3.*

Visitatio Liminum.

vide, *Episcopus quo ad limina Apostolorum*. Vide, *Limina*.

Visitantis expensæ, & procurationes.

Vide, *Episcopus quo ad procurationes.*

Visitanti Episcopo, &c. conuiuia paranda sunt, iuxta morem loci. *10. q. 3. c. Illud.*

Visitantes Ecclesias, debent ab eis habere subsidium, seu expensas. *Greg. 1. l. 3. ep. 11. De censib. c. Procuratores, & in 6. c. 1. §. Procuratores. De off. ord. in 6. c. Si Episcopus. Omnia victualia habere debet à visitatis. ibid.*

Visitante Episcopo, Archiepiscopo, &c. etiam Ecclesia Ciuitatis debet dare procurationes. *de censibus c. Venerabili.*

Visitans Archiepiscopus, &c. ab omnibus locis visitatis potest procurationes accipere. *de censibus in 6. c. 1. §. Deinde.*

Abque coactione, & iuramento populorum eas recipiat. *ibid. §. Sanè.*

Visitante Episcopo, &c. priuata oratoria, hæc non tenentur ad procurationes. *de censibus c. fin.*

Olim, etiam à monasteriis monachorum exigebatur procuratio. *de censib. c. Sopita, & Extra, de censibus c. Vas elect.*

visitationum impensæ, & itinera compensari, & exigi non possunt, quando non fit visitatio. *10. q. 1. c. Relata. Conc. Turon. 4. cap. 9.*

Episcopus non visitans, nihil potest accipere ab ijs, quos mittit ad visitandum. *de off. ordin. in 6. c. Si Episcopus.*

Visitans non plusquam per vnam diem, in Parochia moretur. *10. q. 3. cap. Inter cetera.*

Non grauet visitatos; sed moderatas expensas habeat. *Conc. colon. 3. tit. de quarto c. 5.*

Visitantes, siue Episcopi, siue Archiepiscopi, quid debent à visitatis accipere pro rata. *Extra, de censibus cap. Vas electionis. si plus exigit, in duplo restituat. ibid.*

Visitans Episcopus, Archiepiscopus, &c. potest in pecunia accipere procurationem, si visitatis hoc placet. *de cens. in 6. c. fal.*

Ex priuilegio Papæ potest in pecunijs recipere procurationes. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Visitans, siue vnum, siue plura loca in vna die, vnam tantum procurationem potest recipere, non plures. *de cens. in 6. c. fal.*

Visitantes Episcopi, in toto Orbe, & in singulis Prouincijs (distinctè) quas procurationes possunt accipere. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Visitantes per alios, quas, & quando possunt procurationes recipere. *ibid.*

Procurationes, quæ sunt de consuetudine tantum, soluantur visitanti, non aliud. *ibid. c. Vas electionis. alias tenentur ad restitutionem. & penæ. ibid.*

Visitationis tempore, si officiales, &c. de familia Episcopi, aliquid accipiant ultra taxam, tenentur in duplo restituere. & alia penæ. *ib. & de censibus in 6. c. 1. vide infra, In visitatione, &c.*

Visitari potest per alium, &c.

Visitare potest per alium Episcopus æger. *10. q. 1. c. Episcopum.*

Visitans per alium, an, & quas procurationes possit recipere. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Visitans per alium, nihil potest recipere ab ijs, quos mittit ad visitandum. *de off. ord. in 6. c. Si Episcopus. & visitans procurationes habet à visitatis. ibid.*

Visitanti prohibita.

Visitans Ecclesias, nihil potest sumere de rebus illarum. *dist. 61. c. Quoniam. (exceptis expensis.)*

Visitans non plusquam per vnam diem, in Parochia moretur. *10. q. 3. c. Inter cetera.*

Non debet multas personas secum ducere, neque grauare Parochiam. & quot potest ducere. *ibid. c. Inter cetera.*

Non potest recipere munus, alias incurrit maledictionem, & debet in duplo reddere. *de censib. in 6. c. Rom. §. procurationes.*

Intra mensem tenetur in duplo restituere sub penâ Episcopis, Archiepiscopis, & alijs Prælati, Ordinarijs, suspensionis ab ingressu Ecclesiæ; alijs verò priuationis ab officio, & beneficio. *ibid. c. Exigit.*

Visitans, exigens, plusquam sibi debeatur pro procuratione, in duplo restituat. *Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Qui sunt de familia visitantis, nihil possunt accipere pro munere, &c. *ibid.*

Visitantis officiales, nec pecuniam ultra taxam, neque munera accipere possunt à visitatis. *De censibus in 6. c. 1. §. Procuratores. Extra, de censibus c. Vas electionis.*

Episcopo visitante monasterium (quando est sibi à iure permisum) non potest in illud introducere sæculares, sed duos tantum canonicos. *de off. iud. ord. c. Ut iuxta. vide, Episcopus quo ad visitationem.*

Visitantis potestas, & ordo.

Archiepiscopus visitare potest, & debet omnes, vel in proprijs locis, vel eos vocando ad loca congrua. *de censib. in 6. c. 1.*

Archiepiscopus visitare potest Prouinciā. *ibid. §. Deinde. Potest visitare, etiam si suffraganei non sint negligentes. De censibus in 6. c. fin.*

Visitationem Prouinciæ incipere debet Archiepiscopus à suo Capitulo, & Populo. *De censibus in 6. c. 1.*

Visitatione semel facta, non potest Archiepiscopus iterum visita-

visitare, nisi de consensu suffraganeorum, vel alia causa necessaria. *ibid.* §. *Postquam*.
 Visitaturus Diocesim, vel superior Regularis Religionem, hanc formam seruire debet, vt prius suum Conuentum, seu Ecclesiam, deinde alias visiter. *ibid.* §. *Hanc autem*.
 Archiepiscopus visitans vnā Diocesim, si in aliam intrat, non potest redire ad primam, nisi omnes partes, & loca secundæ fuerint visitata; si tamen prima Diocesis indiget plus quam secunda, potest hac relicta ad illam redire. *de censib. in 6. c. 1. §. Ex quo*.
 Visitans Prouinciam, siue Metropolitanus, siue Legatus, potest sententiare nō soluētes procuraciones. *de censib. c. cū nuper*.
 Archiepiscopus visitans, potest confessiones audire, absoluerē, &c. *de censib. in 6. c. fi. vide, Archiepiscop. quo ad visitationē*.
 Visitator factus à Papa, vel Metropolitana Episcopali, sede vacante, quā potestatem habet. vide infra, *Visitatores à quo, &c.*
 Visitans potest in locum vicinum vocare Parochum, caueat tamen ne illum grauet. *conc. colon. 3. tit. de quarto c. 7.*
 Visitans potest vti censuris Ecclesiasticis, & aliis pœnis. *ib. c. 5.*
 Visitare potest Episcopus, etiam Hospitalia exemptorum, (saluo iure in aliis.) *ibid. c. 4.*
 Vide, *Beneficiorum unio*. Vide, *Beneficia quo ad visitationem*.
 Vide, *Episcopus quo ad restitutionem*. Vide, *Hospitalia*.

Visitatores à quo possunt deputari.

Episcopus potest deputare Visitatorem, si ipse non potest visitare. *10. q. 1. c. Episcopum*.
 Visitator sede Episcopali vacante, deputari potest à Papa. *De supplē. neglig. in 6. c. fin.*
 Visitator sede Episcopali vacante, deputari potest à Metropolitano, si capitulum negligenter administret: sed prius citato capitulo, & cognita causa negligentiae. *ibid.*
 Visitator sic deputatus legitimam habet potestatem in spiritualia, & temporalia. *ibid.* Sed nō potest conferre beneficia. *ib.*
 Visitatores deputati à Capitulo habentes ius visitandi, ab Episcopo sunt approbandi. *conc. Trid. sess. 24. de resor. c. 3.*
 Visitatores Episcoporum fiunt à Papa. *Gregorius 1. lib. 5. ep. 21. Lib. 7. ex reg. ep. 25.* Vide, *Papa*. De mandato Papæ potest ordinare. *Gregorius 1. lib. 2. ep. 29.*
 Visitator Episcopi, sine Papæ facultate non potest ordinare, vel alia similia facere. *Ioannes 2. ep. 4.*

Visitatores Monialium, & visitatio.

Visitatores monialium impediētes, excommunicantur ipso facto, non obstante priuilegio quocumque. *de censibus in 6. c. 1. §. Deinde*.
 Visitatiōi monialium faciendæ per Episcopum interesse possunt solum duo Notarii, & alii quatuor honesti viri. *Clem. de statu monachor. c. fin.*

In visitatione, quid faciendum.

Vide titulos præcedentes. Vide, *Episcopus quo ad visitationem*.
 Visitanda est Ecclesia Cathedralis, Patriarchalis, & aliæ. Item Hospitalia, & Bibliothecæ. *conc. colon. 2. par. 14. c. 2.*
 Vide, *Visitantis potestas*.
 Prius Ciuitatem, deinde Diocesim tenetur visitare. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. De visitatione*. In Ciuitate prius Cathedralem, postea Collegiatas, & Parochiales, deinde Seminaria, Scholas, Sodalitates, Hospitalia, & cætera pia loca. *ibid.*
 Visitatio significanda est Parocho, & Populo, paucis diebus, antequam adueniat visitator. *conc. colon. 2. par. 14. c. 7.*
 In visitatione faciēda est concio de omnibus, quæ vtilia sunt, & hoc ex diuersis scripturis. *ibid. c. 8.*
 Fiat indagatio de vita, moribus; congrua sustentatione; habitu, tonsura, & ministerio Parochi; an in Parochia sint hæretici, vel schismatici: de cultu diuino; an regnent in ea graua crimina; si censuræ Ecclesiæ contemnuntur, vel seruantur; si sacramenta percipiuntur, &c. *ibid.*
 Item videndum, si pueri instruantur, & qui sint Scholarum magistri. *ib. c. 14.* Hospitalia, &c. quomodo gubernantur. De vitiis locorum. Quomodo Parochus exercet suum munus; si custodit fontem baptismi, Chrisma, & Euchari-

stiam; si vestes Ecclesiasticæ mundæ sint; si altaria decenter ornata. Si fiunt alienationes de rebus Ecclesiæ, &c. similia. *conc. colon. 2. par. 14. c. 16.*

In Visitatiōe non imponantur pænæ pecuniariæ delinquentibus, sed pænæ canonicæ. *ibid. c. 19.*

In visitatione curent Episcopi, & alii, vt custodiatur fides Catholica, & morum disciplina. *conc. Med. 1. p. 2. tit. de visitat.*

Episcopus visitans tenetur hortari omnes ad pacem, Religionem, & concordiam. *concil. Med. 1. par. 2. tit. de visitat.*

Si priuata monitio sit necessaria, eam faciat. Confirmationis Sacramentum ministrēt. Penitētes à reseruatis, siue per se, siue per alium absoluat. Ecclesiam, & partes omnes inspiciat, an cultu debito teneantur; si quid reficiendum, aut reparandum sit in ea, &c. si reliquiæ Sanctorum in loco tuto, ac decenter ornato teneantur. an circa sepulcra, & cæmeteria seruentur decreta Conciliorum. Si altaria consecranda sint, consecret; si Ecclesia, vel Cæmeterium pollutum debeat reconciliari, reconciliet. Videat an vestes, calices, aliaque ad diuinum cultum necessaria adsint, & munda teneantur. An missæ aliaque officia diuina, vt decet celebrentur. An libri, scripturæ, & instrumenta Ecclesiæ custodiantur. an bona, quæ in inuentario sunt notata, adsint.

De canonicis, & aliis ministris quærat, an ritè sint ordinati; si ad ordines quos requirit eorum munus; si legitimè obtinent beneficia, dignitates, &c. & si adsint intrusi; si assistunt celebritati officiorum, Missarum, Anniuersariorum, & an satisfaciant suo muneri. quomodo viuunt, quomodo vestiuntur. si artibus sordidis vacant; si defendunt iura Ecclesiæ: si fructus Ecclesiæ bene disponant; si pacem inter se, & cum aliis conseruant; si inimicitias in populis componunt. Si populi missas audiunt, si piè in Ecclesiis versentur, & diuina officia reuerenter audiunt. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de visitat.*

De Parochis, an ritè Sacramenta ministrēt; an libros habeant baptizatorum, Confirmatorum, Coniugiorum, Compatrium, Mortuorum, &c. An Sacramentum Eucharistiæ, Chrisma, & alia sacra purè, mundè, ac decenter seruentur. An matrimonia ex Trident. Concilii decretis fiant. an suis Ecclesiis seruiant; an prædicent, an pueros doceant fidei rudimenta. *ibid.*

De populo, an in eo sint aliqui hæretici, vsurarii, concubinari, inimici; qui Quadragesimam non obseruant; qui non confitentur, aliosve ritus Ecclesiæ non seruant; qui legata non exequuntur. An parentes bene educunt filios, & piè. *ib.* Item consideret, qui sint confessarii in locis, & an probate vitæ, ac doctrinæ. An Hospitalia benè ministrantur. si ministri eorum piè viuunt. In scholis quos libros magistri declarant scholaribus; an suo muneri satisfaciant; an habeant requisita circa mores, & vitam, si in Bibliothecis sint libri prohibiti. *ibid.*

Si in his omnibus corrigendum sit aliquid, innouandum, tollendum, &c. per iuris remedia, ac censuras exequatur. *concil. Med. ibid.*

Episcopus, visitans lege, & victu præscripto à Tridentino Concilio vtatur; sic etiam circa equitatum, & comitatum. *ibid.*

Episcopus visitans secum habere non potest plures, quā quindecim homines, & duodecim iumenta ad summum. si plures habet, de suo alat. *conc. Med. 1. par. 2. tit. de visitatione*. Si inferior, pauciores. *ibid.*

Si vltra dicta grauant, tenentur ad dupli restitutionem.

Vide, *Visitantis expensæ*.

Visitanda sunt etiam inuentaria. *conc. Med. 1. par. 2. tit. Quæ pertinent, &c.* Vide, *Episcopus quo ad visitationem*.

Visitatores alii.

Visitatores Carcerum Romæ. Vide, *Carceres*. *Paulus V. const. 71. tit. de facultate Visitat. Carcer.*

Visitatores Monachorum, vel, &c. Vide, *N. N. Fratres, Monachi, &c.*

Visitatiōis B. Mariæ festum.

Festum hoc instituitur à Bonifacio 9. *const. 1. Superni.*

Visitatio, quæ fit à Papa.

Visitat Papa Ecclesias Vrbs, loca pia, Montem Pietatis, &c.

Clem. 8. const. 8. Speculatores. Urb. 8. const. 14. Militantem. Alex. 7. const. Venerabili, data die 22. Ianuarii 1656.

Visitatores Papa instituit cum facultate super loca, & personas; forma, & ritus visitandi. *ib.* Quid possunt facere tales visitantes. *ib.* per multas declarationes sequentes. *Urb. 8. & Alex. 7. ubi sup.*

Viuere. Viuens. Vita.

Viuentes malè, qualiter tractandi. *Conc. Ancir. c. 16.*

Alios inducens ad malè viuendū, quomodo puniendus. *ib. c. 17.*

Vita communis, olim, in Ecclesia erat seruanda. *Clemens 1. ep. 5. 12. q. 1. cap. dilectis.*

Viuentium beneficia impetrari non possunt, tamquam mortuorum. & nulla est concessio. *Urbanus 8. const. 6. c. 22.*

Vitium.

Vitia non nutrienda, sed punienda sunt. 23. q. 5. c. *Qui vitiis.* Vitia sub virtutibus sæpè cælantur. *dist. 41. c. Sæpè. vide, malum.*

Vltima voluntas.

Vltima voluntas defuncti est exequenda. 13. q. 2. c. *Vltima.*

Vltima voluntas testatoris per Episcopum, cassari non potest. 16. q. 1. cap. *Admonere.*

Vltima voluntas defunctorum per Episcopum curetur impleri. *Gregorius 1. l. 3. ep. 10.*

Vltimæ voluntates Episcopi mandato, & compulso executioni mandandæ, etiam si hoc à testatore fuerit interdictum. *de testam. & c. c. Tua nobis, & c. Ioannes.*

Vltima voluntas ad pias causas coram duobus testibus declarata valet. *de testamentis, & c. c. Relatum.*

Vltima voluntas commissæ alicui tenet. *ibid. c. Cum tibi.*

Vltimarum voluntatum commutationes impetratæ, cognosci possunt ab Episcopo, an vera sint exposita. vide, *Episcopus circa legata.*

Vltimæ fidelium voluntates violandæ non sunt. 13. q. 2. c. *Vltima.* *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 9.* Vide, *Dispositio.*

Vltimæ voluntates non possunt à Summo Pœnitentiaro commutari. *Pius 4. const. 53. In sublimi.* Vide, *Dispositio.* Vide, *Episcopus circa legata, & c. Vide, Testamentum.*

Ultramontanus, & ultramarinus.

Ultramontani ordinari non possunt ab Episcopo Italo, nisi de licentia Papæ, vel Episcopi proprii, vel eius sub quo habent beneficium. *De temporibus ordinat. in 6. c. 1.* Vide, *Itali.* Alias ordinati remanent perpetuo suspensi ab executione ordinum. nec potest cum eis dispensare S. Pœnitentiarius. *ib.* vide, *Transmarinus.*

Vnctio. Vngere.

Vngendi sunt infirmi. 26. q. 7. c. *Ab infirmis.*

Vnctio Extrema. vide, *Extrema Vnctio.*

Vnctionis species omnes. *De sacra Vnctione cap. vn.*

Vnctio Spiritus Sancti, est charitas inuisibilis. *de penit. dist. 2. cap. 8. Vnctio.*

Vnctio Græcorum Episcoporum, quomodo faciendæ. *de sacra vnctione c. vn.*

Vnctio Pontificum, quomodo faciendæ. *ibid.*

Vnctio Regum, quomodo faciendæ. *ibid.*

Vnctiones omnes Christianorum, quæ, & quare fiant. *de sacra vnctione c. vn. §. Quia verò.*

Vnctio Confirmationis, quæ, & quomodo fit. *ib. §. Pro frontis.*

Vnctio altarium, quæ, & quare fit. *ibid. §. Vngitur præterea.*

Vnctio per Chrisma in consecr. Episcopi, quid significat. *ibid.*

Vngere totum corpus baptizatorum permittitur Græcis. *Innocentius 4. const. 14. Sub catholica.* vide, *Græci.*

Vnio. Vnire.

vnio duorum Episcopatuū, fieri potest à Papa. 16. q. 1. c. *Et temporis qualitas.* & c. *Postquam.* Vide, *Papa circa Eccl. omnes.* vnire potest Episcopus vnā Ecclesiam alteri, vel loco Religioso, non vocato eius Rectore, vel defensore si vacabat. *Clement. de concess. præbendæ c. fin.* Sed cum licentia Sedis Apostolicæ faciendæ nunc est. vide infra.

vnire non potest Episcopus Ecclesias mensæ Episcopali, etiam si accedat consensus Capituli, neque unire eas potest Capitulum. *ibid. c. fin.* & irrita est vnio. *ibid.*

Vniri possunt ab Episcopo duæ Ecclesiæ, seu beneficia, si vnum non sufficit ad sustentandum Presbyterum. vide, *Beneficiorum vnio. Conc. colon. 2. p. 8. c. 5.*

Vniones perpetuæ beneficiorum validæ non sunt, nisi fiant cum facultate Sedis Apostolicæ. *Leo 10. const. 7. Superne. Conc. Trid. sess. 7. de refor. c. 6.*

Vniones perpetuæ beneficiorum ad Monasteria, Collegia, aliaque pia loca, quacumque ex causa fieri non possunt (sine licentia Papæ.) *Conc. Trid. sess. 14. de refor. c. 9.*

Vniones perpetuæ beneficiorum, siue curatorum, siue non, aliquando ab Episcopo possunt fieri ob paupertatem curatorum, vt à delegato Papæ; & hoc absque præiudicio tunc obtinentium. & vniones istæ non possunt reuocari. *Conc. Trid. sess. 21. de refor. c. 5.* Possunt etiam fieri ob alias causas, sed præfato modo. *ibid.*

Vniones Ecclesiarum Parochialium, faciendæ non sunt. vide, *Parochia.*

Vniones beneficii ad ius patronatus, nullæ sunt, & irritæ. Episcopus potest eas examinare, dirimere, & ad primum statum reducere. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 9.*

Vniones beneficiorum fieri non possunt à Summo Pœnitentiaro Romæ. *Pius 4. const. 53. In sublimi.*

Vniones beneficiorum, & Ecclesiarum fieri prohibentur ab Episcopo. *Urbanus 8. const. 6. c. 12.*

Vnionem beneficii petens à Papa, exprimere debet ualorem, alias nulla est concessio. *Urbanus 8. const. 6. c. 22.*

In faciendis unionibus uocandi sunt illi, quorum interest. *ib.*

Vniones beneficiorum affectorum Sedi Apostolicæ, quomodo faciendæ. Vide, *Beneficiorum vnio.*

Vnitas.

Vnitas, quam Christus petit pro fidelibus, cum dicit, *ut sint vnum sicut & nos*, est vnitas Charitatis. *Conc. Later. 4. c. 2.*

Vnitatem Ecclesiæ non habens, non habet potestatem ligandi. 24. q. 1. c. *Omibus.* Vide, *Ligare.* Vide, *Potestas.*

Vniuersalis.

Vniuersalis Episcopus, nullus Episcopus Papæ inferior potest appellari. *Pelag. 2. contra Io. Patriarcham Constantinopolis const. Manifesto. Greg. 1. l. 4. ep. 32. 36. & 38.* Et omnes Episcopi tenentur resistere alicui usurpanti hunc titulum, & præcipuè Patriarchæ Constantinopolitano. *ibid.* Idem *Greg. 1. ep. 36. 38. & 39. Lib. 6. ep. 24. 28. & 30. Lib. 7. ex regest. ep. 70. Lib. 11. ep. 47. dist. 99. c. Nullus, & c. Ecce. Leo 9. ep. 7.* vniuersalis Episcopi titulus soli Papæ Rom. Pontifici competit. *Pelag. 2. ep. 8. Conc. calcedonense. Gregor. 7. l. 2. post ep. 55.*

Vniuersalis appellari noluit S. Gregorius ob humilitatem. *Greg. 1. lib. 7. ep. 30.*

In quo sensu dicit S. Gregorius Papam non appellari vniuersalem. *dist. 99. c. Nullus, & c. Ecce.*

Vniuersitas.

Vniuersitas potest Procuratorem instituere. *De procuratoribus c. Quia in causis.*

Vniuersitate delinquente mitius procedendum est. *Honorius 3. ex Cirone, tit. De transactionibus c. 1.*

Vniuersitas excommunicata, an, & quomodo possit Procuratorem instituere. Vide, *Procurator.*

Vniuersitates studiorum. Vide, *Schola.* vide, *Studia.*

Vniuersitatum Lectores, omni anno tenentur iurare obedientiam Papæ. *Conc. Trid. sess. 25. de refor. c. 2.*

Vnus.

Vnus potest impedire, dum agitur de compositione in causa primitatis. *De Maiorit. & obed. c. fin.*

Vocare. Vox.

Vocatus à iudice, non accedens, est suspectus. *Iulius 1. ep. 2. in proemio.*

vocatus ad synodum ob iudiciū, debet habere congruum spatium comparendi. *Dam. ep. 4. 5. q. 2. c. Vocatio.* Vide, *Concilia.*

Vocem non habent clerici in Cathedralis Capitulo, nisi sint subdiaconi. *Clement. de etate, & qualitat. & c. c. Ut q.*

Vocem

vocem non habet in Capitulo, qui habens beneficium, cui annexus est ordo, intra annum non suscipit illum. *ibid.*

Voluntas.

Voluntas vltima. Vide, *Vltima*. Vide, *Testamentum*.
voluntates duæ confitendæ sunt in Christo, diuina, & humana.
Martin. 1. ep. 3. & 12. Conc. Later. sub eod. consultat. 1. 2. 3. & 5. conc. constantinop. 3. act. 4. Ex epistola Agathonis Papæ, & *act. 17.* ex decreto Concilij. vide, *Christus*.
voluntas peccandi carnaliter destruit castitatem. vide, *castitas*.
voluntas in maleficio pro facto reputatur. *de pœnit. dist. 1. c. 25. Omnis, & 26. Numquid.*
voluntas apud Deum pro facto reputatur. *ibid.*
voluntate tantum peccantes, digni sunt pœna. *de pœnitentia dist. 1. c. 28. 29. 30. & 31.*
voluntas fornicandi, est fornicatio. *Causa 32. q. 5. c. Sicut enim, & c. Qui viderit.*
voluntas non operatur necessario, nec bonum, nec malum. *de pœnit. dist. 2. c. 40. Si enim.* vide, *Homo*. vide, *Liberum arbitrium*.

Voluptas.

voluptas immoderata in nuptijs, luxuria, & immunditia est. *32. q. 4. cap. In eo fornicator.* vide, *Amare uxorem*.
voluptates meretriciæ cum vxoribus damnantur. *Causa 32. q. 4. c. Liberorum.*

Vouere. Vouens. Vota.

vouens, à Deo habet, vt voueat. *Conc. Arausic. 2. c. 11.*
vouens, & non implens, grauius peccat, quam non vouens. *Vrbanus 1. ep. unica.*
vouens tenetur reddere. *17. q. 1. c. Sunt quadam. c. Vouentibus, & c. Ananias.*
vota viri, & vxoris circa Religionem. vide, *Vxor circa vota*.
vouens Religionem æger, non tenetur ad eam, si sanus factus non ratificat. *17. q. 2. c. Gonsaldus. De his, quæ vi, & metu, & c. c. Perlatum.*
vouentes continentiam, non possunt nubere. *27. q. 1. c. Nubendi.* vide, *Matrimonia*.
Sed si nubant, non separentur. *dist. 27. c. Quidam. & c. Si vir.*
vouere possunt continentiam coniuges mutuo consensu. *32. q. 8. cap. vn.*
Alias non tenet tale votum. *33. q. 5. c. Vna sola. & c. Manifestu.*
vouens nõ detrahit promissioni factæ in baptismo, nec votis ibi factis; sed hæc firma manent. *conc. Tr. sess. 7. de Baptis. can. 9.*
vouens, nisi desinat peccare, non recipiatur in Ecclesia. *27. q. 1. c. Deuotam.*
vouere non possunt Regulares, sine superioris licentia. *20. q. 4. c. Monacho.*
vouens in Religione bene facit, & tenetur stare votis. *Conc. Senon. cap. 9.*
vouens religionem in infirmitate, si beneficium resignat, & postea factus sanus non vult esse religiosus, repetere potest beneficium. *17. q. 2. c. Gonsaldus.*
votum habens continentiae, non potest vxorem ducere, etiam si hæc promittat venire ad fidem. *32. q. 8. c. Vnico.*
votum non est sola promissio faciendi aliquid, sed dicit obligationem. *de voto, & c. c. Literaturam.*
votum defuncti, quando solui debet ab hærede. vide, *Heres*. & Ecclesia compellere potest ad hoc. vide, *ibid.*
vouens religionem, si voto non completo eligitur Episcopus, debet renanciare, & votum implere; & postea potest eligi. *de voto, & voti redemptione c. Per tuas.*
vouens certam religionem simplici voto, scilicet de suscipienda, si intrat in aliam laxiorem potest manere in ea, si vouet solemniter in ista. *De regularibus in 6. c. Qui post.*
vouens religionem ingredi, si ducit vxorem non est cogendus eam relinquere: secus si in ea fecit professionem. *Conc. Later. 3. in append. tit. de Monachis c. 3.*
vota non debent cum actibus inhonestis impleri. *Conc. Aurelian. 2. c. 12.*
vota de delictis non sunt adimplenda. *22. q. 4. c. 1. & c. est etiam.*
votum continentiae, quomodo impedit matrimonium. vide, supra, *Vouens*.
Votum continentiae uiolans, est peior adultero. *27. q. 1. c. meliore.*

vota, olim, facta de solutione aliqua, quæ processu temporis sit ignota, exigenda iuxta quantitatem, quæ Ecclesiasticis uidebitur. *de censibus c. Ex parte compostellani.*

votum vltimarinum exequi compellitur hæres. *De voto, & c. c. Licet.*

Tale votum exequi non potens ad tempus dilationem habet. *ibid. c. Quod super his.*

votum vltimarinum non potens perpetuo exequi, tenetur redimere, & quomodo. *ibid.*

Et aliquando non debet redimi, nec mutari. *ibid. c. Ex mutata. §. Secundo.*

votum vltimarinum redimunt clerici, & quare. *De voto, & c. c. Ex multa. §. vlt.*

votum vltimarinum potest Prælatus professus emittere, & redditum à monasterio accipere. *de voto, & c. c. fin.*

votum peregrinationis facere non potest clericus sine licentia Episcopi. *de voto c. Magna.* Vide, *Peregrinatio*.

votum simplex castitatis impedit matrimonium contrahendū, sed non dirimit, si contrahatur. *dist. 27. c. Quidam, & c. Si vir. conc. Later. 3. in append. tit. de sponsalibus 2. cap. 3. Qui*

clerici, & c. c. Rursus. c. Veniens. De voto, & c. in 6. c. vn.

votum solemne castitatis impedit matrimonium contrahendum, & dirimit, si contrahatur. *Qui clerici, & c. c. Meminimus. c. Rursus. & Consuluit. c. Insinuante.*

Aliquando Ecclesia permittit contrahi, & dispensat in tali nato. *ibid. c. Veniens.*

votum solemne, uel Religionis, uel sacri ordinis, & impedit contrahendum, & dirimit post contractum matrimonium. *de voto in 6. c. vn.*

votum continentiae per susceptionem ordinis sacri, impedit matrimonium sequens non præcedens, etiam si non adfuerit copula. & talis contrahens tenetur ad iura matrimonij, vel religionem inire de consensu vxoris; & fit inhabilis ad ordines. sed in religione potest eos accipere, & exequi. *Extra. Ioann. 22. de voto, & c. c. Antiqua.*

votum solemne religionis per professionem, dirimit matrimonium ratum non consummatum. *Conc. Trid. sess. 24. can. 4.*

votum regularis de non acceptanda dignitate, uel non procuranda, obligat, etiam si mutetur religio, uel expellatur ab ea. *Vrbanus 8. in append. const. 30. Cum sicut. & const. 55. in*

append. 2. Honorum.

Nullus potest dispensare in eo, neque nuncius, neque Legatus à Latere. neq; per ulla indulgentiam. *ib. const. 55. Honorum.*

Vide. *Regularis Religionem professus.* vide, *Regul. transiens.*

Votorum solemnitas, & quæ sint solemnia.

voti solemnitas est ex institutione Ecclesiæ. *de voto in 6. c. vn.*

votum solemne castitatis dicitur illud, quod fit, uel per susceptionem sacri ordinis, uel per professionem expressam, aut tacitam in aliqua Religione approbata à Sede Apostolica. *ib. Extra. Ioann. 22. de voto.*

vota Territorium S. Francisci uiuentium in domibus suis, non sunt uota Religionis. vide, *Tertiarij*.

Votorum dispensatio, & commutatio.

vota possunt à Papa commutari, redimi, & dispensari ex iusta causa. *de voto, & voti redemptione c. 1. & c. Venientis.* Etiam uota peregrinationis. *Honor. 3. ex cirone, de voto, & c. c. 1.*

vouens castitatem, uoto simplici, à Papa dispensatur, ut faciat matrimonium. *conc. Later. 3. in append. tit. de coniugatis c. 10.*

vouens iter Terræ Sanctæ in tenera ætate, per Papam dispensatur, sed ei imponitur, ut alat unum pauperem, si potest. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 15.*

vota nullus potest commutare, nisi Papa, vel alius de eius licentia, alias nulla est commutatio, & commutans incurrit excommunicationem Papæ reservatam. *Extra, de penitentis, & c. c. Et si Dominici il 2.*

votum omne commutabile est in votum Religionis. *de voto, & voti redempt. c. Scriptura.*

vota vltimarina, id est, Terræ Sanctæ, & c. in orationes, uigilias, & ieiunia commutantur à Papa. *ib. c. Magna deuotionis.*

votorum talium executio potest à Papa differri. *ib. c. Non est uoti.*

Vota Ultramarina à solo Papa possunt commutari, & dispensari, ac redimi. *De voto, &c. c. Ex multa.*
 Vota castitatis, & paupertatis, quando non possunt Religioso à Papa dispensari. *de statu Monach. c. cum ad monasterium, in fi.*
 Votum habens continentiae, non potest ducere uxorem, etiam si hæc promittat se venturam ad fidem Christianam. 32. q. 8. *cap. unico.*

Vota, seu suffragia.

Vota conditionalia in electionibus, item incerta, & alternatiua sunt nulla, tanquam non adessent. *Conc. Lugdun. Gener. 1. de elect. in 6. c. In electionibus.*
 Votis diuisis, quis sit præferendus. *Dist. 63. c. Si forte.*
 Vide, *Electio.*
 Vota procurantes Regulares. Vide, *Regul. Reformatio.*
 Vota titularia non valent. Vide, *Electio.* Vide, *Regul. electiones.*

Vsufructuarius. Vsufructus.

Vsufructuarius fruitur re, salua substantia; & vsu finito restituit. *De pignoribus c. fin. Extrau. Ioann. 22. de verborum significat. c. Ad conditorem. circa medium.*
 Vsufructuarius tenetur pecuniam principalis restituere proprietario. *ibid.*
 Vsufructuarius in vita non potest alicui concedere vsumfructum, neque in dotem dare. *de donation. inter, &c. c. Nuper.*
 Vsufructus nequit reperiri in re non consumptibili. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. c. Ad conditorem.*
 Vsufructus est potestas vtendi re aliqua, salua eius substantia. *ibid.* Vide, *Vsus.*

Vsura.

Vsura, quid sit. *Post Conc. Agathense c. 2. 14. q. 3. c. Vsura,* & aliis, vt infra.
 Vsuram committit, qui accipit plusquam debet. 14. q. 3. *cap. Si feneraueris, c. Putant. & c. Plerique.*
 Vsuram committit, qui mutuatur animo habendi aliquid ultra sortem. & tenetur restituere. *de vsuris c. Consuluit.*
 Vsura non potest committi, nec etiam pro redimenda vita captiui. *de vsur. c. Super eo. conc. Later. 3. tit. de vsuris c. 1.*
 Vsurae, nec dari, nec recipi possunt. *ibid. c. Super eo.*
 Vsurae laicis, & clericis penitus sunt interdictae. *conc. Aquisgr. sub Ludou. Pio. c. 62. 14. q. 4. c. Nullus, c. Nec hoc quoque.*
 Vsurae omnis generis fugiendae. *conc. Paris. 6. lib. 1. c. 53.*
 Vsura omnis prohibita est. *de vsuris c. 1. & Quoniam. c. Quia, c. Super eo, &c. ibid.*
 Vsuras exigere, clericis omnino est prohibitum. *dist. 46. cap. Non licet. c. Sicut. dist. 47. c. Episcopus.* (deponendus est. *ibid. & c. Quoniam.*) 14. q. 4. c. Nullus. *conc. carthag. 3. c. 16. conc. Vormation. 1. c. 69.*
 Vsura est grauissimum peccatum. *conc. Lat. 3. tit. de vsur. c. 7.*
 Vsurae bonum non iustificat iniuste acquisita. 14. q. 5. c. Neque.
 Vsuras soluere iurans, tenetur implere, sed debet repetere. *de iure iurando c. Debitores. conc. Later. 3. tit. de vsur. c. 4. & 6.*
 Vsuras restituere cogendi sunt Iudaei. *de vsuris c. Post mirabilem, & c. Quanto amplius.*
 Vsurae prohibendae sunt omnibus Christianis, sub poena excommunicationis. *de vsuris in 6. c. 1.*
 Vsurarum restitutio facienda est Dominis propriis earum, vel hæredibus, vel si isti non adsint, pauperibus. dummodo habeant in bonis, alias, non habens, non tenetur. *conc. Later. 3. tit. de vsuris c. 5.*
 Possessiones emptae de vsuris vendantur, & restituantur pretia, vt supra. *ibid.*
 Vsurarum restitutio, nisi adsint certi Domini, facienda est Episcopo, Vicario, vel Rectori Ecclesiae, in cuius Parochia vsurarius habitat. *ibid. c. fin.*
 Vsurarum instrumenta facientes, sunt excommunicati. *Clem. de vsuris c. vn.*
 Vsuram negans esse peccatum, est hereticus. *ib. §. fin. & contra hunc procedit Inquisitor. ibid. conc. Vienn. Gener.*
 Vsuras permittentes exigere in suis terris, Potestates, Consules, Rectores, vel alii officiales, incurrunt excommunicationem. *Clement. de vsuris cap. vn. concil. Vienn. Gener.*

vsurarum causae non iudicantur ab Inquisitoribus. *de haeret. in 6. c. Accusatus. §. de questionibus.*
 Secus verò si dicatur non esse peccatum. *Clement. ubi supra.*
 vsuram non facit, qui mutuans exigit sortem principalem, & expensas. *conc. Later. 3. tit. de vsuris c. 7.*
 Aliquando in emptione, & venditione mercium promittens dare plusquam tunc valent res, in tempore statuto, peccatum committitur, sine vsura. *conc. Later. 3. tit. de vsuris c. 2.*
 vsura, quando exigi potest ab iis, quibus noceri potest iure belli. 14. q. 4. c. *Ab illo.*
 vsuram non committit Mons Pietatis accipiens aliquid pro mutuo. Docentes contrarium, ipso facto sunt excommunicati. *Leo X. const. 11. Inter multiplices.* Vide, *Mons Pietatis.*
 vsuras exigendi licentiam, quomodo obtinent Hebraei in statu Ecclesiae per Camerarium Papae, quare, & quando. *Clem. 8. const. 65. In conferendis §. 14.*
 Vide, *Vsurarius.* Vide, *Vendere.* Vide, *Contractus.*

Vsurarius.

vsurarius clericus, deponendus est. vide supra, *Vsura.* vide, *Clerici. conc. quod dicitur Apostol. c. 44. conc. Elibert. c. 20. conc. Lucen. 2. c. 62. conc. Regiaric. c. 21. & excommunicandi sunt. 14. q. 4. c. Ministri, c. Canonum. c. Si quis. c. Quoniam multi. de vsuris c. Prater ea. eodem titulo in 6. c. 1. de vita, & honest. cleric. c. Clerici.*
 vsurarii, excommunicandi sunt. *conc. Roman. 4. sub Damaso c. 2. de vsuris c. Prater ea. de vsuris in 6. c. 1.*
 vsurarii non possunt fieri clerici. *conc. Tolet. 17. c. 22.*
 Vide, *clerici. dist. 47. c. de Petro.*
 vsurarius clericus non est capax beneficiorum, Episcopus conferens, potestate conferendi priuatur. *De excessibus Praelat. c. Inter dilectos.*
 vsurarii tenentur propriis Dominis restituere: si mortui sint isti, hæredibus. vide supra, *Vsura. conc. Regiaric. c. 21.*
 vsurarius rapinam facit. 14. q. 4. c. *Si quis.*
 vsurarii careant Ecclesiastica sepultura, & communione, si sint publici. *de vsuris c. Quia in omnibus. concil. Later. 3. c. 25.*
 Nec missa pro eis dicenda. Presbyter dicens, suspenditur ab officio arbitrio Episcopi. *ibid. de vsuris in 6. c. fin.*
 vsurariis non sufficit per testamentum relinquere, vt restituantur vsurae, ad hoc, vt communionem habeant, & sepulturam Ecclesiasticam: sed debet restitutio in re prius esse facta. *de vsuris in 6. c. fin.*
 vsurarium testamenta fieri non possunt à Notario, nisi praesente Parocho, alias Notarius excommunicetur. *conc. Raunen. 1. sub Honorio 4. c. 6.*
 vsurarium testamenta nulla sunt, nisi restituant, & in effectu sic disponant. *de vsuris in 6. c. fin.* Eorum testamentis nullus interfit, nisi de restitutione disponant. *ibid.*
 vsurarii cogantur ad restitutionem per poenas Ecclesiasticas. *de vsuris c. cum tu.*
 Hæredes vsurarii tenentur ad restitutionem. *de vsuris c. Tuos. & possunt ad hoc compelli. ibid.*
 vsurarii contractus sunt nulli. *de emptione, &c. c. Ad nostram.*
 Vide, *Contractus.*
 vsurarius cogendus est restituere, etiam si accipiens iurauit se non repetiturum. *de vsuris c. Tua.*
 vsurarius appellans ad fugiendam restitutionem, non est audiendus. *de vsuris c. Quam perniciosum.*
 vsurarius non auditur in causis, nisi restituat vsuras extortas. *de vsuris c. Quia frustra. & c. Michael.*
 vsurarius per famam conuinci potest, & tractari vt vsurarius. *ibid. c. cum in Diocesi.*
 vsurarii publici intra tres menses sunt pellendi, sub poena excommunicationis. *de vsuris in 6. cap. 1. Collegia vero, & Communitates sub poena interdicti. ibid.*
 vsurariis, in locis, & terris, domus non permittantur. *ibid.*
 vsurarium publicum sepeliens, ab officio suspenditur. *de vsuris c. Quia, & sub cod. tit. in 6 c. si. conc. Rau. 4. sub Io. 22. c. 4. 15.*
 vsurarium publicum sepelientes clerici, religiosi, &c. antequam satisfaciat pro vsuris in effectu, poena vsurarii puniendi. *de vsuris in 6. c. fin.* Etiam si in testamento dispo- fuerit, vt satisfiat. *ibid.*

Vfurariorum libri per Prælatos sunt visitandi. *Conc. Viennen.*

Gener. Clement. de usuris c. vn.

Vfurarij in suis causis tenentur suos libros prodere, sub pœna excommunicationis. *Clem. de usuris c. vn. §. Caterum.*

Si vfurarij euadant pauperes, & non possint restituere, possessiones ab eis emptæ sunt vendendæ, vt fiat restitutio. *De usuris cap. cum tu.*

Vfurarii coram Episcopo, vel Vicario cogendi sunt restituere, vel cautionem dare de restituendo. *conc. Rau. 4. sub Io. 22. c. 4.*

Vfurarius est, qui mutuans nauiganti, vel alteri eunti ad nundinas, recipit vltra sortem, etiam si recepit in se periculum. *De usuris cap. fin.*

Vfurarius non est, qui pannos, granum, vinum, oleum, &c. merces vendit, vt amplius quam tunc valeant in certo tempore recipiat pro eisdem; si tamen tempore quo vendit, non fuerat venditurus. *ibid.*

Vfurarius non est, qui dat pecuniam, vt alio tempore sibi granum, vinum, &c. reddatur in pecuniæ mensura; quæ licet tunc plus valeant, dubitatur, tamen an tempore solutionis plus, minusve sint valitura. *De usuris cap. fin.*

Vfurariorum delictis magistratus non solum Ecclesiastici, sed etiam sæculares tenentur obuiare. *conc. Mediol. 1. p. 2. tit. de usuris, in fine.*

Vfurarii Hebræi, quomodo tolerandi, & cum qua licentia in statu Ecclesiæ. *Clem. 8. const. 65. in conferendis. §. 14.*

Vfurarii contractus. vide, *Contractus.*

Vsurpare. Vsurpans.

Vsurpare nullus debet, quod sibi non conuenit. *Julius 1. ep. 1. 25. q. 2. cap. Amputata.*

Vsurpans bona relicta locis sacris, est sacrilegus. *17. q. 3. cap. Sacrilegium. vide, Ecclesiarum bona, &c.*

Vsurpans aliquid quod non debet, amittere debet, quod habet. *25. q. 2. cap. Sic decet. & cap. Denunciamus.*

Vsurpantes de Ecclesiæ rebus plusquam debent, quomodo sunt puniendi. *De pœnis cap. in quibusdam.*

Vsurpantes fructus, redditus, &c. pertinentes ad Sedem Apostolicam, vel alias personas Ecclesiasticas, excommunicantur in Bulla Cænæ. *Greg. 13. const. 81. consueuerunt. vide, excommun. Bullæ Cænæ.*

Vsus.

Vsus bonus rerū non iustificat iniuste acquisita. *14. q. 5. c. neque.*

Vsus non est seruitus personalis. *Extrau. Io. 22. de verb. signif. c. ad conditorem. Nec ius vtendi est seruitus personalis. ib.*

Vsus materia dici nequit res, quæ consumitur vsu. *ibid.*

Vsus distinctus à dominio, & proprietate haberi nequit in re, quæ consumitur vsu. *ibid.*

Vsus facti, & ius vtendi, à dominio distincta, in ijs tantum reperiuntur, quæ vsu non consumuntur. *Extrau. Io. 22. vbi sup.*

Vsus facti simplex dari non potest in ijs, quæ per factum consumuntur, nec etiam in fratribus Minoribus. (sine priuilegiis.) *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. c. Quorundam.*

Vsus simplex facti in aliquibus non conceditur, in fratribus Minoribus non priuilegiatis. *Extrau. Ioann. 22. de verbor. signif. Ad conditorem.*

Vsus facti non potest perpetuo separari à dominio in Politica humana, quia sic inutile esset dominium. Sed quo ad Deum valida est separatio hæc, vt in fratribus Minoribus (non priuilegiatis.) *ibid.*

Vsus facti tantum est licitus fratribus Minoribus iam dictis. *Clement. de verbor. signif. c. Exiui.*

Vsus pauper rerum est licitus fratribus Minoribus. *ibid.*

Vsus pauper rerum, vtrum contineatur in Euangelio, vel non, est temerarium dicere. *Clement. ibid.*

Vsus, quando distinguitur à dominio. vide, *Fratres Minores, circa fin.*

Vtensilia.

Vtensilia Cardinalis mortui, quæ pertinent ad Sacristiam, cui sunt debita. Vide, *Cardinalium morientium, &c.*

Vtensilia Ecclesiæ. vide, *Ecclesia. vide, Paramenta.*

Vide, *vasa. vide, vela. vide, vestes.*

Vtile.

Vtile non vitiatur per inutile. *De regul. iur. in 6. reg. 37.*

Vtile commune preferendum est particulari. *de postulat. c. Bona Memoria.*

Vulgaris.

Vulgares Psalmi. vide, *Psalmi.*

Vulgari lingua non est dicenda Missa. vide, *Missa in quo idiomate dicenda.*

Vulnus. Vulnerans.

Vulnera quæ non sentiunt formenta, ferro sunt abscindenda. *conc. Rom. sub Symmacho.*

Vulnera antiqua diligentē quærunt medicinam. *Hormis. ep. 8.*

Vulnerans pugno, vel aliter, tenetur soluere expensas medici. *De ieiunijs, &c. cap. 1.*

vulnerans, ad quid tenetur. vide, *Damnificans.*

Vxoris obligationes, & prohibitiones.

Vxor sit viro obediens. *Lib. 1. const. Apostol. c. 8.*

vxor subdita debet esse viro. *33. q. 5. cap. Est ordo.*

vxor non debet contra virū suum pugnare. *l. 1. const. Apof. c. vl.*

vxor tenetur sequi arbitrium viri in omnibus. *33. q. 5. cap. Noluit. cap. Mulierem. & cap. Adam.*

vxor habere debet virum pro capite, ne iterum decipiatur, sicut prima decepta est. *33. q. 5. cap. Adam.*

vxor, quæ noluit sequi virum captiuum, maneat innupta, donec vir viuit. *34. q. 1. cap. Si quis.*

vxor in sepulchro viri sepelienda est. *13. q. 2. c. Vnaquaque. Sed potest etiam eligere sepulturam.*

Vide, *Sepultura. vide, vxoris priuilegia.*

vxores non possunt petere à maritis fideiussionem de non offendendo. *Paulus 3. const. 13. cum sicut.*

vxores non possunt litigare cum maritis, nisi prius in monasterio, vel in alio honesto loco se claudant. *Paulus 3. ibid. & Sixtus V. constit. 46. ad compefcendam. Nec potest inde exire, absque sententia iudicis. ibid.*

vxor affectans separationem tori, si sententia secuta, viuit impudicè, vltimo supplicio puniatur. *Sixtus 5. constit. 46. ad compefcendam. vide, Adultera. vide, Coniuges.*

Vxor circa vota, & Religionem.

vide, *Coniux. vide, vota.*

vxor ingredi non potest Monasterium sine licentia viri. alias redire debet ad illum. *27. q. 2. cap. Multorum. Intelligitur post matrimonium consummatum. ibid.*

vxoris vota, quando possunt rescindi à viro. vide, *vir circa uxorem.*

vxor, vel vir consumato matrimonio, sine consensu alterius non possunt vouere Religionem. *De raptorib. c. cum causa.*

vxor non potest intrare in monasterium, manente viro in sæculo. *27. q. 2. c. Quia Agatho. conc. Lat. 3. tit. de coniug. c. 4.*

vxore, vel viro Religionem post copulam vouente, absque alterius consensu, non tenet votum: non potest petere vltterius debitum, sed tenetur reddere. nec vltterius potest matrimonium facere. *conc. Later. 3. tit. de coniugatis c. 2.*

vxoris votum continentia, factum cum viri consensu, non potest rescindi à viro. *33. q. 5. cap. Quod Deo.*

vxor, quæ cum consensu viri vouit continentiam ad tempus, tenetur cum viro cohabitare, & reddere debitum. *De conuers. coniugator. cap. charissimus.*

vxor dans marito licentiam ingrediendi Religionem, tenetur etiam ipsa intrare, si sit suspecta; vel continentiam voueat. *De conuers. coniugat. c. Significauit. concil. Later. 3. tit. de coniugatis can. 3. & 4. dist. 50. cap. Si quis Diaconus.*

vxor potest sine viri consensu facere votum continentia, & hoc seruare non petendo debitum. *27. q. 2. c. Scripsit.*

vxor separata à viro propter infidelitatem huius, ipso redeunte, & etiam nolente, potest Religionem profiteri. *de conuers. coniugat. cap. Gaudeamus.*

vxor putans virum mortuum, & Religionem professa, eo redeunte

deunte

deunte tenetur exire: mortuo vero ipso, tenetur reuerti in Religionem. *de conuers. coniugat. c. Placet nobis.*

Vxorum pluralitas.

Vxores plures in lege veteri habuerunt Patriarchæ, ob prolis multitudinem. 32. q. 4. c. obijciuntur. Sed modo est illicitum. *ib.*
Vxores plures simul habere, fuit aliquando permiffum, etiam viris iustis, ex diuina reuelatione. *De diuortijs c. Gaudemus.*
Vxores duas, vel plures simul habere, Christiano non licet. *l. 1. const. Apost. c. 2. dist. 34. c. Christiano, & c. Audite. 28. q. 2. c. Si quis. Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 51.* (Peccatum hoc est graue, sicut homicidium. *ibid.*) *Conc. Nicæn. 1. ex Arabico c. 66. Nicolaus I. in decr. tit. de Regibus c. 7. 24. q. 3. c. An non. Conc. Trident. sess. 24. can. 2.*
Vxores plures simul habere, est contra legē Dei. *conc. Trid. ib.*
Vxores plures habens ante baptismum, si venit ad fidem, adhe-reat primæ. *De diuortijs cap. Gaudemus.*
Vxores duas simul habens, excommunicandus est. *Causa 24. q. 3. cap. An non districta.*
Vxorem secundam ducens viuente prima, tenetur redire ad primam; & secundum matrimonium est nullum. *Post ep. 4. Cælestini I. c. 4. Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 51.*
Vxores duas habens, vnam ante Baptismum, aliam post, est bigamus. *dist. 26. c. deinde, & c. vna.* Vide, *Christianorum obligationes.* Vide, *Matrimonia plura.* Vide, *Poligamia.*

Vxoris dimissio, & separatio.

Vxor numquam potest dimitti, vt accipiatur alia, nec etiam à Regibus. *Nicol. I. in decr. c. 2. 3. 4. & 5. 2. q. 1. c. Qua Lotharius. 11. q. 3. cap. Præcipue, & cap. Ita corporis.*
Vxor dimitti non potest, nisi ex sola causa fornicationis probatæ. *Concil. Venericum c. 2. Concil. Tolet. 12. c. 8. 32. q. 5. cap. Præcepit. cap. Præceptum, & cap. Quidquid. 33. q. 2. cap. An quod. Nicol. I. in decr. tit. de matrim. c. 6.*
Non potest vxor dimitti ob sterilitatem, vel vitia aliqua (excepta fornicatione.) *Nicol. I. ep. 51. 32. q. 7. c. Tantum, & cap. Vsq̃ue.* Neque ob infirmitatem. *32. q. 5. cap. Si vxorem. q. 7. cap. Hi qui in matrimonium.*
Vxorem eiiciens, aliam ob causam, excepta fornicatione, excommunicatur. *Conc. quod dicitur Apost. c. 48. Conc. Veneric. c. 2. Conc. Tolet. 12. c. 8. & tenetur eam denuo accipere. alias fit infamis, & ignobilis. ibid. Zachar. ep. 7. c. 7. Greg. I. lib. 6. ep. 1. Nicol. I. ep. 48. 49. 50. 51. & 59. Idem Nicol. I. ad consulta Bulgar. c. 69. & in decretis tit. de Matrim. c. 6.*
Vxorem dimittens ex fornicatione probata, non potest aliam accipere. & è contra. *Conc. Mileuit. c. 17. Concil. African. c. 69. Conc. Foroulien. c. 12. Conc. Tribur. c. 46.*
Et si ducit, excommunicetur. *Innoc. I. ep. 3. c. 6. Stephan. 4. ep. ad Carolum, & c. Neque Principes, aut Reges possunt hoc facere. ibid. Nicol. I. ep. 22. 23. & 59. 27. q. 2. c. Matrim. 32. q. 7. c. Hi vero. de diuort. c. gaudemus. Conc. Trid. sess. 24. can. 9.*
Idem de viro dimisso ab vxore ob adulterium dicendum, *con- cil. Nannetense 1. c. 12.*
Vxore ex fornicatione dimissa, non soluitur coniugium. *32. q. 7. c. Interueniente. c. Licite. c. Apostolus. c. Fieri potest. c. Fidelis. c. Placuit. c. Dominus, & c. Omnes. Conc. Mileuit. & Afric. ubi sup. conc. Trid. sess. 24. can. 9. vide, Matrim. rata quando.*
Vxorem secundam accipere viuente prima, etiam dimissa, est quid paganum. *Stephanus 4. epist. ad Carolum, & c.*
Vxorem dimittens ex causa ficta, excommunicandus est. *Nicol. I. in decr. tit. de Regib. c. 4. causa 11. q. 3. c. Præcipue.*
Vxor non potest dimitti ob crimen fornicationis commissum ante matrimonium. *Nicolaus I. ep. 59.*
Vxor idolatra, dimittenda est. *28. q. 1. c. Non solum.*
Vxor, quæ habetur ante baptismum, non dimittatur. *Inno- cent. 1. epist. 23. cap. 6.*
Vxor Episcopi (cui licitum est eam habere) quomodo dimittenda. *Concil. quod dicitur Apost. c. 6.*
Vxor, vel vir baptizatus potest sequi, vel relinquere coniu- gem non baptizatum, ex suo arbitrio. *Post ep. 2. Eutychia- ni.* Vide, *Matrim. quo ad torum.* Vide, *Matrim. rata.* Vide, *Diuortium.* Vide, *Torus.* Vide, *Coniuges.*

Vxor ducta post votum continentiae, non debet dimitti. *17. q. 2. cap. Nos nouimus.*
Vxori dimissa ex iudicio Ecclesiæ, restituenda est dos. *Conc. Later. 3. tit. Qui filij c. 2. Vide, Dos.*
Vxor propria dimitti non potest, & accipi alia, vt fiat Chri- stiana. *32. q. 7. c. Tantum. & cap. Vsq̃ue.*
Vxor separata à viro, eo quod ab eo trahitur ad malum, non potest alteri nubere. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 22.*
Vxor dimitti non potest ob consanguinitatem, nisi hæc prius probetur in Ecclesia. *35. q. 6. c. Multorum.*
Vide, *Matrimonia rata quando solui.*
Vxor ducta post professionem continentiae, dimittenda est. *27. q. 1. cap. Vt lex.*
Vxor fidelis, potest dimittere virum infidelem. *28. q. 1. cap. iam nuno.*
Vxorem dimittens, si tenet concubinam, vel impudicè viuut, vltimo supplicio puniatur. *Sixt. V. const. 46. ad compescendā.*
Vide, *Concubinarius.* vide, *Diuortium.* vide, *Matrimonia quo ad torum.* vide, *Matrimonia rata, quando solui, & c.*

Vxor dimissa.

Vxor dimissa sine causa, ad omnia restitui debet. *33. q. 2. cap. Historia.*
Vxor talis restituta ad omnia, potest petere securitatem. *Ni- colaus 1. epist. 27.*
Vxor dimissa, innupta remanere debet, donec facta pœniten- tia reconcilietur, si vir reconciliari vult, alias semper. *Concil. Mileuit. c. 17. & Africanum c. 69.*
Vxori dimissæ ex iudicio Ecclesiæ restituenda est dos. *Conc. Later. 3. tit. Qui filij c. 2. & p. 50. c. 46. vide, Dos.*
Vxor dimissa à gentili, ante baptismum, potest ab eo baptizato iterum assumi. *Post ep. 2. Eutych. 28. q. 1. c. Si quis gentilis.*
Vxor dimissa ob adulterium, post septem annos pœnitentiæ potest à viro recipi. *Concil. Nannetense 1. c. 12.*
Vxore dimissa, non soluitur coniugij vinculum. Vide supra. *Vxoris dimissio.*
Vxor dimissa à nullo potest accipi (viro viuente.) *ibid. & de diuortijs cap. Gaudemus.*
Vxore dimissa, potest vir reconciliari cum ea, facta penitentia ab vxore. *Zachar. ep. 7. c. 12. conc. Mileu. c. 17. & Afric. c. 69.*
Si verò noluerit vir reconciliari, tenetur dimissa ingredi mo- nasterium. *De conuers. coniugat. cap. Gaudeamus.*
Vxor dimissa iniuste à viro, sine iudicio Ecclesiæ, si adulterat, & postea petit reddi viro, hic non tenetur accipere, nisi etiam ipse adulterauit. *Conc. Later. 3. tit. de coniugatis c. 14.*
Vide, *Baptizatorum obligationes, in fine.* vide, *Coniuges.* vide, *Diuortium.* vide, *Matrimonia quo ad torum.* vide, *Torus.*

Vxor adultera, vel accusata de adulterio.

Vxor adultera, non potest à viro occidi. *Nicol. I. in decr. tit. de Matrim. c. 8. 33. q. 2. c. Inter hæc.* vide, *Occidens.*
Vxor accusata de adulterio non potest ante sententiam Eccle- siæ dimitti. *Nicolaus 1. epist. 59.*
Vxor adultera quæ sita à viro, vt eam occidat, si confugiat ad Episcopum, defendatur, nè occidatur, & mittatur ad lo- cum securum. *Conc. Tribur. 1. c. 46.*
Vxor adultera clerici, dimittenda est; alias ipse priuetur offi- cio. *Conc. Lucense 2. c. 28. vide, Clerici.* vide, *Adul- terium.* *Dist. 34. cap. Si cuius vxorem.*
Vxor adultera, quam maritus non vult reconciliare, tenetur ingredi monasterium. *de conuers. coniugator. c. Gaudeamus.*
Vxor adultera, si separatur, non potest petere medietatem bo- norum, quæ vir acquisiuit. *Honor. 3. ex Cirone, tit. de adult. c. 1.*
Vxor adultera separata, per hoc perdit dotem. *De donationi- bus inter, & c. c. Plerumque.* vide, *Dos.*
Vxor notoriè adulterans, non potest petere restitutionem viri. Si verò etiam vir adulterauit, potest eam repetere. *De di- uortijs cap. Significasti.*
Vxor accusata de fœdere coniugij, non potest vocari ad iudi- cium, nisi prius restituatur suis parentibus, & detur ei lo- cus securus. *Nicol. I. in decr. tit. de iudicijs c. 16.*
vide, *Adultera.* vide, *Adulterium.* vide, *Diuortium.*
Vxor

*Vxor occidens, vel machinans viri mortem,
vel filij.*

vxor occidens virum, in monasterium se recipiat, & peniteat (si est occultum.) *conc. Elibertinum c. 9.* Aliæ pænitentia ipsius. *de pænitentia dist. 1. c. 11. Si forte.*

vxor procurans mortem viri, potest ab hoc dimitti. Vir potest aliam ducere, sed vxor caret spe coniugii. Intellige de viro non viuentem vxore, sed ea mortua: ipsa verò, nec post mortem viri, potest. *conc. Elibert. c. 9. conc. Lat. 3. p. 49. c. 4.* vxor occidens filium, non debet separari à viro. *de his, qui filios occidunt. c. Intelleximus.* Vide, *Matrimonia prohibita in pœnam.* Vide, *Occidens.*

Vxorem occidens.

vxorem occidens, quomodo puniendus. *Post ep. 4. Pij 1. 33. q. 2. c. Quicumque.* Vide, *Occidens.*

Vxores Clericorum relictæ.

vxores clericorum, Diaconorum, Presbyterorum, Episcoporum, &c. relictæ ex morte eorum non possunt amplius nubere; alias excommunicentur. *conc. Epauense c. 32. conc. Illerdense c. 8. conc. Matifconense 2. c. 16. conc. Antisiodorensis c. 22. & dist. 28. ut infra.*

Eas ducentes, quomodo puniendi. *Dist. 28. c. Quia sunt culpa. c. Si se cuiquam, & c. Si qua vidua.*

Vxores clericis, an, & quibus prohibita.

Vide, *Clerici in sacris, an possint ducere vxores.*

Vide, *Matrimonia prohibita ratione status.* Vide, *Ordinatorum obligat.*

vxorum vsus permittitur subdiaconis, diaconis, Presbyteris, & Episcopis, iuxta consuetudinem Ecclesiarum. *concil. African. c. 37.*

vxoribus uti non possunt ordinati in sacris, alias puniantur (intellige de Latinis.) *conc. Elibert. c. 33.* vide alios titulos, ubi in principio.

vxores ducentes ordinati in sacris, separandi sunt. *Dist. 27. c. Presbyteris.*

vxores, in nulla Ecclesia ducere possunt clerici in sacris. *dist. 32. c. Si qui verò. c. de illo clerico. cap. Lectores, & cap. Seriatim.*

Clericus vxoratus (inter Latinos, non potest promoueri ad sacros ordines, nisi vxor emittat votum continentia. *de conuers. coniugat. c. Coniugatus.*

vxores duas ducens sorores, non potest fieri clericus, neque qui ducit viduam fratris, vel filiam fratris. *conc. quod dicitur Apostol. c. 19.*

Clerici, quibus permittuntur vxores, non possunt ducere meretrices, neque repudiatas. *Li. 3. const. Apostolic. c. 2.*

vxorem ducens eiectam; ancillam; spectaculis seruientem, non potest ad sacros ordines ascendere. *conc. quod dicitur Apostol. c. 18.*

vxor ab Episcopo, quomodo dimittenda (quando sit necessarium dimittere.) *conc. quod dicitur Apost. c. 6.*

vxores clericorum peccantes, &c. domi ab eis puniendæ. *concil. Tolet. 1. c. 7.*

vxores clericorum si peccant, quomodo puniendæ. *33. q. 2. cap. Placuit.*

*Vxor relinquens virum, vel cum secundo nubens,
viuente primo.*

vxor, viuente primo viro nupta cum secundo, quando, & quomodo recipienda est ad pænitentiam (& nullum est matrimonium cum secundo.) *Zacharias ep. 7. c. 20.*

vxor fidelis dimittere potest virum infidelem. *28. q. 1. c. Iam nunc.*

vxor recedens à viro, & opponens de consanguinitate, non restituenda, sed audiendæ probationes. & quid aliud agendum. *de restitut. spoliat. c. Literas.*

vxor relinquens virum, & nolens ad eum redire, est excommunicanda. *Nicolaus 1. ep. 54.*

Si absque causa eum relinquit, neque in fine communicet. *Conc. Elibert. c. 8. & 9.*

vxor relinquens virum infidelem, potest alium ducere. *28. q. 2. c. Si infidelis.*

vxor relinquere potest virum frigidum, si matrimonium non est consummatum. *33. q. 1. c. Quod autem. de frigidis, & c. per totum.*

vxor relinquens virum, ob frigiditatem ante matrimonium consummatum, potest alium ducere. alias vterque manet in-nuptus. *33. q. 1. c. Requisisti.*

vxor relinquens virum (etiam infidelem) sua auctoritate, cogitur ad eum redire; secus si per iudicium Ecclesiæ fuit separata. *de diuortijs c. de illa.*

vxor separata à viro ob infidelitatem, eo redeunte, etiam nolente, potest ingredi Religionem. *de conuers. coniugat. c. fin.* Vide, *Poligamia.*

Ab vxore, quando abstinendum.

vxore pariente, vir ad eam non accedat, donec puer ablactetur. *Nicolaus 1. ad consulta Bulgar. c. 64.*

Ab vxore abstinendum, quando est grauida: tangere enim eam, pessimum est. *32. q. 4. c. Origo.*

Ab vxore abstinendum, quando Eucharistia in mane sumenda est. *33. q. 4. c. Sciatis, & c. Vir.*

Ab vxore abstinendum in die Natalis Domini, & aliis solemnitatibus. *33. q. 4. c. Quotiescumque. c. Si causa, & c. Christiano.*

Ab vxore abstinendum tempore ieiuniorum. *33. q. 4. c. Fratres.*

Ab vxore abstinendum, quando fit pænitentia. *33. q. 4. cap. Qui in castigatione.*

Vxore cognita carnaliter à fratre viri, ab ea abstinendum, donec pænitentiam illa fecerit, & hoc ex dispensatione Episcopi. *conc. Triburiense 1. c. 41.*

Vxor meretrix.

vxor meretrix duci potest absque peccato. *32. q. 1. c. ultimo.*

vxor meretrix à clerico non potest duci. *lib. 3. const. Apost. c. 2.*

Vxor fidelis non nubat cum infideli.

Vide, *Matrimonia prohibita ratione cultus.*

vxor fidelis ducens virum infidelem, ab Ecclesia eiiciatur, & grauissima pænitentia puniatur. *conc. Nicæn. 1. ex Arabico cap. 67.*

Vxor nubens alteri putans virum mortuum.

vxor sic nupta, redeunte primo ad illum accedat; quia secundum matr. fuit nullum. *34. q. 1. c. Cum per bellicam. c. Cum in captiuitate. & c. Non satis.* Quod si à secundo non vult separari, excommunicetur. *ibid. c. cum per bellicam.* Et in hoc casu neque mulier fit adultera, neque secundus vir est inuasor. *ibid.*

vxor non potest contrahere cum alio viro, nisi sit certa de morte primi. *de sponsalibus, & c. c. In presentia.*

vxor, quæ putans virum mortuum religionem ingressa est, eo redeunte, debet exire, & ad illum reuerti. *de conuers. coniugat. c. Placet nobis.* Sed eo mortuo tenetur ad Religionem reuerti. *ibid.*

Vide, *Matrimonia plura.* Vide, *Poligamia.* Vide, *Vxor relinquens virum.*

Vxor, quomodo diligenda.

vxor contemni non potest, prætextu Religionis. *dist. 28. cap. Si quis.*

vxor non amanda ut adultera, quia graue malum hoc est. *32. q. 4. c. Origo.*

vxorem tenens, ut concubinam, est excommunicandus. *Nicolaus 1. in decretis de impedim. matrim. c. 6.* Vide, *Amare. Vxoris*

Vxoris privilegia quedam.

Vide, *Coniux*. Vide, *Famina*. Vide, *Mulier*.
 vxoris compater, est compater etiam viri. Vide, *Compater*.
 vxor potest virum sequi ultra mare, si vult. *de voto, &c. c. Ex multa. §. Quod.*
 Vxor potest contra quemcumque dotem repetere. *De pignori-
 ribus cap. Ex literis.*
 Sed adultera non potest dotem repetere. vide, *Vxor adultera*.
 Vxor potest sibi eligere sepulturam. *De sepulturis cap. De
 uxore. Conc. Later. 3. p. 50. c. 63.*
 Si non elegit, sepelienda est cum viro. 13. q. 2. cap. *unaqua-
 que*. Vide, *Sepultura*.
 Vxor manens in sæculo, viro proficiente Religionem, nisi in
 conspectu Ecclesiæ voueat continentiam, vel intret Reli-
 gionem, potest virum etiam professum reuocare. *Concil.
 Later. 3. tit. De coniugatis c. 4.*

Vxoris restitutio.

Vxor restituenda est viro probanti desponsationem, & copu-
 lam, dummodo vir cautionem faciat de eius impunitate,
 nisi magna sit eius sæuitia. *de restit. spoliat. c. ex transmissa.*
 Vxoris restitutionem petenti, si opponitur de consanguinita-
 te, quid agendum. *ibid. cap. Literas tuas.*
 Vxor filij detenta à patre, per censuras Ecclesiæ restitui iu-
 beatur. *De sponsalibus, &c. cap. Non est.*
 Vxor, quæ cogitur abiurare maritum, est ei restituenda, &
 iuramentum non tenet. *Conc. Later. 3. p. 50. c. 25.*
 Vide, *Restitutio*.

Vxor repetens virum.

Vxor non potest repetere virum, si hic de eius licentia Reli-
 gionem intrauit. *De conuers. coniugat. c. Veniens.*
 Vxor potest repetere virum professum, si licentiam ex metu
 dedit. *ibid. cap. Accedens.*
 Item si viro proficiente, ipsa remansit in sæculo, absque voto
 continentiae, in conspectu Ecclesiæ. *Concil. Lateranen. 3.
 tit. de coniugatis cap. 4.*
 Vxor si absente viro instat ad Episcopum, vt redeat, alias fa-
 ciet diuortium, si Episcopo compellente non vult redire, &
 fit sententia diuortij, quando potest alteri nubere. *Concil.
 Later. 3. p. 50. c. 23.* Nota, & in occasione pro solutione le-
 ge in textu hanc doctrinam.

Vxor circa alia quedam.

Vxoris vas si sit arctum. Vide, *Vas*.
 Vxorem ducens septennem, ex iustitia honestatis impeditur,
 nè consanguineam eius ducat. *De sponsalibus, &c. cap.
 iuuenis*. Vide, *Matrimonia prohibita ratione publica ho-
 nestatis*. vide, *Impedimentum*. Vide, *Honestas*.
 Vxore, vel viro negante desponsationem, tenetur probare ne-
 gans. *De clandestina desponsat. c. 1.*
 Vxoris morte, donatio redit ad virum. *De donationib. inter
 virum, &c. cap. donatio.*
 Vxoris dos, quando confiscanda ratione hæresis mariti.
 Vide, *Confiscatio*.
 Vxor consanguinea, quare non accipienda. 35. q. 1. cap. *cum
 igitur*.
 Vxoris soror improprie dicitur cognata. 35. q. 5. cap. *Quod
 autem*.
 Vxor compatriis vxoris duci non potest à marito. 30. q. 4.
cap. Sciscitator.
 Vxor compatriis potest duci, si ipsa non fuit commater. 30.
 q. 4. c. *Qui spiritualem*. & cap. *Post vxoris obitum*.

vxor, quæ filiastrum è fonte leuauit, non separatur à uiro,
 nisi ex consensu uiri fecerit. *Causa 30. q. 1. cap. Nosse de-
 sideras*.
 Vxor tenens ex fraude filium coram Episcopo, non separatur
 à uiro. 30. q. 1. cap. *dictum est*.
 vxor simul cum viro non suscipiant filium alicuius in baptis-
 mo. 30. q. 4. cap. *Quod autem*.
 Vxor, quæ cognita fuit ab vxorato ante matrimonium, in-
 scia, quod esset uxoratus, potest petere diuortium, sed uir
 non potest. *de eo, qui duxit, &c. c. 1.*
 Vxor, uiro mortuo, etiam tempore luctus potest nubere.
Concil. Later. 3. tit. de Nuptijs c. 2.
 Vxor perdens ius petendi debitum, non potest illud auferre
 uiro. *Conc. Lateran. 3. par. 49. cap. 18.*
 Vide in sequenti titulo.

Vxoratus.

Vide, *Coniugatus*. Vide, *Clerici coniugati*.
 Vxorati non admittendi ad dignitates Ecclesiasticas. *De cle-
 ricis coniugatis cap. cum decorem*.
 Vxoratus non potest in Religionem intrare, nisi intret etiam
 uxor: uel si suspecta non sit, uotum continentiae emittat.
de conuers. coniug. cap. cum sis præditus, &c. c. vxoratus.
 Vxoratus (inter Latinos) non potest promoueri ad sacros
 ordines, nisi uxor continentiae uotum emittat. *ibid. cap.
 Coniugatus*. At in *Extrav. Ioann. 22. de voto c. Antiquæ*
 habetur, quod etiam si consumauit matrimonium, non po-
 test ulterius promoueri, nec ministrare in habitu, nec ad
 officium, aut beneficium Ecclesiasticum promoueri, nec
 matrimonium soluere. Si matrimonium non fuerit consu-
 matum, per ingressum Religionis Episcopus cum eo di-
 spensat, ut possit promoueri. Si non intrat Religionem, &
 sponsa instat, tenetur matrimonium consummare, & Episco-
 pus compellit ad id. *ibid.*
 Vxoratus non potest esse Episcopus, nisi uxor Religionem
 profiteatur (inter Latinos.) *de conuers. coniugat. c. Sanè*.
 Vide, *Episcopus*.
 Vxoratus faciens professionem in Religione, uxore conti-
 nente, etiam mortua illa, non potest matrimonium aliud
 contrahere; etiam si numquam intrauit in monasterium.
ibid. cap. ex parte Abbatis.
 Vxoratus, si uiuente prima, contrahit cum secunda, inualide
 facit: sed an sit legitima proles. *Qui filij sint legitimi,
 cap. fin.*
 vxoratus, si uiuente prima cognoscit aliam insciam, & ea
 mortua contrahit cum hac secunda, non potest ratione adul-
 terij cum prima petere diuortium, sed uxor potest. *de eo,
 qui duxit, &c. cap. 1.*
 vxoratus tenens concubinam, excommunicetur. *Concil. Ro-
 man. sub Alexandro 2. vide, Concubinarius*. vide, *Co-
 niux*. vide, *vir*.
 vxoratus cognoscens carnaliter matrem uxoris, antequam
 consumet cum uxore, si est occultum delictum, non sepa-
 retur; si est publicum, separetur; & cum alia potest ex di-
 spensatione contrahere, & illa alteri nubere. Sed si spon-
 sam cognouit, & postea matrem, nec illam, nec aliam po-
 test habere uxorem. *Concil. Later. 3. tit. de eo, qui consan-
 guineam, &c. c. 4.*
 vxoratus cognoscens carnaliter matrem, uel sororem uxoris,
 quando non potest petere debitum. vide, *vir carnaliter*,
 &c. vide, *Carnalis copula*. Non potest amplius cum uxo-
 re coniungi, nec alteri nubere, si prius uxorem cognoue-
 rat. *Conc. Lateran. 3. de sponsalibus secundo c. 6.*
 Vide, *Matrimonia quibus prohibentur in penam*.
 Vide, *Coniuges*.

С И 3. С 5

Brancati, Lorenzo,

Epitome canonum omnium

Venetia 1673

2 Conc.c. 22

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10321868-3